A

DICTIONARY,

ENGLISH, PERSIAN, AND ARABIC.

BY JOHN RICHARDSON, ESQ. F. S. A.

OF THE MIDDLE TEMPLE, AND OF WADHAM COLLEGE, OXFORD.

A NEW EDITION,

WITH NUMEROUS ADDITIONS AND IMPROVEMENTS,

BY CHARLES WILKINS, L.L.D. F.R.S.

VOL. II.

LONDON:

PRINTED BY WILLIAM BULMER AND CO. CLEVELAND ROW, ST. JAMES'S;

FOR F. AND C. RIVINGTON; J. WALKER; J. CUTHELL; VERNOR, HOOD, AND SHARPE; J. WHITE AND CO.; CADELL AND DAVIES; LONGMAN, HURST, REES, ORME, AND BROWN; LACKINGTON, ALLEN, AND CO.; J. RICHARDSON; J. M. RICHARDSON; BLACK, PARRY, AND KINGSBURY; W. MILLER; S. BAGSTER; J. HARDING; J. ASPERNE; R. SCHOLEY; AND J. BOHN.

1810.

THE

AUTHOR'S PREFACE

TO THE FOLIO EDITION.

THE difficulties which I have experienced in bringing forward this volume, have been so numerous and so perplexing, that, could I have viewed them in all their magnitude, previous to my engagements, I should have conceived myself wholly unequal to the task, and at once have abandoned the pursuit.

In the compilation of the first volume, my authorities were in general respectable; and, in most cases, I could rely on them with sufficient confidence: but, in the course of my present labours, I have found them defective, inaccurate, *confused*: a mere chaos of rude and imperfect materials. *

* The Onomasticon of Meninski is formed upon a plan so careless and obscure, that it must be extremely difficult, even for a man who has made a considerable progress in the Persian language, to use it to any satisfactory purpose; whilst a learner must be often misled rather than informed; and this from several causes. In the first place, as this Lexicon was designed chiefly *for the Turkish, in many cases,* Turkish words and phrases only are inserted; and, where Arabick and *Persian* are introduced, the words are often of such uncommon or such limited use, that some of the most general senses of the Latin words are left wholly unprovided for. In the next place, as he has *in* this volume, made use of no characters to distinguish the Turkish from the Persian and Arabick, it is impossible for a learner to discriminate the one from the other. In the third place, the various meanings of the same Latin word are often thrown together, with so little attention to arrangement, that even the intelligent student must often be driven to the painful necessity of turning over the four preceding volumes, before he can gain information, or satisfy his doubts. Add to all, the infinite number of Persian and Arabick words, which have not the most remote analogy to the Latin words under which they are placed.—I shall mention two examples.

Suscipere (in Latin) signifies, in its principal sense, *to undertake, assume, take upon one's self:* also *to receive, take*, &c. (though from the interpretation which Meninski gives it in German and Italian, it appears that he only means to explain it in the first sense; *Germ.* auff sich nehmen, unterstehen. *Ital.* Imprendere, assumere, prendere sopra di se). Now the three first words (the Turkish set aside) have apparently no sense expressive of *undertake*, قبول implies *taking well, approving*, &c. مقبول *agreeable, acceptable, taken in good part*, &c. اختيار is used rarely in any other sense, but *choice, electing, selecting*. Then follow التزام, مباشرت , عزم which imply *undertaking*. اتخاذ *receipt, acceptation*, &c. عهد *bargain, stipulation*, &c. عزيمت , ارتكاب *undertaking*. تعهد *promise, undertaking, being sponsor for another*. عازم *undertaking*. برگرفتن *to take, seize, carry off*. تصدي *undertaking*. تقبل *taking well*, &c. حمالت *undertaking*. تكفل *undertaking or being security for another*. نثار , تغبر. تقلد have no meaning in the least connected with *undertake*. استجابت implies *undertaking, attempting*. اقبال *undertaking what one has no business with*. پذيرفتاريدن signifies *to undertake or be security for another*. محاورة *answer, dialogue, conversation*. متكفل *undertaking or being security for another*. ارب *undertaking*, &c. گرفتن *to take, seize*, &c. تعهدة *undertaking or being security for another*. تعوض *extenuated*.—So that of twenty-nine words, thirteen appear to have no relation to *suscipere* in

My chief difficulty, however, has arisen from the different idioms of the languages, which rendered it impossible to express many of the most classical and most common of our European words by any single word in the Persian or Arabic languages. To omit these altogether, or to turn them by compounds or periphrasis, became of course my only choice. Nothing could have been easier than to have adopted the first plan. I should have saved much labour and thinking; and have justified myself, perhaps, by pleading the difficulty, and the example of all my predecessors in the Oriental line. But I considered how narrow and unsatisfactory such a scale must be. I considered that a third part perhaps of the best and most common words of our language must either have been entirely left out, or abridged of many of their most useful significations: and I considered that this must be the case till the end of time, unless some man, at some period, undeterred by the difficulty, and unawed by the terrors of criticism, should venture to naturalize, in the East, our European ideas, by clothing them in an Eastern dress. I reflected too on the difficulty of finding a man, who to a sufficient fund of practical and theoretick knowledge in these Eastern tongues, should join such an acquaintance with the languages of Europe, as might in every shape qualify him for such an undertaking; and on the still greater difficulty of prevailing with such a man to employ many years of unceasing labour, in the prosecution of a plan, which could never promise an adequate reward either in point of honour or emolument: and I drew from the whole this conclusion, that if the author of the present book, under all his disadvantages, did not attempt to lay down a ground-work for future improvement, it still might remain unattempted for ages; perhaps for ever.

Among the numerous obstacles which presented themselves, in various points of view, one was too considerable not to strike forcibly. I had never been in the East; the learned men of this University were precisely in the same situation; and the solution of doubts, which I could receive from gentlemen who had visited India, and had paid attention to the languages, I easily foresaw must be very limited; from the distance of residence, the disagreeableness and perplexity of the subject, and the various avocations which would unavoidably

the sense of *undertake*; the most of them in no sense at all: whilst the other fifteen, with different shades of meaning, are thrown together in such disorder, that it becomes a mere lottery, where the learner has perhaps three chances to one against his stumbling upon a word to suit his purpose.

Palus signifies (in Latin) *a marsh, fen*, &c. and also *a stake, pile, post*, &c. Few things can well be more opposite in their meaning, yet no discrimination is made. The first words we find in the Onomasticon (omitting the Turkish) are وتد , مسمار , وتد ; which signify *a stake, pole, pin*, &c. then ورغ , ورگاه *a marsh, fen, ditch*, &c.—سماک *a tent-pole*, &c.—کنداب *a pool, ditch*, &c.—شهیره or شهره *a kind of vermicelli paste*—شنگینه *a staff*, &c.—ستون *a beam, pillar*, &c.—خازوق *a stake for impaling criminals*.—زرنوقان I know nothing of.—خالفة and مضرب *a tent-pole*.

It would be no difficult matter to swell the catalogue, but the above is a sufficient specimen of the perplexing inaccuracy which prevails too much through the whole volume.—But any man possessed of the Onomasticon, may also, if he pleases, cast his eye on the confused arrangement of the following words, where no distinction of signification is made, under *Necessitas*, between the senses of *compulsion, cogency, the necessity of doing any thing*; and *poverty, indigence*.—*Reflexio*, as *thought, consideration*, and the *reflexion of light*, &c.—*Productio*, as *produced, propagated, caused*; and *extended, stretched, lengthened*.—*Professio*, as a *profession, employment, trade*; and *confession, profession* (*of friendship*, &c.)—*Proprietas*, as *property, possession*; and *quality, essence*.—*Præsumptio*, as *supposition*; and *impudence*.—*Privatus*, as *deprived*, and *private*.—*Vacillare*, *to hesitate, to be irresolute*; and *to totter, stutter, waddle*, &c.—*Vertere, to turn, turn about, change*; and *to translate*, &c.—Indeed he may open the book any where, and must be fortunate if he finds three articles together that can stand examination.

interfere with any regular chain of correspondence. Yet, though I could in no shape aim at perfection, I still thought, by a close attention to the genius of the Eastern languages, that something might be done. I flattered myself I might be sometimes right; that, if not always classical, I should be in general intelligible; and that even mistake would perhaps be better than a vacuum, as it might possibly shape the ideas of the learner into some form, and lead his meaning to explanation: whilst those of superior knowledge might find their recollection assisted even by error; and the alteration or transposition of a single word might often fashion barbarism into elegance.

In the choice of those Persian and Arabick words which correspond with ours, I have been copious; and some idea may perhaps be formed of the labour of bringing, with some pretension to accuracy, so many words into the same point of view; when I declare, that hardly ten times in the whole volume, have I adopted one single word to which I was a stranger, till I had previously consulted several authorities. I gave the preference *where*, on mature consideration, I thought the *preference due; and* rejected many which appeared to have crept in *through inadver*tency or mistake. Among so many words, however, there must be some which men of extensive reading and knowledge never saw nor heard of: but that must be the case in every language on earth. In Dr. Johnson's Dictionary, thousands of words may be found, which even men of learning have met with no where else: yet they belong to our language; and to have omitted them, because they were uncommon, would justly have been considered as a very injudicious defect.

To this copiousness, however, one objection, at first view, may possibly be made;—that amidst such numbers of words, some of which are obsolete, and many seldom occur, the young student may be often bewildered, uncertain where to fix his choice. But this perplexity I have endeavoured to save him, by placing those words first which appeared to be the most common; and those of less frequent use, or of more vague meaning, towards the end. To those again who have made such advancement in the study as to be enabled in the choice of words to judge for themselves, such variety cannot be unacceptable; as the great use of a Dictionary to proficients in a language, is to bring to their remembrance such words as may be best suited to their subject; for men of good memories will sometimes be at a loss for the most familiar words and phrases, which, though they cannot immediately recollect, they will with ease select from amidst numbers when once presented to *their* eye. To a learner, therefore, it may in general be recommended to take those Persian or Arabick words which immediately follow the English; and, errors excepted, (the greater number of which I hope are corrected in the Appendix, he will on most occasions find a word of familiar use, or sufficiently common at least to make himself understood. He will find, for example, above two hundred words for *the Lion;* but he may on all occasions use the Persian شير *sheer*, or the Arabic اسد *asad*, and he will be perfectly intelligible in every country where these languages are spoken. To be merely understood, indeed, is all that a learner can aim at; to accuracy or elegance he certainly can form no just pretensions: to write or speak with purity a great deal more is necessary than a Dictionary. A man may have in his library the best that Europe can boast, but if he has never given attention to the genius of the languages, or studied their

classical authors, he will certainly express himself in very bad Latin, Italian, or French. And, in the same manner, the student in Eastern literature must undoubtedly blunder on in very indifferent Persian or Arabick, let his Dictionary assistance be what it may, till, by attentive observation, he can decide with some justness on the choice and arrangement of words.

In regard to pronunciation, I still remain of opinion, that it is completely impossible for any man, by any rules, or any modification of our characters, to frame a standard for the Persian or Arabick, entirely free from objection. To bring even the English to a standard of pronunciation, in which all men shall acquiesce, is an object, I believe, rather to be wished for than expected. But far more difficult must it be to tie down, to certain laws of utterance, languages, which, with remarkable shades of distinction, are spoken in many different states, governed by different and sometimes opposite ideas of the propriety of pronunciation. Under such circumstances, to have attempted any thing like an universal standard must have been equally *chimerical* as to suppose a coat to suit all shapes. I have confined my endeavours therefore to the empire of Hindostan, with which Great Britain is chiefly connected, and am pleased to learn that my success has much surpassed my hopes.*

In respect to the plan which I have chosen to convey my ideas of pronunciation, I have studied simplicity, and endeavoured to avoid the embarrassment that often arises from over-nice distinctions and complex combinations of characters, which, in many systems of pronunciation, give far more perplexity to the learner than information. I have endeavoured to give to the Persian and Arabick words those sounds in our characters which a person would most naturally use were those words part of the English language; and the rules are so few, and I hope so plain, as to require no great stretch of memory to remember them. These I have thrown into the notes,† where some observations will likewise be found on several different modes of pronouncing the same words. Such and similar varieties will be found not only in different countries, but in different parts of the same country. The pronunciation at Calcutta, in many cases, will be found to vary not only from Ispahan or Hamadan, but from *Delhi*, Allahabad, and Patna; and even the correct and elegant speakers of the same city will differ not only materially from the vulgar, but even from one another. It is so in England; it is so in every state of Europe; it must be so in every region of the world. Though the general idea of pronunciation therefore which I have sketched out may be followed by a learner with some confidence, yet his ear, in the minuter elegancies, must after all be *his* surest guide; and he must make no difficulty, when he sees good occasion, of departing from my system, to adapt it to the peculiar mode of the country where he resides, or the fashion established by the best speakers.

In this volume I have omitted the A and P with which in the first I have distinguished the Arabick from the Persian.‡ When I began to prepare my manuscript for press, I

* The repetition of the Oriental words in European characters has been omitted in this volume of the quarto edition, for the reasons given in the Editor's Advertisement.

† These notes of the Author are now omitted as useless, and, in the opinion of the Editor, ill calculated to answer the intention of the Author.

‡ In this edition the Arabick words and phrases have been distinguished from the Persian by an ʿA prefixed. See Advertisement to this volume.

had given these letters a place in many of the first sheets; but, from experience, I found the inconveniences so much to overbalance any advantage which could arise from a perseverance in the plan, that I struck them out, and I will submit my reasons to the reader. Of two arrangements, it became necessary to fix my choice on one. I must either have classed the Persian and Arabick words under their respective heads, or have marked every individual word with ا or ﺑ, and there appeared strong objections to both. From various causes, more fully enlarged upon in the Dissertation prefixed to the former volume, (p. iv. et seq.) the Arabick has for many centuries been *introduced* into the Persian with a *very liberal* hand: two-thirds, at least, of what is now called the Persian language being pure Arabick.* In consequence of this mixture, some English words are most commonly expressed by the Persian, many more by the Arabick; and for numbers there are exceeding good words in both languages. Now, had it been made a rule to have inserted the Persian, for example, immediately after the English word, wherever custom had given a preference to the Arabick, the consulter's eye must have been led down many lines perhaps before he could find the word he should make use of. To every man this must have been inconvenient, but peculiarly perplexing to a person little conversant in the languages; as it must have doubled his difficuly of choice, and left him, like the ass between the bundles of hay, uncertain where to fix; whilst, on the present plan, as already observed, he may for the most part take the first word, till his progress in the languages may enable him to balance the merits of the rest. Had I, on the other hand, proceeded to mark every word with these characters, it must have been so tedious, it must have added so much labour to a work already sufficiently painful; and, from the multiplicity of marks, must have been so much exposed to error from my own inadvertencies, and from the mistakes of the press, that those who depended alone upon my authority, must, I am afraid, have been often misled; and a rule, unless generally accurate, had better, I think, be altogether dispensed with. But the whole, after all, is more an object of curiosity than use. The bulk of mankind care very little where a word originated, provided they understand its meaning; and the few who in the present case, may be solicitous to discover whether a word is Persian or Arabick, have only to turn to the first volume, where in general the distinguishing marks will be found I believe sufficiently accurate.†

* Since the general introduction of the Arabick, a great many Persian words, especially infinitives, are now rarely used; it being more fashionable to substitute Arabick verbals, or Persian *participles, with the* addition of the auxiliary verbs: آمادن aamadan, for example, *to prepare*, is by no means so elegant as آماده ساختن aamadeh saukhtun, حاضر ساختن hauzir saukhtun, تدارک کردن tudaurik kirdun, مهیا ساختن muhéa saukhtun, &c. which literally signify *to make preparation, to make prepared or ready.*—نهفتن nuhuftun, خبیدن khubédun, تنهیدن tinhédun, denote *to abscond, lie hid*, &c. but مخفي شدن mukhfé shoodun, *or* پنهان شدن pinhaun shoodun, are more common. برسیدن bursédun implies *to abolish, erase, abrogate*, &c. but موقوف کردن moukoof kirdun, محو ساختن muhoo saukhtun, and others of a similar formation, are reckoned much better. Indeed, even where the Persian infinitives are in common use, it may be considered as a general rule, with very few exceptions, that it is more elegant to use *the participles* with the auxiliary; بغل گیري کردن beghull gheeré kirdun *to embrace*, being preferable to بغل گرفتن beghull gooriftun. Where I knew the Persian infinitives to be obsolete or seldom used, I have placed them at the end, as the four last under *to accumulate.*

† *I have already observed*, that Meninski, in his Onomasticon, has not distinguished the Turkish from the *Persian* and Arabick: and if his work is considered merely as a *Turkish Dictionary*, such distinction was not necessary, upon the same principles which I have stated above; the Persian and Arabick

I have taken uncommon pains to make this volume correct, and hope my labour has not been altogether misapplied. To make any book entirely free from error I hold to be impossible; but where so many letters, as in the Persian alphabet, are entirely similar in sound, where others in shape are only distinguished by the various disposition of dots or points, it requires a keen eye and a steady attention even to approach to accuracy. Such mistakes as I have discovered since the sheets were printed off, I have placed by way of Appendix at the end of the book, together with some words and additional significations which had been omitted. These omissions consist almost entirely of participles past; and this arose from their having no place, a very few excepted, in our English dictionaries. Fatigued as I often was, after a stretch of study for fifteen or sixteen hours, it may easily be supposed that my recollection was not at all times equally alive; and as these participles were not presented to my eye, it will not I hope be thought very wonderful that some of them should escape translation. Whatever reasons may be assigned for almost universally refusing these words a place in English Dictionaries, it must have justly been considered as a very capital deficiency to have omitted them in the work which I now publish; there being no class of words whatever more various in their formation, or more generally adopted into the Persian language, than the Arabick participles past.*

In the arrangement of the various meanings of the English words I have endeavoured

being introduced into the Turkish, exactly as the Arabick is unto the Persian; and all three forming but one aggregate language. But, as the Turkish is not, *vice versa*, admitted into the Arabick or Persian, the want of that distinction becomes a very serious difficulty, when the Onomasticon is used as a *Persian Dictionary;* the student of that tongue being more liable, from the confused disposition of the whole, to choose a Turkish rather than a Persian or Arabick word. I have in four or five instances fallen into this mistake myself, which the reader will find corrected in the Appendix.

* There does not appear any good reason for the omission of the participles in our English Dictionaries, excepting perhaps that their insertion would swell the size of the volume. This might undoubtedly be an argument of force, in respect to an abridgment; but should not, I think, have weight in a complete system of the language. Few words perhaps occur so often. Many of them are derived from verbs now seldom used, and some of them have shades of meaning which their infinitives do not precisely convey. To explain my idea more clearly, I shall offer one or two examples —*Interested* (as *he did it with an interested view*) expresses a sense, in which the infinitive, *to interest*, has never been used. *Superannuated* is a common word; whilst *to superannuate* is hardly to be met with. *Collected* or *recollected*, as implying *presence of mind*, or *the full possession of one's powers or faculties*, is a sense in which the infinitives are rarely, if at all, used. *Diseased, distempered,* are very common words; whilst their verbs are seldom to be found in our modern language. *Deformed* appears to have as good a claim to a place as *ugly; afflicted* or *dejected*, as *sorrowful* or *melancholy; indisposed* as *sick; emaciated* as *lean, determined* as *resolute; celebrated* as *celebrious:* and although the meanings of some of those participles may be more easily collected from their verbs, yet the frequency of their use seems to give them a better title to notice than even the infinitives themselves. I can, at the same time, conceive still less reason why *deformed, dejected, afflicted*, and similar words, should be omitted, only to make room for derivatives, whose use is more limited, and sense equally obvious; as *deformedly, deformedness; dejectedly, dejectedness; afflictedness:* with many others of the same formation. The participles are common and classical words, whilst the adverbs and substantives, formed from them, are so rarely to be met with, that in the standard Dictionary of our language, no authority whatever is given for one of them, if we except *dejectedly*, from Lord *Bacon*. If the true meaning of the participles, therefore, was of a nature so obvious, and so easily deducible from the infinitives, as to supersede the necessity of inserting them, with much stronger argument their derivates should have been omitted also. Either all ought to be admitted, if the Dictionary is meant to be complete, or all to be rejected, if the idea is to compress and abridge.

There is another class of words, a kind of compound participles or adjectives, which appear also entitled to some attention, because, as they have no single verb to which their derivation can be traced, we cannot without a precise definition,

to be clear. I have explained (*between hooks*) the particular senses in which they agree with the Persian or Arabick words which follow; and I have referred in general, at the same time, to other words of similar signification. By means of this chain of reference, which connects almost every word in the book of synonymous meaning, a great variety is obtained, different gradations of sense are traced, and various modes of expression pointed out, without the necessity of superfluous repetition; which, with more prolixity than information, must otherwise have swelled the volume to an immeasurable size.*

In the Onomasticon of Meninski, the Persian auxiliary verbs are almost entirely omitted; which, amongst other obscurities in that volume, contribute very much to perplex a learner. This defect I have laboured to remedy, by adapting such auxiliaries as appeared to give the most common, the clearest, and most forcible meaning. And these, I flatter myself, will answer for any ordinary occasion; though it will easily occur to good judges, that particular subjects will require particular auxiliaries, to which custom has given a preference; and that even the rhyme, cadence, or jingle which the Asiaticks in general affect, even in their prose compositions, will often point to one as more idiomatical or more elegant than another.†

discover from a Dictionary, what is their received sense: as *good-natured*, *ill-omened*, *self-interested*, and other words of a similar combination.

The participles present also deserve notice, as some of these seem, likewise to possess meanings different from their roots. *To deserve* signifies to be *worthy of good or ill*: but *deserving* (as *a deserving man*) is always received in a good sense. *To forego*, in the sense of *preceding*, *being mentioned before*, is, I believe, obsolete; whilst *foregoing* (as *the foregoing text*, *section*, &c.) is common. *Promising* (in the sense of *hopeful*), *provoking* (as *a provoking creature*); *shocking* (as *a shocking fellow*) have meanings not quite conveyed, I think, by *promise*, *provoke*, or *shock*. Planting is not only used participially, but also denotes *a nursery* or *plantation of trees*.—*Speaking* seems to have as good a right to a place as *reading*: and *pleasing*, *tempting*, *seducing*, *alluring*, as *charming* or *winning*. There are many participles present which are also used as nouns of action, and therefore appear to have an equal claim with other substantives; as the act or art of *singing*, *dancing*, *riding*, *running*, *walking*, *swimming*: and all, as well as *sparkling*, *glittering*, *flaming*, *raging*, with hundreds more, seem better intitled to notice, than *alluringly*, *alluringness*; *sparklingly*, *sparklingness*, *glitteringly*, *flamingly*, *ragingly*, &c.

I would not be supposed, by these observations, to have the most distant wish to depreciate the labours of those learned and ingenious authors. I am too sensible, by experience, of the impossibility of reaching perfection in this line of literature, indeed in any, to consider a few omissions or inadvertencies, as carrying with them the slightest imputation. A bricklayer's labourer may spy defects in the works of an Inigo Jones; but that would not deprive him of the reputation of a great architect. If the remarks I have hazarded are just, they may be thought worthy of attention, if trifling, they will be neglected. Should the publick ever call for a second edition of my book (and that cannot well be for many years) I should think myself obliged to any man who, with decency, and a knowledge of the subject, should point the way to improvement. I am an advocate for rational criticism, let who will be the object of it; but I hope ever will be an enemy to indiscriminate censure, petulant triumph, and illiberal abuse.

* In respect to the words most commonly used, I have been copious. Under those of less frequent occurrence, I have given a word or two, and a reference, whilst a *reference only is inserted* under such as are uncommon, or explained in some synonymous word a *few* lines above or below.—Under *Remit*, for example, in the sense of *to pardon*, two words are inserted, which will answer any common purpose, if a greater variety is wished for, v. *To pardon* and *forgive*.—Under *Pest* a reference to *Pestilence* only was thought necessary; as a reference to *computation*, *reckoning*, was judged sufficient under *Supputation*, I hope further explanation of this part of the plan is unnecessary.

† Meninski, in the place of auxiliaries, has sometimes substituted ا e, for the transitive sense, and او ol, for the intransitive, as فهم ا fehm e *to understand*, حلال او helaul ol *to be lawful*. It is not my object to enquire how far these characters may be satisfactory, in regard to the Turkish, but any man who does not know a single Oriental word, may easily see, that to the Persian student, they must be to the last degree nugatory, as they are made to represent a vast number of auxiliary verbs, which have very distant and sometimes opposite meanings; as کردن kirdun, ساختن saukhtun *to make*, *prepare*, &c. نمودن numoodun

And now, after a long series of unremitting labour, my painful work is brought to a period. I mention not regret; but I cannot hesitate to declare, that no reward in the power of any man or body of men to bestow, could induce me to tread over again the same unpleasing ground. It now only remains with me to offer my respectful acknowledgments to the East India Company for the patronage I have received from that honourable body; and also to the Court of Directors for the polite attention with which, upon many occasions, they have been pleased to honour me. To the learned University of Oxford I wish also to express the high sense I entertain of the Degree by Diploma * lately conferred upon me: and, as nothing on earth can be more free and unbiassed than the suffrages of this deservedly respected body, a degree rarely conferred, and ever conferred with much reserve, receives with me a high additional value, from the uncommon unanimity which appeared in a numerous and most respectable Convocation.

As my chief object in this volume has been to make it practically useful to those who visited India, I wished, before publication, to anticipate the opinions which possibly might be formed of it by those for whom it was principally designed. This was a natural wish; but curiosity was not my only motive. I expected information; and hoped in consequence, by explanation in the Preface, or emendation in the Appendix, to make my faults as harmless as possible. With this view I wrote some time ago to a gentleman of Gloucestershire, who for some years had filled, in the Persian line, an important and confidential office in India; † and as his answer,

to show, make, &c. داشتن daushtun *to have,* دادن dadun *to give,* پذيرفتن pizzeruftun *to receive,* بردن boordun *to bear, carry;* آوردن awardun *to bring;* آمدن aumudun *to come;* رفتن ruftun *to go;* كرفتن guriftun *to take;* زدن zudun *to strike;* ديدن deedun *to see;* خوردن khoreedun *to eat, devour;* فرمودن furmoodun *to order;* كشيدن koothéedun *to draw;* راندن raundun *to drive;* شمردن shumoordun *to reckon, estimate;* بستن bustun *to bind;* پرداختن purdaukhtun *to perform, complete,* &c. شدن shoodun, بودن boodun *to be;* كشتن gushtun, كرديدن girdeedun *to become;* يافتن i-aftun *to find;* with many more which are occasionally used as auxiliaries with great elegance.

* Cancellarius, Magistri, et Scholares Universitatis Oxon. omnibus ad quas præsentes pervenerint, salutem in Domino sempiternam.

Cum Academiæ imprimis cordi sit, et in eum præcipuè finem instituti fuerint gradus academici, ut res literaria et publicum gentis commodum quam maximè proveheretur; cumque vir studiis orientalium reconditis plurimum et felicissimè versatus Johannes Richardson armiger, collegii Wadhamensis socio-commensalis, quo facilior in Indiam nostratibus per linguarum Persiæ et Arabiæ notitiam pateat aditus, Lexicon Persico-Arabico-Anglicanum, summâ eruditione mirâque omninò industriâ contextum publici modo juris fecerit: Nos igitur Cancellarius, Magistri, et Scholares antedicti (quo minus tanti moliminis, tantæ utilitatis opus suum apud nos gratia excidisse videatur) in frequenti Doctorum et Magistrorum senatu, die vicesimo octavo mensis Februarii annoque millesimo septingentesimo et octogesimo, præfatum Johannem Richardson in Artium Magistri gradum co-optavimus; eumque, virtute præsentis diplomatis, singulis juribus, privilegiis, ac honoribus, ad istum gradum quaqua pertinentibus frui ac gaudere jussimus. In cujus rei testimonium Sigillum Universitatis commune, quo in hac parte utimur, præsentibus apponi fecimus.

Datum in domo nostra Convocationis die annoque predictis.

† William Davy, Esq. formerly Persian Secretary to Sir Robert Barker, Commander in Chief of the East India Company's forces on the Bengal establishment. As Sir Robert, during his command, was stationed a great way up the country, chiefly in the Subahdary of Oude, at a time when negociations, of high importance to the Honourable Company, were on foot with several of the Country Powers, Mr. Davy in the course of these negociations, had occasion to conduct many conferences, and to carry on a very extensive Persian correspondence with most of the great men in those parts of Hindostan; which, joined to the very uncommon application he had previously given to his Persian studies, furnished him with opportunities, which possibly no European ever before enjoyed, of acquiring a very extensive and critical knowledge of that language; an accomplishment which forms but a small part of the merits of a most worthy and ingenious man.

whilst it is flattering to the Author may be informing to the Reader, I am persuaded I shall have his pardon for making it publick.

DEAR SIR,

FOR your favourable opinion of my Persian abilities, I may be more indebted to your good nature than to the exertion of your discernment. It is true that my application to the study of that language was at one time uncommonly severe; but it was the application of a young scholar who had innumerable and almost unsurmountable difficulties to encounter; difficulties unknown to students in the Greek, the Latin, or the living languages of Europe. I was an utter stranger to all the *dialects of Hindostan*; without a dictionary, without a grammar, without any medium whatever through which to receive or convey ideas; my only assistant a Mahommedan native, totally unacquainted with English, and of no great erudition. So circumstanced, such intense application alone could have enabled me to engage, and finally to vanquish, the host of obstacles which I had to encounter. Had the Dictionary upon which you have been so usefully employed then had a being, *those obstacles* and those difficulties would not have existed; nor should I of course have acquired with my friends that credit for application on which you ground my supposed familiar acquaintance with the Persian language. When in the department of Persian Secretary to the Commander in Chief of the Bengal forces, an uninterrupted series of important political service, for the space of almost four years, enlarged the circle of my acquaintance with natives of Hindostan and Persia; and doubtless afforded me ample opportunity to acquire a very considerable share of practical knowledge. As much of that knowledge as now remains to me, shall be exerted with great candour, freedom, and impartiality, in my reply to your enquiries.

If from those parts of your work, which I have found leisure to peruse, I could select numerous and glaring objects for censure, the task you have imposed upon me would be by no means agreeable: for I should certainly feel great pain in pointing out the defects of a work, attended throughout with such innumerable difficulties, and at length completed by almost unexampled labour and perseverance. But I will declare to you (and you may be assured you read my genuine sentiments) I have not found cause for apprehension on that account. The only difficulty I labour under is to express my sincere and high approbation of your performance, in such language as my judgment dictates, without making use of expressions which may lead you to suspect me of partiality or of flattery.

From the foregoing you will not, I know, be led to suppose, that I mean to pronounce your book immaculate. Such a declaration would justly contaminate all my observations. A perfect book has perhaps never yet been written, and Dictionaries, of all books, may for many reasons, be the least capable of absolute perfection. No nation on earth, I presume, can boast a perfect Dictionary of even their own mother-tongue. How absurd then must it be to expect, and how impossible to find that perfection in a Dictionary of languages, derived from such distant and dissonant origins, and differing so totally in genius and idiom as the English, the Persian, and the Arabick?

The merits of such a work as this now under consideration, can be fairly estimated by comparison alone. It is the only method by which a just opinion can be formed. In

proportion as you have exceeded or fallen short of your predecessors, you will be entitled to the applause or censure of the public. This is a fair and honest ground to go upon; and on this ground I can positively affirm, that your book will stand the test of the keenest criticism; and that the closer it is examined, and compared with the works of those who have gone before you, the more apparent will be its superiority.

Over and above the great advantage arising from the Persian and Arabick being turned immediately into English, in preference to the Latin, by which those languages are now laid open to the unlearned man of parts, as well as to the scholar; the most superficial comparison of your book with that of Meninski, the best of all your predecessors, will be sufficient to convince the discerning and judicious, that you have far exceeded that laborious author.* To discover how far you have excelled him, though requiring a more attentive examination of both, will be no difficult task to the Persian scholar, who will take the trouble to compare them with each other. He will see the difference in every page, he will see it in the general plan of your work, in the perspicuous arrangement of the whole (to the infinite benefit of the learner); in the omission and correction of numerous errors, and in the *introduction of half* a language, I may say, *totally neglected by* that author.*

Meninski fell into my possession a few months before I left India, at a period when I had little occasion for his assistance. Curiosity, and want of other employment, led me to look into him frequently in the course of my voyage to *Europe*: and I declare it appeared matter of astonishment to me, that a work, so exceedingly erroneous and defective, should be held in such high estimation; for so I supposed it was, from the enormous sum it cost me, one hundred guineas. But the true cause, I believe, that the reputation and price of this work was so much beyond its intrinsic worth, was the extreme scarcity of that and other similar books, and the great demand for something of the Dictionary kind at our India markets. But now that this scarcity, by the publication of your work, is converted into abundance, his fall, I doubt not, must be rapid and extreme. And for my part, I will not hesitate to declare, that did I find it necessary to prosecute my Persian studies, and had a Dictionary to procure, such is my opinion of the superior accuracy, copiousness, and utility of your work, in preference to Meninski, that I would rather buy the former for the sum which I paid for the latter, than purchase the latter at half the price of the former.*

You justly observe, that the first part of Meninski, or his Lexicon Oriental and Latin, is more correct and worthy of credit than the last, or the Latin and *Oriental*. Yet perfect, comparatively speaking, as his first four volumes may appear, they abound in errors from the first page to the last. You will please to observe that I do not mean the Turkish, under this observation. I speak only to the Persian and that part of the Arabick which *is incorporated* with that language. In the Turkish there is great reason to suppose that he had very extensive knowledge; but, in the Persian I suspect he had very little, possibly none at all. A master of

* *Note by the Editor of the quarto edition.* These observations of Major Davy can apply only to the 2nd vol. of the folio edition of Richardson's Dictionary, as compared with the *Onomasticon* of Meninski, the 1st vol. having been taken, almost verbatim, from the *Thesaurus*, and contains, comparatively, very few Oriental words, or even interpretations, not to be found in that excellent compilation. As to the second vol. it seems to have been formed chiefly upon the authority of the first volume of his own work.

the Turkish, acquainted in some degree with the Arabick, he aspired to the credit of writing a Dictionary of the three great Oriental languages. This he was enabled to perform in the manner we see, with the assistance of كتب ال لغات or Lexicons, Persian and Arabick, Arabick and Turkish, Turkish and Persian: thus, words in one language, bearing a variety of significations, through the medium of words in another, having also various meanings, and many directly contradictory, were translated by words in a third, which in many significations, differ totally from both. If these observations on Meninski's plan and Oriental knowledge are just, (and strong proofs in support of them may, I think, be collected from many parts of his work,) most of his errors are accounted for at once. Much reason as there is to complain of his Dictionary Oriental and European, there is undoubtedly much more room for censure in his volume European and Oriental. It is indeed nothing more than a most confused, incorrect, scanty, and every way execrable vocabulary. The former, it may be worth observing, fills four folio volumes, the latter only one. From this very circumstance, the narrow, confined, and unsatisfactory scale on which the last was framed, is evident without opening the book. The Gazophylacium of Angelo, which you once put into my hand, is still more concise than Meninski, full of obsolete and most uncommon words, and by no means free from error. To your other authorities I am a stranger, but as Meninski has hitherto been considered as the best Oriental Lexicographer, I presume that the information you could draw from them must be very trifling indeed. When I consider, therefore, the very great deficiencies and numerous errors of your Dictionary authorities, I cannot but congratulate you on the apparent success with which you have supplied the one, and steered clear of the other. But on these heads I speak generally. You have not, I believe, been uniformly and invariably fortunate; nor indeed do I think it possible you should. I remember to have met with some mistakes in your book, for which I know you are debtor to Meninski; but as I made no memorandum of them, they have escaped my recollection. One or two however which occur I shall just mention, سرانجام *suranjaum*, he says, is chiefly used to denote *quod alicui contigit acciditve, accidens, casus*, &c. Now it possibly may be used by the Turks to signify *an accident;* but I am morally certain it has no such meaning in Persia. I was well acquainted with several Persians of rank who spoke with correct elegance; but in this sense I never heard it in my life, nor have I ever met with it in any author. In your second volume you have very properly omitted it under *accident.* The word پیدا *pidau*, I observe too, he has used in a sense which in Persian I am satisfied it will not bear; and I find also that you have followed him, not only in your first volume, but also in your second, under *publish, put out, proclaim, divulge, manifest, display, exhibit*. Meninski, among other significations, makes it synonymous with اشکاره *ashkaureh*, and interprets it *manifestare, publicare*, &c. That is undoubtedly the meaning of اشکاره; but پیدا کردن implies to *discover* or *find out any thing lost, hidden*, or *obscure;* but never implies to communicate that discovery to another. Upon the whole, though you have been now and then misled by your authorities, which I think it was impossible for you, or indeed for any man, altogether to avoid, you have made ample amends by the numerous errors which you have either corrected or omitted.

I am sufficiently sensible of the extreme difficulties which you must have encountered in turning into Persian such numbers of English words expressive of complicated ideas. When I considered, indeed, how many idiomatical compounds and expressions there are in the Persian language corresponding in their collective senses with English words and phrases, though differing very much in the apparent literal sense of their component parts; and when I reflected that an acquaintance with these is hardly to be gained without great practical knowledge, which you never had any opportunity to acquire, I must confess I did expect to meet with frequent instances of your deficiency on this head. But I have been very satisfactorily disappointed. In your periphrasis you appear to have been remarkably successful; many words very difficult to express in Persian you have turned in the true spirit of the original idiom. There are some again, which though I do not altogether approve, I really do not know how they could be altered for the better: and there are others which no doubt might be mended: though even the most questionable, to the best of my recollection, will be very intelligible to any native of common understanding.

Your arrangements I think are uncommonly perspicuous, and must obviate every objection which might otherwise have been made to that copiousness which must have cost you so much time and labour. I think you have been extremely fortunate in your endeavours to fix the choice of young scholars upon proper words, by throwing those which are obsolete, or little used, towards the end. I have observed that the Persian or Arabick word immediately following the English is very frequently the best; and where it happens not to be so, it proves at least to be a word in use; and the best and most familiar is, with very few exceptions, never at a greater distance than the second, third, or at most the fourth, from the English; so that your redundance, I think, can in no shape perplex beginners, whilst to those who have made considerable progress it must be both curious and useful.

On your system of pronunciation I may possibly be more capable of forming a just opinion than on any other circumstance of your work. Purity of utterance was a qualification to which I paid particular attention when in the East, and by that means only perhaps obtained credit with the natives for a degree of knowledge in the language far beyond what I had really been able to acquire. How you have come by the power of succeeding so remarkably well in a particular so uncommonly difficult to one who has never been in the East I am utterly at a loss to conceive. But whatever may have been your ways and means, I can safely say, that though in some words your pronunciation may be capable of improvement, you have, upon the whole, not only far exceeded those who have gone before you, but put it out of the power of those who may come after you to mend it, unless to very extensive practical knowledge they have the fortune to join a very good ear. This I mean in regard to your second volume; your first does not approach so near to the pronunciation of Persia and Hindostan.

To sum up my opinion in a few words, you have very far exceeded every idea I had formed. Compared with the works of your predecessors, your book will, in every point of view, appear eminently superior; and unsupported by such comparison, it must still be esteemed an excellent and most useful book by those who are real judges. Some there may be, indeed, of little experience in

the languages, who may nevertheless be proud of displaying that little before those who have less or none at all. A small share of practical knowledge may enable such men to fall upon a trifling unidiomatical expression, or the omission of some common or barbarous word or phrase generally known and familiarly used by the natives of India, and on such grounds censors of this description may criticise and condemn; but from this kind of criticism and condemnation no book that ever was, or ever will be published, can be exempt.

To conclude: if your errors were double in number to what I conceive them to be, your Dictionary would nevertheless be a most respectable and valuable book; and if that number were quadrupled, still to the Persian student it would be preferable to the works of your predecessors. And those whose interest or inclinations led them to cultivate a knowledge of that language, would be under the highest obligations to the author; and for this plain reason, that there is not perhaps another man who either could or would have engaged and persevered in so laborious and difficult an undertaking. In the Latin, the Greek, the French, or any other of the European languages which are universally cultivated, numbers of able men can at all times be found adequate to any undertaking. Their sources of information are numerous, and their authorities good. But in the Arabick, and more particularly the Persian, the case is widely different. The former has not been much studied, and the latter has been almost entirely neglected by all the nations of Europe; and by our own perhaps more than by any, notwithstanding our extensive connections with the East hold forth to us stronger incentives to cultivate the Persian than to any other people. The little knowledge we have of that language, with two or three exceptions only, has been hitherto confined to a very small number of the numerous servants of the East India Company; and for them, I may venture to answer, that whatever may be their knowledge, they would not, even in an united body, have been prevailed upon to undertake, far less to persevere in a work of such extreme labour and difficulty. With many congratulations on the conclusion of your Herculean enterprize, I remain, with great regard,

Yours, &c.

Gloucester,
8th March, 1780.

W. DAVY.

A

TABLE

OF THE

CHRISTIAN AND MAHOMMEDAN ERAS,

From the beginning of the Hejra A. D. 622, to A. D. 1900.

EXTRACTED FROM

CANONS CALCULATED BY ORDER OF THE CELEBRATED EASTERN ASTRONOMER

SULTAN ULUG BEG, GRANDSON OF TAMERLANE.

FROM THE EDITION OF THE LEARNED GRAVIUS.

The Mahommedan Year is Lunar. The Months consist alternately of twenty-nine and thirty Days. To the last Month, an intercalary Day is added eleven times in a Period of thirty Years. These are called Abounding Years, and consist of 355 Days; the Common Year being 354. These Abounding Years are the 2d, 5th, 7th, 10th, 13th, 15th, 18th, 21st, 24th, 26th, 29th; and are distinguished in the Table by a little stroke or hyphen: the hyphen in the column of the Christian Era marking our Leap Years. Thirty-two of our Years are nearly equal to thirty-three Mahommedan Years.

A. D.	A. Hejr.	A. D.	A. H.	A.D.	A. H.	A.D.	A. H.
622	1. July 15	654	34. July 21	686	-67. July 27	718	-100. Aug. 2
623	-2. July 4	655	-35. July 10	687	68. July 17	719	101. July 23
-624	3. June 23	-656	36. June 29	-688	69. July 5	-720	102. July 11
625	4. June 12	657	-37. June 18	689	-70. June 24	721	-103. June 30
626	-5. June 1	658	38. June 8	690	71. June 14	722	104. June 20
627	6. May 22	659	39. May 28	691	72. June 3	723	-105. June 9
-628	-7. May 10	-660	-40. May 16	-692	-73. May 22	-724	106. May 29
629	8. Apr. 30	661	41. May 6	693	74. May 12	725	107. May 18
630	9. Apr. 19	662	42. Apr. 25	694	-75. May 1	726	-108. May 7
631	-10. Apr. 8	663	-43. Apr. 14	695	76. Apr. 21	727	109. Apr. 27
-632	11. Mar. 28	-664	44. Apr. 3	-696	77. Apr. 9	-728	110. Apr. 15
633	12. Mar. 17	665	-45. Mar. 23	697	-78. Mar. 29	729	-111. Apr. 4
634	-13. Mar. 6	666	46. Mar. 13	698	79. Mar. 19	730	112. Mar. 25
635	14. Feb. 24	667	47. Mar. 2	699	80. Mar. 8	731	113. Mar. 14
-636	-15. Feb. 13	-668	-48. Feb. 19	-700	-81. Feb. 25	-732	-114. Mar. 2
637	16. Feb. 2	669	49. Feb. 8	701	82. Feb. 14	733	115. Feb. 20
638	17. Jan. 22	670	50. Jan. 28	702	83. Feb. 3	734	-116. Feb. 9
639	-18. Jan. 11	671	-51. Jan. 17	703	-84. Jan. 23	735	117. Jan. 30
-640	19. Jan. 1	-672	52. Jan. 7	-704	85. Jan. 13	735	118. Jan. 19
-640	20. Dec. 20	-672	53. Dec. 26	705	-86. Jan. 1	-736	-119. Jan. 7
641	-21. Dec. 9	673	-54. Dec. 15	705	87. Dec. 22	737	120. Dec. 28
642	22. Nov. 29	674	55. Dec. 5	706	88. Dec. 11	738	121. Dec. 17
643	23. Nov. 18	675	-56. Nov. 24	707	-89. Nov. 30	739	-122. Dec. 6
-644	-24. Nov. 6	-676	57. Nov. 13	-708	90. Nov. 19	-740	123. Nov. 25
645	25. Oct. 27	677	58. Nov. 2	709	91. Nov. 8	741	124. Nov. 14
646	-26. Oct. 16	678	-59. Oct. 22	710	-92. Oct. 28	742	-125. Nov. 3
647	27. Oct. 6	679	60. Oct. 12	711	93. Oct. 18	743	126. Oct. 24
-648	28. Sept. 24	-680	61. Sept. 30	-712	94. Oct. 6	-744	-127. Oct. 12
649	-29. Sept. 13	681	-62. Sept. 19	713	-95. Sept. 25	745	128. Oct. 2
650	30. Sept. 3	682	63. Sept. 9	714	96. Sept. 15	746	129. Sept. 21
651	31. Aug. 23	683	64. Aug. 29	715	-97. Sept. 4	747	-130. Sept. 10
-652	-32. Aug. 11	-684	-65. Aug. 17	-716	98. Aug. 24	-748	131. Aug. 30
653	33. Aug. 1	685	66. Aug. 7	717	99. Aug. 13	749	132. Aug. 19

A. D.	A. H.	A. D.	A. H.	A. D.	A. H.	A. D.	A. H.
750	-133. Aug. 8	815	200. Aug. 10	-880	267. Aug. 11	945	334. Aug. 12
751	134. July 29	-816	-201. July 29	881	268. July 31	946	-335. Aug. 1
-752	-135. July 17	817	202. July 19	882	-269. July 20	947	336. July 22
753	136. July 7	818	203. July 8	883	270. July 10	-948	-337. July 10
754	137. June 26	819	-204. June 27	-884	271. June 28	949	338. June 30
755	-138. June 15	-820	205. June 16	885	-272. June 17	950	339. June 19
-756	139. June 4	821	-206. June 5	886	273. June 7	951	-340. June 8
757	140. May 24	822	207. May 26	887	274. May 27	-952	341. May 28
758	-141. May 13	823	208. May 15	-888	-275. May 15	953	342. May 17
759	142. May 3	-824	-209. May 3	889	276. May 5	954	-343. May 6
-760	143. Apr. 21	825	210. Apr. 23	890	-277. Apr. 24	955	344. Apr. 26
761	-144. Apr. 10	826	211. Apr. 12	891	278. Apr. 14	-956	-345. Apr. 14
762	145. Mar. 31	827	-212. Apr. 1	-892	279. Apr. 2	957	346. Apr. 4
763	-146. Mar. 20	-828	213. Mar. 21	893	-280. Mar. 22	958	347. Mar. 24
-764	147. Mar. 9	829	214. Mar. 10	894	281. Mar. 12	959	-348. Mar. 13
765	148. Feb. 26	830	-215. Feb. 27	895	282. Mar. 1	-960	349. Mar. 2
766	-149. Feb. 15	831	216. Feb. 17	-896	-283. Feb. 18	961	350. Feb. 19
767	150. Feb. 5	-832	-217. Feb. 6	897	284. Feb. 7	962	-351. Feb. 8
-768	151. Jan. 25	833	218. Jan. 26	898	-285. Jan. 27	963	352. Jan. 29
769	-152. Jan. 13	834	219. Jan. 15	899	286. Jan. 17	-964	353. Jan. 18
770	153. Jan. 3	835	-220. Jan. 4	-900	287. Jan. 6	965	-354. Jan. 6
770	154. Dec. 23	835	221. Dec. 25	-900	-288. Dec. 25	965	355. Dec. 27
771	-155. Dec. 12	-836	222. Dec. 13	901	289. Dec. 15	966	-356. Dec. 16
-772	156. Dec. 1	837	-223 Dec. 2	902	290. Dec. 4	967	357. Dec. 6
773	-157. Nov. 20	838	224. Nov. 22	903	-291. Nov. 23	-968	358. Nov. 24
774	158. Nov. 10	839	-225. Nov. 11	-904	292. Nov. 12	969	-359. Nov. 13
775	159. Oct. 30	-840	226. Oct. 31	905	293. Nov. 1	970	360. Nov. 3
-776	-160. Oct. 18	841	227. Oct. 20	906	-294. Oct. 21	971	361. Oct. 23
777	161. Oct. 8	842	-228. Oct. 9	907	295. Oct. 11	-972	-362. Oct. 11
778	162. Sept. 27	843	229. Sept. 29	-908	-296. Sept. 29	973	363. Oct. 1
779	-163. Sept. 16	-844	230. Sept. 17	909	297. Sept. 19	974	364. Sept. 20
-780	164. Sept. 5	845	-231. Sept. 6	910	298. Sept. 8	975	-365. Sept. 9
781	-165. Aug. 25	846	232. Aug. 27	911	-299. Aug. 28	-976	366. Aug. 29
782	166. Aug. 15	847	233. Aug. 16	-912	300. Aug. 17	977	-367. Aug. 18
783	167. Aug. 4	-848	-234. Aug. 4	913	301. Aug. 6	978	368. Aug. 8
-784	-168. July 23	849	235. July 25	914	-302. July 26	979	369. July 28
785	169. July 13	850	-236. July 14	915	303. July 16	-980	-370. July 16
786	170. July 2	851	237. July 4	-916	304. July 4	981	371. July 6
787	-171. June 21	-852	238. June 22	917	-305. June 23	982	372. June 25
-788	172. June 10	853	-239. June 11	918	306. June 13	983	-373. June 14
789	173. May 30	854	240. June 1	919	-307. June 2	-984	374. June 3
790	-174. May 19	855	241. May 21	-920	308. May 22	985	-375. May 23
791	175. May 9	-856	-242. May 9	921	309. May 11	986	376. May 13
-792	-176. Apr. 27	857	243. Apr. 29	922	-310. Apr. 30	987	377. May 2
793	177. Apr. 17	858	244. Apr. 18	923	311. Apr. 20	-988	-378. Apr. 20
794	178. Apr. 6	859	-245. Apr. 7	-924	312. Apr. 8	989	379. Apr. 10
795	-179. Mar. 26	-860	246. Mar. 27	925	-313. Mar. 28	990	380. Mar. 30
-796	180. Mar. 15	861	-247. Mar. 16	926	314. Mar. 18	991	-381. Mar. 19
797	181. Mar. 4	862	248. Mar. 6	927	315. Mar. 7	-992	382. Mar. 8
798	-182. Feb. 21	863	249. Feb. 23	-928	316. Feb. 25	993	383. Feb. 25
799	183. Feb. 11	-864	-250. Feb. 12	929	317. Feb. 13	994	-384. Feb. 14
-800	184. Jan. 31	865	251. Feb. 1	930	-318. Feb. 2	995	385. Feb. 4
801	-185. Jan. 19	866	252. Jan. 21	931	319. Jan. 23	-996	-386. Jan. 24
802	186. Jan. 9	867	-253. Jan. 10	-932	320. Jan. 12	997	387. Jan. 13
802	-187. Dec. 29	867	254. Dec. 31	-932	-321. Dec. 31	998	388. Jan. 2
803	188. Dec. 19	-868	-255. Dec. 19	933	322. Dec. 21	998	-389. Dec. 22
-804	189. Dec. 7	869	256. Dec. 9	934	323. Dec. 10	999	390. Dec. 12
805	-190. Nov. 26	870	257. Nov. 28	935	-324 Nov. 29	-1000	391. Nov. 30
806	191. Nov. 16	871	-258. Nov. 17	-936	325. Nov. 18	1001	-392. Nov. 19
807	192. Nov. 5	-872	259. Nov. 6	937	-326. Nov. 7	1002	393. Nov. 9
-808	-193. Oct. 24	873	260. Oct. 26	938	327. Oct. 28	1003	394. Oct. 29
809	194. Oct. 14	874	-261. Oct. 15	939	328. Oct. 17	-1004	-395. Oct. 17
810	-195. Oct. 3	875	262. Oct. 5	-940	-329. Oct. 5	1005	396. Oct. 7
811	196. Sept. 23	-876	263. Sept. 23	941	330. Sept. 25	1006	-397. Sept. 26
-812	197. Sept. 11	877	-264. Sept. 12	942	331. Sept. 14	1007	398. Sept. 16
813	-198. Aug. 31	878	265. Sept. 2	943	-332. Sept. 3	-1008	399. Sept. 4
814	199. Aug. 21	879	-266. Aug. 22	-944	333. Aug. 23	1009	-400. Aug. 24

A.D.	A. H.
1010	401. Aug. 14
1011	402. Aug. 3
-1012	-403. July 22
1013	404. July 12
1014	-405. July 1
1015	406. June 21
-1016	407. June 9
1017	-408. May 29
1018	409. May 19
1019	410. May 8
-1020	-411. Apr. 26
1021	412. Apr. 16
1022	413. Apr. 5
1023	-414. Mar. 25
-1024	415. Mar. 14
1025	-416. Mar. 3
1026	417 Feb 21
1027	418. Feb. 10
-1028	-419. Jan. 30
1029	420. Jan. 19
1030	421. Jan. 8
1030	-422. Dec. 28
1031	423. Dec. 18
-1032	424 Dec. 6
1033	-425. Nov. 25
1034	426. Nov. 15
1035	-427. Nov. 4
-1036	428. Oct. 24
1037	429. Oct. 13
1038	-430. Oct. 2
1039	431. Sept. 22
-1040	432. Sept. 10
1041	-433. Aug. 30
1042	434. Aug. 20
1043	-435. Aug. 9
-1044	436. July 29
1045	437. July 18
1046	-438. July 7
1047	439. June 27
-1048	440. June 15
1049	-441. June 4
1050	442. May 25
1051	443. May 14
-1052	-444. May 2
1053	445. Apr. 22
1054	-446. Apr. 11
1055	447. Apr. 1
-1056	448. Mar. 20
1057	-449. Mar. 9
1058	450. Feb. 27
1059	451. Feb. 16
-1060	-452. Feb. 5
1061	453. Jan. 25
1062	454. Jan. 14
1063	-455. Jan. 3
1063	456. Dec. 24
-1064	-457. Dec. 12
1065	458. Dec. 2
1066	459. Nov. 21
1067	-460 Nov. 10
-1068	461. Oct. 30
1069	462. Oct. 19
1070	-463. Oct. 8
1071	464. Sept. 28
-1072	-465. Sept. 16
1073	466. Sept. 6
1074	467. Aug. 26

A.D.	A. H.
1075	468. Aug. 15
-1076	469. Aug. 4
1077	470. July 24
1078	-471. July 13
1079	472. July 3
-1080	473. June 21
1081	-474. June 10
1082	475. May 31
1083	-476. May 20
-1084	477. May 9
1085	478. Apr. 28
1086	-479. Apr. 17
1087	480. Apr. 7
-1088	481. Mar. 26
1089	-482. Mar. 15
1090	483. Mar. 5
1091	484 Feb. 22
-1092	-485. Feb. 11
1093	486. Jan. 31
1094	-487. Jan. 20
1095	488. Jan. 10
1095	489. Dec. 30
-1096	-490. Dec. 18
1097	491. Dec. 8
1098	492. Nov. 27
1099	-493. Nov. 16
-1100	494. Nov. 5
1101	-495. Oct. 25
1102	496. Oct. 15
1103	497. Oct. 4
-1104	-498. Sept. 22
1105	499. Sept. 12
1106	500. Sept. 1
1107	-501. Aug. 21
-1108	502. Aug. 10
1109	503. July 30
1110	-504. July 19
1111	505. July 9
-1112	-506. June 27
1113	507. June 17
1114	508. June 6
1115	-509. May 26
-1116	510. May 15
1117	511. May 4
1118	-512. Apr. 23
1119	513. Apr. 13
-1120	514. Apr. 1
1121	-515. Mar. 21
1122	516. Mar. 11
1123	-517 Feb. 28
-1124	518. Feb. 18
1125	519. Feb. 6
1126	-520. Jan. 26
1127	521. Jan. 16
-1128	522. Jan. 5
-1128	-523 Dec. 24
1129	524. Dec. 14
1130	-525. Dec. 3
1131	526. Nov. 23
-1132	527. Nov. 11
1133	-528. Oct. 31
1134	529. Oct. 21
1135	530. Oct. 10
-1136	-531. Sept. 28
1137	532. Sept. 18
1138	533. Sept. 7
1139	-534. Aug. 27

A. D.	A. H.
-1140	535. Aug. 16
1141	-536. Aug. 5
1142	537. July 26
1143	538. July 15
-1144	-539. July 3
1145	540. June 23
1146	541. June 12
1147	-542. June 1
-1148	543. May 21
1149	544. May 10
1150	-545. Apr. 29
1151	546. Apr. 19
-1152	-547. Apr. 7
1153	548. Mar. 28
1154	549. Mar. 17
1155	-550. Mar. 6
-1156	551. Feb. 24
1157	552. Feb. 12
1158	-553. Feb. 1
1159	554. Jan. 22
-1160	-555. Jan. 11
-1160	556. Dec. 31
1161	557. Dec. 20
1162	-558. Dec. 9
1163	559. Nov. 29
-1164	560. Nov. 17
1165	-561. Nov. 6
1166	562. Oct. 27
1167	563. Oct. 16
-1168	-564. Oct. 4
1169	565. Sept. 24
1170	-566. Sept. 13
1171	567. Sept. 3
-1172	568. Aug. 22
1173	-569. Aug. 11
1174	570. Aug. 1
1175	571. July 21
-1176	-572. July 9
1177	573. June 29
1178	574. June 18
1179	-575. June 7
-1180	576. May 27
1181	-577. May 16
1182	578. May 6
1183	579. Apr. 25
-1184	-580. Apr. 13
1185	581. Apr. 3
1186	582. Mar. 23
1187	-583. Mar. 12
-1188	584. Mar. 1
1189	-585. Feb. 18
1190	586. Feb. 8
1191	587. Jan. 28
-1192	-588. Jan. 17
1193	589. Jan. 6
1193	590. Dec. 26
1194	-591. Dec. 15
1195	592. Dec. 5
-1196	593. Nov. 23
1197	-594. Nov. 12
1198	595. Nov. 2
1199	-596. Oct. 22
-1200	597. Oct. 11
1201	598. Sept. 30
1202	-599. Sept. 19
1203	600. Sept. 9
-1204	601. Aug. 28

A. D.	A. H.
1205	-602. Aug. 17
1206	603. Aug. 7
1207	604. July 27
-1208	-605. July 15
1209	606. July 5
1210	-607. June 24
1211	608. June 14
-1212	609. June 2
1213	-610. May 22
1214	611. May 12
1215	612. May 1
-1216	-613. Apr. 19
1217	614. Apr. 9
1218	-615. Mar. 29
1219	616. Mar. 19
-1220	617. Mar. 7
1221	-618. Feb. 24
1222	619. Feb. 14
1223	620. Feb. 3
-1224	-621. Jan. 23
1225	622. Jan. 12
1226	623. Jan. 1
1226	-624. Dec. 21
1227	625. Dec. 11
-1228	-626. Nov. 29
1229	627. Nov. 19
1230	628. Nov. 8
1231	-629. Oct. 28
-1232	630. Oct. 17
1233	631. Oct. 6
1234	-632. Sept. 25
1235	633. Sept. 15
-1236	634. Sept. 3
1237	-635. Aug. 23
1238	636. Aug. 13
1239	-637. Aug. 2
-1240	638. July 22
1241	639. July 11
1242	-640. June 30
1243	641. June 20
-1244	642. June 8
1245	-643. May 28
1246	644. May 18
1247	-645. May 7
-1248	646. Apr. 26
1249	647. Apr. 15
1250	-648. Apr. 4
1251	649. Mar. 25
-1252	650. Mar. 13
1253	-651. Mar. 2
1254	652. Feb. 20
1255	653. Feb. 9
-1256	-654. Jan. 29
1257	655. Jan. 18
1258	-656. Jan. 7
1258	657. Dec. 28
1259	658. Dec. 17
-1260	-659. Dec. 5
1261	660. Nov. 25
1262	661 Nov. 14
1263	-662. Nov. 3
-1264	663 Oct. 23
1265	664. Oct 12
1266	-665. Oct. 1
1267	666. Sept. 21
-1268	-667. Sept. 9
1269	668. Aug. 30

A. D.	A. H
1270	669. Aug. 19
1271	-670. Aug. 8
-1272	671. July 28
1273	672. July 17
1274	-673. July 6
1275	674. June 26
-1276	-675. June 14
1277	676. June 4
1278	677. May 24
1279	-678. May 13
-1280	679. May 2
1281	680. Apr. 21
1282	-681. Apr. 10
1283	682. Mar. 31
1284	683. Mar. 19
1285	-684. Mar. 8
1286	685. Feb. 26
1287	-686. Feb. 15
-1288	687. Feb. 5
1289	688. Jan. 24
1290	-689. Jan. 13
1291	690. Jan. 3
1291	691. Dec. 23
-1292	-692. Dec. 11
1293	693. Dec. 1
1294	694. Nov. 20
1295	-695. Nov. 9
1296	696. Oct. 29
1297	-697. Oct. 18
1298	698. Oct. 8
1299	699. Sept. 27
-1300	-700. Sept. 15
1301	701. Sept. 5
1302	702. Aug. 25
1303	-703. Aug. 14
1304	704. Aug. 3
-1305	-705. July 23
1306	706. July 13
1307	707. July 2
-1308	-708. June 20
1309	709. June 10
1310	710. May 30
1311	-711. May 19
-1312	712. May 8
1313	713. Apr. 27
1314	-714. Apr. 16
1315	715. Apr. 6
-1316	-716. Mar. 25
1317	717. Mar. 15
1318	718. Mar. 4
1319	-719. Feb. 21
-1320	720. Feb. 11
1321	721. Jan. 30
1322	-722. Jan. 19
1323	723. Jan. 9
1323	724. Dec. 29
-1324	-725. Dec. 17
1325	726. Dec. 7
1326	-727. Nov. 26
1327	728. Nov. 16
-1328	729. Nov. 4
1329	-730. Oct. 24
1330	731. Oct. 14
1331	732. Oct. 3
-1332	-733. Sept. 21
1333	734. Sept. 11
1334	-735. Aug. 31

A. D.	A. H.
1335	736. Aug. 21
-1336	737. Aug. 9
1337	-738. July 29
1338	739. July 19
1339	740. July 8
-1340	-741. June 26
1341	742. June 16
1342	743. June 5
1343	-744. May 25
-1344	745. May 14
1345	-746. May 3
1346	747. Apr. 23
1347	748. Apr. 12
-1348	-749. Mar. 31
1349	750. Mar. 21
1350	751. Mar. 10
1351	-752. Feb. 27
-1352	753. Feb. 17
1353	754. Feb. 5
1354	-755. Jan. 25
1355	756. Jan. 15
-1356	-757. Jan. 4
-1356	758. Dec. 24
1357	759. Dec. 13
1358	-760. Dec. 2
1359	761. Nov. 22
-1360	762. Nov. 10
1361	-763. Oct. 30
1362	764. Oct. 20
1363	-765. Oct. 9
-1364	766. Sept. 28
1365	767. Sept. 17
1366	-768. Sept. 6
1367	769. Aug. 27
-1368	770. Aug. 15
1369	-771. Aug. 4
1370	772. July 25
1371	773. July 14
-1372	-774. July 2
1373	775. June 22
1374	-776. June 11
1375	777. June 1
-1376	778. May 20
1377	-779. May 9
1378	780. Apr. 29
1379	781. Apr. 18
-1380	-782. Apr. 6
1381	783. Mar. 27
1382	784. Mar. 16
1383	785. Mar. 5
-1384	786. Feb. 23
1385	-787. Feb. 11
1386	788. Feb. 1
1387	789. Jan. 21
-1388	-790. Jan. 10
-1388	791. Dec. 30
1389	792. Dec. 19
1390	-793. Dec. 8
1391	794. Nov. 28
-1392	-795. Nov. 16
1393	796. Nov. 6
1394	797. Oct. 26
1395	-798. Oct. 15
-1396	799. Oct. 4
1397	800. Sept. 23
1398	801. Sept. 12
1399	802. Sept. 2

A.D.	A. H.
-1400	803. Aug. 21
1401	-804. Aug. 10
1402	805. July 31
1403	-806. July 20
-1404	807. July 9
1405	808. June 28
1406	-809. June 17
1407	810. June 7
-1408	811. May 26
1409	-812. May 15
1410	813. May 5
1411	814. Apr. 24
-1412	-815. Apr. 12
1413	816. Apr. 2
1414	-817. Mar. 22
1415	818. Mar. 12
-1416	819. Feb. 29
1417	-820. Feb. 17
1418	821. Feb. 7
1419	822. Jan. 27
-1420	-823. Jan. 16
1421	824. Jan. 5
1421	-825. Dec. 25
1422	826. Dec. 15
1423	827. Dec. 4
-1424	-828. Nov. 22
1425	829. Nov. 12
1426	830. Nov. 1
1427	-831. Oct. 21
-1428	832. Oct. 10
1429	833. Sept. 29
1430	-834. Sept. 18
1431	835. Sept. 8
-1432	-836. Aug. 27
1433	837. Aug. 17
1434	838. Aug. 6
1435	-839. July 26
-1436	840. July 15
1437	841. July 4
1438	-842. June 23
1439	843. June 13
-1440	844. June 1
1441	-845. May 21
1442	846. May 11
1443	-847. Apr. 30
-1444	848. Apr. 19
1445	849. Apr. 8
1446	-850. Mar. 28
1447	851. Mar. 18
-1448	852. Mar. 6
1449	-853. Feb. 23
1450	854. Feb. 13
1451	-855. Feb. 2
-1452	856. Jan. 23
1453	857. Jan. 11
1453	-858. Dec. 31
1454	859. Dec. 21
1455	860. Dec. 10
-1456	-861. Nov. 28
1457	862. Nov. 18
1458	863. Nov. 7
1459	-864. Oct. 27
-1460	865. Oct. 16
1461	-866. Oct. 5
1462	867. Sept. 25
1463	868. Sept. 14
-1464	-869. Sept. 2

A. D.	A. H.
1465	870. Aug. 23
1466	871. Aug. 12
1467	-872. Aug. 1
-1468	873. July 21
1469	874. July 10
1470	-875. June 29
1471	876. June 19
-1472	-877. June 7
1473	878. May 28
1474	879. May 17
1475	-880. May 6
-1476	881. Apr. 25
1477	882. Apr. 14
1478	-883. Apr. 3
1479	884. Mar. 24
-1480	-885. Mar. 12
1481	886. Mar. 2
1482	887. Feb. 19
1483	-888. Feb. 8
-1484	889. Jan. 29
1485	890. Jan. 17
1486	-891. Jan. 6
1486	892. Dec. 27
1487	893. Dec. 16
-1488	-894. Dec. 4
1489	895. Nov. 24
1490	-896. Nov. 13
1491	897. Nov. 3
-1492	898. Oct. 22
1493	-899. Oct. 11
1494	900. Oct. 1
1495	901. Sept. 20
-1496	-902. Sept. 8
1497	903. Aug. 29
1498	904. Aug. 18
1499	-905. Aug. 7
-1500	906. July 27
1501	-907. July 16
1502	908. July 6
1503	909. June 25
-1504	-910. June 13
1505	911. June 3
1506	912. May 23
1507	-913. May 12
-1508	914. May 1
1509	-915. Apr. 20
1510	916. Apr. 10
1511	917. Mar. 30
-1512	-918. Mar. 18
1513	919. Mar. 8
1514	920. Feb. 25
1515	-921. Feb. 14
-1516	922. Feb. 4
1517	923. Jan. 23
1518	-924. Jan. 12
1519	925. Jan. 2
1519	-926. Dec. 22
-1520	927. Dec. 11
1521	928. Nov. 30
1522	-929. Nov. 19
1523	930. Nov. 9
-1524	931. Oct. 28
1525	-932. Oct. 17
1526	933. Oct. 7
1527	934. Sept. 26
-1528	-935. Sept. 14
1529	936. Sept. 4

A. D.	A. H.
1530	-937. Aug. 24
1531	938. Aug. 14
-1532	939. Aug. 2
1533	-940 July 22
1534	941. July 12
1535	942. July 1
-1536	-943. June 19
1537	944. June 9
1538	-945. May 29
1539	946. May 19
-1540	947. May 7
1541	-948. Apr. 26
1542	949. Apr. 16
1543	950. Apr. 5
-1544	-951. Mar. 24
1545	952. Mar. 14
1546	953. Mar. 3
1547	-954. Feb. 20
-1548	955. Feb. 10
1549	-956. Jan. 29
1550	957. Jan. 19
1551	958. Jan. 8
1551	-959. Dec. 28
-1552	960 Dec. 17
1553	961. Dec. 6
1554	-962. Nov. 25
1555	963. Nov. 15
-1556	964 Nov. 3
1557	-965. Oct. 23
1558	966 Oct. 13
1559	-967. Oct. 2
-1560	968. Sept. 21
1561	969. Sept. 10
1562	-970. Aug. 30
1563	971. Aug. 20
-1564	972 Aug. 8
1565	-973. July 28
1566	974 July 18
1567	-975. July 7
-1568	976. June 26
1569	977. June 15
1570	-978. June 4
1571	979. May 25
-1572	980. May 13
1573	-981 May 4
1574	982. Apr. 22
1575	983. Apr. 11
-1576	-984. Mar. 30
1577	985 Mar. 20
1578	-986. Mar. 9
1579	987. Feb. 27
-1580	988. Feb. 16
1581	-989. Feb. 4
1582	990 Jan. 25
1583	991. Jan. 14
-1584	-992. Jan. 3
-1584	993 Dec. 23
1585	994. Dec. 12
1586	-995. Dec. 1
1587	996. Nov. 21
-1588	-997. Nov. 9
1589	998. Oct. 30
1590	999. Oct. 19
1591	-1000. Oct. 8
-1592	1001. Sept 27
1593	1002. Sept. 16
1594	-1003. Sept. 5

A. D	A. H.
1595	1004. Aug. 26
-1596	-1005. Aug. 14
1597	1006. Aug. 4
1598	1007. July 24
1599	-1008. July 13
-1600	1009. July 2
1601	1010. June 21
1602	-1011. June 10
1603	1012. May 31
-1604	1013. May 19
1605	-1014. May 8
1606	1015. Apr. 28
1607	-1016. Apr. 17
-1608	1017. Apr. 6
1609	1018. Mar. 26
1610	-1019. Mar. 15
1611	1020. Mar. 5
-1612	1021. Feb. 22
1613	-1022 Feb. 10
1614	1023. Jan. 31
1615	1024. Jan. 20
-1616	-1025. Jan. 9
-1616	1026. Dec. 29
1617	-1027. Dec. 18
1618	1028. Dec. 8
1619	1029. Nov. 27
-1620	-1030. Nov. 15
1621	1031. Nov. 5
1622	1032. Oct. 25
1623	-1033. Oct. 14
-1624	1034. Oct. 3
1625	-1035. Sept. 22
1626	1036. Sept. 12
1627	1037. Sept. 1
-1628	-1038 Aug. 20
1629	1039. Aug. 10
1630	1040. July 30
1631	-1041. July 19
-1632	1042. July 8
1633	1043. June 27
1634	-1044 June 16
1635	1045. June 6
-1636	-1046. May 25
1637	1047. May 15
1638	1048. May 4
1639	-1049. Apr. 23
-1640	1050. Apr 12
1641	1051. Apr. 1
1642	-1052. Mar. 21
1643	1053. Mar. 11
-1644	1054. Feb. 28
1645	-1055. Feb. 16
1646	1056. Feb. 6
1647	-1057. Jan. 24
-1648	1058. Jan. 16
1649	1059. Jan. 4
1649	-1060. Dec. 24
1650	1061. Dec. 14
1651	1062. Dec. 3
-1652	-1063. Nov. 21
1653	1064. Nov. 11
1654	-1065. Oct. 31
1655	1066. Oct. 21
-1656	1067. Oct. 9
1657	-1068. Sept. 28
1658	1069. Sept. 18
1659	1070. Sept. 7

A. D.	A. H.
1660	-1071. Aug. 26
1661	1072. Aug. 16
1662	1073. Aug. 5
1663	-1074. July 25
-1664	1075. July 14
1665	-1076. July 3
1666	1077. June 23
1667	1078. June 12
-1668	-1079. May 31
1669	1080. May 21
1670	1081. May 10
1671	-1082. Apr. 29
-1672	1083. Apr. 18
1673	1084. Apr. 7
1674	-1085. Mar. 27
1675	1086. Mar. 17
-1676	-1087. Mar. 5
1677	1088. Feb. 23
1678	1089. Feb. 12
1679	-1090. Feb. 1
-1680	1091. Jan. 22
1681	1092. Jan. 10
1681	-1093. Dec. 30
1682	1094. Dec. 20
1683	-1095. Dec. 9
-1684	1096. Nov. 28
1685	1097. Nov. 17
1686	-1098. Nov. 6
1687	1099. Oct. 27
-1688	1100. Oct. 15
1689	-1101. Oct. 4
1690	1102. Sept. 24
1691	1103. Sept. 13
-1692	-1104. Sept. 1
1693	1105. Aug. 22
1694	-1106. Aug. 11
1695	1107. Aug. 1
-1696	1108. July 20
1697	-1109. July 9
1698	1110. June 29
1699	1111. June 18
-1700	-1112. June 6
1701	1113. May 27
1702	1114. May 16
1703	-1115. May 5
-1704	1116. Apr. 24
1705	-1117. Apr. 13
1706	1118. Apr. 3
1707	1119. Mar. 23
-1708	-1120 Mar. 11
1709	1121. Mar. 1
1710	1122. Feb. 28
1711	-1123. Feb. 7
-1712	1124 Jan. 28
1713	-1125. Jan. 16
1714	1126. Jan. 6
1714	1127. Dec. 26
1715	-1128. Dec. 15
-1716	1129. Dec. 4
1717	1130. Nov. 23
1718	-1131. Nov. 12
1719	1132. Nov. 2
-1720	1133. Oct. 21
1721	-1434. Oct. 10
1722	1135. Sept. 30
1723	-1136. Sept. 19
-1724	1137. Sept. 8

A. D.	A. H.
1725	1138. Aug. 28
1726	-1139. Aug. 17
1727	1140. Aug. 7
-1728	1141. July 26
1729	-1142. July 15
1730	1143. July 5
1731	1144. June 24
-1732	-1145. June 12
1733	1146. June 2
1734	-1147. May 22
1735	1148. May 12
-1736	1149. Apr. 30
1737	-1150. Apr. 19
1738	1151. Apr. 9
1739	1152. Mar. 29
-1740	-1153. Mar. 17
1741	1154. Mar. 7
1742	-1155. Feb. 24
1743	1156. Feb. 14
-1744	1157. Feb. 3
1745	-1158. Jan. 22
1746	1159. Jan. 12
1747	1160. Jan. 1
1747	-1161. Dec. 21
-1748	1162. Dec. 10
1749	1163. Nov. 29
1750	-1164 Nov. 18
1751	1165. Nov. 8

New Style.

A. D.	A. H.
-1752	-1166. Nov. 7
1753	1167. Oct. 28
1754	1168. Oct. 17
1755	-1169. Oct. 6
-1756	1170. Sept. 25
1757	1171. Sept. 14
1758	-1172. Sept. 3
1759	1173. Aug. 24
-1760	1174. Aug. 12
1761	-1175. Aug. 1
1762	1176 July 21
1763	-1177. July 10
-1764	1178. June 30
1765	1179. June 19
1766	-1180. June 8
1767	1181. May 29
-1768	1182. May 17
1769	-1183. May 6
1770	1184. Apr. 26
1771	-1185. Apr. 15
-1772	1186. Apr. 4
1773	1187 Mar. 24
1774	-1188. Mar. 13
1775	1189. Mar. 3
-1776	1190. Feb. 20
1777	-1191. Feb. 9
1778	1192. Jan. 29
1779	1193. Jan. 18
-1780	-1194. Jan. 7
1780	1195. Dec. 27
1781	-1196. Dec. 16
1782	1197 Dec. 6
1783	1198. Nov. 25
-1784	-1199 Nov. 13
1785	1200. Nov. 3

A. D.	A. H.	A. D.	A. H.	A. D.	A. H.	A D.	A. D.
1786	1201. Oct. 23	1815	1231. Dec. 1	1845	1261. Jan. 8	1874	1291. Feb. 16
1787	-1202. Oct. 12	-1816	-1232. Nov. 19	1845	-1262. Dec. 28	1875	-1292. Feb. 5
-1788	1203. Oct. 1	1817	1233. Nov. 9	1846	1263. Dec. 18	-1876	1293. Jan. 25
1789	1204 Sept. 20	1818	1234. Oct. 29	1847	1264. Dec. 7	1877	1294. Jan. 14
1790	-1205. Sept. 9	1819	-1235. Oct. 18	-1848	-1265. Nov. 25	1878	-1295. Jan. 3
1791	1206. Aug. 30	-1820	1236. Oct. 7	1849	1266. Nov. 15	1878	1296. Dec. 24
-1792	-1207. Aug. 18	1821	-1237. Sept. 26	1850	-1267. Nov. 4	1879	-1297. Dec. 13
1793	1208. Aug. 8	1822	1238. Sept. 16	-1851	1268. Oct. 25	-1880	1298. Dec. 2
1794	1209. July 28	1823	1239. Sept. 5	1852	1269. Oct. 13	1881	1299. Nov. 21
1795	-1210. July 17	-1824	-1240. Aug. 24	1853	-1270. Oct. 2	1882	-1300. Nov. 10
-1796	1211. July 6	1825	1241. Aug. 14	1854	1271. Sept. 22	1883	1301. Oct. 31
1797	1212. June 25	1826	1242. Aug. 3	1855	1272. Sept. 11	-1884	1302. Oct. 19
1798	-1213. June 14	1827	-1243. July 23	-1856	-1273. Aug. 30	1885	-1303. Oct. 8
1799	1214 June 4	-1828	1244. July 12	1857	1274. Aug. 20	1886	1304. Sept. 28
-1800	-1215. May 23	1829	-1245. July 1	1858	-1275. Aug. 9	1887	-1305. Sept. 17
1801	1216. May 13	1830	1246. June 21	1859	1276. July 30	-1888	1306. Sept. 6
1802	1217. May 2	1831	1247. June 10	-1860	1277. July 18	1889	1307. Aug. 26
1803	-1218. Apr. 21	-1832	-1248. May 29	1861	-1278. July 7	1890	-1308. Aug. 15
-1804	1219. Apr 10	1833	1249. May 19	1862	1279. June 27	1891	1309 Aug. 5
1805	1220. Mar. 30	1834	1250. May 8	1863	1280. June 16	-1892	1310. July 24
1806	-1221. Mar. 19	1835	-1251. Apr. 27	-1864	-1281. June 4	1893	-1311. July 22
1807	1222 Mar. 9	-1836	1252. Apr. 16	1865	1282. May 25	1894	1332. July 3
-1808	1223 Feb. 26	1837	1253. Apr. 5	1866	1283. May 14	1895	1313. June 22
1809	-1224. Feb. 15	1838	-1254. Mar. 25	1867	-1284 May 3	-1896	-1314. June 10
1810	1225. Feb. 5	1839	1255. Mar. 15	-1868	1285. Ap. 22	1897	1315. May 31
1811	-1226. Jan. 24	-1840	-1256. Mar. 3	1869	-1286. Apr. 11	1898	-1316 May 20
-1812	1227 Jan. 13	1841	1257 Feb. 21	1870	1287. Apr. 1	1899	1317 May 21
1813	1228 Jan. 2	1842	1258. Feb. 10	1871	1288. Mar. 21	-1900	1318. Apr. 29
1813	-1229. Dec. 22	1843	-1259. Jan. 30	-1872	-1289. Mar. 9		
1814	1230. Dec. 12	-1844	1260. Jan. 19	1873	1290. Feb. 27		

ADVERTISEMENT.

TOWARDS the conclusion of the Advertisement prefixed to the first volume of this Edition, an opinion was unwarily expressed, that it would be at least another year before the second could possibly appear. It is now nearly four years and a half since the first was published; I feel it therefore incumbent on me to offer an apology for the great excess of delay beyond what the Public had been taught to expect.

Until the first volume was completed, I had not sufficiently examined the second to be fully aware of its real state, and was not therefore competent to form an exact estimate of the time it would require to prepare the copy, and pass the work through the press; but when I began to investigate, and had made an experiment on a few sheets, I then found that I had been greatly deceived as to the extent of the labour I had undertaken to perform, and consequently of the period when it would cease.

The learned Author, in this part of his work, had attempted to explain not only all common English words, but even many of the unusual; obsolete, and even cant terms found in our popular dictionaries, in all their antiquated, as well as modern acceptations; in doing which he had brought together an immense number of Persian and Arabic terms, obsolete as well as current; and of the Arabic, thousands that never enter into Persian compositions, except in quotations. In cases where he was at a loss to render the sense of the English word by a single term, he attempted to explain it by a periphrase, too often composed not strictly according to the Oriental idiom. It was also part of the plan to repeat every Oriental word and phrase in Roman characters, professedly designed to convey to the learner their exact pronunciation. Unfortunately this was not executed according to any uniform scheme of orthography, and, in thousands of instances, was, upon any principle, at variance both with the spelling and the utterance of the original words. It often happened also that the same words were spelt differently in the second from what they had been in the first volume. As a minor consideration, all the discriminating marks, such as the *madd* (~), the *tashdid* (˙), and the *hamzah* (ʼ), were generally omitted, and no sign was used to distinguish the Arabic words from the Persian, as had been done in the first volume.

Among other alterations and improvements which this volume has received in passing through my hands, are the following:

A great many transpositions of Persian and Arabic words have been made for the purpose of placing the most eligible before others of less frequent occurrence.

Numerous Persian and Arabic words of general use have been added; to give room for which not a few have been expunged, either because they were absolutely wrong, superfluous, or ill-suited to the place in which they were found.

In English the participle present, the noun of action, and the adjective, are frequently of the same form, each ending in *ing;* as the word *running*, in such expressions as *a horse running*, the *running of the horse*, and *a running horse*. It happened unfortunately that in the interpretations words of this description were very often confounded, so that participles were made to correspond with substantives, and the contrary. Much of the confusion occasioned by this inadvertence has been obviated by substituting, when wrong, the proper form of the interpreting word, and, where necessary, inserting the contractions (*subs.*), (*part.*), or (*adj.*) immediately after the word to be interpreted, to denote the part of speech in which it is to be accepted.

It so happens that the Persian infinitives serve also as verbal nouns substantive corresponding exactly to the English substantives in *ing*. Thus رفتن means both *to go*, and *the going*. The Author has seldom if ever applied them in the latter sense, though so very frequently wanted. As I found it would be an endless labour to insert them generally where the sense appeared to require them, I have availed myself of their assistance occasionally only. This information, however, may be of use to the learner.

Some of the unusual, obsolete, and cant English words to be found in the first Edition, have been omitted in this; and the work would not have suffered much had a great many more been discarded.

The former Edition contained no mark to distinguish the Arabick from the Persian. In this a small capital (A) has very generally been prefixed to every pure Arabic word and phrase to distinguish them from Persian; which, with such Arabic words as have a Persian termination, are left without this sign. A few Turkish words are marked with a (T), and some of Indian origin with an (H). The useful marks (˜), (˚), and (ˆ) have been inserted where wanted; and in every Persian sentence the common sign of the genitive case has been added for the ease of the student, whenever the sense required it.

The repetition of the Persian and Arabick words in Roman characters has, very reluctantly, been omitted. Indeed the plan of orthography was so defective, that to have made it correspond with the one so successfully applied in the first volume of this Edition,

would have required the alteration of nearly every word; and nothing less than a fair manuscript of the whole would have rendered the copy intelligible to the compositors. An attempt was made to correct it according to that model, and several sheets were actually printed off so altered; but it having been found, upon a fair calculation, that to proceed in that way would increase the expense of the printing exceedingly, and, what was of greater consequence, retard the publication for at least another year, if not two, I thought it advisable to cancel those sheets, and abandon the design altogether, referring the Student, when at a loss, to the first volume.

At length my work is brought to a conclusion. It is seven years since the first volume of it went to press, of which period every disposable moment, and a very large proportion of those hours commonly dedicated to recreation or to rest, have been sacrificed to this performance; and such has been the unremitting labour attending it, that had I been aware of its extent, no consideration upon earth should have induced me to submit to it. I mention this with regret: and my only consolation arises from the consciousness of having done much for the advantage of those who may have occasion to consult either of the two volumes of this edition, however considerable may be the faults they still contain; but which, I trust, cannot fairly be attributed to me, whose undertaking was to improve an old, not make a new Dictionary.

THE EDITOR.

Dec. 1, 1810.

A

DICTIONARY

ENGLISH, PERSIAN, AND ARABIC.

A, THE first letter of our alphabet, is noted in such Arabic and Persian books as are written with the diacritical marks for the short vowels, &c. in the following manner: A, when short, at the beginning of a word, is *alif*, with the mark *hamzah* and *fatah* over it, thus [أ]; as in the word أگر agar, *if*; and as a medial or final by the mark *fatah* only over the consonant: as in the Arabic word ضَرَبَ ẓaraba, *He struck*. A, when long, as an *initial*, is noted by *alif*, with the mark *madd* over it, thus [آ]; as in the Persian word آب āb, *water*; and when medial or final, by *alif* preceded by *fatah*, which being homogeneal characters, coalesce, and form one long vowel; as in the words آبادان ābādān, *populous, flourishing, in a state of cultivation*, آنجا ānjā, *there*. As it is only in the *Kurān* and a few other works that the vowels are marked, practice alone can teach how to supply them. See Advertisement prefixed to Vol. I. of this edition.

A, considered as the article of unity, in Persian is expressed by ي subjoined to the noun; as مرد mard, *Man*; مردي mardī, *A man, a certain man*. But if the noun end in ه, it is common to note it by [، or ء] subjoined; as فرشته farishtah, *Angel*, فرشتۀ or فرشتهٔ farishtahi, *An angel*. See Persian Grammar, p. 23. In Arabic, the article of unity is noted by [ة] subjoined to the word; as وقع wakaꜥ, *Stone*, وقعة wakaꜥat, *A stone, a single stone*. If, however, the word happen to terminate in ة

or ن the word expressive of *one*, namely وحدة wahadah, is used for the same purpose. See Arabic Gramm. p. 11.

A, in such expressions as *So much a yard, gone a hunting, &c.* may be translated by the particles في *in*, براي *for*, بعزم *for the purpose*, as پنج دينار في گز *five dinars a measure*, براي شكار رفته, or بعزم شكار رفته *gone a hunting*.

To ABANDON, ترک نمودن , برطرف کردن , گذاشتن , دست بردار شدن , هجر کردن . v. *To quit, leave, forsake.*

Abandoned, forsaken, relinquished, ترک کرده , گذاشته شده . متروک A , معزول A , نفي A .—(*Shameless*), بي آبرو , بي حرمت , بي شرم , بي قيد , بي پروا .

To be abandoned (*relinquished, forsaken*), متروک شدن , گذاشته شدن .—(*to be shameless*), بي آبرو شدن .

Abandoning, or *abandonment*, هجر A , ترک A , گذاشتگي , هجران A .

To ABASE, زیر کردن , فرو آوردن , پایین ساختن , بخاک برابر ساختن , ذلیل کردن , خوار ساختن , سرفرو آوردن , حقیر کردن , فضیحت نمودن . v. *To humble, oppress, lower.*

Abased, زیر کرده شده , فرو آورده شده , پایین کرده شده , بخاک برابر ساخته , حقیر کرده شده . ذلیل A , محقر A , خراب A .

To be abased, زیرکرده ، پایین کرده شدن ، فرو آورده شدن ، شدن ، محقر شدن ، خراب شدن ، ذلیل شدن .

Abasement, ، تحقیر ۸ ، سفل ۸ ، وضع ۸ ، تذلیل ۸ ، حقارت ۸ ، پستی ۲ . تخریب ۸ ، فضیحت ۸

To ABASH, تشویر دادن ، شرمسار کردن ، خجل ساختن .

Abashed, خجل ۸ ، شرمناک ، شرمنده ، شرمسار .

To be abashed, ، خجل شدن ، شرم خوردن ، شرمنده شدن v. *To blush, to be ashamed.*

To ABATE (*make less*), ، کاستن ، تخفیف ساختن ، کم کردن ، کاهسته ، کم شدن ، (*to become less*) — ناقص نمودن ، گراییدن . کمیدن ، کشتن

Abatement, نقصان ۸ ، نقص ۸ ، کاه ، کاهش ، کاست ، کمی .

An ABBESS, ریسه دختران شالپوشان .

An Abbey, تکیه رهبانان ، خانه پادریان .

An Abbot, رهبان ت ، صاحب الدّیر ۸ ، سرکرده پادریان ، ریس القسان ۸ ، باشی .

To ABBREVIATE, کوتا کردن ، اختصار نمودن ، مختصر کردن . *To abridge, to shorten.*

Abbreviation, اختصار ۸ . v. *Abridgment. Abbreviations of words,* مختصرات ۸ ، اختصارات ۸ .

To ABDICATE, عزلت کردن . v. *To resign. To abdicate a throne,* ترک خلافت کردن .

Abdication, ترک ۸ ، اعتزال ۸ ، عزلت ۸ .

The ABDOMEN (*lower belly*), تهیگاه ، پای شکم .

To be ABED, بر پلنگ بودن ، بر بستر اراه کردن .

ABERRATION, ضلال ۸ . v. *Deviation.*

To ABET, پستی کردن ، یاری نمودن . v. *To befriend, support.*

To ABHOR, ، ویسه داشتن ، استکراه کردن ، نفرت داشتن ، منکیدن ، نفریدن ، کراهیت کردن . *To detest, loathe, hate, abominate.*

Abhorred, ، نفرین کرده شده ، مکروه دانسته ، ناپسند ، مکروه ۸ ، منفور ۸ ، منکیده . *Abhorrence,* ، استکراه ۸ ، نفرت ۸ ، نفرین ۸ ، کره ۸ ، عداوت ۸ .

Abhorrent, ویسه دار ، نفرت نما .

To ABIDE, ساکن شدن ، مکان داشتن ، ماندن . *To abide by one's word or agreement,* بر قول خود ثابت بودن . *To abide by a promise,* بر واعده وفادار شدن . v. *To stay, wait, dwell, remain, endure.*

ABJECT, ، حقیر ۸ ، خور ، افگنده ، ناکس ۸ ، فرومایه ، کمینه ، دون ۸ ، ذلیل ۸ . v. *Low, mean, despicable, base.*

ABILITY (*power*), ، تاب ، اقتدار ۸ ، قدرت ۸ ، توانایی ، دست ، نیرومندی ، دست رس . *Ability (faculty of the mind),* قوت ، ادراک ۸ ، فراست ۸ ، کابلیت ۸ ، عقل ۸ ، مجال ۸ ، جان ، خاطره ۸ ، قلب ۸ ، مقدرت . v. *Capacity, genius.*

ABJURATION, ارتداد ۸ ، امتنا ۸ .

To Abjure, ارتداد کردن . v. *To deny, apostatize, renounce.*

ABLE, توانا ، قابل ۸ ، قداور ۸ ، قادر ۸ . v. *Capable, An able-bodied man,* ، پهلوان ، مرد قداور ، مرد قوی هیکل ، بطل ۸ ، یل . *Gymnick, champion.*

To be able, توانایی ، قابلیت داشتن ، قابل شدن ، توانستن . داشتن

ABLUTION, وضو ۸ ، اغتسال ۸ ، غسل ۸ ، شستگی ، شستنی .

ABOARD, بسفینه ، برکشتی سوار ، بر جهاز سوار . — *To go aboard,* بجهاز در رفتن . — *To come aboard,* بکشتی در آمدن . — *They went aboard,* نزلوا في المركب ۸ . v. Under *ship.*

An ABODE, ، منزل ۸ ، مسکن ۸ ، سکون ۸ ، مکان ۸ ، خانه ، بیت ۸ . v. *Habitation, dwelling, residence, house, home.*

To ABOLISH, ، باطل کردن ، ردّ کردن ، منسوخ ساختن ، ابطال نمودن ، بطال کردن ، معدوم ساختن ، نابود کردن . نسخ کردن . v. *Destroy.*

Abolished, ، باطل گردیده ، ردّ کرده شده ، منسوخ ساخته ، معدوم ساخته ، نابود کرده شده ، مبطل ۸ ، بطال ۸ . v. *Destroyed.*

Abolition, باطل کردنی ، ابطال ۸ ، نسخ ۸ ، محو ۸ . v. *Destruction.*

ABOMINABLE, ، کریه ۸ ، مکروه ۸ ، مستکره ۸ ، منفور ۸ ، نژند ، کوخ . v. *Detestable,*

To ABOMINATE, استکراه کردن . v. *To abhor, detest, hate.*

Abomination, ، نفرین ، نفرت ۸ ، مکروهت ۸ ، اکراه ۸ ، هرّه ۸ ، غرش ، ویسه . v. *Abhorrence, hatred.*

An ABORTION, اسقاط A, سقاط حمل, نكانه. v. *Miscarriage.*

Abortive, جهيض A, مجهض A, خداج A. v. *Unsuccessful, imperfect.*

ABOVE (*over*), بالا, علي A, فوق A. (*Upon*), بر, ابر, زبر, درزبر, برسر, زور. (*upwards*), بام, علي فاق, فرا, عن A, ازبالا, — *From above*, عالي A, بلند, (*high*), فراز. موملي A, مشار اليه A, — *Above mentioned*, من فوق A, عالي, اليه, مذكور A, مزبور A, مسفور A, سالف الذكر A, مقول A. *Above all*, بالاي همه, برهمه. *Above board* (*without deceit*), بي رنگ, بي ريو و رنگ. — *Above ground*, بالاي زمين, فوق التورب A. (*living*), زنده, حي A. — *Above measure*, (*excessive*), بي حد, بلا حد A, فوق الحد A. v. *Beyond, before, superior, redundant.*

To ABOUND. كثيرشدن, بسيار بودن, وافرشدن. v. To *increase, overflow.*

ABOUT (*around*), درحوالي, درگرد, گرداگرد, گردايش, درور, دردور, حوال A, پيرامن. (*Near*), نزد, نزديك, قريب A, تقريبا A, عند A. (*Concerning*), از, ز, در, بهر, عن A, من A, في A, منسوب A, پيوند, بابت A, درباب.

To ABRIDGE, مختصر كردن, اختصار نمودن, كوتاه ساختن, v. *To contract, shorten.*

An abridgment, مختصر A, اختصار A, ايجاز A, مجمل A, قطع A, اقتصار A. v. *Compendium, epitome, summary, abbreviation.*

ABREAST, پهلو پهلو, صف صف.

ABROACH (*as a barrel*), جاري شده, كشوده.

ABROAD (*without doors*), بيرون, خارج A, بدر, خارجا A, ظاهرا A.

To come abroad, بدر آمدن. — *To go abroad*, بيرون رفتن. (*To travel*), سفر كردن, مسافرت نمودن, سياحت كردن, بديار غربت رفتن.

To ABROGATE, رد كردن, موقوف كردن, محو ساختن, برطرف نمودن. v. *To rescind, repeal.*

Abrogation, ابدال A, نسخ A, محو A.

ABRUPT, بي خبر, ناگاه, گسسته, مجزوم A, منجزم A, منقطع A, مقطوع A, ممنون A. *Sudden, unawares, unconnected.*

Abruptly, بي خبرانه, منجزما A, با انفصام. v. *Suddenly.* (*without ceremony*), بي تقريب, بي تكلف.

Abruptness, كسش, گسستگي, انفصام A, مقطع A. v. *Haste, rudeness, suddenness.*

An ABSCESS, حباب A.

To ABSCOND, فرار شدن A, غير حاضر شدن, پنهان شدن, مختفي شدن.

ABSENCE, غير حاضري, غيبت A, غايبي, غيوب A, هجران A.

Absent, غير حاضر, نا حاضر, لا موجود A, غايب A, مغيوب A, معتيت A, منهلت A, منزحزح A, مبل A.

To be absent, غير حاضر شدن, لا موجود بودن, غايب شدن, v. also *To withdraw.* — *To be absent* (*in mind*), بفكر غرق شدن. — *Absent things*, غيبات A.

An absentee, غايب A.

To ABSOLVE, معاف كردن, گناه بخشيدن, عفو جريم نمودن. v. *To pardon, forgive.*

Absolved, گناه بخشيده, معاف كرده شده, معفو A, مغفور A.

Absolution, عفو A, بخشش گناه, مغفرة A.

ABSOLUTE (*despotic*), مطلق A, مستقل A, كامكار, كامران. — (*Complete*), تام A, تمام A, كامل A. — *Absolute power, absoluteness*, قدرت مطلق, حكم مطلق, استقلال A, حكم A, قهر A, حكم حكومت. — *Absoluteness.* v. *Completeness.*

Absolutely (*despotically*), مستقلا A, مطلقا A, با حكم, قهرا A. — (*perfectly*), كاملا A.

To ABSORB, نوشيدن, بلع كردن, اوباشتن, نغمت كردن, خزيدن, بخزيدن. v. *To swallow, drink, suck up.*

Absorpt, اوباشته, مبلع A.

Absorption, نوشيدگي, اوبار, بلع A, نغب A.

To ABSTAIN (*to be temperate*), پرهيز كردن, خودرا باز داشتن, امتناع ساختن, — (*To shun, avoid*), اجتناب كردن, پارسا شدن. *To cause to abstain*, باز داشتن, احتذار كردن.

Abstemious, abstinent, پرهيزگار, اهل پرهيز, پارسا, زاهد A, مرتدا A, مجتنب A.

Abstemiously, پارسنه, ازروي پرهيز.

Abstinence, پرهیز , پرهیزگاري , اجتناب A , احتراز A , امتناع A . v. *Continence, sobriety.*

To ABSTRACT (*take away*), واکردن , برداشتن , خلع کردن , معل گرفتن . *An abstract*, اجمال . v. *Abridgment.* — *To make an abstract*, مختصر ساختن , مجمل کردن . v. *To abridge.*

ABSTRUSE, *abstract*, مغلق A . v. *Obscure.*

ABSURD, بیهوده , بیمعني , نا معقول , ناسازگار , هرزه , بیمال , غیر مناسب . v. *Ridiculous.*

Absurdity, بیهودگي , عبث A , ناسازگاري .

Absurdly, بیهودانه .

ABUNDANCE, بسیاري , فراواني , افزایش , کثرت A , غنیمت , برکت A , وفرت A , فرت A , فره A , فرط A , صرفه

Abundant, بسیار , فراوان , کثیره , وفر A , وافر A , فایض A , زاخر , عامر A , مغتنم A , فراخ A .

Abundantly, بسیارانه , وافر وافر .

To ABUSE (*vilify*), دشنام دادن , دهن کشاي کردن , عرض — (*to make an ill use of*), بد استعمال کردن . — پایمال ساختن (*to ridicule*), مسخره کردن , ضحکت کفتن . (*to deceive*), فریب دادن . (*to speak obscenely*), فاحش گفتن .

Abuse (*rude reproach*), دشنام . (*ill use*), استعمال نا نیک . (*ridicule*), مسخره A .

Abused, دشنام داده , بداستعمال کرده شده .

An abuser, دشنام دهنده , بد استعمال کننده .

Abusive, خلاف استعمال .

Abusively, با شتوم , بي اعتبار , مجازاً A .

ABUTMENT. v. *Boundary, &c.*—*The abutments of a bridge*, حدود پول .

An ABYSS, غار A , عمق A , لجت A , ورطه A , غمره A , جاي بي (plur. غمار), عاقول A , باحت A . — *A bottomless pit*, جاي بسيار عميق , ته .

An ACADEMY, درس خانه , مکتب A , مدرسه A , جماعت علما . v. *College.*

An academic, طالب علم . v. *Scholar.* — *Academicians*, طالبان علم .

To ACCEDE (*approach*), نزدیک آمدن . (*To be added*), زیاده شدن . (*to acquiesce in, consent to*), قبول کردن , موافقت نمودن , قایل بودن , راضي شدن . *To accede to a treaty or alliance*, با عهد راضي شدن , بمهودت قول دادن . *To accede to a throne*, جلوس کردن , بمسند افراخته شدن .

To ACCELERATE, شتابانیدن , شتاب ساختن , تعجیل دادن . v. *To hasten.*

Accelerated, شتابانیده , زود کرده شده , معجل A .

Acceleration, شتابي , زدگي , شتاب , شتابکاري , عجال A , تنکیظ A , اسراع A .

An ACCENT, نشان , اعراب A . *To accent properly* (*to speak well*), خوب تلفظ نمودن . (*to point Arabick, &c.*) اعراب نشان نهادن , کردن .

To ACCEPT (*take*), پذیرفتن , اجابت کردن , قبول نمودن , تلقي کردن . v. *Receive.*

Acceptance, پذیرائي , پذیرفتار , قبول A , گبر , تلقي A , ناش A , نوش A , لقبل A , اقلاب A , قبولیت A , اجابت A , تسلم A , ضبط A , تکفت A , کفت A , جزف A , ندل A , اقتنا A , ولایت A .

Acceptable (*agreeable*), پسندیده , پسند , خوش آینده , نورده , نورد , مقبول A , مطبوع A , مبذول A , حسن قبول A , مشکور A , مدسي A , مستصوب A , معقول A , قرین القبول A , مرضي A , موجه A . v. also *Receiveable.*

Acceptably, پسندانه , قبولاً A .

Accepted (*received*), قبول کرده شده , پذیرفته , گرفته , اجابت کرده شده A , منتزع A .

An accepter (*receiver*), اجابت کننده , گیرنده .

Acceptation (*received sense of a word*), معني عرف , معني , معني A , فحوا کلام A .

ACCESS (*way, approach*), راه , دخول A , قرب A , تقرب A , دخول , تقرب یافتن . — *To have access*, قدوم A , تقریب A , داشتن . — *Easy of access*, دخولي آسان . — *Access* (*addition*), تزاید A , زوادت A , زیاده A , زیادة A , زیاد A , افزوني , ارتقا A , ترقي A , برکت A , ازدیاد A , مزید A , تزید A , امرت A , رغص A , شف A , صرف A , ضمیمت A — . *The access or fit of a fever*, ورود الحما A , نوبت تپ .

Accessary (*additional*), زاید A , ضمیم A , عرفي A — *Any thing accessary*, زایدت A , ضمیمت A .

Accessible, لایق دخول , ممکن ادخال .

Accession to a throne, جلوس , مسند افرازي .

ACCESSORY (*assisting in a crime*), همگناه , جريم رفيق .

An ACCIDENT, ناگاه, سرگذشت , اتّفاق A , حادثه A , عارض A , وقعة A , وقوع A , موقع A , حدث A , قصه A , قضيت A , قضا A , ماجرى A or ماجرا A , عارضت A , بديهت A . — *An unforeseen accident*, حدثي A . — *Accidents*, محدثات A , حوادث A , حادثات A , احداث A , سرگذشتها , وقعات A , وقايع A , عوارض A , مجاري A .

Accidental, آمدانه , آمداني , عارض A , عارضي , عرضي .

Accidentally, اتفاقاً , ناگهانه , عرضاً A , عارضاً A . — *Accidents of the body*, عوارض جسمانيت , عروض الجسد A . — *Accidents of fortune (adversities)*, عوايق A .

ACCLAMATION, اواز , اواز بلند , بانگ . v. *Shout, applause.*

ACCLIVITY, (*ascent of a hill*), فراز كوه , فراز جبل , پشته , فراز , گريوه , ثنيت A , فرعت A , عقبت A , راغ . v. *Declivity.*

To ACCOMODATE (*to adapt*), موافق كردن , لايق كردن , متابق ساختن , موافقت كردن , مناسب كردن , توفيق نمودن . v. *Fit, suit, adapt, (to entertain)*, مهماني نمودن . (*to reconcile*), تناق با اتّفاق بازگردانيدن , دشمني با محبت مايل ساختن . — *To accommodate one's self to another*, متابعت نمردن . v. *To agree, accord.*

Accommodated, موافق كرده شده , لايق كرده شده , مناسب ساخته .

Accommodating, (*part.*) موافق كنان .

Accommodation (fitness), مناسبت A , موافقت A , توفيق A . (*Entertainment*), مهمانداري , مهمان پروري . (*reconciliation*), خشنودي , اتّفاق A .

To ACCOMPANY, همراه رفتن , رفيق شدن , رفاقت ساختن , صحبت كردن . v. *To associate.* *To accompany (voice or instrument)*, سازگار كردن . v. *Voice.*

An ACCOMPLICE, همدستان , رفيق A . v. *Companion, associate, partner.*

To ACCOMPLISH (*finish*), تمام كردن , پرداختن , برآوردن , انتظام دادن .

Accomplished (completed, perfect), تمام شده , پرداخته , كامل A , تمام A , اسپري , برآورده , به اتمام رسانيده . — *Accomplished (in mind or person)*, اهل فضل و هنر , صاحب ادب , لطيف A , ظريف A , واركان .

Accomplishment (completion), اختتام A , تمامت A , اسپري . — *Accomplishment (of mind or body)*, فضل A , هنر , زيبها , زينت A . — *Accomplishments*, فضايل A .

ACCOMPT, حساب A , شمار . v. *Account.*

An accomptant, محاسب A .

ACCORD, or *accordance*, موافقت A , اتّفاق A , رضا A , اتّحاد A , وفاق A . v. *Concord, agreement, symmetry.* — *Accord in music*, هماهنگي , سازكاري , نوازش . v. *Harmony, tune, unison.* — *With one accord*, باهمدلي , اتّفاقاً A , رضاءً A . v. *Unanimously.* — *Of (his) own accord*, با حسن اراده . v. *Voluntarily.*

To accord, اتفاق كردن , رضا ساختن , اتّحاد نمودن , قايل شدن . v. *To adjust, reconcile, consent.* — (*to tune*), نواز ساختن , سازكار كردن , هماهنگ نمودن .

Accordant, according, رضا دهنده , وفاق نما , موافق A . v. *Consenting, agreeing, concordant.*

According as, according to, accordingly, موافق A , بحسب A , حسب A , مثل A , بروفق A , بقدر A . v. *Agreeably, conformably, suitably.* — *According to custom*, بروفق روش , حسب الرسم A , موافق قاعده , موافق دستور . v. *Custom.* — *According to his rank*, بقدر مرتبتش . — *According to the signal*, حسب الاشارت A . — *According to the occasion*, حسب الاقتضا A . — *According to the emergency*, حسب حال . — *According to permission*, حسب اجازت , بقدر الاحتياج A . — *According to order*, حسب الحكم A , موافق فرمان .

To ACCOST, سلام دادن , درود كردن . v. *To address, salute.*

An ACCOUNT, شمار , اعداد A , حساب A , حسبان A , محتساب , احتساب A . v. *Numeration.* — *To settle accounts*, محاسبت كردن , حساب رفع كردن , حساب انفصال كردن , حساب مقابل ساختن , حسبان عداد كردن , ديان نمودن . — *The balance of an account*, باقي حساب , تتمه حساب , باقي حساب . — *An auditor of accounts*, امين حساب . — *To keep accounts*, حساب كردن . — *To call any one to an account for money*, كسيرا جهت انفصال حساب طلب كردن . — *To call to an account for a fault*, جهت تقصير بحساب آوردن . — *To rectify an account*, تصحيح حساب كردن . — *To place to*

account, حساب گرفتن, — *To take an account*, بحساب در آوردن, شمار گرفتن, عدّ کردن. — *An account (narrative)*, خبر A, تقریر A, نقل A, حکایت A, قصه A. — *To give an account*, حکایت کردن, خبر دادن, نقل نمودن. v. *History*. — *Account (value)*, A بها, قیمت A, التفات A, اعتبار A. *To make account of (to esteem)*, اعتبار کردن, التفات نمودن. v. *Esteem honour*. — *Of no account*, ناکس, نا چیز. v. *Contemptible, mean*. — *Account (sake)*, بهر, باعث A, اجل A. v. *Cause*. — *On account of*, علیٰ حسب A, برای, بابت A. — *On your account*, من اجلک A, بهر شما, بهر تو. — *On his account*, از بهر خود, برای او. — *On his own account*, من اجل ذلک A, از بهر این, از برای این. — *On this account*, از برای آن. — *On that account*, از برای چه. — *On what account*, از باعث قرابت. — *On account of the relationship*, — *On account of gain*, از بهر سود.

Accountable, واجب الجواب A, واجب الحساب A. — *You are accountable*, بر ذمهٔ شما است. — *Every one who is accountable*, هرکه باید حساب دادن. v. *Responsible, answerable*.

An accountant, محاسب A, حساب کننده, شمارگیر, محرّر A.

An account-book, کتاب حساب, روزنامه, دفتر, دستور.

An accounting-house, دفترخانه, شمارخانه.

Accounts (arithmetic), علم حساب, علم عداد A, رقم A, عدّ A.

To ACCOUTRE, آماده ساختن, ارایش نمودن. v. *To equip, dress, prepare*. — *To accoutre for war*, الات جنگ مهیا ساختن, ساز نبرد آماده کردن, الات رزم مهیا نمودن. — *To accoutre one's self*, سلاح پوشیدن, خودرا با سلاح پوشانیدن. *Warlike accoutrements*, الات رزم, ساز نبرد, الات جنگ, ساز جهاد.

Accoutred, آماده, آراسته. *Accoutred for war*, با سلاح پوشیده.

To ACCRUE (*to arise as profit*), بنفع برآمدن, زیاده گشتن, فایده آوردن. v. *To result*.

To ACCUMULATE, فراهم آوردن, جمع کردن, احتکار, تحصیل نمودن, انبار داشتن, چیدن, غزیدن, ساختن, انباشتن, جستن. v. *To heap, pile, collect*.

Accumulated, فراهم کرده شده, جمع کرده شده, مجموع A, مرتجم A, مرتظم A, محصّل A, متدایم A, متراکم A, مستربع A, عرقی A, محتکر A.

Accumulating, فراهم آور, چین, احتکارساز, جمع کنان, تحصیل کنا, انبار دار, انباش نما.

Accumulation, فراهم, جمع A, اجماع A, مجمع A, مجموعت A, احتکار A, جملت A, جملگی, تحصیل A, تکوید A, تکویم A, تکلید A, کدس A, دکس A, حوزه A, انباش. v. *Collection*.

Accumulative, لایق فراهم, قابل الاحتکار A. v. also *Accumulating*.

An Accumulator, فراهم آورنده, جمع کننده.

ACCURACY, راستی, درستی, صحّت A. v. *Exactness, correctness*.

Accurate, راست, درست, صحیح A. v. *Correct, exact*.

To be accurate, راست شدن, درست شدن, صحیح شدن.

Accurately, بدرستی, بی غلطانه.

ACCURSED, A ملعون, (plur. ملاعین A), لعین A, مردود A, مکروه A, کریه A, شیطانی, بداپین, یزید A. *May he be accursed*, A لعنة الله علیه.

ACCUSATION, A شکایت, تهمت A, ملام A, شکوا A, (plur. لوایم A), لومی A or لوما A, ذمّ A, غمزه A, شکوت A, لایمت A, شنع A, توریک A, *Impeachment, censure, slander, complaint*.

Accusable, A واجب التهمت, لایق شکایت.

To accuse, گله کردن, تهمت نمودن, شکایت کردن, ملامت زدن, ذمّ و داد ساختن.

Accused, تهمت زده, شکوه کرده شده, مدعی علیه A, ملوم A, ملیم A, مقترف A, متهم A, مذموم A.

An accuser, مدعی A, داد خواه کننده, شکایت کننده, ملامت کننده, مستمند A. *Complainer, plaintiff*. — (*An informer*). سخن چین, غماز A, نمیمه کار.

Accusing, (*part. pres.*) تهمت کنان, شکایت کنان.

To ACCUSTOM, استعمال نمودن, عادت دادن, آموختن, آموز ساختن, پیش نهاد کردن. v. *To habituate, inure, practise*.

Accustomed, آموخته, معتاد A, مالف A. — *To be accustomed, to accustom one's self*, پیشنهاد کردن, عادت گرفتن, آموخته شدن, استعمال داشتن, مستعمل شدن.

An ACE, یک زره, نرد A.

ACEPHALOUS (*without a head*), بي سر ، بغير راس ، بعدم كلّه ، بي فرق .

ACERBITY (*sourness*), ترشي ، زستي . (*sharpness of temper*), تندي ، زستي . v. *Austerity, moroseness, peevishness.*

An ACHE, درد ، رنج ، رنجه ، وجع A ، آزار . v. *Pain.* — *The head-ache,* درد سر ، وجع الرّاس A ، سداع A ، كاليوه . — *The head-ache from hard drinking,* خمار A ، خمرت A . — *The belly-ache,* درد شكم ، وجع بطن ، كراش . *The navel ache,* گدايش . *The tooth ache,* رنج دندان ، شيص A . *The ache, or disease of the liver,* كباد .

To ache, درد كردن . — (*suffer pain*), درد خوردن ، آزار داشتن . v. *To be in pain.*

To ACHIEVE, پرداختن ، تكميل ساختن ، اتمام كردن . v. *To perform, accomplish.*

An achievement (*heroick action*), كار هماي ، غزا A ، عجيبت A . v. *Exploit.*

ACID, ترش ، حامز A ، زست ، ناقس A ، تيز ، دزگير ، حمض A ، حريف A ، مقره A ، مضير A ، ماضر A ، مضره A ، كامه A ، قاطع A . v. *Sour, sharp.* — *To make acid, acidulate,* ترش كردن ، ناقس ساختن ، مضر نمودن .

Acidity, acidness, ترشي ، زستي A ، حموزت . v. *Sourness.*

ACME. v. *Height, crisis.* — *The acmé of a disease,* بحران A ، يوم بحران .

To ACKNOWLEDGE, اقرار كردن ، قبول كردن ، اعتراف نمودن ، مقرّ شدن . *To acknowledge a fault,* گناه معترف ، اقرار گناه نمودن ، كردن .

Acknowledged, اقرار كرده شده ، قبول كرده شده ، مقبول A ، معترف A ، مقرّر A .

Acknowledgment (*confession*), اقرار A . — (*gratitude*), شكران A ، احسان A ، وفاداري ، حقّ گذاري ، شكرانه . — (*concession*), اجازت A .

ACONITE (*woolfsbane*), خانق الذّيب A .

An ACORN, مازو ، راز ، بلوط A .

To ACQUAINT, اطلاع دادن ، خبركردن ، اخبار ساختن . v. *To inform, instruct, advise.*

Acquaintance (*knowledge*), شناسائي ، معرفت A ، علم A ، شناخت ، آگاهي . — (*familiarity*), مصاحبت A ، صحبت A ، دوستي ، همدمي .

An Acquaintance, اشنا ، همدم ، مصاحب A ، مونس A ، همنشين . v. *Comrade, friend.*

Acquainted (*familiar*), اشنا شده ، يارانه ، مولف A ، مالوف . — (*informed*), خبردار ، واقف شده ، مطّلع A . *To be acquainted,* اشنا شدن ، واقف شدن ، مطّلع شدن ، يارانه شدن . *To be known, informed, intimate.*

To ACQUIESCE, راضي شدن ، قايل بودن ، قبول كردن . v. *To submit, consent, agree.*

Acquiescence, قبول A ، رضا A ، اطاعت A ، انقياد A . v. *Obedience, consent.*

To ACQUIRE, يافتن ، اندوختن ، ورزيدن ، تحصيل كردن ، بتصرف آوردن ، بهم رساندن ، اقتنا ساختن ، حاصل كردن ، گواليدن . *To acquire knowledge,* علم خوردن . *To acquire riches,* مال اندوختن . *To acquire strength,* قوت يافتن . v. *To gain, attain.*

Acquired, يافته ، حاصل كرده ، ورزيده ، اندوخته ، محصّل A . *To be acquired,* حصول شدن .

Acquirable, قابل الحاصل A ، لايق الحصول A .

An Acquirer, كننده ، يابنده ، ورزنده ، كسب كننده ، شيوه سازنده ، حاصل كننده .

Acquisition, acquirement, يافتن ، كسب A ، اكتساب A ، سود ، حصول A ، تحصيل A ، اقتباس A ، الفحت A .

To ACQUIT (*pardon*), معاف كردن ، عفوي جريم نمودن ، گناه بخشيدن . — (*to set free*), ازاد كردن ، رها ساختن ، ابرا كردن . (*to discharge a debt*), قرض ادا نمودن ، خلاص كردن ، كردن اتمام . (*to do one's duty*), حقّ ادا كردن ، ابرا كاغذي كردن ، خدمت نمودن . *To acquit one's self of an obligation,* خودرا از حقّ منّت خلاص ساختن . *To acquit one's self handsomely,* ادبانه حركت كردن .

Acquitment, acquittal, عفو A ، مغفرت A . — *An acquittance* (*receipt*), ابرا نامه .

An ACRE, جرب A ، جريب A ، كري ، كريب A ، قفيزه (plur. قفزت).

ACRID, حرّيف A ، تيز ، مرّ ، كژ ، شور ، علقم A . v. *Acid, corrosive, sharp, bitter.*

Acrimony, acritude, مرّت A ، تندي ، عنف A ، درشت ، دل آزاري . v. *Sharpness, severity, bitterness.*

ACROSS, عبوره A ، ازسر بسر ، سراسر ، ازاين تا آن جانب .

تعرّض A. v. *Oblique.* — *Across a river,* عبور دریا . — *Laid across,* از این تا آن طرف نهاده .

To ACT, کردن , ساختن , نمودن , صنع کردن , اجرا ساختن , عمل نمودن , جعل کردن , فعل نمودن , ادا ساختن . v. *To do, make, perform.* — *To act a play,* نقل گفتن , تماشا کردن .

Acted, کرده , ساخته . — *Acted as a play,* نقل گفته .

Acting, (part. pres.) کنان , سازان , عامل A , فاعل A . v. —(*noun of action,*) کردن , ساختن , &c. the same as the infinitive.

An Act or *action,* کار , کرد , کردار , فعل A , فعال A , فعلت A , وضع A , حالت A , حرکت A , امر A , عمل A , قضیت A , صنع A , اجرا A , طور A . v. *Agency, operation, performance, deed, exploit, motion, gesticulation.* —*An action, lawsuit, or cause,* مقدمه A , داعی , دعوا A , نزاع A , داعی , لایق . — *Actionable,* — *Actions,* کارها , افعال A , اعمال A , امور A , اوضاع A , حالات A , کردار . — *A good action,* امر نیک , عمل سزا , حرکات A , برّ A , خوش حرکت , وضع معقول , کار پسندیده , مرغوب , امر نا مرغوب . *An unworthy action,* کار نا سزا , فعل نا هموار , بدکار . — *A heroic action,* غزا A . v. *Achievement.* — *Actionable.* v. *Punishable.*

ACTIVE (*industrious*), دست در کار , تیز دست , تیز کار , کارگذار , کارساز , صنع A , حمرات A , حمارات A , کارران , چسپان , چست , (*agile, nimble*), صاحب دست برد , کارکن , چالاک , شوخ , وشیک A , وساع A . v. *Clever, quick, ready, brisk, lively.* — *An active verb,* فعل معروف . *A participle active,* اسم فاعل . — *Actively,* حمراتاً A , چالاکانه , با شوخ , با چستی .

Activity or *activeness,* تیز دستی , چستی , چالاکی , سرعت A . v. *Agility.*

An ACTOR (*agent*), کننده , سازنده , فاعل A , عامل A , or گر gar, in a compound state only. *A stage player,* کار تماشا , — *Actors* (*stage-players*), نقل کننده , تماشا گو , تماشاگر , نقال A , گویان .

A actress, زن تماشاگو .

ACTUAL, حقیقی , یقینی , عینی , معنوی , مستقل A , ذاتی , فعلی . v. *Real.*

Actuality, واقعیت A , حقیقت A , درستی A , مواسی , یقین A , معنیت A , معنی A , حق A . v. *Reality, certainty.* *Actually,* بالفعل A , فی الواقع A , یقیناً A , بالمعنی A , بعنیه A , معناً A , حقّاً A , مستقلاً A , الحق A .

To ACTUATE, حرکت دادن , تحریک کردن , الارساختن , ادارة , جنبش ساختن , برداشتن , روان نمودن , ادرار کردن , جنبانیدن , جنبیدن , جولان نمودن , خلج ساختن , کردن , کنانیدن . v. *To move.*

To be actuated. متحرک شدن , در جنبش شدن , لغزیدن , اداره کرده شدن . v. *To be put in motion.*

ACUMEN, تیزی . v. *Sharpness, intellect, acuteness.*

ACUTE, تیز , بران , ستین , قاطع A . v. *Sharp, pungent, cutting.* — (*Ingenious*), تیز فهم , عقل مند , ستوه , ذکی A , تیز طبع , زیرک .

Acuteness, تیزی , جدّت A . v. *Ingenuity, genius, sharpness.*

An ADAGE, مثل A . v. *Proverb, maxim.*

ADAMANT, ملس or الماس , سامور . — (*Magnet*), آهن کش . v. *Magnet;* also *Diamond.*

Adamantean, or *adamantine,* ذوالماس A , سامور گون .

To ADAPT, نسبت دادن , توفیق کردن , پیوستن , منسوب ساختن . v. *To join, fit, suit.*

Adapted, نسبت کرده شده , منسوب A .

Adapting, adaption, or *adaptation* (*noun of action*), نظم A , ترتیب A , نسبت A . v. *Fitting.*

To ADD, افزودن , زیاده کردن , ازدیاد کردن , اضافه کردن , تصمیت کردن , جمله ساختن , افزایش نمودن , الحاق ساختن . — *To add accounts,* میزان کردن .

Added, افزوده , زیاده کرده , مضاف A , مضموم A , میزان کرده . *To be added,* افزوده شدن , افزایش شدن , مضموم شدن , شده .

Adding (*part. pres.*), افزایش کنان . — (*Noun of action*), the same as the infinitive.

An ADDER, افعی A , حنفش A , زهبل A , تصناص A , عربد A , حاریت A , تیرمار , مار افعی , عنده , وزل , وارخ . — *Adders,* اقاعی A . v. جمع and مفعاة . See *Snake, serpent, viper.*

To ADDICT, v. *To be addicted to evil,* بد کردار بودن , نساء . — *To be addicted to wine,* باده پرست شدن , نزاز شدن , نمودن .

ADDITION, افزایش , زیاده A , اضافه A , ازدیاد A , الحاق A , جمله A , میزان , (*in arithmetic*), *Addition* , ضمیمت A , القا A . *Additions,* ضمایم A , ملحقات A , مضافات A .

Additional, زاید A , افزا کننده , جمله وار .

To ADDRESS (*speak to*), عرض کردن ، التماس کردن . (*To write to, or petition*), درخواست کردن ، عرضه کردن .

To pay addresses. v. *To court.*

Address (*salutation*), عرض A ، التماس A ، سلام A . (*Speech*), گفتار ، قول A . — *Address of a letter*, سرنامه ، کتابت نامه . *Address* (*skill*), عقل A ، قابلیت A . — (*courtship*), اظهار محبت ، (*air*), سیما ، وجه A . v. *Carriage, manner.* — *An address* (*petition*), عرضه A ، عرضي ، درخواست .

An addresser, عرض کننده ، التماس کننده .

An ADEPT, ماهر A ، کامل A ، استاد ، مرد پر معرفت A .

ADEQUATE, برابر ، مانند ، یکسان ، مطابق A ، موافق A ، بس ، مثل A . v. *Equal, proportionate, like.*

Adequately, به اندازه ، برابرانه ، بسویه . v. *Equally.*

To ADHERE, چسپیدن ، التصاق کردن ، مواصلت شدن ، ملصق شدن ، پیوسته شدن ، جوسیدن . — *To adhere to the skirt of a garment*, دامن گیر شدن . — *To cause to adhere*, چسپانیدن ، پیوستن ، ابلاد نمودن ، اصلاق کردن . v. *To stick, join, unite.*

Adherence, adherency, adhesion, چسپیدگي ، لسوق A or پیوستگي or پیوست ، مواصلت A ، لسوق A . v. *Conjunction, connection, attachment.*

Adherent, ملصق A ، ملتصق A ، ملتصق ، پیوند ، بیوسته ، مقرون A ، ملتزق A ، لازق A ، لاسق A ، متصل A . v. *Joined, attached, connected.*

An adherent, رفیق A ، همپشت ، دستگیر . v. *Friend, companion, assistant, follower.*

Adhesive, پیوسته ، صاحب لسوق . v. *Tenacious, sticking, adherent.*

ADJACENT. v. *Neighbourhood.*

Adjacent, متصل A ، پیوسته ، نزدیک ، مجاور A ، متلزق A ، مماس A . v. *Contiguous, neighbouring, bordering.*

An adjective noun, صفت ، اسم ، نعت A ، وصف A .

Adjectively, نعتاً A ، نعتانه .

ADIEU, خدا حافظ ، یاهو A ، والسّلام A ، الوداع A ، سلام A ، علیک ، التقا A ، پناه خدا ، با خدا باشي . v. سلام .

To bid adieu, یاهو کردن ، الوداع گفتن . v. *Farewell.*

To ADJOIN, پیوستن ، پیوسته کردن ، اتصال کردن . v. *To join.* — متصل شدن ، پیوسته شدن . v. *To be contiguous.*

To ADJOURN, تا فردا انداختن ، موقوف کردن ، تاخیر . *To adjourn an assembly*, مجلس موقوف نمودن ، امهال کردن ، داشتن .

An adjournment, تا روز دیگر موقوف کردني ، امهال A ، تاخیره .

To ADJUDGE, or *adjudicate*, حکم کردن . v. *To decree, order.*

An ADJUNCT, or *adjunction*, پیوند ، موصم A ، اضافه A ، اضافت A ، ضمیمت A ، الحاق A . v. *Addition, junction.*

Adjunctive, پیوند کننده ، پیوسته ، موصمي .

An ADJURATION, سوگند ، کسم A . v. *Oath.*

To ADJURE, قسم دادن ، سوگند دادن ، مستیمن کردن . — (*I adjure you*) *by God the most high*, A للّه تعالی .

To ADJUST, نظم کردن ، ترتیب نمودن ، بندوبست ساختن . v. *To arrange, methodize, regulate, accommodate, adapt.*

Adjusted, درست کرده ، نظم کرده شده ، منظوم ، مرتب A .

Adjustment, انتظام A ، نظم A ، ترتیب A . v. *Regulation.*

An adjuster, نظم کننده .

An ADJUTANT, نقیب A .

To ADMINISTER or *administrate* (*order, govern*), حکم کردن ، فرمودن ، فرمان دادن ، سیاست کردن ، حراست ساختن ، تدبیر نمودن ، ضبط کردن . v. *To rule, command.* — *To administer justice*, عدالت کردن ، اجرای حق ساختن ، داد دادن ، شرع نمودن ، داوري کردن ، حق دادن . *To administer an oath*, سوگند دادن . v. *To adjure.* — *To administer physic*, علاج دادن ، چاره نمودن . — *To administer as guardian*, حفظ شدن ، حامي الذمار بودن . *To administer as executor*, وصي نمودن .

Administration (*government*), حکومت A ، حکم A ، حکم ، حکومت ، حراست A ، حرس A ، ضبط A ، تدبیر A ، سیاست A ، ایال A . — (*executorship*), کار وصي . — (*guardianship*), حفظ A . (*distribution*), توضیع A .

An administrator (*governor*), حکومت کننده ، حاکم A ، فرمان . — (*a guardian*), حافظ A . (*an executor*), وصي ، (*a minister of state*), وزیر A ، وکیل سلطنت ، فرمان روا ، (*an agent*), گماشته . v. *Factor.* داور .

Administratorship, کار وصي .

An administratrix, زن وصي ، حافظه A .

ADMIRABLE, نادر A , تحفه A , عجیب A , تعجیب A , معجب A , غریب A , عبرتنمون , عبرتنما , رضا A , باهر A . v. *Strange, wonderful, remarkable, excellent.*

Admirably, باهرانه , با عبرت , تعجیبانه .

An ADMIRAL, کپتان با شي T . امیرا لبحرA ,میر عشکردریا ,

ADMIRATION, تعجب A , تعجّب A , اعتبار A , سرگرداني , خود بیني , خود پرستي *Self-admiration,* . تهکّر A , هکر A , ابراج A , هولت A , تعظیم نفس .

To Admire (wonder at), تعجّب نمودن , استغراب کردن , *(to love),* محبّت نمودن , عاشق شدن — . اعتبار ساختن . مودّت کردن .

An Admirer, معجب A , تعجب نمایندہ . *(a lover),* عاشق A , محبّ A . *One beloved,* معشوق A , (fem. معشوقه A).

Admiringly, هکراً A , هکرانه , با تعجب.

ADMISSIBLE, لایق قبول , واجب الاجابت A .

Admission (entrance), درآمد , دخول A , مداخلت A , *(granting),* اجابت A . — (مداخل plur.) مدخل A , دخل A , رضا A , قبول A . v. *Concession, acquiescing, allowing.*

To Admit (give entrance), دخول دادن , دخل اجازت کردن , *(To allow),* قبول کردن , قرین قبول شدن , اجابت نمودن , پذیرفتن v. *To grant, allow.*

To admix, admixture. v. *Mix, mixture.*

To ADMONISH, پند دادن , نصیحت کردن , تنبیه نمودن , عظت کردن , آگهیدن , آگاه ساختن . v. *To advise, counsel.*

An Admonisher, پند دهنده , نصیحت دهنده , آگاه سازنده , v. *Monitor, adviser.*

Admonishing, admonition, نصیحت A , پند , پند گوي , عظت A , تنبیه A , اندرز , تنبه A . *Paternal admonition,* پند پدر . *Excellent admonition,* پند دلپسند .

Admonitory, نصیحت کننده .

ADO *(stir),* شغل A , غوغا A . v. *Bustle, tumult, business, difficulty. With much ado, with difficulty,* با دشخواري , با دشواري . v. *Scarcely, hardly, with difficulty.* — *Without much ado,* آسان , بي جنا , بي صعوبت . v. *Easily.*

ADOLESCENCE, کودکي , طفلگي , طفولت A , طفولیت A , جواني A , ضلیت A . v. *Youth, childhood.*

To ADOPT, تحسین کردن , اختیار نمودن , پسند داشتن . v. *To approve, assume, choose.*—*To adopt a son,* بجاي فرزند پسر خواندن , تبنّي کردن , بجاي پسر گرفتن , قبول نمودن , ساختن .

Adoption, پسر خواندگي , تبنّي A . *A deed of adoption,* شرط پسر خواندگي . — *An adoptive, or adopted son,* پسرخوانده زاده A , ابن المستلیط A , ولد التبنّي A , بجاي فرزند گرفته . — *An adoptive father,* پدرخوانده , بجاي پدر , متبنّي .

Adopted (as an opinion), اختیار کرده , متّخذ A , ملحق A . v. *Approved.*

ADORABLE, لایق پرستش , واجب السجدت A , لایق , واجب العشق A , دلپسند , دلبزیر , *(lovely),* — . عبادت . v. *Beautiful, charming.*

Adoration, عبادت , پرستش , بندگي , سجده A , سجود A , الهت A . v. *Worship, homage, esteem;* also *love, admiration.*—*A place of adoration,* عبادتگاه , پرستش خانه , سجده جا , مسجد A , معبد A . *Church, mosque, temple. With adoration,* عبدانه , با پرستش .

To Adore, پرستیدن , پرستش کردن , سجده نمودن , عبدت ساختن .

An Adorer, ساجد A , عابد A , پرست , پرستنده . *An adorer of the sun,* خور پرست , آفتاب پرست , عبادت A , زردشت , زرتمر , الشمس . *An adorer of fire,* آتش پرست , *Adorers of fire,* آتش پرستان , فلیوان , مجوس A , مغ , گبر .

To ADORN, پیراستن , آراستن , آرایش کردن , آراسته نمودن , تزیین ساختن , زینت کردن . v. *To dress, deck, decorate, embellish.*

Adornment, v. *Ornament.*

Adorned, پیرایش کرده شده , پیراسته , آراسته , زینت کرده , شده , مزیّن A .

Adorning (part. pres.), آرایش کنا , آرا . *Adorning the world,* جهان آرا , علم پیرا .

Adrift. v. *Floating.*

ADROIT, تیز فهم , تیزدست . v. *Dextrous, skilful, clever.*

Adry. v. *Thirsty, dry.*

ADSTRICTION, قبض A , پیوست , بستگي . v. *Contraction, binding, joining.*

To ADVANCE (*go forward*), پیش رفتن , استمرار ساختن , پیشکک رفتن . v. *To go, move forward.* — (*to bring forward*), پیش آوردن . (*to come forward*), پیش آمدن . (*to promote*), ترقی نمودن , استحکام کردن , افراختن , افراشتن , برداشتن , تمشیت ساختن . v. *To prefer, aggrandize, exalt.* (*to give a lustre to*), عظمت کردن , فر نمودن , بزرگواری دادن , رونق ساختن . v. *To grace, heighten.* — (*to make improvement*), سود داشتن , انتفاع کردن , منتفع شدن . (*to become better or larger*), فایده , فیض یافتن , ازدیاد نمودن , بهترگردیدن , داشتن . v. *To increase, improve, gain.* (*to be prominent*), ناشع شدن , افراختن . v. *To project, jet out.* *To advance money*, زر پیش دادن , پیشادست کردن , پیشگی دادن , دادنیدادن . *To advance before*, (*become superior*), پیش دستی نمودن , غالب شدن , دست برد داشتن , دست بردن , پیش شدن . v. *To excel, overcome.* — (*to accelerate*), تعجیل , زود ساختن , رای دادن , سبب نمودن . *To advance in argument*, کردن , مکالمت نمودن , ظن کردن . *To advance in years*, سال دیدن , سال دار شدن .

Advance, advancement, پیش رفتار , افراشتگی , پیشگی , تمشیت A , ترقی A , استدراج A , ارتقا A , استحکام A . v. *Prosperity, progress, promotion.* — (*increase*), زیادة A , مکسب A , منفعت A , سود , فایده A , ازدیاد A . v. *Advantage, gain, improvement.*

Advanced in years, سالخواد , سالخورده , سالدار , سالدیده . v. *Old, aged.* — *The advanced guard*, پیشلشکر , پیشرو . —*Advanced* (*promoted*), مترفع A , ساطع A , افراشته , برداشته . v. *Elevated.* — (*prominent*), A کابس , بارزه , ناشع A , وریب A . v. *Projecting.*

ADVANTAGE (*profit*), A نوا A , نفع A , سود , فایده , مکسب A , کسب A , انتفاع A , (plur. منافع), منفعت A , زبون , شقه A , نرفه A , ورزش , (plur. مکاسب), مکسبت A , آنغنمت A , آنغمت A . v. *Gain, profit, acquisition* , توز , پامزد (*superiority*), — دست , ظفر A , بزرگی , اعتلا A , استعلا , فرصت A , دست یافت , (*opportunity*) — فوق A , غلبت A , مجال A , پیروز . v. *Occasion; also overplus, preponderation.*

To advantage, نوا دادن , فایده کردن . v. *To benefit, promote.* — *To reap an advantage*, سود داشتن , اندوختن , بدست آوردن . v. *To gain.* — *To have the advantage*, ظفرگرفتن , دست یافتن , استعلا شدن , غلبت داشتن . v. *To be superior.*

Advantageous, نفع دار , نافع A , مفید A , سودمند , شایسته , اعود A , نفّاع A , ورنان , انفع A , اهل منفعت . *To be advantageous*, بسود آمدن , شایستن , سودمند شدن , مفید شدن .

Advantageously, مفیدانه , با منفعت , با فایده .

Advantageousness. v. *Advantage.*

ADVENT, مقدمة A , مولود حضرت مسیح .

ADVENTITIOUS, *adventive*, آمدانه . v. *Accidental, extrinsic.*

An ADVENTURE (*enterprize*), A غزا , اجترا A , مخاطرة A . v. *Exploit, achievement.* — (*accident*), سرانجام , قصّة A , A عارض , خطره A , (pl. A خطار) , مخاطره A . v. *Risk, danger, hazard, chance.* — (*trade*), A تجارت .

To Adventure, جسارت کردن , اقدام رفتن , اجترا نمودن , تجارت کردن , تصدّی ساختن . v. *To dare, hazard.* — (*to trade*),

An Adventurer, اجترا کننده . v. *Hero, champion.* — (*a merchant*), A تاجر . — (*A vagabond*), اوقاش , نابکار . — (*A traveller*), A مسافر , ابن سبیل .

Adventrous, adventuresome, جگر دار , بی باک , غزوی , دلاور , جری , گستاخ . v. *Bold, heroic, fearless,*

Adventurously, با جان , دلاورانه , گستاخانه . v. *Intrepidly, boldly.*

An ADVERB, اسم ظرف , ظرف A .

Adverbially, ظرفانه , ظرفاً A .

An ADVERSARY, A عدوّ , حریف A , دشمن , (fem. عدوّت , plur. اعدا , *and* اعادی), خصم A , (plur. خصما , خصمان , and خصوم), بد خواه , اهل کین , لدّ A , (plur الدت), موالی A , زایر A , عدوان A , متخاصم A , مدّعی A . *A mortal adversary*, دشمن کینه خواه , اظهار خصومت نمودن . *To be an adversary*, v. *Enemy, antagonist.* — *To cite adversaries before a judge*, احضار خصما کردن .

Adverse, A مخالف , ازوم A , نا سازکار , نا موافق , آخشیج , آخشیج , مغایر A , مخاصم A . v. *Contrary, opposite, repugnant, calamitous, unfortunate.* *Adverse accidents*, A نوایب , A نوازل . *Adverse fortune*, سیاه روز , ساعت سوءا . v. *Misfortune.*

Adversely, A مخالفانه , ازوماً A , نا سازکارانه .

Adversity, A بدبختی , شقاوت A , مخالفت A , بلا A , بدطالع ,

، نلاکت A ، دبلت A ، دبیلت A ، نکبت A ، محنتي ، شدّي A ، شدّت A ، زمانت A ، مشقّت A ، مصيبت A ، حالت شديدت ، ضمان A ، ضمانت A ، اتو A . v. *Misfortune, calamity, distress, affliction, misery.*

To ADVERT, اندیشه دادن ، آگاه شدن ، فکر نمودن ، احساس کردن ، نیکو داشتن . v. *To consider, observe, attend to.*

Advertence, آگاهي . v. *Attention.*

To ADVERTISE, اخبار دادن ، خبر دادن ، اشتهار کردن ، اعلام نمودن ، خبردار کردن . v. *To inform, advise, instruct.*

Advertisement (notice), خبر A ، (plur. اخبار *and* اخاير)، اعلام A . v. *Information, advice.* (*Written notice*)، اشتهار نامه .

An advertiser, تعليم دهنده ، کبر کننده ، اشتهار کننده ، مشتهر A .

ADVICE (*counsel*)، پند ، نصيحت A ، مصلحت A ، مشورت A ، تدبیره ، وعظ A ، راي A ، املاح A . *Good advice,* فکر نا ، راي ثاقب . *Bad advice,* راي فاسد ، تدبیر زود تاثیر . *Agreeable advice,* نصيحت دلپذیر ، پند دلپسند ، صواب . *To give advice,* راي دادن ، نصيحت دادن ، پند گفتن . *To ask advice,* مشورت طلب کردن . v. *Admonition, instruction.* — (*news, message*)، خبره A ، پيام A ، پيغام A ، اثره A ، اثاره A ، انها A . v. *Intelligence, information.* — *Good news, or advices,* بشارت A ، مژده . *Bad advices,* خبر رکيک ، فنا خبر . *To send advice,* خبر فرستادن . v. *To advise.* *To bring good advices,* مژده آوردن .

Adviseable, لايق A ، واجب A ، عقلي ، عاقل A (plur. عقلا)، هوشمند . v. *Proper, prudent.* — *Adviseableness.* v. *Fitness, propriety.*

To advise, پند نمودن ، نصيحت کردن ، مشورت دادن . v. *To counsel.* — (*To send intelligence*)، اطلاع کردن ، مطلع کردن ، پيغام روان ساختن ، خبر ارسال کردن ، پيام فرستادن ، کبردار کردن .

Advised, خبر دار ، پندار ، نصيحت کرده شده . *To be advised (counselled),* پندار شدن . (*to be informed*)، خبردار شدن . *Advised (prudent),* دل آگاه ، عقل مند ، صاحب تدبیر .

Advisedness, دل آگاهي ، تدبیره A ، عقل مندي . v. *Prudence, deliberation.*

An adviser, نصيحت کننده ، مشورت دهنده ، پند دهنده .

ADULATION (*flattery*)، ريشخند ، لماني ، چاپلوسي ، تملّق A ، تبصبص A . v. *Flattery.*

An Adulator, ريشخندگر ، سبيدکار ، خوشامد کننده . v. *Flatterer.*

Adulatory, صاحب لماني ، اهل چاپلوس ، صاحب شیرینکار ، ريشخند سازنده ، تملّق گوينده . v. *Flattering, cajoling.*

ADULT, رسيده ، بالغ A ، ببلوغ رسيده ، بالغ شده . *An adult youth,* جوان بالغ .

Adultness, بلوغت A ، بالغي ، رسيدگي .

To ADULTER, or *commit adultery,* زنا کردن ، فسق کردن .

To adulterate, مغشوش کردن ، آلودن ، تزوير کردن ، ساختن ، ستوک کردن ، غشّ کردن ، تزييف نمودن ، سته نمودن . v. *To counterfeit, corrupt.*

Adulterated, مغشوش ، ساخته ، آلوده ، فسيد A ، مزوّره A ، قسب A . *Adulterated money,* مغلوث A ، غليث A ، مموّه A ، زر قلب ، درهم قلب ، نقره زيوف ، سته ، ستوک .

Adulteration, فساد A ، (plur. فسادت)، آلودگي ، لوث A ، تلوّث A ، آلايش . v. *Corruption, contamination, falsification, debasement.*

An adulterer, زناکار ، زناي ، زاني A ، زنوي ، مرد فاسق ، فاجره A (plur. فجار *and* فجرت).

An adultress, زن زانيت ، زن بدکار ، زوجه زناکار ، زن زناکار ، سبکتگين ، فرتا A ، خموع A ، بغيت A ، روسپي . v. *Courtezan, strumpet, whore.*

Adultery, زنا A ، زناکاري ، فسق A ، بدکرداري . *To commit adultery,* بحرام رفتن ، حرام کردن ، با زن کس دیگر فعل حرام کردن . v. *To adulterate.*

To ADUMBRATE (*shade*)، سايه کردن . — (*to sketch*)، رسم نمودن . v. *To delineate.* — *Adumbrant,* v. *Shady, sketching.*

An ADVOCATE, وکيل A ، وکيل الدّعوا A ، مباشر A ، شفيع A ، شافع A ، متکلّم A ، بلوس . v. *Patron.*

Advocating. v. *Pleading, plea, apology.*

Advolation. v. *Flying, running towards*

Adust. v. *Burnt up, dry, withered.*

AERIAL, هوايي ، هوادار . v. *Etherial, high.*

Aerology (science of the air), علم هوا .

Aeromancy (divination by the air), عیافہ روزگار .

Aerometry (measuring the air), قیاس هوا .

Aeroscopy (observing the air), روزگار بین ، نگاه هوا .

ÆTHIOPIA, A حبش ، حبش ، ملک حبش ، حبشت A .

An Æthiopian, حبشي ، A حبش ، (fem. حبشت) ، A عبش ، زنگي .

AFAR, A بعید ، دور ، بري ، برغ . v. *Far off.* — *From afar*, از دور .

AFFABILITY, *affableness*, خوش صحبتي ، A لطف ، A مروت ، A ملایمت . v. *Gentleness, courteousness, civility, condescension.*

Affable, A ملایم ، A لطیف ، A متواضع . v. *Polite.* صاحب مروت .

Affably, با سخن شیرین ، با ملایمت ، بلطف .

An AFFAIR, کار ، A امر ، A حاجت ، A عمل ، A معاملت ، A مصلحت ، A شغل ، (pl. اشغال) ، کنش ، A قصه ، A خصوص ، A سرور ، A حال (pl. احوال) ، A خطت ، A آیفت ، A باب . v. *Work, business.*

To AFFECT, *to affect disdain, (to play the coquet or prude)*, شیوه باختن . — *(To move tenderly)*, عطوفت ساختن . — *To affect with grief*, رنجیده کردن ، جفا ساختن ، زحمت دادن ، آزردن ، آزرده نمودن . v. *To afflict, torment, vex.* — *To affect with joy*, فرح آوردن ، شد کردن ، شادي دادن ، تنبیه ساختن . v. *To make happy, joyful, gladden.* — *(To produce an effect)*, اثر کردن . *(to feign)*, تقلید کردن ، صورت — *(To imitate unnaturally)*, اقتدا ، تسویل کردن ، نمودن ، استغنا شدن ، تقلید نا پسند نمودن ، بي ساماني کردن .

Affectation, affectedness, نا پسند ، تقلید ، بي ساماني ، اقتدا .

Affected, (tenderly moved), عطوفت کرده شده ، A عشیق . — *(vexed)*, رنجیده ، *(conceited)*, مستغني ، نا پسند نما ، تقلید . v. Also *influenced.*

Affectedly, با استغنا .

Affecting, (moving), دلازار . v. *Melancholy, afflicting.* v. *Effecting.*

Affection (love), A عشق ، دوستي ، A محبت ، مهر . — *Paternal affection*, عطوفت پدري . — *Mutual affection*, محبت مشارکت . v. *Friendship, inclination, tenderness, zeal, suffering, grief, feeling.*

Affectionate, مهربان ، A عشیق ، محبت ، صاحب ، اهل ، عشق . v. *Loving, compassionate.*

Affectionately, باعشق ، مودتانه ، مودت اختسام .

Affectioned. v. *Affected, inclined.*

Affective. v. *Affecting, touching.*

AFFIANCE, نکاح ، معاهده ، عقد عروسي ، A املاک . v. *Marriage, contract.* — *(Confidence)*, A اعتماد ، A اعتقاد ، A اتکال . v. *Trust, faith.*

To affiance, عقد نکاح کردن . v. *To betroth*, املاک ساختن ، *(To give confidence)*, اعتماد دادن .

AFFIDATION, *(affidature)*, عهد وپیمان جانبي .

An AFFIDAVIT, A سوگند ، A قسم . v. *Oath.*

AFFIED, املاک ساخته . v. *Betrothed, contracted.*

AFFINITY, A مناسبت ، دامادي ، A مصاهرت . v. *Relationship.* A سند ، A عقد . v. *Relation, connexion.*

To AFFIRM, تحقیق کردن ، تعریف ساختن ، اقرار گفتن . v. *To certify, assert, declare.*

Affirmable, لایق تعریف ، قابل اقرار .

Affirmant. v. *Confirmation.*

An affirmant, (affirmer), اقرارکننده .

Affirmation, A اثبات ، A اقرار ، A تعریف .

Affirmative, اقراري ، تعریفي .

Affirmatively, اقرارانه .

To AFFIX, پیوستن ، ملزوم کردن ، ملازم ساختن ، ملصق ، متصل کردن ، مستحکم نمودن ، قایم کردن ، نمودن .

An affix (particle), A متصله .

Affixed, پیوسته ، A ملصق ، ملزوم کرده شده .

Affixing, (part.) ملازم کنان .

To AFFLICT, رنجیدن ، غم دادن ، غمناک کردن ، شدت کردن ، زحمت دادن ، الم ساختن ، دلتنگ زدن ، رنجیده ورمیده کردن ، محزون ساختن ، جفا نمودن . v. *To torment, vex.*

Afflicted, غمناک ، دلگیر ، غمزده ، رنجیده ، رمیده ، A ملول ، پرملال ، دردمند ، مظلوم ، ازارکشیده ، ستم کش

سودا زده , مصیبت زده , محنتزده A , مضطرب A , دردناک , مکدر A , بلادیده , الم زده . — *Afflicted lovers,* عشاق رنجور . v. *Distressed, grieved.*

To be afflicted, غم خوردن , غمناک گردیدن .

An afflicter, غم دهنده , سودا زننده .

Affliction, afflictedness, اندوه , حزن A , رنج , دردمندی , غمخوری , پریشانی , دلگیری , شکسته خاطر , درد , محنت A , مصیبت A , تاسه , غم , الم A , بلا A , غصه A , قساوت A , اثقال A , شدت A , مشقت , اشوب A , اشیبه A , عاق A , ملالت A , کربت A . v. *Sorrow, grief, pain.*

Afflictive. v. *Painful, tormenting.*

AFFLUENCE, *affluency, affluentness,* توانگری , فراغت A , دولت A , غنیمت A , غنا A , مال A , اموال A , خرج A . v. *Riches, abundance, wealth, plenty.* — (*Concourse*), اجتماع A .

Affluent, توانگر , دولتمند , غنی A , وافر A , موفور A , فراوان , فایض A , کثیر A . *Rich, abundant, plentiful, copious,* — (*Flowing*), جاری , روان .

To AFFORD, دادن , نیل کردن , نول نمودن , بخشیدن , عطا کردن . v. *To give, confer, grant, produce, yield.*

Afforded, داده , بخشیده , عطا نموده .

Afforder, دهنده , بخشنده , عطا نماینده

To AFFRANCHISE, فرج دادن .

To AFFRAY. v. *To frighten, terrify, affright.*

An affray, هجوم A . v. *Assault, tumult.*

To AFFRIGHT, ترسانیدن , بیم دادن , تخویف رسانیدن , وهمناک نمودن , هراس کردن , شوریده ساختن , تهدید آوردن . v. *To terrify, frighten.*

Affright, affrightment, هول A , ترس , خوف A , بیم , رعب A , هراس , هیبت A , زلیفی , تهدید A . v. *Terror, fright.*

Affrighted, ترسانیده . v. *Terrified.*

Affrightful. v. *Frightful, terrible.*

To AFFRONT, زلیل نمودن , بی حرمت کردن , بی عزتی کردن , خفیف ساختن , دشنام دادن , شتم کردن , ملامت گفتن , طنز کردن . *To insult, reproach, abuse, offend.*

An affront, دشنام , شتم A (plur. شتوم A) , هجو A , ملامت A , طنز A , طعنه A , v. *Insult.*

An affronter, دشنام دهنده , شتوم نماینده , طعن کننده .

Affronting (*part.*) ملامت کنان , دشنام کنا .

Affrontingly, با ملامت , با طعنه , شتمانه , دشنام , بروجه .

To affuse. v. *To pour, infuse.*

To affy. v. *To affiance, betroth, to confide, trust.*

AFIELD, در میدان .

AFLOAT, A سباح . v. *Floating, swimming.*

AFOOT, پیاده , مشی — . *To go afoot,* پیاده رفتن . — *To set on foot,* پیش نهاد کردن , استحکام نمودن , برپا کردن , v. *To promote, to put in motion.*

AFRAID, ترسناک , خایف A , ترسان , سهمگین , سهمناک , زعیق A , منحوش A , مهتول A , مذعور A , متحیش A , متذعر , مخوف A , مزعوق A , مخشی A . v. *Timid, pusillanimous, cowardly, frightened, terrified, fearful.*

AFRESH, دیگربار , باز , از نو , از سر نو . v. *Again, a-new.*

Afront. v. *In front, in opposition.*

AFTER, پس , درپس , سپس , پی , درپی , ازپی , بعد A , من بعد A , عقب A , غب A , وراء A . v. *Behind, posterior, according to, in imitation of, following, in pursuit of.*—*After this,* پس از این , بعد از این , بعد هذا , من A الان . —*After that,* پس از آن , بعد از آن , غب ذا A . —*After which,* بعد از آنکه , غب ما A , بعد ما A . —*Never after this,* هیچ من بعد . — *The day after to-morrow,* پس فردا . —*After to-day,* پس از این روز , پس از این بار , بعد الیوم A . — *After the first day,* من اول یوم A , روز نخست , بعد . — *After many days,* پس از بسیار روز . — *After salutations, after compliments,* بعد السلم A , بعد السلام والکلام A , غب الدعا A . — *After death,* پس از وفات , بعد الممات A . — *After dinner,* بعد طعام . — *To come after,* در پس آمدن . — *One after another,* پی درپی , پس از پس . — *Before and after,* پس و پیش . — *Coming after* (*succeeding*), خلف A . — *After desiring him to sit down,* بعد الاجلاس A . — *After consultation,* بعد المشورت A . — *After it happens,* بعد الوقوع A . v. بعد . — *To do after* (*imitate*), اقتدا کردن . — *After all,* آخر A or آخراً A , عاقبت A , آخر الامر A , من آخر A , آخر کار , محصلاً A or محصل A . v. *Finally, at length, in conclusion.*

After-birth, مشیمت A , ملا A , حولا A , هنک A .

Aftergame, نظام الثاني A , لعب آخر A .

Afternoon, وقت سه پاس , بعد الظهر A , دشم A , رواح A , رياح A .

After-pains (*pains after birth*), درد بعد الولاد .

After-thought, *after-wit*, فكر كاحل , تأمل بعد از كار .

After-times, زمان آخر .

After to-morrow, پس فردا , بعد غد A .

Afterward, *afterwards*, پس , آخر A , بعد از آن , من بعد A , زآنپس A , في ما بعد A , غب ذا A , بعداً A , بعد ما A , بعد A . v. *After*.

AGAIN, باز , دگر , دیگر , دیگربار , بار دیگر , وا , واز , واپس , فا , فراز , فرا , مجدداً A , تکرار A , دفعي , از نو . — (*Another time*), دیگر بار . — (*In the second place*), ثنیةً A . — (*As before*), ایضاً A . — *Again and again*, تکرار بتکرار . — *To come again*, واپس آمدن , باز آمدن . v. *On the other hand, in return, likewise, even, over, back, besides, twice as much.*

AGAINST, علي A . — (*Contrary*), خلاف A , ضد A , مخالف A , مغاير A , عكس A . — *Against or upon him*, براو . — *Against or upon him, or it*, عليه A . — *Against law*, خلاف شرع . — *Against treaty, peace, or agreement*, مخالف صلح , مغاير صلح , خلاف عهد . — *To go against*, مقابله رفتن . — *To come against*, مخالفت آمدن . — *Over against*, مقابل A . — *Against one's will, or from necessity*, بالضرورت A . v. *Contrary, opposite, from, to the prejudice of, inimical, unwillingly.*

Agape. v. *Staring, wondering.*

AGARIC, اغاريقن .

Agast. v. *Amazed, astonished.*

An AGATE, یشم , یشم سنگ , شبو , فرنگي رقم , یشیم .

AGE, عمر A , زاد , ساله , سن A . — *The infant age*, طفلیت A . — *The stripling age*, بلوغیت . — *The youthful age*, شباب A , جواني . — *Advanced in age*, سالدار , بزاد برآمده . — *Old age*, پیري , شیوخیت A . — *Decrepid age*, فرتوتي . — *A man a hundred years of age*, صد ساله پیر . — *From youth to age*, من شب الي دب A . — *The age of animals*, ساله حیوانها . — *Of the same age*, هم ساله , همزاد , معاصر A . v. *Cotemporary, maturity, generation, old age.* — *An age*, زمان , ابد A , عهد A , دهر A , دور زمان , قرن A , دور A , دیري AP , دیرند , عالم A , روزگار , ابض A . (*an hundred years*), صد سال . v. *Eternity, the world, time.* — *In the age of Haron*, در عهد هارون . — *Ages* (*duration of life*), سالها , سالیان , اعمار A . — (*Times*), زمانها , اباد A , آباض A , ادوار A , اعصار A , عصور A . — *After ages*, آخریات اباض . — *Through all ages* (*for ever*), ابد الاباد A . — *In no age* (*never*), دهر الداهرين A . — *The revolution of ages*, دور زمان .

Aged, سالدار , پر سال , سالدیده , قنسر A , بدن , قیسري A , پیر , بزاد , بزاد برآمده . *Old, ancient.*

Agedly, پیرانه , قنسراً A .

AGENCY, کار , کردار , فعل A , عمل A . v. *Action.* — (*Acting for another*), گماشتگي , کارگذاري , وکیلي , نیابت A .

An agent, گماشته , کارگذار , وکیل A , فاعل A , عامل A . v. *Substitute, deputy, factor.*

To aggerate. v. *To heap up.*

To agglomerate. v. *To conglomerate.*

To agglutinate. v. *To glue, unite.*

To AGGRANDIZE, بزرگ کردن , اشراف کردن , تکبیر نمودن . v. *To promote, exalt, advance.*

Aggrandizement, بزرگي , عظمت A , ارتقا A , ترقي A , تمشیت A . v. *Promotion, magnificence.*

An aggrandizer, عظمت کننده .

To AGGRAVATE, ثقیل نمودن , زیاده کردن , باهظ ساختن , بدتر کردن . v. *To make heavy, to make worse.*

Aggravation, ثقلت A , بهظ A .

AGGREGATE, مجموع A , الساق A , ضمیم A . v. *Collected, accumulated.*

To aggregate, ضم کردن , الساق نمودن . v. *To add, collect, or heap together.*

Aggregation, *aggregate*, فراهم آوردگي , تجمیع A , جملت A , جمع A , مجموعت A , ضم A , انضمام A , ضمیمت A .

To AGGRESS (*assault*), هجوم کردن , حمله ساختن .

Aggression, حملت A , هجوم A .

An aggressor, هجوم کننده , حملت گر .

To agrieve. v. *To injure, wrong, vex.*

AGHAST, مبهوت A , شیم A . v. *Terrified.*

AGILITY, عجلت A , سرعت A , شتابي , جلدي , چالاکي , شهامت A . v. *Quickness, activity, nimbleness.*

Agile, عاجل A , چست , شتاب , جلد , چالاک . v. *Nimble, active.*

To AGITATE, جنبانیدن , حرکت دادن , اضطراب کردن , متحرک نمودن . v. *To move, actuate, shake, distract.*

Agitated (disturbed), اضطراب کرده شده

Agitation, حرکت A , جنبش , جولان A , خلجان A . v. *Motion, action.* — *(Perturbation),* اضطراب A , اشفتگي , تحیر A , آسیب A , کدورت A , حیرت A .— *(Deliberation),* مشاورت A , تدبیر A , فکر A , راي A . v. *Debate, deliberation.*

Agitated, متحرک A , مشتعل A , بي قرار , جنبانیده , مضطرب A . *To be agitated,* مضطرب شدن , جنبیدن , جنبانیده شدن .

An agitator, جولان کننده . v. also *Manager.*

An AGLET *(thin plate),* تنکه , صفیحت A , برگ . v. *Leaf.*

AGMINAL *(belonging to a troop),* فوجي , گروهي , انبوهي .

An AGNAIL, داحس A . v. *Whitlow.*

AGNATION *(relationship by the father),* ابوة A , بدن , پدري , اسرت A .

AGNUS CASTUS *(tree),* پنجنگشت , ذو خمسة أوراق A .

AGO *(past),* گذشته , سابقا A , ماضي A .— *Long ago,* من قبل A , قبل A , قبلاً A , في اول الدهر A , تول زمان . v. *Past, long since, before.*

To SET AGOG *(excite curiosity or desire),* سوداگري انگیختن , استقصا تیز کردن .

AGOING *(in motion or action),* روان , در حرکت , کنان .

AGONIST, *agonistes (prize fighter),* پهلوان . v. *Champion, hero.*

To AGONIZE, رنجیدن , رنج داشتن , درد کردن , در حال نزع شدن .

Agony, رنج , درد , حال نزع , سکرت A .— *The agony of death,* اجل , سیاست , سکرات موت , جان سپردن , وقت —.

To be in the agony of death, جان کندن , جان نزع شدن , ذمي شدن .

AGRARIAN, صحرايي , مزرعي .

To AGREE, موافقت کردن , قایل شدن , راضي شدن , اتفاق کردن , بلي گفتن , تسلیم نمون . v. *To be in concord, to suit with, compose, accord, consent, answer, yield to, be consistent, reconcile, bargain with.*

Agreeable, قرین قبول , مناسب A , پسند , پسندیده , لایق , سازگار , شایسته , موافق A , مشاکل A . v. *Suitable, pleasing, consistent. Agreeable to friends,* یاران پسند .— *Agreeable to the heart,* دل پسند .— *Agreeable to the great,* کبار پسندیده .— *Of agreeable manners,* پسندیده خصال .— *To be agreeable,* پسندیده شدن .— *To render agreeable,* پسندیده کردن .— *To be agreeable, (suited to),* مناسب شدن , لایق بودن .

Agreeably, درموافقت , با مناسبت , لایقانه , پسندانه , با شایستگي .

Agreed, مقرر , کارساز , سازگار , هم آواز , هم آهنگ , مطابق A , موافق A , معهود A . v. *Settled, concordant.*

Agreement, معاهدت A , اتحاد A , اتفاق A , اهنگ , یکجهتي , سازگاري , یکدلي , عقد A , وفاق A , موافقت A , آشتي , ود والفت A , سلاح A , صلح A , متابعت A , امتزاج A , اصر A , عهد و قرار A , تعهد و پیمان , شرط A , عهد A , قول A , وصر A , وثیقت A , طباق A . v. *Concord, harmony, union, friendship, bargain, compact.* — *(Resemblance),* مانندي , تشبیه A , سیما A , تمثیل A .

AGRICULTURE, دهکاني , مزارعت A , کشتکاري , زراعت A , فلاحت A .— *A treatise on agriculture,* فن مزرعت نامه .

AGRIMONY *(plant),* غافث A , غافت A .

AGROUND, برعرض کوفته , بر کنارزده , برزمین . v. *Stranded.*—*(Prevented from proceeding),* ممنوع A , منع شده . v. *Hindered, obstructed.*

An AGUE, تب لرزه .— *A tertian ague,* حماي مثلثه .— *A quartan ague,* حماي مربع .— *The cold or trembling fit of an ague,* حماي البرد A , لرزه تب .

AH! ایا A , ایها A , دریغ A , دریغا A , واي , واه , اه .

AHEAD *(further advanced),* پیش رونده , قبل A , پیش .

AID, يارى , مدد A , ياورى , دستيارى , دستگيرى , عنايت A , معاونت A , عون A , امداد A , مددكارى , اعانت A , نصر A , نصرت A , رفق A , احسان A . — *By the divine aid*, بنصرت الله , بعون الهى , بنصر ربانى . v. *Assistance, subsidy*.

To aid, يارى كردن , ياريدن , مدد نمودن , نصرت دادن , عنايت آوردن . v. *To assist, help, succour*.

Aidance, aidant. v. *Help, helping*.

An aider, يارى دهنده , نصرت كننده . v. *Assistant*.

Aidless. v. *Helpless*.

To AIL, درد كردن , رنجيده بودن , سودا زده شدن , ملول شدن , رنجيدن , مصيبت نمودن , آزار ساختن .

Ailment, درد , رنج , اندوه , وجع A , زحمت A , تيمار A , مرض A , الم A , غصه A , غم , علت A , تنگدلى , ملال A . *Ailments*, رنجها , دردها , امراض A , اسقام A , علل A , اوجاع A , ادوا A . v. *Disease, distemper, pain*.—*Ailing (part.)* زحمت زده , خسته , وصب A , مريض A . v. *Sickly, indisposed*.

AIM (*design*), آرزو , نيت A , قصد A , مراد A , عزم A , غرض A , عزيمت A , مقصد A , مقصود A , آهنگ , عمد A , داعيت A , خاطره A , مدعى A , جد A , جهد A , اجتهاد A . —(*Mark*), شست , هدف A , نشان , نشانه , نشانگه , آماج . v. *Intention, design, purpose, direction, butt*.

To aim, نيت كردن , قصد داشتن , مراد نمودن , شست كردن , بنشانگاه انداختن . v. *To endeavour, to mark or shoot at*.

Aimed, شست كرده شده , نيت كرده شده . v. *Intended, designed, pointed at*.

Aiming (part.), شست كنان .

AIR, هوا A , باد . — *The element of air*, عنصر هوا . v. *Atmosphere, climate, element, heaven, sky, wind, weather*. — *An air (in music)*, نوا , ترانه , نغمت A , غنا A , اغنيت A , ترنم , لحن A , هزج A , عثانث A , خنيا , خوش خوان . — *Airs*, الحان A , نغمات A , غوانى , اغانى . — *Aghani* is the title of several Eastern *airs*; particularly of a very large collection of Arabian songs, called الاغانى كبير , compiled in the tenth century by Abulfaraj Ali of Isphahan. He presented it to Seifu'ddowla, Sultan of Syria, who ordered him in return 1000 dinars (near 500*l*.), but the minister of this prince, Ebn Ebad, considering the recompense as too inadequate to the labour of fifty years, which Abulfaraj had employed in the work, gave him a thousand more. This vizier carried it with him in all his expeditions; and it was much in request among the great men of the East; copies of it being generally sold at Baghdad for 4000 drams of silver.—v. *Modulation, song, music, notes*. — *Air (mien)*, روى , سيما , نظر A , وجه A . v. *Manner, carriage, appearance, affection*.

To air (expose to the air), به هوا نهادن , (*expose to the sun*), تشميس نمودن . — (*To dry before the fire*), پيش آتش تعريض كردن . — *To take the air*, سير كردن , تفرج گرفتن . — *To take the air (to be published)*, اظهار شدن , آشكاره شدن .

Air-built. v. *Vain, visionary*.

An air-hole, منفس A .

Airiness (*of a place*), هوادارى , لطافت A , نضارت A , نزهت A . v. *Pleasantness, delightfulness*. —(*of a person*), شوخى , شيوه A , فرح A . v. *Sprightliness, coquetry*.

An airing, سير A , تفرج A . v. *Riding, walking*.

Airy, هوادار , هوايى , هواى , لطيف A , صفا دار , معمور A , مفرح A . v. *High, light, pleasant, fluttering, unsubstantial, vain, gay, sprightly, lively*.

AKAKIA (*tree*), يرغم .

Akin. v. *Related to*.

ALABASTER, يشم , ابياض , مرمر سفيد .

Alack, alack-a-day. v. *Ah! alas!*

ALACRITY, شوق A , نشاط A . v. *Cheerfulness, briskness*.

Alamode. v. *Fashionable*.

An ALARM (*call to arms*), حربى , جنگ . — (*fright, surprize*), باك , خوف A , اشفتگى .

To alarm (*rouse*), انگيختن , تنبيه كردن . — (*To frighten, disturb*), ترسانيدن , شوريده كردن , تخويف دادن , هراس A . — (*To call to arms*), ساختن , هربى صدا كردن .

Alarmed. v. *Trembling, terrified, astonished*.

Alarming (part.), تنبيه كنان , هراس ساز , هربى صدا كنان . v. *Surprizing, terrifying, awakening*.

ALAS! آه , واه A , دريغ A , دريغا A , ايها A , واى A .

Albeit. v. *Although, notwithstanding.*

An ALBUGO (*disease in the eye*), بياض العين A.

An ALCAID (*governor*), القايد A.

ALCAIRO (*capital of Egypt*), القاهره A. v. Vol. p. 713.

An ALCHYMIST, كيميا گر, اهل كيميا. v. *Chymist.*

Alchymy, الكيميا A, علم كيميا, كيميا وسيميا A.

ALCORAN, قران A, القران A. v. Vol. I. p. 720.

An ALCOVE, قبه A, كمر, طاق A, گنبد.

An ALEMBIC, انبيق A, انبكٔ A.

ALENGTH, بدرازي, مطوّل A, طولانه. v. *At full length.*

ALEPPO, حلب A.

ALERT, حمارات A, چست, چالاك, كارگذار, تيز, شمريت A, شمري, شوخ, صاحب دست برد, دست, قايم A, اهل انتباه, ساهر A, بيدار. (*Active, vigilant*), v. *Brisk, active, vigilant, watchful.*

Alertness, بيداري, چستي, چالاكي, شوق A, شوخامت A, انتباه A. v. *Activity, vigilance.*

ALEXANDER, سكندر, اسكندر. — *Alexander of Macedon,* اسكندر رومي, اسكندر يوناني. v. Vol. I. p. 1031.

ALEXANDRIA (*in Egypt*), اسكندريه. — *Alexandretta,* (*Scanderoon*), اسكندرون.

An ALEXIPHARMIC, or *alexeteric* (*antidote*), ترياق A.

ALGEBRA, جبره A, الجبره A, الجبره A, الجبر والمقابله A.

Algebraical, اهل الجبر.

ALIAS, ورنه, الا A, والا A. v. *Otherwise.*

An ALIEN, بيگانه, غريب A, مرد غريب. v. *Foreigner, stranger.*

To alienate (*property*), حواله ديگر كردن, از تصرف خود برون دادن, مفارقت ساختن. — *To alienate the mind,* از خاطر راندن, تنفر نمودن. v. *To estrange, transfer, separate, cut off.*

Alienable v. *Transferable.*

Alienation, مفارقت A, حواله A, تنفر A, السّ A. v. *Transferring, aversion, disorder of mind.*

To ALIGHT, فرود آمدن, پاين آمدن, نزول نمودن, از سوار, پياده شدن. — *To alight from a horse,* هبوط كردن, نازل آمدن. v. *To dismount, descend, come down.*

ALIKE, برابر, يكسان, مثل A, هم, معادل A, نظير A, مماثل A. v. *Equal, resembling.*

ALIMENT (*aliment*), خوراك, خوردني, طعام A, ماكول A, غدا A, قوت A, نوا A. — *Without aliment* (*destitute*), بي نوا. v. *Meat, provision, nourishment.*

Alimental, alimentary, اهل طعام, ماكولي.

ALIVE, زنده, حيّ A, وشتا. — *Keeping alive* (*existing*), زنده دار, نامنعدم. — *Making alive,* زنده ساز. v. *Enlivening.* نا منطفي. v. *Living, unextinguished.* — (*Cheerful*), شاد, خرم A, شوخ, مسرور A. v. *Glad, brisk, merry.*

ALKALI, حرض A, اشنان A.

Alkaline, نو حرض, حرضي A, اهل اشنان.

ALL, همه, تمام A, كلّ A, كلّي A, جميع A, جماع A, مجموع A, اجمع A, اجمعين A, جمله A, جفت A, ابتع A, ابصع A, اكتع A, سناية A. — *All men,* همه مردمان, (*every one*), هركس, كلّ احد A, كلّ اناس A, كلّ رجل A, بلسرهم A, باسرها A, هرآحد A, كلّ امرات A. — *All kinds,* همه جنس. — *All things,* همه چيز, همه شي, كلّي. — *Before all things,* پش از همه چيز, ادنا دنيا. — *Knowing all things, all knowing,* همه دان, علام A. — *From all these,* از اين جمله. — *Destitute of all,* بيكس. — *Complete in all,* مكمّل A. — *All together,* جميعاً A. — *In all, among all,* در همه, درميان همه, في الجمله A, بالكليه A. *Universal, entire, whole, every thing, quite, completely, wholly.* —*All at once,* بارگي, يكٔ بارگي, دريك ساعت, متصلانه, دفعةً A, غشاشاً A, باتصال A, بي انفصال, بي اهمال, واحدةً A, جفةً. v. *Suddenly, altogether.* — *All along,* دايمانه, هميشه, علي الدوام A. v. *Always, continually*— *All along* (*prostrate*), برو درافتاده. — *At all times,* در همه وقت, هر زمان. — *On all sides,* بر هر طرف, هر جانبه. — *At all events,* هر ايينه. — *With all,* با همه. — *All conquering,* همه غالب. — *All-devouring,* كلّ اكل, همه خور. — *All-seeing,* همه بين.

To ALLAY, ساكن كردن, نوم ساختن. v. *To mitigate, quiet, pacify, modify, abate, lessen, soften;* also *alloy.*

ALLEGATION, تقرير A, ايراد A.

To allege, ایراد کردن , تقریر نمودن , تعریف دادن . v. *To affirm, assert.*

Allegeable, لایق ایراد , واجب التقریر A .

ALLEGIANCE, فرمان برداری , حقیقت A , وفا A , اعتقاد A , استقامت A , وفاداری . v. *Loyalty, fidelity.*

ALLEGORICAL, مجازی A , متشابه A .

Allegorically, با کنایه , مجازاً A , مجازانه .

An allegory, مجاز A , معنی مجازی , مثال A , تمثیل A , کنایه A .

To allegorize, مجاز نمودن , تمثیل کردن .

ALLELUJAH, هللویه .

To ALLEVIATE, تخفیف کردن . v. *To lighten, ease, relieve, soften.*

Alleviation, تخفیف A , تسلیه A , اسوت A .

An ALLEY, کشتگاه . — (*A narrow passage*), تنگ راه , خانق A , زقاق A . v. *Path, lane.*

ALLIANCE (*of states*), معاهده A , عهد A , اتفاق A , معاکدت A , وثیقت A , میثاق A , حبل A . v. *Confederacy, league.* — *An alliance by marriage,* مصاهرت A , معاهده نکاح . — *To contract an alliance by marriage,* همخانگی , دامادی . — (*Consanguinity*), خویشی , خویشاوندی , دامادی کردن . — مقارنت A , تعلق A , کرابت A . v *Society, companionship.*

ALLIGATION, قید A , بند .

An ALLIGATOR, تمساح A , نهنگ . v. *Crocodile.*

ALLOCATION, نهاد . v. *Placing.*

ALLOCUTION, گفتار . v. *Speech.*

ALLODIAL, مستقل A . v. *Independent,*

To ALLOT, از نصیب دادن , قسمت دادن , حصه دادن , بخش نمودن , توزیع کردن . v. *To distribute, dispense.*

Allotment, توزیع A , نصیب A , قسمت A , بخش , حصه A , توزع A . v. *Distribution, lot, share, portion.*

To ALLOW (*permit*), رخصت نمودن , دستوردادن , قایل شدن , اجازت کردن . v. *To admit, yield, grant, permit.* — (*To give*), عطا کردن , دادن , بخشیدن . — (*To abate*), ملایمت شدن , کاه نمودن , کم گشتن . v. *To mitigate.*

Allowable, لایق اجازت , واجب الرخصت A .

Allowance, تجویز A , اجازت A , اذن A , رخصت A , دستور . v. *Admission, concession, sanction, approbation, license, permission.* — (*Portion*), قسمت A , حصه A , بهره A . v. *Allotment.* — (*Gift*), دهش , عطا A , بخشایش بخشش . — (*diminution, abatement*), نقص A , کاهش . — (*Mitigation*), ملایمت A .

Allowed (*lawful*), مرخص A , مجاز A , جواز A , جایز A , طلق A . v. *Permitted.*

ALLOY, کاهش , کاست . v. *Diminution, abatement.* — (*Mixture*), آمیزش , خلط A .

To ALLUDE, کنایت کردن .

To ALLURE, اغوا کردن , فریب نمودن , جذب کردن , ازشیرین زبانی فریب نمودن , ترغیب دادن . v. *To decoy, entice, ensnare, attract, tempt.*

Allure. v. *Lure, snare.*

Allurement, alluringness, اغوا A , جذب A , فریب , ترغیب A . v. *Enticement, temptation.*

An allurer, جاذب A , جذب کننده .

Alluringly, جاذبانه .

ALLUSION, *allusiveness,* کنایه A , کنایت A .

Allusive, بکنایه , بکنایت .

Allusively, تشبیهاً A , با نسبت , ممائلتانه .

ALLUVION, از آب کشیده .

To ALLY, جمع نمودن , پیوسته ساختن , متصل کردن . v. *To unite, confederate.*

An ally, رفیق A , قرین A , حالف A , قریب A , متفق A , نصردهنده , ناصر A , همدم , دوست , یار . v. *Friend, companion, associate, connexion.*

An ALMANAC, تقویم A , روزنامه . — *Almanacks,* تقاویم A .

Almightiness, almighty. v. *Omnipotence.*

The ALMIGHTY, خدای تعالی , الله تعالی . v. GOD.

An ALMOND, بخرکث , لوز A , بادام , بادام . — *An almond-tree,* شجرهٔ لوز , درخت بادام . — *Sugared almonds,* دبله . — *Stuffed with almonds,* ملوز A .

An ALMONER, صدقه کننده , مصدق A , زکات دهنده .

An almonry, تصدق جا , صدقه خانه , زکات گاه .

ALMOST (near, nearly), تقریبانه , عن قریب A , نزدیک , تقریباً A , قریب A , عند A . — It is almost, نزدیک است , عن قریب است . v. Nearly, nigh.

ALMS, alms-deed, دهش , زکات A , خیرات A , صدقه A , تصدّق . v. Charity.

Alms-house. v. Almonry.

An alms-giver, زکات دهنده .

ALOES, هشت دهان , کبا , راد بوي , صبر A , عود A , الواد , یلنجوج , یلنجج , مندل A .

ALOFT, بالا , بلند , عالي A , رفیع A . v. On high, above.

ALONE, تنها , منفرد A , یگانه , بتنها , وحده A , بخود , مجرّد A , منفرد A , فرد A , منحرد A . v. Solitary, only, single. — To leave alone, ترک نمودن . v. To forsake, abandon. — To let alone, گذاشتن , برطرّف کردن , تودیع ساختن . — Let alone (imperative), بگذار , بله A , ذر A , تراک A , دع A . دا A , بل A , بهل A .

ALONG (at full length), درازینه , بالطّول A , تولانه , بدرازي . — Along with, همراه , مع A , معاً A , باهم . — Along the side of the river, درکنار دریا . — To go along, رفتار کردن , استمرار نمودن .

ALOOF, دور , باعد A , بعید A .

ALOUD, بلند , بانوا , مهداج A , قراقاف A . v. Loud, sonorous.

ALOW, فرو . v. Below, low.

ALPHABET, حروف الهجاء A , هجاء A , حروف تهجّي .

Alphabetical, درترتیب هجاء . — Alphabetically, هجانه .

ALREADY, پیش از آن , پیش از این وقت , همین وقت , امحال A , ایدور A , الحالة هذه A , آلن A , ایسا A , محل A .

ALSO, نیز , هم , یضاً A .

An ALTAR (the point towards which one turns in praying), قبله گاه , محراب A . — (Place of sacrifice), مذبح A , قربان گاه , جاي تداس .

To ALTER, بدل کردن , تغیّر نمودن , ازحال برگردانیدن , استبدال کردن , تحویل کردن , مصروف ساختن , تبدیل کردن , متغیر گردانیدن . v. To change.

Alterable, قابل , لایق مصروف شدن , واجب التبدیل A , تغیّر .

Alterably, تحویلانه , تغیّراً A .

Alterant, altering (who alters), تغیرنماینده , تبدیل کننده .

Alteration, تغییر , تغیّر حال , تغیّر A , تبدیل A , تبدّل A , تحویل A , حرف A , غیر A , قلب A , امراف A , تلونات A , تبدیلات A . — Alterations, صروف A . v. Change.

Altered, مضطرب A , منحرف A , متغیّر A , مغیر , مبدّل A , متلون A . v. Changed, disturbed, distracted.

Altering (part. pres.), تحویل کنان . (agent), تبدیل کن , غیر ساز .

ALTERCATION, منازعت A , نزاع A , مناقشه A , مباحثه A , بحث A , لدّ A , مجادله A . v. Controversy, dispute, litigation.

Altern, alternate, alternately, بانوبت , نوبتگاه , نوبتانه , عقبتاً A . v. By turns, reciprocal, mutual.

Alternacy, alternation, alternateness, تعویر A , نوبت A , عقبت A . v. Vicissitude.

To act alternately, نوبت کردن , درپي یکدیگر کار کردن , با عقبت ساختن , باردربار نمودن .

An alternative, alternateness, alternity (choice), انتخاب A , اختیار A , خیار A . v. Choice.

ALTHEA (marsh mallows), انجل .

ALTHOUGH, گرچه , اگرچه , ورچه . v. Notwithstanding, however.

ALTITUDE, بلندي , ارتفاع A , رفعت A , اعتلا A , علویت A . v. Height, elevation. — The altitude of the pole, ارتفاع قطب . — To measure an altitude, ارتفاع پیمودن .

\ ALTOGETHER, بالکلّ A , جمیعاً A , درجانب , کلّاً A , بالجمله A , متلقانه A , بتةً A , بتمامها A , بالتّمام A , بالکلّیه A . v. Entirely, completely, wholly, quite.

ALUM, زاک , شاب A , شب A .

Aluminous, شاب دار .

ALWAYS, همیشه , مدام A , هرزمان , هروقت , هربار , هردم , درآینه , دایم A , دایماً A , دیمة A , علی الدوام A , هرگره , همیدون , هموار , همواره , همار or همارا , درجمیع زمان

الابد A، ابداً A، ابد A، بردوام، برقرار، پالپال، پاینده، واصباً A، ابدي الدهور A. v. *Perpetually, constantly.*

AM (*I am*), ام، شوم، كنت A.

AMANDATION, ارسال A، ارفاد A.

An AMANUENSIS, كاتب A، نسخ كننده. v. *Secretary.*

AMARANTH, گل حلوا، عروس در پرده.

AMASSMENT (*accumulation*), جمعيت A، فراهم، آغالش، جملگي. v. *Collection, heap.*

To amass, اختكار ساختن، جمع كردن، فراهم آوردن، آغالشتن، غزيدن، انخارداشتن، جستن، چيدن. v. *To accumulate, heap, collect.*

Amassed, جمع كرده شده، فراهم آورده. v. *Accumulated.*

To AMAZE, متعجب نمودن، سراسمه ساختن، حيران كردن، شوريدن، حيرت دادن، متحير كردن، بي هوش ساختن، آشفتن، آلفتن. v. *To astonish, terrify.*

Amaze, amazedness, amazement. حيرت A، آشفتگي، هكره A، دهشت A، حيراني، سرگرداني، تعجب A، تعجب A، تحير A. v. *Wonder, astonishment.* — *To remain silent with amazement*, متعجب ماندن.

Amazed, حيران، متحير A، متعجب A، متوله A، واله A، دمبسته، سرسام، واله وزار، سراسمه، مات A، تيب A، آشفته، زار و سرگردان، سرگردان، سرگشته، مدهوش، شوريده، متنكر A، دنگ، آلفته. — *To be amazed*, متعجب بودن، حيران شدن، عجبناك شدن. v. *Confused, perplexed.* — *Amazedly*, با حيرت، عجباً A، والهانه.

Amazing (*adj.*) عجب A، عجيب A، غريب A، بديع A، مستغرب A، عبرت نما، زول A، رايق A. v. *Wonderful.*

Amazingly, با عجب، غريبانه.

An AMBASSADOR, ايلچي، رسول A، مرسل A، وكيل A، جري، قاصد A، جدر A، پيام آور، پيغامبر، فرستاده، نشريقات، الوك، شخنه، سافر A، سفير A، پريستار، نذير A. v.

An ambassadress, زن ايلچي.

An ambassade, ambassage. v. *Embassy.*

Ambassadorial, فرستگاني.

AMBER, كاهربا، كهربا.

AMBERGRIS, عنبر A، شيره A، شاد بوي. — *Of ambergris*, عنبرين. — *Perfumed with ambergris*, معنبر A. — *Smelling like ambergris*, عنبربو، عنبرسا.

AMBIDEXTER, ذوالیدین A.

Ambient. v. *Surrounding, encompassing.*

AMBIGUITY, *ambiguousness, ambilogy*, شك، دو معني، شبهت A، تردد A، رايبه A، مشابهت A، شباهت A، اشتباه A، پيچ، عبارت A، رمز A.

Ambiguous, ambiloquens, شك دار، مبهم A، مغلق A. — *Ambiguous expression*, سخن پيچيده، گفتگوي مغلق.

Abiguously, ابهامانه، مغلقاً A، باشك. — *To speak ambiguously*, تعريز گفتن.

Ambit, ambitude. v. *Compass, circuit.*

AMBITION, *ambitiousness*, سودا A، هوا A، حرص A، طمع A، دعوي or دعوا A، هوس A، تكبر A، حرص منصب، نظر بلند، طلب A.

Ambitious, متكبر A، حريص منصب، جويا، جويان، هوسناك، هوسي، صاحب تكبر، اهل سودا، بلند نظر.

Ambitiously, با حرص، با تكبر، جويانه، بلند نظرانه.

To AMBLE, خبب زدن، هرولت نمودن.

An amble, خب A، خبب A، هرولت A.

An ambler, خبب كننده.

Amblingly, خبانه، با هرولت A.

Ambulation, ambulatory. v. *Walking, moveable.*

AMBUSCADE, *ambush, ambushment*, بخيز، كمين A، كمينگاه. — *Lying in ambush*, مدخل A، در كمين نهاده. — *To lay an ambush*, كمين ساختن.

AMEN, آمين. v. Vol. I. p. 113.

Amenable. v. *Responsible, subject.*

To AMEND (*correct*), درست كردن، راست كردن، تصحيح كردن، اصلاح نمودن، تاديب ساختن، صحيح كردن. — (*To become better*), صحيح شدن. v. *Mend.*

Amendment, اصلاح A، اصطلاح A، تصحيح A. v. *Correction, improvement.*

Amender, اصلاح كننده. v. *Corrector.*

Amends, سزا ، جزا ، پاداشت ، پاداش ، مکافات A ، عوض A ، (pl. اعواض). v. *Compensation.*

AMENITY, لطافت A ، فرح A . v. *Pleasantness, agreeableness.*

To amerce. v. *To fine, mulct.*

An AMETHYST, جوهر ، سنگ مرطیس ، مرطیس A ، مرطیس ، جبلّوم A ، احلمه A .

AMIABLE, دلپذیر ، مقبول A ، محبوب A ، نازنین ، نازنده ، ذو جمال A ، رونق ، اهل حسن ، صاحب حسن . v. *Lovely, pleasing, agreeable, beautiful.* — *An amiable woman*, زن نازنین .

Amiableness, زینت A ، رونق A ، حسن A ، جمال A ، شکوهت A ، شکومندي ، بهجت A ، ظرافت A . v. *Beauty, grace, elegance.*

Amiably, جمالاً A ، با رونق ، حسنانه .

AMICABLE, نیک اندیش ، نیک خواه ، مهربان ، خیراندیش ، خیرخواه ، دولتخواه ، داعي A . v. *Friendly, benevolent, kind.*

Amicableness, نیکخواهي ، محبّت A ، دوستي ، مهربانگي . v. *Benevolence, affection, friendship.*

Amicably, مهربانانه ، خیرخواهانه ، با محبّت . محبّانه .

AMID, *amidst*, میانه ، درون ، اندرون ، اندر ، درمیان ، میان ، في A ، فیما بین A ، بین A ، مابین A . v. *Among, in, between.*

AMISS, فساد A ، ناخوش ، ناصواب ، نافرجام ، کم ، بد ، سوء A ، بد نهاد ، ناستوده ، بي سر وسامان ، فاسد A ، ذمیم A ، ردي A ، رد A ، دموق A ، دامق A . v. *Bad, improper, unfit, wrong, faulty.*

Amission. v. *Loss.* — *To amit.* v. *Lose.*

AMITY, مودّت A ، محبّت A ، دوستي ، مهرباني ، مهر . v. *Friendship.*

AMMONIAC (*sal*), اشق A ، نشاطر or ، نشادر ، نوشادر .

AMMUNITION, مهمّات جنگ ، اسباب جنگ ، حربت A ، آلات رزم ، رخت نبرد . — *Ammunition bread*, نان حرب . — *An ammunition waggon*, عربه حرب . v. *Military provisions, apparatus.*

AMNESTY. v. *Oblivion.*

AMNION (*the membrane enclosing the child in the womb*), سابیا A .

AMOMUM (*a gum used in embalming*), حماما A .

AMONG, *amongst*, بین A ، درون ، اندر ، درمیان ، في A ، علي A ، عند A ، في مابین A ، مابین A . v. *In, amidst, between, mingled, surrounded.*

AMOROUS, شهوت پرست ، منسوب A ، عاشق A ، فاسك A . v. *Libidinous.* — *Amorous gestures*, غنج ، شیوه . *An amorous poem*, غزل A .

Amorously, با شهوت ، عاشقانه .

Amorousness, عشق A ، محبّت A . v. *Fondness, affection, love.*

AMOUNT, حاصل A ، نتیجه A ، جمله A ، جمل A ، همگي ، جماع A ، جمع A ، محصّل A ، جمع حساب . v. *Sum, total.*

To amount, ناشي نمودن ، تعدید شدن . v. *To encrease, grow.*

An AMOUR, جماع A ، حرام رفتني ، عشق حرام ، باءة A ، زنا A .

AMPHIBIOUS, هم آبي هم تابي .

AMPHITHEATRE, معرکه‌گاه ، تماشاگاه .

AMPLE, بساط A ، عریض A ، فسیح A ، واسع A ، بسیار ، بزرگ ، پسیج A ، وغیش ، طویل و عریض . v. *Large, extensive, broad, wide, liberal, unlimited, diffusive.*

Ampleness, amplitude, فسحت A ، عرض A ، فراخي ، بسیاري ، وسعت A . v. *Abundance, largeness.*

An amplifier, وغیش ساز ، بزرگ کننده .

To amplify, طویل وعریض ساختن ، فسیح نمودن ، بسیارکردن . v. *To enlarge, exaggerate.*

Amply, وسعتاً A ، بزرگانه ، فسحتانه ، با عرض .

To AMPUTATE, قطع ساختن ، جدا کردن ، بریدن . v. *To cut off.*

Amputation, حذم A ، جزم A ، ابحا A ، خبل A ، انقطاع A ، جزر A .

An AMULET, چشم ، پنام ، چشم پنام ، بازوبند ، تعویذ ، معوذ A ، عزیمت A ، معقاد A ، تمیمه A ، هیکل ، حمایل A ، حرز A ، سلوانت A ، عنطفت A ، عطفت A ، قبله A ، عاذت A ، رتب A ، نشرت A ، تنخیس A ، منجس A ، عقرت A ، کحال A ، بریم A ، وجیهت A ، غز A ، قرزهلت A . v. *Charm.*

To AMUSE (*delight*), تماشا نمودن ، حظّ کردن ، صفا دادن ، — (*To deceive*) لهو آوردن . فریبتن ، فریبیدن ، فریب کردن . — *To amuse one's self*, صفا کردن ، جهیدن ، تفرّج نمودن .

Amusement, تماشا ، بازی ، بازیچه ، صفا A ، لهو A ، حظّ A ، فریب .

An amuser, لهو کننده ، تماشاگر .

Amusing, amusive, تفرّج‌نما ، لهودها ، متمتّع A ، متفرّج A ، متلهّي A ، تلهّي A .

An ANACHRONISM, تزویر حساب زمان .

An ANAGRAM, مقلوب A ، تحریف A ، (pl. تحریفات) .

An anagrammatist), تحریفات کننده .

To anagrammatize, تحریف کردن .

ANALOGICAL, *analogous*, قیاسي ، مطابق A ، مناسب A ، موافق A ، مشابه A .

Analogically, با تشبیهت ، مناسبانه .

Analogy, تشبیهت A ، نسبت A ، موافقت A ، مناسبت A . v. *Comparison, relation, resemblance.*

To analogize, نسبت کردن .

ANALYSIS, تفرّق A ، توزیع A ، قسم A ، تفصیل A ، تفریق A ، تقسیم A . v. *Division, separation.*

To Analyze, تفرّق کردن .

ANARCHY, تشویش A ، اختلاط A ، اختلال A ، خلط A ، شورش . v. *Confusion.*

An ANATHEMA, لعنت A ، بهلة A .

To anathematize, لعنت کردن .

Anathematized, ملعون A .

ANATOMY, تشریح A .

Anatomical, تشریحي .

An anatomist, تشریح کننده .

To anatomize, تشریح ساختن .

An ANCESTOR, أب A ، جده ، پیشینه ، سلف A ، سابق A ، — *Ancestors*, ابا A ، اجداد A ، ابهات A ، بابایان ، باب ، مهین A ، باستان ، اسلاف A ، پیشینگان ، پیشینیان ، پیران ، سباق A ، متقدّمان ، مهل A . v. *Predecessors.* — *Ancestry*, آل A ، نسل A ، نسب A ، عصلت ، مضرب ، نهاد . v. *Lineage, parentage.*

An ANCHOR, لنگر ، انگر ، مرسات A ، مکان A ، هوجل A .

To cast anchor, لنگرانداختن . — *To be at anchor*, با لنگر بودن ، — *To weigh anchor*, لنگر براوردن ، رسو شدن . لنگر برداشتن .

Anchored, از لنگر نشانده ، رسو A .

An ANCHORITE, گوشه نشین ، ابدال A ، زاهد A ، اهل تصوّف .

ANCIENT, پیشین ، قدیم A ، قدیمي ، کهن ، کهنه ، عتیق A ، معتّق A ، قدام A ، مقدّم A ، سابق A ، دیرینه ، دیر ، عاتق A ، مستدام A ، مستدیم A ، خنابس A ، قدموس A . (*Old man*), پیر . v. *Past, former, old.*

The ancients, اوایل A ، اوّلیان ، پیشینیان ، پیشینگان ، اجداد ، قدیم ، اسلاف A ، سابقان ، قدیمان ، قدما A ، پیش رفتگان ، متقدّمین A ، باستان . — *Ancients and moderns*, اوّلین و آخرین .

An ancient (*flag of a ship, &c.*) نشان ، علم A ، رایت A ، لوا A ، (*a standard bearer*), علم‌بردار .

Anciently, سابقانه ، قدماً A ، قدیمانه ، از قدیم ، من قدیم A ، قبلاً A ، از قدیم الایام ، مقدّماً A .

Ancientness, ماتقدّم A . v. *Antiquity.*

Ancientry, شرف A .

AND, و ، نیز ، هم ، ف A ، ثمّ A ، فهو A . — *And so forth*, وغیره ، بأسره A .

An ANECDOTE. معرف نهاني .

ANEW, ازسرنو ، از نو .

ANFRACTUOUSNESS (*winding of a river*), پیچش دریا ، عاقول A ، ضواجع A ، عرقوب A .

An ANGEL, نرشته ، ملک A ، ملاک A ، سروش ، شاهد A ، ملایک A ، فرشتگان ، — *Angels*, جنّ ، پري ، کندزان ، کانس A ، سابقات A ، سابحات A ، مدبّرات A ، ملایکت A . — *The angel Gabriel*, جبریل A ، قدس A ، ناموس A ، الناموس الاکبر A . — *The angel of death*, عزرایل ، اسرافیل A ، ملک الموت A ، قابض الروح A . — *The angels supposed by the Muhammadans to examine the dead in the tomb*, نکیر و منکر A ، فتانان . v. Vol I. p. 733, تعیدان , p. 833, ماد and p. 958, معقّبات .

Angelic, angelical, ملکه منسوب ، ملکي ، فرشتگاني . — (*Angel-faced*), پري روي ، ملک منظر .

Angelica (*herb*), سنبل خطایي .

Angelina (*an herb*), انگلینه.

ANGER, غضب A, غصّه A, خشم, قهر A, کین, ودوت A, حرق A, غیظ A, خدوک A, زمّع A, قعط A, قوت A, غضبیت, خنوف A, حفظت A, حسیفت A, ابف A, فژم, حسیلت A, رجس A, زخّت A, اجم A, انم A, هایجه, وژ. تاقت A, حنق A, حمیت A, قهر A. —*Violent anger*, نگاه غضب. *v. Rage, fury, wrath.*—*A look mingled with anger*, آلود. —*Prone to anger*, خشمناک, غضبناک, غضوب A, تیز مزاج, قهرناک, گرم. *v. Angry.*

To anger, آزار, آزردن, خشمناک ساختن, تغیّظ کردن, دادن.

Angry, آزار رسیده, خشمناک, پراز غصّه, غضب ناک, مزمهر A, آتشي, آزرده, گرم, معض A, تیز مزاج, غضوب A, رنجه A, زیّر A, محرور A, غضبان A, غضب A, غضبت A, سترک, اضز A, مضزّ A, حارد A, دژاهنگ, دژاگاه. *v. Furious, enraged, passionate, vexed.*

To be angry, قهر گرفتن, غضبناک شدن, غصّه شدن, بي حضور بودن, آزار یافتن, خشمناک گشتن, غضب نمودن, تبرطم شدن, باهم آمدن, کین گرفتن.

Angrily, با گرما, با کین, خشمانه, غضبانه.

Provoked to anger, مغضوب A, غضبناک گردیده, پر غیظ, خشم آلوده, خشمناک.

Provoking to anger, (*part.*), مجنون کنا, خشم انگیز, کثیر A, محنق A, منهال A, موکب, موسف A, مغضب A, الانهال.

In anger, *angrily*, با قهر, بالغضب A, خشمانه, غضبانه.

An ANGLE, گوشه, زاویه A, کنج, وادي A.—*The angle of a fortification*, طبر A. —*The angle of projection*, قرنه A, قرنت, کوه, رکم A, طبز A.—*The outward angle of the eye*, دنبال چشم, لحاظ A, ذنب العین A. —*The interior angle*, موق A.

To ANGLE (*to fish*), با تشبیل, صید کردن, ماهي گرفتن, سمک, بخطاطیف ماهي گرفتن.

An angler, ماهي گیر.

An angling-rod, قلم ماهي گیر.

ANGUISH, انطراب A, درن, اندوه, آزار, آزردگي, کرب A, ثقلت A, دلتنگي, تنگدلي, الم A, انقباض خاطر, حزن A, وجیع A, سوز و ساز, کدورت A, شدّت A, سوگ, آزردي, غم A, ملالت A, ملل A.—*The anguish of jealousy*, رشکین. *v. Pain, affliction, distress, torture, anxiety.*

ANGULAR, *angulous*, *angulated*, اهل وادي, گوشه دار, اهل زوایا, ذو طبر.

Angularly, طبرانه, باگوشه.

Angularity, *angularness*, *angulosity*, زوایا حال, گوشه داري, طبرواري.

A-NIGHTS, لیلاً A, شبي, درشب.

ANILITY (*old age of women*), شیوخیت A, پیري زنان, النّسوان.

ANIMADVERSION (*censure*), تعزیر A, تادیب A. *v. Reproof, punishment.*—(*Observation*), وقوف A, فهم, آگهي.

To animadvert, آگاه شدن, تادیب نمودن, تعزیر کردن, متنبّه کردن, انتباه ساختن. *v. To censure, reproach, punish, observe, advert.*

An animadverter, تعزیر کننده, انتباه سازنده.

An ANIMAL, جاندار, جانور, حیوان.—*The young of any animal*, جانه.—*An untamed animal*, وحشي A (plur. وحوش). *v. Beast.*—*A rational animal*, حیوان ناطق, حیوان صاحب اختیار. —*An irrational animal*, جانور, حیوان غیرناطق, حیوان.—*A four-footed animal*, حیوان کالعد الانعام A, صامت. *v. Beast, quadruped.* — *Animals*, حیوانات A. —*Animal spirits*, روح حیواني.

An animalcule, جانورک, جانور خورد.

To ANIMATE (*give life*), حیات دادن, جان دادن, نفس و حرکت بخشیدن. (*To encourage*), انگیختن شوق, تحریض ساختن, دلیر کردن, جرأت دادن, نمودن. *v. To instigate, excite, quicken.*

Animate, حیوان, زیان, زي, زنده, جاندار. *Alive, living.*

Animated, انگیخته, چست, شوقي, جري, دلاور, دلیر. *v. Vigorous, lively, brisk, enlivened, instigated, excited.*

Animation, حیات A, دلاوري, شوق A. *v. Liveliness, spirit.*

Animating (*adj.*), روح افزا, شوق ساز, حیات ده.

An animator, روح دهنده, حیات کننده.

ANIMOSITY, عداوت A , عرض A , بغض A , کین , کینه , مخاصمت A , خصومت A , بدخواهي . v. *Hatred, rancour.*

ANISE, *herb or seeds,* انیسون , رومي , باد یان , حلو , کمون , زنیان , بادیانه , نان خت . v. Vol. I. p. 1041.

The ANKLE, A کعب , شتالنگ or اشتالنگ , پژده , پژول .—*The ankle or pastern of a deer,* کردمان . — *The ankle-bone of a sheep,* A قاب , A قبّ .

ANNALS, اخبار A , تواریخ A , آثار سنویه . v. *History.*

An annalist, A راوي , راوي الخبر A , نقل بند , آثار سنویه , طراز . v. *Historian.*

To ANNEAL (*to bake or temper in a furnace or oven*), بریان کردن .

To ANNEX, پیوستن , اضافت کردن , مضافات ساختن , وصل کردن , تضیف نمودن . v. *To add, join, connect.*

Annexation, annexment, A اضافت , A مواصله , A وصال , A وصل . — *Annexations,* A مضافات .

Annexed, A مضاف , A ملحم . v. *Added.*

To ANNIHILATE, فنا کردن , معدوم کردن , نابود کردن , هبا کردن , تبطیل ساختن , فنا پزیر ساختن . v. *To ruin, destroy, deface.*

Annihilated, A معدوم , A محو , نابود کرده شده , معطّل , نابدید .

Annihilating (*adj.*), نابود کنان , فنا پذیر ساز .

Annihilation, تکدیم A , نابدیدي , فناي , عدم A , نیستي , A تبطیل .

ANNIVERSARY, سالیانه , سنوي , هرساله . v. *Annual, yearly.*

An anniversary, عید بشارت .

ANNOTATION, تفسیر A , شرح A , تعبیر A , بیان . v. *Explanation, exposition, note.*—*Annotations,* A تفاسیر , A شروح .

An annotator, بیان , برفرندار , تاویل سازنده , شرح کننده , کشاف A , مفسر A , شارح A , تفسیر دهنده , نویس . v. *Commentator.*

To ANNOUNCE, مژده کردن , بشارت آوردن , خبر دادن , صلا دادن .

To ANNOY, ستم کردن , ضرر دادن , خلل رسانیدن , تعب دادن , زحمت دادن . v. *To incommode, hurt, distress, vex.*

Annoy, annoyance, A زحمت , A ضرر , A کره , A تکلّف , A تعب , A ستم . v. *Injury, vexation.*

An annoyer, کره آور , ستم دهنده , زحمت کننده .

ANNUAL, هر سنه , سالیان , هرساله , سنوي , سالانه .

Annually, سال بسال , در هر سنه , هر سالانه .

An ANNUITANT, تیمار دار , اهل وظیفت , سالانه گیر . v. *Pensioner.*

An annuity, وظیفت A , تیمار A , سالیانه , سالانه .

To ANNUL, ابطال , برسیدن , برطرف نمودن , باطل کردن , محو زدن , نسخ ساختن , کردن . v. *To cancel, repeal.*

ANNULAR, دواري , دوار A , بشکل حلقه , حلقه سا . v. *Circular, round.*

Annularly, حلقه حلقه .

An annulet (*small ring*), خاتم صغیر , نانخت , کوچک .

The ANNUNCIATION, عید مشتلق , عید البشارت A .

ANODYNE, A اهل تلیین , فرنسکین , ملهم . v. *Mitigating.*

To ANOINT, فرسوده کردن , فرسودن , اندودن , طلا کردن , طلي کردن , تدهین مالیدن , دهن نمودن , مسح ساختن .

Anointed, اندوده , فرسوده , A دهیم .—*To be anointed,* اندوده شدن .

An anointer, اندود دهنده , فرسود کننده .

Anointing (*adj.*), دهن نما , مندهن A , مسح ساز .

Anomalous. v. *Irregular.*

ANON, في الوقت A , في الحال A , شتابانه . v. *Soon, quickly, immediately, now and then.*

ANONYMOUS, مخفي A , اسم نامعلوم , غفل A , بینام , الاسم .

Anonymously, با اسم نا معلوم , غفلانه .

ANOTHER, سایرت A , سایره A , آخر A , غیر A , دگر , دیگر .—*Another world,* A اخرات , A الاخرا .—*Another way,* راي دیگر , آخر دیار , ملک دیگر .—*Another country,* سمت آخر .—*Another year,* دیگر سال .—*One another,* یکدگر . — *From one*

another, از يكدگر . — *In one another,* دريكدگر .— *Another-guest kind,* از جنس دگر .

ANSATED (*having handles*), صاحب , گوشه دار , دسته دار , اذ .

To ANSWER, رجعان , اجابت نمودن , جواب دادن , فرستادن , بيواريدن . — *To answer for money, to be surety,* ضامن , كفيل مالي شدن , ضامن زر شدن , مال ضامن شدن , حاضر — *To answer for the appearance of another,* نقد گرديدن . ضامن — *To answer or be security for a person,* ضامن شدن . — *To answer a* پايندابي كردن , تكفل دادن , شخص شدن *letter,* رجعت كردن , جواب نامه كردن , جواب خطّ نمودن . — *To answer (to oppose),* مقابله كردن , در مخالفت گفتن . — —*(To defend, vindicate).* يلري نمودن , مظاهرت كردن .— *(To be equivalent),* بدل نمودن , معدّل شدن . — *(To bear proportion),* مناسبت داشتن . — *(To succeed),* راست افتادن . — *(To appear before a judge),* حاضر شدن .

An answer, پاسخ ▲ , جواب ▲ , بازخواست , جواب , ردّ جواب , پاژخ , قيل ▲ , اجابت ▲ , ردّ , كلام , جيبت ▲ — *An answer to a letter,* رجعان ▲ , رجع ▲ , جواب خطّ , جواب نامه . — *A true or just answer,* جواب با رجعت ▲ , رجوعت ▲ . — *A mild answer,* جواب صواب نصاب , صواب . شكر پاسخ — *An incongruous or impertinent answer,* جواب نا صواب . *A categorical or definitive answer,* قطع جواب , شافي جواب . *Question and answer,* سوال , خطاب وجواب , جواب سوال . قال و قيل , و جواب — *Answers,* جوابها , اجوبت ▲ .

Answerable, لايق رجعت , واجب الجواب ▲ — *(Proportionable),* نسبت دار . — *(Suitable),* مطابق ▲ — *(Accountable),* ضامن ▲ . *Answerable to (opposite),* محاذات ▲ . v. *Correspondent, equal, relative.*

Answerably, نسبةً ▲ , با نسبت , مطابقانه . v. *Suitable.*

Answerableness. v. *Suitableness.*

An answerer, مجاوب ▲ , جواب كننده . v. *Respondent.*

Answering (adj.), جواب كنا . *The day of answering (i. e. judgment),* بازخواست , بازخيز .

An ANT, مور , مورچه (plur. موردا), نمل ▲ (plur. نمال), دنامت ▲ , مورچه — *A white-ant,* ديوك — *A small ant,* زمرن. —*An ant-hill,* اشيانه مور — *Full of ants,* پر مور . v. *Pismire.*

ANTAGONIST, دشمن , حريف ▲ , خصم ▲ (plur. اخصما), قتل ▲ , دركور , معارض ▲ , مقاوم ▲ , خشار , عدوّ ▲ , نقيض ▲ , (plur. الدّت ▲) لدّ ▲ , لدين ▲ , مناصب ▲ v. *Adversary, enemy.*

The ANTARCTIC POLE, قطب جنوبي .

To ANTECEDE, پيش رفتن .

Antecedent, پيش گذشته , سابق ▲ , بروجه پيشين , پيشينه , متقدّم ▲ , مقدّم ▲ , قدم ▲ . v. *Prior, former.* — *The antecedent,* ماقبل ▲ , مقدّمه ▲ . — *Antecedent and consequent.* مقدّم و تالي ▲ .

Antecedently, قبلانه , اوّل , سابقانه . v. *Before, formerly.*

An antecessor, سلف ▲ , سالف ▲ , سابق ▲ . v. *Predecessor.*

An ANTECHAMBER, پيشطاق , بيشگاه , پايگاه .

To ANTEDATE, پيش تاريخ نهادن .

ANTEDILUVIAN, قبل الطّوفان ▲ , پيش سيلاب .

ANTELOPE, اهوي سياه .

ANTEMERIDIAN, قبل الظّهر ▲ , پيش از دو پاس روز .

ANTEMUNDANE, قبل الدّنيا ▲ پيش زمان .

The ANTEPENULT, پيش نزديك آخر .

ANTERIOR, متقدّم ▲ , پيشين . v. *Prior, former, antecedent.*

An ANTHEM, تسبيح ▲ , مزمور ▲ — *Anthems,* تسبيحات ▲ .

St. ANTHONY'S FIRE, سرخباده , سرخباد , حمرت , رشگين .

ANTHROPOPHAGI, مردم خوران .

ANTICHRIST, دجّال ▲ .

To ANTICIPATE, قبل , پيش شمردن , پيشين نمودن , مسبقات , اوّل آمدن , مقدّم گرفتن , از وقت حساب نمودن , كردن .

Anticipation, بذونت ▲ , بذانت ▲ , بذان ▲ , پيش كردار , مقدمت , اسلاف ▲ , تسليف ▲ .

ANTICK, مضحك ▲ , غريب ▲ , عتيق ▲ . v. *Droll, strange, odd, antique.*

An antick, مسخره . v. *Buffoon.* — *To play the antick,* مسخره كردن .

An ANTIDOTE, دافع الزهر A , تریاق A , پاد زهر — *Antidotal,* اهل پاد زهر .

ANTIMONY, حجرالراسخت A , راسخت A , اثمد A , سرمه , کحل A , کحال A .

Antimonial, ذو راسخت , از سرمه .

ANTIOCHIA, انطاکیه A , انطاکي A .

ANTIPATHY, ضدّ الطّبیعه A , عربدت A .

The ANTIPODES, تحت الارض سکن A .

An ANTIQUARY, کهنه زمان , قدم ساعي , ماتقدّم خواه , جاحد .

To antiquate, دیرینه نمودن , قدیم ساختن , کهنه کردن , ابطال کردن . v. *To make obsolete.*

Antiquated, مسبوق A , درس نمودن , کهنه کرده .

Antique, دیرینه , دیر , مقدّم A , عتیق A , قدیم A , کهنه . v. *Antient, odd, old.*

Antiquity, کهنه زمان , ماتقدّم A , تقدّم A , قدیمي , پیشیني , بلوه A .

ANTISTROPHE, ردّ العجز علي الصّدر A .

ANTITHESIS, اختلاف A , مواجهت A , معارضة A , مضادّات A . v. *Opposition.*

An ANTLER, قرن آهو , شاخ غزال .

An ANVIL, سندان , سوده , علات A (plur. علاوات and علا), مسطبت A (plur. مساطب) .

ANXIETY, *anxiousness,* پریشاني , آشفتگي , تشویش A , شدّت A , ثقلت A , دلتنگي , اضطراب A , رنج , الم A , کشع A , کدورت A , شکالش A , فکر A , شکّ A , شکّت A . v. *Anguish, solicitude, care, doubt.*

Anxious, المزده , پریشان , مضطرب A , دلبسته , دلتنگ , پریسان خاطر شدن , مکدّر A . *To be anxious,* دلتنگ شدن .

Anxiously, مکدّراً A , با دلبستگي , مضطربانه .

ANY, دوي A , دبّي A , اریم A , ارم A , شي A , هیچ , دوري A , عرب A , عین A , دیار , فرد . *Any thing,* هیچ چیز , چیزي . *Any person,* شخصي , هیچ شخص , هیچ کس , کسي . *Any where,* هیچ جا . *Any time,* هیچ وقت . *Any how,* هیچ وجه .

AORIST, غیر معهود , نامحصور . v. *Indefinite.*

APACE, سریعاً A , علي الفور A , شتابان , تیزکار , زود , علي التعجیل A , بر وجه تعجیل , تعجیلانه . v. *Quickly, hastily. It rains apace,* شتاب باران میکند .

APART, تنها , من طرف A , برطرف , جدا جدا , جداگانه , منفردانه , انفراداً A , بجدا , درکنار , بخلوت , بتنها . v. *Separately.—Raillery apart,* لطیفه برطرف .

An APARTMENT, خوابگاه , کمر , حجرت A , خلوتخانه , مرقد A , شبستان , خفتنجا . v. *Chamber.*

APATHY, بي غرض .

An APE, هجرس A , قرد A , بوزینه , میمونه , میمون , خنزوان A , خنوس A , اخنس A , حمدونه , کبي , پهناله , قر , دحیت A , الثه A , هوبر A , رباح A , طبوع A . *A she ape,* خنسا A , زنات , قردت , تشت A .

To ape, تبعیت نمودن , تمثّل کردن . v. *To imitate, mimic.*

APERTIVE, مکشوف کننده , کشاینده . v. *Opening.*

Aperture, شکاف , کشایش , فتح A . v. *Opening, hole, crevice, breach.*

The APEX, تارک A , اوج A . v. *Summit, top, point.*

APHÆRESIS, حذف A .

An APHORISM, حدیث A . v. *Maxim.*

An APIARY, کندروج . v. *Bee-hive.*

A-piece. v. *Each.*

APISH, اهل متابعت , اقتدا کننده . v. *Imitative, affective, trifling, playful.*

Apishly, با موافقت , اقتدانه . v. *Affectedly.*

Apishness, تقلید A , متابعت A . v. *Imitation, silliness, playfulness.*

APOCOPE, حذف A .

APOCRYPHAL, مریب A .

APOGEUM, *apogeon, apogee,* اوج سما , ذروه .

APOLOGETIC, *apologetical,* معذرت , متعذر A , معذر A , بهانه سازنده , عذر کننده , کننده .

To Apologise, معذرت نمودن , بهانه کردن , عذر کردن , اعتذار دادن , تعذّر ساختن .

Apologizing, (*adj.*) معذرت نما , عذرساز , بهانه کنا , اعتذار خواه .

An apologizer, بهانه فروش , عذرکننده .

An APOLOGUE, مثل A. v. *Fable.*

An APOLOGY, بهانه , معذرت A , عذر A , اعتذار A. *A letter of apology,* اعتذار نامه .

An APOTHEGM, اثر معلوم , قول مشهور , گفت گذیده .

An APOPLEXY, سکتت A , هبط A , همدت A , سکته A . —*Apoplectic,* سکتت دار , همدتي .

APOSTACY, ترک دین , تلطّم A , ردّت A , ارتداد A , انکار دین .

An apostate, ترک , منکر دین , اهل ردّت , مرتدّ A , کننده دین .

Apostatical, در وجه مرتدّ .

To apostatize, مرتدّ شدن , ارتداد کردن , ترک دین کردن .

An APOSTEME, جراحت A , آماس , ریم A , قرح A , ورم A —*To apostemate.* v. *To supparate.*

An APOSTLE, فرستاده , فرشته , پیغامبر , رسول A , نبي A , نذیر A , الوک A , وخشود A , وخشور A , بشیر A. v. *Prophet.*— *An apostle of* JESUS CHRIST, حواري A. — *The apostles,* حواریون A.

Apostleship, پیغام , رسالت A.

Apostolical, apostolick, فرستگاني , پیغامبری , رسولي .

Apostolically, وخشوراً A , رسولانه .

An APOTHECARY, دوا , معجونگر , اجزا فروش , عطار A , شربتکار , سازنده .

An APOZEM, طبیخ A. v. *Decoction.*

To APPAL, تهویل کردن , ترسانیدن . v. *To terrify, depress.*

Appalment, تهویل , هول A , هراس A , ترس . v. *To terrify, fright.*

APPARATUS, الات A , رخت , اسباب A , سامان , سرانجام , مهمّات A , شیوه , اهبت A , سازگاري , اهنگ , امادگي , اثاث A. *Apparatus for a journey,* بشیج , بشنج , الات سفر , ساز راه . *Warlike apparatus,* ساز نبرد , الات جهاد , ساز جنگ , ساز رزم , الات حرب , پلک , بلک , سلح و الت جنگ , رخت خانه . *Houshold apparatus,* حربت A , سفر مهماني . v. *Furniture, equipage, tools, instruments.*

APPAREL, پوشیدني , پوشش تن , پوشش , پوشاک , صنع A , (البست , and البسة , لباس , plur.) لبس A , رخت A , کسوت A , زي A , تنجامه , گرته , کرتک , کرد , کسا A , پوشله . *Upper apparel,* جامه , پایزه , قفتان , ثوب A (plur. اثواب), شملت A , لبادت A , دراعت A. v. *Coat, dress, habit, garment.*

To apparel, پوشیده , ملبس نمودن , پوشیدن , الباس کردن , ساختن . v. *To dress, clothe, cover, deck.*

APPARENT, آشکار , معلوم A , پدید , روشن , هویدا , واضح A , فاش , علاني A , عیان A , باهر A , ظاهر A , آشکاره , متّضح A , مضي A , مبصر A , حاصل A , جالي A , جلي A , جهر , مبین A. *More apparent,* اظهر A , انیر A. — *The apparent cause,* علّت مصادرت . v. *Manifest, plain, evident, visible, seeming, open.*

Apparently, آشکاره , ظاهرانه , بشکل , صورتاً A , ظاهراً A , عیاناً A , بدحاً A , صراحةً A. v. *Evidently, openly.*

An apparition, خیال A , بینارد , صورت A , نمایش , ردعت A , ظلّ A , طایفه A , طیف A , صورت وهمي , ردغت A , هما نا , عفریت A. v. *Spectre, ghost, phantom;* also *visibility, appearance.*

An APPARITOR, سرهنگ , محضر A. v. *Mace-bearer, serjeant, officer of justice.*

To APPEAL, میدانه , دعوت ساختن , شکایت کردن , تغاتو ساختن , مرافعت کردن , دعوت نمودن . v. *To accuse, charge, summon;* also *refer to.*

An appeal, مرافعت A , شکایت A , دعوت A , تغاتو A , دعا A. v. *Accusation, reference, summons.*

To APPEAR, ظهور کردن , پدید آمدن , ظاهر شدن , تجلي ساختن , حضور پذیر شدن , نمودن , نمایان شدن , منکشف , منظور شدن , رونما کردن , صورت پذیر شدن , وضوح شدن , بودن . v. *To seem, to be visible.*—*To cause or order to appear,* احضار گردانیدن . *To be summoned to appear,* احضار کرده شدن . *To appear above,* نوث سدن . *To appear (rise as the sun),* طلوع کردن , بلند نمودن . *To appear for (befriend),* یاري کردن . v. *To favour.*—*To appear against (oppose),* مقابل شدن . *To make appear,*

دلالت نمودن . v. To demonstrate. It appears (it is evident), ظاهر است , معلوم است .

Appearance, ظهور A , ظاهري , پيدائي , صورت , صورت A — (*shape*), سيما , تمثيل A — (*similitude*), نمايش , ظاهره — (*probability*), احتمال A , معقولت A — (*concourse*), تن , شخص A , اجتماع A — *To appearance*, بشكل , ظاهراً A , صورتانه , صورتاً A .

An appearer, ظهور كننده , ظاهر شونده .

Appearing (*adj.*), ظهور كنا , تجلّي ساز . — *Appearing probable*, صوابنما .

To APPEASE, اسكات كردن , تسكين نمودن , رام ساختن , ملايم كردن , ساكن نمودن . v. *To pacify, quiet, calm, reconcile.*

An APPELLANT, دعوت كننده , شكايت گر . v. *Challenger, accuser.*

APPELLATION, نام , اسم A , سم A , لقب A . v. *Name.*

An appellative, اسم جنس .

Appellatively, بر وجه اسم جنس .

Appellate, apellee, ملوم A , مقترف A . v. *Accused.*

To APPEND, آويختن , آويز كردن . v. *To hang, suspend.*

An appendage, ضميمت A .

Appendant, آويخته , معلّق A . v. *Suspended.*

An APPENDIX, ضميمت A , تتمت A (plur. تتمات), ملحقت A , ذيل A , فصلت A .

To APPERTAIN, انتساب داشتن , داير بودن , تابع شدن , تعلّق نمودن . توابع بودن . v. *To belong.*

Appertainment, appertenance, علاقت A , انتساب , سنودي , لحقت A , انتما A , پيوست .

Appertinent, متعلق , پيوند , لاحق A . v. *Belonging.*

APPETENCE, اشتها , ارزو , هوا A , هوس A . v. *Desire, lust.*

APPETITE, ارزو , شوق A , خواهش , طمع A , شهوت A , شره A , حسرت A , سودا A , ميل A , حرص A , توق A , توقان A , ارزوي نفس , نفساني , هواي , شهوانيت , قوت , قوت شهوتي . *An inordinate appetite*, حرص بحرام , ارزوي بد .

To APPLAUD, ستودن , ستايش دادن , مدح كردن , نعت , ساختن , وصف نمودن , پسنديدن , تحسين كردن , آفرين , كردن , حمد نمودن , استحسان دادن , نواختن , لنديدن , مرحبا , ابابايدن . v. *To praise.*—*To applaud with the hands*, بدست نواختن , كردن . *To applaud by shouting*, اوازيدن , در خروش آمدن , اواز زدن .

An applauder, افرين كننده , ستايش دهنده .

Applauding (*adj.*), پسند ساز , تحسين كنا , افرين گوي .

Applause, نوازش , ستايش , حمد A , افرين A , تحسين A , شكر A , سپاس , مدح A , وصف A , شغه A , مدحت A , وند , اخيه , است , استا , نعت A , امدوحت A . v. *Praise.*

An APPLE, سيب , تفّاح A , سيو , شين . v. Vol. I. p. 584.—*The apple of the eye*, چشملن , چشم , مردم . v. *Pupil.*

APPLIABLE, *applicable*, اتّصال , لايق , القا , واجب , شايسته , موافقت دار . v. *Suitable, addible.*

Applicableness, applicability, شايستگي , موافقت A , القا A , اتّصال A .

Applicably, با موافقت , اتّصالانه , با شايستگي .

Application, addition, اتّصال A , الساق A , القا A , —(*study*) شغل A , اشتغال A , مشغولت A , تفكّر A , جهد A , اجتهاد A , قيد A , تقيّد A , اقدام A , قيام A , تعامل A , دلبستگي . —(*petitioning*), خواهش , سوال A , طلب A .

Applicative, applicatory, القا كننده , اشتغال سازنده , خواهش , نماينده .

To apply (*add*), نهادن , متّصل كردن , القا نمودن .—(*to study*), مكيّد شدن , تفكّر كردن , جهد دادن , عزم ساختن , خودرا , مشغول نمودن , اشتغال دادن .—(*to make use of as relative or suitable*), موافقت كردن , شايسته نمودن . *To apply medicines*, علاج دادن . *To apply* (*to any particular use*), خاص كردن . —(*to petition*), طلب نمودن , سوال كردن , خواهش دادن . v. *Also to allot, assign.*

To APPOINT, مقرّر كردن , تصميم ساختن , تعيين نمودن . v. *To fix, settle, establish.* — *To appoint to an office*, نصب نمودن , نصب دادن . *To be appointed to an office*, نامزد شدن . (*to equip*), آراستن , حاضر كردن , ترتيب نمودن .

An appointer, مقرّر نماينده .

An appointment (*office*), جاه , منصب A . — (*stipulation*,)

— (decree), امر A , فرمان , — (command), معاهدت A , شرط A — (assignation), الات A , رخت , — (equipment), حکم A , قضا A — (allowance), حصّت A , بهره . تعیین A , مهلت A .

To APPORTION, بخش دادن , افراز نمودن , حصّه دار کردن . v. To distribute.

APPOSITE, موافق A , مناسب A , واجب A , لایق A , شایسته , مستعد A , اهل A , ساخته . v. Fit, proper, adapted.

Appositely, مستعداً , با مناسبت , لایقانه .

Appositeness, موافقت A , سزاواري , شایستگي . v. Fitness propriety.

APPOSITION, زیادگي . v. Addition.

To APPRAISE, قیمت , تقدیر بها کردن , نرخ نهادن , تخمین ساختن , نمودن .

Appraisement, قیمت A , تقدیر بها , تخمین A .

An appraiser, تقدیر بها کننده , تخمین سازنده , قیمت نماینده , نرخ نهانده , محتسب A , قیوم A .

To APPREHEND (conceive), ادراک نمودن , دریافتن , فهم کردن , فهمیدن . — (to seize), گرفتن , قبض کردن . — (to dread), مهتول شدن , باک داشتن , ترسیدن . — (suspect), شبهت نمودن .

An apprehender, ادراک نماینده . — (a seizer), گیرنده , قبض کننده .

Apprehensible, لایق دریاب , قابل الفهم A .

Apprehension (conception), فهم , عقل A , قوت وهم , طبع A , هوش A , اذعان A , دریاب , ادراک A . — (terror), قبض A , گیري — (seizure), وحشت A , ورع A , هول A (suspicion), ریب A , گمان , وهم A , شبهت A .

Apprehensive (fearful), خایف A , ترسان , ترسناک — (quick of understanding), تیزطبع , وهمگین .

Apprehensively, دربیم , ترسانانه , باخوف .

AN APPRENTICE, شاگرد , تلمیذ A , مرید A .

Apprenticeship, شاگردي .

To apprentice, شاگرد ساختن .

To APPRIZE, اطلاع کردن , اگاهي دادن , خبردار کردن , اعلام نمودن , اخبار دادن . v. To inform.

APPROACH, آمدن , قرب A , نزدیکي , ورود A , قروب A , زلفت A , زلفه A , دناوت A , دنو A , آمدني , داني , تقریب A , کثم A , کنوع A , ودق A , قراب A , مکاثبت A , مشامت A , مزدلف A , مجم A , مدني A , موامت A .

To approach, تقریب شدن , پیش آمدن , نزدیک رفتن , داني رفتن . To cause to approach, نزدیک کردن , کنوع آمدن , قریب گردانیدن , نزدیک آوردن .

An approacher, تقریب آینده , نزدیک رونده .

APPROBATION, رضا A , تحسین A , پسندیدگي , پسند , استصواب A , تنضّض A , تصویب A , صوابدید , قبول A , تجویز A . v. Praise, applause, liking.

To APPROPRIATE, تخصیص کردن , مخصوص نمودن , خاصّ ساختن . v. To annex, allot. — To appropriate to one's self, مخصوص خود کردن .

Appropriate, خاصّ A , تعیین A , ضنّ A . v. Peculiar.

Appropriation, خاصّت A , تخصیص A .

An appropriator, تخصیص سازنده , خاصّ کننده .

Approveable, لایق تحسین , واجب الرّضا A .

To APPROVE, نیکو داشتن , پسند کردن , پسندیدن , تصویب نمودن , قبول داشتن , تحسین کردن , راضي شدن — (to experience), تجربه کردن , وقوف داشتن — (to prove, show), روا کردن , نمودن , امتحان ساختن .

Approvement. v. Approbation.

An approver, تحسین کننده , نیکو دارنده , پسند کننده .

APPROXIMATION, جوار A , قرب A , نزدیکي . v. Approach.

Approximate, قریب A , تقریباً A . v. Near to.

APPULSE. لطس A . v. Striking against,

An APRICOT, apricock, مشمشت A , مشمش AP , زرد آلو , شیفته رنگ , برقوق A , تفّاح ارمني , مشلوز PA .

APRIL, اوّل ماه بهار , ابریل , نیسان , اردبهشت .

An APRON, نشیر A , فوته A , ازار A , میزر P .

APT, اهل A , مستعد A , مناسب A , موافق A , قابل A , کارگذار , سزاوار , ساخته , واجب A , لایق A , موکّل A .

حاضر A , مایل A . v. *Fit, qualified, tending, inclined, ready, quick.*

Aptitude, aptness, شایستگي , سزاواري , موافقت A , اهليت A , استحقاق A , لياقت A , قابليت A . v. *Fitness, tendency, disposition.*

Aptly, لايقانه , با موافقت.

AQUARIUS (*the celestial sign*), برج آبي , دلو A , آبي .

AQUATIC, *aquatile, aqueous,* مايي A , ماي A , آبي . — *An aquatic bird,* مرغ آبي . *An aquatic herb,* ورتاج .

An AQUEDUCT, نهر A , آبگور , آبگذر , ميزاب A , ناو , طريق ما , ممر آب , رفتگاه آب , آبراه , مزاب A , كمانه , قنات A , برنج A , كهريز , سوه , كاريز , ناودان , ردبت A , رهلو A , رهوت A , ردهو A , (انشاج .plur) نشج A . v. *Canal, conduit.*

AQUILINE, نسري .

ARABIA, عربستان , عرب , بلاد A , يمن . *Arabia Felix,* . *Southern Arabia Felix,* تيمني A . *Arabia Petrea,* الفرط . *Arabia Deserta,* جول , بري عربستان , حجاز A . *A civilized Arabian* (*one who dwells in cities*), عرب A , (fem. عربيت), . *A wild or wandering Arab of the desert,* اعاريب A , ناري . *The genuine Arabians,* عرب عربا , عرب عربه , اعراب A . *The mixed Arabians* (*commonly called Mostarabians*), عرب محض , عرب عربيه , عرب متعربه , عرب مستعربة . *A black Arabian,* روسياه , قره عرب , الاسود A . *Arabic,* عربي , عربيت A , تعرب A , تازي . *The Arabic Language,* عربي A , عرب دلي , زبان تازي , لسان العرب A . *Arabic books,* كتب عربي , عربيات A . *The Arabic language written in Syriac characters,* كرشوني . — *In Arabic,* بتازي . — *To mark Arabic with vowel points,* معرب نمودن , اعراب كردن . *An Arabian village or encampment,* شعب A , (plur. شعاب), حاضر A .

ARABLE, لايق زراعت , ممكن الزراعت A . *Arable ground,* زمين , ارض A , زراعت A .

ARANEOUS (*like spiders webs*), عنكبوت اسا , پرده .

An ARBALIST, منجنيق A , قذاف A , كمانگره , زنبرك . v. *Cross-bow, balista.*

An ARBITER (*arbitrator*), ثالث A , ميانجي , مصلح A , شغبر A , تور A , داور , يارغوجي , ميان دار , فصيل A , فيصلي A , فيصل A , حاكم A , حكم دهنده , وسيط A .

Arbitrable, ممكن داوري , قابل الحكم A , لايق ثالث .

Arbitrement, اختيار A , وراد A , ارادت A , راي . v. *Will, determination, choice.*

Arbitrarily, باعنف , قهرانه , حالمانه , ظالمانه , ظلم نمودن . — *To act arbitrarily,* اختياراً A .

Arbitrary, كامين , كامران , صاحب اختيار , ظالم A , مطلق A , قهار A , قاهر A , عنيف A , عنفي A , مرادي , كامكار . v. *Imperious, despotic, absolute, tyrannical.*

To arbitrate, تدبير , فيصل كردن , حكم كردن , ثالث كردن , حجت كردن , ظن دادن , زعم نمودن , راي دادن , ساختن . v. *To determine, decide, give judgment.*

Arbitrariness, ظلم A , عنف A , قهر A . v. *Despotism, violence.*

Arbitration, arbitrement, ثالث A , حكم A , فتوا A , داوري , فيصل A . v. *Decision, determination.*

ARBORARY (*belonging to trees*), شجرا A , شجر لاحق , درخت پيوند .

An arboret, درختك , شجيرت A . v. *Shrub.*

An Aborist, باغبان , بستاني , درخت پسند . v. *Gardener.*

An arbour, درختستان , مشجر A , كنده جا , كلة A , كن , پيچه , حرجت A , دوحت A , نوج A , عيكة A . v. *Grove, thicket, bower.* — *A vine-arbour* or *prop,* پاروه , خرك , پرغه .

ARC (*segment of a circle*), قطعت دايره . v. *Arch.*

ARCANUM, راز . v. *Secret.*

An ARCH, محراب A , رف A , رفرف A , طاق A , قبت A , جنبدت A , حنبرت A , كمر , طيقان A , طاقات A , عرش A . v. *Vault.* — *A triumphal arch,* خوازه . *Archer,* لطيف A , قباب A , قبب A , رفوف A . *Arch* (*facetious*), سبك روح , بذله گوي , لطيفه گوي . v. *Waggish:* also *chief.*

To arch, رف بنا ساختن , طاق كردن , محراب ساختن , كمر كردن .

Arched, بطاق كرده , مقبب A , با محراب ساخته . v. *Bent, curved.* — *An arched building,* سغ A , برفتيد , برفرود . — *The arched covering of a cradle,* كژابه .

An ARCHANGEL, سروش , فرشته بزرگوار , ملك عظيم .

The archangel Gabriel, سروش رحمت , جبرایل , روح الله . *The archangel Michael*, میکایل , تشني .

An ARCHBISHOP, متریولت .

An ARCHER, کمانکش , کماندار , تیرانداز , قوس دار , A نابل , A رامي . — *A butt for archers*, خبکال , A مدي , تیماج . v. *Butt.*

Archery, تیر اندازي , کمانکشي , A نصل , A رمي .

An ARCHETYPE, A اصل , A رسم , A نسخت , A مسوده . *The archetype, or plan of a building*, رسم بنا . *The archetype, or original of a book*, اصل کتاب .

Archetypal, اصلي . v. *Original.*

An ARCHITECT. A بنآ , A معمار , بناگر , A نجار , A معمار هنرمند , A باني .

Architecture, علم عمارت . معماري , A بني .

ARCHIVES, A صورت , A سجل , روزنامه , دفاتر , دفتر , دفترها . *A repository for archives*, دفترخانه .

ARCHWISE, مثل محراب , گنبد آسا , کمروش .

The ARCTIC (*north pole*), قطب شمالي .

Ardency. v. *Ardour, eagerness.*

ARDENT (*hot*), گرم , آتشي , سوزان , تابدار , افروز . v. *Fiery.* — (*vehement, fierce*), A اکید , A شدید , سخت , تند , تیز . — (*affectionate*), دوستانه , محبانه , مخلصانه , صادقانه . v. *Friendly, passionate.*

Ardently, بگرمي , با آتش , تابدارانه , با حدت , A شدةً .

Ardour (*heat*), سوختگي , گرما , گرمي , افروزش , سوز , سوزش , تابش , A حرارت , تاب , تالاش , تولش , A لهاب . v. *Warmth.* — (*zeal, fervor*), A حمیت , رشک , A غیرت , دلیري . v. *Courage.* — *The ardour of love*, A صبابت . v. *Desire.*

ARDUOUS, دشوار , دشخوار , A مشکل , A عسیر , A عسر , A سامي , A علوي .

Arduousness, دشواري , مشکل , A عسر , A عسرت , A اعتلا . v. *Difficulty.*

Arduously, بادشواري , مشکلانه .

ARE, — *we are*, ایم , مایم , مي شویم , هستیم . *Ye are*, اید , شماید , مي شوید , هستید . *They are*, اند , هستند , ایشانند , مي شوند .

An AREA (*open place or surface*), میدان , A ساحت . — *An area or inclosure for cattle*, کمال , کمالا . — (*court, square*), A عرا , A عرصه , (plur. عراص , اعراص and عرصات), A صحن , سراي , میان سراي , A حیطه , A حیز , A ساحة الدار . — *An area before a house*, پیشگاد , پایگاد , فنا . *The area or ground which a house covers*, A طوار .

ARGENT, سیمین , A بیاض . v. *Silver, white.*

ARGILL, گل , A طین . v. *Clay.*

Argillaceous, پر گل , طیني .

An ARGOSY (*a ship*), کشتي .

To ARGUE, حجت آوردن , قیاس کردن , برهان نمودن , دلیل دادن . v. *To reason, debate* — (*to accuse*), توبیخ کردن , سرزنش دادن , آزار نمودن . v. *To reproach, blame.*

An arguer, قیاس کننده , سبب دهنده .

Argument (*reason*), A قیاس , A سبب , A حجت , A دلیل , A دلالت , A برهان , A مادت , A مرسم . *A clear argument*, دلیل اظهر . *Convincing arguments*, ادله واضحه , برهان ملزم . — (*subject*), A مدعا or A مدعي , A معني , A مضمون , A منشا . — (*an abstract*), A اجمال , A مجمل . v. *Contents.* — (*argumentation*), A نزاع , A اختلاف , A منازعت , A مجادلت . v. *Controversy, debate.* — *Arguments*, A اسباب , A دلایل , A ادله , A براهین , A مواد , A منازع .

Argumental, argumentative, حجتمند , اهل سبب , برهان دار , قیاسي .

ARGUTE, A عرفان . v. *Knowing, subtile, witty, sharp, shrill.*

ARIES, (*the zodiacal sign*), A حمل , برج حمل , A برة .

ARIGHT, راست , درست , A بالصواب . v. *Right, rightly. justly.*

To ARISE (*as the sun*), برآمدن , طلوع کردن , ظهور نمودن , صادر شدن , شارق بودن , شروق نمودن , پدید آمدن . *To arise* (*from a seat, &c. to stand up*), برخاستن , قایم شدن , استادن , استیده آمدن , خیزیدن . v. *To rise, spring up.* — *To arise* (*proceed from*), صدور کردن , ناشي نمودن , در آمدن . v. *To happen.*

An ARISTOCRACY, A جمهور .

Aristocratical, جمهوري , جمهور پیوند .

ARITHMETIC, علم حساب ، علم اعداد ، علم رقم ، علم محاسبت ، شمردگي ، شمارداري ، حساب A ، رقم A .

Arithmetical, محاسبي ، علم حساب پيوند .

Arithmetically, بارقم ، ازحساب .

An arithmetician, اهل رقم ، شمارگير ، رقمچي ، محاسب A ، حسابچي .

The ARK (*of Noah*), تابوت A ، سفينه نوح ، كشتي نوح . — *An ark* (*chest*), تنكو ، صندوق PA ، or صندوقه ، پرنده ، كنو . v. *Casket, coffer, press, repository.*

An ARM, بازو ، باز ، ساعد A ، (plur. سواعد ، ساعدان ، and اساعدين) ، عضد A (plur. اعضاد and عضادي) ، بال ، پشكنج ، آرنج ، تياز ، نقيلت A ، ذراع A ، يال . *A disproportioned arm*, يستك . *Plumpness of arm*, بازد ، مضبعت A . *Strength of arm*, نيروي بازو . *Strong armed*, آهنين بازو . *A strong arm*, بازوي افض . *To support in the arms*, اعتضاد كردن . — *An armful*, باز ، آغوش . *The arm-pit*, بغل ، ابط A ، پينه .

To ARM (*one's self*), سلاح پوشيدن ، كمربستن ، كمربندي كردن ، تسلح كردن ، آلات جنگ گرفتن ، پشايجيدن ، پوشيجيدن ، سازيدن ، سازِ جنگ ، بدن كردن . *To arm* (*others*), پوشانيدن ، سلاح و آلات جنگ آماده كردن ، موليدن .

An armada (*fleet*), ارمادا ، عسكر بحري ، لشكر دريايي .

An armament, نفير عام ، بسيج ، غزاة A ، هج A ، لشكر ، عسكر A .

Armed, كمربسته ، سلاح دار ، مسلح A ، سالح A ، كامي A . *Armed with a coat of mail*, زره پوشيده ، جبه پوش ، زره پوش ، متدرع A ، مدجج A . *Armed with a sword*, سيف دار ، سياف A ، شمشيربر . *Armed with a bow*, كماندار . *Armed men*, اصحاب سيوف .

Armistice. v. *Truce*.

An armourer, جبه كننده ، سلاح شور ، سنور سازنده ، اوزنگ گر ، جنت كار ، جيشگر . (*furbisher*), صيقلگر .

An armory, جبه خانه ، زره خانه ، خزانت السلاح A ، طوپ خانه . v. *Arsenal*.

ARMOSINE (*silk*), داريي ، پيلون .

ARMOUR, جوشن ، زره ، سلاح پوشي ، پژد ، پژوهش ، جبه ، آوژند ، آوزند ، سنوره A ، جنت A ، بزه A ، برزت A ، اوزنگ ، ساز و سلب ، يراق A ، كبره . v. *Coat of mail, cuirass, helmet, arms.* — *The armour of a horse*, رخت آسپ ، اسباب فرس ، يراق توسن . v. *Harness.* *An armour-bearer*, سلاح بردار ، جبه بر . *Covered with armour*, جبه پوش .

ARMPIT, بغل .

ARMS, آلات A ، ساز ، سلاح A ، آلات نبرد ، آلات جنگ ، ادوات حرب ، بز ، پژه ، برزت A ، آلت A ، ثالت A ، بسيج ، برك ، بلك ، پژوهش ، سنور A ، زعامت A ، بارة ، اسلحت A ، يراق A ، قنبع A ، اقناع A ، شكشكت A ، شوكت A ، مونسان A ، وزره A ، ضالت A ، پيكان . v. *Weapons, sword, shield, &c.* — (*war*), جهاد A ، پيكار ، حرب A ، جنگ ، رزم ، نبرد . — *To sound to arms*, حربي زدن ، جنگ صدا كردن . *Arms* (*armorial bearings*), علامت A ، نشان .

An ARMY, فوج A ، لشكر ، عسكر A ، جيش A ، جند A ، عرض A ، قشون A ، كتيبت A ، بهمت A ، نوا ، پيكار ، بعث A ، هريم A ، جحفل A ، غارة A ، ازورة A ، سني ، غورة ، خيل ، حيفل A ، عرام A ، فيلق A ، لهام A ، رداح A ، لهموم A ، طلهبس A ، طلهيس A ، تيلس A ، طهليس A ، مجر A ، دطلع A ، عشبت A ، عشرم A ، تعبيت A ، منسر A ، موزم A . *A victorious army*, عسكر منصور ، لشكر ظفر دستگاه ، عساكر نصرت مآثر ، لشكر ظفر شعار ، جيش ظفر رهبر . *A raw undisciplined army*, لشكر تازه . *The army of the enemy laid waste the whole country*, فوج دشمن تمام ملكرا پايمال نمودند . *To encamp an army*, خيمه زدن ، لشكر گاه ساختن ، نمودن ، معسكر كردن . *To levy or embody an army*, تجييش ، لشكر كشيدن ، عسكر جمع كردن . *The leader of an army*, قايد الجيش A ، كيارنگي ، لشكركش ، سردار سرهنگ . *The advanced guard or front of an army*, پيش لشكر . *The wing of an army*, ايال لشكر . *The two wings*, ايادان A . *The right wing*, ميمنت A . *The left wing*, ميسرت A . *The rear*, پس عسكر . *A great army*, عسكر جرار ، لهموم A . *An army numerous as the ants*, لشكر مور شمار . *An army like a torrent*, لسكر سيل مانند . *The whole army*, عامت سپاه . *The rest of the army*, بقيت سپاه . *Belonging to an army*, لشكري ، سپاهي . *The review or rendezvous of an army*, جمعيت عسكر . *Armies*, لشكرها ، عساكر A ، ارجال A ، بهمات A ، بهم A ، كتايب A ، جنود A ، جيوش A ، خنبول A ، لهاميم A . *To rout an army*, لشكر منهزم كردن ، كاليدن .

To be routed as an army, کالیده بودن ، عسکر انهزام شدن .
v. Also *troop, squadron, infantry, cavalry.*

AROMATIC, *aromatical,* عطرسا ، صقبانی ، معطّر A ، داری ، بهاری ، آبزاری . v. *Fragrant, spicy.* — *Aromatics,* آبزار ، عطر A ، بهار . v. *Perfumes, spiceries.*

Arose, the preterite of *arise.*

AROUND, گرداگرد ، پیرامن ، اطراف و اکناف ، دور ، برگرد ، حوال A ، بر هر جانبه . v. *Round, about.*

To AROUSE, بیدار کردن ، انگیختن ، تنبیه نمودن . v. *To wake, excite.*

Aroused, بیدار کرده ، انگیخته ، تنبیه نموده .

Arousing (adj.), بیدار کنا ، انگیز ، تنبیه نما .

An ARQUEBUSE, بندوق . v. *Musket.*

ARRACK, مي اراك ، شراب A ، بادة .

To ARRAIGN, شکایت کردن ، ملامت زدن . v. *To accuse,* also *to arrange.*

Arraignment, شکایت A ، ملامت A ، داد ، غمز A .

To ARRANGE, آراستن ، ترتیب ساختن ، نظم کردن ، تقویم نمودن ، انتظام نهادن ، احکام نمودن ، برجاکردن . v. *To put in order, to regulate.*

To be arranged, آراسته شدن ، ترتیب کرده شدن ، انتظام ، شدن ، برجا شدن .

Arrangement, ترتیب A ، انتظام A ، نظم A ، نظام A ، سانگیر ، تدبیر A ، صف سازگاری . v. *Order.*

An arranger, ترتیب کننده ، برجا کننده .

ARRANT, فنا A ، بدترین . v. *Villainous, shameful.* — *An arrant knave,* نابکار ، حرامزاده .

Arrantly, فحشاً A . v. *Shamefully.*

ARRAY, لبس A ، لباس A ، پوشاك ، جامه . v. *Apparel, dress, clothing.* — *Military array,* صف صف .

To array (dress), آرایش کردن ، پیراستن ، انتظام نهادن . v. *To adorn, put in order.* — *To array in order of battle,* صف آرای نمودن .

ARREAR, *arrears, arrearage,* باقی A ، باقیات A ، تتمّه A ، مانده .

ARREPTITIOUS (*snatched away*), مسلوب A ، منهوب A ، v. *Surreptitious.*

An ARREST, حبس A ، گرفت ، گرفتگی ، گیرا ، قبض A ، اخذ A ، تشبّث A .

To arrest, گرفتار کردن ، حبس کردن ، گرفتن ، گرفت کردن ، گرفتاریدن ، قبض کردن ، اخذ نمودن ، تشبّث ساختن .

To be arrested, گرفتار شدن ، مقبوض بودن .

ARRIÈRE-GUARD, پس عسکر .

ARRIVAL, رسیدگی ، ورود A ، وصول A ، جیئات A ، دخول A ، آمدن ، آمدنی ، درآمد ، رسیدن ، قدوم A ، قادم A ، مقدم A ، اقبال A ، اتیانه A ، اتیان A ، قدوه A ، وفد A ، وفود A ، وفادت A ، وقب A ، قرب A ، تقریب A .

To arrive, رسیدن ، آمدن ، داخل شدن ، در رسیدن ، وصول کردن ، پیوسته شدن ، دخول نمودن ، ورود ساختن ، وقوع کردن ، واقع شدن ، اقبال شدن ، واصل شدن . v. *To come, reach, gain, happen.*

Arrived, رسیده ، پیوسته ، آمده .

Arriving (part.), رسان . *Arriver,* رسنده ، آیی ، آینده .

ARROGANCE, *arrogantness,* گستاخی ، تکبّر A ، عجب A ، مغروری ، خود بینی ، غرور A ، خیلا A ، خال A ، انانیت A ، استکبار القلب A ، کبرا A ، کبرت A ، صلف A . v. *Pride, presumption.*

Arrogant, متکبّر A ، مغرور A ، خود بین ، گستاخ ، مخیل A ، مختال A ، کلج ، نقّاع A ، نقّاج A ، انفان A . v. *Proud, self-conceited.*

Arrogantly, تکبّرانه ، غروراً A ، باگستاخی .

To ARROGATE, ادعا کردن ، دعوی نمودن ، تخصیص ساختن . v. *To presume, claim.*

Arrogation, ادّعا A ، دعوی A ، انتحال A ، وغل A ، تنحّل A .

An ARROW, تیر ، سهم A ، نشابت A ، (plur. نشاب) ، پرتاب ، پرتاو ، دبوس تیر ، خدنگ ، تیر خدنگ ، پیکان ، قران A ، قرن A ، کر ، منزع A ، زود ، ناوك A ، نبلت A (plur. نبل ، نبلان ، انبال) ، زمجر A ، زمخرت A ، جمّاح A ، مروت A ، پا سبك ، مرّیخ A ، مرّیخ A ، حسبان A ، حسبانه A ، مرسال A ، شلط A ، هذلول A ، مرما A . — *A double-headed arrow,* تیر ، پیله ، فیلك ، فیش . *The feathers or wings of an arrow,* تالش . *The notch of an arrow,* سفانه . *The invisible arrow (death).* سهم الغیب A . *The arrow of destiny,* سهم قضا . *To shoot an arrow,* تیرانداختن ،

پرتاب کردن ، نسابه اندازي ساختن . *A barbed arrow*, تیرِ خاردار .

ARSE, کُن ، دُبُرہ A ، است ، ستّ A ، ستّه A ، سَبت A ، حمّا A ، انجیره A ، مقعد A . *The rectum*, سُرم . *To hang an arse*, درنگ کردن ، تردّد نمودن .

An ARSENAL, طوپخانه ، زره خانه ، سلاح خانه ، جبه خانه ، ترسخانه ، خزانة السّلاح A . v. *Magazine.*

ARSENIC, دیگ بردیگ ، تراب هالک ، مرگ موش ، مرگ موش ، پزِ زرنه ، زرنیخي ، سمّ الفاره A ، زرنیخ ، زرني ، زرنه . *Arsenical*, زرنیخي .

ART (*skill*), پیشه ، کسب A ، هنر ، حرفه ، کاریگري ، صنعت A ، صناعت A ، فنّ A (plur. فنون ، افنان and افانین) ، منقبت A ، کردار ، دستکاري ، کار ، وقوف A ، معرفت A ، فرهنگ ، فرهنج ، زیرکي . v. *Dexterity, industry, science, profession, trade.* (*cunning*), حیله A ، آل A ، کیاست A , v. Also *ingenuity, address.*

An ARTERY, شریان A ، رگ ، راقزه A ، عرق A . *The beating of the artery, the pulse*, نبض A .

ARTFUL (*skilful*), مصنّع A ، اصناعي A ، صنعي A ، هنرمند ، حیله باز ، عملي ، مصنوع A . (*cunning*), حیله باز .

Artfully (*skilfully*), صناعتاً A ، پیشهانه ، هنرمندانه . (*cunningly*), حیله بازانه .

Artfulness, حیله بازي . v. *Art, cunning, skill.*

ARTICHOKE, حرشف A ، کنگر .

The ARCTIC POLE, قطب شمالي .

An ARTICLE, مادّت A ، شرط A ، فصل A ، قید A . *An article of religion*, قانون ، قانونِ دین ، قانونِ مذهب اسلام . *Articles of faith*, قواعدِ دین . *Articles of peace*, شروط A ، شرایط A ، شروط وقیاد صلح ، موادّ صلح . — *Articles*, مواد A ، قواعد A ، قیود A ، فصول A . v. *Term, stipulation, clause.* — *An article* (*in grammar*), المعرفت A .

To article, شرایط نمودن ، فصول ساختن ، قیود کردن ، مادّت بمادّت نهادن . v. *To stipulate, make terms.*

ARTICULAR (*belonging to joints*), بندي ، بند پیوند ، مفاصلي .

ARTICULATE, جدا ، ممتاز A . v. *Distinct* (*divided*), منقسم A ، مادّت بمادّت کرده .

To articulate, حرف زدن ، گفتن ، تلفّظ کردن . v. *To pronounce, speak.* شروط کردن ، قسمت نمودن ، بفصول کردن . v. *To divide into sections, to make terms.*

Articulately, جدا جدا ، مادّت بمادّت ، جدانه .

Articulateness in speech, اشکار گفتار ، ظاهر گویا ، لفظ A ، اصطلاح A .

Articulation, گوي ، گویا ، گفتار ، تلفّظ A . v. *Speech.* — (*juncture*), مفصل A . v. *Joint.*

ARTIFICE, غدر A ، غبن A ، فریب ، مکر A ، روباه بازي ، فنّ A ، کیده A . v. *Art, fraud, deceit, stratagem.*

An artificer, پیشه کار ، اهل حرفه ، کاریگر ، دستکار ، پیشهور ، رنجبر ، صنعت کار ، اهلِ صنعت ، عمال A ، بند ، زاو ، صانع A ، صاحبِ پیشه ، اوستاد or استاد ، استاگر . v. *Tradesman, contriver.* — *Artificers tools*, باسان .

Artificial (*in opposition to natural*), عملي ، صنعي ، کسبي ، تندیسه ، صناعي ، مصنّع A ، مصنوع A . v. Also *artful.* — (*fictitious*), ساخته ، قلب A ، مزوّر A . v. *Counterfeit.* — *An artificial fountain*, شادروان ، زربیت A .

Artificially, ساختانه ، با صنعت ، مزوّراً A .

Artificialness, صنعت ، پیشه ، استادي ، فنّ A . v. *Artifice, art.*

ARTILLERY. طوپ ، توپخانه ، ضربزن . *The artillery for battering a castle.* طوپِ قلعه کوب .

An artizan, artist. v. *Artificer, tradesman.*

ARTLESS (*unskilful*), نا شناس ، بي وقوف ، بي هنر ، نا آزموده ، خام دست . — (*simple guileless*), بي فریب ، بي گناه ، پاک ، ساده ، معصوم A . v. *Innocent, harmless.*

ARUNDINACEOUS (*of or like reeds*), ني سا ، قصبي . — *Arundineous* (*abounding with reeds*), پرني ، متقصبت A .

AS (*like*), چوناچه ، چونانکه ، چونکه ، چو ، چون ، همچون ، همچو ، کَ A ، کذلک A ، همچونان ، چونان . *As that*, *As this*, چونین ، همچونین . *As, like* (*in composition*), وار ، وش ، آسا ، سا ، مانند . v. *Like.* *As* (*or like*) *the sun*, آفتاب وار ، کالشّمس A . *As the moon*, قمروش . *As the bird*, کالطّیر A . *As before*, کالاوّل A ، في الاوّل A ، کالاَّن A . *As the sea*, دریامانند . *As far as can be seen*, قدرمدي البصر A . *According as*, کنحو A . *As long as, as far as*, تاآن ، ما انّ A .

As a rose bud, غنچه وش. *As above related,* A كما ذكر. *As it ought,* A كما هو حقت. *As it was (in like manner),* A كما كان. *As it is said,* A كما قيل. *As you would say,* گويا. *As above, as before,* A ايضا. *As if,* A كان, A كما, چون. *As often as,* A كلما. *So as not,* A كيلا. *As long as,* A ما آن. *As often as,* A مهما. *As much as,* A مقدر.

To ASCEND, طلوع كردن , صعود كردن , برشدن , برآمدن , فراز نمودن , عروج كردن , اوج گرفتن , بالا رفتن , v. *Rise.*

The ascendant, A معرج , A فوق , A طالع , A شرف. *The lord of the ascendant (in astrology),* سالخداه. *A constellation of a happy ascendant,* A طالع مسعود المطالع. v. *Superiority, ascent, height, elevation, horoscope.*

Ascendant. v. *Superior, predominant.*

Ascendency. v. *Influence, power.*

Ascension. v. *Ascent. The ascension of the Lord Jesus,* معراج حضرت عيسي. *The feast of ascension,* A سلاق.

Ascending (part.) ascensive, طلوع كننده , برآينده.

Ascent, A معرج , A معراج , كريوه , برآمد , بالا روي , A علو , تر , A مصعد , A فراز , A صعود , A ارتفاع , A عروج. *Ascent and descent,* شيب و فراز.

To ASCERTAIN, مقرر نمودن , معهود كردن , تحقيق كردن , معلوم ساختن , معين كردن , محقق داشتن , ظاهر ساختن. v. *To fix, determine, confirm, establish.*

An ascertainer, معهود كننده.

Ascertainment, A تحقيق , A استقرار. v. *Confirmation.*

ASCITITIOUS, A زايد , A ملسق.

To ASCRIBE, نسبت ساختن , مخصوص كردن. v. *To attribute, impute.*

An ASH-TREE, وشيج.

ASHAMED, حيي , A خجل , شرمناك , شرمنده , شرمسار. *To be ashamed,* خجلت كش شدن , شرميدن , شرمنده شدن , عار داشتن , شرم داشتن.

ASHEN (wood), وشيجي.

ASHES, A حممت , A حمم , A غبابي , A ضبهه , A رماد , خاكستر. *Of the colour of ashes,* A ارمد , قبوت رنگي , A ورقا. v. *Ashy.* — *To reduce to ashes,* ترميد ساختن , خاكستر كردن. *Hot ashes,* A ملّه , A مليل. *Ashes of alkali used by bleachers),* A اشنان , A بلس , شخار , شخرور.

ASHLAR (*stone rough from the quarry*), سنگ نا تراشيده.

ASHORE, بركنار بحر , درلب دريا , برساحل , بركنار. *Getting ashore,* A مساحلت , كنار رفتن. v. *Shore, coast.*

ASHY (*coloured*), ساتجابي , خاكستري , برنگ خاكستر , A ارمد , A ادسم , رمادي , ديزك , ديزه , ديز , A ورقا. v. *Grey, pale.*

ASIDE, A نبذة , برطرف , دركنار. v. *Apart, alone, separately.*—*To lay aside,* برطرف ساختن , در كنار نهادن. *To turn aside in order to sit down,* شبيدن. *To call aside,* برطرف خواندن. *To speak to aside,* دركنار گفتن. *To throw aside,* نفايت داشتن , ترك كردن , بر طرف انداختن. *To set aside,* بتل كردن , قطع رسيد نمودن. v. *To rescind.*—*To go aside,* دركنار رفتن. v. *To retire, secede.*

ASININE, حماري , خري.

To ASK, استفسار , استفهام كردن , پرسش كردن , پرسيدن , نويشه , خواستن , سوال نمودن , لابيدن , لابه ساختن , كردن , استرجا ساختن , استدعا نمودن , كردن. v. *To question, petition, implore, beg, demand, claim, enquire, require.*

ASKANCE, *askant,* A عارضة , A ملتوي.—*Looking askance, (adj.)* كج نظر , كج بين. v. *Squinting, askew.*

An ASKER, خواستر , پرسش كننده , سوال نماينده , پرسنده , خواهنده. v. *Petitioner, enquirer.*—*Askers,* خواهان.—*An asker (or newt),* A وزغ , وزغه , وزغ , ورل.

ASKEW (*obliquely*), كج , كج , بر طرف. *Crookedly, askance, aside.*

Aslant. v. *Askance, askew, obliquely.*

ASLEEP, خوابناك , A مغنود , درخواب , غنوده , خفته , A نايم , خواب آلود. v. *Sleepy, drowsy. Lulling asleep, (subs.),* A تهجيد , A تنويم. v. *Sleep, rest, lull.*

ASLOPE, A حطلوط , A مايل.

An ASP, *aspic* (*serpent*), صاغر مار.—*The asp* (*aspen,* or *white poplar tree*), سپيدار.

ASPARAGUS, اسفراج.

ASPECT, A وجاهت , A وجه , چهره , پيكر , روي ,

قیافت A , لنا A , دیدار , سیما , منظر A , نظر A , شکل A , طعت A , قیهل A . v. *Countenance, face, appearance.*— *An angelic aspect,* ملکی منظر , پری روی . *A fortunate aspect of the planets,* سعد A , اوج شرف . *An unfortunate aspect,* حضیض نحوست . *Of a bad aspect,* کریه المنظر A . v. *Countenance, face, look, air, appearance.*

To asperate, asperation. v. *To make rough, &c.*

ASPERITY, درشتی , سختی , عنف A , غلظت A , خشونت A , خرق A , سخت روی . v. *Sternness, roughness, unfeelingness.*

To ASPERSE, اسناد , افترا ساختن , بهتان گفتن , طنز کردن نمودن . v *To calumniate, censure.*—(*to sprinkle*), پاشیدن , ترشاش کردن , افشاندن .

Aspersion, افترا A , بهتان , اسناد A , طنز A . v. *Calumny.* —(*sprinkling*), پشیدگی , رشاشت A , ترشاش A .

ASPHODEL (*day-lily*), بروق , پرواق , خنثی A .

To ASPIRATE (*to pronounce with full breath*), بدم سرشار بنفس تمام کلام کردن , گفتن .

Aspiration (*an ardent wish*), غرض A , قصد A , هوس A , نفس A , دعوا A , نیت A . v. *Ambition, desire.*—(*in pronunciation*), با دم تمام گفتار .

To ASPIRE, جست و جو کردن , هوس نمودن , جان داشتن , طلب کردن , حارص منصب شدن . v. *Desire.*

ASQUINT, شنف A , تشازر A . v. *Obliquely, transversely.*

An ASS, خر , حمار A , وشک , درازگوش , دعلج A , عیر A , کسعوم A , کسعت A , غیذار A , تعدت A , عکموس A , حمارت A , خرماده — *A she ass,* قنیح A , قنفیح A , سکین A , سمیح A , مادیان , اتان A , وتحت A , ام تواب A , ام الهنبر A حمار , خر دشتی , گوره , گور , (*onager*) *A wild ass* — عیرت A , نحوص A , نحص A , صنع A , کعسم A , کندر , شنج A , وحشی مسحل A , ناعل A , فرا A , اخدر A , شحاج A , مرن A , نوص A , حمر A , اعلاج A , خران , *Asses,* — اسبجانه , تنهب A , خرگور , عیارات A , عیورت A , اعیار A , مانونا A , جدن A , *Wild asses,* — معیورا A , بیدانت A , علوچ A — *A herd of asses,* خرکک , *A little ass,* — خرگره , *An ass's colt,* — جربت A , ابله A , (*a blockhead*) — خراس , *An ass mill,* — کبیح A , کبیح A , خرطبع , *Stupid as an ass,* — *Fool, dolt.* v . گند , احمق A .

To ASSAIL, هجوم آوردن . v. *To assault.*

Assailable, ممکن هجوم شدن .

An assailant, assailer, هجوم کننده , مقاتل A .

ASSARABIC (*wild spikenard*), اسارون .

An ASSASSIN, خونی , پروند , قاتل A , قتال A , قتلی , کوچ , شتی , کشندگر .

To assassinate, کشتن , کش کردن , کشش نمودن , شتی کوچ شدن , نیست گردانیدن , خون کردن , تهی ساختن , گشتن . v. *To murder, kill, slay.*

Assassination, قتل A , مقتال A , کشندگی , کش , کشش , قتال A .

An ASSAULT, حمله A , یورش , خروش , هجوم A , افر A , مشاولت A , اغتیال A , غول A , مقاتلت A , برنگ , بزوان A , مغافصت A , مواقعت A . v. *Attack, storm, invasion, hostility, violence.*—*A night assault,* شبخونی , شبکن , تبییت A .

To assault, هجوم آوردن , حمله کردن , یورش نمودن , مقاتله , سیل سیف کردن , کوس کردن , اغتیال نمودن . ساختن راه زن , راه زنی کردن . *To assault on the highway,* غول داکن شدن . *To assault in the night time,* شبگیر کردن . v. *To attack, invade.*

An ASSAY (*of metals*), عیار A . v. Also *essay, proof, experiment, attempt.*

To assay, عیار کردن . v. *To prove, try, endeavour.*

An assayer, عیارگیر , صاحب عیار .

An ASSEMBLAGE, جمع A , فراهم . v. *Collection, accumulation.*

To assemble (*bring together*), فراهم آوردن , جمع کردن , تحصیل نمودن , خوییدن . v. *To accumulate, collect.*—(*to meet together*), جمع شدن , فراهم آمدن . v. *To meet.*—(*to call together*), خواندن , دعوت کردن , ندا ساختن . v. *To convoke, summon, invite.*—*To assemble an army,* لشکر جمع کردن , اعداد اجناد ساختن .

Assembled, فراهم آورده A , جمع کرده شده , جمیع A , مجموع A , مجمع A .

An assembly, گروه , جماعت A , مجلس A , اجماع A , انجمن , هنگامه , محفل A , مجمع A , جمعیت A , جمع A , دیوان , غند . *An assembly of nobles,* مجمع امرا . *A place of assembly,* جمجا . *Gracing the assembly,* مجلس آرا .

ASSENT, پذيرائي , قبول A , رضا A , اتّفاق A , وفاق A , موافقت A , مطاوعت A , قول A . v. *Consent, agreement.*

To assent, پذيرفتن , قبول كردن , رضا كردن , اتّفاق نمودن , قايل شدن , قول دادن , بلي گفتن . v. *To concede, yield to, consent, agree to.*

To ASSERT, اقرار كردن , تقرير ساختن , تعريف نمودن , تحقيق كردن , مدعا كردن , مقرّر ساختن . v. *To affirm, maintain.* — (*to claim*), تصرّف داشتن , تخصيص نمودن , دعوا ساختن , احتفاظ كردن .

Assertion (*affirmation*), اقرار A , تقرير A , مدعي A or تحقيق A . — (*claim of right*), تصرّف A , تعريف A , مدعا A , تخصيص A , ادعا A , دعوا A .

An asserter, اقرار كننده , تصرّف نماينده .

To ASSESS, مقرّر كردن , ملگذاري مقرّر كردن , خراج نهادن , تقليم , نشاندن , قلم گماشتن , عوارض كردن , خرج گذار ساختن . v. *To tax.*

Assessment, مالگذاري , خراج A , خرج A , جزيت A , اداماك , گزيد , گذارش , مكس A , خزينه , گزين . v. *Tax, rent, tribute.* — *A collector of assessment,* تحصيل دار , باژستان ; جزيت گيرنده , تواتير A . *Paying an assessment* (*adj.*), خراج گذار , گزيد دهنده . *Assessments,* تكاليف A , عوارض .

An ASSESSOR (*to adjudge, &c.*), اهل عدالت , حاضر A , في المجلس , همنشين , وزير , جالس A , مجالس , مشير , قاضي . — (*a layer of taxes*), خراج نهنده , جزيت گذار سازنده .

ASSETS, جايداد .

ASSEVERATION, سوگند , قسم A , حلف A , يمين A , تعريف A , تحقيق A , مدعا A or مدعي A . v. *Affirmation.*

ASSIDUITY, شغل A , تقيد A . — *Assiduousness,* مداومت A , استدامت A , ملازمت A , مواظبت A , كسب دركار . v. *Diligence, industry, perseverance.*

Assiduous, متقيد در كار , مشغول A , دوام در اشتغال , دايم A , مداوم A , مقيم A , قايم A , مواظب A , مستديم A , مستدام A , ملازمت , مدام A , ملازم A . *To be assiduous,* ملازم شدن , كردن , مدامت ساختن , مدام بودن .

Assiduously, دمادم , با ملازمت , علي الدوام A , مواظباً A .

To ASSIGN, تعيين كردن , سپارش دادن , غضر نمودن . *To assign an estate,* توليم الاموال ساختن . *To give an assignment on the public revenues for the payment of troops,* تنخواه دادن . *To assign a reason,* سبب نمودن . *To appoint, mark out, fix, give, grant.*

Assignable, ممكن تعيين .

An assignation (*appointment to meet*), ملاقات , موعد , وصال , مهلت , جماع , ميعاد . v. Also *assignment.*

An assignee, تعيين دار , وكيل A .

An assigner, تعيين كننده , سپارش دهنده .

Assignment, تعيين A , سپارش , غضر A , تنخواه .

To ASSIMILATE, برابر كردن , تنظير كردن , تمثيل نمودن , تشبيه آوردن , مانيدن , مانند كردن .

Assimilable, ممكن تمثيل .

Assimilation, تشبيه A , مشابهت A , تمثيل A , تنظير A , تماثلت A . v. *Resembling, likeness, similitude.*

To ASSIST, مدد دادن , ياري كردن , اعانت دادن , نصرت نمودن , معاونت نمودن , ناصر بودن , امداد ياري , ساختن , يار شدن , ياريدن , مدد كاري كردن , عون آوردن . v. *To help, benefit, serve.*

To be assisted, مدد يافتن , احسان ديدن , معاون شدن .

Assistance, اعانت A , مدد A , امداد A , پشتي , عون A , ياري , يلردم , نصر A , نصرت A , عنايت A , معاونت A , پاي مردي , مدد كاري , احسان A , رفق A , دست رس , دستگيري , دستياري , ياوري , كوچ . *Imploring assistance,* (*part.*), مدد جويان .

An assistant, مدد دهنده , يار , ياردمجي (Tartar), ياور , دستگير , دستيار , كيار , مدد كار , معاون A , معين A , مستعان A , مدد رس , ناصر A , نصرا A , مصرخ A , نصير A , ظهير A , ضمندار , همپشت , پامرد , فرياد رس . v. *Friend.* —*Assistants,* ياران , اعوان A , انصار A , نصار A .

Assistant, assisting, (*part.*), معاون A , نصور A , ياري كنان . v. *Auxiliary.*

Assisted, ياريده , مدد كاري كرده , نصرت نموده .

ASSIZE, كيل A , حسب A . v. *Measure, rate.* — *An assize of provisions fixed by the magistrate,* نرخ . *An assize* (*court of justice*), عدالت A .

To assize (fix the rate or price), تقویم کردن A , نرخ نمودن , تسعیر ساختن , بها کردن .

To ASSOCIATE, صحبت , رفاقت نمودن , همراهی کردن , مشارکت نمودن , مقارنت کردن , رفیق و همراه شدن , کردن تشریک ساختن , شریک شدن .

An associate, انیس A , همراه , رفیق A , صاحب A , رفیق A , همسر , حصّه دار , دمساز , همنشین , همدم , مانوس A , همخانه , همحال , همزانو , همکن , یار , همپشت , همعنان , شریک A , دوست , تفاوار , داش , همباز , همبار , همرو , مشترک A , مشارک A . v. *Friend, companion, partner.*

Associate, associated, همونای , مقارن A .

Associable, لایق مقارنت .

Association, رفاق A , رفقت A , رفاقت A , همراهی , موانست A , همبازی , همسری , صحبت A , رفیقی A , اتّفاق A. v. *Partnership, confederacy, society, union, connection.*

To assort. v. *To arrange.*

Assortment of goods, مجمع اموال .

To ASSUAGE. تلیین نمودن , ساکن ساختن , تسکین کردن , آرام دادن , نرم کردن , تلیم آوردن . *To be assuaged*, آرام بودن , قرار داشتن , مسکون شدن . v. *To mitigate, ease, soften, appease, pacify, abate.*

Assuagement, تلیم A , تلیین A , اصلاح A , تسکین A .

An assuager, مصلح A , تسکین کننده .

Assuasive, تلیین نما , ساکن ساز , تسکین کن .

To ASSUME, اختیار , اتّخاد ساختن , اخذ کردن , گرفتن نمودن . v. *To take, appropriate.* — *To assume the appearance*, صورت پذیر کردن . *(to claim)* دعوا نمودن , ادّعا کردن , v. Also *to arrogate.*—*(to presume)*, پنداشتن , ظن داشتن . v. *To suppose.*

An assumer (arrogant man), مرد متکبّر , مرد مغرور .

Assuming (part.), مختال A , مخیل A , متکبّر A , مغرور A , انثال A , خود بین . v. *Arrogant, haughty.*

Assumption, اخذ A , اتّخاد A , اختیار A , قیاس A . v. *Taking, supposition, presumption.*

Assumptive, قابل قیاس , لایق اتّخاذ A , واجب الاخذ A . v. *Presumptive.*

ASSURANCE *(certainty)*, تحقیق A , یقین A , زوال A الشکّ , علم A —*(trust)*, اعتماد A , اعتقاد A , اتّکال A , وثیقت A , توکّل A — *(impudence)*, بی ادبی , دسته , بی شرمی , گستاخی , شوخی *(conviction)*, الزام A , مبصرت A — *(intrepidity)*, جرأت A , بی باکی , بی پروای , بی هراسی *(testimony)*, استشهاد , اشهاد A , گواهی , *(promise)*, عهد A , تعهّد A , اقرار A , وعدت A , پیمان *(hopeful)*, امیدوار , مترجّی A , متمنّی A , پر امل *(insurance)*, امان A , زنهار , امن A , امینی , امانت A . v. Also *security, expectation, confidence.*

To assure (promise), تعهّد نمودن , اقرار کردن , پیمان دادن . *(to secure)*, امینی کردن , عهد و امان دادن . *(to remove doubt or fear)*, بی باک ساختن , زوال الشکّ کردن . v. Also *to betrothe.*

Assured (indubitable, certain), بی گمان , محقّق A , مقرّر A , بی اشتباه , معلوم A , معین A , معهود A , بی ریب و ریا , غیر مشکوک . *(impudent)*, شوخ , بی شرم .

Assuredly, تحقیقانه , بلی , یقیناً A , براستی , بدرستی , علی تحقیق A , فی الحقیقة A , صحیحاً A . v. *Certainly, indubitably.*

Assuredness, تحقیق A . v. *Certainty.*

An assurer, عهد و امان کننده , پیمان دهنده .

An ASTERISK, اشارت A , نشان . v. *Mark.*

An ASTERISM, ستاره . v. *Constellation.*

ASTERN, پس کشتی , در پس جهاز .

ASTHMA, ضیق A , تنگ نفس , تنگ نفس , گرفته دم , دما , قطع A , نحج A , النّفس .

Asthmatical, asthmatic, خشا A , ضیق نفس , دماور , دمابر , or خشی .

To ASTONISH, سرگردان , بی دماغ ساختن , حیران کردن , عجیب , حیرت انگیختن , آشفته ساختن , آشفتن , کردن , دادن .

Astonished, دنگ , آشفته , متعجّب A , حیران شده , حیر A , غش A , بایر A , سرگردان کرده شده , عجبناک , ارغده , کانوره , کانوار , هواک .

To be astonished, آشفته , متعجّب شدن , حیران شدن , دنگ شدن , عجبناک شدن , بودن . v. *To amaze, surprise.*

Astonishing (part.), سرسام كنا ، حيرت انگيز ، سرگردان كن .

Astonishingly, متحيرانه .

Astonishment, شكوه ، حيرت ﺍ ، آشفتگي ، سرگردگي ، استغراب ﺍ ، تحيّر ﺍ ، دهشت ، عجاز ﺍ ، تعجب ﺍ ، تعجّب ﺍ . v. *Amazement, wonder, perturbation.*

ASTRADDLE, فج ﺍ ، انفجاج ﺍ .

ASTRAL, نجومي ، نجوم پيوند ، كواكب منسوب .

ASTRAY, گم راه ، بي راه ، سرگشته ، سرگردان ، ضال ﺍ ، غوي ﺍ . v. *Wandering.*

ASTRIDE, فج ﺍ ، انفجاج ﺍ .

ASTRINGENCY, *astriction*, قبض ﺍ ، عقل ﺍ . *Astringent*, قابض ﺍ . v. *Constipation, contraction, costive, drawing together.*

An astringent, قابض ﺍ .

ASTROGRAPHY, صفت نجوم ، تصوير كواكب .

An ASTROLABE, اسطرلاب or اصطرلاب ، استرلاب ، سطرلاب .

An ASTROLOGER, منجم ﺍ ، اهل علم نجوم ، صاحب نجام ﺍ ، كاهن ﺍ ، ستاره دان ، ستاره شناس ، كواكب اختركو ، منتجم ﺍ ، فلك شناس .

Astrological, نجومي ، متعلق علم نجوم ، علم نجوم ، انتساب متعلق فن تنجيم .

To astrologize, علم نجوم عمل كردن .

Astrology, علم نجوم ، علم فلك ، معرفت فلك ، فن تنجيم ، علم رياني .

An ASTRONOMER, منجم ﺍ ، اهل هيئت ، رصّاد ﺍ . *An excellent astronomer*, ستاره شناس . *Astronomers*, ستاره شناسان ، حذاق فن تنجيم .

Astronomy, علم هيئت ، هيات ﺍ .

Astronomical, علم هيئت پيوند .

An astronomical table, جدول ﺍ ، زيج ﺍ ، زيج .

Astronomically, بطور علم هيئت .

ASUNDER, جدا ، علحده ﺍ ، بجدا ، تنها ، بتنها ، برطرف ، منفردانه ، انفرادا ﺍ ، وتري ﺍ ، مازي ﺍ . v. *Apart, separately.*

An ASYLUM, پناه ، جاي پناه ، پناهگاه ، مخلص ﺍ ، التجا ﺍ ، ملجا ﺍ ، ملاذ ﺍ ، ورز ، گريزگاه ، لخشان ، مناص ﺍ ، عوذ ﺍ .

AT, نزد ، سوي ، پيش ، در ، ب ، به ، علي ﺍ ، لد ﺍ ، لدي ﺍ ، لدن ﺍ ، نحو ﺍ . *At length*, عاقبت ﺍ ، باري ، باخر . *At full length*, علي تفصيل ﺍ ، تفصيلانه . *At least*, باري . *At the river*, عند النهر ﺍ . *At hand*, حاضر ﺍ . *At a nod (obedient)*, بايما رام ، اشارت مطيع ، حكم بردار . *At what time?* كدام وقت . *At four o'clock*, بوقت چهارگري . *At how much a yard?* في گز قيمت چند است . *At four Arcot rupees*, في گز چهار روپيه اركات . *At what price must I buy it?* بچه قيمت خريده آرم . *At twenty-five rupees*, براي بست و پنج روپيه . *To knock at the gate*, در زدن . *At that time*, آنگاه ، آن وقت . v. *Then.* — *At all times*, هميشه ، دايم الايام ﺍ . v. *Always.* — *At no time*, لن ﺍ ، عمرا ﺍ ، هرگزنه ، هيچ ، طول الدهر ﺍ . *Not at all*, هيچ ، اصلا ﺍ . v. *Never.* — *Nothing at all*, هيچ نه . *He said nothing at all*, هيچ نگفت . *At no rate*, هيچ اصلا . *At present*, اكنون ، حاليا ﺍ ، حالا ﺍ . v. *Now.* — *At first*, اول ، اولا ﺍ ، بداة ﺍ ، مقدما ﺍ . *At home*, درخانه . *Abroad and at home*, بسفر و حضر . *At the time prescribed*, حد ماموريت .

ATABAL (*a kind of Arabian drum or tabor*), اطبال ﺍ .

ATE (preterite of *eat*), *I ate*, خوردم , &c.

ATHEISM, دهريه ، ناخداي ، الحاد ﺍ ، زندقت ﺍ . v. *Impiety.*

An atheist, دهري ، ناخدا ، ملحد ﺍ ، زنديق ﺍ .

Atheist, atheistical, الحادناك ، زندقت وار ، ناخداور .

Atheistically. الحادانه ، با زندقت .

A-THIRST, تشنه ، عطشان ﺍ . v. *Thirsty.*

ATHLETIC, پهلو ، دلير ، كشتي ، شرك ﺍ ، شجاع ﺍ . v. *Vigorous, robust, heroic.* — *An athletic man*, گندواره ، يال ، پهلوان .

ATHWART, شبوره ، از اين تا آن طرف نهاده . v. *Cross, through.*

ATLAS (*a rich silk*), اطلس . — (*a collection of maps*), جماع خارتي . *Mount Atlas*, الدرن ﺍ .

ATMOSPHERE, هوا ﺍ . v. *Air.*

An ATOM, شمّه ٨ ، ذرّه ٨ ، ذرّه ٨ . *Like an atom (very small)*, شمّه سا ، ذرّه قدر ، زرّه وار . v. *Particle.*

Atomical, شمّه وش ، زرّه پیوند ، ذریں .

To ATONE, معقلت دادن ، دیت ساختن ، تکفیر کردن ، غور نمودن . v. *To expiate, apologise*; also *To tune, agree, accord.*

Atonement, غور ٨ ، معقلت ٨ ، دیت ٨ ، کفّاره ٨ ، تکفیر ٨ ، غیار ٨ ، غیر ٨ .

A-TOP, زبر ، بر ، بالا .

ATROCIOUS, شریر ٨ ، بسیار شریر ، بسیارند کردار ، منکر ٨ ، منکره ٨ ، بي شفقت ، شقي ٨ .

Atrociousness, atrocity, شرارت ٨ ، فساد ٨ ، ٨ . v. *Enormity, iniquity, cruelty, villainy.*

Atrociously, با فساد ، ٨ ، فاسداً .

To ATTACH *(join together)*, پیوسته ، پیوستن ، چسپاندن ، کردن . *(arrest)*, — باهم پیوستن ، قبض ، گرفتن ، قرق کردن ، کردن . *To be attached*, گرفتار شدن . v. *To seize, take, apprehend.* — *To attach to one's self, to be attached, to love*, یاران ساختن . خاطر گرفتن ، دوست کردن . v. *To conciliate, gain over, enamour.*

Attachment, پیوستگي ، چسپیدگي ، التصاق ٨ ، لصوق ٨ or *(affection)*, اعتبار ٨ ، رغبت ٨ ، محبّت ٨ ، خاطر گیر . لسوق ، دوستي ، یاري . v. *Regard, friendship.* — *(taking prisoner)*, قبض ٨ ، گرفتاري .

An ATTACK, هجوم ٨ ، حمله ٨ ، یورش ، یزوان ، شدّت ٨ ، طردت ٨ ، تاز ، بربگ ، دقّت ٨ ، صول ٨ ، هیج ٨ ، کبت ٨ ، مطاردت ٨ ، ثور ٨ ، دقوف ٨ . v. *Assault, invasion.*

To attack, حمله کردن ، هجوم آوردن ، یورش آوردن ، خستن .

To ATTAIN, یافتن ، حاصل کردن ، اندوختن ، ورزیدن ، نیل کردن ، صاحب بودن ، مالک شدن ، کسب ساختن ، نایل بودن ، واصل شدن ، کام یافتن . v. *To reach, overtake, come to, arrive at, obtain, acquire, gain, find.*

Attainable, ممکن کسب ، یافتني .

Attained, یافته ، حاصل کرده شده ، محصول ٨ ، اندوخته ، مکسوب ٨ . v. *Obtained, acquired.*

Attaining (part.), کسب کنا ، نایل ٨ ، منتهي ٨ ، اندوز ، محصّل ٨ ، مکتسب ٨ ، یابا ، یابب . *Attaining one's wishes*, مراد دار ، کامران .

Attainment, حصول ٨ ، اکتساب ٨ ، کسب ٨ ، تحصیل ٨ ، علم ٨ ، اقتباس ٨ ، شیوه ، وصل ٨ . v. *Acquisition, knowledge, gain.*

Attainder. v. *Forfeiture, taint.*

To attaint. v. *To taint, corrupt, forfeit.*

To attemper, attemperate. v. *To mingle, proportion, soften, mitigate.* — *To attemper wine with water*, آب بشراب آمیختن .

An ATTEMPT, کوشش ، سعي ٨ ، جدّ ٨ ، جهد ٨ ، اجتهاد ٨ ، اجترا ٨ ، قصد ٨ ، اقدام ٨ ، اهتمام ٨ ، عزم ٨ . v. *Effort, essay, endeavour, enterprize, attack.*

To attempt, کوشیدن ، کوشش کردن ، اجترا کردن ، جرات ، نمودن ، قصد ساختن ، جدّ وجهد نمودن ، سعي دادن ، حمله بردن . v. *To endeavour, try, venture.* — *To give up an attempt*, دست از مهمّ باز داشتن .

Attemptable, لایق اجترا ، واجب السّعي ٨ .

An attempter, کوشش کننده ، اجترا کننده ، سعي دهنده .

To ATTEND *(be present)*, حاضر بودن . *(serve)*, بندگي کردن ، ملازمت نمودن ، خدمت دادن ، مهي ساختن ، تیمار داشتن . *(listen)*, استماع نمودن ، شنودن ، شنفتن ، اصغا کردن . — *(give attention)*, رو آوردن ، توجّه کردن ، متوجه بودن — *(to be busied about)*, مشغول شدن ، مقیّد بودن ، بصیرت نمودن . *To attend a summons*, بدعوت رام شدن . — *(to follow)*, پس رفتن ، در پس آمدن ، اتباع کردن . *(to remain)*, ماندن . — *(to be dependant on)* متعلق بودن ، تابع شدن ، قایم شدن . v. *To accompany, conduct, expect.*

Attendance (service), خدمت ٨ ، بندگي ، مهمّت ٨ — *(train, retinue)*, سواري ، اثاث ٨ ، طایفت ٨ ، حشم ٨ . v. *Attendants.*

Attendant, attending, خدمت ده ، منوط ٨ ، متفرّع ٨ ، مستعقب ٨ ، بنده ، فرمان . v. *Consequent, dependant, accompanying.*

An attendant, خدمتگار ، خادم ٨ ، تابع ٨ ، پیرو ، پسرو . *Attendants*, خدمتگاران ، توابع ، اتباع ٨ ، خدم ٨ ، فیج ٨ ، حشمت ٨ ، خدم وحشم ٨ ، اشیاع ٨ ، حواشي ٨ ، حشم ٨ ، لواحق ٨ . v. *Dependents, equipage, servants.*

An attender, خدمتگار ، خدمت کننده .

ATTENTION, اشتغال A, بصیرت A, آگاهي, توجّه A, نیوس A, حظلن A, توحّش A, تقیّد A, جدّ A, امعان A, فکر A, نیوش. v. *Study, care.*

Attentive, متیقّظ A, مشغول A, آگاه, آگه, متوجّه A, متفکّر A, قایم A, کانح A. v. *Studious, careful.*—*Attentive to worldly affairs,* جهان جوي.

Attentively, اشتغالانه, تقیّداً A, با آگاهي.

To ATTENUATE, رقیق کردن. v. *To extenuate, thin.*

To ATTEST, ثابت, اثبات رسانیدن, گواهي دادن, شاهد, تصدیق نمودن, اقرار کردن, شهادت دادن, کردن, شدن, میمن بودن. v. *To witness, certify, prove, authenticate.*—(*to call to witness*), با محضر دعوت, دعوت کردن, ساختن. v. *To cite, summon.*

Attest, attestation, اقرار A, تصدیق A, شهادت A, گواهي. *Attestations, or a register of attestations,* شهادت نامه. v. *Testimony, evidence.*

ATTIGUOUS, نزدیک. v. *Hard by.*

To ATTIRE, ارایش کردن, پیراستن, آراستن, پوشیدن, الباس دادن, تزیین ساختن, پیرایش نمودن. v. *To clothe, dress, adorn.*

Attire, زین A, پیرایش, آرایش, پوشش, پوشاک, اثواب A, جامه, پارچه, الباس, لباس A, زینت A, اسباب A. v. *Dress, ornament, clothes.*—*The attire, or horns of a stag,* اهو شاخه.

An attirer, مشاطه A, طرازگر, طرازنده, مزیّن A, آرا A, ماشطه A. v. *Dresser.*

ATTITUDE, وضع A, وضعت A. v. *Posture.*

ATTOLENT, بالا آور, بلند نما, بردارنده, رفع کن, عالي ساز.

An ATTORNEY, مباشر A, مامور A, کاروان, وکیل A, جري A. v. *Factor, procurator.*—*An attorney at law,* وکیلِ عدالت, وکیل الدّعوا A.

To act as an attorney, وکیل, نوب نمودن, مناب شدن, بودن. *To appoint an attorney,* توکیل ساختن, وکیل کردن. v. *To depute, substitute.*

Attorneyship, مناب A, نایبت A, وکالت A. v. *Vicegerency, delegation.*

To ATTRACT (*draw to something*), برکشیدن, کشیدن, جاذب, جذب کردن, اندوختن, فراپیش کشیدن, درکشیدن, جالب القلوب نمودن, دلبردن, دلبستن, بودن.—(*to allure*), دلفریفتن.

Attracting, attrahent, اندوز, کشنده, کشان. *Attracting wonder,* عبرت اندوز.

Attraction, استجلاب A, جلب A, جذب A, کشش, کشان برکشان, کشان کشان. (*allurement*), انجذاب A, دلبري A, دلاویزي, دلفریبي, دلبندي, کشاکیش, کشاکشي. *Attraction of straws,* جذبِ کیاد. v. Also *Magnet.*

Attractive, کشنده, جالب A, جاذب A.—(*alluring*), دلبر, جالب القلوب A, غنجه A, دلاویز, دلکش, دلبند, دلفریب. v. *Lovely.*—*An attractive quality,* قوتِ جالبه A, جاذبه.

Attractively, دلربانه, با کشش, جلباً A, جذبانه.

An attractor, دلبر, جلب گر, جذب کننده, کشنده.

To ATTRIBUTE, اطلاق, حمل نمودن, نسبت کردن, ساختن, اسناد کردن, صفت نمودن. v. *To ascribe, impute.*

An attribute, اضافت A, وصف A, صفت A (plur. صفات), مضیف A, محل A, اسناد A, نسبت A, اسم A (plur. اسما), خلق A. *The attributes of* God, اسمای, صفاتِ اللّه تعالي, اللّه تعالي.

Attributed, نسبت کرده, ملحق A.

ATTRITION, انکسار A. v. *Repentance.* اندراس A. v. *Wearing.*

AVAIL, حاصل A, سود, نفع A, نوا, فایده A. v. *Profit, advantage.*

To avail, سود داشتن, نفع نمودن, نوا کردن.

Available, قادر A, فایدهمند. v. *Profitable, powerful.*

Availably, قادرانه, با فایده. *Availment.* v. *Usefulness, advantage.*

AVANT-GUARD, پیش لشکر. v. *Front, van.*

AVARICE, *avariciousness,* خسیست A, بخل A, آز, حرص A, خساست A, طمعکاري, بخیلي, امساک A, ناکسي, طمع A, مساکت A, لوم A, گوري, کزم A, کزز A, کزاز A, زفتي, خسّت A. v. *Covetousness.*

Avaricious, باخل A , ناکس A , طمعکار , بخیل A , طامع A , شکع A , شدید A , شحیح A , شحاح A , شحّ A , خسیس A , حلقد A , لیام A , لییم A , غلیظ A , پست , دنس , شبرم , قعبري A , ضرزA , خضارع A , خش , خنبق A , جیتام A , حصور A , حصر A , کلبث A , زمخک A , نکد A , قصعل A , مسک A , مزند A , مزغف A , الکن , ازغار , حصرم A , عکز A , هراعلت A , اروز A , مستقفل A , مسکت A , جعد الید A , صوص A , صلود A , منور A , صمور A , صمصم A , لامن A , فلحس A , قبز A , وجي A , حلبجز A , جعد الانامل A , لکز A , نحانحت A , فاحش A , کنود A , قتور A , سفله A , زفت A. *An avaricious man*, منذور A , سیه , خاش , خسیس A , کلمه . v. *Miser*. *Avariciously*. با طمع , باخلانه .

AVAUNT, دور باش , برو , ایها A , هان از راه , هیه A , تفّا A , هیه .

AUBURN, مي گون , اسمر A , سمرا A . v. *Brown, tawny*.

AUCTION, نیلام H , هراج A , مزاد A . v. *Sale*.—*To bid at an auction*, مزاد کردن , مساومت ساختن .

To auction, بمزاد فروختن .

An auctioneer, نیلامچي , دلّال A , مبرطش A . v. *Broker*.

AUDACIOUS, بي باک , جري A , گستاخ , بي شرم , بي حیا . v. *Bold, impudent*.

Audaciously, گستاخانه .

Audaciousness, audacity, گستاخي , جسارت A , بي شرمي , دلیري , جکرداري , بي باکي , جرات A , وقح A , شوخي . v. *Boldness, impudence*.

AUDIBLE (*hearable*), قابل استماع , گوش زن , ممکن سمع . — (*loud*), مهداج A , بلند . *An audible voice*, بانگ بلند .

Audience (*sense of hearing*), شنوائي , سمع A , استماع A , قوت سامعت , سامعت A , سماعت A . *An audience*, حضار , مجلس , مستمعان A , مستمعون A , التقا A . *The audience of an ambassador*, ملازمت ایلچي . *To give audience*, دربار فرمودن , مجرا حاصل کردن . *The hall of audience*, بارگاه .

An audit (*examination of accounts*), تفحص حساب .

To audit, حساب تفحص کردن , امین حساب شدن .

An auditor (*hearer*), سامع A , سمیع A , مستمع A . *An auditor of accounts*, امین حساب , امین دفتر .

An auditory, حضار مجلس , مستمعان A , مستمعون A .

To AVENGE, انتقام گرفتن , کین گذاردن . v. *To revenge*. سیاست نمودن , عقاب کردن . v. *To punish*.

An avenger, انتقام گیرنده , کین کننده , معاقب A , منتقم A , منثل A .

An AVENUE (*of trees*), تنک راه درمیان درختها , زقاق , شجرا . v. Also *access, approach*.

To AVER, مقرر کردن , تعریف ساختن , قرار نمودن . v. *To assert*.

Average. v. *Medium, proportion*.

An averment, برهان A , دلیل A , بیان , تعبیر A , تلخیص A , تعریف A , ایضاح A .

AVERSE (*abhorring*), متنفر A , دلگیر , ابي A , معرض A , ضدید A , مخالف A , راغم داغم , ممتنع A , متنزع A , عیفان A , ضدّ A . v. Also *unwilling, contrary, unfavourable*.

To be averse, بیزار و نفور شدن . v. *To have an aversion*.

Aversely, متنزعانه , با اکراه , راغم داغم , کراهتاً A .

Averseness, بي اختیاري , غیرمقصد و اختیاري .

Aversion, اعراض A , کره A , اکراه A , استکراه A , کراهت A , ازرم A , ابا A , تحاشي A , استنفار A , تنفّر A , نفرت A , دفاع A , نوه A , باتاب , ردث A , اریغ A , نفرین . *To have an aversion*, استکراه داشتن , اعراض نمودن , بیزار شدن , دوري نمودن , معارضه شدن , نفرین نمودن , نفرت داشتن , معرض و نافر شدن . v. *To abhor, hate, detest*.

To AVERT, گردانیدن , دافع کردن , واداشتن , مدافعت , تعویق کردن , تعویر شدن , ندس ساختن A , پنامیدن , نمودن , شجر دادن , اراحت ساختن . v. *To turn aside, turn off, put by, divert, remove*. — *To avert the face*, روگردان شدن , قطع نظر دادن , انتکاف نمودن . *May God avert*, ژکس , زکش , زکس .

An AUGER, برمه , پرماده , مثقب A , ماسه , شکنه , پیچه , بیلم , بیرم , بیرم , دراي , سنب A , کرده بر . v. *Wimble*, and میطدت .

AUGHT, چیز , شي A . v. *Any thing*.

AUGMENT, *augmentation*, افزایش , بیشي , زیاده A , مزید A , ترقي A , اضافت A , ازدیاد A , زیادتي , تزاید A

، فتح A ، زوادت A ، زيد A ، فضيلت A ، فضل A ، افزوني A
، صرف A ، شف A ، كور A ، ميط A ، نزل A ، نيوف A ، نيف A
، تكثير A ، استزان A ، ريع A .

To augment, ، اضافت نمودن ، زياده كردن ، بيشي كردن
، افزايش نمودن ، تكثيركردن ، تضعيف ساختن ، افزودن . v.
To increase, fill.

An AUGUR, *augurer*, ، غايب گوينده ، فالگير ، آخترگو ، فالگو
، اهل A ، طاغوت A ، تلرق A ، رمال A ، مولود گو ، طالع نما
القيافت . *Augurs*, طوارق A ، تواشت A ، طاغوت A .

To augur, augurate, ، فال گرفتن ، آخترگفتن ، فال گفتن
زجر نمودن . v. *To divine, prognosticate, foretel.*

Auguration, augury, ، عيافت A ، عيفان A ، رمل A ، فال A
، شمال A ، ووا ، مروا ، قدم A ، طير A ، طيرت A ، علامت A
v. *Omen, divination, prediction.*

AUGUST, ، سعادت اتصاف ، سعادت عنوان ، سعادتمند
، مبارك A ، سعيد A ، مسعود A ، همايون ، صاحب سعادت
، كريم A ، مكرم A ، سعادت مقرون ، روزافزون ، ميمون A
، مزاج سعادت امتزاج ، فيروز ، دولتپناه ، شاهانه ، كامران
، نيكبخت ، سعادت نمود . v. *Illustrious, grand, fortunate.*
—*Augustness.* v. *Dignity.*

The month of August, ، اغوستوس ، آب .

Augustly, ، ملوكانه ، با سعادت ، پادشاهانه ، شاهانه .

An AVIARY, ، قفس طيور ، قفس A ، مرغزار ، مرغستان . v.
Cage.

AVIDITY, ، طمعكاري ، حرص A ، طمع A ، طماح A
، نهمت A ، مجاعت A ، هلع A ، جعتبت A ، شره A ، رغب A
، رثع A ، رائع A ، هوع A ، هاع A .

AULIC (*belonging to the court*), ديواني .

An AUNT (*by the father's side*), ، خواهر پدر ، عمه A . *An aunt* (*by the mother's side*), ، خواهر مادر ، خالت A .

To AVOCATE (*call aside or away*), ، بر غضن كردن A
طرف خواندن .

Avocation (*calling aside*), غضن A — (*business*), ، پيشه
، حاجت A ، امر A ، شغل A ، كار ، مصلحت A .

To AVOID, ، احتراز نمودن ، اجتناب كردن ، پرهيزكردن
، فرار ورزيدن ، نفرت داشتن ، امتناع كردن ، پرهيز داشتن
، گريختن ، هارب شدن . *To be avoided*, منفور شدن . v.
To shun, fly, abhor. — (*to oppose*), اعتراض نمودن . v. *Also to make void, retire, evacuate, quit.*

Avoidable, ، لايق احتراز ، ممكن اجتناب .

Avoidance, avoiding, ، حذر A ، احتراز A ، اجتناب A
، نفرين A ، نفرت A ، ابا A ، امتناع A ، گريز ، احتذار A
، فرار A ، تقذر A ، اتقا A .

Avoided, ، متقذر A ، منفور A ، اجتناب كرده .

An avoider, اجتناب كننده . v. *Shunner.*—(*carrier away*),
، مضوح گر ، مجحف A ، وا كننده ، رفع برنده .

To avouch. v. *To avouch, affirm, prove.*

To AVOW, ، تصديق نمودن ، اشكاره كردن ، اقرار كردن
، تزكيت ساختن ، تحقيق گرفتن . v. *To declare, confess, justify.*

Avowable, ، لايق تعريف ، واجب الاقرار A .

Avowal, ، تصديق A ، اعتراف A ، تعريف A ، اقرار A
، تحقيق A . v. *Confession, profession.*

An avower, ، تصديق نماينده ، اقرار كننده .

An AURELIA (*insect*), بادامه .

The AURICLE (*external ear, lob*), ، نرمه ، آويزه ، آويزه
، وركوش ، نفطت A ، بناي كوش ، كوش .

Auricular (*within hearing*), ، كوش زن ، سامع A ، سماي
(*secret, whispered*), ، بگوش گفته ، بآهستگي گفته .

AURORA, ، هنكام سحرگاه ، سحر A ، صباح A ، صبح A ، فجر A
، جلج A ، تباشير صباح ، بامداد ، بام ، عاطس A ، سحر
، شفق A . v. *Dawn, morning.*

AUSPICE, ، فال A ، طير A . v. *Omen, augury.* — *Auspices* (*protection*), ، دستياري ، پشتي ، مظاهرت A ، حمايت A . v.
Patronage, influence.

Auspicial, بفال انتساب .

Auspicious, ، بختيار ، نيك بخت ، خجسته فال ، نيك آختر
، خجسته ، دولتمند ، صاحب طالع ، برومند ، ميمون A ، مسعود A
، مبخوت A ، فرخ ، همايون ، همايي ، سعيد A ، مقبل A
، موافق ، لطيف A . v. *Fortunate, favourable.*

Auspiciously, ، مسعوداً A ، بختيارانه ، بالخير A .

Auspiciousness, ، دولت A ، سعادت A ، اقبال A ، نيك بختي
، طالع A ، نصيب A ، بختياري ، ميسرت A . v. *Prosperity.*

AUSTERE, زشت , ترش , درشت , عنيف A , عنفي , تند روي , عابس A , تند , نا ملايم . *Austere in countenance,* سخت روي , *Leading an austere life,* اهل رياضت .

Austereness, austerity, A رياضت . A صلابت , تندي , درشتي , بيحلمي , عنف A . v. *Severity, cruelty, strictness, harshness.*

Austerely, با رياضت , A عنفاً , درشتانه ,

AUSTRAL, جنوبي . v. *Southern.*

AUTHENTIC, راست , درست , A صحيح , A مبرهن , A اصلي , A محقق , A اصح . v. *True, genuine.*

Authenticity, راستي , درستي , A حقيقت , A حق , A صدق , A صحت , A تسجيل , v. *Truth, authority.*

Authentically, صدقانه , براستي , بدرستي , A حقاً , A علي التحقيق . v. *Truly.*

An AUTHOR (*of a book*), A مصنف , نقلبند , A مولف , A منشي . *A classical author,* مولف اعتبار .—(*an inventor*), مستوجب A , موجب A , باعث A , بادي A , پيدا كننده A , مبتدي A , صاحب ايجاد , موجد A , مستلزم A , مورث A , مورج A . *An author of evil,* اهل فساد , A مفسد , فتنه خيز . *Of the author* (*when quoting any author*), A لمنشيه , A لمولفه . v. *Writer, beginner.*

AUTHORITATIVE, A ذو اقتدار , صاحب قدرت , اهل مكانت , مهابتدار , اهل وقار .

Authoritatively, مستقلانه , با استقلال .

Authority, A قدرت , A اقتدار , A اختيار , A قوت , A مكانت , A جاهت , جاه , A وقار , A تمكين , A مكينت , A مهابت , A بطش , A ضبط , A كرامت , A كرام , A سلطنت , عرض و وقار , A بطشت , A تبع . *Absolute authority,* استقلال كلي . *By my authority,* بحكم من , بقدرت من , A من عندي . *By your authority,* بقدرت تو . *By his authority,* بحكم او . *By their authority,* بقدرت شان . v. *Power, influence, credit.*—(*testimony*), A شهادت , گواهي . *To quote an authority,* شهادت نمودن , گواهي دادن .—(*support*), A حمايت . v. *Countenance.*

To authorize (*give power*), قدرت دادن , استقلال بخشيدن , ضبط دادن , مشروع كردن . (*to make legal*), تمليك كردن , شرعي نمودن . (*to give credential letters*), شهادت نامه دادن .

AUTOCRACY (*independent power*), تصرف مالكانه .

AUTOGRAPH (*a particular person's own writing*), دست خط . *The royal autograph,* خط شريف , خط همايون . *Autographical,* دست خطي .

AUTOMATICAL (*self moving*), خود جنبش , خود روان .

An automaton, لعبت خود روان , آلت خود روان . v. *Watch, clock.*

AUTUMN. مهرجان , خزان , A خريف , برگ ريزان , برگ ريز , پاييز , پاليز .

Autumnal, فصل مهرجان , ايام خريف , زمان برگ ريز , زمان خرمان . v. *Harvest.*—*The autumnal wind,* باد خزان . *Autumnal fruits,* A خرفت .

AVULSION (*pulling away*), A جرد , فتال .

AUXILIARY, A معاون , A ناصر .

An auxiliary. A معين , A معاون , A ناصر , يار , T ياردم , دستيار , A ظهير , A مستعان , ضمندار , دستگير , پامرد , فرياد رس , مددكار , مدد رس , همپشت , مدد دهنده , كيار , A رفيق , A ولي , A تبيع , A ظهرت , A مشايع , A مظاهر , A موالي , A رافد , زاور . v. *Assistant, helper, friend.*

Auxiliaries, ياران , A انصار , A نصرا , A اعوان , A تباع , A ولا , A املت , A زافرت , A داج , A رداني .

Auxiliation. v. *Assistance, aid, help.*

To AWAIT, ماندن , توقف نمودن , قايم شدن , كرار كردن , نشستن . v. *To expect, wait for, attend.*

To AWAKE, *awaken,* بيدار نمودن , تنبيه كردن , انباه , ساختن , ايقاظ كردن . v. *To rouse, excite.*—*To awake, or be awaked,* بيدار شدن , متنبه شدن , متنبه بودن , از خواب باختن , مستيقظ گرديدن .

Awake, بيدار , بيدارشده , متنبه , A مستيقظ , A متيقظ , A ميقوظ .—*To lye awake,* بيدار ماندن , بيخواب بودن , زنده دارشدن , حسهاس بودن , احياي ليل كردن .

To AWARD, شرع كردن , داوري فصل ساختن , داوري , كردن , حجت گفتن , حكم دادن , تمييز نمودن , ملاعنت گفتن , قضا دادن , فصل ساختن . v. *To arbitrate, decide, determine, judge, decree.*

An award, A فيصله , A انفصال , A شريعت , A حكم , حكم ,

Awards, قضا A ، مسجّل حجّت ، حجّت A ، داوري ، شرع احكام A . v. *Sentence, determination, judgment.*

AWARE, ساهر A ، بيدار ، آگاه ، خبردار . v. *Vigilant, attentive.*

AWAY (*absent*), مغيوب A ، ناموجود ، غايب A ، غير حاضر . — *Away!* (*come away! let us go!*) برويم ، از اين جا ، دور ديه A ، هلن از راه ، دورباش . — *Away! begone!* بيا بيا ، بيا . — *To go away,* برد ، هيهاه هيهاه or هيهاه هيهاه A ، ايها ، ديه . v. *To go, depart.* — عزم راه كردن ، ذاهب شدن ، روان بودن ، رفتن . — *To away with, or take away,* رفع ، رفع كردن ، بردن . v. *To carry off,* also *to bear, suffer.* — *To be away,* غايب شدن ، غير حاضر بودن . — *To drive away,* طرد ، راندن ، بر طرف كردن ، انداختن ، كردن . — *To throw away,* انداختن . *To get away* (*escape*), زحوق كردن ، پاي گرفتن ، سلامت شدن . v. *To withdraw, fly.* — *To fall or pine away,* پژمرده ، لاغر شدن ، ضعيف گرديدن ، بودن . — (*to apostatize*), مرتد ، ارتداد كردن ، شدن . *To send away,* ارسال كردن ، فرستادن . *To stand away,* واماندن . — *To hie away,* سرعت ، شتافتن ، بشتاب رفتن . v. *To make haste.* — *I cannot away with,* مرا هرگز پسند نمي ايد ، نمودن .

AWE, بيم ، هراس ، سهم A ، ترس ، خوف A ، هيبت A ، رعايت A ، تكريم A ، آزرم ، وهم ، باك ، وحشت A ، پروا . احترازه A ، اعتبار A ، التفات A ، احترام A ، عبودت A . v. *Reverence, fear, dread, respect.*

To awe, حرمت دادن ، هيبت دادن ، هراسيدن ، ترسانيدن . شوريده كردن ، هراس دادن ، منع ساختن . ضبط كردن . v. *To terrify, check.* — *To stand in awe,* آزرم ، هيبت داشتن ، داشتن . تكريم نمودن . v. *To revere.*

Awed, هيبت زده ، ترسانيده .

An awe-band. v. *Check.*

Awful, امروغ ، مخوف A ، ترسناك ، هولناك ، هيبتوار ، مكرم A ، كريم A ، محترم A ، سهمناك ، هايل A ، سهمگين . v. *Horrible, dreadful, terrible, venerable.*

Awfully, با حرمت ، مخوفاً A ، هيبتوارانه .

Awfulness, وحشت A ، كراهت A ، نفرت A ، هيبت واري ، وزغ A ، فراشا ، تخاشي A . v. *Horror, solemnity.*

AWHILE, هنيةً A ، ملوةً A ، من الدهر A ، يك زمان ، مدتي . v. *Some time.*

AWKWARD (*foolish*), بي ، بيهوده ، نا قابل ، نا شناس — مهمل A ، بيمعني ، نا مناسب ، مناسبت . — (*inelegant*), بي نزاكت ، عدم لطافت ، نا موزون ، غير مقبول ، نا لطيف . — (*unhandy*), بي وقوف ، نا ساز ، نا اهنگ . — (*perverse*), ميشوم A ، فاسد A . v. Also *Unpolite, clumsy.*

Awkwardly, بي وقوفانه ، مهملاً A ، عدم لطفانه .

Awkwardness, نا ، بي قابليت ، بي لطف ، نا مناسبت ، بي سازي ، فساد A ، بي استعداد ، موزوني . v. *Inelegance.*

An AWL, دزينه ، رفش A ، مخصف A ، مخرز A ، درفش ، تلا ، تيغ . v. *Bodkin.*

AWLESS, بي حرمت ، بي هيبت ، بي باك ، بي پروا ، بي رعايت ، بي تكريم ، عدم التفات . v. *Awe, irreverent, undignified.*

An AWN (*beard of corn*), كنه ، داسه ، اخكل ، موي خوشه ، تيغ خوشه جو .

An AWNING, تجارت A ، كلت A ، سايبان ، شاميانه ، خدر A ، (plur. خدور) ، حجاب A ، جل A . v. *Canopy.*

Awoke, the preterite of *awake.*

To set A-WORK, عمل دادن ، كار فرمودن . v. *To employ.*

A-working, مكد A ، كارگر ، كاركنان . v. *Labouring, working.*

AWRY, معوج A ، نا درست ، نا هموار ، ناراست ، كج ، غير مسوي A ، اعوج A ، ملتوي A . v. *Crooked, distorted, oblique, askance, uneven, perverse..*

An AXE, كننده ، فاس A ، كشتره ، برنت A ، تيشه ، تربر ، مكتل A ، سكز ، تش A ، كرتيم A ، كرزن A . *A battle axe, pole-axe,* ناجخ ، تورزين A or تورزي A ، تور ، بخت ، تبر ، خشت . *A pick axe,* كلند ، كلندره ، كلندر .

AXILLARY, ابط الاكتساب .

An AXIOM, قاعده A . (*evident proposition*), قضية مطلت ظاهر ، مقدمة معلوم بنفسه A ، اشكاره .

An AXIS, *axle, axle-tree,* پست ، چرخه تير ، محور A ، قطب A ، چوب عرابه ، تير عرابه ، مرود A ، قعو A . v. *Pole.*

AY, اجل A ، نعم A ، فرضا A ، آري ، بله ، بلي ، فيها و نعم A ، بس . v. *Yes.*

The AZIMUTH, السمت A .

AZURE, كبودي ، ازرق ، آسماني ، لاجوردي ، سماوي A ، نيلگون ، ماهي ، آبي ، نيل فام ، نيل اندود ، نيلي . v. *Blue, cerulean.*—*The azure vault of heaven,* نيلگون خرگاه .

B ب

BAAL (*the idol*), بعل A.

To BABBLE, مکثیر کردن ، برگوی شدن ، دمدمه و زمزمه ، ساختن ، سگالیدن ، سگالش کردن ، ابقاق شدن . v. *To chatter, prate, prattle, talk idly,*

Babble, babbling, بسگوی ، کثرت کلام ، قیل و قال ، گفت و گوی . v. *Loquacity, garrulity, prattle.*

A babbler, فلتي A ، بسگوی ، پرگوي A ، کنکانت . v. *Prater.*

A BABE. v. *Infant, child.*

Babery (*childrens play-things*), لعبتيان A ، دوحه .

Babish. v. *Childish.*

A baby (*doll*), لعبت A ، لعبتان A ، دوحه . v. also *babe, child, infant.*

A BABOON, میمون A . v. *Ape.*

BABYLON (*in Chaldea*), بابل . — *Babylon* (*in Egypt*), بابلیون . v. Vol. I. p. 148. *Babylonia,* عراق . — *A Babylonian,* بغدادي . — *A Babylonian of Egypt,* مصري .

BACCATED (*set with pearls*), با دُرّ مزین . — (*having berries*), دانه دار .

BACCHANALIAN, مستانه ، مست مدام ، مسکور A . v. *Drunken.* — *A Bacchanalian,* بکري . v. *Drunkard.*

BACCHUS, باخوس ، جم .

BACCIFEROUS, دانه بر .

A BACHELOR (*unmarried man*), تاکدخدا ، ارمل A ، عزب A ، مجرّد A ، بکار A . *Bachelorship,* ناکدخداي ، مجرّدي ، بکري ، تجرّد A . v. *Celibacy.*

The BACK, پشت ، ظهر A ، صلب A ، عمود البطن A ، مطا A ، ابهر A ، قتب A ، کول ، نوطه A ، بریسغ A ، دبره A ، آزر . *The back of a horse ass, &c.* سما A ، سغري ، ساغري . *The back of a sword, knife, &c.* کلّ A ، سیلان A . *A back tooth,* پشکر ، طاحنت A . *The back of the hand,* پشت دست ، ظهر الکف A . *The back of the head or neck,* پس گردن . *Strong in the back,* مظهّر A ، معقود A . *The vertebræ or joints of the back bone,* شرخوب A ، مسبا A ، خرز الظّهر A . *Crook-backed,* کوز پشت ، مازه ، ستور A ، قوسا A ، اقوس A ، اقطن A ، بزا A ، چنک پشت ، پشت ادنا A . *Galled on the back,* عقر A ، معتقر A . *Broken-backed,* مفسو A . *A back burden,* کوکولر . *Turned on the back,* کفسته . *Sleeping on the back,* وستان A . *A back door,* فرج A . v. *Rear, shoulders, loins.*

Back (*again*), باز ، وابس ، فرا ، وا ، دگر . v. *Backward.* — *To bring back,* باز آوردن . *To give back,* وابس دادن ، باز دادن . — *To come back,* باز آمدن . v. *To return.* — *To drive back,* باز راندن . — *To hold back,* باز داشتن . — *To go back,* باز رفتن . *To write back,* باز نوشتن ، جواب خطّ نوشتن . v. *To answer.* — *To look back or behind,* پس نگرستن *To take back,* وابس گرفتن . — *To send back,* وابس فرستادن . v. *Again.*

To back (*ride a horse*), سوار شدن . — (*break a horse*), فرس رام کردن ، اسپ ملایم نمودن . — (*to assist*), نصرت نمودن ، پشت دادن . v. *To maintain, support, justify, second.*

To backbite, غیبت گفتن ، یاد زشت نمودن ، بیغاره کردن . v. *To calumniate, slander.*

A backbiter, بهتان گوینده ، غیبت کننده .

The back-bone, استخوان پشت ، مهره پشت ، موریش ، خرز الظّهر A ، مهرهاي پشت . *The marrow of the back-bone,* مازه .

Backed (*having a back*), پشت دار . *Backed* (*assisted*), پشت داده ، نصرت کرده شده .

Backing. v. *Riding ; also assistance.*

A back friend (*enemy*), دشمن ، عدو A .

A back house, خانه من وراء A . *A back room* (*inner apartment*), سراي خاص ، درج A .

The backside (*anus, podex*), نشستگاه ، آنجیره ، سورین ، مقعد A ، کن ، کون ، است ، ست ، سته A ، سبت A ، حما A ، حذافت A ، عوت A ، عوا A ، عفاقت A ، عضرط A ، عضارطي A ، نفج A ، نباج A ، نباجت A ، نبوره A ، نباعت A ، نباخت A ، دبره A ، نخب A ، نخبت A ، نخوبت A ، مجم A ، سحما A ، سه A ، سوانت A ، ورانیت A ، ورطت A ، بن ، غذامت A ، بندودت A ، بعثط A ، بعثوط A ، ثوارثه A ، وزعث A

مقعدت A , امالعزم A , امّ سويد A , لخفت A , صفارت A , شقاح A , معشت A , مجعر A , منتجت A , منثجت A , دلبا A , طبيجت A , مخذقت A , مكوت A , خوران A , قراعت A , حزبت A , خفانت A , فنقعت A , انجيرو , فرقعت A , رمازت A , ريم.

To backslide, backslider, v. *To apostatize, apostate.*

A back or *private staircase,* درجهٔ خاص.

A backsword, شمشير , سيف A.

BACKWARD, *backwards* (*behind*), متعقّب A , پس , درپس , سپس , واز , باز , مِن ورا A , فراز , فرا , فاهم , سرنگون , سپستر. *To retire backward,* سرنگون رفتن. — *Backward* (*averse to*), معرض A , متنفر A , روگردان , دلگير. —(*negligent*), غافل A , مهمل A , متكاسل A , كاهل A. v. *Slow, tardy, dull, perverse.* — (*past*), گذشته , رفته , ماض A.

Backwardly, اكراهانه , شراً A , اعراضانه , با نفرت. v. *Unwillingly, perversely.*

Backwardness (*aversion*), كشتگي , اعراض A , استكراه A , اكراه A , تنفّر A , استنفار A , ابا A , تحاشي A. — (*slowness*), تنبلي , كاهلي.

A BACK-YARD, ابشتگاه.

BACON, كوشت خوك نمك زده وخشك كرده.

BAD, بد , ناكاره , زبون , شرير A , فاسد A , اهل فساد , شكز A , سكيز , خس , تباه , بد نفس , سي A , سوء A , تند وسخت , روش A , فرنق A , خالق A , خبيث A , زوش , زعقوق A , عمرد A , طملال A , عسلق A , شوم , تبع , دموق A , نا صواب , بي سر وسامان , باذ A , زعفوق A , دامق A , رد A , نميم A , طالح A , نا فرجام. *A bad heart,* بد دل. v. *Corrupted, depraved, wicked, villainous, ill, evil.* — *Whether good or bad,* اكر صالح و اكر طالح. — (*sick, ill*), خسته , مريض A , ضعيف A , نا خوش , بيماره , بيمار , زبون , دردمند. v. also *unfortunate, unwholesome, hurtful.*

Bad, bade, preterite of *bid.*

A BADGE, نشان , شعار A , علامت A. v. *Mark, token.*

A BADGER (*animal*), شغور A , اشغار A or اشغاره A , فنكث , وادم , قياوار , شغره , شغار A , شغاره A , سياد , عناق الارض A , عنجل A (pl. عناجيل), عنقط A. (*a corn merchant*), غله فروش.

BADLY, ببدي , (*wickedly*), شراً A , فنا , كم , منافقانه. (*difficultly*), كرها A , على كره A. (*sickly*), دلماندانه , دلبستانه , درخسته حال.

Badness, بدي , خرابي , زبوني , ناخوشي , شرارت A , عيب A , فساد A , خباثت A , بساج A , دعارت A , زغلجه A , زعلجه A , عربدت A , نقصان A , قباحت A. v. *Wickedness, depravity, malignity, vice, defect.*

To BAFFLE, تغويت كردن , محروم نمودن , دفع ساختن , خيبت , اعجاز دادن , آشفته كردن , آشفتن , حيرت دادن , كاليدن , اشفتن , ساختن. *To be baffled,* اشفته حال شدن , شوليدن. v. *To elude, confound, disconcert, vex, oppress, defeat.*

Baffled, اعجاز ساخته.

A BAG, خريطه A , كيسه or كيس (*a purse*), جوال or غرايو (pl. غرايو) , غراره A , غرار A , جوالق A , جشير A , جوال , واردان , توروه , دهميان A , جمعدان , (*pocket*), جيب A , تعيدت A , گنجه , غنج , شاكره A , تنگ , واردن , واردين , لدّ A , باسنت A , بيضا A , پشكث , انمي A , تليسه A , لبيد A , كندوج , كندو , كرز A , كرشمت A , كوبين , گوال , شبرار , شيراد , رغب A , وطيت A , وايحت A , وليچه , فنيقت A , غيشه , ميدع A , زكيبت A , شظيظ A , شلاّق A , كرزت A , قناعس A , مبار , مقلد A , حفص A , تنبه , تكيسه. *Bags,* *Saddle-bags,* سفيجان , دعلج A , اكمت A. *A clothes-bag,* جامه دان , انبان. *A bag of musk,* نافه , نافجت A. *A traveller's bag,* خرج. *A taylor's bag for needles,* تل. v. *Sack, pouch, pocket, purse, wallet.*

To bag, در جوال نهادن. (*to be inflated*), ورم شدن.

Bagatelle. v. *Trifle.*

BAGGAGE, رخت , اثاله A , سامان , اسباب A , اثواب A , باربغه A , شراشر A , شرشره A , صلخف A , سواد A , اثقال A , بارخانه. *Military baggage,* رخت جنگ. *Travelling baggage,* اسباب سفر. *Bag and baggage,* اسباب واثواب.

A BAGNIO (*hot bath*), حمام A , تابخانه , گرمابه. (*brothel*), تلاّكث A. — *A bagnio boy,* خرابات A , بابل خانه.

A BAGPIPE, نيشه.

A bagpiper, نيشه باز.

BAIL (*bondsman*), ضامن A , كفيل A , حميل A , ضمين A. (*security*), ضامني , ممندار , صبير A , زعيم A , پابند.

پابندي , كفالت A , متكفّل A , ضمن A , تكفّل A . *Bail for appearance,* حاضر ضامني , كفالت بالنفس A . *Bail for the debt,* مال ضامني , كفالت بالمال A . v. *Surety, sponsor.*

To give or become bail, ضامني دادن , ضامن شدن , كفالت دادن , كفيل شدن , متكفّل بودن , پايندني كردن . *To take bail,* كفالت گرفتن , ضمن پذيرفتن , تعهّد اخذ كردن .

Bailable, لايق كفالت , واجب الضمن A .

A BAILIFF (*officer employed to cite before a judge*), محضر A , سرهنگ , چاوش . v. *Officer, lictor.* — (*a steward*), وكيل , خرج بردار . — (*chief of a village*), سردار ده .

BAIT (*meat or food*), قوت A , طعمه A , طعام A , غذا A , ماكول A , ماكلت A , اكل A , اكيلت A . (*allurement*), طعمه A , دانه , شست , جذب A , بنگ , چينه (or چنه).
v. *Snare.*

To bait (to ensnare), چينه , جذب كردن , دانه نهادن . *To bait (at an inn),* مسافر شدن , نزول كردن . — *To bait (provoke with reproaches),* ازار كردن , حلول ساختن , شتوم كنتن , دشنام نمودن . *To bait with dogs,* با سگان حمله كردن .

A baiting place (inn, stage, &c.), مثابت A , منزل A , محل A . (*amphitheatre for baiting wild beasts*), ميدان A , معركه A .

To BAKE (*bread*), طبخ كردن , نان پختن , درتنور پختن , شبين كردن , غنجه ساختن , اشردن . *Baking (subs.),* نان پختگي , طبخ A . — (*to harden in the fire*), درآتش پختن , سخت كردن . *To bake or be baked,* پخته شدن , پختن .

A bake-house, تنور خانه , مخبزت A , مطحنت A .

A baker, مخمّر A , خبّاز A , نانبا , نانيا , نان وا , نان پز , چوبه , ناو , چوب نان , موحق A . *A baker's rolling pin,* شكار اهنچ , نان چين . *A baker's peel,* شوبج , وردان . *A cloth at the end of a pole with which bakers clean their ovens,* بارديچ , كمسو . *A baker's kneading-board,* تخته نان . *A baker's kneading-trough,* لكا , ناوه , ناوژد . v. *To knead.*

A BALANCE (*scales*), ترازو , ميزان A , قبان A , منّ A , صنجت A , منا A , قسط A , قسطاس Ar , قذاف A . *The scale or bason of a balance,* طاس ترازو , ساق ميزان . *The tongue of the balance,* لسان ميزان , پلمه , ترازودان . *The handle or eye of the balance in which the tongue vibrates,* دل ترازو , عين ميزان A , منجم A . *The beam of the balance,* چوب ترازو , شاهين . *A troy balance,* اصطور A , اصطرد A . (*equilibrium*), برسنگ , بزو , عدل A , معادلت A . — (*comparison*), تشبيه A , تمثيل A . *A balance of accounts,* تمثيل حساب . *A balance of debt, &c.* حساب باقي , تلاوت باقي .

To balance (weigh), وزن كردن , ميزانه ساختن , سنجتن , تذبذب . v. *To counterpoise.* — (*to hesitate*), ترطيل نمودن , كردن , شبهت نمودن . v. *To fluctuate, consider.* — *To balance accounts,* حساب كردن , تمثيل حساب . v. *To regulate, adjust.*

A balancer, وزن كننده , ميزانه گر .

A BALCONY, شاهنشين , شهنشين , طاق A , سرطاق , شرفه A , بالاخانه , كاخ , اشكوب .

BALD, كل , اصلع A , دغ , دغ سر , اسفار A , قوبل , تويل , كومه , اصلح A , اجرد A , امعط A , املس A , جرد A , دلاص A , زدنول A , ملسي A , مملّس A , طلس A , مجلي A . *To make bald,* كل كردن , اصلع كردن . *To be bald,* دغ سر شدن . (*inelegant*), بي نزاكت . v. *Unadorned, undignified.*

Baldness, كلي , صلع A , شرص A , زهل A , تويل , جلح A , جرد A , نزعت A , نزعا A , ملح A , سقعت A , قرعت A , اسفار A .

A BALE, بسته , تنگ , پرونده , بار , تنگبار , پستوار , رزمت (pl. رزم), علاوت A . v. *Bundle, package, load, sorrow.* — *A bale of linen,* طوي . — *A bale of silk,* كز .

To bale (bundle up), بسته كردن , تنگ كردن . — (*to throw out water from a ship*), آب از اندرون جهاز بيرون كردن , آب از اندرون جهاز بالا كشيدن .

BALEFUL (*sorrowful*), غمگين , غمناك , ملول A , دلتنگ . v. *Sad, afflicted.* — (*mischievous*), بد انديش , شرير A . v. *Malignant.*

Balefully, باغم , ملولاً A , بد انديشانه , شريراً A .

A BALISTA, بلكن , انداز , منجنيق A , زنبرك . *The sting of a balista,* عين , بلخم .

To BALK, محروم كردن , بي بهره كردن , تعوير نمودن , حزم ساختن . v. *To disappoint, frustrate.* — *Balked,* محروم A . *To be balked,* محروم شدن , بي بهره شدن .

A BALL, كو , كوي . v. *Sphere, globe.* — *A ball or bullet, (for fire-arms, cross-bows, &c.),* گله , گوله , كره , گروهه , قوبه , برقيل A , غرباسنگ , جلّه , غالوك , (also a

play-ball), A قلاعت . — *A cannon ball,* تیرِ طوپ . *A musket ball,* تیرِ بندوق . *The eye-ball,* A حدقت , مردمِ چشم , انکورک , بوبو , انسان العین A , مردمک , چشم , گوله , چشملن , حندر . v. *Eye, pupil.* *A snow-ball,* برف , برف کوله .

A BALL (*balette, dance*), A رقص , خروس , زفن A , رقاصي , عرقصه A , خنج , طرب A , کسروز , فغند , فنزج , سماع A , خورز , نمشبند . v. *Dance.* *A Ballad,* غنا . v. *Air, song.*

BALLAST, صبره A , نیلام .

To ballast, صبره نهادن , نیلام دادن .

A BALOON (*large ball*), گوي .

BALM (*balsam*), A بلسان , خنجیده . (*the herb*), بادرنگ , بادرنجویه , بادرنگبو . *Amaranth, mint.* — *The balm-tree,* بلسان .

Balmy (*soothing*), A ملاینت , A تلیین , نرم . v. *To assuage, mitigate.* — (*odoriferous*), مشموم A , بویا , بویان . — (*like balm*), بلسان آسا . — (*producing* or *diffusing balm*), معطر A , بادرنگبو انگیز .

BALSAM, بلسان A , روغنِ بلسان . v. *Unguent, gum.*

Balsamic, بلساني . v. *Balmy, unctuous, mitigating.*

A BAMBOO, نيِ هندي , خیزران , خیزرور .

To bamboozle. v. *To confound, deceive.*

A BAN (*edict*), A حکم , فرمان , A امر . v. *Decree.* — (*a curse*), A لعن , A لعنت . v. *Imprecation, interdiction.*

To ban, لعن کردن .

A BAND (*tie*), A بند , عقد A , پیوند , قید A , اسار A , کتیب A , کتاف A , وله A , نکل A , رابطه A , اشکل A , غلّ A , حبوت A , حبل A , صفد A , قلّ A . v. *Bandage, chain.* — (*union*), A اتحاد , وحدت A , اتفاق A . v. *Connexion.* — (*a company of people, &c.*), A خیل , طایفت A , طحون A , کتیبت A , بلوک A , گروه , جوق A , فوج A , رباط A , ابالت A , بوش AP , جریده , جیل , جیل A , کردوس A or کردوسه A , رعلت A , عصابت A . *Bands* (*troops*), A خیول , افواج A , رجال A , صفوف A . *In bands,* بلوک بلوک , گروه گروه , جوق جوق , فوج فوج . v. *Squadrons, companies.* — *The band of a book,* A سحا . *A swaddling-band,* A قماط . *A head-band* or *hair-band,* سربند , کلنج A , سیه , پیشاني بند , پنجه بند , عصابت A , کیسو بند . v. *Fillet.* — *A neck-band,* گریبان . v. *Collar.*

To band, بستن , اتفاق کردن . v. *To bind, unite.*

A BANDAGE, A رفاده , بند , بستگي , طلي A (pl. طلیان). — *A bandage for a wound,* عصابتِ زخم , پارهِ بند . *A bandage for a broken bone,* استخوان بند , جبیره , نیام . *A bandage for trussing a woman's breasts,* سماخچه , بارنگ . v. *Band.*

BANDIT, *banditto,* رهزن , قاطع الطّریق A . v. *Robber.* — *Banditti,* رهزنان , طایفهٔ دزدان , قطع A , قطاع A , لصاص A , لصوص A , لصوز A , لطات A , قطاع الطّریق A , قغش A , اشقیا A , زقل A .

A BANDROL (*banneral*), A رایت , خالي A , علم A , ازنخ . v. *Banner, flag, streamer.*

To bandy, v. *To toss about, agitate, contend.*

BANDY-LEGGED, A عصلج .

BANE (*poison*), زهر , سم A , شرنگ . v. also *venom.* — (*ruin*), A خراب , انهدام A , تباه A . — *dition.*

To bane (*poison*), زهر دادن .

Baneful (*poisonous*), زهردار , پرِ زهر , سمّ آلود , سامّ A . — (*destructive*), A هالک , مهلک A , سمان A , سامت A , رمدید A , رمدد A . v. *Noxious.*

Banefulness, زهرناکي , سمّ داري , تباهي , خرابت A .

Banewort, انگورِ سگ . — *Ratsbane,* A سمّ الفار . — (*arsenick*), زرنیخ . — *Wolfsbane, dogsbane,* A خانق الذّیب , خانق النّمر A , اندرجست .

A BANG, A لطمه , ضرب A .

To bang, زد نمودن , کوفتن , زدن , ضرب کردن . v. *To strike, beat, thump.*

To BANISH, نفي بلد کردن , طرد ساختن , بدر کردن , اخراجِ بلد ساختن , بدر کردن , شهر بدر راندن , راندن , جلاي وطن کردن . *To be banished,* رانده شدن , سرداس , ترکِ وطن نفي بودن .

Banished, رانده . *Banished men,* راندگان .

A banisher, نفي بلد کننده .

Banishment, A طرد , نفي A , جلا A , اخراجِ بلد .

A BANK (*of a river, sea, &c.*), لب , کناره دریا , کنار , شاطي A , شطوه , سیف A , ساحل A , یالوه دریا , دریا , خلیج A , (اطرار .plur) طرّة A ; (اطراف .plur) طرف A , ارغاب A , شطّ A , شطء A , لجور A , شفّ A , عبر A , عدان A , جدّ A , ارس A , مکلاّ A , سوح A , شرط A . *The two banks of a river*, A خافتان . *Shore, coast, side, margin.* — (*a dam*), حاجر A , آب بندي , خوراب , بندروغ , پشته , بند , ورغ . v. مسنّات A , کندد , تنها A , عرم A , قشوت A , ربوت A , ربو A , تودة , *Mound, dike.*—(*a tumulus or heap*), کوه , جعف A , نبجت A . v. *Heap.* — (*a place where money is laid up to be called for occasionally*), صرّاف خانه , دکان صرّاف .

To bank (*inclose with banks*), گندو کردن , بندروغ ساختن . (*to put money in a bank*), نقد در صرّاف خانه نهادن . *A bank bill*, مقته , هندوي H , خطّ صرّاف .

A banker, دنزگاه دار , (صيارف .plur) صيرف A , صرّاف , نقاد A , کسه دار , زرشناس , قسطار A . *A banker's counter*, دستگاه .

A BANKRUPT, متلف A , مفلس A , نادار .

Bankrupt, شکسته , بي نوا , نادار , پریشان , مفلس . *To become bankrupt*, افلاس شدن . *To make bankrupt*, مفلس کردن . v. *To ruin.*

Bankruptcy, مفلسي , شکسته حال , افلاس A , ناداري , پریشاني .

A BANNER, لوا A , آزنغ , خالي , رایت A , علم A , نشان , مورق A , موخ , سبب A , علامت A , عجوزه A , درفش , غايت A , خول A , ازيع A , نبيل A , امّ الرمح A , امّ الجيش A , آخترکاویان , آختر , بيراق , بند A , عنترت A , عقاب A , سامه , سومه . v. *Colours, ensign, flag, standard.*

A banneret, بهادر , ميرلوا , ميرعلم , بيراقدار , علم بردار . v. *Knight.*

Bannian. v. *Nightgown.*

A BANQUET, مجلس A , بزم , مهماني , ضيافت A , مهماني عروس , سور A . *A marriage banquet*, ميزد , ميزباني , وليمة A , عروسي . *A private banquet*, مهماني خاص . *A public banquet*, مهماني عام . *A royal banquet*, مجلس پادشاهانه , مجلس , مهمانسرا , ضيافت گاه . *A banqueting-house*, شيلان . *To banquet* (*live deliciously*), عيش , دار الضّيافت A , خانه . *To give a banquet*, مهماني دادن , وعشرت کردن . *A banqueter* (*the master of a banquet*), ضيافت , صاحب ضيافت , مهماني دهنده , دادن .

A BANTER, تسخر A , خنبک , خنده , خنديش , مزه , فسوس , افسوس , لابه , خنه , استهزا A , انيسان . v. *Irony, ridicule, jest, satire.*

To banter, استهزا , خنه زدن , خنديش کردن , مزه کردن , خنديدن , افسوس دادن , نمودن .

A banterer, مسخره A , بهلول A , افسوس دهنده , مزه کننده , مضرط A , مزخلب A , ساخر A .

A BANTLING (*little child*), A پسرک , بچه , عشاق A . v. *Infant.*

BAPTISM, شستگي , صبغت A , صبغ A , معمودية A , غصل A .

Baptismal, صبغت پيوند , معموديني . *A baptismal font*, شستگاه .

A baptist (*baptiser*), A معمد . (*the person baptized*), معموداني . *St. John the Baptist*, A يحيا , المصور A , السيد A .

To baptize, شستن , غصل کردن , صبغ نمودن , تعميد کردن , شويندگي کردن . *To be baptized*, تعمد شدن , شسته بودن , متصبغ بودن .

A BAR (*of a door*), رزفين , مترس , متراس , تير پس در , قندل , بند کشه , ريزنان , زيرفين , پش در , پش , رزنين , غلق A (plur. اغلاق), قفل A , کره , پشتيبان , قدرنک , عرباض A , مزلاج A , شجار A , لزاز A , معنک A , زلاج , (اغلاق , مزلاق A . v. *Bolt.* — (*an obstacle*), منبع A , مانع A , تعرض A , ربيشت A , زجر A , سدّ , ممانعت A . v. *Impediment, delay.*—(*a lever or crow*), چوب بارکشي , A دهوق — (*A starting place for horses*), A مقبص. *Bar-shot*, گوله بند کشه , — *A gold or silver bar or ingot*, چنگال .

To bar (*a door*), زرفين , تقفل کردن , سدّ باب نمودن , نهادن . v. *To lock, bolt, fasten, shut.*—(*to obstruct*), مانع , سدّ کردن , ومعارض شدن . v. *To hinder, prevent, exclude, prohibit.*

A BARB (*horse*), سوار البربريه A , اسب مغربي .

The barb of an arrow, خار تير . *The barb of a hook*, خار , خار چنگل , شست .

A BARBACAN, برج ۰ A v. *Tower.* — (*an embrasure*), رخنهاي ديوار , كنگره ۰

A BARBARIAN (*foreigner*), اعجم A , اعجمي , تركي , (*cruel man*), — غريب A ۰ مرد بيادب , مرد ظال , مرد بي رحم , (*rustick*), — Barbarians (*foreigners*), — خويرات A , روستا زاده , رقاب المزابن A — . *A native of Barbary*, البربر A .

Barbarian. v. *Barbarous, foreign.*

Barbaric, غريب A , مغرب A . v. *Foreign, exotic, far-fetched.*

Barbarism, barbarousness (*in speech*), غلط A , عجمت A , نا داني , — (*ignorance*), لحن A , تخلخانيت A , كدانت A , جهالت A , جهل A , نا شناسي , ردا A , نعامت A — . *Gross barbarism*, جهل مركب . *Notorious barbarism*, غلط مشهور , (*barbarity, cruelty*), ظلم A , بي مروتي , عدم رحمت , صبعيت A , مظلمت A . v. *Inhumanity, incivility.*

Barbarous (*language*), اعجم A , عورا A , مغلطه A , مغلاط A , بي , نا شناس , نا دان , — (*ignorant, rude*), الكن A , عجمي , بي رحم , (*cruel*) — . غتثرة , غشره A , جاهل A , تركي , ادب , عفريت A , بي شفقت , دل ازار , ظلمكار , ظالم A , عدم امان , (*foreign*), غريب A , مغرب A , اجنب A .

Barbarously (*speaking*), با غلط , طبقاً A — . (*rudely*), بي محابا , ظالمانه , — (*cruelly*), تركيه , بي ادبانه , جهلانه .

BARBARY (*in Africa*), بربريه A , الجزاير A , جزاير A , مغرب A .

BARBED (*bearded*), خاردار , ريشدار . *A barbed arrow*, تير خار , چيني , تير خار دار . *A barbed hook*, چنگال خار دار , چنگال خار چيني .

A BARBER, حجام A , موي ستر , بربر سر , بربر , موتراش , حاجم A , مالش گر , مزين A , حلاق A , دلاك , سرتراش .

A barber's shop, بربرخانه , دوكان حجام .

A BARBITON (*musical instrument*), ششتا , بربط .

A BARD, شاعر A . v. *Poet.*

BARE (*naked*), نا پوشيده , رت , عريان A , برهنه , جردت A , ملسا or ملسي A , مجرد A , اجرد A , املس A , معرا or معري A , عاري A , شمامه A , شما . v. *Uncovered, barren.* — (*simple*), ساده , بي زينه . v. *Plain, unadorned.* — (*worn*), سوده , ماليده , مسحوق A — . (*only*), فقد A , v. *Mere.* — (*lean*), لاغر , عجفا .

To bare (*strip*), مجرد نمودن , املاس ساختن , برهنه كردن .

Bare-bone (*lean*), لاغر A , نحيف A , عجفا A .

Bare-faced (*impudent*), گستاخ , بي شرم , شوخ چشم . v. *Shameless.* — (*unmasked*), اشكار , روي واز , بي روي بند . v. *Unveiled.*

Barefacedly (*openly*), پيدا , اشكاره — . (*shamelessly*), بيشرمانه .

Barefacedness, جسارت A , بي شرمي .

Barefoot, حفاة A , حفوت A , برهنه , برهنه پاي , محتفي , وقيع . v. وطب A .

Bareheaded, سروا , برهنه سر .

Barely (*poorly*), مهلا A , فقيرانه , برهنانه , اجرداً A . v. *Nakedly.* — (*only*), مجرد A , همان . v. *Scarcely, hardly.*

Bareness, عجف A , لاغري , فقيري , تجرد A , برهنگي . v. *Nakedness, poverty, leanness, shabbiness.*

A BARGAIN, (*agreement*), عهد A , قول A , قرارة , وعدة A , عهد و پيمان , ميثاق A , اقرارة , شرط A , عقد A , پيمان , اسر A , وعدة A , وثيقت A , معاهدت A , تعهد A , اتفاق A , عهد و قرار , وظيفت A , فيمان A , بازار , وسرة A . v. *Contract, paction.* — *Bargains*, شروط A , شرايط A , عهود A , مواثيق A . *A bargain* (*I am content*), خشنودام . *A bargain* (*cheap purchase*), كمبيا .

To bargain, شرط ساختن , عهد نمودن , بازار كردن .

A bargainer, عهد كننده .

A BARGE, زورق , زنبر , سفينه , كشتي .

A bargeman, ملاح A .

BARK (*of a tree*), پوست درخت , قشرت A , قشرة A , پوست شجرة . قشر درخت , مازة , هبايت A , باشين . (*boat*), سفينه . v. *Barge, ship.* — جلد درخت

To bark (*peel*), قشر , كندن , مسلوخ كردن , پوست كندن , *To bark* (*as a dog*), عوا كردن , عف عف كردن . برگرفتن , لغو ساختن , لاندن , گوليدن , درميدن , نابح شدن , نبح كردن , وهوهت زدن , وقوقت كردن .

Barked, bark-bared (*stript*), كنده .

A BARKER (*stripper*), پوست كننده — . (*as a dog, &c.*), نبح كننده , نابح A , نباح A , نوكفار .

Barking, subst. (stripping), قشر كندن . — *(as a dog),* عوت A , غواء A , لغوه A , وهوهت A , نبح A , صوت الكلب A , تعويه A , معتوي A .

BARLEY, جو , شعيره A , سلت A , كشك A , كشكك , شعيرت A . *Barley* — *A barley-corn,* جوي , قفيم A . *Barley water or broth,* جوآب , جوين , حمره A , كشك A , خاله بيني , بربوره A , كشكك A .

A BARN, انبار , مخزن A , خرمن , خرمن گاه , بيدر A , خورزي , نهانخانه , نهاندان , تپنگو , تپنگه , گنجينه , خزينه A , خورزينه , شونه A , مقلدت A , دأيس A . v. *Granary, magazine.*—*A heap of grain in a barn,* تينوس .

A BARON, بگ , بگزاده , زعيم A , مرزا , ميرزا .

BARRACKS, خانه سپاهي .

A BARREL, برميل , دن A or دن , دان , جرة A . *A barrel of wine,* خمرة A , جرة شراب . — *(A cylinder),* اسطوانه , برنج , ارغاد A , لوغ , كيغره A , مسلفت A .

To barrel, در برميل نهادن .

BARREN, عقيم A , عقير A , عاقر A , بي بر , قصير A , غير مثمر , اسيف A , مجدب A , جدوب A , استرنگ , معطلت A , ممحل A , ممحال A , نا منبت , هامد A , ودما A , كاحط A , كنود A , اشهب A , ازم A , محول A , ماحل A , رمشا A , تنگ , بالج A , جرزه A , جموش A , شحاح A . *A barren woman,* مرات عاقر , زن عقيمه , ستروان , سترون , سال قحط , سلاغ , سترنگ , زن قصيرت . *A barren season,* جحد A , متلف A , كلحي or كلح A , جحجرت A , قحط سال , قاشور A , قشرت A , ضبع A , حصا A , حمرا A , جرز A , مليح A , هلكون A , شوري بوم , قاشورت A . *Barren ground,* مليح A , سبروت A , رنقا A , سنه A . *Partly barren, partly fruitful,* — *(dull),* احمق A , بيبودد , مقها A , مخرنبح A , ابنع A , بقعا A , فدم . v. *Stupid, insipid.*

Barrenly, عقيرانه , عقيما A , بي حاصلانه .

Barrenness, بي حاصلي , عقرت A , عقره , عقم A , ستروني , كلبت A , قحط A , جليفت A , جدب A , عقيمي , عقارت A . *Barrenness of a woman,* عقر المرات A , حطمه A , تغب A , قصيري زن , عقيمي زن .

A BARRICADE, *barricado,* سد A , چنبه , بنيان , منبص A . v. *Bar, fortification.*

To barricade, منبص كردن . v. *To stop up, obstruct, bar.*

A BARRIER, دربند , ميتا , سد A , حد A , حدود A , سرحد . v. *Confines, boundary.* — *(mound),* بندروغ . v. *Bar, barricade, fortification, obstruction.*

BARTER, معاوضه A , مبادله A , تجارت A , متجر A , رنجبري , بازار . v. *Merchandize.*

To barter, تجارت كردن , مبادله كردن , معاوضه كردن .

A barterer, معاوض A , مبادل A , بازارگان . v. *Merchant.*

BASE *(low, mean),* پايين , كمين , دني , كمينه وفرومايه , فنا A , بد نژاد , بي اصل , نامرد , ناكس , دون , افگنده , حقير A , نا جنس , كالك , ذليل A , خور , خوار , قبيح , كاهل A , تنبل , لتنبر , روسهه , بي بها , رذل A , بي اعتبار , فراغ A , افرخت A , (فرخ .plur , افرخ) *fem.* فرخت , فرخ A , فروخ A , فرخان A , سفله A , سفلي A . v. *Vile, mean, shameful, cowardly, worthless, illiberal, low-born.*—*Base-born,* حرامزاده , ولد زنا , غرزاد . v. *Bastard.* — *Base money,* ماغ A P , زيوف A , نثاره A , پستوك or ستوق , سته , قلب A , جزم , دون همت , فرومايه . — *Base minded,* نبهرج , نبهرة A . *Pusillanimous.* — *The base court (of a house),* حولي A , درگاه , بارگا , توشمان , ابشتگاد . v. *Court-yard.* — *Base (bottom),* بنياد , پايه . v. *Basis, foundation.* — *The base in music,* بم A P , نرم , ابم . v. *Bass.* — *The base of a column,* پايه ستون , بون ستون , قاعدت عمود . — *To make base or vile,* حقير كردن , فنا ساختن , قبيح نمودن .

Basely, حقيرانه , رذلا A , نامردانه , با قبح , بد دلانه .

Baseness, حقارت A , ناكسي , نامردي , سفل A , شنع A , افاف A , اف A , بد دلي , كسل A , خساست A , ذلت A , ذل A , خوري , مذلت A , قبح A , شنعت A , دونت A , دوني . v. *Meanness, vileness, cowardice, knavery.*

A BASHAW, باشا , پاشا . *The bashaw of Mousel,* پاشاي موصل .

BASHFUL, شرمنده , شرمسار , شرمناك , خجل A , مخرد A , حشم A , حيي A . v. *Modest, timorous, blushing.* — *To be bashful,* خجل شدن , شرميدن , شرم داشتن .

Bashfully, با شرم , خجلانه , خفرا A .

Bashfulness, شرمندگي , شرمساري , شرم , خجالت A , خجلت A , حيا A , خفر A , عار A . v. *Modesty, shame.*

BASIL *(sweet herb),* ريحان A , نازبو , نمبران , بادرو ,

حوك ، بورنگ ، بادروج ، بادرویه ، پادروم ، بادامتره ، طباق ، سپرم ، سپرغم ، ریحان الملک A ، شاد سپرم .

A BASILICK (*palace*), پیست ، سراي پادشاهي ، سراي ، شهریار ، قصر A ، درگاد ، برگاد .—(*a large temple or mosque*), جامع A (plur. جوامع), *The great artery of the arm*, باسلیق .

A BASILISK (*serpent*), شاد ، صلت A ، تهتها A ، انعي A ، ماران .

BASIS, بنیاد ، بن ، اساس A ، اس A ، پایه ، پاي ، مساس A ، قاعدت A (plur. قواعد) ، دستور ، مقعدت A ، رکن A ، مبني A ، کروادد ، کروارد ، عنصر A ، آخیز ، سامان ، اص ، بنلاد . v. *Base, foundation, pedestal.*

To BASK (*in the sun*), اصیغان ، فحیان نمودن ، فحا کردن ، ساختن .

A BASKET, سلت A ، سله ، غزوي A ، زنبیل ، سبد ، سپد ، کندور ، غزلدان ، طریان A ، طرنیان A ، کوار ، کوارد ، کوفه ، کانور ، کابلیج ، کلیج ، کود بین ، کوندد ، کندوخانه ، کندوري ، دیکهرگي ، ساون ، سابون ، میضانت A ، سنگور ، خنبسه A ، کنور ، کندوله ، برفندد ، دموزد ، داموز ، یکترکرد ، تنک ، سله باف ، تریان A . v. *Panier, hamper.*—*A basket-maker*, سله باف ، سپدگر ، سلت گر . *A basket-bearer*, سپد دار .

A BASON, طشت A ، طست A ، طس A ، طاس A ، آبدان ، تشت ، تست ، لئن A ، کاسه ، لگن ، طاسات A ، اجانت A. v. *Cup, dish; also pond, bay, dock.*—*A table bason*, دست شوي ، چنچپي . *A wash-hand bason*, تشت خوان . *A bason-maker*, طسگر ، طساس A . *The art of bason making*, طساست A . *The bason of a fountain*, بازان A ، حوض A ، آبگاد ، برکت A (plur. برک) . *An earthen bason*, کاسه ، سفالین . *The bason or scale of a balance*, ترازودان ، طاس ترازو ، کفت A (plur. کفف ، کفاف) ، قصعت A (plur. قصع).

BASS (*in music*), نرم ، ابم ، بم . *A bass-viol*, رباب A ، ابم A ، الابم . *A bass voice, string, or sound*, ابم A .

A BASTARD, پسندوه ، سندره ، حرامي ، ولد زنا ، حرمزاده ، ازیب A ، روسپي زاده ، زنیم A ، پندره ، بیندره ، بیندر ، زادشر ، غرزاد ، حمیل A ، دعي A ، دغول A .

Bastard (*spurious*), ناپاك ، دعي A ، حرامزاده ، خشوك ، مخضرم A ، سنید A ، سند A ، منبوذ A ، نغیل A (fem. نغیلت) ، وتیحت A . v. *False, illegitimate.*

To bastard or *bastardize*, حرامزاده نمودن ، خشوك کردن ، سندره ساختن .

Bastardy, حرامزادگي .

To BASTE (*beat*), عذاب ، ضرب کردن ، کوفتن ، زدن ، شمرجه ، دوختن ، ملّ کردن —(*to stitch*), زد دادن ، ساختن ، کردن . v. *To sew.*

A BASTINADO, لحت A ، ضرب A ، حدّ A ، ضرب شلاق ، لتّ A . v. *Blow.*

To bastinado, چوب ، تازیانه دادن ، ضرب شلاق کردن ، زدن ، ضرب کردن ، لحت ساختن . *To be bastinadoed*, چوب خوردن .—*To bastinado the soles of the feet*, پایهال با چوب زدن .

A BASTION, سور A ، باسطیون ، برج A (plur. بروج) ، بارو ، متن A ، بخش . v. *Bulwark, rampart, fortification.*

A BAT (*animal*), خیوز ، خفّاش A ، شوپره ، شپّره ، شبپرد ، خفدد A ، خشّاف A ، وطواط A ، چرهاوار (or چرهاواز) ، خربنواز ، اشرف A ، عجام A ، خویوز ، طرموق A ، صحات A ، خفدود A ، کدین ، دست چوب ، لخت ، چوب ، —(*a club*), شهله ، کرتک . v. *Mallet, beetle.*—*A butter bat*, طروان A .—*A brick-bat*, خشت پارد ، اجرپارد .

To BATE (*abate*), هبوط نمودن ، کمتر آمدن ، کم شدن . v. *Diminish, remit.*

A BATH (*hot*), گرمابه ، اب گرم ، گرمایه ، تابخانه ، کدوخ ، بلّن A ، غسلخانه ، حمّام A —(*hot or cold*), گرماود ، حمیم A ، حمّت A ، ابدان ، مغسل ، شستگاه ، وشک ، مبارج A ، مهرج A ، حمیمت A (plur. حمامات ، حمیت) ، (plur. مهاریج) ، مهري ، مهرنج A . *The keeper of a bath*, حمّامي ، حمام دار .

To bathe, شستن ، غسل کردن .

Bathing (*subs.*), غسل A ، اغتسال A .—(*adj.*), شوي ، در اب سرد ، مقترّ A . *Bathing in cold water*, شوینده . *Bathing in warm water*, در آب گرم غسل کننده ، شوینده ، متحمّ A . v. *To wash, swim, soften, moisten, soak.*

BATING (*excepting*), غیر A .

A BATON, باهو ، خزران ، مردسته ، عصا A ، ابیل ، چوب . v. *Club, staff, stick, truncheon.*

BATTALIA, صفاراي ، مصاف A ، صف صف . *To draw up an army in battalia*, اهنگ ستیز ، لشکري صف بصف کردن ، نمودن .

A battalion (*corruption of the English term*), پلتن , کروه , جمع A , بند A , جند (pl. اجناد) A , بلوک , یراق , ورد A , فرقت A , صنتیت A . v. *Band, troop, body, army.* — *The colonel or commander of a battalion,* کرنیل E , سکبان T , پیشاهنگ , باشي .

To BATTEN (*make fat*), سمین کردن , فربه نمودن . — (*to become fat*), چربي گشتن , پرورده شدن .

To BATTER, محق کردن , دق ساختن . *To batter down,* بر خاک کوفتن , برزمین نهادن , بر روي زمین انداختن . v. *To beat down, wear out.*

BATTER (*paste*). عجین A .

A BATTERY, مورچه , مورچه توپخانه , دمدمه .

A BATTLE, جنگ , جنگ وجدل , کارزار , جهاد , نبرد , رزم , پیکار , وقیعت A , مقاتلت A , حرب A , محاربت A , محاربت A , قتال A , وغا A , وقعت A , واقعت A , معمعت A , نجدت A , هیج A , هیجا A , ناورد , کایوس , کواخند , فرخاش , پرخاش , غزا A , مغزي A , گیرودار , یوم A , وشک A , وعکت A , حوبت A . — *A field of battle,* میدان جنگ , نبردگاه , رزمجا , آوردگاه , حربگاه , میدان , وغا , مجال A , بولجار , بونجار . *The strength of the battle* (*an epithet*), جلادت جنگ . *Battles,* حروب A , معاربات A , مغازي A , معامع A , وقعات A , غزوات A , وقایع A . — *A battle of two, a duel,* وقیعت الاثنین A . — *To give battle,* مقابله کردن , جنگ کردن . v. *To fight, engage.* — *To excite to battle,* غولانیدن . — *A sea battle,* قتال البحر A .

Battle array, صف آرائي . v. *Battalia.*

A battle axe, تبر , تبرزین , تیشه سخت آویز , تور , فصیم A , فاس (pl. فووس , افوس) A , حدا (pl. حدارت) A , ششبر .

BATTLEMENT, فصیل A , کنگره , بارو , لشت , بدن , شرفت (pl. اشراف , شرفات) A , کاخ A , کوه . *The battlements of a castle,* فصیل قلعه , رخنهاي بارو . — *Any building with battlements,* کرخ .

A BAVIN, نبیتة A . v. *Twig, stick.*

A BAUBLE, هرزه , بازیچه . *Baubles,* ترهات A , عندیات A . v. *Trifle.* — *Baubling* (*contemptible*), نا چیز , زاژ , مبتذل A , خور , هرزه , دني A .

A BAWD (*pimp*), ترمساق , دلال A , دسفان , شاور , پژونده , دبیوب A . v. *Pander.* — *A female bawd,* دلاله A , قوادة A , وناح A . v. *Procuress.* — *To play the bawd,* دلاله شدن .

Bawdily, فحشا A . v. *Obscenely.*

Bawdiness, bawdry, bawdy, فحش A , مغلظة A .

Bawdy (adject.), فاحش A , پوچ , زشت , مردار , بي شرم , بي حیا . v. *Obscene, unchaste.*

A bawdy-house, بابل خانه , لولي خانه , سکش خانه , خرابات A . *A haunter of bawdy-houses,* خراباتي .

To BAWL, نعره زدن , آواز بلند کردن , بانگ بر زدن , فریاد ساختن , آوازیدن , شغرلیدن , غوغا دادن , شماته کردن , تندیدن , نادي زدن . v. *To clamour, exclaim, scream.*

A BAY (*of the sea*), خلیج A , خلیج دریا , حجو البحر A , شرم A , خورة A , خلجان A . v. *Gulph, frith, road, creek.* — *Bay* (*horse*), کمیت A , سرخچیره , ادبس A , مدبس A , خطلب A , (*mare*), الحم A , سرخابب , کماته A , کمته A , کمت A , جاوا A , جوون A , تیره . — *The bay-tree,* (*laurel?*), غار A , سرخم , سرخس , رنده A , دهمشت A , دهمست A . *A bay window,* شاهنشین . — *Bay-salt,* نمک سیاه , ملح A اسود .

To BAY, نبح کردن . v. *To bark* — (*to shut in*), احاطه کردن . v. *To embay.* — *To hold at bay,* بتفاوت داشتن . *To be kept at bay,* بانفاوت داشته شدن .

BAYES (*cloth*), پشمنه .

BAYONET, سنگین .

BDELLIUM (*an eastern gum*), خشل , بهش , مقل .

To BE, شدن or شودن , بودن , هستن , باشیدن , شویدن , شاویدن , هستیدن , وارشدن , بوده آمدن , کون A . *To cause to be,* هستي دادن . *Not to be,* نابود شدن . *Let it be,* شود , باد , بادا , باش , کن A . *Let it be as it may,* هرچه بادا باد .

A BEACH, دریا , کناره دریا , ساحل A (pl. سواحل) , ساحل بحر , کنارة بحر , لب دریا . v. *Shore, coast, bank.*

A BEACON, قسان , علامت A , منارت A . *A beacon on a hill,* منارت بر کوه . *A beacon in the sea,* نشان در دریا .

A BEAD, دانه , مهره , خرمهره , مورش , شبه , مخ , خرز , بسرت , خربصیصت , جاجت . v. *Necklace; bracelet; amulet.* — *A glass bead-maker,* خروه , خرزي . *A string of beads* (*a rosary*), تسبیح , قداس A , هزار .

A BEADLE, سرهنگ , شرطي , جلواز , تونور , محضر A.

A BEAGLE, سيون . v. *Hound.*

A BEAK (*of a bird*), منقار A , نوك , مرغ , پنجال , چنگل , شده , نول مرغ , شند , تك مرغ , تك , تبر , توير , مرغ , خطم A . تبغوز , تبغور A , پوز , قلفت A , منتاف A

Beaked, منقار دار , نوك دار . v. *Pointed.*

A Beaker, پياله منقاردار .

A BEAM, نير , تير , شه تير , تبژد , جايز A (pl. اجوزت , اجوزان), ميزان , دمورد , كنگر , وارغ , واغ , مزوري , ساريت A , شه تير خانه . *The main beam of a house,* قابور , فرسيب . سرشاخ , بندگير , شاه ديوار , فروار , تيرخانه *A transverse beam or joist,* فرشته خانه , مهم A , قرسب . *The upper or roof beam,* پالار خانه , پالار , پالاري . v. *Joist, rafter.* — *The beam of a balance,* شادن , چوب ترازو . *The crooked extremities of the beam of a balance,* پارد , منوال A , منول A . *The main beam of a water-mill (turned by the wheel),* ناوسار . — *A beam or ray of light,* پرتو , شعله A , رخش . *Sun-beams,* شعاع آفتاب , شمس , تيغ , زبران A , نيرت A . عين A , يندو , قرن A , زنك , اشعة , لوامع A v. *Ray.*

To beam, پرتو انداختن , درخشيدن , شعله زدن . v. *To shine.*

Beaming, beamy, پرتو انداز , شعله دار , درار , لامع A , رخشا , رخشان , درخشان , منير A , منور A . *Beaming like the sun,* آفتاب آسا رخشان .

A BEAN, باقلا A , بقلت A , بخله , باقله , لوبا , لوبيا , نول A , فولت A , فوك , ابلم A . — *A French or kidney-bean,* زن A , لحبوع A , دسمرد , دجر , حنبل . *A bean-shell,* قشرت بقلت . *Bean pods,* خرنوب A P .

To BEAR, برداشتن , سپوردن , بردن (*carry*) , زفر بردن , حامل شدن , حمل بردن . v. *To bring, convey, support.* — (*to suffer*), صبر نمودن , تحمل داشتن , محنت كشيدن , طاقت داشتن , جفا خوردن . v. *To be patient, to undergo.* — *To bear indignantly,* بيحضور شدن , آتيختن . *To bear a repulse,* محروم ماندن , دريغ پذيرفتن . *To bear a loss,* زيان كشيدن , ضرر يافتن , نقصان كردن , خسارت نمودن , واكردن , ستادن , دفع و رفع كردن . *To bear away,* صعود بردن . *To bear arms,* سلاح داشتن , ساز بركرفتن , ارتفاع ساختن . *To bear a child,* پر سلاح شدن , سيف برداشتن , پشتچيدن , وضع بار ساختن , فرزند آوردن , ولادت نمودن , توليد كردن , زاييدن , زادن , زاستن , حمل گذاشتن . *To bear fruit,* ميوه نمودن , منصب داشتن , ثمر براوردن , حمل داشتن . *To bear an office,* جاه داشتن . *To bear one's self highly or proudly,* دنه گرفتن . *To bear the expence,* خرج نمودن , مصرف كردن . *To bear company,* همراهي كردن , رفيق شدن , مرافقت ساختن . *To bear date,* تاريخ داشتن , تحريرا شدن , ارخت نويس نمودن . *To bear down,* برباد ساختن , اذيت كردن , ظلم نمودن . v. *To oppress, overturn.*—*To bear down in argument,* الزام كردن . *To bear a grudge,* كين گرفتن , غل آوردن . v. *To hate.* — *To bear in mind,* ذكر ساختن , ياد داشتن , تذكير كردن . v. *To remember.* — *To bear for a harbour,* سر جهاز بسمت منزل كردن . v. *To sail.* — *To bear a price,* رواج شدن , گران بها بودن . *To bear with,* رخصت نمودن , نازيدن . v. *To indulge, endure.*—*To bear an affection,* محبت داشتن , عاشق شدن , ميل شدن . v. *To love.* — *To bear, or stand off,* وا ماندن , واپس رفتن . v. *To keep aloof, retire.* — *To bear or lean upon,* اتكا كردن , اعتماد ساختن . — *To bear rule or sway,* سلطنت كردن , حكم نمودن , ضبط كردن , مسلط شدن . v. *To govern.* — *To bear a resemblance,* دمائل شدن , مانستن . — *To bear up against,* مقاومت كردن , مخالفت . v. *To resist.* — *To bear patiently,* صبر داشتن , نمودن . v. *To brook, endure.* — *To bear witness,* شهادت كردن , شاهد . *To bear out,* حراست كردن , حفظ نمودن , حمايت , شدن , دادن . v. *To support, protect.* — *To bear (or be situated with respect to other places),* موضوع شدن .

A BEAR, دب , خرس , هجرس A , مخنوم A . *A she-bear,* دبت A , قارت A . *The constellation of the Greater Bear,* دب اكبر , هفتورنگ مهين . *The Lesser Bear,* دب اصغر , هفتورنگ كهين .

A BEARD, ريش , محاسن A , لحيت (pl. لحي) , خط A , ذقن A , زبب A , هلوف A , نس , جرد A . v. *Whiskers, mustachoes.* — *Having a large beard.* ذو هلوف A , مكثف , كوسه , كوسنج , اهل مسلط , كوسج . *Having a thin beard,* *Having the beard of a goat,* لحيت التيس A , معنز A . *The beards of corn,* داز , خوشه , خوشاي , غوش , غرش , غرشا or غرشي . v. *Ear.*

To beard (take by the beard), ريش گرفتن .

Bearded, ريش دار , صاحب ريش , ذو لحيت A , اهل جرد , محاسن دار . (*corn.*) خوشه دار . v. *Prickly, barbed, jagged.*

Beardless, بي ريش , ششغنج , امرد A , متمرّد A , گرز , ششغنج , تازه . v. *Youthful* and خط .

A BEARER (*porter*), برنده , باربردار , دارنده , غاشیه‌دار A , حمّال A , بارکش . v. *Carrier.* — *The bearer of a letter,* قاصد A , نامه آور , خطّبر , حامل مکتوب , دارنده مکتوب . *The bearer of the royal commands,* دارنده فرمان عاليشان . *The bearer of these presents,* حامل ورقت . *A bearer at funerals,* مزارجي , مقبرجي , موتا بردار , مردگان بارکش . *A standard-bearer,* علم بردار , رايت بر . N. B. *The bearer of any thing is generally expressed in composition by* بردار .

Bearing (*burdens*), باربرداري , بارکشي , وزر A , زبي . — (*situation of one place in respect to another*), موضع A , وضعت A , ازا A , محل A . — (*suffering*), صبور A , بردبار . — (*behaviour*), جمبش , حرکت A , وضع A .

A BEAST, حيوان A (pl. حيوانات), بهيمت A (pl. بهايم), چارپاي , چرند , چرنده , جانوار , جانور , ستور . v. *Quadruped, animal.* — *A wild beast,* وشي , وحش A (pl. وحوش), حيوان بيابان , سبع A (plur. سباع), شيرزه . *The claw of a wild beast,* جنگ . *Wild beasts for the chase,* شکار , نخچير , طوارف A . — *A beast* (*brutal man*), تعدي اهل . *Beasts,* دواب A . v. *Cattle.*

Beastliness, حيوانيت A , وحشت A , سبعيت A , درشتي . v. *Fierceness, brutality.* — (*lewdness*), فحش A , عفريت A , شهوت A , فسق A , اغتلام A . — (*nastiness*), نجاست A , غلاظت A . v. *Filth, dirtiness.*

Beastly, حيوان خصلت , بهايم سيرت , وحشي , بهيم A . v. *Brutish.* — (*lascivious*), فاحش A , مردار , زشت . v. *Lewd, obscene.* — (*nasty*), نجس A , غليظ A , گنده , پليد . v. *Filthy, dirty.*

To BEAT (*strike*), زدن , ضرب کردن , مضروب نمودن , زده ساختن , کوفتن , کوبيدن , لاييدن , شلّاق زدن , بخشودن . v. *To bruise, knock, thrash.*—*To be beaten,* زده شدن , مضروب شدن , چوب خوردن , تلابيدن . *To beat* (*conquer*), فتح کردن , غالب شدن , مغلوب ساختن , ظفر يافتن , استيلا کردن , قهر نمودن . v. *To vanquish, overcome, subdue.* — *To beat* (*as the pulse*), نبضان کردن , رگ حرکت نمودن . — *To beat* or *dash against,* مصادمت نمودن , بهم دگر کردن , بهم زدن . *To beat to arms,* نقاره زدن , حربي زدن , جنگ زدن . *To beat on an anvil,* برسندان کوفتن . *To beat back,* بازداشتن , رفع کردن , دفع ساختن . v. *To repel.* — *To beat the breast,* سينه زدن . v. *To lament.* — *To beat a drum,* دبدبه زدن . — *To beat down,* هدم کردن , خراب ساختن , زمين برابر نمودن . v. *To demolish.* — *To beat down a price,* قيمت کوس کردن , بپاکاهش ساختن . — *To beat the hoof* (*to walk on foot*), پياده رفتن , پاي گرفتن . — *To beat up* (*attack suddenly*), تاخت کردن , هجوم , سير کردن , ناگاه گير کردن . *To beat up* (*as hunters for game*), آوردن , خشکاماز کردن , تفحص ساختن . — *To beat* (*mix ingredients*), اميختن , سرشتن , خلاط کردن , توخيش زدن . — (*to throb*), وجف کردن , برجستن , اليزيدن . v. *To palpitate.*

A beat, ضرب A . *A beat of the pulse,* پنيوش , خج خج . v. *Pulsation.*—*Beat of drum,* آواز طبل , دربله , دردبي .

Beaten, زده , ضرب کرده شده , مضروب A . *A beaten path,* راه راست , ذلّ الطّريق A , ممرّ ناس . v. *Path.*

A beater, زننده , ضرب کننده , ضارب A . *A gold-beater,* زرساي , تنکه زن , صفايحه ضرب کننده .

Beating (*part.*), ضرب کنان , زنان .

BEATIFIC (*happy*), سعادت مند , مبارک A , دولتمند , مسعود A . v. *Blessed.*

Beatifically, مبارکانه , با سعادت , مسعوداً A .

Beatification, beatitude, سعادت A , دولت A , دولتمندي , غفرانيت A , خلد A .

To beatify, مسعود کردن .

A BEAU, مرد نازنين .

A BEAVER, سگ آب , سگابي , سگ‌لابي , کلب ما , خز , شير خشک , شيم . v. also *Hat.*

BEAUTEOUS, *beautiful,* خوب صورت , حسين A , حسن A , صاحب جمال , جملا A , جميله A , جميل A , بشيره A , بهيج A , زهرا A *fem.* , لطيف A , ظريف A , حسنين A , ساده رو , مهوش , ماه‌پيکر , ماه‌رو , قسيم A (pl. اقسما), شوخ , نيک منظر , متشکّل A , مشکل A , مهلقا , پري پيکر , انوره A , شيظي A , غري A , رعنا A , نبيل A , زيبا , زيب , بهلول A , غيساني A , مستحسن A , مليح A , آنيق A , هنير , ماس , قهوس A , لولي , وشت , قنجه A , هبرزي A , مسبغ , شريق A , نغز , شمردل A , بهي A , افرنگ , همهر , جميل الطّلا A , مبرّج A , مهپاره (pl. مهپارگان), دزير , هزير , عيطموس A , طلّت A , ملوز A , صيّر شيّره A , حسن المتجرّد A , بي تا , برن A , ملاح A , عطلت A , مهبره A , عطموس A .

حسن الحبر والسبر A. Extremely beautiful, بهلول A. v. Handsome, lovely, graceful, pretty, charming.

Beauteously, beautifully, با جمال , در حسن حال , جميلانه .

Beautifulness, beauty, خوب صورتي , حسن A , جمال A , لطف A , لطافت A , ملاحت A , صباحت A , نزاکت A , بهجت A , نضارت A , نضرت A , نضره A , ظرافت A , طلاوت A , شکوهه , شکوه , زهرت A , زهره , بخمت A , نامت A , بها A , زيب , رونق A , فسر , هنير , غري A , زيبايي , فره , پکولک , ملح A , زهو A , فروغ , فر , رمق A , الر A , ورق A , زخرف A , رکز A , سهره A , تراز , ميسه A , دواج A . Incomparable beauty, حسن بي نظير , قسم A , نکويي , اوروند , ارودند . v. Grace, elegance, loveliness.

A beauty (lovely woman), زن نازنين , زن خوب صورت , دل , معشوقه A , صنم A , حسنا A , سرو جان , خرام , پري زاده , دل آرام , دلدار , دلنواز , دلکشا , دلخواه , کنيسه A , خريضت A , نگار خوش رفتار , طبا خيت A. — A miracle of beauty, عجيبا A . v. Beautiful.

To beautify, پيراستن , تزيين کردن . v. To adorn, decorate.

A beauty-spot, خال , شامت A , علطه A . v. Mole (on the face).

A BECAFICO, انجيرخور .

To BECALM, تسکين نمودن , ساکن کردن , فرو کردن , ترفيه ساختن , عناصير آرام کردن . v. To still, quiet.

BECAME, preterite of Become. It became, گشت , بود , شد , گرديد .

BECAUSE, ازجهت , ازبراي , براي , بنابر , زيراکه , زيرا , ازباعث . Because of that, or on that account, ازسبب , ازآن , ازآن سبب , ازآن جهت , ازبراي آن , بنابرآن , باعث , لذلک A , من اجل ذلک A , فلذلک A. Because of this, or on this account, بنابر اين , &c. لهذا A , &c. v. For, as, on account of.

To bechance, v. To befal, happen.

A BECK, beckoning, توميه A , کرشمه , ايما A , اشارت A , غمزة A , غمزه A , ايبا A , امارة A , وما A , لمزة A , کلوچ , رمزة A . v. Sign, signal, nod, wink.

To beck, beckon, ابرو زدن , رمز نمودن , اشارت کردن , تشوير ساختن , اشارة کردن .

To BECOME (fit or suit), اندرخوردن , لايق شدن , مناسب شدن , فرزام نمودن , روا بودن , زيبيدن , شايستن . — (to be or be made), شدن , گرديدن , گشتن , هستيدن , بودن , هستن , صير شدن . v. To grow.

Become, گرديده , بوده , شده .

Becoming (suitable), روا , اندرخور , لايق A , مناسب A , شايسته , فرزام . v. Elegant, graceful.

Becomingly, ظريفانه , با نزاکت , ادبانه , لايقانه . v. Elegantly.

Becomingness, شکوه , لطافت A , نزاکت A , ظرافت A , زيبايي . v. Elegance, beauty, propriety.

A BED, بستر , بستر , خفتنجا , خوابجا , خوابگاه , پلنگ , گستر , شبستان , مرقد A , منام A , فرش A , فراش A , (مهد pl. امهدت and مهاد A , کند خانه , گندانه , گستردني , خسپنجا , وثره A , وثير A , شبرم , بالين , صفه A , تخت A P. v. Couch. — The marriage bed, جلوت A , دست پيمان , جلوه گاه , منصه A . v. Chamber. — A bed of state, تخت آراسته , سرير A , مسند A . v. Throne. — A bed (or plot in a garden), چمن , رفرف A . The bed of a river, رود خانه , تخت روان , مجراي نهر , آبشخور . v. Channel. v. Litter. — To make a bed, مهد ساختن , فراش گستردن , نمط کردن . — A bed-maker, نمطي A , گستر , فراش A . — A manufacturer of beds, بستر گر , نجاد A . — To go to bed, بربستر راحت , برپلنگ بودن , بخواب رفتن . To be in bed, شدن . — Lying in bed, صاحب فراش , بستر نشين . To be brought to bed, زاييدن , ولادت نمودن , توليد کردن , قبول ساختن , بار حمل گذاشتن , وضع ساختن . To bring to bed, مامايي زنان کردن , فرزند آوردن .

A bed-chamber, خلوتسرا , مبيت A , سروقت , خوابخانه , شبستان , خفتنجا , خلوت خانه .

Bed-clothes, bedding, گستر , کواغند , کژغند , شادگونه , مجبس A , احباس A , انضاد A , شبرم , جامه خواب . v. Blanket, sheet, counterpane.

Bed-sheet, چارشف , چارشب , ردا A , چادر .

A bed-fellow, همبستر , همخوابه .

Bedrid, خسته و صاحب فراش , صاحب فراش . v. Sick.

A beadstead, چارپايي , پلنگ .

Bed-time, وقت الهجوع A , ساعت خواب .

Bed-work (easy work), کارآسان .

To BEDABBLE, *bedaggle, bedawb,* آلوده ساختن , آلودن , تر کردن , نمگین کردن . v. *To defile, wet, sprinkle, stain, bespatter.* — *To bedawb with ink,* با مرکب آلوده کردن . *To bedawb with gold,* از زر اندودن , مطلا کردن . *To bedawb a garment,* جاموار آلودن , جامه مستقذر نمودن .

Bedawbed, آلوده , مردار , ملوث A , موسخ A , مستقذر A , دمیم A .

To BEDAZZLE, جهر کردن , سدر ساختن . v. *To dazzle.*

To BEDEW, تلثیق کردن , ژولیدن , لعط نمودن .

To BEDIGHT, *bedizen,* پیراستن , آرایش کردن , زینت نمودن . v. *To adorn, dress.*

To BEDIM, کسف کردن , تکسیف نمودن . v. *To obscure, eclipse, darken.*

BEDLAM, دیوانه خانه . v. *Mad-house.*

A bedlamite, مردم دیوانه , دیونار , دیوستان . v. *Madman, demoniac.*

To bedraggle, v. *To bedaggle.*

To BEDRENCH, ازآبه پر کردن , تشریب کردن , ترطیب ساختن . v. *To drench, soak.*

To BEDROP, تقطر کردن , چکیدن , شنجیدن . v. *To drop, sprinkle.*

To BEDUNG, شوردادن , زبول کردن , عدن کردن , دمال نهادن . v. *To dung.*

To BEDUST, گردآلود کردن , غبار افشاندن , خاک افشان نمودن .

To BE-DWARF (*make little*), کوتاه کردن , خورد کردن , صغیر کردن .

A BEE, زنبور , آرو , آری , نحلت A (pl. نحل), مگس , شهد , انگ , زنبور عسل , کت , کبست , کبستو , کبته , نایب A (pl. نوب), منج , منج انگبین , کنت , کیجال , ستوره , زلة A , غلغج A , جارمه A (pl. جوارس), لوب A . v. — *A bee-hive,* شان , کندوج , کندو , عسالت , خشا , رصع , کندوج , کندوخانه , تنک عسل , کوارت A , مشاره A , مستاره A , معسلت A , قتع A , خلی A , خلیت A (pl. خلایا). *Bees-wax,* موم , شمع A , شمع عسل . — *The king (or queen) bee,* ابر A . — *A bee's sting,* نیش , ناوک آری , ابر , لداع A , ژنه , عجوزه , میبار A , ابرت زنبور , ابرت . — *A swarm of bees,* جمع زنبور عسل . — *A drone-bee,* شذام A , تلنی A , آرر . — *A gad-bee,* نعرت . — *The bee-eater (a bird),* کالسکینه , خول , زنبورخور . *A bee master,* زنبوردار .

BEEF, گاوگوشت , گوشت گاو , گوشت بقر , لحم گاو .

BEEN, شده , بوده .

BEER, جعه A , بوزه .

BEESTINGS (*first milk after birth*), لباء A or لب A , فله , آلباب A , هرس , هرش , ملبی A , دهین A , دهینده .

A BEET (*root*), سلق A , پازو , غرمج A .

BEETLE (*insect*), زنبور سیاه , جعل A (plur. جعلان), ابو جعران , کرو , گندواله , کوزدو , کوژد , کوزد , خوزده , خفزد , خفز , خرزده , خنفسا A , خنفست A , خنفس A , دعسوقت A , جلعلع A , دمیجی A , کرود , خفزدو , خفزده , حلزون A , جعل A , نلسیا A , فاست A , دعک A . *Beetles,* کدین , میخ چوب (*a mallet*), عجانس A , جعانس A , ازینه , ازیره , مدق A , کوزن or کونس , کوزینه , کرتک , چنبه . v. *Mallet. A pavior's beetle,* میطدت A . *A fuller's beetle,* توبک , چنبه . *A bleacher's beetle,* تخته جامه , فندل , مبرخ , شنگینه .

BEETRAVE or *beet raddish,* شرمج A .

BEEVES, مواشی , ابقور A , کعت A , هامت A . v. *Cattle.*

To BEFAL, واقع شدن , عارض شدن , نازل شدن , بظهور آمدن , عروض کردن . v. *To happen.*

To BEFIT, مناسب شدن , شایستن , لایق شدن , واجب بودن , فراخور آمدن . v. *To suit, to be suitable.*

Befitting, لایق A , مناسب A , واجب A , جدوره A .

To BEFOOL. v. *To deride, ridicule, laugh at, infatuate.*

BEFORE, پیش , پیشتر , از پیش , دربیس , اول A , اولا A , قدام A , من قدام A , قبل A , قبلا A , سابق A , امام A , اقدام A , ابتدا A , ابدا A . *To be before or opposite,* روبرو شدن , مقابل شدن , فاداشتن , وجاه شدن . *Before this,* پیش از این , قبل هذا A , سابقا A . *Before that,* پیش از آن , قبله A , پیش , از آنکه . *Before and after,* پس و پیش . *Right before,* پیشاپیش , مقدما A , من قبل A , ادنادنی A . *Before all things,* بادی بدی A , پیش زمان , قبلا A , قبل A . *Before the time,*

الزّمان. *Before dawn*, قبل الصّبح A. *Before entering*, قبل الدّخول A. *Before the mark*, بقبل الهدف A. *Before arrival*, قبل وصول A. *Before some people*, قدام البعض A. *Before God*, عند الله A. *Before you (in your presence)*, در حضور شما, من كدامك A. *Before him (in his presence)*, پيش او, بالمواجهه A, بحضره A, بحضرته A, در حضرش, بين يديه A, بالمشافهه A. *Before the eyes*, پيش نظر. *To come before*, پيش آمدن. *To bring before*, پيش آوردن. *To go before (precede)*, پيش رفتن. *As before*, كالاوّل A, كما في الاوّل A. *Before-mentioned*, مشار اليه A, سابق A, مذكور A, مزبور A. *Before (sooner)*, زودتر. *(superior)*, بربن, اعلا A or اعلي A. v. *Formerly, farther on, in preference, in presence, preceding, prior, previously, hitherto.* *Before-hand*, قبلاً A, اوّلا A. v. *Previously, first of all.* *(opulent)*, مالدار, غني A. v. *Wealthy, rich.* *Before time*, مقدّم A, اقدم A, ابتداً A, سابقا A, اسبق A.

To BEFOUL, پليد, آلودن, ناپاك كردن, غليظ كردن, كردن, آلوده نمودن. v. *To stain, defile, soil.*

To BEFRIEND. v. *To support, favour.*

To BEFRINGE, علم كردن, طرازيدن, با طراز پيراستن, با زنجف آراستن. v. *To fringe.*

To BEG (*intreat*), التماس, نيازكردن, درخواست كردن, رجا نمودن, لابه كردن, خواستن, تمنّا نمودن, نمودن استدعا ساختن. v. *To ask, petition.* — *To beg alms*, سايل, جرا نمودن, دريوزه كردن, گدائي كردن, گدا بودن, شدن دربدر رفتن.

To BEGET, تكوين كردن, توليد كردن, زادن, پيداكرن, نسل ساختن, منجل نمودن, مولد كردن, تناسل ساختن. v. *To generate, procreate.*—*(to produce)*, ظهوركردن, برآوردن. *To beget esteem*, اعتبارجلب كردن, خاطرگرفتن. v. *To conciliate.*

A begetter, تناسل سازنده, ولاد كننده, پيدا كننده.

Begetting (part.), توليد كنان, پيدا كنان. *(subs.)*, توليد A, پيدايش, ولودت A, والدت A.

A BEGGAR, جرّاره, جرا A, دربدر, گداگر, گدا, فقيرA, ابدال A, قلندر, درويش, مفلس A, مسكين A, سايل A, زبابند, كشي, كشه, روان خواه, خواست, تلنگبن, بيكار. — *A beggar's wallet*, توبره, يوزه, آيينه دار, زبانخواه, شحّاز A.

A beggar in streets and markets, جرّار كوچه و بازار. — *Beggars*, گدايان, سايلون A, وطاة A, واطية A, تركان.

To beggar, حاجتمند كردن, مغلس ساختن, فقير كردن, محتّف نمودن. v. *To impoverish, deprive, exhaust.*

Beggarliness, فقيري. v. *Beggary.*

Beggarly, مسكين A, فقيرانه, حاجتمند, گداي, گدا, مفلس بي, خسته, تنگدست, درويشانه, درويش, فقيرA, بركت. v. *Poor, indigent.*

Beggary, نلّت A, گداگري, بينوائي, فلاكت A, فقرA, تنگدستي, مسكيني, مضايقت A, فقيري, حاجت A, ضرورت A, حوبت A, تصعلك A, درماندگي, افلاس A, فلس A. v. *Poverty, necessity.*

To BEGIN, ازسر, شروع كردن, ابتدا كردن, آغازكردن, آغازيدن, دراستادن, مباشرت ساختن, گرفتن. v. *To commence, originate, arise.*

A beginner, شروع كننده, آغازكننده. — *(an inexpert man)*, نوآموز, صاحب ناداني, اهل ناشناسي, مرد بي وقوف.

A beginning, شروع A, (اوايل plur.) اوّل A, آغاز A, ابتدا A, فيح A, (فواتح plur.) فاتحت A, ديباچه, سر, نخست, بدا A, مباشرت A, (مبادي plur.) مبدا A, رياس A. *Making a beginning (part.)*, آغاز كنان, ومفاتحت كنان, مبتدي A, بدات A. *In the beginning*, في الاوّل A, درابتدا, في قبل A. *The beginning and the end*, اوّل وآخر. *From beginning to end*, ازآغاز تا انجام, سراسر, ازاوّل تا آخر, من اوّل الي آخرة A. v. *Principal, origin, exordium, entrance, rudiments.*

To BEGIRD, محاصر, حصار ساختن, احاطه كردن, بستن, نمودن. v. *To surround, besiege, encircle.*—*To begird with a belt*, با ميانبند بستن. — *Begirt with a sword*, مسيف A. *A town begirt*, حصار A, جدير A. v. *Gird.*

A BEGLERBEG, بگلربگ T.

To BEGNAW, لحس كردن, دنديدن, جليدن. v. *To gnaw.*

BEGONE, هيه هيه, هان ازراه, برو, دورباش, دور, ايها A.

BEGOTTEN, مولود A, زاييده.

To BEGREASE, با روغن اندودن , با شحم مسح کردن . v. *To grease, daub.*

To BEGRIME, تسوید کردن , سیه فام ساختن . v. *To blacken.*

To BEGUILE, فریفتن , فریب دادن . غبن وحرمان کردن , غدرساختن , رنگ کردن , خدع ساختن . v. *To deceive, amuse.*

BEGUN, شروع کرده , آغاز کرده شده , مبتدي A , مشروع A .

BEHALF, واسطه A , خاطره A , حقّ A , اجل A . v. *Right, cause, favour, vindication, support.—On thy behalf,* درحقّ تو , بهر (*for*) . درحقّ خود , *In his own behalf,* من اجلک A . براي .

To BEHAVE, حرکت کردن , عمل نمودن , عامل شدن . *To behave respectfully,* ادب بجا آوردن , ادبانه نمودن . *To behave elegantly,* تظرّف نمودن . *To behave carelessly,* غافل شدن . *To behave well,* نیک کردار بودن , نیکوکاري بجاآوردن , v. *To do, act.*

Behaviour, حرکت A , عمل A , وضع A (plur. اوضاع), طریق A , آیین , جنبش . v. *Action, carriage, conduct, gesture.—Good behaviour,* ادب A , آزرم , احسن سمت , ملاطفت A , مروت A , لطف A . v. *Politeness, civility.—Bad behaviour,* ترک ادب , زیغت A . v. *Rusticity, rudeness.*

To BEHEAD, گردن زدن , کلّه بُردن , سرصاف کردن , عنق ضرب ساختن .

BEHELD, دیده , مشهود A , معاین A , منظور A .

The BEHEMOTH (*hippopotamus or river-horse*), برنیق A .

BEHEST, فرمان , امره A , حکم A . v. *Command, precept.*

BEHIND, پس , درپس , ورا A , من ورا A , بعد A , من A , من دبره A , درعقب , سپس , عن A , عقب A , بعد درعقب , پس ماندن , متاخر A , آخر . *To remain behind,* پس ماندن . *To go (or retire) behind,* درپس رفتن . *To come behind,* عقب آمدن . *Behind the curtain,* در , پس پرده , وراي پرده . *Behind the back,* بوراي ظهور . *Behind the wall,* پس دیوار . *Behind and before,* پس وپیش . —(*a little behind*), فلسترک . *Behind (remaining),* باقي A . —(*out of sight*), نا پیدا , غایب A . —(*inferior*), کمتر , فروتر . *To be behind hand (to be poor),* مفلس وفقیرشدن . v. *Following, back.*

To BEHOLD, نگرستن , نگریستن , نگریدن , نگاه کردن , نظرکردن , ماینت ساختن , مطالع شدن , نگران ساختن . *To behold attentively,* امعان نظر کردن , دقت نمودن . *To be beheld,* منظور شدن . v. *To view, see, look at.*

Behold! اینک , اینااک , نک , ها A , نا A , اذا A , اینکم A , ها هذا A , هذا A , هاانذه A . *Behold me,* لبیک A .

Beholden (bound in gratitude), احسانمند , منّتدار , ممنون A . v. *Obliged.*

A beholder, نظرکننده , ناظر A (plur. نظّار , نظارت). —(*witness*), شاهد A , مشاهد A . (*spectator*), متفرّج A . v. *Spectator.*

Beholding (part.), نگران , مشاهد A . — *A beholding, obligation,* منّت A .

BEHOOF, نوا , فایده A , نفع A , سود . v. *Advantage, profit.*

To BEHOOVE, مناسب بودن , واجب شدن , لایق بودن , شایستن , روا شدن , بایستن . v. *To be fit, meet.—It behooves,* مناسب است , شاید , رواست , واجب است , دربایست , لایق است . *It does not behoove,* نه شاید , نالایق است , &c.

To BEHOWL, عوا کردن . v. *To howl.*

BEING (*existence*), هستي , هست , وجود A , کون A , بودي . —(*condition*), حال A , شان . v. *State.—(a creature),* آفرین , کاین A , کاینت A , مخلوقت A , خلیقت A . — *Beings,* آفرید گان , موجودات A , خلایق A , خلوق A , — *Being (existing), part.* شونده , صاحب وجود , کاینات A , موجود A , کاین A .

Be it so, باش , باشد , کن A .

To BELABOUR, زدن , ضرب دادن , لتّ کردن , زد نمودن , کوفتن . v. *To beat.*

To belay. v. *To block-up, way-lay.*

To BELCH, فراخیدن , آروغ کردن .

Belch, belching, آروغ , اروغ , وروغ A , واروغ , آرغ , رغ , دمدمه , پیشین , زروغ , جشا A , جشات A , تیرک .

A BELDAM, دردبیس , پیره زن , دردج . v. *Hag, old woman.*

To beleager. v. *To besiege.*

BELGRADE, بلغراد.

A BELFRY, درای گاه، ناقوس خانه، منارت A.

To BELIE (*counterfeit*), صورت، تقلید کردن، ساختن، افترا کردن، بهتان ساختن. — (*to calumniate*), معامله نمودن، بر کسی دروغ بستن.

BELIEF (*credit given to any thing*), اعتقاد A، اعتماد A، باور، ارتکا A، طویت A. v. *Confidence, dependence, trust.* — *Belief* (*in religious matters*), کیش، اسلام A، ایمان A، مذهب A، دین A، طریق A. v. *Faith, religion.*

To BELIEVE, باوریدن، ایمان داشتن، اعتقاد کردن، باور کردن، تقفیل نمودن. v. *To trust, credit.* — (*to imagine*), پنداشتن، اندیشیدن، اندیشه نمودن.

A believer (*one who gives credit*), اعتقاد کننده. *A believer* (*in religious matters*), اهل، اهل ایمان، ایماندار، دیندار، راشد A، مسلمان A، مسلم A، اسلام. *The believers*, اسلام A، مومنین A، مومنون A، مسلمین A، اهل اتکا، ارباب ایمان.

BELIKE, بلکه، علّ A، لعلّ A، مگر، شاید که، شاید. v. *Perhaps, likely, probably.*

A BELL, درا، درای، (plur. نواقیس) ناقوس A، جرس A، زنگل، زنگوله، زنگیلر، زنگبار، زنگ، داری. *A small bell*, زنگالیچه، زنگلاله. *Bell-metal*, روی، توج or طوج. — *Bells hung round the necks of cattle, &c.* جلاجل، طبّالة A. *A small bird's bell*, قریّه A. *To bear away the bell*, ظفر گرفتن، مظفّر و منصور شدن، گوی بردن. *Bell-fashioned*, ناقوس آسا، جرس وش، زنگسا.

A BELLE, خرام. v. *A beauty.*

BELLE LETTRES, علم و هنر، علم و فضل، تادیب A. v. *Literature.*

BELLIGERENT, *belligerous*, جنگ آور، جنگی، جنگ، رزم کن، نبرد ساز، کنا.

To BELLOW, وهوهت زدن، خوار ساختن، جوار کردن، هدر دادن. v. *To bray, low, roar, vociferate.*

Bellowing (*part.*), جوار کنان. — *A bellowing*, خوار A، جوار A، جوور A، جار A، وان A، هدهدت A، هدر A، وهوهت A، قرقفت A، قرقرت A.

BELLOWS, تنور تاب، منفاخ A، منفخ A، دم، دمه، حملاج، ملمه، حواصل A، (plur. اکیار، کبرت، اکیران) کیر A.

Belluine. v. *Beastly, brutal.*

BELLY, جوف A، فنه، شکمبه، بطن A، اشکم، شکم، کلج، تبقب A، شکنب، قرقب A، پویگان، غیهبان A، پلی شکم، تهیگاه. v. *Womb.* — *The lower belly*, دره، مذاخر A، حاقنت A، خثلت A، ذاقنت A، مأنت A. — *The belly-ach*, پیچش، دولت A، زهار، مرقّ A، شلّه A، مبطون A، قیص A، باد گنجی، باد کنج، قولنج A، درد شکم. v. *Cholic.* — *A belly-god* (*glutton*), شکم بنده، بطن پرست. *Belly-timber.* v. *Food.* *Loosing the belly* (*adj.*), شکم ران، ملعام A، مبطن A، مسهل A. — *Having a large belly*, شکمدار، اکثم A، اعجر A، مجوف A، کرش، عذوّر A، ضفاطه A. — *Big bellied* (*pregnant*), حامله A، مقاض A، دحوه A، مقاضت A، والد A، عقوق A، آبست، باردار. *A belly-band*, میانبند، زنّار، زنّار A. v. *Belt, girth.* — *A belly-full*, سیری، کسبند، شباعت A، شبع A. v. *Satiety.* — *Burst in the belly*, بعیج A، شکم شکسته، مبعوج A. v. *Bowels, stomach, womb.*

To belly out, میغا شدن، نوف شدن، بارز نمودن. v. *To project, swell.*

Belly-bound, مقبوض A، منقبض A. v. *Costive.*

A bellman, جرسبردار. v. *Crier.*

To BELONG, انتساب کردن، دایر شدن، متعلّق شدن، نسبت، عاید شدن، راجع بودن، پیوسته شدن، پیوستن، منسوب بودن، داشتن.

Belonging (*part.*), عاید A، نسبت دار، متعلّق A، متفرّع A، پیوند، لاحق A، راجع A، دایر A، منصوب A.

BELOVED, محبوب A، معشوق A (fem. محبوبه A، معشوقه، عزیز A.

BELOW, شیب A، تحت A، فرود، فرو، در زیر، زیر، شیو A. *Below the earth*, زیر زمین. *Below the castle*, تحت القلعه A. *From below*, من تحت A، از فرود، از زیر. v. *under.* — (*inferior*), ادنا A، (plur. سفلی، اسافل) اسفل A، مزلّج A، زلوج A، شیبین، زیرین، کمتر، پست، کمینه، فروتر، دون، دنی. v. *Unworthy.* *Above and below*, بالا، زیر و زبر، و فرود.

A belswagger. v. *Braggadocio, whoremaster.*

A BELT, شکته بند، میانبند، کمر، کمربند، بند، کسبند، منطقت A، زنجب A، منطق A، برنند، زنار A

برشک ، تنگ ، (a girth or surcingle) — v. Girdle. کستي . بند شمشیر ، *A sword-belt*, اگد A . شکال A ، پشماگند ، دوال سیف ، حمایل A ، محمل A ، جشم . *A belt or girdle adorned with gems, &c.* جمان A .

To BE-MAD (*make mad*), مجنون ساختن ، دیوانه کردن .

To BEMIRE, در وحل پلید ، باگل آلودن ، تطین کردن ، با طین آلوده نمودن ، کردن .

To BEMOAN, تاسف ، نالیدن ، زاري کردن ، افسوس کردن ، غم خوردن ، کردن ، شفقت کردن ، تحسر ساختن . v. *To deplore, lament, bewail.*

To bemoil. v. *To bemire, bedaggle.*

To BEMONSTER (*make monstrous*), ممسخ ، مسخ کردن ، نمودن .

A BENCH (*tribunal*), قضا A ، دیوانخانه ، دیوان ، محکمه A ، محفل ، محفل A ، مجلس A ، بارگاه ، عدولت A or عدالت A — (*a table*), پشخون . — (*a seat or reclining place*), قضا ، بجکم ، صفه A ، درگاه ، مصطبت A ، نشیمن .

To BEND, پیچیدن ، مایل کردن ، کج کردن ، خم کردن ، عطف نمودن ، معوج نمودن ، وریب ساختن ، خرکش کردن . v. *Bent*. — (*to subdue*), غالب شدن ، قاهر شدن ، فتح کردن ، ضبط کردن . v. *To depress, crush*. — (*to be submissive*), خضوع شدن . v. *To incline, lean over, stoop, sink*. — *To bend or string a bow*, قوس کشیدن ، کمانرا زه کردن . v. *Bow*. — *To bend the knee*, زانو زدن . *To bend the brow*, پرچین نمودن . *To bend one's endeavours*, اقدام کردن .

A bend, اطره A ، میل A ، تاب ، پیچش ، پیچ ، کجي ، خم ، عطف A ، عوج A ، لي A ، حنو A ، تخنیث A ، تعطیف A ، قوس . v. *Curvature, contortion*. — *The bend of a river*, محنیة A . v. *Winding*.

Bendable, ممکن معوج ، قابل العوج A .

A bender, عوج گر ، کج سازنده ، مایل کننده .

BENEATH, شیب A ، فرو ، زیر . v. *Below, under.*

A BENEDICTION, برکت A ، نیایش ، خیرعدا ، دعا A ، مبارکت A . v. *Blessing.*

A BENEFACTION, احسان A ، کرامت A ، بخشش A ، انعام A ، کرم A ، نعمت A . v. *Benefit.*

A benefactor, ولي ، منعم A ، نیکوکار ، مخیّر A ، کریم A ، مولي A ، ولي الجود A ، ولي النّعم A ، نعمت . *A benefactress*, کریمت A ، خیّرت A ، زن نیکوکار ، وليت النعم A .

Benefice. v. *Benefit.*

Beneficence, خاطر نوازي ، نیکوکاري ، خوبي ، خیر A ، جودت A ، ملاطفت A ، بذل A ، مکرمت A ، فضیلت A ، رفاق A ، شفقت A ، نعمت A ، کرم A .

Beneficent, صاحب کرم ، مکرمت گستر ، جوامرد ، نیکوکار ، خیررسان ، (کرما ، کرام .plur) کریم A ، منعم A ، بذول A ، کریم الاخلاق A ، کریم الشّان A . — *Most beneficent*, کریم النّفس A ، عمیم الاحسان A ، اکرم A . *A beneficent prince*, سلطان نفع رسان .

Beneficently, کریمانه .

Beneficial, نفع دار ، نافع A ، مفید A ، سودمند ، فایده مند . v. *Advantageous, profitable, useful, medicinal.*

Beneficially, فایده مندانه ، با نفع .

A benefit, انعام A ، منعمت A ، نعمت A ، نیکوکاري ، سود ، نفع A ، کرم A ، فید A ، درّ A ، حسنت A ، احسان A ، فایده A . v. *Kindness, favour, advantage, profit, use.*

To benefit (*do good*), احسان نمودن ، خیر کردن ، نیکو کردن ، بخشیدن ، بخشش دادن ، منعمت دادن ، انعام دادن ، منفعت ، فایده رسانیدن ، بخشنده شدن ، مراد بخش بودن ، فید ، ملایمت نمودن ، صرفه نمودن ، نافع شدن ، ساختن ، انتفاع کردن . — (*to gain advantage*), غور شدن ، ساختن ، سود داشتن ، استفاده ساختن ، منتفع شدن . v. *To profit, succeed.*

BENEVOLENCE, نیکخواهي ، خیراندیشي ، خیرخواهي ، مروت A ، لطف A ، شفقت A ، کرامت A ، کرم A ، نیکوئي . v. *Friendship, affection, kindness, charity, good will.*

Benevolent, لطیف A ، خیراندیش ، نیک اندیش ، خیرخواه ، منعم A ، کرامي ، صاحب مروّت . v. *Kind.*

Benevolently, لطفاً وکرماً A ، با لطف ، ازخیرخواهي .

BENGAL, جنّت البلاد A ، بنگاله .

BENJAMIN, or *benzoin* (*a kind of gum*), انگو ، انگوان ، بارزد ، بارزد ، انگران ، انگیان .

To BENIGHT, شب تیره ، تاریک شدن ، شب بودن ، تاریکي نمودن ، کشتن . *To be benighted*, در ظلمت شب بشب مسبوق شدن ، اندود شدن .

BENIGN, کریم A , ملایم A , مظلوم A , کریم النّفس A , مکرّم A , شفیق A , صاحب شفقت , اهل انسانیت , صاحب مروت , مشفق A , خوش طبع , لطیف A , مهربان , v. Kind, generous, benevolent, wholesome.

Benignity, مهربانی , شفقت A , رأفت A , رفق A . رفاق A , لطف A , کرم A , مکرمت A , ملایمت A , تلطف A , فضل A , جودت A , ملاطفت A , خاطر نوازی . v. Kindness, mildness, humanity, benevolence, graciousness, salubrity. — Diffusing benignity, مکرمت گستر .

Benignly, لطفانه , با لطف , مشفقانه , با مهربانی , مظلوما .

A BENISON (benediction), خیر دعا .

BENT (participle of bend), کج , کژ , کوژ , خم , مایل A , معطّف A , منحنی A . v. Crooked, distorted.—Bent (of the mind), قصد A , رجوع A , میل A , اقدام A , خاطر , حال , خاطر , ممال A , میلان A . v. Propensity, inclination. (addicted), مشغول A , منسوب A , دلبسته , مقید A , متعلّق A , v. Attentive, devoted. — (declivity), شیب A , حدور A , سیو . v. Also tendency, flexure.—Bent like an arch or bow, کمانسا , کمروش .

To BENUMB, افسردن , وانی کردن , هدا ساختن , بیهوش نمودن . v. To stupify, make torpid.

To BEPAINT, رنگ کردن , رنگ سازی کردن . v. To paint.

To bepinch. v. To pinch.

To BEPISS, با شاش نم کردن . v. To piss.

To BEQUEATH, هبه کردن , وصایت کردن , میثاق ساختن , وثیق کردن , وصیت کردن , اندرزکردن . v. وقف and تحبیس.

A bequest, هبه A , اندرز , وصایت A , وصیت A (plur. وصایا).—A bequest for pious uses, وقف A , تحبیس A , موقوفه , v. ترکة .

To BERATTLE, غوغا کردن , سرزنش ساختن , عتاب زدن , لتاس گفتن . v. To scold.

A BERBERRY, انبرباریس A , موبرج .

To BEREAVE, بزور گرفتن , محروم کردن , فقد نمودن , مفقود ساختن , برداشتن , دفع و رفع کردن , اعدام کردن . v. To bereave of life, از جان کشتن , کشتن , قتل ساختن . v. To kill.—To bereave of hope, نا امید کردن , تخییب ساختن .

To bereave of dignity, معزول نمودن . To bereave of offspring, اهبال کردن , متکل ساختن . To bereave of a husband, موتم کردن . v. یتم To deprive, strip, take away, and یتیم , تاییم , ایم , عسر .

BEREFT, محروم A , فقید A , مفقود A . v. Deprived, stript.

To BERHYME, نظام کردن .

To BEROB, دزدیدن , رهزنی کردن , شقاوت ساختن . v. To rob.

A BERRY, دانه , حب A , حبّت A (plur. حبوب , حبات), جام . v. Grain. — A blackberry or mulberry, ترمش . Nightshade-berries, عبب A . Myrtle-berries, فطس A . The berries of grapes, دانه انگور . To berry or bear berries, دانه آوردن .

A BERYL, برادی , زبرجد A , بلور , زرقا A .

To BESCREEN, حفظ کردن , پوشیدن . v. To screen, protect, shelter, conceal.

To BESEECH, التملس کردن , استدعا نمودن , عرض کردن , نیازمند بودن , نیاز ساختن , نیازیدن , درخواست نمودن , رجا و تمنا کردن , نشد نمودن , تضرّع نمودن , لاود ساختن , ابتهال کردن . v. To intreat, implore, supplicate, beg, ask.

Beseeching (part. and adj.), نیازکار , ناز و نیاز , مبتهل A , مرتغب A , راجی A , استرجا کنا , انتظار ساز .

To BESEEM, روا بودن , مناسب شدن , شایستن , موافق , نمودن , لازم شدن , لایق بودن , واجب شدن . v. To become, befit, be worthy.

To BESET, احاطه کردن , شامل نمودن , محاصر ساختن . Beset, مشمول A , محاط A , منحصر A . v. To surround, besiege, embarrass, way-lay.

To BESHREW, بد دعا گفتن , لعنت کردن , نفرین دادن . v. To curse, imprecate.

BESIDE, besides (near), نزدیک , نزد , قریب A , انقریب . (over and above, excess), مگر , سوا A , ماسوا A , جز , بجز , علاوه A , غیر A , بغیر , بدون , من دون A , الاّ A , عدا A , ماعدا A , خلا A , حاشا A , حاش A , بلهما A , میده A , بید A . v. Without, except, moreover, beyond. — Beside one's self, بی خود , حواس باخته , آشفته , عتوه A , هذّار , مشعوف A . v. Delirious, foolish.—Beside the mark, طیش .

To BESIEGE, احاطه نمودن , محاصره کردن , گرد کردن , گرداگرد نمودن , محصور ساختن , حصر کردن .

A besieger, محاصره کننده , حصار کننده , محاصر A .

Besieging (*subs.*), تکنیف A , تکنّف A , محاصره A , حصار A , حصر A , تظبّط A . v. *Siege*.

Besieged, منحصر A , محصور A , حصار کرده شده .

To BESLUBBER, *besmear*, پلید کردن , آلودن . v. *To smear, daub, soil.*

To BESMOKE, با دخنه آلوده , دخنه کردن , با دود آلودن ساختن . v. *To smoke, fumigate.*

To BESMUT, ننگر ملوث , سواد پلید کردن , با دوده آلودن نمودن .

A BESOM, رفته روب , خاک روب , جاروف , جاروب , مکیحت A , ماله , بشخه , شاروف , جارو , جاروب . *Besoms for granaries*, مصولت A , محوقت A , چوب پاره . *Old besoms*, کلکزو , کلکوف . *Besoms of tamarisk branches*, کاکزو . v. *Brush*. *A besom-maker*, مکنس A , جاروب گر . *Besoms*, مکنست A .

To BESOT, بیهوش کردن , سرشار کردن , مدهوش کردن , ابلاه نمودن , مات ساختن . v. *To infatuate, stupify, doat.* — *To be besotted with drinking*, سرخوش شدن , خمیرشدن , مست بودن .

BESOUGHT, لود کرده , نیازیده (part. passive of *beseech*, q. v.).

To BESPANGLE, تنکه افشاندن , با صفیحه پیراستن .

To BESPATTER (*with mud*), نوغطا تبغ , چپا نرمط پاشیدن , افترا کردن , بهتان ساختن (*to defame*), گل افشاندن , کردن اسناد نمودن . v. *To calumniate, traduce.*

To BESPEAK (*order any thing before-hand*), حکم نمودن , گفتن , فرمان ساختن , سپارش دادن , امر کردن —(*to address*), مکالمه نمودن , خطاب کردن , سلام دادن —(*to forebode*), فال نمودن , تکهن گفتن —(*to betoken or shew*), شایب نمودن , گفتن , عرض ساختن , اظهار کردن .

A bespeaker, مکالمه نماینده , امر کننده .

To BESPECKLE, نمره نمودن , منقّط کردن . v. *To speckle.*

To BESPICE, ابزار کردن .

To BESPIT, پیشین ساختن .

To BESPREAD, لبط نمودن , گستردن , فراش کردن . v. *To spread.*

To BESPRINKLE, پراگنده کردن , انشاندن , پاشیدن , نثار نمودن , ریزان شدن . v. *To sprinkle.*

To BESPUTTER, بسق زدن . v. *To sputter.*

BEST, کامل A , نیکترین , خوشترین , خوبترین , بهترین , اخیر A (plur. اشراف), اشرف A , صاحب کمال , اطیب A (plur. اخیار), اصلح A , اعلی or اعلا A , احسن A , (fem. اولی or اولا A , افضل A , آمن A , (اطایب plur. طوبی or طوبا , بسیار نیک , بسیار خوب , نسیم A . *The best of kings*, گزیده شاهان . *The best book*, کتاب مستطاب . *Of the best qualities or disposition*, نیک اوصاف . *The best precepts*, وصایای حسنه . *To have the best* (*to excel, overcome*), غالب شدن , ظفر یافتن* . *To do the best*, بذل مقدور وسعی موفور دادن , جدّ و جهد کردن , تقید و اقدام دادن . — *Best of all*, بی نظیر ما ایطبه A , اعلا A .

BESTIAL, وحوشی , وحشی , بهایمه مخصوص , حیوان سیرت , v. *Brutal, carnal.* *Bestiality*, حیوانیت A .

To BESTIR (*one's self*), اقدام و شغل , بذل همت زدن دادن .

To BESTOW, عنایت کردن , عطا کردن , بخشیدن , دادن , احسان دادن , مبذول ساختن , عطا بخش نمودن , توانسع کردن اهدا , اتحاف نمودن , هبه کردن , ایتا ساختن , اعطا کردن , حوال ساختن , بخشیدن . v. *To give, present, confer.* — (*to expend*), منفق , خرج نمودن , بذل ساختن , صرف کردن . v. *To disburse.* — (*to place*), تسکین کردن , نهادن , کردن . *To bestow in marriage*, ازدواج , عقد نکاح کردن , واسع شدن . — *To bestow attention or endeavour*, اروسه دادن , ساختن بذل مقدور و سعی , بذل همت کردن , بذل مجهود دادن , بذل سعی جمیل ساختن , بذل اقتدار زدن , موفور دادن , بذل سعی و دقت داشتن , بذل اقدام و اهتمام نمودن .

BESTOWED, v. *Given.*

A BESTOWER, دهنده , بخشنده , بخش , عطا کننده .

To BESTRIDE, فج سوار شدن , انجاج راکب شدن .

A BET, قول A , رهن , گرو , بحث A , سبق A , شرط A , v. *Wager, pawn, pledge.*

To bet, شرط کردن ، بحث کردن ، گرو بستن ، تخاصم کشیدن ، قول ساختن ، مراهنه نهادن ، سبق نمودن .

To BETAKE (*one's self to a place*), نزدیک رفتن ، نزدیک رسیدن . *To betake one's self to a thing,* بذل سعی جمیل دادن v. *To bestow attention.—To betake one's self to arms,* سلاح گرفتن ، ساز و سلب نمودن . *To betake one's self for protection or flight,* حمایت نیاز کردن ، گریختن ، گریز شدن . v. *To have recourse; also to take, remove.*

To BETHINK, فکر نمودن ، اندیشه کردن ، ملاحظه ساختن . v. *To reflect, think, consider.*

To BETIDE, واقع شدن . v. *To happen, befal, become.—— Woe betide thee!* وای ، وه ، ویک ، ویل .

BETIMES, برمحل ، بروقت ، زود ، بزودی ، بام ، بامداد ، بامگاد ، سحر A ، سریعا A ، علی الفور A ، باکره A ، تعجیلانه ، تیزکار ، سحرگاهی ، تیز بازار ، تعجیل ، بروجه تعجیل . v. *Soon, early, seasonably; also dawn, morning.—Betimes in the morning* تباشیر صباح ، در بامداد ، هنگام سحر .

BETLE, (*areca nut*), نوفل. (*leaf*), تنبول .

To BETOKEN, نمودن ، اشارت کردن ، آگاه ساختن ، دلالة نمودن . v. *To signify, indicate.*

Betook, preterite of *Betake.*

To BETRAY, بردست دادن ، غدر کردن ، اختیان ساختن ، خیانت نمودن ، افشا کردن ، نمک بحرام شدن ، خاین بودن . *A betrayer,* غدر کننده ، غداره A ، خاین A ، خاینگر . v. *Traitor.*

To BETROTH, نامزد کردن ، منسوب کردن ، نشان نهادن ، املاک ساختن ، ملاک کردن ، مخطوب نمودن ، دست پیمان کردن .

BETTER, بهتر ، خوشتر ، نیکتر ، خوبتر . بهین ، افضل A ، خیره A ، اخیر A ، اصلح A ، اطیب A (fem. طوبی or طوبا ، pl. اطایب)، اصوب A . v. *Superior.*

To (make) better, بهتر کردن ، نیکتر ساختن ، خوبتر نمودن . — (*promote*), ترقی کردن ، استحکام ساختن . — (*to surpass*), مسابقت نمودن ، غالب شدن . v. *To improve, overcome, exceed, advance.*

A BETTOR, شرط کننده ، گرو کننده ، سبق نماینده ، بحث سازنده .

BETWEEN, *betwixt,* میان ، درمیان ، در ، درون ، درمیان یکدیگر . *Between themselves,* بین A ، مابین A ، فی A . *Between the men,* درمیان مردمان ، در میان ، فی عرض الناس A . *Between his hands,* بین یدیه A . (*in his presence*), در حضرش . *Between equals,* بین الاقران A . *Between both the difference is great,* بینها بینهایت بعید . *From between,* از میان . *To place between,* درمیان نهادن ، توسیط کردن . *To interpose between,* میدانت کردن ، توسط نمودن . v. *To intercede.*

A BEVIL (*mason's rule*), هنجاره .

BEVERAGE, شربت A ، شرب A ، شراب A (pl. اشربة)، منهل A ، ضنع A . v. *Drink.*

A BEVY (*of people*), فوج ، گروه . — (*of birds*), گنج ، سیله طیر ، کنام A ، سیلهء مرغان ، خفّالت A ، ابابیل A ، طیور متاوی .

To BEWAIL, افسوس کردن ، زاریدن ، زاری ساختن ، گریه کردن ، گریان شدن ، حزین نمودن ، نالیدن ، زار و بکا کردن ، گریان و نالان نمودن ، نوحیدن ، نوح ساختن . v. *To lament, deplore.*

Bewailing (part.), گریه کنان ، زاری کنان ، حزین A ، گریان ، نحیب A .

To BEWARE, خبردار بودن ، آگاه بودن ، مطلع شدن ، هوشیار بودن ، پرهیزگار بودن ، حذور شدن ، حذر بودن ، احتیاط نمودن ، پرهیختن ، اجتناب کردن ، احتذار ساختن .

To BEWET, نم کردن ، تر ساختن . v. *To wet, moisten.*

To BEWILDER, پریشان نمودن ، گمراه ساختن ، آواره و سرگردان کردن ، بی راه کشیدن ، از راه بردن . v. *To perplex.*

To BEWITCH, جادو کردن ، سحر کردن ، جادوگری نمودن ، افسون کردن ، نیرنگ ساختن . v. *To enchant, fascinate.— (to charm),* نواختن ، ملایم کردن ، نوازش نمودن . *Bewitchingness.* v. *Charm. Bewitched,* v. *Enchanted.*

To BEWRAY, غدر کردن . v. *To betray.—(to show),* نمودن ، ظاهر کردن .

BEYOND (*the further side*), آن طرف ، آن سو ، آن سمت ، دور ، دورتر ، (*remote, distant, far, further*), ورا A ، عبور A ، بعید A . (*before, farther, advanced*), پیش ، پیشتر ، گذشته . *Beyond bounds,* از حدّ گذشته . v. *Before, farther, remote, superior, exceed, excel, surpass.— Beyond measure,* فوق الحدّ A . *Beyond the river (the ancient Transoxania),* ماوراءالنهر A . *Beyond hope,* بلا امید ، فوق المامول A .

The BEZIL (*of a ring*), نگین , نگین خاتم , فصّ A .

BEZOAR, زهرمهره , بادزهر , پادزهر , پازهر , بازهر .

BIAS, رجحه A , عطف A , میل A , گرایی , ممال A , میلان A . v. *Inclination, propensity.*

To *bias*, مایل کردن , تافتن , عطف نمودن , تمییل ساختن . — *To be biassed*, مایل شدن . v. *To incline, seduce.* — *To go or run upon a bias*, عنود رفتن . — *To put one out of his bias*, اضطراب کردن . v. *To disturb, perplex.*

A BIB, دوشوان طفل .

A BIBBER, بکری . v. *Tippler.*

The BIBLE, تریت A , کتاب A , کتاب مقدس , تورات A . *The Muhammadan bible or Alcoran*, القرآن A , الفرقان A , قران عظیم .

BIBULOUS (*blotting-paper*), جاذب A , کاغذ نشاف .

BICIPITAL, دوسری , صاحب دوسر .

To BICKER, عنز کردن . v. *To skirmish, contend.* — *A bickerer*, عنز کننده . — *A bickering*, منازعت A , خانه جنگی . v. *Altercation, squabble. litigation.*

BICORNE, *bicornous*, دوشاخه , ذوالقرنین A .

BICORPORAL, اهل دو تن .

To BID (*order*), فرمودن , حکم نمودن , امرکردن , فرمان , ساختن , توعیز نمودن , ایجاب کردن . *To bid one go*, ابشاط ساختن . *To bid one make haste*, انحاب کردن , شتابانیدن , شتاب کنانیدن , وزف کردن . v. *To command.* — (*to invite*), تواضع کردن , دعوت کردن , تکلیف نمودن . v. *To desire, ask. To bid for*, بیع نمودن , سوام کردن , مساومت , تمکیس نمودن , تماکس کردن , تناجش ساختن . v. *To out-bid, offer.* — *To bid adieu*, الوداع گفتن , کردن . v. *Adieu.* — *To bid good day*, سلام دادن , یادو کردن , خیر باد گفتن . v. *To salute.*

Bidden, v. *Commanded, invited.*

A bidder, خریدار , خواستگار , سوام کننده .

Bidding (*subs.*), فرمان , فرمایش . v. *Command, order.*

To bide, v. *To endure, suffer, dwell.*

Biding, v. *Residence. habitation.*

BIENNIAL, دوساله , سنتین A .

A BIER, جنازه A (pl. جنایز), تابوت , اران A , ربع A , سریر A , شرجع A , نعش A . *To lay* (*a corpse*) *upon a bier*, برجنازه نهادن , تجنیز کردن .

BIFARIOUS, *bifold*, دوتا , مناسفة A , مضاعف A , دوقسم , بین الثنان A , بین الثنین A . v. *Two-fold, double.*

BIFEROUS (*bearing fruit twice a year*), هرسال دو بار میوه دار .

BIFID (*cleft into two parts*), شکاف دار . *A bifid or cloven foot*, زنگله .

BIFORMED, صاحب دو صورت .

BIFURCATED, دو شاخه , کاز . v. *Two-pronged, two-headed.*

BIG, کلان , جسیم A , بزرگ , کبیر A , عظیم A , ستبر . v. *Corpulent, large, great.* — *Big with child*, حامله A , آبستنه , بارْدار , کرشا A . v. *Pregnant.* — *Big with pride*, مغرور A , صاحب نفخ , پندار , تکبر , صاحب متکبر A . v. *Arrogant, proud.* — (*swoln*), ورم دار , منفوخ A , شاکت . v. *Inflated, tumid.*

BIGAMY, دو عورت داری .

A bigamist, وسنی , صاحب دو عورت .

Big-bellied, حامله A . *Big or swoln-bellied* (*man*), اکثم A .
v. under *belly* and *big.*

Bigger, کلانتر , اعظم A , بزرگتر , اکبر A (*fem.* کبری). *To grow bigger* (*as a boy*), انشباب شدن , شبیبت نمودن . *To grow bigger* (*as plants, &c.*), افزایش کردن , رستن , روییدن . v. *To grow.* — *To make bigger*, تکثیر کردن . v. *To amplify, enlarge.*

Bigly, با کبرا . v. *Proudly.*

Bigness, جسامت A , بزرگی , وسعت A , فسحت A , عرض A , فراخی . v. *Largeness, amplitude, size.*

A BIGGIN (*child's cap*), کلاه پوش طفل .

A BIGOT, *bigoted*, متعصب A , تعصبی , مرد متوسوس , متوسوس A , وسواسی .

Bigotry, تعصب A , عبادت باطل , وسواس A , وسوسه A , تکهنات A , ایمان باطل , رقیت A . v. *Superstition, partiality, prejudice.*

Bigswoln, v. under *big*, *turgid*.

BILBOES, *stocks*, كنده.

BILE, صفرا A, زرد, كش, زهره, زردآب. v. *Gall*.—(*a sore*), دنبل, دمل A, قرح A, قرحت A, ريش. v. *Ulcer*.

TO BILGE, غرق شدن. v. *Shipwreck*, *leak*.

BILINGUOUS, صاحب دو زبان.

BILIOUS, صفراي, مولد الصفرا A, زردآبي.

TO BILK. v. *To cheat*, *defraud*.

A BILL (*of a bird*), نوك, نول A, شده, منقاره, كلفت. v. *Beak*.—(*kind of hook or hatchet*), داس, داسه A, منجل, دهره. (*an account*), حساب A. (*note of hand*), دستاويز, عطلت A. (*bond*), تمسك A. (*assignment or order for the payment of money*), تنخواه. *Bill of parcels or invoice*, سياهه. *Bill of exchange*, برات A, سفتجه, سفته, حواله نامه, هندوي H or هندوي. *Bill of sale*, بيعنامه, قباله A.

To bill (*as doves*), منقار در منقار نهادن. v. also *to advertise*.

A BILLET, رقعه A, شقه A, ورقت A, خطّ A, نامه, كاغذ A, كتاب A. v. *Bill*, *letter*, *note*. *A billet of wood*, كنده, تيره, تيره درخت, ساق A, پاروله, چوب پاره, پايه, پاره. v. *Log*, *faggot*.

A BILLOW, موجه A, موج A (pl. امواج), خيزاب. *The dashing of the billows*, تلاطم امواج, تلاطم, تراكم امواج و تلاطم, بحر مواج. v. *Wave*.

To billow, تموج كردن, متلاطم نمودن, مضطرب شدن.

Billowy, مواج, موجدار, موج زن, ملاطم A.

A BIN, كلبت A, انبارخانه, لارنگ, لاك, لايك, ناود. *A wine-bin*, خمخانه.

To BIND, بستن, بند كردن, بسته نمودن, دربند, ربط كردن, مربوط نمودن, شد ساختن, قيد كردن, ساختن, وابستن, عقد ساختن. v. *To tie*, *chain*, *gird*, *fasten*, *connect*, *compel*, *restrain*, *make costive*.—*To bind hard or firmly*, سخت بستن. *To bind and oblige*, بنده و بسته كردن. *To bind in chains*, بسته زنجير كردن, پشگلبدن. *To unloose and then bind*, گاد حل گاد شد ساختن. *To bind a book*, سفارت كردن, جلد بندي كردن, جلد كردن, مجلد كردن. *To bind round*, مصرور ساختن. *To bind over* (*as surety*), كفيل كردن. *To bind an apprentice*, شاگرد كردن, شاگرد سپرد كردن.

A binder, بند كننده. *A binder of books*, جلدگر, سفارت گر. *A binder* or *fillet*, كلاغ.

Binding, (*subs.*) بستگي, بند. (*The act of binding a book*), جلد بندي, جزبندي, مغزبندي, شيرازه بندي. (*The employment of a book binder*), جلدگري. (*The binding or cover of a book*), جلد A, شيرازه, دفتين. *Binding* (*adj.*), v. *Valid*.

Bind-weed, سرند, لبلاب, بوغند.

BINOCULAR, اهل دوچشم.

A BIOGRAPHER, راوي A, ناقل A, حاكي A. v. *Historian*.

Biography, نقل A, روايت A, تذكره A, تاريخ A. v. *History*.

BIPARTITION, مناصفه A, تنصيف A.

BIPED, اهل دو پا, دوپايه.

BIPENNATED, اهل دو بال.

BIPETALOUS, دوبرگي, دو برگ دار.

BIRCH (*tree*), غوش, غوشه.

Birchen, غوشي.

A BIRD, پرنده, طاير A, مرغ (pl. مرغان), طيره A (pl. طيران), بادخور *and* طيور), زرد, باسي A, رامق, توبر. v. *Fowl*; also *and* حلواچ A.—*A rapacious bird*, مرغ رباينده, طير جارحت.—*Birds of passage*, قواطع A, اوابد A. *The bird of paradise*, هما, همای, خاشتنشاب, افسرگر, جوبينه. *A singing bird*, گويا. *Abounding in birds*, معذره A. *The morning bird* (*the nightingale*), مرغ سحر. *The elephant bird* (*the turkey*), فيل مرغ, مرغ پيل. *The camel bird* (*the ostrich*), شترمرغ, اشتر مرغ. *The bird of night* (*the owl*), طير A الليل. *A flock of birds*, جخاله, طيرمتاوي, سيله, مرغان, طير آوي. v. *Bevy*, *flock*.—*A dealer in birds*, طيوري. *An aquatic bird*, مرغ آبي, جوبينه. *Belonging to birds*, طيراني.—*A bird's bill*, منقاره A. v. *Bill*, *beak*.—*A bird-cage*, قفس A.—*A bird-call*, طير ناي, طيور ناي.—*A bird's comb*, تاجك, خول, خروه, خروهه. *A bird's talon*, جنگ, شنگال, جنگال.—*Bird's dung*, يخال.—*A bird-catcher*, صياد الطيور A, باديار, بازيان, بازدار. v.

Falconer, fowler. — *Birdlime*, دبق A , دبق , دبق . — *A bird's nest*, آشیانه , آشیان . v. *Nest.*

BIRTH, پیدایش , مولود A , ولاد A , ولادت A , تولّد A , میلاد A , ایلاد A , نفاس A , زائیدگي . *The pangs of child-birth*, وضع حمل , حیلاج , مخاض A , ماخض A . v. *Child-bed.* — *A birth-day*, روز ولادت A , روز میلاد . — *(lineage)*, اصل A , نسل A , نسب A , جنس A , قبیله A , خاندان , نژاد . v. *Genealogy, extraction, rank, parentage.* — *Noble birth*, شرفیت A , انساب شریف . *Of noble birth*, اصل زاده , پاک نژاد , خانواده , اثول A , حرار A . v. *Blood, noble.* — *Of mean birth*, بد نژاد , مجهول النسب A , قیور A . *A Russian by birth*, روس الاصل A .

Birthright, سلسلت A , اباني , ارث A , میراث , موروثي .

A birth-place, وطن اصلي , مولد A . v. *Native country.*

A BISCUIT, کاک , قرص A , کعک , بشماط A , موخاري .

To BISSECT, دوپاره کردن , تنصیف کردن , مشاطرت نمودن , مناصفت ساختن .

Bissection, تنصیف A , مناصفت A , مشاطرت A .

A BISHOP, مجتهد A , امام A , اپسقپوس , بسقپوس , بشپیس A , سقف (pl. اساقف , اساقفه) , اسقوت , قسّ A , قسیس A .

A bishoprick, پسقپوسي .

Bissextile, v. *Leap-year.*

A BIT *(small piece)*, پاره , پارچه , ریزه , ذره A , قطع A , قطعت A , ذریه , بازانگن , جزو , جزوي . *A bit of gold*, قطعت , پاره زر , ذهبت A . *A bit of bread*, پاره نان , ساوه , خبز , جابر , پارچه . *A bit of cloth*, رقعت A , پینه , خرقه A . v. *Clout, patch.* — *Bit by bit, in bits*, پاره پاره , پارچه پارچه . *A bit or mouthful*, قطاعت A , نواله , لقمه A , قطعه قطعه (pl. لقم) , اکلت A , حفنت A (pl. حفنات) , دبله , دبیله , دبنه . *The bit of a bridle*, لگام , دهن , دهنه لگام , چماغ , قیتاب A , حکمت A (pl. حکامت) , رجیع A , نکل A , سحال A , شکیمت A (pl. شکایم) , مجم . *Bit, bitten*, گزیده . v. *To bite.*

A BITCH, سگ ماده , کلبت A , ماجان , ماج , ماچ .

To BITE, گزیدن , خاییدن , با دندان گرفتن , عض کردن , شکم ساختن , شکیم کردن , لعس دادن . v. *To gnaw, to wound.* — *(to cheat)*, فریفتن , غدر کردن , غبن ساختن . v. *defraud.* — *To bite (as frost)*, بارد شدن . — *To bite (reproach)*, سرزنش نمودن , شتم کردن , گواره زدن , طعن ساختن . — *(to be pungent to the taste)* تیز بودن , زبان گزیدن , حذي بودن , حلمز شدن , کز بودن , دندان گرفتن . v. *Acrid, sharp.*

A bite, a biting, گزندگي , لکع A , همش A , ضرس A , لعس A , شکم A , شکیم A , سن A , رهص A , ضرزمت A , نسف A , دمز A , ثغثغت A , عذم A , نخب A , کدي A , عجم A , عجوم A , تکدیم A , کدم A , نجذ A , نهش A , نهس A , مزارت A , ازم A , تصمیم A , قطم A , ضغم A , انشاط A . — *The bite of a serpent*, گزیده مار . — *(a sharper)*, فریبنده , غدر کننده , غابي A . v. *Cheat.* — *(a trick)*, فریب , حیله A , رنگ , آل A , تلبیس A , غدر A , غبن A . v. *Fraud.*

A biter, گزنده , لکع کننده . — *(a sharper)*, فریبنده , دغا باز .

Biting (part.), گزنده , گزان , گز , گزا , لکع کنان .

BITTER *(in taste)*, تلخ or طلخ , تلخناک , مره A , علقم A , خمط A , خموط A , مقر A , اعقا A . v. *Acrid, brackish, salt, pungent.* — *Bitter, salt* or *brackish water*, تلخاب , اجوج A . — *(severe)*, بي رحم , مرت A , عق A , قعاع A , ظالم A , بي امان , دل ازار , تیز , تند , ظلمکار . v. *Severe.* — *(reproachful)*, سرزنش کنا , شتم نما . *Bitter words*, سخن طعن آمیز . — *(calamitous)*, مصیبت , صاحب اذل , مهنت , صاحب زمانت , لحیص A , آفتي . v. *Miserable, hurtful.*

Bitterly, مرارتانه , تلخانه , باعلقمت , با شرنگ . — *(severely)*, ظالماً A , با دل ازاري , با طعنت , لحیصانه .

A BITTERN *(piscatory bird)*, ماهي خواره , بوتیمار , بلکث .

BITTERNESS, تلخي , مرارت A , علقمت A , شرنگ , حرافت A , مره , قع A , قعاع A . — *(severity)*, سختي , شدت A , ظلم A , بي رحمي . — *(reproach)*, شتم A , سرزنش . — *(calamity)*, آفت A , زمانت A , محنت A , بلا A , مصیبت A , اسیب A . v. also *malice, satire, sorrow.* — *The father of bitterness (the devil)*, ابو مرة .

BITUMEN, قیره A , نفط A , نفطه A , قیل , قفر A . *The bitumen of Judea*, حمر A , قفر الیهود A .

Bituminous, قیري , نفطي .

To BLAB, پرده دري کردن , فاش کردن , برگوئي نمودن , منکثیر , امراغ کردن , ابقاق کردن , سگالش کردن , سگالیدن , شدن پوچ شدن , علن کردن . v. *To chatter, prate, tattle.*

A blab, blabber, پوچ ، پرگوي ، بسگوي ، فاهي ، پرده در ، بذير A ، كنكات ، وطواطي .

Blabbing (part. and *adj.),* پرگوي ، دمّار A ، دلمر A ، ستدليق A ، الخي A ، بباق A بسگوي ، مكثير A ، مكثار A ، بهلق A ، ثارت A ، لغوي A . *A blabbing woman,* مهمر A ، سليطه A ، سليط A . *A blabbing tongue,* زبان سگال . v. *Loquacious, talkative, garrulous.*

BLACK (*in colour*), سياه ، سيه ، اسود A ، تاريك ، تيره ، هندي فام ، زاجي ، شبگون ، شب رنگ ، دلم A ، شوم A ، اسحم A ، حلكم A ، قنام A ، قتام A ، قاحم قاحم A ، طحل A ، زنج A ، سپوسا ، زاور ، جادو A ، جون A ، دهام A ، انحم A ، ادعج A ، اطلس A ، حمحم A ، حالك A ، حانك A ، اسود دجدج A ، روسياه ، اسود غربيب A ، اسود دجاجي A ، خداري A ، ملتجة A ، فاحم A ، دحمس A ، دبس A ، حوّ A ، سخما A ، اسود سالخ A ، خداريت A . v. *Dark,* also *Wicked, morose, mournful, dismal, gloomy.* — *Black in the face (confused, blushing),* سياه روي . — *A black man,* حبشي ، سيدي ، دعكسي . v *Negro.* — *A black cup (a sordid or treacherous wretch),* سياه كاسه . — *A black horse,* اسپ سياه ، سياه جرده ، اسب سياه . — *A black vest,* سيابحت A . *Clad in black,* سياه پوش . *Black pepper,* بوشنج . — *Black coral,* شوه . — *A black ant,* دعاع A ، دعاعت A ، دعبوب A . — *A black cap or night-cap,* شبكلاه . — *Black and white,* اسود و ابيض A ، رقاع A . *A black vine,* بوطانيت A . *A black mole on the face,* شامه . *A black crow,* غرس A ، لحم A . *A black eagle,* خداريت A ، ازدف . *Black gum-mastich,* تكت . *Black cattle,* بقر A ، ابقور A ، كسعت A . v. *Oxen, bulls, cows.* — *A blackguard,* مردام . v. *Scoundrel, vagabond.*—*Black lead (antimony?),* كحال A ، كحال A ، راسخت . — *A black-eyed nymph or virgin of Paradise,* حور A ، حوري A ، حورعين A . *A fine black eye,* حور A ، حورا A .

Black (sub.), سياهي . v. *Blackness.*— *(mourning),* حداد A . *Clad in black,* سياه پوش . — *Shoe-maker's black,* تلنديس A ، قوبل ، ترمش . — *A black,* زنگي . v. *Negro.* —*A blackberry,* — *The black of the eye,* سياهي چشم . — *The black-ear (a kind of lynx),* سياه گوش .

To blacken, سياه كردن ، سياه ساختن ، تسويد نمودن ، اسود نمودن . — *(to become black),* سياه گشتن ، سياه نام گرديدن ، اسود شدن . — *(to darken),* تاريك كردن ، كسوس كردن . — *(to defame),* عمر نمودن .

Blackish, سياه جرده ، سياهچه ، كلف A ، قاتم A .

Blacker, blackest, سياهتر ، سياهترين ، اسودA . سوداA .

Blackness, سياهي ، سواد A ، حلك A ، حلكمت A ، محام A ، حمت A ، دخم A ، دلام A ، دهمت A ، بحممت A ، سحم A ، دلبت A . v. *Darkness, obscurity.*

A blacksmith, آهنگر ، بقّار A ، قين A (pl. قيون ، اقيان)، دالكي A ، كالنگ ، نعلبند ، جلانگر ، فيتق A ، حدّاد A ، هبرقي A . v. *Farrier.* — *A blacksmith's hammer,* مسحم A ، دراي ، خايسك A .

A BLADDER, مثانه A ، كميزدان ، آبدان ، پوده ، زدار ، شاشدان . *The bladder of an ox,* فوف A . *The bladder of a fish,* نفاخت A . *The gall-bladder,* مراره A . v. *Gall,* also *blister, pustule.*

A BLADE (*of grass or corn*), ساق A ، بن ، برگ ، ورق A . v. *Leaf.* *Blade of grass,* شاخچه كاه . *A sword blade,* تيغ ، صفيحت A ، شمشير ، شرخ A . *The blade-bone or shoulder blade,* شانه ، پشته ، كتف A (plur. اكتاف ، كتفت)، ترقوت A . v. *Shoulders.*

A BLAIN, آبله ، بشترم ، درج A . v. *Blister, pustule.*

BLAMABLE, تقصيروار ، جريم A ، گناه كار ، مذموم A ، ذميم A (fem. ذميمت)، لايق ملام ، واجب اللومي A . v. *Culpable, guilty, shameful.*

Blamably, جريمانه ، ذميمانه .

Blame, fault, گناه ، تقصير A ، خطا A ، الزام A ، جرم A ، بهتان P A ، زباندرازي . — *(censure),* ذنب A ، جريمت A ، ذمّ A ، ملامت A ، ملام A ، لومي A ، غيبت A . v. *Vice, crime, guilt, slander.*

To blame, الزام كردن ، لومي نمودن ، لوم و تشنيع كردن ، ملامت زدن ، ذمّ دادن . *To be blamed,* ملامت زده شدن ، مذموم بودن . v. *To censure, accuse, chide, rebuke.*

Blameful, پر جريمت . v. *Blamable.*

Blameless, بي تقصير ، بي گناه ، پاك ، آزاد ، بي جرم ، لا جرم A ، بي لومي ، نا ذميم ، معصوم A ، مغموز A ، مبرّا A ، بري A . v. *Innocent, guiltless.*

A blamer, لومي نماينده ، نمّام A ، شعوت كننده ، غماز A . v. *Accuser, informer, censurer.*

Blame-worthy, واجب الذّميم A . v. *Blameable.*

To BLANCH, بياض كردن ، تبييض نمودن ، سپيد ساختن ،

. سفید فام دادن v. *To whiten;* also *to obliterate.* — *To blanch almonds,* بادام قشر کردن , مقشر کردن . *To blanch (become white),* بیاض شدن , سپید گشتن . v. Also *to evade, shift.*

A blancher, بیاض کننده . v. *Bleacher, whitener.*

BLAND, نازنده , نازک , شیرینکار , ملایم A , شیرین . v. *Mild, gentle, delicate, sweet, soft.*

BLANDISHMENT, عشوت A , شیوه , نوازش , ناز , خاطر , نواخت , دلنوازي , کش , چنگال , کرشمه , تملق A , نوازي . v. *Kindness, fondness.*

To blandish. v. *To caress, cajole, coax, soothe.*

BLANK *(white),* ابیض A , ابیاض A , سپید , سفید , ساده , پژمرده , نصاعت A . v. *White, pale:*—*(unwritten),* تهي , خلو A , خالي A *(vacant)*, — . نا نوشته , نا مکتوب , معلول A .

A blank (void space), خوا A , فراغ A . v. *Vacancy.*—*(an un-written paper),* کاغذ بي نويس , کاغذ نا مکتوب .

A BLANKET, گلیم , عبا A , شادگونه .

Blankly, سفیدانه , با اخلال . v. Also *Confusedly.*

To BLASPHEME, کفر گفتن .

A blasphemer, کفور A , کافر A .

Blasphemous, کفر گویان , کفور A .

Blasphemy, کفر A , کفرگوئي .

A BLAST *(of wind),* دوره A , نفحت A (plur. نفحات), نعرت النجم A . v. *Wind, breath, gust, puff.* — *The blast of a trumpet,* نغمه , نفیر , نفحت . *A contagious blast,* نفحت ساري . *The blast in corn, &c.* ارقان A , یرقان A , حس A , صر A , کوز . v. *Blight.*

To blast (blight), ارقان , میروق کردن , پژمرده کردن . *To blast a design,* قصد محروم کردن , یرقان نمودن , ساختن . v. *To disconcert.* — *To blast one's reputation,* رسواي نمودن . v. *To defame;* also *to confound, terrify, injure, infect.*

A BLAZE *(flame),* زبانه , آتش , زبان , سوزار , شعله A , اشتعال A , سعر A , خریشته , لهب A , تالاش , عار A *(publication),* اشتهار A , A , علانیت A . v. *Flame.* — *A blaze or star on the forehead of a horse,* شداخت A :

To blaze, سعر , خریشته نمودن , زبانه کشیدن , شعله زدن , ظاهر *(to be conspicuous)*, — شدن *(to publish)*, اشتهار کردن — شدن .

A blazer (spreader of reports,) گفت و گو ظاهر کننده , پیغام گستر .

A blazing star, ستاره دمدار , جوزهر A . v. *Comet.*

A BLAZON *(coat of arms),* نشان , علامت A — *(celebration),* ناموري , شهرت A , اشتهار A .

To blazon, علامت کردن — *(to celebrate),* اشتهار ساختن — *(to embellish),* زینت نمودن , آرایش کردن , آراستن . v. *To publish, blaze, display, deck.*

To BLEACH, سپید کردن , صاف کردن or مبیّض , سفید ساختن . v. *To blanch.*

A bleacher, سفید فام , سفیدگر , بیاض نماینده , گازر , گازور , — *A bleacher's beetle,* مبیض A , غاسل A , جامه شوي , دمنده پروار . v. *Beetle.*

BLEAK *(cold),* سرما , قرّ A , براد A , برد A , بارد A , سرد . v. *Cold, chill.*

Bleakness, سرم , سرما , سردي . v. *Chillness, coldness,*

To BLEAR, رمد کردن .

Blear-eyed, لخچه , کیلان , رمد A . *To be blear-eyed,* رمد شدن .

Blearedness, عمش A , اخذ A , عایر A , رمص A , رمد A .

To BLEAT, لبالب , لدس ساختن , ثاج کردن , ثواج کردن , نبع کردن , زدن .

A bleat, bleating, لبالب A , لدس A , ثاج A , ثواج A , نبع A , ظبالظب A , هرهر A .

Bled, preterite of *bleed.*

To BLEED *(shed blood),* خون افشاندن , خون ریختن — *(to open a vein),* نصد کردن , رگ زدن — *(to lose blood),* منزف , مردن *(to die)*, — خون ریزان نمودن , دم جاري شدن , بودن .

Bleeding (subst.), (shedding or spilling blood), خون ریزي , نعار A , فوح A , خون جاري *(flowing of blood)*, خون افشاني . *(letting blood),* فصد کردني , فصد A , تعذیت A , نعر A , حجامت A . *Bleeding at the nose,* خون , دم کشي , رگ زني . ترعیف A , رعاف A , جاري از بیني . *Bleeding (part.),* خون ریزان , خون ریز , ضرب A , عاند A , منهر A , منزف A .

A bleeder, رگ زن , فصد کننده , کرا A , کرآگر , حاجم A , حجّام A. v. *Surgeon, phlebotomist.*

A BLEMISH, آهو A , عیب A , داغ , جرم A , لکه A , (plur. انداب) ندب A , جدره A , قشعت A , تصاءت A v. *Scar, stain.* — (*reproach*), رسوائی , عیب A , دشنام . v. *Vice, disgrace.*

To blemish, داغدار کردن , داغ نهادن , لکه کردن , عیب دار کردن , تصاءت نمودن , ندب نشاندن . v. *To stain, hurt.* — (*to defame*), رسوائی ساختن , دشنام دادن . v. *To tarnish, stigmatize, injure.*

To BLEND, آمیختن , آمیز نمودن , آمیزش کردن , سرشتن , خلط ساختن , مخلوط کردن . v. *To mix, confound, compose.*

To BLESS (*with happiness*), بالستن , دعای خیر گفتن , مبارکی خاص . — (*to consecrate*), تقدیس گفتن , تبریک ساختن , دادن ستایش کردن , تحسین دادن . — (*to praise*), فدا نمودن , کردن ستودن , افرین نمودن . v. *To applaud, approve.* — (*to bless God*), شکر گفتن , الله شکر نمودن . — (*to make prosper*), فیروز کردن , بختیار ساختن , اقتران نمودن , دولت . v. *To make happy.*

Blessed, مبارک A , مسعود A , قدسی , خجسته , سعید A , میمون A , سعادت مقرون A , بختیار , برخوردار . v. *Happy.*

The blessed, اهل جنت , اهل بهشت , سعدا A .

Blessedly, مبارکانه , با سعادت , بالخیر A , مسعوداً A .

Blessedness, سعادت A , مبارکی , دولت A , فخرانیت A , بخت , برکت A , میمنت A , اقبال A , نصیب A , سعودت A , برخورداری . v. *Happiness, felicity, prosperity.* —*Eternal blessedness*, سعادت ابدیت , خلد A . — (*sanctity*), تقدیس A , روحانیت A , طهارت A , ولایت A , خطیرة A v. *Purity, holiness.*

A blesser, خیر دعا گوینده , مبارکی کننده , برکت دهنده .

A blessing, برکت A , دعای خیر , افرین , مبارکی , تبریک A . v. *Benediction.*

Blest, خجسته . v. *Blessed.*

Blew, preterite from *blow.*

A BLIGHT, سرما برد , صرّه , حسّ A , کوژ , تفت . v. *Blast, mildew.*

To blight, پژمرده کردن , تفت زدن , میروق کردن , کوژ کردن , ارقان زدن . *Blighted* (*ears of corn, &c.*), تفت زدگان .

BLIND, نا بینا , کور , اعمی A or اعما , ضریر A , ضعیف A , کمه A , عمی A (plur. عمی , عمیان , fem. عمیا) , طلیس A , طمیس A , مطموس A , محجوب A , v. *Dark, obscure, uncertain.* — *Blind of an eye*, یک چشم , چشم گشته , کاژ . *Purblind*, کلیک .

To blind, کور ساختن , بی نور کردن , عمی نمودن . v. *To obscure, darken.* —*To be* or *become blind*, کور شدن , ضریر شدن , ضعیف گشتن , کراشیدن . *To be blind at night*, or *par-blind*, شب کور شدن . — (*to deceive*), غبن کردن . v. *To cheat.*

A blind (*for a window*), پرده . v. *Curtain.* — (*a pretence*), بهانه . v. *Pretext, deceit.*

Blindfold, چشم پوشیده .

To blindfold, چشم نا بینا کردن , چشم پوشیدن , چشم بستن . v. *To blind.*

Blindly, کورانه A , علی العمیا , بینورانه .

Blindness, کوری , عمی A or عما , نا بینایی , ضرارت A . *Purblindness*, غشاوت A , شبکوری , شبکرت A , رمد A , اخذ A , رمص A , غطش A .

A blindside (*weakness*), زبونی , ضعف A , عجز A . v. *Feeble.*

To BLINK, چشم زدن , غمز عین نمودن , رمز عیون کردن , اغماض ساختن .

A blinkard, اجهر A . v. *Squint-eyed, purblind.*

BLISS, *blissfulness*, عشرت A , عیش A , مبارکی , سعادت A , خلد A , سعادت ابدیت A , فرخندگی , فخرانیت A v. *Blessedness, felicity.*

Blissful, مسعود A . v. *Blessed.*

Blissfully, مبارکانه . v. *Blessedly.*

A BLISTER, نفطه A , آبله , آوله , غدنگ , درج A , حباب A , پشتم , بثره A , قرحت A . v. *Pustule.*

To blister, آبله کردن , غدنگ کردن , درج نمودن , دمیدن .

BLITHE, *blithsome*, شاد , خرّم A , خوش دل . v. *Gay, merry.*

Blithly, شادمانه , با نشاط .

Blitheness, *blithsomeness*, شادی , نشاط A . v. *Mirth, gaity, cheerfulness.*

To BLOAT, درج ، حطاط نمودن ، آموختن ، برآمهیدن داشتن.

Bloated, درج دار ، مهبّل A ، روبان A. v. *Turgid, pimpled, swoln.*

BLOBBER-LIPPED, حبرکل ، زغادب A ، شغلهي ، کبود بام برطام A ، براطم A. v. *Lip.*

A BLOCK (*of wood*), پوزه ، کنده ، هیزم ، تیره ، درخت ، وشیح A ، پایه ، جذع A (plur. جذوع) ، جایزه A ، شجره وشیجت A. v. *Trunk, mass.*—*A butcher's chopping block,* کنچول ، زفت ، هیمه. *A block or pulley,* تحدت A.—(*an obstacle*), پابند ، پاي بند ، مانع A (plur. موانع) ، کظام A. v. *Obstruction, stop.*

To block up or blockade, محاصرة ، بستهٔ ساختن ، سدّ کردن ، نمودن ، گرداگرد ساختن ، احاطه کردن. v. *To besiege, surround.*—(*to obstruct*), مانع ساختن ، سدّ کردن.

A blockade, احاطه A ، محاصرة A ، حصر A. v. *Siege.*

A blockhead, پندرد ، نادان ، ابله A ، بي وقوف ، احمق A ، فرناز ، لاده ، ناشناس ، هزاک ، کنده ، کند ، کالک A ، کول ، جبهل A. v. *Dolt, dunce, fool.*

A block-house. v. *Fort.*

Blockish, ابله A ، احمق A ، فدم A ، باحر A ، کودن ، کند. v. *Dull, stupid, foolish, blockhead.*

Blockishly, ندماً A ، کندانه.

Blockishness, بلادت A ، احمقي ، رباجت A. v. *Stupidity.*

BLOOD, دما A ، دمت A ، دمي A ، دم A ، دمّ A ، خون ، شخب A ، خوناب ، کش ، سرخ ، سرخابي ، سرخاب ، نفس A ، نامور A ، تامور A ، فراز ، طلّا A ، طلّ A ، دفعت A ، دیت A ، جاییت A ، جسد A ، تلع A ، ناجود A ، شلشل السّیف A ، حلیب A ، شغه ، نعمان A ، فصید A ، نکرت A ، صبیب A ، ذباح A ، مجت A ، مجدوح A ، مایرت A ، اسحم A ، رعاف A ، علق A. *Black blood,* دم باحر ، خون سیاه. v. *Gore, clotted pus.* *Blood* (*of the menses*), طمث A. v. *Courses.* *Dragon's blood* (*a gum*), مظّ ، عندم. v. *Dragon.*—*To shed blood,* قتل کردن ، خون افشاندن ، دم ریختن ، خون کردن. *The mulct paid for shedding blood,* خون بها or بجاي خون. *A styptic gum for stopping blood,* خون جده. *Shedding blood,* اراقت دما ، خون ریزي ، خون افشاني. v. *Bleeding.* . *To let blood,* حجامت ساختن ، فصد کردن ، رگ زدن. v. *To bleed.* *To besmear with blood,* با خون آلودن ، ترمیل کردن. *Stained with blood,* خون آلوده. *Blood* (*murder*), قتل A ، کشتي ، قتل نفس ، قتال A. v. *Slaughter.* (*life*), دما A ، نفس A ، جان ، حیات A.—(*kindred*), قرابت A ، تعلّک A ، خویشي ، خویشان. v. *Family.* *Connected by blood,* خویشاوندي ، متعالق A. (*offspring*), زه ، زواد ، ولد A ، نسل A ، آل A ، اصل A. v. *Progeny.* (*lineage*), نسب A ، جنس A ، نهاد ، نژاد. v. *Descent.*—*Of noble blood,* پاک شریف ، شریف A ، شارف A ، نیک نهاد وعالي نژاد ، نژاد اصل زاده ، انساب. v. *Birth, noble.* (*temperament of mind*), سرشت ، عنصر A ، کش ، مزاج A. v. *Passions.* *Hot of blood* (*wanton*), رندي ، شوخ. v. *Dissolute, lascivious.*

To blood (*stain*), با خون آلودن.

Blood-letter. v. *Bleeder, surgeon.*

Bloodshed, قتال A. قتل A ، مقاتلت A ، کشتني ، خون ریزي. v. *Slaughter, murder.*

Blood-thirsty, ظالم A ، خون خوار. v. *Bloody, cruel.* *A blood-thirsty tyrant,* خون ریز.

Bloodily, ظالمانه. v. *Cruelly.*

Bloodiness, خون آلودگي ، خون آلودي.

Bloodless, بي دما ، بي خون

A Blood-sucker, دیوچه ، مکل ، زروق زرو ، زالو ، زلو. v. *Leech.*—(*murderer*), خوني.

Bloody, خون آلوده ، دموي A ، دمي A ، دمّا A ، خونین ، پر خون ، متضرّج A.—*Of a bloody colour,* خون رنگ. (*sanguinary*), خونریز ، خونبار ، خوني ، خون خوار ، خون اشام ، خونفشان ، قتول A. v. *Cruel.*

BLOOM or *blossom,* زهرت A (plur. زهرات) ، زهر A ، غنچه ، شگوفه ، نورت A ، نور A ، نقوع A ، بار ، ورد A ، گل ، نوارت A (pl. نوار).—*The blossom of the pomegranate,* گلنار ، جلنار ، گارخوي ، نارخو ، انحغطینا A.—*The blossom of the palm-tree,* کاردو.—*The bloom of youth,* نوجواني ، ریعان شباب ، عنفوت A ، عنفوان A. v. *Flower.*

To bloom or blossom, طلوع نمودن ، شگوفه کردن ، شگفتن ، ایشاع کردن ، تنویر ساختن ، تورید زدن.

Blooming (*part.*), تازو خندان شوا ، شگوفه کننده ، زهر نها ، تنویر زن. v. *Flourishing, youthful.*

Bloomy, گل دار , پرگل , شگوفه دار , نوردار . اهلِ زهر . *v. Flowery.*

A BLOT (*obliteration*), محو A , طلس A , عفو A , رقم کش , لکه , عیب A , داغ , (*stain*) — . کواحص A , حکوک A , طرفت A , نمرت A , نکته A , نکطت A , نقط A , لکا , کاغج , رسوایی , ناموس A , (*disgrace*) — . *v. Spot.* ردع A , نلاکت A . *Blot of ink*, داغِ سیاهی .

To blot (*obliterate*), رقم کش کردن , محو ساختن , طسوم . *v.* درس شدن *To be blotted*, . دروس نمودن , نمودن . *To disfigure, deface, cancel, craze.* —(*to disgrace*), ملامت , زدن , ناموس کردن , رسوایی ساختن , تشنیع نمودن . *v.* *Stigmatize, darken.* — *Blotting-paper*, کاغذِ نشاف .

A BLOTCH, داغ , شنجار , پشترم . *v. Spot, pustule, blemish.*

A BLOW, زد , A ضربت , ضرب A , مشت , کاچ , کوب , طعنت A , طرف A , کروه , لس , لت A , متلامت A , طپنچه , لطمت A , چپله , صحنت A , عذاب A , وقع A , طپانچه . — *To strike a blow*, ضرب زدن .

To BLOW (*as wind*), وزیدن , هبوب نمودن , بزیدن , جستن , وژولیدن , دردمیدن , دمیدن , نفخ کردن , ورزیدن , هب کردن , خرق ساختن , مسح نمودن , جهیدن . *The quarter from which the wind blows*, مهب A , وزیدنگاه . *The quarter to which the wind blows*, مراد الریح A . *To blow* (*with the mouth*), نفخ ساختن , تنفخ کردن , پف دادن , دمیدن , وابکیدن . — (*to breathe*), تنفس کردن , دم زدن . *v. To pant, puff.* — (*to fill with wind*), منفوخ ساختن , پرِ باد کردن , پرِ هوا نمودن . *To blow the nose*, خلیمیدن , خلمیدن . *To blow up or swell*, بر آماسیدن . خمیدن . *To blow* (*sound an instrument*), صدا کردن , صافر شدن , نای زدن , نواختن , سفلیدن . — *To blow a horn*, نفخِ صور کردن . *To blow upon* (*or heat with the breath*), با دم گرم کردن . *To blow upon* (*treat with contempt*), تذلیل نمودن , اهانت کردن , حقارت ساختن . *v. To traduce; also to make stale.* *To blow out a candle*, چراغ را پف کردن . *To blow* (*as flowers*), دمیدن , ابتسام کردن , شگوفتن , شگوفه کردن . *v. Blossom.*

A blower, نافخ A , نفخ کننده . *A blower of glass*, قداح A . *A blower on the flute*, &c. نی زن , صافر A .

Blowing (*part.*), نفخ کنا , دمان , نافخ A , ورزان . *Blowing* (*subs.*), وزیدگی , شگوفتگی , هبوب A , ابتسام A .

To BLUBBER, مای کردن . *v. To cry, weep.*

A BLUDGEON, بقاری A , چوب , ابیل A .

BLUE, نیله , کبود , کبودی , نیل , نیلی , نیل فام , نیلگون , سماوی A , لزوردی , لازورد , لاجوردی , لاجورد , نیل اندود , اسمانی رنگ , زرقت A , ازرق A , آبی رنگ , موی A , مای A . *Clothed in blue*, ازرق پوش . *The blue or black sea* (*the Euxine*), بحرِ نیلگون . *Of a deep blue*, کبودِ کبودی , زرقم A . *The blue gem* (*turquoise*), پیروزه . (*the beryl*), زرق A —(*the sapphire*), یاقوتِ کبودی . *The blue flower* (*blue bell or blue bottle*), لخنیش . (*the hyacinth*), سنبل A , آبرود . —*A hyacinthine blue*, سنبلی , آبرودی . —*A blue fly*, عنتره A . —*Blue or grey-eyed*, زرق A (fem. زرقا), مهق A . *A blue or livid mark*, انبسه . *v. Livid, grey.*

To blue or make blue, نیل کردن , کبود ساختن .

Blued, نیلگون کرده شده .

Bluely, با نیل گون , کبودانه .

Blueness, کبودی , نیلفام , لاجوردی .

BLUFF, متکبره A , گستاخ , تند , درشت , وحشی . *v. Big, surly, blustering, rude.*

A BLUNDER, سهو A , غلط A , سقط A , خطا A , زلت A , قصور A , تقصیره A (plur. تقصیرات) , اغلوطه A , ضلل A , ضلت A , ضلال A , ضلالت A , خزده . *v. Mistake, error.* — *A common or vulgar blunder in speech*, غلطِ مشهور .

To blunder, غلط نمودن , قصور کردن , سقط کردن , سر بر سنگ زدن . *v. To mistake, err, flounder, stumble.*

A blunderbuss, قرابین .

A blunderer, blunderhead, خطا کننده , کنده , ابله A , احمق A . *v. Blockhead, fool.*

BLUNT (*not sharp*), کند , ناتیز , بی آب , کلیل A , کهام A . — (*dull of understanding*), بلدام A , منحمق A , نا شناس , نا مستعد , نا دان , بی عقل , نا فهم , بی تمیز , فدم A , کودن , غابی A , احمق A , ابله A . *v. Stupid, awkward.* (*ill-bred*), بی نزاکت , لاشه , نا لطیف , ترکی , عجمی . *v. Rude, rough, rustic, inelegant.*

To blunt, کلیل کردن , کند ساختن . *To blunt* (*the appetite*, &c.), ضبط کردن . *v. To repress, weaken.*

Bluntly, کلیلانه , نا شناسانه , با ترکِ ادب . *To behave*

Bluntly, بي نزاكت شدن , ترك ادب نمودن . v. *Coarsely, plainly, rudely.* — *To speak bluntly*, بروجه گستاخ گفتن .

Bluntness, بي عقلي , ناداني , سرسامي , بلادت A , كندي , رباجت A , احمقي , كودني . v. *Rudeness, coarseness, plainness.*

A BLUR, داغ , عيب A , لكه . v. *Blot.*

To blur, عيب كردن , لكه ساختن . v. *To blot, stain, efface.*

To BLURT (*speak inconsiderately*), گستاخانه گفتن , غافلانه باسرسري خطاب كردن , كلام نمودن .

A BLUSH, آب شرم , عرق الانفعال A , خجلت A , خجالت A , حجاب A , شرمساري , شرم , حمرت A , سرخ روي , سرخي , خرايت A , استنكاف A . *At the first blush* or *sight*, بنظر اول . *Overspread with blushes*, خجلت كش . *Raising blushes*, خجلت انگيز . v. *Shame, modesty.*

To blush, خجلت كردن , خجل شدن , انفعال خوردن , حجاب , ننگ داشتن , سرخ روشدن , شرم داشتن , شرميدن , ساختن رنگ نمودن , فرناخيدن . *To cause to blush*, خجلت انگيختن , شرمسار ساختن .

Blushing (*adj.*), خجلت نما , حجاب ساز , سرج روي دار , شرم كنان , شرمسار , شرمناك , شرمنده .

Blushingly, با شرم , خجلانه , با خجلت .

BLUSTER (*noise*), هنگامه , غوغا , نهات A , نهيبت A , غلغل . v. *Roar, boisterousness, tumult.* (*boasting*), خود فروشي , لاف , كب , فخر A . v. *Menace.*

To bluster (*roar*), نهات كردن , غلغل نمودن . *To bluster*, (*as the wind*), باد روزگار بزيدن . *To bluster* (*as the sea*), — (*to boast*), لاف زدن , لاف وگذاف كردن , لعب ساختن , بازنانه نمودن , اظهار فخر وغرور كردن . v. *To bully, puff.*

A blusterer, لاف زننده , بهلق . v. *Boaster, bully, swaggerer.*

Blusterous, v. *Noisy, tumultuous, boisterous.*

A BOAR, خوك نر , خنزوان A , خنزير A (plur. خنازر , خنازير). v. *Hog.* — *A wild boar*, گراز or گرازه , خنزير A , جانوار , جانور , خنزير الغاب A .

A boar-spear, حربة A , مطرد A .

A BOARD (*plank*), تخته , لوح A (plur. الواح , الاويح), خوان , بادبز , كراسته . v. *Table, lath, shingle.*—(*a court of jurisdiction*), عدالت A . *A shoe maker's cutting-board*, كراسه , فرزوم A .

To board (*ceil or roof with boards*), تخته بندي كردن , سقف خانه نهادن , سقف كردن . *To board a ship*, برجهاز محول كردن . v. *To attack.*

BOARISH, خنزيري , حيواني . — (*brutal*), بي رحم , ظالم A , بي شفقت . v. *Swinish, cruel.*

A BOAST, لاف , لاف و گذاف , خود فروشي , بازنانه , تصلف A , فخر A , كب , بازنانه , بارنامه .

To boast, لاف زدن , لاويدن , بازنانه كردن , كب كردن , فخير شدن . *To boast of wealth*, نازيدن . v. *To brag, magnify, exalt, bluster.*

A boaster, لاف زن , خود فروش , خود كام , باد بروت , طرماذ A , انفدة , زعيم A , پاروله , خود ستا , خود كامه , لهوق A , فشوش A , لعماظ A , مطرمذ A , طرمذان A , فايش A . v. *Bragger.*

Boastful, پر تصلف . v. *Ostentatious.* فخيزه A , فاخرت A . v. *Vain-glorious.*

Boasting (*part.*), لاف زنان , فخر كنان .

Boastingly, با لاف و گذاف , متكبرانه . v. *Ostentatiously.*

A BOAT, كشتي , سفينه , قارب A , زورق , سنبوق , زنبر , زنبل , خليج . v. *Skiff, yawl.* — *A ferry boat*, كشتي معبره , گذارد .

A boatman, ملاح A , ملاح سفينه .

A BOB (*a blow*), ضرب A , زخم . v. *Blow.* — (*flout*), خنديش , خنجرود , دعابت A , وشيه . v. *Sneer, ridicule, taunt, jest.* — (*ear-ring*), آويزه , آويزه گوش , گوشوار . — (*any thing pendulous*), آونگ , آويز .

To bob, ضرب كردن . v. *To beat, drub.* (*to cheat*), غدر ساختن . v. *To defraud.* — (*to hang loose*), آويخته شدن , آونگان بودن . — (*to ridicule*), ريش كردن , خنده .

A BOBBIN, ماسوره A , ماسورة A .

To BODE, شگون دادن , فال نمودن , آختر گفتن , دلالت كردن , تفوّل ساختن , تكهن نمودن , وعيد شدن . v. *To forebode, predict, presage.*

Boding, bodement, A فال , آختر , A تکهن . v. *Omen, portent.*

BODILESS, غیر متجسد , بلا جسد A , بي تن .

Bodily, مجسم A , متجسم A , جسماني , جسدي , بدني , A متجسد . *Bodily food,* غذاي جسماني . — (*essential*), حقيقي , ذاتي . v. *Real, actual.*

A BODKIN, تلا , تيغ , رفش , دزينه , درفش , A مخصف , A مخرزه . v. *Awl.* *A bodkin for the hair,* سرخاره .

The BODY, A بدن (pl. ابدان), تن (pl. تنها), A جسد (pl. اجساد), A جسم (pl. اجسام), اندام , A وجود , A طان , A جرم (pl. اجرام), A كامت , A جسمان , تنديسه , A شخص , A ذات , A قالب , قالب , كالبد , كالبد تن . v. *Person, stature, matter.* — *A dead body,* لاش , لش , قالب بي جان , مردار , A جنازه , A ميت , A جيفه . *The body of the sun,* جرم شمس , كليچه . v. *Disk.* — *A body corporate,* A عرفت , A حرفت . *The human body appearing indistinct and black at a distance,* A شبح (pl. اشباح), A شخص (pl. اشخص , اشخوص), A سواد . — *A body like silver,* سيم تن . *To be one body and one soul with another,* با كسي هم جسم و هم جان شدن . *Natural bodies,* اجسام طبيعت . *To nourish the body,* تن پرور كردن . — *A collective body,* A جماع , A جمع , A جمعت , A جماعت , A نفر , A طايفه . *A great body,* جمع كثير . v. *Company, society, collection.* — *To assemble a body of troops,* لشكري جمع كردن . *A body of armed men,* A غول , A فيت , A جبهت , A عامت , سپاه . *A body of foot,* A رجال , پياده , — . *A body of horse,* سپاه , سوار . *Any body,* يك نفر , فلان . *Somebody,* نفر , كس , كسي . *Nobody,* هيچكس . *There is nobody,* A قوم , آدمي , يكي , كسي نيست . — *Every body,* هركس , هر احد , A كل احد . — *A busy body,* فضولي . — *Strong of body,* هريكي , يك , هرفرد , A قوي , توانا , پهلوان , پهلو , زورباز , زورمند , زورآور . v. *Robust.* — *Bigness of body,* A جسمانت . v. *Corpulence.* — *Wine of a strong body,* باده مست , شراب غمگسار , A رحاق , A رحيق , A نسا . *To body,* v *Embody.*

A BOG, A گلابه , A اجم (pl. اجام), كول . v. *Marsh, morass, fen.*

To BOGGLE (*hesitate*), شك نمودن , شبهت داشتن , جهيدن , جولان كردن . (*to start back*), ريب بردن .

A boggler, شبهت كننده , شك برنده , مرد وهمناك .

Bog-house, v. *Privy.*

To BOIL, جوشان , غليان كردن , جوش كردن , جوشيدن , جوشانيدن , شدن . *To boil food,* پختن . — *To cause to boil,* تغليت ساختن . v. *To cook.* — *To boil* (*as the blood*), ثوران الدم شدن , بيخ نمودن . v. *To be hot, fervent, to rage.*

Boiled (*cooked*), پخته , A مطبوخ . — *as water, &c.* جوش كرده شده .

A boiler, جوش كننده . — (*a kettle*), هركاره , ديگ , قزغان . v. *Cauldron, pan.*

Boiling (*part.*), جوشان , پزان . — (*subs.*), جوشش , A فوح , A فوخ , A فروان , A غلي , A تهادر , A تغران , A تغرر , A نفيط , A عكوب , A كتيت . *Boiling or bubbling up,* A تقمح . *Boiling over,* A نفوت .

BOISTEROUS, سخت , تيز , تند , A شديد , زور , شربي , فضولي , A قاسر , جبري , ستنبه , A متهور , شكننده , حربي , A غضبي , A اشد , A عاصف , A عصوف . v. *Violent, loud, noisy, stormy, turbulent, furious, tumultuous, overbearing.*

Boisterously, A حربا , با ستم , ضربانه , از زور , جبرانه . *To behave boisterously,* زور كردن , جبر كردن , با قهر جفا ساختن .

Boisterousness, A شدت , سختي , تيزي , تندي , A غضب , A جبره , زور , A ضرب , A حرب , A قهر , A ستم , A جفا , A فساد . v. *Violence, rage, anger, turbulence.*

BOLD, بي باك , بي پروا , بهادر , جگردار , شيرمرد , شيرمان , A غيور , A غيران , A عندوا , جان دار , شيرانه , شيري , دند , A سحتب , دلاور , دلير , غشارب , A جري , A شجاع , A صلهام . v. *Brave, daring, intrepid, fearless.* — (*impudent*), گستاخ , بي شرم , بي حيا , شوخ , شوخ چشم , سترك . v. *Confident, saucy, licentious, rude, rash.*

To make bold (*to inspire with courage*), بي باك كردن , دلاور ساختن . *To make bold* (*speak freely*), التماس كردن , عرض كردن , خضراء مضراء گفتن , سالمانه خطاب كردن . *To be bold,* بهادر بودن , شيرمرد شدن , جري الجنان شدن .

Bold-faced, بي شرم . v. *Impudent.*

Boldly, بهادرانه , پهلوانانه , با جرات , دليرانه , باغيرت . — (*impudently*), گستاخانه , شوخانه , با شوخ چشم .

Boldness, دليري , دلوري , A غيرت , A جرات ,

v. اقدام A , بي باكي , جان , جسارت A , شجاعت A اقدام و *courage, valour, freedom.* — *Boldness and timidity,* v. بي شرمي , شوخي , گستاخي *(impudence),* — . احجام *Confidence.*

BOLE *(armoniac),* طين ارمني , گل سرخ , گل ارمني . v. also *trunk of a tree.*

A BOLSTER, بالش , بالين , نازبالش , تليه .

To bolster, تكيه كردن . v. also *to maintain, support.*

A BOLT *(of a door, &c.),* پشكله , بند كشه , دربند , غلق A (pl. شنگينه , چندة , مزلاق A , چنبه , پشكله در , متريس A , مدروس A , سبوخ , كرة , نرمادة در اغلاق , تير *(an arrow),* — . *Bar.* — v. لب در , غلج , غارتنگ , پا بند , بند , زولانة *(a fetter),* — . *Shaft, dart.* — v. پرتاب , صاعقة A *thunderbolt,* — *A* . *Chain.* — v. قيد و بند , قيد A , قايم A *Bolt-upright,* — *Lightning, thunder.* — v. آذرخش . منتصب A . v. *Erect.*

To bolt (a door), v. بند كشه نهادن , سد باب نمودن *To bar, lock, fasten.* — *(to fetter),* درزنجير , قيد و بند كردن v. *To* تخل نمودن , بيزكردن , بيختن *(to sift),* — . نهادن *examine, try, purify.* — *To bolt out (sally forth),* خروج كردن *To bolt one out of doors,* كسي را از بيرون . خروشان ساختن . در كردن

A bolter, غربال A . v. *Sieve.*

A BOLUS, قرص A , لقمة A , حب A . v. *Pill.*

A BOND *(for debt, &c.),* خط A , (تمسكات .pl) تمسك A , دست خط , دست آويز , تذكرت A . v. *Contract, obligation.* — *(ligament),* بستگي , پيوند , قيد A , بند . v. *Fetters, chains, rope, imprisonment.* — *(union),* سلسلة A , رشتة , يكانگي , اتفاق A , وحدت A , اتحاد A , سررشته , علاقة A . v. *Connexion.*

Bond (adj.) گرفتة , مقبوض A . v. *Captive, servile.*

Bondage, گرفتاري , اسيري , قيد A , غلامي , بند , بندگي , قبض A , گرفتگي , كيرا . v. *Captivity, slavery.*

A bondman, غلام , عبد مملوك , بردة , عبد A , غلام A , گرفتار , بندة , مملوك . v. *Slave, servant, captive.*

A bondmaid, bondwoman, جارية A (pl. كنيز , كنيزك , جواري) , مملوكة A . v. *Slave.*

Bondsman, ضامن A , كفيل A , امانت دار . v. *Cautioner, surety.*

A BONE, استخوان , عظم A (pl. عظمت , عظام , اعظم). *A small bone, piece of a bone,* استخوان پارة . *The jaw-bone,* لهزمت A . *The two jaw-bones.* لهزمتان A . *Joint-bones (of the heel),* سنبع A , كعب A . — *(of the hands and feet),* كعس A (pl. كعاس). — *(of the elbow),* كعبرت A . — *(of the back),* خرز الظهر A , سنور A , پشت مازة , سيساة , شرخوب A , مهرة , جمشرك A . *The bones of the arm,* انقا A . *The bones of the fingers,* العا A , سلامي A . *The shank-bone,* ظنبوب A , عصا A , شتالنگ . *The hip-bone,* ورك A . *The neck-bones,* نقي A . *The collar-bone,* ترقوت A . *The knee bone or pan,* سر زانو , رضف A . — *A broken bone,* استخوان شكسته , دشبد A , منجزم A . *A bandage for a broken bone,* استخوان بند . *A bone with meat upon it,* عرق A . *A bone or die,* كعبت A . *A carious bone,* رمت A , رميم A (pl. رمام , رمم). *Small boned,* رخو A .

To bone (strip the meat off), تعرق كردن , تمحض ساختن A .

Boneless, بي استخوان .

To bone-set, مجبور كردن , وعث وعي نمودن .

A bone-setter, جابر A , مجبور كنندة , كمانگر , شكستة بند , مجبرة , موجر A . v. *Surgeon.*

A BONFIRE, آتش بازي , پروازة , نار A .

BONITO *(fish),* بينيث A .

A BON-MOT, مزة , بذلة .

A BONNET, كلاه . v. *Cap, turban.*

Bonnily, v. *Handsomely, gaily.*

Bonny, v. *Handsome, beautiful, gay.*

BONY, پر استخوان , استخواندار .

A BOOBY, سر بيسامان . v. *Blockhead.*

A BOOK, كتاب A (pl. كتب), نامة , نسخة A , دفتر A (pl. دفاتر), دستور A (pl. دساتير), جريدة A (pl. جرايد), جلد A (pl. جلود), سفر A (pl. اسفار), مودت A , طومار A , صحيفة A (pl. صحايف , صحف), زبر A , رقيم A (pl. ارقام), رقين A , وحي A , رق A , طرس A (pl. اطراس , طروس), قط A , مجلدت A , مصنف A (pl. مصنفات), مصحف A (pl. مصاحف), متصيف A

(pl. مجلدات), A مدرس. *The books of Moses*, کتبِ موسي. *The rabinical books (Old Testament)*, مصحفِ ربانيت. — *The book*, A الکتاب انکتاب. *The book of God*, A کتاب الله, المصحف. *The most excellent book*, کتابِ مستطاب. *The glorious book*, A کتاب المجيد. (These are applied by the Eastern Christians to the *Bible*, and by the Muhammadans to the *Alcoran*; v. also Vol. I. القران p. 103.) — *The books or psalms of David*, زبورخوان. *The books of Hafyz (a celebrated Persian poet)*, مصنفاتِ حافظ, ديوانِ حافظ. *A book of roads (a map)*, راه نامه. *An account-book*, A دفتر, انگار, انگره, انگارش. *A day-book*, روز نامه, روزيانه, روزينه. *A cash-book*, آورجه, A فنداق. — *The book of life*, دفترِ اعمال, نامهٔ اعمال, A رق, A سجين. — (On these the Muhammadans suppose the actions of mankind to be written by the recording angels). — *Various books*, کتبِ گوناگون. *The title of a book*, A کتابت. *Without a book (i. e. a pagan)*, غيرِ کتاب. *A book interpreting dreams*, تعبيرنامه. *My book*, کتابم, کتابي. *Your book*, کتابت, A کتابک. *His book*, کتابِ او, or کتابش, A کتابه. *Without book (by memory)*, A متذکر, خاطرنشان. *The original or first copy of a book*, اصلِ کتاب. *A book-case*, رف, راف.

To book, درکتاب نوشتن, دردفترقيد کردن.

Book-keeping, حساب نويسي, شمردگي, علمِ رقم. — *A book-keeper*, شمارگير, A محاسب, حساب کننده.

A book binder, A مجلد, A صحاف, جلدگر.

Bookish, طالبِ علم, A مدرس, کتب خواد, ملانه. v. *Studious.*

A bookman. v. *Learned man.*

A book-mate. v. *School-fellow.*

A bookseller, A صحاف, A سقار, کتب فروش. *A book-seller's shop*, or *book room*, کتب خانه. v. *Library.*

A boom, v. *Bar, pole.*

A BOON, v. *Gift, grant, favour, bounty.*

Boon, v. *Gay.*

A BOOR, v. *Clown, rustic.*

Boorish (rude), بي ادب, نا شناس, اهلِ قريه, صحراي. v. *Rude, clownish.*

Boorishness, بي ادبي, نا شناسي, روستايي, خوريادي.

Boorishly, بي ادبانه. v. *Rudely, clownishly.*

A BOOT, موزه, موزج, A خفّ (pl. خفاف), A تساخين, A کوث, (pl. اکخفت) A تخافيف, A هدم, A دبرزي. *Upper boots (for keeping the under ones clean)*, A موق, جاباتان, A جرموق, سرموزه, موزهٔ نالين. *A boot maker*, موزه دوز, A سکاف, A قوّاف, A اسکاف, A اسکاب, A خفاف (pl. سکيف, اسکفت). *The toe of a boot*, چنگِ موزه, سنقارِ موزه. *The lining-leather of boots*, A صلل. *The upper leather of boots*, پشکت, سرِموزه. *Old or patched boots*, A نقل (pl. نقال), A هدم. — (*to put on boots*, موزه پوشيدن, انعال کردن, تخفّف شدن.

Boot (advantage), A فايده, سود, A کسب. v. *Gain, profit.* — *To boot (over and above)*, A علاوه, با فايده. — *To boot (to benefit)*, فايده نمودن, سود دادن. v. *To profit, enrich.* — *Bootless*, بي معني, بي فايده. v. *In vain, useless.*

A BOOTH, خيمه A, ساياپان, خرگاه, پيهه, آلاجق, A وشيع. v. *Tent.*

A BOOTY, A غنيمت (pl. غنايم), تالان, تاراج, A غارت, A نهبت, نهيبه, ساز وسلب, سلب A, مغنم A, يغما A, بکيلت A, خبلّست A, خلست A, عرض A, نفارت A, غنب A. v. *Plunder, spoil, pillage, theft.*

BORAX, تنکال, A بورق, بورقِ هندي, تنکار, زمو, لزاق الذهب A, ملح لصاغت A.

A BORDER, کنار, کناره, کنارين, دامن, زه, A حاشيه, لب, A جناب, A جانب, (pl. جنوب) جنب A, شفره, کرانه, کران. v. *Edge, extremity, margin, side.* — *The border of a country*, سرحد, سرزمين, A حدّ (pl. حدود). v. *Bounds, limits, confines, frontiers.* — *One living on the borders*, سرحد نشين. *Hostile borders*, A ثغور, ترفند. *A governor of the borders*, A مرزبان, A مرزباني (pl. مرزبت). *The border of a garment or cloth*, پيرامن, دامن, اهان, (pl. کنف) کفت A, (pl. حواشي) حاشيه A, رژه, رزه, کنار, آويز, فراويز, تير, نگارگرد. *An elegant embroidered border*, A علم, نگارِ علم, A مغروز. v. *Fringe, edging.* — *A border of flowers*, گلزار. v. *Garden, parterre.*

To border upon (a country), بر سرحد شدن, قريب بودن. — (*to ornament with a border*), با رژه پيراستن, نگارِ علم نمودن. v. also *to touch, reach.*

A borderer, مرحد نشين .

To BORE, سنبيدن , سغليدن , سوراخ ساختن , سفتن , ثقب , مثقب نمودن , تثقيب كردن , شميخه زدن , تبيدن , ساختن . v. *To pierce, perforate.*

Bored, رخنه دار , سفته . *To be bored*, شميخه زده شدن . — *Bored full of holes*, سوراخ دار .

A bore, v. *Hole.*

Bore, preterite of *bear.*

BOREAL, شمالي . v. *Northern.*

Boreas, نسيم شمال , باد شمال .

A BORER, A منقب , شميخه زننده , سوراخ گر .

BORN, پيداشده , زاده , زاد , مولود A , وليد A , متولد A , منفوس A . *One born of an angel*, پري زاده . *Born to great fortune*, بلند كوكب . — *To be born*, زادن , زاييدن , متولد از شكم , پيدا شدن , طلوع كردن , مولود گرديدن , شدن , برآمدن , ظهور كردن . *Born of a free father and a slave mother*, A هجين , A هجونت , A هجانت , A هجينت . *Base-born*, ولد زنا , حرام زاده .

BORNE, participle of *bear.*—*To be borne down* (oppressed), پايمال شدن . *Not to be borne*, غير متحمل . v. *Intolerable.* — *To be borne up*, اعتماد شدن . v. *To be supported.*

To BORROW, استعارت , عارت گرفتن , عاريت گرفتن , كردن , قرض گرفتن , وام گرفتن , استقراض ساختن , تاوان نمودن .

A borrower, استعارت كننده . *A borrower* or *debtor*, قرض دار .

The BOSOM, سينه , بر , بغل , آغوش , آگوش , حضن A , (plur. احضان) , پهلو , لبان A , بلد A , حجور A , جوش A , صدر A , جوشوش A , برکت A , جوشن A . v. *Breast.* —*The upper part of the bosom*, سر سينه . — *A bosom friend*, وفادار . *Jessamine-bosomed*, سمن بر . *Silver-bosomed*, سيم بر . *Upon the bosom*, بر بر . *In or on the bosom*, در بر . v. Also *intimacy, confidence, fondness.* — *A bosom torn* (i. e. *afflicted*), سينه چاك دار . — *To bosom* (*embrace*), در بغل گرفتن , آغوش كردن . — (*to inclose in the bosom*), در سينه نهادن .

A BOSS (*stud of gold, silver, &c.*), پانته , پشيزه , فلس A , ميخ (*nail*). *The boss of a shield*, ناف سپر . *A boss-seller*, A فلس .

BOTANIC, *botanical*, چمن پيوند , نبات منسوب .

A botanist, نبات دان , اهل چمن .

Botany, علم نبات , اهليت چمن , نبات دانايي , گياه , علم چمن , داري .

A BOTCH (*mark*), داغ . (*sore*), دنبل . v. *Ulcer, eruption, swelling.* — (*a patch*), پينه , همليغت .

To botch (*mark with botches*), با دنبل آلودن . (*to patch clothes*), پينه دوختن , همليغت دوختن . (*to do unskillfully*), ناداني نمودن , بي ازمودگي كردن . v. *To bungle.*

Botched, پينه زده . v. *Patched, bungled.*

A botcher, پينه دوز , پينه دوز .

Botchy, با دنبل آلوده , پر ريش . v. *Ulcerated.*

BOTH, هر دو , همديگر , كلا A , كلتي A , كلتان (fem. A) , اثنينهم A . *Both hands*, هر دو دست , يدان A . *Both worlds*, هر دو عالم , دارين A , كونين A . *Both the seas*, مابين A , بحرين A . *Both sides*, هر دو جانب , هر دو طرف , جانبين . *From both sides*, از هر دو طرف , از جانبين , دهيده . — *Both* (*as well as*), با , مع A , مع (*as well as him*), باو , به A , مع او . v. *Together with.*

A BOTTLE, صراحي , كوزه , كوزه , شيشه , منوچ A , كريت A , قارورت A , بوكان , آبكش , كوزوره , كابوس A , عجلت A , عجوز A , نبحر A , ظرف A , خيك A , خيكت , خي , زفره , خيكيه , (اسقيات , اساتي plur.) سقا A , ساتب A , — محذوف A , (وجاب plur.) وجب A , اوطاف A , زق A . *The stopple of a bottle*, وناع A . —*Sounding as a bottle when decanting*, بقبقت A . v. Also *skin, flask, phial.* — *A bottle of hay*, جرزت A , غمارة A , ابالت A . *A blue-bottle* (*flower*), عنبر . — (*fly*), لبخنيش .

To bottle, كابوس انباشتن , درشيشه نهادن .

BOTTOM, زير , تحت A , پايين , ته , اصل A , قرع A , بنياد , منزع , غور A , بون , بن , (قعير plur.) قعر A , اس A , اساس A , تلبيس A . v. *Foundation, ground-work, root.* — *The bottom of hell*, دركه جحيم , قعر جهنم . *The pavement at the bottom of a cistern, well, &c.* زمين . *The bottom of the sea, river, &c.* رود خانه , شنار , غيابت A . *Having a bottom*, اصل آور , بندار . — *A bottom* (*ship*), جهاز , — انبار جهاز , انبار A . — *The bottom or keel of a ship*, كشتي , (*a valley*), نفنف A , نفناف (plur. نفانف) , خور A , واد A ,

v. Dale.— دلك A . جوا A , ذنابت A , دره , وادي A *(profundity)*, غور A , عمق A , عماق A . *v. Depth.*—*(limits)*, سر زمين , سامان , حدّ A . *v. Bounds.* — *Bottom (last resort)*, اميد پسترين . — *(dregs)*, درد , كنجال . *v. Sediment.* *The bottom of a mountain*, بن كوه . —*The bottom of a street*, بن . — *A bottom or clew*, وشيعت A , كروهه . *To the bottom (completely)*, تا بن , با التمام A , في الجمله A . *v. entirely, totally.* — *At the bottom*, دربون , في القعر A , بپايين . *From top to bottom*, سرا سر , سراپا , ازسر تا پا , از بالا تا پايين , سر تا بقدم , من الرّاس الي الرّاس A , من اوّله الي آخره , سر تا سر.

To bottom (found upon), نهادن , بنياد نمودن , بنا كردن . *v. To build, fix, or rest upon.*—*(to wind a clew)*, توشيع كردن.

Bottomed. v. *Founded.*

Bottomless, بي پايين , بي بون , بي ته . *The bottomless abyss*, غمر A (plur. غمور) , جاي بي ته . *v. Abyss, pit, whirlpool.*

A BOUGH, شاخ , شخ , شاخ درخت , فانج , فانج A , فرع A (plur. فروع), فنن A , فند A , عود A , شعبت A (plur. شعب , شعاب), شنغب A , شنغاب A , شغش , عسلج A , *v. Branch.*

BOUGHT (part. of *to buy*), خريده , مبيع A . *v. Purchased.*

A BOUNCE *(noise)*, ضرط A , كوز , تيز , غوغا , عو A , طنين A , صاعقت A , شماته , هنگامه , رزمت A . *v. Crack.* — *(a sudden blow)*, ضرب ناگهاني , صرادحي A . — *(a boast)*, لاف , كب . *v. Threat.*

To bounce (make a noise), ضرط كردن . *To fly or strike against suddenly*, تيز زدن , تيزكار كوفتن . — *(to boast)*, لاف زدن , كب كردن . —*(to be bold)*, بهادر شدن.

A bouncer (boaster), لاف زن , خود فروش . *v. Bully, braggart.*

BOUND, *bounds, boundary*, كران , حدّ A , سرحدّ , منزل , سرمنزل , سرزمين , كنار , كناره , نصب A , مصر A (plur. مصور , امصار), اقصي A , ارفت A , سامان A , فرداشت , مدي A , موسم A , انتها A , نهانت A , منتهي A , قصاري A , مال A , مامود A , مدار A , (مديات , مدي .plur) مديت A , اخيه , شاو A , شا A , (plur. تخوم) تخومت A , تخم A , خطّ A . *v. Limits, confines, marches, frontiers.* — *Hostile boundaries*, مرزبوم , مرزوبوم , مرز زمين , فرج A , ترفند , آخير , ارفت A , عالمت A . — *A boundary stone*, ثغور A , آخيز , منار A , منارت A , اخيسه . *Beyond bounds*, ازحدّ بيرون . *To go beyond bounds*, ازحدّ گذشتن . *To fix the boundaries*, حدود تعيين كردن . — *A bound (spring)*, جستن , كسروز , اباز A , تغيزي A , قفزي A , تفرت A , نفزان , تماص A , پنچه . *v. Leap, jump, rebound.*

Bound (part. of *bind*), بسته , پيوسته , بند كرده شده.

Bound (obliged), منّت داركرده شده , ممنون A.

To be bound, پيوسته شدن , بسته بودن , بند شدن . *To be bound in chains*, بسته زنجير شدن . *With hands and neck bound*, با دست و گردن بسته . *Tongue-bound (stuttering)*, بسته زبان . *Having the feet bound*, پا بسته , محجوز A.

To bound (limit), تحديد نمودن , حدّ كردن . *To be bounded*, محدود شدن . — *(to spring)*, جستن , نفزان كردن , اباز نمودن.

Boundary. v. *Bounds.*

Boundless, بي پايان , بي نهايت , ازحدّ بيرون . *v. Infinite, immense, unlimited, unconfined.*

Boundlessness, بي پاياني.

BOUNTEOUS, *bountiful*, جوامرد , جوانمرد , فيض ريز , كريم A , سامح A , عطا بخش , بخشنده , سخاگستر , سخي A , كريم A (fem. كريمت plur. كرما), كرم دار , كشاده دست , كرمكار , القعاس , لهم A , نز A , هشم A , باذل A , سموح A , منحاره , صاحب عطا و نعم A , ندي الكفّ A , ندي A , اجود A , جايد A , فيّاض A , غمر الرّدا A , غمر الخلق A , قثم A , مفوح A , منعم A , جعد A , سبط اليدين A , جواد A , خاتم طبع , عذبي A , معطا A , غطمّ A , (قماقم .plur) قمقمان A , قضفاض A , هشهاش A , نال A , هضوم A . *v. Liberal, generous, munificent, kind.*

Bountifully, bounteously, جوانمردانه , كريمانه , با سخاوت.

Bounty, bountifulness, بخشش , بخشندگي , عطا A , كرم A , سماح A , جودت A , جود A , بذل A , جوانمردي , كرامت A , فتوت A , مروّت A , سخاوت A , سخا A , سماحت A , غمورت A , فجر A , پروان , انهال A , منهال A , مكرمت A , رهشوشت A , رهشت A . *v. Liberality, munificence, generosity.*

Bourn. v. *Bounds;* also *brook, torrent.*

To BOUSE. v. *To drink.*

Bousy. v. *Drunk, intoxicated.*

A BOUT (*turn*), کرّة , بار , نوبت PA , مرتبه A , دفع A , دفعةً A . *At one bout,* یک کرّة , یک بارگي , دفعت A . واحدةً A . v. *Time.*

BOUTEFEU. v. *Incendiary.*

A BOW, کمان , قوس A , شراع A , شیز , کباژة , تجوزه A , ورک A , نحات A , مهوک A , قضیب A , نیم لنگ , (plur. صریح A , فریج A , فروبخ A , جشو , جش A , فنحت A , سام , ادیندة , قوس قزح , کمان فلک , *The rainbow*,—.(مرعي , کمان بنام , سرگیش , شدکیس , کمان آسمان , ازنداک , تیرازة , تیرارة , مانداب , کمان رستم , کمان سام , *A*—.کرکم , سریر , زخش A , نوشه , نوسه , نوس , قسطانت A . *cross-bow,* کمان کروهه , کمان کرده , کمان کرة , کمان مهره . —*A bow-maker,* کمان گر . —*A saddle-bow,* زین کوه , کوهة , قربوت A ,(قرابیس plur.) قربوس A . *A bow for a fiddle or other instrument,* زخمه , کمانه , کمانچه , شکانه , جکو . *A bow used in dressing cotton,* دروته , مندف A , لرک , کربال A , محبض A . *A bow-shot,* پرتاب , پرتاو , وشیق A . *To shoot with bow and arrow,* تیر انداختن , نازع کردن . *The horns of a bow,* گوشه , خمگوشه , خمگوش , مذروان A . *To bend a bow,* کمان کشیدن , تاتیرکردن , توتیرساختن . *A bow-case,* قربان A , کماندان , کماندار , کماندر . *A bow-string,* چله , روده , زه , کناب A , شراع A , تار , درجل A , وتر A , فنحت . *A bow (noose),* کمند , فخ , خم , اوام A . *A bow used by turners,* واخ . *Having eye-brows arched like a bow,* ابروي کمان , ابروي کمانکش .

A BOW (*reverence*), کورنش A , رکعت A , رکوع A .— (*salutation*), سلام A , تکریم A (plur. تکریمات).

To bow (bend), کج کردن , خم کردن , خمیدن , کوژنمودن , دوتا ساختن , معطوف نمودن , اماله ساختن . *To bow (or be bent),* معوج شدن , خمیده بودن , منعطف شدن , لام گشتن . v. *To bend.* *To make a bow or reverence,* سلام دادن , رکوع نمودن , رکعت کردن , سرنهادن . *To bow the knee,* زانو زدن . *To bow (subdue),* ضبط نمودن , تسخیر , مغلوب کردن , قمع ساختن , کردن . v. *To bend, crush.* — (*to sink under pressure*), پایمال شدن , ظلم و تعدي کرده بودن , جور کرده شدن . v. *To be oppressed.*

Bow-bent (crooked), خم , کج A , معطوف , کز , کوز , اعوج A . v. *Bent, crooked.*

The bow-hand, دست راست . v. *Right-hand.*

Bow-legged, لام ساک , A طرقا .

BOWELS, روده (plur. رودها , رودگان), معا A , معي A , حشي A , حشوت A , روغ , درون , جگربند , (plur. امعا), حوایا (pl. حویت A , اکیخ , اصول A , خیم A , حشا A or رجب A , قتیبت A , قتبت A , قتب A , عفج A , (حواوي گرده , (اقصاب plur.) قصب A , مصیر A , (ارجاب plur.), گردگان . v. *Intestine, gut.* — (*tenderness*), شفقت A , مهرباني , مرحمت A , رحم A . v. *Compassion, commiseration.* — *A pain in the bowels,* برنس . v. *Cholic.*—*Wind in the bowels,* جیف A.

To bowel, v. *To pierce, to embowel.*

A BOWER, گلستان , گلگشت , پیچه , مغیوث A . v. *Arbour;* also *anchor.*

A BOWL, پیاله , جام , ساغر , پیمانه , کاسه , طاس , کاس A , ایاغ A , (اقداح , قدحان , قدوح plur.) , قدح A , (اجام plur.), جم A , (کاسات , اکوس , کیاس , کووس plur.) , زیغال , زیغال , فنجان , تبن A . v. *Cup, goblet, bason.* — *A bowl or ball,* کره , گوي .

A BOWMAN, کماندار . v. *Archer.*

A bowyer or bow-maker, کمانگر.

A BOX, صندوق A , تبنگو , طرنیان A . *A small box,* صندوقچه , حقه A , علبت A . v. *Chest, casket.*—*A box-maker,* صندوقگر , اتش , آتش زن , اتش بار , قداح A , حتاق A . *A tinder box,* *A sugar-box,* شکرستان . *A snuff-box* مسعوط A . *A drug-box,* زنه , قفدان . *An ointment-box,* قرزA . *A dice-box,* پشک . *A box tree,* بقس A , بقش A , شمشاد , ناز , ناژ . *A box or blow,* مشت , لطمت A , طرف A , طپانچه , طماچه , طپانچه , کاچ . *A box on the ear,* چپله . *The box (or mariner's compass),* خبره نامه .

To BOX (*fight with fists*), مشت زدن , سوق نمودن .

Boxen (*resembling* or *made of box-wood*), نازي , نازسا .

A boxer, مشت زن , سوق کننده .

A BOY, کودک , پسر , پسرک , طفل A , صبي A , کاک , دبي A , بچه , نوخاسته , شباب A , جرا A , جحوش A , فتي A , کرز , رضیع A , سلیل A , تپنگ , ولید A , شنخل A.

v. *Son, youth, child.* — *A servant boy,* غلام A , خادم A , شاکار , شاگرد , بچه , عزه A , پسر خدمتگار , رنیدک , حاند A , ملازم A , دبنق A , فرفوره A , داه , غرت A . v. *Slave.* — *A mulatto boy,* غلمان A , اطفال A , بچگان . *Boys,* خلسي A . فتا A , صبیان A , اشلمت A , غلمت A , غلیمت A . *Wrappers for boys of cotton or woollen stuff,* ساوینه بچه .

Boyhood, پسري , طفلگي , طفولت A , طفولیت A . v. *Infancy, childhood, youth.*

Boyish, پسري , صبوت A , پسراسا , بچه وش , طفل سا . v. Also *silly, trifling, puerile.* — *To play at boyish games,* بازیچه گذار کردن .

Boyishly, پسرانه , طفلانه , کودک اسا .

Boyishness, boyism, کودکي , طفولت A , صبا A , صباوت , پسري A , طفلیت , بازیچه . v. *Childishness, triflingness.*

To BRACE, بستن , بند کردن , قابض ساختن . v. *To bind, tie, close.*—(*to strain up*), کشیدن . v. *To stretch, draw.*

Brace (*bandage*), بند , بست , بستگي , کشه , کشي . v. *Ligament, belt.*—(*tension*), شدت A , سختي , توتره A . v. *Tightness.*—*A brace* or *pair,* جفت , دو , اثناني .

A BRACELET, بازوبند , دست برنجن , دست بند , ابرنجین , معضد A , دست ابرنجین , دستیاره , دستینه , کلاکل , بابره , یاره , یارج A , یارق A , برنجن , سواره , سوار A , سودق A , سوذق A , سوذنیق A , آبسان , دوح A , دوحت A , قلب A , جبارت A , اورنجن , ذبل A , هبرزي A , دملج A , مدلوج A , پاونجن , پیچیده , کسبره A . *A river with silver bracelets* (i. e. *limpid*), جویبار سیمین خلخال .

A bracer. v. *Brace, bandage, cincture.*

BRACHIAL, بازوي .

BRACKET, استاده .

BRACKISH, نمکین , شور , مملوح A , ملوح A . v. *Salt, saltish.*

To BRAG, لاف زدن , خود فروشي کردن , فخر و مباهات نمودن , مباهرت ساختن , مستغني شدن , تکبر کردن , تفاخر ساختن , جماخ شدن , افتخار نمودن , مباهي بودن , بازنانه کردن , مفتخر شدن . v. *To boast.*

A brag, خود فروشي , لاف , فخره A , کب , کسب A , قنبع A , قالب , مباهرت A , مفاخرت A , تکبره A , مباحات A , مباجحت A . v. *Boast.*

A braggadocio, braggart, bragger, پاروله , لاف زن , کسب , کننده , فشوش A , خود فروش . v. *Boaster.*

Bragging (*part.*), لاف کنان , متکبره A , فخیره A , نفخرت A , مبلهي A , مستغني A . v. *Vainglorious, boasting.*

Braggingly, متکبرانه , با لاف .

To BRAID (*weave together*), بافتن , در پیچیدن , اسراکیدن , موبافتن , . *To braid hair,* قت کردن , نوض ساختن , لتف کردن , جعد بافتن , زلف در پیچیدن , موي لف کردن . — *A braid.* v. *Texture, knot.*

The BRAIN, دماغ A (plur. ادمغت), مغز A , مغز سر , بیني , مخ A (plur. مخاخ , مخخت). *The brain of an elephant* (*esteemed poisonous*), ارون A , یرون A , هلل A . *The brain of a horse,* نعامت A . *The membrane of the brain,* ام الدماغ A , نعامت A .

Brainless, بي دماغ .

The brain-pan, کاسه سر . v. *Scull.*

Brainsick, بي قرار , سبکسر . v. *Giddy, inconstant, light-headed.*

Brainsickness, بي قرراي , بي بصري . v. *Indiscretion, giddiness.*

Brake (preterite of *break*).

BRAKE or *bramble,* خار , ترمس , ترمش , تؤیل , ورکار , ورکا , تلو , تلي , شوک A . v. *Thorn, fern.*—*A red bramble,* خاکشي . *Braky,* شوک , خاردار , خارآور . v. *Prickly, rough.*

BRAN, سپوس , سبوس A , نخاله A , کاک , قطعت A , ثغل A .

A BRANCH, شاخ , شخ , غصن A (plur. غصنت , اغصان), فاج , فاغ , فنن A (plur. افنان , افانین), فرع A (plur. فروع), فند , عود A , شعبت A (plur. شعب , شعاب), شنغاب A , ششش , عسلج A , حدب A (plur. احداب), تصیب A , تطیع A , نوبک , نرد , نارون , ستاخ , کاز , مازه , خنطول A , سعفت A , شوش , فرهانج , هموم A , نجا A , نجات A , خرص A (plur. اجرصان), نبیثت A , شذب A . v. *Twig, shoot, sucker, lopping.* — *Luxuriant* or *wide spreading branches,* جذله A , شعوا A , افنون A . *A straight branch,* شاخ راست , خاده A . *From branch to branch,* از شاخ تا شاخ , شاخ بشاخ .

In branches, branched, شاخ شاخ . *A branched candle-stick,* شمع دان, شاخ دار . v. Under *candle*. — *Having two branches,* دو شاخة . *Shooting forth branches,* شاخ افرازي, تشعيب A . *A branch of a river,* جدول A, طبع A, (plur. جداول), جوبچه, جويک . v. *Rivulet*. — *A branch of a family,* نسب A, علامت A, (plur. انساب). v. *Offspring, descendant*.—*The branch or horn of a deer,* شاخ آهو .

To branch, غصن افراختن, شاخ داشتن, شاخ دار شدن . v. Also *to divide*.

Branchy, ميلاء A, شعوا دار, شاخسار, پر شاخ, شاخ دار, شاخداري, شاخساري . *Branchiness,* فنوا A, مايلت A

A BRAND (*mark made by burning*), عذار A, دغ, داغ, ميسم A, اباغ, خشنگ, لذعت A . v. *Stigma*. — *A fire-brand,* آسغته, آتشگيره, آتش افروز, آتشگاو, آتش پاره, اخکار A, جمرت A, نرمست A .

To brand, عذار کردن, داغ نهادن, داغ زدن—(*to render infamous*), رسواي ساختن .

Branded, داغ دار . — (*marked with infamy*), اهل رسوا, صاحب بدنام .

To BRANDISH *a sword,* سيف رشيق, تيغ افشاني نمودن, شمشير خطر کردن, زدن . v. *To flourish, shake, wave*.

Brandishing (a sword, &c.), خطره, خطران A, تيغ افشاني, خلج A, زرق A, تشهير A, تدويم A, تسمير A .

A brangle. v. *Brawl*.

BRANNY, نخاله وش, پر سپوس, خشکر, سپوس دار .

A BRASIER (*worker in brass*), صفّار A, روي گر, مس گر . — (*a chafing dish*), آتشدان . *A brasier's hammer,* چکش .

BRASS, طالقون, خازغان A, نحاس A, روي, برنج, قطر A, رويه . v. *Copper*. *Melted brass,* شبه . *Thin brass plates,* شمانه تنکه . *Rust of brass,* زنجار . *A melter of brass,* ريخته گر . *A grate of brass,* برن . — (*impudence*), شوخي, بي شرمي .

Brassy, رويين, رويين, اهل نحاس, روي اسا, برنجي .

Brassiness, رويني .

A BRAT, طفل A, بچه . v. *Child*.

BRAVADO, لاف . v. *Boast, brag*.

BRAVE, مبارز A, شجيع A, غزوي, پهلو, بهادر, دلاور, دلير, شيرانه, جري الجنان A, جري A, فدايي, فداي, سرباز, شجاع A . v. *Bold, intrepid, magnanimous, valiant, warlike*, (*magnificent*), اهل عزت, عزيز A, عظيم A, بزرگانه, بزرگوار, v. *Grand, noble, excellent*. — *A brave man,* شير, شيرمرد, شجعان A, باسل A, اوباش, غازي A, افگن . *Brave soldiers,* انصار جلادت شعار .

To brave (challenge), دعوت جنگ نمودن, دعوت کردن, دعوت, انتصاب ساختن .

Bravely, شيرانه, بهادرانه, پهلوانانه, دلاورانه, با دليري, v. *Courageously, gallantly, boldly*.—(*magnificently*), بزرگانه .

Bravery, شجاعت A, غيرت A, دلاوري, دليري . v. *Boldness, courage*. — (*magnificence*), بزرگواري, اجلال A, انگشپه, دولت و اقبال, مجد و اجلال . v. *Grandeur, splendor, show, ostentation*.

A BRAVO, پروند, قاتل A, سفاک A, خوني . v. *Assassin, murderer*.—*Bravo (well done),* شاباش .

A BRAWL, دقرار A, فتنه A, غوغا, دوکت, خرخشه, خصومت A, هيط A, غريو, ارش A, دقرور A, دقرارت A (plur. خصومات). v. *Quarrel, wrangle, squabble, tumult*.

To brawl, فتنه, دوکت ساختن, خرخشه کردن, غوغا کردن, شور کردن, انگيختن . v. *To quarrel, make a noise, squabble*.

A brawler, هيط کار, غوغا کننده . v. *Wrangler*.

BRAWN. v. *Boar*. — (*the arm*), بازو, ساعد A . *A brawny arm,* ساعد فعم, بازوي عضل .

Brawny, کثبره, ميزه, کيص A, وزام A, فعم A, عضل A, عضل شدن . v. *Muscular*. *To be brawny,* العضل .

Brawniness, عضلي, بازو, نعامت A . v. *Strength*.

To BRAY. v. *To pound, rub, grind, bruise*.—*To bray (as an ass, &c.),* غرش کردن, غرميدن, غريدن, نهق کردن .

The bray (of an ass, &c.), نهاقت A, غرش, نهق A, راغي A, جلجل A, صعق A .

A brayer (pounder), دهک سازنده, سحق گر —(*as an ass*) غرش کننده, نهق ساز .

Brayed glass, خرده مينا .

BRAZEN, نحاس A, صيدي, رويين, رويين برنجي, نحاسي A — (*impudent*), نا شرمسار, گستاخ, شوخ .

To brazen (be impudent), گستاخي كردن ، شوخ شدن ، بي ادب بودن . v. *To bully.*

A brazenface, گستاخ روي ، ناشرمسار ، پيكر .

Brazenfaced, گستاخ . v. *Impudent.*

Brazenness (like brass), روي آسا . — *(impudence),* شوخي ، بي شرمي .

A BREACH *(aperture),* كاف ، شكاف ، شكستگي ، كشايش ، رخنه ، ماز ، فرجت A ، انفتاح A ، آهون A ، خصاصت A ، گراز . v. *Gap, crack, opening, chink.* — *To make a breach in a wall with ordnance,* ديواررا با ضرب طوپ شكستن . *A breach of faith,* غدر عهد ، بي وفاي . — *A breach of friendship,* مفارقت ، ناسازگاري ، آهنگ شكاف . v. *Quarrel, discord, infraction, injury.* — *A breach of peace,* شكستگي صلح و صلح ، شكستگي پيمان .

BREAD, نان ، خبز A ، جرزم A ، ويري ، جابره A ، جابراين A ، حبت . *Thin bread,* نان تنك . *A baker's peel or other instrument for drawing bread from the oven,* نان حين . *Any thing eaten with bread,* نان خورش . *A slice of bread,* نان ريزه . *Bread and salt (i. e., hospitality),* نان و نمك . *A bread and salt traitor (a perfidious villain),* نان و نمك خايني . *Stale bread,* نان شبينه . *Bread twice baked (biscuit),* بشماط A ، سلبج A ، كلوج ، سوخاري . *Bread baked with sugar, butter, &c.* روغنين ، نان روغني ، كليچه ، توبرتو . *Bread baked under the ashes,* چنگال ، چنگالي ، سكار ، سكارو ، پهناله . *Bread baked upon the coals,* انكشتوا ، اصطكمت A . *Unleavened bread,* نان كماش ، نان بي خمير ، نان بي مايه ، خبز فطير ، نان بيموس ، كماج . *Leavened bread,* نان خمير ، نان با خميرمايه ، نان مخمر . *Fine bread,* ميده . *Coarse bread,* خشكار . *Dry bread,* نان خشك . — *Bread of rice or millet,* زنارة . — *Bread-corn,* دانه . *(wheat),* گندم . v. *Corn.*

BREADTH, پهن ، پهنا ، پهناي ، عرض A ، فسح A ، دوكران ، وسعت A ، كشادگي ، فراخي ، فراخناي ، فراخنا . *According to the breadth,* عرضاً A . *That has breadth,* پهناور ، پهندار . v. *Width, wide, broad.*

To BREAK, شكستن ، شكسته كردن ، گسيختن ، فسخ نمودن ، كسر كردن ، هوس كردن ، شكافتن ، شكاف كردن ، اشكندن . v. *To burst, pierce, divide, crack.* — *The break of day,* صبح A . v. *Aurora, dawn.* — *To break faith,* شرط شكستن ، غدر عهد ، نكث عقد ساختن ، كردن . v. *To violate.* — *To break the neck,* گردن مقط كردن . — *To break an oath,* قسم شكستن .

To break (tame or subdue), رام كردن ، مطيع كردن ، دست آموختن ، دست برد كردن ، قهر كردن ، جبر ساختن ، تسخير ، نمودن ، تقهير كردن . v. *To overcome, make obedient.* — *To break in pieces,* پاره پاره شكستن ، ريزه ريزه گسيختن ، ولس كردن . *To break (ruin),* برباد ساختن . v. *To oppress, crush, disable, incapacitate.* — *To break the heart,* دل شكستن . — *To break the strength,* قوت شكستن ، زبون كردن . *To break the law,* خلاف شرع كردن . *To break an agreement,* عهد فسخ كردن . — *To break silence.* v. *To speak.* — — *To break in upon (assault),* هجوم كردن ، تك و تاز نمودن . v. also *to interrupt.* — *To break loose.* v. *To escape.* — *To break up (dissolve),* كشفتن ، جدا كردن . v. *To separate.* — *To break up an assembly,* مجلس موقوف داشتن ، — *To break up (open),* كشادن . — *To break wind,* تيزيدن ، كوز كردن — *To break off,* قطع ساختن ، باز استادن . v. *To desist.* — *To break off from any thing before finished,* قبل از اتمام قطع كردن . v. *Interrupt, intermit.* — *To break (melt as frost),* گداختن ، ذوب نمودن . v. *To melt, thaw.* — *To break with (part, friendship),* محبت شكستن . *To break out (in eruptions),* دميدگي نمودن ، ريش داشتن . — *To break out (become known),* مشهور شدن ، داميدن . — *To become dissolute),* هوايي گشتن ، نا بكار شدن . — *To break away from suddenly,* رفتن منجزمانه . *To break a horse,* اسپ فرجام كردن ، سلاخور شدن .

A break (pause), فنود A ، وقف A ، استراحت A . v. *Interruption;* also *opening, breach.*

To make a break, فنودن ، استراحت نمودن ، وقف كردن .

A breaker, شكننده ، شكسته سازنده . — *(a wave broken by rocks, &c.)* موج شكسته . *A breaker of horses),* سلاخور .

A breakfast, تغدي A ، ناشتا ، حاضري ، صفراكش ، ناشتاي ، خورش صبح ، چاشت ، نيم چاشت ، قهوت A ، لهنت A .

To breakfast, ناشتا شكستن ، حاضري خوردن ، صفرا كشيدن ، روزي كشادن ، قهوت كردن ، سوم شكستن ، پرهيز گسستن .

The BREAST, سينه ، بر ، صدره A ، صدرت A (plur. صدور) ، كلكال A (plur. كلاكل) ، كلكل A ، جؤجؤ A ، جشم A ، جوش A ، قص A (plur. قصوص) ، جفت A ، بلد A ، تريب A . v. *Bosom.* — *A woman's breast,* ممه A ، پستان ، ثدي A ، ديس A ، خرك ، كعب A ، ضرع A (plur. ضروع) . v. *Udder, nipple, teat, dugs.* — *Having full plump breasts,* دوشيده ، پژول

، فرضاخت A ، وطبا A ، ضريعت A ، ضريع A ، پستان ، منهّد A ، نادت A ، ناهد A ، خنصرف A ، فرناخيت A ، ناهد A . *Having breasts shaped like a pomegranate,* نارپستان . *Bandages for trussing women's breasts,* بارنگ ، سماخچه . *Upon the breast,* بر بر . *In the breast or bosom,* دربر . *The breast of a garment,* جيب A .

The breast-bone, سر سينه . A رهابت ، زوره A ، تريب A .

A breast-plate چهرلس ، چارآينه . *(armour),* جبه . *Breast harness,* عرقت A . — *A breast-work,* فصيل A .

BREATH, دم ، نفس A (plur. انفاس A) ، نسيم A ، تنفّس A . — *(life),* عمر A ، حيات A . *The sound of the breath,* هه. — *(an instant of time),* دم ، لحظه A ، دقيقت A . *In that breath (that instant),* آندم . *The last breath,* نفس آخر . *To draw breath,* نفس كشيدن ، دم زدن ، دميدن ، تنفّس ساختن . *Shortness of breath,* دمابر ، دماور ، ضيق النّفس A ، تنگ نفس ، تنگ نفس ، دم بسته . *A breath of air,* موج A ، انفحت A ، نسيم A ، باد ، رمق A . v. *Breeze.*

To breathe, نفس زدن ، شخليدن . v. *To draw breath.* —*To breathe in the face of another,* هه كردن . — *To breathe odours,* عطرساي زدن ، نفع كردن . — *(to exercise),* ادمان كردن ، ارمان نمودن . — *(to move by the breath),* بدم جنبيدن .

A breather, دم زننده .

Breathing (subs.), دم زدگي ، تنفس A . *Breathing forth the soul,* تفيظ A . v. *Aspiration;* also *vent.*

Breathless, دم بسته ، بي نفس . v. *Spent, dead.*

BRED, participle of *breed.* — *Well bred,* شيرين كار ، خوش خصال . v. *Polite,* — *Ill bred,* بي ادب ، ادب گرفته ، خانه پرورده . v. *Boorish, rude.* — *Homebred (ignorant),* خانه پرورده ، جير ، بومي .

The breech, v. *Backside.*

BREECHES (or *trowsers*), پاجامه ، ازار ، بادارون ، جامه ، زيرجامه A ، سروال A ، سراويل ، شلوار . — *Short breeches (drawers),* بادرو ، وثره A ، رغنين ، اسماط A ، تنبان . — *Long breeches (reaching to the heel, trowsers),* پايزه ، تومان . *The waistband of the breeches,* ميان بند ، حزت A ، سوزد ، سوژد . *The fastnings of the breeches,* ازار بند ، شلواربند ، تكّت A (plur. تككك). *The holes in the waistband through which the strings pass,* فيرة . *To breech or put on breeches,* تسرول كردن .

To BREED (*procreate*), پيدا كردن ، توليد كردن ، لدت ، ولاد كردن . v. *To generate.* — (*to produce*), پيدا كردن ، هست كردن ، برآوردن ، انگيختن ، شاختن ، تكوين نمودن ، ابداع نمودن ، خلق ساختن . v. *To create, occasion, cause.* — (*to contrive*), اختراع كردن ، پيدا ساختن ، تحالف كردن . v. *To hatch, plot.* — (*to bring up*), پروردن ، پرورده كردن ، تربيت كردن . v. *To educate;* also *to bring forth, to be produced.*

A breed, نتاج A ، نهاد ، نسل A . v. *Offspring, progeny.* — *(species),* اصل A . v. *Kind, race, brood.*

A breeder (prolific female), والدة A ، مولد A . *A breeder of horses,* سوار پرور . *A breeder of cattle,* گلبان .

Breeding (education), پرورش ، پروري ، تربيت A ، تعليم A ، ابوه A ، غناث A . v. *Manners, politeness.* — *(nurture),* تيمار A . v. also *generation.*

The BREESE (*a stinging fly*), خرمگس ، نعرت A .

A BREEZE, نسيم A ، بلو ، باد صبا ، هوا ، هواي خنگ . v. *Gale, zephyr.*

Breezy, هوايي . v. *Windy.*

BRETHREN, برادران . v. *Brother.*

Brevet, v. *Diploma, letters-patent.*

Breviary, v. *Abridgment, epitome.*

BREVIAT, *breviature,* اختصار A ، مختصر A . v. *Abridgment, compendium.*

BREVITY, كوتاهي ، قصيري ، اختصار A ، اجمال A . v. *Shortness.*

To BREW (*beer*), بوزه كشيدن ، جعه كردن ، فقاع ساختن ، مزر كردن . *To brew or mix,* سرشتن ، آميختن .

A brewer, بوزه كش ، بوزه گر ، جعه كننده .

A BRIBE, رشوت A ، پاره ، ارش A ، اتوه A ، اتاوت A ، برطيل A ، اسلال A ، بدكند ، يانده ، يانده ، براگنده . *A broker employed to bribe a judge, &c.* رايش A .

To bribe, رشوت دادن ، براگنده ساختن ، پاره كردن . *To take a bribe,* رشوت گرفتن .

A briber, رشوت دهنده , راشي ᴀ.

Briberg, ارتشا ᴀ , اتو ᴀ , رشوه ᴀ or رشوت ᴀ , اتاوت ᴀ. v. *Bribe.*

A BRICK (*for building*), لبن ᴀ , خشت پخته , خشت , شخاره ᴀ , بلاط ᴀ , اجوره ᴀ , آجوره ᴀ , اجرون ᴀ , اجره ᴀ , آجرّه ᴀ , طوب ᴀ. *An unburnt brick*, آخيز , خشار , كلوخ. *Painted bricks or tiles (with which they ornament houses)*, كاشي ᴀ. *A large brick (from three to five feet long)*, باخه , باخته , باخسه , پاخيزه. *A brick-bat*, خشت پاره. *A brick-maker*, موجره ᴀ , طواب ᴀ , لبان ᴀ , اجرزن , خشتگر. *A brick-layer*, استاد بنا , بناگر , بنا , راز. v. *Builder.* — *A brick-kiln*, شاخوره , پزاوه. *Brick making*, تلبين ᴀ. *Brick dust*, سرخي , خشت كوفته.

A BRIDAL. v. *Marriage, espousals, nuptials, wedding.* — *To invite to a bridal*, خوريدن.

Bridal (*adj.*). v. *Nuptial.*

A bride, عروس ᴀ , عروسة ᴀ , عروسي ᴀ (plur. عرايس), نامزد , نامزان , خوازنده , پيوكان , پيوس , پيوك , بيو , بيو , نيوك , هدي ᴀ. v. *Wife.* *The bride-chamber*, دست پيمان , جلوت ᴀ , جلودگاد ᴀ. *Who leads the bride*, عروس بر. *A bride-maid* or *bride-dresser*, بيو زن , بيرايي. *The presents carried by a bride to her husband*, شيربها , رخت عروس , سعف ᴀ. *The bride's portion or presents sent by the bride-groom to the bride*, اجره ᴀ , نقل ᴀ , كاوين , كابين , حلوان ᴀ (plur. اجار), نحلي ᴀ , صداق ᴀ. *The women who conduct the bride to her husband*, زنان خوانده.

A bridegroom, داماد , عريس ᴀ , عروس ᴀ , نو كدخدا , داماد , شه , شاد عروس , گاد. v. *Husband.*

A BRIDGE, چوب بند , كمر , نارد , جسر ᴀ , پول , پل , قنطر ᴀ (plur. قنطار). *The bridge of a musical instrument*, خرك. *The bridge of the nose*, قصبة ᴀ , مرمن ᴀ.

A BRIDLE, لگام , عنان ᴀ , الجام ᴀ (plur. لجم , الجمت), سفاير , سفر (plur. سفار ᴀ), سحال ᴀ , برس , برس , انسار , اسفرت , چماخ , نكل ᴀ , خيل ᴀ , پالهنگ. *A bridle ornamented with gold, &c*, فرند , كمررخت , رخت. v. *Reins, curb, check.* — *The bit of a bridle*, فخ , دهنه لگام. v. *Reins, bit.*

To bridle, عذر , اكفاح ساختن , تلجيم كردن , لگام دادن , كظم ساختن , ضبط كردن , نمودن. v. *To restrain, govern.* — *To bridle the passions*, غضب كظم , نفس ضبط كردن , ساختن. *To bridle (hold up the head)*, سرافراختن.

BRIEF, كوتاه , قصير ᴀ , مقتصر ᴀ , خورد. v. *Short, concise, contracted, narrow.*

A brief (*writing*), نوشته , رقم ᴀ , خطّ ᴀ. — (*epitome*), قطع ᴀ , موجز ᴀ , ايجاز ᴀ. v. *Compendium, abridgment*; also *Diploma.*

Briefly, بطريق , مقتصر ᴀ , مقتصراً ᴀ , اجمالاً , القصّة ᴀ , با الجمله ᴀ.

Briefness, قصيري , اختصار ᴀ , اجمال ᴀ , كوتاهي.

A BRIER, خار , ظلميان. v. *Bramble, thorn.*

Briery, پر خار , ظلميانانه , خارزار. v. *Rough.*

A BRIGADE, كشون.

Brigand, v. *Robber.*

Brigantine, v. *Ship*; *coat of mail.*

BRIGHT, *brilliant*, آبدار , تاب دار , روشن , جوهردار , نيّره ᴀ , جالع ᴀ , جلي ᴀ , شعله ور , شعله زن , شعله دار , نموي ᴀ , تابان , تابناك , نوراني , نايره ᴀ , منيره ᴀ , منوّره ᴀ , لامع ᴀ , ابلج ᴀ , وقاد ᴀ , رخف ᴀ , سراجي ᴀ , مضي ᴀ , ساطع ᴀ , ساطع النّور ᴀ , ازهر ᴀ. v. *Light, lucid, shining, clear, serene.* — *A bright sword*, شمشير تابناك , زهرايي.

To brighten (*make bright*), روشن ساختن , جلا دادن , تصويت كردن , متشيب ساختن , زدودن. v. *To illuminate, polish.* — (*to make gay*), نشاط , شوقي كردن , لطيف ساختن , نمودن. — (*to make witty*), تيزفهم كردن , زيرك ساختن. — (*to make illustrious*), جليل , مشهور كردن , نامدار ساختن , نمودن. (*to be or grow bright*), چراغ شدن , روشن گشتن.

Brightly, *brilliantly*, بارونق , فرّاً ᴀ , فرضانه , با روشنا , با ضيا. v. *Splendidly.*

Brightness, *brilliancy*, روشنايي , روشنا , تاب داري , رونق ᴀ , ضيا ᴀ , ضوا ᴀ. v. *Light, lustre, splendor*; also *wit, acuteness.*

A BRILLIANT DIAMOND, الماس آبدار.

BRIM, لب. v. *Lip, edge, bank, brink.* — *To fill to the brim*, لبالب كردن , پركردن , انباشتن. — (*to become full*), انباشته بودن , پرگشتن.

Brimful, لبالب ، ملا مال ، پر ، ممتلي A ، تا كنار آكنده ، تا لب انباشته .

Brimfulness, ممتليت A ، پري ، لبالبي .

A brimmer, پركاسه .

BRIMSTONE, كوكرد ، كبريت A ، كوكرد زرد . v. *Sulphur*.

BRINDED, *brindle*, *brindled*, پلنگ رنگ ، علرم A ، خرج A . v. *Streaked, tabby, spotted*.

BRINE, آب شور ، آب نمكزار ، آب تلخاب . v. *Salt water*. — *A brine-pit*, ملاحت A ، نمكزار ، نمكسار ، نمكدار ، شورستان ، خاكنمك .

Briny, brinish, شور ، نمكين ، نوفلت A . v. *Salt, bitter*.

To BRING, آوردن . *To bring about (effect, make, do)*, كردن ، گردانيدن ، كنانيدن ، ساختن ، پرداختن ، عمل كردن ، اجرا نمودن . v. *To achieve*. — *To bring to bed*, دايگي كردن . *To bring forth children*, زادن ، زاييدن ، توليد كردن ، وضع حمل ساختن . v. *To bear a child*. — *To bring forth (produce)*, پيدا نمودن ، ظاهر كردن ، ايراد ساختن . v. *To exhibit, show*. — *To bring forth flowers*, شكوفه كردن . v. *To flower, flourish*. — *To bring forth fruit*, ميوه نمودن . *To bring proof*, اثبات رسانيدن ، ثابت كردن ، اقامت شهود ، بينة اقامت ساختن . — *To bring in (reduce)*, آوردن ، باز آوردن ، در آوردن ، اعادت كردن ، رجوع ساختن . *To bring in (afford gain)*, سود آوردن ، منفعت نمودن . *To bring forward (promote)*, استحكام كردن ، ترقي ساختن . v. *To advance, prefer*. — *To bring off (disengage)*, رها كردن ، خلاص ساختن ، آزاد نمودن . v. *To clear, set at liberty*. — *To bring off (dissuade)*, ممنوع كردن ، مانع شدن . *To bring on (bring to action)*, بكار آوردن . *(to begin)*, آغاز كردن . *To bring over (persuade)*, نصيحت كردن ، تحريك نمودن . *To bring or draw out*, بر آوردن ، بيرون كردن . *To bring up (educate)*, پروردن ، پرورده ساختن ، تاديب نمودن ، تربيت . *To bring down (lessen)*, تصغير كردن ، كاستن ، نقصان كردن . *To bring down arrogance*, زير كردن گستاخي ، خود بيني فرو آوردن ، نمودن . *To bring down from a high place*, زير آوردن . *To bring in Guilty*, بثبات رسانيدن . v. *To condemn*. — *To bring in Not guilty*, v. *To acquit*. — *To bring or accustom one's self to a thing*, v. *To practice*. — *To bring into question (to examine)*, v. *To doubt, enquire into*. — *To bring upon the carpet*, در ميان آوردن . — *To bring to an agreement*, به اتفاق آوردن ، همدل كردن . *To bring to destruction*, در مهالكت انداختن .

A bringer, آور .

Bringing (subs.), آوردگي .

A BRINK, لب ، كنار ، كنارد ، كران ، طرف A ، جناب A . — *The brink or bank of a river*, لب نهر . *The brink of a whirlpool*, كنارد گرداب . *On the brink of destruction*, بخطر ، در بيم جان ، نفس .

BRISK *(quick, spirited)*, تيز ، جلد ، چست ، چالاك ، زرن ، زيرك ، پشكول ، فلتان A ، شماريه A ، دقّاف A . v. *Active, nimble; ingenious, clever*. — *(cheerful)*, خوش ، شاد ، شادمان ، شوخ ، شوقي ، نشيط A ، شاد ، شادمان ، خرم A ، خندان ، مسرور A ، دلشاد ، فرحناك ، منروح A ، محظوظ A . v. *Glad, gay, sprightly; also bright, vivid*.

Briskly, با تيزي ، چستانه ، شادمانه .

Briskness, چالاكي ، زيركي ، چستي ، تيزي ، تيزدستي . *(gayity)*, شوخي ، شادي ، بهجت A ، نشاط A ، شوق A ، فرح A ، فراغ A ، سرور A ، دلخوشي ، صفا A ، خرمي ، شادكامي ، شادماني ، خوشي ، حبور ، مسرت . v. *Liveliness, vigour, quickness*.

Brisket, v. *Breast*.

The BRISTLE *(of a hog, &c.)*, كاسموي ، هلب A .

To bristle up, فراشيدن .

Bristly, اهلب A .

BRITTLE, نازك ، تنك ، هشيم A ، منكسر A ، ضعيف A . v. *Delicate, tender, fragil, frail, weak*.

Brittleness, نازكي ، تنكي ، ضعف A .

To BROACH *(pierce)*, سفتن ، سفليدن ، تافتن . — *(to split)*, منشرح كردن . *To broach a vessel*, خم واكردن . — *(to utter or publish)*, اشتهار كردن ، شهرت دادن ، اظهار ، گفتن ، آوازه كنان . *To broach reports*, پيدا نمودن ، كردن ، صادر كردن ، تراوانيدن . *To broach (let run out)*, وكو زدن ، تغور ساختن . — *A broach, broacher*, v. *Spit*.

BROAD, پهن ، پهنا ، عريض A or اريض ، واسع A ، فراخ A ، بلندي A ، اتجس A ، بسيج ، فسيح A ، وغيش A ، فرخا A ، رحب A ، رحرحان A ، رحرح A ، هريت A ، سلاطح A ، مسترفض A ، رحابه A ، رحيب A . v. *Large, wide, open*.

dear; also *coarse, obscene, indelicate.*—*As broad as long*, برابر, مربع A.—*Broad and long*, عرضاً وطولاً A.

Broadness, v. *Breadth; coarseness.*

A broad-sword, شمشیر.

Broadside, شرفانه.

BROCADE, زربفت, کمخواب, سراسر.

Brock, v. *Badger.*

A BROIL, خصومت A, غوغا, تکرار A, قضیه A, حجت A (plur. خصومات). v. *Dispute, tumult, squabble, quarrel, brawl, litigation.*

To broil (grill), بریان کردن, خبیدن, خوشیدن, رمض, کباب ساختن, کردن.

BROKEN (part. of *break*), شکسته, کسیره A, مکسور A, منکسر A, منهد A, هشیم A, کروه A. *Broken-hearted*, دلشکسته. *Broken backed*, مفقور A, فقیره A. *Broken off* or *asunder*, منقطع A. *Broken in pieces*, ریزه ریزه کرده شده. *Broke* or *broken (tamed)*, رام کرده, شکسته, منبوت A.—*A horse which is broken*, اسپ رفرجام.—*Broken (violated)*, منتقض A, منتکث A.

A BROKER, دلال A, سمسار A, بیاع A, سفیره A, سفیر A, مبرطش A, گذا. *A broker employed to bribe judges and ministers*, رایش A. *A broker's hire, brocage, brokerage*, دلالت A, دلالی. *To act as broker*, دلالی کردن, بیع واشکاندن.—*A female broker*, دلاله. v. *Bawd, pimp, pander. A broker* or *vender of small wares*, خرده فروش, پیلور, سقاط A. v. *Pedlar.*

BRONZE, v. *Brass.*

A BROOCH, گردن بند. v. also *jewel, ornament.*

A BROOD, نسل A. v. *Offspring, progeny, generation.*—*A brood of chickens*, ایشانه. *To brood (as a hen)*, مرخم شدن, تلبد ساختن, ارخام کردن. *To brood over any thing*, اندیشیدن, اندیشه نمودن, اندیشمند شدن. v. *To consider, meditate, reflect.*—*A brood-hen*, کورک.

A BROOK, جوی, جویچه, جویک, سعید A, جدول A (plur. اجداول), فلج A (plur. افلاج), طبیع A. v. *Rivulet.*

To BROOK, برداشت کردن, صبر نمودن, تحمل داشتن. v. *To bear, endure, suffer.*

BROOM, ارغوان, ارجوان, بهار, رتم A, رتمت A, علقی A. *A broom*, جاروب, خاک روب, مکنسه A. v. *Besom.*—*Old brooms*, کلکوف, کلکزو.

BROTH, شوربا, شورواد, مرق A, شوب, شوبا. *Jelly of broth*, پخته, آب پخته, خامیز, سفید با. *Rice-broth*, شیله.

Brothel, v. *Bawdyhouse, stews.*

A BROTHER, برادر (plur. برادران), [*obsolete*, دادر, برازر, برازه, or برادر], اخ A (plur. اخوان, اخا, *and* اخوت). *A brother-german*, عین A, صنو A. *A brother uterine*, برادراندر, شقیق A, همشیر, خیف A. *A brother by the father*, پسندر. *The father's brother*, برادر پدر, عم A. *A mother's brother*, برادر مادر, خالی A. v. *Uncle.*—*A brother's son*, برادرزاده, پسر برادر. v. *Nephew.*—*The wife's brother*, برادر زن. *An adopted brother*, برادر خوانده, همعهد. *Brother's in the faith (religious fraternities)*, برادران دینی. *A brother in God*, اخ فی الله A. *A brother-in-law*, خوس, حم A (plur. احما). *A foster brother*, همشیر, لبان A, اخ بلبان ام A. *My brother*, برادرم, برادر من.

Brotherhood, برادری, اخوت A, مواخات A, مواسا A, مواسات A. *A spiritual brotherhood*, اخوت A, حقانیت A. v. *Society.*

Brotherly (like or *as a brother)*, برادری, فی منزلت اخی A, برادر اسا.

BROUGHT (pret. and part. of *bring*), آورده. *I brought*, آوردم.

A BROW. v. *Forehead.*—*The eye-brow*, ابرو, برو, حاجب A.—*The brow of a hill*, قله کوه. *To brow-beat*, بی دماغ ساختن. v. *To confound.*

BROWN, اسمر A, سمرا A, گندم گون, قهوت رنگی, قمرت A, بحمس A, تاریک (*dark*), احوی A, اغبس A. v. *Dusky, dark, dun, bay.*

Brownness, سمرت A, گندم گونی.

To BROWSE, چریدن, رعی کردن, مرغ شدن. v. *To pasture, feed.*

A BRUISE, آسیب A, صدمه A, هرس A, سحق A, رض A, دق A, کفتگی. v. *Wound, blow.*

To bruise, صدمه دادن, آسیب رسانیدن. (*beat*), کفتن,

هرس کردن ، بخسودن ، زدن ، هرس ساختن ، دق کردن . v. To pound, beat, bray. — To bruise with the fists, مشت زدن. To cause to bruise, کوبانیدن . To bruise black and blue, انبسه نمودن . To bruise (bray), ساویدن ، اصر قرد کردن ، کردن .

Bruised, کوفته ، A هریس ، A رضیض ، A مسحوق. *Bruised in a mortar*, رهیک A ، کنده . *Bruised to powder*, ساویده ، A دکّ (plur. دکوک). *Bruised under foot*, پا خوسته . *Bruised with a stone*, با سنگ زده ، A رضیخ .

Bruising (*in composition*), کوب ، زن : هرس کنا . *A bruising-match*, A لحمت ، مشت زني .

BRUIT, v. *Rumour, report, noise.*

BRUMAL. v. *Wintery.*

BRUNT. v. *Shock, violence, blow, stroke.*

A BRUSH. v. *Assault, shock, violence. A clothes brush*, A لیف . v. *Broom, besom.*

To brush (*move with haste*), شتابان روان شدن . v. *To skim or fly over, to scamper away.* — *To brush* (*clothes, &c.*) با لیف پاک کردن .

BRUTAL, v. *Inhuman, ferocious, irrational, rude, savage, wild, filthy, stupid.* (*belonging to the brute creation*), حیواني ، A بهیم ، بهایم مخصوص . *A brutal man*, اهل تعدي ، صاحب مظلمت ، ذو درشتي .

Brutality, بي رحمت ، A ظلم ، A مظلمت ، A سبعیّت ، درشتي ، تندي ، ناشناسي ، رستایي . v. *Cruelty, savageness, rudeness, moroseness, rusticity.*

To brutalize (*grow savage*), ظالم گشتن ، بي رحم شدن . — (*brutify or make savage*), بي امان کردن ، ظلمکار ساختن .

Brutally, ظالمانه ، A ظلماً ، درشتانه .

A brute, A بهیمه (plur. بهایم), A حیوان (plur. حیوانات). — (*a rude man*), A جهل . v. under *brutal.*

Brutish (*resembling a beast*), حیوان آسا ، بهیمت آسا . — (*carnal*), نفسي ، نفساني ، شهوت مایل . — (*ignorant*), نا شناس ، کبیله ، نادان ، جعظري . — (*rough*), درشت ، تند ، درنده . v. *Ferocious, brutal.*

Brutishly, حیوانانه ، بهیمت آسا ، بطریق حیوان ، بطور بهیمه .

Brutishness, v. *Brutality.*

A BUBBLE *of water*, آب سوار ، A حباب ، A حبابه ، A نقّاعت ، A تحي . *Bubbles on wine*, فراش . *A bubble* (*trifle*), هرزه ، A ترهت (plur. ترهات). — (*a fraud*), فریب ، نیرنگ ، نیرک ، A غبن ، A غدر ، رنگ ، ریو ، A مکر . — *A bubble, bubbler or cheat*, فرناس ، چپاني ، A غابن ، نیرنگ کننده ، نیرک نماینده ، فریبنده . — (*the person cheated*), A ابله . v. *Dupe, fool.*

To bubble (*cheat*), فریفتن ، فرناس کردن ، غدر کردن . v. *To defraud, impose upon.* — *To bubble* (*blow as water from a fountain*), نبع نمودن ، صدور کردن ، نفخ ساختن . v. *To murmur.*

A BUBBY, v. *Breast.*

A BUBO (*venereal*), پش ، خول ، A خیراق ، A خبرق . — (*pestilential*), A دبل ، دژه ، دژپي ، دنبل ، چرو .

A BUCK (*male deer*), آهوي نر . *A buck rabbit*, پژنگره . v. *Rabbit.*

To buck, v. *To wash clothes.*

A BUCKET, A دلو ، آبریز ، گالروشه ، دحوه ، هرکاره ، A کعت (plur. کتاع), A متزحت ، A متزفت ، A ولغت ، A حرجت ، A جلم ، A ذنوب ، A سجیلت ، A سجل ، A فري ، استاخ . *A water-wheel with buckets*, A صعمور .

A BUCKLE, تقه ، A کسرت ، پاونجن ، دودر . *A belt-buckle*, کمرساز . — (*a curling lock of hair*), A جعد ، زلف . v. *Curl.*

To buckle (*fasten*), اسر کردن ، با تقه بستن . — (*to curl*), زلف نمودن ، با جعد آراستن ، کاکل کردن .

A BUCKLER, سپر ، A ترس . v. *Shield. He threw away his buckler* (i. e. *he yielded*), سپر انداخت . *Armed with a buckler*, سپردار .

A BUD, شگوفه ، غنچه ، A برعم ، A برعوم (plur. براعیم), A تمعولت . — *A rose-bud*, غنچه گل ، گلغنچه . *A vine-bud*, A عیون ، A برهمت ، ستانه ، A عرجد ، A وادغ . *Buds*, A عیون . *Buds of palm-trees*, A غضي ، A طلع .

To bud, شگوفتن ، شگوفه کردن ، غنچه کردن ، دوج ساختن ، طلوع کردن ، نفض نمودن . v. also *to inoculate.*

To BUDGE, v. *To move, stir.*

A BUDGET, جوال , جوال . v. *Bag; stores*

BUFF (*buffalo leather*), جلد جاموس .

To buff, کوفتن . v. *To strike.*

A BUFFALO or *buffle*. گاوبان , گاموس , جاموس , گاومیش , فرومیش A , امه فرنت . *An old buffalo*, کهب A .

A BUFFET, مشت . v. *Box.*

To buffet, مشت زدن .

BUFFLE-HEADED, v. *Stupid, dull.*

A BUFFOON, بذله باز , بذبار A , پاروله , مسخره A , ژاژخای , ابو الکنجل A , هزات A , مزخلب A , مستهزي A . v. *Jester.*

Buffoonry, مسخرگي , بذله , بیهوده , کذاف . v. *Jesting, scurrility.*

A BUG, بق لعیطان A , سرخک , فسانس A , ساس , بق الخشف A .

A BUG-BEAR, هوال (plur. هول A (plur خیالت A , خیال A , A دوال پا , افرنجه , هراک A , هراس A , (تهاویل .plur) تهویل A , منکل A , مفزعت A , فزع A , داهل A , ضبغطري A .

Buggy (*full of bugs*), پر فسانس , ساس دار .

A BUGLE or *bugle-horn*, بورو , A بوق . v. *Hunting-horn.* — (*a glass-bead*), A خضض .

BUGLOSS (*herb*), گاوزبان , دیمهاج , شنجار , لسان الثور A .

To BUILD, تبنیت ساختن , عمارت کردن , بنا کردن , تمدین کردن — *To build cities*, مبني ساختن , بنیاد نمودن — (*to depend on*), توکل ساختن , اتکال کردن , اعتماد نمودن . v. *To trust to.*

A builder, باني A , بنا A , راز , معمار A , بناگر .

A building, A بنا (plur. ابنیت), A بنیان , A مبني (plur. مباني). *A stone building*, کارگیر بنا . v. *Edifice, fabric, structure.* — *A public building*, A مبرت , A رباط . *Public buildings*, حسنات A , عمایر A , رباطات A , ابنیت خیرت , مبرات A .

Built, معمور A , مبني A , بنا کرده شده .

A BULB or *bulbous root*, A بصل . *Bulbous* or *bulbaceous* بصلي .

To BULGE (*to founder as a ship*), غرق شدن . (*to jut out*), نشز شدن .

BULK (*magnitude*), قدر A , کلاني , عظمت A , بزرگي , *The bulk* or *mould of the human body*, کالبد تن , بلمه A , قد A , قامت A . v. *Size, stature.*

Bulkiness, بزرگي , A جسامت , A سمن . v. *Corpulence, largeness.*

Bulky, عظیم الجسم A , جسیم A , عفضج A , عفشج A , تناور , ملحم A , دهمج A , ابلد A , میدن A . v. *Large, corpulent.*

A BULL, نرگاو , A ثور (plur. ثورت , ثیران , ثیرت), and مکرس A , هنبر A , هبرج A , غضوب A , غضب A , (اثوار , ذبب A , لیاح A , عجوزه A , بقره A , عوهق A . *A wild bull*, A ذب , راجح A , هبرقي A , اذب A , ذبذب A . *The constellation of the Bull*, برج ثور . *The star called Bull's eye* or *Aldebaran*, A الدبران . — *A place abounding in bulls*, A مثور . — *A bull's pizzle*, A سوط . — *A bull* or *blunder*, A غلط .

A BULLET, گلوله , گولة , کره . v. *Ball.*

BULLION, سیم و زر , سوم پاره . v. *Gold, silver.*

A BULLOCK (*young bull*), جذع A , بسنه , تاون , تاول A , گواره , بد سرار , بد پشت .

A BULLY, کسب گر , لاف زن , پاروله , لعملا A . v. *Braggadocio.*

To bully, تهدید ساختن , وعد نمودن , تخویف کردن . v. *To insult, threaten, overbear.*

A BULRUSH, دوخ , دخ A , بردي A , استوم , اسل A , غرواشه A , قافیر , سواره , سوم , نعم , لوخ A , دیس A , غیشه , دمار . v. *Rush, reed, cane.*

A BULWARK, بارو , بارو دیوار , بار , حصار A , برج A , نکل A , نکلت A , حواله A , کندک , قلعه A , باریار , پازد . v. *Castle, fortification.*

Bum, v. *Backside.*

A BUMP, ورم A , لغم A , ببلس , آماس , آمور , سام , پچ . *A bump on the head*, سرسام . v. *Swelling, tumour.*

To bump (*make a noise by striking against*), تصلصل کردن , فدفد نمودن . تهزم ساختن .

A BUMPER, قدح , پرکامه , جام لبریز , پیاله لبالب

A bumper health (to a mistress or friend), دوستکانه , تمام دوستکاني .

A bumpkin, v. *Rustic, peasant.*

A BUNCH, خوشه , دسته . — *A bunch of flowers*, گلدسته , ازهار دسته . *A bunch of grapes*, خصلت A , جفت , سیرغ , عسقبت . *A bunch of dates*, کثره A , عمشوش A , عذق A . هنا A . *A bunch or handful of corn*, قتول A , کناز , عطل A , شمراخ , شمال A . — *A camel's bunch*, کوهان , مایلت A , کثره A . — *(a swelling)*, دنا , جنا . v. *Bump, knob, lump, bundle, knot.*

Bunch-backed, احدب A , کنج , نیم گوز , کوزلک , کوژپشت , کنکث , اجنا A .

To bunch out, سام شدن , آماس گشتن . v. *To swell, project.*

Bunchy, v. *Protuberant.*

A BUNDLE, دسته , بسته , بار , اغوش , تنگ . *A bundle of papers*, دسته کاغذ . *A bundle of wood*, حزمت A . *A bundle of grass*, پوشتارد , اباث A , جرزت A . — *A bundle of reeds*, طن A . *A bundle of rods*, برن .

To bundle, دسته کردن , بسته ساختن .

A BUNG, وقاع A , صمام A , سداد A . v. *Stopple.*

To bung, وقاع نهادن .

A bung-hole, منفس A .

To BUNGLE, نا موزون کردن , بي ظرافت ساختن , ناداني کردن , جهالانه نمودن , بي وقوف شدن , تعنق نمودن , بي معرفت بودن .

A bungle, نا آزمودگي , بي وقوفي . v. *Blunder.*

A bungler, نا آزمودکار , بي وقوف کننده , خام دست , مردم نادان , نا شناسي , جاهل A .

Bunglingly, جاهلانه , نا آزمودانه , با جهل .

A BUNTER *(a low vulgar woman)*, مطریر A , سقیطت A , سلیط A , زکچه , عاهر A , فاحش A , فحش A .

A BUOY, نشان لنگر , لنگر نما .

To buoy (float), شناور کردن , برآب شنا شدن . — *(to bear up)*, برداشتن .

Buoyancy, شناع A , شنا , شناب , شناري , شنارش , شناو . *Buoyant*, مسباح A , سابح A , ضارب A .

A BUR, دیو سپست .

A BURDEN, بار (plur. بارها), حمل A (plur. حمولت), ثقل A , باربار , باربغه , کوکوار , غاشیه A , تنگبار , تنگ خبال A , رداء A , نیدل , اوق A , وزره A , طن A , بهره , عکم A , جشم A , کل A , پشتوار , زفره A . *A camel's burden*, اشتروار , شتربار , حدج A , وسق A , مقعط A . *An ass's burden*, خربار , خروار , وقره A , قرطلت A . *A burden of wood*, کنده . *Weighing burdens*, بارسنج . — *Of equal burden*, همبار , عدیل A . — *A burden (tax)*, خراج A , جزیت A . v. *Tribute.* — *A collector of public burthens*, بارخیمه . — *Free from burdens (untaxed)*, سبکبار , پایزد , معاف A . *A bearer of burdens*, باربردار , حامل A , باربر , بارکش , غاشیه دار , بردبار . v. *Porter.* — *A beast of burthen*, بارگیر , حمولت A . *A court in caravanseras, inns, &c. where they load beasts of burthen*, بارگاد .

To burden, زیربار کردن , حمل کردن . v. *To load.* — *(to oppress)*, پایمال ساختن , ظلم کردن . v. *To injure, trample upon.* — *To lay down or unload a burden*, وضع حمل کردن .

Burdensome, گران , سنگین , رنج کنا , ستم آمیز . v. *Oppressive, troublesome.*

A BUREAU, حقه A , درج A .

A BURGESS *(burgher)*, همشهري , شهري , اهل شهر , رئیس A . v. *Citizen.*

BURIAL, تدفین A , دفن A , تجهیزه A , تکفین A , میت A , جنازه A , زیر خاک نهادن , اگندن . *A burial place*, قبرستان , گورستان , گورجا , گورخانه , قبرگاه , دفن گاه , مقبرت A .

A burier, دفن کننده .

A BURLESQUE, لاغ . v. *Ridicule.*

To BURN, سوختن , افروختن , سوزانیدن , سوخته کردن , سوز نمودن , احراق ساختن , پشنجیدن , ورکردن , ذکو کردن . — *(to be on fire)*, سوختن , محروق گشتن , سوزیدن , افروزندن , افروزیدن , تفتین شدن , سوزان بودن , فروزان بودن . *A burning fever*, حرارت A . *To burn with thirst*, حرارت داشتن . *To burn with rage*, خشم گرفتن , خشمناک شدن ,

غضب آلود بودن . *To burn with love,* از عشق سوز و ساز نمودن ,
v. *To inflame, set on fire.*

A burner, آفروزگر , سوزکننده , سوزنده , افروزنده .

Burning (subst.), سوختگي , سوزش , احراق A , ختگي ,
افروختگي . — *A burning-coal,* لخشه , زغار .

To BURNISH, صيقل كردن , جلا دادن , افروختن , افروزانيدن ,
افروزيدن , افروز كردن , زدودن , ساييدن .

A burnisher, جلا دهنده , افروزنده , افروز , هالكي , مهره زن ,
مهره . *A burnisher of arms,* صيقلگر , سلح شور , تيغ افروز .
v. *Polisher.*

BURNT, سوخته , افروخته , حريق A , كوپاره , ممحق A ,
ممتحق A . v. *Parched.* — *Burnt (as silver, &c.),* فتين A .

Burr. v. *Lob of the ear.* — *A burrel fly.* v. *Breeze.*

A BURROW, قصبة A , شهر . v. *City.* — *A rabbit's burrow,*
نقب .

To burrow, سوراخ كردن . — *(as rabbits),* نقب زدن .

A BURSAR *(treasurer of a college),* خزينه دار مدرسه .

A BURSE, بازار . v. *Market.*

To BURST, ترقيدن , شكافته شدن , چاك شدن , كفيدن ,
كفيد نمودن , ترقيده بودن . v. *To break, spring, fly asunder,*
come suddenly.

To BURY, دفن كردن , مدفون كردن , زير خاك نهادن ,
زير زمين دفن كردن , در قبر نهادن , اگندن , اگنده كردن .
To be buried, مدفون شدن , زير خاك نهاده بودن .

Burying (subst.). تدميس A , تكفين A , تلحيد A , رس A ,
رمس A , دمس A , تدافن A , انقاع A . v. *Burial.* — *A*
burying ground, رمس A (plur. رموس), مزارستان . v. *Burial*
place.

A BUSH *(of thorns, &c.)* خار . *A rose-bush,* گلبن .

BUSHY. v. *Thick.*

BUSINESS, كار , كاروبار , عمل A , معاملت A , امر A
(plur. امور), مصلحت A (plur. مصالح), شغل A (plur. اشغال).
كنش , خصوص A , قصة A , حال A (plur. احوال), خلت A ,
ولا A , سرور A , بشنج , بلب A , بابت A , آينده , ايغت A .
Important business, مهم A , مهام A , مهمت A , امر خطير .
v. *Affair, employment, matter, thing.* — *The business of the*
nation, كار سلطنت , مهام جمهور . *A necessary business,*
حاجت A (plur. حوائج), ربي A , ذاليغ A , لزمت A ,
اربت A . *An infamous business,* كار بد . *Expert in busi-*
ness, اموردیده , كاردان , كاروان , كارساز , كارگذار . *A man*
conversant in business, اهل كار . *To do business,* معاملت
كردن , كارگذار نمودن . *To protract business,* كار دور و دراز
كشيدن . *A contemptible business,* كار سفساف , امر رامق ,
مصلحت دقيق . *Business in which many are concerned,*
امر متهايا , سنيه مهايات . *Intrusted with business,* وشكرده .
Unrewarded business, شاكار . *A manager of business,* كارگذار ,
كارروا , وكيل A , كاهن A , مباشر A , كارگر , كارگير , حواله A ,
گذار . v. *Administrator, factor.* — *To appoint one to do busi-*
ness, مباشر كردن , وكيل نشاندن , حواله ساختن . *To super-*
intend business, مصلحت مباشر و حواله شدن . *To finish busi-*
ness, كار تمام كردن . *Public business,* معاملت سركار , امور
عموم , مصالح ملكيت , امور دولت , معاملت سلطنت ,
اشغال مملكت . *To settle busines,* كار را رفع كردن . *What*
business is it? چه كار است . *The Company's business,* كار
كمپني . *On what business do you go to Houghly,* از براي
چه كار در مقام هوگلي ميروي . *On necessary business,* بجهت كار
ضرور . *What business had the Nabob at that time?* نواب
صاحب را در آن وقت چه عمل بود . *What business has he at*
Azimabad, چه كار در عظيم آباد مي دارد . *Perhaps it is pri-*
vate business, شايد كه معامله مخفي بوده باشد . *What business*
does Mr. Smith? سميت صاحب چه كار ميكنند . *He trans-*
acts the Company's business, كار سركار كمپني مي نمايند . *He*
has given up the Company's business, معامله كمپني را گذاشته
است . *To do any one's business (to ruin him),* برباد كردن .
— *(to ease nature),* حاجت كردن . v. *Work, affair.*

A BUSKIN, نعل A . — *A buskin-maker,* نعل تراش .

A BUSS, بوس , بوسه , بوسي . — *To buss,* بوسيدن . v.
To kiss.

A BUST, نيم قد . v. *Statue, image.*

A BUSTARD, كودن , جرز , اسفرود A .

A BUSTLE, دوادوش , هنگامه , شمات A , شمانت A ,
دار و گير , گيرو دار , دمدمه , ولوله A , غلغل , غوغا , قرش ,
مرش , آشوب , آشفتگي , شادكامه , شور , شورش , فتنه A ,
v. *Hurry, tumult, business.*

To bustle. سعي نمودن , مقيد شدن . v. *To be busy,*
to stir.

BUSY (*employed*), شغيل A، مشغل A، مشتغل A، مشغول A، مقيد A، بزرور، حمرات A. v. *Active, attentive, industrious.* v. *Meddling, impertinent.*

To busy, تشاغل كردن، شغل كردن. *To be busy (employed)*, اشتغال داشتن، مشغول شدن.

A busy body, منغم A، معن A، عفزر A، فضولي A.

Busily, حمراتانه، با شغل، مشغولانه.

BUT, ليكن، فاما A، بلكه، بل، اما A، لكن، ليكن. —(*except*), نهايت الامر A، ان A، مگر، ولي A، الا A، بغير، اماكه، لين A، ان A، خاصة A. *But if*, وان A، وه A، ما A، والا A. *There is no doubt but if* . . . لاشك ان A. *But just now*, نوزاده. v. *Besides, except, yet, however, nevertheless, now, than, otherwise.*

But. v. *Bounds, boundary.*

A BUTCHER, هيهبي A، منقص A، ذابح A، قصاب A، دسهاس A، قراري A، تدار A. *The trade of a butcher*, قصابت A. *A butcher's shop*, قصاب خانه. *A butcher's knife*, ساطور A.

To butcher, قصب كردن، ذبح كردن. v. *To kill, murder.*

Butcherly, ظالمانه، قصاب اسا.

Butchery, قتل A، قصابت A. v. *Murder, cruelty.*

A BUTLER, شرابدار، شيره چي، خانسامان.

A BUTT (*at which marksmen shoot*), نشانه، هدف A، نهايت A، پرتاب، چنگال، جگال، خبكال، آماج، نشان، پوته، پكوك، تيماج. —(*a barrel*), برميل A. —*A butt for ridicule*, مسخرت A، هزلت A.

To BUTT (*with the horns*), نغ كردن.

BUTTER, روغن خالص، طرم A، زبد A، زبده A، مسكه، تنه درود، بشنت A، نمبرت A، نميره A، روغن خوردني، سمن A (plur. سمنان، سمون)، الوقت A، لوقت A، اثره A، مهارت A، رغيدت A، كعب A. —*Clarified butter*, vulg. GHEE, روغن زرد. —*Butter-milk*, دوغ، بينو، ثميره A. *A vessel in which they churn butter*, نيره. *Salted butter*, شجوز A. *Unpurified butter*, تندرود. *A butter or oil-merchant*, روغن فروش، سمان A، بقال A. *A butter-dish*, شيرزنه. *A butter-bat*, طروان A.

To butter, با روغن اندودن.

A BUTTERFLY, جربنواز، پاغوچه، واسه، پروانه، كوارته، زملج A. *A butterfly or moth flying round a candle*, برنده شمع، فراش، چراغ پره، چراغ ورد، چراغ واسه.

Buttery. v. *Pantry.*

BUTTOCKS, نشست، غنج، شنج، كن، كون، سورين، ورك A، پرواش، پوستيان، بوستيان، گاه: v. *Backside.* —*The buttocks of a horse*, عزيزي.

A BUTTON, زر A، تكمه، كوژگره، گوژ or كوژ، گره (plur. ازرور A)، بنديه، اوشندنه، تغه، تقه، دودر، كرست A، گره بند، ابزيم A (plur. ابازيم). *A button-maker*, قمرساز، تكمه گر. *A button-hole*, كوژگره، كوژ، جوشك. *The shank of a button*, زبان، وعلت A.

To button, با گره بستن.

A BUTTRESS, عماد A، عمدت A، عمود A، پشته. v. *Prop, support.*

BUXOM (*lively*), خوش دل، شادمان، شاد، شوخ، خرم، مستجن A، كشاده، نوشه، خنده، دلشاد، بسيم A. v. *Brisk, gay, cheerful, merry, jolly, wanton.* —*To be buxom*, خندان و بسيم شدن، بسيم بودن.

Buxomness, شوق A، شوخي. v. *Amorousness, jollity.*

To BUY, اشترا نمودن، واخريدن، خريد كردن، خريدن، خرا ساختن، خريار بودن، خريداري كردن، خريدار شدن. *To buy to sell again (to trade)*, تجارت، بيع و شرا ساختن. —*To buy or sell on credit*, مدين كردن، بازار ساختن، كردن نسيت اشترا كردن. —*To buy with ready money*, سلم نمودن. —*To buy dear*, اردان خريدن.

A buyer, بازارگان، بيع A، مشتري A، خريار، خريدار.

Buying (subs.), تسوق A، اشترا A، شرا A، خريد، خريداري، داد و ستد، خريد فروخت، بووك A. *Buying and selling*, بيع و شرا A، داد ستد، داد استاد. *Buying on condition of transferring to the seller the debt of a third person*, بيع الكفايت A.

To BUZZ (*as flies, &c.*), غنت كردن، عنترت ساختن، دندنت كردن، ريستن، رستن. *To buzz (as a crowd)*, غلغل ساختن، ولوله نمودن، اريد ساختن. v. *To hum, murmur.*

A buzz, buzzing, دندنت، آوازه، غلغل، غنت A، عنتره A، ولوله، اريد A. v. *Hum, whisper, talk.*

A buzzer. v. *Whisperer.*

BY, از ,زَ ,زِ ,بِ ,با ,لِ A ,في A ,من A ,عن A.—*By me*, از من ,زمن ,مني A ,عني A. *By thee*, از تو ,منك A ,عنك A. *By him, her,* or *it*, ازو or ازاو ,زو ,ازش ,منه A ,عنه A (fem. منها ,عنها). *By us*, از ما ,منا A ,عنا A. *By you*, از شما ,منكم A ,عنكم A (fem. منكن ,عنكن). *By another*, از ديگر. *By* (or *near*), *the river*, نزد جويبار ,عند النهر A. *By* (or *near*) *me*, نزد من. *By agreement*, بالاتفاق A. *By your authority*, بحكم شما. *By my father*, از پدر من ,بابي A. *By heaven*, تالله A ,بالله A ,لله A. *By chance*, عرضاً A ,اتفاقاً A ,على A ,ان A. *By night and day*, ليل و نهار A ,بشب و روز ,بالعشي و الابكار A. *By dawn*, بكراً A. *By what*, از چه ,عما A. *By that which*, از آنچه كه ,بما A. *By force*, جبراً A ,ضرباً A. *By degrees*, بسيراً A. *By all means*, البته A ,بالجملة A ,بالكلية A. *By the by*, مرعة A ,تجلت A. *By much*, غالباً A ,في A الغالب. *By how much*, فكيف A. *To be by* or *present*, موجود بودن ,حاضر شدن ,همرو شدن. *To set by* (*set aside*), بر طرف نهادن.—(*to place near*), نذيك نهادن. *To sit by* (or *near*), همنشين شدن ,مجالست كردن. *A by-stander*, استاده (plur. استادگان), مشاهد A ,ناظر A. v. *Spectator.*—*A by-word*, مثل A.—*A by-path*, راه تنها.

C

C sounds like ك before *a, o, u;* and generally like س before *e, i, y.* The compound CH has the power of چ.

CABA or *Kaba* (*temple of Mecca*), الكعبه A ,كعبه A.

A CABAL (*private confederacy*), مصلحت مخفي, معاهدت نهان ,اتفاق مكتمن ,عهد خفي. v. *Intrigue.*

To cabal, نهان كردن ,معاهدت ,عهد خفي ساختن.

A CABALA (*cabalistic amulet*), مهر سليمان ,خاتم جم.

Cabalistic (*occult*), نهفته ,نهان ,پنهان ,پوشيده ,مخفي A. v. *Secret, private, hidden.*

A caballer, اتفاق مكتمن كننده. v. *Intriguer.*

CABBAGE, كلم ,كرم كلا ,كرم ,كرنب A ,بقلت الانصار A. *Cabbage dressed alone or with meat*, كرنبيت A.

CABBIN (*of a ship*), دبوسه A ,ديبوس A.—(*a cottage*), پنگاد ,خرگاد ,كوخ ,كيتخان ,اخبيه A ,دوده ,رستاق A. v. *Hut, tent.*

A CABINET (*box, &c.*), درج A ,حقت A ,حقه A ,صندوق A.—(*a private apartment*), خلوت خانه ,خلوت سرا ,حجرت A (plur. حجرات), گوال ,سروقت ,سراچه ,نهانخانه ,سراي خراج. *The cabinet* or *council-chamber*, حجرت خاص. *A cabinet-council*, ديوان خاص. *The secrets of the cabinet* or *of state*, اسرار مملكت ,رازهاي دولت.

A cabinet-maker, نجار A ,درود گر ,درج سا ,حقه گر. v. *Carpenter.*

A CABLE, لهاس A ,قلس A (plur. قلوس), جمل A ,قطاج A.

To CACKLE (*as a fowl, &c.*), تلابيدن ,نقنقه كردن.—(*to giggle*), قيقهه نمودن.

A cackle, نقنقه ,قهقه A.

A cackler, نقنقه كننده.—(*a tell-tale*), نميمه كار.

CACOPHONY, لحن A ,لحون A.

CADAVEROUS, متعفن A ,مردار ,ميت اسا ,لاش شبيه ,نبيلت قالب.

CADENCE (*of verses or periods*), انداز ,ترازوي كلام ,ميزان A.—(*tone*), لحان A ,صدا A ,آواز. v. *Sound;* also *fall, decline, sinking.*

CADET (*younger brother*), برادر كوچك ,برادر خورد.—(*a volunteer*), پيش آهنگ ,پيش افتاد ,لوند.

A CADI (*judge*), قاضي A.

A CAFTAN (*an eastern garment*), قفتان.

A CAGE, پنجره ,قفص A. v. *Prison.*

To cage, در قفص نهادن ,محبوس ساختن ,در قفص.

To CAJOLE, دم بازي كردن ,نواخت كردن ,نواختن ,ملاطفت ,ملايمت ساختن ,خاطر نواز كردن ,نوازش نمودن ,شيوه نمودن ,دمدمه و زمزمه كردن ,كردن. v. *To coax, flatter, soothe.*

A cajoler, دم باز ، نوازنده ، نوازش گر . v. *Coaxer, wheedler.*

A CAITIFF, بدکار ، شریر A . v. *Knave, scoundrel.*

A CAKE, نان خطائي ، کابچه ، چپاتي ، باقرخاني ، شیرمال ، ارغفت ، رغفان ، رغیف A (plur. رغف and رغفان) ، کلوچ ، کاک ، (تراغیف A) ، حواري A . v. *Biscuit.* — *A kind of cheesecake or pancake*, ریز ، رقاق A ، تنک . — *A cake baked under the ashes*, کمانج ، ملیل ، کاک ، کلوچ مملول .

To cake, لازق کردن .

CALAMITOUS, بد بخت ، کم بخت ، بي نصیر ، آفت دار ، اهل صاحب مصیبت ، بلا اور ، منحوس A ، آفت زده ، آفت ، پنغشته ، هلک A . v. *Unfortunate.*

Calamity. آفت A ، بد بختي ، کم بختي ، آسیب A ، هلکا A ، شمر A ، بلا A ، صدمه A ، زمانت A ، مصیبت A ، هلکت A ، محنت A ، نازلت A ، شور . — *A fatal calamity*, هلکت هلکا . v. *Misfortune, distress.*

A CALASH (*carried by camels, &c.*), هودج A ، گوابه ، عماري A ، کجابه . v. *Carriage, litter.*

To CALCINE, خاکسترکردن ، کشته کردن ، ترمید ساختن .

To CALCULATE, اندازه کردن ، شمردن ، حساب کردن ، عدّ نمودن ، شمار ساختن . v. *To count, compute, number, reckon.*

Calculation, calcule, اندازه ، براورد ، شمار ، شمردگي ، احتساب A ، حسبان A ، حسب A ، حسابت ، حسّاب A ، عدّ A ، عداد A ، تعداد A . v. *Arithmetic, reckoning.*

Calculated, اندازه کرده ، شمرده ، حسّاب ساخته ، حسیب A ، &c.

A calculator, اندازه کننده ، حسّاب سازنده ، محاسب A ، حاصر A ، شمارگیر ، محتسب A .

CALCULOUS (*stony, gritty*), سنگین ، پر سنگ ریزه ، ریگ امیز ، ریگزار .

A calculus (*stone in the bladder*), حصّات A ، سنگ ریزه .

A CALDRON, آوند ، دیگ ، هرکاره ، قطانت A ، سطل A ، ازیر or آزیر ، ناوه ، صاد A ، (اسطال and سطیل ، سطول plur.) v. *Kettle, pot.*

A CALENDAR (*almanac*), تقریم A (plur. تقاویم) — (*a day book*), روز نامه .

To CALENDER (*smooth cloth, paper, &c.*), مهره کردن ، مطراکر ، مهره زن . — *A calenderer*, مطرا کردن .

A calender (*Muhammadan monk*), قلندر .

A CALENTURE (*fever peculiar to hot climates*), بیمار حرارت A ، حماي حمي ، سوز ، سالب A ، سیاه .

A CALF, عجل A ، گاوچانه ، گاوساله (fem. عجلت ، plur. غفر A ، تاون A ، تاول A ، (عجول ، عجاجیل ، عجال ، حسیل A ، شنیف A ، برغوز A ، برغاز A ، برغز A . *The calf of a wild cow*, نرع A . *A cow with a calf*, گاووگاوساله ، معجل A . — *A sea-calf*, عجل ماهي . — *The calf of the leg*, لنگ ، حمات A ، کوشت ساق .

CALIF or KHALIF A خلیفه ، خالف A .

CALIGRAPHY (*beautiful writing*), حسن خط ، خوش خط ، خوب نوشي .

To CALL, طلبیدن ، طلب کردن ، خواندن . (*name*), تسمیت کردن ، اسم نمودن ، نام زدن ، نامیدن ، نام دادن ، نام ، مسجعل نمودن ، جعل ساختن . *To call names* (*rail at*), بانگ زدن ، بانگ برزدن . *To call out* or *aloud*, کشیدن ، شغولیدن ، آوازیدن ، آواز دادن ، غوغا ساختن ، شماطه کردن ، تکلیف ، دعوت کردن ، خواندن (*to invite*), — غلغل نمودن ، طلب کردن ، صلا زدن ، ساختن . v. *To vociferate.* — *To call before a judge*, محضر دعوت کردن ، پیش قاضي طلب کردن ، دعوت ، جمع کردن . *To call together* (*convoke*), مرفعت ساختن . دیوان ، جمعیت ساختن ، جمعیت کردن . *To call a council*, اشتهار کردن ، جمع کردن . — *To call* (*proclaim*), کردن ، اعلان ساختن ، ندا زدن ، اشکاره کردن . *To call* (*visit*), عازم الزیارت نمودن ، زیارت کردن ، تشریف آوردن . *To call back* (*revoke*), منکرشدن ، اعاده کردن . v. *To retract.* — *To call back to life*, انشار کردن ، احیا نمودن . *To call to memory*, اخطار کردن ، یاد کردن . *To call out* (*challenge*), میدان دعوت ساختن . *To call over a muster-roll*, دفتر خواندن . *To call in debts*, دیون گذار کردن ، وام خواستن . *To call aloud for justice*, داد و فریاد کردن . *To call up*, or *out of bed* (*awaken*), افزاع ساختن ، بیدار کردن . v. *To rouse, awake.* — *To call in question* (*to doubt*), شک بردن ، درگمان شدن . *To call one in question* (*to interrogate him*), پرسش ساختن ، سوال کردن . *To call to account for money*, جهت انفصال حسّاب محاسب کردن . *To call to account for a crime*, جهت تقصیر بحسّاب آوردن . *To call for help*, استمداد ، طلب مدد کردن ، فریاد کردن ، معاونت طلبید کردن

استعانت کردن ، ساختن . *To call upon* GOD, دعا ساختن ، مناجات کردن . *To call to witness,* استشهاد کردن ، شاهد نمودن . *To call to arms,* براي جنگ طلب کردن ، حربي زدن ، اعداد اجناد کردن .

A call, طلب A ، دعوت A ، ندا A ، هي A ، غوث A ، فرياد . — (*a demand*), طلب A ، نياز ، رجا A ، لابه A . — (*nomination*), تسميت A ، نام زد . — (*an order*), حکم A ، امر A ، فرمان . *To beat a call on a drum,* دف زدن . *A bird-call,* طيرناي ، طيورناي ، *Obedient to a call,* بايما رام ، اشارت ، مطيع ، رضا نما ، حکم بردار .

Called, طلب کرده ، طلبيده ، خوانده ، مطلوب A . (*named*), منتسب A ، مسمّي A ، نامزد ، نامدار . — *To be called,* طلب شدن ، مطلوب شدن . (*to be named*), مسمّي ، نام داشتن . — (*to be invited*), خوانده شدن ، مدعو بودن ، دعوت شدن .

Calling, طلب A . — (*a naming*), نام زدگي ، جعل A . — *A calling* (*profession*), پيشه ، شيوه ، کسب A ، کار ، کارو بار ، صنعت A . v. *Vocation*. — استادي ، استادي ، استادگي . *Calling aloud,* فرياد ، بانگ برزن .

CALLOSITY, سختي ، شغه A ، ناصور A .

Callous (*hard*), سخت ، عظب A ، ناصوري . — (*insensible*), غير محسوس ، بلا حسّ A ، بي جان . — (*hard hearted*), سنگدل ، قسا A . v. *Obdurate, unfeeling.*

Callousness, شغه A ، سختي . — (*unfeelingness*), سنگدلي ، درشتي ، ظلم A ، بلا رحمي ، بي حسّي . v. *Insensibility.*

CALLOW (*unfledged*), بي بال وپر ، انذّ A ، املط A .

CALM (*placid*), آرميده ، آسوده ، ملايم A ، ساکن A ، اهسته ، مطمين A ، مودوع A ، وادع A ، وديع A ، اين A . — (*undisturbed*), نا مضطرب ، آسوده و ازاده . — (*not stormy*), نا مواج ، بي هوا ، راکد A ، صاحي A . v. *Serene.* — *Calm weather,* کشاده هوا ، هرين هوا ، انجاد هوا .

Calm (*tranquillity*), آرام ، آسودگي ، رفاهت A ، ارمنده ، فراغ A ، آرميدگي ، راحت A ، سکونت A ، سکون A ، هدوء A . v. *Serenity, stillness, repose, quiet.*

A calm at sea, خواب دريا ، وعک A .

To calm, آرام کردن ، ساکن کردن ، تسلّي دادن ، دلاسا کردن ، آرمنده ، مطمين نمودن ، تسکين ساختن ، آسودن ، ساکت کردن ، دادن . *To be calm,* فراغ شدن ، آسوده شدن .

Calmed, آسوده ، مسکون A .

A calmer, ملايم کننده .

Calming (*part.*), آسوده کنان .

Calmly, ملايمانه ، با سکون ، وادعا A .

Calmness, آسودگي ، رفاهت A ، آرميدگي ، راحت A ، سکونت A ، آرامي ، رفاهيت A ، رفاه A ، ملايمت A . *Calmness of mind,* اطمينان خاطر ، ليان A ، آسوده حال . v. *Calm* (*subs.*); *mildness, gentleness, tranquillity.*

A CALTROP *to keep off cavalry*), خشک ، خشک خار .

To CALVE (*as a cow*), وضع حمل کردن .

To CALUMNIATE, تهمت کردن ، افترا کردن ، بهتان ساختن ، بد نقس کردن ، نقل ناحق گفتن ، اسناد کردن ، طنز نمودن ، لتجيدن ، دق و دقت گرفتن ، خمانيدن ، سگاليدن ، کواژه زدن ، کوژه زدن ، ساعت نمودن .

A calumniator, افتراکار ، مفتري A ، تهمت کننده ، افتراجي ، نمّام A ، ناموس A ، بهّات A ، طنز نماينده ، بهتان گوي ، نمّاس A ، نموم A ، نم A (fem. نمّمت, plur. انمّا).

Calumnious, مفتري ، بهتاني ، نمّ A ، بهتان کو .

Calumny, calumniation, تهمت A ، اتّهام A ، افتراکاري A ، افترا A ، بهتان A ، پيغاره ، بهر A ، غيبت A ، سگال ، نقل ، ناحق ، نمش A ، سخن زمانه ، بجل A ، انماش A ، قفوت A ، وقيعت A ، مسات A (plur. مساوي).

Came, preterite of *come.*

A He-CAMEL, شتر ، اشتر ، جمل A (plur. جمال ، اجمال ، جمالات ، جمايل ، جمالت ، ابل A (plur. ابال) ، لقوح A ، يعملت A ، مشمعل A ، بعير A (plur. بعران ، ابعرت and اباعر) ، خيل A ، الانضح A ، زاملت A . — *A she-camel,* شتر ماده ، ناقت A (plur. ناق ، نوق ، انوق ، انوق ، اونق ، اينق ، نياق ، ناقات ، انواق ، ايانق ، نياقات) ، جملت A ، حانت A ، دحوح A ، علات A (pl. علا and علاوات) ، شوشا A ، شوشات A ، مشمعلت A ، مري A (plur. مريا) ، مدرار A ، دردم A . — *A camel for riding,* رکاب A ، رکوبت A (plur. رکبات and رکايب ، fem. رکبانت). (These words imply likewise *saddle horses*). *A large body of travellers riding on camels,* رکب A ، *A smaller body,* رکبت A . — *A camel-driver,* ساربان ، اشتربان ، شتربان ، شتردار . *A camel's load,* شتربار ، اشتروار . *A camel-butcher,* شترکش . — *Camel's hair,* اشتروار ، نيبان A .

Camel-hearted (*timid*), شتردل .

CAMELION, A بوقلمون .

A CAMELO-PARD, شترگاو , گاو پلنگ , زرنپا , زرناپا , زرافت A , زرافي (plur. زرايف and زرافي).

CAMELOT, *camlet*, اشتربانه , موف , مخبره A.

A CAMP, لشکرگاه , معسکر A , لشکر ميدان , اياق A , معسکر غزات , لشکر مضرب , مضرب A , اوردو , جاواي اوردوي , لشکرگاه , منزلگاه , لشکر . *A royal camp*, شلهي . *To pitch a camp*, دمايون , خيمه زدن , ضرب خيام کردن . *To move a camp (march)*, نزول ساختن , معسکر نمودن . کوچ کردن . *A camp-master (who directs the pitching of the tents)*, خيمه زن , معسکر A . *A trench round a camp*, مترس A .

A CAMPAIGN (*plain*), ميدان , بطحا A , دشت , فضا A , صحرا A , امعير A , مستطح A . v. *Champaign*. — *A military campaign*, سفر A , غزا A , هيج . *To make a campaign*, عزم سفر کردن .

CAMPESTRAL (*belonging to fields*), بياني , صحرايي , دشتي . v. *Wild*.

CAMPHIRE. کافور . *A camphirated wax candle*, شمع کافوري .

A CAN, آبگينه , جام , کاس , قدح A , پيمانه . v. *Cup*.

CAN.—*I can*, مي توانم . v. *To be able*.

The CANAILLE, کميني , يواچ A , ارذال A , غثره A , سفل A , تماش A . v. *Mob, rabble*.

A CANAL, نهر A , آبريز , آبراد , آبراهه , آبخيز , آبگذر , بورو , برو , ناودان , ناوک , ناوه , ناو , آبگور , آبگذل ناصفت A (plur. نواصف) , ناصر A (plur. نواصر) , ودنو , طريق آب , ممر , رحو A , زرب A , فرکنده , نقير A , فرکن , (نواصف , شبيخه A , سطل A , (plur. انشاچ) نشح A , (plur. ارها) رهوت A , قصب A , تلعت A . v. *Aqueduct, channel, conduit, bason*

To CANCEL, خط بطلان نمودن , نابود کردن , نيست کردن , تراشيدن , حک ساختن , ماحي شدن , محو کردن , برسيدن , ناسخ بودن , نسخ نمودن , ستردن , طلس کردن . v. *To efface, deface, erase*.

Cancellated (cross-barred), قفص اسا .

Cancelling, cancellation, محو کردن , خط خطا , حک کردن , حکوک A , طلس A , محو A , خط بيزاري , خط نسخ , خط بطلان .

Cancelled, تراشيده , برسيده , خط بطلان شده , ممحي A , متعذر A , محکوک A .

A CANCER (*disease*), سرطان A , سرطان , هزارچشمه , خورا , اکله , سرطان A , خرچنگ . v. *Ulcer*. — (*a crab*), قلاع A , قرح A . — (*the celestial sign*), سرطان A .

Cancerous, متاکل A , اکل A , سرطاني .

CANDID, صاف A , پاک , سپيد , سفيد , ابيض A . v. *Pure, white*.—(*sincere*), راست گو , صادق A , صاف , پاک باز , صداقت گستر , خالص A , مخلص A , بي غرض , بي ريا , دل آزاد , کشاده . v. *True, pure, ingenious, fair, open*.

A CANDIDATE طالب A , خواستگار , خواهان , همخواه , رقيب A , هم طلب , هم مطلب . v. *Competitor, rival*.

Candidly, بالصدق A , بي غرضانه , بي ريانه , مخلصانه , با صاف دل . v. *Candid*.

Candidness. v. *Candour*.

A CANDLE, شمع A (plur. شموع) , شمعت , شمعت , موم , پينه , (نباريس .plur) نبراس A , برنس A , عسل , شمع افروخته . (plur. قناديل) قنديل A . *A lighted candle*, *A candle maker*, شمع گر , مومچي , شماع A .— *A candle illuminating the night*, شمع شب افروز . *The wick of a candle*, موم بيني , شمع بيني , (plur. فتايل) فتيل A , پتيله , پليته . *The snuff of a candle*, قراط A . *To snuff a candle*, گل تراشيدن , تقريط ساختن A , شمع بيني قطع کردن , موم بيني بريدن . *Candle-snuffers*, گل گير , گل تراش , مقراض شمع . *To light a candle*, شمع افروختن , کيبانيدن . *To put out a candle*, کيبانيدن , موم خسپانيدن , شمع نشاندن , شمع منتفي کردن . *A candlestick*, شمعدان , منار A , منارت A (plur. مناير) , مشمعت A , حصکت A , (مناير . *A travelling candlestick which serves also as a case for holding candles*), پيهسوز . v. *Lamp, lustre, lanthorn*.

CANDOUR, صفائي , راست بازي , صافدلي , خلوص A , صدق A , استقامت A , حقيقت A , صداقت A , خلوص قلب , استخلاص A , اخلاص A , مصافات A , وفا A , امن A , امان A , مخالصت A . v. *Sincerity, openness, ingenuousness*.

To CANDY, با شکر تربيت ساختن , قندي کردن , مربي کردن . — *Sugar-candy*, قند , شکر قند , نبات شکر , شکر , ابلوچ A , طبرزد , شکر , نبات . v. *Sugar, confection, conserve*. — *To candy (form into congelations)*, تجميد کردن , تقريس ساختن . — (*to grow congealed*), افسردن , افسرده , منجمد شدن , گشتن .

A CANE, ▲ قنات (plur. قنا), نيلگون , ني . v. *Reed.* — *An Indian cane; also a cane-spear,* ▲ خزران , خيزور , خيزران . *The sugar-cane,* ني شكر . — *A cane or walking-staff,* ▲ عصا , چوب , دستوار , دورباش . v. *Stick, reed.*

To cane, لتّ زدن , با خزران ضرب كردن , چوب زدن . — *To be caned,* چوب خوردن .

CANINE, سگ آسا . *A canine tooth,* سگدندان .

A CANISTER, ▲ جونت (plur. جون), ▲ جلّه , ▲ زنبيل . v. *Basket.*

A CANKER (*worm*), پندو , صد پايه , ششپا , چهارپا , ▲ ارقش , ▲ يسروع , ▲ اسروع (plur. اساريع). — (*blight*), سرما برد . v. *Mildew.* — (*rust*), زنگار , زنگ . v. *Corrosion.* — (*corruption*), مواد فاسد , فنا , تباد . v. *Virulence;* also *cancer.*

To canker (*corrode*), زنگ بستن , لحس كردن , تباد ساختن. v. *To corrupt, infect, pollute.* — (*to grow corrupt*), بوسيدن , زنگ پذيرشدن , بوسيدد گشتن , تباد شدن .

A CANNIBAL, آدم خور , مردم اوبار .

A CANNON, طوپ , ▲ مدفع , ▲ نفاط . *Two pieces of cannon,* دوضرب طوپ . *A battery of cannon,* مورچه طوپ . *To cannonade or fire cannon,* طوپ رعد انداختن . *To cannonade a fort,* بطوپ قلع كوب كردن . — *A cannon ball,* گوله , ▲ كره , توپه . *A cannoneer,* طوپچي , گول انداز .

CANNOT. — *It cannot be,* ممكن نيست , نميتواند شد , نا قابل است , متصوّرنيست , ممتنع است . *I cannot,* در , نميتوانم كرد . — *I cannot do,* از من نمي شود , نمي توانم , قادرم نيست .

A CANON, ▲ قانون (plur. قوانين), ▲ طريق , ▲ طرقت , ضابطه , ▲ ضابطه , فهرست , ▲ فهرس , (plur. اوضاع) ▲ وضع , ▲ دستورالعمل , دستور , ▲ رسم , (plur. قواعد) ▲ قاعدد , و قانون , بارنامه , ادب و اركان , آيين . v. *Institution, regulation, rule, custom, law.* — *To frame canons,* وضع , قانون كردن , ساختن . *A book of canons,* قانون نامه . *A writer of canons,* كانون نويس . *An expounder of the canons,* قانون گو .

Canonical, قانوني . v. *Legal.*

A canopy, تم , ▲ كلّت , ▲ كنّ , چتر , شاميانه , سايبان , ▲ جلبل , ▲ زفن .

To canopy, زفن گسترين , با سايبان پوشيدن .

Canorous. v. *Musical, tuneful.*

CANT (*barbarous language*), ▲ غلط . — (*auction*), ▲ مزاد . — (*hypocrisy*), ▲ ريا , مكر .

To cant (*talk barbarously*), غلط گفتن . — (*to play the hypocrite*), زرّاق شدن , رياكار شدن .

A canter, غاش , ▲ زرّاق , رياكار , ▲ مكّار . v. *Hypocrite.* — (*amble*), ▲ كربحت , ▲ مندحي . — *Cantingly,* زرّاقانه .

CANTHARIDES, ▲ ذراح , ▲ ذروح (plur. ذراريح), غروسك , ▲ بزك , كاغند , كاغنو , كاغينه , باغوچه . — *To rub meat with cantharides* (*in order to poison*), مذرّح كردن .

A CANTICLE (*hymn*), ▲ تسبيح , ▲ مزمور , ▲ الهي , ▲ البيت .

A CANTLE, پارد . v. *Segment.*

To cantle, بريدن . v. *To cut.*

A CANTO (*section of a poem*), ▲ قطعت .

A CANTON (*tribe*), ▲ قبيلت , ▲ قوم . — (*a parcel of land*), ▲ عقر , ▲ عقاره (plur. عقارات), ▲ قطيعت , قرن.

To canton, قطيعت , دوقبيلت نهادن , تقسيم كردن , ساختن . v. *To divide, parcel out.*

CANVAS (*cloth*), پارچه كنو . — (*enquiry*), پرسش , ▲ تفتيش , ▲ تفحّص , ▲ امتحان . — (*solicitation*), ▲ طلب , ▲ الحاح , ▲ ابرام , ▲ اقدام , خواهش .

To canvass (*to examine*), تفحص كردن , پرسيدن , كاويدن , تفتيش پذيرفتن . v. *To sift.* — (*to solicit*), طلب نمودن , اقدام كردن , خواستن .

A canvasser, طلب , تفحص كننده , تفتيشي , پرسنده , نماينده .

A CAP, كلاه , كلاه , پالاني , كله , كلاه سر , كمه , ▲ ارسوست , برکي , ▲ كرات , كله پوش , تارپوش , سرپوش , ▲ رستّ , ▲ قلنسوت , ▲ برطله , ▲ برطل , ▲ صوفات , ▲ عمارت , گردن , ▲ قبات , فش . *Caps worn by Dervises and other Eastern religious orders,* بنداق , مولويانه , واشامه , كلاه مولوي , ▲ صومعت . *A Moorish cap,* برنس (called by the Spaniards *Albornoz*). *A Tartar cap,* برتله , كلاه تاتاري . *A cap of skins worn by the Circassians and Calmucks,* قرفه . *A Turkish cap,* قاوق . *A felt cap or hat,* كلاه نمدين , *A European cap or hat,* كلاه فرنگي . *A judge's cap,* كلاه قاضي . *A scull*

cap, براكي , زره , كلاه سرپنگ . v. *Helmet*. — *A night-cap*, شبكلاه . *Gold caps worne by certain officers belonging to the Persian court*, زرين كلاها . *A cap maker*, كلاه گر , كله سازنده . *A cap seller*, كلاه فروش . *Armed cap-a-pie*, جبه پوش , پر سلاح .

To cap (cover), تارپوشيدن , سر پوش كردن . — *(to salute)*, سلام دادن . *Cap-a-pie*, سراپا .

CAPABLE, لايق A , اهل A , مستعد A , قادر A , قابل A , صالح A . v. *Able, fit, equal to*. — *(Intelligent)*, دانشفور , عارف A . v. *Learned, wise, skilful*. — *Capable of business*, كارگذار , عمل قادر , مضطلع A , صاحب تدبير A . *Capable of learning*, ادبيت , تعلّم قادر , براي تحصيل علوم مستعد , و علمت قابل . *To be capable*, قابل بودن , قادر شدن . *To render capable*, اتصاف نمودن , قابل كردن , قادرساختن .

Capableness, capability, استعداد A , قدرت A , قابليت A , اذعان A , استحقاق A .

Capacious, عريض A , فسيح A , واسع A , پهناور , كشاده , فراخ . v. *Ample, large, wide, extensive*.

Capaciousness, فراخي , سعت A , وسعت A , كشادگي , فسحت A , عرض A . v. *Space, room*.

To capacitate. v. *To enable, render capable*.

Capacity. v. *Capableness, capaciousness*. — *The intellectual capacity*, خاطره A , عقل A , قوت مدركت . v. *Ability, power, genius*. — *A good capacity*, مهارت A , تيزفهم . — *(state)*, حالت A .

CAPARISON, رخت , تيار اسب . *To caparison a horse*, اسب تيار ساختن . — *(to adorn)*, پيرايه نمودن .

A CAPE *(head land)*, انف الجبل A , راس جبل , تيغ كوه , طنف A , راعف A , شناخ A , حرف A , بيني كوه , سر كوه . v. *Promontory*. — *(collar of a garment)*, گريبان , جيد A , گريوان .

A CAPER *(jump)*, رقص A , زفن , شترغمزه , جست . — *(a pickle)*, كبرت A , كبر A . *Meat dressed with capers*, كبروا , كبريت A . *The caper-bush*, اصف A .

To caper, رقص كردن , رقصيدن , شترغمزه كردن , جستن , پاي كوفتن , زفن نمودن . v. *Jump, dance*.

A caperer, پاي كوب .

CAPILLARY, موي آسا .

CAPITAL *(chief)*, اصلي A , مطلق A , نخستين . v. *Great, principal*. *(criminal)*, واجب القتل A , لايق سياست , گناه كار .

A capital (chief city), دار السعادت A , دار السلطنت A , حكومتگاه , دار الحكومت A , تختگاه , شهرستان , دار الخلافت A , مقام A , محروسه A , قاعدت A , پاي تخت . — *A capital stock*, سرمايه , مايه A , راس المال A , اصل A . *A capital crime*, قباحت , جرم لايق سياست , گناه واجب القتل , عظمي . *The capital of a pillar*, تاج ستون , سر عمود .

Capitally, مطلقانه , بطور عظيم .

A CAPITATION *(poll-tax)*, خراج سر , سرشماري , جزيت A .

To CAPITULATE *(surrender on conditions)*, برعهد و پيمان تسليم كردن , بشرط طاعت نمودن , مصالحت ساختن . — *(to divide into chapters)*, فصل و باب ساختن .

Capitulation, شروط , عهد و پيمان , شرط و شروط , صلح بشرت , عهودي , وقيودي . v. *Terms, conditions, stipulations*.

A CAPON, خصي A , ديك مخصي , خروس اخته .

CAPRICE, انديشه و راي بي , سبك مزاجي , بي قراري , تدبير , خود سري , سفه A . v. *Whim, fancy, freak, obstinacy*.

Capricious, سفه , هرجايي , خود سر , خود انديش , بي قرار دار . v. *Inconstant, fanciful*.

Capriciously, خود سرانه .

CAPRICORN *(sign of the zodiack)*, برج جدي , جدي A , بزه .

A CAPTAIN, كپتان , سر گروه , جماعه دار , سردار , ريس . v. *Commander*. — *The captain of a ship*, سردار جهاز , ناخدا , ريس جهاز . — *A captain general*, اميرالامرا A , سپه سالار .

CAPTION, قبض A , گرفت .

CAPTIOUS, معترض A , نكته چين , كج بحث , تنگ مزاج , لجوج A , ستزك , سركش . v. *Quarrelsome*. — *(insidious)*, خيلت باز .

Captiously, با لج , سركشانه .

Captiousness, ستزكي , سركشي , تنگ مزاجي , كج بحثي , لج A , خيلت A .

To CAPTIVATE, گرفتار ساختن , گرفت كردن , گرفتن

اخذ کردن , اسیر نمودن , بند کردن , قید کردن , برده بردن , قبض ساختن .

Captive, بندي , محبوس ᴀ , مبتلا ᴀ , قیدي , اسیر ᴀ , سبي ᴀ , دربند , گیرا , بردج ᴀ , برده , گرفته , گرفتار , سبیه ᴀ (plur. سبایا), اخیذ ᴀ . — *To make captive and bind in chains*, اسیر و بسته ، زنجیر کردن . *To be made captive*, برده شدن , گرفتار شدن .

Captivity, قید ᴀ , بند , حبس ᴀ , گرفتگي , گرفتاري , اسیري , بندگي , بنده , گیرا , قبض ᴀ . v. *Slavery, servitude.*

A captor, اسیرسازنده , گیرنده , گیر .

Capture, غارت ᴀ , تسخیره ᴀ , گیر . v. *Prize, plunder.*

A CAR, عربه ᴀ , عرابه ᴀ . v. *Carriage.*

A CARABINE, قرابین , بندوق .

A CARACK, جهاز عظیم .

A CARAVAN, قافله ᴀ (plur. قوافل), راحلت ᴀ (plur. رواحل), کاروان , ارقش . *The chief of a caravan*, کاروان باشي , قافله سالار , میر راحلت .

A caravansera, کاروانسراي , خان , سپنج .

A CARBUNCLE (*gem*), گوهر شبچراغ , شبچراغ . — (*a pimple*), دنبل , دمال , بادژ .

Carbuncled (*set with carbuncles*), باشبچراغ مرصّع . — (*pimpled*), دنبل دار , با دمال آلود .

A CARCANET (*or collar of jewels*), برگر .

A CARCASS, جنازه ᴀ , جیفت ᴀ , مرده , مردار , لاش , میت ᴀ . *A devourer of carcasses*, جیفت خوار , حلرج ᴀ .

CARD, ورق ᴀ , فرد ᴀ . *A pack of cards (or the game)*, گنجیفه . *Different games at cards*, تاس ᴀ , سوخت , غلطي , رنگ , چکمه , نقش ᴀ . — (*misdeal*), ابتري کردن . — (*cut*), ورق ابر کردن . — (*shuffle*), برتخم کردن , تراشیدن . — *The card of a mariner's compass*, خبره نامه . *A card for cotton, &c.* مجلاج ᴀ .

To card, حلج کردن . *To card cotton*, ندف , پنبه زدن . *To play at cards*, با گنجیفه باختن , التعلي کردن .

CARDAMUMS ᴀ قاقله , شوشمیر , شوشمشیر .

Carded, مندوف ᴀ .

A carder (of cotton), حلاج ᴀ , حلج گر , پنبه زن .

CARDIALGY (*heart-burn*), کزاف ᴀ .

CARDINAL, اصلي ᴀ , مطلق ᴀ . v. *Chief, principal.*

CARE (*attention*), شغل ᴀ (plur. اشغال), فکر ᴀ (plur. افکار), همت ᴀ (plur. مهمات), جدّ ᴀ , اندیشه , آگاهي , احتیاط ᴀ , هوشیاري , خبرداري , بصیرت ᴀ . — (*caution*), حذر ᴀ , انتباه ᴀ . v. *Custody, charge.* — (*anxiety*), اندوه , غم ᴀ (plur. غموم), الم ᴀ (plur. آلام), پروا , اضطراب ᴀ , انقباض خاطر ᴀ , دلتنگي , ثقلت ᴀ , کشع ᴀ . — (*regard*), معشق ᴀ , محبت ᴀ , التفات ᴀ , اعتبار ᴀ , میل ᴀ .

To care or be careful, خبردار بودن , هوشیار بودن , بصیرت اندیشه , فکر کردن , اهتمام داشتن , شیتحان شدن , نمودن , مکلّل شدن , کردن . *To care for (regard)*, محبت نمودن , میل داشتن , اعتبار کردن . — (*to provide for, or watch over*), آخر , آگاهي نمودن , تهیت اسباب ساختن , تدارک کردن . — *To have a care (to be cautious)*, حذر بودن , بین شدن . — *To be affected with care*, هوشیاري داشتن , انتباه نمودن , مغموم شدن , غمخوردن , المزده بودن , غمکین شدن .

Careful (provident), خبردار , هوشیار , آگاه , صاحب آگاهي , عاقل ᴀ , عاقبت اندیش , آخربین , ذو بصیرت , بیدار . — (*cautious*), صاحب هشیاري , اهل انتباه , محاذره ᴀ . — (*full of anxiety*), غمناک , پر الم , مضطرب ᴀ .

Carefully, عاقلانه , احتیاطاً ᴀ , با بصیرت , از هوشیاري .

Carefulness, احتیاط ᴀ , بصیرت ᴀ , هوشیاري , خبرداري , بیداري , انتباه ᴀ , آگاهي . v. *Care, vigilance.*

Careless (negligent), بي احتیاط , بي خبر , بیپروا , بي اندیشه , سهوان ᴀ , پرواش , متکاسل ᴀ , کاهل ᴀ , غافل ᴀ , مهمل ᴀ , متساهل ᴀ , فرناس , غبي ᴀ , نومت ᴀ , ساهي ᴀ , لانه , مساهل ᴀ . v. *Thoughtless, undisturbed.*

Carelessly, غفلتانه , اهمالاً ᴀ , با اهمال , بي پروانه , با مسامحت .

Carelessness, بي احتیاطي , غافلي , بي پروائي , بي خبري , مسامحت ᴀ , مساهلت ᴀ , تغافل ᴀ , غفلت ᴀ , اهمال ᴀ . v. *Negligence, inattention.*

To CAREEN (*clean a ship's bottom*), خزانت پاک کردن . — (*to stop leaks*), قلفت کردن , شکاف انباشتن .

A CAREER (*race ground*), میدانه ᴀ (plur. میادین), حضره ᴀ . — (*a race*), تاز , شرف ᴀ , بطحا ᴀ , مطلق ᴀ .

(full speed), ، رکض A ، ربعت A ، سبح A ، کلّت A ، چالاکي ، متدخي A ، تقريب A . v. *Gallop.* *The career or course (of any thing)*, رواج A ، روان . *To spur a horse to full career*, رکض ، اسپ از پاشينه دوانيدن ، پاشينه بر آسپ زدن کردن .

To career (run with full speed), چالاکي نمودن ، تيز رفتن .

A CARESS, ، ناز ، نوازش ، تملّق A ، عشوه A ، شفقت A ، شيوه ، نيکخواهي ، چنگال ، کرشمه ، دلنوازي ، نواخت . *Flattering caresses.* ملاطفات خوش آينده . v. *Endearment.*

To caress, محبّت ، نازکردن ، نوازش نمودن ، نواختن ، حضانت کردن ، شفقت نمودن ، نمودن . v. *To endear, fondle, favour, love.*

A CARGO, حمل کشتي بار جهاز .

Carious, cariosity. v. *Rotten, &c.*

Cark. v. *Care, anxiety.*

A CARLE (*brutal man*), انسان درشت . — (*an old man*), فرتوت .

A CARMAN, عربه ران .

CARMINE, سرخ ، شنجار .

CARNAGE, مقاتلت A ، قتال A ، قتل A . v. *Slaughter, havock.*

CARNAL, نفساني ، نفسي ، جسماني . — (*lecherous*), شهوتي ، مست .

Carnality, نفس امّارت ، توقان نفس ، توقان A .

Carnally, نفسانه ، از شهوت .

CARNATION (*colour*), عنابي . — (*flower*), گلنار .

CARNELION, عقيق A .

Carneous (fleshy), گوشتين ، گوشتي ، گوشتمند ، گوشت وار ، لحمي A ، ملحم A .

Carnivorous, لحم A ، کوشت خور .

A carnosity, دانه . v. *Pimple, wen.*

A CAROB (*plant*), ترمس A ، خرنوب A ، خروب A .

Carol, v. *Song, hymn.*

A CAROUSAL, عيد A ، ضيافت A ، جشن ، شادي . v. *Festival.*

To carouse, جشن کردن . (*drink*), شراب اشام ش ن ، باده خوردن . v. *To drink, quaff.*

A carouser, پکروي ، بکري ، باده نوش ، ميخور ، عياش A ، رند . v. *Toper.*

A CARP, ماهي کول ، کول .

To CARP, نکته چيدن . v. *To cavil, censure.*

A CARPENTER, دعمي A ، نجّار A ، درودگر ، درودگر . *The trade of a carpenter*, نجّارت A ، درودگري . *A carpenter's ax*, رنده نجّار . *A ship-carpenter*, جهازکار ، کشتي گر ، سفّان A .

A CARPER, خورده گير ، نکته چين .

A CARPET, قالين ، قالي ، خالي ، جاجم ، گليم ، قلين ، نخ ، مقعد A ، قاليچه ، قاليگه ، بساط A ، خليگه ، حالي A ، بقيار ، تنفسه ، تنسه ، طبه ، طبسه ، دواج A ، گستردي ، کليم ، دوريشه ، دوريسه ، پوب . *A carpet on which they prostrate themselves at prayer*, سجّاده A ، سجّاده غبرا . — *Kissing the carpet (when introduced to great men)*, شليخ A ، بساط بوسي .

CARPING (*adj.*), نکته گير . v. *Censorious.*

CARRIAGE (*of loads*), بارگيري ، بارکشي ، باربرداري . — (*conduct*), عمل A ، حرکت A ، حمولت A ، تحمّل A . — (*air*), عادت A (plur. عادات and عاد), گونه A ، وضع A (plur. اوضاع) ، جنبش ، نظره A ، روي ، سيما ، وجه A . *A carriage (coach, cart, &c.)*, عجلت A ، مرکب A ، ارابه or عرابه A ، شعيع A ، زيازيت A ، گردون ، چرخ . — *A carriage in which women travel on camels, &c.* تعش A ، کدن A ، هودج A ، قرّه A ، فودج A ، تعدت A .

A carrier, باربر ، بارکش ، دارنده ، غاشيه دار ، باربردار ، بارگير ، باريار ، حمال A ، حموله A ، حامل A . *A letter-carrier*, حامل مکتوب ، کيسه دار ، نامه آور ، قاصد A ، پيک ، ساعي A ، بريد . v. *Courier, messenger.* — *A carrier pidgeon*, حمامه نامه بار ، کبوتر بار .

CARRION, نايمت A ، نايم A ، لش ، ميتت A ، مردار . *An animal which feeds upon carrion*, مردارخور .

A CARROT, غرنج A ، جزر A ، زردک ، گزر ، شوندر ، صوطل A . *A wild carrot*, شقاقل A .

Carrotty, v. *Red-haired.*

To CARRY, بردن , حمل کردن , زبی کردن , زقن کردن , نقل کردن , v. *To bear.* — (*to transport*), حامل شدن . ناقل شدن . *To carry on war,* جنگ کردن . *To carry* or *behave one's self,* حرکت نمودن , معامله ساختن , عامل شدن , عمل کردن . *To carry one's self honourably,* مردانه حرکت , عاقلانه معامله کردن , ادبانه عمل کردن , نمودن . *To carry in competition (especially by violence),* دنه گرفتن . *To carry about,* سایر ودایر بردن , پیور داشتن . *To carry off* or *away,* جنبانیدن , رفع کردن . *To carry off (murder),* کشتن . v. *To kill.* — *To carry with a high hand,* متکبر , متکبّري نمودن , شدن . *To carry on,* استحکام کردن . v. *To promote.* — *To carry all before one,* غالب شدن , قهر کردن . v. *To overcome.* *To carry a meaning,* معني داشتن . v. *To signify.* — *To carry one's self prudently,* بصیرت داشتن . *To carry one's self carelessly.* غافل شدن .

A CART, A عرابه , A عربه , or A ارابه , گردون , A عجلت (plur. عجل), چرخ , A زیازیت , A شعیع . *A corn-cart,* چرخ فلّه . *A child's go-cart,* گردنا , گردون . *A carter,* عربه ران , ارابه ران . *A cart-wright,* عجلت گر . *To carry in a cart,* درعرابه بردن . *To put on a cart,* برارابه نهادن .

A CARTILAGE, A غضروف , گروچه . *The cartilage of the nose,* گروچه بیني , A قصبت . v. *Gristle.*

Cartilaginous, غضروفي .

To CARVE (*in stone, wood, &c.*). کندن , نقش ساختن , تراش کردن , تراشیدن , انگاریدن , تنقیش کردن , نگار کردن , قلمکاري نمودن . v. *To engrave.* — *To carve (meat),* قطع کردن , بریدن , مصور شدن , صور ساختن . v. *To cut, dissect.* — *To carve (choose for one's self),* گزیدن , اجتبا کردن , خیار ساختن .

Carved, کنده , تراشیده , A منقش , بریده . *A carved image,* تراشش .

A carver, کنده گر , قلمکار , نقش سازنده , A نقاش , برنده , A مصور . — (*in stone*), سنگ تراش .

Carving (part.), نقش کنا — (*sculpture*), نقاشي , کندگي , A نقاشت , قمکاري , سنگ تراشي .

A CARUNCLE (*small excrescence of flesh*), گوشت پاره , A بثره , A بثرت .

A CASCADE, آبشار , آبشیب , خورآب , چمن بند .

A CASE (*box*), صندوق , لي , تپنگو . — (*a sheath*), دان , A غلاف , نیام , میان , هرته , A وعا (plur. اوعیت), A ضمامت , رف . A سدبت . *A book-case,* کتب دان . *A box-case,* خامه دان . *A pen-case,* قلم دان , راف . *A letter-case,* تیرکش , تیردان (*quiver*), کماندان , کماندار . *A comb-case,* شانه دان . *A needle-case,* نامه دان , پیش تخته . *A knife-case,* مکن , سوزندان , A میبار , A میبارت . *A case for a musical instrument,* A حصیر . دان . *A case (state of any matter),* A حال , A امر , A قصه , A قضیت . *The truth of the case,* حقیقت حال . *The essence of the case,* A نفس الامر . v. *Cause, condition, question, point, thing.* — *In case,* اگر . *In no case,* هیچ , هیچ اصلا . *In good case,* پرورده , A سامن . v. *Fat, sleek.* — *Suppose the case,* A فرضا , فرضا که . *The statement of a case in writing,* A محضر , صورت حال .

To case or *put in a case,* در غلاف نهادن , در صندوق کردن . *To case with gold,* زرندودن . *To case-harden,* سخت کردن , زرد چول ساختن .

A CASE-MATE, گنبد , کبّه , A صیغ , کمر , A حنیرت . v. *Arch, vault.*

A CASEMENT, قنس , روزن , پنجره , مشبک , A شباکت . v. *Lattice, window.*

CASEUS, پنیري , پنیرآسا .

CASH, زر , A نقد (plur. نقود), لکاش , A درهم , A دراهم , A نقره , اقچه , A سکه , دست بدست , دستادست , A دنایر , آورجه . *A cash-book,* کیسه , A نمانت , A نمي , A قطاع , قنداق . *A cash-keeper, cashier, or treasurer,* تحویلدار , A قسطار , A نقاد , کیسه دار , خزانچه , فوطه دار . v.

To CASHIER (*dismiss from an office*), از منصب برطرف کردن . — (*to disband*), برطرف کردن . — (*to stop a pension*), قطع وظیفت ساختن . v. *To discard.*

A CASK (*barrel*), A برمیل , دان , دن , خنبه , خنبک . *A cask of wine,* جره شراب , A حمرد . — *A cask* or *casque,* خود , براکي , بختاق , زره کلاه , پول , سرپنگ . v. *Helmet.*

A CASKET, صندوقچه , درج , A حقه , کاله دان , A قصعت (plur. قصع), لي , تپنگو . *A jewel-casket,* جوهردان , گوهر درج , صندوقچه .

CASSIA, (*lig.*), A سلیخه . — (*fistul.*), خیارجنبر , A خیارشنبر , مغز فلوس .

A CASSOCK, کرتک .

To CAST, پرتاب , ترمیدن , فگندن , افگندن , انداختن , لتم نمودن , طرح ساختن , رمي کردن , اندازساختن , کردن تجیل ساختن , هطر کردن . v. *To fling, throw, hurl, dart, shoot.* — *To cast anchor,* لنگر انداختن . *To cast lots,* اقراع قضا , حکم کردن . v. *Lot.* — *To cast (condemn),* کردن . اندیشه کردن , فکر نمودن . *To cast in one's mind,* ساختن . v. *To consider.* — *To cast up,* حساب کردن . v. *To calculate, compute.* — *(to vomit),* استفراغ , رد کردن , قي کردن . تکرواندن , تقویس کردن . *To cast down headlong.* ساختن . v. *To precipitate, ruin.* — *To cast down (deject),* پست کردن , نزول راندن , سرفروساختن . *To cast blame upon another,* اسناد دادن . v. *To accuse.* — *To cast in one's teeth,* سرزنش طرح , هجر کردن . *To cast away,* کردن . v. *To reproach.* — *To cast away,* برطرف انداختن , فگندن , ساختن . v. *To abandon, reject.* — *To be cast away,* ترک کرده شدن . — *(to be wrecked),* غرق شدن . *To be cast on shore,* بر کنار انداخته شدن . *To cast stones,* سنگ افگندن . *To cast forth flames,* شعله کیکبت , بر زمین افگندن . *To cast upon the ground,* افگندن . *To cast high,* کبت کردن , بلند انداختن . *To cast far,* دور انداختن . *To cast in a mould,* افراغ قالب , کردن . *To cast the skin (as a serpent),* مسلاغ کردن , شیرکوک گذاشتن . *To cast away care,* بي پروا شدن . *To cast the eyes towards,* نگریستن , نظر کردن . v. *To behold.* — *To cast (model),* تصویر نمودن , صورت بند کردن . *To cast the balance,* ترجیح ساختن , رجح کردن . *To cast feathers, hair, &c.* قرنست کردن , تنسیل ساختن . v. *To moult.* — *To cast a horoscope, (calculate a nativity),* طالع حساب کردن , بخت عدّ ساختن .

A cast, طرح A , رمیت A , رمایت A , رمي A , اندازي , لمس A , لطا A . v. *Throw, stroke, touch.* — *A cast or glance of the eye,* لوچ چشم . رمز عین . *A cast or squint of the eye,* . *A cast or tribe,* ذات A , قوم A . *A cast or mould,* قالب A . *Having a cast of the rose-colour,* گل فام . *Cast (thrown),* انداخته . — *Cast (air),* چهره , سیما , وجه A . v. *Mien.* — *Cast-away,* بي فایده , نا فرجام . v. *Useless.* — *A cast-away (infidel),* کافر A .

A caster, رمي کننده , انداز , اندازنده . *A caster of horoscopes,* حساب سازنده طالع . v. *Fortune-teller.*

A CASTELLAIN, سردار قلعه , قلعه دار .

To CASTIGATE (*punish*), تعذیب , عقاب کردن , سزا دادن , ادب , تعزیر نمودن , تادیب کردن . — *(to correct),* ساختن .

Castigation (chastisement), عقاب A , عقوبت A , سزا , تادیب A , تعذیب A , قهر A , تنقام A . — *(emendation),* حذ A , اصلح A , تعزیر A .

A CASTLE, قلعه A (plur. قلع and قلاع), حصار A , بخش , اطم A , برج A , صیصیت , صیصت A , دژ , حصن A , قسطل , مصانع A . *The bastion of a castle,* برج قلعه . *Castles high as heaven,* قلاع سپهر ارتفاع . *A strong or impregnable castle,* قلعه حصن حصین , دشوارگیر . *A castle with walls like iron,* حصار آهنین دیوار . *To besiege a castle,* بقلعه چسپیدن , قلعه حصار کردن . *To take a castle,* قلعه مفتوح ساختن , حصن استیلا کردن . — *A moat round a castle,* مترس A . *The garrison of a castle,* اهل حصار .

A CASTOR, شیم , شبر خشک . v. *Beaver.* *(tree),* بیدا نجیر , *Castor oil,* روغن بید انجیر .

Castoreum, قوندز , جند بادستر .

To CASTRATE, سادہ کردن , خصي کردن , خایه کندن . *(applied to man),* خوجه کردن . *(to a horse),* آخته کردن .

Castrated, خایه کشیده , مخصي A , مجبوب A , ساده کرده , کنده , آخته , خصي A , بي خایه . v. *Eunuch, gelding.*

Castration, اخصا A , کندن خایه . جب A , جباب A .

A castrato, دقنانت A .

CASUAL, بي قصد و اختیار , عارض A , آمدانه , اتفاقي . v. *Accidental, fortuitous.*

Casually, اتفاقاً A , عارضانه , بي قصد و اختیار .

Casualness, صفت عارضیت .

A casualty, اتفاق A , سرگذشت , قضا A . v. *Accident.*

A CAT, گربه , سنور A , هرّه A (plur. هررت), قط A (plur. قطاط). *A she-cat,* هرّت A (plur. هرر). *A wild-cat,* گربه دشتي . *The mewing of a cat,* نعا A .

A CATALOGUE, فهرست , فرد A , فرد تفصیل . *(of men),* اسامي , اسم نویسي . *To make a catalogue,* فهرست کردن .

A CATAMITE, دقنانت A . *(passive),* کوني , عادتي , لوطي , غارب A , مغلم A . *(active),* مفعول A , علتي .

A CATAMOUNTAIN (or *wild cat*), گربه دشتي .

A cataphract, v. *Cuirassier.*

A CATAPLASM, ضماد A , مرهم A .

A CATAPULTA, زنبرک , منجنیق A , دور انداز .

A CATARACT, حادر A , آبشار , خراب , A سیل (plur. اسیول) , سیلاب , آبشیب , رود , هین , A ثقیل , اهیمان A . *A cataract in the eye,* ظفره A , ظفرهٔ چشم , ناخنهٔ چشم .

A CATARRH, سردي , زکام , A نازلت , A نزله .

A CATASTROPHE, عاقبت A , A بلا , آمد .

To CATCH, گرفتن , درگرفتن , گرفت کردن , گرفتار نمودن , اخذ کردن , قبض کردن , ربودن . v. *To seize, take.* — *To catch cold,* سردي خوردن , سردي گرفتن , نزلت داشتن . *To catch the pestilence,* وبا خوردن , وباعت شدن , غدّت گرفتن . *To catch (to be contagious),* سرایت کردن , ساري شدن , معدي بودن , وبا نمودن . *To catch fire,* آتش گرفتن , اتشین گشتن , حدّت و — *(to fly in a passion),* غضب نمودن . *To catch with a trap or net,* با دام گرفتن . *To catch an opportunity,* فرصت گرفتن . *To catch hastily,* بزبدي گرفتن , مختدف کردن .

A catch (seizure), گرفت , گرفتگي , A قبض . — *(trick),* تلبیس A , A تزویر . — *(contagion),* A وبا , A اصابت , A سرایت . *The catch of a door,* بندکشي . v. *Latch, bolt.* — *A catch (hook),* A قلّابه , A تشبیل , A نشبیل . *To be upon the catch (to lay snares),* کمین ساختن , معمول کردن , غدار شدن . *To be upon the catch for another's words,* سخن چیدن , غماز شدن . *A catch word,* A ترک .

A catcher, گیرنده , گیر , A آخذ , قابض , قبض کننده .

To CATECHISE سوال نمودن , بسوال تادیب کردن , محاسب ساختن .

CATEGORICAL, A صاف , A شافي , A حملي . *A categorical answer,* جوابِ شافي , جواب قاطع . *To give a categorical answer,* جوابِ قطع دادن .

Categorically, ازصفائي , حملیانه . v. *Positively, expressly.* — *Category,* v. *Class, rank, predicament.*

CATENARIAN, زنجیري , A متسلسل .

To catenate, درزنجیر کردن . v. *Chain.*

Catenation, A تسلسل , A سلسله . v. *Link, chain.* — *(regular connexion),* A علاقه , A ترتیب , A مناسبت .

To CATER, اکل خریدن , طعام بازار کردن , باورچي شدن .

A caterer, باورچي , خانه دار , خانه سالار . — *A cateress,* فرنست .

A CATERPILLAR, صد پایه , A یسروع , A اسروع (plur. اساریع).

To CATERWAUL, نعا کردن .

Cates, v. *Viands, food, dish.*

CATHARTIC, A مسهول . v. *Purgative.* — *A cathartic medicine,* A جلّاب , شربتِ مسهل . *To take a cathartic,* جلاب گرفتن .

CATHEDRAL, اسقفّ منسوب . v. *Episcopal.* — *A cathedral,* A مسجدِ جامع .

CATHOLICK *(universal),* A عمومي , A عمیم . v. *General A Roman Catholick,* قاثولکي , لاطین , پاپشته .

A catholican (universal remedy), علاجِ عمومي .

CATTLE *(of the larger kind),* A حیوان (plur. حیوانات), ستور , A بقر , A بقرت , بقور , A بقار , A بقیر , A بقیرت , دابّه A , A دواب , A سواف , A ماشیت (plur. مواشي). — *(of the smaller kind, as sheep, goats, &c.),* A غنم (plur. غنایم), حلام A , A حلن , A تلوت , A ضاین , A ناطق , A ناعقت , مالِ ناطق , A جلم , A فزر , A اجغلت . v. *Herd, flock, beasts, black cattle, oxen, camels, sheep, goats.*

A CAVALCADE, سواري , جلو , A قور , A حشمت , رکوب A , A رکب , A رکائب , A رکبت , A موکب .

A CAVALIER *(horseman),* سوار , اسپ سوار , شهسوار , میرزا , میرزاده , بگ , A فارس . — *(a man of noble birth),* بگزاده , بهادر .

CAVALIER *(gay),* شوخ , شوقي , شاد . v. *Brisk, sprightly.* — *(brave),* دلیر , دلاور , غزوي , A مبارز , جان آور . v. *Brave, generous.* — *(haughty),* گستاخ , A مغرور , پر غرور , A متکبّر . v. *Disdainful.*

Cavalierly, با غرور , گستاخانه , تکبّرانه . v. *Haughtily.*

CAVALRY, سواران , سپاه سواران , A خیل , A موکب , v. *Horse.*

A caveat, v. *Caution, warning.*

A CAVE *(cavern),* A غار (plur. غیران , اغوار) , A مغارت , کارگیر , سرداود , A وقنت , کدد , A کهف (plur. کهوف) , شکاف , A قعب (plur. تعاب , تعبت , اقعب) , A شقب (plur. شقبت , شقاب , شقوب) , A دولج , دهار , A دبوب , سمج , A فیاح , دنک , A وسیده , آهون , اکنان , کاز , بکاز . *A cov-*

panion in the cave (an intimate friend), یار غار. v. *Grotto, den.*

Caverned, cavernous, پر اغوار.

Caught, part. of *Catch*, گرفته, مقبوض A.

CAVIARE (*salted eggs of sturgeon or other fish*), خويار, اشپک.

A CAVIL (*frivolous objection*), نکته چيني, حرف گيري, تعرض, اعتراض بي معني, طعن ناساز, نکته بي اعتبار بيهوده.

To cavil, ملام, اعتراض بي معني کردن, نکته چيني کردن, نکته بي اعتبار ساختن, باطل گفتن.

A caviller, عرضت بي معني کننده, حرف گير, نکته چين, طعن ناسازگوي.

A CAVITY, جوف A, ميان کاواک, قلت A (plur. قلات), لجم A, نخوري A, نقره A, وقبت A, وقب A, دحل A, بيهره A, هزمت A. v. *Hollow.*

A CAUL (*small net*), شبيک A, شبکت A. — (*a net, &c. in which women inclose their hair*), کيسو بند, کله پوش, باشامه. *The caul which envelopes the intestines*, جگر اگند. *The caul which encloses the child in the womb*, الردن الغرس A.

A CAULIFLOWER, القنبيط.

To CAULK (*a ship*), قلافت نمودن, دسر ساختن, نيم در زدن, قلف کردن.

A CAUSE, سبب A (plur. اسباب), باعث A, جهت A, موجب A (plur. موجبات), اجل A (plur. اجال), واسطه A (plur. واسط), وسيلت or وسيلت A (plur. وسايل), وسيل, منبعث A, مودي A, فرصت A, داعي A, داع A, مستلزم A, سان, تقريب A, مستوجب A, مورث A, علت A (plur. علل), بادي A, داعيت A, سببيت A. v. *Reason, motive, occasion, author, agent.* — (*a law-suit*), دعوا or دعوي A, معامله A, قضيه A, مقدمه A, خصومت A, لجاج A, نزاع A, منازعت A, مرافعت A, اختصام A, مجادلت A. — *The cause of causes*, اصل اصول, مسبب الاسباب A. *The cause and effect*, اصل و فرع A (plur. اصول و فروع). *The particular cause*, سبب خاص. *The legal cause*, موجب شرعي. *The evident cause*, سبب ظاهر, الدليل. *The material cause*, علت ماديت. *The apparent cause*, سبب صوريت. *The efficient cause*, موجب فاعليت. *The final cause*, اصل غايت. *The first and second cause*, علت اول و ثاني. *To carry on a cause at law*, منازعت ساختن, مرافعت کردن. *To decide a cause*, مقدمه داد دادن, نزاع قطع کردن, فيصل کردن. *Without cause*, بي تقريب, بلا موجب, بي سبب. *For this cause*, بهراين, تعلل A. *Cause (pretext)*, بهانه, علت A, تعلل A. *To seek a cause*, بهانه جستن. *To be the cause*, سبب شدن, داعي کردن, تقريب دادن. *To give cause*, موجب بودن. *To examine into the true cause*, اکتناه سبب ساختن.

To cause, عمل نمودن, فعل کردن, ساختن, نمودن, کردن, اجعال ساختن. v. *To do, make, effect, procure, incite.* — *To cause sorrow*, دردناک ساختن, زحمت کردن. الم دادن. v. *To afflict.* — *To cause to do*, کنانيدن.

Causal, ساز, مجعل A, فاعلي A, موجب A. v. *Efficient.*

Caused, کرده, نموده, ساخته, مفعول A, معمول A. *To be caused*, کنانيده شدن, کرده شدن, مفعول بودن.

Causeless, causelessly, بي اصل, بلا موجب A, ناحق. v. *Undeserved.*

A CAUSEWAY, سنگ راه, شادراه. v. *Road, street, highway.*

CAUSTIC, حاده, تيز, مقرح A, کاويا, مينا. v. *Cautery.*

To CAUTERIZE, داغ کردن, اباغ ساختن.

The cautery (or the mark made by it), داغ, اباغ, سوز, مهر, کي, کاويا, خشنک, صماحي A, صماح A, ناره A, دمع A, سمت A, نورت A, اخذ A. — *Cauterizing instruments*, داغينه, مکوات A, مهر, سطام A.

Cauterized, موسوم A.

CAUTION (*prudence*), احتياط A, تدبيره A, خبرداري, تامل A, انديشه, نگاد, حذره A, بصيرت A, هوشياري, ملاحظه A, هشياري, انتباه A, اماني. v. *Circumspection, foresight.* — (*security*), ضامني A, کنالت A, کفيل A, ضمن A. v. *Bail.* — (*warning*), پند, نصيحت A, تنبيه A. v. *Admonition.*

To caution, پند دادن, نصيحت کردن, تنبيه نمودن.

Cautionary, ضمنانه.

A cautioner, ضمندار, ضمين A, صبيره A. v. *Surety.*

Cautious, هوشيار, خبردار, آگاه, دورانديش, عاقبت انديش, مدبره A, صاحب احتياط, اهل انتباه, محتذره A,

, هوشيار بودن , خبردار شدن *To be cautious,* A متيقظ . بصيرت نمودن , صاحب احتياط بودن , حذور شدن

Cautiously, با هوشياري , با احتياط , محتاطانه .

Cautiousness, v. *Caution.*

To CAW (*as a rook*), نعب زدن . v. *To croak.*

To CEASE (*leave off*), فراغت , فراغ شدن , موقوف كردن , دست , ترك كردن , اسايدن , گوازيدن , وا استادن , كردن , استراحت كردن . v. *To desist.* — (*to rest*), بردارشتن , راحت داشتن , آراميدن , آرام كردن , در حضور بودن , منقطع بودن , منعدم شدن , (*to be extinct*), — . اسايش داشتن v. *To fail, be at an end, terminate.* — (*to put a stop to*), باز داشتن .

Cease, A فراغ , A فراغت . v. *Extinction, failure, cessation.*

Ceaseless (*perpetual*), A پاينده , مدام A , پايدار , دايم , A دايم الايام . v. *Continual, incessant.*

The CEDAR (*tree*), سرو آزاد .

CEILING, بام , A سقف . v. *Roof.*

To CELEBRATE, مشهور , تعريف كردن , توصيف كردن , نيك نام دادن , ذكر كردن , تشهير ساختن , مدح كردن , كردن v. . تعظيم نمودن , شهرت عالم ساختن , شهرت افاق كردن *To commend, praise, solemnize.* — *To celebrate a festival,* عيد عزيز و محكم داشتن .

Celebrated, مشهور A , معروف A , روشناس , نامور , نامدار , ممدوح A , ياد دار , شهرت عالم , شهرت افاق , مذكور A , صاحب شهرت , شهير A , نيك نام , مورد A , موصوف A نامدار , معظم A , معلوم A , شهره بند . *To be celebrated,* مشهور بودن , شدن . *To become celebrated all over the world,* شهرت عالم گشتن .

Celebration (*solemn performance* or *remembrance*). ذكر v. . عيد شريف , (plur. اعياد) عيد A , أذين A . عظيم *Solemnity, commemoration, memorial.* — (*praise*), A تعريف , وصف A , حمد A , ذكر A , مدح A , توصيف A , ثنا A , ستايش , ناموري , اشتهار , شهرت A , نام , — (*celebrity*), . استا , آفرين A عظمت . v. *Renown, fame.*

CELERITY, زودي , چالاكي , چابكي , جلدي , چستي , v. . تيزي , شتاب كاري , مسارعت A , سرعت A , شتاب *Speed, swiftness, velocity.*

CELESTIAL, آسماني , سماوي , بهشتي , فردوسي , جنتي , قدسي , رباني , چرخي , فلكي , آسمان پيوند , آسمان منسوب v. *Heavenly, blessed.* — *The celestial inhabitants,* اهل جنت .

CELIBACY, مجردي , مجرد A , بكاري .

A CELL, A كليت (plur. كلايي), A حجره , كشانه , كومچه , ندو . v. *Cellar, cave, dungeon.* — *The cell of a hermit or monk,* زاويت A , (plur. اكراج) كرج A , كورستان , گوشه , A صومعت A . قوس A , تكيت A . *A cell in a honey comb,* A يخروب (plur. يخارب).

A CELLAR, نوالت A , گرم خانه , ته خانه . *An ice-cellar,* مثلجت A , بوزخانه , برندان , بوكان , يخ خانه . *A wine-cellar,* مي كده , خمخانه , شراب خانه . *A cellar without a window,* كورخانه .

Cellular, حجرت آسا , خانه خانه دار .

CEMENT (*glue*), سريش , (*for building*), ريخته , مهره , انداو , اندروز , شهارو , ساروج , ملاط A , نواشه , ديوار , آخيز , تلصيص A , تركيب A . v. also *solder.* — (*union*), پيوند , اتحاد A , وحدت A , اتفاق A , يكانگي . v. *Concord, cohesion.*

To cement (*unite*), وصل كردن , پيوسته كردن , پيوستن , ملحق شدن , (*to cohere*) — . تركيب كردن , تلصيص ساختن , ساروجبندي *To cement* or *plaster,* . قرين گشتن , پيوسته بودن . با شهارو پيوستن ; بملاط اندود ساختن , با نواشه اندودن , كردن *Cemented,* پيوسته .

Cemetery, v. *Burying-ground.*

CENOBITICAL (*living in community*), تكيه نشين .

A CENOTAPH, مزار A . v. *Monument.*

A CENSE, خراج A . v. *Cess, tax.*

To cense, v. *To perfume.*

A censer (*for incense*), مجمر A , عود سوز , بخور دان , A مجمرت (plur. مجامر), مبخمرت A , كبوت A .

A CENSOR, تعزير نماينده , تاديب كننده , اهل خبرت , غماز A .

Censorious, غيبت كنا , زباندراز , عيب جو , عيب گو , شمرساز , دشنام گو , ملامت ساز , بهتان نما . v. *Slanderous, severe.*

Censoriously, با زباندرازي , با ملامت .

Censoriousness, زباندرازي ، عيب جوئي ، عيب گوئي ، ملامت A . v. *Censure*.

Censurable, (زميمت .fem) ذميم A ، واجب الذمّ ، قابل الزام ، لايق ملم ، جريم A .

Censurably, ذميمانه .

Censure, طعن A ، شكايت A ، اطاله لسان ، زباندرازي ، الزام A ، غيبت A ، لومي A ، لوم A ، ملامت A ، ملم A ، طعنه A ، اسناد A ، قدحت A ، قدح A ، شتم A ، غمز A ، ذمّ A ، بهتان ، شنع A ، استرا A . v. *Accusation, calumny, slander, reprimand, reproach*.

To censure, ملام كردن ، طعن نمودن ، ذمّ دادن ، الزام دادن ، لوم و توبيخ ساختن ، ملامت زدن . v. *To condemn*.

Censured, مذموم A ، ملامت زده شده . *To be censured*, مذموم بودن ، ملامت زده شدن .

A censurer, ملامت ، طعن گوينده ، زبان بران ، تعنه زن ، ذمّ كننده ، كننده . v. *Satirist*.

CENT, صد . *Per cent*, في صد . v. *Hundred*.

A centenary, صد ، مايت A .

Centesimal, صدم ، مايت A .

Centefolious, صد برگ .

A CENTIPED (*poisonous insect*), صد پايه ، صدپا ، بزك ، تسبيح دود ، چهل پا .

The CENTRE, وسط A ، ميانگي ، ميانه ، ميان ، مركز A ، مدار A ، ميانگين ، مال A ، ماب A . *The centre of the earth*, حضيض قعر زمين . *The centre of a circle*, مركز دايره . *The centre or axis of a pully*, محور A .

To centre, درميان نهادن . *To be placed in the centre*, درميان نهاده شدن . *To centre or rest upon*, منحصر شدن ، سنود شدن ، براعتماد آتكا ساختن ، قايم بودن .

Central, centrally, centric, متوسط A ، ميان پيوند ، درميانه .

Centrifugal (*receding from the centre*), از ميان گريز .

Centripetal (*having a tendency to the centre*), بميان نزديك كنا .

CENTRY, پاسبان ، نوبت A ، پيرواك ، پيرواوه . v. *Sentinel*.

CENTUPLE, صد چندان ، صد تا ، مايه اضعاف A .

A CENTURY, صد ساله ، صد سال ، صدي ، مائة سنت A .

CEPHALIC (*curing a head-ache*), بكاليوه علاج ، مقوي دماغ كنا . *A cephalic medicine*, سعوط .

CERE-CLOTH, موم جامه ، تبروطي .

CEREMONY, تكلّف A ، تكليف A (plur. تكلّفات), ادب و اركان ، اركان A ، ادب A ، نوازي ، نوازش ، تبجيلات A ، آداب دين . v. *Form, civility, rite*. — *Religious ceremonies*, خدمت و عبادت الله ، قاعدت و رسم الله ، مناسك A . — *Without ceremony*, بي تكلّف .

Ceremonial, تكلّف منسوب . v. also *formal*. — *A ceremonial*, v. *Ceremony*.

Ceremonious, استغنا A ، صاحب تكلّفات ، پر تكليف ، نوازش ، صاحب نوازش ، اهل نوازي . *Ceremonious letters*, نامه . v. *Civil, awful, formal, stiff*. — *To be ceremonious*, تكليف كردن ، استغنا نمودن . *Ceremoniously*, با تكلّف ، ادبانه .

CERTAIN, بي شبهت ، بي گمان ، بندار ، يقين A ، تحقيقي ، متحقّق A ، محقّق A ، معهود A ، مقرّر A ، معلوم A ، روشن ، ظاهر A ، معيّن A ، ميتين A ، حقّاني ، واضح A ، عيان A ، مسلّم A ، صحيح A . *A certain person*, فلانه A . *Certain intelligence*, خبر صحيح . *A thing certain*, چيز معهود . *Things certain*, مسلّمات A . *The thing is certain*, امر مسلّم است . *It is certain that*, ... مقرّر ، متيقّن است كه ، است كه . *From certain knowledge*, از علم اليقين ، عين اليقين . *For certain*, علي التحقيق A ، مقرّر گرفتن ، تحقيق داشتن . *To hold for certain*, تحقيقاً . *With certain persons*, با اشخاص معدود . *On a certain time, once*, ذات الزمين A ، دو باري . *In a certain year*, ذات العويم A .

Certainly, لا شكّ A ، علي اليقين A ، يقينانه ، البتّه A ، بلي A ، علي وجه التحقيق A ، جير A ، قدّ A ، حقّانه ، حقّاً A ، عليّه A ، صحيح A ، في التحقيقت A ، تحقيقاً A ، ظاهرانه ، عند التحقيق A ، التحقيق . v. *Undoubtedly, without fail*.

Certainty, تقرر A ، زوال الشكّ A ، يقين A ، يقن A ، يقان A ، صحّت A ، تحقيق A ، بي گماني ، حقّيت A ، حقّ A ، علم A .

A CERTIFICATE, دستاويز ، رافع نامه ، شهادت ، گواهي . v. *Testimony*.

To certify, گواهي دادن , شهادت كردن , ثابت كردن , تحقيق ساختن , تعلم كردن , آگاهي نمودن .

Certified, بي شبهت ساخته , معهود كرده , تحقيق كرده .

To be certified, مقرر كرده شدن .

Certitude, v. *Certainty.*

CERULEAN, لاجوردي , كبودي , اسماني رنگ . v. *Azure, blue.* — *A cerulean appearance,* زبرجدي پيكر .

CERUSE, v. *White lead.*

CESS (*cessment*), خراج A , محصول A , باج . v. *Tax.*

To cess, خراج نهادن .

CESSATION, توقف A , مهلت A , فراغ A , فراغت A , مكنت A , سكون A , انقطاع A . v. *Stop, pause, rest, vacation.*

CESSION, تسليم A , تفويض A . v. *Resignation, retreat, yielding.*

To CHAFE (*warm*), گرم كردن , حمّ ساختن . — (*to rub*), مالش كردن , ماليدن . — (*to vex*), رنجيدن , غضب كردن , پر غضب , بجوش آمدن . — (*to rage*), اغضاب ساختن A . — (*to be galled*), كهر گرفتن , آتش مزاج بودن , خشمناك شدن , گشتن , فرسودن , سودن , مبلي گشتن .

A CHAFER, جعل A . v. *Beetle.*

CHAFF, سبوس , ادنج , حتي A , حثارت A , حتّ A , غفا A (plur. اغفا), عصافت A , تبنت A , ثني A , اخكل , رفّ A .

To CHAFFER, بازار كردن . v. *To buy, bargain, haggle.*

A CHAFFINCH, دار برد , موش .

A CHAFING-DISH, مجمره A , منقل A , آتشدان , آتش , مجوت A , طرمت A , طرم A , تلب .

CHAGRIN, خنگي , آزردگي , رنجيدگي , غم , اندوه , الم A , غصّه A , قساوت A , انطراب A . v. *Anguish, vexation, ill humour.*

To chagrin, آزرده كردن . v. *To anger, vex.*

A CHAIN, زنجير , سلسله A (plur. سلاسل), سلسال A , سلسبيل A . — (*an iron chain*), زنجير آهنين . *A gold chain,* زنجير زرين . v. *Series, fetter.*

To chain, زنجير كردن , دروز نجير بستن , مسلسل ساختن .

Chained, دروز نجير بسته A , متسلسل A , مسلسل A . *To be chained,* بسته زنجير بردن .

Chain-shot, زنجيري گوله .

A CHAIR, كرسي A , چوكي , صندلي . *A chair of state,* تخت , روان . (*travelling*), پالكي , مسند A , تخت .

A chairman, مير مجلس . v. *President.*

A CHAISE, عربه A , عرابه A , أرابه A .

A CHALICE, v. *Cup, bowl.*

CHALK, گل سفيد , تباشير A , كلس A P , كرس A (plur. اكارس), فهر A . *To mark with chalk,* باگل سفيد نشاندن .

Chalky, گل سفيد دار , پر تباشير , فهري .

To CHALLENGE *to fight* (*a general battle*), مبارز خواندن , ميدانه دعوت كردن , بجنگ دعوت نمودن . — *To challenge* (*to a duel*), كسي بمبارزت طلب كردن , يوقيعت الاثنين . — (*to dispute or except against*), جدل ساختن , خواندن . — (*to arrogate*), دعوي كردن , احتفاظ ساختن . — منازعت كردن . v. *To claim; also to accuse, call upon.*

A challenge, دعوي A , دعوت A . v. also *claim, accusation.*

A challenger, دعوي كننده , مدعي A . v. *Claimant.*

CHALYBEATE, با آهن آميز .

A CHAMBER, حجره A , خانه , حجرت A , كمر , خوابگاه , كوال A , مرقد A , مبيت A , سروقت , خفتنجا , خوابخانه , خلوت سرا , خلوت خانه , شادروان . *The bride's chamber,* حجلت A (plur. حجال), منصّه A , جلوه گاه , بيت العروس A . *A winter chamber,* كاشانه , شبستان . *A summer chamber,* تابخانه . *The chamber of justice,* ديوان خانه , محكمت A , محفل , قضا . *The treasury chamber,* بيت المال A , خزينه , گنجينه , ماليت A , مال ميري . *The council chamber,* سراي خراج , ديوان خانه . *The chamber of the archives,* دفتر خانه .

A chamberlain, حاجب A (plur. حجاب *and* حجبت), خاصگي . (*The office of first chamberlain*), حجبت A . (*of the household*), ناظر A .

A CHAMELION, بوقلم A , بوقلمون A , قلمون A , حربا A .

To chamfer, v. *To groove.*

A CHAMOIS-GOAT, بز كوهي , رند .

CHAMOMILE, بابونج A , بابونه , كيكواش , كيكواشه ,

— *Chamomile flowers*, اقحوان A ، قحوان A ، اقاح A ، اقاحي A ، قرّاص A . بابونک . *An infusion of chamomile*, مقحو A ، مقحي A .

To CHAMP, خيسيدن ، علکت ساختن ، لوکت کردن ، گريدن ، کويدن ، ضغضغت کردن . v. *To chew, bite.* — *To champ the bit*, دهن گريدن .

CHAMPAIGN (*open flat country*), صحرا A ، اصحر A ، ميدان ، ضيبجه A ، فضا A . v. *Campaign.* — *An extensive champaign*, فضاي واسع ، واسع صحرا .

Champignon, v. *Mushroom.*

A CHAMPION, شجاع A ، پهلوان ، بهادر ، شهسوار ، غضنفر A ، مقاتل A ، مغاور A ، مبارز A ، غازي A ، اوباش A . v. *Hero.*—*The champion of the field of battle*, شهسوار مضمار ، مغازي .

CHANCE (*fortune*), بخت ، روزي ، روزگار ، ستاره ، دوره A ، ندر A ، زمانه A ، زمان A ، گردون ، فلک A ، بهره ، گيتي ، قسمت A ، نصيب A ، طالع A ، دوّاري A ، دوران A ، دولت A ، شپهر ، چرخ . v. *Luck.* — (*accident*), اتّفاق ، ماجرا A ، (plur. مواقع) موقع A ، سرانجام ، قضا A ، سرگذشت ، وقوع A ، وقيعت A ، واقعت A ، ماوقع A ، (plur. مجاري) ، (plur. حادثات) حديث A ، (plur. وقعات ، وقايع) وقعت A ، (plur. عوارض) عارض A ، حوادث A ، حادثت A ، محدثات A ، (plur. نوازل) نازلت A ، داهيت A ، (plur. نوايب) نوبت A . v. *Misfortune.* —— (*possibility*), احتمال A ، امکان A ، بقدرت A ، استطاعت A ، مقدور A . *By chance*, ناگاه ، اتّفاقاً A ، عارضانه ، بقدرت الامکان A ، الطّاقت .

To chance, جاري بودن ، روي دادن ، سر زدن ، واقع شدن ، ظهور کردن ، به ظهور آمدن . v. *To happen.*

A CHANCEL, حرم A .

A CHANCELLOR, قاضي القضات A . صدرالصّدور A . — (*of the Exchequer*), ديوان ، ريس کتاب ، ريس الکتاب A . — (*the office of*), صدارت A . خالصه .

A CHANCERY (*chief court of justice*), صدرعدالت .

A CHANDELIER, چراغ برد . v. *Branched candlestick.*

A CHANDLER, شمع ساز ، شماع A .

A CHANGE, ابدال A ، بدال A ، بدل A ، تغييره A ، تغيره A ، تبديل A ، بدني ، نبرع A ، تحويل A ، حواله A ، مسخ A ، صرف A ، تصريف A ، احاله A ، حرافت A ، قلب A ، شجره A ، اختلال A ، انحراف A ، غيره A . v. *Alteration, conversion, revolution, substitution.* *Change of constitution*, اختلال مزاج . *A change* (*succession*), خلفت A ، خلافت A ، سلسلت A ، تعاقب A ، عورت A . v. *Vicissitude.*—(*novelty*), نوي ، حدوث A ، رتّان A ، بدع A . v. *Variety.* *The change of the moon*, تحويل A ، تحويل هلال ، قمر ، هلال A ، تحت الشعاع .

To change, متغيير ، تغيير نمودن ، تبديل کردن ، بدل کردن ، گردانيدن . v. *To alter, convert.* — (*to be changed*), مبدل شدن ، مغير بودن ، بحال ديگر گرديدن . *To be changed for the worse* (*to be miserable*), آشفته ، آشفتن ، مضطرب گشتن ، شدن . *To change clothes*, تبديل پوشاک کردن . *To change appearance*, تغير صورت نمودن . *To be desirous of change*, مستصرف شدن . *To change residence*, ترک ديار کردن . *To change one's mind*, تغير ضمير ساختن . *To change to jelly*, افراس نمودن ، پختي گشتن . *To change feathers* (*or moult as a bird*), انسال نمودن ، قرنست کردن . *To change countenance*, چهره مبدل نمودن . *To change colour*, ژوليدن ، رنگ تبديل کردن .

Changeable, ممکن تحويل ، لايق تبديل ، قابل تغيير . — (*inconstant*), بي قرار ، نا پايدار ، دورو ، نا استوار ، سبکپاي .

Changeableness, بوقلموني ، هفت رنگي ، بي قراري . v. *Inconstancy.*

Changed, مبدل A ، مصروف A . v. *Altered.*

A changer (*of money*), صرّاف A . v. *Banker.*

A changeling (*supposititious child*), پسر وضيعت . — (*an ideot*), نا دان ، جاهل A . — (*a waverer*), سبک خرد ، مرد بي قرار .

A CHANNEL, راه ، مجرا A (*of a river, &c.*), رود بار ، سيلاب ، بهره ، کوره ، وادي A ، ابشخور ، آبکند ، رود خانه ، مسغت A ، نول A ، شبيخ A ، شيبج A ، هذلول A ، فجرت A . — (*a frith or strait of the sea*), مد A ، لور ، عقيق A ، هنم A ، بحر الزقاق A ، حلق البحر A ، درياي تنگ ، مدّت A . — *To channel.* v. *To groove, hollow.*

To CHANT, سرود کردن ، سراييدن . v. *To sing.*

Chanter, سرود کننده ، سراينده .

CHAOS, هيولاي اوّلي ، هرج مرج ، ترش مرش ، انا بابا ، گوني . v. *Confusion.*

A CHAP (*fissure*), شقيقت ▲ , شق ▲ , شكاف , درز , شرم , رخنه . v. *Gap, chink, cleft.* — *A chap on the lip*), مشتري ▲ , خريدار ,(*A chap (purchaser* . كله , فلحت ▲

To chap, شقيقت نمودن , شق كردن , خوشيدن , شكافتن , رخنه داشتن .

Chaps (*fissures*), ▲ شقوق , ▲ شتاق . — (*jaws, mouth*), دهنه , دهن , حلقوم ▲ , حلق ▲ . — *To have chaps on the lips,* فلجا نمودن , فلحت داشتن , تسبيدن .

A CHAPEL (*place of worship*), عبادتگاه , ▲ معبد (plur. معابد), ▲ مسجد . v. *Church, mosque.*

A CHAPLET (*garland*), ▲ پساك , استنان . —(*a rosary*), ▲ تسبيح , ▲ تداس .

A CHAPMAN, خريدار , ▲ مساوم , ▲ بيع (plur. ابيعا), تاجر ▲ (plur. تجار), ▲ دهقان , ▲ مشتري . v. *Trader, pedlar.*

CHAPT (*chapped*), ▲ رخنه دار , مفلوق ▲ , مشقوق . v. *cracked, cleft.*

A CHAPTER, ▲ باب (plur. ابواب , بابات), فصل ▲ (plur. فصول), ▲ قطعه . (*A chapter of the Alcoran*), ▲ سورت , or سوره . *Through all the chapters* (*wholly*), بهمه ابواب .

CHARACTER (*mark*), ▲ حرف , ▲ خط , ▲ رقم (plur. رقوم), رسم ▲ , نقطه ▲ , نشان , علامت ▲ , اشارت ▲ , قلم ▲ . v. *Letter, stamp, representation, inscription, writing.* — (*description*), ▲ كتابت , ▲ تصوير , ▲ صورت , ▲ تسطير . — (*quality*), ▲ صفت , ▲ اتصاف , ▲ وصف (plur. اوصاف), نام نيك , نيك نامي , ▲ شهرت , (*reputation*) — . توصيف ▲ , ▲ ناموري , ذكر جميل . v. *Honour, renown.* — *To give a good character,* نيك نام دادن , *To give a bad character,* بد نام زدن . — *A beautiful character* (*in writing*), خوش خط , ▲ املا . *A public character,* or *office,* ▲ منصب (plur. مناصب), ▲ منزلت ▲ , جاه , خدمت .

To characterise (*describe*), اتصاف نمودن , تصوير كردن . — (*inscribe*), رقم ساختن , خط كردن .

Characteristic, اتصاف دهنده , وصف كننده .

CHARCOAL, زغال چوبي , فحم چوبي .

CHARGE (*custody*), ▲ محافظت , ▲ امانت , ▲ حواله , حرس ▲ , حفظ ▲ , نگاهباني , نگاه , حفاظت ▲ , سپرد , ▲ حراست . v. *Trust.* — (*mandate*), ▲ امر (plur. اوامر), (plur. وصايا) وصيت ▲ , رسم ▲ , (plur. احكام) حكم ▲ , فرمان . v. *Command, precept.* — (*office*), ▲ منصب , بار , پايه , ▲ منزلت , گاه , جاه , خدمت ▲ . v. *Dignity, employment.* — (*agency*), ▲ وكالت , ▲ مباشرت . v. *Commission.* — (*accusation*), ▲ دعوي , ▲ تهمت , ▲ شكايت , ▲ غمزه , ذم ▲ , ▲ افترا , ▲ اسناد . v. *Imputation.* — (*expence*), خرج ▲ , ▲ مصرف (plur. مصارف), بذل ▲ , هزينه , هزينه . v. *Cost.* — (*an attack*), ▲ هجوم , خروش , ▲ حمله , بزوان ▲ . v. *Onset.* *To sound the charge to battle,* بجنگ خواندن , حربي زدن . *The charge of a gun,* تودد بندوق .

To charge (*commission*), مباشرت نمودن , وكالت دادن . — (*impute*), شكايت نمودن , بهتان ساختن , اسناد كردن . v. *To accuse.* — *To impose a task or burden,* تحميل ساختن , احمال نهادن , تكليف كردن . — (*to challenge*), ميدانه دعوت . — (*to command*), حكم دادن , فرمودن . — (*to attack*), كردن . — حمله آوردن , خروش ساختن , منقض نمودن , هجوم كردن . (*to fill*), انباشتن , پركردن . *To charge a gun,* بندوق تيار , تفنگ تيارساختن , كردن .

Chargeable (*costly*), گران بها . v. *Dear, expensive.* — (*imputable*), ▲ ممكن ذم , لايق شكايت , واجب الغمز .

Charged (*ordered*), فرموده . — (*commissioned*), وكلت دار . — (*accused*), ▲ ملوم . — (*attacked*), هجوم كرده شده . — (*filled*), انباشته .

A charger (*large dish*), ▲ طاس , ▲ طاسات , كاسه . — (*a war-horse*), اسپ جنگ .

Charily. v. *Frugally, warily.*

Chariness. v. *Caution, nicety.*

A CHARIOT, ▲ عراب , ▲ ارابه or ▲ عربه , ▲ عجلت , گردون , شعيع ▲ . v. *Carriage.* — *To be in a chariot,* در عربه نشستن .

A charioteer, عربه ران .

CHARITY (*tenderness*), ▲ محبت , دوستي , ▲ اخلاص . v. *Affection, benevolence.* — (*alms*), ▲ خيرات , ▲ صدقت , زكوت (plur. زكوات), ▲ نكات , دهش , دهشته , تصدق ▲ , بذل ▲ . v. *Beneficence.*

Charitable (*liberal to the poor*), صدقت بخش , سخاگستر . —(*benevolent*), خيرخواه , نيك انديشه . v. *Friendly.*

Charitableness, نيك خواهي , صدقت بخشي . v. *Charity.*

Charitably, محبّانه , با مهرباني , با نيكخواهي .

A CHARLATAN, عيار A . v. *Juggler*.

CHARLES'S WAIN, دبّ اكبر , بنات النّعش A .

A CHARM (*amulet*), تعويذ A , حمايل A , دعوت A , عزيمت A , طلسم A .— (*inchantment*), جادو , جادوگري , جادوي , سحر A , سحربازي , افسون . v. *Amulet, fascination, spell*. — (*allurement*), نواز , بنگ , كشاكش , كشاكيش , جذبه A , جذبت A (plur. جذبات), شيود .

To charm (*bewitch*), جادوگري كردن , سحر ساختن , سحرباز , — (*to please highly*), نواختن , نوازش , تسخير نمودن , شدن ذوق و صفا , عيش و عشرت دادن , مفتون كردن , نمودن ساختن .

Charmed, دلاويخته , مسرور A .

A charmer (*enchanter*), جادو , جادوگر , سحرباز , ساحر A , — (*a beloved object*), نازنين , محبوب , صنم A , سروناز , سحار A , حسنا A , خوشچهي .

Charming (*inchanting*), جادوي كنا . — (*delightful*), خوش , خوب , عيش ده , خوش آينده , خوشنما , شيرينكار , شيرين , نازنده , صفا بي كاست , ذوق لا يعبرساز . *Having a charming face*, پري پيكر . *A charming form*, پاك سورت . *A charming voice*, خوب آواز . *A charming woman*, زن نازنين . *A charming mouth*, شيرين دهن .

Charmingly (*delightfully*), بذوق , خوشانه , نازندانه , خوب . *Singing charmingly*, شيرين ادا .

Charmingness, خوبي , خوشدلي , ذوق و صفا , نوازش , شيرينكاري .

A CHARNEL-HOUSE, تربت A , قبر A , ستودان . v. *Sepulchre*.

A CHART, نقشه A , خرطي . v. *Map*.

A CHARTER, سند A , فرمان , عهد نامه , اقرار نامه , حكم A , (plur. بروات) برات A , امر A , گذرنامه , نامه (plur. احكام). v. *Diploma, patent, privilege*. — *A charter of immunity* (*from taxes*), يافته , پايزه , مسلّم نامه . *A charter of liberty*, برات آزادي . *Royal charters*, توقيع پادشاه , دستينه , حكم همايون , برات عاليشان , برات سلطان , (plur. مناشر) منشور A . — دستينج . — *Against the stipulation of the royal charter*, خلاف عهد نامه همايون .

Chartered, برات دار , سنددار , مسلّم A , ماف A , مبرسته .

Chary. v. *Cautious, careful*.

The CHASE (*hunting*), شكار , نخچير , صيد A , صيدات A , فسرن A . *A forest, or other place for the chase*, شكارگاه , نخچيرگاه , شكارجا . *Belonging to the chase*, شكاري , نخچيري . v. *Hunting, game, pursuit*.

To chase, شكاركردن , شكاريدن , شكرين , صيد كردن , نخچير افگندن , تعاقب كردن , راندن . v. *To hunt, pursue*.

Chased (*hunted*), شكاركرده شده , شكريده . — (*put to flight*), كنارگيرشده , منهزم A .

A CHASM, درز , رخنه , شكاف , فرخست A , كور A , شقّ A , شقيقت A , خلّت A , خلل A (plur. خلال). v. *Gap, cleft, vacuity*.

CHASTE, پاكدامن , پاك , پاكيزه , پاكيزه , ماف A , عاصم A , خالص A , عفيف A , اهل عفّت , پارسا , طاهر A , زن پارسا . *A chaste woman*, پرهيزگار , مجرّد A , بي فحش . v. *Pure, uncorrupt*. *The chaste tree*, v. *Agnus castus*.

To CHASTEN or *chastize*, تنبيه كردن , سزا دادن , سياست تنبيه , تعذير نمودن , تعذيب ساختن , عقاب كردن , كردن كردن . v. *To punish, correct, admonish*.

Chastised, سزا داده شده , معاقب A , تعذيب كرده شده , محدود A .

Chastisement, سزا , تنبيه A , عقاب A , تعزير A , تعذيب A , سياست A , عقوبت A , عزاب A , عقاب A , قهر A , تنقام A . v. *Punishment*.

A chastiser, سزا دهنده , عقاب كننده , تعزير نماينده , &c.

CHASTITY, *chasteness*, عصمت A , عفّت A , پاك دامني , پارسائي , پرهيزگاري , تقاوت A , صفائي , پاكيزگي , تهذيب A , پاكي , طهارت A , پرهيز , زهد A .

Chastly, با پاكي , زاهدانه , طاهرا A .

CHAT (or *chit-chat*), گفت وگو , قيل وقول A , گپ . v. *To talk, prattle*.

To chat, گفت وگوكردن , قيل وقول ساختن , گفتن , گپ كردن .

CHATTELS, اسباب , چيزبست , روزي , اشيا A , اشياوات A , متع A , اثاثه A . *Goods and chattels*, مال و مال واموال , متع .

To CHATTER, زبان سگال , ابقاق کردن , پر گوي شدن
زمزمه و دمدمه , غششیدن , امراغ کردن , سگالیدن , داشتن
کردن . *To chatter at the teeth,* جرستیدن , جرست کردن .
To chatter as an ape, زقم کردن .

Chatter, chattering, زمزمه و دمدمه , امراغ A , پر گویا ,
v. *Prate, chirping.*

A chatterer, بیهوده گوي , یافه گوي .

To chaw. v. *Chew.—Chaw,* v. *Chap.*

CHEAP, ارزان , سبکمایه , کم بها , کم قیمت , رخاصت A ,
نزر , رخوصت A , دون قیمت .

To cheapen, قیمت کردن , بیع کردن , مساومت ساختن ,
دون قیمت کردن , بها کاست نمودن .

Cheaply, بکم قیمت , بکم بها , رخاصتانه .

Cheapness, ارزاني , کم قیمتي , کساد A , رخص A . *

A CHEAT (*fraud*), دغا , دغابازي , غبن A , مکر A ,
مکاوت A , کید A , رنگ , فریب , طلبیس A , حیله A
حیله بازي , خدعت A (plur. اخدار) , غدر A (plur. مکاید) ,
ریو , نیرک , نیرنگ , بیذاره , آل A . v. *Deception, impostor, trick.* *A cheat or cheater,* فریب , فریبنده , دغا باز ,
غدار A , غابن A , حیله کار , حیله باز , چیني , خوان A
کیمیاگر .

To CHEAT, فریفتن , غدر کردن , غبن ساختن , غبن و
حیله کردن , رنگ آمیزشدن , فریب ساختن , حرمان کردن
حیله باز شدن , آلات ساختن , غابن بودن . v. *To defraud.*

Cheated, فریفته , مغبون A .

To be cheated, فریفته شدن .

A CHECK (*curb*), ضبط A , منع A , پشماگند , توریع A ,
قرع A , حد A , تحدید A . v. *Government, restraint.*—
(*a reprimand*), طعن A , طعنت A , طنزه A , سرزنش , شتم A ,
آزار , عتاب A , عتبي A , رژ , دروش . v. *Reproof, slight, rebuff.*—(*dislike*). کراهت A . v. *Disgust.*

To check (*repress*), ضبط کردن , منع ساختن , قرع نمودن .
v. *To curb, stop.*—(*to reprove*), سرزنش ساختن , عتاب کردن ,
تقوف , ازار دادن , تنجه کردن . *To check when speaking,*
ساختن . (*at chess*), شه کردن , کشت کردن .

Checked (*curbed*), ممتنع A , محصر A , ضبط کرده .—(*reprehended*), معاتب A , آزاررسیده . *To be checked,* ممتنع
شدن , ازار یافتن .

CHECKER, *checker-work,* دورنگي , تعیین A .

To checker, chequer, دورنگ کردن , تعیین کردن . v. *To variegate.*

Checkered, رنگین کرده , معین A , معینت A . v. *Tessalated, mosaick.*—*A life checkered with pleasure and pain,*
العیش فتنان A .

CHECKMATE (*at chess*), شه مات , شاد مات . *To give checkmate,* مات کردن .

The CHEEK, رخ , رخسار , رخساره , عارض A , عذار A
(plur. عذر) , لنج , بج , بچ , بچ , زم , زم , دیباچه ,
وجنت A , عارضت A , شریصت A , دیباجت A , دیباج A
(plur. وجنات).—*The two cheeks,* دیباجتان A , علرضان A ,
عارضین A , خدود A . *The most prominent part of the cheek,*
الوافد A (plur. الوافدان). حرالوجه A , افراز رخ . *Tulip cheeked,*
لاله رخ . *Rosy cheeked,* گل عذار . *Ruby cheeked,* لعل
رخسار . *Having the cheeks of an angel,* پري رخسار . *Plump cheeked,* رخساردار , معنب A . *To paint the cheeks red,*
تورید کردن . *To kiss the cheek,* بوس رخسار کردن . *A cheek tooth or grinder,* دندان اسیا .

CHEER (*entertainment*), نفایس A , نعمت A , خوان A ,
سماط A . v. *Dainties.*—(*gaiety*), عیش A , عشرت A , راحت A ,
شادي , شوخي , طرب A , مسرت A , خرمي , خوشي , آرام
شادماني , شادکامي , شوق A . v. *Alacrity, jollity.*—*To be of good cheer* (*to be gay*), خوش شدن , دلخوش بودن .

To cheer, خوش خاطر کردن , دل و جان دادن , شاد ساختن .
v. *To encourage, comfort, gladden.*—*To cheer up* (*become gay*),
شاد گشتن , شادمان شدن , شوخ بودن .

A cheerer, شاد کننده .

Cheerful, خوش , مسرور A , خرم , شوخ , شاد , شاد کام ,
شادمان , شادناک , شاد , دلشاد , دلفروز , فرحناک ,
فارح A , فروح A , فروحت A , فرحي A (plur. فراحي) ,
فرحان A , فرح و فخور A , پر بهجت , پر حبور , خوش دم ,
دلخوش , سبک روح A , خندان , شادان , روح , مسرور A
البال , خوش حال , نشیط A , ناشط A (fem. نشیطت , plur.
نشاطي) , جذلان A , جذل A , جاذل A , مفروح A , مسر A ,
سرا A , سربر , محبور A , مستبهج A , بش A , بشاش , هش
بش , اشران A , نبض نبض A , مستجن A . v. *Gay,*

glad, happy. — *To be cheerful,* خرم شدن ، خوش شدن ، مسرت کردن ، مسرور شدن ، شوق نمودن ، شادمند بودن . *To make cheerful,* دلشاد ساختن .

Cheerfully, شادمانه ، خرمانه ، با شوخي .

Cheerfulness خنده روئي ، خوشي ، شادماني ، سرور A ، شادوان ، شادکامي ، شادي ، بشارت A ، نشاط A ، انبساط A ، خرمي ، مسرت A ، خوش دلي ، شوخي ، شوق A ، شادي ، گوري ، گور ، منش ، خاطرکشاد ، کشادکي ، کشش ، بهجت A ، دنه ، دم ، فراح A ، فرح A ، ابتهاج A ، ابتسام A ، حبور A ، غبط A ، وا ، عوف A ، برخو ، بکه A ، بشاش A ، بسطت A ، انست A ، سرا A ، مرة A ، کروز ، کسروز . *To acquire cheerfulness,* فرح قلب حاصل کردن . *Promoting cheerfulness,* خنده آورد ومسرت انگیز .

Cheerly, cheery. v. *Cheerful.*

CHEESE, پنير ، پينير ، جبن A ، کريز A ، عبيشت A . *Cream-cheese,* لور پنيري . *New cheese,* تازه پنير ، پينو ، انظ A . *In the shape of a cheese,* قالب پنير .

A cheesecake, ريز ، تنک ، رقاق A .

A cheese-monger, پنير فروش ، جبان A .

Cheese-rennet, مايه ، مايه شير .

To CHERISH (*protect*), حمايت دادن ، حفظ کردن ، خفر نمودن . v. *To defend, support, shelter.* — (*to nurse, &c.*), پرورش کردن ، نوازش کردن ، نواختن ، پروردن ، پرورده ساختن ، تربية نمودن . v. *To maintain, educate.*—(*to caress*), ناز ساختن ، محبت نمودن ، حضانت کردن . v. *To indulge, soothe, encourage.*

Cherished, نواخته .

A cherisher, حمايت دهنده ، پرور ، نواز ، پرورش نماينده ، نازسازنده .

Cherishment, حمايت A ، پرورش ، حضانت A .

A CHERRY, کيراس A ، شاه دانه . *An amarylla or sour cherry,* گلنار ، وشنه ، آلوبالو . *Wine made of cherries,* وشنه آب . *Cherry-coloured,* کيراس فام .

A CHERSONESE, جزيره .

CHERUB, *cherubin,* کروبين A ، مقربين A . *The cherub angels,* ملايکه کروبين .

Cherubic, کروبيني .

CHESS, شطرنج A or شترنج ، صدرنج ، صدرنج بازي ، شاه رنج ، شطرنج بازي ، شترنگ ، رخ ، نرد ، کوبه . *A chess board,* بساط A ، نرد ، تخته نرد ، بساط شترنج . *Chessman,* مهره . *The six colours* (i. e. *ranks of the pieces at chess*), شش رنگ, as *The king,* شاه پادشاه . *The queen,* وزير ، فرزين ، فرزان ، فرز ، فرزي . *The elephant or fool,* فيل . *The knight,* اسپ ، فرس . *The tower or rook,* روخ or رخ . *A pawn,* پياده ، بيدق . *The pawns,* پياده گان . *A chess player,* شاطر A ، شطرنج باز .

A CHEST, صندوق ، پرونده ، قنو ، کاله دان ، برفنده ، حقت A ، تنکو ، صندوقه A ، صوان A ، تپنگو . v. *Box, coffer, casket, coffin.* — (*the breast*), سينه ، بر .

A CHESTNUT, شاه بلوط ، قسطل A .

A CHEVALIER, بهادر ، ميرزا . v. *Cavalier, knight.*

To CHEW, خاييدن ، خويدن ، خياييدن ، خشاييدن ، خشانيدن ، مضغ کردن ، لوک ساختن ، علک کردن . — *To chew or meditate upon,* فکر کردن ، انديشه نمودن .

CHICANE, *chicanery,* غبن A ، حيله حواله ، ليت و لعل ، فن ، کيد A ، غدر A . v. *Deceit, sophistry.*

A CHICK or *chicken,* پيل ، بچه ، جوزه ، جوزه ، جواچه ، چغور ، فروج A (plur. فراريج) ، توب A ، قره A ، انذ A . *A brood of chickens,* يشانه . *A hen with chickens,* کورک .

Chicken-hearted, استردل ، سهمگين . v. *Cowardly, timorous.*

To CHIDE (*reprove*), چشم نمائي کردن ، الزام دادن ، سرزنش کردن . v. *To blame, reproach.* — (*to quarrel*), ستيز کردن ، ستيزيدن ، اختصام نمودن ، غوغا زدن . v. *To clamour, scold.*

A chider, الزام دهنده ، شتوم سازنده ، ملامت کننده .

CHIEF, مقدم A ، صدر A ، صاحب عنوان ، اول A ، اولا A ، اولي A ، نخست ، نخستين ، مطلق A ، اصلي A ، شريف A ، شارف A ، شرفا A ، اشرف A . v. *First, eminent, principal. The chief seat,* پيشين ، پيشگاه ، پيشکار ، محراب A . *The chief part* (*of any thing*), اصل A ، سر ، ام A ، اول ، تر A . v. *Principle, origin.*

A chief, chieftain, کدخدا ، سردار ، سالار ، پيش ، پيشوا ، پيش رو ، پيشاهنگ ، پيشاونگ ، پيشاهنگ ، شريف A ، رئيس A ، سلطان A ، امير A ، عين A ، (plur. شرفا ، اشراف)

گردبان . v. *Prince, commander, leader, general.* — *The chief of a village,* ده خدا ، ده ، رستاي A ، خان ده .

Chiefly, حقّا كه ، حقّا A ، بغايت ، اوّلا A ، غالبا A ، اكثره A ، خصوصا A ، خصوصيا A ، با خصوص ، با وجود . v. *Principally.*

A CHILD, بچه (plur. بچگان) ، فرزند ، پسر ، پسرك ، كودك ، كودكه A طفل (plur. اطفال ، fem. and plur. طفلت) ، صبي A (plur. صبيان ، صبيت ، نسيان ، اصبيت ، صبوان) ، وليد A (plur. اولاد) ، شبدر A ، لكع A ، كاك ، معصوم A ، شديغ A . *A new-born child,* سليل A ، آبسته . *A sucking-child,* رضيع ، طفل رضيع ، طفل شير خوارد و كودك كبواره ، بابوس . *A spurious child,* ابن محست . *To bring up children,* مربّب كردن . *To be with child,* حامله شدن . *To be delivered of a child,* آبستن ، حمل كردن ، وضع . *Child-bearing, child-birth, child-bed,* وضع A ، حمل ، وضع بار ، وضع حمل . *The childbed chamber,* آبستنگاه ، آبستني .

Childhood, بچگي ، پسري ، كودكي ، طفل ، طفليت ، طفوليت ، طفوليت ، صباوت A ، صبا A .

Childish, طفل آسا ، كودكي ، پسري ، نادان ، نا شناس ، جهلت A ، ساده دلي ، مفردت A ، بي معني ، باطل A ، ياوه A . v. *Puerile, ignorant, simple, trifling.* — *Childishly,* پسريانه . — *Childishness,* طفل مزاجي ، جهل A ، جهالت A ، با جهل ، ناداني .

Childless, بي پسر ، بي طفل ، بي ولد .

CHILL, *chilly,* سرد ، برد A ، بارد A ، سرما ، افسرده . v. *Cold.*

Chill, chillness, chilliness, سردي ، برد A ، برودت A ، سرما ، افسردگي .

CHIME, آهنگ ، وفاق A . v. *Harmony.*—(*suitableness*), ائتلاف A ، مناسبت A ، نسبت A . v. *Correspondence, relation.*

To chime, آهنگ كردن ، وفاق ساختن . — (*to agree or fall in with*), هماهنگ شدن . v. *To suit, jingle, clatter.*

A CHIMERA, وهم A ، خيال A ، خيال باطل ، شبها A ، عنقا A .

Chimerical, وهمي ، خيالي ، باطل A ، بيهوده ، بيمعني ، ياوه . v. *Fantastic, imaginary.*

Chimerically, ازوهم ، ازخيال ، باطلانه . v. *Vainly, wildly.*

A CHIMNEY, دود دان ، دود كش ، بخاري ، قمين A ، ارث A ، آتشدان ، آتش تاب ، آتشلك ، قمين A . v. *Fire-place.*

The CHIN, زنخدان ، زنخ ، زنج ، زنچ ، چانه ، شجره A ، لحي A ، لحي A ، منه ، پوز ، حكمه A . *A dimple in the chin,* چاه ، زنخدان ، سرسينه .

CHINA (*empire*), چين ، صين ، قنا .—(*porcelain*), ظرف چيني ، چيني ، صيني ، چيني ظروف ، مواني . *The emperor of China,* فغفور A (plur. فغافرت) ، يغر . *China-root,* چوب چيني .

The CHINE, خرز الظهر A ، پشت مهره . v. *Back-bone.*

A CHINK, درز ، ترق ، چاك ، بينونت A ، رخنه ، فرج A ، فلق A ، دهنه ، شكاف ، شق A ، كاف . v. *Fissure, crack;* also *money.*

To chink, طنين ساختن ، طن نمودن ، تخشش كردن . v. *To rattle.*

Chinky, پر رخنه .

CHINTZ, H چهيت ، چنتز .

To CHIP, تراش كردن ، تراشيدن ، رنديدن ، نجر ساختن ، رنده بريدن . v. *To hew, cut small.*

A chip, chipping, رند ، رنده ، شقّت A ، چوب پاره ، خاشاك ، پاروله ، تراشه ، كسار A . *A chipper or hewer of wood,* رنده گر ، كسّار A .

CHIROGRAPHY, دست خط . v. *Hand-writing.*

CHIROMANCY (*fortune-telling by inspecting the hand*), علم كف ، علم اليد A .

To CHIRP, زقزقه كردن ، زقزاق ساختن ، وقوقت نمودن ، صرّ كردن .

Chirurgeon. v. *Surgeon.*

A CHISEL, مبرا A ، مبضع A .

To chisel, با مبرا بريدن .

Chit. v. *Baby, child; freckle.*

Chit-chat. v. *Chat, prattle.*

CHIVALRY, سپاهي ، شهسواران ، طبقه شهسواران .

A CHOICE, پسند ، اختيار A ، خيار A ، سنج ، انتخاب A ، اجتبا A ، اتخاذ A ، استصنا A ، استحباب A ، اصفا A ، اصطفا A ، گزين ، اقتنا A ، مواثرت A . v. *Election, selection, variety.*

Choice, select, پسندیده , گریده , صنع . v. *Exquisite.*

Choiceless, بي اختيار .

Choicely, باهرانه , کمال مرتبه , مفضلا ,A با فضیلت . v. *Curiously, valuably.*

Choiceness, لطف A , یکانگی , فضل A , شرفیت A . v. *Excellence, nicety.*

To CHOKE (*suffocate*), دم بستن , خفه کردن , خبه ساختن ; تغریق , تسکیرکردن , خنق ساختن , تسبیدن , خفیدن ساختن .— (*to obstruct*), سدّ کردن , مانع کردن . v. Also *to overpower, suppress.*

Choked, خفیده . To *be choked,* دم گرفتن , خفیده شدن , تسبیدن , تسبیده بودن .

A choker, خفه کننده .

CHOLER (*bile*), صفرا A , زهره , کش , کش زرد .— (*anger*), کین , غضب A , خشم A . v. *Rage.*

Cholerick (irascible), تیز , تند , تیزمزاج , غضب ناک , غضوب A . v. *Angry, peevish.*

To CHOOSE, پسند کردن , گریدن , برگریدن , گرید اجتبا , اتخاذ ساختن , اختیارکردن , موائرت کردن , نمودن , انتخاب کردن , نمودن . v. *To constitute, elect, select.*

A chooser. v. *Elector.*

To CHOP, پاره پاره کردن , قطع ساختن , تقطیع نمودن , بریدن , تقلید کردن . v. *To cut, mince.*— (*to change*), تبادل کردن , استبدال ساختن . v. *To truck.*—(*to break into chinks*), رخنه نمودن . v. *To chap.*—(*to chop or fall upon*), مصادف کردن .—*To chop about (as the wind)*, سوم باد نمودن , باد گردان شدن .

A chop, پاره . *A chop or piece of meat,* گوشت پاره . v. Also *chap.*

A chopping-knife, ساطور A . *A butcher's chopping-block,* کوتلن .

CHOPS, دهن . v. *Mouth.*

A CHORD (*string of a musical instrument*), تار , روده . حبل A . v. *String.*—*The deepest chord of a musical instrument,* بم , ابمّ A . *The second chord of a lyre,* مسني .

CHOROGRAPHY (*description of countries*), تخطيط بلاد , اثر البلاد A .

A CHORUS *of singers,* نواگران , طایفه , جماعت مطرب .— (*of a song*), جوابي . جمع مغني .

Chose, the preterite of *choose.*

CHOSEN, گریده . v. *Select.*

To CHOUSE, غبن کردن , غدرساختن . v. *To cheat.*

A chouse. v. *Fool; also trick.*

CHRIST, عیسي A , مسیح A , المسیح A , مسیحي A , کرستوس .

To christen. v. *To baptize.*

Christendom, ملت مسیحیه , افرنجیه .

A Christian, نصراني , نصران , عیسوي , مسیحي . *The Christian people,* ملت عیسویه , ارباب کلیسا . *Like Christians,* مسیحا وار .

Christianity, مذهب عیسوي .

Christmas, مولود عیسي .

A CHRONICLE, وقایع A , اخبار A , تاریخ (plur. تواریخ), آثار سنویت , روز نامه , حکایت A . v. *History.*

To chronicle, در دفتر قید کردن , نقل بستن , اثرطراز شدن , v. *To register, record.*

A chronicler, اهل تواریخ , روز نامه نویس , مورخ A , اخبارنوس , واقعات نویس . v. *Historian.*

Chronological (belonging to chronology), علم نظم زمن پیوند .

Chronologically (in chronological order), در نظم زمان .

A chronologist, مورّخ A , باسیرو , در تاریخ دانشخوار .

Chronology, علم تواریخ , علم نظم زمان .

Chrysalis. v. *Aurelia.*

A CHRYSOLITE, زبرجد .

CHUBBY (*plump-faced*), کلثمه A .

To chuck. v. *Cluck.*

To CHUCKLE (*laugh vehemently*), قهقهه زدن . v. Also *to cluck, fondle.*

A CHUFF, خوریاد . v. *Rustic.*

Chuffiness, خوریادي .

Chuffy. v. *Surly;* also *fat.*

A CHUM (*chamber or bed-fellow*), همخوابه ، همخانه ، همحجره .

A CHURCH, کنیسا A ، کلیسیا A ، کلیسه A ، کلیسا A ، کرجا (plur. کنایس), جماعت A ، جامع A ، بیعت A .

A church-man, علیم A (plur. علما), خطیب A ، واعظ A .

A church-yard, کورستان ، مقابر A ، مقبرت A ، مزارستان . v. *Burial-place.*

A CHURL (*clown*), خوریاد ، خویرات ، روستا زاده ، دهقان A . — (*a rude morose fellow*), صاحب درشتی ، گستاخ . — (*a miser*), لوس ، صاحب طمع ، شوم A ، بخیل A ، اهل تندی .

Churlish, ظالم A ، وحشی ، گستاخ ، درشت ، سخت ، بی رحم ، بی ادب ، زشت A . v. *Brutal, untractable, austere, rude.* — (*avaricious*), باخل A ، ناکس A ، طمعکار .

Churlishly, درشتانه . v. *Brutally, rudely.* — باخلانه . v. *Avariciously.*

Churlishness, مظلمت A ، گستاخی ، درشتی ، سختی ، طمعکاری ، تندی .

A CHURN, مبخضت A ، کاداش ، شرشره A ، شیرزنه ، حمیت A . — *A churn-staff,* غویه A .

To churn, جنبانیدن ، زبد کردن ، غویه زدن ، مسکه بر آوردن . — *Churned milk,* دوغ .

CHYLE, کش سپید ، کیلوس A .

CHYMISTRY, کیمیا گری ، علم کیمیا ، کیمیا A .

A chymist, مهوّس A ، کیمیا گر ، اهل کیمیا .

Chymical (*belonging to chymistry*), علم کیمیا پیوند . — (*made by chymistry*), از کیمیا ساخته .

Chymically, بطور کیمیا ، درجه کیمیا .

CICATRICE, *cicatrix,* اثر ، جدرت A ، یاره نشانی ، داغ ، ندب A ، زخم . v. *Scar.*

To cicurate. v. *To tame.*

A CIMETER, سیف A ، تیغ ، شمشیر . v. *Sword.* — *A cimeter-belt,* بند شمشیر .

A CINCTURE (*belt, sash, girdle, &c.*), کمر ، میانبند ، منطقه A ، کسبند ، بند . — (*an inclosure*), حصار A ، دار بذین ، حیط A ، بنیان A .

A CINDER, خاکستر ، رماد A .

Cineritious, خاکستر آسا .

Cinerulent (*full of ashes*), پر رماد .

CINNABAR, تنبار ، سنجرف ، سنجرف A ، شنگرف ، شناه ، زنجفره ، زنجفر ، سنگرف A .

CINNAMON, ارماك A ، ارمال A ، دارصینی ، دارچینی ، قرفه A .

CINQUEFOIL, پنج انگشت .

A CION, نهال . v. *Sprout, shoot, sucker.*

A CIPHER (*in arithmetic*), صفره A (plur. صفرات), رقم A . — (*an occult manner of writing*), رمز A (plur. رموز), رمزنویسی ; (This also implies abbreviation of words, or an intertexture of initial or other letters). — (*an insignificant man*), مردك .

To cipher (*practise arithmetic*), علم حساب ، حساب کردن ، رقم عمل ساختن ، کردن . — (*to write in cipher*), رمز نویسی کردن .

A CIRCLE, دوارت A ، (plur ادوار) دور A ، دایره A ، دایره A ، حوال A ، چنبر ، حلقه A ، طواف A ، مدار A ، دوران A ، اطار A ، کنارگیر . v. *Orb, globe, circuit.* — *A circle* or *halo round the sun,* سراچه آفتاب ، شادورد ، شادور . *A circle round the moon,* سراچه ماه ، محجر A . *The centre of a circle,* مرکز دایره . *A circle* (*of friends*), حلقه دوستان ، محفل A ، هنگامه ، طایفه A ، مجلس A . v. *Assembly.* — *A circle* (*hoop or ring*), کنارگیر . — *A circle* (*inclosure*), داربزین ، بنیان A . — *A circle made by a pair of compasses,* پرگاره ، پرگار . — *A mathematical circle,* شکل مستدیر .

To circle, مدیر ، دایره نمودن ، دور کردن ، گرد ساختن ساختن . — (*to move in a circle*), در دور روان کردن . v. *To incircle.* — (*to inclose*), حیط کردن ، حصار ساختن . v. *To environ.* — (*to keep together*), باهم داشتن . v. *To confine.*

Circled, مداور A ، دایره وار .

A circlet. v. *Circle, orb.*

Circling. v. *Circular, round.*

A circuit, دایره A ، نوبت A ، پیرامن ، گرد ، گردد ، گردش ، مداورت A ، دور A ، دیارت A ، دایره A . v. *Circle, compass;* also *ring, diadem.* — *The circuit of a road,* کونان ، حوال A ،

. گرد راد . *A circuit of country*, حوالي ᴬ , ناحيت ᴬ . *To make a circuit*, طواف كردن , پيرامني دورساختن , گرد گشتن , دور نمودن , دوران ساختن .

Circular, دوارت ᴬ , دواري ᴬ , دوار ᴬ , حلقه دار , مدور ᴬ , مستدير ᴬ , گرداگرد , ملموم ᴬ , مقشر ᴬ . *A circular motion*, حركت استداره . *A circular shield*, گردش , چرخه . *A circular line*. خط مدور . *A circular encampment*, دوارت ᴬ .

Circularity, a circular form, شكل دواري .

Circularly, با جنبش دوار , تدويرانه , در دوران .

To circulate, در گرد لاندن , گريش كردن , در دور رفتن , گرداگرد حوالي فرستادن , گردانيدن — *(as the blood)*, سوران كردن .

Circulation, جنبش در دايره , در دور رفتن , گردش . — *(of the blood)*, سوران ᴬ . v. *Circle*.—*The circulation of the glass*, مناقلت ᴬ .

CIRCUMAMBIENCY, دوران ᴬ , حوال ᴬ , پيرامون .

Circumambient, دوارت ᴬ , مدور ᴬ , گرداگرد , محيط ᴬ . v. *Encompassing, surrounding.*

To CIRCUMAMBULATE, گرديدن , گرداگرد سير كردن .

To CIRCUMCISE, ختنه ساختن , ختن نمودن , سنت كردن , بريدن .

Circumcised, مختون ᴬ , بريده .

To be circumcised, مختون شدن , اختتان بودن , سنت يافتن . *The circumcised*, اهل سنت .

Circumcision, ختانت ᴬ , ختنه ᴬ , سنت ᴬ .

CIRCUMFERENCE, محيط دايره , گرد , گردپيش , داير ᴬ , مدار ᴬ , دايره ᴬ , دورا ᴬ , پيرامن , اسن , ديوگندم , بغماز . *The circumference of the mouth*, پيرامن دهن , فرنج , فوز , وسو ᴬ . v. Also *orb, circle*.

CIRCUMFLUENT, محيط ᴬ , گرداگرد روان , در پيرامن سيلان .

CIRCUMFORANEOUS (*wandering from door to door*), دربدر روان .

To CIRCUMFUSE, گرداگرد ريختن , منتشر كردن , پيرامن گستردن .

CIRCUMGYRATION, گردش ᴬ , طواف ᴬ , رفتن در دايره .

CIRCUMJACENT, متصل ᴬ , قريب ᴬ .—*(places)*, جوار ᴬ , اطراف ᴬ , حوالي ᴬ , اطراف و حوالي ᴬ , اطراف و اكناف ᴬ , پيرامون , سواد ᴬ .

CIRCUMLOCUTION, عبارت ᴬ , كلام , افاده .

To CIRCUMNAVIGATE, ابحار كردن , گرادگرد , گرداگرد دريا رفتن .

To CIRCUMSCRIBE, حد كردن , تحديد ساختن . v. *To confine, limit, restrict.*

CIRCUMSPECT, هوشيار , مدبر ᴬ , بيدار , اهل بصيرت , متنبه , v. *Cautious, attentive, watchful.*

Circumspection, هوشياري , احتياط ᴬ , حزم ᴬ , تدبير ᴬ , بيداري , بصيرت ᴬ , انتباه ᴬ .

Circumspectly, ازهوشياري , با انتباه , عقلانه , احتياطاً ᴬ .

CIRCUMSTANCE, كيفيت ᴬ , حقيقت ᴬ , سرگذشت , چگونگي .—*(something relative or dependant)*, طور ᴬ (plur. اطوار), متعلق ᴬ (plur. متعلقات).—*(accident)*, سرگذشت , سرانجام , قصه ᴬ , عاقبت ᴬ , وقوع ᴬ . v. *Incident, event.* — *(condition)*, حال ᴬ , حالت ᴬ , شرط ᴬ , شان , مقام ᴬ , منزلت ᴬ . v *State.*

Circumstantial (accidental), آمدانه , اتفاقي ᴬ , عارض ᴬ , عارضي ᴬ . v. *Incidental.*—*(full)*, مفصل ᴬ , وافي ᴬ , خردبين , خرده . v. *Minute.*

Circumstantially (according to circumstances), بروفق متعلقات .—*(exactly)*, با دقت , كمال مرتبه , بعينه ᴬ , نقير و قطمير ᴬ . v. *Minutely.* — *(accidentally)*, اتفاقاً ᴬ , عارضانه . — *(fully)*, مفصلاً ᴬ , مشروحاً ᴬ .

To circumstantiate, بتفصيل بيان نمودن , نقطه بنقطه بيان كردن .

To CIRCUMVALLATE, مترسها تعبيت كردن , محاصره كردن .

Circumvallation, محاصره ᴬ , مترس ᴬ .

To CIRCUMVENT, دغا دادن , فريفتن , غبن كردن , عياري كردن . v. *To Cheat, deceive.*

Circumvention, فريب , دغا , غدر ᴬ , غبن ᴬ , عياري , ختل , خديعت ᴬ . v. *Fraud.*

A circumventor, فريبنده , دغاباز , عيار ᴬ , فريبي , محتال ᴬ , عيار ᴬ . v. *Cheat, impostor.*

A CIRCUS (*an open area for sports*, مضمار A ,میدانه , عرصه A.

A CISTERN, سارنج A , آبگیر , چه بچه , برکه A , حوض A , صهریج A , صهریج , صهري A ,(صهاریج .plur) صبارج A , تجبره A , رکوت A ,(مصانع .plur) مصنعت A , مصنع A.

A cit. v. *Citizen.*

A CITADEL, شهربناد , قلعه A. v. *Castle.*

CITATION (*summons*), دعوت A , اعلام A , طلب A , اقتباس A. v. Also *Quotation.*

To cite, استحضار , دعوت کردن , اعلام کردن , طلب کردن , مرافعت کردن , ساختن , با محضر دعوت نمودن. *To cite before a judge*, پیش قاضي طلبیدن.

A CITIZEN, ساکن شهر , اهل بلد , اهل شهر , شهري , شهر و شهري. *The city and citizens*, مدیني , مصري. *A citizen of the world*, اهل عالم. *Citizens*, ساکنان شهر , مقیم و سکاني , سکان A , اهلاي شهر , اهلاي مملکت.

A CITRON, ترنج , لیمون. *A preparation of citron or lemon-juice for seasoning victuals*, رب A.

A CITY, شهر , بلد A , مدینه A (plur. مدن , مداین), مصر A (plur. مصور , امصار), بلده A (plur. بلاد , بلدان), کورت A (plur. کور), فسطاط A , حاضرت A. — *A fine city*, بلده طیبت. *A celebrated city*, شهر شهیر , بلده. — *A small city*, شهر خورد , مدینه A , قصبه A. v. *Town.* — *A garrisoned city*, محروسه A. — *The walls of a city*, شهربند. *To besiege a city*, بشهر چسپیدن. *It is published through the city*, شهره شهر شد. *Disturbing the city*, شهر آشوب. *The friend or chief of the city*, شهریار. *The city of the prophet*, مدینه A , مدینة النبي A.

CIVET, زباد , غالیه , مسک غالیه , مضنون A.

CIVIL, *polite, civilized*, خلیق A , صاحب سلوک , صاحب , صاحب آزرم , صاحب ادب و ارکان , اهل ارکان , ادب , ملاطف A , اهل مروت , صاحب انسانیت A , صاحب مودب , ظریف A , بش A , شیرینکار , شیرین , لطیف A , لطفان A , ظریفه A. v. *Courteous, polite, complaisant.* — *Civil or political affairs*, احوال مملکت , امور دولت. — *Civilized men*, اصحاب ادب.

Civility, ادب A , آزرم , سلوک A , اخلاق A , خلق A , مدارات A , لطافت A , لطف A , (plur. ادبا , اداب), فرهنج ,(ظرایف .plur) ظرافت A , شیرینکاري , ملایمت A , فرهنگ , مروت A , انسانیت A. v. *Politeness, urbanity.*

To civilize, رام , ملاطف نمودن , ادب دادن , آزرم کردن , ساختن.

Civilized, مودب A , معلم A , مربي A , ملیقة A.

A civilizer, رام سازنده , آزرم کننده.

Civilly, ادبانه , با لطف , با آزرم , ملاطفا A. *To behave civilly*, شیرین کار شدن , ادب نمودن.

CLACK, قال مقال A , قیل قال A , لقلق A. *A clacking tongue*, زبان سکال.

To clack, لقلق کردن , قیل قال کردن , قال مقال نمودن , زبان سکال داشتن. v. *To chatter, prate.*

CLAD, پوشیده , ملبوس A. — (*in composition*), پوش. v. *Clothed.*

A CLAIM, دعوي A , دعوا A , ادعا A , خواهش , درخواست , مبتغا A , مقتضي A , اقتضا A , پرسش , مطالبه A , طلب A , استبداد A , احتفاظ A , انتحال A , تنحال A.

To claim, در , طلب نمودن , ادعا ساختن , دعوي کردن , خواست کردن , پرسیدن. v. *To demand.*

Claimable, واجب درخواست , لایق طلب , ممکن دعوي.

A claimant, claimer, مدعي A , دعوي کننده , داد خواه , طلب نماینده.

To clamber. v. *To climb.*

CLAMMINESS, چسپیدگي , لزوجت A , التصاق A , چرني , التزاق A.

Clammy, ملتزق A , ملتصق A , چرب. v. *Viscous.*

CLAMOR, فریاد , زغار , ژغار , زقیت A , زمجرت A , غلغل , غوغا A , شور , آوازه , آواز , بانگ , ندا A , تلاچ , صیحت A (plur. اطیاطب) طبطاب A , دمدمه , فغان , نعره A , شماته A , شمات A. v. *Noise.* — *Loud clamor* (*of combatants, &c.*), کشماکش , صیحت مجاز الجد , هایعت A , هاي هوي. v. *Exclamation, noise.*

To clamor, فریاد و فغان کردن , شور کردن , غوغا کردن , نعره زدن , بانگیدن , آوازیدن , آواز دادن , بانگ بر زدن , دق و لق کردن.

Clamorous, صخاب A , بانگ ساز , آواززن , غوغایي , شوري ,

صخابت A ، نعارة ، نحورة ، نعيرة ، صيداح A ، صيدح A ،
قهلم A . v. *Noisy*.

A CLAN, قبيلت A ، برادري ، خاندان ، قوم A ، ذات A
(plur. قبايل)، تبارة A . v. *Tribe*.

CLANDESTINE, نهفته ، پوشيدة ، پنهان ، خفي A ، مخفي A ،
خبي A ، نهان ، نهاني ، پنهاني ، مستور A ، مستتر A . v.
Concealed, hidden, occult, secret.

Clandestinely, نهاني ، نهانيچه ، نهفته ، مخفي A ، خفيةً A ،
سرًّا A . *Clandestinely and openly*, سرًّا وعلانيةً A ، سرًّا وجهرًا A .

CLANG, *clangour* (*of a trumpet, &c.*), قروشة A ، صفير A ،
نقيض A .

CLANK (*of chains, &c.*), طنّ A ، طنين A ، طنطنة A ، صدا A .

A CLAP (*of thunder, &c.*), رعد A ، غرنبش ، زمزمه . —
(*a venereal infection*), سوزك ، آتشك . — (*applauding with the hands*), صفق A ، دست‌افشاني ، دستك ، تصديت A . —
(*a slight blow*), ضرب سبك . — (*a tap on the back*),
مسح A .

To clap (*strike together*), باهم زدن ، باهم نهادن . *To clap the hands*, مرحبا كردن ، دست افشاندن ، صفق ساختن ، تصديت
نمودن . — *To clap* (*venereally*), اتشك دادن ، فرنگ ، ابله
زدن . — (*to tap on the back*), مسح كردن ، ميسيدن .

CLARIFICATION, تصفيت A ، اخلاص A ، تهذيب A ،
تطهّر A ، مطاهرت A .

To clarify, صاف كردن ، تصفيت ساختن ، اخلاص نمودن ،
تهذيب كردن ، تطهّر كردن ، روشن نمودن . v. *To clear, purify.*

A CLARION, سورنا ، بوق A ، بوري . v. *Trumpet.*

To CLASH (*dash against*), بهم زدن ، چسپيدن ، مصادمت
نمودن ، تصادم كردن ، صريرة كردن . v. *To clatter, dash against, make a noise.* — (*to oppose*), مخالفت كردن ، ضدّ
كردن ، تعرض نمودن ، تردد ساختن . v. *To disagree.*

Clash, clashing, (*dashing*), (*subs.*) تصادم A . — (*rustling, jingling*), تهسهس A . — (*opposition*), مخالفت A ، ضدّ A .

A CLASP, چپراس ، بازنجن ، دجت A .

To clasp, با دجت بستن . — (*to embrace*), دربغل گرفتن ،
اغوش كردن ، دراغوش گرفتن . *To clasp the hands*, دست
بدست زدن .

A clasp knife, چاكو .

A CLASS, درجه A ، قسم A ، نوع A ، تفريق A ، ذات A ،
جنس A ، مرتبه A ، طبقت A ، نظام A ، صف A ، رسته ،
سلسله A ، سلك . v. *Order, rank, series, set.*

To class, ترتيب كردن ، قسم بقسم نهادن ، در طبقت
نهادن ، نظام كردن . v. *To arrange.*

A classical author, موقف اعتبار ، حافظ A .

CLATTER, تصادم A ، هنگامه ، بق‌بق ، زق‌زق ، دق و دق ،
دمدمه و زمزمه ، غوغا ، غلغل .

To clatter, زق زق كردن ، تصادم كردن ، هنگانه نمودن ،
غوغا ساختن ، غلغل زدن . v. *To clamour, jar, babble.*

A CLAUSE, دفعه A ، سربند ، شرط A ، فصل A (plur. فصول)،
قطعه A . v. *Article, section, sentence.*

A CLAW, چنگل ، چنگال ، چنگ ، ناخن ، ناخون ،
پنجه ، پنچه ، ظفر A (plur. اظفور ، اظافير)، خلب A ؛
مخلب A . — *To fix the claws* (*in any thing*)، چنگ درزدن .

To claw, خراشيدن ، خيدن ، پنجه زدن ، خلب كردن .
v. *To scratch, tear, tickle.* — *To claw off*, ملامت كردن ،
سرزنش نمودن . v. *To scold*

CLAY, گل ، طين A ، خلاب ، خلاه ، شيد A ، ملاك A ،
لبح ، نوانشه ، نوادشه ، شدك ، شلكا ، گلتنگ ، غضور A ،
غضرا A ، صلصال A ، خليس A ، وحنه A ، خرة ، شجل A ،
فخار A . *Soft clay*, شلق A ، وحل A ، موحل A ، غريل A ،
جلن ، ثرغط A ، ثرغطط A ، رخيخ A ، رخفت A ، ثرمط A . *A kind of clay used as sealing-wax*, طبعان A . *Clay or mud prepared with straw for plastering walls*, كهگل ، كاهگل ،
ملاط A ، آخيز ، آزد ، آژه ، آژندہ . — *To patch or plaster over with clay*, با گل اندودن ، تطيين كردن ، تسغيط ساختن ،
طر كردن . *Bedaubed with clay*, گل آلوده ، *Full of clay*,
پر گل . *A clay-pit*, گل‌گاه . *A basket used in carrying clay*,
بارچه .

CLEAN, *cleanly*, صاف A ، پاك ، پاكيزه ، پاكچه ، ساده A ،
طاهر A ، مطاهر A ، صافي ، سبغ ، قشيب A ، اريض A ،
نظيف A ، نقي A ، نسيه (plur. نقوا ، انقيا).

To clean or the act of cleansing, پاك كردن ، پاكيزه كردن ،

مطاهرت , صافي ساختن , ظاهر نمودن , زدا كردن , صاف كردن
كردن .

Cleanliness, صفائي , پاكي , پاكيزگي , وضاءت A , تنظّف A ,
نظافت A , نقا A , نقاوت A , طاهرت A , طهر A , طهارت A .

Cleanly, v. *Clean, nice; elegant, neat.*

To cleanse, v. *To clean, purify, scour.*

CLEAR (*transparent*), شفاف A . (*bright, light, shining*),
روشن , روشنا , نوراني , تابان , تابدار , منير A , نير A ,
منور A , ساطع A , ساطع النور A , ابلج A , وقاد A , لامع A ,
مصرح A , مضي A , مفي A . v. *Pellucid, transparent, serene.*
A clear sky, كحل كشاده , هواي صاحي , فصح A , مصحيت A .
— (*evident*), آشكار , آشكارد , ظاهر A , روشن , هويدا ,
بين A , مبين A , مبصر A , واضح A , لايح A , جلي A , باهر A ,
صريح A , عيان A . v. *Indisputable, perspicuous, apparent.*
A clear proof, بينت A (plur. بينات), حجت واصحت ,
مبصرت A . *A clear consequence,* نتيجت صريح , صحيح A ,
العيار . — (*innocent*), بي گناه , بي جرم و گناه , پاك ,
آزاد , طاهر A , معصوم A . v. *Guiltless.* — *A clear character,*
نيك نامي , نام نيكو , ذكر جميل A . v. *Reputation.* —
(*unmixed*), ساده A , صاف A , صافي A , بي آميزش , نا آميز .
— (*vacant*), محلول A , نا مسدود A . v. *Unobstructed.* —
(*safe from danger*), امين A , سالم A , بسلامت . — (*sounding
clear*), خوش اهنگ . *To make clear,* صاف كردن . (*bright*),
منور كردن , روشن ساختن . — (*evident*), اشكاره نمودن , ظاهر
كردن . موضح ساختن . *To be clear (manifest),* هويدا شدن ,
ظاهر شدن , معلوم شدن , تبيين بودن .

Clear, entirely, (adv.), بتمام و كمال , كمالاً A , تماماً ,
در جانب , جميعاً A , مطلقانه , بالكليت A , صحيحاً A ,
بكمال . v. *Entirely, quite, altogether.*

To clear (absolve), معاف كردن , گناه بخشيدن , عفوي جريم ,
نمودن . v. *To acquit.* — (*to justify*), تزكيت كردن , تبرير
نمودن . — (*to cleanse*), صاف كردن , تصفيت ساختن , پاك
نمودن , صافي كردن . v. *To clarify, clean, purge.* — (*to
polish*), جلا دادن , پرداخت كردن , زدودن , ساييدن . *To
clear from obscurity,* برطرف ساختن , ظلمت , تاريكي واكردن .
To clear (gain), اندوختن , كسب ساختن , حاصل كردن . v.
To acquire. — *To clear (become bright),* تابان گشتن , روشن
شدن , جالي بودن .

Clearly, روشنانه , فرضاً A , ظاهرا A , ظاهرانه , جهراً A ,
بعينه A , هويدا A , آشكاره , عيناً A , عين اليقين A ,
مبصرت , بينت آوردن , *To demonstrate clearly,* ايضاحاً A . جدّا A ,
كردن , حجت واصحت نمودن . *Words clearly expressive,*
كلم بين الانتاج A . v. *Plainly evidently, brightly, clear* (adv.).

Clearness, شفافي , صفائي , روشنا , روشنائي , رونق A ,
رمق A , فرّه A , ضيا A , ضوا A . v. *Splender, transparency.*
— (*distinctness*), تبيين A , فصل A , امتيازه A . v. *Perspicuity.*
— *Clearness of discernment,* بينائي .

Clear-sighted, دوربين , تيزنظر , دورانديش , خرده بين .
اهل بصيرت , بينا A . v. *Discerning, judicious.*

To CLEAVE (*split*), شكافتن , چاك كردن , ترقيدن , دنيم
ساختن , شق زدن , فلق نمودن , كافتن , فرج كردن , شكليدن .
To cleave in two, دونيم كردن , شقيف نمودن . — (*to be
divided*), چاك زده شدن , شكافته بودن . v. *To hew, divide.*
— (*to adhere*), مواصلت شدن , پيوسته بودن , ملزمت كردن ,
ملازم شدن . — (*to unite in concord*), يكانه شدن , اتفاق كردن ,
اتحاد ساختن , يكانگي نمودن .

A cleaver (chopping-knife), ساطور A , گوشت كوب .

Cleft, شكافته , شق كرده شده , چاك كرده شده , مفلوق A ,
مفروج A , مشقوق A , منشق A , منشرح A , منخرم A . v.
Split, rent.

A cleft, شكاف , شق A (plur. شقوق , شقايق), چاك ,
ترق , فرج A , رخنه , فلق A (plur. فلاق , افلوق), ثغره A ,
ثغرت A (plur. ثغور , ثغارير), كاف , دهنه , صدع A , عورت A .
v. *Fissure, crack, rent.*

CLEMENCY, رحم A , رحمت A . مرحمت A , شفقت A ,
كرم A , عاطفت A , مكرمت A , حلم A , نرم دلي , آمرزش ,
سمح A . v. *Lenity, mercy.*

Clement, رحيم A , امرزگار , صاحب رحم , اهل شفقت ,
صاحب مرحمت , كريم A , حليم A , شفيق A , مشفق A ,
رفيق A , مترحم A , نرم دل , سمح A . v. *Gentle, mild,
merciful.*

Clergyman, v. *Churchman.*

A CLERK, نويسنده , مصدّي A , محرّر A . v. *Writer,
secretary, scholar.*

CLEVER, دست آموز , پخته , كارساز , چرب , جرب ,
دست , صاحب دست برد , چست , حمارات A , اهل A ,
اهل فراست , تاجره A , دانا , دانشور , دانشخوار , دانشمند ,

، کاردان ، کارگر ، کارگذار ، وقوف دار ، کار آموز ، امور دیده ، آزموده ، مصلحت گذار ، منیع A v. *Dexterous, skilful, fit, proper.*—(*well proportioned*), خوش نما ، خوش اندام ، خوب ، صورت v. *Handsome.*

Cleverly, کار سازانه ، با قابلیت ، قادرانه ، با چستي ، دانایانه v. *Dexterously, properly, handsomely.*

Cleverness, چالاک دستي ، قابلیت A ، اهلیت A ، کارسازي ، کارگذاري ، دانش ، دستبرد v. *Dexterity, skill.*

A CLEW, کلاو ، دسته ، کلوله ، کندش ، کنده ، وشیعت A ، کروهه ، کلوک ، کبّت A ، دجاجت A — *A clew of silk*, کُر — *The clew of a silk-worm.* کرز — *A clew or direction*, سررشته ، دلالت A ، رهبري ، هدایت A v. *Guide.*

A CLIENT, A منیب ، موکّل A ، اماني A ، چراغ A ، چراغ ، (تابعون ، اتباع ، توابع .plur) تابع A ، آویزکن ، افروخته ، اهل نعمت ، ذمي A ، اهل استیمان ، (اشیاع .plur) شیع A ، خراج گذار ، زنهاري v. *Dependant.* — *Having many clients*, اختشام دار

Clientship. نعمت A ، حشم A ، حشمت A

A CLIFF, صخرت A (plur. صخر ، صخور ، صخرات) ، کوه ، رتاجت A (plur. رتاج ، رتوج) رداة A v. *Rock, precipice.*

A CLIMATE, *clime*, اقلیم A (plur. اقالیم) ، سرزمین ، هفت ، هفت کشور ، کشور ، خطّه A *The seven climates*, اقلیم

To CLIMB, بالا رفتن ، سوار شدن ، صعود کردن v. *To mount, ascend.* — *To climb a wall*, بالاي دیوار رفتن ، بر دیوار ، سوار کردن

To CLINCH *the fist*, دست جمع کردن ، مشت بند ، نمودن ، دست بهم زدن *To clinch a nail*, سر میخ ، میخ باز پیچیدن ، برچیدن ، شرط کردن *To clinch a bargain*, عهد و پیمان قرار ساختن *To clinch an argument* (*give unanswerable reasons*), ثابت کردن ، برهاني ملزم کردن ، دلیل ، واضح نمودن

A clinch, v. *Ambiguity, pun.*

The clinched fist, مشت ، دست جمع

A clincher, v. *Cramp, holdfast.*

To CLING *to* مواصلت شدن ، پیوسته بودن ، چسپیدن v. *To adhere.* — *To cling together*, باهم چسپان بودن ، بهم آمدن

CLINICAL (*confined to bed*), صاحب فراش ، خسته و ، بستر نشین ، صاحب فراش

To CLINK, طنین کردن ، طنین نمودن ، طنطنه ساختن

Clinquant, v. *Embroidery, spangles.*

To CLIP, قطع کردن ، بخسودن ، بریدن ، تراشیدن ، جزم نمودن ، قیچر ساختن v. *To cut, shear, shave, curtail.* — *To clip or shear sheep*, پشم کردن *To clip the mane of a horse*, عرف ساختن ، عرافت بریده کردن

A CLOAK, بالا پوش ، جوالق ، بیرونه ، باراني ، لباده ، فرغل ، شملت A ، (اثواب .plur) ثوب A ، نمد ، دراعت A ، جامه ، ستر ، خفیت A ، پنهاني ، نهفتگي ، پرده ، (*a concealment*) — *To cloak*, زیر پرده نهادن ، پنهان کردن ، مخفي داشتن ، در آوردن ، پوشیدن ، پوشیده ساختن ، ستر ساختن ، وا داشتن v. *To hide, dissemble.* — *To cover with a cloak*, با جامه پوشیدن

A cloak-bag, جامه دان ، حقیبت A ، خورجین ، سوان

A CLOCK, تشته ، ساعت A *An alarm clock*, منبّه A *A horizontal clock*, افاقي A *What is it o'clock*, کدام وقت است ، کدام ساعت است *It is about four o'clock*, قریب چهار گري روز *At twelve o'clock*, به وقت دو پاس — *A clock-maker*, ساعت گر — *Clock-work*, ساعتکاري

A CLOD, کلوخ A ، عتلت A ، عزق A ، مدر A ، مدرت A ، قلاعت A ، سقط A v. *Turf.*

A clod-pate, clod-poll, فرناز ، کند ، احمق A v. *Blockhead, dolt.*

Clod-pated, v. *Stupid.*

A CLOG (*obstruction*), منع A ، مانع A ، سدّ A ، زجر A v. *Impediment, hindrance, incumbrance.*

To CLOG, منع کردن ، مانع نمودن ، سدّ کردن ، زجر ساختن v. *To obstruct.*

Clogged, ممتنع A ، ممنوع A

A CLOISTER (*piazza*), ستاوند ، ستافند — (*a monastery*), تکیه نشین ، رهبان خانه ، تکیه A ، قوس A — *Cloistered*, v. *Solitary.*

To CLOSE (*shut*), بند کردن ، بهم کردن ، مسدود ساختن ، دروازه *To close a door*, سدّ کردن ، غلق نمودن ، بندیدن ، ختم ، آخر کردن ، تمام کردن ، (*to conclude*) — بند کردن

احاطه کردن , — *(to inclose)*, v. *To end, finish.* — ساختن . حبس کردن , امر ساختن . *To close or unite fractures, &c.* جبر ساختن , پیوستن , وصل کردن . *To close (or be consolidated)*, مجبور شدن . *To close with (come to an agreement)*, شرط کردن , عهد ساختن , اتفاق نمودن , مقطوع کردن .

Close (shut), بند شده , بسته , بهم , مغلوق A , منقفل A , مسدود A , منصفق A , موصد A , مبهم A , وصید A . — *(private)*, خاص A , — *(near)*, قریب , نزدیک , متصل A . — *(without vent)*, بي منفس , مخصوص A , محجوب A . — *(stagnant)*, برین , برکه . — *(compact)*, متین A , یکپاره . — *(concise)*, مختصر A , کوتاه , قصیره A , خورد . — *(without interval)*, بي بین , عدم مسافت . — *(joined)*, پیوسته , موصول A . — *(occult)*, نهان , پوشیده , — *(narrow)*, تنگ , مقرون A . — *(secret, silent)*, خاموش , ساکت A , رازدار , مخفي A . — *(attentive)*, آگاه , مشغول A . — *(sly)*, حیله کار , جناني A . — *(to the point, fully)*, بالکلیه A , بالکمال A , متفکر A . — *(dusky)*, تهوت رنگي , خیره , اهل سحاب . v. *Turbid, cloudy.* — *(thick, dense)*, هنگفت , وثاجت A , وثیم A , ستبر , کثیف A . v. also *Covetous, reserved.*

A close (pause), فنود A , استراحت A , فراغ A , انقطاع A . — *(conclusion)*, تمامي , انتها A , آخر A , انجام , خاتمه A , ختم A , اتمام A , حاصل A . — *(an inclosure)*, داربزین , داربرین , حصار A , وصیدت A . — *A close-bodied coat*, قباي تنگ . — *Close handed*, طمعکار . v. *Avaricious.*

Closed, بسته , مسدود A .

Closely (adhering), لبدا A . — *(near)*, قریب A , نزدیک , — *(slily)*, خفیتا A , سرا A , تنها . — *(secretly)*, تقریبا A . — *(without deviation)*, بي گمراهي . — با حیله , رند آسا . — *(densely)*, ستبرانه .

Closeness (narrowness), تنگي , ضیق A . — *(nearness)*, نزدیکي , تقریب A . — *(parsimony)*, زفتي , طمع A , بخل A , خسیست A . — *(reservedness)*, بصیرت A , انتباه A , احتیاط A . v. *Circumspection.* — *(retiredness)*, تنهایي . — *(density)*, ستبري , هنگفتي .

A CLOSET, خلوتگاه , گوشه , خلوتخانه , نهانخانه , درج A , حجرت A , حجرت خاص , گوال , خلوت سرا , کاسانه , حجرت , خاص , سراچه , سروقت . — *A water-closet*, ادبخانه .

To closet (put in a closet), خلوت کردن , دردرج نهادن . — *(to have a private conference)* مشاورت خاص داشتن .

To CLOT, منجمد گشتن , فسرده شدن . v. *To concrete, coagulate.* — *Clotted*, منجمد A , متجمد A . — *Clotted sour milk*, ترف .

CLOTH, پارچه . *(different kinds of)*, خلخال A , بز AP , رفرف A , فوطه A , فوته , کمخا , سحل A , قصب A , خزه A , زنبر , خال , زغیر , تماش A , بالس , حبرت A , رخامي , دمیقي , شال , عنایت A . *Cloth of silk and gold*, نسج قطن , پارچه پنبه . *Cotton cloth*, زربفت , کیمخاب . *Woollen cloth*, پارچه پشمینه , لبد A , پارچه صوف . *Broad cloth*, بانات , سقرلات . *Cloth with warp and woof of different colours*, دو پود , دبود ودبود . *The warp of cloth*, پود , تار و پود , تاره . *White cloth*, پارچه سفید , قصه بیضا . *A species of white or black cloth with which the Persian throne was anciently covered*, دخدار , تختدار . *A piece or web of linen cloth*, کرباس قطعه . *A bit of cloth (a rag)*, برگاله . *A piece or patch of woollen cloth*, لبدت A . *English cloth*, لندرینا , لندره . *A table cloth*, دستار خوان , سفره A , نمد , فرش , کنده روي , کندوري , پشي . *A floor cloth*, قزاکند , زین پوش , مشکز , رفرف A . *A saddle cloth*, (plur. البلد) لبد A , بینوک , شال , بردعت A , خوي خور . — *A cloth wrapped round the middle when bathing*, لنگونه , فوته حمام , فوته . *A shaving cloth*, فوته سرتراش . *To mark cloth*, توشیع کردن .

To clothe, پوشیدن , البلس کردن , پوشانیدن , پوش دادن , ملبس نمودن . *To clothe one's self*, پوشیدن , پوشیده بودن , ملبس شدن , الباس کردن . v. *To adorn, dress.*

Clothed, پوشیده , ملبس A , مکسو A . *Clothed in green*, سبز پوش . *Clothed in red*, سرخ پوشیده .

Clothes, clothing, پوشاک , لباس A , پوشش , پوشله , پوشان , اکسیت A , جلوار , جامه . *Apparel.* — *A clothes press*, بغنده , برفند , رخت خانه , صوان A . — *A washer of clothes*, گازر or گازور . *Bed clothes*, جامه خواب , منامات A . v. *Bed.*

A CLOUD, میغ , ابر , غیم A , تار , سحاب A , سحبت A , سحابت A (plur. سحاب , سحب , سحایب) , ابر نیاض , دمه A , آوب A , ناهوره , هر , ترم A , غین A , خرد , عرض A , (دجنات , دجن .plur) دجنت A , کهوره A , وقع A , شیبان A , خر , رباب A , غندي , کرثیت A , کرثي A , سد A , صبره A , (ابراک .plur) ابرک A , ابل A , عصب A , غایایت A

صيره A، شمراخ A، نشاص A، طهاف A، طها A، برق A (plur.
ابوارق)، برق الخلب A، عراص A، قزع A، تشع A، جهام A،
ساريت A، اعزل A، صيب A، لهموم A، بعاق A، دالم A،
مجوع A، خانت A، رحي A، تقف A، هامره A، همار A،
نازيت A، درقا A، سما A، حبيره A، مزنت A، نازيت A،
عنانت A (plur. عنان)، عشيت A (plur. عشايا، عشيات)،
يعلول A، احتم A، ارش A، حنطريرت A (plur. حنطرير)،
خنطول A، عين A، نجوه A (plur. نجا)، خال A، طخا A،
طخاف A، طخرف A، رباب A، ثغافيد A، سيق A، هامر A،
هذلول A، نشا A، نشي A، نمرت A، نمرقت A، مكتتم A،
معصرات A، مخيلت A، طرمسا A، طخطخ A، طلة A،
ركم A، مقي A. *Clouds full of lightning*, سحاب صاعقة دار.
Clouds (fogs), نوايب A. — *(obscurity)*, ظلمت A، سياهي.
v. *Darkness*. — *A cloud of people*, غلبه، جمع كثير A. v.
Multitude, crowd.

To cloud, ظلمت نمودن، تكسيف ساختن، مغطل كردن،
تاريك كردن، سياه كردن. v. *To obscure, darken, grow dark.*

Cloudily, با سياهي، تاريكانه، ظلمانه، با ظلمت، مغطلانه.
v. *Darkly, obscurely.*

Cloudiness, ظلمت A، تاري، تار، تاريكي، ميغ داري،
ظلما A، سياهي، تير، تيرگي. v. *Darkness, obscurity.*

Cloudless, بي تاريكي، بي سحابت، بي ميغ، بي ابر،
نا تاريك، نا سياه، مجهي A.

Cloudy, مدجن A، سحاب دار، ابرغليظ، ميغ دار، ابرنما،
نهار ظلما، — *A cloudy or dark day*, مدجي A، مدجج A.
يوم مدجن. *A cloudy or dark night*, شب تاريك،
ليل مدجي. *Cloudy minded*, تيره ضمير، مرغي. *Cloudy
coloured*, تيره گون، ظلم رنگ، سياه فام، تهوت رنگي. v.
Dark, gloomy. — *(unintelligible)*, نا معقول، نا معلوم،
نا هويدا. v. *Obscure.*

A CLOVE, قرنفل A، قرنه A.

A clove-gilliflower. قرنفل.

Clove the preterite of *cleave.*

Cloven, شكافته، مشقوق A، مفلوق A، رخنه دار، مفروج A،
منشق A. v. *Cleft.*

A cloven foot, زنگاه، زنگاله.

CLOVER, طرفيل A، سبست، اسپست، اسفت A،
اسپرا، اسپس، دمچه، نسترن، كركمان، كميزد، قت. *Black
clover*, ديو اسپست. *To live in clover (luxuriously)*, زندگاني
بعيش بردن.

A CLOUT, پيوند، پاره، پينه، دوره، خذفرت A،
دربه، دروش، پرگاله، دملخت، كرنج، جامه، رقعت A،
ترطعبت A، قرطمنت A، وتيعت A، طلست A، نعلوب A،
منشت A، خذاريم، خرقه A. v. *Patch, rag.* — *A dish-
clout*, صافي، روبه A، ربذت A، ركو، ركوي.

To clout (mend with patches), پينه دوز كردن، دملخت
دوزيدن، پينه زدن، ردم ساختن، ترديم كردن، تلبيد نمودن.
— *Clouted*, پينه زده شده. v. also *coagulated.*

Clouterly, بي ادب، بيهوده. v. *Awkward.*

A CLOWN, دهقاني A، روستائي، دهكاني، روستا، خورياه،
خويرات A، دمديهي، دهقان A، روستازاده، فرناز، كول،
اهل قريه، كوي منسوب، نا شناس، بي ادب. v. *Churl,
peasant, rustic.*

Clownish, نا شناس، نا تراشيده، نا جنس، كوي منسوب،
بي ادبيه، گستاخ، بي ناموس و ننگ، بي مروت، درشت،
وحشي، زشت، ظالم A، بي رحم. v. *Clown, brutal, uncivil,
ill-bred, rude, rough, clumsy, coarse.*

Clownishly, خويرات آسا، بي ادبانه، درشتانه، گستاخانه.

Clownishness, خورياهي، روستايي، نا شناسي، نا تراشيدگي،
درشتي، زشتي، گستاخي، ترك ادب. v. *Rusticity,
brutality.*

To CLOY, سيركردن، بي مزه كردن، اشباع كردن، شبع،
ساختن، طعم نمودن، اغاليدن، برغاليدن، افژوليدن، كاريدن،
فرج بودن، سيري داشتن، سيرشدن، *To be cloyed*, غوريدن.
v. *To satiate, surfeit.*

A CLUB *(stick)*, چوب، دست چوب، چوب، چوپ،
دهسي، سرمسته، دستواره، زردسته، عصا A، دورباش،
دورباش، باهو، بازه، قحزلت A، كوپال، قحزنت A، هراوت A،
(دبابيس .plur) دبوس A، لخت A، گورزه، گره، گورز، گرز،
جوماق، صوالجت A، صولجان A (plur. صوالج)، چوگان، كرز.
v. *Mace, staff, bludgeon.* — *A club (assembly)*, مجلس A،
صحبت A.

To club, شراكت كردن. *To club one's assistance or joint
endeavour*, متادي نمودن، امداد كردن. *Club-footed*, حنف A،
احنف A، اعصل A (plur. عصل، تصلع).

To CLUCK (*as a hen*), نقیقه کردن ، تلابیدن ، نقنقه کردن ، صیي زدن ، قیق ساختن .

A CLUMP (*a shapeless heavy piece of wood*), کنده، هیزم .

CLUMSINESS, نا مناسبت ، بي لطف ، نا تراشیدگي ، بداسلوبي ، نا آزمودگي ، بي استعداد ، نا سازکاري ، بي قابلیت . v. *Awkwardness.*

Clumsy, نا آزموده ، بي ادب ، بي مناسب ، ناتراشیده ، بي نزاکت ، نا لطیف ، نا قابل ، نا مستعد ، بي وقوف . v. *Awkward, artless, heavy.*

Clumsily, نا قابلانه ، بي ازمودگي ، بي وقوفانه .

To CLUNG (*dry or shrink as wood, &c.*) تدید گشتن ، افسردن . — (*to grow lean*), لاغر گشتن . — *Clung,* the preterite and participle of *cling.*

A CLUSTER, خوشه ، قطف A ، دسته ، ربیس A . *A cluster of grapes,* خصلت A ، جفته ، قنث A ، سیرغ . *A cluster of dates,* شمرخ A ، شوشه خرما . v. *Bunch.* — *A cluster ear-ring,* جلاب . — *A cluster* (*a heap*). جمع A ، جماع A ، اغالش . v. *Accumulation, multitude.*—*To grow in clusters* (*as grapes*), سیرغ نابت شدن . *To cluster* (*collect together*), جمع کردن ، فراهم آوردن . v. *To accumulate.*

CLUTCH, گرفت ، قبضه A ، چنگ ، چنگل . v. *Fist, grasp, claws.*

To clutch (*clinch the fist*), دستترا جمع ، مشت نمودن . —(*to grasp*), در قبضه گرفتن ، در مشت گرفتن ، ساختن .

A CLUTTER, شلغل ، غوغا ، هنگامه ، دمدمه A ، معمعت A ، ولوله A ، شمات A ، دار و گیر . v. *Bustle, hurry, noise.*

To clutter, غلغل کردن ، غوغا زدن ، هنگامه نمودن .

A CLYSTER, حقنه A (plur. حقن). *To give a clyster,* حقنه دادن . *To receive a clyster,* احتقان اخذ کردن .

A COACH, ارابه A or عربه . v. *Carriage.*

COACTION, ضرورت A ، جبر A ، اضطرار A . v. *Compulsion.*

COADJUMENT, متادي A .

Coadjutant, متادي ده ، یاردم نما ، هموائق . *A coadjutor,* متادي کننده ، همکن ،(شریکه .fem) شریک A ، رفیق A ، همپشت ، یاردمچي . v. *Assistant, partner.*

To COAGULATE, بسته شدن ، منجمد شدن ، افسردن ، افسرده ، منجمده A .—*Coagulated,* — . مایه ساختن ، اعقاد کردن ، تقریس A ، تجمید A ، جمود A ، انجماد A ، بستگي ، *Coagulation,* انفحت A .

COAL (*charcoal*), انکشت ، حمم A ، حممت A ، فحیم A ، فحم A ، فحمت A (plur. فحام ، فحوم). *A live coal,* اخگر ، جمرت A (plur. جمر ، جمرات)، زلکث A ، اخکار A ، زغال ، زغار ، زغار ، ژغال ، زغال ، ژغل ، دالب A ، جذوت A ، ملّ A ، نگال ، ژگال .

A coal-rake, شوغ گیر ، آشوب ، آهنساي ، خاده ، تنور ، اتش کاو ، آشوب .

To COALESCE, آمیختن ، پیوستن ، لازق شدن ، ملتزق شدن . v. *To adhere, unite.*

Coalescence, coalition, آمیزش ، پیوستگي ، اتفاق A ، تجمید A ، جمود A ، انضمام A ، التیام A ، امتزاج A ، اختلاط A ، انعقاد A . v. *Concretion, union.*

COARSE, گنده ، هنگفت ، استبر ، نافج A ، ستبر ، متبج ، جرجب A ، صلب A ، زفت ، غلظ A ، غلیظ A ، جمعاظ A ، دوعم A ، جرعیب . v. *Dense, gross, rude, inelegant, mean, vile.*

Coarsely, بي ادبانه ، خوریاد آسا . v. *Inelegantly, rudely, meanly.*

Coarseness, گندگي ، هنگفتي ، ستبري ، غلاظت A ، غلظت A . v. *Roughness, inelegance.*

COAST, لب دریا ، کنار ، کران ، کرانه ، طرف A (plur. اطراف) ، ساحل A (plur. سواحل) ، ساحل دریا ، لب البحر A ، ضفت A ، عدان A ، عیق A ، سیف A ، یالود دریا ، یالود ، طلف A ، طغیت A ، صقع A . v. *Bank, shore, side, tract, quarter, margin.*

A COAT, قبا ، قباي ، جامه ، قفتان ، برتکث ، قرته ، کرتیه ، سرتاق ، کلیم A ، کواغند . v. *Apparel.* —*A waistcoat,* لباده A ، باراني ، زیر قبا . *A great coat worn when raining,*

A coat button, جوز گرد . v. *Button.* — *A coat of mail,* دگلا ، زره ، کومه ، شلیل A ، گبر ، قردمان ، کچون ، جبه ، بکتر ، جیش ، جدلا . v. *Mail.* — *A maker of coats of mail,* جیش گر .

To coat. v. *To cover, invest.*

To COAX, نوازش کردن ، چاپلوسي کردن ، دم بازي کردن ، خاطر نواختن ، ریش خند ساختن ، سپید کردن ، ملاطفت ساختن ، شیوه نمودن ، دلاسلي کردن . v. *To cajole.*

A coaxer, خوش , ریش خند , بپید کار , دم باز , چاپلوس , آمد کنند , زرد گوش , مالق A . v. *Flatterer.*

To COBBLE, کفش دوزي , تلبید ساختن , تردم کردن , کردن . v. *To mend.*

A cobbler, همنجت دوز , کفش دوز .

A COBWEB, فدس A , نسج عنکبوت , پرده عنکبوت (plur. فدست), کرتینه A , ملقاطا A , هبور A .

A COCK (*male bird*), A مرغ . — (*dunghill*), دیش , خروس , طخمیل A , عطرفان A , خرود , لانظت A , دیق A , دیک A , ابو دجاجت A , ابو سلمان A , ابو برایل A , ابو الیقظان A , زین , کنکث , مرصره , کلاش , بوسلیمان A . *A cock's comb*, خروهه , خرود . — *The spur of a cock*, A زمعت . — *The crowing of a cock*, بانگ خروس , زقو A . *A turkey-cock*, فیل مرغ . *A cock-pheasant*, A نذرو . — *The cock of a cistern*, قصابت A , انبوب , انیب , دسام A , سربند .

To cock (*sit upright*), منصوب نهادن , قایم نمودن . — (*to strut*), خرمیدن , خرامان شدن . — (*to hold up the head*), سر گردن افراشتن , افراختن .

A cockatrice, v. *Basilisk.*

Cock-crowing (*the time at which the cock crows*), وقت تمجید , غلس A .

To COCKER. v. *Cherish.*

A COCKEREL, جوزه . v. *Chicken.*

COCOA NUT, نارجیل .

A COD (*pod*), A قرّاط , A خرنوب .

A CODE, A کتاب . v. *Book.*

Co-efficiency. v. *Co-operation.*

CO-EQUAL, همسر و هم عنان , همقدر , همسر .

To coerce. v. *To restrain, check.*

COETANEOUS, همزاد .

COEVAL, همسال , همعهد , هم سن , هم عمر .

CO-EXISTENCE, اجتماع A , همذاتي .

Co-existent, همذات .

COFFEE, A بنّ , قهوه .

Coffee-pot, ابریق القهوه A , قهوه دان .

A COFFER, A صندوق , صندوقه A , صندق A , درج . v. *Chest, treasure.*

To coffer, بدرج وضع کردن , در صندوق نهادن .

A COFFIN, A تابوت , ستودان , خریشته , تشع A , صندوق A , کفن A .

To coffin, تکفین کردن , جیفت در تابوت نهادن .

To cog. v. *To cajole, coax, lye.*

COGENCY, زور , قوّت A , قدرت A , ضرورت A . v. *Force, power, strength.*

Cogent, زوراور , قوي A , ضرور A . v. *Forcible, convincing.*

COGITATION, A فکر , اندیشه . v. *Thought, meditation.*

To cogitate. v. *To think, meditate.*

Cognation. v. *Kindred, relation.*

Cognition. v. *Knowledge, conviction.*

COGNIZANCE, A عرف , باز پرسي , باز خواست , فریادرسي .

COGNOMINAL, همنامه دار .

COGNOSCIBLE, ممکن عرف .

To COHABIT, همخانه بودن , همحجره شدن , همخوابه , بودن , هماغوش شدن .

A COHEIR, هم میراث , میراثه شریک .

To COHERE, ملحق بودن , چسپیدن , چسپاندن , چسپانیدن , مواصلت شدن , پیوسته بودن . v. *To adhere.* — (*to suit*), لایق شدن , شایستن . v. *To fit, agree.*

Coherence, cohesion, چسپیدگي , A ملاصقت , پیوست , بیوستگي , پیوند , A لحاق . v. *Consistency, connexion, union, dependence.*

Coherent, چسپان , پیوسته , ملحق A , لایق A , واجب A . v. *Consistent, suitable.*

Coherently, با پیوست , لایقانه A , علي الاتصال .

To cohibit. v. *To restrain.*

A COHORT, A الوش , A رساله , A یراق , بلوک , گروه .

Coif, coiffure. v. *Cap, head-dress.*

To COIL, حلقه ساختن , پیچیدن , توشیح کردن , وشیعت , ساختن , گروهه نمودن .

A coil (of rope), رسن , حلقه , حبل , گروهه , جمل , وشیعت . — *(bustle)*, غوغا , هنگامه , شماتت A , خواف A . v. *Clatter, tumult.*

COIN, A سکه , A ضرب , زر , A درهم , اقچه , نقره , نقده , مسیح , مسیح , سکه A . v. *Money.*— *A die for coining*, پول . — *Adulterated coin*, درهم , زیوف سکه , قلب اقچه , دوهم . *Leather coin*, شهروا . *A new gold coin*, هبرزي . طلبیس

To coin, سکه زدن , سکه ضرب کردن . *(invent)*, ایجاد کردن . v. Also *to forge.*

Coined, A سکه زده , مسکوک A . *To be coined*, سکه زده شدن .

A coiner, سکه زن , پشیزنشان , ضارب الدرهم A , ضراب A .

An adulterer of coin, زر زیوف زن , ضراب سکه تلبیس .

Coining, coinage, زدن سکه , ضرب سکه . v. Also *forgery, invention.* — *Having the power of coinage* (i. e. *being an independent prince*), سکه داري . *The place of coining* (*the mint*), سکه خانه , مسیح کده , A دار الضرب .

To COINCIDE, برابر شدن , موافق شدن , راضي بودن , یک دل شدن , هم مطلب شدن . v. *To agree, concur.*

Coincidence, A موافقت . v. *Concurrence, agreement.*

Coincident, A موافق , برابر , A مطابق , یک سان . v. *Concurrent, consistent, equivalent.*

To COJOIN. v. *Conjoin.*

COITION, A جماع , A مباشرت , A وصل , کشني , A اجتماع , A مجامعت , A نکاح , A عصد , A توضم . *Coitio absque emissione*, A کسل .

A COLANDER, پالونه , پالورگي , کوبین , A پیکن . v. *Sieve, strainer.*—*To strain through a colander*, پالودن , ساویدن .

COLD (*adj.*), سرد , سرم , سرما , A برد , A بارد , A بردان , A قارس , A خصر , قاصر , A نازیت , A سره , A برود , A مبرد , A بارد المزاج , A قر , A خنک , A مقرور . *Cold in constitution*, A بارد المزاج . *A cold wind*, باد برد , باد سرد , صرصر A , بلیل A , بلیلت . *Hot and cold*, گرم وسرد . *Cold (hailing) clouds*, A عریت . *Cold and wintry*, برد وستوي . *Cold water*, سحاب برد . v. آب خنک , آب سرد , A خصر , A بسر , A قارص . Also *reserved, coy, unaffecting, unaffectionate, unconcerned.*

Cold (subs.), سرد , A صرد , سرما , برد , A برودت , A وحصت , A قرت . *Heat and cold*, حر و برد , گرما و سرما .

Intense cold, A زمهریر , A زمهري , A صرت . *To catch cold, to be affected by cold*, سردي یافتن , مبرد شدن , برودت مبتلا شدن , مهرور شدن , مقرور بودن , بودن . *The cold fit of an ague*, حماي البرد A , لرزه تب , لرزه . *To tremble with cold*, لرزیدن . v. *Coldness.*

Coldly, سرمانه , بي گرما . v. Also *indifferently, negligently.*

Coldness, سردي , A برودت , A مسامحت . v. *Cold (subs.), coolness*; also *chastity, frigidity, unconcern.*

A COLICK, درد شکم , A قولنج or A کولنج , وجع بطن , کزاش , برنس , گدایش . *An electuary for the cholick*, کلکلانج .

A COLLAR (*of a garment*), گریبان , گریبه , گریوان , جربان , چرخ , زیق , بادبار , بادبان , بادوان , بادباز , گردبان A , جیب A . — *(an ornament for the neck)*, بندگردن , عقد A , زه خیار , زه بند , اربت A , متوم A , عصمت A , طوق A , مخنق A , معنقت A , ماکول A , حبلت A (plur. اطواق A), طمل A , فیلکیسیج . — *A dog's collar*, ماجور Ar , حلقه A , اعناق A . — *A horse-collar*, بربند . —*The collar-bone*, A ترقوت .

To collar, گریبان گرفتن .

To COLLATE, مقابله کردن , مواجهه کردن , برابر کردن , روبروساختن , تطبیق کردن , وجاه ساختن . v. *To compare, confront.* — *To collate a book*, کتاب مقابله نمودن . v. Also *to bestow.*

A collater, روبرو کننده , مقابله نماینده .

Collation, A مقابله , A مواجهه , A تطبیق . v. *Comparison.* — *A collation (repast)*, تناقل A , مزد , A طعم , اکل و شرب . — *(a gift)*, داد , A احسان . v. *Benefit.*

COLLATERAL, جانبي , A جانب , بجانب , پهلو بپهلو , پهلو به پهلو , برابر , برابر برابر , A سوي , A مساوي , A متوازف , A متوازي . v. *Parallel, concurrent, indirect.*

Collaterally, از برابري , بروجه جانب , جنبانه , جنابیانه , جنب بجنب . v. *Indirectly.*

A COLLEAGUE, A شریک , A رفیق , A سهیم , هم , منصب , همپایه , همحال , همخانه , همزانو , همساز , همکن , همنشین .

To COLLECT, جمع کردن , اجماع ساختن , فراهم آوردن , گرد , بهم آوردن , کوز کردن , اجتنا ساختن , تحاوي کردن

v. *To accumulate, amass, gather.* چیدن , تحصیل نمودن , کردن — *To collect rent,* مالگذاري تحصیل کردن . *To collect or meet together,* فراهم آمدن . — *To collect in a sum total or heap,* جمله کردن . — *To collect wealth or provisions,* انخار ساختن , تجمّل نمودن , جمع مال کردن . *To collect arguments, or draw conclusions,* استدلال ساختن , نتایج کردن . —*To collect from observation,* نیکو داشتن , صیانت نمودن , رعایت کردن . v. *To observe, infer.* — *A place where water collects, (as a pool, &c.)* آبکندہ , آبکند , آبگیر , تو . — *To collect one's self (to recover from surprize, &c.),* بهوش آمدن , جمعیت خاطر نمودن , هوشیار شدن .

Collected, collective, جمع کردہ شدہ , فراهم آوردہ , مجتمع A , ساغ , مجموع A , مجمّل A , منحوز A , محبوش A , مجمع A , ملموم A , متراکم A , مرتظم A , ململم A , مضفوف A , مرتجم A , لقیط A , متدایم A , عرفي A , عرمت A , ملقوط A , مستربع A . خوبیدن , جمع کردہ شدن . *To be collected,* — جني A , ملقوط A

Collectible, ممکن جمع .

A collection, جمعیت A , جماع A , جمع A , اجتماع A , (مجموعات .plur) مجموعت A , اجماع A , مجمع A , جامعیت A , نعثلت A , تحصیل A , اغالش , فراهم , جملگي , جملت A , همش A , جما A , (نتایج .plur) نتیجه A , قراز , حفاصت A , تکلید A , تکویم A , تکوید A , تنج A , شمل A , ولمت A , گرد , کوز A , تحاوي A , اجتنا A , حوزہ A , دکس A , کدس A . *A collection or miscellany,* مجمع A , مجموع A , مجموعت A . — *A collection of things,* اتّفاق اشیا .

Collectively, در جمع .

A collector, جمع کنندہ , جامع A , جمعلیل A , گرد کنا . *A collector of revenue,* تحصیل دار , محصّل A , باژگیر , باژ , کنارنگ , عامل A , خراج جمعلیل , یارہ گیر , باژدار , ستان , شادبندر , میر بحر *(of port duties)*, ساعي A , ترتور A , جابي A

A COLLEGE, مدرسه A (plur. مدارس) , جماعت علما , انجمن A . *Colleges of doctors, and habitations of learned men,* مساکن علما و مواطن فضلا .

Collegial, جماعت علما منسوب , مدرسه پیوند .

A collegian, اهل مدرسه .

A COLLIFLOWER, القنبیط A ,

COLLISION, مصادمت A , تصادم A , بهم زدگي .

To COLLOCATE, نهادن . v. *To place.*

Collocation, نهاد , نهادہ , وضع A , وضعت A .

To COLUDE *(conspire to defraud any one),* بفریفتن کسي , آل ساختن , حیله ساختن , اتفاق کردن . v. *To conspire.*

Collusion, سازش , بندش , حیله سازي , اتّفاق A . v. *Fraud.*

Collusive, غدار A , تلبیس A , غابن A , حیله ساز , حیله باز . v. *Fraudulent.*

Collusively, حیله بازانه , با حیله , غدارانه .

A COLLYRIUM *(ointment for the eyes),* توتیاي دیدہ , داروي چشم . — *(a black powder of antimony, &c.),* سرمه , شیاف A , کحل A , جلا A .

A COLONEL, سالار , سرخیل , سرجنگ , پیشاهنگ .

To COLONISE, نوآباد کردن , جاي ویران آباد ساختن , معمور ساختن , آباد کردن .

A colony, نو آباد .

A COLONNADE, سلک ستون , نظام عماد .

The COLOQUINTIDA *(bitter apple, a violent purgative),* علقم A , کیستو , صاب A , مرہ A , مرزهرہ , حنظل A , زهر زمین , حمطل A , مغل A , حدج A , فث A , شري A , پرند , الا A , عجانس A .

Coloration. v. *Colouring, dying.*

A COLOSSUS, بت عظیم , شکل کلان .

Colossian (giant-like), عفریت آسا , مثل شکل دیو , اهرمان سا .

COLOUR, رنگ . — *(in composition,* گون , گونه , فام*),* سمنا A , صبغ A , صباغ A , نقبب A , لیاط , لیط A , یون , نجار A , نجرہ , جرم A , سن , بوص A , شرج A , سحنت A . *A white colour,* سپید , سفید , ابیض A (fem. بیضا , plur. بیض) , لیاح A . *A black colour,* سیاہ , اسود A . *A red colour,* سرخ , احمر A (fem. حمرا , plur. حمر , احامر , احامرت). *A yellow colour,* زرد , زرباب , اصفر A (fem. صفرا). *A green colour,* سبز , سرسبز , اخضر A (fem. خضري). *A brown colour,* قهوہ رنگي , گندم گون , اسمر A (fem. سمرا). *A blue colour,* کبودي , نیل فام , سماوي A , آبي رنگ . *A fine scarlet colour,* قاني A , اسفرلاط A . *A purple colour,* ارغواني , ارجواني , بادہ رنگ . *A ruby colour,* لعل گون . *A tulip colour,* لاله فام . *A rose colour,* گل رنگي , گلگون . *A gris-de-lin*

colour, کتان رنگي . *Of various colours,* رنگارنگ , گوناگون . *A high or full colour,* رنگ بالا . *A weak or diluted colour,* گونه گونه , رنگ کشاده . *Of one colour,* یکرنگ , همرنگ . *Of his, her, or its proper or natural colour,* خود رنگ . *Of a pleasing colour,* شوخ رنگ . *Mixing colours,* رنگ آمیز . *Of all colours,* بوقلمون AT . *Of a changing colour,* متلون A . (*Most of the above words are either used alone, or followed by* گونه , گون , فام , رنگ , رنگي , جرده : *they often apply a tendency to those colours; and may be translated,* whitish, blackish, reddish, *&c.*) — *To change colour,* متمجم کردن . *To change a colour,* دیگرگون کردن . — *The colour, complexion, or air of the countenance,* سیما , چهره . — *A colour (palliation, concealment),* پوشش , بهانه , پنهاني , اخفا A , کتم A , ستره A . — (*an appearance*), صورت A , وجه A (plur. وجوه), شکل A , ظاهره A , بیرون .

To colour, رنگ کردن , رنگین نمودن , ملون کردن . — (*to palliate, excuse*), معذور کردن . — (*to give an appearance*), صورت دادن , شکل نمودن , وجه ساختن , گونه کردن . — (*to blush*), رنگ شدن , خجلت ساختن , شرم داشتن .

Colourable. صورت دار , معقول A . v. *Plausible, specious.*

Colourably, معقولانه .

Coloured, رنگین , ملون A , متلون A .

Colouring (*adj.*), رنگ نما , گون ده .

Colourless, بي رنگ , صاف A , ساده A . — (*transparent*), شفاف A , شف A .

Colours (*standard*), علم A , نشان A , ازیع A , رأیت A , عجوز A . v. *Banner, ensign, flag.*

A COLT, کره , آسبچانه , راشم A , فریس A .

Coltish (*wanton*), شوخ , ابتره A .

A colt's tooth (*wanton desire*), شوخي .

A COLUMN, رکن A (pl. ارکان), ستون , عمود A (plur. عمد), عمده A , عمدت A , دعام A (plur. دعم , دعمت), درخت , میل A , (قواعد .plur) قاعدت A , عمادت A , عماد A , ساریت A , عنک A , اسي A , اسیت A , تیر . v. *Pillar,* and چارطاق . — *A large column,* عمود معظم . *A strong column,* رکن رکین . *The base of a column,* پایه ستون . — *The column of a state,* عمدت الدوله A . *The column of religion,* عمود الدین (*these are titles conferred upon great men in the East.*)

Columnar, در وجه ستون .

A COMB شانه , شامه , مشط A , مشقا A , مشقات A , مغروج A , مکد A , مضط A , سرخاره , مسح A . — *A weaver's comb,* انگاز , انگازه . *A cock's comb,* تاج , گروهه , تاجک . *A curry-comb,* شانه آسپ , کشاده , قشاوه , فرجول A , خول . *A shepherd's comb,* مشط الراعي A . — پرکن , فرجون A . *A comb-maker,* شانه گر , برس . *A honey-comb,* شان , خانه زنبور , خشف A , سبیح .

To comb, شانه زدن , شاندن , شانیدن , مشط کردن , موا لوچ کردن , مشاطه ساختن . *A comber (a lady's maid or tire-woman),* مشاطه . v. *Dresser.*

A COMBAT, جنگ , جنگ و جدل , کارزار , معارکه A , مبارزت A , زد و خورد , ستیز , ناورد , نجدت A , آورد , نبرد , رزم , جهاد A . v. *Battle, conflict, contest, duel.*

To combat (*fight*), جنگ کردن , جنگیدن , زد و خورد کردن , جنگ و جدل ساختن . — (*to oppose*), مقابله کردن , برابر کردن , تعریض ساختن .

A combatant, جنگ کننده , غازي A , مبارز A , محارب A , مقاتل A , شجعان A . v. *Champion, warrior.*—(*an antagonist*), حریف A , مقابل A , دشمن , عدو A , معارض A .

COMBINATION, اتفاق A , رفاقت A , اتصال A , مواصلت A , اتحاد A , موافقت A , ضم A , پیوستگي , توافق A , تعاهد A , معاهدت A . v. *Conjunction, union;* also *conspiracy.*

To combine, پیوستن , پیوسته کردن , متصل ساختن , موافق شدن , موافقت کردن , راضي بودن , قایل نمودن . v. *To join, link, agree, coalesce, unite, mix.*

Combined, پیوسته , آمیخته , متفق A , متصل A , مخلوطه .

COMBUSTIBLE سوزنده , آتشگیر , آتش انگیز , قابل سوزش , ممکن سوز , ناري A . *Combustibles* (*fuel, &c.*), انبانک , برث , اتشگیره , آتشزنه .

Combustibleness, قابلیت النار A .

Combustion, سوختگي , سوزش , افروختگي . v. *Conflagration, burning, consumption.* — (*tumult*), شمات A , هنگامه , غوغا . v. *Bustle, hurry.*

To COME, آمدن , آییدن , رسیدن , اتو نمودن , قدوم , ساختن , آمازان شدن , جاي ساختن , خوالیدن . *To come*

and go, آمدن ورفتن , آمد وشد کردن . *To come into the*
mind, یاد آوردن , یاد آمدن , ذکرت کردن , درخاطر آمدن .
To come into the middle, درمیان آمدن . *To cause to come,*
رسانیدن , گردانیدن . *To come to misfortune,* از پاي افتادن .
To come about (to happen), روي دادن , سر زدن .— *(to change),*
تغییر نمودن , تبدیل کردن . *To come again,* باز آمدن ,
رجوع کردن . *To come at, or come by (acquire),* اندوختن ,
حاصل کردن . *To come in (enter),* داخل شدن , در آمدن ,
دخول کردن .— *(to comply),* راضي بودن , مطیع شدن . v.
To agree, yield. — *To come in to (to assist),* نصرت دادن ,
معاونت نمودن , مددکار شدن . *To come near,* نزدیک آمدن ,
تقریب کردن . *To come of (to be descended from a line of*
ancestors), از نسل بودن , از اصل آمدن . *To come off (de-*
viate), خلاص شدن , بي راه شدن , ضلال کردن .— *(to escape),*
نجات یافتن , رستن .— *(to end an affair),* عاقبت الامر نمودن ,
امر تمام کردن . *To come off well,* عاقبت خیر داشتن . *To*
come off badly, خیبت بودن , بي فروغ شدن . *To come off*
from (leave), خودرا باز داشتن , پرهیز کردن . v. *To abstain,*
forbear. — *To come on (make a progress),* پیش آمدن ,
نزدیک آمدن , استمرار کردن .— *(to rush to the attack),*
هجوم کردن , خروج ساختن .— *(to thrive),* مبارک , بختیار گشتن
شدن . *To come over (pass),* گذارکردن , گذاردن , عبور ساختن .
To come over from a party, عدول کردن , عاصي نمودن . *To*
come or boil over, بجوش آمدن . *To come over (deceive),*
غدر ساختن , فریفتن . *To come out (or forth),* بیرون آمدن .
To come out (become public) ظاهر شدن , اشکاره گشتن , منشور
مشهور بودن , بودن . *To come out with one's* مبروز شدن .
opinion, راي ظاهر کردن . *To come to (consent, yield),* بلي
گفتن , راضي شدن , مطیع کردن , رام نمودن . *To come to,*
(come up to, or amount to), حساب کردن , جمع , تعدید شدن .
To come to one's self (from ebriety), بهوش آمدن , واهش
آمدن .— *(to recover one's senses),* بهوش آمدن , عقل شفا
یافتن . *To come to pass,* فراز رسیدن , جاري بودن , روي
دادن , سرزدن . *To come up (grow out of the ground),*
نابت شدن , نشو نمودن , رستن , طلوع کردن , ظهور ساختن .—
(to ascend from below), برآمدن , از فرو فراز رسیدن . *To come*
up to (equal, rise or reach to), برابر گشتن , بسویت خیزیدن ,
To come up with (overtake), نایل شدن , واصل بودن . *To*
come upon (attack), حمله کردن , هجوم آوردن . *All this comes*
of you, تست این همه آورده .— *Any place to which one*
comes, آمدگاه .— *Come hither,* بیا , بیا بیا , آي A. *Come*
(be quick), زود بکن , تیز کار نماي , شتاب , بشتاب . *The*
time to come, مستقبل , زمان , وقت آینده , A اتیت , A اخرة .

To come or arrive (in speaking of a person of consequence),
تشریف آوردن .

A COMEDIAN, تقلید , اهل تقلید , نقل کننده , A نقال , تماشا
گر , تماشاگو , سازنده , اسکند , چنگي .

A comedy, A نقل , A تقلید , تماشا .

COMELINESS خوبصورتي , خوشنماي , A حسن , A جمال ,
A رونق . v. *Beauty, elegance, grace, dignity.*

Comely, خوشنما , خوبصورت , A حسین , A جمیل . v.
Beautiful, &c.

A COMER, آینده , آي (plur. ایان).

A COMET, ستاره دم دار , جوزهر , گوزچهر , گوزچهره , ذو
ذوابه .

COMFORT *(consolation),* دلاسا , خاطر جمعي , خوشي ,
آرام , خاطر نوازي , A تسلّي , A تسلیت , تسلّي قلب ,
آسایش , A تعزیت . v. Consolation. — *(assistance),* یاري ,
A عون , A نصرت . v. *Support, countenance.*

To comfort, دل اسا کردن , تسلّي کردن , تسلیت دادن ,
دل خوشي دادن , دل شاد ساختن , دل فروز نمودن , دل
نواختن , استمالت بخشیدن , ربط قلب ساختن . v. *Also to*
invigorate, enliven, strengthen.

Comfortable, comforting, فرح بخش , تسکین بخش , آسوده
حال , دل شاد ساز , تسلیت بخش , خاطر خوش کنا , غمزدا ,

Comforted, خوشنود , خشنود , دل خوش , دل شاد .
A محظوظ , A متسلّي .— *To be comforted,* متسلّي شدن , خاطر
جمع شدن , خوشنود بودن , A تسلیت یافتن .

Comfortably, با خوشي , با تسلّي . v. *Hopeful.*

A comforter, دل آسا کننده , خاطرنوز , دل آرام دهنده ,
A متسلّي , A معزي . *The Comforter (paraclete),* A خفیر ,
فراقلیط .

Comfortless, بي تسلیت , بي خوشي , نامراد , بیچاره ,
غمزده , دلتکار , دلشکسته , دلتنگ , خاطرشکسته , بي امید .

COMICAL *(exciting mirth),* شادي انگیز , ابتسام نما ,
A مضحک , انبساط ساز , بهجت کنا , خنده آورد و مسرّت
انگیز . *Comical, comic,* A مسخره , A ظریف , A عجیب ,
خوش طبع .

Comically, A مضحکانه , اضحاکا , با سرور و نشاط .

Comicalness, ضحکت A , ظرافت A , مسخرگي , خوشطبعي , ابتسام نمائي , اضحاک A .

COMING (*subs.*), آمدن , آمد , آمدني , اتي A , اتيت A , وفادت A , وفد A , وافد A , ورود A , متعال A , قدمت A , موتاب A , حيائي A , حاي A , مظهر A . — *Coming and going,* آمد و شد .

A coming-in, درآمد . v. *Revenue.*

A COMMAND, فرمان , فرمايش , فرمودد , حکم A (plur. احکام), امر A (plur. اوامر), ارشاد A , امرت A . v. *Mandate, order, precept, decree.* — *The command of* God, فرموده خدا . *By the command of* God, بامر الله تعالي . *The royal command,* امر شاهي , حکم سلطان , فرمان پادشاه . v. Phrases under فرمان , Vol. I. — *A command under the king's sign manual,* خط همايون , خط شريف . *Who obeys commands,* حکم بردار . *To obey commands,* فرمان امتثال کردن . *To execute commands,* فرمان بردن . *Who issues commands,* فرمان ده . — *According to the king's commands,* بموجب فرمان پادشاه , حسب المامور شاهي , حسب فرمان سلطان . *Absolute commands,* تصارف A . — *Command (supreme authority),* فرمان , حکم , حکومت , حکومت A , حکم A , فرمان گذاري , فرمائي , امارت A , امرت A , سروري , دولت A , حکم داري , ديهپهادي , پناهي , شاهنشاهي , شاهي , پادشاهي , سلطنت A , مملکت A , ممالک A , دعوت A , داوري , خلافت A , اشتلم A , نفرت A , شهرياري , قيصريت A . v. *Dominion, despotism, power, sovereignty.* — (*government, regulation*), ضابطه A , ضبط A , تدبير A .

To command, فرمودن , فرمان دادن , حکم نمودن , امر کردن , ارشاد کردن .

Commanded. فرموده , مامور A , محکوم A .

A commander, فرمان فرما , فرمان دهنده , فرمان گذار , کارفرما , حکم کنا , حکومت ران , امير A , حاکم A , مرشد A , والي A , ضابط A . *The commander of an army,* سردار , سالار , سپهسالار , سپهدار , پيشاهنگ , پيشرو , سپهده , سپهبد , سپهکش , امير A , الجيش , گريز , يکلخت . *The commander of a garrison,* قلعه دار , ضابط حصار , محافظ A . *The commander of the faithful,* امير المومنين A , پادشاه اسلام . v. *Emperor, khalif, king.*

Commandment, v. *Command, mandate, order, precept, authority.* — *The ten commandments,* وصاياي الله , عشره A کلمات .

To COMMEMORATE, ياد داشت کردن , ياد گرفتن , ذکر حکايت , تقرير کردن , تذکر داشتن , تذکير نمودن , ساختن , نمودن , نقل بستن .

Commemoration, ياد داشت , ياد , ذکر A (plur. اذکار), تذکير A , تذکر A , حکايت A , اندامه .

Commemorable, قابل ياد , ممکن تذکير .

Commemorated, ياد گرفته , مذکور A .

Commemorative, ذکري , تذکرکنا , ياد نما .

To COMMENCE, آغاز کردن , شروع کردن , مباشرت ساختن . v. *To begin.*

Commencement, آغاز A , شروع A , ابتدا A , اوايل A . v. *Beginning, date.*

To COMMEND (*praise*), ستودن , ستاييدن , ستايش تحسين , توصيف کردن , تعريف کردن , آفرين دادن , کردن وصف کردن . v. *To praise, approve.* (*to recommend, or commit to*), حواله کردن , سپردن , سفارش دادن , تسليم کردن , سپرد کردن , مفوض ساختن , سپارش دادن .

Commendable. قابل تحسين , واجب المدح A , ممدوح A , پسنديده , مستحسن A , لايق ستايش , موصوف A , حميد A , محمود A , مرضي A . v. *Laudable.* — *More commendable,* احمد A .

Commendably. ممدوحانه , بطور حميد , بوجه موصوف .

Commendation, حمد A , مدح A , مدحت A , ستايش , آفرين , تحسين A , وصف A , توصيف A , تعريف , سپلس . v. *Approbation, praise.*

Commendatory, ستايش دار , حمد نما .

Commended, ستوده . v. *Praised.*

A commender, آفرين گو , ثناگو , مادح A , مداح A , وصاف A , واصف A . *A self commender,* خود ستا , خود فروش .

Commensuration, &c. v. *Mensuration, proportion.*

To COMMENT, تاويل کردن , تفسير نمودن , شرح ساختن .

A comment, commentary, تفسير A (plur. تفاسير , تفسيرات), شرح A (plur. شروح), مدرس A , تعبير A , حاشيه A , تاويل A , بيان . v. *Exposition, narrative.*

A commentator, commenter, اهل تفسير , شراح A , شارح A ,

کشاف A , تأویلگر , برفندار , محشّي A , معبّر A , مفسّر A ,
بیان نویس .

COMMERCE (*trade*), اشترا A , تجارت A , سوداگري ,
آمد و رفت , — کار , معاملت A , داد وستد — (*intercourse*),
محبت A , آمیزش , مخالطت A , اختلاط A , علاقت A .
To have commerce or intercourse, اختلاط داشتن , علاقه داشتن ,
محبت کردن . v. *To converse, correspond, keep company;* also *to trade.*

Commercial, داد وستد پیوند , بازاري , تجارت منسوب .

Commigration, &c. v. *Emigration.*

Commination. v. *Threat, denunciation.*

To commingle, v. *To mingle.*

To comminute. v. *Grind, pulverise.*

To COMMISERATE, مرحمت , شفقت نمودن , رحم کردن
تعطّف داشتن , کردن . v. *To pity.*

Commiseration, (plur. اشفاق) شفق A , شفقت A , رحم A ,
رقّت A , مرحمت A , ترحّم A , تعطّف A . v. *Compassion.*

A COMMISSARY, داروغه .—(*delegate*). حواله A , وکیل A ,
سرهنگ , موکل A , مباشر A , گماشته — . *To appoint a commissary*, وکیل , حواله ساختن , مباشر کردن , داروغه کردن ,
گماشته کردن , نصب نمودن .

A commissaryship, منصب وکیل , مباشرت A , داروغگي ,
وکالت A .

A COMMISSION (*warrant, patent*), فرمان , سند A . —
(*delegation, full power*), خدمت A , مباشرت A , وکالت نامه ,
سپارش , تفویض A . v. *Order, trust, warrant.* — (*perpetration*), رکوب A , ارتکاب A . *The commission of a crime*,
ارتکاب معاصي , ارتکاب گناه . *The commission of adultery*,
ارتکاب زنا . — *Commission* (*office*), منصب A , خدمت A ,
مرتبه or مرتبت A , پایه , جاه . *Commission on goods, &c.*
حق السّعي A , دستور A , تحریر A , رسوم A .

To commission, منصب دادن , نصب کردن , سند دادن ,
نامزد نمودن .

A commissioner, وکالت نامه دار , داروغه , امین A ,
موکّل A . v. *Commissary.*

To COMMIT (*intrust*), سفارش , مباشرت دادن , سپردن ,
تفویض نمودن , حواله کردن , سپارش ساختن , کردن — (*to deposit*), موضوع نمودن , وضع کردن , ودع ساختن — (*to do, perpetrate*), رکوب ساختن , ارتکاب کردن , کردن . *To commit a crime*, ارتکاب معاصي نمودن , قباحت ساختن , گناه کردن .
To commit to prison, حبس کردن , در زندان نهادن ,
سجن , قید کردن , غبس نمودن , ساختن . v. *Imprison.* — *To commit or intrust one's self*, خودرا اعتماد کردن .

A commitment to prison, تحبّس A , حبس A , نهادن در زندان ,
احتباس A .

Committed to prison, مسجون A , محبوس A . *To be committed to prison*, محبوس شدن .

COMMODIOUS (*convenient*), موافق A , مناسب A ,
اهل A , شایسته , معقول A , لایق A , سزاوار , قابل A —
(*useful*), نافع A , مفید A , سودمند , فایده مند . v. *Suitable, advantageous.*

Commodiously, با منفعت , مناسبانه , لایقانه , با موافقت ,
فایده مندانه .

Commodiousness, فایده A , موافقت A , مناسبت A . v.
Convenience, ease, advantage.

Commodity (*advantage*), کسب A , فایده A , سود . v.
Interest.—(*conveniency*), مناسبت A , سزاواري , شایستگي .
—(*ware*), متاع A , چیز , سودا A , مال A , رقم A , جنس A ,
(plur. امتعت), قماش A (plur. اقمشت), اسباب A . v.
Merchandise.

A COMMODORE, سردار جهازها .

COMMON, مشهور A , معروف A , عموم A , عام A ,
شمل A , جدي or جدا A , مشرک A , مشترک A , مشارک A ,
وافر A , شمول A , مشمول A . v. *General, universal.*—(*plenty*),
کثیر A , فراوان , بسیار . v. *Abundant, ordinary, usual.* —
(*cheap*), ناکس A , زقاقي , فرومایه , —(*ignoble*), کم بها , ارزان ,
کمینه , خورید , حقیر A , بد اصل . v. *Mean, vulgar.*—(*without an owner*), معطل A , غیر مالک , بي صاحب , لاوارث A .
— *Common property*, مالکیت عامه , جدوي . *Common sense*, حس مشترک , حاسّه عامه . *A common or vulgar idiom*, زقاقي زبان , زقاقي دل . *In common*, جدي or A
بالسویة A , علي السّویة A , برابر , جدا . *The plunder is in common*, شکار مشترکست . v. *Equally, indiscriminately.* *A common*, میدان .

Commonalty, common people, commons, commoners, عام A ,
جاهل خلق , خلق A , اهالي مملکت , عامت A ,

عوام A, عوام ناس, عامت ناس, رعيت A, قلمعت A, خاشر A, بغثا A, ابغث A.

Commonly (*universally*), عموماً A, علي وجه العموم A. — (*frequently*), اكثراوقات, اكثر A, بسيار بار, بسيار, نوبت, كثيراً A, تارةً A, تارةً بعد تارةً A, دفعةً A. v. *Often, usually.*

Commonness, v. *Frequency.*

A common-place book, بياض A, سفينه A, مسودت A, دفتر A, دستور A, مقابله A, روز نامه.

Commons, v. *Commonalty*; also *food, diet.*

A common shore, آبخانه, آبريز, مزبله A, نابدان, بدرو, اوغن A, قنات A, كمانه, سمج.

Common-weal, common-wealth, جمهور A (plur. جماهير). v. *The public, republic.*

COMMOTION, حركت A, جنبش. — (*tumult*), همرشت A, فتنه A, تحريك A, شور, غلغل, غوغا PA, هنگامه A. v. *Sedition.* — (*perturbation*), اضطراب A, انزعاج A, بغثرت A, تذبذب A, لشلشت A, تزلزل A, تنواسه, تلوسه, بودو, تجير A, تلق A, قنال A, قلقلت A, بعص A, تبرعص A. v. *Agitation, restlessness, disturbance.*

To commune. v. *To converse, confer.*

To COMMUNICATE (*impart, reveal*), بيان كردن, ظاهر كردن, اظهار كردن, كشاده نمودن, افشا ساختن, اشكارد كردن, حصّه دار كردن, حصّه دادن. — (*to bestow a part*), بخش نمودن. — (*to consort with*), علاقه داشتن, انس داشتن, مصاحبت داشتن, تشريك ساختن, اشتراك كردن. — (*to receive the sacrament*), تناول قدّاس پذيرفتن. *To communicate* (*as the pestilence, &c.*), سرايت كردن. *To communicate a secret*, ايداع كردن, اسرار نمودن. — (*join*), پيوستن.

Communicable, اشكار, لايق, حصّه دار, ممكن.

Communication (*revealing*), اظهار A, افشا A, اسرار A. — (*participation*), حصّه داري, علاقت A, اشتراك A, تشريك A, مشاركت A, تشارك A, شرك A, شركت A. v. *Correspondence.* — (*conversation*), محاورت A, مخاطبه A, اختلاط A, معاشرت A, مجالست A. — (*inlet*), مدخل A, جواب سوال.

Communicative, فياض A, فيض, شمه, اشنا بخش, اسرار نما.

Communion (*intercourse*), صحبت A, مصاحبت A, انس A. v. *Society, fellowship.* — *The communion* (*sacrament*), تناول قدّاس.

Community, جمهور A, رعايا A, خلق A, خلقت A, جماعت A, امت, اجماع.

COMMUTABLE, ممكن التبديل A.

Commutation, بدل A, تبديل A, مبادلت A. v. *Alteration, change, substitution*; also *expiation, ransom.*

To commute, تبديل كردن. v. *To exchange, ransom, attone.*

A COMPACT, اتفاق A, زنهار, عقد A, عهد A, شرط A, قول A, مناولت A, معاهدت A, حبل A, ترقيم or تركيم. v. *Agreement, contract.*

COMPACT (*solid*), منجمد A, سنگين, هنگفت, كثيف A, كثيف, ستبر, برقرار, مندمج A, تياز, وثيج A. v. *Close, dense, firm.* — *A compact discourse*, مختصر A, سخن كوتاه.

To compact. v. *To consolidate, join together.*

Compactedness, compactness, انجماد A, سنگيني, كسافت A, ستبري, هنگفتي. v. *Density, firmness, closeness.*

Compactly, ستبرانه.

A COMPANION, رفيق A, همدم, همال, همپشت, همپهلو, همحال, همخانه, همراز, همدم وهمراز, همعان, همساز, همقدم, همكن, همنشين, همرو, همراه, قرين A, صاحب A (fem. صاحبت), شريك A, دوست, يار, يارغار, يار وفادار, ياران, اشنا, غمخور, غمكسار, مانوس A, مونس A, موانس A, انيس A, منادم A, صديق A, صديق, وفادار, لمت A, جليس A, جلس (plur. جلسا). v. *Associate, partner, friend.* —— *A pot-companion*, همبزم, همشراب, همقدح, همكاسه, همسفره, ندمان A (fem. ندمانت), (plur. ندامي), ندما A. *A companion in affliction*, همبار.

Companionable, همزانو, ياران, مالوف A. v. *Social.*

Companionship, همدمي, همشرابي, همسري, رفقت A, رفيقي, رفاق A, متارنت A, تشارك A, همبازي. v. *Company, fellowship, association.*

Company (*society*), مصاحبت A, صحبت A, همخانگي, غمكساري, رفيقي, رفقت A, رفاقت A, خلطت A, انجمن.

مجلس A , مواسا A , مواسات A , محفل A , موانست A , مرافقت A , معاشرت A , ادميان , اتفاق ادميان , ياوري , همراهي . v. *Assembly, fellowship, conversation.*—(*a partnership*), انبازي , شراكت A , اشتراك A , شركت A , تشارك A , همتالي . *A company of soldiers*, فركه سپاهيان . v. *Band.* — *To bear or keep company*, صحبت كردن , رفيق و همراه شدن . v. *To associate.*

COMPARABLE, معادل A , ممكن تمثيل , لايق تشبيه.

Comparably, معادلانه , بر وجه تمثيل .

Comparative, تمثيل نما , نسبت دار , قابل مقابله .— *A comparative noun*, اسم تفضيل . *A comparative degree*, صيغه تفضيل .

Comparatively, رو با رو , نسبةً A , با نسبت , تمثلانه .

To compare, مثل نمودن , تمثيل كردن , مقابله ساختن , تنظير , رو برو نمودن , مناظره كردن , تشبيه نمودن , خابيدن , تطبيق آوردن , ساختن .

Comparison, compare, تشبيه A (plur. تشبيهات), اشتباه A , متشابه A , تطبيق A , تقابل A , مقابله A , تمثيل A , مشابهت A (plur. متشابهات), قياس A , قيس A , قوس A , بانذت A , موازنت A , اعتبار A , مقاوست A . *Beyond comparison*, بي قياس , بلا تشبيه A .

To COMPART, جدا كردن . v. *To divide.*—*Compartment*, قسم A . v. *Division.*

Compartition (*separate part*), حجره A , حجران A . v. also *Comparison, division.*

A COMPASS (*circle*), دايره A , دوره A , دوره A , احاطه A , اطراف و A , حوالي A , حلقت A , داير A , گرد , گردش , پيرامن , بنيان , جوانب . v. *Circuit, circumference, enclosure, round.* — (*space*), مقدار , قرن A . v. *Room, boundary, limits.* — (*extent*), افرازي , امتداد A , امد A .— (*ability*), قوت A , قابليت A , عقل A . v. *Grasp, power, reach.* — *A pair of compasses*, پرگار . — (*a small pair*), پرگاره , قبله نما , قطب نما . *The mariner's compass*, وانساز . *The compass of the voice*, قوت آواز . خبره نامه . *Within compass* (*moderately*), باانصاف A , اعتدالانه . *To compass* (*encircle*), گرداگرد , دور كردن , حصر ساختن , احاطه كردن , شمول ساختن , نمودن . v. *To surround, environ.* — (*to walk round*), دور رفتن , پيرامن روان شدن . — (*to besiege*), محاصره , گرد پيچ ساختن , كردن . *To compass* (or *grasp*) *in the arms*, در اغوش گرفتن , اغوشتن . v. *To embrace.* — (*to attain*), صاحب گشتن , ورزيدن , كسب ساختن , حاصل كردن . v. *To obtain, procure.*

COMPASSSION, شفقت A , شفق A (plur. اشفاق), رقت A , مهرباني , دلسوزگي , امرزش , نرم دلي , بخشايش , رحمت A , رحم A , (plur. مراحم) مرحمت A , ترحم A , روح A , روفت A , روف A , رافت A , راف A , رحموت A , اياغ A , سلام A , ريحان A . v. *Pity.* — *Without compassion*, غير رحمت , نا رحمان , بي مرحمت , بي شفقت . *Worthy of compassion*, لايق رحم .

Compassionate, رحيم A , رحمان A , رحمن A , مهربان , صاحب , اهل شفق , شفيق A , مشفق A , مترحم A , رقيق القلب A , امرزنده , امرزگار , نرم دل , مرحمت , راف A , رووف A , روف A , حنان A , غفير A , غفور A , اواد A , رايف A or ريف A . *Compassionate people*, ارباب مراحم واشفاق , آمرزندگان . *The most compassionate of the merciful*, ارحم الراحمين A .

To compassionate, مراحمت , مرافهت نمودن , رحم كردن , آمرزيدن , شفيق شدن , رحمان بودن , ترحم ساختن , كردن , ترقق شدن , آمرزنده كردن , آمرزش نمودن . v. *To pity.*

Compassionately, با مهرباني , با لطف , با رحمت , شفيقانه .

COMPATIBLE, لايق A , شايسته , مناسب A . v. *Suitable, consistent.*

Compatibly, لايقانه , با شايستگي .

Compatibleness, compatibility, v. *Consistency.*

A COMPATRIOT, همجاي , همجايي , هموطن , هم ملك , همديهي , همخواد , همشهري .

A COMPEER, همدم , همال , همپايه , همپهلو , همسر . v. *Colleague, companion, equal.*

To COMPEL, زور نمودن , ضربي كردن , بزور كنانيدن , اقتضا ساختن , الجا كردن , گماريدن , فرسودن , زور آور كردن , اهراب كردن , مضايقت ساختن , اضطرار نمودن , لزوم كردن . v. *To constrain, force, oblige.*

Compellable, ممكن اضطرار .

Compelled, ملتزم A , جبري A , فرسوده , بزور كنانيده . v. *Constrained.* — *To be compelled*, بزبردستي كنانيده شدن , جبري بودن , ملتزم شدن .

COMPELLATION (*nomination*), لقب A , تسمیت A (plur. القاب). v. *Style, title.*

COMPEND, *compendium*, مجمل A , مختصر A , اقتصار A , اجمال , موجز A , ایجاز A , سردفتر , مجموعت A , اجمال A , اقتصار کردن , کلام . v. *Summary.* — *To make a compendium*, اجمال کردن , طي ساختن . v. *To abridge.*

Compendious, مختصر A , مجمل A , موجز A . *A compendious discourse*, کلام موجز .

Compendiously, برجه اجمال , اجمالانه A , ایجازاً A , النقصه .

To COMPENSATE, عوض دادن , تلافي کردن , مجازات و جزا دادن , مجازات نمودن , مکافات ساختن , مکافات کردن . *To counterbalance, recompence.* — *To be compensated*, مجازات , مکافات بودن , شدن .

Compensation, عوض A (plur. اعواض), جزا A , تلافي A , مجازات A , مکافات A , اجرت A , اجر A , منعمت A , قصا A , مقابله A , بدل A , پاداشت , پاداش . v. *Recompense, equivalent.* (*Fine, damage*), سزا , گناکاري , جریمانه .

COMPETENCE, *competency* (*of fortune, &c.*), فراغت A , رماق A , قایت A , حسب or حسب A , کافیه A , عنق A . v. *A sufficiency.*—(*power, capacity*), قدرت A , قابلیت A , لاینت A , قوت A , مناسبت A .

Competent, قابل A , لایق A , مناسب A , قادر A , واجب A , مطابق A , برابر , بس , کافي A , سزاوار . v. *Able, sufficient, enough, adequate, consistent, fit, proper, qualified, proportionable, suitable.* — *To be competent*, قابل بودن, &c. *To render competent*, مناسب کردن, &c.

Competently, لایقانه , بمناسبت . v. *Adequately, properly, reasonably, moderately, sufficiently.*

Competible, v. *Suitable, consistent.*

COMPETITION, متابلت A , نزاع A , منازعت A (plur. منازع). (*contest*), مباحثه A , غیرت A . v. *Contest, rivalry.*

A competitor, حریف A , مقابل A , رقیب A , خصم A (plur. خصما , خصمان), هم مطلب . v. *Rival, opponent.*

COMPILATION, *compilement*, تالیف A , جمع A , مجموعه A , فراهم . v. *Collection.*

To compile (*from various authors*), جمع کردن , مجموع تالیف , کتاب تصنیف کردن . *To compile a book*, ساختن . v. *To write, compose.*

A compiler, جمع کنند , تالیف کنند .

COMPLACENCE, *complacency*, خاطر جمعي , دلجوي , دلاساي , دلاویزي , دلخوشي , دلنوازي , شکران A , رضا A , رضامندي . v. *Content, pleasure, satisfaction.* — (*civility*), ازرم A , لطافت A , ارکان و ادب . — *Self-complacency*, خود پسندي .

Complacent (*affable*), لطیف A , ملایم A , مظلوم A , متواضع A , ازرم , صاحب ازرم , اهل مروت . v. *Civil, soft, polite.*

To COMPLAIN, نالش کردن , نالیدن , فریاد کردن , فریاد , اشتکا ساختن , شکایت کردن , گله کردن , افسوس کردن , نوحت کردن , ناله زدن , زاریدن , زاري کردن , وفغان نمودن , گله ساختن . v. *To bewail, lament.* — *To complain or demand justice*, داد و فریاد کردن , داد خواستن . *To complain of an injury*, اظهار تظلم کردن . *To weep and complain*, گریان و نالان بودن .

A complainer, فریاد کنند , شاکي A , متشکي A .

A complainant (*plaintiff*), فریادي , داد خواه .

Complaining (*part*). شکایت کنان , زاري کنان , شکوار , گلهمند .

A complaint, نالش , فریاد , شکایت A , شکوا A , گله , ناله , زار , زاري , فریاد وفغان , افغان A , زنویه , نوحت A , نیاحت A , ندبت , نوبه A , غرنگ , شغب A , شمان , خروش , جزع A , زاوه A , نفرین , افسوس . v. *Lamentation.* — (*malady*), بیماري , آزار , درد , زحمت A , رنج , مرض A , شکو A , شکي A , شکات A , علت A . v. *Disease.* — *A complaint or appeal to justice*, داد خواهي , نالش , فریاد , داد و فریاد . v. *Remonstrance.*

COMPLAISANCE, *complaisantness*, اهلیت A , خلق A , مروت A , اخلاق A , شیرینکاري , ملایمت A , ازرم A , ادب A . v. *Civility, politeness.* — (*adulation*), خوش آمدي , ریشخند .

Complaisant, خلیق A , اهل , صاحب مروت , ملایم A , نرم , ازرم A , صاحب ادب , لطیف A . v. *Polite, civil, compliant.*

Complaisantly, ادبانه , با لطف , با شیرین کاري .

COMPLEMENT (*fullness, perfection, completion*), تمام A, اسپري, صحاح A, اختتام A, اتمام A, تمامت A, تتمه A, پرداخت. (*number*), شمار, تعداد A. *The complement of a circle*, متمم A. — *Complement* (*adscititious circumstance, appendage*), تميمت A, ملحقت A, ذيل A.

Complete (*without defect*), كامل A, تامّ A, متمم A, تمام A, منقضي A, نا متصور, بي عيب, بي نقصان, صحيح A, درست, وافي A, سابغ A, برآورده, سوي, آگنده, سپري, اسپري, وفي A, وافر A, موفور A, صهابي A, سباعي A, معظّم A. v. *Perfect, full.*—(*finished*), پرداخته, پرداخت, سرآمد, تيار A, منسخ A, منقضع A, منتهي A, منقضي A, متناهي A, محدود A, محدد A. v. *Concluded.*

To complete, تكميل, كامل ساختن, پرداختن, تمام كردن, پرداخت كردن, پردازي نمودن, املا ساختن, بسرآوردن, كردن متناهي ساختن. v. *To perfect, finish.*

Completed, متناهي A, پرداخته, تيار A, تمام A, كامل A.
To be completed, اسپري بودن, پرداخته شدن, بسرآمدن.

Completely, وافرانه, طبيقانه, با اختتام A, تماماً A, كاملانه.

Completeness, completement, completion, انجام A, پرداخت, تمام A, منتها A, اختتام A, انتها A, آخرت A, تمامي, كماليت A, كمال A, اكمال A, تكميل A, اتمام A. v. *Perfection, accomplishment, complement.*

COMPLEX, چه جام, مطبق A, چند درچند, پيچ درپيچ, ته ته, هزارتو, افزون, لا برلا, لا بلا. v. *Manifold, intricate.* — *Complex affairs*, درج A.

Complexedness, complexness, v. *Complication.*

Complexly, مطبّقانه, ازپيچ.

COMPLEXION (*of the face*), چهر, چهره, سيما, رنگ. —(*constitution*), سرشت, طبيعت A, جبلت A, مزاج A, طينت A, عنصر A. v. *Temperature*; also *involution.* — *Of an adust complexion*, يابس مزاج.

Complexional, طبيعتا منسوب, مزاج پيوند.

Complexionally, از مزاج.

COMPLIANCE, قبول A, مرضي A, رضامندي, استرضا A, اتحاد A, مطاوعت A, موافقت A, رضا A, اتّفاق A, ايجاب A, انقياد A, اطاعت A. v. *Submission.*

Compliant (*obedient*), بنده فرمان, نرم, حليم A, ملايم A, مطيع A, مقتاد A, متابع A, ذلاله A, خضوع A, خاضع A. v. *Yielding, civil, obedient.*

To COMPLICATE, درج كردن, طي ساختن, پيچيدن, در پيچيدن, پيچ درپيچ كردن, سكيزيدن, نورديدن. v. *To intangle, perplex.*

Complicate, complicated, پيچا پيچ, پيچ درپيچ, درپيچ, پيچان, پيچيده, نلغند, مطوي A, متثني A, مغتمض A. v. *Complex, intricate, intangled.* — *To be complicated*, پيچ پيچ شدن, پيچيده گشتن, پيچان شدن, خنيدن, خشيدن.

Complication, complicateness, پيچ, پيچش, التوا A, خلطه A, ضغره A.

A COMPLIMENT, تكلّف A (plur. تكلفات), مدارا A (plur. مدارات), بندگي, خوش آمدي, ادب A, تحيت A, سلام A, تملّق A, تعظيم A. v. *Civility.* — *After compliments*, بعد A التحيت, بعد سلام.

To compliment, خوش آمدي نمودن, نواخت كردن, سلام دادن, تحيت گفتن, ريش خند ساختن, زرد گوش شدن, مزاج گوي كردن, مزاج گفتن, تواضع نمودن, ادب ساختن, نوازش نمودن. v. *To coax, soothe, flatter, salute.*

Complimental, پر تعظيم, تحيت منسوب, تملّق پيوند, ادبانه. v. *Civil, respectful.*

A complimenter, سپيد كار, ريش خند, زردگوش, نوازنده, نوازش گر, خوش آمدي. v. *Coaxer, flatterer.*

Complot, v. *Confederacy, plot.*

To COMPLY, رضا مند شدن, راضي شدن, موافقت نمودن, قبول كردن, قول دادن, قايل بودن, اتّفاق كردن, وفق ساختن. v. *To assent, be obsequious, yield to.*

COMPONENT, تركيب كنا, مولف A, ترتيب ساز, انتظام نما.

To COMPORT (*agree, suit*), لايق شدن, مناسب بودن. v. also *To bear, endure.*

Comport, comportment, comportance (*behaviour*), وضع A. v. *Conduct.* — *Comportable*, v. *Consistent.*

To COMPOSE (*arrange*), تركيب كردن, تركب ساختن, انتظام نمودن, نظم كردن, ترتيب ساختن, تربيت نمودن, ساختن. *To compose a difference*, صلح كردن, مصالحت نمودن, اصلاح ماين نمودن. *To compose musical airs*, ترانه پرداختن,

تصنیف , نقل بستن , To compose a book, نغمه ساز کردن . To compose verses, کتاب نوشتن , ایجاد ساختن . کردن , نظام نمودن , نظم ساختن . v. To make, arrange, constitute, dispose, form, unite. — To compose (calm quiet), آسودن , ساکن کردن , تسلّي کردن , خاطر جمع کردن , دلاسا کردن , نرم نمودن , تسکین ساختن , ترفیه ساختن , اطمینان خاطر دادن , آرامانیدن . v. To soothe pacify.

Composed (arranged), ترتیب کرده شده —. (formed), مرکّب , سرشته , مصنوع A , مجبول A , مخلوق A , ساخته —. (placid), calm), ملایم A , ساکن A , لین A . v. Serious, sedate.

Composedly, وادعانه , با ملایمت , با رفق , از استقلال . v. Calmly, seriously.

Composedness, v. Composure.

A COMPOSER, نقل بند , مصنّف کتاب . v. Author.

Composition (formation), خلقت A , خلق A , جبل A , ترکیب A , تربیت A , تشکیل A . — (compounding, mixing), آمیزش (plur. تراکیب), — (union), اتّحاد A , تالیف A , یکانگي , وحدت A . v. Conjunction, agreement, compact. — Composition (arrangement), انتظام A , آرایش , ترتیب A , انشا A , ساتگیر , تدبیر A , تعبیت A —. Literary composition تصنیف A (plur. تصانیف , مصنّفات), منشا A . — Composition (consistency), شایستگي , مطابقت A . v. Congruity.

Compost, v. Manure,

COMPOSURE (of mind), ملایمت A , آرام , استقلال A , آسایش , سلوت A , ترفیه A , اطمینان خاطر , التیام A , مرفه البال A , مرفه الخاطر A , آسوده حال , آسودگي , رفاهت A , رفاه A , رفاهیت A . v. Calmness, sedateness, tranquillity ; also composition, arrangement, combination, frame, make.

COMPOTATION (drinking together), مشاربت A .

To COMPOUND (mix), آمیزیدن , آمیز کردن , آمیختن , خلط کردن , ترکیب کردن , سرشتن , آمیزانیدن , امیز ساختن , همزوج , درهم کردن , خیسیدن , اختلاط کردن , تخلیط نمودن , مخلوط کردن , اختلاط ساختن , نمودن . v. also To agree, come to terms.

Compound, compounded, ترکیب یافته , سرشته , آمیخته , مرکّب A , مخلوط A , همزوج . v. Composed, formed.

A compound, همزوج , خلط A , آمیخته , آمیزش , ترکیب A , لفظ مرکّب A — A compound word, ترکیب A . وصف ترکیب . A compound participle, لفظ ترکیب .

Compoundable, ممکن آمیزش .

A compounder (mingler), امیزش کنندد . v. also Mediator.

To COMPREHEND (conceive), معلوم , دریافت کردن , دریافتن , اذعان نمودن , ادراک داشتن , فهم کردن , کردن , شنافتن , اشنافتن , پنداشتن , شناختن , فهمیدن , وایافتن , شناسیدن , شنابیدن , ازدن , تصوّر نمودن , جفتن , ساویدن . v. To understand. — (to comprise), شامل , اشتمال کردن , احاطه , اختوا ساختن , شمول نمودن , مشتمل شدن , کردن , کردن . v. To contain, include.

Comprehended, مرکوز A , مدرک A . Comprehended and contained, مدرک و مدرج A .

Comprehensible, معقول A , ممکن فهم A , قابل دریافت , هویدا , هویدا سخن .

Comprehensibly, ماقولانه .

Comprehension (intellect), فهم A (plur. فهوم), دریافت , ادراک A , عقل A (plur. عقول), هوش , هش , (افهام , شمل A , فرهنج , فرهنگ , هنگ , هرم A , اذعان A , فراست A , طبع A , خرد , ذهن A , لب A (plur. الباب). v. Understanding, capacity, knowledge. — (containing), شمول A , حاوي A , جامع A , جمع A , محتوي A , احاطه A , اشتمال A , متضمن A .

Comprehensive (conceiving), مدرک A , ذهین A , صاحب طبع , فهم دار — . (containing), محتوي A , شامل A , مشتمل A — . The comprehensive or intellectual power, دارکت A , مدرکت A , قوت متصرفت , قوت مدرکت .

Comprehensively, باشمل , صمناً A .

Comprehensiveness, قوت مدرکت , ذکاوت A , جولاني A , داري .

To COMPRESS, پشخودن , شکنجه کردن , افشردن , فشردن , تنگ , بخسیدن , تضییق کردن , برندن , اشکندن , سغلیدن , ساختن , اهنجلوغ نمودن , همس کردن . v. To press, squeeze, constrain, embrace.

Compress (for a wound). v. Bandage.

Compressed, محصور A , درشکنجه کشیده , پشخوده , افشرده ,

ارزب A ، ضمعور A · v. *Pressed, squeezed.* — *Any thing compressed,* سقّت A .

Compressible, قابل التضييق ، ممكن همس .

Compressibility, compressibleness, قوت تضييق داري .

Compression, compressure, ضغط A ، انشردگي ، فشردگي ، تحاش A ، اعتراك A ، همس A ، تضييق A ، انشرش ، ضغطه A . v. *Pressure.*

To COMPRISE, اشتمال كردن . v. *To contain, include, comprehend.*

A COMPROMISE, معاهده A ، عهد A ، شرط A ، مصالحه A .
To compromise, ترقيم نمودن ، شرط كردن ، مصالحه كردن ، ترتيب كردن ، نظم ساختن .

Comptrol, &c. v. *To control.*

COMPULSION, *compulsiveness,* جبر A ، ظلم A ، زور ، الجا A ، ضربي A ، لزوم A ، تعدي A ، زورآوري ، زبردستي ، اقتضا A ، لمز A ، (ضرورات plur.) ضرورت A ، ابرام A ، اضطرار A ، كسع A ، الحاح A ، ازّ A ، الب A ، ادراب A . v. *Force.*

Compulsive, compulsatory, compulsory, ظالم A ، زبردست ، قهردار ، ملتزم A ، جابر A . v. *Forcible.*

Compulsively, قهراً A ، جبراً A ، از ظلم ، از زبردستي ، بزور ، جبرانه ، ضرباً A ، بوجه الجا ، بالضرورت A ، ضرورتاً A ، قهرانه .

COMPUNCTION (*contrition*), تأسّف A ، افسوس ، ازمان A ، پشيماني ، توبتكاري ، توبه A ، توبت A ، ندامت A . v. *Repentance, remorse;* also *pricking, stimulation.*

COMPUTATION, شمار ، محاسبت A ، حساب A ، اندازه ، عدّ A ، انگارش . v. *Account, calculation, reckoning.*

To compute, انگاريدن ، شمردن ، حساب كردن .

A computer, v. *Accountant.*

Comrade, v. *Companion.*

To CON, توز نمودن ، شغل دادن ، اهتمام كردن . v. *To study, know.*

To CONCAMERATE, طاق ساختن ، كمر كردن . v. *To Arch.*

To CONCATENATE, زنجيربندي كردن ، سلسله كردن . v. *To chain, link.*

Concatenation, سلسله A (plur. سلاسل) ، زنجيربندي .

CONCAVE, منهزم A ، جوفا ، مقعر A ، اجوف A ، مجوّف A ، ناريدن . v. *Hollow.* — *To make concave,* تجويف كردن .

Concavity, كاراك A ، هزمت A ، غار A ، قعر A ، جوف A ، تحوري A ، دحل A ، ميان كاراك . *The concavity of the breast,* قلت ، خانه چشم ، بهو A . *The concavity of the eye,* وقب A ، عين . *The concavity or hollow of the hand,* روي دست . *The concavity or groove on the upper lip,* A وتفست .

To CONCEAL, پوشيدن ، پوشيدن ، پنهان كردن ، نهفتن ، نهان ساختن ، روپوش كردن ، مخفي كردن ، خفيه كردن ، ساختن ، اخفا كردن ، ستر نهادن ، پرده كردن .

Concealable, ممكن پوشش .

Concealed, مكتمن A ، مردمص A ، پنهان ، نهفته ، پوشيده ، مخفي A ، مكنّ A . v. *Clandestine, private.*

A concealer, پنهان كننده .

Concealment, concealedness, پوشش ، پوشيدگي ، روپوشي ، نهفتگي ، اهلاس A ، اهماج A ، نهاني ، اختنا A ، اخفا A ، پنهاني ، تعميت A ، دميسي ، تستّر A ، خبء A ، خفيت A . v. *Privacy, secrecy, hiding-place.*

To CONCEDE, اجازت كردن ، قايل شدن ، قبول كردن ، قرين قبول شدن . v. *To yield, grant.*

CONCEIT (*conception*), انديشه ، فكر A ، ادراك A ، لطيفت A ، راي A ، پنداري ، سگالش . v. *Thought.* — (*fancy*). تصوّر A ، تخيل A ، توهّم A ، وهم A ، خيال A . v. *Imagination.* — (*favourable opinion*), پندار لطيف A ، مظنّت مسعود . — *Conceit* (*trifles*), ترهات A ، كذاف ، بيهوده . *Out of conceit with,* منكر A . v. *Disapproving, disliking.*

To conceit, فكر ساختن ، وهم نمودن ، خيال كردن . v. *To Imagine, believe.*

Conceited, سردرهوا ، پنظر ، خود پسند ، متكبّر A ، خود بين ، زخف A .

Conceitedly, زخفاً A ، باخود بيني ، پنظرانه .

Conceitedness, self-conceit, پنظري ، خود پسندي ، خود بيني ، زخفي . v. *Pride, vanity.*

To CONCEIVE (*comprehend*), فهميدن ، دريافت كردن ، فهم كردن ، معلوم شدن . v. *To think, understand.* — *To conceive in the womb,* بار نمودن ، حامله شدن ، حمل گرفتن . *To conceive resentment,* غضبه شدن .

Conceivable, ممكن فهم ، متصوّر A .

Concent, v. *Harmony, consistency.*

CONCENTRIC, هم مرکز.

CONCEPTION (*pregnancy*), حمل A, حبل A.—(*intellect*), فهم A, فهم A, ضمن, دریافت, ادراک A, خیال A. v. *Comprehension, apprehension, idea, notion, sentiment.*

To CONCERN (*belong to*), متعلق شدن, انتساب داشتن, منسوب بودن, دایر شدن. عاید بودن, راجع شدن. v. *To relate to.* — (*to interest, make solicitous*), مهم ولازم ساختن, معامله کردن, عنایت دادن, علاقه داشتن, غرض کردن. v. *To affect.* — (*to make uneasy*), مضطرب کردن, دلبسته ساختن, بوشا نمودن. v. *To disturb.* — *To be concerned* (*interested*), عنایت داشتن, علاقه داشتن. *It concerns me*, علاقه من المزید بودن, دلتنگ شدن. —*To concern* (*be vexed*), است. گران جان نمودن.

Concern, concernment, کار, عمل A, علاقه A, معامله A, نقید A, مصلحت A. v. *Business.* — (*care*), امر, شغل A, اندیشه, تیمار A, فکر A, عنایت A, بوشا. v. *Interest, solicitude.* — (*affliction*), دلگیری, شخن, درد, محنت A, رنج, گرم, غرم. v. *Grief.* — *affection*), محبت A, مهر, دشواری, گرانی. v. *Regard, passion.* — (*importance*), دوستی. *Of great concern*, مهم A, مستشری A. *An affair of great concern*, مصلحت مهم, مهام A, نندل A, تمقام A.

Concerning, منسوب A, از, ز, در, برای بهر, عن A, في A, من A.

CONCERT (*compact*), اتفاق A, عقد A, عهد A, شرط A, زنهار. v. *Agreement, union.* — (*symphony*), اهنگ, هم اهنگی, ساز, سازکاری, ترانه, طش A. v. *Concord.* — *A concert of vocal and instrumental music*, اهنگ سازنده و خوانندد, هم اهنگی سوز و ساز.

To concert (*adjust*), نظم کردن, بندوبست ساختن, ترتیب نهانی, ببنهانی تقویم کردن نمودن. *To concert secretely*, معاهدت مکتمن کردن, انتظام ساختن.

CONCESSION, قبول A, اجازت A, مرضی A, استرضا A, احسان A. v. *Grant, yielding.*

Concessionary, concessive, در وجه اجازت.

To CONCILIATE (*gain*), پیدا کردن, حاصل کردن. *To reconcile*, تصلیح کردن. *To conciliate affection*, ورزیدن, اندوختن, محبت اندوختن, دلنواختن, دل گرفتن, استملات ساختن.

Conciliation, صلح A, مصالحت A, استملات A, دلگیری, دلنوازی, دلربیی, دلکشی. v. *Reconciliation, gaining.*

A conciliator, شفیع A, صلح کننده, مصلحت ساز.

Conciliatory, صلح منسوب, مصالحت کنا A.

Concinnity, v. *Decency, fitness.*

Concinnous, v. *Becoming, pleasant.*

CONCISE, کوتاه, مختصر A, مجمل A, مقصور A, اقصر A, قصرا A (plur. قصایر), شبرم. v. *Short.*

Concisely, ازاختصار, القصه A, مختصرانه. v. *Briefly, shortly.*

Conciseness, کوتاهی, اختصار A, اجمال A.

CONCLAVE (*private apartment*), نهانخانه. v. *Closet, cabinet.* — (*a cabinet council*), دیوان خاص.

To CONCLUDE (*terminate*), تمام کردن, آخرکردن, انجام, کردن, قطع ساختن, قرار نمودن, ختم نمودن, انمام نمودن, فیصل کردن, برطرف ساختن, جزم نمودن. — *To conclude an alliance*, عقدکردن, عهد ساختن. v. *To end, finish.*—(*to reason, form an opinion*), قیاس کردن, خیال کردن, وهم نمودن, منتج شدن. *What is thence to be concluded*, چه منتج. v. *To decide, determine.* — *To conclude* (*adv.*), القصه A, الغرض A, نهایت الامر A, نتیجه کلام. v. *Finally.*

Conclusion (*close, end*), آخر A, آخرت A, عاقبت A (plur. عواقب), انصرام A, انتها A, تمام A, انجام A, سرانجام A, اختتام A, ختم A, جزم A, اتمام A, غایت A, نهایت A, (*result*), نتیجه A (plur. نتایج). — — فرو داشت. *A conclusion from the premises*, نتیجه مقدمه. *An undeniable or necessary conclusion*, نتیجه لازم الاحتیاج. *An evident conclusion*, نتیجه صریحه. *True conclusions*, نتایج تحقیقه. v. *Consequence.*—(*decision*), فیصل A, قضیت A, حجت A. v. *Determination.*

Conclusive, قاطع A, شافی A, متوالی A. v. *Decisive, consequent.*

Conclusively, قاطعا A.

CONCOCTION, هضم A, تحلیل A. v. *Digestion.* — *The first concoction*, هضم اول.

CONCOMITANCE, بزوم A, لحوق A, پیوستگی, اضافت A,

Concomitant, پیوسته , لایق A , لازم A.

A concomitant, پیوند , انبازی A. v. also *companion.*

Concomitantly, معاً A , با انبازیت.

CONCORD, *concordance*, اتفاق A , وفاق A , موافقت A , یکجهتی , ذات البین A , رضا A , معاهدت A , یکانگی , اتحاد A , مهر و محبت و ود و الفت , سازکاری , صلاح A , صلح A , آشتی. v. *Agreement, union, compact, peace.* — (*harmony of sounds*), دمسازی , ملائمت A , لحن A , ترانه , هم آهنگی , آهنگ , نوازش , آهنگ صدا , نغمه , دمساز. *Concord in grammar*, ربط A.

Concordant, وفاق , رضا نما , مطابق A , موافق A , ملایم A , کارساز , سازکار , دمساز , هم آواز , هم آهنگ , کنا. v. *Agreeable.*

Concordate, v. *Compact.*

A CONCOURSE, اجتماع A , جماع A , جمع A , مجمع A , جم A. انبوهی , انبوه , هجوم A , کثرت A , جمعیت A , تزاحم A , مزدحم A , مجلس A , غند A , خرنباز A , جمعت A , توفر A , حشر A. v. *Assembly, crowd, multitude.* — *A great concourse*, جمع کثیر.

To CONCRETE, بسته شدن , منجمد شدن , جمود کردن , خثر نمودن , فسردن , فرسودن , انعقاد شدن. v. *To Coalesce, curdle.*

Concrete, عقید A , بسته , منجمد A , متجمد A , جامد A , فسرده , فرسوده.

Concretion, انعقاد A , جمود A , بستگی , انجماد A.

CONCUBINAGE, زنشوئی.

A concubine, هوبین A , زنشوی , مدخوله A , حرم A , حضیت A or حظیت A , هوبت A , انباغ A , وسنی A , فریش A , سریت A (plur. سراری).

CONCUPISCENCE, نفس A , تمیع A , شهوت A , مستی , توقان نفس , توقان A , هوای نفسانی , ارزوی نفس , ارزو , مستهیات نفسانیت , نفس اماره. v. *Desire, letchery.*

Concupiscent, نفسی , شهوت پرست , مستا , شهوتی , نفسانی , ارزومند , طمعکر , مستهی A , شهرمند.

To CONCUR, سازکار بودن , یک دل و یک جهت شدن , یکی بودن , موافق شدن , اتحاد نمودن , اتفاق کردن. v. *To agree, co-operate, unite, contribute, combine, meet.*

Concurrence, اتحاد A , اتفاق A , یکزبانی , یکدلی , یکجهتی , سازکاری , مقرونیت A , موافقت A , وحدت A. v. *Conjunction, combination, union.*—(*help*), حمایت A , مدد A , پشتی , یاری , نصره A , عنایت A. (*consent*), مرضی A , قبول A , رضامندی , استرضا A. v. *Assistance, aid, co-operation.*

Concurrent, متاحد A , یکدل , متفق A , موافق A , متصل A , مجتمع A , مقرون A , پیوسته , پیوند , متحد A , معطوف A. v. *United, conjoined, co-operative.*

CONCUSSION, مصادرت A , جبش , حرکت A , رعدت A , رعش A. v. *Tremor, shaking.*

To CONDEMN (*sentence*), قضا , حکم کردن , فتوی دادن , ساختن , پروز نمودن , جریمه فرمودن. *To condemn to death*, حکم قتل فرمودن. *To condemn to an infamous punishment*, سیاست کردن , حکم سیاست نمودن. — (*to blame*), شکوه , لوم و تبیح ساختن , لومی نمودن , ذم کردن , الزام کردن , کردن , ملامت زدن. v. *To censure.*

Condemnation, لوم A , ذم A , قضا A , حکم A , فتوی A , شرعیت A , سیاست A.

CONDENSABLE, ممکن تکثیف.

To condensate, condense, هنگفت , ستبر کردن , منجمد کردن , ساختن , تکثیف کردن , کثیف کشتن.

Condensation, condensity, condenseness, هنگفتی , تکثیف A , ستبری.

Condense, ستبر , هنگفت , کثیف A.

To CONDESCEND, متواضع , تواضع نمودن , فروتنی کردن , شدن , قبول کردن. v. *To bend, concede, stoop, yield.*

Condescendingly, بروجه تواضع.

Condescendence, condescension, فروتنی , قبول A , تواضع A. v. *Courtesy.*

CONDIGN, واجب A , مناسب A , لازم A , لایق A , سزا , سزاوار , روا. v. *Suitable, deserved, merited.* — *Condign punishment*, مجازی A , جزا A , عذاب A , سزا , مجازات A.

Condignly, لایقانه. v. *Deservedly.*

A CONDITION (*state*), احوال A , حالت A , حال A ,

، شان ، (rank), — وضع A ، صورت A ، عالم A ، کیفیت A v. تجبر A ، دب A ، درجه A ، مرتبه A ، منزلت A ، مقام A *Rank, station, degree.*—(*stipulation*), شریطه A ، شرط A (plur. شروط), عقد A ، عهد A ، مادت A ، قید A . v. *Compact.*— (*attribute*), وصف A ، صفت A ، ماهیت A ، کیفیت A . v. *Quality, property.* — (*temperament*), مزاج A ، اعتدال A سرشت ، عنصر A . v. *Temper, disposition.*

To condition (*stipulate*), شرط کردن ، عقد نمودن ، عهد ساختن .

Conditional (*on terms*), شرطي ، با شرط ، بشروط . — (*uncertain*), غیر محقق ، نا معلوم .

Conditionally, conditionary (*on terms*), بشروط ، با عهد ، بر عقد .

Conditioned (*endowed with qualities*), وصف دار ، اهل اوصاف .

To CONDOLE, ماتم پرسي ، تعزیت کردن ، اشفاق نمودن کردن . v. *To lament, bewail.*

Condolement, condolance, تعزیت A ، اشفاق A ، عزا A ، ماتم پرسي ، شفقت A ، ترقق A ، دلونه . *A letter of condolance,* شفقت نامه ، تعزیت نامه . *The days of mourning or condolance,* ایام عزا .

A condoler, ماتم پرس ، اشفاق گر ، تعزیت گوینده .

To CONDUCE, امداد کردن ، قوت دادن ، مدد کردن ، نافع شدن ، شایستن . v. *Contribute, promote, conduct.*

Conducible, conducive, امداد کنا ، ممکن ، نافع ، معاون A .

Conduciveness, معاونت A .

CONDUCT (*guidance*), قیادت A ، رهنموني ، رهنمایي ، هدایت A ، توفیق A ، دلالت A ، مقادت A ، قیدودت A ، دستفان A ، حمایت A ، دسفت A . v. *Auspices.* —(*administration*), تدبیر A ، مدار A ، اهتمام A ، اجرا A ، سربراهي ، حرکت A ، وضع A ، ایال A . v. *Government.* — (*behaviour*), عمل A ، جنبش . v. also *convoy, escort, guard.* — *A safe conduct,* دین کاغذي ، کرو نامه ، امان نامه ، راه داري .

To conduct (*lead*), دلیل ، هدایت ساختن ، دلالت کردن ، راهنمودن ، راهنمائي کردن ، شدن . v. *To direct, manage.* *To conduct an army,* قاید العسکر شدن ، لشکر کشیدن . *To conduct an affair,* بکار ، فرمودن ، عمل کردن ، سربراهي کردن آوردن . *To conduct business well,* امر عتندا ساختن .

Conductitious, v. *Hired.*

A conductor, دلال A ، قید ، پیشرو ، پیشوا ، راهبر ، ره نما ، هادون ، هدات (plur. هداة), هاد A ، هدو A ، هادي A ، ثکم A ، رشید A ، مرشد ، راه ، مرشد A ، راکس A . *The conductor of an army* (*a general*), قاید الجیش A ، لشکرکش . v. *Commander, leader, chief.* — *The conductor to an army* (*a guide*), رهنماي لشکر . — *A conductor* (*directer*), مرتب ، مقوم A . v. *Manager.*

A conductress, دلاله A .

A CONDUIT, سو کاریز ، آبگور ، آبگذر ، آب ریز ، آبراد ، مزاب A (plur. مرازب A ، میزاب A ، کاریزاب ، مرزب A ، مزارب ، میازیب ، (میازیب), کنک ، منهر A . v. *Aqueduct, canal, pipe.*

A CONE, مخروطت A (plur. مخروطتون), گاودم .

A CONEY, یونکرو .

To confabulate, v. *To chat.*

Confabulation, v. *Conversation.*

To CONFECT, مربه ساختن ، با شکر تربیت ساختن ، مزه کردن .

A confect, confection, مربه A ، شیریني ، حلوا A ، معجون A (plur. معاجین), رجل ، ریچال ، ریچار . v. *Composition, mixture.*

A confectioner, ریچال گر ، مربي ، مربه ساز ، حلوائي .

CONFEDERACY, *confederation,* معاهده A ، عهد A ، اتفاق A ، اتحاد A ، عقد A ، حبل A ، حلف A ، تحالف A . v. *League.*

To confederate, متعاهد شدن ، معاهده کردن ، همونّاق عقد کردن ، تصافق نمودن ، اتفاق ساختن ، کردن .

A confederate, متفق A ، شریک A ، رفیق A (plur. متفقان), (احلاف ، حلفا (plur. حلیف A ، تعاهد A ، متعاهد A ، معاهد A ، ناصر A ، عون A . v. *Ally.*

Confederate, confederated, متحد A ، متاحد A ، همونّاق ، در اتفاق پیوسته .

To CONFER (*upon any stated subject*), جواب سوال کردن ، مطارحت ، محاورت نمودن ، مشاورت ساختن ، مکالمه کردن ، عقد مجلس کردن ، مذاکره ساختن ، کردن . — (*to grant*), عطا کردن ، احسان نمودن ، عنایت ساختن ، انعام کردن ، دادن ، بخشیدن . v. To *give, contribute, conduce; compare, collate.* —*To confer an office,* منصب تکلیف کردن .

A conference, ، جواب سوال ، مشورت A ، مذاکرت A
، مکالمت A ، مطارحت A ، متاورت A.

To CONFESS, ، افرار کردن ، اعتراف ساختن ، معترف شدن
ایمان ساختن ، تعریف کردن ، بخستو آمدن ، مقر بودن . v. *To own, avow.*

Confessed, ، معترف A ، مقرر A.

Confessedly, ، قطعاً A ، یقیناً A ، بي شبهت ، لا شک
، لا جرم A ، لابد A ، غیر اشتباه ، بي گمان ، بلا ریب A
، غالباً A.

Confession, ، اقرار A ، اعتراف A ، عرف A ، عرفان A ، تقریر
، شناه A ، باذنت A ، نعل A ، خستو ، تصدیق A ، تحقیق A
، تشهد A ، انصاع A ، شنات A . v. *Profession.*—*Confession of sins*, اقرار گناه.

A confessor (of his own faults), اقرار کننده ، اعتراف نماینده
—*(one who hears the confessions of others)*, مستمع گناه
گناه دیگران.

Confest (open, known), ، معلوم A ، ظاهر A ، کشاده.

To CONFIDE, ، اعتماد کردن ، اعتبار کردن ، باور کردن
، استناد نهادن ، اعتقاد بردن ، توکل نمودن ، اتکال ساختن
، توسل نمودن ، ایمان داشتن . v. *To trust in, believe.*

Confidence (trust), ، باور ، اعتقاد A ، اعتماد A ، اعتبار A
، وثیقت A ، مرتکي A ، پناه ، استام A ، توکل A ، اتکال A
، غیرت A . v. *Credit.*—*(boldness)*, ، عقیده A ، استناد A ، وثوق A
—*(rashness)*, ، بي تدبیري —*(impudence)*, ، دلیري ، بي باکي
، بي شرمي ، شوخي ، گستاخي.

Confident (trusting to, assured beyond doubt), ، متوکل A
—*(impudent)*, ، بي ، شوخ ، اعتماد دار ، معتقد A ، متوسل A
(rash), ، بي تدبیر ، گستاخ ، شرم . v. Also *positive, dogmatical.*

A confident or *confidant*, ، محرم A ، همراز ، دم ساز ، راز دار
، راز دان ، همدم.

Confidently (with firm trust), ، اعتقادانه ، اعتماداً A—*(without doubt)*, ، بي شک ، بلا گمان ، عدم شبهت—*(without fear)*, ، بلا هراس ، بلا بیم ، بي باک . v. Also *dogmatically.*

CONFIGURATION, ، تشکیل A ، ترتیب A ، جبل A . v. *Formation.*

CONFINE *confines*, ، سرحد ، حد A ، حدود A ، مرز بوم
، انتها A ، بین A ، ترفند A ، حدود شرعیت . v. *Bounds.*

To confine (imprison), ، درزندان کردن ، حبس ساختن
، بندي ساختن ، بند کردن ، محبوس کردن ، تحبیس کردن
، تضییق کردن ، قصر نمودن—*(to restrain)*, در سجن نهادن
، انحصار ساختن . v. *To constrain;* also *to bound, border upon.*

Confined, ، مسجون A ، محبوس A ، درزندان کرده شده
—*(narrow)*, ، تنگ ، بسته ، بنده ، مقصور A ، محصور A ، معقوس A—*To be confined*, ، بسته شدن ، درزندان بودن ، محبوس شدن.

Confinement (imprisonment), ، احتباس A ، تحبیس A ، حبس A
—*(restraint)*, ، اقتصار A ، قید A ، گرفتگي ، گرفتاري ، اسیري.

To CONFIRM, ، مقرر ساختن ، استقرار آوردن ، قرار کردن
، ثابت کردن ، تصدیق ساختن ، تحقیق کردن ، پایدار نمودن
، اثبات کردن . v. *To establish, prove, fix, settle, strengthen, complete.*

Confirmable, ، قابل استقرار ، ممکن اقرار.

Confirmation, ، اثبات A ، ابقا A ، اقرار A ، استقرار A
، تشیید A ، رسوخ A ، تاسیس A ، تاکید A ، استحکام A ، ثبوت A
، تقویت A.

Confirmatory, confirmative, ، مقوي A ، موکد A ، شهادت
، گواهي ده ، کنا.

Confirmed, ، ثابت A ، قرار کرده ، مقرر A ، موکد A ، ابقا
، مقرر ، قرار کرده شدن—*To be confirmed*, ، تاید A ، داده
، تاید بودن ، ثابت شدن ، شدن.

To CONFISCATE, ، ضبط کردن ، قرق کردن ، قبض کردن
، میریت گرفت ، میریت قبض نمودن ، میریت ضبط ساختن
، کردن.

Confiscable, ، ضبط شونده ، واجب القرق A ، لایق قبض
، ممکن میریت قبض ، واجب المیریت ضبط.

Confiscate, confiscated, ، ضبط کرده ، قرق کرده ، میریت قبض
، کرده شده.

Confiscation, ، قبض A ، میریت قبض ، میریت ضبط.

A CONFLAGRATION, ، آتش زدگي ، آتش عظیم ، شهاب A
، سعیر A ، اجیج A ، نار A ، عشوت A . v. *Fire.*

A CONFLICT *(battle)*, ، حرب A ، جهاد A ، جنگ و جدال
—*(a duel)*, ، بقیعت A ، معرکه A ، رزم ، نبرد ، زد و خورد ، پیکار
—*(a pang)*, ، رنج ، درد ، سکریت A ، تشجر A ، وقیعت الاثنین A

v. *Agony.*—(*struggle*), A دلاكا —(*violent collision*), A تصادم ، مصادمات (plur. مصادمت A ، تلاتم A ، صدمت A ، مقارعات (plur. مقارعت A ، آسیب A ، مطلم . v. *Opposition.*

To conflict. v. *To fight, strive, struggle.*

CONFLUENCE, *conflux* (*junction of several streams*), مسیل A ، مجمع البحرین A ، ملتقی or ملتقا — (*a crowd*), انبوه A ، جماع A ، کثرت A ، مزدحم A ، مجمع A ، دواست. v. *Concourse, multitude.*

Confluent, جمع کنا ، مجمّع A ، مجموع A .

To CONFORM (*make conformable*), موافق کردن ، موافقت کردن ، مطابقت نمودن ، ملایم ساختن ، برابر کردن ، یکسانیدن ، یکسانی کردن ، مثل ساختن . — (*to comply with*), قبول کردن ، موافق شدن ، راضی شدن ، مطابق بودن ، ملایمت کشتن ، یکسان بودن .

Conform, conformable, A موافق ، مطابق A ، یکسان ، ملایم A ، برابر ، هموار ، مانند ، همتا ، مثل A ، مماثل A ، شایسته ، لایق A ، واجب A . v. *Similar, suitable, agreeable.*—(*obsequious*), فرما بردار ، حلیم A ، محمّل A ، بردبار ، رام ، مطیع A ، فرمان ، بنده ، متابع A ، منقاد A . v. *Obedient.*

Conformably, با موافقت ، مطابقانه ، ملایما A ، مثلانه ، بایقانه ، نسق A ، متشابه A ، اوفق A .

Conformation (*formation*), A ترکیب ، تشکیل A ، تشکّل ، — (*producing conformity*), موافقت ساز ، خلقت A ، جبل A ، مطابقت کنا .

Conformity, A موافقت ، مطابقت A ، تطابق A ، مشابهت A ، مناسبت A ، همواری ، شبه A ، تشبیه A ، تمثیل A ، مماثلت A . v. *Similitude, consistency.*

To CONFOUND, برهم زدن ، درهم کردن ، مخلوط کردن ، خلط کردن ، اخلاط ساختن ، تشویش نمودن ، قرش مرش کردن ، شوریدن . v. *To mingle, jumble.*—(*to disturb*), آشفتن ، رمیده کردن ، رنجیدن ، بیحضور ساختن ، کردن آشفتگی نمودن . v. *To astonish, perplex, stupify*; — also *to destroy.* — *To confound by* (*or be confused in speech*), خلط کلام کردن ، سخن نمودن ، تشویش ، کلامت ساختن ، مشوّش . *To confound business,* مصلحت مشوّش کردن .

Confounded (*confused*), برهم زده ، مخلوط A ، سرگشته ، ملعون A ، لعین A ، (*detestable*), — خبره ، بایر A ، مشوّش A ، پریشان . *To be confounded* (*distracted*), مکروه A ، کریه A . خاطر شدن .

Confoundedly, مکروهانه ، لعینا A . v. *Hatefully, shamefully.*

A confounder, برهم زننده ، مخلوط کننده .

To CONFRONT, رو برو استادن ، مقابله کردن ، مواجهت ساختن . v. *To face.*

To CONFUSE, خلط ساختن ، پریشان ساختن ، تخلیط کردن ، تار مار کردن ، برهم زدن . v. *To confound, disperse, hurry, obscure, perplex, mix.*

Confused, برهم زده ، مشوّش A ، مختلط A ، خلل پذیر ، پریشان ، ملتبس A ، شوریده ، بایر A ، متفرق A ، ابتر A ، برهم ، درهم ، انگار . v. *Confounded, perplexed, intricate.* — *Confused in mind,* A حیران ، دل انگار . *A confused, disordered pace,* همذانی . *Confused chattering,* A حظلیف . *The confused murmur of a crowd,* آوازه . v. *Clamour.* — *Confused in countenance,* سیاه روی . *Confused speech,* خرشخت ، *Confused writing,* A مشوّش الرقوم . *Confused papers or leaves,* اوراق پریشان .

Confusedly, A مشوّشا ، با اخلال ، با اشفتگی ، تار و مار ، مشوّش کلمات . *To speak confusedly,* جبیور ، قرش مرش کردن .

Confusion, confusedness (*irregular mixture*), برهمی ، ابتری ، اختلال A ، اخلال A ، اختلاط A ، اخلاط A ، خلط A ، خلل A ، قرش مرش ، تشویش A ، سورش ، پریشانی ، همزجت A ، *Medley.* — (*astonishment*), سرگردانی ، اشفتگی . v. *Distraction.* — (*tumult*), هنگامه ، غلغله ، غوغا ، آشوب ، شورش ، گیر و دار .

CONFUTATION, A بطلان ، ابطال A ، ایراد A ، ردّ A ، ردّ کلام ، نسخ A . v. *Refutation.*

Confutable, ممکن نسخ ، قابل الرّد A .

To confute, لاجواب کردن ، لاکلام کردن ، ملزم کردن ، مردود ، قایل کردن ، منسوخ کردن ، الزام ساختن ، مبتبرت ، کردن ، نمودن ، مغلوب کردن ، ردّ کردن ، ردّ کلام ساختن . *To confute one evidence by another,* نسخ الایتی بالایت نمودن .

Confuted, لاجواب کرده ، ردّ کرده شده ، منسوخ A ، مردود A .

A CONGÉ (*bow, salute*), ركوع A, ركعت A, سلام A, تكريم A. *To return a congé* or *salute*, سلام باز كردن. — (*adieu*), رضا A, اجازت A, دستور, رخصت A (*leave*), الدعا A, ياهو A. v. *Farewell.* — *To congé* (*take leave*), رخصت گرفتن, اجازت گرفتن. *To give a congé*, رخصت دادن, اجازت دادن.

To CONGEAL, تقريس, تجميد كردن, منجمد كردن, ساختن. — (*freeze*), يخ بستن, افسردن, فسردن (v. n.), v. *To freeze, curdle.*

Congealable, ممكن التجميد A.

Congealed, منجمد A, افسرده. — (*frozen*), يخ بسته.

Congealment, congelation, تجميد A, انجماد A, افسردگي, بستگي.

CONGENIAL, *congenerous*, موافق A, همخوي, همآهنگ, اخت A, هم زاد, هم جنس, همرنگ A.

Congenialness, همآهنگي.

To CONGLOMERATE, گروهه ساختن, توشيع كردن.

To CONGLUTINATE. v. *To cement, coalesce.*

To CONGRATULATE, مباركي گفتن, مبارك باد گفتن, تهنيت كردن, سوبج نمودن.

Congratulation, تهنيت A, سوبج, مباركي, مبارك بادي, مهنا, تهاني (plur. تهاني). *To receive congratulations*, تهاني پذيرفتن شدن. *Congratulatory letters*, تهنيت نامه.

To CONGREGATE, حشر, جمع كردن, غند نمودن, حشد نمودن, ساختن. v. *To collect, assemble, meet.*

A congregation, مجمع A, جمعيت A, جماعت A, غند, شيرزمه, انجمن, حشره A, مجلس A, (plur. مجامع). v. *Assembly*; also *collection.*

A CONGRESS, انجمن, ديوان, محفل A, مجلس A, جمعيت A, هنگامه, ملاقت A, تواصل A. v. *Assembly, meeting, encounter.*

CONGRUENCE, *congruity*, اتفاق, وفاق A, موافقت A, شايستگي, مناسبت A, لياقت A, مطابقت A. v. *Agreement, suitableness,*

Congruent, congruous, هموار, سزاوار, سزا, لايق A, مناسب A, شايسته, موافق A, متفق A, شوخ, موجه, جسبان, مشاكل A. v. *Suitable, rational, fit.*

Congruously, با موافقت, مناسباً A, با مناسبت, لايقانه.

CONIC, گاودم, مخروطت آسا, مخروطت منسوب.

CONJECTURE, تخمين A, اندازه, قياس A, گمان, واخ, راخ, قرينه A, (plur. اوهام) وهم A, ظن A, حدس A, ازهاد A, زهد A, طماست, طموس A, رجم A, تجو A, زكانت A, منتهم A. v. *Opinion, guess, notion, idea.*

To conjecture, وهم كردن, اندازه كردن, قياس كردن, در گمان داشتن, ظن ساختن, حدس كردن, تخمين نمودن, گمان شدن. v. *To guess.*

Conjecturable, بممكن التخمين.

Conjectural, قرينه منسوب; گمان پيوند, وهمي, قياسي.

Conjecturally, باگمان, تخمينانه, تخميناً A.

A conjecturer, وهمگر, تخمين كننده.

To CONJOIN, پيوستگي ساختن, پيوست كردن, پيوستن, جمع كردن, متصل نمودن, وصل كردن. v. *To join, unite, league, associate, connect.*

Conjoint, مشترك A, متفق A, متصل A, پيوند, پيوسته, قرين A, مقرون A, معطوف A, مجتمع A, توزي, متواصل A.

Conjointly, معاً A, با معيت A, علي الاتصال A, متواصلاً A, از شراكت.

CONJUGAL, سوري, عروس منسوب, زوجي, نكاحي, پيوند.

Conjugally, نكاحانه.

To CONJUGATE, پيوستن. v. *To join, unite.* —*To conjugate a verb*, تصريف كردن.

Conjugation, همپيوستگي, هم جفتي. —(*of a verb*), تصريف A. v. Also *union, couple.*

Conjunct. v. *Conjoint, concurrent.*

CONJUNCTION, پيوستگي, پيوند, پيوست, هم جفتي, مقرانت A, مقرونيت A, اجتماع A, جمع A, اتحاد A, وصل A, وصلت A, اتصال A, مواصلت A, قران A, قرن A, يكانگي, معيت A, وصال A, وصول A, تزواج A, تواصل A, فراهم. v. *Union.*—*A conjunction* (*part of speech*), عطف A. *A copulative conjunction*, عطف بيان. *An explicative conjunction* (*connecting explanatory or synonymous words*), عطف

A conjunction of the planets, اقتران ᴀ , قران ᴀ . تفسير قران اعظم . *The greatest conjunction,* مقارنت ᴀ , قرن ᴀ . *The conjunction of two beneficent planets (as Jupiter and Venus),* قران سعدين . *The conjunction of two malignant planets (as Mars and Saturn),* قران نحسين . *A fortunate conjunction,* مقام اتصالات سعد .

Conjunctive, وصلي . — *Conjunctively, conjunctly,* در اتحاد , اتفاقاً ᴀ .

CONJUNCTURE *(occasion),* دست يافت , اتفاق ᴀ , فرصت ᴀ , محل ᴀ , نوبت ᴀ . — *(a critical time or situation),* حال بحراني , يوم باحوري . — *(connexion),* عقد ᴀ , سند ᴀ , مناسبت ᴀ . v. *Also consistence.*

CONJURATION *(conspiracy),* توافق ᴀ , تعاهد ᴀ , معاهدة ᴀ , اتفاق ᴀ . v. *Confederacy, plot.*—*(inchanting, &c.),* جادوئي , فسون , افسون گري , افسون , سحربازي , سحر ᴀ , جادوگري , پريداري , نيرنگ , ايننده , تعزيم ᴀ , (عزايم .plur) عزيمت ᴀ , رقي ᴀ , مريرت ᴀ , نفث ᴀ (نفاثات .plur) , دست اسنا .

To conjure (intreat with earnestness), رجا و تمنا كردن , نياز نمودن . v. *To beseech.* — *(to conspire),* نشد ساختن , متفق ساختن , هموثاق كردن . v. *To confederate.*

To conjure (practise inchantment), جادوگري , جادوي كردن , تسخير نمودن , سحر كردن , افسون ساختن , جادوكردن , نمودن سحربازي ساختن . v. *To enchant, fascinate.*

A conjurer, سحار ᴀ , ساحر ᴀ , جادو , افسون گر , جادوگر , شعبد , (طراق .fem) طارق ᴀ , (طوارق .plur) , راقي ᴀ , سحرباز , پريدار , باز . v. *Enchanter, sorcerer, witch.*—*A conjurer's hire,* حلوان .

CONNASCENCE *(community of birth,)* همزادي , هم ولاد .

CONNATURAL *(participating the same nature),* هم طبيعت . —*(suitable to nature),* بوجود شايسته .

To CONNECT, *connex,* الساق كردن , وصل كردن , پيوستن , معطوف كردن , مقرون ساختن , ربط نمودن . v. *To conjoin, link.* — *To connect or be connected,* ملحق بودن , پيوسته شدن . v. *To cohere.*—*To connect letters (in writing or spelling),* هجا , تهجي نمودن , كردن .

Connected, مرتبط ᴀ , متعلق ᴀ , متصل ᴀ , پيوسته , وصلي ᴀ , سرد ᴀ , ملحق ᴀ , معطوف ᴀ , مقرون ᴀ .

Connected, connectively, in a connected series, در سند علي الاتصال ᴀ , مقرونانه , با پيوستگي , مسلسل . *Connected by relationship,* وشيج ᴀ , خويشاوندي پيوسته .

Connection, وصل ᴀ , اتصال , پيوند , پيوستگي , پيوست , عطف ᴀ , مناسبت ᴀ , نسبت ᴀ , عقد ᴀ , سند ᴀ . v. *Conjunction, union, relation.*

CONNIVANCE, چشم پوشي , اغماض عين , اغماض ᴀ , تغافل ᴀ , تجاهل ᴀ , غمض عين , غمز or غمض ᴀ . v. *Winking at, forbearance.*

To connive, اغماض , چشم پوشي كردن , اغماض نمودن , تجاهل كردن , غمض عين زدن , عين كردن . v. *To wink at, pretend ignorance.*

A CONNOISSEUR, بينا , علامه ᴀ , ماهر ᴀ , واقف كار , عارف ᴀ , دانشمند , شناسا , اهل خبرت .

CONNUBIAL, نكاحي , زوجي . v. *Conjugal, matrimonial, nuptial.*

To CONQUER, مغلوب كردن , غلبه كردن , فتح كردن , غالب شدن , ظفر اندوختن , مقهور ساختن , شكست دادن , پيروزي داشتن , پيروز شدن , كشادن , دست يافتن , قهر كردن , مسلط بودن , تسخير نمودن , ظهور ساختن , تفليج كردن . v. *To overcome, subdue, surmount.*—*To conquer or die,* يا تخت يا بخت . *To conquer one's passions,* نفس ضبط پرهيز , رياضت ساختن , هوا و هوس صيانت نمودن , كردن . *To conquer in argument,* در بحث غالب شدن , كردن . *To conquer one another,* يكديگر مقهور , در مناظره ظهور كردن . *Accustomed to conquer,* مظفر ᴀ , تغالب كردن , ساختن .

Conquered, مغلوب ᴀ , مفتوح ᴀ , مقهور ᴀ , منقور , زبون , منكوب و مقهور ᴀ , منهزم ᴀ , مفضول ᴀ .

A conqueror, مظفر و , مظفر ᴀ , غالب ᴀ , پيروز , پيروزه , ظفرياب , ظاهر ᴀ , ظفر ᴀ , ظافر ᴀ , قاهر ᴀ , قهار ᴀ , و منصور , مسلط ᴀ , سرپنجه , معتلي ᴀ , شكنده , سابق ᴀ , غازي ᴀ , فريد ᴀ , جاهد ᴀ , سلاطه ᴀ , چيره , چير , يكاني , كامكار . *Conquerors,* ارباب تغلب . *A conqueror of regions,* كشور كشورگير , كشاي .

Conquest, پيروزي , تسخير ᴀ , غلبه ᴀ , ظفر ᴀ , فتح ᴀ , نصرت ᴀ , دستبرد , يكپندي , يكانگي . v. *Victory, subjection.*

CONSANGUINEOUS, خويشي دار , قريب ᴀ .

Consanguinity, خويشي و خويشاوندي , تعلق ᴀ , قرابت ᴀ .

CONSCIENCE, اندرون , درون , دل , قلب ᴀ , ضمير ᴀ ,

وجع A. *Remorse of conscience*, اضطراب قلب, دلآزاري. v. *Repentance*. v. *Sentiment, veracity, reason, scruple.*

Conscientious (*scrupulous*), ايمان دار, وهمناك.—(*just*), ديانت دار, خداترس, بسيار عادل, بعدالت مقيد.

Conscientiously, موافق ضمير.

Conscientiousness, خداترسي, ايمان داري, ديانت داري, كمال شريعت, دقت عادل.

Conscionable, معقول A, راست باز. v. *Reasonable, just.*

Conscionably, معقولانه.

Conscious, واقف A, آگاد, آگه, خبير A, خبردار, مطلع A, آگاه, واقف بودن. *To be conscious*, خود خبردار, الردار, خود خبردار شدن, خبردار شدن, مطلع شدن, بودن. *Conscious of a secret*, رازدار, سردار, داخل السر A.

Consciously, ازوقوف, از خبرداري, خبيرانه.

Consciousness, وقوف A, آگاهي A, اطلاع A, علم A, خود خبرداري.

To CONSECRATE, مخصوص كردن, تقديس كفتن, تقدس, اهدا كردن, فدا نمودن, خاص كردن, وقف نمودن, ساختن اتحاف ساختن. v. *To dedicate.*

Consecrate, consecrated, مقدس A, موقوف A.

A consecrator, اهدا كننده.

Consecration, تقديس A, فدا A, وقف A. *Consecrations of temples*, تكريساشد جوامع A.

CONSECUTIVE (*successive*), خلفي A, پي درپي, متوالي A, متواتر A, (متاليات plur.) متالي A, رديف A, متتابع A, متلاحق A. v. *Following.*

Consecutively, طبق عن طبق A, رديفا A, مواليانه.

CONSENT, پذيرائي, قبول A, مرضي A, رضا A, رضامندي, وفاق A, اتفاق A, اجازت A, اجابت A, خوشي, استرضا A, مطاوعت A, توفق A, موافقت A.

To consent, قبول كردن, پذيرفتن, اتفاق كردن, رضا دادن, موافقت ساختن, قول كردن, رضامند شدن, راضي شدن, يكدل ويكجهت بودن, مقر شدن, تطابق كردن, موافق شدن, يكي شدن. v. *To agree, allow, admit, yield, co-operate.*

Consentaneous, كارساز, موافق A, معقول A. v. *Consistent.*

Consentaneously, كارسازانه. v. *Agreeably, consistently, suitably.*

Consentient (*consenting*), اتفاق كنا, رضا مند, كارساز.

CONSEQUENCE (*effect of a cause*), نتيجه A, اثر A, ماحصل A, ثمرة A, تباع A, ولا A, پيروي.—(*consequences*), نتايج A, متاليات A, خلفت A. v. *Effect, fruit, conclusion, deduction.*—(*end*), انجام A, آخرت A.—(*concatenation*), سلسله A. v. *Chain.*—(*tendency*), نيت A, غرض A, قصد A. v. Also *influence.*—(*importance*), لازمت A, مهمي A, معتبري. v. *Moment.*—*A necessary or undeniable consequence*, نتيجه A لازم الاحتياج. *An evident consequence*, نتيجه صريح. *Certain consequences*, نتايج حقيقت.—*An affair of consequence*, مهم مصلحت, مهمت A (plur. مهمات), نبلت A, ركن A. *A matter of little consequence*, كار ناچيز, امر جزوي (plur. امور جزويت, امور جزيات), شي محقر. *It is of no consequence*, هيچ مضايقه نيست. *To be of great consequence*, مهم و لازم شدن.

Consequent, منتج A, مستعقب A, متتالي A, متتلي A, (موخرت fem.) موخر A, مطراق A, سائل A, تالي A, متاني A. v. *Consecutive.*—*The antecedent and consequent*, مقدم و تالي A, مقدمت وموخرت A.

Consequential. v. *Consequent, conclusive.*—*Consequentially*. v. *Consequently, eventually.*

Consequently, لهذا A, بنتيجه, التزاما A, التزامانه, على الاتصال A, كذا A, علاولا A, فقس A, فلاجرم A, لاجرم A, على غرار A. v. *Consecutive, necessarily, inevitably.*

CONSERVATION, نگاهداشت, حفاظت A, حفظ A, صيانت A, حراست A, حرامت A, محافظت A, حافظه A. v. *Protection, preservation.*

Conservative, حافظ A, محافظ A.

A conservator, حافظ A, راعي A.

A conservatory, حفظ گاه.

To conserve, نگاهداشتن, حراست كردن, حفظ ساختن.—(*fruits, &c.*), استبقا ساختن, صيانت كردن, رعايت نمودن, مربة ساختن. v. *To preserve.*

Conserve of roses, گل شكر, گل بشكر, گلقند.

CONSESSION (*sitting together*), هم نشيني.

To CONSIDER, فکرکردن , اندیشیدن , اندیشه کردن ;
ملاحظه , تطلّع نمودن , تامل کردن , پندار نمودن , پنداشتن
کردن , مطالعه ساختن , تفکر نمودن , تلفت کردن . v. *To deliberate, doubt, hesitate, reflect, ponder, think.*—(*to reward*),
مکافات ساختن , اعواض کردن .

Considerable (*worthy of consideration*), لایق , واجب مهمي
لازمت , صاحب اعتبار , معتبر A , مهم A , لازم A . v. *Important, valuable, respectable.*

Considerableness, مهمّي , لازمت A , معتبري , سزاواري .
روائي . v. *Importance, dignity, moment, greatness.*

Considerably, معتبراً A , مهمانه , با لازمت , بزيادت .

Considerance. v. *Consideration, reflection.*

Considerate (*prudent*), صاحب امتياز , صاحب تدبير ,
متفکر A , عاقل A , عقل مند , دلآگاه , هوشمند , هوشيار
متنبه A . v. *Serious, calm, cool.*—(*having a respect for*),
حرمت دار , اعظام نما , پر التفات .—(*not rigorous*), نا شديد ,
بي عنف . v. *Moderate.*

Considerately, با , وادعاً A , عاقلانه , بتامل , بتدبير
عمداً A , ملايمانه , سکينت . v. *Calmly, cooly, deliberately.*

Considerateness, بصيرت A , عقل A , هشياري . v. *Prudence.*

Consideration (*mature thought*), تفکر A , فکر A , انديشه ,
انتباه A , تامل A , عقل A , تدبير A , تردّد A , فکرت A
ملاحظه A , مبالات A , مطالعت A , امعان A , بصيرت A
بغو A , رويت A , تاني A . v. *Contemplation, meditation, prudence.* — (*importance*), لازمت A , مهمّي , معتبري ,
لياقت A . v. *Dignity.*—(*compensation*), عوض A (plur. اعواض),
سزا , مکافات A . v. *Reward.*—(*motive*), سبب A , موجب A ,
جهت A , باعث A , مودي A . v. *Cause, influence, reason.*
Worthy of consideration, لايق انديشه , واجب الفکر A .—
Without consideration, بي فکر , بي تامل , بغير رويت .

A considerer, فکرکننده , انديشه کننده .

To CONSIGN (*give in charge*), سپردن , حواله کردن ,
تسليم ساختن , امانت داشتن , تفويض کردن .—(*to appropriate*),
تخصيص نمودن , مخصوص ساختن . v. *Assign, commit.*

Consignation, consignment, سپرد , سپارش , سپردگي ,
تسليم A , تفويض A .—(*the writing*), هبه نامه . v. *Assignment.*

CONSIMILAR, مانند , همتا , همسر , منتهي A .

To CONSIST (or *be composed of*), مرکّب شدن , مشتمل
متشکّل , مصنوع بودن , مخلوق شدن , مجسّم شدن , شدن
ساخته بودن , شدن .

Consistence, consistency (*suitableness*), مناسبت A , موافقت A ,
شکوه , اتفاق A , مطابقت A , وفاق A , سزاواري , شايستگي
جوهر , مايه , ذات A , وجود A , —(*existence*), لايقت A .
هستي , نتيجه A .—(*density*), بستگي , کثافت A .

Consistent (*not contradictory, suitable*), نا مناقض , نا خلاف ,
شايسته , موافق A , مناسب A , لايق A .—(*firm, solid, not fluid*), بسته , سخت , کثيف A , متجمد A .

Consistently, با شايستگي , با مناسبت , لايقانه , ازلياقت ,
نا متناقضانه , نا مناقضانه .

CONSOLABLE, لايق دلاسا , ممکن تسلّي .

Consolation, دلنوازي , دلاسائي , دلاسا , تسليت A , تسلّي A ,
تعازي A , تعزي A , استمالت A , تسکين A , خاطرجمعي
عزاء A , سکون A , سکوک A , تعزيت A . v. *Comfort.*

Consolatory, آرام بخش , تسکين بخش , مطمين A . *Consolatory letters,* عزا نامه , تعزيت نامه .

To console, دلاسا کردن , خاطر جمع کردن , تسلّي دادن ,
ربط قلب ساختن , تسليت کردن , دل نواختن . v. *To comfort.*

To CONSOLIDATE (*make firm*), سخت کردن , منجمد
لحم نمودن , الحام کردن , استحکام ساختن , محکم کردن , کردن
منجمد شدن , بسته شدن , سخت گرديدن —(*to grow firm*),
ملتيم شدن , محکم گشتن .

Consolidated, محکم کرده شده , منجمد شده , بسته شده ,
ملتيم A , متلايم A , مجبور A .

Consolidation, التيام A , لحم A , همبستگي , انجماد A ,
ريمان A , لم A , دمال A , جبر A .

CONSONANCE (*of sound*), آهنگي , آهنگ , هماوازي ,
هماهنگي , صداي هموار , نغمه دمساز .— (*congruence*),
سازکاري , شايستگي , مطابقت A , وفاق A . v. *Consistency, agreement, concord, friendship.*

Consonant (*agreeable to*), موافق A , مناسب A , شايسته ,
هماهنگ .—(*according in sound*), لايق A , سازکار , مشاکل A
هماواز . v. *Consistent.*

A consonant, حرف صحيح .

Consonantly, با هماهنگي , همسازانه , مناسبانه , با شايستگي .

Consonous, هم آواز , موافق A .

A CONSORT, همحال , همدم , همسر , همپهلو , هموثاق , همراه , همكن , همپشت , همباز , همپايه , همبار , همال , شريك A , رفيق A , همقدم , همعنان , همساز , همخانه , مشترك A , جريم A , انباز , (plur. محارم) محرم A , يزه , لمتي A . v. *Associate, companion, partner, husband, wife, spouse ; assembly, consultation ; concurrence, union, concert.*

To consort. تشريك , همپشت شدن , رفيق و همراه شدن , ساختن , انبازي كردن . v. *To accompany, associate ;* also *to marry, mix, join.*

Consortable, v. *Suitable.*

CONSPICUOUS, معلوم A , آشكاره , ظاهر A , هويدا , پديد , شيد , شيبا , معروف A , روشناس , روشن , مشهور A , رتال A , جالع A , مستوي A , متعين A , سافر A , سارب A , منتعب A , منجلي A , جهرت A . v. *Eminent, distinguished, famous.* — *Conspicuous for excellence,* موجّه A . *Conspicuous for power and honour,* ماجد A , مجيد A , ذو القدر و الاحترام A . *To be or become conspicuous,* پديد آمدن , ظاهر شدن , هويدا شدن , مشهور گشتن , خميدن . *To render conspicuous,* ظاهر نمودن , روشن ساختن , منجلي كردن , &c.

Conspicuously, منجلياً A , جهراً A , عين اليقين A , ظاهرانه .

Conspicuousness, conspicuity, رونداري , نموداري , ظاهري , شهرت A , اشتهار A , ناموري , نام . v. *Eminence, fame.* —(*brightness*), روشنا , روشني , روشنايي , بيض A , تجل A .

CONSPIRACY, ملع A , سازش , بندش , برهم شدگي , (plur. تعاهدات) تعاهد A , توافق A , تحالف A , اتفاق A , آل A , معاهده A . v. *Plot, confederacy.*

Conspirant, conspiring, مقاصد A , متفق A , هموثاق , اتفاق كنا .

A conspirator, conspirer. رفيق A , بغي A , مقيد A , بندشي , متفق A , تحالف گر , اتفاق كننده , قرين A .

To conspire, متفق شدن , اتفاق كردن , بندشي كردن , —(*to agree with*), معاهده كردن , توافق ساختن , هموثاق كردن , راي يك بودن , يكدل و يكجهت شدن .

CONSTANCY, قراره A , استمراره A , سبوت A , استواري , عزم A , صبر و اقراره A , اصالت A , پايداري , ثبات A , وقاره A , سكونت A , سكون A , سكين A . *Constancy in religion,* دين داري . *Constancy (in love or friendship),* در محبّت وفاداري . v. *Affection ; resolution, steadiness ; certainty, veracity.*

Constant, قايم A , مستحكم A , استوار , پايدار , برقرار , مستقره , ثابت قدم و راسخ دم , راسخ A , ثابت A , مستقيم A , امين A , مامون A , موثوق A , متثبة A , مستوثق A , مستمر A , وثيق A , مزمع A , رتوب A , راتيب A , اكيد A , اسيل A , رابط الجاش A , ربيط A . *A constant friend,* يار وفادار , دوست وفادار . *A constant lover,* معشوق وفادار . v. *Firm, faithful, unvaried, durable ; resolute, determined ; certain.*

Constantly, تثبيتاً A , علي الدوام A , قايماً A , برقرار , دايماً A , هميشه , بردوام . v. *Perpetually, invariably, always, certainly, steadily.*

A CONSTELLATION, كوكب A , ستاره , آختر , برج A , كوكبة A . *The predominant constellation or star at any person's nativity,* طالع A . — *Born under a happy constellation (fortunate),* طالع مسعود مطالع . *Born under an unhappy constellation (unfortunate),* بي طالع , بد آختر . —*The constellation Aries,* حمل A , برج حمل , بره . *Taurus,* ثور A , برج ثور . *Gemini,* جوزا A , الجوزا A , دو پيكر . *Cancer,* سرطان A . *Leo,* اسد A . *Virgo,* سنبلت A , خوشه . *Libra,* ميزان A . *Scorpio,* عقرب A . *Sagittarius,* قوس A . *Capricorn,* جدي A . *Aquarius.* دلو A , آبي . *Pisces,* حوت A , سمك مين A . The above are used either simply or compounded with برج *burj ;* as we say *Aries* or the *constellation Aries.* v. *Aries* and *Taurus* above.

CONSTERNATION, سرگرداني , حيراني , حيرت A , اشفتگي , پريشاني . v. *Astonishment, amazement, wonder.* — *To be in great consternation,* منقبض و دلبسته شدن .

To CONSTIPATE, منقبض كردن , قبض كردن , بند كردن , مقبوض ساختن .

Constipated, حبط A , مزريم A , مقبوض A , منقبض A . — *To be constipated,* منقبض شدن , &c.

Constipation, اكناب A , قبضيت A , انقباض A , قبض A .

CONSTITUENT (*elementary*), جوهري , اصلي , ذاتي , جبلي . v. *Essential.*

A constituent (person or thing which constitutes somewhat), حبلت A , نفس A , وجود A , اصل A , جوهر , گون , ذات A

طبیعت ▲. v. *Substance, essence.* —— (*one that deputes another*), نامزد ، مباشر ▲ ، وکیل کننده ، موکّل ▲ ، منیب ▲ ، سازنده.

To constitute, مجعل ساختن ، مقرّر نمودن ، نصب ساختن ، تعیین کردن ، احکام نمودن ، ابقا ساختن. v. *To appoint, depute; erect, establish;* also *to produce.*

Constituted, مجعول ▲ ، متعین ▲ ، محکم ▲ ، منصوب ▲ ، مامور ▲ ، معهود ▲. *One constituted or appointed to an office,* صاحب جا ، منصب دار.

Constitution (establishment), تعیین ▲ ، نصب ▲ ، دستور ، دناچ ▲ ، ابقا ▲ ، تاسیس ▲. — (*law, institution*), قانون ▲ (plur. قوانین), امر ▲ (plur. اوامر), شرط ▲ (plur. شروط), شرع ▲ ، شرعت ▲ ، شریعت ▲ (plur. شروع ، شرایع). — حراست (*system of government*), تدبیر ▲ (plur. تدبیرات), ملک و ملت. — (*natural qualities*), طبیعت ▲ (plur. طبیعات), نفس ▲ ، کاینت ▲ ، جبلت ▲ ، کون ▲ ، وجود ▲ ، ذات ▲ ، جوهر. v. *Essence, substance.* — *The constitution of the body,* طینت ▲ ، سرشت ، عنصر ▲ ، جبلت ▲ ، نهاد ، مزاج ▲ ، طبع ▲ (plur. طباع), طبیعت ▲ ، نطش ▲. v. *Temper, temperament, nature.*

Constitutional (inherent in constitution), اصلی ، خلقی ، ذاتی ، جبلی ، عنصر علق ، جوهر پیوند ، مزاج منسوب. v. *Radical.* — (*legal*), شرعی ، جایز ▲ ، مشروع ▲. — *Constitutionally irascible or impatient,* تیز طبیعت.

Constitutive (essential), جوهری ، جبلی ، اصلی ، ذاتی.

To CONSTRAIN (*compel*), زبردستی ، ظلم کردن ، جبر کردن ، اضطرار ، لزوم نمودن ، گماریدن ، الجا کردن ، فرسودن ، کردن ، ساختن ، مشتجبر ساختن ، غصب نمودن. v. *To force, compel, necessitate, oblige, oppress.* — (*to restrain*), بازداشتن ، قصر ، بند کردن ، قید کردن ، منع ساختن ، ضبط و ربط کردن ، نمودن ، بستن ، بندیدن ، انجانیدن ، حصر کردن. v. *To confine, bind.* — (*to press*), افشاردن ، پایداری کردن. v. Also *to violate, ravish.*

Constrainable, ممکن منع.

Constrained, مجبور ▲ ، ملتزم ▲ ، مقتضا ▲ ، مضبوط ▲ ، مضطر ▲ ، فرسوده ، گماریده. *To be constrained,* مجبور شدن ، مقتضا شدن ، ملتزم بودن.

A constrainer, زوه کننده.

Constraint (compulsion), زبردستی ، زور ، مزاحمت ▲ ، ابرام ▲ ، اضطرار ▲ ، الجا ▲ ، لزوم ▲ ، غصب ▲ ، جبر ▲ ، ظلم ▲ ، الحاح ▲ ، اقتضا ▲ ، کسع ▲ ، الب ▲ ، اضراب ▲ ، طرد ▲ ، آره ▲. v. *Violence.*—(*confinement*), قید ▲ ، حبس ▲ ، اقتصار ▲ ، گرفتاری. v. Also *check, restraint.*

CONSTRICTION, نشار. v. *Contraction.*

Constringent, فراهم کش ، درهم گیر ، نشار کننده.

To CONSTRUCT (*build*), بنا کردن ، تعمیر کردن ، بنیاد ، تشکیل ، تنظیم نمودن ، ساختن. — (*to form, arrange*), ساختن ، صورت بستن ، ساختن.

Construction (building), تعمیر ▲ ، بنا ▲ (plur. ابنیت), بنی ▲ ، بنیت ▲ ، نهاد. v. *Structure.* — (*arrangement*), سانگیر ، تدبیر ▲ ، نظم ▲ ، ترتیب ▲ ، آراستگی ، آرایش. — *The construction of one noun with another,* اضافت ▲. — *Construction (meaning),* معنی ▲ (plur. معانی), نحوا or نحوی ▲ ، مضمون ▲ (plur. مضامین), مفهوم ▲. v. *Sense, signification.* — (*explanation*), تفسیر ، تعبیر ▲ ، شرح ▲ ، مفاوضت ▲. — (*judgment*), ذهن ▲ ، عقل ▲ ، هوش ، فراست ▲. — بیان ، اذعان ▲.

To construe, اضافت کردن ، مربوط کردن ، ربط دادن. — (*to explain*), تعبیر ، بیان ساختن ، شرح نمودن ، مفاوضت کردن. — (*to suppose*), تقریر کردن ، کردن ، پنداشتن. v. *To presume.*

CONSUBSTANTIAL, همذات ، همطبیعت.

Consubstantiality, همذاتی.

To consubstantiate, همطبیعت کردن.

A CONSUL (*chief magistrate of a place*), مولّا ▲ ، مملّا ▲ ، دهخان ، خان ده ، حاکم شهر. *A mercantile consul,* نایب ▲ ، وکیل ▲.

To CONSULT (*ask advice*), مشورت طلب کردن ، نصیحت ، متنبه ، رای طلبیدن ، پند خواستن ، استشاره ساختن ، گرفتن ، مشورت نمودن ، شدن. *To consult together,* مصلحت کردن ، باهم مشاورت کردن. v. *To deliberate.*—*To consult a book,* مطالعت کتاب نمودن ، کتاب معاوده کردن. v. Also *to contrive, plan; regard.*

Consult, consultation, مصلحت ▲ ، مشورت ▲ ، مشاوره ▲ ، کناچ ▲ ، مواعت ▲. — (*an assembly or council*), دیوان ، مجلس ▲. *After consultation,* بعد المشورت.

A person consulted, مستشار ▲.

To CONSUME (*spend, waste, destroy*), صرف ، خرج کردن

ضايع , معدوم كردن , تصرّف كردن , اصراف كردن , كردن افنا , اكل و بلع نمودن , تلف ساختن , اتلاف كردن , كردن ضعيف (to waste away), —. برباد دادن , نا بود كردن , ساختن To . مصروف گشتن , متلف بودن , ناتوان گرديدن , شدن consume time, تضييع اوقات كردن , ايام تلف كردن .

Consumed, متاكل A , مصروف A .

Consumable, ممكن اتلاف .

A consumer, اتلاف كننده , متلف A , مصرف A . v. *Prodigal.*

To CONSUMMATE, انجاميدن , تكميل ساختن , تمام كردن . v. *To be consummated*, بسر آمدن . بسر بردن , ادا كردن *To complete, perfect.* — *To consummate marriage*, نكاح كردن.

Consummate, مكمّل A , كامل A , پخته . v. *Perfect.*

Consummation, اتمام A , تكميل A , آخرت A , سرانجام , انصرام A , عاقبت A .

CONSUMPTION, اتلاف A , خرج A , صرف A , اصراف A . *The consumption (disease)*, سحاف A , سال A , سلال A , سلّي A , نفث الدم A , هلس A .

Consumptive, هلاكت ساز , اتلاف كنا . v. *Destructive, wasting.* — (*having a consumption*), سحاف دار , مسلول A , مدقوق A , مسحوف A .

CONTACT, اتّصال A , مسّ A , لمس A , مماسّت A , لصوق A , مسيس A . v. *Touch.*

CONTAGION, اصابت A , سرايت A , تاثير A , وبا A , طاعون A , عدوي A , تعدّي A . v. *Pestilence, plague, infection.*

Contagious, معدّي A , متعدي A , منعدي A , ساري A . v. *Infectious.*

To CONTAIN, داشتن , احتوا كردن , احاطه كردن , اشتمال نمودن , شمول كردن , محيط شدن , گنجيدن . *To contain or restrain one's self*, خود را باز داشتن . — (*to refrain*), پرهيز كردن . v. *To comprise, restrain.*

Containable, ممكن احتوا .

Contained, داشته , مظروف A , محاط A , گنجيده , مضمون A , مضبوط A , مجموع A , مشمول A , مندرج A , بسته . *To be contained*, داشته شدن , مظروف شدن , محاط شدن , گنجايش , بسته شدن , گنجيدن , پذيرنودن .

To CONTAMINATE, ناپاك كردن , غليظ كردن , كثيف , تلوّث كردن , آلوده كردن , آلاييدن , آلودن , پليد كردن , كردن . *To defile, stain.*

Contaminate, contaminated, آلوده , غليظ A , كثيف A , ناپاك , ملوّث A .

Contamination, ناپاكي , آلايش , آلودگي , مرداري , لوث A , اهان , آلا , تلوّث A .

To CONTEMN, تذليل كردن , اهانت نمودن , حقارت ساختن , v. *To despise, neglect, slight.*

Contemned, محقّر A , مهان A , دني , ذليل A , بي اعتبار . v. *Contemptible.*

A contemner, تذليل نماينده , مهين A .

To CONTEMPLATE, انديشه كردن , فكر كردن , غور كردن , ملاحظه ساختن A , تصوّف نمودن , تأمّل كردن , تصوّر كردن , مشاهده كردن , مطالع شدن . v. *To meditate, muse, study, observe.*

Contemplation, انديشه , غور A , تصوّر A , مشاهده A , فكر A , تفرّج A , تصوّف A , مطالع A , ملاحظه A , تأمّل A . v. *Meditation, study.*

Contemplative, متأمّل A , متفكّر A , مراقب A , اهل صوفي A , صاحب باطن , تصوّف . *Contemplative science*, علم تصوّف . *The contemplative sciences*, معارف معنويت .

Contemplatively, بر وجه صوفي , با فكر , صوفيانه , &c.

CONTEMPORARY, هم وقت , هم عمر , هم عهد , همزاد , معاصر A , ياشداش , قرن A , (plur. اقران) قرين A , همال , لدت A (plur. لدات).

CONTEMPT (*scorn*), مذمّت A , طنز A , اهانت A , جبهت A , حقيريت A , حقر A , استهزا A , طعن A , احتقار A , حقارت A , (*vileness*), — . تحقير A , مستهش A , مذلّت A . v. *Contemptibleness.* — *In contempt.* v. *Contemptuously.*

Contemptible, مذموم A , واجب الاهانت A , لايق تحقير , (اذلّت , اذلّا , ذلال .plur) ذليل A , ذلن A , مبتذل A , اهانيت مستحق , دون A , دني A , خور , صغر A , مغلاك A , همل A , مذمّ A , مدقّع A , حقير A , نكبني , ارذل A , فرومايه , سفله A , نامرغوب , محتقر A , حقير المقدار . *A contemptible dwelling*, نكبت خانه .

Contemptibleness, احتقار A, ابتذال A, حقارت A, دوني A, اتّضاع A, تذليل A, ذلّ وملام, ذلّ A, دنائت A, نكبت A.

Contemptibly, با حقارت, ازحقارت, نكبتانه, حقيراً A, با ذلّ وملام.

Contemptuous (proud), لنگاك, متكبر A, مغرور A, گستاخ, اهانت نما.

Contemptuously, تحقيرانه, ازحقارت, ازروي اهانت, با مذمّت, تخفيفانه.

Contemptuousness (hautiness), گستاخي, مغروري.

To CONTEND, ستيزكردن, مناقشت نمودن, خرخشه كردن, مناظرت, منازعت ساختن, معاندت كردن, اختلاف نمودن, مصارعت, تراد كردن, جدل ساختن, بحث كردن, كردن مخاصمت نمودن, لدّ كردن, ممارات نمودن, ساختن v. *To strive, struggle.* — *(to vie with)*, برابري, هم چشمي كردن, حسرت, رشك بردن, غبطه نمودن, همسري كردن, كردن غيرت نمودن, كردن. v. *To imitate.*

CONTENT *(satisfaction)*, رضامندي, خوشنودي, رضا A, قناعت A, خرسندي, خرسندگي, دلخوشي, خوشدلي, سرور A, وايه A, شادي, شادماني, خوشي, شادكامي, غنا A, صفا A, حضور A. v. *Cheerfulness, acquiescence.* — *Contents (whatever is contained)*, درون, ضمن A, مضمون A, مظروف A. *The contents of a book*, مضمون كتاب. *A table of contents*, فهرست. — *The contents of a letter*, مضمون خطّ, مفهوم نامه. *The substance of the contents of the letter*, خلاصهٔ مضمون نامه.

Content, contented, خرسند, خوشنود, خوش, راضي, سير, قايل A, بي نياز, قانع A, شاد, شاد كام, شاد مان, متزجّي A, مستغني A, آسوده, صابر A. v. *Easy, satisfied.* — *To be content*, راضي شدن, خوشنود بودن, بي نياز بودن, &c. *To content*, راضي كردن, &c.

CONTENTION *(strife)*, مناقشه A, خصومت A, خرخشه, مخاصمت A, جدل A, منازعت A, ستيز, قضيه A, مناظرت A, معانده A, لدّ A, ممارات A, اختلاف A, نزاع A, جدل ومكابرت, مكابرت وعناد, لجاج A, بحث A. — *(emulation)*, همسري, همچشمي, برابري, غبطه A, قصد A, سعي A, جسد A, حسرت A, غيرت A, رشك A, اقدام A. v. *Endeavour, eagerness, ardour.*

Contentious, ستيزه گر, تند, خصيم A, مناقش, جنگجو, مسازع A, مخاصم A, لجوج A, لجيج A. v. *Quarrelsome, perverse.*

Contentiously, با, منازعانه, مناقشةً A, ازروي خصومت, ستيز.

Contentiousness, v. *Perverseness, turbulence.*

Contentment, v. *Content.*

A CONTEST, v. *Contention, dispute, debate.*

To contest, v. *To contend, strive, dispute, debate, litigate, controvert.*

Contestable, ممكن بحث.

CONTEXT, متن A, متين A. v. *Text.*

CONTEXTURE, تركيب A, وصد A, شتّن A. v. *Texture, formation, system.*

CONTIGUITY, *contiguousness*, پيوستگي, ملاصقت A, مماست A, اتّصال A, وصل A, قرب A.

Contiguous, پيوسته, ملاصق A, متّصل A, قريب A, مماسّ A, متلازق A. *A contiguous house*, كرس A (plur. اكاريس, اكراس, اكارس).

CONTINENCE, احتراز A, پرهيز, پاكدامني, پارسائي, زاهدي A, زهد A, عصمت A, عفّت, اجتناب A, رياضت A, ورع A. v. *Chastity, moderation.*

CONTINENT, پارسا, پاك دامن, پرهيزگار, زاهد A, پاك دامن, صاحب زهد, ذو رياضت, اهل عفت, عفيف A, وريع A, متورّع A, مستمسك A. *A continent man*, اهل پرهيز.

A continent, خوشكي, بر A.

Continently, با پرهيز, زاهدانه, با رياضت.

CONTINGENCE, *contingency*, واقعه A, اتّفاق A, عارضه A, عارضة A, وقوع A, موقع A, عروض A. v. *Accident.*

Contingent, جاري, حادثه A. v. *Accidental fortuitous.*

A contingent, v. *Contingence, share.*

Contingently, عارضانه, عرضاً A, اتّفاقاً A.

CONTINUAL, دايم A, مداوم A, مدام A, هميشه A, مترادف A, پاينده, پايدار, متولي A, مدمن A, دايمي A, ملازم A, مقيد A. *Continual motion*, ورن. *A continual*

motion of the tongue, ورد زبان. *A continual drinker of wine,* مدمن باده.

Continually, همیشه, مدام A, پیوسته, دایم A, دایما A, هموار, همان, بمادم, هردم, بردوام, علی الدوام A, علی الاتصال A, علی الاستمرار A, دایم الایام A, همواره, واظبا A, مواظبا A, متصلا A, علا رلا A. v. *Perpetually, always.*

Continuance, continuation, همیشگی, پایداری, استقامت A, مواظبت A, استمرار A, دوام A, ملازمت A, مداومت A, طوس A, ولا A, بقا A, تدارف A.

To continue, (v. n.), ماندن, پایدار شدن, (v. a.) بحال ملازم, ملازمت نمودن, استمرار ساختن, مداومت کردن, داشتن مواظبت کردن, موالت ساختن, مصر کردن, پیوستن, شدن.

Continued, A متابع, A مقرون, پیوسته, A ملازم, A صحین. v. *Continual.* *Continuedly* (*without interruption*), بی انقطاع, نا مقطوع. v. *Continually.*

Continuity, v. *Connection, cohesion.*

CONTORTION, شکنج, پیچ, پیچش, پیچ و تاب, تلوی. *Contortion of the bowels,* پیچش شکم, A سحاف, A ذلال, A لوی, A دلام. v. *Cholick.* — *A contortion of the navel,* پیچای ناف.

Contra, v. *Against.*

CONTRABAND, A حریم, A منهی, A ممنوع. v. *Prohibited, illegal, illicit.*

Contraband trade, تجارت حرام, مبایعت منهی.

To CONTRACT (*draw together*), فراهم کشیدن, مختصر, طی کردن, انضمام نمودن, کوتاه کردن, جمع آوردن, کردن مقصور کردن, اختصار ساختن, ضم کردن, انقباض نمودن. v. also *to abridge, epitomize, shorten.* — (*to shrink up*), کوتاه کسیص نمودن, کشتن. — (*to betrothe*), عقد نکاح ساختن, نشان نهادن, املاک ساختن, نامزد کردن. *To enter into a contract,* شرط نمودن, عهد و پیمان ساختن, پیمان کردن, مبایعت نمودن, معامله ساختن, معاهده کردن. *To contract the visage* (*frown*), روی کشیدن. *To contract the wings* (*as a bird*), ضم پر و بال کردن. *To contract acquaintance or friendship,* دوستی داشتن, آشنای کردن. *To contract a habit,* عادت اندوختن. *To contract a distemper,* بیماری مریض شدن, خسته گشتن, گرفتن. *To contract rust,* غرم, وام گرفتن. *To contract debt,* مدین شدن, صدا کردن بودن.

A CONTRACT (*bargain*), A قول, A عقد, A عهد (plur. عهود A), قرار A, اقرار A, پیمان, عهد و پیمان, A شرط (plur. شروط, شرایط). v. *Compact.* — *A contract of marriage,* عقد نکاح, A املاک, معاهدت نکاح. — *A contract of peace,* عقد صلح. v. *Treaty.* — *A written contract,* اقرار نامه, عهد نامه.

By contract, A بالمقطع.

Contractedness, v. *Narrowness, contraction.*

Contractable, قابل انقباض, ممکن اختصار.

Contraction (*abridging*), A اختصار, A اقتصار, A قطع, کوتاهی. *Contraction* (*of the eye-brow, &c.*), A ضم, A طرمست, A قبو, A انقباض, فراهم, A انضمام. v. also *shrinking, shrivelling, drawing together.* — (*a spasm*), A تعص. v. *Cramp.*

Contracted (*drawn together*), A منضم, A مقبوض, A منقبض, درهم گرفته. — (*agreed upon*), A معهود, A مشروط. *Contracted in marriage,* در عقد نکاح کرده شده.

A contractor, A متعهد, عهد و پیمان کننده.

To CONTRADICT, برعکس گفتن, برضد گفتن, مناقضت برخلاف, رد کلام کردن, تناقض ساختن, مناقض شدن, کردن معارضت دادن, نقیضت نمودن, مخالفت کردن, گفتن.

A contradicter, مناقضت کننده. v. *Opponent.*

Contradiction, A تناقض, A نقیضت, A مناقضت, رد, کلام A تخالف, A معارضت, A تناقض, A باتاب. v. *Opposition.* — (*incongruity*), نا مناسبت, نا موافقت. v. *Inconsistency.*

Contradictory, A مخالف, برعکس, A مناقض, A متناقض, نا درست, نا ملایم, بی موافقت, نا مناسب, نا موافق, بی همواری. v. *Opposite, incongruous.*

CONTRADISTINCTION, تفصیل اوصاف مخالفات.

To contradistinguish, ازاوصاف مخالفات تفصیل کردن. v. also *to distinguish.*

CONTRAPOSITION, A مقابلت.

CONTRARIETY, *contrariness,* A مخالفت, A خلاف, A اختلاف (plur. اختلافات), A ضد. v. *Opposition, repug-*

nance. — (*inconsistency*), نا هموارى , نا موافقت . v. *Incongruity.*

Contrarily, contrariously, contrariwise, برعكس , برخلاف , ضدّاً A , نقيضانه .

Contrary, مناقض A , مخالف A , خلاف A , مخالف A , برعكس , وازگونه , نا همتا , متابل A , مغاير A , نقيض A , ضدّ , ضديد A , دوگور , اخشيج A , اخشيج (plur. اخشيجات). — *Contrary to friendship and good faith,* مغاير موالات و مصافات . *Contrary to the peace,* مغاير خلاف صلح و صلاح . *Contrary to justice,* خلاف حق . *Contrary to law,* خلاف شرع شريف . *Contrary to truth,* خلاف نفس الامر . *Contrary to nature,* خلاف طبيعت . *Contrary to custom,* خلاف معتاد . *A contrary wind,* باد مخالف . *To be contrary,* معاندت , مخالفت كردن , ضدّ بودن , مقابل شدن , نمودن . v. *Adverse, contradictory, opposite, inconsistent.*

A contrary. امر , عكس A , ضدّ A (plur. انداد), خلاف A , معكوس A , ست . *Contraries do not meet* (*a proverb*), الضدان A على , لا يجتمعان . *On the contrary,* وبرعكس , برعكس , برخلاف , طريق عكس النقيض .

CONTRAST, مقابلت A .

To contrast, مقابله كردن .

To CONTRAVENE, مانع و , باز داشتن , محروم داشتن , معارض بودن , مخالف شدن . v. *To oppose, obstruct, baffle.* — *Contravention,* v. *Opposition.*

To CONTRIBUTE (*pay tribute, &c.*), خراج , تكليف نمودن , دادن . v. *To give.* — (*to assist or bear a part in any thing*), مدد كردن , امداد ساختن , معونت نمودن .

Contribution (*tribute*), باج و , باج , تكليف A , خراج A , خراج , رسوم A . v. *Tribute.* — (*assistance*), دستگيرى , يارى , مدد A , امداد A , عون A , تعاون A , مددكارى , نصر A . *Extraordinary contributions,* رسوم عرفيت , تكليف عرفيت .

Contributive, امداد كنا , خراج ده , بخشنده .

A contributor, تكليف دهنده , بخش , مددگار , ممد A , عون نماينده .

CONTRITE (*much worn, bruised*), ساويده , كوفته , دست زده , مسحوق A . — (*worn with sorrow*), متاسف A , دلشكسته , منكسر دل A . v. *Sorrowful.*

Contrition, contriteness, انكسار A , ندامت A , تاسف A , كسره A , جزع A , دل شكستگى . v. *Penitence*; also *grinding, rubbing.*

CONTRIVANCE, حداثه , پيدايش , ايجاد A , اختراع A , احساس A , ابداع A , ابتداع A , مبدع A , احداث A , وجود A , تدبير A , تدبر A . v. *Invention, artifice, scheme, plot.*

Contrivable, ممكن پيدايش .

To contrive, پيدا نمودن , اختراع كردن , ايجاد كردن , انديشيدن , فكر نمودن , احداث كردن , ابتداع ساختن . v. *To invent, plan, design, form.*

A contriver, پيدا كننده , متبدع A , مبتدع A , مبدى A , موجد A , واجد A , حداث گر , محدث A .

CONTROL, مقابله A . *A book of control,* مقابله نامه , منع A , ضبط و ربط A , ربط A , ضبط A . — (*check*), مقابلت A . v. *Restraint, reprehension.* — (*authority*), سلطنت A , قدرت A , مكانت A , جاه . v. *Power, superintendence.*

To control (*accounts*), مقابله نمودن , مقابله كردن . — (*to govern*), تدبير نمودن , حكم ساختن , ضبط و ربط كردن . v. *To restrain, subject, over-rule, confute.*

Controllable, ممكن ضبط .

A controller (*of accounts*), مستوفى A , مقابله كننده . — *Superintendant,* داروغه , كرورا , امين A . — (*a ruler*), ناظم A , عامل A , مدبّر A , ضابط A , حاكم A , والى A . v. *Governor.*

Controllership, منصب مقابله . *Controlment,* v. *Control, opposition, resistance, government, confutation.*

CONTROVERSIAL, بحث منسوب , نزاع پيوند .

Controversy, نزاع A , منازعت A , بحث A (plur. ابحاث), مباحثت A , مجادلت A , جدل A , اختلاف A , مغايطه A , ابتحاث A , ممارات A , مناظرت A , تشاجم A . v. *Dispute, debate, law-suit, enmity, quarrel, opposition.* — *A place of controversy,* نزاع گاه , مباحث .

To controvert, نزاع نمودن , مناظره ساختن , مباحثت كردن , تناظر كردن . v. *To dispute.*

Controvertible, ممكن نزاع .

Controvertist, controverter, v. *Disputant.*

CONTUMACIOUS, مريد A , معاند A , گردنكش , سركش . v. *Obstinate, perverse, stubborn.*

Contumaciously, با سرکشي , مريداً A , بگردن کشي .

Contumaciousness, contumacy, بيشد , سرکشي , گردنکشي , عدم اطاعت , عصيان A , شکامت A , تمرّد A , عناد A . v. *Obstinacy, perverseness, inflexibility, stubborness.*

CONTUMELIOUS, شتامت کننده , مذمت نما , اهانت تخفيف کننده , کنا . v. *Reproachful, rude, sarcastic.*

Contumeliously, استهزانه , با مذمّت , تخفيفانه , تحقيرانه , با طنز .

Contumeliousness, contumely, طنز A , طعن A , مذمت A , حقيريت A , حقر A , شتم A , ملامت A , دشنام , اهانت A , استهزا A , مستهش A , تحقير A .

A CONTUSION, A درس , A مقارعت (plur. مقارعات), کوفتگي , A رض , ينج , A سحق . v. *Bruise.*

CONVALESCENCE, A اقاقت , A شفا , A برات , دروانح , برات تام , A نقه .

Convalescent, A منتقه , A ناقه , شفاساز , اقاقت بخش , برات تام رسان .

Convenable. v. *Consistent, suitable.*

To CONVENE (*bring together*), جمع کردن , مجلس کردن , گرد آمدن — (*to come together*), فراهم آوردن , گرد کردن دعوت — (*to call together*), استجماع کردن , جمع شدن , کردن . v. *To assemble, meet.*

CONVENIENCE (*fitness, propriety*), سازواري , A لايقت , شايستگي , وفاق A , موافقت A , مناسبت A . لياقت A , حضور A , آسايش , آسودگي (*ease*) — . سزاواري A , شکوه A , هينت A .

Convenient, سازوار , A واجب , A لايق , سزا , سزاوار , هموار , منبغي A , روا , ارزاني , موافق A , مناسب A , شايسته , A لزم , A مجاري . v. *Fit, proper, suitable.*

Conveniently, ايقانه , موافقانه , با مناسبت .

CONVENT, A خانقاه , A صومعت . v. *Abbey, monastery.* — *A convent of dervishes*, مولوي خانه .

Conventicle, v. *Assembly, meeting.*

A CONVENTION, A مجلس , A جماع , A اجماع . v. *Assembly.* — (*contract*), A اتفاق , عهد و پيمان . v. *Agreement, treaty.*

CONVERSABLE, اهل صحبت , شيرين گفتار .

Conversant, A واقف , اشنا , خبردار , A مطلع , واقف کار , آزموده کار , تجربه کار . *Conversant with the world*, جهانديده . v. *Intelligent, familiar, conversing.*

Conversation, A مکالمت , A خطاب وجواب , جواب سوال , صحبت A , مصاحبت A , گفت و شنيد , گفتگو , گفت وگو , معارفت A , معاشرت A , خلطه A , اختلاط A , مخالطه A , الفت A , همصحبت , محاورت A , مجلس A , مجالست A , عشرت A , مباسطه A . *Cheerful conversation*, A التکري . *Obscene conversation*, A عرابه . *A man agreeable in conversation*, صاحب لطيفت , ياران , شيرين زبان , مرد شيرين گفتار , اهل شيرين گفتار — . *After meat conversation* (*Arabian proverb*), A بعد الطعم الکلام . v. *Intercourse, familiarity, commerce, behaviour.*

To converse, مصاحبت کردن , صحبت ساختن , گفت و گفت , سوال و جواب , جواب سوال کردن , گو نمودن ملابست , معاشرت نمودن , مخالطه ساختن , و شنيد کردن موانست ساختن , کردن . v. *To discourse, cohabit.* — *Converse*, v. *Conversation, acquaintance, cohabitation, familiarity; reciprocal, reverse.*

Conversely, v. *Reciprocally, reversely.*

CONVERSION, A تقليب , گردش , A قلب , تقلّب A , تصريف A , صرف A , انقلاب A , (تقلّبات , تقاليب .plur) , تبديل A , تعاکس A , (تصاريف , تصارفات , تصارف .plur) , A تبادل , A توجيه . v. *Change.* — *Conversion* (*in a religious sense*), A توبت , A توبه , توجّه A , انابت A , رجوع A .

To convert (*change*), گردانيدن , گردان کردن , بدل کردن , مصروف , صرف ساختن , برتافتن , تغيرکردن , تبديل کردن متغير , منقلب کردن , عطف کردن , توجيه ساختن , نمودن گردانيدن . *To convert* (*to a new religion or better life*), انابت , توبه نمودن , بدين دخل ساختن , به اسلام علج کردن , کردن , ارشاد نمودن , رجوع کردن — (*to appropriate to any use*), خاص ساختن , تخصيص کردن , مخصوص کردن — (*to be changed*), مغيرشدن , مبدل گشتن .

A convert, A علج (plur. علوج , علجت , العاج), A معلوجا , A دخل , A دخيل . v. *Proselyte.*

A converter, A مقلّب , علج کننده . *The converter of hearts*, A مقلّب القلوب .

Converted, گرديده , باز گشته , A مبدل , A منقلب , علج کرده , منصرف A , معطوف A , مصروف A , مقلوب A

شده . *To be converted,* بدين علم بودن , دخيل شدن , رجوع كرده شدن .

Convertible, لايق صرف , قابل التقلب A , ممكن گردش . v. *Transmutable.* — *Convertibly,* v. *Reciprocally.*

CONVEX, قبه دار , بيچ , قوز , قوژ , محدب A , خرپشته , قبه آسا , كمروش . — *A convex mirror,* آيينه محدب A .

Convexity, قبه داري , بيچي , قوزي , كمرواري .

Convexly, بطور قوز , بيچانه .

To CONVEY, بردن , نقل كردن , انتقال كردن , ناقل شدن , رسانيدن , گذرانيدن . v. *To bring, carry, transmit, transport, transfer, import, introduce.* — *To convey from one to another,* از يك تا ديگر تسليم كردن . *To convey an estate,* غضر كردن , تعيين نمودن .

Conveyance (carrying), انتقال A , نقل A , تنقيل A , برد . — *(passage),* گذارش , گذر , رهگذار , راه گذار , گذار , عبور A , معبر A , خياط A , جواز A , ممر A , مرور A , معدي A . — *(assigning),* تسليم A , تعيين A , سپارش , غضر A . *(deed of sale),* قباله A , خط خريدگي .

To CONVICT *(of guilt),* گناه ثابت كردن , مثبوت الجرم , گناه نمودن , اثبات تقصير آوردن , الزام كردن , نمودن , الزام كردن , رد كلام ساختن — *(to confute),* حجت ساختن , اثبات نمودن .

Convict, convicted, ملتزم A , ملزم A , مغلوب A , مثبوت A الجرم .

A convict, گناكار , تقصيروار .

Conviction, الزام A , اثبات A , ثبوت A , حجت A , مبصرت A . *Conviction of guilt,* اثبات الجرم A , الزام تقصير , مبصرت گناه ,

Convictive, قوت الزام دار .

To CONVINCE, حجت واضحت نمودن , الزام كردن , اثبات , نمودن , مغلوب ساختن . v. *To confute.*

Convincible, ممكن الزام .

Convincing, الزام آور , مبصرت نما . *A convincing proof,* دلال الزام A , حجت واضحت .

Convincingly, بروجه واضح , بطور الزام .

Convincingness, قوت الزام .

CONVIVIAL, همبزم , همقدح , همشراب , خمره , مجلس , نشين , بزم پيوند , مهماني منسوب .

A convivial entertainment, conviviality, بزم , مهماني , ميزباني , ضيافت A , سور A P , مجلس A , صحبت ياران . — *A convivial companion,* خوش اختلاط , همسفره , همبزم , همكاسه , همشراب , همقدح , باده نوش , باده پرست . v. *social, festal.*

Convivially, بوجه ضيافت .

A conundrum, v. *Jest, joke, quibble.*

To CONVOCATE, *convoke,* دعوت كردن , خواندن , ندا , ساختن , منادات نمودن . *To convoke an assembly or council,* مجلس خواندن , ديوان دعوت كردن , جماعت طلب ساختن .

Convocation, خواندگي , جميعت , دعوت . *A convocation,* مجلس A , جميعت A , جماعت A , اجتماع A , ديوان . *A place of convocation,* جمعيتگاه .

To convolve, convolution, &c. v. *To roll, &c.*

A CONVOY *(road-guide),* رهبر , دلال A , رهنما , راهگذار , — *(a travelling guard),* فوج رهبان , بدرقه A , رهنمون , راهدان , راهوان , حافظ سبيل , راه سيانت گر .

To convoy, راهنماي كردن , راهبان بودن , محافظت كردن , ابناي سبيل حفظ نمودن . v. *To escort, guide.* — *To convoy by sea,* بر بحر حمايت كردن , بدريا صيانت نمودن .

To CONVULSE, تشنج كردن , پيچش نمودن .

Convulsed, متشنج A , پيچان , فكك دار , معص A , صاحب تشنج .

To be convulsed, تشنج داشتن , پيچان بودن .

Convulsion, تشنج A . *Dying convulsions,* نزع روح , فواق A . *The convulsions of a mad dog or of a person bit,* لقوت A . v. also *commotion, disturbance, rebellion.*

Convulsive, متشنج A , تشنج ده .

A CONY, پرنگره . — *A cony-burrow,* نقب A , بهرت A , لغز A . v. *Rabbit.*

To COO *(as a dove),* كوكو كردن , سراييدن , قرقره كردن , قرقرير نمودن . *Cooing,* قرقره , قرقرير , ددهددت A , هدر A , هتف A , رنم A , تغني A .

A COOK, باورچي , طباخ A , عجلهن A (plur. عجاهنت), عجاهن A , قدار A , آشپز , آشپل , آشپزا , آشپز , خواليگر . *The chief cook,* سردار باورچي . *A cook's shop,* كباب خانه , مطبخ A . v. *A cook-room,* باورچي خانه , طبخ خانه . *Kitchen.*

To cook, طبخ کردن ، پختن . v. *To dress, prepare.*

Cooked, مطبوخ A ، طبيخ A ، پخته ، مطبّخ A.

Cookery, باورچي گري ، طبخ A ، طباخت A . *Any instrument or utensil used in cookery*, مطبّخ A.

COOL, سرد ، خنک ، بارد A . v. *Cold.* — *Constitutionally cool*, بارد المزاج A . — *(unaffectionate)*, بي محبّت ، غير مودّت ، v. *Indifferent, luke-warm.* — *a cool friend*, دوست نا عشيق . — *(deliberate)*, فکير A ، فکور A ، فکر نما . — خنک .

To cool or make cool, سرد کردن ، بارد کردن ، برد ساختن . *To cool the passions*, اهلاک نفس کردن . — *(to become cool)*, تفريس گشتن ، برود شدن ، جاهيدن ، جهيدن . *To become cool or indifferent in any thing*, فتور پذير شدن ، بنش گشتن ، سست شدن . v. *To neglect.*

To cool (in respect to anger or passion), ساکت گشتن ، فراغ شدن .

Cooled (grown cold), سرد گرديده ، مبرد A ، بارد شده . — *(become remiss)*, غافل گشته ، کاهل شده .

A cooler, سرد کننده ، بارد ساز . — *(a vessel in which any thing is cooled)*, دان مبرّد .

Coolly (without heat), بردانه ، بي گرما . — *(without passion)*, بي غضب ، نا غضبانه ، بي نفس .

Coolness, سردي ، خنکي ، برودت A ، مسامحت A . — *(want of affection)*, بي محبّتي ، غير مودّتي . v. *Indifference.* — *(freedom from passion)*, بي نفسي ، نا غضبي .

A COOP *(for fowls)*, خم A ، قفس مرغان .

To coop, در قفس نهادن . v. *To confine, straiten.*

A COOPER, برميل گر ، دن کار .

To CO-OPERATE, بهم کردن ، باهم ديگر کار نمودن . v. *To concur.*

Co-operation, يک جهدي ، بهم سازکاري ، اتفاق A . v. *Concurrence, assistance.*

Co-operative, يکجهدي نما ، بهم سازکاري کنا .

A co-operator, رفيق A ، شريک A ، يکجهدي کننده P . v. *Assistant, friend.* همکن .

CO-ORDINATE, دمسر ، همقدر ، هم مرتبه ، همحال ، دمپايه .

Co-ordinately, دمسرانه ، درهم مرتبه .

Co-ordinateness, co-ordination, دمسري .

Cop, v. *Head, top, crest.*

COPARCENARY, هم ميراثي .

A coparcener, هم ميراث . v. *Coheir.*

A COPARTNER, شريک A ، مشارک A ، انباز ، پود . v. *Partner.*

Copartnership, انبازي ، اشتراک A ، شرکت A .

A COPE *(any covering for the head)*, سروز ، سر پوش . v. *Cap, veil; also roof, awning, canopy, vault.* — *Under the cope of heaven (throughout the world)*, اطراف و آفاق . *The cope or coping of a wall*, سر ديوار .

To cope (cover as with a cope), سريدن ، سروز نمودن . — *(enter into competition)*, ستيز کردن ، اختلاف نمودن ، مصارعت کردن . v. *To oppose, contend, struggle.*

COPIED, نقل کرده شده ، منتسخ نموده ، منقول A .

A copier, copyist, نقل کننده ، ناقل A ، کاتب A ، نسخه گر ، ناسخ A ، نسخت کننده ، مقتدي A . v. also *imitator, plagiary.*

COPING *(of a wall)*, تاج ديوار ، افريز A ، کنگره ، علاوت A .

COPIOUS, بسيار ، کثير A ، کثير بجبير ، کثير الزحام A ، غني A ، مغتنم A ، جزل A ، جزيل A ، فراوان ، اکثر A ، موقّر A ، موفور A ، وفر A ، وافر A ، وفرا A ، اوفر A ، بليغ A ، عامر A ، زاخر A ، فراغ A ، فايض A ، وافي ، وفي A ، متوفّر A ، دبر A ، عبر A ، انبوي ، انبه ، انبوهناک ، انبوه ، برکت دار ، عربي A ، کنافج A ، نهير A ، عافي A ، غزيره ، غزير A . v. *Plentiful.*

Copiously, بسيارانه ، وافر وافر ، با برکت ، کثيراً A .

Copiousness, بسياري ، افزايش ، زيادتي ، کثرت A ، فراواني ، فضلت A . v. *Abundance, plenty, exuberance.*

COPPED, باتار پوشيده ، تارسرخيز ، صاحب تارم ، تارک دار . v. *Pointed.*

A COPPEL, بوته ، تبنک .

COPPER, مس ، نحاس A ، صاد A ، صفر A ، صفرت A P .

A copper (cauldron), ديگ مسي ، هرکاره ، چارخانه ،

قدرت A , قدر A , جامعت A , قرخان , قرغان , قزان (plur. قدور).

A coppersmith, صفار A , صادگر , مسگر .

A copper or *ship-worm,* برِيمت A .

Copper mines, نحاسي A , نحاس A , معدن مس .

COPPERAS, قلقديس , زاج اخضر , زاج . v. *Vitriol.*

Coppery, صفرآسا , پر صفرت , صاددار , مسي , مسين , از صاد كرده , نحاسي A , نحاس A .

A COPPICE, *copse,* هيمستان , چنگلستان , جنگل , غاب A , خيس A (plur. اخياس). v. *Thicket, underwood.*

A COPULA, حرف صله .

To COPULATE (*unite*), معطوف , پيوند كردن , پيوستن , مجامعت كردن , جماع ساختن , گاييدن , تزويج نمودن , ساختن متصل , عطف كردن , كادن , جفت نمودن , مباشرت كردن نمودن .

Copulation, وصل A , اجتماع A , مجامعت A , جماع A , جفتي , تزويج A , توقيم A , عصد A , نكاح A , پيوستگي , كشني .

Copulative, وصلي . *A copulative conjunction,* حرف صله , حرف عطف .

A COPY (*not an original*), نسخ A , منقول A , نقل A , نسخة A , منتسخ A , مثل A , تقليد A , صورت A . (*exemplar*), دستور A , اصل A . (*foul draft*), مسودة A . v. *Archetype, model, original, imitation.*

A copyhold, قطيعت A , اخاذت A .

To copy, تمثل نمودن , نقل نويسي كردن , نقل كردن , اقتدا كردن , متابعت ساختن . v. *To imitate.*

To COQUET, گش , عشوه زدن , كرشمه كردن , نازيدن , لاعت شدن , شوخيدن , شوخ كردن , شيوه نمودن , ساختن .

Coquetry, گش , عشوه A , غمزه A , شيوه , ناز , كرشمه , دلفريبي , شوخي .

A coquette, لاعت A , نازنده , عشوه گر , دلفريب .

Coquettish, گش كنا , عشوه زن , شوخ چشم , كرشمه نما , نازباز .

CORAL, مرجان A , بسد A , بسد , پستد . *A coral bead,* مهره A , مرجان دانه . *Black coral,* شبه .

A CORD, رشنك , حبل A , رسن , ريسمان , تاخته , طناب A , طنب A , رزه , تار , رشته . v. *Rope, thread, string.*

To cord, با حبل بستن .

Corded, رسن بند شده .

A cord-maker, رسن تاب .

Cordage, v. *Cord.*

CORDIAL (*sincere, hearty*), بي ريا , با دل و جان , صميمي A , مخلص A , صافي دل — (*invigorating, exhilarating*), قوت بخش , قوت ده , قلب مبهج , جان مفرح , دلكشا . v. *Restorative.*

A cordial (*medicine*), مفرح قلب , علاج جان مفرح , جان كشا , دلاساي — (*any thing comforting*), شربت دلكشا , قلب نواز , تسلت خاطر .

Cordially (*heartily*), عن صميم القلب A , با دل و جان , مخلصانه , قلباً A .

CORDWAIN, *Corduban* or *Morocco leather,* سختيان , انبان .

Cordwainer, cordiner, v. *Shoemaker.*

CORE, درونه , درون . v. *Heart.*

CORIACEOUS (*made of leather*), از جلد ساخته — (*like leather*), جلد آسا .

CORIANDER, شونيز , كشنيچ , نمشك , كشنش , كشنيز , كزبره A , سياه بويا , شونين . *Corianders confected with sugar,* شكركشنش . *Coriander seed,* حبت ابسوداء .

CORK (*tree*), شجره منطر , درخت منظر , اغاره A , اغار A . *The cork of a bottle, &c.* صبار A , صمام A , سداد اشار , وفيعت A , وفاع A , علهاص A .

To cork, وفاع نهادن , صمام زدن , سداد كردن .

A CORMORANT (*bird*), اسفرود A . v. also *Glutton.*

CORN, غلة A , دانه , حبوب A . v. *Grain, wheat, barley, oats, rye, millet, &c.* — *The blight of corn.* v. *Blast, mildew.* — *A corn field,* مزرعت A , مزرع A , كشتزار . *A reaped field of corn,* صريمت A . — *A corn-thresher,* خرمن كوب . — *A single corn or grain,* حبت A , دانه . — *A corn-mill,* اسياي غلة . — *A corn-merchant* or *chandler,* غلة فروش .

— *A corn-sack*, كندو , كونده. — *An ear of corn*, خوشه , دانه. — *A shock or stack of corn*, كدس A (plur. اكداس). — *A corn-fork*, انگشته. — *A corn-sickle*, داسه. — *A beard of corn*, داز. v. *Beard* — *A corn-floor*, ذخيره خانه , خرمن , سرغين. — *A pepper-corn*, دانه فلفل. — *A corn pipe*, گاد. — *A corn on the feet*, ناصور , جرم سخت. — *To corn*, v. *To salt, to granulate*.

The CORNEL-TREE, غيزوران , قرانيا , سرخك , زغال A.

A CORNELIAN, عقيق A , عقيق ظفاري , يمني.

CORNEOUS (*resembling horn*), قرن آسا.

A CORNER, گوشه , كنج , زاويه A , والدي , پيغوله , برواش. v. *Angle, extremity*. — *The corner of a house*, كويز , لخچ A , دهليز A. — *A retired corner* (*a cell*), تاره , حجرت A , كلبه , زاويت A (plur. زوايا). — *The corner of the eye*, گوشه چشم , محجره A. *The exterior corner of the eye*, دنبال چشم , لحاظ A , ذنب العين A , موخر A. *The interior corner of the eye*, مقدم A , امق A , موق A. *The interior corners*, مدامع A. *The corner of the mouth*, گوشه دهن. — *A corner stone*, سنگ گوشه , حجر كنار. *From corner to corner, cornerwise*, گوشه گوشه. v. *Angular*. — *The corner of any thing*, گوشه چيزي. — *Possessing a corner*, كنج دار. — *Sitting in a corner* (*retired*), گوشه نشين. — *In a corner*, در گوشه. v. *Secretly, privately*. — *The corner of a street or road*, گوشه راه , سر ره , مشرعت A (plur. مشارع).

A CORNET (*trumpet*), بوق , بوري , نفير , قشع A. *A cornet-blower*, بوري زن. — (*a standard-bearer*), علم بردار , رايت بردار , بيراق دار , مير لوا , مير علم. — (*a troop of horse*), سپاه , سوار , كبكبت.

A CORNICE, قرنس A , كنكره , شرفت A , افريز A , علاوت A , تاج ديوار , طاقيت A.

CORNIGEROUS (*horned*), صاحب القرن A , ذوالقرنين , سردار.

To cornute, v. *To cuckold*.

A COROLLARY, نتيجه A , اتمام A. v. *Conclusion, surplus*.

CORONAL, *coronary* (*belonging to the crown of the head*), نصلت پيوند. — (*relating to a crown*), تاج منسوب.

A CORONATION, جلوس A , جلوس سعادت مانوس.

CORONET, تاج , كرجوان , خدمنت A. v. *Crown, diadem*.

CORPORAL (*relatigg to the body*), بدني , تن پيوند , جسد منسوب. — (*material*), جسماني , جوهري , هيولاني.

A corporal, دفه دار , ده باشي. v. *Serjeant*.

Corporally, جسدي. v. *Bodily*.

CORPORATE, متجسم A , مضموم A , ملحق A , همو ثاق.

A corporation, فرقه A , گروه , غرفت A , جماعت A.

Corporeal, جسماني , تن دار.

A CORPS (*of troops*), رساله A , گروه , غول.

A CORPSE, مرده , لش , جيفه A , جنازه A , ميت A , جثت A , ظليت A , نبيلت A , ضريع A. *An interred corpse*, جيان A.

CORPULENCE, *corpulency*, تناوري , فربهي , جسامت A , سمن A , هدانت A , ضاغط A , ربالت A.

Corpulent, تجسيم A , جسيم A , عظيم الجسم A , مبدن A , تناور , فربه , ابلد , ثدن A , متدن A , يل , يال , يله , هرجاس A , قلهب A , قناخره A , جحشر A , جاشر A , زخرب A , ضرفطي A , ضيكل A , جرهاس A , جوانا A , جرعوب A , شخيص A , بهنس A , بحصل A , خليجم A , خلبجم A , دخشم A , دخشوم A , هدف A , اكيد A , كبدا A , خدب A , تدعمل A , قذعمله A , سردب A , سرهيت A , نهبلت A , جاره A , تهمزت A , قسحب A. v. *Bulky, fat, gross, large, thick*.

Corpuscle, زره A , زره , ريزه. v. *Atom*. — *Corpuscular*, زره وار , ريزه منسوب.

To CORRECT (*punish*), سزا دادن , تنبيه كردن , سياست كردن , تعذيب , معاقبت نمودن , عقب كردن , تعزير كردن. — (*to amend*), اصلاح كردن , اصلاح و تربيت نمودن , ساختن , مصحح كردن , تصحيح كردن. v. *To adjust, rectify*.

Correct (*finished with care*), با شغل متمم كرده , به دقت , انجام براورده , اصلح A , مصلح A , مصحح.

Correction (*punishment*), سزا , عقب A , عقاب A , سياست A , تنقام A , تعذيب A , عذاب A , عقوبت A , تعزير A , قهر A , ياساق A. — *The sword of correction*, شمشير ياساق. *The staff of correction*, چوب ياساق (*with which criminals are punished*). — (*emendation*), تصحيح A , اصلاح A , اخلاص A , تاديب A. v. *Reprehension*.

Corrective, تصحیح ساز.

Correctly, بادقت، مصلحانه، با اصلاح، از صحت. v. *Exactly.*

Correctness, تقید A، دقت A، صحت A.

A corrector (punisher), منتقم A، معاقب A، عقب کننده. —*(an amender)*, مصلح A، مودب A، تادیب، اصلاح نماینده، تصحیح کننده، کننده.

Correlative, نسبت دار، راجع A. v. *Relative.* *Correlatively*, با نسبت، نسبةً A. *Correlativeness*, نسبت A.

To CORRESPOND *(suit)*, موافق، لایق شدن، فراخور آمدن، مطابق شدن، متابعت و موافقت داشتن، بودن. *To correspond by letter*, مکاتبه نمودن، نوشت خواند کردن، خط، توارد کردن، خطاب ساختن، مراسله کردن، کتابت کردن.

Correspondence (suitableness), مطابقت A، موافقت A، برابری، مشابهت A. v. *Conformity.* — *(intercourse)*, همصحبت، ذات البین A، تعلق A، تردد A، علاقه A، معامله A. — *A literary correspondence*, خطاب A، مراسله A، مکاتبه A، توارد A.

Correspondent, corresponsive (suitable), موافق A، لایق A، مطابق A. v. *Conform.*

A correspondent, جواب، جواب نامه نویس، مکاتبه ساز، خط کننده.

CORRIGIBLE *(amendable)*, ممکن اصلاح. — *(punishable)*, واجب العقب A، واجب سزا. — *(corrective)*, صاحب قوت تصحیح، لایق سیاست.

Corrival, v. *Rival, competitor.*

To CORROBORATE, استحکام، مضبوط کردن، زور دادن، تشید، برگ بخشیدن، قوت دادن، تقویت ساختن، کردن، تایید نمودن، تشدید ساختن، کردن. v. *To confirm, establish, strengthen.*

Corroborated, متاکد A، موکد A، موید A، مقوی A، موجد A، مشدد A.

Corroboration, اشتداد، قوت A، تقویت A، استحکام A، ابجاد A، ایدا A، برگ، تأیید A، تشیید A، تشدید A، عزّ A، شدّ A.

Corroborative, corroborant, مقوی A، استحکام دهنده.

To CORRODE, لحس، متاکل شدن، اکل کردن، خوردن، جلیدن، دندیدن، ساختن. v. *To knaw, eat, consume.* *To be corroded*, متاکل شدن.

Corroded, متاکل A، خورده.

Corrodent, اکل کنا.

Corrodible, corrosive, قابل اکل، ممکن لحس.

Corrosion, اکل A، لحس A، لحست A.

Corrosive, متاکل A، اکل A، اکول A.

Corrosively, اکلانه، با قوت لحس.

Corrosiveness. قوت اکل. v. *Corrosion.*

To CORRUPT, تباهی کردن، گنده کردن، بوسیده کردن، اضلال کردن، افساد ساختن، افنا نمودن. v. *To infect, seduce, vitiate, deprave.*—*(to grow corrupt)*, گندیدن، بوسیدن، فاسد بودن، تباد شدن، فرسودن. *To corrupt (bribe)*, رشوت دادن، باره نمودن، ارتشا دادن.

Corrupt, فنا، بوسیده، ناکاره، زبون، گنده، فاسد A، خراب A، تباد، بدخوی، پذیر. v. *Depraved, vitious.*

Corrupted, متفسخ A، بوسیده، گندیده، فرسوده.

A corrupter, بوسیده سازنده، تباهی کننده، مفسد A، افسادگر.

Corruptible, فنا پذیر، ممکن افساد.

Corruptibly, فنا پذیرانه، بروجه فاسد.

Corruption, عفونت A، تفسخ A، بوسیدگی، گندیدگی، خنبث A، دغل A، تفضّلات A، تباه فساد A، افساد A، فنا A، تغب A، لطث A، دشملت A، عتب A، دخل A، درب A، نتر A، خبل A، اغایش A، ثای A. v. *Depravity, wickedness: putrescence.* —*Corruption (matter in a sore)*, ریم A، هو، غثیثت A، حنیرت A، قیح A، ریش. v. *Pustule.* — *The corruption of a dead carcase*, مهل A، خبال A. —*(bribery)*, ارتشا A، باره، براگندن، اتاوت A، رشوت A.

Corruptive, متفسخ A، میل بفساد.

Corruptly, با فنا، با تفضلات، فاسدانه. v. *Vitiously.*

Corruptness, قوت فساد. v. *Corruption, depravity.*

A corsair. v. *Pirate.*

A corse. v. *Corpse, dead body.*

A CORSELET, جوشن. v. *Mail.*

CORTICAL, قشرت منسوب .

CORUSCATION, تابش , درخش , فايض النوره . v. *Flash.*

COSMETIC, حسن كنا , خوب نما , پاك ساز .

COSMICAL (*relating to the world*), جهان پيوند , عالم منسوب , دنيوي .

Cosmogony. v. *Creation.*

A cosmographer, خطاط الدنيا A , هيئت دنيا نماينده .

Cosmographical, هيئت دنيا منسوب .

Cosmography, هيئت دنيا .

COST (*charge*), خرج A , مصرف A (plur. مصارف), بذل A , هزينه A , صرف A . v. *Expence.* — (*price*), قيمت A , بها , ارز .—(*loss*), مضرت A , زيان , نقص A , نقصان A .

To cost, قيمت داشتن .

COSTIVE, منقبض A , مقبض A . v. *Close.*

Costiveness, قبضيت A , قبض A , انقباض A , گرفتگي .

COSTLINESS, پيش قيمتي , گران بهاي , غلا A . v. *Expensiveness, sumptuousness.*

Costly, گران بها , بيش قيمتي .

COTEMPORARY, همزاد , همعهد , هموقت , ياشداش .

A COTTAGE, *cote or cot,* خرگاه , كاخ , كيخان , توالت A , بارانگير . v. *Hut.* — *A sheep cote,* صيرت .

A cottager, اهل خرگاه , دهقان . v. *Rustic.*

COTTON, پنبه , قطن A , قطنت A , هيولا A , كرفس A , بهاره A , يتق A , طوط A , خرنف A , جوزق A , اير A .—(*from the papyrus*), برس A , بردي . — *The seed of cotton,* پنبه دانه . *The cotton pod,* بيلم , مكمهل A , غوره , غوزه . *A cotton plantation,* پنبه زار , مقطنت A . *A cotton tree,* زعبل A . — *To bow, tease, or dress cotton,* پنبه زدن , قرناخيدن , قطن واچيدن , ملخودن , مزغ كردن . *Carded or bowed cotton,* پنبه زده , خرفع A , باغند . *A cotton dresser,* پنبه زن , حلاج A . — *The art of dressing cotton,* حلاجت A .—*Made of cotton,* قطني .—*A dew or hank of cotton,* كنكش , كلبله , كاك .—*Any garment, counterpane, &c. quilted with cotton,* قزاكند . *Cotton put into an ink-holder,* ليته A , كرفس A , كرسف A , ليته دوات , پشتيجه .—*Cotton cloth,* پارچه پنبه , كاله , جامگي , اسحال A (*also a cotton tunick*).—*A cotton reel,* كنكش لاشه , لش , كاله , كنده بيچ , كلوله . *The smell of burnt cotton,* شياط A .

A COUCH, پلنگ , شغت , شغته , فرش A , فراش A , صفه A , تخت , درچ , بروز , متكا A , وساد A , مهد A (plur. مهود). v. *Bed, cushion; also layer.* — *A travelling couch,* روان . *An ornamented couch,* زربيت A .

To couch (*to recline, as beasts, &c.*), هكوع كردن , مبترك شدن , مضطجع نمودن . v. *To lie down, stoop, crouch.* — *To couch* (*comprize, imply*), محتمل كردن , تضمن نمودن . v. *To involve, include.*—*To couch for the cataract,* ظفراز چشملن واكردن , ظفرت از انسان العين برگرفتن .

Couchant, خسپان , مضطجع A .

A cove. v. *Creek, cover, shelter,*

A COVENANT, عهد A , عقد A , شرط A , اقرار A , قول A , پيمان . — (*in writing*), عهد نامه . v. *Compact, contract.*

To covenant, عقد كردن , عهد و پيمان نمودن , شرط ساختن . v. *To bargain, stipulate.*

A covenanter, عقد كننده .

A COVER, پوشش , پوش , مامونيت A , ستره , سترت A . *Cover* (*of a dish, jar, &c.*), سرپوش , سرخم , تم .—*for the head*), سروز , سرسر , كله پوش , پلاني . v. *Cap.* — *A horse-covering,* شعار A . — *The cover of a well,* كرامت A . — *The cover of a letter,* لفافه A .—(*of a book*), دفتي . — *A cover* (*pretext*), بهانه , عذر A , حيله A , علت A , تعلل A , صورت , معامله , پنهاني , نهاني , كتم A , اخفا A , ستره A . v. *Palliation, concealment, disguise.*—(*defence*), عصمت A , صيانت A , حمايت A , وقايت A , پناه , جاي پناه , پناه گاه . v. *Shelter, shade; also coverlet, awning, umbrella, veil.*

To cover, پوشيدن , بند كردن , سرپوش نهادن , اخفا ساختن , مامونيت ساختن , پنهان كردن , مخفي كردن , زيرپرده نهادن . v. *To conceal.* — (*make pretence*), بهانه كردن , علت نمودن . v. *To disguise.* — (*to shelter*), پنها دادن , محفوظ داشتن , حمايت دادن , عصمت كردن .—*To cover* (*as a hen her eggs*), رخم كردن , حضن ساختن , وكن نمودن . *To cover* (*as a horse does a mare*), كشني كردن , تسب ساختن , مجامعة كردن , ضراب ساختن . *To cover the head* (*put on the hat, &c.*), سر پوشيدن , كله پوش نهادن . *To cove with carpets or mats,* با خالي گستردن , رمل كردن .

Covered, پوشیده . *To be covered*, پوشیده شدن .

A covering, پوشش , پوشه , پوشاك . v. *Dress, garment.*

A coverlet, بالاپوش , لحاف A , پلنگ پوش , شب پوش , جلّ A (plur. جلال). v. *Bed clothes*, برزو , گوغند , کواغند

A covert. v. *Cover, shelter, thicket.*

Covert. v. *Sheltered, secret, insidious. A feme covert*, زوجه A . v. *Wife.—A covert way*, کنجینجی .

Covertly. v. *Secretly.*

Covertness. v. *Secrecy, privacy.*

Coverture. v. *Shelter, defence.*

To COVET, طمع کردن , حرص نمودن , رغبت ساختن , ارزومند شدن , رغبوب بودن , لوم داشتن .

Covetable, A لايق ارزو , واجب الحرص .

Coveted, A مطموع . v. *Desired.*

Covetous, طمعکار , طامع A , باخل A , شهرمند , ارزومند , راغب A , حریص A , لئیم A , لامان A , هجبرس A , ناکس A , مکرز A . v. *Avaricious, desirous.*

Covetously, باخلانه , با طمع .

Covetousness, A طمع , حرص A , بخل A , ناکسي , هاع A . v. *Avarice.*

A COVEY (*hatch of chickens, &c.*), ایشانه.—(*a flock of birds*, خفالت A , ابیل A , ابول A (plur. ابابیل , اباویل). v. *Bevy, flock.*

COUGH, سلفه , خفه , قعبت A , قحاب A , قحب A , نحم A , سرف A , سرف A , سرفه A , تقحیب A , سعال A , عفیط A , عفطان A , عفط A , مجشور A , جشره A , نحمت A , سعال ساعل , نخاب A , ناثره A , هکاع A . *A violent cough*, سعرت A . —*A slight cough*, A جارزه.

To cough, خفندن , خفیدن , سلفیدن , سعال کردن , مجشور شدن , تقحیب زدن , هکوع ساختن , قحب نمودن , ناثر بودن . *The noise made when coughing*, A نحنحه , A تنحنح.

Could, the preterite imperfect of *can.*

A COULTER, A سنت . v. *Colter.*

A COUNCIL, A مجلس , A جماعت , جماعت حکام , حفل A , ندي A , محفل A , دیوان A , جمیعت A , مجمع A , حفلت A . v. *Assembly.—A general council* دیوان عام .—*A privy council*, دیوان خاص . —*To hold a council*, دیوان داشتن .

COUNSEL (*advice*), پند , مشورت A , صلاح A , مصلحت A , فکر A , وعظ A , مشاورت A , تدبیر A , رای A , نصیحت A . v. *Deliberation, direction; also secrecy; scheme, purpose, design; prudence, art, machination.—Good counsel*, پند , رای , فکر نا صواب , رای ثاقب , دلپسند . *Bad counsel*, فکر فاسد المال , فاسد . *To ask counsel*, مشورت طلب کردن , تدبیر خواستن .

To counsel, پند گفتن , نصیحت کردن , مشورت دادن , رای نمودن .

A counseller of state. A وزیر (plur. اوزرا), مدبر امور جمهور , اهل مشورت A , مشیر A , (مشاورین plur.) مشاور A , ارباب دیوان . *Counsellors of state*, دستور , دیوان . *A counseller at law*, مقرر دعوي , وکیل عدالت , اهل فقه , فقیه A , اهل شرع . v. *Advocate.*

Counsellorship, منصب وزیر .

To COUNT, شمردن , شماریدن , شمار کردن , حساب , معدود نمودن , تعداد کردن , عدّ ساختن , احصا کردن , کردن تعدید نمودن , حصر کردن . v. *To number, reckon.—To count by the head*, سرمره کردن . *To count* (*esteem*), در گران , اعتبار ساختن , التفات نمودن , بها داشتن . v. Also *to impute, charge.*

Count, A حساب , شمار , عدّ A . v. *Reckoning.*

Countable, ممکن شمار .

COUNTENANCE, رو , روي , پیکر , سیما , سما , چهره , وجه A (plur. وجوه), صورت A , منظر A , نظر A , دیدار , چهیر , سنت A , یاسب , ادیم , بار , طلعت A , لقا A , قیهل A , محي A . *A beautiful countenance*, طلعت حسنا , پري روي , مسیح A (plur. مسباح). *Cheerfulness of countenance*, گشاده روي , ابروفراخ , لبخنده , خندان وبسیم . *A sour austere countenance*, جوق A , ترش رو , سخت روي , روي درهم کشیده , اجوق A , جهپ A . *An alteration of countenance* (*from grief, or rage*), پریشاني صورت , محمي A . v. *Face, air, appearance, look, mien.—*(*favour, protection*, رویت A , روداري , عنایت A , شفقت A , توجه A , دستگیري , مربي گري , مهرباني , رفق A , یاري , همت A , حمایت A . v. *Friendship, patronage.—*(*confidence, impudence*), گستاخي , شوخي ,

صرخ , شرمنده شدن *To be out of countenance*, . بي شرمي
. روي شدن v. *To blush.*

To countenance, مہربان , حمایت دادن , عنایت نمودن
, شدن . مہرباني کردن v. *To support, encourage, patronize, befriend.*

A countenancer, A حامي , A مربّي , عنایت نماینده . v. *Patron.*

COUNTER, A مخالف . v. *Contrary.*

A COUNTER (*false coin*), A P قلب , A ملغ . *A counter* (or *board on which they shew goods*), تخته , دستگاه . *A banker's counter*, دستگاه صراف .

To COUNTERACT, مانع و معارض , مزاحمت کردن
, شدن . مخالفت ساختن v. *To oppose, undermine.*

A COUNTERBALANCE, عدل A , معادلت A , برابري
. برسنگ , رجازت A

To counterbalance, برسنگ , سنجه ساختن , رجازت کردن
معادلت ساختن , عدل نمودن , برابر کردن , ترازو نمودن , زدن
. سنجیده کردن , میزان کردن

COUNTER-EVIDENCE, شہادت خلاف .

A COUNTERFEIT (*counterfeiter, impostor*), فریب
دغل A , عیّار A , مداهن A , حیله گر , ریا کار , مکّار A , تلبیسکار
, شبه A , غاین A , طرّار A , مقلّد A , ملغ , غدّار A , دغا باز
A خداع . v. *Cheat, forger.*—*Counterfeit* (*imposture*), فریب
, خشک , صورت معامله , رنگ , مداهنت A , تزویر A
, خرد دست , ریا A , مکر A , تلبیس A , حیله بازي , حیله A
A غدر , A دغا , A تقلید . v. *Forgery, resemblance.*

Counterfeit, counterfeited, A قلب , صاحب تلبیس , ساخته
. غدیره , رنگ آمیز , صورت نما , مزوّر A , مشبّه A , مرابح A
v. *False, fictitious, deceitful.* — *Counterfeit money*, A قلب
, سته , نبهرج A , نبهرة A , نثار A , نا روان , ملغ , زر قلب
. ستوک

To counterfeit, خلق , تزویر کردن , ساختن , نقل کردن
. تمثّل کردن , تقلید ساختن , نمودن v. *To copy, imitate, feign, forge, resemble.*—*To counterfeit coin*, زر قلب زدن
. نبهره ساختن , ملغ کردن

Counterfeitly, با حیله , غدرا A , مزوّرانه .

A COUNTERMAND, حکم , امر مخالف , فرمان خلاف
. مناقض v. *Repeal.*

To countermand, حکم , حکمرا ردّ کردن , فرمان خلاف دادن
. مناقض نمودن v. *To forbid.*

A COUNTERMARCH, تراجع , بازرفتن لشکر , مرجعت A
. سپاه v. *Retreat.*

To countermarch, تراجع کردن , بازرفتن , مرجعت کردن
. باز روان شدن

A COUNTERMARK, نشان مشارک .

A COUNTERMINE, نقم زیر نقم , سمج استقبال , سمج
. نقم زیر نقم , نقب بر نقب v. Also *stratagem.*

To countermine, نقم استقبال , نقم , نقب زیر نقب کاوتن
. ساختن

COUNTERMOTION, حرکت مخالف .

A COUNTERMURE (*wall behind wall*), دیوار پس دیوار .

COUNTERNATURAL, نا طبعي .

A COUNTEROPENING, کشایش استقبال , فتح برفتح
. کشایش

A COUNTERPANE, پلنگ پوش . v. *Coverlet, quilt.*

A COUNTERPART (*corresponding part or copy*), A نقل ,
. قطعه موافق

A COUNTERPLEA, ردّ جواب , گفت مناقض .

A COUNTERPLOT, A ملع استقبال , تحالف علي تحالف
. ملع *To counterplot*, ملع استقبال , ملع کردن .

A COUNTERPOISE, بدل A , بارسنگ , برسنگ , سنجه
A عدل , A رجازت . *To counterpoise.* v. *Counterbalance.*

COUNTERPOISON, تریاق A , باد زهر . v. *Antidote.*

COUNTER-PRESSURE, قدرت علي قدرت A , قوت تخلف .

A COUNTER PROJECT (*corresponding project*), قصد
. موافق

A COUNTERSCARP, فصیل A , پسته .

COUNTER-SECURITY, ضمن مشارک .

To countervail. v. *To be equivalent.*

To counterwork. v. *To counteract.*

A COUNTING-HOUSE, شمار خانه , دفترخانه .

COUNTLESS, بي شمار , بي حساب .

A COUNTRY (*region*), كشور , ولايت A , ملك A , بوم , اقليم A , الكه , مملكت A , ديار A , (plur. بلاد) بلد A , ارض A , ناحيت A , ديجور A P , بقعت A , بحرت A . — (*native*), وطن A . v. *District, tract, quarter.* — (*opposed to town*), اطراف A , جوار A , سواد A , دهات A , منقل A . — (*rural parts*), دد , (plur. قرا) قريت A , كوي , كند , مبدو A , ديه . — (*people*), اهل A , اهل ولايت . — *A native country*, مولد A , موطن A , وطن حقيقي , وطن اصلي . — *To scour or skirre the country round*, صحرا نورد كردن . *The law of the country* (i. e. *where a criminal is punished in a state of which he is not a subject*), باد هوا.

Country (*rustic*), بري , روستائي , كوي منسوب , صحرائي . v. *Rural.*—(*ignorant*), بي ادب , نا شناس . v. *Clownish, rude.* — (*far from town*), دور از شهر , من بلد بعيد A .

A countryman, ديهي , انگشپه , خويرات A , خورياد , فلّاح A , روستا زاده , روستائي , دهقان , ديهستاني , دهستاني , زارع A , يازه A , يازي , اهل قريت , اهل روستا . v. *Husbandman, clown, rustic, peasant. A fellow countryman*, هم كويداش , هموِلايت , همجاي , همشهري , هم وطن , ملك همخواه , يك ولايت , همديهي.

A county. v. *Province, district.*

A COUPLE, جفت A , دو , زوج A , ابا , اثنان A , ثنا A . *In couples*, دو دو , دوگان , اثنان اثنان A , ثنا ثنا A . v. *Two pair ;* also *chain.*

To couple, بندن , جفت كردن , پيوستن , وصل كردن . v. *To chain, join.* — (*marry*), عقد بستن , قيد و بند كردن , بستن .

Coupled, وصل كرده شده , معطوف A , موصول A . *Coupled in matrimony*, منكوحه A , مزوج A .

A COUPLET, بيت A .

COURAGE, غيرت A , بهادري , دلاوري , دليري , مردانگي , بي جان , جرات A , تيزدلي , همت A , شجاعت A , باكي , اقدام A , مردي . v. *Spirit, valour.* — *A man of courage*, مرد دلاور , مبارزه A . v. *Courageous, champion, hero.* — *Courage! courage!* (*an animating cry in battle, &c.*), براكي براكي.

Courageous, بهادر , مردانه , جري A , شجاع A , دلاور , گمراه , بي هراس , بي پروا , بي باك , دلير , تيزدل , كندور , نانك A , سترگ , اليس A , مستاسد A , معلس A . v. *Bold, brave, intrepid, valiant.*

Courageously, باغيرت , بهادرانه , دليرانه , دلاورانه , مردانه , پهلوانانه , بي پروا , بي باك . v. *Intrepidly, valiantly.*

A COURIER, نامه بر , هركاره , بريد A , قاصد A , پايك , اسكدار , پروانك , ماعي A , حامل مكتوب , كيسه دار , آلم , نوند , فيشنيج , فرانك A or فرانق A , رسول A , اسكدار . v. *Messenger.*

A COURSE (*race*), شوط A (plur. اشواط) , حضر A , شرف A , تاز , مطلق A , تاختني , ميدانه , ميدان A . —(*race-ground*), مضمار A . —(*progress*), رفتار , سير A , رواني , روش , بطيا A . — (*way*), مذهب A , سبيل A , طريق A , راسته , ره , راه , گذار , مسلك A , سلوك A , سمت A . v. *Passage.*—(*succession*), تواتر A , توالي A , ترادف A , بي درپي , خلفت A . v. *Series.* — (*custom*), پيشه , پيشنهاد , سيرت A , عادت A , خوي . — (*method*), طور A , نظام A , طريق A , اسلوب A . — اين , آبگذر , وضع A . v. *Regularity, mode.* — *A water-course*, آبراه , كريت A , طريق ماء . v. *Aqueduct, canal, conduit.* — *A ship's course*, راه جهاز , سبيل كشتي . *The sun's course*, طريق شمسيت .

To course (*hunt*), صيد نمودن , شكار كردن , شكردن , تاختن . v. *To pursue ;* also *to run, rove, pass.*

A courser (*a horse of noble breed*), بارة , سمند , توسن , شديز , كلگون , باد پا .

Courses. v. *Menses.*

A COURT (*palace*), دولت خانه , دربار , بارگاه , درگاه , عتبت A , باب A , در , دار , قصر A , سراي پادشاهي , سراي , سدّت A , استانه دولت , استانه , استان , (plur. عتب) ايوان A , (plur. اواوين) اوان A , اوان , قصر قيصر , قصر شاهي , (plur. ايونات) الخورنق A , رواق A , حيط A . *The august court*, قصر , عتبه عليا , استانه سعادت , باب همايون , سدّت عليشان , رفيع سلطنت . (*These are epithets given to the places of residence of eastern princes*).—*A court of justice*, عدالت A , محكمه A , عدولت A . — (*of public audience, &c.*), آوازه , اندروز , سراي خراج , ديوان همايون , ديوان خانه , اوان A , رواق A . v. *Assembly, council, tribunal.*—*A court before a house*, پيش گاه , صحن خانه , صحن A , ساحت A , اولي A , حوي A , فنا A , پيشك , دهليز , پايگاه , پيشطاق . —*A court or quadrangle*, ساحت A , ساحت A , صحات A .

الدّار , میان سراي , توشمان , رکحت A (plur. ارکاح) حیزه A , محلت A (plur. محال). v. *Square.*—*A court yard or back yard (where rubbish, &c. is thrown),* ابشتگاه , حوب A , باحت A. *A court in inns where they load caravans, &c.* بارگاه. *The court or retinue of a prince,* حشم و خدم , ملازمان سلطان , توابع پادشاه. — *Court (the art of pleasing),* نوازش , ناز , دلاویزي.

A court-day (for hearing causes), روز عدالت , روز دربار.

A court or levee-day, روز دربار عام , یوم الزینت A.

Court favour, نوازش خسروانه , لطف سلطان , احسان شاه , عنایت پادشاه.

To court (flatter), نوازش کردن , خوش آمد کردن , خوش آیند کردن , شیوه بازي ساختن , شیرین زباني نمودن. *To court a woman,* عشق بازي کردن , عشق نمودن , به عورت اظهار محبت کردن , طلب نسا کردن. *To court or solicit,* درخواست کردن , ناز و نیاز کردن , با الحاح طلب ساختن , ابرام کردن , خواستن.

Courteous, خلیق A , نیک نهاد , اهل A , لطیف A , خوشنما , شیرین کار , نازنین A , نازک , مظلوم A , ملایم A , ادیب و ارکان , صاحب ادب , اهل ازرم. v. *Affable, civil, polite, elegant, flattering, soft, gentle, kind, insinuating.*

Courteously, با شیرین کاري , در حسن حال , ادبانه , با لطف , نازکانه , با سخن شیرین. v. *Civilly, respectfully.*

A COURTESAN, *courtezan,* کسبي , لولي , روسپي , بیراه , شلافت A , فاحشه A , جاف جاف , جلب A , قحبت A. v. *Whore, strumpet.*

COURTESY, *courteousness, courtliness,* خلق A , اخلاق A , اهلیت A , شرین کاري , نزاکت , ظرافت A , بهجت A , لطافت A , ادب A , ارکان A , انسانیت A , مردمي. v. *Civility, politeness.*

A courtier, درباري , حضوري , مجربي A , ملازم سلطان , ملازم درگاه , دیواني , اغا A (plur. اغوات), نوازنده , نوازش گر.

Court-like. v. *Courteous, elegant.*

Courtly (belonging to a court), منسوب سراي , درگاه , پیوند. v. Also *courteous, courteously, elegantly.*

Courtship, ناز و نیاز , عشق بازي , خواهش زن , طلب عورت. v. Also *solicitation.*

A COUSIN (*uncle's son*), عمّ زاده , ابن عمّ , پسر عمّ , خاله زاده , پسر خاله. — (*aunt's son*), دنیا A , دنیت A. — (*relation*), خویش (plur. خویشان), خویشاوند , قریب A , مقرّب A (plur. مقرّبون). v. *Kinsman,—Cousins,* ابن عمّ الکلالت A.

A COW, گاو , گاو ماده , ماده گاو , مانه گاو , بکره , بقره A , دوشا , باقورت A , حیرم A , حیرمت A , خوزمت A. — *A black cow,* بلجون A , بلجوزه A , عجوزه A , وجیبت A. — *A wild cow,* خنسا A , اخنس A , مهات A , طغیا A , حاني A , غیطلت A (plur. غیاطل). *A cow desirous of the bull,* قنع A. — *A cow's horn,* قنفیه A. — *A cow-herd,* سخ A. — گاوبان. — *A cow-keeper,* بکره دار. — *A cow-house,* گاوخانه , آخور بکره , صیرت A. —*To cow,* ناکس کردن. v. *To intimidate.*

A COWARD, شتردل , بزدل , بي دل , نامرد , حیزه A , جبان A. v. *Poltron.*

Cowardice, cowardliness, شتردلي , بزدلي , بیدلي , نامردي , جبن A. v. *Timidity.*

Cowardly, بزدل , بیدل , بیهمّت , وهمناک , ترسناک , هیبان A , ناکس A , نامرد , ناکل A , ناکف A , شتردل , فشل A , هواهیه A , رعدید A , رعرع A , منخوب A , جبان A , واني A , کسل A , کسلان A. v. *A coward, fearful, pusillanimous.*

Cowl. v. *Hood, cap; tub.*

A COXCOMB (*a vain boaster*), لاف زن , خودبین , خود فروش , خودنما , هرزه گوي , مرد بي معني. v. *Fop, fool.* —(*the comb of a cock*), تاج خروس , خروهه , زین. — *Coxcomb (flower),* تاج خروس.

Coxcomical, خود بین , بیهوده , هواي , پنطر , سر در هوا. v. *Coxcomb, foppish.*

COY, شرمسار , شرمگین , محجوب A , وقور A , مظلوم A. v. *Modest, reserved.*

To be coy, وقار نمودن , محجوب شدن , برکرائیدن.

Coily, با مسکنت , وقورانه , با حجاب.

Coyness, شرمندگي , شرم , حیا A , مسکنت A , وقار A , حجاب A , سکینت A , ارمیدگي. v. *Modesty.*

TO COZEN, دغا دادن , فریفتن. v. *To cheat.*

Cozenage. v. *Cheat, fraud, trick.*

Cozener. v. *Cheat, sharper.*

A CRAB, سرطان A , خرچنگ. — (*small*), زوبیان.

Crabbed (*peevish*), ترش رو , عفنقس A , تند , درشت , دشوار , مشکل A , — (*difficult*), v. *Morose.* ثقیل A , وعق A — (*unpleasing*), نا خوش , نا پسندیده .

Crabbedly, درشتانه , مشکلاً A , بي خوشي .

Crabbedness, ترش روئي , درشتي , تندي , دشواري . v. *Austerity, sourness, difficulty.*

A CRACK (*chink*), شکاف , شق A (plur. شقوق , شتایق), فرج A , کاف , شگن , بینونت A , رخنه , چاک , تراک A , ثغرت A (plur. ثغر A , شقیقت A , دهنه , فلوق) فلق A (plur. ثغاریر , ثغور), قد A , خرق A (plur. خروق). v. *Rent, slit, split, fissure, rupture, breach.* — *Full of cracks,* پر چاک , *Having cracks,* رخنه دار . *Cracks in mountains,* شاخ شاخ . — *A crack* (*sudden, sharp sound*), تراک A , ثغور A , عورت A , صلصلت A , مبخت تیز , رزمت A , طنین A , تیزتیب , تیز , نقص A , نقصان A , — (*a flaw, defect*), ددت A , عوناکهاني , تقصیرات plur.) تقصیر A , قصور A , (عیوب plur.) عیب A . — (*a boast*), لاف , لاف وکذاف , تصلّف A . — (*a cracker or boaster*), لاف زن , خود فروش , ترفّع باز .

To crack (*split*), شگافتن , ترکیدن . چاک کردن , شکان کردن . v. *To break;* also *to craze.* — (*to boast*), لاف زدن . v. *To brag.* — (*to make a sharp sudden noise*), صداي تیززدن , تیزتیب کردن , تراک ساختن . v. *To bounce.*

Cracked, ترکیده , شگافته , منفطر A , منفرج A , مفرّج A , *Cracked or crack-brained,* خشک مغز , بینونت دار , چاک زده . v. *Crazy.* — *A cracked crust of clay.* قلقع A .

A cracker (*of gunpowder, &c.*) پتلاغچ , مشکک دواني , فشنک . v. Also under *crack* and *boaster.* — *Nut-crackers,* فندق کران .

To CRACKLE (*as fire, &c.*), حرات کردن , زفرساختن .

A CRADLE, گهواره , مهد A (plur. مهود), متّر A , گاهوار , گاهواره . *To rock a cradle,* گهواره جنبانیدن .

CRAFT, *craftiness* (*fraud*), فطرت A , فریب , مکر A , دغا , حیله بازي , تلبیس A , رنگ , غبن A , غدر A , حیله A , آل A , گربزي , ریو . v. *Cunning, stratagem.* — *Craft* (*trade, art*), پیشه , کسب A , حرفه A , هنر , فن A , *Small craft* (*boats, &c.*), صنعت A , کار , دستکاري , کردار . سنبوقیا , قاربون .

Craftily, از روي فریب , غدراً A , با حیله .

A craftsman, کاریگر , اهل هنر , پیشه کار , اهل صنعت , دستکار . v. *Artificer, tradesman.*

Crafty, حیله باز , فریبنده , دغاباز , غدار A , مکار A , اهل غدر , درامج A , خادع A , سعتري A . v. *Cunning.*

A CRAG, وعر A , غلیظت A , صمیعا A , ورطه A . v. *Precipice.* — (*rocky protuberance*), صخرت افرازي . — (*the neck*), گردن , عنق A , رقبه A , قفا A .

Cragged, craggy, نا همواز , غلیظ A , وعر A , پر افرازي . v. *Rugged, rough, rocky.*

Craggedness, cragginess, ناهمواري , غلیظت A , صمیعاي .

To CRAM, انباشتن , گنجانیدن , پرکردن , ملا کردن , دعس کردن , مصمت ساختن , سیرنمودن , انجالیدن . v. *To fill, stuff.* — *To cram one's self,* الوان خوردن .

Crammed, انباشته , گنجانیده , پر کرده , سیرکرده , مصمت A , متحشي A .

A CRAMP (*spasm*), تشنّج A , فکک , تعص A , پیچش . — (*a shackle*), بند , بند , قید A . v. also *confinement, restriction.* — *A cramp-iron or ferule,* زج A , مني A . *A cramp-iron for joining stones, &c.* بیني در .

Cramp, مشکل A . v. *Difficult, knotty.*

To cramp (*confine*), قید کردن , تضییق کردن , قصر ساختن . v. *To restrain, hamper.* — (*to pain with cramps*), فکک زدن , تعص دادن .

Cramped (*having spasms*), متشنّج A , معص A , پیچان . — (*restricted*), بازداشته , منع کرده , بسته , مقبوض A . v. *Hampered.*

A CRANE (*bird*), کلنگ , کرکي A (plur. کراکي), فسام , غرنیق A , کوشالنگ , کروانت fem.) کروان A , گاز , گاز , غرنق A , خم , رهو A , فرفر , فرفیر , فرفه . — (*a machine for raising great weights*). منجنق A (plur. منجنیق A , نعامت A , مضخّت A , — (*a siphon*), منجانیقات , منجانق , منجانیق , قصّابت A , انبوب , انبب .

CRANIUM, کاسه A .

A cranny, v. *Chink, crack.*

To CRASH (*as things falling*), نقض زدن , تراک نمودن , — (*to break*), مفطرط کردن , فد فد ساختن , قدّت کردن , شکستن , هوس کردن , هزع ساختن , مرفوت نمودن .

— *A crash,* ‎هريزه A ، هزج A ، فد فد ، هدهده A ، نقض A ‎— *The crashing noise of walking among reeds, &c.* ‎معمعه A.

To CRAVE, ‎خواهيدن ، در خواست كردن ، خواستن ، نكنكت كردن ، لابه ساختن ، طلب كردن ، طلبيدن ‎. v. *To ask, demand, importune, supplicate;* also *to long, wish for.*

Craving, v. *Covetous, importunate.*

Craven, v. *Coward, recreant.*

To CRAUNCH, ‎خاييدن ، مضغ كردن ، در دهن هزع ساختن. v. *To chew.*

To CRAWL, ‎مدب ، خزيدن ، شمع ساختن ، دبّ كردن ، نمودن ‎. v. *To creep.*

A crawler, ‎خزنده. *The noise of a serpent's skin when crawling,* ‎كشكشه.

To CRAZE (*impair the intellect*), ‎آشفته كردن ، ديوانه كردن ، شوريده كردن ، مجنون ساختن ‎. v. also *To break, crush, weaken: powder.*

Craziness (*imbecility*), ‎زبوني ، نقاحت A ، ناتواني ، خرافت A ، ديوانگي ‎(*of mind*), ‎سبكساري ، عجز A ، ضعف A ، سلس A ، انخراف A ‎. v. *Decripitude, imbecility, weakness; insanity.*

Crazy, ‎زبون ، ضعيف A ، نا توان ، عاجز A ‎. v. *Weak.* — (*broken witted*), ‎مجنون A ، ديوانه ، تيره دماغ ، منخرف A ، دلّه A ، سبكسار ، هوايي ، بوغا A ، اشفته ، آلفته ، دلشده ‎v. *Insane.*

To CREAK (*as a pulley, &c.*), ‎صرّنمودن ، صريف كردن.

CREAM, ‎دمايه ، فسوس ، زبدت A ، زبد A ، لور A ، سر شير ، تو ، توي شير ، طفرت A ، دوايت A ، تور ، كثعت A.

A CREASE (*fold*), ‎مطوي A ‎(plur. ‎مطاوي‎), ‎شكنه ، شكن ، تاي جامه ‎. *A crease in a garment,* ‎چين ، تا ، پيچ ‎. v. *Plait, wrinkle, fold.*

To crease, ‎مطوي كردن ، شكن كردن.

To CREATE, ‎وجود كردن ، سرشتن ، پيدا كردن ، آفريدن ، خلق نمودن ، صنع ساختن ، هست دادن ‎. v. *To produce, make; procreate.* — (*to invest or appoint*), ‎تقلّد ساختن ، نصب نمودن ، منصوب كردن ‎. v. *To constitute.*

Created, ‎مخلوق A ؛ مخلوق A ، آفريده A ، پيدا كرده ، سرشته ، ماروش A ، منقدر A.

Creation, ‎آفرينش ، خلقت A ، خلق A ، پيدايش ، سرشت ، آفريدگي ، تكوين A ، صنع A. *The God of the creation,* ‎خداوند افرينش ‎. v. *Universe.*

Creative (*having the power of creation*), ‎اهل خالقيت ، صنع ساز ‎— (*creating*), ‎قدرت آفرين دار ، ذو قوت خلق ‎. *A creative power,* ‎قوت خلق ، خالقيت A ، وجود كنا ‎. *Creating the soul,* ‎جان افرين.

The CREATOR, ‎خالق A ، آفريدگار ، آفريننده ، واهب A ، مبدي A ، ناطر A ، خليقه A ، خلّاق A ، صانع A ، الوجود ‎. مبتدع A ‎. *The Creator of the universe,* ‎خلاق الكاينات A. *The creator of the world,* ‎خداوند ، جهان آفرين ، صانع عالم ‎. *The creator of men,* ‎خالق البرايا A ‎. آفرينش ‎. *The creator of demons and men,* ‎خلاق الجن و الناس A. *The creator of the wonders of the world,* ‎خلاق عجايب عالم.

A creature, ‎آفريده ‎(plur. ‎آفريدگان‎), ‎مخلوق A ، مخلوقه A ‎(plur ‎مخلوقات‎ A), ‎خليقه A ‎(plur. ‎خلايق‎ A), ‎كاينه A ‎(plur. ‎كاينات‎), ‎موجود A ‎(plur. ‎موجودات‎ A), ‎ناميه ‎(plur. ‎ناميات‎), ‎بريه A ‎(plur. ‎برايا‎), ‎نشاده A ، امه A ‎. v. *Man, animal.* — *Creatures* (*all things which god has created*), ‎ماخلق الله A ‎. — *A* ‎شنع A ، طمل A ، خلق A ، هوز A ، انام A ، فلق A ‎— *living creature,* ‎جانور ، حيوان ‎. *A rational creature,* ‎حيوان ناطق ‎. *An irrational creature,* ‎حيوان غير ناطق ، حيوان مطلق.

CREDENCE (*belief*), ‎اعتقاد A ، اعتماد A ، عمدت A ، باور ‎. v. *Belief, credit, confidence.* — *Letters of credence,* ‎شهادت نامه.

Credential, ‎شهادت آور ، گواهي ساز ، مشهّد A.

Credibility, credibleness, ‎اعتقاد ، معقولت ، احتمال احتماد.

Credible, ‎معتبر A ، معتمد A ، واجب باور ، واجب A ، الاعتقاد A ، مستوجب الاعتماد ، قابل اعتبار.

Credibly, ‎اعتماداً A ، با اعتماد ، با اعتقاد ، تحقيقاً A ، بروجه صحيح.

CREDIT (*honour, reputation*), ‎حرمت A ، عزّت A ، معتبري ، اعتبار A ، نام ، نيك نامي ، عرض A ، آبروي ، عزّ و وقار ، بزرگواري ، سان ، شرف A ، كرم A ، مكرمت A ، ارج ، آزرم ‎v. *Esteem.*—*Of no credit,* ‎بي اعتبار ، ناكس A ‎. v. *Infamous.* — (*testimony*), ‎گواهي ، شهادت A ، مشاهدت A ‎. v. *Faith.* — (*authority*), ‎مهابت A ، مكانت A ، قدرت A ‎. — (*con-*

fidence, belief), باور , ایمان A , اعتماد A , اعتقاد A , ارتکا A , ثقت A , ایمان A , اتکال A , توکل A , عماد A , استام , وام , (*trust in money matters*), — . فنوه A , وثیقت A , وثوق A , مقارضت A . *Dealing on credit,* اقراض A , باور , دین A , در اقراز بیع , بدین فروختن . *To sell upon credit,* مداینت A , وام , نسیه اشترا کردن . *To buy upon credit,* — . دین v. . کردن استدانت . *To ask credit,* تدین کردن , تکلو ساختن , گرفتن ,اقرار A , پیمان , تعهد A , عهد A . *Credit* (*premise*), — . کردن وعدت A .

To credit (*believe*), تصدیق , تحقیق نمودن , اعتقاد بردن , اعتماد (*to trust, confide in*), — . ایمان کردن , باور کردن , کردن (*to give credit, or lend*), — . ارتکا نمودن , استام داشتن , کردن (*to give credit or do honour to any person or thing*), — . اقراض نمودن , وام دادن , قرض دادن , اعتبار , رعایت ساختن , التفات نمودن , کردن .

Creditable, صاحب رعایت , واجب الاعتبار A , معتبر A , معزز A , نجیب A . v. *Honourable, reputable.* , باور , کرم A , کریم A

Creditableness, نیک نامي , نام , عرض A , اعتبار A . v. *Estimation, reputation.*

Creditably, برعایة , بي طعنت , نجیبانه , با اعتبار , رعایتانه .

A creditor, دین A , وام ستان , وام خواه , قرض خواه , تبیع A , غریم A , مداین A .

CREDULITY, *credulousness,* اساني ایمان , زود اعتقادي , باور نمایي , ساده دلي .

Credulous, صاحب , ضعیف اعتقاد , سریع الاعتقاد A , ساده دل نما , اسان ایمان کننده , باوردار , ایمان نما , ایمان .

A CREED, کلمه A , شهادت A .

To CREEK (*as a pulley, &c.*), صر ساختن , صریف کردن .

A CREEK (*of the sea, &c.*), خلیج A , کنج دریا , کول , رجل A , خور A , خلجان A .

Creeky (*full of creeks*), پر خلیج . v. *Unequal, winding.*

To CREEP, خیالنه , همیم نمودن , عمج کردن , دب کردن , دیج کردن , خزیدن , ساختن . *To creep or wallow as children,* زحف کردن , فاخر آمدن , انقت الصبي نمودن , با عجز روان شدن (*to move feebly*), — . بالیدن , غلتیدن (*to move clan-destinely*), — . با زبوني رفتن , مدبّ ساختن , ضعیفانه رفتن (*to move timidly, to be pusillanimous*), — . نهفته لاندن , سرا روان شدن , نهاني رفتن , هیبلی شدن , بز دلي نمودن (*to come or steal upon unexpectedly*), — . اشتر دل داشتن (*to behave with servility*), — . علي الفور واقع شدن , ناگاه آمدن , خفي الدبت کردن , عنفاش , لکیع شدن , ذلالت نمودن (*to fawn*), — . خورگشتن , بودن , تبصبص , ریش خند نمودن , دادن .

A creep-hole (*into which any animal retires*), دولج A , کنام , (*a subterfuge*), — . زریبت , حیله A , کید A , گریزي . v. *Deceit. The place where any thing creeps,* مدب A .

Creeping, دب A , همیم A , خزینده , خزان . *Creeping things,* حشرات A .

Creepingly (*lik a reptile*), خست , راشخ آسا , جنبنده سا , وش . v. *Slowly.*

Crenated, v. *Notched, indented.*

Crept, خزیده .

CREPUSCLE, شفق A (plur. اشفاق), ملس A , غباشیر A , ملس الظلام A , ثور A , ملث A . *The ruddy crepuscle,* شفق گلگون . v. *Twilight, dawn.*

CRESCENT (*new moon*), ماه نو , هلال A (plur. اهلّي).

Crescent, crescive (*growing*), نامي , ناشي A , نابت A , روي .

Cress, cresses (*herb*), حرف A , رشاد A , وندد , تره تیزک , *Water-cresses,* سپندان تلخ , رواس , پند , پندوره , پندو , کیکم , کیکبن , کیکبز , کیکیم , کبین A , کبیکم .

Cresset, v. *Light-house, pharos.*

A CREST, عرف A , طره (plur. اعراف), تاج , — (*a plume*), سرتوج . *A bird's crest or comb,* پر , شانه , خروه , خوازه , خوزه , خوزه , قنبرت A , غوچه , تاج خروس , خروسه , حذریت A , زین A , خواجه , خوچ . *The crest of a chameleon,* ازته , (*of a snake*), کفچه .

Crested, قنبره A , قنبري A , اعرف A , عراییده , تاج دار .

Crest-fallen, مبلس A , دمبسته , دلشکسته , دلتنگ , نومید .

A CREVICE, فلق A , چاک , شکاف , درز , رخنه , ترق , عین A , شق A , قد A . v. *Crack, cleft, chink.*

A CREW, جماعت A , موانست A , مواسا A . *The crew*

Crew, of a ship, اهل جهاز , جهازنشين , ملاحان کشتي . — *preterite of crow.*

A CRIB, آگنده , ادرين A , اري A . v. *Rack, manger.* — *(ox-stall),* معلف A (plur. معالف). — *(a cottage),* خرگاه , کاخ A .

To crib (put in a cage), در قفس محبوس ساختن .

A CRICK *(in the neck),* رنج گردن , درد قفا , شرهماني , قصر A .

A CRICKET *(insect),* چورغد , سيدي , صرار A , ابو دردان , سکم , سنکم , شبگير , جزد A , جزد الليل A . — *To chirp like a cricket,* صر کردن . *Cricket (game of),* گوباري .

A CRIER, نادي A , منادي A , دلال A , بانگ زن , کارزه , چارجي , جاف A , موذن A .

A CRIME, جرم A (plur. جرايم), جريمه A , گناه , تقصير A , خطأت A , خطا A , جريرت A , جنايت A , قباحت A , عيب A (plur. عيوب), ذنب A (plur. ذنوب , ذنوبات), اثم A , مساءت A (plur. مساوي), خطيت A , وزر A (plur. اوزار), بحته , اصر A , توفت A , سيت A , حرج A . *A capital crime,* گناه عظيم , فساد کبير . *Past crimes,* جرايم سابقه , ذنوب گذشته . *Guilty of a crime,* موزور A , اثم A , *To commit a crime,* گناه کردن , تقصير کردن , قباحت کردن , جنايت ساختن , سکيزيدن . *To accuse of a crime,* اسناد نمودن , قدم ساختن , شکايت کردن , بهتان گفتن .

Criminal, معيوب A , تقصيروار , ذوجريمه , اهل گناه , صاحب فساد , مجرم A , جرمناک , جريم A , ناحق A , لم A , اثم A , اثمه A , اثوم A , اثيم A , اثيمه A . v. *Guilty.*

A criminal, گناهکار , خطاگر , اهل جريمه , صاحب بهتان , اثوم A , اثم A , فاسق A , طامل A , مفسد A , روسيه , روسياه , اثيم A . *To apprehend a criminal,* گناهکار گرفتن , الزام کردن [This last signifies also *to arraign a criminal*]. — *To condemn a criminal,* گناهکار محکوم کردن , استجاب نمودن , ضعف قضا دادن . *A sanctuary for criminals,* وعل A , معاف گاه .

Criminally, ازروي تقصير , جريمانه , مجرما A , ذميمانه , گناهکار آسا , بوجه مجرم .

Criminalness, گناهکاري , خطاگري . v. *Guilt.*

To criminate, شکايت ساختن , مساوي کردن , دق گرفتن , ملام زدن .

Crimination, شکايت A , بهتان A , بهت A , تذف A , سعايت A , مساوي A , شلتاق A , پيغاره , شغب A , خنعت A , ملام A , الت A . v. *Accusation.*

Crimp. v. *Brittle, friable.*

To crimple. v. *To contract, crinkle.*

CRIMSON, *crimosin,* قرمزي , سرخ , ارغواني , عباسي .

CRINGE. v. *Servility.*

To cringe (be servile), چاپلوسي کردن , خايه برداري کردن , ذل نمودن , ريش خند ساختن . — *(to fawn),* لکع بودن , خوش آمد کردن , تبصبص کردن . v. *To flatter; also to contract, draw together.*

To CRINKLE, لوا کردن , چين نمودن , پيويا ساختن . v. *wrinkle, wind.*

CRIPPLE, لنگ , لنگا , لنگان , اعرج A , عرج A , عارج A , (plur. عرجان , عرج) , ضلع A , هرجيع A , کپوش , کبوش , افگار . v. *Lame.*

A cripple, مقعد A , لنگي , صاحب عرج .

To cripple, لنگ کردن , اعرج ساختن .

Crippleness, عرج A , عرجان A , لنگي , خماع A , خمال A , خرعال A . v. *Lameness.*

CRISIS *(of a distemper),* &c. بحران A (plur. بحاري), يوم بحران .

CRISP *(curled),* پيچ دار , پيچان , تاخته , تابناک , شکن , شکن دار , جعد A , اجعد A , خم اندر خم . v. Also *indented, waving.* — *(friable),* ريز , ريزناک , هشيم A . v. *Brittle.*

To crisp, پيچيدن , پيچ در پيچ نمودن , تجايد کردن . v. *To curl, knot.* — *(to twist),* تاب دادن , تنبيدن , تافتن , تاختن .

A crisped lock, زلف پر چين , دست شکن , کيصو .

Crispness, شکنج . v. *Curledness.* — *(friableness),* ريزي .

A crisping-pin (curling-iron), کيسو ميلي , آهنج , اوني .

Criterion, نشان , علامت A , اثر A .

A CRITIC, اهل خبرت , دقيقت شناس , دقت گر , نکته دان , نکته پرور , نکته چين , نکته سنج , برفندار , زبان بران , صاحب تمييز , خرده بين . — *(censurer),* ذم گو , مهنجي A (plur. مهنجون) . v. *Satirist; also criticism.*

Critical (accurate), پرکار ، مکلّف A ، نقاف A ، نطس A . — *(relating to criticism)*, نکته سنجي پیوند ، دقیقت شناس ، ملام نما ، ذمّ گویان , — *(captious)*, نکره A . v. *Penetrating.* — *A critical genius*, طبعِ نکته سنج . — *The critical day of a fever*, یومِ بحران . — *Critically*, با دقّت ، بوجه A ، دقیق ، نقافانه ، نطساً A .

To criticise (judge accurately), نکته دان شدن ، نقته شناسي نمودن ، با دقّت راي دادن ، حکمِ سنجیده زدن . — *(to correct)*, تادیب کردن ، تعریز نمودن . — *(to comment upon)*, تعبیر کردن ، بیان ساختن ، تفسیر نمودن ، شرح نوشتن . — *(to censure)*, کوژه زدن ، ذمّ دادن ، ملام کردن ، لوم و تبیخ ساختن .

Criticism, تعزیر A ، تادیب A ، نکته سنجي ، نکته دانش ، تفسیر A ، تعبیر A ، شرح A ، بیان ، نشان . v. *Remark.*

To CROAK *(as a raven)*, نعب کردن ، نعیب زدن ، شیجوب ساختن ، نققة ساختن . — *(as a frog)*, نقیق کردن ، نغیق نمودن ، ساختن ، نقض کردن ، چغزانیدن .

Croaking, crocitation, (as ravens), کید A ، نعب A ، نعاب A ، نعبان A ، تنعاب A ، شیجوب A . — *(as frogs)*, نقیت A ، نقض A ، آوازِ چغز .

CROCEOUS, زعفراني . v. *Saffron.*

CROCKERY *(earthen ware)*, مفال ، سفالود ، سفالي ، جزف A .

A CROCODILE, نهنگ ، تمساح A ، الفرعون A ، ابوالحسل A ، ثعبان A ، حرذون A ، سوسمار ، ضبّ A .

A CROISADE *(holy war)*, جهاد A ، اجتهاد A ، مجاهده A ، غزا A ، مغزي A .

Crony. v. *Companion.*

CROOK *(shepherd's staff)*, پاشو ، پاهو ، پازو ، چوبان ، عصاي ، منسات A . — *(a hook)*, تشبیل ، نشبیل ، شص A .

To crook, خم کردن ، کج کردن ، منحني نمودن ، مایل کردن ، پیچیدن ، کژ ساختن ، خیدن . v. *To bend, pervert.*

Crook-backed, کوزه پشت ، کوژپشت ، لوزپشت ، منحني A ، نیم کور ، احدب A ، کنج ، کنک ، کنک پشت ، قوس A ، قوسا A ، محدب A ، دنا A ، دناي A ، اجنا A ، اجنأ A ، ادن A ، ادنا A .

Crook-legged, لام ساق ، طرقا A .

Crooked, خم دار ، خم ، خمیده ، کج ، معوج A ، گوژ ، کوژه ، کوز ، گژ ، گژمژ ، منحني A ، پیچیده ، قوز ، مایل A ، (fem. عقفا) اعقف A ، کبوش ، کپوش ، عدال A ، کیوس ، خوهل A ، خواهل A ، خرگر ، حنوه A ، غند ، خرکش ، شفت ، پرچین ، عصال A ، وریب ، ضغن A . v. *Bent, perverse.* — *(winking)*, پویا ، پویان ، خبیزه . *A crooked stick*, کیوس ، توق A ، چوکان .

Crookedly, ازکجي ، کوژانه ، معوجاً A ، پیچا پیچانه ، با عوج ، متوازي نا در خطِ . v. Also *perversely, untowardly.* — *Going crookedly*, کج رو ، کوژرفتار .

Crookedness, خمي ، کج ، اعوجاج A ، پیچ ، پیچش ، عوج A ، حنوه A ، دره A ، قطن A ، تعنبت A ، قوس A .

A CROP *(of corn, &c.)*, فصل A ، خرمن ، محصول A ، پیدایش . v. *Produce, harvest.* — *The crop of a bird*, چینه دان ، حوصلة A (plur. حواصل) ، سنگدان ، علفدان ، فنه ، فه ، غرغره A ، جریّت A ، ذورت A (plur. ذور) ، زاغره A ، زاغر ، نوطه A ، کواز ، مصایت A . v. *Gizzard.*

To crop, تراشیدن ، چیدن ، چین کردن ، خیدن ، خودن ، برخیدن ، اعفا کردن ، جلم ساختن ، چریدن ، فرخمیدن . v. *To reap, mow, pull, cut, gather.* — *To crop or gather flowers*, گل چیدن .

Cropped, cropt, تراشیده ، خیده ، خوده ، چیده .

Crop-ful, سیر . v. *Satiated.*

Crop-sick, مخمور A ، خراب A ، مسکر A ، سرمست ، اخمر A . *A person crop-sick*, خمره A .

Crop-sickness, خمرت A .

A CRORE *(ten millions)*, صد لک . *A crore of rupees*, صد لک روپیه (equal in Bengal to 1,250,000 *l.*)

A CROSS, چلیپا ، صلیب A . *The Christian cross*, خاچ A . *To make the sign of the cross*, خاچ نمودن . *To mark with a cross (cattle, &c.)*, توي کردن . *To make the sign of a cross*, تصلیب ساختن . *A cross or gibbet*, چارمیخ . *To nail on a cross*, برصلیب چسپاندن . v. *To crucify.* — *A cross (vexation)*, تصدیع A ، آزار ، جفا A ، اضطراب A ، افسوس . v. *Misfortune, opposition.*

Cross (transverse, joined cross-wise), مناسطه A ، معترض A ، ملتوي A ، مستاجز A . v. *Oblique, lateral.* — *(adverse)*, نا سازکار ، بي روزي . v. *Unfortunate.* — *(perverse)*, مخالف A

, تمرّد A , ستيزه , شيطان A , فاسد A , سامره , بد آيين
A مرود , A لغوت , A ميشوم . v. *Peevish, untractable.* —
(*contradictory*), A مناقض , A متناقض , A مخالف . v.
Opposite.

Cross (*adv.*), A عبوره , ازجانب بجانب . v. *Across.*

To cross (*lay or draw across*), مناسطه نمودن . — (*to move obliquely*), ملتوي رفتن . — (*mark with a cross*), تصليب كردن , مصلّب ساختن , توي زدن . — (*to cancel*), خطّ بطلان نمودن , محوكردن , منتسخ نمودن , كتاب مناسطه ساختن . v. *To obliterate.* — (*to pass over*), مرور ساختن , عبوركردن , گذركردن , گذاردن . — *To cross a ferry*, معبرمرور , مرور و عبوركردن , گذر راه گذاردن , گذرگاه عبور ساختن . *To cross a river*, كردن , عبور دريا رفتن . *To cross the sea*, مرور علي البحركردن . — (*to counteract*), مانع و , مخالفت كردن , مخالف شدن , مناقض بودن , معارضت نمودن , مزاحم بودن , معارض بودن . v. *To oppose, contradict, thwart, disappoint.* — (*to obstruct*), ردّ كردن , انسداد ساختن , رطام نمودن , سدّ كردن . *To cross* (*lie athwart*), ملتوي بودن , مناسطه شدن . — (*to be inconsistent*), بي مناسبت شدن , ناهموار بودن , نا موافق شدن .

A cross bar, A عرقوت . — *Cross-bar shot*, گلّه بند كشي .

A cross beam, عرقت A , سهم A , فرسب A , فرشته خانه .

A cross birth, باشگون .

A cross blow, A صدمت . v. *Misfortune.*

A cross-bow, كمان گروهه , A قذّاف , تخش . v. *Under bow.* *A cross-bow ball*, زوا , گروهه , سنگ رعد ,

To cross examine, مقابل تفحّص ساختن , مقابله كردن .

Cross-grained. v. *Cross, perverse.*

To sit cross-legged, سرنديدن .

Crossly (*athwart*), A عبوره , از اين تا آن طرف نهاده . — (*oppositely*), برعكس , نقيضانه , A ضدا , مخالفانه . — (*unfortunately*), با محنت , بيروزانه , نا مسعودانه .

Crossness (*transverseness*), A تطرّق , A عرض . v. *Intersection.* — (*perverseness*), A عناد , ستيز , A مرود . v. *Peevishness, obstinacy.*

A cross-way (*a place where cross ways meet*), A مشرع , A مشراعت (plur. مشارع). — (*a bye path*), A مشعب . v. *Path.*

A cross wind, باد نسايجت , باد مخالف .

Crotchet. v. *Whim, fancy, trick.*

To crouch. v. *To stoop, fawn.*

CROUP (*buttocks of a horse*), دم گزه , عزيزي . v. *Crupper.* — (*rump of a bird*), دمچه , دمغوه , A زمجي , A زمكّي , A قطن , كارچال . v. *Rump.*

A CROW (*bird*), زاغ , زغ , A غراب , كلاغ , A كليل , كليله , كاخوال , آلانه , A حاتم , غداف , خرجال , بيسه , پيهكيست , A امّ برح , غلبه , زاغينه , زغپينه , A غاق . — *An iron crow*, پلاد آهن , كدينه , بلكن , پيتكاني , A عتلت . — *The crow of a cock*, بانگ خروس , ادا خروس , A لعين . — *A scare-crow*, A نعاب , A زقو , A صيح , A صعق , A لعين , الرّجل , هراس , A ضيغطري . — *Crowfoot.* v. *Caltrop.*

To crow (*as a cock*), بانگ زدن , صعق كردن , صيح زدن . — *To crow* (*as a hen*), نعاب ساختن , زكو كردن , صداح كردن . — (*to boast*), لاف زدن , زخف شدن . v. *To bluster, bully.*

A CROWD, A جمع , جمع كثير , A جماعت , انبوه , هنگامه , A غلبه , گروه , A طائفه , A عزت (plur. عزي , عزون), (عزات A , حطلّع A , اباشت A , ازدحام , انام , ازدحام , ازدحام ناس , ميان , خلايق , كثرت , A شعب (plur. شعوب), A بوش , A خراب , A هوش , A هواشت , A الهوش الهايش , A وبش , A ضغف , A حباشت , A ربذت , A ربلست , A تراكم , A خمرت , A قرميش , قرمش , A انيت , A ملسمت , A هفيت , A زمرت , A جمت , A جهرا , A دواست , A زحم , A زحمت , A صتيت , A حدالت (plur. حدال), A نبوح , A ضا . v. *Multitude, throng, mob; commons, populace, vulgar.* *The murmur of a crowd*, A وعواع , بوش , آوازه .

To crowd, اعتراك كردن , تضاغت نمودن , مداغشت , ساختن , لزن كردن . v. *To press, compress, squeeze; swarm.*

A CROWN, A تاج , اسفر , داهيم , A اكليل , كلاه , A تيجه , A تيجان , اورند , كرجوان , كرن . v. *Diadem, garland.* — *Crowns richly adorned with jewels*, تاج كياني , تاج مرصّع , تاج هيدار , افسر شاهي , كرن , A كرزن , A قنقل , A داهيم , A خرزة . v. — *A crown of glory*, تاج مفخرت . *A golden crown*, زرين كلاه . *Wearing a crown*, تاج دار , A معمّم . *A little crown*, تاجك . — *A cap of state, worn as a substitute for a crown*, افسرجاد كلاه . — *Crown* (*regal power*), تاجداري ,

The crown of the head, — . حکم, حکومت , ملکوت A , ملکي , شاهي رعشت A , راعث A , اداله , افسر, سر . The crown or top of a mountain, سر کوه , A شنخوب . An ornamental crown on the top of a building, A منجوق . Crown (accomplishment), A اختتام , A تمام , اسپري . v. Completion; honour, decoration, ornament.

To crown (a king), تاج نهادن , تکليل کردن . —(to dignify), اکرام نمودن , تشريف کردن . v. To honour. — (to adorn), زينت دادن , رونق دادن , آرايش کردن , پيراستن , پرداختن . v. To decorate.—(to complete), کامل ساختن , تمام کردن , انجاميدن , بر طرف کردن . v. To finish, terminate. — (to reward), جزا دادن , مکافات کردن , مجازات نمودن . v. To compensate, recompense.

Crowned, مکلل A , متوج A , تاج A , تاجدار . A crowned head, تاجداران , سلطان, تاجدار , شاه با افسر . Crowned heads, خاتاني . To be crowned, متوج شدن .

A CRUCIBLE, بوته or بوطه , بوته , تنبک , تبنگ . A maker of crucibles, بوته گر , سنکدانه ; (the last also his workshop.) گاد .

A CRUCIFIER, صلب سازنده , بردارگر .

A crucifix, A صليب . v. Cross.

Crucifixion, A صلب , A تصليب .

Cruciform, خاج آسا .

To crucify, بر خاج , بر صليب چسپاندن , تصليب کردن , چار , صلب کردن , بردار کردن , مصلوب نمودن , کشيدن , ميخ نمودن .

Crucified, A مصلوب , A متصلب , چار , برخاج چسپانده , A مثانب , ميخ کشيده .

CRUDE (raw), A ملغوس , A کدوخ , A خاد , نا پخته , خام , A نيوه , نارسيده . v. Immature, unripe.—(indigested, ill-arranged), بي نظم , غدنگ , بي اندام , بي ترتيب .

Crudely, بي محل , بي هنگام , ملغوساً A , خامانه , غدنگانه .

Crudeness, crudity, کدوخي , خادي , نا پختگي , خامي , بي ترتيبي , غدنگي , عدم, هضم , فجاجت A , نيا A .

CRUEL, عدم امان , بي شفقت , بي رحمت , بي رحم , فرعون , دل ازار , افريت A , ظلمکار A , ظالم A , سنگ دل , زشت , درشت , خونفشان , خونريز , خونخوار , اهل تعدي , نا متبوع , اضلم A , جاير A , بي انسانيت , شوم چشم , بي مروت , جان ازار . v. Inhuman, destructive, bloody.

Cruelly, باسبعيت , ظالمانه , از سنگ دلي , با ستم , A عفريتاً .

Cruelness, cruelty, A ظلم , A مظلمت , ستم , سنگ دلي , بي مروتي , درشتي , سبعيت A .

A CRUET (for vinegar, &c.), A موريه , A حنجون , حنجره A , شيشه . v. Phial.—A cruise, v. Cup, pot, phial.

A CRUISE (at sea), صفر, دريا .

To cruise, صفر, دريا کردن .

A cruiser, جهاز جنگي که سير دريا ميکند در تلاش, جهازهاي دشمن .

CRUMB, A نثار , خشاره A , دقاق A , فتات A , پارچه , ريزه , A فتات , نان خرده , نان زيزه . Crumbs of bread, خشاره A . A فغا , خرده نان , الخبز .

To crumble (break into small pieces), ريزه ريزه کردن , خرد مرد زدن , پاره پاره کردن , خرده ساختن , ابنجيدن — . (to fall into small pieces), ريزه ريزه شدن , خرده کرده شدن , منتوت گشتن .

Crumbled, A مفتوت , پاره پاره شده , ريزه ريزه زده .

Crummy, فتات ريزه دار . v. Also soft.

CRUMP (crook-backed), گوژ پشت .

To CRUMPLE, چين آفگندن , چين کردن , شکن دادن , پيچ پيچ شدن , ازند کردن , پيچ نمودن . v. To wrinkle.

CRUPPER (of a horse), کاشو , A عزيزي , A کفل , A ثفر , پالدم , پاردم . — The crupper-leather, کونسسته , اخکمر .

CRURAL, شتالنگ منسوب , ساک پيوند .

Crusade. v. Croisade.

To CRUSH (bruise, squeeze), تقويب ساختن , کنده کردن , پا خوست ساختن , هوس نمودن , هريس کردن , مسحوق ساختن دق , کوفتن , رضيض کردن , پنجيدن , پنجودن , حل کردن — . (to depress, ruin), پاي مال کردن , هزيم ساختن , تذليل ساختن , تنگا تنگ نمودن , سرفرو زدن , پست کردن , وضع کردن . v. To overwhelm. — (to be condensed), فشنگت گشتن .

A crush, متارعت A , هرس A , بهم زدگي . v. *Collision.*

Crushed, پا خوست , هريس A , كوفته , كنده , مسحوق A , رضيض A , پاي مال كرده , پا خلست . *Crushed by a stone,* رضيخ A , با سنگ مسحوق .

CRUST, قشرت A , قشره , خشك . *Crust of bread,* پوست نان , قرص A (plur. اقراص , قرصت). *The crust or scab of a wound,* خشك ريشه . *The crust or plastering of a wall,* ازند , اندون , والا . *The crust on the surface of clay,* قشع A , قشعت A , قلّاع A , قلقع A . v. *Incrustation, shell.*

To crust, قشر كردن , اندوده ساختن . v. *To invelope.*—*To gather a crust,* قشرت اندوختن .

Crusted, قشردار , اندوده .

Crustiness, قشري . — (*moroseness*), تندي , درشتي . v. *Peevishness.*

Crusty, با قشر پوشيده , پوست دار , اندوده . — (*peevish*), درشت , عفنقس A , تند , وعق A , ثقيل A , لغوت A , v. *Snappish, sturdy, surly.*

A CRUTCH, بلاجر , وكايت A , تكات A , سرمسته , عكازت A .

To CRY (*aloud*), شوركردن , شماته كردن , بانگ برزدن , وازيلج , آوازيدن , جاويدن , تنديدن , شخوليدن , آوازدادن , رنين ساختن , انتحاب كردن , تعويل زدن , نحب كردن , زدن عوهكت كردن , تعييق ساختن , غوغا كردن , غلغل نمودن , دهاز زدن . v. *To call, clamour, vociferate; also to bellow, howl, yelp.* — (*to lament*), زار و بكا , واويلا نمودن , ولوله زدن , فرياد وفغان زدن , اشتكا ساختن , شكايت كردن , كردن زاري كردن , نوييدن . v. *To bewail, complain, exclaim.* — (*to weep, shed tears*), گريه كردن , گريان شدن , گريستن , دمعان , سوكيدن , گرانيدن , اشكبار بودن , اشك ريختن , ساختن , خرجيدن , نفيط كردن , تلابيدن . v. *To squall.* — *To cry and beat the breast,* گريه كردن وسينه زدن . — (*to proclaim*), اشكاره كردن , اشتهار كردن , منادي ساختن , ندا زدن . v. *To publish.* — *To cry down (defame),* هتك عرض كردن , رسواي نمودن , عرض پايمال ساختن . v. *To blame, decry, depreciate.* — (*to prohibit*), احرام ساختن , منع ودفع كردن , تنبيه نمودن , احصار كردن , تحذير ساختن , نهي نمودن . v. *Also to overbear.* — *To cry out for help,* معاونت طلب كردن , v. *Under call.*—v. *Also to blame, censure, complain, cry aloud.*

To cry up (applaud), ستودن , حمد نمودن , افرين كفتن , ستايش كردن . v. *To praise, extol, celebrate, exalt.*

A cry, فغان , نعره A , بانگ , ندا A , زار و بكا , فرياد , آواز , صيح A . v. *Clamour, outcry, voice.* — (*lamentation*), صيحت A , خروش , زار , ناله , نالش , شكوا A , شكايت A , داد , افغان , فرياد وفغان , نوحت A . v. *Scream, shriek.* — (*weeping*), دموع A , دمعان A , دمع A , اشكبار , گريه — , ولوله , (*a squall*), تحفّل A , عبره A , تدميع A , تدمّيع A , انتحاب A , تعويل A , نحيب A , نفيط A , غريو , واويلا . v. *Yell, howl.* — *A cry when rushing to battle,* خروش . *An uncommon cry or shriek,* صيحت مجاوز الحد A . — *The cry of a pack of dogs,* وقوقه A , نباح A , نبح A , زغار كليب , وعوعت A , صوت سگان . *The cry of a fox,* ضبح A , ضباح A .

CRYSTAL, بلور , مهات A . *A crystal cup,* جام بلور . — (*of salts, &c.*), قلم A .

Crystal, crystalline, بلورين , بلوري , جوهردار , كرش . v. *Bright, clear.*

To crystallize, قلم كردن . v. *To congeal, concrete.*

A CUB, بچه , قطرب A , معاويت A , يودك , يونك , يوزل or يونل . v. *Whelp.*—*A fox's cub,* عنفص A , برّ .

A CUBE, كعب A .

CUBEBE (*drug*), كبابت A , بلفونسر , قرقسيا , قرنسيون , سوريج .

Cubical, cubic, مكعب A , كعبي , كعب آسا , كعب منسوب .

A CUBIT, گز , دست , بازو , مرفق A , ساعد A (plur. سواعد), قوس A , ارش , ذراع A (plur. اذرع), رش , آرن , وارن , ارنج , وارنج , وارخ . *Ten cubits long,* عشاري .

A CUCKOLD, القرطبان A , اليس A , ديوث A , دوني A , ركاك A — *A voluntary cuckold,* قنذع A , قندع A , كيدي , نغاك A . —*A cuckold maker,* فاجره A , زناكار . v. *Adulterer.*

To cuckold, با زن كس ديگر فعل حرام كردن .

Cuckoldom, زناكاري . v. *Adultery.* — (*the state of being a cuckold*), القرطباني , حال اليس .

A CUCKOO, كبوك .

A CUCUMBER, خيار , بادرنگ , قشعره A , زه خيار , خر , بادرنجوي , وارنك , آبخست , آبخوست , آبخور , خيار

,گاوبجک ,گارنجک ,کلوند ,نواش ,کارجنگ ,وارکار — . باشنگ ,جلویز ,خیارزار *A cucumber bed,* . فقوس A *Cucumber-seed,* A غاوش , A غاوشو . *Wild cucumbers,* اوناديا A, . کوست , کبست , ترفند

CUD, زاژ , نشخوره , نشخور , نشخوار , جرّه .

To chew the cud, جرّه خاییدن , نشخور کردن , خویدن , زاژندن , زاژخوردن . v. *To ruminate.*

To cuddle. v. *To lie close, to squat.*

A CUDGEL, ابیل A , چوب دستي , چوب , بقّاري , A سکّ . v. *Baton, bludgeon, staff.*

To cudgel, چوب زدن , با بقّاري زدن . *To be cudgelled,* چوب خوردن .

CUE (*hint*), اعلام A , رمز , کنایه A , اشاره A , ایما A . v. *Intimation.*— *Cue* (*tail*), زنب A , دنبال , دم .— (*last word of a player's speech*), دنبال سخن .

A CUFF (*box*), طماچه , لطمت A , طرف A , مشت ,— (*a sleeve*), استیم , استین , کم A (plur. اکمام), کاچ , طپنچه , رطب A , استي .

To cuff, طماچه زدن , طپنچه دادن , مشت زدن . v. *To box.*

A CUIRASS, بکتر , جوشن , کجون , جبه , چارآینا . v. *Coat and mail.*—*A double cuirass,* کرنگه .

A cuirassier, جوشندار , جبه پوش .

CULINARY, مطبخي منسوب .

To CULL, گزیدن , اختیارکردن , چیدن , انتخاب کردن , اصطفا کردن , اجتنا ساختن . v. *To select, choose, pick.*

A culler, اجتنا سازنده , انتخاب کننده .

A CULLY, کالک A , کنده , غبین A , مرد غبن , فریبنده , مردم فریب , پندره .

To cully, غدر کردن , فریفتن . v. *To cheat.*

To CULMINATE (*to be in the meridian*), تکبّد شدن , غورت تعالي بودن , تکبید ظهور نمودن .

Culmination, غورت A , تکبید A , تکبّد A .

CULPABLE, گناهگار , مجرم A , ملزم A . v. *Blameable, criminal, faulty, guilty.*

Culpableness, culpability, خطاگري , گناه کاري . v. *Guilt.*

Culpably, مجرماً A , گناه کار آسا , نمیمانه , جریمانه , بوجه مجرم .

A CULPRIT, خطاکر , گناه کار .

A CULTER, سنّت A . v. *Colter.*

To CULTIVATE (*the earth*), کشتکاري کردن , زراعت کردن , فلاحت , زمین تیمار ساختن , حرث نمودن , برزگري کردن , آباد کردن .— (*to improve a country*), دهقان بودن , کردن بهتر .— (*to meliorate any thing*), آبادانیدن , آبادان ساختن , ازدیاد , استحکام کردن , اخیرساختن , خوبتر نمودن , کردن , ترقّي کردن , ساختن . v. *To promote.*

Cultivated, عامر A , معمور A , مزروع A , زراعت کرده شده , آبادان کرده شده . *A cultivated country,* ملک آباد , آباد .—*Cultivated* (*meliorated*), بهترشده , خوبترساخته , آباداني .

Cultivation, culture (*of a country*), برزگري , کشتکاري , حرث A , دهقاني , فلاحت A , فن زراعت , زراعت A , — (*improvement in general*), آباداني , معموري , عمارت A , تعمیر A , آراستگي , تربیت A , ازدیاد A , ترقّي A , ارتقا A .

A cultivator, تعمیرکننده , دهقان , حارث A , زراعت کننده , خوبترسازنده , آباد کننده .

To cumber, v. *To incumber.* *Cumbersome, cumbrous,* v. *Burdensome, troublesome, embarrassing, unwieldy.*

CUMMIN, سنوت A , کمون , زیره . *To dress with cummin seed,* تسنیت کردن .

To cumulate, v. *To accumulate.*

CUNEAL, *cuneated, cuniform* (*wedge like*), فانه , کارد آسا , بخیه سا , وش .

CUNNING (*crafty*), حیله , حیله کار , حیله باز , فریبنده , مکّار A , دراسیج , اهل غدر , غدّار A , روبا باز , دغاباز , ساز , دهي A (plur. دهاة , ادهون), داهي A , حول قلّب , خداع A , نعار A , سمط A , نکارد A , جناني A , با قعت , هنراهتر A , لمّ A , لتاح A , لا نج A , لتعت A . v. *Deceitful, sly.*—(*intelligent*), عالم A , صاحب عرفان , عارف A , هوشیار , هنرمند , گربز , خرّاج A , صاحب فراست , اهل ادراک , زیرک , دانا , گربز . v. *Skilful, learned, artful.*

Cunning, cunningness (*artifice*), فریب , روبا بازي , نکارت A , کید A , فنّ A , غدر A , حیله بازي , حیله A , — (*art*), آل A , کیاست A , رندي , خداع A , خدعت A , صناعت A , پیشه , هنر , معرفت A . v. *Skill, knowledge.*

Cunningly, باکید , غدارا A , حیله بازانه , ازروی فریب . v. *Slily.*

A cunning-man. v. *Conjurer.*

A CUP, قدح A (plur. قدوح , اقداح) , جام , ساغر , پیاله , کاس A (plur. کووس , کیاس , کاسات , اکوس) , کاسه A , (قدحان , کوز A (plur. کیزان) , کوزه , پیمانه , طاسات A , طاس A , پنگاره , پنگره , پنگان , پنگام , شیشه , کوزه , (اکواز , اکوزه , کشکول , تشکل , سقایت A , کوب A , (اکواب plur.) هجم A , ژیغال , زیغال , عسّ A , چشم , قمیزه A , طنجهارت , زوراً A , متعات A , جام سیم , غرب A , تفاغ . *A silver cup*, جیجمه , جیجمت A . *A horn cup*, یالغ . *A wooden cup*, زجاجت A , قدت . *A leather cup*, قحف A . *A glass cup*, کاسه . *A crystal cup*, ساغر بللور . *A porcelain or earthen cup*, فنجان , فلیجان , سقالین . *Cups fashioned like ships, animals, &c.* مکوک AP , تکوک , کاسه درویشان , جام هلالي . — *A cup turned down*, سرنگون . — *A new cup (out of which nobody has drank)*, کاس انف . *A cup-maker*, جام گر , کاسه بند . *A cup (the liquor it contains).* v. *Wine*. *The cup of a flower*, قعبه A . *The cup or husk of an acorn or nut*, کاسه بلوط .

To cup (bleed with the cupping-glass), حجامت کردن .

A cup-bearer, ساقي A , شرابدار , سقا A (fem. سقاءت , سقایون).

A cup-board, انبارخانه , پرخو , افشته .

A CUPOLA, قبه A or قبّة A , کمر , کتره , گنبد , گنبذ . v. *Dome.*

A CUPPER (*bleeder by cupping-glasses*), حاجم A , کرّا A , گراگر , محجم A . — *A cupping-glass*, محجمت A , کتبه A , کبّه A , شیشه .

A cur. v. *Dog.*

CURABLE, قابل شفا A , ممکن معالجه , مملی الشفا , علاج پذیر .

Curableness, علاج پذیري , امکان سفا , قابلیت معالجه .

A CURATE, امام A .

A CURATOR, وکیل A , راي , کارگذار . *A curator of minors or pupils.* v. *Guardian, tutor.*

CURB (*of a bridle*), حکمت A (plur. حکمات) , نکل A . — (*check*), مزاحمت A , ضبط A , منع A , قرع A , توریع A , نهي A , تنبیه A (plur. تنبیهات) , تحدید A , حدّ A , پشماکند , نفي A , صنقع A . v. *Restraint.*

To curb (a horse), اکتاف نمودن , تلجیم ساختن , الجام کردن . — (*to restrain*), ضبط و ربط , ضبط کردن , مزاحمت کردن , حکم ساختن , نمودن .

CURD, حالومت A , مایه شیر , دلمه شیر .

To curd, curdle, شیررا منجمد کردن , حالومت کردن , فسردن , انعقاد نمودن , مایه کردن , تخثیدن , دلمه شیر ساختن , انعقاد شدن .

Curdy, curdled, منجمد A , منجمد A , فسرده , منعقد A . — *Rennet for curdling milk*, پنیرمایه , ملست مایه .

A CURE, علاج A , چاره , شفا A , معالج A , معالجت A , أسو A , دبید , شریت A , (ادویت plur.) دا A , دوا A , دارو , اسا A , اساوت A . v. *Remedy, restorative, medicine.* — *A cure for poison*, دواء زهر . v. *Antidote.*

To cure, تیمار , تندرست کردن , شفا کردن , چاره دادن , نمک مالیدن , علاج نمودن , کردن . *To cure with salt*, ملح ساختن , نمکین کردن . v. *To preserve, salt.*

CURIOSITY (*inquisitiveness*), رازجوئي , تجسّس A , تفحّص A , خلیجان A , سوداگري , هوس A , تلاش A , جویائي , طلب A , استقصا A . v. *Accuracy, exactness; delicacy, nicety.* — *A curiosity*, نادره , نادره A , ندرت A , تحفه A , کمیابي , سوغات , پیرا . v. *Rarity.*

Curious (inquisitive), رازجو , متجسّس A , صاحب هوس , طالب A , سوداگر , مستقصي A . v. *Attentive, diligent.* — (*elegant*), ظریف A , نازک A , خوشنما . v. *Nice, accurate, exact* (*rare*), نادره A , عجیب A , غریب A .

Curiously, با هوس , مستقصیانه , با استقصا .

A CURL, *a curling lock*, زلف , کیسو , کاکل , جعد A , باد , تاب , پیچ , دست شکن , خم , حلقه A , جعودت A , ضفیرت A , غدیرت A , عقصت A , مسایحت A , شاهد A , پیما , طرّه AP , کلاله , پرچم . *A curl hanging over the brow*, شکنج . v. also *undulation, flexure.*

To curl (the hair, &c.), مویرا پیچیدن , زلف نمودن , مغتدر کردن , شکنج ساختن , تجعید کردن , پیچ دادن , پیچیدن , بازوشتن , تابیدن , تاب دادن , حلقه کردن , جعودت زدن , جتسیدن , بخثیدن . v. *To twist, wave.*

Curmudgeon, v. *Miser.*

CURRANTS (*Corinthian grapes*), كاويان , مويز , عجمد A , زبيب A.

CURRENCY (*of money, &c.*), ترويج A , رواج A , روايي , جرياني. v. *Currentness, fluency, continuance, general reception or esteem.*

Current, جاري A , رايج A , مروج A , روان , جريان , نقد جاري , رايج الوقت A. *Current coin*, از دست بدست روان , درهم روان , دست بدست جريان. — *To make current (as goods, money, &c.)*, روان كردن , رواني دادن , از دست بدست , نرخ , نرخ , روان ساختن , جاري كردن. — *The current price*, جاري. — *The current year*, امسال. — *Current (common)*, عمومي A , عام A , مشمول A , مشهور A. v. *General, universal.* — *To be current*, روان گشتن , جاري شدن , جريان , بودن , روانيدن , رايج شدن , از دست بدست رفتن. v. also *popular, fashionable, passable, authoritative.*

A current (stream), آب روان , آب جاري , سيال A , سيل , مسيل A (plur. مسايل A , مسل A , مسلن A , سيانه A , آب امسلت A).

Currently (with incessant motion), با روانگي دايم. — (*without opposition*), بي مخالفت. — (*generally*), عموماً A , علي A وجه العموم , عامة كافة A. v. *Popularly, fashionably.*

Currentness (general reception), رواج A , قابليت عمومي , اتخاذ عام , اخذ مشمول. — (*facility of pronunciation*), اسان تلفظ. v. also *Currency.*

CURRIED (*as a horse*), حس كرده شده , ينجشوده , يخشوده , تيمار شده.

A CURRIER (*leather dresser*), چرم ساز , دباغ A , ادام A , پرنگر. *A currier's shop*, دباغ خانه. *The currier's art*, دباغت A , چرم سازي.

Currish, v. *Brutal, sour, quarrelsome.*

To CURRY (*leather*), دبغ كردن , دباغت دادن , سختيان ساختن , پرنگر شدن. *To curry a horse*, آسپ تيمار كردن , حس ساختن , يخشودن , ينجشردن. *To cause to be curried*, يخشانيدن. — *To curry favour*, نوازش نمودن , نوازنده شدن , نازيدن. v. *To coax, wheedle.*

A curry-comb, خرخره , شانه آسپ , قشاده , قشاوه , فرجول , فرجون , پركن , برس.

A CURSE (*malediction*), بد دعا , لعنت A , لعانيت A , بوه A , پهلت A , سنه A , دهدله , سند , نفرين , لعن A , طعنان A , طعن A , اهجار A , قدح A , هجا A , نفاغ A , سب A. v. *Execration, imprecation.* — (*affliction*), رنج , درد , عذاب A. v. *Torment, vexation.* — *Curses*, تواقر A , لعان A , لعنات A.

To curse, بد دعا دادن , لعنت كردن , لعن نمودن , نفرين , اهجار كردن , طعنان نمودن , قدح ساختن , نفريدن , دادن تشرير ساختن. v. *To imprecate, reproach.* — (*to afflict*), رنج دادن , غمناك كردن , دلتنگ زدن. v. *To torment.*

Cursed (detestible), لعين A , ملعون A (plur. ملاعين A), كريه A , مكروه A , يزيد A. — (*impious*), نا خدا , زنديق A , دهري A , ملحد A , فجور A , نا مقدس , بي روحانيت. — (*vexatious*), دل آزار , شاق A , صعب A , زحمت دار. v. also *abominable, damned, devoted, execrated.* — *May he be cursed, may the curse of* God *be upon him*, لعنت الله عليه A , لعنت عليه A , عليه اللعنة. — *A curse upon him or it*, بهراً A. *A cursed villain*, اهل فساد , فاجر A , اهل دوزخ , دوزخ قرار.

Cursedly (shamefully), فحشاً A , فنانه , نامدانه. v. *Miserably.*

Cursedness, لعيني , حالت ملعون.

CURSORILY (*hastily*), سرعتاً A , با شتاب. — (*carelessly*), بي پروانه , غفلتانه.

Cursoriness, غفلت A , احمال A , مساهلت A , مسامحت A.

Cursory (hasty), با سرعت , شتابان. — (*careless*), شاغل A , كاهل A , نا مشغول.

CURST. v. *Froward, peevish, malignant, malicious, snarling.*

Curstness. v. *Peevishness, frowardness, malignity.*

To CURTAIL, دم بريدن , تقصير كردن , قصر كردن , مقتصر كردن , كوتاه كردن , خورد ساختن. v. *To shorten.*

A cur-tail dog, سگ دم بريده.

Curtailed, دم بريده , كوتاه كرده , مقتصر A.

A CURTAIN, پرده , حجاب A (plur. احجاب , حواجب), خدر A (plur. خدور A), سدافت A , شراغ A , شران A , تاغ , سجف A , هودج A , سترت A , كنيف A , چتر. *A curtain before the door of a house, tent, &c.* سراپرده , بيني در , بلق A , قسطاط A , سرادق A , جلباب A. *Behind the curtain*, زير پرده , در پس پرده. *A place of curtains (a theatre)*, پرده گاه.

A room behind the curtains or scenes, سراپرده . *The keeper of the curtains (a chamberlain),* پرده دار , حاجب A (plur. حجاب , حجبت). *Sitting behind the curtain (modest women),* پرده نشین . *To draw the curtain,* حجاب کردن , پرده زدن . *To curtain (inclose with curtains),* با حواجب احاطه کردن .

CURVATED, *curve, curved,* منحني A , مایل A . v. *Bent.*

Curvature, curve, A محید , A میل , پیچ , A قوس , تاب . v. *Bend, crookedness, inflexion.* — *A curve line,* خطّ منحني .

To curve, پیچیدن , کج کردن , مایل کردن . v. *To bend, crook, inflect.*

A CURVET, جست , A طفرت , A وکري , A قهمزه , A قماص , گنبد , فغند , قفزي , پنجه . v. *Leap, frolick, prank.*

To curvet, جستن , وکري کردن , طفرت نمودن , کنبد ساختن . v. *To jump, leap.*

CURVILINEAR, با خطّ منحني , خطّ منحني آسا .

A CUSHION, بالش , بالین , A تکیه , A مسند (plur. مساند), بالشت , A وراکت , پشتي , A مقعد , A وساد , بروز , A متکا , A اسادت , (plur. وسد , وسائد) A وسادت A , مصدغت A , ناف , A جدیت , پاتاوه . *Saddle cushions,* سیوسبز , A نمرق , شبوي , شبو , A میرکت , A حصار , غولین , A تشلیخ , A سجاده , A گواب . *A cushion on which they pray,* A سجاده , A تشلیخ . *A leather cushion,* A مسورت . *Cushions with which women bolster their petticoats behind.* A عظامت , A عظمت (plur. اعظامت), A مرفد , A رفاعت , A منطیق , A منانج . *A cushion placed for a man to do him honour,* A تکرمت . *The stuffing of cushions,* چغبوت .

CUSTODY (*care*), A حفاظت , A امانت , سپرد , A حواله , A حراست , A حرس , A حفظ , نگهداري , نگاهباني , نگاه , A ذبذبت , A حرامت , A حجر , A مئوت . v. *Charge, trust, guardianship, security, preservation.* — (*confinement*), گرفتاري , A احتباس , A تحبس , A حبس , بند , A قید , A سجن , A عنس , زنداني , گرفتگي . v. *Imprisonment, restraint,* حبس کردن . v. *To confine, imprison.* — *To be in custody,* بسته , زنجیر بودن , در زندان شدن .

CUSTOM, PA دستور , A رسم (plur. رسوم), A ضابطه , روش , A عادت , A داب , A قانون , آیین , ورزش , A قاعده , A رواج , A وضع , خوي , پیش نهاد , پیشه , A معتاد , A متعاد , A طریق , A طور , A خصلت , A شیمت (plur. شیم). v. *Habit, fashion.* — *Ancient custom,* رسم قدیم . *Contrary to ancient custom,* خلاف دستور قدیم . *It is the custom,* دستور است . — (*import*), A خراج , A محصول , A قطیعت , A عشره , A یارد , A جزیت , باج , باژ , A دخول , کمرک . v. *Revenue, tax.* — *A custom-house,* A سایر , چبوتره , چوکي , A جزیت خانه , A مشاطع , A مقاطعات , کمرک خانه . *A collector of the customs,* تحصیلدار , باج دار , یارد گیر . *Custom (buying),* خریداري . — (*buying and selling*), خرید فروخت , داد ستاد , بیع و شرا .

Customable, customary, customed, A مروج , دستور , موافق , A معمولي , رسمي , A معهود , A مالوف , A معتاد , موافق , معتاد قدیم . v. *Frequent, usual.*

Customably, customarily, اکثراوقات , برمعتاد , موافق , A علي المتعاد , عادت .

A customer (purchaser), A مشتري , خریدار , A اسامي .

To CUT, بریدن , تراشیدن , خودن , قطع کردن , تراش کردن , قاطع , تقطّع نمودن , خرم کردن , جزم کردن , جزل وجزم کردن , شدن , حذف کردن , یلجودن , یلجیدن . v. *To cleave, divide, crop, penetrate, intersect; carve; * bleed.* — *To cut down (hew),* تجر کردن , رندیدن . (*to reap*), درو کردن , درویدن , درونده شدن , چیدن . (*to overpower*), اختضار کردن , مغلوب کردن , غالب شدن , ظهور نمودن . — *To cut in pieces,* قطع قطع زدن , پاره پاره کردن , تقطیع ساختن , تفلیظ , جدا کردن , وجدا کردن , نمودن . — *To cut off (separate),* جدا کردن . (*extirpate*), برانگیختن , برکندن , استیصال , فرق نمردن . (*kill*), کشتن , صاف کردن , قتل ساختن , میراندن , کردن . (*intercept*), منقطع کردن , گرفتن , قطع طریق ساختن . (*put an end to*), اتمام کردن , قطع ساختن , انجامیدن , سرانجام , نمودن . (*with-hold*), باز داشتن . (*preclude*), سد کردن , نمودن . v. *To anticipate (interrupt or silence),* قطع کلام کردن , خاموش ساختن , تسکیت کردن , پیشین ساختن , مقدم گرفتن . (*abbreviate*), کوتاه کردن , مقتصر کردن , تقصیر ساختن , اختصار , نمودن . — *To cut off the head,* سر وضع ساختن , عنق صاف , کردن . — *To cut off an heir,* میراث محروم کردن . — *To cut out (shape, form),* صورت کردن , شکل نمودن , تصویر ساختن . (*contrive*), پیدا کردن , ابتداع نمودن , اختراع ساختن . (*adapt*), مناسب نمودن , لایق کردن , توفیق ساختن . (*debar*), محروم , کردن , رد ساختن , ترند نمودن . (*excel*), باهر و ماهر , تفضل , نمودن , فاضل بودن . — *To cut short (interrupt),* تعکیذ کردن , قصب نمودن . v. also *to abridge, retrench.* — *To cut up (as a butcher),* ذبح کردن , قصّب ساختن . — (*to overcome in*

argument), الزام نمودن ، دليل برهاني آوردن . v. also *to eradicate*. — *To cut across*, قط كردن . — *To cut* (*carve or engrave*), كندن ، نقش ساختن ، تنقيش كردن . (*circumcise*), سنت كردن ، ختن ساختن . (*castrate*), خادم ، ساده كردن ، تشذيب كردن ، اوباريدن . (*lop, prune*), كنده نمودن ، ساختن ، تقضب ساختن ، ريش پيراستن . — *To cut in two*, دو نيم كردن . — *To cut in four parts*, چهار پاره نمودن . — *To cut or make a pen*, قلم تراشيدن .

Cut (participle past), بريده ، منقطع A ، تراشيده ، مقطوع A ، مخمر A ، نيم مست . — (*half-drunk*), مجذوق A ، متطول A . — (*wounded, mangled*), زخم خورده ، سرگران . v. *Intoxicated*. — (*smoothed by a joiner's plane*), رنديده ، مجروح A ، زخم زده — (*pruned*), مريم A .

A cut (*piece, part*), قطع A ، قطعت A ، مقطع A (plur. مقاطع), مقاطعت A ، پاره ، پارچه ، كرچ . — (*a canal*), آبكذر ، آبگذل ، ناودان . — *A cut or chop of meat*, كوشت ، پاره ، لحم قطع A ، قطاب A . — *Cut* (*fashion*), صورت A ، شكل A ، تصوير A . v. *Figure, form, shape;* also *picture*. — *A cut* (*wound*), زخم A ، خط A ، جراحت A ، كلم A ، دروش . *A short cut or passage*, راه اقرب ، رهكذر كوتاه .

CUTANEOUS, *cuticular*, بشره پيوند ، قشرت منسوب . *A cutaneous eruption*, بالو ، پريون ، لشينه ، قوبا A ، قوابي A . v. *Ringworm, scab*.

Cuticle (*outermost skin*), پوست بيرون .

A CUTLAS, شمشير ، سيف A .

A CUTLE FISH, سيبا .

A CUTLER, سكين كر ، سكان . *A sword-cutler*, سياف ، سيف كر ، طباع A .

A CUT-PURSE, كيسه بر ، خرده دستي ، طرار A ، كنغال ، كنغل A ، قلاش A .

A CUTTER, برنده ، قطع كر ، قاطع A ، مقطعت A . v. also *boat*.

A CUT-THROAT, رهزن ، قاطع الطريق A ، خونريز ، ستمار A ، كلتبا A ، كلتب A . v. *Robber, assassin*.

A CYCLE (*periodical space of time*), دور A (plur. ادوار), دوره A ، دور زمان . *The cycle of the sun*, دور شمس . *The cycle of the moon*, دور قمر .

A CYGNET, كرند ، جوچه ، جوينه ، جوچه ، جواجه .

A CYLINDER, اسطوانه A . *A cylinder, windlass, or capstan for weighing anchor*, ارغاد A . — *A cylinder or rolling-stone*, زمنيج ، كيغره ، لوغ A ، مسلفت A .

Cylindric, cylindrical, اسطوانه منسوب .

A CYMBAL, زنگله ، رنگاله ، سنتور ، زنتور . *To play on the cymbal*, زنگله زدن .

A cynic, v. *Snarler, misantrophe*.

Cynic, cynical, v. *Satirical, snarling*.

CYPRESS (*tree*), سرو ، ناژ ، ناز ، سرشك ، شنو ، كنور ، كنوش ، عرعار A ، زهر زمين ، درخت آزاد . *Straight as a cypress*, سروسهي . *The shady cypress*, سروي سايه دار .

D

A DAB (*slap*), طپانچه . v. *Blow*. *A dab of clay*, لكد گل . *A dab of fat*, پارچه شحم .

To dab with mud, با گل آلودن .

To DABBLE (*smear*), آلودن ، پليد كردن . v. *To bedabble*. — (*to play in water*), در آب بازي كردن . — (*to meddle unskilfully*), جاهلانه كار ساختن . (*to tamper with, solicit*), ابرام ساختن ، اقدام كردن .

A dabbler (*superficial meddler*), كارگذار نا شناس . — (*a player in water*), آب باز .

A DAFFODIL, خنثي A ، بروق A . v. *Asphodel, narcissus*.

A DAGGER, خنجر ، پيش قبض ، دشنه ، دشنو ، دهره ، حربت A ، تشنه . *A sharp dagger*, خنجر تيز .

DAGGLE-TAILED, دامن با گل آلوده ، با نمط پاشيده . — *To daggle*, v. *To bedabble, bedaggle*.

DAILY (*adj.*), هر روزه ، روزينه ، روزيانه ، يومي A . — (*adv.*), هر روز ، روز بروز ، كله يوم A ، يوم يوم ، يوماً فيوماً A . *Increasing daily*, روز افزون . *Daily pay*, روزينه ، روزانه ، روزگانه ، يومي A ، يوميه A .

DAINTILY, با نزاكت ، بذوق ، دلكشانه ، نفيسه A . v. *Deliciously, elegantly*.

Daintiness, نفاست A ، نزاكت A ، لطافت A ، ذوق A ، صفا A . v. *Elegance, softness, delicacy*. — (*squeamishness*,

dislike), کراهت A, کره A, ابا A, نفرت A. v. *Fastidiousness, aversion.*

Dainty (*delicate*), صافي A, نفيس A, لطيف A, نازک A. — (*fastidious*), مستغني A, خانف A. — (*squeamish*), ذو نفرت A, ابي A, اکراه دار. v. *Nice, costly.*

A dainty, تحفه A, نفايس A.

A DAIRY, بينو, شيرخانه. *A dairy-maid.* v. *Milk-maid.*

A DAISY, هزاردانه.

A DALE, وادي A, نغنف A, نغناف A (plur. نغانف), دره, خوره A, جوا A, هلک A, ذنابت A, فجرت A. v. *Valley.*

DALLIANCE (*amorous playfulness*), عشق بازي, بوس و کنار, بوسه بازي, نکاح A, عشوت A, کرشمه, تملّق A, شوخي, نوازش, شيوه. v. *Blandishment, caress.* — (*procrastination*), ديري, درنگي, تاخير A, توقّف A, عوق A, نغست A, چنگ جلاب. v. *Delay.*

A dallier, عشوت زن. v. *Fondler, trifler.*

To dally (*fondle*), بوس و کنار کردن, عشوت زدن, نازيدن, عشق بازي نمودن, تملّق ساختن, نوازش کردن, شيوه باختن. v. *To caress, frolic, sport, toy.* — (*to trifle*), هرزه ساختن, ديري کردن, بيهوده شدن, لاغيدن, غنشيدن. (*to delay*), جنک, عوق کردن, درنگي کردن, توقّف کردن, تاخير کردن, نغست نمودن. (*to amuse or deceive*), فريب, جلاب ساختن, حيله بستن, فريفتن, کردن.

DAM (*mother*), امّ A, مادر, والده A. — (*a mole to confine water*), حاجر A, آب بندي, خورآب, سدّ A, بندروغ, کنده, مسنات A, ورغ, عرم A, تنها A, قشوت A.

To dam, سدّ کردن, بندروغ ساختن.

DAMAGE (*detriment*), عيب A, آسيب A, زياني, زيان, خساره, خسارت A, فناد A, گزند, نقصان A, نقص A, ضرره, ضره A, مضرّت A, خلل A. v. *Loss.* — (*retribution, fine, reparation of damage*), تاوان, گناهگاري, جريمانه A, مکافات A, مجازات A, مصادره A.

To damage, ضرر رسانيدن, خسارت کردن, زيان کردن. — (*to receive damage*), ضرر کشيدن, زيان يافتن.

Damageable, ممکن ضرر, قابل زيان. v. also *pernicious.*

A DAMASCENE (*damson, damasc plum*), آلوي بخارا, آلو, الوي شام, اجاص or اجاس A, انجاص A, عين البقر A, عيون البقر A.

DAMASCUS, دمشق A, شام A, شام شريف, شهر, شام, دمشق, مدينه دمشق A, دار السّلام A, دبيق A.

DAMASK (*silk*), مشجّر A, دبيقي, کمخا, کمخا, کمخاب, گلستاني, آگليون.

To damask (*flower*), پر نقش و نگار کردن. (*to variegate*), تنقيش ساختن, بقع نمودن. v. *To diversify.*

The damask rose, گل ادنا, گل سوري, گل سرخ.

DAME (*lady*), بيگم, خاتون A (plur. خواتين), بيبي, بانو, سيده A, سيدت A, (plur. سادات) سادت A, ستّي A, صاحبه A, تکين A. v. *Lady.*

To DAMN, اهل دوزخ کردن, لعنت کردن, ملعون کردن, درجهنّم حبس کردن, نوجهنّم ساختن.

Damnable, لعنتي, واجب الجهنم A.

Damnably, v. *Excessively.*

Damnation, لعنت A, عقوبت دوزخ, حکم بعذاب جهنّم.

Damnatory, عقوبت دوزخ نما, قضا ساز.

Damned, ملعون A, اهل جهنّم, دوزخي, جهنّمي A. v. also *detestable, hateful.* — *The damned*, اهل جهنم, صعبان, دوزخ قرار, دوزخ.

Damnific, v. *Mischievous.*

To damnify. v. *To damage, injure, impair.*

DAMP (*moist*), تر, نم, نمدار, نمناک, نمگين, نمچ, مرطب A, مرطوب A, راطب A, رطب A, آبدار, آبي, ابل A, اثري A, نديت A, ندي A, ضمد A, بلمر, طري A, بلّة A. v. *Moist, wet, humid, fresh, green.* — (*dejected*), دلتنک. v. *Depressed, sunk.*

A damp (*vapour*), بخاو A (plur. ابخره), بخار آب, بخار A, تف, الما. v. *Exhalation*: also *dampness.* — (*dejection of spirits*), غصه A, تيره, تنگدلي. v. *Depression.*

To damp (*moisten*), ترساختن, نم کردن, مرطوب کردن, آغاريدن, بلل کردن. v. *To wet.* — (*to become damp*), نم گشتن, خوسيدن, نمگين شدن. — (*to damp, deject*), تيره, دلشکستن, دلتنگ ساختن, کردن.

Dampishness, dampness, طراوت A , ندي A , نمي , نم A , نزيم A , رطوبت A , نداوت A . v. *Damp, moisture, fogginess.*

DAMSEL, كنيزك , كنيز . v. *Girl, maid.*

A DANCE, رقص A , سماع A , كسروز , فغند A , زفن A , خروس , خنج A , پاكوبي , طرب A . *A dance with joined hands,* دستبند , فترچ , پاتچه . *A dance to the clashing of arms,* جلاه , چلاه . — *A house for song and dance,* سماع خانه .

To dance, رقصيدن , رقص كردن , رقاص شدن , خروس , دستبند ساختن , فرخشيدن , شنجودن , جهيدن , نمودن . — *To dance attendance,* آويزكن بودن , چراغ افروخته شدن , خدمت دادن .

A dancer, رقاص A , پاكوب , سماع كننده , رقصنده , راقص A . — *A rope-dancer,* ريسمان باز , جانباز . *A rope-dancer's rope,* چارميخ .

A dancing-master, رقص آموزگار , سماع معلّم A .

A dancing-school, رقص خانه , سماع گاه .

DANDELION (*herb*), رجل الغراب A .

To DANDLE (*a child*), زقزاق كردن , بچه جولان ساختن . — (*to fondle*), نوازش نمودن , حضانت كردن . v. *To dally;* also *to delay.*

A dandler, نوازش گر .

The DANDRUFE (*scales on the head*), سبوخ A , حشره A , ابريت A , تبريت A , سبوسهٔ سر , وبغ A , هبريت A , تباغ A .

DANGER, خطر A , خطرة A , مخاطرت A , خوف A , هول A , دهره A , داهيت A , دجمة A , احتمال A , مغلطه A , بيم , معطب A , بجر A , ندب A , (plur. نهابير) نهبرت A , (plur. قحم) قحمت A , بلغين A , اغويت A . v. *Fear, dread, peril, hazard.* — *Dangers,* مخوفات A , بيمها , خطّاره A , اخاطره A . — *The danger of life,* بيم جان . *The danger of the waves,* بيم موج . *In danger of destruction,* در بيم هلاك . *To expose one's self to danger,* خودرا درخطر انداختن , تغررساختن , مندب كردن . *A man who exposes himself fearlessly to danger,* مغامر A . *To betray into danger,* صلي كردن . *To be in danger,* دربيم شدن , مخطر بودن . *To danger,* v. *To endanger.*

Dangerless, بي خطر .

Dangerous, خطرناك , پرخطر , خطيره A , مخوف A , هولناك , معطب A , جانگاه , مهلك A . v. *Perilous, hazardous.* — *A dangerous affair,* امر خطير , هرنكس . *Dangerous affairs,* مطمّرت . *A dangerous place,* مهلكت A . *Dangerous places,* مهالك A , مطاوح A , مطاود A . *A dangerous road,* دربند , راه پر خطر , مخوف A . *A dangerous pit,* چاه جانگاه .

Dangerously, با بيم , بالخطر A , مخوفانه , مهلكاً A .

Dangerousness. v. *Danger.*

To DANGLE (*hang loose and quivering*), معلّق شدن , آويخته بودن , آويختن , آويزيدن , منهدل شدن . — (*to be a hanger on*), متعلّق شدن , چراغ افروخته بودن , تابع شدن , استطاعت كردن .

A dangler (*after women*), بازبره , گنغال , زندوست , زنباره .

Dank, dankish. v. *Damp.*

DAPPER, خرد وجست .

DAPPLE, دورنگي , پلنگ رنگ , شبرنگ , برش . v. *To streak, vary.*

To dapple. v. *To streak, vary.*

To DARE (*have courage*), دليري نمودن , بي باك شدن , گستاخ بودن , جرات داشتن , جسارت نمودن , اجترا داشتن . — (*to defy*), دعا نمردن , مبارزت خواندن . v. *To challenge, provoke.*

Daring, dareful, بي باك , شيري , دلير , بهادر , مردانه . v. *Bold, couragious, audacious, intrepid.*

Daringly, مردانه , گستاخانه , دليرانه , دلاورانه , با غيرت . v. *Boldly, courageously.*

Daringness, مردانگي , دليري , جرات A , شجاعت A . v. *Boldness, courage, audacity.*

DARK (*not light*), تاريك , تيره , متظلّم A , مظلم A , ظلام A , ذوالظّلام A , ظلماني A , ظلماء A , ظلم A , مظلمة A , دجن A , دلهم A , دهمس A , مردن A , خيره , انجام , سجوه A , لميا A , مغلنتى A , مغلندف A , دجداج A , انبخ A . — (*opaque*), غسق A . — (*blind*), كور , نا بينا , بي نور . — (*not perspicuous*), نا اشكاره , نا كرش , نا شفيف , مشتبه A , ناظاهر . v. *Ambiguous, obscure, intricate.* — (*ignorant*),

نا شاد ,(not cheerful)—. نا دان , جاهل A , بي خبر , نا شناس , بي شوخي , نا مسرور , بي خرمي . v. Gloomy.—A dark night, شبِ , شبِ ديجور , شبِ ظلمت اندوز , شبِ تاريك , ليلهٔ , ليل اليل , ليلِ لايل , ليلِ ظلما , ليلِ غيرِ قمر , تيرهٔ ليلا . — Dark days or nights, A دجان . — Dark coloured, تيره گون , A جاوا . — Having a dark mind, صاحبِ تيره ضمير . A dark corner, تاره , گوشهٔ تاريك . Growing dark, A نظلّم , A غشاشا , A طفل , A غسقان , A تصره . To be in the dark, در تاريكي شدن .—(to be ignorant of any thing), بي خبر شدن , نا شناس بودن , متردد شدن . v. To be perplexed.—To keep in the dark (to act clandestinely), سراً كردن , در پنهاني ساختن , نهاني رفتن . v. To conceal.

To dark, darken (make dark), تاريكي نمودن , ظلم كردن , ظلمت . با ظلمت پوشيدن , تيره ساختن — (to grow dark), تيره شدن , تاريك گشتن , اندوختن . — To darken (perplex), مذبذب كردن , حاير باير ساختن , مشوش زدن , متردد كردن . مردارساختن , آلوده نمودن , آلودن , پليد كردن ,(to sully)—

Darkling, در تاريكي .

Darkly (without light), با تاريكي , بينورانه , ظلمانه . (blindly), علي العمياً A , كورانه .

Darkness, تاريكي, A ظلمت , A ظلام , A مظلم , A ظلما (plur. ظلمات), تيرگي , تير , تار , تاري , A اظلمت , A لعلم , A داج , دعليجت , طخاطخ A , طفل A , سمره , دجو A , دجت A , غسم A , شامه A , دجون A , دجنت A , دجن A , دياجير A , سدفت A , سدف A , غيهبان A , غيهب A , عيهم A , عشوا A , غيطول A , غياهب A , طنس A , غسق A , غلس A , هر , دجمت A , دجي A , كفرت A , دلست A , دلس A , نعامت A . v. Obscurity, dimness; also ignorance, wickedness. — The kingdom of darkness (or of Satan), ملكتِ شيطان . — Darksome, v. Dark, gloomy.

DARLING, دلپسند , دلاويز , جاني , معشوق A , محبوب A , دلكش , دلستان . v. Dear, favourite.

A darling, محبوب A (fem. محبوبه), معشوق A (fem. معشوقه), دلدار , دلخواه , دلبر , دل آرام , نگار , جانانه , جانان , دلنواز , دلكش , دلكشا , دلدار پري رخسار . The darling of human hearts, محبوبِ قلوبِ عالميان .

To darn, رفو كردن . v. To mend.

DARNEL (weed), تلخ دانه , جليفب A , وغل A , فوكث , غنا A (plur. اغنا), زيان A , زوان A , دنقت A .

A DART, نيزه , تير , پيكان , منزع A , خشت , حربت A , زوبين , مزراق A , شل , مك , نيزك . — A fire dart, مشكتِ دواني .

To dart, تيرانداختن , پرتاب كردن . v. To throw, emit.

A darter, اندازنده , تيرانداز , رامي A (plur. رماة), نبال A (plur. نبّل).

To DASH (together), بهم زدن , مصادمت كردن , تصادم , شخشيدن , چسپيدن , لطس ساختن , باهم واكوفتن , نمودن , متضخم كردن , واكوفته شدن . To dash (as the waves), موج زدن , متموج شدن , تلاطم امواج كردن , صخب زدن , تلاطتِ خيزابه نمودن . v. Billows. — To dash (bespatter), پاشيدن , پاشيده كردن . — (to mix), آميختن , اميزكردن , سرشتن , القا كردن , افراغ ساختن . To dash wine with water, آب با شراب آميختن . — To dash (obliterate writing), رقم خطّا بطلان , خطّ خطا ساختن , نوشته نسخ زدن , بيزاري كردن , نمودن , محوساختن , برسيدن . v. To cancel.—(to abash), خجل ساختن , شرمسار كردن , اضطراب نمودن . To dash away (form in haste), تيزكارساختن , بزودي كردن . — (to write rapidly), زود نوشتن . To dash one's hopes, نااميد كردن , حرمان ساختن . To dash or rush through the water, مخر كردن , مخورزدن , برآب برتميدن , در آب عتل رفتن .

A dash (collision), كوست , بهم زدگي , مصادمت A , صخب A , صخ A , تصادم A , صدمت A (plur. صدامت), مقارعت A (plur. مقارعات). — (a blow), ضرب A , وقيع A , كوب . v. Stroke.—(agitation), ebullition), جوش , جوشان , جولن , جوشش . — (infusion), القا A , افراغ A , آميزش . v. Mixture.—(A line in writing), خطّ . A strait dash, خطّ مستقيم , خطِ متوازي . A curved or circular dash, خطِ مستدير , خطِ منحني . — The dashing of the waves, تموّج A , تلاطمِ امواج .

Dashed, بهم زده .

A DASTARD. v. Coward.

To dastardise. v. Terrify, intimidate.

Dastardly. v. Cowardly, mean.

DATE (account of time), تاريخ A (plur. تواريخ). — (epoch), ارج A , ارخت A . — (duration), قيام A , دوام A , استمرار , بقا . v. Continuance.—(end), عاقبت A , اخره A , سرانجام . v. Conclusion.—(the fruit of the palm tree), خرما , تمره A (plur.

اثمور, A رطب (plur. رطاب), A ارطاب. — *Out of date* (*antiquated*), کهنه, بطال A, معطل A. v. *Obsolete.*

To date, مورخ کردن, تاریخ نوشتن.

Dated, تاریخ کرده, مورخ A, تحریرا A. — *Dateless,* بي تاریخ.

To DAUB (*besmear*), اندوده کردن, اندودن, آلودن, پلید ساختن. v. *To smear, bedaub.* — (*to paint coarsely*), بي هنر نگریدن. —— (*to flatter grossly*), چاپلوسي کردن, منافق, ریاکار شدن. *To play the hypocrite,* ریشخند نمودن, بودن. *To daub with gold,* زراندودن, مطلا کردن.

A dauber (*coarse painter*), صورت بند, نقاش بي هنر, بي علم.

A DAUGHTER, دختر, دوخت, A بنت (plur. بنات), A نافجت, A حرم. v. *Virgin.* — *A daughter-in-law* (*son's wife*), زن فرزند, دیوک, A کنت. *A king's daughter,* A کریمت, دختر پادشاه, A بنت الملک. *A marriageable daughter,* دختر بالغت, دختینه, دخترینه. v. Also *woman.* — The Arabic بنت, and the plural بنات, are frequently used with much elegance in a variety of compound epithets; as — *The daughter of the sea* (*a syren, mermaid,* or *dolphin*), بنت البحر. *The daughter of the mountain* (*echo*), بنت الجبل. *The daughter of the lip* (*speech*), بنت الشفت. *The daughter of reflection* (*prudence*), بنت الفکر. *The daughter of the grape* (*wine*), بنت الکرم, بنت العنقاد. *The daughter of death* (*a fever*), بنت امنیت. *The daughter of fire* (*flame, hot water,* or *any fiery liquid,*) بنت نارین. *The daughters of the earth* (*rivulets*), بنات الارض. *The daughters of the eyes* (*tears*), بنات العین. *The daughters of pastime* (*strings of a musical instrument*), بنات اللهو. *The daughters of the night* (*dreams*), بنات اللیل. *The daughters of the deep* (*fish*), بنات الما. *The daughters of the breast* (*cares*), بنات الصدر.

To DAUNT, هراس کردن, ترسانیدن, بیم دادن. v. *To frighten, discourage.*

Dauntless, بي پروا, بي باک.

A DAW, کلاغ پیشه, A حذف.

DAWN (*aurora*), بامداد, بام, صباح A, صبح A, فجر A, سحر A, تبشیر صباح, واخ A, شفق A, بکرت A, بگاه, جلهم A, سپیده دم, سحر علي, هنگام سحر, سحرگاه, عاطس A. — (*the beginning of any thing*), ابتدا A, اغاز, مبتدا, شروع A. v. *Rise.* — *At dawn,* علي الصباح A, علي السحر A, پگاه, بکرا A. *To rise or do any thing at dawn,* بکر ساختن, تسحر کردن. *To travel about dawn,* مبکر سفر کردن.

To dawn, روشن, طلوع کردن, ظهور کردن, صبح نمودن, فتح کردن, تنفس نمودن, اسدافیه زدن, افصاح کردن, گشتن. v. Also *to glimmer; to begin.*

DAY, روز, A یوم (plur. ایام), A نهار. *Night and day,* شب و روز, A لیل و نهار. *By night and day,* بشب و روز, شبا روزي. *The space of a day and night,* لیلا و نهارا. *From day to day,* روز بروز, روز روز, A یوما في یوما. *One day, on a certain day,* روزي, A یوما من الایام, A یوما. *A bright or serene day,* روز روشن, روز کشاده, A نهار لامع الانوار. *A market day,* روز بازار. — *A festival day,* جشن, روز جشن, روز مبارک, A عید, A یوم عید. — *A festive day,* روز خرم. *A fast day,* روزه. *A day's journey,* A منزل, یک منزل. — *Sunday,* یکشنبه, A یوم الاحد, A اوحد (plur. اواحد). *Monday,* دوشنبه, A یوم الاثنین, یوم اثنین, A ثني. *Tuesday,* سه شنبه, A یوم الثلثا, A ثلثا. *Wednesday,* چارشنبه, چهارشنبه, A یوم الاربعا. *Thursday,* پنج شنبه, پنشنبه, A یوم الخمیس. *Friday,* A جمعه, روز جمعه, A یوم الجمعه, آدینه. *Saturday,* شنبه, A سبت, A یوم السبت. *The day of judgment,* روز رستخیز, روز قیامت, A یوم القیام, بازخاست, A اجل مسمي. — *Good day!* (*a salutation*), A صباح الخیر. — (*answer*), A یا صباح الخیر. *O! good day!* — *On that day,* دران روز. *A day of battle,* روز رزم, روز مصاف, A یوم, یوم نبرد. *Some days,* چند روز. *Every day,* هر روز, A کل یوم. *To-day,* امروز, A الیوم, A هذا الیوم.

A day-book (*a book of accounts,* also *an almanac*), روزنامه, روزینه, روزیانه.

A day-bed. v. *Couch.*

Day-break, سپیده دم, صبح صادق. v. *Dawn.*

Day-labour, مزدوري, کار روزي, کار وکسب. — *A day labourer,* A مزدور, کارکن.

Day-light, روز روشن, روشنائي روز, روشني.

The day or *morning star,* ستارهٔ بام, A زهره, A فجر.

Day-time, وقت روز, A نهار.

To DAZZLE or *daze*, سدرزدن , قمرساختن , جهرکردن . *To dazzle or be dazzled*, قمرشدن , جهريافتن .

A DEACON, A شمّاس .

DEAD (*deprived of life*), مرده , فوت شده , A متوفّي , A مرحوم , A موتي , A ميت , A ميتت , A منتبل , A مبسوت , بي جان . — (*inanimate*), A خامد , A جنيس , A نايمت , A بلاحس , غيرِ محسوس , (plur. جمد) A جامد , نا روان غير , بلا جنبش , بي حرکت , v. *Insensible.* — (*motionless*), A محلول . v. *Inactive.* — (*vacant*), حالت . v. *Empty.* — (*languid*), A هدأ , A واني , A عاجره , زبون , سست , A کاهل . v. *Torpid, dull, slow.* — (*gloomy*), تيره , A نقام , نزند . — (*useless*), ناکاره , بي فايده , نا فرجام . v. *Unprofitable.* — (*vapid*), A تارز , A مسخ , بي مزه , نازيره . v. *Insipid, tasteless.* *Dead wine*, A عسيقت , فنفش . — (*frigid*), سرد , سرم , برود A , بارد المزاج A , بي غيرت . — (*not sprightly*), نا خرم , بي شادي , نا شوخ . — (*withered as a vegetable*), افسرده , تارز A , پژمرده . — (*uninhabited*), نا مسکون , بي اباداني , نا معمور . — *Dead (as trade)*, سست . *A dead market*, A کساد , A فروج . — *Pretending to be dead*, A تماوت , A متماوت . — *The dead (dead men)*, مردگان , موتي or A موتلد , A اموات . v. *Defunct.* — *Dead or stagnant water*, آب استاده , ماد جامد . *Dead drunk*, مست خراب , مست خراب و الوده مي ناب , A مخمور . — *Half dead*, نيم جان . *In the dead of winter*, درميان زمستان , A في الوسط الشّتا . *In the dead of night*, در نيمشب , A في نصف الليل .

To dead or *deaden* (*deprive of force*), کم‌زورکردن , قوّت مسخ , محروم کردن اقتدار رفع ساختن . — (*to render vapid*), عسيکت ساختن , کردن .

Deadly (*adj.*), A مميت , A قاتل , A مهلک , A هلاهل . v. *Destructive, mortal, fatal, murtherous.* — *The clashing of deadly weapons*, صدمات الاتِ قتال . — *Deadly poison*, هلاهل , زهرِ قاتل . — *Deadly* (*implacable*), کينور , پرِ عداوت , کينه خواه .

Deadly (*adv.*), قاتلاً A , هلاهلانه , مردد آسا . — (*implacably*), با سينه پرِ کينه , با عداوت , غرضانه .

Deadness (*frigidity*), A برودت , A مساحت . — (*want of ardour*), غيرِ غيرت , بي دليري , عدمِ حميت . — (*weakness*), A ضعف , عدمِ مقاومت , A عجز , زبوني . v. *Languor, faintness.* — *Vapidness*). بازيرگي , A مسخي . — *Deadness of trade*, A کساد , A فروج , A باوره .

DEAF, کر , گران گوش , درشت گوش , کر , A اصمّ , A صمّا , A اصلج , A اصلخ , A مصم , A صمم , A اجم . *To be or become deaf*, کرگشتن , اصم شدن . *To pretend to be deaf*, تصام نمودن , تصالخ کردن , تطارش ساختن . *To relate any thing to a deaf person, or one who will not hear*, عيل کردن .

To deafen, صمّ کردن , کرساختن , اصمّ زدن , وقرکردن .

Deafish, درشت گوش , گران گوش , A طرش .

Deafly, اصمّانه , بي قوتِ سامعت , باکري .

Deafness, کري , گران گوشي , A صمم , A صلخ , A صلج , A وقر . *A slight deafness*, A طرش , A طرشت . *Feigned deafness*, A تطارش , A تصامّ , A تصالخ . — (*unwillingness to hear*), اعراضِ شنيد , معاندتِ استماع .

DEAL (*fir-tree*), صنوبر , گيز . *A deal board*, تختهٔ صنوبر , گيز , کراستهٔ . *Deal* (*quantity*), A قدر , سامان , قدرِ کثير , A کثيره , بسيار , A کميت , چندي . *A great deal*, بسيار , کميتِ عظيم , سامان گران . *He sells a great deal*, مي‌فروشد .

To deal (*to distribute*), حصّه کردن , تقسيم کردن , توزيع کردن , حصه دارساختن , حصه بخشيدن , افراز نمودن . — (*to scatter*), نثار کردن , افشان نمودن , افشاندن , پاشيدن , ريزان ساختن . — (*to traffick*), تجارت کردن , بازار کردن , کاروکسب ساختن , عهد نمودن , شرط زدن . v. *To trade*; also *to act; behave, interpose, intervene.* — *To deal by* or *with* (*to treat well*), رعايت کردن , مدارات نمودن . (*to treat ill*), مضادرت کردن , ستم ساختن . — *To treat or contend with*, ستيزه کردن , مناقشه نمودن , مخاصمه ساختن . *To deal in* (*practice or be engaged in any thing*), عمل کردن , معامله کردن , بازارساختن , وقوفدارداشتن , اهلِ وقوف شدن . *To deal at cards*, قمارکاغذي حصه دادن , درقمار بازي افراز نمودن . *To deal between* (*act as mediator*), ميانداررشدن , سفير بودن .

A dealer (*trader*), سوداگر , بازرگان , A تاجر (plur. تجر , تجار) . v. *Merchant.* — (*a shop-keeper*), دکان دار , اهلِ دکان , خرده فروش , A بقّال . — (*one that has to do with any thing*), کارگذار , کارکون , A عامل , A معاملي . *A dealer at cards*, A قاسم , درقمار بازي حصه کننده . *A plain dealer*, اهلِ حقيقت , صاحبِ حقيقت . *A double dealer*, مردمِ بي ريا , درروغ , رياکار .

Dealing (*trade*), سوداگري , A تجارت , بازرگاني , خريد فروخت .

(*business*), کار ,کار و بار ,کاربار ,کردار ,عمل A ,معامله A . v. *Action, intercourse, treatment.* — *Plain dealing*, حقیقت A , صداقت A . v. *Candour, sincerity.* — *Double dealing*, ریا A , غدر A , کج رفتاري . v. *Duplicity, hypocrisy.*

DEAR (*precious*), گران ,گران بها ,گران قیمت , ارجمند , نادره A , عزیز A , پر بها و شرف , بها A ,مایه ور قیمت ,قیمت دار ,عالي A ,کرامت A ,کرامي A . — (*beloved*), محبوب A , دلپسند , معشوق A , جاني . v. *Darling, favourite.* — *My dear, my dear life*, جانم , زندگاني من . *O my dear son*, اي جان پدر . — *Dear* (*scarce*), کم یاب , نا کثیر , نا فراوان , قطّ A , تنک . — (*painful*), نا پسند , غیر مقبول , مغبوض A , مبغوض A . v. *Sad, grievous.* — *A dear*, v. *Darling.* — *Dear-bought*, بگران بها خریده . v. *Dear, precious.*

Dearly (*at an high price*), بگران بها , از قیمت عظیم . — (*fondly*), با عشق , عاشقانه .

Dearness (*fondness*), عشق A , محبّت A , دوستي , مهر . v. *Kindness, love.* — (*high price*), گراني .

Dearness, dearth (*scarcity*), جدب A , جلیفت A , تعب A , قاشورت A , مضایقت A , درماندگي . v. *Barrenness, famine, want.* — *A year of dearth*, هلکت A .

DEATH, مرگ , اجل A , فات A , وفات A , فوت A , قضا or قضي A , ممات A , موات A , میتت A , موت A , فیظان A , فیوظ A , فیظ A , حمام A , قضیت A , قانیت A , اتو A , صاعقت A , علوق A , امّ جبوکرا A , رحلت A , حیاض , حیاض غتیم , منیت A , منا A , بعد A , ارتحال A , فوز A , کفت A , زرام A , وزوز A , همود A , نیط A , قتیم , طوست A , شعار A , هوارت A , خزاع A , حلامي A , حتف A , یمن A , سواف A , شعوب A , شجیم A . — *Universal death*, جاتف A , هنکت , هنکا . v. *Pestilence, epidemical disorder.* — *Sudden death*, مرگ مفاجان , قضاي ناکهاني , قضاي اسمان , هیمع A , موت الابیض A , موت مفاجت , موت الفوات A , احمر A , موت مایت . *A violent death*, تعص A , دبز A . *Natural death*, اجل معلوم , مهایي A , زاعط A , زوام A . *He narrowly escaped death* (literally, *his soul came to the lip*), جان برلب آمد . *At the point of death*. اجل گرفته , خون , نزع , مجزر A . — *The agonies of death*, نشوع A , گرفت روح , جان نزع , فواق A , طنا A . *To be worthy of death*, واجب القتل شدن , مستحق شدن قتله . *The place* (or *cause*) *of death* مقتل A (plur. مقاتل). — *The feasts of death* (i. e. *mankind*), نقانع الموت A . — *Rest-giving death*, مرگ راحت رسان . — *Predestined death*, اجل موعود A . — *Inheritance in consequence of death*, مناسخت A , تناسخ A , *When the hour of death approaches*, چون وقت ممات مي رسد . *To cause death*, تمویت ساختن , قتل کردن , فنا ساختن , الهلاک کردن . v. *To murder.* — *To condemn to death*, حکم قتل فرمودن . — *After death*, بعد الموت A , پس مرگ . — *Death-bed*, بستر مرگ . — *Deathful*, v. *Deadly.* — *Deathless*, بي زوال . v. *Immortal.* — *Death-like*, موت آسا . — *Death's door*, نشوع A . — *A deathsman.* v. *Executioner.*

To DEBAR, محروم نمودن , سدّ کردن , ردّ زدن , تردّد , ساختن , انسداد نمودن . v. *To exclude.*

Debarred, مسدود A , محروم A , ممنوع A , مردود A .

To DEBASE, فرو کردن , فروتن ساختن , حقیر کردن , خور , نمودن , سر فرو زدن , ذلیل ساختن . v. *To abase, depress, adulterate, diminish.* — *To debase one's self*, پست دیدن .

Debased, مذموم A , محقّر A , مذل A .

Debateable. v. *Disputable.*

DEBATE, مناظره A , مباحثه A , قضیه A , نزاع A , منازعت A , اختلاف A , بحث A , مجادلت A . v. *Controversy, dispute; contest, quarrel.*

To debate (*dispute*), بحث کردن , قضیه کردن , نزاع کردن , اختلاف ساختن A . v. *To contest.* — (*to deliberate*), مشورت کردن , راي نمودن , تدبیر ساختن .

To DEBAUCH (*corrupt*), خراب کردن , ابتر کردن , تباهي کردن , افساد ساختن , بدراه نمودن , اضلال کردن . — (*to live intemperately*), شهوت پرست شدن , ارفاش نمودن , مرفش شدن . — *To debauch a woman*, آلوده کردن , بحرام رفتن , مفترع کردن , بلوق ساختن , انقاع کردن , ایتام ساختن . v. *To defile, violate, seduce.*

A debauch, بدپرهیزي , هوس A , ارفاش A , شهوت A , نفس A , شوخي . v. *Excess, luxury, dissoluteness.*

Debauched (*dissipated*), پریشان مشرب , مرفش A , صاحب شوخي , هوا و هوس باز , هواي نفساني نما , بي سر و سامان , نفس اماره دار . — *Debauched* (*deflowered*), مفترع کرده شده . *To be debauched* (*lewd*), نفس غلبه کردن , نفس داشتن , توقان نفس . — (*to be deflowered*), مفترع شدن .

A debauchee, رند , نفس شهوت پرست , فاجر A , فاسق A ,

زنباري , فاسق A , زاني A , زنوي A , سفاح A , خانل A . v.
Letcher, drunkard.

A debaucher, مضلّ A . v. *Seducer.*

Debauchery, رندي , شهوت A , هوس A . v. *Debauch.*

To DEBILITATE, ناتوان كردن , زبون كردن , كم زور كردن ,
ضعيف ساختن . v. *To weaken.*

Debilitated, نزيف A , ضعيف , زبون , ناتوان , كم زور كرده ,
مضعف A .

Debility, ضعيفي , ضعف A , زبوني , ناتواني , كم زوري ,
فتور , عجز A , سستي , فسخ A . v. *Weakness.*

DEBONAIR. v. *Civil, polite, elegant.*

DEBT, آوام , آبام , (plur. ديون) دين A , وام , قرض A ,
كالي A , ربا A , بخش , ايام , غرم A , غرام A , افام , فام .
قرض , وام گرفتن v. *Duty, obligation.* — *To get into debt,*
مخوع , قرض ادا كردن *To pay a debt,* . دين ساختن , گرفتن
توفيرساختن , اداي دين نمودن , كردن . *To delay paying a*
debt, لي كردن , معاومت ساختن , نسات كردن . *To demand*
a debt, دين طلب , وام خواستن , اداي قرض طلب كردن
تبريت , تجازي كردن . *To give a discharge for debt,* ساختن ,
اخذ , قبض نوشتن , اخذ و قبض دين بخشيدن , وام دادن
دادن . *Debts proper, or necessary to be paid,* ديون واجب A
— . مديون A , مفرح A , مغرم A *Involved in debt,* — . النضا
A balance of debt, صمد القرض A , بقيت وام , تلاوت دين .
Old debts, حقوق سابقت A .

A debtor, دين A , داين A , دين دار , وام دار , قرض دار ,
مديون A (fem. مدان A , مديان A , مدين A , دان A
مداين A , غراما A , وعل A *Debtors,* . غريم A , (مديونت .

A DECADE, ده , عشرة A , عشره A .

The DECALOGUE, واصاياي الله , عشرة كلمات , ده كلمه .

To DECAMP, روانه شدن , رحلت كردن , كوچ كردن ,
مضرب ساختن , v. *To march, to move off.*

Decampment, نهضت A , رحلت A , كوچ .

To DECANT, نقل ساختن , تصنيق كردن . *To decant wine,*
شراب نقل نمودن .

A decanter, قنينت , آبگينه .

DECAY, عفا A , نقص A , تنزّل A , زوال A , فرسودگي ,
تباه , هلكت A , هلكا A , هنك A , اتلاف A , وشكست A ,
نلف A , اسراف A , فلس A , بخس , بخس . v. *Consump-*
tion, destruction, decline. — (*fall from a prosperous state*), از
دولت افتادگي , من اقبال سقوط A , بد بختي , داهيت A .

To decay, فرسودن , بهلك رفتن , عفا نمودن , در اتلاف
كاستن , نقص نمودن , كاه گشتن , هلكي بودن , رسيدن
كاهيدن .

Decease, v. *Death.*—*Deceased,* v. *Defunct.*

DECEIT, *deceitfulness,* فريب , فريفتگي , دغا , مكره A ,
غدره A , غبن A , تلبيس A , بهانه , حيله بازي , حيله A
كيد A , روبه بازي , برفند , خاتوره , خاتوله , رنگ , سگالش ,
حيله بندي , خدعت A , محال A , خيانت بازي , مكادت A
ريا A , ريو A , نيرنگ , آل A , وشيمت A . v. *Cheat,*
fraud, fallacy, imposture.

Deceitful, حيله باز , فريبنده , غدير A , رنگ آميز , دغا باز ,
اهل غدر , غدار A . v. *Fraudulent, dishonest.*

Deceitfully, بي صلح , غدارانه , از دغابازي , از روي فريب ,
با حيله , با تلبيس , غديراً A .

Deceivable, ممكن تلبيس .

To deceive, سگالش نمودن , حيله باختن , غدر كردن , فريفتن ,
غبن كردن . v. *To cheat.* — (*to cause to err*), گم راه كردن ,
— . مغالطه ساختن , اضلال كردن , تضليل ساختن , تغليط كردن
(*to frustrate expectation*), انتظار شكست كردن , نا اميد كردن .
v. *To fail, mock.* — *To deceive the eyes* (*as a juggler, &c.*),
سحر كردن , لعبتبازي نمودن . v. *To fascinate.*

A deceiver, غابن A , ماكر A , كيد كار , حيله باز , فريبنده ,
روبه باز , نظرباز , تضليل ساز , تغليط كننده . v. *Cheat,*
dissembler.

DECEMBER, شب افزان , الهرار A , كانون اوّل , دي .

DECENCY, سزاواري , ادب A , لياقت A , شايستگي ,
مناسبت A , موافقت A , وقار A , تكليف A . v. *Suitableness,*
propriety, modesty.

Decent, واجب A , سزا , سزاوار , لايق A , شايسته ,
مناسب A , موافق A , منبغي A .

Decently, مناسباً A , با شايستگي , لايقانه , با ادب .

DECEPTIBILITY, مقدور فريب , امكان غدر .

Deceptible, ممكن غبن .

Deception, نظربازي ، غبن A ، سگالش ، خيال A ، وهم A ، حيله A ، غدر A ، لعبتبازي . v. *Deceit.*

Deceptive, رنگ آميز ، فريب پيوند .

To DECIDE, تفصيل ، فتوي دادن ، حجّت ساختن ، حكم كردن ، رأي دادن ، تدبير كردن ، انفصال كردن ، فيصل نمودن ، گفتن . — *To decide a law-suit*, انفصالِ دعوي ، قطعِ نزاع كردن . *To decide or fix an event*, عاقبت ، وقوع تحديد كردن ، الامر قطع نمودن .

Decided, مقدر ، فيصل كرده . v. *Determined.*

A decider, حجّت كننده ، قضا سازنده ، حاكم A ، حكم كننده .

DECIMAL, عشاره A ، تعشيره A .

To decimate, تعشير ساختن ، ده يك كردن .

Decimation, ده يكي ، عشره A ، تعشيره A . v. *Tithing.*

To DECIPHER (*explain ciphers*), رمز اشكاره كردن . — (*to interpret enigmas*), معمّا مبين ساختن ، لغز تعبير نمودن . v. *To explain, unravel, describe.*

A decipherer, رمز اشكاره گر ، تعبير كننده .

A DECISION, انفصال A ، فصيل A ، فيصل A ، فصل A ، حجّت A ، جزم A ، قضا A ، تعيين A ، حكم

Decisive, قاطع A ، شافي A ، عاقبت الامر قطع نما . — *Decisively*, قاطعانه . — *Decisiveness*, وصف قاطع . v. *Decision.*

To DECK, پيرايه ، اراسته كردن ، آرايش كردن ، آراستن ، تزيين كردن ، زيب دادن ؛ زينت دادن ، بخش كردن . v. *To dress, decorate, overspread.*

Deck (*of a ship*), تخته ، سقيفت A . v. *Floor.*

Decked, آراسته ، پيراسته ، زبينده ، زيبا . v. *Dressed.*

Decker, v. *Dresser.*—*A table-decker*, خوانسامان ، خوانسالار ، سخولند .

To DECLAIM, سخن ، مير كلام شدن ، فصيح كلام كردن ، راندن ، تقرير كردن ، متكلم بودن v. *To harangue.*

A declaimer, declamator, سخن ، خوش تقرير ، سخن پرداز ، ميرِ كلام ، صاحبِ علمِ كلام [،] اهلِ كلام ، سخن گذار ، ران ، متكلّم A . v. *Orator, speaker.*

Declamation, علمِ خطاب ، علمِ كلم ، كلام A ، سخن گوي . v. *Oration, rhetorick.*

Declamatory, دل ، فصيح كلام ، سخن شناس ، سخن افرين ، كش بيان . v. *Rhetorical, eloquent.*

A DECLARATION, شرح A ، بيان ، اعلان A ، اشتهاره A ، تعبير A ، تلخيص A ، تفسيره A ، ايضاح A ، تاويل A . v. *Proclamation, publication, explanation, affirmation.*

Declarative, declaratory, تعبيرنما ، شرح كنا ، بيان ساز .

To declare, اشكاره ، تعبير ساختن ، بيان كردن ، اشتهار كردن ، عيان ساختن ، مبين كردن ، نمودن ، تلخيص كردن ، نمودن ، تفسير نمودن . —(*affirm*), اقرار كردن . *To declare one heir to the crown.* ولي عهد كردن . v. *To publish, proclaim, explain, affirm.*

DECLENSION (*of nouns*), تصريف A ، صرف A ، بنا . v. *Declination, decline.* — *A declension*, تصريف A .

Declinable, تصريف دار ، ممكنِ بنا ، متصرّف A .

Declination (*descent*), شيب A ، تنزّل A ، نزول A ، هبوط A ، انحراف A ، ميل A ، كجي . — (*bending*), حدوره A ، نشيب A . — (*variation, obliquity*), تعمّج A ، عنود ، زوال A . v. Also *decay.*

To decline (*bend or lean downward*), مايل شدن ، ميل كردن ، هبوط كردن ، نزول نمودن . — (*to shun*), اجتناب ، پرهيز كردن ، احتراز كردن ، ابا ساختن ، اعراض نمودن ، كردن v. *To avoid, refuse.*—*To decline* (*a noun*), اسم تصريف ، صرف كردن . — (*to decay*), تصغير شدن ، كاه گشتن ، نقص نمودن ، كردن .

Decline (*diminution*), تصغيره A ، كاست ، نقص A ، زوال A . v. *Decay.*

A DECLIVITY, حدوره A ، نشيب ، شيوه A ، شيب ، پستي . — *A steep declivity*, نشيبگاه . صبب A ، تابش . — *The declivity of a mountain*, دري ، نعف A ، شخ ، راغ ، دامنِ كوه . — *Acclivity and declivity*, شيب و ، نسيب و فراز ، اسناد A . *A slippery declivity* (*down which boys slide*), نعاف نعف A ، فراز ، زحلوقت A ، زلخت A ، زلج A .

Declivous (*sloping*), منصبّ A ، منصب A ، مايل A ، حطوط A .

To DECOCT, پختن ، جوش كردن . v. *To boil, digest.*

DECOLLATION, گردن زني ، صاف كردنِ سر .

To DECOMPOUND (*compose of things already compounded*), باز آميختن .

To DECORATE, زيبيدن ، پيراستن ، زينت دادن

تزیین کردن ، طرازیدن ، طرازکردن ، آراستن ، آرایيدن ، آرایش نمودن ، زیبا ساختن ، زیبنده کردن ، پیراستن ، پیرایه ، بخش ساختن . v. *To ornament, embellish.*

Decorated, آراسته ، پیراسته . v. *Dressed.*

Decoration, decorament, تزیین A ، زینت A ، زین A . آرایش ، پیرایه ، پیرایش ، زیب ، زونت A ، زهره A ، طرازه . v. *Ornament.*

A decorator, زیبنده ، زینت ساز ، طرازنده ، طرازگر .

To DECORTICATE (*peel*), قشرکردن ، مقشرکردن ، شطب ، ساختن ، خره کردن .

DECORUM, مناسبت A ، لیاقت A ، شکوهمندی ، ارکان A . v. *Decency.*

A DECOY, رامج A ، چینه ، دانه ، خروهت A ، کشاکش ، جذب A ، جذبت A (plur. جذبات) ، بنگ . *A decoy-bird,* دونه .

To decoy, چینه نهادن ، جذب کردن ، رامج ساختن ، دانه ، کردن ، دونه بودن . v. *To allure, entrap.*

To DECREASE (*make less*), کم کردن ، کاستن ، کاه نمودن ، انتقاص کردن ، تخفیف کردن ، قصور کردن ، مغاض ساختن . — (*to grow less*), کم شدن ، هبوط شدن ، قصور گشتن ، کاه بودن ، جزر نمودن .

Decrease, کاهش ، کاه ، هبوط A ، قصور A ، مغاض A ، کاست . *The decrease of a river, rain, &c.* جزر A . v. *Reflux.*

A DECREE, حکم A (plur. احکام) ، امر A (plur. اوامر) ، انفصال A ، فرمان ، فرمانیون ، فرمایش ، فرموده ، موقّع A ، توقیع A ، قضا A ، حجّت A ، حتم A (plur. حتوم) . v. *Edict, law, decision.* — *The decrees of* GOD, فرموده خدا ، قدر A ، قسمت A ، تقدیر A ، قضا الله A . *The divine decrees,* تقدیرات A ، تقادیر . *A judicial decree,* حجّت A ، حکم شرع ، دستینه .

To decree, حکم کردن ، فرمودن ، فرمان گذار ساختن ، فرموده ، دادن ، امر نمودن ، حجّت کردن ، قضا ساختن .

Decreed, فرموده ، مامور A ، مصمّم A ، مقدّر A .

Decreement. v. *Decrease.*

DECREPIT, ضعیف A ، فرناس ، فاکّ A ، قلحم A ، علوف A ، قحر A ، قحم A ، تعصم A ، هرمی A ، عشبة A . v. *Old.* — *A decrepit old man,* پیر زال ، فرتوت ، هدم A ، هرم A ، هم A ، تفت A ، قلعم A ، جلباب ، دهکم A ، خرف A ، زرمان . *An old decrepit woman,* فرتوته ، همت A ، عجوزه A ، زرفان .

Decrepitude, فرتوتی ، فرناسی ، حال فرتوت ، پیری .

DECRESCENT, کاه ، قصورنما :

DECRETAL, امردار ، حکم پیوند . — *A decretal* (*book of decrees*), کتاب احکام .

Decretory. v. *Judicial, definitive.*

To DECRY, عیب نهادن ، ذمّ دادن ، ملام کردن ، بانگ برزدن .

DECUPLE (*tenfold*), ده مرّه ، ده تا ، عشر A .

A DECURION (*serjeant or corporal*), دهمرده ، میرپها .

To DEDICATE (*consecrate*), تقدیس کردن ، مخصوص ساختن ، وقف نمودن ، خاص ساختن ، اهدا کردن . *To dedicate temples,* تکریسات کردن . *To dedicate a book,* مدح کردن . *Dedicated,* مقدّس A ، موقوف A ، مقرّر A .

Dedication, تقدیس A ، وقف A . — (*of a book*), مدح A . *Dedications* (*of temples*), تکریسات .

To DEDUCE, برآوردن ، حاصل کردن ، نتیجه نمودن .

Deducement, deduction (*consequence*), نتیجه A ، حاصل A . — *Deduction* (*subtraction*), وضیعت A ، تفریز A ، مشنات A ، تباع A .

To DEDUCT, وضع کردن ، وضیعت ساختن ، تفریز کردن ، مشنات ساختن . v. *To subtract.*

A DEED (*action*), کار ، کردار ، عمل A ، فعل A (plur. افعال) ، قصّه A ، قضیت A ، صنع A ، صنیع A ، صنیعت A . — (*exploit*), کارنمامی ، غزاه A ، عجیبت A . — (*written evidence of a legal act*), دستاویز ، سند ، دست خط ، تمسک A ، چک ، ابراز A ، احتجاج A ، تذکرت A . — *Deed of gift,* هبه نامه . — *Deed of sale,* قباله A . — (*reality*), حقیقت A ، معنی A ، معنیت A . — *A sudden unpremeditated deed,* بدیهت A . *A villainous deed,* قضیت نامرضیت . *Words and deeds,* قول وفعل ، فعل ومقال . *Illustrious deeds,* افعال حمیده .

To DEEM, پنداشتن ، قیاس نمودن . v. *To judge, think.*

DEEP, عمیق A ، دور فرو ، دور فرود ، گود ، تهدار ، درن A ،

زورا A ، ژرف ، تعورA ، تعيرA ، نغل A ، نغول ، مغاك ، مبغ ، متقعرA ، نقيرA ، سهبت A ، خوقا A ، اخوق ، (*gloomy*) — . لجود A ، مسهبت A ، غضوض A ، غموس A ، غامض A ، (*not obvious*) — . سياد ، خيرد ، تارو تير ، ظلماني A ، مشكل A ، مغلق A ، بلا عيان A ، نا آشكارد ، غير ظاهر ، مشتبه A . v. *Obscure, ambiguous, difficult.* — (*sagacious*), — . تيزفهم ، باريك بين ، اهل بصيرت ، صاحب فراست ، رنگ آميز ، حيله باز ، پر كيد ، پخته (*full of stratagem*), v. *Cunning, insidious.* — (*mournful*), دلتنگ ، آل دار . جان آزار ، غمخور v. *Solemn.* — *A deep well or pit*, چاد ، تكاورA ، هويت A ، فعورA ، جهنام A ، بير دورفرو ، عميق ، غيابت A ، غياب A . *A deep cavern*, مغاك A ، اخوص A ، عمق A ، لجمت A ، نغل A ، جاي بي ته ، غينف A ، قعب A ، قعرA ، هوت A . v. *Abyss, gulph.* — *A deep or base sound*, بم ، ابم ، نرم . *A deep or dark colour*, سياد جردد ، قهود ، رنگ گندم‌گون . — *A crime of a deep die*, گناد نكير . *Deep musing*, متأمّل A ، اهل باطن . v. *Contemplative.* — *A deep wound*, زخم غمّاقت . — *A deep dish.* قعران A . *To dig deep*, تغويط كردن . *To sink deep*, تغوّط ساختن .

The deep (*ocean*), درياي شور ، بحر محيط ، درياي ژرف ، قاموس A ، قعرA ، لجمت A .

To deepen, عميق كردن ، دور فروكندن ، زورا كافتن . v. *To dig.* — (*to cloud*), ظلماني كردن ، تاريك ساختن ، سياد نمودن . v. *To darken.* — *To deepen a colour*, قهود رنگي كردن ، سياد ، غم ، دلتنگ ساختن (*to make gloomy or sad*), — . چردد نمودن ، ملول كردن ، دادن .

Deeply, عميقاً A ، دور فرود ، دبرنانه . v. *Deep.* — (*with great study or sagacity*), با اشتغال عظيم ، باگران فراست . — (*sorrowfully*), غمخورانه ، با قساوت ، با جان آزاري ، ملولانه . v. Also *highly.* — *To be deeply in love*, بسيار عاشق شدن ، مجنون گشتن . *To be deeply in debt*, بسيار قرض دار بودن ، مديون بودن . *To be deeply coloured.* قهود رنگ داشتن ، سياد چردد بودن .

Deepness, عمق A . v. *Depth.*

DEER, آهو ، غزال A (plur. غزلت ، غزلان A) ، ابن برمج A ، غرم ، گاودشتي ، مرغر ، گوزنه ، گوزن ، شادد وحوش ، بازو ، ريم A ، جوزرA ، ايّل A ، اراغ A ، اجل A . *The covert of a deer*), كناس A ، مغارهA ، خلم A .

To DEFACE (*spoil, disfigure*), خراب كردن ، تخريب كردن ، قبيح نمودن ، اقباح ساختن . v. *To deform.* — (*to erase*), سترين ، محونمودن ، منسوخ كردن ، نسخ كردن ، نا چيزساختن . v. *To destroy.*

Defacement, تخريب A ، سترش ، محوت A . v. *Rasure*; also *violation, injury.*

Defalcation. v. *Diminution.*

DEFAMATION, بد نام ، بدگوئي ، عيب گوئي ، افتراكاري ، افترا A ، بهتان ، تهمت A . اتّهام A ، رسواي . v. *Calumny.*

Defamatory, بدنامي ، بهتاني ، بهتان گو ، عيب جو ، مفتري A .

A defamer, مفتري A ، هماز A ، هامزA (fem. هامزت)، بهتان گو ، بد نام دهندد ، نام كش ، طنزكنندد .

To defame, عيب گفتن ، بد نام دادن ، نام كشيدن ، تفضيح كردن ، افترا نمودن ، بهتان ساختن ، هامز شدن . v. *To calumniate.*

DEFAULT, گناد ، خطا A ، قصورA ، كوتاهي ، تقصيرA ، ذنب A ، عيب A ، علّت A ، شين . v. *Crime, fault.* — (*defect*), تقصيرA ، نقص A ، نقصان A . v. *Failure.*

DEFEASANCE (*annulling*), ابطال A ، نسخ A ، محو A .

Defeasible, ممكن ابطال .

A DEFEAT, شكست ، هزيمت A ، هزيمي A ، انهزام A ، شكستگي ، كال A ، كسرA . v. *Rout, overthrow.* — *A feigned defeat or retreat*, انهزام صوري .

To defeat, شكستن ، شكست كردن ، شكسته نمودن ، هزم ، گردن ، منهزم وتار ومار نمودن ، كاليدن ، كسرساختن . v. *To overthrow, conquer, vanquish.* — (*to frustrate*), محروم كردن ، حرمان ساختن . v. *To disappoint, abolish.*

Defeated, شكسته ، منهزم A ، مهزوم A .

To be defeated, منهزم شدن ، شكسته بودن .

To defecate. v. *To purge, purify, cleanse.*

DEFECT (*deficiency*), زوال A ، نقص A ، نقصان A ، قصورA ، تقصيرA (plur. تقصيرات) . v. *Failure, want.* — (*fault*), عيب A (plur. عيوب) ، آهو ، غلط A ، خطا A ، زلّت A ، سهو A ، ضلال A ، ضلالت A . v. *Error, mistake, blemish, vice.* — *Without defect*, بي عيب ، كامل A ، تمام A ، مهاي A ، اصهب A ، موفورA .

Defection (apostasy), A ارتداد ، A ردّت ، برگشتگي ، ترکِ انکار ایمان ودین .—*(revolt)*, نافرماني ، A بغاوت ، A عصیان ، A طغیان ، A خلفان . v. Also *defect, failure.*

Defective, ناتمام ، تقصیروار ، عیب دار ، A ناقص ، A مقصّر ، کم ، کمین ، کمینه ، A معیوب . v. *Deficient, blameable, faulty, imperfect, vicious.* — *To be defective*, ناتمام شدن ، معیوب شدن ، عیب داشتن ، ناقص گشتن . *To render defective*, ناتمام کردن ، کم کردن ، تقصیروار ساختن . — *Defectiveness.* v. *Defect, faultiness.*

DEFENCE *(protection)*, A حمایت ، پشتي ، یاري ، پناه ، نگاباني ، A وقایت ، A صیانت ، A عصمت ، A مظاهرت ، دستیاري ، دستگیري ، A حفظ ، A حفاظت ، A کنف ، A ذري . v. *Guard, security.* —— *(apology)*, A عذر ، A معذرت ، A اعتذار ، بهانه . v. *Vindication, justification.* — *(prohibition)*, A حرم ، A تنبیه ، A منع . — *(resistance)*, A معارضت ، A مزاحمت ، A مقاومت ، A ردّ ، A تعارض .

Defenceless, بي حمایت ، نا محمي ، غیر مظاهرت ، بي صیانت . v. *Unarmed, helpless.*

To defend, حمایت دادن ، نصرت کردن ، صیانت کردن ، عصمت ساختن ، مظاهرت نمودن ، دستگیري بخشیدن ، تخفیر کردن ، نظرساختن ، نگاه کردن ، پشتي دادن ، دست رس نمودن ، دستیار شدن . v. *To protect, guard, support, vindicate.* — *(to uphold)*, اقرار کردن ، تعریف نمودن ، تحقیق ساختن . v. *To assert, affirm.* — *(to fortify)*, احکام کردن ، استحکام ساختن ، تحصین کردن . — *(to prohibit)*, منع و دفع کردن ، احرام ساختن ، احصار دادن . v. *To forbid.* — *To defend a castle*, حفاظتِ قلعه کردن . — *To defend one's self*, — . نفس توقیت ساختن ، مدافعت کردن ، خودرا نگاه داشتن *To defend a cause (legally)*, مرافعت حصن کردن ، دعوا شرعا حمایت نمودن .

Defendable. v. *Defensible.*

A defendant (in a law-suit or criminal prosecution), A مدعي ، A مدعي علیه .

A defender (of another), A حامي ، نگهبان ، پشتیبان ، A محافظ ، A مدافع ، دستگیر ، حمایت نماینده ، A مظاهر ، A مناجد ، فریادرس ، A ناصر ، A مستحفظ . v. *Champion, patron, advocate.* — *The defender of the faith*, دین پناه ، دین پرور ، A غازي الدّین . *The defender of the kingdom*, مملکت پناه .

Defended, A معصوم ، A محفوظ ، A مصون ، A محروس ، A منعصم ، A منصور ، A محمي .

Defensible, ممکنِ عصمت ، قابلِ تقسّم . v. *Justifiable, right.*

Defensive (affording defence), حمایت ده ، عصمت بخش ، دستگیري نما ، صیانت ساز . —*(in a posture or state of defence)*, درحالِ مدافعت ، بحالتِ محروس .

The defensive, A صیانت ، حالِ مدافعت . v. *Defence.*

Defensively, بروجهِ عصمت ، درحالِ مدافعت ، محروسانه ؛

To DEFER, دیري کردن ، درنگي کردن ، اهمال کردن ، امهال کردن ، توقّف نمودن . v. *To delay, with-hold;* also *to refer.*

DEFERENCE *(respect)*, A اعتبار ، A امتیاز ، بلور ، A ادب ، A ملاحظه ، A التفات ، A اعظام ، A حرمت . v. *Regard, veneration.* —*(complaisance)*, شیرینکاري ، A ملایمت ، A ملاطفت . v. *Condescension, submission.*

DEFIANCE *(to fight, &c.)*, دعوتِ جنگ . — *(challenge to produce proofs)*, A استبراز ، طلبِ ابراز . — *(contempt)*, A مذمّت ، A طعن . v. *Insult, affront.*

DEFICIENCY, کمي ، A قلّت ، A زوال ، A قصور ، A نقص ، A نقصان ، A عاجزي ، درماندگي ، A باقي . v. *Defect, want.*

Deficient, کم ، A ناقص ، A قاصر ، نا تمام ، A زایل ، A عاجز ، عاجزانه ، بخس ، فرومانده ، بمانده . v. *Defective, wanting.*

A DEFIER *(contemner)*, طعن گو ، تذلیل نماینده ، A مهین . *(challenger)*, دعوتِ میدانه کننده .

To DEFILE *(contaminate)*, ناپاک کردن ، پلید کردن ، غلیظ کردن ، مردار ساختن ، آلودن ، آلوده نمودن ، ملوّث کردن ، تنجیس ساختن ، تکدّر نمودن . v. *To pollute, soil, taint, corrupt, vitiate.* — *(to corrupt chastity)*, بکارت گرفتن ، زن مفترع کردن ، پرده در شدن . v. *To debauch, violate, ravish.* — *(to go off file by file)*, صف صف رفتن .

A defile (narrow passage), کوچه ، تنگ راه ، A زقاق ، A خانق ، A زنقت ، کومچه .

Defiled. پلیده ، آلوده ، A ملوّثه ، نا پاک ، A جنب .

Defilement, ناپاکي ، A غلاظت ، مرداري ، پلیدي ، آلایش ، آلودگي ، A لوث ، A تلوّث ، A ادان ، A الآ ، A اهار ، A جنابت . v. *Corruption, pollution.*

A defiler, [illegible] ، پردہ در ، آلایش کننده ، پلید گر ، ناپاک کن *debaucher. Corrupter, ravisher.*

To DEFINE (*circumscribe or mark the limits*), جزم ساختن ، حد ساختن ، تقدیر نمودن ، قطع کردن ، فصل نمودن . *To define and mark the boundaries,* تحدید و ترسیم کردن . — (*to explain a thing by its qualities*), تعریف ساختن ، وصف دادن . v. *To describe*; also *to decide*. — *To define logically,* تحدید کردن .

Defineable, قابل وصف ، ممکن تعریف .

Defined (*limited*), مقطوع A ، مقدر A . محدود A . — (*explained*), موصوف A . — (*appointed*), مفروض A .

A definer, موصوف کننده .

Definite (*certain*), متعین A ، معین A ، مقرر A ، قاطع A ، معرف A ، محقق A ، معهود A ، مامون A . v. *Limited, defined, exact, precise.* — *A definite* or *fixed time,* ساعت مامون . *Restricted to a definite time,* موقوت A ، موقت A . — *A definite noun,* معرف A .

Definiteness, یقین A ، تحقیق A ، مقرری . v. *Certainly.*

Definition, وصف A ، تعریف A . v. *Description, explication, decision.*

Definitive, معهود A ، محدود A ، قاطع A ، شافی A ، قطعی A ، متعین A ، معین A . v. *Express, positive.* — *To give a definitive answer,* قطع جواب دادن .

Definitively, قطع A ، قطعاً A ، بطور معهود ، بروجه معین ، قاطعانه ، وصیف A .

Definitiveness,

Deflection. v. *Deviation.*

To DEFLOWER, مفترع کردن ، زفاف کردن ، بکر شکستن . *To debauch, defile, violate.*

DEFLUXION, نزله A ، زکام A ، نازلت A . v. *Catarrh.*

To DEFORM, قبیح کردن ، زبون کردن ، بد شکل کردن ، زشت ، کریه روی کردن ، قبیح المنظر نمودن ، اقباح ساختن ، ناساز کردن ، پیکر نمودن . v. *To deface, disfigure, destroy, dishonour.*

Deformed, زشت ، شنیع A ، ناساز ، زبون ، قبیح A ، اشنع A . — *Deformed in countenance,* قبیح هیکل ، بد شکل ، بد دیه ، زشت رو ، کریه المنظر A .

Deformedly, زشتانه ، بروجه ناساز ، قبیحانه .

Deformedness, deformity, زشتی ، شنیعت A ، قبح A ، زبونی . v. *Ugliness, irregularity, dishonour, disgrace.*

To DEFRAUD, غدر ، فریب نمودن ، فریبیدن ، فریفتن ، غابن ، غبن و حرمان کردن ، غبن ساختن ، غدور بودن ، ساختن رنگ ، حیله بازی نمودن ، حیله باز بودن ، حیله کردن ، شدن الات کردن ، آل ساختن ، آمیز شدن . *To defraud one another,* تغابن کردن . *Defrauded,* فریفته ، &c.

A defrauder. v. *Cheat.*

To DEFRAY (*pay the expence*), خرج ادا کردن ، بذل کردن ، مصارف دادن ، خرج ساختن . v. *To expend, pay.*

DEFUNCT, مرده ، فوت شده (plur. مردگان) ، مرحوم A ، رفته ، برگشته ، متوفی A ، مغفور A . v. *Dead.*

Defunct (*person deceased*), مرحوم A ، موتی A or موتا (plur. اموات). — The following are applied to persons *defunct*, and imply, *of pious memory, residing in paradise,* &c. فردوس مغفورله ، بهشت معاد ، جنت مکان ، جنت اشیان ، اشیان ، آسودگان بقعت خاک ، قدس خرام ، حور خدم .

To DEFY (*to battle*), میدانه دعوت کردن ، مبارز خواندن . v. *To challenge.*—(*to affront*), مذمت کردن . v. *To slight, despise, insult.*

DEGENERACY (*from ancestorial virtue*), از نسب افتادگی ، نامردی ، بی اصلی ، ابتذال A . — *meanness*), من اصل ضلال A ، ناکسی ، دونی . v. *Baseness.*

Degenerate, جنس A ، بی اصل ، از اصل افتاده ، نا خلف ، خلف A ، افگنده ، ناکس A ، جنیس A . v. *Base, mean.*

To degenerate, ناکس ، از اصل افتادن ، نا خلف شدن ، ذلیل بودن ، دون شدن ، گشتن . *To degenerate* (*grow wild as plants*), وحشی گشتن .

DEGRADATION, ازجاه ، از پایه عزل ، عزل A ، معزولی ، معزولی . v. Also *degeneracy.*

To degrade, ازمرتبه ، ازجاه معزول کردن ، منعزل کردن ، ذلیل نمودن ، حقیر ساختن ، وضیع کردن ، عزل نمودن .

Degraded, معزول A ، منعزل A .

DEGREE (*quality, rank, station*), شان ، جاه ، درجه A ، طبقت A ، قدر A ، پایه ، مرتبه A ، رتبه A ، منزلت A (plur. طبقات) A ، مرهصت ، بامبرد ، سان . v. Also *step.* — *A*

high degree of dignity, . جاه عالي ، رتبت عليا ، پايه برين
The lowest degree, A مرتبه نزول ، دركات اسفل ، دركت
The higher and lower degrees of men, عامّة و ، شريف و وضيع
— Degree (order of lineage), A نسب (plur. انساب)، برايا .
A نسل ، A اصل (plur. اصول)، A سلامت . *The ascending and descending degrees of kindred,* اصول و فروغ . *— To be advanced from the lowest to the highest degree,* از فرو تا ، شخشيدن ، بالا برنشستن . *— Degree (proportion),* A مناسبت ، A اندام ، A مطابقت ، A موافقت . *An astronomical degree,* اندازه ، A درجه ، A دقيقت . *— Degrees of infernal punishments,* دركات دوزخ . *— By degrees,* درجه بدرجه ، پايه پايه ، قدم بقدم .

To DEJECT (*make sad*), رنج دادن ، دلتنگ كردن ، غمناك ساختن . v. *To afflict, grieve.*

Dejected, تيره ضمير ، تيره دل ، غمگين ، دلگير ، دلتنگ ، غمناك ، شيو ، ازاركشيده . v. *Afflicted, depressed, sorrowful.*

Dejectedly, مضطربانه ، با غم ، ملولانه ، با درد .

Dejectedness, dejection (lowness of spirits), سودا A ; افسردگي ، سواد A ، رنج ، درد ، غمّ . v. *Melancholy, affliction, weakness.*

To DEIGN (*condescend*), قبول كردن ، تنزّل نمودن . v. *To grant, permit.— (think worthy),* مستحق ، واجب پنداشتن ، فكر كردن .

DEISM, A تصوّف .

DEIST, متصوّف A ، اهل تصوّف .

A DEITY, A اله ، الاه A ، الله (plur. الهت (fem. الهت ، آلاهت)، الهيت A ، الوهت A ، الوهيت A ، ربوبيت A . *— The Deity,* تگري ، خدا ، الله . v. God.

DELAY, ديري ، A توقّف ، A تواني ، A تاخير ، درنگي ، امان A ، نظرت A ، عوق A ، تجويز A ، جنگ جلاب ، تراخي مكيثي A ، مكث A ، مهالت A ، مهال A ، مهلت A ، مهل A ، تافت A ، نفست A ، مكثان A ، مكوث A ، مكيثا A or انات A ، انات A ، انا A ، تسويف A ، ثمل A ، توفت A ، نسات A ، اجل A ، طلوان A ، طلوه A ، طلا A ، اتم A ، تاني A ، فرغول A ، فرغل A ، لبيشت A ، لبثة ، لبث A ، نسيت A ، آرام ، هنبتة A . v. *Hesitation, stay, stop, rest. Without delay,* بلا تواني ، بي توقّف .

To delay, تواني ، توقّف كردن ، تاخير نمودن ، ديري كردن ، تثبّت نمودن ، تمهّل كردن ، درنگيدن ، درنگي كردن ، ساختن ، متباطي كردن ، بجم نمودن ، تحرّي كردن ، تلبّث ساختن ، معكث نمودن ، مماعكت ساختن . *To grant a delay,* ممهل درنگي بخشيدن ، دوق دادن ، كردن . *To ask a delay,* ديري خواستن ، استمهال ساختن ، مهلت طلب كردن . *Delayed,* ديري كرده ، &c.

Delectable. v. *Delightful, pleasing.*

To DELEGATE, روانه كردن ، فرستادن ، گماشتن ، ارسال كردن . v. *To send. — (to send an envoy or appoint an agent),* حواله ، وكيل نسب نمودن ، وكيل فرستادن ، ايلچي مرسل كردن ، گماشته كردن ، مباشر ساختن ، كردن .

A delegate, A وكيل (plur. وكلا)، A موكّل ، گماشته ، A نايب ، مباشر A ، سرهنگ ، حواله A ، پيش دست ، پيش كار .

Delegation, سپارش ، A وكالت ، A نيابت ، A مباشرت ، منصب وكيل . v. *Commission.*

To DELETE. v. *To blot, erase.*

Deletion. v. *Razure, destruction.*

Deleterious. v. *Deadly, destructive.*

To DELIBERATE, تامّل كردن ، فكر كردن ، پنداشتن ، تدبير ، مشورت كردن ، انديشيدن ، انديشه كردن ، راي ساختن ، استشاره كردن ، استيمار ساختن ، موامرت كردن ، ساختن . v. *To hesitate.*

Deliberate (circumspect), بيدار ، صاحب احتياط ، اهل تدبر A ، مدبّر A ، متنبه A ، صاحب انتباه ، بصيرت . v. *Cautious. — (slow),* آهسته ، كاهل A ، بطي الحركت A .

Deliberately (cautiously), از تامّل ، مدبرانه ، با احتياط ، عمداً A ، با غرض . *— (with design),* متعمّدانه ، با پيشدلي ، آهسته رو ، كاهلانه . *— (slowly),* عن قصد A ، قصدانه ، بقصد A ، نزراً A . *— To resolve deliberately,* تصميم كردن .

Deliberation, A تدبير ، A تامّل ، A تفكّر ، انديشه ، غور A ، مشاورت A ، راي A ، فكر A ، قصد A . v. *Consultation. — Deliberation, deliberateness (caution),* هوشياري ، خبرداري ، تدارك A ، احتياط A ، بيداري ، پيشدلي . v. *Circumspection.*

Deliberative, فكركنا ، راي نما ، تدبيرمنسوب ، &c.

DELICACY (*in eating, &c.*), A ذوق ، A نعمت ، صفا A . v. *Luxury, daintiness.—(beauty),* A جمال ، حسن A ، زيبايي . v. *Gracefulness.—(tenderness, softness of manner),* A ملايمت ، ملاطفت A ، لطف A ، ازرم A ، ظرافت A ، شيوه ، ناز ، نازكي . v. *Politeness. — (neatness),* A طهارت ، طهر A ، پاكلكي ، نقا A ، وضاءت A ، نزاكت A ، پاكي ، پاكيزگي . v. Also

...es... c drug. (gentle treatment), رحمت A , شفقت A , ... ت v. *M...fulness, indulgence.*—*(elegance of dress)*, پیرایش . — *(tenderness of constitution)*, [redacted] نازکي وجود , ضعف جسمان , عجز جسد , ناز مزاج .

Delicacies, delicates (exquisite viands), نعم , ذوق و صفا نفایس , نفایس A , طعام گوناگون و میوها بوقلمون , گوناگون بهيت . *Enjoying delicacies*, صاحب ذوق و نعیم .

Delicate (to the palate), &c. نفیس A , صفا بخش , خوش مزه , نازنده , (نازکت fem.) نازک A *(soft, amiable)*, — . نفساني , نازپرور , پاک دامن , پاکچه , پاک , ملایم A , ناعم A , نازنین زن نازنین , *A delicate woman*, — . شیوه گر , سیاد پرور , پاکمال . ربیل A , نازکه A , عورت دلبند , دلبر , دلخواه , پاکیزه روي , نازنین مزاج , v. Under *beautiful.* — *Of a delicate constitution*, حلیم A , نازک خلق . *Of a delicate temper*, نازک وجود . نازنده صورت , نازک اندام , *Of a delicate shape*, — . النفس *Delicate fingered*, رخصت A (plur. رخایص). — *Having a delicate taste*, اهل ذوق و صفا . v. Also *beautiful, elegant ; polite, gentle ; tender, effeminate ; nice, dainty, choice, luxurious ; pure, clear, fine.*

Delicately, ملایمانه , نازکانه , با ملایمت . v. *Beautifully, daintily, choicely, finely, politely, effeminately.*

Delicateness. v. *Delicacy.*

Delitious, نفیس A , لطیف A , لذیذ A , مرغوب A , دلجو , دلکشا , دلکش , خوش ذایقه , مزه دار , خوشگوار , صفا بخش , نازنین , نازنده , نازک A , نازکت A . v. *Delicate, agreeable, sweet, delightful.*

Deliciously. v. *Delightfully, sweetly.*

DELIGHT, *delightfulness, deliciousness*, خوش مزگي , شادي , مزه داري , نفاست A , لطافت A , لطف A , لذت A , خوشي , دلخوشي , دلاویزي , خوشنودي , خرمي , شادماني , عیش A , تفرج A , دلشادي , سرور A , کامراني , خرسندي , نعمت A . صفاي بال , صفا A , ذوق A , حضور A , عشرت A , نوش , (ریاض plur) روضه , روضات , روض A , نعیم A , خواي , عسیلت A , خنج A , دم , خظ A , انبسات A . ۲۰ *Joy, gladness, pleasure.*—*Sensual delight*, نفس A , نفس اماره , ذوق جسماني , توقان نفس .

To delight (give pleasure), مسرور کردن , خوش کردن , پر ذوق و خفا نمودن , عیش و عشرت دادن , دلاویز کردن , عیش و عشرت داشتن *(to have pleasure in)*, — . سرور ساختن , سرور یافتن , دلخوش بودن .

Delighted, شادمان , شاد , خرم , مسرور A , خوش , خوشنود .

Delightful, delightsome, دلخوش , پرعیش و عشرت , نوشین , نوشه , دلاویز , مرغوبه A , مسرور A , دلفروز , جانستان , دلجو , دلپذیر , دلپسند , خوشنما A , محظوظ A , مفروح A , مفرح A , لذیذ A , لطیف A , دلکشا , دلنواز , دلربا , مفراح A , شیرینکار , نوصفا . *A delightful place (as a garden, &c.)*, گلگشت , سیران گاه , نزهتگاه , تماشا گاه , تفرج گاه , جاي دلستان و گلشن جنت . مسیره A , گلشن سراي , گلشن نشان . v. *Elysium, paradise.*

Delightfully, مفروحاً A , با عیش و عشرت , مسرورانه , دلخوشانه . *Singing delightfully*, خوش خوان , با حضور خوشنوا .

To DELINEATE (*design*), نشاندن , رسم کردن , نقشه کردن , کتب , رقم کردن , مسطور نمودن , سطر کردن , نشان نمودن , نگارساختن , نقش کردن , *(to paint)*, — . v. *To describe.* ساختن .

Delineated, مقید A , نشانده , مسطور A , مرسوم A .

Delineation, تسطیره A . علامت A , نشان , خط A , رسم A , رقم A , کتب A , نقشه A . v. *Picture.*

DELINQUENCY, جریمه A , جرم A , خطا A , تقصیر A , گناه , v. *Fault, failure, offence.*

A delinquent, مجرم A , تقصیروار , گناه گار . v. *Offender. criminal.*

DELIRIOUS, هذور A , هذي A , مدهوش , بي هوش , عتوه A , هذار A , مجنون A , اشفته , فرناس , هذیان A , معتوه A , عته A , کلب A . v. *Raving.*— *Delirious in speech*, هذر A (fem. هذرت) , بیهوده گو .

Delirium, سبه A , مدهوشي , بي حواسي , بي هوشي , هذر A , عتاهت A , هذیان A , هذي A , هجر A , هذیجان , مجنت A , اشفتگي , تعتد A or تانه . — *The delirium of a fever*, هذیان محرور .

To DELIVER (*give in charge*), سپردن , حواله کردن , فراکسي , تسلیم کردن , رسانیدن , سپرده کردن , تفویض کردن , بدست رسانیدن , دادن , *(give)*, — . داشتن . v. *To give, offer, yield, surrender.* — *(to save, set at liberty)*, آزاد کردن ,

رهانيدن , رهاندن , رها كردن , نجات ساختن , خلاص كردن , رسته گردانيدن , فرج دادن . v. *To rescue.* — (*to relate*), سخن پرداختن , خبر دادن , كلام كردن , گفتن , بيان كردن , تقرير ساختن , نقل كردن . v. *To speak, tell, utter.* —*To deliver a woman with child*, مامايي زنان ساختن , دايگي كردن , فرزند آوردن , قبول كردن , وضع حمل گردانيدن . — *To deliver from hand to hand*, از دست بدست رسانيدن .

Deliverance (*from captivity, &c.*), A نجات , رها , رهايي , رستگاري , A خلاص , A فرج , آزادي . — (*utterance, speaking*), گفتار , گوي , A كلام , سخن , A نقل , خبره , A اثره , A تقرير . v. *Utterance, speech.* —— (*giving or consigning to another*), اطاعت A , براس , (*surrender*) —. سپارش , تسليم A , تفويض A , استسلام A .

Delivered (*freed*), رهيده , رستگار , رسته , خلاص كرده , مفكوك A , آزاد كرده , A منملس or A مملس , A مملق or منملق A , A منقوذ , A متخلي . — *To be delivered* (*freed*), رستن , آزاد شدن , رهيده بودن . v. *To escape.* — *Delivered* (*consigned, given*), سپاريده , داده , متسلم A , مندفع A . v. *Surrendered.* — *To be delivered* (*consigned*), مندفع بودن , سپاريده شدن .

A deliverer (*rescuer*), آزادي دهنده , خلاص A , مخلص A , رهايي بخش , مخلي A , منقذ A . v. *Saver ; preserver.* — (*a relator*), نقل كننده , مقرر A . v. *Narrator.*

Delivery, v. *Deliverance.*—(*surrender*), سپارش , براس , تسليم A . — (*child.birth*), وضع حمل , وضع بار , وضع A , آبستاني , مولد A , ولادت A , ولاد A , لدت A , نفاس A .

Dell, v. *Dale, valley, pit.*

To DELUDE, گمراه كردن , فريفتن , بازي دادن , مسخره كردن , حيله بازي نمودن , رنگ ساختن , ريش كردن , خنده . v. *To beguile, cheat, deceive, frustrate.*

Deluded, فريفته , آفته , مغبون A . مغرور A .

A deluder. v. *Deceiver, impostor.*

To DELVE. v. *To dig.*

A delver, بيل دار .

A DELUGE, طوفان A , طوفانه A , نزم , نزيم A , سيلاب . v. *Inundation, storm.*

To deluge, طوفان نمودن , غرق كردن , سيلابه ساختن . v. *To drown, overflow, overwhelm.*

DELUSION (*deceit*), رنگ , حيله A , فريب , عميق A , غدر A , كيد A . v. *Cheat, guile, deceit, error, illusion.*

Delusive, delusory, رنگ نما , فريب ساز .

A DEMAGOGUE, پيشرواي عوام , مقتداي عامت .

Demain, demesne. v. *Estate, land.*

A DEMAND (*claim, requisition*), درخواست , خواهش , خولست , مستلزم A , طلب A , طلاب A , مطلوب A , دعوي A , دعوا A , ادعا A , پرسش , اقتضا A , مقتضي A , مبتغا A , تنحل A , انتحال A , احتفاظ A , استجداد , مسول A . *An absurd demand*, سوال بيمال . v. *Interrogation, question.*— *A demand for goods*, A ترويج .

To demand, دعوي كردن , طلب كردن , مستلزم نمودن , خواستن , اقتضا ساختن , مبتغا نمودن :

Demandable, لايق طلب , واجب الدّعوي .

A demandant, demander, داعي A , طالب A , دعوي كننده , داد خواه , طلب نماينده — (*plaintiff*), مدعي A . v. *Also dun.*

Demanded, طلبيده , مطلوب A , درخواسته , پرسيده , خواسته .

To DEMEAN (*carry one's self*), وضع نمودن , حركت كردن . —(*to debase*), ذليل كردن , حقير نمودن , خور ساختن .

Demeanour (*air, behaviour*), وضع A , چهره , سيما , وجه A , روي , نظر A .

To DEMENTATE, ديوانه شدن , مجنون گشتن . v. *To grow mad.*

DEMERIT, حقارت A , مذلت A , ناكسي . v. *Worthlessness.*

To demerit (*deserve blame or punishment*), سزاوار بودن , لايق عقوبت بودن , واجب بهتان شدن .

Demersion. v. *Drowning.*

DEMI, نيم , نصف A . v *Half.*

Demise. v. *Decease, death.*

To demise. v. *To bequeath.*

A DEMOCRACY, جمهور A .

To DEMOLISH, خراب كردن , پايمال كردن , تخريب

مدعات ، هدّ نمودن ، ويران كردن ، هدم [illegible] . تعريف [illegible]

A demolisher, خراب كننده ، ويران كننده ، مخرب A ، مخرّب A .

Demolished, خراب كرده شده ، مخروب A ، مهدوم A ، ويران A . *To be demolished,* خراب شدن ، ويران گرديدن ، مخروب بودن .

Demolition, ويراني ، پايمالي ، خراب A ، خرابي ، خرابات A ، انهدام A ، هدم A ، تخريب A .

A DEMON, جنّ A ، جانّ A (plur. جنّان ، جنّت) ، ديو ، اهرمان ، وليان A ، شيطان A (plur. شياطين) ، ابليس A ، زندد ، خيشعور A ، پتيارة ، پتيار ، عفريت A (plur. عفاريت) ، عبقر A ، كعنكع A ، عكنكع ، كنگوش ، زابن A ، قراغوش ، شغوت A ، سمتنبه ، ديومخنبه ، خربط A . ديوسپيد .— *A good demon or fairy,* پري ، فرسا .— *A sylvan demon,* غول A (plur. اغوال) ، غول بيابان ، قطرب A ، عولق A ، آرداو ، ديومرد ، صيدانت A . *A demon supposed to preside over buried treasure,* موكل A .— *Having a familiar demon,* پريدار ، مخدوم A ، تابع دار .— *Haunted by demons,* مجنّت A ، عبقر A ، ديولاخ ، بلوقت A . *The voice of demons,* عزيف A ، ددد A . *The prince of demons,* جان بن جان ، شنقناق A ، اهرمان . v. *Devil.*

A demoniac, جنّون A ، مجنون A ، مجنون A ، ديو دار ، شيطاني ، ديوستان ، ديو آباد ، شغوت A .

Demoniacal, ديوي ، ديوانه ، خبل A ، مخبّل ، پري ساي ، سفعت A .

DEMONSTRABLE, قابل برهان ، ممكن دلالت .— *Clearly demonstrable,* مستحسن المدلول A .

Demonstrably, بطور برهاني ، عين اليقين A ، ظاهراً A .

To demonstrate, اظهار نمودن ، دليل كردن ، نماييدن ، نمودن ، بينت آوردن ، استدلال كردن ، برهان نمودن ، اشكارا ساختن ، مبصرت كردن ، بينت اقامت نمودن . v. *To show, prove.*

Demonstrated, نموده ، مدلول A ، مبرهن A . *Excellently demonstrated,* مستحسن المدلول A . *Badly demonstrated,* فاسد المدلول A .

Demonstration, دلالت A (plur. دلائل) ، دليل A ، دليلي ، شعور A ، نمايش ، اظهار A ، برهان A (plur. براهين) ، استدلال A ، اثبات A . *An evident demonstration,* بينت A (plur. بينات) .— *Evident demonstrations,* حجات واضحت و براهين ساطعت . *Demonstration of affection,* دلمردگي ، مخالت A ، دلداري ، و نوازش .

Demonstrative, demonstratory, برهاني ، مبرهن A ، دلالت نما . *A demonstrative cause,* سبب ظاهر الدّليل A .

Demonstratively, بروجه برهاني ، ظاهر A ، ظاهراً A . v. *Clearly, plainly.*

A demonstrator, نماينده ، دلالت كننده ، دالّ A

Demulcent. v. *Softening, assuasive.*

To DEMUR, گمان بردن ، در گمان بودن ، شك بردن . v. *To doubt, hesitate.*

DEMURE, صاحب ادب ، وقور A ، شرمسار ، محجوب A ، خجل A ، خفرت A . v. *Modest, bashful.* — (*grave, austere*), درشت ، تند ، عنفي A . v. *Serious, sober, decent, silent.*

Demurely (*modestly*), با سكينت ، ادبانه ، با شرم ، خجلانه .— (*gravely, austerely*), با تندي ، درشتانه ، با عنف ، خفراً A

Demureness, سكينت A ، شرمساري ، خجلت A ، وقار A ، خفر A ، حجاب A . v. *Modesty, bashfulness.*—(*austerity, gravity*), عنف A ، تندي ، درشتي .

A DEN (*cave of a wild beast*), غار A ، مغارت A ، كمين ، كمينگاد ، دولج A ، ميران A ، زرب A ، زريبت A ، وحش ، تامورت A ، زرا A ، حجر A . v. *Cave.*— *A lion's den,* تامور A . *The den of a hyena,* رجمت A . *The den or hole of a fox, &c.* مكا A ، مكو A (plur. امكا) ، مكوت A ، جحر A ، ختل A ، خورا A ، نفش A ، وادي A ، مغرت A . v. *Hole.*—(*a valley*), — (*a woody place*), درختستان ، بيشه ، غابت A ، تخير A . جنگلستان .

DENIABLE, ممكن انكار .

Denial, انكار A ، نفي A ، سلب A ، جحد A ، تشويح A ، ردّ كلام ، امتنع A ، تناكر A . v. *Refusal.*—*To give a flat denial,* (*to give the lie*), تكذيب كردن .

Denied, منفي A ، محروم A ، منكر A ، منكور A . v. *Rejected.*

A denier, انكار كننده ، منكر A ، نفي كننده .

To DENIGRATE, اسود كردن . v. *Blacken.*

Denizen. v. *Citizen.*

To DENOMINATE, نام دادن , نامیدن , اسم دادن , مسمّي کردن , نسب ساختن , اسم زدن . v. *To name.*

Denominated, A مسمّي , A منسوب , A معتري , نامیده , A منتسب .

Denomination, نام , A اسم , A سم (plur. اسما , اسام , اسماوات , (مسمات , A نَسب , A نَسب , v. *Name.*

Denominative, اسم ده , نام ساز .

A denominator, نسب نما .

To DENOTE, دلالت ساختن , علامت نمودن , مرقوم زدن , نشان کردن .

Denoted, A مرقوم , A معنون ,

To DENOUNCE, اعلام کردن , اشعارساختن , خبردادن , اظهار نمودن . *To denounce war,* جنگ اظهار خصومت کردن , ندا ساختن . v. *To proclaim.*

Denouncement, A اعلام , A اظهار , A اشعار , A انبا .

DENSE, A کثیف , A متجمد , سنگین , هنگفت , A وثیج , ستبر . v. *Compact, thick.*

Densely, هنگفتانه , &c.

Density, A انجماد , A کثافت , سنگینی , ستبري , هنگفتي .

DENTAL, دندانی , دندان پیوند , دندان منسوب .

A dentifrice, A مطهرت , A سنون , A قصمت .

Dentition (*getting teeth*), A مستسن , A مثغور .

To denudate, &c. v. *To strip, divest.*

Denunciation. v. *Denouncement.*

To DENY, انکارکردن , منکرشدن , نفي نمودن , ردّ کلام , گفتن , جحد ساختن , دریغ کردن , سلب نمودن , محروم , ساختن , تشویه کردن , تناکرنمودن . *To deny* (*speak* or *swear falsely*), انکار کردن . کذب و *To deny with an oath,* با سوگند , انکارکردن , باقسم دریغ نمودن . *To deny* GOD, کافر شدن . v. *To contradict, refuse, disown, renounce.*

A deodand, خداداد .

To DEPART (*go away*), رفتن , کوچ کردن , روانه کردن , براد شدن , رحلت ساختن , انتقال کردن , فراق کردن , هجر , کردن , هجران نمودن , تهاجرکردن , مهاجرت نمودن , خلع , کردن , مباینت ساختن , ترک نمودن , گذاشتن . v. Also *To desist, relinquish, quit, leave, retire.* — (*to apostatize,* ارتداد کردن , مرتد شدن . v. *To revolt, desert.*—(*to die*), مردن , ارتحال ساختن , تسلیم روح کردن , فوت شدن . v. Also *to perish;* and *to divide, separate.*

DEPARTMENT (*office*), A خدمت , A عهده , توضیح , معاملت , کار , حصه , عمل , نصیب .

DEPARTURE, روانگي , کوچ , A رحلت , A انتقال — A هجرت , A فراق , A ارتحال , A جلا , A ذهاب . v. *Forsaking; death.*

To DEPASTURE, اتلاف کردن .

To DEPAUPERATE, فقیرکردن . v. *To empoverish.*

To DEPEND (*have a relation to*), متعلّق شدن , نسبت داشتن , منسوب بودن , علاقه داشتن , تعلیق نمودن , موقوف , بودن , منوط شدن , متفرّع نمودن . v. *To belong.* — (*to be in a dependent or servile state*), متعلق بودن , متابع شدن , بندگي بودن , درحال , بنده شدن , وغد بودن .— (*to be in a state of expectation*), امیدوارشدن , منتظر بودن , انتظارداشتن , پرند نمودن . — (*to hang from*), آویخته بودن , آویزان بودن , معلّق شدن . — *To depend upon* (*trust to*), اعتماد نمودن , اتکال ساختن , اعتماد بردن . v. *To rely.*—(*to be in suspense*), تذبذب شدن .

Dependance, dependancy, dependence, dependency (*relation of one thing to another*), A تعلّق (plur. تعلقات), A علاقه , A مناسبت , عقده , A سلسله , A پیوند , A لحوق , A لحق (plur. الحاق), A سند . v. *Connection.* — (*being subject to another*), فرمانبرداري , بندگي , A انقیاد , A اطاعت , A تبعیت , A نسمت . v. *Obedience.* — (*trust*), A اعتقاد , A اعتماد , A اتکال . v. *Confidence, reliance.* — *Dependencies* (*persons or things over which any man has dominion*), A توابع , A متعلقات , A تعلّقات , A متفرّعات , A لواحق .

Dependant, dependent (*relative*), A متعلّق , A منسوب , A موقوف , A منوط , A متفرّع — (*subject*), فرمان بردار , A متابع , فرمان , بنده , A مطیع , A منقاد , رام . v. *Obedient.* — (*hanging from*), A معلّق (plur. معلقات), آویزان .

A dependant, dependent, depender (*upon another*), A تابع (fem. تابعت , plur. تبع , توابع ,), A تبیع , (fem. تبیعت , بنده , فرمان بردار , بنده فرمان , دامن گیر , plur. اتبع), A مخضوع , اماني , چراغ . v. *Client.*

To depict. v. *To paint.*

DEPILATORY (*application to take away hair*), نورا ,
کلس , ... ,

Depilous (without hair), بي موی .

DEPLORABLE, A مبکّي , A بلا آور , مستوجب الشّكايت ,
درد مند , نا اُميد , A مستمند . v. *Lamentable, calamitous, sad, hopeless.*—(*contemptible*), A واجب الاهانت , A مذموم ,
ترهات مبتذل . — *Deplorable nonsense*, A مبتذل .

Deplorableness, دردمندي , نا اميدواري , حال مبكي .

Deplorably, A مستمنداً , دردمندانه , برگشته حالانه .

Deploration. v. *Lamentation*.

To deplore, گريان و , تاسف كردن , زار كردن , ناله زدن
زار و بكا كردن , ناليدن , گريستن , نالان بودن .

Deplored, A مبكي , گريسته , ناليده . v. *Lamented*.

A deplorer, بكا نماينده , ناله زننده , زاري كننده .

To DEPLUME (*pull off feathers*). v. *To pluck*.

A DEPONENT (*witness*), A گوا , گواه , شهيد , A شاهد ,
A قاريت , A مهيمن .

To DEPOPULATE, تاخت و تاراج كردن , ويران كردن ,
يغما ساختن , غارت و حسارت كردن .

Depopulated, A ويران كرده شده , خراب كرده , مخروب .

Depopulation, خرابت A , خراب A , خرابي , ويراني (plur.
خرابات), A غارت , A يغما . v. *Havock, waste*.

A depopulator, A مخرب , غارت كننده , ويران كننده ,
A مغاور , A مخرب معمور .

Deport, deportment. v. *Air, behaviour, demeanor*.

To DEPOSE (*from a throne*), از مسند وضع كردن . v. *To dethrone*.—*To depose*, معزول , موقوف كردن , خارج كردن
, از منصب عزل كردن (*from an office*),—تغير كردن , كردن
خلع كردن , از پايه دفع و رفع نمودن , از جاه معزول ساختن .
—(*to give testimony*), مشاهدت دادن , شهادت كردن ,
سوگند , شهادت دادن , *To depose upon oath*, گواهي نمودن .
قسم كرده , گواهي نمودن , خورده . v. Also *to deposit*.

Deposed, A معزول , &c.

A DEPOSITARY (*person with whom any thing is lodged*),
A مستودع , امانتدار .

A deposite, A امانت , A وضع , A وضيع , A وضيعت ,
A رهينت , A وديعت (plur. ودايع).—(*pledge*), گرو . *By way of deposite*, بطريق امانت . v. *Pawn, pledge*.

To deposite, وضع , رهين كردن , وضع كردن , امانت دادن
ايداع نمودن , توديع ساختن , ساختن . *To deposite bets* (*at a horse race*, &c.), مباحثت , بحث نهادن , مواضعت كردن
ساختن . v. Also *to lay aside; to place at interest*.

Deposited, A موضوع , &c.

Deposition (*evidence*), A شهادت , مشاهدت , گواهي ,
A بينت . v. Also *dethronement*.

A depository (*place where any thing is lodged*), امانت گاه ,
وضيعتگاه . v. *Repository*.

DEPRAVATION, *depravedness, depravement, depravity*,
A وبش , تباهي , خرابي , انقلاب A , فساد A , اختلاف
A دخل , A دغل , A تغير , A ميش . v. *Corruption, degeneracy*.

To deprave, اخلاف كردن , تباهي كردن , خراب كردن ,
تغير كردن , مختلف ساختن , فساد نمودن . v. *To corrupt*.

Depraved, A مفسد , A مستجرح , A مختلف , A خراب ,
A مختل .

A depraver, A مختل , A مفسد , خراب كننده .

To DEPRECATE, عذر , استغفار ساختن , استعفا كردن ,
نويشه نمودن , استعذار كردن , خواستن . v. *To implore*.—*To deprecate the wrath of* God, از خدا استغفار كردن . *To deprecate or intercede for another*, شفاعت كردن .

Deprecation (*imploring forgiveness*), A استعفا , A استغفار ,
A ابتهال , معذرت خواهي , اعتذار A , عذر A
A شفاعت , خوانش , خواهش , درخواست . *By way of deprecation*, عذر خواهانه .

Deprecative, deprecatory, استعفا كنا , استغفار ساز .

A deprecator, A مستغفر , عذرخواه , معذرت خواه .—(*a mediator*), A شافع , A شفيع (plur. شفعا) , ورنان .

To DEPRECIATE, مستكبر , مسترذل نمودن , كاسد كردن
تذليل ساختن , خور و حقير نمودن , حقارت كردن , پنداشتن
كمبها خواندن , اهانت نمودن . v. *To undervalue*.

To DEPREDATE, تاخت و تاراج كردن , غارت كردن ,

تالان , تاراج ويغما ساختن , نهب وغارت كردن , يغما گرفتن , و ويران كردن . v. *To rob, spoil, plunder, lay waste.*

Depredation, , تاراج , غارت A , يغما A , تاخت وتاراج , نهب A , تالان .

A depredator, , راهزن , يغمايي , تاخت وتاراج كننده , دزد , قطاع الطّريق A , قزاك . v. *Robber, plunderer.*

To deprehend. v. *To catch unawares, discover.*

To DEPRESS, فرود آوردن , پست كردن . — (*humble*), , ذليل نمودن , وضع نمودن , تحقير ساختن , فروتن كردن هزم , عاجز و فرومانده كردن , سر فرو زدن , اهانت كردن , بخاك نشاندن , بي اعتبار كردن , حقارت ساختن , نمودن . v. *To deject, discourage, sink;* also *to press, thrust down; let fall, let down.*

Depressed, , سرنگون , پست , حقير A , تيره دل , فروكرده , دني , خوار , غمگين , كند خانه , نهم زده , پا در گل , سرگردان , خايب A , مخفوض A , فرونشسته , مقهور A . v. *Humbled, dismal, sorrowful, dejected.—Depressed (made hollow by pressure),* A منهزم .

Depression (abasement), , پستي , تذليل A , فروتني , حقارت A , تحقير A , تخريب A . v. *Dejection.—Depression of the head,* سر فرو . *Depression or falling of the voice, when singing,* تنزيل صدا . v. *Pressure, sinking, hollowness.*

A depressor, تذليل كننده .

DEPRIVATION, , تخييب A , حما A , اعدام A , عدم A , حرمان A , دفع A , رفع A . v. *Privation.*

To deprive, اعدام , عدم نمودن , تخييب كردن , گرفتن , مفقود كردن , محروم ساختن , رفع ودفع كردن , ساختن برداشتن , نقد نمودن . *To deprive of an office or dignity,* منصب عزل كردن . v. *To depose, degrade.—To deprive of victuals and sleep,* خواب و خورد عدم كردن . v. Also *to take away, to debar, hinder.*

Deprived, A , عديم A , محروم A , منعزل A , جدا . — *Deprived of reason,* دلشده . v. *Insane.* — *To be deprived,* منعزل بودن , بي نصيب شدن , جدا بودن , محروم شدن .

DEPTH, A , عمق A , عماقت (plur. عمايق) , ژرفا , وادي A , سمك , معق A . v. *Deep, deepness,* also *obscurity.* — (*of the sea*), A غوط . v. *The deep, a deep cavern, abyss, gulph.* — *In the depth of winter,* در ميان زمستان , A في الوسط الشتا .

To depurate, &c. v. *To clean, purify, purge.*

DEPUTATION (*vicegerency*), , منصب وكيل , وكالت A , ارسال A , مباشرت A , مناب A , نيابت A . v. *Appointment, commission.*

To depute, فرستادن , روانه كردن , ارسال كردن . v. *To send away, dispatch.* — (*appoint*), نصب ساختن , تعين كردن . v. *To appoint, constitute.* — (*to send a deputation*), وكيل وكيل نامزد , مباشر مرسل ساختن , ايلچي فرستادن , فرستادن كردن . v. *To delegate;* also under *commissary.*

Deputed, A , متعين A , مرسل .

A deputy, A , نايب A , وكيل (plur. وكلا) A , موكّل , گماشته , مباشر A , سرهنگ , حواله A , فرستاده , مامور A , جانشين , معين A , قايم مقام . v. *Agent, factor, commissioner, assistant.* — *A deputy vested with full powers,* وكيل مطلق . — *The deputy of a judge,* نايب قاضي . v. Also *lieutenant, vicegerent.*

To DERACINATE (*tear up by the roots*), , ازبيخ كنديدن , نزع كردن , بركندن .

DERELICTION (*abandoning*), A , تركك A , هجر A , هجران . v. *Forsaking, leaving.*

To DERIDE, , سخري ساختن , استهزا نمودن , مسخره كردن , مزه كردن . v. *To laugh at, mock, ridicule, scoff.*

Derided, A مضحك . *To be derided,* مسخره شدن .

A derider, , ضحاك A , ضاحك A , سخرت A , مسخره كننده , مستهزي A , متمسخر A , ضحكت A . v. *Scoffer.*

Derision, A , ضحك A , مزه , تمسخّر A , استهزا A , مسخرت , ضحكت A , سخر A , سخري A . v. *Raillery, ridicule, scorn, contempt.*

Derisive, derisory, مسخره نما , استهزاساز , ضحكت كنا .

DERIVABLE, ممكن مخترع , قابل صادر .

Derivation, , اشتقاق A , اخراج A , صدور A , فرع A , برآمدگي , اقتباس A . v. *Source, origin.*

Derivative, A فرعي . — *A derivative noun,* اسم مشتق . — *Derivatives,* A متفرعات . — *Derivatively,* بطور فرعي .

To derive, مخترع , صادر نمودن , از مصدر آوردن , بر آوردن , اقتباس ساختن , نسب كردن , مخترع ساختن , كردن . v. *To proceed from.* — *To derive descent,* نسب , از اصل آمدن

نمودن ، انتساب كردن . *To derive advantage,* حاصل كردن ، سود يافتن ، كسب اندوختن . v. *To acquire.*

Derived, برآمده ، برآورده ، مصدور A ، مشتق A ، بر آورده . *To be derived,* متفرع A ، متبادر A ، مشتاق A . مشتق بودن ، مصدورشدن ، شدن.

A deriver, ازمصدر آور .

DERNIER, پسترين . v. *Last.*

To DEROGATE (*act contrary to some former law or custom*), مغاير نمودن ، مخالف ساختن ، ابطال كردن —(*to disparage*), اوصاف ، كمتر نمودن ، بيوقر كردن ، بيقدر كردن ، حقير كردن ، بهتان گوي ساختن ، غيبت كفتن ، كسي را ملامت كردن . v. *To calumniate.*

Derogation (*breaking or making void a law*), ابطال A ، نسخ A ، محو A . v. *Repeal.* — (*disparaging*), استخفاف A ، ملام A ، بهتان A ، غيبت گوي . v. *Detraction.*

Derogative, derogatory, كمترساز ، بهتان كنا ، ملام نما .

A DERVIS (*eastern monk*), درويش . فقير A .

Descant. v. *Discourse, commentary.*

To DESCEND, بزير آمدن ، فرو رفتن ، فرود آمدن ، نازل شدن ، نزول نمودن ، حلول كردن ، نشيب ساختن ، غليدن ، فناليدن ، ورود نمودن ، هوي كردن ، هبوط ساختن . *To cause to descend,* انزال كردن ، تنزيل ساختن ، نازل كردن —. *To descend* (*from ancestors*), ازاصل آمدن . *To descend from a noble family,* نسل ، پاك نژاد بودن ، خانواده شدن شريف داشتن . *To descend from a mean or unknown race,* مجهول النسب بودن ، بد نژاد شدن — . *To descend by inheritance,* بميراث منتقل شدن ، ازميراث رفتن .

A descendant, descendants, نسل A (plur. انسال) ، نسب A (plur. انساب) ، عقب A ، آل A ، خلف A (plur. اخلاف) ، عقبيت A (plur. اعقاب) . v. *Offspring, posterity.*

Descendant, descending, نزول كنا ، فرود اي . v. *Falling, sinking.*—(*proceeding from*), نسل اجداد نما ، از اصل اي .

Descended, نزول آمده ، نازل شده ، منسل A . *Well descended,* اصل مصول ، ازپاك نژاد . *Meanly descended,* از بد نژاد .

Descendible, ممكن نزول . *Descendible by inheritance,* قابل ميراث خور .

Descent, decension, فرود آمدگي ، نزول A ، هبوط A ، تنزل A ، نزلت A ، نزل A ، حلول A ، نشيب A ، شيب A ، هوي A ، منال A ، تسفل A ، انزاع A ، تفريع A ، محل A ، هدير A ، مقل A . *A sloping descent,* نشيب زمين . *A steep descent,* نشيبگاه . v. *Declivity.*—*Ascent and descent,* نشيب و فراز . *Ascent and descent of kindred,* اصول و فروع —. (*lineage*), اصل A (plur. اصول) ، نسل A (plur. انسال) ، نسب A (plur. انساب) ، نژاد ، خاندان ، جنس A . *The steps of descent (in consanguinity),* درجات نزول — . *Descent by inheritance,* ميراث A ، ارث A ، مخلفات A ، تركت A . v. *Heritage.* — *To make a hostile descent,* غارت كردن ، تلن و تغاوركردن ، ويران ساختن . v. *To invade, revenge.*

To DESCRIBE, تقرير كردن ، بيان كردن ، نقل كردن ، تعريف كردن ، تعبيركردن ، تفسيركردن ، تقرير ، تفصيل كردن ، تنميق ، املا ساختن ، نوشتن ، رسم كردن ، تصوير ساختن ، كردن ، وصف نمودن ، توصيف ساختن ، استسناخ كردن ، نمودن — . *To describe limits or boundaries,* تحديد كردن .

Described, بيان كرده ، تفصيل كرده ، تعريف كرده ، تفسير ، مزبور A ، مصنف A ، موصوف A ، مسطور A ، نوشته ، كرده مسطور — . *To be described,* مكتوب A ، مرسوم A ، مرقوم A ، نوشته بودن ، شدن ، &c.

A describer, بيان كننده ، صورت كننده ، ناسخ A ، راسم A ، كاتب A ، وصاف A ، واصف A ، رسام A ، &c.

Description, بيان A ، تقرير A ، نقل A ، تفصيل A ، تعريف A ، رسم A ، رقم A ، كتبت A ، كتابت A ، تفسير A ، تعبير A ، وصف A (plur. اوصاف) ، صفت A ، تسطير A ، صورت A ، تصوير A ، شقور A ، نهاد ، نعت A ، توصيف A ، اتصاف A ، تخطيط A . *Description of a country,* تخطيط بلاد . *Description of the world,* هيات دنيا .

To DESCRY, ديدن ، نظر كردن ، نگارشدن ، ملاحظت نمودن —(*to announce*), آگاه دادن ، خبركردن ، آگاهانيدن . v. *To discern, descover, detect.*

A DESERT, بيابان ، ويرانه ، دشت ، جنگل ، صحرا A ، وحشت A ، وحش اصمت ، يابان ، يبلب A ، وادي A ، بريت A ، بريب بيابان ، باديه ، تره A ، بر بيابان ، تيه A ، (plur. اتياه) ، پهن دشت ، دشت پهناور ، فلات A (plur. فلوات ، فلا ، فلي) ، قوا A ، رقق A ، هيما A ، بيدا A ، دوغ A ، ميله A ، منازت A ، معاقصت A ، هومت A ، سلقع A ، بلقع سلقع A ، بلاتع سلاقع A ، ملا A ، قفر A (plur. قفور ، كنار)

A موما ، A موماة (plur. موامي). *The desert of the children of Israel,* A التيه ، A باديه ، باديه، تيه ، تيه بني اسرايل . *A dreadful desert,* مفازت هولناک . *The wild beasts of the desert,* وحوش بيابان . *An inhabitant of the desert,* ويرانه ، بريت نشين ، صحرا نشين ، نشين .

Desert (wild, solitary), A ويران ، يباب A ، بيابان ، باياني A ، اقفار A ، غير معمور ، مستوحش A ، خالي A ، بطّال A ، خراب A ، وحش A ، وحشت A ، يهفوق A ، توحّش A . v. *Waste.*

DESERT *(merit),* A استحقاق ، A (plur. افضال) فضل A ، قدر A ، اندر خوري ، نيک کاري ، لياقت A ، استعداد A .

To DESERT *(abandon),* هجران نمودن ، هجر کردن ، گذاشتن ، روگردان ساختن ، تارک شدن ، عدول ساختن ، ترک کردن ، ترک ، رفض ساختن ، خالي کردن . *To desert one's country,* جلاي وطن نمودن ، ديار کردن . *To desert the world (retire to solitude),* ترک دار البوار ساختن ، *(to die),* — ترک دنيا کردن . *To desert relations,* تقاطع کردن ، قطيع رحم نمودن — *(run away),* گريختن ، فرار شدن . *To desert one another,* تهاجر ، تواکل کردن ، نمودن . v. *To forsake, leave.*

Deserted, نفي A ، متروک A ، مفرط A ، مهجور A ، گذاشته ، ترک کرده شده ، مخذول A ، مفروغ عنه A . *A deserted place or region.* خرب A ، بلد اصمت ، متهيت A ، ارض تيها ، تخويت خانه . *A deserted or ruined house,* خراب آباد ، .

A deserter, مجلي A ، بلارغر ، پلارغر ، تارک A ، منجز A . *A deserter of relations or friends,* A قاطع الرحم ، خاذل A ، خذول A ، خذلت A .

Desertion, ترک A ، جلاء ، مهاجرت A ، هجران A ، هجر A ، عروه ، ريم A ، گريختگي ، فرار A ، گرارش .

Desertless, بي استعداد .

To DESERVE *(good or ill),* لايق شدن ، سزاوار شدن ، مستاهل A ، مستوجب بودن ، واجب شدن ، مستحق شدن ، واجب المثاب ، لازم گشتن ، سزيدن ، شدن . *To deserve reward,* مستوجب العوض بودن ، شدن . *To deserve honour or respect,* رعايت و ، مستوجب النظر بودن ، واجب الرعايت شدن ، لازم التکريم گشتن ، حرمت مستحق شدن . *To deserve rank or promotion,* سزاوار مرتبه بودن . *To deserve death,* واجب مستوجب الصلب . القتل شدن . *To deserve to be hanged,* . *To deserve compassion,* واجب ترحم شدن ، بودن . *To deserve to be loved,* سزاوار محبت بودن . *To deserve dience,* واجب الاتباع بودن .

Deserved, A مستحق ، سزاوار ، لايق A ، واجب A ، مستوجب A .

Deservedly, مجازا A ، موافق عدالت ، واجبا A ، لايقانه .

A deserver, واجب الاجر ، مستوجب الثواب A ، سزاوار .

Deserving. v. *Worthy, meritorious.*

To desiccate, &c. v. *To dry up.*

A DESIGN *(intention),* عزم A ، نيت A ، قصد A ، اراده A ، سعي A ، (plur. مرادات) مراد A ، کام A ، آهنگ ، آرزو ، مرام A ، (plur. مقاصد) مقصد A ، مقصود A ، غرض A (plur. اغراض) ، مطلب A ، طلب A ، رضا A ، نتيجه A ، صوي A ، شاکل A ، همت A ، منتهي A ، مطلوب A ، (plur. مطالب) ، طويت A ، مدعي A ، مدعا A or A ، مشيت A ، (plur. شواکل) ، ضمير A ، دخلت A ، خي A . v. *Purpose, study, endeavour, desire, scheme, plan.* *To a good design good success,* بنيت عمدا A ، بقصد ، با غرض . *With design,* — خير عاقبت ، خير غير مقصود ، بي غرض . v. *Designedly.* — *Without design,* حسب المرام A . *According to the design)* . *To have a design,* و اختيار نيتي داشتن . *A design (of an artist),* نقشه A ، بندش ، رسم A ، سازش . v. *Delineation, sketch.*—*(plot),*

To design (purpose), نيت ساختن ، کام نمودن ، اراده کردن ، احتيال ، مکر و حيله کردن ، *&c.* — *(to plot),* قصد داشتن ، رسم ، نقشه کشيدن *(to delineate),* — حيله باختن ، ساختن ، کارنامه ساختن ، نشان نمودن ، علامت ساختن ، کردن . v. *To plan, project.*

Designable, ممکن اشارت ، قابل رسم ، ممکن فصل .

Designation (marking out), علامت A ، اشارت A ، نشان ، رسم A ، تعيين A . v. *Design, intention, appointment, direction.*

Designed (proposed), متعين A ، مامور A ، معهود A ، مقصود A ، مسطور A ، مقيد A ، مرسوم A ، *(delineated),* — معين A ، ديده .

Designedly, اختيارا A ، با نيت ، قصدا ، بقصد ، ودانسته . v. *With design.*

A designer, کارنامه ساز ، رسم کننده — *(a plotter),* ناصح A ، محيل A ، (fem. مکارت) مکار A ، ماکر A ، حبال ، محيل A ، محتال A .

Designing (*adj.*), رنگ امیز , محتال A , غدیر A , فریبنده , مهتبل A , مختلق A . v. *Deceitful, insidious, treacherous.*

DESIRE (*passion, wish*), خواهش , آرزو , خاطر A , خاطر , ارادت A , (plur. مرادات) مراد A , آرزومندی , کام A , خواه , هوس A , هویت A , (plur. اهویت) هوا or هوی A , زار , شوق A , توقان نفس , نفس اماره , نفس A , هوای نفسانی , امید , مقصود A , رغبت A , اشتیاق A , (plur. اشوال) —(*request*), دلخواه , هوش A , تیاست A , (plur. امال) امل A , خواسته , درخواست , داعیت A , مطلب A , طلب A , خواهش , خواه , سؤال , پرسش . v. *Demand, petition.* — *A humble desire*, نیاز , تمنی A , تضرع A . *A longing desire to see any person or thing*, آب , حسرت A , اشتیاق A , هوا و , فراق A , حسرت . *To excite desire*, ترغیب کردن , تشویق ساختن , تنفیل کردن , هوس افروختن . *To have a strong desire*, حسرت , دلگرم شدن , با جان و دل راغب بودن , ارزومند بودن , اشتیاق نمودن , داشتن . *To indulge one's desires*, هوس باختن , هوا و تابع هوس بودن . — *Carnal desires*, مشتهیات نفسانیت . *Agreeable to desire* (or *wish*), بحسب خاطرخواهی , موافق دلخواه , حسب المرام A . *According to desire* (or *request*), حسب الطلب A , موافق داعیت .

Desirable, مرغوب A , دلپذیر , دلپسند , نفسی A , متمنی A . v. *Delightful, pleasing.* — *Any thing desirable*, دلخواه , خاطرخواه .

To desire (*wish for*), خواستن , آرزو داشتن , ارزومند شدن , راغب , مشتاق بودن , هوس کردن , مراد نمودن , اراده کردن در —(*to request*), مترقب ساختن , میل داشتن , شدن , مطلب نمودن , طلب کردن , طلبیدن , خواست کردن , تمنی کردن , نیاز کردن , سؤال کردن , پرسش نمودن , پرسیدن , تضرع نمودن . v. *To ask, intreat.*

Desired (*asked for*), مطلوب A , خواسته , پرسیده —(*wished for*), مرغوب A , مشتهی A .

A desirer, طالب A , خواهنده , زارخور . v. *Petitioner, suitor.*

Desirous, آرزومند , آرزودار , هوس دار , هوسناک , طمعکار , مشتاق A , شایق A , اهل شوق , پرهوی , هوسی , جویا , شهوان A , دلگرم , حریص A , راغب A , ازمرده — . *Desirous of war*, راغب جهاد , خاشجو . *Desirous of peace*, صلح اندیش .

To be desirous, ارزو مند بودن , ناگ شدن , هوس , مشتاق . *To render desirous*, ترغیب کردن , تحریص ساختن , هشتن . *I am desirous of the favour*, ارزومند احسانم , اغرام نمودن .

Desirousness. v. *Desire, eagerness, fondness.*

Desirously. v. *Eagerly, fondly.*

To DESIST, بازاستادن , موقوف کردن , توقف کردن , فراغ کردن , فراغت کرن , دست بردار شدن , وا ماندن , فتودن , تقصیر شدن , آراخیدن , آرامیدن . v. *To cease, stop.*

Desistance, desisting, دست برداری , بازاستادگی , توقف A , وقف A , نزاع A , تلکو A , افتا A , فراغت A , فراغ A , آرام .

A DESK, راف , پیشتخته .

DESOLATE (*laid waste*), ویران , جریده , خراب A , مستوحش A , وحش A , مخروب A , یباب A , خلاء A , خالی A , ارما A , جدیب A , مشقوق A . v. *Uninhabited, solitary.* — *A desolate place*, ویرانه , موحش A , وحشت A , خرب A . *Quite desolate*, خراب آباد , خلا A .

To desolate, خراب نمودن , واکردن , ویرانه ساختن , ویران , خراب و یباب , پای مال کردن , تاخت و تاراج کردن , کردن , توحیش کردن , نمودن .

Desolately, ویران , بر وجه , وحشانه , خرابا A .

A desolater, مخرب A , ویران کننده , وحشت ساز , یبابگر .

Desolation, ویرانی , خرابیت A , خرابی , خراب A , هدم A , وحش A , تاخت و تاراج . v. *Devastation, destruction.*

DESPAIR, نا امیدی , نا امیدواری , نومیدی , نومیذی , یاس A , اومو , حرم A , انکسار A , اضطرار A , قنوط A , قنط A , درماندگی , قناطه A .

To despair, بی امید شدن , نومید بودن , انکسار نمودن . —*To drive to despair*, مایوس گشتن , تقنیط کردن , نومید ساختن , ایاست کردن , حرمان زدن .

A despairer, نا امیدی شونده .

Despairing (*adj.*), نا امید . v. *Desperate.*

Despairingly, نومیدانه , بی امیدانه , قنطا A .

Desperate (*hopeless*), بی امید , نا امید , نومید , مایوس A , بی درمان , بی چاره —(*irretrievable*), قانط A , قنط A , متهور A , بی تدبیر , گمراه —(*rash*), عدم دوا , غیر علاج , بی رو , فرناس , عمیت A . v. *Furious.*

Desperately (furiously), مستهوراً A , ازتهور , تهالکانه
تیزدلانه , تکرانه A . v. Also *madly.* — *(in a great degree),*
بغایت , جدانه , بی نهایت , بشدت .

Desperateness, تهور A , بی باکی , گمراهی , بی تدبیری .
v. *Fury, madness, precipitation.*

Desperation. v. *Despair.*

DESPICABLE, *despisable,* خوار , خور , ذلیل A , مبتذل A ,
واجب الاهانت A , مذموم A , نقبنی , حقیر A , دنی A
هون A , هوان A , (plur. اهونا), هین A . v. *Contemptible,*
mean, sordid, vile, worthless.

Despicableness, خواری , حقیری , ذلالت A , حقارت A
ذل وملم A , نکبت A , احتقار A , دونی A , دنائت A .

Despicably, با حقارت , نکبتاً A , باذلالت , حقیرانه
هیناً A . v. *Meanly.*

To DESPISE, خورداشتن , سبک گرفتن , خواردیدن ,
تحقیرداشتن , حقارت ساختن , اهانت نمودن , تذلیل کردن
وضع , استخفاف ساختن , استحقار نمودن , با حقر نظر کردن
کردن . v. *To abhor, scorn.*

Despised, حقیر A , خورداشته , خواردیده , محقر A
مبتذل A , مهان A .

To be despised, محقر بودن , مبتذل شدن , خوار دیده شده .

A despiser, محقر A , مهین A , تذلیل کننده , با حقر نظر کننده .

DESPITE, *despitefulness (spite, malice),* عداوت A , فساد A ,
بغض A , کینه A , کین A , حقد A , بد خواهی , بداندیشی
مخالفت A , شرس A , ربانیت A , خبث A , شری A , غرض A .
v. *Anger, malignity, defiance.*

To despite. v. *To vex, affront.*

Despiteful, کینور , کینه خواه , حقود A , فساد A , بد خواه ,
صاحب اغراض , عیب جو . v. *Malicious, splenetic.*

Despitefully, با سینه پر کینه , فاسدانه , با غرض .

To DESPOIL, دزدیدن , یغما گرفتن , زستن , سلب کردن ,
دزدی کردن . v. *To rob, spoil.*

To DESPOND, دلفکار شدن , ناامید شدن . v. *To despair.*

Despondency, دلوله , غم , دلتنگی , دلفکاری , ناامیدی ,
جانسپاری . v. *Melancholy, despair.*

A DESPOT *(tyrant),* ظالم A , جابر A , جفاکار , دسپوت .

Despotic, متسلط A , خودمختار A , مستقل A . *Despotic*
power, despotism, تسلط A , استقلال A . v. *Tyranny.*

A DESSERT *(last course),* نقل A , مزه , ابو بشر . —*(fruit),*
میوه , میوهای گوناگون .

DESTINATION *(appointment),* مراد A , نیت A , نامزدی ,
غرض A , قصد A . v. *Purpose, intention.*—*(appointed place),*
مقر A , مرجع A .

To destine, معین , تعیین کردن , مقدر کردن , مقرر کردن
مراد , نیت کردن , نصیب نمودن , تقدیر نمودن , ساختن
نمودن , غرض ساختن . v. *To doom, devote, appoint, fix,*
purpose, intend.—*To destine to the succession,* ولی عهد کردن .

Destined, تعیین کرده , متعین A , معین A , مقدر A , مقرر A
شده . *To be destined,* مقدر شدن , &c.

Destiny, طالع A , بخت A , سرنوشت , نصیب A ,
قضا A , فلک A , قدرت A , مقدرت A , تقدیر A , قسمت A .
v. *Doom, fortune, fate.* — *Inevitable destiny,* قضای مبرم .
Cruel destiny, جلاد فلک .

DESTITUTE *(in want of),* بی , لاچار , بی نوا , بی چاره ,
مانده , بیکس , بی بهره , عاجز A , بی مقدور , دست وپا
مفقود A , فقید A , خایب A , عاری A , فرومانده , درمانده ,
گذاشته , مخذول A , متروک A , *(abandoned, left)*, — . دروا
v. *Deserted, forsaken.* — *Destitute of strength,* بی طاقت ,
عاجز A . v. *Weak.*

To DESTROY, شکستن , معدوم کردن , نیست کردن ,
افنا کردن , اسراف ساختن , اکل و بلا نمودن , اتلاف کردن
تلف نمودن , پرداختن . v. *To deface.* — *(to lay waste),*
یباب و , پایمال کردن , برباد دادن , تاخت و تاراج کردن
تعطیل ساختن , تخریب کردن , ویران ساختن , خراب نمودن .
To destroy buildings, مبنی مهدوم کردن , تخریب بنیان کردن .
To destroy a city, بلد خرابه آباد , شهر یباب و خراب نمودن
مدینه پایمال ساختن , کردن . — *To destroy (kill),* قتل کردن A ,
نیست گردانیدن , هلاک کردن , کشتن .

Destroyed, مخروب A , خراب A , شکسته , معدوم A ,
پایمال کرده , منهدم A , برباد کرده , یباب A ? , مهدوم A
ویران شده , ویرانه شده . v. *Consumed, killed.*

A destroyer, پایمال سازنده , مخرب A , خراب کننده
مفسد A , هادم A , تباهکار .

Destruction, تخریب A , خرابی , شکستگی , اندال حال ,

. هلاک A ,تباهی ,قمع A ,هدم A ,انهدام A ,ویرانی ,پایمالی v. *Perdition, ruin, murder.*

Destructive, مفسد A , مضرّ A , مهلک A , انهدام ساز , تباه کن .

Destructively, مهلکاً A , مفسدانه , بطور , بروجه خراب , با خرابی , انهدام

Destructiveness, تخریب سازی , مفسدی , قوت مفسد .

Desuetude. v. *Disuse.*

DESULTORY, بی سرشته , بی ضبط , بی ترتیب , بی ربط , بی نظام , هرجایی , بی طریق , خلاف قاعدت . v. *Irregular, inconstant.*

To DETACH, افراز ساختن , واجدا کردن , جدا کردن , مفارقت نمودن . v. *To separate, disengage.* — *To detach troops,* فوج از افواج ارسال ساختن , فوج روانه کردن .

A detachment (a body of troops), فوج از افواج , فوج , جیش A , ضمّ اجناد , غول رساله , گروه , وضیمت A .

A DETAIL (*minute account*), تفصیل A , تقریر و تطمیر , قصّه ,

In detail, علی التفصیل A , تفصیلانه , مشروحاً A , تقریرو , تطمیر . — *To detail,* تفصیل کردن , نقل دقت نمودن . v. *To particularise.*

To DETAIN (*withhold*), باز داشتن , واپس داشتن , توقیف , وا داشتن , فا داشتن . کردن v. *To retain, restrain.* — *To detain in custody,* محبوس , احتباس ساختن , در حبس داشتن , در زندان داشتن , در قید داشتن , نمودن .

Detained, باز داشته , محبوس A , محتبس A , بند کرده , گرفته , گرفتار . *Detained in prison,* در زندان داشته , در زندان , محبوس داشته .

To DETECT, دریافت کردن , معلوم کردن , اشکاره کردن , اظهار ساختن , کشاده نمودن , افشا کردن , کشادن v. *To discover.*—*To detect a crime,* گناه اشکاره کردن . *To detect a fraud,* غدر اظهار نمودن , *One who detects the faults of others,* متجسّس A , عیب گو .

Detected, اشکاره کرده شده , معلوم کرده , دریافت کرده , منکشف A , مشکوف A , بی حجاب , کشاده .

A detecter, اشکاره کننده , کشاف A , کاشف A .

Detection, انکشاف A , کشف A , اظهار A , دریافت , کشادگی , فاش A . *Detection of a crime,* دریافت جریمه . *Detection of a fraud,* اظهار غبن . v. *Discovery.*

DETENTION, باز داشت , توقیف A , گرفت , گرفتگی , حبس A , تحبّس A , حصر A . v. *Retention, restraint, confinement.*

To DETER, انذار کردن , چشم نمائی کردن , تخویف ساختن , v. *To discourage, frighten.*

DETERMINABLE, ممکن فصل , قابل قضیت A .

Determinate, determined (limited), محدود A , معیّن A , مقرّر A , — (*established*), متعیّن A , معیّن A , محتوم A , منصوب A , محکم A , مامور A , مصمّم A . v. *Fixed.*—(*conclusive*), قاطع A . v. *Decisive.*—(*determined, resolute*), دلیر , جگردار , نیّت نما , تصمیم دار . v. *Resolved.*

Determinately, با تصمیم , جزمانه , مصمّماً A .

Determination (intention), قصد A , عزم A , عزیمت A , جزم A , —(*decision*), استقلال A . (*resolution*), اراده A , —(*limitation*), حجّت A , قضا A , فصل A , [احکام plur.] حکم A , تحدید A . v. *Direction, definition.*—*Determinative,* حکم ساز , تحدید نما .

To determine (fix limits), تحدید نمودن , حدّ کردن . — (*to fix*), ثابت کردن , مقرّر کردن , برقرار ساختن . v. *To establish.*—(*to conclude finally*), ختم کردن , اتمام ساختن . v. *To end.*—(*to decide*), حکم نمودن , حجّت ساختن , فیصل کردن , قطع کردن , (*to define*) —. تدبیر دادن , قضا نمودن , رای دادن , ترتیب , نظم کردن , (*to adjust*) —. تعریف ساختن , جزم نمودن , (*to influence a choice*), اختیار گردانیدن . — (*to resolve*), نمودن , عزیمت کردن , نیّت نمودن , قرار کردن , جزم ساختن , تصمیم کردن .

To DETEST, عداوت داشتن , نفرت بردن , کراهیت , منکیدن , کین گرفتن , استکراه نمودن , کینه داشتن , داشتن , فرسودن , دوری نمودن , ابا نمودن . v. *To abhor, have an aversion, hate.*

Detestable, مکروه A , کریه A , نا مرضی , ناخوشمش , ملعون A , منفور A , منکیده , لعین A , نا خوشمنش . v. *Abominable, hateful.*—*A detestable man,* نغاک .

Detestably, مکروهانه , مستکرهاً A . v. *Hatefully.*

Detestation, عداوت A , استکراه A , کراهیت A , کراهت A , تکره A , کره A , نفرین A , نفرت A , رجم A , تویل A , قبح A , حریره A , شنه , حزه A . *Held in detestation,* مظهر عداوت . *To express detestation,* مبارت کردن . v. *To detest.*

A detester, استکراه نماینده A, &c.

To DETHRONE از تخت دفع کردن , از مسند دفع کردن , عرش عزل نمودن , از پادشاهي معزول کردن .

Dethroned, از مسند معزول .

To DETRACT, اوصاف کسي , مفضح نمودن , زاري کردن , ملامت کردن , بهتان گفتن , ذم کردن , افترا زدن , کم کردن , غيبت گفتن . v. *To calumniate.*

A detracter, هامز A , افتراکننده , بهتان گوينده , عيب گو , زن بهتان , تهمت کننده . v. *Calumniator.* — *A detractress*, زن بهتان , هامزت A , گو .

Detraction, بهتان A , ذم A , تهمت A , افترا A , عيب گوئي , تهمت A , غيبت A . v. *Calumny.*

DETRIMENT, ضرر A , زياني , زيان , نقصان A , نقص A , خسار A , خسارت A , گزند , خلل A , مضرت A . v. *Damage, loss, mischief, injury.*

Detrimental, زيان , نقص کنا , مفسد A , مخلّ A , مضر A , اهل مضرّت , صاحب ضرر , ساز . v. *Mischievous, injurious.*

DEVASTATION, تاخت و , پاي مالي , خرابي , ويراني , خرابت A (plur. خرابات , خرابي) , تخريب A , تاراج . v. *Waste, havock, desolation.*

DEUCE, دو , دوه . v. *Two.*

To DEVELOPE, نقب رفع کردن , واضح کردن . v. *Unveil, uncover.*

To DEVEST, عريت نمودن , برهنه کردن , خلع ساختن . v. *To strip.* *To divest of good qualities*, از اوصاف برهنه نمودن , بي خوش خصال کردن . *To divest of any thing bad*, از بدي آزاد ساختن , فنا رفع کردن .

To DEVIATE (*stray from the right road*), بي راه شدن , سرگردان بودن , ضال رفتن , ضلال کردن , گمراه بودن —(*to err*, *s in*), بغي نمودن , اعتزال کردن , خطا ساختن , گناه کردن . *To deviate from a purpose*, از قصد بي راه شدن ; غوي کردن , شاذخ بودن .

Deviation, wandering, ضلالت A , ضلال A , گمراهي , بي راهي , فجور A , فجر A , تباهي —(*improper conduct*), بهرجت A , تذل A , اعتزال A , غوي A , بغي A .

DEVICE (*contrivance*), حکمت A , تدبير A , تدبر A , ملاحظه A , تصور A , مبتدع A , مبدع A , پيدايش , فطرت A . v. *Stratagem, scheme, invention.*—*A device* (*on a shield, &c.*) شعار A , نشان , علامت A .

DEVIL, شيطان A (plur. شياطين), ابليس A (plur. اباليس), الوسواس A , رجيم A , غرازيل A , خبيث A , عزازيل A (اباليسه), ديو , کيا , خناس A , حنّاس A , اجنان (plur. جانّ) , جن . v. *Demon.*—*The devil take you*, تعسا لک A , تعست A — . *The devil's castle* (*a species of fungus*), ديوان کلات — . *A devil* (*a wicked man or woman*), شرير A (plur. اشرا), اهل بدکردار , فساد .

Devilish, شيطان آسا , شيطاني . v. *Demoniacal.* — (*horrible*), مکروه A , مخوف A , هولناک . v. *Frightful.* — (*excessive*), نهايت A , بي حدّ .

Devilishly, شيطان آسا .

DEVIOUS, گمراه , بدراه , بي راه , ضالّ A . v. *Erring, wandering.*

To DEVISE, اختراع , ايجاد کردن , پيدا کردن , تدبير کردن , نظر کردن , ابتداع ساختن , نمودن . v. *To invent, contrive, consider.*—(*to bequeath*), وصايت کردن , هبه کردن , عهد ساختن , اندرز نمودن .

A devise (*last will*), وصيت نامه , اندرز A . v. *Testament, bequest*; also *contrivance, invention.*

Devised, پيادا کرده , متدبّر A . v. *Contrived.*

A deviser, پيدا کننده , موجد A , مخترع A , باني A . v. *Contriver.* — *A deviser by last will*, وصايت کننده , وصي A , اندرز کننده .

DEVOID, تهي , مهلول A , خالي A , بي , بيدون . v. *Without, vacant, empty.*—*Devoid of good qualities*, بي خوش خصال , بي صفت مذموم . *Devoid of bad qualities*, بيدون نيکو صفت .

Devoir. v. *Civility, compliment, duty.*

To DEVOLVE, از دستي بدست ديگر گذشتن , گذشتن . v. *Also to roll down.*

To DEVOTE, نذر کردن , فدا ساختن , تقدّس کردن , نثار کردن , قربان کردن . v. *To consecrate, dedicate, execrate.*

Devoted (*appropriated*), مشخّص A , مقرّر A , معيّن A — . (*addicted*), مصروف A , مايل A — . *Devoted servant*, ندوي A , مخصّص A —(*affectionate*), منذور A , نذير A —(*to God*), بنده مخصوص A , دلبسته .

Devotedly, با اختصاص .

A DEVOTEE (*devout person*), شیخ ع , عابد ع , زاهد ع , ادل وسواس ,(*superstitious person*)—. اهل ریاضت , مرتاض ع اهل رقیت , صاحب ایمان باطل .

DEVOTION (*piety*), قنوت ع , تقوا or تقوي ع , اخلاص ع , زهد ع , زهادت ع , عبادت ع , عبودیت , پرستش . v. *Religion, prayer.* —— (*submissive obedience, attachment*), بندگي , انقیاد ع , اعتیاد ع , خصوصیت ع , اختصاص ع , عبودیت ع . v. *Affection, disposal, power.*

Devotional, قنوت منسوب , &c.

To DEVOUR, بلع کردن , خوردن , اوباریدن , اوباشتن , تلهم , تجرع کردن , التقام کردن , اکل ساختن , مبتلع نمودن , ساختن . v. *To eat, consume, swallow, annihilate.*

Devoured, مبتلع ع , اوباشته , خورده , &c.

A devourer, اکول ع , مبتلع ع , خورنده , اوباشنده .

Devout, عبادتکار , متورع ع , پارسا , زاهد ع , اهل تقوي , صوفي ع . v. *Devotee, pious, religious.*

Devoutly, اخلاصاً ع , با تقوي , ازعبادت , زاهدانه .

DEUSE (*deuce*), دیو . v. *Demon, devil.*

DEW, لثا or لثي ع , لث ع , ژال , ژاله , طل ع , نم , ومد ع , ندي ع , شبنم , پشک , فریجاب . *Night dew,* شبنم . *Day dew,* ندي ع . *A dew drop,* قطرت شبنم .

To dew (*moisten with dew, &c.*) تلثیق کردن , نم کردن , طلت نمودن , دامع ساختن .

Dewy (*containing dew, sprinkled with dew*), شبنم , شبنمي , طلت ع , دماع ع , دامع ع , دار . *Dewy* (*resembling dew*), ژاله سا , نم آسا .

A DEWLAP, غبغب ع , بزه ع .

DEXTER, راست , یمین ع . v. *Right.*

DEXTERITY, صنعت ع , کاریگري , تیزدستي , دستکاري , صرف ع , تصرف ع , ظرافت ع , قابلیت ع , کارسازي .

Dexterous, دیو , کارساز , تیزدست , دست قابل , دستکار , با شکوک , راسته , صاحب تصرف , قابل ع , دست تخسند . v. *Clever, expert.*

Dexterously, راستانه , با ظرافت , از تیزدستي , از قابلیت .

A DIABETES, دیا ع , سلست ع , سلس البول ع , سلس ع , نغاس ع , بیطس .

Diabolical. v. *Devilish.*

DIACRITICAL, معجم ع .

A DIADEM, تاج . v. *Crown.*

DIAGONAL, ازگوشه تا بگوشه . *Diagonally.* v. *Obliquely.*

A DIAL, دایره , بسیطه ع , ساعت شمس , آفتاب ساعتي . *The pin or style of a dial,* عقرب ع هندي .

DIALECT, زبان , لسان ع , متحمرّه ع . v. *Language, stile, speech.—The purer dialect, or court language of Persia,* زبان دري . *The ordinary dialect of Persia,* زبان فارسي . *The old dialect of Persia,* زبان پهلوي .

DIALECTICAL, منطقي ع .—*Dialectick,* علم منطق . v. *Logick.*

DIALOGUE, سوال وجواب , گفت و شنود , جواب سوال , مکالمت ع , مذاکرت ع , ذکرمذکور , گفتگو , گفت وگو , محاورت ع . v. *Conversation.*

DIAMETER, قطر ع . v. *Axis.*

A DIAMOND, سنگ الماس , ماس , الماس ع , سلمور ع .

DIAPHANOUS (*transparent*), شفاف ع .

DIAPHRAGM (*midriff*), خلب ع , حجاب القلب ع , پرده .

A DIARRHOEA, رفتن شکم , جریان شکم , شکم جاري , اسهال ع , حجاف ع . v. *Flux.*

A DIARY, آوارجه , آوارجه , آورجه , روز نامه .

A DIBBLE, بیل , حداثت ع .

DICE (*game at*), ودس ع , دد ع , نرد , قماربازي , قمار ع , میسر ع , منگ , ششدربازي , ششدر , دباغ ع , ددا ع , تخته نرد , —(*a die*), کعبت ع .—*A dice table,* یسر ع . *A dice box,* پشک . کعب ع . *To play at dice,* قمارباختن , تقمر , قمرکردن , یسر نمودن , تقامر کردن . *To win at dice,* باختن , بعو کردن , ساختن . *To lose at dice,* باختن . *A lucky throw at dice,* قبیل ع . *Unfair play at dice,* منگ . *A player at dice,* یسور ع , داو , ششدرباز , قمارباز . *An antagonist at dice,* قمیر .

To DICTATE (*prescribe*), امرکردن , حکم دادن , فرمودن ,

نهج کردن ، مشق نمودن ، رسم ساختن ، تعیین کردن . v. To command. — To dictate (a letter, &c.), املا ، عبارت گفتن . To write whatever is dictated, ممانت کردن ، تملی نمودن ، کردن .

A dictate, ارشاد A ، حکم A ، امر A ، فرمان . The dictates of the heart, فرمان دل ، اوامر قلب .

DICTION, کلمت A ، سخن ، گفتار ، گفت وگو ، گوی ، لفظت A ، لفظ A ، لغت A ، زبان ، لسان A ، (plur. کلمات) ، (plur. الفاظ) ، حرف A . v. Language, stile.

A dictionary, کتاب لغت ، لغت A ، فرهنگ .

Did, preterite of do.

DIDACTIC, معلم A ، مودب A .

To DIE, جان تسلیم کردن ، مرده شدن ، فوت شدن ، مردن ، وفات کردن ، فات یافتن ، تسلیم روح نمودن ، موت یافتن ، شکردن ، وشکردن ، ترک دارالبوار ساختن ، متوفی بودن ، فیض ساختن ، فوظ کردن ، فوت یافتن ، اندرگذشتن ، خوشیدن . v. To expire, and under death.—To die a martyr, شهید شدن . To die suddenly, ابز نمردن ، مرگ مفاجات یافتن . To die (as a criminal), قتیل شدن ، سیاست یافتن . To die (become languid), عدم ، عاجز گشتن ، کاهل بودن ، زبون گشتن ، بیهوش شدن — (to faint away), فرو ماندن ، اقتدار بودن ، هلاک ، زایل شدن — (to perish), سبت نمودن ، غشیان بودن ، افسردن — (to wither as a vegetable), برباد بودن ، گشتن ، تارز — (to grow vapid as liquor), تارز شدن ، تعشم گشتن ، غایب — (to varnish), عسیقت بودن ، نشفش گشتن ، شدن ، نا پیدا بودن ، نا بود و نا پدید شدن ، شدن .

To DIE (tinge), صبغ ساختن ، رنگین کردن ، رنگ زدن ، ردع دادن ، آژدن . To die the beard, nails, &c. of a beautiful red, تقفز نمودن ، تخضیب ساختن ، خضاب کردن . To die grey hairs, شیب وشع کردن . To die yellow, هرد ساختن ، صفرا کردن ، زرد ساختن ، زرجون زدن . To die the face yellow, تقنیت ، روبا ورس صبغ ساختن ، تغمر کردن . To die red, تمسیق کردن ، احمر نمودن ، سرخ زدن ، دم ساختن ، کردن با زاج ، با راسخت رنگ کردن . To die black (the hair, &c.), سیاه نمودن ، اسود زدن ، اندودن . To die green, سبز رنگ ، کبودی ، نیل فام ساختن ، اخضر کردن ، نمودن . To die blue, قهوه رنگ ساختن ، کردن . To die brown or coffee coloured, باده رنگ نمودن ، ارغوانی کردن ، اسمر کردن . To die purple, کثیر اللون زدن ، گوناگون کردن . To die of many colours, ملون ساختن ، رنگارنگ صبغ کردن .

Die, صبغ A ، گون ، رنگ . v. Colour, tincture, stain. A die (cube), کعب A (plur. الکعب ، کعوب ، کعاب) ، ششدر ، کعبت A . v. Dice, chance, hazard. — A die used in coining, سکه A ، سیمج ، دوم ، سیمج دار .

A dier, صباغ A ، رنگ زن ، رنگ ریز .

DIET (food), اکل A ، ماکول A ، طعام A ، خورد ، خوراک ، غدا A ، نعمت A ، یم . v. Meat, victuals. — (an allowance of food by the rules of medicine or moderation), پرهیز خورد ، اعتدال اکل و شرب . — A diet or general assembly of nobles, مجمع امرا .

To diet (give to eat), نعمت بخشیدن ، خوراک دادن . —(to eat sparingly, or by rule), اعتدال اکل و شرب نمودن ، با پرهیز تعام خوردن . v. To eat, feed.

To DIFFER (to be distinguished from), فرق ، تفاوت نمودن ، تبین ، متفرق شدن ، منفصل بودن ، متفاوت شدن ، کردن ، نا — (to be at variance), جدا بودن ، مبین شدن ، ساختن ، بی اهنگ شدن ، نا دمساز بودن ، نا ساز شدن ، سازگاری نمودن ، عدم رضا شدن ، منازعت ساختن ، نا لایق بودن ، نا موافق بودن ، مختلف شدن ، مخالفت نمودن ، اختلاف داشتن ، مغایر بودن . v. To contend, quarrel, disagree.

Difference (distinction), اختلاف A ، تفاوت A ، فرق A ، امتیاز A ، تفصیل A ، فصل A ، افتراق A ، تفرق A ، تفریق A ، افراز A ، تبین A . v. Also disproportion. — (variance), نا منازعت A ، مخالفت A ، اختلاف A ، بی اهنگی ، سازگاری ، آشوب ، فتنه A ، شقاق A ، نا موافقت ، عدم رضا . v. Dispute, contest, quarrel. — To make a difference (distinguish), تمیز نمودن ، فرق کردن . — To cause a difference (excite a quarrel), آشوب کردن ، فتنه انگیختن ، شقاق ساختن .

Different (distinct), متفرق A ، متفاوت A ، علیحده A ، جدا ، متباین A ، ناموافق ، نا آهنگ ، نا همتا ، مختلف A ، مغایر A . v. Dissimilar.—Of different qualities, صاحب اوصاف مختلف . Different sorts, اقسام A ، انواع A . In different manners, باصناف مختلف .

Differently, فرقا A ، با تفاوت ، بر وجه متفرق . v. Diversely.

DIFFICULT (not easy), مشکل A ، دشوار ، سخت ، عسیر A ، دشخوار ، نا میسور ، بی سهولت ، نا آسان ، صعب A ، متعسر A ، متعذر A ، مغلق A . — Conditions difficult to be observed, شرایط عسیر الرعایت A . A difficult pass (through a

country), عسیرالمرور , دربند, دیار دشوارگذار . *A distemper difficult to be cured*, مرض عسیرالعلاج . *A castle difficult to be taken*, حصار مشکل , حصن عسیرالتسخیر , قلع دشوارگیر , التسخیر —— . *A difficult affair*, امر مشکل . *Difficulties*, مشکلات A , اشکال A , معسورات A , معضلات A . *A request difficult to be obtained*, مامول متعذر , مسول متعذرالحصول , الوصول . *With a thousand difficulties*, با هزار زور و زار . v. *Troublesome.*

Difficultly, با کره , کرهاً A , با دشواري , مشکلانه A , علي کره A .

Difficulty, عسره , عسرت A , دشخواري , سختي , دشواري , تعسر A , تعذر A , صعوبت A , تعلل A , معاسرت A — *(distress)*, پريشاني , مصيبت A , عنا A , اضطراب A , زحمت A , الم , غم , محنت A , ورطه A , اضطرار A , خلاط A . v. *Affliction, perplexity.* — *(opposition)*, اعتراض A , مخالفت A , مطاردت A , مانع A . v. *Objection, cavil.* — *Difficulty of breathing*, تنگ نفسي . v. *Asthma.*

DIFFIDENCE, گمان , وهم A , شبهت A , برودت A , عدم اعتقاد , بي اعتمادي . v. *Suspicion, doubt; also timidity, bashfulness.*

Diffident, انديشناک , وهّام A , وسواسي , وهمي , بي اعتماد , غير اعتقاد , اهل برودت , گمان نما . v. *Suspicious, incredulous.* — *(uncertain)*, نا مقرر , نا معلوم , بي يقين . v. *Also Bashful, timid.* — *To be diffident*, برشبهت بودن , گمانيْ داشتن , برودت نمودن , نا مقرر شدن .

Diffidently, باشبهت , باگمان , وهّاماً A , بي اتکال . v. *Uncertainly, modestly.*

To DIFFUSE, پاشيدن , ريزيدن , گستردن , اساله کردن , شايع , منتشر کردن , انتشار ساختن , تنشير نمودن , نشر ساختن , پراگندن , اشاعت ساختن , کردن . *To diffuse odours*, افاحت , نفح زدن , کردن . *To diffuse science*, اشاعت علوم کردن . *To diffuse light*, ضيا پاشيدن . *To diffuse rays (as the sun)*, شع زدن , اشعاع کردن , پرتو انداز شدن . *To diffuse itself widely*, پهن واشدن . v. *To spread, extend, scatter, disperse.*

Diffuse, diffused, diffusive, پراگنده , پاشيده , نشري A , فاش , مفاض A , مسطوع A , شايع A , منشور A , منتشر A , مستفاض A , مستفاض A , کشفته , گسترده , مفصّل A , کرده , فيه . v. *Spread, extended, dispersed, scattered; copious.* — *To be diffused*, ريهيدن , منتشر شدن .

Diffusedly, diffusely, diffusively, بطول , منتشرانه , بوجه , پاشيده , منفصلاً A . v. *Also copiously.* — *To explain or relate diffusively*, تفصيل نمودن , منتشرانه گفتن .

Diffusedness, diffusion, diffusiveness, انتشار A , پاشيدگي , افاضت A , اشاعت A , سطوع A , پاشي . *Diffusiveness of speech*, تفصيل A . *Diffusion of light*, ضيا پاشي , ضياگستري , التماع A , نهار A . *Diffusion of odours*, نفح A , نوح A , نفح A , فايحت A . v. *Dispersion, exuberance.*

To DIG, کافتن , کاويدن , کندن , درکندن , برکندن , نقب زدن , حفر کردن , تقويب ساختن , درس کردن , فرکنديدن , شگافتن . — *To dig a grave*, ضريح کردن . v. *To delve, pierce.* — *To dig up*, برکندن , واکردن .

To DIGEST *(in the stomach)*, گواريدن , هضم کردن , تحليل , ترتيب , نظم کردن , آواسْتن — *(to reduce to order)*, کردن , نمودن . v. *To arrange.*

Digested (as meat, &c.), گواريده , منهضم A , مهضوم A — *(arranged)*, مرتّب A , منظوم A .

A digester, هاضم A , گوارکننده — *(arranger)*, ناظم A .

Digestible, ممکن گوار — *(capable of being arranged)*, قابل A الانتظام .

Digestion (of food), گوار , گوارش , هضم A , هضام A . *Hard or slow of digestion*, ديرگوار , ناخوشگوار , هضوم A . *Easy of digestion*, خوشگوار . *Medicine, or any thing assisting digestion*, گوارش , هضام A , جوارش . v. *Also arrangement.*

Digestive. v. *Digester.* *The digestive power*, هاضمه A .

A digger, کاونده , بيلدار — *(in composition)*, کن ; as گورکن , *a grave digger.*

To dight. v. *To deck, dress, adorn.*

DIGNIFIED, سرفراز شده , مشرف A , شريف A , صاحب , صاحب مکان , ذوالقدر A , شان دار , مرتبه . v. *Eminent, exalted.* — *To be dignified*, شرف ياب شدن .

To dignify, سرفراز کردن , بلند کردن , منزلت دادن , بمرتبه برداشتن , تکريم نمودن , مشرف کردن , شرف بخشيدن . v. *To advance, promote, ennoble, exalt.*

Dignity, جاه , مرتبه A , دولت A , شان A , سرفرازي , حکومت A , شرف A , منصب A , قدرت A , قدر A , پايه , مکان A , منزلت A , جنه , درجه A , رفعت A , رفع A .

، جاه و جلال ، جلال A ، تمکین A ، مقام A ، مکانت A ، داهیم A ، جاهت A ، عزّت A ، عزّ A ، اعلا A ، اجلال A ، نصاب A ، حضرت A ، جناب A ، اقبال A ، جلالت A ، جلال A ، لیاقت A v. *Place, office, rank, power.* — (*of behaviour*), ، پادشاهي ، سلطنت A ، شرفت A . —— *The royal dignity,* ، دینپناهي ، تاجداري ، شاهنشاهي ، شاهي ، شهرياري . — *Supreme dignity,* مدارت A . *Exalted dignity,* مکان رفیع . *The dignity of a magistrate,* نقابت A . *Of exalted dignity,* رفیع المقدار A ، رفیع الشان A ، رفیع القدر A ، جلیل القدر A . *Of the same dignity,* همقدر ، همپایه . *High in dignity,* صاحب المجد A ، معلّا جناب A ، علي جناب A ، اهل مقامات ، عالیجاه ، صاحب مقام عالي ، والي نصاب ، والوقار ، ارباب جاه وتمکین ، صاحب جاه ، عالیشان . — *Dignities,* تشریفات A .

To DIGRESS, ازراه رفتن ، فصول کردن ، گریز کردن . v. *To expatiate, wander, deviate.*—*A digression,* فصول A .

Dike. v. *Bank, mound, ditch.*

To dilate. v. *To extend, spread out; relate diffusively, widen, grow wide.*

DILATORINESS, ، دیري ، سستي ، آهستگي ، تواني A ، رحیات A ، لاي A ، فرغل A ، خمول A ، کیار ، درنگ ، کاهلي ، یتم A ، انم A ، بطي A . v. *Slowness, sluggishness, delay.*

Dilatory, ، کاهل A ، آهسته ، دیر ، درنگ ، سست ، وقاف A ، تنبل ، گران سیر ، بطي الحرکت A ، خیره دست A ، ددمل A ، هدان A ، ددب A ، هیدب A ، یتم A ، لاي A ، ملایس A ، متجل A ، زهینت A ، نکش ، نکس ، هدبل A . v. *Slow, sluggish, tardy.*

A DILEMMA, خلاط A ، رطمه A ، حیص بیص A ، عصواد A . v. *Perplexity.*

DILIGENCE, ، اهتمام A ، کوشش ، توجّه A ، تندهي ، دقّت A ، شتاب کاري ، کسب درکار ، ملازمت A ، تقید A ، جهیدي ، خیاروار ، جلدي ، سعي A ، جدّ A ، جهد A ، استدامت A ، مداومت A ، استقصا A ، اقدام A ، دمت A ، مشغلت A ، شغل A ، چابکي ، مواظبت A ، زماع A ، قتّان A ، حزاز A ، محازت A ، انمار A ، کدّ A ، وکد A . v. *Industry, exactness.*

Diligent, ، بجدّ ، ملازم A ، مقدم A ، مقیّد A ، متوجه A ، متقید A ، چابک ، ساعي ، جلد ، صاحب جد و جهد ، نخب A ، مزمع A ، شبعان A ، شایح A ، مجدّ A ، جاد A ، خنوع A ، وحث A ، کتوع A . v. *Assiduous.* — *Diligent in business,* مقیّد درکار . *To be diligent,* ، ملازم ، مقیّد بودن ، ریستن ، غزولیدن ، مدامت کردن ، ملازمت نمودن ، شدن مجدّ شدن ، جاهد بودن ، تنطّع نمودن ، تقسي کردن . *Diligently,* ، عمد علي A ، عمد عین A ، با جد وجهد ، با کوشش ، مقیّدانه ، بجدّ ، با اقدام ، عین .

To DILUCIDATE, شرح کردن ، بیان نمودن . v. *To explain.*

To DILUTE, نسغ ساختن ، حلّ کردن ، رقیق کردن . *To dilute milk with water,* تقسیح نمودن ، شیر نسغ کردن . *To dilute wine with water,* آب در شراب ، شراب ممزوج کردن ، تقطّع کردن ، تعریق ساختن ، شعشعت کردن ، نهادن .

A diluter, مرقّق A ، حلّ کننده .

Diluted, خفیس A ، مقطّع A ، ممزوج A ، مرقّق A . — *Diluted wine,* شیّح A ، شراب مقطّع ، شراب ممزوج . — *Diluted milk,* ورقا A ، شیر مقطّع .

Dilution, امها A ، امذا A ، شعشعتا A ، حلّ A ، ترقیق A ، تقطّع A ، تعریق A .

DILUVIAN, طوفان منسوب .

DIM (*obscure*), خیره ، تاریک ، تیره ، تیره وتار ، کند ، ظلماني ، ظلم A . v. *Dark, turbid, cloudy (not luminous),* غبر نور ، نا روشن ، بي نور . *Dim-sighted,* روزکور ، چشم ، ادوش A ، دوشا A ، نبو العین A ، تاریک چشم ، قار ، ادوش A ، انثار A ، روزکوري . *Dim-sightedness,* ادوس A . v. *Also dull.*—*To dim,* v. *To cloud, darken, obscure.*

DIMENSION, ، وسعت A ، عرصه A ، مقدار A ، پیمایش ، مساحت A ، مسح A ، کیلت A ، اندازه ، پیمون . v. *Extent, bulk, capacity.* —— *To take dimensions,* اندازه گرفتن ، پیمودن . v. *To measure.*

To DIMINISH (*make less*), ، کاستن ، کوتاه کردن ، کم کردن ، تصغیر ساختن ، اصغار کردن ، فرسودن ، تقلیل ساختن ، قصر نمودن ، نقص نمودن . v. *To impair, lessen.*—(*to grow less*), کم شدن ، کاهسته شدن ، کاهیدن ، کمیدن ، کاستن ، کمتر گشتن .

Diminished, ، منقصور A ، منقوص A ، کم کرده ، کم شده ، غضیض A ، مرتزي A ، مجذوف A . *Diminished in price or value,* منحط A ، کوس شده ، کم بها . — *Not diminished,* نا کاسته .

Diminution, کاست , نقصان A , نقص A , کمي , کوتاهي , تنقص A , تقليل A , زوال A , تصغير A , مکاس , کاهش , تخوين A , تخويش A , ولت A , نهار , گراي , ويداA . v. *Decrease, detriment, discredit, deprivation.*

Diminutive, قليل A , كه , کوچک , کم , کوتاه , خرد , خورد , جعفارت A , صغير A . v. *Small, little.—A diminutive noun*, اسم مصغر , اسم تصغير .

Diminutively, A بروجه قليل , مصغرةً .

Diminutiveness, کمتري , صغر A , اندکي , کوچکي . v. *Littleness.*

DIMISH, تيره , اندک تاريک .

Dimly, تاريکانه , ظلمانه , روز کورانه . v. *Darkly, obscurely, dully.*

Dimness, تيرگي , تاري , تاريکي , سياهي , ظلمت A . *Dimness of sight.* کلا پيشه , ظلمت البصر A , تاريکي چشم , روز کوري , کلا بيسه . v. *Darkness; also dulness.*

A DIMPLE, نونت A , کوزنخ , گاه .—(*of the chin*), چاه , زنخ دان , چاه زنخ . — *Dimpled*, نونت دار , کوزنخ دار .
Dimply, پر کوزنخ .

DIN, ولوله , غلغل , غوغا , هنگامه , شمانه , شور , آواز . v. *Noise, clamour.*

To din, شمانه زدن , هنگامه کردن , شور کردن , آواز کردن . v. *To stun.—The din of drums and trumpets*, ولوله , کوس و نفير .

To DINE, غديان کردن , تغدّي ساختن , چاشت خوردن , طعام خوردن .

To ding. v. *To dash, bluster, huff.*

A dining-room, طعام گاه , غرفت A , ايوان PA , چاشتگاه .

Dinner, عصر A , غدا A , طعام A , تغدي A , چاشت , ضحا A . — *Dinner and supper*, عصران A .

Dinner-time, چاشت , چاشته , چاشتگاه , وقت تعام , وقت تغدّي , ساعت طعام , چاشتي .

DINT (*impression*), نشانه . — (*contusion*), درس A . — (*blow*), ضرب A .—(*force, power*), زور , قوت A . v. *Force, strength.*

To dint, نشانه کردن .

To DIP, غرق کردن , غوط خوردن , غوطه خوردن , غطس , صبغ کردن , کردن . v. *To immerge, sink, wet, &c.—To dip slightly into any thing*, جر بي کردن . *To dip or take by chance*, بنصيب گرفتن .

Dipped, dipt, درآب نهاده , زير آب زده , غرق کرده .

A DIPLOMA, دست آويز , سند .

DIRE, امروغ , هولناک , مخوف , مخوف A , مخوف A . v. *Dreadful, dismal, mournful, horrible.*

DIRECT, بي پيچ , نا ملتوي , مستوي A , مدلول A , راست . v. *Straight.* — (*not ambiguous*), بي شبهت , نا مشکوک . v. *Open, plain, express.*

To direct (*instruct*), ادب , ترتيب ساختن , تربيت کردن , رهنماي کردن . — (*to point out the way*), رسم نمودن , راه نمودن , دلالت ساختن , ارشاد کردن , رهبر شدن . — (*to aim in a straight line*), نشانه کردن , در خط مستقيم زدن . — (*to prescribe*), مدلول نمودن , مستوي ساختن , شست کردن , حکم نمودن , امر کردن , فرمودن . v. *To command, order.* (*to adjust*), برجا نمودن , نظم کردن . v. *To arrange, regulate.* *To direct a letter*, سرنامه نوشتن .

Directed (*led*), مهتدي A , مندل A , راه نموده شده . — (*regulated*), مترتب A , نظم شده , مسدد A , مرتب A . — (*prescribed*), امر شده , فرموده .

DIRECTION, ارشاد A , راه نماي , دلالت A . — (*precept*), حکم A , امر A , فرمان . — (*command*), مرسم A , رسم A . — (*path*), راه , طريق A . — (*aim*), عزم A , قصد A , مراد A . *The direction of a letter*, کتابت A , سرنامه , نشان , غرض A , سر مکتوب . *A direction-word under the last line of a page, and repeated at the top of the following page, catch word*, رابط A .

A director (*guide*), راه نما . — (*instructor*), مشير A , مرشد A , مقوم A , مرتب A , مدبر A , مودب A , اديب A . v. *Counsellor, superintendant.* *A director in common affairs*, مدبر تجارت , کار نما , کارکن , کاربرداز . *A director of state affairs*, صدر اعظم , وزير اعظم .

Directive, رهنما . v. *Director.*

Directly (*in a straight line*), در خط مستقيم , مسطوياً A . — (*immediately*), علي الفور A , في الحال A , في الفور A , بوقتها A . — (*without ambiguity*), نا مشکوکانه , بي دو معني .

Directness, راستي . — (*nearest way*), راه اقرب . v. *Straightness*.

Direful, هولناک . v. *Dire*.—*Direness*, v. *Horror*.

A DIRGE. اغنيت ميت .

A DIRK, خنجر . v. *Dagger*.

DIRT, چرک ، آلايش ، خلاب ، زبالت A . v. *Mud, filth, clay*.—*To throw dirt (scandalize)*, تخذيل ، تشنيع کردن . *To throw dirt at (disparaging one another)*, تخاذل ساختن . زدن .

To dirt, ناپاک ، ناصاف کردن ، غليظ کردن ، چرکين کردن ، کردن ، پليد کردن ، با گل آلودن . v. *To bemire*.

Dirtily, با نجاست ، ملوثاً A . v. *Filthily, nastily*.—(*meanly*), نا مردانه ، حقيراً A ، رذلانه . v. *Shamefully, sordidly*.

Dirtiness, چرکناکي ، آلودگي ، ناپاکي ، ناصافي ، غلاظت A ، پليدي ، وسخ A ، آلايش ، لوث A ، نجاست A ، دسم A . v. *Nastiness, foulness, filthiness, impurity*. v. Also *baseness, sordidness, meanness*.

Dirty, پليد ، نجس A ، غليظ A ، چرکناک ، چرکين ، ناپاک ، ناصاف ، آلوده ، ملوث A . v. *Sullied, foul, nasty, filthy*. v. Also *mean, base, sordid*.—*A dirty fellow*, زنيم A ، سياه کاسه *A dirty action*, کار ، فعل ناسزا . نا پسنديده .

To dirty, ناپاک ، نجس کردن ، چرکين ساختن ، غليظ کردن ، کردن ، ناصاف کردن ، ملوث ساختن . v. *To foul, sully, soil, scandalize, disgrace*.

DIS, as a privative, is expressed in composition by نا ، بي ، نه ، بغير ، بدون ، لا A ، ما A ، and the like.

DISABILITY, ناتواناي ، بي مقدوري ، بي قدرت . v. *Inability, weakness*.

To disable. بي قوت ساختن ، بي قدر کردن ، نا توان کردن ، لاچار کردن ، زبون کردن ، ضعيف ساختن . v. *To weaken, impair, diminish, exclude*.

To DISABUSE, منکش واکردن .

DISACCOMMODATION, تکلف A ، ناسازي .

To disaccustom. v. *To disuse*.

DISADVANTAGE, *disadvantageousness*, زيان A ، نا فايده ، نقصان A ، گزند ، ضرر A ، خسارت A ، مضرت A . v. *Loss, detriment, damage, injury*.

Disadvantageous, زيان ، بي نفع ، بي کفايت ، بي فايده ، دار ، مضر A ، غير فايده ، نا مفيد ، بي نوا ، عدم کسب .

Disadvantageously, مزاحمانه ، بروجه مضر .

To disaffect. v. *To discontent; to dislike*.

Disaffected, معرض A ، متنفر A . v. *Averse, discontented, disloyal*.

Disaffection, اعراض A ، تنفر A . v. *Aversion*.

To DISAGREE (*to be at variance*), مخالف ، نا موافق شدن ، شدن ، مخالفت نمودن ، تعرض کردن ، بي رضا شدن ، شقاق ، نمودن ، اختلاف کردن ، بي اهنگي بودن ، نا سازکاري نمودن ، بي لياقت شدن ، آشوب کردن ، غوغا نمودن . v. *To differ, quarrel*.

Disagreeable, نا ، ناگوار ، مکروه A ، نا موافق ، نا پسند ، خوش ، نا پسنديده ، نا مقبول ، غير مطبوع ، عدم مرضي ، نا شيرين ، مسخوط A ، نکير A ، مستکره A . v. *Unpleasing, offensive*.—(*contrary*), مخالف A ، مناقض A ، مغاير A . v. *unsuitable*.—*A disagreeable countenance*, زشت رو ، بي چهره ، بهره ، عبوس رو .

Disagreeableness (*unpleasantness*), نا پسنديدگي ، نا خوشي ، نا شيريني .—(*unsuitableness*), مخالفت A ، بي لياقت . v. *Contrariety*.

Disagreement, نا موافقت ، نا خوشي ، نا سازکاري ، تفاوت A ، فرق A ، اختلاف A ، بي اهنگي ، منازعت A . v. *Difference, diversity*.

To DISALLOW, نا قبول کردن ، انکار نمودن ، رد ساختن ، نا قايل شدن . v. *To reject, refuse*.

Disallowable, نا لايق اجازت ، واجب التحريم A ، حرام A .

Disallowance, انکار A ، حرم A ، منع A . v. *Prohibition*.

To disannul. v. *To annul, vacate*.

To DISAPPEAR, غايب شدن ، نا پديد بودن ، نا بود و نا ، پيدا گشتن ، غير حاضر شدن ، مضمحل شدن ، زايل بودن ، وا ، شدن ، مستور بودن . v. *To vanish*.

To DISAPPOINT, نا اميد کردن ، نا مراد کردن ، محروم کردن ،

احجاز ساختن , خیبت کردن , تعویز نمودن , حرمان ساختن , مخذول کردن , بي بهره نمودن . v. *To frustrate.*

Disappointed, مخذول A . محروم A , نا امید کرده , نا مراد , بي بهره .

To be disappointed, محروم , نامراد شدن , ناامید شدن , بي نصیب شدن , شدن .

Disappointment, یأس A , ناکامي , نامرادي , ناامیدي , احجاز A , تعویز A , حرمان A , حرم A , مایوسي .

DISAPPROBATION, نا پسندگي , نا پسندي , نا پسند , ذمّ A , طعنت A , طعن A , انکار A , نا قبولي .

To disapprove, انکار نمودن , نا منظور کردن , نا پسند کردن , شکایت نمودن , ذمّ ساختن , طعن کردن , ملامت زدن , مکروه یافتن , نفرت داشتن . v. *To condemn, dislike.*

To DISARM, حاسر , عزل ساختن , سلاح واکردن , کمرکشادن , اعزل کردن , اجم ساختن , کردن .

To disarray. v. *To disband, strip.*

A DISASTER, آسیب A , حادثه A , مصیبت A , آفت A , خطا A , بلا A , داهیت A , شامت A , کم بختي , نحوست A , بد بختي . v. *Misfortune.*

Disastrous, منحوس A , بلاکش , کم بخت , بد بخت , بداختر , سیاه روز , نا مسعود , بي دولت , بي روز , بي بهره حادثه , مصیبت زده , آسیب زده , آفت رسیده , شامتي دیده . v. *Unfortunate, calamitous.*

Disastrously, نا مسعودانه , بر وجه بلاکش , ازبداختر .

To DISAVOW, جحد کردن , منکر شدن , انکار نمودن . v. *To deny, disown.*

Disavowal, عبد A , سلت A , جحد A , نفي A , انکار A . v. *Denial.*

To DISAUTHORISE, قدرت واکردن .

To DISBAND, پراگنده ساختن , بر طرف کردن . *To disband an army,* لشکر بر طرف کردن .

Disbanded, بر طرف شده .

DISBELIEF, کفر A , بي اعتقادي , بي ایماني , بي اعتباري . v. *Incredulity.*

To disbelieve, غیر ایمان , بي اعتقاد بودن , بي اعتبار شدن , انکار کردن , کفر شدن , بودن .

A disbeliever, کافر A , بي اعتبار , بي اعتقاد , منکر A . v. *Infidel.*

To DISBURDEN (*ease of a load*), بي بار , حمل رفع کردن , حمولت تخفیف , بارها واکردن , سبک بار کردن , ساختن , براسایانیدن , مخفف کردن , ساختن . v. *To ease, relieve, exonerate.* — (*to throw off a burden*), وضع حمل کردن . —(*to disburden the mind*), خاطر سبک کردن , دلسائي یافتن .

Disburdened, سبک بارگردیده , از حمل خلاص کرده شده , نا محمول , مخفوف A , آزاد .

To DISBURSE, دزینه کردن , صرف کردن , خرج نمودن . v. *To expend.*

Disbursement, دزینه A , مصرف A , صرف A , خرج A . v. *Expence.*

A disburser, خرج بردار , صرف کننده .

To discard, بر طرف کردن . v. *To dismiss, reject.*

To DISCERN (*see*), نگریستن , نظر کردن , دیدن . v. *To behold.*—(*to distinguish*), امتیاز , تمیز نمودن , امیاز کردن , افراز ساختن , فرق کردن , فصل ساختن , معلوم کردن , کردن . v. *To judge, determine, perceive, decide.* *To discern the true from the false,* حقّ از باطل فرق کردن . *To discern perfectly,* کمال مرتبه تشخیص , تشخیص کردن , نیکو داشتن , ساختن .

Discerned, نگرسته , منظور A , دیده . v. *Seen.*

A discerner (*observer*), دیدبان , نظرساز , بیننده , ناظر A . — (*a distinguisher*), فرق کننده , ظاهر A , امتیاز کننده , تمیز نما .

Discernible, هویدا , اشکار , منظور A , ممکن نظر . v. *Apparent, perceptible, distinguishable, visible.*

Discernibleness, ظهوري , منظوري . v. *Visibleness.*

Discernibly, پیدا , اشکاره , ظاهرانه . v. *Perceptibly.*

Discerning (*adj.*), هوشیار , عاقل A , اهل نظر , دیدوار , مصحف A , صاحب عقل , خردمند , هوشمند . v. *Judicious, intelligent.*

Discerningly, با عقل و فراست , عقلانه . v. با تیزطبع .

Discernment, فراست A , عقل A , دریافت , امتیاز A , ذهن , اذعان A , ذهن A , هوش . *A judicious discernment,* اصالت A , عقل دوربین , سدید . v. *Judgment, penetration.*

To DISCHARGE (*dismiss, release*), برطرف کردن , تغیر , رخصت , خلاص ساختن , آزاد کردن , اجازت دادن , کردن اطلاق , رهائي دادن , کسیل کردن , دستور بخشیدن , فرمودن کردن . v. *To exempt; put away;* also *to disburden, unload.* —(*to break up*), کشفتن , جدا شدن . v. *To dissolve, separate* —(*to evacuate*), خلوت کردن . v. *To empty.*—(*to perform, execute*), بجا آوردن , کردن , ساختن , نمودن , عمل کردن , ادا کردن , اکمال ساختن . — *To discharge (or pay) a debt*, ادا کردن , اخذ . *To give a discharge for debt*, وام دادن , طبریت , وقبض دین بخشیدن . *To discharge a soldier*, سپاه برطرف کردن . *To discharge humours*, تقرّد کردن . — *To discharge from an office*, از منصب عزل ساختن , منعزل کردن . *To discharge or acquit of a crime*, عفوي جریم نمودن , گناه بخشیدن . *To discharge fire-arms*, شلق کردن . v. *To give vent, let fly.* — *To discharge one's duty*, خدمت بجا آوردن .

A discharge (*dimission*), تغیر A , رهائي A , اطلاق A , برطرفي , رخصت A , عزل A , خلاص A . — (*leave, license to depart*), اجازت A , ودع A , دستور A , اذن A . — (*receipt for money, &c.*), فارغخطي , داخله A , صافي نامه , فیصلنامه .—(*absolution from a crime*), عفوي جریم , گناه بخش . — (*an exemption or privilege*), (plur. بروات) برات A , بیزاري , کشاد نامه , آزاد نامه , برات آزادي .—(*performance*), عمل A , اجرا A , ادا A . v. *Execution.*—(*ransom*), فدا A , خلاص A . —*The discharge of a gun*, رمي بندوق , طرح تفنگ . v. Also *explosion, emission.*

Discharged, مخلص A , خلاص کرده A , رهیده , رسته , آزاد کرده , &c.

A DISCIPLE, معلّم A , مرید A , تلمیذ A , شاکار , شاگرد , طالب علم . v. *Scholar.* —*A disciple of* CHRIST, حواري A (plur. حواریون).

DISCIPLINE (*education*), ادب A , تادیب A , تربیت A , آموزش , تعلیم A .—(*regulation*), انتظام A , آراستگي , ضبط A , ربط A . v. *Government, order, subjection.* — *Military discipline*, ضبط وربط لشکر . — (*chastisement*), تعزیر A , تنقام A , سیاست A , تنبیه A . v. *Punishment.* —— (*mortification*), زهد A , وریاضت A .

To discipline (*educate*), تادیب , تربیت کردن , آموزانیدن , تعلیم کردن . — (*to chastise*), تعزیر نمودن , سیاست کردن , تنقام ساختن , تنبیه دادن , کردن . v. *To chastise, reform, redress.*—(*to hold in subjection*), ربط کردن , ضبط ساختن . —*To discipline an army*, لشکر ضبط و ربط کردن , سپه صف صف نمودن , تعبیت ساختن .

Disciplined, مربّي A , مضبوط A , &c.

To DISCLAIM, انکار کردن . v. *To disavow, disown, renounce.*

To DISCLOSE, کشادن , کشاد نمودن , کشف ساختن , رفع نقاب کردن , اشکاره نمودن , اظهار ساختن . v. *Reveal, uncover, tell.*—*To disclose a secret*, کشف راز کردن .

Disclosed, کشاده , مکشوف A , منکشف A .

A discloser, اظهار کننده , کاشف A , معلن A .

Disclosure, کشادگي , اظهار A . v. *Discovery.*

DISÇOLORATION, تبدیل رنگ . v. *Stain, die.*

To discolour, رنگ خراب کردن , خاسف کردن A , دیگر گون دادن , رنگ تبدیل کردن . — *Discoloured*, خاسف A .

To DISCOMFIT, شکست دادن , مغلوب کردن . v. *To conquer, defeat.*

Discomfit, discomfiture, انهزام A , شکستگي , هزیمت A . v. *Defeat.*

DISCOMFORT, سودا A , غم , غصّه A . v. *Uneasiness, melancholy, sorrow.*

Discommendable. v. *Blameable.*

Discommendation. v. *Blame, censure.*

To discommode, &c. v. *Incommode.*

To DISCOMPOSE (*the mind*), حیران کردن , پریشان کردن , اضطراب کردن , آشفتن , بیحضور ساختن , رنجیده و رمیده کردن . v. *To ruffle, fret, offend, vex.* — (*to put out of order*), بي ترتیب کردن , اخلال کردن , شوریدن , شوریده ساختن , مشوش نمودن . v. *To perplex, displace, unsettle.*

Discomposed, حیران A , پریشان , آشفته , مضطرب A .

Discomposure, پریشاني , حیراني , آشفتگي , انطراب A , حیرت A , حیربیر , بوهه , وله A , آسیب . v. *Perturbation, disorder, trouble.*

To DISCONCERT (*a design*), خلل دادن , قصد شکستن , تدبیر مضطرب کردن , راي اخلال ساختن . v. Also *to discompose.*

Disconcerted, مضطرب A ، محروم A ، مخذول A . v. *Disappointed.*

DISCONFORMITY, نا سازكاري .

DISCONSOLATE, بيدل ، دلبسته ، دلگير ، غمگين ، دلتنگ ، دلريش ، دلشكسته ، خاطرمانده ، بي تسلي ، غير تسليت .

Disconsolately, بيدلانه ، با دلشكستگي .

Disconsolateness, دلتنگي ، دلشكستگي ، افسردگي ، غمگيني ، خاطرماندگي .

DISCONTENT *discontented*, بي قناعت ، نا خوشنود ، بي خوشدلي ، نا خرسند ، نا راضي ، كينه خواه ، كينه كش . v. *Uneasy, fretful, malevolent.*

Discontent, discontentedness, نا رضامندي ، نا خوشنودي ، آزارش ، پريشاني ، عدم سروري . v. *Uneasiness, dissatisfaction.*

To discontent, نا راضي كردن ، بي قناعت ساختن . v. *To disgust, displease, dissatisfy.*

DISCONTINUANCE, توقف A ، فراغ A ، فراغت A ، اهمال A . v. *Cessation, intermission.* —— (*Disrupture*), انفصام A ، انقطاع A ، جدايي . v. *Interruption.*

To discontinue, توقف كردن ، فارغ شدن ، انقطاع كردن ، انفصام نمودن . v. *To cease, leave off, interrupt.*

Discontinuity, بي پيوستگي ، عدم چسپيدگي ، جدايي ، فاصله A .

DISCORD, نا موافقت ، اختلاف A ، انشقاق العصا A ، شقاق A ، عداوت A ، بي اتفاق A ، مخالفت A ، فتنه A ، غوغا ، آشوب ، عدم اتفاق . v. *Disagreement, difference, dissension, opposition, animosity.*—*To excite discord*, اختلاف انگيختن . — *Discord (in music)*, نا اهنگي ، بي هماوازي ، عدم هماهنگي ، اواز بي اندازه .

To discord, نا موافق شدن . نا سازكار شدن ، مخالفت نمودن v. *To disagree.*

Discordance, نا سازكاري ، بي اهنگي ، منازعت A . v. *Discord, disagreement, opposition.*

Discordant, نا موافق ، نا ساز ، بي اتفاق ، نا هموار ، نا درست ، نا مناسب ، مخالف A ، بي وفاق . v. *Contrary, incongruous.* —*Discordant in musick*, بي اهنگ ، غير هماواز ، عدم نغمت ، نا همتا ، ناساز .

Discordantly, از نا موافقت ، نا ملايمانه ، نا مناسبانه ، نا سازكارانه ، با مخالفت . v. *Inconsistently.*

To DISCOVER (*publish*), ظاهر كردن ، اظهار كردن ، كشادن ، كشاد نمودن ، اشكاره ساختن ، فاش كردن ، كشف كردن ، فيض ساختن ، نمودن ، نماييدن ، نمايش ساختن ، عرض كردن ، دليل نمودن ، تبصير ساختن ، توزيدن . v. *To shew, reveal, explain, demonstrate.* — (*to find or spy out*), يافتن ، پيدا كردن ، استطلاع كردن ، استخبار ساختن ، جاسوسي كردن .

Discoverable, ممكن استطلاع ، قابل الاظهار A ، يافتني .

Discovered (revealed), ظاهر كرده شده ، كشاده ، مكشوف A ، — (*found out*), يافته . — منكشف A .

A discoverer, ظاهر كننده ، پيدا كننده ، يابنده ، اشكارد ، سازنده ، كشاف A .

Discovery (revealing), اظهار A ، انكشاف A ، اسرار A ، ابثاث ، هتك A ، فيض A ، جهر A ، كشف A ، كشاد ، فاش ، آشكارا . — (*finding out*), استطلاع A ، ياب ، استخبار A ، ابحا A .

DISCOUNT (*abatement in a bargain*), وضيعت A (plur. وضايع) ، نقصان A ، كاهش . —— (*substraction*), تفريز A ، مشنات A .

To discount, وضيعت كردن ، نقصان دادن ، كاهش بخشيدن . *To ask discount (in a bargain)*, استنقاص كردن ، كاهش طلب ساختن .

To DISCOUNTENANCE, منع كردن ، رداد نمودن ، شرمسار ساختن ، ابا نمودن .

To DISCOURAGE (*deter*), تخويف كردن ، انذار نمودن ، جدّ ساختن ، ترسانيدن ، تهويل كردن . v. *To frighten.* — (*to press*), وضع كردن ، تنگ دل ساختن ، پست كردن ، سر فرو زدن ، دلشكستن .

Discouraged (deterred), تخويف كرده شده ، ترسيده . — (*depressed*), وضع كرده شده ، تنگدل ، دلشكسته .

A discourager, تخويف كننده ، تنگ دل سازنده .

Discouragement (impediment), تعرض A ، منع A ، مانع A ، زجر A ، سدّ A . v. *Check, opposition.*—(*deterring*), تخويف A ، تهديد A ، هول A .

DISCOURSE, خطاب A ، قيل قال ، گفت وشنيد ، سوال

مسامرت A , مذاکره A , مکالمه A , گفت وگوي , وجواب , محادثت A . v. *Conversation, speech.*—(*a harangue*), کلام A , منطق A , سخن , نثر A . v. *Oration.*—(*a treatise*), نقل A , تاریخ A , حکایت A , رسالت A .—*A short nervous discourse,* کلام وجیز .—*Prolix in discourse,* سخن ران . *Idle discourse,* سخن بیهوده , ترهات A , کترد پاتره . *To renew a discourse,* تکریر خطاب ساختن .

To discourse (converse), جواب سوال کردن , مکالمه کردن , گفت وگوي ساختن , گفت وشنید کردن , قیل قال کردن , باهم سخن نمودن , مذاکره ساختن . v. *To speak, relate, reason.*

DISCOURTEOUS, بي ادب وارکان , بي ادب , نا شیرینکار , غیر مروت , بي مروت , تند , گستاخ , درشت , سخت , نا ساز .—(*Discourteously*), بي ادبانه , درشتانه .

DISCREDIT, عیب A , بي حرمتي , دشنام , بد نامي , رسوائي , نکبت A , ناموس A . v. *Disgrace, ignominy, reproach.*

To discredit (not to believe), نا باور کردن , غیر ایمان نمودن .—(*to deprive of credibility*), عدم ارتکا بودن , بي اعتقاد شدن , نا واجب الاعتماد , بي ارتکا ساختن , اعتقاد رفع ودفع کردن , بي حرمت کردن .—(*to disgrace*), ایمان اندفاع کردن , نمودن ناموس نمودن , نکبت ساختن , رسوائي کردن , بي آبرو کردن .

Discredited, غیر اعتماد , نا اعتقاد کرده , نا بلور یاب .

DISCREET (*prudent*), صاحب تدبیر , متمیز A , صاحب , اهل بصیرت , عقلمند , عقلي A , هوشیار , هوشمند , امتیاز , مظلوم A , وقور A . v. *Cautious, circumspect, sober.*—(*modest*), صاحب ادب , محجوب A .

Discreetly, هوشیارانه , با عقل و بصیرت , عقلانه .

Discreetness, هوشیاري , بصیرت A , عقل A . v. *Discretion.*

DISCREEPANCE, اختلاف A , فرق A , تفاوت A . v. *Difference, contrariety.*

Discrepant, مخالف A , مغایره A , مناقض A . v. *Contrary, different.*

Discrete. v. *Distinct, disjointed, disjunctive.*

DISCRETION (*prudence*), بصیرت A , تمیز A , امتیاز A , انتباه A , احتیاط A , هوشیاري , انصاف A . v. *Moderation, caution.*—*To act with discretion,* عقلانه کردن , بصیرت نمودن , هوشیار شدن .—(*liberty of acting at pleasure*), خود کامي , خود اختیاري , ارادت A , اباحت A , اختیار A , مرضي A . v. *Discretionary.*—*To surrender at discretion,* بي عهد وپیمان تسلیم کردن .

Discretionary, غیر مقصور , ارادتانه , بي اقتصار , بي قید , کامگذار , نا بسته . v. *Unlimited, unrestrained, unchecked.*

To DISCRIMINATE, امتیاز , فرق نمودن , واجده کردن ساختن . v. *To distinguish, separate.*—*Discriminateness,* v. *Distinctness.*

Discriminated, مفروق A .

Discrimination, فصل A , فرق A , تفریق A , تمیز A , امتیاز A , تفاوت . v. *Distinction.*

Discriminative, فرقي .

DISCURSIVE (*proceeding by gradation from premises to consequences*), از مقدم بنتیجه قدم بقدم رونده .—(*roving*), سایر A , پویان , روان .

To DISCUSS, پژوهش کردن , تجویز کردن , تحقیق کردن , تفحص نمودن , تفتیش ساختن . v. *To examine.*—*To discuss (medically),* تحلیل کردن .

Discussed, پژوهش کرده شده , تجویز کرده شده , &c.

A discusser, پژوه , جست وجو کننده , تجویز کننده , مفتش A , متفحص A , تفتیشي .

Discussion, تفتیش A , پژوهش , تحقیق A , تجویز A , امتحان A , استطلاع A , ابتحاث A , افتحاص A , تفحص A . v. *Investigation, examination.*

DISDAIN, اهانت A , تحقیر A , کراهیت A , حقارت A , استکراه A , عبدت A , عبد A , استنکاف A , مذمت A , انف A , جبهت A , تجالل A , تکرم A , نکف A , استغنا A , رغم A , تطرس A , ابا A . v. *Indignation, contempt, scorn.*—*Feigned disdain,* ناز , نازش , شیوه .—(*generally applied to the affected scorn of lovers.*)

To disdain, اهانت نمودن , کراهیت کردن , حقارت کردن , نا لایق پنداشتن , سبک داشتن , استغنا کردن , مستغني شدن , ابا داشتن , تکرم کردن , ننگ داشتن , استکراه ساختن .

Disdained, اهانت شده , &c.

Disdainful, مغرور A , متکبر A , پر اهانت , مستغني A , تخفیف دار , خال , گستاخ . v. *Contemptuous.*

Disdainfully, بامذمت , استنكافانه . v. *Contemptuously.*

Disdainfulness. v. *Disdain.*

DISEASE, آزار , بي آرامي , مرض A (plur. امراض), بيماري , تيمار , زحمت A , درد , نصب A , رنج , رنجوري , علت A (plur. علل), وجع A (plur. اوجاع), وجاع , دلخم A , دوي , خستگي , انكسار مزاج , ستم A , سقام A (plur. اسقام). v. *Distemper.* *A disease inherent in the constitution*, مرض جبلي (plur. امراض جبليت). *An accidental disease*, مرض عارض. *The French disease*, آتشك. — *A mortal disease*, موتان A , سواف A , ذعاق A. *A severe or consuming disease*, ملاطل A , اتو A , دنف A , دلخم A , گدازش. *A disease which makes the nails drop off*, درد ناخن , بريون. *A disease occasioned by the wind (breaking out into bloody pimples)*, باد شم , باد دشام , باد دژنام , دژم. *A disease in the eye*, ناسور A , سبل A , شرناك. *A disease in the throat*, خزباز , حلاق A. —*A disease in the brain*, سرگلو. *A corroding disease*, اكله A , خوران , خورا. v. *Gangrene, cancer.*—*An epidemical disease*, طاعون A. *Pestilential diseases*, امراض مابيت. v. *Pestilence.* — *Phlegmatic diseases*, امراض بلغميت. *Various diseases*, امراض مختلفت. —*The disease of the wolf (hunger)*, داء الذيب A. *A disease in the intestines*, غاشيت A. *A disease occasioned by cold*, كزاز A , ابردت A , كوتج. v. *Cholic.* *The disease of the liver*, قبص , كباد. *The crisis of a disease*, بحران A. *To contract a disease*, بيماري گرفتن. v. *Contract.*—*To feign a disease*, تمارض كردن. *To bring on a disease*, ايصاب ساختن , بيمار كردن , تمريض ساختن. *To recover from a disease*, تماثل كردن , تسقيم نمودن. *To cure a disease*, علاج كردن , چاره پرداز نمودن , مرسيدن.

To disease, آزار دادن , &c. v. *To afflict, pain.*

Diseased, آزاري , بي آرام , بيمار , خسته , مريض A , عليل A , معلول A , موصب A , رنجور , مدكوك A , مغيوم A , داي. v. *Distempered.*—*Diseasedness*, v. *Sickness.*

To DISEMBARK (*to come to land*), از جهاز بساحل آمدن. —(*to bring on shore*), از جهاز بكنار آوردن.

DISEMBODIED (*as soldiers*), پراكنده , بر طرف شده.

To DISEMBOGUE (*as a river into the sea*), در بحر سيلان بدريا ريهيده بودن , شدن. v. *To flow.*

DISEMBOWELLED, از شكم گرفته , پرداخته , روده واكرده شده.

To disembroil. v. *To disengage.*

To DISENABLE, بي مقدور كردن , بي قدرت كردن.

To DISENCHANT, از جادوگري آزاد كردن.

To DISENCUMBER, حمل رفع كردن , بارسبك ساختن.

To DISENGAGE (*separate*), جدا كردن , فرق كردن , مفارقت. — (*to liberate*), رها كردن , آزاد نمود , خلاص كردن , ساختن. — (*to extricate*), مشكل كشادن , حل مشكل , تمليز كردن. *To disengage from an obligation*, تراد نمودن , كردن. v. *To release.*

Disengaged, فرق كرده , جدا كرده , آزاده , منخلي A , فارغ. — (*at leisure*), بي كار. v. *Free, vacant, at leisure, released.*

Disengagedness, disengagement, فراغت A , فراغ A , آزادي. v. *Release, vacancy.*

To disentangle, disenthral, فك كردن. v. *To disengage, loose, unravel.*

Disesteem. v. *Disregard, disrespect.*

To disfavour. v. *To discountenance.*

To DISFIGURE, به صورت كردن , قبيح كردن. v. *To deform, deface, disguise, destroy, mangle.* — *Disfiguration, disfigurement.* v. *Defacement, deformity.*

To DISFRANCHISE, حقوق كسي را معدوم كردن , سند آزادگي شكستن.

Disfranchisement, عدم آزادي , نقصان حقوق.

To DISFURNISH. v. *To unfurnish, deprive, strip.*

To DISGARNISH (*strip of ornaments*), از زينت عدم كردن , از آرايش برهنه نمودن.

To DISGORGE, رد كردن , استفراغ كردن , هراشيدن. v. *To vomit.*

DISGRACE (*disgracefulness*), بي آبروئي , بي عزتي , بي حرمتي , رسوائي , فضيحت A , ناموس A , نكبت A , ننگ , عيب A (plur. عيوب), عار A , ملامت A , طعنت A , بدنامي , منظورت A , تنقص A. v. *Dishonour, ignominy, infamy.* — *Disgrace (removal from place or favour)*, عزل A , عدم همت , تنزل پايه.

To disgrace, ملامت كردن , رسوائي ساختن , خجل ساختن

. هتک کردن v. *To dishonour*, ... *put out of office or favour*), بی انعام, شاهانه و نوازش ... کردن , منعزل ساختن , تخاذل کردن ... *To disgrace one another*, خسروانه نمودن . یک دیگر ملامت زدن

Disgraced, از پایه , رسوا , بی حرمت , بی عزت , بی آبرو , افتاده A , منتضح A , روسیاه , ملجی — (*turned out of favour* or *office*), A , معزول A . منعزل

Disgraceful, عیب دار , معیوب A , فضیح A , نکبتی . v. *Dishonourable, ignominious, shameful.*—*Disgracefully*, فضیحانه , . با رسوائی

A disgracer, بی حرمت کننده , ملامت کننده , طعان A .

To DISGUISE, تبدیل صورت , خال نمودن , صورت ساختن , خفا کردن , اخفا کردن , نهفتن , صورت معامله نمودن , کردن , پوشیده ساختن , پنهان کردن . v. *To conceal, dissemble.* — (*to make drunk*), سرمست نمودن , افگار می کردن , مست کردن .

Disguise, صورت , تبدیل صورت , خال A , صورت A , اخفا A , خفا A , نهنتگی , حیله بازی , رنگ , تزویر A , معامله , پوشیدگی . v. *Counterfeit, dissimulation, mask.*

Disguised, مبدل A , مسخره A , صاحب صورت .

A disguiser, حیله باز , مسخره , صورت نما .

DISGUST, اعراض A , کره A , کراهیت A , نفرت A , ابا A , استکراه A , غرض A , کین , خنگی , بیزاری , بدخواهی . v. *Aversion, dislike, displeasure, hatred.*

To disgust, خفه , بیزار کردن , نفرت انگیختن , متنفر کردن , پریشانی ساختن , گستاخی نمودن , خاطر مانده ساختن , کردن , اعراض نمودن , نفرت دادن , استکراه کردن . v. *To offend, disoblige.*

Disgusted, بیحضور , خاطر مانده , بیزار , خفه , متنفر A , معرض A , استکراه دار , نفرت پذیر . v. *Averse, displeased.*

Disgustful, disgusting, مکروه A , مستکره A , برودت انگیز , نا پسند . v. *Nauseous, hateful, disobliging.*

Disgustfulness, بی حضوری , خاطر ماندگی , مکروهی . v. *Disgust.*

A DISH, صحفت A , (اطباق .plur) طبق A , صحنک A , رکابی , ماعون A , تجبور A , مصحنت A , (صحائف .plur) , صحفات .plur) قعن A , شنی A , تغیش , (زنوج .plur) زلج A , قداف A . v. *Cup, plate.* *A wooden dish*, طبله A , خلیج A . *A fruit or dessert-dish*, نقلدان . *A chaffing dish*, مقطره A . v. *Chaffing.* — *A large dish or voider*, سنی — *A dishclout*, صافی , روبت A .

To dish, نشر , در طبق نهادن — (*to serve upon table*), خوان کردن .

To DISHEARTEN, شکسته دل کردن , تنگ دل کردن , دلشکستن . v. *To discourage.*

To DISHEVEL (*hair*), اشفته موی , زلف پریشان نمودن , کردن .

DISHONEST (*fraudulent*), ناراست , بی ایمان , بد دیانت , بی , درامج , حیله باز , غابن A , مکار A , غدار , بی صلاح , سامان , غیر عدل , عدم اخلاص , شره A . v. *Deceitful, disgraceful, ignominious, lewd.*

Dishonestly, با حیله , غدارانه .

Dishonesty, قباحت A , بد دیانتی , ناراستی , خیانت A , فریب , خدعت A , مکر A , غبن A , غدر A , حیله A , فجور A . v. *Faithlessness, lewdness.*

DISHONOUR, بی , بی آبروئی , بی حرمتی , عدم حرمت , بد نامی , طعنت A , ناموس A , عیب A , رسوائی , عزتی , معابت A , معاب A , بی ننگ , ننگ , سیه روئی , ملامت A . v. *Disgrace, reproach.*

To dishonour (*disgrace*), بی آبرو کردن , بی حرمت کردن , ملامت زدن , بد نامی دادن , روسیه کردن , بی عزت کردن , رسوائی , تشنیع کردن , تعذیل ساختن , عرض پایمال کردن , کردن — (*to violate chastity*), بحرام رفتن . v. *To debauch.*— *To dishonour one's self*, خودرا حقیر ساختن — *One who dishonours his family*, دغل خانه .

Dishonourable, نکبتی , معیوب A , پر رسوائی , اهل عیب , صاحب بد نامی , بی اعتبار , فضیح A .

Dishonoured, رو , منتضح A , رسوا , &c. بی حرمت کرده , عرض پایمال کرده شده , سیه .

A dishonourer, رسوائی کننده , بی آبرو کننده .

DISINCLINATION (*want of affection*), عدم محبت . — (*dislike*), A , نفرت , A استکراه . v. *Slight.*

To be disinclined, نا مایل شدن — (*to be averse to*), نفرت , اعراض نمودن , استکراه داشتن , داشتن .

DISINGENUITY, *disingenuousness*, توریت A , عدم اخلاص ,

نفاق A ، حیله بازي ، رياكاري ، كيد A ، فن A ، غدره ، برفند .
v. *Deceit, dissimulation.*

Disingenuous, بي اخلاص ، حيله باز ، رنگ آميز ، غديره A .

Disingenuously, با نفاق ، بي اخلاص ، غدارانه ، با حيله . *Deceitfully.*

DISINHERISON, عدم ميراث .

To DISINHERIT, از ميراث محروم كردن .

To DISINTER (*unbury*), از خاك كاويدن .

DISINTERESTED, بي غرض ، بي طمع ، نا خود پرست ، بي خود بيني ، خالص A ، خالص الجنان A . v. *Impartial.* — *Disinterestedly,* خالصانه .

Disinterestedness, بي غرضي ، بي طمعي ، خلوص A ، عدم خود بيني ، خماي خود پرستي ، صفا A ، صلاح A . v. *Impartiality, fairness, integrity.*

To DISJOIN, جدا كردن ، متحدد كردن ، تفريق ساختن ، فصل كردن ، تفصيل نمودن . v. *To separate.*

Disjoined (*disjunct*), علحده A ، جدا ، نا پيوسته ، مفروق A ، منفصل A ، مفصل A ، منتقلع A ، منفك A . v. *Separated.*

To disjoint, پاره پاره نمودن ، ايها كردن . v. *To luxate.*

Disjunction, جدائي ، افتصال A ، افتراق A ، انقطاع A ، هجره A ، هجران A ، تفريق A ، فرقت A .

Disjunctive, فصل ساز ، افتراق كنا ، جدائي نما .

Disjunctively, جدا جدا ، جداگانه ، با تفريق . v. *Separately.*

DISK (*face of the sun, moon, or other planet*), گرده ، كليچه ، قرص A .

Diskindness. v. *Unkindness, injury.*

DISLIKE, نا پسندگي ، اعراض A ، نفرت A ، كره A ، كرهايت A ، استكراه A ، ابا A . v. *Aversion, discord.*

To dislike, نا پسند كردن ، استكراه داشتن ، بيزار و نفور شدن ، نفرت داشتن ، معارضت كردن ، نفرين نمودن ، ابا داشتن ، معرض و نافر بودن ، دوري نمودن . — *Dislikeness.* v. *Dissimilitude.*

To DISLOCATE, فسخ كردن ، تكنيع ساختن ، ايها نمودن . *To dislocate the foot,* مخنب كردن ، پاي فسخ ساختن . *To dislocate the shoulder,* فكك كردن . *To dislocate the arm,* بازو فسخ ساختن .

Dislocated, منخرع A ، منفكك A .

Dislocation, تخلخل A ، انخلاع A ، فسخ A ، ايها A ، تكنيع A .

To DISLODGE (*expel*), راندن ، دور كردن ، اخراج ساختن ، بدر كردن ، رد نمودن .

DISLOYAL, نمك حرام ، بيوفا ، بي ايمان ، سركش ، صاحب خيانت ، خون A ، نا استوار ، مابون A ، غدير A ، مغدره . غدوره ، غدار A ، دملط A ، دملع A ، خاتره ، ختيره ، خاين A ، خيانتگر ، اهل غدر . v. *Perfidious.* — *A disloyal man,* بد نهاد ، دحول A ، دحل A ، مباغ ، كافر A .

Disloyally, ازنمك حرامي ، غدارانه ، با خيانت ، خاين آسا .

Disloyalty, نمك حرامي ، سركشي ، تمرد A ، خيانت A ، خيانتگري ، خايني ، غدره ، كيسان A ، غسل A ، خسله ، خسران A ، خيسري ، دملط A . v. *Perfidy, treachery, treason, inconstancy.*

DISMAL (*horrible*), هولناك ، هيبت ناك ، مخوف A ، مكروه A ، مهول A ، هايل ، سهمناك ، غمبخش ، وحشت A ، مستمند A ، غمگين ، تيره . v. *Gloomy.* — (*mournful*), غمناك ، اندوهگين ، دلتنگ ، تيره دل ، ملول A ، مكروب A ، مغموم A . v. *Unhappy, afflicted, doleful.* — *A dismal night,* شب تيره . *A dismal mind,* تيره ضمير . *A dismal place,* وحش A ، وحش اصمت ، وحشت A . *A dismal countenance,* ازب A . پيكر شتيم ، روي غمگين . *A dismal looking fellow,* حزب . *The dismal proclamation of the herald of death and perdition,* نداي مهيب الداي دال فنا و زوال .

Dismally (*horribly*), مكروهانه ، مخوفاً A ، هولانه ، بروجه ، هولناك . — (*sorrowfully*), با غم ، غمناكانه ، ملولا ، مكروباً A .

Dismalness (*horror*), نفرت و وحشت ، هول A ، خوف A ، كراهت A ، سهم A . — (*sorrow*), اندوه ، غم ، غصه A ، الم A ، قساوت A ، تلمه .

To DISMANTLE (*strip*), برهنه كردن ، مجرد نمودن . *To dismantle a town or castle,* شهر شكستن ، شهر هدم كردن ، حصون ، ديوار قلعت كندن ، برج حصار قلع زدن . v. Also *to lose, unfold, throw open.*

To DISMASK, رفع نقاب كردن ، صورت برهنه ساختن ، خال برگرفتن .

To DISMAY, ترسانيدن ، شوريده كردن ، هراس زدن ، ترهيب ساختن ، تخويف نمودن ، تحديد كردن . v. *To terrify, discourage.*

Dismay, ترس , هراس . A دهشت , A هول , A وهشت , A خطره , نفرين , آشرب , آشيب , شكوه , دلتنگي . v. *Dejection, terror.*

Dismayed, ترسناك , A مهتول , A مخوّف , A منحوش , A مزعوق . v. *Terrified.*

To DISMEMBER, پاره پاره زدن , شرحه شرحه بريدن , تفصيل كردن , تشريح ساختن , فصل نمودن .

To DISMISS (*give liberty* or *leave of departure*), رخصت كردن , اجازت دادن . — (*send away*), وداع كردن , خلاص ساختن , هشتن , گماشتن , رها كردن , بگذاشتن , اطلاق كردن . —(*to discard*), برطرف كردن , دور كردن , عزل ساختن , معزول نمودن , وا كردن , رفع و دفع ساختن , تطليق نمودن . v. *put away;* also *to repudiate, divorce.*—*To dismiss from an office*, تغيّر كردن , خارج كردن , بيكار كردن , معزول كردن , عزل ساختن . *To dismiss an army*, لشكررا برطرف كردن .

Dismissed, مرخص شده , اجازت يافته , برطرف كرده , آزاد كرده شده , گماشته , بگذاشته . ——(*deprived*), A معزول , A محروم . — *To be dismissed*, مرخص شدن , آزاد شدن , خلاص بودن , رهيدن , رستن , &c.

Dismission, A رخصت , A وداع , برطرفي , A تغيّر , A اخراج , A اجازت , A خلاص , رهائي , A انس , A عزل , A رفع , A حرمان .

To DISMOUNT (*throw down from an elevation*), از ارتفاع فرو انداختن . — (*to descend from an elevation*), فرود آمدن , نزول كردن , نازل شدن , بزير رفتن . — (*to unhorse*), از اسپ بزير آوردن , از اسپ نازل كردن , از فرس تكر ساختن , از فرس افگندن . — *To dismount from a horse*, از اسپ نزول كردن , از اسپ فرود آمدن . *To dismount a cannon*, توپ از عرابه فرود آوردن .

DISOBEDIENCE, عدم اطاعت , نا فرما برداري , نا فرماني , A تقاعد , استادگي , گردن كشي , سركشي , A مخالفت , A عقوق , A عصيان , A معصيت , A غوي , A عصي , A تعارض , A ابا , A عناد , بيشه , A شكامت , ستيز .

Disobedient, بي اطاعت , نا فرمان , سركش , گردنكش , (plur, عصات) عاصي A , مريد A , عاند A , معاند A , جانكش , بدرام , A متكبّر , A مخالف , متيزه , استيزه , A صعب (plur. صعاب , fem. صعابات) , A عاق , A اجنب , A لدّ . *A disobedient man*, صاحب مخالفت , A طاغي (plur. طاغيت , طاغون). — *A disobedient woman*, عورت گردنكش , A دلعس , A دلعاس , A دلاعس , A دلعوس , A منشاص . *A disobedient horse*, اسپ سركش , اسپ منخرط , فرس خروط .

To disobey, حكم كردن , عدول نمودن , گردنكشي نمودن , بي اطاعت شدن , معاند بودن , تمرّد كردن , مخالف شدن .

DISOBLIGATION, بيحضوري , رنجش , آزارش . v. *offence, injury.*

To disoblige, بيحضور نمودن , خاطر مانده ساختن , بيزار كردن , آزاردن , رنجيدن , رنجيده كردن , گستاخي نمودن , پريشاني ساختن . v. *To disgust, offend.*

Disobliged. v. *Disgusted, displeased.*

Disobliging (*adj.*), گستاخ , بيحضوري نما , آزارش كنا , رنجش ساز , تند . v. *Disgustful.*

Disobligingly, گستاخانه , بر وجه مستكره , بطور ناپسنديده .

Disobligingness, بيحضوري , گستاخي , عدم ادب و اركان , تندي .

DISORDER (*irregularity*), عدم نظام , بي ترتيبي , پريشاني , A خلل , A اختلال , A همزجت , A تشويش . v. *Confusion.*— (*tumult*), هنگامه , A فتنه , A غلغله , غوغا , گير و دار . v. *Disturbance.*—(*perturbation*), آشفته حال , آشفتگي , سرگرداني , A اضطراب , A كدورت , A وله , A آسيب , A حيرت , A تغيّر . — (*indisposition*), بيماري , A مرض , رنج , A زحمة . v. *Disease.* — *To labour under a disorder*, بيمار شدن , پيدا بودن .

To disorder (*confuse*), پريشان كردن , خلل ساختن , برهم زدن , رميده كردن . v. *To confound.*—(*to ruffle*), رنج دادن , بيحضور ساختن , اضطراب نمودن . v. *To disturb, distress.*— —(*to make sick*), بيمار كردن , تمريض ساختن , ايصاب كردن .

Disordered, disorderly, بي ترتيب شده , برهم زده , A مشوّش , پريشان , غير نظم , A مختلط . v. *Confused, irregular.* — (*tumultuous*), هنگامه گير , فتنه انگيز , A مشور , A گشير . — (*lawless*), خلاف شرع , غير دين , بي ضبط . — (*vicious, disordinate*), اهل عيب , بد خو , A معيوب , A فاسده , A انزحام . v. *Debauched, inordinate.* *Disordered in his senses*, ديوانه , A مجنون , آلفته , آشفته , A معنون , A مرتش . v. *Insane.* — *Disordered papers*, اوراق پريشان . *A disorderly house*, بابل خانه . v. *Bawdy house, stews.*

To DISOWN, انكار كردن , منكر شدن , استنكار نمودن , نكر ساختن , جحد كردن . v. *To deny.*

Disowned, مخلوع A ، مهجور A ، مردود A ، منكور A ، منكر A.

To DISPARAGE, نام كشيدن ، ملامت زدن ، زري كردن ، تعييب ، قدح كردن ، طعن ساختن ، ذم نمودن ، بهتان گفتن ، ساختن. v. *To calumniate, reproach, mock, slight, disgrace.* *To disparage by comparison*, تشبيه معيوب و غير مستوي كردن ، تمثيل نكبت و نا يكسان ساختن. *To disparage by an unequal marriage*, نكاح معيوب و نا هموار ساختن.

Disparagement, بهتان AP ، ذم A ، طعن A ، ملامت A ، قدح A. v. *Disgrace, reproach.* — (*injurious comparison*), تشبيه معيوب و نا يكسان — (*unequal marriage*), نكاح معيوب و نا هموار.

DISPARITY, تفاوت A ، اختلاف A ، نا موافقت ، نا هموارى ، فرق A. v. *Dissimilitude, inequality.*

DISPASSIONATE, اهل اعتدال ، حليم A ، سليم الطّبع A ، منصف A. v. *Calm, moderate, temperate.*

To DISPATCH (*send*), روانه كردن ، ارسال كردن ، فرستادن — (*to expedite*), روان ساختن ، جلدي كردن ، شتاب كردن ، شتابانيدن ، تعجيل كردن ، جريده كردن ، زودي نمودن ، شتافتن. v. *To hasten* — (*accomplish, finish*), پرداختن ، تكميل ساختن ، اتمام كردن ، تمام كردن — (*to kill*), كشتن ، قتل ساختن — (*to send out of the way*), نفي ، شهر بدر كردن ، بلد ساختن. v. *To banish.* — *To dispatch an ambassador*, ايلچي فرستادن ، ارسال كردن. *To dispatch with great expedition*, ديو دشت بودن ، خيش العمل كردن ، تيزكار شدن.

Dispatch, پيغام A ، رسالت A ، ارسال A ، روانگي — (*expedition*), شتاب زدگي ، تعجيل A ، جلدي ، زودي ، شتاب ، وشك A ، تعجّل A ، شتاب كاري.

Dispatched (*sent*), فرستاده ، مرسول A — (*expedited*), شتابانيده ، جريده ، معجل A — (*finished*), تمام كرده — (*killed*), كشته ، مقتول A ، منقضي A ، متقضي A.

To DISPEL, دور كردن ، رفع كردن ، دفع كردن. v. *To dissipate, disperse.* — *To dispel grief*, صما گداز كردن.

Dispelled, دفع كرده ، دور كرده. *To be dispelled* (*as darkness*), تاري وا شدن. *Dispelled* (*as the clouds*), اسمان از ابر وا شدن.

A DISPENSARY, شربت خانه.

DISPENSATION (*distribution*), تقسيم A ، انتشار A ، تفريق A ، تفصيل A ، توزّع A ، توزيع A ، بخشش — (*exemption*), برات ، آزادي ، معافي.

To dispense, بخشيدن ، تقسيم كردن ، قسمت كردن ، افراز نمودن ، حصه دار ساختن ، توزيع كردن. v. *To distribute.* — *To dispense with*, معاف نمودن ، معافي دادن ، رخصت ، اجازت دادن ، كردن.

To dispeople. v. *To depopulate.*

To DISPERSE, پراگندن ، انتشار كردن ، كشفتن ، پريشان ، بر باد دادن ، پاشيده كردن ، پاشيدن ، پراگنده ساختن ، كردن منهزم ، منهزم و تار و مار كردن ، هيس نمودن ، نشر كردن ، تنشير كردن ، نثار نمودن ، نشر ساختن ، تار و مار كردن ، ساختن ترت و مرت ساختن ، تند و خند نمودن. v. *To scatter, rout, defeat.*

Dispersed, پراگنده ، پاشيده ، كشفته ، بر باد داده ، منفك A ، منفرد A ، متفرق A ، متحرك A ، انتشار كرده ، منتشر A ، منتشر ، ترت و مرت ، تند و خند ، تار مار ، تار و مار. *To be dispersed*, پراگنده شدن ، ريخته شدن ، پريشان بودن ، پاشيده شدن ، شدن. *The Tartar army were dispersed*, لشكر تاتار تار و مار بودند.

Dispersedly, نشري A ، جا بجا ، منتشرانه ، پاشيده ، بر وجه پراگنده ، بطور پريشان ، منهزما A. — *A disperser*, پاش كننده ، كننده.

Dispersion, dispersedness, پراكندگي ، انتشار A ، پريشاني ، تفريق A ، تفرّق A ، پاشي ، پاش. *Dispersedness* (*thinness*), حص A.

To DISPIRIT, آزردن ، آزرده كردن ، بيزار كردن ، دل شكستن ، دلتنگ كردن. v. *To deject, depress, discourage.* *Dispiritedness*, آزردگي ، دلتنگي ، ذاتيت ، عدم قوت.

To DISPLACE (*put out of place*), نهادن ، بيجا نهادن ، نزع ساختن — (*to remove from office*), از جا رفع نمودن ، تغير كردن ، عزل ، معزول ساختن ، كردن. v. *To disorder.*

To DISPLANT (*trees, &c.*), شرس بركندن ، نشاندگي وا — (*to remove a people from a country*), نصب حفر ساختن ، كردن ، خلق از ولايت رفع و دفع كردن.

To DISPLAY (*spread wide*), كشادن ، كشاد نمودن ، گستردن ، تسطيح ، فراش ساختن ، بسط كردن ، خواليدن ، مفروش كردن ، كردن. v. *To expand.* — (*to exhibit*), نمودن ، ظاهر كردن ، توزيدن ، نمايان كردن ، اظهار ساختن ، اشكاره كردن ، نمايدن.

v. Also *to declare.* — *To display ostentatiously,* تبصیر کردن .
با لاف اشکارہ کردن .

A display, اظهار ، نمایش ، عرض A ، عرضت A .

Displayed, کشاده ، کشاده وباز ، گسترانیده ، مغروش A ،
کشاده . — *To be displayed,* منبسط A ، مبسوط A ، مفترش A
مفروش بودن ، شدن .

To DISPLEASE, نا خوش کردن ، آزردن ، رنجیدن ، رنجیده
v. *To disgust, offend.* پریشاني کردن ، و رمیده کردن .

Displeased, نا خوش کرده شده ، رنجیده ، آزرده ، بیحضور .
v. *Disgusted, offended, irritated. To be displeased,* نا خوش
بوتیمار داشتن ، تیره شدن ، شدن .

Displeasing (adj.), نا پسند ، مکروه A ، مستکره A .

Displeasingness, مکروهي ، خاطرماندگي ، بي حضوري .

Displeasure, نا خوشي ، رنج ، رنجیدگي ، رنجش ، آزردگي ،
تکدیر خاطر ، بیزاري ، آشفتگي ، پریشاني ، بوتیمار ، آزارش
زله A . v. *Disgust.*

DISPOSAL (*arrangement*), آراستگي ، آرایش ، ترتیب A ،
— (*distribution*), توزیع A ، تفریق A ، تفصیل A . — انتظام A
(*power*), اختیار A . *At his own disposal,* دراختیار خود ، خود
— (*government*), تدبیر A ، حراست A ، حفظ A . — مختار

To dispose (arrange), آراستن ، ترتیب کردن ، نظم نمودن ،
نهادن ، نشاندن ، اعداد ساختن ، تقویم کردن ، انتظام نهادن .
v. *To arrange, regulate, order.* — *To dispose of (bestow),*
انعام دادن ، عطا ساختن ، مبذول کردن ، بخشیدن ، دادن .
v. *To confer, grant.*—*To dispose of by legacy,* وقف کردن ،
وصایت ساختن . v. *To bequeath.*—*To dispose of in marriage,*
نامزد کردن . *To dispose of (destine to any use),* تقدیر کردن ،
نصب ، برقرار کردن ، مقرر کردن ، (*to settle*) — ، تعیین ساختن
ساختن . v. *To constitute.* — (*to sell*), فروختن ، فروخت
فروشیدن ، بیع ساختن ، کردن . *To dispose of in the hands of
another,* وضع کردن ، وضعت ساختن . *To dispose the mind
to any thing,* خاطر میل کردن ، مراد دادن . v. *To incline.*—
To dispose to sleep, خوابانیدن ، خوابناک کردن . *To dispose
of one's self (to spend one's time),* گذران احیان شدن . v. *To
employ.*

A disposer (bestower), عطا کننده ، بخشنده . v. *Distributor.* — (*a governor, regulator*), حاکم A ، مدبر A ، ضابط A ،
حافظ A ، والي A .

Disposition (order), آراستگي ، آرایش ، انتظام A ، نظم A ،
تدبیر A ، تهمید A ، استعداد A ، ترتیب A ، نظام A
سبک A ، تبیت ، سانگیر ، صفوف A . v. *Distribution,
method, regulation, constitution.*—(*temper of mind*), مزاج A ،
خاطر A ، منوال A ، مشرب A ، خوي ، طبع A ، طبیعت A
منش ، سجیت A ، حالت خاطر . *An amiable disposition,*
لطیف مشرب ، خوش خوي . *A bad disposition,* بد خوي .
v. *Inclination.*

To DISPOSSESS, بي دخل کردن ، خارج کردن ، راندن ،
افراز کردن ، شغر نمودن ، اطراد کردن ، طرد ساختن ، رد کردن
فرساختن . v. *To deprive.*

Dispossessed, بي دخل کرده ، خارج کرده ، رانده ، مردود A ،
مطرود A . v. *Deprived, ejected.*

Dispraise. v. *Blame, censure.*

DISPROPORTION, بي اندازگي ، نا همواري ، عدم موافقت ،
عدم لیاقت ، نا مستوي ، نا یکساني .

To disproportion, بي اندازه کردن ، غیر مستوي کردن ، بي
عدم لیاقت کردن ، نا هموار نمودن ، موافقت ساختن

Disproportionable, disproportional, disproportionate, بي
اندازه ، غیر مستوي ، نا هموار ، بي مناسبت ، نا مناسب ،
نا موافق ، غیر متساوي ، نا یکسان ، بي موافقت .

Disproportionably, disproportionally, disproportionately,
بروجه نا هموار ، بطور نامناسب ، نالایقانه .

To DISPROVE, باطل کردن ، مخالفت نمودن ، رد کلام
دروغ الزام ساختن ، نا حق نمودن ، کردن . v. *To confute.*

DISPUTABLE, ممکن بحث ، قابل مغالطه ، واجب
لایق منازعت ، النزاع .

A disputant (disputer), بحث کننده ، بحاث A ، مباحث .
— *Disputing (adj.),* بحث ساز ، ابحاث کنا .

Disputation, قضیه A ، بحث A ، مباحثه ، محاورت .
مجادلت A ، اختلاف A ، منازعت A ، نزاع A ، بحث وجدل
v. *Dispute.*

To dispute, قضیه کردن ، خصومت کردن ، منازعت نمودن ،
مباحثت ساختن ، بحث کردن ، خرخشه کردن ، نزاع کردن ،
مناظرت ، مجادلت نمودن ، جدل کردن ، تنازع ساختن
مزه ساختن ، تناظر کردن ، ساختن . v. *To contend, cavil,
discuss, oppose, question.* — *To dispute a point of right,* مجادله
کردن .

A dispute, منازعت A , خصومت A , خرخشه . قضیّه , مجادلت A , جدال A' , مباحثه A , بحث A , تنازع A , نزاع A , ابتحاث A . پیکار v. *Controversy, contest.*

DISQUALIFICATION, نا قابلیت , عدم لیاقت .

To disqualify, نا لایق , نا موافق گردانیدن , نا قابل کردن , غیر مستعد نمودن , نا مناسب کردن , ناشایسته کردن , کردن . نا سزا نمودن

DISQUIET, *disquietness, disquietude*, بي آرامي , عدم آرام , رنج , تشویش A , تصدیع A , اضطراب A , انباض خاطر . بي حضوري , آشفتگي , (هموم .plur) همّ A , تاسه , خارخار v. *Anxiety, restlessness, uneasiness, vexation.*

Disquiet (*adj.*), v. *Uneasy, restless.*

To disquiet, بي حضور کردن , تصدیع دادن , مضطرب کردن . جفا کردن , رنجیده ورمیده ساختن , رنجیدن v. *To disturb, vex.*

DISQUISITION, تفتیش A , تفحّص A , پرسش , امتحان A . v. *Examination.*

DISREGARD (*neglect*), تغافل A , غفلت A , اهمال A , مذمّت A , تکاسل A , تهاون A , مسامحت A v. *Contempt*

To disregard, بي التفات , بي ملاحظه بودن , تغافل کردن . تهاون ساختن , اهمال نمودن , اهانت کردن , بودن v. *To despise, neglect.*

Disregardful. v. *Contemptuous, negligent.*

DISRELISH, ناخایقه , عدم لذّت , عدم مزه , نفرت A , بي مزه , منش گر , نا خوشمنش , بد چاشني v. *Distaste, nauseousness, dislike.*

To disrelish, نفرت داشتن , استکراه نمودن , منش زدن . بیزار و نفور شدن v. *To dislike.*

DISREPUTE, بد نامي , رسوائي . v. *Dishonour, disgrace, infamy.*

DISRESPECT, بي , عدم اعزاز , بي تکریمي , عدم احترام . عدم التفات , ترک ادب , ادبي v. *Incivility, rudeness,*

Disrespected, محقّر A . v. *Despised.*

Disrespectful, نا لطیف , بي آزرم , غیر احترام , بي ادب . بي لطافت A

Disrespectfully, بي رعایت , بلا تکریم A , بي ادبانه .

To DISROBE, لباس منسرح ساختن , قبا ترک کردن v. *To undress, uncover.*

DISSATISFACTION, بيحضوري , عدم رضا , نا رضامندي , آشفتگي , آزارش , پریشاني , نا خشنودي , عدم سروري . خاطر ماندگي , تکدیر خاطر

Dissatisfactory, نا پسندیده .

Dissatisfied, بيحضور , نا خشنود , نا راضي .

To dissatisfy, رنجیدن , خاطر مانده ساختن , بي حضور کردن . پریشان ساختن , آزاردن v. *To disgust, displease.*

To DISSECT (*cut in pieces*), تقطیع ساختن , بریدن , تفصیل کردن , تشریح ساختن , انفصال کردن —(*to examine minutely*), با دقّت تفتیش کردن .

Dissected, مقطوع A , بریده .

Dissection, انفصال A , تفصیل A , تقطیع A , تشریح A , تقنیف A .

To disseize. v. *To dispossess.*

To DISSEMBLE, تغافل , صورت معامله کردن , ریا کردن , دلال وبي ورزیدن , مدارت ساختن , مدارا کردن , ساختن . نازیدن , منافق شدن , تجاهل نمودن

Dissembled, مستور القلب A , مستور A , مکتتم A .

A dissembler (*hypocrite*), مزوّر A , منافق A , مداراگر , مدیق عین , مرائي A , غاش , دلال A , ریاکار , اهل نفاق , صاحب شیوه ومدارا , (*a coquet*) — تلّاش A , عبدعین . عشوه زن , شیوه گر , نازنین

Dissemblingly, مستورانه , با مدارا . v. *Hypocritically.*

To DISSEMINATE, اشتهار کردن , مشهور کردن , ظاهر کردن . تبثیث A v. *To scatter, publish.*

Disseminated, مبثوث A , مشهور A , شایع A , ظاهر A .

Dissemination (*publication*), تبثیث A , اعلام A , اشتهار A .

DISSENSION, اختلاف A , خصومت A , خرخشه , قضیه A , منازعت A , نا سازکاري , عدم تناقي , نا موافقت , شقاق A . تفاوت A , بي اهنگي , عدم رضا , مخالفت A , مناقشت A v. *Disagreement, difference, contention, strife.* — *To cause dissension*, منازعت , اختلاف انگیزي کردن , باعث حقاق شدن , فتنه انگیختن , ساختن , &c.

DISSENT, انکار A , عدم قبول , راي مخالف , پندار نا موافق , تدبیر نا سازگار .

To dissent, راي مخالف دادن , تدبیر نا سازگار داشتن , پندار نا موافق نمودن .

A dissenter, اهل پندار نا سازگار , راي مخالف نماینده , راي مخالف گوینده .

A DISSERTATION, نقل A . v. *Discourse.*

Disservice. v. *Injury, mischief.*

To dissever. v. *To break, divide, separate.*

DISSIMILAR, بي مماثلت A , نا همتا , نابرابر , نا موافق , متفاوت A , مختلف A , مغایر A . v. *Unlike.*

Dissimilarity, dissimilitude, تفاوت A , نا برابري , عدم موافقت , عدم تمثیل .

DISSIMULATION, ریا A , ریاکاري , تزویر A , دغا , قنع A , فنج A , مدارا A , تغافل A , صورت معامله , دغابازي , نفاق A , اغماض A , غمض عین , بي . *The dissimulation of lovers (either in affection or anger),* ناز , نازش , شیوه A , دلالت A , دلّ A , ترکتاز , کرشمه , عشوه A , شیوه‌مندي , دلّت A .

To DISSIPATE, پراگنده کردن , بر طرف ساختن , برباد دادن , ضایع وزایل نمودن . v. *To disperse, scatter.* — *To dissipate a fortune,* مال صرف کردن , دولت برباد دادن , اسراف نمودن . *To dissipate or distract the attention,* اشتغال پاشیدن , فکر پریشان کردن .

Dissipation, اسراف A , پراگندگي , تفرق A , تفریق A , انتشار A .

Dissipated (scattered), پراگنده , پاشیده , کشفته , برباد داده . v. *Dispersed;* also *debauched.* — *To be dissipated,* پراگنده شدن , پریشان شدن , برباد شدن .

DISSOLVABLE, *dissoluble,* قابل گداز , ممکن نقض , آسان حل .

Dissolubility, امکان نقض , آساني حلّ .

To dissolve, گداختن , گدازکردن , گدازیدن , گدازانیدن , حل کردن , اغاریدن , خیسیدن , محلول نمودن , نقض ساختن , جدا کردن , کشفتن , ذوب کردن . *To dissolve (an assembly),* موقوف کردن , برخاست کردن , بر طرف ساختن . *To dissolve a marriage,* نکاح فسخ ساختن . *To dissolve ice,* یخ گدار کردن , جمد گدازیدن , یخ ذوب کردن . *To dissolve an agreement,* نقض پیمان کردن . *To dissolve an enchantment,* سحر جدا کردن . *To dissolve in pleasure,* با ذوق گداز کردن . *To dissolve or separate two things,* تفریق کردن . *To dissolve (to be melted),* بخسانیدن , گداخته شدن , حلّ گشتن , آب شدن .

Dissolved, گداخته , حلّ کرده , محلول A , متحلل A , مفسوخ A , منفخ A , منتکث A , منتقض A .

A dissolvent, dissolver, گداز کننده , گدازنده , فاسخ A , حلّ کننده .

Dissolvent, dissolving (in composition), گداز . *Dissolving (the heart),* جگرگداز . *Burning and dissolving,* سوز وگداز .

DISSOLUTE, بي قید , اوباش , آواره , مرفش A , شوخ , صاحب شوخي , بي سر و سامان , نا بکار , واي نفساني‌نما . v. *Debauched, luxurious, wanton.* — *A dissolute man,* نفس , شهوت پرست . v. *Debauchee.*

Dissolutely, از بیقیدي , با شهوت , شوخانه , فاجرا A , با فسق .

Dissoluteness, بي قیدي , اوباشي , آوارگي , شهوت A , ارفاش A , شوخي , فجور A , فسق A , نفس , توقان نفس , شقاوت A . v. *Wantonness.*

DISSOLUTION (*demolition, breach*), نقض A , نقیضت A , تفت , گداخست , گداز , — (*melting*), فسخ A , رخنه , حلّ A , — (*destruction*), خرابي , تخریب A , هدم A , — (*death*), مهر , مرگ , موت A , قضا A . *The dissolution of an assembly,* برخاست مجلس , توقّف مجلس . *A dissolution of marriage,* فسخ نکاح .

Dissonance, dissonant. v. *Discord, &c.*

To DISSUADE, با نصیحت بازداشتن , منع کردن , مانع شدن , نذر دادن , انذار نمودن .

Dissuasion, بازداشت , امتناع A , ممانعت , منع A , منع سازه , — *Dissuasive (adj.),* مانع A , انذار A , نذر A , نذرکنا .

A DISTAFF, ورقه A , دوکدان , دکران A , مداک A , کرتلن . *The spindle of a distaff,* مبرم A .

To distain. v. *To stain, blot, tinge.*

DISTANCE, دوري , مسافت A , فاصله A , مفاصله A , تفاوت A , بعد A (plur. ابعاد), بعدت A , بعاد A , تباعد A ,

غربت A، بين A، محق A، شقّت A، نزدت A، هوب A، بهره A، قصا A، جنابت A، زورت A، معق A، مناط A، فرق A، *بجوري A. v. *Interval, separation, remoteness.* — *The distance between the East and West,* بعد المشرقين A. *In distance four parasangs or leagues,* درمسافت چهار فرسنگ. *From a distance,* از دور. — *Distance (of time),* مدّت A، مدّت. — مدّتها. *Some distance of time,* چند مدّت زمان. — *Distance (respect),* خضوع A، اكرام A، احترام A، ادب A. — *(reserve, caution, want of affection),* برودت A، برودت و A، احتياط A، قطيعا A، بي محبتي، عدم مودت، حذره، كدورت.

To distance (place at a distance), دوركردن، بعيد نهادن، استعلا، غالب شدن، افضال نمودن، &c.—*(to excell another),* — *To distance in a race,* درميدانه مرور وعبوركردن، بازداشتن.

Distant, دور، بعيد (plur. بعد، بعد، بعدان)، باعد A، سهدر A، مغرب A، متفرّق A، متباين A، متفاوت A، بعد A، منفرج A، شاسع A، مطنب A، باسط A، شاعي A، بري A، منتخج A، منفرج A، منفرح A. v. *Remote.*—*Very distant,* شدوا A، مناط A. *A distant place.* دورا دور. *Distant as the Pleiades,* مناط الثّريا A. —*(cold, cautious),* برود A، حذره A، اهل حذر، صاحب احتياط. v. *Reserved.*

DISTASTE, نفرت A، اكراه A، كراهيت A، منشگر، ابا A، ناخوشمنش. v. *Nauseousness, disgust, dislike.*—*(alienation of affection),* قطيعا A.

To distaste (nauseate), نفرت، منشگر نمودن، اكراه داشتن، بيزار ونفور شدن، داشتن. v. *To dislike, loath.*

Distasteful, مستكره A. مكروه A، نا پسند. v. *Offensive.*

DISTEMPER, آزار، مرض A، بيماري، تيمار A، دلغم، درد، شكات A، وصب A، دوي A، رنجوري، علّت A، رنج، كنا، زحمت A، انكسار مزاج، خستگي، شكي A، شكوه A، ضني A، نصب A، هيضت A، كنا، حوب A، سواف A، وذيت A، وجع A، ضمنت A. v. *Disease, malady, sickness.*—*To cure a distemper,* تيماركردن. v. *To cure.*

To distemper. v. *To disease, disorder, disturb.*

Distemperate, بلا اعتدال A، نا معتدل. v. *Immoderate.*

Distemperature, بي اعتدالي. v. Also *tumultuousness, confusion, perturbation.*

Distempered, بيمار، بيماره، خسته، رنجيده، رنجور، معلول A، عليل A، رخته، موصب A، خمناك، مريض A، بيمارژون، طلطل A، طلا A، مدكوك A، داي A، مغيوم A، بيارام، ضني A، ضنيه A. *To be distempered,* بيماربودن، خسته گشتن، پيدا شدن، شدن، &c.

To DISTEND, بسط كردن، فراخ كردن، پهن كردن، فريغ، بشخواده ساختن، نمودن. v. *To stretch.*

Distended, فريغ A.

Distension, بسط A، نشره A، پراس. v. *Expansion.*

A DISTICH, بيت A (plur. ابيات). *The last distich of an ode or amorous sonnet,* شاد بيت. v. مثنوي.

To DISTIL *(drop),* چكيدن، چكاندن، جنيدن، شوريدن، آبكاري. —*(to distill spirits, &c.)* روشيدن، شنجودن، تراويدن، تقطيركردن، مقطّرساختن، استقطاركردن، تقاطركردن، كردن.

Distillation, چكيدگي، آبكاري، استقطاره A، تقطيره A، تقاطره A، رشحت A، بذع A، صعد A، تعلران A، قطره A، اقطاره A.

Distilled, مصعد A، مقطوره A، مقطّره A. *Distilled water,* آب مقطر. *Distilled wine,* شراب مصعد. —*A distiller,* مقطّره A، آبكار، عرق كش.

DISTINCT, جدا، علحده A، متفرق A، منفصل A، مفصّل، متباين A، باين A، متشخص A، ممتاز A. v. *Different, separate.*—*(clear),* آشكار، ظاهره A، علاني A، هويدا، واضع A. —*(specified, marked out),* معين A، نشانده، پديد. v. Also *variegated, spotted.*

Distinction, امتياز A، تمبزه A، تشخيص A، فصل A، تفرقت A، تفريق A، تبيين A، فراز، افراز، فرق A، تفصيل A، تسريح A، تفاوت A. v. *Division, separation.* — *Without distinction,* بلا فرق A. — *(a mark of distinction),* علامت A، نشان. — *(discernment),* فراست A، عقل A. v. *Judgement.* —*To make a distinction (give the preference),* مقدّم كردن.

Distinctive, فصل كنا، امتيازكننده.

Distinctly, با امتياز، مشروحاً A، مفصلانه، بيناً A. v. *Clearly, plainly.*—*To relate distinctly,* مفصلاً حكايت كردن.

Distinctness. امتياز A. v. *Distinction.*

To distinguish, امتيازكردن، امياز نمودن، تميزكردن، تفريق، فرق كردن، تفصيل نمودن، فصل كردن، گذاردن، گذاريدن، تزييل كردن، واجده كردن، تشخيص نمودن، ساختن. v. *To divide, diversify, separate, judge.* — *(to make conspicuous,* هويدا كردن، پديد ساختن، نام دادن، نامور كردن.

Distinguishable (capable of being distinguished), ممکن امتیاز. —*(worthy of regard)*, واجب الاحترام A.

Distinguished (eminent), نامدار , نامور , معروق A , ممتاز A , معرف A. v. *Conspicuous, extraordinary.* — *(separated)*, کشفته , جدا , مهجور A , مفروق A.

A distinguisher, امتیاز کنندہ , &c.

Distinguishing, فصل کنا.

Distinguishingly, امتیازانه.

To DISTORT, کج کردن , کژ ساختن , خم کردن , پیچیدن , تلویث ساختن , پیچاپیچ نمودن , پیچش کردن , پیچانیدن , مایل ساختن , تافتن , خرکش کردن. v. *To bend, writhe, twist, wrest.* — *To distort the countenance*, روی درهم کشیدن , اجوق نمودن.

Distorted, کج , کژ , کر , خم کردہ , پیچیده , نا راست , معوج A , درهم , نا هموار , پیچ خوردہ , پیچان , پیچا پیچ , منعوی A , ملتوی A.

Distortion, پیچش , پیچ.

To DISTRACT, آشفتن , آشفته کردن , مضطرب کردن , تطرّق ساختن , کشاکش کردن , تشویش نمودن , پریشان کردن , آلفته , آلفتن , مات کردن , در شورش نمودن , شوریده کردن , خلط کردن , سرگردان ساختن , نمودن. v. *To divide, separate, confound; perplex; make mad.*

Distracted, مضطرب A , پریشان , حیران A , متحیّر A , آلفته , نکار A , شفته , شیدا , دیوانه , مجنون A , آشفته , مشوّش A , تنوند , کراشیده , سرگشته , سرگردان , شوریده , متشانک , مترد. v. *Disturbed, perplexed, frantic.*—*A distracted situation*, آشفته حال , پریشان حال. *One distracted with love*, واله A (fem. والهت) , عاشق دیوانه , عاشق مجنون , شوریده و شیدا , مدلّه A. *To be distracted*, مضطرب شدن , مجنون , در شورش آمدن , آشفته شدن , نریختن , کراشیدن , پریشان خاطر شدن , پریشان بودن , گشتن.

Distractedly (franticly), در آشفته حال , بروجه مجنون , مشوشانه. *To speak distractedly*, مستوش کلمات کردن.

Distraction, distractedness, اضطراب A , پریشانی , حیرت A , کشاکش , مجنّت A , بیقراری , آشفتگی , آشفته حال , حیرانی , تطرّق A , تشویش A , خلط A , جنّت A , شیدائی , شعاف A , خلل A (plur. خلال) , کدورت A. v. *Confusion, perplexity: perturbation, madness, disturbance, tumult.*—*The father or cause of distraction (falling in love)*, ابو المهوس A.

To distrain. v. *To distress*; also *to seize.*

DISTRESS *(misery)*, رنج , رنجش , مسکنت A , محنت A , تنگ دستی , آزار , تصدیع A , اضطراب A , محنت کشی , شقاوت (plur. شقاوات) , نلاکت نلکت A , فلاکت A , پریشانی , قساوت A , غصّه A , مصیبت A , دل شکستگی , شدّت A. v. *Affliction, calamity, misfortune, poverty.*—*(in a law sense, seizure)*, گیر , گرفتگی.

To distress, پریشان ساختن , محنت زدن , اضطراب کردن , عاجز کردن , حیران کردن , حیرت دادن , تصدیع دادن , دلتنگ زدن , رنجیده و رمیده کردن , رنجانیدن , پست کردن , غم دادن , مات کردن , تنگ دست ساختن. v. *To afflict, perplex, harass.*—*(to seize)*, گرفتن , قبض کردن.

Distressed, محنت زده , پریشان , مضطرب A , تنگ , رنجیده , غمناک , دردکش , دست , مظلوم A. v. *Afflicted, wretched, miserable.*—*Distressed in mind*, دل شکسته , خاطر مانده , پریشان خاطر , شکسته بال.

Distressful, پر مسکنت , &c. v. *Distressed.*

To DISTRIBUTE, تقسیم کردن , قسمت دادن , حصّه دار , توزیع , تفصیل ساختن , افراز کردن , حصّه بخشیدن , کردن , بخش کردن , بهره دار نمودن , نمودن. v. *To divide.*

Distributed, تقسیم کرده شده , مقسوم A , حصّه کرده شده , بخشیده , موزع A.

Distribution, توزیع A , توزّع A , تقسیم A , قسمت A , بخش , افراز A , تفصیل A , تفریق A. v. *Division.*

Distributive, قاسم A , توزیع ساز. *Distributive Justice*, عدالت قاسمه A.

Distributively (by distribution), قاسمانه , از توزیع , بتقسیم. —*(singly)*, یکی یکی , فردا فردا A , انفرادانه , احدا A.

A distributor, حصه بخش , موزّع A , قاسم A , متسّم A , بخشنده , بخشی , بخش , بخشا , مجزّی A.

A DISTRICT, ضلع A , سرکار , محالی A , دیار A , حذفار (plur. احذافیر) , حذفیره A , ارض A , زمین , ناحیت A. v. *Province, region, country, territory.* *An extensive district*, وصیل A , الوصیلت من الارض A.

DISTRUST *(distrustfulness)*, گمان , شبهت A , وهم A , بدرودت A , عدم اعتقاد , شکّ. v. *Suspicion.*

To distrust, شکّ داشتن , برودت نمودن , گمان داشتن , در شبهت شدن , بي اعتقاد بودن , وهم نمودن . v. *To suspect.*

Distrustful, غیر اعتماد , وهام A , گمان نما , بد گمان , بي اعتماد , اهل برودت . v. *Diffident, suspicious.*

Distrustfully, بروجه وهام , با گمان .

To DISTURB, اضطراب ساختن , بیحضور کردن , آشفتن , پریشان , تشویش کردن , رنجیده و رمیده کردن , مضطرب کردن , ساختن , اخلال نمودن , شوریده کردن . v. *To confound, distract.* — (*to interrupt*), دخل و تعرض نمودن , مانع کردن . v. *To hinder, oppose.*

Disturbance, دخل A , خلل A , اضطراب A , پریشاني , غلغله , فتنه A , هنگامه , آشوب , اشفتگي , اختلال حال , غوغا , گیر و دار , قرش مرش , دغدغت A . v. *Confusion, perplexity, disorder, tumult.*—*To raise a disturbance*, هنگامه , فتنه انگیختن , کردن .

Disturbed, A مضطرب , پریشان , شوریده , آشفته , خلل , پذیر , مگدر A , کراشیده . *Disturbed in the brain*, تیره دماغ , آشفته , سراسمه , کیب A . v. *Insane.* — *To be disturbed*, بهم , مضطرب بودن , خلل پذیرفتن , پریشان شدن , شدن دل بهم , در شدن , بهم بر آمدن . *To be disturbed in mind*, تیره ضمیر داشتن , تیره خاطر بودن , تیره شدن , در آمدن , فریختن , کراشیدن .

A disturber, آشوب , مکدر ساز , فسادي , فتنه انگیز , مخل A .

To disvalue. v. *To undervalue.*

To DISVELOP. v. *To uncover, unveil.*

DISUNION (*separation*), افتراق A , بي اتفاقي , جدائي , هجران A , انفصال A . v. *Disjunction.*—(*breach of concord*), بي اهنگي , اختلاف A , عدم اتفاق A . v. *Discord.*

To disunite (*separate*), افتراق , علیحده کردن , جدا کردن , کردن , مفارقت نمودن , بي اتفاق کردن . v. *To divide, disjoin.* — (*to fall asunder, become separate*), جدا شدن , منفصل شدن , مفروق گشتن .

Disunited, جدا , مفروق A . v. *Disjoined.*

DISUSAGE, *disuse*, ترک خوي , بي دستوري , بي استعمالي , فراغت قاعده , فراغ آیین , عدم عادت .

To disuse, خوي فراغ , عادت ترک کردن , استعمال نا کردن , ساختن .

A DITCH, A خندق , کنده , کودین , A مغارت , مغاک , (plur. خدد) خدّت A , مقرات A , برفند , حفره A , حفیره A , منقع A , کنّت A , ژرف , قرمص A , (plur. نبابیر) نهبرت A. — *A ditch* (*round fortifications, camps, &c.*), A خندق (plur. خنادق) , کندک , مترس A , شه بارو , آل , تو , گو , گواب . *A deep ditch*, فند , مغاک هولناک . گور . *A ditch carried through fields or gardens*, چوغ , اکریث A . v. *Trench, moat.*

To ditch, کو , کودین ساختن , کنده کردن , خندق کاویدن , کردن , کندک کاوتن , مترس کویدن , فرکندن , فرکندیدن .

A ditcher, کر , بیلدار .

DITTO, A نیز , هم , ایضاً .

A DITTY, A غنا . v. *Song.*

DIVAN, A دیوان . v. *Council.*

To DIVARICATE, انفجاج کردن . v. *To divide in two.*—

Divarication, A فجّ .

To DIVE, غیاص , غوص کردن , غرق کردن , غوطه خوردن , زدن , غیاصت ساختن , ناغوش کردن , غلیدن , مستقل نمودن . v. *To plunge.* — *To contend in diving*, مماقست نمودن . — *A place in the sea where they dive for pearls*, A مغاص , A مداص . *To dive deep* (*into any question or science*), غوص کردن , غور کردن .

A diver, غوطه خور , غواص A , غایص A , قمّاس A .

DIVERS, A بعضي , چند , اکثر A . v. *Several.*

DIVERSE, A متفرق , رنگارنگ , گوناگون . v. *Different, various.*

Diversification, A تبدّل , تبدیل A , تغیر A , تبدیل صورت , بلق A , پلنگ رنگي ; A نوع . v. *Diversity, variation, variegation, change.*

To diversify, تبدیل کردن , تغیر کردن , صورت تبدیلي , نمودن , رنگارنگ کردن , گوناگون ساختن . v. *To variegate; also to distinguish.*

DIVERSION (*amusement*), تماشا , شادي , فضا A , تفرّج A , خوش حالي , نزهت A , گشت , جیش , سیران A , سیره A , عیش A , بازي , بازیچه . v. *Amusement, recreation.*—*To take diversion*, تماشا کردن , بازي کردن , گشت و گذار کردن , صفا گرفتن , تفرّج کردن , بو یافتن , تنبهت پذیرفتن .—*Diversion* (*turning any thing from its course*), A انحراف , عوق A ,

A تعويق , A حيود , A تنكيب . *Diversion (in war)*, A مغالطه .

Diversity, A اختلاف , A تفاوت , A فرق , A تغاير , A فصل , A تفصيل , رنگارنگي . v. *Variety, difference, dissimilitude, distinction, diversification.* — *A diversity of opinions*, اختلاف A امت , پندار تغاير , راي .

Diversely, بطريق اكثر , از چند راه , اختلافانه , با اختلاف . v. *Differently.*

To divert (turn off from any direction), عوق , گردانيدن , صفا دادن , (to please)— اعتزاز كردن , تنكيب ساختن , كردن . شاد ساختن , مسرور كردن , مزهت نمودن

Diverted (turned away), گردانيده , &c.—(amuse), A مسرور , شاد كرده , &c.

A diverter, صفا كننده , &c.

Divertive, شاد ساز , &c.

To DIVEST, v. *To put off.*

To DIVIDE, حصه كردن , تقسيم كردن , قسمت دادن , تقطعت , بريدن , توزيع كردن , بخش كردن , مقسوم نمودن , مفروق نمودن , فرق كردن , جدا ساختن , واجدا كردن , ساختن . تفصيل كردن , فصل كردن v. *To separate, disunite.* — *To divide in two*, بين اثنان ساختن , دو نيم كردن —(to part from, or be divided), مفروق بودن , منفصل شدن , جدا شدن .

Divided, A مقتسم , A مفروق , جدا , A موزع , A منفرق , A مقطوع . v. *Separated, dissected.* — *Divided into different kinds*, A متنوع .

A dividend, A مقسم , A حصه , A قسمت , پاره , بخش , A نصيب . v. *Portion, share, lot.*

A divider, A قاسم , A مقسم , A موزع , بخش . v. *Distributor.*

DIVINATION, علم غيب , A فال , A تفاول , فالگيري , شيب گوي , غيب خواني , A عيافت , A رمالي , A رمل , A زجر , A زكن .

DIVINE (*partaking of the nature of* God), الهي *or* الاهي , لاهوتي , بيچون , يزداني , رباني , رحماني , سبحاني , خدائي , صمدي , صمداني , غيبي , سرمدي , قدسي , نا متناهي . *The divine favour*, عنايت نا متناهي . *Divine knowledge (theology)*, علم الهي . *The divine tribunal*, باركاه رحمت . — *The divine prohibition*, زجر و منع الهي . جناب عزت

The divine inspiration, الهام رباني . *Divine (most excellent)*, اعلا A , افزونتر , فاضلترين , فاضلتر , افضل A .

A divine (theologian), A عليم , اخون , مولوي , A عليم (plur. علما).

To divine, رمل كردن , غيب نمودن , فال گفتن . v. *To foretell, guess, conjecture.*

Divinely, بوجه الهي . v. *Excellently.*

Divineness, v. *Divinity, excellence.*

A diviner, فالگو , فالگير , فالي , رمال , نجومي .

Divinity, v. *Deity, Godhead;* also *theology.* — (*a false God*), A الاه , A الله , A اله , A آلهت , A صنم , بت . v. *Idol.* — (*a beautiful woman*), نگار عالم .

DIVISIBLE, حصه پذير , A قابل قسمت , A متقسم , قابل القسم A , ممكن افتراق .

Divisibility, divisibleness, A قسمت , A قابليت , قوت توزيع .

Division, A قسم , A قسمت , A تقسيم , A اقتسام , A فرق , A نهبت , A توزيع , A افتراق , A تفرقت , A تفرق . *Division in arithmetick*, A قسمت , قانون قسمت , A تقسيم . *The division of an inheritance*, اقتسام ميراث . — *Division (disunion)*, جدائي , A اختلاف , عدم اتفاق , A عداوت . v. *Discord.* — (*distinction*), A فصل , A امتياز .

DIVORCE, *divorcement*, A طلاق , A اطلاق , A تطليق , A تخليت , آلا , A سراح , A غرش . v. *Separation.* — *A bill of divorce*, طلاق نامه . — *A divorce at the desire of the wife (in consequence of which she renounces her marriage settlements and returns her presents)*, A خلع . — *A formula of divorce, which is thus pronounced by the Arabian husband*, علي A ظهار , انت كظهر امي , *To me thou art like my mother's back.* — *Another formula of divorce, in use before Muhammad*, الحبي فلا انده سربك , *Go, for I care not for thee.*

To divorce a wife, زن طلاق كردن , عورت اطلاق كردن , اختلاع , مردود ساختن , هجر كردن , تطليق نمودن , ظهار گفتن نمودن . v. *To separate.*

Divorced, A مطلوق , A مردود , A مهجور , A محني , A مخلوع . *A divorced woman*, A مردودت , A خلعت , A ردي . *To receive back a divorced wife*, ترجيع كردن . *A divorced woman living with her husband without a re-marriage (esteemed infamous)*, سبكتگين . *Marrying a thrice divorced*

woman), تحليل A. — *A dower paid to the wife, when divorced without a just cause,* كابين.

A divorcer, طلاق كننده, طلق A.

DIURETIC, ادرار كننده, مدر البول A, مبولت A.

DIURNAL (*daily*), روزينه, يوميه A, يومي A. — (*relating to the day*), روز پيوند, يوم منسوب, نهار منسوب. v. also *journal.*

Diuturnity. v. *Duration.*

To DIVULGE, اشكارا كردن, فاش كردن, ظاهر كردن, ندا, شايع نمودن, هويدا ساختن, پيدا كردن, اظهار ساختن, افاضت, تبثيث ساختن, اذاعت زدن, تشهير ساختن, كردن, كردن, اسرار نمودن. v. *To discover, publish, proclaim.* — *One who divulges every thing,* مشياع A, بذير A, بذور A.

Divulged, پيدا شده, معلوم A, اشكارا, مشهور A, ظاهر A, منشور A, منتشر A, عيان وبيان, مشاع A, شايع كرده, فاش كرده, بادر A, مبسوط A, مستفاض A, معتلن A.

A divulger, ناشر A, شايع A, اشكارا كننده, ظاهر كننده, مسر A.

DIZZINESS, دوار A, سركيچه, سرگرد, گردش سر, ثول A, اوام A, ترنج, دوار, دوارت A. *Dizziness from the motion of a ship,* هدام A. *Dizziness from intoxication,* خركشي. *Dizziness from hunger,* خلع A.

Dizzy, سرگشته, سرسام, كيج, سرگردان. v. *Giddy.* — *To become dizzy,* سرگردان گشتن. — *To make dizzy,* سرگردان, دوار دادن, سركيچه ساختن, كردن.

To DO, عمل كردن, صنع كردن, پرداختن, ساختن, كردن, جعل, اجرا ساختن, فعل نمودن, كاركردن, معامله كردن, حركت, تمكيل ساختن, اتمام كردن, اجعال ساختن, كردن, ظهور ساختن, وجود كردن, نمودن. v. *To make, perform, execute, practice, produce, transact, conclude,* تهريت ساختن. — *To cause to do,* كنانيدن.

DOCIBLE, *docile,* قابل, قابل ادب وعلمه, تربيت پذير, قابل ادب و تربيت وملايم, ملايم A, تعالمه. *To be docile,* قابليت نمودن, شدن. v. *Tractable.*

Docility, قابليت ادب و تربيت, قابليت A.

A DOCK (*for shipping*), سنار. — (*a short tail or stump*), دم بريده, ذنب كوتاه.

To dock (*cut off the tail*), ذنب كوتاه ساختن, دم بريدن, كلته كردن, بي دنبال نمودن. — (*to make any thing short*), كوتاه نمودن, مختصر كردن, اقتصار ساختن. *To dock a ship,* جهاز در سنار نهادن.

Docked, كلته A, كوتاه شده, مختصر A, بريده, مقطوع A. — *Having the tail docked,* دم بريده.

A DOCKET, فهرست, فهرس A.

A DOCTOR (*learned man*), دانا, دانشمند, دانشور, مدارس A, مدرس A, معلم A, فاضل A, حكيم A, عالم A, راي A, شيخ A, مولوي A, اهل حكمت, عليم A. *A doctor of Physick,* عراف A, اهل طب, طبيب A, حكيم A. v. *Physician.* — *An academical doctor,* خواجه, مدرس A. *A very learned doctor,* علامه A, محقق A. *A doctor of laws,* فقيه A (plur. فقها), اهل فقه. *The first doctor of the Muhammadan law, the Mufti,* شيخ الشيوخ A, مفتي A, شيخ الاسلام A. *To confer a doctor's degree,* تشييخ كردن, تنقيه ساختن. *Doctors,* فضلا A, افاضل A, حكما A, علما A, بزرگان, دانشوران, مشيخت A, اطبا A, شعرا A, مشايخ A, اساتذه, ارباب الباب A, كبرا A, اكابر A. *Doctors learned in the laws,* ايمه دين و علماي مجتهدين.

To doctor, v. *To cure, physick.*

DOCTRINAL, علمي, علمه منسوب.

Doctrine, علم A, دانش, عرفان A, معرفت A (plur. معارف), فن A (plur. فنون), هنر A, فرزان A.

A DOCUMENT, تعليم A, نصيحت A, پند, اثبات A. v. *Precept, instruction, proof, voucher.* — *To produce documents or proofs,* احتجاج و ابراز نمودن.

DODDER (*plant*), كشوثا A, كشوث A, الشوث A, مركد, افتمون.

To DODGE (*tergiversate, play fast and loose*), تردد كردن, عوق و تاخير نمودن. v. *To shift.*

A DOE, آهو ماده, غزال ماده, جايران, شاهد وحوش, بنت بريح A, طلق A, گورن, گوزنه. *A young doe,* عزت A. v. *Deer.* — *The doe* (*beautiful nymph*) *is gone,* آهو رگذشت.

A DOER (*in composition*), كار, گار, گر, كننده, سازنده, عامل A, فاعل A.

Does, third person present of *do.*

To DOFF (*put off clothes*), لباس ، تبدیل جامه ساختن ، پوشش اختلاع کردن ، ترک نمودن . v. *To strip.*

A DOG, سگ ، کلب A (plur. کلاب ، اکلب ، اکلیب)، دِرواس A ، اطلس A ، فلحس A ، جرو A ، (fem. کلبت A) ، سامحون A . v. *Bitch.* — *A hunting dog*, سگ شکاري ، صروت ، انري ، ضرو A (plur. ضرا) ، صيود A (plur. صيد) ، جرع A (*a greyhound*), — سلق A ، معلمت A ، عملس A ، سگ تازي ، تازي . — (*a slow or blood-hound*), شیرسگ . — *A shagged long haired dog*, کیس سگ ، سگپستک ، سگچه ، ماستي A . *A lap dog*, کلب موي دار ، برق سگ ، سگ انوس . — *A tame gentle dog*, کلیت A ، کلیب A . چپه ، سگ دیوانه . — *A mad dog*, کلب درباس . — *A biting dog*, سگ دیوانه آسا . *Like a mad dog*, سگ کلب . — *A snarling dog*, سگ هریر . *A barking dog*, سگ نباج ، کلب نبح ، عجوز عوا . v *Barking.* — *A wild dog*, سگ وحش ، ذیب A . — *A sea dog*, سگ بحر ، کفلیزي . — *A water dog*, سگ آب ، کلب الماء ، قضاعت A . — *A shepherd's dog*, سگ جوبان ، کلب کوي . — *A deep voiced dog*, سگ نباج . — *A dog lolling out his tongue*, سگ متبث . — *A dog keeper*, سگبان ، کلاب A . *A pack of dogs*, کلیب A . *The cry of a pack of dogs*, زشار کلیب ، نباج سگان . v. under *cry.* — *A dog kennel*, سگخانه . *A dog's* (also *canine*) *teeth*, سگدندان . *Dogs-bane*, سگانگور . *Dogs dung*, سگانه . *A dog's nose*, پوز . *A dog's whiskers*, کلبت A . *Having the head of a dog*, سگسر . — *To send to the dogs* (*throw away*), ترک ، پراگنده کردن ، بر باد دادن ، نمودن . *To go to the dogs* (*to be ruined*), برباد بودن ، پراگنده و پریشان گشتن ، پریشان شدن . — *To dog*, نشاندن . — *The greater Dog-star* (*Sirius*), شعري A ، شعري اليماني A ، شعري A . *The little dog-star*, شعري الغموص A ، الکلب A . *Both the dog-stars*, شعريان A . *The dog days*, الغميصي . قصور A ، کسان A ، کم بها ، بسیار ارزان . ایام باحور . *Dog-cheap*, v. *Cheap.*

Dogged, v. *Sour, sullen, morose, gloomy.*

Doggerel, v. *Burlesque, despicable, mean.*

Doggish, *dog-hearted.* v. *Brutal, cruel.*

A DOG-HOLE (*mean habitation*), نکبتخانه .

A DOGMA, تعلیم ، قانون A ، علم A ، حجت A ، اثر A (plur. آثار).

Dogmatical (*authoritative*), صاحب حکم ، استاد آسا . — (*positive*), عنان نما ، عاند A ، لجوج A ، ستیزه . v. *Obstipate.* — *Dogmatically*, (*magisterially*), بروجه حاکم ، مستقلا A . — ستیزانه ، عاندانه ، لجوجا A ، تفردا A . v. *Obstinately.* — *Dogmaticalness* (*magisterialness*), حکومت A . — (*obstinacy*), عناد A ، لج A . — *A dogmatist*, قانون گو . — *To dogmatize* (*teach magisterially*), قانون کنن ، حکم کردن . — (*to teach new opinions*), ابتداع کردن .

DOING (participle pres. of *do*), کنان ، فاعل A ، عامل A . — *Doing, doings* (*action, actions, feats*), کار (plur. کارها)، فعل A (plur. افعال)، عمل A (plur. اعمال)، قصت A (plur. قصص)، قضیت A (plur. قضایا)، صنع A ، صنیع A (plur صنع). *Great doings*, حرکات ، کارهاي ناسزا . *Unworthy doings*, افعال حمیدت A ، قضایاي نا مرضایا ، نا شایسته . *Saying and doing*, قول و فعل ، گفت و کار . *It is not my doing*, کار من نیست . v. also *bustle, tumult ; festivity, merriment.*

To dole, v. *To deal, distribute.*

Dole, v. *Distribution, charity, grief.*

DOLEFU (*dolesome*), پر غم ، دلگیر ، اندوه گین ، ملول A ، دلتنگ ، پر ملالت ، تیره ، غمناک ، مستمند A ، حزین A ، مکروب A ، مستوجب الشکایت A ، مغموم A ، غصه ناک . v. *Afflicted, sorrowful, melancholy, dismal.* — *Doleful weeds*, لباس ماتم ، جامه سیاه ، حداد A . v. *Mourning.*

Dolefully, با غم ، با اندوه ، حزینا A ، بوجه ملول .

Dolefulness, غمگیني ، غمناکي ، ملالت A ، ملال A ، غصة A ، قساوت A ، الم A ، غم ، رنج ، تنگدلي ، اندوه ، تاسه A ، خوف A . v. *Affliction, sorrow, melancholy.*

A DOLL (*girl's baby*), تامور A ، لعبتان ، دمی A ، دوحت A .

Dolorous, v. *Doleful, painful.*

Dolour, v. *Grief, pain, lamentation.*

A DOLPHIN, دکفن A ، دلفین ، سنگ ماهي ، دخس A ، بنت البحر A .

A DOLT, گنده ، دغل A ، کند ، پندره ، فطاري A ، مهملات A . v. *Blockhead.* — *Doltish*, v. *Blockish.*

Domain, v. *Dominion, estate.*

Dome, گنبذ . v. *Cupola, building, house*,

A DOMESTIC, خانگي ,خانه منسوب ,خانه پرورده , *Domestics*, A اهل البيت , A اهل الدار , A عيال , خوردار اهل A , خورنده , خانه دان , اهل خانه , اهالي A , شيايل A ثقيل A , حواشي A , حشم A , الرجل . *Having many domestics*, ثقيل A الظهر . *Having few domestics*, خفيف الظهر A .

Domestic (*familiar, tame, not wild*), نا وحشي , خانگي , رام , انسي , اهلي A — (*private*), خاص A , تنها — (*not foreign, intestine*), دروني , ناغريب . — *A domestic animal*, ستور خانه , بقر البيت A , بقور A , حيوان رام , جانور خانگي. v. *Cattle*.— *A domestic bird*, مرغ دست آموز . v. *Fowl*.— *A domestic war*, جنگ درون . *Domestic economy*, خانه داري .

To domesticate, خانگي كردن , رام كردن .

Dominant, to dominate, v. *Predominant, &c.*

Domination, v. *Dominion, power, tyranny.*

To DOMINEER, جور نمودن , جبار بودن . v. *To tyrannize*.

DOMINION (*sovereign authority*), خلافت A , شاهي , داوري , سلطان A , سلطنت A , پادشاهت , پادشاهي , شاهنشاهي , فرمانروائي , حكم داري , حكم A , حكومت A , سلاطت A , ضبط A , قدرت A , مملكت A , مملكت A , سرداري , فرمان گذاري , استعلا A , قهر A , سيادت A , سادت A , ربوبيت A , دولت A شهر , امارت A , امرت A , دين پناهي , پناهي , خداوندكاري , نغورت A , نفرت A , اشتلم A , دعوت A , قيصريت A , يلري , ايالت A . v. *Predominance, power, authority: territory, region, district*. — *Absolute dominion*, فرمان فرمائي , تحكم , حكومت , استقلال A , تسلط A . — *To hold dominion, rule*, داوري , تمليك داشتن , پادشاهي كردن , حكومت داشتن , كردن , *&c.* v. *To rule, govern, reign.*

DONATION (*donative*), بخشش , انعام A , دهش , داد , منيح A , اتحاف A , اهدي or اهداء A , عطا A , بخشايش . v. *Gift, present.*

Done (part. passive of *do*), ساخته , كرده , معمول A , منفعل A , مفعول A , منعمل A . v. *Made.*

A DONOR, حابي A , مانح A , معطي A , بخشنده , دهنده , عطا كننده , متحف A . v. *Giver.*

DOOM (*judicial sentence*), فتوا A , فتوي A , قضا A , حكم A , حكم شرع , حكم شرعي , حكم A , حجت A , حجت سجل . v. *Judgment; condemnation.* — (*end, state to which one is destined*), قسمت A ; نصيب A , آخرت A , عاقبت A , سرنوشت , حال تقدير , وضع معين . v. *Destiny*.—(*ruin*), هلاك A , تباهي A , اتلاف A . v. *Perdition.*

To doom, حكم كردن , قضا دادن , فتوي دادن , بروز نمودن , جريمه فرمودن . v. *To judge, destine.*

Dooms-day, روز قيامت . v. *Day of judgment.*

A DOOR, در , دروازه , باب A , درگاه , ترعت A . v. *Gate, port, entrance, passage.*—*The half of a folding door*, مصراع A , لت A , لب در . *The sound of folding doors when shutting*, جلي وبلق . *The upper lintel of a door-way*, فرسب . *The lower lintel* (also *the socket in which a turnstile door revolves*), باشنه . *To bar or bolt a door*, سد باب كردن . v. under *bar* and *bolt*.—*The ring of a door*, حلقه A , فلنجم.—*To shut a door*, دربند كردن , سك ساختن . *To knock at the door*, حلقه زدن , در زدن . — *Out of doors*, بيرون , بدرآمدن . *To come out of doors*, بيرون , بدر آمدن . *To go out of doors*, بيرون رفتن , بدر رفتن . *It lies at his door*, بارگير است , ملزوم است . *Shutting the stable-door when the steed is stolen*, بعد الخراب بصيرت .

A door-keeper, دروان , دربان , بواب A , حاجب A (plur. حجاب). *The place or office of a door-keeper*, خدمت A , بوابت A , دروان .

DORMANT (*sleeping*), خفته , خوابنوش , درخواب , هاجل A , هاجع A , نايم A , مهجد A .

A DORMITARY, خوابگاه , خفتنجا , منام A , منامت A , مبيت A . v. *Bed-chamber.*

A DORMOUSE, زبابت A .

A DORSER (*pack-saddle*), سمر , بردعت A (plur. برادع).

A DOSE (*of medicine, &c.*), شربت A , شرب A , نفس , علاج . v. also *proportion, portion, lot.*

To dose, شربت دادن .

Dost (second person pres. of *do*).

A DOT, نقطه , سمط A , نقط A . v. *Point.*

To dot, نقطه كردن , نقطه ريزي كردن , تنقيط نمودن , سمط ساختن . v. *To point.*

DOTAGE (*from age*), سبه A , انحراف A , خرافت A , هذره , شیره , اشفتگي پيري . — (*on a mistress*), عشق .

DOTAL (*relating to a portion*), جهاز پیوند , شیربهامنسوب .

A DOTARD, *doter*, پیر ابله , پیر معتوه , خرف A . A *doter* (*one distractedly in love*), عشق , آشفته , مجنون A .

DOTATION, جهازبخش .

To DOTE, ابله شدن , منخرف شدن , آشفته شدن , پیه . *To dote upon* (*to love with extreme fondness*), بسیار دوست داشتن , عشق نمودن , عشق بردن , مجنون عشق , لیاغت شدن .

Dotingly (*fondly*); نهایت , با عشق , مجنون آسا .

DOUBLE (*two-fold*), دو تا , دو تلي , دو تو , دو ته , دي , تاه , دو چند , دو چندان , دو بخشه , مثني A , مضعف A , جفت . — *Double* (*as a letter*), مشدد A .

A double dealer, دو روي , رنگ آمیز , دو رنگه , ذو A , الوجهين A , منافق A , ریاکار , حیله باز , حیله بند , حیله کار , رند , مکار A . v. *Hypocrite, cheat.—Double dealing*, رنگ , ریا کاري , مرا A , مرایات A , نفاق A , فسق A , معصیت A . — *Double-headed*, صاحب دو سر , اهل دو سر . — *Double-tongued*, دو زبان . — *Double-minded.* v. *Deceitful.*

To double, دو تا کردن , دو چند کردن , دو زیاده نمودن , ثني ساختن , مضعف نمودن , مضاعفت کردن , تضعیف ساختن , تشدید نمودن , اضعاف کردن , تاکید ساختن . v. *To fold, repeat, add.* —— *To double or become double*, دوتا بودن , مضعف شدن , مثني گشتن . *To double* (*wind in running*), پیش و باز آمدن , تکیدن . — (*to act deceitfully*, غبن و حرمان کردن , دورو نمودن . v. *To cheat.*

The double, دوتائي , ثني A , تضعیف A , مضاعفت A , اضعاف A .

Doubled, دو تا , مضعف A , مثني A , دوچند کرده شده . v. *Double.—To be doubled*, دو تا شدن , &c.

A doublet, زیر قبا . v. *Waistcoat.*—(*a pair*), جفت , دو ثني A .

Doubly, چم چم , با مضاعفت A , مضعفاً A .

DOUBT, گمان , (plur. شبهات) شبهت A , شبهه A , وهمیات A , ریب A , (plur. اوهام) وهم A , (plur. شکوک) شك , تهم A , امت A , (plur. شوایب) شایبت A , اشتباه A , رجس A . v. *Suspicion, suspense, uncertainty, scruple, perplexity, difficulty.—No doubt*, گمان نیست , بلا شبهه A . v. *Doubtless.* *To remove a doubt*, شبهه کردن دفع , گمان زایل , شك دور کردن . *To have doubts*, در گمان افتادن , ساختن شبهه داشتن , مترد شدن . *The solution of a doubt*, دفع , شبهت , حل مشکل , زوال شك . *To strip of all doubt*, از ریب و ریا معرّا کردن . *The time or place of doubt*, جاي اشتباه .

To doubt, در گمان بودن , گمانیدن , شك بردن , شبهه داشتن , تشکك کردن , توهم نمودن , ریب ساختن , اندیشه کردن . v. *To question, suspect, fear.—You need not doubt it*, شبهه نیست , لا شك و گمان . *To cause one to doubt*, تشکیك کردن , گمان دادن , شبهه گردانیدن .

Doubted, مشکوك A . v. *Doubtful.*

A doubter, وسواسي , شکي , اهل شبهه .

Doubtful, در گمان , اهل شك , مشتبه A , شبهه دار , مشکوك A , مشکل A , وهام A , متوهم , وهمي , محتمل A , مریب A . v. *Ambiguous, equivocal, questionable, uncertain; irresolute, fearful, timid.* — *Any thing doubtful*, ملبس A , ملتبس A , شبهه A , مشکل A , مجهول A , مشتکل , غیر معلوم , مشکلات A , متشابهات A . *Doubtful things*, مبهم A , مزعم A . *A doubtful expression*, گفت مرجّم , مزاعم A , اشکال A . *A doubtful proposition*, مشکلت A .

Doubtfully, *doubtingly*, مشکلانه , از شك , با گمان , مریباً A , &c.

Doubtfulness. v. *Doubt.*

Doubtless, لا ریب A , غیر شك , بلا شبهه A , بي شك , بلا گمان , لا جرم A , بي اشتباه , لابد A , بي ریب , بي ریب وگمان .

A DOVE, کبوتر , (*pigeon*)—, قمري A , فاخته A , فاخت A , یمام A , دودو , حملم A , حمامه A . *A turtle dove or wood pigeon*, ورشان , ورش . *A dove of a blue colour*, کبوتر بنا ورنا . v. *Pigeon.*

A dove-cote, a dove-house, کبوتر خانه , تمراد A .

DOVE-TAILED, توام A .

DOUGH, خمیر A , عجین A .

Dough baked (or doughy) bread, نان کم پخته .

Doughty. v. *Brave, illustrious, noble.*

To DOUSE (*to plunge the head into water*), سر در آب . تغریق ساختن , تکهنش کردن . v. *To duck*.—(*to fall into water*), در آب افتادن .—*A douse*. v. *Blow, box*.

A DOWAGER, بیوه , شوي دیده . v. *Widow*.

A DOWDY, زن نا موزون , عورت بي ظرافت .

DOWER, *dowery*, مهر A , کابین , کابیني , کاوین , شیربها , صداق A , صنف A , رخت عروس , نقل A , جهاز , جهازA . تجهیز ساختن , کاوین کردن .—*To give a dower*, عقر A

Dowered, مجهز A , مهورت A , کابیني دار , جهاز دار .

Dowerless, بي کابین , غیر مهر , نا مجهز .

DOWN (*soft feathers on the wings, &c. of birds*), پرشهي , گندهٔ موي , زغب A , زغابت A . *The down upon the chin*, سبزه , خطّ A , خطّ , مورچه . *The down or pile of velvet*, خار . *The down or pile of cloth*, جامه , پرزه . *The down upon the fruit and leaves of trees*, پرزه .—*The down or gossamer flying from thistles, &c.* نسال A .

A down. v. *Dale, valley*.

Down (*downward*), فرو , فرود , بفرود , بزیر , زیر . *Up and down*, زیر و بالا , زیر و زبر . *To shake up and down*, زیر و زبر , زیر و بالا نمودن . *To turn upside down*, دوسیدن , ساختن , تنکیس کردن , سرنگون ساختن . *To bring down*, فرود آوردن , زیر کردن . *To go down* (*as the sun, &c.*), حدور , زیر افتادن . *To fall down*, فرو رفتن , غروب کردن . *To throw one down*, زخ کردن . *To sit down*, کردن . *Sit down*, بنشین . *To come down*, نشستن , نشست کردن . *To search for up and down*, زیر و بالا تجسس . فرود آمدن . *Down to this time*, تا این زمان , تا این وقت , الي A . کردن . *The going down of the sun*, حذا الی A , الي یومنا حذا . *To go down* (*to be received*), مقبول شدن , غروب شمس .—*To be current*.—(*to be digested*), منهضم . ماخوذ بودن . v. *To be current*.—(*to be digested*), منهضم . *With downcast eyes*, با چشم بخاک مایل .—*To down with* (*knock down*), فرو کوفتن , ضرب کردن .—(*to subdue*), ظهور ساختن , غلبه کردن . v. *To conquer*.

Downfal (*ruin*), انهدام A , تباهي , خرابي .

Downfallen, زیر افتاده , پریشان , منهدم A . v. *Ruined*.

Down-hill (*declivity*), شیب , شیبو A , نشیب A , نشیبگاه , حدور A .—(*steep, sloping*), حطوط A , مایل A .—*To go down-hill* (*in age*), سال دار شدن , پیرشدن .

Downright (*perpendicularly*), در خط عمود .—(*in plain terms, without ambiguity*), بي دو معني , تفصلاً A , عیاناً A , بیانانه , لفظاً A , کاملاً , تماماً A .—(*completely*), با اختتام . (*plain, open*), راست , ساده , ظاهر A , اشکاره , صاف A , فاش A , عیان A , صریح A .—(*without disguise or palliation*), مستویاً A .—(*directly to the point*), بي صورت معامله , غیر ستر .—(*without ceremony*), در خط مستقیم , بي تکلف , غیر ادب . v. *Honest, surly*.

Downward (*towards the centre*), بسوي مرکز , بمیان , از بالا , از زیر .—(*from a higher to a lower situation*), شیبین , من علي A , عن فوق A .—(*in a course of lineal descent*), علي A التوالي نسل .—(*depressed*), شیو . v. *Dejected*.—(*declivous*), مایل A . v. Under *down* and *down-hill*.

Downy (*covered with down*), پرشهي دار , بازغابت پوشیده . (*stuffed with down*), باگنده موي اگنده , پر زغب شده A . *downy beard*, مورچه خط .

A doxy. v. *Courtesan*.

To DOZE (*slumber*), غنودن , نیم خواب شدن , سنت , کردن , اونیدن , سمر گون کردن .

A DOZEN, دوازدهي , دوازده , اثنا عشره , اثنتا عشرة . v. *Twelve*.

A drab. v. *Strumpet*.

A DRACHM, درهم A , بندقه A . *A dram and a half*, v. Vol. I. استیر , حاما , and صاع .

DRAFF, درد . v. *Dregs*.

Draffy, پر درد . v. *Worthless*.

DRAFT (*for money*), برات A , تنخواه , خطّ A . v. *Draught*.

To DRAG, کشیدن , جذب کردن , آهنجیدن , جرّ کردن . عتل کردن .—v. *To draw, pull*.—*To drag with violence*, ضرباً کشیدن . *To drag one another about*, تجاذب کردن . *To drag one another by the hair*, تناقس ساختن . *To drag by the hair*, نقوس کردن , از موي کشیدن . *To drag* (*trail as a garment, &c.*) سحب ساختن , مسحوب نمودن . *To drag the limbs from fatigue*, زحف کردن .—*A drag-net* (*an apparatus with hooks to catch any thing under water*), جهیوز .

Dragged, کشیده , منجذب A , آهنجیده , منتشر A . *To be dragged*, کشیده شدن , منجذب شدن , فرسودن .

To DRAGGLE, رفل نمودن , رنکن کردن , آلودن , پلیه

وآلوده گشتن v. To bedraggle. — (to become dirty), ساختن .
پلید شدن .

Draggle-tailed, با ژرمط , نا پاک دامن , گل آلوده دامن
پاشیده .

A DRAGON, هفت , اژدرها , اجدر , اژدر , آژدر , اژدها
صل A , ووانابان , قزاز A (تنانين plur.) تنين A , ثعبان A , مر
A dragon devouring men, اژدهاي مردم اوبار .—The constellation
of the dragon, A تنين , هشبر , هشتنبره . The head and
tail of the dragon, جوزهر , گوزهر . The dragon's tail,
ذنب تنين , بازگير .—Dragon-wort, dracunculus (an herb),
رعلول A , انگريزي , ارنبز , ارنبين , ايناي نوشت , نوشت .

Dragonish, dragon-like, اژدر آسا . v. Also furious, fiery.

Dragon's blood, A دم الاخوين ; A دم الثعبان , A مغاه , خون
سياوشان .

A DRAGOON, ترک سوار .

To DRAIN, پالودن , گوازه كردن , منفذ نمودن , قدم بقدم
اب را آهسته , آب پالودن , (to drain water) — . مستنفد ساختن
نص كردن . v. To exhaust, empty. — To آهسته كشيدن ,
drain or make dry, خشک ساختن .

A drain, آبراه , بدورو , ابگزر . v. Ditch, sink, canal.

A DRAKE, بط , A اوزه . v. Duck.

DRAM (weight), v. Drachm.—A dram (of strong liquors),
شرب , شراب .

Drank, pret. of drink.

A DRAPER, پارچه فروش , A بزاز .

Drapery. v. Cloth.

DRASTICK, A مسهل .

A DRAUGHT (of water, &c) نوشش , دم , دم , شرب ,
تشراب A ; شربت A , شرب A , نوش , قرطه A , جرعه A
نغمت A , نغس A , ناطل A , خبطت A , نرد , اهنج , لعات A
نفعت A , مزعت A , غرقت A , غرفت A , نخبت A
تخب A. v. Drench.—A great draught, A طلت , A عوامت
v. Bumper. — Draught (of carriages, &c.) کش , کشش ,
جلب A , جذبه A , جره A , اهنج , کشي , کشيدگي .— Any
beast for draught, A مطيت (plur. مطي , مطايا , امطا .) —
Draught (sketch), A مسوده , A نقشه , A خط , A رسم . v.
Delineation. — A draught of fishes, ماهي کش . — A draught
(detachment), A وضيمت . — The game of draughts, دريش
بازي .

To DRAW (pull along), کشيدن , جذب کردن , برکشيدن ,
آهنجيدن , آهيختن , جر کردن , مستجر ساختن , مستنتل نمودن
, نتل کردن , درکشيدن , فراپيش کشيدن , (to attract) —
جذب , انجا نمودن , دلکشيدن , (to allure) — . تنفض ساختن
قبض و , اخذ کردن , اندوختن , (to gain, receive) — . ساختن
, نتش ساختن , عسف کردن , (to extort) — . قبول ساختن
(to — . درهم ساختن , تعويج کردن , (to distort) — . مسيديدن
— . درخود چيدن , مشرب ساختن , متسقي کردن , (suck up
استخراج , بدر آوردن , قلع کردن , (to draw, pull, or tear out)
, برآوردن , بيرون کردن , براهنجيدن , اخراج ساختن , کردن
واکردن , برکندن , برخيدن . v. To eradicate, extract.—To
draw out (protract), واکشيدن , تذييل کردن , دير واداشتن ,
طول کردن . v. To lengthen. — To draw out (by degrees),
سر وا (to draw or pump out a secret or confession), — . ايشا کردن
اقرار بيرون کردن (to call out to arms, or to action), — . کشيدن
بکار دعوت کردن , حربي زدن . To draw out, or draw up in
order of battle, صف آراي نمودن , صف صف کردن , لشکررا
To draw up in writing, کتب کردن , رقم ساختن , مسطور نمودن ,
طي کردن , فراهم کشيدن , (To draw in (contract . قيد کردن
— (to shrink), کوتاه گشتن , کصيص شدن . — (to inveigle),
اضلال نمودن , از سر کردن , از راه بردن , گمراه ساختن . To
draw in or draw back (withdraw from, break off), تقلع کردن ,
ضبط کردن , بازکشيدن , (to pull back) — . تجنب نمودن v.
To check.—To draw one's self together, خودرا درهم کشيدن . —
To draw in the head, سرکشيدن . — To draw off (by distil-
lation), استقطار کردن , متقطر ساختن . — (to carry off), خلع
, بازکشيدن , To draw back, — . پيورداشتن , رفع ساختن , کردن
تباعد نمودن , اجتناب کردن . v. To withdraw.—To draw on
(advance), پيش رفتن , استمرار کردن . v. To approach. — (to
cause by degrees), قدم بقدم ساختن , پايه پايه کردن . — (to
bring to action), بکار آوردن , آغاز دادن . v. To occasion.—
To draw over (persuade to rebel), عصيان گردانيدن , خلفان
تيغ آهيختن , To draw a sword, —.v. Also to induce . انگيختن
شمشير آختن , تيغ اهنج کردن , سل سيف کشيدن . To draw
(delineate), نقش کردن , نگاريدن , نگار ساختن . v. To paint.
— To draw a curtain (close), حجاب کردن , پرده بند کردن .
— To draw a curtain (open), حجاب کشادن , پرده واکردن . —
To draw liquor from a vessel, jar, or cask, خم واکشادن . To
draw bread from the oven, نان از تنوره کشيدن . To draw an

To — . استدلال نمودن , نتیجه کردن *argument or conclusion,*
: از شکم گرفتن , رودها کشیدن , پرداختن *draw or embowel,*
To draw water, آب کشیدن , نزع کردن . *To draw water up the nostrils,* مستنشر کردن . *To draw a dagger,* خنجر کشیدن , تغریق , انصاب نمودن , کمان کش کردن *To draw a bow,* . خار نتش کردن *To draw out a thorn,* . نتف کردن , ساختن . *To draw (from its place),* تخلیع کردن . *To draw or stretch,* مشق کردن ... *To draw a line,* خط کشیدن . *To draw lots,* , مجاذب کردن *To draw the contrary way,* . اقراع کشیدن . متخالف کشیدن — *Draw or pull thou,* کش . *Draw or delineate thou,* نگار . — *A draw bridge,* قلقار , پول حولي . تنطرت .

A drawer (whatever has the power of attraction), کشنده . — *A drawer of water,* آب کش . *A drawer (in a bureau, &c.)* برفنده , پرونده . *Drawers (or breeches),* شلوار , پاي جامه , رشنین A , وثره A , اسماط A , زیرجامه , تنبان , سروال , ازار .

Drawing (delineation); تسطیره A , رسم A , نگار , نقش . v. *Painting, picture, representation.* — *(pulling),* کشیدگي , جذب A , جرّ A , کشش .

Drawn, کشیده , آهنجیده , مجذوب A , منجذب A , منتزه A . — *(equal, as in betting),* برابر , منهصر A , مختلج A , مثل A , یکسان . *Drawn open (as a curtain),* کشاده , واکرده . — *Drawn close (veiled),* زیر پرده شده , حجاب کرده شده . — *A drawn sword,* آخته , سیف آهیخته , تیغ آهنجیده . — *Drawn (emboweled),* رودها کشیده شده . *Drawn (extracted),* منقلع A , منخلع A , برآورده , متخلص A , مخروج A , منفصح A , مقلوع A . v. Also *induced, persuaded.*

A draw-well, چاه , چه , بیره A (plur. ابار), حفیره A . v. *Well.*

To DRAWL (*speak slow*), دیرگفتن , دورا دورمدعا کردن .

A DRAY, عربة A . v. *Cart.*

DREAD, ترس , دهشت A , هول A , وحشت A , هراس , هیبت A , خوف A , شکوه A , مهم AP , باک , خطره A , بیم A , رعب A , هیب A . v. *Terror, fear, horror, awe.*

Dread, dreaded, هیبتوار , محترم A , صاحب هیب , هایل A , موحش A , سهمناک , مخوف A , هولناک , هیبان A . v. *Terrible, awful, venerable.*

To dread, ترسیدن , هراس داشتن , هراسیدن , هراسان شدن , دهشت داشتن , خطره داشتن , هول داشتن , دروحشت بودن , شکوهیدن , بیم داشتن , ترسان بودن , خوف و خیف یافتن , خشیت نمودن , نهادیدن , نهیبیدن , خستن , فزاشیدن , باليدن , نهاریدن , هروکیدن , جهشان نمودن . v. *To fear, be terrified.*

A dreader, ترسنده , صاحب بیم , هول کننده , اهل هراس , &c.

Dreadful, ترسناک , هولناک , مخوف A , دهشت ناک , هیبت دار , خطرناک , پر بیم , سهمناک , مرهوب A , ژیان , ژنده , موحش A , وهمناک , دمان , هایل A , امروغ , ژوند , مخیف A . *Most dreadful,* اهول A . *A dreadful war,* سفرپر اهوال . *A dreadful accident,* هایلت A . *Dreadful demons,* عفاریت A , عفاریت الجن A . *A dreadful monster,* شبشت , شبست . *A dreadful voice,* نوژان .

Dreadfulness, ترسناکي , هولناکي , خطرناکي , وحشت A , هیبتواري , نفرت و وحشت , تخاشي A , فراشا , وزغ A . v. *Horror, frightfulness.*

Dreadfully, بشدّت , مخوفانه , هیبانه , با وحشت , &c.

Dreadless, بي باک , &c. v. *Intrepid.*

A DREAM, خواب , رویا A , رویت A , واقعت A , منام A (plur. منامات), حلم A . *Waked by a frightful dream (and crying out),* تعار A . *An idle fancy,* خیال باطل , خیل , بیهوده , وهم A . —*The interpretation of a dream,* تعبیر خواب , تعبیر رویا . *Dreams which cannot be interpreted,* هالج A . — *A book teaching the interpretation of dreams,* تعبیر نامه .

To dream, خواب دیدن , احلام کردن , رویا دیدن , واقعت دیدن , محلم ساختن , منام دیدن , رویت داشتن . — *(to imagine, think idly),* وهم کردن , خیال داشتن , فکر بیهوده ساختن . — *(to be sluggish or idle),* نا بکار شدن , کاهل بودن , آواره و سرگردان شدن .

A dreamer, خواب بین , رویا و واقعت بین , حالم A . — *(an idler),* بي کار , نا بکار , آواره , مهملات A . — *(a fanciful man),* مرد بیهوده , صاحب خیال , اهل وهم .

Dreaming (subs.), خواب بیني . —*(part.),* محلم A , محتلم A . —*(slothful),* سست , محمل A , نا بکار , نومت A .

Dreamless, بي رويا .

Dreamt, خواب دیده .

Drear, dreary. v. *Dismal, gloomy, horrid.*

DREGGISH, *dreggy,* پر درد , کسبت دار .

Dregs, درد , A دردي , بردين , A كسب , A كسبت ؛ A كزب , A كربا , A كسبج , A خلاص , A خلوص , A ريم , A داث , نهاد , كنجار , كنجاره , كنجال , كنجاله , A ثفل . *The dregs, lees, or tartar of wine,* درد شراب , A معيط , A ريم ° , A سواد .—*The dregs or mother of oil,* A حثل , A ريم . *The dregs of camphire,* پالوش . *The dregs of any thing liquid at the bottom of a vessel,* A جرعت . *The dregs left after grapes or any thing is pressed,* A عصارت , A حصيرت . *The dregs of lak (used in fastening the hilts of swords),* لكّ . *The dregs of the people,* A غثره , A غثرت , A غثيرت , A قماش , A سفل , A حثل , A قلمعت , A وتش , A رنت . v. also *dross, lees, refuse.*

A DRENCH, A شربت (plur. اشربت), A ميسوس , پالوده . پالونه . v. *Draught, swill, physic, potion.*

To drench (physic), جلّاب دادن , شربت دادن , با شربت ميركردن . — *(to soak),* نمگين كردن , خيسيدن , اغاريدن , آب دادن . v. *To wash, moisten, steep.*

DRESS, پوشاک , پوشش , A لباس , A لبس , پارچه , پوشش . v. *Apparel, clothes.* — *(splendid clothes, habit of ceremony),* A خلعت (plur. خلع), خلعت فاخرت , سروپا , رخت , طراز , قفتان . — *(skill in adjusting dress),* قابليت , آرايش . *A man nice in dress,* A نطسه .

To dress (clothe), پوشيدن , الباس كردن , ملبّس ساختن . — *(to adorn),* آراستن , زينت كردن , طرازيدن , طرازساختن , پيراستن , تشريف نمودن , پيراي بخشش كردن , با خلعت پوشيدن , آرايش ساختن , تزيين كردن , نازک ساختن . v. *To deck, embellish.* — *To dress a wound,* زخم تيمار كردن , جراحت علاج ساختن , با مرهم ريش پوشيدن . *To dress a horse,* اسپ تيمار كردن . v. *Carry.* — *To dress victuals,* پختن , طبخ كردن , پزانيدن , جوشاندن , جوشانيدن . *To overdress victuals,* اهرا ساختن , تهريت كردن . *To dress (adjust, trim),* تهذيب كردن , اسلاح ساختن , اصلاح و تربيت نمودن , نظم كردن . v. *To prepare, rectify.*

Dressed, drest (adorned), آراسته , پيراسته , نگاريده , زينت دار , A مزيّن , A نازک , زينه پذير , زيبنده , زيبا , آراييده , A متزين , A متزي , A متحلّي , زنيت پذير , A مزان , A مزبرج , A مشنّف , A مزخرف , بازيور , نگاشته . v. *Ornamented.* — *Ill-dressed,* بي نزاكت .

A dresser, آراينده , آرا , مزين , طرازنده , طرازگر , A پيراي , پيراييه , نقشبند .—*A bride dresser,* A عجهانه , زن پيرايي , A عجاهن . *A dresser of victuals,* باورچي , A عجاهن . v. *Cook.* *A hair dresser,* A مشاطه (plur. مشاطهگان) ؛

Dressing (part. and adj.), تهذيب كنان , نظم ساز . — *The dressing (of a wound),* A مرهم (plur. مراهم), A مرهمت , A ضماد , A ضمادت , A لزوق . *A dressing glass,* آيينه , نامه .

DREW preterite of *draw.*—*He drew them into an ambush or snare,* پاي زاغ كرد .

To dribble, v. *To drip.*

DRIED, خوشک كرده شده , A قديد , A متبّس , ترفيده . *Flesh dried in the sun,* A خلع . *Dried up (as a sore),* A مندمل . v. *To dry.*

DRIFT *(purpose),* A نيت , A مراد , A غرض , A عمد , A عزم , A مقصد . v. *Aim, design, scope.*—*(a storm of rain, &c.),* A هما , A وبل , A قاشف , A راضب . *A drift or heap of snow,* اجتماع برف . *A drift of sand,* كوده ريگ , A رملت . v. also *force, violence, impulse, course.*

To drift (drive along), راندن , دفع كردن , زفت ساختن . *To drift snow,* برف در اجتماع زدن . *To drift sand,* كوده ريگ كردن .

To DRILL, سفتن , برثقب كردن , سوراخ كردن . v. *To bore; also to drain; draw; delay.*—*To drill (soldiers),* قواعد كردن , تعليم كردن , صف صف نمودن .

A drill, برماهه , شگفه , A سنب , A مثقب . v. *Auger.*

DRINK, نوش , نوشندگي , A شرب , A شراب (plur. اشربت), A شريب , آشيم , A مشرب , اشاميدني , A عذج , A ارنت , A منهل . v. *Liquor.* — *Meat and drink,* شرب و اكل . *Abstinence from meat and drink,* پرهيز و ترک اكل و شرب . *A great drink,* عذج عاذج . v. *Bumper.*

To drink, نوشيدن , نوش كردن , آشاميدن , اشامانيدن ; اشام بودن , شرب كردن , خمر نمودن , آب خوردن , تناول كردن , اهنجيدن , اهنج اوباشتن . *To drink repeated bumpers,* نوشا نوش آشاميدن .—*To drink to a mistress or friend,* دوستكام نوش كردن , دوستكانه آشام بودن , سانگين آشاميدن . *To drink up or drink in,* خزيدن , بلع كردن , نغب ساختن . v. *Absorb.* *To drink milk,* شير خوردن .

Drinkable, A واجب المشرب , لايق شرب , قابل نوش , v. *Potable.*

A drinker, شارب A ، نوش کننده ، نوشنده (plur. شرب)، شربت A ، آبکار ، کیني . *A habitual drinker.* v. *Drunkard.*

Drinking (*part.*), نوش ساز ، نوشان . *Drinking the nectar of love*, نوشنده شربت عشق . — *A drinking-glass*, پیاله ، آبگینه .

To DRIP, چکیدن ، چکانیدن ، جنبیدن ، شویدن . v. *To drop.* —*A drip*, v. *Drop.*

To DRIVE (*off* or *away*), راندن ، وا راندن ، دفع کردن ، دسرساختن ، تدفیع نمودن . v. *To force, compel, impel.*— *To drive away care*, دفع غم کردن . *To drive out of doors*, بدر راندن ، اطراد کردن ، طرد ساختن ، شغر نمودن . v. *To expel, banish.*—*To drive on* (*proceed rapidly*), شتاب زدن ، تیز رفتن ، تیز نمودن ، سرعت کردن . *To drive to a conclusion*, بسرانجام شتابانیدن ، درعاقبت تعجیل کردن . *To drive or rush with violence*, قحمت ساختن ، برتمیدن ، شتل کردن . *To drive piles or stakes*, وتد کردن . *To drive* (*be driven*), رانده شدن ، دفع کرده شدن . *To drive a carriage*, عربه راندن . *To drive by in a carriage*, درعربه گذار کردن .

To DRIVEL, لعاب کردن ، العاب کردن . v. *To slaver; also to dote.* — *Drivel*, لعاب A ، تلعیب A . — *A drivel, driveller*, امّي A ، جاهل A ، نادان ، ابله A . v. *Fool, ideot.*

DRIVEN, رانده ، مدفّع A ، مدفوع A .

A driver, راننده ، ران ، دافع A . — *The driver of a carriage*, عربه ران . — *The driver of a plough*, قلبه ران .

DRIZZLE (*small rain*), سست باران ، هتل A . —*To drizzle*, سست باران کردن ، ترشّح کردن . — *Drizzly*, سست باران نما ، هتل ساز .

DROLL, عجیب A ، شادي انگیز . v. *Comical.*

A droll (*buffoon*), مسخره A ، هزال A ، لعبتباز ، پاروله . — (*a farce*), لعبتبازي .

To droll, لعبتبازي نمودن .

Drollery, مسخرگي ، لعبتبازي ، بذله A ، کذاف بیهوده .

A DROMEDARY, بختي A ، جمّازه A ، شتربان ، گور .

A DRONE (*bee*), بیان ارو . — (*a lazy fellow*), مجهول A ، مست ، آوازه ، تلنبي A ، تلنگي ، جلندي ، انّت A . v. *Sluggard, idler.*

To drone (*live idly*), سست شدن ، آواره شدن ، نا بکار بودن .

Dronish, مهمل A ، نا بکار .

To DROOP, زبون گشتن ، فتور پذیر شدن ، ضعیف بودن ، پژمرده شدن . v. *To languish, faint.*

A DROP (*of rain, &c.*), قطره A ، چکش ، چکه ، چکیدگي ، جگال ، جکه ، حباب A ، حبّ السّماوات A ، وشمت A ، مقاطره A ، تابت A ، قبقب A . *Drops*, قطره A ، قطرات A . *Drops of dew*, قطرات شبنم ، قطرات نیسان .

To drop (*as water, &c.*), قطره قطره افتادن ، تقطر کردن ، چکیدن ، چکاندن ، چکانیدن ، جنبیدن ، باریدن ، بارانیدن ، خوچیدن ، شویدن ، شنجودن ، تراویدن ، قطور ساختن ، زوشیدن ، مصول نمودن ، تشلشل کردن ، متشلشل شدن . —(*to fall*), افتادن ، ساقط بودن ، سقوط کردن ، واقع شدن ، وقع نمودن . —(*to let fall*), افتانیدن ، افتایانیدن . —(*to intermit, cease*), فراغ شدن ، وا استادن ، ترک نمودن . v. *To desist.* —(*to vanish, sink into silence*), وا شدن ، نا پدید بودن ، در خاموشي آمدن . — (*to suffer to vanish or come to nothing*), نا پدید گردانیدن A ، نا بود و نا پیدا مانده ساختن ، خاموش کردن . *To drop a companion*, همدم ترک کردن ، رفیق هجر نمودن . *To drop or utter casually*, عارضانه کلام کردن ، بي قصد واختیار گفتن . *To drop or die*, مردن ، جان تسلیم کردن . *To drop or die suddenly*, مغاجان یافتن ، مرگ . *To drop in upon* (*come unexpectedly*), ناگاد در آمدن ، غیر مترقّب در آمدن ، نا متوقع درافتادن . *The hole in the mill through which the corn drops*, خرّه A .

Dropped, dropt, افتاده ، چکیده ، منطور A ، &c. v. also *lost.*

Dropping (*part.*), چکان ، افتان ، متشلشل A . *A dropping*, قطرت A ، جگال . v. *Drop.*

DROPSICAL, *dropsied*, صاحب استسقا ، مستسقي A ، حبین A ، احبن A (fem. حبنا)، محبون A ، محبّن A .

Dropsy, استسقا A ، حبن A . *To have the dropsy*, استسقا داشتن ، مستسقي شدن .

DROSS (*of iron, &c.*), اسقورون ، فلز A ، فلزّ A ، نفله A ، صدا A ، کلند ، ریم . v. *Dregs, rust, refuse.*

Drossy, فلزدار ، اسقرون آمیز ، &c. v. *Foul, rusty.*

DROVE, preterite of *drive.*—*A drove* (*of cattle*), گله ، برمه . — (*of elephants*), حلقه A . — (*of camels*), قطار A . v. *Cattle, flock, herd.* — (*a body of people*), جماع A ، گروه ، فرقت A . v. *Crowd.*

A drover, گله بان ، رمه دار ، اهل مواشي ، *&c.*

DROUGHT (*want of rain*), عدم باران ، امساك باران ، خشكسالي ، خشكي ، قحط A ، قحمت A ، قسم A . — (*thirst*), تشنگي ، جودت A ، حرارت A ، لهبان A ، لهبت A* ، لهثان A ، جذب A ، نشاف A . v. *Dryness.*

Droughty, بي باران ، خشك ، تشنه ، *&c.* v. *Sultry, thirsty.*

To DROWN (*suffocate in water*), غرق كردن ، اغراق ، غوطه خوردن ، غوط خوردن ، مقل نمودن . — (*to immerge*), ساختن ناغوش ، در آب فرو كردن ، زير آب راندن ، غطس ساختن . v. *To plunge.* — (*to overflow*), سيل ساختن ، سيلاب كردن . — (*to drown or be drowned*), غرق شدن ، غوطه نمودن . خوردن .

DROWSILY, با كرا ، خواب گنهرانه ، انوم ، بروجه . v. *Sleepily.* — (*sluggishly*), كاهلانه ، مهملاً A . v. *Lazily.*

Drowsiness, خواب آلودگي ، خواب گذاري ، غدن A ، كرا A ، وجم A ، دكاس A ، نعاس A . — (*indolence*), سستي ، كاهلي ، آواري ، نا بكاري .

Drowsy, خواب الوده ، نوام A ، خواب گذار ، مستوسن A ، كريان A ، نومت A ، هيتكور ، انوم A . v. *Lethargic, sleepy, heavy.* — (*slothful*), سست ، نا بكار ، آواره ، مهمل A . v. *Stupid, dull.*

A DRUB, ضرب A ، كوب ، مشت ، طپانچه . v. *Blow, thump.*

To drub, زدن ، كوفتن ، ضرب كردن ، مشت زدن . v. *To beat, thresh.*

A DRUDGE, *drudger,* مزدور A ، خدمتگار خاكسار ، كاركون ، حقير .

To drudge, كار حقير كردن ، مصل غلام محنت كردن ، بي اعتبار و عرض عمل ساختن .

Drudgery, خدمتگاري حقير ، كارخور و ناكس ، جد و A . — *Drudgingly,* بي انجام ، با جد و جهد ، جهد مبتذل .

A DRUG, دوا A (plur. ادويت)، علاج A ، دارو ، درمان ، معجون A ، اجزا A . v. *Medicine.*—*A box for holding drugs,* تفدان .

A druggist, دارو فروش ، اجزا فروش ، عطار A ، بجشك . v. *Apothecary.*

A DRUM, دهل ، طبل A ، دبدب A ، دبداب A ، زتخ A ، طنبل ، دربله A ، شندف ، شدف ، دريب A ، دف A ، كنارت A (plur. كنانير)، عركل A ، تبوراك ، خم ، طاسا A ، مرفا A . *A kettle-drum,* نقاره ، كوس ، ستام ، كوبه ، تبير ، تبيره . *A small drum,* طبنك ، طبل باز ، عرطب A ، تعليم ، باز ، دهل ، دمز ، دمامه ، قدوم A ، دردب . v. *Tabor.*— *To beat the retreat upon the drum,* رحلت زدن ، كوس ، طبل آسايش كردن . *To drum, beat a drum,* طبل زدن ، دف زدن .* *To beat a kettle-drum,* نقاره زدن ، كوز باختن ، كنكر نمودن ، روين خم زدن . *The sound of drums,* طبلخوانه ، دردابي ، دردبي . *The sound of drums and trumpets,* ولوله ، كوس و نفير . *The drum and the standard,* الاشهران A .

A drummer, دف زن ، طبل باز ، دهل زن ، دهل باز ، مقلس A ، طبلي ، طبالت A ، دفاف A ، طبلچي .

A drum-stick, چوب دهل .

DRUNK, *drunken,* مست ، سرشار ، آسيمه دماغ ، سرمست ، خوراب ، انگارمي ، انگار ، اوگار ، آخمره A ، نشوان A ، سكران A (plur. سكري)، اسكره A ، مسكره A ، مسكوره A ، مخموره A . *Half drunk,* نيم مست ، مخمره A ، سرگوان ، سرخوش . *Dead drunk,* مست خراب . *Like a drunken man,* مستانه . *Drunk with the wine of presumption* (*proud, conceited*), مست شراب غرور .

A drunkard, بكري ، باده پرست ، باده نوش ، مي خوار ، شريب A ، خميره A ، مستخمره A ، مست مدمن ، سكيره A ، مكره A ، مسكيره A . *To be a habitual drunkard,* باده پيمان بودن ، خورآب شدن .

Drunkenly, مستانه ، باده پرست ، بروجه .

Drunkenness, مستي ، مي خواري ، سرمستي ، باده پيماني ، كيف A ، سكره A ، تككك A . v. *Intoxication.* — *To feign drunkenness,* تساكر ساختن A .

DRY (*not moist*), خشك ، يابس A ، خش ، صنميل A ، صامل A ، جاف A ، يبس A ، قمد A ، كشت ، رشت ، جماد A ، كز A . v. also *withered.*—(*without rain*), بي باران ، عطش A ، عطشان ، نعلشان ، تشنه (*thirsty*), — . غير باريدگي ، عطشان A ، صايم A . v. *Dull, insipid, stupid.* — (*reserved, severe*), درشت ، تند ، شنفي A . —*Dry and moist,* خشك و تر . —*Dry sweet herbs for seasoning meat,* خشك آبزار . *Dry bread,* خشك نان ، حاف A . *Dry wood for burning,* هيزم ، سوختني ، خطب يبس . *A dry withered branch,*

خشکمازه , خشمازو . The dry scab of a wound, خشک ریشه .
Dry in constitution, خشک مزاج , خشکاکج , خشک اندام .

To dry (free from moisture), خشک کردن , خشکانیدن ,
نم مستنند ساختن , ندي منفد نمودن . v. To wither. To
dry (garments, &c.), تفريدن , تجنيف كردن , تجنّف ساختن ,
تشريق كردن . To dry in the sun (flesh, &c.), قديد نمودن ,
تعريص ساختن , يابجردن , يابجيدن , تشرير نمودن , شرّ ساختن
دودآلود ساختن , دخنت كردن . To dry in the smoke, تعفير كردن .
To dry or wipe dry, پاک نمودن , مسح ساختن , مال كردن .
To dry up (exhaust), انزاح نمودن , اغتراف ساختن , گوازه كردن .
v. To drain.—To dry or grow dry, خشک گشتن , ندي منفد
قديد شدن , تفريده بودن , كرده شدن .

Dry-eyed, بي اشک .

A dryer, خشک ساز , خشک کننده .

Dryly (without moisture), بي نم , غير ندي . — (frigidly,
without affection or emotion), با برودت , بي دوستي , غير
نا لطيفانه , هلوفانه , (flatly) — . كدورت .

Dryness, خشكي , يبس A , يبوست A , شرارت A ,
شررت A , قسم A , جروزه A , تمقم A . v. Drought.—(want of
embellishment, flatness), بيخرائي , عدم لطافت , نا شيريني .
v. Insipidity.—(want of sensibility, frigidity), برودت A . A
dryness in friendship, برودت و كدورت .

DUAL, مثنّي A . The dual number, تثنية A .

Dubious, dubiously, &c. v. Doubtful, doubtfully.

A DUCAT, دينار A , درهم A , درم A . An Arabian
golden ducat, شريف A .

A DUCK, بط A , بتک , اوزّ A (plur. اوزون), وزّه A , امّ
موزت A , ماوزه A . A place abounding in ducks, حاصت .
A duck (inclination of the head), ركعت A , سرميلي . — A
ducker. v. Diver, cringer.

To duck, تغريق كردن . v. To dive, douse, plunge.

DUCT, v. Guidance, direction, passage. — Ducts (in the
bones, &c.), سواعد A .

DUCTILE, ملايم A , نرم , قابل A , خنث A , منخنث A ,
منحني A . v. Flexible, pliable. — (tractable), سلس A ,
مستقيد A , قيد A , منقاد A . v. Obsequious.

Ductileness, ductility, (softness, flexibility), ملايمت A ,
ملس A , نرمي , فتخ A , خنث A . — (obsequiousness),
سلاست A . v. Compliance.

DUDGEON, خنجر . v. Dagger. — (indignation), كين ,
خفگي , خشم , غضب A , غرض A . v. Ill will, sullenness.

DUE (proper), لايق A , مناسب A , سزاوار , واجب A ,
لازم A , مفروض A . v. Fit, suitable, exact. — (proper to be
paid), داديني , لايق گذار , لازم الادا A , واجب القضا A . A
debt due, غرام , وام لايق گذار , دين واجب الادا . — Debts
due, ديون واجب القضا .

A due (right), لازمت A , حقّ A (plur. حقوق), داد ,
نعام A , مبتغي or مبتغا A , رسم A , ادب A , شرع A , اسطم A
v. Title.—(custom, tribute), دستور , مال واجب , خراج A ,
جزيت A , باج A , قطيعت A . v. Toll, tax, impost.

A DUEL, وقيعت الاثنين A , براز . v. Combat.—Dueller,
v. Combatant.

DUG (part. of dig), كنده , كاويده , محتفره A , مجوف A ,
نقيره A , وميده , لاحد A .

Dug (subst.), پستان , ندي A . v. Pap, nipple, teat.

Dulcet, v. Sweet, luscious, melodious.

To DULCIFY, شيرين كردن , خوش نمودن , احلا ساختن .
v. To sweeten.

A DULCIMER, زنتور , چنگ , كندلاش , كران , قانون A
(plur. قوانين), كمانچه , كمانه , كنّارت A , سبوقه A , مزهر A ,
عرطب A .

DULL, dull-brained, (stupid), كودن , ابله A , خيره , خيره
كوردل , كنگ , سرسام , كند , احمق A , ناجد A , سر
ناشنش , اسيمه , آسمه , دنگ , سمه , هدا A , شيدا
بي تميز , نامستعد , غاي , نافهم , فدم A , نادان , بي عقل
(sad), — منحمق A , كهام A , كليل A , كند , نابيز , (blunt) —
(sluggish), — رنجيده و رميده , پر رنج , دلگير , غمناک
(not exhilarating), — مساهل A , كاهل A , مهمل A , سست
نامفرح , غير ابتهاج , نا شادمان , بي شادي , نا دلكشا
(not bright), غير رونق , نا شعله دار , بي ضيا , نا روشن
(drowsy), — سياه , ظلم A , تاريک , خواب ناک , خواب آلود
انوم A .—A dull-head, dullard, v. Blockhead.—A dull market,
بازار غرار . v. under dead.— Dull of hearing, گران گوش .
v. Deaf.

To dull (stupify), كند ساختن , مات كردن , خيره زدن .

—(to blunt), کند کردن ,کلیل کردن .—(to sadden), رنج دادن,
زبون کردن , — (to weaken), دلتنگ زدن . — غمناک کردن,
نا توان ساختن , ضعیف نمودن . v. To damp, dog. — (to
sully brightness), نا جوهردار کردن , رونق آلودن , روشنا الایش
ظلم کردن , نمودن .

Dully (stupidly), کاهلانه , کندانه , کاهلانه . — (sluggishly),
نا مسرورانه , بي شادي , (not gaily) — . مهملاً A , از سستي
برجه, نا تندرستي , (without vigour) — . غیر شوخي , باگران جان
نا روشنانه , ظلمانه , (not brightly) — . غیر قوت , نا توانانه
غیر بینانه . v. Dimly, darkly.

Dullness (stupidity), سرسامي , سستي , کندي , کندني,
آواري , (sluggishness) — . نجد A , حمق وغباوت , ناشناسي
خواب ناکي , خواب آلودگي , (drowsiness) — . تهاون A , کاهلي
عدم , تاريکي , (dimness) . غدن A , کرا A , خواب گذاري
سياهي , ظلمت A , رونق . v. Darkness. A dullness of
sight, A کمنت , تاريکي چشم . — Dullness of hearing, گران
گوشي . — (sadness), غمگيني , سودا A , غم , الم A , رنج . v.
Melancholy.

DUMB (silent), گنگ , A لال (plur. الالان), A بکيم , A مبکم,
خرمان , خرس (plur اخرس A , (بکمان , بکم (plur. ابکم A
fem. خرسا), وازون , A اقطيهد واجم A , ابهم A , مبهوت A,
بکمان , خامش , خاموش , غير سخن , ساکت A , بي زبان
بي قال , غير مقالي , غير ناطي , A عاجز الکلام . v. Silent.— To
be dumb, گنگ شدن , &c. (be silent), خاموش شدن , بي زبان
بودن , خاموشيدن , &c.

To dumbfound or strike dumb (with astonishment), مبهوت
کردن , خاموش زدن , اسکات ساختن , سرگريان نمودن . v.
To confound.

Dumbly, اخرسانه , A ابکماً , با خاموشي .

Dumbness (silence), کنگي , للي , A بکم , A خرس , بي زباني,
صمت A , ساکتت A , سکوت A , خاموشي , عدم سخن
اخرنماس A , صمات A . v. Silence.

Dump, v. Sorrow, melancholy, reverie.

DUN (colour), A شرغه , A سمند , سياه جرده , تيره رنگ,
ادبس A , الظخم A , جاوا A , کماتت A , کمتت A , کمت A
مدس A . v. also dark, gloomy.

A DUN, A متقاضي , A محصل , وام خواد , تقاضي گر,
توفير ساز .

To dun, تقاضي کردن , دين طلب کردن , وام خواستن
توفير نمودن , محسکي نمودن .

A DUNCE, A احمق , بيوقوف , نادان , کندده , کند,
پاروله , پندره . v. Dull, blockhead.

DUNG, سرقين A , سرقين A , زبل A , گوي , گوه , گه , شغاره,
سکاله , گوه خر , پليدي , خشکي , سرجين , دبال A , دمال A
نجس A , ملجمت A , سلح A , سلح A , پيهال , نهاد , براز
کليل A , صغع A , ارثة A , دمن A , رونت A , ترکث , دوژ
طرف A , ذيار A , عذرت A , ثافل A , رجيع A , کليله A
سرکين . Dung and urine, A الاخبثاني . A dunghill, خروة A
شله , ترکث , دمنت A , دمن A , دمال A , زبلدان , دان
مزبلت A , نجاست A , ترازه , مزبلت A , شوله (plur.
مزابل). — Dunghill, v. Mean low. — A dung-yard, ابشتگاه,
عذرت A .

To dung (land), سلح کردن , دمال نهادن , سرکين کردن,
منح , (to void excrement) — . زبول ساختن , سرکين در زمين زدن
— شوردادن , روث کردن , نثل ساختن , پشکليدن , کردن
Dunged, زبول يافته , سرکين شده .

Dungy, پر سرکين . v. also mean.

A DUNGEON, سياه چاه , زندان , حبس A , مسجن A .
v. Prison.

DUPE, فريفته , ادم آسان فريب , غبين , مرد غبن,
آسان ايمان دهنده , کالک A , پندره , کندده , کند , ابله A .
A woman's dupe, مريد زن .

To dupe, غدر کردن , فريفتن . v. To cheat.

A DUPLICATE (copy or corresponding part), A مثني,
نسخت A , ثاني الاثنين A , صورت A , تحفه موافق , نقل A
چم چم . v. Copy, transcript.

To duplicate, دوگونه نمودن , تشديد ساختن , دو تا کردن .
v. To double, fold, copy.

Duplication, A ثني , تصاعف A , تاکيد A , دو تا سازي ,
دوگونه نمايي , تضعيف A .

Duplicity (deceit), A نفاق , دورنگي , دورويي , غدر A , ريا A,
کژ رفتاري , منافقت A , حيله بازي . v. Hypocrisy.

DURABILITY, durableness, پايندگي , قايمي , پايداري,
ثبات A , دوام A , بقا A , قيام A , استواري , استقامت A

Durable, A باقي , راهي , جاودان , استوار , پايدار,
قايم A , پايدان , پاينده , قيوم A , ثابت A . مستمر . v.
Lasting. — Not durable, غير جاوداني , A فاني . v. Frail,
fading.

Durably, بوجه ، با بقا ، قايماً A ، جاودانه ، پايدارانه ، پاينده ، علي الدوام A ، بردوام .

Durance, duration, استمرار A ، بردوامي ، بقا A ، دوام A ، درازي ، طول A ، ثبات A . v. *Continuance.—Duration of life*, عمر . — *Durance, duresse*, زندانگي . v. *Imprisonment, confinement.*

DURA MATER (*membrane of the brain*), أم A ، أمّ دماغ ، امّ الدماغ .

DURING, اثناء A ، مادامكه ، مادام ، درميان . *During the war*, درهنگام ، دراثناي جنگ و حرب . *During the battle*, دراثناي رزم ، نبرد . *During our administration*, درزمان وكالتما .

Durst, preterite of *dare.*

DUSK (*tendency to darkness or blackness*), سياه چردگي ، سياهچه ، تاريكي ، غبس A . v. *Darkness, blackness, obscurity.* —*The dusk of the evening*, شفق A (plur. اشفاق)، غباشير A ، شبانگاه ، ملث A or ملس ، ملس الظلام A . v. *Twilight.* —*To dusk* (*make dusky*), ظلم كردن ، ملس نمودن . v. *To darken.* — (*to grow dusky*), تيره گشتن ، شفق شدن .

Duskily, ظلمانه ، سياه چردانه .

Duskish, dusky, تاريك ، تيره ، سياه فام ، سياه چرده ، متظلم A ، آدم . v. *Dark, obscure, cloudy, gloomy.* — *A dusky evening*, شامگاه ظلمت آلود .

DUST, گرد ، غبار A ، خاك ، تراب A ، ترب A ، تربا A ، (plur. تربان)، خرشا A ، غبره A ، غبرت A ، ريغ A ، رغم A ، رغام A ، عفر A ، قترت A ، رمل A ، قسطل A ، قسطان A ، هوزن A ، كلحم A ، كسطار A ، كسطال A ، كسطال A ، من A ، اجاك ، عجاج A ، عجاجت A ، دقاع A ، رهج ، هبوت ، عاكب A ، عكوب A ، نورد A ، سفا A ، قتاع A ، قتامت A ، طرمسا A ، صعيد A ، عصار A ، طيس A . v. *Earth.* —*Dust in motion*, دليك A ، نغام A ، نقي A ، كاهريز ، مور A ، صيق A ، نحس A ، سافيا A ، سرادي ، الباي . *Dust or motes in the eyes, in liquors, &c.* خاشاك ، خاشك ، كاهريز . *A heap of dust*, گرد پشته ، رملت A . *A heap of dust blown round the foot of a tree*, علجانت A . *A gold dust with which they sprinkle writings*, زرريگ ، زراسك ، زراسنگ . *Covered or stained with dust*, غبار آلود . *Of the colour of dust*, غبارگونه ، غبرت A ، غبرا A . *The dust of vexation and sorrow*, غبار رنجش و آزار . *The dust of the feet*, خاك پاي . *Dust or sweepings*, خاكروبه . *A dust hole* (*also a sack for carrying dust*), خاك دان . *To raise dust*, گرد برخيزانيدن ، غبر كردن ، موررزدن ، نغام نمودن ، كاهريز ساختن ، تربت ريز كردن . *The dust* (*death*), مرگ ، تربت A ، قبر A . v. *Grave.* — (*a mean abject state*), خاكساري ، افگنده حال . *The children of the dust* (*the poor*), بنوي غبرا .

To dust (*sprinkle with dust*), گرد ريختن ، غبار آلودن . — (*to free from dust*), از غبار پاك كردن .

Dusty (*full of dust*), پرغبار . — (*covered with dust*), گرد آلود ، غبار آلوده ، غبره A .

DUTIFUL, *duteous*, فرمان بنده ، مطيع A ، حكم بردار ، نمك حلال ، منقاد A ، رام ، متابل A . v. *Obedient, obsequious, submissive.* — (*respectful*), باتكريم ، پر احترام .

Dutifully, با طاعت ، A ، سمعاً و طاعةً . v. *Obediently.* — (*respectfully*), عبدانه ، با حرمت و عزت A ، علي وجه A التبجيل .

Dutifulness, طاعت A ، اطاعت A ، نمك حلالي ، انقياد A ، امتثال A ، حكم برداري . v. *Obedience.*

Duty, حق A (plur. حقوق)، رسم A (plur. مراسم)، مربسته ، مبتغا A ، منت A ، ادب A (plur. اداب). (*office*), خدمت A . v. *Obligation*; also *dutifulness.* — (*an act of reverence, a respectful compliment*), تبجيل A (plur. تبجيلات)، انحنا A ، ركعت A ، سلام A . *To do one's duty*, اداي خدمت كردن . *To fail in one's duty.* ضهوب شدن ، اتمام خدمت ساختن . *The duty of an office*, منصب A ، خدمت A . *To do the duty of an office*, منصبت كردن ، خدمت نمودن . *To return to one's duty*, هايد شدن ، تهود نمودن . *The duty of friendship or hospitality*, ميزباني ، مهمانداري . *The duty of a soldier upon guard*, چوكي ، پاسباني ، نوبت A . *The duties of a secretary*, اداب الكاتب A . *The duties of a judge*, اداب القاضي A . — *A duty or toll*, خراج A ، محصول A ، جزيت A ، باج ، ترغاق ، ترغان ، تطيعت A . v. *Custom, tax.*—*To lay a duty or assize upon commodities*, نرخ كردن . *A collector of duties*, تحصيلدار ، شاهبندر ، باج دار ، باره گير ، رصاد A . v. *Collector.*

A DWARF, كوتاه قد ، خورد اندام ، مردم خورد ، نغاش A ، نغاشي A ، قرنبصت A ، خنبس A ، تياز A ، قصير القد A ، تنتل A ، جوجه ، تنبول A ، تنبال A ، تنبل A ، طحن A ، خنثار A ، جحنب A ، قنافر A ، هبركع A ، مقطعطت A ، دينق A ، هبلق A ، هبترA

قشالت A ، خنبرت A ، قلمزت A. *A female dwarf*, ازب A . تنبالت A .

Dwarfish, كوچك ، مغار A ، ازب A ، خورد . v. *Short, little, low, small.*

Dwarfishly, كوچكانه ، خوردانه .

Dwarfishness, كوچكي ، صغر A ، صغر القامت A . v. *Littleness.*

To DWELL, ماندن ، باشيدن ، سكونت داشتن ، ساكن ، قرار ساختن ، استقرار كردن ، متمكن شدن ، مقيم بودن ، شدن اقامت كردن ، تمكن نمودن . v. *To inhabit.* — *To go down to dwell (in any place)*, نزول كردن .

A dweller, باشنده ، متوطن A ، مقيم A ، ساكن A . v. *Inhabitant.*

A dwelling, خانه ، بيت A ، مكان A ، مقام A ، مسكن A ، جايگاه ، عمارت A ، كدايان ، كده ، دري . v. *Habitation.*

To DWINDLE (*consume away*), كوتاه شدن ، كم شدن ، اتلاف كردن ، متلف بودن ، صغير گشتن . v. *To shrink, grow feeble.*—(*to degenerate*), ناكس گشتن ، از اصل افتادن .

DYING (*subs.*), مير ، تسليم جان ، موت A.—*The dying away of sound*, فرود اشت .—(*tingeing*), رنگ ريزي ، رنگ ، سازي ، صبغ سازي . *A red-dying weed (madder)*, رونس .

A DYNASTY (*line of princes*), نسل مليك ، نژاد شاهان ، آل سلطاني . v. Also *Sovereignty.*

A DYSENTERY, اسهال خون ، جريان شكم ، شكم جاري ، سيل دم . *To labour under a dysentery*, اسهال داشتن . v. *Flux.*

E.

The open sound of this letter is not used in the Arabic language, but occurs frequently in the Persian; as in شير *shēr*, a lion, دير *dēr*, Slow, and the like, where it is represented by ي preceded by كسر , which ي is called ياي مجهول , or ياي فارسي , to distinguish it from the close power of that letter, as in the word شير *shīr*, Milk, called ياي معروف .

EACH, هر ، هريك ، يك يك ، كل واحد A . *Each other.* v. يكديگر . v. *Either*, *both.*

EAGER (*ardently wishing*), آرزومند ، هوسناك ، شوقين ، مشتاق A ، تند ، تيز . v. *Desirous.*—(*vehement, hot, choleric*), تيزطبيعت ، تيزمزاج ، تندتيز ، غضوب A ، عنفي A . v. *Severe*; also *biting, keen.* —(*quick, busy*), تيزكار ، تيز ، سريع A .—(*sharp, sour*), ترش ، حامض A ، زست . v. *Acid.*

Eagerly (*ardently*), از شوق ، باحميت ، بارشك ، آرزومندانه .—(*quickly*), تيزانه ، سريعا A .—(*impetuously*), باهجوم ، هجمانه . v. *Keenly, sharply, hotly.*

Eagerness (*ardour*), آرزومندي ، حميت A ، غيرت A ، رشك ، هوس A .—(*vehemence, choler*), غضب A ، تيزطبيعتي ، هجوم A ، (*impetuosity*), — تندي ، درشتي ، (*severity*), — كين ، عنف A . v. *Violence.*

An EAGLE, عقاب A ، نسر A ، دال ، خانيه ، خان A ، اوله ، ورك ، شغوا A ، غزن A ، دلف A ، ازدن ، ضريك A ، ام القليت A ، ام الهيثم A ، لوه ، لوح ، ام الشو A ، ام جوار ، ضومعت A ، مثل A (plur. امثال) A ، لقحت A ، خداريت A .— *An eagle called the stone-eater*, سنگ خوار ، كاسر A (fem. كاسرت , plur. كواسر). —— *An eagle called the bone-eater*, استخوان خوار ، باد خور . *A royal eagle, an eagle of the finest kind*, هما ، هماي لامكان ، هماي قوشي ، جوبينه ، سيمرغ . — *The eagle of the desert that feeds upon mice*, ملاع ، عقاب ، موشگير ، موشگيرد ، موش خوار . *The eagle called the hare-catcher*, ازدف ، ازدف ، آله ، آكود . *Eagle-eyed*, صاحب نسر . — *The constellation of the eagle*, النسر الطاير A ، امعان طاير ، النسر الواقع A ، الهرار .

An eaglet, ضرم A ، تلد A ، تاز .

The EAR (*organ of hearing*), گوش ، اذن A ، سمع A ، سماع A ، زلف A ، سم A ، سماع خانه (plur. اسامع ، اسماع), كرايم (plur. كرام), كريمت A (plur. اصمعت), صماخ A ، مسمع A (plur. مسامع).—*The outside or prominent part of the ear*, گوش ، اذن A ، نقطت A . *An ear beautifully shaped*, اذن شرفا ، گوش دراز . *A long ear*, اذن خشره مشره A ، وافرت A ، شرافيت A . *A large ear*, اذن وفرا . *The gristly part of the ear*, اور گوش . *The lob of the ear*, نرمه گوش ، بناي گوش ، لغد A ، آويزه ، تجب A . *The tip of the ear* اذن A . — *The root of the ear*, غضن A (plur. اغضون) *The cavity behind the ear*, بناي گوش . *The ears of the understanding*, گوش هوش . *Whatever strikes the ear*, گوش زن . *The two ears*, اذنان A ، حذنتان A . *To lend an ear*, گوش نمودن ، استماع ساختن ، سمع دادن ، واعيت كردن ، مسمع التفات نمودن . *To prick up the ear*, گوش زدن . *It came to*

the ears of the king, بمسامع علي شاه رسيد . *To twist the ears,* گوشمال كردن . *To have the ear of a person (to be favoured),* التفات , احسان ديده شدن , كسب تقرّب كردن , عنايت پذيرفتن , يافتن . — *To speak a word in the ear,* سخن در گوش گفتن . v. *To whisper.* — *The ear or handle,* اذن A , دسته , قبضه A . *An ear of corn,* خوشه , دانه . *To fall together by the ears,* مخالفت كردن . — *To take by the ear, or handle,* نكته گرفتن . *Earless,* غير اذن , بي گوش .

An ear-ring, گوشواره , گوشوار , حلقه گوش , دُرگوش , خلدت (plur. خلد , خلدات), آويزه گوش , آويزه , منگوش , قرط A (plur. اقرات), قروط A , قرطه A , شنتره . *A cluster ear-ring,* جنگ جلاب , جلاب . *Ear-rings made of gems, or any thing similar,* شكل A . *An ear-ring for the top of the ear,* شنف . *To adorn with ear-rings,* تقرّط نمودن , تنطّف , منطّف نمودن , تشنيف كردن , ساختن .

Ear-wax, ليمه , چوك گوش , زهر گوش , ريم گوش , گوش , شوخ گوش , اف A ,

An ear-wig, گوشخيزه , گوشخيا , گوشخينه . — *(a whisperer),* نم A , نمّام A , واشي A , سخن چين . v. *Slanderer.*

An ear-witness, سامع A , گوشچي .

To ear (shoot into ears), خوشه نمودن . — *(to plow),* زراعت , نطس ساختن , كردن .

Eared, صاحب اذن , اهل سمع , گوش دار . *Long-eared,* درازگوش . *Crop-eared,* مقصي A , مقصو A , بريده گوش . *Slit-eared,* شرقا A .

An EARL, امير A . v. *Lord.*

EARLY *(in the morning),* علي الصّباح , فجر A , وقت فجر , قايم الصبح A , باكره A , بكرا A , بكره A , سحرگاهي , سحري A , غارج A , صبوح A . *An early collation or breakfast,* مبكره . *Early prayer,* نماز صباح . *Like the early rose-bud,* غنچه سحر . *An early riser,* سحرخيز . — *Early rising,* سحرگاهي آسا بروجه , تعجيلانه , بزودي , زود . *Early (quickly),* خيز . *To rise early,* شبگيري كردن , علي الفوز A , سرعتا A , تعجيل سحرخيزي نمودن . *Early in the morning,* در هنگام سحر , سحرا A , سحريا A . — *Very early,* تباشير صباح , بامداد . *Early in the spring,* در اوّل فصل بهار . *Early fruits,* نوباوه , عجالت A , گرمه .

Earliness. v. *Forwardness.*

To EARN, كسب , پيدا كردن , حاصل كردن , (wages) كرا حاصل كردن , اجرت ورزيدن , اجر اندوختن , كردن , وظيفه اقتنا ساختن . v. *To acquire, gain.*

EARNEST *(adj.),* ساعي , مستعد A , بجدّ , دل نهاد , تند , مشغول A , مقيم A , مجتهد A , تيز , گرم , دل سوز , سرگرم صاحب ارشد . v. *Attentive, diligent, eager.* — *(zealous),* وشكرد , غيرتي A , غاير A , غيور A , اهل غيرت , حميّت , صاحب اقدام , ابرام نما . — *(importunate),* v. *Warm* مجتهد .

Earnest (handsel), پيشمزد , بيع سلم , سلم A , بيعانه A , گرو , سفته , ربون , عربون A . v. *Pawn, pledge.* — *To give earnest,* تمسيك , تعريب كردن , پيشمزد دادن , بيعانه دادن , بيعت كردن , ساختن . — *Earnest.* v. *Earnestness, seriousness.* — *In earnest,* لطيفه برطرف , بجدّ , جدّانه , جدّا A , حقيقةً A , في الحقيقت A , با تاكيد . — *To be in earnest,* جدّ و جهد نمودن .

Earnestly (with attention), با شغل , مشغولاً A , مقيّدانه , با اهتمام , با تندهي , با دل گرمي , از شوق . — *(zealously),* با غيرت , غايرانه , با حميت . v. *Eagerly, warmly.* — *(importunately),* با ابرام , مبلطانه , با اقدام .

Earnestness (fixed attention), جدّ , اشتغال A , شغل A , و جهد . v. *Diligence.* — *(zeal),* گرمي , سرگرمي , تندهي , رشك , غيرت A , حميّت A , دلسوزي , دلنهادي , اهتمام A , گستاخي , اقدام A , ابرام A . — *(importunity),* v. *Eagerness.* — اهتمام . v. *Solicitude.*

The EARTH, ارضون A , (plur. ارضات) ارض A , زمين , ارضين A , اروض A , اراض A , زمي , عجوز A , برّ A . v. *Land, world.* — *(the element earth),* اجاكشو , تراب A , خاك , ديهار , ثري A , تباه A , دقعم , دقعا A , دقاع A , رغم A , رمّ A , حصلم A , حصلب A . *For the modifications of earth,* v. *Soil, clay, land, ground, dust.* — *An inhabitant of the earth,* جهانيان , اهل دنيا , جهاني . *The inhabitants of the earth,* سكون عالم , اهالي زمين . *The face of the earth,* روي زمين , مراهست A , وجه الارض A . *The globe of the earth,* گرد ارض . *An earth or clay used as sealing-wax,* طين مختوم . *To bend the forehead to the earth (in token of respect),* جبين سا شدن . — *To earth (cover with earth),* با خاك پوشيدن . — *(to hide in the earth),* تلحيد ساختن , دفن كردن , زير خاك نهادن . v. *To bury.* — *(to retire or creep under ground),* زير زمين رفتن , خاك هميم كردن , نخست . v. *Mean.*

Earth-born (meanly born), ابن ارض , بي سر و سامان , بي اصل , مجهول النسب A , خاکسار . *v. Base, mean.*

Earthen, ترابي , خاکي , صفالي , گلي , ازگل ساخته . *An earthen vessel,* سفالين , فلجان , فنجان . *Earthen ware,* خزف A , سفالينه , سفال .

Earthiness, تراب A , خاکث .

Earthy (belonging to this world), ارضي , زميني , جهاني , عالمي — *(corporeal),* جسماني , جوهري . — *(not spiritual),* نا روحاني . *v. Also mean, sordid, vile.*

An earthquake, زلزلت A (plur. زلازل), تزلزل A , بومهن , زمين لرزه , زمين جنبش . *The explosion of an earthquake,* آواز تزلزل , آواز تزلزل زمين .

An earth-worm, خراطين A , خرکبوتة , خرکث , سند , حيست A . —*(a sordid wretch),* سياه کاسه .

Earthy, ترابي , خاکي . *v. Earthen.*—*(terrestrial),* اهل خاک , خاک پيوند . —*(relating to earth),* دنيا , ارضي , زميني , تراب منسوب . *v. Also gross.*

EASE *(rest),* آسايش , آرام , آسودگي , راحت A , فراغت A , فراغ A , حضور A , استراحت A . *v. Quiet, tranquillity.* — *(freedom from pain),* عدم وجع , بي رنجي . *Ease of mind,* خوش دلي . *v. Cheerfulness.* — *(facility),* سهولت A , سلست A . — *(carelessness),* امانيت , آساني , غفلت A , اهمال A , مساهلت A . — *(gracefulness, want of constraint),* ملايمت A , ملاطفت A , لطف A , لطافت A , ادب A , ادب وارکان . *v. Politeness.*

To ease (give rest), آسايش دادن , آسايانيدن , حضور نمودن , آرام دادن . *v. To assuage, calm.* —*(to relieve from pain),* بي رنج کردن , درد واکردن , علاج نمودن . *v. To cure.*

Easily (without difficulty), آسانه , با آساني , بي دشواري , بوجه آسان , غيرمعسور , مهلانه . *Going easily (as a horse),* نرم رو . —*(without pain),* بي درد , بي رنج , غير زحمت . — *(without reluctance),* نا عنادانه , بي کره . *v. Readily.*

Easiness (facility), آسانيت . — *(tractability, gentleness),* يسر A , ملايمت A , آهستگي , نازکي , نرمي . *v. Also ease, compliance.*

The EAST, مشرق A (plur. مشارق), شرق A , مطلع , صبحگاه , جابلقا , وارتگاه , شريق A , شروق A , شمس , باختر (q. v.), خاور , جابلسا , (the three last also imply the west). *The east and west,* مشرق و مغرب A (plur. مشارق و مغارب), شرق و غرب A . *Distant as the east from the west,* بعد المشرقين A . *The east wind,* اير A , ايور A , هواي مشرق , باد شرقي . *Blowing from the east,* قبال A , قبالت A .

EASTER, عيد شريف , فسح A or فصح A , باعوث A , باجي A .

EASTERLY, *eastern,* مشرقي , شرقي , شرقيه A . *Eastern countries,* مشارق A .

Eastward, بسوي مشرق .

EASY *(not difficult),* آسان , نا مشکل , نادشوار A , سهل A , ملاطف A , ملايم A , خوش خوي *(gentle)*, — اسهل A , ثليث A , نرم , آهسته . *v. Graceful, polite, courteous.* *Of an easy pliant temper,* نازک خلق , ميسور A , ميسر A , يسر A . — *(at rest),* آسوده , آسوده حال , آسوده و آزاده , آرامیده , خوش دل , مطمين A , مطمين الخاطر A . *v. Tranquil.* — *(without pain),* بي رنج , غير وجع , بلا زحمت A , نا غمزده , ساده , صاحب ايماني *(credulous)*, — نا رنجيده , نا مظلوم غير , نا سرکش *(not refractory)*, — آسان باورده , دل نما . — *(contented),* خوشنود , راضي A , شادمان . — *(wanting nothing),* بي نياز , خرسند , تمرد . *To render easy,* آسان کردن . *v. To facilitate.*

To EAT, خوردن , اکل کردن , طعم کردن , اطعام نمودن , تناول کردن . *v. To devour, dine, sup; consume, corrode.* — *To give to eat,* بخورد دادن , تاکيل کردن , بخورانيدن , ايکال نمودن . — *To eat and drink,* اکل و شرب ساختن . — *To eat and drink luxuriously (to live well),* نفايس و شراب بهيت , عيش و عشرت کردن . — *To eat to excess,* تجحيف خوردن کردن . *To eat little,* کم زار خوردن .

Eatable, لايق خورش , لايق طعم , لايق خورد , ممکن , اکل A , واجب التناول . — *Eatables.* *v. Meat, food.*

Eaten, خورده , ماکول A . *To be eaten,* خورده شدن . — *Whatever is eaten with bread,* نان خورش , سباع A .

An eater, خورنده , آکل A , اکال A , اکول A (plur. اکلت), متاکل A , موکل A , متعم A . *v. Glutton.* — *(in composition),* خور , خوار . — *A man eater (cannibal),* آدم خور .

Eating (part. pres.) خوران , آکلم A . — *(subs.)* خورش , اکل A . *Eating and drinking,* اکل و شرب A ,

The EAVES *(of a house),* قابور , قابول P .

An eaves-dropper, سخن چین .

EBB, جزر ا ، وزن ا . *Ebb tide*, آبجار ، آب سرازیر . — *The ebb and flow (of the tide)*, جزر و مدّ . *Ebb (decline)*, ضوال ا ، نقص ا ، کاست ، تصغیره ا . v. *Decay*.

To ebb (flow back), جزو ، آب سرازیر شدن ، آب جر شدن ، نمودن . — *(to decay)*, نقص ساختن ، بهلاک رفتن .

EBONY, آبنوس ، ساسم ا ، ساج .

EBRIETY, مستي ، سرمستي ، سکرهٔ و سرشاري . v. *Intoxication*.

EBULLITION, جوش ، جوشش ، غليام ا ، غليت ا .

ECCENTRICK (deviating from the centre), از میان گریز . —*(irregular)*, خلاف قاعده ، نا برهندسه .

Eccentricity, از میان گریزي . v. *Irregularity*.

An ECCLESIASTIC, فقیه ا ، تقيي ، خطیب ا ، واعظ ا ، علیم ا (plur. علما).

ECHO, آواز بازگشت ، آواز ، پژواک ، صدا ا ، ردّ صدا ، حاضر جواب ، آهنگ ، صیت ا ، آوا ، آواد ، بنت الجبل ا ، خیدهٔ ، روکت ا ، رکا ا ، توف ، مانو ، مانوس .

To echo, نونیدن ، آواز بازگشتن ، ردّ صدا کردن . v. *To resound*.

Eclaircissement. v. *Explanation*.

ECLAT, رونق ا ، شهرت ا ، روشنائي ا ، ضیاء ا ، عظمت ا ، فر . v. *Splendor, lustre*.

An ECLIPSE, کشافت ا . v. *Darkness, obscuration*. — *An eclipse of the sun*, گرفتگي آفتاب ، انکساف ا ، کسوف ا . — *An eclipse of the moon*, گرفتگي ماهتاب ، خسوف ا ، انخساف ا .

To eclipse (the sun), کسف کردن ، تکسیف ساختن . — *To eclipse (the moon)*, منخسف نمودن . v. Also *to cloud, obscure, disgrace*.

Eclipsed (as the sun), کسوف ا ، منکسف ا . — *(as the moon)*, خسوف ا ، منخسف ا . *To be eclipsed (sun)*, منکسف شدن . — *(moon)*, منخسف شدن .

The ecliptic, راه آفتاب ، طریق شمس ، منطقة البروج ا .

ECONOMY *(frugality)*, خانه داري ، اعتدال ا . — *(arrangement)*, آراستگي ، ترتیب ا ، نظم ا ، انتظام ا . v. *Regulation*.

Economic, economical (frugal), خانه دار ، معتدل ا ، مقتر ا (fem. مقترت).

ECSTACY, وجد ا ، توجد ا ، فلت ا ، بي خودي ، آشفتگي ، شوزه ا . *In a divine ecstacy*, خدا دیوانه . v. *Enthusiasm, rapture, madness, grief*.

Ecstatic, بوجد برداشته ، مجنون ا ، شفته ، آشفته ، بي خود ، بي هوش ، مسبوت ا . v. *Rapturous*.

An EDDY, گرداب ، غرقاب ، غمرت ا ، نول ا . v. *Whirlpool*. — *To be whirled in an eddy*, متحیر شدن ، در گرداب گردا گرد رفتن ، بغرقاب داير بودن . — *Eddy (adject. or part. pres.)* دايره ا ، گردان ، دور روان . v. *Whirling*.

EDGE *(thin cutting part of a blade)*, دم ، حدت ا ، حدّ ا ، تیز ، حرف ا ، لب ، ذرابت ا ، ذکر ا ، طرف ا ، صبي ا . — *The edge of a sword*, ذباب السیف ، دهن شمشیر ، لب ، تیغ ، سر دشنه ، غراره ا ، شفره ا ، شفرد ا ، جلبار ا ، قاریت ا ، مکشم ا ، کفت ا ، زره ا ، سطام ا . — *The edge of a knife*, لب کارد ، دهن سکین ، تیز ناي . — *The edge of an ax*, لب کشتره ، برت ، دهن ، غراب ا (plur. اغربت). — *An edge (border)*, کناره ، حاشیه ا ، طرف ا ، لب ، جناب ا ، جانب ، حدّ ا ، کرانه . v. *Brink, margin*; also *boundary, limit*. — *The edge of the eye-lid*, شفر عین . — *(border of a garment, &c.)*, دامن ، کنار ، حاشیه ا ، تیر ، کفت ا ، نگار ، گرد . v. *Hem, list*. — *Edge (acrimony)*, تندي ، تیزي ، درشتي ، عنف ا . — *(keenness of wit)*, تیزي طبع ، زیرکي ، حدّ عقل . *To set the teeth on edge*, دندان گیر ساختن ، دندان حدّ کردن . *To take off the edge*, کند ساختن .

To edge (in), ادخال کردن ، در آوردن ، تملق ساختن . v. *To introduce, insinuate*). — *(to give an edge to)*, تیز کردن ، تحدید نمودن ، ذکر دادن ، ذو ذکر ساختن . v. *To sharpen*. — *(to border or fringe)*, طراز نمودن ، تحشیت ساختن ، ازار ، طرازیدن ، رژد کردن ، فراویز ساختن . — *(to exasperate)*, کردن ، تخشین ساختن ، تحریش نمودن .

Edged, تیز ، سین ا ، قاطع ا ، بران . v. *Sharp*. — *A sharp-edged sword*, تیغ بران . *A sharp-edged dagger*, خنجر تیز . — *To be edged*, تیز شدن .

Edging (subs.), طرازه ا ، اهان ، رژد ، فراویز . *An elegant*

embroidered edging, A علم , نگارعلم , A مفروز . *To adorn with edgings of different colours,* عبقري طراز كردن .

Edgeless, نا تيز , بي حرف , غيرتكر . v. *Blunt.*

An edge tool, آلت دم دار .

Edgewise, با تيز كنار پيش نهاده .

Edible. v. *Eatable.*

An EDICT, فرمان , A تحيت , A امر , A حكم , A غرز , A تنبية . v. *Command.—The royal signature on public edicts,* A توقيع .

EDIFICATION, A تعليم , A تربيت , A تأدب , A تاديب . v. *Instruction, education.*

An EDIFICE, A عمارت , A بنا , A بنيت , A بني , A بنيان , A بنياد , A مبني , نهاد , A والاد , A اقنيت . v. *Building, structure.—An edifice built on an eminence,* A كلات , A نعامت , A نعمت .

To EDIFY, تعليم نمودن , تاديب كردن . v. *To educate, instruct, teach.*

EDITION (*of a book*), A تصنيف , A تاليف .

An EDITOR, A مولف . v. *Author.*

To EDUCATE, پرورده كردن , پروردن , تربيت نمودن , ادب دادن , آموزانيدن , تعليم كردن , پرورد ساختن . v. *To improve, instruct, teach.*

Educated, پرورده , آموزانيده , مربيه . *Tenderly or delicately educated,* ناز پرور , A شابل , A فاكه , A ناعم .

Education, A تعليم , آموزش , پروري , پرورش , تربيت , A ادب . v. *Manners.*

To eek. v. *To lengthen, add, supply.*

An EEL, سمك الحيات A , شلق , يلن ملهي , مارماهي , انكليس .

To efface. v. *To deface, erase, obliterate.*

EFFECT (*that which is produced by an operating cause*), A عمل , (plur. فروع) فرع A , A نتيجه , A تاثير , A اثر , اصل و فرع , كار , A فعل . v. *Consequence.—The cause and effect,* (plur. اصول و فروع) . *Effect* (*force, power*), A قوت , توانائي , دست , قدرت A .—(*purpose*), A غرض , A نيت , A قصد . v. *Intention.—*(*success*), A وقوع , آخر , انجام , A عاقبت . v. *Advantage, end.*—(*completion*), A تمام , A تكميل . v. *Perfection.—Whatever has an effect,* كارگر .

Effects, A مال (plur. اموال) , A رزق (plur. ارزاق) , A عرض , A عقار , A نعمت . v. *Goods, moveables.—Private effects,* اموال خاصه . *Having valuable effects,* مالدار , A متمول . v. *Rich.* *Effects* (*wherewith to pay*), جايداد .

To EFFECT (*effectuate*), بجا بردن , بكار آوردن , پرداختن , نتيجه بخش شدن , كار نمودن , اتمام ساختن , تكميل كردن , فعله ساختن , عمله كردن . v. *To perform, complete, fulfil.*

Effected, پرداخته , تمام كرده شده . *To be effected,* حصول , كارگر شدن , بجا آمدن , صورت پذير بودن , پذيرشدن .

Effectible, قابل الاختتام A , ممكن پرداز . v. *Practicable.*

Effective, effectual, efficacious, efficient, كارگر , كارساز , A كافي , A قوي , A محكم , A مؤكد , اهل قدرت , موثر . v. *Active, operative, useful.*

Effectively, effectually, efficaciously, قادرانه , با قوت . v. *Powerfully.—*(*completely*), كاملانه , با اختتام , A تماما .

EFFEMINACY (*female softness*), ناز , ملايمت A , نرمي .—(*unmanliness*), نا كسي , نا مردي .—(*lasciviousness*), نازكي , A فجر , A فسق , شوخي , شهوت A .

Effeminate (*soft*), A ملايم , نازك , نرم , A ناعم .—(*unmanly*), ناكس , نامرد , زنانه .—(*lascivious*), فاسق A , شوخ , صاحب شهوت , فاجر A .

To effeminate (*soften*), ملايم ساختن , نرم كردن .

To EFFERVESCE, غليان شدن , جوشيدن .

Effervescence, A غليان , جوشيدگي , جوشش .

Efficacy, efficiency. v. *Effect, agency.*

Efficacious, efficient. v. *Effective.*

EFFIGY, A صورت , A شكل , A شبيه , A شبه , پيكر , A نقش , (plur. تماثيل) A تمثيل , نگار , (plur. تصاوير) تصوير A , A وجه . v. *Picture, statue, image, figure.*

EFFLORESCENCE (*flourishing*), شكوني , شگفتگي .

EFFLUVIA, A شم , بوي , بخار A .

EFFLUX, *effluxion,* ريز , ريزش . v. *Effusion.*

EFFORT, [illegible] , A سعي , A جد , A جهد , A اجتهاد ,

A اقدام و اهتمام . v. *Endeavour, struggle.* — *A great effort,* . اهتمام تام , سعي موفور

EFFRONTERY, دسته , گستاخي , بي شرمي , شوخي , بي ادبي . v. *Impudence.*

Effulgence. v. *Brightness, lustre.*

EFFUSION, ريز , ريزش , A سفك , A صب , A اراقت . *The effusion of blood,* خون ريزي , ريزش خون , سفك دم , اراقت دما . *The effusion of water,* آب ريزي .

Effusive, ريزان .

EFT, A خنّاز , وارغ . v. *Lizard.*

E. G. (*exempli gratia, for example*), A مثلاً .

An EGG, تخم مرغ , A بيضه , مرغانه , خايه , A كيكيت , A كيكيت (plur. كياكي), A قايبه , A قاية . *To sit upon eggs,* رخم كردن , ترخّم ساختن , وكن نمودن , رنقا كردن — . *To lay eggs,* خايه كردن , بيضت وضع نمودن , بيض ساختن , ورض كردن . *A fried egg,* خاكينه , خايه ريز , ريخته , ريزه . *A poached egg,* كوازه , كواره . *A soft boiled egg,* نيم برش , نيم برشت . *To boil or poach eggs,* كوازه كردن . *A stale or rotten egg,* گندد خايه , مذر , مرشانه , A ثنتل , A سعطه — . *Forsaken eggs,* A ترك . *To form eggs (in the belly),* امكان كردن . *The eggs of fish,* A صعقر , خبيار . *The eggs of crocodiles,* A شلقة . *The eggs of ants,* A مازن . *Eggs piled one upon another,* A رصيص . *The yolk of an egg,* زرد خايه , A زاجل , A نهب . *The white of an egg,* سپيده , A ماح , A غرقد , A غرقي (*the last implying also the membrane or pellicle between the white and shell*). — *An egg-shell,* پوست خايه , A قشر البيضة — . *The egg of timidity (a virgin),* A بيضت الخدر .

To egg. v. *To instigate, incite.*

The EGLANTINE (*a species of rose or sweet brier*), استرون , جلنسرين , گلنسرين .

EGOTISM, A انانيت .

EGREGIOUS, A كامل , A مكمل , A اشد , سخت , A مكمّل . v. *Perfect, complete, consummate, excessive.*

Egregiously (*exceedingly*), بكمال , بشدّت , بسيار .

EGRESS, *egression,* A خروج , A استخراج , برآمد . v. *departure.*

To EJACULATE, انداختن , رمي كردن . v. *To throw; to shoot out.*

An ejaculation (*short or sudden prayer*), دعوت ناگه . (*throw*), انداز , A رمي — . *Ejaculatory,* ناگهانه . v. Also *hasty, sudden.*

To EJECT (*drive out*), راندن , بدر كردن , شغر كردن , بر طرف . v. *To expel, banish.* — (*to cast away*), اخراج ساختن , انداختن , طرح كردن , ترك نمودن — . (*to void from the mouth, &c.*), رد كردن , استفراغ ساختن , قي كردن . v. *To void, vomit, spit.* — *To eject from a possession,* بي دخل كردن , از خانمان منطرد ساختن , از تصرف راندن . *To eject from an office,* موتنبه عزل نمودن , منصب معزول كردن .

An ejectment (*from a possession*), از خانمان , بي دخلي . اخراج ازميراث , اطراد .

Ejection, A اخراج . v. *Expulsion.*

EIGH (*interject.*), اه , A ايا .

EIGHT, هشت , ثمانية (fem. ثمان , ثماني). *Eight each, in eighths,* هشتگان , ثمان ثمان . *The eight paradises,* هشت بهشت — . *The eighth,* هشتم , A ثامن , A ثامنة — . *An eighth (part),* هشتمي , A ثمن , ثمين (plur. اثمان). — *The eighth heaven,* چرخ ثماني — . *Eighteen,* هژده , هجده , هشتده , A ثمانية عشر (fem. ثمان عشرة). *The eighteenth,* هشدهم , هژدهم , هجدهم , A ثامن عشر (fem. ثامنة عشرة). — *Eightfold,* ثمانية اضعاف — . *Eighthly,* هشت تا , A مثمن , A تثمين , A ثمانين — . *The eightieth,* هشتادم , A ثامنا — . *Eight score,* هشتاد , A ستون , صد و شست — . مائة و . *Eighty,* هشتد , A ثمانون , A ثمانين . *An old man eighty years of age,* پير هشتاد ساله . *Eight hundred,* هشتصد , A ثمان مائة . *Eight thousand,* هشت هزار , A ثمان الاف .

EITHER, يا . *Either the one or the other,* يا يك يا ديگر , A احد , يكي از شما — . *Either of you,* يا احد يا آخر , آحد هما — . v. *Both, each.* — *Either side,* هر جانب , A جانبين — . *Either a throne or a winding sheet,* يا تخت يا تخته . *Either to heaven or to hell,* A الي جنت ايما الي نار .

To eke. v. *To add, increase, lengthen, supply.*

ELABORATE, پر كار , A عملي , A مصنّع , A مكمّل , A مكلّف . *To elaborate,* مكمّل كردن — . *Elaborately,* پر كارانه , A مكملاً , با بصيرت .

To elance. v. *To throw out, dart.*

To ELAPSE, منكزي شدن ,گزر كردن ,گرشتن . v. To glide, pass away. — The time which is elapsed, وقت گرشته , زمان الماضي A , الماضي A .

ELASTICK (springy, springing), خيزان , جهان .

Elasticity, هوازن (of the air) — قوت جهيدن , جهيدگي .

ELATE, نخوت , نخوت كش , متكبّر A , مغرور A , سر در هوا , پيشه . v. Haughty.

To elate, متكبّر كردن , مغرور كردن . v. To elevate, exalt.

Elation, غرور A , مغروري , متكبري .

The ELBOW, A مرنق , واران آرنج , وارن , وارنج , وارين , ركبت A . (q. v.) زند A , اشكوب , كوغ , كز , وارنجه , وارغ. The tip of the elbow, القبيح A . — (a projection), قرنت A . v. Angle, flexure. — To be at the elbow (to be near), نزديك قريب شدن , بودن .

To elbow (through a crowd, &c.), دقعت كردن . v. To push, jog, justle.—(to jut out), قرنت نمودن .

ELDER, مهين A , اوّل A , اوّل زاده . An elder brother, اغر مهين , اوّل برادر , برادر كلان .

An elder (a man whose age g[ives] him authority), شيخ A , اشياخ A , شيوخ A — Elders, كهن پير , كهن , خواجه , پير , مشوخا A , مشايخ A , مشيخت A , شيخان , شيخة A , اعيان القوم , وجول A , اماري كهن سال , سالخوار . v. Also ancestors.

Elderly, سالدار , سالخورده . v. Old, advanced in years.

Eldership, كهنگي , شيوخيت A . v. Seniority.—(primogeniture), بكوريت A , نخستزادي .

Eldest, بكر A , نخست زاده , نخست زاد . The eldest son, فرزند بكر , فرزند اوّل .

The elder tree, انثلي A , خمان A .

ELECAMPANE (herb), النيون A , راسن , قنس A , زنجبيل شامي , جناح A .

To ELECT, برگزيدن , گذيدن , اختيار كردن , انتخاب كردن , اصطفا كردن , اصفا نمودن , اقتفا ساختن , چيدن , پسند كردن , استصفا نمودن . v. To choose.

Elect, elected, مختار A , برگزيده , پسند كرده , گزيده , نبرده , مقبول A , مخصّص A , مصطفي A , منتخب A , ممتاز A .

Election, اختيار A , پسنديدگي , پسند , برگزيدگي , گزيدگي , انتخاب A , خيار A . v. Choice.

Elective, قوت اختيار دار .

Electively, مقدمانه , با اختيار .

An elector, منتخب A , اختيار كننده .

ELECTRE (amber), كاد ربا .

ELECTRICAL, جاذب A , كشنده . v. Attractive.

Electricity, جذب A , كشش , كاد ربائي . v. Attraction.

An ELECTUARY, معجون A (plur. معاجين), ريچال , ريچار — (intoxicating), لحلحه , ربيد , رجل , هوشكش . An electuary for the head-ach, شبيار .

ELEEMOSYNARY (living upon alms), صدقت پذير , منزكي A — (given in charity), بدهش بخشيده , مصدّق A .

ELEGANCE, زينت A , زيبائي , زيبايش , ظرافت A , شكوه , ناز , حسن A , ملاحت A , نزاكت A , لطافت A , حسن وبها , زهوه A , رونق A , جمال A , بها A . v. Beauty. — Elegance in speaking or writing, بلاغت A , فصاحت A , اصطلاح A . v. Eloquence.

Elegant, لطيف A , نازك A , ظريف A , ملاح A , مستطاب A , بهي A , جميل A , مستحسن A , حسن A , زيبا , زيب , سندري , همهر , شيوه , ترفت A , نيكو , خوشنما , نازنين , رعنا A , نارين , مزيّن A , مكلّف A , برازه , مزي A . v. Gentle, delicate, soft. — Any thing elegant presented to a sweetheart, ترفت A . An elegant woman, زن نازنين — Elegant writing or language, جوهر كلمات , جوهر سخن — Elegant writing or penmanship, خوش خط . — Most elegant, احسن A (fem. حسنا), اطيب A , اظرف A , براعت پرداز .

Elegantly, با نزاكت , خوش , خوب , با لطافت , ظريفانه , نيكو . Walking elegantly, خوش رفتار , خوش خرام .

ELEGIAC (belonging to elegy), قصيدة منسوب — (mournful) اندوه گين , مستمند A . v. Doleful, sorrowful.

An elegy (poem), قصيده A (plur. قصايد). — (A mournful or funeral song), مرثيت A , مرثات A , نحيات (plur. مراثي). To recite an elegy or dirge, مرثيت گفتن .

ELEMENT, عنصر A (plur. عناصر). The four elements, چهار امهات سفليه , عناصر اربع . The four elementary qualities of man, چهار اركان , طبايع , امهات , خلط A .

(*an ingredient* or *constituent part*). بلد ، سرشت A ، اسطقس ، کیان A . v. *Essence, principle.* — *The elements* or *letters of a language*, حروف الهجا A . — *The elements* or *rudiments of science*, شروع علم . — *The proper element*, or *place of any thing*, جا ، جاي ، گاه ، موضع A ، مکان A ، محلّ A . *He is not in his element*, از جاي خود بيرون است ، نا بجا است ، بجاي خود نيست . — *Euclid's elements*, تحرير اقليديس ، اسطقسات اقليدس .

Elemental, elementary (*belonging to the elements*), عنصر منسوب . — (*uncompounded*), نا مخلوط ، غير مرکب ، بي خلط .

An ELEPHANT, فيل A ، پيل ، کلثوم A ، عيثم A . *A she elephant*, طلخام A . *A large elephant*, فيل منکلوس ، فيل دمان ، زند پيل ، زنده پيل . *An elephant keeper*, فيلبان ، فيال A . *The man who guides an elephant*, مهاوت H . *An elephant rider*, فيل سوار ، فيل نشين . *A castle or turret placed on an elephant*, حوده ، عماري A ، حوضه . — *The elephantiasis* (*disease of the elephant*), داء الفيل A ، جذام . v. *Leprosy*. — *Elephantine*, فيل منسوب ، پيل پيوند .

To ELEVATE, برداشتن ، نصب نمودن ، بلند ساختن ، ارتفاع کردن ، زوريدن ، افراختن ، تعليت کردن ، اعلا نمودن ، رفع نمودن ، ترفيع ساختن . v. *To exalt, raise.*

Elevate, elevated, بلند کرده ، برداشته ، افراخته ، مرفوع A ، عالي A (fem. عاليت) ، مرتفع A ، معلّي A ، منتبر A . v. *Exalted.*

Elevation, ارتفاع A ، افرازي ، افراختگي ، بلندي ، سرفرازي ، ترقّي A ، اعلا A ، رفع A ، نصّ A ، شولن A . v. *Exaltation*. — *Elevation* or *sublimity of style*, اطناب A .

An elevator, بردارنده ، رفع کننده ، افرازنده .

ELEVEN, يازده ، يانزده ، احد عشر A . *The eleventh*, يازدهم ، حادي عشر A .

An ELF (*a spirit supposed to be seen in wild places*), امّ صبيان ، غول A ، شيطان A ، جنّ A ، کيمخ A . v. *Hobgoblin, demon, dwarf.*

To ELICIT, کشيدن ، جذب کردن ، ايشا نمودن . v. *To draw out.*

ELIGIBILITY, *eligibleness*, لياقت A ، پسندگي .

Eligible, لايق A ، واجب A ، لايق الاختيار ، واجب A ، مستوجب الانتخاب A ، التخيار .

ELISION (*cutting off a letter or syllable, &c.*), حذف A . v. *Separation.*

ELIXIR, اکسير A . v. *Essence, cordial.*

An ELK, گور ، گوزن .

An ELL, اندازه ، گز ، شامان ، ذراع A ، اندان ، ارش ، اريش .

The ELM TREE, ناغ ، سپيدار ، نارون ، بوقيمار A .

ELOCUTION, سخنوري ، فصاحت A ، بلاغت . v. *Eloquence.*

Elogy. v. *Encomium, praise, panegyrick.*

To ELOIGNE (*put at a distance*), بعيد کردن ، دور نمودن .

To ELONGATE (*lengthen*), درازساختن ، طول ساختن ، تويل کردن ، تطويل کردن . v. *To stretch, prolong.* — (*to go at a distance*), بدوري رفتن .

Elongation (*lengthening*), تطويل A ، درازي ، بسط A . v. *Stretching*. — (*distance*), بعد A ، دوري . — (*departure*), فراق A ، ارتحال A ، هجره A . v. *Removal.*

To ELOPE, گريختن ، فرار کردن . v. *To flee, escape, run away.*

Elopement, گريز ، فرار A ، فرارت A .

ELOQUENCE, فصاحت A ، بلاغت A ، زبان آوري ، سخندراني ، شيرين گفتاري ، سخن پردازي ، سخن گوي ، سخنوري ، کلام A ، علم خطابت ، خطابت A ، علم معاني ، علم کلام .

Eloquent, فصيح A ، بليغ A ، زبان آور ، سخن ران ، سخن ، سخن سراي ، سخن شناس ، سخن گذار ، سخن آفرين ، سخن آرا ، صاحب علم خطابت ، اهل علم بلاغت ، شيوا زبان ، دلباز ، سخنور ، اهل کلام ، فصاحت پرداز ، مبرز کلام ، فصيح الکلام A ، فصيح اللسان و بليغ البيان A ، شيرين ادا ، فصيح و بليغ ، سخن آور ، مصقع A ، لسن A ، السن A ، نکته گوي ، مسلاق A ، سلّاق A ، نطق A ، نبّار A ، وعّ A ، جزيل A ، کلماني (fem. کلمانيت) A ، قوّال A ، شيظمي A ، ذخذخان A ، مصقّل A ، مسلق A . *An eloquent man*, صاحب علم کلام ، &c. *Eloquent men*, ارباب سخن ، فصحا و بلغا A . *Most eloquent*, افصح A ، افصح الکلام .

ELSE (pronoun, *other*), ديگر ، آخر A ، غيره A ، سايره A . — (adverb, *beside, except*), جز ، بجز ، ما عدا A ، سيد A ، حاشي A ، حاشا A ، حاش A ، ديگرگون ، بغيره ، الا A ، والا A ، خلا A ، ماخلا A ، خلا عن A ، فوق A . — (*otherwise*), وگرنه .

، هيچ ديگر v. Otherwise, more, beyond.—No one else, ولانه . جز از آن . هيچكس آخر ، دگر نيست There is nothing else, در Elsewhere, — . خلا عن لا شي ﻪ ، غير اين هيچ ، نيست . في محل، آخر ، جاي ديگر

To ELUCIDATE, ، اشكاره ساختن ، واضح نمودن ، ظاهر كردن ايضاح ، شرح نمودن ، تبيين ساختن ، مبيّن كردن ، روشن ساختن ، آوردن v. To explain, illustrate.

Elucidation, ﻪ ، عرض ﻪ ، تبيين ﻪ ، بيان ﻪ ، بينت ﻪ ، توضيح ، شرح ﻪ ، تعبير ﻪ ، اظهار ﻪ . v. Explanation.—Elucidator, v. Expositor.

To ELUDE, كيد ، تغويت كردن ، غبن بستن ، حيله باختن هارب ، احتذار كردن (to avoid), — v. To deceive. — . نمودن شدن —To elude a blow, ضرب دفع كردن . v. To escape, mock.

Eludible, . ممكن، احتذار

ELVES (plur. of elf), . جنّان

Elvish, . جنان منسوب

ELUSION (artifice), ، فنّ ﻪ ، كيد ﻪ ، حيله بازي ، حيله ﻪ تغويت ﻪ . v. Stratagem.

Elusive, elusory, . تغويت كنا ، كيد ساز ، حيلة بند

ELYSIAN, . جنتي ، بهشتي v. Delightful, delicious.

Elysium, ، گلستان، ارم ، عدن ﻪ ، جنت ﻪ ، بهشت ﻪ ، محلّ عيش و حضوروجاي عشرت و سرور ، مقام، نزهت اتّسام . تفرّج گاد

To EMACIATE (make lean), ، نحيف ساختن ، لاغر كردن ، لاغر گشتن (to be or become lean), — . اضنا كردن ، ايرار نمودن . فتور پذير شدن v. To pine, languish.

Emaciated, كم ، مدخول ﻪ ، نحيف ﻪ ، لاغر شده ، لاغر ﻪ . گوشت v. Lean, meagre, extenuated.

Emaciation, . هزال ﻪ ، نحيف ﻪ ، نحافت ﻪ ، لاغري v. Leanness.

EMANATION, . صدور ﻪ ، بذع ﻪ ، زهش

To EMANCIPATE, اعتاق ، خلاص كردن ، آزاد كردن . اطلاق نمودن ، معتق كردن ، ساختن

Emancipated, ﻪ . آزاد شده ، معتق ﻪ An emancipated slave, . معتق ﻪ

Emancipation, . اطلاق ﻪ ، اعتاق ﻪ ، آزادي ، آزادگي

To emasculate. v. To castrate.

EMAUS (a town in Syria), . عمواس ﻪ

To EMBALM, . موميا ساختن

Embalmed, . موميا ساخته

EMBARCATION (going on board ship), ، رفتن در جهاز . نهادن در جهاز (putting on board), — . كشتي سواري

An EMBARGO, . حرمان، رهگذار دريا ، منع ابحار ، منهاي

To EMBARK (go on board), بجهاز در ، بالاي جهاز سوار شدن در جهاز وضع (to put on board), — . بكشتي نشين بودن ، رفتن بكار (to engage in any affair), — . بالاي كشتي نهادن ، كردن — . ممارست كردن ، خودرا معامله ساختن ، در آمدن To embark in the same design, همبار ، رفيق بودن ، شريك بودن . همواني كردن ، شدن

To EMBARRASS, ، مضطرب كردن ، آشفته كردن ، آشفتن تحيت ، مات كردن ، الفتن ، حيران كردن ، پريشان كردن ، ساختن . مشوش نمودن v. To distress, entangle, perplex, confound.

Embarrassed, ، مات ﻪ ، مشوش ﻪ ، متردد ﻪ ، آشفته آشفته شدن ، مضطرب شدن To be embarrassed, . پريشان . مات گشتن ، متردد شدن

Embarrassment, ، خلط ﻪ ، اضطراب ﻪ ، آشفتگي ، پريشاني تطرّق ﻪ ، ﻪ . تشويش v. Perplexity.

EMBASSADOR, . فرستاده ، رسول ﻪ ، ايلچي v. Ambassador.

An embassy, ، اذراه ﻪ ، رسالت ﻪ ، ارسال ﻪ ، پيام ، پيغام ﻪ . ملاكت ﻪ ، ملاك ﻪ ، الوكت ﻪ ، سفارت ﻪ ، افراد ﻪ To send an embassy, رسول نامزد ، افراد كردن ، ايلچي فرستادن . ساختن v. Delegate, depute.—To explain the purpose of an embassy, . عرض، پيغام نمودن

To embattle. v. To array; and under battalia.

To EMBAY (inclose in a bay), . در خليج دريا احاطه كردن

To EMBELLISH, ، آرايش نمودن ، زيبيدن ، زيب كردن زينت دادن . v. To adorn, decorate.—Embellished, زيبيده.

Embellishment, ، زين ﻪ ، زينت ﻪ ، زيبايش ، زيب آرايش ، براند ، شارت ، نادم . v. Ornament, decoration.

EMBERS (*hot ashes*), شرره A ، مشت A .

To EMBEZZLE (*to appropriate by breach of trust*), ازراه خیانت کردن ، پوشیدگی مال دیگر بتصرف خود آوردن . — (*to waste in riot, &c.*), مال تلف ، اتلاف ساختن ، اسراف کردن کردن .

Embezzlement, خیانت A .

To emblaze, emblazon. v. *To blazon.*

An EMBLEM, عبارت A ، علامت A ، کنایه A ، اشاره A ، نشان ، نمودار . v. *Symbol.*

Emblematical, emblematic, علامتي ، عبارت دار ، کنایه دار ، اشاره دار .

Emblematically, بطور عبارت .

To EMBOLDEN, بي باک کردن ، دلیر ساختن .

EMBOLISMAL, *ambolous* (*intercalary*), کبیسا A ، کبیسة A .
v. Vol. I. بیهرک , p. 211. — سال , p. 511, and *Prelim. Dissert.* p. lviii.

To EMBOSS, منبت ساختن ، نقش کردن .

Embossment. v. *Boss.*

To EMBOWEL, برداختن روده ، بیرون کردن .

To EMBRACE (*fold in the arms*), اغوش ، بغل گیري کردن ، آغوشتن ، آغیشتن ، [illegible]گرفتن ، در اغوش گرفتن ، کردن در ، کنار کردن ، معانقت ساختن ، بغل گرفتن ، آغوشیدن ، کنار گرفتن ، انگوشیدن ، خجولیدن ، خجالیدن . — *To embrace one another*, یکدگر در اغوش گرفتن ، تعانق کردن . — (*to comprise*), اشتمال کردن ، شمل ساختن ، احاطه نمودن . v. *To contain, comprehend, inclose.* — (*to admit, receive*), قبول ، پذیرفتن ، کردن ، اتخاذ کردن . *To embrace an opportunity*, فرصت گرفتن ، مراصدت ساختن .

An embrace, حضانت A ، کنار A ، معانقه A ، آغوش ، بغل .
v. *Hug, squeeze, inclosure.* — *Conjugal embraces*, وصال A ، نکاح A ، جماع A . v. *Coition.*

An embracer, بغل کننده ، بغل گیر ، حضانت کننده ، آغوش گیرنده .

An EMBRASURE (*aperture in a wall*), کنگره دیوار . v. *Battlements.* — *An embrasure for cannon*, کنگره جهت توپ .

EMBROCATION, طلا A .

To EMBROIDER, زردوزي کردن ، چکن دوزي کردن .
An embroiderer, زردوز ، چکن دوز .

Embroidery, زردوزي ، چکن دوزي . — (*diversity of colours*), گوناگوني ، بوقلموني .

To EMBROIL, فتنه انگیختن ، اضطراب کردن ، خلط[illegible]ختن ، برهم زدن ، پریشان نمودن . v. *To confound, disturb, distract, perplex.*

An EMBRYO, جنین A ، جنین A (plur. اجنت A) ، حبل A ، حمل A ، الحبلت . *An embryo of the mind*, خاطرزاده .

EMENDABLE, ممکن اصلاح .

Emendation, صحت A ، اصلاح A ، تادیب A ، تصحیح A ، اخلاص A .

An emendator, مصلح A . v. *Corrector.*

An EMERALD, زمرد .

To EMERGE, ظهور کردن ، صدور یافتن ، متبادر شدن ، پیدا شدن ، حادث بودن ، حدوث کردن . v. *To issue, proceed, rise.*

Emergence, emergency (*sudden occasion*), حادثه A ، ضرورت A .
— (*the act of rising into view*), [illegible]ظهور ، طلوع A ، صدور A .

Emergent (*sudden*), ناگهاني ، نا متوقع ، غیر مترقب . v. *Unexpected.* — (*rising into view*), ظهور نما ، پیدا شونده ، متبادر A ، صادر A ، ناشي A .

The EMEROIDS or *emerods*, بوصیره or بوصیر A ، باسور A (plur. بواسیر). — *An herb which cures the emeroids* (*verbascum or mulleyn*), بوصیره A ، اذان الدب A .

EMETICAL, *emetic*, مستفرغ A ، قیوساز ، مقیي .

An emetic, علاج قي ، قیو A ، قي A ، استفراغ A ، اشبخون .
v. *Vomit.*

Emetically, اقیانه A .

To EMIGRATE, وطن گذاشتن . — (*quit one's native country*), ترک دیار کردن ، جلاي وطن ساختن ، هجرت نمودن .

Emigration, ترک وطن ، جلا A ، جلاي وطن ، هجرت A ، هجران A ، هنجار A ، هجرت A ، مهاجرت A . v. *Departure, travelling.*

EMINENCE, *eminency* (*exhaltation in rank*), سرفرازي ، سرافرازي ، بزرگواري ، بزرگي ، علا A ، جاه و جلال A ، کرامت A ،

، تقدّم A ، شرف A ، عين كمال ، علوّ A ، سموّ A ، رفعت A ، فضل A ، سطوع A . v. *Exaltation, grandeur, reputation.* — *Eminence (height),* ، بلندي ، ارتفاع A . *An eminence (high ground),* ، مشرف A ، جاي نابكث ، پشته ، جاي بلند (plur. ، اشارف A ، شرف A ، سنا A ، علو A ، تلّ A . v. *Hill.*

Eminent (exalted in degree), ، سربلند ، سرفراز ، بلند ، بالا ، صاحب رفعت ، رفيع A ، رفيع و بالا ، بزرگ ، سرافراز ، جلي A ، معلّي A ، عالي A ، علي or علي A ، كرام A ، اهل كرامت ، (اشرانات .plur ، شرفا .fem) ، اشرف A ، اشراف A ، ممتاز A ، مباهي A ، متعول A ، باهر A ، وعل A ، منيف A ، شريف A . v. *Exalted, high, lofty.* — *Very eminent,* صاحب دولت ، مسند ، صاحب عنوان ، صاحب وجود ، صاحب مقام عالي ، عالي ، عالي مكان ، عالي جاه ، عالي شان ، عالي مقام ، آرا ، عالي قدر و جلي الصدر ، عالي قدر ، عالي مقدار ، حضرت [the above are often used as royal and noble titles].—*Eminent men,* ، اطراف A ، اشراف A ، شرفا A ، ارباب معالي . *To render eminent,* ، جلي ، رفيع ساختن ، سربلند كردن ، برداشتن ، رفيع بودن ، تفضل شدن ، نمودن . *To be or become eminent,* ، پديد ، هويدا ، نامور ، اشرف گشتن . — *Eminent (conspicuous),* ، ممتاز A ، معروف A ، مشهور A . v. *Famous remarkable.*

Eminently, ، جلالانه ، شريفا A ، بطور ... ، بر وجه عالي ، بكمال مرتبه . v. *Conspicuously.*

An EMISSARY, ، خبرگير ، هركاره ، پايك ، جاسوس ، متجسّس A ، كوشيجي ، ديدبان ، خبرپژوه ، پژوه ، خبرجو . v. *Spy.*

Emission (sending out), ، اخراج A ، فرط A . v. *Mission;* also *vent.* — *Emissio seminis,* ، انزال A ، امناء A ، مشيع A .

To emit (send forth), ، اظهار نمودن ، اخراج كردن . v. also *to dart, let fly.*—*Sperma emittere,* ، انزال كردن ، مشيع كردن ، امنا ساختن .

Emmet, v. *Ant, pismire.*

EMOLLIENT, A مليّن .

EMOLUMENT, ، سود ، ماحاصل A ، حاصل A ، پيدا ايش ، رادت ، A (منافع .plur) منفعت A ، نفع A ، فايده A ، كسب A ، افادت A . v. *Advantage, profit.*

EMOTION, ، رجف A ، كدورت A ، اشفتگي ، اضطراب A . v. *Agitation.*

To EMPALE (*a man*), خوزقست كردن . v. Also *to fence, fortify, inclose.*

An EMPEROR (*or king*), ، سلطان A ، شهنشاه ، شاهنشاه ، (plur. سلاطين) . *The Emperour of Rome* (*i. e. Turkey*), قيصر ، قيصر ، or پادشاه روم . *The Emperor of ancient Rome,* ، خاقان ، فغفور چين ، or فغفور . *The Emperor of China,* روم . *An Emperor of the house of Othman,* پادشاه آل عثمان .

Emphatic, v. *Forcible, energetic.*

Empire (command), ، قهر A ، امر A ، حكم A ، فرمان .—(*the imperial dignity*) ، دولت A ، سلطنت A ، پادشاهي ، قيصري ، شهرياري ، فرمان فرمائي ، فرمان گذاري ، حكومت A ، پادشاهي ، امرت A . *An empire or kingdom,* A مملكت ، دولت A ، سلطنت A ، شاهي . v. *Kingdom, dominion.*

To EMPLOY (*keep another at work*), ، خدمت ، كار فرمودن ، مشتغل ، دركاري مشغلت دادن ، مشغول كردن ، دادن ، كار و بار دادن ، ساختن . v. *To exercise.* — *To employ one's self,* ، اشتغال داشتن ، دركار مشغول بودن ، خودرا مشغول كردن ، كار گذاردن ، كاربند شدن ، كار كردن . — *To employ one another,* تشاغل ساختن . *To employ (use as an instrument or means),* ، دركار آوردن ، تصرف ساختن ، استعمال كردن . *To employ every endeavour,* ، بذل اقتدار ساختن ، بذل همت كردن ، بذل مجهود ، بذل سعي جميل زدن ، بذل قدرت نمودن ، دادن . v. under *bestow.*—*To employ (commission or intrust),* ، نامزد كردن ، مباشر كردن ، سپارش نمودن . v. *To appoint, delegate.*

Employable, ، ممكن ، لايق تصرف ، واجب الاستعمال A ، نفع .

Employed, ، مشغول A ، مشغل A ، مشتغل A . v. *Busy.*

An employer (of other people), ، كار فرما ، آقا .—(*one that uses*), ، مستعمل A ، تصرف ساز ، استعمال كنندہ .

Employment, employ, ، عمل A ، امر A ، شغل A ، كاروبار ، كار ، معاملت A . v. *Business.* — (*office*), ، منصب A ، عهده A ، منزلت A ، پايه ، بار ، جاه ، خدمت A ، مناصب (plur. — (*service*), ، خدمت A ، روزي ، روزگار ، نوكري .

To empoison, &c. v. *To poison.*

An EMPORIUM (*mart*), ، كرمان ، بازار ، بندر .

To EMPOVERISH, ، خراب ، مفلوك كردن ، مفلس كردن ، افلاس نمودن ، حرب كردن ، فقير ساختن ، گدا كردن ، كردن . — *To impoverish (ground),* ، بي ، نامنبت كردن ، كم زور كردن ، بركت ساختن .

Empoverishment, گداي ، فقيري ، مفلکي A ، افلاس A . v. *Diminution, waste.*

To EMPOWER, مختار کردن ، قدرت دادن . v. *To authorize, commission.*

An EMPRESS, خلسکي ، خاتون ، پادشاه ، امپرت A ، ملکه A ، سلطان . v. *Queen.*

EMPTINESS, خلوت A ، خلو A ، خلا A ، تهيگي ، تهي ، عدم ، ممتليت ، خوا A . v. *Folly, vanity; ignorance.*

Empty (*void*), معطل A ، مخلول A ، خلو A ، خالي A ، تهي ، ناممتلي . v. *Unfurnished.* v. *Vain, trifling, frivolous, ignorant.*—(*unburdened*), سبکبار ، بي بار ، غير حمل . — *An empty house*, خانه صفر . *Empty-handed*, تهي دست ، صفر A . *Quite empty*, صفر صفر ، صفر اليد .

To empty, خلوت ، صفر نمودن ، خالي کردن ، تهي کردن ، تهيدن ، تبيض کردن ، تخليه نمودن ، تفريغ ساختن ، کردن v. *To exhaust.*

The EMPYREAN (*highest heaven*), فلک A ، عرش A ، کرسي A ، الملکوت A ، عالم جبروت ، الافلاک .

To EMULATE (*endeavour to equal or excel, without envy*), حسرت کردن ، رقيب شدن ، غبطه کردن — (*to emulate with envy*), رشک بردن ، غيرت نمودن ، خصم بودن ، حسد بردن . [The two last are also used in a good sense.] v. *To rival, imitate.*

Emulation, نبه ، رشک ، غيرت A ، حسرت A ، غبطه A ، حسد A ، التصم A ، هم چشمي ، هم سري . v. *Envy.*

Emulative, emulous, اهل غيرت ، غبطه نما ، حسد بر .

Emulously, با غيرت ، با حسرت ، با غبطه .

To ENABLE, زور دادن ، قوت دادن ، قدرت دادن ، نيرومندي بخشيدن ، دست دادن ، قابل ساختن ، توانا کردن ، مقدور دادن .

To ENACT, حجت ، حکم نمودن ، امر نمودن ، فرمان کردن ، کردن . v. *To decree, establish; act, perform.*

ENAMEL, مينا . — *To enamel*, مينا کردن ، ميناکاري کردن . — *An enameller*, مينا گر ، ميناکار .

To ENAMOUR, فريفته کردن ، شيفتي زدن ، عاشق کردن ، مفتون کردن ، شوريده ساختن ، شيدا نمودن ، آشفته کردن ، آلفتن کردن

Enamoured, آشفته ، آلفته ، عشق زده ، عاشق شده ، شوريده . *To be deeply enamoured*, عاشق مجنون بودن .

To ENCAMP, ضرب ، معسکر کردن ، مقام کردن ، خيمه زدن ، نزول کردن ، اقامت خيام نمودن ، خيام ساختن .

An encampment, لشکرگاه ، خيمه گاه . v. *Camp.*

To enchain, v. *To chain, bind.*

To ENCHANT, سحر ساختن ، جادوي کردن ، افسون کردن ، تسخير کردن ، سحربازي نمودن ، رقي ساختن . v. *To conjure, fascinate.*—(*to delight*), شاد کردن ، دلاويز کردن ، دلکشيدن ، دلنوازه نمودن ، دلفريب کردن ، خاطر گرفتن ، پرسرور ساختن . v. *To charm.*

Enchanted, مسحور A ، مسحر A . —(*delighted*), دلاويز شده ، دلشاد ، شادمان .

An enchanter, پريدار ، سحرباز ، سحار A ، ساحر A ، جادوگر ، جادو ، طارق A (plur. طراق) ، راقي A ، لعبتباز ، افسون گر ، بازور ، شعبده باز . v. *Magician, sorcerer, conjurer.* — *An enchanter of serpents*, حوا A .

Enchanting (*adj.*), دلاويز ، صفا بخش . v. *Charming, delightful.*

Enchantingly (*delightfully*), با دلاويزي ، مسرورانه ، دلخوشانه . —(*by enchantment*), ساحرانه ، با دل کشي ، خاطرگيرانه .

Enchantment (*magic charms*), افسون گري ، جادوگري ، فسون ، افسون ، سحربازي ، سحر A ، جادوئي ، جادوي ، ايمند ، نيرنگ ، مريرت A ، رقي A ، تعزيم A ، عزيمت A . *Enchantments*, عزايم A ، نفاثات A ، دستان . v. *Incantation, spells.* — (*irresistible influence*), دلاويزي ، دلستاني ، دلبندگي ، جان کشي ، خاطرگيري . v. *Delight.*— *To dissolve enchantment*, سحر دفع کردن ، از سحر خلاص ساختن ، جادوگري باطل نمودن .

An enchantress (*sorceress*), طوارق A ، سحاره A ، ساحره A ، زن جادوگر ، رقايت A . —(*a beautiful woman*), زن نازنين ، زن دلکش ، دلکشا ، دلنواز . v. *A beauty.*

To ENCHASE (*infix*), نصب ، انشاب کردن ، درزدن ، نمودن . v. also *to emboss.*

To ENCIRCLE, دور ساختن ، گرداگرد نمودن ، گرد ساختن ، مدير ساختن ، دايره کردن . v. *To environ, surround, enclose.*

To ENCLOSE (*surround*), احاطه کردن ، در دايره بستن ، تحصين کردن ، شمل ساختن ، محاصره کردن . v. *To encircle.*

environ, fence, contain. — (to confine), قید کردن , سدّ کردن . حبس ساختن To enclose with pales, دار بزین کردن , تخته دیوار نصب ساختن . To inclose with a wooden wall, تخته دیوار ساختن . To inclose (a letter, &c.), لفافه کردن , ملفوف کردن .

An enclosure, احاطه A , حواطه A , حیطه A , حایطه A , حصار A , بنیان , نزا , سور A , سدّ A . An enclosure of pales, دار بزین , دار بزین , تخته دیوار , منجیر A . An enclosure for cattle, کمال , کمالا , کمر , کمرا , حظیره A , حظیرت A , حظارت A , حیره A , زرب A , زریبت A . (of a letter, &c.), لفافه A .

An ENCOMIAST, مادح A , مدّاح A , ثنا خوان , ستایش ساز , ستا , وصاف A , واصف A , هاتف A .

Encomium, ستایش , مدح A , تعریف A , ثنا A , وصف A , تحسین A , آفرین , شکر A , حمد A . v. Praise.

To encompass, v. To encircle, enclose.

ENCORE, بار دیگر , باز , دیگربار . v. Again.

ENCOUNTER (battle), جدل A , جنگ , جهاد A , نبرد , رزم , کارزار . v. Battle, fight, combat, duel. —(accidental meeting), ملاقات A , التقا عارض , مصادفت A , ملاقي A , وقعت A . —(casual incident), درود . —(accosting), معرض A .

To encounter (combat), وقعت کردن , محاربه ساختن . v. To attack, fight. — (to meet face to face), دو چار شدن , رو برو کردن , مقابله کردن , مقابل شدن , واقع بودن , ملاقات . —(to oppose), مخالفت کردن , مصادف شدن , استقبال کردن , کردن , تعرّض ساختن , مانع شدن .

To ENCOURAGE (animate), دلیر کردن , دلاور کردن , دلاسائ دادن , تسلي کردن , استمالت کردن , جان دادن , تیزدل کردن , تحریض ساختن , انگیختن , جرات دادن , غیرت انگیز کردن . v. To embolden. — (to exhort, advise, incite), نصیحت کردن , پند گفتن , تنبیه ساختن , محرّک , برانگالیدن , نمودن . v. To stimulate; also to countenance, support. —To encourage to fight, قتال تحریض نمودن . —To encourage an insurrection, فتنه تحریک کردن , فساد شدن , محرّک , تهیّج ساختن . v. To excite.

Encouraged (stimulated), برانگالیده , محرّک A , مغری A . —(favoured), صاحب همّت , عنایت پذیر .

Encouragement, تقویت A , دلاسائ , تسلّي A , استمالت A , تحریک A , تحریض A , تحریض , تشجیع . v. Incitement. — (countenance), حمایت A , مهربانی , عنایت A , دستگیری , یاری , همّت A . v. Favour, support.

An encourager, تحریک نماینده , حمایت دهنده , محرّک A , دلاسا کننده , تسلّي کننده , متسلّي A .

To ENCROACH, دست درازي کردن , تطاول کردن , ناحقّ دخل کردن .

Encroachment, دست درازي , تطاول A , دخل ناحقّ A .

To ENCUMBER, حمل نمودن . v. To impede, load, clog, embarrass, entangle, obstruct.—To encumber with debts, غرم کردن , مدیون ساختن .

Encumbrance (impediment), منع A , تعرّض A , زجر A . —(burden), بار , حمل A . v. Baggage, load.—(debt), قرض A , وام , دین A , غرام A .

Encumbered, بار دار , ممنوع A . An army encumbered with baggage, لشکر گران بار . A (light) troop, not encumbered, فوج سبکبار .

END (conclusion), آخر A (plur. اواخر), انجام , سرانجام , فرجام , انجامین , آخرت A , عاقبت A , عقب A , سر , انتها A , نهایت A , اتمام A , تمام A (plur. عواقب), عقبي A , جزم A , خاتمت A , اختتام A , ختم A , فرود اشت , تم A , تم , آمد , سامان , پایان , (غایات .plur) غایت A , تمامت A , منتهي A , مواخرت A . v. Extremity, termination, boundary, tail. — (of a book), خاتمه A . — (aim, intention), میتا A , غرض A , ارادة A , مراد A , مقصود A , قصد A , نیت A , میدا A , نتیجه A (plur. نتایج). v. Design, purpose, intention.—(an event), وقوع A , وقیعت A . v. Issue, consequence. —(death), مرگ , اجل A , فوت A , موت A . — (abolition), ابطال A . v. Destruction, total loss, also fragment. — The end of the world, انقراض الزمان A . To the end of life, تا آخر حیات . —The signs of the end of time, اشراط ساعت . To the end of time, الي آخر الزمان A , الي انتها الزمان A . The end of a sentence or period, قطّ A . —The end of a verse, قافیه A . —The end of a period of the Alcoran, فاصلت A . To contemplate the end, عاقبت اندیشه کردن . The end of a speech or letter, ختم کلام . Brought to an end, منتهي A , منقرض A . Near the end of his reign, در آخر دولتش . About the end of the book it is mentioned, در خاتمه کتاب

ذکر کرده است. *At the end,* درآخر، بالآخرة A. *Without end,* بي انجام، بي حدّ و غايت A، غير نهايت، بي پايان. v. *Endless.—The end of the war was victory and triumph,* آخر جنگ فتح و ظفر بود. *A good end,* خوب فرجام. *A bad end,* بد فرجام، نافرجام. *In the end,* في الجمله A، در انجام، عاقبت A، آخر A، آخر الامر A، عاقبت الامر A. v. *Finally.—To what end?* چه معني، نيت A، نيت مفيد A. *To the end that,* براي آنکه. *To gain one's ends,* مراد حاصل کردن. *To no end,* بي معني، باطلاً A، بيهوده. *From beginning to end,* از اول تا آخر، از ابتدا تا انتها.

To end, (bring to an end), آخر کردن، انجام کردن، ختم، تا آخر آوردن، تمام کردن، بفرجام آوردن. — *(to come to an end),* بانجام آمدن، اختتام شدن، پيوسته، تمام، نمودن، منتهي گشتن، آخر شدن. v. *To cease, finish, conclude, terminate.—(to put to death),* قتل کردن، توميت ساختن، کشتن.

To ENDAMAGE, زيان کردن. v. *To damage, harm, prejudice.*

To ENDANGER, در خطر انداختن، مخاطره کردن. v. *To hazard.*

To ENDEAR, عزيز کردن، دلنواختن.—*Endearment,* دلخواه، دلداري، دلنهودگي، دلنوازي، خاطرگيري، نوازش، دوستي، محبت A. v. *Love.—In an endearing manner,* با نوازش، بطور جاني، دلنواز، بروجه.

ENDEAVOUR, جهد A، جدّ A، جد و جهد، اجتهاد A، محنت A، کوشش A، سعي A، اقدام و اهتمام، همت A. —*A great endeavour,* سعي موفور، اقدام بليغ، اهتمام تام، جدّ موفور. *With a thousand endeavours,* با هزار جدّ و جهد. *By the noble endeavours of the army,* با مساعي جميلهٔ لشکر. *With every endeavour,* با اهتمام تام و سعي مالا کلام، با جمله، با سعي جميل، قوت.

To endeavour, محنت کردن، جدّ و جهد کردن، سعي نمودن، کاويدن، کوشيدن، کوشش ساختن، اقدام آوردن، مجد شدن، ساعي بودن. v. *under employ.*

An endeavourer, محنت کننده، سعي کننده، &c.

ENDED, تمام کرده شده، تمام A، متمّم A، منتهي A، منتقضي A، منقطع A. *The book is ended (finis),* تم A، تمت الکتاب A.

To ENDITE, *(write),* نوشتن، تصنيف کردن، انشا کردن. *endict (charge, accuse),* الزام کردن، شکايت کردن.

An endictment, enditement, شکايت A، غمز A. v. *accusation, charge.*

ENDIVE, هندبا، کاسني، کرو.

ENDLESS *(not terminated),* بي نهايت، بي حد، بي انتها، بي حد و شمار، بي. —*(infinite in space or number,* نامتناهي. —*(infinite in time),* مدام A، دايم A، دايم الايام، گران. —ابدي A، ابد پيوند، ابد الاباد A. v. *Continual, incessant, without end.*

Endlessly, دايماً A، بردوام، دايم الايام A، هميشه، ابداً A، عدم انتهاءه.

Endlessness, بي نهايتي، هميشگي، دوام A، استمرار A، دهر A، بقا A، ابديت A، ابد A. v. *Perpetuity, eternity.*

To ENDORSE, برپشت نوشتن، رقم کردن، برنوشتن.

An endorsement, برنوشت، رقم A، ظهر، لسان الکتاب A، نويسي. v. *Superscription.*

To ENDOW *(with a portion),* جهيز دادن، تجهيز ساختن، وقف کردن، مهر دادن. ☛ Under *dower.* — *Endowment (portion),* مهر A، کابين. v. *Dower.* — *Endowments (for pious uses),* اوقاف A، خيرات A، حسنات A. *Endowment (quality),* وصف A (plur. اوصاف). —*Of fine endowments,* صاحب اوصاف جميله. *A prince of noble endowments,* شاهزاده حميده اوصاف.

To ENDUE *(with mental excellence),* فضيلت دادن، عقل و هنر بخشيدن.

ENDURANCE, مداوم A، بقا A، استمرار A. v. *Continuance, lastingness, delay. (sufferance, patience),* برداشت، تحمّل A، طاقت A، تاب A، صبر A.

To endure (bear, suffer), برداشت کردن، طاقت کردن، صبر داشتن، جفا خوردن، تحمّل نمودن. v. *To undergo, support, sustain.—(to last, remain),* ماندن، استمرار نمودن، پايدار بودن، پاينده شدن، قايم شدن.

An ENEMY, دشمن، عدو A (fem. عدوة، plur. اعدا، اعداي، عدي، اعدات A)، خصم A (plur. خصما، خصوم، خصمان)، مخالف A، حريف A، خشار، زاير A. *A mortal enemy,* دشمن کينه خواه، خصم جان. *A prudent enemy*

is better than a foolish friend, عدو عاقل خير من جاهل صديق A. v. Also *adversary*, *antagonist*.

ENERGETICK, متحرك A, اهل قدرت, قوت دار, مستحكم A. v. *Efficacious*, *forcible*.

Energy, قدرت A, قوت A, نفذ A. *To give energy to a speech*, بسخن قوت دادن. v. *Force*, *vigour*.

To ENERVATE, *enerve*, *enfeeble*, زبون كردن, ضعيف ساختن, ناتوان كردن, كم زور كردن, نزار كردن. v. *To weaken*. — *Enervation*, زبوني.

To ENFORCE, اضطرار نمودن. v. *To compel*.—(*to invigorate*), قوي كردن, زور دادن, قوت دادن, اقتدار كردن. v. *To strengthen*; also *to prove*, *evince*.

Enforcement, v. *Compulsion*.

To ENFRANCHISE (*manumit*), آزاد كردن, خلاص كردن, اطلاق ساختن. v. *To liberate*.

Enfranchisement, آزادي. v. *Liberty*.

To ENGAGE (*fight*), جنگ كردن, جنگيدن, ميدان كردن, جنگ و جدال نمودن, قتال كردن, مقاتله ساختن A, معاربه كردن, پشكردن.—(*to employ another in business*), دركاري معين كردن, مقرر كردن. v. *To employ*.—(*to imbark in any affair*), بكار در آمدن, در امر مشغول گشتن, كاربند شدن. v. *To embark*, *employ*.—(*to bring over to a party*), بطرف كشيدن, اهل هموثاقي ساختن. v. *To enlist*, *attach*. —(*to engage the attention*), توجه كشيدن, مشغول ساختن, اگاهي بركشيدن. *To engage* (*contract to do any thing*), شرط كردن, عهد و پيمان كردن, عقد ساختن, معاهده نمودن. *To engage* (*be security for a debt*), مال ضامن شدن, ضامني كردن, كفيل گشتن.—*To engage* (*impawn*, *stake*), گرو نهادن, دادن, رهن دادن. *To engage the affections*, مراهنه كردن, خاطر گرفتن, نواختن, نوازش نمودن, دلكش كردن, دلبستن.

An engagement (*conflict*), جنگ, جنگ و جدال, مقاتله A, معاربه A, حرب A, بيكار, رزم, نبرد, جهاد A, قتال A, كارزار, هيجا A, وقيعت A. v. *Battle*. — *An engagement* (*to pay debt*), ضامني, مالضامني, كفالت A, تكفل A, متكفل A, ضمن A. (*adherence to a party*), هموثاقي, دامن گيري. v. *Confederacy*, *partiality*.—*Engagement or contract*, شرط A, قول A, قرار A, عهد A, عقد A, معاهدت A, پيمان, عهد و پيمان. *To renew an engagement*, تكرير عهد كردن. *Engagement of the attention*, توجه A, فكر A, شغل A, اشتغال A, مشغلت A, بصيرت A, اگاهي.

Engaged, مشغول A. v. *Employed*.

To ENGENDER (*beget*), توليد كردن, تناسل ساختن.—(*to be generated*), مولود شدن, زاييده بودن.—(*to bring forth*), حمل كردن, وضع, پيدا كردن, توليد ساختن. v. Also *to form*, *produce*.

An ENGINE (*for raising water from rivers*, &c.) دولاب, منجنون A (plur. مجانين), مجنون A, مجنين A. *An engine for throwing stones*, &c. پيتكاني, منجنيق A, مجنيق A, منجنق A (plur. مجانق, مجانيق, منجانيقات), عرادت A, پلكن.—(*a species of the ancient testudo, under cover of which besieging soldiers make their approaches*), دبابت A. v. *Machine*, *instrument*. — *Warlike engines* (*in general*), الات حرب. — *An engine for raising weights*, پيتكاني, پتلاد, پتلاده, عتلت A. v. *Lever*, *crane*.—*An engine* (*device*), فن A, غرض A, دولاب, كيد A. v. *Artifice*, *means*.—(*an agent for another*), وكيل A, كارگذار. v. *Spy*.

An engineer (*director of artillery*), توپ انداز, توپچه.—(*a director of buildings or works*), معامر A.—(*a player of fire-works*), آتشباز. v. Also *miner*.

ENGLISH, انگريز. *An Englishman*, انگريزي. *The English East India Company*, كنپني انگريز. *To english or translate into English*, در زبان انگريز ترجمه كردن.

To ENGLUT (*swallow*), اوباشتن.

To engorge, v. *To swallow*, *devour*, *gorge*.

To ENGRAIN (*die deep and durable*), رنگ بالا و ثابت دادن.

To engrapple, *engrasp*, v. *Grapple*, &c.

To ENGRAVE, نقش, قلمكاري ساختن, كنده كردن, كندن, كردن, تنقيش نمودن, منتقش نمودن. v. *To impress*, *imprint*.

An engraver, كنده گر, قلمكار. *A seal engraver*, مهركن.

An engraving, نقش.

To ENGROSS *attention*, توجه كشيدن, مشغول ساختن. — *To engross commodities*, جميع اجناس اندوختن.

To ENHANCE (*a price*), تناجش , قیمت زیاده کردن . — (*to raise in esteem*), در اعتبار بیش دستی کردن , ساختن . v. Also *to aggravate.*

ENHANCEMENT (*augmentation of value*), زیادت قیمت — (*aggravation*), ثقلت A , بهظ A .

An ENIGMA, رمز A , لغز A , معمّا A or معمّي , تعمیه A , چیستان .

Enigmatical, رمزآمیز , مرموز A . v. *Ambiguous, obscure.* — *In an enigmatical sense*, درزبان تعمیه . — *Enigmatically*, بطریق معما . *Speaking enigmatically, an enigmatist*, با رمز , رمّاز A , لغزگو .

To ENJOIN, حکم نمودن , امرکردن , فرمودن . v. *To command, order, prescribe.*

To ENJOY (*live in happiness*), عیش و , برخورداري گرفتن , زندگاني بعیش ساختن , کامراني داشتن , عشرت کردن . *To enjoy the possession of property of any thing*, متصرّف بودن , حایل شدن , استمتاع ساختن , امتاع کردن , متمتّع شدن . *To enjoy the possession of wealth*, مغتنم شدن . *To enjoy company*, صحبت کردن , رفیق و همراه شدن . *To enjoy the company of a mistress or intimate friend*, مواصلت معشوقه , وصلت داشتن , وصول یافتن , داشتن . *To enjoy an office*, متصرف منصب شدن . *To enjoy health*, درصحت شدن , تندرستي داشتن , تندرست بودن .

Enjoyment, حسن , عیش و عشرت , کامیابي , کامراني , وصل A , وصال A , تمتع A , تنعم A , تصرّف A , زندگاني , مواصلت A , وصول A , وصلت A . v. *Happiness.*

To enkindle, v. *To kindle, excite, rouse.*

To ENLARGE, تکثیرکردن , بسیارساختن , زیاده کردن , واسع , کلانترکردن , وسیع کردن , فراخ کردن , کشاده کردن , توسیع نمودن , ساختن . —*To enlarge or make a place larger or more commodious.* v. *To augment, extend, expand, stretch.* —(*to amplify*), مبالغت , کلام تحشیت نمودن , عبارت کردن , تغلیظ کردن , تذییل نمودن , اطراکردن , ساختن . v. *To Exaggerate.* — *To enlarge eloquently*, تطویل کلام کردن , تحشیت سخن نمودن . *To enlarge or set at liberty*, آزاد , رهاندن , رها کردن , خلاص کردن , کردن . v. *To release.*

Enlarged, v. *Extended, expanded, increased.*

Enlargement, زیادتي , ترقّي A , کشادگي , فراخي , توسیع A , تکثیر A , فضل A , افزوني , ازدیاد A . v. *Augmentation.* — (*magnifying representation*), تغلیظ A , مغالبت A , مبالغه A , کلام تحشیت , اطرا A , تفریط A , تغلیظ و تشدید A . v. *Exaggeration.* — (*release from confinement*), نجات A , آزادي , رهائي , رها , خلاص A .

To ENLIGHTEN, انوارکردن , نوراني کردن , روشن کردن , منوّرنمودن , نورکردن . v. *To illuminate.* — (*to instruct*), تعلیم نمودن , تادیب ساختن , تربیت کردن . v. Also *to cheer.*

Enlightened, منوّر A , نوراني کرده , روشن کرده .

To enlink, v. *To chain, bind.*

To ENLIVEN (*give life*), نفس و حرکت , حیات دادن , بخشیدن . —(*to rouse, give vigour, sprightliness, or activity*), تیز , تیزفهم کردن , شوخ ساختن , زیرک نمودن , انگیختن , حرکت نمودن .

To ENLIST, دردفتر , قید دفترکردن , نگهداشت کردن , لشکري نوشتن .

ENMITY, مخالفت A , خصومت A , عداوت A , دشمني , نایرت A , کینه A , کین A , عدوان A , اختصام A , مخاصمت A (plur. نوایر), معادات A . v. *Hatred, malice, malevolence, opposition.* —*A breast full of enmity*, سینه پر کینه . —*To shew enmity*, اظهار خصومت کردن . *To be at enmity*, دشمن , کین توختن , عداوت کردن , خصومت نمودن , شدن .

To ENNOBLE, شرف بخش , بلند کردن , سرفراز کردن , تشریف کردن , مشرّف کردن , تکریم ساختن , کردن . v. *To aggrandize, dignify, exalt.* — *Ennobled*, سرفراز کرده , مشرّف A . *To be ennobled*, شرف یاب شدن , مشرف بودن .

ENORMITY (*depravity*), اخلاف A , شرارت A , شدّت A , ذنب عظیم و ظلم جسیم , فساد کبیر , فسود A . v. *Corruption, crime*; also *irregularity.* (*excess*), زیادتي .

Enormous, فاحش A , صاحب فساد , شریر A , شدید A , کبیره , بي نهایت , بسیار . —(*excessive*), مفسد A , مخلف A . *To be enormous*, ازحدّ گذشتن . v. also *disordered.*

Enormously, فحشاً A , بي حدّ , بشدّت .

ENOUGH (*adv.*), بس , وافراً A , غنیمتانه , (*noun*), کافي A . v. *Sufficiency.* حسب A , اکتفا A , کفایت A , وافره A . — *It is enough*, کفایت است . — *It is enough for me*,

— *Be it enough for you,* حسبي A , قطني A , قطني A , مرا بس است , قطك A , كافيك A , شمارا كافي باشد .

To ENRAGE, غضب ناک کردن , اغضاب کردن , تغیظ ساختن . v. *To exasperate.*

Enraged, غضبان A , غضوب A , غضب ناک . v. *Angry.* — *He was enraged at him,* از و دل برداشت .

To ENRAPTURE, *enravish,* وجد کردن . v. *To delight, transport.*

To ENRICH, دولت مند کردن , تونگر کردن , مال دار کردن , غني گردانیدن , مغتنم ساختن , اغنا کردن , بخشیدن . v. Also *to fertilize.*

Enriched, دولتمند کرده , تونگر کرده , مغتنم A .

To ENROL, دفتر کردن , اسم نویسي کردن , قید دفتر ساختن . v. *To record, enlist.*—*To enrol a cause in a judge's book,* تسجیل کردن .

Enrolment, تسجیل A , دفتره A , اسم نویسي .

ENS, کائن A , ذات A , هستي . v. *Being, existence.*

An ENSIGN, رایت A (plur. رایات), علم A (plur. اعلام), نشان , لوا A (plur. الویة), علامت A , عجوزه A , ازیع A , بیراق , بیرق , امّ الرمح A , امّ الجیش A . v. *Banner, standard,* also *badge.* —*The victorious ensign,* علم ظفر توام , لواي ظفر التوا , رایت دولت آیت , رایت نصرت سرایت . *The imperial ensign,* رایت علم همایون , علم پادشاهي , علم دولت . *With inverted ensigns,* با اعلام منکوس . *An ensign or ensign-bearer,* میر علم , علم بردار , نشان بردار , رایت بردار , میر لوا .

To ENSLAVE, استعباد کردن , بندي کردن , غلام کردن , تابع کردن , استرقاق نمودن , تذلیل کردن , ترقیق ساختن .— *Enslaved,* استعباد کرده شده .

To ENSUE, خلفي بودن , در پس آمدن , اتباع بودن . v. *To follow, succeed.*

To ENSURE, درسلامت , عهد و امان دادن , امیني کردن , سالم ساختن , نهادن . v. *To secure.*

To ENTAIL, اقطاع , مخصوص ساختن , تخصیص کردن , نمودن . v. Also *to fix, settle.*

To ENTANGLE, درپیچیدن , پریشان کردن , برهم زدن , پیچیدن , پیچانیدن , پیچان نمودن , پیچاپیچ زدن , پیچ کردن (*to bewilder*), تنگ ساختن , اسرافیدن , پیچش کردن , پریشان نمودن , اضطراب کردن , آواره و سرگردان ساختن , بیحضور ساختن . v. *To perplex, confound, distract, confuse, twist, involve.* — *Entangled,* v. *Confused.*

Entanglement, خلط A , همزجت A , پیچ , پیچش , برهمي , v. *Confusion.* — (*perplexity, puzzle*), سرگرداني , پریشاني , اشفتگي , اضطراب A .

To ENTER, دخول , دخل کردن , درون آمدن , در آمدن , بیرون رفتن , دررفتن , تدخل ساختن , داخل شدن , کردن حلول ساختن , خطور کردن , درشدن , وضع قدم ساختن . v. *To initiate, introduce, penetrate.* — *To enter in and go out,* ولوج و خروج کردن , در آمدن و بدر رفتن . *To enter without leave,* آمور , هجم در رفتن , بي اجازت در آمدن , کردن . v. *To intrude.*—*To cause or force to enter,* درکردن , دخول کنانیدن , هجم کردن , تدخیل ساختن , درآوردن . *To wish to enter,* مستدخل شدن . *To enter upon business,* بکار در آمدن . v. *To engage.*—*To enter one's head,* در دل آمدن . *To enter into water,* سارع , درآب دخول کردن . *To enter by force,* جبراً دررفتن , بزور دخل کردن , ساختن . *To enter by stealth,* تسرب , متدوت کردن , هجوم آوردن . ناگاه در آمدن , مخفي دخول ساختن , کردن . *To enter an action against a man,* شرع شریف ساختن , دعوا کردن , تسجیل نمودن . *To enter into the merits* (*of a cause*), جست و جو کردن . v. *To investigate.*— *To enter into conference or consultation,* باهم شوار ساختن , مشاورت کردن . v. *To consult.* — *To enter into partnership,* انبازي , مشارکت کردن , ساختن . *To enter into an agreement,* معاهدت کردن , عهد و پیمان ساختن , اتفاق نمودن . *To enter into a treaty of peace,* مهادنت ساختن , عقد صلح کردن . *To enter into intimacy,* همدمي نمودن , مجاورت کردن , دوستي داشتن . *To enter upon office,* منصب گرفتن . *To enter in writing,* در دفتر قید کردن , مندرج کردن .

Entered, دررفته , در آمده , مدخول , داخل کرده . *Entered in a book or roll,* درکتاب نوشته , دفتر قید شده , مندرج A .

ENTERPRIZE, بشیج , مهم A , کار همامي , اجتراي دشوار , تجیبیت A , غزا A . v. *Achievement, exploit.*— *To enterprize,* v. *To attempt, undertake.*

To ENTERTAIN (*receive hospitably*), میزباني , مهماني کردن , مسافر , میزد نمودن , ضیافت کردن , مهمانداري نمودن , کردن گفت و گوي نمودن , (*to talk with*)— تنزیل ساختن , قبول کردن .

تماشا نمودن , *v. To converse.*—*(to amuse)*, جواب سوال کردن . حظّ کردن , لهو آوردن , خوش خاطر ساختن , صفا دادن —. *To entertain as a servant*, بنوکري نگاه داشتن . —*(to admit, believe)*, اعتقاد بردن , باور داشتن , قرین قبول کردن . *To entertain or keep in mind*, یاد کردن , در خاطر نشان داشتن . *v. To remember.*

An entertainer (host), مهماندار , صاحب ضیافت , میزبان . *(one who amuses)*, صفا دهنده , خوش خاطر سازنده .

Entertainment (hospitable reception), مهمانداري , مهماني , میزبان گستري , میزباني , مهمان نوازي , غریب پروري . *v. Hospitality.*—*An entertainment*, مهماني , ضیافت A , بزم . — *A marriage entertainment*, مهماني عروس . *A great or public entertainment*, مهماني عام , میزد . — *A private entertainment*, مهماني خاص . *A circumcision entertainment*, مهماني ختنه . *A place of entertainment (as an inn, &c.)*, مهمان سرا , مهمان , کاروانسراي , خان , میزبان , مسافرخانه , دارالضیافت A , خانه , منزلگاه , منزل A . —*Entertainment (amusement)*, تماشا , تفرج A , بازي , حظّ A , لذّت A , لهو A , صفا A . *v. Diversion, delight.*

To ENTHRONE, برتخت سلطنت نشانیدن , تخت , برمسند نهادن , جلوس نشین ساختن .

ENTHUSIASM *(inspiration)*, الهام A , وحي A . —*(vain confidence in divine favour)*, توکّل بیهوده . —*(vain belief of divine inspiration)*, اعتقاد باطل در الهام ربّاني . —*(foolish imagination)*, خیال بیمعني , وهم بي مال . —*(warmness of temper)*, آتش مزاجي . —*(elevation of fancy)*, ارتفاع خیال , اجلال فکر , غیرت A , وهم رفعي . —*(ecstasy)*, وجد A .

An enthusiast (visionary), خدا دیوانه , اهل وحي , ملهم A , اهل توکّل بیهوده . —*(a man of elevated ideas)*, صاحب خیال . —*(a man of a warm temper)*, آتش مزاج . —[The above may be also used to express *enthusiastick*.]

To ENTICE, دل آویختن , دل ربودن , دل فریفتن , اغوا , تهنید کردن , ساختن , بشیرین زباني کشیدن . *v. To allure, attract.*

Enticement, دل آویزي , دل ربائي , دل فریبي , اغوا A , جذب A , تهنید A , نوازش .

Enticing (adj.). جاذب , دل آویز , دل ربا , دل فریب , *&c.*. *v. Charming.* — *Enticingly*, جاذبانه , خوشانه , با تهنید , با اغوا , نازندانه .

ENTIRE, کامل A , تمام A , تام A , مسلّم A , بي کم وکاست , بر , یکپاره , یکدست , وفي A , وافي A , صحیح A , موفور A , سلیم A , کافي A , ناسفته , پاك , سالم A , درست , کُنده , اسپري , سوي A . *v. Complete, full, whole, solid.*

Entirely, سراسر , باکلّ A , کاملانه , بهمه ابواب , بي کم و کاست , بي , بالکلّیت A , في الجمله A , بتمامها A , تماماً A , کاست , تمامي , اکمال A , تکمیل A . —*Entireness*, بالتمام A , قصور . *v. Completeness, fulness.*

To ENTITLE *(give right or claim)*, حقدار کردن , مستحق کردن , دعوي تخصیص دادن . —*(to confer titles of honour)*, القاب بخشیدن . —*(to name)*, نام دادن , تسمیت کردن , نامیدن . —*(to superscribe a title to a book, &c.)*, سرنامه نوشتن , عنوان نمودن .

ENTITY, هستي , ذات A , کاین A (plur. کاینات). *v. Being.*

To entoil. *v. Ensnare, entangle.*

To ENTOMB, درکورخانه نهادن , بتربت وضع کردن . —*(bury)*, دفن کردن .

ENTRAILS, روده (plur. رودها). *v. Bowels, intestines.*

ENTRANCE, درآمد , دخل A , رسائي A , بار , مداخلت A , مدخل A , دخول A . *v. Entry.*—*(commencement)*, شروع A , آغاز A , ابتدا A . *v. Beginning.*

To ENTRANCE *(throw into a trance)*, غشیان گردانیدن , درغش انداختن . *v. Trance.*

To entrap. *v. To ensnare, involve.*

To ENTREAT, نیاز کردن , درخواست کردن , نیازمند شدن , التماس کردن , عرض کردن , ملتجا کردن , اقدام ساختن , خواهش کردن , ابرام نمودن , با الحاح طلب کردن . *v. To beg, solicit, importune, petition.*

Entreaty, نیاز , نیازمندي , طلب A , درخواست , التجا A , عرض A , استدعا A , خواهش , رجا A , رجا و نیاز , تضرّع A , ابتهال A , تمنّي A , التماس A . *v. Prayer, solicitation.*

ENTRY, دخول A , دخل A , مدخل A . *v. Entrance.* — *(a passage to a house)*, باب A , در , درزن , درگاه , قدوم A . — *(a portico, vestibule, &c.)*, پیشطاق , پیشگاه . *v. Access, approach, door.*—*An entry in a register*, نوشته دفتر . — *The public entry of a king, &c.* (also *the decorations of a city and the shouts of the people at such times*), آوازه . *Cloths of silk, &c.*

spread on the streets on those occasions, پانداز . v. *Cavalcade, procession.*

To ENVELOPE, پوشیدن ، ملفوف کردن ، لفافه کردن ، درپیچیدن ، اسراکیدن . v. *To cover, hide, surround.*

An envelope, پوشش ، مأمونیت A . v. *Cover, case.* — *The envelope or cover of a letter, &c.* لفافه A . — *(cover of a letter)*, لفافه، خطّ ، لفافه، نامه . — *The envelope of nutmeg (mace)*, برباز .

To ENVENOM (*poison*), زهرآلوده ، زهرآلودن ، زهر دادن ، زهر دار کردن ، کردن زهر آشام نمودن .

ENVIABLE, واجب الحسد A ، لایق رشک ، مستوجب الغیرت A .

Envied, محسود A ، رشک شده . — *A person envied*, صاحب ، حسد برنده ، مأنوت A ، محسود A . — *An envier*, حاسد A (plur. حسدت) ، اهل رشک ، حسد .

Envious, حسود A ، حاسد A ، رشکین ، بدخواه ، انه A ، پر حسد ، صاحب غیرت . — *Enviously*, با حسد ، حسودانه .

To ENVIRON, حصار نمودن ، محاصره کردن ، احاطه کردن ، گرداگرد ساختن . v. *To encircle, inclose, invest.*

The environs, نواحي A ، پیرامون ، گرد نواح ، اطراف A ، قرب A ، حوالي A ، اطراف و حوالي . v. *Neighbourhood, vicinity.* — *The environs of a house*, اطراف و ، قرب بیت ، حوالي خانه ، جناب A .

To ENUMERATE, تعداد کردن ، تعدد کردن ، شمردن ، حسب ، حسبان نمودن ، احصا ساختن ، عد نمودن ، شمار کردن ، کردن حسابه ساختن . v. *Count, number, reckon.*

Enumeration, تعدد A ، تعداد A ، احصا A ، شمردگي ; شمار ، حسبان A ، حسب A ، عدّ A ، حساب A .

Enunciation. v. *Declaration, information.*

Enunciative, لفظي .

An ENVOY, ایلچي ، وکیل A ، پیغامبر . v. *Ambassador, delegate.*

To ENVY, نازیدن ، پرهان بردن ، رشک کردن ، حسد بردن ، منافست کردن . *To envy one another*, یک نال نمودن ، دیگررا حسد کردن ، تحاسد نمودن ، تنافس ساختن .

Envy, حسد ، رشک ، غیرت A ، حسادت A ، حسرت A ، پرهان ، غیظ A ، غل A ، غرض A ، فهه A ، حقد A ، مجادت A . v. *Malice, rivalry, competition.*

EPHEMERIS (*journal, almanac*), تقویم A (plur. تقاویم) ، روزنامه ، روزیانه ، روزینه .

EPHESUS (*city*), افسوس A .

EPIC, شعر حکایت گو .

EPICEDIUM (*funeral oration or poem*), مرثات A (plur. مراثي) ، ندبت A .

An EPICURE, عیّاش A ، گلوبنده ، شکم پرست ، عیش و عشرت پرست .

Epicurean. v. *Luxurious.* *Epicurism*, v. *Luxury.*

EPIDEMICAL, *epidemic*, عام A ، دایر و سایر ، ساري A ، متعدي A ، معدي A . *An epidemical distemper*, وبا A ، وبأت A ، قرات A ، دوغت A ، دلعماظ A ، طاعون A ، اوباء A ، ابا A . *Contagion, plague.* — *Epidemical or uni[illegible]al diseases*, امراض مأبیت .

An EPIGRAM, لطیفه A ، مربّع A ، غزل A ، ظریفت A . — *Epigrammatic*, مربع منسوب ، اهل ظریفت ، غزل ، نکته پیوند . *An epigrammatist*, لطیفه گو ، مربع بند ، نکته پرداز ، غزل نویس .

EPIGRAPH, عنوان A . v. *Inscription.*

The EPILEPSY, صرع A ، خبل A ، انجوغ A ، امّ الصّبیان A . v. *Convulsions.* — *Epileptic*, مصروع A ، حواله A ، مخبّل A ، پریدار ، پریسای ، پري رفت ، بخریده ، دیو خوریده .

An EPILOGUE, خاتمه A ، موخرت A .

The EPIPHANY, تجلّي A ، هوشان ، هوشاي ، شب سده ، سب سده ، دبح A .

EPISCOPACY, بسقپوسي . *Episcopal*, بسقپوسي منسوب .

EPISTLE, خطّ A ، نامه ، مکتوب A ، رقعه A . v. *Letter.*

Epistolary, واجب المکتوب A ، لایق نامه ، مکتوبي ، خط پیوند ، خطّي ، رقعه منسوب . — *(transacted by letter)*, بمعرفت نامه باتجام رسانیده . — *Epistolary correspondence*, مکاتبت A ، رسل و رسایل ، خط کتابت .

An EPITAPH, کتابه A ، میت تاریخي ، مزار کتابي ، کتابه قبر .

An EPITHALAMIUM, اعراسیت A ، عروس اداي .

An EPITHET, A صفت , A وصف (plur. اوصاف) , A نعت , A نعيت , A نعتت , A لقب (plur. القاب). *A compound epithet*, صفت مركب , وصف تركيب. *Distinguished by an epithet*, A متصف.

An EPITOME, A مختصر , اختصار , A منتخب , A ايجاز , وجيزه . واجزه A , وجزه A , موجز A. v. *Compendium*. — *An epitome of the Evangelists*, بشكك.

To epitomise, ايجاز كردن , مختصر كردن , اختصار كردن. v. *To abridge, curtail*.

An epitomiser, موجز كننده , اختصار كننده.

EPOCH, *epocha*, A تاريخ (plur. تواريخ) , A سنه , A ارخت , A ارج.

EQUAL (*resembling, capable of comparison*), يكسان , برابر , مماثل A , مثل A , مانا , مانند , متساوي A , مساوي A , همتا , همآورد , هماورد , همال , نظير A , ممكن , تمثيل , تن A , حتن A , وش , سا , آسا , زوج A , همعنان , همنبر , نديدت A , نديد A , ليمت A , ناشتا , كناف A , عد A , مستاوي , همواره , هموار , (*equable, even*) —— . نعف A , پيشاپيش . سوي A , بسيط , برابر , مساوي A , مستوي A , برقرار , مطابق A , (*uniform*) — . *Level*. v. يكسان , يكسو — (*unanimous*), يكدل , يكدل و يكجهد , هامال A — (*impartial*), معتدل A , عادل A , درست , غير طرفدار , نا جانبدار . v. *Equitable, neutral, moderate*. — (*quits*), بهم برابر , بي دين — (*indifferent as to choice*), مخير A , برابر — . از يك ديگر . *Equal in quantity*, A عديل. *Equal in age*, همزاد , همعهد. *Equal in height*, همسر , هماك , همسنگ. *Equal in weight*, همسنگ , هموزن. *Equal in price*, همقدر , همقيمت. *Bearing an equal burden*, همبار. *To divide into two equal parts*, تنصيف كردن.

An equal (*of the same age, rank, &c.*), همزادي , همعهدي , همپشت , قرين A , اقران (plur. قرن A) , همقدم , همپايه , عدل A , شرع A , همنشين , همپهلو , همال , همتال , همعنان. *Without an equal*, بلا مثال A , بي نظير , غير معادل , بي همتا , بي اقران. v. *Unequalled*. — *Above the heads of his equals*, علي روس الاقران A , بالاي سر همقدمانش.

To equal (*make equal*), مساوي كردن , وارانده , برابر كردن , موازنت كردن , عدل ساختن. v. *To level, even*. — (*to be or become equal*), تسويت بودن , فراخور آمدن , برابر شدن , لايق شدن. —*To be equal to, or fit for*, مانستن , مثل گشتن , مجازات و مكافات. قابل بودن. *To equal or compensate fully*. برابر زمين كردن , *To equal or level with the ground*, بخاك كوفتن , كرد. *To equal, equalize* (*make even*), برابر كردن , عادل نمودن , بسيط كردن , هموار ساختن.

Equality, برابري , مثل A , تمثيل A , مماثلت A , تن A , تسويت A , تسويا A , مساوات A , همواري , تنبن A , معادلت A , اعتدال A , سويت A , سوا A , استوا A , استوي A , بوا A , سادگي , تكافو A , شمال A , شمال A , تعادل A. v. *Similitude, likeness, evenness, levelness*. — (*of the same dignity, age, &c.*), موافقت A , مطابقت A , همزادگي , همسري , جفتي , يكساني. v. Also *uniformity*.

Equally, پيشا پيش , مستويا A , سربسر , برابر , هم , عادلانه , با اعتدال , مثلانه , علي سوا A , علي السوية A , موازنت كردن , با يكساني — . *To expend equally*, همواره.

EQUANIMITY, عدم , برابري , صلاحيت A , سنجيدگي , سوبا , وقار A , قرار A , صبر A , عدم غضب — . *Equanimous*, ديرغضب , اهل صبر , اهل قرار , نا دلتنگ.

EQUATION, برابري , مساوات A. v. *Equality*.

The EQUATOR, خط استوا.

Equatorial, خط استواي , خط استوا منسوب.

An EQUERRY, سردار سواران.

EQUESTRIAN (*belonging to horsemanship*), اسپ , سواري , اهل فروسيت مخصوص — (*skilled in horsemanship*), پيوند فارس A , راكب A , سوار — (*mounted on horseback*), فروسيت.

EQUIDISTANT, همفاصله.

EQUILATERAL, هر جانب برابر , متسوية الاضلاع A.

To EQUILIBRATE, عدل برابر ساختن , دنكادنك كردن , نمودن.

EQUILIBRIUM, *equilibration*, اعتدال A , تعديل A , موازنت A , برزو A , معادلت A.

The EQUINOCTIAL or *equinox*, اعتدال الليل والنهار A —. *The equinoctial line*, خط اعتدال الليل والنهار — . *The vernal equinox*, نوروز سلطاني , نوروز , اعتدال ربيعي. *The autumnal equinox*, مهرجان , نوروز ميزان , اعتدال خريفي , فصل مهرجان.

To EQUIP, تياركردن , آماده كردن , آراستن , سازكردن , اهنگ , حاضر كردن , آمادن , اعداد كردن , ساز و سامان دادن

To equip or arm, مسلح کردن . تیمار ساختن , نمودن کمر , . سلاح پوشانیدن , خیزه بردن , خبیره شدن , بستن *To equip a fleet*, جمعیت جهازها آراستن . v. *To accoutre, furnish, dress.*

EQUIPAGE (*train, retinue*), اثاث ▲ , رکاب ▲ , سواري , طایفه ▲ , حشم ▲ , تبع ▲ . v. *Retinue;* also *accoutrements, furniture.*

An equipage (carriage), عرابه ▲ .

Equipment, اعداد ▲ , تدارک ▲ , سازکاري , ساز , تیاري . v. *Under accoutre;* also *preparation.*

Equipoise, equiponderance. v. *Equilibrium.*

EQUIPOLLENCE, قدرت معادلت , قوت اعتدال . — *Equipollent*, اهل قوت اعتدال .

EQUITABLE, اهل اعتدال , معدّل ▲ , عدیل ▲ , عادل ▲ , لایق ▲ , درست , راست , دادگر , منصف ▲ , اهل انصاف , شراع ▲ , با داد , صالح ▲ , روا , جایز ▲ . v. *Just, candid, impartial.*

Equitably, لایقانه , بطریق حق , عادلانه , ازروي عدالت , بالصواب ▲ .

Equity, داد , حق ▲ , انصاف ▲ , عدل ▲ , عدالت ▲ , شرع ▲ , شریعت ▲ , معادلت ▲ , عدل و داد , دادگري , راستي . v. *Justice, impartiality, honesty.*

Equivalence, v. *Equipollence.* —— *Equivalent*, هم قیمت , جازي ▲ , مساوي ▲ , معادل ▲ , هم قدر , هم بها . v. *Equal, equipollent.* — *An equivalent*, عوض ▲ , بدله ▲ . *To give an equivalent*, عوض دادن , بدله دادن .

EQUIVOCAL, شبهي , مبهم ▲ , مشکوک ▲ , دو معني دار , لغت مغلق ▲ . v. *Doubtful.* — *An equivocal expression*, سخن پیچیده , گفتگوي مغلق , سخن دو معني , مشترکه .

Equivocally, با دو معني .

Equivocation, equivocalness, ایهام ▲ , دو معني گوي , اشتباه ▲ , ایهام ▲ , شک ▲ , شبهت ▲ , تجنیس ▲ , تذبذب ▲ , رمز ▲ .

To equivocate, خدع کردن , با حیله گفتن , دو معني نمودن .

An equivocator, خدع کننده , دو معني گوینده .

ERA, تاریخ ▲ . v. *Epoch.*

To ERADICATE, برانگیختن , نزع کردن , از بیخ برکندن , تقویب , تعر کردن , تجیدن , تلیع نمودن , استیصال کردن , ساختن . v. Also *to destroy, end.* — *To eradicate hair by a tincture*, موي انصال کردن .

Eradicated, مستاصل ▲ , منترع ▲ , منزوع ▲ , از بیخ برکنده , منقلع ▲ , منتاص ▲ , [illegible] ▲ .

Eradication, قلع , تعرم , تعتری ▲ , استیصال ▲ , بیخ کني , انصال ▲ , نزع ▲ , قلع ▲ , دف ▲ .

To ERAZE, رقمکش , تراش کردن , تراشیدن , برسیدن , محو , حک ساختن , نسخ کردن , اهنجیدن , ستردن , نمودن , طلس کردن , بطّال ساختن , اماطه کردن* , نمودن . v. *To destroy.*

ERAZED, محکوک ▲ , ممحي ▲ , برسیده , تراشیده , متعذر ▲ . *The space erazed*, عرصه اندراس .

Erazement, محو ▲ , حکوک ▲ , نسخ ▲ , رقمکشي , حک ▲ , اندراس ▲ , نسر ▲ , طلس ▲ .

ERE, پیش از آنکه . v. *Before, sooner.* — *Ere long*, علي الفور ▲ , عن قریب ▲ , زود . *Ere now*, پیش از این زمان .

To ERECT, بلند کردن , برداشتن , افراشتن , نصب , برافراشتن , برپا کردن , قایم کردن , منصوب نمودن , کردن بلند , برخیزانیدن , برداریدن , فراختن , فراشیدن , نشاندن , اقامت کردن , برداشتن . v. *To raise, build, elevate, exalt.* —*To erect a standard*, علم برداشتن , رفع لوا کردن , بیراق . *To erect a public building*, عمارت کردن , نصب نمودن .

Erect, منتصب ▲ , منصوب ▲ , قایم ▲ , استاده , افراشته , راست برپا شدن , منتصّ ▲ , مجثیل ▲ , سعي . *To be erect*, قایم شدن . v. *Upright.*—*Erected.* v. *Built.*

ERECTION, رفع ▲ , نصب ▲ , استادگي , افراختگي , اقامت ▲ . v. *Establishment, settlement.* — *Erectio penis*, استادگي , نغوض ▲ .

Erectness, قیامت ▲ .

An EREMITE, ویرانه نشین , گوشه نشین . v. *Hermit.* —*Eremetical*, v. *Solitary.*

The ERMINE, قاقم , زنجاب , سنجاب .

To erode, erosion. v. *Corrode, &c.*

To ERR (*make mistakes*), مانیدن , غلط نمودن , سهو کردن , خبط کردن , ضلّ ساختن , زلّ نمودن , گناه نمودن , خطا ساختن

v. *To blunder, sin.* — *(to wander)*, بي راه شدن , گمراه بودن , اضل ساختن , سرگردان گشتن . v. *To stray.* — *To cause to err*, سهو کنانیدن .

An ERRAND, پیام , پیغام . v. *Message.*

ERRANT, *erratick*, بي راه , گمراه , آواره , غوي ▲ , ضايع ▲ , ضالّ ▲ . v. *Wandering, uncertain, irregular.*

ERRONEOUS, غلط دار , اهل غلّت , ناراست , بي حقّ , پر سهو , خلاف قاعده , گمراه . v. *Mistaken, irregular, false.*

Erroneously, غلطاً ▲ , سهواً ▲ , بيهوده , بوجه , غلطانه , با سقط . v. Also *falsely.*

Erroneousness, عدم حقيقت . v. *Error, falsity.*

Error, غلط ▲ , سهو ▲ , خطا ▲ (plur. خطايا) , زلّ ▲ , زلّت ▲ (pl. زلات) , تقصير ▲ (pl. تقصيرات) , تصور ▲ , سقط ▲ , خبط ▲ , خيس ▲ , ضلالت ▲ , ضلال ▲ , ضلّت ▲ , ضلضله ▲ , ضلّ ▲ . v. *Blunder, mistake, fault, sin.* — *An error in writing (a slip of the pen)*, سهوي قلم .

Erst. v. *First, once, formerly, before, till.*

To ERUCT, فراخيدن , تجشّوكردن , آروغ كردن , وروغ زدن .

Eructation, آروغ , وروغ , رغ . v. *Belch.*

ERUDITION, دانش , علم ▲ , تعليم ▲ , تاديب ▲ , تربيت ▲ , ادب ▲ , عرفان ▲ , معرفت ▲ , مأدبت ▲ . *For erudition*, لاتاديب ▲ . v. *Learning, knowledge.*

ERUPTION *(hostile excursion)*, خروج ▲ , هجوم ▲ . *An eruption on the body*, دميدگي , حصب ▲ , حصبت ▲ .

Erysipelas, v. *St. Anthony's fire.*

ESCAPE, رهائي , گريز , فرار ▲ , فوز و فلاح , مخلصي , نجات ▲ , مهاجرت ▲ , هرب ▲ , دهصب ▲ , مجاوزه ▲ , منجات ▲ , مفازت ▲ . v. *Flight;* also *mistake, oversight.*

To escape, رستن , گريختن , گريز كردن , پاي گرفتن , رهائي يافتن , نجات كردن , فرار نمودن . v. *To fly.* — *To escape privately*, زحوف كردن , زحف ساختن . *To escape safe*, سلامت يافتن . *To escape from prison*, از زندان گريختن , از . *To escape from danger*, از خطرها شدن . حبس زحوف كردن — *To escape with impunity*, بي عقوبت رفتن , مضراً حضراً . *To escape the memory*, از خاطر رفتن . دلها آزاد شدن , بودن *To escape (or be exempted)*, مسلّم شدن , سر بسته يافتن , *To escape unnoticed*, بي معرفت شدن , سر بست بودن .

Escaped, رسته , رهائي يافته , پاي گرفته . v. *Fled, saved.*

An ESCHAR *(crust of a wound)*, خشك ريشه .

To eschew, v. *To avoid, fly, shun.*

An ESCUTCHEON, علامت ▲ , نشان .

An ESCORT, بدرقه ▲ . v. *Convoy.* — *To escort*, محافظت كردن , حقّاظ فوجي بودن , حمايت دادن , بدرهبران . v. *To convoy.*

An ESCRITOIR, پيشتخته .

Especial. v. *Principal, chief, special.*

ESPECIALLY, خصوصاً ▲ , علي الخصوص ▲ . v. *Principally, chiefly.*

ESPOUSALS, نكاح ▲ , شادي , عروسي . v. *Marriage.*

To espouse (wed), عروسي كردن , عقد نكاح ساختن , شادي , كردن , زن كردن , دامادي ساختن . v. *To betroth, contract, marry.* — *(to maintain, protect)*, پشتي كردن , دست گير شدن , حمايت دادن . v. *To countenance, defend.*

To ESPY *(see at a distance)*, از دور ديدن , تجسس ساختن . v. *To discover.* — *(to watch, look about)*, نظر كردن , نگريستن , نگران بودن , آگاهي نمودن .

An ESQUIRE *(armour-bearer)*, سلاح بردار , جبه بردار . — *(a gentleman)*, ميرزا , اشراف زاده . ترقاق , ترقاق .

To ESSAY, اجترا كردن , جد و جهد نمودن . v. *To attempt.* — *(to make an experiment)*, آزمودن , آزمايش كردن , تجربت ساختن , امتحان نمودن .

An essay, اجتزا ▲ , جدّ ▲ , جهد ▲ , قصد ▲ , سعي ▲ , v. *Attempt.* — *(experiment)*, تجربت ▲ , آزمايش , امتحان ▲ , — *(of metals)*, عيار ▲ . — *(treatise)*, رساله ▲ , خبرت ▲ , وند .

ESSENCE, ذات ▲ , جوهر ▲ , نفس ▲ , وجود ▲ , كاينت ▲ , ملاهيت ▲ , هويت ▲ , هستي , بودي , كون ▲ , طبيعت ▲ , اصل ▲ , نهاد ▲ , عين ▲ , معني ▲ . — *(of a composition)*, زبده ▲ , خلاصه ▲ . *Essences*, موجودات ▲ , كاينات ▲ . *The essence of any business or thing*, نفس الامر ▲ , نفس ▲ , مافي الامر . — *Essence (perfume)*, بوي , عطر ▲ , رايحه ▲ , معطره .

The essence or ottar of roses, عطر A. —*To essence,* معطّر کردن. v. *To perfume, scent.*

Essential, عيني , جبلي , اصلي , جوهري , ذاتي. —(*necessary*), ضرور A. *The essential,* v. *Essence.*

Essentially, بالذّات A , اصليانه.

ESSOINE or *essoign* (*legal excuse*), اعتذار , پوزش مشروع , شرعي.

To ESTABLISH (*settle firmly*), بر پا کردن , قايم کردن , تعيّن , ابقا کردن , نصب ساختن , پايدار کردن , مقرّر کردن , نشاختن , طرح ساختن , برقرار کردن , بسته ساختن , نمودن , رکن کردن. v. *To fix, settle, confirm, ratify, found, build.* —(*to make, form, model*), تشکيل نمودن , کردن , ساختن. —*To establish in office,* تمکين , در منصب نصب کردن. *To establish peace,* صلح و صلاحي منعقد ساختن , دادن.

Established, پايدار شده , قايم A , مقرّر A , بر پا ساخته , بسته , معقود A , منعقد A , منصوب A , موقوف A , برقرار. *To be established,* برقرار شدن , قرار داشتن , مقرر شدن , منصوب بودن.

Establishment, نصب A , تقرّر A , پايداري , قيام A , استقرار A , طرح A , رکن A , بندوبست , بنا A , پيشنهاد , ثبات A , رسوخ و اشتداد , ايستادگي , استواري. v. *Settlement, confirmation.* —(*form, model*), قانون A , دستور. v. *Constitution, regulation.*—(*foundation*), بنياد , طريق A. v. *Principle.*—(*allowance, appointment*), وضع اساس , تاسيس , اصل A , روزگاني , ماهيانه , سالگاني , ساليان , ساليانه , رزق A , يومي A , طلب A , روزانه. v. *Salary.*

ESTATE (*state, the public*), سرکار , جمهور A , عامت A. —(*condition of life*), حال A , وضع A , شان A , مقام A. —(*fortune, possession*), مال A (plur. اموال), مملکت A (plur. ممالک). v. *Wealth.*—*A hereditary estate,* ميراث A , ملک A (plur. املاک), خانمان , ميهن , ميبن. *A landed estate,* عقار A (plur. عقارات), ضيعت A (plur. ضيعات), ضياع A , ارض A. —*A landed estate held as a pension,* جاگير. —*Estate* (*rank, quality*), مرتبت A , جاه , منزلت A , درجه A , پايه. v. *Degree.*

To ESTEEM (*prize, rate high*), اعتبار کردن , عزيز داشتن , رغبت ساختن , التفات نمودن , احترام کردن , تکريم ساختن , رعايت کردن. v. *To respect, honour;* also *to estimate.* —(*to think, imagine*), گمان نمودن , انديشه کردن , پنداشتن.

Esteem, رعايت A , التفات A , اعتبار A , عزّت A , تکريم A , احترام A , رغبت A. v. *Veneration, respect.*

Estimable, esteemed, صاحب اعتبار , معزز A , عزيز A , گران بها , اهل احترام , معتبر A , صاحب تکريم. v. *valuable.*

To ESTIMATE, تشخيص , تخمينه کردن , اندازه کردن , حساب نمودن , احتساب کردن , برآورد ساختن , کردن , سرمره کردن , انگاريدن , شمردن. v. *To rate.*

Estimate, estimation (*computation*), برآورد , اندازه , حسبان A , حسب A , حساب A , تخمينه A , تشخيص A , شمار , عدد A , محاسبت A , احتساب A , حسابت A , انگارش. (*value*), بها , قيمت A. —*A conjectural estimate,* پندار , انديشه , ادنگ , اندازه. —*Estimation* (*opinion*), اعتبار A , وهم A , زعم A. v. *Judgment.*—(*regard, honour*), مکرمت A. v. *Esteem.*

Estimated, شمرده , محسوب A , مشخّص A , اندازه کرده , معتدّ A , معدود A.

An estimator, محاسب A , حساب کننده , اندازه کننده , ديان A , شمارگيرنده.

To ESTRANGE (*keep at a distance*), بيگانه , دور شدن , غايب بودن , شدن. v. *To withdraw.* —(*to alienate or divert from one's possession*), از تصرف خود گردانيدن. —(*to alienate the mind*), تنفّر نمودن , از خاطر راندن.

Estrangement, بيگانگي. v. *Alienation, distance.*

Etc. et cætera, بلسره , وغير ذالک , وغيره.

ETERNAL, ابد پيوند , ابدي A , ابد A , مدام A , هميشه , صمد A , جاوداني , جاودان , دايمي A , دايم A , مويّد A , پايدار , قايم A , باقي A , سرمدي A , سرمد A. v. *Constant, perpetual, everlasting.*—(*without beginning*), ازل A , بي آغاز. —(*without end*), ابد A , بي آخر. v. *Endless.*—*The Eternal,* قيّوم A. v. God.—*Life eternal,* دار آخرت A , البقا.

Eternally, ابد الدّهر A , ابد الابدين A , ابد الاباد A , ابداً , جاودانه , علي است الدّهر A , دايماً A , ابد الدّاهرين A. v. *Perpetually, invariably.*

Eternity, هميشگي , دايميت A , مداومت A. —(*without beginning*), ازليت A , قدم A , است A , اس A. —(*without

end), ابد A، ابدیت A، خلد A، بقا، کشور بقا، دار بقا، ابجی A، ابض A. *From all eternity,* از ازل و ازال. *To all eternity,* ابد الاباد A، در خلود.

To eternize or *eternalize,* دایم کردن، جاودان ساختن، قایم و پایدار کردن، دایم الایام ساختن، باقی ساختن، نمودن. v. *To perpetuate, immortalize, make famous.*

ETHER, هوا A، اثیر A.

Ethereal, سماوی، هوای، آسمانی. v. *Celestial, heavenly.*

Ethick, v. *Moral.*—*Ethicks.* v. *Morality.*

ETYMOLOGY, اصل A، اشتقاق A، النحو A، تصریف A.
—*Etymological,* اصلی A.

To EVACUATE, خالی کردن، خلوت ساختن، تخلیت و تفریغ کردن، نمودن. v. *To empty, void, annul.* — *To evacuate (by a purgative),* شکم جاری کردن، قضای حاجت ساختن. —*(by vomit),* استفراغ کردن. — *To evacuate (a town or castle),* قلعه را خالی نمودن، شهر را رحلت کردن.

An evacuant medicine, حلّاب، شکم ران.

Evacuation, تفریغ A، تخلیت A، تبیّض A. —*Evacuation (by stool),* حاجت A، قضا A، قضای حاجت، شکم جاری. —*(by vomit),* استفراغ A، شکم رانی.

To evade. v. *To elude, escape, avoid, deceive.*

EVANGELICAL, انجیلی. — *An evangelist,* انجیل. — *The evangelists (gospel),* کتاب انجیل. *Evangelism (the publication of the gospel),* بشری الانجیل A.

EVANESCENT, *evanid,* فانی A، زایل A. v. *Fleeting, vanishing, weak, feeble.*

To evanish, غایب شدن. v. *To vanish.*

EVAPORABLE, ممکن نفح.

To evaporate, بخار شدن، نفح کردن، نتوح شدن.

Evaporation, نفح A، بخاره، تبخیره، نتوح A.

EVASION *(excuse),* بهانه، پوزش، عذره A، اعتذار A. — *(artifice),* حیله حواله، حیله سازی، حیله A، پس و پیش. v. *Subterfuge.*

Evasive, حیله باز، &c. v. *Elusive.*

The EUCHARIST, قربان A، قداس A، عشا A. *The bread of the Eucharist,* قداس A.

EUCLID, اقلیدس. *Euclid's elements,* تحریر اقلیدس.

EVE, *even,* v. *Evening.*—*The eve of a festival,* پریشاوی.
—*Eve (proper name),* حوّا A.

EVEN *(level),* هموار، برابر، یکسان، بسیط A، بخجیده، متساوی A، مستوی A، مساوی A، مسطّی A. v. *Plain.* — *(owing nothing; quits),* دم برابر، برابر یک دگر. — *(placid, even tempered),* ملایم A، آسوده و آزاده، ساکن A. v. *Calm,* —*(straight, not leaning to either side),* راست، سهی. v. *Erect.*—*(alike),* برابر، زوج، معادل A. v. *Equal.*—*Even ground,* چنضم A، دسکره A، قوع A. v. *A plain.*—*Even a-top,* سر پهن. *Odds or evens,* تک جفت، تاق یا جفت. — *The act of playing at even or odd,* تخسیت A. — *Even with the ground,* برابر زمین. — *To make an odd number even,* شفع کردن. *Even (not odd),* جفت، زوج A.

To even (make equal), برابر کردن، هموار کردن، یکسان و زوج، جفت کردن، مستوی نمودن، بخجیدن، ساختن، کردن. v. *To level, equal.* — *(to be equal),* برابر شدن، هموار شدن، تسویت شدن، بسیط بودن.

EVEN *(adverb),* هم، نیز، ایضاً A. v. *Although, notwithstanding, verily, also.*

EVENING, شام A، شامگاه، مسا A، عشی A (plur. اعشیت)، عشا A، عشیت A (plur. عشیات، عشایا)، قصرا A، مقصره A، رواح A، ریاح A، سمره A. *In the evening, eventide,* بوقت شام، شامگاه، وقت المسا A. *Morning and evening,* صبح و مسا، الابردان A، بالغدو والاصال A، بالعشی والابکار A. *From evening to morning,* از شام تا صبح، از طره مشک سای شام تا غره بیضای بام (literally, *from the musk-like locks of the evening to the bright star of the morning*). *Evening prayer,* نماز شام. *To wish a good evening,* تمسیه کردن. *Yesterday in the evening,* دیروز بوقت شام، مسا امس A.

EVENLY *(equally),* با یکسانی، سر بسر، همواراته، با اعتدال، مستویاً A. v. *Levelly, uniformly.* — *(without inclination to either side),* بی میل، غیر عطف، بلا ممال A. v. *Impartially.*

Evenness, برابری، همواری، راستی، استوا A، تسطّح A. v. *Equality, straightness.*—*(impartiality),* عدالت A، انصاف A، عدل A، عدم عطف. —*(calmness),* آسودگی، ملایمت A، رفاهیت A، عدم اضطراب.

An EVENT *(incident),* سرگذشت، اتفاق A (plur. اتفاقات)،

عارض A، موقع A، وقوع A، وقیعت A، حادثه A، واقعه A، عارضه A، ماجرا A or ماجري A، قصه A، حدث A، حدثي A. — (*consequence*), نتيجه A، عاقبت A، آخرت A، انجام، پيروي. *The events of former times*, ماجريات A. *In such an event*, عندالوصول A.

Eventful, پر اتفاقات.

To eventilate, v. *To ventilate, sift.*

Eventual, آمدانه، آمداني، اتفاقي، عارضي، عارض A.

Eventually, عند الوصول A، عاقبت العاقبت A، اتّفاقاً A، در آن سرانجام.

EVER, *for ever* (*at all times*), همیشه، مدام A، هرزمان، هردايمانه، دايم الايام A، دايماً A، درجميع زمان، هر، هرآينه، هرگز، هربار، هركره، هردم، همیدون، وقت، همواره. v. *Always, eternally.*

Evergreen, همیشه تازه، حي العالم A، مير عاشقان.

Everlasting, لازوال A، ابدي، ازلي، خالد A، دايم A، قايم A، سرمد، لم يزلي A. v. *Eternal.* — *Everlasting bliss*, خلد A. v. *Happiness.*

Everlastingly, دايماً A، ابداً A. v. *Eternally.*

Ever-living, حي لا يموت A، حي و قيوم A.

Evermore, همیشه. v. *Ever.*

EVERY, هر، كلّ A، بهر. *Every one*, هريك، هرفرد، هرواحد، كلّ واحد A. *To every, to every one*, بهر. *Every one who, every thing that*, هرآن كه، هرآنچه. *In every shape*, درهرصورت، بهرحال. *Every time*, هروقت، هر من A، درهرجانب. *On every part, in every part*, بار، كلّ جانب. *Every kind*, هرجنس. *Every moment*, هر لحظه، هردم. *Every day*, هرروز. *Every hour*, هر ساعت. *Every year*, هرسال، بهرسنه. *Every month*, هرماه. *Every thing*, هرشي. *Every time that*, هرگاه كه. *Every person*, هركس. *Every bit*, هرذره. *Every man*, هرمرد، كلّ رجل A، كلّ امراة A، هرعورت. *Every woman*, هرعورت. *Every cup*, هرجام. *He put every enemy to the sword*, قتل لعدا كلّهم A. *From every quarter*, ازهرطرف، ازهر، زهر، ازهر. *From every village they had brought two buffaloes*, ازهر قريه دو جاموس آورده بودند.

To EVICT (*dispossess legally*), بي دخل كردن، الزام كردن، از حجّت راندن.

EVIDENCE (*testimony*), گوادي، مشاهدت A، شهادت A. (*apparency, manifestation*), ظاهري، اظهار A، بيان A، عيان A، تصريح A، وضوح A، ايضاح A، بيّنت A، بلوچه. — (*a witness*), شاهد A، گواه، گوا، مهيمن A، شهيد A، قاريت A. —*Contradictory evidence*, تهاتر A. *To give evidence*, شهادت دادن، گواهي دادن.

To evidence (*give testimony*), شهادت كردن، گواهي دادن. — (*shew*), اظهاركردن، نمودن، نمايان ساختن. — بيّنت آوردن. v. *To demonstrate.*

Evident, آشكارا، آشكاره، ظاهر A، واضح A، صريح A، روشن، هويدا، بيّن A، مبين A، عيان A، لايح A، باهر A، ازهر A، جلي A، ساطع A. v. *Plain, apparent, notorious.*— *Any thing evident*, پيشانست، امر مبين، الحجت A. — *An evident reason, proof* or *demonstration*, بيّنت A (plur. ابينات A)، سبب ظاهر الدّليل. *To make evident*, ظاهر كردن، آشكاره كردن، ايضاح نمودن. *To be or become evident*, ظاهر شدن، روشن گشتن، &c.

Evidently, ظاهرانه، ظاهراً A، آشكاره، عيناً A، ايضاحاً A، بلوجانه.

EVIL (*adj.*), بد، زبون، فاسد A. v. *Bad, wicked, corrupt.*

Evil, (*sub.*) بدي، زبوني، شرارت A، فساد A، دوني. v. *Crime, wickedness, injury.*—*An evil* (*misfortune*), آفت A، بلا A، خطا A، قضا A، داهيت A، محنت A، فلاكت A، آشوب، بد بختي. v. *Calamity.* — (*a disease*), مرض A، بيماري، درد، علّت A. *The king's evil*, خنش، ارقان A، يرقان A، سلعت A، صراجه A. *An evil spirit.* v. *Demon, devil.* — *Evil speaking*, بد نام، افتراكاري. v. *Calumny, defamation.* — *An evil doer*, بد كردار، اهل فساد، فاجر A، گناه كار، خطاگر، زيان كار، بلاد، مكّار A. v. *Criminal.* *Evil minded, wishing evil*, بدخواه، بد انديش، كينه ور، كينه خواه، بد سگال. v. *Malicious.*—*Evilly*, شرّاً A، فناء A. v. *Wickedly.* — *Evilness*, v. *Wickedness, badness.*

To evince, v. *To prove, show.*

Eulogy, v. *Encomium, praise.*

A EUNUCH, خواجه سرا، خواجه سراي، بي خايه، خايه، كشيده، خايه كنده، دقتانت A، خادم A، خصي A (plur. خصيان)، ساده كرده.

To EVOLVE, کشادن. v. *To unfold, disentangle, open.*—*Evolution*, v. *Unfolding, unrolling; also military exercise.*

EUPHORBIUM (*a gum*), فربیون، فرفیون.

EUPHRATES, فراط.

European, فرنگی، اهل فرنگ; *A European, Europeans*, رومیان، افرنج، فرنگی، اهل ولایت فرنگ. *European troops*, افواج ولایت فرنگ. *European commodities*, اجناس فرنگ.—*A European ship*, جهاز ولایت فرنگ.

EUXINE (*sea*), بحرالاسود.

A EWE, ام الاموال A—(literally *the mother of wealth*), شات A، شاهت A، نعجت A (plur. نعاجات)، میش ماده، دوشا. v. *Sheep.*

A EWER, آفتابه، ابریق A، آبدان، آبگیر، آبدستان، آبدست، آبدستدان، آبدمدان، آبدستا، خوالیگر، آبتابه، آبخور، آبخوره، آبخره، آبشخور. جرة A، قداف A.

EXACT (*just, true, accurate*), راست، درست، صحیح A، کامل A، مکمّل A، مکلّف A، مقید A، نا اهمال، بی غفلت. v. *Punctual, strict, honest.*

To EXACT, طلب کردن، تقاضا کردن، مستلزم ساختن، الزام ساختن، ایجاب کردن. v. *To demand, extort, enjoin.*—*To exact a debt*, توفیر ساختن، تقاضی کردن، اداي قرض کنانیدن.

Exacted, مقتضا A، منقضی A، مطلوب A.

An exacter, متقاضی A، طلب کننده، مستلزم A. *An exacter of taxes*, تکالیف گیر، عمل دار، بازگیر، تحصیل دار، جمعلیل، خراج. v. *Collector, receiver.*—*The exacter of souls* (*the angel of death*), قابض ارواح.

Exaction, تکلیف (plur. تکالیف)، طلب A، مطالبه A، حبایت A. *Extraordinary or oppressive exactions*, تکالیف عرفیت، عنفیت. v. *Extortion, tribute.*

EXACTLY, ازصحت، بدرستی، راستانه، با دقت، نقیر و قطمیر A، کاملاً، مقیدانه.

Exactness, درستی، راستی، برابری، صحت A، تکمیل A.

To EXAGGERATE, تغلیظ و تشدید کردن، مبالغه کردن، مبالغه کنن، تفریط نمودن، اطرا کردن.

Exaggeration, تغلیظ A، اطرا A، تفریط A، مبالغه A.

To EXALT, افراختن، سرافراز کردن، ترفیع ساختن، بلند برداشتن، شرف بخش شدن، برداشتن، نمودن تعظیم، افرازیدن، افراشتن، تفضیل ساختن، تکریم نمودن، کردن اجلال کردن. v. *To elevate, raise; also to extol, praise.*—*To cause to exalt*, افرازانیدن.

Exalted, مرفوع A، افراخته، برداشته، مرتفع A، عالی A (fem. عالیت)، سر بلند کرده، مفتخر A، مشرف A، سرفراز کرده، سرافراز کرده. v. *Elevated.*—*Exalted in dignity*, عالی مقام، عالی قدر، عالی جاه، عالی حضرت، عالی جناب، عالی مکان، عالی شان، عالی منقبت، صاحب نصاب.

Exaltation, بلندی، ارتفاع A، رفعت A، افرازی، افراشتگی، استعلا A، سرافرازی، سرفرازی، ترقی A. v. *Elevation, grandeur, dignity.*

EXAMEN, *examination*, تفتیش A، فحص A، انفحاص A، تفحص A، امتحان A، تجسس A، تجویز A، معاودت A، استطلاع A، ابتحاث A، بازپرس، آزمایش، پژوهش، استخبار A، جست وجو، گرای، تالاش، تجش A. v. *Enquiry, trial, investigation, interrogation, search.*

To examine, تفتیش کردن، تجویز کردن، تجسس کردن، تفحص نمودن، کاویدن، گرایستن، گراییدن، جستن، تالاش کردن، جست و جو کردن، پژوهیدن، استطلاع ساختن، استخبار کردن، آزمودن، معاوده نمودن. *To examine money, goods, &c.* عبر کردن، تخمین ساختن. v. *To try, enquire, search, sift.*—*To examine by interrogation*, بازپرس کردن، پرسش کردن، پرسیدن، سوال کردن، استفهام نمودن. v. *To interrogate.*

Examined, تجویز کرده شده، کاویده، گرایسته، گراییده، تفتیش کرده شده، مفتش A، محقق، مجرب A، آزموده، &c.

An examiner, examinator, تجویز کننده، مفتش A، فاحص A، متفحص A، دغدغ A.

An EXAMPLE, نمونه، کارنامه، بارنامه، برنامه، رسم A، نمودار، نمودش، مانند، مثل A (plur. امثلت)، مثال A، تمثیل A (plur. تمثیلات)، دستور العمل A، طریقت A، نسخت A (plur. نسخ)، صورت A، اصل A. v. *Copy, exemplar, model, specimen, pattern, instance, prototype.*—(*applied to punishment*), عبرت A، نمای—(*a precedent*), سابق، کارنامه، تمثیل پیشین، مثل سالف، دستور قدیم، قدوت A.—(*a person proposed as a model*), پیشوا، پیشینه، دستور، پیش، پیشرو، پیشنهاد، اسوت A، اسمت A.

An illustrious example, قدوت الاقران A. *To propose (any person) as an example,* پیش نهاد کردن. *To be punished as an example,* عبرت شدن. *To punish as an example,* عبرت تشهیر، سیاست شرعیت ساختن، سیاست کردن، نمودن، کردن، نکلت کردن، تشکیل ساختن. *For example,* مثلاً.

To EXASPERATE, اغضاب، غصه کردن، غضبناک کردن، آزار کردن، تحریض ساختن، رنجیده کردن، رنجیدن، نمودن، مجابهت کردن، تحریش ساختن، تخشین کردن. v. *To enrage, provoke, aggravate, irritate.*

Exasperation, تهریش A، خراش، تحریض A، ارش A، آزار، or تحریش. v. *Irritation, provocation, aggravation.*

To EXCAVATE *(to make hollow),* کوی کردن، کاویدن، لتجیدن، تجویف ساختن، کاویدن، خالی کردن، گو کردن، آژندن or ازندن، رومیدن، احتفار کردن. v. *To dig.* — *Excavated,* ازنده، ازنده، گو کرده، کاویده. v. *Dug.*

Excavation, تجویف A، حفرت A، حفر A، احتفار A، کاو، جوف A، نقر A، تقویب A، کوب A، (plur. تجاویف). v. *Cavity, hollow.*

To EXCEED *(go beyond bounds),* کذریدن، گذشتن، از حد گذشتن، تجاوز ساختن، در گذاشتن، مجاوزت کردن، اعتدا نمودن، بیرون شدن. v. To *excell, surpass.* — *(to be larger),* اعظم شدن، افزون تر شدن، اکبر بودن، کلانتر بودن، زیاده، بالاتر شدن، پیشتر بودن، بزرگتر شدن، اکرم گشتن، شدن.

Exceeding (part.), گذران، مفرط A. v. *Excessive.* — *An exceeding,* تجاوز A، فرط A، فضل A، زیادتی، افزونی. v. *Excess.*

Exceeding, exceedingly, (adv.), کثیراً A، ونهایت A، بسیار، بلک، بس، غایت الغایت A، غایت A، بغایت، فزون، جداً A. *Exceedingly noxious,* کثیرالضرر A. *Exceedingly good,* حسان A، بسیار خوب. v. *Excessively, extremely, very.*

To EXCELL, فضیلت داشتن، فضل نمودن، فاضل شدن، تنبل کردن، استیلا نمودن، غالب شدن، باهر و ماهر شدن، تمکن کردن، افضال ساختن، تفضل کردن.

Excelled, مغلوب A، مفضول A. v. *Surpassed.*

Excellence, excellency, فضل A، فضیلت A (plur. فضایل)، کمالیت A، کمال A، یکانگی، اورنگ، عزت A، بزرگواری، کبریا A، البر A، شرفیت A، مهارت A. v. *Goodness, purity, dignity.* — *Pre-excellence,* بینظیری، بمتبری.

Excellent, فاضل A، مفضل A، صاحب فضیلت، اهل، با کمال، سرآمد، اعلا A، باهر A، شریف A، عزت، منیف A، مکلف A، بزرگوار، مکمل A، صاحب کمال، بسیار، ممتاز A. v. *Exquisite.* — *(good in a great degree),* ذات شریف، خوب. *Of an excellent disposition,* *Excellent in any art,* استاد، [illegible].

Excellently, کمال مرتبه، باهراً A، مفضلاً A، با فضل، اعلا A. — *Words excellently arranged,* کلام باهر الانتظام A.

To EXCEPT, استثنا، فروگذاشت کردن، فروگذاشتن، مجاشات ساختن، کردن. v. *To object, leave out, exclude, omit.*

Except, excepting, مگر، بغیر، غیر A، بجز، جز، سوا A، حاشا A، حاش A، ما عدا A، عدا A، الا A، بید A، میدA، فوق A. v. *Unless.*

Excepted, ماعدا A، فروگذاشته، مستثنی A. *Any thing excepted,* ماعدا A، ثنیت A، ثنیا A.

Exception, تحاشی A، ثنیا A، ثنیت A، استثنا A. — *Without exception,* غیر ثنیت، بی استثنا. v. *Exclusion, objection, cavil.* — *To take exceptions,* مزه کردن.

Exceptionable, لایق ثنیت، ممکن استثنا.

EXCESS *(superfluity),* فراوانی، زیادتی، زیادت A، افراط A، فرط A، افزونی، فضل A، فضول A، مبالغه A، بد، عدم پرهیزی. — *(intemperance),* نهایت A، کثرت A. — *(violence of passion),* ارفاش A، عدم اعتدال، پرهیزی، تجاوز A، تانت A، حنق A، حمیت A، قهر A، غضب A. v. *Rage.*

Excessive), مجاوز الحد A، متجاوز A، از حد بیرون، بی نهایت، مفرطه، بی حد، زاید A، از حد زیاده، مستجاوز A، فرط محبت، شدید A، بی قیاس. *Excessive love,* *Excessive heat,* فوران.

Excessively, از حد زیاده، فوق العادت A، فوق الحد A، بشدت، بی حد.

To EXCHANGE, استبدال، بدل دادن، تبدیل کردن، عوض دادن، معاوضه کردن، مبادلت نمودن، کردن، گوهریدن، تغیر کردن. v. *To change.*

Exchange, تبدل A، بدل A، کوهری، مبادلت A، تبدیل A، معاوضه A، عوض A. *Traffick by exchange*

v. *Barter*. — مبادلت A , معاوضة A , تجارت مبادلت . *Exchange or difference of money*, فرق A , بتا P or بته , قصورة A . —*An exchange* (*where merchants meet*), چوک H , دروازه , سفته , بازارگاه , بازار . *A bill or letter of exchange*, هندوي A , سفتجه , حواله برات .

Exchanged, مبدل A , تبدیل کرده شده P , &c.

An exchanger, مبادلت کننده P . —(*a money changer*) صراف A . v. *Banker*.

The EHCHEQUER, خالصه A , خلعتشرینه A . v. *Treasury*.

EXCISE, محصول A .

To EXCITE, انگیختن , انگیزیدن , برانگیختن , برخیزانیدن , آغالیدن , برآغالیدن , افزولیدن , نصب کردن . v. *To animate, instigate, rouse, encourage*. — *To excite desire*, ترغیب ساختن , بر افروسیدن . *To excite a tumult or disturbance*, فتنه انگیختن , فتنه تحریک ساختن , فتنه و فساد , انگیزانیدن . *To cause to excite*, مدنفس ساختن , انگیزکردن , انگیزانیدن .

Excitement, انگیزش , بعث A . *Exciting* (*adj.*), (*in composition*), انگیز . *Exciting discord or commotions*, فتنه انگیز . *Exciting wonder*, عبرت انگیز . *Exciting blushes*, خجلت انگیز . *Exciting love*, عشق انگیز . *Exciting tumult* , فتنه انگیز .

To EXCLAIM, فریاد کردن , فریاد و فغان نمودن , غریو , صوت زدن , شور کردن , بانگ زدن , صیحت ساختن , کردن , تصویت نمودن . v. *To cry out, lament, vociferate*.

An exclaimer, فریادکننده , شورکننده P , صایت A , صارخ A .

Exclamation, فریاد , بانگ , شور , غریو A , صیحت A , فغان , واویلا , زاري , نالش , گلبانگ . v. *Clamour, vociferation*.

To EXCLUDE, بیرون کردن , خارج کردن , محروم کردن , طرد کردن , منع کردن , رد کردن , ترد ساختن , مردود نمودن . v. *To debar, shut out, banish, reject*.

Excluded, بیرون کرده شده P , مردود A , محروم A .

Exclusion, اخراج A , بیروني , منع , طرد A , محرومي , الغا A , ترد A , رد A . v. *Rejection, exception, expulsion*.

Exclusive, exclusively, ناشامل , بدون , ماسوا A , مغلوب A , نامسمول A .

To EXCOMMUNICATE, از ذات رخون بیرون کردن , احرام , نعنت گفتن , محروم کردن , ساختن .

Excommunication, احرام A . v. *Anathema*.

To EXCORIATE, پوست برآوردن , تقشر کردن , جرم , برکشیدن , جلو کردن . v. *To flay, skin*.

Excoriation, تقشر A , سلخ A , تحدیش A , نوسف A , مشنت A . *Excoriation between the thighs*, بذخ A , مشلت A , رفع A .

Excoriated, مسلوخ A , منسبي A , منشر A . *Having the nose excoriated with heat*, قشرا A .

EXCREMENT (*dung*), چرک P , غایط A , برازه A , نجس A , غذرت A .

An EXCRESCENCE, بازوه , غدد , ورش , ورشا , دره , دانه , درچ A , پشترم , جما A . v. *Bump, pimple, wen, swelling, ganglion*.

To EXCRUCIATE, شکنجه ساختن , شکنجیدن , عذاب , آزار کردن , جفا ساختن , دادن . v. *To torture*.

Excruciating (*adj.*), شکنجه ساز . *Excruciating the soul*, جان آزار .

To EXCULPATE, بی گناه کردن , از خطا آزاد نمودن , عفوی جریم ساختن . v. *To excuse*.

EXCURSION (*for pleasure*), سیر A . —(*digression*), فصول A . *A hostile excursion*, ترک تاز , تاخت , غارت A , اغارت A , شعوا A , تسویم A , تغاور A . *To make an hostile excursion*, اغارت ساختن , غارت و خسارت کردن , تاخت کردن .

Excursive (*rambling, wandering*), سیرکنان , بی راه روان , نتال کنا .

EXCUSABLE, عذرکردنی , واجب العفو , مستوجب , قابل عفو , لایق پوزش , اعتذار .

An excuse, عذر A , اعتذار A , عذرت A , معذرت A , علل A , تعلل , بهانه , پوزش , پاسخ A . v. *Apology, pretence*. —*A frivolous or weak excuse*, عذر نا معقول , تعلل , علیل . *By way of excuse*, بطریق تعلل . *To make a false excuse*, تعذیر ساختن , معاذیرت کردن . *Worthy of excuse*, معذور A , معذر A . *Unworthy of excuse*, معذر A . *Making mutual excuses* (*subs.*), معاذرت A .

To excuse, معذور کردن , عذر قبول ساختن , صلح نمودن .

— *To receive an excuse,* پوزش پذیرفتن . v. *To pardon.*—
To excuse one's self, دامن بوسي , اعتذار خواستن , عذر كردن , باز آوردي ساختن , پوزيدن , پوزش كردن , اعتذار بودن , تعذيرساختن , تعذّركردن , بهانه نمودن .

Excused, A معذور . *Let it be excused,* معذور باد .

An excuser (maker of apologies) A معتذر , عذر كننده , حجت كننده , بهانه كننده . — *(a pardoner of offences),* خطا بخش , معاف كننده .

EXECRABLE, A ملعون (plur. ملاعين) , A مكروه , A كريه , A رجيم , A لعين , بر وجه مكروه . v. *Cursed.* —*Execrably,* A رجيما .

To execrate, لعن , استكراه ساختن , نفرين كردن , نفريدن , استقباح ساختن , لعنت كردن , گفتن . v. *To curse.* — *One who execrates,* نفرين كننده .

Execration, A لعن , A مباهلت , A استكراه , نفرين , A لعنت , A رجم . v. *Curse.*

To EXECUTE *(perform),* بپايان , بسر بردن , بجا آوردن , ادا , حامل شدن , تمام كردن , ساختن , كردن , بكار آوردن , بردن , تتميم نمودن , قضا ساختن , اجرا كردن , تكميل كردن , نمودن , اكمال ساختن . *To execute a criminal,* گناهكار بجان كشتن , سياست ساختن , قتل كردن .

Execution (performance), A عمل , A اجرا , ادا , كار , كاربار . *To put in execution,* جاري كردن . *To put the laws into execution,* اجراي حق كردن . *To put in execution the penal laws,* اجراي حدود ساختن . *The execution of a criminal,* A سياست , قتل گناهكار . *A place of execution,* قتلگاه , A تحت القلع , عرصه سياست , A مقتل .

An executioner, A جلاد , A خيم , صفاك , دژخيم , دژگاه , دژآهنگ .

Executive, عمل دار , كارگذار . *The executive power,* حكم , امر دهنده , فرمان دهنده , حكومت .

An executor, A عامل , كاركن , كاروا . *The executor of commands,* فرمان بردار . *The executor of a last will,* A وصي , A قايم (plur. قومت) .—*Executorship* كار وصي .—*An executrix,* زن وصي .

An EXEMPLAR, A نمونه , A اصل , كارنامه , بارنامه , دستوره , A عبرت , العمل . v. *Example, pattern.*

Exemplarily, A مستوجبا ; موجب عبرت .

Exemplariness, v. *Piety, probity.*

Exemplary, عبرت نما , عبرت انگيز , عبرت , موجب عبرت .

Exemplification, v. *Copy, transcript, illustration.*

To exemplify (illustrate by example), تمثيل , مثال آوردن , كردن , از مثل روشن كردن , از عبرت بيان نمودن . v. *Also to transcribe.*

To EXEMPT, بيزار نمودن , آزاد كردن , سربست ساختن , معاف كردن , خلاص ساختن , مسلّم نمودن .

Exempt, exempted, A معاف , بيزار , A مسلّم , آزاد , A مأمون , A مبرّا or A مبرّي , A منزّه , A ترخان , A مستأمن , سربست , A مفروز القلم . v. *Privileged, free.* —*To be exempted from public burdens,* از تكاليف عرفيت بري شدن .

Exemption, معافي , بيزاري , آزادي , سربستي , اميني , A خراعت , پايزه .

Exequies, v. *Obsequies, funeral rites.*

EXERCISE, A استعمال , A شغل , A اشتغال , A رياضت , A ورزش , A ادمان , ارمان , A تدريب , A درب , A تسابق , A تعويد , A مداومت , A معاودت , A تناظر , A اهتمام . v. *Practice, performance, use, habit—(work, labour, exertion),* كار , A عمل , A اعمال , A محنت , A جهد , A صنعت , A سعي , كوشش . v. *Employment.—(recreation),* A تفرّج , A صفا , A سير , A سيران , تماشا . v. *Pastime.* — *Literary exercise,* A تعليم , A تخريج , A درس , A دريست , A دراست . *Military exercise,* A قواعد , A تعبيت , A مدارست , A مشق . *A place for gymnastick exercises,* جولان گاه , A ميدان (plur. ميادين) , عرصه مردگاني , نبردگاه , كرّه .

To exercise, استعمال كردن , ورزش كردن , ورزيدن , ارمان ساختن , ادمان كردن , صنعت نمودن , تدريب كردن , شغيل بودن , عمل گردانيدن . v. *To employ, busy, discipline, train, perform, practise, exert.* — *To exercise a horse,* ايشا كردن , صنعت فرس كردن , اسپ رياضت كردن . *To exercise or train a dog,* كلب مضري , سگ تعويد كردن , سگ ضاري كردن . *To exercise authority,* حكم ساختن , استلام ساختن , تسلّط نمودن , حكومت كردن , راندن . *To exercise jurisdiction,* داوري كردن . *To exercise in military art or manœuvres,* احوال جنگ تعليم كردن , قواعد كردن . *To exercise one's self in any thing,* ورزيدن , تعبيت ساختن . *To exercise or take exercise (on foot),* تفرّج كنان , سيركردن .

خراهان كردن . — (on horseback), سوار بودن . — Exercised, معود A , مروض A , مرتاض A , مدرب A , ورزيده شده , ولي A , &c.

To EXERT (endeavour), كوشش ساختن , جد وجهد كردن , كاويدن , سعي نمودن . —(to put forth), اخراج كردن . v. To perform.

Exertion, كوشش , محنت A , جد A , جهد A , سعي A , اجتهاد A . v. Effort.

EXHALATION, exhalement, هباء A , بخار A , ريح A . The exhalation from waterbogs, &c. بخار الما A , بخار آب .

To exhale, ريح وهبا كردن , بخار برآمدن , بخار نمودن , بيا ساختن .

To EXHAUST, خرج كردن , صرف كردن , خالي كردن , انفاد ساختن , كد نمودن , اشتراف ساختن , كوازه كردن . To exhaust a well, جاه انزاح كردن , نزح ساختن , بير نزف كردن . v. To empty, void, spend. To exhaust the strength, بي طاقت كردن . To exhaust cattle by milking, اهجام , امصال كردن , اشتراف ساز , كوازه كنا ساختن — Exhausting (adj. and part.), منفد A , مستنفد A , مجهم A , مهتجم A .

Exhausted, خالي شده , كوازه شده , &c. —(poor penniless), مفلس A .

To EXHIBIT, ظاهر كردن , اظهار كردن , نماييدن , نمودن , عرض نمودن . v. To display, show.—An exhibiter, نماينده .

Exhibition, عرضت A , عرض A , اظهار A , نمود , نمايش . v. Show, display.

To EXHILIRATE, شاد , خوش كردن , خوش خاطر كردن , كشاد نمودن , مسرور ساختن , شادمان كردن , ساختن . v. To cheer. — Exhiliration, فرحت A , خوشي , شادي , تفريح A , كشادگي A , بهجت A . v. Cheerfulness, gladness.

To EXHORT, تنبيه , وعظ كردن , نصيحت دادن , پند دادن , موعظت كردن , تنصيح نمودن , كردن . v. To advise.

Exhortation, وعظ A , تنبيه A , نصح A , نصيحت A , پند , موعظت A , عظت A (plur. مواعظ). Paternal exhortation, پند پدري .

EXIGENCE, exigency, احتياج A , حاجت A , ضرورت A , مبتغا or مبتغي A , لازمت A , تقاضا A , اقتضا A , لازمي . v. Demand, necessity, want, need.—The exigency of the occasion, time or place, اقتضاي محل . On account of the exigency of the affair, حسب الاقتضا A . According to the exigency, بقدر احتياج .

EXILE, اخراج بلد , جلا A , نفي A , طرد A , شهربدري . v. Banishment.

An exile, صاحب نفي , مرد رانده , شهربدر . Exiles, راندگان .

To exile, طرد , سردادن , ازشهر راندن , شهربدر كردن , ساختن . v. To banish. — Exiled. منفي A .

To EXIST, موجود شدن , هستن , بودن , شدن . v. To live, to be.—To cause to exist, موجود كردن , هستي دادن , تكوين ساختن , هست كردن . v. To create.

Existence, كون A , بودي , وجود A , هستي . To give existence, وجود دادن . — External existence, ازليت A .

Existent, existing, موجود A , هست , شونده , صاحب وجود , معدوم A , بي وجود , لا موجود . Not existing, كاين A . Self-existing or necessarily-existing (one of the attributes of omnipotence), واجب الوجود A .

Exit, v. Departure, recess.

EXODUS, هجرة A , هجرت A .

To EXONERATE, حمل رفع ساختن , از بار خلاص كردن , آزاد نمودن . v. To disburden, unload, discharge.

Exoneration, آزادي , دوركردن حمل , خلاص كردن از بار .

EXORBITANCE, exorbitancy, فضولي , افزوني , زيادتي , غير قياسي , بي حدي (enormousness, extravagance), بي نهايتي , تعدي A , اعتدا A — (enormity, depravity), عدم اندازه , عتو A , تعسف A , تجاوز A , طغوي A , طغيان A .

Exorbitant (enormous in size), بيرون از حد , بي حد , بي اندازه , بي قياس , بي نهايت . v. Extravagant. —(viciously irregular), كنيع A , عاند A , اهل طغيان . —

Exorbitantly, از حد بدر , از اندازه بيرون . v. Extravagantly, enormously.

To EXORCISE, عزيمت , مريرت نمودن , افسون كردن , عزم كردن , ساختن .

An exorciser, exorcist, نيرنج , جادوگر . v. Enchanter, conjurer. — Exorcism, مريرٍ A , مريرت A , افسون A , جادوگري , عزيمت A . v. Enchantment.

EXORDIUM, سر دفتار ، مقدمه A ، دیباجه A ، دیباچه ، سر آغاز ، منشأ A ، مبدأ A ، ابتدا A ، تشم A . *A composer of exordiums*, دیباچه بند.

EXOTICK, یباني ، غریب A ، اجنبي A ، اجنب A . v. *Foreign*.

To EXPAND (*open, spread*), کشاده کردن ، گستردن ، کشادن ، فراش ساختن ، گسترانیدن ، خوالیدن ، بسط کردن ، سرنگیدن ، دحي ساختن ، تصفیح کردن . v. *To dilate, stretch, spread.*— *To expand the wings (as a bird)*, تطفیف ، بسط جناح کردن ، زفي کردن . *To expand (as a flower)*, نهض نمودن ، ساختن ، فغوم نمودن ، کشاده شدن ، شگفتن.

Expanded, کشاده ، مبسوط A ، مبسط A ، مفروش A ، متفرش — *(as a flower)*, شگفته ، سرنگیده ، گسترانیده . *The expanded hand*, پنجه ، کشاده دست.

Expanse, expansion, کشادگي ، بسط A ، گستري ، پراس ، ادیم A ، رق سپهر ، نشره A . *The expanse of heaven (the sky)*, السّما . *The expanse or space between heaven and earth*, جو A . v. *Extent, space.*

Expansibility, امکان بسط .

Expansible, قابل گستردگي ، ممکن بسط .

Expansive, بسط پزیر .

To EXPATIATE, v. *To wander, range.* — *To expatiate upon*, بتفصیل گفتن ، تفسیر کردن ، تشریح کردن ، بیان کردن ، تفصیل کردن ، منتشرانه گفتن ، سخن ران نمودن .

To EXPECT, نظر کردن ، منتظر شدن ، انتظار کردن ، توقف ، توقع کردن ، نگران شدن ، ترقب کردن ، تنظر کردن ، ترصدکردن ، تطلع کردن ، شغیدن ، نمودن . v. *To stay.*— *(to hope for)*, امیدوار شدن ، امیدي بودن ، امید داشتن ، پایداري کردن ، پاییدن ، چشم داشتن ، اونیدن ، رجا داشتن . *To expect impatiently*, انتظار نمودن ، با حسرت نگران شدن ، منتظر بودن ، مشتاق شدن .

Expectant, expecter, متوقف A ، امیدوار ، نگران ، منتظر A ، مترصد A ، مترقب A ، اهل انتظار .

Expectation, expectancy, ترصد A ، تنظر A ، انتظار A ، مول ، امید ، چشم داشت ، توقف A ، ترقب A ، نگراني ، مولش ، تللو A ، تلا A ، طلوان A ، برند ، پدیس ، پدوش . v. *Hope.* — *Without expectation*, بدون انتظار .

Expected, شغیده ، انتظار کرده شده ، منتظر A ، &c.

EXPEDIENCE, *expediency*, سزاواري ، لیاقت A ، ضرورت A ، شایستگي ، لزوم A ، وجوب A ، مناسبت A ، لیقي ، واجبي . v. *Fitness.*

Expedient, متوجب A ، واجب A ، لازم A ، لایق A ، مناسب A ، سزاوار ، شایسته ، ضرور A . v. *Fit, proper, necessary, suitable. It is expedient*, لایق است . *It is not expedient*, نالایق است ، ناواجب است . *An expedient*, تدبیر A ، علاج A ، تدارک A ، چاره . v. *Shift.* — *To be expedient*, مناسب ، لازم شدن ، واجب شدن ، لایق بودن ، شدن ، مستوجب گشتن .

Expediently, لایقانه ، واجباً A ، لازمانه ، &c. v. *Fitly, suitably.*

To EXPEDITE, شتابانیدن ، زودساختن ، تعجیل کردن ، شتابیدن ، اعجال نمودن ، اسراع کردن . v. *To hasten, quicken.*—*(to dispatch)*, ارسال کردن ، فرستادن . v. *To send.* —*(to facilitate)*, آسان کردن ، تسهیل ساختن ، تکییت نمودن .

Expedition (haste), چالاکي ، شتابي ، زودي ، جلدي ، تعجیل A ، وشک ، عجال A ، عجلت A ، تعجل A ، چستي ، — شتاب کاري ، شتاب زدگي ، شتا ، شتاب ، استعجال A *(a journey)*, سفر A ، سلوک A . *A warlike expedition*, عزیمت A ، غزا A ، فتح A ، سفر A — *(against infidels)*, غزا A ، جهاد A . *A general expedition of the nobles*, نفیر عام . *A nocturnal expedition*, بیات A ، شبگیر ، شبخون . *To go on an expedition*, توجه وعزیمت کردن ، عزم سفر کردن ، عزیمت نمودن ، اداي سفر کردن . [This last implies a term of military service, similar to knights service in feudal times].

Expeditious (expedite), چست ، زود ، شتاب ، جلد ، مستوفض A ، شتابان ، شتابنده ، عجل A ، عجیل A ، چالاک ، تاجره A ، تیز ، تند . v. *Clever, nimble.* — *(disencumbered)*, سبکبار ، بي حمل . v. *Clear, easy.*

Expeditiously, expeditely, شتابان ، وشکان A ، بزودي ، تعجیلانه ، با شتابي ، بر وجه تعجیل ، علي العجله A .

To EXPEL, رد کردن ، دور کردن ، دفع کردن ، راندن ، اخراج ساختن ، بدر کردن . v. *To banish, eject, drive out.*

To EXPEND, مصروف کردن ، صرف نمودن ، خرچ کردن ، تصرف کردن ، بذل کردن ، انفاق کردن . *To expend to the*

utmost of one's abilities, بذل، مقدور کردن . *To expend pro-*
fusely, بی اندازه خرج کردن ، مبذّری ساختن ، منفاق بودن .
تلف ساختن .

Expended, خرج کرده شده ، مبذول A ، مصروف A .

Expense, A خرج ، A اخراج (plur. اخراجات) ، A صرف (plur. اصراف) ، A مصرف (plur. مصارف) ، A بذل .—(*price*), A قیمت.
Necessary expences, ضروریت اخراجات . *To defray the expense of living,* نفقت کردن ، طعامیت ساختن . *At his own expence,* از کیسهٔ خود ، از مالِ خود .

Expensive (extravagant), A مصرف ، تلف صاحبِ ، A مبذّر.
—(*costly*), قیمتی ، گران بها . v. Also *liberal.*

Expensively, با گران خرج ، با تلف ، مبذّرانه .

Expensiveness (costliness), گرانی ، بها ، وافر خرج .— (*extravagance*), A تلف ، گرانِ خرج ، بی اندازه ، بذل .

EXPERIENCE, آزمایش ، آزمودگی ، A تجربت (plur. A تجارب) ، A امتحان ، A وقوف ، A وقوفیت ، A خبرت ، اروند .
v. *Practice, knowledge.* *A man of experience,* صاحبِ وقوف .

To experience, آزمودن ، خبرت داشتن ، تجربت کردن . v.
To practise, try, know.

Experienced (skilful by practice), کارآموز ، آموزگار ، A عاقل ، A موقّر ، A منجّد ، A موقف ، آزموده ، ورشکرده ، وقوفدار ، A خبیر ، صاحبِ وقوف . v. *Expert.* — *An experienced agent,* تجربت کار . *Men experienced in the affairs of the world,* تجربت کاران، روزگار .

An experiment, آزمایش ، آزمانی ، A امتحان ، A بلوی ، A تجربت ، A خبرت . *To make an experiment,* A تجربه ، بلو کردن ، امتحان ساختن ، ازمایش کردن ، آزمودن ، کردن ، اهلِ خبرت .—*A maker of experiments,* ممتحن نمودن .

Experimental (belonging to experiment), امتحان منسوب ، ازمایش پیوند .— (*discovered by experiment*), از خبرت کشاده .
—(*built on experiment*), برازمایش موسس ، بخبرت متاسّس .

Experimentally, از خبرت ، امتحان ، بوجه .

EXPERT, چست ، چالاک ، وقوندار ، اهلِ وقوف ، A واقف ، A خبیر ، پخته ، امور دیده ، کارگذار ، مصلحت گذار ، روزگار دیده ، کار آزموده ، کار آموز ، عمل دان ، امور آگاه ، کارگر ، A مجرّب ، A موقف ، تجربت کار . v. *Skilful, dex-*
trous, ready.—Expert in war, جنگ آزموده ، کندآور . *Ex-*
pert men, روزگار ، تجربه کاران .

Expertly, با ظرافت ، A واقفاً ، خبیرانه ، با صرف .

Expertness, A مهارت ، هوشیاری ، واقفکاری ، کارسازی ، A ظرافت ، A صرف ، A تصرّف . v. *Skill.*

EXPIABLE. ممکنِ تکفیر .

To expiate, کفارت دادن ، گناکاری دادن ، تکفیر کردن ، دیت کردن . v. *To atone.*

Expiation. A دیت ، A تکفیر ، A کفارت ، غور ، غیار ، A معقلت . *A penetential expiation,* کفارتِ ذنوب .

Expiatory, کفارت پیوند .

EXPIRATION (*conclusion of any limited time*), A انقضا ، A انتها ، انجام ، A آخرت ، سرانجام . v. *Cessation, conclusion.* — (*the last breath*), نفسِ آخر ، تسلیمِ روح ، جان ، تسلیمی ، A اجل ، A الاجل . v. *Death.* — (*respiration*), A نفس ، A تنفس . v. Also *evaporation, vapour.*

To expire (breathe the last), نفسِ آخر زدن ، تسلیمِ روح ، کردن ، جان تسلیم نمودن ، جان دادن . v. *To die, perish, fall.* — (*to breathe out*), دم زدن ، دمیدن ، تنفّس کردن .— (*to exhale*), بخار نمودن .—(*to conclude, to be ended*), منقضی شدن ، در انجام آمدن ، آخر شدن ، تمام شدن . v. *To end.*

To EXPLAIN, بیان کردن ، تفسیر کردن ، شرح کردن ، تعبیر کردن ، تفصیل کردن ، ظاهر کردن ، تاویل کردن ، تعریف ، نمودن ، کشادن ، اشکارد کردن ، عیان ساختن ، مبیّن نمودن ، وضوح کردن ، هویدا نمودن ، روشن ساختن ، کشف نمودن ، وا نمودن . v. *To illustrate.—To explain clearly,* افصاح کردن ، مفصّل نمودن .

Explained, بیان کرده شده ، کشاده ، A مشروح ، A مبیّن ، A مفصّل ، A مفسّر ، A منشور ، &c. *In the manner explained,* بر منوالِ مشروح . — *It cannot be explained,* ممکنِ تعبیر نیست . *A word difficult to be explained,* کلامِ متعسّر ، علی A ، تفصیلانه ، A تفصیلاً . *Clearly explained,* مبیّن ، متعسّر التفصیل .

Explanation, A بیان ، A شرح (plur. شروح) ، A تفسیر (plur. تفاسیر) ، A تعبیر ، A تاویل ، A کشف ، A عبارت (plur. عبارات) ، A تعریف ، A توصیف ، A تفصیل (plur. تفاصیل) ، A تبیین ، A انتشار ، A بینه . v. *Illustration, demonstration,*

interpretation. — *The explanation of words,* افادهٔ کلام. — *The explanation of dreams,* تعبیرِ رویا.

Explanatory, explicative, تعبیرکنا، شرح نما، مجلّي A، مبیّن A، مفسّر A، متأول A.

An EXPLETIVE (*superfluous word*), کلامِ زاید.

EXPLICABLE, *explainable,* قابلِ شرح، ممکنِ تعبیر.

Explication. v. *Explanation.*

EXPLICIT, کشاده، صاف A، واضح A، صریح A، ظاهر A، منشور A، منتشر A، مشروح A. v. Also *explained.*

Explicitly, عیاناً A، بکشادگی، صریحاً A، ظاهراً A، لفظاً معناً A، بتفصیل A.

To EXPLODE (*drive out or throw aside with contempt, noise, or violence*), استهزانه رمي ساختن، با مذمّت بر طرف کردن. — (*to hiss*), با زغار طرّح زدن، با آواز رمي کردن، با طنز طرّح نمودن، مغلیدن، هشهت کردن.

An EXPLOIT, مهم A، کارِ همامه، غزا A. v. *Achievement.*

To EXPLORE, تفتیش، تجسّس ساختن، استخبار کردن، کردن، گرائیستن، گرائیدن، جست و جو نمودن. v. *To try, examine, search into.*

Explored, v. *Examined.* — *Explorement, exploration,* v. *Search, trial.* — *An explorer, explorator,* v. *Examiner.*

An EXPLOSION, رمي با آواز، آواز، آوازه، تصادم A. *The explosion of cannon,* آوازِ توپ. *The explosion of a mine,* آوازِ نقب. *The explosion of an earthquake,* آوازِ تزلزل، آوازِ تزلزلِ زمین.

Explosive, با آوازِ رمي کنا، آوازه زن.

To EXPORT, نقلِ اثقال، نقل ساختن، از ملک بردن، کردن، از کشور اخراج کردن.

Exportation, نقل A، روانه کردن اجناسِ تجارت بملکِ دیگر، اخراج از کشور، نقلِ اثقال.

To EXPOSE (*lay open*), عرض، اظهار کردن، ظاهر کردن، نمودن، اخراج ساختن، ابراز نمودن، اصدار کردن. v. Also *to publish, to explain.* — *To expose to the sun,* تشمیس کردن، بشمس اظهار ساختن، بسوي آفتاب نمودن. — *To expose to danger,* خطرناک کردن، مخاطرت ساختن، در خطر انداختن، جانبازي v. *To endanger.* — *To expose one's self to danger,* مقعّر نمودن، انصاع ساختن، خایف کردن، فربودن، نمودن، مندب کردن. *To expose one's life in the service of God,* در راهِ خدا جان فدا کردن. *One who exposes his life boldly in battle,* فدائي. *To expose the face,* عرضِ دیدار کردن. *To expose a child,* پسرسند نمودن، بچه منبوذ کردن. *To expose to infamy* (*to revile*), دشنام دادن، ملامت زدن، طعن نمودن، سگالیدن. v. *To censure, reproach.*

Exposed, عرضه، معرّض A، معروض A، اظهار کرده شده، واشت، مفسر A، مشروح A، مشخّص A. *Exposed to the sun,* شرقي A، در روي آفتاب، آفتابرو، متشمّس A. *An exposed child,* لقیط A، پسرِ سند، بچهٔ منبوذ.

Exposition (*explanation*), تعبیر A، بیان A، حکایت A، ایضاح A، شرح A، تقریر A، عرض A. v. *Interpretation;* Also *exposure, situation.*

An expositor, بیان، شرح نماینده، مفسّر A، شارح A، کننده.

To EXPOSTULATE, منازعت، نزاع ساختن، مناقرت کردن، نمودن، سگالش کردن، گفت و گو نمودن، دعوا ساختن. *To expostulate or complain,* شکایت کردن، شکوا ساختن.

Expostulation, منازعت A، نزاع A، دعوي A or دعوا A، سگالش، اختلاف A، شکایت A، شکوا A. v. *Debate, complaint, altercation.*

An expostulator, نزاع کننده.

Expostulatory, مناقرت ساز، دعوا نما.

EXPOSURE (*disclosure*), پرده دري، انشا A، اظهار A. — (*situation*), موضع A، وضع A، وضعت A، محل A، ازا A. v. Also *exposition.*

To EXPOUND. v. *To explain, interpret.*

To EXPRESS (*by language, &c.*), تلفّظ کردن، حرف زدن، ادا نمودن، گفتن، توصیف ساختن، تعبیر کردن. — (*to denote*), علامت ساختن، نصب نمودن، نشان کردن، مرقوم زدن، دلالت کردن. — (*to squeeze*), تعصیر کردن، فشردن، افشردن. v. *To press, to extort;* also *to resemble, copy, represent, declare, utter.*

Express (*clear, plain*), مبیّن A، هویدا، ظاهر A، اشکاره. (*not doubtful*), نا مشکوک، غیرِ شبهت، بي شک. v.

Evident, explicit, certain.—(*for a particular purpose*), A مشتمل, باغرض , بقصد .

An express (*messenger*), حامل , نامه ور , پایک , قاصد A, ساعي A , آدم , بريد A . v *Courier.*—(*a message sent*), رسالت A , پيام , پيغام .

Expressed (*pronounced*), لفظي , تلفظ كرده شده . v. *Pressed.*

Expressible (*that may be uttered*), ممكن تلفظ A.—(*that may be squeezed out*, ممكن تعصير .

Expression (*by language, &c.*), لفظت A , لفظ A , تلفظ A , تعبير A , وصف A , ادا , گفت , كلام A . v. *Representation, description, pronunciation, speech.* — (*squeezing*), تعصير A , افشرش , فشردگي , افشلوغ .—*The expression and signification*, لفظ و معني .

Expressive, لفظي , صاحب قوت تلفظ — (*descriptive*), وصف ده , اتصاف نما . *Expressive* (*as a countenance*), مليح A .

Expressively, بطور وصف , بر وجه اتصاف , لفظا A , نمكين .

Expressiveness, اتصاف A , قوت وصف , قوت كلام .

Expressly, بعينه A , بي دو معني , فرضانه , صريحا A , جدا A , مثلقا A . v. *Plainly, directly.*

EXPULSION, دفع A , رد A , طرد A , اخراج A , راندگي .

Expulsive, دوركنان , دافع A , قابل راندن . *The expulsive power*, قوت دفع .

To EXPUNGE, حك , برسيدن , قلم زدن , رقمكش كردن , باطل ساختن , محو كردن , ستردن , ناسخ شدن , ساختن . v. *To efface, annihilate.*

EXQUISITE, بهي A , نفيس A , لطيف A , بسيار خوب , اعلا A , خالص A , فاصح A , شري A , صمادح A , بديع A . v. *Excellent, consummate, complete.*—*Of exquisite beauty*, بديع الجمال . *Words exquisitely arranged*, كلام بديع الانتظام . — *The most exquisite part of any thing*, خلاصت A , نقاوت A , عفوه A , زبده A . *Exquisite things*, نفايس A .

Exquisitely, صمادحانه , خالصا A , نفيسانه . v. *Excellently, completely.*

Exquisiteness, ذوق A , صفا A , لطافت A , نفاست A , فضل A , كمال A , شرفيت A , مهاورت A . v. *Excellence, delicacy, perfection.*

EXSUDATION, ترشح A . v. *Sweating.*

EXTANT (*remaining, not annihilated*), موجود A , نامبطل , رايي A , ميقا A , بارز A — (*projecting*), شونده , باقي A , ناتي A .

Extatic. v. *Ecstatic.*

EXTEMPORE, *extemporal, extemporally, extemporaneous, extemporary*, بديهي الظهور A , بديهي A , في الفور A , ناگهاني , اقتراح A , بديهيان A , مبده A , بداهت A . *An extempore speech*, مقتضب A , رجيل A . *To extemporize or speak extempore*, بديهي سخن كردن , بي انديشه گفتن . *An extempore* (*sally of fancy*), بديهت A , بداهت A .

To EXTEND, تطويل , كشيدن , طويل كردن , درازكردن , بسط نمودن , مديد كردن , مد ساختن , اطالت نمودن , كردن , حذق ساختن , حذاقت نمودن , تمديد ساختن , ممادت كردن توسيع . *To extend the limits or territory*, جلاد كردن , بلد . *To extend the hand towards any thing*, انگاريدن , كردن . اطالت دست كردن , دست درازي ساختن . *To extend the tongue*, اطالت زبان نمودن . v. *To lengthen, expand, stretch, diffuse, enlarge, continue.*

Extended, extensive, پهندار , پهناور , كشاده , كشيده , طويل A , ممتد A , مديد A , ممدود A , دراز , درازكشيده , عريض A , وسيع A , مطول A , منجرد A , مبسط A .

An extender, درازكننده , &c.

Extendible, extensible, ممكن استطاله .

Extensibility, extensibleness, قوت استطاله , &c.

Extention, extensiveness, extent, وسعت A , طول A , درازي , پهنا , پهن , عرض A , مد A , امتداد A , استطاله A , فراخي , پهناي , پهناور . *Extension of the hand*, دست درازي . *Extension of the foot*, پا درازي . *Extent* (*seisure, in a law sense*), قبض A , گرفت .

To EXTENUATE (*make thin, lean, or small*), كم كردن , لاغرساختن , تقليل كردن , تخفيف كردن , مخفف كردن , نزاركردن , ضعيف نمودن , رقيق ساختن , نحيف كردن — (*to palliate*), پوزش نمودن , معذوركردن .

Extenuated, تقليل كرده شده , كم كرده شده , نحيل A , نسوي A .

لاغر , قديد A , خميص A , منخفض A . v. *Emaciated, lean, thin, palliated.*

Extenuation, كمي , رقت A . v. *Thinness, leanness.* — *(palliation),* پوزش , عذر A , تعلل A , تقليل A . v. *Excuse, mitigation, palliation.*

EXTERIOR, بيرون , طرفاني A , ظاهر A , خارج A , صوري . *The exterior part,* ظاهر A , ظهر A , صورت,ظاهرت , وجه A , ظاهر , ظاهر نظر *Considering or viewing the exterior,* روي . بين . v. *Superficial, outward.*

To EXTERMINATE, استيصال كردن , اقصا ساختن , اصل , قطع كردن , معدوم كردن . . v. *To extirpate, root out, destroy.*

Extermination, اقصا A , استيصال A , قلع A . v. *Destruction.*

An exterminator, اقصا كننده .

External. v. *exterior, outward.*

EXTERNALLY, از بيرون , ظاهرانه , درظاهر , صورتاً A , ظاهراً A .

EXTINCT, منعدم A , معدوم A , مطفي A , منطفي A , منقطع A .

Extinction, extinguishment, انقراض A , نا بودي , اطفا A , خبو A . v. *Destruction, suppression.*

To extinguish, اطفا كردن , انقطاع A , خسپانيدن , نشاندن , تطفيت ساختن , اخبا كردن . *To extinguish a fire,* اطفاي آتش كردن , آتش نشاندن . *To extinguish a lamp or candle,* خاموش كردن , چراغرا پف كردن , شمع نشاندن , موم خسپانيدن , كيبانيدن . *To extinguish (annihilate),* نابود كردن , نيست كردن , محو ساختن , معدوم كردن , عدم نمودن , قطع كردن , كشتن . v. *To destroy, suppress; also to obscure.*

Extinguishable, ممكن, اطفا , &c.

Extinguished, مطفي A , منطفي A , منقطع A , منعدم A , معدوم A , خبو A .

An extinguisher, مطفي A , مبيخ A .

To EXTIRPATE, برکندن , برانگيختن , استيصال كردن , قلع ساختن , طمس نمودن , تجذير ساختن , مستاصل كردن , اميحات ساختن . v. *To eradicate, exterminate.*—*To extirpate heresy and rebellion,* تخريب بنيان, شرك و طغيان كردن .

Extirpated, مستاصل A , بركنده , برانگيخته . — *To be extirpated,* بركنده آمدن .

Extirpating, مسطلم A , مخترم , كن , مجذر A .

Extirpation, استيصال A , قلع A , اقصا A .

An extirpator, قلع كننده .

To EXTOL, تعريف كردن , توصيف كردن , حمد كردن , مدح , افرين كردن , ستايش دادن , ستودن , تحسين كردن , كردن , وصف نمودن , مرحبا كردن . v. *To praise, celebrate, applaud.* — *To extol immoderately,* تمديح كردن , هرف ساختن , مرثات گفتن , *To extol in a funeral oration,* تفريط كردن . *To extol one's self,* خون پسند شدن , لاف , مرثيت كردن . *To extol one another,* زدن , تذكيت كردن , اكتوا ساختن , يك ديگر مدح ساختن , ممادحت كردن .

Extolled, وصف شده , ستوده , موصوف A , متصف A , ممدوح A , حمون A , حميد A , ممدح A , مطبوع A , مشكور A , مستحسن A .

An extoller, مادح A , مدّاح A , واصف A , وصّاف A , ستاينده , حامد A , هاتف A .

To EXTORT, اززبردستي گرفتن , بزورگرفتن , ستم كردن , ظلم كردن , عسف كردن , تعسف كردن , مسيديدن , گماشتن . v. *To wrest.*—*To extort by torture,* اشكنجه كردن , پادكيدن , تقرير كردن .

Extorted, بزورگرفته , ازراي زبردستي گرفته , مسيديده ,

Extortion, گرفتن بزور , زبردستي , درازدستي , تعسف A , *Oppressive extortions,* عنفيت , تكاليف , زور , ظلم A , ستم A .

An extortioner, extorter, بزورگيرنده , تعسف كننده , عسوف A , ظالم A , زبردست , درازدست , ظلوم A , باغي A (plur. بغاث).

To EXTRACT, بيرون كشيدن , بركشيدن , واكشيدن , كشيدن , بدر آوردن , بركندن , برخيدن , وا كردن , براهنجيدن , اخراج كردن , استخراج ساختن . v. *To draw.* — *To extract, (select),* انتخاب كردن , منتخب كردن , گزيدن , اختيار . *To extract by chymistry,* از كيميا , كردن , اجتبا نمودن , كشيدن .

An extract, اجمال A , تلخيص A , تلخيص A . v. *Abstract, abridgment, compendium.*

Extracted, برآورده , بيرون كشيده , مخروج A , منزع A , منفصح A , ملخص A , متلخص A , مستخرج A , مقتلع A . v. *Drawn.*

Extraction (lineage), ذات A , نسب A , نسل A , اصل A , نژاد , جنس A . v. *Descent*; also *extract.*

An extractor, تلخيص نماينده , اجمال كننده , بيرون كشنده , برآرنده , اخراج كننده .

EXTRAJUDICIAL, خلاف ترتيب شريعت .

EXTRAMUNDANE, از جهان بيرون .

EXTRANEOUS, بيگانه , غريب A , اجنب A . v. *Foreign.*

EXTRAORDINARY, فوق العادت A , نادر A , غير معهود , غريب A , عجيب A , از حد معتاد متجاوز , غير معتاد , مستثني A .

Extraordinarily, extraordinary, بروجه , بطور غير معهود , عجيب . v. *Uncommonly, particulary, eminently.*

Extraordinariness, نادرة A , رفعت A , كرامت A . v. *Eminence, uncommonness, remarkableness.*

EXTRAVAGANCE, *extravagantness (superfluous expence)*, خرج بي اندازه , بذل بلا حد , تلف A . v. *Prodigality, profusion, excess.*—*(irregularity, wildness)*, بي ترتيبي , عدم A , خلاف قاعدتي , نا بهنجاري , عدم عدل .—*(outrage)*, القياس , دست درازي , زور , جبر A , جور A . v. *Violence.*—*(bombast)*, يافه , سخن هرزه , كلام بيهوده .

Extravagant (in expence), بي اندازه خرج كننده , مبذر A , بذل بلا حد نما , مسرف A .—*(irregular)*, صاحب تلف , بي راه , بلا راه , غير القياس , بي ترتيب , خلاف قاعدت , نا بهنجار , منعدل A , گمراه . v. *Fantastic, roving, wild, wandering.*—*Extravagantly (expensively)*, با تلف , مبذرانه .—*(irregularly)*, منعدلاً A .

To EXTRAVAGATE, بي راه شدن , بلا حد رفتن . v. *To wander.*

EXTREME *(last)*, آخر , آخري , اقصي A or اقصا (plur. قصو).—*(greatest)*, اعظم A (fem. عظمي), اكبر A (fem. كبري).—*(highest)*, اعلي A , بلندترين , بزرگترين .—*Extreme misery (despair)*, اضطرار A . *To arrive at extreme old age*, عمر آخر شدن . *Extreme vehemence or violence*, انف الشدة A . *The extreme terms in numbers, extreme boundaries*, باب A .

Extreme, extremity, غايت A , انجام , آخرت A , آخر A , حد A , كنار , سر , بن , منتهي A , انتها A , نهايت A , فرجام A , پايان , سرانجام , عاقبت A , امد A . v. *End, boundary, tip.*—*The extreme of any thing*, گوشه چيزي .—*From one extreme of the globe to the other*, از قاف تا قاف . v. Vol. I. p. 712.—*Reduced to extremity*, بي درمان , بي چاره . v. *Helpless.*

Extremely, بغايت A , بنهايت , غايت الغايت A , غايت A .

To EXTRICATE, رها كردن , آزاد كردن , خلاص كردن , خلاص كرده شده , حل مشكل كردن .—Extricated, رهانيدن , آزاد كرده شده , رهانيده شده . *Extrication*, آزادگي , رهائي , خلاص A .

EXTRINSIC, ظاهري , صوري A . v. *External.*—*Extrinsically*, ظاهراً A , صورتاً A .

EXUBERANCE, افزوني , افضال A , فضالت A , فضلت A , كثرت A , نزل A . v. *Luxuriance, abundance.*—*Exuberances*, مطمات A .

Exuberant, وافر A , افزون , فايض A , مستغني A , فاضل A , كثير A , زياده , لبريز . v. *Abundant, luxuriant.* *Exuberantly*, وافر وافر , فاضلانه .

To EXULT, فرحان شدن , شادكام نمودن , شاد دل بودن , تهليل , تهلل كردن , اشركردن , اهتزاز كردن , ابتهاج داشتن , نمودن . v. *To rejoice, triumph.*

Exultation, تهليل A , بهجت A , ابتهاج A , شادي , شادي , تهلل A , اهتزاز A , برهان . v. *Triumph, rejoicing.*—*With exultation and festivity*, با ابتهاج و مباحات .

Exulting (adj.), مبتهج A , مسرور A , شادان , خوش , شاد , متحفي A , متبهج A , ناشط A , نشيط A .

Exultingly, شادانه , مسروراً A , با ابتهاج تام .

EXUVIÆ *(cast skins, shells, &c. of animals)*, خيك , خرز , مسلخ A .

The EYE, چشم , چمش , عين A (plur. عيون), كابنه , بصر A , ديده , كاينه , ناظر A , ابد A , برق A .—*(or sight)*, نظر A , انوار A (plur. نور A), بصاصت A , (plur. ابصار) باصرت A , نگاه , بينائي .—*The two eyes*, عينان A . *The hollow or socket of the eye*, كوب , حجاج A , غار A , چشم خانه .—*Playing with the eyes (ogling)*, نظربازي . *Deceiving the eyes*

(a juggler), نظرباز. *To eye askance; to look from the corner of the eye*, از گوشهٔ چشم نظر کردن. *To turn or fix the eyes upon*, نگرستن, بادقّت ناظر شدن, چشم داشتن. *A wink, glance, or signal with the eye*, رمز A, غمزه A, طرفت A, زغنگ, رمزالعین A, طرفت العین A. *In the twinkling of an eye*, في طرفت العين A. *To wink with the eye*, رمز کردن, چشم زدن, عین برید نمودن. *The eye of prudence (foresight)*, چشم بصیرت, دیدهٔ بصیرت. *To shut the eyes*, چشم بند کردن, تسکیر کردن, مژگان بسته نمودن. *As far as the eye can reach*, قدر مدّ البصر A. *O light of my eyes!* اي نور چشمم. *It is clear to the eyes of men (it is evident)*, مشهور دیدهٔ انام است. *To be all eye and ear (to be attentive)*, همهٔ چشم و گوش بودن. *To look attentively or amorously through half-shut eyes*, مراعت, تنویر کردن, جمّاش کردن, نمودن. *To turn away the eyes*, قطع نظر کردن. *To place before the eyes (to make clear, evident)*, عیان و بیان کردن, پیش نهاد ساختن, پیشدست نمودن. *A quick eye*, براشم A. *A malignant eye*, نظرت A, چشم شري. *To look at with a malignant eye*, چشم زدن. *To see badly from any infirmity in the eyes*, خوجیدن. *An eye-tincture or salve*, افریج, الابارت A, چشم زن, چشمک. v. *Collyrium*. *A little eye*, عیینت A. *Fascination of the eyes*, چشم بند. *A charm against fascinating eyes*, چشم بنام, چشم پناه. v. *Amulet.—Having fine eyes (like a stag's)*, آهو چشم. *Squint-eyed*, کج بین, کربین, لوچ or لوچ, کژ نظر. *One-eyed*, یکچشم کور, اعور A (fem. عورا), ابخق A, چشم کشته. *Kissing the eye (a friendly salutation)*, چشم بوسي. *An eye for an eye (retaliation)*, عین بدل عین. *An eye friend, (a sycophant, hypocrite)*, عبد عین, صدیق عین. *A hot iron, or hot water, with which they take away the eye-sight*, میل A. — *A mote in the eye*, عوارِ, خصم A, کاهریز. *To take a mote out of the eye*, تقذیت کردن. *The corner of the eye*, گوشهٔ چشم, خصم A. v. *Angle, corner.* — *Her eyes shedding a torrent of tears*, چشمش سیالت فشان. *The star called the Bull's eye or Aldebaran*, الدبران A, مجدح A. *The eye of a needle*, سمّ الخیاط A, سم A, چشمه, سوراخ سوزن, سوفانه, خرت A.

To eye, نگرستن, دیدن, دیدباني کردن. v. *To look, see, view.*

The eye-ball or pupil, چشمان, حدقه A, بوبو A, انگورک چشم, انسان العین A, مردم چشم, مردمک, حندر A, رغاوت A.

The eye-brow, ابروي, طاق ابرو, حاجب A, برو, ابرو, سنم, بارد, حجاج A, خالي, پیشکوهه. — *Having the eye-brows distant*, کشادهٔ ابرو. *A liniment for colouring the eye-brows*, راستق A. *The hair of the eye-brow*, موي ابرو, هدب A. *An eyelet, eye or peep-hole*, چشمک, چشم فرنگي, عین A.

An eye-glass, چشمک, دور بین.

Eyeless, بي چشم, کور, غیر بین, نا بیني. v. *Blind.*

Eye-lash, پلک.

An eye-lid, جفن A (plur. اجفان), مژه (plur. مژگان), غمزه, عبره A.

An eye-servant, عبد عین.

Eye-sight, نور چشم, دیدهٔ چشم, دیدار. — *Eye-shot*, v. *Sight, glance.*

An eye-sore, نا خوش نما.

An eye-witness, شاهد A (plur. شهود A, اهل شهود), گواه.

F.

A FABLE, قصّه A, داستان, دستان, افسانه, حکایت A, سروا, مثل A. *Fables*, امثال A, مثلات A, عندیات A, افسانه, قصص A, خرافات A, رطرات A. *Fables and fictions*, افسانه و افسون. v. *Fiction, romance, lie.* — *Entertaining fables*, تمثیلات خوش طبع.

To fable, افسانه گفتن, افسانیدن, قصّه خوان شدن. v. *To romance, feign, lie.*

Fabled (celebrated in fable), در داستان, در حکایت معروف, موصوف.

A fabler, fabulist, قصه خوان, سرواگذار, نقل بند, ناقل A, باسره.

To FABRICATE *(construct)*, ساختن, بنا کردن. v. *To build.* — *(to devise falsely)*, حیله بستن, فن کردن, رنگ آمیختن, دولاب ساختن, آل باختن, کید نمودن. v. *To forge.*

Fabrication (constructing), ساختن ، تعمیر ۸ ، بنا سازي ، عمارت . v. *Also forgery.*

A fabrick, بنا ۸ ، عمارت ۸ . v. *Building, edifice.*

FABULOUS, افسانه وار ، مزوّره ، ساخته ، صاحب سرّوا ، وهمي . v. *Feigned.*

Fabulously, بوجه ساخته ، بطور قصّه ، مزوّراً ۸ ، صورتانه .

The FACE, رو ، چهرة ، رخ ، وجه ۸ (plur. وجوه) ، پیکر ، لقا ۸ ، طلعت ۸ ، صورت ۸ ، منظره ۸ ، نظره ۸ ، دیدار ، سیما ، جهت ۸ ، قیافت ۸ ، رخساره ، رخسار ، عذار ۸ ، هیکل ، سنت ۸ ، یاب ، ادیم ۸ ، باره ، قیهل ۸ ، چهر ، چهیر ، محیّا ۸ . v. *Front, cheek, side, surface, air, aspect, countenance, appearance, mien.*—*The face of the earth,* روي زمین ، وجه الارض ۸ ، ادیم ۸ . *A beautiful face,* طلعت حسنا ، روي جمال . *A frightful face,* صورت مکروهت ، بینارة ، سیماي ملعون — *An ill-omened face,* چهرهٔ بي بهره ، لقاي ، منحوس — *One-faced,* یک روي — *Two faced,* دو روي ، [These sometimes signify, *paper smoothed or glazed upon one or upon both sides.*] *To uncover the face,* عرض دیدار — *To unveil the face, and display its beauties,* عرض عذار نمودن ، ساختن چهره کشادن وجلوه نمودن . *To change the face (change countenance),* صورت تبدیل کردن ، متلون شدن . v. *To change colour.*—*To turn the face,* روگردانیدن ، روگردان ومتجانب شدن ، سیما تاختن — *To distort the face,* روکشیده نمودن ، روکشیدن . *A cheerful face,* روي خنده . *Having a face beautiful as the moon,* ماه پیکر ، قمر ، مهلقا ، مهپاره . *Having the face of an angel,* ملک سیما ، پري روي ، پري پیکر ، مهرو ، روي . *A pale face,* چهرهٔ زرد . *Rosy-faced,* گل روي . *Having a refulgent face,* منور چهرة . *To sun burn the face,* تلویح کردن . *Having a black face,* سیاه روي . *To rub the face on the ground (to make a profound reverence),* رومالیده شدن ، رومال بودن . *Face to face (opposite),* رو برو ، بالمواجهه ۸ ، مواجهت ۸ ، متقابل ۸ ، متقابل ۸ . *To look at face to face,* مشاهده کردن . *The face or best side of cloth,* آواره ، پیشان . *The face or page of a book,* صحیفه ۸ . *Face (confidence, impudence),* شوخي ، گستاخي . *He had not face for that,* روي آن نداشت .

To face (meet face to face), رو برو آمدن ، مقابله کردن ، — *(to oppose with boldness),* روبرو شدن ، مواجهت نمودن ، پیشرو آمدن با دلیري مانع و ، با غیرت مقابل شدن ، — *(to oppose with impudence),* با گستاخي تعریض ، معارض بودن ، — *(to* استاخانه خلاف شدن ، بي ادب مقابله نمودن ، کردن *have a false appearance),* صورت معامله داشتن .

A face-painter, صورت بند ، نقاش ۸ ، نگارنده . — *Face-painting,* صورت بندي . — *To be a face-painter,* صورت بند شدن .

FACETIOUS, خوش طبع ، لطیفه گو ، لطیف ۸ ، نازک ، ظریف ۸ ، شوخ ، بذله باز ، لطیف مشرب ، بوجه خوش . v. *Cheerful, gay, lively.*—*Facetiously,* با شوخي ، لطیفاً ۸ ، — *Facetiousness,* لطافت ۸ ، ظریفت ۸ ، شوخي ، دماغي ، خوش طبعي ، بذله بازي ، بذله . v. *Wit, mirth.*—*A facetious man,* بذله باز ، صاحب مزاج لطیف ، اهل خوش طبع ، مردم نازک ، مزخلب ۸ ، ابوالمخاجل ۸ . v. *Also buffoon.*

Facile, آسان . v. *Easy, pliant, flexible.*

To FACILITATE, آسان کردن ، تیسیر ساختن ، تسنیت ، تسهیل ساختن ، تکییت کردن ، نمودن . *To facilitate the means,* تیسیر مسالک کردن .

Facilitated, آسان کرده شده ، میسّر ۸ ، میسور ۸ .

Facility, آساني ، سهولت ۸ ، مساهلت ۸ — *(ductility),* یسر ۸ ، نرمي ، نازکي ، هلاست ۸ ، ملایمت ۸ . *Facility in disposing of merchandize,* روایش ، رواج ۸ — *With facility,* بالرّفق ۸ ، یسراً ۸ ، با سهولت و آساني ، باساني ، با سهولت . v. *Easily.*

FACING, رو برو ، مقابل ۸ . v. *Opposite.* — *A facing,* v. *Edging, ornament, front.*

A FACT *(deed),* کار ، کردار ، فعل ۸ ، امر ۸ ، حرکت ۸ ، صنیعت ۸ ، صنع ۸ ، صنیع ۸ ، قضیت ۸ ، قصّه ۸ . v. *Act, deed, effect.*—*(reality),* حقیقت ۸ ، معني ۸ ، معنیت ۸ . *In fact,* معناً ۸ or معنيٌ ، بعینه ۸ ، في الواقع ۸ ، الحق ۸ ، في الحقیقت ۸ ، حقیقةً . v. *Really.*

FACTION *(confederacy),* اتحاد ۸ ، اتفاق ۸ ، معاهده ۸ ، تشاور ۸ . v. *Party.* — *(machination),* حیله بازي ، فساد ۸ ، مکر ۸ — *(tumult),* هنگامه ، فتنه ۸ ، غوغا ، غلغله . v. *Dissension, discord.*

Factious, فتنه ، صاحب فتنه انگیز ، اهل اغراض ، فتّان ۸ ، غلغل ساز ، حیله کار ، هموثاق .

Factiously, بطور فتّان ، مکر ، بوجه حیله گرانه .

Factiousness, فتنه انگیزي .

FACTITIOUS, تقلیدي ، عملي ۸ ، ساخته ، مصنّع ۸ .

FACTOR (*agent*), گماشته ,کارگذار ,کارکن ,پیش کار ,کارپرداز ,کادن A ,جري A. *To act as factor, (for half the gains)*, مضارب شدن.

A FACTORY, تجارت خانه ,کوتهي H.

A FACTOTUM, هربابي ,هرکاره ,گماشته.

FACULTY (*ability*), توانايي ,قدرت A ,اقتدار A ,زور ,قوت A ,قابليت A ,طاقت A ,مقدور A. v. *Power, quality, dexterity, knack.*—(*powers of the mind, capacity*), قابليت A ,فراست A ,مجل A ,ادراک A ,عقل A ,علم A ,قوت A ,دانايي ,فهم A ,وقوف A ,شعور A. v. *Knowledge, capacity, disposition.* — *The visible faculty*, قوت باصرت. v. Vol. I. p. 742, under قوت A.

To faddle. v. *To play, toy, trifle.*

To FADE (*grow weak*), زبون گشتن ,ضعيف شدن ,عاجز بودن. — (*to wither as a vegetable*), پژمردن ,پژمرده شدن ,تعشم گشتن ,افسردن ,تارز شدن. *To fade, lose colour*, بي گون شدن ,بدرنگ شدن ,بي رنگ ,زايل رنگ گشتن. *To fade or wither gradually away*, قدم بقدم پژمردن ,درجه بدرجه زايل گشتن. v. *To vanish.*

Faded, پژمرده ,بي گون شده ,افسرده ,تارز A ,ضعيف A ,زايل A.

To FAG (*grow weary*), مانده شدن ,متعوب گشتن.

A FAGGOT, چوبان ,بسته ,حزمت A ,ابالت A. *A fire of faggots*, آتش نهال.

To FAIL (*become deficient*), کم آمدن ,زايل گشتن ,متصور A ,شدن ,قاصر شدن ,ناقص بودن ,نقصان نمودن. v. *To decay.*—(*to become extinct*), معدوم شدن ,منعدم شدن ,مطفي ,گشتن ,منقطع آمدن ,منطفي بودن ,برباد شدن. v. *To die, perish, sink, cease.*—*To fail of a promise*, بي وفا شدن ,بد عهد ,غدر وفا کردن ,از اقرار عدول ساختن ,باد فورگشتن ,بودن ,کيل کردن ,شرط شکستن. *To fail striking fire (as a flint)*, غلث ساختن. *To fail (not to succeed)*, خير شدن ,بي عاقبت ,نا خوشيدن ,نا ميسر شدن.—(*to desert or withdraw assistance*), تنها گذاشتن ,روگردان شدن ,دست از حمايت باز داشتن ,عدول ساختن ,دست وس واکردن.—(*to neglect an opportunity*) ,غافل شدن ,وقت فرصت از دست دادن. v. *To omit.* — *It did not fail to be*, ما انفک A.

Fail, failure (want of success), عدم عاقبت خير. — (*deficiency*), کمي ,قلت A ,کوتاهي ,تعليل A ,قصور A ,زوال A ,عدم A ,نقص A ,نقصان A.—(*omission*), غفل A ,غفلت A ,فوت A ,نسي A.—(*extinction*), انقراض A ,اطفا A ,خبو A ,نابودي.—*Without fail*, بي قصور ,بي تقصير ,غير نقص.

A failing (imperfection, deficiency), قصور A ,خطا A ,سهو A ,نقصان A ,عيب A ,نقص A ,نقيصه A ,تقصير A ,عدم کمال. v. *Fault.*

FAIN (*wishful*), هوسناک ,صاحب شوق ,ارزومند ,شوخي. v. *Fond*; also *merry, cheerful.*—(*compelled*), مجبور A ,بي اختيار ,ملتزم A ,جبري. *To fain*, خواستن ,آرزومند شدن. *To be fain (fond)*, شوق نمودن ,هوس کردن ,هوسناک شدن.—(*to be forced*), مجبور بودن ,بي اختيار شدن. — *Fain, fainly*, با شوخي ,شوخيانه ,باهوس.

FAINT (*feeble*), زبون ,بي قوت ,بي زور ,کم زور ,کاهل A ,ضعيف A ,فاتر A ,بلوج ,هبيخ A ,هداب A ,وحل A ,سست ,سست اندام ,هاشم A ,هبنگ A. v. *Languid, weak, feeble.* — (*not bright*), نا روشن ,غير شعله.—(*not loud*), نا بلند ,بي تابان.—(*not active*), نا جالي ,نا جلد ,تيزدست ,بي شوخي.—(*dejected*), دلتنگ ,تيره ,ضمير ,غمناک. *A faint colour*, رنگ زايل. v. Also *faint-hearted.*

To faint (become feeble), زبون گشتن ,کاهل بودن ,ضعيف شدن.—(*to grow dejected*), دلتنگ شدن ,غمناک گشتن ,تيره ضمير نمودن.—(*to swoon*), بي هوش شدن ,غنودن ,واهوشي رفتن ,بي هوشي شدن ,نظر نمودن ,رين کردن. *To faint (as a woman in child-birth)*, تفرث نمودن ,انفراث ,ياوتن.

Faint-hearted, بزدل ,بي دل ,نامرد ,جبين A ,کيار نما ,ناکس. v. *Cowardly.*

Faint-heartedly, بد دلانه.

Faint-heartedness, بد دلي ,بزدلي. v. *Cowardice.*

Fainting (*subs.*), بي هوشي ,غشيت A ,سبت A ,جان سپاري ,تفرث A ,انفراث A ,نظر A.

Faintishness, faintness, زبوني ,نا تواني ,کاهلي ,ضعيفي ,عجز A ,سستي ,فتور A ,فسخ A. v. *Langour, inactivity.*

Faintly, کاهلانه ,ضعيفا A ,فاترانه ,باعجز. v. *Feebly, timorously.* — (*without light*), بي ضيا.

FAIR (*handsome*), خوب صورت , خوش نما , ظریف A ,
A حسن , A حسن , A جملا , A جمیل , A رعنا . v.
beautiful, beauteous. — (*clear*), روشن , A صاف , A شفاف ,
نوراني , A ساطع , آبدار , تاب دار , نا تاریک . — (*honest,*
just), A عادل , صاحب عدالت , راست , A معدّل ,
A صالح , بي تلبیس , بي حیله , غیر رنگ . v. *Equitable,*
candid, open. — (*mild, not severe*), با نوشت , بي عنف ,
غیر تندي , A ملایم . . v. *Gentle.* — (*prosperous*), بختیار ,
دولت مند , A مبارک , فرخنده , فیروز . — (*commodious*),
A مناسب , A موافق , سزاوار . — (*civil*), صاحب ادب ,
اهل ازرم . *Fair spoken,* شیرین گو , A معسّل الکلام . *A*
fair wind, باد شرط , باد مراد , باد موافق . *A fair cha-*
racter, نیک نامي , نام نیکو , A عرض , A ذکر , ذکر
جمیل . *Of a fair character,* نیک نام . *Fair weather,*
کشاده هوا , A متجیت , A صاحي , مرحت لحل . *Fair*
dealing, راست بازي , A صداقت , A حقیقت , عدم رنگ
و ریا . *A fair dealer,* مردم بي ریا , صاحب حقیقت ,
اهل صداقت . *Fair demeanor,* A انسانیت , A ادب ,
A ازرم , A لطف . v. *Civility, politeness.*—*To transcribe fair,*
در خوش خطّ نقل کردن . — *Fair* (*adv.*), v. *Fairly, gently,*
decently, civilly, successfully.— *A fair, fair-one,* (*subst.*), زن
خوب صورت , زن نازنین . v. *A beauty.*

A **FAIR** (*stated meeting of buyers and sellers*), جمع کثیر
بیع وشرا , A موسم , بازار .

FAIRLY (*beautifully*), خوشیچه , جمیلانه , A خوب . —
(*commodiously*), باموافقت , لایقانه . v. *Fitly.*— (*honestly*),
بي حیله , بي رنگ وریا , عادلانه , با کشادگي , A بالصّواب .
v. *Candidly, justly, ingeniously, openly, plainly.* — (*without*
a blot), بي عیب , غیر لکه , بي کاخج . — (*not wrested or*
distorted), بي پیچ , نا پیچیده . — (*completely*), کاملانه , با
اختتام , A تماماً .

Fairness, خوب صورتي , A خوبي , A جمال , حسن ,
زیبائي . v. *Beautifulness.* — (*honesty*), راستي , راستبازي ,
A عدل , A صلاح , A صفا , A خلوص , A صداقت . v.
Candour, integrity.

A **FAIRY,** پري , A عاشره . *A fairy supposed to give or*
cure diseases in the throat, امّ حلقوم . —*Fairy* (*belonging to*
fairies), پري پیوند .

FAITH (*in religion*), A دین , A مذهب , A ملّت , A ایمان ,
کیش , لباس التقوي . *The faith of Muhammad,* A اسلام .
v. *Religion, tenet.*—(*trust*), A اعتقاد , A اعتبار , A اعتماد ,
A اتّکال , استام , A استناد . v. *Confidence.* — (*fidelity*),
A حقیقت , A استقامت , A وفا , وفاداري . v. *Veracity*
sincerity. — (*promise*), A قول , A قرار , A عهد , A اقرار ,
پیمان , A موعد , A وعد .

Faithful (*orthodox*), ایمان دار , دیانت دار , A مومن ,
اهل ایمان , دیندار , A راشد , اهل هدا . —(*to the religion*
of Muhammad), اهل اسلام , A مسلم , A مسلمان . —(*honest,*
true, loyal), اهل حقیقت , اهل اعتقاد , A صادق , A معتقد ,
A معتمد , A امین , امانت دار , صداقت کار , صداقت کیش ,
وفادار , وفاگستر , نزند , نزد , بي غدر , بي حیله , غیر . v. *Upright.*—
The faithful professors of the Muhammadan religion), ارباب
اسلام , ارباب ایمان , A مسلمین , A مومنون , A مومنین (*fem.*
مومنات). *To be a faithful observer of religion,* دیندار شدن ,
ورزیدن .

Faithfully (*honestly, truly, loyally*), از دیانت , با حقیقت ,
با استقامت , با اعتقاد , بي رنگ و ریا . v. *Steadily,*
sincerely.

Faithfulness, دینداري , ایمان داري , وفاداري , نمک حلالي ,
A حقیقت , A صداقت , صداقت کاري . v. *Fidelity.*

Faithless, بي وفا , بي حقیقت , نمک حرام , غیر صداقت ,
اهل غدر , بد نهاد . v. *Perfidious.*— (*unbelieving*), بي دین ,
غیر ایمان , کافر , A مشرک .

Faithlessness, بي وفائي , بي ایماني , بد دیانتي , نمک
حرامي , A کفر , خایني , A خیانت , خیانتگري , A غدر ,
فریب , A خسار , A کیسان . v. *Perfidy, incredulity.*

A **FALCHION,** شمشیر . v. *Sword.*

A **FALCON,** باز , A زهدم , الانه . *A large royal falcon,*
شاهباز , A شاهین (*plur.* شواهین , شیاهین). *A high-soaring*
falcon), باز بلند پرواز . *A falcon trained for hunting,* باز
شکار , بادیار . v. *Hawk.*

A falconer, بازبام , بازبار , بازبان , بازدار , بادیار .
A falconer's glove, بهله .

To **FALL,** افتادن , فتادن , افتکن , سقوط کردن , ساقط
شدن , افراشتن , مسقطه بودن , هابط شدن , زلت پذیرفتن .
— *To fall away* (*grow lean*), لاغر شدن , ضعیف گردیدن ,
(*to revolt*), طغیان کردن , عصیان . تجیف شدن , هلس نمودن
نمودن . (*to apostatize*), ارتداد کردن , مرتد بودن . (*to perish*),
نا بود شدن , نیست گشتن , نا چیز شدن , زایل بودن , بر باد شدن
. — *To fall back* (*recede, give way*), باز رفتن , باز , نزول کردن

. تجانب کردن , استادن v. *To retire.*—*To fall down* (*in adora-*
tion) . روي سوده ساختن , روبمال شدن , سجود کردن ,
(*to slip or tumble down*), زلق ساختن , دحض کردن ; خيزيدن . — *To*
fall in (*coincide*), اتفاق نمودن موافق شدن . v. *To concur.*
(*to comply with*), راضي بودن , قايل شدن . *To fall in or*
inwards, اندرون تهور نمودن , في داخل انهدام کردن . — *To*
fall off (*separate, be broken*), جدا بودن , منقطع شدن .
v. Also *to fall away, perish, apostatize.*—*To fall on* (*to begin*
eagerly ● *do any thing*), با رشک اغاز , تشمير ساق ساختن
(*to assault*), هجوم آوردن , با حميت ابتدا نمودن , کردن
خروش نمودن , حمله کردن , تازيدن . *To fall out* (*of*
any place), بدر افتادن . (*to quarrel*), اختصام کردن , ستيزه
(*to happen, befal*), واقع شدن , سادر . غوغا نمودن , ساختن
ظهور نمودن , نازل شدن , وارد شدن , شدن . — *To fall to*
(*begin to eat*), بخوردن آغاز کردن . (*to begin any thing*),
شروع کردن , آغاز کرن . — *To fall under* (*to be subject to*),
بنده, فرمان بودن , فرمان بردار شدن . (*to be ranged with*),
بترتيب با چيزي شدن , در نظام نمودن . — *To fall upon*
(*attempt*), قصد ساختن , سعي نمودن , اجترا کردن . (*to rush*
against). هجوم کردن . v. *To attack, invade.* — *To fall or*
drop, واقع آمدن , ساقط بودن , افتان شدن . *To let fall*,
افتانيدن . اسقاط کردن , هشتن , گزاشتن . *To cause to fall*,
To fall in value or price, ارزان شدن , کم بها گشتن , سبکمايه
—*To fall* (*yean or bring forth young*), وضع حمل کردن . بودن
To fall from a high to a low station, از پايه افتادن , متنزل
To fall or move down a descent, از جاه معزول بودن . شدن
To fall (*as water*), هبوط کردن , فرو آمدن , بزير افتادن
To fall (*as a river*) *into the sea*, در بحر سيلان شدن , غلتيدن .
—*To fall* (*die by violence*), مقتول شدن , بدريا ريهيده بودن
(*to come to a sudden end*), مرگ مفاجان يافتن . ناگاه منتها
—*To fall* (*decrease*), قصور گشتن , کاد شدن , کمتر . بودن
(*to ebb or grow shallow*), جزر نمودن . (*to sink*, گرديدن .
not to be full), نا مغور بودن , نا پر شدن . (*to be rejected*),
(*to become calm in temper*), مسکون گشتن , بر طرف شدن .
(*to become calm, as wind*), سکور گشتن . نا مضطرب شدن .
(*to become dejected*), فروتن آمدن , دلتنگ شدن . — *To fall*
below (*in comparison*), نا لايق تشبيه بودن , نا معادل شدن .
To fall (*come unexpectedly, happen by chance*). ناگاه رسيدن ,
To fall to one's lot, حصه دار شدن . نا متوقع آمدن . *To*
fall to one by inheritance, ميراث خور شدن , بميراث در تصرف
To fall in love, عاشق بودن . رسيدن . *To fall asleep*,
To fall a sacrifice, فدا بودن . در خواب افتادن . *To fall*
into a passion, غضب ناک گشتن , قهر گرفتن . *To fall into*
an error (*in writing or speaking*), سقط کردن , سقوط نمودن .
v. *To err.* *To fall a-laughing*, قهقهه کردن . *To fall into*
an ambush or snare, در کمين افتادن , آلنته شدن .

A fall, سقوط A , افتادگي . —(*the injury received by a fall*),
خرابي , v. *Bruise, fracture.* — (*ruin*), شکستگي , هرس A .
هلاک A . v. *Destruction, desolation, death.*—(*degradation*),
نقص A , (*diminution*). از پايه افتادگي , از جاه معزولي , معزولي
ارزاني , (*diminution of price*), v. *Decrease,*— قصور A , کاست
حدوره , نشيب A , شيب A , (*declivity*). کم بهاي , کساد A
(*a cascade*), آبشار , خوراب . v. *Cataract.* — *The fall of the*
leaf, برگ ريزان . v. *Autumn.* — *To give one a fall* (*in*
wrestling), اوبارنيدن , بخطا ساختن , مصارعت کردن .

Falling (*part.*), افتان , واقع A , ساقط A . — *Rising and*
falling, افتان و خيزان . — *The falling sickness*, مرض ساقط .

FALLACIOUS, حيله باز A , مزور , خداع A . v. *Deceitful.*

Fallaciously, با حيله , بي صلح , غدارانه .

Fallaciousness (*fallacy*), فريبي , حيله A , حيله بندي . v. *Deceit.*

FALLIBILITY, امکان غبن .

Fallible, ممکن غبن .

FALSE (*not true*), دروغ , ناراست , کاذب A , بي
حقيقت , ناحق , باطل A , نا صلح , اهل ريا , بي اصل ,
مزور A , طليف A . (*deceitful*), فريبنده , غدير A . v.
Counterfeit, feigned, hypocritical. — *False-hearted*, بد نهاد ,
بد ذات , بد باطن . v. *Treacherous, perfidious.* *False*
testimony, گواهي ناحق , شهادت دروغ . *A false appear-*
ance, صورت معامله . *A false report*, خبر دروغ , سروا .
A false reporter, ناقل کاذب . *False* (*or borrowed*) *hair*,
موي عاريتي . *A false syllogism*, قياس کاذب .

Falsehood, falseness, falsity, دروغ , عدم حقيقت ,
کذب A , کاذبت A , تزوير A , ناحق , نفاق A . v.
Duplicity, deceit, treachery, perfidy. — *A falsehood*, دروغ .
v. *Lie.*

Falsely, بدروغ , برعکس . v. *Feignedly.* — *To accuse*
falsely, بهتان نمودن , تهمت کردن , افترا ساختن , اسناد کردن .

Falsification, تزييف A , تمويه A , تقليد A , تغلب A ,
تلبيس A , زدر A , تزوير A . v. *Counterfeit, confutation*

Falsified, مزور A .

A falsifier, مزوّر A, فریبنده, تلبیس کننده. v. *Counterfeit, liar, forger.*

To falsify, مزوّر ساختن, تزییف نمودن, تزویر کردن. v. *To adulterate, counterfeit, confute, violate, lye.* — *To falsify intelligence*, خبر تمویه کردن.

To faulter, v. *To hesitate, stammer.*

FAME, نام, شهرت A, اشتهار A, نیک نامی, ناموری, ذکر جمیل, ذکر A, ناموس A, طنطنه A, طنین A, غرض A, صوت A. v. *Renown, reputation.*—*(report)*, آوازه, آواز, خبر A, صیت A. v. *Rumour.*

Famed, نامور, مشهور A, نامدار. v. *Famous, celebrated.*

FAMILIAR *(domestic)*, عیال پیوند, اهل بیت, خانگی, خانمان منسوب. — *(intimate)*, متألف A, آشنا, همدم, صاحب. v. *Friendly.*—*(affable)*, دوستانی, همدل, همراز, مهربانگو, خوش اخلاق, خلیق A, ملایم A, حلیم A, مروّت, بی تکلف, غیر تعجیلات. v. *Easy, free.* — *(accustomed)*, آموخته, مالف A, معتاد A. v. *Known.*

A familiar (acquaintance), دوست, مشارک A, آشنا, صاحب A, مصاحب A (fem. مصاحبت), همدم. v. *Companion, friend.* — *A familiar spirit*, تابع A. *To render familiar*, رام نمودن, تانیس ساختن, مصاحب کردن. v. *To tame.*—*To be familiar or intimate*, مصاحب, اشنا شدن, همعال شدن, بودن.

Familiarity (intimacy), انس A, الفت A, آشنائی, انس A, قربت A, مقارنت A, همدمی, مصاحبت A, معاشرت A, استیناس A, مجاورت A, الفتگری, موانست A. v. *Friendship, affability.*

To familiarize (render easy), آسان کردن, موئف نمودن, متأنس کردن, از عادت تسنیت ساختن. v. *To facilitate, render familiar.*

Familiarized, موئف A, متأنس A, آسان کرده شده.

Familiarly (unceremoniously), بی تکلف, غیر تعجیلات. — *(commonly)*, بسیار بار, چند بار. *(easily)*, آسانه, بی دشواری, سهلانه, غیر معسرت.

A FAMILY *(those who live under the same roof)*, اهل A, خورنده, عیال A, قبیله A, اهل الدار A, اهل بیت, اولاد و اتباع A. *(those who descend from one common ancestor)*, نسل A, نسب A, اصل A, خانواده, خانمان, خاندان, آل A, نژاد, قوم A, طایفه A, دودمان, ابوّت A, بیت A, تبار A. v. *Tribe, race, generation, class, species.* — *The family of a deceased friend*, توابع یار متوفی. —*The chief of a family)*, فایش A. —*The father or master of a family*, صاحب خانه. v. Under *father.*—*The mistress of a family*, عوان A, امّ المنزل A, امّ المثوی. —*In a family way, en famille*, بوجه خانگی. —*Of a good family*, شریف انساب. —*Of a mean family*, بد نژاد. v. Under *birth.*

FAMINE, قحط A, قحط سالی, جوع A, جوعت A, جلیفت A, جدب A. v. *Dearth, scarcity, hunger.*—*Famine and pestilence*, قحط و طاعون A. *A year of famine*, قحط سالی, هلکت A. —*To perish by famine*, از قحط مردن.

To FAMISH *(kill with hunger)*, تجویع کردن, تغریث, از گرسنگی ساختن. —*(to die of hunger)*, از گرسنگی کشتن, مردن, جایع بودن, سغبان شدن. v. *To starve.*

Famishment, گرسنگی, مجاعت A, فاقه A, جوع A. v. *Hunger.*

FAMOUS, نامدار, نامور, مشهور A, معروف A, آوازه دار. v. *Celebrated, renowned.*

Famously, مشهورانه, معروفاً A, با شهرت A.

A FAN, باد کش, باد زن, مروحت A (plur. مراوح), باد بیز, باد ویز, باد بار, باد فر, باد ریبه, باد ورده, وارف A. v. *Ventilator.*

To fan, باد کشی کردن, ترویح کردن, تروّح ساختن.

Fanaticism, fanatick, &c. v. *Enthusiasm, &c.*

FANCIFUL *(imaginative)*, متخیّل A, متصوّر A, خیالی, وهمی, واهم A, وسواسی. —*(capricious)*, خود سر, بی قرار, خود خو, صاحب سغه. v. *Inconstant, whimsical, fantastical.* — *A fanciful humourist*, خود رای.

Fancifully, با خیال, واهمانه, متخیّلاً A, بر وجه وهمی. v. *Fantastically.*

Fancifulness, اندیشه و رای بی تدبیر, قوت خیال. v. *Caprice, whim, fancy.*

Fancy (imagination), خیال A, خیل A, مخیل A, تصوّر A, توهّم A, وهم A, مخیلت A, متخیلت A. —*(conception, opinion, thought)*, فکر A, ظن A, ملاحظت A, مانا A, قیاس A, زعم A, خاطرت A, فهم, پنداری. v.

Idea.—(*caprice*), سفه A ، طيرت A ، عدم قرار ، خود سري . v. *Whim.*—*Following his own fancy*, خود كام .—(*inclination, liking*), عطف A ، ميل A ، رغبت A ، شوق A ، خواهش ، مودت A ، محبت A ، ممال A ، هوادت A ، ازرم A . *The power of fancy*, متخيلت A ، قوت واهمت ، قوت خيال . *Fancies*, وهوم A ، اوهام A ، مخايل A ، خيالات A ، تخيلات A . *A sally of fancy*, بديهت A ، بداهت A .

To fancy (*imagine*), ظن داشتن ، وهم داشتن ، خيال نمودن ، پنداشتن ، خاطرت نمودن ، تصور كردن .—(*to like*), مودت كردن ، محبت داشتن ، مايل شدن ، جفتن .

A FANE, معبد A . v. *Temple.*

Fanfaron, v. *Bully.* — *Fanfaronade*, v. *Bluster.*

FANG, *fangs* (*tusks of a wild boar, &c.*), دندان جانور ، سگدندان ، دندان ناب . v. *Teeth.* — (*talons*), چنگ ، چنگال ، ناخن . v. *Claw, nail.*—*To fang*, چنگ درزدن ، با چنگال گرفتن . *Fanged*, صاحب دندان ، چنگ دار . *Fangless*, غير جنگال ، بي دندان .

FANGLED or *new-fangled*, نو آموز .

A FANTASM, خيال A ، طايفه A . v. *Phantom.*

FANTASTICAL, *fantastick*, متخيل A ، خام خيال ، بورو ، سبكپاي ، سبكسر ، هرجائي ، بي قرار ، خودرائي ، غيرثابت ، طايش A . v. *Fanciful, capricious, irrational.*

Fantastically, بر وجه وهمي ، از قوت خيال .

Fantasticalness, v. *Caprice, fancifulness.*

Fantasy. v. *Fancy, idea, imagination.*

FAR, باعد A ، بري ، قاصي A ، مبعد A ، بعيد A ، دور ، برغ A . v. *Distant, remote.*—*To remove far off*, دور كردن ، بعيد كردن . *To be far off*, بعيد بودن ، دور شدن . *To go far off*, دور رفتن ، بعيد رفتن . *Not far off*, غير بعيد . *Very far off*, دورا دور . *From afar*, من البعيد A ، از دور . *Far from us*, دور از مايان . *Far from right*, بعيد عن الصواب A . *Far more*, في لغالب A ، غالبا A . *Far-fetched* (*brought from a remote place*), از دوري كشيده ، از دور آورده . *A far-fetched comparison*, تقليد نا پسنديده ، تمثيل بعيد فهم ، تشبيه نا تشبه ، مثل بي تمثيل . *Shooting far*, دور انداز ، دور رمي .

Farce, farcical. v. *Comedy, comical.*

To FARE (*feed*), طعم كردن ، اكل كردن ، خوردن . v. *To eat.*—*To fare or live well*, نزل خوردن ، عيش و عشرت كردن .

How fare you? v. *How do you do.*

Fare (*food*), قوت ، خورد ، خوردني ، كذران ، خوراک ، اكل A ، معيشت A ، غذا A ، يم . v. *victuals, meat.*—*Delicate fare*, طعم ذوق وصفا ، نزل A . v. *Delicacies.* — *Scanty fare* (*just enough to preserve life*), قوت لايموت A . *A bill of fare*, طعام نامه ، خط خوردني . *A fare* (*for crossing a river, &c.*) باج عبور ، نولون A ، نول A .

FAREWELL, پناه خدا ، خدا حافظ ، الوداع A ، وداع A ، سلام عليک A ، والدعا A ، الدعا A ، والسلام A q. v. ، ياهو A ، درود .—*To bid farewell*, سلام دادن ، ياهو كردن ، الوداع گفتن ، توديع نمودن ، دعا گفتن ، بدرود ساختن ، كردن .—(*leave to depart*), دستور A ، اذن A ، اجازت A ، رخصت A . *To take leave or farewell*, اجازت گرفتن . — *And with this farewell*, باقي والدعا A ، باقي والسلام A —(used at the end of letters).

A FARM, اجاره A ، مزرع A ، مزرعت A .—(*A great landed estate*), زمينداري .

To farm (*let a farm*), التزام ، بكرايه دادن ، اجاره دادن ، استجاره ، اجاره گرفتن .—(*to take or hire a farm*), ساختن .—(*to cultivate the ground*), زراعت كردن ، كرايه كردن ، كردن .

A farmer (*one who rents lands, &c.*), مستأجر A ، اجاره دار .—(*husbandman*), يازي ، انگشپه ، برزگر ، دهقان ، فلاح A ، اريس A (plur. ارارست).—*A farmer of tolls, &c.* ملتزم A ، خراج گير .—(*a great land-holder*), زميندار .

FARMOST (*most distant*), ابعد A ، دورترين .

FARNESS, بعد A ، دوري . v. *Distance*,

A FARRAGO, خلط A ، دمزجت A ، قرش مرش . v. *Medley.*

A FARRIER, خربخشد ، خربخسک ، خريشک ، نعلبند .—(*a horse doctor*), بيطره ، بيطار A ، كالنگ ، حكيم اسپ ، بتيال . *A farrier's paring-knife*, كالنگ .

FARROW, خنوص A . v. *Pig.*

A FART, ضراط A ، تبزتيب ، باد ، تيز ، تيز ، كوز ، كوز ، فرقاع A ، ضروط A ، ضرط A .

To fart, تيزيدن ، تيزدادن ، باد زدن ، تبزدادن ، كوزيدن ، ضرط ساختن ، ضراط زدن .

FARTHER (*more remote*), سوتر ، متباعد A ، دورتر ، پيشتر ، قصوي or قصوا A ، اقصي A .

To farther. v. *To advance, facilitate, promote.*

Fartherance. v. *Encouragement, promotion.*

Farthermore, farther, پس ، نیزپس ، ثم ، دگر ، دیگر ، آنجا ، ماعدا A ، ذا A ، غت . v. Also *moreover, besides.*

Farthest, دورترین ، ابعد A .

To FASCINATE, جادوکردن ، شیفته کردن ، مفتون کردن ، چشم زدن ، چشم بستن ، چشم بند نمودن ، افسون کردن ، فرهست ، نیرنگ زدن ، نظرت ساختن ، ضرب العین نمودن ، رقي ساختن لعطه کردن ، مسحرساختن ، نمودن . v. *To bewitch, enchant.*

Fascination, زخم، چشم ، چشم زخم ، جادو ، افسون ، نیرنگ ، لعطه A ، فرهست ، رقي A ، نظرت A ، زبان بند ، ضرب العین A ، ایند ، شید ، ریو ، سحر A . v. *Enchantment, amulet, spell.*

Fascinated, مطبوب A ، مفتون A ، مسحور A ، مرقي A ، *&c.*

Fascinating (*adj.*), چشم بند ، سحرساز . — *A fascinator,* چشم زننده ، زبان بند .

FASHION (*form*), صورت A ، وجهت A ، وجه A ، روس ، شکل A ، خلقت A ، ظاهرت A ، صفت A ، اسلوب A ، رسم A ، صنعت A ، سحنا A ، گونه . v. *Form, shape, figure.* — (*custom*), طور A ، پیشه ، طریق A ، آیین ، عادت A ، دستور ، منوال A ، اصول A ، قاعده A ، طرز A ، طرح A . v. *Mode, manner, way, habit, practice.*—*A fashion of dress,* کسوت A .— (*rank*), مرتبه A ، نجابت A ، شرافت A ، شان .— *According to the fashion,* موافق دستور ، علي وجه A . v. *Fashionable.*

To fashion, تصویرساختن ، شکل نمودن ، صورت کردن ، لایق ، موافق کردن ، ساختن ، صورت بند شدن ، تشکیل کردن ، بطریق نمودن ، ساختن . v. *To form, adapt, fit, mould.*

Fashionable (*established by mode or custom*), موافق دستور ، مناسب A ، لایق ، قاعدت ، ظریف ، موافق العادت A ، رایج A ، نجیب A ، کریم A ، شریف A (*not vulgar*), عـ . الطریق ، ظریف A . v. *Dignified, elegant.* — *To become fashionable,* درعادت آمدن . v. *To prevail, flourish.*

Fashionableness, ظرافت A . v. *Elegance.*

Fashionably, بوجه ظریف .

Fashioned, ساختن ، متشکل A ، منصوع A ، *&c.* v. *Formed.*

To FAST, روزه داشتن ، روزه دار شدن ، صوم کردن ، فاقه کردن ، فاقه کشي کردن ، پرهیزکردن ، صایم بودن .

A fast, روزه ، صوم A ، پرهیز ، پرهیزگاري ، غرف A . *A fast day,* روزه ، روز روزه ، روز صوم ، ناشتایي .

FAST (*firm, fixed, immoveable*), مضبوط A ، مستحکم A ، ثابت A ، مقرر A ، استوار A ، پایدار ، برقرار ، محکم A ، قایم A ، منقرر A ، ثبیت A ، متثبت A . v. *Fixed, steady.*—(*swift, quick*), زود ، جلد ، شتاب ، چست ، چالاک A ، عجل A ، مسرع A ، سریع A ، جلد رو ، تند ، تیزرو ، تیز ، شتابنده .— *To run fast,* تازیدن ، زود رفتن . *To stand fast,* پا ماندن . *Fast and loose,* نا پایدار ، هرجایي ، بي قرار .— *Fast by,* نزدیک ، قریب A .

To fasten or make fast, استحکام کردن ، مضبوط کردن ، بند ، مقرر کردن ، ثابت ساختن ، برقرار کردن ، کردن بهم ، بهم نمودن . v. *To fix, shut.* — (*to cement, conjoin*), پیوستن ، جمع کردن ، مقرون ساختن ، متصل نمودن ، زدن .

Fastened, مستحکم A ، مضبوط کرده ، بند کرده شده ، مقرون A ، برقرار ، مکین A ، مقرر A . v. *Fixed.*

FASTIDIOUS (*disdainful*), مستغني A ، خائب A ، پر ، گستاخ ، متکبر A ، مغرور A ، اهانت . v. *Squeamish.* — *Fastidiosity.* v. *Disdain.*—*Fastidiously,* بامذمت ، استهزا A ، استنکافا A ، با اهانت ، استکراهانه .

FASTING (*subs*). روزه داري ، صوم A . v. *Fast.*

FASTNESS, مضبوطي ، استحکام A ، استواري ، رسوخ A ، قرار A ، ثبات A ، پایداري . v. *Firmness, fixedness, stability.* — (*security*), امان A ، امیني . v. Also *strength.*—(*a strong place*), حصین A ، حصن ، حصین ، حصار A ، حصار استوار ، دربند . v. *Castle, fortification, pass.*

FAT (*adj.*), فربه ، چرب ، پي دار ، سمین A ، ملس A ، غندر A ، کبز ، دحسم A ، دخیس A ، جسیم A ، مسمن A ، دیاصت A ، دیاص A ، قلحز A ، شنون A ، غمیدر A ، ضمیخر A ، لدیس A ، لنبه ، رخودت A ، رخود A ، بلز A ، بادن A ، بدع A ، ذاخره ، عجنت A ، عجنا A ، عجدل A ، نبیل A ، مسمنت ، وریهت A ، وري A ، زهلوق A ، جامد A ، ربل A ، دلوخ ، دلخ . v. *Plump, corpulent, gross, coarse, fleshy;* also *wealthy.* — (*greasy, oily*), روغن دار ، چرب ، دهن A ، دهین A ، شحیم A .— *Fat and lean,* چربنزار . *Fat meat,* وري .

To fat. v. *To fatten.*

Fat (*subst.*), پيه , شحم A , دهن A , پيه , بي , چربي , مكال A , سمنت A , سمن A , روغن , ندي A , سعن A v. *Fatness, grease, tallow, oil.* — *A bit of fat,* شحمت A . — *The fat on broth, &c.* آب روغن , چربه , چربو , چربش , زريقا A .

A fat (*vessel*), دان , دن , چه بچه , حوض A . v. *Vat.*

FATAL (*deadly*), مميت A , قاتل A , مهلك A , هلاهل A , مخرب A , مميته A . v. *Mortal.* — (*inevitable, destined*), لا محالي A , غير مكتلي , غيبي , مقدر A , قضائي .

Fatality, fatalness, قضائي , داعيت A , تقدير A , قضا A , قضائي وطر , مبرم . v. *Fate, predestination;* also *danger.*

Fatally (*by the decree of fate*), با تقدير , ازتقدير , با قضا , از حكم خدا , تقدير . — (*mortally, destructively*), مهلكانه , مخربانه , هلاهلانه , قاتلا A .

Fate, نصيب A , (plur. تقادير) تقدير A , قاضيت A , قضا A , فلك A , نوشت خدا , سرنوشت , طالع A , قسمت A , موت A , منيت A (plur. منايا) , مني A . v. *Fatality.* — (*death*), فات A , الاجل A , اجل A , مرگ , وفات A . v. Also *destruction.* — *Cruel fate,* جلاد فلك .

Fated, موعود A , سرنوشت , متقدر A , مقدر A . v. *Predestined.*

A FATHER, بوه A , ابا A , ابو A , اب A , پذر , پدر , جد A , والد A , بابا , باب . v. *Ancestor, sire.* — *Father and mother,* والدين A , پدر ومادر . v. *Parents.* — *My father,* or *O my father!* ابات A , ابت A , ابي A , پدرم . *The father of a family* (*the master of a house*), صاحب , صاحب خانه , خديو , هيله , كديور , كدينه , كتخدائي ; خاندار , بيت . *His illustrious father,* والد ماجدش . *The Almighty father,* v. God. — *A deceased father,* (literally *a father whose nest is in paradise*), والد بهشت آشياني . — *A step-father* (*mother's husband*), بد , پدراندر , خسو , چسرك , خسر , پدر زن . *A father-in-law* (*wife's father*), راب A , بخت , باب خان . *The father of the king* (*a royal title*), خسرينه . — *Fathers,* پدران , بابايان , اجداد A . v. *Ancestors.* — ابو *abu* is often used metynomically in the formation of Arabic compound epithets; which are applied as proper names to rational and irrational beings, as well as to things inanimate; as *The father of desires* (*a lover*), ابو الطلب . *The father of the wife* (*a husband*), ابو المرات . *The father of sorrow* (*the devil*), ابو مرة . *The father of the watch* (*the cock*), ابو اليقظان . *The father of the curled hair* (*the wolf;* also *the fox*), ابو جعد . *The father of stratagems* (*the fox*), ابو حنبص . — *The father of defence* (*a fortified town*), ابو منمور . *The father of life* (*rain*), ابو الحيات . *The father of health* (*sugar*), ابو شفا . — *The father of excellence,* ابو الفضل . *The father of beneficence,* ابو الجود . *The father of perfection,* ابو الكمال . *The father of redemption,* ابو الفدا . *The father of beauty,* ابو الحسن . *The father of the servant of God,* ابو عبد الله . [The proper names formed, in this manner, by the Arabians, are very numerous.]

To father (*own as a child*), بجاي فرزند قبول كردن . v. *To adopt.* — (*to supply with a father*), والد بخشيدن , پدر دادن . — (*to impute any thing to another*), اسناد كردن , حمل ساختن . — (*to adopt or own any thing*), اتخاذ نمودن , اعتراف كردن . v. *To adopt; ascribe, impute; assume, acknowledge.*

Fatherhood, ابوت A , پدري .

Fatherless, بيكس , لطيم A , غير والد , بي پدر .

Fatherly, بطور والد , بوجه پدر , ابوي , پدرانه , پدري .

A FATHOM, بوع A (plur. ابواع) , ياز . v. Also *reach, penetration.*

To fathom (*measure with a fathom*), با بوع پيمودن . — (*embrace*), در آغوش گرفتن . — (*to take the depth*), عمق پيمودن , رسيدن , يافتن . — (*to master, acquire, reach*), وادي قياس كردن , ظهور كردن , اندوختن , غالب شدن , بتصرف آوردن . v. *To acquire, overcome.* — (*to penetrate, find out*), دريافت كردن , مطلع شدن , نفاذ يافتن , دررفتن .

Fathomless (*bottomless*), غير بون , بي ته . — (*embraceless*), بلا آغوش .

To FATIGUE, *fatigate,* اويده ساختن , اويدن , مانده كردن , نهكت , نهاكت كردن , انجاليدن , انكار نمودن , اتعاب كردن , كد دادن , كردن . v. *To tire, weary.*

Fatigue, عناء , خبال A , اتعاب A , كد , تعب A , ماندگي , نهاكت A , نهكت A .

Fatiguing (*part.*), موجب A , منهكت A , مانده كنان , الاتعاب .

Fatigued, ستوه , اويده , تعب A , متعوب A , انكار , مانده

To be fatigued, ماندہ شدن ، انگار شدن ، متعوب بودن ، دل انگار *A mind fatigued and full of cares*, . تعب نمودن . پر افکار

A FATNER, فربه کنندہ ، سامن کنندہ .

Fatness, فربهي ، سمانت A ، سِمن A ، بدن ، اقترار A ، قدنت A ، ودک A . *v. Corpulence, plumpness, fat; also fertility.*

Fatted, فربه کردہ شدہ ، چرب کردہ شدہ ، &c. *v. Fat.*— پرواري ، برواي ، پروردہ . *A fatted sheep*, اکولت A . *A fatted ox*, گاو پرواري .

To fatten (make fat), چرب کردن ، فربه کردن ، &c. پروردن ، پروردہ کردن ، تسمين ساختن ، مستوقر نمودن . — *(to be or become fat)*, فربه شدن ، چرب گرديدن ، پروردہ شدن ، سامن ، چرب ، گشتن ، مستوقر بودن . — *Fattened*, فربه کردہ شدہ ، کردہ شدہ ، پروردہ ، مستوقر A ، مسمّنت A .

Fatuous. *v. Foolish, stupid, impotent.*

A FAULT, عيب A ، خطا A ، تقصير A ، غلط A ، قصور A ، سهو A ، گناہ ، سقط A ، زلّت A ، جريمت A ، قباحت A ، ضلّ A ، خيس A . *v. Error, offence, crime.* — *(defect)*, زوال A ، نقص A ، نقصان A ، قصور A . *v. Blemish, want.*

Faultily, ازعيب ، ازخطا ، دروجه .

Faultiness, عيب داري ، تقصيرواري ، خطاداري ، گناکاري . *v. Badness, viciousness, delinquency, wickedness, sinfulness.*

Faultless, بي عيب ، غير خطا ، بلا تقصير ، بي غلط ، لاجرم A ، بي نقصان . *v. Blameless, perfect.*

Faulty, عيب دار ، تقصيروار ، خطادار ، جريم A ، جرمناک ، مذموم A ، ثميم A ، گناکار ، اهل گناہ ، پر سهو . *v. Erroneous, defective, guilty, criminal.*

FAVOUR, مهرباني ، لطف A ، ملاطفت A ، توجّه A ، فضل A ، کرم A ، تفضّل A ، شفقت A ، عنايت A ، حمايت A ، همّت A ، مساعدت A ، مدد A ، ياري ، دوستي ، رافت A ، رفق A ، نصرت A ، اسعاد A ، اهتمام A . *v. Countenance, aid, help, assistance, support, kindness, friendship.* — *(benefit)*, انعام A ، احسان A ، نعمت A ، منعمت A ، حسنت A . *v. Gift.*—*Favours*, تلطّفات A ، اعطاف A ، عواطف A ، همم A ، — *(vindication)*, عذر A ، معذرت A ، اعتذار A . — مکارم A *(levity, mildness)*, نرمي ، ملايمت ، آهستگي ، التيام A . *v. Gentleness, mitigation; also feature; leave, pardon.* — *By favour*, تلطّفا A ، ازلطف ، ازروي مهرباني .—*By the favour of God*, ازلطف خدا . — *In favour*, ازبراي خاطر . — *To curry favour*, استعطاف کردن ، نوازش نمودن .

To favour, عنايت نمودن ، توجه کردن ، لطف کردن ، فيض ، بخشيدن ، مهرباني کردن ، ملاطفت کردن ، معين کردن ، مدد ، مددکار شدن ، نازيدن ، ارزاني کردن ، حمايت دادن ، نصرت ، ياري کردن ، دوست بودن ، احسان ساختن ، نمودن ، منتصر نمودن ، ناصر بودن ، امداد و ياري ساختن ، نمودن ، نوازش نمودن ، نواخت کردن ، نواختن ، مساعدت کردن ، هواداري آوردن . *v. To support, assist.*

Favourable (kind), مهربان . *v. Kind.* — *(propitious)*, معين ، امداد کنا ، لطيف A ، موافق A ، مسعد A ، مسعود A ، ساز . *A favourable wind*, باد مراد ، باد موافق .

Favourableness, مهرباني ، رافت A ، شفقت A . *v. Benignity, kindness.*

Favourably, با لطف ، مشفقانه A ، لطيفانه A ، بوجه مهربان ، با مساعدت ، دوستانه .

Favoured, مهرباني کردہ شدہ ، نواخته ، نازيدہ ، محمي A ، منصور A ، مستحِن A . *v. Protected.*—*Well-favoured*, خوب رو ، پاک رو ، نيک منظر ، پري پيکر . *v. Beautiful.* — *Ill-favoured*, زشت رو ، کريه المنظر A ، ترش چهرہ . *v. Ugly.* — *Well-favouredly*, بوجه جميل . — *Ill-favouredly*, بوجه مکروہ .

A favourer, fautor, عنايت فرمايندہ ، احسان نمايندہ ، مهرباني کنندہ ، مهربان ، مشفق A ، مساعدہ کنندہ ، نوازش نمايندہ . *v. Friend.*

A favourite, مصاحب A ، دلبر ، دلخواہ ، هوادار ، جانان ، خاطرخواہ ، مرغوب A . *v. Friend, mistress, sweetheart.* — *A royal favourite*, ملازم سلطان ، نديم شاهي ، يار پادشاہ .

A FAWN *(young deer)*, آهو برہ ، برہ ، غزال . *v. Deer.*

To FAWN *(court servilely)*, چاپلوسي کردن ، خايه برداري ، کردن ، ريش خند ساختن ، تبصبص دادن . *v. To flatter.* —*A fawner*, حمدث A ، چاپلوس ، خايه بردار ، ريشخند ، خوش آمدي ، سپيدکار . *v. Flatterer.*

Fawningly, ازروي چاپلوسي ، با خوش آمدي ، حمدث انا ، با ريشخند .

FEALTY, وفاداري ، نمک داري ، نمک حلالي . *v. Fidelity.* *An oath of fealty*, سوگند وفاداري . *v. Homage.*

FEAR, ترس، بيم، باك، وحشت A، دهشت، خيفت A، خيف A، خوف A، هراسه، هراس، هول A، روعت A، تخاشي A، نهيب، وجل A، هراك، نغرين، رهبوت A، رهبا or رهبي A، سك، كشمكش، ستوه، وجل A، تراه، وله A، خشيت A، ورع A، كيار، افكل A، شكفت A، شكوه A، مهابت A، هيبت A، هيب A، ياس. v. *Dread, horror, terror, awe.* — *The fear of God*, ترس خدا، تقوا A، تقات A، تقي A، وراع A. v. *Piety.* — *The fear of death*, بيم جان. *In fear of ruin*, دربيم هلاك. *From fear of his power*, ازبيم سطوتش.

To fear, ترسيدن، دهشت داشتن، خوف وهراس داشتن، نهاديدن، هراسيدن، خوف وخشيت نمودن، دربيم بودن، خستن، نهاريدن، نهيبيدن، شكوهيدن، هروكيدن، باليدن. v. *To dread.*—(*to make afraid*), ترسانيدن. v. *To frighten, terrify.*—(*to be anxious*), مضطرب شدن، مكدّر بودن، دلتنگ گشتن.

Feared, ترسيده شده, *&c.* v. *Dreaded.*

Fearful, ترس ناك، دهشت ناك، پربيم، ترسان، خايف A، مهمگين، بزدل، اشتردل، هايب A، وجر A (fem. وجرت). v. *Afraid, timorous, timid.* — (*awful*), وجرا، هيبان، هيبتوار، هولناك، مخوف A. v. *Dreadful, terrible.*

Fearfully (*timorously*), ازترس، از دهشت، با خوف، وجرانه، هايبانه.—(*awfully*), با حرمت، هيبتوارانه، مخوفاً A، با هيبت. v. *Dreadfully, terribly.*

Fearfulness, ترسناكي، هول ناكي A، هيبت A، هرابه، تراه، ورع. v. *Fear, terror, timidity.*

Fearless, بي باك، بي ترس، بلا ترس، بي پروا، غير هراس. v. *Courageous.*

Fearlessly, ازبي باكي، ازبي پرواي.

Fearlessness, بي باكي، بي پروا، عدم پروا. v. *Courage, intrepidity.*

Feasible. v. *Practicable, plausible.*

A **FEAST** (*great entertainment*), ضيافت A، مهماني، بزم، جشن، ميزد.—(*holiday*), عيد A. v. *Entertainment, banquet;* also *festival.*

To make a feast (*entertain sumptuously*), مهماني دادن، ضيافت كردن، ميزد نمودن، بزم ساختن. — (*to fare sumptuously*), عيش وعشرت كردن.

A feaster (*entertainer*), ضيافت كننده، مهماندار. — (*an epicure*), شكم پرست.

A **FEAT**, كار، كردار، عمل A، غزا A. v. *Action, deed, exploit, trick.*

Feat. v. *Neat, nice, skilful.*

A **FEATHER**, پر، ريش A، ريشت A، بزير، جور A، شكير A، دخل A. *Fine feathers*, صعا A. v. *Plumage.* —*The feathers of an arrow*, پرگيري، تالش، قذّت A (plur. قذان).—*Feather and wing*, پروبال. — *Feathers of ostriches*, تشع A، خمل A، خمالت A، خميلت A، زف A. — *Feathers of herons* (*as worn on the head*), زلف، كرتك. *A plume of feathers*, سرقوچ. *The long feathers in the wing*, شهپر، جناح، ريش، پربال، تيرپر. *The first feathers on young birds*, موي، گنداموية، پرشهي. — *To change feathers or moult*, تنسيل كردن، قرنست ساختن. — *Feathers falling from birds when moulting*, نسال A. *Feathers flying through the air*, هفو A. *Tips of feathers*, زيزي A، زيزا A، زازيت A (plur. زيازي). *To bristle up the feathers* (*as a cock, &c.*), تنفّش ساختن. *Feathered on the legs* (*as a dove*), مسرول A. *To begin to have feathers*, تشويك كردن.

To feather (*adorn with feathers*), با تشع، با سرقوچ اراستن، زينت كردن. *To put a feather to an arrow*, قذّ كردن. — *To feather one's nest* (*accumulate wealth*), مال معبر ساختن، فراهم آوردن.

Feathered (*covered with feathers*), با پر پوشيده. — (*adorned with feathers*), با سرقوچ آراسته. *Feathered* (*as an arrow*), تالش دار، معبر A.

Featherless, بي پر، بي پروبال.

Featly, v. *Neatly.*—*Featness*, v. *Dexterity.*

FEATURE, چهر، چهره، سيما، روي. v. *Countenance, face.* — *A feature or lineament of the face*, سرّ A (plur. أسرار، اسارير), اثر A (plur. اثار). v. *Form.*

FEBRUARY, سپندارمز، اسفندارمز، سباط A.

Feces, feculence. v. *Dregs, lees, excrement.*

Fecundity. v. *Fruitfulness.*

FED, پرورده , معلوف A.

FEDERAL, عقد منسوب.

A FEE (*reward*), اجره A , ممتنانه , صله A , عوض A , مزد , ثواب A , پاداشت , پاداش , اجرت A. v. *Perquisite, hire.—The fee to a judge for deciding a partition of inheritance*, رهم قسمت. *A broker's fee*, دستوري , دلالي , دلاله A.—*Fee of office*, رسوم A.—*To fee*, عوض دادن , &c. v. *To reward, pay, bribe, hire.*

FEEBLE, ضعيف A (plur. ضعفا), بي قوت , نا توان , كم زور , زبون , سست , عاجز A , خور , زبيل A , نحيف A. v. *Weak, debilitated, sickly.— To make feeble*, نا توان كردن , ضعيف , كم زور شدن , بي قوت كردن. *To be or become feeble*, گشتن.

Feebleness, خوره A , سستي , ناتوني , ناتواناي , كم زوري , ناتواني , فتور A , عدم قوت , ضعف A , عجز A. v. *Weakness, imbecility. Feebly*, عاجزانه , ضعيفانه , ازنا تواني.

To FEED (*supply with food*), پرورش كردن , پروردن , (to —. طعام دادن , ملكول نمودن , خورش دادن , خورانيدن *take food*), خوردن , تطعيم كردن , اكل ساختن. — (*to pasture*), چريدن , رعي كردن , مهل ساختن. *To feed cattle on hay or grass*, علف كردن. v. *To pasture, graze; also to supply, furnish, nourish, cherish.— To feed with hope*, اميد دادن , اميدوار كردن.

A feeder (*giver of food*), خوراننده , خوراك دهنده , آكل A , خورده , خورنده — (*an eater*), ماكول بخش , پرورنده , مطعم A. — (*in composition*), خوار , خور ; as خوش خور *A nice feeder*, مفت خوار *Who feeds for nothing.*

To FEEL (*touch*), مسل كردن , لامسه ساختن , لمس كردن , پراسيدن , پرواس كردن , مماس ساختن , بشليدن , برسيدن , معلوم كردن , مسح كردن. v. *To handle.— To perceive*, تفهم , حسي كردن , احساس نمودن , ادراك ساختن , دريافتن ساختن. *To feel the pulse*, نبض ديدن. *To feel* (*to have sensibility, to be gentle, merciful*), ملايمت , نرم دل بودن , ذوق و صفا داشتن , رحمت نمودن.—*To feel pleasure*, داشتن. *To feel pain*, درد داشتن , رنجيده بودن.

Feel (*feeling, touch*), مس A , مسح A , لامسه A , لمس A , مماس A , مماست A. *The power of feeling*, قوت لامسه. — *Feeling* (*perception*), فهم A , تفهم A , ادراك , احساس A , حس A , درياب , دريافت. (*sensibility, tenderness*), نرم دلي , شفقت A , رحمت A , ملايمت A. v. *Compassion.— (mild, gentle)*, نرم , ملايم A , لطيف طبيعت. *Feeling one another*, لمس كردن يك ديگر , تماس A.

FEET (plur. of *foot*), پايان , اقدام A , حوافر A. *The two feet*, دو پايان , رجلان. *A man maimed in the feet*, غير اقدام , بي پايان , بي پا , چنگلول , چنگلوك.—*Feetless*, بي پا.

To FEIGN (*dissemble*), حيله كردن , صورت معامله كردن , ستر ساختن , مدارر كردن , ساختن , تغافل كردن , بهانه كردن , تجاهل كردن , ريا كردن. v. *To pretend.—To feign ignorance*, تجاهل كردن. *To feign sickness*, تمارض كردن. *To feign* (*anger, as lovers*), دلالت ساختن , شيوه نمودن , نازيدن.—(*make a false show of*), اظهار كردن. v. Also *to forge, invent, counterfeit.— To feign a defeat and take flight*, اظهار هزيمت و فرارت عزيمت كردن.

Feigned, مزوره A , ساخته. v. *False, fictitious, pretended. A feigned retreat*, انهزام صوري.

Feignedly, با ريا , صورتاً A , با صورت معامله , از بهانه , با تجاهل , بوجه ريا گونه. v. *Falsely, hypocritically.*

A feigner, مزوره A , سورت نما , ريا كار , سازكار , حيله باز.

A FEINT (*false appearance*), مغالطه A , حيله , بهانه , صورت معامله.—(*a mock assault*), هجوم صوري , حمله ساخته. —*Feint*, v. *False.—To make a feint retreat*, اظهار فرار كردن.

To FELICITATE, مباركي گفتن , مبارك باد كردن , باد , استسعاد كردن. v. *To congratulate.* — (*to render happy*), آمدن , خوش كردن , بهرهمند نمودن.

Felicitation, تهنيت A , مباركي , استسعاد A. v. *Congratulation.*

Felicity, آرام , فرحت A , خرمي , بشاشت A , خوشي , سعد A , سعودت A , سعود A , سعادت A , بركت A , مباركي , فخرانيت , طالع A , اقبال A , ميمنت A , بخت , نيك بخت گر , فيروزي , كامكاري , كامراني , برخورداري. v. *Prosperity, happiness.—Eternal felicity*, خلد A , سعادت ابديت. *Worldly felicity*, دولت دنيا.

FELINE (*belonging to a cat*), گربه منسوب. — (*like a cat*), هر آسا.

FELL (*cruel, &c.*), بي , بي مروت , بي رحم , سنگ دل , بي رحمت , ظالم A , خونخوار , گريغ. v. *Cruel, bloody, ravenous.*

A FELL, جلد A. v. *Skin, hide.—A fell-monger*, جلد فروش.

To FELL (*cut down*), بریدن , قطع کردن .— (*to knock down, level with the ground*), بزمین انداختن , بخاك زدن . *Fell*, pret. of *fall*.— *A feller*, برنده , قاطع A .— *A feller of timber*, تبردار .

Fellness, خونخواري , &c. v. *Cruelty*.

A FELLOE (*circumference of a wheel*), دایر عجلت , گرد . گردون .

A FELLOW (*companion*), رفیق A , مصاحب A , همقدم , همپهلو , همسر , همپشت , همنشین , همال . N. B. Fellow, in composition, is generally expressed by هم ; as— *A fellow traveller*, همراه . *A fellow student*, هم درس . *A fellow creature*, هم خلق , &c. v. *Associate, equal, peer, colleague*. —(*one thing suited to another, one of a pair*), زوج A , جفت . — *He has not his fellow*, بي همتا است , بي نظیر است , غیر معادل است .— *A fellow* (*sorry rascal*), حرامزاده , فغاك A , مردم نابدار . *A fine fellow* (*in commendation*), صاحب فضل , شریف , اهل ذات . *A jolly fellow* (*a pot companion*), عیاس A , یارباش , همبزم , همشراب , همقدح , همكاسه , ندیم A , ندمان A .— *A slavering fellow*, بغچ .— *A bed fellow*, همخوابه , كمیع A , همبستر . *A fellow-citizen*, همشهر . *A school fellow*, همتلمیذ . *A fellow artist*, همپیشه . *A fellow soldier*, همجنگ . *A fellow-servant*, همخدمتكار . *A fellow commoner or boarder*, همسفره , همكاسه . *A fellow lodger*, همخانه . *A play-fellow*, همبازي . *A fellow-labourer*, همبار , همساز , همكن . *Fellow-feeling*, هماهنگي , همبازي , حس A , همحس . v. *Sympathy*.

To fellow, جفت كردن , همواز كردن , موافق ساختن . v. *To pair*.

Fellowship (*equality*), هم چشمي , برابري . (*companionship*, &c.), رفیقي , همدمي , معاشرت A , مشراكت A , اشتراك A , صحبت A , اتفاق A , موانست A . v. *Society, partnership, equality*.— *Good fellowship*, یارباشي , اشنایي .— (*festivity*), عیش و عشرت .

FELO-DE-SE, قتل نفس .

A FELON, گناه كار , مجرم A . v. *Criminal*; also *cruel, traiterous*.— (*a whitlow*), داحس A , داحوس A .

Felonious (*wicked*, &c.), زبون , بد , فاسد A , شریر A , جریم A , فاجر A . v. *Criminal, villainous*.

Feloniously, شرارتا A , جریمانه , بوجه مجرم A , فاجرا A , ذمیمانه .

Felony, گناه عظیم , گناه كاري , خطاگري , فسادِ كبیر .

FELT (participle of *feel*), پرواسیده , محسوس A , مس . v. *Touched, perceived*.

FELT (*cloth*), نمد . (*skin*), پوست , جلد A .— (*perceived*), v. *Feel*.

A FELUCCA (*small ship*), فلوته .

FEMALE (*opposed to male*), ماده , مادینه , مادین . v. *Feminine*. *A female* (*of the human species*), زن , عورت A , مرآت A , نسا A , انثي A . v. *Woman*. *The female sex*, عالم نسا , مستورات A . *Female* (*apartments*, &c.), زنانه .

A feme covert, زوجت A , شوهردار , تكین A , منكوحت A . *A feme sole*, بكر A , نوشیزه , خاتون AT . v. *Virgin, widow*.

Feminine (*soft, tender*), نازك A , نازنین , ملایم A , ناعم A , نرم , پاك مال . v. *Delicate*, also *female*.— (*unmanly, effeminate*), نامرد , ناكس .— *Feminine* (*in grammar*), مونث A . *The feminine gender*, تانیث A .

A FEN, شورستان , گلابه , اجم A (plur. اجام), كول , خره , جرا . v. *Marsh, bog*.

FENCE (*guard, protection*), حمایت A , صیانت A , حفظه A . v. *Defence*.—(*an enclosure*), احاطه A , معافظت A , پرده , بندروغ , حصار A , تحته دیواري , نزا , سد A , سدت A , بنیان A , سور AT , داربزین , دوابزین . v. *Mound, hedge, dam, dike*.

To fence, حمایت دادن . v. *To defend*.— (*to enclose*), احاطه كردن , داربزین ساختن , دوابزون كردن , پرده نمودن , تحته دیوار نصب كردن . *To fence* (*with thorns*), برخیدن .— *To fence* (*with swords or foils*), مجالدت ساختن , باسیف , زد و خورد كردن , مضاربت ساختن .

Fenceless, بي حمایت . v. *Defenceless*.

Fenced (*defended*), متون A , محروس A , محفوظ A .—(*enclosed*), با بندروغ , احاطه كرده شده , منحصر A , مشمول A , محاط A , سد شده .

A fencer (*swordsman*), سیاف A .

Fencible, ممكن صیانت .

To fend, v. *To defend, keep off, exclude.*

FENNEL, شبت ، رازيانه ، شماره A ، بسباس ، شمرت A . *Fennel seed*, برجليا . — *Hogs fennel*, بخورمريم ، بخورالاكرد A .

FENNY, اجم دار ، اجمي . v. *Marshy.*

FENUGREEK, حلبت A ، كارتنه ، شمبليد A . *A preparation of fenugreek and dates given to women in labour*, فيرت A ، حلبت A .

A FEOD (*land held by military tenure*), جاگير ، مددِ معاش ، بلوك ، زعامت A ، اخلازت A ، قطيعت A ، سيورغال .

Feodal, بلوك پيوند ، قطيعت منسوب .

A feodal lord, feodary or *feodatory*, جاگيردار ، زعيم A ، بلوكدار .

To FERMENT (*be in agitation*), بجوش آمدن . (*as liquors*), جوش خوردن ، آشودن ، ترشيدن ، مضر كردن . — (*to leaven*), پشنجيدن ، خميركردن ، تخميرساختن ، مايه نمودن . — (*to be fermented*), آشورده شدن ، ترشيده شدن ، ماضر گشتن ، مصمر بودن ، مختمر گشتن .

Ferment, مايه ، خميرت A ، خمير مايه . — (*intestine commotion*), هنگامه ، فتنه ، غوغا ، غلغله ، خاستگي . v. *Tumult.*

Fermentable, ممكنِ خميرت .

Fermentation (*of wine, &c.*), جوشش ، آشور . (*leavening*), تخمير A ، خمير A . — *Fermentative*, مخمّر A ، خميرساز .

FERN, سرخس ، سرخم . — *Ferny*, پرِ سرخس .

FEROCIOUS, وحشي A ، وحشيه A ، درنده ، خون خوار ، تند ، اهلِ حدّت ، بدرام ، ظالم A ، درشت ، سنگدل ، سكيزه A . v. *Fierce, wild, savage, rapacious, ravenous.*

Ferocity, وحشت A ، درندگي ، خونخواري ، سنگدلي ، درشتي ، ظلم A ، تندي ، حدّت .

FERREOUS, *ferrugineus* (*composed of iron*), آهني ، آهنين ، حديدي .

A FERRET, گربهٔ دله .

To ferret, v. *To discover, drive or hunt out.*

A FERRULE (*of a cane, sword-sheath, &c.*), نعل ، پرازوان ، سفي ، سنيب ، زجّ A .

To FERRY (*cross over a river, &c.*), عبوررفتن ، گذركردن . — (*to carry over*), عبوركردن ، عبورگذرانيدن . — (*to bring over*), عبورآوردن .

A ferry, گذرگاه ، گذرراه ، گذار ، راه گذار ، معبر A (plur. معابر)، عبورگاه ، گذاره ، مقطع A (plur. مقاطع). *A ferry boat*, كشتي گذاره ، معبر A . *The fare for crossing a ferry*, باج عبور . *A ferry man*, ملّاح A ، معبر ، ملّاح .

FERTILE, خصيب A ، منبت A ، برومند ، زرخيز ، زرريز ، سيرحاصل ، بركت دار ، عشقمت A . v. *Abundant, fruitful, plenteous, rich.*

Fertileness, fertility, برومندگي ، زرخيزي ، زرريزي ، بركت داري ، غنيمت A ، وطف A .

To fertilize, برومند كردن ، سيرحاصل كردن ، محصولدار كردن ، منبت ساختن ، بركت دادن .

FERVENCY, *fervour*, گرمي ، گرما ، حرارت A ، حميت A ، جوشش ، دلسوزي ، رشك ، شوق A . v. *Heat, eagerness, zeal, glow, warmth.*

Fervent, fervid, گرم ، حرير A ، محرّه A ، حارّ A ، سوزان ، شوقدار ، تاب دار ، سرگرم ، حمي A . v. *Hot, zealous, vehement.*

Fervently, از شوق ، باگرمي ، محرّاً A ، گرمانه ، از حرارت ، با رشك . v. *Eagerly.*

To FESTER (*trans.*), قرحه كردن ، تقرّح كردن . (*intrans.*) قرحه شدن . v. *To rankle, suppurate, corrupt.*

A FESTIVAL, عيد A (plur. اعياد)، يومِ عيد ، روز جشن ، چرش . *The festival of Easter*, عيدِ شريف ، باعوث A ، پاسقليه . *The festival of palms*, عيدالزيتون A ، سعانين A . *The festival of sacrifices at Mecca*, عيدِ قربان ، البابيت A ، يوم القربان A ، عيدِ اضحا ، اضحا A ، اضحات A . *A joyful festival*, عيدِ مسرّت .

Festival (*pertaining to feasts*), عيدي ، عيد منسوب .

Festival, festive, festivous, خوش ، خوش حال ، شاد ، شادمان ، دلشاد ، مسرور A ، شوخ ، شوخ طبيعت ، دلفروز ، فروح A ، فارح A ، فكه A ، خرّم A ، فرحناك . v. *Gay, joyous, cheerful.*

Festivity, شادي ، خوشي ، خوشحالي ، عيش وعشرت ، نشاط A ، طرب A ، خنج A ، بنوك A ، مباح A (plur. مباحات). v. *gaiety, joyfulness, cheerfulness.*

To FETCH (*go and bring*), رفته آوردن—(*to derive*), از مصدر مخترع کردن , صادر نمودن , آوردن . v. *To draw; reach, arrive*.—*To fetch a great price*, بگران بها فروخته , گران شدن , بگران مایه خریده شدن , شدن . *To fetch a low price*, ارزان شدن , بسکمایه مبیع شدن , شایکیني مشترع شدن . *To fetch breath*, دم برآوردن .

A fetch, بهانه , فریب , پیچ , دغا , حیله A . v. *Artifice, trick, stratagem*.

Fetched, آورده . v. *Brought*.

FETID, گنده , گندیده , متعفن A , بد رایح , دم گرفته , شمغت , بخر A , زهمه A , ادفر A , رایح A , خنز A , مدن A , شمغند , شمغندان , شمغنده .

Fetidness, بدبوي , عفونت A , تعفن A , گند , غشیه , نتن A , غنده , رایحت بد , رایحت قبیحت , بد رایحت , کوز , خموم A , بخر A , دفر A , صمر A . v. *Stink, smell*. *To render fetid*, گنده کردن , متعفن کردن , بد رایح کردن , تنتین ساختن , گنده بوي کردن , اجن ساختن . *To be or become fetid*, گنده گردیدن , گنده بوي شدن , گندیدن , دم گرفتن , شمغندیدن , شمغیدن , شمغت بودن , نفرینیدن .

A FETTER, *fetters*, پاي بند , پاي , زنجیر پاي , بندپا , زولانه , جولانه , بنده , قید A , قید و بند , کر A (plur. اکرور). v. *Chains*.—*To fetter*, مقید کردن , درزنجیر بستن .—*Fettered*, پابزنجیر , با قید بسته .

A FETUS, جنین A , نتایجه A , لقیطت A , سلالت A , تامور A .

Feud, v. *Feod, quarrel, contention*.

Feudal, feudatory, v. *Feodal, &c.*

A FEVER, تب , تپ H , حما A or حمي (plur. حمیات), حمّاي حمّي , حمّاي , سمّت A , ورد A . *A burning fever*, سوز , بیمار سیاه , امّ الکلبت A , حرارت A . *The cold fit of a fever or ague*, حمّي البرد A , حمّاي نافض , راجف A , لرزد , تبلرزه , لرزه تب , تبلرزه . v. *Ague*.—*A contagious fever*, وبا A , حمّي وبات . v. *Plague*.—*A hectic fever*, تب دق , حمّي دق . *An intermitting fever*, تب نوبت , حمّي غب . *An unintermitting fever*, حمّاي دایم , حمّي مطبقّت , سونو . *A malignant fever*, حمّاي محرقت , خوش . *The black fever*, بیمار سیاه . *To fever* (*catch a fever*), تب گرفتن , تاب , تب دار کردن—(*to throw into a fever*), محموم شدن , زدن , حمیم کردن , درحمّي انداختن .

Feverish, feverous, گرم , محموم A , حمیم A , تاب زده , تب گرفته , حرّ و برد , گرما و سرما .

Feverishness, محمومي .

FEW, جزوي , کم , کم عدد , اندک , قلیل A , نا عدید , زهید A , نا بسیار , غیر کثیر , لخت .

FEWEL, or *fuel*, هیمه , هیزم , هیزم سوختني , قیشت A , ارثت A , اراثه A , حراقت A , وقود A , بیغه , حطب A , آتشزنه , آتش انگیز , آتش افروز , محروقت A , حروق A , حصب A , حضب A , انبانک , زنده , آتش گیره , آتشزن , بوکت , بود . v. *Coal*.

FEWNESS, اندکي , کمي , زهیدي , قلت A . v. *Scarcity*.

Fib, v. *Lie, falsehood*.—*To fib*, v. *To lie*.

A FIBRE, ریشه , لیف A , لیفت A , حیر A . *Fibres of the palm tree* (*of which they make ropes*), وشیجه , ریشه , مسد A , لیفت A , لیف A . *A brush made of those fibres* (*used in gluing, &c.*), ماله .—*Fibrous*, ریشه دار .

FICKLE, سبک مزاج , متلون طبیع , بي قرار , نا پایدار , نا استوار , سبکپا , هرجایي , دورو . v. *Inconstant, irresolute, wavering*.

Fickleness, سبک مزاجي , تلوّن A , بي قراري , هیعرت A , غیر , بوجه , بي قرار , بي قرارانه—*Fickly*, فرفره , مجره A , استواري .

FICTION, ایجاد A , اختراع A , ساخت , غیراصلي , رنگ , فریب , صورت معامله , صورت A , ناراستگي , تسویل A , ازگن , مبدع A , حیله A (plur. حیالات), مدارا A (plur. تسویلات). v. *Lie, falsehood, dissimulation, fable, invention*.

Fictitious, ساخته , تقلیدي , غیراصل , تغلبي , لباسي , عملي , رنگ امیز , مزوّر A , قلب A , نا حق , بي حقیقت . v. *False, counterfeit, imaginary*.

Fictitiously, مزوّرانه , با حیله , بدروغ , &c. v. *Falsely*.

A FIDDLE, رباب , چکاره , ساز , کمانچه . —*A fiddler*, ساز باز , سازنده , جنگي . v. *Performer*.—*A fiddlestick*, زخمه , چکو , کمانه , شکانه . *A fiddle string*, تار , آکیج .

Fiddle faddle, لاطایل A , واهیات A . v. *Trifles, trifling*.

FIDELITY, وفاداري , نمک حلالي , حقيقت A , استقامت A , اعتقاد A , وفا A , صداقت كاري , صداقت A , راستي , صلاح A , صلاحت A. v. *Honesty, veracity, attachment.*

To FIDGET (*move quick and irregular*), تيزوبي ترتيب لاندن.

FIDUCIARY, *fiducial*, امانتدار , اميدوار . v. *Confident, undoubting, steady.* — *A fiduciary*, v. *Trustee.*

A FIEF, قطيعت A , جاگير , تعلقه A , زميندلري , التمغا , سيورغال A , اخاذات A , بلوك .

A FIELD (*indefinitely*), ميدان , فضا A . *A cultivated or sown field*, كشت , مزرع A , مزرعه A , كشت زار , باسيرة , ريفت A , ريف A , خويد , ورز , خويد. *A barren field*, زمين باطل , جرد A , بدو A . *An uncultivated field*, A بدو , شرفر صعدة . *A large field*, فضاي واسع . *A pasture field*, چراگاه , مرعي A . *A field of battle*, ميدان , كينه گاه , نبرد گاه , همجنگ , كرّه A . v. Under *battle.* — *A field-marshal* (also *field-officer*), سردار , سرهنگ . v. *General, commander, colonel, major.* — *To challenge to the field*, ميدانه دعوت كردن . v. *Challenge.* — *To take the field*, ميدان گرفتن , لشكر جمع كردن .

A field-mouse, موش دشتي , موش صحرائي , نافق A , ودع A.

A fiend, v. *Devil, demon.*

FIERCE, تند , تيز , جاد A , درشت , صايل A , شرزه , تيزطبيعت , تيزمزاج , تند تيز , شديد A , شديد و اكيد . v. *Ferocious, fiery, cruel, savage, ravenous, violent, outrageous.*

Fiercely, بتيزي , از تندي , ظالمانه , قهراً A , با شدّت , صرباً A , وحشانه , *&c.* v. *Furiously, violently.*

Fierceness, تندي , تيزي , صولت A , وحشت A , ظلم A , قهر A , درشتي . v. *Savageness, fury, violence.*

FIERINESS, اتشناكي , حرارت A , گرمي , آتش مزاجي , اتشناكي تونت . v. *Acrimony, heat.*

Fiery, آتش منسوب , آتشناك , آتشي , آتشين , آتش بار , آتش ريز , آتش نهاد , ناري A . (*cholerick*), آتش مزاج , آتشي , تند تيز , تيزمزاج , اهل , نفطه A . v. *Vehement, ardent, active.*

A FIFE, نائي , ني , الغوزه A .

FIFTEEN, پانزده , خمسة عشر A .

Fifteenth, پانزدهم , خامس عشر A .

Fifth, پنجم , خامس A .

Fifthly, پنجمانه , خامسا A .

Fiftieth, پنجاهم , خمسونة A .

Fifty, پنجاه , خمسون A .

A FIG, انجير , تين A , تينت A . *A fig-tree*, درخت انجير , شجر التين A . *A place where figs grow*, متانت A , انجيري . *A fig-apple or Adam's fig*, انجير ادم .

To FIGHT, جنگ كردن , جنگيدن , مبارزت ساختن , قتال , محاربه ساختن , پيكار كردن , جنگ و جدال نمودن , جهاد كردن , رزم ساختن , نبرد نمودن , مقاتلت ساختن , كردن , حراب كردن , پشكردن . *To fight with swords*, شمشير زدن , مجالدت ساختن , تيغ زدن , مضاربت نمودن . *To fight with fists*, مشت زدن . v. *To box.* — *To fight without weapons*, شغث كردن . *To fight a duel*, وقيعت الاثنين كردن , بارز نمودن .

A fight, جنگ , نبرد , رزم , زد و خورد , جهاد A , ستيز , بارز , پيكار , كارزار , معركه A , محاربه A . v. *Battle.*

A fighter, مبارز A , محارب A , جنگ آور . v. *Champion, combatant, warrior.* — *A prize-fighter*, اوباش .

A figment, v. *Fiction, invention.*

FIGURABLE, ممكن شكل .

Figurate, figural, صاحب تشكيل . v. *Figured.* — *Figuration*, تشكيل A . v. *Formation.*

Figurative (*typical*), عبرت نمون , حكمت امبز . (*not literal*), مجازي , مرادي , رنگين . v. *Metaphorical.* — (*full of tropes and figures*), پركنايات , عبارات امبز . — *Figuratively*, مجازاً A .

FIGURE, شكل A , صورت A , هيكل , پيكر , نقشه A , هيئت A , تصوير A , اندام , خيال A , شارت A , شورت A , شوار A , گونه , نيرك . — (*idol*), بت . v. *Shape, form, image.* — (*arrangement*), ترتيب A , انتظام A , نظم A . v. *Disposition, modification, order.* — (*distinguished appearance*), نمود , نمايش , شكوه , دبدبه , شوكت A , شهرت A , كرامت A , جلال A , شرف A . v. *Eminence, distinction.* — *A figure in arithmetic*, رقم A , عدد A , هندسه A , صفر A . v. *Cipher.* — *A geometrical figure*, جدول A (plur. جداول). *A rhetorical figure*, مراد A , مثال A , عبرت A (plur. عبارات), كنايات (plur. كنايت A). v.

Metaphor, trope.—*Adorned with figures and paintings,* پر نقش ونگار , مرجل A. *A parallel figure,* شکل متوازي. *A circular figure,* شکل دواري , شکل مستدير. *A square figure* شکل تربيع. *A figure (in astrology),* رمل A , زايچه. v. *Horoscope.*—*A figure (mystick type),* عبرت A , عبرت نما , نکته A , معناي مصطلحي , ممناي اصطلح. *A discourse full of mystic figures,* خطاب نکته آميز.

To figure, شکل کردن , صورت نمودن , مشاکلت ساختن. v. *To form, fashion.*—*To figure to one's self,* اخطار کردن , تصور کردن , خيال نمودن. v. *To imagine.*—*To figure (in painting, embroidery, &c.),* نقش کردن , نگارساختن , پر نقش و نگار نمودن , تنقيش کردن. v. *To diversify, variegate.*—*(to represent, mystically),* خطاب نکته آميز نمودن , معناي مصطلحي گفتن , نکته پيوستن. v. Also *to foreshew.*—*(to use in a sense not literal),* معناي نا لغوي نمودن , استعاره , بروجه توجز ساختن , گفتن.

Figured, مشکّل A , منقّش A , مصوّر A.

A FILAMENT, ريشه , تار , رشته. v. *Thread, fibre.*—*Filaments like spiders webs, floating in the air in hot weather,* زيق الشّيطان A , خيثعور A.

A FILBERT *(nut),* بندق , فندق.

To filch, v. *To pilfer, steal.*

A FILE *(for polishing),* سوهان , مسحل A , آهنساي.—*(small),* ازينه , اژينه , بهه.—*A file of soldiers,* قطار A.—*A file for papers,* کاغذ رشته.—*A file or catalogue,* دفتر A , طبثقب A. v. *Roll, series.*

A file-cutter, سوهان گر.

To file (metals, &c.), سوهان کردن , ساي کردن , سايدن , ساويدن , مسحل نمودن. v. *To polish.*—*To file papers,* کاغذ رشته کردن. v. Also *to defile, foul, pollute.*

Filings, براده , مفن A , ساوه , ساو , ساوا , سومه , سونش , موهش , سونهش. *Filings of iron,* ساوي آهن.

FILIAL, فرزندي , پسري , بنوي.

Filiation, بنوت A ,

To FILL, پرکردن , آگندن , آغندن , انگيدن , انباشتن , اکتفا , کشم ساختن , مملو نمودن , ملا کردن , گلودن , انباريدن , نمودن , الزا کردن , زعب ساختن. *To fill (a vessel) to the brim,* لب ريز کردن , برابر نمودن , لبالب پرکردن , لب در افاضت , کعوب ساختن , غرض کردن , طحل کردن , لب ساختن , تعريق نمودن , اکثام کردن , تطبيع ساختن , افرام کردن , نمودن , آغاليدن , دعدعت کردن.—*To fill (satiate),* سير کردن , برغليدن. v. *To glut.*—*To fill an office,* منصبدار شدن. *To fill or be filled,* پر شدن , امتلا بودن. *To fill or swell (as a bladder),* انهاض گشتن , دميده بودن , بسط شدن.

Fill, filling up (completing), پري , بلر A , وفا A , ممتليت A , ملأ A , کشم A. v. Also *fullness, satiety, repletion, completion.*

Filled, پر شده , آگنده , مشحون A , آغنده , انباشته , انباريده , مرصوص A , مزکوت A , مملو A , ممتلي A , عنبراگين , منعبي A. v. *Full.*—*Filled with ambergrit,* عنبراگين.—*Filled with water (as the channel of a river),* مصعل A. *Filled to the brim,* برابر , طفّان A , حفّان A , لب ريز , لبالب. v. *Full.*

A FILLET, بند , عصابه A *(round the head),* پيچند , پيشاني , کلاچ A , چنبر , اخکم A , پنجه بند , کيسوبند , سربند , بند , سيه چهل , کمه , کلاه , ضماد A , ضمادت A. *A fillet which covers the tip of the nose,* بيني بند , لثام A. *A golden fillet,* زر کلاه , زرين کلاه.

To fillet or bind with a fillet, سربند بستن , تصميد کردن.

A FILLY, اسبچه , ماده , اسبچانه ماده , کرّه ماده , فريس ماده.

A FILM, پرده , فوف A , وتيره A. v. *Membrane.*—*Filmy,* فوف دار.

To FILTER, *filtrate,* پالونيدن , پالودن , بزل ساختن , ساويدن , رواي کردن. v. *To strain.*—*A filter,* پالونه , بالورگي. v. *Strainer.*—*Any thing filtered or purified,* رواک.—*Filtration,* بزل A , زداب A.

FILTH, *filthiness,* چرک , چرکاب , کيش , آلايش , نجاست A , انجاس A , نجاست A , لوث A , تلوث A , شوخي , نا پاکي , غلاظت A , وسخ A , فرنج , طفس A , طفش A , شوشه , ساوين , شوخ , پرزين , وکب A. v. *Dirt, nastiness, corruption, pollution.*

Filthily, ملوّثاً A , با چرک , از نجاست.

Filthy, چرکين , آلوده , غليظ A , شوخ ناک , شوخ گين , ملوّث A , ريمناک , خسوک. v. *Foul, nasty, polluted.*

A FIN, پر ماهي , جناح الحوت A , غشاوه A , جناح A , کلمچ.

FINABLE (*mulctable*), ممکن, غرم , واجب, التاوان .

FINAL, آخرین پسین , آخری ▲ , آخر ▲ , آخر ▲ , قاطع ▲ , بافدم , پسترین , v. *Last, ultimate.*—(*conclusive*), ▲ متوالي .

Finally, آخر ▲ , آخر کار , آخر الامر ▲ , آخرة ▲ , آخراً ▲ , محصّل کلام , محصّل ▲ , الحاصل ▲ , عاقبت ▲ , آخر یا ▲ , الغرض ▲ , القصه ▲ , اوّل آخر , نتیجه کلام , حاصل الکلام ▲ .

FINANCE, ماحصل ▲ , مال واجب سرکار , مالگذاري . v. *Revenue, income, profit.* — *A financier,* عامل پیشه , رسا , بازگیر , تحصیلدار . v. *Collector of revenue.*

A FINCH or *chaffinch,* دالین , دالیز , دار پر , دار پره , *A goldfinch,* سقا قوشي , موش .

To FIND, یافتن , یاب کردن , پیدا ساختن , میسّر کردن , مصادف شدن , احساس کردن , وجدان ساختن , جدّت کردن . v. *To discover.* — (*to perceive*), دیدن , ادراک نمودن , نگریستن , چشم داشتن , نظر کردن . v. *To observe, remark.* —(*to acquire*), اندوختن , حاصل کردن . v. *To attain, reach.* —*To find one in meat and drink,* اکل و شرب دادن . v. *To supply, maintain, furnish.* — *To find a verdict,* فتوی دادی , فصل خصومت نمودن , قضا ساختن , حکم شرع کردن . *To find out,* احداث , کردیدن , پیدا ساختن , دریافت کردن , ایجاد کردن , نمودن . v. *To invent, discover, investigate, solve.*—*To find the way,* راه یاب کردن . *To find an occasion or opportunity,* دست یافتن , فرصت یافتن . *To find fault with,* ملامت زدن . v. *To blame, censure, accuse.*—*To find difficulties, to be averse,* اظهار تعلّل و عناد کردن . *To find an excuse,* بهانه یافتن . *To find asleep,* در خواب یافتن , انامت ساختن , اهجاد کردن .

A finder, یابنده , یاب کننده , واجد ▲ . v. *Discoverer, inventor*

FINE (*not coarse*), باریک , نازک . — (*free from dregs, dross, &c.*), ناب , پاکیزه , پاک , خالص ▲ , صاف ▲ , غیر ریم , بي دردي , ساده ▲ , خاص ▲ . v. *Pure, refined.*— (*elegant*), جمیل ▲ , لطیف ▲ , نازنده , نازنین , نازک , پاک , حسن ▲ , ملایم ▲ , خوش , خوب . v. *Delicate, excellent, beautiful.* — (*showy, splendid*), بزرگوار , شاهانه , صاحب عظمت , دولتمندانه . —(*thin, transparent*), شفّ ▲ , شفّاف ▲ , شفیف ▲ . v. *Clear, pellucid.* — (*small, subtile*), نازک ▲ , رقیق ▲ , باریک , دقیق ▲ , دقّ ▲ , چرده , اسیل ▲ , دستمال , نرمه , ملایم ▲ , نرم , (*soft, smooth*). *Having a fine edge,* هندواني , مذروب ▲ , مذرب ▲ , رهیف ▲ . — (*dexterous, artful*), کارساز , قابل ▲ , صاحب تصرّف ▲ . — (*fraudulent, sly*), حیله باز , غدّار ▲ , غدیر ▲ , صنعي .

A FINE, جریمه ▲ , جریمانه , گناهگاري , تاوان , غرم ▲ , غرامت ▲ , غرام ▲ . v. *Mulct, forfeit, penalty;* also *end, conclusion.* — *In fine,* آخر الامر ▲ . v. *Finally.*

To fine (*take a fine*), گناکاري گرفتن , توان گرفتن , جریمه کردن , تجریم ساختن , استقصاص کردن . *To fine* (*pay a fine*), توان دادن , ادای جریمه کردن . — (*to refine*), صاف صافي , خاص نمودن , ناب کردن , پاک کردن , کردن ساختن .

Fined, جریمه شده . v. *Mulcted;* also *refined, purified.*

Finely (*beautifully*), جمیلانه , خوب , خوش , با لطافت , با نزاکت , نیکو , ظریفانه , با ظرافت .

Fineness, خوبي , نزاکت ▲ , حسن ▲ , جمال ▲ , ملاحت ▲ . v. *Goodness, beautifulness, elegance, delicacy.* — (*splendor*), عظمت ▲ , بزرگواري , اجلال ▲ . v. *Magnificence.*—(*purity*), پاکیزگي , پاکي , صفائي ▲ , سادگي , نابي . — (*without coarseness*), باریکي . v. Also *subtility, artfulness.*

Finery, زیبایش , آرایش , زیبائي , طراز ▲ , زینت ▲ .

FINESSE, بهانه , مکر ▲ , فطرت ▲ , حیله بازي , رنگ , آل ▲ , فنّ ▲ . v. *Artifice, stratagem.*

A FINGER, انگشت , بنان , اصبع ▲ , اصبوع ▲ (plur. اصابیع , اصابع), انملت ▲ (plur. انامل). *The fore-finger,* شهادت , انگشت دشنام , سبابه , خداخوان , انگشت الله خوان , خداوان , مسبّحت ▲ . *The middle finger,* انگشت میانه , وسطي ▲ , انگشت دراز . *The ring-finger,* بنصر ▲ (plur. بناصر). *The little-finger,* خنصر ▲ , کهین , انگشت خردیي , انگشت کهترین , انگشت کوچک , پنج انگشت —*The five fingers,* کمین , کهبل , کهبر , کالوچ , خمسین ▲ . *To make the finger joints crack by pulling them,* انگشت شکستن . *The tip of the finger,* بنانت ▲ (plur. بنان , بنانات), انملت ▲ (plur. انامل). *The joint of a finger,* &c. مفصل ▲ (plur. مفاصل , مفاصلات), کالید , براجم ▲ . *The first joint of the finger,* راجبت ▲ (plur. رواجب). *The middle joint of the finger,* برجمت ▲ (plur.

(براجم). *The finger joint next the hand,* A اُنْبجيع (plur. اشاجع). *To put the finger on the mouth* (an Eastern manner of expressing surprise), انگشت بردهن نهادن ; (the *finger* so employed being called), انگشت حيرت , *The finger of surprise.*—*To smack the fingers* (especially in contempt), زنجير زنجرت كردن , نمودن .

To finger, جنگال كردن , برمجيدن , برمسيدن , دغدغه , دزدي كردن , كردن . v. *To touch, tickle.* — (*to steal*), دزديدن , اسلال ساختن . *To finger* (*a musical instrument*) نواختن .

FINICAL (*effeminate*), زنانه , عورت آسا . (*nice,* A ظريف , نازكه , نازك .—*Finically,* بوجه زنانه , ظريفانه .—*Finicalness,* شيوه , ناز .

To FINISH, تمام كردن , انجام كردن , انعرام كردن , انقراض , ختم نمودن , انجاميدن , اختتام نمودن , پرداختن , ساختن , آخركردن , قضا ساختن , كاستن , قطع كردن . v. *To complete, terminate.*—*To finish a thing properly,* بصلاح آوردن كاري .

Finished, تمام كرده شده , پرداخته , انجاميده , A متمم , A منسلخ , A تمام , A منقطع , A منقضي , A متناهي . *The book is finished* (*finis*), A تم , A تمت الكتاب . *To be finished,* تمام شدن , بسر آمدن , پرداخته شدن , اختتام بودن .

A finisher, تمام كننده , A متمم .

FINITE (*limited*), A محدود , A معدّن , A متحدد .

Finitely, محدودانه .

Finiteness, A حدّ . v. *Limitation.*

FINNY, جناح دار . v. *Fin.*

A FIR-TREE, A صنوبر , كيش .

FIRE, آتش , A نار , آذر , A نايرت (plur. انوار , نيران , A سعار , A وابصت , تش , امّ القري , A انيار , نيرت , نور , A وقود , A وقد , A حرقت , A حرق , باب , A سقط , A قبس . v. *Conflagration.* — *The angel of fire,* A وقدان , نار , آتش جهنم , *Hell fire,* اورديهشت , آذرشب , آذر آتش .—*The fire of heaven,* A حطمت , A غاشيت , A جحيم , آسمان . v. *Lightning.* — *Kindling fire* (*adj.*), آتش افروز , آتش افشان . *Casting out fire,* آتش انداز , آتش انگيز , آتش ريز . *A spark of fire,* آتش پاره . *A fire-grate, fire-hearth, fire-side, fire-place,* آتش دان , آتش تاب , آتشلك ,

كلانه , گور , ارت A , نايرت A , پركين . *To strike fire,* آتش زدن .—*Any thing used in striking fire* (*as steel, flint,* &c.), آتش زنه , آتش زن , تداح , آتشگاو . *A large fire* (*a funeral pile*), آتش ستان . *A temple of fire,* آتش گاه , آتشكده , آتشخانه , آتش شب . *A worshipper of fire,* آتش پرست , آذر كشب , آذر كيش . *A fire of faggots,* آتش نهال . *Fire works,* آتش بازي , پروازه , A نفت . *A maker of fire-works,* آتش باز , نفت انداز . *A fire lighted at marriage ceremonies,* پروازه , آتش بازي . *A flaming fire,* آتش سوزان , آذر برزين .—*A fire burning fiercely,* آتش گرم التهاب . *St. Anthony's fire,* آتش پارسي , A غيرت , رشك , A حميت , *Fire* (*ardour*), — . سرخباد تاب , دليري , تاب , گرميت , گرمي . (*the ardour of love*), خيال A , سوز وساز , عشق , A صبابت . — (*imagination*), نايرت غيظ . — *The fire of Tamerlane's wrath,* قوت وهم نيمور .—*Fire arms* (*cannon*), توپ . (*musket*), بندوق . v. *Cannon, musket,* &c.—*A fire drake or dragon,* اژدر آتشفشان , اژدر آذر . — *A fire-pan,* آتشدان . — *A fire-shovel,* آتشگاو . هيزم .—*Firewood, firing,* روشنا , سنگ آتشي .—*Firestone,* آتش انگيز , آتش افروز , آتش گيره , آتش نهال , سوختني . v. *Fewel.* — *A fire-brand,* سوخته , آتشگاو , تير , A قبس . — *To crackle as fire,* كلجبت كردن , كلجبت ساختن . v. *To Crackle.*

To fire (*set on fire*), آتش نهادن , آتش زدن , آتش دادن , افروزانيدن , سوزي ساختن , سوزان كردن , آتش افروختن , مضطرم , آتش مشعل كردن , ملتهب گردانيدن , افروختن , تافتن , ايقاد النّار كردن , افروز زدن , برافروختن , نمودن , احراق بالنّار كردن . v. *To inflame, kindle.* — (*to take fire*), توقد شدن , برافروخته بودن , سوختن , سوزان شدن . — (*to animate*), تحريض , انگيختن , جراءت دادن , دلير كردن , غضب ناك . (*to be fired or inflamed with passion*), ساختن . خشمناك گشتن , بخسيدن , قهرگرفتن , غضب نمودن , شدن . *Full of fire and ardour,* پر تاب وتب . *To fire cannon,* ضربزن , توپ رعد انداختن , توپ اندازي كردن . توپ سركردن . بندوق انداز , بندوق سردادن . *To fire a musket,* سردادن . نمودن .

FIRM (*fixed*), برقرار , پايدار , A صليب , A قايم , A مستقل , استوار , A اصيل , A مضبوط , A واثق , A راسخ , A مستقيم , A مكين , A ثابت , A مستحكم , A محكم , A ساكن , A مقرر , A متين . v. *Constant, steady, unshaken, resolute.* — (*solid*), A مجسّم , بروك , A قوي , يكپاره , A منجمد , سنگين ,

v. دبنک . v. *Impenetrable.* — *Firm-fleshed,* استوان . *plump.* — *To make firm,* پایدار , استوار ساختن , مستحکم کردن , نمودن , *&c.* v. *To confirm, settle, establish.*

FIRMAMENT, آسمان , فلک A , بریز . v. *Sky, heavens.*

FIRMLY, پایدارانه , با استواري , محکماً A . v. *Strongly, impenetrably, constantly, steadily.*

Firmness, استواري , استحکام A , قرار A , پایداري , صلابت A , سکون A , بقا A , بردوامي , رصانت A , ثبات A , رسوخ A . v. *Stability, compactness, steadiness, resolution, certainty.*

FIRST, نخست , نخستین , اوّل A (fem. اوّلي , plur. اول , اولین , اولي , اولون) A , مقدّم , یکم . *At the first onset,* اوّل وهلة A . *The first place* or *chief station,* صدرِ اعظم . *First fruits,* (*the first of any thing*), باکوره , نخستین , نخستگي , نوباوه . — *First, firstly, in the first place,* اوّل A , اوّلاً A , في بدیة A , بداةً A , مقدما A , اوّل وهلة A , وهلةً A . *The first step,* درجهٔ اوّلي . *First dinner, then conversation,* اوّل طعام پس کلام . *From first to last,* از اوّل تا آخر , اوّلاً و آخراً A . — *Making the first last* (*transposing*), تقدیم و تاخیر .

The firstlings of flocks, برنج .

Fiscal. v. *Exchequer, revenue.*

A FISH, ماهي , حوت A , سمک A (plur. سموک) , نون A (plur. انوان , نینان) , نونت A . — *A large fish,* حوت A . *Dried fish,* ماهیانت . *The scale of a fish,* شیم , فلس A (plur. افلس) , پشیزه . *The jelly of fish,* ماهیابه , ماهیاوه . *Fish smoaked or dried in the sun,* قاق A . *The rôe, spawn,* or *eggs of fish,* ماهیزه . — *A fish-hook,* شست , تشبیل , شص A . — *A fishing-net,* بیاحت , نسیل , قلّاب A . — *A fish-spear,* دست . v. *Fizgig.* — *A fish-pond,* آبگیر , تالابِ ماهي دار , برکهٔ ماهي , حوض A . v. *Pond.*

To fish, ماهي گرفتن , صیدِ سمک کردن . *To fish out a secret,* سرواکشیدن , اقرار بیرون کردن .

A fisher, fisherman, ماهي گیر , ماهي چین , صیاد السمک A .

A fishery, ماهي گیري .

Fishing (*adj.*), ماهي گیر , صیدِ سمک کنا , ماهي چین .

A pearl-fishing, مداص A , دُر چین .

A fish-monger, ماهي فروش .

Fishy (*having the qualities of fish*), اوصافِ ماهي , صاحب , (*consisting of fish*), از سمک ساخته .

FISSILE (*capable of being split*), ممکنِ انشقاق .

FISSURE, چاک , ترق , شگاف , فرج A , فرجت A , شقّ A , درّه , دهنه , جوبت A . v. *Chasm, crack, chink, crevice.* — *To have fissures, or chaps on the lips,* خوشیدن , هواسیدن , نامیدن , تفسیدن , تفسیده لبان نمودن . v. *To chap, chaps.* — *To break into fissures,* منسلیخ کردن , رخنه دار شدن , شاخ شاخ نمودن . v. *To split, cleave, crack.* — *Fissures in mountains,* عورت A , ثغور A . *A fissure in the ground,* چاکِ زمین , صحراي .

The FIST, مشت , لکم A , لکمة A , جمع A , چنگ . *A blow with the fist,* مشت , مشتا . *To clench the fist,* مشت نمودن , دست جمع کردن , دست بهم زدن . *To strike with the fist,* مشت زدن . *Fisty cuffs,* مشت زني . *To fight at fisty cuffs,* مشت زني کردن . *Close-fisted,* تنگ دست , یاداشي , یادامشي .

FISTULA, نلسور , نواصیر A .

Fistula lachrymalis, دمعة A , دموع العین A , سیلانِ چشم , سیلانِ اشک , تمع A .

A FIT (*paroxysm of a fever*), اقتراب الحمّا A , نوبتِ تب , هجوم A , (*a sudden start or effort*), رس A , معتري A , سنخ A , غشیان A , غش A , ضعف A . *A fainting fit,* خیز , خروش v. *Swoon.* — *A fit of anger,* غضب A , غیظ A , شقّت A , سرمستي , خمرت A , خمار A , نشا . *A drunken fit,* همرت A . *Fits* (*convulsions*). فواق A , نزعِ روح .

FIT (*proper*), لایق A , واجبت A , روا , موافق A , مناسب A , سزا , سزاوار , شایسته , لازم A , هموار , جدار A , ورنان . v. *Apt, convenient, suitable, useful, worthy, qualified.* — (*prepared,*) تیار , مهیا A , حاضر A , آماده . v. *Ready.* — *It is fit,* لایق است , واجب است . *Fit for the yoke,* لایقِ اغلال . — *A fit witness,* شاهدِ سزاوار .

To fit, لایق کردن , موافق ساختن , تاهیل کردن , سزاوار ساختن , *&c.* v. *To accommodate, adapt.* — (*to be adapted*), لازم گشتن , موافق بودن , لایق شدن . v. *To suit, agree, equip.* — *To fit up a house,* خانه تیار کردن . v. *furnish.*

A FITCH, کشني . v. *Vetch.*

FITLY, بالصّواب A , عدلانه , لازمانه , با موافقت , لايقانه , با سزاواري , قابلانه . v. *Properly, conveniently.*

Fitness, قابليت A , لياقت A , سزاواري , موافقت A , شايستگي , مناسبت A , مجال A . v. *Propriety, convenience.*

FIVE, پنج , خمسة A , خمس A . *The five fingers*, پنج انگشت , خمسين A . ; *The space of five years* (*a lustrum*), پنج سالگي . *One of five*, پنج يك .

To FIX, محكم كردن , ثابت كردن , قايم كردن , مقرّر كردن , اقامت كردن , نشانده كردن , نشاندن , مستحكم كردن تثبيت , آجستن , ارسا كردن , نصب ساختن , بندوبست نمودن كردن . v. *To fasten, settle, rest.* — *To fix the foot*, قدم تمكّن كردن . پاي نهادن , وضع كردن . *To fix one's habitation*, قرار گرفتن . *To fix the eyes*, شخيدن , نظر نشاندن .

Fixed, مقرّر A , مستحكم A , قايم A , برقرار , نشانده , وقيظ A , دايم A , مصمّم A , ثبيت A , متثبّت A , ثابت A , متفرد A . v. *Firm.*—*Fixed in a place*, مقيم A . *A place where any thing is fixed*, مضرب A . *A fixed habitation*, قرار گاه , مكان A . — *Fixed upon*, مختاره A , گزيده . v. *Elected, selected, chosen.*

Fixedly, با استواري . v. *Firmly.*

Fixedness, fixation, fixure, قراره A , پايداري , استواري , قيام A , استحكام A , ثبوت A . v. *Firmness, stability, solidity, steadiness, position.*

A FIZGIG, گوشت النج , زوبين , شل , دست .

FLABBY, ژوليده , نرم , رخّ A , مسترخي A . v. *Soft.*

FLACCID, ذابل A (plur. ذبول), خنث A , منخنث A , افسرده , فرك A , ضعيف A , منهشم A , هشيم A . v. *Limber.*—*Flaccidity, flabbiness*, نرم اندامي , ژوليدگي , نرمي , طرشحت A , خرع A , ثملط A , استرخا A .

To FLAG, (*grow feeble, flaccid*), زبون گشتن , كم زور شدن , سست اندام بودن , ضعيف شدن , ذابل گشتن , افسردن , مسترخي نمودن .—(*to hang loose, as the long ears of dogs, asses, or other animals*), خذلا شدن , غضف بودن , تخبّر شدن .—(*to become dejected*), فروتن آمدن , تيره دل نمودن , دلتنگ گشتن . v. *To droop.*

A FLAG (*colours*), لوا A , رايت , بيرق A , علم A , نشان , عجوزه A , ازيع A , سبب A . v. *Ensign, banner, standard.* —*A flag-staff*, تاغ . *A small flag or pennant*, باد نما , ازنخ . *To hoist a flag*, رايت افراز كردن , علم نصب نمودن . *To strike a flag*, نشان برداشتن . — *A flag or reed*, ني , قصبا A , سواره .—*A place where flags grow*, نيستان , پيچه .

A FLAGELET, ناي كوچك .

FLAGELLATION, تازيانه , مضروبت A , مس A , شلّاق A , شبّق A .

Flagginess, v. *Flaccidity.* — *Flagging-eared* (*ass, &c.*), خذوا A . — *Flaggy*, v. *Flabby, flaccid, insipid.*

FLAGITIOUS, اهل فساد , اشده A , اشره A , شديد A , بد , زبون , شريره A , فاسد A , شقي A . v. *Wicked, villainous.*

Flagitiousness, شرارت A , شدّت A , فساد A , فجور A , شرّه A , قباحت A , شقاوت A .

A FLAGGON, صراحي A , اجانت A , كوز , كوژ , كوزه , كوژه , قمقمه A (plur. قمتام), اسيل A , بجكله , بجكله , بلبله . v. *Decanter, flask.*—*A large flaggon*, قرابه .

FLAGRANT (*notorious*), ظاهر A , معروف A , مشهور A , آشكار , آشكاره , علاني A . v. Also *ardent, glowing, flaming.*

A FLAIL, مدوس A , مرضت A .

A FLAKE, صفيحه A , تنكه , ته , طبق A . v. *Lamina, layer, stratum.*

Flam, v. *Falsehood, pretext, lie.*

A FLAMBEAU, مشعل A , مشكات A , مصباح A . v. *Torch.*

FLAME, شعله A , زبان , زبانه , برزين , آتشب , خريشته , علو A , لهب A , سوزار . v. *Fire, passion, ardour, love.* — *Flame without smoke*, لسان النّار , صواظ A , مارج A .

To flame, شعله زدن , تلقّي كردن , مشتعل شدن , التهاب , ايقاد نمودن , آتش بار شدن , مشاعل نمودن , ملفتن , پشخيدن .

Flame-coloured, آذرگون , آذرين , آتشرنگ , شعله گون . *A flaming fire*, آتش برزين .

Flaming, flamy, شعله دار , شاعل A , شعله زن , شعله ور , برزين , مشتعل A . *A flaming sword*, تيغ شعله دار .

FLANK, پهلو , جانب A , طرف A , كنار , كناره , سو , نزد , قطره A . v. *Side.* — *The flank of an army*, بغل لشكر , پهلو , اياد لشكر . *Both the flanks*, ايدان لشكر . *The right*

flank, A ميمنت . *The left flank*, A ميسرت .—*To flank* or *attack the flank of an army*, بپهلو , بر اياد لشكر هجوم آوردن , عسكر حمله نمودن .

A FLAP (*any thing dangling*), آويزه , آويز . *The flap* or *lappet of a garment*, دامن . *The flap* or *lob of the ear*, آويزه . v. Under Ear ; also *slap*.—*A fly-flap*, مگس ران .

To flap away flies, ذباب راندن , مگس ران كردن . *To flap* or *move the wings, &c.* بال زدن , بال ركض ساختن , صفق كردن . v. *To flutter* ; also *to dangle*.—*Flap* or *long-eared*, دراز گوش .

To flare. v. *To flash, glitter, glance, shoot away.*

A FLASH (*of fire or lightning*), درخشندگي , درخش , آذر , آذرشب , آتش باز , A برق , A بريق , (plur. A بروق , بوارق), رخش , A صلد , A صاعقت , بژ . v. *Blaze*. —*A flash of water*, آب پاشي . *A flash of wit*, مزه , بذله . *A flash* (*transitory state*), حال تيزگذار , حالت يكساعت . (*a sudden impulse*), هجوم ناگهاني , A حمله علي شان ناني الفور .

To flash, درخشيدن , درخشان شدن , برق زدن , بشنجيدن , ضحك نمودن , ابراق ساختن , بخشيدن , برق كردن . v. *To shine, glitter*. — *To flash with wit or merriment*, بذله گفتن , مزه نمودن , شوخ بودن . *To flash* (*make an impetuous effort*), هجوم آوردن , حمله بردن , خروش كردن . *To flash* (*dash up*) *water*, آب بجوش آوردن . v. *To dash, as the waves, &c.*

A flasher, a flashy fellow, لاف زن , خود فروش , پاروله , A زعيم , پر تصلف , باد بروت . v. *Boaster, fop.*

Flashing (*part.*), درخشان , A لامع . v. *Glancing*.

Flashy (*not solid*), نا اصيل , بي رسوخ , بيهوده , A باطل , بي معني . v. *Empty, showy, intipid.*

A FLASK, A صراحي , A قرابه , شيشه , قنوج , كوزوارد , A قناني , A قنينت , كوزه , كوز , كوزد , پلوازد . v. *Bottle*. —*A leathern flask*, مطاره . *An earthen flask*, دستي , كماس . *A stone flask*, A اجانت . *A long necked flask*, قنوج , A صراحي . *A bottle made of a gourd*, گودنيمه . v. Also *powder-horn*.—*The stopple of a flask*, A وقاع , A سداد .

FLAT (*level*). يكسان , برابر , هموار , A متساوي , A مستوي , A مساوي , A بسيط .—(*not elevated*), نا بلند , غير ارتفاع , بي افرازي .—(*without protuberance*), بي اصحا , بي شرف , غير كود , ملسي . v. *Smooth*. — (*level with the ground*), دستمال , با زمين برابر . (*prostrate*), A متلول , A صريع . (*intipid*), بي نمك , بي مزه , نا شيرين , بازيره , A تافيه , A تفه . v. *Tasteless*.—(*unanimated*), بي جان , A برود , A ضعيف , بي قوت , A جامد . (*dejected*), غمناك . *The flat side of any thing* ; (also *any thin lamina, plate, blade*), A صفحه , A صفيحت , A صفيحت . *A flat plate of iron*, آهن تخته . v. Also *down-right, peremptory*. — *Flat-nosed*, پوچ بيني , A انطس , A اخنس , A خنسا , A اقعم .—*Flat-shouldered*, A موطا الاكتاف . *A flat roof*, A طرّان , A سطح . *A flat discourse*, سخن نا فرجام , گفتار بي مزه .

A flat (*even ground*), A بسيطه , ميدان , A جو . v. *Plain*. — (*a shallow place in the sea*), آبخو , اداك . v. *Shallow*.—*A flat roof*, A طايت .

To flat. v. *To flatten*.

Flatly (*horizontally*), همواراته , A مستويا .—(*without prominence*), دستمالانه , A ملسيا . (*insipidly*), بي قوت , ضعيفانه , با برودت . *To deny flatly*, بي تجنيس ردّ كلام دادن .

Flatness (*levelness*), همواري , A تسويا , برابري , يكساني . (*deadness*), عدم قوت , A برودت , A مسخي , بازيركي . v. *Insipidity, frigidity, vapidness*.—(*dejectedness*), سودا , دلتنگي , غم . v. *Dullness*.—*Flatness of sound*, عدم تيزصدائي .

To flatten (*make flat*), هموار ساختن , بخجيدن . *To make flat or level with the ground*, بزمين برابر كردن .— (*to make vapid*), بي مزگي كردن , مسخ كردن , بازيره ساختن , غمناك . (*to depress*), دلتنگ كردن , بي قوت نمودن , طستيخ ساختن .—*To flatten* (*grow flat or level*), هموار شدن .—(*to grow vapid*), بازيرد گشتن , مسخ بودن .

To FLATTER, خوش آمد كردن , خوش آمدي كردن , چاپلوسي كردن , ريشخندي نمودن , ريشخند شدن , تملق كردن , تبصبص ساختن , شوخيدن , سپيد كردن . v. *To cajole, coax, praise, wheedle.*

A flatterer, خوش آمد , سپيد كار , ريشخند , A متبصبص , چاپلوس , A متملق , A مالق , گربكار , لاماني , زودگوش , گربز , گربز , گربز , A حمدت , A محل , ايشه .

Flattery, خوش آمدي , ريشخندگي , ريشخندي , سپيد كاري , A تبصبص , لاماني , A تملاق , چاپلوسي , A تملق , A ملق .

FLATULENCY, بادِ در شكم , A نفخ , A ريح , A ريحت . v. Also *windiness* ; *vanity*.

Flatulent, بادي ، نفاخ A ، دقاب A. v. *Windy; vain, turgid.* *A flatulent tumour,* نفخت A ، فرصت A.

FEAVOUR (*odour*), خوش بو ، بو ، رائحه A. — (*agreeableness of taste*), لذت ، مزه ، ذوق A ، چرش.

A FLAW (*crack*), درز ، رخنه ، چاک ، شگاف. — (*defect*), عیب A ، زوال A ، نقص A ، خطا A. (*a blast of wind*), نفحت A ، نعرت النجم A. v. Also *tumult.* — *To flaw.* v. *To crack, break.*

FLAX, کتان A ، کتن A. v. *Lint.* — *Flaxen,* کتاني. v. Also *fair.*—*Flax-seed,* برزک. *Refuse of flax* (*which falls in dressing*), دبره A.

To FLAY, جلد برگرفتن ، کوازه کردن ، پوست برکشیدن ، پوست کندن ، حمر ساختن ، سلخ کردن ، رشتن ، تقشیر نمودن.

A FLEA, کیک ، پرو ، کوپاره ، شبگز ، تذذ A ، تذت A. *Fleas.* ابارهA ، گرزند.

FLED (participle of *flee*), گریخته ، فرارشده ; (also the preterite, as) *I fled,* گریختم ; *thou fledst;* گریختي ; *he fled,* گریخت.

FLEDGED, پر پرشده ، با پرپوشیده ، اهل عجوز.

To FLEE (*run away*), گریختن ، گریزکردن ، فرار شدن ، هارب شدن. v. Also *to avoid, shun.* — *To flee in terror,* رمیدن. *To flee from one another,* تنافرکردن ، ازیکدیگر. — *To flee from or shun sin,* ازگناه اجتناب کردن. گریختن. *To flee in disorder,* تنادید کردن ، نفر کردن. *Any place to which one flees,* گریزگاه ، مناص A. v. *Asylum.* — *Fleeing* (*part.*), گریزان ، گریز ، گریزنده ، فراري ، فرور A ، فارA ، منحوش A ، متولي A ، ینفور A ، منتصف A ، شارد A ، رایغ A. v. *To fly, abscond, flight.*

A FLEECE, صوف ، پشم A. *A lamb's fleece,* برفان.

To fleece (*shear sheep*), پشم بریدن. (*to strip, plunder*), تاراج و یغما نمودن ، رشتن ، سلب ساختن ، برهنه کردن.

Fleeced (*robbed, stripped*), برهنه شده ، رشته ، مسلوب A. *Fleeced or fleecy,* پشم دار ، صوف ، اهل. مکروب A.

To FLEER (*deride*), استهزا کردن ، مسخرت نمودن. v. *To mock, gibe.*—*Fleer,* v. *Mockery, derision.*

A FLEET, جمعیت جهاز. *To fit out a fleet,* جمعیت جهاز تیار کردن. —*Fleet.* v. Also *bay, creek.*

Fleet. v. *Swift, nimble, quick, speedy.*

To fleet. v. *To vanish, disappear, flow, skim.*

Fleeting (*adj.*), مضمحل A ، فاني A ، عارضي A ، زایل A. v. *Momentary.*

Fleetly, زودانه ، سریعا A.

Fleetness, جلدي ، زودي ، چستي ، چالاکي ، سرعت A ، باد رفتاري. v. *Swiftness.*

FLESH, گوشت ، لحم A (plur. لحام ، لحمان ، لحوم) ، دبره A. *To sell flesh,* لحیم کردن ، گوشت فروختن. *Flesh roasted,* کباب A ، کوداب A. *Boiled flesh,* گوشت پخته ، لحم پخته ، بختي A. v. *Meat.*—*Muscular sinewy flesh, flesh without bone,* مضیغت A ، پیامیغ. *Fat flesh,* لحم سمین. *Lean flesh,* درجار A. *Flesh dry and black,* طخیم A ، الطخم A. *Flesh dried in the air,* قدید A ، فاق A ، خلیع A. *A flesh-hook,* کلاب A ، چنگال ، گوشت آهنج ، آویز. *A flesh market,* گوشت. *Full of flesh,* گوشت دار. v. *Fleshy, corpulent, fat.* — *A flesh pie,* گوشت آگنده. *A piece of flesh,* گوشت پاره ، پیامیغ ، دبرت A. *The flesh-stealer* (*a kite*), گوشت ربا. *Living on flesh* (*carnivorous*), گوشت خوار ، لاحم A ، لحیم A. *To get into flesh* (*grow fat*), پرورده بودن ، سامین گشتن. *To fall away in flesh,* لاغرشدن ، کم گوشت شدن. *Flesh-broth,* گوشتابه. — *Flesh* (*carnal desire*), نفس A ، شهوت A. v. *Concupiscence.*—*Following the lusts of the flesh,* نفسانیت ، شهوات ، متابعت. —*One flesh* (*as husband and wife*), زوج. —*To mortify the flesh,* کسر نفس کردن.

To flesh. v. *To glut, satiate; accustom.*

Fleshy, گوشت دار ، ملحم A ، لحیم A ، جسیم ، گوشتین ، کثیراللحم A ، گوشتمند.

A FLETCHER (*bow or arrow maker*), کمانگر ، تیرکار.

FLEW. (pret. of *Fly*).

FLEXIBILITY, *flexibleness,* نرمي ، ملایمت A ، دمداري ، امکان معوج A ، قابلیت العوج A. v. Also *facility, compliance.*—*Flexibleness of the joints,* فتخ A.

Flexible, flexile, نرم ، ملایم A ، دمدار ، سلیم A ، قابل A ، آسان معطوف ، منحني A ، منخنث A ، خنث A.

Flexion, flexure, عوج A ، پیچ ، میل A ، پیچش ، پیچ و تاب ، محید A ، خنث A (plur. خناث ، اخناث) ، حنایت A ، خوع A ، ثني A.

Flexuous, پرپيچ ، پيچان .

A FLIER, فراري ، گريزنده . v. *Fugitive, run-away*.—(*in the air*), پرنده ، طايره .

The flier (*of a jack or other engine*), A معادلت .

FLIGHT (*from danger, &c.*), گريز ، گريزش ، فرار A ، فرارت A ، جابزه A ، مهاجرت A ، هرب A ، هصب A . (*the general flight or rout of an army*), هزيمت A ، هزيما A ، كسرت A ، دابرت A ، كال . *To take flight*, گريختن ، گريز كردن . v. *To flee, fly*.—*To put to flight* (*defeat*), فرارشدن ، هزم كردن ، براغاليدن ، اغاليدن ، برانيدن ، گريزانيدن ، افرار كردن ، تهريب كردن ، غوليدن ، غوريدن ، هزيمت ساختن ، اطارت كردن . *To feign a flight or retreat*, منهزم ساختن ، اظهار صورت فرار ساختن ، اظهار صوري نمودن ، اظهار فرار كردن . — *Flight* (*flying through the air*), پرواز ، طيران A ، حذابت A . *An omen from the flight of birds*, طير A . *A flight or covey of birds*, غول ، طيرمتاوي ، سيله مرغان ، طيراوي ، جفاله ، ابابيل A ، خنالت A . *A flight of arrows*, تيرباراني . *A flight of fancy*, طيرت خيال ، متخيلت A . *A falcon of a rapid flight*, شهباز تند پرواز .

Flightiness, طيرت A ، طيش A ، طوش A ، آينده . v. *Levity*.—*Flighty*, اهل طيرت ، صاحب آينده ، مردم خيالي ، پرخيال ، متخيل A ، خيالي ، وهمي .

Flimsy. v. *Frivolous, spiritless, trifling*.

To FLINCH, متردد شدن ، تردد نمودن ، تجاوز كردن ، اظهار تعلل وعناد كردن . v. *To shrink*.

A flincher, تردد كننده ، تعلل عليل نما .

To FLING, انداختن ، افگندن ، آهنجيدن ، دور انداختن . v. *To cast, throw, shoot, dart, hurl; flounce, wince*. *A fling*, v. *Cast, throw, gibe, sneer*. — *To fling* (*as a horse*), پستك زدن ، لكد زدن ، رفاس كردن . v. *To kick*.

FLINT, خوار A ، سنگ زيره ، تداحت A ، قداح A ، اظشي ، ايهم A ، يهما A ، مصبوحت A ، وقيع A ، وقعت A . — *A flint for a musket, tinder-box, &c.* سنگ چقماق ، سنگ آتش زن .

Flinty, تداحي ، تداحت آسا . *Flinty hearted*, سنگ دل . v. Also *cruel, inexorable*.

Flippant. v. *Pert, talkative*.

To FLIRT (*move about with quickness*), جا بجا زود رفتن . — (*to throw with quickness*), بشتابي انداختن . v. Also *to gibe, jeer*.

A flirt, زن عشوت زن . — *Flirtation*, كرشمه ، شيوه ، عشوت A .

To FLIT (*migrate, remove*), از منزل نقل كردن ، انتقال ساختن . v. Also *to rove, flutter, fly away*.

To FLOAT (*swim*), بالاي آب رفتن ، بالا رفتن ، آهنگيدن ، غفو كردن ، طفو نمودن ، سباحت ساختن . v. *To fluctuate, flow*. — (*to overflow*), سيلاب كردن ، متموج كردن . — *Ground floated with rain*, عوانت A .

A float or raft, رمث A ، عمد A . *Reeds, bladders, &c. used in making floats*, طوف A .

A FLOCK, گله ، حلقه A ، تطبيع A ، رمه ، سيله ، رم ، وقرت A ، رعيت A ، سواف A . *A flock of sheep*, رمه ، گوسفند ، غنم A ، عرجله A ، فرق A ، علبط A ، علبطه A ، قوط A ، صديع A ، وقيره A ، ميشينه ، رمق A ، افات A . *A flock of people*, جماعت A ، شيرزمه . v. *Crowd*.—*A flock of birds*, غول . v. Under *flight*. — *Flocks*, رموان ، بواضع A ، اقاطيع A ، اكلت A ، مغنمت A . v. Also *herd, cattle*. — *The firstlings of flocks*, برفتج . — *A keeper of flocks*, گله بان ، چوبان ، شوبان ، رموان . v. *Shepherd*. — *An inclosure for flocks*, اسيدت A ، وصيدت A . v. *Fold*. — *To feed flocks*, چريدن . v. *To pasture, feed*. — *A flock or lock of wool*, هبريت A ، هباريت A . *Flocks of wool for stuffing cushions, &c.* اكنج ، اگنبالين .

To flock together, جمع شدن ، فراهم آمدن .

To FLOG, تازيانه دادن ، چابك زدن . v. *To lash, whip, scourge*.

FLOOD (*deluge*), طوفان ، طوفانه ، سيلاب ، نزم ، نزيم . — *The flood of Noah*, طوفان نوح . (*a body of water*), جوار A . v. *Sea, river*.—(*high water*), مد A . *The flood and ebb of the tide*, مد وجزر A .

To flood, غرق كردن ، سيلاب كردن . v. *To overflow*.

A floodgate, دروازه ، تگس A .

The FLOOK (*of an anchor*), لنگر ، دندانه لنگر ، چنگل لنگر .

FLOOR, صحن A ، ساحت A . —(*boarded*), تخته . —(*ground*), زمين . *The ornamental floor of a palace*, ستام . *A stone*,

brick or earthen floor, بلاط A. — *A floor or story,* طبق A, طبقت A (plur. طباق, اطباق, اطبقت), بام, آسماني. *The upper and lower floors,* طبق فوقاني وتحتاني. *A barn or threshing floor,* خرمن, خرمن گاه. *Flooring.* v. *Floor.*—*To floor (with planks),* بندي كردن. —*(with bricks, &c.)* بلاط كردن. v. *To pave.*

FLORAL, كلي, كل منسوب.

FLORID, رنگين, كل رنگ, تازه رنگ, سرخ, كل فام, زاهره A, زهرا A, زيان A, ناضر A, منضور A. v. *Bright, embellished, splendid.* *A florid orator,* سخن آرا, سخن ران. *A florid complexion,* گلعذار.

Floridness, floridity, سرخي, رنگيني, زهره A, نضره A. v. *Embellishment.*

A FLORIST, گل‌چين.

To FLOUNCE, طپيدن. — *(plunge about in water),* درآب غلتيدن. *To flounce, robes, &c.* تير كردن, با تير آراستن. *A flounce (to a garment),* تير, دامن. v. *Fringe.*

To FLOURISH *(as a plant),* تر و تازه شده, سيراب شدن, ايشاع نمودن, تنوير كردن, تورید نمودن. *To flourish in esteem (to be prosperous),* معتبر شدن, مبارك بودن, دولت يافتن, صاحب دولت شدن. v. *To prosper.*—*To flourish in discourse,* سخن ران بودن, سخن آراي نمودن, كلام تحيشه. —*(to boast),* لاف زدن, بادفره نمودن, بازبانه كردن. v. *To brag, vaunt.* — *(to figure in needle-work),* نگار كردن, نگاريدن, طرازيدن. v. *To embroider.*—*(to adorn),* آراستن, آرايش كردن, زينت ساختن. v. *To embellish.*—*To flourish (play a prelude),* پيشرو نمودن. *To flourish a sword,* شمشير افشاني كردن.

To flout. v. *To gibe, mock, insult.*

To FLOW *(as water, &c.),* جاري شدن, جريان كردن, جويان شدن, روان شدن, سيلان شدن, تغور كردن, درت, كردن, تسلسل كردن, تسايل كردن, تقصد نمودن. *To flow from a source,* صادر شدن, صدور كردن. v. *To issue, proceed.* —*To flow (as tears),* انهلال كردن, انهمال كردن, عينان كردن, دمل كردن, دمي كردن, هتلهه كردن, تهلل كردن, ربع كردن. *To flow (as blood or matter from a wound),* فزير كردن, غسوق. *To flow* نمودن, فوح كردن, افاحت كردن, بجبج كردن. *(through a fissure in a rock, &c.),* تذري كردن. *To flow (as water from a cistern, &c.)* ريهيدن, چكيدن, رشح كردن.

ترشح ساختن. —*To flow rapidly,* سيلان شدن, سيل نمودن. —*To flow softly,* تشعيث كردن, تهمش كردن. *To flow as sweat,* عرق ريختن. *To flow or melt,* گداختن.—*To flow as the tide,* مد كردن. *To ebb and flow,* جزر و مد نمودن. *To flow as the waves,* تموج كردن, موج زدن, بجوش آمدن. — *To flow or wave as hair,* زلف نمودن. *To flow or be fluent in speech,* زبان آوري نمودن. *To flow (abound),* وافر شدن, بسيار بودن, كثير شدن, فيض نمودن. *To flow round,* اطراف جاري شدن, احاطه جاري شدن. *To flow back (ebb),* جزر كردن, باز رفتن. *To flow over,* متموج شدن, لبريز شدن, نمودن. v. *To overflow.* *To cause to flow,* تسييل كردن, جاري كنانيدن.

A flow (of tide), مد A. — *(abundance),* افراط A, زيادتي, بسياري, كثرت A, وفرت A, بركت. v. *Plenty.*— *(fluency of diction),* زبان آوري, سخن راني, آمد.

A FLOWER, گل, نوره A, شگوفه, زهره A, سنبل A, زهرت A (plur. زهرات), نقوع A, نوارت (plur. نوار). *The flower of the pomegranate,* نارخو, گلنار, انحفطيا A. *The sunflower,* آفتاب پرست, كسني, كاسني. *The clove jillyflower,* قرنغل A. *The flower of the palm tree,* كاردو. *Saffron in flower,* عصفر A. *The willow flower,* مشك بيد. *The flower of youth,* عنفوان A, شنفوت A, ريعان A, عنوان شباب. *A bunch of flowers,* گلدسته. *A cauliflower,* گل — گلفشان, گلشان. *Strowing flowers,* الفنبيط A, لجنة. *Flower (meal),* آرد, ميده, دقيق A, طحن A, يزيره. *The flower or best of any thing,* بهاره A, درمكه A, درمك A, سهام, سوسن. *The flower de lys,* زبدت A, زهره A. —*A flower garden,* گلستان, گلزار, گلگشت, گلشن, هوبره A, چمن.

To flower, شگفتن, شگوفه كردن, شگفته شدن. v. *To bloom, blossom.* — *(to adorn with flowers),* نگار كردن. v. *To embroider.*

Floweriness (of speech), رنگيني, سخن آرائي.

Flowery, رنگين. v. *Florid.*

FLOWING *(adj.),* جاري, روان, جريان, جويان. v. *Fluent.*—*Flowing rapidly,* سيلان. *Flowing water,* آب جاري, آب روان, ماء جاري. *The murmuring noise of flowing water,* گلخرجه. *Mandates flowing like fate (irresistible command),* فرمان قضا جريان. *Flowing poetry,* نظم آبدار.

Flowingly, جاريانه .— (*with volubility*), با زبان آوري .— (*in abundance*), با بسياري .

Flown (part. of *fly*), پريده شده , پرواز شده .

To FLUCTUATE (*to be in an uncertain state, irresolute*), شكّ بردن , تذبذب نمودن , بي ثبات شدن , بي قرار شدن . v. *To doubt, hesitate.* — (*to roll as the waves*), تموّج ساختن , متموّج شدن . — *Fluctuating, fluctuant* (*uncertain*), بي قرار , بي ثبات .—*Fluctuation of the waves*, تموّج A . (*uncertainty*), بي قراري , بي ثبتي , عدم قرار .

A FLUE (*vent*), منفس A , دود كش . — (*down or fur*), نسال A , پرشپي , گنده موي .

FLUENCY (*in speech or writing*), تند زباني , گويايي , فصاحت A , زبان آوري , سخن آرايي , مناقلت A . v. *Eloquence.*

Fluent, تند زبان , سخن آرا , چرب زبان , زبان آور , زبان دراز , سخندان , سخنشناس , جزل A , مبخصب A . *To be fluent in speech*, زبان آور شدن , تند زبان شدن . v. *eloquent, verbose*; also *liquid*.

FLUID, سيّال A , آبي , منفصد A , دموع A . — *A fluid*, آب , نم . v. *Juice.*

Fluidity, fluidness, سيّالي , رقّت A .

Flung, انداخته , آفگنده , مرتمي A .

Flurry. v. *Hurry, flutter; gust, storm.*

To FLUSH (*redden*), مرخ رو شدن , رنگ نمودن . v. *To blush* (*glow*).—*To flush* (*elate with success*), دل شاد كردن , دل فروز ساختن , خاطرگير نمودن . v. Also *to flow*.

Flush, بسيار , كثيره A . v. *Copious.* — *Flush of money.* v. *Rich.*

A flush (*in the face*), مرخ روي , ميل بسرخي . v. Also *flow, impulse.*

To FLUSTER (*intoxicate slightly*), نيم مست كردن .

A FLUTE, ني , ناي , نايه , نيدل , نيدلن , نيشه , بوق , قصّابت A (plur. قصّاب), شين A , شيه A , صور ناي . *The Babylonish flute*, ناي عراقي .—*To play the flute*, ناي زدن , ني زن , نايباز , ناي زن , قاصب A , قصّاب A , صافر A . *A player on the flute*, سفليدن . *The art of playing the flute*, قصّابت .

To FLUTTER (*the wings*), بال زدن , پرافشاندن . — (*to vibrate*), جنبيدن , لرزيدن . v. *To move, tremble.* — (*to hurry the mind*), پريشان كردن , پريشان خاطر ساختن . — (*to be hurried in mind*), مضطرب شدن , پريشان خاطر شدن .

Flutter, fluttering (*vibration*), جنبش , حركت A , لرزه , زلزال A . v. *Trembling.*—(*hurry of mind*), رعش A , رغدد A , پريشان خاطري , اضطراب A . v. Also *disorder, confusion.*—*Fluttering the wings* (*subs.*), دقوه , بال زني , دقيت A .

FLUX (*flowing*), جريان A , جريت A , روانگي , سيلان A , سيل A . v. *Passage.*—*Flux and reflux of the tide*, مد وجزر . —(*a dysentery*), جريان شكم , اطلاق A , لينت A , اسهال A , اسهال شكم , جحاف A . *A bloody flux*, اسهال خون . — *To have a flux*, اسهال داشتن , مجحوف شدن , جحاف يافتن , لينت داشتن , سلد بودن . v. Also *excrement.* *A flux of blood or matter from a wound*, اسهال خون , اسهال دموي , فزيره A , غسوق A , فوح A , افاحت A . — *Flux* (*liquifaction*), گداز , ادابت A , صهر A , تغت A . — (*confluence*), مسيل A , مجمع A . v. *Concourse.*

Flux (*not durable*), ناپايدار , ناقايم , هرجايي , بي قرار . v. *Inconstant.*

To flux, گداختن . v. *To melt.*

Fluxion. v. *Flux, flowing.*

To FLY, پريدن , پروازساختن , طيران كردن , طيرساختن , طيرورت نمودن , مهارات كردن . *To fly or dart down like a hawk on her prey*, دفيف كردن . *To cause to fly*, اطاره كردن , طيران كنانيدن . — *To fly or run away*, گريختن . v. *Flee.* —*To fly* (*move or pass*), *swiftly*, شتابان روان شدن , بزودي گذشتن , تند پروازي نمودن , باسرعت راندن . *To fly at*, هجوم كردن , حمله بردن . v. *To assault, attack.*—*To fly asunder or in pieces*, پاره پاره شدن , ريزيدن , ريزه ريزه شكسته شدن , شقي يافتن . v. *Shiver.*—*To fly in the face* (*to insult*), طنز كردن , طعنه زدن . v. *To affront, fly out.*—*To fly in a passion*, گرم شدن , قهر وحميت نمودن , تند تيز شدن , نفرين نمودن .— *To fly out or commit excesses*, از ربط گشتن , غير ضبط و ربط گشتن , اهل هوا بودن , هوايي گشتن . *To fly* (*to avoid punishment*), فرار كردن , از راه پرواز كردن . *To fly out of the direction*, برداشته شدن . *To fly off* (*revolt, desert*), طغيان كردن , عصيان , از طريق رفتن .

رمي كردن , عدول ساختن , نمودن — To let fly (discharge), سزدادن . v. To shoot, throw, fire cannon, &c. — To fly abroad, ظاهر شدن , اشكاره شدن , عيان گشتن . v. To be published. — To fly a hawk, شاهباز پرواز كنانيدن . To fly (abandon), اجتناب , يراح ساختن , هجر كردن , ترك كردن . v. To avoid, shun.—To fly for refuge, برداشتن . A person who flies for refuge, برداشته . To fly to any person for refuge, در پناه كسي رفتن .

A FLY, مگس , ذباب A , ذبابت A (plur. ذبّ , اذبت , ذباب), پشه , پالو , ابو جعفره , قدوع A , مندوره A , ثقاع A , نبره A , مگس A . A dog fly, شذات A (plur. شذا). A fly infesting camels, dogs, &c. قمعت A , شعرا A . A black fly, بخموره A , خرپشه . A blue fly, عنتره A . A gad fly, نعره A . A small fly, دمیمت A . v. Gnat. — خرمگس , نعرت A . Small flies, دمیج , ذقط A , زنانبره . — The humming of flies, خازباز , مغن A . Stung by flies, دمیج A . Fly-blown, مذقوط A . A fly-flap (any thing for driving away flies), مگس ران , باد آورده , بادبار , مروحت A .

A FLYER (through the air), پرنده , پروازكننده , طبران . — (fugitive), گريزنده , كسنده .

Flying (part.), پران , پروازكنان , طايره A . (running away), گريزان .

A FOAL, فريس A , كرّه , اسپچه , اسپچانه . To foal, اسپچانه نتيج كردن .

FOAM, كف , لعاب A , كره , ازوغ , ازغ , چكره , لخف A , كلشكر , تفش , كفسك , خرشا A , اور , رخف A , تفل A , زبد A , فوارت A , زغايت A , رغاوت A , زبد دريا , غراوي A . v. Froth, scum.—The foam of the sea, كف دريا .

To foam, كف زدن , لعاب برآوردن , كف براوردن , الجماج , تزبد شدن , تزبيد ساختن , ترغو كردن , كفيدن , نمودن , مزبد بودن —(to be in a rage), بجوش آمدن . v. To chafe.

Foamy, foaming, كفدار , كفزن , پر كف .

A FOB, جيب خورد , كيسه , پش , ظرف A , وعا A , دجوب A . v. Purse, pocket.

To fob, حيله بستن , فريفتن . v. Cheat, elude, put off.

FODDER (dry food stored for cattle), علف A , رعي A , هشيم A , دسدم A , حشيش A , واش , كلا A , مرعي A , قمق A . Fed with fodder, معلوف A . —To fodder, با علفت پروردن .

A FOE, دشمن , حريف A , عدو . v. Enemy, antagonist.

A FOETUS, جنين A , حمل A , حبل A , الحبلت A . v. Embryo.—The place in the uterus which contains the fœtus, متبوا A .

A FOG, نزم , ضبابت A , هور , هر , پژم . v. Mist, cloud.

Foggily, باضبابت , نبا بگانه . v. Darkly cloudily.

Fogginess, نژماوري , نژماور . v. Cloudiness.

Foggy, ضبابت دار . v. Cloudy.

FOH, واه , هاي , آ , واي , هيه هيه . v. Fy.

A FOIBLE, عيب A , قصور A , ركاكت A . v. Fault.

To FOIL (frustrate), محروم ساختن , شكست دادن , حرمان كردن . v. To defeat, disappoint, worst, repulse.

A foil (miscarriage), حرم A , حرمان A , هزيمت A , انهزام A , شكستگي . —(whatever illustrates or renders another thing brighter), منور A . A foil for fencing, سيف كند , تيغ , كليل .

To FOIST in (insert fraudulently), از تزوير در بردن .

FOLD (for sheep), ميرت A , انگرو , انگروا , انگورا , حظيره A , زريبت A , كمرا . v. Also flock; and boundary.—(a plait), ته , تا , تاه , تو , چين , نورد , نورده . The fold of a garment, تاي جامه . A fold or leaf in a book, مطوي A (pl. مطاوي). Two-fold, دوتا , مضاعف A . — Three-fold, سه تا , ثلاثة اضعاف A . —Four-fold, چهار تا , اربعة اضعاف A . v. Double, triple, quadruple, &c.

To fold (sheep), غنم در ميرت نهادن , اغنام بكمرا بستن . v. To inclose, include.—To fold (cloth, &c.) تاكردن , ته كردن , طي ساختن , درج نمودن , آزندن . To fold up, آزندن , پيچيدن . To fold up a letter, لفافه كردن . v. To double.

Folded, مطوي A , آزنده شده .

FOLIACEOUS, اوراق دار .

Foliage (leaves), اوراق A .

FOLK, قوم A , خلق A , طايفه A , امت A , تبار , قبيله A . v. People, nation.

To FOLLOW (*go after*), تعاقب , دنبال رفتن , پس رفتن , کردن , پیروي کردن , از پي رفتن , درپي رفتن . — (*to imitate*), موافقت نمودن , تتبّع ساختن . v. *To copy.* — (*to attend upon as a dependant*), تابع , متعقب شدن , پس رو شدن , شدن تباعت , تبعیت آوردن , متابعت کردن , اتّباع کردن , انقیاد , امتثال کردن , اطاعت نمودن , (*to obey*) — . نمودن نتیجه , اذعان نمودن . *To follow as a consequence*, ساختن , مشغول بودن , پیروي نمودن . — *To follow* (*be busied about*), شدن , مقیّد بودن , بصیرت نمودن . *To follow a trade or profession*, پیشه کردن .

A follower, دنبال رو , متعقب A , پس رونده , پس رو , تابع A , مقتدي A , محتذي A , متابع A .

Following (*going after*), متتابع A , متابع A , پس روان , متتلي A . v. *Consequent.*—*Following one another*, پي درپي . *Following as a necessary consequence*, ملزم A .

FOLLY, حماقت A , ناداني , بیعقلي , ابلهي , بیوقوفي , شیدائي , قلّت فهم , سفیهي A , سفاهت A , سرسري , حمق A , نوکُ A , دجین A , حمق و غباوت , لغابت A , لغوبت A , غرین A , نواکت A . v. *Foolishness, ignorance, stupidity.*

To FOMENT (*cherish with heat*), تکمید کردن , کماد کردن . (*to bathe with warm lotions*), با شست گرم غسل کردن . (*to support, encourage, excite*), تحریض کردن , حمایت دادن . *To foment disturbance*, هنگامه , فتنه انگیختن , انگیختن , غلغله تحریض ساختن , خلدتن , نغل ساختن , کردن .

Fomentation, کمد A , تکمید A , کماد A .

A fomenter, v. *Encourager, supporter.*

FOND, عاشق A , عشق نما , شایق A , مایل A . *Fond of the company of women*, بازبزه , کسروز , خلب النّسا A , کنغال A , کنغالک A , کنغاله A . *Fond of himself*, خود پسند . v. Also *foolish.*

To fondle, نواخت , نواختن , ناز نمودن , حضانت کردن , کردن , در اغوش گرفتن . v. *To caress, embrace.*

A fondler, در اغوش , ناز سازنده , نوازش کننده , نوازنده , کیرنده .

A fondling (*person much admired or caressed*), زند نازنین , محبوب نازنین .

Fondly, عاشقانه , با نوازش , با عشق , از شوق . v. Also *foolishly.*

Fondness, نوازش , عشق A , شوق A . v. *Love, tenderness*; Also *foolishness.*

FOOD, خوردني , طعام A , قوت A , خورش , خوراک , غذا A , نعمت A (plur. نعم). v. *Meat, provisions, victuals.* —*Food for the mind*, قوت روح .

A FOOL, گول , نادان , ابله A , احمق A , بیوقوف , کره , پندره , خیره کش , مجنون A , دیوانه , هیراي هیبوده , طهیلت A . (*lunatic*), ماهي , کالک , هزاک , فرناز , ملعد A , قباع A , هوهات A , طغامت A , لکویک , فسل A , مسخره A , لیوه , لاده . v. *Ideot, madman.* — (*a jester*), ندیم A . v. *Buffoon.* — *To play the fool* (*act foolishly*), یاوه کردن , مساخفت ساختن , شوریدن . (*to act the buffoon*), ندیم بودن , مسخرت نمودن .

To fool (*trifle*), ترهات گفتن , هرزه کردن , بیهوده شدن . (*to toy*), نازکردن , شیوه ساختن . (*to make a fool of*), استهزا کردن , مزه ساختن . v. *To deride*; also *to disappoint, defeat.* (*to bubble*), حیله باختن , غدر ساختن , غبن کردن , فریفتن . v. *To cheat*; also *to infatuate.*

Foolery, گزاف , هرزه , بیهودگي . v. *Folly, nonsense, trifling.*

Foolhardiness, گستاخي , سرسري , تهوّر A , عدم تدبیر . v. *Rashness.* — *Foolhardy*, غیر تدبیر , بي فکر , متهوّر A . *Rash.*

Foolish, دیوانه , بي معني , بیوقوف , نادان , بیهوده , آشفته , بادفره , شوریده , غرچه , بي عقل , ابله A , احمق A , سفیه A , فغاک , مجنون A , کالوس , حمق A , شیدا , هرزه , سلنطع A , خویله , دمرغ A , هیاجت A , طرط A , سرسر , لکع A , مدمّغ A , هجرع A , دمیخ A . v. *Ignorant, stupid.* —*A foolish prating fellow*, هرزه جاي , هرزه خوار , هرزه گو . *The foolish fellows of the age*, هرزه گویان زمان . *A foolish expression*, گزانه , گزاف , (ترهات plur.) ترهت A , یاوه , برفند , هرزه .

Foolishly, سفاهة A , از حماقت , بي عقلانه .

Foolishness, سرگشتگي , حماقت A , بیعقلي , ابلهي , بیوقوفي . v. *Folly.*

A FOOT, پا , قدم A , رجل A , پلي , پي . v. *Step, footing.* v. *Paw.* — *The foot of the throne*, پاي تخت , پایه سریر . — *The foot of a mountain*, بن کوه , دامن کوه , حضیض A , مغم A , شمخ , عطن A , جرّه A . *The foot of*

any thing, پایه ; پایین .—*The foot of a deer,* رجل الغراب A. *To kiss the foot,* پا بوسیدن , پا بوسي کردن . *To strike with the foot,* ترکیل کردن . v. *To kick.*—*To fix the foot,* وضع قدم کردن . *To stand on foot,* برپا استادن , قیام بودن , راجلاً مشي کردن . *To go on foot,* پیاده رفتن , رجل شدن . *To be on foot (in a posture of action ready for any thing);* روبکار شدن , عادي ساختن . *To tread under foot,* پایمال کردن , پایه زدن , پاییدن , سه پاي خوست نمودن . *To be trodden under foot by cavalry,* پایمال خیول شدن , پا خوست بودن . *A noose or fetter for the foot,* پایدامه , پا بند , پایهال , پایوند , پای بان . *The sole of the foot,* کف پا . *Swift of foot,* سبک پا . قدم A , کف , پاشنه , پاشنه . *The foot of a door,* پاشنه در .—*A foot in verse,* جزء A , وتد . *The foot of a lamp,* پاي چراغ , چراغ پایه . *The foot or stalk of a flower,* پاي گل , ساق کشوفه . *The foot of a pot,* دیگ پایه .—*To have the foot in the mud (to be in difficulties),* پا در گل داشتن . *Foot.* v. *Infantry.*

To foot, v. *To dance, go on foot, walk; spurn, kick; tread.*

A foot ball, باد گوي .

A foot-boy, غلام . v. *Footman.*

Footed, پایه دار , پایدار , اهل پایه . *Two-footed,* دو پایه , *Three-footed,* سه پایه . *Four-footed,* چهار پایه .

Footing, پایداري , پاي . v. *Basis, support, root;* also *footstep.*—*(condition),* حال A , شان A , وضع A . v. *State, settlement, beginning, entrance.*—*To get footing,* موطي قدم شدن , پایدار گشتن , نصب کردن , برقرار شدن . v. *To Establish.*

A (out door) footman, پیاده . *(in door),* خدمتگار . v. *Servant, attendant.*—*A running footman (also foot-post),* پیک , برید A , پیشاهنگ , پروانک . v. *Courier.*—*An armed footman or footsoldier,* پیاده .

A foot-sock, مرطي A or موطا .

A foot-way, تنگ راه , کوچه , بدروش , زنقت A .

A footstep, نشان پاي , قدم A , وطات A , گام , موطي A or موطا . v. *Vestige, track, trace, mark.*—*To follow his footsteps,* در پاي او رفتن . v. Also *example.*—*A footstool,* پایه , نشیمن , موطي A or موطا .

A FOP, خود بین , طایس , نطسیت A , هوادار , مرد هواي , بي مغز , بلتعاني A . v. *Coxcomb, fool.*

Foppery (vanity, foppishness), بیهودگي , هواداري , هوا , پرسني , کار بیهوده . *(trifles),* هرزه , یاوه , کلبتره , کتره پاتره , قرش مرش . v. *Folly, impertinence.*

Foppish, بیهوده , رزکاري , هواخواه , هواي , هوا پرست , بي معني , باطل A , نابرجا . v. *Foolish, vain, ostentatious.*

Foppishly, روزگاري , بر وجه روزگاري , با روزگار , باطلاً A , هوایانه . v. *Ostentatiously.*

FOR *(on account of),* براي , بهر , از براي , ازبراي خاطر , جهت , ازجهت , بجهت , ازسبب , ل A , لاجل A . v. *Because.*—*For what? wherefore?* براي چه , از براي چه .—*For the love of God, for God's sake,* از براي خدا , لله A. *For you, for him, &c.* v. Under *account.*—*For nothing,* مفت , رایگان . v. *Gratis.*—*One who eats for nothing (a parasite),* مفت خوار .—*For ever, for ever and for ever,* ابد الاباد A , دایماً A . v. *Eternally, always. Forasmuch as (whereas),* ازآنجاکه . *For the sake,* پاس خاطر .

FORAGE, کاه , علف A , واشد , زاد وزواد , ذخیره A , خوردني , مرغي A , حشیش A , پود , قوت A . v. *Provisions, fodder.*—*A forage (search for provisions),* جست وجو براي ذخیره , زاد وزواد , افتحاص بجهت .

To forage, براي زاد وزواد جست وجو کردن , بجهت حشیش جستن , خوردني افتحاص ساختن . v. Also *to wander, rove, ravage, plunder.*

A forager, مرع A , حشایش A (plur. حشاش).

To FORBEAR *(intermit),* فراغ شدن , وا استادن , دستبردار شدن , دست برداشتن , توقف کردن . v. *To cease, pause.*—*(to abstain),* پرهیزکردن , خودرا بازداشتن , باز استادن . v. *To decline.*—*(to delay),* وایس افگندن , دیر داشتن . *(to be patient),* صبرداشتن , صبور شدن , وا داشتن . *(to be merciful),* مشفق شدن , رحمت داشتن , مرحمت نمودن . v. *To spare.*

Forbearance (abstinence), پرهیزي , اجتناب A , احتراز A , امتناع A .—*(intermission),* توقف A , فراغت A , وتیرت A , بردباري , صبر A . *(patience),* v. *Delay.*— اهمال A , فترت A , مرحمت A , رحم A . *(lenity, mercy),* تحمل A , شکیبایي , شفقت A , ترحم A , رحمت A . v. *Mildness.*

To FORBID, منع کردن , بازداشتن , احرام دادن , بناسیدن , احصلو بردن , منع وتحذیرآوردن , حرمان نمودن

تنبیه وتاکید کردن , تنبیه کنش , وپناميدن . v. *To interdict, prohibit, oppose, threaten.*

Forbidden, باز داشته شده , منع کرده شده , ممتنع A ; ممنوع A , حریم A , منهي A , محصور A .

Forbidder, منع کننده , مانع A , معني A .

Forbidding (prohibiting) (part.), منع , مانع A , محرّم A , حاصر A , ناهي A , کنان , نفرت انگیز *(raising abhorrence)* , مستکره A , متنفر A . v. *Hideous, ugly.*

FORCE *(strength),* زور , قوت A , قدرت A , اقتدار A , تاو , تاب A , دستگاه , دست , نیرومندی A , طاقت A , مجال A . v. *Strength, power, ability, vigour.— (violence),* شدّت A , ستم A , جبر A , جور A , ظلم A , زبردستي , تعدي A , فساد A , جفا A , دراز دستي , قهر A , عنف A , غصب A , رغم A , اضطرار A , تجسس A , فضول A , تهور A , عشرت A , قسر A , پرتک , بلا A , حیف A *(necessity, destiny),* سرنوشت , قضا A , مقتضا A , اقتضا A , ضرورت A , عسکر A , لشکر , فوج A . *(an armament),* نصیب A , مقدر A , جبراً A , بضرورت , از زور , بزور *v. Army, fleet.—By force,* ملزمانه , بزور , ضرورانه , اضطراراً A , بي اختیار , ازستم , بظلم , مقتضاً A , حرباً A . v. *Forcibly, violently.— The force or spring of the air,* هوا زد .

To use force, زبردستي کردن , قوت نمودن , زور کردن , تعدي کردن , جور آوردن , جبر ساختن , قهر نمودن v. *To compel, constrain.—(to impel, drive),* دفع کردن , راندن , سوق ساختن , دور کردن . v. *To push, drag. — (to extort),* بزور گرفتن . v. also *to distort, press.—(to gain or carry off by violence),* بزور اندوختن , از جبر برداشتن — *(to overpower),* بجرام رفتن , مفترع شدن , غلبه ساختن *—(to ravish a woman),* v. *To debauch, violate.—(to storm),* حمله بردن , هجوم آوردن , بزور دخل کردن .

Forced (compelled), زور کرده شده , مجبور A , جبري A , رانده شده *(driven),* شروم A , اتوم A *(violated),* قهري A *(overpowered),* مغلوب A .

Forcedly, بي اختیار . v. *By force, compulsively.*

Forceless, بي زور , بي قدرت , غیر قوت . v. *Weak, feeble.*

FORCEPS, آهنج , کاز , کلابت A , کلوب A .

FORCIBLE, *forceful (strong),* زورآور , مضبوط A , صاحب , توانا , قوي A , اهل قوت , قدرت . v. *Powerful—(violent),* قاهر A , قهري , عنیف A , مجهور A , جبري , حربي , عصوف A . v. *Impetuous, vehement. — (done by violence),* بزور کرده شده . v. *Valid.—A forcible or clear argument,* دلیل اظهر .

Forcibly, زوراورانه , حرباً A , با قوت , قوي , بوجه قوي . *By force.*

A FORD, پایاب , اباک , گذر , گذرگاه , معبر A . *dangerous ford,* معبر پر خطر .

To ford, پایاب رفتن , گذر گذار کردن , معبر گذشتن .

Fordable, ممکن گذار .

FORE, پیش . v. *Former, formerly, before.*

To FOREBODE, پیش گفتن , فال گفتن , غایب گفتن . v. *To prognosticate.*

A foreboder, فال گوینده , فال گو .

FORECAST, پیش بندي , دوراندیشي , عاقبت اندیشي , عاقبت اندیشي کردن *To forecast,* بصیرت A , بینش , بصیرت نمودن . v. *To foresee, adjust, contrive.*

FORECASTLE *(of a ship),* صدر جهاز , مرنجت A .

FORECITED, مذکور A , مذبور A , مسطور A , مشار الیه A , سالف الذکر A , ماسبق A , مقول A . v. *Abovementioned, aforesaid.*

To foreclose, v. *To preclude, prevent, shut up.*

To FOREDOOM, قضا وقدر نمودن . v. *To predestinate.*

A FOREFATHER, پیشینه (plur. پیشینگان), جدّ A (plur. اجداد), مهل A . v. *Ancestor.*

The forefinger, v. Under *finger.*

The FOREFOOT, قدم A , پاي پیشین .

To FOREGO *(quit, resign),* گذاشتن , دست بردار شدن , ترک نمودن .

The FOREHEAD, پیشاني , جبین A , جبهه A , مقدمت A , ناصیت A , نوبل , پنچه . v. *Brow, front, forelocks.— Having a large forehead,* اجبه A . *Lines on the forehead,* اسرار A , سره , سرره , اسارير A , سرار A . *Bald from the forehead to the crown,* بیکان .*—Any ornament for the forehead,* پاپچه .

FOREIGN (*of a different country, not domestic*), بیگانه, مغرب A, ساکع A, مکع A, اجنب A, غربت A, غریب A, مستغرب A, جنابت A, نقیل A (fem. نقیلت). *Any thing foreign or strange*, مغربت A, دهشت A, غرابت A, ابدت A. *Foreign or contrary to established custom*, خلاف عادت. — *Foreign* (*adventitious*), آمدانه, آمدانی. — (*excluded*), مردود A, مجرم A. — (*not analogous*), نا مناسب, بی موافقت, نا موافق.

A foreigner, بیگانه, غریب A (plur. غربا, غرب), پیوازه, اجنب A (plur. اجانب), اجنبی A, جنب A, ناشنا, مغرب A, مرد غریب A, مسافر A, سیاح A, بیوارد, ابن ارض, شیب A. v. *Foreign, strange, stranger* — *To become a foreigner* (*to travel*), بیگانه شدن, مسافر شدن. *To pretend to be a foreigner*, تغرب نمودن, غریبی کردن. *Having a foreign air, or behaving in a foreign manner*, مستغرب A. *To speak like a foreigner*, استعجام کردن. *Foreigners* (*barbarians*), اعجم A, رقاب A, ابدو گشتن المزاید.

Foreignness, بیگانگی, غربت A, اجنبیت A. — (*without analogy*), عدم موافقت.

To **FOREJUDGE**, قضا پیشین کن. v. *To prejudice.*

To **FOREKNOW**, ازپیش دانستن, تعقل کردن, اول دانستن. v. *To foresee, foretell.* — *Foreknowledge*, علم A, غیب A, تعقل A. v. *Prescience.*

A **FORELAND**, v. *Cape, headland.*

The **FORELEG**, کتب A, ذراع A.

A **FORELOCK**, موی پیشانی, ناصیه A (plur. نواصی), شعف A (plur. شعاف, شعافات), پرچم, طره A, بربلندین, کیسو, شکایره A, ذوابت A, (ذوایب), قصت A, کشت. — *The forelocks of a horse*, سلسل, عصفوره A.

A **FOREMAN**, پیشوا, ولی A.

A **FOREMAST**, اول تیر جهاز.

Forementioned, v. *Forecited, forementioned.*

FOREMOST, پیشترین, مقدم A, نخست, اول A. v. *First, chief, principal.* — *First and foremost*, اولا A, قبلا A. *To go foremost*, ازهمه پیش رفتن, تقدم A. v. *To precede.* *To desire one to go foremost*, تقدیم کردن, تقدمیت دادن.

Forenamed, v. *Forecited, abovementioned.*

FORENOON, پیش از دوپاس روز, وقت ضحی, پیشین, از صباح تا دوپاس روز, پیش ظهیرت A.

FORENSICK (*belonging to courts of justice*), عدالت, محکمت پیوند, منسوب.

To fore-ordain, v. *To pre-ordain, predestinate.*

FOREPART, پیش, مقدمت A. — *The forepart of the saddle* (*also fore part of the eye-brow*), پیشکوهه. *In the forepart*, درپیش, من قبل A, درقدیم. v. *Front.*

Fore-cited, v. *Forecited, abovementioned.*

To **FORERUN**, پیش رفتن, سبقت کردن.

A forerunner, پیش رونده, پیشرو, پیشاهنگ, فرانک. *The forerunner of good news*, مبشر A, مژده رسان, پروانک, مژده چی. v. Also *prognostic, presage.*

To foresay, v. *To foretel.*

To **FORESEE**, پیش دیدن, پیش بینی کردن, عاقبت اندیشی کردن, دوراندیشی کردن, سبقت کردن, تعقل, ساختن, غیبت بینی کردن. *Foreseen*, پیش دیده.

To foreshow. v. *To foretel, prognosticate.*

FORESIGHT (*prudence*), بصیرت A, عاقبت اندیشی, پیش بینی, دور. (*prescience*), احتیاط A, عقل A, بینش, بینی, دوراندیشی, سبقت A, تعقل A, غیبت بینی. *Without foresight*, بی بصیرت.

The **FORESKIN**, غلف A, قلفت A, رعلت A, رغلت A. v. *Prepuce.*

The **FORESKIRT**, پیش دامن.

A **FOREST**, جنگل, جنگلستان, درختستان, بیشه, غیل A (plur. غیول, اغیال), غیضت A, غرین, غابت A, مغرفت A, تیماس, غیطل A, جیلان, دهل A, دیست A, اجم A (plur. آجام), اجمت A, عرینت A, عرین A, هیمغ A.

To **FORESTAL**, پیش بندی کردن. v. *To anticipate, pre-occupy.*

A **FORESTER** (*officer of a forest*), امین صیدگاه. — (*an inhabitant of a forest*), ساکن جنگل, اهل درختستان.

To **FORETEL**, پیش گفتن, عاقبت گفتن, فال گفتن,

. موعد کردن , کاهن شدن , وعد ساختن , تکهن کردن v. *To predict, prophesy, augur.* — *A foreteller,* فالگو , فالگوینده , کاهن A . v. *Augur, soothsayer.* — *Foretelling (part.),* فالگویان , پیش گویان , کاهن A . v. *Augury, prediction.*

FORETHOUGHT, آگاهي , بصیرت A , عاقبت اندیشي . v. *Foresight.*

To foretoken, v. *To prognosticate, presage.*

A FORETOOTH, دندان کبر , دندان خنده , اژنه .

To FOREWARN, خبردار کردن , آگاه کردن , نصیحت نمودن . v. *To admonish, caution.*

A FORFEIT, تاوان , گناکاري , کفارت A , غرام A , غرامت A , غرم A , جریمه A . v. *Fine, mulct, penalty.*

To forfeit, تاوان دادن , تاوان انداز بودن , جریمه یافتن . v. *To confiscate.*

Forfeitable, ممکن تاوان .

Forfeiture, تاوان , جریمه A . v. *Forfeit.*

Forgave, preterite of *forgive.*

A FORGE (*for iron work*), تنور آهنگر , آهنگرخانه . v. *Furnace.*

To forge (with a hammer), برسندان کوفتن , با سحم کوفته , ساختن , (*to falsify*) — با درآي زدن , با خایسک کردن , ساختن , تقلید کردن , مزور ساختن , لباس کردن , تزویر کردن . v. *To counterfeit.* — (*to make*), کردن , ساختن , عمل ساختن , کار کردن . — *To forge a lie,* دروغ بافتن , خلق ساختن . *To forge a deed,* تمسک مزور کردن , دست خط تقلید کردن . — *To forge intelligence,* خبر تمویه کردن ,

Forged, ساخته , مصنوع A . v. *Counterfeited.* *Any thing forged,* لباسي , تقلیدي , تغلبي , جعلي .

A forger, متغلب A , سازگار , مزور A , سازنده . v. *Counterfeiter, falsifier.*

Forgery (falsification), جعل A , تلبیس A , تغلب A , تقلید A , لباس A , زوور A , تمویه A , تزویر A , تزییف A . v. *Fraud.* — (*smith's work*), کار آهنگر .

To FORGET, فراموش کردن , فراموشیدن , نسیان نمودن , ذهل , سهو ساختن , ضلال کردن , ذهول کردن , ناسي شدن نمودن . v. *To neglect.*

Forgetful, فرامشکار , ناسي A , ناهل A , غافل . v. *Careless, negligent.*

Forgetfulness, فراموش , فراموشي , فراموشکاري , فرامش , فرامشي , نسیان A , ذهول A , منسیت A , نامه A .

Forgetfully, از فراموشي , منسیانه , منسیا A , نسیا .

To FORGIVE, معاف کردن , عفو کردن , معذور داشتن , بخشیدن , آمرزیدن , درگذر کردن , صفح ساختن . — *To forgive sins,* خطا بخشیدن , مغفور کردن , غفر ساختن , تقبیر . معاف کردن . v. *To pardon.*

Forgiven, معاف , معفو A , مغفور A , بخشیده شده . *To be forgiven,* معاف کردن , آمرزیده شدن , معذور A , بخشیده شدن .

Forgiveness, آمرزش , مغفرت A , عفو A , بخشش , صفح A , عذر A .

A forgiver, آمرزکار , بخشنده , آمرزنده , غفور A , غفار A , رمضان A .

FORGOT, *forgotten,* فراموش شده , مذهول A , منسي A .

A FORK, گر . — *The prong of a fork,* شاخه . — *A two prong fork,* دوشاخه , کاز . *A cow, hay or dung fork,* — ارجن , هیزه , انگشته , شنه , شانه , افسو , شلغه , شاغه . *A fork with five prongs,* پنجگشت . *A fork with three prongs,* سه انگشت , سه شاخه , دوسه , هیچ , شل . *Trident.* — *A fork for the table,* چنگ , چنگاله صفره .

To fork up, با شلغه برگرفتن . *To fork or shoot into blades (as corn),* تخریش نمودن .

Forked, شاخه دار , گردار , دوشاخه دار . — *Any thing forked,* کاز . *Forkedly,* شاخانه .

FORLORN, تنها , بي کس , مخذول A , ترک کرده شده , متروک A , گذاشته , نفي A , مفروغ A , یالو . v. *Abandoned, deserted, destitute, helpless, wretched.* — *The forlorn hope,* پیشرو , پیش روي لشکر , پیشاهنگ , پیشاونگ , پیشاهنگ , پیش افتاد , طلیعت A . v. *Van.*

FORM (*figure, shape*) A شکل (plur. اشکال), صورت A (plur. صور), تصویر A , پیکر , هیکل , نقشه A , شبه A , شارت A , اندازه , اندام , گوهر , قالبه , قطا A , طباع A , طبع A , سرشت , قالب A , هیاه A , هیئت A , تاپال , صنف A , خلقت A , سن A , جبلو A , فام , کمیت A , کسوت A .

توز A . v. *Figure, shape, model, fashion, mould, symmetry.* — (*order, stated method*), آراستگي , پيشنهاد A P , منوال , طور A , طرز A , روش , رسم A , دستور , ضابطه A , قاعده A , اصول A , اسلوب A , صفت , قانون A , نظام A , انتظام A , ترتيب A , آيين . v. *Regularity, order.*—*Exterior form,* صورت ظاهر , خلقت A , ارش A , سحنا A , سحنت A . *The interior form,* باطن A , صورت باطنه , سيرت A . *The exterior and interior form,* صورت و سيرت , ظاهر و باطن . *The form or essential modification of man,* صفت بشريت . *The form of any thing delineated on paper, &c.* رسم A , كارنامه . *A form (mould),* كالبد , قالب A . v. *Model. The form or last of a shoe,* قالب پاپوش .—*To cast in a form or mould,* در قالب افراغ كردن , افراغ قالب ساختن . *To assume the form,* صورت پذير كردن . *Having an angelick form,* پري پيكر , ملك سيما . *The form or seat of a hare,* خثل A . *A form or long seat,* نشيمن , مصطبت A , تخته .—*For form's sake,* براي بيت .

To form (make), شكل دادن , ساختن , كردن , سرشتن (*shape*), صورت بند نمودن , تشكيل كردن , تين ساختن .—(*to model by education*), تاديب كردن , تربيت نمودن . v. *To instruct, train, discipline.*—(*to arrange*), آراستن , ترتيب كردن , نظم , كردن , انتظام ساختن . *To frame, modify, adjust, model.* —(*to contrive*), انديشه كردن , انديشيدن , فكر كردن . v. *To plan, scheme.*—*To form a circle,* دايره كردن .

FORMAL (*precise*) صاحب تكلفات , اهل استغنا . v. *Ceremonious, stiff, exact, grave.*—(*methodical*), موافق رسم , مطابق دستور , قاعده , برطبق , قانون , موافق . v. *Regular.*

Formality, تكلف A , استغنا A , تجملات A (plur.), v. *Ceremony, gravity, stiffness.*

Formally (according to established rules), مطابق دستور , برو جه .—(*ceremoniously*), لايق منوال , موافق قانون , تكلف . v. *Gravely, stiffly.*

FORMATION, ساخت , سرشت , تكوين A , تركيب A , تشكيل A , تشكل A , خلقت A , جبل A . v. *Creation, form.*—*Formative,* تشكيل ساز , صورت بند .

Formed, ساخته , سرشته , متشكل A , مشكل A , مجبول A , مخلوق A , مصنوع A , مسنون A , مصور A . v. *Made.*—*A former,* سازنده , صورت بند , مشكل A , مصور A . v. *Maker, contriver.*

FORMER, پيشين , پيشينه , سابق A , مقدم A , قديم A , قبل A . v. *Past.*—*Former times,* ايام قديم , زمان سابق . *This was the custom of former times,* اين پيشينگي , قدم A , مقدما A . *Formerly (in former times),* دستور سابق بود , پيشتر , پيش از اين , درايام گرشته , در وقت پيشين , قبل از اين , من قديم , ازقديم , ازقديم الايام , قديمانه , قدما A , من قبل A , قبلا A , اولا A , اول A , سابقانه .

FORMIDABLE, سهمگين , مهيب A , مخوف A , هيبت , ناك , هولناك , نوند , زيان . v. *Terrible, dreadful, tremendous, powerful.*—*Formidable-looking warriors,* دلاوران قوي هيكل .

Formidableness, سهمگيني , هيبت A , صلابت A , صولت A , سطوت A , مهابت A .

Formidably, ازسهمناكي , مخوفانه , باهيبت , بروجه , هولناك .

FORMLESS, بي صورت , بي شكل , غير شكل , نامتشكل .

A FORMULARY (*book of models, regulations, laws, &c.*), دستورالعمل A , قانون نامه .

FORNICATION, زنا A , زناكاري , حرام A , حرام كاري , زناكردن , بحرام رفتن , *To fornicate, commit fornication,* باد سرنپاره .—*A fornicator,* زناكار , زاني A , بحرام جماع ساختن .—*A* زنوي A , فاجر A , فاجن A , فجار (plur.) , فجرت , زناي *fornicatress,* زانيه A , فاحشه A , فاجره A , فاسقه A . v. *Concubine.*

To FORSAKE, گذاشتن , ترك كردن , هجر ساختن , هجران , نمودن , روگردان شدن , باز استادن . v. *To desert, leave, fail.*—*To forsake a habit,* منابت ساختن , ترك عادت كردن .

Forsaken, v. *Deserted.*—*Forsaker,* v. *Deserter.*

FORSOOTH, v. *Certainly.*

To FORSWEAR, دروغ قسم كردن (*renounce or deny upon oath*), با سوگند انكار حق كردن . v. *To perjure.*—*Forsworn,* v. *Perjured,* v. also *perjury.*

A FORT, *fortress,* قلعه A , حصار A , دژ , بخش , بارو , پنام , اطم A , اجم A , حصن A (plur. حصون), حصين A , بار , متانت A , متن A , ربض A , حواله A , ابام A , (plur. اجام) , دژناله , ايلد A . v. *Castle, tower, garrison.*—*A fort upon a hill,* كلات A , مهوت A .—*To retire to a fort,* بتحصن كردن , متحصن بودن . *The gate of a fort,* دروازه قلعه .

VOL. II. R r

FORTH (*abroad*), بیرون ، برون ، بدر ، خارج A ، الی A الخارج ، ظاهراً A. — *To go forth*, بیرون رفتن ، بدر رفتن. — (*to come forth* (*out of doors*)), بیرون آمدن ، بدر آمدن. (*to be published*), ظهور شدن. *To bring forth* (*or out of any place*), بیرون آوردن ، بدر کشیدن. (*to publish*), ظهور کردن ، اشکاره نمودن. *To bring forth children or young*, حمل کردن ، وضع نمودن. v. Under *bring*. — *To hold forth* (*harangue*), سخن رانی کردن ، کلام نمودن. *To set forth* (*describe*), اظهار ، کتب کردن ، وصف نمودن. *To sally forth*, خروج کردن ، هجوم نمودن ، ساختن. *To cast forth*, بدرود کردن ، بیرون انداختن ، بیرون راندن. — *Forthcoming*, تیار ، حاضر A ، آماده. *To be forthcoming*, حاضر شدن ، آماده شدن. *From this time forth*, از این پس ، باز ، من الان A ، فی ما بعد A ، من A بالاسره ، غیرذالک A ، بعد الیوم A ، بعد. *And so forth*, وغیره ، A وقس علی هذا. v. *et cætera*. *Forthright* (*in a right line*), بخط متوازی. *Forthwith*, علی الفور A ، فی الحال A ، بلا A ، توقف ، بلا توانی A. v. *Immediately*; also *forward*.

The FORTIETH, چهلم ، چلم ، اربعون A.

FORTIFICATION (*the science of fortifying*), تحصین A ، علم تحصین. *A fortification* (*rampart, &c.*), سد A ، بنیان A ، کانت A ، عمارت A ، سور A ، حصار A ، حصن A ، حرز A. *A strong fortification*, حصار استوار ، حصن حصین. *The fortifications of a city*, شهربند ، پاپس ، پامس. v. Also *castle, fort, rampart, battery*.

To fortify (*make strong*), محکم کردن ، مستحکم کردن ، مضبوط کردن ، قوی کردن ، استوار کردن. — (*with ramparts, &c.*), تحصین کردن ، شهر محصون نمودن ، برج بنا ساختن ، سد کردن ، حصن ساختن ، حصار ساختن. (*to defend, protect*), احکام کردن ، محکم نمودن ، تخفیر ساختن ، حمایت دادن. (*to confirm, fix*), برقرار کردن ، تقویت ساختن.

Fortified, محصون A ، محکم A ، تحصین شده.

FORTITUDE, جسارت A ، جرات A ، مردانگی ، دلاوری ، دلیری ، صلابت A ، شجاعت A ، بهادری. v. *Courage*.

A FORTNIGHT, دوهفته ، دوسبعه.

A fortress. v. *Fort, fortification*.

FORTUITOUS, آمدانه ، آمدانی ، عارض A ، عارضی ، عرضی ، اتفاقی ، فجای ، فجائی. — *Fortuitously*, اتفاقاً A ، عرضانه ، عارضاً A ، ازسرانجام A. *Fortuitousness*, v. *Accident, chance*.

FORTUNATE, بختیار ، بختاور ، نیک بخت ، نیک ، مسعود A ، سعید A ، سعدتمند ، دولتمند ، اهل دولت ، آختر ، خجسته فال ، خجسته ، میمون A ، صاحب طالع ، برومند ، مبخوت A ، فروخ ، فرخ ، مقبل A ، کامبین ، کامران ، سالخداد ، همایون ، همای. v. *Happy, successful*. — *The fortunate islands*, الجزایر الخالدات A. *The most fortunate prince*, شاه باهر الاقبال.

Fortunately, از نصیب ، با دولت واقبال ، بختیارانه ، سعیداً A ، بالخیره A ، با سعدت ، با طالع.

Fortune, روزگار ، روزی ، روز ، نصیب A ، بخت ، ستاره ، گردون ، دهر A ، فلک ، بهره ، قسمت A ، دولت A ، طالع A ، زمانه A ، گیتی ، چرخ ، دواری A ، دور A ، دوران A ، نشمن ، سهم A ، اثلث A ، سپهر ، زمان A. v. *Portion, lot*. — *Good fortune*, نیک بختی ، نیک اختری ، برکت A ، سعادت A ، بختاوری ، بختیاری ، برخورداری ، اقبال A ، دوله ، مبارکی ، طالع A. v. *Prosperity*. — *Bad fortune*, بد بختی ، ستاره ، زمانه A ، درماندگی ، ادبار A ، بلا A ، عدم دولت ، کم بختی ، دبرت A. v. *Misfortune*. — *Inconstant fortune*, چرخ دوار. *Fortune the favourer of the worthless*, چرخ دنی پرور. *A man favoured by fortune*, صاحب طالع ، سالخداد ، بختیار. — *Fortune* (*possessions*), مال A (plur. اموال), دولت A ، رزق A (plur. ارزاق), توانگری. v. *Riches, estate, wealth*; also *dower, portion*. *To tell fortunes*, فال گفتن ، طالع گفتن ، ستاره نمودن ، آختر گو شدن. *A fortune-teller*, رمال A ، منجم A ، فال گو ، کاهن A ، آخترگو. v. *Astrologer*. *To fortune*, v. *To befal, happen*.

FORTY, چهل ، چل ، اربعون A. *Unleavened bread dried forty days in the sun*, بوده نان.

A FORUM (*publick place*), بازار ، قیم A ، تخت A ، انغلعت ، میدان A ، اندروز ، دروازه. v. *Square, court, market*.

FORWARD, پیش ، درپیش. *To go straight forward*, درخط متوازی رفتن. *To bring forward*, پیش آوردن. *To come forward*, پیش آمدن. *To come forward* (*as a wound to suppuration*), پیدا آمدن. *Forward* (*zealous, warm*), صاحب حمیت ، رشکین. v. *Earnest, eager*. — (*presumptuous*), گستاخ ، متهور A ، فرناس. v. *Hot, rash, confident*. — (*impudent*), بی شرم ، شوخ ، بی حیا. — (*premature*), ناپخته ، خام ، عجول A ، تعجیل A. *Forward fruits*, بکر A ، بکور A.

. شتابان , شتاب نما ,(hasty) — . كرمه , عجالت A , نوباد
v. *Quick, ready.*—(*anterior*), A قديم , A مقدّم , A اوّل .

To forward, تعجيل كردن , شتابانيدن , زود ساختن . v.
To hasten, quicken. — (*dispatch as a letter,*) &c. ارسال كردن ,
صيانت , دستگيركردن ,(*to patronise*) — . فرستادن , روانه كردن
تخفير نمودن , كردن . v. *To promote.*

Forwardly. با حميت , تيزانه , A علي العجلت . v.
Hastily, eagerly.

Forwardness (*ardor*), تيزي , A حميت , A غيرت , رشك .
v. *Eagerness.* — (*quickness*), A سرعت , زودي , A شتاب .
v. *Haste, readiness.* — (*earliness*), A تعجيل , A تعجلت ,
گستاخي , عدم شرم , شوخي ,(*impudence*) — . مقدمت A

A FOSSE (*ditch*), A خندق , A مترس , شه بارو . v. *Moat.*

A FOSSIL (*mineral*), كاني , معدني , معدنيه , A جامد
(plur. جمد), A ركازه , A ركيزت .

To FOSTER, پرورش ساختن , پرورده كردن , پروردن ,
تربيت نمودن , مراجات كردن , تقويت كردن . v. *To
nurse, feed, support, encourage, educate.* *A fosterer,* پرورنده ,
پرور .

A foster-father, اتكه , پدر پرورنده . *A foster-mother,
foster-dam,* اتكه , دايه , زن پرورنده , شردد , A ظاره (plur.
اظار), ماريده . v. *Nurse.* *A foster brother,* كوكلتاس ,
كوكل همشيره . — (*sister*), همشيره . — *A foster child,* پسر
پرورده , پرورده , A ربيب — . *Fostered,* پرورده , رضاعي
A مغتذي .

FOUL (*dirty*), چركين , A غليظ , ناصاف , نا پاك , آلوده ,
ريمناك , بالوش , پزوين , A ملوّث , A نجس , گنده ,
نقشف , خسوك , A قذره , A مدران , A مدرن . v. *Nasty,
unclean, impure, polluted* —(*abominable*), A مكروه , A كريه ,
ملعون A . v. *Detestible, odious.*—(*wicked*), A فاسد , A شقي ,
A معيوب , پر رسوائي , A فسيد , A شرير , A شاطن , A قبيح
A فضيح , عيب دار . v. *Disgraceful, villainous, shameful,
fraudulent.* —(*not legal*), نا شرعي , غير مشروع . — (*gross,
corrupted*), A فاسد (plur. فسيد , فسدي), ستبر , A ستيج
v. *Gross.* — (*full of gross humours*), پر اخلاط فسيد . —(*not
bright*), نا روشن , ناكشاده , تاريك , سياه , بي ضيا . —*Foul
water,* چركاب . *Foul play,* حيله بازي , تلبيس كاري , رنگ
آميزي . v. *Fraud, deceit.*—*A foul action,* عمل قبيح , كار شنيع ,
فعل فنا , كار نا سزا . *Foul-faced,* A كريه المنظر , زشت رو .

Foul-mouthed, اهل بد زبان , عيب گو , A طعنان . v. *Scurrilous.* — *To fall foul* (*to reproach*), دشنام دادن , آزار كردن ,
شتوم نمودن . — (*to come to blows*), مشت زدن , ضرب كردن .
To run foul (*to dash together, as ships, &c.*), بهم زدن ,
مصادمت كردن .

To foul, ناپاك كردن , آلودن , نجس ساختن , &c. v.
To defile, stain.—*To be or grow foul,* غليظ شدن , آلوده بودن ,
چركين گشتن .

Fouled, چركين شدد , ناپاك گشته , A ملوّث .

Foully (*nastily*), ناپاكانه , A ملوّثاً —(*infamously*), با رسوائي ,
رسوانه . v. *Odiously.*

Foulness, ناصافي , ناپاكي , چركيني , آلايش , آلودگي ,
گندي , A لوث , A نجاست , A وسخ , A عفونت , كره . v.
Impurity, dirtiness, nastiness, pollution, corruption.—(*villainy*),
A فساد , A شرّ , A شرارت , A قباحت , A فجور , A شقاوت ,
A شناعت . v. *Infamy, shamefulness.*—(*dishonesty*), A حيله ,
حيله بازي , بيذاره , A غدره , فريب . v. *Fraud, deceit* —
(*deformity*), زشتي , مكروهي , قبح روي , كره , A قشف . v.
Ugliness.—*Foulness of teeth,* A قلح .

FOUND (*part. of find*), يافته , A موجود . (also pret.) *I
found,* يافتم , &c.

To FOUND (*lay a foundation, &c.*), بنياد كردن , وضع بنيان
مبني , اساس نهادن . — (*to build*), تكريس ساختن , نمودن
عمارت نمودن , تعميركردن , بنا كردن , ساختن . (*to establish*),
منصوب نمودن , نصب ساختن , پايدار كردن , برپا كردن . v.
To erect, fix.—*To found colleges, hospitals, or other publick
works,* ابنيت خيرات ساختن , وضع حسنات كردن . *To
found or invent an art,* هنر ايجاد نمودن , صنعت پيدا كردن .
To found or cast in a mould, قالب كردن , افراغ , كاليدن , لحك
ريختن , كردن .

A foundation, بنياد , بن , A بنيان , پاي , پايه , A اصل ,
A تاسيس , A اساس , A مساس , A اسّ , A قاعدت , A مقعدت .
v. *Basis.*—*The foundation of a house,* بنياد بنا , پاي بست .
Without foundation, بي بنياد , بي اصل , بيبقا , بي سبب ,
نا حق , غير مساس . *From the foundation,* از بنياد , از
A من اصل , مساس . *Making or laying a foundation,* ساختن
وضع اساس , A تاسيس , بنياد . *Foundations,* بنيادها ,
A اصول , A قواعد , A اساسات , A اساس . *The foundations of
the temple,* وضع بنا جامع . " *Charitable or eleemosynary*

foundations (as colleges, hospitals, &c.), حسنات A ; اوقاف A , عمایر A , مبرّات A , ابنیت، خیرات , خیرات A . — *Foundation (origin),* آغاز A , اصل A , ابتدا A , سر , بنگ . v. *Principal, rise, beginning, cause ;* also *establishment, settlement.*

Founded, بنیان کرده شده , موسّس A , معمور A , مبني A , راسخ A . *Well founded (true),* راسخ الاساس A , بنا کرده شده . راسخ البنیان A , الارکان .

A founder (builder), موجد A , بنیاد ساز , بناگر , بنا A , باني A , معمار A , موسّس A . — *(one from whom any thing originates),* منشا A , اصل A , نصاب A , پیدا کننده , مبدع A , غرت A . *The founder of this increasing empire,* غرّت این دولت روز افزون . *A founder or caster in brass or other metals,* صفّار A , مفرّغ A , کالیدگر , لاحک A .

To FOUNDER *(sink as a ship),* زیر آب فرو , غرق شدن رفتن . *To founder or stumble (as a horse),* سگرفیدن . v. Also *to fail, miscarry.*

A FOUNDERY, دکان مغرّغ , لحک خانه , کالید خانه , صفار خانه .

A FOUNDLING, لقیط A , پسر سند , بچه منبوذ , منبوذ A (plur. لقطا).

A FOUNTAIN, منبع A , عین A (plur. عیون), چشمه , شمس A , خانیچه , خاني , زاب , ینبوع A (plur ینابیع), راهاب , آبراه . v. *Spring, bason of a fountain.* — *(a jet or spout of water),* چمن بند , شادربان , شادروان , فواره , زربیت A (plur. زرابي), زدّاب A . *(original, first cause),* اصل A , منشا A , مبدا A . — *A fountain-head,* سر چشمه . *A place abounding in fountains,* چشمه سار . *A hot spring or fountain,* عین انیت , حمّت A . *The fountain of life,* آب حیات , آب حیوان , عین الحیات A , سر چشمه حیوان . — *The fountain of darkness,* چشمه ظلمت .

FOUR, چهار , چار , اربعة A , اربع A . *The space of four years,* چهار سالة . *The space of four months,* چهار ماه . *The space of four days,* چهار روزه . *One of four,* چهاریک . *Consisting of four parts ;* also *four-square,* مربع A , چهار پاره . *A four-square figure,* شکل تربیع , چهار گوشه . *Four-fold,* چهارتا , اربعة اضعاف A . *Four and four,* چهارگان . *Of four forms or colours,* چهارگانه . *A team of four horses,* چهار اسب . **Four-wheeled,* چهار گردون , اربع تجل A . *Four-footed,* چهار پا , چهار پایه . v. *Quadruped. The four elements,* چهار بالش . — . *The four quarters of the world,* ربع مسکون . — *Four sides of a solid (also four quantities or qualities),* چهار جهت . *Four times,* چهار بار , چهار دفعه , چار بار یار . — *The four sides (the whole of any thing),* چهار طرف , چار جهت . — *To divide in four,* چهار پاره کردن , تربیع کردن . *Fourscore,* هشتاد , ثمانون A . *Four hundred,* چهار صد , اربع مایة A . *Four thousand,* چهار هزار , اربعة الاف A .

Fourteen, چهارده , چارده , اربعة عشر A , اربع عشرة A .
Fourteenth, چهاردهم , چاردهم , رابع عشر A , رابعة عشرة A , اربعة عشرة A , اربعة عشر A .

The fourth چهارم , چارم , رابع A , رابعة A . *A fourth part,* چهاربي , ربع A .

Fourthly, چهارانه , رابعاً A .

A FOWL, مرغ (plur. مرغان). *(domestic),* مرغ خانگي , ماکي , ماکیان , دجاجت A (plur. دجایج). *A wild fowl,* ماکیان بیاباني . v. *Bird.*

To fowl, صید طیور کردن .

A fowler, صیاد A , صیاد الطّیور A . v. *Falconer.* — *A fowler's net,* طرقت A . *A fowling-piece,* بندوق , بندوق طیور .

A FOX, روباه , روبه , رباه , دمنه , ثعلب A (plur. ثعالیب), هقلّس A , ابو حنبص A , ابو جعد A , ضواع A , عتنف A , دقارین A , غشتل , صیدناني A , صیدن A , هیطل A , سمسم A , دران A , روس A , خنشعت A , قعنب A , جیجرس A . *A place abounding in foxes,* مثعلب A . — *(a sly fellow),* روباه باز . — *(fox-like),* روبیانه . — *A fox chase,* صید A , شکار روباه , الثّعلب . *A fox-hunter,* صیاد الثعلب A .

FRACTION, کسر A . v. *Breach, fracture, rupture.* — *Fractions of integral numbers,* کسور عدد , خردها . — *To reduce fractions to integral numbers,* جبر کردن . *Fractional number,* عدد مسکور .

A fracture, شکست , انکسار A , کسرت A , کسر A , شکستگي , گسستگي , رخنه , مکسر A . — *A bandage for a fracture,* استخوان بند . — *To set or consolidate a fracture,* جابر کردن , مجبور ساختن . v. *Split, crack, rupture, breach.*

To fracture, شکستن , کسر کردن . — *To fracture a bone,* استخوان متجزم کردن . v. *To break.*

FRAGILE, نازک A , تنک , منکسر A . v. *Frail, brittle, weak.*

Fragility, نزاکت A , نازکي , تنکي . v. *Frailty*.

A FRAGMENT, پاره , پارۀ , ريزۀ , پارچۀ , پرزۀ , کسرت A , (plur. اکسار), حتامت A , شکنج , (plur. قصد) تصدت A , فتاص A . v. *Piece, particle*.—*Fragments of victuals*, خورپارۀ , خشاره A , خشارت A , کاردو . v. *Crumbs*.

FRAGRANCE, خوش بوي , طيب A , تعطر A , رايحت A , ريح A (plur. ارياح), ريح طيبت , فايحت A , فوحان A , فوح A , فنح A , عطره A , عطرنت A , نفحت A (plur. نفحات), خمرت A , نفحت A , نقيص A , ذفره A . *To diffuse fragrance*, بوي دادن , نفح کردن . *Aromatick fragrance*, بوي بوغا A , عطرسا.

Fragrant, خوش بو , نفح A , معطرة A , معطرساز , پر عبير , مفتق A , پهناله , فايح A , عطرسا , عنبربار , خوب رايحت , ذفر , اذفره A . *The fragrant air of the meads*, نفحات نسايم چمن . *Fragrant as ambergris*, عنبر , عبيرتاثير , عبيرتعطير . —*A rose fragrant as ambergris*, گل عنبرشميم . v. بوي. Also under *gale*.

Fragrantly, باخوش بوي , فايحاً A , نفحانه .

FRAIL, نا پاي دار , ناتوان , فاني A , کم زور , نازک A , عاجز A , زبون , منکسر A , ضعيف A , سريع الزوال A , تنک , بيبقا , اساس اضلال . v. *Weak*. *The region of frailty* (this world), دار فنا , کشور فنا . —*A frail*, زبيل A , زنبيل A . v. *Basket, pannier*.

Frailness, نا پاي داري , کم زوري , نا تواني , نزاکت A , زبوني , ضعف A , فنا A . —(*frailty*), تنکي , نازکي . v. *Weakness, instability*.—*Human frailty*, طبيعت بشريت . —*From the frailty of human nature*, از بحکم البشريت A , مزلّت بشريت .

To FRAME (*make*), ساختن . —(*join, adapt, fit*), پيوستن , قوام ساختن , توفيق نمودن , نظام کردن , انتظام نمودن . v. Also *to make, compose, form, settle, contrive, plan, fabricate, invent*.—*To frame a lie*, دروغ بافتن . v. *To forge*.

A frame, قوام A . *The frame of a building*, قوام عمارت , تواصلات بنياد . v. *Contignation*. —*Frame of mind*, حال خاطر . *To be in an excellent frame*, خوش حال شدن . *To be in bad frame*, منحوس الحال بودن . v. *Situation, state*.—*A frame* (*case*), دان.—(*a mould*), کالبد , قالب A.—(*a border*), حاشيه A . v. *Model, shape, form, order*; also *contrivance*.

Framed. v. *Formed, made*. —(*as a picture*), حاشيه دار .

A framer, باني A , سازنده , جاعل A . v. *Contriver, maker*.

FRANCE, فرانچه , فرانسه . *The king of France*, ردفرنس .

FRANCHISE, معفي , بيزاري , آزادي , اميني . v. *Exemption, immunity, privilege*. — *To franchise*, v. *To enfranchise*.

Frangible. v. *Fragile, brittle*.

FRANK (*liberal*), جوانمرد , کريم A , سخي A , صاحب عطو , غمرالخلق A , غمرالردا A , آزاد , بخشنده , و نعم . v. *Generous*). —(*open, sincere*), کشاده دل , بي ريا , مخلص A , بي تکلّف , بي رنگ , بلا غدر A , نا حيله باز . *A Frank* (*European*), فرنگي . *The country of the Franks*, فرنگستان , افرنجيه . —*Frank*, v. Also *hogsty*. *To frank*. v. *To fatten, cram*.

FRANKINCENSE, لبان , کندر A , نشوار , نشواره , بستج , ونبژه , نيژه , کندروه , لبني .

FRANKLY (*liberally*), کريماً A , آزادانه . — (*sincerely*), مخلصاً A , با حقيقت .

Frankness (*generosity*), جوانمردي , کرم A , سخاوت A , بذل A , مروت A . v. *Liberality*. — (*sincerity*), اخلاص A , صداقت A , کشاده دلي , عدم ريا . v. *Candour*.

FRANTICK, ديوانه , مجنون A , آشفته , آلفته , شيدا , شوريده , دله A . v. *Insane, mad*. —(*enraged*), غضبناک , تاقت A , غضوب A , شري A , پر غضب . —*Frantickly*, بطور شيدانه , مجنون , غضباً A . *Frantickness*, ديوانگي . v. *Frenzy, madness, fury, rage*.

FRATERNAL, برادرانه , برادري , اخوي , برادرانه , اخوة A , في A . —*Fraternally*, برادرانه , برادران منسوب منزلت اخ .

Fraternity, برادري , اخوت A , مواخات A . *A religious fraternity*, اخوت حقانيت , برادران دين , اخون بالله A . —*Men of the same fraternity*, ابناي جنس . v. Also *society corporation*.

Fratricide, قتل برادر .

FRAUD (*fraudulence*), فريب , دغا , تلبيس A , دغا بازي , حيله A , تزوير A , خديعت A , خدعت A , روباه بازي , مکر A , کيد , رنگ , غبن A , آل , (plur. اغدار) غدر A , حيله بازي

خانوره ,سگالش ,نیرنگ ,نیرک ,ریا A ,ریوه ,مکروخدوع ,
(مکاید .plur) مکادت A ,محال A ,ترفند ,برفند ,خاوره ,
حول A ,احتیال A ,خیانت بندی ,خیانت A ,رشیمت A ,
غلول A ,دخل A ,دملع A ,دمّلا A ,غش A ,زرق A ,بیذاره .

Fraudful, fraudulent, اهل غدر ,حیله باز ,پر ریا ,دغاباز ,
خاین A ,مکاره ,بد دیانت ,بی ایمان ,فریبنده ,غدیره A
دوامج A ,دوامج A ,محوّل A ,پر نیرنگ ,غلواره ,مزوّره A .

Fraudulently, غدیراً A ,با حیله ,ازدغابازی ,غدّارانه ,
از تلبیس .

FRAUGHT (*full, stored*), پر ,انباشته ,آگنده ,مشحون A .
v. *Filled.* — (*laden*), محمول A ,موقره A ,اوبار . v. Also *freight.*

Fray. v. *Brawl, broil, battle, duel, fight.*

FREAK, *freakishness,* خیال A ,وهم . v. *Fancy, humour, whim.*

Freakish, خیالی ,وهمی . v. *Capricious, whimsical.*

A FRECKLE, پشنج ,پشنجه ,چل ,اوله ,آبله ,سپس ,
گندمه ,کلف A ,نمش A . v. *Mole.* — *Freckled, freckly,*
پر آبله ,چلدار ,پشنجه دار .

FREE (*not a slave, at liberty*), آزاد ,آزاده ,وارسته ,رسته ,
(plur. حرّ A ,سربست ,بیزار ,رستگار ,مختار A ,خود اختیار
احرار ,(fem. حرّت ,رها ,عتیق A ,غاتق A ,رقیق A ,
بری ,ایم A ,ایمن A ,امین A ,معتق A ,مبرّی A ,متبرّی A
مسلّم A ,مطلق A ,مأمون A ,معاف A . v. *Exempt.* —
(*guiltless*), آزاد ,بی گناه ,غیر خطا ,بری A (plur براٰیا).
v. *Innocent.* — (*clear from distress*), بی رنج ,نا غمناک ,
— (*not compelled*), نا ملتزم ,غیر انطرار . — دلخوش (*per-
mitted*), جواز A ,مجاز A ,حلال A ,مرخّص . — (*open,
ingenuous*), بی ریا ,اهل حقیقت ,صادق A ,نا غدار . v.
Frank. — (*common, publick*), عام A ,عموم A ,مشارک A . —
Free and easy, آسوده و آزاده . *Free from the fetters of love,*
آزاده قید عشق .

To free (*set at liberty*), آزاد کردن ,خلاص کردن ,اطلاق
اعتاق ساختن ,استخلاص نمودن ,رهانیدن ,رها کردن ,ساختن
رسته ,فرج دادن ,نجات کردن ,نجیت ساختن ,انجا کردن
صاف — (*to clear from impediments*), رهاندن ,گردانیدن
. تعرّض برطرف نمودن ,زجردورساختن ,کردن v. *To rid.* —
(*to grant immunity*), پراونه دادن . v. *To exempt.*

A free-booter. v. *Robber, plunderer.*

Free-born, حرّالاصل A ,آزاد ,اصل زاده .

Free-cost, عدم بدل ,غیر مصرف ,بی خرج .

A freedman, عتیق A ,آزادت بنده (fem. عتیقت, plur.
لاقط A ,(رقیقت .fem) رقیق A ,سربست ,(عاتق ,عتیاق
عتاقت A ,معتق A ,(موالي .plur) مولی A ,(القطت .plur).
A freedman who purchases his freedom, مکاتب A .

Freedom, آزادی ,آزادگی ,حرّیت A ,آسوده حالی ,
خلاص A ,نجات A ,اختیار A ,امینی A ,آزاد مردی ,
امان A ,عتق A ,اعتاق A ,حرریت A ,حروریت A ,
شدحت A ,سلامت A ,طلق A ,فراغ A ,عتاقت A ,امن A ,
رخصت A ,نصیت A . v. *Liberty, exemption; ease, leave.*
— *To obtain freedom,* آزادی یافتن ,نجات شدن . — *Free-
hearted.* v. *Frank, liberal.*

Freely (*at liberty*), با آزادی ,با اختیار ,سالماً A ,حرّاً A ,
— (*without fear*), بی پروا ,بی باک . — بیزارانه (*without re-
straint*), ارادتانه ,بی تکلّف ,رضاً A ,بالطوع والرضا A . v.
Voluntarily. — (*with impunity*), فرشاً A ,حضراً مضراً A ,قللناً A .
v. Also *frankly, liberally, spontaneously.*

A freeman, آزاد ,آزاد ,مرد آزاد ,صاحب اصل زادگی ,مردم
اصلی . v. Also *freedman.* — *Freemen,* مردمان آزاد . — *Free-
minded,* v. *Unconstrained; frank.* — *Freeness.* v. *Freedom,
liberality, candour.* — *Freespoken,* صاف گو . — *A free-thinker,*
دهریه . v. *Atheist, deist, libertine.* — *Freewill,* مختاری ,
اختیار جزی .

To FREEZE, منجمد کردن ,یخ بستن ,جمد ساختن ,
فسرده کردن . — (*to be frozen*), یخ بسته شدن ,فسرده شدن ,
منجمد شدن ,نسردن .

To FREIGHT (*load a ship*), محموله بر جهاز نهادن ,حمل
بر کشتی نهادن . — (*to hire a ship*), جهاز بکرایه گرفتن . — (*to
let out a ship for hire*), جهاز بکرایه دادن .

Freight (*cargo*), محموره A ,پربار ,بار جهاز ,حمل کشتی ,
آمد . — (*the price paid for shipping goods*), نول A ,نولون A ,
کرایه جهاز ,التزام کشتی . *A freighter,* اجاره دار جهاز . —
Freighted (*put on board*), برجهاز نهاده ,محمول A ,حمل
کرد شده ,درکشتی وضع شده . v. *Loaded.* — (*hired*), بکرایه گرفته
مکری A . — *A freighted ship,* جهاز بکرایه گرفته .

FRENCH or *a Frenchman,* vulg. فرانسس ,افرنج (plur.

زحمت. *The French disease,* افرنجي، فرنگي، (افرنجيون فرنگي.

FRENZY, جنون A، ديوانگي، جنّت A، جنوني، شيدائي. v. *Insanity, rage.* — *The frenzy of love,* ديوانگي عشق. — *Frenetick.* v. *Frantick.*

FREQUENCY (*often happening*), كثرت A، اكثريت A، تكرار A، بارگي بارگي. v. *Repetition.* — *Frequency, frequence (concourse),* آمد شد، آمد ورفت. v. *Crowd, assembly.*

Frequent, متواتر A، كثير A، باربار، چند بار، اكثريه، مكرّر A، شركي A. v. *Repeated.*

To frequent, visit often, آمد ورفت كردن، آمد شد ساختن، باربار، انباغ كردن. *To be frequent (happen often),* باربار رفتن، كثير، بسيار بودن. — (*to be numerous*)، بسيار بار شكن، شدن شدن. *A place which one frequents,* مالف A، جاي آمد.

A frequenter, آمد شد كننده.

Frequently, بدفعات، اكثر اوقات A، بارباران، بسيار بار، اونة A، عرقات A، تارة بعد تارة A، كرّاة A، دفعة A. v. *Often.*

FRESH (*cool*), خنك، سرد، بارد A، برد A. — (*not salt*), غير ملح، بي نمك. — (*green, unfaded*), تازه، تر و تازه، سرسبز، نازين، نورسته، سبز، آبدار، ترين، شادآب، طري A، نوزاده، نورسيده، نورس، نو. — (*new*)، رطب A، باهر، مضبوط A، ظريف A، طارق A، جديد A. — (*vigorous*), تنومند، توانا، قادر A، بي تعب، تندرست، زورآور. v. Also *brisk, strong.* — (*florid, ruddy faced*), سرخ، گلرو، گلرخسار. — (*unfaded*), نا افسرده، نا تارز. — (*sweet, not stinking*), شيرين، ناگنده، ناگنديده، نا معفون، نا شاب. — (*fasting*), روزه دار، صايم A. — بي بد رايحت، غير منتن. — *Fresh air,* خنك هوا. — *Fresh water,* آب خنك. — (*not salt*), آب شيرين. *A fresh egg,* تازه بيضه. *A fresh or raw youth,* تازه جوان. *A fresh old age,* خلد A.

To freshen (make fresh), تازه كردن، طري ساختن، خنك كردن. — (*to grow fresh*), خنك شدن، تازه گشتن.

Freshly (coolly), بردانه، سردانه. — (*newly*), طازجا A، از نو. — (*unfadingly*), بتازگي، از سبزي. — (*with a ruddy look*), با سرخ روي، با گلعذاري.

Freshness, تازگي، ترو تازي، سرسبزي، خنكي، طراوت A. — (*coolness*), سردي، برودت A. — (*freedom from saltness*), بي نمكي، عدم ملح. — (*ruddiness of countenance*), سرخ روي، گلروئي.

A FRET (*on the finger-board of a guitar, &c.*), پرده. — (*fermentation of liquors*), تخمّر A، تخمير A، تبكوب A. (*agitation of mind*), اضطراب A، پريشاني، آشفتگي. v. *Passion, anger;* also *frith.*

To fret (make angry), غضوب كردن، آزار دادن، آزردن، خشمناك گشتن، قهر گرفتن. (*to be angry*), اضطراب كردن. (*to rub against, wear*), خفا شدن، غصه شدن، آزار يافتن، ساييدن، سودن، فرسودن، ابلا كردن. (*to be worn*), مبلي، لحس ساختن. v. *To gall.* (*to eat away*), اكل كردن، شدن، متاكل نمودن. *To fret (as liquors),* ترشيدن، تخمّل كردن. v. *To ferment.*

Fretful, غضب ناك، آزارياب، اضطراب رسيده، تيز مزاج، طبيعت تيز. v. *Peevish.* — *To be fretful,* تيز شدن، غضب ناك بودن، تيز مزاج شدن.

Fretfully, با اضطراب، غضبا A، با آزار، تيز بوجه طبيعت.

Fretfulness, آزار، غضب A، اضطراب A، پريشاني، تيز طبيعتي، تيزمزاجي، خفگي. v. *Anger, peevishness.*

FRIABLE, كشت، ريزناك، آسان مفتوت. *Friable earth,* بوغا A. *Any thing friable,* ريز. *Friability,* ريزگاني، كشتي، امكن ريزناك.

A friar, v. *Monk.* — *Friary,* v. *Monastery.*

FRICTION, مالش، سورش، حكّ A، تحكيك A، مش A، مسّ A، مداكت A، دعك A، تحكّك A.

FRIDAY, جمعه، روز جمعه A، يوم الجمعت A، آدينه A، حربت A، آدينه.

Fried, بريان كرده شده، برشته، در تابه پخته، تفريده، جفت، مقلّو A، مقلي A، مطجّن A. v. *To fry.*

A FRIEND, دوست، يار، ياران A، محبّ A، حبيب A، آشنا، عزيز A، دوستدار A، رفيق A، مهربان، دلدار A، صديق A، مخلص A، خيرخواه، خليل A، دولتخواه، عزّت، خواه، نيك خواه، دمساز، يكجهد، يكسره، همدم، همخواه، همراز، همپهلو، همپشت، همال، همار، دمساز، همعنان، حافذ A، خلّت A، خلّم A، ترب A، خدن A، ولّ A، وديد A، ودود A، دادر A، غمگسار، متآخي A، دميم A، ولي A، والا A.

وجم A ,قتال A , ويرہ A , حواري A , خديو A , شغال A , مولا A , اشنا و v. *Companion, acquaintance.* — *Friends and strangers,* . بيگانہ — *A sincere friend,* محب , محبب , صادق , يار وفادار , مخلص — . يار غار —*An intimate friend,* ختر A , يار جان , دوست , عزيز *An old friend,* . دوست , قديم . *A dear friend,* *O friend,* اي دوست , اي يار . *A meeting of friends,* مجمع ياران . *A false friend,* زباني دوست , عبد عين , صديق عين .

To friend. v. *To befriend, favour.*

Friendless, بي يار , بي كس , بي چاره , محتاج , حاجتمند , مفلس A . v. *Destitute, helpless, poor, wretched.*

Friendliness, خيرخواهي , مهرباني . v. *Benevolence.*

Friendly, محبانہ , مهربانہ , دوستانہ , دوست پرور , يارانہ , خيرخواہ . v. *Benevolent, kind, favourable.*

Friendship, دوستي , ياري , آشنائي , محبت A , مودت A , مهرباني , مهر , خلول A , تعلق A , خلت A , خلولت A , خليلت A , حياب A , ولا A , ولايت A , موالات A , مصادقت A , ذات البين A , ود A , وداد A , دلداري , خسرنگري , عنوت A . v. *Affection, love, benevolence; assistance.* — *Intimate friendship,* الفت A , اتحاد A , همدمي , همخوري . *Mutual and sincere friendship,* مصادقت A , مخالصت A , محبت , مبارکت , خلوص A , اختصاص A , مضافات A , محبت , حقيقت . *To cultivate, have, or shew friendship,* دوستي داشتن , ياري كردن , يار بودن , رعايت كردن , تصادق نمودن , تخالل , محابت كردن , ساختن , دوستي نمودن , مخالت كردن .

A FRIGATE, T فرقتہ , قايق A . v. *Ship.*

FRIGHT, دهشت A , ترس , بيم , وحشت A , هول A , هراس A , باك , خوف A . v. *Fear, terror.*

To frighten, هول كردن , ترسانيدن , ترس ناك كردن , خوف , تخويف كردن , هراس ساختن , غيرت و وحشت دادن , رسانيدن , شوريدہ كردن , تهديد ساختن , توحيل كردن . v. *To terrify.* *Frightened,* ترسانيدہ , هيبان , رهمناك , مخوف A , مهتول A .

Frightful, هولناك , هيبتوار , مخوف A , ترسناك , خطرناك . v. *Terrible, dreadful, horrible, formidable.* — *A frightful figure,* گريا لنا . *A frightful sound,* فوزان .

Frightfully, مخوفانہ , هايلانہ , هيبانہ , با وحشت .

Frightfulness, هولناكي , وحشت A , هيبتواري . v. *Dreadfulness.*

FRIGID (*without warmth*), سرد , برد A , صرم , قر A . v. *Cold.* — (*unaffectionate*), بي محبت , غير مودت , اهل . v. *Indifferent.* — *Frigid in constitution,* بارد المزاج A , سست اندام , عنين A . v. *Impotent.*—(*without fancy*), بي قوت خيال , غير متخيلت . v. *Dull, stupid.*

Frigidity, frigidness (*want of heat*), سردي , برودت A , سرما , بي تابي , عدم حرارت , بي گرما . v. *Coldness.* — (*want of affection*), عدم محبت , مسامحت A . v. *Indifference.*—(*frigidity of constitution*), برودت المزاج A . v. *Impotency.*—(*dulness of genius*), عدم قوت خيال , خلا متخيلت .

Frigidly (*coldly*), بسردي , از برودت , سرمانہ , بي گرما . — (*unaffectionately*), با مسامحت , بي محبت . — (*dully*), بوجه نا توان . — (*impotently*), بي متخيلت , غير قوتہ وهم . v. *Coldly.*—*Frigorifick,* برد كنا , با سستي .

FRINGE, ريشہ , طراز , فراويز , زہ , پرزہ , برزہ . v. *Border, embroidery.* — *A fringe round a shirt,* پيراهن نوردہ . *The fringes of a head-dress* (also *round garments*), هدب A .

To fringe, ريشہ دادن , طراز كردن , طرازيدن , تحشيت , ساختن , پيراي دادن . v. Also *to decorate.* — *Fringed,* ريشيدہ , طرازيدہ . *Fringed with various colours,* عبقري طراز . *A fringed carpet or cushion,* تبستہ .

FRIPPERY (*old clothes*), لباس كونہ , جامہ مخلوق , چپارہ , طمر A (plur. اطمار), ژندہ , سحق A , شباريق , ثوب A , مدروس A , مشقت A , جامہ رثيث , رثيثت A , لديم A , ماري A .

To FRISK, تك و تاز كردن , جستن , كسروز نمودن , خيزيدن , نقز كردن , نقزان نمودن , جهيدن , رقصيدن . v. *To bound, leap, skip, dance.*—*A frisk,* v. *Skip, leap,* also *frolick.*

Friskiness, كسروزي , شادي , شوخي , خرمي , ابتسام A , ابتهاج A , فرح A , باد يابي . v. *Gaity, liveliness.*

Frisky, كسروز , شوخ , شاد , خوش دل , خرم A , مسرور A , جهان , رقصان , بادپا , هولبار , هوائي . v. *Airy, gay, lively.*

A frith (*of the sea*), سدت A , حلق البحر A , دريائي تنگ . v. *Straits.*

A FRITTER, روغن جوش.

To fritter. v. *To mince, crumble.*

FRIVOLOUS, هرزه , بي معني , مغير A , سبک , ياوه , بادرام , باطل A , بيرنج A , مهمر A , بيهوده , هواخواه , سبکي , ياوه , ياوه . v. *Light, trifling, vain.—Frivolousness,* هذره A , هرزه گوئي , آينده , هوا , گزاف , بطلان A , باطلانه . v. *Vanity.* — *Frivolously,* بي معني , بيهوده , بر وجه بيهوده . v. *Triflingly,* بطور هرزه .

To FRIZZLE, زلف پرچين کردن , پيچ دادن . v. *To crisp, curl.*

A FROCK, قبا A . v. *Coat.*

A FROG, غوک , وزغ , ضفدع A (plur. ضفادع , ضفادي), لجا A , فدادت A , رنن A , نناقت A , جاز , وطواط A , پک , عدمولي , قره , وزاغه , وزاغه , هجات A , (fem. لجاتي), علجم A , چغز , جزغ , شرغ A , شرغوف A , اجنش , بزغ , لجم A , ام هبيرت (fem. ابو هبيرت A , هينوم A . — *Frogs,* هکارس , قوانز A , اجام A , مقعادات A . *The boy's game leap-frog,* مزيد , مزيد , مزيدا.

A FROLICK, شوخي , طنازش , تماشا , بذله , رنگ . v. *Play, sport, whim, prank.—(frolicksome),* بذله باز , شوخ , شادماغ , خرم A , بشاش , خنده , بسيم A , خوش دل . v. *Gay, joyous.—Frolicksomeness,* شوخي , بذله بازي , شادي , خوش دلي .

To frolick, بذله بازي کردن , *&c.*

FROM, از . — (*or contracted*), ز , عن A , من A . *From me,* ازمن , زمن , عني A , مني . — *From thee,* ازتو , زتو , منه A , زو , ازاو or ازو *From him,* عنک A , منک A , عنه A . *From her,* منها A , عنها A . *From us,* ازما , زما , منا A , عنا A . *From you,* ازشما , منکم A , عنکم A , من A , ازيشان or ازايشان *From them,* (fem. منکن , عنکن). — *From another,* ازديگر , (fem. من هن , عن هن) عن هم A , هم . *From youth,* از عنفوان جواني , من الشباب A , من صغره A . *From youth to age,* من شيب الي دبيب A . *From all antiquity,* از پيشيني , من متقدم A . *From all eternity,* ازازل , ازل وآزال A . *From the beginning,* ازابتدا , من ابتدا , ازسر , ازنو , مبتدا A . *From top to bottom,* از بالا تا پايين , سراسر , سرتاسر , سراپا , سرتاپا , سرتا قدم , من ابتدا الي انتها A , من الراس الي A

از , از پسري *From infancy,* من اول الي آخر A , الراس . *From* کهوار , من الطفوليت A , من الرضاعت A , من المهد A . *From that time,* از آن وقت , از ان زمان , من ذلک الزمان A . — از بامداد تا هنگام , از صباح تا شام *From morning till evening,* من الصباح الي الرواح A , شام . *From remote ancestry,* از پيشينيان , اباعن جد A . *From day to day,* روز بروز , روز , يوم في يوم A . *From above,* ازبالا , من فوق A . *From below,* از زير , ازفرو , من تحت A . *From without,* از بيرون , من الخارج A . *From within,* ازدرون , من داخل A . *From afar,* از دور , من البعيد A .

The FRONT (*forehead,* q. v.), پيشاني , جبين A , جبهه A , رو , وجه A (plur. وجوه), چهره . *The front* or *fore part* (*of any thing*), پيش , قدام A , پيشاني , پيشگار , پيشگاه , پيشک , قبل A . *The front of an army,* مقدمت A (plur. مقدمات), پيشاهنگ , پيشرو , پيشاونگ , پيشاهنگ , نظور A , پيشگاه , شياد , پيش لشکر , مقدمت الجيش A , قدام عسکر . *The front of a building,* روي بنا , وجه عمارت . *A front seat,* پيشي , پيشگاه , پيشکار . *An apartment open to the front,* سرطاق , سروا , ايوان . *A front-room,* پيش خانه , پيشطاق . — *In the front,* درپيش , مقابل A , في قدام A , قبلا A . *In front and rear,* پس و پيش , علي قدم و خلف . *From front to rear of an army,* از پيش تا پس لشکر , از مقدمت تا دمدار . *Having a bold front (impudent),* پيشانيدار , سخت , پيشاني , اخشب A , گستاخ , وقيح , اهل . — *He had not front for that,* روي آن نداشت . *Front to front,* روبرو , برابر , مقابل A .

To front, (*confront, oppose*), مقابل شدن , مقابلت کردن , روبرو نمودن , مواجهت کردن . v. *To be opposite.—To fight front to front,* روبرو محاربه کردن . *To stand in front,* پيش , مقدمت نمايانستادن , درپيش شدن . — *Fronted,* وجه دار , با قدام ساخته .

A FRONTIER, سرزمين , سرحد , ترفند , باسه A , مرزبوم . v. *Bounds, borders, confines.* — *A frontier town,* شهر سرحد . *Living on the frontiers,* سرحد نشين . *Beyond the frontiers,* از سرحد بيرون .

A FRONTISPIECE, پيشانه , پيش در , پيشک , پيشگاه , پيشگه , قدام البابه A , وجه عمارت . *The frontispiece, title, &c. to a book* or *letter* [which in the East are in general highly ornamented], عنوان A , سرنوشت , سردفتر , ديباچه .

A FRONTLET, پيشاني بند. v. Fillet; also forehead.— A frontstall (of a bridle), پاتچه. v. Headstall.

FROST, بستگي يخ، قرس A، جمد A، اوروغ، جليد A، بشم AP، جليد A، ژاله، ضريب A. v. Ice.— Hoar frost, بژه، اوروغ، ارزيز A. v. Hoar.

Frosty, آب بند، يخ ساز، جمد نما، ضريبي.

FROTH, كف، كفكشه، اوروغ، اورو، رغاويت A، رغايت A، كف، زباد، املبح A. v. Foam, scum.—The froth or scum which runs over a boiling pot, طفاحت A.— The froth of milk, T زباد شير، شير، زباد، ثنافسه A، رغوت A (plur. ارغي). Also frivolousness.—To froth, كف دار شدن. v. To foam. —Frothily, v. Frivolously.—Frothy, كف دار. v. Frivolous.

Frowzy, v. Fetid, musty, dim.

FROWARD, خودراي، گستاك، تيزمزاج، جموح A، شرير A، مسايه A، آتشي، غضبي. v. Angry, peevish, perverse, refractory.

Frowardness, تيزمزاجي، خودرائي، شوخي، گستاكي، شرا A، عناد، جموحي، گستگي، شرت A.— Frowardly, باتيزمزاجي، از خودرائي. v. Perversely.

To FROWN, چين، چين بجبين كردن، چين ابرو كردن، ترش روي داشتن، جبين بر چين كردن، كردن.

A frown, جبين، چين بجبين، چين ابرو، شكن، چين، چيني، قطبا A، تبسل A.

FROZEN, منجمد A، فسرده، افسرده، يخ بسته.

FRUCTIFEROUS, fructuous, frugiferous, ميوه دار، باردار، ثامر A. v. Fruitful.— To fructify, تثمير كردن. v. To fertilize.— (to bear fruit), ثامر بودن، ميوه دار شدن.— Fructification, v. Fertility.

FRUGAL, معتدل A، كفايت شعار، جزرس، كفايتي، مقترا A، با خانه داري، خانه دار، مقتره، قتور A. Frugally, با خانه داري.— Frugality, كفايت شعاري، جزرسي، خانه داري، معتدلانه، اعتدال A، سلامت روي.

FRUIT (product of a tree, &c.), بر، ثمره، ثمر A، ميوه، فاكهت A (plur. فواكه)، بار، فايده، نفع A.— (advantage), منفعت A (plur. منافع)، سود A، سواد A، استفاده A. v. Emolument, profit; also effect, consequence, production.— The fruit of the womb, بار، حمل A. Sour or unripe fruit, كنشتو، كالبد، كال، حصرم A، ثمر خام، ميوه نيم رس، غنجال، اخكوش، اخكور. Ripe fruit, ميوه پخته، مثمره A. Late fruits, ميوه مبطيت، سرده.— مبقي A، ناضج A. First fruits, نوبارة، نوباوه، باكورت A. Preserved fruits, برفنده، گواره، مربي A. A fruit basket, تبرك، ابر. Fruits, ثمار A، ميوه جات، ميوها، مخترفات A، شكيكة A، اثمار A، ثمرات A، فواكه A، بارها. Abounding in fruits, ميوه دار، مثمر A، حافل A. To reap the fruit (of any thing), استفاده كردن، فايده يافتن.— Fruit-bearing; (also a fruit-bearing tree), باردار، ميوه بر.

Fruitage, ميوه جات.—(fruits of various kinds), ميوهاي بارهاي بوقلمون، گوناگون.

A fruiterer, ميوه فروش.

Fruitful, مثمر A، ثمرا A، ثامر A، زايگر، باردار، ميوه دار، برومند. v. Productive, profitable. Fruitful fields, مزارع پر منافع. v. Fertile, plenteous.—(prolifick, as a female), زايگر، ابلت A، ابد A، نگوض A، بچه كش.

Fruitfully, بارداراته، ثامرا A، بافراط. v. Plentifully.

Fruitfulness, برومندي، اثمار A، ميوداري، بارداري، برکت A، غنيمت A، وطب A. v. Fertility.

FRUITION, وصال A، تمتع A، تنعم A، تصرف A، كام يابي، كامراني، مواصلات A، وصول A، وصلت A، وصل A. v. Enjoyment, possession.

FRUITLESS, غير ثمر، نا باردار. (without advantage), بي غير كسب، بي معني، بيهوده، باطل A، بلا فايده، منفعت A، لاحاصل، بي نوا. v. Vain, unprofitable.— Fruitlessly, بطور بي نوا، بيجه، بيهوده، باطلا.

Fruit-time, مهرجان، ايام ميوه. v. Autumn.

A fruit-tree, درخت ميوه بر.

To FRUSTRATE, محروم كردن، حرمان ساختن، غير نصيب، بي بهره كردن، نمودن. v. To disappoint, defeat, balk.— Frustrated, محروم A، مخذول A، بي بهره. To be frustrated, بي بهره گشتن، محروم شدن.

To FRY, بريان كردن، برشتن، بيچودن، تفريدن، قلي كردن، تابه پختن.

FRYING (subs.), برشت، بريان، برشتي، تقليه A، تشويه A.

A frying-pan, تابا , تابه or طابه , تاوه , تاوا , طابق A , مقلي A , مقلات A , طيجن A , طاجن A , طبق A .

To FUDDLE (*make drunk*), اسيمه دماغ , مست کردن . (*to be drunk*), مست شدن , ساختن .

Fuddled, مست , منهرج A . v. *Drunk.*

FUEL (*for fire*), حراقت A , چوب سوختني , هيزم , هيمه , ارات A , پوده , پوه , محروقت A , حرق A , حزروق A , ارثت A .

FUGH, وي , واي . v. *Fy, foh.*

FUGITIVE, بي قرار , حادث A , چند روزه , عارضي , بي , مستنفر A , نفران A , نافر A , نفور A , رمان , شارد A , قيام . v. Also *volatile, unsteady, wandering.*

A fugitive, گريزپا , گريزنده , مغرور A , فراري , ملاغ A , فار A (fem. فرور). v. *Deserter.*

Fugitiveness. v. *Volatility, instability, uncertainty.*

To FULFIL (*accomplish*), بسر , بجا آوردن , تمام کردن , اتمام ساختن , ادا کردن , انجام کردن , سربراه کردن , بردن لبالب , پرکردن . تمام کردن v. *To complete.*—(*to fill full*), ساختن . v. *Fill and full.*

Fulfilled (*completed*), انجام , سربراه کرده شده , بسر برده , تمام کرده شده , بکار آورده , کرده شده . —(*filled full, full fraught*), ممتلي A , اگنده , پرکرده .

Fulfilling, part. اداکنان . *Fulfilling desires or wishes,* کامران , مراد بخش .

FULGENCY, *fulgidity, fulgour.* v. *Splendor.*—*Fulgent, fulgid.* v. *Shining, glittering.*

FULL, پر , آموده , ملان A , ملا A , مملو A , مفعم A , وسنا , وفي A , موفور A , مشحون A , ممتلي A , سرشار , زاخره A , مطحول A , برز , طحمت A , حکث , سکارون , وسناد , برزغ A . v. *Filled, replete, perfect, complete.*—*Full, full-fed* (*saturated with meat or drink*), سير , انجاليده , اکتم A , اکثم A , شبعان A . —(*expressing much*), پرمعني , طفح A , اوتل A , آتل A . —(*containing much*), کثيردار , بسياردار . —(*not faint, in colour*), بسيارنما , مترع A , کامل A , تمام عيار . *Full weight,* لبريز , نصفي , نصفان . *Half full,* الوزن . *Full to the brim,* لبالب . *A full bumper,* کلاجون , جامه لبالب . *Thread full of knots and ravelings,* رشته پرپيچ و تاب . *To be too full and overflowing,* طفح شدن , نسفان بودن , سرشار لبريز شدن .

Full of flesh, گوشت دار , گوشتين , پرگوشت , گوشت ازنده , سمين A , متحم A . v. *Corpulent, fat, plump.*—*Full-faced,* کلثمت A , کلثوم A .—*Full of wisdom,* پرردان . v. *Wise.* *A heart full of envy,* دل حسد اجتيال . *A heart full of sin.* دل رضنا مشحون . —*Vcerity,* . —*The full* (*freedom from deficiency*), بي نقصان , تمام مقصور , کليت A , کل A . —(*the whole*), پرداخت , کمال A , اتمام A , تمام A . v. *Total, completion.*—*The full moon,* قمر تمام , قمر A , بدر A , بدر تام , مه بدر . —*The full of the moon,* تمام قمر , برشدن قمر , ابدار A . *To fill full,* تمليت کردن , پرکردن . v. *To fill.*—*Full blown,* گلرعنا , شگوفيده , گشاده , نفوم A . *A bed of roses in full blow,* —*Full of fragrance,* پرعبير . —*A full-feathered arrow,* تير عبير . *Full speed,* تيزرو , حرق A .

To FULL (*cloth*), جامه قصارت کردن .

A fuller, قصار A , مقصر A . *The fuller's art,* قصارت A . —*A fuller's hammer,* چکابه , مقصرت A . v. *Beetle.*—*A fullery, fulling-mill,* قصارخانه .

FULLY, بالکليت A , تماما A , جملة A , بالتمام A , في A , طبيقا A , بي کاست , غير نقصان , بالجمله A , الجمله . v. *Wholly, totally, entirely, directly, exactly.*

To FULMINATE, برق کردن , بخنويدن . v. *To thunder, lighten;* also *to terrify.*—*Fulmination,* بخنو , برقان A , انفر . v. *Thunder;* also *anathema.*

Fulminatory, fulminant, بروق نما , بخنويان . v. *Thundering.*

FULNESS, پري , آگندگي , ممتليت A , باناوه , طفاح A , شبع A , سيري , طلاع A . v. *Completeness.* —(*repletion*), امتلا A , املا A , گزاز A , ممتليت A . v. *Satiety.* —(*largeness*), پهناي , فراخي , وسعت A . v. *Extent.*—(*abundance*), وفرت A , فراواني , بسياري . v. *Plenty, wealth.*—*Fulness of heart,* دلبستگي . v. *Perturbation.* —*Fulness of flesh,* سمن A , جسامت A . v. *Corpulence, plumpness.*

FULSOME (*nauseous*), نامرضي , ناگوار , ناپسند , منکر A , بدرايحه , بخرA —(*stinking*), منفور A , مکروه A , نامقبول . —(*obscene*), زشت , فاحش A . دم گرفته . —*Fulsome discourse,* خوش آمد , ريشخند . —*Fulsome flattery,* کلام ناپسند , ناپسنديده .

Fulsomeness (*nauseousness*), ناخوشمنشي , ناگواري , اکراه A , (*obscenity*), زشتي , فحش A . (*stink*), بدريحه , گند , غنده .

To FUMBLE (*attempt or manage aukwardly*), نا سزا کردن , سست — (*to be impotent*), بیهوده نمودن , بي معني ساختن . سستي نمودن , اندام بودن

A fumbler, مرد, نا قابل .

Fumbling (*adj.*), ناقابل .

Fumblingly, بطور نا قابل .

Fume. v. *Fumigation, smoke, vapour, rage*.

To fume. v. *To fumigate, smoke, dry in smoke; to rage*.

To FUMIGATE, دود آلود نمودن , دود ساختن , دخنه کردن , مجمر کردن , بخار دادن . v. *To smoke, perfume*. — *Fumigated*, مبخر A . v. *Perfumed*.

Fumigation, بخارسازي , دخان نمائي . *A censer for fumigations*, مجمر A , مجمرة A , مدخنة A . v. *Censer*.

FUMITORY (*herb*), پنیزه , پنیسه , شهترج .

Fun. v. *Sport, merriment, jest, joke*.

FUNCTION (*office*), خدمت A , منصب A , جاه . — (*performance*), عمل A , ادا , اجرا A . (*power*), قوت A , قابلیت A , قدرت A . v. *Faculty, duty*.

FUND (*stock, capital*), راس A , سرمایه , مایه , اصل A , المال . *A fund of knowledge*, مایه علم ودانر .

FUNDAMENT, اساس A . v. *Foundation*. — (*backside*), اسب A , است , دبره A , سفرة A , مقعد A , کون (plur. اسباب). v. *Arse, buttocks*.

Fundamental, اهل بنلاد , اساس دار , بنیادي , اصلي A , ذاتي , موسس A . v. *Founded, essential*.

Fundamentally, بوجه بنیادي , بطور موسس , اصلیانه A . v. *Essentially, originally*. — *To err fundamentally*, خطا اصلي نمودن .

A FUNERAL, جماعت , میت A , تجهیز A , جنازة A . — (*burial*) دفن A , تدفین A , تکفین A . v. *Burial, interment*.—*Funeral, funereal*, جنازه , ضیمي , میت متعلق , جماعت میت منسوب , پیوند . v. Also *dark, dismal*. —*A funeral entertainment*, طعام المیت A , وضیمة A (plur. وضایم). *A funeral pile*, آتشستان . — *A funeral oration, funeral dirge*, مرثات A , ندبت A , ریدب A , فاتحه A ,

مرثیت A —*A female mourner hired to sing or cry at funerals*, رثایت A , رثات A .

FUNGOUS, کما سار . v. Also *Spongy*.

A fungus, گل گورستان , کم A , کما A , سماروغ , چتر مار , غوشنه , غوشه , شحمت A . v. *Mushroom, excrescence*.

FUNICULAR (*like a rope*), رشتک آسا . *Funk*. v. *Stink, fear, tremor*.

A FUNNEL, خوهن , قمع A , جرد A . v. *Tunnel, pipe*.

FUR, پوستین . *The fur of the martin*, سمور A . *The fur of the ermine*, آس , زنجاب , سنجاب . *To fur or line with fur*, با سنجاب بطانت کردن , با سمور مبطن ساختن .

A FURBELOW, ریشه , زنجف A . v. *Fringe*.

To FURBISH (*polish*), افروختن , جلا دادن , صیقل کردن . v. *To burnish, polish*.—*Furbished*, افروخته , صیقل کرده شده , مجلي A . *A furbisher*, جلاگر , صیقل گر , مجلو A , مجلي A , افروزنده . v. *Burnisher*.

Furfuraneous. v. *Branny, husky, scaly*.

FURIOUS (*mad*), دیوانه , مجنون A , مشغوح A . — (*fierce*), مسعور A , فرناس , لد , متهور A , تند , تیز — (*enraged*), خشمناک , غضبناک , غضوب A . v. *Frantic, mad, raging, violent*.

Furiously, بطور دیوانه , بوجه مجنون , از دیوانگي , مسعورا A , غضوبانه , &c. v. *Furious*.

Furiousness (*madness*), دیوانگي , جنون A , مجنت A . — (*fierceness*), تیزي , تندي . — (*rage*), خشم , غضه A , غضب A , قهر A . v. *Fury, frenzy*.

To FURL *a sail*, بادبان فراهم کشیدن .

A FURLOUGH (*leave of absence from the army*), رخصت A , اجازت A . — (*leave in writing*), اجازت نامه .

A FURNACE, کورة A , گلخن , فرون , فرن , آتش دان , دم , داش , اتون A (plur. اتونات) , تون A , برسان , وطیس A . *The furnace of a glass-house or bath*, تون , تنور , ساعور A . *A baker's furnace or oven*, تنور , گلخن , گلخان . v. *Oven*. —*A lime-furnace or kiln*, تون اهکت , نورت , فرن , داش . *A potter's furnace*, داش , کاشت .

To FURNISH (*give, supply, provide*), سر براه کردن ,دادن , امداد کردن , یاري کردن , مدد دادن (*assist*), —. رسانیدن .آمادن ,تیارکردن ,آماده کردن (*to prepare*), —.معاونت کردن (*to adorn*), آرایش کردن , پیراستن , آراستن . v. *To decorate.*

Furnished (*given, supplied, provided*), سر براه کرده , داده , امداد کرده , یاري داده , مدد کرده (*assisted*), —. رسانیده .تیارشده ,تیار ,آماده ,آماده کرده (*prepared*), —.معاونت کرده آزاسباب (*as a house*), —. آراسته , پیراسته (*adorned*), — آراسته .

A furnisher, مدد دهنده , رساننده , سر براه کننده , دهنده , تیار کننده , آماده کننده , معاونت کننده , یاري کننده , پیرایش کننده , آرایش کننده .

Furniture, A اسباب , سامان , A رخت , A لوازمه . v. *Moveables, apparatus, decoration. Household furniture*, A اثاث (plur. عقار A , زازل A , اسباب بیت , رخت خانه , البیت اعقارت). v. *Household.*

A FURRIER, سمور فروش .

A FURROW, شیار , A وتیرت (plur. وتایر), A اخدود (plur. اخادید), A خدّت (plur. خدد), سیح , A عنفت , سینچ , شنج , پشنج , A ردو (plur. ردا), A تلم (plur. اتلام), A عتق , A نغل . v. *Trench. A furrow or rut on the highway*, A نیر .

To furrow, شیار کردن , خطّ کشیدن , سیح نمودن , شنج ساختن .

FURTHER, *furthermore, &c.* v. *Farther.*

A FURUNCLE, دمّال , دنبل , دمّل , دودر . v. *Pustule, pimple, bile.*

FURY (*madness*). جنون A , مجنوني , مجنّت A , دیوانگي —. علوزه A , تسعره A , تبّ A , شیدایي , شفعت A , دعوج A (*rage*), قهر A , تهوّر , خشم , غضب A , غصّه A . v. *Insanity, frenzy, anger.*

FURZE, A رتم , A رتمت .

To FUSE, گداختن .

Fusee, fusil. v. *Musket, firelock.*

FUSIBLE, *futile*, گداختني , ممکن ریزش .

Fusibility, امکان ریزش .

Fusion, گداز , گداختگي , ریزش .

Fuss. v. *Bustle, tumult.*

FUSTIAN (*bombast*), یاوه , کلام هرزه , سخن بیهوده .

Fustiness. v. *Mouldiness, stink.*

FUTILE, یاوه , بي معني , بیهوده . v. *Frivolous, trifling.*

FUTURE, A مستقبل , آینده . *For the future*, v. *Hereafter. A future state*, عالم غیب . *Future events*, A مستقبلیات . *The future tense of a verb*, A مستقبل , زمان مستقبل , مضارع . *The future, futurity*, A استقبال , استقبال , آخرت A , عاقبت A , وقت آینده , آینده . *Belonging to futurity*, استقبالي . *One meditating on futurity*, عاقبت اندیش .

FY, A واي , داي , ا , الواد , استغفرالله A , اف , طوبه A , واه , اخ , ویل , هه .

G

G, in the English language, has two sounds; those of گ and ج. The hard sound it generally retains before *a, o, u*; as *garment, governor, gum.* It is rarely soft; as *gaol.* Before *e* and *i* is often soft; as in *gem, ginger;* and often hard, as in *get, give.* When combined with *h*, it has sometimes the irregular sound of *ff*; as in *rough, tough* (*ruff, tuff*), the sound being at other times entirely lost; as in *though, through,* (*tho', thro'*).

To GABBLE, قیل وقال , بیهوده کردن , یاوه گوئي کردن , دمدمه و زمزمه کردن .

Gabble, دمدمه و زمزمه , یاوه گوئي , هرزه گوئي .

A gabbler, یاوه گو , هرزه گو . v. *Babbler, prater, chatterer.*

Gabbling. v. *Loquacity, garrulity.*

A GABION (*basket filled with earth*), زنبیل با خاک آگنده .

GABRIEL, A جبرایل . v. *Angel.*

To GAD, پویان بودن , آواره گردیدن , هرزه گردي کردن . v. *To ramble, roam.—A gad-fly*, v. *Breeze.*

To GAG, با صمام دهن بستن .

A gag, دهن بستگي .

A GAGE, رهن , پیمان , گروگان , گرو . v. *Pledge, pawn.*

—*To gage,* v. *To pledge, wager.* — *To gage a cask, &c.* v. *To gauge.*

Gaiely, gaily. v. *Gayely, gayly.*

GAIN, نفع A, منفعت A (plur. منافع), انتفاع A, كسب A, النفع, ربح A, پيدايش, حاصل A, سود, فايده A, وانفخت, ورز, صرفه, اكتساب A, ترقي A, مكسب A, دست, توز, بلكث. v. *Profit, advantage, acquisition.* — *For the sake of gain,* از باري سود.

To gain, نفع يافتن, سود يافتن, حاصل كردن, يافتن, توختن, اندوختن, كسب كردن, پيدا كردن, فايده يافتن, اندوزيدن, انتفاع كردن, تحصيل كردن, بدست آوردن, الفنجيدن, تكسيب كردن, آدنجيدن, منفعت كردن, الفختن, انجوختن, كواليدن, ورزيدن, لفنديدن, الفندن, انغخيدن, انغختن, الفغدن, الفنجيدن. v. *To acquire, win, obtain, procure, attain, reach.* *To gain over (to a party),* گرويده كردن. *To gain over (to an opinion),* افهام ساختن. v. Also *to bring over.* — *To gain the heart,* خان گيرشدن, دل رباي نمودن, خاطر گرفتن, ربط القلب كردن. *To gain a suit at law,* عوك ساختن, معاكت كردن, آد كردن. *To gain force,* زدور, مشتد شدن, تشديد يافتن, قوت يافتن شدن. v. *To prevail, flourish; encroach, get a-head.* — *To gain ground (as a disease),* تبليغ نمودن. — *To gain credit,* باور يافتن, اعتقاد اندوختن. *To gain one's ends or desires,* خاطرخواه, بهره مند شدن, مراد حاصل كردن, بمراد رسيدن, يافتن.

Gained, مكسوب A, توخته, اندوخته, ميسر A, يافته شده. v. *Obtained, got.*

A gainer, سود يابنده, مستفيد A, منتفع A, يابنده. *A great gainer,* كسوب A, كساب A, مكاسب A, كاسب A.

Gainful, فايده دار, نافع A, رابح A, مفيد A, سودمند, اهل منفعت. v. *Profitable, advantageous, lucrative.* — *Gainfully.* v. *Advantageously.*—*Gainfulness.* v. *Advantage.*

Gainless, بي فايده, &c. v. *Unprofitable, unprofitableness.*

GAINLY, ديو دست, تيزدست. v. *Handy, ready, clever.*

To GAINSAY. خلاف نمودن, ردّ كلام دادن, ردّ كردن. v. *To contradict, oppose.*

A gainsayer. v. *Adversary, opponent.*

GAINST. v. *Against.*

GAIT (*walk, air in walking*), مشي, روش, رفتار, خرام. *A graceful gait,* خوش رفتار. v. *Walk.*

GALANGAL (*a medicinal root*), خولنجان A, خلنجان, سرمهٔ وورژ.

The GALAXY (*milky way*), ام السما A, ام نجوم, راه حاجين, مجرّت A, كهكشان.

GALBANUM (*gum*), قنه, بارزد, بارزن, بيرزه, بيرزد, اشق.

A GALE (*of wind*), نسم A, نفس نسيم, هوا, باد, نفحت A (plur. نفحات). *The gale of the spring,* باد بهار. *A gentle gale,* نسيم A, باد صبا, صباي لطيف, صبا A. *A strong gale,* صنج A, نخرت A, باد شديد, باد سخت, زفيان A. *A violent gale or storm,* طوفان. — *The fragrance of the gales from the meads,* نفحات نسايم چمن. *A gale fragrant as ambergris,* نسيم عنبرشميم. *A gale sweet as jessamine,* نسيم عبهرشميم.

A GALIOT (*a kind of swift sailing ship*), دونيج, دوني, نهبرع.

GALL (*bile*), زهره, مرارت A, مرّت A, تلخه, صفرا A. — *Galls, gall-nuts (or oak-apples),* مازي A, زاور, زرداب, مازو A.

To GALL (*the backs, thighs, &c. of men or cattle*), وشت, مشقت ساختن, مشح كردن, ونج نمودن, دبر كردن, ساختن, ساييدن, سودن, رشتن, كوازه كردن. — (*to wear or rub*), فرسودن, ابلا كردن. v. *To excoriate;* also *to be galled.*—(*to vex*), آزار دادن, اضطراب ساختن, غضوب كردن. v. *To tease, harass.* *To gall with reproaches,* رمي, دشنام دادن, كلام استهزا نمودن, كردن.

GALLANT (*gay, showy, well dressed*), ظريف A, مكلف A, ترفه A, زيبنده, زيب و تر, صاحب نزاكت, نازك A, زينت دار, زيبا, با زيور. v. *Elegant, fine.* — (*magnificent*), دولتمندانه, صاحب عظمت, بزرگوار, شاهانه. v. *Splendid.* — (*polite*), صاحب, اهل انرم, صاحب ادب, ظرافت. — (*high-spirited, courageous, generous*), مردانه, سرانداز, جوانمرد, شجاع A, بهادر, صفدر, دلاور, دلير, جنگي, جان آور, رزم آزما, بي پروا. v. *Brave, daring.* —*A brave man and a gallant commander,* مرد دلاور و امير صفدر.

A gallant (gay, splendid man), صاحب, اهل ظرافت

&c. نزاکت، زنباره، زناکار، روسپي پاره، — (*a whoremaster*), زاني، کسروز، A کمقال، نظري، زن دوست. v. *Fornicator.* —(*a lover*), يار، آشنا، — (*a paramour*), عشق باز.

Gallantly (*gaily, splendidly*), دولتمندانه، شاهانه، ازتکلف، دلبرانه، (*bravely*), — ظريفانه، جوانانه، با عظمت، با ظرافت، جوهردانه، کريمانه، (*generously*), — دبيانانه، مردانه‌وار.

Gallantry (*splendour of appearance*), A نزاکت، A ظرافت، بزرگواري، زيبائي. v. *Magnificence.* — (*nobleness of mind*), غيرت A، دليري، دلاوري، مردانگي، جوانمردي. v. *Magnanimity, bravery, intrepidity, generosity.* — (*courtship*), عشقبازي — (*debauchery*), شوخي، شهوت A، نفس A. v. *Lewdness.*

GALLED (*excoriated*), A مرتهش، موقّع. *To be galled,* مرتهش شدن، موقّع بودن، دبرت يافتن. *Galled* (*vexed*), A غضوب، A مغضوب، A مضطرب. v. *Angry.*

A GALLERY, ايوان A، کاشانه، دهليز A، رواق A (plur. طاقات A، طاقيت A، طيقان A، طاق A، شهنشين، ايازين (اساطين .plur) اسطوانه A، سباط A، شرفت A، پيشطاق. v. *Portico, piazza.*

GALIMATIA, سخن بي معني، کلام بيهوده. v. *Nonsense.*—*Gallimaufry.* v. *Medley.*

A GALLIPOT, مرتبان، A لخا.

To GALLOP, لوک لوک رويدن، شتافتن، دويدن، تاختن، تقريب کردن، چالاک کردن، عنان ريز کردن، سکيزيدن، ربعت کردن. *To gallop a horse,* اسپ تاختن.

A gallop, ربعت A، تقريب A، دوش، تازش، تاز، اسهاب A.

A galloper, تازنده، دونده.

GALLOWS, دار، A صليب (plur. صلبان، صلب)، چارميخ.

Deserving the gallows, A واجب الصلب.

Gambler. v. *Gamester, cheat.*

To gambol. v. *To dance, frisk, frolick.*

GAME (*sport*), بازي، A لعب، A لعبت، لعبتبازي، A قصف، A قمر. v. *Play, dice, cards.* (*animals hunted*), نخچير، (plur. حشر) A حشرت، شکار، صيد. *To kill, hunt, or catch game,* حشرت، صيد کردن، شکردن، شکار کردن، نخچيرافکندن، حشرگشتن، گرفتن، مزه ساختن، بذله نمودن، استهزا کردن. v. *To make game of,* v. *To deride, mock, insult.*

To game, قمرساختن، بازي کردن، باختن. *To game at dice,* قمار باختن، ششدر بازي کردن.

A GAME COCK, خروس جنگي.

A GAME KEEPER, شکاربان، حشرت، يلمين.

Gamesome. v. *Frolicksome, gay, sportive.*

A GAMESTER, قمارباز، ششدرباز، داو، بيهور.

Gaming (*subst.*), A قمار، A ميسر، قماربازي.

GAMUT, دور منحل. v. Vol. I. p. 428, and Prelim. Dissert. p. 66, with note.

A GANDER, بطّ نر، اوز. v. *Goose.*

A GANG, غول، گروه، A زمره، A حلقه، A طايفه، A جماعت، A مرانست. v. *Tribe, company, troop.* — *To gang.* v. *To go.*

A GANGLION (*tumour*), بخش، A سلعت، مغند، A ضرات، دامغول، ورغاره، ورغا، ورغن، کيلن، مغندد، A غدّت، لوک.

A GANGRENE, خوران، خورا، خوره، A اکله. v. *Cancer, mortification.* — *To gangrene,* خوران نمودن. — *Gangrenous,* خورا نما.

A GAOL, زندان، قيدخانه، A محبس، A حبس، A سجن، (plur. سجون)، A حصين، هرزوکي. v. *Prison.* — *Confined to a gaol,* اهل زندان، درحبس قيد کرده، A محبوس، زنداني. *To put in gaol.* v. *To imprison.*

A gaoler, زندانچي، زندانبان، A سجّان، A حداد.

A GAP, چاکت، A فرج، A فرجت، شکاف، A جوبت، A شق، دره، A مهوي or مهوا (plur. مهوات، اهباي)، A صديع. v. *Fissure, rent, crack, breach, hole.*—*To stop a gap or hole*), چاکت پر کردن. — (*to make shift, use a succedaneum*), بدلا يافتن، بدل نمودن.

To gape (*yawn*), خميازه کردن، فاژيدن، تثاوب کردن، فاژيدن، ياز کردن، يازيدن، دهن دره، چاکت — (*to open in fissures*), فسار کردن، ترقيدن، ترکيدن، — شکاف کرده شدن، درشق کشادن، نمودن — (*to stare foolishly*

or with wonder), از حیرت نظر کردن — . (*to stare with hope*), از امید نگران شدن .

A gaper (*one who opens his mouth*), دهن کشاینده — (*yawner*), خمیازه کننده , فاژه کننده . v. *Starer.*

GARB, لبیبت A , لبس A , لباس A , پوشش , پوشاک . v. *Dress, habit, clothes, garment; air, mien.*

GARBAGE, روده . v. *Bowels.* — (*offals*), خشار A , خشارت A , خشل A , کناست A , کسلحت . v. *Rubbish, refuse, offal.*

To GARBLE, ندل ساختن , استخراج کردن , غربال زدن , بیزیدن , نقر نمودن . v. *To sift, cull.*

A garbler, ندل سازنده , استخراج کننده , غربال کننده .

A GARDEN, باغ , باغچه , جنت A , روضت A (plur. ریاض) , حدیقت A (plur. حدایق) , چمن , چمنزار , خضلت A , خضلیت A , لدیدت A , محجر A , خشاود , حش A , مسدت A .

A flower garden, گلدار , گلزار , گلستان , بستان , بوستان , گلشن , گللک , دقرت A , دقر A , دقرا A . *A fruit garden*, باغچه , دوحت A . — *A kitchen garden*, پالیز , وارکار . *The garden of Eden or paradise*, روضه , جنت عدن , عدن A , رضوان , فردوس . *Pleasant gardens*, بساتین خوشنما , ریاض , دلکشا , ارم A . *A pomegranate garden*, انارستان . *To garden or cultivate a garden*, بوستان , ترویض کردن , خشاود ساختن , آراستن , باغ تیمار کردن . *A garden-seat*, چمن صفه . *A fountain in a garden*, چمن بند . v. *Fountain.* *A garden house or villa*, باغ خانه , بادخون . v. Under *house, palace.*

A gardener, باغبان , بوستاني , بستاني , برستانچي , تاحي .

Gardening (*subs.*), باغباني , علم بستاني , باغ تیماري .

A GARGARISM or *gargle*, غرغره A , غرور A . *To gargarize or gargle* (*wash the mouth with medicated liquors*), غرغره کردن , تغرغر کردن .

A GARLAND, گل بسر , پساک , اسغان A , تاج گل , اکلیل A , اکلیلت المحسنات A .

GARLICK, سیر , ثوم A , فوم A , بلبوس . *A clove of garlick*, حبت الثوم A . *A confection made of cloves, garlick, nuts, &c.* تبکوب A . *Dressed with garlick*, سیران .

GARMENT, جامه , لباس A , پوش , پوشش , پوشاک , لبوس A (plur. ملبوسات , ملابس) ملبس A , لبس A , جامگي , قباء A (plur. اقبیت) , کسا A (plur. اکسیت) , کسوت A , (plur. البسه) , قباي , نیم A , جلي , حلیت A . v. *Clothes, dress, apparel, vest.* — *An upper or outside garment*, ثوب A , شاره , بیرونه , دراجه , ریش , لباده , لحافت A , لحاف A , (plur. اثواب) , کرکه A , فراجه , دثار , v. *Cloak, coat.* — *An upper garment of China silk*, لحاف پرنیان . *The outside of a garment*, رزي , ابره , اوره , اوارد . *The inside or lining of a garment*, جامه , استر , بطانه , ثغافید . — *The collar of a garment*, گریبان , گریب , بادبان , بادوان . *A white or thin transparent garment*, ولیخ , ساوه , گوهرتاو , گوهرتاب . *A silk garment embroidered with gold*, جیم A . *A brocade garment edged with gold*, دیباج A . *A short garment* (*a kind of shirt or shift*), نیم تن , نیم تنه , شاماک . — *A striped garment*, لباس مخطط , برد , مرجل A , سعیدیت A , حبرت A . — *Every-day garments worne by working people*, جامه , بادروزه , بادرون , مفضل A , فضل A , مبذل A , بازرو , مضرج A . — *An old or tattered garment*, جامه متقطع , چپاره , شبارق A , طمر A , ثوب خبایب , لبس مخلوق , لبس تور , سحق A , ماري A , مدروس A , مشقت A (plur. مشق). *A patched garment*), لدیم A , ژنده . *A patch on a garment*, جامه , خرقت A (plur. خرق). *A garment worne under armour*, شلیل A . *Cloth sufficient for a garment*, جامگي . *A coarse woollen garment* (*worne by dervishes or monks*), پلس , نمد A , خرقت A . *To put on a garment*, لبیس نمودن , پوشیدن . *Mourning garments*, حداد A . *Any place where garments are kept*, جامه دان , جامکان , جامکن , برفنده , امونت A . — *He there left his garments* (i. e. *he died there*), جامه در آنجا نهاد . — *To stake one's garments at play*, جامه بحث کردن .

A GARNER, انبار . v. *Granary.*

A GARNET, لعل A , v. *Ruby.*

To GARNISH, آراستن . v. *To decorate, adorn, embellish*; also *to fetter*. —*Garnish, garniture.* v. *Ornament, decoration.*—*Garniture.* v. Also *furniture.*

A GARRET, طبق فوقاني . — *A garreteer*, اهل طبق فوقاني .

A GARRISON (*fortification*), قلعه A , حصار A , حصن A , بارو , برج A , اسیت A . v. *Fort, castle.* *Garrison soldiers, the garrison of any fortified place*, قلعه حافظان , مستحفظان , نگهبان قلعه , اهل قلعه , حفظت A , حفظا A

قلعه , A . فرصت . *The commander of a garrison,* قلعه دار , ضابط قلعه . v. *Commander.*

To garrison, بمحافظت قلعه تعين , لشكردر قلعه تعين كردن , كردن .

Garrulity. v. *Loquacity, prate.*

Garrulous. v. *Talkative, loquacious.*

A GARTER, زانوبند , برنت A , بافرجن , خلخال A , خلخال A. *To garter,* زانوبند بستن , برنت بسته كردن .

GASCONADE, لاف . v. *Boast, bravado.*

A GASH, زخم , زخمكاري , كلم A , جراحت A , ريش , شخنون . v. *Wound, scar, cicatrice.*

To gash, زخم كردن , جرح ساختن . v. *To wound, cut.*

A GASP, دم كشي , تنفس A , نفس A , دم . v. *Breath, breathing.*—*The last gasp,* نفس آخر . *To gasp,* دم كشيدن . v. *To breathe.*

A GATE, در , دروازه , باب A , درب A — (*gate, gate-way, or court*), درگاه , دربار , داره A , سيب A , ازمت A , رتاج A , رانج , رتاج A — (*a great gate with a wicket*), فنك . *The gates and walls,* در و ديوار . *The gate of a castle or town,* دروازه قلعه , باب قلعه , درب شهر . *The cross bar of a gate,* فندل . *A cross-barred or latticed gate,* غلبكن . *An open gate,* باب مفتوح , باب , در كشاده . *A shut gate,* باب بسته , موجوح , در بسته . *The Caspian gates,* باب الابواب A . v. Vol. I. p. 148. *The folding doors* (also *side-posts*) *of a gate,* لت A , مصراع A , لب در . *One half of a folding gate,* *A wicket in a great gate,* دريچه A .

To knock at a gate, درزدن . *To shut a gate,* دربند كردن , درب مبهم زدن , باب موجوح نمودن . *To open a gate,* در كشادن , باب مفتوح ساختن .

To GATHER (*accumulate*), جمع كردن , فراهم آوردن , احتكار ساختن , تحصيل كردن . v. *To collect.* (*to crop or pluck*), جين كردن , چيدن , خيدن , برخيدن , فرخميدن . —(*to come together, to be accumulated*), جمع شدن , فراهم — (*to be gathered or plucked*), چيده شدن — . آمدن (*to call or bring together*), فراهم كردن , ندا ساختن , دعوت كردن , خواندن —(*to gain*), اندوختن , سود داشتن , بدست آوردن . —(*to grow thick*), غليظ گشتن , كثافت يافتن . (*to generate pus*), ريم كردن . (*to pucker or sew in plaits*), پرچين دوختن , درتو خياطت كردن . *To gather or contract into wrinkles,* چين انگندن , پرچين كردن . *To gather or collect logically,* قياس كردن , سبب كشيدن . *To gather flowers,* گل چيدن , شگوفه چين كردن . *To gather* (*glean*), چيندن . —*A gather,* چين , پيچ , تو , تا , شكن . v. *Plait.*

A gatherer, جمع كننده , فراهم آورنده , چيننده . v. *Collector.*

GAUDILY, با زينت , نازكانه , با ظرافت , بوجه شاهانه , تابانانه .

Gaudiness, زيبائي , تابش , زينت A , ظرافت A , نزاكت A . v. *Showiness.*

Gaudy, ظريف A , تابدار , زيبا , زيب و تر , شاهانه , روشن , با ظرافت , با زينت , با زيور , صاحب نزاكت . v. *Showy.*

Gave, preterite of *give.*

To GAUGE (*a barrel, &c.*). برميل قياس , دان پيمودن , كردن .—*A gauge,* پيمان , اندازه , قياس A . v. *Measure, standard.*—*A gauger,* پيمان گر , اندازه نما .

GAUNT, لاغر . v. *Thin, meagre, lean.*

A GAUNTLET, دستانه آهني , دستوانه آهن , دستبانه .

GAWZE, گوهرتاب .

GAY (*merry*), شاد , شادمان , خوش , خرسند , خرم A , دلشاد , شادكام . v. *Cheerful.*—(*showy*), ظريف A , تابان , تابدار , روشن .

Gayety, gayness, شادي , شادماني , خوشي , خرمي , خرسندي , شوخي . v. *Cheerfulness, sprightliness.* —(*finery, show*), زيبائي , تابش , زينت A , ظرافت A , نزاكت A .

Gayly, شادمانه , خرمانه , ازخوشي . v. *Merrily.*—(*showily*), با ظرافت . v. *Gaudily.*

To GAZE, نگريستن , نگران شدن , نظركردن . —*A gaze,* نظره A , نظرت A , نگراني . *A gazer,* نظرنماينده .

Gear. v. *Furniture, harness, stuff.*

GEESE, اززون A . v. *Goose.*—*Abounding in geese,* موزت A .

To GELD, آخته كردن , مخصي كردن , خصي ساختن , مجبوب نمودن , خايه كشيدن , ساده كردن . v. *To castrate.*

A gelding, A آخته , A خصي , خصي , مخصي , اسپ , مجبوب , فرس.

Gelt, A مخصي , A خصي , A خايه كشيده , سادة كرده , A مجبوب , A مملوس . v. *Castrated.*

A GEM, جوهر A (plur. جواهر) , سنگ بيش قيمت , A گوهر , گهر , پيهاد . v. *Jewel ;* also *bud.*—*A brilliant gem,* گوهر تابدار , جوهر آبدار .—*A polisher of gems,* جوهري . *Adorned with gems,* A مجوهر , A مرصع . نگين ساي . *To gem, or adorn with gems,* با جوهر آراستن , مرصع كردن , مجوهر كردن . *The gem* or *bud of a tree,* A عين (plur. عيون). v. *Bud.*

To geminate. v. *To double.*

GEMINI (*constellation*), A جوزا , A الجوزا , دو پيكر , برج جوزا .

GEMMEOUS, گوهر پيوند , جوهر آسا .

GENDER, A جنس , A نوع , A قسم . v. *Kind, sort, sex.* —*Gender in grammar,* A الجنس .—*of the masculine gender,* A مذكر . *Of the feminine gender,* A مونث .

To gender. v. *To engender, produce, cause.*

GENEALOGICAL, رسم سلسله پيوند , نسب , منسوب .

A genealogist, A نساب , رسم سلسله نماينده .

Genealogy, A نسل , A نسب (plur. انساب) , A سلسله , A اصل (plur. اصول) , A آل , رسم سلسله . v. *Family.*

GENERAL (*common*), A اعم , A عميم , A عام , A عموم , A جميع , A جماع , A جامع , A مطلق , A شمول , A شامل , A طبق , كلي . v. *Publick ; common, usual ; extensive.* —(*summary*), A مجمل .—*A general mortality,* A حتات .—*The general.* v. *Generality, whole.*

A general, سالار , رييس الجنود A , سردار , سردار لشكر , لشكر , سرهنگ , سرور , سرخيل , سر جنگ , سپهسالار , پروانه , كيارنگي , امير الجيش , A قايد الجيش , A كش پيشاهنگ . v. *Commander of an army.* [In the East India Company's settlements, however, they often use the European word جنرال *general.*]—*A receiver-general,* ديوان خالصه .

Generalship (*office*), سپاسالاري , سالاري , سرداري .

A generalissimo, A امير الامرا , ميربخشي , سردار اكرم .

Generality, A عميم , A عموميت . *The generality,* or *bulk of the people,* A عام , A عامت , عامت رعيت , A عوام , عوام ناس , A خلق . v. *Populace, vulgar.*

Generally (*universally*), A بالكليت , A عامة , A كافة , A عموما , بوجه عموم , علي اطلاق , A جملة , A بالجملة .—(*frequently*), A بدفعت , A دفعة , چند گره , بسياربار , چند بار . v. *Commonly, extensively.*—(*without exception or specification*), غير تعيين , بي استثنا .

Generalness, A كثرت , بسياري . v. *Frequency.*—(*generality*), A كليت . v. *Generality, the whole.*

To GENERATE, توليد كردن . v. *To beget.*—(*to produce*), وجود كردن , پيدا كردن , زادن . v. *To cause, create, propagate.*

Generated, A مولود , A مولد , A منسل , پيدا كرده شده , A موجود . v. *Produced.*

Generation (*begetting*), A توليد , زاييدگي , پيدايش , A تولد , A ولادت , A ولودت . v. *Production.*—(*race*), A اصل (plur. اصول) , A آل , A نسب (plur. انساب) , دودمان , A قبيلت (plur. قبايل) , خاندان , A ابوت . v. *Family.*—(*progeny*), A نسل (plur. انسال) , A منسل , A توالد , A ذري , A ذريت (plur. ذريات) , A نسل , A نافلت . v. *Offspring, succession.*—(*an age*), A عصر (plur. اعصار , عصور) , A دهر , دور A (plur. ادوار) , ديرند , ديري , دور زمان , (plur. دهور) , A ابد (plur. اباد) . *From generation to generation,* جد بجد , A ابا عن جد .—(*a single succession*), پشت . v. Also *succession.*

Generative, generant, A مولد . v. *Prolifick. Generator,* A مولد , A والد , پيدا كننده .

Generetick, generical, جنسي .—*A generick noun or name,* اسم جنس .

Generically, جنسيانه , از جنس .

GENEROSITY, (*generousness*), جوهردي , جوانمردي , A شهامت , A كرم , A مكرمت , A فيض , A كرامت , A جودت , A جود , A سخاوت , A سخا , A بذل , A غيرت , A سمح , A سموحت , A سماحت , A همام , A فتوت , A مروت , A پروان , منبال , A انهال . v. *Liberality, munificence, nobleness, magnanimity.*

Generous (*munificent*), A كريم , A جواد , جوانمرد , كشاده عطا , سخاگستر , A سخي , صاحب بذل , A فياض , دل

بجّشش ، بذول A ، باذل A ، سامح A ، سموح ، متكرم A ، دلگرم ، جري الجنان A ، بلند همّت . v. *Liberal.*—*Generous actions,* مكارم A . — *Generously,* ازجوانمردي ، ازسخاوت ، كريمانه ، جوانمردانه ، باذلانه A ، شموحاً ، بابذل ، *&c.*

GENESIS, مولود A . v. *Generation.* (*the first book of Moses*), كتاب اوّل موسي . v. *Pentateuch.*

GENITIVE (*case, sign of*), اضافت A . *A noun in the genitive case.* مضاف اليه A . *A noun governing a genitive case,* مضاف A . *N. B.* The sign of the genitive case in Persian is the mark كسر (ِ) expressed or understood after the preceding noun ; as كتابِ زيد *kitāb-i-zayd, The book of Zayd.*

Genial. v. *Jovial, cheerful ; native.*

Genitals. v. *Privy parts.*

GENIUS, خوي ، خصلت A ، سيرت A ، مزاج A ، خُلق A ، طبيعت A . v. *Disposition, nature, temper,*—(*mental faculties*), قوّتِ مدركت ، قوّتِ وهم ، قوّتِ خيال ، فهم ، فهميد ، ادراك A ، ذهن A ، زكاوت A ، علم A — *A genius* (*man of superior abilities*), صاحبِ ادراك ، ذهين A ، ذكي A ، صاحبِ لطيف مشرب ، اهلِ طبيعتِ كريم ، طبعِ نكته پرداز ، خافيت A ، ديو ، جنّ A ، پري ، (*a spirit*)—. صاحبِ خلق خفيت A . v. *Angel, demon.*

GENTEEL, ظريف A ، خليق A ، لطيف A ، شايسته ، نازك A ، اهلِ ادبا A ، صاحبِ ادب ، نازنين ، نازندد ، خاطرنواز ، نيكو ، اهلِ ظرافت ، لطفان A ، صاحبِ انسانيت ، ازرم . v. *Civil, complaisant, polite, elegant, graceful.*

Genteelly, ظريفانه ، با لطافت ، نيكو ، *&c.* v. *Elegantly, politely, gracefully.*

Genteelness, شايستگي ، ظرافت A ، لطافت A ، نزاكت A ، ادب A . v. *Elegance.*

GENTIAN (*plant*), جنطيانا A ، كوشاد .

GENTILE (*pagan*), بت پرست ، شعب A (plur. شعوب), — *Gentilism,* بت پرستي . v. *Paganism.*

GENTILITY (*of birth*), شرافت A ، شرف A ، اصل زادگي ، پاك نژادگي ، شرفيت A ، نجابت A . v. Also *gentleness, gentry ; paganism.* *Gentlefolks,* v. *Gentry.*

Gentle (*soft, tame, mild*), لطيف A ، سليم A ، غريب A ، بهانه ، حليم A ، مظلوم A ، نيم دل ، نرم ، ملايم A ، رام ، طويل الاناة A . v. *Tame ; also pacific.* (*well-born*), اصل نجيب A ، اصيل A ، شريف A ، پاك شان ، پاك نژاد ، زاده (*soothing*), دلنواز ، دلپذير .—*A gentle rain,* سست باران .

A gentleman, شريف A ، بيگزاده ، ميرزا ، مردآدمي ، نجيب A ، مردم زاده ، مردِ اصلي . —*Gentlemanly, gentleman-like,* واجب A ، مردِ اصلي مانند ، بروجهِ شريف ، ميرزا آسا ، الشرف .

Gentleness (*of birth*), v. *Gentility.*—(*softness of manners*), ادب A ، نرمي ، التيام A ، آهستگي ، غربت A ، ملايمت A ، مدارا A ، ناز ، نوازي ، نزاكت A . v. *Mildness, politeness.*

A gentlewoman, خاتون ، امّ الصّبور A ، زنِ پاك نژاد ، تكين A .

Gently (*tenderly, meekly*), نرم نرم ، مشفقانه ، با ملايمت ، رويدانه ، (*smoothly, without violence*) —. حليماً A ، آهسته ، علي مهله A ، مهلاً A ، آهسته . *To do any thing gently,* با آهستگي كردن . *Going gently,* رهو ، آهسته روان . *A horse going gently,* اسپِ نرم رو . *Gently! gently!* (*go softly! take care!*) رويدك A ، آهبز ، نرم نرم ، آهسته آهسته .

Gentry, اعيان واشراف ، اشراف A ، اصحابِ دولت ، اهلِ پاك نژاد .

Genuflexion. v. *Kneeling, adoration.*

GENUINE, صاف A ، عيني A ، ناب ، خالص A ، اصيل A ، صالح A ، صحيح A . v. *Pure, neat, true.* — *Genuinely,* بعينه A ، صحاح A ، صحّت A ، خلوص A ، *Genuineness,* — . بوجهِ صافي . عدمِ قصور .

GENUS, جنس A ، نوع A . v. *Kind.*

GEODÆSIA (*measuring surfaces*), مساحت A ، علمِ مساحت .

A GEOGRAPHER, خطاط البلاد A ، صاحبِ تخطيطِ بلاد .

Geographical, رسمِ ارض پيوند ، تخطيطِ بلاد منسوب .

Geography, رسمِ ارض ، تخطيطِ بلاد .

A GEOMANCER, رمّال A . v. *Fortune-teller.*—*Geomancy,* رمّالي ، علمِ رمل ، رمل A .

A GEOMETER, *geometrician,* مهندس A ، هندسه شناس ، مسّاح A ، مسّاح الارض A ، اهلِ هندسه .

Geometral, geometrical, geometrick, هندسي A ، هندسيه . *A*

geometrical canon, A مساطره (plur. مساطرت). *Geometrical precepts*, آداب هندسیان. *Geometrically, according to geometrical rules*, بقانون هندسي، موافق آداب هندسیان.

Geometry, A هندسه، علم هندسه، علم زمین، A علم المساحت.

GEORGE, جرجیس.

GEORGIA (*province*), گورجستان.

A Georgian, گورجي.

To germinate. v. *To sprout, bud, shoot.*

To GESTICULATE, حقه بازي نمودن، مسخره کردن.— *Gesticulation*, A مسخره، حقه بازي.

GESTURE, A حرکت (plur. حرکات)، جنبش، A وضع (plur. اوضاع). v. *Posture.*—*An amorous gesture*, کرشمه، A غنج، نازوشیوه، نازونیاز، A عشوه، شیوه. *With gesture and speech*, با سخن وجنبش، A وضعاً وقولاً.

To GET (*acquire*), یافتن، اندوختن، حاصل کردن، اقتنا کردن، پیدا کردن، ورزیدن. v. *To gain, obtain, win.*— (*to beget*), تولید کردن، تناسل ساختن. v. *To procreate.*— *To get off* (*escape*), گریز کردن، پای گرفتن، رهائي یافتن.— *To get over* (*overcome*), غالب شدن، مغلوب کردن، ظهور، دست یافتن. *To get* (*or cross*) *over*, عبور کردن، ساختن، مرور ساختن، گذار نمودن. *To get up* (*from a seat*), قایم شدن، قیام کردن، در استادن، برپا شدن. برخاستن. (*from bed*),— از بستر برخاستن، استیده آمدن، برپا قیام بودن، از خواب خیزیدن. *To get acquainted*, معرفت کردن، استیناس گرفتن، اشنائي ساختن، یاران گشتن، شناختي ساختن، مسابقت. *To get before*, پیش رفتن، پیس شدن، مقدم شدن، v. *To anticipate.*—*To get by heart*, یاد گرفتن، آموختن، کردن، استظهار نمودن، استحفاظ کردن، حفظ ساختن، خاطر نشان کردن. *Get you gone!* برو برو، دورباش. v. *Be gone.*

A getter, یابنده, &c. v. *Gainer, begetter.*

Getting (*part.*), یاب، یابان، حاصل کنان. v. Also *acquisition, gain, profit.*

A gewgaw. v. *Bauble, toy, trifle.*

GHASTLINESS (*paleness*), بیمارگوني، بیماروئي، پژمردگي.—(*resemblance of a ghost*), خیال ماندگي، طیفساري. (*horror of countenance*), وحشت روي.

Ghastly (*pale*), بیمارگون، پژمرده، زرد.

A GHOST, صورت وهمي، A خیال (plur. خیالات)، A طیف، A طایف، دمانا، A ظل. v. *Apparition, spectre, spirit, soul.* *The Holy Ghost*, A روح القدس.— *To give up the Ghost*, جان تسلیم دادن، روح تسلیم نمودن. v. *To die.*

Ghostliness, A روحانیت.—*Ghostly*, روحاني، نفساني. v. *Spiritual.*

A GIANT, A عفریت (plur. عفاریت)، دیو، A جبار، کي، اهرمان، بتیار، پتیاره، زنده پیل، A مفرد الاعضا.

GIBBERISH, A غلط. v. *Jargon.*

A GIBBET, چارمیخ، A صلیب، دار. v. *Gallows.*— *To gibbet*, برچارمیخ چسپاندن، بدار آویختن، صلب کردن.

Gibbosity, gibbousness. v. *Convexity, protuberance.*

Gibbous. v. *Convex, protuberant, crook backed.*

A GIBE, A استهزا، کلام استهزا، A فسوس، A افسوس، A طنز، A نقالت، A قارصت. v. *Sneer, ridicule.*

To gibe, تشنیع کردن، تعنه زدن، فسوس کردن، افسوس زدن، کلام استهزا نمودن، رمي کردن.— *A giber*, طنزگو، فسوس کننده، A ظریف، تعنه زننده. *Gibing, gibingly.* v. *Contemptuous, contemptuously.*

GIDDILY (*carelessly*), بي پروانه، بي اهمال، غفلتانه.— (*having a vertigo*), باسرگرد، با دوار.

Giddiness (*vertigo*), دوران سر، A دوار، سرگیجه، سرگرد، A دوام. v. *Dizziness.* (*inconstancy*), عدم قراري، بي استواري. (*carelessness*), A غفلت، A اهمال. (*frolicksomeness*), شوخي، شادي، خوش دلي. *To be seized with a giddiness*, سرگیجه درآمدن.

Giddy, giddy-brained, giddy-headed, سرگردان، سراچه ماد، سراچه افتاب، سرسام. v. *Dizzy.*—(*inconstant*), بي قرار، نا پایدار، هرجائي.—(*careless*), بي فکر، بي پروا، بي خبر، A غافل، A کاهل. v. *Negligent, heedless, thoughtless, wild.* —(*light-headed*), سردرهوا، سبکسر. v. Also *tottering.*

A GIFT, بخشش، دهش، داد، دادني، A عطا، A انعام، داشن، داشت، داشاد، داش، A تحفت، برگذار، A نذر، A موجب، A هدیت، A احسان، ارمغان، A ارزقت، A هبت، غربون، بشخواده، A موهبت (plur. مواهب). *A magnificent present*, بلک.—(*tribute, first fruits*), پیشکش.

آوردني . *A small gift,* تحفهٔ خفیف ، دست آویز . v. *Present, donation; also bribe.* *Gift (faculty, power),* A قوّت ، A قابلیت ، A اقتدار ، A قدرت .

Gifted, بخشیده . v. *Given.*—*(endowed with great powers),* قابلیت دار ، اهل ادراک ، صاحب قوّت .

A GIG *(thing whirled round in play),* A دوامه ، فرفر ، *(a quick musical air),* A سماعي . بادفر ، فرفره .

GIGANTICK, زنده پیل ، عفریت آسا ، دیوي ، قوي هیکل ، لایق اهرمان ، واجب الجبار A ، مانند . v. Also *big, bulky, enormous.*

To GIGGLE, قهقهه زدن ، تیغ تیغ کردن . v. *To laugh.*

A giggler, قهقهه زن .

A giglet (a wanton), زن شوخ چشم ، کنیز شوخ .

To GILD, مذهّب ، طلاکاري کردن ، زرندودن ، بزر اندودن ، تمویه کردن ، زرگون ساختن ، زرنشاندن ، تذهیب کردن ، ساختن . v. Also *to adorn, brighten.*

Gilded, زراندود شده ، ذهب اندود شده ، زرنگار ، A مطلّا ، A مذهّب ، A ملمّع . *A gilded crescent at the top of a banner,* زرنیچه .

A gilder, زر اندود گر ، طلاکار ، A مذهّب .

Gilding (part.), زر اندود ، کنان ، A مذهّب . *Gilding (subs).* زرنگاري ، طلاکاري .

A GILLYFLOWER, قرنفل .

Gilt, v. *Gilded; gold.*

A GIMLET, برما ، برماهه ، A مثقب ، A سنب . v. *Auger.*

A GIN *(trap),* دام ، داهل ، دام داهل ، جوزه ، چوزه ، A بیضا ، A شبکه ، مرند ، خامي . *To catch in a gin,* در دام گرفتن . v. *Trap, snare, noose.*

GINGER, A زنجبیل ، زنجفیل .

Gingerly. v. *Cautiously, nicely.*

To GINGLE, طنطنه کردن ، طنن نمودن ، تلابیدن ، رنم کردن .

A gingle, A طنطنه ، A طنین ، A طنن ، A رنم ، A تهزیج .

To GIRD *(surround),* گرد کردن ، احاطه کردن ، حصار ساختن ، محاصره نمودن . v. *To begird, enclose, encircle.* — *(to bind, fasten),* بستن ، بند کردن . *To gird with a sword,* شمشیر بند نمودن . *To gird the loins,* کمر بستن . v. Also *to furnish, equip, dress, invest.*

A gird. v. *Twitch, pang.*

Girded, girt, گرد کرده شده ، احاطه کرده شده ، بسته ، A محاط ، A منحصر ، A مشمول ، بند شده . v. *Surrounded.*

A girder. v. *Beam, joist.*

A GIRDLE, کمربند ، کمر ، میان بند ، کوسبند ، شکته ، زنار ، منطق A ، نطاق A ، منطقه A ، بند *(q. v. Vol. I.),* زنجب A ، میزر A ، نشیر A . *A girdle worn by the Guebres,* کستي . v. *Belt, girth, sash.* *A girdle adorned with gems, gold, &c.* کمرزرین ، A ردا ، A جمان or جمانه ، دوشاغ ، A بدین . *The celestial girdle (the zodiac),* A منطق البروج ، A منطقت ذات البروج . v. Also *the equator.* — *The girdle or middle,* کمر ، میان ، A زهاب . v. *Waist.*

A GIRL, دوشیزه ، دختر ، دخترک ، دوخت ، دخت ، آزاد ، A عزا ، A بنت ، A بکر ، A صبیت ، A صبیت ، A مربة ، بتول *(q. v.),* A ضونت ، A تشت ، A الدتت . v. *Virgin, maid, maiden, daughter.* *A marriageable girl,* دخترینه ، دختر بالغت ، A زوبعت . *A slave girl,* کنیز ، دختینه ، A قینت ، A غلامت ، کنیزک ، A جاریه *(plur.* جواري*)* ، *(plur.* قیان*)* ، A ترت *(plur.* تراتیر*)* ، A فرتنا . *A female surgeon who circumcises girls,* A اسیت .

Girlish, دخترک آسا ، صبیت ، لایق . v. *Youthful.*

To girt. v. *To gird, encircle.*—*Girt,* v. *Girded.*

A GIRTH, *girt,* تنگ ، پشتنگ ، پشماگند ، پرشکت ، A نتک ، A اکد ، A شکال . v. *Surcingle, belt.*

To GIVE, دادن ، بخشیدن ، بخشودن ، عطا کردن ، معاطاة ، ارزاني ، احسان دادن ، بذل کردن ، مبذول ساختن ، کردن ، هدي نمودن ، اهدا کردن ، اعطا نمودن ، ایتا ساختن ، کردن ، هبت کردن ، وهب ساختن . v. *To grant, confer, consign, pay, afford.* — *To give a present,* انعام دادن ، تحفه کردن ، بخشش کردن . *To give advice,* پند دادن ، نصیحت نمودن ، راي بخش کردن . *To give warning,* آگاهي نمودن . *To give interest (for money),* سود دادن . *To give up (abandon),* گذاشتن ، دست بردار شدن ، ترک نمودن ، عدول ساختن ، روگردان شدن . *To give up, give over (resign, deliver),*

. تسليم ساختن v. To yield, quit.—To give up, think no more of, قطع نظر دادن . To give up a town or castle, شهر تسليم كردن , قلعه مندفع نمودن . v. To surrender.—To give up the ghost, جان تسليم كردن . — To give up to be plundered, انهاب كردن , بغارت دادن . To give possession, تمليك كردن . To give away, بخشيدن , از تصرف خود واكردن . v. To alienate. — To give back, v. To restore. To give out (proclaim, publish), بيان نمودن , ندا كردن , اشتهار كردن , عيان ساختن . To give out orders, حكم دادن , فرمان دادن , امر كردن . To give out (pretend), صورت معامله نمودن , اظهار تعلل ساختن , بهانه كردن . To give out, give over, give up (desist), دست كشيدن , باز استادن , وا ماندن . v. Also to give away, yield. — To give out (distribute), حصه دادن , قسمت ساختن . To give an assault, حمله نمودن , هجوم كردن , مقاتله ساختن . To give (melt as ice, &c.) گداختن , گداخته شدن , آب شدن , حل شدن . v. To thaw. — To give way, تن فرو دادن , گردن نهادن , رام گشتن , تواضع نمودن , راه دادن , نمودن . v. To yield, submit. — To give place or precedence, پيش تسليم كردن , پيش دستي دادن , تقديم نمودن . To give into (adopt), اختيار نمودن , پسند داشتن , راضي شدن . v. To approve. — To give an advantage (superiority), غلبت دادن . —(to allow profit), افاده كردن , نفع دادن , فايده دادن , سود دادن . To give an answer, جواب دادن . v. To answer. To give a call, v. To visit; also to call. — To give a denial, انكار دادن . v. To refuse.—To give credit (believe), اعتماد بردن . — (to trust to), اعتماد كردن . (to lend), قرض دادن , وام دادن . v. To credit. — To give a blow, ضرب كردن . To give in charge, حواله كردن . To give ill language, دشنام دادن . v. To revile.—To give (or make) laws, شرايع كردن . To give law (command), حكم گذاري كردن , فرمان رواي نمودن . To give leave, اجازت دادن , دستور نمودن . v. To permit; also to empower.—To give the slip, v. To elude.—To give suck, شير دادن . v. To suckle.—To give strength, قوت دادن . v. To strengthen.—To give judgment, حكم دادن , قضا دادن . To give charity, صدقت عطا كردن , بنياز دادن , خيرات دادن , زكات بخشيدن . To give to understand, خبر آگاهي دادن , دار كردن . v. To inform. — To give thanks, شكر كردن , سپاس گذاشتن , ستايش كردن , تشكر كردن . To give an edge, تيز ساختن , تاب كردن . v. To sharpen, edge. — To give a categorical answer, قطع جواب دادن . To give up an argument, از منازعت باز ماندن . To give up one's right, حق گذاشتن , قطع علاقه كردن . To give bond, تمسك دادن .

Given, داده , بخشيده , معطي A , مندفع A . v. Also dated. — Given at a hostage, عايض A . — To be given, داده شدن , بخشيده شدن , معطي بودن .

A giver, دهنده , بخشنده , بخش , بخشا , وهاب A , عطا كننده , واهبته A , واهب A . v. Donor. The giver of existence, واهب الوجود A . The giver of necessaries, واهب الحاجات A . The giver of life, جان , حيات بخش . The giver of light, نور بخش . The giver of benefits, بخش , وهاب العطايا A.

A GIZZARD, سنگدانه , سگدان , جريه A , حوصلت A (plur. حواصل.) v. Crop of a bird.

GLAD, gladsome, شاد , شادمان , خوش , خوشنود , خرم A , خرسند , مسرور A , دل شاد , دلخوش , فروح A , مفروح A , فرحناك , سبك روح . v. Cheerful, exulting, contented, happy. To be glad, شادمان شدن , خرم شدن , مسرور شدن . To glad, make glad, gladden, دلشاد كردن , شادمان ساختن .

A GLADIATOR, شمشيرزن , سياف A .

GLADLY, از شادماني , شادمانه , ازخوشي , با خوش دلي , مسرورا A .

Gladness, gladsomeness, شادي , شادماني , خوشي , خرمي , خرسندي , خوش دلي , مسرت A , نشاط A , عشرت A , انبساط , فرحت A , بهجت A , ابتسام A , صفا A . v. Cheerfulness.

A GLANCE (of the eye), نگاه . نظره A , نظرت A , رمق A , لمحت A (plur. لماحت), لمح البصر A , رمز العين A . The first glance, نظرت اولي , نظرت الاولي A . At one glance, يكره . v. Also gleam, blaze, flash, glimpse.

To glance (shine), درخشيدن , ملتمع كردن , شعله نمودن . v. To glitter, shine.—To glance (with the eye), نظرت زدن , رمق , رامق شدن , الماح ساختن , لمح كردن , رمز العين نمودن . — (to strike obliquely), ناراست زدن , عرضتانه ضرب كردن . To glance at, ايما كردن , ابروزدن نمودن . v. To hint, insinuate.

Glancing (part.), درخشان , &c. v. Flashing, glittering.

A GLAND, غدت A (plur. غدد , غددت), دژه , دژپي , سلعت A , كردم , شها , غوت A , غوات A . A swollen gland, سلعت A , غرد A , مغنده A.

Glandulous, شها منسوب , دژه پيوند .

GLANS PENIS, سر نکر ، سر ایر ، حشفت A ، فرتم A ، — (plur. اکمر) کمرت A ، کنثرة A ، قنفا A ، قلنبیف A ، قلهب A ، Glans penis crassior, فلطاس A ، فلطوس A ، فلطیس A ، قنافی A .

To GLARE (shine dazzlingly), تابان شدن ، روشن شدن ، ضیا گستري ساختن ، جهر کردن ، تجلي کردن . v. To shine.

Glare, تاب ، روشني ، جهر A ، سدر A ، ضیا A . v. Light.

Glaring, تابان ، روشن کنان . — (atrocious), ظالم A . — A glaring crime, گناه عظیم . v. Crime.

GLASS, شیشه ، زجاج A ، آبگون ، آبگینه ، پلواژ ، اسره ، زجاج A ، جام فروش ، شیشه گر . A glass maker, تکوک ، ششله . Brayed glass, مینا ، خرده . A bit of glass, زجاجي . A building or frame work of glass, قصر زجاجي ، زجاجت A . A glass cup, پیاله ، جام A ، شیشه ، زجاجت A ، پلواژ ، (plur. قناني) قنینت A ، (plur. نها) نهات A ، آبگینه . v. Cup. A looking glass, آئینه ، مرود A . v. Mirror. — The smyris with which they cut glass, سنباذه . A glass bead or globule, مینا ، مورش . A glass (of wine, &c.), شراب ، پیاله ، شیشه . A full glass or bumper, کلاجرد ، شربه شراب ، شراب شیشه ، نوشانوش . Glass after glass, دوستکام ، دوستکانه . An hour-glass, شیشه ساعت ، شیشه . A perspective-glass, دوربین . — A cupping glass, کوز ، کبه . v. Cupping. — A glass urinal in which physicians examine their patients water, پیشیار .

Glass, made of glass, glassy, زجاجي .

A glass-grinder, جلاگر . A glass-blower, قداح A . — A glass house, زجاج خانه ، قداحت خانه .

To glaze (windows, &c.), با زجاج آراستن . To glaze (paper, cloth, &c.), مهره کردن ، جلا کردن ، مطرا ساختن . A machine for glazing paper and cloth, مهره ، مقال A . To glaze paper, کاغذ مهره کردن . A shell, &c. used in glazing paper, مهره ، قبقاب . A glazer of paper, مهره گر . A glazer of linens, مطراکر .

Glazed (with glass), شیشه دار ، با زجاج آراسته . (as linens, paper, &c.), مهره دار ، مهره زده ، مطري A or مطرا A . Paper glazed on one side, یک رو مهره دار . Glazed on two sides, دو رو مهره کرده . v. Also glossy.

A glazier, زجاجي .

A GLEAM, شعاع A ، پرتو ، شعله A ، لمع A ، درخش ، تاب ، ضیا A . v. Flash, lustre, splendor.

To gleam, پرتوانداختن ، تابان شدن ، لمع زدن ، درخشان ، بودن ، درخشیدن . v. To shine.

Gleamy, gleaming (part.) رخشان ، درخشان ، تابان ، خوشه چیني کردن .

To GLEAN, چینیدن ، چیدن ، خوشه چیدن ، خورچین . A gleaner, خوشه چین ، خوشاي چین ، خورچین گر ، کردن .

Gleanings, بساروب ، غوشاي .

Glebe. v. Ground, soil, turf.

Glee. v. Gaiety, joy, merriment.

A GLEET, جریان مني ، وداف A ، آبسرین . v. Gonorrhœa.

A glen. v. Dale, den, valley.

Glib. v. Voluble, slippery, smooth.

To GLIDE, جاري شدن . v. Flow.

To GLIMMER, کم روشن شدن ، لمع نمودن ، لامع شدن . v. To glitter, shine.

A GLIMPSE (quick flashing light), روشنائي تیز رو . — (a transitory view), نظر سبک . — (a faint light), روشنائي کم زور ، لمح A .

Glister. v. Clyster. — A glister bag or pipe, محقن .

To GLITTER, glister, glisten, درخشیدن ، تابیدن ، لمع ، کردن ، پرتوانداختن ، تابان شدن ، اشراق کردن ، برق نمودن ، پشنجیدن ، تافتن ، بشخیدن ، رخشیدن . v. To shine, flash.

Glitter, a glittering, درخشیدگي ، درخش ، تاب ، تابش ، تابیدگي ، رخش ، لمعان A ، شعشعت A ، الق A ، والف A ، ومض A . v. Light, splendor, lustre, brightness.

Glittering (part. and adj.), درخشان ، تابان ، رخشان ، تابدار ، اذرنگ ، ضیاگستر ، ملتمع A ، لامع A ، لمع کنان . v. Bright, shining, glancing. v. A glittering gem or star, دري A .

Glitteringly, درخشانه ، از درخشیدگي ، تابانه ، لمعا A .

A GLOBE, کره ، گو ، گوي ، جرم A . The terrestrial globe, کره ارضي . The celestial globe, کره فلکي ، کره سما ،

The globe or orb of the moon, جرم قمر . v. *Sphere, orb, ball.*

Globular, globose, كري , كروي . *Any thing globular,* كروهه .

A globule, كرهٔ خرد , كروهه .

To GLOMERATE (*gather into a ball*), گنده ساختن , توشيع كردن , كبّ ساختن .

GLOOM, *gloominess,* تاريكي , تيرگي , كم نوري , ظلمت A , v. *Darkness, obscurity.* — *Gloominess of mind,* تيره ضميري , تيره دماغي , دلتنگي , دلشكستگي , خاطر ماندگي . — *Gloominess of countenance,* سخت روي , شتيم پيكري . v. *Dismalness, sullenness, melancholy.*

Gloomily (*obscurely*), تاريكانه , ظليمانه , با تاري , بينورانه . (*with a cloudy mind or aspect*), تيره ضميرانه , با سخت روي .

Gloomy (*obscure*), تاريك , تيره , ظليم A , كم نور , متظلّم A . v. *Dark, dismal.* — *Gloomy minded,* تيره ضمير , تيره دماغ , دلتنگ , دلشكسته , خاطر مانده . *Gloomy of look,* سخت رو , شتيم A , ترش رو . v. Also *sullen, melancholy.*

GLORIFICATION, اجلال A , ستايش , تمجيد A , تسبيح A . v. *Praise.*

Glorified, ستوده , مفتخر A , ممجّد A .

To glorify, ستودن , ستايش دادن , ستوده ساختن , حمد كردن , اجلال كردن , تعظيم نمودن , تمجيد ساختن , سبحان نمودن , تقديس كردن , تهليل ساختن , ذكر كردن , تسبيح گفتن . v. *To praise, honour, extol.*

Glorious, جليل A , ذو الجلال A , مفاخر A , مفتخر A , عزيز A , عزّت مدار , عزّت قرار , عزّت ماب , ماجد A , مجيد A , عزّت سمات , شوكت مقرون , فخم A , مفخم A , مباهي A , سعادت آيات . v. *Noble, splendid, illustrious, excellent.* — (*proud*), متبختر A , فخير A . v. *Vain-glorious, boastful.* — *Most glorious,* شريف ماجد , اجلّ A , اجلال A , اعزّ A (fem. عزّي) , عزّت موفور , امجد A (plur. اماجد) , صاحب مجد و افتخار . — *The most glorious God,* حق جلّ و علا A , الله جلّ و علي A . *The most glorious of the most honoured and most noble* [used in addressing great men], افتخار الاماجد والاكارم A . *To render glorious,* اجلال كردن , مباهي ساختن .

Gloriously, با اجلال , عزيزانه , با عزّت , با افتخار , شريفانه , جليلاً A .

Glory (*praise, adoration*), ستايش , حمد A , تحميد A , مدح A , مجد A , سپاس . — (*grandeur, honour*), جلال A , جلالت A , اجلال A , فخر A , افتخار A , فخرانيت A , مكرمت A , مفخرت A (plur. مفاخر) , تفاخر A , عزّ A , عزّت A , سرفرازي , بزرگواري , برخورداري , كبر A , مجد A , فر , اورند , نام , شرف A , نبوج A , ابهت A , علاء A , اثال A , مباهات A , آبرو . v. Also *renown, fame: splendor, magnificence, lustre, brightness;* also *pride, arrogance.* — *Honour and glory,* مجد و احتشام A . *True glory,* مجد اصيل . *False glory,* تكبّر A , عجبيت A . v. *Vain-glory.* — *The heighth of glory,* تكبرانيت A . *The glory of his cotemporaries,* فخر الاقران A . *Glory to God,* الحمد لله A . *Ambitious of glory,* عزّت خواه . *To reach the summit of glory,* سرمايهٔ مفاخرت يافتن . *Conferring glory,* شرف بخش , زينت فزا . *The glory of Religion* (*a title*), جلال الدين . — *The merchant* (*places*) *his glory in his purse, the learned man his glory in his writings,* (Arab. proverb.), التاجر مجده في كيسه والعالم مجده في كراريسه A . *To contend for glory,* مفاخرت كردن , مباهيت ساختن , مماجدت نمودن , تماجد ساختن , بزج كردن . *Contending for glory* (*adj. and part.*) منتضل A , متفاضل A , متفاخر A , متبازج A . *Endowed with glory* (*adj. and part.*), صاحب مجد و احتشام , اهل عزّت و تمكين , متاثّل A . v. *Glorious.*

To glory in (*boast or be proud of*), افتخار كردن , فخر بودن , اظهار فخر و غرور كردن , فخار نمودن , لاف زدن . v. *To boast.*

A GLOSS (*commentary*), تفسير A , شرح A , مدرس A , تاويل A , تعبير A , بيان . (*a specious interpretation*), ترجمهٔ مجازي , تاويل سطح , تفسير ظاهر . v. Also *glossiness.*

To gloss (*comment*), تاويل كردن , شرح ساختن , تعبير نمودن . (*to make a specious representation*), ترجمهٔ مجازي نمودن . v. *To palliate.*—(*to embellish with superficial lustre*), جلا دادن , جلوه دادن , مهره كردن .

A GLOSSARY (*interpretation of words*), كتاب لغت , فرهنگ .

GLOSSINESS, جلا A , جلوه A , صفائي , مهره . v. *Polish.* *To give a glossiness to paper,* كاغذ مهره ساختن . *To give a glossiness to cloth,* پارچهرا جلا دادن , جامهرا مطرا كردن . — *To give a glossiness to leather,* جلدرا تمجين كردن .

A glossographer, glosser, glossator, اهل تفسير . v. *Commentator.*—*A glosser,* جلاگر , مهره زن , مطراگر . v. *Polisher.*

Glossy, جلوه دار ، صاف A ، مصفا A ، مهره دار ، مطري A ، or مصقول A ، سيهوج A ، مجلّو A ، مجلّي A ، مطرا v. *Polished, smooth, shining.*—*Glossy hair*, زلف پرتاب .

A GLOVE, دستانه ، موزه دست ، دستوانه ، دستوان ، دستینه ، دستانه ، دستبانه ، دستکش ، دستبنجن ، دستبنج ، خرکت — *To put on gloves*, دستانه پوشیدن . *A falconer's glove (on which the hawk perches)*, بیله .

A glover, دستانه فروش .

To GLOUT (*look sullen*), سخت روي نمودن ، روي ترش روي داشتن ، کشیدن .

To GLOW (*be hot*), گرم شدن ، تاب داشتن ، تاب دار حر بودن ، حار شدن ، شدن v. *To burn.* — (*to be bright*), تابان بودن ، جوهردار شدن ، روشن شدن v. *To shine.* — *To glow with anger*, تاب نمودن ، از غضب گرم شدن v. *To rage.* — *To glow with zeal or courage*, از غیرت گرم شدن . *To glow with ardor*, حرارت داشتن . *To glow with fancy*, حرارت ، تاب خیال نمودن . *To glow with natural heat*, طبیعت داشتن . *To glow with colour*, رنگ جوهردار نمودن ، انریون بودن ، روشن گون شدن .

Glow (shining heat), افروزش ، انریوني ، تابش ، تاب — (*vehemence of passion*), حمیت A ، گرمي ، گرما ، قهر A ، غضب A . v. *Rage, anger.* — (*ardour, zeal*), حرارت A ، حمیت A ، غیرت A ، رشک ، حر A . (*brightness of colour*), رنگ جوهرداري ، پرتابي ، انرنگي ، ازنریوني ، انرگوني ، زغال ، زغال . *A glowing coal*, شقرت A ، روشن گوني جمر A (plur. جمرات). v. *Live coal (under coal).*

A glow-worm, شبتاب ، کرم شبتاب ، سرکه ، حباحب A .

To gloze. v. *To flatter, gloss, comment.*

GLUE, سریش ، انفنج ، یلم ، تول ، غرا A ، کبد A ، لزاق A . v. *Isinglass, cement, size.*

To glue, باسریش وصل کردن ، بلسریش چسپانیدن ، غروساختن ، با یلم بند کردن ، با انفنج پیوستن ، دوسیدن ، ترصیص کردن .

Glued, بلسریش پیوسته شده ، ملدق A ، مغرو A ، مغري A ، ملتصق A ، ملصوق A .

A gluer, با سریش بند کننده ، &c.

To GLUT (*saturate, satiate*), اشباع ، آغالیدن ، سیرکردن ، اوباشتن ، ساختن ، انجالیدن v. *To cloy.* — (*to swallow*), v. *To devour.* — (*to overstock*), زاید کردن ، فیضان نمودن ، سرنذر و لبریز نمودن ، ریع ساختن .

A glut (redundancy), زیادتي ، افزوني ، فیض A ، فیضان A ، — (*satiety*), سیري ، شبع A ، شباعت A ، استنانه A ، نزل A — (*obstruction*), سد A ، سدت A ، کظام A ، آغال ، آغالش .

Glutted, سیرکرده شده ، &c.

GLUTINOUS, *gluey*, سریش آسا ، اشقر A ، جرب ، غروه ، کبدي ، انفنجي ، یلمي . v. *Viscous, tenacious.*

Glutinously, اشقرا A ، جربانه .

Glutinousness, اشقري ، جربي .

A GLUTTON, بسیارخور ، بسیارخوار ، گاوبنده ، شکم ، سرجبت A ، سرجب A ، ماکول A ، اکال A ، پرست ، رس ، دعنم A ، بلیع A ، جعذاره A ، جعنظره A ، جعظري A ، هبلاع A ، هبلع A ، امبر ، آمین ، اوبار ، لهم A ، هقم A ، ربوس A ، عصوم A ، ماحش ، مبلع A ، بلعت A ، دلقم A ، سلغد A ، رحوس A ، مغندم A .

To gluttonise, گلو بنده بودن ، بسیارخوردن . v. *To devour.*

Gluttonous, بسیارخور ، ملهم A ، لهوم A ، صاحب شراهت . لعمظ A ، حریص A ، اکول A ، طمعکار ، شرهان A ، شره A ، لعموظ A ، نهم A . v. *A glutton.*

Gluttonously, بسیارخورانه ، با شراهت ، ملهما A ، با طمع .

Gluttony, بسیارخوري ، بسیارخواري ، جوع البقر A ، طمع ، لعص A ، حرص A ، شراهت A ، شره A ، نهامت A ، طمعکاري .

To GNASH (*the teeth*), گماریدن ، صرکردن .

A GNAT (*small fly*), پشه ، بعوض A ، بعوضت A ، سارخاله ، قرقس A ، رمد A ، برغش A ، بقت A ، بق A . (*any thing proverbially small*), مخ بعوضت [literally *the marrow of a gnat*], جناح بعوضت [literally *the wing of a gnat*]. — *A cloth for keeping off gnats*, کلت A .

To GNAW, خائیدن ، دندیدن ، جلیدن ، انجیدن ، لوک ساختن ، معرق کردن ، مشاجرت ساختن ، لحس کردن ، خشت خشت ، عرق نمودن . *The noise made by gnawing*, خشت خشت . *To gnaw the end of a bone*, تمشش کردن — *Gnawn*, خائیده شده ، متاکل A ، &c.

GNOMON (*hand or pin of a watch or dial*), عقرب A, مقياس A.

To GO, رفتن, رويدن, روان شدن, روانه شدن, مشي, سبح, شلو بودن, هنجاركردن, هنجاريدن, شاهيدن, ساختن, نمودن. v. *To move, walk, travel, proceed; pass, reach, spread. To go a walking for recreation,* براي سيررفتن, سير, بسيررفتن, كردن. *To go on foot,* پياده رفتن. *To go on horseback,* راكب بودن, براسپ سوار رفتن, سوار شدن, راهوار, فارس شدن, راكب سفر كردن. *To go amblingly,* نرم رو رفتن, كردن. *To go a hunting,* براي شكار رفتن. *To go fast,* جريان ساختن, پيوشيدن, عجله كردن, زود رفتن, تازيدن. v. *To run, make haste.—To go slow,* آهسته رفتن, دير رو شدن. *To go one after another,* پس يك ديگر رفتن. *To go away,* ذاهب شدن, از حضور دور رفتن, اطراد كردن, سالك بودن, رحلت كردن, برانيدن, گشتن, گذشتن, سلوك ساختن. v. *To depart.* — *To go before,* پيش رفتن, مقدم شدن. v. *To precede.—To go before or into the presence,* پذيره شدن, در حضور رفتن. *To go behind,* پس رفتن. *To go back,* بازرفتن. *To go backward,* بازپس رفتن. *To go to the necessary,* بجاي ضرور رفتن. *To go on shore,* از جهاز بساحل رفتن. *To go round,* دريور رفتن, گرديدن. *To go about (saunter),* گرديدن. v. *To walk, go here and there.* — (*to attempt*), احاله كردن, جدّ و جهد ساختن, قصد نمودن, سعي كردن. v. *To endeavour.* — *To go wide (deviate from the right way),* بي راه, گمراه شدن, از راه رفتن, ضلال كردن, بودن. v. *To err.* — *To go between (mediate),* واسطه گشتن, ميانجي شدن, ميانداربودن, درميان رفتن. v. *To interpose.* — *To go or pass by,* نحاب كردن, مرور نمودن, گذشتن. *To go by (observe as a rule),* از قاعده رفتن, قانون داشتن. *To go down (to the bottom),* فرو رفتن. *To go in and out (to be at liberty),* آزاد شدن, بي قيد رفتن. *To go off (breathe the last),* تسليم, ارتحال ساختن, نفس آخر زدن, روح كردن. v. *To die, expire.*—(*to desert*), عدول, گذاشتن, منجوز بودن, ساختن. *To go on (make an attack),* هجوم, حمله كردن, آوردن. (*to proceed*), استمرار نمودن, پيش رفتن. — *To go out (upon an expedition),* عزيمت, عزم سفر كردن. — بدر رفتن. *To go out (of doors),* بيرون رفتن, كردن. (*to be extinguished*), مطفي, منطفي گرديدن, نشانده بودن, منقطع گشتن, شدن. *To go through (execute),* بجا آوردن, بسر بردن. — (*to suffer, undergo*), تحمّل نمودن. *To go mad,* مجنون بودن, ديوانه گشتن.

A GO-CART, گردون, مدحات A, درجت A.

A GOAD, مهمزه A, غاوشنگ, براز, رخبن, خرگر. To goad, مهمزه زدن, با براز راندن. v. Also *to incite; stimulate.*

A GOAL (*starting-post at a race*), مقبص A, مقوس A. — (*the winning post*), ميثله A, ميدا A, نشان. — (*any place of destination*), نشانگاد, منزل A (plur. منازل), سر منزل, منتهي A or منتها A, مدار A, مديت A, مدي A, مصبره A, نهايت A. v. Also *butt, boundary.* — *The end to which a design tends,* متصود A, غرض A, نيت A, مامول A. v. *Aim, purpose,*

A GOAR (*of a shift or other garment*), بنيقت A, بنقت A, فرهانج, شون, شوزه.

A GOAT (*the goat species*), بز, معزه A. *A he goat,* بز نر, رامج A, تيس A (plur. تيوس, اتياس, تياست, مشيوساء), شافع A, تهقر, توشتر, استج A, گشنبر, گشنبز. *A she-goat,* ام التخالي A, معز ماده, بز ماده, جدي. *Goats hair,* اصواف A. *The bleating of a goat,* ثواج A, ماء. *A mountain-goat,* بز جبلي, رند, بز كوهي. *A goat herd,* چوبان, راعي المعزه A, تياس A, گله دار معز, بز. — *A rampant he goat,* عريض A (plur. عرفان), تيماج. *Goatish,* تيسوسيه A, عريض آسا, شهي A. v. *Libidinous.* — *Goat-beard (a plant),* ريش بز. *A goat-hart (species of deer),* گور.

A GOBBET, *gob,* لقمه A (plur. لقم), حفنت A (plur. حفنات), قميت A. v. *Mouthful.* — *To gobbet, gobble,* اوبار, لقم كر, اوباريدن, لقم كردن. v. *Swallow.—A gobler,*

A GO-BETWEEN, ميانجي, مشلّله A, دلاله A. v. *Mediator, broker, pimp.*

A GOBLET, پياله, كمه, ساغر, قدح A, جام, طاس, لهجم A, مرفد A (plur. مراند), صحن A, ژيغال, زيغال, طنجبارت A. v. *Bowl, cup.*

A GOBLIN, جن, ديو, پري, طايف A. v. *Demon, fairy, elf, phantom.*

GOD, خدا, خدي, ايزد, ايزدان, اله A, باري, بارد, تگري (*a Tartar word*), مولا A, حق A, رب A, الاد A, الله A. — The following are among his numerous attributes: رب العالمين, داور, الرحيم A, الرحمان A, رحمان A, خداوندگار, رب A, جناب العزت A, جناب عزت, قاضي الحاجات A

A العباد , A واهب الوجود , A واهب الامال . *God the most*
high, most blessed, most glorious, &c. A الله تعالي , A حق
حق سبحانه و A , الله تبارك و تعالي A , خداي تعالي , تعالي
حضرت الله جل A , الله تقدس و تعالي , حق جل وعلا A , تعالي
رب الارباب A , حضرت حق , الله جل جلاله A , شانه و تعالي
مسبب الاسباب A , مهيمن الاعلا A , حضرت باري تعالي عز شانه
خداوند . الله كريم , باسط الرزق A , پروردگار . *God the creator,*
باري , خلاق A , خالق الخلق A , خالق A , افرينش . *God*
the most beneficent, حضرت حق و جواد مطلق . *The im-*
mortal God, حضرت خداي بي زوال . *God the omnipotent,*
قادر علي كل شي A , جهانمان , عزيز مقتدر , قادر مطلق .
The just God, عادل A , دادار كردكار , دادار . *God the su-*
preme avenger, عزيز الانتقام A . *God the glorious protector*
of mankind, حضرت مقدس عالميان جل شانه . *God the*
most high king, ملك ذو A , الملك الاعلا A , ملك متعال
الجلال . *The God of worlds,* رب العالمين , &c. *Blessed*
God! A بارك الله . *Blessed be God!* or *Good God!* A سبحان
الله . *God be merciful or propitious,* A صلي الله . *O God!*
O خدايا , اي خدا , يارب A , يا الله , اللهم A , الهي A .
God! O God! الله الله . *May the blessing of God be upon*
them all, A رضوان الله عليهم اجمعين . *God is most powerful,*
A الله اكبر . *Ah! God help me!* A اي مدد الله . *God knows,*
خدا داند , A الله اعلم , A يعلم الله . *There is no God but God,*
A لا اله الا الله . *God willing,* A انشا الله تعالي . *The attributes*
of God, اصفات خدا . *A worshipper of God,* خدا پرست ,
A عابد . *Worshippers of God,* ارباب طاعات , A اتقيا .
To worship God, عبادت كردن , پرستش خدا كردن . *By*
God's grace or assistance, با عنايت الله , با توفيق خدا , با
عنايت حق . *By the permission or command of God,* بحكم
خدا . *To beg the grace and assistance of God,* توفيق و
معاونت خدا طلب كردن . *Praised be God, thanks to God,*
A الحمد الله . *God preserve you,* خدا شمارا نگاه دارد , خدا
حافظ شما باد . *To swear by God,* قسم بالله كردن . *By*
God! A بالله , والله A , تالله , تالله و ثم تالله , برب A ,
العباد . *God forbid,* خدا نكند , خدا نخواسته , A استغفر الله ,
— عياذا بالله , العياذ بالله A , نعوذ بالله , حاشا ثم حاشا A .
Saying, "May God avert it," العياذ گويان . *God forbid that,*
حاشا كه . *Good God! (in admiration),* A سبحان الله , بارك .

اللهم A , الهي A , يا الله , اي خدا . *O God!* الله الله , الله
خدايا . *For God's sake,* از براي خدا , A الله , في سبيل A
الله . *Given by God (a deodand),* خدا داد . *A false God,*
الاد A or الاه A , لات A or الهة (plur. الهت). *The god of*
the worshippers of fire, آذر . v. *Idol.*

A goddess, A الهت .

Godhead. v. *Deity, divinity.*

Godless, بي خدا . v. *Impious.*

Godlike, خدائي . v. *Divine.*

Godliness, A تقوي , A تقوا . v. *Piety.* — *Godly,* اهل
تقوا , A متقي . v. *Pious, piously.*

A GOER, رونده . *Comers and goers,* اينده و روندگان ,
A آمد و شدان , واردين و صادرين .

GOC and MAGOG, ياجوج و ماجوج .

To GOGGLE (*look asquint*), شنف كردن , تشازر نمودن .
v. *To squint.*

GOING (*part.*) روان , A سالك , A وارد , A متجوز . v.
Under go. (*in composition*), رو , as راست رو *Straight going.*

GOLD, زر , A طلا , A ذهب (plur. ذهبان) . زرباب ,
A شمس , A نصره (plur. انضر , نضار) , A عين , A زخرف , مغره ,
(q. v.) A عقيان , A عسجد , شيبا , صيدان A , صفرا A ,
طلاي . *Pure gold,* A بهار , خاني , هبرزي A , دجال A ,
خالص , طلاي پاك A , هبرزي , آبريز , ذهب آبريز ,
زرده . زر جعفري . *Unrefined or base gold,* باغ or پاغ ,
طلاي خام . *Gold coin,* زر , زر مسكوك , هريوه , A نقص .
Gold or (silver) thread, زررشته , كلابتون , پناغ . *Gold*
wire, تار طلاي , شفشه . *A perforated plate of steel, through*
which ingots of gold are drawn into wire, شفتاهنج , سرنجته —.
Gold leaf, ورق طلاي . *A gold wire-drawer,* زركش . *Made*
of or covered with gold wire, مزركش . *A mass, bar, or ingot*
of gold, شفشه , A سبيكت (plur. سبايك) , چنگال , كلچه .
A bit or particle of gold, زرپاره , زرساو , ساو , زرسا , زرساو ,
A ذهبت , زرسان , A شذرت (plur. شذر , اشذر) , A تبرت
(plur. تبر) , A ركاز , A ركبزت . *Liquid gold,* انقدر or انقدره ,
سوفيه . *An ounce of gold,* A نوات . *A talent of gold,*
A قنطار . *Gold and silver,* زر و سيم , A نسيك , A نسيكت ,
A تجرتان . *An estate in gold and silver,* مال صامت . *The*

region of gold (the gold coast in Africa), بلاد التبر A. *A stone containing gold ore,* جذاذ A. *Gold dust with which they sprinkle paper or writings,* زرراسک , زراسنگ , زرریگ. *A throne of gold,* تخت طلائي , زرندرزر , سرير الذهب A. *Cloth of gold,* زربفت , زردوزي , سراسر. *A vest embroidered with gold,* ديباج A. *Gold lace,* زره زر , طراز ذهب. — *Any thing embroidered or covered with gold,* زرکش. *Interwoven with gold,* بثار , پشار. *Adorning with gold and gems,* ترصيع A. *Adorned with gold and gems,* مرصع A , با زرو جواهر مزين , زرو زيور مستغرق. *A bead of pure gold,* نثاره A. *Written in letters of gold,* ازدذ , ازدد. *To gild with gold,* زراندودن. v. *To gild — Of the colour of gold,* زرگون. *Inlaid with gold,* زرنگار. *Figures of gold inlaid in steel, &c.* زرنشان. *A refiner of gold,* زرشناس , زرساو , ذهب گداز. *A gold-beater,* زرکوب , زرسلي. *A gold bodkin or hair-pin,* سرخاره. *A golden bracelet,* دستيارۀ. — *A gold-wrought girdle,* دوشانخ.

Golden, زرين , طلائي , مطلا A , مذهب A , زرينه , زرجون , زرجون (the two last signify also *whatever tinges of a golden colour*). *A golden ducat,* پرپره. *A golden tiara or cap,* زرين کلاه. *A golden crescent,* زرمهچه. *A balcony supported by golden arches,* شهنشين زرينه طاق. *Golden (yellow),* زرد , زردفام , زردکي. v. Also *bright, happy.*

A goldsmith, زرگر , طلاکار , ساده کار , پش. *Goldsmiths,* صواغ A.

GOLGOTHA, کاغولتا.

GOMORRA, غموره.

GONE, رفته , گذشته , ماضي A , سابق A , بران , غابر A. v. *Past ;* Also under *go.* v. Also *lost undone ;* also *dead.* — *Far gone in years,* سالديده. v. *Advanced.* — *Gone with child,* حامله A. v. *Pregnant.*

A GONORRHOEA, سوزک , آتشک , وداف A , آبسردن.

GOOD (*adject.*), خوب , خير A , خوش , نيک , نيکو , نيکوکار , نکو , حسن A , به , بهبود , مليح , طيب A , طايب A , قوي A , مستطاب A , صالح A , هنبر , وليس , وليسه , نغز , نبيل A , بر , برن , آباد , ادخ , سبغ , ترين , وشت , ويسه , همنبر , طاب A , طياب A , نازک A , ظريف A , ناني A , نقي A , هجان A. *Whether good or bad,* خواه نيک

خواه بد. —*Good morning,* صباح الخير A. *Good evening,* مسا الخير A ; (to which they answer), *O! good morning,* يا صباح الخير A. *O! good evening,* يا مسا الخير A. *With good faith,* با اعتقاد. *With good fortune,* با طالع. *With good manners,* با ادب , با آزرم. v. *Politely.*—*Good humoured,* بشير A, شيرين طينت , لطيف مشرب , الخاطر. *Good natured,* خوش مزاج , نيک طبع. *A good natured man,* مردم خوش طبع. *A good natured woman,* زن شيرين طينت. — *A good genius (familiar spirit),* پري , فرسا. *A good work,* فعل نيک , حسنت A , طيبت A , خيرت A , خيره A. *Good works,* خيرات A , افعال پسنديده , طيبات A , حسنات A. *Good qualities,* اوصاف جميله. *With good words,* با کلمه طيبة. *Good news,* خوش خبر , بشارت A , نويد. *In good time,* بروقت , برمحل. — *To make good, (to perform, confirm),* پرداختن , پردازکردن , بجاه آوردن , ثابت کردن , استقرار نمودن , برآوردن. —(*to prove by argument*), v. *To demonstrate.* — (*to supply deficiency*), نقصان پرکردن , قصور تام نمودن , زوال کامل ساختن. *To be good,* خوب , نافع , اصلاح گشتن , خوش شدن , بودن , &c. &c.—*To do good.* احسان نمودن , کردن. v. *To benefit.*

Good, goodness, (*subs.*), خوبي , خير A , خيريت A , نيکوئي , نکوئي , خوشي , بهتري , بهي , نيکي. v. *Advantage, benefit ; morality, virtue.* — *The good and the bad,* خيار و لئام A , حسنت و سيئت A , خطا و صواب A , خير و شر A. *The chief good (summum bonum),* خير مطلق. *Good cheer,* نفايس A. v. *Cheer.*—*A common good (free or beneficial to all),* جدي A or جدا , جدوي A.

Good (adv.), خوش , خوشا خوشا , خوب—*Good!* خيره A. v. *Well, very well.* — *Good conditioned.* با اوصاف جميله. — *Goodliness.* v. *Beauty, grace, elegance.* — *Goodly,* v. *Beautiful, graceful, fine.*

Goodness, v. *Good (subs.),* خوبي , &c.

Goods, مال A (plur. اموال), اشيا A , جنس A (plur. اجناس), قماش A (plur. اقمشت), متاع A (plur. امتعات), اسباب A , ملک A (plur. املاک), مامِلک A , خاصه A , ارزاق A.

A GOOSE, بط A. قازه A , اوز A (plur. اوزون), ام وزّ A , شلنت A , حنصت , غخکوي.

A GOOSEBERRY, کريا.

GORBELLIED, *a gorbelly,* شکمدار , مبطن A. v. *Under belly ;* also *glutton.*

GORE, خون ، خون منجمد ، دم A ، خون سیاه ، دم ، باحر . v. *Blood.*

To GORE (*with the horns*), شاخ زدن ، سرو زدن ، نطح کردن . v. Also *to pierce, stab.*

Gorge, v. *Throat.*—*To gorge*, v. *To glut.*

GORGEOUS, عظیم الشّان ، شاهانه ، بزرگوار ، دولتمندانه . v. *Splendid.* — *Gorgeously*, شاهانه ، با عظمت . — *Gorgeousness*, عظمت A ، بزرگواري . v. *Splendour, magnificence.*

A GORGET, جبهٔ سینه .

To GORMANDIZE, گلو بنده بودن . v. *Gluttonize.* — *Gormandizer*, v. *Glutton.*

GORY, خونین . v. *Bloody.*

A GOSLING, بط بچه ، بچهٔ بط ، بچهٔ قاز .

The GOSPEL, انجیل ، الانجیل A ، کتابهٔ .

GOSSAMER, نسال A .

A GOSSIP, بیهوده گو ، هرزه گو ، زلزت A ، لغوي A . — *To gossip*, بیهوده ، گفت وگوي کردن . v. *To chat, prate.*

GOT, *gotten* (pret. pass. *of get*), یافته ، اندوخته ، ورزیده ، مهبوش A ، مقتني A ، توخته ، مستفاد A ، مکسوب A ، محصّل A ، مابول A . v. *Gained*; also *begot.*

To GOVERN, فرمودن ، فرمان روائي کردن ، داوري کردن ، ضبط وربط کردن ، حکم رانی کردن ، حاکم شدن ، حکومت کردن ، حراست کردن ، ایالت ساختن ، تدبیر کردن ، حکم نمودن ، قود ساختن ، ضابط شدن ، سیاست نمودن . v. *To reign, rule, regulate, command, direct, manage, restrain.*—*To govern a province*, ولایت را حکم نمودن ، والي بودن .

Governable, متواضع A ، حکم بردار ، معبد A ، طیع A ، ممکن ضبط . v. *Submissive, obedient.*

A governess, زن وصي .

Governed, مضبوط A ، محکوم A .

Government, ریاست A ، حکومت A ، حکم راني ، عمل A ، داوري ، فرمان روائي ، فرمان گذاري ، فرماندهي ، حکم A ، سرکار ، —— (*state*), حراست ملکت وملّت ، ایالت A ، مملکت A . v. *Empire.*—*Just government*, حسن ایالت . — *Tyrannical government*, ظلم A ، جور A ، جور واذیت A ، ستم ، جبّاري A ، قهر A . v. *Tyranny.* — *Exemplary justice necessary for government*, سیاست لازمت ریاست . — *To appoint to a government*, توجیت کردن .

A governor, حاکم A (plur. حکّام), عامل A ، ناظم A ، سردار ، حافظ A (plur. حفظت), ویودا A ، مدبّر A ، والي A ، فرمان روا ، القاید A ، قاید A ، داور . v. Also *chief, commander, manager.* —*The governor of a castle*, قلعدار . *The governor of Carmania*, والئ زرمان . —*The governor of a large province*, صوبهدار . v. *Viceroy.*—*The governor of a district*, چکله دار ، فوجدار . *A governor or preceptor*, اتالیق A . In regard to the Governors of the India Company's Presidencies in the East, the natives often use the term گورنر *governor.*

A GOURD, کدو ، قرع A ، قرعت A ، کشنگ ، دبّا A ، یقطین A ، دبّت A ، دبابت A . *An unripe gourd*, سغم A ، سغبت A . *A dry gourd*, قنّت A . *A flask made of a gourd*, گودنیمه . *A gourd filled with wine*, کلاه . *A wild gourd*, دبد A ، علقم A .

GOUT, لذّت A ، بنت A . v. *Taste.*

The GOUT, نقرس A ، رثیه A .

Gouty, صاحب نقرس ، نقرس دار ، نقرس منسوب .

A GOWN (*woman's*), پیشواز ، تلک . —(*man's*), جامه ، فستان ، شکّ A ، موهودي ، خلعت A ، قفتان ، نیمه ، حلّه A ، فرغل ، لبادة ، لباچه ، دواج . *A judge's gown*, پیراهن . — *A priest's gown*, زنّار A .

GRACE (*favour*), عنایت A ، عطف A ، حمایت A ، مهرباني ، یاري . v. *Assistance, help, aid, kindness.* — (*a benefit*), احسان A ، نعمت A ، فضل A ، بخشش وکرم A ، بخشایش ، منت A . — (*virtue, excellence*), هنر ، فضیلت A ، خاصیت A . — (*pardon*), عفو A ، آمرزش ، مغفرت A ، صفح A ، غفران A . —— (*a privilege*), برات A ، منشور A ، بیزاري ، دستور . v. *Exemption.* —— (*beauty, elegance*), جمال A ، حسن A ، خوبي ، خوشي ، نزاکت A ، لطافت A ، ظرافت A ، جاذبت A ، رونق A . v. *Gracefulness*; also *dignity, ornament, perfection.*—*A grace said at meals*, مرازمت A ، دعا A ، خیر دعا A . *To say grace*, شکر گفتن . *The grace of God*, توفیق A ، تائید A . *By the grace of God*, از توفیق الله تعالي ، باذن الله تعالي ، با فضل الهي ، با عنایت یزداني . *By the royal grace and favour*, با انعام شاهانه ونوازش خسروانه .

To grace, آرایش دادن ، ظرافت دادن ، لطافت نمودن ،

آراستن , پیراستن , زینت نمودن , زیب ساختن , رونق دادن .
v. *To adorn, decorate.*

Graceful, جمیل A , لطیف A , ظریف A , زیبا . v. *Beau-*
tiful, dignified. — *Gracefully,* بازاکت , با لطف , ظریفانه .—
Walking gracefully (*adj.*), خوش خرام , خوش رفتار . *To*
walk gracefully, سرو جان بودن , خوش رفتن , خوش خرامیدن .

Gracefulness, ملاطفت A , لطف A , ظرافت A , زیبائی ,
خوش کرداری , خوش رفتاری , حسن A , جمال A , ملاحت A
v. *Grace.*

Graceless, مرفش A , ابتر A , کم‌بخت , شریر A , ناخلف ,
نا بکار , بی سر و سامان . v. *Wicked, dissolute.*

GRACIOUS, ملاطف A , لطیف A , شیرینکار , شیرین ,
کرم , کثیرالاحسان A , خاطر نواز , مکرّم A , کریم A , لطفان A
جومرد , مهربان , خیرخواه , ملایم A , خرم دل , نرم , گستر ,
رحمان A , رحیم A , مشفق A . v. *Merciful, benevolent,*
kind, good, excellent. — *Most gracious,* کثیرالنوال A , اکرم A ,
عالی همّت A .

Graciously, با ملایمت , ملاطفانه , لطفاً A , کرماً A , &c.

Graciousness, لطف A , نرمی , ملایمت A , شیرینکاری ,
مهربانی , خاطرنوازی , مکرمت A .

GRADATION, قدم بقدم رفتن , تدرج A , تدرّیج A , درجه A ,
درجه بدرجه کردن , پایه پایه استمرار ساختن , بامیره . v. *Step,*
degree.

Gradual, درجه دار .

Gradually, دروجانه , درجه بدرجه , پایه پایه , قدم بقدم .

A GRAFF, *graft, or graff stock,* قلم A , ریباج A .

To graff, پیوستن , پیوند کردن , غرس بر ریباج در کردن .
v. *To ingraff.*

GRAIN (*corn*), خرمن , برز , نوم A , دانه , رسد , غلّه A .
To sow grain, زرع کردن , برزیدن , ورزیدن , [illegible]ریدن ,
دانه . v. *To sow.* — *To bring forth grain,* تحبیب ساختن .
آوردن , الحام کردن , تحبیب نمودن . *To gather in or lay*
up grain, غله در انبار نهادن , احتکار ساختن , ذخر کردن . — *A*
heap of grain in a barn, سنوس A , تینوس A . — *An ear full*
of grain, شکع , خوشه , مدحس , داسه , مستغلظ . *A grain*
of barley, شعیرت A , جو , دانه جو , لهمت A . *Grain thrown*
out to catch birds, دانه , چینه , یم . — *A grain* (*berry, &c.*),
دانه , حب A , حبّت A (plur. حبوب , حبات). *A grain*
weight, شعیرت A , جو . *Two grains,* غراما A , چام , تو .
Three grains, سه جو . *Four grains,* تسو , طسوج A (plur.
طساسیج). *Eight grains,* ترمسه . *Grain by grain,* جو بجو .
A grain of flower, سفت A . *A grain of gold,* جوی زر ,
ذهبت A . *A grain or bead of a coral,* مرجان دانه . *A*
pomegranate grain, نار دانه , زنب A . *A black grain*
growing amongst corn, ورگا , شیلم A , مویزک , مویزه , دیو
ارنت A , ارانی A . *A grain used to curdle milk,* اسپست .—
A knave in grain. v. *Scoundrel.*

GRAMMAR, صرف A , علم صرف , النحو A , علم صرف ,
ونحو. — *A grammar,* کتاب علم صرف ونحو . — *A grammarian,*
صرفی , نحوی , صرفی , اهل علم صرف ونحو . — *Grammatical,*
نحوی . — *Grammatically,* بطور صرف ونحو . *To inflect, con-*
jugate or decline grammatically, تصریف کردن .

A GRANARY, گنج , خرمن گاه , ذخیره خانه , انبارخانه ,
مخزن A , هری A (plur. اهرا), پرخو . *The superintendant of*
publick granaries, انباردار , دارای , داری .

GRAND, بزرگ , شریف A , کبیر A , کریم A , عظیم A ,
شوکت مقرون , مفخم A , عزیز A , بزرگانه , بزرگوار , کلان .
v. *Great, illustrious, magnificent, splendid, noble, sublime.*

A GRANDCHILD, چاند A . — (*by a son*), پسرزاده . —
(*by a daughter*), نبیره A . *Grand children,* ابنا A , بنون A ,
حاندت A , عقب A , حندت A , احفاد A . *A grand daughter,*
بنت A .

A GRANDEE, امیر A , رکن A , راسّ A , عمده A , شریف A ,
نظورت A , نظور A , بگزاده , بگ , خان , میرزا , میره ,
ارکان سلطنت , ارباب دولت . — *Grandees,* نظیرت A
شرفا A , اشراف A , رووس A , امرا A , اعیان مملکت ,
روشنامان , نظایر A , صنادید A , اعصاب A , عصب A ,
عظما A , اماثل A . v. *Grand.*

GRANDEUR, اجلال A , بزرگی , بزرگواری , عظم , عظمت A ,
حشمت A , شکوه A , دولت و اقبال A , مجد و اجلال A ,
کبریا A , کبر A , کرم A , جاه و جلال , دبدبه A , شوکت A ,
ابیت A , ابهت A , عزت A , تنزه A , ملکوت A , تعظم A ,
هیبت A , فرّه , شفاد A , شوکت A , شگفت , انگشیه ,
احتشام A , جاه , منش , اعتزاز A , فجر A . v. *Magnificence,*
state, sublimity.

A GRANDFATHER, *grandsire*, جدّ A , نیا . — (*paternal*), جدّ صحیح , پدر پدر . — (*maternal*), جدّ فاسد , پدر مادر .

A grandmother, جدّة A .

A grandson, نوادة , حافد A , نبیرة , ابن A , بنو A . — (*a son's son*), پسر زادة , فرزند زادة , پسرینه , نوادة , ورا A . — (*a daughter's son*), دختر زادة , دخترینه , نوادة . ورایت A .

A GRANGE, ضیعت A . v. *Farm*.

To GRANT (*admit*), قبول کردن , اجابت نمودن , موافق شدن , رضا کردن . v. *To allow, confess, yield*.—(*to bestow*), بخشیدن , دادن , عطا کردن . v. *To give*.—*To grant permission*, اجازت فرمودن , رخصت کردن , دستور نمودن .

A grant, بخشش , احسان A , دادنی , عطا A , دهش , انعام A . v. *Gift*. — (*concession*), اجابت A , موافقت A , اجازت A , قبول A , رضا A , تجویز A . v. *Permission*. *A grant in writing*, or *patent*, سند A , فرمان , پروانه , هبه نامه .

Grantable, بخشش , لایق بخشش , ممکن دهش , واجب الاجابت A , مستوجب الرّضا A .

Granted, بخشیدة , دادة , معطی A , مندفع A . (*allowed*), مجاز A , مرخص A , موافق شدة , مقبول A .

A grantee, احسان دیدة , احسان A , مظهر احسان و الطاف .

A granter, بخشندة , بخش , بخشا , احسان دهندة , عطا ساز . v. *Giver*.

GRANULARY, *granulated*, *granulous*, دانه وار , دانه دار , دانه آسا . — *To granulate* (*form into the resemblance of small grains*), دانه دار کردن , دانه دانه کردن , حبوب مانستن , دانه سا شدن .

A granule, دانه , حبّ A .

A GRAPE, انگور , فرشک , عنب A , عنبا A , عنبت A (plur. اعنابت), قطف A (plur. قطوف), رمشا A . *A black grape*, رین A , وینت A , دالیت A , دوالی A . *The large royal black grape*, انگور شاهانی , عنب شاهانی . *A white grape*, انگور ریش بابا A , عنب ریش بابا . — *A bunch or cluster of grapes*, ناهره A , خوشه انگور , عنقاد A , وتنگ , بریح A , غوشای A . *Small grapes*, انگورک . *Sour or unripe grapes*, اصنوبر , اصنوبن , انگور خام , غورة A , حصرم A , کحب A , کحبت A . *A late grape*, فرشنگ , فرسکت . *A withered grape*, روجه , ضمیرة A . *Fresh grapes*, میغنمت . *Grapes hung up to dry*, اونگ , هونگ . *Dried grapes, raisins, or corinths*, مویز A , شجد A , عاجد A , کالیان , زبیب A , زبیبت A , کشمش , کشمشک , کشمش , عنب . *A liquor made by an infusion of dried grapes, &c.* مویزاب , خوشاب . *The stalk of a grape*, بلخوشه . *A grape-stone*, دانه انگور , فرصان A , شجد A , تکسل , تکرة , غرب ; (the three last signify also the skin or husk.) *A grape-seller*, انگور فروش , عنّاب A . — *Foxes grapes* (*nightshade*), انگور روباه , حرّة A , عنب A الثّعلب .

A GRAPNEL (*small anchor*), لنگر خورد .

A GRAPPLE, *grapnel or grapling iron*, چنگال , چنگل , قلّاب A , قلّاب آهنین , خطاف A (plur. خطاطیف). v. *Hook*; also *contest, fight, conflict*.

To grapple (*seize*), گرفتن . (*to seize with a hook*), با خطاف گرفتن , با قلّاب آهنین گیر کردن . — (*to contend*), اختلاف نمودن . v. Also *to fasten, fix*.—*To grapple a ship*, جهاز با چنگل گرفتن .

A GRASHOPPER, صرّار A , ملخ خورد , جراد A , جزد A .

To GRASP, گرفتن , بدست گرفتن , در مشت داشتن , بچنگل گیر کردن . v. *To catch, seize*; also *to strive, encroach*.

Grasp (*of the hand*), قبض A , قبضه A , دست گیر , پنجه , مشت , جمع گیر . — (*possession, hold*), تصرّف A , گرفت . — *Grasped*. بدست گرفته . *A grasper*, گیرندة , گیر , گیرا .

GRASS, کاه , گیاه , گیاه احضر , عشب A , نجم A , نبات A , نجم النّبات A , نبات نبات , کلا A , ماغ , علف A , شاداب , اب A , ثیل A , اغوسطس A , نجل A . v. *Herbage*. — *Grass just sprouting above ground*, خوی . — *Under-grass*, اشمرا A . *Dry grass*, ثلثلات A , حشیش A . v. *Hay*.—(*Green grass* (*cut for cattle*), خوید . *A grass-plot*, سبززار , علفزار . — *Grassiness*, گیاهی , پرگیاهی . *Grassy*, کاه دار , پرگیاه , با گیاه پوشیدة . *A grassy meadow*, مرغ A .

A GRATE (*lattice*), قفس A or قفص P . — *A fire-grate*, آتشک , آتش دان , آتش تاب , عطیمت A , موقد A , عجوز A . v. *Under fire*.

To grate (*rub or wear*), سائیدن , سودن , رندیدن , مالیدن , طرکیدن . (*to make a harsh noise*), خراشیدن , حکّ ساختن . — (*to offend*), صریف ساختن , صرّ نمودن , خشت خشت کردن

. جفا نمودن , اضطراب کردن , جان ازار ساختن , آزار دادن
v. *To vex, fret.*—(*to lattice*), با قفس , قفس کردن , چقیدن
. احاطه نمودن

Grated (*rubbed*), مالیده , رندیده , سوده , ساییده .—(*lat-ticed*), A مشبک , با قفس احاطه شده . *A grated door* or *window*, شباکت A , غلبکن .—(*offended*), آزارده , مضطرب A .

GRATEFUL, ذاکر A , شاکرالنعم A , منتدار , وفادار , شکران A , شکور A , حقشناس . v. *Thankful.*—(*agreeable*), مقبول A , مرغوب A , دلخوش , خوش , قرین قبول , پسندیده , دلجو , دلپذیر . v. *Delightful.* — *Grateful to the taste*, خوش مزه . — *Gratefully*, با حقشناسي , شاکرانه , با شکر . — *Grate-fulness*, v. *Gratitude.*—(*pleasantness*), دلخوشي , پسندیدگي , دلشادي . v. *Delight.*

A GRATER, رنده , کرلک or کذلک . v. *File.*

Grating to the ear, صریف ساز . v. *Harsh.*

GRATIFICATION, عیش A , فرحت A , خوشي , تفریح A , دلخوشي , دلاویزي , کامراني , دلاسایي , خاطرنوازش , عشرت A . v. *Delight, pleasure.*—(*reward*), جزا A , عوض A , انعام A , پاداشت , اجر A , احسان A . v. *Compensation.*

To gratify, دلخوشي دادن , کامران ساختن , خاطرنواز کردن , دل آویختن . v. *To delight, please, indulge, satisfy.*

Gratingly, صریف ساز , بطور نا پسندیده , بوجه نا خوش .
v. *Offensively, harshly.*

GRATIS, مجانا A , بلا عوض A , رایگان , باد هوا , مفت , تبرعانه , تبرعا A , سرسري , طلیفا A , قبیطا A . *One who eats gratis* (*a parasite*), مفتخور . *To give gratis*, جبا دادن .

GRATITUDE, شکرگذاري , وفاداري , شکرانه , شکر A , حق گذاري , حق شناسي .

Gratuitous, مجان A , رایگان , باد هوا , مفت . — *Gra-tuitously*, v. *Gratis.*—*Any thing one is compelled to do gra-tuitously* (*especially for the king*), صیغره , شاکار , شایگان . — *Gratuitously* (*without proof*), بي اثبات , بي دلیل .

Gratuity, صله A , بخشش , انعام A , اجر A .

A GRAVE, مقبره A , تربت A , مزار A , قبر A , گور , مرقد A , منهل A , انهال A , منال A , (plur. رموس) رمس A , (plur. وتایر) وثیرت A , حفرت A . v. *Sepulchre, tomb.* — *A grave-stone*, مزارسنگ , لوح قبر . — *To dig a grave*, گور کندن , تلحید کردن , قبرکاویدن . *A grave-digger*, گورکن . *One who digs up graves to rob the dead*, کفن دزد

To GRAVE (*engrave*), کندن , قلمکاري کردن . v. *To carve, engrave.*

GRAVE (*solemn*), سکون , اهل وقار , شکوهمند , هیبتوار , دژم A , رزانت A . v. *Serious, sedate, sober; important, heavy, weighty.*—(*deep in sound*), نرم , ابم , بم . (*not showy*), نا روشن , نا تابدار , نا شاهانه .

Graved, graven, کنده , منتقش A . v. *Carved.*—*A graven image*, تراشش .

GRAVEL, حصباء , رمل A , ریگ , خرسنگ , سنگ ریزه , حصیم A , قضت A , قض A , حصي or حصا A , حصات A , کوهیج , زنانیره A , (plur. جمار) جمرت A , ارم A . v. *Sand.* —*Gravel-pits*, رملي , *A sieve for skreening gravel*, کوزر . — *Gravel and clay ground*, خشا . *The gravel* or *stone in the bladder*, حصات A , سنگ مثانه , ریگ مثانه .

To gravel (*strew* or *cover with gravel*), سنگ ریزه گستردن , با حصبا پوشیدن .— (*to puzzle*), مات ساختن , مشوش کردن , پریشان کردن . v. *To perplex.*

Gravelly, حصبت or حسب A , پرریگ , سنگ ریزه دار .

GRAVELY, بوجه شکوهمند , با وقار , با شکوه , ازسنجیدگي , با هیبت .—(*not showily*), نا تابدار , نا تابان , نا شاهانه .

Graveness, v. *Gravity.*

A GRAVER, کنده گر , نقاش , نقشبند , قلمکار . v. *Carver.*—(*an engraving instrument*), قلم A .

Graving (*sculpture*), قلمکاري , نقاشت A , کندگي .

GRAVITATION, میلان A , استرجاع A .

GRAVITY (*seriousness, solemnity*), شکوهمندي , سنجیدگي , ادرم A , سکینت A , وقار A , هیبتواري , هیبت A , شکوه A , ماموغ A , منش , نفس A , حمیت A , سهم A , ازرم or غرم A , حلم A , مهابت A . v. *Venerableness.* — (*weight*), ثقلت A , ثقل A , گران باري , گراني , سنگیني .

GRAVY, افشر گوشت , اشک گوشت , اشک لحم , آب گوشت , شربا .

GRAY (*or ash colour*), غبارگونه , خاکستري , سنجابي , آسپ , خنگ . *A gray horse*, ادسم A , اشهب A , ارمد A

v. *Horse.*—*A grey-hound,* سگ تازي . v. *Dog.* — *Gray-eyed,* ازرق A (fem. زرقا).—*Growing gray (becoming old),* مشيب A , شيب A , دومو , پوخته مو , تلويح A , تبليع A . *A gray-haired man,* اشيب A (plur. شيب), مشيب A . — *A gray-haired woman,* اشهب A , مجهد A , شايب A , دومو . شيبا A . *Gray-haired,* سفيد , شهب A , دوموي , پوخته موي . *Gray hair, grayness,* اشتعال A , شعرت A , مشيب A , شيبت A , شيب A , موي . v. *Hoariness.* — *The first appearance of gray hairs,* ذرات A , اوضاح A , وضح A , رجه A . ملهوز A . *Half gray haired,* خلسيت A , خليش A , خلسا A , خلس A , دوموي , دومو , اشمط A , شمطا A . *Quite gray-haired,* اشيب A .—*A gray-beard,* شيخ A . v. *Old man.*

A GRAY, شغور A . v. *Badger.*

To GRAZE (*feed as cattle on grass*), گيا خوردن , چريدن .—(*to feed cattle on pasture grounds*), ترعي كردن , مرعي شدن , رعي كردن , مهل ساختن , سوم كردن . v. *To pasture.* — (*to touch slightly*), ضرب سبک زدن .

A grazier (feeder of cattle), رعاي A , شوبان , گواره بان , چوبان .—(*a seller of cattle*), حيوان فروش .

GREASE, شحم A , قمت A , دي , پيه , روغن , چربي , مكال A , سمن A , طرق A , علكد A , ندي , دهن A . *Fat, tallow.*—*Bear's grease,* شحم الخنزير A .

To grease, با پيه سودن , با شحم آلودن , با روغن اندودن , تدهين كردن . v. *Also to bribe.*

Greasiness. v. *Grease, fatness, oiliness.*

Greasy, دهن A , وضم A , چربي دار , چرب , روغني , شحيم A . v. *Fat, oily.* — (*smeared with grease*), با روغن , با شحم آلوده , اندوده .

GREAT (*illustrious, distinguished*), كلان , كبيره A , عظيم A , بنام , ممتاز A , بزرج A , بزرگانه , بزرگ , بزرگوار , جليل A , (كباران plur.) كبار A , عالي A , اعلي A , مشهور A , كابي A , كرام A , كريم A , جلال A . v. *Grand, noble, magnanimous, eminent, glorious.* — (*powerful*), صاحب , جبار A , توانا , قادر A , قدرت . v. *Omnipotent.*—(*large of size*) كلان , بزرج A , منگلوس , جسيم A , كثيره A , كبيره A , عظيم A , بزرگ , سترگ , زندد , زنده . v. *Large, big, corpulent, immense.* —(*principal*), مطلق A , اصلي A , نخست , اول A . v. *Chief.* — (*intimate*), دوستاني , همدل , همدم A , آشنا . — (*great bellied*), حامله A , باردار . v. *Pregnant.* —(*vehement, violent*), صاحب , متهور A , شديد A , حربي , ضربي . *A great man,* بزرگوار , كلان (plur. بزرگان), امير A (plur. امرا), كي . v. *Grandee, noble.*—*Having a great name,* نامدار , نامي .—*An affair of great moment,* عظيمت A , مهم A , مهمت A (plur. مهمات), امر مهم . *To be of great moment,* لازم شدن , اهم بودن , الزم شدن , مهم بودن . — *Great in number,* بسيار , عديد A . v. *Numerous.* — *A great deal,* بسيار . — *Of great value,* بهي , گران بها . v. *Precious, valuable.*—*A great ship,* قرقور , جنگ , پزيون , بارجت , مرزاب . v. *Ship.* — *A great effort,* جد موفور . *A great misfortune,* فساد عظيم . —*To become great,* بزرگ شدن , كبير گشتن . *To make great,* اشراف نمودن , تكبير ساختن , تعظيم كردن . *To assume great airs,* تعظم كردن . *Causing great loss,* كثير الضرار . *With great care,* با اهتمام تام . — *How great?* چند , كمي A , چندين . *So great,* چندان , چنديني .

Greater, greatest, اكبر A , كبري or كبرا A , اعظم A , عظمي A or عظما , اكرم A , افخم A , اتم A , امجد A . — *Greater,* بزرگتر . *Greatest,* بزرگترين , كلانترين , فريدون , كلانتر . *With the greatest honour,* با تعظيم تام و تكريم تمام . *The greatest admiration,* استغراب A . *The greatest blasphemy,* اشد كفر A .

Greatly (in a great degree, extremely), بسيار , نهايت A , بلكه , غايت الغايت A , بغايت A , غايت A , بشدت A , كرهاً A , خيلي , جدانه , جداً A , بس . — (*illustriously*), بزرگانه , جليلاً A , مشهورانه . v. *Nobly, magnanimously, generously.* — (*bravely*), بهادرانه , با غيرت , دليرانه . v. *Courageously.*

Greatness (illustriousness), كلاني , بزرگواري , بزرگي , كرم A , اجلال A , شرف A , مجد و اجلال , دولت و اقبال , عزت A , كبريا A . v. *Grandeur, state.*—(*Largeness of quantity, extent, number, &c.*), بهناي , كثرت A , بزرگي , كلاني , فراخي , فسحت A , عرض A , وسعت A . — (*dignity*), جاه , مكانت A , حكومت A , منصب A , دولت A , مرتبه A . — (*power, potency*), توانايي , قدرت A , قوت A , قدرت A . — (*a comparative quantity*), مقدار نسبت دار . — جبر A . (*swelling pride, affected pomp*), غرور A , تكبر A , كبر A , خودبيني . — (*familiarity*), آشنايي , همدمي , مصاحبت A , مقارنت A .

GREECE, یونان , روم , رومیت . *The emperor of Greece*, پادشاي روم . *Grecian*, یوناني , رومي , رومیانه .

GREEDILY (*eagerly*), حریصانه , با طمع , با حرص , با حمیت , با رشک . ارزومندانه . v. *Ravenously*, *voraciously*.

Greediness, آز , حرص A , طمع A , طمعکاري , رغب A , کرم A , شرادت A , شرح A , شبعیت A . v. *Voraciousness*, *gluttony*.

Greedy, آزمند , حریص A , طمعکار , طماع A , طامع A , تیزناخن , تنگ چشم , راغب A , ارزومند , متجعم A , شبرمند . v. *Voracious*, *rapacious*, *ravenous*, *hungry*, *covetous*. — *Greedy of presents*, ارزومند عطیت .

GREEN (*in colour*), سبز , اخضر A , خضري A , خضاري A , خضور A , خضر A , خضرا A , علف رنگ , مخضر A , وارف A , تر و تازه . *Very green*, سرسبز . — (*fresh*), تازه , تازه طهور , شاداب . — (*not dry*), نا خشک , غیر صمیل , نا گاز , گاز . — (*pale, sickly*), بیمارگون , زرد , پژمرده . — (*young, unripe*), جواني , نا رسیده , خام . — (*raw, unexperienced*), نا کار آموز , بي تجربت . *A light green*, اخضر اشهب . — *A dark green*, اغین A (plur. غین), غینا A . *Green scum on the surface of water*, سبز آب , ثوره A . *Green (mouldy)*, سبزنگ . *Green or mouldy bread*, سبز نان . *A green plot in a garden*, &c. فزا A , مرغزار , سبزه زار . v. *Grass-plot*. — *Clothed in green*, سبزپوش . *Of a yellowish green*, سبزک . *A green meadow*, سبزه زار . *A green herb*, سبزه , فرزه , خضرت A . *Greens, green herbs*, تره , خضر A , خضرات A . *Green herbage (just appearing above ground)*, تیر , خضار A , خوي . *A green field of corn*, شیلن , کشتزار . *Green grass or corn (cut for cattle)*, خوید . *A green old age*, خلد A . *A green magpie*, کلسانه , خضر . *To make green*, سبزکردن , تخضیرکردن , ساختن . *To become green*, سبزگشتن , اخضرشدن .

A green (grassy plain), سبزه زار , چمن , چمن زار , سبزستان , زار . v. *Meadow*. — (*a green colour*), سبزرنگي , اخضرگون .

Greenish, اندک سبز , مایل بسبزي , سبززار , سبزفام .

Greenly, سبزانه , اخضرا A . — (*freshly*), تازه و تر , بوجه . شادابانه . — (*immaturely*), خامانه . — (*without experience*), بي تجربت . (*wanly*), زردانه .

Greenness, سبزي , سرسبزي , خضرت A (plur. خضر). — (*immaturity*), خامي A . (*want of experience*), نا آزموده کاري , عدم عقل بالغ . (*freshness*), تازگي , تري , طراوت . v. *Vigour*.

To GREET, سلام دادن , خطاب کردن , مبارکه گفتن , باد , آمدن . v. *To salute, congratulate*. — *Greeting*, مبارکه گویان , سلام نمایان . *A greeting*, مبارکه A , سلام A . v. *Salute*, *congratulation*.

GREGARIOUS, ابابیله A .

Grew, preterite of *grow*.

Grey, v. *Gray*.

A GREYHOUND, سگ تازي , جعرع A , تازي , شیر سگ .

GRIEF, غم A , الم A , اندوه , ملل A , ملالت A , تاسف A , ازردگي , آزار , درد , زحمت A , رنجه , رنج , کدورت A , تنگدلي , تالم A , حزن A , انقباض خاطر A , اضطراب A , دلبستگي , خاطرماندگي , دلتنگي , تیمار A , انفعال A , شدت A , وجع A , ضم A , سوز و ساز , دلفکاري , دلشکستگي , کرب A , سوک , پژه , ثقلت A . v. *Sorrow*. — *Grief for the absence of any person*, حسرت A , فرقت A . *To cause grief*, آزار , دردناک ساختن , بیزارکردن , غم دادن , غمگین کردن , زحمت دادن , دادن . v. *To grieve*.

A grievance, ظلم A , آزار , [illegible] , جبره A , شدت A , تعرض A , مظلم A , ستم , تعدي A , جفا A , جوره , حیف A , زبردستي , درازدستي , نا حق , مضرت A , ضرره A , زیان , اذي A , غدر A . v. *Oppression*.

To grieve (vex), آزاردادن , رنج دادن , آزردن , بیزارکردن , ظلم کردن , جورساختن , غم دادن , معاذت کردن , هیچیدن . v. *To afflict*. — (*to mourn*), غم خوردن , غمگین شدن , افسوس , آزار یافتن , المزده بودن , درد ناک شدن , بیزار شدن , کردن , رنجیدن , نالیدن . v. *To lament*.

Grieved, غمگین , غمناک , رنجیده , ملوک A , غمخورده , المزده , دردمند , ستم دیده . v. *Afflicted*.

Grieving (part.), نالن , غم خوران , &c.

Grievingly, با غم , با رنج , &c.

Grievous, آزارساز , دردناک , الم ده , غمناک , دلگیر , متالم A . v. *Painful*, *oppressive*.

Grievously, بطور دردناک ، با ظلم ، با حدّت و تهوّر . v. *Painfully, oppressively.*

A GRIFFIN, *griffon*, سرنگ ، سیمرغ ، A عنقا .

To GRILL (*broil*), بریان کردن .

GRIM, هیبت ناک ، مهیب A ، منحت رو ، عبوس A ، مخوف A ، ترش ، ترش رو ، درشت ، عبس A ، عابس A ، روی عبوس . *A grim countenance*, کموس ، کنابد ، کالح A ، روی ترش ، روی منحت .

Grimace, زوکشی ، A لهج .

GRIMALKIN, گربه . v. *Cat.*

To grime, v. *To begrime.*

Grimly, ترشانه ، بادرشتی ، A عبوساً . v. *Horribly, hideously; also grim.*

Grimness, هیبت ناکی ، زشتروئی ، منحت روئی ، A عبوست ، درشتی . v. *Hideously.*

A GRIN, A کلحت . *A sour grinning countenance*, A کالح ، روی منحت ، روی ترش .

To grin, دندان ، کلح کردن ، کلوچ ساختن ، روی درهم کشیدن ، خنده نمودن . v. *To laugh.*

To GRIND, سائیدن ، سحق کردن ، طحن کردن — (*to pulverise*), سحق کردن ، دوک ساختن ، مداک کردن . *To grind colours*, رنگها سحق کردن ، رنگها ملانه ساختن — (*to sharpen*), مالیدن ، تیزکردن ، حدّ دادن ، سنّ ساختن — (*to smoothe*), سائیده کردن ، پرداختن ، دوس کردن ، نسو ساختن — *To grind or oppress*), جور کردن ، ظلم ساختن ، قهر نمودن — *to be grinding*, طحان بودن ، ساینده شدن . *Any place where they grind*, A مطحنت .

A grinder, ساینده ، A طحان ، آسیا بان . v. *Miller.*— (*a grinding instrument*), طحن گر — (*a back tooth*), دندان ، پشکر ، آرنه ، ضرس A . *The grinders*, آسیا ، ناب A ، نیوب A ، اضراس A ، ضروس A . *A glass-grinder*, A جلاب .

A grind-stone, سنگ آسیان ، آسیانه ، سنگ فسان .

To GRIPE, گرفتن ، درقبض گرفتن ، بدست گرفتن . v. *To grasp, seize.*—(*to give the belly-ach*), درد شکم دادن ، پیچش ، برنیش ساختن ، کردن . v. Also *to pinch, squeeze.*

GRIPE (*grasp*), گیر ، قبض A ، دست گیر . v. Also *Squeeze, pressure, oppression, affliction.*—*Gripes*, درد شکم ، دلام . v. *Belly-ach, colick.*

Grisly. v. *Dreadful, horrible, hideous.*

GRIST, آرد ، A دقیق .

GRISTLE, A غضروف ، گورچه . *The gristle of the nose*, A قصبت ، گروچه بینی ، دیوار بینی .—*Gristly*, غضروفی .

GRIT, ریگ ، A رمل ، A حصباء . v. *Gravel, sand.*—*Gritty*, ریگ آمیز ، A حصبت .

Grittiness, ریگ آمیزی ، ریگی .

Grizzle, grizly, v. *Gray.*

To GROAN, آه زدن ، انانت کردن ، نالیدن ، ناله زدن ، آه گفتن ، فغان زدن ، زار و بکا کردن ، زاریدن ، نالش کردن ، نوحت کردن ، بلد فراد زدن ، زاری کردن .

A groan, آه ، A انان ، A انانت ، زهر ، زاری ، ناله ، نالش ، نوحت A ، نوح A ، فریاد وفغان ، بلد فراد ، بادافراد ، او ، فغان ، A زفرت ، A تنشغ ، غریو ، انین A ، یوسف A ، هیر (plur. ازفرات) ، زخ ، A الیل .

A GROCER, A بقّال ، شکرفروش ، عطار A ، بخورچی ، آبزار فروش .

Grocery, آبزار .

The GROIN, A تهیگاه ، A خاصره ، A مغبن (plur. مغابن) ، رفغ A ، زهار .

A GROOM, سائیس ، نفر ، سرآچ A ، سراخور ، سیس ، آهل اصطبل ، یدکچی ، غلام آخور . *A groom of the bed-chamber*, A حاجب ، خاصگی . v. *Chamberlain.*

A GROOVE, A جوف ، ناو ، کاو ، نقیره A ، حفرت A . v. *Excavation, hollow.*—*A groove* (*made by the wind in sand, &c.*) A ثغرت ، شگاف ، (*a deep hollow*)—(plur. عجاریر) عجرور A . v. *Channel, cavern, cleft.*

To groove, ناویدن ، ناوکردن ، نقیرساختن ، کاویدن .

To GROPE, تهمّم کردن ، برمجیدن ، سازیدن ، برمسیدن ، تعمّق کردن ، تعبیت ساختن ، بشلیدن ، لمس کردن .

A groper, تهمّم کننده .

GROSS (*thick, bulky*), A جسیم ، A عظیم الجسم ، A عظیم ، کلان ، حریجه ، تناور ، A ابلد . v. *Large, corpulent, fat.*—

درشت , غليظ A , غلاظ A , هنگفت , گنده , —(coarse),
كثيف A , حمعاظ A , استبر . v. Thick, dense. — (not pure),
نا خالص , نا صافي , غير خالص , نا صفا پذير , نا پاک . — (in-
delicate), نا طاهر , فاحش A . v. Obscene. — (inelegant),
نا نازنده , غير ظرافت , بي نزاکت . — (rude, ill mannered),
سرسام , خيره , —(dull, stupid), بي آزرم , نا ملايم , بي ادب
هلباجت A , احمق A , كند .

The gross (bulk or chief part), كثرت A , مجموع A ,
جميع A , — (a collective body), بنک , معظم A , عظم A
لباکت , جماع A .

Grossly (bulkily), جسيمانه , عظيما A . — (without delicacy
or good manners), بطور بي , فاحشانه , خوريان آسا , بي ادبانه
بنهايت . — (exceedingly), بروجه بي نزاکت , ظرافت

Grossness (coarseness), غلظت A , درشتي , ستبري , هنگفتي ,
بدن , سمن A , جسامت A , (unwieldy fatness), مستغلظ A .
v. Corpulence. — (want of delicacy), فحش A , نا پاکي , عدم
عدم نزاکت , حماظرافت , ادب .

A GROT, grotto, دوليج A , مغارة A , سرداوه , سرداب , کنج ,
كهف A (plur. كهوف). v. Cave.

A GROVE, غابة A , باغ , درخت زار , درختستان ,
تيماس A . v. Arbour, thicket.—A grove of oaks, غابت A .

To GROVEL (creep), خياطه نمودن , خزيدن , دميم كردن .
(to fall or be prostrate), افگنده , تراب بودن , برو در افتادن .—
(to behave meanly), ذلالت اختيار , خوار شدن , فرومايه بودن
لکع گشتن , کردن .

GROUND, غبراء A , برة , بلد A , ارض A , زمي , زمين ,
v. Earth, land, خاک , تربت A , ترب A , تراب A
country, region, territory.—Low-lying grounds, هضم A (plur.
اهضام), رهو A . Coarse stony ground, برق A , رهو A .—The
surface of the ground, وجه ارض , سطح زمين , روي زمين .—
Kissing the ground (subs). (making a low obeisance), زمين
بوسي . A race ground, ميدان , مقوس A , مطلق A . v.
Under course. — (a land estate or farm), ضيعت A , عقار A ,
زراعت A , مزرع A , اجارة A . v. Field.—To go under ground,
زير زمين رفتن .—To level with the ground, زمين برابر كردن .—
The ground or foundation of any thing, آغاز A , بنلاد , بنياد ,
v. Origin. — (cause), بنک , ابتدا A , سر , شروع A
واسطه A , موجب A , جهت A , سبب A , باعث A . v.
Reason, motive.—The ground or field of battle, ميدان , نبردگاه ,
وغا A . v. Under battle.—To break ground, خاک کاويدن ,
زمين در کندن . v. To dig.—To fall upon the ground, بر
زمين افتادن . To gain ground (get nearer), قدم پيش بردن ,
تقريب شدن , قدوم نمودن , نزديک آمدن . v. To ap-
proach. — (to get the better), غالب شدن , فضيلت يافتن ,
ظفر اندوختن . v. To excel, conquer. — To lose ground,
مقهور بودن , مغلوب شدن . The ground plan of a building,
رسم A (also the vestiges of a ruined house on the ground). —
Anchoring ground for shipping, ميناء A . Barren ground,
ام دربن , Ground beat by the feet, خاک پاية . Ground
overflowed, عوالت A . To ground (fix on the ground),
برزمين نشاندن , بر تراب نصب كردن , نشاختن .—(to lay upon
the ground), بخاک وضع ساختن , برزمين نهادن . To ground
upon (consider as a principle), بچيزي اعتماد , اصل انديشيدن
اعتقاد نمودن , داشتن . To ground or lay the foundations of
knowledge, بنياد دانش نهادن . طرح اساس علم كردن ,

Ground (part. of grind), خرد خام ساخته , ماليده , ساييده .

A ground-plot (space which a building occupies), طوار A ,
رسم بنا .

Grounded, متأسس A , مؤسس A . v. Founded. — Well
grounded, راسخ الاركان A , راسخ البنيان , راسخ الاساس , اصل A .

Groundedly, بوجه اصل .

Groundless, بي , بلادليل , نا حق , بي باعث , بي سبب
بي اصل , بيبقا , غير مساس .— Groundlessly, بطور نا حق .—
Groundlessness, عدم سبب .

Groundwork, اصل A , اساس A , بنياد , قاعدت A . v.
Foundation, principle, origin.

A GROUP, ازدهام , جماعت A , جميع A , مجمع A ,
جماعت , انبود . v. Crowd, cluster.—To group, جمع آوردن ,
نمودن .—Grouped, جمع آورده .

To GROW (vegetate), نابت شدن , روئيدن , رستن ,
نشو ساختن , نبت كردن , نمي شدن , ناشي بودن . — (in-
crease), ترقي يافتن , كبير گشتن , زياده شدن , ازدياد نمودن ,
To grow tall, باليدن . v. To increase, improve, augment,
advance, gain ground, proceed, become, arise, rise. — To cause
to grow, تنشيت , تنبيت كردن , رويانيدن , رستانيدن ,
تنميت كنانيدن , ساختن . To grow (or come) by degrees,
بتدريج پاية پاية آمدن , قدم بقدم رسيدن . To grow (accrue),
زياده شدن , فايده آوردن , برآمدن . To grow together,

جفسیدن ، چسپیدن ، پیوسته شدن . v. *To adhere.* — *To grow in years,* سالدیده شدن ، مالدار بودن .

Growing (part.) رویان . — *Growing as a tooth,* شقوٌ A .

To GROWL, غریدن ، غرش کردن ، خراش کردن ، وهوهت تمزّع ساختن ، نمودن . v. *To snarl, grumble.* — *A growling cur,* کلبِ خراش .

GROWN, رسته ، رویٌیده ، منبوت A . v. *Adult.*

Growth, رویٌیدگی ، رست ، زیادت A ، ازدیاد A ، ترقی A ، بالیدگی ، منبت A ، افزایش ، افزونی ، برکت A . v. *Vegetation; increase, advancement, improvement.*

To GRUB, برکندن . v. *To eradicate.*

A GRUB (*worm*), حیت A ، خرکت ، خرکبوته ، شجاع A ، دود A (plur. ادواد). v. *Maw-worm;* also *dwarf.* الجوع ،

To GRUDGE, لندش کردن . v. *To grumble, murmur, repine.*—(*to be envious*), حسد بردن . v. *To envy.* — (*to be reluctant*), تردد ، عناد نمودن ، امتناع داشتن ، دریغ داشتن ، ساختن .

A grudge, کین ، کینه ، عداوت A ، بغض A ، غرض A ، غلّ A ، حسد A ، رشک . v. *Rancour, enmity, envy, malice.* —(*censure*), زبان درازی ، شکایت A ، طعن ، ملام A . —(*reluctance*), افسوس ، حسرت A ، تردّد A ، امتناع A ، عناد A . *To entertain a grudge,* کینه داشتن ، کین توختن .

Grudging (adj.), کینه خواه . v. *Malevolent, reluctant, envious.* — *Grudgingly,* بطورِ کینه خواه ، عناداً A ، از رشک ، با حسد .

GRUEL, آش ، شوربا ، شوبا ، زغزغیت ، سرداغ ، با .

GRUFF (*grum*), سخت ، سخت رو ، تند ، درشت ، ناخوش ، بی ادب ، تلخ ، ترش . v. *Austere, harsh, sour, morose.* — *Gruffly, grumly,* بی ادبانه ، نا آزرم ، بوجه ، بطورِ . — *Gruffness,* عدمِ آزرم ، سخت روی ، ترشی ، تلخی ، ناخوش سخت ، تندی ، درشتی . *To look with gruffness,* روی کشیدن ، روی نمودن ، &c.

To GRUMBLE, لندیدن ، لندش کردن ، پلمیدن ، بلمیدن ، تمزّع کردن ، دژاگاه نمودن ، بمنگیدن ، متکیدن ، تندیدن ، غوغا کردن ، دمدمه و زمزمه نمودن ، دمدمه کردن ، غلغل ساختن . v. *To mutter, murmur.*

A grumbler, دمدمه گر ، لندش ساز ، غلغل زن .

Grumbling (subs.), تمزّع A ، لندش ، دمدمه ، زمزمه ، غریو ، غوغا ، غلغل ، دژاهنگ ، دژاگه ، دژاگاه .

To GRUNT, *gruntle,* شنه کردن ، قبع زدن ، باربار کردن ، قبوع نمودن . — *A grunt,* قبع A ، شنه . — *A grunter,* قبع گر ، شنه زن .

A GUARANTEE, پایندان ، کفیل A (plur. کفل) ، ضامن A ، ضمین A ، ضمندار ، صبیر A ، زعیم A ، حمیل A .

To guaranty, پایندانی کردن ، ضامن بودن ، کفیل شدن ، حافظ شدن . v. *To guard, protect, defend, secure.*

A GUARD (*sentinel, watch*), نگاهبان ، پاسبان ، بان ، پاس ، حافظ A (plur. حفظت) ، محافظ A ، ناظر A ، نگاددار ، دیدبان ، پرواوه ، پرواک ، قراول ، حرسی A (plur. احراس) ، حارس A ، دیدوان ، دیده بان ، نوبت . v. *Guardian; garrison.* *To relieve guard,* نوبت کردن . *An advanced or picket guard,* طلیعت A ، هرکش ، مقدمت A (plur. مقدمات). *Horse guards (attending a king, &c.),* مترقت A . v. *Life guard.* — *A guard at a city gate, pass, &c.* دروازبان ، دربان . — *Guard (state of caution),* نگاهبانی ، نگاه ، دیدبانی ، خبرداری ، هوشیاری ، احتیاط A ، امانی A . v. *Caution, vigilance.*—*The guard of a sword,* دست پناه شمشیر . — *A guard or border,* طراز A . v. *Lace, fringe.*

To guard (defend), حمایت دادن ، صیانت کردن ، حفاظت ، حراست کردن ، حفظ کردن ، محافظت نمودن ، کردن . (*to watch*), نگاهبانی کردن ، پاسبانی کردن ، نگاهداشتن ، دیدبانی ، نمودن . *To guard against,* هوشیار بودن ، خبردار شدن ، حذر شدن ، اگاه بودن ، نگاه داشتن ، احتیاط نمودن . *To mount guard,* پاسبانی کردن ، قراول کردن .

Guarded, نگاه داشته ، محفوظ A . v. *Defended.*—(*attended*), محجوب A .

A guardian, امین A ، حافظ A (plur. حفّاظ) ، حفیظ A ، نگاه ، راعی A ، محافظ A ، ناظر A ، حارس A ، نگاه دار ، بان ، حامی A ، خفیره A ، تبیع A ، حامی الذمار A . *A guardian of the roads,* راهدار ، راهبان . *A guardian to orphans,* وصی A . *A guardian angel,* تابع A ، قعیدان .

Guardianship, guardship, محافظت A ، حراست A ، نگاهبانی ، حمایت A ، وکایت A ، کنف A .

Guarding (part.), حمایت کنان ، صیانت کنان ، &c. — *Toll paid for guarding the roads,* راهداری .

Guardless, بي حمايت , بي نگاه بان , غيرِوقايت . v. *Defenceless.*

GUESS, قياس A , خيال A , وهم , گمان , اندازه , فراست A , حدس A , قرينه , خمن A , تخمين , راغ . v. *Conjecture.*—*By guess.* تخميناً A , حدساً A. *To buy or sell by guess,* حدس كردن . *To guess,* قياس كردن , خيال كردن , وهم كردن , گمان داشتن , اندازه كردن , خمن ساختن , فراست كردن . v. *To conjecture.*

A GUEST, مهمان , مسافر A , ضيف A (plur. اضياف , ضيفان , ضيوف , ضيفت) A , غريب A , اناوى , ميز , نزيل A (plur. نزل) , جنب A , ثوي A . *The friend of a guest (who accompanies him, though uninvited, to a feast),* ضيفان A . *To receive or accommodate a guest,* مسافر قبول كردن . *Courteous to guests,* غريب نواز , مهمان دار .

To GUGGLE (*as a bottle when decanting, or water from a pipe*), قلقل كردن , بتبقت كردن , غلغل ساختن .

Guidance, رهنمايي , رهنموني , ره بري , راه برداري , پيشوائي , دلالت A , توفيق A , قيادت A , مقادت A . v. *government, direction.*

A guide (for the road), راهنما , رهنما , رهنمون , راهدن , راهگذار , راهبر , رهبر , رهور , دليل A , دلال A , بدرقه , بدرقه , طريق , برت A , مرشد A , مرشد راه , بذق A . *An army guide,* رهنماي لشكر . *A guide to the road of salvation,* هادي A , هادي السّبيل A , هادي الطّريق A , مرشد A . *The guide to truth and the director to salvation,* هادي حق و رهنماي سبيل . v. Also *leader, director, regulator.*

To guide, راهنما شدن , راهنماي كردن , دلالت كردن , هدايت كردن , دليل بودن . v. *To direct, instruct, regulate, govern.*

Guideless, بي راهنما , بي رهنمون , &c.

Guided, رهنموده , مندل A , مهتدي A .

GUILE, حيله A , حيله بازي , فريب , مكر A , دغا , تلبيس A , غدر A , غبن A , لجيج A . v. *Cunning, fraud, treachery.*

Guileful, فريبنده , حيله بند , حيله باز , دغا باز , مكّار A , غدار A . v. *Cunning, deceitful.*

Guileless, بي حيله , بي غدر , غير غدر , بي فريب , بي مكر , نا فريبنده , بي غبن .

Guilt, گناه , تقصير , خطا A , خطاكري , جرم A , جريمه A , جرمناكي , اثم A , قباحت A , جناح A . v. *Crime.*

Guiltily, باگناه , جريمانه . v. *Criminally.*

Guiltiness, تقصيرواري , گناه كاري . v. *Guilt.*

Guiltless, بي گناه , بي تقصير , مبرّا A , معصوم A , بي جرم و گناه . v. *Innocent.*

Guiltlessly, v. *Innocently.*—*Guiltlessness,* v. *Innocence.*

Guilty, گناه كار , تقصيروار , جرمناك , مجرم A , اهل قباحت . v. *Criminal, corrupt, wicked.*—*To plead guilty,* الزام كندن .

GUINEY-PEPPER (*plant*), شهنيز .

GUISE, صورت A , شكل A , وجه A , رسم A . v. *Appearance, fashion, manner, mien, dress, custom.*

A GUITAR, قيتار A , ستار .

A GULF, خليج A , خليج دريا . v. *Bay, frith.*—(*abyss*), جاي بي ته , جاي بسيار عميق , عمق A , لجت A .—(*a whirlpool*), گرداب , عاقول A , غمر A (plur. غمور), باحبت A .

Gulfy, پر گرداب .

To GULL, فريفتن , بازي دادن , غدر كردن , حيله بند ساختن . v. *To deceive, cheat.*—*A gull (trick),* حيله A , غدر A , غبن A . v. *Fraud.*—(*a dupe*), ساده دل , ابله , مرد آسان فريب . v. *Fool.*—*A gull-catcher, guller,* حيله باز . v. *Cheat.*

The GULLET, حلقوم A , ناي گلو , زردمه , زردمن , حنجره A , حنجورت A , حنجره A , حنجون A .

A GULLY-HOLE, كاريز .

To GULP, الوان خوردن , بلع كردن . v. *To devour, swallow.*

A gulp, جرعت A , شربت A . v. *Draught.*

GUM (*fleshy covering of the teeth*), بن دندان , غمره A (plur. غمور), لثي A , لثت A (plur. لثا , لثات).

GUM (*vegetable substance*), صمغ A , شهين , صعرور A , شلم , مغى , كماشيره A , ژد , يهيره A , تول , صرب A , كتره , پتره . *Gum arabick,* صمغ عربي , سكبينج , سكبينه . *Gum ammoniack,* لزاق A , اشق , وشق , وشه . *A Persian gum used in dressing wounds, &c. (sarcocolla),* كنجل فارس ,

عنزروت , کنجده . *The gum or resin of a pine or juniper-tree,* شلک . *Gum tragacanth,* کتیره , نکعت A . *Gum sandaracha,* سندروس . *One lump of gum, a gum-drop,* صمغت A .

To gum (close or fasten with gum), با شلم , با صمغ پیوستن , وصل کردن .

Gummy, با مثل پوشیده , شهن آسا , صمغ دار . — *Gummy-eyed,* پیخ دار , حذل A .

A GUN (*cannon*), توپ , مدفع A . — (*musquet*), نفلا A , ششخانه , تفنگ , بندق , بندوق سرداس . *To fire a gun,* توپ , &c. v. Under *to fire.*

A gun-rope, آهنج .

A gunner, توپچه , توپ انداز , گول انداز .

Gunnery, علم توپ اندازي , گول إندازي .

Gun-powder, داروي بندوق , دارو , بارود , باروت . *To blow up with gun-powder,* از باروت پرانیدن . *The explosion of a gun,* آواز توپ , ولوله بندوق . v. *Explosion.*

A gun-shot, توپ اندازي , ضرب توپ . *A gun-shot wound,* زخم از توپ اندازي .

To GURGLE (*as water from a pipe, or a bottle when decanting*), بقبقه کردن . v. *To giggle.*

To GUSH, انهلال نمودن , تیزجاري کردن . v. *To flow.*

A GUST (*of wind*), نعرت النجم , دوره A , نفحت A .

Gust, gusto. v. *Taste; liking, relish.*

GUT, روده , معي A or معا (plur. امعا), قصب A (plur. اقصاب), غدد A , حويت A (plur. حوايا , حواوي), اکیج P A , قتب A , قتيبت A , قتبت A , روخ , حشوت A . *The small guts,* عصل A (plur. اعصال), ارجاب A . v. *Intestines.* — *The fourth gut (intestinum coecum),* ممرغث A . *The arse-gut, (intestinum rectum),* مرم A (plur. اسرام).

To gut, رودها برآوردن .

A GUTTER, میزاب , اوغن , کمانه , آبخانه , آبریز , ناله A , سمج , قنات A .

To guttle, guzzle. v. *Gormandize, drink, swallow.*

A guttler, guzzler, v. *Glutton, epicure, drunkard.*

GUTTURAL (*pronounced in the throat*), درحلقوم تلفظ ساخته . — (*belonging to the throat*), حلق , حلقوم منسوب پیوند . — *A guttural letter,* حرف حلقي .

GYMNASTICK (*exercise*), کشتي , عرکت A . *A gymnasium (place for athletick exercises),* مواجب A , کشتي گاه , میدان . *A gymnick (athletic man),* کشتي گیر , پهلوان , یال , کندوارد , شجعان , (عرکون plur.) عرکت A .

GYRATION (*turning round*), گردش , دور , دوران . — *A gyre.* v. *Circle.*

Gyves. v. *Fetters.*—*To gyve.* v. *To fetter.*

H

H is expressed, in Persian and Arabick, by ح and ه. The English alphabet having no simple character to express the powers of چ , خ , غ , and ش , *h* is subjoined to others to represent them; as *ch* for چ , *kh* for خ , *gh* for غ , and *sh* for ش .

HA! (interjection of surprise), الله , به , هیهاي , وادواد , بارک الله , سبحان الله A , الله اکبر , الله .

A HABERDASHER (*vender of small wares*), خورده فروش , دست فروش , بساطي .

Habiliment. v. *Dress, clothes, garment.*

HABIT, طریق A , وضع A , خوي , استعمال A , دستور , آیین , رسم A , قاعده A , عادت A , قیافت A . v. *Usage, custom.* — (*apparel*), کسوت A , جامه , لباس A , پوشاک , (plur. اکسي), لبس A , پوشش , رخت . *Rich habits,* خلعت A , البست فاخرت . v. *Robes.* — *Habit of body,* طینت A , طبیعت A , طبع A , سرشت , نهاد , مزاج A , نعلش A , جبلت A , عنصر A . —*To habit.* v. *To dress, accoutre, array.* — *To acquire a habit,* استعمال , پیشنهاد گرفتن , خو کردن , یافتن , &c.

HABITABLE, قابل سکون , قابل استقامت . *The four habitable quarters of the globe,* ربع مسکون A . —*Habitableness,* قابلیت سکونت , مسکوني .

Habitation (*dwelling in a place*), سکونت A , مکون A , تمکن A , استقامت A , تسکین A . — (*a place of abode*), خانه , مکان A , مکام A , وطن A , حویلي A , بود باش , مسکن A

کدایی ، کده ، دری ، بلاد A ، عمارت A ، ابادانی ، جایگاه ، کاشانه . v. *House, residence.*—*A winter habitation,* بیت A . *A country habitation,* روستایی ، روستاق ، بداوت A . *A pleasant habitation,* جایگاه خلیف . *To fix a habitation,* تمکن ساختن ، متوطن بودن ، جایگیر شدن ، توطن کردن .

Habitual, مستعمل A ، دمیتورانه .

To habituate one's self, استعمال کردن ، پیشنهاد گرفتن .

Habitude. v. *Habit, respect, relation.*

To HACK, تقطعت تقطعت کردن ، پاره پاره زدن . v. *To chop.*—*Hacked,* مقطوع A .

To HACKLE (*dress flax*), زیرواخیدن ، کتان زدن .

A HACKNEY (*pacing horse*), اسپ ، اسپ خوش راه ، نیک رو ، نوند ، رهوار ، فرس خبب ، رقص . (*a hired horse*), اسپ کرایه .—(*a hireling*), اجیره A ، کارافزول ، مرد عتیل .—(*a prostitute*), روسپی ، جاف جاف ، فاحشه A . *Hackney* (*common, vulgar*), عام A ، مانوس الستعمال A . *Hacknied in vice,* معیوب A ، صاحب عیب .

HAD (participle of *have*), داشته .—(also the preterite), *I had,* داشتم . *Thou hadst,* داشتی . *He had,* داشت, &c.

Haft. v. *Handle.*

HAG, شهام A ، زن جادوگر ، سحاره A ، ساحره A . v. *Witch, enchantress.* — (*a hideous-looking old woman*), عجوز ، کهله ، فندفیر ، قلعم A ، دردبیس A ، دردبیس A ، عشکد A ، بد نما ، کهت A .— *To hag,* تعذیب کردن ، شکنجیدن . v. *To torment, harass.* — *To be hagged or harassed by frightful dreams,* پریرفت شدن ، برسام داشتن . v. *Night-mare.*

HAGGARD, *haggish,* لاغر ، کم گوشت . v. *Lean.*—(*ugly*), قبیح A ، بد شکل ، زشت ، باسرت A ، قاق ، چرکین . v. *Deformed, rugged.* —— *Haggard* (*untamed*), نا رام ، وحشی . v. *Wild.* —— *Haggardly* (*deformedly*), قبیحانه ، زشتانه .

To HAGGLE (*in making a bargain*), سخت بازاری کردن ، با بسیار کلام بیع ساختن .— v. Also *to cut, chop, mangle.*

A haggler, با گفت وگو بازار کننده .

HAIL, *hailstone,* ژاله ، زاله ، برد A ، تگرگ ، بغچه ، سنگچه ، سنگک ، عضرس A ، حبت الغمام A ، حبت القر A ، حبت المزن A . *Small hail,* ارزیز A . *Struck with hail,* مبرد A . *Hailing clouds,* سحاب برد .— *To hail,* ژاله افتادن ، سنگ باران زدن ، تگرگ باریدن ، ابرد نمودن ، برد باریدن .

HAIL (*a term of salutation*), سلام A ، مبارک ، سلام A ، علیک A ، مرحبا .

To hail, سلام دادن ، مبارک گوفتن ، مرحبا گفتن . v. *To salute.*

HAIR, موی ، مو ، شعر A ، هلب A ، حفاف A . *One hair,* شعرت A ، هلبت A . *The point of a hair,* سر موی . *Hair smelling of musk and ambergris,* موی مشک و عنبر بوی . *Having hair fragrant as the hyacinth,* سنبل مو . *With hair odoriferous as musk,* مشکین مو . *Long flowing glossy hair,* موی دراز پرتاب .—*A curling lock of hair,* زلف ، گیسو ، کاکل ، زلف پشکک ، داز ، جعدت A ، جعد A . *Dishevelled hair,* زلف پریشان ، اشفته موی ، کالیف A ، کالید A .—*Lank hair,* سبط A . *Hair hanging down the back,* موی میان . *Hair hanging over the forehead,* طره A ، پرچم ، ناصیت A ، شعفت A ، شعاف A ، کشت A . *Hair hanging over the forehead of a horse,* غسنات A ، غسنت A ، دخال A ، سبیبت A ، سبیب A (plur. غسن). *Horse hair,* هلب A . *Hair on a horse's lip,* فید A . *White hairs in the tail or forelocks,* شعل A . *White or gray hairs,* سفید موی . *The hair of a lion's mane,* زبره A ، عفریت A ، عفرات A . *Red or brown hair,* امغر A . *Hair on the breast,* مسربت A . *Hair of the pubes,* موی نهانی ، کاسموی ، زمکان ، رمکان ، شعرت A ، هلبا A . *The hair upon a new-hatched bird,* گنده موی ، گندا مویه ، رغابت A . *The hair of an Ethiopian,* زنگی موی . *A hair sieve,* پرویزن .— *A maker of horse-hair ropes,* موتاب ، موی تاف ، موتاو .— *Tweezers for plucking out hairs,* موچینه ، آهنج . *Eradicating hairs,* تسبید A . *An unguent* (*of quick-lime, arsenick, &c.*) *for eradicating hairs,* کلس ، ماروچ ، نورت A ، اهکث ، جیار A . *To pull hairs from the face,* حف کردن .—*A splitter of hairs* (*a subtile reasoner*), موشگاف ، استاد . *To stand on end* (*as the hair of a cat, &c. when frightened*), فراشیدن ، قشاریرت کردن ، کالیف شدن ، کالید نمودن .

HAIR-BRAINED, گستاخ ، بی تدبیر ، متهور A ، وحشی . v. *Wild, rash.*

A HAIR-BREADTH, سر موی ، موی پهنی ، برابر سر موی .

HAIRCLOTH, لبد A .

A HAIR-LACE, موي بند , كيسو بند , سربند , زرمانقه . v. *Fillet.*

HAIRLESS, بي موي , غير شعر . — *Hairiness,* ▲ شعرت , ▲ هلب.

Hairy, موي دار , ▲ هلوك , ▲ شعرا , شعره , صاحب . — هلوف , ▲ شعره , شعراني . *Very hairy,* ▲ هلبا . شعر , *Hairy (made of hair),* موئين.

A HALBERD, شبر , ▲ تور , ▲ حربت , خشت , شل . v. *Battle-axe.* تيشه

A halberdier, شلبر , ششبردار.

Halcyon v. *Placid, quiet, still.*

Hale. v. *Healthy, sound, hearty.*

To hale. v. *To haul, pull.*

HALF, نيم , نيمه , ▲ نصف (plur. انصاف , نصفون), ▲ شطر . *The other half,* نصف ديگر . *Half-eaten (remains of victuals),* نيم خورك . *Half a span,* نيم بدست , نيم بدست . *A half-shirt,* نيم تن , نيم تنه . *Half-shining (giving a faint light),* نيم پرتو . *A half-slaughtered animal,* نيم بسمل . — *Half a sheep,* ▲ طابق . *Having half male, half female children,* ▲ شطرت . *Half a horse or camel-load,* ▲ عكم , ▲ عكوم ; ▲ عدل (plur. عدول , اعدال , عدال) , تنگبار , ▲ شق . *The half of any thing split,* ▲ شقت . *Half-faced,* نيم چهر , نيم روئما . — *Half-blood,* نيم خون . v. *Brother-uterine.* — *Half-full,* ▲ نصفان , ▲ نصفي . *Half-moon,* ▲ دلال . *Half a pound,* ▲ نصيف , ▲ فلج (plur. فلوج). *A half-pike,* نيم نيزه . v. *Javelin.* — *Half seas over, half drunk,* شيرگير , نيم مست . v. Under *drunk.* — *Half way,* نيم راه . *A half-way town,* ▲ واسط . *A half wit,* هرزه گوي . v. *Fool.* — *Half-alive,* با نيم جان . *Half-dead,* نيم كشته . — *Half white haired,* دو موي . v. Under *gray.* — *Half-boiled,* نيم پخته . — *Half-roasted,* نيم كباب , نيم سوخت . *Half-burnt,* نيم سوز , نيم سوخته . *Half-roasted* or *fried,* نيم برشته , اسفته , نيم برشت . — *Half-raw (ill-dressed meat),* بريان , نيم برشته , نيم برشت . — ▲ تنيست , ▲ نيوت , ▲ نيو , ▲ ني , ▲ نها . — *Half-ignorant,* جاهل منصف . — *Half-ripe,* نيم رس , نيم پخته . — *Half-salt half-fresh (brackish water),* ▲ مسوس . — *Half-bruised,* نيم جريش . — *Half a dozen,* شش , ▲ ستة , ▲ ست . — *Half a man,* نيم تن , نصف آدم . — *He is half-learned,* نصف علم .

شزر , بورق كردن . *To look through half-shut eyes,* استشا . تنوير ساختن , دلال كردن , دل نمودن , ساختن .

A HALL, دالان , ايوان . — *(of audience),* ديوان خانه , ديوان عام , ديوان همايون , ديوان . v. *Court, palace.* — *(a court of justice),* ▲ محكمت , محفل قضا , ▲ عدولت or ▲ عدالت . v. *Tribunal.* — *(the principal room in a house),* اندروز , آوازه , ▲ رواق , ▲ اوان (plur. اياوان), دالان , ايوان , چارطاق , طنبي , كاشانه , پيشطاق , رواق ▲ .

HALLELUJAH, هلّلويه .

To HALLOO, بانگ برزدن , v. *To hollow, shout.* — *(to encourage hunting dogs),* سگ شكاري تحريض كردن . — *A halloo,* بانگ , بلند آواز . v. *Cry.*

To HALLOW, تقديس كردن , مقدّس كردن . v. *To consecrate.* — *Hallowed,* ▲ مقدّس , ▲ مقدوس .

A HALO (*circle round the sun or moon*), سراجه شمس , سراجه ماه , زردي , ▲ شايره , ▲ عجوزه , ▲ ندات , ▲ هالت or هاله (plur. هالات), ▲ طفاوت .

A HALSER (*small cable*), گر .

To HALT (*limp*), لنگيدن , لنگان شدن , لنگ بودن , جنب ساختن , عرج نمودن , اقزل كردن . *To cause to halt,* اعرج كردن . *To halt (stop),* استقامت كردن , قايم بودن , مقام كردن . — *To halt on a march,* وقف كردن , وا ايستادن , اقامت كردن . — *(to hesitate, to be irresolute),* پس و پيش , حاير باير , شبه داشتن , تردّد نمودن , درگمان بودن , كردن ترترد , زبان گرفته شدن . — *(to faulter),* شك نمودن , بودن كردن .

A halt, halting, لنگي , ▲ جنب , ▲ عرجان , ▲ عرج . v. *Lameness.* — *The halt of an army, &c.* مقام كردن لشكر , ▲ اقامت , ▲ استقامت , ▲ سكونيت , وقف عسكر . — *Halt!* آهيز .

A HALTER, سرافراز , ▲ حبل , تاخته , ريسمان , رسن , رشته . v. *Cord, rope.* — *To halter,* با حبل بستن , با رشته بند كردن .

To HALVE, نيم كردن , دو نيمه كردن , نصف كردن , نصفا نصف كردن , فلج ساختن , تصنيف كردن , تنصيف كردن , تقسيم نمودن .

HAM, ران , ▲ داغصت , الور . v. *Thigh.* — *(the salted leg of a hog),* ران خوك نمك زده . v. *Haute, farm.*

A HAME (*horse collar*), بربند.

A HAMLET, ده, قريت A (plur. قرا), كفر A, روستا. v. *Village.—The lord or chief man of a hamlet,* ده خدا, دهقان.

A HAMMER, چاكوچ, چكچ, مشت, چنچه, آزينه, چنبه, چنده, آزينه. v. *Mallet, beetle.—A smith's hammer,* مطرقة A, بتك, پتك, خايسك, سجد A, دراي. *A brazier's hammer,* چكش. *To bruise with a hammer,* موقع توقيع كردن, نمودن.

To hammer, چاكوچ زدن, كوفتن, كوبيدن, مطل ساختن, مضروب نمودن, ضرب كردن. v. *To forge.—To hammer out (express with difficulty),* بدشواري گفتن, با عسرت تلفظ كردن. *To hammer (stammer),* گرفتار زبان بودن, ردّ داشتن. v. *To hesitate.*

A HAMPER, زنبيل A, زبيل A (plur. زنابيل), جلت A, جلال (plur. جلال), قفت A, كونه, سبت, سبد, كندور, قرطلت A, غزري A, قفعت A, سفط A, مخرف A, شكيكت A. v. *Basket, panier.*

To HAMPER (*embarrass*), آزاردادن, اضطراب كردن, آواره و سرگردان كردن, پيچ ساختن, پريشان كردن, آشفتن, متشابك نمودن. v. *To perplex, entangle.— (to ensnare),* در دام گرفتن, در كمند گرفتار كردن. — (*to enchain*), در زنجير قيد و بند ساختن, بستن.

To HAMSTRING, عصب داغصت قطع كردن.

The HAND, دست, يد A (plur. ايدي, يدي), يدوي A, پنجه, چنگل, اشكنج, جناح A, چنگ, يال. *The right hand,* دست راست, يد يمني, عجوزه A. *The left hand,* دست جپ, دست يسار. v. *Side.—The two hands,* دو دست, يدان A, يدين A, يدي A, ايادي A. *Hand and foot,* دست و پا. *Bound hand and foot,* دست و پا بسته. *Wanting hands and feet,* بي دست و پا. *A little hand,* دستك, يديت A. *The palm of the hand,* روي دست, كف, كف دست. *A tendon of the hand,* حبل الذراع A. — *Accustomed to the hand (tame),* دست آموز. *To give the hand,* دست دادن. *To take the hand,* دست گرفتن. *To strike with the hand,* با دست زدن. — (*or fist*), مشت زدن. *A wash-hand bason,* دست شوي. *To wash the hands,* دست شستن. *To kiss hands,* دست بوسيدن, تقبيل اليد كردن. — *To shake the hand in a threatening manner,* كاويدن. *To stretch out the hand (towards any thing),* دست دراز كردن. — *A strong or nimble hand,* دست جرب. — *To make a sign with the hand,* با دست اشارت كردن, تشوير نمودن. *To be at hand,* (i. e. *before the face, present*), بين يدان شدن, سر دست بودن, بدست بودن, موجود شدن, حاضر شدن. — *To consign or deliver into one's hands,* بدست وضع كردن, بدست تسليم ساختن. *To clap the hands,* تصديت كردن. — *Hand writing,* دست خطّ. *To write a fine hand,* خوش خطّ نوشتن, حسن خطّ كردن. — *Hand over head,* غافلانه, بي تدبير, گستاخانه. v. *Carelessly, rashly.— Hand in hand,* دست بدست, يد دريد. *Walking hand in hand,* تخاصر A. — *From hand to hand,* از دست بدست, ميادات A. *From hand to mouth,* از دست بدهن. v. *Poor.— To be hand and glove (to be intimate),* لازم و ملزوم شدن, خلّيلا شدن, همدم بودن, همدل شدن, دست و دستينه بودن. *Hand to hand (close combat),* كارزار, كفاح A, كفح A. *Having long hands,* دراز دست. *To come to hand.* بدست آمدن. *Contracted, mutilated, or lame in the hands,* چنگلوك, چنگلول. *Using both hands (ambidexter),* اعسر ويسر A, ذوالبدين A. *One who gains his living by his hands,* دستكار. v. *Labourer.— The hand of a watch, clock, or dial,* مقياس A, عقرب A. — *The lines on the palm of the hand,* اسارير A. — *Before hand,* اولاً A, كبلا A. v. *Before.— To be before hand (to finish early),* پيش دست بودن. — (*to be rich*), دستمال شدن. *Behind hand (poor, ruined),* تنگ دست, مفلس و فقر, ياداشي A, ياد امشت A. *To be behind hand (in any business),* آهسته رو نمودن, كاهل بودن. *Out of hand (presently),* علي الفور A, في الحال A. v. *Immediately.—Underhand,* صاحب دستان, حيله باز, غدار A. v. *Fraudulent.—At hand (near),* سر دست, نزديك, قريب A.

To hand (give from hand to hand), از دست بدست دادن. *To hand down (traditionally),* سينه بسينه كردن. v. *To transmit.* — (*to guide or lead by the hand*), از دست كشيدن. v. *To conduct.* — (*to lay hands on*), گرفتن, گرفتار كردن, دستگير كردن. v. *To seize.*

A HAND-BASKET, زنبيلك.

A HAND BELL, جرس, زنگله. v. *Small bell.*

A HAND-BREADTH, ارش.

A HAND-CUFF, جولانه, دست بند. v. *Manacle,*

HANDED (*from one to another*), از دست بدست رسانده, از يك تا ديگر رسانيده. *Right handed,* راست دست, راسته.

Left handed, چپ دست. *Clever handed,* دستکار، صاحب يدي. *Empty handed,* تهٔ دست.

A HANDFUL, مشت، پرمشت، دسته، قبضه A، مستاناک. *A handful of flowers,* دسته، کلاله، گلدسته. *A handful of corn,* دسته، شمال A. *A handful of sticks,* بسته، چوبان، خشت A. v. *Faggot.*—*A handful of papers,* دسته، کاغذ.—*A handful of hair,* سبيبت A، موي دسته. *By handfuls,* دسته دسته.— *A handful (small quantity),* جزوي A، قليل A، چند، معدود A، شنيت A.

A HAND-GALLOP, وكوكت A، وكري A، متدحي A، كربجت A، رادواري، نرم رو، خبب A، خبيب A.

A HAND-GUN, بندوق A. v. *Musket.*

HANDICRAFT, دستکاري، پيشه وري، حرفت A، کارگري. *A handicraftsman,* دستکار، پيشه ور، کارگر، اهل حرفت.

HANDILY, دستکارانه، راستکارانه، با ظرافت، با قابليت.—*Handiness,* دستکاري، ظرافت A، قابليت A.

HANDIWORK, دستکاري، کارگري، صنعت A. v. *Manufacture.*

A HANDKERCHIEF, رومال، روبمال، دستار، دستارچه، دستمال، چنبر، عرق چين، ميلات A. *A small handkerchief,* دستمالچه.—*(neckcloth),* گلوبند.

A HANDLE, دسته، قبضه A، دستيجه، دستيج، جل، سپاري، فعال A، نصاب A (plur. نصب)، خرکث، حكث A، جرات A. v. *Hilt.*— *The handle of a saw,* دستاگرد. *The handle of a plough,* دستک، دستانه، دستاهنگ. *The handle of a spade,* عنزت A. *A drinking cup with two handles,* دستي.—— *A handle (cause, pretence),* بهانه، سببيت A، موجب A، بايث A، تقريب A.—*Without a handle (pretence),* بي تقريب، بلا موجب A.

To handle, دست نهادن، بدست گرفتن، استعمال کردن، لمس کردن، لامسه ساختن، برکشيدن. v. *To feel, touch.*— *(to deal with),* معامله کردن، معالجه ساختن، اقراف نمودن، تعميل کردن. v. Under *deal,* and *to manage, practise, treat.* —*To handle in discourse,* مکالمه کردن، مذاکره نمودن.

Handled, ممسوس A، سوده، برمجيده، برمسيده، بسوده، بشليده، برکشيده، پرواسيده.

Handless, بي دست.

A HANDMAID, اميل A، کنيز، کنيزک، جاريه A، مذال A، امه A، اميت A.

A HANDMILL, دست آس، دست آسيا، رحي A. *The handle of a hand-mill,* ميخ، رايد A.

HANDS OFF, دورباش.

A HAND SAW, دست ره، دستره. v. *Saw.*

HANDSEL (*the first money a seller receives in a morning; earnest*), پيشمز، سفته، عربون A، ربون، گرو. *To handsel,* پيشمزد کردن.

HANDSOME, خوب روي، خوب صورت، خوش نما، رعنا A، زيب، زيبا، جميل A، حسين A، نازنده، نازنين، مهپاره. v. *Beautiful, graceful, elegant.*—*A handsome fortune,* مال گران، توانگري، غنيمت A. *A handsome or generous action,* کار جوانمرد، کار کريم.

Handsomely (beautifully), جميلانه، در حسن حال، بوجه، خوش، با زيبايي. v. *Elegantly, gracefully.* — *(liberally),* کريمانه، جوانمردانه. v. *Generously.*

Handsomeness, خوب صورتي، خوش نمايي، جمال A، حسن A، زيبايي A. v. *Beauty, grace.*

HAND WRITING, دست خط.

HANDY, دست قابل، کارگر، دستکار، کارساز، ديو دست. v. *Dextrous.* — *(convenient),* لايق، مناسب A، معقول A، موجود A، بدست حاضر. —*(at hand),* شايسته، سزاوار، سزا، نزديک، قريب A. —*(performed by the hand),* بدست ساخته.

To HANG (up), آويختن، آويزکردن، آويزان نمودن، سمط کردن، آهيختن، آغستن، معلق نمودن، تعليق ساختن، نوط کردن، براويختن، درآويختن، درواي ساختن، دروا نمودن، صلب، بردارکشيدن. — *(to kill by suspending by the neck),* شنق کردن، مصلوب نمودن. v. *To strangle.* — *(to be suspended),* آويزيدن، نشاليدن، درواي بودن، معلق شدن، متعلق بودن، آويخته شدن، براويخته بودن. v. *To dangle.* —*(to be strangled),* بردارکش شدن، مصلوب بودن.— *(to be delayed or suspended, to drag or linger),* موقوف شدن، واپس، انداز بودن، تاخير شدن، تعويق بودن، تاخير نمودن، عوق و.— *(to be in a dependant state),* آويزان شدن، تابع بودن. v. Under *depend.*—*(to impend),* مشرف بودن، اشرف شدن. v. *To hover.* — *(to display),* آويزش و اظهار کردن، تعليق و پيدا نمودن: *To cause to hang up,* آويزانيدن، تعليق کنانيدن.—

To hang up meat, گوشت آویز کردن. *To hang up a sheep by the feet;* رجل کردن. *To hang round the neck,* در گردن آویخته ساختن, آویز کردن, تعلیق کردن. *To hang together,* مواصلت نمودن, پیوسته بودن, یکجهد نمودن. v. *To adhere, be united.*—(*to be firm, compact*), برقرار شدن. *To hang* (*be in suspense with doubt*), شبهه داشتن, غیر محقق شدن, در گمان بودن, شک نمودن. *To hang upon* (*be suspended by delight or attention*), اندیشه, مشغول بودن, اشتغال نمودن, دلاویز بودن, قایم شدن, کردن. —*To hang upon the neck,* معانق کردن, معانقت ساختن. v. *To embrace.*—*To hang the head upon the bosom,* سر بسینه نهادن, سر بجیب نمودن. *To hang a wall with tapestry,* دیوار پرده کردن, جدر حجاب ساختن. *To hang or tend downward,* فرومایل بودن, بنشیب رفتن, شیب داشتن.

Hanged (*strangled*), بردار, مصلوب. *Deserving to be hanged,* واجب الصّلب, مستوجب برداری. *To be hanged,* بردار بودن, مصلوب شدن. v. *Hung.*

A hanger (*one who suspends*), آویزنده, آویز کننده, آویز, تعلیق سازنده, گر. (*a kind of sword*), نیمچه, شمشیر, تیغ, سیف. *A hanger on,* متعلّق, آویزکن, تابع, کاسه لیس, منت خوار. v. *Dependant, parasite.*—*A pot-hanger,* کلّاب.

Hanging (*suspending*) (*part. and adj.*), آویز, آویزان, معلّق. *Hanging loose,* آویخته, دراویز, براویز, نشل. *Hanging up* (*subst.*), آویزش, متعلّق, درویا, اونگان. *Hanging from the neck* (*part.*), از گردن آویزان, از گردن آویخته. *Hanging* (*strangulation*), صلب, برداری. *A hanging or gallows look,* صلب روی.

Hanging, hangings (*tapestry*), پرده, پیشیان, پیشیا, (plur. حجاب, احجاب, حواجب), دیوار پرده, پیشیلر. v. *Curtain.*

A hangman, جلاد, سعاک, جاندار, سایس, دژخیم, بردارگر. v. *Executioner.*

A HANK (*of thread*), دهته, کلاب, کندش, وشیعت. v. *Clew.*

To HANKER (*have an inclination for*), میل داشتن, ارزومند شدن, هوس نمودن, هوسناک شدن. v. *To desire.*—*A hankering,* میل, رغبت, شوق, خواهش, هوس, آرزومندی, خاطرخواه. v. *Desire.*

HAP, *hap-hazard,* سرگذشت, قضا, وقعه, عارض, اتفاق, حادثه, قسمت, موقع. v. *Chance, accident, fortune.*—*To hap.* v. *To happen.*

Haply (*by chance*), اتفاقاً, عرضاً. (*perhaps*), شاید که, لعل, مگر.

HAPLESS, بیچاره, تنگاتنگ, کم بخت, بدبخت, بی بهره, بی نصیب, بلا نصیب, بد طالع, صاحب بد طالع. v. *Unfortunate, unhappy.*

To HAPPEN, واقع شدن, بظهور آمدن, وارد شدن, نازل, سرزدن, حادث بودن, عارض شدن, صادر شدن, شد عروض, طاری شدن, کینونت کردن, کون یافتن, کرایستن, عنی بودن, انداف نمودن. *To happen well,* ساختن, انجاح بودن, سنوح نمود, بانداز بودن, نکو آمدن, خوشیدن. v. *To succeed.*—*To happen unluckily,* نزول کردن, برق شدن, بر وجه بی نصیب افتادن.

HAPPILY (*fortunately*), بخیر و خوبی, بالخیر, با سعادت.—(*in a state of felicity*), با دولت و اقبال, سعیداً, بختیارانه, در حال دولتمندی. v. *Happy.*—(*with address*), ظریفانه, با لطف. v. *Gracefully.*—(*not laboured*), بی رنج و سعی, بلا جد و جهد.

Happiness, خوشی, سعادت, سعادتمندی, اقبال, کامرانی, برخورداری, نصیب, برکت, مبارکی, میسرت, میمنت, طالع, فخرانیت, کامکاری, فلاح, یمنت, یمن, یسترش, یسارت, یسر, فلح, نرجام, جاه. v. *Felicity, prosperity.*

Happy, خوش, خیره, سعادتمند, بختیار, فیروزی, فیروز, اهل سعادت, سعادت مقرون, خجسته, مبارک, بخت آور, سعادت نمود, برخوردار, میمون, مسعود, سعید, فرخنده, برومند, کامکار, کامیاب, کامین, کامران, نیک آختر, نیکبخت, سعادت عنوان, روزافزون, فال, صاحب اقبال, صاحب بخت, بابانت, خدایگان. v. *Prosperous.* *Happy tidings,* خبر خوش, بشارت, مژده. *A happy omen,* فال مبارک. *A happy omen conceived from a name,* افتیال. *May he* (*or she*) *be happy,* مبارک باد. *Happiness attend you,* مبارکی. *Having a happy conclusion,* خجسته فرجام. *The happy beginning of the new year,* نوروز خجسته بروز. *Having a happy manner or fine address,* صاحب ظرافت, ظریف, صاحب لطافت, لطیف. *Having a happy imagination,* باد پای وهم.

A HARANGUE, کلام, مکالمه, نثر, خطاب,

To harangue, کلام — . نفس A , کلمت A , سخن , خطبه A نثر , سخن ران شدن , سخن پرداختن , کلام گذاردن , کردن سخن پرداز , کلام گذار , نثر گو , متکلم A . گفتن. A haranguer,

To HARASS, تکلیف دادن , ایذا دادن , اذیت رسانیدن , افکار , بیزار کردن , مانده کردن , رنج دادن , تصدیع دادن , اضطراب نمودن , ساختن. v. To fatigue, vex.

A HARBINGER, مقدمه A , پیشرو , فرانک . v. Forerunner.

A HARBOUR (for shipping), بندر , بندرگاه , مینا A (plur. موانی) , دربابند A , کلا البصرت A . (asylum), مامن A , ملجا A , پناه . v. Shelter. To arrive in harbour, در بندر رسیدن. Harbour (place of entertainment), مهمان خانه . v. Entertainment; also lodging, asylum, shelter.

To harbour (shelter), پناه دادن , پناهگاه دادن . (to take shelter), پناه گرفتن , نزول کردن . v. To house, sojourn. — (receive hospitably), مهمانداري نمودن , مهماني دادن . v. To entertain.

HARD (firm, solid), سخت , صلب A , قراع A , اجلد A . (oppressive), شدید A , ظلمکار , ظالم A , درشت . v. Hard-hearted, cruel, rigorous, severe. — (difficult), سخت , مشکل A , دشوار , عسیر A , صعب A , نا آسان . v. Arduous. —(distressful, laborious), زحمت دار , ناصب A , تعقاع A , (callous, as hands from labour), پر مسکنت . رنجبر , غیر , بي جان , بي درد , بیرحم , (unfeeling), عظب A . v. Insensible. — (stingy), جزوس , تنگ چشم , محسوس . v. Avaricious. — Hard to the taste, تند , زست , خام , نا رسیده . v. Harsh; also stiff, rough, rigid, austere, morose; vexatious, painful. — Breathing hard, حارحار — . Hard conditions, شرایط عسیر الرعایت . To be hard at work, بکار مشغول بودن , در کار مقید شدن . — A hard mouthed horse, اسپ سرکش . A hard winter, سال تنگ , ستاي شدت . A hard or barren season, تنگسال , ازام A . — Hard to get, نا یاب , کم یاب . v. Rare. — Hard to be understood, معقد , لغز , ماجب , مشکل . — Hard of digestion, دیرگوار , نا خوشگوار . Hard of hearing, گران کوش . — Hard laboured, v. Elaborate. — Hard bound, مستبض A , متبوض A . v. Costive. — To run hard, تیز رفتن , تند دویدن , سبک پا نمودن , شتاب رفتن. — Hard, hard by, نزدیک , نزد , قریب A , در قرب , در کوي , بر , ابر , عند A .

To harden, سخت کردن , تصلیب ساختن , متززکردن . To harden the heart, ادل اقسا کردن , متانت گشتن . To harden in impudence, گستاخ , شوخ ساختن . To harden in iniquity, بد آموز ساختن , مکار کردن . To harden to insensibility, بي جان کردن , عرامزاد کردن , غیر محسوس ساختن . To harden into firmness or constancy, پایداري دادن , برقرار کردن .

Hard-favoured, زشت رو , کریه المنظر A .

Hard-handed, عظب دست .

Hard-hearted, سخت دل , بي رحمت , نا رحمان , بي , غلیظ القلب A , غیر شفقت , نرم دلي . v. Cruel, merciless.

Hard-heartedness, سخت دلي , عدم رحمت , ظلم A . v. Cruelty.

Hardiness, مضبوطي , مردانگي , دلیري , تیزدلي . v. Bravery, courage. — (vigour), توانایي , تندرستي , قوت A . (effrontery), شوخي , گستاخي . v. Impudence.

Hardly (with difficulty), مشکلانه , کرهاه , با دشواري . v. Scarcely. — (with severity), با تندي , اکید و شدید , با عنف , با درشتي . v. Rigorously, unfavourably, harshly. — To treat hardly, درشتي کردن .

Hardness, سختي , صلابت A , شدت A , درشتي . (rigidness), (severity of countenance), سخت روي . (callosity), عنف A , اشکال A , دشواري , سختي , (difficulty), ناصور A , شغه A , عسرت A , صعوبت A .

Hardship, سختي , ظلم A , تعدي A , جور A , پایمالي , ستم . v. Oppression, injury. — (difficulty, inconvenience), ماندگي , اضطراب A , دشخواري , نا همواري . v. Fatigue.

Hardy (bold, brave), دلیر , تیزدل , بي باک . — (stout), قوي A , توانا , شدید A , سخت , استوار , مضبوط A . v. Firm, strong. — Hardy veterans, سپاهي جهاد پیشه .

A HARE, خرگوش , درازگوش , ارنب A (plur. ارانب), مقطعت السحور A , مقطع الاسحار A , تقتة A , عجوز A , خزاز A (plur. قواعت) (fem. قواع A), زموع A , درامت A , سجلت A . — A young hare, A خزان , اخرنق A , بلیت A . خرنق A (plur. خرانق). — The crying of a hare, سجلت A , تغب A , تغاب A . — To hare, v. To frighten. — Hare-brained, v. Hair-brained.

To HARK (harken), استماع کردن , سرگوشي کردن , انصغا

هي ، ايا ، اي ، الا ، هلا v. *To listen.* — *Hark!* نمودن . هيا .

A HARLOT, روسپي ، لولي ، زانيه A ، فاحشه A ، فاسقه A ، قحبيت A ، جلب A ، جاف جاف ، بيراد ، شنايع A ، فاجره A ، شلاّتت . v. *Whore.* — *Harlotry*, v. *Fornication, whoredom.*

To HARM, ضرر رسانيدن ، ضرر رسانيدن ، گزند رسانيدن ، تكليف دادن ، آسيب دادن ، آزار دادن ، ايذا كردن ، نقصان رسانيدن ، زيان ، آزار رسانيدن ، ظلم كردن ، ستم كردن ، خسارت كردن ، غدر كردن ، مظلمت نمودن ، تظالم ساختن ، جفا كردن ، نمودن ، زور ساختن . v. *To injure, oppress, damage.*

Harm, ضرر ، گزند ، تكليف A ، جفا A ، اذيت A ، نقصان A ، مضرت A ، تعرض A ، زيان ، آزار ، آسيب A ، ايذا A ، نقص A ، فناد A ، خسارت . v. *Injury, hurt, damage.* — (*fault, oppression*), جور A ، ستم ، تعدي A ، ظلم A . — (*crime*), تقصير A ، گناه . v. *Crime, wickedness.* — *To receive harm*, آزار يافتن ، زيان يافتن ، جفا پذيرفتن ، جور يافتن ، جور و آذيت مشاهده كردن ، &c. v. *To harm.*

Harmful, مضر A ، جفاكار ، جاني ، زيان رسان ، نقصان ، مستوخم A ، مهتمط A ، پيوند . v. *Hurtful, injurious.* — *Harmfully*, با زيان ، از ضرر ، با نقصان ، &c. مضرانه . — *Harmfulness.* v. *Harm.*

Harmless, بي گناه ، بي جرم و گناه ، نا مضر ، معصوم A ، آزاد ، طاهر A ، پاك ، از گناه معصوم . v. *Innocent.* — (*unhurt*), بي زيان ، بي گزند ، بي نقصان ، غير ضرر ، &c. *Harmlessly*, بي گناه ، معصوماً ، طاهرانه ، &c. — *Harmlessness.* عدم گناه ، بي نقصاني ، بي عيبي ، &c. v. *Innocence.*

HARMONIOUS, *harmonical, harmonick* (*concordant*), هم ساز ، خوشخوان ، آهنگي ، هم ترانه ، هم آهنگ ، ساز سازگار ، اهل ترانه ، صاحب نغمت ، (*sweet sounding*), صاحب ، خوش آواز ، نرم ، شيرين ، ملايم A . (*well adapted*), اهل مناسبت ، موافق A ، هموار ، منسوب A ، شوخ ، اندام ، پيوسته ، منظوم A ، اهل نسبت ، — *Harmoniously* (*musically*), با نغمت ، با آهنگ .

Harmoniousness, harmony, آهنگ ، هم آهنگي ، هم سازي ، لحن A ، نغمت ، دم ساز ، سازگاري ، ساز ، ترانه ، هم ترانه . *Instrumental and vocal harmony*, سازنده و خواننده . — *Harmony* (*proportion*), نسبت ، برابري A ، موافقت A ، مناسبت ، اتفاق A ، (*concord of sentiment*), اندام ، اندازه ، همواري ، صلح A ، يكجهدي ، يكانگي ، يكدلي ، وفاق A .

HARNESS (*for horses, &c.*), ساز ، رخت ، سامان ، ساز نهادن . *To harness*, رسايع A ، براز ، بربند ، سرانجام ، رخت نهادن . v. *Also to arm.*

A HARP, چنگ ، بربط ، كمانچه ، كمانه ، ابو الهو A ، عرطبه A ، كنارت A ، كران A . *To play upon a harp*, چنگ نواز كردن ، نواختن . *A harper*, بربطنواز ، چنگي ، بربطسراي .

A HARPOON, چنگل ، چنگال . *To harpoon*, با چنگل زدن . *A harpooneer*, چنگل زن .

A HARQUEBUSS, بندوق . v. *Gun.*

A HARRIDAN, روسپي . v. *Strumpet, hag.*

A HARROW, مازو ، ملاق A ، خوك كش ، پنكن ، شوفت A ، بزن ، مكمّت A ، مسلفت A .

To harrow, ملاق كردن ، مازو كردن ، با پنكن شكستن ، مسلفت زدن ، با مكمّت كوفتن . v. *Also to harass, tear, rip up.* — *To harrow up the soul* (*disturb the mind*), جان آزار كردن . v. *To terrify.*

HARSH (*to the taste*), ترش ، ترشي ، تيز ، حامز A ، تلخ . v. *Sour, sharp, acrid, pungent, salt, bitter.* — (*to the ear*), حريف A ، كر ، شور ، علقم A ، سخت ، ناخوش آواز ، صرّ A ، صريف A ، نادمساز ، بي آهنگ ، اهل ازيز . (*in disposition*), عنفي A ، تند ، تيز ، ترش ، زشت ، شديد A ، درشت . v. *Austere, morose.* — (*violent*), جبري ، ضربي ، قهري ، عنفي A . v. *Rigorous, severe.*

Harshly (*sourly*), ترشانه ، حامزاً A . (*discordantly*), با ازيز ، صريفاً A ، زشتانه . (*morosely*), با درشتي ، شديداً A . (*violently*), با قهر ، جبرانه ، با ستم ، ضرباً A .

Harshness (*of taste*), تلخي ، مرارت A ، علقمت A . v. *Bitterness, sourness.* — (*of sound*), ازيز A ، صريرت A ، عدم آهنگ . (*of disposition*), درشتي ، زشتي ، تندي . (*violence*), زور ، جور A ، قهر A ، ضرب A ، جبر A ، عنف A . *To treat with harshness*, درشتي كردن .

A HART, بازو ، آهو ، شاهد وحوش ، بريع ، ايل ، گاو دشته . v. *Buck, deer.* — *A goat-hart* (*a kind of deer*), گور . *Hartshorn*, شاخ آهو .

HARVEST, خرمن ، محصول A ، حاصل A . *The harvest season*, زمان خرمن ، هنگام درو . *In harvest* (*or reaping time*, در وقت حصاد ، در موسم درو . — *A harvest* (*opportunity*

or season of gain), فرصت, سود, وقت فایده. — A most plentiful harvest, محصول عميم البركات A.

To HASH, پاره پاره کردن, قطع کردن, تقليذ ساختن, تقطّع کردن. To hash meat, قيمه کردن. v. To mince. A hash, قيمه A. — A hash of meat and herbs, شبارق.

A HASP, توقه, بند, چپراس. v. Clasp.

A HASSOCK, مصلّا A, سجّاده A.

HAST—thou hast, or possessest, مي داري.

HASTE, زودي, جلدي, شتابي, چالاکي, تندي, جستي, استعجال A, تعجيل A, عجل A, عجلت A, شتاب, سرعت A, وفض A, ام النّدامت A (literally the mother of repentance). v. Hurry, speed, quickness, celerity, nimbleness, precipitation.—Making haste, شتابان, عاجل A, شتاب کنان. —Make haste, شتاب کن, شاب, هان A, هين A, تک و تاز, تک تاز, غيد A.

To haste, hasten, make haste, جلدي کردن, زودي کردن, عجلت, عجل کردن, شتافتن, شتاب کردن, شتابيدن, معاجلت نمودن, استعجال کردن, سرعت ساختن, نمودن, تعجيل کردن, تشنيع ساختن. To haste, hasten, cause to make haste, اعجال ساختن, تعجيل کنانيدن, شتابانيدن. — A hastener, شتاب کننده, شتابنده, &c.

Hastily (in a hurry), باشتابي, زودانه, ازجلدي, شتابان, سريعاً A, سرعتانه, تکراً مکراً, تعجلانه, تعجلاً A, علي العجله A. (rashly) بي تدبير, گستاخانه, غافلانه. (with vehemence or passion), از تعجيل, سخت, با حدّت, شدّةً A, اکيد وشديد, بعنف.

Hastiness (passion, vehemence), شدّت A, تيزمزاجي, حدّت A, سختي, تيرشي, تندي. v. Also haste, precipitation.

Hasty, جلد, زود, شتاب, عجيل A, سريع A. v. Quick, speedy.—(vehement, passionate), تيزطبيعت, تيزمزاج, شديد A, صاحب حدّت, تيز, تند, اکيد وشديد. (rash, precipitate), گستاخ, بي تدبير, متهور A.

A HAT, کلاه فرنگي, کله پوش, تارپوش, سرانداز, رست A. A hatband, کلاه بند. A hat-case, کلاه دان. A hat-maker, کلاه کننده, کلاه فرنگي کننده, رست گر.

To HATCH (eggs), تفريخ کردن, مرغ بچه از بيضه برآوردن, ايراض, وکن بودن, حضن ساختن, وخم کردن, ايشانه کردن, پيدا نمودن, کردن, تلبد کردن, مرخمت نمودن. (to contrive), انديشيدن, ابتداع ساختن, اختراع کردن, افترا کردن. To hatch a conspiracy, عهد موثاق کردن. v. To conspire.—To hatch or be hatched, پيدا شدن, برآمدن, از بيضه, ايشانه کرده شدن.

A hatch (brood of chickens), ايشانه. (a half-door), نيم باب, بابها در سقيفت جهاز. — The hatches of a ship, لغف در. To be under the hatches (to be in a state of poverty or disgrace), رسوا بردن, از پايه افتادن, تهي دست شدن, مسکين گشتن, کينت يافتن.

To HATCHEL (beat flax), کتان زدن. v. To card.

A HATCHET (or axe), تبر, فاس A, تيشه, برت A, قدوم A, بيرم, کستره. v. Axe. — To hew with a hatchet, رنديدن.

To HATE, کراهيت کردن, مکروه داشتن, کينه داشتن, خصومت ساختن, عداوت نمودن, کينه گرفتن, کين توختن, ابغاض ساختن, دشمن شدن, بغض نمودن, دوخت کردن, شنا داشتن. v. To abhor, detest. — To hate one another, تباغض داشتن, تضاغن نمودن, تشانو کردن.

Hate, hatred, کين, کينه, کراهيت A, استکراه A, خصومت A, غرض A, بدخواهي, بغض A, دشمني, حقد A (plur. احقاد A, حقود A, حقايد A), عداوت A. v. Hatred, malignity, detestation, enmity.

Hateful, مکروه A, کريهه A, مغضوب A, مبغوض A, مسخوطه, نا پسند, نا پسنديده, غير مقبول, نا معقول. v. Also malignant, malevolent. — Hatefully, مغضوبانه, مسخوطاً A. — Hatefulness, مغضوبي, مسخوطي.

A hater, کينه توز, کين گذار, کينه خواه, دشمن.

Hatred, کين. v. Hate. To conceive hatred against any person, براي کسي کينه گرفتن. v. To hate. To return hatred for hatred, کين توختن. v. To hate one another.—A breast full of hatred, سينه پرکينه.

To HAVE (possess), داشتن, تصرف نمودن. v. To hold, possess, enjoy, obtain, receive, contain.—To have confidence, اعتقاد بردن. To have doubts, شک بردن, درگمان بودن, شبهه داشتن. To have malice, حسد بردن. To have possession, تصرّف داشتن. Have a care! کش, دورباش. I have, مي دارم, لي A, عندي. Thou hast, مي داري, لک A (fem. لکِ). He has, مي دارد, له A (fem. لها). We have, مي داريم, لنا A. Ye have, مي داريد, لکم A (fem. لکنّ).

They have, دارند ,مي دارند ,هم A (fem. الهن). *To have at,* اجترا كردن . v. *To attempt.*

A HAVEN, بندر . v. *Harbour.*

HAUGHTILY, با عظمت , با تعظّم ,گستاخانه , متكبّرانه , تكبّر , تعظّم كردن . مغرورا , با خودبيني . *To behave haughtily,* نخوت پيشه بودن , نمودن .

Haughtiness, گستاخي , خودبيني , غرور A , مغروري , تكبّر A , تعظّم A , استكبار A , كبريا A , كبر A , متكبّري . v. *Arrogance, pride.*

Haughty, گستاخ , باد بروت , سر درهوا , مغرور A , متكبّر A , صاحب تكبر , نخوت پيشه , نخوت كش , پر غرور , خود بين . v. *Proud, contemptuous.*

HAVING (*part.*), داران .

To haul, v. *To pull, drag, draw.*

A HAUNCH, شكلت A , شاكلة A (plur. شواكل).

To HAUNT (*frequent*), انباغ كردن , آمد و رفت كردن , آمد شد بودن .

A haunt, مآب A , اعتياد A , جاي معتاد A , جاي آمد و رفت (q. v.). *The haunt of a wild beast,* سنب A , سبخ . v. *Den.* — *A haunter of taverns and brothels,* روسپي , خراباتي , بارة . v. *Drunkard, whoremaster.* — *A place haunted by hobgoblins,* ديولاخ , مجنّت A . *Spirits haunting a house,* عمّار A .

HAVOCK, يغما , تخريب A , ويراني , خرابي . v. *Waste, devastation.* — *To make havock,* ويران كردن , خراب كردن , تخريب ساختن . v. *To waste, spoil, destroy, injure.*

A HAUTBOY, زرنا , شهناي , سرناي , ناي , ني .

A HAW (*web or cataract in the eye*), ناخنه , ظفر A , ارغامن A .

A HAWK, باز , بازه , سرناف A , شكره , كرنيج , بوتة A . *A sparrow hawk,* صقر A , نهشل A (fem. نهشلة) , زهدم A , بوهمه A , زرق A , باشه , بازك , تركي , بازك , مشگير . *A hawk when moulting,* كرز A .

To hawk or hunt with hawks, با باز صيد , هباز شكار كردن , تطيور كردن . *To hawk or spit up,* تنخيع , پيشين ساختن , نخم نمودن , نخت كشيدن , كوهن . *To hawk or cry wares for sales,* پيلوربودن , پيله فروشيدن , در بدر رفته فروختن .

A hawker, پيلور .

Hawking (*hunting with hawks*), با باز صيد طيور . (*spitting*), نخمت , نجم A , نخمتر A , نخم A , تنخيعت A , پيشين . — *Hawking small wares,* پيله فروشي .

HAY, حشيش A , گياه خشك , علف A , (حشايش plur.) , ثلثلات A , كوم A , تن A . v. *Grass.* — *A species of Burgundian hay,* اسپست , قت A . — *A truss or bundle of hay,* حشيشجي . — *A hay maker,* ابلة A , جرزة A , جاچ .

HAZARD (*accident*), سرانجام , سرگذشت , وقعت A , مغلطة A . (*danger*), خطر A , مخطرة A , هول A , بيم A , قمار , كعتين A , (*a game at dice*), ششدر بازي A . — داهية A بازي . v. *To dice.*

To hazard, آزمودن , در خطر انداختن , زور آزمودن . v. *To risk.*

Hazardous, هولناك , مخوف A , خطرناك , پر خطار , جانگداز , معطب A , مهلك A .

Haze, v. *Fog, mist.* — *Hazy,* v. *Foggy.*

HE, او , و , هو A , وي , ذالك A . *He himself,* خود او . — *He is,* است , اوست , هو A . v. *Male.* — خويش .

The HEAD, سر , فرق A , راس A , قادم A , كلّه . *The head or chief part of any thing,* سرآت A . — *A crowned head,* سلطان , تاجدار , تاج دار . *Crowned heads,* تاجداران . — *The head when cut off,* كلّه A . — *A head-shaver,* سرتراش . v. *Barber.* — *Exalting the head,* سرافراز . *Humbling the head* (*submissive*), سرفرو نما . — *A plume of feathers with which Eastern people of rank adorn their heads,* سرتوپ . — *Striking the head,* سركوب . — *To bow the head,* سرنهادن , گردن نهادن . v. *To bow, submit.* — *A wound in the head,* سرينه . *The hind head,* كلّه A , چكاد . *The middle of the hindhead,* حلاوت A , حلوا A . *The forehead,* پيشاني . *The crown of the head,* افسر سر , ام الراس A , نصله A , چكاد . v. *Crown.* — *The iron head of a spear,* چپور . — *Having the head of a dog,* سگسر . *Having the head of a fish,* ماهي سر . — *By your head* (*I swear*), بسرت , بسر تو . — *A head or head man,* سرور , سردار , راس A , امير A , مير A , شريف A , خان , نظر A , سرجنگ , سپه سالار , سرعسكر , ام القوم A . *The head of a party or sect,* پيشوا , سردار , سرهنگ . v. *Chief.* — *Headmen* (*grandees*), اعيان , امرا A , اركان دولت , سلطنت , ارباب مملكت , اشراف A , شرفا A , نظاير .

روّوس A، سرات A، سروان A، وجوه A. *The head man of a town or village*, کلنتر، دهقان. *Head (intellect)*, عقل A، فهم A، هوش، ادراک A، طبع A، فراست A. v. *Understanding, brain.*—*(source)*, اصل A، منشا A، مبدا A. v. *Spring.*—*A fountain head*, سرچشمه.—*To get a-head (get before in travelling, &c.)*, پیش رفتن، قدم نمودن. v. *To gain ground.*—*(to become superior)*, سرافراز شدن، دست یافتن، بالا گشتن، استعلا پذیرفتن، پیش گرفتن، قدم یافتن. *To come to a head (as a suppurating wound)*, پیدا آمدن. *To make head against*, تعرض ساختن، مخالفت نمودن، مقاومت کردن. v. *To resist, expose.*—*To be head and ears in debt*, غرق بودن، [illegible] *To be head and ears in love*, مجنون بودن، [illegible] شدن، عشق داشتن. *Head and shoulders*, قهرا A، قربانه، با جبر. v. *By force.*—*To hit the nail upon the head*, اصابت کردن، [illegible] نمودن.—*A head of hair*, کاکل، گیسو. v. *Hair.*—*From head to foot*, سراسر، سرتاپا، ازسرتاپا، سرتاپای، [illegible]، سرتاسر.—*A hundred head of cattle*, صد راس حیوان. *One who sells heads of cattle*, سرفروش.—*The heads of a discourse*, فصول خطاب.—*To [illegible] the head, to take the head of a table or other place of honour*, سرجا، پیشی گرفتن، پیشگاه داشتن، یافتن، درپیشی بودن، تقدم گرفتن، مقدمت پذیرفتن.—*A dizziness in the head*, نزیرت A، سراچه، سرگرد، سرگیجه.—*It came into his head*, در دل آمد. *It went out of his head*, از سر وا کرد.—*To nod the head*, سرجنبان کردن. *To carry the head erect*, سر راست بردن. *To recline the head*, سرزیر کردن. *To draw back the head*, سرباز کشیدن، سرکش کردن.—*To strike the head*, سرکوب کردن، کفج ساختن. *To number by the head*, سرمرد کردن. *To have the head confused with drink*, سرگران شدن، سرمست بودن. *To hang the head*, سرنگون نمودن. *To move the head up and down*, رامع شدن. *Head over head*, بی تدبیر، غافلانه. v. *Rashly.*

To head (to be a chief), سرداربودن، سالارشدن، سروربودن، قدام شدن، پیشوا بودن. v. *To lead, direct, influence, govern.*—*(to behead)*, گردن زدن، صاف کردن، سرصافت [illegible] کردن.—*(to fit any thing with a head)*, تنصیل کردن، کلّه بردن کردن.

A HEADACH, درد سر، صداع A، کالیوه، بیضت A، وجع الراس A. *A head-ach from hard-drinking*, نزیرت A، خمار A، خمرت A. *To have a head-ach*, درد سر داشتن، سربارشدن، صدا داشتن، کالیوه داشتن.

A HEAD-BAND, سربند. v. *Fillet.*

HEAD-DRESS, سراغوش، سروز، سراغوچ، کلّه پوش.—*To put on a head dress*, تقنیع کردن.

HEADED *(having a head)*, سر، صاحب سر، سردار، راس دار.—*(having a chief)*, صاحب اهل کلّه، صاحب قدم، فرق دار، راس، سالاردار، سروردار، فرع دار. *Bare headed*, سربرهنه. *High headed*, سربلند، سردرهوا، سروا. v. *Lofty, proud, vain-glorious.*—*Giddy headed*, سراچه، سرگرد، [illegible]. *Light headed*, سبکسر، سبکسار، سردرهوا. *To be heavy headed*, سربارشدن.

HEADINESS, گستاخی، بی تدبیری، سرسری. v. *Rashness, stubbornness.*

A HEAD LAND, سرزمین، راس جبل، انف الجبل، دربحر افراز، بینی کوه. v. *Cape.*

HEADLESS, بی سر، غیر راس.—*(beheaded)*, سربریده، گردن زده، سرصاف کرده.—*(without a chief)*, بی سالار، غیر سردار، بلا نظور.—*(inconsiderate)*, بی تدبیر، غیر تامل، بلا فکر، بی رو.

HEADLONG *(head foremost)*, سرنگون، گستاخ، مجبور A، بی اندیشه. v. *Rash, thoughtless. (sudden, precipitate)*, ناگهانی، علی الفور A، متتابع A، طیرفیور، تیزمزاج، ناگاد، ناگهانه، للوقت A. v. Also *rashly, hastily.*

A HEAD-PIECE, سرپایان، سرپنگ. v. *Helmet*; also *understanding.*

HEAD QUARTERS *(of an army, &c.)*, مقر A، مرجع A، عرضگاد، کوران.

HEADSHIP, سرداری، سالاری، سروری. v. *Dignity, authority.*

A HEADSMAN, v. *Executioner.*

A HEADSTAL *(of a bridle)*, سردوال، سرافراز.

HEADSTRONG, *heady (ungovernable)*, سرکش، بی قید، غیر ضبط و ربط، خودبین، خودپسند، شوخ، گستاخ، مجبور A. v. *Headlong, violent.*—*Heady (intoxicating)*, نسیلا A، نشه دار، نشود بخش، مسکر A، هوش کش.

To HEAL *(intrans.)*, اندمال شدن، التیام شدن.—*(trans.)*, چارد دادن، شفا دادن، خوش کردن، معالجت نمودن، علاج، اسونمودن، دوا بخشیدن، ایشا ساختن، تیمار کردن دادن. *To heal dissensions*, رفع کردن، اصلاح ذات البین کردن. v. *Reconcile.*

Healed, مونشي ٭ , چارہ یاب , مہاٴلجت ٭ .

A healer, شفا کنندہ , چارہ ساز , شافي ٭ , شفابخش , تیمارگر .

Healing (*part.*), اسوہ ٭ , شفا ساز , چارہ کنان , شافي ٭ . v. Also *assuasive, gentle, mild, mollifying*.

Health (*of body*), عافیت ٭ , صحّت ٭ , تندرستي , اریکت ٭ , عجبوز ٭ , شفا ٭ , بهبودي , خوشي , سلامت ٭ , افاقت یافتن , شفا یافتن , سلامت ٭ . — *To recover health*, تندرست شدن , صحت یافتن . *Hurtful to health*, مخالف مزاج . *To wish a restoration of health*, مستشفي کردن . *To wish health*, سلام دادن . v. *To salute*.—*Health to you, here is your health* (*when drinking*), صحّت و عافیت . *A bumper health, drank to a mistress or friend*, دوستکان , دوستکام .— *Health* (*purity of mind*), تقدیس ٭ , صفاي بال , سادگي , پاکي . (*salvation*), ٭ خلاص , ٭ نجات . — *Healthful*. v. *Healthy, wholesome*.—*Healthfulness of climate*, خوشي هوا , اعتدال هوا . — *v. Salubrity, health*. — *Healthless*, غیر بهبود , نا خوش . *Healthily*, صحیحاً ٭ , بهبودانه , با تندرستي , با خوشي .

Healthy, صاحب , تنومند , خوش , بهبود , تندرست , خوش , تندرست شدن , صحیح ٭ , عافیت . *To be healthy*, در صحّت بودن , شدن .

A HEAP, جماع ٭ , پشته , انبار , خرہ , تودہ , عفازت ٭ , لباکت ٭ , جماعت ٭ , اجتماع ٭ , مجمع ٭ , اداته . v. *Pile, hillock, accumulation, cluster, crowd*. — *A heap of corn*, انبس ٭ , فدا ٭ , چاش , چاپي , خانه , صرت ٭ , (عرمتان , عرم .plur) عرمت ٭ , رازن , راز , انبش ٭ , کمزت ٭ , ند ٭ , تودہ , خاک , سرت . *A heap of earth*, *A heap of sand*, رملت ٭ , کودہ , ریگ , خامي , خانه , خامة , شوشه , قوز ٭ , دعص ٭ , عجوز ٭ , نتا ٭ , تعیدت ٭ , دعص ٭ , جمهور ٭ , مقاعدت ٭ , رقوت ٭ . *Heaps of sand*, *A heap of money*, صوبت ٭ . *A heap of dry herbage*, عدامس ٭ , دعصت ٭ . *A heap of stones*, خرہ , سنگ . *A heap or pile of bricks or tiles*, خرہ , خشت . *A heap of books*, اضمامت , کتب . v. *Pile*.

To heap, جمع کردن , انبار کردن , خرہ کردن , تودہ کردن , احتکار ساختن , فراهم آوردن , اجتماع کردن . v. *To accumulate, pile*.

Heaped, مجتمع ٭ , خرہ کردہ شدہ , تودہ کردہ شدہ , مرتظم ٭ , مرتجم ٭ , جماعت شدہ . v. *Accumulated, piled*. — *A heaped measure of corn*, جمم ٭ .

To HEAR (*with the ears*), شنیدن , سماعت کردن , مستمع , اشنافتن , نیوشیدن , گوشیدن , گوش دادن , شنودن , شنفتن , بودن , سماع نمودن , بشولیدن , شناییدن , اشنیدن . v. *To listen, hearken*. *To hear judicially* (*to try causes*), عدالت کردن , داد دادن , قضا کردن , دعوای حکم نمودن , قطع نزاع ساختن . *To hear with pleasure*, خوش شنیدن . *To hear with attention*, گوش زدن , متوجّه شدن , لحاظ کردن . *One who remembers all he hears*, تقلبت ٭ , گوش سراي . *One who hears well*, ندس ٭ . — *To pretend not to hear*, تصامّ کردن . *To cause to hear*, شنوانیدن . *To force one to hear what he does not like*, دذا کردن , موجّر ساختن , وجر کردن . *Whatever one hears or strikes the ear*, گوش زن , بگوش گذار , شنید . *In order to hear*, مستمعاً ٭ .

Heard (*part.*) شنیدہ شدہ , مسموع ٭ . *Heard* (*pret.*), as in the following examples: *The king of Tabristan heard his words*, شاہ طبرستان سخنان اورا شنید . *For several nights I heard this noise*, از چند شب این آوازرا شنیدم . *When he heard these words*, وقتکه این سخن سماعت کرد . *When he heard these good tidings he was overjoyed*, وقتکه این مژدہ شنید بسیار مسرت و نشاط و فراوان عشرت و انبساط یافت . [The above is from the *Tooté nameh*, or *Tales of a Parrot*; and shows, in one short instance, the verbose taste of some Persian writers. It may be literally translated. — *When he heard these good tidings he found much joy and exultation, and abundant pleasure and delight*].— *It is heard but not confirmed* (*when news is doubtful*), سمعاً ولا بلغاً ٭ .

A hearer, سمیع ٭ , سامع ٭ , کرشچي , گوش گذار , شنوندہ , (plur. سمعا) , مستمع ٭ (plur. مستمعون) , مستمعان ٭ .

Hearing (*part.*), شنون ٭ , مستمع ٭ , سامع ٭ . *The sense*; also *the organs of hearing*, شنواي , شنیدگي , سمیع ٭ , سامعت ٭ , قوت سامعت , شنید , سماع ٭ , استماع ٭ , التقا ٭ , حضار مجلس , سماع خانه . *A hearing or audience*, *A judicial hearing*, مستمعان ٭ , قضا ٭ , حکم شرع , حجّت ٭ , حجّت سجل . *Hard of hearing*, گران گوش . v. *Deaf*.—*Within hearing* (*near*), نزدیک , قریب ٭ , عند ٭ . v. *near*.

To hearken, v. *To hear, listen*.

Hearsay, گفت وگو , شهرت ٭ , آوازہ , سخن , سماعي .

The HEART, دل , ضمیر ٭ , قلب ٭ (plur. قلوب) , خاطر ٭ ,

، کبود (plur. اکباد) ، کبد A (plur. افاید) فواد A ، لبّ A ، بال A ، درون ; چنانه ، جنین ، جنانه ، جنان ، اکبد ، اکباد ، خلد A ، جاش A ، جوشن ، جوش A . v. *Mind, soul, affection, love, secret, thought.* — *Alluring, deceiving, ravishing, captivating the heart,* دلبر ، دلربا ، دلکش ، دلدار ، دلفریب ، دلاویز ، دلستان . *Inflaming the heart,* دلگذار ، دلدوز ، دلخراش ، دلازاز ، دلسوز . *Tormenting the heart,* . *Rejoicing the heart,* خاطرکشا ، دلپسند ، دلپذیر ، دلفروز ، دلجو ، دلخواه . *That which the heart desires,* مفرّح قلب . *Pure of heart,* صافي دل ، خالص الجنان A . *A pure heart,* فواد صفا اعتیاد ، خاطر خالص ، قلب پاک ، دل صاف . *Binding or enslaving the heart,* دلبند ، خاطرگیر . *Heart-break,* دلشکستگي ، دلتنگي . v. *Grief.* — *Heart-broken,* دلفگار ، پر افکار ، خاطرمانده ، دلتنگ ، دلریش ، دلشکسته ، دلخسته ، مغموم قلب ، دل مانده ، دلفگار . *A heart prone to joy,* فواد مسرّت اعتیاد . *With heart and soul,* با دل و جان . *Soothing the heart,* دلنواز ، دلشاد ، دلآرام ، دلآسا . *From the bottom (inside) of the heart,* عن A ، از درون دل صمیم القلب . *It came from the heart,* از دل آمد . *The wish of the heart,* نتیجه فواد . — *Heart (courage),* دلیري ، قلبي ، جان ، تیزدلي ، دلاوري . *Belonging to the heart,* خاطر نشان ، دل پیوند ، خاطر منسوب . v. — *By heart,* . *Memory.* — *To recite by heart,* ظاهرا قراءت کردن . *Black at the heart,* سواد القلب A ، سویداء القلب A ، سویداء A ، سیه درون ، نقطه سویداي بال . v. *Infamous, treacherous.* — *Hard-hearted,* جان آزار ، دل آزار ، غلیظ القلب A . v. *Cruel.* — *Light-hearted,* خوش خاطر ، خوش دل . *Faint-hearted,* بد دل ، اشتردل . v. *Timid.* — *Tender-hearted,* نرم دل . v. *Gentle, benevolent.* — *Without a heart,* بي دل . v. *Cowardly; inhuman.* — *Warm-hearted,* دلگرم ، صاحب دل ، دلبر . v. *Brave, friendly.* — *Heart-ach,* دلتنگي ، دلفکاري ، دلریشي ، دلبستگي ، دلازاري . v. *Anguish, sorrow.* — *Heart-burnt,* جگرسوز ، دلسوخته . *The heart-burn (disease),* جگر فسادي . *Heart-burning (discontent),* نا خوشنودي ، کینه A . *Heart-dear, dear-heart,* دل آرام . *Heart-ease,* دلخوشي ، دلآسایي . *Heart-easing,* دلآسا . *Heart-felt,* دلگیر . *Heart-sick,* دلازار . *Heart-struck,* دلگرفته . v. *Terrified.* — *(infixed in the mind),* درخاطر نشانده . *Heart swelling (resentful),* کینور ، کین توز ، سینه پر کینه . *Heart-whole,* صافي دل ، دل خوش . v. *Cheerful, contented.* — *Heart-wounded,* دلازار ، دلریش .

To hearten, دلآسا کردن ، دلیرکردن . v. *To animate, encourage.*

A HEARTH, *fire-hearth,* آتشدان ، آتشلک .

HEARTILY (*sincerely*), بدل ، قلباً A ، با حقیقت ، بي ریا ، خالصاً A ، بالصدق A ، با نیت صادقت . v. *Cordially.* — (*Eagerly*), از دل و جان ، از شوق ، دلیرانه ، با رشک ، آرزومندانه ، با حمیّت .

Heartiness (*sincerity*), حقیقت A ، صداقت A ، بي ریایي ، عدم ریا . (*ardour*), شوق A ، دلیري ، حمیّت A ، غیرت A ، رشک .

Heartless, بي دل ، بیجان ، بیچاره ، اشتردل ، بد دل . v. *Timid.*

Heartlessness, بي دلي ، عدم دلیري ، بد دلي ، اشتردلي . v. *Dejection.*

Hearty (*sincere*), صاف دل ، اهل صداقت ، صادق A ، اهل حقیقت ، مخلص A ، بي ریا . (*in full health*), خوش ، تندرست ، بهبود . v. *Healthy, strong, vigorous.*

HEAT, گرمي ، گرما ، تاب ، حرارت A ، حرّ A ، تابش ، کیل A ، لهاب A ، تالاش ، افروزش ، افروختگي ، سوختگي ، شوویت A . (*passion*), غضب A ، قهر A ، خشم . (*ardour, zeal*), حمیّت A ، رشک ، شوق A ، غیرت A . v. *Rage.* — *A heat at a race,* وهله A ، تاز ، شرف A ، حضره A ، شوط A ، کبت A . *Heats* (*factions, animosity*), بد خواهي ، طغیان A ، هنگامه ، غلغل ، غوغا .

To heat, گرم کردن ، تابدارکردن ، حارّ نمودن ، گرمي دادن ، جوش گردانیدن ، بجوش آوردن . — (*to cause to ferment*), جوش خروش ساختن . (*to make feverish*), محموم کردن ، حمیم ساختن . (*to enrage*), حمیّت انگیزکردن ، غضوب ، تاب زدن ، ساختن .

Heated (*warmed*), گرم کرده شده ، محموم A ، معرّ A . (*enraged*), مغضوب A ، غضوب A .

HEATH (*plant*), علقي A ، علقات A ، کنجج ، نخیج . — *A heath,* وحشت A . — *Heathy,* پر علقي .

A HEATHEN, بتپرست ، گبر ، ملحد A ، گور ، مغ ، کافر A ، مشرک A (plur. کفّار ، کفرت). *Heathen* (*adj.*), کافر A ، کم ایمان ، کم اعتقاد . — *Heathenish* (*belonging to heathens*), گور منسوب ، بتپرست پیوند . — *Heathenism,* بتپرستي ، کفر A ، جاهلیت A . v. *Paganism.*

To HEAVE (*lift, raise*), رفع کردن ، برداریدن ، برداشتن ،

، تنگ نفس کردن ,(to pant for breath) — . از زمین برداشتن خیزان و ,(to swell and fall) — ضیق النفس شدن ، دمابر بودن ، بیزار و نفور شدن ,(to feel a tendency to vomit) . افطی شدن . منش گشتن . *To heave overboard*, اوبارکردن .

A heave (lift), بردار . — *(an effort to vomit)*, منش گر .

HEAVEN *(paradise)*, بهشت ، جنّت ▲ —*(sky)*, آسمان ، مینا ، سپهر ، گردون ، فلک ▲ ، چرخ ، سما ▲ ، آسمانه ، عجوز ▲ ، اطلس ▲ ، جربا ▲ ، عالم بالا ، چرخ برین ، جلد ▲ ، کرزبان ، بریز ، دیهور ، جو ▲ ، سقف مینا ، سقف ▲ ، کحل ▲ ، اسمیت ▲ ، سماوات ▲ ، *The heavens*, البر ▲ ، رقیع ▲ ، افلاک ▲ ، سموکات ▲ ، سمایا ▲ ، سمایی ▲ ، سموات ▲ . طرایق ▲ . *The highest heaven (the residence of Omnipotence)*, کرسی ، فلک الافلاک ▲ ، عالم عظما . *The heaven of angels*, الملکوت ▲ ، وثاب الملایکت ▲ ، عالم جبروت , *the ninth heaven*, عرش ▲ . *The nine heavens*, نه طاق ، نه ابای علویت . *The eighth heaven*, چرخ ثمانی . *The seventh heaven*, غرفت ▲ ، برقیع ▲ ، رقیع ▲ . *The sixth heaven*, چرخ ششم . *The fifth heaven*, چرخ پنجم . *The fourth heaven (the region of the sun)*, برقیع ▲ ، حقورت ▲ ، طارم چارم ، طارم ▲ . *The third heaven*, چرخ سیوم . *The second heaven*, چرخ دوم . *The heaven or sphere of the moon*, چرخ مهر ، فلک القمر ▲ . ام النجوم ▲ . *The starry heavens*, فلک اطلس ، فلک الدنیا ▲ . *The azure vault of heaven*, کنبد لاجورد . *The revolutions of the heavens*, چرخ دوار ، گردش آسمان . *Heaven-born*, از پری معمور ، آسمان پرور ، آسمان زاده . *Heaven built*, آسمان پرور . *Heaven-directed (raised towards the sky)*, از جن مبنی . مسدد ▲ ، مهتدی ▲ ,(guided by heaven) — بسوی فلک برداشته . — امداد غیبی . *The assistance of heaven*, با رهنمونی توفیق . *Heavenward*, بسوی آسمان .

Heavenly, ربّانی ▲ ، چرخی ، فلکی ، سماوی ▲ ، اسمانی ، آسمان مانند ، آسمان منسوب ، قدسی . *The heavenly luminaries*, صاحب . *Heavenly (excellent)*, مجادیح السّما ▲ . علاء ▲ ، اهل عزت ، فضیلت . *In a heavenly manner*, بوجه بطور منتقل ، آسمانی .

HEAVILY *(ponderously)*, ثقیلاً ▲ ، با سنگینی ، باگرانی ، گران سیر ، دیر ، آهسته رو ,(adj.) *Going heavily* . با ثقالت ، سیال ▲ . *Flying or moving heavily*, دیر پرواز . *Raining heavily*, سیّال باران . — *Heavily (with sadness)*, باگرانجانی ، غمخورانه ، با دشخوارانه ، بدشواری ,(with difficulty) — . با دلتنگی ، دشوارانه ، دشخواری .

Heaviness (ponderousness), گرانی ، سنگینی ، وزن ▲ ، ثقل ▲ ، رنج ، درد ، غم ، گرانجانی ,(dejection) — . ثقلت ▲ ، ثقالت ▲ . تثقیل ▲ ، دلبستگی ، دلتنگی . v. *Sadness, oppression.* — *(dulness, stupidity)*, سرسامی ، عدم عقل ، حماقت ▲ ، دیر روی ، گران سیری *(slowness of motion)* — . حمق ▲ ، گران حرکت ، آهستگی ، ازمردگی .

Heavy, گران ، سنگین ، وزنی ، وزندار ، ثقیل ▲ (plur. ثقال، مدموم ▲ ، محمول ▲ ، گران بار . *Heavy laden*, رزین ▲ ، اثقال . *A heavy sailing ship*, جهاز گران سیر . *A heavy atmosphere*, ثقیل هوا . — *Meat heavy on the stomach*, طعام نا گوارنده . *Heavy (sad)*, گرانجان ، اندوهگین ، غمگین ، غمناک ، دلتنگ ، ملول ▲ . v. *Afflicted, sorrowful, dejected.*—*(oppressive)*, جان آزار ، اهل تعدی ، ظلمکار ، ظالم ▲ —*(drowsy)*, مستوسن ▲ ، خواب آلود ، گریان ، سرگران — *(lazy, slow)*, کاهل ▲ ، مانده ، سست ، مهمل ▲ ، هدر ▲ — *(dull in understanding)*, نا زیرک ، خیره سر ، سرسام ، احمق ▲ — *(not sprightly)*, نا شوخ ، نا دلخوش ، بی شادکامی ، غیر مسرت . *Heavy money (of just weight)*, وزندار .

HEBDOMADAL, هر هفته . v. *Weekly.*—*To hebetate, &c.* v. *To dull, blunt.*

HEBREW, عبری ، عبرانی ، عمرانی . *Hebrew writing*, خط عمرانی . — *A Hebrew (Jew)*, عمران ، عبران ، یهودی .

HECTICK, مد قوی ▲ ، صاحب دق . — *A hectick fever*, حمای دق ، تب دق ، دق ▲ .

A hector. v. *Braggadocio, bully.*

A HEDGE, خاربند ، احاطه ▲ ، منقبت ▲ ، زرب ▲ ، پرده ، حفلق ▲ ، داربزین ، درابزون ، زریبت ▲ . v. *Fence.* — *To hedge.* v. *To fence;* also *to shift off.* — *Hedge-born*, بد نواد .

A hedger, داربزین گر .

A HEDGE-HOG, خارپشت ، انقد ▲ ، شکاسه ، خدنگ ، چگاشه ، جیزو ، جیزور ، جیزا ، سکاروج ، سکر ، سنگه ، ریکاسه ، عساعس ▲ .

To heed. v. *To attend, mind, regard.* — *Heed.* v. *Care, attention, caution, observation, notice, regard.*—*Heedful.* v. *Attentive, watchful, careful, cautious* — *Heedfully.* v. *Attentively, &c* —*Heedfulness.* v. *Vigilance, caution.*—*Heedless*, v. *Incautious, careless.* — *Heedlessness.* v. *Inattention, negligence.*

The HEEL, باشنه , پاشینه , پاشنه , عقب A , عقیب A . The tendon of the heel, عرقوب A . کعب A , پزود , پژول : — Cow heel, پاچه , پایچه . A cook who sells cow-heel, or the feet of cattle in general, پایچه فروش . To follow close at one's heels, در پاي کسي رفتن . To lay by the heels, پاي بند کردن , پابس ساختن . v. To fetter. — To heel (as a ship), بجانب مایل بودن .

The HEJRA (Muhammadan era), الهجرة A , هجرة A , الهجرة A . The year of the hejra, سنة هجرة , سنة هجرة النبويت .

A HEIFER, عجل A , عجلت A , ارخت A .

HEIGH HO! ویل A , هاي , اوهو , آه آه , الله الله .

HEIGHT, رفعت A , ارتفاع A , اعتلا A , بالاي , بلندي , فوق A , سمو A , افزنگ , افرنگ , اروند , فرازي , علو A , اوج . v. Elevation, ascent, dignity. — The height of glory and magnificence, ارتفاع فر و شوکت . Buildings of a conspicuous height, ابنیت ظاهرت الارتفاع A . The height of the tide, مد A . Equal in height, همسر . The height (full completion), اتمام A , کمال A , تمامت A , اسپري , پرداخت . — The height of excellence, کمال تمام , فضل کامل . The height of exertion, جد و جهد تمام . To throw, thrust, or let any thing down from a height, فرو انداختن , فروشتن , فتالیدن .

To heighten, افرازیدن , افراختن , بلند کردن , برداشتن , رفیع کردن , بالاتر ساختن , برآوردن . v. To elevate. — (to meliorate), نیکتر نمودن , خوبتر ساختن , بهتر کردن . v. To improve. — (to aggravate), زیاده ساختن , ثقیل نمودن , بدتر کردن . — (to embellish by decorations), آرایش نمودن , زینت کردن , زیبا ساختن .

HEINOUS, زبون , معیوب A , عظیم A , کبیرة , شدید , خشوک , شقي A , فجره A , اهل فساد , سخت , شریر A . v. Atrocious, wicked. — A heinous crime, گناه کبیر . — Heinously, ظالماً , فجرانه , شراً A .

Heinousness, شرارت A , فساد A , زبوني , شدت A . v. Wickedness.

An HEIR, وارث A (plur. ورثت), میراث خور , میراث گیر . Heir apparent, ولي عهد . To nominate an heir to a kingdom, ولي عهد نمودن . To appoint an heir, توریث , وارث کردن . To be heir, میراث خور ساختن , ایراث نمودن , مورث کردن . v. To inherit. میراث خوردن , میراث زدن , میراثیدن , شدن .

An heiress, وارثه A .

Heirless, لاوارث A , بي وارث .

Heirship, میراث A , وراثت A .

HELD (participle of hold), مقبوض A , داشته , گرفته , مضبوط A . — (preterite) I held, داشتم , گرفتم . Thou heldest, داشتي , گرفتي . He held, داشت , گرفت .

HELIOTROPE (sun-flower), خور پرست , آفتاب پرست , کاسني , کسني .

HELL, سقر A , دار البوار A , دوزخ , جهیم A , جهنم A , حطمه A , زرند , هاویت A , نبیرت A (plur. نهابر). Hell-fire, آتش جهیم , نار جهنم , نار سقر , آتش دوزخ , غاشیت A , لظي A . The lowest pit of hell, اسفل السافلین A , سجین A , (درکات اسفل .plur) درکت اسفل . His mansion is hell, ماواش جهنم است . The inhabitants of hell (the damned, the infernal powers), اصحاب A , دوزخ قرار , اهل جهنم , صحیان دوزخ , النار . Go to hell, دوزخ برو . Confined in hell, در جهنم محبوس . A hell-hound, مرد خبیث , اهل جهنم . v. Villain. — The dog of hell (cerberus), سگسار . — Hellward, بسوي جهنم .

Hellish, دوزخ قرار , جهنمي , اهل جهنم , دوزخي . — Hellishly, v. Infernally, wickedly. — Hellishness, v. Wickedness.

HELLEBORE, خربق A . White hellebore, خربق سپید . Black hellebore, خربق سیاه .

HELM (of a ship), خله کشتي , خلاشه , خله . To helm (or steer the helm), خلش داشتن , خله گرفتن . v. To conduct, guide.

A HELMET, helm, سر پایان , پراکي , مغفره A , خود , خوي , بصل A , بیضت A , بخناق , پول , ترک , سر پنگ , غنلر , تومص A . A texture of iron rings hanging from the back of a helmet, زره کلاه . The plume of a helmet, سرقوچ .

HELP, مددکاري , مدد , امداد A , یاري , معاونت A , نصرت A , پشتي , اعانت A , استعانت A , عون A , یاردم . v. Assistance, succour, support, remedy. — Oh! help, هاي مدد . By God's help, با عون الهي , با نصرت الله , با امداد رباني . To beg for help, استعانت ساختن , معاونت طلب کردن . To call out for help, استمداد ساختن , اعتضاد کردن , فریاد , فریاد و فغان زدن , کردن .

To help, امداد , مدد دادن , نصرت دادن , یاري کردن ,

امداد و یاري نمودن ، دست دادن ، دست رس کردن ، کردن معاونت ، عنایت بردن ، دستیار گشتن ، مدد کار شدن ، یار بودن ، مساعدت آوردن ، معاضدت ساختن ، مظاهرت کردن ، نمودن . v. *To assist, succour, cure, remedy.*

A helper, ناصر A ، مددکار ، مدد کننده . v. *Assistant.*

Helpful, معاون A ، پشتي بان ، یار ، امداد آور ، مدد بخش . v. *Useful, salutary.*

Helpless, غیر امداد ، ستوه ، لاچاره ، بي چار ، بي مدد ، بي بهره .

Helplessly, بي چاره ، بوجه .

Helplessness, عدم امداد .

HELTER-SKELTER, با اخلال ، قرش مرش ، ابور جبور . v. *Pell-mell, confusedly.*

A HELVE (*handle of an ax*), دسته تبر ، دسته برت . v. *Handle.—To helve,* دسته سزاوار کردن .

HEM (*of a garment*), کنار دوخته ، مغزي ، حاشیه A ، کفت A ، حذلي A ، تیر ، دامن ، کنار ، نکار گري ، درز A (plur. کفف). *Hem* (*interjection*), هي هي ، آره ، زهي ، زي .

To hem (*a garment*), دامن ساختن ، کنار کردن ، کنارد وختن . v. Also *to border, edge, fringe.* — *To hem in,* دایره بستن ، احاطه کردن ، اقتصار ساختن . v. *To surround, confine.* — *To cry, hem!* هي هي زدن .

A HEMISPHERE, نصف الارض A ، نصف الدایره A . — *Hemispherical,* نصف دایره دار .

A HEMISTICH, مصراع A . — *The first part of the first hemistich of a poem,* صدر A. — *The last part of the hemistich,* عروض A . v. Also Vol. I. تصریع A.

HEMLOCK, شوکران A ، شیکران .

A HEMORRHAGE, خون جاري ، سیل الدم ، اسهال خون ، رعاف A . v. *Flux.*

Hemorrhoids, بواسیر A . v. *Emeroids.*

HEMP, کند ، کنو ، قنب A ، کنب ، کنبت A ، ابق A . *Hemp-seed,* کنودانه ، کنبدانه ، شهدانه ، شدانق A .

Hempen, کنب منسوب ، ازکنو .

A HEN (*domestick*), ماکیان ، دجاجه A (plur. دجاج)، اکي ، تعدرت A (plur. تعادر) ، بایض A . v. *Fowl.—A hen with chickens, a clucking hen,* کورک.—*A hen-roost,* دجاجه خانه . *Hen-hearted,* v. *Cowardly, dastardly. Hen* (*female bird*), ماده ، مرغ ماده ، طیر ماده ، انثي A .

HENCE (*from this place*), از این جا ، از این طرف ، از ، من هنا A ، من هناک A ، فیما A ، این جانب .—(*in another place, absent*), غیر حاظر ، غایب A ، در دیگر جا ، در جاي دیگر .—(*for this reason*), براي این ، من اصل ذلک A .—(*from this source*), از این مصدر ، تا موجود .— *Hence!* (*away! begone!*) برو ، هیه هیه ، هان ازوار ، دور باش .— *Henceforth, henceforward,* بعد از این ، ثانیاً حال A ، از این پس ، من الان A ، بعد الیوم A ، من بعد A ، فیما بعد A . *Hence* (*from this time*), از این زمان ، از این وقت .

A HEPTAGON, هفت گوشه ، هفت پهلو .

HER, مسبع A . v. *She,* and *Persian Grammar.*

A HERALD, منادي A ، جارچي . v. Also *harbinger, fore-runner.*

HERB, *herbage,* رستني A ، نبات ، گیاه .—*Green herbage,* خضیمت A ، گیاه اخضر ، سبزه ، نبات تازه . *Fresh herbage,* شاد آب . v. *Grass, pasturage. Ground covered with herbage,* بشرت A .

Herbaceous, نباتي ، نبات پیوند ، گیاه منسوب .

An herbalist, herborist, نبات دان .

An herb-woman, نبات فروش .

A HERD, گله ، گروه ، جماعت A ، رم ، رمه ، سیله ، جول A ، نسیله A ، عرجله A ، عرجول ، صوار A ، صیار A (plur. صیران ، اصوار ، صدعات A ، خنطولت A ، ابالت A ، رعیث A ، مدیع A ، نصلت A ، مواشي . v. *Flock, troop, crowd.*— *Herds of cattle,* اقاطیع بقر . *A herd of camels,* قطار A . *A herd of elephants,* حلقه A .

To herd, با یک دیگر جمع کردن ، حلقه کردن ، گروه کردن ، غول غول رفتن ، جماعت نمودن .

A herdsman, گله بان .

HERE, اینجا ، در اینجا ، این مکان ، هنا A ، هاهنا A . *Here and there,* اینجا آنجا ، من هنا وهنا A ، اخول اخول ، یک .— *To run here and there,* انجا اینجا دویدن . *Here within,* اینجا اندرون ، بهذا الداخلیت A . *Here it is,* اینجاست . *Here I am,* اینکم ، لبیک A . *Here we are,* اینکیم .—

Here comes Peter, اینک پطرس . *Here comes Paul*, ها A هذا بولس .

HEREABOUTS, در اینجا , عنقریب اینجا , نزدیک , نزدیک , هنا تقریب A .

HEREAFTER (*a future state*), آینده , وقت آینده , زمان , عالم غیب , مستقبل . —(*from this time forward*), از این باز , من الان A , از این جا , پس آنگاه , از این پس , بعد از این , ثم A , وبعد A , في ما بعد A , اثر ذا A , بعده A , غب ذا A . *Never hereafter*, هیچ از این باز , هیچ من بعد , هیچ .

HEREAT, دراین . v. *Hereon.*

HEREBY, از این , زین , زین میان , من هذلک A .

HEREDITABLE, موروث , ممکن موروث , لایق ملکي .

Hereditament, میراث A . تملیک A . v. *Heritage.*

Hereditary, موروثي , موروث A , میراث منسوبه , صاحب . *Hereditary possessions*, مال میراث , ملکي , تملیکي . میهمن , مان , ملک A , اتلاد A , تملیک A , موروث . v. *Heritage.*—*A hereditary sword*, سیف مأثور . میهن . *By hereditary right, hereditarily*, ارثانه , از تملیکیت , بطریق میراث .

HEREIN, درین , بهذا A .

HEREOF or *herefrom*, از این , من هذا .

HEREON, برین , علي هذا A , لاجل هذا .

HEREOUT, از این جا .

HEREMETICAL, تنها . v. *Solitary.*

HERESY, بدعت A , رفض A , خروج A , خارجیت A , مبدع A , ضلال A . *A heresiarch*, A , الحاد A , رافضت A . *A heretick*, رافضي A (plur. روافض) , خارجي , متبدّي A , هراطقي A (plur. هراطقات) , اهل بدعت , (plur. خوارج) , ملحد A (plur. ملاحدت) . *Heretical*, مشاحن A , صاحب , اهل بدعت , رفض . *Heretically*, با رفض , بطور مشاحن .

HERETO, *hereunto*, بدین , باین , الي ذلک A , تا اینجا .

HERETOFORE, پیشتر , پیش از این , در وقت پیشین , من A , ما تقدّم A , مقدماً A , قبل از این , در ایام قدیم , قدماً A , قبلاً A , اوّل A , اوّلا A , سابقانه , سابقاً A , قدیم . *As heretofore*, در وقت پیشین , چنان , كما في الاوّل A , كالاوّل A .

HEREWITH, باین .

HERITABLE, میراثي , ممکن میراث , قابل موروث , مقدور ارث .

Heritage, میراث A , ارث A , وراثت A , وارث A , ورثه A , (plur. مواریث) توریث A , مورث A , تراث A , رثت A , ملک A , مخلّفات A , مان , ترکت A . *To leave in heritage*, میراث نمودن , ایراث کردن . *To take by heritage*, میراث خوردن , وراثت خور شدن . v. *To inherit.*

A HERMAPHRODITE, نرماده , ننگ , خنثي A (plur. خناثي , خنات) , مخنث A . *Hermaphroditical*, نر ماده , پیوند , ننگي , خنثي منسوب .

HERMES, هرمس , هرمیس .

Hermetical. v. *Chymical.*

A HERMIT, صحرا نشین , گوشه نشین , بریت نشین , خلوت , اهل صومعت , ابطال A , زاهد A , عبد A , بیابان نشین , نشین , گوشه , حجره A , خلوت خانه . *A hermitage*, اهل تصوف . کورستان , صومعت A , زاویت A , زاهد خانه . *Hermitess*, دختر شالپوش زن , گوشه نشین . *Hermitical*, صحرا نشین , منسوب . v. Also *solitary.*—*The life a hermit*, انزوا A , زاهدي .

A HERNIA, فتق A , باد خایه , باد کندي , دبه , قروه A . v. *Rupture.*

A HERO (*brave man*), دلیر , دلاور , بهادر , شجاع A , یکه سوار , یک سوار , پهلوان , نجیب A , غازي A , جرّار A , مرد , مبارز A , همام A , بهمن , قهرمان , شهسوار , کنغال A , یانجیک , یامجیک , یالونیک , یل , یال , الب , باسل A , شهاب A . v. *Brave, champion.*—*The hero of the age*, بهمن زمان وتهمن , قهرمان زمان و نریمان دوران . *Heroes*, پهلوانان , دلیران , مبارزان , بهادران , دوران . کمات A , غزات A , مردان . *Heroic, heroical*, دلیرانه , همامي A , کثیر الجهاد A , غزوي A , پهلوانانه . v. *Brave, courageous, magnanimous.*—*A heroic atchievement*, کار همامي , مرد , بهادرانه , دلیرانه . *Heroically*, غزا A (plur. غزوات) . *A heroine*, زن دلیرانه , مردانه , مردانه وار .

Heroism, بهادري , شجاعت A , پهلواني , جرأت A , مردانگي , دلاوري , دلیري , &c. v. *Bravery.*

A HERON, بوتیمار , کیلن , ماهي خوار , هوقار .

HERPES (*a cutaneous disorder*), نمل A , قلاع A , ریش , بهن .

HERS, این ازآن, *This is her's*, . ازوي , ازاو , ازآن او , *An admirer of herself*, نفسها A , اوخود , *Herself*, — . اوست خود پسند . *Pleased with herself*, . خود پرست *Mistress of herself (patient)*, . خود دار *She adorned her own beautiful face*, . ماه روي خودرا آراست کرد

A HERSE (*funeral carriage*), . عرابه خرپشته دار

To HESITATE, گمان , پس و پیش کردن , وسواس کردن , دودل بودن , شبهه داشتن , شک کردن , وهم داشتن , کردن اقدام واحجام نمودن , دررای خود متردد شدن , تردد نمودن , گرفتار زبانی نمودن , *v. To doubt.*—(*to stammer*), . درگمان بودن , رد داشتن , عی نمودن , فافا کردن , خطل کردن *v. To stutter.*

Hesitation, A اقدام و , تردد A , پس و پیش , وسواس , ریبت A , وهم A , دودلي , شک , گمان , شبهه A , احجام , خطل A , عي A , رد *v. Doubt, irresolution.*—(*stammering*), A , فافا A , تلجلج A , تمتمه A , زعوم A *Without hesitation*, بي , بلا شبهه , غیراقدام واحجام , تردد , &c.

Heteroclite. *v. Irregular.*

HETERODOX, . غیرمومن , نا مسلمان , کافر دین *v. heretical.*

HETEROGENEOUS, *heterogeneal*, A , نا موافق , مخالف . غیرانتساب , بي نسبت , نا هموار , نا مطابق , نا برابر *v. Dissimilar.*

To HEW, , نجرساختن , رندیدن , بریدن , تراشیدن , رنده گر *v. To cut, fell, plane.* — *A hewer*, . رندیده کردن . تراشنده , نجار A *A hewer of wood*, . هیمه کش *A hewer of stone*, . سنگ تراش *A hewn stone*, . سنگ تراشیده

A HEXAGON, شش , مسدس A , شش پهلو , شش گوشه , مسدس A *Hexagonal, hexangular*, — . تسدیس , جانب , شش جانب دار , &c.

A HEXAPED (*animal with six feet*), . شش پا

HEY! *heydey!* — . ایا , الله الله A , اها , اهو , هلي *A heyday*, *v. Frolic.*

Hiatus. *v. Aperture, gap, breach.*

HIBERNAL, . شتوي منسوب

HICCUP, *hiccough*, نواق A , زروغ , هکهک — *To hiccup*, . زویدن , زروغ زدن , نواق کردن , هکهک کردن

HID, *hidden*, , مخفي A , نهفته , پنهان شده , پوشیده , مکتتم A , مستور A , نهان شده , روپوش شده , مختفي A , مخبو A , متواري A . *v. Concealed.*

To hide (*conceal*), , پوشیده ساختن , پنهان کردن , پوشیدن , مستر ساختن , وانداشتن , شوخیدن , مختفي کردن (*to conceal one's self, or be concealed*), , خودرا پنهان کردن , روپوش شدن , مستور , خبیدن , تنهیدن , نهفتن , نهان شدن , مختفي شدن . شدن

A HIDE, جلد (plur. جلود). *A raw hide*, , خامسوز , پوست , کوزکاني , سختیان *A hide of fine leather* (*morocco*), . اهاب A *A hide of coarse leather*, . کول *v. Leather, skin.*

HIDEOUS, , مکره و A , ملعون A , شنیع A , قبیح A , زشت , مهیب A , هایل A , مهول A , مخوف A , هولناک , کریه A , عفرجیج A , سهمناک *v. Ugly, deformed, horrible, dreadful.* — *Hideous in countenance*, , کریه الصورت A , قبیح المنظر A . دلخراش ادا *A hideous voice*, — . کنابد A , کنابد A *A hideous monster*, , شپشت , شبشت , شپست , شبست , بیتاره . عفریت A

Hideously, , مخوفا A , مکروهانه , زشتانه , قبیحانه &c.

Hideousness, . هولناکي , زشتي , قبح A , شنیعت A , هیبت A *v. Ugliness, deformity, frightfulness.*

A HIDER (*one who conceals any thing*), — . پنهان کننده (*one who conceals himself*), . خود پنهان , روپوش کننده *v. Hide.*

HIGGLEDY-PIGGLEDY, , قرش مرش , ابتر A , درهم برهم . ابورجبور *v. Confusedly.*

To hie, *v. To hasten* —*To higgle*, *v. To haggle.*

HIGH, , علیت A , علي A , بالا , مرتفع A , فراز , بلند , عالي A , رفیع A , علوي A , سامي A , سني A , شامخ A (plur. , برز , زبر , (بوازخ plur.) بازخ A , برین , معلا A , (شوامخ , امروغ , طامح A , طاحي A , صعود , صعد A , اکوم A , اسما A , بار , ترا , کیهال , کیهان *v. Exalted, elevated; loud.* — حق A *Most High*, A , اعلي , بلند ترین — . *The Most High*, , خانواده , آزاده , شریف A *High born*, . تعالي *v. God.* — , مغرور A , متکبر A *High-minded*, — . عالیشان , پاک نژاد , گران , گران بها *High in price*, . گستاخ *v. Arrogant, proud.*— . شهدیوار , دیوار بلند , ارجمند , مایه *A high wall*, *A high wind*, . باد تند , تند باد , باد شدید , باد سخت *v. Wind.* — *A high mountain*, A . جبل شامخ — *On high*, , بالا

بلند . v. *Above.* — *High-sounding,* جهوري . — *High-spirited,* دلاور , دلير , جان دار . v. *Bold, brave.* — *A high apartment surrounded with windows,* بسغ A . — *Higher,* بالاتر , بلندتر , ارفع A , اعلي A . *Highest,* بالاترين , بلندترين , ارفع A , اعلي A . *Selling to the highest bidder (by auction),* مزاد A . — *The higher lintel of a door or gateway,* دركون . — *High-water,* مدّ A .

HIGHLAND, جبلي , كوهي , كوهستان . v. *Mountainous.* — *A highlander,* باشندهٔ كوهستان , صاحب جبل , اهل كوه .

HIGHLY, بلندانه , رفيعاً A , بطور عليه . — (*in a high degree*), بغايت A , غايت A , بشدّت A , نهايت A . v. *Greatly.* — (*proudly*), متكبّرانه , مغروراً A , گستاخانه . — (*with esteem*), با التفات , با اعتبار .

Highness (elevation), ارتفاع A , رفعت A , برتري , بلندي , اعلا A , رفيع A . — (*a royal title*), حضرت A , خداوند , قبله گاه , عالي جناب , عالي جاه , والا جاه . v. *Exalted in dignity.*

A HIGHWAY, راه كبير , شارع A , شهراه , شاهراه , ميتا A , نجل A , جيپير , جاده , امّ الطّريق A , طريق عام , نعامت A , (امساح A , مسوح plur.) مسح A , مجبّت A , عتق A , مطيدت A , موردت A . v. *Road, way.* — *A highwayman,* رهزن , راهدار , راهبان , راه زن . v. *Robber.* — *A toll paid for guarding the roads against highwaymen,* راهداري . — *Hilarity.* v. *Gaiety, mirth.*

A HILL, كوه , كه , جبل A , تلّ A (plur. تلال), پشته , گريوه . v. *Mountain.* — *The top of a hill,* قلّه , قلّهٔ كوه , ريع A . *From hill to hill,* كوه بكوه . *A castle or building on a hill,* كلات , قلّاع A , نعامت A . — *A place or pass between two hills,* قنعت A (plur. قنعان , قنا), لصب A (plur. لصاب , لصوب), شعب A , لهب A . v. *Pass, valley.* — *A sand hill,* ريگ , متاعدت A , قوز A , اهانت A , كوهچه . — *A hillock,* پشته . — *Hilly,* كوهسار , كهسار , نشيب , فرازو , قوعلت A , ايان A , حدب A , پر كوه , كوهي .

A HILT, قبضه A , دسته , يد A . v. *Handle.* — *A sword-hilt,* دستهٔ شمشير , قبضهٔ سيف , دستهٔ تيغ , قبيعت A . — *The silver hilt of a sword, dagger, or knife,* زلقچانه . *A stud or knob in a sword hilt,* عجوز A , كلب A .

HIM (*preceded by a preposition or the sign of the genitive case*), او or و . — (*in the oblique case*), اورا . — (*in composition subjoined to a verb or noun*), ش . *For him,* از براي او . *Himself,* خود , اوخود , نفسه A . *An admirer of himself,* خود پرست . *Pleased with himself,* خود پسند , خود بين . *Master of himself,* خود دار . *Boasting of himself,* خود فروش . *He himself,* اوخود , بنفسه A , بالذّات A . *The boy threw himself into the river,* صبي رمي نفسه في نهر A .

A HIND (*female of a stag*), آهو مادد , آهو بره , غزال A . v. *Deer, fawn.* — (*a servant for rustick work*), دهقان , روستائي , دهديهي , كوازاد , وليد A . — *Hind.* v. *Back, backward.*

HINDER, پسين , آخره A . v. *Posterior.* *The hinder part,* پس , آخره A . *On the hinder part,* درپس , ورا A من . *The hinder part of the head,* پس گردن . — *Hindermost, hindmost,* پسترين , آخيره A . v. *Last.*

To hinder, منع كردن , مانع بودن , معارض شدن , مزاحمت كردن , مزاحم شدن , تعرّض كردن , عايق شدن , ممانعت كردن , معارضت نمودن , عوق ساختن , تعويق ساختن , زجر كردن . v. *To obstruct, prevent.*

Hinderance, مزاحمت A , ممانعت A , معارضت A , منع A , تعرّض A , مانع A , سدّ A , زجره A , كف , بركم A . v. *Impediment, stop.* — *A hinderer,* منع كننده , *&c.*

HINDOO, هندو , اهل هند .

HINDOSTAN, هندوستان , ملك هند .

A HINGE, قبضه A , جاورو , نرمادد .

To hinge (fit with hinges), جارور نهادن , با قبضه آراستن .

To HINT (*give a signal*), اشاره كردن , رمز كردن , غمز زدن . — *To hint at (mention slightly),* ايماً ساختن , علي باب الله كلام كردن , خفة گفتن . v. *To suggest.*

A hint (signal), اشاره A , كنايه A , رمز , غمزه A , ايماً A , خبره A . v. *Suggestion, intimation.*

The HIP, شكلك A , شاكله A , شكلا A , الور , سرين , داغسه A , زرّه A , حجبت A . *The hips,* پشت مارد , پشت , مازه . *The hip bone,* پشت مارو , پشت مهره , شواكل A , ورّه A , ورّت A , ورك A , اورك A . *The two hip bones,* انمكلان A .

HIP (*dejection of spirits*), دلتنگي . *Hippish, hipped,* دلتنگ . v. *Dejected.*

HIPPOPOTAMUS (*river horse*), A فرس البحر , برنيق A , اسب نيلاب .

To HIRE (*take on hire*), كرايه كردن , بكرايه گرفتن .—(*rent*), بكرايه دادن , استجاره كردن , اجاره كردن . *To let on hire*, اجاره دادن .—(*let in farm*), التزام كردن . *To hire or bribe*, براگنده كردن , رشوت دادن . *To hire one's self*, خودرا التزام كردن . *To hire a stallion*, فحل عسب كردن.

Hire, كرايه , كرا A , التزام A , اجاره A , استجارت A , اجرت A , اجره A , اجوره A , حسبت A . v. *Wages, recompense, reward.—A broker's hire* or *commission*, A دلالت , A حلوان.— *The hire for a stallion* (also *of prostitution*), A شبره , A عسب. *On hire*, بكرايه , التزامانه .

Hired, بكرايه گرفته , مكري A , مونجبره , ملتزم A . *Any thing hired*, A كري .

A hireling, اجوره دار , كراجي , اجيره A , كارافزول , كراجي , عضروط A , عضارط A , عضرطه A , (مزدوران plur.) مزدور , اسيف A (plur. عضارطه , عضارطت). v. *Mercenary*; also *prostitute*.

A hirer, كرايه كننده , كرايه دار , كراجي , اجاره دار . *A hirer of horses, mules, &c.* A كري . *Horse hirers*, A داتج . *A camel hirer*, A عكّام .

HIS, in Persian is expressed by او , و , وي , اش or ش , preceded by the sign of the genitive case expressed or understood; as *his heart*, دل او . *His sword*, شمشيرش . *His house*, خانه اش . *His head*, سر وي . In Arabic it is denoted by ه subjoined to the preceding word, as *his boy*, A فتيه or فتاه. v. *Grammar*.

To HISS, شبليدن , حشت كردن , صفارزدن , صفير , فم ساختن , مكازدن , نيم كردن , قرير ساختن . v. Also *to explode*.

A hiss, هشت , صفاره A , صفيره A , فح A , قريره A , نيم A , مكاء A , مكوه A . *Making a hissing or tingling noise in the ear*, هوي . *Hissing or whistling as the wind*, A هفت , A هفيف , A نبيج .

Hist! خاموش , باش , اي A , ايا A , هيا A .

A HISTORIAN, *historiographer*, صاحب تاريخ , تواريخ , نويس , مورخ A , راوي , حاكي A , نيرنج , ناقل احوال . *A faithful historian*, A راوي صحيح الخبر .— *Historians*, اصحاب روايات , مورخين A , مورخون A , اصحاب روايات , تواريخ , قصص , اصحاب , خبر , راست گويان . *The writers of history and collectors of annals*, اثار , راويان , اخبار و حاويان .

— نقل پيوند , حكايت منسوب , تاريخ منسوب , *Historical*, *Historically*, بطريق , بطور قصه گذار , ازروي حكايت , تاريخ .

History, تاريخ A (plur. تواريخ), حكايت A , روايت A , (plur. اخبار) خبر A , قصه گذاري , قصيت A , (قصص A (pl. قصة A , حديث A , ماثر A , (pl. اثار) اثر A , دستان , داستان , نامه , (plur. نيرنجات) نيرنج A , فسله , فسانه , فسان , حديثي A , مرداش , انگار , نوا . v. *Story, tale, narration, narrative, relation. One who recites histories*, قصه خوان , نيرنج . *A true history*, A حكايت صحيح الروايت . *Wonderful histories*, اخبار معجز اثار . *A poetical or fabulous history*, A حكايت , حمزه , (plur. اساطير) اسطوره A , افسانه , داستان , روايت A , مثل A , نامه . v. *Fable*.

To HIT, زدن , ضربه كردن , لتم ساختن . v. *To strike, beat.—To hit a blow*, ضرب زدن , مشت زدن . *To hit the mark or butt*, هدف زدن , علامت زدن , اصابت كردن . *To hit the fancy*, خوش آمدن , پسنديده شدن , مقبول بودن .— v. *To please.—To hit upon*, راست افتادن , مصادف كردن .— *To hit or chance luckily*, نكو آمدن , باد بار شدن , خوشيدن . v. *To succeed.—To hit or agree in opinion*, سنوح نمودن , يكدل و يكجهد بودن , يك راي شدن . *To hit one in the teeth* (*to upbraid*), گواره كردن , خبر طعن آميز گفتن , ملامت زدن . v. *To revile, reproach.—To hit off* (*conceive happily*), خيال ظرف نمودن , بالخير پنداشتن .

A hit, A ضرب , كوب , A مصادمت . v. *Blow, stroke. A hit* (*chance*), A اتفاق .

To HITCH (*move along by jerks*), فرسودن , غزيدن . v. Also *to catch*.

HITHER, *hitherward*, اين طرف , اينسو , اينجا , تا اينجا , الي هنا A . *Hither and thither*, آن سو اين سو , اخول اخول A . *To search for hither and thither*, اينجا اينجا جستن , پويان شدن . *Hithermost*, ازهمه نزديكتر , براين جانب نزديكترين .

HITHERTO, تا حال , هنوز , تاهنوز , تا اين زمان , تا , اين وقت , الي الان A , الي هذا الان A .

A HIVE (*swarm of bees*), خشرم A , غنينه , جميع زنبور

, کندو , تنگ عسل , کندروج ,A bee-hive,— .دبر , عسل
— کندوج —(honey-comb). شلن . v. Under bee ; Also company.

HO! hoa! یا , A ایا , A ایها , A الا .

HOAR. v. Hoary.—Hoar-frost, قرس A , اوررغ , پژه , پز
A جلید , A ارزیز , بشکث . Covered with hoar frost, A مجلود,
A مصقوعت . Rain freezing into hoar frost, A رجرس .

A HOARD, جمع A , جزانه A , گنجینه , گنجباد , گنج ,
جمع کردن , A انبار , پشته . v. Treasure. — To hoard,
در نهادن , گنجباد کردن . v. To store, lay up.

HOARINESS, شیبت A , مشیب A , شیب A , پخته موي ,
اشتعال A , زغار , زغار , نروت A , ازوع , شعرت A
A رجه . v. Gray-hairs.

HOARSE, بحم A , بح A , صداگرفته , گلوگرفته , آوازگرفته ,
— . اجشر A , فحوح A , فج A , بحا A , بحوحت A , بحت A
The hoarse barking of a dog, A نباح . — Hoarsely, بحانه , با
گرفتکي گلو , گرفتگي آواز ,Hoarseness— فحوحا A , گرفتگي آواز
A كريره , بحت صوت , تز , بحوحت A , بحت A . To
make a hoarse noise, ابحاح ساختن , وحوحة کردن . To grow
hoarse, گرفتگي آواز داشتن , بحوحت گرفتن , بح شدن .

HOARY, اشیب A , مشیب A , پختهمو , سفیدمو (fem.
شیبا) , A شایب A , اشهب A , مجهد A . v. White, gray,
mouldy. Hoary hairs. v. Gray hairs.

To HOBBLE, لنگیدن , افزل نمودن . v. To halt, limp.

Hobblingly. v. Awkwardly, unskilfully.

A HOBBY (small horse), مدلي .

*A HOBGOBLIN, کیمخ , جن A , ام الصبیان A . v. Elf,
fairy, demon.

A HOBNAIL, مسمخ .

A HODGE-PODGE, قرش مرش , خلط A , دلیم A ,
مجمع A . v. Medley.

HODIERNAL, امروزینه , امروزي .

A HOE, توشت A , ترشت A , کندو , کنند , بیل .

A HOG, وراز , بدعت A , گراز , خنزیر A , خوک ,
Hogs, خنازیر A , خنازره A , بدعت A . A hog driver or
herd, خوک بان . Hog's lard, شحم خنزیر . Hog's bristles,
دلب A . The grunting of hogs, تبیعت A , شنه . A
hog's stye, خنزیري . — Hoggish, خنزیري , گراز آسا , خوکي .
v. Also brutal, self[illegible], clownish. — Hoggishly, بطور خنزیري .
v. Selfishly, greedily.—Hoggishness, کیفیت , خاصیت خوک
خنزیر . v. Also selfishness, rusticity, brutality, greediness.—
A hogshead. v. Barrel.

To HOIST, hoise, برداشتن , بلند کردن , افراختن ,
زورویدن , برافراشتن , بالا کشیدن . v. To raise. To hoist
sail, بادبان برداشتن .

To HOLD (contain), کنجیدن , کنجایش داشتن —(possess,
keep), تصرف داشتن , داشتن . v. To grasp ; seize ; retain ;
possess, enjoy. To hold fast, ضابط کردن , سخت گرفتن ,
مسک ساختن , تشبث نمودن . To catch hold of the skirt of
another's garment, دامن گیر شدن , تشبث دامن کردن ,
دامن گرفتن . To hold back, منع کردن , واداشتن , باز داشتن .
v. To restrain, check ; also to hold off.—To cause one to hold
or grasp, درانیدن , گرایدن , گیراندن , گیرانیدن . To hold
in (a horse, &c.), منع , ضبط کردن , انجکیدن , انجسکیدن
ساختن . v. To restrain, stop, check. To hold in (restrain
one's self), نفس ضبط کردن , خودرا باز داشتن . To hold forth
(show), پیدا ساختن , نمودن . v. To exhibit.—(to harangue),
سخن ران شدن , سخن راندن . To hold off (keep one at a
distance), منع ساختن , دفع کردن , باز داشتن —(to procrasti-
nate, delay coming to an agreement), واپس , واپس انداختن
دیر واداشتن , افکندن . To hold on (continue), مداومت
نمودن , واکشیدن , کشیدن , استمرار کردن . v. To protract.
—(to proceed, go forward), گذشتن , پیش رفتن . To hold out
(stretch out the hand, &c.) انگاریدن , دست درازي ساختن —
(to continue to bear or suffer), بردباري نمودن , تحمل کشیدن ,
معروض کردن ,(to offer, propose)— . با سامان بودن , صبور شدن
دوام نمودن , ماندن ,(to last) — . منوي ساختن , عرض نمودن ,
غیر مغلوب شدن ,(not to yield or be subdued) — . قایم بودن ,
نا مقهور شدن , صاحب آزادي بودن . To hold together, مرهم
واهم پیوند نمودن , پیوسته ساختن , گرفته کردن —(to be joined),
دایما ,(to remain in union) — . مواصلت بودن , پیوسته شدن
اتفاقاً مداومت نمودن , مواصلت شدن . To hold up (raise
aloft), بلند افراز کردن , برافراشتن , برداشتن — (to support,
sustain), بردار بودن , برداریدن , برداشتن —(to continue fair
weather, not to rain), بي باران شدن , نا پوش هوا بودن —(to
continue at full speed), سرعت کردن , زود رفتن , تیزرو شدن .
To hold one's peace, سکوت نمودن , خاموش بودن . To hold

a council, دربار فرمودن , ديوان داشتن . To hold a conference, عقد مجلس داشتن .

Hold! (interjection), بس , بگذر , تراک A , بل A , بله A , بيل A , دع or دا A , ذره A .

Hold (imperat.) بگير , گير . Take and hold, گيردار , دارگير , گيرودار .

Hold (grasp), گرفت , گير , گرفتگي , قبض A , قبضت A . — (something to be held or grasped at), ممکن گير , چيزي , آويزي . —(a support), سند A , دستگيري , اعتماد A . — (the power of seizing), قوت گير , امکان گرفت . — (a prison), حصين A , زندان , حبس A , سجن A , محبس A . — (custody), هرزوکي . — , گرفتاري , محبس A , زندانگي . — (power, influence), قدرت A , مقدرت A , مقدور A , قوت A . — (a lurking place), کمين , کمينگاه , کمينگه . —(a strong hold or fortress), حصن A , حصار A , بارو , قلعه A . v. Fort, castle. — The hold of a ship, بطن , درون کشتي , جهاز .

A holder, دارنده , گيرنده , گير , گيرا , دار , بردار . A great landholder, زمين دار . A holder forth, سخن ران . v. Declaimer.

A hold-fast, آويز , جنگل . v. Hook.—(a cramp-iron), بيني در .

Holding (part.) گيران , داران , ماسک A , ممسک . — (in composition), گير , گيرا , دار .

A HOLE, سوراخ , ثقب A , ثقبت A , سولاخ . v. Chink, crack. — A button-hole, اخکوبه , اخکوجه , اخکور , اخکوزنه , اخکون , جوشک , کوز , کوزگرد . A round hole, خرب A , خربت A . A hole in a garment, غرير A , رخنه . A hole in a wall, سوراخ ديوار , کاف , مشکات A . A key-hole, پش . The top hole of a drain or common shore, بوالع A , اوق A . A hole under ground, غار A , مغارد A , کهف A . v. Cave.— A hole in the ground made by rabbits, moles, &c. نقب A , ورب A (plur. اوراب), قصعت A , قاصعا A , قاصعت A (plur. قواصع), عانا A . A scorpion's hole, سک , کمين عقرب . A fox's hole, مکا A . v. Den, lurking-place, nest. — (anus), فوارت A , کوسرون , نقرت A , فنقور A , فنقوره A , انجيره . — The hole in the head of a hatchet, &c. in which the handle is fixed, زبطانت A . Full of holes, سوراخدار , رخنه دار , ازده , ثقب کردن , سوراخ کردن , متعين A , ازده . To make a hole, سوراخ کردن . v. To bore, dig.—To stop up a hole, سوراخ سد کردن .

HOLILY, با روحانيت A , مقدسا A , مبارکانه , با طهارت .

Holiness, پاکي , پارسائي , روحانيت A , طهارت A , ولايت A , خطيرت القدس A , تقدس A , تقديس A , قدس A , قنوت A , تقوا A , صفاء A . v. Purity, piety, sanctity.

HOLLA, الا A , يا , ايا A , اي , ايها A , آ , هيا . — To holla, بانگ برزدن . v. To hollow, shout.

HOLLOW, ميان تهي , خالي , ميان خالي , مجوف A , سندين , سرآ A , اسره A , جوفا or جوفي A , اجوف A , جوف A , قبوره A , رت . Made hollow by pressure, منهزم A . Worn hollow, ناخره A . — Hollow (insincere), بي وفا , بي حقيقت , رياکار , نا صادق A . (resounding), مصوات A , مترنن . — A hollow tooth, کرو .

A hollow (cavity), کاواک , ميان کاواک , کاو , احتفار A , تقويب A , غور A , قوب A , تجويف A (plur. تجاويف), قلت A , نحوري A , دحل A , کويز , جوف A , نقره A , حفره A , وجبت A , اصاد A , نوف A , بارکين , لجم A (plur. قلات), وهدت A . The hollow of the hand, روي دست . The hollow of the eye, چشم خانه , غاره A , گواب , حجاج A , قلت عين . A hollow reed, قلم A . Any thing hollow, کاواک , جف A , صهارج A , صهريج A , صبريج A , صبري A . Any hollow made by pressure, هزمت A . Any hollow where water collects, وقب A , وقر A . v. Cave, den, hole, pit; also canal, passage.

To hollow or make hollow, ميان تهي کردن , کاويدن , ناويدن , لنجيدن , آژندن , تجويف ساختن , وميدن , احتفار کردن . (to shout), بانگ برزدن , آوازيدن , آواز دادن . — Hollowed, نقير A , آژنده , مجوف A , محتفر A , ناويده , کاويده .

Hollowness, تهي مياني , تجويف A , جوف A . v. A hollow. —(insincerity), عدم حقيقت , رنگ , ريا A , رياکاري A , عدم وفا . v. Deceit.

HOLME (tree), سنديان , بلاغ , بلغ .

A HOLOCAUST, محرقت A , وقود A , صعيدت A (plur. صواعد).

HOLY, پاک , پارسا , اهل صفا , مقدوس A , مقدس A , قدوس A , قدس A , مطهر A , مطاهر A , طاهر A , روحاني A . v. Pure, good, pious, sacred.

A HOLYDAY, عيد A , روز عيد , يوم الزينت , روز

— v. *Festival*. روز بشارت , عيد مسرّت , آوازه , جشن .
Holyday clothes, نهادگي .

The HOLY GHOST, روح الله A , روح القدس A , شخص
اقنوم ثالث , تثليث المقدس , سيوم ثالوث المقدس .

HOMAGE, اطاعت A , فرمانبرداري , اظهار اطاعت ,
بيع A , بيعت A . v. *Obeisance*. — *To do homage*, اظهار
اطاعت نمودن .

HOME, خانه , بيت A , دار , سرا , سراي , سراي خاص ,
مقام A , مكان A , مسكن A , وطن A . v. *House, residence,*
situation. — *At home*, در خانه . — *Abroad and at home*, درسفر
وحضر . *Driven from house and home*, گم گشته دار و ديار . —
To go home, درخانه رفتن . *To come home*, درخانه آمدن .
Home-bred, خانه پرورده , سياه پرور , خانگي . *A home-bred*
slave, خانه زاد , كرّآزاد , وليد A , متلّد A , قنّ A , انقس A .
— *A home argument*, دليل اظهر . *Home-felt*, دلگير .

HOMELINESS, عدم آزرم , خلاف ادب , روستائي ,
خورياي , عدم نزاكت . v. *Rudeness, inelegance, rusticity*.
— *Homely*, بي آزرم , غيرادب , بي نزاكت , قريه منسوب ,
اهل خورياي . *Homelily*, بطور بي ادب , بي نزاكت , بوجه .
Homely in countenance, قبيح المنظر A , صاحب پيكركريه .

HOME-MADE, *home-spun*, خانگي , درخانه ساخته . v.
Also *homely, coarse*.

A HOMESTAL, *homestead*, جاي قرار , قرارگاه , خانه .

HOMEWARD, *homewards*, بسوي خانه , سوي مكان ,
بجانب وطن .

A HOMICIDE, خوني , مردم كُش , قتّال A . v. *Murderer*. — *Homicide*, مردم خوني , مردم كشي , خون , قتل ,
كشش . v. *Murder*. — *Homicidal*, v. *Bloody*.

HOMOGENEAL, *homogeneous* (*of the same kind*), يك
جنس , هم جنس , يك گونه , يكسان , موافق A , مطابق A ,
برابر , يك انداز . *To make homogeneous*, تجنيس كردن . —
Homogeneousness, موافقت A , مطابقت A , يكساني , برابري ,
مماثلت جنس , تمثيل گونه .

HOMOLOGOUS, مناسب A , منسوب A , موافق A . v.
Congruous, conform.

A HONE, سنگ اسيان .

HONEST, راست , راست باز , ديانتدار , صالح A (fem.
صالحت) , صادق A , صداقتكار , صداق اشنا , صافي A , معدّل A ,
عادل A , پارسا , پاك . v. *Upright, just, sincere, chaste*.
— *Honestly*, صالحانه , باصلاح , صادقاً A , باعدل , باپاكي .

Honesty, راستي , راست بازي , ديانت A , ديانت داري ,
صلاح A , صدق A , صداقتكاري , ساماني , اخلاص A , عدل A .
v. *Virtue, justice, truth, purity*.

HONIED (*covered with honey*), شهد آميز , باعسل پوشيده .
v. *Sweet, luscious*.

Honey, شهد , عسل A (plur. عسول , عسلان , اعسل)
انگبين , ضبيه A , نوش , طريم A , طرم A , سنوت A , غلي ,
ظليان A , سلوا A , شوب A , نسيك A , ابليم A , لواص ,
A little honey, عسلت . *Purified honey*, معران A , ذوب A
رواك , عسل مصفّا , شهد صاف , طرم فايق . *Honey*
or sugar from dates, دوشاب , دبس A . *Honey in the comb*
(*or a bee-hive*), گوارة , شكر شان , شكر شاد , شكر سان ,
شهلات , شغان . *A honey-comb*, شان , معران A , كوارت —
The flowing of honey from the comb, طرم A . *Mixed with*
honey, شهد آميز . *Rose-honey* (*conserve of roses*), گلنگبين ,
گل انگبين , جلنجبين . *Preserved in honey*, معسّل , كالبد
Honey easy of digestion, انكبين شيرين گوار . *Cells in*
a honey-comb, يارانه , ششينه .

HONORARY, فاخره A , عزّت بخش , مكرمت ساز , عزّو
وقار آور .

Honour, آبرو , حرمت A , اعزاز A , عزّت A , عزّه ,
مكرمت A , عزّ و وقار , جلال A , بزرگواري , شرف A , شرفت A ,
شرفيت A , ارج A , كرم A , اورند , اورنگ , افتخار A ,
سان , رفعت A , شهد A , فخر A , فجره A . v. *Dignity, glory*. —
(*magnanimity*), دليري , دلاوري , مردانگي , غيرت A ,
جوانمردي . — (*chastity*), عصمت A , پاكي , طهارت A , پرديز ,
زدد A , عفّت A . — (*reverence*), حرمت A , احترام A ,
تكريم A , اعتبار A , اعزاز A , شكوه , عبوديت A , خلوص و
آزرم or آنرم , هيبت A , حشمت A , تعظيم A , رعايت A ,
التفات A . v. *Respect, veneration*. — (*reputation, good name*),
نام , نيك نامي , ناموري , عرض A , ناموس A (plur. نواميس),
شهرت A , اشتهار A , ذكر جميل , ننگ . v. *Fame, renown*. — *To defend one's honour*, حفظ نام و ننگ كردن . —
Held in honour, واجب التكريم , صاحب عزّت , مكرّم A . v.
Honourable, honoured. — *With great honour and extraordinary*
magnificence, با مزيد اعزاز و اكرام تعظيم . *Void of honour*,
بي حرمت , بي ننگ , غير اعتبار . *Without honour or repu-*

tation, تکریمت A , نبردت A , *Honours*, ---. بي ناموس و ننگ , اعراض A .

To honour, حرمت داشتن , تکریم ساختن , تعظیم کردن , تبجیل ساختن , احترام نمودن , اکرام کردن , عزت نمودن , آزرم , کرامیدن , رعایت و التفات نمودن , تشریف کردن , تفخیم , اعظام ساختن , توقیر نمودن , اعتزاز کردن , داشتن , ابراج کردن , ترجیب بردن , نمودن . v. *To dignify, reverence.*

Honourable, آبرودار , اهل حرمت , صاحب عزت , صاحب , اهل رعایت , معتبر A , محترم A , معزز A , نامور , لازم التعظیم A , واجب الرعایت A , کریم A , کرامي , اعتبار , خطیر A , قرین عزت , قرین عزت و التفات , با احترام , نجیب A .

Honourableness, رفعت A , جلال A , کرامت A , کرم A . v. *Honour, eminence, magnificence, generosity.*

Honourably, کریمانه , با کرم &c. , از آبرو , از حرمت , با اعزاز و اکرام , بي عیب , با احترام , با اعتبار , با عزت , با بلند همت . v. *Magnanimously, reputably.*

Honoured, منکرم A , مفخم A , معزز A , معظم A , مکرم A , مرجب A , موقر A , مقروم A , مرفوع A , محسب A , قرین التفات , مرجوب A .

An honourer, رعایت بخش , التفات نما , التفات کننده , معز A , مکرام A , اعتبار کننده .

A HOOD, کلاه , سراغوچ , سرانداز . v. *Veil, cap.* — *To hood or hoodwink the eyes*, عین کور ساختن , چشم بند کردن , عین پوشا نمودن , چشم پوشیدن . v. *To cover; also to deceive.*

HOOF, سنب A , نعل A , (حوافر .plur) حافر A , سم , مخلب A , وقاح A , اسب . — *A cloven hoof*, ظلف A (plur. اظلاف A), ظلوف , زلم A , مرما A . *The fore part of a bullock's hoof*, سنبک A . *The hoof of a camel or sheep*, فرنس ---. *The hoof of a camel or elephant*, رحي A . *The hoof of a camel or ostrich*, خف A . *The interior part of the hoof*, حصن A . *A broad flat hoof*, فرشاح . *Having a broad solid hoof*, منعل A , مصرور A , لکام A , صموح A , ارح A , رحا A . — *Hoof-bound*, A *An instrument for cutting the hoofs of cattle*, سمتراش .

A HOOK, قلاب A , قلابه A , قراب A , خطاف A (plur. خطاطیف), کنده , کنده وج , کنده و . *An iron hook*, قلابه آهنین ---. *A fish-hook*, شص A نشبیل A , تشبیل , شصت , شست ---. *A hook on which meat is hung*, کچه , گوشت آویز , آویزد A . *A hook for taking meat out of a pot*, چنگاله , گوشت اهنج , نشل , نشبیل , مبیع . *A tenter-hook*, کلاب A . *A reaping hook*, داسکاله , منجل A , محجز A , داسه , داس , داسه درو , دستکاله . *A vine-dresser's hook*, داس رز . *A pruning-hook*, داسکاله , ترشته . *A weeding-hook*, داسکاله , کلندره , کلند . *A sheep-hook*, چوبان عصا , باهو , پاهو , پاژه , پا شو . *A hook for drawing ice from rivers*, کبچ , کج . *A hook used in driving elephants*, کجک . *A hook for drawing bread from ovens*, غرنج . *A baited hook for catching wild beasts*, عودقه A , عودق A . *A machine with hooks for catching hold of any thing under water*, عودق A , چاد یوز , جهیوز . *A hook for hanging any thing to a saddle*, کلب A . *Strongly or firmly hooked*, سخت آویز . *By hook or crook*, بهر حال . v. *Any how.*

To hook (catch or draw with a hook), با قلاب , با قلابه کرفتن , کشیدن . *To hook or join together*, پیوستن , مقرون ساختن , کمین , گرفتار کردن , دردام گرفتن , (*to intrap*) --- . پیوسته کردن , دولاب نمودن , محل بستن , در کمند ساختن , کردن .

Hooked (catched with a hook), قلابه گرفته ---. (*suspended by a hook*), آویخته --- . (*drawn with a hook*), از قلاب کشیده ---. (*fastened with a hook*), با کند و بسته --- . (*joined*), پیوسته , مقرون --- . (*curvated*), کج , کژ , مایل A , پیچیده . v. *Bent.* — *The hooked talons of eagles*, پنجه عقاب . *The hooked claws of wild beasts*, مخاطیف A . *Having hooked talons*, تعنیت A . *A hooked or Roman nose*, تعنب A , شرف A . *The hooked beak of a hawk, or other bird of prey*, پوز .

A HOOP. v. *Ring, circle.* — (*of a barrel, &c.*), چنبر , کناوگیر , آهنچه , آهنجه , آهنج . — *A hoop used by women to extend their petticoats*, عظامت A (plur. اعتظامت). *A hoop made of an osier twig*, حلقه , تندرق .

To hoop (a barrel), آهنج گرداگرد کردن , با چنبر گرد کردن . v. *To encircle.* — *A hooper*, چنبرچي . v. *Cooper.*

The HOOPING-COUGH, جارز A , سعال ساعل .

To HOOP or *hoot*, بانگ برزدن , غل کردن , شور کردن , تندیدن , آواز کردن , غریو کردن , شمانه ساختن . v. *To shout.* — *To hoot as an owl*, جاویدن . *To hoot (drive with noise and shouts)*, با شمانه و آواز راندن . *A hoot*, غل , آواز , تالش , تالج , شمانه A , شور , بانگ . v. *Clamour.*

A HOP, تکک ,بو ,رقص ,قفزي ,فغند . v. *Skip, jump.* *A hop or place for a dance,* رقص خانه . *The hop (plant),* ازیغ .

To hop (skip), رقص کردن ,قفزي نمودن . *To hop (as a bird),* تکیدن ,تکک کردن . *To hop on one foot,* بر یکک پا جست کردن . v. Also *to halt, limp.*—*To hop or put hops in beer,* ازیغ با جعت آمیز کردن .

HOPE, امید ,امیدواري ,امید ,توقّع A ,امل A (plur. امال) A ,املت A ,رجا A ,رجوت A ,مول ,مولش ,طلو A ,طلا A ,طلوان A ,پرند ,فواق A ,انتظار A ,تنظر ,پدوس ,پدوش ,توقّف A ,پلوس ,بو ,بري ,بوّا A ,اند ,پرنه . v. *Expectation, desire, confidence.* —*A place of hope,* امیدگاد .— *The forlorn hope,* پیش افتاد . v. *Forlorn.* — *To lose hope,* نا امید شدن ,نومید بودن . *To give hope,* امیدوار کردن . *To cut off, or blast one's hopes,* امید دادن ,تعجیل ساختن . حرمان ساختن ,امید قطع کردن .

To hope, امید داشتن ,امیدوار شدن ,در امید بودن ,مترقّب شدن ,پایداري کردن ,چشم داشتن ,امل گرفتن ,پایدن ,پیوسیدن . v. *To expect.*—*I hope that . . .* امیدوارم که . *To hope for a remedy,* امیدوار چارۀ شدن .

Hoped, مامول A ,مرجو A .

Hopeful, امیدوار ,متوقّع A ,مومّک A ,راجي A ,مترجّي A ,متمنّي A . v. Also *promising.* —*Hopefully,* امیدوارانه ,از امید ,با امید ,مومّلا A .— *Hopefulness,* امیدواري ,امید واري .— (*probability of success*), اختمال عاقبت خیر .

Hopeless (having no hope), نا امید ,بي توقع A ,بي نا خیر .— (*promising nothing good*), غیر امل ,نومید ,امید عاقبت نما .

A hoper. امید کنندة ,صاحب امید ,املدار ,اهل رجا .

Hoping (part. and adj.), امید نما ,متوقّع A ,مومّل A . v. *Hopeful.*—*Hopingly,* با امید . v. *Hopefully.*

HOPPER (*of a mill*), دلو ,بي مند .

HORAL, *horary,* ساعت منسوب ,وقت پیوند .

A HORDE, اوردو ,اوردي . v. *Tribe.*

HORIZON, کنارۀ آسمان ,افق A (plur. اناق) ,خافتی .— *The two horizons (the east and west),* خافقان A ,خافقین A.—*To set below the horizon,* بمنگیدن . *A cloud obscuring the horizon,* عرض A .—*Horizontal,* افاقي A ,برابر افق ,بخافق .— *Horizontally,* مساري ,در طریق مساري .

A HORN, شاخ ,قرن A (plur. قرون) ,قرنت A ,سرو ,سرون ,قتل A ,اعصم A ,مدري A ,مدرات A ,مدریت A (plur. مداري) ,شغ ,میخ ,میخ ,روق A (plur. اروق) .— *Two-horned,* دو شاخه ,ذوالقرنین A .— *The vein of a horn,* دلعت A . *To butt with the horns,* شاخ زدن ,سرو زدن ,نطاح کردن ,نطح نمودن . *Butting one another with their horns,* معتکل A ,یکک دیگر را شاخ زدن . *Butted or killed by the horns of a bull, ram, &c.* منطوح A ,نطیح A . *A cup made in the shape of a horn,* شاخ . *Any thing of gold or silver made in the shape of a horn,* خشوکک . *The horn of the moon,* نوکک . *The horns of a bow,* کمان ,گوشه ,قرو A ,کرنای ,بوق ,بورو ,سیت A .— *A horn (musical instrument),* بوري ,نفیر A ,سرنا ,قشع A . v. *Trumpet.* — *To sound a horn,* نفخ صور کردن .— *An ink-horn,* دوات A ,دویت A ,نون A ,محبر A ,محبرت A .

Horned, شاخ دار ,صاحب القرن A ,سرو دار .

Horny (made of horn), شاخي ,از قرن ساخته .—(*belonging to horn*), شاخ منسوب . v. Also *callous.*

A HORNET, زنبور ,خرگیز .

An HOROLOGE, ساعت A ,تشته .

HOROSCOPE, (*configuration of planets at the hour of birth*), طالع A (plur. طوالع) ,ستاره ,آختر ,برج طالع ,زایچه ,کتخداي ,بخت ,روز ,کمي .

HORRIBLE, هولناکک ,هیبت ناکک ,مخوف A ,مکروه A ,هایل A ,مهول A ,مهیب A ,سهمناکک ,ترسناکک . v. *Dreadful, terrible, frightful.*

Horribleness, هولناکي ,هیبتواري ,وحشت A . v. *Dreadfulness.*

Horribly, از هولناکک ,مخوفانه ,با وحشت ,هیبانه ,با کراهت .

Horrid, مکروه A ,مستکره A ,قبیح A ,زشت ,شنیع A . v. *Horrible, hideous, enormous.* — *Horridness,* قبح A ,شنیعت A . v *Hideousness.*—(*enormity*), فسود A ,اخلاف A .

Horrifick, دلگیر ,نفرت ساز ,کراهت کنا . v. *Horrible.*

Horrour, هیبت A ,هول A ,خطرة A ,عبرت A ,

نفرت و وحشت , نثرت A , نفرين A , فراشا , وحشت A , كراهت A , قشعريرت A . v. Also *dreariness, gloom.* — *The horrour or shuddering of an ague fit,* لرزه , نفض A , نفرت , منفور شدن , وزغ A . v. *Fever.—To conceive horrour,* استكراه كردن , اكراه يافتن , داشتن . v. *To abhor.—To be seized with horrour,* نفرت گرفتن , فراشيدن , رميدن . *Horrour-struck,* مقشعر A , رميده , مكروه A , . *Held in horrour,* منفور A .

A HORSE, اسب , فرس A (plur. افراس , فروس), أم سويد , سنب A (plur. سنوب), عجوز A , مركب A , سما A , (امطا , مطايا , معلي (plur. مطيت A . *A blood horse, a horse of noble pedigree,* اسپه نجيب , اسپ اصيل , رهوار , باره , توسن , سمند , بداوي اسپ . *A roan or sorrel horse,* اسپ پلنگ , رخش . *A horse spotted like a leopard,* رنگ . *A piebald horse,* ابرش , ابرق . *A partridge coloured horse,* چوغري , خنك . *A gray or white horse,* اسپ سنجاب , شولنگ , چرمه فرس خنك . *A bay horse,* كميت A , كميد , سرخنبرد . v. Under *bay.* — *An Arabian horse,* بداوي اسپ , اسپ تازي , اسپ عرب . *A Persian horse,* اسپ فارسي . *A Turkish horse,* اسپ تركي . *A barb horse,* اسپ بربريه , اسپ مغربي . *A draught or baggage-horse,* اسپ پالان كش , اسپ باركش , هجين A , بالاد , ماشيعي , باركير , باركي . — *A fleet horse,* اسپ پلنگ رفتار , سمند براق رفتار , اسپ شبرو , باد عنان , خنك رهوار , اسپ چابك , پيكاو , ديو باد , فرس چالاك , فرس لهيم , اسپ لهم , شيظمي , شيداغ , شيدخ , اسپ رخش , اسپه طيار , اسپ سكب . *A led horse, a horse of state or parade,* نزيچه , اسپ يدك , يدك , ازغ , اسپ نجيب , فرس مجنب , اسپ مجنوب , اسپ اصل . *An unbroke, restive, or unmanageable horse,* بد سوار , اسپ نا فرجام , بدرام , توسن , اسپ سركش , اسپ شماس , خالغ A , هيدخ . *A well broke, gentle going horse,* شبشب , رهوار , اسپ نرم رو . *A saddle-horse,* ركوب A , پالا , فرس ركابه , اسپ سواري . *A stumbling horse,* سگرفند . *A lame horse,* اسپ لنگ . *A stone horse,* اسپ كراض , ايغر , بد سوار . v. *Stallion;* also *gelding.—A post-horse,* يام , يامه , يامچيك . *Post horses,* also *relays of horses,* خيل البريد A . *A place where they furnish post horses,* منزل خانه . v. *Post.* — *Fleet as a horse,* اسپ تك . *The trappings or clothes of a horse,* پركسان , برند . *A horse collar,* براز , جناغ , رخت اسپ . *Horse harness,* طرف A . v. *Harness.* — *Horse armour,* شقه بند , تجفاف A (plur. تجافيف), برگستوان . *To arm a horse,* اسپ تجفيف كردن . *A horse curvetting when touched by the spur,* جياش . *The neighing of a horse,* جليدت A . *A herd of horses,* هركله , كوه باره . *To mount or ride on horseback,* سوار شدن , برنشستن . v. *Horseback.* — *To alight from a horse,* از اسپ نازل شدن , از اسپ فرود آمدن , پياده شدن . — *A galloping horse,* اسپ راكض . *To put a horse to full speed,* اسپ اعدا كردن . v. *To gallop, run a race.—To drive a horse,* اسپ راندن . —*To break or exercise a horse,* سلاخور شدن , اسپ صنع ساختن , اسپ فرجام كردن , اسپ واسپ رام كردن , تنبيس ساختن , اسپ جولان كردن . *To dress or carry a horse,* اسپ تيمار كردن , فرهختن , بخشانيدن , بخشودن , فرس حس ساختن . *To clip the mane of a horse,* عرافت كردن . *To comb the mane of a horse,* شانه بريال اسپ زدن . *The mane of a horse,* يال . v. *Mane.— The master of the horse,* سردار سواران , امير اخور , سراخور . *A groom who leads horses of state,* يدكچي , الك , وشقدار , جنيب A . *To champ the bit (as a horse),* نغم نمودن . —*To kick (as a horse),* لكد زدن , كردن . —*Horse (cavalry),* خيول A , اخيال A , خيل A , موكب A , سپاه سوار , بهم A , بيمت A . *A great body of horse,* ملميا A . *A troop of horse,* كوه بار , رساله A . *A troop of about twelve horse,* ركب A , ركبت A . *A smaller troop,* كبكبت A . *Horse and foot,* سوار و پياده . — *A wooden horse (an instrument of torture),* تخته جامه , طوله A . *A set of horses (for a carriage, &c.),* ثنت A . *The fetlock of a horse,* ودج A . *The jugular vein of a horse, where they bleed him,* ودج A .

— *To horse (mount a horse),* كسي را براسپ راكب كردن . *(to carry one upon the back),* كسي را بر پشت كردن . *(to ride),* راكب شدن , سوار شدن . v. *Horseback.*— *(to cover a mare),* كشني كردن . v. Under *cover.*

HORSEBACK, *mounted on horseback,* راكب A , برنشسته , سوار , فارس A . *To mount or ride on horseback,* سوار شدن , راكبا نحاب ساختن , ركب كردن , راكب بودن , سوار رفتن , بفرس رفتن , فارس شدن , برنشستن . v. *To ride.*

A HORSE-BOAT, اسپ معبري .

A HORSE-BOY, غلام اخور .

A HORSE-BREAKER, سلاخور , سوار كار , چابك سوار , رايض A , سلاح شور . *The art of breaking horses,* چابك سواري , سلاخوري , سلاح شوري . *A horse colt,* كرج A . v. *Colt.*

A HORSE-DEALER, فرس سوداگر اسپان ,اسپ فروش , جانباز . *Horse-courser*, فروش .

The HORSE EMMET (*a large winged ant*), A رمّت (plur. ارمام , رمم).

HORSEFLESH, گوشت اسپ.

A HORSE FLY, نعرت A ,خرمگس , اسپ مگس ,خرپشه , يخمور A.

HORSE GUARDS, A متفرّقت , اسپ موكب .

HORSE HAIR, A هلب.

A HORSE LAUGH, A قهقهه.

A HORSE LEACH, A علق , A علقت . v. Also *farrier*.

A HORSE LITTER (*for travelling*), تخت روان .

A HORSEMAN, سوار , سوارة , A فارس , A راكب . — (*good rider*), شبسوار . *One horseman* (*also a knight or hero*), يكسوار , يكه سوار . v. *Cavalier.* — *Horsemanship*, سواري , شهسواري , سواركاري , سلّم شوري . — *Horsemen*, سواران , فرسان , A خيل , A خيول . v. *Equestrian.*

HORSE-MEAT, A علف . v. *Hay, grass, bean.*

A HORSE-MILL, اسياب باركير .

A HORSE POND, ابگير آسپ , A غديرA . v. *Pond.*

A HORSE RACE, حضر A , شرف A , تاز , اسپ دوري A شوط (plur. اشواط). v. *Course, race, race-ground.* — *A wager at a horse-race*, A قرع . v. *Wager, bet.*

A HORSE SHOE, A نعل , نعل اسپ . *The nail of a horse-shoe*, A ستام . *Sparks of fire struck by a horse's shoe*, حباحب A.

A HORSE-STEALER, اسپ دزد .

A HORSEWAY, شاهراه . v. *Highway.*

HOSE, موزه , A جورب . *A kind of hose worn over boots* (*to keep them clean*), سرموزه . v. Also *breeches.* — *A hosier*, جورب كر .

HOSPITABLE, سيلج ,غريب نواز , مهمان پرور , مهماندار مطعامA , مسافر نواز ,صاحب ضيافت ,اهل مدارا ,دوست . *The hospitable cup* (*with which strangers are presented*), A مقرات , جام مقرات . *A hospitable man*, ميزبان , مهماندار . — *Hospitably*, مهماندارانه , صاحب ضيافت , A مضيف با A , باميزباني , مطعاما A , بامهمانداري , ازمهمانداري , ضيافت .

An HOSPITAL (*for the sick*), بيمارخانه , تيمارخانه , دار المرض A , دار الشّفا A , دار شفا , هروانه . (*a public building for the reception of the poor and travellers*), A عمارت , خانقاه , پول , كروانسراي , مبسوط السّماط . v. *Caravansera, inn, hostel.*

Hospitality, غريب پروري , مهمان پروري , مهمانداري مهماني , مسافرت A , ميزباني گستري , ميزباني , ضيافت A , نويد A , نزل A , توفيق A , مدارا A.

An hospitaller, مهماندار . v. *Host.* — *The knights Hospitallers* (*or knights of Malta*), الاسبتار .

A HOST (*landlord*), ميزبان , صاحب ضيافت , مهماندار , مضيف A , كتخدا , هيله , كديه , كديور . — (*of a tavern, &c.*), پير مغان . v. Also *army, multitude.*

A HOSTAGE, يرغمال , A كفيل . *To give a hostage*, كفيل دادن.

HOSTEL or *hôtel*, سيخ , كاروانسراي , سراي , خان پول , مصطبت A , رباط A , منزل A , مهمانسرا , مهمانخانه — *A maître d'hôtel*, خانسمان , خرج بردار .

A HOSTESS, A كدبانو , كذبانو , كذبا , كدبا , امّ المنزل A .

HOSTILE, A مخالف . v. *Adverse.* دشمن , حربي هجوم حربي , *A hostile excursion*, عدومتعلق , منسوب گروه دشمن , *Hostile troops*, دشمني حملت , ترك تاز . *In a hostile manner*, A حربا , دشمن آسا.

Hostility, مخالفت A , خصومت A , عداوت A , دشمني تناكر A , ابلت A , معادات A , عدوان A , حرب A , جنگ A تناقظ A , تناكث A .

To commit hostilities, شقاوت , جنگ كردن , عداوت كردن , آتصال مقت كردن , اهانت نمودن , ساختن .

A HOSTLER, اهل اصطبل , اهل آخور , سايس . v. *Groom.*

HOT, حريرA , محترA , حارA , حرّ A , تابدار , گرم دفي A , صايف A , صاف A , وازيخ A , حمي A , سوزنده آب , سخون A , محرور A , امح A . v. *Warm.* — *Hot water*, فاتور A , حميم A , آب گرم , تابدار . *Water somewhat hot*, گرمابه , گرمايه , گرماوه . *A hot bath*, خليش , فاتر A حمّام A , A حمّت (plur. حميت , حمامات). (*Hot sake-*

ment, furious), تيز ، آتشي ، گرم ، دژاگاه ، مغرور A ، حارّ A . v. *Fierce, vehement, violent, eager, keen, precipitate.* — *(lascivious),* صاحب شهوت ، شوخ . *(acrid),* تيز ، حمت A ، حريف A . *A hot-house,* كاشانه . *A hot day,* نهار گرم . *A very hot place,* گرمگاه ، جاحم A . *Hot bread,* انبجاني ، نان گرمه ، گرمه . *Somewhat hot,* نيم گرم ، معتدل A . *Hot words,* الفاظ تابدار . *In hot blood,* با تيز ، با گرما ، غضبانه ، مزاج . *A hot wind,* عجوز A . *Hot winds,* بروارج .

Hot-brained, hot-headed, تيزمزاج ، بي انديشه ، گستاخ ، بي تدبير ، گمراه ، مهور A . v. *Rash, violent, passionate.*

To be hot, گرم شدن .

A hot-house, گرم خانه ، كاشانه ، تابخانه . v. Also *bagnio.*

Hotly, گرمانه ، با گرمي ، بشدّت ، جهراً A . *(violently),* جهراً A ، حربانه ، با تهور ، ضرباً A ، تهرانه ، شوخانه . *(lewdly),* با شهوت .

Hotness, گرمي ، گرما ، حرارت A . v. *Heat, fury.*

Hotch-potch, v. *Hodge-podge, farrago.*

A HOVEL, كپخان ، خرگاه ، كاغ ، بارانگير ، توارد A ، خصّ A . v. *Cottage, hut, shed.*

To HOVER *(over head, as a bird, &c.),* تفرّش كردن ، بسر آويز شدن . *(to hesitate),* شك وشبهه ، در گمان استادن ، داشتن .

The HOUGH, الور ، داغصت A . — *To hough,* داغصت قطع كردن . — *Houlet,* v. *Owl.* — *Hoult,* v. *Wood.*

A HOUND, سگ شكار ، صيود A . v. *Dog.*

An HOUR, ساعت A ، مطوت A ، بازيره ، بازيرة ، ان A ، دهل A ، فرص A ، توت A ، سهوا A ، فنت A ، فينت A ، دم . *From hour to hour,* ساعت بساعت . *In a happy hour,* بوقت سعيدت ، در ساعت مسعودت . *Every hour (hourly),* ساعت بساعت ، هر ساعت . *An hour-glass,* شيشه ساعت ، رمل ساعتي .

A HOUSE, خانه ، حويلي ، بيت A (plur. بيوت A), دار A ، كاشانه ، منزل A ، وثاق A ، مسكن A ، مكان A ، سراي ، سرا v. *Habitation, home, building, edifice, structure.*— *(descendents from one ancestor),* نسل A ، خانمان ، خانواده ، خاندان ، آل A ، دودمان ، تبار ، اصل A ، ومان . v. *Family, race.* — *A winter-house,* شبستان ، كاشانه ، كاشان . *A summer, country, or garden house,* باغ خانه ، بادخون ، كنج ، ايوان ، بادگير ، تزر A ، آفتابخانه ، مضيف A . *A royal house,* بيت ، سراي پادشاه ، محل A ، بارگاه ، درگاه ، دولت خانه ، دار الملك A ، شهريار . v. *Palace.* — *A banquetting-house,* دار الضيافت A . *A house built or roofed with reeds or straw,* كروفي ، خانه ني ، لبان ، خانه . v. *Hovel.*—*The inner part of a house,* جوّ A ، خبري ، سراي خاص . *The space within the walls of a house,* خبري . — *The master of the house,* كدخدا ، صاحب خانه ، ديله . *A court before a house,* پيشگاه . v. *Under court.* — *The top or roof of a house,* اسمانه ، كروني . v. *Roof.*—*A building, window, gallery, &c. on the top of a house, for the benefit of air or prospect,* بالاخانه ، بادخور ، بادشنج ، سرطاق ، بسيغ . v. *Battlements, balcony, cupola.* — *Pleasant houses,* منازل فراغ . *A toll house,* جزيت خانه . v. *custom house.* — *A store-house,* انبار خانه ، شونه A ، مقلدت A . v. *Magazine, warehouse.* — *A counting-house,* دفتر خانه ، بيت . *A house of office,* آبريز ، ادب خانه ، دار الفراغ A ، ماء . v. *Privy.*— *A work-house,* (*workshop*), كارخانه ، دستگاه ، پيشه گاه . — *(shop),* دكان A ، دكن P . *A house of correction,* زندان . v. *Prison.* —*A coffee-house,* قهوه خانه ، مجبزت A . *A bake-house,* تنور خانه ، تنورستان ، مخبزت A . *A milk-house,* شيرخانه ، ملبن A . *The side of a house,* پيغوله . *The middle, square or court of a house,* ميان سرا ، ميان سراي . v. *Court.*—*The house of the sun (in astronomy),* خانه افتاب . *The house or station of a planet,* برج A ، منزل A ، برج كوكب . v. *Constellation,* and قمر, Vol. I. —*The house of God,* خانه خدا ، بيت الحرام A ، بيت . *The house of delight (heaven),* دار البوار A . *The house of pride and wretchedness (this world),* دار غرور و محنت . *The house of perdition (hell),* دار البوار . v. Vol. I. *A religious house,* خانقاه ، دير ، دار ، بيت . v. *Abbey, monastery.*—*A pent-house,* طاقيت A ، تفيع A . — *A ruinous or empty house,* دار خاوي ، خانه خراب ، شوليده .

To house (harbour), پناهگاه نمودن ، در خانه پناه دادن ، مخلص دادن . *(to take shelter),* در خانه پناه گرفتن ، مخلص . v. *To harbour, sojourn.* پناه گاه داشتن ، ياقتن .

A house-breaker, خانه دزد . v. *Thief, robber.* — *House-breaking,* خانه دزدي . v. *Robbery, theft.*

A HOUSE-DOG, وازع A .

A HOUSHOLD, خانمان ، خان ، خاندان ، اهل بيت . v. *Family, domestick.* —*Houshold furniture, houshold stuff,*

وباردان ,بادخون ,رخت خانه ,اساس البيت ٨ ,اسباب خانه
,كالا ,كالسه ,زلزل ٨ ,(عقارات .plur) عقار ٨ ,خانمان
,خانه دار ,خانداں *A house-holder, house-keeper,* ادرت ٨ .
,خانه داري *House-keeping,* كاود ,صاحب خانه ,كتخدا
.v. Also *hospitality.* طعاميت ٨ ,نفقت ٨

HOUSELESS, بي خانه ,غيربيت ,بي دار .

A HOUSE-MAID, ٨ ,مذال ٨ ,بغيت ٨ ,خدن .

HOUSE-ROOM, جايگاه درخانه .

A HOUSE-WARMING, ٨ حتر .

A HOUSEWIFE, ٨ ,زن خانه دار ,امّ المنزل ,امّ المثوي ٨
v. *Hostess.* — *Housewifery,* خانه داري . خديش ,عوان ٨

HOUSING (*houses*), ٨ ,بيوت ,ديار ٨ ,خانها ,ادوار .
— *Housings for horses,* زين پوش ,رخت اسپ ,جلال ٨
.v. *Saddle-cloth.* جناغ ,(اشعرت ,شعر .plur) شعار ٨

HOW (*in what manner*), ,چون ,چه گونه ,چكونه ,بچه
,ما ٨ ,مهما ٨ ,چه وجه ,بچه وجه ,كيفما ٨ ,كيف ٨ ,طور
How long? تا بكي ,تاكي .ادنگ ,بما ٨ ,بما ٨ ,بم ٨ .
How often? چندبار . *How can it be helped?* چه چاره .
How many? چند . v. *How much.* — *How many persons?*
How many soever, بسا ,چندان . چند كس ,چند تن .
How then? ٨ فكيف . *How do you do? how d'ye?* كيف
,مزاج شريف ,مزاج ٨ ,چوني ,خيرعافيت ٨ ,حالك
مهيم ٨ . *How many children,* چند فرزند . *At how much a yard?* چه قدر في گز . *How many quires for a rupee?* في
,كم ٨ ,چند *How much? how great?* روپيه چند دسته .
كيت ,چه مقدار ,چه قدر .

HOWEVER, ماكل ٨ ,مع هذا ٨ ,مگر ,وليكن ٨ ,لكن ٨
وليك ,هذا . v. *But, nevertheless.*—(*in whatever manner*),
باي وجه كان ٨ ,كيفما ٨ ,من كل وجوه ٨ ,بهرحال ,بهروجه
(*at least*), ولو ,باري .

To HOWL, لاييدن ,شريو ساختن ,وحوح بودن ,ولوله كردن
,زازيدن ,عوا كردن ,زنويت نمودن ,زنويدن ,زنوييدن
زازيدن .

A howl, ٨ ,ولوله ,شريو ,واريله ٨ ,ولوال ٨ ,عول
٨ ,عويل ٨ ,عوا ٨ ,تعويت ٨ ,عوت ٨ . *A howling dog,*
وحوح ٨ .

Howsoever, v. *However, although.*

HUBUB, ,فتنه ٨ ,هنگامه ,خرخشه ,غلغل ,غوغا
برخاش ,ولوله ٨ .

HUCKLE-BACKED, كوژ . v. *Crookbacked.*—*Huckle-bone,*
v. *Hip-bone.* رر .

A HUCKSTER, بازارچي ,خرده فروش . v. *Pedlar.*

To HUDDLE (*do any thing precipitately*), ,سرسري كردن
سرعت نمودن ,علي التعجيل ساختن ,تكرمكر كردن *To*
huddle on clothes, عجيلانه ,ادمالانه ,بالتعجيل و ادمال اللباس كردن
خودرا پوشيدن . *To huddle together (bring or throw in*
confusion), تقحيم ,ابرجبور بهم انداختن ,دراخلاط بهم آوردن
قرش مرش بهم نمودن ,كردن . (*to move hastily, in a crowd*),
درجمع شتابان روان شدن .

A huddle, v. *Crowd, tumult, confusion.*

HUE, گونه ,گون ,رنگ . v. *Colour, dye.* — (*legal pursuit*), بانگ ,آواز ,داد و فرياد . v. *Cry.*— *To make hue*
and cry, بانگ بر زدن [illegible] فرياد كردن . آواز دادن

To HUFF, [illegible] . v. *To* [illegible] *bluster.*—(*to treat*
with insolence), [illegible] متكبر شدن ,گستاخي نمودن . v.
To bully — (*to swell with self-importance*), [illegible]
[illegible] كردن ,مغروري داشتن *A huff* (*sudden swell of arrogance or anger*), مغرور ,خفگي ,خودبيني ,[illegible]
٨ ,غضب ٨ ,قهر ٨ . *A huff, huffer,* پارولة ,[illegible] v. *Bully.*
— *Huffish,* ,گستاخ ,مغرور ٨ ,پرغرور ,خودبين ,[illegible]
Huffishly, غرورا ٨ ,باگستاخي ,تكبرانه . *Huffishness,* خنكي
متكبري ,غرور ٨ ,گستاخي . v. *Arrogance.*

To HUG, آغوش كردن ,بغل گرفتن . v. *To embrace,*
fondle.—(*to hold fast*), سخت گرفتن . v. *To hold.*—*A hug,*
آغوش . v. *Embrace.*—*To hug one's self,* خوش خاطر داشتن .
v. *To be pleased.*

HUGE, بي قياس ,بي اندازه ,بزرگ ,عظيم ٨ ,كلان
بطورنا ,بسيار . v. *Immense, vast.*—*Hugely,* غيرحدّ و شمار .
بي اندازگي ,بزرگي ,كلاني ,*Hugeness*,— بي قياسانه ,مجدود .

HULK (*hull or body of a ship*), جهاز بي تير ,جرم ,جهاز .
A hulk (any thing bulky), چيز عظيم الجرم . — *A hull,* v.
Also *husk.*

To HUM (*as bees, &c.*), ,ريستن ,ريش ,دندنه كردن
v. *To buzz.*—*To hum and haw,* ريس كردن ,رسيدن ,گرفتار
خطل كردن ,زباني نمودن . v. *To hesitate.*—*To hum an air,*

A hum of applause, زمزمهٔ پیرای کردن , آهسته سرود کردن . — A hum, زمزمه A , دندنه A , دمدمه A , زمزمه , ستایش . — v. Buzz. — The humming noise of a number of people, اوید A , آوازه , عنترت A , غنت A , زمزمه و دمدمه . همزجان A , دودانت A .

HUMAN, بشري , انسانی , ادمیان , انسي , بشري . Human nature, بشریت A , انسانیت A , آدمیت A , طمع بشریت . The human race, humankind, نسان A , انسان A . A human being, انسان A , بشر A , نوع انسان , انس A , آدم‌زاد .

Humane, حلیم A , ملایم A , مترحم A , دردمند , نرم‌دل , اهل مروت , صاحب التفات , نرم , لطیف A , ملاطف A , سفطا A , کرم گستر , اورنگ , هشیش A . v. Benevolent, kind.

Humanely, ملاطفاً A , ملایمانه , از ملاطفت , باملایمت , با نرم دلي .

Humanity, نرم دلي , ملایمت A , حلم A , دردمندي , مدارا A , مروت A , ملاطفت A , رحمت A , رحم A , لطف A , التفات A . v. Benevolence, kindness; also human nature.

To humanize, ملایم کردن , آدمیت دادن , انسان کردن , لطیف ساختن , نرم دل کردن .

Humanly, انسانیتاً A , بشریانه , آدمیانه . v. Humanely.

HUMBLE (submissive, low, depressed), مسکین A , فروتن , خاضع A , اهل تواضع , متواضع A , حقیر A , غریب A , غیر تکبر , بي غرور , هیمه , خاشع A , خضوع A , اخضع A , دون A , متخشع A , ضرع A , متخشع A , کندخانه , کمینه , ناکس , اهل مسکنت , خور , طریح A , پست , دوني . v. Low, base, poor, abject, mean. — A humble petition, عرضه داشت .

To humble, حقارت کردن , فروتن ساختن , تحقیر کردن , سرفرو آوردن , پست ساختن , ذلیل ساختن , پیوسانیدن , مسکین کردن , خوار ساختن , فضیحت نمودن , بخاک نشاندن . v. To crush, subdue, tame. — To humble one's self, تواضع تکبیر کردن , افتقار کردن , پیوشیدن , پیوسیدن , نمودن تضرع , مردم کردن , خشوع ساختن , تذلل کردن , وضع ساختن , تترید نمودن , ضراعت ساختن , خضوع کردن , نمودن . To humble one's self before God, عبادت , پیش خدا سجده کردن , اسلام ساختن , نمودن . — Humbleness, v. Humility.

Humbled, ناکس , مخضوع A , فروتن کرده شده , متواضع A , متخشع A , سرفرو . v. Humble. — To be humbled, فروتن گشتن , مخضوع بودن , تخشع شدن .

A humbler, فروتن کننده , متواضع کننده .

Humbly, با تواضع A , بي غرور , از غریبي , از فروتني , با ابتهال و ضراعت , حقیرانه , با فروتني . To beg humbly, نیاز کردن .

HUMID, نمیع , نمدار , نمناک , آبدار , آبي , تر , نم , شاداب , رطوب , رطیب A , رطب A , طري A , نمگین , بلت A , خوشاب , مرطب A . v. Wet, moist, watery.

Humidity, رطوبت A , نمناکي , نم , تري , نمي , بللت A , بلل A , بلت A , نداوت A , ندي A , طراوت A . v. Moisture, wetness.

HUMILIATION, وضاعت A , ضراعت A , تضرع A , تواضع A , اتضاع A .

Humility, مسکنت A , انکسار A , غربت A , فروتني , ضراعت A , بي غروري , عدم تکبر , خشوع A , مسکیني , افتکار A , استکانت A , پیوس , تواضع A , لوسانه , خضوع A , خضع A , خنوع A , وضاعت A , مدارا A , نالیش .

HUMORAL, صاحب رشحت .

A HUMORIST, هوا پرست , مرد خود سر , خودراي , صاحب هواداري .

Humourous (capricious), اهل سفه , خود اندیش , خود سر , بذله گو , لطیفه گو , بي قرار . v. Irregular. — (jocular), لطیف مشرب , مزاح A , مسخره A .

Humourously (capriciously), هوادارانه , با خود سري . — (jocosely), با مسخره , با لطیفه , با بذله .

Humourousness, شقا A , بي قراري , خود سري . v. Caprice, fickleness.

Humoursome, شوخ طبیعت , بي قرار , شوخ , خود سر , شقي , هوادار . v. Peevish, humourous.

Humour (moisture), رشحت A , نم , آب , نمي , تري , رطوبت A , ندي A , حقالت A , حقیلت A . The four humours in the human body, خلط A (plur. اخلاط), کش . v. Vol. I. p. 765. — The humour or temper of the mind, مزاج A , خوي , خو , سجیعت A , منوال A , مشرب A , حال خاطر , خاطر , دزل A , مسخره A , لطیفت A , بذله A (jocularity), منش .

v. *Pleasantry.* — *A man of humour,* لطيفه گو ، بذله باز ، خود راي ، خود سري ، *Humour (caprice),* — مزخلب A ، مسخره A ، عدم قرار ، شتا A ، شتاوت A . v. *Petulance, peevishness, whim,* — *Morbid humours,* اخلاط فسادت ، اخلاط رديت .

To humour, نواخت ، نواختن ، خاطرداشتن ، مرضي داشتن ، كردن ، نوازش نمودن ، دست دادن . v. *To gratify, soothe, comply, fit.*

A HUMP, كوده ، كوهان ، كوژ ، كوز ، سنام A ، نيم كور . — *Hump-backed or hunch-backed,* خميده پشت ، كوزه پشت ، كوژ پشت ، حدب A ، حدبا A . v *Crook-backed.* — *To hunch or crook the back,* پشت كوژكردن .

A HUNDRED, صد or سد ، ماية A ، موون A ، ميون A . *A hundred thousand,* صد هزار A ، لك ، ماية الف A . *About a hundred, a hundred more or less,* صد چندان ، هند A . *A hundred camels,* A ندهت ، امامت A . *A hundred fold,* صد تا ، صد تو ، صد بار ، ماية اضعاف A . *A man a hundred years old,* پير صد ساله . *The hundred-leaf rose,* گل صد برگ ، ورد مضاعف A . *The hundredth,* صدم ، ماية A . *One thousand seven hundred eighty-two,* يك هزار هفتصد هشتاد ودو ، اثنتان ثمانون سبع ماية والف A ، [or in the oblique case], اثنتان وثمانين وسبع ماية والف A . (v. *Arab. Gr.* p. 48.).

HUNG, آويخته ، معلق A ، متعلق A ، منوط A ، منتيط A ، معتلق A ، دروا ، درواي . v. Also *hanged.* — *A hook on which meat is hung,* گوشت آويز ، آويز . *Any thing hung up (as fruit, &c. to dry),* آونك ، معلاق A ، معلوق A . *A provender sack hung round a horse's neck,* معلف A . *One hung from the saddle,* تغار A .

HUNGER, گرسنگي ، ناشتاي ، جوع A ، جوعت A ، توش ، سغرت A ، خمصت A ، عجوز A ، قحط A ، اشتها A ، نوع A ، داء الذيب A ، طوي A ، مجاعت A ، مخمصت A ، وبنت A ، نكهن ، تقبع A ، لم A ، جلبت A ، دهم A ، مجاع A . *Extreme hunger,* دهم داهم A ، تقبع تقبع A ، هنوه A ، نكس A ، خنتار A ، ضوره A ، مجمخ A ، لباس الجوع A ، هنبغ A ، واج A . — *Hungered,* v. *Starved, hungry.* — *To hunger,* گرسنه شدن ، تجويع ساختن ، تغريث كردن . v. *To starve, to be hungry.*

Hungrily, با گرسنگي ، ناشتانه ، جايعا A ، علي ريق A ، علي الخسف A ، علي الريق A .

Hungry, گرسنه ، جوعان A ، جايع A ، مجيع A ، جيعان A ، ايعت A ، ضرم A ، لحان A ، لم A ، سغبان A ، سغب A ، گرسنگي ، دغو A . v. *Starving.* — *To be hungry,* گرسنه شدن ، كشيدن ، جوعان بودن ، جايع گشتن ، جوع كشيدن . — *Hungry or barren ground,* دنكون A ، سنه A . v. *Barren.*

To HUNT, شكردن ، شكاركردن ، صيد كردن ، نخچير ، انگندن ، ماريدن ، خلع كردن ، قنص ساختن ، اقتناص نمودن ، تنتس كردن . v. Also *to search for, pursue.*

A hunt, hunting, شكار ، صيد A ، اصطياد ، نخچير ، صيدات A ، صيادت A ، قسرد . *A hunt or pack of hounds,* كليب A . v. *Chase, pursuit.* — *Any thing belonging to hunting (as hawks, dogs, horses, &c.),* شكاري ، صيدي ، نخچيري ، اشكره . *To go a hunting,* شكار كردن ، عزم شكار كردن ، تصيد رفتن ، سمي ساختن ، مستمي شدن . — *A hunting horn,* بوري ، بوق شكار ، اشكره .

Hunted, شكرده ، مصيد A ، مقتنص A . *To be hunted,* شكاركرده شدن ، شكرده شدن ، نخچيرشدن .

A hunter, huntsman, شكاري ، صياد A ، شكارباز ، شكارچي ، نخچيروان ، نخچيرگير ، پيرانه ، قناص A ، قنيص A ، قانص A ، نجاش A ، نجيش A ، قسور A ، حبال A ، خليع A ، واري A ، A *hunter or hunting dog,* سگ شكاري ، صيود A ، حامت A ، v. *Dog.* — *The lurking place of a hunter,* عملس A ، طلق A ، قترت الصايد A ، كمينگاه ، سمج ، سميه ، سمبج . *A hunter's net or other implement,* مصيد A .

A huntress, زن شكارباز .

Huntsmanship, اوصاف شكار .

HURDS (*refuse of hemp, &c.*), هبره A .

To HURL, انداختن ، اندازكردن ، رمي ساختن ، بازنانه ، كردن ، ترميدن ، لثم ساختن . v. *To throw, shoot, fling.*

Hurled, انداخته ، مرمي A ، رمي A ، مرتمي A . v. *Thrown.*

HURLY-BURLY, غوغا ، غلغل A ، غدر A ، هرج مرج ، هنگامه . v. *Tumult, commotion.*

A HURRICANE, گردباد ، بادگرد ، ديراباد ، تند باد ، باد سخت ، باد شديد ، طوفان A ، آم زويعت A . v. *Whirlwind, wind.*

To HURRY, جلدي كردن ، شتاب كردن ، شتابيدن . v.

To haste, hasten.—Hurry, تعجيل A , جلدي , شتابي . v. *Tumult, commotion, haste, precipitation.*

To HURT, آزردن , آزار دادن , رنجيده كردن , رنجيدن , زيان كردن , ايذا نمودن , زخم كردن , آزردن , ساختن , اصابت ساختن , ضرر كردن , آسيب دادن . v. *To harm, pain, injure, wound.—To hurt one another,* يكديكر را رنجيدن و مضارت ساختن , رميدن كردن . *Superfluity hurts, a little does good* (Arabick proverb), الكثير ضر و القليل نفع .

Hurt (injured or wounded), زخم خورده , زيان رسيده , آزار رسيده , رنجيده , زخم دار , ضرر يافته , زخم زده , منعقر A , متاذي A , آزارده .

To be hurt, زيان كشيدن , زخم خوردن , ضرر يافتن .

A hurt, آزارش , آزار , زيان , ضرر A , آسيب A , زياني , ستم , اصابت A , ايذا A , اذيت A . v. *Wound, harm, injury.*

Hurtful, مفسد A , رنج ساز , زيان دار , آزاركن , مضر A , زياندار , فبرون , جاني A , مظلمت كار . v. *Harmful, pernicious.—Very hurtful,* كثير الضرر . *Hurtfully,* با آزار , زيان كاري , مضري A , مضرانه , مفسدانه A —*Hurtfulness,* زيانداري , هلاكا A , آفت A .

Hurtless, بي زيان , بي ضرر , نا مضر . v. *Harmless, innocent.*

HUSBAND, زوج A (plur. ازواج), خاوند , شوي , شوهر , بعل A , ابو المرئت A , حلال A , كتخدا , حليل A , (زوجت جفت , زوج , جفت , رقيع A , عشير A . *Husband and wife,* v. *Spouse.*

To husband, زوج دادن . v. *To marry.*—(*to manage frugally*), خرج قليل كردن , امساك نمودن , خانه دار شدن . —*Husbandly,* v. *Thrifty.*

Husbandless, بي شوهر .

A HUSBANDMAN, مزارع A , كشتكار , خداوند كشت , دهقان A , زارع A , كشاور , كشاورز , برزگر , كديور . v. *Farmer.*

Husbandry, فلاحت A , برزگري , زراعت A , كشتكاري , امساك A , خانه داري . v. *Tillage.*—(*frugality*), دهقاني .

HUSH! (*interjection*), صه A , خب باش . (*silent*), صموت A , ساكت A , خموش , خاموش —*To hush (make still or silent)*, اسكات ساختن , خاموش كردن .—(*to be still or silent*), ساكت بودن , خاموشيدن , خاموش شدن . *To hush a child asleep,* همهمه كردن .

A HUSK, پوست , قشر A , قراط A , وتيرت (plur. وتاير), ترمس , خروب , خرنوب .

To husk (strip off the outward integument), پوست بر داشتن , قراط واكردن , مقشر كردن . v. *To peel.*

Husked (covered with a husk), با قراط پوشيده , پوست دار . —*Husky,* پر قراط .

A HUSSY, زن شوخ چشم , كنيز شوخ , جاف جاف . v. *Baggage, impudent woman, buster.*

To HUSTLE, باهم لاندن .

A HUT, نكبتخانه , خرگاه , خانه كوچك . v. *Hovel, cottage.*

A HUTCH (*corn chest*), لارنگ , تپنگه , تپنكو . v. *Granary.*

A HUZZA, غوغا , شور و شغب , شماته . *To huzza,* غوغا كردن , شور كردن , بانگ بر زدن .

A HYACINTH, (*flower*), سنبل A , آبرون . (*gem*), چمانه , سمانجوني , اسمانجونه , آسمان گون , اسمانجوني . —*Hyacinthine,* سنبلي , آبرونې .

HYADES (*constellation*), الدبران A .

A HYDRA, مار بسيار سر .

HYDRAULICKS, آب شناسي . *A hydraulick musical instrument,* طولمبه .

HYDROCELE, (*watery rupture*), قيلة الماء A , باد خايه , نزول آب .

HYDROMEL, ماء العسل A , شدابه , شهد آب .

HYDROPHOBIA, نفرين آب .

Hydropical, v. *Dropsical.*

A HYENA, ضبع A (plur. مضبعت), كفتار A , عرجا A , ام العامر A , ام الطريق A , ام حنور , عجوز A , هيرت A , هنبره , خطل A , ام النونل A , ام النشعم A , ام القبور A , خفوف A , تيسي جعار A , نوول A , جيالت A , جيال A , خامعت A , عرفا A , عيثم A , جلعلع A , حضاجز A , غثار A , صيدن A , قشام A , عثوا A , جماليله A , نثات A , [illegible] A .

نوفل A, غنافر A, قثم A, حيال A, عيلان A, عيلم A, قثام A, ذيبخ (plur. ذيخت fem. ذيخ) A, ضبعان A, ضبعت A, عشيان A. *A mongrel between hyena and wolf*, (اذياخ), عسابر (plur. عسبارت) A.

HYMEN (*membrane*), پرده. v. *Marriage, virginity.*— *Hymeneal* (*pertaining to marriage*), عرس, نكاح پيوند منسوب. v. *Matrimonial; epithalamium.*

A HYMN, الاهي A, الهيت A. *Hymns*, تسبيحات. *To hymn*, تسبيحات خواندن, الاهي ادا كردن.

To HYP, سوداوي كردن.

A HYPERBOLE, مبالغت A, اطرا A. — *Hyperbolical, hyperbolick*, صاحب مبالغت. *To speak hyperbolically*, مبالغت كفتن.

HYPERBOREAN, شمالي.

A HYPERCRITICK, دقاق A, نكته سنج بلا حد. v. *Critic.*

HYPOCHONDRIACAL, *hypocondriack*, سودائي, سودازده, سوداوي. v. *Melancholy, insane.*

HYPOCRISY, ريا A, مرا A, مراات A, مرايات A, جسبوسي, سالوس A, دو روي, رياكاري, دورنگي, مداهنت A, نفاق A. v. *Dissimulation.*

A hypocrite, hypocritical, hypocritick, رياكار, دورو, مكار A, سازكار, مرائي A, منافق A, رنگ آميز, اهل نفاق, دورنگ, غاش, بان, ابلوك, ملاحد (plur. ملاحدت) A, مداهن A, زرد كوش, متماوت A, فاجر A, الفاش A. — *Hypocritically*, ازمكر, ازريا, بادو رو, با نفاق, مداهنتا A.

Hypothetical, v. *Conditional.*

HYSSOP, زوفا A, زوفي A.

IJ

I in English has two powers, as in the words *bit* and *bite*, the former of which, in Arabic and Persian, is noted by كسر (ِ), and the latter by ي, preceded by فتح (َ), expressed or understood; as in the words بستر *bistar*, a bĕd, and بيت *bait*, a house. J is uniformly expressed by ج, as in جان *jān*, life.

I (personal pronoun), من, انا A. v. ايا. — *I myself*, من خود, نفسي A.

To JABBER, هرزه كفتن, ياوه نمودن, بي معني كفتن, بيهوده كردن, كذافه, دندنه ساختن. v. *To chatter.*

A jabberer, هرزه كو, ياوه كر, دندنه ساز.

JACENT, خفته, خسپيده, منسطح A. v. *Lying, supine.*

A JACK (*leathern cup*), قدت A. (*a coat of mail*), جبه. v. *Coat.* — (*a fish*), بلمت A. (*colours of a ship*), علم A. v. *Flag.*

A JACK-PUDDING, v. *Buffoon.*

A JACKALL, شغال, شكال, سيال, جقال, شغبر, دمنه, ذولن.

Jackanapes, v. *Coxcomb, ape.*

A JACKDAW, كلاغ پيشه.

A JACKET, كرتك, كرته, لابت A, قفتان.

JACOB'S STAFF, صلاب A. v. *Astrolabe.*—(*a pilgrim's staff*), چوب حاجي.

JACULATION (*throwing, darting*), اندازي, ندب A.

A JADE (*sorry horse*), چرخا, بد سوار, باركير. (*a mean sorry woman*), روسپه, سليطت A, مطريه A, جاف جاف. v. *Hunter, whore.*

To JADE, مانده كردن, عاجز كردن, بيزار ساختن. v. *To fatigue, harass, tire; degrade; tyrannise.* — (*to grow fatigued, lose spirit*), مانده شدن, تنگ دل كشتن, تنگ خاطر, مانده بودن. — *Jaded*, مانده, تنگ دل. v. *Fatigued, dejected.*—*Jadish* (*vicious as a horse*), بد سواري. (*incontinent*), شهوت پرست, بي پرهيز.

To JAG (*make like teeth*), دندان آسا كردن, دندانه دار ساختن. v. *To notch.*—*A jagg, jaggedness*, دندانگي, رزدگي. *Jaggy*, دندانه دار, پر دندانها.

A JAIL, قيد خانه, زندان. — *A jail-bird*, اهل زندان. *A jailer*, v. *Goal, goaler, &c.*

JAKES, پاي خانه, جاي ضرور, ادبخانه, چشمه, آبريز, بيت الفراغ A. v. *House of office.*

JALAP, بيخ گل عباس, شهداب, شهدابه.

A JAMB (*post of a door*), الفتي ، لب در ، بازوي در .

To JANGLE. v. *To dispute, quarrel, wrangle.*—(*to make a discordant sound*), صداي نا سازگار كردن ، آواز بي اهنگ زدن . v. *Wrangler.*

JANTY. v. *Gaudy.*

JANUARY, ذي القعده A ، ذوالقعده A ، كانون آخر ، بهمن ، ينارس ، ينار . v. Vol. I. p. 835.

A JAR (*vessel*), خم ، وعا A ، ظرف A ، آوند ، سبو ، نهره ، حت A ، حب A ، دستي ، (plur. جرار ، جر) جرة ، اختلاف A ، (*discord*)—انجانت ، اجانت ، آويز ، تغاري ، تغار ، شقاق A ، هنگامه . v. *Dissention, debate.* — (*jar or jarring noise*), صريف A ، صرة A .

To JAR (*make a harsh sound*), صريف ساختن ، صر كردن .— (*to be discordant*), بي سازگاري ، نا هموار شدن ، نا موافق شدن ، بي اهنگ شدن (*to be out of tune*),—اختلاف نمودن ، بودن ، نا هماواز بودن .

JARGON, غلط A ، لحن A ، لحلخانيت A ، كدانت A .

JASMINE, سمن ، ياسم ، يسمون ، ياسمن ، يلسمين ، سمسق A ، سجلاط A ، غرنف A ، زنبق A . *A jasmine grove,* سمنزار . *Like the jasmine,* سمنا ، سمنسا .—*Jasmine-bosomed,* سمنبر .

JASPER, يشيم ، سنگ يشم ، يشف ، يشب A ، زبرجد ، دهنه ، دهنج ، بوقلمون ، زبرجود .

A JAVELIN, رمح A ، حربت A ، نيزك ، نيزه ، نيم نيزه ، مكث ، كتاره ، شل ، خشت ، شني A ، زوبين . *To dart a javelin,* نيزه انداختن . v. *To dart.*—*To strike with a javelin,* نيزك زدن .

JAUNDICE, يرقان A ، اراقان A ، زريره A ، مرض زهره .— *Jaundiced,* زريردار .

To JAUNT (*wander about*), آواره گرديدن ، سير كردن ، پويان شدن ، آواريدن ، پوييدن . v. *To wander, ramble.*— *A jaunt,* سيره A .

JAUNTINESS. v. *Genteelness.*

A JAW, زم ، زور ، زفر ، كله ، حنك A ، فك A ، چانه ، فك اعلي ، زم ، يچ ، پچ ، پوز . v. *Cheek.*—*The upper jaw,* دماغ A . *The lower jaw,* فك اسفل ، كنجه A . *The joint of the under jaw,* نصيل A . *Lantern-jawed,* معرق الخدين A .

The jaw-teeth, عرض A . *The root of the jaws,* راد A ، رادة A . *Pained in the jaws,* مجعوف A .

A jaw-bone, ماضغت A . *The two jaw-bones,* مانغتان A ، انكاك A .

JAY, كلاژه ، كلاغچه ، غراب البين A . v. *Magpie.*

ICE, جليد A ، پستم ، يز ، آبگون ، جمد A ، سقيط A ، يخ ، ضريب A ، صبيب A ، خسار ، هر A ، هسر A ، هسير A ، دمه A . *N. B.* برف properly *snow,* is often used in India for the ice procured there by artificial means. *Water cooled with ice,* يخچال ، يخدان ، يخاو ، برف آب ، يخاب . *An ice-house,* مثلجت A ، جمد خانه ، سرداب ، برفدان ، بوگان . *A bit of ice,* خشيف A ، يخ پاره . *To break the ice,* v. *To begin.* —*To ice.* v. *To freeze.*

The ICHNEUMON, نمس A .

ICHNOGRAPHY, رسم A ، رسم بنا .

ICHOR, ريش ، ريم ، وعي A ، زرداب . v. *Pus, serum.* *Ichorus,* غث A ، غثيث A ، تقصع A .

An ICICLE, قلم A ، كلنهشنگ ، كلفشنگ ، كلفخشنگ ، خسب ، دنگاله ، دمه A ، كلنهشند .

Iciness, جمدي ، يخي .

ICY (*full of ice*), يخدار ، پر يخ . v. *Frigid.*

An IDEA, وهم A ، همانا ، خيال A ، تصور A ، (plur. خيالات) . v. *Imagination.*—*An absurd idea,* — خيال باطل . ضمن A . *Foolish ideas,* خيالات بي معني . *To entertain an idea,* تصور ، ضمن داشتن ، خيال كردن ، كردن .

Ideal, متخيل A ، واهم A ، وهمي ، خيالي ، متصور A . v. *Intellectual.* — *Ideally,* از تصور ، خيالانه ، وهما A ، بوجه خيالي .

IDENTICAL (*the same*), همان ، همانا .

Identity, هماني .

IDIOCY, *idiotism,* عدم عقل ، حمق A ، جهل ، ديوانگي . v. *Folly, stupidity.*

An IDIOM, لسان A ، زبان ، اصطلاح A ، روش زبان ، مجازي A ، اصطلاحي ، مصطلح A ، لغت A . — *Idiomatical,* مضروب A .

An IDIOT, جاهل A ، گاودي ، احمق A ، ابله A ، بيوقوف ،

نادان . v. *Fool.* ، باقل A ، باقلي A ، امّان A ، لاده ، گاوریش ، کهیلت A ، امّي A

IDLE (*lazy*), باطل A ، بطّال A ، لانه ، کاهل A ، سست ، — . هوشا ، آواره ، اژدن ، سنگث ، شارکار ، مبطل A ، میاط A (*unemployed*), سبهلل A ، عاطل A ، معطل A ، بي كار . v. *Indolent, lazy, inactive, useless, worthless.* — (*trifling*), هرزه ، هواي . v. *vain.* — *An idle promise*, ترفند . *To idle* or *be idle*, هوشا شدن ، بي كار شدن . v. *To trifle.*

Idleness, تعطيل A ، بطلان A ، بطالت A ، آواري ، بي كاري ، كاهلي ، سستي ، فراغت A ، فراغ A . عطل A . v. *Laziness, indolence, sloth, triflingness, uselessness.*

An idler, شغک ، انگوني ، انگول ، اوباش ، آواره ، نا بكار ، بي كار ، تفتاف A ، مياط A .

Idly (*inactively*), باطلاً A . كاهلانه ، غفلتانه ، بي كارانه — (*triflingly*). بوجه ، بي معني ، بطور هرزه . v. *Lazily, carelessly.*

An IDOL, نگار ، شمن ، (اصنام .plur) صنم A ، بت ، عندد A ، طاغوت A ، (وثن ، اوثان .plur) وثن A ، شمست A (plur. انداد) ندّ A . فغ A . v. *Image, sweetheart.*

An idolater, idolist, ملحد A ، بخارا ، وثني A ، بت پرست ، گور ، كافر A . v. *Infidel, pagan.*

Idolatrous, عبادت نماي صنم ، بت پرست — *Idolatrously*, بو جهه بت پرست .

Idolatry, عبادت صنم ، بت پرستي .

To idolize, v. *To love, adore, reverence.*

JEALOUS, غيور A ، غار A ، رشكن A ، رشكين A ، غيرت دار ، (غياري .plur) غيران A ، غاير A ، صاحب غيرت ، (غير .plur fem. غيري (plur. غياري) مغيار A (plur. مغاير) ، شندارت A ، شنديرت A ، شعشع A ، مشارت A . v. *Emulous, suspicious. A jealous man*, صاحب پژهان ، صاحب رشك ، اهل غيرت ، — . باسوني ، نغره A ، عورت غيري ، شايع A . *A jealous woman*, *To be jealous*, رشك داشتن ، رشكين شدن ، غيرت بردن ، پژهان بردن .

Jealously, با غيوراً A ، غايرانه ، ازغيرت ، با رشك ، پژهان .

Jealousy, jealousness, غيرت A ، شايع A ، پژهان ، رشك A ، اموز ، فهد . v. *Suspicion.*—*To cause jealousy*, غيرت انگيختن ، غيرت انگيزي ، پژهان انگيختن ، رشگين ساختن ، رشك كردن ، كردن .

To jeer, jeerer, &c. v. *To gibe, scoff, mock, jest, &c.*

JEHOVAH, ياهو A . v. *God.*

JELLIED, منجمد A ، افسرده . v. *Congealed.*

Jelly, منجمد A — (*of meats*), آبسره ، آبسر ، منجمد پختني ، صحنات A ، صحنا A ، ماهي آورد ، ماهي آبه . *Jelly of fish*, هلام ، قريس A ، قارس A .

A JENNET, اسپ اندلس .

JEOPARDY, v. *Hazard, danger, peril.*

To JERK (*move quick*), تند جنبش نمودن ، تيز جنبانيدن . —(*to strike with a quick smart blow*), تند كوفتن ، تيززدن . v. *To lash.*—(*to strike up*), بالا زدن .

A jerk (*a smart quick lash*), ضرب تيز ، كوفت تند — (*a sudden spring*), ابوز ناگهانه ، طفرت تند ، خيز تيز — (*a sudden jolt*), جنبش تند و تيز ، جنبش نگهاني .

A JERKEN, قبت A . كرته ، كرتك ، كواغند .

Jessamine. v. *Jasmine.*

JERICHO (*city*), اريحا A .

JERUSALEM A ، قدس شريف ، قدس A ، بيت المقدس — *An* ايليا A ، ارشليم A ، شلم A ، كعبه قدس ، قدس مبارك *inhabitant of Jerusalem*, مقدسي ، قدسي . *The temple of Jerusalem*, قبله A . *The temples of Jerusalem and Mecca*, قبلتين A .

A JEST, هزل A (plur. هزليات) ، بزله or بذله ، استهزا A ، لطيفه A (plur. لطايف) ، مسخره A ، شوخي ، ياوه ، يافه ، لعب A ، لعبتبازي ، هزالت A ، فسوس A ، بازي ، مشمعت A ، دعابت A ، وشيت A ، طنز A ، فكاهت A ، افسوس A — (*a laughing stock*), لاغ ، ريشخند ، تلعيب A ، مشمعت A ، لكوبك ، هزات A ، مسخرت A ، دهموب A . v. *Fool.* — *In jest*, غيرجدا ، نا جدانه ، با صورت معامله ، با لطيفت . v. *Feignedly.*

To jest, يافه كردن ، لطيفه گفتن ، بذله باختن ، استهزا كردن ، ممازحت ، مهازلت كردن ، مفاكهت نمودن ، لاغيدن ، خوشيدن ، غنجيدن ، شمع نمودن ، ساختن .

A jester, لطيفه گو ، مسخره ، بذبار ، لعبتباز ، بذله باز ، طنّاز A ، دعبوب A ، دعّاب A ، دعابت A ، هزيل A .

Jesting (subst.), بذله سازي , بردي , لطيفه گوي , مزاح A , v. *Merriment.* — *Without jesting,* دعب A . مزاحت A . *Jestingly,* بالطيفت . v. *jesting apart,* لطيفه برطرف . *In jest.*

JET (*fossile*), سنگ موسي , شبه , شوه . — *A jet or jet d'eau,* زهاب A , زربيت A , چمن بند , شادروان , فوّاره A . —*To jet.* v. *To jut; strut; jolt.*—*Jetty.* v. *Black.*

A JEW, يهودي , جهود , جهودي , يهوذي A , مقدّس , يهوديان . *Jews,* جهود . *A Jewess,* عورت جهود , كتابيه A .— كتابي , اصحاب , اهل توريت , اهل كتاب , جهوديان , جهودان سبت .

A JEWEL, جوهر , گوهر , سنگ بيش قيمت . v. *Gem.* *A girdle ornamented with jewels,* حقاب A . v. *Girdle.* —*My jewel!* (*my dear! my soul!*) جانم .

A jeweller, جوهري , گوهري , جواهرجي , حكّاك A . *A skilful jeweller.* صرّاف جوهرشناس .

IF, اگر , گر , ان A , ما A , لو A . *And if,* واگر , ور , والا A . *But if,* امّاكه , وامّا A , ليي A , ان A , ولو A , وگر . *If not,* اگرنه , ان لم A .

IGNEOUS, آتشي , ناري . v. *Fiery.*—*Ignivomous,* آتش انداز .

IGNOBLE, كمينه , بد اصل , بد نژاد , بي اصل , ناجنس , مشوم آختر , شوم آختر , رذل , ارذل A , فرومايه , دون , نلستوده , نا خلف , خوريان , خويرات A , روسيه , دني , ملطّم A , ليم A , لامان A , زنّم A , وضيع A , حقير A . v. *Mean, worthless.*

IGNOMINIOUS, نا نامدار , رسواي , رسوا , رسوانه , ناشايسته , معيوب A , اهل عيب , فضيح A , رذل A , قبيح A , خوار , روسياه , فارغ از نام و ننگ , نكبتي , مفتضح A . v. *Base, mean.*—*Ignominiously,* با طعنت A , فضيحاً A , با رسوايي .

Ignominy, رسوائي , فضيحت A , تفضيح A , قبح A , عيب A , افتضاح A , فضوح A , فضاح A , عار A , سيه رويي , طعنت A , خاري , تهمت A , ذلّ و ملم A . v. *Disgrace, reproach, shame, baseness, meanness.* — *To brand with ignominy,* رسوائي كردن , عرض پايمال كردن , تشميت ساختن , ملامت زدن , كردن , رسوائي شدن , توضيح نمودن . *To be branded with ignominy,* تشمّت يافتن , مفتضح بودن .

An IGNORAMUS. v. *Fool.*

IGNORANCE, ناداني , نا شناسي , جهل A , جاهلي , نعامت A , حماقت A , جهالت A , جاهليت A . *Gross ignorance,* جهل مركّب . *Pretended ignorance,* تجاهل A .

Ignorant, نا شناس , نادان , نا خوانده , بي خبر , بي وقوف , بوجه نا شناس , جاهلانه , جاهل A . — *Ignorantly),* بطور نادان .

A JIG (*dance or tune*), سماعي .

A JILT, زن هرجايي . — *To jilt,* در عشق فريفتن , عشوت , زدن , دلفريفتن .

To JINGLE, اهنگ كردن , طنن ساختن , طنطنة كردن . *A jingle.* اهنگ , طنن , طنطنت A , طنين A . — (*a bell*), زنگوله . *A jingle of bells,* طنن زنگوله .

ILIAC PASSION. رينج , قولنج A , كولنج , باد كنج , باد , ذات الجنب A , كنجي .

ILL (*bad*), بد , زبون , قبيح A , زشت , شرّ , فنا , فاسد A . —(*indisposed*), بيمار , بي آرام , مريض A , معلول A , خسته . v. *Sick.* —*Ill* (*not well, not right*), نا خوش , غير خير , نا نيك . — (*not easily*), نا آسانه , دشوارانه . — *Ill-got gain,* سوزيان , سود و زيان .

ILLATION, نتيجة A . v. *Inference.*

ILLAUDABLE, نا ستوده .

ILL-BRED, بد اخلاق , بد خلق , گستاخ , بي نزاكت , بد آيين , بي ادب . *An ill-bred fellow,* ديوستنبه .

ILLEGAL, *illicit,* خلاف شرع , نا شرعي , نا حقّ , نا واجب , مدخّل A , حرام A , حرم A , غير حلال , مشروع غير , غير موجوب . — *Illegality,* عدم شريعت , حرم A . —*Illegally,* حرامانه , بطور نا شرعي , مدخلاً A .

ILLEGIBLE (*writing*), ناخواندني , كتابت آشفته , نا مكرر .

ILLEGITIMACY, حرامزادگي , بد اصلي .

Illegitimate, حرامزاده , ولد الزّنا A , بداصل . v. *Spurious.* *Illegitimately.* بطور حرامزاده .

ILL-FAVOURED, زشت رو , بد صورت , قبيح A . v. *Deformed.*—*Ill-favouredly,* قبيحانه . *Ill favouredness,* زشت رويي , قبح A , بد صورتي .

ILLIBERAL, بد اصل . v. *Ignoble.* —— (*parsimonious*), بخيل A , تنگ دست , طمعكار , نا كريم . v. *Avaricious.*

—(*disingenuous*), رنگ امیز , حیله باز . v. *Mean.* — *Illiberality*, طمعکاري , ناکسي . v. *Avarice.*—*Illiberally*, با رنگ , بطور حیلهٔ باز . v. *Meanly, disingenuously.*

ILLICIT, نادرست , ناروا , منع A .

ILLIMITABLE, بلا امکان حدّ . — *Illimited*, از حدّ بیرون . *Illimitedness*, از حدّ بیروني .

ILLITERATE, ناخوانده , نادان , ناشناس , بي علم , امّي A , جاهل A . — *Illiterateness, illiterature*, غیر معرفت , عدم علم , نا شناسي , نا داني .

ILLNESS, بیماري , بي آرامي , آزار , تیمار A , مرض A , رنج . v. *Disease, sickness.* — (*badness*), بدي , فساد A , شرارت A , قباحت A . v. *Wickedness.*

ILL NATURE, بدخوئي , بد باطني , بد نهادي , زودرنجي , تنگ مزاجي , شرس A , شراست A , عربدت A , حقد A , غرض A . v. *Malevolence.* — *Ill-natured*, بد خو , بد باطن , بد نهاد , زود رنج , تنگ مزاج , بد خواه , بد اندیش , کینه خواه , بد گمان , صاحب اغراض , شکس A . — *Ill-naturedly*, بد خواه , بطور بد نهادي , از بد نهادي , باکینه , &c. v. *Malignantly.*—*Ill-omened.* v. *Inauspicious.*

ILL-TIMED, بي زمان , بي وقت , بي هنگام , بي تقریب , وبي وقت , بي گاه , غیر محل . v. *Unseasonable.*

To ILLUMINATE, *illume, illumine*, روشن کردن , افروختن , انوار ساختن , اناره کردن , ضیاگستردن , منوّر کردن , نور ساختن , تنویر کردن , ضیا پاشیدن , تاب دادن , تابان ساختن , تابیدن , تابدار نمودن , تابش کردن , تابناک نمودن , افروز کردن , فروز ساختن , مضي کردن , تجلّي ساختن . v. *To enlighten, decorate, illustrate.*

Illuminated, منوّر A , نوراني A , منیر A , ساطع النّور A , روشن , پرنور , سنان A , ضیا پذیر , تابناک , تابدار , صاحب نور .

Illumination, افروزش , افروختگي , تاب , تابداري , تابش , ضیا A , انارت A , تنویر A , نور A (plur. نیران , انوار), تجلّي A .—*An illumination of lamps*, چراغ افروزي .

Illuminating (*subs.*) v. *Illumination.* — *Illuminating the world*, عالم افروز , جهان افروز .

An illuminator, منیر A , منوّر A , ضیا پاش , نوربخش , افروزنده , افروز .

ILLUSION (*false appearance*), خیال A , تصوّر A , مراقبه A , صورت معامله , رنگ , حیله A , تسویل A . v. *Deception, error, mockery.* — *The illusions of dreams*, خیالات رویا . — *The illusions of the devil*, تسویلات شیطانیت .

Illusive, متخیّل A , متصوّر A , مراقب A , خیالي , رنگ امیز , صنع ساز , خیالات .

To ILLUSTRATE (*elucidate*). واضح کردن , منکشف کردن , مبیّن کردن , تعریف نمودن , بیان کردن , اشکاره ساختن , اشتهار نمودن , تفسیر ساختن , اظهار کردن , ظهور نمودن . v. *To explain; also to illuminate, brighten.* —— *Illustrated*, مشروح A .

Illustration, توضیح A , انکشاف A , بیّنت A , بیان A , اظهار A , تعبیر A , شرح A , عرض A , تفسیر A , عبارت A , تاویل A , تعریف A , توصیف A , تفصیل A , تبیّن A , انتشار A . v. *Explanation, exposition.*

Illustrative, منکشف A , بیّنت ساز , تعبیرکن . *Illustratively*, بیان , بوجه , بطور شرح .

Illustrious, بزرگوار , نامدار , نامي , صاحب شهرت , نامور , نام آور , صاحب جلال , جلیل A , اهل ظهور , صاحب وجود , اغرّ A , غرّاء A , حذفور A , حذفار A , عزّت , مآب , صاحب عزّت , اهل رفعت , اماجد A . *His illustrious ancestors*, اجداد عظامش .

Illustriously, از بزرگواري , نامدارانه , مشهوراً A , جلیلانه . —*Illustriousness.* v. *Grandeur, eminence, nobility.*

An IMAGE, صورت , نگار , شکل A , تصویر A , پیکر , هیکل , صنم A , بت , تمثال A , نقش A , دمیت A , شبه A , ایقونت A . v. *Idol, statue, picture; copy, likeness; idea.* *The image upon coin*, سومه . — *To image*, v. *To imagine, paint.* — *Images, imagery* (*statues, pictures, &c.*), صور A , تصویرات A , تماثیل A , اشباه A , مشابه A , دمي A . v. Also *imaginations.*

IMAGINABLE, متصوّر A , ممکن وهم , قابل الفکر A .

Imaginary, imaginative, قیاسي , خیالي , متخیل A , وهمي , واهم A . v. *Ideal.* — *The imaginative powers*, قوّت خیال , متخیلت A , قوّت واهمت .

Imagination, خیال A , قیاس A , تصوّر A , تخیّل A , وهم A , توهم A , فهم A , فکر A , ملاحظت A , ظنّ A , زعم A , متخیلیت A ,

, تخيلات A , *Imaginations*, . مانا , خيل A , مخيلات A , خيالات A , تخايل A , اوهام A , وهوم . v. *Conception, idea, fancy, contrivance.*

To imagine, وهم , خيال كردن , قياس كردن , تصوّر كردن , زعم داشتن , ساختن , ظن كردن , پنداشتن , v. *To fancy, figure, contrive, think.*

Imagined, A متصوّر , پنداشته .

An imaginer, A خايل , A متخيّل , A متصوّر , A متخيّل .

IMBECILE, زبون , A ضعيف , نا توان , سست اندام , كم زور , بي قوّت . v. *Feeble, weak.*

Imbecillity, عجز A , عدم قوّت , نا تواني , ضعف A , زبوني , ضعيفي . v. *Feebleness, weakness.* — *Imbecillity of mind*, كم عقلي , قلّت العقل A , ركاكت A , سخيفت A , فيالت A .

To IMBIBE, منجذب , جذب كردن , نوش كردن , نوشيدن , شرب , تنشّف نمودن , تشرب ساختن , مشرب كردن , كردن , مستقي نمودن , نغب كردن , نشف ساختن , كردن . *Imbibing, an imbiber*, A متستّي . *Ground which does not imbibe rain*, ارض وقيعت .

To IMBITTER (*make bitter*), تلخ كردن , مرّ ساختن . — (*to render unhappy*), مسكين , مستمند ساختن , دردمند كرده نمودن . v. Also *to exasperate.*

To IMBODY (*bring together into one mass*), جمع كردن . v. *To incorporate.* — (*to invest with matter*), وجود دادن , مجسّم كردن , جسم نمودن . — (*to coalesce*), مجمع شدن , A لازق بودن .

To IMBOLDEN, دلير كردن . تيزدل ساختن . v. *To encourage.*

To IMBOSOM, دربر گرفتن . v. *To embrace.*—(*to admit to the heart*), درخاطر پذيرفتن .

To imbound. v. *To inclose.*—*To imbox.* v. *To arch.*

To IMBOWER (*shelter with trees*), با درختها پوشيدن .

To IMBROWN, اسمر كردن . v. *To darken, obscure.*

To IMBRUE (*in blood*), خون آلود كردن , در خون غرق كردن . v. *To steep, soak.*

To IMBUE, رنگ زدن . v. *To die.*

IMITABLE (*possible to be imitated*), ممكن اقتدا , A مقتدا , قابل تقليد , A مقلّد , تقليدي آسان . (*worthy of imitation*), A لايق اقتدا , واجب المتابعت .

To imitate (*copy*), نقل كردن , متابعت نمودن , موافقت , كردن , اقتدا ساختن , گرويدن , متابع شدن , تندي كردن . — (*to counterfeit*), صورت معامله كردن , تمثل ساختن , تزوير . *To imitate the voice of another*, خمانيدن نمودن . *To imitate another's hand*, تقليد كردن , دست خط ديگر را تمثّل ساختن . —*Imitated*, A مقتدا or مقتدي , A مقلّد , گرويده .

Imitation (*copying*), A تقليد , A تمثيل , A اقتدا , A متابعت , A قيافت , وردين , بوي A . v. *Counterfeit.*

Imitative, A متتبّع .

An imitator, مقلد , A مقتدي , A متابع , A محتذي , پس رو .

IMMACULATE, بي عيب , بي جرم , غير مذي , A مجرّد , A طاهر , پاك , پاكيزه . v. *Pure, spotless.*

IMMATERIAL, *immaterialized, immateriate*, بي جوهري , بلا جسد , نا ديولني , غير متجسّد . v. *Incorporeal.* — *Immaterial* (*unimportant*), نا ضرور , بي مناسبت . v. *Impertinent.*—*Immateriality, immaterialness*, عدم جسد , بي جوهري . —*Immaterially*, بلا جوهر , بي جسمانه .

IMMATURE (*not ripe*), نا پوخته , خام , نارسي , نا رسيده , كدوخ . — (*not perfect*), نا كامل , غير كمال , نا تمام . — (*unseasonable*), پيش زمان , بي هنگام , بي وقت . v. *Premature.* — *Immaturely*, بطور بي وقت , بي هنگمانه , پيش زمان . — *Immatureness, immaturity*, نا رسيدگي , خامي , نا تمامي , نا كامل حال , تمام عدم .

Immeasurable, بي اندازه , بي حدّ , بي پايان , بي انتها . v. *Immense.*

IMMEDIATE, A حاضر , بي بانت , بي ميانه . v. *Instant, present.*

Immediately, A حالا , در حال , يكايك , دريك لمل , A في الفور , A في الحال , علي الفور . *Immediately following*, A مقترن , پيوسته .

IMMEMORIAL, بلا ياد , بلا ذكر , A قديم , A سابق , مدتته , مديد , A قديم الايام . v. *Ancient.*

IMMENSE, *immensurable*, بي اندازه , غير حدّ , بي نهايت , بلا قياس , بيگران , بلا حدّ وشمار , بي پايان , غير انتها ,

بي حساب ، ما لا كلام A ، نا محدود ، بي غايت ، نا محصور . v. Excessive, unbounded, infinite, huge.—Immense wealth, اموال نا محصور . Immense places, امكنت ما لا نهايت A.

Immensely, بطور بي اندازه ، ازحدّ بيرون . v. Immense.
Immensity, immensurability, بيگراني ، بي پاياني ، عدم اندازه ، بلا قياسي .

To IMMERGE, immerse (put under water), زير آب نهادن ، غطس ، غوط كردن ، غوطه خوردن ، صبغ نمودن ، غرق ساختن ، ساختن . v. To sink.

Immersed, غرق شده ، غريق A ، مستغرق A ، منصبغ A . — Immersed in wickedness, مستغرق فسق و فجور .

Immersion, غرق A ، غوطه A ، غوط A ، غطس A ، دخس ، صبغ A ، ناغوش .

IMMETHODICAL, بي نظام ، غير طريق ، نامربوط ، بي ربط ، بي اسلوب ، بلا اصول A . v. Confused.—Immethodically, بطور بي نظام .

IMMINENT, مشرف A ، مطلّ A ، مظلّ A ، حاضر ، حاجم A ، قريب A ، نزديك . Imminent danger, خطر تخويف .

IMMISSION, دخول A ، ادخال A ، القا A .

To immit, دخول كردن ، ادخال كردن ، القا ساختن ، در آوردن .

IMMOBILITY, سكون A ، عدم حركت .

IMMODERATE, بي اندازه ، بي اعتدال ، منهزه A ، متجاوز A . v. Excessive, immense. — Immoderately, بطور منتهز . v. Excessively. — Immoderation, بي اندازگي ، عدم اعتدال . v. Excess.

IMMODEST, بي حجاب ، بي شرم ، بي حيا ، قليل الحيا A ، دژاگه ، دژآگاه ، بلدسر ، باد سار ، فاحش A ، غير عار ، دژهنگ . v. Obscene, impudent. — Immodesty, بي شرمي ، بي حيائي ، بي حجابي . v. Impudence, obscenity.

To IMMOLATE, قرباني كردن ، ذبح كردن ، فدا كردن .

Immolation, ذبح A ، فدا A . v. Sacrifice.

IMMORAL, بد كردار ، بد معاش ، بد قماش ، زبون ، فاحش A ، فاسد A ، شوخ . v. Bad, wicked, dishonest.

Immorality, بد كرداري ، بد معاشي ، زبوني ، فحش A ، شرّت A ، شرّه A ، فجور A ، نفاق A ، فسق ، بدي ، فجّار A . v. Dishonesty, wickedness.

IMMORTAL, بي مرگ ، باقي A ، بي زوال ، لا يموت A ، حي A ، ازموت متافي ، مرگ نا پذير ، لا يفوت A ، لا يزال A ، مطلق ، حي و قيوم A ، غير وفات ، بلا موت A . v. Eternal.

Immortality, عدم مرگ ، حيات جاوداني ، حيات باقي ، بقا A ، زندگاني بي زوال .

To immortalize, بي زوال كردن ، بي مرگ كردن ، باقي كردن ، از مرگ خلاص ساختن . v. To [illegible]ernalize, celebrate.— (to become immortal), باقي گشتن .

Immortally, هميشه ، باقيانه ، بطور بي زوال . v. Eternally.

IMMOVEABLE, قايم A ، مستقيم A ، بلا حركت ، غير متحرك ، نا روان . Immoveable effects (real estates), عقارات A ، املاك A . — Moveables and immoveables, مال صامت و ارميده . — Immoveably, بلا حركت ، در حال رميده .

IMMUNITY, معافي ، مخلصي ، رهائي ، درگذر ، نجات A ، بيزاري ، آزادي ، مسلّمي ، سربستي ، اميني ، مستاميني ، براءت A ، پايزه . A privilege or charter of immunity, معافي نامه ، آزادي ، برات . v. Freedom, privilege.

To IMMURE, درميان ديوارها حبس كردن . v. To confine.

IMMUTABILITY, عدم تغيّر A ، بي تبديلي ، ثبات A . — Immutable, بلا تغيّر A ، بي تبديل . — Immutably, بوجه بلا تغير .

An IMP, جنّ A ، ديو . v. Demon, elf; also son.—To imp v. To lengthen.

To IMPAIR (diminish or wear), كاهتن ، كم كردن ، قصر ، ساختن ، سودن ، نقصان كردن ، نقص كردن ، خراب كردن ، محق ساختن ، ساييدن ، زيان آوردن . v. To injure, hurt, spoil.

Impair, impairment, كاهش ، كاست ، نقصان A ، نقص A ، كمي ، زيان ، قصور A ، محق A . v. Diminution, decrease. —
Impaired, كاسته ، ناقص A ، مقصور A ، ساييده ، پاييده ، كم ، كمتر شده . v. Diminished. — To be impaired, كم شدن ، گشتن ، فرسودن ، هيچ بودن ، بدتر گشتن .

IMPALPABLE, نا ممكن لمس ، ممتنع ساي ، نا قابل برمجيدن .

Imparity. v. Disproportion, inequality.

To IMPART (communicate), واقف كردن ، آگهانيدن ،

خبر دار کردن ,آگاه کردن . v. *To reveal, inform.—(to grant),* دادن ,عطا ساختن ,حصّه بخش نمودن ,حصّه دار کردن . v. *To give.*

IMPARTIAL, بي غرض ,منصف A ,عديل A ,عادل A, بي جانبداري ,نا جانب دار ,دوست ,صاحب عادلت, معدّل A ,راست ,اهل عدل وداد ,بي ميل ,ريا A, صادق A. v. *Equitable, just, disinterested.*

Impartiality, عدم ,معدّلت A ,عدل وداد ,عدالت A, جانبداري ,بي طرفداري ,راستي ,درستي . v. *Justice, equity.*

Impartially, با عدالت ,عادلانه ,از روي اعتدال, با حقّ ,بالصّواب A.

Impartible. v. *Communicable.*

IMPASSABLE, ناگذشتني ,بي طريق ,نا ممكن عبور, بي گذر . *An impassable street (without a thoroughfare),* باريلر .

IMPASSIONED. v. *Passionate.*

IMPATIENCE, بي ,غير تحمّلي ,عدم صبر ,بي صبري, استقلالي ,نا شكيبائي ,تيزمزاجي ,تيزطبيعتي . v. *Vehemence, eagerness.*

Impatient بي شكيب ,غير تحمّل ,بي استقلال ,بي صبر, جزوع A ,هالع A ,هلوع A.

Impatiently, بوجه ,بطور بي صبر ,از بي صبري ,بي صبرانه, نا شكيبا .

To IMPAWN. v. *To pledge, pawn.*

To IMPEACH, فرياد كردن ,نالش كردن ,برآمد كردن, ملامت ساختن ,غمز نمودن ,شكايت كردن ,دعوي كردن, ذمّ آوردن . v. *Accuse;* also *to impede, hinder.*

Impeachable, قابل الذمّ A ,لايق شكايت ,واجب الغمز A. — *Impeached.* v. *Indicted, accused.—Impeacher,* v. *Accuser.*

Impeachment, شكوه A ,دعوي A ,فرياد ,نالش ,برآمد, شكايت A ,غمز A ,افترا A ,ذمّ A ,اسناد A . v. *Complaint, accusation; also impediment, hindrance.*

To IMPEDE, تعرّض ,مانع ومعارض شدن ,منع كردن, كردن ,مزاحمت كردن ,عروق ساختن . v. *To hinder, obstruct.*

Impediment, موانع (plur. مانع ,تعرّض A ,منع A, كفّ A ,زجر A ,انا A ,سدّ A ,مزاحمت A ,ممانعت A, بركم ,ربيثت A ,حصر A ,عرضت A ,بار . v. *Obstruction, opposition. — An impediment in speech,* A لكنت, عقدت A ,عجمت A ,ودن زبان ,رتّه A ,لغزش ,گرفتگي زبان, فهاهت A ,فهه A .

To IMPEL, اغرا ساختن ,سوق كردن ,تسويق كردن ,راندن, ايزاع ,همز نمودن ,ندب ساختن ,توديركردن ,القا نمودن, كردن ,آزساختن . v. *To drive, compel, urge, press.*

Impelled, رانده ,منقصف A ,مغري A ,منزحلف A .

An impellent or impelling power, قدرت ,قوّت ركضت, دفعت . v. *Impulsive.*

To IMPEND (*to be at hand*), قريب شدن ,نزديك بودن, مشرف بودن ,اشراف شدن . *Impendent.* v. *Imminent.*

IMPENETRABLE, ممتنع ,نا دخل پذير ,نا دخول پذير, مستحيل ,لا متأثّر A ,نا دخول نما ,نا ممكن در رفتن ,مطلّع, نغان . v. Also *dull, stupid.—An impenetrable thicket,* A حرج. *An impenetrable coat of mail,* A اسرت.

IMPENITENCE, عدم پشيماني ,عدم توبه .

Impenitent, غير ,غير متأسّف ,بي پشيماني ,بي توبه, بي توبه كاري ,ندامت .

Impenitently, بوجه بي توبه .

IMPERATIVE, فرمان فرما ,فرماي ,فرما ,فرمان ده, حكومت ران . *The affirmative imperative of a verb,* A امر. — *The negative imperative,* نهي .

IMPERCEPTIBLE, غير محسوس ,غير نمود ,بيرون از نظر, نا منظور A ,دروجاني ,دروج A ,نا آشكار ,نا ممكن استطلاع. *Imperceptibleness,* نا منظوري ,عدم آشكاري . — *Imperceptibly,* بوجه نا اشكار ,بطور نا منظور . v. *Gradually.*

IMPERFECT, عيب ,ناقص A ,قاصر A ,نا تمام ,نا كامل, دار .

Imperfection, عيب A ,نا تمامي ,قصور A ,نقصان A ,نقص A, نقيصت A ,زوال A ,تقصير A ,عدم كمال . v. *Defect, fault.*

Imperfectly, با عيب ,بطور نا كامل ,نا تمام ,بلا كمال A .

IMPERFORATE, غير منثقب ,نا سوراخدار .

IMPERIAL, جاساري ,شاهي ,پادشاهانه ,پادشاهي

جهانداري ، قيصري ، شاهنشاهي ، خسرواني ، خاقاني ، سلطاني ، شهرياري ، شوكتمقرون ، عاليشان ، دين پناهي . v. *Regal.*

IMPERIOUS, متكبر A ، جابر A ، عنفي A ، عنيف A ، انفان ، قادر A ، قهار A ، مغرور A ، ظالم A ، ستمكار . v. *Haughty, arrogant, tyrannical.*—*Imperiously,* با عنف ، عنيفانه ، قادرا A ، قهارانه .— *Imperiousness,* A عنف ، A قهر ، A ظلم ، زور ، جور A ، جباري A ، زبردستي ، ستمكاري .

IMPERTINENCE, شوخي ، بي ادبي ، بيهودگي ، گستاخي ، ابلهي ، ياوه ، ترهات A ، نا سازكاري ، هواهي ، A طفانين . v. *Folly.*

Impertinent, بيهوده ، گستاخ ، شوخ ، بي امتياز ، بيمعني ، نالايق ، نا بكار ، نا برجا ، نا مربوط ، نا مناسب ، ياوه ، هرزه ، A باطل . v. *Foolish, trifling, importunate, troublesome, intrusive.*—*An impertinent or impertinent fellow,* يافه ، هرزه خوار ، وضيع ، نا . *An impertinent action,* خربا تشديد ، ابله A ، گو ، مرغوب . *An impertinent speech,* يافه ، A هفت . *Impertinently,* بطور بيمعني ، بي ادبانه ، ازبي ادبي ، گستاخانه ، بي مناسبت ، بوجه بيهوده .

Impervious. v. *Impassable, impenetrable.*

IMPETUOSITY, *impetuousness,* جلدي ، گرمي ، تيزي ، حدت A ، شدت A ، غلبه A ، هجوم A ، چالاكي ، تندي ، قهر A ، جبر A ، جور A ، زور ، سيخني ، تيزروي ، تهور A ، جفا A . v. *Violence, fury, rapidity, force, precipitation.*

Impetuous, شديد A ، چلاك ، گرم ، تند ، جلد ، تيز ، سخت ، عنيف A ، حربي ، اكيد و شديد ، صاحب حدت ، خشمناك ، غضبناك ، قهري ، جبري ، متهور A ، تيزمزاج . v. *Violent, furious, rapid, precipitate.*

Impetuously, با عنف ، باهجوم ، ازشدت ، بشدت ، با حدت . v. *Violently.*

IMPETUS, زور ، A قوت .

IMPIETY, منافقت A ، نفاق A ، الحاد A ، فسق A ، فجور A ، كفور A ، فساد A ، كفر A ، زندقت A .

Impious, بي دين ، فجار A ، زنديق A ، منافق A ، ملحد A ، كافر A ، بد كيش ، A دهري . v. *Wicked, profane.* — *Impiously,* كافرانه ، ملحدانه .

IMPLACABLE, سنگ دل ، سخت دل ، بي مرحمت ، بطور v. *Inexorable, malicious, irreconcileable.* — *Implacably,* از سنگ دلي ، سختدلانه ، شرتا A ، بي مرحمت .

To IMPLANT, نصب كردن ، در نشاندن ، نشاندن ، نهادن ، ادخال كردن . v. *To plant, insert, place.*

An IMPLEMENT, A آلت ، ادات A ، افزار ، دست افزار ، سازكاري ، افزار . v. *Instrument, tool, utensil.* — *Implement, impletion.* v. *Complement, completion.* — *To make great provision of the implements of war,* توفير اسباب جنگ كردن .

Implex. v. *Complex, entangled.*

Implication, A اشاره ، A كنايه ، A ايما ، A نتيجه . v. *Inference; entanglement.*

IMPLICIT, A كامل ، A تام ، بي قصور . v. *Complicated.* — *Implicit confidence,* اعتقاد كامل ، اعتماد تمام . — *Implicit obedience,* امتثال معبد ، اطاعت متواضع . — *Implicitly,* با اطاعت متواضع ، اعتماد تمام .

To IMPLORE, تمنا كردن ، استمداد ساختن ، امداد طلب ، مناجات ، دعا كردن ، نيازمند شدن ، نياز كردن ، كردن فرياد زدن ، كردن . v. *To beseech, ask, beg, solicit.*—*To implore the divine assistance,* مناجات نمودن ، استعباد كردن . *To implore the intercession of another,* استشفاع كردن . *Imploring* (participle), فرياد كنان ، مستادي A . (subst.) فرياد ، تمنا A ، تمني A ، مناجات A ، دعا A ، نياز ، نيازمندي ، مستدعي A ، نيازمند ، داعي A . *An implorer,* استمداد A ، مدد خواه ، آواه A ، فرياد كننده ، مستمند A . v. *Solicitor.*

To IMPLY (*comprize as a consequence*), نتيجه اشتمال كردن ، دلالت نمودن . v. Also *to denote, signify: infold, involve.*

To IMPOISON, با زهر آلودن .

IMPOLITICK, *impolitical,* نا معتبر ، بي بصيرت ، نا ، شايسته ، نامناسب ، نالايق ، ناهوشيار ، غير عقل . v. *Imprudent.*

To IMPORT (*bring into any country*), نقل كردن ، در آوردن . *To import goods,* نقل امتعات در آوردن ، نقل اسباب كردن . — *To import* (*infer, signify*), معني داشتن ، اتفاق ساختن . — (*to be of moment*), اهم شدن ، دلالت كردن ، فحوا نمودن . *What does that import?* چه منتج ، مهم و لازم شدن .

Import, importance (*consequence*), لازمت A ، گراني ، مضايقه A ، ضرورت A ، مرتبه A ، قدر A ، معتبري ، مهمي A ، دلالت A ، معني A ، لازمت A . v. *Moment.*—*Import* (*sense*),

نحوا A. v. Also *tendency*. — *Import* (*merchandise imported from abroad*), تجارت، درآورده، آمدني. — *A thing of great importance*, امر مهم، مصلحت، مهم، کار ضرور، نبلت A، رکن A، عظیمت A، مهمت A، مهم A، قمقام A، تندل A، حوبت A. *To be of importance*, ضرور شدن، لازم شدن. — *A thing of no importance*, ناچیز، لاشي A. — مهم بودن. — *Self-importance*, خود بیني، خود پرستي (*egotism*), امر نقیر، انانیت A.

Important (*momentous*), گران، اهم A، مهم A، مستشري A. v. *Weighty*. — *Self-important*, خود کامل. — *To render important*, مهم و لازم کردن.

IMPORTATION, درآورد، درآوري، متجر درآوري، نقل تجارت. — *An importer*, نقل کننده.

IMPORTUNATE, A ابرام، مقتضي A، مقيد A، متقاضي A، ثاقل A، ستهنده، مبرم A، مبلط A، الحاحده، اقدام کنا، ساز، ثاثلا A. — *Importunately*, با ابرام، مبلطانه، بتحضير.

To importune, ابرام ساختن، تصديع کردن، تقاضا کردن، اکتداد کردن، اقدام ساختن، الحاح نمودن. v. *To harass, teize, molest.*

Importune, v. *Vexatious*. — (*unreasonable*), بي وقت، بي زمان، غير مناسبت، بي محل.

Importunity, ابرام A، تصديع A، تقاضا A، مسالات A، نازش، استثقال A، اقدام A، الحاح A.

To IMPOSE, نهادن. (*taxes or other burdens*), خراج گذار. تنليغ ساختن، حمل کردن، تکليف ساختن، کردن. *To impose* (*command as a duty, &c.*), حکم دادن، فرمان گذار کردن، امر ساختن. v. *To order, enjoin.* — *To impose upon*, فريفتن، غبن بستن، حيله ساختن، غدر کردن. v. *To cheat, deceive.*

Imposed upon, فريفته، مغبون A، محرون A، مغرور A، الفته.

Imposition (*laying one thing on another*), نهاد، وضع A، طرح A. *Imposition of taxes, &c.*, تکليف A، باج، باژ. — *Impositions or public burdens*, تکاليف، خراج A، رسم، عرفي، تکاليف A، رسوم، عرفيت، عرفيت. *An imposition* (*command*), حکم A، فرمان، امر A، قضا A. v. *Injunction*. — (*deceit*), حيله A، غبن A، غدر A، خيانت A، فريب. v. *Cheat, fallacy, imposture.*

IMPOSSIBLE, ممتنع A، نا ممکن، محال A، بي امکان، نا متصور، متعذر A، مستحيل A، نا ميسر. *It is impossible*, ممتنع و محال است، ناممکن است. *Impossible things*, محالات.

Impossibility, ناممکني، امتناع A، عدم امکان.

IMPOST, خراج A، باج، باژ، تکليف A، قطيعت A، رسم A، مقاطعت A. v. *Tax, toll, custom.*

An imposthume, دمّل A، دنبل، قرح A، ورم A، املس.

An IMPOSTOR, مکار A، ملبس A، حيله باز، فريبي، مزور A، حيله کار، حيله بند، تلبيسکار، غدار A، غابن A، عيار A، طرار A، دغا باز، دجال A، دحل A، خداع A، خداب A، خوان A، چپاني.

Imposture, فريب، تلبيس A، حيله A، حيله بازي، مکر A، تزوير A، دغا A، اورند، اروA. v. *Deceit, fraud, cheat.*

IMPOTENCE, *impotency* (*want of power*), عدم قدرت، عدم قوت، نا تواني، بي مقدوري، عجز A، ناقوتي، کم زوري. (*incapacity of propagation*), نامردي، اشتلم A، کلال A، عنينت A، سستي، عنت A.

Impotent, نا توان، بي قوت، غير قدرت، ضعيف A، زبون، ضعيف A، آبدندان، پيخسته، عجوز A، عاجز A، صغر اليد A، الذرع، کليل الثغر A، چنگلول، جهوم A. v. *Feeble, weak, powerless.* — (*without power of propagation*), نامرد، عني A، سست اندام، معن A، سرس A، سرسا A، سريس A، پيخسته.

Impotently, از ناتواني، ضعيفانه، با زبوني، عجوزا A، بطور، نا توان، سست، بوجه.

To IMPOUND, احاطه کردن.

Impracticable, v. *Impossible*, *intractable.*

To IMPRECATE, نفرين کردن، بد دعا گفتن، لعنت کردن، آفنات نمودن، لعجيدن، تلاعن ساختن، رمي کردن، شه زدن. v. *To curse.*

Imprecation, بد دعا، لعنت A، نفرين A، لعن A. v. *Curse.*

IMPREGNABLE, منيع A، نا ممکن تسخير، دشوار گير. *An impregnable fortress*, حصن حصين، ممتنع اخذي، منيعانه، قلعه دشوارگير. v. Under *castle*. — *Impregnably*, بطور دشوارگير.

To IMPREGNATE (*with young*), حامله کردن، حبلي ساختن،

v. Also *to fill, saturate*. والد نمودن ; آبستن ; باربار کردن

Impregnated (with young), آبسته ، حامله شده . *To be impregnated*, حامله شدن ، بارگرفتن . *Ingregnated (filled)*, سیره A ، پرشده . v. *Saturated*.

Impregnation, حاملگی . v. *Pregnancy*. —*(making fruitful)*, برکت بخشی ، باردارسازی . v. *Filling, saturating*.

To IMPRESS *(imprint)*, نشان کردن ، نشاندن ، اثرکردن ، تاثیر نمودن . *(to force into the service of government)*, سخره ، عسف کردن ، بزورگرفتن ، ملتزم ساختن ، گرفتن . *To impress upon the mind*, خاطرنشان کردن ، مضبوط ساختن .

Impress, impression, impressure, نشان ، علامت A ، اثر A (plur. آثار) ، نقش A . v. *Stamp*. — *Impression (image fixed in the mind)*, شکل A ، خیل A ، ضمن A . v. *Idea*.

Impressed, نشانده . v. *Marked*.—*A ship, horses, or any thing impressed into the king's service*, سخره A.—*Impressible*, ممکن نشان. — *To imprint*, v. *To impress*.

To IMPRISON, درزندان نهادن ، حبس کردن ، درسجن ، قید ، محبوس کردن ، احتباس ساختن . تحبیس کردن ، ساختن ، بند کردن ، قسر ساختن ، عفس کردن ، مسجون نمودن ، کردن ، ابس کردن .

Imprisonment, حبس ، بند ، قید A ، تحبس A ، احتباس ، سجن A ، قصر A ، ابس A ، عفس A

Imprisoned, محبس A ، محبوس A ، مسجون A ، معفوس ، مهرزق A ، بند کرده ، قید کرده ، مقصور A . *An imprisoned man*, زندانی ، اهل زندان . v. *Prisoner*. — *To be imprisoned*, قید شدن ، در زندان بودن .

IMPROBABILITY, عدم معقولیت ، غیر احتمال .

Improbable, دوراز عقل ، غیر معقول ، نا محتمل ، بی احتمال . v. *Incredible*. — *Improbably*, نا معقول ، بوجه .

IMPROBITY, شر A . v. *Dishonestly*.

IMPROPER, نا لایق ، نامناسب ، نا شایسته ، بی مناسبت . *(unseasonable)*, بی زمان ، بیجا ، بی وقت و بی تقریب . —*Improperly*, نا لایقانه ، نا مناسب ، بوجه نا مناسب . *Impropriety*, هوازه ، عدم مناسبت ، نا شایستگی .

IMPROVEABLE, ممکن نفع . *Improveableness*, امکان نفع . *(as a country)*, قابل آباد ، قابل معموری . *Improveably*, بطور ممکن نفع .

To improve (make better), خوبتر کردن ، بهتر کردن ، خوشتر ، ساختن ، آخیر ساختن ، اصلح کردن ، بهین ساختن . *(to edify)*, تعلیم نمودن ، مودب کردن . v. *To instruct*. — *To improve a country or estate*, معمور کردن ، آباد ساختن . — *To improve (become better)*, بهتر گشتن ، خوبتر شدن .

Improvement, بهتری ، ترقی A ، ارتقا A ، ترقی A ، ازدیاد A ، خوبتری . *Improvement of an estate*, آبادانی ، معمور و . v. *Cultivation*. —*(edification)*, تعلیم A ، تربیت A ، تهذیب A . v. *Instruction*.

Improved, بهترساخته ، خوبترشده ، آباد کرده ، معمور A .

An improver, بهترسازنده ، خوبترکننده .

IMPROVIDENT, کوتاه اندیش ، نا آخربین ، بی بصیرت ، بی تدبیر ، غیر تدارک ، غافل A . — *Improvidently*, غافلانه ، نا آخربین ، بوجه . —*Improvidence*, کوته اندیشی ، عدم بصیرت .

IMPRUDENCE, بی امتیازی ، بی تمیزی ، بی پرهیزی ، عدم ، هشیاری ، غفلت A ، عدم بصیرت ، سفه A ، سهو ، عدم عقل .

Imprudent, بی تمیز ، بی امتیاز ، بی بصیرت ، غیر وقوف ، نا آگاه ، بی تدبیر ، بلا عقل A ، بی هوشیاری ، بی رای ، غافل A ، نادان ، بی خبر ، جاهل A ، سفیه A (fem. سفیهت ، plur. سفیهات) ، سهوان A ، فرناس .

Imprudently, غافلانه ، غفلتانه A ، بلا تامل A ، بلا تعقل ، علی الغفلت A ، سهواً A .

IMPUDENCE, شوخی ، گستاخی ، بی شرمی ، بی حیائی ، وقاحت A ، عدم ادب ، دسته ، فسق A .

Impudent, گستاخ ، شوخ ، شوخ چشم ، بی ادب ، بی شرم ، بی حیا ، بی آزرم ، جالع A ، استاخ ، جیبر ، جیره A ، حریف A ، مقنیق A ، سترک ، بی رو ، ماجن A ، اخشب A .

Impudently, گستاخانه ، شوخانه ، ازگستاخی .

To impugn, v. *To attack, assault*.

IMPULSE *(effect of one body acting upon another)*, قوت ، دفعت ، تسویق A ، مساق A ، دعز ; طحمت A ، رکضت ، زفت A ، بحل A ، اغرا A ، ندب A ، همز A ، ایزاع A ، ازه ، حض A . v. *Incentive, instigation*.

Impulsive, صاحب قوت دفعت ، محرک A ، سایق A ، قامف A ، مدلظ A . *Impulsive force*, قوت محرکه .

IMPUNITY, بی سیاستی ، بی سزائی ، بی عقوبتی ، عدم ، عذاب ، عدم عقوبت . *With impunity*, بی سزا ، بی عذاب .

خضراً مضراً A ، بظراً A ، بطراً A ، هدراً A ، بي سیاست ، دلیاً A ، نلّةً A . طلناً A ، نرغاً A. *Their blood is shed with impunity,* نحب دمهم هدراً A.

IMPURE, ناپاک ، ناصاف ، پلید ، پلیذ ، غلیظ A ، ناطاهر ، خبیث A ، چرکین ، شوخ ، مردار ، نجس A ، شمغندان ، شمغت ، داعره A ، ملوّث A ، متکدّره A ، لکون A ، نصف A ، نطف A ، نِز ، کرزه A ، بالوش ، قذره A ، شمغنده ، نصیف A . v. *Nasty, filthy.*

Impurely, با ناپاکي ، ازغلاظت ، از نجاست ، &c.

Impurity, impureness, ناپاکي ، ناصافي ، پلیدگي ، غلاظت A ، نجاست A ، نجس A ، خبث A ، آلایش ، شوخي ، مرداري ، غذامت A ، دعارت A ، کدرت A ، گدره A ، قذره A ، قذع A ، رجس A ، رکس A ، رجزه A . v. *Filthiness, nastiness.*

IMPUTABLE, معتمل A ، ممکن اسناد . v. *Accusable, chargeable.*

Imputation, احتمال A ، تهمت A ، اتّهام A ، اسناد A ، بهتان A ، افترا A ، بهر A ، بجل A . v. *Accusation, charge, calumny, reproach, slander.*

To impute, احتمال کردن ، حمل کردن ، تهمت کردن ، بهتان ساختن ، افترا زدن . v. *To accuse, censure, reproach, slander.*

An imputer, تهمت کننده ، &c.

IN, در ، اندر ، درون ، اندرون ، درمیان ، میان ، في A . v. *Within.* — *In that place,* درآنجا . *In the mean time,* درین میان ، في غضون ذلك A . *In the day time,* در نهار ، في یوم A . *In fact,* في الحقیقة A . v. Under *fact.* — *In no shape,* جدّاً A ، جدانه . *To go in,* اندرون رفتن . (on for in), برمنوال ، علي A ، بر ; as *In the manner above mentioned,* مشروح . *In a continued series,* علي التّوالي A . *In order,* علي حسب ترتیب A . *In case it happens,* علي تقدیر الوقوع A . *In this case,* علي هذا التّقدیر A . *In the morning,* علي صباح A . *In the evening,* علي مساء A. — *In as much,* چون ، چونکه . v. *Since.* — *In debt,* قرضدار . v. Under *debt.* — *In (after) two or three days,* بعد دو سه روز . *In (after) two years he will return,* بعد دوسال بازخواهد آمد . *In hand, in readiness,* در دست . *In the secret,* داخل السّر A .

INABILITY, ناتواناني ، ناتوانستگي ، عدم قدرت ، عدم قوت ، نا تواني ، درماندگي ، تنگدستي . v. *Impotency.* — *Inability of resistance,* عدم مقاومت .

INACCESSIBLE, نایاب ، بي گذار ، ممتنع الوصول A . *An inaccessible mountain,* هضبت A . *An inaccessible fortress,* مناعت A . v. *Impregnable.* — *An inaccessible man,* صاحب مناعت . — *Inaccessibility,* مناعت A ، تمنع A .

INACCURACY, ناصحّت ، عدم اصلاح ، عدم تقیّد ، عدم دقّت ، بي سازکاري . v. *Incorrectness.*

Inaccurate, ناصحیح ، غلطي ، نادرست ، بي اصلاح ، بي تقیّد ، ناسازکار ، بي دقّت ، نامکلّف ، نانطس . v. *Incorrect, imperfect.* — *Inaccurately,* v. *Incorrectly, imperfectly.*

INACTION, *inactivity,* ناحرکت ، بي شغلي ، سکون A ، سستي ، آرام ، فراغت A ، فراغ ، بروا ، آواري . v. *Idleness, rest, cessation.*

Inactive, بي حرکت ، مست ، بي شغل ، مجهول A ، کاهل A ، نابکار ، شارکار ، ناکارساز ، آواره ، باطل A . v. *Idle, indolent, lazy, sluggish.* — *Inactively,* کاهلانه ، بطّالاً A ، شارکارانه ، بطریق کاهل .

INADEQUATE, نالایق ، نا برابر ، ناموافق ، بي موافقت ، نامناسب ، غیر مناسبت ، غیر کافي ، ناقص A . v. *Defective.*

To be inadequate, نالایق شدن ، ناکافي شدن ، ناقص شدن ، کم شدن ، ناموافق بودن .

Inadequately, از قصور ، بطور نالایق ، با تقصیر ، ناقصانه .

INADVERTENCY, خطا A ; غفل A ، غفلت A ، سهو A ، بي التفاتي ، غافلي ، فراموشي ، بي خبري ، غباوت A ، اهمال A ، مساهلت A ، مسامحت A . v. *Negligence.* — *Inadvertent,* غافل A ، کاهل A . v. *Careless, negligent.* — *Inadvertently,* غافلانه ، با خطا ، کاهلانه ، سهواً A ، با سهو .

INALIENABLE, از تصرف خود بیرون ممتنع دادن .

INANIMATE, بي جان ، غیر حیات ، بي روان ، جامد A (plur. جمد).

INAPPLICABLE, نا مناسب ، نا مطابق ، نا شایسته ، بي موافقت ، نالایق .

Inapplication, v. *Indolence.*

INARTICULATE, ناصاف تلفّظ ، هز بمجمت آواز ، لکنت . *An inarticulate sound, inarticulateness,* آواز نا اشکار ، صداي نا

Inarticulately, تعثعت A , مخنخنه A , هزمل A , هرجمعت A , ظاهر . با آواز نا صاف , با هرجمعت .

INARTIFICIAL, بي صناعت , بي هنر . v. *Artificial.*

INATTENTION, A غفلت , غافلي , A تغافل , نا آكاهي , عدم اشتغال , اهمال A , بي پرواي , بي التفاتي , بي خبري A مساهحت , A خطا A . v. *Inadvertency.*

Inattentive, A غافل , بي خبر , بي التفات , بي پروا , كاهل A , فرناس , مساهل A , ساهي A , غفلن A , سهوان A , نا مشغول غافل A , بي اشتغال . v. *Careless, negligent.*

INAUDIBLE, نا ممكن استماع .

To INAUGURATE, تقديس كردن . v. *To consecrate.* — *Inauguration*, A بيعت , A تقديس . v. *Consecration.*—*The inauguration of a king*, A جلوس . v. *Coronation.*

INAUSPICIOUS, بي طالع , نا مسعود , بد آختر , بد بخت , شوم AP , نا مبارك , بد ساعت , منحوس A , نحس A بد فال . v. *Unfortunate.*

INBORN, A مطبوع . v. *Innate.*

To INCAGE, در قفص نهادن . v. *To confine, imprison.*

Incantation, v. *Enchantment.*

Incapableness, incapability, v. *Inability.*

INCAPABLE (*unfit*), نا اهل , بي قابليت , نا قابل , غير اقتدار , بي قوت , بي قدرت . نا لايق . (*without power*), غير استعداد , بي عقل . (*without understanding*), بي تواني . بي هنر , بي علم .

INCAPACIOUS, نا فراخ , نا واسع , تنگ . v. *Narrow.* —*Incapaciousness*, عدم فراخي , تنگي , عدم وسعت .

INCAPACITY, عدم , عدم عقل , نا رسائي , نا قابليت . استعداد . v. *Inability.*

To incarcerate, v. *To imprison.*

INCARNATE, A متجسم , A مجسم , A متجسد , كوشت شد .

To incase, v. *To enclose, cover, invelope.*

INCAUTIOUS, بي , بي تدبير , غافل , بي بصيرت بي , نا مقيد , بي پرواش , بلا ملاحظه A , بي خبرداري , نا متامل , بي احتياط , قيد غير , A كاهل , A هنبا or هنبي . v. *Careless.* —*Incautiously*, A غافلاً , با غفلت , كاهلانه , با اهمال .

An INCENDIARY (*one who sets houses, &c. on fire*), آتش حراق A , مشعل A , آتش انگيز , آفروز . (*a seditious man*), محرك فتنه , مرد فتان , اهل طغيان , فتنه جوي , فتنه انگيز . عاصي A , مفسد A , محرك فساد .

INCENSE, A لوبان , بخور , كندر , نيزه , ونيزه . v. *Frankincense.*

To INCENSE, خفا كردن , اغضاب كردن , آزردن , آزار خشمناك , هنجيدن , انجيدن , رنجيده و رميده كردن , دلش كردن . v. *To exasperate, irritate.* — *Incensed*, آزرده , قهر گرفتن , A مغضوب , رنجيده . v. *Angry.*—*To be incensed*, آزار يافتن , گرم شدن .

An INCENTIVE, A محرك , اغوا كننده . v. *Impulse, instigation.*— *Incentive* (*stimulating*), A محرض , A محث , A محرق , A محرك .

INCEPTIVE (*beginning*), آغاز نما , ابتدا ساز .

INCESSANT, A دايم , A مداوم , A متواتر , بي توقف , بي فترة , هميشه — *Incessantly*, دايمي , مدمن A , متوالي A دايم الايام A , با مداومت A , دايماً A .

INCEST, A فجور القرابه , زناكاري با خويشان . — *Incestuous*, فجور القرابه ساز .

INCHOATION, A آغاز . v. *Beginning.* — *Inchoative*, آغاز نما . v. *Inceptive.*

An INCIDENT, A حادثه , A اتفاق , A ماجرا , سرگذشت , حدثي A , وقوع A , افتادگي , قضيه A , قضا A , وقعه A A حدث . v. *Accident.*

Incidental, incident, اتفاقي , نا گهاني , آمدانه , A عارض با , اتفاقاً A , عارضانه . v. *Fortuitous.* — *Incidentally*, فيمابي . قضا .

INCIPIENT, بادي , A مستانف , A متخذ .

An INCISION, *incisure*, برش , زخم , A جراحت , A كلم شق A , شگاف , A قطع , دروش , فصل A , فرض A . v. *Wound.* — *Incisive*, قطع ساز , زخم نما , كلم كنا .

To INCITE, انگيختن , كام انگيختن , ساختن تحريك , تحريض اغرا , بر آغاليدن , آغرليدن , وژوليدن , غوريدن , نمودن ترغيب نمودن , اغوا كردن , تيزكردن , اغوا ساختن , كردن . v. *To excite, animate.*

Incitement, ، تحريك A ، بعث A ، انگيختگي ، انگيزش ، حث A ، تحريض A . v. *Incentive, impulse.*

INCIVILITY, . بي ادبي ، بي مروتي

INCLEMENCY, ، عدم رحمت ، بي دردي ، بي رحمي ، عدم شفقت ، درشتي ، ظلم A ، مظلمت A . v. *Cruelty, severity, roughness.*

Inclement, ، غير شفقت ، ظالم A ، بي درد ، بي رحم ، عاصف A . v. *Cruel, harsh, severe, merciless, boisterous.*

INCLINABLE, A ، خواهان ، خواه ، راغب A ، مايل ، مهربان ، عطوف A ، اهل هوا ، آرزومند . v. *Willing, favourable.*

Inclination (propension of mind), A ، ارادة A ، ميلان A ، ميل ، هوا A ، آرزو ، آرزومندي ، خواهش ، غرض A ، رغبت A ، عطف A (plur. ، آرزم ، ودّ والفت A ، همت A ، هوادت A ، ميولت A ، ممال A ، عطوفت A ، آعطاف A ، عواطف A ، حذل A ، انجذاب A . v. *Affection, love, propensity.*—*(disposition of mind)*, ، خوي ، حال ، خاطر ، مشرب A ، خاطرة A ، ميل A ، زور . v. *Temper.*—*(tendency downward)*, منوال A ، ممال A . *Inclination of a vessel to pour off liquor*, A ، اقناع ، اصغا A .

To incline (to be favourably disposed), ميل ، مايل شدن ، عطف داشتن ، هوا نمودن ، آرزو داشتن ، التفات كردن ، كردن ، ميدن ، گرائيدن ، گرايستن ، چميدن —*(to bend, lean downward)*, منازعت ، بكشتن ، مايل شدن ، ميل كردن ، صور نمودن ، معوج كردن ، جفتن ، ناحي كردن ، نمودن . *To incline the body or the head*, ، خم ساختن ، لام نمودن ، صغو زدن ، ركوع كردن ، گرائستن ، تدميج شدن . v. *To bow.*—*To incline to an opinion*, تضيف ، —*To incline to the west (as the sun, stars, &c.)*, خضوع كردن ، تدنيق ساختن ، ضيف نمودن ، كردن . v. *To set.*—*To cause to incline*, ديتن ، اماله ساختن ، تمييل كردن ، كردن .

Inclined, A ، مايل A ، منعطف A ، عاطف A ، معطوف . v. *Bent.*

Inclining, A ، مايل A ، ميلان A ، عايل A ، گراي ، ناحي A ، مايل بسياهي ، *Inclining to black*, منتحي A ، زاغي A ، اميل A .

To INCLOSE *(with pales)*, . جقيدن . *An inclosure of pales*, جفلق . v. *To enclose, &c.*

To INCLUDE *(comprise)*, ، شامل كردن ، داخل كردن ، احاطه ساختن ، شمول نمودن ، اشتمال كردن ، درج كردن ، احتوا كردن . v. *To contain*; also *to enclose.*

Included, inclusive, A ، داخل A ، شامل A ، مشتمل A ، مندرج A ، محاط A ، مشمول A ، مجموع A . v. *Contained.*—*Inclusively*, A ، مجموعانه ، محاطا .

INCOG, *incognito*, A ، مخفي ، پوشيده ، نا معلوم . v. *unknown.*—*To be incognito, concealed or disguised*, پوشيده . تبديل صورت نمودن ، مخفي شدن ، شدن

INCOHERENCE, *incoherency*, ، عدم التحاق ، غير مطابقت ، عدم مناسبت ، نا قريني .

Incoherent, ، نا ملحق ، نا مناسب ، بي معني ، بيهوده ، غير قرين ، نا هموارة ، نا ملايم ، نا موافق . *Incoherently*, نا بوجه نا ملحق ، بطور نا موافق ، مناسبانه .

INCOMBUSTIBLE, . نا سوختني ، ممتنع سوزش

INCOME, ، وصول A ، مداخل A ، حاصل A ، آمدني ، درآمد ، ريع A ، رادت A ، ماحصل A . v. *Produce, revenue.*

INCOMMENSURABLE, . ممتنع [illegible] ، نا مكيول

To INCOMMODE, *incommodate*, ، تصديع دادن ، ايذا دادن ، تعب ساختن ، مزاحمت كردن ، زحمت دادن ، تكليف دادن ، ستم نمودن . v. *To hinder, embarrass.*

Incommodious, A ، نالايق ، نا معقول ، نا مناسب ، متصدع . *Incommodiously*, ، مزاحمانه ، با زحمت ، با تكلف . v. *Inconvenient. Incommodiousness*, A ، زحمت ، تكلف A . v. *Inconvenience.*

INCOMMUNICABLE, . نا ممكن بيان . v. *Communicate.*

INCOMPACT, . نا ملحق ، نا چسپان ، نا پيوسته

INCOMPARABLE, ، بي اقران ، لاثاني ، بي مثال ، بي نظير ، بي بدل ، غير معادل ، بي مانند ، يكانه ، بي همتا ، غير عديل ، عزيز A ، بي برابر ، واحد دهرة A ، بيهمان ، بيهمال ، فريد A ، لا شبيه A ، نادرة A ، [illegible] A ، عديم المثل A ، فريد الدهر A ، يتيم A ، منيف A ، نسيج A ، لا لا A ، بوالعجب A ، بهيم A ، يتيمه A .—*Incomparably*, A بلا نظير ، بي مثالانه ، بلا تشبيه .

INCOMPASSIONATE, . بي شفقت ، بي رحمت . v. *Pitiless.*

Incompatible, v. *Inconsistent.*

INCOMPETENT, . بي موافقت ، نا لايق ، نا مناسب . *Incompetently*, بوجه نا مناسب .—*Incompetency*, v. *Inability.*

INCOMPLETE, . كمين ، كم ، ناقص A ، ناكامل ، نا تمام . v. *Defective, imperfect.*—*Incompleteness*, ، نقص A ، نا تمامي ، تصور A . v. *Imperfection, defect.*

INCOMPLIANCE, درشتي ، عدم موافقت .

INCOMPREHENSIBLE, *inconceivable (not to be conceived)*, نا هويدا ، نا ممكن فهم . بلا ادراک ۸ ، بي وهم ، بي قياس بلا *— Incomprehensible (not to be contained)*, نا قابل عقل . *Incomprehensibly, inconceivably*, از حد بيرون ، قياس . *Incomprehensibleness, incomprehensibility*, از بي قياسي ، بي قياسانه . عدم ادراک ، عدم دريافت .

INCOMPRESSIBLE, نا ممتنع فشار ، نا قابل افشرش ممكن تضييق .

INCONCEALABLE, نا ممكن ، ممتنع نهفتگي ، نا پوشيدني پنهان .

INCONCLUSIVE, نا قاطع ، نا تمام ، قاصر ۸ ، ناقص ۸ . *Inconclusively*, بلا نتيجه ۸ . بي نتيجه *— Inconclusiveness*, عدم قاطع ، نا تمامي ، قصور ۸ ، عدم نتيجه .

INCONDITIONAL, بي شرط ، بي استثنا ، غير شرطيت .

INCONFORMITY, عدم موافقت .

INCONGRUITY, *incongruence*, عدم مناسبت ، عدم ، نا همواري ، موافقت .

Incongruous, نا موافق ، نا مناسب ، نا هموار ، غير ملايم ، بطريق نا ، بي مناسبانه *Incongruously*, — نا درست ، نا برجا . بطور نا هموار ، موافق .

INCONSIDERABLE, بي اعتبار ، نا چيز ، لا شي ۸ ، كم بها ، v. *Trifling. — Inconsiderableness*, دون ۸ ، نا گران ، ناكس ، بي قدر ، نا چيزي ، عدم اعتبار .

INCONSIDERATE, بي انديشه ، بي پروا ، بي تدبير ، بي ، متهور ۸ ، بي تامل ، غافل ۸ ، بي فكر ، بي بصيرت ، بصر v. *Imprudent, negligent, careless. — An inconsiderate speech*, — كلام غافل ، سخن بي ... ، گذافه ، سخن بيهوده *— Inconsiderately*, علي ۸ ، بي تامل ۸ ، بلا ملاحظه ۸ ، بلا بصيرت ۸ v. *Carelessly, rashly. — Inconsiderateness, inconsideration*, غير تكلف ، با تهور ، الغفلت ، عجرفت ۸ ، غفلت ۸ ، عدم فكر ، عدم بصيرت ، عجرفيت ۸ .

INCONSISTENCE, *inconsistency*, نا سازكاري ، بيهودگي ، مخالفت ۸ ، عدم مناسبت ، عدم مطابقت ، عدم موافقت ، تعلل ۸ ، وتنت ۸ ، معاندت ۸ ، (اختلافات .plur) اختلاف ۸ v. *Incongruity*. عدم لياقت .

Inconsistent, بيهوده ، بيمعني ، نا لايق ، غير موافق ، مغاير ۸ ، مخالف ۸ ، نا سازگار ، نا مطابق ، نا مناسب ، متناقض ۸ ، منافي ۸ ، معاند ۸ v. *Contrary, absurd, repugnant. — Inconsistently*, بيهودانه ، نا سازگار ، بوجه ، بطور نا ، نا لايقانه ، مناسب .

INCONSOLABLE, نا قابل تسليت ، غمخور ، اندوهگين ، v. *Sorrowful*. تبه دل ، دلتنگ .

INCONSTANCY, بي قراري ، ناپايداري ، سبكساري ، عدم ، v. *Fickleness. — The inconstancy of fortune*, زوال ۸ ، بي استقلالي ، استواري ، چرخ دوار ، بوقلمون گردون ، صرف ۸ .

Inconstant, بي قرار ، نا پايدار ، هرجائي ، بيبكسار ، سبكپاي ، عانك ۸ ، عفيك ۸ ، عفك ۸ ، غير ثابت ، نا استوار *— Inconstantly*, بي قرارانه ، نا استوارانه ، طايش ۸ ، غملج ۸ .

INCONSUMABLE, ممتنع اتلاف ، مستحيل اكل وبلع .

INCONTESTABLE, مستحيل منازعت ، شافي ۸ ، قاطع ۸ ، *An incontestable proof*, دليل شافي ، تام ۸ ، قطعي v. *indisputable*.

INCONTINENCE, عدم عصمت ، بي عصمتي ، بي ، شوخي ، توقان نفس ، نفس اماره ، شهوت پرستي ، پرهيزي ، عدم عفت .

Incontinent, بي پرهيز ، شهوت پرست ، بي عصمت ، شوخ *— Incontinently*, غير ضبط ، زنپاره ، غير عفت ، از بي پرهيزي ، بي پرهيزانه .

INCONTROVERTIBLE, نا ممكن نزاع ، v. *Indisputable*.

INCONVENIENCE, عدم موافقت ، عدم لياقت ، نا ، عنت ۸ ، تعنيت ۸ ، تكلف ۸ ، بي حضوري ، شايستگي v. *Difficulty, trouble. — (unfitness)*, عدم آسودگي ، آشوب ، زحمت ۸ ، نا سازگاري ، نا همواري ، عدم موافقت .

Inconvenient (incommodious), بيحضور ، صاحب تكلف ، *(unfit)*, نا لايق ، نا موافق ، عنفي ۸ ، زحمت دار ، مزاحم ۸ v. *Inexpedient*. نا برجا ، نا شايسته ، نا معقول ، نا مناسب ، &c. *— Inconveniently*, با زحمت ، مزاحمانه ، با تكلف ،

Inconversable, v. *Unsociable, incommunicative*.

INCONVINCIBLE, نا ممكن الزام ، نا مبصرت پذير .

INCORPORAL, *incorporate, incorporeal*, نا تن دار ، بي جسم ، بلا جسد ۸ ، بي تن ، غير متجسد ، مجرد ۸ v. *Immaterial. — Incorporality*, عدم جسد ، بي جوهري — *Incorporally, incorporeally*, بلا جوهري ، نا جسمانه ، ازنا جسدي .

To INCORPORATE (*mingle*), مخلوط کردن , خلط کردن , امتزاج نمودن ,—v. *To mix.* آمیز کردن , آمیختن , سرشتن , الحاق ساختن , الحام کردن , ضمیمت آوردن , ضمّ ساختن , جمع کردن , دریک طایفه جمع کردن . v. *To associate, join, unite.*—*To incorporate cities*, مجتمعات کردن .

Incorporation, خلط A , آمیزش , الحاق A , لحام A , امتزاج A , ضمّ A , ضمیمت A . v. *Mixture, union.*—*An incorporation* (*a college, body of artisans, &c.*) عرفت A . v. *Association.*

INCORRECT, ناصحیح , نامربوط , نادرست , بي اصلاح , نا املا , نااصلح , با اهمال . v. *Inaccurate.* — *Incorrectly*, بطور بي اصلاح , از عدم اصلاح .

Incorrectness, عدم صحت , عدم , نادرستي , نامربوطي , عدم اکمال , اصلاح . v. *Inaccuracy.*

INCORRIGIBLE, نا اصلاح پذیر , شدید A , لاعلاج A , شریر A . v. *Profligate.* — *Incorrigibleness*, عدم اصلاح , شدت A , شرارت A . v. *Depravity, wickedness.* — *Incorrigibly*, از شرارت , باعدم اصلاح .

INCORRUPT, *incorrupted.* خالص A , ساده , طاهر A , پاک , صاف A , صالح A , پاکیزه . v. *Pure, good, honest.*—*Incorruptibility, incorruptness* (*purity of manners*), طهارت A , صلاح A , اخلاص A , پاکیزگي , پاکي , سادگي . v. *Honesty, integrity, chastity.* — (*freedom from decay*), عدم اتلاف , عدم فنا , عدم اسراف , بي تباهي .—*Incorruptible*, نا فنا پذیر , نا ممکن , نا قابل تباه , اتلاف .

To INCRASSATE, ستبر کردن .

To INCREASE (*make more or greater*), ازدیاد , افزودن , افزوني دادن , ترقّي ساختن , مزید کردن , زیاده کردن , کردن , تضعیف کردن , اضافت نمودن , برکت کردن .—(*to grow more or greater*), ازدیاد , تکثیر شدن , افزودن , زیاده شدن , اعظم گشتن , ترقّي داشتن , یافتن .

Increase, زیاده A , ترقّي A , برکت A , افزوني , افزایش , تزاید A , استزاد A , زوادت A , زید A , ازدیاد A , زیادتي , تکثیر A , اضافه A , فضلت A , فضل A , ترقّي A , زیادگي , میط , کوره , نیوف A , نیف A , فتیع A , نزل A , ارتقا A , نامي , رغس A , برغ A , شفت A , ریع A , صرف A v. *Produce*, also *progeny*.

Increased, زیاده کرده شده , مزاد A , افزوده .

An increaser, افزاینده , زیاده کننده , برکت کننده , &c.

INCREATED, نا افریده .

INCREDIBILITY, *incredibleness*, عدم اعتبار , عدم , نا واجب , نالایق , اعتبار اعتقاد .—*Incredible*, احتمال اعتقاد , لا مستوجب الرتکا A , نا لایق باور , اعتماد .

INCREDULITY, *incredulousness*, بي اعتقادي , عدم , بطي الاعتقاد A , عدم اعتقاد .—*Incredulous*, کفر A , ایمان , کافر A , کم اعتقاد , بي ایمان .

Increment. v. *Increase, produce.*

To INCRUST (*with plaster, paint, &c.*), اندوده , اندودن , انداویدن , تطیین ساختن , کردن .—(*to cover with a husk, shell, &c.* قشرت کردن , با قشر پوشیدن .

Incrustation (*on walls, &c.*), اندودگي , انداوش , اندود , والاد , مهره دیوار , انداز , آخیز , آژنده , آژند , تطلیه A (*husk, cuticle, &c.*), قشر A , قشرت A .

To INCUBATE, بربیضه نشستن , حضن کردن , ایراض , رخم A , حضن A , ساختن . v. *To sit upon eggs.*—*Incubation*, ایراض A , وکن A .

INCUBUS (*night-mare*), ضاغوط , کابوس A (plur. کوابیس), نیدل , جاثوم A , جثام A , برخفج , برخفنج , برسام , سکاچه , دیثان A , کرنجو , فرنجو .

To INCULCATE . v. *To instruct, teach.*

INCULT. v. *Uncultivated.*

INCULPABLE, بي گناه , بي تقصیر , بي الزام , ناگناکار , بي خطا . v. *Blameless.*—*Inculpably*, ازبي گناهي , معصومانه .

INCUMBENT (*lying upon*), متکي A , واکن A .— (*imposed as a duty*), لازم A , مقتضا A , واجب A , ضروري . v. *Proper, necessary.*—*It is incumbent on me*, مرا لازم است .

To INCUR, یافتن , دردریدن .

INCURABLE, بي علاج , لاعلاج A , بي دوا , بي چاره , عقام A , عیا A , نجیس A , ناجس A , ممتنع العلاج A .—*Incurableness, incurability*, بي علاجي , امتناع العلاج A .—*Incurably*, بلا علاج A .

Incurious. v. *Negligent, inattentive.*

An INCURSION, تاخت A , برنک , هجوم A , حمله A . v. *Invasion, attack.*

Incurvation, incurvity. v. *Curvature.*

To incurvate. v. *To bend, crook.*

INDEBTED (*being in debt*), مدیون A ,قرض دار , مقروض A , مرهون A منتدار ,(*having obligations*) — . مقترض A , دین دار ممنون A .

INDECENCY, عدم شایستگي ,ترکشد ادب , عدم ادب , شوخي , بي حیائي .

Indecent, نا پسندیده ,نالایق , نا شایسته , نا سزا , بي ادب , کوژ , کالیو .

Indecently, باناشایستگي , بي ادبانه .

INDECLINABLE, غیر , بي تصریف , نا ممکن تصریف , متصرف .

Indecorum, indecorous. v. *Indecency, indecent.*

INDEED (*in reality, in truth*), یقیناً A ,في الواقع A , البتّه A , فهو A ,في الحقیقت A , علي تحقیق , تحقیقاً A , حقیقتاً A . v. *Certainly.—Indeed! (is it possible! wonderful!)* عجباً A.

INDEFATIGABLE, نا محنتي , ساعي A , ممتنع ماندگي , بي ماندگي — *Indefatigably,* غیر تعب , بي اتعاب , انگار بلا اتعاب A .

INDEFEASIBLE, ممتنع ابطال . v. *Irrevocable.*

INDEFENSIBLE (*incapable of resistance*), ممتنع مقاومت . —(*admitting no apology*), ممتنع العذر A . v. *Inexcusable.*

INDEFINITE, نا قاطع , نا مقرر , غیر معهود , نا محصور , غیر , نا محدود نا معرف , غیر محقق , نا متعین , غیر معین مقطوع . *An indefinite number,* ادنک .—*To take or buy any indefinite quantity,* بکرافب ستادن .

Indefinitely, بطریق , بطور غیر معهود , بوجه نا محصور , نا مقرر .

INDELIBLE, ممتنع ابطال , مستحیل الاندراس A .

INDELICACY, فحش A , شوخي , با شایستگي , نا پا کیزگي , عدم ظرافت , بي لطفي , نا ملایمت , عدم ادب و ارکان .

Indelicate, بي ادب , شوخ , نا ملایم , نا شایسته , نا پاک , نا , بي آزرم , غیر ظرافت , بي نزاکت , نا طاهر , فاحش A , بي لطف , نازنین .

INDEMNIFICATION, تضمین A , تاوان , امن A .

To indemnify, تضمین کردن , محفوظ داشتن , تاوان دادن .

INDEMNITY (*exemption from punishment*), سلامت از , آزادي از تعذیب , عقوبت .

To INDENT, دندانه دار کردن , کندو کردن .—(*to covenant*), عهد و پیمان ساختن , عقد کردن , شرط کردن . *An indenture,* قول نامه , عهد نامه , اقرار نامه . v. *Contract, bargain.*

INDEPENDENCE (*freedom from control*), آزادي , استقلال A , اختیار A , رامیني , عدم تعلّق , بي نیازي , استغنا A , مختاري , عدم ضبط و ربط . v. *Liberty, freedom.*

Independent (*uncontrolled*), وطلق A , خود مختار , مستقل A , آزاد , بي ضبط و ربط . v. *Free.* — (*without reference or connexion*), بي تعلق , غیر متعلق , غیر مناسبت , بي نسبت .—*Independently* (*freely*), مستقلاً A . —(*without relativeness*), بطریق بي تعلق , بي نسبتانه , غیر انتساب .

INDETERMINABLE (*not to be defined or fixed*), ممتنع , نا ممکن قرار , مستحیل قطع , ممتنع الحصر A , فصل .

INDETERMINATE, *indetermined* (*not defined or fixed*), نا مقرر , نا محدود , غیر معین . v. *Indefinite, unsettled.* — *Indeterminately,* بطریق نا مقرر , بطور نا محدود .

Indetermination, بي استقلالي , عدم تعین .

INDEVOUT, بي قنوت , بي تقوي .

An INDEX (*whatever points to any thing*), نمود , نمون , نمونه , نما , دال A , دلیل A , نمونه . v. Also *fore-finger.* — *The index to a book,* فهرس A , فهرست A , سر دفتر (plur. فهارس).

INDIA, هندوستان , ولایت هند , هند . *An Indian,* هندو , هندکي A , هندي —*Indian,* اهل هندوستان (plur. هنادکت). *The Indian language,* هندي , زبان هند , هندوي , هندوري .

To INDICATE, آگاهي , اشاره ساختن , اظهار کردن , نمودن , مشعر کردن , دلالت کردن , دادن . v. *To show, point out.*

Indicated, مشعار A , دلالت کرده شده , مبیّن A , نموده , مومي الیه A , الیه .

Indication, نمایش , استدلال A , دلیلي , دلالت A , اشاره A , اظهار A , برهان A , ایما A , اعلام A , علامت A , کنایه A , شعور A . v. *Mark, sign, token; symptom: information, intelligence.*

Indicating, indicant, نما ,نمایندهٔ ,نمایان ,مشعر A ,
دالّي A.

To INDICT (*accuse of a crime*), ملامت ,تهمت نهادن ,
دعوي كردن ,[?]كوه كردن ,شكايت كردن ,اسناد كردن ,كردن .
v. *To accuse.*

Indictable, A قابل اسناد ,واجب الشكايت — *Indicted,*
مذموم A ,معترف A ,ملوم A ,متهم A ,مغموز A.

Indictment, A شكايت ,A اسناد ,A افترا . v. *Accusation.*

INDIFFERENCE, *indifferency* (*coldness, want of affection*), برودت A ,عدم محبت A ,مسامحت — (*carelessness*), v. اهمال A ,غفلت A ,مساهلت A ,بي غرضي ,بي پروائي
Negligence. — (*equipoise, suspension of judgment*), A اعتدال ,
v. سوي A ,تذبذب A ,موازنت A ,برابري ,معادلت A
Impartiality.

Indifferent (*cold, unaffectionate*), بي ,صاحب برودت ,غافل A — (*careless*), اهل برودت و كدورت — ,محبت
A ,كاهل A ,سهول — (*left to free choice*), A متغير — (*disinterested*), A ,خالص A ,خالص الجنان . v. *Impartial.* — *An indifferent action* (*neither good nor bad*), A امر عادت ,مباح ,
(*in a state of mediocrity*), — شي بين بين A ,جواز A ,جايز A
در حال ميانه ,سوا A ,متوسط A ,معتدل A .

Indifferently (*coldly*), با برودت — (*indiscriminately*), بلا
توسطاً A ,معتدلانه — (*tolerably, passably*), با متغير ,فرق .

INDIGENCE, افلاس A ,تهي دستي ,بي نوائي ,گدائي ,
نيازمندي ,حاجت A ,احتياج A ,فلاكت A ,مفلسي
A ,ضرورت ,فقيري ,فقر A . v. *Poverty, want, necessity.*

INDIGENOUS, ملكي .

INDIGENT, محتاج A ,مفلس A ,تهي دست ,بي نوا ,گدائي ,
A فقير ,نيازمند ,حاجتمند ,خليل A ,مختل A . v. *Poor, needy.*

INDIGESTED (*not arranged, rude*), نا مرتب ,بي ترتيب ,
بي فرق ,غدنگ ,بي اندام ,نا منتظم ,نا برجا ,غير منظوم
بي ,ناگواريده — (*not concocted in the stomach*), غير فصل
ممتنع A ,ممتنع گوار *Indigestible,* نا هضيم ,تحليل
مستعيل هضم ,ناگواره ,الهضم .

Indigestion, تخمة A ,عدم گوارش ,عدم هضم ,بد هضمي ,
(وخام ,اوخام (plur. وخامت A ,(تخامت (plur. تخم A ,
اسفيوش A ,بردت A .

INDIGNANT, پر قهر ,غضبالوده ,خشم ناك ,غضبناك ,
v. محنق A ,عابد A ,غضوب A ,خشمگين ,قهرناك
Angry.

Indignation, A قهر ,حميت A ,خشم A ,غضب A ,
A حنق ,A تاقت ,رژ . v. *Anger, disdain.* — *To excite indignation,* رنجيده ساختن ,آزرده خاطر كردن ,غضب انگيختن ,
تغيظ نمودن . v. *To exasperate.* — *To be fired with indignation,*
خشم گرفتن ,آتشي گشتن . v. *To be angry.* — *With indignation and hatred,* با غضب و كين ,با غيظ و عدوان .

INDIGNITY, بي حرمتي ,استخفاف A ,سبكي ,خفت A ,
A فضاحت A ,اهانت . v. *Contumely, insult.*

INDIGO, وسمت A ,نيلج ,نيل .

INDIRECT (*not straight*), نا درخط ,نا درست ,نا راست ,
ملتوي A ,معوج A ,نا درخط عمود ,متوازي A . v. *Crooked, curved.*
(*not honest*), حيله باز ,بي اخلاص ,نا صادق ,نا سالم — (*not in express terms*), نا در [?] ,نا در كلام ظاهر — *Indirectly,* كنايتاً A ,اشارتاً A ,بوجه معوج ,بطور نا راست —
(*dishonestly*), با حيله بازي ,غدرانه ,بي صلحانه — (*not clearly*), A نا بعينه ,نا جداً A — *Indirectness,* نا ,نا راستي
(*unfairness*), پيچش ,اعوجاج A ,عوج A ,تعمّد A ,درستي
غبن A ,قباحت A ,حيله A ,نا صفائي . v. *Dishonesty.*

INDISCERNIBLE, غير اشكار ,نا ظاهر ,بي نمود ,نا منظور ,
نا ,نا ظاهرا A ,نا منظور — *Indiscernibly,* نا بيّن ,نا هويدا
اشكارانه .

INDISCREET, بي تدبير ,بي انديشه ,بي تميز ,بي امتياز ,
غافل A ,بي بصيرت ,بي لحاظ ,بي احتياط . v. *Imprudent.* —
Indiscreetly, غافلانه ,غفلةً A ,بلا تعقّل A — *Indiscretion,*
بي ,بي تدبيري ,عدم بصيرت ,غفلت A ,عدم هوشياري
گستاخي ,عدم امتياز ,بي انديشگي ,لحاظي . v. *Rashness, imprudence.*

INDISCRIMINATE, بي فصل A ,نا مفروق ,بي فرق — *Indiscriminately,* نا مفروقانه ,بلا فرق .

INDISPENSABLE, A ضرور A ,مقتضي A ,ملتزم A ,لازم A .
v. *Necessary.* — *Indispensableness,* A [?] ,لازمت A ,اقتضا A ,
لاجرم A ,ضرورتاً A — *Indispensably,* فرضاً A ,ضرورت A .
v. حتماً A ,بالضرورت A ,لابد A ,التزاماً A ,لا زمانه A
Necessarily.

To INDISPOSE (*in point of health*), مزاج ناخوش كردن ,

، نا لایق کردن ، تمریض کردن ، بیمارساختن —(to render unfit), ، نا قابل نمودن ، نا موافق کردن ، نا مناسب ساختن —(to make averse), متخالف کردن ، معرض ساختن ، متنفر کردن .

Indisposed, بیمار ، مریض A ، معلول A ، خسته . v. *Infirm, sick.—Indisposedness, indisposition.* v. *Sickness.*

INDISPUTABLE. نا قابل اعتراض ، لاکلام A ، ممتنع بحث ، مستحیل منازعت — *Indisputableness,* A ، یقین ، عدم گمان . v. *Certainty.* — *Indisputably,* لا شک ، تحقیقاً A ، لاکلام ، بالیقین A ، یقیناً A . v. *Certainly.*

INDISSOLVABLE, *indissoluble,* نا گداخت ، ممتنع گداز ، نا قابل تفریق ، پزیر ، ممتنع منقطع ، مستحیل نقض . v. *Inseparable, firm, obligatory, everlasting.—Indissolubility, indissolubleness.* ، پایداري ، امتناع گداز ، عدم انفکاک ، استواري . v. *Firmness.* — *Indissolubly,* بطور ممتنع گداز ، بوجه نا منکسر .

INDISTINCT, نا هویدا ، نا صاف ، نا متفرق ، نا منفصل ، نا جدا ، غیر ممتاز ، بي تمیز A ، مشوش . v. *Confused.* — *Indistinctly (not clear),* نا بین ، غیر متباین ، نا ظاهراً ، نا ، آشکار A ، بلا فرق A ، مشوشاً A . v. *Confusedly.*—*(not clearly),* نا بیناً ، نا ظاهرانه . *An object seen indistinctly at a distance,* شبح A (plur. اشباح) ، شخص A ، سواد A — *Indistinctness,* عدم ، امتیاز ، تشویش A ، عدم فرق ، خلط A ، عدم فصل . v. *Confusion.*—*(want of clearness),* عدم تبین .

To INDITE (*dictate a letter, &c.*), تملي کردن .

INDIVIDUAL, مفرد A ، واحد A — *(an individual),* تن ، سواد A ، نفس A ، فرد A (plur. افراد) ، شخص A (plur. اشخاص) — *Individuality, individuation,* فردیت A ، احدیت A . — *Individually,* فرداً فرداً A ، انفراداً A ، یک یک ، احداً A ، یگان یگان ، واحداً واحداً ، جدا جدا . v. *Singly.*

INDOCIBLE, *indocil,* نا قابل تعلم ، ممتنع معرفت ، بي ، امتناع علم . — *Indocility,* عدم قابلیت ، قابلیت .

INDOLENCE, *indolency,* مستي ، مجهولي ، کاهلي ، اهمال A ، مساهلت A ، کسل A ، غفلت A . v. *Sloth, laziness.*—*(freedom from pain),* عدم درد ، بي زحمتي ، عدم رنج ، عدم وجع .

Indolent, مست ، غافل A ، کاهل A ، مجهول A ، مهمل ، مساهل A ، بي پرواش ، تنبل ، فرنلس ، شارکار ، شنگ ، لاشه

کسول A ، مکسال A ، کوشا . v. *Lazy, slothful, slow.*—*(free from pain),* بلا درد ، بي رنج ، نا زحمت دار — *Indolently,* کاهلانه ، مساهلاً A . v. *Carelessly, slothfully.*

INDUBITABLE, *indubitably,* بي شک ، بي شبهه ، بلا ، بي گمان ، شک . v. *Undoubted.*

To INDUCE, انگیختن ، انگیز نمودن ، ترغیب ، مخطر کردن ، ساختن ، تحریک کردن . v. *To excite, incite, persuade; infer, introduce.*

Induced, کشیده ، انگیخته ، برانگیخته ، برخیزانیده ، مغري A . v. *Persuaded, prevailed upon.*

Inducement, ترغیب A ، محرکت A ، تحریض A ، تحریک A . v. *Incentive, motive.*

Induction. v. *Entrance, inference.*

Inductive. v. *Persuasive, inferring.*

To INDULGE (*grant*), عنایت کردن ، اجازت دادن — (*show kindness*), مهرباني کردن ، شفقت نمودن ، استمالت ، نوازش نمودن ، ساختن . v. *To favour, fondle, gratify.*

Indulgence, نوازش — (*show of kindness*), مهرباني ، استمالت A ، شفقت A ، عفو A ، تسامح A ، مغفرت A ، اغماض ، اغماض عین ، ناز ، نازکي —(*grant*), عنایت A ، اجازت A .

Indulgent (kind), مهربان ، شفیق A ، کریم A ، نوازش نما . v. *Kind, gentle, favourable.*—*Indulgently,* از مهرباني ، با نوازش ، با شفقت ، بي عنف ، بي درشتي ، بي عنایت ، از عنایت .

To INDURATE (*make hard*), سخت کردن ، تصلیب ، ساختن — (*to grow hard*), سخت گشتن ، متحجر شدن . v. *Hard.* — *Induration (growing hard),* سختي ، تصلیب A — (*obduracy*), اقسا A ، مقاست A ، مکابدت A .

INDUSTRIOUS, ساعي A ، محنتي ، جاهد A ، سرگرم ، لبیب A ، ظریف A (fem. ظریفت) ، چرب دست ، چالاک ، حاذق A ، ارب A . v. *Diligent, laborious.* — *Industriously,* با سعي ، با جهد ، با کوشش ، ظریفانه — (*on purpose*), با ، غرض ، قصداً A ، بقصد A ، عن قصد A . v. *Intentionally, designedly.*

Industry, سعي A ، جهد A ، محنت A ، شغل A ، کوشش ، ظرافت A ، ارب A ، محال A . v. *Diligence, assiduity.*

To INEBRIATE, مست کردن ، مد هوش کردن ، سرمست

سرخوش نمودن ، سکران کردن ، کردن مست ، سکران شدن ، مدهوش گردیدن *(to be intoxicated)*, v. *To intoxicate.*— سرخوش بودن ، گشتن ، مدهوشي ، مستي , *Inebriation*, — سرمستي ، سکر ، سکري ، v. *Drunkenness, intoxication.*— سرخوش ، نشه ، مدهوش ، سرمست ، ممست ، *Inebriated*, سکران . v. *Drunk.*

INEFFABLE, ناگفتني .

INEFFECTIVE, *ineffectual, inefficacious*, بي تاثير ، بي اثر ، بلا کيفيت ، ناکافي ، بي قدرت ، نا قوي ، بي قوت ، باطل ، نا موکد ، غير موثر ، نا کارگر ، نا کارساز ، کاهل ، غير عمل — *Ineffectually, ineffectively, inefficaciously*, بي اثرانه ، بلا قوت ، — *Ineffectualness, inefficacy*, عدم قوت ، عدم تاثير ، باطلانه ، عدم موکد ، عدم قدرت ، بي تواني .

INELEGANCE, عدم ، عدم لطافت ، عدم زيبايش ، نزاکت ، عدم ظرافت — *Inelegance of writing or composition*, عدم انشا پردازي ، عدم اصلاح — *Inelegant*, نا ادب ، غير ظرافت ، بي نزاکت ، بي لطافت ، شايسته ، بي ظريف ، نا پاکمال ، نا لطيف ، غير آفرم — *Inelegant (composition in prose or verse)*, نا موزون . v. Also *contemptible, mean.* — *Inelegantly*, بطريق نا ، بطور بي ظرافت ، با لطيفانه ، پاکمال .

INELOQUENT, نا زبان آور ، بي علم قلم . v. *Eloquent.*

INEPT, بي معني ، بي موافقت ، نا قابل ، بي مناسبت . v. *Unfit, useless, foolish, trifling.*

INEQUALITY, عدم اعتدال ، عدم برابري ، نا همواري .

INERRABLE, بلا سهو ، بي خل ، از خطا آزاد — *Inerrably*, بلا سهو ، بي خطا ، لابد . v. *Infallibly.*—*Inerringly*,

INERT, نا ، کاهل ، سست ، غير متحرک ، بي حرکت ، خام بهست ، بکار . v. *Motionless, sluggish, dull.* — *Inertly*, کاهلانه . v. *Dully, sluggishly.* — *Inertness*, عدم حرکت ، کاهلي ، سستي . v. *Dullness, sluggishness.*

INESTIMABLE, گران مايه ، گران بها ، بلا قيمت ، بي بها .

INEVIDENT, نا اشکار .

INEVITABLE, ممتنع ، غير مکتلي ، اجتناب ناشدني ، خواه نخواه — *Inevitably*, مستحيل احتذار ، اجتناب ، بي امکان اجتناب ، غير مکتلي ، چار نا چار .

INEXCUSABLE, نا واجب العذر ، بي پوزش ، بي تعلل ، بي بهانه ، معذور نا کردني .

Inexcusableness, خلاف واجب العذر ، نا معذوري — *Inexcusably*, نا معذورانه ، بوجه بي تعللي ، بطور نا واجب العذر .

INEXHAUSTED, نا خالي کرده شده ، نا معطل ، نا گوازه ، ممتنع — *Inexhaustible*, نا محلول ، نا مصغر ، نا مصروف ، مستحيل محلول ، گوازه .

INEXISTENT, *inexisting*, نا پيدا ، نا پديد ، نا بود ، لا ، بي کون ، بي تار و بود ، نا کاين ، نا وجود ، عديم ، مکان نا موجود .

Inexistence, عدم ، عدم ، معدومي ، نا بودي ، نيستي ، عدم تار و بود ، موجود .

INEXORABLE, سخت دل ، ستيزه ، بي رحم ، بي مهر ، با متانت ، بي مرحمت . v. *Stubborn, merciless.*—*Inexorably*, v. *Inflexibly.*

INEXPEDIENCE, *inexpediency*, عدم ، عدم منفعت ، نا لايقي ، نا واجبي ، موافقت . v. *Impropriety.*—*Inexpedient*, بي ، نا موافق ، ناشايسته ، نا بجا ، نا مناسب ، نا واجب ، نا لازم ، نا لايق ، موافقت . v. *Improper.*—*It is inexpedient*, نا لايق است .

INEXPERIENCE, نا آزموده ، عدم استعمال ، عدم وقوف ، غمارت ، عدم تجربت ، کاري — *Inexperienced, inexpert*, نا ديده ، غير تجربت ، نا واقف ، بي وقوف ، نا آزموده کار ، غتره ، غتره ، غريره ، مغمره ، نا دان .

INEXPIABLE, نا ممکن ديت ، ممتنع تکفير ، بي عفو ، بوجه ممتنع تکفير — *Inexpiably*, مستحيل کفار .

INEXPLICABLE, نا ممکن تفسير ، لا بيان ، نا قابل بيان ، مستحيل ، ممتنع شرح ، از حد تعبير بيرون ، بلا تعبير بيان .

Inexplicably, بلا تعبيرانه .

INEXPRESSIBLE, نا ممکن ، نا ممکن گفته شدن ، ناگفتني ، بي امکان تلفظانه ، بي گفتارانه — *Inexpressibly*, تلفظ .

INEXTINGUISHABLE, نا ممکن نشانيه ، ممتنع اتفا .

INEXTRICABLE, ازمشکلات ، ممتنع رها ، نا ممکن حل ، مستحيل حل ، مشوش . v. *Perplexed, intricate.*

Inextricably, مشوشانه ، بي امکان حلانه .

INFALLIBILITY, *infallibleness*, بي خطائي ، يقين A ، آزادي از خطا ، تحقيق A ، علم اليقين A ، يقينيت A . v. *Certainty*. — *Infallible*, بي خطا ، يقيني ، مقرر A ، محقق A . v. *Certain*.—*Infallibly*, بلا خطا A ، يقيناً A ، با يقين ، تحقيقاً A . v. *Certainly*.

INFAMOUS, بي آبرو ، بي حرمت ، بد نام ، رسوا ، بي عرض ، بلا اعتبار ، معيوب A ، فضيح A ، روسياه . v. *Ignominious*.—*The most infamous*, اسفل السافلين A . — *Infamously*, با رسوائي ، معيوباً A ، فضيحانه ، با بد نامي .

Infamy, infamousness, بي آبروئي ، بي حرمتي ، بد نامي ، رسوائي ، عيب A ، سيه روئي ، ننگ ، بد نامي ، هتك A ، العرض A ، هزلن A ، نقصان العرض A ، اثر قبيح . v. *Ignominy*.

INFANCY, بچگي ، کودکي ، طفوليت A ، تفلي ، طفوليت A ، طفليت A ، صباوت A ، صبا A ، پسري . v. Also *beginning, original*.

An infant, کودک ، بچه ، کوچک ، طفل A ، صبي A ، صبي ، طفل آسا . v. *Child*.—*Infantile, infantine*, مخدوم A ، منسوب ، ...ري . v. *Childish*.

INFANTRY, پيادگان ، رجلان A ، رجالي A ، رجال A ، رجيل A ، راجل A . *An army of infantry*, لشکر پيادگان .

To INFATUATE, ديوانه کردن ، بي هوش کردن ، بي وقوف ، بي عقل ساختن ، بي فهم کردن ، فريفتن ، فريفته کردن ، کردن شيفته ، شيفتن .

Infatuation. ديوانگي ، شفتگي ، فريفتگي ، بي هوشي .

To INFECT, اصابت کردن ، سرايت کردن ، آلايش ساختن ، آلاييدن ، عفونت پاشيدن ، وبا گستردن . —*Infected*, آلاييده . *Infected with the pestilence*, مطعون A ، سرايت زده A .

Infection, infectiousness, اصابت A ، سرايت A ، طاعون A ، عدوي A ، وبا A ، آلايش ، تعفن A ، عفونت A . v. *Contagion*.—*Infection of the air*, عفونت هوا .

Infectious, infective, ساري ، معدي A ، متعدي ، عفونت ، پاش ، وبا گستر ، اصابت ريز . — *Infectiously*, بطور سارِيانه ، معدي ، متعدياً A .

INFELICITY, بد بختي ، ادبار A ، زوال A ، شامت A ، سياه بختي ، گرانجاني ، زمانه A ، دبرت A ، نحس A ، حرف A ، حساس A ، شقا A . v. *Calamity, misery, unhappiness*.

To INFER (*draw a conclusion from premises*), استدلال کردن ، مطلب ، قياس کشيدن ، نتيجه نمودن ، برآوردن ، دلالت کردن ، وهم کردن ، آوردن . v. *To bring, offer, produce*. — *Inferred*, برآورده .

An inference, نتيجه A ، لازم الاحتياج ، نتيجه ، قياس A ، حاصل A ، برآورد ، سبب A . *By inference, inferible*, از علي القياس A ، نتيجه . v. *Deducible*.

INFERIORITY, فروتري ، کمتري ، کهتري ، پستي ، دوني ، زيريني ، سفلت A ، سفل A ، دانت A . v. *Baseness*.

Inferiour, فروتر ، کمتر ، کهتر ، پايينتر ، کوچکتر ، پست ، زيرين ، دون A ، ادناه A ، سفل A ، سفلي A ، پائين ، زلوچ A ، شيبين ، تحتاني A ، سفلاني A ، (اسافل .plur) اسفل A .

The inferior part (of any thing), سافل A ، تحت A ، مزلج A . *An inferior degree*, دون A ، سافلت A ، سفالت A ، شيب A . دراکشد اسفل . v. Under *degree*.

To be inferior, فرو ترشدن ، کمتر شدن ، پست شدن ، دون ، شدن ، اسفل بودن ، دني گشتن ، ادنا شدن . *The inferior planets (Venus and Mercury)*, السفلن A . *The inferior elements*, عنصر مغليت . — *An inferior*, دوني ، صاحب مرد ، اسفل .

INFERNAL, دوزخي ، جهنم ، اهل جهنم ، جهنمي ، دوزخ قرار . *The infernal spirits*, زبانيان ، زبانيت A ، ارواح خبيثه .

INFERRING (*adj.*), نتيجه کش ، قياس نما .

INFERTILE, شور ، نا محصولدار ، بي برکت ، نا حسيب . *Infertility*, عدم برکت ، بي محصولداري ، نا منبت .

To INFEST, رنجيده کردن ، تعدّي ساختن ، آزاردن ، تعرض ، تعجيز ساختن ، رميده نمودن ، اضرار کردن ، جور ساختن . v. *To disturb, harass, plague*. — *To infest the roads*, راه زني کردن ، راه زدن ، قطع الطريق کردن ، هيج ساختن ، قطوع کردن . v. *To rob*.

Infested, رنجيده ، رميده ، آزارده .

An INFIDEL, کافر A ، گبر ، گور ، بي دين ، مشرک A ، مشرکي ، زنديق A ، زينهاري ، بد راه ، بد کيش ، بد آيين ، ناگرويده ، مغ ، ترسا ، کفار A ، کفره A ، مشرکين A . *Infidels*, مغان ، ضلال A ، گوران ، فجرت A ، اهل نفاق ، اصحاب نفاق . *Like an infidel*, کافرانه .

Infidelity, بي ديني ، عدم دين ، کفر A ، شرک A ، عدم ايمان . v. *Impiety*.—*(treachery)*, خيانت A ، عدم وفا . v. *Perfidy, deceit*.

INFINITE, غیر نهایت ، بي نهایت ، بي انجام ، بي انتها ، بي پایان ، غیر حساب ، بي قیاس ، لا متناهي ، نا متناهي ، نا محصور ، ما لا کلام A ، ما لا نهایت A ، بي اندازه . v. Boundless, endless, immense.

Infinitely, بطریق بي حدّ و شمار ، بطور بي انجام ، بلا نهایت .

Infiniteness, infinety, infinitude, بي انتهائي ، بي آخري ، بي نهایتي ، بي عدم حدّ و شمار ، عدم نهایت ، بي نهایتي ، بي شماري ، عدم غایت ، بي پایاني .

INFINITIVE (*of a verb*), مصدر A ، اسم مصدر .

INFIRM, زبون ، ضعیف A ، سست ، نا قوّت ، کم زور ، سقیم A ، مریض A ، معلول A ، علیل A ، بیمار ، نا توان ، مرضي A ، خسته . v. *Weak, feeble.*—*Infirm* (plur.), ضعفا A ، مرضي A ، عجزه A ، سقّال A .

An infirmary, دارالشفا A ، دارالمرض A ، تیمارخانه ، بیمار خانه .

Infirmity, infirmness, ضعف A ، ضعیفي ، زبوني ، نا تواني ، کم زوري ، نا قوّتي ، فتور A ، بي استقلالي ، سستي ، تقلّد A ، مرض A . v. *Weakness, sickness, disease.* — *Bodily infirmities,* عوارض جسمانیت . *Infirmity of mind,* غبانت A .

To INFIX, سپوزیدن ، سپوختن ، در کردن ، در زدن ، رز نمودن ، تنشیب کردن ، انشاب ساختن ، غرز کردن ، سودن در ، نشانیدن ، نشاندن ، نشاختن . *To infix in the ground,* چقیدن ، نشاندن ، نصب کردن . — *To infix or drive in pales,* جنگ اوتاد راندن ، وتد کردن . *To infix the nails or claws,* در زدن . —*Infixed,* سپوخته ، در زده ، نشاخته ، نشانده ، منصوب A . v. *Fix.*

To INFLAME (*set on fire*), افروختن ، افروخته نمودن ، آتش تابناک نمودن ، تابدار ساختن ، تابان کردن ، تاب دادن ، تلهیب کردن ، الهاب ساختن ، آتش انگیختن ، افروز کردن ، اشتعل ساختن ، شاعل کردن ، حرارت کردن ، تاجیج نمودن . v. *To kindle.* — (*to kindle desire*), هوا و هوس افروختن ، هواي ترغیب کردن ، تنفیل ساختن ، تشویق کردن ، نفساني انگیختن . — (*to exaggerate*), تشدید کردن ، تغلیظ و مبالغت ساختن ، بدتر کردن . v. *To aggravate.*—(*to fire with rage*), آتشمزاج کردن ، آتشي ساختن ، حمیت انگیختن ، قهر انگیز شدن . v. *To exasperate, irritate.*—*To inflame with love or any violent passion,* سوزاسوز کردن . — (*to heat the body morbidly with obstructed matter*), تن را با اخلاط سادت تاب کردن . *To inflame* (*become morbidly inflamed*), سوزاگشتن ، سوزان شدن . — *Inflamed,* افروخته ، تابدار ، مشتعل A ، ملتهب A ، ملهوب A . — *Inflamed with love or passion,* سوزا سوز ، لهیب ، اهل لهیب . *An inflamed pimple,* سوزاک .

An inflamer, افروزنده ، آتش زن ، افروز .

Inflaming (*part.*), افروزان ، تابان . — (*in composition*), افروز ، تاب ; as *Inflaming the world,* عالم تاب ، کیتي افروز .

Inflammability, inflammableness, قوّت سوز ، امکان افروز ، ممکن ، آسان تاب . — *Inflammable,* سوز پزیر ، آساني تاب افروز .

Inflammation, افروزش ، سوزش ، احتراق A ، تابش ، تپش ، اشتعال A ، لهیب A ، لهاب A ، تلهب A ، التهاب A ، تبش ، حرارت A ، نایرت A . *An inflammation in the throat,* تعل A . *Inflammation of the eyes* (*from weeping*), سخنت A .—*Inflammatory,* محرق A . v. *Inflaming.*

To INFLATE, نفخ کردن ، منفوخ نمودن ، دردمیدن ، با د ناج ساختن ، نفث کردن ، دم انباشتن . v. *To blow.* —*Inflated,* با دم پر کرده ، منفوخ A . v. *Haughty, pompous, swoln.* — *Inflation,* انتفاخ A ، نفخ ، آمو ، آماس ، ببلس A ، ببلک . v. Also *flatulency.*

To INFLECT, تافتن ، پیچیدن ، اماله کردن ، معطوف A ، ساختن ، مایل کردن . v. *To bend, turn, change.*—*To inflect,* (*a noun or verb*), تصریف کردن .

Inflected, پیچ کرده ، پیچیده ، منعطف A ، معطوف A ، معوج A ، مایل کرده شده ، عصل A . v. *Bent.*

Inflection, تمایل A ، پیچش ، عطف A ، میل A ، تاب . v. *Bend,* — (*modulation of the voice*), نغم A ، نغمت A ، ترانه . — (*of a noun*), تصریف A ، تصرف A ، صرف A ،

Inflective, اهل قوّت تمایل .

INFLEXIBILITY, *inflexibleness,* سختي ، کرختگي ، متانت A ، عناد A ، مرود A . v. *Stubbornness, obstinacy;* also *stiffness.*

Inflexible, اهل عناد ، سخت ، کرخت ، سرکش ، متمرد A . v. *Immoveable, stubborn, stiff.*

Inflexibly, با متانت ، با عناد ، کشانه .

To INFLICT (*punishment*), تعذیب کردن ، سیاست ساختن ، عقاب نمودن ، سزا دادن . v. *To punish.*

Infliction. v. *Punishment.*

INFLUENCE, اثر A ، تاثیر A ، اغرا A ، ایزاع A ، اغوا A ،

. ندب A.   v. *Impulse*, *incentive*. — *Influence* (*over others*), قدرت A, قدرت A, قوّت A.   v. *Authority*. — *Influences of the stars*, تاثيرات A, احكام A, اتّصالات, اسباب سماويت, كواكب.   *A happy influence of the stars*, سعد A.   *An unhappy influence*, نكاست A, نحس A.

To influence, باعث شدن, تاثيركردن, اثركردن, محرّك, قدرت, ندب كردن, ايزاع ساختن, اغرا كردن, شدن, مغري A. قوت داشتن, حكم كردن, نمودن.   *Influenced*, مغري A.

Influx, درآمد, وصول A, مداخلت A, جاري A, جويان, سيل A, جريان A, دررفتن.   v. Also *infusion*, *influence*.

To INFOLD, در پيچيدن, لفافه كردن, اسراكيدن, پوشيدن.   v. *To involve*.

To INFOLIATE (*cover with leaves*), با اوراق پوشيدن.

To INFORM, اطلاع كردن, آگاهي دادن, خبر دادن, تعليم, تاديب كردن, اخبار نمودن, اعلام دادن, فهمانيدن, آگاهانيدن, آگاه كردن, خبردار ساختن, تفهيم كردن, ساختن.   v. *To instruct, form, animate*.

Information, اطلاع A, اعلام A, خبر A, آگاهي, وقوف A, تاديب A, تعليم A, تفهيم A.   v. *Instruction, intelligence, accusation*.—*To have information*, اطلاع داشتن, خبردار شدن, اعلام داشتن, واقف شدن, مطلع شدن, آگاهي داشتن, خبر يافتن.

Informed, مطلع A, خبردار, واقف A, معلّم A.   *To be informed*, خبردار شدن, مطلع شدن, واقف شدن, وقوفدار گشتن.

An informer (*one who gives intelligence*), خبردهنده, اطلاع, (*an accuser*), خبرجو, خبرگير, خبر پژو, آگاه آور, كننده, نميمه كار, نمّام A, غمّاز A, ملّم آور, ناموس A, شكايت نما, عيب گو, ساعي A, سخن چين.

INFRACTION, شكستگي, فسخ A, نقض A, شگافت. (*the infraction of a treaty*), عهد شكني.   *An infraction of the peace*, شكستگي صلح و صلاح.   v. *Breach, violation*.—*Infrangible*, ممتنع شگاف, نا شكستني.

Infrequent, v. *Rare, uncommon*.

To INFRINGE (*compact*), فسخ كردن, نقض ساختن, تناقض, تفاسد نمودن, كردن.   v. *To violate, destroy, hinder*.

Infringement, فسخ A.   v. *Infraction*.

To INFUSE, ريختن, القا ساختن.   v. *To pour, instill*, (*to steep, macerate*), اغاريدن, خيسانيدن, خيسيدن, نقع, ترطيب, تفصيد كردن, مستنقع نمودن, انقاع كردن, كردن, ساختن.   v. *To dissolve*; also *to tincture, inspire*.

Infused (*poured*), ريخته. (*macerated*), اغاريده, مستنقع A.

Infusible (*possible to be infused*), ممكن انقاع, قابل. (*not fusible or dissolveable*), ممتنع گداز, نا ممكن, اغارش, نقض.

Infusion (*pouring*), ريزش, القا A, سلسله A, افراغ A. (*steeping, macerating*), انقاع A, اغارش, تفصيد A, ترطيب A.   *A cold infusion*, خيسانده.

Infusive, انقاع دار, قوّت, ريزان.

INGENIOUS, ذكي A, اهل فراست, ظريف A, لطيف A, زيرك A, صاحب كياست, عارف A, هنرمند A, خردمند, هشيار, هوشيار A, كيّس A, كيوس, دوشمند, دادي, بصر A, ذهين A, لبيق A, ماهر A, شهيم A, نبيل A, ثقيف A, خرّاج A, خرّاج ولّج A, اوزّه A, اژ.   v. *Witty*.—*An ingenious man*. عقل, صاحب كياست, اهل, مرد. *&c.*   v. *Genius*. — *Ingeniously*, ظريفانه, با عقل, ظريف, عارفانه, باكياست, با فراست.

Ingeniousness, *ingenuity*, عقل A (plur. عقول), فراست A, ظرافت (plur. ظرايف), زيركي A, ادراك A, كياست A, هوش, ذكاوت A, هنر, هشياري, هوشياري, نبل A, دهو A, منش, الباب A, لبّ A, خرد, اذهان (plur.   v. *Genius, wit, invention, subtility*; also *ingenuousness*.

INGENUOUS (*candid*), راست باز, راست, صاف دل, بي ريا, بي غدر, صادق A, صديق A, مخلص A, خالص A, زكي A.   v. *Open, free, generous, noble*. — *Ingenuously*, با صاف دل, صديقا A, صادقانه, بالصّدق A, مخلصانه, شريفانه.

Ingenuousness, راستي, صاف دلي, راست بازي, خلوص A, صداقت A, حقيقت A, عدل A, صلح A, صفا A.   v. *Candour*.

INGLORIOUS, بي نام, بي ننگ, بي غيرت A, دني A, حقير A, ناهمايون, نا نامدار, قبيح A, نامردانه, رسوا, عزّت, نا شريف.   v. *Base, ignominious, mean*. — *Ingloriously*, فضيحانه, قبيحا A, با قبح, با حقارت, حقيرانه.

An INGOT (*of gold or silver*), شنشد ، خشت زر ، خشت ، کلیچه ، چنگال ، سومپارد ، (سبایک plur.) سبیکت A.

To INGRAFF, (*trees, &c.*), تطعیم ساختن ، غرس تر و پیاپی در ، در نشاندن ، نشاندن ، پیوسته کردن ، پیوستن ، پکردن ، در آوردن ، دو بردن ، کردن . v. *To plant, insert, fix.* — *To ingraff a piece of cloth into a garment,* شعبت کردن .

Ingraftment, ingrafting, A تطعیم ، پیوند ، پیوستگی ، در نشاندگی ، نشان . *Ingrafted,* نشانده ، پیوسته ، درنشانده ، نشاندگی . پیوندشده .

INGRATEFUL, v. *Ungrateful.*

To INGRATIATE, (*one's self*), استعطاف کردن ، محبّت ، نوازش ، خاطرنواختن ، استمالت ساختن ، دل گرفتن ، اندوختن ، نمودن .

INGRATITUDE, بی وفائی ، نمک حرامی ، کفران نعمت ، عدم وفا ، کفران النّعم A ، کفر نعمت ، کفر A ، کفرت A ، غدر A ، یاغ ، نند .

An INGREDIENT, A جزء .

INGRESS, *ingression,* A دخول ، مداخلت A ، درآمد . v. *Entrance.* — *Ingress and egress,* آمد شد ، دخول وخروج .

To INGULF (*swallow up in an abyss*), درجائی بی ته خوردن ، درعمق انداختن ، (*to throw into a gulf*), در گرداب انباشتن ، درجای بسیار عمیق انداختن .

To INHABIT, سکونت داشتن ، استقامت داشتن ، تمکین ، سکون ، ساکن بودن ، متمکّن شدن ، تمکّن نمودن ، [illegible] . *To come to inhabit,* مقام داشتن ، مقیم بودن ، کردن ، درمقام آمدن ، نزول کردن . — *Inhabitable,* v. *Habitable.*

An inhabitant, با شنده ، ساکن A ، سکّان A ، مکین A ، مستقر A ، مستوطن A ، متوطّن A ، مقیم A ، متمکّن A .

Inhabited, A مسکون ، معمور A ، عامر A ، آباد ، آبادان . *To be inhabited,* آبادان شدن .

To INHALE (*draw in with air*), با هوا کشیدن .

INHARMONIOUS, بی سازگار ، بی آهنگ ، نا دمساز ، نا خوش خوان ، ناخوب آواز .

To INHERE, ذاتی شدن ، مادرزاد بودن ، متعلّق شدن A ، پیوسته بودن ، ملازم شدن ، منسوب بودن . v. *To adhere.*

Inherent (*inborn*), A ناشب ، خلقی ، جبلی ، اصلی ، طبیعی ، طبعی ، مطبوع A ، مادرزاد ، ذاتی . v. *Innate.*

To INHERIT, میراث خوردن ، وارثت داشتن ، وارث ، ورث ، ایراث کردن ، وراثت داشتن ، ارث داشتن ، شدن ، توارث کردن ، خوردن . — *Inheritance,* A میراث ، ارث A ، مناسخت A ، ترکه A ، وارثت A ، وراثت A . v. *Heritage.* — *Inheritor,* v. *Heir.* — *Inheritress,* v. *Heiress.*

To INHIBIT, منع کردن . v. *To prohibit, forbid, restrain, check.*

Inhibition, A منع ، ممانعت A ، مزاحمت A . v. *Prohibition, embargo.*

INHOSPITABLE, نا مهماندار ، بی ضیافت ، بی میزبانی ، بی تواضع ، بی توفیق ، بی مدارا ، نا غریب نواز ، غیرمسافرت . — *Inhospitably,* بطور بی ، بلا مهمانداری ، بروجه نا ضیافت . — *Inhospitableness, inhospitality,* عدم ضیافت ، عدم ، میزبانی ، عدم تواضع ، بی مدارائی ، عدم توفیق ، مهمانی .

INHUMAN, بی رحم ، سنگ دل ، بی شفقت ، غیر ، شوم ، بی انسانیت ، نا مرد ، درشت ، بی مرحمت ، مروت ، روش ، تند و سخت طبع ، ظالم A ، چشم . v. *Merciless, pitiless, cruel, savage.*

Inhumanity, بی رحمی ، سنگ دلی ، عدم انسانیت ، سبعیت A ، درشتی ، عدم شفقت ، ظلم A ، مظلمت A ، ظالمانه . — *Inhumanely,* از روی بی رحمی ، جان آزاری ، با سبعیت ، با مظلمت .

To INJECT, درزدن ، در انداختن ، ادخال کردن ، اوباریدن ، طرح ساختن ، القا کردن .

Injection (*throwing in*), درانداختن ، درانداختگی ، درزدگی ، شاف A ، حقنت A . — *An injection,* A طرح A ، القا A ، ادخال A ، حقنه دادن ، فرزجه . v. *Clyster.* — *To give an injection,* شاف دادن ، حقن کردن .

INIMITABLE, ممتنع تقلید ، نا ممکن اقتدا ، غیر ، بلا ورهین A ، مقتدا .

Inimitably, بطور ممتنع تقلید ، بو جه بلا ورهین .

INIQUITOUS, بی عدالت ، بی داد ، غیر انصاف ، ستمکار ، ظالم A ، منکر A ، اهل فساد ، نا حق ، متعدّی A ، معیوب A ، تبهکار ، جفاکار . v. *Unjust, wicked.*

Iniquity, بی انصافی ، غیرواجبی ، خلاف حق ، عدم ، عمل ناحق ، جفا A ، جور A ، ظلم A ، تعدّی A ، عدالت ، عدوان A ، قهر A ، زور ، عدم داد ، مظلمت ، فساد A ، غشم A . v. *Injustice, wickedness.*

INITIAL, ابتدائي ، نخستين ، اوّلا A ، مقدّم A . v. *Incipient.* — *An initial letter,* حرف ابتدائي .

To initiate, داخل كردن ، شروع كنانيدن ، آغاز كنانيدن . — *To initiate in the rudiments of an art,* در صنعت داخل نمودن . — *Initiated,* مشروع A ، مدخول A . — *Initiation,* ادخال A ، مداخلت A ، آغاز A ، دخول A ، شروع A .

INJUDICIOUS, بي تأمّل ، بي بصيرت . v. *Imprudent.* — *Judiciously,* بلا تأمّل A . v. *Imprudently.*

INJUNCTION, حكم A ، فرمان ، قضا A ، امر A . v. *Command.*

To INJURE, آزار دادن ، ضرر رسانيدن ، زيان كردن ، جفا كردن ، ستم نمودن ، جور ساختن ، ظلم كردن ، نقصان رساندن ، پايداري كردن ، غدر آوردن . v. *To hurt.* — *An injurer,* جفاكار ، ستم كار ، اهل غدر ، دراز دست ، جاني A .

Injurious, ستم آميز ، آزاركنا ، ظالم A ، رنج ساز ، مضرّ A . v. *Hurtful.* — *(unjust)* غير حق ، اهل اعتدا ، بي انصاف ، بي عدالت ، بي داد . *(reproachful),* طنزگو ، مذمت نما ، اهانت ساز ، طعن كنا . v. *Contumelious.* — *Injuriously,* ظالمانه ، با ستم ، مضرا A ، بلا عدالت ، با طنز ، بلطعن . — *Injuriousness,* قوّت ظالم . v. *Injury.*

Injury, زيان ، نقصان A ، ظلم A ، مظلمت ، اعتدا A ، تعدّي A ، جور A ، حيف A ، غدر A ، جفا A ، ستم ، تعرّض A ، ضرر A ، مضرّت A ، ناحق ، خلاف حق ، دست درازي ، قهر A ، غشم A ، هضيمت A ، وضيعت A ، اذا A or اذي ، اذيّت A ، صغر A ، صغار A ، بايقت A ، بوذ A . v. *Damage, contumely, reproach, detriment, harm, injustice.*

INJUSTICE, بي انصافي ، غير واجبي ، ظلم A ، اعتدا A ، عدم عدالت ، خلاف حق ، نا عدل و داد ، حيف A ، ستم . v. *Iniquity, injury, wrong.*

INK, سياهي ، روشنائي ، مركّب A ، مداد A ، حبر A ، سواد A . — *Red ink,* سرخي ، شنكرف . — *To ink,* با مركّب اندودن . *An ink-horn,* دوات A (plur. دوي ، دويت A ، (دوايات A ، نون A ، محبرت A ، محبر A . *Inkstand.* — *Cotton, lint, &c. put into an ink-horn,* سوف ، ليقه ، لثا .

Inkling, v. *Hint, whisper, intimation.*

Inky, سياهي آميز ، روشنائي آلود ، مداد آسا ، مانند مركّب .

INLAID, مرصّع A ، معيّن A . *Inlaid or tesselated work,* فسوسكاري .

INLAND (*remote from the sea*), دور از دريا ، بعيد از بحر . v. *Interior.*

To INLAY, تصبيه كردن ، ترصيع كردن . (*tesselate*), تعيين كردن ، معيّن ساختن . v. *To variegate.*

INLET, دخول A ، مدخل A . v. *Entry, passage, creek, bay.*

Inly, v. *Internal, internally.*

An INMATE, همخانه .

INMOST, دروني ، دخيل A .

An INN, سراي ، خان ، منزلخانه ، منزلگاه ، منزل A (plur. منازل) ، مهمان خانه ، كاروان سراي ، ميخانه ، تيم ، خمارخانه ، فندق A . v. *Caravansera, hostel or hotel, tavern.* — *To inn,* در خان رفتن ، در منزل رفتن ، در كاروان سراي رفتن ، در مهمان خانه دخل كردن . v. *To house, harbour.*

Inn-holder, inn-keeper, مالك سراي ، مهماندار ، [illegible] ، پير مغان .

INNATE, طبعي ، ذاتي ، خلقي A ، اصلي A ، جبلّي A ، مادرزاد ، مطبوع A ، طبيعي A ، مجبول A ، طيني A ، غريزي A . — *Innateness,* ذات A ، مادرزادگي ، طبيعت A ، قوّت ذاتي . — *Innate ideas,* عقل اوّل ، جبلّت A . *An innate quality,* خاصيت A .

INNER, درون ، اندرون ، اندروني . v. *Interior.* — *An inner garment,* اندرونه . — *Innermost.* v. *Inmost.*

INNOCENCE, (*freedom from guilt*), عدم گناه ، معصومي ، معصوميت A ، بي گناهي ، عدم جرم ، عدم ذنب . — *Purity,* پاكي ، صفائي ، پاكيزگي ، سادگي ، طهارت A ، عفّت A ، زكاوت A ، عصمت A ، اخلاص A ، خلوص A . v. *Purity, harmlessness.*

Innocent (*not guilty*), بي گناه ، بي خطا ، معصوم A ، از گناه معصوم ، غير جرم ، بي جرم ، غير خطا ، بي ذنب . (*pure*), پاك ، پاكيزه ، طاهر A ، ساده دل ، [illegible] ، بار A ، خالص A ، صاف A ، ساده A ، مطاهر A . v. *Harmless.*

Innocently (*not guiltily*), بلا گناه ، معصوما A ، طاهرانه ، پاكانه ، با سادگي .

To INNOVATE, دستور نو در كاري آوردن ، ابتداع كردن ، احداث نمودن ، پيدا ساختن ، ايجاد كردن . v. *To invent.*

Innovation, پيدايشي , احداث A , ابتداع A , دستور نو دركاري , ايجاد A , بدأت A . v. *Invention*.

An innovator, مبتدع A , محدث A , دستور نوكننده بيكاري .

Innoxious, *innocuous*, v. *Innocent*.

An INNUENDO, تنبيه , عارض , كنايه A , ايما A , اشاره A , خبر ملتوي .

INNUMERABLE, بي حساب , غير عدّ , بي حدّ , بي سمار , بي مر , از حدّ , ... v. *Infinite*. — *Innumerable as the ants*, مور شمار . — *Innumerably*, ازروي , ازروي بي شمار , بي حساب .

Inoffensive, v. *Innocent*, *harmless*.

Inordinate, v. *Irregular*.

Inquietude, v. *Disquietude*.

To INQUIRE (*ask about*), استفسا , پرسش كردن , پرسيدن , استخبار كردن , استعلام كردن , استفهام كردن , كوشش , جستن , لابه ساختن . v. *To ask*, *question*. — (*seek*, *search after*), تفتيش , تفحص كردن , تجسّس كردن , جست وجو كردن , تكابو , پژوهيدن , برماسيدن , تالاش كردن , تجويز كردن , كردن افتحاص كردن , فحص نمودن , استنها كردن , فتش كردن , ساختن , مبيث بردن , تعرّف كردن . v. *To ask*, *seek*, *search*, *examine*. — *To enquire after news*, براي خبر , استخبار كردن , جست وجوي كردن .

An inquirer, متلاشي A , مستفسر A , جوينده , پرسنده , مستنبي A , مجتسس A , مفتش A , متفحص A , متجسس A , فتّاش A . v. *Examiner*, *inquisitor*.

Inquiry, *inquisition*, استفهام A , استفسار A , پرسش , تجسس A , تفحص A , تفتيش A , استخبار A , استعلام A , تك و پو , پژوهش , پو , فتش A , جست وجو , تجويز A . v. *Question*, *search*, *examination*.

Inquisitive, مبيث A , مستقصي A , متجسس A , جويا , صاحب هوس . v. *Inquirer*, *curious*. — *Inquisitively*, با جست وجوي , مستقصيا A , با هوس , استقصا .

Inquisitiveness, جست وجو , تجسس A , استقصا A . v. *Curiosity*.

An inquisitor, نجسّ A , تفتيش كننده , مفتش A , متجسّس A . v. *Inquirer*.

To INRAIL (*surround with rails*), با داربزين احاطه كردن .

INROAD, تاخت , برنك . v. *Incursion*, *invasion*.

INSANE, دیوانه , معتوه A , مجنون A , سودازده , آشفته , مالوق , دله A , آكفته , بي عقل A , سودائي . v. *Mad*. — *Insanity*, ديوانگي , سودا A , جنون A . v. *Madness*.

INSATIABLE, *insatiate*, تنگ چشم , تمعكار , ناسير كردني . v. *Avaricious*, *greedy*.

Insatiableness, طمعكاري . v. *Avarice*.

Insatiably, باطمع , حرصانه .

To INSCRIBE, ثبت كردن , نوشتن , رقم كردن , نگاشتن , مرقوم كردن , كتب ساختن . v. *To write*, *enrol*.

Inscribed, مكتوب A , مقيد A , نگاشته , ثبت كرده , مرقوم , مرسوم A , معنون A , نوشته , محرر A , مسطور A . *A table or monument on which any thing is inscribed*, لوح A , لوحات A (plur. الواح , الوح).

An inscription, نگارش , كتابت A , رقم (plur. رقوم , ارقام) , قيد A , رسم A (plur. رسوم). *The inscription or title of a book*, نام , عنوان A , كتابت A .

INSCRUTABLE, مستحيل تفحص , ممتنع تفتيش .

An INSECT, كرم , حشرت A (plur. حشرات) , خست , دد , خشاشت A , خشاش A , هامت A (plur. هوام) , خستره , دد , ددودام . *The insects of the earth*, هوام الارض A , حشرات الارض A .

INSECURE, بي امن , نا مهيمن , نا مسلّم , نا امين , نا استوان , بي سكينت , غير اهد وامان . v. *Secure*, *safe*.

Insecurity, عدم , نا استواني , بي اميني , عدم امنيت , سكينت , خطر A , مخاطرت A . v. *Security*, *safety*, *danger*.

INSENSIBILITY (*inability to perceive or feel*), عدم احساس , بي حسّي , خلافت حسّ , عدم جان . — (*stupidity*), حماقت A , عدم عقل , هوشي , بي وقوفي . — (*dulness of corporeal sense*), برودت المزاج A , ناتواني , سستي . (*want of affection*), برودت A , عدم محبت A , نرم دلي , خلاف . v. *Sensibility*.

Insensible (*unable to perceive or feel*), بلاحسّ A , بي جان . (*stupid*), اذعان , سرسام , بي عقل , احمق A , پليد . (*cold in constitution*), برود المزاج A , سست اندام , مشيد . (*without affection*), بي نرم دلي , غير محبّت . ناشوان (*gradual*), تدرج A , تدرجان A . v. *Sensible*.

Insensibly (imperceptibly, by degrees), بتدریج , تدریجا A , از درجه بدرجه , پایه پایه , قدم بقدم . *(without mental or corporal sense),* از بي حسي , بي خبرانه , سرسامانه . v. *Stupidly, frigidly; also sensibly.*

INSEPARABLE, ممتنع , نا مفروق شدني , نا ممکن جدائي , مستحیل الانفصال A , غیرمنفصل , ملازم A . v. *Separable.* — *Inseparably,* مفروق , بطور ممتنع مفروق , ملازمانه .

To INSERT, درج کردن , مندرج کردن , درمیان نهادن , مدخل , ادخال کردن , داخل کردن , نشاندن , درنشاندن , ایلاج , تدمیق نمودن , تدکیم کردن , سلک ساختن , نمودن در , درکرده , مدخول A , درمیان نهاده —*Inserted,* کردن . نشانده , مندرج کرده .

Insertion, درنشاندگي , ادخال A , اندراج A , سلک A , تدکیم A , تدمیق A , ایلاج A .

INSIDE, درون , اندرون , درمیان . *The inside,* بطن A , ضمن A .

INSIDIOUS, تابوتچي , رنگ آمیز , ریاکار , غدار A , شوخ چشم A , حیله باز . v. *Deceitful, sly, treacherous.* — *Insidiously,* غدارانه , با حیله بازي . v. *Deceitfully.*

INSIGHT *(inspection),* بصیرت A , نظر A , مباشرت A , علم A , اهلیت A , معرفت A , وقوف A *(skill),*— بینش A .

INSIGNIFICANCE, *insignificancy,* عدم معني , بي معنیت , بي سازي , نا فرجامي , خلاف فایده , بي قدري , بیهودگي .

Insignificant, بي معني , بلافایده A , نا فرجام , غیرمفید , ما لا یعني A , بي قدر , نا چیز , نا بکار , بیهوده , بي منفعت , بادژم , گذاف , فند , فلاد , عقیم A , کاسموي . *Insignificant talk,* هذیان , کلام بیهوده , سخن نا فرجام . *Insignificantly,* بطریق کاسموي , از بیهودگي , بلا فرجام , بلا معني .

INSINCERE, نا خالص , نا صادق , نا صاف , نا راست , رنگ آمیز , دورنگ , دورو , بي حقیقت , بي وفا , نا مخلص , مجازي A . v. *Sincere.*—*Insincerely,* بلا حقیقت , مجازا A , &c. v. *Deceitfully.*

Insincerity, عدم صفائي , ناصافي , عدم صداقت , عدم حقیقت , ریا , خلاف وفا , عدم خلوص A , عدم اخلاص . v. *Dissimulation, deceit; also sincerity.*

To INSINUATE, اشاره کردن . v. *To hint, suggest.* — *(to introduce gently),* پایه پایه ادخال کردن , قدم بقدم در آوردن . *To insinuate one's self (into another's favour),* استعطاف , کسب تقرب ساختن , رفع القلب کردن , تملق نمودن , ساختن نوازش نمودن , دل گرفتن , خاطرخواختن .

Insinuation (hint), اشاره A , ایما A , کنایه A , آوازه . *(into favour),* استعطاف A , نوازش , نوازي دل , تعریض A , خوش آمدي , تملق A , خاطر نوازي , گیري . *A villainous insinuation,* وسوسه A , طایف A , البت A .

Insinuating, insinuative, نوازش کنان , دم کر , دلربا , دل نوازش کننده . *An insinuator,* جان نواز , کش .

INSIPID, بي مزه , بي لذت A , تافیه A , تفه A , ملاخت A , بازیره . v. *Tasteless, dull.*

Insipidity, عدم مزه , بي مزگي , عدم لذت , بي لذتي , تفاهت A . v. *Tastelessness, dulness.*

Insipidly, بلا مزه . v. *Dully.*

To INSIST, براستادن , قایم ماندن , اصرارکردن , مصر , اقامت , بپاي داشتن , فنوک بودن , قیام کردن , شدن نمودن .

To INSNARE, دردام گرفتن , درکمند گرفتار کردن , کمند درکمند —*Insnared,* دردام گرفته . *To be insnared,* انداختن دردام گرفته شدن , گرفتار شدن .

Insociable, v. *Unsociable.*

INSOLENCE, شوخي , گستاخي , بي ادبي , بي امتیازي , طنوي A , عدم ادب , سفیهي , شقاوت A , متکبري , اهانت A , طنزه , بغي A , مذمت A , طاغیت A , طغیان A . v. *Contempt.*

Insolent, شوخ , گستاخ , بي ادب , متکبره , صاحب طغیان , بطر A , بغي A , بي حیا , اهانت نما , هوادار , شقي A , مارد A , فرناس .

Insolently, گستاخانه , متکبرانه , با شوخ , با شقاوت , استهزا A .

INSOLVABLE, *insoluble (not to be solved or explained),* ممتنع حل , مستحیل بیان , نا ممکن شرح , ممتنع تعبیر . — *Insolvable (impossible to be paid),* ممتنع ادا , نا ممکن گذار .

INSOLVENT, بي قابلیت ادا , نا قابل گذار , مفلس A . v. *Bankrupt.*—*Insolvency,* عدم قابلیت ادا , شکستگي حال , مفلسي . v. *Bankruptcy.*

INSOMUCH, چنانچه , چنانکه , آنچنان که , بنابرین , حتي A , تا حدي که , علي ان A .

To INSPECT, نگاد کردن ، نظرکردن ، بادقیقت نظرکردن ، مباشر بودن ، مباشرت نمودن ، تحقیق کردن ، ملاحظه کردن . v. *To examine.*

Inspection, مباشرت A ، ملاحظه A ، نگاد ، نظارت A ، نظر A . v. *Superintendence.*

An inspector, سرکار ، کارآگاد ، نگاد بان ، مباشر A ، ناظر A ، کارگذار ، پروانه . v. *Overseer, superintendant.*

INSPIRATION, وحي A ، الهام A ، القا A . (*breathing*), دم کشي ، نفس گیري . *Divine inspiration,* الهام الهي ، الهام رباني ، وحي رباني ، وحي قلب .

To inspire (draw breath), دم کشیدن ، دم گرفتن . (*animate by supernatural infusion*), ملهم ، وحي ساختن ، الهام کردن . (*to breathe into*), نفخ کردن ، شخلیدن .

Inspired, مُلْهَم A .

An inspirer, مُلْهِم A ، الهام کنندد .

To INSPIRIT, دلفروز ساختن ، دلگرم کردن . v. *To animate, encourage.*

To INSPISSATE, تغلیظ کردن ، بیشه نمودن ، تأدیت ساختن . v. *To thicken, coagulate.* — *Inspissation,* تغلیظ A ، تأدیت A .

INSTABILITY, عدم قرار ، بي دوامي ، نا پایداري ، بي قراري ، بي ثباتي ، بي استقلالي ، عدم ثبات . v. *Inconstancy, fickleness.*

Instable, بي قرار ، بي بقا ، نا ثابت ، بي ثبات ، بي دوام ، سبکپاي ، نا پایدار ، نا شکیبا ، هرجایي . v. *Inconstant.*

To INSTAL, نصب کردن . *To instal in an office or dignity,* منصب تکلیف کردن ، درخدمت نصب کردن ، منصبدار ساختن ، بمرتبه برداشتن . (*invest with a robe of honour*), خلعت دادن . — *Installed,* منصوب A .

Installation, instalment, کار قایم کردن در منصب . — (*a stipulated payment*), قسط A .

INSTANCE (*example*), مثل A ، تمثیل A ، مثال A ، نسخت A ، رسم ، عبرت A ، نمونه ، صورت A ، مثلت A ، دلیل A ، اثبات A . (*proof, document*), تمثیل A ، پیشانگي ، برهان A ، حجت A . v. *Demonstration.* — (*intreaty*), درخواست ، تقاضا A ، رجا A ، تمني A or تمنا . (*importunity*), استدعا A ، ابرام A ، الحاح A ، اقدام A . A. *Urgency.* — *For instance,* مثلاً A .

To instance (give as an example), مثل نمودن ، تمثیل کردن ، نمودار ساختن .

Instant (intreating), خواهان ، متمني A . (*importunate*), ثاقل A ، مبلط A ، مبرم A ، ابرام نما ، ستهنده ، الحاح ساز ، اقدام ساز . (*immediate, present*), حاضر A ، موجود A . — *Instant, instantaneous (without interval),* بي میانه ، بي بانت . (*quick, without delay*), تیز ، تیزکار ، زود ، بلا تواني ، بلاتوقف A .

An instant (of time), دم ، لحظه A ، لمحه A ، آن A ، دقیقت A ، دفعت A ، هجوم A . — *Instantly, instantaneously, at this instant,* زود ، بزودي ، همین دم ، في الفور A ، في A ذلك الآن ، علي التعجیل A ، علي الفور A ، الحال .

INSTEAD, عوض A ، بعوض A ، مکافات A ، بجاي ، بهر ، جاي ، بدل A ، بمنزلت A . *Instead of which,* بدل آن .

The INSTEP (*upper part of the foot*), پشت پا .

To INSTIGATE, انگیختن ، برانگیختن ، برانگیخته کردن ، اغرا ساختن ، اغوا کردن ، افزولیدن ، برغالیدن ، تحریص کردن ، تحریک ساختن ، ارش انگیختن ، خضوع کردن ، الگیزیدن ، وزولیدن ، غالیدن ، غوریدن ، تورش کردن ، تحریش ساختن ، اعجال نمودن . *To instigate to fight,* غولیدن .

Instigation, برانگیختگي ، اغرا A ، اغوا A ، تحریص A ، حض A ، حث A ، تورش A ، تحریک A ، اعجال A ، تحریب A ، تحریش A ، ابزاع A ، توزیع A ، همز A ، نکاب A ، معاضت A ، آز A ، اج A ، شمظ A . *The instigations of the devil,* همزات A ، وسواس A ، وسوس A ، وسوست A ، طایف A .

An instigator, انگیزنده ، برانگیزنده ، محرک A ، مغوي A ، محرض A ، ارش انگیز ، اغوا سازنده .

To INSTIL, تقطیر کردن . v. *To distill.* — *To instil into the mind,* درخاطر قدم بقدم نشاندن . v. *To teach, instruct.*

Instillation, تقطیر A ، استقطار A . v. *Distillation.* — *Instillation into the mind,* القا A . v. *Instruction.*

INSTINCT, عقل حیواني ، بي اختیار ، مراد یا اعراض ، جبلت A ، خلقت A ، مزاج A ، میل طبیعي ، حس A ، اغوا A ، الهام A ، القا A ، حض A . — *Instinctive, instinctively,* ازعقل حیواني ، ازحس ، ازمیل طبع ، طبعي A ، ازجبلت ، ازالقا ، من اغرا A .

To INSTITUTE (*establish*), برپا کردن ، نصب کردن ، مقرر کردن ، قایم کردن ، مجتعل کردن ، نشاندن ، وضع کردن ،

تعيين ساختن , طريق كردن , نظام ساختن . v. *To constitute.* —(*to instruct*), تعليم ساختن , تاديب نمودن , تربيت ساختن.

An institute, institution (establishment), تقرر A , نصب A , وضع A , تعيين , سراغاز , A مجتعل . v. *Settlement.* — (*precept, maxim, regulation*), عادت A , آيين A , قانون A , قاعدت , (plur. قوانين) , طريق A , طريقت A , پيش نهاد , سبيل A , ائين A , مسلك A , سلوك A , روش A , سنت A , (plur. سبل) , اهنگ . — (*education*), تربيت A , تاديب A , تعليم A. — *An institutor*, نصب كننده , A واضع القانون . v. *Instructor.*

To INSTRUCT, آموزانيدن , آموختن , فهمانيدن , تربيت , اطلاع كردن , تعليم نمودن , تاديب كردن , تفهيم كردن , كردن , تلقين كردن , فرهيختن , فردبختن , فرهيزيدن . v. *To teach.*

An instructor, آموزنده , مودب A , معلم A , تربيت كننده.

Instruction, آموزش , تربيت A , تعليم A , تاديب A , تعذيب A , تلقين A , تفهيم A , اطلاع A . v. Also *mandate.*

Instructive, تعليم پيوند , علم نما , تادب بخش , تعليم ساز.

An INSTRUMENT (*tool*), آلت A (plur. آلات) , آدات A , عدات A , سازكاري , (plur. اسباب) سبب A , (plur. ادوات) , نيوه A . *Warlike instrument*, آلت حرب , ادوات جنگ . v. *Arms.* — *A currier's instrument for scraping skins*, كرزني . *An instrument for pulling up trees, &c, by the roots*, پيكي . *A tooth drawing instrument*, كلبتان . *A musical instrument*, ساز , بسازكار , رامشگر , رامشك . ملهي A (plur. ملاهي). *A performer on a musical instrument*, نوازنده , سازنده . *To tune or perform on a musical instrument*, نواختن , نواخت كردن , نوازش ساختن , ساززدن . *The bridge of a musical instrument*, خرك . *The string of a musical instrument*, تار , شراع A . *An instrument or written contract*, قباله A , قبوليت A , سند A , عهد نوشته , تمسك A . *An instrument (agent)*, كارگذار , وكيل A , عامل A . (*the cause or mean of any thing*), موجب A , سبب A , بايث A , اجل A , اصل A , داع A , بادي A , فاعل A . — *A case for an instrument*, بوريا دان . v. *Case.* — *A maker of instrument cases*, بوريا باف . *A wire drawing instrument*, سرتحته . v. Under *iron.*

Instrumental (*causing*), ساز , سازنده , فاعلي , كنان . (*helpful, aiding*), معين A , ممد A , مدد كار , مدد ده , امداد آور , سازنده وخواننده . *Vocal and instrumental music*, سرود و ساز , رامشكر , رامشك .

Instrumentality, instrumentalness (*the power of causing*), قوت ساز , فاعلي , قدرت , امداد آوري .

Instrumentally, با قوت ساز .

INSUFFERABLE, نا برداشتني , نا تحمل . v. *Intolerable, detestible.*

INSUFFICIENCY, نا بسندگي , عدم كفايت , عدم , عدم , نا لايقي , عدم موافقت , عدم اهليت , قابليت قوت .

Insufficient, نابس , ناكافي , بي كفايت , نا قابل , نا لايق , بي موافقت , بي اهليت , غير قوت , بي كفاف . v. *Inadequate, ignorant.*—*Insufficiently*, بلا كفايت , بي كفافانه .

INSULAR, جزيرة منسوب , بندآب پيوند , بندابي .

Insulated, v. *Surrounded.*

INSULT, دشنام , شتم A , طنز A , طعنت A , ملامت A .

To insult, دشنام دادن , طعنت ساختن , انسوس زدن , ملامت كنن , طنزكردن , شتم دادن .

An insulter, طناز A , دشنام دهندد , شتم كننده . — *Insultingly*, با طنز , با دشنام .

Insuperable, insurmountable, v. *Invincible.*

Insupportable, v. *Intolerable.*

To INSURE, پايندائي كردن . v. *To ensure.*

A INSURGENT, فتنه انگيز , بغي A .

Insurrection, فتنه A , خاستگي , برخيزش , هنگامه , بلوا A . v. *Rebellion, sedition.*

An INTEGER, *integral*, عدد صحيح , كليت A , كماليت A . v. *Whole.*

Integral, صحيح A , كامل A . v. *Entire.*

INTEGRITY, صفا A , خلوص A , صلاح A , استقامت . v. *Sincerity, honesty, purity.*

Integument, v. *Cover, envelope, shell, husk.*

INTELLECT, عقل A , هوش , فهم A , فراست A , خرد , ادراك A , اذعان A , طبع A . v. *Understanding.*

Intellectual, intellective (having the power of understanding), مدرکت دار, قوّت, اهل هوش —*Intellectual (relating to the understanding),* هوش پیوند, عقل منسوب . v. *Ideal, mental.*

Intelligence (information, news), خبرداري, اطلاع A, خبر A, هوشیاري, هوش —*(understanding),* وقوف A, اثاره, آگاهي, دانائي, دانش, اذعان A, ادراک A, فهم A, عقل A v. *Knowledge;* Also *spirit, soul.* —*To give intelligence,* خبر دار کردن, خبردادن, آگاه ساختن, آگاهیدن, فهمانیدن —. *An intelligencer,* خبردهنده, آگاه سازنده.

Intelligent (knowing), دانا, عارف A, عالم A, عاقل A, صاحب عرفان, هوشمند, دراک A, هوشیار, دانشمند, صاحب فراست, ثقیف A, زیرک A, هشیار, کاردان, فهیم A, بخرد, ذهین A, خردمند, واقف A, صرّاف A, اهل ادراک, تیزفهم, عقول A, صاحب معرفت, دریاب, پندار, اریب A, ارب A, ارطبون A, با فعت, خنیده, مبصر, لمع A, الیق A, لبیب A, مستنقه A, نیومرد, یرز A, دهات (plur. داهي A), دهي A, لقس A, لائح A, نعت A, ذنج (plur. ذناج A), ازیر, ازیر, فرهمند, فرهمن, دهون v. *Skilful, learned, wise.*

To be intelligent, عالم شدن, زیرک و عاقل بودن. *To render intelligent,* تبصیر ساختن, تعقیل کردن. *An intelligent man,* صاحب فراست, اهل ادراک, صاحب عرفان. *Intelligent men,* عرفا A, اصحاب بصیرت, اصحاب فهوم, انها A, نهي A, عقلا A.

Intelligible, ممکن فهم, هویدا, فهمیدني.

—*Intelligibleness, intelligibility,* معقولي, امکان النهم. *Intelligibly,* هویدا A, بطور معقول. v. *Clearly, plainly, distinctly.*

INTEMPERANCE, *intemperateness,* بي پرهیزي, عدم اعتدال, خلاف پرهیزي, ارفاش A. v. *Excess.*

Intemperate, نفساني, مرفش A, غیر اعتدال, بي پرهیز, نفس غلبه کردن, بي ضبط نفس —*To be intemperate,* بي پرهیز بودن. v. Also *passionate.* —*Intemperately,* با بي پرهیزي, بلا اعتدال A.

To INTEND, غرض, نیّت کردن, اراده کردن, عزم کردن, ارزو داشتن, قصد داشتن, مراد کردن, کام نمودن, نمودن, مقصد بردن. v. *To design,* also *to regard, attend to, enforce.*

An INTENDANT, مباشر A, ناظر A, داروغه, امین A, جري A, کاران, مامور, وکیل A, متولي A. *An intendant general,* وکیل مطلق.

INTENSE, عصیب A, اترع A, سخت, شدید A, عصیصب A, قوي A, عظیم A, وافر A. *Intense cold,* متهم A, شدت شتا A, صبارت A, صنابر A. *Intense heat,* سخت, عصیب, سختر گرمي. *Intense application,* شدّت تعلّق و تمسّک. *An intense look,* امعان A. v. Also *vehement.* —*Intensely,* بنایت A, غایت A, با شدّت, سختي, شدّت. v. *Excessively.* —*Intenseness,* A با سختي.

INTENSION, بسط A, کشش. v. *Stretching.* —*Intensive,* کشیده. v. *Stretched.*

INTENT (*adj.*), مقیّد A, مطلع A, تنده, مشغول A, ساعي A, مشغول بودن, تنده. v. *Diligent.* —*To be intent,* مطلع بودن, بودن.

Intent, intention, مرادات (plur. مراد A), اراده A, عزم A, سوي A, سعي A, غرض A, کام A, نیت A, مقصود A, قصد A, خواست, خواه, منتهاي طلب. v. *Design, purpose.* —*Intentional,* نیت پیوند. v. *Designed.* —*Intentionally,* با دیده و دانسته, عمداً A, اختیارانه, با غرض, بقصد, نیّت.

Intently, مشغولانه A, مقیّداً A, با جدّ و جهد. v. *Diligently.*

Intentness, سعي A, شغل A, اهتمام A, تندهي, تقیّد A, کوشش. v. *Diligence, intention, study.*

To INTER, زیر خاک نهادن, دفن کردن. v. *To bury.*

INTERCALARY, کبیسا A, کبیسه A. v. *Embolismal.* —*An intercalary day,* روز کبیسه. *An intercalary month,* ماه کبیسه. *An intercalary year,* سال کبیسه. *To intercalate (insert an extraordinary day),* روز کبیسه در نشاندن.

Intercalation, کبیساي.

To INTERCEDE (*mediate between two parties*), شفاعت میان دار, متوسط شدن, توسّط کردن, وساطت کردن, کردن استدعا, شفاعت کردن, رجا ساختن, میانه کردن, شدن, ساختن. v. *To interpose.* —*An interceder, intercessor,* شافي A, شفیع A, میانجي. v. *Mediator.* —*Intercedent,* v. *Intervenient, interposed.*

To INTERCEPT (*stop or seize by the way*), درانثاي راه مزاحمت کردن —*(prevent),* درانثا ضبط کردن, گرفتن.

Interception, مزاحمت A , گرفتن درمیان راه .

Intercepted, ممنوع A , مسدود A , مقطوع A , براه گرفته .

INTERCESSION, A رجا A , شفاعت A , توسط A , وساطت A , خواهش , خواهش , خونظر A , تجب A . v. *Mediation, deprecation.—To beg the intercession (of another),* A استشفاع کردن . *To admit the intercession of one for another,* تشفیع ساختن .

To INTERCHAIN, یکدیگرا سلسله کردن , با سلسال پیوستن . v. *To chain.*

INTERCHANGE, A مبادله , A معاوضه . v. *Change, exchange commerce.*

To interchange, عرض معوضه کردن , مبادله کردن . v. *To change, exchange.*

† *Interchangeable (capable of being interchanged),* ممکن بدل , قابل تبدیل , ممکن معاوضه , لایق مبادلت . v. *Changeable, unchangeable.—Interchangeably,* از معوضه , با مبادله .

Interchanged, A مبادل A , معوض A , یک بجای دیگر نهاده . v. *Changed, exchanged.*

INTERCOURSE, A مصاحبت A , صحبت A , علاقه A , معامله A , انس A , آمدورفت , رازونیاز , آمدوشد , سروکار , کاروبار , همنشینی , همقدمی , هممصحبت , اختلاط A , همسازی , اشتراک A , تشارک A . v. *Communication, commerce.—To carry on an amicable intercourse,* حسن معامله کردن .

INTERCURRENT, درمیان روان .

To INTERDICT, حرام ساختن , احرام نمودن , منع کردن , محروم نمودن , تحریم کردن , نهی نمودن . v. *To forbid, prohibit.*

An interdict, interdiction, A نهی A , ممانعت A , منع A , احرام A , تحریم A , ناهیت A , نهیت A . v. *Prohibition.*

Interdicted, A حرام A , ممنوع A , محروم A , منتهی A , متبر A .

Interdictory, A احرام ساز , نهی نما , مانع .

To INTEREST *(to render necessary or important),* لازم , مهم مصلحت نمودن , مهم ولازم ساختن , کردن . v. *To concern.—(to give a participation),* اشتراک , تشریک کردن , حصه دار نمودن , بهره دادن , ساختن —*(to affect, move the passions),* غرض , دلکشیدن , دل آویختن , خاطرگرفتن . — *To interest one's self (in any thing),* دلتنگ ساختن , انگیختن , مدخل کردن .

INTEREST *(advantage),* A نفع A , سود , نوا , فایده A , اشتراک , کسب A . v. *Gain, profit, good.—(participation),* غرض A , علاقه A , بهره A , حصه داری . v. *Share.—(concern),* A —*Interest of money,* سود , ربا A , معامله , ربح A , ربیت A , سود حرام , ربون A , ربوان A . v. *Unlawful interest,* *Usury.* — *To lend upon interest,* تضمین کردن . — *To make interest for an office,* خارص منصب بودن , وسیله پیدا کردن .

Interested (concerned, participating), A شریک , اشتراک , مضطرب A , دلتنگ , دلبسته , (moved), اهل تشریک , دار , خودغرض , غرضی . *Interested (self-interested),* دلتکار , غرضمند . v. *Selfish.* — *Interesting,* v. *Affecting, moving.*

To INTERFERE *(clash with),* مانع و معارض شدن , مخالفت نمودن , مخالف بودن , مانع و مزاحم شدن . v. *To oppose. Also to intermeddle, interpose.*

INTERFLUENT *(flowing between),* درمیان جریان .

INTERFUSED *(poured between),* درمیان ریخته .

INTERJACENCY *(lying between),* A درمیان , توسط A , نهادگی .

Interjacent, A في الوسط موضوع A , متوسط A , درمیان شده . v. *Intervening.*

An INTERJECTION, A حرف . *An interjection of calling,* حرف ندا .

INTERIM, A بینا A , درمیان , اثنای وقت . v. *Mean time.*

INTERIOR, A متبطن A , اندرونی , باطن A , درونی , درون , درون و , باطن وظاهر A , مبتخاط A . *Interior and exterior,* A ضمن A , بطن A , بیرون . *The interior part of any thing,* A داخلت A , دخلت A , دخل A , درون . *The interior part of the thigh,* A لبدث . *The interior part of the cheek,* لبوت , لبوس , لیج , لیج . *The interior part of a house,* جو A , میان سرا .

To interlace, v. *To intermingle.*

To INTERLARD *(mix meat with lard),* شحم خنزیر آمیز کردن . v. *Also to intermix, interpose, diversify.*

To INTERLINE, درميان خطهاي كتاب الفاظ نوشتن . Interlineation, درميان سطرهاي كتاب الفاظ نويسي .

INTERLOCUTION, تكلّم , مكالمت A . v. Dialogue.— An interlocutor, متكلّم A , سخن ران .— Interlocutory, تكلّمي , مكالمت منسوب .

An INTERLUDE, نقل A , تماشا . v. Play.

INTERLUNAR, حلول قمرمنسوب , حلول قمري .

INTERMARRIAGE, شغار A .—To intermarry, شغاركردن . v. To marry.

To INTERMEDDLE, مداخلت , دست اندازي كردن , معن شدن , فضولي بودن , نمودن . An intermeddler (busy body), معن A (fem. معنت), فضولي , دخيل A , دست انداز , شغزر A , منغمع A .

INTERMEDIACY, بين A , توسط A , ميانه . v. Interposition, intervention.—Intermedial, intermediate, متوسّط A , وسطي , نصف A , منتصف A , ميان دار , درميان . Intermediately, في الوسط A , نصفانه , بينا A , درميان .

INTERMENT, ميت A , تدفين A , دفن A . v. Burial.

To INTERMINGLE, intermix, سرشتن , آميزيدن , آميختن , خلط كردن . v. To mix, mingle, incorporate.

INTERMISSION, فترت A , اهمال A , فراغت A , توقف A . v. Cessation, pause.—The intermission of the pulse, فتر A . Intermission from labour, وتيرت A . The intermission of a fever, اقلاع A , قلع A . Without intermission, بلاتوقّف A , بي اهمال , بي فراغت , غير وتيرت , التوالي A , علي الاتّصال A , متوالي A .

To intermit, اهمال ساختن , توقّف كردن , فراغت نمودن , فترت كردن .

Intermitting, intermittent, intermissive, مهمل A , فراغت . An intermitting fever, تب نوبت , حماي غب , نما . v. Fever.

To intermix, v. To intermingle.

INTERNAL, باطن A , درون . v. Interior: also intrinsic, real.—Internally, باطناً A , داخلاً A .

INTERNUNCIO, ميانجي , درمياني , سفير , رسول A , دسغان A (plur. دساني), سفير A (plur. سفرا), نجاش A (plur. نجاشت), الكت A . v. Ambassador.

To INTERPOLATE, تلدم كردن , پينه زدن . v. To insert.

To INTERPOSE, وساطت كردن , درميان آمدن (mediate between parties), درج ساختن , ميانجي شدن , ميانداز بودن , واسط بودن , بازنانه كردن . v. Also to interrupt.—Interposed (placed between), درميان موضوع , دربين نهاده .— Interposer, v. Mediator.

Interposition, interposal, ميانداري , وساطت A , تاويل , واسطت A , كردن . v. Mediation, intervention.

To INTERPRET, شرح دادن , تعبير كردن , ترجمه كردن , فسر ساختن , تسفير كردن , تشريح كردن . v. To translate, explain, decypher, expound.

Interpretable, ممكن تشريح , ممكن تعبير , ممكن ترجمه .

Interpreted, مترجم A , مشروح A . v. Explained.

Interpretation, بيان A , شرح A , تعبير A , ترجمه A , تفسير A , تاويل A . v. Explanation, translation.—The interpretation of dreams, تعبير رويا , تعبير خواب . A book teaching the interpretation of dreams, تعبير نامه .

An interpreter, مترجّم A , ترجمان A (plur. تراجم), معبّر A , مفسّر A , ماوّل A . An interpreter of dreams, معبّر رويا . An interpreter of the law, مفتي A , وجرگر .

An INTERREGNUM, interreign, حلول مملكت , فترت A .

To INTERROGATE, سوال كردن , پرسش كردن , پرسيدن , تفقد كردن , استخبار كردن , استفهام نمودن , استفسار كردن , تطلّب كردن . v. To examine, ask, enquire, question.—Interrogated, متفحّص A , مسؤل A , مستفهم A , پرسيده .— An interrogation, interrogatory, استفهام A , استفسار A , پرسش , تطلّب A , تفقد A , سوال A , لفظ استفهام , وير . v. Question.—A negative interrogation, استفهام انكار .

Interrogative, interrogatory, پرسشي , استفهامي .— An interrogatory pronoun, حرف استفهام .— Interrogatively, بطريق استخبار , بطور سوال , از استفهام , استفهاماً A .

An interrogator, سايل A , مسؤل A , سوال كننده , پرسنده , متفحّص A , مستخبر A , مستفهم A .

To INTERRUPT (the speech of another), گفتار ديگرا مقطع

To interrupt (business), ساختن ، سرم تمودن ، ژرژه ساختن ، سخن قطع کردن . اهمال ، مزاحمت کردن ، تعرّض کردن ، نمودن ، تعقیظ کردن ، قصب ساختن ، فاگرفتن . v. *To break off, divide, separate, intermit.*

Interrupted, مقطوع A ، کسسته ، شکسته ، ناواصي . v. *Broken.—Interruptedly*, بطور مقطوع ، بروجه نا واصي .

An interrupter, قطع کننده کلام ، گفتار مقطع سازنده ، متعارض A ، مزاحم A .

Interruption (of speech), کسستگي ، انقطاع A ، مقطع A ، شکستگي ، قصب A . — *(in business)*, مزاحمت A ، تعرّض A . v. *Breach, hindrance, opposition, obstruction.*

To INTERSECT, قطع میان کردن ، میان بریدن . v. *To cut.* — *Intersecant*, قطع میان کنان ، میان بران . *Intersected*, درمیان قطع کرده شده .

An intersection, قطع میانی .

To INTERSPERSE, درمیان افشاندن ، اینجاآنجا نثار کردن .

Interspersed, درمیان افشانده شده ، اینجا آنجا منتشر کرده ، افشانده شده .

Interspersion, اینجا آنجا پاشي ، مابین نثار ، درمیان افشاني ، درمیان ریزش .

To INTERTWINE, درپیچیدن ، باهم پیچ کردن . *Intertwined*, درمیان پیچیده . v. *Twisted, entwined.*

INTERVAL, بین A ، (plur. مسافات) مسافت A ، اثنا A ، بینونت A ، مابین A ، میان ، میانه ، میانگي ، شقّت A ، تفرقت A ، جنابت A ، فرصع ، فرسنگ ، وساع A ، انفراج A ، فراخناي ، فراخنا ، فجوت A ، فناء A ، جوبت A ، بون A ، حلیجت A ، شبره A ، خلل A (plur. خلال) ، مقدار A ، فرق A ، بعد A ، یالان ، بانت A ، فلج A . v. *Space, distance, division, pass*; also اضعاف .

To INTERVENE, میان آمدن ، درآمدن ، مابین آمدن ، توسّط کردن . v. *To interpose.* — *(to happen)*, درآفتادن ، واقع شدن .

Intervenient (placed or passing between), دربین نهاده ، در مابین گذار ، میانه موضوع . — *(happening)*, واقع ، افتاده .

Intervention. درمیان آمدگي ، وساطت A ، توسّط A . v. *Mediation, intercession, agency.* — *(accident)*, واقعه ، سرگذشت .

An INTERVIEW, تلاقي A ، التقا A ، مواصلت A ، ملاقات A ، دوچار ، تقبیل A . v. *Meeting.*

To INTERWEAVE, میان بافتن . v. *To intertwine.*

INTESTATE *(dying without a will)*, بلا تصویت A ، بي وصیت .

INTESTINAL *(belonging to the guts)* معوي .

An intestine, روده ، معي A ، معا A . v. *Gut.* — *The intestines*, روده‌ها ، امعا A ، رودگان ، گردگان ، گرده ، مصارA ، مذاخر A . — *The envelope of the intestines*, چرب روده . — *The intestines of sheep*, گواز ، گواژه ، گواژ ، یوگان ، آگند . — *The intestines of a bird*, سنجو . — *(of beasts)*, اشکنبه .

INTESTINE *(domestick, not foreign)*, دروني ، ناغریب . *Intestine war*, جنگ دروني . v. Also *interior.*

To INTHRALL, استعباد کردن . v. *To enslave, shackle.* *Inthralment*. v. *Slavery.*

INTIMACY, همدمي ، همرازي ، همدلي ، مصاحبت A ، خلطه A ، اختلاط A ، موانست A . v. *Familiarity.*

Intimate, مصاحب A ، موانس A ، مونس A ، مرطبت A ، دخیل A ، همدم ، همدل ، همراز ، متالّف A . v. *Familiar.*

To intimate, اشاره کردن ، کنایه دادن ، یما دادن ، اطلاع کردن ، آگاه کردن . v. *To mention, hint, inform.*

Intimation. اشاره A ، کنایه A ، یما A ، اطلاع A ، آگاهي . v. *Hint, information.*

To INTIMIDATE, ترسانیدن ، ترسان کردن ، سهمگین ساختن ، باخوف زدن ، هراسان کردن ، تهیب ساختن . v. *To frighten, terrify.*

INTO. در ، اندر ، درون ، اندرون ، درمیان ، في A . v. *In.*

INTOLERABLE, ممتنع تحمّل ، غیرمتحمّل . *Intollerableness*, ممتنع تحمّلي . *Intollerably*, بطور ممتنع تحمّل .

Intollerant, بي صبر ، نا شکیبا ، غیرتحمّل .

To INTOXICATE, مست کردن ، مدهوش کردن ، سکران کردن ، سرخوش نمودن ، اخمر ساختن ، مسکور نمودن ، تخشیم کردن ، تکوک آوردن ، مخمور ساختن ، آسیمه بدماغ کردن ، مست خراب نمودن ، خوراب زدن . — *Intoxicated*, مست ،

مدهوش، مخمور A، سرشار، سرخوش، مسکور A، سکران A، نشوان A، سرمست. v. *Drunk.*

To be intoxicated, مست شدن، مدهوش شدن، سکران شدن، سرمست بودن، سرخوش گشتن، &c. — *Intoxicating,* مسکر A، سکران ساز، نشوه بخش. *Wine or any liquor which intoxicates,* باده، هوشبر، هوشکش، مسکر A. v. *Wine.*

Intoxication, مستی، مدهوشی، نشا A، مخموری، بی‌هوشی، سرمستی، تکوک A، باده پیمانی، سکر A. v. *Drunkenness.* *To return to one's senses after intoxication,* بهوش آمدن.

To INTRENCH (*fortify with a trench*), مورچل ساختن، مورچال ساختن، با خندق تحصین کردن، مترس کردن A، کندک ساختن، با شه بارو تحصین نمودن. v. Also *to trench, invade, encroach.*

An intrenchment, مورچل، مورچال، خندق، کندک، آل، حصار و کندک، شه بارو، حصن و مترس، مترس A، عمارت و خندق.

INTREPID, بی باک، دلیر، دلاور، مردانه، بی پروا، نا پروا، غیر هراس، رابط الجاش A، مستأسد A، معاس A، ربیط A، فاتک A، لدّ A، الیس A. v. *Brave, bold, courageous.*

Intrepidity, دلیری، بهادری، بی پروائی، دلاوری، مردانگی. v. *Courage, bravery.*

Intrepidly, دلاورانه، بلا باک، مردانه، با مردانگی، بی پروا. v. *Courageously.*

INTRICACY, *intricateness,* پیچ، پیچش، شکنج، پیچ داری، پیچ و تاب، خلط A، خلل A، اختلال، تعقید A، تشویش A، عندوا A، عندوات A، تعجیز A، تعجیر A. v. *Perplexity, confusion, difficulty.*—*With a thousand intricacies,* با هزار پیچ و تاب.

Intricate, پیچدار، درپیچ، پیچ، پیچا پیچ، پیچان، پر پیچ و تاب، مشوش A، درهم، بردم، تابناک، آشفته، مختلط A، مختلف A، تعجیز A، تعجیر A، مشرز A، مرتبک A، ملتبک A، متعسر A، عشوزن A (plur. عشازن)، ملبس A، ملتبس A. v. *Difficult.* *To make intricate,* پیچ و تاب دار کردن، پیچانیدن. — *Intricately,* با پیچش، پیچا پیچانه، با خلط.

An INTRIGUE, سازش، کارسازی، درساختگی، اتّفاق، پنهان، نهفته، توافق نهفته، ملیع پوشیده. v. *Plot;* also *intricacy.* — *An amorous intrigue,* اتّفاق نهفته در عشق بازی; *To intrigue,* سازش کردن، کارسازی کردن، درساختگی کردن، ملیع کردن، دموثاق ساختن. v. *Plot, conspire.* — *To intrigue with women,* با زنان اتّفاق نهفته ساختن. — *An intriguer,* اتّفاق نهفته سازنده، ملیع کننده. v. *Conspirator, plotter.* — (*a follower of women*), زناکار، زنباره، زانی A، زیر A.

INTRINSICAL, ذاتی A، اصلی A، حقیقی A، معنوی A. —*intrinsic (real, internal).* v. *Solid, natural, true.* — *Intrinsically,* بالذّاته A، بالاصالت A، فی الحقیقت A.

To INTRODUCE (*to a place*), درآوردن، ادخال کردن، داخل کردن، دربردن. — (*to a person*), ملاقات کنانیدن. — *Introduced,* درآورده، درکرده، مدخل A. — *An introducer,* مدخل A، درآور، ادخال سازنده. — (*to a person*), ملاقات کنانده.

Introduction, درآوردگی، ادخال A، دخول A. —(*to a book*), دیباچه، تمهید A.

Introductive, introductory, درآور، پیشرو. v. *Previous, prefatory.*

To INTRUDE, ناخوانده آمدن، بی طلب ادخال کردن، ناخواسته دخل کردن، بی اجازت دخل کردن، گستاخانه درآمدن. — *An intruder,* ناخوانده آینده، &c. *Intrusion,* بی درآمد، استدعا، ناخواسته ادخال، بی دعوتی، بی خواندگی، تجم A. v. *Encroachment.* — *Intrusive.* تجمی.

To INTRUST, سپرد کردن، تفویض کردن، ودیعت کردن، امانت ساختن. v. *To trust.*

INTUITION, معرفت بنظرت الاوّلی A، علم یکره، دانش هوش بلا نتیجت، الهام A. v. Also *sight.* — *Intuitive,* ادراک بلا نتیجت. —*Intuitively,* بنظرت الاوّلی A، یکره بین، بلا نتیجت، از نظرت الاوّلی، نظرت آوّلی، یکره ازالهام.

To intwine. v. *To intertwine.*

To INVADE حمله کردن، هجوم آوردن. v. *To attack, infest, assault.* — *To invade a country,* سیل صیف کردن. — *To invade an enemy's country,* کشور حربی را سیل سیف کردن. — *To invade in the night-time,* شبخونی کردن، تبییت ساختن، مبیت شدن. *To invade suddenly,* غول کردن، اغتیال ساختن، غایل بودن. — *An invader,* هجوم کننده، حمله سازنده.

INVALID (*of no force or advantage*), بی قوّت، ناتوان،

بي فايده ، باطل A ، بطّال A ، عقيم A ،—(weak, sick), A ضعيف ، بيمار ، مريض A —An invalid, A معذور .

To invalidate, باطل كردن ، منسوخ كردن ، زبون ساختن . v. *To weaken.*

Invalidity. بطلان A ، فسخ A ، عدم فايده ، عدم قوّت ، زبوني .

Invaluable, بي بها ، بلا قيمت A .

INVARIABLE, نا متغيّر ، نا متلوّن ، نا ممكن تغير و تبديل ، بي تبديل . v. *Constant.*

Invariableness, عدم تبدّل ، عدم تغيّر A ، عدم تلوّنات ، عدم تبديل . v. *Constancy.*—*Invariably,* ازعدم نا متغيّرانه ، تلوّنات . v. *Constantly.*

INVASION, A حمله ، هجوم A ، سيل سيف ، برنك ، مبيت A ، شبخوني ، شبگيري *A nocturnal invasion,* غلو A ، هجوم آور ، حمله ساز *Invasive,* — . بيات A

An INVECTIVE, زباندرازي ، طعنه زني ، طعنه A ، دشنام ، شتم A ، شكايت A ، ملامت A ، طنز A ، بهتان A ، طعن A ، طعن ، زباندراز *v. Censure.* — *Invective* (*satirical*), غمز A . دشنام ده ، بهتان نما ، گو .

To inveigh, طنز ، بهتان گفتن ، دشنام دادن ، طعنه زدن ، زبان درازي نمودن ، كردن . v. *To abuse, censure.*

An inveigher, طعنه زن ، زبان درازي كننده ، طعنه زننده ، بهتان گو ، طنز نما ، شكايت كننده ، ملامت گو .

To INVEIGLE, از شيرين زباني ، اضلال كردن ، اغوا كردن ، اضلال ساختن ، فريفتن . v. *To allure, entice, seduce.*

Inveigler. v. *Seducer.*

To INVENT (*find out*), اختراع ، ايجاد كردن ، پيدا كردن ، كروميدن ، برخيدن ، ابداع كردن ، احداث كردن ، كردن . v. *To discover, forge, falsify.*—*Invented,* موجود .

Invention, ايجاد A ، احداث A ، نو آورد ، پيدايش ، آورد ، تلاش ، *The inventions of poets,* ابداع A ، اختراع A . مولّدت A . v. *Fiction, forgery, discovery.*

Inventive, مبدع نما ، وجود كنا ، پيدا ساز .

An inventor, مخترع A ، مبدع A ، موجد A ، پيدا كننده ، ايجاد ، بيدي A ، متبدّع A ، مبتدع A ، محدّث A ، محدث A ، كننده . v. *Forger.*

An INVENTORY, فهرست . v. *List.*

INVERSE, *inverted,* واژگونه ، واژگون ، واژگون ، واژ ، نگونسر ، نگونسار ، نگوسار ، شگونه ، سرنگون ، اشگونه ، باشگون ، مقلوب A ، متقلّب A ، منقلب A ، معكوس A ، منعكس A ، منحرف A ، مرتكس A . v. *Contrary;* also *reciprocal.* — *To be inverted,* واژگون شدن ، منقلب شدن ، منعكس شدن ، سر زير شدن ، برگرديدن ، سرنگون شدن .

Inversion, انحراف A ، انعكاس A ، تعاكس A ، عكس A ، صميان A ، انقلاب A ، (تقاليب .plur) تقالب A ، قلب A ، نگونساري ، سرنگوني ، واژگوني ، واژگوني .

To invert, بازگونه ، سرنگون كردن ، نگون سار كردن ، واژگردن ، قلب ، زير و زبر نمودن ، گردانيدن ، سر زير نمودن ، كردن ، برخيدن ، منعكس كردن ، اقلاب كردن ، ساختن — *Inverting,* (*part.*), گردان ، سرنگون كنان ، واژگون كنان .

Inverted. v. *Inverse.* — *Invertedly, inversely,* از ، برعكس ، منقلبانه ، گونه .

To INVEST (*in an office*), تقلّد ساختن ، تقليد كردن ، ضبط ، تصرّف دادن *To invest with possession,* تكليف كردن . گير ساختن . v. *To give, grant.* — *To invest with a robe of honour,* خلعت فاخرت پوشانيدن ، خلعت دادن ، خلع كردن . v. *To dress, adorn, decorate.* — *To invest* (*surround*), احاطه ، محاصره كردن ، كردن . v. *To besiege, surround.*

INVESTIGABLE, قابل تفحص ، ممكن تفتيش .

To investigate, تفحص كردن ، تلاش كردن ، تفتيش كردن ، افحاص كردن ، پژوهش كردن ، تحقيق كردن ، تجويز كردن ، ابتحاث كردن ، سبر نمودن ، تجسس ساختن . v. *To examine, enquire, search.*

Investigation, تلاش A ، افحاص A ، تفحّص A ، تفتيش A ، سبر A ، استطلاع A ، ابتحاث A ، پژوهش ، تحقيق A ، تجويز A . v. *Examination, inquiry, search.*

INVESTITURE (*in office*), A تقلّد ، A تقليد . (*in possession*), خلعت ، خلع A — (*with robes of honour*), — . تصرّف دهي ، پوشي .

Investment. v. *Dress, garment; cargo.*

INVETERACY (*oldness*), كهنگي ، فرسودگي ، تعتيق A ، (*obstinacy*), A شدّت ، سختي ، A اشتداد — *Inveterate* (*old*),

، ستمبد — (obstinate, severe), معتض A ، كينه ، فرسوذ
A شديد .

INVIDIOUS, عداوت انگيز ، كينه انگيز ، بغض انگيز ، v. Envious, malignant, hateful. — Invidiously, بد گمان ، بد فرجام ، بد خواه ، حسودانه ، از عداوت انگيزي ، از بد خواهي ، بطور بد فرجام — Invidiousness, حسدا A ، بد خواهي ، بغض انگيزي ، كينه انگيزي ، عداوت انگيزي ، بد فرجامي . v. Envy, malignity.

To INVIGORATE, قوت دادن ، زور آور كردن ، قوي كردن ، قوت ، قوت ثابت ، تندرست ساختن ، توانا كردن ، مضبوط كردن ، بخشيدن . v. To strengthen, animate. — Invigorating (adj.), قوت بخش ، مقوي A — Invigoration, تقويت A ، قوت بخشي .

INVINCIBLE, غير مغلوب ، بابها المظفر A ، نا مقهور A ، نا — Invincibleness, قادرمان ، غير مقهور ، ممتنع مقهول ، مغلوبي . Invincibly, نا مقهورانه .

INVIOLABLE, ممتنع النقض ، مستحيل فسخ — Inviolably, غير منفسخ ، بي غدر عهد .

Inviolate, نا منتقض ، بي زيان ، بي نقص ، بلا نقصان ، تمام ، بي نقاه ، غير خسار ، بي مضرت ، غير ضرر ، نا گم . An inviolate or inviolable agreement, نا منتقض ، عهد و پيمان .

INVISIBILITY, عدم احساس ، غيوبت A ، نا پيدائي ، نا پديدي ، غميس A ، غيب A .

Invisible, نا پيدا ، نا پديد ، نا ديدني ، غايب A ، غيبي ، مغيوب A ، مختفي A . The invisible world (the world to come), عالم غيب . An army of invisible spirits, جنود غيبي ، رجال الغيب . To render invisible, نا پديد گردانيدن ، نا پيدا ساختن ، بليع كردن ، ساختن . To be or become invisible, نا پيدا ، نا پديد شدن ، غايب شدن ، غيبي شدن ، غوايب بودن ، گشتن . The art of becoming invisible, علم اختفا ، اخفا — Invisible things, غيبيات A ، غيوب A . Invisibly, نا پديدانه ، غايبانه ، غايبا A ، بطريق غايب .

INVITATION, دعوت A ، استدعا A ، طلب A ، تواضع ، خوانندگي ، دعاء ، صلا A . An invitation to an entertainment, طعمت A .

To invite (ask to any place), دعوت كردن ، تكليف نمودن ، خواندن ، صلا دادن ، ملتمس كردن . v. To ask, call, bid. — To invite to nuptials, عروسي خواندن ، خورينن . To invite to an entertainment, طعمت دادن . To invite to supper, بطعام شام دعوت كردن . To invite to any thing bad, اغوا كردن . v. To instigate; also to allure. — An inviter, دعوت كننده ، داعي A ، خواننده .

Inviting (adj.), جاذب A ، دل ربا ، دلكش — Invitingly, جاذبا A .

INUNDATION, سيلاب A ، سيل A . v. Deluge, flood. — Raising a mound to prevent inundation, تنجيه A .

INVOICE, فهرست ارسال ، فرد ارسال ، بيجك .

INVOCATION, دعا A ، دعوت A ، استعانت ، خوانندگي ، تسميت A ، نعت A .

To invoke, مناجات كردن ، دعا كردن ، خواندن . To invoke the name of God when beginning any thing, بسم الله گفتن ، تسميت كردن . v. To call, implore.

To INVOLVE (inwrap, intwist), پيچيدن ، در پيچيدن ، لفافه كردن ، پيچا پيچ نمودن ، پيچ كردن ، پيچانيدن ، ورهم زدن ، پيچاندن ، پيچيده نمودن ، پيچش كردن ، پيچيدن ، پيچان ساختن ، تلفيف ، با سلوك پوشيدن ، ستر ساختن ، جلد كردن ، اسراكيدن ، آژندن ، لف كردن ، پوشيدن ، ترميل كردن ، ساختن . v. To complicate, blend, entangle, confuse. — (to imply, comprise), تبع داشتن ، نتيجه نمودن ، نتيجه اشتمال كردن — (to make unintelligible), تلخيص ساختن ، لحوجت كردن . To involve in darkness, پر ظلمت و بتي ، تعميت نمودن ، تغليت كردن . To involve in difficulties, زوشيدن ، اضطراب دادن ، ساختن ، پريشان ساختن . v. To perplex. — Involved, ملتف A ، ملفوف A ، مشتبك ، پيچا پيچ ، پر پيچيده . v. Confused, dark, obscure.

INVOLUNTARY, بي آراده ، بي خواست ، بي قصد ، بي اختيار ، بي قصد و اختيار ، رضائي خاطر — Involuntarily, بي اختيارانه ، نا رضا A .

INVOLUTION, پيچش ، لفيفه ، التوا A ، خلط A .

To INURE, خو گر كردن ، عادت دادن . v. To accustom. — Inurement. v. Habit.

To inurn. v. To intomb, bury.

INUTILITY, عدم فايده ، عدم معني ، نا فرجامي ، بي سازي . — Inutile. v. Useless, unprofitable.

INVULNERABLE, ممتنع الجرح A ، نا ممكن زخم .

INWARD, باطن A ، دروني ، دريني . v. Interior, intimate. — Inward, inwards, inwardly, اندرون ، در ، اندر .

. درون ، من داخل ، درخاطر ، مبدل v. *Within, privately.*—(*covertly*), مجوفانه ، A متهزماً.

To inweave. v. *To interweave.*

To inwrap, v. *To involve: wrap.*

To inwreathe, v. *To intertwine, wreathe.*

A JOB (*petty work*), عمل صغير ، كار داخر v. Also *stab.*—*To job,* كار صغير كردن . v. Also *to stab.*

A JOCKEY, اسپ فروش ، جانبار ، چابك سوار . v. *Horse dealer: groom;* also *cheat.*

To Jockey. v. *To justle, cheat.*

JOCOSE (*jocular*), بذله ، لطيفه گو ، ظريف A ، خوش طبع ، دعب A . هزل A ، شوخ ، لطيف مشرب ، خنده رو ، ساز ، طناز ، صاحب مسخره ، گوري ، نكه A .—*Jocosely, jocularly,* با بذله ، طنازاً A ، هزلانه ، با لطيفت .

Jocoseness, jocosity, jocularity, ظرافت A ، خوش طبعي ، هزل A ، مسخره A ، بذله بازي ، خنده روئي ، لطيفه گوئي ، شوخي . v. *Merriment.*

JOCUND, خندان ، خوشنما ، لطيف A . خوش ، شاد v. *Merry, gay, lively, cheerful, pleasant.*—*Jocundly,* بشادي ، درخوشي ، لطيفانه .

To jog. v. *To push, shake.*—*To joggle.* v. *To shake.*

JOHN NOKES *and Tom Stiles,* زيد وعمرو [fictitious names used by lawyers and others].

To JOIN, اتّصال كردن ، وصل كردن ، پيوند كردن ، پيوستن ، پيوسته ، چسپاندن ، چسپانيدن ، چسپيدن ، وصال كردن ، ملاحمت ، تاليف نمودن ، قرن كردن ، التحام ساختن ، كردن ، الحاق كردن ، الساق نمودن ، پيوندن ، منظوم نمودن ، كردن ، حوص نمودن ، مزاوجت ساختن . ترصيص كردن ، رص ساختن v. *To add, subjoin; unite, associate.*—*To join* (*as man and wife*), جفت كردن . v. *To marry.*

Joined, موصول A ، متوصل A ، وصل كرده شده ، پيوسته شده ، مجموع A ، مجتمع A ، مقرون A ، متالف A ، متصل A ، منظوم A ، چسپانده ، چسپانيده ، چسپيده —*To join or be joined,* موصول بودن ، مقرون شدن ، پيوسته شدن v. *To adhere.*—*To join hands,* تصافح نمودن ، دست بدست نهادن ، مصافحت كردن . .

A joiner. v. *Carpenter.*

A JOINT, بند ، دخال A ، مفصل A ، عقد A ، گره ، پيوند ، قوام A ، شلو A ، سهوت A ، دروز ، درز ، بنداب . *Joints,* سلامي A ، تواصلات A ، مفاصلات A . اشلا A . *The space between two joints,* مفصل A ، انبوب A ، انبب A . *The junctures of the joints,* مفاصلات ، اشلا . v. Also *hinge.*—*The joint of a reed or other plant,* گره ، عقد A ، انبب A (plur. انابيب). *The joints of the back,* پشت مازه . *The joints of the jaw,* فنيك A . *Out of joint,* منفك A ، منخرع A ، وثيت A . *To pull the fingers till the joints crack,* ترقعت ، انگشت شكستن ، كردن . *The finger joints,* v. *Finger.*—*The joint of a slaughtered animal, a joint of meat,* عضو A (plur. اعضا), شلو A (plur. اشلا).

Joint, v. *Joined, united.*—*A joint tenant,* v. *Coheir.*—*Joint consent,* توافق A.

To joint (*divide into joints*), تفصيل كردن . v. *To dissect;* also *to join.*—*Jointed,* مفصل دار ، گره دار .

Jointly, متحد A ، درحال اتحاد ، شراكتاً A ، باهم ، متاحد A . v. *Together.*

A JOINTURE, مهر A . v. *Dower.*

A JOIST, جايزه A ، بالان ، تير . v. *Beam.*—*The joists of the roof.* دمورد .

Joke, v. *Jest.*—*Jole,* v. *Face, cheek.*

JOLLITY, *jolliness,* عيش A ، عشرت A ، خوشي ، شادي ، بشارة A ، برزغ A ، بردي ، بشاشت A ، خرمي A ، نشاط A v. *Mirth, festivity.*

Jolly (*gay*), دلشاد ، خوش ، خرم A ، شاد . v. *Jovial, cheerful, merry*—*A jolly toper,* عياش A ، سامد A ، ياران .—*Jollily.* خرمانه ، باشادي .

To JOLT, جنبش ناگهانه ، جنبيدن ، خلجان ناگهانه كردن نمودن . v. *To shake.*

A jolt, جنبش ناگه ، خلجان ناگهانه . v. *Shock.*—*A jolt-head.* v. *Blockhead, dolt.*

To jostle. v. *To justle, rush against.*

A JOT, سر مو ، ذره A ، نكته . v. *Point, tittle, particle.*

JOVIAL, مسرور A ، شاد ، گوري ، بسيم A ، سبكروح ،

دلشاد , مفروح A , خوش , خرّم A . v. *Merry.* — *A jovial fellow,* عیاش A . — *Jovially,* با شادي . v. *Merrily.* — *Jovialness,* شادي . v. *Merriment.*

A JOURNAL, روزنامه , روزینه , روزیانه , دفتر A . آورجه .

A JOURNEY, سفر A (plur. اسفار A), مسافرت A , سلوك A , رحیل A , مستار A , مسیرت A , مسیر A , رَه , راه , طریق A , آوذر , نزالت A , قلعت A , توجه A , ترحال A . *A day's journey,* مرحل A (plur. مراحل), مرحلت A , یك منزل . *A nocturnal journey,* مدلجت A , مسافت A , منزل A , قرب اللیل A , قرب A , مسري A , سریت A , سوامد اللیل A . *A journey of a day and night,* مسیر A , دلج A , قرب . دلجان . *A journey by post,* سیر في البرید . المیغاب . *A long journey,* مقطع بعید , شقت A , سلوك بعید , راه دور . *To undertake or begin a journey,* عزم , طراحي A , مرتهن A , تسفر کردن , عزم خرام نمودن , عزم طریق ساختن , راه کردن , کوچ . v. *To travel.* — *To set off upon a journey,* متوجه شدن . *To make a journey on foot,* پیاده رحلت نمودن A , کردن . *To begin a journey in the night there,* راجلا مشي کردن , رفتن , معتشي کردن , شبگیر زدن .

A JOURNEYMAN, کارنده , کار روزیگر . v. *Day-labourer,* — *Journey-work,* کار روزي .

JOY, خوشي , شادي , شادي , شادماني , خوش دلي , دلخوشي , خرمي , شادکامي , ابتهاج A , ابتسام A , صفا A , خاطر , مسرت A , فراح A , فرح A , بهجت A , سرور A , اشر A , انبساط A . عشرت A , برهان A , نشاط A , گشادگي , هلي A , سرا A , حسن طرب , طرب A , انشراح A , بشر A , انق A , بهج A , طلالت A , نعامت A , نعمت A . v. *Cheerfulness, merriment.* — *To give or wish joy,* مبارکه گفتن , مبارك باد گفتن . v. *To congratulate.* — *To give joy or delight,* خرم ساختن , خندان کردن , شادي دادن , خوشي دادن , مسرور کردن , &c. v. *To exhilirate, gladden, rejoice.* — *To show great demonstrations of joy,* تبشیش , ابتهاج تام نمودن , کردن .

Joyful, خوش , شاد , شاد , شادمان , شادان , شادمان , خندان , فرحناك , مفروح A , خرم A , شادکام , دلشاد , خوش خاطر , خوش حال , دلخوش , خوش دل , مهرور A , بهج A , مبتهج A , مسرور البال A , محبور A , دلفروز , مستوجب A , خوش دم , ابرنشاق A , بهیج A , پر بهجت , مسرور . v. *Cheerful, merry.* — *Joyful news,* مژده , مژدگاني ,

To be joyful, شاباش , شاد باش , *Be joyful,* — بشارت A — &c. — مسرور بودن , شاد شدن , خندان شدن , خرم بودن . v. *To give joy.* — *To make joyful,* دل شاد ساختن , شاد کردن .

Joyfully, با مسرورا A , با ابتهاج , خرمانه , شادمانه , مفروحا A , شادي .

Joyfulness, شادماني . v. *Joy.*

Joyless, غیر بهجت , بي فرح , غیر مسرت , بي شادي .

Joyous, مسرت ده , پر شادي . v. *Joyful, jovial.* — *A joyous company,* مجلس مسرت التیام .

IRASCIBLE, زود رنج , غضوب A , تیز مزاج , آتشي , گرم , غضبیت A , غضبناك , غضبان A . v. *Angry.* — *Ire,* v. *Anger.* — *Ireful,* v. *Angry, furious.*

IRIS, کمان فلکي , v. *Rain-bow,* under *bow.* — (*the flower de lys*), پیلغوش , پیلگوش , سوسام , سوسن . *The purple iris,* هوبر . *The root of the iris,* ایرسا , ایرسا , اورسیا .

IRK: — *It irks me,* مرا بیزار میکند . *Irksome,* تاسه دار , مستمل A . v. *Tedious, troublesome.* — *Irksomely,* با تاسه , خار , بیزار , ملت A , بیزارانه , مستملا A . — *Irksomeness,* تاسه , خار . v. *Tediousness, wearisomeness.*

IRON, آهن , حدید A . *Hard iron,* v. *Steel.* *An iron mine, iron ore,* معدن آهن . *Attracting iron* (*as a loadstone*), آهن ربا , آهنکش . *A taylor's iron or goose,* تله , اوتي . — *Iron heels to boots, &c.* تنبه . *An iron* (*weapon or tool*), حدیده A . v. *Tool, instrument.* — *Having claws or hooks of iron,* آهنین پنجه , پیتکاني , پتلد آهن . *An iron bar or crow,* کدینه , بلکن , عتلت A . *Burning, roasting, boiling, with a hot iron,* رضف A . *A hot iron for those uses,* رضف A , رضفت A . *A mark made by a hot iron,* داغ . v. *Cautery:* بوکان and میل .

Iron (*made of iron*), آهنین , حدیدي A , آهني . — (*resembling iron* (*iron-coloured*), آهن آسا , حدیدسا , آهن , حدید فام , گون . v. *Also harsh, severe, rigid, hard.*

To iron (*smooth with an iron*), با تله پرداختن , با اوتي مطري . — (*to put in irons*), در زنجیر بند کردن , کردن .

An ironmonger or smith, آهنگر .

IRONICAL, طنز آمیز , زغزغت نما , نکوه گو . *Ironically,* با طنز , طنزانه .

Irony, تسخر A ، استهزا A ، زغزغت A ، نکوه ، طنز A ، هزوه ، هزا A ، نقاست A.

IRRADIANCE, *irradiancy*, *irradiation*, پرتو ، تنویر A ، شعاع A ، شعله زنی ، شعله A ، اندازی. v. *Radiance*, *ray*, *illumination*.

To irradiate, پرتو اندازشدن ، شعاع نمودن ، پرتو انداختن ، شعله زدن ، رونق دادن.

IRRATIONAL, غیر ادراک ، بی عقل ، صامت A ، غیر ناطق ، بلا سبب. v. *Absurd*.—*An irrational animal*, حیوان کلند A ، حیوان غیر ناطق ، الاذعان.

Irrationality, بی عقلی ، بی ناطقی ، عدم عقل ، عدم ناطقت.

Irrationally, بطور بی عقل ، ازبی ناطقی.

IRRECLAIMABLE, ممتنع ، بلا اصلاح A ، نا ممکن تهذیب ، تادیب ، بی چاره. v. *Desperate, hopeless.*

IRRECONCILEABLE (*implacable*), صلح ، آشتی نا پذیر ، نا پذیر ، کینور ، کینه کش ، کینه خوار ، ممتنع الاصلاح A. — (*inconsistent*), بی قابلیت ، غیر موافق ، بیهوده ، نا لایق. — *Irreconcileableness*, آشتی ناپذیری. v. *Enmity*. — *Irreconcileably*, بطور کینه خوار ، بوجه آشتی ناپذیر. v. Also *inconsistently*.

IRRECOVERABEE, ممتنع ، لاعلاج ، ممتنع الحصول A ، وجد ، بی چاره ، نا ممکن وجدان. v. *Irremediable*, *irreparable*.—*Irrecoverably*, بوجه بی چاره ، نوق الانجا A ، بلا وجد A.

IRREDUCIBLE, نا ممکن مغلوب ، ممتنع تملک. v. *Invincible*.

IRREFRAGABLE, *irrefutable*, نا ممکن ، ممتنع مردود ، مخالفت. — *Irrefragably*, بوجه ممتنع مردود.

IRREGULAR, بی قاعده ، خلاف قاعده ، بی ترتیب ، خلاف قیاس ، نا برهنجار ، بی دستور ، بی آیین ، بی قانون ، عدم قاعده ، نا قیاسی. — *Irregularity*, بی نظام ، نا قانونی ، غیر A ، عدم قانون ، خلاف قیاسی ، بی آیینی. *Irregularly*, بی ترتیب ، بلا نظام A ، بروی ناقیاسی ، بطور نا قانونی ، القیاس.

IRRELATIVE, بی علاقه ، غیر انتساب ، بی نسبت.

IRRELIGION, کفر A ، منافقت A ، بی دینی ، عدم دین ، زندقت A. v. *Impiety*. — *Irreligious*, غیر امان ، بی دین ، کافر A ، ملحد A ، منافق A. v. *Impious*. — *Irreligiously*, ملحدا A ، منافقانه ، کافرانه.

IRREMEABLE, ممتنع باز آور.

IRREMEDIABLE, بی علاج ، لاعلاج A ، ممتنع علاج ، بی چاره ، غیر دوا ، چاره. v. *Incurable*.—*Irremediably*, بروجه بی چاره ، بطور ممتنع علاج.

IRREMISSIBLE, ممتنع عفو.

IRREMOVEABLE, نا ممکن برطرف کردن ، نا ممکن دفعه ، نا قابل جنبش.

IRREPARABLE, مستحیل ، ممتنع مرمت ، مرمت ناپذیر ، ادا ، بلا کفارت A ، بی چاره. *Irrecoverable*. — *Irreparably*, بطور بی چاره ، بوجه ممتنع مرمت.

IRREPREHENSIBLE, *irreproachable*, بی جرم وگناه. v. *Blameless*. — *Irreprehensibly*, *irreproachably*, بوجه بی گناه. v. *Innocently*.

IRREPRESENSIBLE, مستحیل قیانت ، ممتنع تقلید.

IRRESISTIBILITY, قوت بلا مخالفت. *Irresistible*, بلا مخالفت ، مستحیل تعارض ، ممطنع مقاومت. *Irresistibly*, بطور ممتنع مقاومت ، بوجه بلا مخالفت.

Irresoluble. v. *Indissoluble*.

IRRESOLUTE, متردد A ، دودل ، بی استقلال ، بی قرار ، مریب A ، وهام A ، درگمان ، سبکسار ، نا پایدار ، حایر بایر ، مشکوک A. — *Irresolutely*, بی قرار ، بی قرارانه ، ازسبکساری. — *Irresolution*, تردد A ، بی قراری ، بی استقلالی ، اقدام و A ، ارتیاب A ، عدم استوار خاطر ، جزر و مد اقدام واحجام ، حجام. v. *Doubt*.

Irretrievable. v. *Irrecoverable*.

IRREVERENCE, بی تکریمی ، عدم رعایت ، عدم احترام ، عدم اکرام ، عدم التفات ، ترک ادب ، بی عزتی. — *Irreverent*, بی ادب ، بی عزت ، بی امتیاز ، بی حرمت ، غیر ، خلاف ، بی تکریم A ، بلا خضوع A ، خلاف اکرام ، مکرومت ، بی شیرینکار ، ادب. *Irreverently*, بلا تکریم بی ادبانه.

IRREVERSIBLE, ممتنع تغیر ، نا ممکن تبدیل. — *Irreversibly*, بلا تغیر.

IRREVOCABLE, ممتنع تغیر ، مقرر. —*Irrevocably*, بلا تغیر ، بروجه قرار.

To IRRICATE, تبلیل ، نم کردن ، آب پاشی کردن ، آب دادن.

ساختن . v. *To wet, moisten, water.*—*Irrigation*, v. *Watering.* —*Irriguous*, آبي, نم . v. *Watery, moist, dewy.*

To IRRITATE, اغضاب كردن, مغضوب كردن, غضبناك, رنجيده كردن, خشمناك ساختن, آزاردادن, آزردن, كردن تحريض ساختن, تحريش كردن, تغيظ نمودن, رنجانيدن, آزرده شده, رنجيدن.—*Irritated*, خشمناك, غضبناك, آزرده شده, رنجيده, مغضوب A. v. *To exasperate, provoke, fret.*

Irritation, آزار, تحريش A, تحريض A, اضطراب A, نزوان A. *An irritation* ارش A, خراش, هراش, تهريش A, *or tickling in the throat*, جشره A. v. *Provocation, stimulation.* (*anger*), خشم, غضب A, رنج, آزردگي, خشمناكي, غضبناكي.

IRRUPTION, هجوم A, حمله A v. [illegible]*rsion.*—(*forcing an entrance*), دخول A, درآمد. *To make an irruption*, دخول كردن, بزور در آمدن, حمله كردن, هجوم آوردن.

IS (third pers. sing. of *to be*), است, هست. v. *Grammar.*

ISCHURY, اسر A. v. *Retention of urine.*

ISINGLASS, غرا A, يلم A, كبد A, سريش, سريش ماهي, غراء ماهي. *Fossil isinglass or talk*, ابرق A.

An ISLAND, *isle*, جزيره A (plur. جزاير), آبخو, آبجو, انخوست, بندآب, سماهيج, اداك. *An islander*, اهل جزيره.

ISSUE (*egress*), خروج A, استخراج A, صدور A, برآمد. —(*termination*), انجام, سرانجام, آخر كار, انصرام A, نهايت A, غب A, عقب A, عاقبت A. v. *Conclusion.* —(*event*), سرگذشت, وقيعت A, نتيجه A. v. *Consequence.* —(*progeny*), اولاد A, نسل A, آل A, اصل A, خاندان. v. *Family, offspring.*—*To join issue* (*in law*), احتجاج كردن.

To ISSUE (*as water from a fountain*), صدور كردن, جاري, از مصدر جريان بودن. *To issue or sally forth*, صادر شدن, شدن, خروج كردن, هجوم ساختن. *To issue out money*, زر مستنفق كردن, نقد منفق ساختن, خرج كردن. *To issue out a decree*, حكم جاري نمودن, فرمان اصدار كردن, حجت ساختن.

Issueless (*without offspring*), بي نسل, بي فرزند, بي اولاد, غير آل.

An ISTHMUS (*neck of land*), گردن زمين, عنق ارض.

IT, [illegible] او, هو A.

The [illegible]GH, خارش, گري, گر, جرب A, خركث, گرگن, گرگاو, حكه A, آير, هودر, هودش, خركبوته, خرگر, خشك, رنده. v. *Scab.* *An itch* (*longing*), آرزو, آرزومندي, هوس A, هوا A, شهوت A. v. *Desire.*

To itch, خاريدن — (*have the itch*), خارش داشتن. v. *The noun.*—(*to long for*), آرزو نمودن, هوس داشتن, آزومند شدن. v. *To desire.*

Itchy, خارش دار, پرگر, اهل جرب, اهل خارش, حكه دار.

ITEM, ايضاً A, نیز, هم, غب ذا A, گذلك A. v. *Also.*—*An item*, قيد A, نكته A. v. *Article; hint.*

To ITERATE, مكرر كردن, رجوع ساختن. v. *To repeat.* —*Iteration*, تكرير A, تكرار A, بازبور, اعادت A. v. *Repetition.*

ITINERANT, *itinerary*, سفرساز, مسافر A, خانه بدوش, بي قرار, پويا, پويان. v. *Wandering, unsettled.* *An itinerary* (*book of travels*), سفرنامه.

ITSELF, خود, اوخود, هو A, ذا A. *The thing itself*, نفس الامر.

A JUBILEE, جشن, شادماني, طرب A, حسن طرب, ما A, مسرت A, انبساط A, بهجت A, شادي [illegible]كامي, بهالابتهاج. v. *Festivity.*

JUCUNDITY, لطافت A, خوشي, شادي. v. *Pleasantness, cheerfulness.*

A JUDGE, قاضي A, حاكم A, منصف A, داور, اهل شرع, والي A, مولى A, ولي A, فصيل A, فصيلي A, حاتم A, فتاح A, موبد, خدك A, منلا A, ديان A. *Judges*, قضات A, حكام A, ارباب عمايم A, الموالي العظام. *My lord judge*, مولانا قاضي. *The judge of a city*, قاضي شهر, رييس القريت A. *The judge of a village*, مولا A (plur. موالي). *The judge of the army*, قاضي لشكر, دهقان, خان ده, قاضي العسكر A. *A judge of the Parsis, or worshippers of fire*, هربد, موبد. *The decree of a judge*, حكم شرع, قضا A, فتوا A, دستينه, دستيمه, فصيل A, حجت A. v. *Judgment.* *The signature of a judge to any decree, deed, &c.* ترزده, ترزده. *The actuary who writes the sentence of a judge*, حسنگ. *A judge's robe*, جامه قاضي, دواج A, صكاك A, صك A, لباچه. *The chief judge*, قاضي القضات A. *The greatest judge of his age*, اعظم قضات زمان. *To appoint a judge*, تقضيت

To go or appear before a judge, مغاکمت نمودن . *To cite before a judge,* محضر دعوت ، پیش قاضي طلب کردن ، کردن . *Belonging to a judge,* A مناصبت نمودن ، محاکمت ساختن ، نمودن . *A bribe to corrupt a judge,* A ارش ، A رشوت ، بوکند ، بوالکفند ، براکنده ، بلرد ، یافد ، یاده ، بدکند ، A جعل . *A broker employed to bribe a judge,* A رایش . — *A judge (a person capable of deciding on the merit of any thing),* صاحب عقل ، اهل خبرت ، اهل علم ، واقف کار . v. *Critick.*

— *To judge (do justice),* عدالت کردن ، انصاف کردن . *(decide law-suits),* A حجت ساختن ، قضا کردن ، حکم نمودن ، فصل خصومت کردن ، ملاعنت گفتن . *To judge (form an opinion),* قیاس کردن ، راي نمودن ، ظن کردن ، فراست نمودن ، تمیز نمودن ، پنداشتن ، فکر کردن . v. *To criticise, discern, distinguish.*

Judgment (opinion), A راي ، A تمیز ، A مظنت ، A ظن ، وهم . *(understanding),* A عقل ، A قیاس ، A مخیلت ، A پندار ، تدبیر ، A طبع ، A فحص ، A فراست ، A اذعان ، A هوش . — *(the sentence of a judge),* A حکم (plur. احکام) ، شرع ، حکم ، قضاء ، A فتوي ، A دینونت ، A دین ، A فتاحت ، A حجت سجل ، A سجل ، داوري . v. *Doom, condemnation, sentence, decision.* — *A judgment (punishment from heaven),* قضاء الله . — *The day of judgment or resurrection),* A یوم القیام ، A قیام ، A قیامت ، روز قیامت ، A غاشیت ، روز واپسین ، روز شمار ، روز بازخواست ، رستخیز ، روز حشر ، A الواقعت ، A النازعت ، A رجلف . — *The judgment seat,* A محکمه ، کرسي . v. *Court of justice (tribunal).* — *To pronounce judgment,* داوري کردن ، حکم دادن ، فتوي دادن . v. *To judge.* — *Sound judgment,* نحس ... ، عقل دوربین ، A اصالت ، قوت عقل ، عقل بالغ . *Soundness of judgment,* صاحب ، اهل خرد ، صاحب عقل . *A man of sound judgment,* مرد هوشمند ، خردمند ، فراست . *Men of sound judgment,* ارباب تمیز ، اصحاب عقول . *Without judgment,* بي عقل ، غیر اصول .

A judicatory (court of justice), A محفل قضا ، عدالت ، A محکمت . v. *Under court.* — *(distribution of justice),* داد ، عدل بخشي ، شریعت نمایي ، دهي . — *Judicature,* A قضا ، A حکم ، A فتاحت . v. *Jurisdiction.*

Judicial, judiciary, A شرعي . — *Judicially,* بطاویل شرعي ، حاکمانه ، موافق شرع ، شرعا A ، با شرع . *Demanding payment judicially,* A استقضا .

JUDICIOUS, A صاحب عقل ، عاقل ، عقلمند ، هوشیار ، صاحب فراست ، حصافت دار ، هوشمند . v. *Prudent, skilful, wise.*

Judiciously, باهوش ، هوشیارانه ، با عقل و فراست ، عاقلانه . v. *Wisely.*

A JUG, A کوزه ، کاسه . v. *Cup, pot, tankard.*

To JUGGLE. حقه بازي نمودن ، نظر بندي کردن ، بازیگري ، شعبده کردن ، شعبده باختن ، کردن ، اینند ، شعوذت ساختن ، نمودن . v. *To deceive.*

A juggle, juggling, حقه بازي ، بازیگري ، A شعبذ ، A مسحر ، A تسحیر ، A مسحره ، اینند ، A شعوذت ، A شعوذت ، A غشین ، A عقلت ، فسانه و فسون . v. *Imposture, deception, trick.* — *Juggling* (part.), حقه بازي نمایان ، شعبده سازان . *Jugglingly,* با حقه بازي ، شعبدانه .

A juggler, حقه باز ، بازیگر ، نظربند ، لعبتباز ، شعبده باز ، نوبت ساحر ، A سحار ، پریدار ، A عیار ، A مشعوذ ، سحرباز ، A عنه ، A عافه ، افسونگر .

JUGULAR, حلقوم منسوب ، حلقومي ، گلوپیوند . *The jugular vein,* A حبل الورید .

JUICE, A رشحت ، A رطوبت ، شیره ، عرق ، A (plur. رشحات). *The pressed juice of grapes or other fruits,* A عصیر ، A عصارت . *The juice of sour grapes, crab-apples, or any thing similar,* A انفاق ، آب غوره ، شیره ، اوینا ، اونیا . — *Juice which flows from grapes before pressure,* A سلاف ، A سلافت . *Syrup of the juice of grapes,* کوذاب . *The juice of wormwood,* A عصارت . *Juices of styptic plants,* A اقاقیا . *The juice of dates with sugar,* شیر شکر ، شیره خرما . *Lemon juice,* لیمونا . *Inspissated juice for seasoning victuals &c.* A رب . — *Juiceless,* بي عرق ، بي شیره ، بي رطوبت ، بي آب ، غیر رطوبت ، عرق داري ، سیرابي . — *Juiciness,* نا آبدار ، رشحت ، عرق دار . *Juicy, full of juice (as a plant &c.),* آبداري ، داري ، A ندیان ، A بلال ، A فرزد ، A ریان ، سیراب ، آبدار ، پر رطوبت . v. *Moist, humid, succulent.*

JUJUBE *(fruit),* A عناب ، سنجد . *(tree),* درخت پستنک ، چیلان ، پستک ، شیزفون ، سنجد . *The white jujube tree,* A زفزوف . *The red jujube tree,* A زفیزف ، همسو... . *The barren jujube tree,* A زیزفون .

JULAP, جلاب , کشکاب , گلاب , شهداب . *Julap with sugar*, جلاب شکرین .

JULY, مرداد , یولیوس , تموز , A جماد الاوّل .

To JUMBLE, آمیزش خلاف قاعده , خلط کردن , بردم زدن , امیزش خلاف , خلط A , *v. To confound.—A jumble*, کردن . قاعده .

A JUMENT (*beast of burthen*), بارگیر .

To JUMP, جستن , جهیدن , جهت کردن , جهد کردن , یوزیدن , طمر کردن , طفر نمودن , ضفر ساختن . *v. To bound, spring.* — (*to agree with*), موافق شدن . *v. To tally.—Jump* (*adv.*), *v. Exactly, nicely.*

A jump, جست , جهد , یوز , طفرت A , طمر A , عرقصت A , زفن A , کسروز , فغند . *v. Leap.—A jumper*, جهنده , جست کننده .

JUNCTION, پیوستگی , اتصال A , وصل A , پیوست , پیوند . *v. Coalition.*

JUNCTURE, مفصل A (plur. مفاصل , مفاصلات), عضو A . *v. Junction, joint, articulation.* — (*time*), زمان A , وقت A , حالت A , ضمن A , ایام A , زمانه A , دم .

JUNE, تیر , حزیران , ربیع الثّانی A , ربیع الاخر A .

JUNIOR, کوچکتر , خوردتر , کهتر . *v. Younger.*

JUNIPER, اردج , ارس , اورن , اورس , اورین , سروی کوهی , راسن , ناژو , عرعار A .

JUNK (*old cable*), جمل کهنه . (*a Chinese ship*), جهاز چین .

A junto, *v. Cabal.*

IVORY, دندان فیل , ناب الفیل A , عاج A , پیلسته , حضن A . *Ivory* (*made of ivory*), عاجی , از دندان فیل , ساخته . (*like ivory*), مثل دندان فیل , عاج آسا .

JUPITER (*planet*), مشتری A , فرزد .

JURIDICAL, شرعی A . *v. Judicial.*

Juridically, شرعاً A .—*Jurisconsult*, *v. Lawyer.*

JURISDICTION, حکومت A , قضا A , حکم A , ختم A , حکم , ولایت A , ولایت A . —*Absolute jurisdiction*, قلمرو حکومت . —*Exercising jurisdiction*, والی A .

JURISPSRUDENCE, فقه A , علم فقه , شرع A , علم شرع .

JUST, عادل A , معدل A , عدیل A , صالح A , صادق A , بادات , داور , راست , درست , روا , اهل انصاف , مبرّه , صدقا (plur. صدیق A ,(اصفیا (plur. صفی A ,(ابرار (plur. مقسط A , وسط A , نیکوکار , عدل آئین ,(اصدقا , صدقان , روا , حقور A , متسع , جایز A , دبیب A , دبیب A . *v. Equitable, honest, good, virtuous.* — (*accurate*), صحیح A . *v. Exact, full, complete, regular.* — *Just weight*, وزن وافی , صبیح الثّمن A . *A just price*, قیمت واجب , سنجیده وافیه . *To do what is just*, احقاق حق کردن , عدل نمودن . *To distinguish the just from the unjust*, حق از باطل فرق کردن . *To oppose what is just*, حق را مخالفت نمودن . *To be just*, معدل بودن .

Just (*adv.*), کاملاً , با دقت . *v. Exactly.* — (*alike*), عدیل A . *v. Equally*: also *nearly, merely.*

A JUST (*tournament*), رمّاح A . *To just*, رمّاح نمودن , جریده اندازی کردن . *v. To tilt.*

JUSTICE, عدل A , عدالت A , داد , داد , عدل و داد , معدلت A , انصاف A , شریعت A , شرع A , حق A , حقیقه A , راستی A , قسط A , آزرم , نصف A , نصفت A , بر A . *v.* Also *right, punishment.* —— *Public justice*, سیاست A . *Distributive justice*, عدالت تامّه . *Commutative justice*, قسط مبادلت . *An administrator of justice*, دادگر , بر مقتضای , بحسب شرع . *According to justice*, شرع شریف . *Contrary to justice*, خلاف الشّرع A . *To administer justice, to do justice*, عدالت کردن , شریعت نمودن , عدل و انصاف نمودن , حق دادن , داد کردن , کیفتن . *To implore justice*, فریاد کردن , داد خواستن . *A petitioner for justice*, داد خواه . —*A justice*, *v. Judge.* — *The lord chief justice*, احکم الحاکمین A , قاضی القضات A .

JUSTIFIABLE, صالح A , حقیقی A , بحسب شرع , ممکن , مبرّر , راستی , صلاح A . *v. Right, defensible.—Justifiableness*, *v. Rectitude.* — *Justifiably*, با حقیقت , بوجه صلاح . *v. Rightly.*

Justification, پوزش , عذر A , بهانه , تبریه A , اعتذار A , تنقیح A , معذرت A , ترکیت A . *v. Vindication.*—(*purgation from sin*), استبرا A , خلاص A . *v. Pardon.*

A justifier, justificator, محافظ a, بوزش کننده, عذر کننده, بیانه گوینده, تزکیت سازنده. v. *Defender*.

To justify, بوزش کردن, عذر نمودن, بهانه کردن, تبریر, ساختن, تزکیت کردن, خلاص ساختن. v. *To absolve, defend, vindicate*.

To JUSTLE, تصادم کردن, بهم زدن, تناهض کردن, تاختن. v. *To clash, encounter*.—(*to push, drive*), راندن, حفز کردن.

JUSTLY, عدلا, با حق, با عدالت, بالصواب a, بحسب شرع. v. *Honestly, uprightly*, also *just, exactly*.

Justness (*accuracy*), دقت, سازکاری, کمال. v. *Exactness*, also *justice*.

To JUT (*to shoot into prominences*), اشراف نمودن, نشوز, بردن, ساختن, تبجر نمودن. v. *To project*.

JUVENILE, جوانی. *The juvenile age*, عهد شباب, فتا a. v. *Youthful, young*. — *Juvenility*, جوانی. v. *Youthfulness*.

JUXTA POSITION, نزدیکی.

IVY, عشق پیچه, سرند, سیزند, لبلاب a, برشین, پیچیده, پچه, ویشه, برش, برش, مویژ, خو, ارخ, بقلت البارده a.

K

K in English, has one invariable sound before all the vowels; and is expressed in Persian and Arabick by ک, as کردن *to make*; and (with a stronger effort in the throat), by ق, as قدرت *power*, مقدس *holy*, برق *lightning*. — Before *n* it is silent, as in *knife, knee*, pronounced *nife, nee*.

Kalendar, A تقویم. v. *Calender*.

KALI, A قلی.—*Alkali*, A القلی.

To KAW (*as a crow*), نقیق کردن.

To KECK (*reach at vomiting*), مشش زدن, بیزار و نفور, شدن, ببشین کردن.

KEEL (*of a ship*), خیزراند, خیزرانست.

KEEN (*eager*), تیز, تیزطبع, تیزمزاج, ارزومند. v. *Vehement*; also *clever*.——(*sharp-edged*), تیز, بران, آبدار, شدید A, درشت. v. *Piercing*.—(*severe*), قاطع A, سنین A. v. *Acrimonious*.—*A keen edged sword*, تیغ تیز, تندی, عنفی A, بی حلم. — *Keenly*, تیزانه, تیزی, بابا, تندانه. v. *Sharply, vehemently*. — *Keenness* (*eagerness*), تیزمزاجی, شدت A, غیرت A. v. *Ardor, zeal, vehemence*.—(*sharpness of edge*), تیزی, برانی, سنینی. — (*severity*), درشتی, تندی, بی حلمی, عنف A. v. *Asperity*. — (*rigour of weather*), شدت برد, صوبت A, زمهریر A, زمهری A.

To KEEP, داشتن. (*take care of, preserve*), نگاهداشتن, حفظ کردن, محافظت کردن, نگاهبانی ساختن, پلسبانی کردن, احتباس کردن, نوشتن, مصون نمودن, صیانت ساختن, حمایت دادن, احتفاظ ساختن. v. *To guard, protect*. — (*to detain*), باز داشتن, واداشتن, نا داشتن. v. *To stop*.— (*to last*), برقرار شدن, پایدار بودن, قایم شدن. v. *To remain*. — (*not to consume, spoil, or be wasted*), بی اتلاف شدن, غیر متلف ماندن, نا مصروف شدن. — (*to maintain, support with the necessaries of life*), پروردن, پرورش دادن, پرورده کردن. v. *To feed*. — *To keep back* (*with-hold*), باز داشتن, وا داشتن, نا داشتن. v. *To reserve, retain*. —(*to restrain*), ضبط کردن, منع ساختن, ضبط و ربط کردن. *To keep company* (*with any one*), صحبت مدخدخ کردن. *To keep in or keep close*, (*conceal*), پنهان کردن, نمودن, پوشیده ساختن, خاموش بودن. v. *To be silent*: also *to keep back, restrain*. — *To keep off, keep aloof*, وا ماندن, واپس رفتن, بعید بودن, دیر استادن. — (*to hinder*), منع کردن, معارضت نمودن, معانت ساختن. — *To keep up* (*maintain without abatement*), بی نقص برداشتن, بی کاست درآیدن, بی نقصان برپای داشتن, غیر. — (*to hinder from ceasing*), فراغت نمودن, پایدار کردن, پاینده ساختن. v. *To continue*. —(*to remain undismayed*), دلیر شدن, تیزدل بودن, مردانگی. *To keep under* (*oppress*), ظلم نمودن, قهر ساختن, نمودن, جور کردن, قهور ساختن. *To keep on* (*advance, go forward*), استمرار کردن, پیش رفتن. *To keep in mind*, استحضار کردن, استحفاظ ساختن, ذکرت داشتن. v. *To remember*.—*To keep one's bed*, صاحب فراش بودن, بسترنشین شدن, بربلنیک. *To keep or dwell* (*in any place*), ساکن شدن, ماندن. *To keep house* (*maintain a family*), متمکن بودن, مقیم شدن, خاندان بودن, خانمان پروردن. *To keep the house* (*to be at home*), درخانه بودن, درخانه ماندن. *To keep out* (*prevent entrance*), دخول نمودن, ممانعت, تعرض پرداز کردن. v. Also *to dispel*. — *To keep a promise*, عهد وفا

عهد و پیمان مرعي بودن ، وفا دارشدن ، وفا نمودن ، واکردن. —To keep guard (as a centinel), نوبت کردن ، پاسبان بودن ، نگاه داشتن ، نگاهبان شدن.

* Keep, keeping, v. Custody, guardianship.

A keeper, دارنده ، نگاهدارنده ، حافظ A ، حارس A ، ناظر A ، راعي A ، نگهدار ، نگاهبان. —The following particles also, when added to words, often signify a keeper ; بان ، وان ، دار. —The keeper of the seals, مهردار. A door keeper, حاجب A ، روزبان ، دروان ، دربان. v. Porter. —A dog keeper, کلاب A ، سگبان. A house keeper, خانه دار ، خاندان ، کدخدا ، صاحب خانه ، کاوه. A shop keeper, دکان دار. The keeper of a garden, باغبان ، رزبان ، رنوا. v. Gardener. — A keeper of some fields, دشتبان ، دشتبان. A cow keeper, گاوبان. The keeper of a prison, زندان بان. v. Gaoler.

A keepsake, خاطرنشان ، یادگار ، یادگار.

To KEN, نگریستن ، نظر کردن ، دور دیدن. v. To descry. —(to know), دانستن ، آگاه بودن. — Ken, نظره A ، دیدار. v. View, sight. نگران.

A KENNEL (for dogs), سگخانه ، تازي خانه. (a pack of dogs), کالب A ، کلیب A. (the hole of a fox, &c.), مکا A. v. Den —(a gutter), آبریز. —To kennel, در سگخانه خسپیدن. v. Also to lie, dwell.

KEPT (guarded), نگاهداشته ، محفوظ ، محروس A ، مصون A. v. Preserved. — (detained), بازداشته ، محصور A. — (maintained), پرورده.

KERMES, قرمز A.

A KERNEL (of a nut, &c.), مغز ، آسته ، خسته ، مخ ، قلبت A ، قلب A ، نب A ، وقلت A ، نوي A ، حب A ، دژه ، وتحبي ، غرم. v. Also grain.—A kernel in the flesh, v. Gland. —Kernelly, پر مغز ، مغزدار ، پر نوي.

A KETCH, قسم جهاز. v. Ship.

A KETTLE, دیگ ، دیگچه ، قدره ، پنگرد ، آبتابه ، هرکاره. v. Caldron, pot. — Stone kettles, طنجیر ، قران ، قرغان ، قزغان. A brass kettle, دیگ مسین ، صیدان. The lid of a kettle, دیگ افزار ، سرپوش دیگ. —A kettle drum, تنارد A ، کوس A. v. Under drum.

A KEY, کلید ، اقلید A ، مقلد A ، مقلاد A (plur. مقالید),

قناحت A ، ورزین ، ورزفین (plur. مفاتیح) مفتح A ، مفتاح A. The teeth or work of a key, کوند ، کوده. A key or peg of a musical instrument, دستان ، لاند. — A keyhole, کلیدگاه. key (or quay) for landing goods, بسته.

A KEYSTONE (middle stone of an arch), سنگ درمیان کمر عمارت.

A KIBE (chap in the heel), شق در کعب.

To KICK, لگد زدن ، پا زدن ، میزدن ، سپرزدن ، ورتافتن ، حاقرت کردن ، کج نمودن ، لج دادن ، زمر کردن ، فرسودن ، لطع کردن ، نفع کردن ، رفس ساختن. — To kick the backside, شلفلت. v.

A kick, لگد ، لج ، کج ، زمر ، نفع A ، حاقرت A ، رفس A ، فراح A ، ضرح A ، رمح A ، اقراع A ، رفاس A. A kicker, رفاس A ، لگد زننده. A kicking horse, اسب لگد زن ، رموح A.

A KID, غاله ، بزغاله ، بره ، یعر A (fem. یعرت) ، هلع A (fem. هلعت) ، یعمور A ، طمیل A ، عترد A ، حلام A ، مقمت A. Kid skins, اقد A. —To kid, غاله حمل کردن.

To KIDNAP (steal children or any human beings), بچگان رجال دیصان ساختن ، التماع کردن.

A KIDNEY, گرده ، کلیه A (plur. کلي) ، کلیات A (plur. کلاوي). Having a pain in the kidneys, مکلي A. — (race, species), جنس. v. Kind.

A KIDNEY (or French) BEAN, لوبا ، لوبیه ، لوبیا ، دسمیره A ، حنبل A ، زن A ، دمجره A.

To KILL, کشتن ، قتل کردن ، اهلاک کردن ، جانستانی ساختن ، مقتول نمودن ، مقتال کردن ، هلاک ساختن ، خونکاري کردن ، خونفشاندن ، خونبار نمودن ، خون کردن ، میر ، میرانیدن ، میراندن ، میزاندن ، میزانیدن ، میزاندنم ، خوني بودن ، زدن. To kill animals for food, حلال کردن ، ذبح کردن. v. To slay, butcher, slaughter, murder.—One who kills himself, میرتن. —Killed, کشته ، برکشته ، مهلک A ، هلاک کرده شده ، مقتول A ، منقتل A. Killed by poison, مسموم A. v. Poisoned.—Half killed, نیم کشته. —To be killed, کشته شدن ، مقتول شدن ، هلاک شدن.

A killer, کشنده ، قاتل A ، قتال A ، قتلي A ، خونکار ، خوني ، خصمکش. v. Murderer.

Killing (part.), کشان ، جانستان ، جانربا ، قاتل A ، مثرن A.

A KILN, تنور , فرون . *A brick kiln,* پزاوا , پراوا v. *Furnace, stove.*—*To kiln-dry,* در فرون خشک کردن .

KIMBO, کوژ , کنبعوکوبا . v. *Arched, crooked, bent.*

KIN, خویشان , خویش . v. *Kindred.*

KIND (*benevolent*), کریم A , شفیق A , خیر خواه , مهربان , محب A , لطیف A . v. *Beneficent, friendly, favourable.*

KIND (*race, sort, species*), نوع A (plur. انواع), جنس A , قبیلت A , نسبت A , نسب A , نسل A , اصل A , قسم A , ضرب A (plur. اضراب), مضرب A , عسلت , گون , گونه . v. *Sort, manner, way.* — *Human kind,* انس A , نوع انسان , آدمی زاد , بنی آدم . *Of all kinds,* از هر جنس , از هر قسم . *Of the same kind,* از یک گونه . *Another kind,* نوع دیگر . *Of different kinds,* اصناف , گونه گونه , گونه گون , گوناگون , انواع A , اجناس A , الوان A , مختلف . *Of two kinds,* از دو گونه . *Of what kind,* از چه قسم .

To KINDLE, احراق , احراق کردن , بر افروختن , افروختن , الهاب کردن , اشعال ساختن , بالنار نمودن . v. *To inflame; set on fire; exasperate, animate.* — *To kindle a fire,* آتش افروختن . v. Under *fire.* — *To kindle* (*catch fire*), افروخته , افروختن , آتش گرفتن , سوزان گشتن , افروز بودن , شدن .

Kindled, مشتعل A , ملهوب A , بر افروخته , افروخته , محرق A , مشتعل A . v. *Inflamed.*—*A kindler,* افروزنده .

Kindling (*part.*) مشتعل A , افروز , افروزان . *Kindling fire,* آتش افروز . *Kindling rage,* غضب انگیز , آتش انگیز , آتش افروز , تیر فروزان .

KINDLY, v. محبانه , با نرم دلی , با لطف , با مهربانی , با خیر خواهی . v. *Benevolently, favourably;* also *congenial, homogeneal: mild, softening.*

Kindness, خاطرنوازی , نیکوکاری , خیرخواهی , مهربانی , عطوفت A , ملاطفت A , لطف A , نرم دلی , نیک خواهی , رافت A . v. *Benevolence, beneficence, favour, love.*

KINDRED (*by blood*), خویشاوندی , خویشان , خویشی , دودمان , قربا A , اقربا A , قرب A , قریبت A , قرابت A , قوم و قبیلت A , متعلقات A , (plur. انساب) نسب A , خراب A , — (*by affinity*), دامادی , عشیرت A , عشایر A , متقربین A , خویشاوندی , خویشی , وسیلت A , همخانگی , مصاهرت A , دتاوت A , ختن A , ختونت A , خسرانگری , خسرانگیری , اصرت A , دتو A . v. Also *relation, relative, sort.*

Kindred (*adj.*) خویش , خویشاوند , قریب A , قرب A , متعلق A , منسوب A . v. *Congenial.*

KINE (plur. of *cow*), گاوان , مواشی , بقر , بقرها .

A KING, ملک A , شهنشاه , پادشاه , شه , شاه , ملیک A , سلطان A , قرال , خان , خاقان A . *The following are some of the common epithets bestowed on kings:* شهریار , خسرو , خداوند , صاحب سریر , صاحب قران , خداوندگار , دین پرور , جهانگیر , جهانبان , جهاندار , اورنگ نشین , مسند نشین , تاجدار , صدر نشین , مملکت پناه , دینپناه , پادشاه بلند اقتدار , فرمان گذار , فرمان ده , دولتمند , خونکار , پادشاه انجام سپاه , پادشاه یکتا , پادشاه روی زمین , والی A , مولا A , کیا , کیو , کی , شه , نیکوسیر , پادشاه زمان , قدام A , اعظم A , عصفور A , حصیر A , حصور A , کسری , عجوزه A , اتابک , اصید A , عاقل A , وازع A , حزمر A , سندد A , صیدن A , مشوذ A , مشوان A , قب A , فیتق A , شاه باهر , شاه کوبیم ریم شیم , همام A , قرال , نیک فعال , کیهان خدیو , بارخدای , دادگر , شاه با معدلت , الاقبال , کاوس , قهرمان , جم , حضرت A , یغر A , عاهل A , خلیفه A . v. *Emperor.*—*A king of kings, a great king,* سلطان , شاهنشاه , خاقان , خواقین , پادشاه , سلاطین . *A certain king,* یک شهی , شاهی , پادشاه را مخصوص .—*Belonging to the king,* پادشاه , شاهانه , میری . v. *Royal.*—*Any thing worthy of a king,* شایگان . *O king!* شها , ای پادشاه . *O king of the world, and best of the sons of men!* ای شاه عالم و گزیده بنی آدم . —*Kings,* ملک A , املوک A , ملوک A , پادشاهان , شهان , صنادید A , کیانا , کیان , خلفا A , خواقین A , سلاطین A , ملکا A .

A kingdom, دولت A , مملکت A , پادشاهی , شاهی , ملکة A , ملک A , خسروی , شهریاری , سلطانی , سلطنت A , ولا A , مملکت پناهی , مملوکت A , ممالک A , ملکوت A , دولت A . v. *Dominion, empire.*

King-ship. v. *Royalty, monarchy.*

King like, kingly, خسروانه , پادشاهانه , شاهانه , شاهوار , همایون , سلطانی , پادشاهی , شاهی . v. *Royal, sovereign, august.*

The king's evil, غددت A , غدت A , دمیغول A , خنش A , صراحه A , سلعت A , دیزینه , دیرینه (plur. غدد) v. *Scrophula.*

Kinsfolk. v. *Kindred.*—*A kinsman,* خویشاوند , رشته دار , قریب A , خویش . *A kinswoman,* عورت خویشاوند , زن خویشاوند , قریبت A , خویشی .

A KISS, بوس , بوسه , بوسي , قبله A , التثام A , شفتالو , شفتالود , شفتالوج . *A little kiss,* بوسک . *The smack or sound of a kiss,* چکچاکث .

To kiss, بوسيدن , بوسه دادن , بوسه زدن , التثام کردن , تقبيل و التثام نمودن , تفغيم کردن . *To cause to kiss,* بوسانيدن . *To kiss the cheek,* رخسار بوسيدن . *To kiss the mouth,* دهن بوسي کردن . *To kiss the ground,* زمينرا بوسي نمودن , *To kiss hands,* دست بوسي کردن . *To kiss the foot,* پا بوسي . *To kiss the hem of a garment,* دامن بوسي کردن . ساختن . *To kiss the carpet (when introduced to great men),* بساط بوسي . *To kiss one another,* يکديگررا بوسه دادن , خفتيدن . کردن .

Kissed, بوسيده شده , ملتثم A . *A person or thing kissed,* مقبّل A . — *Kissing (subs.)* بوس , بوسي A , تقبيل A , لثم A , تعوم A , کعم A , تلثم A , تفغيم A , فغم A , مکاعمت A , رفّ A . — (part. بوسان.) — *Kissing and embracing,* بوس و کنار . *The place of kissing (the mouth, &c.),* جاي بوسه , بوسه گاه , مقبل A . *A kisser,* بوسنده .

A KITCHEN, اشپز , طبخ خانه , مطبخ A , باورچي خانه , آوند . — *Kitchen furniture,* اسباب باورچي خانه , خانه . *A kitchen garden,* وارگار , پاليز , فاليز . v. *Garden.*

A KITE, گوشت ربا , زغن , خاد A , خدات A , حيدلت A , جلجان , کراک , پند , غنبواج , خليواج , دغذبان , چنگ . *A paper kite,*

A KITTEN, فر کوچک . *To kitten,* بچه گربه حمل وضع کردن .

To KLICK (*make a sharp sound*), صداي تيز زدن .

KNACK (*dexterity*), سليقه A , منکه A , لياقت A , قابليت A , حکمت A . v. Also *toy; trick.* — *To have the knack,* قابليت داشتن , سليقه داشتن . *To knack, knap (break with a sharp quick noise),* با صداي تيز شکستن . — *Knap,* v. *Bite.*

A knag, v. *Knot in wood.*

A KNAPSACK, جمعدان , جامدان , جامه دان , رتمت A , مزود (plur. مزواد), A , راويت A .

KNAVE, دغاباز , حيله ساز , حرام زاده , غابن A , سگلر , فريبنده , غدار A , چپاني , بدارام . v. *Rascal, scoundrel.*

Knavery, دغابازي , فريب , غدر A , غبن A , حيله A , حيله , تلبيس A , ريبازي . v. *Fraud, dishonesty.*

Knavish, دغاباز , حيله باز , غدار A , غابن A . v. *Knave;* also *dishonest, fraudulent, mischievous, waggish. Knavishly,* با حيله بازي , غدارانه , با تلبيس . v. *Fraudulently; waggishly.*

To KNEAD, خميرساختن , تخميرکردن , عجين ساختن , غنبه کردن , غنجه ساختن , آشردن . v. *To bake.* — *A kneading trough,* تغار A , بندووغ , ناوه , ناو , ناوزد , لکا A , لاک .

A KNEE, زانو , رکبت A . *The knee-pan,* سر زانو , دنکادنک . *Knee to knee,* زانو بزانو , رضف A , گردناي , گردنا . *Having large knees,* جنهوب A , ارکب A . *On bended knees,* زانو زده .

To KNEEL, زانو نشستن , بر زانو زدن , زانو زدن , رکعت نمودن , برکبت نشستن .

Knew (preterite of *know;* as) *I knew,* دانستم . *He knew,* دانست , &c.

A KNIFE, کارد , سکين A . *A large butcher's knife,* ساطور A , گوشت کوب . — *A shoemaker's paring-knife,* بندرز . *A sharp knife,* سکين تيز , لغزه A , حذاقي A . *A pen-knife,* قلم تراش , کذلک or کزلک , مبرات A , مبرا A , مبضع A .

KNIGHT, بهادر , سوار , شهسوار , ميرزا . v. *Cavalier, hero, champion.* — *A knight-errant,* يکسوار , يکه سوار , رزم خواه . — *The knights Templars,* الداويت A , دويت A . *The knights Hospitallers (now knights of Malta),* الاسبتار . — *Knight errantry,* يکسواري , رزم خواهي . — *To knight,* بهادر کردن . — *Knighthood,* بهادري . *Knight's-service,* آداي سفر .

To KNIT (*unite by knots*), گره کردن , تعقيد ساختن . (*to unite by texture*), بافتن . v. *To weave, tye, join, unite, contract.* — *To knit the brows,* جبين بر چين نمودن , پيشاني تغضين کردن , چين ساختن . — *Knit,* v. *Texture.*

A knitter, تعقيد کننده , بافنده . — (*in composition*), باف ; as جوراب باف , *A knitter or weaver of socks.*

A KNOB, دره , گره , افراز . *A knob of gold, silver, &c.* بافته . v. *Boss.* — *A knob on a tree,* لک . *A knob behind the ear,* افراز پس گوش . — *The joint knob on a stalk of corn,* کعبرت A . — *Knobbed, knobby,* پرافرازها , گره دار . v. *knotty.*

To KNOCK, زدن , کوفتن , کوبيدن , کفتن , ينجودن ,

ضرب ساختن ، دقّ کردن ، مصادمت ساختن ، صدم نمودن ، لطس نمودن ، بنجیدن ، لت زدن . v. *To beat, strike, dash.—To knock at a door,* دقّ باب کردن ، حلقه بردرزدن . *To knock down,* بزمین زدن ، بخاک ضرب کردن ، صرزدن . *To knock on the head (kill),* باخاک برابر نمودن ، لبط ساختن ، ضرب کشتن ، قتل کردن ، کشتن . v. *To kill.—To knock under,* مطیع گشتن ، تذلیل نمودن ، گردن نهادن . v. *To yield, submit.*

A knock, ضرب A ، کوب ، زن ، زدنی ، مصادمت A . v. *Blow.—A knock at a door,* دقّ باب ، ضرب بردر .— *A knocker (one who beats),* ضارب A ، ضرب کننده ، زننده ، کوبنده . *The knocker or ring of a door,* حلقه A ، حلقهٔ در ، آهنجه ، آهنچه ، آهنه ، آهندیک .

A KNOT, گره, عقد A ، عقدت A ، اربت A (plur. ارب), ارفت A . v. Also *difficulty, intricacy, association, cluster, collection.—A knot in wood,* تجرت A . *The matrimonial knot,* عقد نکاح ، عقدت اعراس . *Solomon's knot (or seal),* مهر سلیمان . *Thread full of knots,* رشته پر عقد . *An unlooser of knots,* گره کشاینده . *The knot or joint of a reed,* کریب A . *To knot or make a knot,* گره ساختن ، عقد کردن ، موربت نمودن . v. *To entangle, perplex.—To unloose a knot,* گره کشادن .

Knotty, گره دار ، عقد دار . *Knotty as the tails of animals,* اعقد A ، عقدا A . v. Also *intricate, difficult.*

To KNOW, آگاه بودن ، خبردار شدن ، شناختن ، دانستن ، دانیدن ، مطلع شدن ، واقف شدن ، معلوم کردن ، عرفان کردن ، شناسیدن ، شناسای داشتن ، معرفت نمودن ، علم داشتن ، شنافتن ، بشولیدن . v. *To comprehend, understand, distinguish.—Knowable,* ممکن عرف .— *A knower,* داننده ، اهل دانش .

Knowing, (part and adj), شناس ، شناسان ، دانا ، دانان ، شعري A ، عرفان A ، آگاه ، آگه ، خبردار ، واقف A ، دانشمند ، صاحب ، عارف A ، حکیم A ، عالم A ، خبیر A ، دانشخوار ، علم A ، دنرور ، معرفت . v. *Skilful, learned, conscious, intelligent.—Knowingly,* آگاهانه ، خبیرانه ، بادانش .

Knowledge, شناسائی ، دانائی ، دانه ، دانستگی ، دانش ، فن A ، عرفان A ، معرفت A (plur. معارف) ، فهم A ، علم A ، زمستان ، وای A ، وقوف A ، هنر ، ادب A ، (plur. فنون) ، بصر A ، حکمت A ، حکم A ، فرزان ، فرنان ، شعور A ، رویت A ، فرهنگ ، فرهنج ، یقین A ، شان ، بصیرت A . v. *Science, learning, skill, cognizance, understanding, acquaintance, information.—Certain knowledge,* علم الیقین A ، یقین زوال A الشک . *A knowledge of laws,* علم فقه . *Desirous of knowledge,* طلّب A ، طالب علم . *Without knowledge,* غیر معرفت ، بی دانش . *Belonging to knowledge,* علم معرفت پیوند ، علمی ، منسوب .

Known, معلوم A ، معروف ، فهمیده ، شناخته ، دانسته ، عرف A .

A KNUCKLE, کالبد ، مفصل A ، بند سلامی ، بند انگشت ، بند کشاد ، اشجع A . v. *Joint.—Knuckled,* v. *Jointed.—To knuckle,* v. *To submit.*

L.

L preserves always the same sound in English; and is expressed, in Persian and Arabic, by ل ; *as* لیل *a night,* طلب A *a call.*

LA! اینک . v. *Behold.*

LABDANUM, لادن A ، قیسوس .

A LABEL *(title to a book, &c.)* لسان الکتاب A ، سرنامه ، عنوان A ، عنیان A . *A label affixed to a piece of cloth, marking the price,* بنافت A ، رقم A . *To label (put a title on a book, &c.),* لسان کتاب ، تعنیت نمودن ، تعنین کردن ، نوشتن .

LABIAL *(pronounced by the lips),* شفهي A ، شفي A ، شفهیت A . *Labial letters,* حروف شفهیه .

A LABORATORY *(chymist's work-room),* کارخانهٔ کیمیا گر ، کیمیا دستگاهی .

LABORIOUS, مقدم A ، مجدّ A ، محنت کننده ، محنتی ، جهود A . v. *Industrious, diligent, assiduous.—(not easy),* بی سپونت ، مشکل A ، دشوار ، نا آسان . v. *Tiresome.—Laboriously,* با محنت ، با جدّ و جهد ، با دشواری ، با ماندگی .

Labour (hard work), محنت A ، مزدوری . *(work, action, endeavour),* کار ، عمل A ، فعل A ، کاروبار ، کاروار ، کاربار ، شغل A ، جدّ A ، جهد A ، سعی بلیغ ، سعی A ، کوشش ، کهد A ، کسم A ، خیاروار ، خیارور ، پنیوش ، ارمان . v. *Industry, endeavour.—(pain, trouble),* تعب A ، شقّ A ،

رنج ، درد ، وشنا ، رنج ، آزار ، بلا A ، زحمت A ، جناد ، وند ، کوشش ، کوشش بیهوده ، *v. Toil.* — *Labour in vain,* لابار . بی فایده ، بی فایل کوشش و [illegible] ، *Labour and industry,* کار و حید [illegible] . کار و کسب . *He was at labour,* در کار بود . *A companion in labour,* همکار ، همیار . *To be an associate in labour and gain,* انبازیدن ، انبازشدن . — *Oppressed with labour,* واماندد ، محنت کشیده . *v. Fatigued.* — *To oppress with labour,* متعب نمودن ، اکداد ساختن ، اتعاب کردن . *Without labour,* با آسانی ، بلا تعب A ، بی کوشش ، بی محنت ، رایگان A . *v. Easily, gratis.* — *With great labour,* با محنت ، با تعب و مشقت ، بسیار مساعی A ، اواها ، کارها . *Labours,* وضع ، وضع A ، درد ذه . — *Labour (child-birth),* اشمال A ، نفاس A ، وضع بار ، حمل .

To labour (toil), جهد کردن ، سعی نمودن ، محنت کردن ، ورزیدن ، کار کردن ، کوشش نمودن ، جدّ و جهد ساختن ، تجاهد ساختن ، کدّ کردن ، نواشتن ، کوشیدن ، وشکردن . — *To labour the ground,* کاشتن . *v. To plough.* — *To labour under difficulty, disease, &c.* رنجیده و ، رنج خوردن ، درد داشتن ، مریض ، بلا یافتن ، مبتلا بودن ، توجع شدن ، رمیده بودن ، گرانجان شدن ، گشتن . *v. To suffer.* — *To labour in mind,* رقع بودن ، آشفتگی یافتن ، آشفته بودن ، کرانجانی یافتن ، عتود شدن . *v. To be distracted, mad, foolish.* — *To cause to labour,* جد و جهد کنانیدن ، کنانیدن . *To labour (to be in childbirth),* نفاس ، وضع حمل کردن ، درد ذه بودن کردن . *v.* also *to beat, belabour.*

A labourer (for hire), مزدور A . — *(workman, &c.),* کارگر ، ورزگر ، جاهد A ، عامل A ، کار و کسب ساز ، کاریا ، کارافزول ، بازیار .

Labouring (part. and adj.), جد و ، کارکنان ، سعی دار ، جهد کنان .

Laboursome, با بذل همت ، با گران سعی .

A LABYRINTH, مغلطه A ، دولاب ، تعریج A ، پیچ ، ورغنه ، لغز A . *A road winding like a labyrinth,* کوره راه .

LAC, لک .

LACE, زنجف ، زه ، فرآویز ، طراز A ، رژه . *v. Fringe, edging.* — *Gold or silver lace,* کلابتون . — *(a cord),* ریسمان ، رشتک ، ریشته ، رشته . *v. String.*

To lace (adorn with lace), با طراز ، با کلابتون آراستن ، با زه زر زیب کردن ، مطرز نمودن ، با رژه آراستن ، پیراستن . *To* تطریز کردن ، تطرز ساختن ، با فراویز سیم [illegible] نمودن . *fasten with a lace,* بن نمودن ، وصن ساختن .

A laceman, مطرز A ، طراز فروش ، کلابتون فروش .

To LACERATE, خرق نمودن ، چاک کردن ، دریدن ، خراش کردن . *v. To rend, tear.* — *Lacerable,* ممکن دریدن .

Laceration, خرق A ، چاک ، دریدگی . *(with the nails, &c.),* هتو A ، شخنود ، شخا ، خشود ، خراشه ، خراش . *Lacerated,* چاک کرده ، خراشیده ، منخرق A ، دریده . *v. Torn.*

LACHRYMAL, عبرت ساز ، عبران A ، عابره A ، اشکبار .

To LACK, کم شدن . *v. To want, need.* *Lack, v. Need, want.*

A LACK *(of rupees),* لک روپیه .

LACKER, دباک ، رنگ لاک ، لوک ، لاک ، لک . — *To lacker,* با رنگ لاک اندودن ، روغن ، دوش ، دوز .

A LACKEY, پیک ، خدمتگار ، رکابدار ، پس رو . *v. Footman, servant.*

Laconick, کوتاه ، مختصر A . *v. Brief, concise, short.*

[illegible]AD, امرد ، بی ریشه . *v. Boy.*

A LADDER, زینه ، سلم A ، نردبان ، نردوان ، معرج A ، معراج A *(plur.* معارج ، معاریج*),* مصعد A .

To lade (load), بار کردن ، حمل کردن . *(throw out, lade),* آب انداختن . — *Lading,* بار ، حمل A . *v. Weight, burden, cargo.* — *Laden,* بار کرده ، حمل کرده ، محمول A . *v. Loaded.*

A LADLE, کفگیر ، کبچه ، کفچه ، مرشات A ، مسوط A ، چمچه کلان ، نباج A ، مجدح A ، مسواط A . *A ladle full of holes (for taking rice out of a pot),* کفچلیر .

A LADY, خاتون A *(plur.* خواتین*),* بانو ، صاحبه A ، بیبی ، عوان A ، ستی A ، سیدت A ، سادت A *(plur.* سادات*),* بیگم ، تکین . *A young married lady,* دیوک . *The lady or princess of a district,* حاکمه A . *The Lady (Virgin) Mary,* ستی A ، بیبی مریم ، حضرت مریم . — *My lady,* خاتونم . *Lady like,* سادت آسا . *v. Delicate, elegant.* — *A lady's maid,* مشاطه A *(plur.* مشاطگان*),* آینه دار .

To LAG, پسترین ، پسین شدن ، آخر شدن ، در پس ماندن ، دیر شدن ، کاهل شدن ، مهمل شدن ، شدن . — *The lag (fag end*

rear guard), دمدار , دونداز . *A lag, lagger,* دیرآیي . v. *Loiterer.*

LAID (part. preter. of *lay*), نهاده , داشته , موضوع A , متعجل A , متدحي A . v. *Lay, spread.*

LAIN (part. preter. of *lie*), آرام کرده , استراحت کرده , خفته , خوابیده , خسپیده .

A LAKE, آبگیر , آبدان , آبکند , آبکنده , دریاچه , استخر A , تالاب , ثغب A , تضیت A , یکک .

A LAMB, میش بچه , بچه میش , برد , برّه , حمل A , خروف A , برّق A , طلي A , بهیمت A . *A sucking lamb, a lambkin,* عمروس A . *A sucking lamb stuffed and roasted,* آرغ . — *Lambs,* خرفان A , بهم A , بهام A , فراهید A .

LAME, لنگ , اعرج A , افکار A , فکار A , مقطوع العضو A , ساقط A , سقط A , مستقل A . v. *Cripple;* also *imperfect, unsatisfactory.*—*To lame,* لنگ کردن , اعرج ساختن , سقط نمودن . v. *To maim.* — *Lamely,* لنگانه , سقطا A , عرجا A , بطور لنگان . v. *Limpingly;* also *imperfectly.* — *Lameness,* لنگي , عرجان A , عرج A . v. *Crippleness : imperfection.*

To LAMENT, نالیدن , متاسف شدن , زاریدن , زاري , اشتکا ساختن , شکوا نمودن , گریه کردن , افسوس کردن , ساختن افغان , فغان ساختن , نالش نمودن , ناله زدن , شکایت کردن , غریو زدن , کردن . v. *To bewail, deplore, bemoan, mourn.*

Lament, lamentation, شکایت A , شکوا A , ناله , نالش , فریاد , زاري , زار , بکا A , گریه , غریو , افسوس , نالیدگي , تاسف A , نوحت A , افغان A , فغان A , فریاد و فغان , داد , زاود A , ندبت A , نیاحت A , نفرین , زنویه , شمان , گله , اشتکا A , جزع A , خروش , غرنگ , شغب A .

Lamentable, واجب الشکوا A , مستوجب الشکایت A , ناله ساز . v. *Mournful, sorrowful; pitiful, miserable.*

Lamentably, با نالش , با شکایت .

A lamenter, شکایت کننده , فریاد کننده , فریادي , شاکي A , نوّاح A , متشکي A .

LAMINA (*thin plate*), صفیحت A , طبق A , تنکه , تیغ , قونت A . — *Laminated,* صفیحت دار .

A LAMP, چراغ , چراغدان , سراج A , مسرجت A , فتیله سوز , قندیل A (plur. قنادیل), مصباح A (plur. مصابیح), مشکات A , مشعله A , هلّت A , صمج A , مسبحت A . *The lamp of the state,* سراج الدوله . v. *Lustre;* also Vol. I. پیهسوز and تریا . —*The wick or match of a lamp,* فتیله , پیته , پیته , ریشته , چراغ . v. *Match.* *Lamp-black,* دوده , دوده , جراغ , سیاهي چراغ .

A LAMPOON, هجو A . v. *Satire.*

A LANCE, نیزه , رمح A (plur. رماح , ارماح), مدعس A (plur. مداعس), نایزه , پیکان . *A demi-lance,* نیم نیزه . v. *javelin, spear.*

To lance (*chirurgically*), نشترزدن , نشطر زدن . v. *To cut, pierce, scarify;* also *to dart.*

A LANCET, نشطر or نشتر , یشک , قلم جراح , مبراي A , مبضع A , حجّام .

LAND (*region*), ولایت A , کشور , ملک A . v. *Country.* — (*earth*), زمین , ارض A , بوم , مرز , خاک , عجوزه A , گوزین , ضیعت A . — (*immoveable possession*), عقار A , برّ A . v. *Estate.* — (*the surface of the ground*), روي زمین , وجه . — (*nation*), قوم A , خلق A , ملّت A . v. *People.*— ارض . *Ploughed land,* کریب A . *By sea and land,* بحراً و برّاً A .

To land (*set on shore*), ازجهاز بساحل بردن , ازکشتي بر کنار وضع کردن . — (*to come on shore*), ازجهاز بساحل آمدن , ازمرکب پاین , ازکشتي فرود آمدن , ازکشتي برکنار رسیدن آمدن .

Land forces, لشکر . v. *Army.*

Landed (*brought to land*), بساحل آورده . — (*come to land*), برکنار آمده . — (*possessed of an estate in land*), صاحب عقار , اهل ضیعت .

A land flood, سیل A . v. *Inundation.*

A landholder, زمیندار . *Landless,* بي زمین , بي عقار .

A landing place, فرودگاه , درجه A .

A landlord. v. *Landholder; inkeeper, host,*

Landlady. v. *Hostess.*

A landmark, نشان سرزمین , نشان سرحد , نشان حدّ A . v. *Bounds, marches.*

A landscape, تخطیط بلاد .

Landward, بسوي زمین .

A LANE, کوچه , برزن , شکّه A , خانوه A , کوچه , تنگ .

راه , A زقاق , A زنقت . v. *Alley, street.* — *A turn-again lane,* گردیده . *A bye-lane,* کوی راه .

LANGUAGE (*speech*), زبان , A لسان (plur. السنة), گفتار , A لغت (plur. لغات , لغي), سخن . v. *Tongue.*—*The Arabick language,* زبان عربي , زبان تازي , لسان تازي . *The Persian language,* زبان عجمي , زبان فارسي , زبان دري . — *The language of the moderns,* لسان متاخرين . *Expressive language,* A لسان عذب البيان . *Vernacular language,* لغت . *Metaphorical language,* A مجاز , A مجازت . *Language or stile,* A وجه , A خلال , A تربيت . *The Persian language or stile,* خلال فارسي . *Languaged* (*having various languages*), صاحب بسيار زبان —*A language master,* A خوجه , A معلم .

LANGUID, A كاهل , A ضعيف , A مجهول , مانده , سست , A نقيه , A ملول , زبون , A فاتر , مردري , سست اندام , A عجزه , A رعنا , نا توان . v. *Faint, feeble.* — (*dull, heartless*), بيدل , بيجان , بيچاره , اشتردل , A زمل , A زميل . — *To make languid,* افتاركردن , ملول ساختن , سست اندام كردن . — *To become languid,* ضعيف شدن , كاهل شدن , سست شدن , بيزارشدن , ملول گشتن .

Languidness, A نقاهت , كاهلي , ضعيفي , ماندگي , سستي , ملولي , ناتواني , زبوني , A ضعف , A خرع , A تيع , A تعت , A حكوف , A فتوره , بيزار . v. *Feebleness, weakness.*

To languish, سست اندام شدن , سست بودن , زبون گشتن , ضعيف گشتن , فتورپذيرشدن , زبوني يافتن , عجزداشتن . — *Languishing* (*part.*), A عاجز , A فاتر . v. *Languid.* — *To languish* (*look with tenderness or softness*), نظر رعنا نمودن .

Languishingly, باسستي , ضعيفانه , A فاترا , كاهلانه . — (*looking tenderly*), با نظر رعنا .

Languishment. v. *Languidness.*

Languor. v. *Languidness, lassitude.*

LANK, A لاغره , نا سمين , ناگوشت دار , A غنث . v. *Lean, thin, limber; languid.* — *Lankness,* لاغري , عدم سمنت , ناگوشتداري .

A LANTERN, *lanthorn,* A فانوس , A فنوس , بادبان , چراغيره , چراغوره . —(*a light-house*), A فانوس , A فنوس . *Lantern-jaw'd,* A معرق الخدين , كله خوشك .

The LAP, آغوش , A حجره , A حضن , A كناره . *The lap of a garment,* دامن , A ذيل , تاي جامه .

To LAP, لفافه كردن , درج كردن , پيچيدن , پيچ كردن , تا ساختن , آزندن . v. *Involve, wrap, fold.*—(*to be involved*), پيچيده شدن , پيچان بودن . — *Lapped,* پيچيده , آزنده . *To lap* (*as a dog*), &c. ليسيدن , لحس كردن . v. *To lick.*

A LAPDOG, سگچه , A كليب , ملستي .

A LAPIDARY, A حكاك , A حجاره , سنگ تراش . — *To lapidate, lapidation.* v. *To stone, &c.*

LAPIS LAZULI, لاجورد , لازورد , لازورد , مينا .

A LAPPER (*a wrapper up*), پيچنده , پيچ كننده . — (*a licker*), ليسنده , لحس كننده .

A LAPPET, دامن , A زيل . *A lappet of a head dress,* دامن سروگر , ذيل سراغوش .

LAPSE (*fall*), افتادگي , A سقوط . — (*flow*), A سيل , جاري . — (*error*), A خطا , A غلط , A تقصيره , A زل , A سهو , A سقط .

To lapse (*glide*), جاري شدن , سيل كردن , جريان شدن . v. *To flow.* — (*to make an inadvertant slip*), سهو كردن , غلط كردن , خطا نمودن . — (*to fall from truth or perfection*), از حق سقوط يافتن , از شدق افتادن . — (*to pass away*), گذشتن . v. *To elapse.*

A LAPWING, شانه بسر , بوسليمان .

LARBOARD, (*left hand side of a ship, when you stand with your face to the head*), طرف چپ جهاز , جانب شامت جهاز .

LARCENY, دزدي . v. *Theft.*

LARCH (*tree*), شربين , A ارث .

LARD, شحم خنزير , سمن خوك . v. Also *bacon.* — *To lard,* با شحم خنزير آميختن , باگوشت خوك نمك زده , باسمن خوك انباشتن . v. *To fatten, interlard.*—*Larded,* آميخته .

A lardon (*bit of bacon*), پاره گوشت خوك نمك زده .

A LARDER, مخزن شم , گوشت خزانه , لحمان كنجينه .

LARGE (*wide*), A واسع , A وغيش , فراخ , كشاده , A عريض , A فسيح , پهناور , پهندار , A فسيح , A مستوسع . v. *Broad, extended.* — (*big*), كلان , A كبيره , بزرگ , A عظيم , A جسيم . — (*abundant*), بسيار , A كثيره , فراوان , A فايض , A مبذن , A وافره , A وفره , A بلمه . v. *Copious, plentiful, liberal, diffuse.*

At large (*without restraint*), — . غير مضبوط و ربط , بي قيد
Largely, at large (*diffusively*), . با وسعت , بطول , مفصلانه
v. *Extensively, widely.* — (*copiously*), , كثيرانه , با فراواني
— (*bounteously*), . وافر وافر , با بركت , با افزايش , بسيارانه
v. . بذولا A , با بذل , با سخاوت , با كرم , كريمانه
Liberally.

Largeness (*wideness*), A , فسحت A , كشادگي , فراخي , وسعت
A . پهناوري , پهن , عرض v. *Extention.*—(*bulk, bigness*),
A . كبيري , كلاني , بزرگي , عظمت *Largeness of body*,
. كالبد تن v. Also *elevation, greatness.*

A largess, A . بخشش , انعام v. *Gift, bounty, present*,

A LARK, A , قبره A , قبرت A , قنبار A , قنبرت , چكاف
. شقانه A , خول , ژوله , سرخار , هوزه , هوزه , چكاوك , چكاو

LARYNX (*top of the wind pipe*), A , ناي گلو , غلصمت (plur.
A , غلاصم) , A , حمادت A , كلاوت , ابنت . *Having a narrow larynx*, . تنگگلوي

LASCIVIOUS, , هوسي , شهوني , اهل شهوت , مست
. فاسق A , شوخ , نفساني , صاحب هواي v. *Lustful, wanton.*
— *A lascivious person*, , اهل توقان نفس , نفس شهوت پرست
. ملاهي A *Lascivious amusements*, . صاحب نفس اماره

Lasciviously, , فاسقانه , با شهوت , فاجرا A , با هوا و هوس
. شوخانه

Lasciviousness, A , نفس A , فسق A , فجور A , مستي , شهوت
v. *Concupiscence, lust, wantonness.* . شوخي , توقان نفس , نفس اماره

A LASH, A , لت A , سوط A , جلد A , امشاق A , صحنت
A , شلاق A , شلق A , مس A , ضرب A , مضروبت A , لبنت
(*the mark of a stripe on the skin*), A , توف , مضربت , نشان
(*a thong, whip*), , چابك , تازيانه A , مقرعت A , قره , ضرب
A , ساط (plur. اسواط) , A , عرفاص A , تغيل A , ربذي v. *Scourge*;
also *leash, string.*—(*stroke of satire*), A , هجو , نكود v. *Sar-casm.*—*The eye-lashes*, A . پلك , مژگان , مژه , جفن

To lash, سوط , شلاق زدن , چابك زدن , تازيانه دادن
. شلق ساختن , امشاق نمودن , جلد كردن , لت ساختن , كردن
v. *To beat.*—(*to satirize*), , هجا نمودن , طعن ساختن , هجا كردن
To lash (*make fast*), . بند كردن , بستن . طنز دادن , نكوه كردن

A lasher, , شلاق زننده , چابك زننده , تازيانه دهنده
. سوط كننده , صماد A v. *Satirist.*

A LASS, A , صبيت A , دوشيزه , بكره v. *Girl, maid.*

LASSITUDE, . انعاب A , تعب A , ضعيفي , سستي , ماندگي
Fatigue, weariness

LAST, , آخري , آخرين , آخرت A , آخره , آخر , پسترين
v. . آخر زمان , دابره A , مرجود , بافدم , پسين *The last day*,
Day of judgment.—*To draw one's last breath*, . نفس آخر زدن
v. *To die, expire.*—*The last work*, . كار آخر *The last war or battle*, . جنگ پسين *The last born*, A . نفاست الولد *The last*, A , آخر A , آخرت A . آخريت *The last night of the moon or month*, A , فلتت A , سرار v. . دادا —*The last horse in a race*, A , فسكل v. . تدارك , ستايشگاه , روي *Last week*, . هفته پسين *Last month*, . ماه آخر , ماه گذشته *Last year*, . پارسال , سال گذشته *Last night*, . ديشب

A LAST (*on which shoes are made*), , قالب , قالب كفش
. پاپوش

To LAST, , دايم , قايم شدن , پايدار شدن , پاينده شدن
, قرار يافتن , ثابت شدن , بقا و استواري داشتن , شدن
. دايم بودن , مداومت كردن

Lasting (*adj.*), A , قايم A , پاينده , پايدار A . دايم v. *Durable.*—*Lastingly*, , جاودانه , پايدارانه , A . قايما v. *Durably, perpetually.* — *Lastingness*, , پايداري , پايندگي , قرار A
. ثبات A , دوام A , استمرار A

LASTLY, *in the last place, at last*, , آخر A , بالاخره A , بالاخره
A , عاقبت A , آخر الامر A , عاقبت الامر A , عند العاقبت
A , آخرياه , اولا و آخرا A , نهايت الامر A , في الجمله A , باخره
. هله A آخر كار

A LATCH (*of a door*), A , قفل , زيرفين . *To latch*, با
. قفل بند كردن

LATCHETS (*of a shoe*), , زمام A , شراك A , دوال نعلين
. قبال A

LATE, , مبطي A , بطي الحركت A , بطي A , درنگ , دير
v. . آهسته رو , عتم A , نا سرعتا , نا تعجيلانه , نا زود
Tardy, slow. — *Late* (*in the day*), . پسين *Very late*, . ديري
The late, A . مرحوم v. *Defunct.* — *Late fruits*, . قرشنگ
— *Late* (*adv.*). A . نزرا v. *Slowly.*—*Lately*, , اندك پيش
. اندك قبل از اين *Lately born*, . نوزاده

Lateness, , ديري , درنگي , بطو A , كيار , آهستگي . v.
Slowness.

LATENT, غايب ع ، مخفي ع ، پوشيده ، نهفته ، پنهان. v. *Concealed, hidden, secret.*

Later, ديري ع ، آخرت ع ، آخيرة ، موخّر ع ، پستر ، ديرتر. v. *Posterior.*

LATERAL, طرفي ، پهلوي ، جنب منسوب ، جانبي ، جنبي. v. *Collateral.—Laterally,* با جانب ، برابر جانب ، بجانب. v. *Collaterally.*

Latest, از همه پس ، آخيره ع ، پسترين.

A LATH, شقّت ع ، بارولة ، تراشه ، بلهتراشه. *To lath,* پوش كردن.

A LATHE, خراد ع.

LATHER (*froth of soap and water*), كف صابون. *To lather or make lather,* كف صابون كردن.—(*to cover with lather*), باكف صابون پوشيدن.

LATIN, لطين or لاطين.

LATISH, اندك دير. v. *Late.*

LATITUDE, دوكران ، عرض ع ، پهناي ، پهنا. v. *Breadth, width; room, extent, space.*—(*freedom from settled rules*), آزادي از قانون ، مثاي از قاعدت. v. *Laxity, liberty.*—*A degree of latitude,* درجه پهناي ، درجه عرض.

Latitudinarian (*unrestrained*), بي قيد.

A latitudinarian, ملحد ع. v. *Unbeliever.*

LATTER, پسين ، آخري ، آخره ع. v. *Modern, late.*—*The latter part,* ورا ع ، آخره ع ، دبره ع ، دابرت ع. *Latterly,* در زمان آخر. v. *Lately.*

A LATTICE, دربزين ، درابزون ، مشبكت ع ، شبك ع. *A latticed door* or *window,* غليكن.

To lattice, با شبك پوشيدن ، مشبك كردن.—*Latticed,* با قفس ساخته ، مشبّك ع.

Lavation. v. *Washing.*—*Laud.* v. *Praise.*

LAUDABLE, لايق ستوده شدن ، ستودني ، لايق تعريف ، لايق ستايش ، واجب المدح ع ، مستحسن ع ، حميد ع. *A laudable action,* ممدوحات ع ، محامد ع ، مكارم ع ، مدايح ع. *Laudable qualities,* محامد ع ، مكارم ع ، مدايح ع. *Laudable qualities,* اوصاف حميدت ، اخلاق حميدت. *A prince of laudable qualities,* شهزاده خجسته صفات. *Laudable endeavour,* مساعي ع. *Of laudable morals,* ستوده اخلاق. *More laudable,* احمد ع.

Laudableness, ممدوحي ع ، سزاواري تعريف ، لياقت ستايش ، حميدي ع ، وصف ع.

Laudably, حميدانه ، با لياقت ستايش ، بوجه ممدوح ، ممدوحانه.

To LAVE, غسل كردن. v. *To wash, bathe.*—*To lave or throw up water,* آب بر انداختن. v. *To exhaust.*

LAVENDER, ناردين or نردين ، نرد.

A LAVER (*washing vessel*), آبدان ، آبخور ، آبجامه ، مركن ع ، لگن ، آبزن.

To LAUGH, بخنده ، خندان شدن ، خنده كردن ، خنديدن ، كشر ساختن ، نمودن. v. *To smile.*—*To laugh at,* خنديدن ، ضحك كردن ، مسخره ساختن ، خنده ريش كردن ، كهر نمودن ، ادلس ، تضحك نمودن ، انتاغ كردن ، خمانيدن ، سخر ساختن ، كردن. v. *To deride, scorn, ridicule.*—*To laugh immoderately,* زهزقه نمودن ، كتكته ساختن ، قهقهه كردن. *To cause to laugh,* خندانيدن.

A laugh, كشر ع ، ضحك ع ، خنده ، خند. *A loud laugh,* قهقهه ع. v. *Laughter.*—*A gentle laugh,* هنبصبت.—*Laughable,* راجب الكشر ع ، لايق خنده.

A laugher, سخرت ع ، بهلول ع ، خنده كننده.

Laughing (*part.*), خنده كنان ، خندان.—*Laughingly,* با خنده ، خندانه. v. *Merrily.*

A laughing-stock, دعبوب ع ، كتزات ع ، سخرت ع. v. *Fool.*

Laughter, زهزقه ، قهقهه ، ضحك ع ، خنديدگي ، خنده ، درهار ، كدكاد ، كتكته ، زقزقه ع. *Promoting laughter and mirth,* خنده آور و مسرّت انگيز.

LAVISH, معذل ع ، متلف ع ، مسرف ع ، مبذر ع. v. *Prodigal, profuse.*

To lavish, مبذر شدن ، بسيار خرج كردن ، اسراف كردن ، با مسرفي گستردن ، معذل شدن ، متلف بودن.

A lavisher, متلف ع ، بسيار خرج كننده. v. *Lavish, prodigal.*

Lavishly, بوجه معذل ، بطور مسرف ، مبذرانه.

Lavishness, مبذري ع ، مسرفي ع ، اسراف ع. v. *Prodigality.*

To LAUNCH (*a ship into the sea*), جهاز بدريا راندن. v. Also *to dart: expatiate.*

A LAUNDRESS, گازور ,گازر ,گازوره — A laundry, گازورخانه , شستگاه .

LAUREATE, laurelled (crowned or adorned with laurel), بادهمست مزين , با دفنه آراسته , با دهمست مکلل . A poet laureate, مصنّف ديوان , شاعر ديواني .

A laurel, سرخس , غاره , ورند , دهمست , دهشغت , دفنه .

LAW, A فقه . — (divine), A شرع , شرع , حکم شرع , شريعت A . — (rule, custom), A قانون , قاعده A , دستور A , ضابطه A , شرط A , رسم A , رواج A , روش , سنه A , آيين , ناموس A , فذالک , فذالکت , فداک , فذاک , دعامت A , دعام A . — (right, equity, justice), A حق , عدالت A , انصاف A . v. Edict, decree, statute, custom, process. — A rule of law, قاعده , مسنونيت . The law of retaliation, قود A , پاداش , امثلت A . v. Retaliation.—The holy law, قانون , سنت , سنيت , شريعت شريفه . The Mosaical law, توارت A , عبراني . Learned in the law, اهل شرع , اهل فقه . Agreeable to law, according to law, موافق شرع , شرعي A . v. Lawful. — Contrary to law, خلاف شرع , حرام A . v. Illegal.—Laws, A شرايع , قوانون A , اداب A , تحريمي A . Penal laws, A حدود , قيود A , حقوق A , مراسم A , رسوم A , شروط A . The divine laws, A حقوق الهيت . To obey the laws of God, اجراي فرمان خدا کردن . To observe the laws of friendship, مراسم دوستي , اجراي حقوق دوستي نمودن . To put the laws in execution, اجراي شرع کردن , ادا کردن . To put in execution the penal laws, اجراي حق کردن , اجراي حدود کردن . To obey the laws, ايفاء مراسم نمودن .

Lawful, A مسنون , مباح , شرعي , محلول A , حلال A , جايز A , سني A , موافق شرع شريفه , عدل A , حق A , منکوحت A , حلال A , طيب A .—A lawful wife, رايج A , روا .—A lawful son, پارسا , حلال زاده . A lawful witness, شاهد عادل . To be lawful, حلال شدن . To make lawful, حلال کردن , استحلال ساختن . v. To legalize. — To consider as lawful, حلال پنداشتن .

Lawfully, A شرعاً , با شريعت , بالحلال A . Riches lawfully acquired, مال حلال .

Lawfulness, A شريعت , اجازت مشروع , عدالت A , داد , جواز A , محلولي . v. Justice.

A law-giver or maker, A شارع , واضع الناموس , واضع قانون .

Lawless, بي شرع , بي قاعده , بي عدالت , بي ناموس , بي . Lawlessly, بعدم , بلا آيين , بي قانون , غير شرع , دين شرع .

A LAWN (open space between woods), جاي کشاده درميان درختستان , مرغ زار , ميدان A . — (fine linen), کرباس شريبع A , پارچه خاص .

A LAW SUIT, A دعوي or دعوا A , قضيه A , مرافعت A , مخاصمت A , (plur. منازعات) منازعت A , نزاع A , داوري A , احتجاج (plur. خصومات) خصومت A . To carry on a law suit, خصومت نمودن , خصام آوردن , مماحکت ساختن , کردن . To protract a law-suit, تردّم کردن . To decide a law-suit, داد دادن , دالّ کردن . v. Under decide. An adversary in a law-suit, A مدعي , ميشت . An assistant in a law-suit, نستوه .

A lawyer, وکيل A , فقيه A , صاحب شرع , اهل فقه , الدعوا .

LAX, A مسترخي , رخ A , رخا A , رخو A , سست , کشاده , بلعث A , فروهشته . v. Loose, slack.—(not tense), نا ديده , نابشخواده , نا تنگ . v. Slack. (vague, not exact), نا پرکار , بي دقّت .

Laxation, A اسهال , استرخا A , مسترخي سازي .

Laxative, A مسهل , A laxative, A مسترخي , ملادوانه .

Laxativeness, A مسهلي .

Laxity, laxness, A کسل , رخا A , رخوت A , رخاوت A , لخج A , بلعثت A , کربله A , خفن A . v. Looseness, slackness. Laxness in the joints, A رهوکت , خفع A , خفعلن A . v. Looseness.

To LAY (place), نهادن , وضع کردن , طرح ساختن , وضع . (to still, settle), نصب ساختن , موضوع نمودن , توديع کردن , نمودن , ساکت کردن , تسکين کردن . v. To calm. To lay or spread carpets, &c. گستردن , مبسوط نمودن , بسط کردن , افراشتن , فرش کردن . To lay about (strike on all sides), بر طرف نهادن , بير جانب کوفتن . To lay aside, apart, away, بکنار وضع کردن . v. To reject, dismiss. To lay before (show), اظهار ساختن , اشکاره کردن , نمودن , پيش نهادن . v. To display, exhibit, represent. To lay by, پس انداز شدن , تبقيت نمودن , پاسيدن , استبقا کردن . v. To reserve, save. To lay down (deposit as a pledge), رهين وضع کردن . (to quit, resign), هجر ساختن , فراشت کردن , ترک نمودن . (to advance as a proposition), راي دادن , تصيت نمودن ,

مدعي ساختن . *To lay hold of,* گرفتن . v. *To seize, catch.* —*To lay in,* در انبار نهادن , در خزانه وضع کردن , کنز نمودن . v. *To store, treasure.* — *To lay in wait for,* کمین ساختن , کید کردن , بتخیز آمدن . *To lay on (taxes, &c.),* خراج مقرر کردن . v. *To impose.*—*To lay on, lay at (beat),* ضرب کردن , مشت زدن , کوفتن . v. *To strike.*—*To lay open,* اظهار کردن , کشادن , کشاده ساختن , نمودن . v. *To expose, shew.*— *To lay over,* اندودن . v. *To incrust.*—*To lay out (expend),* صرف کردن , بذل کردن , خرج ساختن . *(to display),* اظهار کردن , کشادن , اشکاره نمودن . v. *To discover.* —— *(to plan, arrange),* ترتیب کردن , تقویم ساختن , منتظم کردن . v. *To dispose, contrive.* — *To lay one's self out (make an exertion),* جهد کردن , جدّ و جهد کردن , سعي نمودن . v. *To endeavour.*—*To lay to one's charge (accuse),* شکایت کردن , غمز نمودن , افترا ساختن . *To lay to (apply with vigour),* سعي جمیل ساختن , جهد تمام نمودن . v. Also *to harass, attack.*—*To lay together,* جمع کردن , بهم کردن , بهم نهادن . v. *To collect.*—*To lay under,* ضبط کردن . v. *To subject.*— *To lay under contribution,* خراج گرفتن , عرفیت قبض , تکلیف کردن .—*To lay up,* v. *To lay in.*—*To lay a woman,* حمل وضع کردن , عورت . v. *To bring to bed.*—*To lay eggs,* بیضه نهادن , خایه کردن . v. Under *egg.*—*To lay a wager,* شرط کردن , سرنگیدن , بحث کردن , گرو نمودن . v. *To wager, bet.* — *To lay a spirit,* v. *To exorcise.* — *A laystall,* v. *Dunghill.*

Lay, v. *Layer; song; bet, meadow.*

A layer (stratum), بساط A , طبق A , ته . v. *Stratum.*—*(row),* نظام A , صف . — *(a sprig),* غصنت A . v. *Graff.* *(person who lays),* نهنده .

A LAYMAN. دنیادار .

A LAZAR, جذام A , اهل برص . v. *Leper.* — *A lazaretto,* جذام خانه , برص خانه . v. *Hospital.*

LAZILY, کاهلانه , بوجهه آواره , بطور نا بکار .

Laziness, سستي , کاهلي , آواري , بطالت A , بیکاري , کسل A , تهاون A , غفلت A , مساهلت A , اهمال A . v. *Idleness, sluggishness.*

Lazy, سست , غافل A , کاهل A , آواره , نا بکار , حالي A , لانه , مردري , عاطل A , معطّل A . v. *Idle, indolent, sluggish, slow, tedious.* — *A lazy fellow,* لیوه , نابکار , آوار . v. *Sluggard.*

LEAD, سرب , اسرب , اسود , رصاص , علابي , صرفان A , کیشن , سرب گداخته , اسرف A , انک A , آبار , متاع A . *Melted lead,* ترصیص , از سرب پوشیده کردن . *To lead, or cover with lead,* آبار کردن , مرصّص نمودن , با سرب پوشیدن . *Leaden,* سربي , اسربي . *White lead,* استوباج , استوبج , اسفیداج , اسفذاج , سفیده , سپیدآب . *Red lead,* اسرنج , سرنج .

To LEAD, کشیدن , برکشیدن , بردن . v. *To draw, carry.*—*(to guide),* رادنماي کردن , دلالت کردن , دلیل شدن , هدایت ساختن , رهنمودن . *(to induce),* انگیختن , القا ساختن , باشیرین مخطر کردن . v. *To persuade, prevail.*—*(to entice),* زباني کشیدن , نازیدن . v. *To allure.* — *To lead about or round,* گردانیدن , اداره کردن , تدویر ساختن , دور کشیدن . *To lead an army,* لشکر کشیدن , قاید العسکر شدن , لشکرکش بودن . *To lead along,* براه کشیدن , بطریق کشیدن , بسبیل دلیل شدن . *To lead against,* علي کشیدن . *To lead astray,* از راه بردن , اضلال کردن . گمراه ساختن , از سر کردن , بازي دادن . v. *To seduce.*—*To lead back,* بازکشیدن , اعادت کردن , رجیع نمودن . *To lead down a dance,* پیش رقص کردن , خروس نمودن , رقصیدن . *To lead one a dance,* از تعریضات کشیدن , دولاب نمودن . v. *To deceive.*—*To lead the way, take the lead,* پیش رفتن , در پیش شدن , تقادم کردن . v. *To precede.* — *To lead a life,* زندگاني کشیدن . *To lead an agreeable life,* عیشت یافتن , زندگاني بعیش بردن , عیش و عشرت یافتن , نازیدن .

Lead (first place), پیشکار , پیشي , مقدّمت A . *To give the lead,* تقدیم کردن , پیشواي دادن .—*Lead (guidance),* رهنمایي , دلالت A , قیادت A .

A leader, کشنده , رادنما , هادي A , سردار , سر , سرهنگ , پیشاهنگ , پیش رو , وجیه A , قاید A , پیشوا , امیر A , سرور , امام A , منکب A , مقدم A , قدام A , زیش A , سالار , نقیب A (plur. نقبا), طرخان A , قب A , سام سوار , زویر A . *The leader of an army,* لشکرکش . v. *Commander, chief, general, head.*

Leading (showing the way) (adj.), رهنما , کش , آور . *(principal),* اصلي A , مطلق A . v. *Chief.* — *Leading or catch word,* خراجه A .

A LEAF *(of a tree),* برگ , ورق A , ورقت A (plur. اوراق),

، طبق A *A leaf, sheet, or thin plate*, مشرت A . فرمايج
ورق، طبق، كاغذ ,*v. Lamina.—A leaf of paper* . صفيحت A
v. Sheet.—The leaf of . ذبره A ، سحا A ، طليمت A ، كاغذ
a book, ورق A ، مطوي A (plur. مطاوي)، صحيفة A (plur.
صحايف)، قايمت A . *Falling leaves*, also *loose leaves of*
writing, اوراق، پريشان . *Leaves blown about by the wind*,
نفيان A ، نفي A . *Leaves and fruit*, برگ و بار . *Fallen*
leaves and fruit, نفض A . *A green leaf*, برگ، برگ سبز
برگ تازه، برگ تر، سبزكت . *To be in leaf (as a tree)*,
برگدار شدن . *To strip a tree of its leaves*, از درخت اوراق
گرفتن . *To cover with leaves*, برگدار كردن . *The leaves of*
the camomile, اذاكو . *The leaves of senna*, سنّا . *Betle-*
leaf, بتله ، تابول . *v. Betle.* — *To turn a leaf*, ورق
برگردانيدن . *The leaf of a door*, مصراع A ، لت، لبـ در،
چكاله ، چكاكه .

To leaf or put forth leaves, تصنيف نمودن ، وهيف شدن،
ندرزدن ، وهف كردن .

Leafless, بي برگ ، غير اوراق ، امرد A ، مرنبا A .

Leafy, برگدار ، ورق A ، پر اوراق . *A leafy shade*,
پنچه .

A LEAGUE, عهد A ، شرط A ، پيمان ، همواثاقي ، هم‌عهدي،
(*combination*)، حبل A ، اتّحاد A ، اتّفاق A ، معاهده A
سازش، بندش . *v. Confederacy, combination.—To league or*
enter into a league, معاهده كردن ، پيمان بستن ، هموثاق
شدن A ، معاقده ساختن ، موافقت نمودن ، تحالف كردن .
عهد ، ايفا كردن *To observe a league*, — *v. To confederate.*
, پيمان شكستن *To break a league*,—. و پيمان را رعايت نمودن
عهد . ناقص العهد بودن ، فاسخ العقد شدن *A written league*,
ميثاق A ، مواثيق A ، عهود A *Leagues*, . عهدت A ، نامه
، متّحد A ، متاحّد A ، معهود A ، هموثاق شده *Leagued*,—
در اتّفاق پيوسته ، همعهد شده .

A LEAGUE (*parasang, three miles*), فرسنگ ، فرسخ،
ميل A ، سه ميول .—*A leaguer. v. Siege, blockade.*

A LEAK, شق، شكاف A ، رخنه ، شقّ ، فرج A .—*A leak in a ship*,
رخنه، جهاز ، شق كشتي ، شكاف، جهاز .

To leak, رخنه دار شدن ، شگاف نمودن ، شقّ داشتن،
از فرج چكيدن .

Leaky, رخنه دار ، پر شكاف ، فروج A .

To LEAN (*incline against*), تكيه كردن ، اتكا نمودن ، سنود

، توسّد ساختن ، لغزيدن ، ركون بودن ، اعتماد كردن ، ساختن
تساند كردن ، استناد نمودن . *v. To recline.—To lean upon*
a staff, برعصا اتكا نمودن ; تعكيز كردن ، تعكز نمودن ، عشزان
To lean against a wall, اتكاي، ديوار كردن — . ساختن . *To*
lean or be in a bending posture, مايل شدن ، پيچ نمودن ، ضلع
كم بودن ، شدن . *v. To stoop.* — *To lean to an opinion*,
گراسن . *To lean to a side (to be partial)*, براي مايل شدن
عول شدن .

LEAN (*not fat*), لاغر ، نا سمين ، نحيف A ، مدخول A ،
رعوم A ، ژنت ، كم گوشت ، شجنا A ، ناگوشت دار
منعجف A ، معجوف A ،(fem. متخوشت) متخوش A ، ماقط A
ممصوص A (fem. ممصوصت). v. Also *thin, hungry, low*,
poor.—Lean faced, لاغر روي ، زوند .—*Lean cattle*, هزيمت A،
حيوان، كم گوشت .

The lean (of meat), لحم بي شحم ، گوشت، بي دهن . *Fat*
and lean, چربنزار .

To be or grow lean, لاغر شدن ، نحيف گشتن ، كم گوشت
بودن . *To make lean*, لاغر كردن ، نحيف ساختن .—*Leanly*,
كم ، لاغري ، لاغرانه A ، نحيفاً . *v. Meagerly.* — *Leanness*,
ضرA ، ضمر A ، تجعف A ، نحيفي ، نحافت A ، گوشتي
ضوي A ، هزال A ، وهط A ، سقا A .

To LEAP, جستن ، جست كردن ، خيزيدن ، جهيدن،
پرتاب بردن ، پرواز نمودن . *v. To jump; over leap: fly;*
start.—To leap (as a horse does a mare). كشني كردن . v.
To cover.

A leap, جست ، خيز ، پرتاب ، رقص ، پنجه ، قفزي A ،
قنيزي A ، قهمزت A ، قماص A . *v. Jump, spring. A*
great leap, وكف، وثيب .—*Leap-frog*, مزيد ، مزيده ، مزيده .

LEAP YEAR, سال، كبيسه . v. Vol. I. p. 511 and كبيسه ,
p. 752.

To LEARN (*gain the knowledge of*), آموختن ، آموزيدن ، تحصيل،
دانش گرفتن ، علم يافتن ، متعلّم شدن ، تعلّم كردن ، علم كردن
استفاده كردن ، تلقّن بودن ، تلقّي يافتن . معرفت پذيرفتن
تعليم كردن ، آموزانيدن ، آموزيدن ، آموختن ، (*to teach*)—
تفهيم ساختن ، تعريف كردن ، افاده نمودن ، تنبيه ساختن
تلقين نمودن ، تخبير كردن ، تدريس دادن . *To teach and*
learn, تعليم و تعلم ساختن ، افاده و استفاده كردن . *To learn*
by heart, ياد گرفتن ، حفظ كردن ، خاطرنشان نمودن .

Learned, دانا ، آموخته ، عليم A ، عالم ، صاحب علم ،

عارف A ، فهيم A ، معلّم A ، اهل معرفت ، دانشور ، نكته دان ، اهل فنون ، صاحب فضيلت ، فاضل A ، دانشور ، پردانش ، حكيم A . v. *Skilful, knowing.*—*A learned man,* صاحب معرفت ، كتّاب A ، عليم A ، حكيم A ، دانشمند ، علما A ، اصحاب معرفت —*Learned men,* صاحب ادب ، ارباب ، اصحاب اداب ، اهالي علم ، حكما A ، اهل كتاب ، فهوم .—*Learnedly,* با علم ، عالمانه ، بادانش ، دانشمندانه .

Learning (subs.), فهم A ، معرفت A ، علم A ، دانش ، فرزان ، فن A ، عرفان A ، حكم A ، فضيلت A ، فضل A ، هنر ، شان ، ادب A . v. *Knowledge, science, skill.*—*Desirous of learning,* طلّب A ، طالب علم .

A learner, شاگوي ، شاگرد ، طالب علم ، آموزنده ، نوآموز ، مريد A ، معلّم A ، متعلّم A ، تلميذ A ، شاكر ، مبتدي A . v. *Scholar.*

A LEASE (*of a farm, &c.*), اجاره نامه .—*To lease,* اجاره كردن ، بكرايه دادن . v. Also *to glean.*—*To take on lease,* اجاره گرفتن ، بكرايه پذيرفتن .

A LEASH, پوستكاله ، پالهنگ ، دوال A ، بند ، قيد A ، اندز . v. *Band, thong, strap.*—*A leash* or *tierce,* سه . *A leash of pheasants,* سه تدرج .—*A leash of hounds,* سه سگ .—*To leash (bind),* بستن . v. *To bind.*

LEAST (*adj.*), كمترين ، كوچكترين ، كوچكين ، كهترين ، خردين ، خوردترين ، خردترين ، صغري A ، اصغر A ، كهين ، اقل A ، ادنا A .—(*adv.—in the lowest degree*), درمرتبه A ، ادنا ، بدرجه كهترين . *At least,* بارى ، ولو . v. Also *certainly.*

LEATHER, چرم ، پوست ، جلد A (plur. اجلود), نصاحت A (plur. نصاحات). *Morocco* or *Cordova leather,* انبان ، سختيان ، كوزكاني . *Russia leather,* چرم بلغار . *Cow* or *ox leather (for soling shoes, &c.),* كول ، شغور ، صرم A ، چرم . *Thin leather for lining boots, shoes, &c.* صلال A (plur. اصلت), مصلال A ، كودر ، كوذر ، سلفت A . *The leather of the back of a horse, ass, &c.* صغري or صغري ، كيمخت ، پرينان . *Goat-leather,* ماغر ، اديم A ، سختيان . *Kid* or *lamb leather,* مسك A (plur. مسوك). *Black leather,* بردجه ، حور A ، جكي ، خانط A . *Red leather,* رنده ، ياردجه . *Tanned leather,* پوستپاري ، پوستپارد . *Untanned leather,* پوستكاله . *A leather garment,* پالود ، پوستين . *A leather purse,* خردمان . *A leather strap,* پوستكاله ، دوال A . *A small leather strap,* عفاص A ، دوالك ، دواله . *A stirrup leather,* دوال ركاب A . *A leather sword-belt,* دوال شمشير . *A leather bucket,* دولچه ، دول . *A leather dresser,* چرمكار ، پوستپارة ، سختيانچي ، پيراه ، پرنكر ، دبّاغ A . v. *Tanner, currier.*—*To dress leather,* پيراهيدن . v. *To curry, tan.*—*A leather seller,* جلد فروشنده ، سختيان فروش ، چرم فروش .—*A board on which a shoemaker cuts his leather,* تخته كفش دوز ، جبات A .

Leathern, چرمين ، پوستين .

LEAVE, اذن A ، دستور ، تجويز A ، اجازت A ، پروانگي ، اباحت A . v. *Leave to depart,* رخصت A ، دستور . v. *Permission, allowance.*—*To ask leave,* دستور ، اجازت خواستن ، اجازت گرفتن ، طلب كردن .—*To take leave,* بدرود كردن ، رخصت گرفتن . v. *Farewell.*—*To give leave,* اجازت دادن ، دستور فرمودن ، رخصت فرمودن . v. *To permit.*

To LEAVE, گذاشتن ، ترك كردن ، هجر كردن ، هجران نمودن ، متروك نمودن ، مودوع كردن . v. *To desert, forsake, relinquish.*—(*to bequeath or leave at death*), هبه كردن ، وصايت كردن ، عهد نمودن ، ابقا ساختن . *To leave off (desist),* باز ايستادن ، دست بردار شدن ، دست كشيدن ، وا ماندن ، فراغت كردن . v. *To cease, stop.*—*To leave out (omit),* قصور كردن ، دركردن غافل شدن ، در نشاندن فراموش نمودن ، نسي ساختن ، نسيان نمودن ، سهو كردن . *To leave a remainder of any thing (to suffer to remain),* باقي نمودن ، بقيت مودوع كردن ، بقوي ساختن . *To leave one behind,* درپي گذاشتن . v. *To pass.*—*To leave one's affairs to another's care,* معاجزت كردن .

LEAVED (*having foliage*), برگدار ، اوراق دار .

LEAVEN, خمرت A ، خميرت A ، خميرمايه ، مايه .—*To leaven,* تخمير كردن ، مايه نمودن ، پشنجيدن . v. *To Ferment.* *Leavened,* مخمّر A .

LEAVES (plur. of *leaf*), برگها ، اوراق A .—*To bring forth leaves,* برگ برآوردن .

LEAVINGS, بقايا A ، بقيت A ، باقيات A ، باقيت A .—(*of food*), پس خورده ، خورپاره . v. *Remnant, offal, relicks.*

A LECHER, زنباره ، زاني . v. *Whoremaster.*—*Lecherous,* شهوت پرست ، فاسق A . v. *Lascivious, lustful.*—*Lecherously,* باشهوت ، شهوت پرستانه ، فاسقاً A .

Lechery, lecherousness, A شهوت , مستي , نقق A , فجور A , هوا A , هواي نفساني , فسق A . v. *Lewdness, lasciviousness.*

LECTION, خونش or خوانش , نوان A . v. *Reading.*

A lecture, A درس , سبق A , نوان A . v. Also *reprimand.* — *A public lecture,* درس عام . — *To lecture,* درس دادن , نوان گفتن , سبق کردن . — *A lecturer,* A مدرس , مدارس A , نوان A , خوانندہ , درس دهنده .

LED (part. of *lead*), کشیده , برده , رسانیده , ساییده , مهتدي A .

A LEDGE (*or shelf*), تخته , تخني .

A LED HORSE, يدك , جنب A (plur. جنايب). v. *Horse.*

A LEECH, علق A , علقت A , زالو , زلو , زله , زرو , ديو , ديوچه , زروق , مكل . v. Also *horse-doctor, physician.*

A LEEK, گندانه , گندنا , نعلوق A , كرات A , ركل A . — (*wild*), A طيطان . *Leek-seed,* A كراثي . — *The herb house-leek,* مير عاشقان .

A LEER, كج نگاهي , كج نگاهش .

To leer, از گوشه چشم نگرستن , كج نگاهي كردن .

LEES, درد . v. *Dregs.*

LEEWARD, بسوي باد .

LEFT (part. of *leave*), گذاشته شده , متروك A , مانده , باقي مانده A , مهجور A , مودوع A , پائو .

LEFT (*not right*), چپ , نا راست , يسار A (plur. يسر) , يسرت , ايسر A , شوم A , شوما A , شام A . *The left hand,* دست يسار , (plur. اشمال) شمال A , ايسر A , دست چپ , (pl. يسريات) يسري A . *The left side,* طرف چپ , يسار A , شامة A , جانب يسار , طرف چپ . *To the left,* بسوي طرف چپ , طرف اليسري A , يسارة A . *Going to the left,* چپ رو . *The left wing of an army,* ميسرة A , جناب يسارة . *To the right and left,* بسوي چپ و راست , ميمنت ميسرت A . *Left-handed,* چپ دست , شمالي A . *Left-handedness,* چپ دستي .

A LEG, ساق A , ساق پا , شتالنگ , اشتالنگ , پوز , پوزه , عضلت A , نفول A . *Calf of the leg,* گوشت ساق . *To entangle the legs (as wrestlers),* سرند كردن .

A LEGACY, بهره وصيه , موصّى A , وصايت A . v. *Bequest.* — *Legacies,* تركت A , تركات A .

LEGAL, موافق شرع , مشروع A , شرعي A . v. *Lawful.*

Legality, شريعت A , جواز A . v. *Lawfulness.*

To legalize, مشروع كردن , شرعي ساختن , حلال نمودن , استحلال كردن .

Legally, شرعاً A , حلالانه , با شريعت , بالحلال A .

A LEGATARY, *legatee* (*one who receives a legacy*), موصّى له A , وصايت گير .

A legator, موصي A , وطي A . v. *Testator.*

Legate, legation, v. *Delegate, &c.*

A LEGEND (*inscription*), رسم A , رقم A . (*memorial, relation*), تذكرت الاوليا A , حكايت A , نقل A . v. *History, chronicle.* —*An incredible legend,* حكايت بلا اعتقاد , نقل خلاف باور .

A LEGER, دفتر A . v. *Account-book.*

LEGERDEMAIN. حقه بازي . v. *Juggle.* — *Legerity, lightness, nimbleness.*

LEGGED, ساق دار . *To sit cross-legged,* سرنديدن . v. حبوة .

LEGIBLE, خوانده شدني , خوانا , ممكن خوانده شدن , آسان خونش , (fem. مقريت) مقري A , مقروت A , مقرو A , ممكن خوانش .

A LEGION, گروه , تمن , فيلق A , فريق A , جند A (plur. اجناد) , بند , ورد A , صنتيت A .

LEGISLATION, وضع قانون , قانون سازي , تشريع A , حقوق , قوانين ساز , شرايع گذار . — *Legislative,* تشرّع A , شايع نما .

A legislator, شارع A , واضع القانون . v. *Lawgiver.* — *Legislature,* شرايع گذاري , قوت فرمان فرمايي , قدرت .

LEGITIMACY, مولود بحلول , حلال زادگي .

Legitimate, حلال زاده , پارسا . — *To legitimate,* پارسا كردن , حلال زاده ساختن , استحلال نمودن . *Legitimacy,* پارسانه , دادن حلال زادگي . — *Legitimation,* بالحلال A , از حلال زادگي , پارسا سازي . v. Also *legitimacy.*

LEGUME, قطنيت A , حب A . v. *Pulse.* *Leguminous,* قطنيت منسوب , حبي A .

LEISURE, فرصت A, فراغت A, مبادرت A, فراغ A, موافق فرصت. *Leisurable, leisurely,* بطلن A, آوارى, آزادى. *Leisurely, at leisure,* بى تعجلت, نا شتابان, بى شتاب. *leisurably,* با فراغت, با فرصت, فرصتانه.

A LEMON, ليمو, ترنج, ليمون. *Lemon juice,* عرق, آب ليمون. *Lemonade,* A شربت, رب A, ليمونا, ليمو, آب ليمون با شكر.

To LEND *(money),* عاريت دادن, قرض دادن, وام دادن, اعارت ساختن. v. — *(goods),* تاوان دادن, اقراض نمودن, مفارضت كردن. *To afford, grant.* — *To lend upon interest,* ربا خوردن. *To lend without interest,* بمعاملة قرض دادن. *To lend horses or other cattle,* سلف نمودن, اسلاف كردن. *To lend an ear,* گوش دادن. v. *Under-ear.* مغين كردن. *To lend assistance,* عون دادن, يارى دادن. v. *To assist.*

A lender, ربا خور, مقرض A, وام ستان, وام دهنده. v. *Usurer, creditor.*—*(of goods),* عاريت دهنده. A دين, ربحى A.

LENGTH, درازى, طول A, طوال A, قود A, قاد A, قيد A, بتع A, عنق A. *Length of neck,* شعبا A, شعب A, تدى A. *Length of nails or claws,* نصل A, خيط A, عنط A, تمد A. *Length of teeth,* روق A. *Length of head,* شنق A, ظفره A. *Length of time,* كثرت, ديرى, دورى, امتداد A, مدت A. *Duration.*—*Length of life,* درازى عمر, وفا A, زمان. v. *Length and breadth,* طول وعرض, طول A, طول زندگانى. *In length and breadth,* A حجراً, طولاً و عرضاً A. *Extended in length,* دراز كرده شده, مطول A, طويل A. *According to the length,* — بالطول A, بطول, طولاً A. *At length,* بدرازى. *At length.* v. *Lastly, at last.*

To lengthen (make long), طويل, طول كردن, دراز كردن, مستطيل نمودن, ساختن, ممنوع كردن. v. *To extend, protract.* — *(to grow long),* طويل شدن, درازگشتن.

Lengthwise, از درازى, طولاً A.

LENIENT, *lenitive (mitigating, softening),* نرم, ملايم A, ساكن A, ملين A. v. *Mild: laxative.* — *A lenient, lenitive,* نرمى, ملين A. v. *Palliative.*

To lenify. v. *To mitigate, assuage.*

Lenity, نرمى, آهستگى, ملايمت A, نرم دلى, التيام A, استمالت A, سكينت A. v. *Mildness, mercy, indulgence.*

LENT *(part. of lend),* قرض داده شده, وام داده شده, مقروض A. — *(a time of abstinence),* رمضان A, مجلة A.

A LENTIL, عدس A, نرسك, نرسنگ, نسك, ميژو, تغنى, دابزده, دانيزه, دانچه, ميجو, منجو, مجو, بلسن.

LETNSICK or *mastich tree,* وكمشك, وكشك, خنجك.

LEO *(sign),* اسد A, برج اسد. v. *Constellation, lion.*

LEONINE, اسدى A, شيرى, شيرانه.

A LEOPARD, سبندى A, سبنتى A, پارس, يوز A, پلنگ, سبنتاة A, سبنداة A. *A young leopard,* يوزك. — *(or lion),* ببره A. v. *Lion.*

A LEPER, مرد ابرص, اهل برص, مبروص A, بريص A, جذام A.

Leprosy, پيسى, پيس, جذام A, برص A, پيسى, وضح A, ويذى, ويرى, لرى, لره, پالو, بياض A, پيسگى (plur. اوضاح), خوره, سلخ A.

Leprous, پيسى, برص دار, بريص A, برص A, جذام A, مجذوم A (fem. مجذومة, جذما. plur. جذمى), (plur. اسلخ), اسلخ A. v. *A l*[illegible]

LESS, كهينه, كهتر, خردتر, خوردتر, كمتر, كوچكتر, كم بيش. *More or less,* نهك, اقل A, صغرا A, اصغر A. *To do less than one could or ought to do,* اقصار, تقصير كردن, الوكردن, تجميع ساختن, تعذير كردن, تصور كردن, ساختن. *So much the less,* فكيف A.—*Less (in a lower or smaller degree),* اصغراً A, كهترانه, بدرجه كمتر.

A LESSEE *(one who takes the lease of a farm),* اجاره دار, كراجى.

To LESSEN, كم كردن, كاستن. v. *To diminish, degrade.*

A LESSON *(admonition),* تنبيه, پند, نصيحت A, موعظت A. *A scholar's lesson,* درس A, سبق A. *To receive a lesson,* سبق يافتن, درس گرفتن. *To lesson or give a lesson,* سبق گفتن, درس دادن.

A LESSOR *(one who gives the lease of a farm),* اجاره ده, بكرايه دهنده.

LEST, كيلا A, لئلا A, تا كه, مبادا A.

To LET *(allow),* دستور, رخصت نمودن, اجازت دادن

v. *To permit, suffer.* — دادن , اذن کردن , قایل شدن . v. *To oppose, obstruct, forbear.* — (*to hinder*), منع کردن , معارض شدن , مخالفت نمودن . *To let, or let out for hire,* کرایه دادن , بکرایه دادن , اجاره نمودن , باجاره دادن , التزام کردن . *To let blood,* رگ زدن , فصد کردن , حجامت ساختن , کرا بودن . *To let down,* فروشتن . *To let in,* دخول دادن , در زین نمودن . v. *To admit.* — *To let out* (*allow to go out*), اجازت خرج دادن . *To let off a gun,* بندوق رمی کردن , توپ سردادن . v. Under *discharge* and *gun.* — *To let loose,* کشاده کردن , پراگنده ساختن . v. *To dismiss.* — *To let slip an opportunity,* فوت فرصت کردن , کم فرصت شدن . *Let alone,* بگذار . v. Under *alone.* — *Let.* v. *Obstacle, hindrance, interruption.* *Let,* بکرایه داده شده , مکري A . v. *Hired.*

LETHARGIC, غشي A , غشیان A , سبات دار , سباتي . *Lethargy,* سبات A , مرض السبات A , غشیت A . — *Lethargied,* در غشیت انداخته .

LETHE, فرامشي . v. *Oblivion.*

A LETTER (*of the alphabet*), حرف A (plur. حروف), (الحرف). *The letters of the alphabet,* حروف الهجا — (*written character*), رقم A (plur. رقوم). *To repeat the letters of the alphabet,* تهجي کردن . *Letter by letter,* حرف بحرف . v. *Literally.* *A letter* (*epistle*), خط A , مکاتبت A , مکتوب A , وثیقت A , مرسلت A , شقه A , نامه , رقعه A , رساله A , کتاب A . *Friendly letters,* نامه دوستي , مکتوب محبت , مکتوب , نوازش نامه , مکتوب محبت مصحوب , مودت اسلوب , مکتوب مودت نما , ورقه ودار . *Royal or imperial letters, letters patent,* نامه سعادت , نامه همایون , فرمان جهان مطاع , حکم , حکم شاه , رقوم شاه , نامه همایون میمنت , مقرون خط ولینعمت . *Letters superscribed by the king's own hand,* خط همایون , شریف , راه داري . *Letters of safe conduct,* خط راه . v. *Passport.* *Letters of agreement,* عهد نامه . — *Agreeable letters,* نامه دلکشا , مکتوب ملاطفت اسلوب , نامه مسکین ختام . *Judicial letters* (*deeds signed by a judge*), قباله A , حجت قاضي , کاغذ قاضي . *Consolatory letters,* مکاتیب تسلیت نامه . *Congratulatory letters,* تهنیت نامه , تهنیت اسالیب . *Letters of attestation, notarial letters,* شهادت نامه . *Submissive or supplicatory letters,* مکتوب ضراعت اسلوب . *Letters of apology,* اعتذار نامه . *Letters of recommendation or intercession,* شفاعت نامه , سفارش نامه . *Threatening letters,* مکتوب ستم , مکتوب تهدید مصحوب , مکتوب مرکوب , آمیز . *Letters of capitulation or surrender,* عهد نامه , اطاعت نامه . *Letters announcing the taking of a town,* فتح نامه . *A letter or bill of exchange,* هندوي . v. Under *exchange.* — *A letter-carrier,* مکتوب , پیک , قاصد A , حامل الورقه A , آور . v. *Carrier.* — *Sending letters to one another,* مکاتبت A , مراسلت A . *A letter sent by a pigeon,* بطاقت A . *To write letters,* کتاب کتب , خط خطوط نوشتن . *To break the seal of a letter,* مکتوب مسطور نمودن , کردن , *to burst it open,* تفضض کردن . — *The forms of letter writing, a collection of letters,* انشا A . *The cover of a letter,* لفافه A .

A LETTER (*one who permits*), اجازت نماینده . — (*one who opposes*), مخالفت کننده . — *A blood-letter,* رگ زن . v. *Bleeder.*

To letter (*stamp with letters*), باحروف نشان کردن .

Lettered, صاحب علم . v. *Learned.*

LETTUCE, خس A , کاهو , گیو , کیبو , کبیو , کبو , کوکه , بادر , کما , کبکث .

Levant. v. *East, eastern.*

LEVEE, دربار .

LEVEL (*adj.*), هموار , برابر , مسطح A , یکسان , بسیط A . v. *Even, flat.* — *To level,* برابر کردن , هموار ساختن , تسطیح نمودن , صاف کردن , بسیط نمودن , مسطح کردن . *To be level,* برابر شدن , هموار شدن , مسطح , یکسان کردن . v. *Even, flat.* — *To level ground,* تملیق کردن , زمین شدن . *To level with the ground,* بزمین برابر کردن , هموار ساختن . *To level or bring to equality of condition,* همسر کردن , همقدر , تصحیح کردن , همحال نمودن , ساختن . *To level or take aim,* نشان را در خط مستقیم نگرستن , نشانگاه نظر کردن . v. *To aim, point, direct.* — *To level a cannon,* نشانه برابر توپ کردن .

A level (*a plain*), جاي هموار , میدان A , جاي بسیط , بسیطه , هامون , میل A , صمیمه A , فرز A . v. *Plain.* — *An extensive track of level ground,* صحصح A , صحصاح A , صحصحان A , دشت , هامون , جوف A , جبابت A . *Soft level ground,* مردح A . *Level* (*rate, standard*), میزان A , وزن A , رسم A , دستور , مسلک A . — (*equality of rank, &c.*) همسري , جفتي , یکساني , همقدري , همزادگي — (*proportion*), مناسبت A , اندازه , موافقت A , همواري , تساوي A , مطابقت A . *A*

mason's level, شاهول , هنجار , هنجاره , هنجا. v. *Rule.* — *The level of a gun,* نشان طوپ , نشانه بندوق. *The level of the sight,* خطّ دیدار. *To be upon a level* (*with any person,*) — يكسان شدن , جفتي داشتن , همقدر بودن , همسر شدن. *To put upon a level,* همسري دادن , همقدر كردن , يكسان ساختن.

Levelled, مستلم A , برابر ساخته , هموار شده.

A leveller, برابر كننده , يكسان سازنده , همسر نماينده , همقدر كننده.

Levelness, همواري , برابري , استوا A , تسويا A. v. *Equality, evenness.*

A LEVER, پيتكاني , بلكن , بلكد A , عتلت A.

A LEVERET, خرنق A (plur. خرانق A), سليت A.

Leviathan. v. *Crocodile, whale.*

To LEVIGATE, ساييدن , سحق كردن. v. *To rub, grind, smoothe, polish.*

Levigation, سحق A , دوك A , مداك A.

A LEVITE, *levitical,* لاوي A.

LEVITY, سبكي , سبكباري , خفّت A , همزجت A , وزوزت A , عنفق A , بخنكاره. *Levity of behaviour,* خفّت A , نزق A , سبكساري , سبكسري , بي استقلالي , بي ثباتي , بي قراري , طيرت A , طيرورت A , ترش A , فرفرت A. v. *Inconstancy.*

To LEVY (*troops*), لشكر جمع كردن , عسكر جمعيت ساختن. *To levy* (*collect*) *tribute or taxes,* خراج اخذ كردن , باج وخراج تحصيل كردن. *To levy war,* جنگ كردن. v. *To fight.*

Levy (*of men*), جمعيت عسكر. — (*of money*), رسوم A , عرنيته A , خراج A , جزيه A , باج.

Lewd, &c. v. *Lascivious, lustful; wicked.*

A LEXICOGRAPHER, اهل لغت A.

Lexicography, علم لغت. — *A lexicon,* لغت (plur. لغات), كتاب لغت.

LIABLE (*not exempt*), معرض A , نامعاف , نا مسلّم , نا مبرّي , بيزار. v. *Obnoxious.* — *Liable to indisposition,* ممراض A , موصّب A. *Liable to hostile inroads,* (*a place*), عورت A. *Liable to trip or stumble,* شكوع. *Liable to miscarriage* (*a camel when pregnant*), سلوب A. *Liable to suspicion* (*in point of truth*), مرجّم A. *Liable to error or mistake,* اغلوطه A. — *To make liable,* تعريض كردن , معرّض ساختن.

A LIAR, دروغ گو , كاذب A , كذّاب A , كذّبة (fem. كاذبة), مكذبان A , مكذبانت A , كذبت A , كذبان A , كذبي A , كذوب A , خداب A , خلّاب A , خلوب (plur. خليب), ملسون A , بهتانگو , كذبذب A , صبّاغ A , سدّاج A , مجّال A , مان A , ماين A , منون A , ميان A , فاجر A , هلوف A , دهات A , ملّاذ A , ماسح A , مداهن A , بشّاك A , تمساح A , نسّاج A , خصّاف A , قبقاب A , قلّاع A , اثيم A , اثم A , اثوم A , اراج A. — *To prove one a liar,* مكذب كردن , اكذاب نمودن. v. *To give the lie.*

LIBATION, باده ريزي.

A libel. v. *Satire, defamation; accusation, charge.* — *To libel.* v. *To satirize, defame.* — *A libeller.* v. *Satirist.* — *Libellous,* v. *Defamatory.*

LIBERAL (*munificent*), سخي A , جايد A , جواد A , سامح A , سموح A , كشاده دل , واهب A , كريم A , كشاده دست , جومرد , جوانمرد , بخشنده , فياض A , باذل A , بذول A , صاحب بذل , عطا بخش , هشام A , ندي A , ندي الكف A , منحار A , لهم A , قثم A , راد A , نز A , غمر الردا , غمر الخلق A , غمار A , كشاده , معطا A , سبط اليدين A , منعم A , جعد A , شريف A , پاك نژاد , اصل زاده. *Of liberal extraction,* كريم العصر A. *Liberal* (*polite*), صاحب ادب , اهل آزرم , اديب A (plur. ادبا), ظريف A.

Liberality, كشاده دلي , كشاده دستي , مكرمت A , كرم A , كرامت A , جومردي , جوانمردي , سخا A , سخاوت A , بذل A , جود A , جودت A , سماح A , پروان , غمورت A , منهال A , انهال A , سمح A , سماحت A , فتوت A. v. *Generosity.*

Liberally, جومردانه , با جوانمردي , باذلانه , كريمانه , فياضاً A.

A LIBERTINE (*dissolute*), بي قيد , خراباتي , بدكار , رند , صاحب شهوت , اهل هوا , صاحب هوس , روسپي پاره , زنباره , زاني , فاجر A , كافر A , فاسق A , شوخ. v. *Licentious.* — (*irreligious*), نا خدا , كافر A , فجّار A , منافق A , زنديق A , بي دين. v. *Impious.* — *Libertinism* (*dissoluteness*),

بي قيدي ، بد كاري ، زندي ، هواي نفساني ، شهرت A ، هوا
شوخي ، وهوس . — (impiety), فجور A ، فهاد A ، كفر A ،
الحاد A ، نفاق A ، فسق A ، زندقت A .

LIBERTY, رهائي ، بي قيدي ، آزاد مردي ، آزادي ،
رستگاري ، مخلصي A ، خلاصي A ، حريت A . v. Freedom.
—(exemption), پايزه ، پايزه ، سربستي ، معافي ، بيزاري . v.
Privilege, immunity. — (relaxation of restraint), اطلاق A ،
وداع A ، كشادگي . — (leave), دستور ، رخصت A ، اجازت A .
v. Permission. To set at liberty, رهانيدن ، آزاد كردن ،
رها كردن ، رستگاري دادن ، خلاص كردن . v. To free.

LIBIDINOUS, مست ، هوس دار ، شوخ . v. Lascivious, lustful.—Libidinously, v. Lasciviously.

LIBRA, برج ميزان ، ميزان . v. Constellation.

A LIBRARIAN سقاره A ، صحاف A ، داروغهٔ كتب خانه .

A LIBRARY, قمطرت A ، قمطر ، كتاب خانه ، كتب خانه .

LIBRATION, معادلت A .

LICE (plur. of louse), قمع A ، بنات الدروز . v. Louse.

LICENSE, خود كامي . v. Liberty, licentiousness.—(permission), بارهٔ ، اذن A ، [illegible] ، رخصت A ، اجازت A .
v. Liberty. A license or letter of license, فرمان ، حكم نامه ،
پروانه . To license (permit), پروانه دادن ، اجازت دادن .
A licenser, پروانه دهنده ، اجازت دهنده .

LICENTIOUS, شقي A ، گستاخي ، اهل شقاوت ، شوخ ،
هوائي ، غير ضبط و ربط ، بي ضبط . v. Insolent, presumptuous.
Licentiously, شوخانه ، ازگستاخي ، با شقاوت ، بي ضبطانه .
Licentiousness, بي ضبطي ، بي قيدي ، شقاوت A ، شوخي ،
عدم ضبط و ربط .

To LICK (with the tongue), لحس كردن ، لسيدن ، ليسيدن ،
لطع ، لسب ساختن ، لعك كردن ، لعق نمودن ، لجذ ساختن
شدن . — (to beat), كوفتن ، زدن ، ضرب كردن . To lick up,
اوباريدن ، خوردن ، بلع كردن . v. To devour.

A lick or licking (with the tongue), ليسش ، ليدگي ،
لجذ A ، لحست A ، لحس A ، لدس A ، لطع A ، لعقت A
لعك A ، لسب A ، لسد A ، لطز A ، لجن A . — (a blow),
كوب ، ضرب A . — Licked with the tongue, ليسيده شده ،
ملحوس A ، لعوق A ، لسيده شده . — (beat), كوفته ، زده شده ،
مضروب A ، شده . Any thing licked or (that may be licked),
لسوب A . A licker, ليسنده ، لاعي A ، لاحس A . — (in
composition), ليس , (beater), ضارب A ، كوبنده .

LICKERISH (nice in eating), نفيس A ، صاحب ذوق وصفا ،
طمعكار ، شره A . v. Also delicate, squeamish, greedy, gluttonous. Lickerishness, شراهت A ، شره A ، صفا A ، ذوق A ،
طمع A .

LICORICE, عرق السوس A ، سوست A ، سوس A .

A LICTOR, محضر A ، سرهنگ P ، عسس A , v. Beadle.

A LID (of a vessel), تم ، سرخم ، سرپوش . v. Cover.
The eye-lid, جفن A ، برگ چشم ، پردهٔ چشم (plur. اجفان),
عبره A ، غمزه A ، مژگان ، مژه . —The hair of the eye-lids, مژه ،
جفن A ، مژگان . Redness of the eye-lids, ارمش A ، ارمش A .
Having a pain in the eye-lids, الغمص A ، ارسع A ، مرسع A .

LIE (to wash with, lixivium), رماد A ، شخانه ، شخار .

A LIE, خلاف A ، بهتان A ، كذبان A ، كذب A ، دروغ ،
بنات غير ، مكذوبت A ، اكذوبت A ، افترا A ، شروا ، زوره A
شطط A ، قت ، هتره A ، مين A (plur. ميون) ، افك A
قند A ، نمش A ، زدو A ، خلابيس A ، خرمان A ، خيس A
طحزه A ، طجره A ، سمهج A ، تمساح A ، مداهنت A ، فنك A
بطيطا A ، شقره A ، قنديلن ، بقاري A ، بقره A ، افيكه A ، طخمزه
ولع A ، طفانين A . A great lie, ولع والع A . A lie told to promote mirth (a white lie), ترزيق A . To give the lie, تكذيب
كذاب نمودن ، تفنيد ساختن ، كردن . To invent a lie, افترا
كردن . To blend truth with lies, متمني ساختن . — To lie or tell
a lie, بياراستن ، بهتان ساختن ، كذب كردن ، دروغ گفتن ،
تكذب نمودن ، تزوير بستن ، خلاف بافتن ، افترا نمودن ،
تخلق ساختن .

To LIE (recline), خسپيدن ، استراحت كردن ، آرام كردن ،
هكوع كردن ، خوابيدن ، خفتن . v. To lean, rest.—To lie
on the back, انسداح شدن ، منسطح كردن ، منزرق شدن ،
To lie (remain fixed), ثابت ، نشانده بودن ، برقرار شدن ،
ماندن . —(to reside), مقيم بودن ، ساكن شدن ، نشست كردن ،
مكان داشتن . (to be situated), نهاده شدن ، موضوع بودن ،
وضعت داشتن . To lie hid, مخفي ، نهفته بودن ، بپنهان شدن ،
بنهاني ماندن ، شدن . — To lie in prison, درزندان بودن ،
مسجون بودن ، محبس شدن . To lie or consist in, مصنوع
متشكل بودن ، ساخته شدن ، مخلوق بودن ، شدن . To lie
in one's power, بدست آمدن ، در قدرت بودن . To lie or
cost, قيمت داشتن . To lie by, وا ماندن ، آراميدن ،
ماندن ، اقامت نمودن . v. To remain, rest.—To lie down

(*take repose*), بخواب رفتن , آرام کردن , استراحت کردن , وضع حمل — . *To lie in* (*to be in childbed*), هکوع کردن . *To lie under* (*to be subject to*), فرمان بردار بودن , کردن . *To lie upon* (*become an obligation or duty*), مخضوع شدن , وجوب بودن , لازم گشتن , حق شدن . *To lie with* (*as man with woman*), قصد داشتن , جماع کردن , نکاح کردن .

Lief. v. *Willingly; dear beloved.*

Liege. v. *Sovereign, lord.—Liege, liegeman,* v. *Subject.*

A LIER (*one who lies down*), خوابنده , حکوع ساز .

Lieu. v. *Place, room.—In lieu,* v. *Instead.*

A LIEU[illegible]NANT, نایب ᴀ , جا نشین , قایم مقام (plur. نواب), ᴀ خلیفه (plur. خلفا), ᴀ …ت , ᴀ وکیل (plur. وکلا). v. *Deputy.—*(*in the army*), جمع دار .—*A lord lieutenant,* سردار , صدر اعظم , وزیر اعظم , اکرم . v. *Viceroy, vizir.*

Lieutenancy, lieutenantship, جانشینی , نیابت ᴀ , وزارت , خلافت ᴀ , وکالت ᴀ , وکیلی , قایم مقامی , عظمی .

LIFE, زندگی , زندگانی , زي , زیست , عمر ᴀ , حیات ᴀ , جان , عیش ᴀ , نما ᴀ , روح ᴀ , وشتا , روان , حیوت ᴀ , نشره ᴀ , مهج ᴀ , مهجت ᴀ , محیا ᴀ , رتب ᴀ , دسني . v. *Existence.* *The present life* (*this world*), این جهان , عالم , آخري , سپنج , حیات عاجلت , دار ᴀ , حیات اجلت , اجل ᴀ , حیات باقیت , غیب . *The life to come,* سراي سرور , کشور بقا , دار بقا , البقا . v. *World.* *The present and future life,* این و آن جهان , الدارین ᴀ , دارین ᴀ , دوجهان . *An agreeable life,* زندگاني بعیش و عشرت , کوري , جیش ᴀ , رابغ ᴀ , میزد . *Life is sweet,* جان شیرین است , عمر عزیز است . *A long life,* عمر دراز , عمر طویل , هرمان ᴀ . *Possessing life,* جاندار . *The possession of life,* جانداري . — *Restoring life,* زنده ساز . *To restore life,* زنده کردن , زنده , زندگاني . *To lead a life,* زندگاني گذران کردن , بگردانیدن . v. *Under to lead.* *To dedicate one's whole life to any thing,* [illegible] کردن , اعمار کردن . *To expose one's life,* جانبازي کردن , ترکشد سر نمودن . *Increasing life,* روح افزا . *Giving spirits and lengthening life,* روح بخش و حیوت افزا . — *To the life,* بعینه ᴀ . *Life* (*vivacity*), زنده دلي , زیرکي , تیزي , شوق ᴀ , دلیري . v. *Briskness, spirit, resolution.—Life-blood,* دم ᴀ , خون .—*Life-giving,* (*adj.*), روح بخش , عمرده .

A life-guard, متفرقت ᴀ , شرطي .

Lifeless (*inanimate*), بي جان , بي حیات , نا روان , فنیده ᴀ , جامد ᴀ , مفود ᴀ . v. *Dead.—*(*without power or force*, بي قدرت , قوت), نا توان , بي قدرت , قوت . *Lifelessly,* بلاجان , بطور بي . *—*(*powerlessly*), نا توانانه . *Lifelessness,* بي جاني , حیات , عدم توانایي , عدم قوت .

Lifelike, زندگاني آسا , زبان سا . v. *Alive.*

Lifetime, زندگاني , وقت زندگاني , تمام عمر , حین ال حیات ᴀ , طول زندگاني , طول ᴀ , ایام زندگي .

To LIFT, *lift up,* برداشتن , بر آوردن , وا برون کردن , نصب کردن , رفع کردن , افراشتن , افراختن , بلند ساختن , اعلا نمودن . v. *To elevate, raise, exalt.* *To lift up one's voice,* اواز بلند زدن . v. *To cry aloud.*

A lift, برداشت , بردار , برآور .

Lifted, lifted up, برداشته شده , براورده شده , افراشته , شده , افراخته شده , مرفوع ᴀ . v. *Elevated.—Lifted up with pride,* متکبر ᴀ , مغرور ᴀ . v. *Arrogant.* — *A lifter,* بردارنده , براورنده .

A LIGAMENT, بي , بند , بند کشای , مقید ᴀ (plur. مقایید), قید ᴀ , پیوند , بستگي , اشکک , اشکل . v. *Bond, chain.*

Litigation, ligature, بستگي , پیوند , ربط ᴀ , عقد ᴀ , طلي . v. *Ligament.*

LIGHT (*by which we see*), روشني , روشنایي , روشنا , نوره ᴀ , نوراني ᴀ , تجلي ᴀ , جلوه ᴀ , ضیا ᴀ , شعاع ᴀ , شع ᴀ (plur. شعع , شعاع , اشعت), ᴀ شعله , ᴀ ضوا , ᴀ ضوء (plur. اضوا), بزر , ᴀ وضح (plur. اوضاح), ᴀ بلجت , ᴀ سنا , ᴀ فروغ , ᴀ . v. *Illumination.* — *The light of the sun,* نور آفتاب , یندو , شعاع شمس , زنکت , نتج ᴀ , غزالت ᴀ , عب ᴀ . *The light of the moon,* روشنایي ماد , ماد تاب , مهتاب , ماده . *The dawning light,* فجر ᴀ , مدف ᴀ . بکرت ᴀ , بلجت ᴀ . v. *Dawn.* — *The ruddy light of the evening crepuscle,* شفق ᴀ , شفق گلگون . *Light shining through a crevice,* شرق ᴀ , شوط باطل . *Reflected light,* کرش . — *Diffusing light,* ضیا اشکره , پاش . *To bring to light,* اظهار کردن , بظهور آوردن , وجود ساختن , ظهور نمودن , ظاهر کردن . *To come to light,* پذیر شدن , بظهور آمدن , پیدا شدن . *To ask for light,* مستنیر کردن . *A light,* شمع ᴀ , چراغ , قندیل ᴀ , نبراس ᴀ (plur. نباریس). v. *Candle, lamp.—A sky-light,* کرد .—*Light,* (*instruction*), تادیب ᴀ , تعلیم ᴀ , تربیت ᴀ . v. *Knowledge.*

Light (lucid), روشن , منور A , شعله دار ; ضیاور , شعاع , تابناک , ضوي A , نا تیره , نا تاریک . v. *Clear, bright.* — *Light (not heavy)*, سبک , سبکبار , خفیف A , زن . *Light money*, زر زیوف . *Somewhat light*, سبکچه , بی ثقلت , نا گران . *Light (active, nimble)*, جهیز A , سبکپای , سملج A , موقع الوطء A , طرف العنان A , چالاک , چست , نهسر A , عنبان A , وحوح A , نزیز A , شعشاع A , سمیط A , حذلول A , رشیق A , دنف A , احوذي A or احوزي A , حوزي A . — (*light-minded, unsteady*), سبک خرد , هرجائي , بي قرار , باد سر , طیاش A , منزه , نزق A , شعل A , نرفلر A . v. *Inconstant, trifling.* — *A light coxcomb*, انقدر . — *Light (easy of digestion)*, خوش گوار , گوار آسان , هني A . — (*not chaste*), ناپاک , ناطاهر , ناپارسا , بي پرهيز . v. *Incontinent.* — *A light giddy female*, زلزت A . v. *Gossip.* — *Light (slight, not gross)*, نا سخت , ناکثیف , غیر وثیج , نا ستبر , پو . — (*unencumbered*), سبکمایه . (*of little value*), نا هنگفت . *A light armed body of men*, فوج سبکبار . سبکبار , ناگران بار

* *Light horse*, خیل سبکبار . — *Light (not difficult)*, نا مشکل , نا دشوار , آسان . (*not painful*), نا دردمند , بي رنج , نا غم آور .

♦ To LIGHT (*set on fire*), افروختن , آتش افروز کردن , تاب دادن . v. *To inflame, kindle.* — *To light a candle or lamp*, شمع افروز ساختن , موم سوز کردن , چراغ افروختن , کیبانیدن . (*to give light*), روشني دادن , ضیا پاشیدن , نور نمودن , پرتو انداختن . v. *To illuminate.* — *To light (from a horse or carriage)*, فرود آمدن , پایین آمدن , نازل شدن , نزول نمودن . v. *To alight, dismount.* — *To light (as a bird on a tree, &c.)*, لبود . — *To light or fall upon by chance*, شبیدن , وقع کردن , نمودن , راست افتادن , عارضانه افتادن , واقع شدن , از اتفاق یافتن , موافقت نمودن , مصادف شدن . v. *Also to fall, settle, rest.*

Lighted (as fire, &c.), افروخته , آتش داده شده , آتش زده .

To LIGHTEN (*flash with thunder*), درخشیدن , درخش , آذر زدن , بخنویدن , برق کردن , درخشان شدن , نمودن برق . (*to shine like lightning*), ابراق کردن , بروق ساختن . (*to illuminate*), روشن , آسا ضیا پاشیدن , انورسا روشن بودن . نور پاشیدن , منور کردن , ضیا گستردن , تاب دادن , کردن . v. *To enlighten.* (*to exonerate*), سبکبار ساختن , حمل رفع . (*to exhilerate*), دلشاد کردن , خوش خاطر ساختن , نمودن , مسرور کردن . v. *To cheer.*

LIGHT-FOOTED, سبکپا .

Light-headed, سبکسر , سر در هوا , گیج , هپراچه . (*delirious*), بي حواس , بي هوش , بي خود . — *Light-headedness*, بي حواسي , بي هوشي , بي خودي . v. *Delirium.*

Light-hearted, دلشاد , دلخوش , سبکروح . v. *Cheerful, gay, merry.*

Light-fingered, v. *Thievish.*

A LIGHT-HOUSE, منار A , منارت A (plur. منائر , منایر), فانوس , فنور A .

LIGHTLY (*without weight*), سبکانه , خفیفاً A , بلاگراني . (*without difficulty*), بلا مشکلانه , آسانه , نادشوارانه . (*without cause*), بي سبب , بلا موجب A , بي تقریب . (*cheerfully*), شادمانه , خرمانه , با خوش خاطر , دلشادانه . (*not chastly*), بي پاکي , بلا طهارت A , غیر پرهیز . (*nimbly*), با سبکپاي , جهیزانه , زهفاً A . (*without steadiness*), بلا قراري , باد سرانه , بطور هرجایي .

Light-minded, سبک خرد . v. *Light.*

Lightness (want of weight), سبکي , سبکباري , خفت A . — (*agility*), چستي , بختکاره , همزجت A , عنق A , وروزت A , چالاکي , سرنخت , سر بحت , شهامت A . (*want of chastity*), عدم پاکي , بي پرهیزي , عدم طهارت . v. *Levity.*

LIGHTNING, برق A , تاب , درخش , آذر , آذرشب , آتش آسمان , براق A , پرتاب , بصيص A , صلد A , بیر , آتش باز , آتشک . *Lightning darting along in the form of a chain*, سلسله A .

The LIGHTS, رئه , فواد A (plur. افيدت), شغار . v. *Lungs.*

LIGHTSOME (*exhilerating*), شاد ساز , فرح بخش , دلنواز . v. *Gay, cheerful.* — (*not dark*), روشن , منور A . v. *Luminous.* — *Lightsomeness*, شادي , خوش دلي , خرمي . v. *Cheerfulness.* — (*luminousness*), روشني , عدم ظلما , بي تاریکي .

LIKE (*adj.*), مانند , مثل A , مماثل A , مثیل A , مشابه A , همتا , مطابق A , موافق A , یکسان , برابر , آشیا , همل , مانا , مناظر A , باستار , عدیل A , معادل A , همانا , همنبر , همسر , همساک , هماورد , هماور , لبیس A , ضدد , عدد A , تن A , تائي , باتابع A , مال , مشاکل A , ضدید A , کفل A , کراه . v. *Equal, resembling, likely.* — *To*

be like, مشابه شدن ، مانستن . v. To resemble.—To make like, تمثیل نمودن ، تشبیه ساختن ، تنظیر کردن .

Like, v. *Likeness, similitude, resemblance.*

Like (adv.), سان ، مانند ، وش ، وار ، سار ، سا ، آسا ، بسان ، مثال A ، منت A ; [the above are placed after the noun in a compound state; those which follow precede it.] مثل A ، چو ، چنان ، همچون ، همچو ، چون ، کف A ، مرد آسا A.—*Like a man (manly, manlike)*, کمثل A ، امثلت A. *Like ambergris (odoriferous)*, عنبرسا . *Like a king (royal)*, شاه سار . *Like an atom (minute)*, ذره وار . *Like the moon*, قمر وش . *Like the sea*, دریا مانند . *Like wax*, شمع سان . *Like a mountain*, کوه بسان . *Like the full moon*, بدر [illegible] . *Like the sun*, شمس مثال . *Like the first*, کالاول A. *Like a bird in a cage*, کالطیر في القفس A. *Like writing on the water (leaving no trace behind)*, کالنقش علي الما A.—*In like manner*, کذلک A ، کما A ، آنچنان .

To LIKE, میل ، پسندیدن ، پسند کردن ، دوست داشتن ، تصویب ، راضي شدن ، تحسین کردن ، نیکو داشتن ، داشتن کردن . v. *To approve, choose, love.*

LIKELIHOOD, معقولیت A (plur. معقولات), احتمال A . v. *Probability, appearance.*

LIKELY (*probable*), صواب نما ، محتمل A ، معقول A ، متحقق A . v. Also *agreeable, handsome, pleasing.* — (*probably*), قریب العقل A ، معقولاً A .

To liken, v. *To compare, represent.*

LIKENESS, مماثلت A ، تمثیل A ، برابري ، مانندگي ، اشتباه A ، شبه A ، تشبیه A (plur. امثلت) مثال A ، مثل A ، خماناني ، نقیش ، نسله A ، موافقت A ، مشابهت A ، حتال A . v. *Similitude, appearance, form.*

LIKEWISE, انه A ، انّ A ، بله A ، ایضاً A ، هم ، نیز ، [illegible] A . v. *In like manner.*

LIKING (*approbation*), تحسین ، نیکوداري ، پسندگي . v. *Inclination.*

A LILY, سرن ، رفیف A ، بهمتان ، سمن ، سوسن ، سوسام .

A LIMB, عضو A (plur. اعضا), جرتن ، ورب A (plur. اراب), جدول (plur. جداول), جدل A (plur. [illegible]), شلو A ، وریت A ، وربه A ، بتیلت A .—*Disabled in the limbs*, مقطوع العضو A , v. *Lame.*—*A limb (edge, border)*, کنارة ، جانب A ، لب A ، حاشیه A .

Limbed, عضو دار .

A LIMBECK, انبیق A . v. *Still.*

LIMBER, نابل A ، خنث A ، لدن A ، لدنت A (plur. لدن). v. *Flexible, pliant.* — *Limberness*, v. *Flexibility.*

LIME, آهک ، نبره A ، لیالا A ، باغ ، آزد ، آژو ، کوهیج ، *Burnt lime*, جبار A ، تفته ، ساروج ، کلس A ، مکلس A . *Lime or birdlime*, دبوقا A ، دبن ، دبق . *Lime (a sort of lemon)*, لیموي کاغذي ، کاغذي لیمو .

To lime, v. *Cement, plaster.* —(*to ensnare with birdlime*), تدبیق کردن ، تدبق کردن ، با دبق گرفتن . — *A lime-kiln*, داش . — *Lime water*, کلس آب .

The LIME TREE, اغاره .

LIMIT, کران ، حد A ، سرزمین . v. *Bounds, border, marches.*—*To limit*, حد کردن ، حدود بستن ، تحدید نمودن . v. *To restrain.*— *Limitation*, تحدید A ، حد A . — *Limited*, محدود A ، محدد A ، متحدد A .

To limn, v. *To* [illegible].—*A limner*, مصور A . v. *Painter.*

To LIMP, لنگیدن ، لنگان رفتن ، نکار شدن ، انکار شدن ، ساقط بودن . v. *To halt.*

LIMPID, پاک ، صاف A ، شفاف A ، مصفا A ، ناب ، زلال A ، ابه A ، قراح A (plur. اقرحت) ، مزمهل A . v. *Clear, pure, transparent.* — *Limpid water*, آب زلال ، آبـد ، نابي ، پاکي ، شفافي ، صفائي ، صفا A .—*Limpidness*, سلسال زلالي .

Limping (part.), لنگان . v. *Halting.*—*Limpingly*, لنگانه ، نکارانه ، سقطا A ، عرجا A .

The LINDEN TREE, اغاره . v. سمي .

A LINE, خط A (plur. خطوط) ، جدول A ، سطر A ، چیب A ، طناب A ، حبل A ، رسن A ، غیل A (*a small cord*), رود ، توي ، رشته ، رشتک ، ریسمان or ریسمان ، سمط A (plur. سموط) ، بزیم A ، بزوم A ، خیط . v. *Twine, thread, string, cord*; also *row, series, rank, rule.* —*The line, the equator*, خط استوا . *The equinoctial line*, خط اعتدال . *A right line*, خط مستقیم ، نظام A ، خط راست . *A parallel line*,

خطّ متوازي . *A curved line,* خطّ منحني . - *A crooked line,* خطّ معوج , خطّ كج . *A circular line,* خطّ مستدير . *A perpendicular line,* خطّ عمود . *A diameter line,* خطّ استوا , قطر A , خطّ مستدير . *Radial lines, radii,* خطوطِ شعاعيت . *Any line or mark in writing which points to an interlineation or error,* خطّ بيزاري , خطّ نسخ , خطّ بطلان , خطّ خطا . *The foundation lines of a house (marked on the ground),* خطّست A , طّ رسم . v. Also *delineation.* — *A plumb-line,* بخيه , هنجار , هنجاره , هنجا . *Black lines,* رملت A . *Lines on the palm of the hand,* سرّه A , سرار A , اساريره A . *Lines on the face,* نظار A . v. *Feature.* — *A fishing line,* رشته ماهي . *A line of a book,* سطر A.— *A line, verse, or hemistich,* مصراع A . *In one line,* يكرده . *A line, lines (military trenches),* محاصره A, خندق A (plur. خنادق), كندك, كور , كواب , گو , آل , شاه بارو , مترس A . v. *Camp, intrenchment.* — *A line of battle,* صف , صف جنگ , مصاف A . v. *Battalia.* — *A family line, lineage,* نسل A , خاندان , آل , اصل A , رسم سلسله , سلسله A , نسب A . v. under *family.*

To LINE (*a garment*), مثانيد , استر نهادن , تبطين كردن .—*Lined,* مبطّن A.—*To line with fortification,* تحصين دادن . كردن . *To line with soldiers,* با سپاه خندقساختن . *To line (as a dog does the female),* كشني كردن . v. *To impregnate, cover;* also *to double strengthen.*

Lineage, v. Under *line.*

LINEAL, *linear* (*composed of lines*), خطوطي , مرسوم A . —*Lineal* (*genealogical*), اصلي , خانداني , نسلي . مسطوره A

—*Lineally* (*in a direct line,* درخطّ مستقيم , نظامانه .

LINEAMENT, v. نظار , سرّ , سرار , اسارير . v. *Feature.*

LINEN, كتان , كتّن A , بزّه A , شربه A , زغبر , دوريشه . v. *Cloth, flax.*—*Fine linen,* بسنر آهنكث , كرباس , كرباسه , كتّن خاص , شريع A . *Linen* (*made of linen*), كرباسي .—*A linen cloth wrapped round the middle when bathing,* ازبتر , بزي , كشني , لنگونه , فوته حمام . *A linen thread,* نخ . *Linen tinder,* خفب.—*A linen-draper,* بزّاز A , پارچه فروش , كرباسه فروش.

To LINGER (*to remain long in pain*), بزمان طويل درد كشيدن . (*to be in suspense*), دودل شدن , ترديد نمودن , ديري نمودن . v. *To hesitate.*—(*to protract*) درراي خود متردد بودن , دير , واكشيدن , واپس افكندن , درنگ كردن , وادادشتن . v. *To delay.*— *To linger behind,* پس استادن , بازاستادن , درعقب ماندن . *To linger in expectation or uncertainty,* بمدت مديد اميد , بزمان كثير در انتظار بودن , برعهد بعيد درشك شدن , داشتن . *To linger long without action,* بزمان كثير بي كار بودن .

Lingering, (*adj.*), درنگ , تواني نما , ديررو , واكش . v. *Tedious.*—*Lingeringly,* با تواني , بديري , بادرنگي . v. *Tediously.*

A LINGOT, v. *Ingot.*

A LINGUIST, اهل لغت , اهل زبان , زباندان , لسان , آموز , لغت آزمرده .

Liniment, مرهم A , طلا A . v. *Balsam, ointment.*

LINING (*of a garment, &c.*), استر , بطانه A , ثغانيد A , بطن A , مثانيد A . *Having an elegant lining,* مبطّن A .

A LINK (*of a chain*), حلقه زنجير , غلّ A .— *The links or rings of a coat of mail,* حبك A , سرد A.—(*a torch*), مشعلچي , مشعل A , مصباح A , مشكات A.—*A link-boy,*

To link (*concatenate*), سلسله كردن , مسلسل كردن , پيوستن , مقرون نمودن . v. *To connect, join, unite.*

LINSEED (*lintseed*), تخم كتان , بزروالكتان A , پرك , زحموك A (plur. زحاميك), بزرك , اكشوثه A .

A LINT-STOCK (*for firing cannon*). فليته , سوخته , رشته , ريشته , فتيل , پيته , بيته , پينه .

LINT, v. *Flax.*—*Refuse of lint,* لس .

A LINTEL (*over a door*), سردر , سر آستانه , برديو , لجافه A , عارضت A , درگون , فروردين , فرسب A .

A LION, شير , اسد A , ببره A ; also, *less used,* — ارسلان , همام , غضنفر A , هزبر A , دبرزي A , حيدره A , اصلن A , هنبع A , هجاس A , دهرك A , الهواس A , هواست A , هروت A , هره A , الهرت A , هلقم A , الليث A , البس A , حيدرت A , القهوس A , هرثم A , هرائم A , هراّت A , نهد A , الهضام A , عرسام A , شاكي A , رمد A , خيثمور A , سلنم A , ابو فراس A , فروس A , فراس A , ريبال الهرت A , النالات A , فدولس A , رباض A , حلابس A , حلبس A , خضم A , شجعم A , ضرداء A , نزلق A , ضموزته A , النالج A , دلهث A , دلهاث A , اسامت A , نهامت A , عروت A

, عیوث A , اخنس A . غضوب A , دلهام A , دلاث A
, ارقب A , غمیثل A , حمارس A , لیحم A , حادر A , ضرضم A
, الکریت A , غنانث A , غنث A , الحثعم A , مضرج A
, ضرغام A , ضرغم A , الاغلب A , الدّادي A , زمجر A , مصهد A
ابو A , خوّان A , نهوس A , همّت A , صلدام A , ضرغامت A
, شدقام A , شدقم A , الودي A , ملبد , باسل A , اللبد
, هیصم A , الهصم A , زفر A , غطمش A , مخثعم A , اللابد A
, خنوس A , ضمرز A , قشعم A , مهصم A , هصمصم A , هصام A
, ضیغمي A , ضغر A , خنابس A , میسم A , عضمز A , مراهب A
, عیوث A , عایث A , الهرثی A , قسورت A , قسور A , غضور A
, المفاجي A , المنهت A , عروف A , عجوز A , عیاث A
, مرثد A , نهام A , مصدر , سبع A , تعانب A , عنب A
, مهوب A , شدخا A , درناس A , غشرت A , بیهس A
, نهز A , ضبارمت A , ضبارم A , عردم A , مهیب A
, الاصبع A , مظفر A , غضب A , بهور A , دواس A , رماحش A
, اتوش A , عسرب A , فرانصت A , الرّادي A , نباس A , عیار A
, عزّام A , عنبست A , عنابس A , عنبس A , الانصع A
, هوام A , دماحث A , فارس A , غیال A , تعاص A , معتزم A
, مقعص A , هلقام A , سید A , حنجل A , مقبقب A
, المنیف A , ضلقم A , بسور A , رزم A , عرس A , مقعاص A
, توش A , کهمس A , دربلس A , درواس A , فریاس A
, اخشم A , عطاط A , التجید A , هد A , هبزم A , صمداع A
, جبهمت A , ضراک A , کعنت A , هباهیم A , همهوم A
, حارث A , التهاب A , عراهم A , ضبشم A , ظلثار A , طثیار A
, غرزال A , متیهنس A , بهینس A , بهانس A , عثمثم A
, شرندس A , مورج A , ضمزر A , ضبیطر A , ضبطر A , قفصل A
, فرناس A , ملطاع A , مهراع A , مهرع A , قداحس A
, هزبران , شیران *Lions*, —. دهلاث A , دلهمس A , فرانس A
, سلاقم A , هزابل A , لیس A , لیوث A , اسود A , آساد A
. زرانست A , رابل A , بسّل A , لواحم A , عري A , هزبر A
— *A roaring lion,* شیر زیان , شیر غران , شیر غرین . *The roaring of a lion,* شیر , شیر شرزه —*A furious lion,* برزج . *An overthrower of lions,* شیر افگن , شیرمست , زیان . *Hunting lions,* شکار شیر . شیراوزن , شیراوژن . *Seizing a lion,* شیرگیر . *Bold as a lion,* شیرانه . *Lion-like,* شیري , شیرانه , متاسّد A , هزبرانه .—*The lion of the faith,* اسد الدّین . *The lion of the state,* اسد الدّوله . *The lion of God,* اسدالله . [These are often conferred as titles of honour.] — *The region of lions,* شیرستان . —*A lion's den or haunt,* عرین , غرین . v. *Den.* — *A tawny lion,* اسد زرد . *A lion's whelp,* A هفس . *The lion's nose (two stars so called),* انف الاسد A , النثرت A . *The lions of the field of battle (brave warriors),* هزبران وغا , شیران عرصه دارگیر , هزبران کارزار .

A lioness, شیر ماده , شیرماده , عرس A , لبوّت A , هرمت A , لحلست A , (plur. لبوات , لبو لیوت A , لباأت) .

The LIP, لب , شفه A , شفهت A (plur. شفوات , کشن , کشین , لبوت , بام , لنج , مشفر A (plur. مشافر) , شفاه , شغر . v.—*The two lips,* انوذرتان A . *A contraction of the lips,* دمس A . *Sealing the lips,* پود بند . *Thick lipped,* ابطر A , کثیرة الوفرة A , کبود بام . *Blood flowing from the lips,* ضبّ A . *To have chapt lips,* تبسیدن , تغسیدن , هواسیدن . *Pimples on the lips or mouth,* ریش , بریدار , جلن فرسا , انجوغ , دیو فرساي , سلنج , دهن . v.—*The lip or edge of any thing,* کنار , لب . پریرفت . v. *Brim.*—*Full to the lip,* لبریز , لبالب . *To be full to the lip,* لبریز شدن . *To hang the lip,* هادل شدن .—*Lipped,* لب دار , شفاه دار . *Large lipped,* مشافي . *Blubber-lipped,* حبرکل A .

LIQUEFACTION, گداز , گدازش , گداختگي , گداخت , صهر A , تغت A , اذابت A .

Liquefiable, قابل گداز , ممکن گداز .

To liquefy, گداختن , گدازکردن , ذوب کردن , ابدار ساختن , تمویه نمودن .— (*to become liquid*). گداخته شدن , گداز شدن , ذایب گشتن , ضوبان شدن . v. *To melt, dissolve.*

Liquescent, گداز , نایب A , بخسان , گدازنده , ضوبان A , هبیع A , مذیب A .

Liquid, آبي , آبدار , آبگون A , مذاب A , صهیر A , گداخته , مایع A , ذایب A , هایع A .—*The liquid ruby (red wine),* لعل , لعل مذاب . *To render liquid,* تمویه کردن . v. *To liquefy.*

A liquid, آب ; ماء A , مایع A . v. *Liquor,* تولا , and انتانیا .

To LIQUIDATE (*pay debts*), ادا کردن .

LIQUIDNESS, آبداري , گدازي , بخساني .

Liquor, آب , ماء A , مایع A . v. *Water.*—*To macerate, soak, or dissolve any thing in liquor,* متدن کردن .— (*strong

drink, spirituous liquors), شراب A، آتش‌تر، دوشبر، بداده، مسکر A، دوشکش.

LIQUORICE, سوس A، سوس A، اصل السوس، مهکت، بیخ.

To LISP, مثل طفلان ناصاف گفتن، سبق لسان نمودن، زبان بدندان گفتن، لکنة نمودن، زعوم کردن، استعجا گفتن، الیغ گفتن، جبش ساختن، تمتامه گفتن، تطرم ساختن، تعتع کردن. v. *To stutter, stammer.*

A lisp, lisping, زبان گرفتگي، لکنت A، سبق لسانی، تعتع A، تمتامه A، تطرم A، زعوم A. استعجام A. *A lisper,* زعوم کننده، استعجام کننده. v. *Stammerer.*

A LIST (*catalogue*), فهرست، فرد A، دفتره A. *A list of names,* اسم نویسی. v. *Roll.*—(*enclosed ground for combats or tilts*), میدان A (plur. میادین)، گر، کشتي گاه، مواجب A. — (*border of cloth*), کنار، دامن، رزه، رژد. v. Under *border: also strip: desire, choice, willingness.—To list,* v. *To enlist; desire, choose: enclose.*

To LISTEN, گوش دادن، استماع کردن، تسمع نمودن، نیوشه، پنیوشیدن، بنیوشدن، فراگوش داشتن، اصغا نمودن، نواله نمودن، نغوشه کردن، رنین ساختن، کردن. v. *To hear.—To desire one to listen,* تسمیع کردن. *To listen or pay attention to any person,* مطیع شدن.

A listener, مستمع A، گوش دهنده، گوش گذار، سامع A. v. *Hearer.*

Listening (*subs.*), استماع A، نیوس، نیوش، نیوشه، نواله، سماع A، نغوشه. *Listening favourably to any thing,* رنو A. *Listening attentively* (*to musick, &c.*), رغون A. *Listening attentively to any low sound,* توجس A. *Listening* (*part.*), مستمع A، گوش نهان.

LISTLESS, سست، شاغل A، کاهل A، مساهل A، مسامح A، عفلتانه، نا مشغول، مهمل A. v. *Careless.—Listlessly,* با اهمال، اهمالانه، با مسامحت، — *Listlessness,* سستي، مسامحت A، مداهنت A، اهمال A، غفلت A، کاهلي، عدم اشتغال.

Lit (pret. of *light*). *I lit,* افروختم. *He lit,* افروخت.

LITERAL, حرفي، لفظي، اصلي، لغوي، نا مجازي. *The literal meaning,* معني لغوي. — *Literally,* بطور لغوي، حرف بحرف، بلا مجازي A.

LITERATI, علما A، فضلا A، اصحاب معرفت، اهالي علم. v. *Learned men.*

Literature, علم A، علمیت A، فضیلت A، معرفت A، فهم A، دانش. v. *Learning.*

LITHARGE (*of gold or silver*), مرد ارسنگ، شیخت A، مرداسنگ، مرده سنگ، مرتک.

A LITIGANT (*one engaged in a law suit*), متخاصم A، متجاج A، تجاج A، مماحک A، منازع A، مداعي A. — *Litigant, litigating,* مداعي A، خصیم A، منازع A (plur. منازعان)، معتلط A، ملادت A.

To litigate, دعوي کردن، خصومت ساختن، منازعت، تخاصم، چنیدن، تجادل ساختن، ستیزیدن، نزاع کردن، مماحک شدن، مماحکت نمودن، اختصام کردن، لج کردن، منافحت کردن، تنازع کردن.

Litigation, دعوي A or دعوا A، منازعت A، اختصام A، خصومت A، قضیه A، نزع A، لجاج A، ثقاف A. v. *Lawsuit.*

Litigious, منازع A، جنگ جو، قضیه جو، لجوج A، ستیزک، صاحب نزاع. v. *Quarrelsome.—Litigiousness,* ستیزي، عنادي، لج A، قضیه جوئي، جنگ جوئي.

LITTER (*carried by men*), پالکي، میانه، محافه A، محمل A. (*carried by camels or elephants*), هودج A، فودج A، کدس A، کژابه، کژاوه، قبه A، قعده A، عماري A، هودة A، رقت A، کویه، آخور، (*straw laid under cattle*), — قمش A، کاه. (*a brood of young*), نتیجه A (plur. نتایج)، ولیدت A. *A litter* (*things thrown about in confusion*), خس و خاشاک.

To litter (*bring forth as beasts*), نتیجه کردن، ولیدت نمودن. (*to spread straw*), کاه نهادن، آخورگستردن. (*to strew about*), پریشان نمودن، پراکنده کردن، گیستردن. v. *To confuse.*

LITTLE (*in quantity*), اندک، کم، قلیل A، اقلا A، قلایل A. (*small*), خورد، کوچک، تنک، صغیره A، دقیق A، باریک، که، حبتک A، حطمط A، کاک، قملي A. v. *Diminutive, minute, small; short; mean.—To eat little,* کم خوردن. *To be or become little,* کم شدن، صغیر آمدن. *A little boy,* پسرک. *Little bits* (*of meat*), اندک کشتن. *Little matters,* خرده مرده، خرد مرد. *The little finger,* انگشت خورد. v. *Finger.—Merchandize, &c. of little value,* متاع بایق.

A little (small part), جزوي ، اندكي ، يكچند ، بهمي ، يكچندي ، — *(a small space of time),* مهلت A ، مهل A ، لحظي A ، دم ، دقيقت A . v. *Moment.* — *By little and little,* آهسته آهسته ، درجه بدرجه ، اندك اندك ، پايه پايه .

Littleness, كوچكي ، كمي ، اندكي ، صغر A ، قلت A . v. *Smallness, meanness.*

The LITURGY, نماز ، آداب نماز ، لتوريا . *The liturgy of the temple of Mecca,* مشعر A (plur. مشاعر) ، شعارت A (plur. شعاير).

To LIVE *(to be alive),* زيستن ، زستن ، زنده شدن ، حي بودن ، عمر كشيدن ، زندگاني كردن ، زندگي گذرانيدن ، خويتيدن ، هستن . *To live long,* سال خوردن ، سال ديدن ، سال خواد شدن . *To live in a place,* خانه گير شدن . v. *To dwell.* — *To live well (voluptuously),* اهل صفا بودن ، صفا ، كردن ذوق و صفا ساختن ، برخورداري گرفتن ، زندگاني بعيش ، كردن عيش و عشرت كردن ، تخجل شدن . *To live or cohabit with,* همخانه بودن ، هم حجره شدن ، همخوابه داشتن . *To live poorly,* مفلس بودن ، حاجتمند شدن .

Live, v. *Alive, quick, active*

LIVELIHOOD, روزي ، رزق A ، گذران ، روزگار ، زندگاني ، عيش A ، (plur. معايش) معيشت A ، معاش A ، خوردني ، آورند ، آورنگ ، نوا ، زيب A ، راتب A .

Liveliness, شادي ، خرمي ، خوش طبعي ، تيزي ، زيركي ، شوخي ، دلشادي ، زندگي . v. *Vivacity, sprightliness.*

Livelong, v. *Tedious, durable, lasting.*

Lively, شاد ، خرم ، خوش طبع ، زيرك ، زنده ، شوخ ، چست ، تيز ، تيزحركت ، دلشاد . v. *Brisk, cheerful, sprightly.* — *Lively, livelily,* بي كيار ، شادانه ، با فرح ، بازيركي ، چستانه ، نبض نبض .

A liver (one who lives), زندگاني كننده . *The liver (jecur),* جگر ، كبد A . *Inflaming the liver,* جگرسوز . *The disease of the liver,* جگر ، سده ، زيادت الكبد A ، رعامي A ، رعامت A ، مرغابه A .

LIVERY, v. *Badge.*

LIVES (plur. of *life*), اعمار .

LIVID, زرد ، نيل فام ، نيل اندود ، نيلي . — *Lividity, lividness,* انبسه ، نيل فامي .

LIVING *(alive),* زيان ، زنده ، حي A ، زي ، كيان A . — *Ever living,* حي لا يموت A . *Living and eternal,* حي و قيام A . — *Living in tents (subs.),* بداوت A . *A living,* v. *Livelihood.*

LIXIVIAL, شخاري . — *A lixivium (to wash with),* شخار ، رماد A . v. *Lie.*

A LIZARD, جلپاسه ، خناز ، كربامو ، كرباس ، كرباسه ، كريشه A ، كريش A ، كلوچ ، ورل A (plur. ورلان) ، عنده ، برق A ، فرخو ، ضب A ، وزك ، وزغ ، غربون ، كربش ، سوسمار ، چلپاسه ، روله ، مولوس A ، الابرص A .

LO! اينك . v. *Behold.*

A LOAD, بار ، حمل A ، باريغه ، نيدل . v. *Burden, freight.* — *A court-yard in inns, &c. where they load and unload beasts of burthen,* بارگاد . *Carrying loads (subs.),* باركشي . *A bearer of loads,* باربردار ، باركير ، حامل A ، باربرداري . *To lay down a load,* حمل كردن ، وضع . محمل A ، حمال A . *An ass load,* خروار . *Horse or camel loads,* حمولت A . — *A load on the spirits,* سودا ، رنج ، دلبستگي ، دلتنگي ، دلشكستگي . v. *Grief, dejection.*

To load, بحملي كردن ، بار نهادن ، كرب ساختن ، تعزير ، نمودن ، تحميل كردن ، تطبيع نمودن . *To load with chains,* در زنجير بستن . *To load a cannon,* توپ تيار كردن . — *(a musket),* بندوق تيار ساختن . — *To load (make heavy),* پربار ، كردن ، گران كردن ، سنگين ساختن .

Loaded, محمول ، پربار ، گران بار ، موقر A ، موقرت A ، (plur. مواقر) ، مدموم A ، انگار ، اوبار ، دالب A ، مثقل A ، مثقلت A . — *Loaded with fruit,* ميوه دار . *Loaded with debt,* مستارب A . *Loaded with chains,* در زنجير قيد شده . *Loaded with plunder,* غانم A .

A loader, حمل كننده ، بار نهنده ، محمل A .

The LOADSTONE, مغناطيس ، سنگ مغناطيس ، آهن كش ، آهن ربا ، حجر الشياطين ، مغناطيس . v. *Magnet.*

A LOAF, نان ، كماج ، خبزه A . v. *Bread.*

LOAM, وحل A ، گل ، خلاب ، خلاء ، خاك . v. *Earth, clay.* — *Loamy,* پر خلاء ، گلي .

A LOAN *(of goods),* عاريت A . — *(of money),* وام ، قرض A ، اقراض A ، دين A .

LOATH *(adj.),* v. *Unwilling.*

To loathe, نفرت داشتن , كراهيت داشتن , كره داشتن , ابا نمودن , فرسولن , غيشيدن , ستوهيدن . v. *To hate, detest.*

Loathful, نفرت انگيز , مكروه A . v. *Hateful, detestable.*

Loathing (*subs.*), نفرت A , كراهيت A , تنفّر A , استكراه A .

Loathsome, مكروه A , نفرت انگيز , ناخوشمش . v. *Detestable.*

Loathsomeness, نفرت A , كراهت A , كراهيت A , مكروهي

LOAVES, نانها .

A LOBBY, پيشطاق , پيشگاه , پايه‌گاه .

LOBE (*of the liver, &c.*), زيادت الكبد A , جگرگوشه . *The lobe of the ear,* نرمه , رطامي A , رعامت A , ريكت A , كوش , بناي گوش , تجمت A .

A LOBSTER, كشغير .

LOCAL, مكاني , محلي , مقامي , جاي پيوند , محل , منسوب .

Locality, مكان A , مقام A , جاي , جا , گاه , محلّ A , موضع A .

Locally, بالمكان A .

Location, v. *Placing, situation.*

A LOCK (*of a door, &c.*), قفل A , كفره , غلق A , غلج , مغلاق A , مغلوق A . *A wooden lock,* مزنگ or فلج , قلغنج , مزنگ , كام , كماس , چنبه , چنده . *Locks,* قفلها , اقفال A . *A lock of hair,* زلف , طره A , جعد A , جعدت A , پرچم , فرخال , فرخار , پشك , تاب , هاز , كاكل , كيسو , كلاله .

To LOCK, با قفل بند كردن , مقفّل كردن , قفل بستن . v. *To shut up, confine; unite, join.*

Locked, مقفّل A , منقفل A , باقفل بند كرده , بسته .

A locker (*place*), برفنده , پرونده .

LOCOMOTION, حركت ازجا بجا , سيره A .

A LOCUST, جراده A , جراده A , گفتان , ملخ A , ملخ A , خيغن A (*plur.* جرد , ابو جخود , ام عوف , حسبان A , ترد , جنديخ A , (خيفان , خرك , جندب A , جابي A , عرادت A . *Young locusts before their wings grow,* دبي A , حرجوان A . *A swarm of locusts,* ثوالت A , دلجان A , مطنب A , مشعل A .

Like ants and locusts, مور و ملخ آسا . *Ground covered with or eaten up by locusts,* مسروت A , مدبي A , (*fem.*), مدبيت A .

To LODGE (*afford one a tempory dwelling*), شب باشي , منزل دادن , مسافرقبول كردن , بود و باش دادن , دادن , مستنزل نمودن , موتوي ساختن . v. *To harbour, cover.* — (*to place, fix*), نهادن , نصب كردن , نشاندن . v. *To plant, settle.* — (*to reside*), ماندن , قراركردن , نشستن , متمكّن شدن , منزل گرفتن . v. *To dwell.* — *To lodge at an inn,* درمنزلگاه نشستن , دركاروان سراي ساكن شدن , درخان , درمسافرخانه استقامت كردن . *To lodge with any person,* باكسي نزول كردن , همخانه بودن , بودن , همسفره شدن . *To lodge in the memory,* درخاطر نشاندن : *To lodge* (*lay flat*), برابر زمين نهادن . (*to be flat*), برابر زمين شدن .

A lodge, خانه . v. *House.* — (*a small house*), خرگاه , آنكبتخانه . v. *Hut.* *Lodged,* نهاده , نشانده , مقيم A , درمنزلگاه مقيم .

LODGMENT (*accumulation, or collocation*), جمع A , جماع A , آغالش , وضع A , وضيعت A . (*possession of an enemy's work*), نصب درحصار دشمن , حضن عدوگير .

A lodger, باشنده , مقيم A , مسافر A , مهمان , جنب A , نزيل A , ميز . *A fellow-lodger,* همخانه , هم حجره , همسفره .

A lodging, جاي قرار , اقامت A , بودوباش , نزل A , منزل A , منزلگاه , مهمان خانه , مهمان سرا , مكان A , مقام A .

A LOFT, طبق A , مسقف A , بام . v. *Floor.*—*A cock-loft,* طبق فوقاني . *A hay-loft,* كاهدان . *A corn-loft,* خرمن گاه . v. *Granary.*

LOFTILY (*haughtily*), متكبّرانه , باكبر , باعظمت . v. *Proudly.* — (*on high*), بالا , بلند , بجاي مرتفع , بمكان رفيع . v. Also *sublimely.*

Loftiness (*hautiness*), تكبّر A , مغروري . v. *Pride.* — (*height*), بلندي , ارتفاع A . v. Also *sublimity.*

Lofty (*haughty*), متكبر A , مغرور A , سردرهوا . v. *Proud.* (*high*), بلند , رفيع A , علي A , بالا .

A LOG, كنده , جايزه A . v. *Trunk.*

A LOGGERHEAD, احمق , بي وقوف , كند , پندره . v. *Blockhead, dunce.* — *To fall or go to loggerheads,* مشت زدن , غشغش كردن .

LOGICK, منطق A، علم منطق. *Logical*, منطقي، منسوب علم منطق، منطق پيوند، اهل علم منطق. *Logically*, از روي منطق. *A logician*, صاحب منطق، اهل علم، منطقي، منطق.

The LOIN, *loins*, ميان، كمر. نطاق A، صلب A (plur. اصلب، اصلاب، اصلبت، پشت مازه، پشت، مازو، حقوه A، تاره، ازره A.)

To LOITER, ديري كردن، درنگي كردن، اهمال كردن، اپنا كردن، پس افتادن، درپس ماندن، مكث نمودن، هوشا بودن. v. *To linger*, *to be idle*.

A loiterer, ديري كننده، اهمال كننده، درنگي كننده، آوزه، هوشا، مرتبه. v. *Idler*.

Loitering, ديري، درنگي، اهمال A. v. *Lingering*.

To LOLL (*lean lazily*), كدلانه اتكا نمودن، بي كارانه تكيه زدن. — *To loll out the tongue*, دلع ساختن، مدلع كردن، ملهث نمودن.

LONE, *lonesome*, *lonely*, يكانه، تنها، منفرد A. v. *Alone*, *solitary*, *single*. — *Loneliness*, *loneness*, تنهائي، خلوت A، يكانگي. v. *Solitude*.

LONG (*not short*), دراز، طويل A، طول A، طوال A، مستطيل A، مديد A، ديرباز، متماحل A (fem. متماحلت)، هيقماني A، طاط A، طوط A، عطلس A، عنشط A، شبحان A، طرموح A، شمق A، سنطيل A، اسنع A، ازيب A، شعموم A، سمرود A، ممحل A، مانع A، مرطل A، شعشار A، ازبه A، اعط A، شنظب A، شط، شطوط A، شرعب A، مقب A، مسبكر A، هرجب A، مسرب A، وارف A. v. *Tall*; *dilatory*, *protracted*. *Long and broad*, طويل و عريض. *Long-necked*, درازگردن، گردن افراز، عسلق A (plur. عسالق، fem. [illegible]). *A long time*, مدت، مدت مديد، زمان، طول زماني، ديري، آمد مديد، عهد بعيد. *A long rope*, طول A، تولت A. *To be or become long*, دراز شدن، تطويل شدن، پيوشيدن، بالايانيدن. *To make long*, دراز كردن، طويل ساختن، تشذيب نمودن، تذييل كردن. v. Also *Dilatory*, *protracted*. — *How long?* بتا. *Long ago*, از مدت، دير. *Long since dead*, ديرمرد. *A long way off*, دور، بعيد A، كارين، قاصي A، قاصيت A، قصي A. v. *Distant*. *Long* (*not soon*), نا تيز، تذيف A، تذف A. كار، نا زود، نا علي التعجيل. v. Also *all along*.

To LONG, ارزو داشتن. v. *To desire*, *wish for*.

A LONG-BOAT, قارب A. v. *Boat*.

LONGEVITY, عمر درازي، طول A، عمارت A، هرمان A.

LONGIMANUS (*long-handed*), دراز دست.

LONGING (*subs.*) خواهش، رغبت A، شوق A، اشتياق A. v. *Desire*. *Longingly*, با خواهش.

LONGITUDE, طول A، درازي، قيب A، قاب A. v. *Length*. *A degree of longitude*, درجه طول. *Longitudinal*, بادرازي منسوب.

Long-suffering. v. *Patient*; also *clemency*.

LONGWAYS, *longwise*, بدرازي، طولا A، بطول A، بالطول A.

LONG WINDED (*making long speeches*), سخن ران. v. *Diffusive*, *tedious*.

Looby. v. *Clown*.

To LOOK, ديدن، نگريستن، نگرستن، نگريدن، نگران شدن، نظر كردن، ملاحظه كردن، نگاه كردن، مبصر شدن، تنظر، مطلع بودن، بصير شدن، بصر نمودن، مشاهدت كردن، نمايش، نمايان بودن، صورت پذيرشدن. —(*to seem*), ساختن، ظاهر بودن. *To look about one* (*throw the eyes around*), ديده باز كردن. — (*to be circumspect*, *vigilant*), بيدار شدن، مقيد شدن، انتباه نمودن، بصيرت داشتن. *To look after*, اشتغال داشتن، بصيرت نمودن. v. *To attend*. — (*to look back*, باز نگرستن. *To look for* (*expect*), انتظار كردن، منتظر شدن. — (*search for*), تلاش كردن، تجسس كردن. — *To look into*, تفتيش كردن، گرايستن، تفحص نمودن. v. *To examine*. — *To look on* (*respect*, *regard*), اعتبار كردن، التفات نمودن، تكريم ساختن. v. *To esteem*. — (*to be a spectator*), ناظر بودن، مشاهد بودن. — *To look out* (*seek*, *search*), جستن، راي شدن، تك و پو نمودن، جست و جوي كردن. — (*to discover*), معلوم كردن، دريافت كردن، استطلاع كردن، كشاده نمودن. *To keep a bad look-out*, بصري بصيرت نمودن. *To look to* (*take care of*), نگاه داشتن، خبرداري كردن، آگاه بودن، بصيرت نمودن، همت كردن، بذل. — (*to behold*), ديدن، نگرستن، نظر انداختن. *To look through half-shut eyes*, جماش كردن، لحظ نمودن. *Look!* اينك. v. *Behold*.

Look, نظر A، نگاه، بينش، بيناي، نگراني. v. *Sight*.

—(*appearance*), روي ، ديدار ، چهره ، وجه A . سيما ، صورت A ، منظر A . v. *Countenance.*

A looker, looker on, نظركننده ، ناظر A . v. *Spectator.*

A looking-glass, آيينه ، آينه ، آبگينه ، مرات A ، مروه A . v. *Mirror.*

A LOOM, منسج A ، محاكه A . *The yarn beam of a loom,* منوال A ، شفشه .

A LOOP (*for a coat-button*), رز ، جوشك ، كوژ . *The loop of a curtain,* مخيطفت A . *A loop at the saddle-bow,* كهيز . — *Looped,* رزدار ، جوشك دار . *A loop-hole* (*aperture*), كنكره ، كشايش ، فتح A ، شگاف . *A loop hole in fortifications, &c.* تيركش ، روزن ، روزنه . — *A loop-hole* (*shift, evasion*), بهانه ، حيله A ، فن A ، كيد A . *Loop-holed,* كنكره دار ، پر فتح A .

A LOORY (*bird*), لور ، لوري .

To LOOSE (*untie*), حل ، كشا ساختن ، كشودن ، كشادن ، خلاص كردن . (*to disengage, set free*), كردن ، كشف نمودن ، آزاد ساختن ، رها كردن . v. *To free.*—*To loose a knot,* گره كشادن ، عقد حل كردن . *To loose the belly,* اسهال كردن . v. Under *looseness.* *To loose a belt,* كمربند ، ميانبند كشادن ، تاذن . *To loose and tie,* حل و ربط كردن .

Loose (*unbound, untied*), نابسته ، نابند كرده شده ، بي بستگي ، بلا بند ، محلول A ، كشاده ، بي قيد ، هزه . (*relaxed*), مسترخي A ، استرخاء A ، سست ، رخ A ، همال A . (*not fixed*), نا پايدار ، نا مقرر ، بي پايداري ، بي ثبات . —(*hanging down*), آونگان ، درو ، معلق A ، آويخته ، آويزان ، فروهشته ، متعلق A . (*not close or compressed*), نا افشرده ، بي تراكم . (*not chaste*), بي پرهيزي ، نا طاهر ، نا پاك و پاكيزه ، شوخين ، با هواي نفساني . v. *Wanton, dissolute.* — (*indeterminate*), غير معين ، نا محدود A . v. *Vague.*—(*unconnected*), نا پيوسته ، بي پيوستگي ، نا مقرون ، بي اتصال . —(*not costive*), نا منقبض ، منتهر A ، ودق A . (*not enslaved*), آزاد ، رها ، سربست ، حر A . v. *Free.* (*not attentive*), نا مشغول ، بي آگاهي ، نا A ، متفكر . *To break loose* (*gain liberty*), پاي گرفتن ، رهايي يافتن ، رهايي ، آزادي گرفتن . *To let loose,* آزاد كردن ، رسته نمودن ، رهانيدن ، رهاندن ، رها كردن ، هادن . v. *To free.*

A loose, آزادي ، ازادگي ، رهايي ، خلاص A .

Loosed, كشوده ، كشاده ، تافته ، محلول A ، بي قيد .

Loosely (*not fast*), بلا پايداري ، بي قرار ، غير ثبات . (*without bondage*), بلا بستگي ، بي بند ، بي قيد . (*irregularly*), بلا ترتيب ، بي نظام . — (*carelessly*), غافلانه ، كاهلانه ، با . v. *Negligently.* — (*dissolutely*), شوخانه ، بي پروانه ، بلا A ، از بي باكي . —(*unchastely*), با هواي نفساني ، شهوت خورانه . (*meanly*), حقيرانه ، ذليلا A ، غير پرهيز ، طهارت . *To sew loosely,* شل كردن ، مل ساختن . v. *To baste.*

To loosen, كشادن ، حل كردن ، محلول نمودن . v. *To loose, relax, part.*

Looseness (*unfixedness*), كشادگي ، بي قراري ، عدم قراري ، رخا A . (*flabbiness, laxity*), عدم استواري ، بي پايداري ، مهطلت A ، خراعت A ، خرع A ، سستي ، رخوت A ، رخاوت A . — (*irregularity*), بي ترتيبي ، عدم ترتيب ، عدم نظام . — (*want of chastity*), عدم پاكي ، عدم طهارت ، بي پرهيزي ، شهوت A ، شوخي . v. *Dissoluteness, lasciviousness.* — (*a diarrhœa*), شكم جاري ، جريان شكم ، اسهال A ، اسهال شكم ، تلره A ، جهاف A ، لينت A ، لين A ، رفتن شكم . *To have a looseness,* اسهال شكم داشتن ، فراگرفتن . v. *Flux.* — *To give a looseness,* اسهال دادن ، مشي كردن ، مشو آوردن ، امشا ، كردن ، تخريط ساختن .

To LOP (*trees*), حطاب كردن ، تشذيب كردن ، تقضب ، تصر ساختن ، قطع كردن ، صرم ساختن ، شمر نمودن ، ساختن ، بخسودن . v. *To cut.*

A lop, lopping, حطاب A ، جداد A ، قطاع A ، فرخو . — *A lopper,* حطاب كننده ، جداد كننده .

LOQUACIOUS, زيادہ گو ، گويا ، پرگوي ، كلماني ، قوال A ، دمار A ، مكثير A ، مكثار A ، مغود A ، قوول A ، مقوال A ، خزرافت A ، فيهت A ، نيه A ، فادي A ، نفرجه A ، هندليق A . v. *Blabbing.* *Loquacity,* زيادہ گوي ، پرگوي ، كثرت كلام ، لغا A ، همرت A ، قيل و قال A .

A LORD, مير A ، امير A ، ميرزا ، خان ، بيگ ، والي A ، ولي A ، سيد A ، مولا A or مولي ، بگ ، پاشا ، آغا . *My lord,* خداوند ، حضرت A ، مولانا A . v. *Sovereign, governor, ruler, master, noble.*

To lord, صاحبي كردن ، سلطنت نمودن ، حكم كردن ، حكومت كردن ، حاكم شدن . v. *To domineer, govern, rule.*

Lordliness, v. *Dignity, pride.* — *Lordly,* v. *Proud; proudly; imperiously.*—*Lordship.* v. *Dominion, estate.*

To LOSE (opposed to *find*), غایب کردن ، گم کردن ، اضاعت کردن ، نابع کردن ، ضایع کردن ، بهیدن ، ویاکردن ، یاوه کردن ، ویدن ، ویدیدن ، تضییع کردن .—(opposed to *gain*), زیان کردن ، نقصان کشیدن ، خسارت یافتن ، گرایش یافتن ، تلف نمودن ، تباه کردن . *To lose one's self* (*be lost*), گم شدن . *To lose one's labour*, عبث جفا کشیدن ، بی نایده تعب بردن ، باطلا آزار و زحمت کشیدن . *To lose at play*, نقصان در قمار کردن . v. *Game*. *To lose the remembrance of any one's services*, نعمت کسی را گم کردن . *To lose house and home* (*to be driven from one's country and friends*), گم گشتن دار ودیار . *To lose the way*, راه گم کردن ، گمراه شدن ، یوا بودن ، ضال نمودن ، بی راه گشتن ، آواره و هرگردان بودن ، خاسر بودن ، خسر شدن . v. *To wander*. *To lose hope*, آمید گم کردن ، نا امید شدن . *To loose courage*, دلشکستگی یافتن ، مکسور القلب شدن . *To lose an opportunity*, فرصتی گم کردن . *To lose time*, تلف اوقات کردن . *To lose idly the precious hours of life*, تضییع اوقات عمر عزیز کردن . *To lose* (*be conquered*), مغلوب شدن ، شکست خوردن ، شکستگی یافتن .
Loseable, گم شدنی ، ضایع ، ممکن .

A loser, ضایع کننده ، گم کننده ، نا کاسب .

Loss, زیان ، زیانی ، نقص A ، نقصان A ، گرایش ، اتلاف A ، تلف A ، ضرّه A ، ضرر A ، خسار A ، خسارت A ، خسر A ، خسران A ، مضرت A ، گزند . v. *Deprivation, destruction, miss*. *To suffer a loss*, نقصان کشیدن ، گرایش یافتن ، زیانی یافتن . v. *To lose*. *To be at a loss*, حیران شدن .

LOST, گم شده ، مفقود A ، ضایع A ، غایب A ، یاوه ، ضیاع A ، ضیع A . *To be lost*, گم شدن ، غایب شدن ، یاوه بودن ، ضیاع گشتن .

A LOT, نصیب A ، قسمت A ، بخت ، حصه A ، بهره ، بشک ، فال A .—(*dice*), قرعه ، کعبت . v. *Luck, fortune, portion*. *To cast or draw lots*, محارفت نمودن ، قرعه دادن ، بخت کشیدن ، چشک زدن .

LOTE (*tree*), دوم A ، حندقوق A ، حندقوقا A . *The wild mount in lote-tree*, ضیال A ، اشکل A ، اشکلت A . *The Egyptian lote tree*, جلجلان مصری ، بشنین A .

LOTION, غسل A ، شو ، شست ، شستگی . v. *Washing*.

A LOTTERY, قرعه بازی ، شرطی ، حصه بخشی .

LOUD, بلند ، بلند آواز ، جهیر A ، جهور . v. *Noisy, clamorous, turbulent*.—*A loud wind*, بلد مهداج . v. *Wind*. *A loud voice*, بانگ ، آواز بلند . *To cry with a loud voice*, بانگ زدن ، هنگامه کردن ، بلند آواز دادن .

Loudly, با بلند آواز ، با هنگامه ، با شمانه . v. *Noisily*.

Loudness, بلند آوازی .—(*shout, noise*), بانگ ، شمانه A ، هنگامه A ، شلغل ، غوغا ، ندا A ، فریاد ، شور . v. *Clamour, noise, turbulence*.

LOVE, عشق A ، معشق A ، محبت A ، مودت A ، مهربانی ، مهر ، اشنائی ، دوستی ، یاری ، اخلاص A ، صبابت A ، ضمانت A ، شوریدگی ، علق A ، حب A ، میلان ، عطوفت A ، ونو A ، ومق A ، موضعت A ، زمانت A ، وجد A ، تیوا ، ود A . v. *Desire, affection, fondness, kindness, friendship*.—*Sincere love*, محبت بی غرضانه . *The love of one's country*, حب الوطن A . *Paternal love*, عطوفت پدری . *To love* (*as a friend*), محب بودن ، یاری نمودن ، دوست داشتن ، دوستی داشتن ، عطوفت نمودن ، عزیز داشتن ، مودت بردن . *To be in love*, عشق داشتن ، عاشق شدن . v. *To like, esteem, value*.—*Distractedly in love*, مجنون عشق ، شوریده ، شیدا ، عاشق ، دیوانه ، عاشق مفتون ، الفته ، مدله A .—*To make love*, عشق کردن ، عاشقی نمودن ، اظهار محبت کردن ، تعشق ، ساختن . v. *To court*. *To love one another*, معاشقت نمودن . *The harmony of love and musick*, آهنگ وجد و سماع . *For the love of God*, از برای خدا ، فی سبیل الله A ، حسبة لله A . *A love-letter*, عشق نامه .

Loved, معشوق A ، محبوب A ; also *a beloved object, a mistress*.

Loveliness, دلبری ، دلکشی ، عشق انگیزی .—(*beauty*), حسن A ، جمال A ، رونق A ، ظرافت A ، شکوهه A ، لطافت A . v. *Gracefulness*.

Lovely, دلبر ، دلکش ، عشق انگیز ، نازنین ، نازنده ، شیرین ، کار ، حسن A ، جمیل A ، لطیف A . v. *Graceful, beautiful*.

A LOVER, عاشق A (plur. عشاق), حبیب A ، محب A ، یار ، دوست ، طلب A ، ود A (plur. اود ، ودد) . *A lover and his beloved*, عاشق و معشوق ، حبیب و محبوب .—*The soothing expressions of lovers*, ناز ، نازو نیاز ، نواز . *To toy as lovers*, عشق بازی کردن ، ناز نمودن ، نازیدن ، شیوه باختن ، عشوت زدن .

Lovesick, الفته ، دلخسته ، شوریده ، مجنون A ، شیدا ، مدله A .

Loving (part.), عاشق A, محبّ A, عشق نمایان. v. *Friendly.*

Loving-kindness, شفقت A, مرحمت, ملایمت A; رحم A. v. *Mercy, tenderness.*

Lovingly, با عشق, با محبّت, عاشقانه.

To LOUNCE, آواري, آواره گرديدن, هرزه گردي كردن, بي كار شدن, خوردن.

A lounger, آواره, هرزگرد. v. *Idler.*

A LOUSE, شپش, شبش, شبس, اسپس, سپش, حطو A, حطا A, حمك A, قملت A, قمل A, اشبس. *A* هرنعت A, هرنوع A, هرنيع A, امّ طلمت, حطات A *wall or paper louse,* فسافس A.

Lousily. v. *Meanly.*

Lousiness, قملداري, شپشيني.

Lousy, قمل دار, سپشين. v. Also *mean.*

Lout. v. *Clown, rustick.*

LOW (*not high*), فرود, فرو, زير, نشيب, پست, دون A, حقير A, كمينه, فرومايه. — (*mean, abject*), شيو, خور, دني A, طريح A (plur. طرحي). v. *Dishonourable, depressed, humble.* — (*deep*), درن A, زورا A, عميق A, غور A. — (*not loud*), نا بلند آواز. *To be low in the world,* تنگ شدن, تنگدست بودن. v. *To be poor.*—*Low ground,* وجّت A, زمين پست, زمين نشيب. v. *Lowland.*

To low. v. *To lower.* — *To low as a cow,* بانگ گاو زدن, جوور, جوار نمودن, جار ساختن, خوار كردن, آواز گاو كردن, كردن.

To lower (*bring or let down*), زير كردن, فرود آوردن, فروشتن. *To lower the head,* سرفرو كردن. *To lower or cause to submit,* فروتن ساختن. *To lower* (*fall, grow less*), كهين شدن, كمتر گشتن, افتادن. v. *To sink.*—*To lower* (*to appear dark, stormy, gloomy*), با ظلمت, تاريكي نمودن, تيره گشتن, ظلمت اندوختن, پوشيده شدن. —(*to look sullen*), نگاه ظلمت آلود نمودن, جبين پرچين نمودن. v. *To frown.*

A lower, lowering (*cloudiness*), سياهي, ظلمت A, تاريكي. —(*gloominess of countenance*), روي غضب, نگاه ظلمت آلود, آلود.

LOWER (*comparative of low*), اسفل A, فروتر, پستر, فروداشت, زيرتر. v. *Inferior. The lower part of any thing,*

كمترين, فروترين, پسترين. *Lowest, lowermost,* پايين فروديد, زيرترين, اسفل A.

Low-land, رهو A, ميطا A, زمين نشيب, زمين پست, وجّت A, دلصت A, ماوت A, (اهضام .plur) هضم A.

Lowlily (*without pride*), غير تكبّر, بي غرور, متواضعانه, با فروتني. —(*meanly*), حقيرانه, با خوري.

Lowliness (*humility*), بي عدم تكبّر, تواضع A, فروتني, خشوع A, غروري. v. *Submissiveness* (*meanness*), فرومايگي, حقيريت A, ذلّ A, خوري, پاييني, كميني, پستي, دوني. — (*want of dignity*), عدم عظمت, عدم كرم.

Lowly (*humble*), متواضع A, بي غرور, بي تكبّر, فروتن. v *Submissive.*—(*mean*), حقير A, دون A, ذليل A, خور. — (*without dignity*), غير عظمت, بي كرم.

Lowness (*want of height*), پستي, عدم بلندي, عدم ارتفاع. —(*meanness*), خوري. v. *Lowliness.*—(*dejection*), سودا A, صنوكت A, كشن سياه, دلشكستگي, تنگدلي.

Low-spirited, تيره دل, دلشكسته, دلتنگ. v. *Dejected.*

LOYAL, مستقيم A, وفادار, مطيع A, فرمانروا, فرمانبردار, نمك حلال.

A loyalist, صداقت, وفا دار, فرمان بردار, اهل صداقت, صاحب وفا, كار.

Loyally, از, با صداقت, از اطاعت A, از فرمان برداري, با وفا, با حقيقت, صادقانه, وفاداري.

Loyalty, وفا A, نمك حلالي, اطاعت A, فرمان برداري, صداقت كاري, وفا A, وفاداري. v. *Fidelity.*

To LUBRICATE, ملص ساختن, نسو كردن. v. *To smoothe, make slippery.* — *Lubricity,* مزلّقي, نعومت A, ملص A.

LUCID, *lucent,* لامع A, درخشان, نوراني, منير A, روشن, وقّاد A, شعله دار, تابان, برّاق A. v. *Bright, light, glittering, transparent. A lucid interval* (*in madness*), افاقت A, نوبت هوشياري در ديوانگي, وقت هوشياري.

LUCK, بهره, طالع A, قسمت A, نصيب A, بخت, روزي. *Good luck, luckiness,* نيك آختري, نيك بختي, بختياري, بختاوري, خوش نصيبي, اقبال A. *Bad luck,*

كم بختي , بد بختي , بد آختري . v. *Fortune, chance, accident.* *O what luck!* A حبذا طالع .

Luckily, ازنيك بختي , از قسمت , از دولت واقبال , بختيارانه . v. *Fortunately.*

Luckiness. v. *Luck.*

Luckless, بي بخت , بي نصيب , كم بخت , بي طالع , بي بهره . v. *Unhappy, unfortunate.*

Lucky, بختيار , بختاور , خوش نصيب , نيك آختر , اقبال مند , قوي بخت , نيك بخت , A طالع . v. *Fortunate.*

LUCRATIVE, سودمند , A مفيد , A نافع , A رابح , فايداور , A منافي , فايده بخش . v. *Advantageous profitable.*

Lucre, A فايده , A نفع , A سود , A منفعت , اندوخش , A كسب . v. *Gain.*

To LUCUBRATE (*study in the night-time*), احياي ليل كردن , تبييت ساختن . — *Lucubration*, احياي ليل A , تبييت .

LUDICROUS, مسخري , لعبي , A طناز , A سامد , لاغ ساز . *Any thing ludicrous*, A العبث . — *Ludicrously*, از مسخرگي , A طنازانه . — *Ludicrousness*, مسخرگي , لاغ , A لعب , A سامداً . A ملعبت , A ملعب , A طنز .

To lug. v. *To draw, drag, pull.*

LUGGAGE, A اسباب . v. *Baggage.*

LUKEWARM (*moderately warm*), شيرگرم , نيم گرم , فاتر , A خلش , A فاتر . *Lukewarm water*, A معتدل , A فاتور . — (*indifferent, not zealous*), A فاتر , صاحب برودت , سردمهر , بي گرم دلي , بي غيرت . *Lukewarmly*, نيم گرمانه , A معتدلاً . — (*coldly, indifferently*), از سرد مهري , با برودت . *Lukewarmness*, شيرگرمي , نيم گرمي , معتدلي . — (*indifference*), سرد مهري , A برودت , عدم غيرت .

To LULL, بلبلا , آراميده كردن , آراميدن , تنويم كردن , تهجيد , ساختن , انامت كردن , خوابانيدن , خواب آلود ساختن . v. *To calm, quiet.*

A lullaby, خواب ساز , اوازه .

LUMBER, اسباب گران , A اثقال , A ثقال . *To lumber* (*to throw about goods, &c. in confusion*), اسباب برهم زدن , اثقال درخلط انداختن .

A LUMINARY, روشني , A نور , A ضياء , A شعله , چراغ , A شمع . v. *Light.* — *The greater and lesser luminaries* (*the sun and moon*), A نيرين . *The greater luminary*, نير اعظم , A سراج . v. *Sun.* *The lesser luminary*, نير اصغر . v. *Moon.*

Luminous, روشن , A منور , A منير , نوراني , شعله دار , A ساطع النور , A لامع , A سنان . v. *Bright, light, shining.*

A LUMP (*mass*), كنده , A فصلت . v. *Fragment, piece*; also *heap.* — *A lump of dough* or *paste*, كنده , خمير , A زوا , A خبزت . *A lump of gold or silver*, سونپاژه , A سبيكه . — *A lump of clay*, غرغاطه گل , A كتلت . — *The lump* (*gross*), A كل , A مجموع . v. *Mass.* — *To lump*, مخلوط كردن . — *Lumping, lumpish*, گران , A عظيم الجسم , A جسيم . v. *Heavy, large.* — (*dull*), خيره , A احمق , باگراني . v. *Stupid.* — *Lumpishly*, v. *Heavily.* — (*stupidly*), كندانه , با خيره سري . *Lumpishness*, سرسامي , نا شناسي . v. *Dullness, stupidity.* — *Lumpy* (*full of lumps*), كنده دار .

LUNACY, ديوانگي , A سودا . v. *Madness.*

LUNAR, قمري , ماهي .

Lunated (*like a crescent or half moon*), هلال آسا .

LUNATICK, ديوانه , سودائي . v. *Mad.*

A lunation (*revolution of the moon*), دور قمر , سير قمر , A تقمير . — (*month*), ماه , A شهر . v. *Month.*

A LUNCHEON (*a piece*), پاره , A قطعت .

A LUNETTE, ماهچه .

The LUNGS A ريه , شش , A شحار , A فواد , A عصيب (plur. اعصبت) , A سحر (plur. اسحار , سحور). — *Lunged*, A مسحرت . *Lung-grown*, A لسق .

A LUPINE, ترمس .

To LURCH, حيله كردن . v. *To deceive.* — (*to devour*), بلع كردن . — (*to disappoint*), محروم ساختن . — (*to pilfer*), استراق كردن ; also *to lurk.* *To leave in the lurch*, دربلا گذاشتن . — *A lurcher.* v. *Lurker, glutton.*

A LURE, A جذبت , بنگ , كشاكش , A طعمه , نوازش , يم , آزمايش . v. *Enticement.* — *To lure*, طعمه نمودن , كشاكش نمودن , بنگ كردن , آزمايش كردن . v. *To attract, entice.* *A lure for a hawk*, بذره . *To lure a hawk*, بذره نمودن .

To LURK, پنهان شدن , نهفته شدن , پوشيده شدن ,

کمین کردن ، کمین کردن ، دری کردن . *A lurker,* کمین کننده ، کمیندار . — *A lurking-place,* کمینگاه ، کمینگه ، کمي ، کمون ، مِیزا A ، مأرزه ، سمج ، سمجه ، سمچه . v. *Den, lurker.*

LUSCIOUS, بسیار شیرین ، لذیذ A ، مزه‌دار . v. *Sweet, delicious.*—(*too sweet*), کثیر اللذیذ A ، شرین با تشدید . — *Lusciously,* با زیادت شیرینی ، زیادت شیرینی . — *Lusciousness,* کثیر اللذیذي .

LUST, مستي ، شهوت A (plur. شهاوت A) ، هوا A ، هوس A ، هوا ، هواي نفساني ، فسق A ، فجور A ، رغبت A ، حرص A ، توقان A ، توقان نفس ، نفس اماره ، نفس A ، وهوس ، غلم A ، اغتلام A ، آرزوي نفس ، طمع A ، سودا A ، شوخي ، قسم A ، شبق A ، حنا A ، پروا ، حرارت A ، هکاع A . *To be a slave to lust,* شهوت پرستي کردن . *To restrain lust,* نفس را ، هواي ضبط کردن . *To lust,* هوس نمودن ، شهوت داشتن ، آتش توقان داشتن ، هبیب شدن ، نفساني داشتن .

Lustful, مست ، شهوت پرست ، شهوت دار . شهي A ، هبیب A ، نفساني A ، هوّاس A ، نفسي A ، فاسق A ، شهوان A ، شهوتي ، هدیم A ، جرمان A ، شبق A ، قسم A . *A lustful man,* زاني A ، اهل نفس ، پرست .

Lustfully, با شهوت ، ازمستي ، شهیانه ، با فجور ، هواساً A .

Lustfulness, شهوت پرستي . v. *Lust.*

LUSTILY, با زور ، با تندرستي ، با قوّت ذاتیت . v. *Vigorously.*

Lustiness, lustihood, زور ، قوّت A ، مضبوطي ، زورآوري ، توان ، توانائي ، قوّت ذاتیت . v. *Vigour.*

LUSTRATION (*water for*), وضو A ، آبدست . v. *Ablution.*

LUSTRE (*brightness*), روشنائي ، روشني ، خلا A ، جلوه A ، فر ، رونق A ، آب ، شعله‌داري ، ضیا A ، روشنا ، شعاع A ، تاب . v. *Splendor, glitter.* — (*renown*), نام ، نامداري ، کرامت A ، عظمت A ، بزرگواري . v. *Eminence.* *A lustre or sconce with lights,* جراغدان ، ثریّا . *A lustre* (*lustrum*), (*space of five years*), پنج سالگي .

Lustrous. v. *Bright, luminous.*

LUSTY, مضبوط A ، زورآور ، تندرست ، قوي A ، توانا . v. *Vigorous.*

A LUTE, بربط A . v. *Harp.*

To LUXATE (*disjoint*), ایها کردن ، منفک ساختن ، منخرع ، نمودن ، فسخ کردن ، وثیت نمودن . v. *To dislocate.* — *Luxation,* فسخ A ، انخلاع A ، ایها A .

LUXURIANCE, *luxuriancy,* زیادتي ، افراط A ، کثرت A ، افضال A ، فضالت A ، فضلت A ، وفرت وکثرت ، وفرت A ، زخوره ، زخره ، فراواني .

Luxuriant, زیاده A ، کثیره A ، موفوره A ، وافره A ، فراوان ، وبص A ، هدوره A ، فایض A ، کثیر و وافر .

Luxuriantly, گثیر و وافرانه ، وافرانه ، بکثیره A ، کثیراً A .

To luxuriate or grow luxuriant, تروج نمودن ، تکثیت ، ایساب نمودن ، جنون شدن ، بودن .

Luxurious, عیاش A ، شوقین ، خوش معاش ، شلم پرور ، صاحب عیش و عشرت ، اهل ذوق وصفا ، صاحب ذوق و نعیم . v. *Delicious, voluptuous, lustful, luxuriant.*

Luxuriously, با عیش و عشرت ، با ذوق و صفا ، دلخوشانه .

Luxury, luxuriousness, عیاشي ، شلم پروري ، صفا A ، دلخوشي ، ذوق و نعمت ، ذوق و صفا ، عیش و عشرت ، ذوق A . v. *Voluptuousness, lust, luxuriance, delicacies.*

LYCANTHROPY (*a kind of madness in which men have the quality of wild beasts*), قطرب A ، غول A ، خلیع A ، خیلع A .

LYING *sub.* (*telling a lie*), دروغ گوئي ، کذب زني ، بهتان گوئي ، خلاف بندي . — (*reclining*), هکوع A . — *Lying in bed,* آرام کردن بر بستر ، بستر نشیني . — *Lying hid* (*part.*), نهفته شده ، پنهان شده . v. *Hid.*

LYMPH, آب . v. *Water.*

A LYNX, پلنگ ، وشق A ، ابو معاویت A ، شایه A ، یوز ، پارس .

A LYRE, بربط A . v. *Harp.*

M

M has in English one unvaried sound and is expressed in Arabic and Persian by م ; as ماه ، جلم قمر *The moon.*

MACCARONI (*thin paste*), چینگال .

A MACE (*of metal*), گرز ، گوپال . — (*sceptre*), اشغلیونا ،

(a club), تبرزین , پلاتکین .—(a club or staff plated with silver or gold carried before great men), عصا A , چوب .—(a spice), گل هندي , گل جوز بوا , چارگون , بزباز , بزبازه , بسباسه A , جوز . — A mace-bearer, گرزبردار , عصا بردار , چوبدار , پیشادنگ , محضر A .

To MACERATE (make lean), لاغر کردن , نحیف ساختن , اهلاک نفس کردن (to mortify the flesh), انقا نمودن . کسر نفس ساختن , ریاضت نمودن .—(to steep almost to solution), تمییث , مش کردن , ترطیب کردن , اغارساختن , اغاریدن , خیسیدن , کردن .

Macerated, اغاریده .

Maceration (making lean), لاغر سازي . — (mortification of the flesh), اهلاک نفس , ریاضت A .—(steeping), ترطیب A , مش A , انقاع A , تمییث A , اغار .

To MACHINATE, کارسازي کردن , بندش کردن , سازش , مکر و حیله کردن , احتیال بستن , منصوبه کردن , کردن , غرض بافتن , دولاب نمودن . v. To contrive, plan.

Machination, کارسازي , بندش , سازش , منصوبه A , کید A , احتیال A , آل , حیله بازي , حیله A , غرض A , قصد A , دولاب , فن A , غدر A , غبن A . v. Contrivance, fraud.

A MACHINE, آله A or آلت A (plur. الات), دولاب , منجنیق A , بلکن , بیتکاني . v. Engine.

Machinery, آلي , منجنیقي , دولابي , بیتکانگي .

MAD, دیوانه , شوریده , مجنون A , آلفته , آشفته , ملموم A , شیدا , از عقل رفته , بیهوش , بیخود . معتون A , دفناس A , دفنس A , مشغوف A , مسلوس A , (fem. ملمومت), الول A , مشفوع A , الفي A , الق A , مفتن A , مشعوف A , مجنون، (fem. ثولا). v. Furious.—To be mad with love, عشق مجنون A شدن . v. Love.

To mad, madden (make mad), دیوانه کردن , مجنون ساختن , &c. (to be or become mad), دیوانه شدن , آلفتن , آشفته شدن , شوریدن , مجنون گشتن , شوریده شدن , آشفتن .

MADAM, صاحبه A , بیبي .

MAD-BRAINED, mad-cap, آتشي , شوریده سر , مغرور A , دژاگاد . v. Mad.

MADDER, رو نیاس , عرق الصباغ A .

A MAD DOG, سگ دیوانه .

MADE (participle of make), ساخته , کرده , معمول A , منفعل A , منعمل A , معمول A , مصنوع A . — Finely made, مجدول الخلق A , ممسود A .

A MAD HOUSE, دیوانه خانه , بیت المجنون .

Madly, دیوانه وار , دیوانه سا , مجنون , مثل مجنون , ازبیهوشي .

A madman, مجنون A , مجنت , اهل مجنت , دیودار , دیوستان . v. Mad.

Madness, دیوانگي , شوریدگي , شیفتگي , مجنوني , جنون A , نتب A , شعاف A , یهم A , شیدايي , جنت A , مجنت A . The madness of youth, جنون الشباب A

A MADRIGAL (pastoral song), ادا شوبان .

A MAGAZINE, گنج , مخزن A , خزینه A , گنجینه , گنجا , تبر A (plur. انبار), انبارخانه , حورملا , مخدع A , مقلدت A , مغنم A . — (of arms), سلاح خانه A .

A MAGGOT, کرم , حیت A , دود A . v. Grub; also caprice, whim.—Maggoty, کرم دار , پر دواد .

MAGI (worshippers of fire), آتش پرستان , مجوس A , اهالي آتش پرست , آذرگشان , گبران , مغان . One of the Magi, مجوسي , موبد A , مغ , آذرکشپ , آذرکش , آتش پرست , گبر . The religion of the Magi, مجوسیت A . A priest of the Magi, موبد A , موبذ A (plur. موبذان , موابذت A). To initiate one into the religion of the Magi, تمجیس کردن A . To be initiated into the religion of the Magi, تمجس بودن . A festival of the Magi, ژواگر , ژواغر .

MAGICAL, magick, افسوني , سحاري , مخصوص جادویت , جادوي منسوب , جادوگري منسوب . — Magically, سحریانه , ازجادوي , با سحر , مسحورانه , بطور جادوگري .

Magick, جادوي vulg. جادو , سحر A , جادوگري , افسون , سحربازي . v. Enchantment.

A magician, جادوگر , جادو , ساحر A , سحرباز , سحار A , نیرنگ ساز , نیرنگ نما . v. Enchanter, necromancer.—Magicians, سحرت A , جادوگران , بطله A . نیرنگ سازان .

MAGISTERIAL, متکبر A , مغرور A , عنفي A , انفان A . v. Arrogant, lofty, proud. — (such as suits a lord or master), حاکمي , صاحبي , مالکي .

Magisterially, مغرورا ᴬ , متکبّرانه . v. *Proudly*.—(*suitably to a master*), مالکانه , حاکمانه .

Magisterialness, تکبّر ᴬ , غرور ᴬ , مغروري . v. *Pride*.

MAGISTRACY, حکومت ᴬ , عاملي , ريلست ᴬ .

A magistrate, حاکم ᴬ , عامل ᴬ , ريس ᴬ , وازع ᴬ , ضابط ᴬ (plur. ضوابط), خدک ᴬ.

MAGNANIMITY, همّت ᴬ , شجاعت ᴬ , دلبري , دلوري , نجدت ᴬ , منش , جرات ᴬ , تيزدلي , مردانگي , جوانمردي , نجادت ᴬ .

Magnanimous, صاحب همّت ᴬ , اولي العزم ᴬ , علي همّت , جري ᴬ , بهادر , دلير , اهل شکوه , صاحب شوکت , شجاع ᴬ , قدوم ᴬ , جسور ᴬ , دلاور , بالاهمّت , بلند همّت , الجنان —

Magnanimously, ازهمّت , دلاورانه , از جوانمردي , دليرانه , با شجاعت , با منش , با غيرت .

MAGNET, آهن ربا , آهن کش , آهن کش , سنگ آهن کش , حجر ᴬ , مقنطس , مغنطيس ᴬ , الشّيطان . v. *Loadstone*.

Magnetical, *magnetick*, آهن کش منسوب , آهن ربا پيوند . v. *Attractive*.—*The magnetick needle*, خبره نامه , قبله نامه .

Magnetism, کشش , قدرت مغنطيس , قوّت آهن کش . v. *Attraction*.

MAGNIFICENCE, بزرگواري , بزرگي , شوکت ᴬ , اجلال ᴬ , جلال ᴬ , دبدبه ᴬ , عظمت ᴬ , حشمت ᴬ , کبريا ᴬ , شرف ᴬ , دولت واقبال , مجد واجلال , جلالت ᴬ , شکفت ᴬ , شغاد ᴬ , کرم ᴬ , ملکوت ᴬ , شوکت ᴬ , عزّت ᴬ . v. *Grandeur*, *splendour*.

Magnificent, بزرگ , بزرگوار , صاحب شکوه , اهل , صاحب عزّت , صاحب جلال , محتشم ᴬ , حشمت شوکت , جليل ᴬ , جلول ᴬ , عزيز ᴬ , کبير ᴬ , عظيم ᴬ , فخم ᴬ , عزّت سمات سعادت ايات , شريف ᴬ , مقرون , صاحب هيبت , کو محتشم ᴬ , وسطه ᴬ , همامي , مفخم ᴬ , ذوالرفعت ᴬ , عزت مآب . v. *Grand*, *pompous*, *splendid*.—*Most magnificent*, بزرگترين , اکرم ᴬ , اعظم ᴬ .

Magnificently, با عظمت , بزرگانه , ازبزرگي , کريمانه .—*To act magnificently*, تعظّم کردن , استعظام , کبيرا ᴬ , باعزّت , تعاظم نمودن , ساختن .

Magnified, کلان کرده شده , بزرگ کرده شده , تعظيم کرده , مفخّم ᴬ , معزز ᴬ , معظّم ᴬ , شده .

A magnifier, کلان کننده , بزرگ کننده , تعظيم کننده , معزّ ᴬ .

To magnify, کلان کردن , بزرگ کردن , تعظيم کردن , تکريم , تعزيز ساختن , اجلال کردن , اعزاز نمودن , تکبير ساختن , کردن , مبالغت نمودن , تفخيم ساختن , توقير کردن , اعظام نمودن . v. Also *to extol*, *exaggerate*, *exalt*, *elevate*.

Magnitude, کلاني , قدر ᴬ , عظمت ᴬ , فسحت ᴬ , کبر ᴬ , شيد , شغاد ᴬ , نفس ᴬ , سرير , سري , ورج ᴬ , کنديرت ᴬ , شدّت ᴬ . v. *Size*, *largeness*, *bigness*.

A MAGPIE, غراب البين ᴬ , کلاغچه , کلاژ , کجله , کجلک , عقوق ᴬ , کلچه , غلبه ᴬ . کشکرت ᴬ , کندس , کجله , قجل , کرباسه , کرباسو *A green magpie*, قرنه ᴬ , قلاورزون , اخطب ᴬ , شقراق ᴬ .

A MAID, *maiden*, باکره ᴬ , آزاد , دوشيزه , دخترينه , دختر , بيضة الخدر ᴬ , بنت ᴬ , دوخت , دخت , مربه , البتول ᴬ , عذري ᴬ . *The Virgin Mary*; also *Fatima*. v. *Virgin*, *girl*; also *maid servant*.—*A bride maid*, واسطت ᴬ . v. Under *bride*.

Maiden (*adj.*) بکري , آزاد پيوند , دوشيزه منسوب , دختري .

Maidenhead, *maidenhood*, بکارت ᴬ , دوشيزگي , عذرت ᴬ , قصت ᴬ , کعبت ᴬ , مهر . v. *Virginity*.—*To take a maidenhead*, بکارت گرفتن , مفترع ساختن , ابتکار کردن , بکار نمودن . v. *To violate*.

Maidenhair (*a plant*), شعر الارض ᴬ , پرسياوشان , کزبرالبير ᴬ .

Maidenly, بکرآسا , مانند باکره , آزاد آسا . v. Also *modest*, *gentle*, *timorous*.

A maid servant, کنيز , کنيزک , جاريه , پرستار , کهدا , رقيقه ᴬ , داه , برده , قينت ᴬ (plur. قيان) , ابد ᴬ , مزالت ᴬ , عقدا ᴬ , خدن ᴬ , خلايق ᴬ , غلامت ᴬ , اجيرت ᴬ , امت ᴬ . v. *Slave girl*.

MAJESTICK, شاهي , پادشاهي , سلطاني , خسروي , ذو ᴬ , الجناب , اهل وقار , همايون , شوکت مقرون , ذو الجلال ᴬ , ذوالجلالت ᴬ , اهل هيبت , صاحب مهابت . v. *August*, *imperial*, *pompous*, *splendid*, *magnificent*, *lofty*, *sublime*.—*Majestically*, با عظمت , شاهانه , شادوار , ازشوکت , با جلالت , با هيبت .

Majesty (*dignity*), جلالت ᴬ , وقار ᴬ , هيبت ᴬ , سلطنت ᴬ , مهابت ᴬ , جناب ᴬ , تمکين ᴬ , شوکت ᴬ , شکوت ᴬ ,

Majesty (king's address), مبعات A، سعودت A، كوكبه. *The divine Majesty*, حضرت A، جناب عالي، قبله عالم، حضرت حق، حضرت الله. v. Also *dignity, grandeur, sovereignty, power.*

MAIL (*armour*), جوشن، زره، بكتر، چار آينه، جبّه A، قردمان، كيمون، خفتان، خفّان، لبوس A، نثيذت A (plur. نقايذ A)، درع A (plur. ادرع، ادراع، دروع)، نيم A، نجبث A (plur. انجاث)، مضاعفت A، مترست A، يلبه A، لامت A، كبز، زيج A، سابري A، سابغت A، زغفت A، نثرت A، نثلت A، جدلا A، سرد A، زرد A، سكّ A، دلاص A. v. *Armour.* *A double coat of mail*, كرنگه، مضاعفت A. *An impenetrable coat of mail*, اسرت A، جدلا A. *Mail with which they arm horses*, شته بنك. *Armed with a coat of mail*, زره پوش، زيج پوشيده، سلاح پوش، جبه پوش، متدرع A، مدجج A. — *A ring of a coat of mail*, حبك A. *The intertexture of the rings of a coat of mail*, زرد A، سرد A. *A short coat of mail*, جبه‌چك، دريع A، دريعت A، بدن. *A short coat of mail worne under the clothes; also a garment worne under coats of mail*, خفتان، شليل A. *A maker of coats of mail*, جبه گر.

A mail (bag, letter-bag), خريطه. —(*cloak-bag*), جامه دان، خورجين، حقيبت A. v. *Bag.*

To MAIM, زخم كردن، سقط كردن، خمش ساختن، تجذيم كردن. v. *To lame, wound.*

A maim, زخم، صدمه A، آسيب A، لنگي، سقطي، خمش A، تصليم A، مجذم A، تجذيم A. v. *Wound, lameness, defect.*

Maimed, زخم خورده، زخمي، مجروح، مصلّم A، جذيم A، اجدع A، منقطع A، مخبل A.

MAIN (*adj.*) اوّل A، مقدّم A، نخست، مطلق A. v. *Chief, principal.* — (*important*), گران، مهمّ A. — (*forcible, violent*), ضربي، قوي A، شديد A، توانا. *The main (chief part)*, مجموع A، كثرت A، عظم A، معظم A، اسطمّت A. v. *Sum, total.* — *Main or main force*, زور، شدّت A، توان، ضرب A، قوّت A، قدرت A. v. *Violence.* *The main or ocean*, بحر محيط، درياي محيط، درياي شور، قاموس A، انسانوس A، عمان A. — *A main (hamper)*, زنبيل. v. *Basket.* *The main body of an army*, مجموع لشكر، عامت سپاه. — *The main chance*, نفس الامر A. *The mainland, main, or continent*, برّ A، يهما A. v. *Earth.* *The main land and main ocean*, برو بحر A.

Mainly, غالبا A، اوّلا A. v. *Chiefly.* — (*powerfully*), با شدّت، با قوّت، قديرانه.

A main-mast, تير كلان جهاز. — *The main-sail or main-sheet*, بادبان كلان، قلع اعظم، كدرت A. v. *Sail.*

To MAINTAIN (*affirm*), اقرار كردن، تعريف كردن، مدعا ساختن. v. *To assert.* — (*to defend by argument or proof*), دليل اظهار نمودن، تزكيت كردن، تبرير ساختن. v. *To justify, vindicate.* — (*to support with the conveniences of life*), پروردن، پرورش كردن، پرورده نمودن، خبرگيري كردن، عول ساختن، خوراك دادن، خوردني دادن، تعييش ساختن، رزق دادن. *To maintain a family*, خانمان پروردن. — (*to bear up*), برداشتن، برپاي نصب كردن. v. *To support, preserve.* — (*to continue*), مداومت كردن، استمرار نمودن. — (*to preserve from failure*), از زوال مصون كردن، از نقص نگاه داشتن. v. *To keep up.*

Maintainable (justifiable), مبرّر، ممكن، واجب التعريف A، لايق اقرار.

A maintainer, پرورش دهنده، پرورنده، پروردگار، پرور. v. *Cherisher, supporter.*

Maintenance, پرورش، پرورد، پروري، روزي، خوراك، خوردني، خبرگيري، پرداخت، قوت A، معيشت A، گذران. v. *Living, food, sustenance, livelihood.* — (*support, defence*), محافظت A، پشتي، حمايت A. v. *Continuance, defence, support, protection.*

The main-top-mast, سر درخت اعظم.

MAJOR, اكثر A، اكبر A، اعظم A. v. *Greater.*

A MAJOR (*military officer*), الش دار. *A majordomo*, خانسامان، سربراه كار. *The major (first proposition of a syllogism)*, تقدمت A، مقدّم A، كبري A، كبرا A. (*of full age*), بلوغ A.

Majority, اكثريت A، اكبري، اعظمي، اولويت A، كثرت A، استمت A or اصمّت A. — (*the office of major*), خدمت الشدار. — (*full age, end of minority*), بلوغ A، بلوغيت A، بالغي. — *To arrive at majority*, بالغ شدن، بلوغ آمدن.

To MAKE, کردن , ساختن . v. *To act, do, practise, perform, execute, form, construct, compose, create, commit, compel, force, cause.* N. B. The application of کردن and ساختن , in the sense of *to make*, as must be observed in this work, is exceedingly extensive . آفریدن , سرشتن , پیدا کردن. *(to compel, cause)*, کنانیدن . v. *To gain.* — *To make away, make away with (kill)*, کشتن , قتل کردن , هلاک نمودن . v. *To kill, destroy.* — *To make account (reckon)*, حساب کردن . v. *To compute.*—*(to believe)*, اعتقاد بردن , اعتبار کردن , باور کردن , ایمان داشتن . *To make account of*, التفات نمودن , تکریم ساختن . v. *To esteem.* — *To make free with (treat without ceremony)*, بي تکلیف و تکلّف شدن . *To make good (prove)*, تبریر ساختن , ثابت کردن , تزکیت کردن , دلیل اظهار نمودن . v. Under *good*. — *To make light of (consider as trifling)*, هرزه اندیش کردن , بیهوده پنداشتن . — *To make love*, عشق کردن , تعشّق ساختن , عشق نمودن . v. *To court*, and under *love*. — *To make merry*, عیش و عشرت کردن , شاد شدن . *To make of, or make much of*, عزیز داشتن , دوست داشتن , محبّت نمودن , نواختن , نوازش کردن . v. *To cherish, caress.* — *To make of (produce, effect)*, بکار آوردن , پرداختن —*(to understand)*, فهم کردن , دریافتن . v. *To comprehend; also to make profit of.* — *To make over*, تعیین کردن , سپارش کردن . v. *To assign, alienate, transfer.* *To make over an estate*, تولیج المال نمودن . *To make out (explain)*, اشکاره کردن , تعریف نمودن , کشادن . v. *To prove.* — *(to make clear to one's self)*, ادراک یافتن , عقل گرفتن , زیرک گشتن . *To make sure of (consider as certain)*, بي شبهت اندیشه کردن , مقرّر گرفتن , یقیني پنداشتن . — *(to secure to one's possession)*, در تصرف خود گرفتن . *To make up (reconcile)*, اصلاح مابین ساختن , اصلاح ذات البین نمودن . — *(to repair)*, مرمّت ساختن . — *(to compound)*, ترکیب کردن , خلط کردن , آمیختن . — *(to put together)*, بهم نهادن . — *(to shape)*, صورت بستن , تشکیل کردن , ساختن . — *(to complete)*, پرداختن , تمام کردن , کامل ساختن . *To make up to any person (to go towards him)*, بسوي کسي رفتن . *To make towards the city*, بسوي شهر روانه شدن . *To make for (advantage)*, منفعت کردن , فایده نمودن , نوا دادن . — *(to operate as a proof)*, سبب , دلال بودن , تقویت ساختن , برقرار کردن آوردن . v. *To confirm.*

Make (form, stature), صورت A , ترکیب A , ساخت , کالبد , اندام , شکل A . v. *Figure, shape.*

A maker, صانع A , فاعل A , عامل A , کننده , سازنده , جاعل A .—*(in composition)*, ساز , گر , کار . v. Also *Creator.*

A MALADY, مرض A , آزار , خستگي , بیماري , بي آرامي , تیمار , وجع A , شکي , رنج . v. *Disease.*

Malapert, malapertness, &c. v. *Saucy.*

MALE, نر , ذکر A (plur. ذکور , ذکران , ذکارت), مذکّر A . *Male and female*, نر و ماده , مذکّر و مونّث A . *A male animal*, فحل A (plur. فحول , فحال A , افحال A), گشن . v. *Stallion.*—*The male sex*, ذکورت A . *To give the male (to any she animal)*, نر دادن , گشن دادن . *To take the male*, گشن گرفتن .

MALEADMINISTRATION, بد انتظامي , بد عملي , حکومت بد , تدبیر فساد , ضبط شرّ . v. *Mismanagement.*

MALECONTENT *(dissatisfied)*, نا خوش , بیزار , ناراضي , نا قنع , نا خشنود . v. *Discontented.*

A MALEDICTION, لعنت A , بد دعا . v. *Curse.*

A MALEFACTION, گناه . v. *Crime.* — *A malefactor*, مجرم A , گناهگار , بدکار . v. *Criminal.*

MALEPRACTICE, بدکاري , بد عملي , بد طریقي , بد وضعي , فساد A , بد فعالي A .

MALEVOLENCE, *malice, maliciousness, malignity*, بد خواهي , بد اندیشي , بدگماني , عداوت A , کین , کینه , تغه , حقد A (plur. احقاد), غدر A , شرّ A , شرّة A , شرارت A , شرب A , شرر A , شرّرت A , فساد A , وژ , زرد گوشي , غلّ A , سخیمه A , سخیمت A , نقمت A (plur. نقام), وشم A , وتر A , مضد A , غرض A , بغض A , خصومت A , غمر A , نمد A , ازنگ .

Malevolent, malicious, malignant, بد خواه , بد اندیش , بد ظن , بدگمان , کینه کش , کینه خواه , خیره , کینور , شریر A , سیه درون , زردگوش , خبیث A , حقود A , بد , سگال , بد کردار , عیب جو , صاحب اغراض , بد فرجام , خیره . *The malevolent (men)*, بد اندیشان , ارباب حقد .

Malevolently, maliciously, malignity, malignly, بد خواهانه , از بد خواهي , از کینه , با کین , حقوداً A , با بدقصد .

Malign, v. *Unfavourable, infectious.*

A MALL, *mallet*, کوفتن or کوزن , گرینه , میخ چوبه ,

چنبه ، چاکوچ ، چکچ ، کوبن ، کودنیان ، کودینه ، کودین ، جنبه ، ازیره ، کرتک ، ازمیل A ، اژینه ، ازینه ، چندد ، میجنبت A ، میتدت A ، مقراع A ، میقعت A ، مدق A ، ملکد A ، صیت A ، مرزبت A ، جک .

To mall, malleate, باچکچ کوفتن ، باگرینه زدن . v. *To beat, hammer.*—*Malleable,* کوفته شدنی ، کوفته شدن ، ممکن، کوفته شدن ، امکان، کوفته شدن . *Malleableness, malleability,* نرم ، ملایم A ، نرمی ، ملایمی .

MALLOWS (*plant*), خطمی A ، پنیرک ، خبازه A ، خبازی A ، خبازی ، خروا ، خجند ، ملکل ، ملکک ، ورتاج .

MALVERSATION, حیله A ، حیله بازی ، حیله حواله A ، غدر A ، غبن A ، کید A . v. *Knavery, artifice.*

MAM, *mamma,* مام . v. *Mother.*

MAMMIFORM, پستان مانند . — *Mamillary,* پستان ، منسوب ، پستانی .

MAMMON, دولت A ، مال A . v. *Riches.*

MAN (*mankind*), آدم ، جنس، آدم ، انسان A ، ناس A ، بشر A ، بشره A ، حیوان، ناطق ، ترخم A ، ترخوم A . *A man* (*a male of the human species*), مرد ، مردم ، رجل A ، آدمی ، شخص A ، کس ، (ایسین .plur) ایسل A ، کاک ، آدمی زاد ، نفره A ، نسمت A ، نفس A ، فرد A ، عین A . — *A man or servant,* نوکر ، چاکر ، خدمتگار ، تابع A . v. *Servant, attendant, footman.*—*A man* (*in a contemptible sense*), حریف A . *A common man,* نفره A ، بی A . v. *Plebian, vulgar.* *A man of war,* جهاز، جنگ ، مرزاب A P ، بارجت A . v. *Ship.* — *Every man,* هرکس ، هرفرد . *No man,* هیچکس . v. *Nobody.* — *A little man,* مردمک . v. *Dwarf.*

To man (*supply with men*), مردمان تعین کردن ، مرد مان ، نهادن ، پرازمردمان کردن .

MANACLES, بند ، دستبند ، اسر A . *To manacle,* بند کردن ، دست بند نمودن . *Manacled,* دست بسته .

To MANAGE, تدبیر کردن ، سربراهی کردن ، مباشرت کار ، معامله کردن ، معالجه ساختن ، کارگذاری نمودن ، کردن حفظ ، ایال کردن ، حکم ساختن ، کارساز شدن ، بند نمودن ، نمودن ، ضبط ساختن . v. *To govern, conduct, treat.*—*To manage well an estate or money matters,* مال بودن ، کاردان، ، فهقاد کردن ، ترشیح نمودن ، ترتیم کردن ، کارگر، مملکت شدن ، وصوب ساختن ، خول بودن . v. *To administer, husband.*—*To manage* (*make tractable*), رام ساختن ، دست آموز نمودن ، حکم برهدار کردن . v. *To break, tame.*—*To manage a horse,* اسب رام نمودن ، اسب جولان کردن ، تتبیس ساختن . *To manage* (*wield or use with ease*), تیزدستی نمودن ، تیزکار ، با آسانی ساختن ، بی دشواری کردن . — (*to treat with address*), کردن باقابلیت حسن معامله ، قابلیت وآزرم نمودن ، ساختن ، با آدزم حرکت کردن ، ادب نمودن .

Manageable, دست آموز ، آسان معامله ، لایق، مباشرت ، بکار شایسته ، سزا، کارگذاری . v. *Tractable, governable.* — *Manageableness,* دست آموزی ، لیاقت مباشرت ، سزاواری .

Management, تدبیره A ، سربراهی ، کارگذاری ، مباشرت A ، معامله A ، عمل A ، کبری ، وقوف A ، فعل A ، کارازمودگی ، کاربندی ، کارمندی ، کارسازی . v. *Administration, conduct, dexterity, practice.* — *The manage or government of a horse,* صنع، اسب ، تتبیس A ، جولان، فرس .

A manager, کارگذار ، سربراه، کار ، پیش کار ، داروغه ، کارگر ، مباشر A ، وکیل A ، وصی A ، راعی A ، عامل A ، کاردان ، کارفرما . v. *Conductor, governor, administrator.* — (*a good economist*), کفایت شعار ، خانه دار ، مقتر ، صاحب، اهل، قلیل ، خرج، امساک ، صاحب .

A MANDATE, حکم A ، امر A ، فرمان ، وصیت A ، قضا A ، بارنامه . v. *Command, commission.*

Mandatory, فرمان ده ، حکم گذار ، امر فرما .

The MANDRAKE, مردم، گیاه ، یبروج A ، یبروح A ، یبروج الصنم A ، لفاح A ، لفاحت A ، سایبرح ، سترنگ ، سترون ، ستروان ، استرنگ ، ابوسلام A ، ابروسنام ، ابروی ، صنم ، چراغ القطرب A .

The MANE (*of a horse*), یال ، پش ، عرف A (plur. اعراف) ، پر ، سبیبت A ، کاکل اسب . *The mane of a lion,* لبدت A ، عفریت A ، عفرات A ، عفرت A . — *Maned,* یال دار ، عفرت دار . *Long maned,* معرف A .

MANES, سایه ، همزاد ، خیال A . v. *Ghost.*

MANFUL, مردانه ، دلیر ، دلاور . v. *Bold, courageous.* — *Manfully,* مردانه وار ، دلیرانه . *Manfulness,* مردانگی ، دلاوری ، دلیری . v. *Boldness, courage.*

The MANGE, *manginess,* گری ، جرب A ، خارش ، خرک A ، خوک ، نقب A . v. *Scab.*

A MANGER, معلف A (plur. معالف) ، اکندد ، الرون ، اری .

To MANGLE, پرزي پرزي كردن , بي ازمودگي پاره پاره زدن . v. *To lacerate, tear, maim.*

A mangler, پرزي پرزي كنندد .

MANGO (*fruit*), انبه .

MANGY, پر خارش , گري دار . v. *Scabby.*

Man-hater, v. *Misanthrope.*

MANHOOD (*in opposition to womanhood*), رجولت A , رجلت A , رجوليت A —(*in opposition to childhood*), شباب A , بلوغت A (*puberty*), جوانمردي ,مردانگي (*prowess*)—جواني سرسيدگي v. *Virility.*

MANIACAL, ديوانه . v. *Mad.*

MANIFEST, هويدا , ظاهر A , آشكارا , آشكار , آشكاره , منجلي A , علاني A , پيدا , عيان A , باهر A , روشن A , واضح A , جالي A , جلي A , مبصر A , لايح A , پديد , فاش , مبين A , (بينة plur.) بين A , باين A , متعين A , مستبين A , متضح A , منصوص A , امم A , جهير A , مبين A . *Manifest and notorious to all*, منصوص و معروف اهل حال . *To be manifest*, خنبيدن , روشن گشتن , واضح شدن , هويدا شدن , ظاهر شدن , آشكار شدن , خميدن .

To manifest, عيان و , ظاهر كردن , نمودن , نمايان كردن آشكاره , بيان ساختن , كشادن , هويدا نمودن , و بيان ساختن تصريح ساختن , تبيين كردن , روشن كردن , كردن . v. *To show, discover, explain.*

Manifestation, manifestness, كشف A , توضيح A , ظهور A , اظهار A , سنوح A (سوانح .plur) , وضوح A , تصريح A , تبيين A . v. *Discovery, publication, clearness.*

Manifestable, آسان اظهار .

Manifestly, ظاهرا A , ظاهرانه , آشكاره . v. *Evidently, clearly.*

A manifesto, بيان نامه , تبيان A , صورت حال , اظهار نامه .

MANIFOLD, چم , چام چام , اقسام اقسام A , گوناگون , باگوناگوني . *Manifoldly*,—مطبق A , متكثر A , لابرلا , لابلا , چم .

A MANIKIN, مردك , مردمك . v. *Dwarf.*

A MANIPLE, دسته . v. *Handful.*—(*a small party*), چندنفر .

A man-killer, مردم كش : v. *Killer, murderer.*

MANKIND, خلقت A , جنس بشر , بني آدم , نوع انسان , جنس آدم .

MANLINESS, دلاوري , جوانمردي , مردمي , مردانگي , دليري . v. *Bravery.*

Manly, manlike, دلير , مردانه وار , مردم آسا , مردانه . v. *Brave, undaunted.*

MANNA, قدرت , قدرت حلوا , من سلوا , سلوا A , من A , گزنجبين , طلنجبين , ترنگبين , طرنجبين or ترنجبين , بالي , تتبيل A , قنيره , گزي , گزنيو , گزنگو , گزنيو , گزنگبين , بصرت بالي .

MANNER, روش , وجه A , وضع A , طور A , طرح A , رسم A , سلوك A , سبيل A , منوال A , راه , طريق A , طرز A , دستور A , عادت A , پيش نهاد , نهاد , وطيره A , ضابطه A , حسب A , نظام A , آيين A , گونه , قاعده A , متعاد A , هنجار A , ينك , ديدن A , عراض A , نمط A , خلال A , ورزش , قانون A . v. *Habit, custom, way, mode.*—(*disposition of the mind*), خلق A , مشرب A , خاطر A , خو , خوي , سجيت A , جان , دل , منش , امتزاج A , مزاج A (*sort*), گونه , نوع A , جنس A , قسم A . v. *Kind.*—(*air, cast of the look*), نظر A , روي , چهره , چهر , سيما , وجه A . v. *Mien.*—*In what manner?* چطور , چون , چه گونه . v. *How?*—*Manners*, خلال A , سير A , اخلاق A , آداب A , نزاكت A , ظرايف A , خصال A . v. *Morals, politeness, civility, ceremony.*

Mannerly (*polite*), صاحب , خليق A , مهذب A , خوش اخلاق , صاحب انسانيت , اهل ادب و اركان , آدم نما , ادب با , مودب A . v. *Civil, ceremonious.*—(*politely*), ادبانه , با آدم , با لطف , نزاكت .

A MANSION, جايگاه , داره , بيت A , خانه , حويلي A , مكان A , مقام A , مقعد A , مقرر A , منزل A , قرارگاه , مسكن A , نشيمن . v. *Abode, house, residence.*

Manslaughter, مردم كشي . v. *Homicide, murder.*

A MANTLE, الفا , رضائي , بالا پوش . v. *Cloak.*

To MANTLE (*froth*). كف برآوردن . v. *To foam; also to expand: revel.*

MANUEL, يدي , دستي . (*performed by the hand*), از كتاب . *A manuel (small book)*,— از يد مصنوع , دست ساخته كوچك .

MANUFACTURE, عمل A, دستکاري, حرفت A, صنعت A, کار, کردار, کاربار, کاریگري.

To manufacture, ازدست ساختن, ساختن, دستکاري کردن.

A manufacturer, کاریگر, دستکار, پیشکار, حرفت اهل, پیشگر, پیشه وار, پیشه کار, کاربا, صانع A. v. *Maker, artist, artificer.*

MANUMISSION, آزادگي, آزادي, عتق A, عتاقت A, تحریر A, ولث A, فکّ A, فکاک A. *The manumission of a slave after the death of his master*, عتق العبد عن دبر A. v. ولث *and* سایبت.—*An Arabian formula of manumission*, انت سایبت A (i. e. *You are free*).

To manumit, آزاد کردن, تحریر کردن, اعتاق ساختن A, تدبیر نمودن, اطلاق نمودن. v. *To free.—Manumitted*, آزاد کرده شده, عطیق A.

MANURABLE (*capable of cultivation*), لایق زراعت, واجب الفلاحت A, ممکن تعمیر.

Manure, سرکین, زبل A, سلاح A, دمال A. *To manure land*, زبل دادن, سرکین دادن. v. *To dung, cultivate.—Manurement*, زراعت A, زمین تیماري. v. *Cultivation.—A manurer*, زراعت گر. v. *Cultivator.*

MANUSCRIPT, دست خط.

MANY (*a great many*), بسیار, فراوان, کثیر A, بس, بسا, بسي, موفور A, مستوفي A, رمیز A, شبیع A, عبر A, عروض A, کثاب A, وفي A, دخاس A, کثیف A, معکي A, ثوره A. (*several*), چند. v. *Much, copious, numerous,* also *multitude.—How many?* چند, کاین A, کم A, چه قدر, چه مقدار. *How many people?* چند کس, چند نفر, چند شخص, چند تن, چند خلق. *So many* (*as many as this*), چندین, این قدر. (*as many as that*), چندان, آنقدر. *Many times*, بسیار وقت, بسیار بار, بارها, چند بار, کثیرت, مرات, بدفعةٍ A. *A hundred times as many*, صد چندان. *Many-coloured*, کثیر الون A, رنگارنگ, گونا گون, بوقلمون. *Many words*, کثرت کلام. *Many favours*, الطاف وافیت.

A MAP, نقشه زمین, هیئت الارض A, صورت دنیا, رسم اقلیم, تخطیط بلاد, خرطي or خارتي.

To MAR, زیان کردن, ضرر رسانیدن, خسارت کردن. v. *To harm, hurt, injure, spoil.*

MARBLE, مرمر, سنگ مرمر, بلق A, رخام A. *White marble*, رخام سفید, مروت A. *Marble* (*made of marble*), رخامي, از مرمر, مرمري.—*Marble-hearted*, سنگ دل. v. *Hard-hearted.*

MARCASITE, مارقشیطا, مارقشینا, مارقشیثا, بوریطش, روشنا.

MARCH (*month*), فروردین, محرّم A, انار A, مرت.

To MARCH, رفتن, خرامان شدن, خرامیدن, مشي, ساختن, سیر کردن, سلوک ساختن, گام نهادن. v. *To go, walk. To march on foot*, پیاده رفتن, مشي ساختن راجلاً. *To set off upon a march*, کوچ کردن, نهضت کردن, رحلت کردن, ارتحال کردن.

A march, رفتار, روش, مشي A, مشیت A, سیر A, خرام, قدمیت A. v. *Movement, walk, journey. Setting off on a march*, کوچ, رحلت A, ارتحال A, نهضت A.

MARCHES, v. *Borders, confines, limits.*

A march-stone, آخیر, آخیز.

MARCHPANE, حلوا A (plur. حلویات), اشکک, نفایس A.

A MARE, مادہ اسپ, مادیان, فرسه A, حجره A (plur. حجار, حجورت, حجبر), شقا A, رماق A.—*The mare or night-mare*, ضاغوت A. v. *Incubus.*

A MARGARITE, درّه A, مروارید, لولو A. v. *Pearl.*

MARGIN, حاشیه A, کنار, کناره, آکوش, کران, کرانه, جناب A, لب. v. *Border, brink, edge.—The margin of a page*, حاشیه A (plur. حواشي). *On the margin*, درحاشیه, درکنار. v. اضعاف.

Marginal, کناري, کراني.—*A marginal note*, محشي A. *To write marginal notes on a book*, تحشیت A, حاشیه کردن.

A MARGRAVE, مرزبان.

MARIGOLD, گل صدبرگ.

MARINE, دریایي, بحري A. *A marine* (*soldier*), سپاهي جهاز.

A mariner, ملّاح A, اهل جهاز, جهازبان, کشتیبان, غارف A, عدّار A, عدولي A, صاري A (plur. صرا), فلّاح A, ناخدات A, ناخداي A, ناخدا A, نوتي A (plur. نواتي).

ناخذاه A , ناخذات A (plur. نواخذ) , اردم , داري , عرك . *The mariner's compass,* خبره نامه .

MARJORUM (*a fragrant plant*), مرزنجوش , حبق الفيل A , مرزنگوش , حشيشت المريميت A , ستغر A , آويش .

MARITIME (*belonging to the sea*), دريايي , بحري , دريا . (*bordering on the sea*), ببلب دريا , بركنار بحر , منسوب . v. *Marine.*

A MARK, نشان , علامت A (plur. اعلومت) , اشارت A , دلالت A , اثر A (plur. آثار) , شعار A , رسم , نقطه A , داغ , شوزب A . *A publick mark of infamy,* سياست A.—*A mark on cattle,* سومت A , ميمت A , دنوه A , شعب A . *A mark or price on a piece of cloth,* رقم A . *A mark for shooting at,* تيماج A , طبله A , خبكال , ددف A , نشانه . v. *Butt.*—*A mark or proof,* عيار A , شهادت A , گواهي , دلالت A . v. *Evidence.*—*An officer of the mint who assays and marks the gold and silver,* عيارگير , صاحب عيار . *The stamp-master's mark on gold or silver,* التمغا A .

To mark, نشان كردن , علامت نمودن , داغ كردن , اشارت نشاندن . *To mark (Arabick or Persian) with orthographical points,* رسم كردن , ساختن نقطه نوشتن , اعراب نوشتن . *To mark any thing with white or black dots,* ترقيش كردن . *To mark or take notice of,* نظر كردن , ملاحظه كردن , غوركردن , بصيرت نمودن . v. *To note, notice, mind.*—*To mark weights or measures,* عياركردن .

A marker, نشان كننده , علامت سازنده , اشارت كننده .

A MARKET, or *market-place,* چوك , بازار , خان , كوچه , تيم , سوق A , موسم A , خريد . (*buying and selling*), بيع و شرا A , بازار , فروخت . *A market for small wares,* محابات A , محابا A . *A market-day,* روز بازار . *The market people,* مردمان بازار . *The market or current price,* قيمت بازار , ارز بازار , نرخ بازار , نرخ A . *Belonging to a market,* بازاري . v. *Mercantile.*—*A dull market,* بازار شوره A , ضروح A , بواره A , كساد A , غرار , شوره A .

To market, بازاركردن , تسوق نمودن . v. *To deal, traffick.*

Marketable, بازاري , لايق بازار , واجب الشرا A , لايق , فريش .

A MARKSMAN, نشانه انداز .

A MARMOSET, v. *Ape.*

A MARRER, زيان سازنده .

MARRIAGE, نكاح A (plur. انكحت , مناكحات) , ازدواج A , عرسات (plur. عروسي A , عروس A , عرس A , سوري A , شادي معاهدت نكاح , فره A , كيش , اعراس) . *A marriage-contract,* عقد نكاح , نكاح نامه , عقد نامه . *A marriage contract signed by a judge,* خجسته نكاح . *The ratification of a marriage before a judge,* كابين . *A marriage-portion,* كاوين , كابين , كابيني , كابين . *A marriage-settlement,* عقر A , ميريها , حلوان A , صداق A , زن . *A marriage entertainment,* مهماني عروس , سوره A , عروسي , عرس A . *A dish of meat sent from a marriage entertainment to an absent friend,* خونچه . *To ask in marriage,* بنكاح طلب كردن . *To contract marriage,* عقد نكاح كردن . v. *To marry.*—*To give away in marriage,* بحلالي دادن .

Marriageable, لايق نكاح , قابل عرس , واجب العروس A . (*arrived at the age of puberty*), رسيده , بالغ A , بالغه A .

Married, نكاح كرده شده , منكوح A , محصن A (fem. محصنت , plur. محصنات) , حلال A .—*A married man,* كدخدا , زوج A , خصم A , شوهر , عروس A . v. *Husband.*—*A married woman,* زوجه A , زوج A , منكوحت A , شوهردار , عروسه A (plur. عرايس) , تكين , بهوله . v. *Wife.*

MARROW, مغز استخوان , مغز , مخ العظم A , مخه A , مخ , هشو , كلچه , انگله , كنده , مهارت A , صليب مهره , قلب A , مخ A , هنت A , قصيد A , دل , رم A , مكاكت A , مكاك A , حرام . *The spinal marrow,* مغز پشت , خيط الرقبه A , نخاع A , نخط A , مغز .—*Marrowless,* غير مغز , بي مخ . *A marrowless bone,* رشرش .

To MARRY (*take a wife or a husband,* نكاح كردن , ازدواج كردن , زوج گرفتن , تزوج كردن , داماد شدن , عروس تاهل ساختن .—(*to join a man and a woman in matrimony*), نكاح كردن , عقد نكاح بستن , تزويج ساختن , زوجات , بردن كتخدا ساختن , داماد كردن , زن دادن , مزوج ساختن , كردن عروس كردن , در نكاح پيوستن , بحلالي وصل كردن .—(*to give away in marriage*), بحلالي دادن .

MARS (*planet*), مريخ A , بهرام , القاهر A , پهلوان سپهر . *The two malignant planets, Mars and Saturn,* نحسان A , باتو , نحسين A .

A MARSH, گلاب , گلابه , وحل A , خلاب A , ورطت A ,

A . چرا , خرة , برين , كول , ورغ (plur. اجام), اجم A
salt marsh, شورستان . — Marshy, كلابي , اجمي , شورة .

A MARSHAL, سپاد سالار , سالار . v. General. — (a harbinger), پيشرو , فرانق , پيشاهنگ .

To marshal, صف صف كردن , صف آراستن , صف آرائي
نظم كردن , كردن . v. To arrange. To marshal or lead the way, راه نمودن , پيشرو بودن .

A marshaller, صف آرا , ناظم A . — Marshalship, صف آرائي , سپاد سالاري , سرداري , پيشروي .

A MART (city of traffic), بندر , بندرگاه , كرمان . v. Also market.

MARTIAL, لشكرمنسوب , لشكري , سپاهانه , جنگي .
v. Warlike.

A MARTIN, martinet, martlet, ابابيل A , وطواط A (fem. وطاوطت , plur. وطاوط), وطايط A , خطاف A , پرستو , فرستوع , چغنه . v. Swallow.

MARTINGALE, پيش بند , زيربند .

A MARTYR, شهيد A (plur. شهدا). — To martyr, قتل كردن , شهيد كردن . v. To murder, destroy. — Martyrdom, شهادت A.
A place of martyrdom, مشهد A , موطن A . To be martyred, شهيد كرده شدن .

To MARVEL, تعجب كردن , متعجب شدن , عجبناك , ماندن , حيران شدن , آشفته شدن , شكفتن , شكوفتن . v. To wonder.

A marvel, عجب A , استغراب A , عبرت A , عجاب A , عجيبت A , زول A . v. Wonder.

Marvellous, عجيب , عجبناك , غريب A , عجايب A , بديع A , عبرت آميز . v. Wonderful. — Marvellously, عجبانه . — Marvellousness, غريبي , عجيبي , عجبناكي .

MASCULINE, مذكر A , نر , مردانه . v. Male. — The masculine gender, مذكر A . To put in the masculine gender, تذكير كردن . — A masculine woman, فحلت , عورت , زن . — Masculinely, مذكر A , مردانه . — Masculineness, فحالت , مذكري , مردانگي .

A MASH, confused mixture, خلط A , مشوش , آميزش , مختلط A , سرشته , ممزوجت A , خلوط A , تشويش A . v. Also mesh. — To mash, خلط باهم زدن , مشوش كردن , آميزش , سرشت , مختلط ساختن .

A MASK (visor), برقع A , برقعه A , خال A , صورت . — (a subterfuge), حيله A , بهانه A , علت A . — تبديل صورت . v. Pretence — (a revel), مسخرة A . v. Masquerade.

To mask (conceal with a visor), برقع نهادن , با خال روي . — (to cover), پوشيدن , پنهان كردن . v. To conceal, disguise, hide.

A masker, برقع پوش , مسخره A , اهل خال , بذله باز .

Masked, برقع دار , خال دار , مسخره A , پوشيده , پنهان .

A MASON (stone-cutter), سنگ تراش , سنگ تراشنده , باجر , معمار A , راز , — (a builder with stone, &c), مرخم A , معمار . v. Architect, builder.

Masonry, سنگتراشي , معماري , سنگ معماري , سنگ سازي . v. Architect.

A mason's rule, تبرة , زيچ A , زيگ , هنجاره , هنجا , هنجار , رزة , رزه , دماك A , تره A , مطماره A , مطمر A .
A mason's trowel, ماله , مالج A , چنگاله . v. Rule, trowel.

MASQUERADE, بذله بازي , تبديل صورت و , مسخره A , بردي . v. Disguise. — To masquerade, تبديل صورت و بذله بازي نمودن , مسخره كردن .

A MASS (large quantity), انبار A , كميت كثير , كثرت A , — (assemblage). مقدار عظيم , كم متصل , جماع A , جماعت A , اجماع A , اجتماع A , لباكت A , مجموعت A . v. Heap, assemblage.

A MASSACRE, مقاتلت A , قتال A , قتل A , هلك A , خونريزي , خونباري , خونفشاني , كشش , كشتگي . — To massacre, مقاتلت كردن , قتل كردن , خون ريزي ساختن , خون ريختن , دم نمودن , سفكه , دمار آوردن . v. To murder.
Massacred, مقتول A , كشته . v. Murdered.

MASSINESS, massiveness, كلاني , گراني , سنگيني , وزيني , ثقيلت A . v. Weight.

Massive, massy, كلان , عظيم A , سنگين , گران , وزين A , ثقيل A , زرين A , بلمه . v. Large, weighty.

A MAST, تير , تير جهاز , درخت , ستون سفينه , تير

درخت , تيردار ,*Masted* — . نصبت A , ساريتة A , كشتي دار . *Oak mast,* بلوط A , ماز ودراز , بلوط .

A MASTER, مالك A , صاحب A , خداوند , اهل A , بعل A , ذو A" , خديو , سردار , سرور , مولي or مولا A , خواجه A . v. *Lord, chief, possessor, proprietor.* — *The master of a house or family,* صاحب خانه , خداوند خانه , سنور A , كديور , خاندار , خاندان , كدينه , سرادار , كدخدا , ولي , سرور مجلس . . هيله , كاوذ . *The master of a feast,* ميزبان , مهماندار , صاحب ضيافت , نعمت . *A master or teacher,* A استاد , A معلم , A مودب , A استاذ (plur. اساتيد). *A master of any art or trade,* A استاد , A استاذ , پيشه وار , آموزگار , راستكار , (اساتذت , اساتيذ .plur) , ماهر A , (plur. مهرت) استاكر . v. *Artificer.* — *Master, mister, or sir,* A صاحب , خداوند , آقا , آغا , آتي . *The master of a ship,* ريس كشتي , ربان جهاز , مالك كشتي , سردار جهاز , سقان A , رباني A , كشتيبان . v. *Mariner.* — *The master of the horse,* سر سواران , سراخور , امير اخور . *The master of a tavern, &c.* سرادار . v. *Inkeeper.* *A fencing master,* سلاح شور , سياف A . *A dancing master,* رقص آموزكار . *A master cook,* چابك . سردار باورچيان , امين مطبخ . *A riding master,* سلاح شور , (راضت , رواض .plur) رايض A , سراخور , سوار . *A young gentleman,* صاحب زاده .

To master (conquer), ضبط , غالب شدن , مغلوب كردن , دست يافتن , كردن . v. *To overpower: govern, rule.* — *A master-hand,* دست آموخته , ديدبيني .

Masterly (adj.) دانا A , واقف A , استادانه , استادي , علمي A , دانشور . v. *Skilful.*

A master-piece, كار گزيده , كار استاد . v. *Excellence.* — *Mastership, mastery.* v. *Dominion, rule, power, superiority, skill.*

To masticate. v. *To chew.*

MASTICATION (*chewing*), علك A , هرمزت A , همس A , مضغ A .

MASTICH (*a gum*), A مصطكي , مصطكا A , كنه , كيه , بناسيب , بناست , بناسب , بهش A , شهدانه .

A MASTIFF, دراس . v. *Dog.*

A MAT, بوريا , بوري , بوريه , حصير A , حاسر A , طلت A , فحل A , سمت A , نوالت A , زيغ , حصور A , مسطح A . v. شاطه . — *A mat on which they kneel at prayer,* بورياباف , بوريابان , شليخ , سجاده A . *A maker of mats,* با حصير پوشيدن , — *To mat,* حصيرجي , خاسر A , باري , با بوريا پوش كردن . v. *To twist, weave, entangle.* v. Also ترويق and رمل .

A MATCH (*of a gun*), فليته , سوخته . — (*a match of brimstone, &c. for lighting a fire*), كبريت A . — (*a contest at any athletick exercise*), A مقابلت , پيكار , كشتي , جنگ , — . (*game*), بازي , لعبت A . — (*an equal*), نبرد A , رزم A , قرن A , معادلت A , مفاوضت A , همقدم , همپايه , همال , (*any thing resembling or tallying with another*), مانند , موازنت A , جفت , زوجان , زوج A , يكساني , مشابه A , عروسي A , نكاح A . v. *A fellow, pair.* — (*a marriage*), ابا . *A match-lock,* تفنگ . *A match-lock man,* تفنگچي , شادي , برق انداز .

To match (to be equal to), همپايه , همقدم شدن , برابر شدن , مفاوضت نمودن , بودن — (*to show an equal, make equal*), برابر كردن , همقدم نمودن , معادلت كردن — (*to confront*), بمواجهت ساختن , مقابله نمودن , رو برو آوردن . v. *To oppose.* — (*to suit, resemble*), معادل , فراخور آمدن , مانستن , يكساني نمودن , موافق كردن , كردن — (*to suit, proportion*), زوجي , نكاح كردن , موازي ساختن — (*to join in marriage*), زوجي شدن , زوجات ساختن , نمودن — (*to be married*), نكاح كرده شدن .

Matchable. v. *Suitable, correspondent.*

Matchless, غير , بي نظير , بي همتا , لثاني A , بي مثال , بي همال , بي همان , غير مثل , بلا تشبيه A — . *Matchlessly,* بي مثالي , بي نظيري , بي همالانه , بي نظيرانه — *Matchlessness,* عدم تشبيه , عدم همتا .

A match-maker (marriage-broker), مشاطه A , درمياني , (fem. واسطت) واسط A , دلاله , نكاح — (*a maker of matches to burn*), پيشه كار , كبريت ساز .

A MATE (*husband or wife*), زوج A (plur. زوجات , dual, ازوجان) — . همزانو , همدم , همخوابه , همخانه — (*companion*), يار , رفيق A — (*assistant*), نر . — *The male mate of an animal,* ماده . — *The female mate,* دم , هم جهاز — *A ship-mate,* كشتي . — *Check-mate (at chess),* شاه مانت .

MATERIAL (*consisting of matter*), جسمي A , جسماني A , تن دار , هيولاني A , ماديت A , مادي A , جوهري A , مجسم A . v. *Corporal.* — (*important*), مستشري A , لازم A , مهم A , ضرور A . — *A material cause,* علت ماديت .

Materials, سامان ، سرانجام ، اسباب A ، ساز و سامان ، لوازمه A ، ابواب A ، مصالح A ، اجزا A ، مواد A . *Materials for building*, کراسته .

Materiality, جسمانیت A ، جسمیت A .

Materially, جسمانتاً A . — (*importantly*), باضرورت ، مهمانه ، لازمانه . — *Materialness*, ضرورت A . v. Also *importance*.

MATERNAL, مادري ، أمي A . — *Maternity*, امومت A .

MATHEMATICAL, رياضي ، منسوب بعلم رياضي ، منسوب هندسه ، هندسي ، هندسيت A . v. *Geometrical*. — *Mathematically*, هندسيانه ، ازروي هندسه . v. *Geometrically*. — *A mathematician*, رياضي دان ، مهندس A ، مهندز A . v. *Geometrician*. —*Mathematicks*, رياضي ، علم رياضي ، هندسه A ، علم هندسه ، علم غايت ، رياضت A ، رياضت ، علم رياضت . *Axioms in mathematicks*, هندسيان ، اداب هندسيان ، علوم رياضيت .

MATINS (*morning prayers*), نماز فجر ، نماز صباح ، صلوت A ، الفجر ، نماز بامداد .

MATRICE, *matrix*. v. *Womb*. — (*a mould*), قالب A ، تتنك .

MATRICIDE, قتل مادر .

MATRIMONIAL, نكاحي ، زوجي . v. *Conjugal, nuptial*. *Matrimonially*, نكاحيانه ، موافق اداب نكاح . — *Matrimony*. v. *Marriage*.

A MATRON, خاتون A (plur. خواتين)، تكين ، فنج A . — *An illustrious matron*, خاتون بزرگ ، بلاخيت A ، تيرم ، كدبا ، كذبا ، كدبانو ، كذبانو . v. Also *old woman*. —*A chaste matron*, عفيفه A (plur. عفايف)، مخدرت A ، محصنت A . — *Matronal*, خاتوني ، تكيني .

MATTER, جسم A ، جسد A ، تن ، هيولي A or هيولا A ، جوهر ، مادت A (plur. مواد)، ردا A ، بيرنگ ، برنگ ، v. *Substance*. — (*affair*), كار ، كار و بار ، باب A ، خصوص A ، امر A ، حاجت A . v. *Thing, business, subject*. —*Purulent matter*, ريم ، ريش ، غثيثت A . v. *Pus*.

To matter (*be of importance*), مضايقه شدن ، مهم و لازم شدن . — (*supparate*), تقرح كردن ، ريم ساختن .

MATTHEW, متي .

MATTOCK, كلند ، تيشه .

A MATTRESS, بستر ، توشك .

Mature, پخته ، رسيده ، رس ، ناضج A ، نضيج A . v. *Ripe*.

To mature, پخته كردن ، رسيدن ، باليدن ، انداكشتن . v. *To ripen*.

Maturely (*ripely*), ازپختگي ، از رسيدگي ، نضيجاً A . — (*in good time*), با زمان ، بگاد . v. *Early, soon*. — (*with counsel well digested*), بتامل ، با راي نضيج ، با عقل بالغ ، با حكمت . v. *Wisely*.

Maturity, پختگي ، رسيدگي ، باليدگي ، ينع A ، ينوع A ، نضج A . v. *Completion, ripeness*. —(*puberty*), بلوغيت A .

MAUDLIN (*half drunk*), نيم مست .

Maugre. v. *Notwithstanding, in spight*.

To MAUL, كوفتن ، كوفت و كوب كردن ، زدن ، ضرب كردن ، مشت زدن . v. *To beat, bruise, box*. —*A mall*. v. *Mallet*.

A MAUND, سنكور . v. *Basket*. —(*an Indian weight*), من .

MAUSOLEUM, روضه A ، مقبره A ، مزار A .

MAW, معده A ، چينه دان . v. *Crop, stomach*.

MAWKISH, ناخوشمش ، بي لذت ، نا لذ ، اتي ساز ، نيزار ، كنا . — *Mawkishness*, ناخوشمشي ، عدم لذت .

A MAW-WORM, كرم شكم ، دود بطن . v. *Worm*.

MAXILLARY, لحوي ، عذاري ، منسوب چانه ، عذار ، پيوند .

A MAXIM, مقوله A ، مسئله A ، قاعده A ، قانون A ، آيين . v. *Axiom, rule, precept*.

MAY (*month*), خورداد ، ربيع الاول A ، ايار ، ماه ايار ، مايس ، صيف . v. مايويس .

MAY (*verb*.) v. *Grammar*.

A MAY-BUG, جعل A . v. *Beetle*.

MAYOR. v. *Magistrate*.

A MAZE, دولاب . v. *Labyrinth*. —(*confusion of thought*), حيراني ، حيرت A ، سرگرداني . v. *Amazement, irresolution, perplexity*. — *To maze*, حيران كردن ، سرگردان كردن ، گمراه ، آواره و ساختن . v. *To amaze, bewilder*. — *To be in a maze*, سرگردان بودن ، حيران شدن . v. *To be astonished*. — *Mazy*, متردد A ، مشوش A ، پيچ دار . v. *Confused, perplexed*.

ME (oblique case of I), مرا . ي A.— *Do you know what he said to me?* داني چه گفت مرا . *She said, make the experiment on me,* قال تجعل التجربة في A .

MEAD (*liquor*), آب عسل .

MEAD (*meadow*), چمنگاه ,گیاهزار ,چرا ,چمنزار ,چمن ,چراگاه ,علفزار ,مرتع A ,مربع A ,مرج A (plur. مروج), مرغزار ,مرج A ,ودنت A (plur. وديفت), روضت A (plur. ابوت A ,اب A ,(ارايغان ,روضات ,رياض ,روض ,مسربت A ,بنانت A .

MEAGER, لاغر ,کم گوشت ,نهبرت A . v. *Lean, poor, bare.*

Meagerness, لاغري ,کم گوشتي . v. *Leanness, bareness.*

MEAL (*ground corn*), آرد ,طحن A ,دقيق A . v. *Flour. To meal or sprinkle with meal,* تنديغ کردن .— *A meal or repast,* خوراک ,خورش ,خوردني ,طعام A ,طعشي A . v. *Dinner, supper.*—*A meal-man,* آرد فروش .—*Mealy (full of meal),* پر آرد .— *(sprinkled with meal),* با دقيق پاشيده .— *Mealy-mouthed,* شرمسار ,خجل A . v. *Bashful.*—*Mealy mouthedness,* شرمساري . v. *Bashfulness.*

MEAN (*despicable*), فرومايه ,کمينه ,کمين ,پست ,خور ,پست و خور ,حقير A ,دني A ,دون A ,ذليل A ,انگنده ,مذمون A ,کست ,مدفع A ,تتوع A . *Contemptible, base, poor, humble, pitiful.*—(*middling, moderate*), ميانه ,معتدل A ,متوسط A ,مستوي A ,مقارب A . v. Also *intermediate.*— (*niggardly*), بخيل A . v. *Sordid, avaricious.* — *Of mean birth,* بد نژاد ,بي نسب ,مجهول النسب A ,بد اصل ,بي اصل . *In a mean condition,* کمپايه .

A mean (mediocrity), ميان ,اعتدال A ,اوسط A ,وساطت A ,سوا or سوي A . v. *Medium.* — (*the instrument or measure used to any end*), وساطت A ,معرفت A ,وسيلت A ,موجب A ,سبب A (plur. اسباب). v. *Cause*; also *interval.* — *Mean time, mean while, in the mean time,* در اين ميان ,در اين اثنا ,فيما A ,عند ما A ,بينما A ,بينا A .

To MEAN (*signify*), معني داشتن .— (*intend*), مقصود داشتن ,کام نمودن ,مدعي کردن . v. *To design, purpose, intend.*

MEANDER (*winding of a river*), پيچ ,پيچش ,ظبيت A ,موضوح A ,معاني (plur. معنونت A ,معنيت A ,تصوح A ,ثني A ,مثنات A (plur. مثانيت A). v. Also *labyrinth.*— *To meander,* پيچيدن ,تصوح نمودن ,ظبيت داشتن .

MEANEST, پستان ,اسفل A .

MEANING (*design*), عزم A ,کام ,مراد A ,قصد A ,سوي A ,نيت A ,اراده A ,غرض A ,مقصد A ,مقصود A . v. *Design, intention.* — (*signification*), معني A ,معنيت A (plur. معاني), نتيجه A ,فحوي or فحوا A ,دلالت A . v. *Sense.*—*A mysterious meaning,* لطيفه A .

MEANLY, بافرومايه ,حقيرانه ,با ذل و ملام ,مذموماً A .— (*without dignity*), بادوني ,خورانه ,نکبتانه ,هوناً A ,بي کرم ,بلا بزرگواري ,بي شرف . v. Also *poorly, ungenerously.*

Meanness, حقارت A ,پستي ,خوري ,ناکسي ,نامردي ,دوني ,ذلت A ,ذل A ,قبح A ,خساست A ,عدم فضيلت ,عدم شرفيت ,کمي ,عدم بزرگواري . v. *Baseness*—(*want of liberality*), بخيلي ,عدم سخا ,عدم مکرمت ,خسيست A . v. *Avarice, sordidness, niggardliness.*

MEANS (*revenue*), مال A (plur. اموال) A رزق (plur. ارزاق). v. *Fortune, wealth, riches.*—*By all means,* بهر وجه ,يقيمانه ,بهر صورت ,من کلا وجوه A . v. *Doubtless, certainly. By no means,* بهيچ وجه نه ,هرگز نه ,اصلاً A ,قطعاً A ,اصلاً ,کلا A ,هيچ اصلا ,وجها من الوجوه A . v. *Never.*

MEANT, مقصود A ,معهود A . v. *Designed, signified.*

MEASLES, سرخچه ,سرخره ,سرخک ,سرخيچه ,حصبت A ,سرخژه .

MEASURABLE, قابل القياس ,لايق اندازه ,ممکن پيمان . v. Also *moderate.* — *Measurableness,* قياس ,قابليت ,امکان ,پيمان ,اندازه ,لياقت . *Measurably.* v. *Moderately.*

Measure, پيمايش ,پيمود ,اندازه ,وزن A ,ميزان A ,سجيحت A ,حسب A ,اموغ A ,قياس A ,سامان ,نهماز ,قيلت A ,قيمت A ,مقدار A ,مايه ,سجيجت A ,قدر A . v. *Proportion, mean, portion, allotment; measurement; quantity; moderation.*—*A measure,* پيمانه ,پيمان ,کوير ,سرکچه ,کونيز ,کلنده ,هندازه ,اندازه A ,مقياس A .— *A measure for corn or other dry goods,* کيل A (plur. اکيال), جريب A ,کليجت A ,مکيل A (plur. مکايل), کيلت A ,داري ,صياع A (plur. اصوع ,اسواع), صواع A ,منا ,من ,مد A ,نجب A ,متلد A ,مکوک A (plur. مکاکيک).

، اردب A ، کباع A ، قنقل A ، نغنغ ، تغتغ . *Measures for dry goods, sealed by authority,* متغانیم A . *To stamp measures with standard marks,* تعویر کردن . *A wine measure,* A ناطل . *A small measure of wine (about an ounce),* وقیتہ شراب . *Full measure,* A الوافیت ، A وافیت ، وافي . اوقیت باده *His measure was full (he is dead),* پیمانه اش پر شد . *An oil measure,* کوین . *A measure of six feet,* باراغوش ، A شامان . قامت . v. *Fathom.*—*A measure of three feet,* A ناطل ، اندان . v. *Yard.* *Whatever overflows a measure,* A طفنت . — *Poetic measure,* A وزن ، A میزان . — (*verse*), قرانه . *without just measure,* نا موزون . — *A measure (tune),* v. *Air.*—*Above measure,* بي سروسامان ، بي حدّ ، بلا قیاس ، v. *Immense.* — نهبره ، نهبهر ، نهمار ، بي کران ، بلا اندازه *To buy without weight or measure,* بکزاف ستاندن . *As you measure it will be measured to you,* A کلما تدین تدان .

To measure, قوس ، قیاس کردن ، پیمایش کردن ، پیمودن ، آهیختن ، اندازه کردن ، کیل کردن ، قاس ساختن ، نمودن ، مساحت کردن . مکایلت نمودن . *To measure ground,* تذرع کردن . مساحت زمین نمودن . *To measure by the cubit,*

Measured, A مکیل ، مکال A ، مکیول A ، پیموده شده . *To be measured,* پیموده شدن .

Measurement, پیمانگي ، قیاس ، پیمایش . *Measurement of ground,* A مساحت . *The science of measurement (geometry),* A علم المساحت .

A measurer, مسّاح A ، کیال A ، پیماي ، پیما ، پیماینده . *A land-measurer,* A مسّاح ، A مسّاح الارض . *A measurer of words (an orator),* سخن پیما . *A measurer of the ways (a traveller),* رهرو پیما .

MEAT (*flesh*), کوشت ، A لحم . v. *Food.*—(*food*), خوراک ، کوداب ، کوداب ، کباب ، A غذا ، A طعام . — *Roast meat,* کوشت آوا ، کونته . v. *Roast.* *Hashed meat,* شراحي ، شراخي . *The sound made by meat broiling,* A نصیضت .

MECHANICAL, *mechanick (skilled in mechanicks),* منجنیق ، اهل علم ادات ، شناس . (*belonging to an art or trade*), پیشه پیوند ، اهل صنعت ، صنعت پیوند . v. *Also mean, servile.*—*Mechanically,* موافق علم ادات .

A mechanick, اهل ، اهل حرفه ، دستکار ، اهل پیشه ، پیشگر ، رنجبر ، صنعت . v. *Artificer.*

Mechanism, mechanicks, علم منجنیق ، علم ادات .

A MEDAL, A سکّه . v. *Coin.*

To MEDDLE, معامله کردن ، مداخلت کردن ، دخل کردن ، معالجت ساختن . v. *To intermeddle, deal, busy.*

A meddler, A فضولي ، (fem. معنت) A معن ، A دخیل ، A متغم ، A عفزره .

To MEDIATE, میانجي شدن ، توسّط کردن ، وساطت کردن ، بازنانه ، سمسار شدن ، ازمیانداري صلح کردن ، منتصف کردن نمودن . v. *To interpose.*

Mediate, A مابین ، درمیان نهاده ، A متوسّط . — (*interposed*), درمیانه نصب ساخته ، درمیان موضوع ، نشسته . — *Mediately,* ازموجب ثنیان . — (*by a secondary cause*), بوساطت .

Mediation, شفاعت ، میانجیگري ، میانداري ، میانه ، A وساطت ، A توسّط ، A درج . v. *Intercession.*

A mediator, شفیع ، واسطه A ، وسیط A ، میانجي ، میاندار ، میانداري ، A مصلح ، A متنصف ، ارمنده ، تور . *Mediatorial,* واسط منسوب . *Mediatorship,* منصب میاندار . *A mediatrix,* A واسطت ، زن میاندار .

MEDICAL, چاره پیوند ، علاج منسوب ، طبّي . *A medical composition,* A بنیت الدوا . *The medical art,* A اساوت ، معرفت ادویت ، طبابت A ، طبّت A ، علم طبّ ، طبّ A.

Medicinal, داروي ، دوائي ، طبّي ، A شافي . v. *Healing, salutary.*—*Medicinally, medically,* ازروي طبّ ، A شافیا .

Medicine, A معالجت ، اساوت A ، دارو ، دوا A ، علاج A ، کیان A ، طبّ A ، شفا A ، کیس A . *Students of medicine,* A کیانا . *A medicine chest,* داروان . *To profess medicine,* مروسیدن ، دوا دادن . *To administer medicine,* پزشکي نمودن ، تطنیت کردن ، علاج نمودن . v. موجل . — *To make medicines,* تداوي ساختن . v. نسیان .

MEDIOCRITY, میانگي ، A اعتدال ، A اوساط ، A وساطت ، A سوا or سوي . v. *Moderation; medium.*

To MEDITATE, فکر نمودن ، اندیشیدن ، اندیشه کردن ، تدبیر کردن ، تصور ساختن ، انجاییدن ، تفکّر کردن ، غور کردن ، پنداریدن ، تامّل نمودن ، پنداشتن ، تدبّر نمودن ، متدبّر ساختن ، حرث کردن ، تأنّي کردن ، تلاوت کردن . v. *To consider, reflect, contemplate, think: contrive, plan.*—*To meditate on the issue of any thing,* عاقبت اندیشیدن . *To meditate flight,*

خیر اندیشیدن . To meditate any thing good, اهنگ گریز کردن . To meditate any thing bad, بد اندیشیدن .

Meditation, تردّد A , تلاوت A , تفکّر A , فکر A , اندیشه , تصوّر A , تأمّل A , غور A , تدبّر A , تدبیر A . v. *Thought.*

Meditative, متفکّر A , متأمّل A .

The MEDITERRANEAN SEA, بحرالرّوم A .

MEDIUM, بین A , میانگی , درمیان , میان , میانه , وسط A , اوسط A , اثنا A . v. *Middle.*

A MEDLAR, ازگیل , زعرور A , زعره A , کندسه , کندس , ازدنب , ازدفسا , کوژ . The medlar-tree, درخت کندس .

A MEDLEY, آمیزش , خلط A . v. *Mixture.* — *Medley* (*adject.*) شکسته بسته , مخلوط A , آمیخته . v. *Confused, mingled.*

MEDULLARY, مغزی .

Meed, v. *Reward; present, gift.*

MEEK, غریب A , حلیم A , نرم دل , نرم , ملایم A , مظلوم A , سلیم A . v. *Gentle, mild.*

To meeken, غریب , سلیم کردن , نرم دل ساختن , ملایم کردن , حلیم نمودن , کردن . v. *To soften.*

Meekly, مظلومانه , حلیماً A , با نرم دلی , ملایمانه .

Meekness, حلم A , التیام A , نرم دلی , نرمی , ملایمت A . v. *Mildness, gentleness*

Meer, v. *Mere;* also *lake; boundary.*

Meet. v. *Fit, proper, qualified, suitable.*

To MEET (*encounter*), دو , روبرو شدن , ملاقات کردن , لقا کردن , واقع بودن , مقابل شدن , پیش آمدن , چار شدن v. *To encounter.*—(*to assemble or meet together*), جمع شدن , حاصل , یافتن , فراهم آمدن . To meet with (*obtain, find*), وقعت کردن , محاربه ساختن .—(*to engage, encounter*), کردن v. *To fight.*—To meet (*join, unite*). اتصال یافتن , وصال کردن . To go out to meet a person on the road, استقبال کردن . To meet on the road, درا ثنای راه ملاقات کردن .—*Meeting* (*part.*), ملاقات کنان .

A meeting (*assembly*), جماع A , جماعت A , مجلس A , انجمن , محفل A , اجماع A . v. *Assembly.* — (*encounter*), ملاقات A , وصل A , وصال A , مواصلت A . The meeting or conflux of streams, ملتقا or ملتقی A , مجمع النّهرین A , مسیل A .— A meeting-house, مجلس A . A meeting on business, خرانبار .

Meetly, meetness. v. *Fitly, fitness.*

MEGRIM, سرگردانی , درد سر . v. *Head-ach.*

MELANCHOLY (*subst.*), ملالت A , مدل A , دلگیری , دلبستگی , دلتنگی , دلشکستگی , دلماندگی , دلفکاری , سودا A , ملنخولیه A , ترح A , تلسه , کدورت , غم , قساوت A . v. *Grief.*

Melancholy, melancholick, حزین A , ملول A , دلگیر , غمگین , ماتم زده , غم زده , سودازده , سوداوی , محزون A , کدر , دلفکار , خاطرمانده , دل شکسته , دلبسته , دلتنگ , صاحب قساوت , محزون A , حزین A , اهل تاسه , پذیر روب A (plur. اروبی). v. *Gloomy-minded, dismal.* To make Melancholy, دلفکار , سودا کردن , ملول کردن , دلگیر کردن , دلتنگ ساختن , دلمانده کردن , ساختن . To dispel melancholy, دفع غم کردن . Wine which dispels melancholy, باده غمکسار .— To be or become melancholy, دلگیر شدن , ملول , تاسیدن , غمگین شدن , شدن , &c.

MELILOT (*plant*), شنجار , اکلیل الملک A , شاخک A , موفلون , شنکال , شنکار . Melilolot root, غنجار .

To meliorate. v. *To better, improve.*

MELLIFEROUS (*producing honey*), شکر بار , عسال A , عسل سازی .—*Mellification* (*making honey*), موتری A , موری A .— *Mellifluence* (*a flow of honey or sweetness*), شکر , عاسلی A .—*Mellifluent, mellifluous* (*flowing with honey*), عاسل A , ریزی , شکرریز , عاسلت A .

MELLOW, رسیده , پخته , ناصیح A , نامیح A . v. *Ripe;* also *unctuous.*—(*soft*), نرم , ملایم A .— (*intoxicated*), اسیمه , مست , دماغ . v. *Drunk.*

To mellow (*become mature*), نرم , رسیده شدن , پخته شدن , ملایم شدن , شدن . v. *To ripen, soften.*—(*to make mature*), ملایم کردن , نرم کردن , پخته کردن .

Mellowness, رسیدگی , پختگی , تصبح A , ینع A . v. *Ripeness.* (*softness*), نرمی , ملایمت A .

MELODIOUS, خوش آهنگ , خوش نوا , خوش لحان . v. *Musical.*—(*melodiously*), با خوش لحان , با آهنگ و صدا .

Melodiousness, melody, آهنگ , ترانه A , لحن A (plur.

نغمه A ,(الحان ,لحون), نغمات (plur. ,نوا ,نواي , طنش A . v. Musick; also softness, sweetness,

A MELON, خربزه , خربوزه A , طبيخ A , بطيخ A , بطيخت , بوله , كنه , واركار , وركار , ثواش , لواش , انكره . A small odoriferous melon, شمام A , شمامت A , دستنبويه A . A bad or unripe melon, فقوس A , كاليا , كاليار , كلك , باشنگ . A water melon, تربز , هندوانه , زقي , بطيخ زقي , آبدان سفنجه , A musk melon, خربزه , آبخوست , آبخور , آبجو , آبدن . A melon-ground, فاليز , بطيخ باغ , واركار , بطيخ A . وركار , باشنكان , مبطخت A .

To MELT (make liquid), گداختن , گدازانيدن , گدازكردن , ذوب ساختن , آبداركردن , تمويه كردن , تذويب ساختن , استلا كردن , اصهار نمودن , تفت كردن . v. To dissolve — To melt gold, زرتسبيك كردن , ذهب سبك ساختن . — To melt silver, سيم سبك كردن , فضت تسبيك ساختن . — To melt (become liquid), گداختن , گدازيدن , گداخته شدن , گداز , شدن , ذايب بودن , آب شدن , بخسيدن , بخسانيدن , هيع شدن . To melt or soften to tenderness, ميع بودن , ملايم كردن , نرم كردن , نرم دل ساختن , جان گداختن , خاطر , نوازكردن . To melt or be softened, نرم گشتن , ملايم شدن , نرم دلي يافتن . — To melt as a candle, موم كردن .

Melted, گداخته , گداخته شده , مذاب A , مهيره A . —

Melted fat, منهم A .

A melter, گدازنده .—(in comp.), گداز .

Melting (subs.), گدازش , گداختگي , تذويب A , اذابت A , ذوب A , ذوبان A . Melting butter, سلو A . Melting lead, هيع A . Melting gold or silver, تسبيك A , سبك A . — (part.), گدازان , ذايب A , مذيب A .

A MEMBER, عضو A , ارب A , شلو A , جدل A , بطيلت A . v. Limb. (a clause or head of discourse), خطاب , فصل , قطعت . — (one of an assembly or community), سخن . يكي از صاحبان مجلس . A member of a college, پرورده مدرسه . A member of a corporation of artisans, شخص شرفت ,

A MEMBRANE, پرده , حجاب A , ادمت A , فوف A . The membrane of the brain, پرده مغز , ام دماغ , غشا A , سحاءت A , The membrane which envelopes a child in the womb, تامور A , هتك A , حولا A , شاهد A ,(مشيم (plur. مشيمت A , دواج A , وقانت A , فقو A . The membrane which incloses the intestines, جگر آگند . The membrane of the heart, پرده دل , خلب A , تامور A , تامورت A . — Membraneons, فوفي , پر پرده .

Memento, اشاره A , ايما A , كنايه A . v. Memorial, notice, hint.

MEMOIR, تذكره A , سرگذشت . v. History, notice.

MEMORABLE, ياد داشتني , ياد كار , قابل الحفظ A , لايق ياد , واجب الذكر , مشهور A . Any thing memorable, مذكرت A , اثره A (plur. آثار , ماثر).

A memorandum, ياد داشت , ياد آور , تذكرت . A memorandum-book, ذكره نامه , ياد آور , كتاب ياد .

A memorial, ياد كار , ياد كرد . v. Monument.—A memorial (case or petition), عرضداشت , عرضي A , عرضه A .

Memory (the recollective faculty), ياد , حفظ A , حافظت , ياد , — (remembrance), قوت حافظت , قوت محافظت A , ذكر A , خاطر نشان : To commit to memory, استظهار كردن , حفظ ساختن , مضبوط كردن , استحفاظ كردن , در خاطر نهادن . To occur to the memory, بياد آمدن , در خاطر رسيدن . To preserve in memory, ياد داشتن , ياد گرفتن , نگاه نمودن . To recall to memory, بياد آوردن , مستحضر نمودن , تذكير كردن , تذكر يافتن .

MEN (plur. of man), آدميان , مردمان , رجال A , — برنسا A , برناما A , اناسي A , اناسم A . v. Mankind, people. —Men and devils, انس وجن A , الثقلان A , الثقلين A .

To MENACE, تهديد كردن , تخويف ساختن , ايعاد كردن , وعد زدن . v. To threaten.

A menace, ايعاد A , تهديد A , تخويف A . v. Threat. — An answer mixed with menaces, جواب تهديد آميز . — A menacer, تهديد كننده .

A MENACE (collection of animals), خوش خانه .

To MEND (repair), مرمت كردن . — (improve), خوبتر كردن , بهتر كردن , اصلاح كردن , تصحيح ساختن , برآوردن . v. To amend, repair, correct, improve, increase. — (to become better), اصلح شدن , بهتر گشتن , خوبتر شدن . To mend a garment, رفو كردن , ترقيع كردن . To mend in health, افاقت يافتن . v. Under health.—To mend one's fortune, مال مثنبه شدن , ترقي كردن .

Mendable, مرمت , ممكن اصلاح , ممكن تصحيح , قابل.

A mender, مرمت كننده , &c.

Mendicant, درويش , فقير A , گدا . v. Beggar; also poor.

MENIAL. v. *Low, mean.* *A menial servant,* چاکر، خادم A ، خدمتگار ، نوکر .

MENSES, A حیض ، جدیل A ، جار ، طمث A ، محول A .

Menstruous, حیض دار . *A menstruous woman,* A حایض ، دیستانا ، دیستانه .

Menstrual. v. *Monthly.* *A menstruum.* v. *Dissolvent.*

MENSURATION, جریب کشی ، مساحت A ، پیمایش . v. *Measure.*—*Mensurable,* &c. v. *Measurable,* &c.

MENTAL, خاطر منسوب ، ضمیری . v. *Intellectual, ideal.* *Mental prayer,* ذکر حاضل . *Mentally,* در ضمیر ، از خاطر ، خیالاً . v. *Ideally.*

MENTION, A ذکر ، A تذکره ، A تذکر . *Favourable or honourable mention,* ذکر خیر ، ذکر جمیل . *To mention,* تذکر نمودن ، ذکرکردن ، یاد کردن . *Mentioned,* A مذکور .

MERCANTILE, تجارت پیوند ، بازاری ، تجارتی . *A mercantile agent,* گماشته . *A mercantile agreement,* A بیعت . *A writing signed by a judge confirming a mercantile agreement,* A خله .

Mercenary. v. *Hired, venal.*—*Mercenariness,* v. *Venality.* *A mercenary.* v. *Hireling.*

A MERCER, حریر فروش ، حریری A ، ابریشمینه فروش A. *Mercery,* A دمقس or دمقس A ، حریرت A ، حریر A .

MERCHANDISE, تجارت A ، بازرگانی ، سوداگری ، رنجبری A ، اشترا A ، داد و ستد ، خرید فروخت . v. *Trade.*—(*wares*), A مالی (plur. اموال) ، A جنس (plur. اجناس) ، A بیاعت (plur. امتعت) ، A قماش (plur. اقمشت) ، A متاع (plur. امتعت) ، A سلعت (plur. سلع) ، A عرض ، A اثاث — (plur. بیاعات) *Rich merchandize,* امتعت گران بها . *Low priced merchandize,* متاع بایتی . *One who sells merchandize for others,* A مبرطشه ، A دلال . v. *Broker.*—*To barter merchandize for merchandize,* مبادلت کردن . v. *To barter, exchange.*—*To merchandize,* خرید فروخت ، سوداگری کردن ، تجارت کردن ، بازار کردن ، کردن &c. v. *To trade, deal.*

A merchant, رنجبر (plur. تجار) تاجر A ، بازرگان ، سوداگر ، رقاحی A ، ضیطار A ، دهقان ، بیع A . *A rich merchant,* خواجه . *A poor merchant,* A قلیل البضاعت . *A merchant's capital in trade,* A بضاعت — . *Merchants,* اصحاب تجارت ، رنجبران ، طوایف تجار A .

A merchant-man (*trading vessel*), جهاز تجارت — (*large*), A ماونه .

Merchantable. لایق تجارت .

MERCIFUL, A متوحم ، رحمن A ، رحمان A ، رحیم A ، صاحب شفقت ، مشفق A ، نرم دل ، آمرزگار ، شفیق A . v. *Compassionate.* *Mercifully,* با ، با مرحمت ، مشفقانه ، با نرم دلی ، شفقت . *Mercifulness,* A رحیمی ، مرحمت ، نرم دلی . v. *Mercy.*

Merciless, بی رحم ، بی شفقت . v. *Inhuman, hard hearted.* *Mercilessly,* ظالمانه ، از بی رحم . v. *Inhumanely, cruelly.* *Mercilessness,* عدم مرحمت ، بی رحمی . v. *Inhumanity, hard-heartedness.*

MERCURIAL, سیمابی ، عطاردی ، ابق آمیز ، ازژیوه ، ساخته . v. Also *sprightly.*

Mercury, ژیوه ، آبک or ابق A ، عطارد A ، زیبق A ، سیماب . *The planet Mercury,* A عطارد ، تیر ، دبیر ، زاووس . v. Also *Sprightliness.*

MERCY, A رحم ، مرحمت A ، رحمت A ، شفقت A ، نرم ، دلی ، ملایمت A . v. *Compassion, tenderness.* — (*pardon*), غفرت A ، غفران A ، مغفرت A ، عفو A ، آمرزش . *May he have mercy and pardon and the blessing of God,* A علیه الرحمت و الغفران و الرضوان .

MERE, A صرف ، محض A ، فقط A ، صریح A ، عینی A . *The mere truth,* حق صریح . *Mere corruption and error,* عینی تباهی و محض گمراهی . *Merely,* A فقط ، A عیناً ، A محضاً ، بعینه A .

A MERE, آبدان ، A بحیرت . v. *Lake, pool;* also *boundary, marches.*

Meretricious, &c. v. *Whorish.*

MERIDIAN, A ظهری . *The meridian,* A ظهر ، زوال ، نیمروز ، نصف النهار A ، قایم الظهیرت A ، ظهری . v. *Mid-day.* *The prince of the meridian* (*the sun*), سلطان نیمروز .—*The meridian of glory and power,* ارتفاع فر و شوکت . *The meridian line,* خط نصف النهار . *Meridional.* v. *Southern.*

MERIT, استحقاق A ، فضل A ، قدر A ، لیاقت A ، سزاواری ، قدم A ، مسعات A ، اندرخوری ، نیک کاری ، استعداد A ، قدمت A ، عرف A . v. *Excellence;* also *claim right.* —

Merit, merited reward, ثواب A , مثاب A , مكافات A , جزا A , سزا , *Merited reward or punishment*, اجر A , مزد A , تنازت A . *To merit.* v. *To deserve.*

Meritorious, سزاوار, مستوجب الثواب A , واجب المكافات A , واجب الاجر A , ازسزاواري , *Meritoriously*, نيكو , مجمل A , مجملي A , سزاواري , *Meritoriousness*, مجملانه . v. *Merit.*

A MERMAID, بنت البحر A , بنت الماء .

MERRILY, شادان , باشادي , شادمانه , باخوشي , با , بامسرورا A , خرمانه , باصفا , فرحا A , سرور و نشاط , خوش دلي .

To merrimake. v. *To make merry, feast.*

Merriment, merriness. v. *Mirth.*

Merry, شاد , شاد , شادمان , خوش , خوش دل , بسيم , كشاده , بهيج A , خرم A , مسرور A , خنده , حال , جذل A , فروح A , فرحناك , سبك روح , دلشاد , شادان , جذال A , جذلان A , شوخ . v. *Glad, cheerful, gay, laughing.* *To make merry*, عيش و عشرت كردن . *To be merry*, شاد , خرمي نمودن , نازيدن , خوش دل شدن , بودن .

A merry-andrew. v. *Jack-pudding.*

MESH (*interstice of a net*), شبكه A , خانه , دامه A , شباكت A (plur. شبابيك) , قفص A .

A MESS (*dish of meat*), طعام A , طعم A , سفره A , نعمت A . — *To mess*, v. *To eat, feed.*

A MESSAGE, رسالت A , انها A , خبره , پيغام , پيام .

A messenger, قاصد A , فرستاده , رسول A , پيامبر , پيغامبر , الوك A , نوند , كيسه دار , بريد A , نامه بر , پيك , اسكدار , *also courier.* — *The messenger of good news*, مبشر A , مژده رسان . v. Under *news.* — *The messenger of death*, ناعي A . *A special messenger from a king*, تهدي A .

MESSIAH, المسيح A , مسيحا A .

A MESSMATE, همسفره , همكاسه .

A MESSUAGE, خانه , بيت A , ضيعت A , عقار A . v. *House.*

MET (part. pret. of *meet*), ملاقات شده , مصادف , رو برو , باهم شده , دوچار شده , شده . v. *To meet.*

METAL, معدني , مهل A . *The dross of metal (scoria)*, فلز A , تخجيد A . v. *Dross* — *Metal of which they make cannon, bells, &c.* توچ , روي .

Metallick, metalline, معدنيه , مهليه , مهل منسوب .

To METAMORPHOSE, تبديل , تبديل صورت كردن , مسخ كردن , شكل نمودن . *Metamorphose, metamorphosis*, تبديل صورت , تبديل شكل .

A METAPHOR, استعاره A , كنايت A (plur. استعارات) , مجازت A , مجاز A , ابارتعد رنگين , رنگيني , رنگ , رنگ آور , رنگين . *Metaphorical, metaphoric*, بسلع A , مصطلح A , مستعار A , مجازي A . *Metaphorical expressions*, مصطلحات A . *Metaphorically*, ازروي استعاره , مجازانه , بالا ستعاره A , سلعا A . *To speak metaphorically*, توجزكردن , استعاره گفتن .

METAPHYSICKS, علم كلام , الهيات A . *Metaphysical*, علم كلامي .

To mete, meter, &c. v. *To measure, measurer, &c.*

METEMPSYCHOSIS (*transmigration of souls*), التناسخ A .

A METEOR, شهاب A . *Meteors*, شهب A , شهبان , اثار علويت .

METHINKS, مرا قياس مي كنم , در انديشه من مي آيد , معلوم است .

METHOD, ترتيب A , اسلوب A , وضع A , طرح A , قاعده A , دستور , اصول A , طريق A , نظم A , سليقه A , رسم A . v. *Manner, mode, order.* — *Methodical*, مرتب A , — (*person*), منتظم A , صاحب نظام , اهل طريق — *Methodically*, بانتظام , بترتيب .

To methodise, انتظام ساختن , نظام كردن , مرتب كردن , اصول نمودن , انظام كردن . v. *To arrange, regulate.*

METHOUGHT, مرا , پنداشتم , در انديشه من برآمد , فكر كردم , قياس كردم , معلوم بود .

METONYMY (*rhetorical allusion*), كنايت A , كنيت A , كنوت A (plur. كنيا) , ذكر حال و ارادت محل . *To use the figure metonymy*, تكنيت كردن , واخواندن . — *Metonymical*, كنايت منسوب A , اهل كنايت — . *Metonymically*, بكنايت .

METRE, نظم A , ميزان A , وزن A (plur. اوزان) , شعر A ,

Metrical, موزون A ، مسجّع A ، بحر A ، قافيه A ، عروض A ، منظومست A ، منظوم A .

A METROPOLIS, دار الحكومت A ، دار السّلطنت A ، قاعدت A ، دار الخلافة A ، دار السّلامت ، تختگاه A ، شهرستان ، شهر پایه ، تخت ، محروسة A . Metropolitan, شهرستاني . A metropolitan, مطران ، متروپولت ، تختگاه منسوب .

Mettle, v. Spirit, courage.—Mettled, v. Sprightly, courageous. — Mettlesome, v. Gay, brisk.

A MEW (cage), قفص A .—To mew, v. در قفص نهادن . To cage.—To mew as a cat, نعا ساختن ، موغ کردن .

MEZEREON, مازريون A .

MICE (plur. of mouse), فيران ، فيرت A .

MID, ميان ، درميان . v. Middle. — (in composition), نيم ، نصف A .

MID-COURSE, نيم راه .

MID-DAY, نيم روز ، وقت دوپاس روز ، ظهر A ، نصف A ، النهار A ، ظهيرت A ، هجير A ، غايرت A ، منتصف A . Mid-day heat, حاجرت A . At mid-day, بر نيمروز ، دوپاس ، بوقت ، روز ، في نصف النهار A ، ملسا A ، تيمن A . قايلة A .

MIDDLE, وسيط A ، وسطي A ، واسط A . (intermediate), ميان دار ، منتصف A . v. Intervenient.—The middle finger, انگشت وسطي . v. Under finger.—Middle aged, نيم جوان ، نيم سال ، نيم زال ، نصف A (plur. نصف ، fem. نصفت), انصاف A .. The middle place, قلبگاه . v. Center.—Of middle stature, ميان بالا ، اوسط A ، نصف A ، ميانه قد ، مقذف A (fem. مقذفت), مقذوذ A ، اوسط القامت A ، ربيع A ، ربعت A ، صدع A .

The middle, ميان ، ميانه ، ميانگي ، اوسط ، وسط A (pl. اوساط), بين A ، نصف A (pl. انصاف), نيم ، اثنا A ، ماين A ، وساطت ، قلب A ، منصف A ، معتدل A ، اجواز (plur. جوز A) ، متوسط A ، بطن A (plur. بطنان), خصر A ، خلل A ، مقارب A ، قلبگاه ، ثبج A ، كثر A ، ضمن A ، جفرت A ، اسطمت A ، اسطم A . v. Midst, centre (waist), كمر . — The middle of a house, ميان سراي ، ساحت A ، صحن A ، بدحت A ، عقر A ، عقار A . v. Court, square. — Keeping the middle (adj.), ميانه‌دار ، منتصف A . To penetrate into the middle, بميان در رفتن ، وسط ساختن ، توسط کردن . To pierce through the middle, توسيط . To cut or break through the middle, متبطن کردن v. بدو نيم کردن ، منخرع کردن ، تنصيف ساختن ، کردن To divide, halve.—To bring into the middle, درميان آوردن . To hold the middle path, بانصاف کردن . The middle of the sea, ميان بحر ، قاموس A ، لجّ A . The middle of a pond, وسط . The middle of the back, ميان پشت ، ثبت A . The groove in the middle of the upper lip, ظهر ، ملحا A ، ملا A ، نبرت A . In the middle, درميان ، في ماين A ، في A . In the middle of the day, درنيم روز ، درنصف النهار ، الوسط . In the middle of the night, درنيمشب ، درنصف الليل . In the middle of winter, في الوسط الشتا A . In the middle of the city, درميان شهر .

Middling, ميانگي ، وسطي . v. Middle; also moderate.—Any thing of a middling sort, وسط A .

MIDLAND, درميان زمين ، دوراز کنار دريا ، درحوزت .

MID-HEAVEN, گنبد لاجورد ، كبد A .

MID-LEG, نيم ساق ، ميان ساق ، حماتت A ، لنگ .

MIDMOST, وسطي A .

MIDNIGHT, نيم شب ، نصف الليل A ، وسط ليل ، هنگ ، بوقت ، درنيم شب ، قسورت A ، يافوخ A . At mid-night, في وسط الليل . Till midnight, تا نيم شب ، دوپاس شب ، تا نصف الليل .

The midriff, پرده . v. Diaphragm.

Mid-sea, v. Middle of the sea, Mediterranean.

MIDST, ميان . v. Middle.—In the midst of the people, درميان خلق . In the midst of the conversation, درميان ، در اثناي گفت و شنود ، درخلال مصاحبت ، گفت وگو . From the midst, ازميان . In the midst of them, درميان ايشان . In the midst of the journey, در اثناي سفر . In the midst of the crowd, درميان هنگامه ، در نبغت .

MIDSTREAM, نصف سيلاب ، وسط رود بار ، ميان رود خانه ، شليل A .

MIDSUMMER, نيم تابستان ، وسط الصّيف A ، راس السّرطان ، قيظ A (plur. اقياظ ، قيوظ).

MIDWAY (middle between two places), نصف ، نيم راه ، واسط A . (in the middle of the way or passage), طريق اوسط ، طريق ، درميان راه گذار ، في وسط الطريق A ، في بلقات A ، في نقم A .

A MIDWIFE, A قابله (pl. قوابل)، دایکی، پیشیارة، پیشکاره، بارإج A، قلاب A، قبیلت A، قبیل A، مولّدت A، پیشبار، زمنچ، ژم، زم.

Midwifery, دایگری، پیشکارگی A، تولید A، قبول A.

MIDWINTER, A راس الجدا A، وسط الشتا، میان زمستان، صبرت A.

MIEN, A وضع، چهره، وجه A، سیما، منظر A. v. *Look, aspect, countenance.*

MIGHT (pret. of *may*). v. *Grammar.*

MIGHT (*power*), توانائی، قدرت A، قوت A، اقتدار A، طاقت A، زور، مقدور A. v. *Power, force, strength, greatness.*

Mightily, A نهایت A، بشدّت A، با قدرت، با قوّت، از زور. v. *Powerfully, vigorously, greatly, violently, vehemently.*

Mightiness, A قدرت، زورآوری، بزرگی، صلابت A. v. *Might, greatness, majesty.*

Mighty, A قوی A، قادر A، زورآور، توانا، قدیر A، ذوالقدر A، ذوالصلابت A، صاحب قوت، مقتدر A. v. *Powerful, strong.*—*Mighty* (*in a great degree*), غایت الغایت A، جدّاً A، جدانه.

MIGRATION, A انتقال، نقل مکان، تبدیل مکان، ظعن A. v. *Emigration.*

A MILCH COW, گاو شیرده.

MILD, A ملایم، نرم، مظلوم A، حلیم A، حلیم النّفس A، (ودعا .pl) ودیع A، پشکوک، سلیم A، ساکن A، لطیف A، لین A، حمول A. v. *Soft, kind, tender, gentle, compassionate.*

MILDEW, کوژ، سرما برد، هذلول A. *To mildew*, با سرما برد زدن، کوژ آوردن. *Mildewed*, A ماروق.

MILDLY, ملایمانه، بانرمی، مظلوماً A، با لطف، حلیمانه.

Mildness, A ملایمت، نرمی، نرم دلی، لطف A، لیان A، سکون A، عدم درشتی، هونت A، هون A، حسم A. v. *Gentleness, clemency, compassion, tenderness.*

A MILE, A میل، رتوت. *A mile-stone*, A علامت، نصب A، منار A.

MILFOIL, هزار دانه.

MILITARY, جنگی، جنگ منسوب، رزم پیوند، سپاهی، عسکری، لشکری، غزوی. *Military affairs*, احوال جنگی. *Skilled in military affairs*, اهل احوال جنگی، رزم آزما. *A military cloak*, A دواج. *A military pass word*, (*the parole*), A شعار.—*Military, milice, militia*, نفیر عام، لشکر، عسکر. v. *Army.*

MILK, شیر، لبن A، لبان A; also A حلیب A، ابو A، الابیض، شجاف A، ضهل A، رشکیه، کازه، دجن A، معس A، نشیل A، (plur. اوضاح) وضح A، خیس A، دهیندره A. *Milk in the udder*, A شمه. *To give milk*, شیر دادن. *To suck milk*, شیر مکیدن. *New milk*, A دجین، دهینده. *Coagulated or curdled milk*, A حالومت، دلمه شیر، دلمه. *Sour milk*, ماست A، کشک، شیر ترش، پینو، بینو، ترف A.

To milk, دوشیدن، شیر کشیدن، گزیدن، موییدن، میسیدن، نوحت کردن، خنیا ساختن.

A milker, دوشنده، حالب A (plur. حلبت)، کازه.

Milkiness, خاصیت شیر. v. *Softness.*

Milking (*subs.*), شیر دوشی، شیرکشی A، هدب A، حلب A، حلوب A، لوغ، پلوغ، احلابت A، احلاب A، مشع A، مری A، خنیا.

A milkmaid, زن شیردوش، عورت شیرکش. v. *Milker.*

A milkman, شیرفروش، لبّان A.

A milk-pail, A حلب، دول. *A milk-pan*, شیردان، بدره. v. نهره.

A milksop, نا مرد، زنانه. v. *Coxcomb, fop, coward.*

Milk white, A ابیض، بیاض A، بیضا A. v. *White.*

Milky (*consisting of or abounding in milk*), شیری، شیردار، پر شیر، لهموم A، غریرت A. (*resembling milk*), شیر مانند، (*giving milk*), شیرده، لبن بخش، شیر ریز، شیرآما.

The milky way, کهکشان، A مجرّه. v. *Galaxy.*

A MILL, آسیا، آس، آسیاب، مطحنت A، مطحان A، (plur. ارحا) رحی A، قصیع A، قصع A، لافظت A، مالت A، طحانت A. *A horse-mill*, بارگیر آسیا، خرسنگ. *An ass-mill*, خرآسیا، خرآس، طحانت A. *A windmill*, آسیای باد. *The sails of a windmill*, پرهٔ آسیا، پد آسیا. *A powder-mill*, آسیای باروت. *A paper-mill*, آسیای کاغذ. *A water-mill*, آسیای آب، ناعوره، ناعورت A، طاحون A، طاحونت A. *A hand-mill*, دست آس، دست آسیا، مردآس، مجش A.

Any thing spread below a hand-mill to receive the flour, A ثقل. *The handle of a hand-mill,* A رايد. *An oil-mill,* A ملثاط, A عنك, A ذتكيب. —*Any thing forced by water which turns a mill,* A ينقت. *A mill without water,* آسياي بي آب. *A mill-hopper,* A دلو. v. نقار. *The hole in the mill-hopper through which the flour drops,* A خر, تزده. *The ark of the mill into which it falls,* تزده. *The mill-clapper,* بيمند. *The sound of the machinery of a mill,* A اويد, A ازيز, A جعجعت, سنيف. *The cramp-iron of a mill,* پست.

To mill, v. *To grind, coin.*

A mill-cog (tooth of a mill wheel), پره آسيا, دندان آسيا, پد آسيا.

A mill-dam, دردازه, تزده.

A mill-horse, بارگير آسيا.

MILLEPEDES, صد پاي, چهل پاي, هزارپا, چهل پاي. v. *Centiped.*

A MILLER, آسيا بان. A طحان (fem طحانت), آسيابي دار. *The trade of a miller,* A طحانت, آسيابي, اهل آسياب, پيشه آسيا بان. *The miller's hire,* تزده.

MILLESIMAL (*the thousandth*), هزارم, A الف.

MILLET, ارزن.

A MILLION, ده صد هزار, A عشرت مايه الف. —*The millioneth,* ده صد هزارم, A عاشر مايه الف.

A MILL-STONE, سنگ آسيا, A رحي (plur. ارحا), پد آسيا, آرده, مالت A, لانفطت A, پست. *The upper mill-stone,* ... *The lower mill-stone,* A ثقال, A ثفل. *The iron axle of a mill-stone,* تزره.

A mill-wheel. چرخ آسيا, چرخ, A دموب, A مردي, A مردات.

A mill-wright, آسياگر, آسيا ساز, آسيا زان, آسيا زن.

The MILT, A طحال (plur. طحل), سپرز. v. *Spleen.*

A MIMICK, *mime, mimer,* نقلباز, A مقلد, اهل تقليد, ملهي A, بذبار, بدباز, بذله باز, پاروله A, ابو الكنعل. v. *Imitator, buffoon.*

Mimick, mimical, A نقال, A مقلد, تقليد نما, مقلد آسا. —*Mimically,* بوجه مقلد, نقلبازانه, بطور بدباز.

To mimick, نقل كردن, نقلبازي كردن, تقليد كردن, مقلد شدن. v. *To imitate.*

Mimickry, نقل بازي, A تقليد, بدبازي, بذبازي. v. *Imitation.*

Minatory, v. *Threatening.*

To MINCE (*cut small*), قيمه كردن, قطعه قطعه كردن, پاره پاره كردن, تقطيع ساختن, تقليظ نمودن, قوم كردن. (*to mention with hesitation by little at a time*), با تردد گفتن, با شبهه وانتباه اندك اندك كلام كردن. v. Also *to palliate.* —(*to walk with short steps*), با گام دقيق خرامان كردن, شمر نمودن. (*to speak small and imperfectly*), با جزد گفتن, مخافتت نمودن, ترسيل كردن.

Minced, قيمه كرده شده, پاره پاره زده, قطعه قطعه ساخته.

Minced meat, قيمه, وزر, A خذيعت, A شبارق, كوفته, گوشت آوا.

Mincing (part.) (cutting small), پاره پاره كنان, قطعه قطعه ساز. *Mincingly,* پاره پاره.

The MIND, A خاطره, A ضميره, بال, دل, جان, A قلب, A عقل, A بصره, A ادراك, A فراست, A فكر, A همت, A وهم, A ذهن, هوش, راي, واي, ياد. (plur. اوهام). v. *Opinion, heart, thought, sense, understanding, memory.*—(*wish, desire*), خواهش, آرزو, A مراد, خاطرخواه, A غيرت. v. *Inclination, choice, liking.*—*To dwell on the mind,* ياد بودن. —*To come into one's mind,* در ياد آمدن. *To recall to mind,* در ياد آوردن. *Having an enlightened or enlarged mind (adj.),* روشن ضمير, دل آگاه, روشن دل, A منور القلب.

To mind (mark, attend to), غور كردن, مستبصر كردن, متنبه بودن, آگاهي نمودن, فكر داشتن, مشغول شدن, ضمير نمودن, بصر ساختن, بصيرت نمودن. v. *To mark;* also *to remind.*—*Weak in mind and body,* A خفتل, A خفاتل.

Minded (inclinable), A مايل, آرزومند, خواه. v. *Desirous.*

Mindful, ياد آور, ياد دار, خبردار, هوشيار, A مستبصره, A متنبه, آگاه. v. *Attentive.*

Mindfulness, يادآوري, خبرداري, هوشياري, A بصيرت, A اشتغال, اگاهي. v. *Attention, regard.*

Mindless, بي خبر, A غافل, نا آگاه, A كاهل. v. *Inattentive, careless.*

MINE (possessive pronoun), مني A , ازمن , ازآن من , ازآن من است or مني. —*It is mine,* ازآن من است.

A MINE (*of metals*), A معدن (plur. معادن), كان. *A mine rich in ore,* معدن انالت. —*A mine dug under fortifications,* A نقب, A نغم, A لغم, كنجشنج, A سمج, A سمجت, A جفرد, سمجه.

To mine, v. نغم كافتن , نقب كاويدن , معدن در كندن. *To dig, sap, undermine.*

A miner, نقب كننده , معدن كاونده , معدني , كان كن , A مهندز , مهندس , كمانه.

Mineral, كاني , معدني. —*Mineral juice,* عصير معدني. —*A mineral,* معدني. v. *Metal.* — *A mineralist,* معدني.

Mineralogy, علم معدن.

To MINGLE, سرشتن , آميزكردن , آميزيدن , آميختن , اختلاط نمودن , خلاط كردن , خلط كردن. v. *To mix.*—(*to be mixed*), امېختن , آميز بودن , مخلوط شدن , آميخته شدن , خلط شدن. —*Mingle,* v. *Mixture.*—*Mingled,* v. *Mixed.*

Minion, ساخته پرداخته. v. *Favourite, darling.*

A MINISTER (*of state*), A وزير (plur. وزرا), A دستور, ديوان , وزير اعظم. *The prime minister,* A والي (plur. اوليا), صدر , صدر اعظم , وكيل سلطنت عليه , وكيل مطلق , اعلي نشين. v. Also *delegate, envoy.* — (*an agent*), گماشته , كارگذار , وصي A , نايب A , وكيل A. —(*a Christian priest*), A شماس (plur. شمامست), A قيفي. *The ministers of state,* وكلاي دولت , اعيان دولت و اركان سلطنت. — *The ministers or plenipotentiaries of both sides,* وكلاي طرفين. *To minister,* خدمت كردن. v. *To administer, attend, serve.*

Ministerial, ministrant, حكم بردار , خدمت ده , فرمان بردار , فرمود خور. v. *Attendant.*—*Ministerial* (*pertaining to ministers of state*), وزرا پيوند , وزير منسوب , وزيري.

Ministry, ministration, A خدمت. v. *Service, office.* — *Ministry* (*dignity or office of ministers of state*), A وزارت. — (*dignity of prime minister*), صدرت عظمي , وزارت عظمي , A صدر اعظم. *The ministry,* اركان سلطنت , اركان دولت.

MINIUM, زنجفره. v. *Red lead.*

MINOR, كمتر , A اصغر. v. *Less.* — (*petty*), A صغير , خرد , كه , كوچك. —(*under age*), نا بالغ.

A minor (*one under age*), A صغير السن , كم سن , خورد سال , خرد , پسر نا بلوغ. v. *Boy.*—*The minor proposition of a syllogism,* A صغري , قياس آخر مقدمين.

Minority (*the smaller number*), A قلت , كمتري , كهتري , حسابه كهينه , عدد اصغر , خردتري. (*being under age*), نا بالغي , صغر السن A , خورد سالي.

Minstrel, v. *Musician.*—*Minstrelsy,* v. *Musick.*

MINT (*plant*), A نعنع , A نعناع , پودنه , پودينه , A نعانع , پدوز , راقوته. —(*a place where money is coined*), سكه خانه , ميج كده , دار الضرب A , ضرب خانه. *The master of the mint,* داروغه دار الضرب. v. *Coiner* : and under صاحب سكة ضرب. *To mint* (*coin*), سكه زدن , كردن. v. Also *to forge, invent.*—*Mintage,* v. *Coinage.*

A MINUM (*in musick*), شعبان.

MINUTE, A دقيقه , A دقيق , A رقيق , باريك , نرد وار , خرده or خورده , نا فرجام. v. *Little, small, slender.* — *Minute objects, minutiæ,* A داج , خرده مرده. —*Most minute,* A لطفه , لمحه A , نرده A. —*A minute* (*of time*), خردين. —*A minute* (*memorandum*), ياد آور , ياد كار , ياد داشت. —*To minute,* ياد آوركردن , ياد داشت نوشتن. *A minute book,* كتاب ياد آور , ذكر نامه. *Minutely,* تفصيلانه , با دقت , تقرير و تطمير , علي التفصيل. v. *Exactly.* *Minuteness,* A دقت. v. *Exactness.*—(*smallness*), كوچكي , صغره A , باريكي , خوردي , A قلت.

A minx, زن شوخ چشم.

A MIRACLE, A كرامت , A معجزه , A معجزه , A تعجب , نيرنگ , شگفت , صنعت A , ايات A , اعجوبه A , عجب A. *Miracles,* معجزات A , مكارم A , عجايب A , اعاجيب A , صنايع A , آثار A. v. *Sign, wonder.*

Miraculous, معجز نما , عبرت آميز , عجوبه A , عجيب A , كرامت پيوند , مكارم نشان , عبرت نما. v. *Wonderful.*—*Miraculously,* A بالاعجاز , از كرامت. — *Miraculousness,* مكارم نشاني , عبرت آميزي.

Mire, miriness, A خلاب. v. *Mud, clay dirt.*

A MIRROR, آيينه , آينه , A مرات (plur. مرا , مرايا), آيينه , A سجنجل , كش , آبگينه , مرود A. *A convex mirror,* آينه مجوف A. *A concave mirror,* ايينه مقعر , محدب. v. آيينه, Also *pattern.*

MIRTH, خوشي ، شادي ، شادماني ، دلخوشي ، خوشدلي ، خاطرکشادگي ، خرمي ، سرور A ، انبساط A ، عشرت A ، بشاشت A ، خورسندي ، مسرت A ، صفا A ، نشاط A ، بهجت A ، فراح A ، ابتهاج A ، ابتسام A ، حبور A . v. Merriment, gaiety, cheerfulness, gladness, joy.—Mirthful, شاد ، شادمان ، پر بهجت ، خرم A ، دلشاد ، مفروح A ، بشاش ، خورسند ، مسرور A . v. Merry.

Mirthless, بي شادي . v. Joyless.

Miry, پر وحل . v. Muddy, dirty.

MISACCEPTATION, خيال باطل ، خيال خام ، ادراک بد ، بيهوده ، راي بيمعني ، فکر نا سازگار ، هرزه انديشه .—Misadventure, v. Misfortune.

MISAPPLICATION, بيوجهي ، عدم موافقت ، بي شايستگي .

To misapply, بيوجهي کردن ، بيجا خرج کردن ، بي موافقت کردن ، بي شايستگي ساختن .

To MISAPPREHEND, نا دريافتن ، نا فهميدن ، خلاف معني دريافت کردن .

Misapprehension, خلاف فهميدگي . v. Mistake, misconception.

To MISASCRIBE, misassign, بد سبب دادن ، موجب نا سزا نمودن .

To MISBECOME, نا شايسته شدن ، نا لايق بودن ، نا واجب شدن ، نا سزا بودن ، نا سزيدن ، بي سزاواري شدن .

MISBEGOTTEN, حرام زاده ، ولد زنا ، غرزاد .

To MISBEHAVE, بد سلوکي نمودن ، بي ادب کار ساختن ، بد خويي نمودن ، بي لياقت عمل کردن ، نا سزا حرکت بوجه نمودن .

Misbehaviour, بد سلوکي ، بد معاملي ، نا شايستگي ، نا مناسبي ، عدم ادب ، ترکشه ادب و آزرم ، بد وضع ، زيغت A ، بد حرکت ، بد آموزي .

MISBELIEF, بي اعتقادي ، الحاد A ، عدم دين ، بد ديني ، عدم ايمان ، زندقت A ، عدم اعتقاد ، کفر A . v. Impiety, incredulity.—A misbeliever, زنديق A ، کافر A . v. Infidel.

To MISCALCULATE, خلاف حساب کردن ، شمار نا راست نمودن ، غلط در حساب کردن ، سقط کردن .

To MISCALL (call by a wrong name), بي موافقت نامدن ، اسم نا سزا ، نام نا راست دادن ، بيسزاواري تسميت کردن .—(to rail at), دشنام دادن ، نام کشيدن ، بد نام دادن .

MISCARRIAGE (the unhappy event of an undertaking), عدم عاقبت خير ، بد انجام ، عدم فروغ ، حرم A ، حرمان A ، بد بختي . v. Misfortune.—(abortion), اسقاط A ، اسقاط جنين ، حمل ، نگانه ، فگانه ، مسلس A ، امليص A .—A woman liable to miscarriage, عورت مملاص .

To miscarry, نامراد شدن ، عدم عاقبت خير شدن ، بد انجام يافتن ، حرمان داشتن ، عدم فروغ بودن . v. To fail.—(to have an abortion), اسقاط حمل داشتن ، بچه بيوقت افتادن ، اسقاط جنين ساختن ، انبودن ، املاط کردن ، غصن ، ساختن ، امليص نمودن .

MISCELLANEOUS, متفرق A ، مخلوط A ، مجموع A .—A miscellaneous multitude, جماع A ، اوباش ، اشابت A ، (وشايظ .plur) وشيظت A ، وشيظ A ، (اوشاب .plur) وشب A ، طخرور A ، وفض A ، اوفاض A ، وقس A ، اوقاس A ، خلاط A ، خليطي A ، بغثا A . v. Crowd.—A miscellaneous dish of meat, لبيقت A ، بکيلت A ، سبارق A . A miscellaneous collection, مجموعه A .

A miscellany, مجمع A ، مجموعه A ، اومت A ، خلط A . v. Mixture.

To MISCAST, نا راست شمار کردن . v. To miscalculate.

MISCHANCE, کم بختي ، ادبار A ، شامت A ، صدمه A ، آسيب A ، بد بختي ، بلا A ، قضا A ، خطا A ، داهيت A ، نکات A . v. Misfortune.

MISCHIEF, زيان ، آزار ، آسيب A ، ظلم A ، ضرر A ، ضر A ، فناد A ، مضرت A ، گزند ، خرابي ، فتنه A ، خسارت A ، خسار A ، باس . v. Injury, hurt, harm, evil.—(a vexatious affair), جان آزار ، مصلحت اضطراب ساز ، امر نا عمل ، آشوب .—To mischief, v. To hurt, harm, injure.—A mischief-maker, آزار رسان ، فتنه انگيز ، طغيان آفروز ، خوش آشوب . v. Incendiary.

Mischievous, رنج ساز ، آزار رسان ، مضر A ، مفسد A ، فسادي ، فتنه انگيز ، خرابيت ساز ، شريره ، شره A ، شديد A ، انهدام نما ، اضطراب آميز . v. Hurtful, pernicious.—(malicious), بد خواه ، کينور ، بد انديش . v. Malevolent, spiteful.—Mischievously, شرا A ، مضرانه ، از شرارت ، بطور فتنه انگيز . v. Noxiously, wickedly.—Mischievousness, مضري A ،

شرارت A ,فتنه انگیزي , اضطراب کاري , زیانکاري ,آزار آور A ,
شري . v. *Hurtfulness, wickedness.*

MISCONCEPTION, مهو A , خلاف فهمي , فهمِ ناراست ,
فکرِ بیهوده , ضمنِ بیمعني , ادراکِ بینور , غلط A , خطا A .
v. *Mistake, misconstruction.*

To misconceive, خطا ساختن , خلاف معني فهمیدن ,
فکرِ بیمعني , فهمِ ناراست داشتن , سهوکردن , شغولیدن
ضمنِ بیهوده گرفتن , نمودن .

MISCONDUCT, عدمِ هوشیاري , بد کرداري , بد معملي ,
عدمِ بصیرت , A سفه , A سهو , A غفلت . v. *Misbehaviour.*

To misconduct, بد معملي کردن . v. *To mismanage.*

MISCONSTRUCTION, شرحِ , تعبیرِ خلاف , تعبیرِ بیهوده
عبارتِ هرزه , بیمعني . v. *Misconception.—Any thing liable to misconstruction,* A غمیزت .

To misconstrue, خلافِ معني تعبیرکردن ,تعبیرِ بیهوده کردن ,
مخالف بیان کردن . v. *To misconceive.*

Miscreant, v. *Scoundrel; infidel.*

MISDEED, *misdemeanor,* جریمه A , خطا A , بد کرداري ,
گناه , A قباحت . v. *Crime.*

To misdo, گناه کردن , خطا کردن . *A misdoer,* بد کردار ,
بدکار . v. *Criminal.*

To misdoubt, &c. v. *To doubt, suspect.*

To misemploy, &c. v. *To misapply.*

A MISER, صاحبِ طمع , بخیل A , لیم A , ممسک A ,
بد نفس , ناکس A , وزغ A , طمعکار , باخل A , منذور A ,
دني A , نفسِ خسیس A , خسیس A , اهلِ ناکسي , سیه کاسه
خاش , سمج , سمیه , سمچه , A طحما .

MISERABLE (*wretched*), شکسته حال , خوار , ذلیل A ,
فقیر A , مسکین A , مستمند A , پریشان حال , خراب ,
بد حال , سیاه روز , سیاه بخت , ذو , بي چاره , شقي A ,
منلاک A , مغلاک A , انکد A , نکد A , شالهنگ , نا چار
یخته . v. *Unhappy,*[illegible] *also avaricious.—To make miserable,*
مستمند زدن , ذلیل کردن . *To be miserable,* مسکین شدن ,
سیاه بختي کشیدن , ذلیل بودن .

Miserably, در , با بلا , فقیرانه , با مسکنت , مستمندانه ,
حالِ شقي , A ذلیلاً . v. *Unhappily, wretchedly.*

Misery, miserableness, (wretchedness), خواري , خرابي ,
ذلّت A , ذل A , افلس A , بیچارگي , خسته حالي , شکسته حالي ,
زوال A , (بلیات .plur) بلا A , محنت A , مسکنت A ,
فقر A , درماندگي , دردمندي , فلالت A , شقاوت A ,
مخالفت A , شدّت A , مذلّت و تنگدستي . v. *Adversity, misfortune.*

MISFORTUNE, آفت A , حادثه A , شقاوت A , کم بختي ,
ناقفیت A , بد بختي , قضا A , خطا A , بلا A , آسیب A ,
زمان A , مخالفت A , نکبت A , سختي , مشقت A ,
هلکا A , شمر A , شدّت A , شدي , حالتِ شدید , زمانت A ,
(غوایل .plur) غایلت A , آشیب , آشوب , هلکت A ,
(نوایب .plur) نایبت A , مصیبت A , فلاکت A , محنت A ,
حدث A , عنا A , ادبار A , واقعت A ,(نوازل .plur) نازلت A ,
دهیم A , امِ صبور , ملمّت A , صمّا A , بیضا A , عجوز A ,
دنات A , رزیت A , باجحة A , امِ دهیم , دهیما A ,
هنر A ,(لمات .plur) لمّت A , عوبط A , کریبت A ,
ضمانت A , ضمان A , دهکلت A ,(نوادح .plur) فادحت A ,
فاقرت A , دامکت A , بقر A , نجادت A , نجدت A , اتو A ,
تولت A , حولت A , عقر A , صرام A , لامت A , صمام A ,
باقعت A , امرّ A , ضواضیت A , کدیت A , طومت A ,
انغرنگ , ربس A , بجر A , دبلت A , دبول A , روسب A ,
امِ قشعم , امِ عبور , امّ الطبق A , امِ خغاش , اد A , قنطر A .
An inevitable misfortune, قضاي وطر , قضاي مبرم .

To MISGIVE (*to take a bad presage*), بد فال گرفتن . v. *To omen.*

Misgovernment, v. *Mal-administration.*

MISGUIDANCE, ضلالتِ غدیر , گمراهي .

To misguide, بد , تنکیب کردن , بیراه زدن , گمراه کردن ,
ضلال بودن . v. Also *to deceive, betray.*

Misguided, بیراه کرده شده , گمراه کرده شده .

Mishap, v. *Misfortune.*

To MISINFORM, آگاهي نا حقّ نمودن , خبرِ نا راست دادن ,
اعلام بي حقیقت دادن . v. *To misrepresent.*

Misinformation, اعلام بي , آگاهي نا حقّ , خبرِ نا راست ,
حقیقت , تعلیمِ کاذب .

To misinterpret, v. *To misconstrue.*

To MISJUDGE, بدگماني کردن , فکرِ فاسد گرفتن .

To MISLAY, نا در جاي عادت نهادن .

To mislead, v. *To Misguide*.

To mislike, v. *To dislike, disapprove*.

To MISMANAGE, معامله فساد كردن , بي تدبيري كردن , بي معني كار , بيهوده عمل ساختن , مباشرت نا خبر نمودن كردن .

Mismanagement, معامله فساد , نا آراستگي , بي تدبيري , كار بي معني , عمل بيهوده , مباشرت نا خبر .

To MISMATCH, بي , بي مثل كردن , بي جفت كردن , بي موافقت پيوستن , مانند كردن . v. *To misproportion*.

To MISNAME, نام را سهو اسم مانيدن , نام نا راست دادن كردن . v. *To miscall*.

A MISNOMER, سقط اسم , سهو نام , خلاف نام .

To MISOBSERVE, بي دقت ديدن . — *Misorder*, &c. v. *Disorder*.

To MISPEND (*money*), اسراف كردن , بيمعني صرف كردن , بي اندازه خرچ ساختن . v. *To waste, dissipate*.—*To mispend time*, بيمعني اوقات گذرانيدن .

To misplace, v. *To mislay*.

MISPRISON, v. *Contempt, scorn*, — *Misprision of treason*, پوشش خيانت .

To MISPROPORTION, غير مناسبت , بي اندازه كردن , بلا اندام نمودن , ساختن . v. *To mismatch*.

To MISQUOTE, خلاف عبارت بيان كردن .—*To misreckon*, v. *To miscalculate*.

To MISRELATE, *misrecite, misreport* (*relate inaccurately and falsely*), بي دقت گفتن , نا راست بيان كردن . v. *To misrepresent*.

Misrelation, v. *Misrepresentation*.

To MISREPRESENT, بي صداقت , غير حق نقل كردن , بلا حقيقت راوي , تلبيس كردن , منقلب كردن , گفتن , نا راست حكايت ساختن , نمودن . *To misrepresent intelligence*, خبر تمويه كردن .

Misrepresented, نا راست گفته شده , غير حق نقل كرده شده , بي حقيقت منقول , بلا صداقت مروي A .

Misrepresentation, نقل بي حق , تلبيس A , انقلاب A , خبر بي صداقت , حكايت بلا حقيقت , تمويه A . v. *Misinformation*.

Misrule, v. *Tumult, confusion, revel*.

MISS (*term of honour to a young girl*), بيبي . v. Also *mistress, concubine*.

To MISS (*the mark*), خطا كردن , نه زدن v. مرحي and ناخوشيدن .—(*to fail of obtaining*), گم كردن , نا يافتن , برحي در , از غفلت گذاشتن .—(*to omit*), قصور كردن v. *To miscarry*. نشاندن فراموش كردن . v. *To leave out, mistake*. — (*to feel the absence or want of any person or thing*), حسرت داشتن , ياد بودن , مشتاق بودن .—(*to be lost or missing*), گم شدن , ضيع گشتن , غايب شدن .

A miss (*loss*), غيب A , نقصان A , نقص A , قصور A . v. *Want*, also *error, mistake*.

To MISHAPE, صورت قبيح , بي اندام ساختن , بد قطع كردن كردن . v. *To deform*. — *Mishapen*, بي اندام ساخته شده .

MISSAL (*mass-book*), مسا A , قداش , ليتوريه .

MISSILE, رمي , دور اندازي . *A missile weapon*, سلاح دور اندازي . v. *Dart, javelin*.

MISSION, ارسال A , ترسيل A , رسالت A , فرستادگي , انفاذ A , الوكت A , انبعاث A , بعثت A , توجيه A . v. *Commission*.

Missive, قابل الارسال A , فرستادني . *A missive*, رساله A , مرسلت A . v. *Letter*.

MIST, بخار A , دخان A , دود , نزيم A , هو , دور , هر , خر , خرد , حر , دمه , پژم , نژم . *To mist*, v. *To cloud*.

To MISTAKE, خطا كردن , سهو زدن , قصور كردن , زل , ساختن , خبط كردن , مانيدن , سقط ساختن . v. *To err, blunder, to be mistaken*.

A mistake, خطا A , سهو A , قصور A , غلط A , سقطه A , زلت A , زل A , زلل A , خبط A . v. *Error, blunder, misconception*.

Mistaken, در سهو شده , در خطا شده , سهو كرده , خلاف در , فريفته شدن , در خطا بودن . *To be mistaken*, حق سهو ماندن . v. *To mistake*.

Mistaking (*adj*.), خطا ساز , سهو كنا , سقط زن . *Mistakingly*, از سهو , با خطا .

To MISTAKE, غلط کردن ,سهو کردن ,خطا کردن . v. *To miscalculate, misrepresent.*

To mistell, v. *To misrepresent.*

To MISTIME, بي گاه ,بي هنگام ساختن ,بي وقت کردن ,بي زمان کردن ,غير محل ساختن ,نمودن .

MISTINESS, هوري ,تيرگي ,تارميغي ,دمي . v. *Cloudiness.* — *Mistlike,* تارميغ مانند ,هور آسا .

Mistold, v. *Misrepresented.* — *Mistook,* v. *Mistaken.*

A MISTRESS, سادت A ,خاتون ,مالکه A ,صاحبه A , بيبي . v. *Lady.*—*The mistress of a family,* کدبانو ,کذبا ,کدبا , خديش ,تعاوين A ,عوان A ,کذبانو (*a sweetheart* also *concubine*), دلدار ,جانانه ,جانان ,نگار ,حبيبت A ,محبوبه A ,معشوقه A ,دوستکام ,خاطر نواز ,دلنواز ,دلکشا ,دلستان ,دلخواه ,دلبر ,بت ,بست ,طلبت A ,فغ ,شاهد ,دلبند ,مزيد ,دلارام . v. *Lover.*—(*a woman teacher*), آتون A .

Mistrust, v. *Distrust, diffidence, suspicion.*

MISTY, بخاردار ,ميغناک ,مضب A . v. *Foggy, cloudy.*

To MISUNDERSTAND, خلاف فهميدن ,شغوليدن . v. *To misconceive, mistake.*

A misunderstanding, مخالفت A ,منازعت A ,عدم ,عدم موافقت ,عدم اتفاق ,اختلاف A ,دماهنگ ,تفاوت A . v. *Difference, quarrel, misconception, error.*

Misusage, v. *Abuse.* — *To misuse,* v. *To abuse.*

MISY (*a preparation of copper*), مسي ,زاج اشفر ,زاج اخضر .

A MITE (*insect*), ديوجه ,قملت A ,ديوک ,سوس A ,سوسه ,سبسه A . v. *Weevil.*—*A cheese-mite,* ديوجه پنير , قملت جبن . (*a small particle*), ذره A ,نره A ,شمه . (*any thing proverbially small*), مخ ديوجه . (literally, *the marrow of a mite*), جناح بعوضت , (literally *the wing of a gnat*).

MITHRIDATE (*medi*[illegible]), مثروديطس A ,معجون مثروديطس .

To MITIGATE, کم کردن ,تخفيف کردن ,نرم کردن ,ساکن ,تسکين کردن ,ملين نمودن ,تلين کردن ,ملايم ساختن ,آرام ,تليين کردن ,ملاطفت ساختن ,مدمث کردن ,ساختن ,تسليت دادن ,دادن . v. *To soften, mollify; moderate.*— *Mitigant, mitigating,* v. *Lenient.*

Mitigation, تخفيف A ,تهوين A ,نرمي ,ملايمت A .

A MITRE, صومعت A ,طيلک ,کلاه A ,تاج . v. *Cap.* —*A bishop's mitre,* تاج مطران ,کلاه اسقف . *A Tartarian mitre or cap,* کلاه تتري .—*Mitred,* کلاه بر ,تاج دار ,صاحب صومعت .

A mittimus, v. *Commitment.*

To MIX, آميختن ,آميزش کردن ,آميزيدن ,سرشتن ,تخليط کردن ,آلاييدن ,خلاط کردن ,شورش کردن ,شوريدن ,وشيع زدن ,توخيش نمودن ,تشويش کردن ,خلط ساختن ,اختلاط ,مزاج نمودن ,خيساييدن ,خيسانيدن ,خيسيدن ,سرنگيدن ,ليک ساختن ,کردن . *To mix in conversation.* v. *To converse.* — *To mix milk with water,* ممجج کردن ,ممجيج ساختن ,آب در شير نهادن . *To mix severe with soft words,* کلام ستم آميز گفتن ,شمط کردن . *To mix falsehoods in one's discourse,* شمرجت ساختن .

Mixed, آميخته شده ,آميزه ,آميز ,مخلوط A ,مشوش A ,سرشته شده ,شوريده ,مدوف or مدووف A ,آغشته A ,اميغ ,ملبس A ,مشرب A ,مشتوب A ,مرکب A ,ملتبک A ,ممزوج A ,ملوب A . (*an animal*) *of a mixed breed,* مرکب A . *Words mixed with threats,* کلام ستم آميز . *A speech mixed with intreaties,* سخن نياز آميز . *Advice mixed with wisdom,* پند حکمت آميز . *An answer mixed with or conveying happy tidings,* جواب مژده آميز . *Mixed with honey,* شهد آميز . *Mixed with colour (deceitful),* رنگ آميز .

Mixen, دمليل A . v. *Dunghill.*

Mixture; mixtion, آميزش ,امتزاج A ,خلط A ,خلطت A ,اخلاط A ,مخلوطي ,مخالطت A ,خليط A ,اختلاط A ,بکل A ,قطاب A ,شعشعت A ,مزاج A ,تشويش A ,شميط A ,انباغ A ,ميزک ,التباس A .

To MOAN, ناليدن ,ناله کردن ,زاريدن ,زاري کردن ,فغان زدن ,زار و بکا کردن . v. *To groan, grieve, mourn.*

A moan, ناله ,زار ,فرياد و فغان ,نوحت A ,گريه ,شکايت A ,بکا A ,غريو . v. *Lamentation, groan.*

A MOAT (*ditch round a town, castle, &c.*), خندق A ,شهبارو ,مترس A . v. *Ditch.*

A MOB, ازدحام A , انبوه , جماع A , مجمع A , هجوم A . (a tumultuous rout), هنگامه , هنگامه A , اوباش A , غوغا A , غلغل , فتنه. v. Crowd, riot. — To mob, هنگامه کردن , فتنه انگیختن , غوغا ساختن , غلغل نمودن. — Mobbish, ازدحام آسا.

Mobile, mobility. عوام A , عوام النّاس A . v. Mob.

To MOCK (deride), مسخره کردن , طعن تشنیع کردن , خنده ریش ساختن , مزه کردن , استهزا نمودن , سخري ساختن , ضحک کردن . v. To laugh at, ridicule, mimick.—(to elude); غبن ساختن , فریفتن , تغویت کردن , حیله بازي نمودن , غدر کردن.

Mock (not real), غدیره A , مزوّره A , ساخته , تقلیدي , نقلي , قلب A . v. Counterfeit.

Mock, mockery (derision), تضحیک A , تسخّر A , سخریه A , مسخرت A , سخري , ضحکت A , مضحکه A , تضحیک A , فسوس , طنز A , مجاعت A , مزه , مستهزي A , استهزا A , افسوس , نقاست A , مذمّت A . v. Ridicule, scorn.

Mocked, مسخره کرده , مضحک A , استهزا یاب.

A mocker, مستهزي A , ضاحک A , مسخره گر , طعنه زن , طنزگو , افسوس کننده , ضحکه A.

Mocking (part.), مزه بازان , مسخره سازان , استهزاکنان , طنززنان . Mockingly, تحقیراً A , با مذمت , استهزانه , ازفسوس , با مسخره.

MODE, طور A , ترح A , رجه A , وجهت A , صورت A , نوال A , قیافت A , پیشنهاد , (plur. اسالیب) اسلوب A , دستوره A , (plur. اشکال) شکل A , طریق A , منوال A , روش , قاعده A , آیین A , عادت A , طرز A , اندازه , حسب A , جنس A , رواج A , ضابطه A , رسم A , وضع A . v. Manner, method, fashion, habit, custom, form, appearance; gradation. —According to the mode, در روش , بطور , علي وجه. — A mode of expression, ضرب مثل . A musical mode, پرده , مقام A , نوا . v. Musical.

A MODEL, قالب A , نقل A , انموزج , نمونه , نقشه A , نسخه A , قدوه A , ادم A , قدوت A , بارنامه . v. Copy, pattern, example, standard, mould.

To model, قالب , نقشه ساختن , تشکیل کردن , شکل ساختن , صورت بند کردن , ساختن , ساختن . v. To plan, shape, form, mould, delineate, arrange.

Modelled, ساخته , متشکّل A.

A modeller, سازنده , تشکیل کننده , نقشه کننده.

MODERATE (not excessive), اهل اعتدال , معتدل A , میاندار , میانه , مقارب A , متوسّط A , سوي A , مستوي A , مودب A , حلیم A , ملایم A . Moderate in temper, میانگیر . v. Temperate, mild. — Moderate weather, هواي منصف A , معتدل.

To moderate, بازداشتن , ضبط کردن . v. To govern, rule, restrain.—(to pacify, still, quiet), تسکین ساختن , ساکن کردن , خاموش کردن . (to make temperate), اعتدال , معتدل کردن , خنک ساختن , کم کردن , دادن.

Moderately (mildly), حلیمانه , با لطف , ملایمانه . (with temperature), با خنکي , معتدلاً A , با اعتدال . (in a middle degree), بدرجه وسطي , درمیانه.

Moderateness, اعتدال A , خنکي . v. Temperateness.

Moderation (calmness of temper), سکونت A , ملایمت A , قناعت A , انصاف A , اطمینان خاطر , فراغ بال . (forbearance, lenity), تحمّل و , صبر و مرحمت , بردباري , شفقت . Moderation in expense, عدم تلف , اعتدال خرج , خانه داري.

A moderator, عادل A , مودب A , حاکم A , ضابط A , مدبّر A , ضابط , مدبّر ساختن . To appoint a moderator, تسویس کردن , مدبّر بودن , تسویس کردن . To preside as a moderator, کردن.

MODERN, نو خاسته , نوپیدا , جدید A , متأخّر A , نو , نا پیشین , نا قدیم . v. Late, recent, new. — The moderns, ابناي زمان , متأخّرین A . The language of the moderns, لسان متأخّرین . — Modernness, حالت نو , نو پیدایش . v. Novelty.

MODEST (bashful), شرمسار , شرمناک , شرمگین , خجل A , صاحب حیا , محجوب A . (not arrogant nor impudent), ناگستاخ , نا شوخ , مظلوم A , نا مغرور , نا متکبّر , صاحب آزرم , خاشع A , مودب A , نا خود بین , غریب A , اهل مسکنت . v. Humble. — (not unchaste), پاک , پرهیزگار , زاهد A , پارسا , طاهر A , پاکدامن . v. Chaste.

Modestly (not presumptuously), مظلوماً A , با آزرم , ادبانه , بي گستاخي , غریبانه , بلا شوخي , بي تکبّر , خجلانه A . (chastely), بي هوا و , بي شهوت A , زاهداً A , طاهرانه A , با پرهیزگاري , برکراییدن , هوس . v. Also moderately.—To behave modestly), ادب و آزرم نمودن , با ادب حرکت کردن.

Modesty, شرم , شرمگيني , شرمناکي , شرمساري , حيا A , حجاب A , تجالت A , آزرم or آنزرم A , وقاره A , رزانت A , سکينت A , مظلومي A , مسکنت A , ارميدگي , تيقاره A , ترمت A , مودوع A , تواضع A —(*chastity*), پاکي , تهارت A , پرهيز , زاهدي , زهد A , عصمت A , عفت A , شهوت , عدم v. Also *moderation, decency.*

MODIFICATION, ترکيب A , تشکيل A .

To modify (*form*), صورت دادن , تشکيل ساختن , شکل ساختن , بند نمودن . v. *To shape, form.* — (*to moderate*), اعتدال دادن , معتدل کردن . v. *To temper.*

Modifiable, modificable, A قابل التشکيل , صورت پذير , ممکن لايق شکل گير.

Modish, modishly, موافق دستور . v. *Fashionable, fashionably.*

To MODULATE, آواز گردانيدن , ترنم کردن , نغمه سرا شدن , خوش الحان زدن , تلحين ساختن , نصب کردن , رنم ساختن , تغرد کردن , اغراد زدن .

Modulation, نغمه A , نوا A , خوش خواني , اغنيت A , غنا A , غانيت A , غواني A , نغمات A , ترنم A , لحن A , الحان A , اغاني A . v. *Song, melody.*

A modulator, خواننده , مطرب A , سراينده , خوش خواننده , نغمه سنج , نغمه پرداز , ترانه پرداز , نواگر , زمزمه پيراي . v. *Singer.—A modulater of words* (*an orator*), سخنسرا .

MOHAMMED, properly *Mŭhămmŭd* (*the founder of the Muhammadan religion*), محمد . — He is also called حضرت A محمد (*the lord Muhammad*); A محمد المصطفي (*Muhammad the chosen*); A الرسول (*the prophet*); رسول الله (*the prophet of God*); A سيد المرسلين , سيد سادات (*the prince of prophets*); (*the prince of princes*); A ابو عبد الله , ابو قاسم A , وخشود A , الروح A , الم A , احمد A , محمود A , وخشور A [for the literal significations of which v. Vol. I.] *The posterity of Muhammad,* آل محمد . Each descendant of Muhammad is distinguished by the title of A امير (plur. امرا), A سيد (plur. سادات), or A شريف (plur. شرفا); [which imply *lord, prince, noble*]. — *Muhammadan,* محمدي , اسلامي , A مسلم , A مسلمان . *The Muhammadan people,* امت محمد . *The Muhammadan religion,* اسلام A , توحيد A , کوثر A .

A MOIETY, نيم , نصف A . v. *Half.*

To moil, v. *To toil, labour; weary; daub.*

MOIST (*humid*), نم , نمگين , تر , سيراب , طري A , رطب A , مرطب A , شاداب , خوشاب . v. *Wet, damp, juicy. A moist atmosphere,* بليل A , بليله A .

To moisten, نم کردن , تر ساختن , نمگين کردن , سيراب کردن , رطب ساختن , مرطوب کردن , خيسيدن , آغاريدن , خيسانيدن . v. *To wet.—To cause to moisten,* تبليل کردن .

Moistened, نم کرده شده , ترکرده شده , مرطوب A , سيراب کرده شده , نمگين ساخته شده , نمناک کرده شده , آغاريده شده , فرغار , آغشته شده , متبلل A , ودين A , مبلول A — *To be moistened,* تر کرده شدن , نم کرده شدن , نمگين کرده شدن , نمناک کرده شدن , آغاريده شدن , فرغاريده شدن , خوسيده شدن .

A moistener, نم کننده , ترکننده , اغارنده , &c.

Moistness, moisture, نم , تري , رطوبت A , ندي A , نزيم A , آغار , نمگيني , بلل A , بلت A . v. *Humidity.*

A MOLE (*animal*), کورشبک , کرموش , موش کور , خلد A (plur. خلدان), جلد A (plur. جلدان), زبابت A (plur. زباب), جلذ A (plur. ملاجذ). *A mole on the skin,* خال A? , توته (plur. اشام), شامت A (plur. خالت , خيلان), خالي A , شخار , قرمت A , لکه بدن . *Marked with a black mole,* اشيم A , مشيم A , مشوم A , مشيوم A . *Marked with many moles,* مخيل A , اخيل A , خيلا A , رخش . — *A mole* (*dike*), حاجر A , تشوت A , کنده , ورغ , آب بند , بندروغ , پشته , تنها A .

A mole-catcher, کورسبک گير .

A mole-hill, توده کرموش .

To MOLEST, تکليف دادن , آزردن , رنجانيدن , رنجيدن , دل آزار ساختن , تصديع دادن , اضطراب کردن , جفا زدن , هجيدن , رنجيده و رميده کردن . v. *To disturb, trouble, vex.*

Molestation, تکليف A , تصديع A , آزردگي , رنجش , آزارش , آزار , اضطراب A , آسيب , زحمت A , ايذا A , جفا A , رنج , الم A , ستم , غم . v. *Vexation.*

A molester, موذي A , مزاحم A , مضطرب A , آزار رسان , جفا زن , اضطراب دهنده .

To MOLLIFY, تليين کردن , ملايم ساختن , نرم کردن , مسکون نمودن . v. *To mitigate, soften, assuage, pacify* —

Mollification, v. *Mitigation, softening.* — *A mollifier*, ملیّن A، مسکّن A، نرم کننده، ملایم کننده. —*Mollified*, نرم کرده شده.

Molten (pret. pass. of *melt*), گداخته شده، مذاب A.

MOMENT (*importance*), مزایقه A، غرض A، ضرورت A، مهمّي A، لزمت A، معتبري. v. *Consequence, weight, value.* *A moment of time*, دم، یکدم، لمحه A، لحظه A، دقیقت A، گرفعت A، ساعت A، طرفة العین A، چشمک، پلک، باد خور، غمزه A، مطوت A، زغنگ، طحوم A، دهل A. *In a moment*, در، دریکدم، في الطرفة العین A، دریکشه نفس. *Every moment*, دمادم، هردم، یک لمحه، هبّة A. *At that very moment*, همانده. *From this moment*, از این لمحه، از این دم، من الآن A.

Momentary, عارضي A، فاني A، نا پایدار، یکدمه، یکدمي. v. *Fleeting.*—*A momentary or transient acquaintance*, مقارنت یک دم.

MOMENTOUS, ضرور A، مهمّه A، مهمّ A، سنگین، گران. *A momentous affair*, امر مهم، کار ضرور، ثقیل A، مستشري A، نبلت A، رکن A، مصلحت گران.

A MONAD, واحد A، احد A، یکانگي، فرد A، یک، واحدت A، احدي. v. *Individual.*

A MONARCH, خاقان، سلطان، ملک A، پادشاه، شاه، سلطان دوران، جهاندار، جهانبان، شهنشاه، شاهنشاه، شهریار، فرمان ده، شاه دینپناه، خسرو، قیصر A، خلیفه A، بهمن زمان و تهمن دوران. v. *Emperor, king.*

Monarchal, monarchical, شهنشاهي، پادشاهي، شاهي، خسرواني، دینپناهي، جهانداري، جهانباني. v. *Regal, imperial.*

A monarchy, پادشاهت، پادشاهي، سلطنت A، مملکت A، ملک A، مالکیت A، دولت A، شاهي. v. *Kingdom.*

A MONASTERY, زاویت A، دیر A، دایره A، خانقاه، صومعت A، صومع A، بقعت A (plur. بقاع)، تکیه A. *The head of a monastery*, ریس A، رأس الدّیر A، مناسطر A، القسیس. v. *Abbot.*

Monastick, monastical, تکیه منسوب، دیرپیوند، دیرنشین. *A monastick life*, رهبانیت A، زهد A، کشیشي، زاهدي A. —*Monastically*, زاهدانه، بطور دیرنشین. v. *Recluseely.*

MONDAY, ثني A، یوم اثنین، یوم الاثنین A، دوشنبه، اوحد A (plur. اوحاد).

MONEY, زر، زروسیم، نقد A (plur. نقود)، مایه، عین A، قطاع A، لکاش A، نمي A، سکّه A، نض A، تنکه، سخته. v. *Coin, specie; wealth, riches.* *Ready money*, نقد A، نقد دستا دست، دست بدست، دستادست، زر حاضر، امعدود A، نقود A، پیشا دست، نقدینه، زر نقد، سجال A. *To buy with ready money*, با نقد اشترا کردن، با زر نقد خریدن. *Money paid in advance*, سلافي A، سلفي A، تقاوي A، پیشگي. *To lend money*, وام دادن، قرض دادن. v. *To lend.* — *To lend much money*, مدیان شدن.—*To pay money*, ادا کردن. v. *To pay.* — *A sum of money*, مبلغ A (plur. مبالغ). *Any place where money is spent*, مصرف A. *Tribute money*, طبلیت A. *Unstamped money*, کهلت A، کهل A. *Earnest money*, زبون. *Money thrown amongst the populace at marriages or rejoicing days*, قلب A، بغغم، بغیم، بقیم، نثار A. *Money and goods*, نقد و جنس، نبهره، نبهرج A. *Drink-money*, شاگردي، شاگرد، اقچه شراب، بخشش. *To change money*, تصریف کردن. *A money-changer*, صیرف A، صرّاف A، نقّاد A، زرشناس. v. *Banker.* — *A money-bag*, کیسه، صرّه A، همیاني، همیان. v. *Purse.*

Moneyed, زردار، تدنبر، مالدار. v. *Rich.* — *A moneyed man*, وراق A، نقد دار، اهل درهم، صاحب زر.

Moneyless, مفلس A، خسته، تهي دست، بي زر، بي نقد، مفلوک A. v. *Poor.*

MONGER. v. *Dealer, seller.*—*Fishmonger*, ماهي فروش.

Mongrel. v. *Mungrel.*

A MONITOR, نصیحت دهنده، ناصح A (plur. نصّاح، نصّح)، اهل مشورت، واعظ A، منذر A، پند بخش، تنبیه نما.

Monitory (*giving admonition*), مشورت نما، نصیحت ده. *A monitory, monition.* v. *Admonition.*

A MONK, کشیش، راهب A (plur. راهبان، رهبان)، زاهد A (plur. زهاد)، درویش، تکّه نشین، گوشه نشین، صاحب الدّیر A، ابطال A، ابدال A، مقدّس A، صوفي A، فقیر A، قلندر A، ربیط A، نهامي A، قسیس A، صومع نشین، ابیل A. *To make a monk*, ترهیب کردن. *To become a monk*, کشیش گشتن، رهبت شدن. *Monkish.* v. *Monastick.*

A MONKEY, بوزنه، بوزنیه، میمون. v. *Ape.*—*The chattering of monkies*, زقع A.

MONOCULAR, *monoculous* (*one eyed*), یک چشم, یکچشم کور . اخفش A , عورم , اعورة A , عوراء A.

MONODY, مرثیة A.

A MONOGRAM, رمز A. v. *Cipher.*

MONOMACHY, مسایفت A. v. *Duel.*

A MONOPOLIST, بندار , محتمر A. — *To monopolize*, بندار بودن.

A MONOSYLLABLE, یک هجا.

MONOTONY, یک صدا , آواز بي تبدیل , لحن A.

A MONSOON, *probably an European corruption of* موسم A, *A season.*

A MONSTER, دهیما , دهیم A , غول , سگسار , مسیخ A, صل A , ملتم A , خنفقیق A , ازب حزب A , ام الدهیم A, شبست , عفریت A , مسخ A , ویرانآباد , رکشه.

Monstrous ترسناک , هایل A , هولناک , ممبوخ A, سهمناک , سمعمع A , عجیب A. v. *Strange, wonderful; irregular, enormous: shocking, hateful.*—*A monstrous appearance*, ازب حزب A , شبست , گریالقا. *An old woman of a monstrous figure*, عجوز بدنما , عضمزت A , سمعمعت. v. *Hag.* — *Monstrous, monstrously* (*very much*), نهایت A, غایت الغایت A , بغایت. v. *Exceedingly.*—*Monstrously*, هایلانه , مخوفانه , بطور سمعمع , مسخ آسا.—*Monstrousness*, ازحد بیرونی , گریالقا , سهمناکی , هولناکی.

MONTH, ماه , شهر A (plur. شهور , اشهر A), نماص A (plur. نمص , انمصت A), غرت A. *The space of one month*, ماهي , شهري. *The end of the month*, آخر ماه , عقب A, عقبان ماه , عقب شهر , عقبان A. *The first ten days of a month*, اوایل A. *The second ten days of a month*, اواسط A. *The last ten days of a month*, اواخر A. *From month to month*, ماه بماه. *To bargain, engage, or do any thing by the month*, مشاهرت ساختن , شهارکردن , مشاهرت ساختن , شهارکردن. *Every month*, هر ماه. *At the end of every month*, عقیبت A. *During a whole month*, نهاما A. v. شهر.—*A month's mind*, حسرت A , انتظار A. v. *Longing desire.*

Monthly (*adj.*), ماهواره , ماه بماه , هر ماه , شهري , ماهي. *Monthly pay*, ماهیانه , مشاهره A , در ماه.

A MONUMENT (*memorial*), نشان , یادکرد , یادگار, علامت A. *A monument for the dead*, مرقد A (plur. مراقد), تربة A , مقبرت A , قبره A , گور , دخم , دخمه. v. *Tomb, and inscribed.*

Monumental (*memorial*), یادگاري , یادکردي , علمي.—*belonging to a tomb*), ترله منسوب , مرقدي , مقبرئي , گوري.

MOOD (*state*), حالت , حال A. (*state of mind*), حالت خاطر. v. *Mode, state, style:*—(*anger*), غضب A , قهر A, خشم , حمیت A.—(*a stile of musick*), پرده , مقام A (plur. مقامات), کوچک , لبینا , نهفت A , رهاوي , رهاو , رنو A, نجست.

Moody, غضبت آلود , غضوب A , آزرده. v. *Angry, sullen.*

The MOON, ماه , مه , ماهتاب , قمر A , شب تاب, نیره , جم , شیب A , غاسق A , شب افروز , شهره, اورنگ , مانک , ساهور , هوز , هور , نیر اصغر , نیرت A , شهره. *The new moon*, ماه نو , هلال A , هلالي , مه نو , شهره, *The new moon when just* برن , جلم A , غره A , الابرص A *appearing*, طلع A , استهلال A , مستهل A , ابن مزنت.—*The full moon*, بدر A , بدرت A , ماه بدر , ماه چارده روز. *The moon's disk*, قرص ماه.—*The* نخشب , ماه نا کاسته *change of the moon*, تحویل A , تحویل هلال , حلول ماه.—*Like the moon*, مهوار , ماه وش , ماه دیس , ماهرو , ماهپیکر. *Resembling the new moon*, هلالي , هلال مانند. *Like the full moon*, بدرمثال. *Round the moon*, اطراف ماه , بگرد ماه. *The full moon of religion* (*a proper name*), بدر A الدین. v. Also *month*. قمر , اقمار , هلالیه , ماه , قاش.

A moon beam, شعلهٔ ماه , پرتوي بدر A , شب افروز , درخش.
Moon-calf. v. *Monster: dolt.* *Moon-eyed*, v. *Purblind, dimsighted.* — *Moonless*, بي ماه , بي بدر , غمي A.

Moonlight, moonshine, روشني ماه , مهتاب , ماهتاب, اورنگ , چمشاد , ضیا القمر A , نورماه , روشنايي قمر , ماهه, قمرت A.

Moonshine, moonshiny, ماهتابي , ماهناک , مقمره A, — بیض A , اواضح A , اقمار A , قمرا , تمرت A , مقمرت A. *Moon-stone*, حجر القمر A. — *Moonstruck*, ماهي. v. *Lunatick.*

A MOOR, اجم A , کول , ام دربن A. v. *Fen, morass, bog, marsh.*—(*a negro*), زنگي , حبشي , حبشه A , حبش A.

To MOOR (*a ship*), جهاز در میناً نصب کردن , مرفا ساختن.

— (*to be fixed or stationed*), نشانده شدن , نصب بودن , مرفا گشتن . *The mooring place of a ship*, مكلا A , مينا . v. مرفا .

A MOOT POINT (*doubtful case*), امر , قضيه، مشكل , مشكول .

A MOP, خاك روب .

To MOPE (*to become stupid, dull, sad*), غمگين شدن , غم خوردن , مهمل بودن , خيرة سر شدن , سياه روز نمودن , غمناك گشتن , دلتنگ شدن . v. Also *to dull, stupify, sadden.*

MOORISH, *moory*, اجمي . v. *Marshy.*—*Moorish*, حبشي , زنگي .

MORAL, اهل آزرم , ذوالادب A , نصايح A , پندانه , آداب آموز , ادبي , اخلاق نما , حقاني A , حقيق A .

Moral, morality, morals, اخلاق A , سلوك A , آداب A , مدارا A , مدارات A , آزرم or آذرم , حقيقت A , حق A , لطافت A , انسانيت A . v. *Manners.* — *The science of morality*, علم اخلاق . *A moral*, پند , نصيحت A .

To moral, moralize, فكر حسن كردن , اخلاق فهمانيدن , تأمل خوش نمودن , خير انديشي كردن .

A moralist, اهل , واعظ A , ناصح A , اتاليق A , آديب A , اخلاق .

A moralizer, فكر حسن كننده , تأمل خوش نماينده , خير انديشي كننده .

A MORASS, خلاب , كلاب , ورطت A , يرين , خره , كول , اجم A . v. *Marsh.*

MORBID, *morbose*, مريض A , مرض منسوب , خسته . v. *Distempered, diseased.* — *Morbidness, morbosity*, مرض A , وصب A , خستگي , بيماري , حال مريض . v. *Disease.* — *Morbifick* (*causing distemper*), مرض ده , بيماري ساز .

MORE, زياده A , زياد , فزون , افزون , افزونتر , بيش , بيشتر , فزايي , فزا , بيشترك , ديگرباز , دگر , تنديسه , اكثر A , ازند , ازنده , فريدون , فضلا A . v. *Greater.* — *Two or more things*, دو چيز يابيشتر . *More than enough*, افراط , افراط A . *To ask more than enough*, افزوني خواستن . *More or less*, كم بيش . *Neither more nor less*, همين . *To add more*, زياده كردن . v. *To augment.* *To give more*, زياده دادن . *More necessary*, اوجب A , الزم A .

More than, از زياده , فوق A . *More behind*, فراتر , پستر . — *More before*, پيشتر . — (*a greater quantity*), كثير A , كثرت A , زياده A .

MORELAND, كوهستان .

MOREOVER, جز از آن , علاوه A , جز ان , سواي آن , غب ذا A , ومره A .

A MORION, سر پايان . v. *Helmet.*

MORIGEROUS, رام . v. *Obedient.*

MORNING (*adject.*), بكره A , صباحي , سحرگاهي , سحري , مبكر A , باكره A .

The morn, the morning, فجر A , صبح A , صباحت A , وقت صبحت , سحر اعلي , سحرگاه , سحر A , الصباحت A , صباح A , صبح , تباشير صباح A , بامداد , بام , بكرت A , هنگام سحر , سپيده دم , صبح دم , واخ , جلج A , عاطس A , شفق A — . *Early in the morning*, سحري , سحرگاهي , سحرا A , سحريا A , شبگير , بكرا A . *To rise early in the morning*, سحرخيزي كردن , قايم الصبح بودن , علي الصباح برخاستن , شدن . *One morning*, يك صبحدم . *Like the morning sun*, مثل مهر , سحري , صبحگاه . *In the morning*, صبحا A , صبوحا A , صبحانه , — . *The first dawn of the morning*, صبح نخست , صبح صادق . *Morning and evening*, صبح ومسا , سحر وشام . v. *Evening.* *To-morrow morning*, فردا بوقت صباح . *Good morning*, صباح A الخير . v. Under *good.* — *Morning prayer*, نماز صباح . *Wine drunk in a morning, a morning collation*, صبوح A , غارج A , — . *One who drinks wine in a morning*, غارجي , شراب سحر . *The first money received for goods in a morning*, عربون A , ربون . v. *Handsel.* *Towards morning*, علي السحر A . *Like the leaves of the morning rose*, غنچه سحرگاهي آسا . *The morning star*, صبوحي , ستاره , كوكب الصبح A , زهره A .

MOROSE, درشت , تند مزاج , ثقيل A , وعق A , عقنقس A , لفوت A , بهلق A , سخت , خشن A , ترش رو . v. *Peevish, sullen.* *To be morose*, درشت شدن , ثقيل شدن , ترش روشدن , &c. — *Morosely*, درشتانه , ثقيلا A . — *Moroseness*, درشتي , ثقلت A , تند مزاجي , ترش رويي . v. *Sullenness, peevishness.*

MORPHEW, بهق A , نمش A , عارضت A .

TO-MORROW, فردا , غد A , غدا A . *To-morrow-night*,

مصلحت، غدوي , *The business of to-morrow,* * فردا شب ا . معاملهٔ فرد .

MORSE (*sea-horse*), شنگ ماهي .

A MORSEL (*mouthful*), لقمة A , لقمت A (plur. لُقَم), زرّة A , — (*a small quantity*), لقمة لقمة . *In morsels,* نواله . پارچه , پاره . v. *Bit;* also *meal.* — *To cut into morsels,* پاره پاره زدن , الغاف كردن .

MORTAL (*deadly*), هلاهل A , مهلك A , قاتل A , كشنده , قاضي A , مميت A . v. *Deadly, destructive.* — (*subject to death*), مبرنده , فوتي , موتي , فاني , اهل فنا , بمرگ معرّض . — (*bringing death*), مرگ آور , اجل ساز , وفات بر , كشنده . — (*human*), بشري , انساني . (*extreme, violent*), متهور A , شديد A , تند , درشت , سخت . v. *Vehement.*

A mortal, آدم , انسان A . v. *Man.* — *Mortals,* آدميان , عالميان , جهانيان , خلق عالم . v. *Men.* — *No mortal,* نه هيچ آفريده .

Mortality, مبرندگي , فنا A , مرگ , اجل A , وفات A , فوت A , فات A , موت A , موتي , هلك A , هلكا A , هلكت A . v. *Death, destruction.* — *A great mortality,* هلكت هنكا , جائف A , ولعماظ . v. *Epidemical distemper.* — (*human nature*), بشريت A , انسانيت A , آدميت A .

Mortally, مرگانه , قتلاً A , قاتلانه , هلاهلانه , مهلكانه . v. Also *extremely.*

A MORTAR (*for pounding*), هاون , مهراس A (plur. مهارس), كابيله , كاپيله , اونگ , كد . *A large mortar in which they bruise grain,* جواز , جوازه , مهراش , غن , غنگ . *The pestle of a mortar,* هوان دستي . *Mortar* (*for building*), گچ , ريخته , نواشه , اندروز . v. *Cement, plaster.* — *A maker of mortar,* گچپز , گچير .

Mortgage. v. *Pledge.*

MORTIFICATION (*gangrene*), اكله A , خوره , خورا , عفونت A . (*self-denial*), كسر نفس , ضبط نفس , پرهيزي , پرهيزگاري , زهد A , رياضت A . v. *Abstinence, humiliation.* — (*vexation, affront*), آزار , انضطراب A , جفا A , افسوس , طعنت A , ملامت A , طنزه A , شتم .

To mortify (*become gangrenous*), خورا نمودن , خوران گشتن , اكل شدن . v. *To corrupt.* — (*to be abstemious*), كسر نفس نمودن , نفس ضبط كردن , رياضت رساندن , پرهيزداشتن , پرهيزگار شدن . — (*to discourage, affront*), آزار دادن , دشنام دادن , طنز كردن , تحقير ساختن , كسر نفس كردن , پست كردن , سر فرو زدن , رنج دادن . v. *To depress, humble.*

Mortified (*gangrenous*), خورد پيوند , خورا دار , اكله دار . — (*humbled, affronted*), طنزياب , افسوس پذير . v. *Depressed, humbled.*

MOSAIC (*tessalated*), معيّن A , معيّنه A . *To make Mosaic work,* تعيين كردن .

A MOSQUE (*Muhammadan temple*), مَسْجِد A , مسجدگاه , نمازگاه , عبادتگاه , معبد A , پرستشخانه , مشكوة P , مشكوي P , مسجد جامع , بيت الحمد A , جبوزه A . *The great mosque,* جامع A . *A small mosque,* مزكت . *The two mosques of Mecca and Medina,* المسجدان A . v. *Temple.*

MOSS (*of any kind*), أُشنه A . *Water-moss,* طحلب A , غلثق A , چغزواره , چغواره , چغزاوه , چغزابه , جامهٔ غوك , نامره A , كتان . *Moss upon a tree,* پوژهٔ درخت . *Mossiness,* اشنگي . *Mossy,* اشنه دار .

MOST, اكثره A , افزونترين , بيشترين , ازدمه زياده , زياده ترين , مبالغه A . v. *Greatest.* — *For the most part, mostly,* اكثره , اكثري , اكثريا , غالباً A , بغايت A . v. *Chiefly.* — *Most noxious,* كثير الضرر . *A most beneficent prince,* شاه كثير النوال .

A MOTE, ذرّه A , ذرّد , شمه . — *A mote in the eye,* رايد العين A .

A MOTH, پروانه , فراش , بيو , حشرت A , سپشه , سوس A , سوست A , زيو A , شاهد A , دود الصوف , كرم پشم , ديوك , قول , بيد , عث A . *Like a moth with burnt wings,* پروانه آسا با پر سوخته . — *Mothy,* پروانه دار , پر بيو . *Moth-eaten,* ماروض A , بيو زده , حشرت خورده .

A MOTHER, مادر , ام A , والده A , مادر , امهّت (plur. امّهات), مام A , حويت A , ملثوحت A . *The queen mother,* والدهٔ سلطان . *A wife's mother,* مادر زن . *A step-mother* (*father's wife*), خوشدامن , رابّت A , مادراندر , مادر زوجهٔ پدر . *A brother or sister by the mother* (*half blood*), مادرزاد , مادرزاده , ندر . *The mother of a family,* امّ المثوي , امّ المنزل . v. *Mistress.* — *A mother in law,* خوش دامن , مادراندر , رابّت A . *Mother of pearl,* صدف A , مادر دُر . *The mother of oil, &c.* ريم , حثغل A , زيتان .

دوغو، دوغينست، عكره A، مهل A.— *To mother (gather concretion as oil, &c.),* اندوختن ريم، زيتان نمودن، مهل كردن، حال، مادر، اميت A، مادري. — *Motherhood,* دوغو داشتن. مانند، مادرآسا. — *Motherly,* غير ام، بي مادر. — *Motherless,* بطور ام، بوجه، مادر، والده.

MOTELY, رنگارنگ، گوناگون. v. *Various.*

MOTION, جنبش، حركت A، جولان A، خلجان A، نبض A. *(a proposition in a publick assembly),* تقرير A، مطلب A، مدعي A، مسلت A، قضيت A، مقدمت A. *To make a motion,* قضيت كردن، محرك شدن، مقدمت نمودن، مسلت ساختن. *The motion of the pulse,* نبض A، نبضان A.

Motionless, بي حركت، بي جنبش، ناجنبان، غير خلجان، ساكن A.

Motive (giving motion), محرك A، جنبش ده، حركت بخش. *The motive powers,* قواي متحركه.

A MOTIVE, سبب A، باعث A، موجب A، واسطه A، علت A، وجه A، مطلب A، مراد A، تقريب A، مودي A، ذريعت A (plur. ذريعات)، داعيت A. v. *Cause.*

A MOTTO, سجيع A، نقش A، نقيش A، علامت A، نمودار، نقش، خاتم. *The motto on a seal or ring,* شعار A، نشان.

To move (give motion to any thing), جنبانيدن، حركت ادوار، اثاره كردن، تحريك ساختن، متحرك كردن، دادن توتش نمودن، خلجان دادن، خلج كردن، ساختن جنبان. *To move (intrans.),* متحرك شدن، جنبيدن، حركت كردن، منتخش شدن، جنبش نمودن، جولان شدن، رفتن، بودن، نويدن، لخشيدن. v. *To go, walk.* — *Unable to move,* معضوب A، حركت، بي قوت، لا حراك له A. *To move (propose),* مقدمه كردن. v. *To make a motion.* — *(to make angry),* خشم انگيز كردن، غضبناك ساختن، قهر انگيختن. v. *To provoke.* — *(to touch pathetically),* دل نواختن، دلاويز، ساختن، نرم كردن، نرم دل ساختن، جگرگداختن، نرمي، انگيزي كردن، عطوفت انگيختن، ملايم ساختن، ميلان دادن. — *(to make melancholy),* دلفگار ساختن، دلتنگ كردن، سودا. — *(to excite),* نمودن، انگيختن، انگيزش كردن، اغرا ساختن. v. *To instigate, persuade.* — *(to move in a circle),* گرديدن، دور، كردن، چرخ نمودن، چرخ ساختن. — *(to go from one place to another),* جا بجا رفتن، آمد و شد كردن، سعرت ساختن، جا بجا سير كردن. — *To move to mutiny or sedition,* بشوليدن، فتنه انگيختن، محرك فساد شدن، هنگامه تحريك كردن، محرك فتنه بودن، طغيان انگيز بودن. *To move (one's self) forward,* رفتن، استمرار كردن، پيش روان شدن، پيش رفتن. v. *To advance, proceed.*—*To move (any thing) forward,* پيش راندن، پيش جولان نمودن.

MOVEABLE, حركت، ممكن، متحرك A، ممكن جنبش، ذلق A، زايل A، زهق A. v. *Removeable. Not moveable,* حركت، ناممكن، نامتحرك، بي قوت جنبش. *Moveableness,* حركت، امكان، جنبش، قابليت، بي قراري. — *Moveably,* متحركانه، متحركاً A، با جنبش. *Movement,* حركت A، توتش، تحريك A، جنبش. v. *Motion.*

Moved, محروك A، جنبيده، متحرك A، منفك A، مقتعف A. v. Also *disturbed.*—*To be moved,* جنبانيده شدن، لغزيدن، ...يدن، جولان شدن، خلجان يافتن. —*(to be disturbed),* انطراب داشتن، مضطرب شدن، آزرده شدن. *To be tenderly affected,* نرم دلي يافتن، خاطر نواخته شدن. *(to be put in a passion),* قهر گرفتن، خشمناك گشتن، غضبناك شدن.

A mover, جنبنده، جنبش كننده، جولان كننده، محرك A، انگيزنده. *(a proposer, persuader),* محرك A، مقدمه كننده. *A mover of mischief or sedition,* فتنه، محرك، فساد، محرك، فتنه انگيز.

Moving, movent (part.), جنبان، محرك A، جولان كنان، حركت سازان، جنبش نمايان، مدر A. *Moving slowly,* تيز حركت نماينده. — *Moving quick,* مضطرب A، مدب A. *Moving (pathetic),* دل سوز، جگرسوز. *Movingly,* از دل سوزي، از جگرسوزي.

A MOULD A قالب، كالبد، تبنگ، تتنگ. v. *Form, model; matter.* — *To cast in a mould,* افراغ كردن، در قالب، قالب كردن، افراغ، در تتنگ ساختن. *Mould (soil),* خوازه، تراب A، رم A، گل. v. *Earth;* also *mouldiness.*

To mould (form), صورت بند نمودن، تشكيل كردن. v. *To model, shape;* also *to become mouldy.*

Mouldable, ممكن تشكيل، قابل صورت پذيرفتن.

Moulded, ساخته. v. *Formed.*

A moulder, صورت بند، تشكيل گر. v. *Maker.*

To MOULDER *(turn to dust),* خاك شدن، تراب شدن، غبار شدن، گرد شدن، افسردن. v. *To perish.*

Mouldiness, زنگ، گلاز، گلش، كلاشكره، كلوچ، زغار،

Mouldiness of bread, سبزنان , اروغ , ارغ , ازغ , زغار , پرنان .

MOULDY, زنگ گرفته , متسنه A , چرکین , سبزنگ , باکلاژپوشیده , زغاز آلود , کلوچ بسته , کلاش پذیر , کلاشي نان . *Mouldy bread,* نان متسنه . *Green mouldy bread,* سبزنگ شدن , زنگ گرفته شدن . *To become mouldy,* سبزنگ شدن , کلوچ بسته شدن , کلاش پذیرفتن . *To become mouldy as bread,* متسنه شدن , پرنان یافتن . *To make mouldy,* با زنگ , با زغار پوشیدن , با کلاش آلودن , پوش کردن . *To make bread mouldy,* نان را متسنه ساختن , نان را سبزنگ کردن .

To MOULT (*shed or lose feathers*), پرفشردن , کریز کردن , قرنست کردن .

A MOUND, مسناة A , مترس A , بندروغ , سد A , پشته , قشوت A , ورغ , سداد A , کندة , آب بندي , خورآب , ترس A , حاجر A , تنها A . *To mound or fortify with a mound,* با , بندروغ ساختن , سد کردن , پشته بندي کردن , تحصین ساختن , مترس سد کردن . v. *To fortify.*

To MOUNT (*go up*), بالا رفتن , صعود کردن , طلوع کردن , فرازگرفتن , برزستن , برشدن . v. *To rise.* (*to raise up*), برنهادن , اعلا نمودن , بلند ساختن , بالا کردن , برداشتن , زوریدن , ترفیع ساختن , رفع نمودن , تعلیت کردن , افراختن , بالا سحبیت , بر افلاک مبني شدن (*to tower, to be built high*), سوار شدن , صعود شدن , برداشته بودن . *To mount on horseback,* v. *Horseback.*—*To mount or rise in price,* گران بها رفتن . گران مایه شدن , بقیمت عظیم برآمدن , گردیدن . *To mount by degrees,* دروجان ساختن , دوریج کردن . *To mount in the scale,* کمیدن . *To mount* (*embellish clothes, &c. with ornaments*), طراز ساختن , نقش کردن , آرایش نمودن , زیبیدن . *To mount guard,* پاسباني ساختن , قراول کردن . *To mount a cannon,* توپ بر عربه نصب , نگاه بان ... کردن .

A MOUNTAIN, *mount,* کوه , که , جبل A (plur. جبال) ; also سد A (plur. صدد), صد A , سب A (plur. صدود) , حواله A , لوذ A (plur. الواذ) , طور A , وصید A , ضلع A , (اسدت , خوع A , لجمعت A , مقود A , قرن A , وزر A , اویان , لاهز A , اقون A (فریح , نرایح , plur.) نریحت A , راسخ A . *A great, steep, or inaccessible mountain,* کوه صلخم , کوه اخشب , ایهم A , (اطوان plur.) طود A , جبل مصلخم , جبل شاهقت , مشمخر A , شنظوف A , شنظاف A , قاعلت A , بهما A , هضبت A . *A mountain shading the clouds and a hill high as the heavens,* جبل سحاب سایه و کوه فلک فرسا A . *A steep mountain with a plain at top,* کوهامونی , کوهامون . *The top of a mountain,* قله , اهانه , سر کوه . کوهامانی . v. *Summit, top.* شنظاف A , شنظوف A , دز , راس الجبل A , کوه . —*The foot of a mountain,* پاي کوه , عرض جبل , دامن کوه . *To climb a mountain,* صعود کردن , بالاي کوه رفتن . خضیض A . *The highest and most inaccessible part of a mountain,* صعود A , صعودا A . *From mountain to mountain,* کوه بکوه . *Two mountains almost meeting leaving only a narrow pass,* لاهزان A . —*A path or pass between mountains,* لاهز A , بندر , دره , ربیع A , نقب A , منقب A , عرقوب A , دروازه , دربند , درغاله , مره . v. *Pass.* — *To march through the defiles of mountains,* مدرب کردن . *Clefts in mountains,* عورت A , ثغور A . *Any projection from the side of a mountain,* طنف A , کرعان A , قرناس A , قرن A , سند A , ثلثة الاثافي A , عرناس A , صندید A . *Mountains covered with snow,* شیب A (plur. اشیب).—*A mount* (*little hill*), تل A (plur. تلال), قارت A (plur. عقارت A , ضلع A , قوعلت A , اهانه , (قیزان , قور , قارات , قار , فرط A , ربیع A , مقاعدت A . v. *Hill, bank ;* also Vol. I. —کاف . کوه—اطواد—عرفات—خزاز—نیق . *Mount Sion,* صیهون A . *Mount Sinai,* طور سینا , جبل طور , طور A , طور موسي . *Mount Tabor,* کوه طبور . *Mount Calpe* (*Gibraltar*), جبل الطارق A , عطار .

Mountain (*found on or belonging to mountains*), کوهي , طوري , وحشي . v. *Wild.* — *A mountaineer,* اهل کوه , صاحب الجبل , ساکن کوه .

Mountainous, کوهسار , کوهستان , کوهي , جبلي , طوري , طوراني , حدب A . *A mountainous country,* کوهستان . *A country partly mountainous, partly plain,* کوهسار , کهسار , کوجبلوچ , صحما A .

A MOUNTEBANK, حیله باز , جان باز , حقه باز , طلسباز , شعبده باز .

To MOURN, غم خوردن , غمگین شدن , غمناک شدن , افسوس کردن , گریستن , نالیدن , ناله کردن , زاري کردن , ناله , سوکیدن , جزع و فزع کردن , تأسف خوردن , زاریدن , تدمیع ساختن , دمع نمودن , زار و بکا کردن , بکا ساختن , زدن شکوا , نحیب کردن , نحب کردن , نوحیدن , نوحت کردن , نمودن , متنحب شدن . v. *To lament, grieve.*—*To mourn for the dead,* ماتم کردن .—(*wear mourning*), جامه در نیل زدن , حداد بردن , تسلب ساختن , سیاه پوش شدن .

Mourned, نالیده , گریسته , A مبکی الیه . v. *Regretted.*

A mourner, ماتم کننده , A نوحت زن , افسوس کننده , ماتم زده , شاکي A , شکایت کننده , نالش کننده . v. *Lamenter.* —*A company of female mourners,* ماتم .

Mournful, دلفکار , غمخور , غمناک , غمگین , غم والم زده , سوداوي , ملول A , دلتنگ . v. *Melancholy; sorrowful.* —*Mournfully, mourningly,* با زاري , با غم , از ماتم , از غم , با نالش . — *Mournfulness,* دلفکاري , غمناکي , غمگیني , غمخوري , ماتم , نالش , الم A , غم , دلتنگي , بکا A . v. *Lamentation, sorrow, grief.*

Mourning (adj. and part.), ماتم کنان , ناله زن , زاري ساز , دلتنگ شونده , تاسّف کنان , دلوله , دلفکاري یاب , شکایت نما . v. Also *mournful, sorrowful: mournfulness, sorrowfulness.* — *Mourning habits,* جامه سیاه , خرقه ماتم , لباس ماتم , سیاه پوشي , حداد A . *Beating the breast and cloathed in mourning,* سینه زنان وماتم کنان .

A MOUSE, موش , موشچه , فاره A (fem. فارت), فرنب A , قتّ A , قطرب A , فنتع A , دثیمت A , ام راشد , ترنب A , رکن A , مرزه . *The field mouse,* موش دشتي . v. *Field.* —*A mouse hole,* نفقت A , قصعت A , نافقت A , ورب A (plur. نوافق). —*A mouser,* موش گیر . *A mouse trap,* موش دام موش , گیره .

The MOUTH, دهان , دهن , دهنه , فم A , فو A , فوه A , فه A , فا A , فمّا (gen. فم , في accus. فا A , dual. فمان , فموان pl. فوهة A , شله , ژفره , زفره , زفر , کام , فمّ , افاویه , افواه , انعام , لثغت A , فرار A , نول A , ثغر A , شیجر A , کلعت A . *To open the mouth,* دهان کشادن . v. *To yawn.*—*To open the mouth wide when eating,* دهادت نمودن . *With open mouth, open mouthed,* کشاده دهان . *To have ever in one's mouth (to speak of incessantly),* ورد زبان داشتن . *To make a noise with the mouth (by wind, &c.),* تیزیدن . *To spatter out whatever is in the mouth (also to blow),* دهان دریده کردن , *To put in the mouth (also to spurt out water, &c. in contempt),* وا یکیدن , واپکیدن , وپیکیدن . *To put words into another's mouth (suggest to him what to say),* نشع کردن , نشوع , *Putting medicine into the mouth of a child,* وجر A , وجور A , فکّ A , لعک A . *Putting (a bridle, hay, &c.) into the mouth of a horse,* مخلن A . *The mouth of a vessel,* دهن . *To rub or clean the mouth,* تسوک کردن , تسویک . *The mouth of a bull or any beast dividing the hoof,* ساختن . مقمت A . *Belonging to the mouth,* دهاني , فمي . *The space between the nose and the mouth,* کام . *The mouth of a river,* رودخانه , دهنه , پایاب , خور A , خورشط . *To put the finger on the mouth,* انگشت بر دهان نهادن . *To make mouths at any one (in derision),* تیزکردن کسیرا , تیزدادن , تیزیدن , تیز نمودن , تیز آوردن . *The mouth or orifice of the stomach,* فم المعدد , سر معده , المري A . — *Down in the mouth;* دلتنگ . v. *Dejected; also* بول , فرنج .

To mouth (speak big or loud), آواز کردن , آوازیدن , — خاییدن , خویدن , مضغ کردن (to chew), — بانگ برزدن (to form by the mouth), از دهن ساختن .

Mouthed (having a mouth), دهن دار , ذو الفم A , اهل . دهان .

A mouthful, لقمه A , نواله , اکلت A , حفنت A , زنفت A , دبنت A , دبلت A . v. *Morsel* and الغاف .

Mouthless, بي دهن .

To MOW *(cut down),* درو کردن , حصاد کردن , درویدن , بخسودن , دوریدن , برخیدن .

A mow (of hay, corn, &c.), خرمن , خانه , چاچ . v. Under *heap.*

A mower, درو کننده , حاصد A , درویننده , درونده , بخسونده , برخنده .

MUCH, بسیار , بسا , کثیره , بثیره , بثیرکثیره , کثیره , وافره , وفره , موفوره , فراوان , مستوفي A , وفي A , بجبر , ثوره , کاثره , کثرت A , کوثره , متغزه , بسي , بس , دشناد , داوي A , اثیث A , قعشان A , قعشب A , متداکس A , انبه , انبوه , نمره , نمیزه , جبل A , وغیش A , نیبره , وسنا , غزیرت A , غزیره , دخاس A , دخیس A , انبوي , بلیغ A , عریض A , کنافج A , کند A , حضل A , وسناد , معن A , منفس A , فزه , جزیل A , جثل A , جایره , لبد A , کثیف A , هوع A , هي A , هیبان A , مجنب A , لابد A , عاني A , ازمل A . *Much time,* وقت بسیار , زمان . *Little or much,* کم بیش , قلیل و کثیر . *Much water,* کثیر , بسیار آب , هرهاره , هردوره , هره , هرهره , صحصاح A , مصاب A , تسنیم A , مار دهاق A , عرب A . *Drinking much,* . *To eat much.* بسیار خوردن , زفرافیدن , زفرانیدن , کرزم , کردن . *Much addicted to wine,* کثري A . *Much clay,* . *Bearing much fruit or other produce,* موقره , سواخیت A .

موقرت A . *Losing much blood,* نزيف A . *Much money,* بسيار نقد , زر كثير . *Lending much money,* مديان . *Boasting of much,* تنفّل A . *Raining much,* سيال A . *Much rain,* بسيا باران , مطر كثير , جود A . *Gaining much,* كسّاب A . *How much?* چه قدر , كم A , كاين A . *Very much,* بغايت A , غايت A , جداً A , جدانه , خيلي A . *To make much of,* نوازش نمودن , نواختن . v. *To fondle.* — *Much the same* (*equal in quantity, value, influence, &c.*), عديل A , همقدر A , همسنگ , همقوت , همپهلو , همسر , همخوي , همنبر . v. *Equal.*

MUCID, *mucilaginous.* لعابدار , لعابي . v. *Slimy, viscous: musty.* — *Mucidness, mucilage, mucilagenousness,* لعاب A , شتيرد . v. *Sliminess, viscosity, mustiness.*

Muck, v. *Dung:* also *moist.* — *To muck,* v. *To dung, manure.* —*To run a muck* (*run mad and attack all we meet*), احمق شدن , خيره كش بودن . — *A mucksweat,* عرقناكي . — *A muck-worm,* v. *Miser, worm.*— *Mucky,* v. *Nasty, filthy.*

Mucous, muculent, v. *Slimy, viscous.*—*Mucousness,* v. *Slime, viscosity.*

MUCUS (*snot of the nose*), مخاط A , خلم A , خلّ A , خلب A , خيم A , نغج , زفك , ژفك , زفك بيني , رعام A , رغام A , قرنت A .

MUD, گل , طين A , كدرت A , كثعت A , ردغت A (plur. ردغ , رداغ), ردعت A , خلن , طميل A , وخل A , ولخصت A , وحل A , موحل A , علق A , ثرغط , ثرغطط A , رخيم A , رخغت A , ثرمط A , غريل A , ورطه A .

To mud (*bury in the mud*), درطين , درگل منغس زدن , دفن كردن . v. Also *to muddy.*

Muddily, تيرانه , تارانه , با تيررنگي , تكدرا A , متكدرانه . v. *Turbidly.*

Muddiness, تاري , تيري , تيررنگي , تيره گوني , تيرگي , كدورت A , كدر A , كدرت A , كدور A , گل آلودگي , مرداري . v. *Foulness, turbidness.*

To muddle, v. *To muddy, cloud, stupify.*—(*to make half drunk*), نيم مست كردن , شيرگير ساختن .

Muddy (*turbid*), تير , تيره , تار , آلوده , مكدر A , متكدر , نقام , نغام , نزند , ملوث A . (*full of mud*), گلاوه , پر كدرت , طين دار , گلي , پرگل , ردغ A , طاحل A . *Muddy wine,* باده تيره رنگ , شراب اطحل . *Muddy water,* آب تيره , خيره , تيره دماغ , نزج A , رنقت A . *Muddy brained,* تيره كش . *Muddy coloured,* تيره رنگ , تيرگون . —*To become muddy,* مكدر , تيرشدن , تيره گشتن , شوريدن , باليدن , تيره گون , آكودن , شدن . *To muddy or make muddy,* متكدر , مكدر كردن , تكدير كردن , تيره رنگ ساختن , كردن , نمودن , ملوث كردن , تعكير ساختن . v. Also *to disturb, cloud.*

A mud wall, ديوار گل .

To MUFFLE (*cover from the weather*), از آب وهوا پوشيدن . — (*to blindfold*), چشم پوش كردن . v. Also *to conceal, involve.*—(*to speak inarticulately*), تخفخفه كردن , آواز نا آشكاره زدن .

A muffler, روبند , چشم بند , دهن بند . v. *Veil.*

The MUFTI (*the first law officer among the Muhammadans*), مفتي A .

A MUG, آب خوره , دستكي , بطّ A , كوز A (plur. اكوزت).
v. *Cup.*

Muggy, muggish, v. *Moist, damp.*

A MULATTO, دوغله , داغول , دونسله , ملس A .

A MULBERRY, توت , شهتوت , فرصاد A , فرصيد A , توت حامض , توت , خاكشي , فرتيل . *A wild mulberry,* توت وحشي . *A mulberry tree,* درخت توت , تود .

A MULCT, جريمانه , جريمه A , گنهكاري , تاوان , غرم A , غرام A , غرامت A , خفيجه . *A mulct for murder or bloodshed,* خونبها , معقلة A , ديته A , ديت A , ارش A , معرت A , اشناق A , دعربت A , شنق A , اشناق A , دعربت A , شنق A , قصاص A , غير A . — (*for mal-administration*), احمقانه .

To mulct, جريمانه گرفتن , گنهكاري گرفتن , تاوان انداختن , جريمه كردن , تجريم ساختن , استقصاص كردن .

A MULE, استر , بغل A , استار , عدس A , توده , ابو A , الاخطل , شبها . —*Mules,* استرها , بغال A , بنات الشحاج A , مطايا A .

A muleteer, استربان , بغال A , كري , خربنده .

MULIEBRITY, عورتي .

A MULLAR (*for grinding*), آسياسنگ .

MULLEIN (*plant*), آذان الدّب A , بوميره A.

A MULLET (*fish*), چناغ , جناغ , كَفچليز .

MULTANGULAR, بسيار گوشه دار , كثير الاطراف A . — *Multangularly*, با بسيار گوشه .

MULTIFARIOUS, *multiform*, گوناگون , رنگارنگ , كثيره A , بسيار صورت , انواع A , اجناس A , اصناف A , الاشكال A , رنگا رنگانه , با گوناگوني . v. *Various*. — *Multifariously*, رنگارنگي , گوناگوني . — *Multifariousness*, *multiformity*, اصنافانه . v. *Variety*.

MULTILATERAL, بسيار جناب , كثير الجنوب .

Multiloquous, v. *Loquacious*.

MULTINOMINAL, بسيار نام , كثير الاسما A .

A MULTIPEDE, هزارپا , صد پا , چهل پا , ششپا .

MULTIPLIABLE, *multiplicable*, قابل , ممكن ضرب . — *Multiplicableness*, امكان ضرب , التكاثر .

Multiplicand, مضروب فيه A .

Multiplication, توفير A , اكثار A , تكثير A , افزايش , تكاثر A , تشمير A , اغزار A , انعاف A . v. *Increase*. — *Multiplication in arithmetick*, ضرب A .

Multiplicity, افزوني , كثرت A , افراط A , بسياري , توب , زيادت A .

Multiplied, مثمر A , مضاعف A , افزاييده , افزوده , بسيار كرده شده , مضعف A , در ترقي , متزايد A — (*in arithmetic*), مضروب A .

A multiplier, افزاينده , مثمر A , توفيرگر — (*in arithmetic*), ضرب كننده .

To multiply (*cause to increase*), زياده كردن , افزاييدن , مضاعفت كردن , تكثير نمودن , توفير ساختن , بسيار كردن — *To multiply arithmetically*, ضرب كردن . — (*to multiply or be multiplied*), كثير شدن , الفنجيدن , بسيار شدن , افزودن , مضاعفت بودن .

MULTITUDE, بسياري , كثرت A , وفرت A , وفور A , فروُن , توافر A . v. *Number*, *many*. — *A multitude*, جمع A , انبوه , جميعت A , جميعت خلق A , جماعت A , جماع A , جم A , زغره A , ازدحام A , عجينت A , پوش , انبوهي , جاهل خلق . (*the vulgar*), غلبه A , كشف A , غفاشت A . v. *Mob*, *crowd*. *A great multitude*, جمع كثير . — *A multitude just convened*, حاجشت A , هابشت A .

Multitudinous, v. *Numerous*, *manifold*.

MUM, خاموش , خسب باش , صر . v. *Hush*.

To MUMBLE, تهسهس كردن , زمزمه ساختن , معتوي گفتن , صوت , دتين كردن , دمدمه ساختن , آواز نا ظاهر كردن , ترمرم نمودن , خفي نمودن . v. *To mutter*, *grumble*. — (*to chew or bite softly*), نرم نرم خاييدن , با آهستگي دنديدن . v. *To gnaw*.

A mumbler, تهسهس سازنده , زمزمه گو , مترمرم A . v. *Mutterer*, *grumbler*.

Mumbling (*mutteration*), همهمت A , آواز نا آشكاره سازي , وسواس A , تهسهس A , دتين A , دمدمه , زمزمه , صوت خفي . — *Mumblingly*, همسانه , با صوت خفي .

To MUM, تبديل صورت و بذله بازي كردن . v. *Masquerade*. — *A mummer*, مسخره A , بذله باز , بذيار , بدباز . v. *Masker*. — *Mummery*, تبديل صورت و بذله بازي , بدبازي , بذباري .

A MUMMY, موميا , مومياي , موميايي انساني .

To MUMP, دنديدن , جليدن . v. *To nibble*, *gnaw*; *beg*. — *A mumper*, در بدر . v. *Beggar*. — *Mumps*, v. *sullenness*.

To munch, v. *To chew*, *eat*.

MUNDANE (*belonging to the world*), عالمي , عالم اهلي , دهري , دني , جهاني , دنياوي , دنيوي , روزگاري , زماني .

To mundify, v. *To clean*, *purify*.

A MUNGREL, دوغله , دونسله , ملس A , خيهفعي A , or خيهفعا A , بدوان A , كثعم A . v. Also *degenerate*, *base-born*.

MUNICIPAL, شهري .

MUNIFICENCE, سخاوت A , بذل A , جود A , دادودهش , منهل A , سخا A , جوان مردي , كشاده دلي , بخشندگي , منهال A , سماح A , تذم A . v. *Liberality*.

Munificent, سخي A , جواد A , صاحب بذل , جوان مرد , عطا بخش , بخشنده , سخاوت گستر , كشاده دست . v. *Liberal*, *generous*.

Munificently, A باسخاوت , جومردانه , &c. v. *Liberally, generously.*

Muniment, v. *Fortification, support.*

Munition, v. *Fortification, ammunition.*

MURAL, ديوار منسوب .

MURDER, A قتل , خون , خون ريزي , كشندگي , كشش , خونفشاني , خونباري , جانستاني , مقاتلت A , قتال A , هرج A , اهلاك A , تقتيل A , خوف A , جرزA . *A place of murder*, A مهلك , قتلگاه . *Self-murder*, قتل نفس , ثارA , خونبها . *A mulct for murder*, ميرتني , خود هلاكي v. *Mulct*. *Battle and murder*, حرب وقتال , جنگ و جدال .

To murder, قتل كردن , هلاك كردن , كشتن , خون كردن , دم فشاندن , خون خوردن , خونبارساختن , خون ريختن , جانستاني نمودن , ميراندن , اهلاك كردن , نيست كردن , ميزاندن , تقتيل نمودن , مقتال ساختن , دفع زندگاني كردن , آدم كشي كردن . v. *To kill.*

Murdered, منقتل A , مقتول A , كشته شده , خون كرده شده A قتيل (fem. قتيلت , plur. قتلا).

A murderer, مردم , كشنده , قتلي , قتّال , قاتل A , خوني قاتل , خودخوني , ميرتن . *A self-murderer*, خصمكش , كش نفس .

A murderess, A قاتله , قتل ساز , عورت .

Murdering (*part.*), مقتال A , قاتل A , كش , كشان , خونريز , خونفشان , خونبار , جانستان , جانربا .

Murderous, خونين , خونخور , دمي , قتول A , خون ريز v. *Bloody, cruel.*

Murky, v. *Dark, cloudy.*

MURMUR (*complaint*), A گله , نالش , شكايت . (*confused noise*), A ظالب , اليل A , ازمل A , وعوعت A , مرمر A , لندش . ارزام A , صخب A , صيت A , حرات A . *The murmur of a crowd*, A هنگامه , وعواع A , غلغله A , غلغل , اويد A , دمدمه , زمزمه , هزمل A , هزت A , غوغا A . *The murmur of flowing water*, شران , تجيت A , دودات A . *The murmur of thunder*, A هزيز A , هزيم A , شرات A , ازيز A , هزت A . *The murmur of a boiling pot*, A هزت , ازيز A . v. Also *complaint, grumbling, muttering.*

To murmur (*complain*), ناليدن , گله كردن , شكايت كردن , زمزمه ساختن , وعوعت كردن , مرمر زدن , نالش كردن , تنديدن , لنديدن , لندش نمودن , غلغله كردن , دمدمه زدن . ازمل ساختن , ارزام كردن , خرفش , نووشيدن , مبسيدن , شرات ساختن , شران كردن , شريدن . *To murmur as water*, منكيدن , بلمليدن , . *To murmur discontentedly*, ازيزكردن . v. *To mutter*. برباز زدن , ميزكت كردن

A murmurer, A شاكي , شكايت كننده , لندش كننده , ميزكت زننده , &c. v. *Mutterer.*

Murmuring (*part.*), لندا , وعوعت كنان , مرمر زنان , ازيز , شرات كنان , شران . — *Murmuring* (*as water*), لندان كنان . *The murmuring of a dove*, شرن , وكواك .

A MURRAIN, A وبا , طاعون حيوان , خستگي غنم .

A MUSCLE (*of the human body*), A عضلت (plur. عضلات), A مضيغت (plur. مضيغ , مضايغ ,) فترA , فارA .

Muscular, musculous, A عضل A , وزآم A , ملز A . *Very muscular*, A كثير العضل , كيص A , ميزA . *A muscular arm*, بازوي عضل . v. *Brawny.*

MUSE, A انديشه , فكر A , خاطر A . v. *Thought.*

To muse, فكركردن , انديشيدن , انديشه كردن . v. *To ponder, think, reflect.* — (*to be absent in mind*), در انديشه تيره ضمير و نا حاضر , در فكر غايب شدن , مستغرق بودن , متفكر A , مفكر A , انديشه كننده , *A muser*, — . بودن

A MUSEUM, نادره خانه .

A MUSHROOM, A ديو , كما A , چتر مار , سماروغ (plur. , غوشه , غوشنه , شيجمت A , گل گورستان , (ديوان , ديوه , هگل , عردون A , كشم , كشني , كشيخ A , فقيع A , جب A , قطري , نودول , نودولت , (*an upstart*), سنمه A , A قطر A .

MUSICK, A علم الادوار , موسقي , علم موسقي , لحن A . *Vocal musick*, A سماع , سرود , خواننده , گوينده , رنم A , رنيم A . v. *Song, air.* — *Instrumental musick*, سازنده . — *Vocal and instrumental musick*, سازنده وخواننده , سوز و ساز . *Skilled in musick*, اهل علم الادوار , موسقي دان , اهل . *Warlike musick*, مهترخانه , طبل خانه , موسقار , مقامات , ژنگلاله , زنگله , موسقي لشكر , ادوار جنگ — *The harmony of love and musick*, اهنگ وجد وسماع . — *The musick of the spheres*, ادوار ملكوت . v. Also *harmony, melody.*

Musical, موسقي , موسقاري , خوشخوان , اهل ادوار , اهنگي منسوب , سازكار , ادوارپيوند . v. *Harmonious, melodious.*—

A musical instrument, ساز , A ملهي (plur. ملاهي), رامشگر , رامشک. *A performer on musical instruments*, نوازنده , نواز , پرداز , سازنده. v. *Musician*. — *A musical tone, note, or mode*, A مقام , پرده , A نامت , نوا. *Musical notes*, A مقامات , A ادوار. v. *Mode*. — *The bridge of a musical instrument*, خرک. *The key of a musical instrument (as of an organ, &c.)*, پرده. *The string of a musical instrument*, تار , A شراع. *To tune, or perform on, a musical instrument*, نواختن کردن , نوازش , اهنگ ساختن , پرداختن. v. *Instrument*. —*A musical prelude or symphony*, پیشرو. *A musical air*, A هوا , نوا , ترانه , A نغمت , A رنم. v. *Air, song*.— *The most acute tones of a musical instrument*, A ایار. *The base tones of a musical instrument*, بم , ابم. *To write or prick a musical air*, مشق موسقي کردن , مقام و ترنم داشتن. *A book of written musical airs*, کتاب مشق موسقي. *The belly and other swelling parts of musical instruments*, A اضلاع.

Musically, با ساز و سوز , با اهنگ.

A musician, A مطرب , A قوال , A مغنّي , اهل علم الادوار , صاحب اصول , موسقار , موسقدان , صاحب علم موسقي , پرده باز , خنیاگره , نغمه سنج , نغمه پرداز , اهل نوایي , زوبین , برفندار , خوانده , گوینده , بارید. *Musicians*, اصحاب موسقار , ارباب علم الادوار.

MUSK, مشک , A مسک , A شذوه , A اناب , A لطیم. *The finest musk (brought from Tibet and other places in Tartary)*, مشک ختن , مشک تبت , مشک تبتي , مشک ترکماني. *Turcoman musk*, مشک ازفر , A مشموم. *Dry musk*, دشت. *Adulterated musk*, ناکث. سپستان. *A bag of musk*, نافه مشک , A لبیکت. *Of the colour of musk (dark)*, مشکي , مشک فام. *Perfumed with musk*, مشک بو , A مشذي , A ممسک. *Having the odour of musk*, مشک بو. *A dealer in musk*, مسکچي , مشک فروش. *A place abounding in musk*, مشکسار , مشکمار.

A MUSKET, تفنگ , بندوق , بندق , دورانداز. v. *Gun*.— *The explosion of a musket*, آواز بندوق , ولوله بندق.

A musketeer, بندوق بند , بندوقچه , بندق دار. *A musketoon*, بندوق عظیم.

MUSKINESS, مشکیني , مشک بويٌ.

Musk melon, خربزه.

Musky, مشکین , مشکي , مسک بوي , مشکبار , A مشذي.

MUSLIN, ململ , تن زیب , بریان , کیش. *Fine muslin*, ململ باریک , شب نم , ململ خاص. *A muslin veil*, سرش , سریش , سراغوش. *The muslin of a turban*, دستار , دستارچه , دستاربست.

A MUSSULMAN (*Muhammedan believer*), A مسلمان , A مسلم (plur. مسلمون , مسلمین , مسلمان), اهل اسلام , اهل سنّة , A حنف , حنفي.

MUST (*to be necessary, obliged*), ضرورشدن , لازم شدن , لایق شدن. *I must*, مرا ضرور است. *He must*, اورا ضرور است. *We must*, مایانرا لازم است. *You must*, شمارا لایق است. *They must*, ایشانرا لازم است. *It must be*, ضرور است , لازم است , لایق است.

MUST (*new wine*), باده نو , شیره , شیرا , شیره شراب , شیره انگور.

To musk. v. *To make or grow musty*.

MUSTACHES, بروت , A خطّ , A سبال , A طاره , A لحیت (plur. لحي).

MUSTARD, خردل , تخم سپید , سپید دان , سپندان خرد , تخم سپید. *Mustard seed*, چکري , سپندان خوش , خردل.

To MUSTER *an army*, موجودات گرفتن , عرض لشکر نمودن , سان ساختن. v. *To review*. — (*to bring together*), جمع کردن , جمعیت ساختن , بهم آوردن.

A muster, A موجودات , A جایزه , A تصحیحه , شمار , حاضري , A عرض , عرض لشکر , سان , قرنجور , قرنجور لشکر. — *To pass muster (to be allowed or approved of)*, تحسین یافتن , پسندیده شدن , پسند شدن. *A muster or pay-book*, A دفتر , دیوان , A کتابت , کتابت عسکر. *A muster-roll*, A فرد , دفتر لشکر. *To enter in a muster-roll*, قید دفتر ساختن. *A muster-master*, A عارض.

MUSTILY, ازبوسیدگي , سبزنگانه , باکلاش , A تسنّها.

Mustiness, بوسیدگي , بوگرفتگي , سبزه , سبزگي , کلاش , کلاشگره. v. *Mouldiness*. — *Mustiness of bread*, سبزه نان , برنان.

Musty, بوسیده , بوگرفته , سبزنگ , کلاشي , A متسنّة , A متعفن. *Musty bread*, نان سبزنگ , نان متسنة. *To*

become musty, بوسیده شدن , کلش پذیرفتن , سبزنگ کشتن , سبزه گرفتن , کلاشگرد یافتن . *To become musty (as bread)*, متسنه شدن , پرفان یافتن . v. Also *fetid, stale, corrupted, rapid; dull, stupid, heavy.*

MUTABILITY, *mutableness*, بي قراري , بي ثباتي , نا پايداري , عدم استواري , تغير A , تبديل A , زواب A , زوال A . v. *Uncertainty.*

Mutable, بي قرار , غير ثبات , نا پايدار , متغير A , متبدّل , نا استوار , زايل A . v. *Inconstant, changeable.* — *Mutation*, v. *Change.*

MUTE, بي زبان , خاموش , ساکت A , لال , ساکن A , بي آواز , ناگويا , حکل A , بکيم A , اخرس A . v. *Dumb, silent.* — *Mute property (in opposition to live stock)*, مال صامت . — *A mute*, اهل خاموشي , مرد بي آواز , آدم ساکت , آدم بي زبان . *Mute as a letter*, ساکن A , منجزم A , موقوف A . — *Mutely*, اخراسانه , با خاموشي , از بي زباني , خاموشانه .

To MUTE (*dung as a bird*), منخزق کردن .

To MUTILATE, نقصان کردن , خراب کردن , مقطوع نمودن , سقط کردن , خمش ساختن , تجذيم نمودن , تجديع کردن , تصليم ساختن , ابتر کردن , مجزم ساختن , مخذرق کردن . v. Also *to lame.*

Mutilated, خراب کرده شده , مقطوع A , مخبّل A , مخضرم A , مقطوع , جذيم A , مجدّع A . *To be mutilated*, خراب شدن , ناسيدن , شدن .

Mutilation, نقصان A , خرابي , خمش A , سقط A , تجذيم A , تجديع A , تصليم A , ابتر . *Having an unsightly mutilation of the nose*, جدع موعب .

A MUTINEER, باغي A , نافرمان , منحرف A , فتنه انگيز , طغيان افروز , صاحب اغراض , فتّان A .

Mutinous, باغي A , سرپيچيده , سرکش , بي ضبط , فتنه , شمانه , اهل طغيان , هنگامه گير , آتش افروز , فتّان A , جو , مصيان A , عصي A , عاصي A , نعور A , نعار A , مفسد A , انگيز . v. *Turbulent, seditious.* — *Mutinously*, بطور فتنه انگيز , با طغيان , شعبانه , مفسدا A .

Muting, بغاوت A , بغي A , انحراف A , سرپيچيدگي , فساد A , نعرت A , عصيان A , عصي A , طغيان A , فتنه A , هرج و , هرج مرج , هرج , شمانه A , خاستگي , هنگامه , نغدغه , اسيب A , هيشه , مرج . v. *Sedition.*

To mutiny, بغي کردن , انحراف کردن , سرپيچيدن , فتنه عاصي , طغيان افروز کردن , فتنه تحريک کردن , انگيختن , خاستگي کردن , فساد انگيزي نمودن , شدن . *To quell a mutiny*, دفع فتنه کردن . v. Under *to move.*

To MUTTER, لنديدن , منکيدن , بلميدن , ميژک کردن , دژاکه , تهيهس کردن , دمدمه وزمزمه ساختن , بربار زدن , زدن , دژاهنگ کردن . v. *To murmur, grumble.*—(*to utter indistinctly*), کلمت مشوّش کردن , آواز نا آشکاره ساختن , هرجمت کردن , ودص گفتن .

A mutter, لندش , ميژک , زمزمه , دمدمه . v. *Murmur.*

A mutterer, لندش کننده , ميژک کننده , زمزمه کننده , دمدمه کننده , بربار کوينده .

Muttering (part.), لندا , لندان , لندش کنان , ميژک کنان . —*Mutteringly*, با لندش , با ميژک .

MUTTON, گوشت گوسفند , گوشت ميش , گوشت شات , لحم شاة , گوسفند , غنم A .

MUTUAL, طرفين A , جانبين A , مابين A , دوطرفي . — *Mutual consent*, توافق A . *Giving mutual assistance*, متادّي A . *Mutual persecution*, متباغض A . v. *Reciprocal.* *Mutually*, ازطرفين , ازهر دوطرف , مشارکانه , بمشارکت , بعض لبعض A . *Taking hands mutually*, مصافحت A , تصافح A . — *Mutuality.*

A MUZZLE, دهن , دهان . v. *Mouth.* *A muzzle (for a dog, hog, &c.*, دهن بند , کعم A , افسار . —*To muzzle the mouth*, دهن بستن , دهان بند کردن , کعم ساختن .

Muzzled, دهن بسته , کعيم A .

MY, من (*preceded by the sign of the genitive case expressed or understood*), ام , م ; as *My boy*, پسر من , پسرم . *My house*, خانه ام . *My face*, رويم . v. *Grammar.*

A MYRIAD, ده هزار , سيور , تومان , ربت A , ربي A (plur. رهب).—(*a large number indefinitely*), هزارها .

MYRABOLAN (*tree* or *fruit*), آمله , ابلج , هليله A , بليلج , بلينه , بليله , (plur. اهليلجات) اهليلج A , هليلج A , هليلج اسلم , هليله ملج , هليله کابلي , هليله , صيني هليله . *The black myrabolan*, هليله اسود . *The yellow myrabolan*, اهليلج اصفر . *Myrabolans macerated in milk*, سيرآمله , شيرملج .

A MYRAPOLIST (*a seller of unguents or drugs,*) معجونچي, بجشك, اجزا فروش, عطّار A.

MYRRH, مرّ A, مر صافي, مقل, مغل. *Oil of myrrh,* مايعت A.

The MYRTLE (*tree or fruit*), آس, مورد, موردانهٔ, آس. *The wild or mountain myrtle,* انبريون, هدس A. *The dwarf myrtle,* سنسق A. *A myrtle basket,* كوهي, كنشت A.

MYSELF, من خود, نفسي A.

MYSTERIOUS, *mystick, mystical,* رازانه, رازدار, رموز, حكمت, پوشيده, مخفي A, بعيد الفهم A, غيبي, پيوند من علام A, عبرت نمون, عبرت نما, عبرت آميز, آميز الغيوب, v. *Obscure, secret.*—*A mystical signification,* معني اصطلاح, مصطلحي.

Mysteriously, mystically, با عبرت, از عبرت آميزي, بالمعني, بالرمز A.

Mystery, mysteriousness, mysticalness, راز, رمزه A, سرّه A, سريرت A, علامت A, غياب A, غيب A, حكمت A, حكم A, احكام A, سرايره A, اسراره A. *Mysteries,* عبرت A. *Divine mysteries,* اسرار, خفايا A, معاني A, مغيابات A. اسرار ايزد, دادار, خدا. *Diving into mysteries* (*sagacious penetrating*), نكته بين, نادره دان, معني اشنا, عبرت بين. *A mystery* (*calling*), پيشه, استادي, استادگي. v. *Trade.*

N.

N, in English, has an invariable sound, excepting before *g*, where the sound is nasal; as in *king*: and after *m*, where it is almost silent; as in *condemn.*—In Persian and Arabick it is expressed by ن; as نان *bread,* بند *a bond.* In Persian it generally takes the guttural nasal sound when it precedes and combines with گ, as جنگ *war.* It has also a similar sound before some letters in Arabick. v. *Arabick Grammar,* p. 10.

To NAB (*catch unexpectedly*), ناگاه گرفتن.

NADIR (*the point of the lower hemisphere, in opposition to the vertical point Zenith*), نظيره A, النظير A, نظير السمت.

A NAG, اسپ P. v. *Horse.*

A NAIL (*of the finger or toe*), ناخن, ناخون, ناخنه, خلب A, (اظافير, اظفور, plur. اظفار) اظفوره A, ظفره A, مخلب A. *The nail or nails of birds or beasts.* v. *Claw, talon.* *To strike the nails, claws, or talons into any thing,* اعلاق, تظفيركردن, چنگ درزدن, پنجه زدن, ناخن زدن ساختن. *Expanding the nails* (*as a beast when stretching himself*), كعطل A. *Having long nails,* اظفره A, دراز ناخن, اهل ظفر. *To tear or scratch with the nails,* خراشيدن, تقطيف كردن, خلب زدن, تظفير ساختن, خراش كردن. v. *To scratch, tear.* *A nail, spike of iron, &c.* ميخ, مسماره A (plur. مسامير). v. Also *stud, boss.* *To pay on the nail,* نقد ادا كردن, نقد كردن.

To nail, ميخ زدن, تسميركردن. *Nailed,* ميخ زده, تسميركرده شده.—*A nailer,* ميخ گر, مسمارسازنده.

NAKED, برهنه, عريان A, عاري A, معرّي A, طمليل A, اجرد A, تهك, رت, اصكل A, فسيكل A, شما, شمامه, املس A, نا پوشيده, مريخ A, مجرّد A. v. *Bare.*—(*plain, clear, not hidden*), آشكاره, ظاهره A, بيّن A, روشن. v. *Evident.*—(*simple, mere*), صرف A, مطلق A.

Nakedly (*without covering*), بلا پوشش, بيدون پوشاك, عريانه, برهنه, غير پوشش.—(*plainly*), آشكاره, ظاهراً A.—(*simply, merely*), بي پيچش, مطلقاً A, ظاهرانه.

Nakedness, برهنگي, عدم پوشش, عريت A, جردات A. v. Also *plainness, evidence.*

NAME, نام, اسم A, سم A.—(*title*), لقب A (plur. القاب). *A celebrated name,* نام نامي, اسم سامي. *A good name,* نام نيك, نام نيكو, نيك نامي, عرض A. v. *Reputation, fame.*—*A bad name,* نام بد, بد نامي. v. *Infamy.*—*A name-day,* تسميت A. *To give a name* (*to a child*), نام دادن, تسميت كردن, مسمّي ساختن. v. *To name.*—*Having a good, great, or illustrious name,* اهل عرض, صاحب نام, جليل الاعتبار A, مشهور A, نام آور, نيك نام. *Having a bad name,* بد نام, ونگ. *To substitute one name for another,* واخواندن. *In the name of God,* بنام خدا, بسم الله A. v. Vol. I. بسم.—*Names,* نامها, اسما A, اسام A, اسامات A. *To call names,* دشنام دادن, لازباني, نام كشيدن. v. *To revile.*—*A nick-name.* نبز A, نزب A. *A surname* (*also a title of honour*), نبزه A, ورنامه, لقب A (plur. القاب), نبزه A, نزب A, قزي A.

To name, نام دادن , نام نهادن , تسمیت کردن , نامیدن , جعل , مجعل کردن , نامزد ساختن , *(to appoint)*—. اسم نمودن , ساختن . v. *To nominate, specify: mention, utter.—Named,* مسمّي A , منتسب A , بنام , نامدار , موسوم A , نامزد .

Nameless, بي ناموري , *(not famous)*— . غير اسم , بي نام , بي عظمت , نا معروف A , نا نامدار .

A namesake, اهل همنام , سمّي A , هم‌اسم , هم نام .

Namely, خصوصاً A , *(particularly)*—. با اسم و رسم , يعني A , مطلقاً A , مستقلاً A , علي الخصوص A , با لخصوص A .

A namer, نام ده , نام دهنده .

A NAP, خواب . A نوم . v. *Sleep, slumber. Afternoon's nap,* A قيلوله . *The nap of cloth,* برزه , پرزه , پوزه جامه , خاو , زيبر , غغار A , غفر A .

To nap, نوم , اونيدن , غنودن , خوابيدن , خواب کردن . v. *To sleep, slumber. To catch napping,* خوابنوش گرفتن , غافل گير شدن , در حال نا آمادگي گرفتن , يافتن .

NAPE *(of the neck)*, اقفي , قفي (plur. قفا A , پس گردن , (اقفيت , اقفا or A دراقس or A درداقس , قانيت A , (اقفيت , اقفا .

NAPTHA *(a bituminous substance)*, A نفط , نفط , A نابط , عجم , کحيل A , اهرن A . *A place abounding in naptha,* A نفّاط . *Anointed with naptha,* A نفطي . *Any thing containing naptha,* A نفاطة .

NAPPINESS *(of cloth)*, خاوي A , برزهي , پوزه جامه . v. *Nap.*

A NAPKIN, پشکر , روپال . v. *Towel.*

NAPLESS, بي پوزه جامه , بي پرزه . v. *Threadbare.*

Nappy (sleepy), خواب آلود . — *(having a nap)*, پرزه دار , — *(frothy)*, — ازوغ ساز , کره نما , کف دار , — *(half drunk)*, شيرگير , نيم مست .

NARCISSUS, نرگس , نرجس A , عبهر A , مردهفت , زرين قدح , موژان , نسرين . *An unblown narcissus,* A قهد . *Belonging to the narcissus,* نرگسي .

NARCOTICK *(producing stupefaction)*, A مسکر , حيرت , انگيز .

NARD *(an odoriferous herb)*, ناردين , نرديين , نرد .

A NARRATION, *narrative,* A نقل , A قصّه , A حکايت , تاريخ , تقرير A , کيفيت A , روايت A , احوال A , داستان , مردآش , وصف A , نعت A , سمر A , قصه گذاري , قضيت A , کاليوه , کاليو , حديثي A . v. *History, story, tale, relation.*

Narrative (relating), نقل گو , نقل بند , قصه خوان . — *Narratively,* حکايت , ازروي , بطور نقل .

A narrator, راوي A , حاکي A , ناقل A , محدث A , مقرر A . v. *Historian, story-teller.*

NARROW *(not broad or wide)*, تنگ , چست , نا پهن , لحيص A , ضوقي A , ضيقي A , اضيق A , غير عرض , بي وسعت , ضيجر A , مستازق A , حرج A , لج A , انجيپي , وسيد A , تنگ — *(covetous)*, — ملتصق A , عضوض A , لحلم , ضبن A , ارزومند , حريص A , نا کريم , طمعکار , تنگ دل , دست , باخل A , ضيق A , حزقل A , رميزA . v. *Avaricious:—A narrow pass,* ريع A , درواز , شرقوب A , بندر , دربند , دره , درخالة , سرّة A , نقب A , مقيض A . *A narrow road or street,* مطربتA , مطرب A , زقليت A , زنقت A , راه تنگ , راه , زقبت A (plur. زقب). *A narrow and dark passage,* رود خانه , لشاعت . کنج , تنگ و تاريک . *A narrow channel,* رود و سيلاب تنگ . *The narrowest part of a channel,* A لهسم . *Narrow circumstances,* تنگ دستي , تهي دستي , مضايقت A , عيش يدي , درويشي , لزن A , تنگي , تنگي , صنوکت A , ضناکت A , (مضايقت .plur) مضيق A , ملاحک A , قشف A , منغص A , ضنيک A , ازق A , ظف A , محنف A . v. *Poverty, indigence.—A narrow hole,* سوراخ تنگ , مستخصف A . *To make a narrow escape,* اوفدا ردائي يافتن .

To narrow, بي وسعت نمودن , اضيق ساختن A , تنگ کردن . v. *To contract, confine, limit.*

Narrowly (without extent), بطور تنگ , بتنگي , تنگانه . —*(closely, vigilantly)*, آگاهانه , با انتباه , با بيداري , بيدارانه . —*(nearly)*, A عوذاً , A کود . v. *Hardly, scarcely.—Narrowly (avariciously)*, شديداً A , بي کرم , باخلانه , با طمعکاري .

Narrowness, قلّت العرض A , عدم پهنائي , کم پهنائي , تنگي , بخل A , طمعکاري , — *(avarice)*, — حرج A , عدم وسعت , عدم عقل , *(want of capacity)*, — حرص A , عدم کرم , طمع A , عدم قوت مدرکت . v. Also *narrow circumstances, meanness, poverty.*

NASAL *(belonging to the nose)*, بيني منسوب , —*(spoken through the nose)*, غنّة A , از بيني گفته .

NASTY, ناصاف , ناپاک , غلیظ A , کسیف A , چرکین , مردار , ملوث A , شوخ , شوخناک , ریمناک , خسوک A , پژوین , آلوده , لکون A , عارور A , فهول A . v. *Sordid; Also obscene.*

Nastily, چرکانه , مردارانه , از ناصافي , ملوثاً A , شوخانه . v. *Obscenely.*

Nastiness, ناصافي , ناپاکي , غلاظت A , کسافت A , آلایش , آلودگي , خلاء A , چرک , شوخي , نجاست A , لوث A . v. *Dirt, filth; obscenity.*

NATAL, مولودي , ولاد منسوب . v. *Native.—The natal day,* مولود A . v. *Birth-day, nativity.*

A NATION, ملت A , عامت A , قوم A , گروه , فرقه A , خلق A , امت A , طایفه A , قبیله A , تبار A . v. *People.—(country),* ملک , مملکت A .

National (publick, general), عمومي A , عام A , مطلق A , شامل A , ملت منسوب , قوم پیوند .—*(attached to one's country)* وطن دوست , (محب الوطن A).

Nationally, عمومانه . v. *Generally.*

Native, اصلي , ذاتي , طبعي , جبلي , مادرزاد , خلقي , مجبول A , طیني . *Native country,* وطن A . v. *Natural, original.*

A native, متوطن A , بومي , ملکي , اهل ولایت .

Nativity, مولود A , تولید A , مولد A , میلاد A , ولاد A , ولادت A , طولوع A , طالع A . v. *Birth.—The nativity of Jesus Christ,* مولود عیسي .

Natural (according to nature), ذاتي , طبعي A , طبیعي , جبلي A , مجبول A , طیني A , جوهري , مطبوع A , ناصنعي , نامصنوع .—*(easy, unaffected),* لطیف A , ظریف A , نازک A , شوخ , ملاطف A , صاحب ادب . *A natural death,* اجل معلوم . *Natural instinct,* طبیعت A . *A natural turn for any thing,* قریحت A . *A natural inclination,* میل طبع .—*(illegitimate),* حرامي , حرام A .

A natural, جاهل A , احمق A , ابله A , امي A . v. *Ideot, Fool.*

Naturally, بذاته A , بعادت A , ذاتیاً A , بذات , شوخانه , ازطبیعت , ازذات .

Naturalness, طبیعت A , ذات A . v. *Nature.—(easiness, unaffectedness),* لطیفت A , نزاکت A , ظرافت A , ادب A , شوخي .

Nature, ذات A , سرشت , طبیعت A , طبع A (plur. طبایع) , جوهر , جبلت A , خلقت A , وجود A , طینت A , شیمت A (plur. شیم) , نهاد , فطرت A , منش , سیرت A (plur. سیر) , خوي , مشرب A , خلقت A , خلق A (plur. اخلاق) , مزاج A , سجیت A . v. *Constitution, disposition.—(sort),* جنس A , نوع A , قسم A . v. *Kind.—Divine nature,* طبع الهي . *Human nature,* بشریت A , طبیعت بشریت . *Of a fiery nature,* آتش نهاد , آتشي , آتش مزاج . *Against nature,* خلاف طبیعت . *Of a jovial nature,* شوخ طبع , شوخ . v. *Jovial. Good natured,* نیک نهاد , خوش طبع , لطیف طبیعت . v. *Benevolent. Ill-natured,* بد نهاد , بدخو , شمغت , شمغند , شمغنده , شمغندان , دعي A , مدعي A , عقام A . v. *Malignant.*

NAVAL, منسوب جهاز , جهازي , کشتي پیوند . *A naval battle,* جنگ جهازي , قتال البحر A .

A NAVEL, ناف , سرت A , پشیزه , بعط A , بعثوط A , مانت A , منقب A , غش A , دواغ . *Any distemper affecting the navel,* بجر A . *The navel or middle of the city,* ناف شهر . *The navel or middle boss of a shield,* ناف سپر .

NAUGHT, *naughty,* بد , شریر A , فساد , بدنفس . v. *Bad, corrupt, worthless.—Naught.* v. *Nothing.—Naughtily,* شراً , شریرانه , ببدي .

Naughtiness, بدي , شرارت A . v. *Badness, wickedness.*

NAVIGABLE, قابل ابحار , لایق اقلاع .

Navigableness, قابلیت ابحار , لیاقت اقلاع .

To navigate, ملاحي کردن , ابحار ساختن , اقلاع کردن . v. *To cruise, sail.*

Navigation, ملاحي , ملاحت A , ابحار A , اقلاع A . v. *Shipping.*

A navigator, ملاح A . v. *Mariner.*

To NAUSEATE, نفرت داشتن , بیزار و نفور شدن , منش زدن , منشیدن , طنخ نمودن , بیم آمدن , اجم کردن , تخمت ساختن . v. *To loathe.*

Nauseous, ناخوشمش , مکروه A , ناخوشمنش .

Nauseously, بانفرت , مکروهانه , ازکراهیت , با ابا , ناخوشمشانه .

Nauseousness, نا, ناخوشمشي, كراهيت, نفرت A, اجم A, تخمت A, اكراد A, ابي or ابا A, خوشمنشي طخ A.

NAUTICAL, *nautic,* ملاحي, ملاح منسوب. *The nautical art,* ملاحت A. *Skilled in nautical affairs,* ملاح, سفينه گذار.

A navy, جمعيت جهازها. v. *Fleet.*

NAY, نه, هيچ, لا A, اصلا A. v. *No.*

NEAP (*tide*), جزر A.

NEAR (*not far off, at the side*), قريب A, نزديك, نزد, به پهلو, پهلوي, لاحق A, داني A, متقارب A, مجاور A. v. *Neighbouring.*—(*related as kindred*), خويش, قريب A, يادداشي, تنگ دست, خويشاوند. —— (*parsimonious*), كنّاع A, طمعكار, ناكس, يادامشي. v. *Niggardly.*—*To draw near,* نزديك آمدن. v. *To approach.* *Far and near,* قربا وبعدا A, دور و نزديك A.

Near, nearly (*almost*), في A, غالبانه, تقريبانه, انقريب A, م الغالب.

Nearer, نزديكتر. *Nearest,* نزديكترين, اقرب A.

Nearness (*closeness*), تقريب A, نزديكي, قرب A, قرابت, نسبيت, قرب A, —(*relationship*), مقرونيت A. v. *Kindred.*—(*parsimony*), تنگ دستي, خويشي.

NEAT, خوشنما, نفيس A, نازك A, ظريف, لطيف A. v. *Elegant.* — (*clean, cleanly*), صاف A, پاك, پاكيزه, نا ساخته, خالص A, ناب, — (*unadulterated*), پاكمال, نا فسيد, غيرقلب, صافي, نا آميخته. v. *Pure, unmixed, genuine.*

NEAT (*black-cattle*), بقار A, بقوره, بقرت A, بقر A, بقيرت A, بقيره A. v. *Cattle, cow, bull, ox.* *Neat's leather,* كول, شغور A, صرم A, جرم.

A neat-herd, بقربان.

NEATLY, ظريفا A, لطيفانه, با لطف, از نفاست, نفاست A, لطافت A, — *Neatness,* با طاهرت, پاكمالانه, ظرافت A —(*cleanliness*), نزاكت A, لطيفت A, لطف A, نقا A, طاهرت A, پاكي, صفاي, پاكيزگي.

Nebulous. v. *Misty, foggy, cloudy.*

NECESSARIES, لوازمات A, ضروريات A, اسباب A, احتياجات A, حوايج A, حاجات A, ابواب A, واجبات A, مهمات A, ضراير A, ضرورات A, لوازمت A, لوازه A, ادوات A. *Necessaries for food,* ضروريات معاشي, مبام A, مطعم A, سامان, سرانجام. *Necessaries for war,* اورند, اهبت, سفر و نبرد, اسباب جنگ.

Necessarily, لابد A, التزاما A, لاجرم A, لازمانه, لزوما A, حسب, بالواجب A, حزاقا A, ضرورة A, بالضرورت A, غالبا, لامحاله, البته A, الاضطرار. *Happening necessarily,* ضروري الوقوع A. *Necessarily connected,* ملزوم A. *Necessarily existing,* لازم الوجود A.

Necessariness, لازمي, واجبي, مهمه A. v. *Urgency.*

Necessary, مقتضي A, مهم A, واجب A, لازم A, ضرور A, ضروري A, ملتزم A, معتكد A, واقع A. v. *Requisite.* *Necessary consequences,* مقتضيات A. *Necessary to be performed or paid,* واجب الامتثال A, لازم الادا A. *Necessary to be done over again, or made up for, when not done right at first,* واجب القضا A. *Necessary to be preserved,* لازم الوقا A. *Necessary to be obeyed,* لازم A, واجب الاتباع A. *Commands necessary to be obeyed,* فرمان واجب الانقياد A. *Necessary to be esteemed, honoured, or respected,* الامتثال. واجب النظر A, لازم الرعايت A, لازم التكريم A. *Any thing necessary to be done or procured,* حاجت A, لازمت A, شجن A (pl. ضرورات) ضرورت A, مهمات A, مهمت A, لدنت A, اربت A, عارفت A, رويت A, (اشجان, شجون (pl. شكلا A, داعيت A, (صوار, صرائر (plur. صارّت A, امرمقتضي A, خواسته, ماربت A (plur. مارب). شقره A, وطيره A. *It is necessary,* واجب است, لايق است, لازم است, ضروراست, ضروري است. *Very necessary, most necessary,* الزم A, اهم A, اوجب A, مهمترين. *Things necessary for all men,* ضرورات بشريت. *To be necessary,* لازم, ضرور شدن, واجب شدن, لايق بودن, شدن, مهم شدن. *To judge necessary,* استيجاب كردن.

To necessitate or make necessary, لازم كردن, ضرور كردن, توجيب كردن, ايجاب ساختن, التزام كردن. v. *To force, compel.*

Necessitated, ملزم A. v. *Compelled.*

Necessitous, مسكين A, حاجتمند, درمانده, محتاج A, فقير A, گدا, نيازمند, تنگ دست. v. *Indigent, poor.* *Necessitously,* بطور مسكين, نيازمندانه, حاجتمندانه. v. *Poorly, needily.*

Necessity, necessitousness, درماندگي ,ضروري ,ضرورت A ,نيازمندي ,نياز ,احتياج A ,تنگ دستي ,حاجت A .فقر A ,فقيري ,مسكنت A ,گدائي ,رويت A ,حوجا A v. *Need, poverty, indigence.* — *Necessity (fatality, cogency),* داهيت A ,تقدير A ,قضا و قدر ,قضاي مبرم ,قضا A v. *Fate.* — *(indispensableness, pressing occasion),* لزوم A ,ضرت A ,ضرورت A ,تقاضي A ,اقتضا A ,لازمت A ,اضطرار A. v. *Compulsion, force.*

The NECK, گلو ,رقبه A ,جيد A ,گردن ,عنق A ,كوفجيان ,كرد ,قصرت A ,يال A ,(اعناق plur.) عنيق A ,طلي ,طلل plur.) طلات A ,طليت A ,طلت A). *Having the neck bound, and a broken heart,* گردن بسته و دل شكسته. — *Stretching out the neck (lofty, haughty),* گردن افراز ,گردن فراز ,گردن كش. v. Vol. I. انتما. *Stretching out the neck to look at any thing.* A تطاول. *To seize by the neck,* بگردن گرفتن ,عنيق كردن ,تعنيق ساختن. *Long-necked,* دراز گردن ,اعنق A ,جيدا A ,اجيد A ,اسطون A ;أتلع A ,بتع A. *Having a short neck,* كوتاه گردن ,موذن A. *A pain in the neck,* قصر A ,قصرات A. *An ornament for the neck,* گردن بند ,كلاده A. v. *Necklace.*—*To lay down or bow the neck (to yield).* گردن نهادن ,انقياد نمودن ,تسليم ساختن. v. *To submit.*—*To throw the arms about the neck,* معانق كردن ,معانقت نمودن ,تعانق ساختن. v. *To embrace.*— *The neck or orifice of the uterus,* A مهبل (plur. مهابل). — *On the neck (at the heels),* علي قفاء A ,پيوسته ,مقترن. v. *Immediately.*

A neckerchief, گلوبند ,چنبر گردن.

A necklace, گردن بند ,گلوبند ,چنبر ,چنبر گردن ,زه ,تقصار A ,(عقود plur.) عقد A ,قلادت A ,زه خيار ,بند ,كلانه ,طمل A ,رناق A ,علطت A ,(تقاصير plur.) تقصاره A ,بازيچ ,مخنقيت A ,مرسله A ,(ارضاح plur.) وضح A ,كرم A ,دوشاخه ,فقره A ,(فقرات plur.) فقرت A ,(اطواق plur.) طوق A ,متجده A ,طرف A ,شمس A ,خيلت A. v. *Collar* and بريم. — *Adorned with a necklace,* مقلد A ,با قلادت آراسته. *To ornament with a necklace,* متحلي كردن ,محلي ساختن ,تطوق كردن ,باگلوبند تزيين نمودن.

A NECROMANCER, جادوگر ,ساحر A ,نيرنج ,سحرباز ,طارق A ,فالگير ,فالگو ,فالي ,شعبده باز ,بازور ,جادو ,جادو (plur. طراق ,طوارق). v. *Enchanter, sorcerer.* — *A female necromancer,* نيرت A. v. *Sorceress.*

Necromancy, جادو ,سحر A ,جادوگري ,ساحري ,نيرك ,فال A (plur. فول ,فول ,انول), فالگوئي ,فالبيري. v. *Enchantment.*

NECTAR, كوثر ,آب كوثر ,شراب طهور ,لعل A ,تسنيم A. — *Nectarious,* كوثر مانند ,لعل آسا ,تسنيم شيرين.

A NECTARINE, شفتالو ,شفتالود ,شفتالوچ ,تفاح فارسي ,فرسق.

NEED, حاجت A ,احتياج A ,دركار ,ضرورت A ,مضايقت. v. *Poverty, necessity, want, indigence.* (*exigence, pressing occasion*), لزوم A ,ضرورت A ,لزمت A ,اقتضا A ,تقاضي A.

To NEED, احتياج كردن ,حاجت داشتن ,دركار شدن ,احتياج داشتن ,محتاج شدن ,خواستن ,ضرور شدن. v. *To want.*

Needful, ضرور A ,لزم A ,واجب A ,ملتزم A ,مقتضي A. v. *Necessary.* — *Needfully,* لازمانه ,التزاما A. v. *Necessarily.*—*Needfulness,* لازمت A. v. *Necessity.*

Needily, نيازانه ,حاجتمندانه ,فكيرانه ,از درماندگي ,با احتياج ,ملفسانه ,مسكينا A. *Neediness,* مسكنت A ,درماندگي. v. *Need.*

A NEEDLE, سوزن ,خياط A ,درزن ,ابرت A (plur. ابر). *A packing needle,* گندوز ,كندوزد ,مسلت A ,سراد A. — *A needle-maker or seller,* سوزنگر ,مسرد and توشيم v. *Sharp as a needle,* ابري A ,ابار A ,ابري A. *A needle-case,* ميبار A (plur. ميبارت), زنيله ,ابرت دان ,تل A. — *The eye of a needle,* سوراخ سوزن ,سفاره A. v. Under eye. *A puncture with a needle,* ابر A. *The magnetic needle,* خبره نما. *Needle-work,* نقش ,نقشبندي ,طرازه A. v. *Embroidery.*

NEEDLESS, ناضرور ,نادركار ,بي احتياج ,نالزم ,غير ملزم ,بي ضرورت ,نا مقتضي. v. *Unnecessary.*

Needlessly, كشيده ,بلا لازمت ,نا لازمانه. v. *Unnecessarily.*—*Needlessness,* عدم لازمت ,عدم اقتضا.

Needs, لازمانه ,لا جرم A. v. *Necessarily.*—*It needs must (it is necessary or proper).* لازمست ,واجب است ,لايق است.

NEEDY, حاجتمند ,محتاج A ,گدا ,تنگ دست. v. *Indigent, necessitous, poor.*

Nefarious. v. *Wicked, detestable.*

NEGATION, نهي A, نفي A, انكار A, نفيان A. v. *Denial.*

Negative (*adj.*), نافيه A, منفي A, سالبه A. *The negative imperative*; also *the negative attribute in logick*, نهي A, نفي A. — *A negative*, نفي A, انكار A. *A negative particle*, ادات منفي, حرف نفي.

Negatived, منفي A, منكر A, منكور A, محروم A.

Negatively, با نفي, با انكار, منفيانه, بوجه نافي, بي تعاريف.

To NEGLECT, غافل شدن, غفلت كردن, اغفال ساختن, تكاهل نمودن, مساهل شدن, اهمال نمودن, خطا كردن, تغابن ساختن. v. *To forget.*

Neglect, negligence, غفلت A, اهمال A, خطا A, كاهلي, تساهل A, تكاهل A, مسامحت A, مساهلت A, غفل A, تغافل A, تهاون A, عدم تقيد. v. *Carelessness, forgetfulness; contempt, scorn.*

Neglected, مغفول A, منسي A, نسي A.

Neglectful, negligent, غافل A, مهمل A, كاهل A, نا مشغول A, پرواش, مساهل A, ساهي A, متسامح A, متساهل A, متكاسل A, غبي A, سهوان A, فرناس, لانه, مرجل A. v. *Careless, forgetful;* also *contemptuous, scornful.* — *To be or become negligent*, غافل شدن, كاهل گشتن, متكاسل شدن, &c. v. *To neglect.*

Negligently, غافلانه, كاهلانه, با اهمال, بي اشتغال, غفلةً A, اهمالاً A. v. *Scornfully.*

To NEGOCIATE, معامله كردن, كاربار كردن, مصلحت كار و بازار ساختن, تجارت كردن. — (*as a merchant*), كسب كردن. v. *To treat, traffick.* *To negociate a treaty*, عقد نمودن, معاهده ساختن, عهد و پيمان جانبين آراستن. *To negociate a treaty of peace*, عقد صلح و صلح مقرر كردن, مصالحت ساختن, ملايمت كردن.

Negociated, مصالحت ساخته, از عهد و پيمان آراسته.

Negociation, معامله A, مصلحت A, كاربار, جواب سوال.

Negociating (*part.*), معامله كنان, عهد و پيمان نصب كنان.

A negociator, ميانچه, معامل A, كارباري, ميانددار. v. *Mediator, ambassador.*

A NEGRO, زنگي, روسياه, روسيه, حبشي, حبشت A, عطلس A. *Negroes*, عبش A, حامي A, لوبت A, لوبي A, احابش A, حبشان, سودان.

To NEIGH, صهال كردن, صهيل كردن, شخوليدن, زنويدن, جلبدت زدن, تحمحم كردن, زنوييدن.

Neigh, neighing, صهيل A, صهال A, جلبدت A, وشنه, شيهه A, شيه A, داعيت A, هطهطه A, شنه, تحمحم A, ردم A.

A NEIGHBOUR, همسايه, همديوار, همجوار, جار A, خليط A. *Neighbours*, مجاور A, مولي A (plur. موالي), همسايگان, همديواران, جيران, اجوار A.

To neighbour (*be contiguous*), نزديك بودن, متصل شدن, قريب بودن, ملاصق شدن.

Neighbourhood, همسايگي, مجاورت, جوار A, قرب A, همجواري, همديواري, تجاور A, قربيت A, نزديكي, نواحي A, متجاور A, آل, جارثي A. — *A stranger in the neighbourhood*, جار جنب. — *Neighbouring houses*, خانهء همسايه.

Neighbourly. v. *Kind, friendly, social.*

NEITHER, نه اين نه آن. *Neither one nor the other*, نه يك نه ديگر. *Neither long nor short*, وسطي. *Neither more nor less*, همين.

NENUPHAR (*water-lily*), نيلوفر.

NEPHEW (*a brother's son*), برادرزاده, پسر برادر. — (*a sister's son*), خواهرزاده, پسر خواهر, همشيره زاده, مولي A (plur. موالي).

A NERVE عصبت A, (plur. عصب), پي, حبل A, حبل العتق A, عقبت A, اكيج A. v. *Sinew.* *To strain every nerve*, كاويدن, تافتن, كرسيدن, پوشكردن. v. *To employ every endeavour.*—*Nerveless* (*without strength*), نا توان, بي قدرت, بي قوت.

Nervous (*strong in the nerves*), معصوب A, پهلوان. — (*having weak nerves*), ضعيف عصب, صاحب ...

A NEST, آشيانه A, آشيان A, لانه A, نشيم, نشيمن, وكر A, وكرت A (plur. اوكار, وكور), وكن A, تجحيم A, وكنت A, آلانه, كابوك, عش A, عشعش A, افحوص A, تمرد A, قرمس A, وقنت A. *A hen's nest*, كابوك. *A dove's nest*, كابليج. *A scorpion's nest*, تلج A. *To build a nest*, آشيانه كردن, لانه ساختن, توكر كردن, مدثر نمودن.

To NESTLE, در آشیانه رفتن . v. Also *to cherish*. — *A nestling (bird taken from the nest)*, بچه، مرغ از اشیانه گرفته ، طبرچه .

A NET, دام ، شبکه A ، رباط A ، شاصرت A ، حبالت A (plur. حبایل)، ملموت A ، کمیصت ، دزارخانه . *A fishing net*, شبکه A ، شص A ، نشبیل A ، شصت A ، مجرفت A ، طرقت A ، شرکت A . *A fowler's net*, بیاحت A ، مصلات A ، کابول A . *A hunter's net*, شرعت A ، کفت A (plur. مصالي)، مصید A (plur. مصاید). *A net for holding grass*, شبکان A . *To catch in a net*, در دام گرفتن ، معتبل . *The netting of a ship*, تفهن جهاز ، قفس A — . ساختن المرکبت .

Nether, v. *Lower*.—*Nethermost*, v. *Lowermost*.

A NETTLE, گزنه ، گزنه ، انجره A ، استخان A .

To nettle (irritate), آزار زدن ، آزردن ، اغضاب کردن ، جفا ساختن . v. Also *to sting*.

NET-WORK, شباکت A . *Made of net-work*, شبک A . *A net-work veil (worn by Eastern women)*, شبکت A ، کلوته . *A pavillion, curtains, &c. of net-work for keeping off flies*, جلباب .

NEVER, هرگز ، هرگز ، هرگزنه ، اصلا A . *Never hereafter*, هرگز بعد ازاین . *Never ending*, ابد الاباد A .

Nevertheless, تاهم ، باوجود آن ، مع کل هذا A .

NEUTER, *neutral (indifferent, of no side or party)*, در حال میانه ، بي میل ، بي جانبداري ، ناجانبدار ، مساوي A . — *A neuter, neutral*, أهل نا جانبداري .

Neutrality, توقف A ، حال میانه ، عدم جانبداري .

Neutrally, درحال میانه ، بلا جانبداري .

NEW, نو ، نوزاده ، نورسیده ، نورس ، جدید A ، تازه ، حدیث A ، طارف A ، طري A ، طریف A ، نوخاسته ، نوپیدا ، حادث A ، ورث A ، بدع A ، بدیع A . v. *Fresh, rare, wonderful* — *The new moon*, ماه نو ، هلال A . v. Under *moon*.—*The new year*, نوروز ، نوروز حمل ، خرزان ، نو بهار . *New wine*, نوباده ، باده نو ، شیره ، شراب ، شیره انگور ، شیره . *A new invention or publication, any thing new, rare, wonderful*, نو آورد ، تواجداث ، نو پیدایش ، نوباوه ، نوبر ، مبدع A ، مستحدث A ، احداث A ، حدث A ، تندع A ، متبدع A ، بدع A ، بدیعت A ، مهتجل A ، جرنگ ، (plur. نوادر) نادره A ، ریان A ، حدث A ، بدعت A . v. *Novelty*.—*Saying or doing any thing new*, تحدیث A . *The being produced or related as new*, تحدث A . *Considering as new (part.)*, مستطرف A . *To say any thing new*, نویدن ، مجدد کردن . *To give any thing new*, اطراف کردن . *To make new*, نو ساختن ، تجدید کردن . v. *To renew, repair*. — *To put on new clothes*, لباس نو پوشیدن .

New blown, نو شگفته . *A new blown rose*, غنچه نو شگفته .

Newfangled. v. *New, novel*.—*Newfangledness*. v. *Newness, novelty*.

Newly, ازنو ، مجددا A ، طارفا A . *Newly acquired, discovered, or produced*, نوپیدا ، طارف A ، طریف A . *Newly planted*, نوآجسته ، نوجسته . *Newly made*, نو ساخته ، حدیث A ، نوآیین . *Newly born*, نوزاده . *Newly sprang up*, نورس ، نو رسته ، نورسیده ، نو خیز ، نوخواسته .

Newness, نوي ، تازگي ، نوپیدایش ، نورسیدگي ، طراوت A .

News, خبره ، اخبار A ، خبوره ، آوازه جدید ، حدیث A ، حدائث A ، حادثات A ، حادثت A ، حوادث A ، احادیث A ، مژدها ، مژده . *Good news*, خبر خوش ، حوادث روزگار ، بشارت A ، بشارات A ، بشاشت A ، نوید A . *To bring or announce good news*, مژده آوردن ، مژدها دادن ، بشارت کردن ، تبشیر نمودن . *The messenger of good news*, مژده فرماي ، مژدهي ، مشتقچي A ، بشیره A ، بشارت رسان . *A present to a messenger for good news*, نوید A .—*Bad news*, خبر ناخوش ، خبر فنا ، خبر وحشت اثر ، احادیث شوم ، حوادث نا . *The first relators of bad news*, چاو چاو ، خبر فنا ، مسعود . *False news*, ارجاف A ، خبر فریبنده ، سروا A . *A news paper*, اخباره A ، کاغذ اخبار . *A news monger*, خبرجو ، خبرآور ، خبربرده ، خبرگیر ، باشیره A . *A news writer*, اخبارنویس . *To hear the news*, اخبار شنیدن . *To bring or relate news*, خبرآوردن ، احادیث بردن ، حوادث نمودن ، اخبار گفتن .

A NEWT, خنار A ، وارغ A . v. *Lizard*.

NEXT (*adjoining*), متصل A ، پیوسته ، ملاصق A . v. *Neighbouring*. — *The next house*, خانه همدیوار . *The next of kin*, مقربین A ، مقربون A ، خویشان . *Next (then, after which)*, بعدازآن ، پس ازآن ، ازاین پس ، پس ، ازآن پس ، بعد ازاین ، بعده A ، من بعد A ، بعد الیوم A ، من الآن A ، وبعد A ، عن قریب A . — *(immediately following)*, غب ذا A

، مقترن A ، بلا تواني A ، عن قريب الزمان A ، علي الفور A
، سال آينده — دگر ، ديگر ، آخره ، دراين نزديک *Next year*,
، وقت ديگر — *Next time*, سال ديگر ، ديگر سال

NIB (*beak of a bird*), منقار A. v. *Point, bill.* — *The nib of a pen*, سر قلم ، نوک خامه ، نوکشه قلم. *Nibbed* (*having a nib*), نوک دار.

To NIBBLE, بدرجه بدرجه جايدن ، پايه پايه دنديدن ، قرض ، قرمان کردن ، لس ساختن ، اندک اندک اکل کردن ، اندک اندک ساختن. v. Also *to cavil, censure.* — *A nibbler*, اکل کننده.

NICE (*accurate*), نکته دان ، دقيقه سنج ، باريک بين ، نکته پيوند. v. *Particular, exact.* — (*squeamish*), بيزار و نفور ، سر ، مستغني A ، خانف A — (*supercilious*), منش زن ، تما ، خود سر ، خود راي ، خود بين ، زردوا. v. *Fastidious.* — (*exquisite, delicious*), بديع A ، نفيس A ، صافي A ، نازک A ، دقيق A ، باريک — (*minute*), شرب A. v. *Refined, delicate.* — رکيک A. v. *Small, fine.*

To be nice (*accurate*), نکته پرداز شدن. — (*to be fastidious*), صافي بودن. — (*to be exquisite*), مستغني شدن ، خانف بودن ، ظريف شدن ، نازک بودن ، نفيس شدن. — (*to nauseate*), بيزار ، منشيدن ، منش زدن ، و نفور شدن.

Nicely (*accurately*). v. *Exactly.* — (*fastidiously*), خانفانه. — (*exquisitely*), صافيانه. — (*squeamishly*), با بيزار و نفور.

Niceness, nicety (*accuracy*), دقت A. v. *Exactness.* — (*squeamishness*), کره ، ابا A ، استکراه A ، نفرين A ، منش. — (*exquisiteness*), ظرافت A ، نزاکت A ، ذوق A ، صفا A. v. *Delicacy.* — *Niceties* (*exquisite dishes*), نفايس بها ، نفايس A ، طعوم A. — *To hunt after niceties*, طعم کردن.

A NICHE, طاق A ، طاقچه. (*place for a statue*), بت گاه ، صنم جا. v. غرفات.

A NICK, گر. v. *Notch.* — *The nick of time*, عين A ، عين اوقت A.

To nick, گر کردن. v. *To notch.* — *To nick the time*, وقت معين ، وقت آمدن ، گرفتن.

A NICKNAME, لقب A ، (plur. انباز) نزب A ، عرف A ، نام. *To nickname*, انبازدادن ، نام گشيدن.

A NEICE (*brother's daughter*), بنت الاخ A ، دختر برادر. — (*a sister's daughter*), بنت الاخت A ، دختر خواهر.

NIGGARD, *niggardly*, بخيل A ، تنگ دست ، طمعکار ، لماني A ، لوم A ، کفاع A ، خسيس A ، لييم A ، لوع A ، جعرس A ، تنگ مکرز A. v. *Avaricious.* — *Niggardliness, niggardness*, عدم بذل ، ناکسي ، لوم A ، بخل A ، طمعکاري ، مذنسي ، خسيست A. v. *Avarice.*

NIGH, نزديک ، نزد ، قريب A. v. *Near.* — *To draw nigh*, نزديک آمدن ، قريب رفتن ، دانيز رفتن. v. *To approach.* — *Nigh, nighly*, v. *Near, nearly.*

NIGHT, شب ، ليل A ، ليلت A (plur. ليالي ، لياليل) ، ليايل ، شب و روز ، *Night and day*, جلباب A ، شو ، طفل A ، الليالي والايام ، ملوان A ، عقبت A ، ليل و نهار ، شبا روز ، اُزدان A ، اجدان A ، اصرمان A ، عصران A. *A day and night's rain*, باران شباروز. *Last night*, ديشب ، دوشينه. *To night*, پرندون ، پرندوش ، پرندوش ، دوش ، شب ، امشب. *A dark night*, شب تاريک ، ديجور ، شب ، ليله A ، ليل الاليل A ، دعبوب A ، ليل الآيل A ، ظلمت اندود ، الليلا. *A moonlight night*, شب مهتاب ، شب روشن ، مانبة ، مقمرت A ، مقمر A ، قمرا A ، قمرت A ، بدرشب ، ابن ثمير. *The wedding night*, ليل تعريس ، ليلت زفاف. *Of one night's duration, sufficient for one night*, يکشبه ، يکچيه. *One night, on a certain night*, شبي ، بعض الليالي A. *The vicissitude of day and night*, طور ليل و نهار ، دور گردون. *The middle of the night*, نصف الليل A ، جوش. v. *Midnight.* — *A festival or rejoicing night*, شبچه ، شبچک ، سلهد ، دريح A ، جوشوش. *A watch of the night*, سذق ، سذه ، دلجه A ، نحل A ، کسا A ، وهن A ، شنکنه ، هدوه A ، هدا A ، عشي A. *The first watch of the night*, عتمت A ، مهدا A. *The first and last watches of the night*, سواع A ، شبانگام ، شبانگاه ، عشا A. *The third watch of the night*, سقطا A. ثلث ليل. *The last part of the night, just before dawn*, بليجت A ، بلجت الصبح A. *An hour of the night*, طبيق A ، ملي A ، ثني A ، هتا A ، وقت الليل A. — *The night-time*, شب ، وقت شب ، شباشب. *In the night time*, بوقت شب. *The lamp of the night* (*a carbuncle*), شبچراغ. *Seeing badly at night*, شب کور ، سبست ، شبشت ، سبكرت. *A place for penning sheep by night*, شبگاد. *Working or travelling in the night-time*, شبگير ، شبرو. *An invasion, attack, or surprise by night*, شبيخوني ، شبگيري ، بيات A. *To attack by night*, شب خوني کردن ، بيات نمودن. *One night* (*the space of one night*), شبه ، يک شبه. *Two nights*,

دوشبه. Three nights, سه شبه, &c. — *The nightingale or any animal that sings or chirps by night*, شبگیر.

A NIGHTCAP, شبکلاه.

NIGHT-DEW, شبنم. v. *Dew*.

NIGHT-DRESS, شبیم, لباس شب, پارچه شب, جامه خواب, شب پوش, شبي, شبانه.

NIGHTED, با ظلمت اندوده. v. *Benighted, dark, black*.

NIGHT-FARING, شبرو.

NIGHT FIRE, شب تاب.

A NIGHT FLY, چراغ واسه, چراغ پره, چراغ. v. *Moth, butterfly*.

NIGHTGOWN, جامه شب, عطاف A.

A NIGHTINGALE, بلبل, عندليب A, عندليل A (plur. عنادل A), هزار, هزار آواز, هزار آوا, هزار داستان, هرآواز, نغال A, ببغا A (plur. نغران) نغر A, صفرد A, انتابه يلبل, صفرد A, بلبل مصري, زهرابي, زهراب, زندواف, زندوان, ببغاي شيرين. *The sweet-singing nightingale*, ابو المليح A, ادا, عندليب خوش الحان, بلبل هزارداستان.

NIGHTLY (*by night*), بوقت شب, هر شب, ليلاً A. (*every night*), هر شب, شب بشب. (*adj.*), شبينه.

NIGHTMARE, ضاغوط A, كابوس A, فرنج, فرنجو, v. *Incubus*.

NIGHTSHADE, انگور سگ, عنب الثعلب A, سگنگور, داروبرين, دارزين, داردوست, سبنگور, انگور روباه, ثلثلات A, حيكلت A, حيهلت A, حره A, حردب A, جوز المرج A, كاكنه, كاكنج, افانيت A, زغاره A, وبرق A.

NIGHT-SHINING, شب تاب, شب تابان.

The NIGHT-TIME, وقت شب, شبگاد, شنگاد, شنگا. *To rise in the night-time*, شبخيزي نمودن, شبگير شدن. *To make an attack in the night-time*, شبخوني كردن, شبكن زدن, شبيخون كردن, سبگير شدن.

NIGHT-WALK, شبگردي, شبروي, مشي الليل A. — *A night-walker*, شبگرد, شبرو.

NIGHT-WARBLING, شب ادا.

NIGHTWARD, نزد شب, عند الليل A.

A NIGHT-WATCH (*or guard*), پاسبان شب, حارس A. v. *Also a watch of the night*. الليل.

To NIM, دزديدن. v. *To steal*.

NIMBLE, زود, تيز, تند, جلد, تيزكار, چست, چالاك, تيزدست, تيزگام, تيزرو, زودرو, بادپا, لامان, رشيق A, خفيدد A, خيفان A, زريز A, روح A, ملسي A, معوج A, تندرو, باد عنان, باد رفتار, بعزر, حوزي A. v. *Swift, quick, active, clever, expeditious*.

Nimbleness, زودي, تيزي, تندي, جلدي, تيزكاري, چستي, چالاكي, تيزگامي, شهامت A, تندروي. v. *quickness, activity, speed*.

Nimbly, تيز, تيزانه, زود, با تندي, سريعاً. *Quickly*, v. *Actively, speedily, swiftly*.

NINCOMPOOP, احمق A. v. *Fool*.

NINE, نه, تسع A, تسعة A. *The nine heavens*, نه طاق. —*Ninefold*, نه چند, نه تا, تسعة اضعاف A. — *Ninescore*, يك صد هشتاد, ثمانون و مائة A. —*Nineteen*, نوزده, تسعة عشر A. —*The nineteenth*, نوزدهم, تاسع عشر A. —*The ninetieth*, نودم, تسعون A. — *Ninety*, نود, تسعون A. — *The ninth*, نهم, تاسع A, تاسعت A.

A NINNY, *ninny-hammer*, احمق A, هرزه‌گو, بيراي. v. *Fool*.

To NIP (*pinch with the nails*), با ناخن گرفتن, با چنگ گرفتن, چنگال زدن, مدغدغ كردن, بخسيدن, بريدن. (*to bite*), گزيدن. (*to blast*), باسردي زدن, با سرما كشتن, با سرما اتلاف كردن, ببرد زدن.

A nip (*with teeth or fingers*), با چنگ گير, چنگال, چنگل, دندان گير, مدغدغ A, نشكنج. (*a blast or blight*), سرمابرد, صر A. —*Nippers*, انبج, موچين, موچينه. v. *Pincers*.

The NIPPLE, سر پستان, پستان, حلمت A, كدد, خرك A, اسحم A, سعدانت A. v. *Breast, teat, dug*.— *To suck the nipple*, سر پستان مكيدن, پستان مچم كردن.

A NIT, سركه, سپشچه, حمك A, سپشه, سپش, شپش, رشت, رشكه, صغاب A, بنات الفرور A, صيباب A. —*Nits*, صواب A.

NITRE, شوره, ابقر A, نطرون. — *Nitrous*, شوره دار, نطروني.

NITTY, پر سرکه , صغاب دار .

NO, نه , نی , لا A , الا A , ما A , ابدا A . v. *Not, none, never.* — *Of no account,* ناچیز , ناکاره .

NOBILITY, امیری , امیرزادگی , شرافت A , نجابت A , بزرگی , بزرگواری , شرفت A , شرفیت A , شرف A , مکرمت A , کرم A , رفعت A , رفاعت A , نباهت A , ملا A , کعب A , علا A or علی A , اصل A , فخیمت A , فکر A , اثال A , بیت A , حسب A , رتوق A , کسا A , فخر A , (ذوایب .plur) ذوابت A . v. *Dignity, grandeur.* — *Superior in nobility,* قدمیت A , علو شان وسطوع . v. *Nobler.*

Noble, A شریف (plur. اشراف A ,) عمده A , اشرف A , نجیب A (plur. نجب) کبیر A , اصیل A , بزرگوار , بزرگ پاک , شریف انساب , اصل زاده , خان واده ,(انجاب و انجبا (fem. حرار A , اثول A , نضده A , بیت A , کابر A , شارف A , نزای , عالی A , علی A ,(کریمت .fem) کریم A , مکرم A , فخم A ,(حرت , خاص A , اصلی A , آزاده , آزاد , عالیجناب , عالیشان (plur. نخوار A , یکث , رفیع A , دون A , کونجی , گران , نباد A , عتیق A , عاتک A , عاطر A , بهزر A ,(نخوارت , عطرت A , فرزانه ,(وعول , اوتال .plur) وعل A , عریق A (plur. غیدقن A , غیداق A , غیدق A , حذفار A , حذفور A ,(غیادیق A , عطود A , هجای A , گوهرنی , گوهری . v. Also *great, grand, magnificent, illustrious, exalted, free, liberal, generous.* — *A noble horse,* A فرس المقرب (fem. المقربت ,) — v. *Horse.* — *Noble on both sides* (*by father and mother*), A کریم الطرفین . *A noble disposition,* مزاج . *Of a noble disposition,* شریف مزاج . *To be or become noble,* نجیب شدن , بزرگوار شدن , بزرگ شدن , شرافت , اشراف شدن , شرف یاب شدن , شریف شدن , نباهت , کریم شدن , رفاعت یافتن , رفعت یافتن , داشتن , یافتن . *To make noble,* شریف کردن , شرفیت دادن , تنبیه کردن . v. *To ennoble.* — *A noble house* (*or constellation*), کریم A , کریم العنصر A . *Of a noble house or race,* برپیر شرف , النثر .

A nobleman, noble, A سید A , میرزاده , میرزا , میر , امیر A , شریف A , فخیم A , عیر A , خوان , خانزاده , بگزاده , اصل زاده , شرفا A , امرا A . v. *Noble* (*adj.*). *Nobles,* اصلی A , مردازاده , اعیان دولت , ارکان دولت , اصلیان , کرام A , اشراف A , خواص A , عتاق A , برایا A , ارکان سلطنت . v. *Chiefs.* — *A noble lady,* سیده A , بلاخیه A , حاکمه A , بانو , خاتون , کذبا , کدبا , عورت هجای , عیره A , سلطانه , ستی A , کذبانو , کدبانو .

Nobler, A اکرم , (اشراف .plur) شرفا A , اشرف A , پیشتر , اقدم A , اعظم A , افضل A , اسلم A , لقشیع A A احسب , &c. v. *Noble.*

Nobleness, v. *Nobility, worth, excellence.*

Nobly, آزادانه , اصیلاً A , امیرانه , نجیبانه , شریفانه , A دلیرانه , مکرّماً A . v. *Greatly, grandly, illustriously, splendidly, excellently.*

NOBODY, هیچ , هیچکدام نه , هیچ فرد نه , هیچکس نه , هیچ آدمی , هیچ شخص نه . — *By nobody,* نه از هیچ انریده . *There is nobody,* کسی نیست . *There is nobody at home,* کسی در خانه نیست , ناکس ,(.*figurat*) ما فی الدار دیار A . لاشی A , ناچیز .

NOCTURNAL, لیلی , شبی A , شبینه . *A nocturnal traveller,* A طارق (fem. طارقت , plur. طوارق) مدلج A .

A NOD (*with the head*), میردوان , رمز A , نش A , آیما A , تنقّص A , مضطرب A , وعز A , وما A , تومیت A , اشارت A , سمرتال , نغضان , نغض A , نغشان A , نغش A , تنغش A

Nodding from drowsiness, A نوس , نواد A , نودان A , تهوّم A , غلث A .

To nod (*make a sign with the head*), رمز , سردوان کردن . *To* تومیت دادن , ایما واشارت زدن , ایما کردن , کردن *nod from drowsiness,* نوده گردن , نودان نمودن , نواد ساختن , خواب سبک گرفتن , تهوّم کردن .

A nodder, نوده کننده , ایما کننده , رمز کننده , سردوان کننده .

A NODDLE, سر . v. *Head.*

A NODDY, احمق A . v. *Simpleton.*

A node, v. *Knot, knob, intersection.*

NOISE (*sound*), آواز , صدا A , بانگ , صوت A , نعره A . (*clamour*), شور , غوغا , شمانه A , شماتت , هنگامه , — وعواغ A , فریاد , غلغله , غلغل A , صتیت A , ولوله A , صوت A , ظئب A , تالاچ , تالاش , وحی A , وعوعت A A ظبطاب (plur. ظباطب ,) صرت A , صر A . v. Also *fame, rumour.* — *The noise of a drum, or of horses heels over stones,* دبدبه , حبطنطق A . *The noise of any thing falling,* قدقد . * *The noise of a bird flying or flapping its wings,*

. صفق A , خوات A , حفت A . The noise of thunder, the machinery of a mill, &c. جعجعت A , رعد A , ازیز A . The noise of the clashing of arms, rustling of silks, papers, leaves, &c. سعیف A , اوید A , شخشخه A , شخشخه A , قعقع A . Noise of falling water, شلشله A , وسواس A , ازیز A . Noise of liquor decanting, غلغل A . Noise of drums and trumpets, ولوله کوس و نفیر . Noise of fire-arms, آواز ولوله بندوق , و رعد توپ . Noise of the chirping of birds, چاوچاو . Noise of a boiling pot, ازیز , ازیز . Noise made by cattle eating, حرت A . The noise of a crowd, آوازه , غیطل A , هرمسه A , حلاش A . v. Clamour, murmur.—The noise of the feet when walking, شکه A , هشهش , سلبوی , آواز کنان . Making a noise (part.), حفیف A , حفت A , غلغل کنان , هنگامه کنان . To noise or make a noise, آواز , ولوله ساختن , آوازیدن , هنگامه کردن , شور کردن , کردن صدا , غوغا ساختن , بانگ برزدن , غلغل کردن , شماته کردن , زدن , صوت برزدن , &c. v. Noun. To noise (spread by report), چنگ کردن , هوا کردن , شهره کردن .

Noisiness, ولوله , هنگامه , بلند آوازی . v. Noise.

A noise-maker, هنگامه کننده , ولوله کننده , آواز کننده , غلغله کننده , &c.

Noised abroad, مشهور عالم . v. Divulged.

NOISOME, گنده , بد رایحت , دم گرفته . v. Fetid, unwholesome. — (mischievous), مضر A , زیانکار , مفسد A , v. Noxious, hurtful. —(disgusting), نفرت , ناگوار , مستکره , از دم گرفتگی . v. Offensive. — Noisomely (fetidly), انگیز گندانه , با رایحت قبیحت . v. Also Noxiously, disgustingly. — Noisomeness, دم گرفتگی , رایحت قبیحت , غشیت A . v. Fetidness. — (noxiousness), زیانکاری , مضرت A . (disgustfulness), مکروهی .

NOISY, noiseful, آوازی , پر آواز , هنگامه ساز , آواز زن , صعت زن , صدائی , صدا کن , بانگ بر زن , اهل شماته v. Clamorous.

NOMINAL, نامی , سموی A , اسم منسوب , نام پیوند . —(not real), فرضی , خیالی , وضعی . — Nominally, از نام , من اسم A , از نسب .

To nominate, نشاندن , تسمیت کردن , نامزد کردن , جعل ساختن , مجعل کردن .

Nomination, نامزدگی , تسمیت A , جعل A .

NONAGE (minority), نا بالغی .

Nonce, v. Design, purpose, intention.

NONCONFORMITY, عدم موافقت .

NONE, نه یک , هیچ نه , هیچ نه , کسی نه , چیزی نه , غیر احد , لا شی A . v. Nobody, nothing.

NONENTITY, non-existence, عدم A , نیستی , نابودی . v. Inexistence.

A NONPAREIL, عجیبا A , یکتا , یگانه , لاثانی A , بی نظیر .

A NONPLUS, مات , لاجوابی , تشویش A , حیرانی , حیران کردن , لاجواب کردن . — To nonplus, تضییق A . تضییق کردن , مات کردن , لاچار کردن , تشویش کردن .

NON-RESISTANCE, عدم مقاومت , عدم ترد .

NONSENSE, بیهودگی , بیهوده گوئی , عبث A , لغو A , ترهات A , گزاف بیهوده , عدم معنی , گزاف , هرزه , یاوه , بی معنی گفتن . To speak nonsense, یاوه گفتن , هواهی , هذیان پاش کردن , هرزه گوئی کردن . Nonsensical, بیهوده , بی معنی , باطل A , نا بکار , نا مناسب . v. Futile, trifling. —Noodle, v. Simpleton. — Nook, v. Corner.

NOON, noon-day, noon-tide, نیم روز , دوپاس روز , نصف A , منتصف A , پیشین , هجیر النهار A , هجیره A , ظهیرت A , النهار , ملتا A , غایرت A , تیمن A . — Noon-day, noon-tide (meridional), نیمروزی , ظهری .

A NOOSE, کمند , دام , جوزد , جوزد , بند , پابند , با دام , فخ , منشب A , پالهنگ , تیمت A , فخ . — To noose, در فخ گرفتن , در کمند گرفتن , گرفتن . To throw a noose (in order to catch any animal), کمند انداختن . — Noosed, با دام , در کمند بند کرده , گرفته .

NOR, نه , نه , ونه . Neither this nor that, نه این نه آن . Neither too fat nor too lean, نه سمین نه لاغر . Neither long nor short, نه دراز نه کوتاه . v. Neither.

NORTH wind, شامل A , شمال , نسیم شمال , باد شمال , شمال A , شمرل A , نسع A , مسع A , اورA , ایرA , شامل A , شمال A . The north quarter, ام المرزم A , قطب شمالی , قطب A . The north pole, طرف شمال , النجم A .

North, northern, شمالی , A نسیعت . — The northern regions, بلاد شمال . The northern nations, A صنالیب .

Blowing from the north, اشمال A. v. *Wind.—Northerly, northward,* بسوي شمال , در اطراف شمال.

NOSE, بيني , انف A , خشام A , خيشيم A , قبري A , مرثم A , منشق A , مخطم A , معطس A , مرسن , مارن , مخنت A , مراعف A , كريمت (plur. كرام , كرايم), عرعرت A , عرنين A (plur. عرانين), شامت A , رغامي A , عرتبت A , عرتمت A , دواست A. *An aquiline or roman nose,* بيني كج , شرف A , تعنب A. *Aquiline or roman nosed,* كج بيني , چنگ بيني , ذوالشرف A , اجن A. *Having a long or large nose,* دراز بيني , عظيم الانف A , انافي A , ننان A , خشام A , قبري A , سلعام A , قفس A , كرناف , اهل. *Having a flat, short, or snub nose,* پهن بيني , اخنس A (fem. خنسا), مكرنف A , كرزم A. *The tip of the nose,* نوك , بني , بيني , بن بيني , مارن A , عرتبت A , عرتمت A , ارنبت A , كنتوت A. *To look at the tip of the nose,* قبل كردن , بسوي بن بيني نگريستن. *The two sides of the nose,* مرقيا الانف A. *Having a pain in the nose (part.),* مانوف A , انيف A , انف A. *Mutilated in the nose,* جدع موعب A , اجدع A. v. مستوعب. *An obstruction in the nose,* خشام A. *Bleeding at the nose,* مسترشق A. *Pimply nosed,* نفيط A. *The division of the mustachoes under the nose,* نثرت A. *The snot of the nose.* مخاط A. v. *Mucus.—To blow the nose,* خميدن , خليميدن , خلميدن , خبزيدن. — *To speak or make a noise through the nose,* از بيني گفتن , منكيدن , من قبل انف گفتن , خنخنه نمودن , ادغم بودن , شخير كردن , اخن ساختن , خنخنافت كردن. *One who speaks through his nose,* ادغم A , خنخيم A , از بيني گوينده. *The cartilage of the nose,* خيشيم A , عرعرت A , مرسن A. *The nose of a dog, or any other animal of a similar shape,* پوز. *To lead by the nose,* با آساني اغوا كردن , آسانه اغوا نمودن , بي معسور فريفتن. *To thrust one's nose into the affairs of others,* فضولي بودن , معن شدن , عنزر. *To put one's nose out of joint (to injure him in the esteem of another),* منغم بودن , شدن كسي را در التفات ديگر زيان كردن.

To NOSE, تنشي كردن , بوي يافتن. v. *To scent, smell. —To nose one (to oppose or vex him),* آزار رسانيدن , آزار رسان بودن , مخالفت نمودن. v. Also *to bluster, boast.*

A NOSEGAY, گل دسته , ازهار دسته , رعلت A , استغان A , پساك.

NOSELESS, بي بيني , غير انف.

A NOSEL, سر , بن. v. *Nose, end, extremity. The nosel of an alembick,* لوله A , لولت A , لبيب A. *The nosel of a pair of bellows,* بن منفاخ.

A NOSTRIL, پره بيني , ناي بيني , پيله بيني , منخر A , مخنت A , منشق A , منخار (plur. امناخر) A , منخور A , خنابت A.

NOT, نه , نا , لا A , ما A , غير A , ني , نم A , لن A , ما A , لا A. *It is not,* نيست , ليس A , ليس A , ان A. *It is not bad,* بد نيست , لا باس A. *Not at all,* الا A. *Not known,* نا معلوم , مجهول A. *Not existing,* معدوم A. *Not agreeable or acceptable,* نا مقبول , نا مرضي. v. *Disagreeable.—Not accurate,* نا بهنجار. v. *Irregular.— Not friendly,* نا مهربان , نا دوست. *Not durable,* نا بقا , فاني A. *Not sweet,* نا شيرين. *Not entire,* نا تمام. *Not right,* نا راست , نا درست , نا صواب. *Not suitable,* نا شايسته. v. The words beginning with *dis, il, im, in, ir,* and *un*; as *Discontented (not content),* نا خشنود. *Improper (not proper),* نا لايق. *Inattentive (not attentive),* نا مشغول. *Irregular (not regular),* نا برهنجار. *Unwholesome (not wholesome),* نا گوار. *I do not care,* لا ابال A , لا اهمام A. *If not,* ان لم A. *I am not,* نيستم. *Thou art not,* نيستي. *He is not,* نيست. *We are not,* نيستيم. *You are not,* نيستيد. *They are not,* نيستند.

NOTABLE, مشهور A. v. *Famous, memorable, remarkable.—(careful, bustling),* اگاه و كارگذار , جد و جهد ساز , مشغول و عاقبت انديش. — *Notableness (show of business),* اظهار جد و جهد , نمايش شغل و كارگذاري. — *Notably,* مشهورانه. v. *Memorably.* — *(with a show of business),* باظهار جد و جهد , با نمايش شغل و كارگذاري.

NOTARIAL (*done by a notary*), ازصكاك كرده , از شرطي ساخته.

A notary, شرطي A , صك A , صكاك A. *The attestation of a notary,* مسجل A.

NOTATION, رقم , نشان , اشارت A. v. Also *Signification.*

A NOTCH, دهنه , گر , دندانه , رخنه , راخنه , شقه A , قل A , فلول A , فرضت A (plur. فرض), سيت A (plur. سيات), نهيت A. *The notch in the end of an arrow,* سوفار , دهن تير , سغانه , فوق A , فاق A , فقوت A (plur. افواق). — *The notch in the top of a spindle,* جوزه دوك.

To notch, رخنه نمودن ، گز ساختن ، شقّه کردن ، دهنه کردن. *Notched,* رخنه دار ، دندانه دار ، محزّز A ، علب A ، مغروض A ، مغریض A ، مفقّر A.

NOTE, علامت A ، نشانه ، رقم A ، اشارت A ، رسم A. v. *Mark, token.* — *(attention, heed),* آگاهي ، بصيرت A ، اشتغال A. v. *Notice, observation.* — *(reputation),* نام ، ناموري ، عظمت A ، عرض A ، اشتهار A ، شهرت A. — *(a memorandum),* يادداشت ، ياد کاري ، ذکرت A. — *(a short letter),* رقعه A. — *(a bill or acknowledgment of a debt),* تمسّک A (pl. تمسّکات)، دست آويز ، چک ، چکّ. *A note in musick,* پرده ، مقام A ، نامت A ، لحن A. *Musical notes,* مقامات A ، الحان A ، ادوار A. *The nightingale with the melodious notes,* بلبل نازک ادا. *The harmony of the birds, with delightful notes,* نواي مرغان خوش الحان. *A marginal note,* حاشيه A. v. *Marginal; annotation, commentary.* — *Men of note,* ارباب مالي ، اشراف A. v. *Nobles.*

To note (observe), ملاحظه کردن ، غور کردن. v. *To remark; also to denote, express.* — *To note down,* درج کردن ، مندرج کردن ، داخل کردن.

Noted, نامور ، نامدار ، نام دار ، معروف A ، مشهور A. v. *Celebrated, eminent, illustrious.* — *(marked),* مقيّد A ، نشانده ، با علامت زده.

NOTHING, هيچ نه ، هيچ چيز نه ، چيزي نه. *There is nothing,* هيچ نيست ، چيزي نيست. — *(a trifle),* ناچيز ، لاشي A.

Nothingness, ناچيزي ، عدم A ، نيستي ، تباهي. v. *Inexistence, insignificance.*

NOTICE *(observation),* نگاه ، نظر A ، غور A ، تأمّل A ، التفات A ، توجّه A ، اظهار A ، ملاحظه A ، بصيرت A ، شوخيز A. v. *Remark.* — *Notice, notification (intelligence),* آگاهي ، خبر A ، اطلاع A ، وقوف A ، اعلام A ، اشعار A. v. *Information.* — *Worthy of notice,* واجب الملاحظه A. *To notify or give notice,* خبر دادن ، اطلاع کردن ، واقف کردن ، اظهار کردن ، ظاهر کردن ، تعرف کردن ، آگاهي دادن ، آگاهانيدن ، اعلام کردن ، اشعار کردن ، تعريف دادن. v. *To declare.*

NOTION, خيال A ، تصوّف A ، ظنّ A ، فکر A ، پندار ، انديشه ، راي A ، وهم A ، گمان ، قياس A ، تدبير A ، مظنّنت A. v. *Imagination, opinion, thought.* — *Notional,* وهمي ، خيالي. v. *Imaginary, ideal.* — *Notionally,* از خيال ، واهمانه.

NOTORIETY, *notoriousness,* شهرت A ، انگشت نمائي ، مشهوري ، علانيت A ، اظهار A ، ظهوري.

Notorious, مشهور A ، معروف A ، هويدا ، علني ، آشکار ، آشکاره ، محقّق A ، منصوص A ، عرفي. *Manifest and notorious to all,* منصوص و معروف اهل حال. *Notoriously,* بشهرت ، علانية A ، آشکاره ، مشهورانه ، بطور عرفي ، معروفاً A. v. *Manifestly.*

NOTWITHSTANDING, با وجود ، با وجودي که. v. *Nevertheless.*

NOVEL, نو. v. *New.* — *A novel,* قصّه A ، افسانه ، مثل A. v. *Tale, story, fable.* — *A novelist,* قصّه خوان ، قصّه نويس ، افسانه گو. v. *Fabler, innovator.*

Novelty, نورسيدگي ، نورسي ، تجدّد A ، مستحدث A ، نو پيدائي ، مبدع A ، متبدع A ، مبتدع A ، احداث A ، حدث A ، تبدع A.

NOVEMBER, ادر ، اذر ، رمضان ، برگ رزان ، تشرين الآخر.

NOUGHT, هيچ نه ، ناچيز. v. *Nothing.* *To set at nought,* ناچيز انديشيدن ، سبک گرفتن. v. *To despise, slight.* *To come to nought,* نابود شدن.

A NOVICE, نوآموز ، نا آزموده کار ، شاگرد ، تلميذ A ، مريد A ، عجمي. *Noviciate (state of a novice),* تلميذ A ، نوآموزي ، نا آزموده کاري ، حالت نوآموز ، شاگردي.

A NOUN, اسم A (plur. اسما). *A noun of substance,* اسم جامد. *A noun substantive,* اسم ذات. *An adjective or attributive noun,* اسم صفت. *A generic noun,* اسم جنس. *A recipient noun, or noun of time and place,* اسم ظرف. *A noun of place,* اسم مکان. *A noun of time,* اسم زمان. *A noun of instrument,* اسم آله. *A noun denoting the agent and active participle,* اسم فاعل. *A noun denoting the patient and passive participle,* اسم مفعول. *A noun of number,* اسم عدد. *A diminutive noun,* اسم مصغّر. *A noun of excess (comparative or superlative degree),* اسم مبالغه. *A radical noun,* اسم مصدر. *A derivative noun,* اسم مشتق. *A noun of unity,* اسم مرّه.

To NOURISH, پروردن ، پرورش کردن ، پروردن ، تغزير ، ساختن ، تربيت کردن ، علف ساختن ، تغذي نمودن. v. *To maintain, support; encourage, foment; educate.*

Nourishable, لایق تغذیه ,قابل پرورش .

A nourisher, پرورش دهنده , پرور , پرورنده . *The nourisher (God),* پروردگار .

Nourishing (adj.), مقوي A , پرورش ده , اكل بخش . v. *Wholesome.*

Nourishment, پرورش , كثير الكيلوس A , تغذيه A , غذايت A , پروري , غدا A , اكل A , طعم A . طعام A , طعمت A (plur. طعوم), ماكل A , ماكلات A . v. *Food, sustenance. Feeding with poor or unwholesome nourishment,* تعييل A , محجن A , معدل A . *The nourishment or regimen of the sick,* تيمار A .

NOW, اكنون , كنون , حالا A , الحال A , في الحال , هذا A , هنوز , بالفعل A , الان A , نون , امسال , دراين ولا , اين گره , ايرين , ايچ , ايسا , دراين زمان , اين وقت , اليوم . *May I go now?* حالا رخصت بشوم . *Look ye now! behold now!* همينك , اينك . *Now and then,* گاهي , گاد گاد , گاد بگاد , زمانا A , احيانا A , وقت بوقت . v. *Sometimes.* As a particle of connection, it is often expressed by و.—*Now, who is the man, that is not so, in this city?* وانكس كه چنين نيست دراين شهر كدامست .

Now-a-days, دراين زمان , دراين ولا , دراين وقت .

NOWHERE, هيچگاه نه , درهيچ جانه , درهيچ مكان نه .

NOWISE, به هيچ وجه نه , هيچ , هيچ اصلا . v. *By no means.*

NOXIOUS, مفسد A , مضر A , فاسد A , زيان , زيانكار , كثير الضرر A , سام A , زهرآلود , زهرناك , موذي A , زياندار , مهلك A , ضرردار , نا صواب , ناگوار , ضار A , بيد A . v. *Baneful, hurtful, pernicious, unwholesome: criminal.*

Noxiousness, زهرناكي , سم داري , زيانكاري , ضرر A , مضرت A , زيانداري , ايذا A , عدم گواري , مفسدت A . *Hurtfulness.*

Noxiously, مفسدانه , مضرا A , بطور زهرناك , ناصوابانه .

NUBILE, بالغه , A لايق نكاح . v. *Marriageable.—A nubile girl,* دخترينه , دوختينه , بالغه , دوشيزه .

A NUCLEUS, قلب A , لب A , اصل A , مغز . v. *Kernel.*

NUDITY, برهنگي . v. *Nakedness.*

NUGATORY, بيمعني , بي اثر , بي فايده , بيهوده , ياژه . v. *Frivolous, trifling.*

A NUISANCE, وبال A , آزار A , آزرش , رنجش , — *(in law),* مخل A . بيحضوري .

NULL, باطل A , بي قوت , ردي A , غيرقدرت . v. *Void, ineffectual.*

To null, nullify, برطرف كردن , باطل كردن , ابطال كردن , رد كردن , برسيدن , ناچيز ساختن , بي قوت ساختن , بي قدرت نمودن . v. *To annul, cancel.*

NULLITY, بطلان A , ناچيزي , عدم A , نيستي , عدم قوت .

NUMB, *(cold)* برد A , —*(motionless),* غيرحس وجنبش , نا رواني A , بي مس , بي حس , —*(torpid),* بي حركت , جنبان , عدم خدر A , —*Numbedness,* بي حسي , بي مسي , كاهل A , *To numb,* بي حس كردن , رواني ساختن , حس و حركت بي حس وحركت نمودن .

NUMBER, شمار , عدد A , حساب A , حسب A , عد A , عدان A , تعداد A , تعدد A , عديد A , عديدت A , عددت A , حصي A , حسبان A , بول A , مره A , مرة A , ثغنت A . —*A great and uncertain number,* عدد كثير , كثرت A , تكثير A , ايتند A , ايند A , بنند A , هموم A . v. *Multitude.—A small number,* عدد قليل , خف A . *An even number (a pair),* جفت , زوج A . *An odd number,* تك . *To make an odd number even,* شفع كردن . *Without number,* بي شمار , بي حساب . v. *Innumerable.—In grammar,* صيغه A . *The singular number,* مفرد A , واحد A . *The plural number,* جمع A . *A noun of the dual number,* اسم مثني . *Numbers,* اعداد A , حساب A , شمارها . *Fractions of numbers,* خردها . *Number (in poetry),* قافيه A , شعر , قافيه , سجع A , وزن , ساوند , پساوند , منظومه A (plur. منظومات) . v. *Rhyme;* also *harmony.*

To number, شمردن , شماركردن , اعداد كردن , عد حصر گير , شماريدن , حساب كردن , تعديد نمودن , ساختن احصا , معدود نمودن , حسبان شدن , حسب ساختن , كردن ساختن . v. *To reckon.*

Numbered, معدود A , شمرده شده , شماريده , معتد A , معد A , محسوب A .

A numberer, شمارنده , شمارگير , محاسب A , عدد كننده .

Numbering (*part*). شماران , حساب کنان .

Numberless, بي شمار , بي عدد , غيرحساب . v. *Innumerable*.

Numbness. v. *Numbedness*, *torpor*.

Numerable, ممکن شمار , قابل تعديد , لايق حساب . — (*many*), بسيار .

Numeral, *numerical*, شماري , حسابي , عدد منسوب , عداد پيوند . *A numeral character*, رقم A , هندسه .

Numerally, موافق , بحسب عدد , حسب شمار , حساب .

Numerary, شمارمنسوب .

Numeration, شمار , شمردگي , تعداد A , احصا A , انگارش , دين A , نواد A , ايند A , عداد A , رقم A , عد A , حسبان A , محاسبت A . v. *Arithmetick*.

Numerator, شمارکننده .

Numerous, بسيار , وافر A , عديد A , عديده A , کثير A , زحام A . *Numerous as the stars*, انجام شمار , ستاره شمار .

Numerousness, کثرت A , شمارداري , بسياري . v. *Multitude*.

NUMMARY, نقد منسوب .

A numskull. v. *Blockhead*, *dunce*.

A NUN, دختر شالپوش , زن گوشه نشين .

Nuncio. v. *Legate*, *messenger*.

A NUNNERY, خانه دختران شالپوشان , صومعت A .

NUPTIAL, نکاحي , نکاح منسوب , عروس متعلق , عروسي , زوجي . *The nuptial torch*, شمع عروسي .

Nuptials, نکاح A , شادي , شوري A , عروس A . v. *Marriage*.

A NURSE (*to a child*), دايه , ضير A , اظار A , حاضنه A , مربيت A , ماريزه , ماريده . *A nurse for a sick person*, بيماردار , بيمارپرست , تيماردار .

To nurse (*a child*), معاجات کردن , شيرريز شدن , شير دادن , ارضاع کردن , شيرو ساختن . v. *To suckle*.—(*to attend upon a sick person*), بيمارپرستي کردن , تيمار داشتن . v. Also *to nourish*, *maintain*.

A nursery (*for children*), دايه خانه , بچه خانه . *A nursery of trees*, درختستان , شجرگاه .

A nursling, پرورده .

Nurture (*food*), پرورش , خوردني . v. *Nourishment*.—(*education*), تربيت A , پروري . *To nurture*. v. *To educate*.

A NUT, جوز A , جوزت A , کوز , گردوي , گردکان , کنه , سکاونه , چارمغز . *A nut hard to crack*, شلوکه , شعضور , بخکلون , بخکله , شکوله , بخکول , بخکلون , بخکلون . *A rotten nut*, جوز خنيز , ارغ A , کوز ارغ , ازغ A , کاواک . *A large species of Indian nut*, نارگيل , گردوي هندي , جوز هندي . *An Indian medicinal nut*, جوزاهنج , ادراقي , مدهشت A . *A filbert nut*, فندق , بندق , جلوز A . *A pistacho-nut*, پسته , جلوز A , چنغوزه .

Nut-crackers, فندق قران .

NUTGALLS (*excrescences on oaks*), مازو , مازه .

A NUTMEG, جوزبوا A , جوزالطيب A , هندجوزي .

A NUT-SHELL, پوست جوز .

A nut-tree, بخکله , بخکلون , بخکليون , درخت گردو , شجرت الجوز A .

NUTRIMENT, *nutriture*, غذا A , غذايت A , پرورش , خوردني . v. *Food*. *Nutrimental*, *nutritious*, *nutritive*, معتذي A , مقوي A , پرورش ده , طعم بخش . v. *Wholesome*.

A NYMPH, حوره A , حوري A (plur. حواري), پري . *A nymph of Paradise*, حور بهشت , حور عين .

O.

O has, in English, a long sound; as *stone*: and short, as in *get*, *shot*, neither of which is common to the Arabick. In Persian, however, the long sound frequently occurs, and is expressed by و , distinguished by the term مجهول or پارسي ; as in روز *Day*, and روشن *Light*. Vol. I. *Advertisement*, p. xcii.

O (sign of the vocative case), اي , يا A .

Oaf, v. *Blockhead*.—*Oafish*, v. *Stupid*.

An OAK, بلوط A , درخت بلوط , سنديان , سنديان . *The royal oak* (*also a chesnut tree*), شاد بلوط . *The ground oak* (*the*

herb germander), بلوط الارض A. *A grove of oaks*, تيماس, درختستان بلوط. *Oak-apple*, مازو, مازه. — *Oaken*, بلوطي.

An OAR; خاده, جنداق, دليسه, فه كشتي A, مجذاف, منذاف A, متذف A, مردي A, غادوف A, غادوفه A.

An OATH, سوگند, قسم A (plur. اقسام), يمين A (plur. ايمن), مقسم A, اقتسام A, حنث A, حليفت A, عهد A, اند, اليت A (plur. الايا). *To exact or administer an oath*, سوگند دادن, قسم كنانيدن, تحليف كردن, توزي ساختن, مستيمن كردن, مرعدد كردن, محلف ساختن, مبتلا كردن. *To bind one another by oath*, تقاسم كردن, از سوگند يك ديگر را بند كردن. *To take an oath*, سوگند خوردن, قسم گرفتن. v. *To swear.*

OATS, خرطال A, زن A, هرطمان or حرتمان A, سلت A, علف A. *Oatmeal*, آرد زن. *The herb oatmeal*, خود رو.

OBDURACY, *obdurateness*, سنگ دلي, سخت دلي, سختي, عدم شفقت, عدم توبه, عدم پشيماني, تمرد A, عناد A, فساد A. v. *Wickedness, stubborness, inhumanity.*

Obdurate, obdured, سنگ دل, سخت دل, سخت, فاسد A, ستيزه, بي شفقت, بي توبه, غير پشيماني, بي رحمت, متمرد A. v. *Wicked, stubborn, inhuman.*

Obdurately, فاسدانه, با سخت دلي, با رحمت A, بلا رحمت, بي توبه, با عناد, با فساد, بلا پشيماني.

OBEDIENCE, طاعت A, اطاعت A, فرمان برداري, حكم برداري, انقياد A, اتباع A, امتثال A, انعان A, التيام A, قاد A, اقها A, جابت A, اسلام A, دين A, عبودت A, عبوديت A, طواعيت A. v. *Submission.*

Obedient, مطيع A, فرمان بردار, حكم بردار, رام, تابع A, متابع A, منقاد A, ممتثل A, قانت A, اجند A, مواتات A, ذلول A, ملند A. v. *Obsequious, tractable.*

Obediently, باطاعت, سمعاً و طاعةً A, فرمان بردارانه, از فرمان برداري, بطور حكم بردار, منقاداً A.

OBEISANCE, سلام A, تسليم A, كونش A, تكريم (plur. تكريمات), ركعت A.

An OBELISK, ميل A (plur. اميل, اميول).

To OBEY, فرمان برداري نمودن, فرمان بردن, مطيع شدن, اطاعت نمودن, انقياد كردن, امتثال كردن, طاعت نمودن, اذعان كردن, متابع شدن, تابع شدن, التيام نمودن, تسليم كردن. *Necessary or proper to be obeyed*, لازم الامتثال A, واجب الاتباع A, لايق الانقياد A. *Commands necessary to be obeyed*, فرمان واجب الامتثال A, حكم لازم A, فرمان الانقياد. *Orders obeyed by all the world (royal edicts)*, جهان مطاع, فرمان واجب الاتباع, عنوان عالم مطاع.

An OBJECT (*any thing seen or presented to the senses*), مظهر A (plur. مظاهر), مظهريت A, منظر A (plur. مناظر), مضوع A, نسب A, موقر A. *Any object which the mind has in view*, قصد A, مقصود A, غرض A, خاطرخواه, مراد A, مدعي or مدعا A. *The enjoyment of any beloved object*, مواصلت A, وصال A, وصلت A.

To OBJECT; ردّ كلام نمودن, اعتراض كردن, اعراض كردن, عرضت كردن, تعريض ساختن, مخالف بودن. v. *To oppose.* *Objected*, مردود A, معروض A.

An objection, اعراض A, اعتراض A, ايراد A, ردّ كلام, ردّ A, عرض A, عرضت A, تعرّض A, تعريض, تطرق.

An objector, معترض A, ردّ كلام كننده, تعرض كننده.

OBLATION, صدقة A, قربان A, نذر A, نياز A, عرض A, تكليف A, اتحاف A, ضحيت A, برخين A, انعام A. v. *offering, sacrifice.*

OBLIGATION (*any thing by which a man is bound to some performance*), فرض A (plur. فرايض), فرضيت A, سربسته, وجوب A, قيد A, عهد A, عهدت A, ضمنت A. v. *Debt*, also *obligatory writing*. — (*a favour*), احسان A, منت A, انعام A (plur. انعم), نعمت A, منعمت A, حسنت A.

Obligatory, قادر A, ضابط A, قابض A, بند ساز, قيد نما. —*An obligatory writing*, اقرار نامه, مچلكه, عهد نامه, تمسك A (plur. تمسكات), وثيقت A. v. *Bond.*

To oblige (bind), قيد كردن, بستن, بند كردن, بندوبست, نمودن, عقد كردن, الزام نمودن, وابسته ساختن, اقتضا, كردن, لازم ساختن, الجا كردن. — (*compel*), مجبور كردن. — (*to confer favours*), منت نهادن, ممنون نمودن, منت دار كردن, منت كردن, مردون, امتنان كردن, انعام دادن, نعمت نمودن, احسان كردن, عنايت كردن, نواختن, خاطر نواز كردن. v. *To gratify, please.*

Obliged (bound), قيد كرده شده, بسته, مقيد A, ملتزم, — (*compelled*), مجبور A. — (*favoured*), ممنون A, فرسوده, منت دار, احسان ديده, احسان مند, امتنان پذير, نعمت گير.

عنايت اخذ. *To be obliged (to be bound),* قيد كردن. — *(to be compelled),* مجبور شدن. — *(to be favoured),* ممنون شدن, منت دار بودن, *&c.*

Obliging, adj. (civil), نوازش نما, خليق A, عميم A, صاحب احسان, صاحب مروت, لطيف A, لطفان A, صاحب, ظريف A, نرم دل, ملايم A, آدب وآزرم نما, ادبه, ملاطف A, خوش آينده, شيرينكار. v. *Courteous, polite, kind.*

Obligingly, با نوازش, ازخلق, ازمروت, ازلطف, لطيفانه, با ادب وآزرم, ملايما A.

Obligingness, نوازش, خلق A, لطف A, ملايمت A, آزرم, ظرافت A, نزاكت, شيرين كاري, ادب وآزرم, ادهه A, لطافت A. v. *Civility, courtesy, complaisance, politeness.*

OBLIQUE, كج, خم, ناراست, وريب, ملتوي A, نا بخط, معترض A, نا درخط مستقيم, غيرعمود, منحرف A, استوا, نا بخط عمود, غير نظام. v. *Crooked, indirect.* — *An oblique or side wind,* نكبا A. *An oblique look,* اغيل A. v. *Squint.* — *Obliquely,* بطور نا مستقيم, باكجي, نا عمودانه, نا مستقيما A, عرضة A. v. *Crookedly, indirectly.* — *Going obliquely,* كجرو, عنود A, جهنده. *Wind blowing obliquely,* نكيب A.

Obliqueness, obliquity, كجي, ناراستي, تعمج A, عوج A, اعوجاج A, لوا A, عدم عمودي, عدم نظامي. v. *Crookedness, indirectness.*

To OBLITERATE, حك كردن, محو كردن, ستردن, برسيدن, لمق كردن, درس ساختن, نسخ كردن, منسوخ كردن, طلس, طسوم نمودن, طمس كردن, كحص كردن, عفو نمودن, غبرا ساختن, منعدم كردن, بطال ساختن, ماحي بودن, كردن. v. *To erase.*

Obliterated, برسيده, ستروده, مندرس A, منسوخ A, نا پديد, جادس A, غبرا A, منطمس A, منعدم A, مدروس A.

Obliteration, ستردگي, محو A, نسخ A, عفو A, عفا A, كحص A, لمق A, طسوم A, طمس A, دروس A, درس A, نسخ A, رمج A, تعفيت A, كحوص A.

OBLIVION, فراموشي, نسيان A, ذهول A, امه A, منسيت A. *Consigned to oblivion,* فرامش, منبه A, منسي A, نامي A.

Oblivious, فرامشي ساز, ناسي A, نسيان A.

OBLONG, مستطيل, مطره A, مربع مصنيع A, كفت A. v. *Long.* — *Oblongly,* بطور مطر. *Oblongness,* مطري.

OBLOQUY, طعن A, طنزه A, زبان درازي, طعنت A, شكايت A, الزام A, بهتان, تهمت A, ملامت A, ملام A, شتم A. v. *Censure, reproach, disgrace.*

OBNOXIOUS, معروض A, معرض A. v. *Liable, subject:* *Obnoxious to punishment,* بتعذيب معروض, لام A, بزدكار, گناكار, سزاوار, بزهمند. v. *Criminal.* *Obnoxious to censure,* بطنز معرض, بطعن معرض. *Rendering obnoxious,* مصرح A.

Obnoxiousness, معروضي A, انقياد A. v. *Subjection.* — *Obnoxiousness to punishment,* بزدكاري, بزدمندي, خطاكري. v. *Guilt.* — *Obnoxiously,* معرضانه, معروضا A, در تعريض, حال انقياد.

OBSCENE, فاحش A, پوچ, زشت, نا پاك, غنطيان A, باغز A, گستاخ, خنذيان A, غذوان A (*fem.* غذوانت), بذي A, املغ A, لاغيه A, ملقعت A, ملوغت A, حفنس A. v. *Immodest, impudent, offensive, disgusting.* — *Obscene discourse,* فحشيات A, عرابه A; مهجرت A, مجالعت A, اهجار A. *An obscene woman,* فاحشه A, ملقاع A, عورت, زن ملوغت, ملقعت.

Obscenely, فحشا A, فاحشانه, بلغ بلغ A, بلغ ملغ A. *To speak obscenely,* فحشيات گفتن, زشت گوي كردن, افشادن, انشاردن, مجالعت كردن, اهجار نمودن.

Obscenity, obsceneness, فحش A, فحشيات A, گستاخي, زشتي, بدا, دقرارة A, دقرارت A, دقرور A, طملال A, قذع A, نرب A, طمليل A, طملول A. v. *Lasciviousness.*

OBSCURATION, كسافت A, تكسيف A, ظلمت اندوزي.

Obscure, تاريك, تيره, تير, تار, خيره, ظلم A, ظلم, or عماس A, غبس A, متظلم A, نزند, كدرا, انجام, عماس A, مدجن A. v. *Dark, cloudy.* — *(abstruse, difficult to understand),* مغلق A, مشكل A, شكلا A, مشتبه A. v. *Ambiguous.* — *(mean, low),* حقير A, خور, مغمور A, خامل A. — *(not known),* گم نام, بي نام ونشان, نا معروف, نا. — *(being private),* تنها, پنهان, فرناز, غميس A, غير عرف, معلوم, پوشيده.

To obscure (darken), تاريك كردن, ظلم كردن, با ظلمت, كسف, تكسيف كردن, تيرو تار نمودن, تيره ساختن, پوشيدن.

(*to render obstruse*), مشکل ساختن ، مغلق کردن ، — . بافتن ، مشتبه کردن .

Obscured, تیره ، منکسف A ، ظلم ساخته ، تاریک کرده شده ، با ظلمت پوشیده ، ساخته .

Obscurely (*not brightly*), با ، تیرانه ، ظلمانه ، نا روشنانه ، نا ظاهرانه ، نا بینا ، نا مفصلانه . — (*not distinctly*), تاریکی ، مغلقانه ، مشکلانه . — (*privately*), سراً A ، تنها ، بپنهانی .

Obscureness, obscurity, تیرگی ، تاری ، ظلمت A ، تاریکی ، ظلما A ، کدر A ، غمیس A ، غبست A ، غبس A ، سیاهی ، دجیت A ، غملول A . v. *Darkness*.—(*darkness of meaning*), لبست A ، اشتباه A ، مسامحه A ، تسامح A ، تعقید A ، اغلاق A ، شک A ، شبهت A ، ترید A . v. *Doubt, puzzle*. — (*privacy*), پنهانی ، حال تنها ، تنهایی .

OBSEQUIES, تجهیز و تکفین A . v. *Funeral*.

OBSEQUIOUS, طیع A ، مطیع A ، تعبدار ، فرمان بردار ، مقتاد A ، متابع A ، بنده فرمان ، ممتثل A ، رام ، منقاد A ، مستید A ، متطوع A ، اجند A ، درب A ، موتمر . v. *Obedient, compliant*.

Obsequiously, قیدانه ، منقاداً A ، با اطاعت . v. *Obediently*.

Obsequiousness, تبعیت A ، انقیاد A ، امتثال A ، اطاعت A ، اتباع A . v. *Obedience, compliance*.

OBSERVABLE, واجب الملاحظه A ، ظاهر A ، مشهور A . v. *Remarkable*.—*Observably*, ظاهراً A ، مشهورانه A .

Observance (*respect*), اطاعت A ، رعایت A ، ادب A ، اعظام A ، اعزاز A ، اکرام A ، حرمت A ، اعتبار A ، التفات A . v. *Veneration, reverence: observation, obedience, attention*.

Observant (*respectful*), اهل اعتبار نما ، صاحب التفات ، حرمت آور ، رعایت . — (*attentive*), متوجه A ، ملتفت A ، مشغول A ، متفکر A ، اهل بصیرت ، آگاه . v. *Submissive*.

Observation, ملاحظه A ، بینائی ، بینش ، نظارت A ، مشاهده A ، مراقبت A ، صیانت A ، رعایت A ، بصیرت A ، آگاهی ، نگاهداری ، نگاهبانی ، نگهداری ، نگاهی ، نگاه ، ترصد A ، شوهیز . v. *Remark*. — *Any place from which observation is made*, مرصد A ، دیده گاه . *Observation of the stars*, ستاره ، ارصاد A ، تنجم A ، پینی . *A prediction from observations of the stars*, تنجیم A . — *An observator*, ضاغط A ، چوکول . v. *Observer*.

An observatory, رصد A ، مرصد A ، مرصد نجومی .

To observe (*look attentively*), نگاهی ، نگاه کردن ، نگرستن ، ملاحظه کردن ، نظر کردن ، چشم داشتن ، نگاهیدن ، کردن مراقب ، ترصد کردن ، ترقیب ساختن ، ترسّم کردن ، بصر ساختن . مراقبت ساختن . *To observe or pay attention to*, کردن ، نظرت دادن ، اندیشیدن ، صیانت نمودن ، رعایت بردن ، مشغول بودن ، بصیرت نمودن ، نگاه داشتن ، پنداشتن . v. *To remark*; also *to obey, follow, reverence*.—*To observe a regimen*, پرهیز داشتن . *To observe a fast*, روزه داشتن . *To observe religiously or attentively*, با ، با دقت رعایت کردن . اشتغال صیانت نمودن . *To observe with a malignant eye*, تنجو ساختن ، با تجو نظر کردن ، نظرت نمودن ، چشم زدن . — *To observe the stars*, ارصاد کردن ، تنجیم کردن . *To observe the stars with a telescope*, با دوربین تنجیم کردن . *To observe the flight of birds*, عیافت کردن ، از طیر فال گرفتن . — *To observe a promise*, وفا نمودن ، وفاداری داشتن ، وفا دار بودن ، ایفا ساختن ، عهد وفا کردن .

Observed, نگاه کرده ، نگرسته ، ملحوظ A ، دیده ، منظور A ، بصر شده ، مرعی A ، نگاهیده .

An observer, ملاحظه کننده ، بیننده ، ناظر A ، نظر کننده ، ضاغط A ، عین A ، حارس A ، مراعی A ، راعی A ، نگاه کننده ، مراقب A ، رقیب A . v. *Beholder*. — *An observer of engagements*, وفادار ، مرعی عهد و پیمان ، ضبزن A . *An observer of the stars*, اهل هیئت ، ناظر نجوم ، رصاد A . v. *Astronomer*.

Observing (*part.*) نگاه کنان ، نظرکنان ، رعایت کنان ، بینان ، نگران . — *Observingly* (*carefully*), با نگاه ، با بصیرت ، با انتباه ، عتکلانه ، احتیاطانه .

OBSOLETE. غیر ، بی رواج ، منسوخ A ، متروک A ، معطل A ، بطال A ، باطل A ، مهمل A ، بلا استعمال ، مستعمل ، هامد A ، عویص A ، عقمی A . *To render obsolete*, ابطال کردن . — *To grow obsolete*, باطل شدن ، مبطّل شدن ، بطّال گشتن . *An obsolete word*, سخن باطل ، کلمت عویص ، کلام مهمل .

Obsoleteness, مبطلی ، باطلی ، مهجور الاستعمال A ، بطلان A ، هامدی ، بطالی ، ابطال A .

An OBSTACLE, مانع A ، منع A (plur. موانع), سد A ،

پاي بند , عدوا A , حدّ A , عرضت A , اعتراض A , تعرّض A. v. *Impediment.*

OBSTINACY, *obstinateness*, مرادنت A , مريد A , تمرد A , خود , خود كامي , خود سري , سركشي , كردنكشي , عناد A , لجاج A , لج A , عصيان A , شكامت A , خود رايي , بيني , متانت A. v. *Stubbornness.*

Obstinate, خودراي , خود سر , سركش , معاند A , متمرّد A , برمخيد , مريد A , جانكش , ستيزه , ستيز , گردنكش , ستيزگر , زگاره , تيب A. v. *Stubborn.*—*An obstinate man*, اهل , صاحب عناد , خود راي , اهل خود بيني , خودسر , سركش , سركشي. *To be obstinate*, معاند شدن , متمرد شدن , ستيزيدن , خودرايي شدن , ستيزه شدن , شدن.

Obstinately, معانداً A , ازخود سري , ستيزانه , با عناد , تمرداً A , با سركشي.

Obstreperous. v. *Clamorous, turbulent.*

To OBSTRUCT, تعرّض , مزاحمت كردن , ممانعت كردن , انسداد نمودن , سد كردن , مزاحم شدن , بازداشتن , كردن كظم كردن , مانع ومعارض شدن , منع كردن. v. *To hinder.*

Obstructed, بند كرده شده , بسته , منسد A , مسدود A , منغم A.

Obstruction, عارضه A , تعرّض A , مزاحمت A , ممانعت A , كظم A , كظام A , ممانعت A , مانع A , تعرض A , منع A , سد A , سداد A , سدت A. v. *Impediment, obstacle.*—*An obstruction in the nose*, خشام A , سدت A , سداد A. *An obstruction in the ear*, صمم A. v. *Deafness.*—*An obstruction in the liver*, طباق A.

An obstructor, حارج A , مانع A , مزاحم A , متعرّض A , منع كننده , حايل A.

Obstructive, obstructing, مانع ومعارض , منع كنا , سد ساز , كظام نما , آور.

To OBTAIN, اندوختن , حاصل كردن , ميسّر كردن , يافتن , انتفاع ساختن , فراز اندوختن , نيل ساختن , نايل كردن , حصول پذيرفتن , ورزيدن. v. *To find, get, attain, acquire, gain.* — *To obtain what one desires*, كامياب شدن , كام يافتن , وصال يافتن , وصل گرفتن , كامراني داشتن , كامران شدن , حصول مرام كردن , مقصود داشتن , نايل شدن , مراد يافتن.
To obtain (come or continue in use), مروّج شدن , رايج شدن , آيين گشتن , در استعمال آمدن , رواج گرفتن , جاري شدن. v. *To prevail, succeed.*

Obtainable, قابل اندوز , ممكن الحصول A , ميسّر A.

Obtained, فراز اندوخته شده , اندوخته شده , يافته شده , ورزيده , محصّل A.

An obtainer, نايل شونده , يابنده , (*in composition*, ياب), مراد دار , كام ياب , حاصل كننده. *An obtainer of his wishes*, صاحب كامراني.

To obtrude, v. *To intrude, force.*

OBTUSE (*not acute nor pointed*), كليل A , كند , نا تيز , غيرسر ونلق , بي سر , بي نوك. *An obtuse angle*, زاويه منفرجه. v. *Blunt.*

Obtusely, كليلاً A , كندانه , بانا تيزي.

Obtuseness, عدم سر و نلق , بي نوكي , كندي. v. *Bluntness, stupidity.*

To OBVIATE, مانع شدن , فا گرفتن , استقبال كردن. v. *To prevent, meet.* — *To obviate an objection*, ردّ كلام كردن. v. *To refute.*

OBVIOUS (*clear*), هويدا , واضح A , ظاهر A , آشكار , مبين A , روشن , عيان A. v. *Evident.* — (*opposite, front to front*), دوچاره خور , مقابل A.

Obviously, آشكارانه , ظاهرانه , صريحاً A , ظاهراً A. v. *Apparently, evidently.*

Obviousness, تبيين A , توضيح A , صراحت A , اشكارا , روشنا , اظهار A , بينت A.

OCCASION (*convenience*), دست , قابو , فرصت A , يافت , محل A. v. *Leisure, time, opportunity.* — (*cause*), موجب A , سبب A , واسته , جهت A , باعث A , تقريب A. — (*need*), دركار , احتياج A , غرض A. — *Pressing occasion*, تقاضي A , اقتضا A , لزوم A , لازمت A. — *Without occasion*, بي تقريب , بلاموجب , بي سبب , بي باعث.
Seeking an occasion, فرصت جو.

To occasion, موجب شدن , واسته شدن , باعث بودن , كنانيدن , سببيت آوردن , تقريب دادن , سبب بودن , برپا كردن , پيدا كردن. v. *To cause, influence.*

Occasional (*casual*), فرصت , اتفاقي , عارضي A , آمدانه , ازسرگذشت , ياب. v. *Incidental.*—(*producing by accident*),

گاد ,*Occasionally*—. سبب اتفاقي نما , موجب عارض دد , آور
بطور , با فرصت , با تقريب , اتفاقاً A , عارضانه , گاد بگاد ,گاد
آمدانه . — *An occasioner*, باعث A , كنانندد.

OCCIDENTAL, مغربي A , غربي A . v. *Western.*

OCCULT, پوشيدد , نهفته , مخفي A , نهان , نهاني ,
مختفي A , مكتتم A , مخبو A , مستور A , خاني A , پنهان ,
مكتن A , باطن A , خبا or خبي A , مكنون A , متابق A ,
مكتمن A , مستتر A , مدمغر A , مختبي A , مدمس A . v.
Hidden, private, secret, unknown.

Occultness, پوشيدگي , نهفتگي , اختفا A , پنهاني , خفيت A ,
اخفا A , تستر A , خبا A . v. *Secretness.*

OCCUPANCY (*taking or holding possession*), تصرّف A ,
قبض A , تطاول داري , ضبط گيري .

An occupant, occupier, متصرّف A , تصرّف كنندد , قابض A ,
ضبط گير و دار , مالك A . v. *Possessor.*

Occupation (*employment*), كار , كار و بار , كاربار , عمل A ,
معاملت A , كارگذاري , پيشه , امر A , شغل A , كنش .—
(*trade*), پيشه , كسب A , حرفه A , صيغه A . v. *Business,
trade*: also *occupancy.*

To occupy (*seize, possess*), گرفتن , عمل كردن , تصرف
كردن , بتصرّف خود آوردن , متصرّف شدن , ضبط كردن ,
مستولي , تطاول كردن , تسخير كردن , اخذ كردن , قبض ساختن
كردن . v. *To take, keep, use.* — (*to keep another busy*),
مشغول داشتن , مشغول كردن . v. *To employ.* — (*to follow
business*), كار كردن , پيشه كردن , عمل كردن , معامله كردن ,
پيشه كار شدن , استادي كردن .

To OCCUR, واقع شدن , افتادن , بظهور آمدن , عنين
شدن , رويداد شدن . v. *To happen.* — (*to occur to the
mind*), درخاطر آمدن , ذكرت يافتن , دريال آمدن , بيال
آمدن .

An occurrence, سرگذشت , رويداد , وقعت A , افتادگي ,
وقوع A , اتّفاق A , عارض A , قضا A , قضيت A , حدث A ,
حدثي A , ماجرا A . v. *Accident, event.* — *Occurrent.* v.
Incidental.

OCEAN, بحر محيط , درياي محيط , درياي كلن , قاموس A ,
اقيانوس A , افانوس A , عمان A , منقع A . *The Indian
ocean*, بحر الهند A , بحر الاخضر , بحراخضر . *The endless ocean*,
درياي بينهايت . *An ocean of blood*, درياي خون . v. *Sea.*

OCELLATED (*resembling the eye*), چشم مانند .

An OCTAGON (*a building consisting of eight sides and
angles*), عمارت هشت گوشه دار , مثمّن A , تثمين A .

Octangular, octagonal, هشت گوشه دار , مثمّن A .

An OCTAVE, ثامن A , ثامنت A , ثماني A , هشتم .

OCTENNIAL (*every eight years*), هر هشت ساله . (*lasting
eight years*), هشت سالي , ثماني باقي A , سنت .

OCTOBER, ابان , شعبان A , تشرين A , تشرين A
الاوّل .

OCTUPLE, هشت تا . v. *Eightfold.*

OCULAR (*belonging to the eye*), چشمي , بصري A , چشم
پيوند , عين منسوب , بصر متعلق . *Ocular demonstration*,
مشاهدد A . — *An ocular witness*, شاهد A , اهل شهود .—
Ocularly, از چشم , از بصر , مشاهدانه , از نگاه چشم ,
بملاحظت العين A .

Oculate (*having eyes*), اهل عيون , چشم دار , باصر A .

An oculist, كحّال A .

ODD (*not even*), يكه , تگ , فرد A , طاق A , وتر A ,
تكرا , شفع كردن *To make an odd number even*, خسا A .
Odds or evens, تگ جفت , طاق يا جفت , جفت نمودن .
Odd (*strange, uncommon*), عجيب A , خسا زكا , تخسيت A .
مستغرب A , غير معتاد , فوق العادت A , بلا قاعدد A ,
غير مستعمل A , نادرة A , نادر A , مهمل A , غريب A . v.
Singular, extraordinary. —(*fantastical*), متخيل A , خود سر ,
هوادار , خودراي . v. *Whimsical*: also *unlucky.*

Oddly (*not evenly*), فرداً A , طاقاً A . (*strangely*),
غريبانه , مستغرباً A , مهملانه , بلا قاعدد .

Oddness (*uncommonness*), غريبي , نكرت A , نادرة A :
v. *Singularity.* — *Oddness of temper*, خودسري , هواداري .

Odds (*strife*), ستيز , جدال A , نا سازگاري , فساد A ,
منازعت A , اختلاف A . v. *Contention, dispute, quarrel.*—
(*advantage, superiority*), غلبت A , استعلا A , اعتلا A , برد ,
دست , ظفر A . (*difference*), امتياز A , فصل A , فرق A ,
تفاوت A , تفريق A . v. *Distinction.*

An ODE, غزل A , سرواد A .

ODIOUS (*abominable*), نا مقبول , كريه A , مستكره A ,
مكروه A , ملعون A , نا پسند , نا پسنديده , غير مرغوب .

v. *Hateful, detestable.* —(*causing hate*), بد , بد خواهي كننده , كينه آور , عداوت انگيز , كين افروز , خواه . v. *Invidious.*

Odiously (*hatefully*), بوجه نا پسند , ملعوناً A , مكروهانه . (*invidiously*), حسودانه , بطور بدخواه .

Odiousness (*hatefulness*), كره A , كراهيت A , استكراه A , كره A , غرش , اكراه A , نفرين A , نفرت A , مكروهت A , ويسه .

Odium (*invidiousness*), غرض افروزي , بد فرجام , بد خواهي , عداوت انگيزي , كينه آوري , كين توزي .

ODORIFEROUS, *odorous*, خوش بو , شميمي , ذفري , نفح A , مشموم A , معطر A , بويان , بويا , خوب رايحت , خوش بوي . v. *Fragrant, perfumed.* — *Odoriferousness*, فايحت A , اشتمام A , نفحت A , عطر A , رايحت A , شميم A . v. *Fragrance.*

Odour (*scent, whether good or bad*), رايحه A , شم A , بو , طيب A , بخور A , بنت A , خانجير , عرف A , نشف A , نشوت A , نشيت A , قيبت A . v. *Smell.*—*A good odour*, شمه A , شمت A , شميم A , رايحت طيبت , خوش بو , نفح A , زادري , خمرت A . v. *Perfume, odoriferousness. fragrance.*

ŒCONOMICS, خانه داري .

ŒSOPHAGUS, حلق A , حلقوم A , ناي گلو , سرخه , ابو , عصرط A , (امريت , مرو plur.) مري A , مري A , بلعم A , حنجور A , حنجره , حانجود A , زردمت A , زردمن , حشيشه A , برندان , حنجرت A . v. *Gullet, wind, pipe.*

OF, as the proper sign of the genitive case, in Persian is expressed, though seldom written, by the power of كسر or short *i*, called اضافت , subjoined to the preceding word; as كتاب زيد *Kitáb-i Zayd*, the book of *Zayd*; رنگ سرخ *rang-i surkh*, the colour of red; درسماع رندان *dar samá'i-randán*, in the hearing of jovial fellows; گردش فلك *Gardish-i falak*, the revolution of the sphere, &c. The idiom of the Persian, however, often requires the use of the particle از *from*, where we use *of*, and of the Arabic من . Examples: One *of* the kings, يكي از ملوك . One *of them*, يكي از ايشان . None *of* them came to me, ما جاءني من احد A . v. *Grammars.*

OFF, or *far off*, دور , بعيد A . *Very far off*, دورا دور . *Not far off*, غير بعيد , نا دور . v. *Distant*; and under *far.* — *To cut off*, وابريدن . — *To come off* (*escape*), خلاص شدن , رها شدن , رستن . *To come off well*, عاقبت خير داشتن . *To come off ill*, بي فروغ شدن . v. Under *come.* — *To go off* (*as grief, a fever, rain, &c.*), انصام , وا شدن . v. *To cease.*—*To go or fly off*, از حضور دور , گريختن , نمودن . v. *To depart, fly.* — *To go off* (*give up the ghost*), روح كردن , تسليم , مردن , فيض كردن . v. *To die.* —*To fall off* (*revolt*), طغيان كردن . (*to apostatize*), ارتداد ساختن . (*to decline gradually*), بقدم بقدم اتلاف يافتن . *To fall off when cut*, بريده افتادن . *To carry off* or *away*, رفع كردن , برداشتن , واكردن . *To carry off* (*assassinate*), نيست گردانيدن , قتل ساختن , كشتن . v. *To murder.* —*To rack off*, پرداختن . *To put off* (*clothes, &c.*), برطرف نهادن , نصو نمودن . *To put or fob off*, ازحيله وابس انداختن , از عذر ديروا داشتن . *To drive off*, واراندن . *The affair is off or at an end*, امروا بريده است . *Off hand* (*not studied*), قبلاً A , من قبل , بي تامل , بلا انديشه .

Off! (*interject.*), دورباش , دور از ما , هيه هيه , برد , برو برو , دد دد .

OFFALS (*remains not eaten at table*), پس خورده , فضله A , خشار A , بزيم A , خورده مماط , خردوات , خور بلره , كاردو , خشارت A . v. Also *carrion, refuse.*

An OFFENCE, گناه , تقصيره A , جرم A , جريمه A , خطا A , قباحت A , زلت A , سقط A , سهو A , عيب A . v. *Crime, fault, transgression.*—(*an injury*), نقصان A , ظلم A , زيان , دست , ستم , ضرر A , تعدي A , دقت A , ايذا A , آزار . (*displeasure*), بيزاري , رنجش , ازردگي , جفا A , درازي , رنج , اضطراب A . v. *Anger, offensiveness.* — *To take offence*, بيزار شدن , آزار يافتن , غضب خوردن , قهر گرفتن . v. *To be angry.*

Offenceful. v. *Injurious.* — *Offenceless.* v. *Guiltless.*

To offend (*injure, make angry*), بيزار كردن , آزردن , اضطراب كردن , آزار دادن , خاطر مانده ساختن , آزرده كردن , قهر انگيختن , غيظ ساختن , اغضاب كردن , خشمناك ساختن , تعدي واضرار ساختن , زيان كردن . v. *To provoke.*—(*to be criminal*), جرم كردن , خطا كردن , گناه كردن , تقصير كردن , خلاف شرع حركتي كردن , اهل گناه شدن , گناهگار شدن . v. *To transgress, violate*; also *to attack.*

Offended, آزرده خاطر , آزرده , بيحضور , رنجيده , بيزار , رميده و رنجيده , مضطرب A , خاطر مانده , متاذي A . v.

Disgusted. — *To be offended,* قہر گرفتن ، غضب خوردن . v. *To be angry.*

An offender, عاصي A ، مجرم A ، گناہگار ، تقصیروار ، خطاگر ، مفسد A ، فاسق A . v. *Criminal.*—(*one who injures*), ضررسازندہ ، زیان کار ، اہل تعدي ، صاحب مظلمت ، آزاررسان .

Offensive (*disgusting*), ناپسند ، مکروہ A ، زشت ، زبون ، ناخوش ، کریہ A . (*displeasing*), آزارساز ، اضطراب آور ، دلخراش ، دل آزار ، جان آزار ، رنج رسان ، قہرانگیز ، مضر A . v. *Disagreeable, injurious, mischievous.*—(*assailant*), ہجوم آور ، حملہ ساز . *Offensive weapons,* الات حرب ، الات و سلاح ضرب ، حربہ A . *Arms offensive and defensive,* الات و سلاح ضرب و دفع . v. *Arms, weapons.*

Offensively (*injuriously, mischievously*), بوجہ آزار رسان ، بطور نا پسندیدہ ، مضرا A ، مکروہانہ ، شرا A . (*by way of attack*), بوجہ ہجوم ، بطور حملہ ، بطریق خروش .

Offensiveness, آزاري ، آزارش ، آزار ، خاطرماندگي ، کرہ ، رنجش خاطر ، رنجیش ، رنجش ، رنج ، بیحضوري ، سازي ، ضرہ A ، زیان ، فناد A . آشفتگي ، پریشاني ، نفرت A . v. *Disgust, injury, mischief.*

To OFFER (*as a gift, &c.*), تقدیم کردن ، درپیش کردن ، الہان کردن ، ہدایا کشیدن ، اہدا کردن ، تکلیف ساختن ، اتحاف ، پیشکش نمودن ، اعارت دادن ، مناولت ساختن . v. *To present.*—(*to make a proposal*), عرض کردن ، ساختن . *To offer as a sacrifice,* مقدمت کردن ، قضیت ساختن . *To offer a price for,* فدا کردن ، قربان نمودن ، تقریب کردن ، ذبح ساختن . *To offer a price for,* مقلوبت نمودن ، اباعت ساختن ، مکس کردن ، سوام کردن . v. *To bid for.* — *To offer or present itself,* ظہور شدن ، اعراض کردن ، عروض ساختن ، عنین شدن . v. *To occur.* — *To offer or aim at,* اجزا کردن ، مقصود ، نمودن ، قصد کردن ، ہوس نمودن ، سعي کردن ، تصمیم ، ساختن ، نیت نمودن ، مراد داشتن . v. *To propose, attempt, endeavour.* — *To offer to sale,* مباع نمودن ، مبیع کردن . *To offer proof,* گواہي نمودن ، شہادت اظہار ، شور ساختن . *To offer any thing to eat,* ایکال کردن ، کردن ، بینت آوردن . *To offer presents to one another,* تہادي کردن ، یک دیگررا اہدا ساختن . *To desire one to offer,* مستعرض کردن .

An offer (*any thing offered*), اقدام A ، تقدیم A ، عرض A ، ہدیت A ، ارمغان A ، اتحاف A ، تکلیف A ، اہدا A ، عرضہ A (plur. ہدایا). v. *Present, proposed.*—(*a price bid*), قیمت A ، مساومت A ، سوام A ، تمکیس A ، مکس A ، بیع A . v. *Price.* — (*attempt*), آزمایش ، اجزا A ، قصد A ، مقصود A ، سعي A ، اجتہاد A ، اہتمام A . v. *Endeavour.*

Offered, معروض A ، مہدي A ، متحف A ، متقدم A ، برداشتہ ، بخشیدہ ، دادہ . v. *Presented, given.*—*Offered up* (*dedicated; sacrificed*), قربان کردہ ، مقدس A ، موقوف A ، مذبوح A .

An offerer, اقدام کنندہ ، تقدیم سازندہ ، عرض کنندہ ، تکلیف نمایندہ ، اہدا آورندہ . v. Also *sacrificer.*

An offering (*offertory*), عرض A ، تکلیف A ، اتحاف A ، برخین A . v. *Gift.*—*An offering* (*sacrifice*), قربان A ، فدا A ، ذبح A ، تقریب A ، ضحیت A ، بدنہ .

An OFFICE (*publick charge*), عمل A ، منصبداري ، منصب A (plur. مناصب) ، خدمت A ، عہدہ A ، گاہ ، جاہ ، پایہ ، بار ، منزلت A . v. Also *business, agency.*—*A good office,* سلوک A ، احسان A ، نعمت A ، منعمت A ، حسنت A ، نفع A ، نیکوکاري ، خیرخواہي . v. *Benefit, favour, kindness.*—*An ill office,* بد سلوکي ، زیان ، بدخواہي ، ضرر A ، مضلمت A . v. *Injury.* — *An office* (*place where business is transacted*), دفترخانہ . v. *Shop, workhouse.* — *To solicit an office,* طالب منصب شدن ، حریص جاہ بودن . *To confer an office,* خدمت دادن ، عہدہ دادن ، منصب تکلیف کردن ، نامزد نمودن . *To resign an office,* منصب فراغت نمودن . *To remove from an office,* عزل منصب ، خلع ، از پایہ رفع و دفع کردن ، جاہ معزول ساختن ، کردن نمودن .

An officer (*one who holds a public office*), عہدہ دار ، منصبدار ، اہل منصب ، عملدار ، اہل خدمت . v. *Minister, magistrate.*—*A military officer,* سپہ سالار ، جماعت سالار ، سالار ، پیشاہنگ ، سردار جنگ ، سردار ، دار جنگ . v. *General, commander; colonel, &c.* *The officer of a court, a tipstaff,* الوصیل A [hence the Spanish *Alguazil*], جلواز A ، شرطي ، عسس A ، محضر A ، سرہنگ ، حوالہ A ، توثور A .

Official (*belonging to a public office*), جاہ منسوب ، منصب پیوند ، متعلق خدمت .

To officiate, خدمت کردن ، منصب بودن ، اہل منصب ، عملدار

v. To execute, discharge. ادا کردن ، سربراهي کردن و شدن —To officiate for another, عوضي کردن ، نيابت کردن . v. To perform.

OFFICIOUS (kind), احسان بخش ، خيرخواه ، نيکوکار . v. Obliging. — (importunely forward), بي طلب مدّد کننده . v. Impertinent.

OFFSPRING, اولاد A ، ولد A ، فرزند ، فرع A ، نسل A ، (plur. انساب) نسب A ، توالد A ، منسل A ، (plur. انسال) (plur. ذريت A ، ذري A ، زه زواد ، (اصول plur.) اصل A ، (ذريات) ، کفلهء A ، نافلت A . v. Progeny, propagation, production.

OFT, oft-times, often, oftentimes, بسيار بار ، اکثر A ، تارة بعد ، کرّاةً A ، اکثراوقات ، بدفعات ، دفعاً ، چند بار ، مرات کثيرت A ، اونةً A ، عرقاةً A ، تارة . How often? چند بار . As often as, هرچند که ، هربار ، چند دفعه ، مهما A ، هرگاه ، هردم که ، هر بارکه . Not often, غبّاً A ، نا بسيار بار . v. Seldom.

To OGLE, نظرباختن ، شيوه نمودن ، لالا ساختن ، رمزالعين ، دلّ نمودن ، الماح ساختن ، لمح کردن ، شوخ چشم شدن ، زدن دلال کردن .

An ogle, نظربازي ، شيوه ، رمزالعين A ، لمح A ، الماح A ، نظري ، شيوه نما ، نظرباز . An ogler, دلال A ، دلّ A ، صاحب شوخ چشمي .

OH! واي ، هاي ، واويلا ، واه ، واها ، ايا ، ايها ، اهي . v. Ah!

OIL, روغن ، دهن A (plur. ادهان) ، عسلق A ، زيت A ، دغو A ، حتقل A ، ريم ، مهل A . The mother of oil, سندن . Oil of olives, زيت A ، روغن زيت ، زيتان ، درد ، دوغو A ، روغن ، دهن زيتون ، سليط A ، سلط A . v. Olive.—Lintseed oil, روغن بزرک . Oil of sesamé (a kind of Indian grain), بزر ، دهن سمسم ، شراج ، شيربخت ، روغن شير ، روغن کنجد . حلّ A . Balsamic oil (oil of balm), روغن بلسان . Oil of cinnamon, روغن دارچيني ، روغن ناربيست . Oil of myrrh, مايعت A . Oil of roses, روغن گلاب ، عطر A . Oil extracted from stones of fruit, نفط عجم . A quantity of oil, دحنت A . An oil bottle, مدهن A (plur. مداهن) ، روغن دان . An oil mill or press, مدهنة A ، بزرخانه ، دنگ ، عنگ ، چرخشت ، ملطاط A . A fritter or any thing dressed in oil, روغن جوش . v. روغن .

To oil, با دهن نسو کردن ، با روغن اندودن ، روغن ماليدن ، صعصعت نمودن ، تمرغ ساختن ، ترطيل کردن ، تمظيع ساختن ، متدهن کردن .

Oiliness, دهنيت A ، صفت دهني ، ماهيت زيتي .

An oilman, روغن فروش ، بزرجي ، بقّال A ، زيات A ، عصّار A .

An oil-shop, دکان روغن .

Oily, روغني ، روغن آلود ، روغن آسا ، چرب . v. Smooth.

Oiled, مريخ A ، مدهنة A ، با روغن اندوده .

OINTMENT, مرهم A ، ملغم A ، طيب A (plur. اطياب) ، دهن A (plur. ادهان) ، روغن . v. Unguent.

OLD (aged), کهن ، کهنه ، روزديده ، سالديده ، سالخورده ، قيسري ، بزاد برآمده ، بزاد ، بزاد برآمده ، بزاد ، پير ، سالدار ، عدمل A ، (fem. مسنت) مسن A ، قنسر A ، قنسري A ، قنسرة A ، يفن A (plur. عدمول A ، قلحم A ، کندواله ، کهکم A ، تهقر A ، مضوض A ، تسنه A ، قحب A ، دهري A ، بادن A ، (يفن فارض A ، مقصر A ، (شهبرت .fem) شهبر A ، کهيم A ، کهام A ، (fem. فارضت) ، لهم A (plur. لهوم) ، قشعم A ، زمزم A ، لاقيعم A ، Old (ancient, begun long ago), سابق A ، قديمي ، قديم A ، مقدم A ، سنها A ، ديرينه ، دير ، عاتق A ، عتيق A ، پيشين ، کهن ، مستديم A ، مستدام A ، قدموس A ، معتق A ، قدام A ، کهنه ، اوّل A ، خنابس A . v. Also obsolete.—Old (not new or fresh), کهنه ، کهن ، ناتازه ، ناطريف . — (worn or rotten), متسّي A ، متسنّة A ، آرمان ، شنّت A ، شنّ A ، بلا A . Any thing old and worn, قيدحور . An old or tattered garment, جامهء کهنه ، سمول A . v. Under garment. — — Old clothes, پوشاک کهنه ، جلموار کهنه . Old age, ذکا A ، مالک A ، کهنگي ، کهن سالي ، پيري ، شيوخيت A ، حطمت A ، حال فرتوت ، هدّ A . A green old age, خلد A . Enjoying a green old age, مخلد A . An old man, سالخورده ، سالديده ، شيخ A ، بيراد ، زال ، پيرزال ، پير ، هرم A ، بزاد ، نهبل A ، قيسري A ، کهن پير ، پير فاني ، بدن A ، عشمت A ، کنده ، تذکيت A ، فرتوت A ، يفن A ، عاي A ، ريبال ، بجال A ، منودل A ، زوند ، دردبيس ، جقب A ، رطل A ، زرمان ، ديرپاي ، قلعم A ، زاد ، زر ، نهضل A ، علوف A ، دردبج ، اسيف A ، سرناز ، سرناس ، کنکاله ، شيوخ A . v. Decrepit man. Old men, پيران ، پيران سالديده ، شيوخ A .

An old man of a hundred years, پیر صد سال , وجول A , شیخت A , شیخان . A wise old man, محکم A . A little old man, شیخ A , شییب A . An old man of authority, شیبب A . Like an old man, پیرانه . An old woman, خواجه , زوند , شیخ A , پیرزن , پیره , پیره زن , شیخت A , زال , پیره زال , عجوزت A , عجوز A , کندد , دوبیس , نهبلت A , شهبره , قلعم A , قحبت A , دودج A , هرمفت , هرشبت . A hideous looking old woman, عجوز بد نما . An old friend, دوست , یار کهنه , قدیم . Old and young, پیر و جوان . To grow old, شیب , تشیخ کردن , شیخ شدن , پیرانه گشتن , کهنه شدن , گشتن —. One year old, یکساله . An old horse, أسپ عود . An old ass, قلع A . An old bull, ثور لهم . An old ox, هرط A (plur. هروط) , قرادب A . An old sheep or the camel, هرط A (plur. هرط , اهراط). An old camel, شتر عود , ناب A , هرمل A , خدلب A , شارف A , هرط A , درلیع A , درعث A , هیضل A , بلعک A . v. مخلف . Of old, سابقانه , قدیما A , مقدما A , از زمان پیشین , از قدیم , از قدیم الایام , قدیمانه , قدما A , قبلا A . Old fashioned, بر این پیشین —. Oldness, بلود A , قدامت A , پیشینگی , کهنگی . v. Old age, antiquity.

Oleaginous, oleose. v. Oily, unctuous.

OLEANDER (plant), خر زهره .

OLEASTER (wild olive), زیتون بیابان , عتم or اتم , ارجان , هرجان .

OLFACTORY (having the sense of smelling), صاحب قوت , اهل قوت سامه , اشتمام .

An OLIVE, زیتون A , زیت A . An olive tree, درخت زیتون , زیتونت A . An olive garden, زیتونی . Meat dressed with olive oil, مزیت A . v. Under oil.

An OMLET, عجت A . v. Pancake.

An OMEN, فال A (plur. فول , انول). A good omen, ووا A , فال خجسته , آختر نیک , نیک آختر . A bad omen, اسعت الکلبت A , نحوست A , داکس A , فال بد . A bad omen from the flight of birds, طیره A , طیرت A , طایر A , مرغوا . With a good omen, تبرکا A , تبرکانه . v. کابس and شوم , قدم . Happy omened, خجسته فال , نیک آختر , و تیمنا . Ill omened, بد آختر , شرفال , لوس .

The OMENTUM (caul of the intestines), جگراکند , باشامه .

To OMINATE, فال گرفتن . To ominate happily, تفول A , آختر نیک , فال خجسته اندیشیدن , متفایل ساختن , کردن تطیر کردن A , فال بد گرفتن . To ominate badly, پذیرفتن .

Ominous, بد فال . v. Ill omened, portentous, inauspicious; also happy omened.—Ominously (with an ill omen), بد فالانه , (with a good omen), با فال خجسته , نیک آخترانه —, لوسا A . Ominousness, قوت فال بد .

OMISSION, omittance, سهو A , ترک A , فروگذاشت , غفلت A , خطا A , فوت A , اهمال A , قصور A , گذاشتگی , نسیان A , نسی A , مساهلت A . v. Neglect.

To omit, ترک کردن , فروگذاشت کردن , سهو کردن , دریغ , نسیان نمودن , نسی ساختن , فوت کردن , غافل شدن , خطا نمودن , کردن . v. To neglect.

OMNIPOTENCE, جبروت A , قدرت مطلق , قدرت A , ملکوت A . Omnipotent, خلاف , قادر بی ریب , هر شیرا , مقیت A , جبار A , قهار A , علی کل شی قدیر , قادر مطلق A , گردگار , دادگر , توان . v. God.

OMNIPRESENCE, حیثیت A , درهمه جایی . Omnipresent, درهمه گاه , درهرجا .

OMNISCIENCE, علم غیب , علام A , همه شناس —. Omniscient, omniscious, عالم الغیب A , عالم A , عالم الغیب والشهاده A , حکیم A , علیم A .

ON, بر , بالا , فوق A , علی A , فرا . On (in) that day, درآن روز . On the contrary, برعکس , برخلاف . On account of (for), برای . v. Under account.—On this, برین . On that, برآن . To be on foot, پیاده شدن . To be on horseback, براسپ سوار شدن . To go on, پیش رفتن , استمرار نمودن . (to make an attack), هجوم کردن , حمله ساختن . To put on clothes, لباس پوشیدن , الباس کردن , پوشیدن . To come on (advance), پیش آمدن —. (to assault), هجوم آوردن —. (to thrive), سود داشتن , بختیار گشتن . Come on! ای A , بیا بیا . Go on, برو برو .

ONCE, یک بار , یک دفعه , یک مرتبه , یک وقت , الوقعة A , تارة A , تاره A , یک نوبت , باری , باره , مرة A , مرة , بیضة العقر , یک کره , کره , صرکة A . Once more, یک , یک دو بار . Once or twice, بازیک دفعه , دیگر باز —, هبة A , یکباره , یکره , یکه , یکبارگی . At once, دوکرد . Once (at a former time), پیشتر , سابق A , درپیشین , دروقت پیشین , قبل از این , پیش از این , مقدما A . v. Formerly.

ONE, يک , احد A , واحد A (fem. احدي , وحدة , plur. وحدان , واحدون), فرد A , فريد A , فذ A . One by one, يک يک , يکايک , واحداً واحداً A , فردا فردا A . From one to another, ازيک تاديگر . One another, يکديگر , يکدگر . One after another, پس از پس , واحد بعد واحد . From one another, ازيکديگر . One for one, one opposed to another, يکايک . In one another, دريکديگر . One time, يکبار , يک مرتبه , يک وقت , وقتي . v. Once. — One part or segment, يکپاره . One atom or particle, يک ذره . In one place, دريکجا , يکدل . One year old, يکساله . All one, يکسان . All of one kind, يکون , يکونه . All one appearance, يکروي . All one colour, يک رنگي , يک رنگان , يکگونه . Under one head, in one body, يکسر , يکسره . One man (a certain person), کسي , شخصي , يکي . One horseman, يکسوار . One of the kings, يکي از ملوک . One or two, يک دو , واحد واثنين A . In one and the same place, دريک جا . One of them is fit for employment, يکي قابل روزگار است . Every one, هريک , هريکي , هر فرد , هر احد , کل واحد A . At one glance, once, يکره . With one voice, يکزبان . To approve with one voice, يکزبان شدن . To be or become one, يک شدن . To come one by one, يک يک رسيدن . One eyed, يک چشم , يکچشم کور . v. Eye. Such a one, فلان A .

ONE'S-SELF, خود , نفس A . Pleased with one's self, خود پسند , خود بين , خود پرست . Master of one's self, خود دار . Boasting of one's self, خود فروش . To restrain one's self, خودرا ضبط کردن .

An ONION, پياز , بصل A , سعتين , کورنه , فنعا A . A wild onion, پياز دشتي , زيزه A , زيزت A , بصل الفاره A , بلبوس . Wild onion vinegar, خل زيزي .

ONLY (single, one and no more), يگانه , فرد A , فريد A , يکه , يکتا , مفرده A , تنها , وحده A . v. Alone.—(singly, simply, merely), نقد A , خالي A , صرف A , محض A , کيت A , خاصة A , خاصّة A , انما A .

An ONSET, هجوم A , حمله A , خروش . v. Assault, attack.—To make an onset, هجوم آوردن , مقدم کردن . v. To assault.

ONWARD, پيش , مقدم A , پيشتر , پيشين , تقدم A , پيشتر , پيش رفتن . To proceed onward, اقدام A , تقديم A , رفتن , استدارج کردن . v. To advance, proceed.

ONYCHA (onyx-shell), جزع A .

An ONYX, سنگ سليماني , مهره سنگ , عقيق A , عقيق ظفاري , سليماني , جزع A .

OOZE, کدورت A , طين A , وحل A , ثرغط A , ثرمط A , گل , گلگوي . v. Mud.

To ooze (flow slowly), روان جاري بودن , ريهيدن , ترشح کردن , چکيدن , رشح نمودن .

Oozy, پر کدورت , وحل دار , پر ردغت . v. Slimy.

OPACITY, غير شفافي .

OPAQUE (not transparent), نا شفاف , ابنج A , نا کرش .

To OPEN, ope (unlock, unclose), کشادن , بازکشادن , کشودن , کشاده کردن , فتح کردن , فرازکردن , واکردن , فرازدن , زهيدن .—(to disclose, explain, show), ظاهر کردن , اظهار کردن . آشکاره ساختن , نمودن , کشف کردن , اعلام دادن . v. To discover, reveal. — (to divide, break, separate), چاک کردن , کشفتن , فرج کردن , شکافتن , شکستن , دونيم زدن .— To open the mouth, دهن کشادن . To open the eyes, چشم واکردن . To open a door, در کشادن . To open one's mind (to disclose a secret), رازکردن , کشف راز کردن , افشا نمودن , ابلحت کردن . v. Under secret.—To open or begin, شروع کردن .— To open the heart, دل کشادن . To cause to open, کشايانيدن . — To open or expand, as a flower, شگفتن . v. To blow, blossom.

Open (not closed), کشاده , واز , وازه , باز , وا , فرازده , زهيده , کشوده , واکرده , مفتوح A , مکشوف A , محلول A , نا باز , روشن .—(clear, shining), بلوع A , منشرح A , شعله زن , کشاده , نا تيره , غير صحبت , بي ابر , تاريک تاب دار . v. Serene, bright. — (apparent, patent), آشکاره , کشاده , ظاهر A , هويدا , بين A , نمايان , شايع A , باهر A , باز , واز , مصارح A , منصرح A , معلق A . v. Evident. — (not gloomy), کشاده , نا تيره ضمير , نا تيره دماغ , غير وحشان .—(not fortified), بي سد , غير حصن , بي حصار .—(not denied, restrained, nor withheld; common to all), نا واداشته , غير ممنوع , نا بازداشته , غير محصر , عميم A .—With open mouth, کشاده دهن . An open market, بازار کشاده . Open handed, کشاده دست . v. Liberal. Of an open countenance, کشاده رو . Of an open temper, کشاده مشرب , مکشوف القلب A . Open or loose in the belly, کشوده شکم . In the open air, در

کشادگي . An open place (for exercises, &c.), میدان A . v. Gymnasium.—An apartment open to the front, سروا .

Opened, مفتوح A , بازکشاده , کشاده شده , کشاده , وا کرده .

An opener, فاتح A , فتح کننده , کشا کننده , کشا , کشاینده .

An opening, فتحه A (plur. فتوح), کشف A , کشایش , کشاد , فرجا A , راه , شگافتگي , شگاف , چاک , فرج A , ثغره A , v. Breach, orifice.—(an exordium), ابتدا A , شروع A , مبدا A , آغز A , مقدمه A . v. Beginning.—Opening (participle), بازکشان , وا کنان , فاتح A , کشان .

Openly (publickly), ظاهرا A , ظاهرانه , هویدا , درکشادگي , مصارحتا A , جهرة A , علانیة A , جهرا A , عیانا A , آشکاره , کتتة A , کشاده , بواحا A , صراحة A . v. Plainly, evidently.

Openness, کشادگي , کشایش . v. Candour, sincerity.

To OPERATE, کار , تاثیرکردن , اثرکردن , کارگرشدن , کردن , معامله نمودن , عمل کردن , کردن . v. To effect, act, make.

An operation (work), فعل A , عمل A , دستکاري , کار , —(effect), تاثیر A , اثر A . —(movement), کارگذاري , کردار , حرکت A . v. Action, agency, influence, effect.—The operations of an army, حرکت لشکر .

Operative, کارگر , موثر A .

An operator, کننده , فاعل A , عامل A , سربراي کار , کار , کاربند , کاران , کارگر , دستکار , کارکن , کارگذار , سرکار , سازنده , رنجبر , انزول . v. Also artificer.

Operose (full of trouble), دشوار , رنج آور , زحمت دار . v. Laborious, difficult, arduous.

OPHTHALMY, آشوب چشم .

An OPIATE (a medicine causing sleep), دواي خواب , خواب آور ;—Opiate (soporiferous), معجون افیوني , بخش خواب بخش .

To opine. v. To think, hold an opinion.

OPINIATIVE (positive in an opinion), خود , خود بین , خودکام , خود رایي , مغرور A , خود سر , پسند —(imaginary), وهمي , خیالي , قیاسي —An opiniative man, صاحب مخالفت , خود سر , اهل خودکامي , خودبین , خودبیني .

Opiniatre, ستیز , اهل عناد , سرکش . v. Obstinate.—Opiniatrety. v. Obstinacy.

Opinion, ظن A (plur. ظنون), فکر A (plur. افکار), وهم A (plur. اوهام , وهوم), گمان , پندار , مظنت A , راي , خیل A , تخمین A , قیاس A , اندیشه , زعم A , تدبیر A , ربیت A , توقیع A , راغ , رامش , مخیلت A , خیال A , واي A , رجم A , مانا , انگارش , انگار , مروت A , رویت A , واغ , هورت A , تهمت A . v. Conjecture, suspicion, thought, idea.—A just opinion, صوابدید , صواب A , وهم حق , فکر خوب , An unjust opinion, مظنت , بدگماني , فکر فاسد . راي صادق وقیاس کردن . پندار ناراست , فیالت To form an opinion, تدبیرکردن , پندارگرفتن , پنداشتن , فکرکردن , ظن کردن , راي پذیرفتن , درگمان بودن , گمان داشتن , وهم کردن , اندیشیدن , اندیشه گرفتن .

Opinionative. v. Opiniative.—Opiniatively. v. Obstinately. Opinionativeness, v. Obstinacy.

OPIUM, افیون A , ابیون , تریاق , تریاک A , ذوالاریاقی A .

OPPONENT, مخالف A , حریف A , مقابل A , رقیب A , معارض A , اهل منازعت , صاحب مخالفت . v. Antagonist, adversary.—Opponents, اصحاب مخالفت , اهوال منازعت , منازعان .

OPPORTUNE, بروقت , لایق A , مناسب A , موافق A . v. Convenient, seasonable.

Opportunely, بروقت و زمان , زمانا A , للوقت A , لوقته A , بوقتها A , لایقانه , با مناسبت , موافقا A . v. Seasonably.

OPPORTUNITY, فرصت A , وقت A , قابو , دست , وقت شایسته , سعت A , نهزت A , وسع A , پیروز , محل A , این A , سزاواري , شایستگي . v. Convenience, time, season. To give an opportunity, فرصت دادن , محل نمودن . To find an opportunity, فرصت یافتن , دست گرفتن , وقت یافتن , فرصت شمردن , پیروز یافتن , محل پذیرفتن .

To OPPOSE, مخالف نمودن , مخالفت شدن , مقاومت , مزاحم شدن , معارضت ساختن , مقاوم بودن , کردن , اعتراض ساختن , مانع کردن , ضد شدن , مزاحمت کردن , روکش نمودن , تردد کردن , تعرض نمودن . v. To resist.—(to put one in opposition to another), یک , رو بروي یکدگر آوردن , رو برو نمودن , دیگررا درمقابلت نهادن —(to place as an

to obstacle), مانع نهادن ، سدّ نشاندن ، منع نصب کردن —(*to place in front*), مقابله کردن ، در پیش نهادن .

An opposer. v. *Opponent.*

Opposite (*facing each other*), موازي A ، مقابل A ، روبرو ، وجاه A ، متقابل A ، حذا A ، برعکس ، معکوس A ، عکس A ، متردّد A ، مخالف A ، — (*adverse, repugnant*), امم A ، متعارض A ، متقاوم A ، مناقض A ، ندّ A ، مغایر A ، خلاف A ، متنافي A ، مخاصم A . v. *Contrary.* — *Opposite to the wind,* سفالت A . *Opposite to any thing,* نظير الشي A .

Oppositely (*facingly*), تناظرانه ، بوجه روبرو ، مقابلانه ، مخالفانه ، (*adversely*) — . درمقابلت ، بطور برابر ، تناحرا A ، مناقضا A ، خلافانه .

Opposition, oppositeness (*of situation*), مقابلت A ، مواجهت A ، تناظري A ، روبروي . *Opposition* (*contrariety*), اعتراض A ، تعرّض A ، تردّد A ، خلاف A ، تخالف A ، مخالفت A ، مقاومت A ، اختلاف A ، ممانعت A ، تعارض A ، معارضت A ، مطاردت A ، معاندت A ، ممارات A ، تطرّق A ، زجر A . v. *Resistance, impediment.* *Without opposition,* بلا تردّد ، بي مزاحمت ، بي ممانعت ، بي مخالفت ، بغير تعرّض .

To OPPRESS, ظلم کردن ، تعدّي نمودن ، جورکردن ، زور کردن ، زبردستي کردن ، جفاکردن ، ستم رساندن ، تهورکردن ، تعجيزکردن ، اذيت دادن . v. *To crush, overpower, subdue.*

Oppressed, مظلوم A ، مجبور A ، ستم ديده .

Oppression, ظلم A ، زبردستي ، جبر A ، تعدّي A ، جور A ، ستم ، تهور A ، اذيت A ، مضايقت A ، ظلامت A ، مظلمت A ، تغلّب A ، ضيم A (plur. ضيوم)، پرتک ، اذا A ، اذي A ، اذات A . v. *Cruelty, injury, hardship, calamity, misery.*— —*Oppression of spirits,* دلتنگي ، تنگدلي ، دلبستگي ، خاطر ، ماندگي ، دلگيري ، سودا A ، غم ، درد ، الم A . v. *Melancholy.*

Oppressive, ظلم نما ، قاهر A ، قهر آور ، تعدّي ساز ، ستم بر ، ظلوم A ، ظليم A ، ظلام A ، سنگين ، سخت ، دشوار . v. *Cruel, tyrannical, inhuman, hard, heavy, burthensome.*

An oppressor, ظالم A (plur. ظلمت)، متعدّي A ، ستم گر ، جفاکار ، مردم آزار ، اهل تعدي ، جبّار A ، ستمکار ، قهّار A ، جابر A ، فرعون A . v. *Tyrant.*—*Oppressors,* جورت A .

OPPROBRIOUS, ملامت پيما ، دشنام زن ، عيب انداز ، طعن گستر ، فضيحت پاش ، رسواي ساز ، بهتان گو ، معيوب A ، طنزنما . v. *Reproachful, scurrilous.* *Opprobriously,* با ملامت ، با طنز ، با بهتان . *Opprobrium, opprobriousness,* دشنام ، بهتان ، ملامت A ، ملام A ، طعن A ، طنز A ، عيب A ، فضيحت A ، رسوايي ، پيغار ، پيغاره ، ناموس A ، ننگ ، عار A . v. *Reproach, scurrility.*

OPTATIVE, مراد نما ، ارزومند ، خواه ، طلب A .

OPTICAL, optick (*relating to vision*), متراي A ، بصري A ، بصر متعلق ، قوّت باصرت پيوند ، بينش منسوب .

An optick (*instrument of sight*), دوربين . v. *Eye.* —*The science of opticks,* علم مناظر و مرايه ، علم بصر . *The power of opticks,* قوّت باصرت .

An optician, صاحب علم بصر ، اهل قوّت باصرت ، دوربين سازنده .

OPTION, اختيار A ، خيار A ، تخيير A ، پسند ، مرضي A ، انتخاب A . v. *Choice.*

OPULENCE, دولت A ، تونگري ، فراغت A ، کثرت ، مال ، غنا A ، غنيمت A ، کثرت المال A ، فراخدستي ، فجر A ، ميسرت A ، حسب A ، اموال A ، خرفج A ، خرفاج A ، خرفيج A ، سامان ، کرّه ، وفر A ، ملاء A ، نوا ، وجد A ، نضرت A ، سرغوت ، ثرا A ، ثروت A ، وشا A ، يسر A ، يسار A ، يسارت A ، اتعاس A ، خير A . v. *Wealth, riches.*

Opulent, مالدار ، غني A ، تونگر ، دولت مدد ، فراخدست ، برومند ، نيرومند ، فراوان ، فراخ ، وافر A ، وسط A ، وسيع A ، وجد A ، ثري A . v. *Rich.* *Opulently,* دولتمندانه ، باتونگري ، بوجه مالدار ، با دولت ، بطور تونگر ، با فراخدستي . v. *Splendidly.*

OR, يا ، او A ، ايما A . v. *Either;* also *gold.*

An ORACLE (*the word of God*), خطاب الهي ، خطاب ، آيت A (plur. ايات)، سخن خداي ، کلام رباني ، رحماني ، نص کريمت ، نص A ، سخن حق تبارك وتعالي ، آيت کريمه ، سخن ، خطاب ايزد ، قدر A ، فرمان خداي . *A pagan oracle,* کلام شيطان از افواه اصنام ، خطاب اصنام ، بتها . v. Also *wise man.* — *To deliver oracles,* خطاب الهي دادن ، آيات نمودن ، آيت کريمت نمودن . *To deliver a false oracle,* کلام شيطان از افواه اصنام نمودن ، گفتن —. *Oracular, oraculous,* آيت گو ، نص مانند — . *Oraculously,* بوجه آيت گو .

ORAGE (*herb*), سرمه ، سرمج .

ORAISON, نماز A . v. *Prayer.*

ORAL, گفته , زبانی , از زبان , نا نوشته , غیر مکترب . —

An ORANGE, نارنگی , نارنج , نارنگ , ترنج A , اترنج A , اترج A , ترج A , بارنگ , وارنگ , شمسه . *Orange-coloured,* نارنجی , ترنجی . *An orangery,* نارنجستان . *A seller of oranges,* نارنج فروش . ترنجزار

An ORATION, سخن A , منطق A , نثره , گفت , گفتار , نفس A , تقریر A . کلمت A , کلام A , خطبه A , خطاب A , سخن , سخن پرداز شدن , سخن گفتن . *To make an oration,* راندن , نثر کردن , در نثار بودن . *To begin an oration,* سخن آغاز کردن , کلام شروع کردن . *A funeral oration.* مرثیت A , مرثات A , مدبت A , ندب A . *To make a funeral oration,* مرثیت گفتن . *Celebrated in a funeral oration,* مندوب A .

Oratorical, سخن رانی پیوند , علم کلام منسوب . v. *Eloquent.* — *Oratorically,* بلیغانه , از سخن پردازی . v. *Rhetorically.*

An orator, سخن ران , سخن پرداز , سخن گذار , سخن گو , سخن شناس , سخن دان , سخن آرا , سخن سرا , سخن ور , کلام پیما , نثرگو , میر کلام , صاحب علم کلام , اهل کلام , فصیح A , مفهم A , بلوس , پلوس , ابن کوال , سلاق A , بلیغ . *A female orator,* شدقا A , (plur. شدق).

Oratory, علم خطابت , علم کلام , سخن رانی , زبان آوری , فصاحت A , بلاغت A . v. *Eloquence, rhetoric.* — (*a private chapel*), پادام , خلوتخانه , نمازگاه . v. *Chapel.*

An ORB, دوره A , دواره A , دایره A , دایره A , چرخ (plur. ادوار), حلقه A . v. *Sphere;* also *ring, circle, wheel.*—*The celestial orb,* گرد , سما , چرخ , فلک , چرخ , آسمان , گرزبان , سپهر , گردون (plur. افلاک) فلک A . v. *Heaven, universe.* — *The orb of the moon,* جرم قمر , چنگال , جرم شمس . *The sun's orb,* چنگال

Orbed, orbicular, دواره , دایر A , مستدیر A , مدور A . v. *Circular, round, spherical.* — *Orbicularly* بوجه دوار , دوار , دوراني . v. *Circularly* —*Orbicularness,* دواري , در دایره v *Roundness.*

An orbit, دور , گردش , دوران A , دوره A , دایره A , دایره A . v. *Orb.* گردون

An ORCHARD, باغ , باغچه , دیمت A .

An ORCHESTRE, نوبت خانه .

To ORDAIN (*appoint*), معین , مقرر کردن , قایم کردن — (*to* ... نامزد ساختن , تعیین کردن , مشخص کردن , کردن *decree*), — . حکم نمودن , فرمودن , فرمان کردن (*to establish, institute*), — . وضع کردن , مقرر کردن (*to appoint to an office*), منصب تکلیف کردن .

Ordained (*appointed*), نامزد کرده , فرموده , مقرر , منصوب A , متعین A , معین A , مصمم A . v. *Established, ordered.*

An ordainer, فرمان گذار , نامزد کننده , تعیین کننده , مقرر سازنده .

ORDER (*method, regular disposition*), ترتیب A , آرایش , سلک A , انتظام A , نظم A , نظام A , اسلوب A , تدبیر A , رده , نجیم , سانگیر , اندام , مسلک A . *My affairs are in excellent order,* کار بنجم گرفت . — *Order* (*rule, regulation*), رسم A , اسلوب A , اصول A , طریق A , دستور A , قاعده A , فرمایش , حکم A , (*mandate*), — . پیشنهاد , قاعده A , قانون A , قضا A , امر A , فرمان . v. *Command.* — (*a rank or class*), مرتبت A , رتبت A , درجه A , ذات A , جنس A , قسم A , سلک A , وصت , رشته , طبقت A , (مراتب .plur) سلسله A , مسلک A . v. *Degree;* also *means, measure.*— (*fraternity, society*), گروه , طایفه A , حلقه A , طبقه A , مراتب , مراتب فرشتگان , برادری . *The orders of angels,* ملایکت . *A religious order,* مذهب A , طایفه A . *The order of the Carmelite friars,* مذهب , طایفه پدریان کرملیط . نذالت A , وضیع A , — *Of an inferior order,* پدریان کوه کرمل — . طبقه شهسواران . v. *Plebeian.* — *The equestrian order,* v. *Nobility.*—*Of the same order,* هم مذهب , همدرجه , همسر . *Of one order,* یکسان . *The chief of an order,* رستاق A . *In alphabetical order,* بترتیب حروف هجا , در ترتیب هجا . *Arranged in order,* برجا نهاده , منوق A , منظوم A , آراسته , طبق پس طبق , نسیق A , منتسق A . *Following in order,* v. *Consecutive. Without order,* بلا ترتیب . v. *Irregular.* — (*without command from a superior*), بلا فرمان , بی حکم . — *Orders* (*ranks of men, &c.*), صفوف A , اصناف A , ایباق A . — (*commands*), وصایا A , رسوم A , اوامر A , فرمانها , احکام A , اشاره A , تنبیهات A . *It is my order,* حکم من است .

To order (*regulate, arrange*), ترتیب , نظم کردن , آراستن , پیراستن , آرایش کردن , تنظیم کردن , انتظام نمودن , کردن , مباشرت کردن , (*to manage*) — . منظوم نمودن , تنسیق کردن . تدبیر کار نمودن , معامله ساختن . Also *to procure.* —(*to*

direct, فرمودن ، فرمان دادن ، حکم کردن ، امر کردن ، قضا نمودن ، حجّت دادن . v. *To prescribe. To arrange in alphabetical order*, تهجی کردن .

Ordered (*commanded*), فرموده A ، محکوم A ، امر کرده شده ، — (*arranged*), منظوم A ، منتظم A ، مرتّب A ، متدبّر A ، منتسق A ، آراسته ، پیراسته . v. *Ordained.*

An orderer (*arranger*), آرایش کننده ، برجا کننده ، ناظم A ، نظام کننده ، مرتب A ، ترتیب کننده . (*commander*), فرماینده ، فرما ، حاکم A ، امر A .

Orderless, بلا ترتیب .

Orderliness, آراستگی ، آرایش ، نظام A ، ترتیب A ، منظومی . v. *Regularity.*

Orderly (*adj.*), بترتیب A ، منظّم A ، برجا نهاده ، منسّق A ، v. *Regular.*—(*according to custom*). با قاعده ، موافق دستور ، موافق قاعده ، با عادت — (*not tumultuous*), نا هنگامه گیر ، غیر مشور ، نا فتنه انگیز ، ملایم A ، ساکن A . v. *Quiet.*

Orderly (*adv.*), از آراستگی ، با آرایش ، با نظام ، با ترتیب ، بوجه منتسق ، منظمانه ، بطور اصول ، بطور ترتیب ، علی حسن ترتیب .

ORDINAL (*noting order or series*), نظام نما .

An ORDINANCE, شرع A ، قانون A ، آئین ، سنّت A ، ناموس A ، شریعت A ، رسم A ، روش ، قاعدت A . v. *Law, precept, rule, appointment.*

ORDINARILY (*according to custom*), روش ، بروفق ، موافق ، عموماً A ، اکثر A ، بیشتر (*usually*)— با عادت ، قاعدت ، معتادانه ، بسیار بار . v. *Commonly, frequently.*

Ordinary (*usual*), مترسم A ، رسمی ، عملی ، معمولی ، حسب القانون A ، با قاعده ، معتاد A ، رایج A ، مروج A ، مشارک A — (*vulgar*), عام A . v. *Common.*—(*mean, of inferior rank*), پست ، خور ، حقیر A ، دون A ، فرومایه ، وضیع A . v. *Indifferent.* — (*not handsome*), نا خوب رو ، قبیح A ، نا جمیل A ، نا حسن ، زشت ، بی رونق ، نازیبا ، حجحاب A . v. *Ugly*: also *orderly.*

To ordinate. v. *To ordain.* — *Ordinate*. v. *Orderly.*

Ordination. v. *Order, appointment, investiture.*

ORDNANCE (*cannon*), توپ ، توپخانه . v. *Cannon.* — *The explosion of ordnance*, آواز توپ ، رعد توپ ، ولوله و رعد توپ .

Ordure, گوه ، گُه ، چرکین ، سرگین . v. *Dung, filth.*

ORE (*of any metal*), خام ، فلزِ خام ، معدنی خام .

An ORGAN (*musical instrument*), ارغنون ، ارغن ، چغانه . —*The key of an organ*, پرده . — (*instrument member*), آلت A ، عضو — *The organ of hearing*, قوت سامعت . v. *Hearing, ear.* — *The organ of speech*, آلت گفتار . v. *Tongue.* — *The organ of taste*, آلت ذایقت . v. *Palate.*—*The organ of touch*, آلت لامست . v. *Feeling.*— *The organ of smell*, آلت شامه . v. *Nose.*—*The organ of sight*, آلت باصرت . v. *Eye.*

An organist, ارغنون نواز .

To organize, آراستن ، پیراستن ، ترکیب کردن ، پیوستن . v. *To form, frame.*

ORGANY, *origan* (*herb*), معتر A ، ندغ A ، ندع A or صعتر ، نعنف A ، حلندر ، آویش ، اپار ، فودنج .

ORICHALC (*a kind of brass*), ایار A ، شبه ، برنج ، تبر A .

ORIENT (*bright*), آب دار ، روشن ، جوهردار ، ضیر گستر ، تابان . v. *Glittering, sparkling.* — (*rising as the sun*), مطلع A . v. *Rising*; also *the east.*

ORIENTAL, مشرقی A ، شرقی A (fem. شرقیت).— *Oriental countries*, مشارق A . *An oriental*, شارقی (fem. شارقیت), اهل مشارق ، خاوری .

An ORIFICE (*mouth*), دهن ، دهنه ، ثغر A ، (*opening*), سوراخ ، کشاد ، خامیاز ، فتح A . v. *Mouth, hole, opening, fissure, perforation.* — *The orifice of the uterus*, مبهل A ، کرنص A .

ORIGIN, *original* (*source*), اصل A ، بنیاد ، بیخ ، مصدر A ، آغاز A ، اوّل A ، مبدا A ، ابتدا A ، منشا A ، شروع A ، منصب A ، نجر A ، سر ، نصاب A ، پیرنگ ، عرق A ، مأورک A ، نجم A ، عکر A ، خمیر A ، خمیره ، جذر A ، جدر A ، جذن A ، کرس A (plur. اکراس), شلخ A ، ارومت A ، اروم ، تر A ، بوج A ، موس A ، عنصر A ، قرق A ، نقیر A ، مایه ، سرمایه ، منبع A ، نیشه ، جذمور A . v. *Beginning.* —(*descent*), اصل A ، نسل A ، نسب A ، نژاد ، جنس A ، آل A ، درون A ، ضوضوء A ، توز A ، بیخ A ، نشا A . v. *Root, stock, derivation.* — *Of an illustrious origin*, اصل زاده ، پاک نژاد ، بد اصل ، بد نژاد . *Of a mean origin*, اصلی ، خانواده ، بد گوهر ، بد تبار .— *An original* (*first copy, archetype*), اصل A ، نسخت A ، مسوده A . *An original author*, مؤلف الاصل A ، مصنف الاصل A .

Original (adj.), جبلّي A ,عيني A ,ذاتي A ,اصلي A ,اصيل A ,نخست ,اوّل A . v. *First, primitive, pristine, essential.*

Originally, دراصل ,بلاصالة A ,اصالةً A ,ابتداءً A ,مقدّمانه A ,اوّل وهلة A ,وهلهٔ A ,اوّلا A ,اوّل A ,نخست ,في بدية A ,بداءً A

Originalness, اصالت A.

Originary, v. *Original, productive.*

To originate (spring from), وجود ,صدور يافتن ,صادر شدن ,شروع شدن ,اصل گرفتن ,بنياد گرفتن ,گرفتن. — *(to bring into existence)*, موجود كردن ,در هستي آوردن ,وجود دادن.

Origination, ايجاد A.

ORISONS, نماز . v. *Prayer.*

An ORNAMENT, زيب ,پيرايش ,زيبايش ,آرايش ,طرازه A ,زهره A ,زونت ,زون A ,پيرايه ,زين A ,زينت A ,فر ,فاهم ,شارت A ,براه ,برازه ,زه ,شكوهي ,شكوه ,كلان . *An ornament set with gems*, زيب سجوهر آگين . *An ornament of gold, silver, &c. worne by women round their ancles*, خلخال ,بافرنجن ,بافرجن . *An ornament for the wrists*, دستينه ,ابرنجين . v. *Bracelet.* — *An ornament of fringe, &c. round a garment*, نكار علم ,طرار A . v. *Embroidery.* — *The ornaments of a wall (as painting, stucco, &c.)*, مهرهٔ ديوار.

Ornamental, مزيّن A ,زينت بخش ,زيباور.

Ornamentally, زيبانه ,با آرايش ,زيباورانه.

Ornamented, ornate, مزيّن A ,پيراسته ,آراييده ,آراسته ,متألق A ,مزلرج ,منعلّي A ,زيبا ,منزبي A ,متزيّن A ,مزخرف A ,نگاشته ,مشنّف A . *Ornamented with gold and jewels*, مرصّع A . *A diadem ornamented with jewels*, كرجوان. *A scymitar ornamented with gold and jewels*, شمشير مرصّع . *An apartment ornamented with paintings, tapestry, &c.* شادروان . *The ornamented title of a book (also, the ornamented front of a palace, &c.)*, عنوان A . *An ornate style*, كلام فصيح . *A transparent summer robe ornamented with gold, &c.*, گوهر تاب.

Ornateness, ornature. v. *Decoration, finery.*

An ORPHAN, كلال A ,كلّ A ,بي كس ,بي پدر و مادر ,تجبي A ,لطيم A ,يتيم A (fem. يتيمت , plur. يتامي ,ايتام) (fem. شجيت). — *Orphan (adj.)*, يتم A ,دبل A ,دبل دابل. — *To make one an orphan*, تتييم كردن.

Orphanage, orphanism, يتيمي ,حال بي پدر و مادر . *An orphan hospital*, يتامي خانه.

ORPIMENT, زرنيخ.

ORTHODOX, مسلمان A ,مسلم A ,دين دار ,مؤمن A ,متديّن A ,اهل هدي ,اهل سنه ,اهل ايمان ,اهل اسلام ,راشد A ,ملكي A ,سنّي A ,حنيفي A ,حنفي A . *Orthodox believers*, مسلمان A ,مسلمون A ,مسلمين A . — *Orthodoxy*, مسلماني A ,مسلمي A ,دين داري ,دين A ,اسلام A ,ايمان A ,هدي A ,سنه A . — *Orthodoxly*, با ايمان ,با اسلام ,بطريق مسلمان ,بادين داري.

ORTHOGRAPHY, املا A ,رسم خطّ . — *Orthographical*, املا نما . *To mark Arabick or Persian with orthographical points*, رقم كردن ,اعراب نوشتن . *To write orthographically*, املا كردن.

OSCILLATION, جنبش باد پيچ آسا . v. *Vibration.*

OSIER, قندرق.

OSSIFRAGE *(a kind of eagle, the bone eater) ossivorous*, استخوان خور.

OSPREY *(sea eagle)*, نسر بحر.

OSSIFICATION *(becoming bone)*, or *to ossify*, استخوان گرديدن ,استخوان شدن ,عظم كشتن . *Ossified* استخوان گرديده ,استخوان شده.

OSTENSIBLE or *ostentive*, ظاهر A ,نمايان.

Ostent, v. *Mien, air, show, prodigy.*

Ostentation, ostentatiousness, خود نمائي ,نش و نما ,نمايش ,هوا ,لاف و كذاف ,لاف ,تصنّع A ,كاليو ,خودفروشي ,خواهي ,هوا داري ,هوا پرستي ,اظهار A . v. *Boast, display, vanity.*

Ostentatious, تصنّع نما ,خودفروش ,خودستا ,خودنما ,هوا دار ,هوا خواه ,هوا پرست ,لاف و كذاف ساز ,لاف زن . v. *Vain, pompous, boastful.* — *Ostentatiously*, ازخود نمائي ,با لاف وتصنع ,با لاف ,با كاليو . *To display ostentatiously*, اظهار كردن . v. *Vainly, pompously.*

OSTLER, سائيس A . v. *Groom.*

An OSTRICH, خار , اُمّ البيض A , اشترمرغ , شترمرغ
, درد A ,(رعلت .fem) رعل A , رفراف A , سنگ خور , ماهي
, هزروف پ , هيقم A , هيق A , اِستِرِمّ , استرموك , حقّان A
, نقنق A , علهان A , صعون A , هودع A , سبزنگ , هزارف A
, جورق A , ظليم A , هزراف A , مصكّ A , نعامت A , نعام A
A رمداء , A اجفيل , A سفنّج .

OTHER, غير A , سايرت A , ساير A , آخر A , دگر , ديگر
غيري A . v. *Another, different.*—*The other day,* ديگر روز .
The other night, ديگرشب . *The other year,* ديگرسال .
The other world, الاخرا A , دارالقرار A . *The other way,*
سمتِ آخر . *In the other country,* دردیارِ ديگر . *Each
other,* يكديگر . *The one and the other,* يك و ديگر .
v. *Both.* — *The one or the other,* يك يا ديگر . *One after
the other,* پي درپي , پياپي . *From each other,* از
يكديگر . *The other thing,* چيزِ ديگر . *Others,* ديگران ,
غيرهما A , غيرهم A , غيرها A , اخرون A , اخر A . *The three
other children are young,* سه فرزندِ ديگر كوچك اند . *What
other gentlemen?* ديگر كدام صاحب . *Five or six other
gentlemen,* پنج شش صاحبِ ديگر . *Is there no other person
proper to send?* كسِ ديگر لايق فرستادن نيست . *Other-guise,*
ديگرگون . *Otherwhere,* جاي ديگر , ديگرجا . v. *Else-where.*
—*Otherwhile, at other times,* وقتِ ديگر , درزمانِ ديگر , في A
محلِ آخر .

Otherwise, else (if not), وگرنه , والانه , اگرنه , ورنه . (*in
another manner, in other respects*), ديگرگون , دگرطريق ,
از , به دگرسبب , (*by other causes*)—. بغير , ازوجهِ آخر
موجبِ ديگر .

An OTTER, سگِ آبي , ماهي گير .

OVAL (*in the shape of an egg*), بيضاوي , بيضايي , بادامي .
An oval, شكلِ بيضه .

An OVEN, تنور A , فرن A , سرنهبن , سرنهبن , تونِ نان ,
تنورِ نانبا .

OVER (*above, superiour*), بالا , A اعلي , A عليا , A اغلب ,
عبور A , (*across*)—. پيروز , بر , زبر , فايق A , فوقاني , غلبا A
, بالاي سر , (*above the top*)—. از كنار بكنار , ازجانب بجانب
(*too*—. زور , درزبر , برسر , ابر , زبر , بر , علي A , فوق A
ازحدّ , بي حد , بسيارافزون , خيلي A , زياده A , (*much*
, بلا A , *Over and above*—. *Beyond* .v . ازحد زياده , بيرون
.v . برابر , مقابل A , روبرو , *Over against*—. فوق A , بلا آن
Opposite.—*To cross over,* عبور رفتن , گذركردن , ازاين طرف

عبورِ دريا . *To pass over a river,* تا آن طرف گذركردن
. ازاين طرف تا آن طرفِ دريا گذشتن , كردن *To make over*
(*assign*), سپارش كردن . *To bring over* (*or across*), از آن
. القا نمودن , نصيحت كردن , (*to persuade*)—. تا اين طرف آوردن
—*To do over again,* بازكردن , ديگربارساختن , تكراركردن ,
تكرير نمودن .

To OVER-ABOUND, زياده شدن , افزون شدن , بسيار
شدن .

To OVER-ACT, زياده كردن , افزون كردن .

To OVER-AWE, ترسانيدن , ترس ناك كردن , تنبيه
كردن . v. *To awe, check.*

To OVERBALANCE, مرجوح شدن , رجح كردن , وزنِ
زياده نمودن .

To OVERBEAR, ظلم وقهر نمودن , زبردستي كردن , جبر
و اذيت كردن , تعدّي و اضراركردن .

To OVERBID, تناجش كردن , مساوست ساختن , مداخلت
تقاوي نمودن , دخل كردن , سوام شدن , نمودن .

OVERBOARD, بيرونِ جهاز , ازتختهِ جهازافتاده , ازكشتي
بيرون افتاده .

To OVERBOIL, زياده جوش كردن , خيلي پختن .

To OVERBURDEN, كثرالحمل كردن , بزيادتي بارنهادن ,
ثقلِ ثقالت نشان ساختن . *Overburdened.* v. *Oppressed.*

To OVERBUY (*buy too dear*), بافزوني خريدن , بقيمتِ
زياده بيع كردن .

To OVERCAST, *overcloud,* باظلمت پوشيدن , سياه كشتن ,
تاريك شدن . (*to make gloomy in mind*), تنگ دل ساختن ,
تيره ضمير كردن .

To OVERCHARGE (*surcharge the stomach*), كثرالممتليت
نمودن , سيركردن , اشباع كردن . v. *To cloy.* — (*to rate too
high*), قيمت زياده خواستن . (*to fill too full*), سرنشاروَ
ابريزكردن , نسفاً ساختن . v. Also *to overburden, load,
crowd.*

To OVERCOME, مغلوب كردن , غالب شدن , فتح كردن ,
غلبه كردن , ظفرگرفتن , مسابقت كردن . v. *To conquer,
overpower, vanquish;* also *to overcharge.*

To OVER DO, *over-dress* (*meat*), زياده پختن , ادرا كردن ,
كثرالزينت , (*adorn too much*) *To over-dress*—. تهريت ساختن
نمودن . v. Also *to over-roast.*

To over-eye. v. *To observe, superintend.*

Overfall. v. *Cataract.* — *To overfloat..* v. *Swim.*

To OVERFLOW (*deluge*), سیل روان بودن , سیلاب کردن , طوفان نمودن , سیلان شدن . v. *To drown.* — *To overflow the brim,* سر نثار وابریز شدن ,لبریز شدن . *To overflow or cause to run over,* ابریزي , کثر الممتلیت ساختن , سر نثار و لبریز کردن , نمودن .—*Overflow, overflowing.* v. *Inundation, exuberance.* — *Overflowingly.* v. *Exuberantly.*

OVERFORWARDNESS, زودي افزون , تعجیل خیلي .

To overgorge. v. *To overcharge.*

To OVERGROW (*as vegetation*), منبت طول و افزون نمودن , عظیم الجسم . (*to become too big or tall*), طویل و بالا رستن , سر بلند و افراز زدن , گردیدن .

Overgrowth, افزوني ناشي . زیادت منبت , رستم خیلي . *To cover with overgrowth,* با افزوني ناشي و نما و نما . پوشیدن .

To OVERHALE, دیگر بار تفتیش کردن , بازنظر کردن . v. *To re-examine.*

To OVERHANG, اشراف نمودن , بالاي سر آویز شدن , مشرف بودن .

To OVERHARDEN, بزیادت سختي دادن .

OVERHEAD, في ٨ , فوق ٨ , علي ٨ , بالا , بالاي سر , سمت الرأس .

To OVERHEAR, گوش بودن , سخن چین شدن . v. *To hear.*

To OVERJOY, بسیار دلشاد ساختن , ازحد شادمان کردن , بافزوني , بزیادت خاطر خرم کردن , بنهایت خوش دلي دادن , جان فروح ساختن . — *Overjoy,* v. *Transport.*

To OVER-RIPEN, تضیج , نضج خیلي نمودن , زیاده پختن , و افزون شدن .

To OVERLABOUR (*bestow too much pains*), بي محنت , زیادت جد وجهد نمودن ,کثر السعي دادن ,حد کردن (*to harass*), بیزار زدن , افکار ساختن , وا مانده کردن . v. *To fatigue.*— *Over laboured,* با زیادت جد وجهد ساخته . (*harassed*), وامانده .

OVER LARGE, افزون , بسیار کلان , زیادت ٨ , خیلي ٨ افزون .

To OVERLAY (*smother*), خبه , خفدیدن , تسکیر کردن , ساختن . v. *To suffocate ; also to crush, oppress.* — (*to cover superficially*), اندودن . *To overlay with gold,* زر اندودن . *To overlay with silver,* تفضیض کردن , سیم اندودن .

To OVERLEAP, عبور و بلا جستن .

To overlive. v. *To outlive, survive.*

To overload. v. *To overburden.*

OVER LONG, کثر الطول ٨ , بسیار دراز .

To OVERLOOK (*view from a higher place*), از بالا نظر ازدیده , از نابکت جا دیدن , از مشرف نگریستن , کردن . (*to examine carefully*), با اشتغال و آگاهي , گاه نگران بودن , با شغل تفتیش ساختن , تفحص کردن . v. *To review.* — (*to superintend*), مباشر بودن , کارگذار شدن . v. *To oversee.* — (*to neglect*), مساهل شدن , اهمال کردن , غفلت نمودن . v. *To slight.* — (*to connive*), اغماض کردن , چشم پوشي کردن , درگذر کردن . v. *To wink at.*

To OVERMATCH, *overmaster.* v. *To overcome.* *An overmatch,* اهل , قهار ٨ , زبردست , غالب ٨ , مظفر ٨ , پیروز , رجوع .

OVERMUCH, ازحد زیاده , فایض ٨ , افزون , زیاده , کثیر ٨ , بسیار بسیار , بغایت , بسیار , ازحد بیرون . v. *Superabundant.*—*Overmuchness,* زیادکي . v. *Exuberance.*

OVER NIGHT (*before bed-time*), پیش از , اول شب , قبل الوقت الهجوع , ساعت خواب .

OVER OFFICIOUS, از لطف , از نوازش بیهوده آزار رسان , بیگاه زحمت و ثقلت ده . v. *Officious.*

To OVERPAY, قیمت زیاده دادن , زیاده ادا کردن .

OVERPLUS, زیادکي , حرمت ٨ , زیادتي , افزوني , باقي , فضلت ٨ . v. *Surplus.*—*To give an overplus,* افزوني جرب دادن , دادن .

To OVERPOISE, رجح کردن . v. *To outweigh.*—*Overpoise,* رجح .

To OVERPOWER, استیلا , مغلوب کردن , افزون ماندن , قاهر , ظفر گرفتن , مستولي کردن , زبردست شدن , یافتن , غالب بودن , جرب دادن , شدن . v. *To overcome.*

To over press. v. *To overwhelm, crush.*

To OVER-PRIZE, *over-rate,* از بها بلا معدلت پنداشتن , دراعتبار خیلي داشتن , بقیمت زیاده اندیشه کردن .

To OVER-REACH, فریفتن ، دغا کردن ، غدر ساختن ، حیله بازي کردن . v. *To deceive, cheat.*

To OVER-ROAST, تهریت ، اهرا کردن ، بافزوني کباب کردن ساختن .

To OVER-RULE, قهر و تعدي ساختن ، ضبط و ربط نمودن . v. *To govern, check.*

To OVER-RUN, پایمال ، تاراج کردن ، تاخت کردن ، تازکردن ، تازیدن ، خراب کردن ، ویران کردن ، کردن بیان و خراب نمودن ، هدم کردن ، برنگ ساختن . v. *To ravage, harass, pester;* also *to overspread, overflow.*

To OVERSEE, ناظر بودن ، مباشرت نمودن ، مباشر شدن ، نگاه‌بان شدن ، کارگیر گشتن ، کارگذار بودن ، کارآگاه شدن . v. *To inspect:* also *to overlook.*

Overseen, فریفته ، مغرور A ، مغبون A . v. *Deceived, mistaken.*

An overseer, مهتمم A ، اهتمام دار ، داروغه ، پیشکار ، کار ، کارآگاه ، کارافزول ، کارگیر ، کارگذار ، برکار ، مباشر A ، ناظر A ، گماشته ، وهین A ، کارفرما ، کارزول ، اوزول .

To OVERSET, بازگونه کردن ، نگون کرد ، وازگون کردن . v. *To overthrow.*

To OVERSHADE, *overshadow (throw a shade over),* سایه گستردن ، اظلال ساختن ، تظلیل کردن . *(to cover with darkness),* تیره ساختن ، تاریکي پاشیدن ، با ظلمت پوشیدن . *(to shelter, protect),* پوشیدن ، صیانت نمودن ، حمایت دادن .

To OVERSHOOT *(shoot beyond the mark),* بلا نشانگاه انداختن ، دورتر از نشان انداختن . *To overshoot one's self (to assert too much),* بي حقیقت و بي حد گفتن ، زیاده گفتن .

OVERSIGHT *(error),* زل A ، سهو A ، غلط A ، خطا A ، سقط A ، غفلت A ، کاهلي ، امهال A . v. *Mistake, neglect.*

To overskip. v. *To overleap.*

To OVERSLEEP, در ، کثر النوم گرفتن ، زیاده خوابیدن ، در خواب بسیار زمان بودن .

To overslip. v. *To neglect.*

To OVERSNOW *(cover with snow),* با برف پوشیدن .

OVERSOLD *(sold too high),* بقیمت زاید فروخته .

OVERSOON, پیش از زمان ، قبل الوقت . v. *Too soon.*

OVERSPENT, وامانده .

To OVERSPREAD, پوشیدن . v. *To cover,* — *(to scatter or spread over),* گستردن ، پاشیدن .

To OVERSTOCK, بسیار و زیاده ، بي حد افزون کردن ، پر و بالا نمودن ، ساختن . v. *To crowd.*

To OVERSTRAIN *(stretch too far),* بي حد کشیدن ، از حد بیرون تطویل نمودن . *(to make too violent efforts),* جد ، اقدام و اهتمام بلا حد و قوت ساختن ، و جهد از حد قدرت کردن .

To oversway. v. *To over-rule.*

Overt, &c. v. *Open, publick, apparent.*

To OVERTAKE. درپاي رفتن ، برابر آمدن ، ملحق شدن ، درپي رفتن و گرفتن ، درپس آمدن و نایل بودن ، و واصل شدن . v. Also *to surprize.*

To overtask. v. *To harass, oppress.*

To OVERTAX, خراج بي ، تکلیف عرفیت گرفتن ، باج و خراج زاید طلب کردن ، حد طلب کردن .

To OVERTHROW *(turn upside down),* سر زیر نمودن ، زیر و زبر کردن ، زیر و بالا نمودن ، سرنگون ساختن ، منقلب نمودن ، تنکیس کردن . — *(to throw down, ruin),* ویران کردن ، خراب کردن ، پایمال نمودن . v. *To destroy, demolish.* — *(to defeat),* شکستن ، مغلوب کردن ، منهزم کردن ، مهزم و تار و مار ساختن ، شکست دادن . v. *To conquer, subdue.*

An overthrow (defeat), انهزام A ، شکستگي ، شکست ، هلاک A ، هدم A ، انهدام A ، خرابي *(destruction),* هزیمت A . v. *Ruin.* — *An overthrower,* انهدام کننده ، شکننده . v. *Conqueror, destroyer.*

Overthrown (turned upside down), زیر و ، سرنگون گردانیده ، زبر شده ، منعکس A ، منقلب A . *(destroyed),* مخروب A ، مهدوم A ، برباد داده ، پایمال شده . *(defeated),* شکسته ، مغلوب A ، مقهور A ، منقور A ، منهزم A .

To OVERTOP *(to rise or appear above),* بالا خیزیدن ، بلند پدید آمدن ، بالاي سر ظاهر شدن . *(to surpass),* فضیلت ، افزوني ، پیشي گرفتن ، فوقیت یافتن ، ترجیح داشتن ، داشتن تفوق یافتن ، امتیاز داشتن ، اقتدار داشتن ، تشرف یافتن . v. *To excel.*

OVERTURE, کشاد ، کشف A ، اظهار A . v. *Discovery, opening.* — *(a proposal),* اظهار مطلب A ، عرض A .

To OVERTURN, سرنگون کردن ، نگون کردن ، واژگون کردن ، سر زیر نمودن . v. To overthrow.—To be overturned, سر زیر گردیدن ، سرنگون شدن ، واژگون شدن .—Overturned. v. Overthrown.

To overvalue. v. To overprize.

OVERWEAK, از حدّ ضعیف ، بسیار زبون .

To overweigh. v. To preponderate.

To OVERWHELM, غرق کردن ، غلبه کردن .

OVERWROUGHT (too much laboured), با مهنت زاید ساخته ، باسعي بليغ ساخته .

OVERWORN (fatigued with toil), با افکار و وا مانده ، کدّ و تعب شکسته . (spoiled by time, old as clothes, &c), کهنه ، کهن ، مسحوق A . v. Ragged.

OUGHT (any thing), چیز ، چیزي ، شي A .

OUGHT, لایق A ، ضرور A ، لازم A ، باید ، واجب A ، مناسب A — as, I ought, مرا لایق است . Thou oughtest, ترا ضرور است . He ought, اورا لازم است . We ought, مایان را باید . Ye ought, شمایان را واجب است . They ought, ایشانرا مناسب است .

OVIPAROUS, بیضه دار ، بیضه دهنده ، بایض A .

An OUNCE, مثقال A ، وقیت A . (plur. وقي ، اواقي), درم A ، چیلي .

OUR, ما , or مایان , we, with the sign of the genitive case prefixed; as our house, خانه ما , our father, پدر مایان ، نا A ; as Our books, کتب نا . Our selves (lit. we self), ما خود ، نفسنا A . Ours, از آن مایان ، از آن ما ، از ما ، از مایان . v. Grammar.

To oust. v. To eject, vacate, take away.

OUT (not within), بیرون ، برون ، از بیرون ، برا ، بري ، بدر ، خارج A . To go out (of doors), بیرون رفتن ، بدر رفتن . (to be extinguished), نشانده شدن ، خاموش شدن ، منتفي گردیدن ، منقطع گشتن . (to go upon an expedition), عزم سفر گرفتن ، عزیمت کردن . To come out (of doors), بیرون آمدن ، از خانه خارج شدن . (to become publick), پیدا شدن ، هویدا شدن ، ظاهر شدن ، آشکار گشتن ، مشهور شدن ، علاني گشتن . To come out with (speak one's sentiments), راي ظاهر کردن ، فکر و پندار خودرا نمودن . To set out on a journey. عزم راه کردن ، کوچ کردن ، تسفّر ساختن . To set out on foot, پیاده رفتن . To bring out, برآوردن ، بیرون آوردن . راجلاً مشي کردن . To draw out, برون کشیدن . v. Under draw.— To drive out, بدر راندن . v. Under drive.— To send out, بیرون فرستادن . To let out of the hand (as a bird, &c.) گذاشتن ، رهاندن ، رهانیدن ، رهان کردن ، رهاي دادن . To let out for hire, بکرایه دادن . v. To hire, and under let.— To be out (to be in an error), سهو کردن ، در خطا بودن . v. To deviate.— (to be at a loss), حیران شدن ، عاجز شدن ، لاچار شدن . To put out of all doubt, لا شک کردن ، از ریب وریا شک دور راندن ، دفع شبهه ساختن ، معرّا کردن . To be out of countenance, شرمنده شدن ، سرخ رو شدن . v. To blush. —Out at the elbows, کهنه و مرقّع ، با جامه . v. Ragged.— (in debt), قرض دار ، غریم A ، وام گیر . Out of hand, زود ، بزودي ، بلا توقّف A ، بتعجیل A . v. Instantly, immediately. — To turn out of office, از منصب معزول کردن . To copy out, نقل کردن . Out of time or tune (in musick), نا هماهنگ ، نا هماواز ، نا دمساز ، بي سازکاري . Out of time (unseasonably), بي تقریب ، بیگاه ، غیر محل ، بي هنگام ، بي زمان ، بي وقت ، وگاه . To jut out, اشراف نمودن .

To OUTBALANCE, ترجیح کردن ، رجحان ساختن ، رجحان نمودن .

To outbid. v. To overbid.

To OUTBRAVE, بانتهار حشمت و دلاوري غالب شدن . v. To overbear, insult.

To OUTBRAZEN (bear down by impudence), از گستاخي الزام کردن .

OUTCAST (exiled, expelled), مردود A ، منفي A . رانده . — An outcast, رانده . v. Exile.

OUTCRY, شور ، شورشر ، فریاد و فغان ، زارو بکا ، اشتکا A ، غریو ، آواز بلند ، بانگ ، نعره A ، ندا A . v. Clamour, exclamation, lamentation. — (an auction), مزاد A . نیلام . — To make an outcry, شور کردن ، فریاد و فغان زدن ، فریاد کردن ، &c. v. To cry, exclaim, lament.

To OUTDARE (venture beyond), بزیادت دلیري کردن . v. To dare, brave.

To OUTDO, زیاده کردن ، زیاده از دیگري کردن ، افزون کردن . v. To excell, surpass.

OUTER, بیروني ، بروني ، ظاهري ، خارج A . v. Exterior.

Outermost (most remote from the centre), از همه بیرون .

To OUTFACE, بنهایت گستاخي غلبه کردن . v. *To outbrazen.*

To OUTFLY (*run away faster*), زودتر گریختن .

To OUTGIVE (*give more than another*), از کسي زیاده دادن .

To OUTGO (*go faster*), زودتر رفتن . v. Also *to outdo, surpass ; cheat.*

To OUTGROW, بالاتر خیزیدن ,بلندتر رستن , زودتر رویدن .

An OUTGUARD, طلایه A , قراول A , طلیعت A , هرکش , پیشلشکر , پیشرو , مقدمت A .

OUTLANDISH, اجنبي A , بیروني , غریب A . v. *Foreign.*

To OUTLAST, زیاده استوار شدن .

To OUTLAW, بیرون میانت شریعت نمودن , مردود , خارج کردن , کردن . *An outlaw,* مرد بلا حمایت شرع , شخصي بیرون میانت داخل , بي دین , بلا ضبط A , شقي A . v. *Exile.*—*Outlawed,* از حمایت شرع رانده , از میانت ناموس , شهر بدر کرده , خارج A , مردود A , محروم حال .—*Outlawry,* مردي بلا حمایت شرع .

To OUTLEAP, دورتر جستن .

An OUTLET, مخرج A , خروج A , جاي برآمد , برآمد .

An OUTLINE, نقشه A , خطّ A , رسم A .

To OUTLIVE, دیرتر زیستن . v. *To survive.*—*An outliver,* v. *Surviver.*

To outlook. v. *To outface, outbrazen.*

To OUTMEASURE, در پیمایش افزوني داشتن .

To OUTNUMBER, بشمار افزون شدن .

To OUTMARCH, زودتر رفتن .

Outmost. v. *Outermost.*

To outprize. v. *To over-rate.*

An OUTRAGE, ظلم A , ستم A , جور A , جفا A , جبر A , زبردستي , دراز دستي . v. Also *tumult, outrageousness.*—*To outrage, commit an outrage,* ظلم کردن , &c. by adding کردن to the noun.

Outrageous, ستم و تعدي نما , جفاکار , ستمگر , غضبناک , بي لگام , بيحضوره , جفا و خشم آلود . v. *Violent, tumultuous, turbulent, enormous.*

Outrageously, با ظلم و قهر , بيحضورانه .

Outrageousness, غضب و , زور و جبر , ظلم و قهر , غضبناکي , فتنه A , جبره , جوره A , تعدي A , ستم A , جفا A , تهور A , فسادA , فضول A . v. *Outrage, violence.*

To outreach. v. *To exceed; over-reach.*

To OUTRIDE, سوار شده زودتر از دیگري رفتن .

Outright. v. *Immediately, completely.*

To outroot. v. *To eradicate, extirpate.*

To OUTRUN, در تسبیق غالب شدن , زودتر دویدن .

To OUTSAIL, از تیز ابحار درپش , بردریا زودتر رفتن گذاشتن .

To OUTSHINE (*excel in lustre*), بشعله , زیاده روشن شدن وضیا روشنتر بودن .

To OUTSHOOT, دورتر انداختن .

The OUTSIDE, بسیطتA , ظاهري ,بیروني ,طرف بیرون . v. *Surface, superficies.*

To outspread, outstretch. v. *To extend, diffuse.*

To outstand. v. *To jut, withstand.*

To outstare. v. *To out-face.*

To OUTSTRIP, پیشتر بودن . درپیش شدن , پیش رفتن , تقدّم کردن , تیاندر شدن , درپس گذاشتن . v. *To outrun, excell.*

To *OUTSWEAR,* از زیاده سوگند غالب شدن .

To OUT-TALK, از کثرت , از بسیار گفت وگو غالب شدن , کلام ظفر گرفتن .—*To outvie.* v. *To exceed, surpass.*

To OUTVOTE, از کثرت , از تعدّد آوازها استیلا یافتن , قول غالب شدن .

To OUTWALK, درمشي کردن غالب شدن . v. *To outgo.*

An OUTWALL, دیوار بیرون .

OUTWARD, صوري , خارج , ظاهري , از بیرون , بیرون .—*The outward appearance,* صورت ظاهره , رو , وجه A , ظاهر A , ظهره A .

Outwardly (externally), صورتانه ، از بیرون ، ظاهراً A ، در ظاهر .

Outwards (towards the outside), بیرون ، بطرف بیرون ، بسوي کنار ، ظاهر .

To OUTWEIGH, رجح کردن ، مرجوح نمودن ، رجحان بودن ، رجوع شدن .

To OUTWIT (*deceive*), فریفتن ، حیله بازي کردن ، غدر ساختن . v. *To cheat.*

An OUTWORK, قلعه بیرونی ، دیوار و باره ، برج و کندک بیرون شهر .

To OWE (*be in debt*), قرض داشتن ، قرض دار شدن ، وام گرفتن ، دین داشتن ، مدیون بودن ، مقترض گشتن . *To be bound by obligation*, منت دار شدن ، ممنون بودن . *To pay what one owes*, اداي قرض کردن ، وام گذاشتن ، اداي دین کردن . *All this is owing to you*, این همه آورده توست .

An OWL (*owlet*), بوم ، بوست ، بوه A (fem. ابوست)، خفیه A ، خفیه ، طیر شیطان ، کوف A ، چغنه ، چغدان ، چغد ، کنکر ، کوچ ، کلاژ ، کلاشگرد ، کلاش .

OWN, خود ، خودش ، خویش ، خویشتن ، خوي (oblique case خودرا ، خویشتن را)، نفس A . *Following one's own fancy*, خود کام ، خود راي . *With her own colour (not painted)*, خود رنگ ، خود رو .

To OWN (*acknowledge*), قبول کردن ، اقرار کردن ، اعتراف نمودن ، مقر شدن . v. *To confess.* — *To own a fault*, خطا قبول کردن ، گناه بگردن آمدن . *To own or possess*, مالک شدن ، متصرف شدن ، ضبط نمودن ، تصرف داشتن ، ملک نمودن ، میرانیدن ، رب بودن .—(*claim*), دعوا کردن .

Ownership, مالکیت A ، اهلیت A . v. *Possession.*

An owner, مالک A ، خاوند ، صاحب A ، متصرف A ، اهل A ، بعل A ، ضابط A ، خدا ، خداوند . v. *Possessor, master, lord.*

An OX, نرگاو ، بقره A ، گاو ، بلاجود A ، بلاحوزه A ، بلازور A ، حبرم A ، کلیل A ، کلیله A ، قرهب A ، ارخ A ، تهد A . *A wild ox*, گاو دشتي ، اراخ A ، بقرالوحش A ، کانس A ، فنات A . *A ploughing ox*, نرگاوي ، ثیتل A ، ثیتل A ، جوزر A ، ثین A . *An ox's head*, گاواره . *An ox-goad*, گاوشنگ . قلبه راني . *An ox's dewlap*, غبغب A . *An ox placed in the centre of a barn [round which other oxen move when treading out the grain]*. هادي A ، الهادي A ، راکس A . *Oxen*, نرگاوها ، بقره A ، ابقور A ، بقرت A ، اقاطیع بقر ، کسعت A . v. *Cattle* — *A yoke of oxen*, جفت نرگاو ، ایهد A ، ایهسه A ، ایهید A ، ابا A . *A castrated bull*, گاو اخته .

OX-EYE (*plant*), گاو چشم .

An OX-FLY, بقرمکس ، خرپشه ، بخمور ، نعرت A .

An OX-STAL, بقرخانه ، اخور بقر ، صیرت A .

OXYMEL, سکنجبین .

OYSTER, بادلن ، استردیا ، صدف A ، دُر . *An oyster-woman*, بادلن فروش .

P.

P has an uniform sound in English, excepting before *h*, where it sounds like *f*; as *philosopher*. At the beginning of some words, when followed by *t*, the sound is not perceptible, as *Ptolomy*. In Persian it is expressed by پ ; as پدر *father*, سپر *a shield*, چوب *a staff*. The Arabians have no character for this letter; on which account they substitute, in general, ف , when they adopt words, where it occurs, from foreign languages; as فیل for پیل *an elephant*; فارس for پارس *Persia*. Sometimes they use ب ; as بولس for *Paulus*, *Paul*.

PABULAR, *pabulous* (*alimentary*), پرورش ده ، پروري ، ماکولي .

A PACE, گام ، قدم A ، پاي ، خطوت A (plur. خطوات ، خطي)، A جوت ، جد A ، شعوت A . v. *Step; measure.* — *The ambling pace of a horse*, رجیع A ، خبب A . *Pace by pace*, پایه پایه ، قدم بقدم .

To pace (as a horse), رجیع نمودن ، خبب ساختن .—(*to go gently*), نرم نرم رفتن ، آهسته آهسته رفتن . v. *To move.* — (*to measure by steps*), پایه پایه پیمودن ، قدم بقدم پیمایش کردن .

PACIFICATION, مصالحت A ، صلح A ، اصلاح A ، استمالت A ، تسکین A ، تسلي A . *A pacificator, pacifier*, مصلح A ، صلح کننده ، متسلي A .

Pacifick, صلح اندیش ، صلح ساز ، سلیم A ، سکني A ، ملایم A .

Pacifically, صلحاً A ، با صلح . v. *Mildly.*

To pacify (make peace), چپن کردن , صلح و صلاح کردن , استمالت نمودن , تسلّي کردن , (tranquilize), — . مصلح شدن . تسکین کردن , سلیم کردن . v. To reconcile, appease.

A PACK, package (load), — . بار (bale), تنگ , بسته . v. Load, bundle; confederacy.—A little pack, دسته , آغوش . A pack of hounds, A کلیب . The cry of a pack of hounds, نباح سگان , زغار کلیب . A pack of cards, گنجیفه.

To pack (bind up), تنگ و بارساختن , تنگ کردن , بستن . (drive away), To pack off دستم ساختن , بسته کردن دور . گریزانیدن , دفع کردن , راندن . To pack off (run away), فرار شدن , گریختن . v. To flee.

A packer, بسته بند , تنگ سازنده , بند کننده .

A PACKET (mail), خریطه . — (a small parcel), بسته , دسته .

A PACKHORSE, حموله A , بارکي , آسپ بارکش , بارگیر , بالان .

A pack-saddle, پالان , خوگیر .

PACKTHREAD, ریسمان . v. Cord.—A packing-needle, جوالدوز . v. Needle.

PACT, paction, عقد A , عهد A , پیمان , شرط A . v. Contract, bargain.

PAD (road, path, q. v.), راه . — (an easy going horse), A . اسپ رهوار , رهوار , فرس آهسته رو , اسپ نرم رو — foot pad, padder. راهزن . (a low soft-saddle), پالان , خوگیر . To pad (travel gently), نرم نرم روان شدن , آهسته آهسته رفتن . — (to rob), قطع الطریق کردن , راهزدن , راززني کردن . v. To infest.

To PADDLE (play in the water), آب بازي , در آب باختن نمودن . v. Also to row.—A paddle, آب روي . v. Oar.

A PADDOCK (park), آهوستان , شکارگاه . v. Also frog.

A PADLOCK, A قفل.—To padlock, با قفل بستن .

A PAGAN, کافر A , گور , گبر , آتش پرست , بت پرست , بت پرست . v. Heathen.—Pagan (heathenish), مشرک A گور , گبرآسا , بت پرستي منسوب , عبادتش صنم نما , آسا , شرک A , عبادت صنم , بت پرستي . Paganism, پیوند جاهلیت A .

A PAGE (of a book), A صفحه (plur. صفحات), A صحیفه (plur. صحایف), صحوف , صحف , A ورق , A دفت , A طلس . The sacred pages, صحوف ربانیت , A تجوز . The two opposite pages of a book, A دفتا الکتاب . A page (boy), A غلام , A ساقي , A پور خزینه , پسر ساده . v. Attendant, cupbearer.

To page (a book), ورق داغي کردن .

A PAGEANT, A منظر , رنا , پروان , پروازه , تماشا , A مظهر (plur. مظاهر). v. Show, spectacle. — (a statue in a show), صنم پروازه , بستد تماشا . — Pageant (adj.). v. Showy, pompous, ostentatious. — To pageant تماشا نمودن , خوشیدن . — Pageantry, A حشمت , نمایش , تماشا . v. Pageant, show, pomp.

PAGED, paginal, با صفحات شمرده , A صفحي , با صفحات , رقم دار .

A PAGOD (idol), بت . v. Idol — (an idol temple or pagoda), probably a corruption of بتکده , بت خانه , کنشت .

PAID, قضا ساخته , توخته , ادا شده .

A PAIL (for milk), A حلب , دول , A شیردان , ملبن . A pailful, لبالب حلب , دول لبریز , A علبت , جخادي .

PAIN, آزردگي , آزار , رنجش , رنجه , رنج , درد , A انفعال , افت , تیمار A , وجع A , زحمت A , اضطراب A , دلتنگي , تنگدلي , اندوه , ملالت A , ملال A , غم , الم A , A تألم , هم A , حزن A . v. Anguish, grief, trouble, torment. —(punishment). A عقوبت , A عذاب , A عقاب , A سیاست , جدّ A , مشقت A , سعي A , محنت A . Pains, A مناقشت . v. Labour, toil.—The pains of child-bearing, A هیلج , وجهد . درد زه , مخاض A .

To pain, رنجیده و , رنجانیدن , رنج دادن , درد کردن , غم و الم , اضطراب کردن , آزردن , آزاردادن , رمیده کردن , زدن . v. To afflict, torment; also ache.

Painful, pained (full of pain), الم زده , دردناک , دردمند , وجیع A , زحمت دار , غمخور , متألم A , غمناک , دلگیر , مشتکي A , پر وجع . v. Miserable, wretched. — Painful, paining (giving pain), adj. آزار , الم زن , رنج آور , درد کنان , سخت , دشوار , مشکل A . (difficult), — . اضطراب بر , رسان , A کارگذار , جدّ و جهد نما , محنتي . (industrious), — . زورکار . Laborious.

Painfully (with great affliction), دردمندانه , با رنج و غم ,

با محنت ,(laboriously)—. با الم و وجع , بوجد رنجیده و رمیده , با سعي , با جدّ و جهد .

Painfulness, دردمندي . v. *Pain*.—(*industry*), محنت A.

Painless, بي رنج , بي درد . —(*without labour*), بي جدّ و جهد , بي محنت , بي سعي .

A pains-taker or *pains taking*, محنت کننده . v. *Industrious, laborious.*

To PAINT (*represent by delineation and colour*), نقش کردن , نگارساختن , نگاشتن , نگاریدن , نقشبند شدن , نقاش بودن , طرازکردن , طرازیدن , انگاریدن , تصویرکشیدن , شبه کردن , منقوش کردن , تنقیش کردن , رقش نمودن , رقم ساختن , رنگ کردن , رنگین کردن , رنگ —(*to colour*), تخطیط ساختن , ملوّن کردن , رنگین ساختن , رنگ . v. Also *to describe, represent.*—*To paint the face*, روي را رنگ کردن .

Paint, رنگ . —(*for the face*), سپیده , الگونه , بلغونه , غنجاره , غنجار , غازه , غاژه , هرهفت , سپیده زنان , سفیده , سوبژه .

Painted, رنگ کرده —(*as a picture*), نگاریده , نگاشته , مصوّر A , منقّش A , منتقش A , منقوش A .

A painter, نقشبند , نقاش A , صورت بند , مصوّر A , رنگ آمیز , زواق A , مستنقش A , نگارنده , تصویرکش , رنگ زن . v. ماني .

Painting (*part.*), نقش سازان , نگاران , صورت بند نمایان .—*Painting* (*subs.*), نقش A , نگار , تنقیش A , صورت A , تصویر A .—v. *Picture*.—*The art of painting*, علم تصویر , نقشبندي .—*Full of paintings*, پر نقش و نگار . *A gallery of paintings*, نگارستان , نگارخانه .

A PAIR, جفت , زوج A , ابا . v. *Couple*. —*A pair of gloves*, جفت دستینه , دستینج . v. *Glove*.—*A pair of compasses*, پرگار , وانساز . *A married pair* (*husband and wife*), زوجان A , زوج A , ابا . *A pair of oxen*, جفت , دوال خوار .

To pair (*join in couples*), جفت کردن . —(*to be joined in couples*), جفت شدن , زوجان گشتن , زوجي شدن , پیوسته شدن . v. Also *to match, suit, adapt, fit*.—*Paired*, جفت کرده شده , زوجان ساخته .

A PALACE, درگاه , بارگاه , ایوان A , کوشک , سراي , گلشن سراي , استان , استانه , قصر A (plur. قصور) , شاد روان , سبیغ , صرح A , بلاط , مشکو , مشکوي , الخورنق A , داري , تزه , تزو , کاخ .

A PALANQUIN, پالکي H , تخت روان .

PALATABLE (*agreeable to the taste*), لذیذ A , مزه دار , خوش ذایقه , نفیس A , خوش مزه , صفا بخش .

The palate, کام , حنک A , مذاق A , مشام A .

PALATINE (*possessed of regal rights*), صاحب سکه و خطبه , صاحب استقلال کلّي . v. *Sovereign*, and Vol. I. صاحب .

PALE (*in colour*), زرد , زرد رو , بیمارگون , بیمارون , بیمارگوني دار , اصفر A , صفرا A . *To make pale*, زرد کردن .

A PALE (*for making inclosures*), میخ , ود A , وتد A (plur. اوتاد), مسماک , خالفه A . *An inclosure or fence of pales, a palisade, palisado*, بارو , داربزین , داربزون , جفلق , حلقس A , تخته دیوار , داربرین . *To pale, palisade, or inclose with pales*, چقیدن , داربزین کردن , با تخته دیواري احاطه ساختن .

PALEFACED, زرد رو , زرد رنگ .

Paleness, زردي , بیمارگوني , زرد رنگي , پژمردگي .

Pall. v. *Cloak, mantle.*

To PALL (*become insipid or vapid*), بي مزه گشتن , غیر لذّت شدن , نا شیرین بودن .—(*to make insipid*), بي مزه کردن , بي لذّت ساختن . v. Also *to cloy: weaken, impair, dispirit.*

A PALLET (*mean or small bed*), بستر حقیر , بسترک .

To PALLIATE, باعذرخفیف کردن , با تعلّل پوشیدن , با عذر و بهانه پوشیدن , تلوین کردن , ستر ساختن . v. *To excuse*.—(*to mitigate pain, &c.*), تخفیف کردن , تسکین کردن .

Palliation, palliative, تخفیف گناه . v. *Excuse, apology*.—(*mitigation of pain, &c.*), تخفیف A , تسکین A .

Palliative, adj. (*mitigating pain, &c.*), مسکّن A , تسکین بخش .

PALLID, زرد . v. *Pale.*

A PALM-TREE, درخت خرما , عجوزه A , خصب A , رجبیت A , بهزره A , دقل A , کتیلت A , نخل A , خصیبت A , خنوصت A , کنیعت A , علبت A , جعل A , رعل A , رعلت A

رفه A . طريقت A , دعاع A . *The fibres of the palm tree (of which they make ropes, &c.)*, ريشه . *The pith of the palm-tree*, عنقره A . *A row of palm trees*, سكت A . v. جريده , ظفره A , نصرت A . *The palm (victory)*, —. خضلاف , دباكة , غلبه A , پيروزي . v. *Triumph.* — *The palm of the hand*, دست , كف, A , راحت (plur. راح), A , بلد A , فقحت (plur. افتاح) , كيفه .

To palm, فريفتن , حيله بازي كردن . v. *To cheat.*—(*to strouk*), سودن , بسودن , لمس كردن . v. *To handle.*

PALMA-CHRISTI, بيدالجير , خروع A .

A PALMER, حاجي A . v. *Pilgrim.*

A PALMER-WORM, صد پايه , يسروع A , اسروع A (plur. اساريع).

Palmistry, دست شناسي . v. *Chiromancy.*

PALPABLE (*perceptible by the touch*), ممكن پرواس , قابل اللمس A —(*manifest*), روشن , آشكره , بين A . *Palpableness (to the touch)*, امكان پرواس , لمس , قابليت لمس . (*manifestness*), روشنايي , ظاهري , تبيين A —*Palpably (by the touch)*, از پرواس , از لمس , از لامسه —(*manifestly*), ظاهرانه , روشن , بوجه . *Palpation*, لمس A , پرواس . v. *Feeling, touch.*

To PALPITATE, تپيدن , طپيدن , طبيدن , برجستن , وجيب كردن , اليزيدن , الفندن , جستن دل داشتن , جستن , خفقان ساختن , خفق كردن , خلجان شدن , وجبان ساختن , وجف كردن . v. *To tremble.*

Palpitation, تپش , تپيدن دل , جستن دل , زيغ A , خناق A , خلجان A , خفقان زحمني , خفقان A , زيج A , تضيضب A , انيض A , قلت A , وجف A , وجبان A , وجيب A , سلاف , لجاجت A .

The PALSY, شل A , فالج A , فلج A , نيمه . *The palsy in the hands*, شل دست . — (*hemiplegia*), نيمه , فالج A . — (*paralysis*), رعشه A , لقوه A .

Palsied, زمن A , زمني , مزمن A , فالج دار , فلج دار . v. شل , شلا .

PALTRY, ناكره , پست , خور , حقير A , دني , فرومايه , ناكارگي , ذليل A . v. *Mean, contemptible, pitiful.*—*Paltriness*, حقارت A , خوري , پستي . v. *Meanness.*

To PAMPER, پروردن , با ناز و نعامت پروردن , پروره نمودن , تسمين كردن , با خوردني وغذا پرساختن .

A PAMPHLET, رساله A .—*A pamphleteer*, رساله نويس .

A PAN (*for frying, stewing, &c.*), تاس , طبق A , طست , طاجن A , طاجن A , شي , طابق A , تاوه , تاوا , طابه or تابه , تاو , مسطح A , (plur. مغالين , dual. مقالي), مقلات A , مقلي A , آتشگاه بندوق , پياله بندوق . *The fire-pan of a gun*, پنگره . *The knee-pan*, آينه , گردنا . v. *Knee.*

A PANACEA (*universal remedy*), علاج مطلق .

PANADO, نان و شكر در آب پخته .

A PANCAKE, خامسوز , رقاق A , توبرتو , زلبيا , تنكك , لالنگ , لالك , زلابيت A , تيجت A , خرمن , روغن جوش , لالنغه .

A pander. v. *Pimp.*

A PANE, مربع A , مربعت A . *A pane of glass*, مربع زجاجت A , زجاج .

A PANEGYRICK, مديح A , تعريف A , ثنا A , ستايش , وصف A .

A panegyrist, مداح A , ثناخوان , مدح خوان . v. *Encomiast.*

A PANG, درد , رنج , غم , الم A , انقباض خاطر , اضطراب A , آزار . v. *Anguish, pain.*

To pang. v. *To pain, torment.*

A PANICK, ترس , هيبت A , دول A , هراس , بيم , باك , شكوه A . v. *Terror, fright.*

A PANEL (*square of wainscot*), تخته , مربع , تخته , تخته , چارپاره .

A PANNEL (*pack-saddle*), خوگر , پالان , سمر , بردعت A (plur. برادع).

A PANNIER, تنگي , جوالق A , زنبيل , سبد , غزوي A , شكيكت A , كوفه , قفت A , جلت A , طرنيان A , قرطلت A . v. *Hamper, basket.*

To PANT, تپيدن , جستن دل داشتن , آليزيدن : v. *To palpitate.*—(*to breathe quick*), تيز دم زدن , نفس به تيزي كشيدن . *To pant after*, آرزو داشتن , هوس داشتن . v. *To desire.*—*A pant.* v. *Palpitation.*

A PANTHER, پلنگ , وشاق A , وشق A , پارس , پرس . *A panther trained to hunt,* یوز . *A young panther,* یوزک .— *The keeper of the panthers,* یوزبان . *The cry of a panther,* یوز غمد .

Panting (part.), تیزدم کشان , تیزنزنان , نفس تیزنزنان , تپان .

A PANTRY, انبارخانه , کلبت A , خورصلا , نهانخانه , کنو .

A PANTOFLE, پایوش , پارواز . v. *Slipper.*

PAP, سر پستان . v. *Nipple, dug.* — (*bread boiled in water*), نان در آب پخته , فالوده . v. Also *pulp.*

PAPA, پاپا , بابا , باب . v. *Father.*

PAPAVEROUS (*resembling poppy*), کوکنار مانند , خیشر آسا .

PAPER, کاغذ , بیاض A , رجل A (plur. ارجال), قرطاس A (plur. قراطیس). *Glazed paper,* کاغذ مهره دار . *A shell used for glazing paper,* مهره , قبقاب . *Paper glazed on one side,* یک روی . *Paper glazed on both sides,* دو روی . *To glaze paper,* کاغذ مهره کردن . *A glazer of paper,* مهره گر . *Blotting-paper,* کاغذ حلرا , کاغذ نشاف . *To commit to paper,* رقم زدن . v. *To write.* —*A sheet or leaf of paper,* ورق A , ورقه A , ورق کاغذ . *A piece or strip of paper,* فرد A . *A quire of paper,* دسته , دسته کاغذ . *A bundle of papers,* بسته کاغذ , تقه . *Folded paper, a roll of paper,* طومار A . *A case for carrying rolls of paper,* مقوی A .

A paper-maker, کاغذی , کاغذ گر .

PAR (*equality*), برابری , مساوات A , عدل A , تعادل A , معادلت A , مطابقت A , سویت A . *At par,* برابر , برحال . *To be at par,* برابر شدن . عدل .

A PARABLE, مثل A , مثال A , تمثیل A , متشابه A , تمثیلات A , مثلات A . *Parables,* سلع A , افسانه , مانند مثل گو , افسانه گفتی . *To speak parables,* متشابهات A بودن .

Parabolical, مثل آسا , تمثیل وار , متشابه آسا .

Parabolically, تمثیلا A , بطور تمثیل , از متشابه .

PARADE, حشمت A , احتشام A , شوکت A , فر , کر و فر , عظم A , عظمت A . v. *Pomp, magnificence, show.* — *Military parade or array,* صف آرئی . *A parade or place for military exercise,* قوایدگاه , صف گاه , میدان , جولانگاه .

A PARADIGM, مثال A (plur. امثلت), بارنامه , رسم A , نمودار . v. *Example.*

PARADISE, فردوس A (plur. فرادیس), جنت A (plur. جنات A , جنان A), عدن A , جنت عدن , بهشت , رضوان A , دار السلام A , دار سلامت A , روضت A (plur. ریاض), دار نعیم A , روضت رضوان , دار الخلد A , خلد A , الامان , مینی , مینه , مینو , مینا , A , عین A , باغ ارم , غرفت A , خطرت القدس A , قدس A , اجماج A . *Belonging to paradise, paradisiacal;* (also *the blessed,* or *the inhabitants of Paradise,* فردوسی , بهشتی , جنتی , اهل جنت , جنت مکان , جنتی , بهشت نشین , قدسی . *A virgin of paradise,* حور A , حوری A , حور عین , حور بهشت . *The envy of the virgins of paradise* (*very beautiful*), رشک حور العین A . *The prince who walks in paradise* (*the deceased prince*), شاهزاده بهشت خرام . *A region like paradise, and a pleasant country,* بنعت . خوشنما , کشور بهشت آسا . *The space between paradise and hell,* بالن A . *The boundary between paradise and hell,* ارف A . v. Also Vol. I. جنت , فروردین and اردبهشت.

A PARADOX (*a tenet contrary to received opinion*), فکری مبدع A , ابتداع A , خلاف فکر مطلق .—(*an assertion contrary to appearance*), تعریفه , اقرار بوجه مغیر , نغذ A , مغالطه A .— مبتدع نما , بعید عقل A , خلاف ظاهری . *Paradoxical,* مبتدع نما , بعید عقل A , خلاف ظاهری . *Paradoxically,* ابتداع آسا , بطور مبتدع , از مغالطه .

A PARAGON (*model, pattern*), نمونه , پیش , پیشرو , دستور العمل A , دستور , ادم , پیشوا .—(*supremely excellent*), لاثانی , بی نظیر , بی مثال .

A PARAGRAPH, فقره A , فصل A , قطعه A . v. *Section.* *Paragraphically,* قطعه قطعه , فصل به فصل , علی التفصیل A .

PARALLEL, برابر , مساوی A , توازی A , متوازی A , موازی A , موازات A .

A parallel or *parallel line,* خط متوازی , خط استوا . *A parallel figure,* شکل متوازی . *A parallel* (*comparison*), شبه A , موازنت A , مثال A , تمثیل A , متشابه A , تشبیه A , مطابقت A , موافقت A .—(*conformity*), مماثلت A , قیاس A . v. Also *similitude.*

To parallel (*place in parallel lines*), درخط متوازی نشاندن .—(*to be equal to*), برابر شدن , موازی شدن , همسر بودن , مماثلت داشتن , تمثیل داشتن , همقدرت نمودن . v. *To*

resemble, correspond. — (*to compare*), مقابله , تشبیه کردن , موازنت کردن , رو برو نمودن , کردن .

Parallelism, برابری , تساوی A , استوا A .

A PARALOGISM, *parology*, (*false argument*), سبب بی دلیل , نا برهانی , برهان نا راست , حقیقت .

Paralysis. v. *Palsy*,—*Paralytick*, v. *Palsied.*

PARAMOUNT, صدر نشین , جلی الصّدره A , اعلی A , اکبر A , اعظم A , اکرم A . v. *Supreme ; eminent.*—*A paramount* or *lord paramount*, شاهنشاه , پادشاه , سلطان A , فرمان گذار مطلق . v. *Sovereign, chief.*

A PARAMOUR, یار , آشنا , عاشق A . v. *Lover, mistress.*

A PARAPET (*wall breast high*), دیوار به رفعت , فصل A , کنکره , سینه پناه , سینه دیوار . *A parapet of lattice work*, درابزون .

PARAPHERNALIA (*goods in the disposal of a wife*), جهازه A , جهاز , شیربها , مهره A , صداق A , امهاره A .

A PARAPHRASE, شرح مجازی , تفسیره A , تعبیره A . v. *Commentary, interpretation.* — *To paraphrase*, شرح کردن , تفصیل کردن , تفسیر ساختن . *A paraphrast*, اهل تفسیر , بوجه شرح , شراح A . v. *Commentator.* — *Paraphrastical*, مجازی , نا لغوی , نا حرف بحرف , نا بحسب معنی لغیت .

A PARAPLUYE, چتر , باران گیر . v. *Umbrella.*

A PARASANG (*a Persian league*), فرسنگ , فرسخ . *Eight parasangs* (*a day's journey with loaded camels*), مسافت A . v. *League.*

A PARASITE (*feast-hunter, flatterer*), مفت خور , طعام کفته خور , طفیله A , طفیلی A , طفیل A , رکابی مذهب , تلاش , کاسه لیس , خوش آمد , خسیس , اهل نفس . *Parasitical*, سپید , ریشخند نما , چاپلوسی , خوش آمد آمیز , خایه بردار , کاری زن , خسیس , صاحب نفس . v. *Adulatory.*

A PARASOL, چتر , سایبان , آفتابی , سراپرده , شراغ , شادروان , شران . v. *Umbrella.*

To PARBOIL, نیم جوش کردن , نیم پختن .

A PARCEL (*small bundle*), بسته , بقچه , دسته , تنگبار . —(*a part*), پاره , پارچه , حصّه A , قطعه A , بتکه . — کوچک (*a number*), شمار , عدد A , حصی A . v. *Quantity, mass.*—

To parcel (*divide*), حصّه کردن , قطعه قطعه ساختن , تقسیم کردن .

To PARCH, خوشیدن , تصهیب ساختن A , خبیدن , محرق ساختن , قدید نمودن , رمض کردن . v. *To scorch.*

Parched, خوشیده , نیم سوخته , خبیده . *Parched grain* (*which they eat before meals*), پیشخورده .

PARCHMENT, رق A , ترشه .

A PARD, *pardale*, پارس . v. *Leopard.*

PARDON, معافی , آمرزش , بخشایش , عفوه A , درگذر , درگذشت , مغفرت A , غفران A , صفح A . *A pardon* (*warrant of forgiveness*), عفو نامه , غفرت A . — *To ask pardon*, عفو طلب کردن , مستغفر شدن , استغفار ساختن , معذرت خواهی نمودن , عذر ساختن . *To ask pardon, or make an apology for past offences*, عذر تقصیر ما سلف کردن .

To pardon, معاف کردن , درگذشتن , آمرزیدن , بخشیدن , صفح کردن , غفران بخش شدن , مغفرت دادن , عفو کردن , از سر , از سر تقصیر گذشتن , مرحمت نمودن , شفقت نمودن , خطا درگذشتن . v. *To forgive.* *To pardon a fault or crime*, گناه بخشیدن , خطا عفو کردن , جریمه مغفور نمودن . *Pardon!* معذور باش .

Pardonable, معاف کردنی , واجب العفوه A , لایق معاف , مستوجب الغفران A , لازم العفوه A . — *Pardonableness*, معذوری , لیاقت العفوه A , مغفوری , لازمت . *Pardonably*, بطور معذور , معذورانه .

Pardoned, معاف A , مغفوره A , معذوره A , معفوه A , آمرزیده , بخشوده , بخشیده , مرحوم گردیده . *To be pardoned*, معاف شدن , معذور شدن , آمرزیده شدن , بخشایش یافتن , مغفور شدن , معفو بودن .

A pardoner, عفو کننده , معاف کننده , آمرزش کننده , بخشنده , آمرزنده , آمرزگار , غفّاره A , غفوره A , پوزش پذیر .

Pardoning (*adj.*), مغفرت نما , عفو ساز , خطا بخش .

To PARE, تراشیدن , تراش کردن , حسم کردن . *To pare off the skin or rind*, پوست کردن , مسلوخ ساختن .

Pared, تراشیده .

A PARENT, ناجل A , والد A . *Parents*, پدر و مادر , ابوان A , ابان A (*oblique case* ابوین), والدان A (*oblique case* والدین), ابهات A , ناجلان A , امّان A . v. *Father, mother.*

Parentage (*extraction*), آل ، نسب A ، نسل A ، اصل A ، زاد ، سلسله A ، خاندان . v. *Descent, genealogy.*

Parental, والدین منسوب ، پدر و مادر پیوند .

A PARER, تراشنده . — (*in composition*), تراش ; as ناخن تراش , *A nail-parer.* v. *Paring instrument.*

PARGET, اندود ، داز ، صاروج ، ساروج . v. *Plaster.*—*To parget*, اندودن . *A pargeter*, اندود زن . v. *Plasterer.*

A PARHELION (*mock sun*), سراجه شمس ، سراجه ، افتاب زردي ، حربا A ، خرمن ، شادروان . v. *Halo.*

A PARING, تراشش ، تراشه . v. *Rind.* — *A cheese-paring*, تراشه پنیر . *A paring of the nail*, تراشه ناخن . *A knife or scissars for paring the nails*, ناخن تراش ، ناخن براد . v. *Nail.*—*Any paring instrument*, الت تراش ، تراش . *A shoe-maker's paring knife*, بندرز ، نشگرد . *A farrier's paring-knife*, کالنگ .

PARITY, تشابه A ، اعتدال A ، مشابهت A ، برابري ، عدل A ، تعدل A ، مثل A ، مماثلت A . v. *Equality, resemblance.*

A PARK, صیدگاه ، شکارگاه ، رمنه .

To PARLEY, گفت و گو کردن ، مکالمه کردن ، جواب سوال کردن ، گفت و شنود نمودن ، مخاطبه داشتن . — *A parley*, گفت و شنود ، گفت و گو ، مکالمه A ، جواب سوال ، مخاطبه A . v. *Conversation.*

A PARODY, وردین A ، تشبیه A ، تمثیل A ، مثل A ، اقتدا A ، تقلید A .

PAROLE, قول A ، کلمه A . v. *Word.*—(*promise*), قول A ، عهد A ، سربسته . *A military parole or watch word*, شعار A .

A PAROQUET, طوطي .

A PAROXYISM, وقت A ، حالت A ، نوبت A . — (*of a fever &c.*), سنخ A (plur. اسناخ) ، حالت آزار ، نوبت تب ، اقتراب الحما A ، یوم باحوري . v. *Fit.*

PARRICIDE (*murder of a parent*), قتل پدر ، تقتیل A . *A parricide*, کشنده پدر یا مادر ، قاتل الوالد A .

A PARROT, طوطي ، پربان ، نوا .

To PARRY (*the thrust or blow of a sword*), سیف دفع کردن ، ضرب تیغ را باز داشتن .

PARSIMONIOUS, بخیل A ، ممسک A ، جزرس ، تنگ دست ، مقتر A ، قتور A . v. *Frugal.*—*Parsimoniously* (*covetously*), بخیلا A ، طمعکارانه . — (*frugally*), با تنگ دستي ، مقترا A . — *Parsimoniousness, parsimony* (*frugality*), بخل A ، امساک A ، جزرسي ، تنگ دستي . v. Also *avarice, covetousness.*

PARSLEY, براجیل ، تراجل ، کرفس بستاني ، کرفس ، اجمود A ، بویانک .

A PARSNEP *or carrot*, اسطون ، اسطنین ، گزر ، جزر ، مشا A .

A PART (*piece, portion*), قطعه A ، برزه ، پارچه ، پاره ، جزیی A ، جزی A ، جزء ، حذقت A ، باره ، منف A ، بهره ، جزئت A ، شي A ، جزب A ، بتکه A ، قبل A ، جزوي A ، لت ، فلج A (plur. فلوج) ، نقرت A ، فلقت A ، عدفت A ، کسف A (plur. کسف ، کسوف) ، وجهت A ، وجه A ، صرع A ، قدرت A ، لخت A ، اکسانه . v. *Share, portion, lot.*—(*share, lot, portion*), حصه A ، قسمت A . — (*business, duty*), کار ، خدمت A ، عمل A ، معاملت A ، امر A ، مصلحت A . v. Also *action, conduct.* — (*side, party*), جانب A ، طرف A ، پهلو ، سمت A ، سو . *The best part of any thing*, خلاصه A ، نقاوت A ، کناف A . *The greatest part of any thing*, اکثري . — *The third part* (*of any thing*), ثلث A ، سه یک . *The fourth part*, ربع A ، چهاریک . *The fifth part*, خمس A ، پنج یک . *From this part*, از این جانب . *That part* (*or side*), آنسو . *From every part*, از هر طرف ، من کل جانب A . *The fore-part*, قبل A ، پیشگاه ، صدر A . v. *Fore, front, first.*—*The latter part*, پاي ، آخر A . v. *Latter, hinder.* *In whole and in part*, کلي و جزیي . — *To take in good part*, نیکو داشتن ، احسن ، مستحسن دانستن . v. *To approve.* *To take in ill part*, زبون دانستن . *To take a part*, طرفداري کردن ، جانبداري کردن . *Parts* (*faculties, abilities*), قابلیت A ، قوت A ، ادراک A ، عقل A ، فراست A ، مجال A ، قوت ، مدرکت ، قدرت خیال ، طبیات A . — (*quarters, regions*), اقالیم A ، اطوار A ، حذفار A ، حذفوز A ، اجناب A ، اطراف A ، اکناف A ، ولایات A ، ولایا A ، ولایت A ، ممالک A . v. *Country, district.* — *In every part*, بهر جانب ، در اطراف و اکناف ، در هر طرف ، موبسو . *In parts*, جدا جدا ، پاره پاره ، قطعه قطعه . *To divide into two equal parts*, تصنیف کردن .

To part (*divide, share*), حصه کردن ، تقسیم کردن ، قسمت کردن ، بهره زدن ، پاره بخشیدن . —(*to separate, disunite*), جدا

نصل , مفارقت نمودن , فرق ساختن , قطع کردن , گردن . کشفته کردن , تفریق نمودن , افراز ساختن , بنجیدن , کردن علیحده داشتن , تفاوت داشتن, v. *To break.*—(*to keep asunder*), . منفردانه داشتن ● جدا و برطرف نهادن *To part* (*be separated*), مهجور , منفصل شدن , مفروق شدن , جدا شدن مرخص , رخصت گرفتن , وداع گفتن, (*to take farewell*)—. گشتن . یاهوگفته رفتن , شدن v. Also *to depart, set out.* — *To part with*, . دادن , هجر ساختن , ترک کردن , گذاشتن v. *To relinquish, give, leave.*—*Partable* (*divisible*), ممکن انفراق , . لایق تقسیم *Partage*, A اقسام . v. *Division.*

To PARTAKE (*to have share in any thing*), حصه گیر شدن , مشارک بودن , شریک شدن , بهره مند بودن , حصه دار شدن. v. *To participate.*—*Partaking.* v. *Participant.*

A partaker, بهره مند , بهره دار , حصه دار , حصه گیر , A شریک , A مشارک , A همال . v. *Partner.*

PARTED, جدا کرده , A مقسوم , A مفروق , A موزع . v. *Divided, separated.*

A PARTERRE, گلزار , چمن , رفرفه .

PARTIAL (*inclined to favour one side*), طرفدار , جانبدار , غیر عمیم , نا عمومي , A خاص , (*not universal*) —. پله کش . نا جامع , غیر شامل , نا مطلق

Partiality, میل نا , پله کشي , طرفداري , جانبداري . عدم راستي , عدم عدالت , میل بي عدالت , عادل

Partially, با میل بي , با میل نا عادل , با جانبداري . نا سراپا , نا جملةً A , نا تمامانه , (*not totally*)—. عدالت

Participible (*capable of being shared or participated*), ممکن . لایق حصه داري , قابل مشارکت , مشارکت

To participate, بهره داشتن , حصه دار شدن , حصه گرفتن , وایه گرفتن , مشارکت کردن , بهره مند شدن , شریک شدن . v. *To share.*

Participation, شراکت A , بهره داري , حصه داري , حصه دار , حصه دادن *To give a participation*, . اشتراک A . اشراک کردن , تشریک کردن , بهره دادن , کردن v. Also *Distribution.*

A PARTICIPLE *active*, اسم فاعل . *A participle passive*, اسم مفعول . *A compound participle*, وصف ترکیب . v. *Grammar.*

A PARTICLE, نثارت A , جزو A , شمه A , ریزه , ذره A , ذهبت A , زرساو , زرد سا . *A particle of gold*, جذاذ A . v. *Gold.* *A particle of gold, silver, or lead*, بلد .—*A particle* (*part of speech*), A حرف (plur. حروف), A ادات . *A conjunctive particle*, حرف عطف , ادات توصل , حرف صلت . *An accessory particle*, ادات عطف تفسیر , عطف بیان ; as ان (*a particle added to form the plural number for beings have life*), مردان *men*, from مرد *a man* : or ها (*for things inanimate*), گلها *roses*, from گل *a rose.* — *A particle of relation or possession*, ادات نسبت ; as مند , دار , &c. آرزو مند *desirous*, from آرزو *desire* ; آبدار *watery*, from آب *water.* — *A particle of action*, ادات فاعل ; as گر , کار , &c. آهنگر *a blacksmith*, from آهن *iron* ; حیله کار *a deceiver*, from حیله *deceit.*—*A vocative particle*, ادات ندا , حرف ندا . v. *Grammar.*

PARTICULAR (*not general*), A مخصوص , A خاص , نامطلق , یکانه , منفصل A , مفرد A , (*single, individual*), . غیر عمومي , عجیب A , (*odd, whimsical*), . یکه , یکتا , نا مفروق , غیر معتاد , بلا قاعده , (*uncommon*), . هوادار , متخیل A , محفله A , مستغرب A . v. *Singular, strange.*—*To apply to any particular use*, . خاص کردن *To do any thing particular*, . خصوص ساختن

A particular (*any thing belonging to an individual*), A خصوص , یکنفر , یکي , (*an individual*)—. مخصوصیت A , خصوصیت A , A شخص , A فرد , A نفس , A سواد . v. *Person.* — (*a single point, thing, or instance*), یک نقطه , نقطه A , فرد A , یکي , . تفصیل A , (*a minute detail*)—. نکته A

Particularity (*something peculiar*), A خاصت , خصوص داري , یکانگي , (*individuality*) ——. مخصوصیت A , خصوصیت A , هواداري , خودسري , (*oddness*)—. فردانیت A.

To particularize, particulate (*mention distinctly*), تفصیل کردن , با امتیاز حکایت کردن , بتفصیل گفتن .

Particularly (*distinctly*), علي التفصیل A , تفصیلانه , تفصیلاً A , — , با فرق , با فصل , فرقانه , مفروقاً A , با امتیاز , مفصلانه , (*peculiarly*), A خصوصاً , A خاصةً — (*extremely*), بغایت , A غایت العایت , A غایت .

A PARTISAN شل , نیم نیزه , حربت A . v. *Halberd, javelin, pike* —(*an adherent*), رفیق A , دامن گیر , دمپشت , (*a commander of a party*), رساله دار , دستگیر .

PARTITION (*division*), A تقسّم , A تقسيم , A قسمت ,
A اقتسام , A تفريق , حصّه بخشي , A توزيع . v. *Distri-
bution.* *The partition of an inheritance,* اقتسام ميراث . —
The fee to a judge for determining a partition of inheritance,
رسم قسمت . — (*separation*), جدائي , برزخ , A فراق ,
A افتراق , A انفصال , A انفصال . *A partition* (*wall, &c.*),
A فارق , A حجاب , پرده , سراپرده , جدار جدائي , پرده ديوار .
A partition of boards, تخته ديوار . *A partition of stone,* سنگ
ديوار . v. *Wall.*—(*a part divided from the rest*), A احاطه ,
A حصاره . v. *Enclosure.* *A chest, bureau, &c. with many parti-
tions,* كنو .

To partition (*divide by a wall, &c.*) جدائي , پرده كردن
برزخ نمودن , ساختن . v. Also *to divide.*

PARTLET, ماكيان . v. *Hen.*

PARTLY (*in some measure*), A عمد , نزديك , تقريبانه .
v. *Partially.* *Partly one, partly another,* يكچند يك يكچند
ديگر . *Partly mountainous, partly level,* A متعما.

A PARTNER, A شريك , A مشارك , انباز , پرخور ,
A رفيض , بهره دار , حصّه گير , حصّه دار . *A partner in
wealth,* هم مال . *A partner in situation,* هم حال . — *A
partner at play,* همباز . *A partner in a dance,* همرقاص . —
To partner. v. *To join, associate.*

Partnership, A شراكت , A شركت , A اشتراك ,
A مشاركت , انبازي , برخوري , حصّه داري , همالي ,
انباز , شريك شدن . *To be in partnership,* A مقارنت .
اشتراك داشتن , بودن .

A PARTRIDGE, كبك , تيهو , A قبجه , A قبجت , فرفر ,
A . A حجل , (plur. سلفان) A سلف , تيهور , A قبج , فرفور
young partridge, پرپرم . *A small partridge,* چكاف .

PARTY (*faction*), اهل تشاور , اهالي هموذاق . *A party in
a law-suit,* A فريق plur. (فريقين), *A party or select assembly,*
مجلس خاص , مجلس گزيده . v. Also *person, individual.* —
(*side*), A طرف , A جانب . *A party of soldiers,* v. *De-
tachment.*

PARTY-COLOURED, رنگارنگ , گوناگون , بوقلمون .

A PARTY-MAN, مرد تشاور , جانبدار , طرفدار .

A PARTY WALL, ديواري كه دو خانه از آن جدا ميشوند .

PAS, پيشي . v. *Precedency.*

PASCHAL, عيدي , منسوب فسح , متعلق فسحي .

Pasquin, pasquinade, A مذمّت . v. *Lampoon.*

To PASS (*go forward, by, or through*), گذشتن , گذريدن ,
گذر كردن , ذاهب شدن , ذهاب كردن , نفاذ يافتن , درج
كردن , حولان ساختن . (*to cross over or through a river, &c.*),
عبور كردن , گذر كردن , گذريدن , مرور كردن . *To pass
away,* گذشتن , احاله نمودن , دبركردن , فقدان نمودن . v.
To vanish, die; be lost; also *To spend, waste.* *To pass*
(*make a transition*) *from one thing to another,* از چيزي به
چيزي گذشتن , تعدّي كردن . (*to be at an end*), آخر شدن ,
تمام شدن , سرانجام يافتن , منتهي شدن , فرجام داشتن . —
(*To depart this life*), فوت شدن , مردن , ارتحال ساختن ,
دار الابتلا ترك كردن , بدار آخرت رفتن , الاجل يافتن . v.
To die.—*To pass a law,* حكم و فرمان گذاري كردن , شرع ساختن ,
شرع قانون شايع نمودن . *To pass or be passed into a law,*
گشتن , حقت فرموده شدن , رسم مامور بودن . *To pass or
be current,* از دست بدست رفتن , روانيدن , روان گشتن ,
رواج شدن . *To pass sentence,* حكم كردن , حكم شرع گفتن ,
جريمه فرمودن , قضاي گذار نمودن . *To pass or push in fencing,*
با سيف زد كردن . v. *To fence.* *To pass, pass by, pass over*
(*omit*), ترك كردن , نسي كردن , غافل شدن , نسيان بودن .
v. *To neglect.* *To pass by, pass over* (*excuse*), درگذشتن ,
معذور داشتن , پوزش پذيرفتن . v. *To forgive.*—*To pass
through a strainer,* پالانيدن , پالوده كردن , گذاردن . v. *To
strain.*—*To pass or surpass,* افزون آمدن , گذريدن , گذشتن ,
غالب شدن , فضل نمودن . v. *To excell, transcend.*—*To pass,*
(*to allow, admit, approve*), پسنديدن , تحسين كردن , قرين ,
قبول شدن . (*to be approved*), پسنديده شدن , تحسين يافتن ,
صوابديد شدن , مقبول شدن . *To pass upon,* فريفتن , حيله
بازي كردن , غدر ساختن . v. *To deceive, cheat.* *To pass or
send from one place to another,* جابجا روانه كردن , فرستادن ,
ارسال ساختن . *To pass one's word for another,* ضامن شدن .
پايندائي كردن , ضمندار شدن , كفيل بودن . *To pass one's
time,* اوقات گذرانيدن , احيان شدن , گذران , زندگاني كردن ,
v. *To live; dwell, reside.* *To pass for* (*personate another*),
اسم و صورت ديگر را گرفته فريفتن . *To pass under examination,*
آزموده شدن , تجويز يافتن . *To come to pass,* واقع شدن ,
افتادن , ظهور نمودن . v. *To happen.* *To let pass,* اجازت
دادن , گذارش دادن , رخصت كردن . v. *To dismiss.* *To*

cause to pass, گذرانیدن. *To be well to pass (to be rich)*, تونگر بودن , مالدار شدن.

A pass (narrow road or passage), تنگ راه , راه، تنگ. —*(of a mountain)*, درّه A , نقب A , معبر A , عرقوبه A , ریع A , منفذ A , منقب A , درغاله , سره. v. Also *road, street, passage, passport.*—*A dangerous pass*, معبر خطرناک. *To advance through a narrow pass into an enemy's country*, مدرّب کردن. —*A pass, passado (in fencing)*, هجوم و ضرب در ضرب با تیغ , ضرب شمشیر , مجالدت.

Passable (possible to be passed), قابل , ممکن عبور شدن , مقارب A , لایق گذر , عبور. *(supportable)*, قابل تحمّل , بین بین A. v. *Tolerable; allowable: popular.*

Passage (road, &c.), گزاره or گذاره , راهگذار , ره , راه , گذرگاه , گذر , طریق A , جواز A , معبرجا. v. *Way, ferry.* —*(journey)*, روي , رحیل A , سیر A , سفر A , سلوک A , امشول A , مقال A , مقالت A. *A passage in a book*, روانه. *One who discovers an unknown passage*, راهیاب , قول A.

PASSED *(gone through* or *over)*, رفته , گذشته. v. *Past.* —*Passed over (neglected)*, ناسي A , معطّل A , منسي A. *(forgiven)*, معاف شده , درگذشت کرده , فراموش کرده , معذور A , معفو A , مغفور A.

A passenger, رهور , راهرو , رهرو , عابر A , رونده , مسافر A , گذرنده , صادر و وارد A , راحل A , ابن سبیل , رهگذار , ره آور , رهاو , رهگذاري , راهگذار , آینده و رونده , سالک A , سافر A , راهبان , عابر السّبیل A , کدینه. v. *Traveller.*

Passing (part.), عابر A , عبورکنان , گذرکنان. *(going through* or *over)*, گذران , گذرکنان. *(exceeding)*, نهایت A , بغایت , افزونتر , زیاده A. v. *Exceeding, eminent.*

PASSION *(opposed to action)*, آثرپذیري , انفعال A , قوّت منفعله. See under *grief, sorrow, anger, rage, love, lust, desire, hatred, malice, &c. &c.*—*Without passion* (or *anger)*, بلا قهر , بي غرضانه , بي غرض , بي خشم , بي غضب. *(without, love, desire,* or *strong sensation)*, بي عشق , بي ارزومندي , غیر رشکي. —*The passions of the mind,*: هوا و هوس , اغراض , حرکت باطني , هواي نفساني , هوا و هوس , جنبش خاطر , اتواق دل , جان. —*To restrain the passions*, نفس را ضبط کردن , اهلاک نفس نمودن. *To give way to the passions*, تابع هوا و هوس شدن. *The passion of love*, هواي عشق.

Passionate (prone to anger), آتش مزاج , زودرنج , با حمیت , گرم , قهرناک , تیزمزاج , غضبناک , خشمناک. v. Under *anger.*—*(earnest, eager)*, ارزونما , ارزومند , گرم , پر غیرت , هوسناک. v. *Pathetick.*

Passionately (angrily), غضبانه , با قهر , با حمیت. *(with strong desire)*, باهوس , ارزومندانه , با عشق و ارزومندي , وهوا , با رشک وغیرت , باگرمي. v. Also *pathetically.*

Passionateness (proneness to anger), غضبناکي , خشمناکي. *(vehemence of mind, keenness of desire)*, عشق و , ارزومندي , ارزو , هوس و هوا , رشک و غیرت. v. *Passion;* also *patheticalness.*

PASSOVER, پاسقالیه , فصح A or فسح A , عید A , احي A.

PASSIVE *(unresisting)*, غیر , بي مخالفت , متحمّل A , مقاومت , بلا تردّد , مساهل A. v. *Patient.*—*A passive verb*, مفعول A , مجهول A. v. *Grammar.*

Passively, باتحمّل , بطور بي مقاومت , متحمّلانه. v. *Patiently.*

Passiveness, تحمّل A , شکیب A , صبر A , صبوري , عدم مقاومت. v. *Patience, submission.*

A PASSPORT, دستک , روانه , پروانه راهداري , راهداري , گذرنامه , راهداري.

PAST *(not present, gone)*, رفته , گذشته , ماضي A , سابقه A , متعـ A , ما تقدّم A , بران , سلف A , سالف A , متهور A , متجرم A , اسبق A , سابق A.

The past, الماضي A , سابق A , ایام گذشته , زمان گذشته , سلف A , خالي A , دهور دهر دهارير. —*A past event*, قصه کسوم. *The past or last year*, پارسال , سال گذشته. *The remembrance of past affliction*, اندمه. *Things that are past*, سوالف A , سوابق A , سابقت A. *Past ages*, ادمت A , قدم A , زمان متقدم , اباض مقدم. *Those who are past (predecessors)*, بیستان , باستان , گذشتگان , رفتگان , ماضي A , دیرینه , متقدمین A. *Knowing the past, present, and future*, عالم الغیب و الشّهادة A. v. *Omniscient.*

Past (beyond, above), بلا A , فوق A. *Past hope*, بلا امید , فوق المامول A. *Past ability (of doing any thing)*, بلا قابلیت , بلا قوّت , بلا قدرت. *Past all danger*, بلا خطر. *Past the prime of life*, بلاشباب , بزاد برامده , سالدار. *The participle past*, اسم مفعول.

PASTE, خمیر A. v. Leaven.—(flour and water for pasting), تعجین A , شوبا .—To make paste, خمیر کردن . v. To bake.—To make paste for fastening paper, &c. عجین ساختن , کردن . To paste or fasten with paste, با شوبا , با عجین جسبانیدن , بند کردن . v. To glue.

PASTEBOARD, کاغذ دفتین , کاغذ وصلي .

PASTERN (of a horse), وظیف A (plur. اوظفت , اوظفه).

PASTIME, لعبتبازي , بازي , تفرج A , صفا A , تماشا , قصف A , بیدار , بازیچه . v. Amusement, diversion, play.

A PASTOR, مرعي A , شوبان , جوبان , گله بان (fem. مرعیت A), راعي A , گواره بان , خایل A (plur. خول). v. Shepherd, grazier.

Pastoral, راعي آسا , صحاري , شوباني , جوبان منسوب . v. Rural, rustick.

PASTRY, گوشت آگنده , توبرتو , بوره , سنبوسه . (confectionary), سکار , پهناله , روغني , نان روغني , حلواي . A pastry cook (or confectioner), مخمر سنبوسه , بوره گر , حلوایي . A pastry cook's shop, بوره خانه .

PASTURABLE (proper for pasture), قابل رعیت , لایق چرا .

Pasture, pasturage (grounds), علفزار , چراگاه , رعیت A , گذار , مرتع A , مرعي A , چرش , چرند , علاف A , چرازار , شاداب , ریفت A , ریف A , مسربت A , کونام A , کنام . Pasture, pasturing, مرغ A , اب A , چرا , چرند , رعي , مرتعي A , علف خور , موکّل A .

To pasture (feed as cattle), علف , مرعي شدن , چریدن , رعي , خوردن . (to feed cattle on pasture grounds), چرانیدن . سوم کردن , مهل ساختن , کردن . v. تقسیس , قس , ملح , مرازمة , تلزیه , ابل , مجو .

A PASTY, گوشت آکنده , بوره , سمبوسه . v. Pie.

PAT (exact, suitable), لایق A , شایسته , سزا , سزاوار . v. Fit, opportune.

To PAT (strike gently), کوب سبکت و , ضرب سبکت زدن . v. To tap.—A pat, ضرب سبکت و نازکت . نوازش نمودن .

A PATCH (on a garment, &c.), پیوند , پینه , پاره , پرگاله , دروش , پارچه , باز انگن , رقعه A , درود , همليحت , خدفرت A , دربه , لبدت A . v. Also particle, parcel.—To patch (a garment), پیوند , پینه دوز کردن , پینه زدن , ترقیع کردن , در کردن , همليحت دوختن , کردن (to mend any thing clumsily). v. To bungle.

A patcher, همليحت دوز , پاره زن , پینه دوز .

Patch-work, همليحت دوزي , پینه دوزي گوناگون , مرقّه A , معین .

PATE, راس A , سر . v. Head.

PATENT (open, publick), آشکار , شایع A , هویدا , کشاده , ظاهر A , معلق A . A patent road, شاهراه , دلي A , دلیع A , فارز A . v. Highway.

A patent, برات A , برات , پروانه , فرمان , سند A , عالیشان , منشور A (plur. مناشیر) , برات سلطان , یافته , اجازت نامه , یرزاري , پاینده , خط شریف , دستینه A , دستیه , التمغا A , تمغا A , یرلیغ A , یرلغ T , معافي نامه , معافي , برات آزادي , مسلم نامه , امان نامه , مهرکت . The royal signet on letters patent, توقیع پادشاه , توقیع رقیع , توقیع . v. The several words in Vol. I.

A patentee, برات دار , پروانه دار , فرماندار , سنددار , &c.

PATERNAL, اباي A , ابوي A , پدرانه , پدري . Paternal succession, موروث A , میراث A . v. Heritage.—By paternal succession, موروث A , ملکي A . v. Hereditary.—Paternity, ابوت A , پدري .

A PATH, جاده , سمت A , طریق A , سبیل A , ره , راه , مبقرت A , نحوه , منسم A , گردگاه , نبي A , وتیرت A , شعب A , صراط A or سراط A , زراط A . A path which has no thorough-fare, گریوه . v. Road, street, tract.

PATHETICK, جانکا , دلنواز , دلستان , دلگیر , جان گداز , جگرسوز , درد انگیز , دردخیز , دلاویز , دلدوز , جان کش .

Pathetically, دلنوازانه , از جان گدازي . To touch pathetically, خاطر کشیدن , جان گداختن , دلاویز کردن , دلنواختن , نرم دل و ملایم ساختن .

Patheticalness, خاطرکشي , دلگیري , جان گدازي , دلنوازي , &c. v. Pathetick.

PATHLESS, بي سمت , بي سبیل , بي طریق , بي راه , نا پاخوست , غیر طریق .

A PATH-WAY, تنگ راه . v. Path.

PATIENCE, شکیبایي , شکیب , تحمّل A , صبوري , صبر A ,

، اناث A ، اصطبار ، سامان ، طاقت A ، برداشت ، بردباري ، تدريب A ، تجاحت A ، مول A ، عرف A ، بذم A ، تدرّب A . *To have patience*, صبرداشتن ، صبر كردن . v. *To be patient.*

Patient, صابر A ، صبيره ، صبور A ، اهل صبر ، بردبار ، شكيبا ، خود بار ، طويل الاناث A ، وجيع A ، عارف A ، اني A ، ممريث (plur. ممارث). — (*in Grammar*), مفعول A — *To be patient*, صابرشدن ، صبيرشدن ، صبر وتحمّل نمودن ، صبور ، شكيبيدن ، شكيب داشتن ، شدن .

A patient (person indisposed), مريض A ، عليل A .

Patiently, با صبر ، صبراً A ، شكيبانه ، با شكيب ، بردبارانه ، صبورانه .

PATLY, لايقانه ، با مناسبت ، با شايستگي ، با مزلواري . v. *Fitly, opportunely.*

PATRIARCH, بطريق A (plur. بطارقت ، بطاريق) ، بطريقي — *A patriarchate*, بطراكه A ، بطريقيت A . بطريكي

Patrimonial, موروث A ، ملكي ، تمليكي . *Patrimonial possessions*, موروث A ، مال A . v. *Hereditary* and *heritage.*

A PATRIOT, وطن دوست ، اهل حبّ الوطن .—*Patriotism*, حبّ الوطن A .

A PATROL (*night watch*), شبگرد ، شبرو ، حارس الليل A ، رصّاد A ، عاسّ A ، عسس A ، پاسبان شب . *A military patrol*, طايفه A ، طايع A . — *To patrol*, شب گردي كردن ، پاسباني كردن .

A PATRON, مربّي A ، دستگير ، مسلّطت A ، حمايت ، بخشنده ، صيانت ده ، حارس A ، حمايتي ، پشتي بان . v. *Protector.* —*A patroness*, زن دستگير ، حارسه A ، ولي A . — *Patronage*, حمايت A ، دستگيري ، پشتي ، نعمت ، دستياري ، مربّي گري ، پشت پناهي ، خفر A ، صيانت A . v. *Protection, guardianship.* — *To crave patronage*, تخفر كردن ، حمايت نياز ساختن .—*To patronise*, دستگيري نمودن ، حمايت ، دادن ، صيانت بخشيدن ، مربّي شدن ، تخفير نمودن .

To PATTER (*make a noise as hail, rain, &c.*), تطر و تكرك و فدند زدن ، طنطنه كردن .

A PATTERN, نمونه ، نموذج ، انموذج v. q. ، نمودار ، پيشوا ، قدوة A . v. *Model; specimen.* — *To pattern*, v. *To imitate; to be a model.*

PAUCITY, كمي ، قلّت A ، اندكي ، زهيدي . v. *Scarcity.*

To PAVE, فرش كردن ، فرش بندي كردن ، بلط كردن ، افراش كردن ، تفريش نمودن ، وطد ساختن ، كوفتن . *To pave the way (remove difficulties)*, راه كشادن ، راه ساختن ، دشواري ، راه آسان و كشاده ساختن ، واكردن .

A pavement, فرش ، بلاط A ، بلطت A . *A mosaick pavement*, زمين معيّن . *The ornamented pavement of a palace*, ستام .

A PAVER, *pavier*, فرش بند ، بلاطگر . *A pavier's beetle*, ميلدت A .

A PAVILION, خيمه A (plur. خيم ، خيام ، خيمات) ، فساط A ، مضرب A ، مجوّز A ، سراپرده ، بارخانه ، بارگاه ، فستاط or فسطاط A . v. *Tent.* *An open pavilion (or awning)*, سايبانه ، سايبان ، شاميانه .

The PAUNCH, شكم ، شكنبه ، پاي شكم ، تهيگاه ، فثج A (plur. افثاج). v. *Belly.* — *To paunch.* v. *To pierce, rip, tap.*

A PAUPER, مسكين A ، اهل مسكنت ، فقير A ، دريدر . v. *Poor man, beggar.*

PAUSE (*stop*), استادگي ، توقّف A ، وقفة A ، قنود A ، وقف A ، استراحت A . v. *Interval, intermission, delay.* — (*suspense*), شبهه ، شكّ ، تردّد A . v. *Hesitation, doubt.*— *To pause (make a stop)*, توقّف كردن ، وقف كردن ، قنودن . — (*to hesitate*), فكر كردن ، استراحت كردن ، قنود كردن ، تأمّل كردن ، تردّد نمودن ، دودل بودن ، پس و پيشي كردن .

A PAW, پنجه ، پا ، پايي ، چنگ ، چنگل ، چنگال ، ظفر A ، خرزه . v. *Foot, hand.*

To paw (draw the foot along the ground), پاي بر زمين كشيدن . — (*to handle*), سودن ، لمس كردن .

A PAWN, رهن A ، گرو ، ارهون ، نوا ، فكاك A ، سبق A ، سبقت A ، بحث A . v. *Pledge.*—*A pawn at chess*, پياده ، بيدق A ، بيذق A — *To pawn or give in pawn*, رهن كردن ، امبال ساختن ، گرو كردن ، رهن دادن ، مرهون نمودن . *To demand a pawn*, مسترهن كردن ، رهن خواستن . *To redeem a pawn*, فكّ رهن كردن . *To receive a pawn*, رهن گرفتن . — *A pawn-broker*, رهن گير ، گروگير .

Pawned, مرتهن A ، برهن داده ، درگرو نهاده ، برهن موضوع .

A pawner, گروكننده ، رهن كننده .

To PAY, اداکردن , عاید کردن , اجراکردن , گذاردن , گذاریدن , توختن , توفیرکردن , قضاساختن , حلول کردن , تخامص ساختن , اجارت دادن , کرا نمودن , اجردادن . ادای دین , قرض اداکردن , v. Also *to reward.*—*To pay debt,* نمودن , وام وفاکردن . —*To pay tribute,* خراج گذارکردن . —*To pay or atone for,* تکفیرکردن , جریمه دادن , عقل نمودن , دیت ساختن . v. *To expiate.* *To pay wages,* وظیفه دادن , طلب دادن , علوفه دادن . *To pay or beat,* ضرب کردن , گوفتن , زدن . v. *To drub.*

Pay, علوفه ▲ , وجیبت ▲ , وظیفت ▲ , طلب ▲ , ورستاد ▲ , رزق ▲ . v. *Wages, pension, stipend, hire.*—*Daily pay, wages,* روزینه , روزانه , روزگانه , روزیانه . *Monthly pay,* ماهانه , ماهیانه , ماهینه . *Yearly pay,* سالیانه , سالیانی , سالیان .

Payable, ممکن وفا , واجب القضا ▲ , واجب الادا ▲ , قابل للادا ▲ .

Pay-day, روز ادا , روز گذار , یوم الادا ▲ .

A payer (*of debts, &c.*), قضاسازنده , اداکننده , گذارنده , توفیر کننده , توزنده . *A payer* or *pay-master* (*of pensions, &c.*), بخشی , خزانچی .

Payment, ادا ▲ , عاید ▲ , گذارش , اجرا ▲ , قضاء , توز , وفا ▲ , جزا ▲ , عوض ▲ , اجره ▲ , اجرت ▲ . v. *Reward.*—(*a beating*), ضرب ▲ , کوب ▲ , مضرب ▲ .

A PEA, *peas,* کرسنه , مشنگ , کشنه , کشنی , گلوک , ماش , بلسن , حمص ▲ , نخود , مشو , میشو , میجو , جلبان , خلره , سلک , نکل .

PEACE, آشتی , صلح ▲ , صلح وصلاح , سازکاری , برار , آسایش , آرام , (*rest*) —. هدانت ▲ , هدنت ▲ , امان ▲ , اسودگی . v. *Quiet, content, amity, silence.*—*A treaty of peace,* صلح و صلح , عقد صلح , عهد و پیمان صلح , مصالحت ▲ , معاهدت . *Articles of peace,* صلح نامه , عهد نامه . *The peace of* GOD, سلام الله ▲ . *Peace be with him,* سلام علیه ▲ . v. Vol. I. صلح وصلاح , صلح آراستن , آشتی کردن . *To make peace,* باقی ملایمت , معاهدت کردن , مصالحت ساختن , منعقد نمودن , ساختن عهد وپیمان صلح و صلاح بند وبسته نمودن . *To make peace between two parties,* اصلاح مابین کردن . *To renew peace,* صلح تجدید ساختن . *To sue for, peace,* مستصلح شدن , صلح وصلاح طلب کردن . *To infringe the peace,* خلل صلح , مغایر صلح شدن , وصلاح کردن . *To observe the articles of peace,* شرایط صلح ضیانت کردن . *To enjoy peace of mind,* آرامیدن , مرفه الخاطرداشتن , آسوده حال و مرفه البال شدن , دل آرام , آرام دادن . آرمیدن . *To give peace* or *quietness,* ساختن , آرامانیدن . v. *To pacify.*

Peace! خاموش , خپ باش , صه ▲ . v. *Silence.*

Peaceable, صلاح اندیش , صلح جو . v. *Quiet, pacifick, safe.* *A peaceable dwelling,* آرامگاه . *Peaceable times,* ایام صلح وآشتی . —*Peaceableness,* صلاح اندیشی , صلح جویی , صلح کاری .

Peaceably (*without war or disturbance*), بی جنگ وشماته , بی حرب و هنگامه , نافتنه مضرب . v. *Quietly.*—*Peaceful,* v. *Pacifick, quiet, mild.* —*Peacefully,* v. *Pacifically, mildly, quietly.* —*Peacefulness,* v *Quiet, peaceableness.*

A peace-maker, مصلح ▲ , صلح کار , صلح وصلاحساز , آرمنده .
v. *Mediator.*

A PEACH, شفتالو , شفتالود , شفتالوج , تفاح فارسی , شفتلک , شفترنگ , شبترنگ , زلیق ▲ , قلیق ▲ , فرستق ▲ , خوخ ▲ .—*Peach-coloured,* شفتالو رنگ .—*To peach,* v. *To impeach.*

A PEACOCK, طاوس ▲ or طاوس (plur. طواویس), مرغ طاوس , طیرالطاوس ▲ , صراغ ▲ . *A green peacock,* طاوس اخضر . *To strut like a peacock,* چمیدن , چمان شدن , خرامیدن , خرامان بودن , خریدن .—*A peahen,* طاوس ماده . *A pea-chick,* طاوسچه .

A PEAK (*top of a hill*), سرکوه , قله ▲ , قله تل , راس ▲ الجبال . v. *Summit, point.*

A PEAL (*of thunder*), رعد ▲ , ازیز ▲ .—(*of bells*), طنطنه زنکبارها .

A PEAR, امرود , ارمود , کثری ▲ , کمثرات ▲ (plur. کمثریات), انبرد , انبرود . *A wild pear,* اخگور . *A pear-tree,* درخت امرود .

A PEARL, مروارید , دره ▲ , لولو ▲ , جوهر ▲ , گوهر , سائح ▲ , سفانت ▲ , تومت ▲ , خوضت ▲ , ونات ▲ , جمان ▲ , جمانت ▲ , خضل ▲ , ضیب ▲ , نطفت ▲ . *A large or royal pearl,* مروارید یکدانه , در شهوار , لولو شاهوار , دره التاج ▲ , گوشوار , گوشواره , لولو لاله , شهدانه , در یکتا , دروه , لالی ▲ , جواهر ▲ . *Pearls,* فریدت ▲ , فرید ▲ , مرواریدها , عقیلت البحر ▲ , خرزات الملک ▲ . *A pearl*

of a fine water, درّ خوش آب . *Pearls of great price*, لآلئ گران بها. *Piercing pearls (subs.)*, سفتن مروارید , تثقیب . درّ ثمین A. *An unpierced pearl*, درّ ناسفته. *Scattering pearls*, جوهر افشان . *Bearing pearls*, درربار. *Small or false pearls (worne by inferior women in necklaces, &c.)*, مهره , شذر , خرز , بسد , خشل A , پستد . *A pearl or speck on the eye*, ظفره A , ظفر چشم , ناخن العین . *A bead of silver resembling a pearl*, مورش , سیمین , جمان A , جمانت A . — *Pearled (set with pearls)*, با جواهر آراسته , مرصّع A . *Mother of pearl*, کوهر پرور , ام تومست . *Diving to fish pearls*, غیاص A.

Pearly, گوهروار , درّ آسا .

A PEASANT, دهقانی , روستائی , اهل روستا , خوریاد , خویرات A , فلّاح A , زارع A . v. *Countryman.*—*Peasantry*, اهالی روسته , اهالی قریت , اهالی کس , روستای .

A PEASCOD, *peashell*, پوست کشنه . — *Pease*. v. *Pea.*

A PEBBLE, حصاه A , حصی A , حصات A , سنگ پاره , مدوّر , سنگ ریزه . *A place abounding in pebbles*, محصات A.

A PECCADILLO. v. *Fault.*

PECCANCY (*bad quality*), فساد A , بدی , ماهیت A , شرّ A , کیفیت فنا .

Peccant (corrupt), بد , شرّ A , فاسد A. v. *Bad, deficient.* —(*criminal*), مجرم A , جرمناک , گناکار . *Peccant humours*, اخلاط فاسده .

To PECK (*as a bird*), منقارزدن , شده زدن . v. Also *to strike.*

PECTORAL (*belonging to the breast*), صدری A , صدریه A , سینه مخصوص . *A pectoral (stomacher, breast-plate, &c.)*, جبه , سینه پوش , بروان , سماچه , شاک . — *A pectoral medicine*, داروی سینه .

PECULATION (*on the public treasury*), دوزدی خالصه , شریفه , فریب بیت المال .

PECULIAR (*appropriate, not common to all*), خاصّ A , مخصوص A , نه عام , غیر عمومی , غرّ .

Peculiarity, خاصیت A , خصوصیت A , خاصّت A , مخصوصیت A .

Peculiarly, خصوصاً A , خصوصیاً A , خصوصیانه , خاصّةً A.

PECUNIARY (*relating to money*), نقدی , زر منسوب , (*consisting of money*), از زر , درنقد , نقد پیوند . *A pecuniary consideration*, عوض درنقد , اززر سزای . *A pecuniary payment*, ادا کردن بزر حاضر , گذار بنقد .

A PEDAGOGUE, اوستاد , اخوند , خواجه مکتب . v. *Schoolmaster.*

PEDAL, پای منسوب .

A PEDANT, علم مغرور , عالم خود فروش , بوغت گو .

A PEDESTAL (*base of a pillar*), بن ستون , پای عمود . (*basis of a statue*), پای صنم .

A PEDICLE, ساق A. v. *Stalk.*

PEDIGREE, A نسب (plur. انساب), A اصل (plur. اصول), A نسل (plur. انسال), A آل , رسم سلسله , بشت به پشت , سلسله A.

A PEDLAR, دست فروش , خرده فروش , پیلور .

Pedlary, خردهات , خرده مرد , اسباب کمیها , متاع فرومایه .

Peddling (the business of a pedlar), دست فروشی , خرده فروشی , متاع فرومایه فروشی .

To PEEL, پوست برداشتن , مقشور نمودن , مقشّر ساختن , قشر کردن , شطب ساختن , شرع کردن .

Peel (rind), پوست , جلد A , قشره A , قشرت A. *A baker's peel*, نان چین , شکارانج .

To PEEP, لمح زدن , لوص دیدن , چشم داشتن , نظر ساختن , نگرستن , جماش کردن , لحظ ساختن . v. *To look, glance, inspect.*—(*look at privately*), پنهان نگرستن . *To peep (make the first appearance)*, به ظهور آمدن . v. *To dawn.*

A peep (sly look), لمح A , لمحه A , لمحان A , لوص A , بکرت A , نظرت A . v. *Glance.*—*The peep of day*, صبح دم , تباشیر صباح , هنگام سحر . v. *Dawn.*

A peep-hole, چشمک .

A PEER (*equal*), همسر , همتدر , همپشت , همتال , همنشین . v. *Companion; nobleman.* — *To peer*, v. *To peep.*

Peerage, امارت A . v. *Nobility.* — *Peeress*, v. *Lady.*

Peerless (unequalled), بی نظیر , بی مثال , بی همتا , بلا , غیر معادل اقران .

Peerlessness, عدم مثال , بي همتائي , بي مثالي , بي نظيري , شان بلا همتا , استعلاي مطلق .

PEEVISH, تيزطبيعت , تيزمزاج , تبزمزاج . زود رنج , تند , وبق A , ثقيل A , غضوب A , عفنقس A , لفوط A , بهلق A , عبس A . —*Peevishly*, با تيزمزاجي , ثقيلاً A , تندانه , از زودرنجي . —*Peevishness*, ثقلت A , تندي , تيزطبيعتي , زود رنجي .

A PEG, ميخ , وتد A (plur. اوتاد), فانه A , وتد A , خيطلت A , مسمار A (plur. مسامير). — *To peg*, تسمير , بميخ بند كردن . *To take a peg lower*, فروتر ساختن , ساختن . v. *To depress, humble, mortify.*

PELF, مال A . v. *Wealth, riches.*

A PELICAN, ام A , ام جعران A , رخم A , ماهي خور , رسال .

A PELLET, غليله , گوله , فندق . v. *Bullet, ball.*

PELLICLE (*thin skin* or *film*), پوست باريك , (جبلي H) , پرده , قوف A , وتيرة A , ليط A . — *The pellicle enveloping the white of an egg*, غرقي A , قيقا A , قيقات A , خرشا A . *The pellicle upon milk, blood, or other liquids*, دوايت A , طلاوت A , طبافت A , ظهارت A .

PELLITORY (*herb*), عاقرقرحا A , بلنجاسف .

PELLUCID, شفاف A , كرش . v. *Bright, clear, transparent.* — *A pellucid pearl*, درّ خوشاب . — *Pellucidness*, شفافت A , شفافي , كرشي . v. *Brightness.*

A PELT, خامسوز . v. *Hide, skin.* — *A pelt-monger*, خامسوز فروش .

To PELT, چيزي را انداخته زدن , از اندازي گوفتن . v. *To cast, throw, strike.*

PELVIS (*abdomen*), تهيگاه , پاي شكم .

A PEN, قلم A , خامه A , قصب A , خلب A , كلك . v. *Feather.* *The nib of a pen*, نوك قلم . *To make or mend a pen*, قلم تحريف ساختن , تراش كردن . *An uncut pen*, غريا A . *An enchanting pen* (*elegant writing*), خامه سحرساز . — *Having a happy pen* (*writing well*), قلم سعادت رقم . *A pearl-scattering pen*, خامه درّنثار . *A careless pen*, قلم جاهل . *A pen for cattle*, گريوه , شبگاه , زريبت A , نگروا , انگور .

To pen (*write*), نوشتن , رقم كردن*, مسطور ساختن . v. *To write.* — *To shut up in a pen*, درگريوه نهادن , درشبگاه , تحصين كردن .

PENAL, سزائي , عقاب نما , متواني , تعذيب كن , سياست ساز . *Penal laws*, حدود A , حدود شرعيت A , حدود A , محدودات A , الشرع . *To put in execution the penal laws*, اجراي حدود كردن . v. *To punish.*

A penalty, جريمانه , جرمانه , تاوان , جريمه A , غرم A , عذاب A . v. *Fine, mulct, punishment.*

Penance (*chastisement*), عذاب A , عقاب A , عقوبت A , قهر , تنقام A , تعزير A , تعذيب A , جزاي شرّ , باد افرا , باد افرا .

A PENCIL, منقشت A , قلم A . — (*hair*), موقلم , قلم , قلّ قلم , نقاش .

To pencil, نقش كردن . v. *To paint.*

A PENDANT, آويزه , ورغوش . v. *Ear-ring: pennant.*

PENDENCY, تعليق A , نشل A , آويختگي , اويزش . (*suspence* or *delay of legal decision*), تأخير حكم , تراخي فصل , وقضيت , توقّف قضا وحجّت , قطع نزاع , درنگ .

Pending (*not yet decided*), نا محكم , بي قطع نازع , غير , قضا وحجّت .

PENDENT, *pendulous*, آويزان , آويخته , درآويز , فروهشته , معلّق A , متعلّق A , آونگان , سدل A , پلمرده , نوّاس A . — *Pendulousness*, آوختگي , آويزي , برآويزي , آويزش , فروهشتگي .

PENETRABLE, ممكن نفاذ , قابل تاثيرگذار . — *Penetrability*, امكان نفاذ .

Penetrant, penetrating, penetrative, (*piercing, entering into*), نافذ A , درروان , داخل A , گذرندد , نفاذ نما , تاثيركنان , هذام A , موثر A , منشيم A , تند , تيز . v. Also *sharp, acute, subtil.* —*Penetrating* (*inspecting*), مطّلع A , بصيرت نما , با دقيقت نظر ساز , اطلاع نما . — *Penetrating, penetrative* (*acute*), تيز فهم , سريع الفهم A , فطين A , اهل بصيرت , نكته بين , زيرك . v. *Discerning.*

To penetrate (*pierce*), درروفتن , سفتن , نفاذ يافتن , نفذ , نمودن , نفوذ ساختن , شمخه زدن , تاثيرساختن , گذركردن , گذاردن , خفيدن , داخل شدن , دخل كردن , تصميم كردن , رسب نمودن . v. *To bore, enter.*—(*to reach the meaning, inspect narrowly*), در يافت كردن , دريافتن , خرده بين شدن ,

اطلاع کردن , استطلاع گرفتن , مطلع شدن , بینائی داشتن , فهم نمودن , ادراک داشتن , فراست نمودن , امعان نمودن , ذهن سدید داشتن . v. *To comprehend, conceive, understand.* — (*to make an impression on the mind, to be understood*), زیرک , در خاطر نشانده شدن , مدرک شدن , دریافته شدن , مفهوم بودن , شدن . (*to affect or pierce the heart*), جان خاطرگیر , دلگرفتن , دلریش کردن , دلدوز بودن , گذاردن انفاذ , تنفیذ کردن , شدن . *To cause to penetrate or pierce,* ساختن .

Penetrated, گذارده , مدخول A , دررفته , تمضّي A , موثّر A .

Penetration (*into any thing*), نفاذ A , درآمد , دخل A , دخول A , (تاثیرات plur.) تاثیر A , گذار , نفوف A — (*acuteness*), جزالت A , زیرکي , تیزفهمي , تندي , تیزي , دل آگاهي , ادراک A , فهم A , عقل A , فراست A , بصیرت A , اطلاع A , استطلاع A , ضمیر منیر . v. *Sagacity.*

A PENINSULA, جزیره A . *The peninsula of Arabia,* جزیرت العرب A .

PENITENCE, توبه A , توبه کاري , ندامت A , پشیماني , آرمان , ازمان , انابت A , افسوس A , تلهّف A , استغفار A , ندم A , فکنت A , تفکّن A , سدم A , بتینا , پتیا , بتیا , توبهٔ نصوح . v. *Repentance.*

Penitent, penetential, متأسّف A , مستغفر A , پشیمان , نادمان A , نادم A , توبهکار , آرمان , ندم A . *To be penitent,* ستوهیدن , نادم شدن , مستغفر شدن , پشیمان شدن , نرسودن . v. *To repent.*

A penitent, ابومان , نادم A , توبهکار , پشیمان , متأسّف A , اهلِ انابت , صاحبِ ندامت , ابوبات , ابویان , ابریان .

Penitently, نادماً A , توبهکارانه , ازتأسّف , با پشیماني , تندمانه .

A PENKNIFE, کزلک or کذلک , چاقو , قلمتراش , برابه , مبراة A , مبرا A , مبضع A .

A penner or pen-case, قلمدان , خامه دان .

A PENMAN (*fine writer*), خوش نویس , خوش قلم A . — (*author*), راقم الحروف A , کاتب A , منشي A , مصنّف A , نگارنده . v. *Writer.* نویسنده , خطّ گذار , نقشبند .

A PENNANT, *pennon,* ازنج , باد نما . v. *Flag.*

PENNY-ROYAL (*herb*), نودنج , پودنه , پودنج , بودنگ , سعتر , علیجن , حبق , فودنجِ برّي , پونگ , فودنج , فونتج , جلنجبویه .

Pennilesss. v. *Moneyless, poor.*—*An earnest penny,* مسکان . v. *Earnest.* — *Pensile.* v. *Pendulous.*

A PENSION, مددِ معاش , وجهِ گذران , علوفه A , وظیفه A , تیمار A , جاگیر .

To pension, جاگیر دادن , وجهِ گذران دادن , وظیفه دادن , علوفه بخشیدن .

A pensioner, pensionary, علوفه دار , وظیفه دار , موظّف A , تیماردار , اهلِ معاش , جاگیردار .

PENSIVE, دلفکار , متأمّل A , اندیشه ناک , فکرمند , متفکّر A . v. *Thoughtful, melancholy, mournful.*

Pensively, بافکر , باندیشه , فکرانه , بفکر , دلفکارانه , تأمّله . v. *Mournfully.*

Pensiveness, اندیشه , تأمّل A , فکرمندي , فکر A , دلفکاري , ناکي . v. *Thoughtfulness, melancholy.*

PENT, *pent up,* مشدود A , مسدود A , منسدّ A , منجمد A , منغلق A . v. *Shut.*

PENTÆDROUS (*having five sides*), پنج جنب دار .

A PENTAGON, پنج جنب , پنج کنار , پنج گوشه , مخمّس A . *To make a pentagon,* تخمیس کردن .

Pentagonal, pentangular (*having five sides and angles*), مخمّس A , پنج گوشه دار .

The PENTATEUCH, کتبِ موسي , توریت A .

PENTECOST, عیدِ خمسیة , عید الخمسین A .

A PENT-HOUSE, قابول A , قنبع A , طاقیت A , قابور , قابلاء A .

PENURIOUS, ناکس , بخیل A , طمعکار , تنگ دست , بي مکرمت , لییم A . v. *Niggardly.*

Penuriously, بلا جوَمردي , بخیلاً A , از تنگ دستي , باطمعکاري , بي بذلانه .

Penuriousness, لوم A , ناکسي , طمعکاري , تنگ دستي , بخل A , عدمِ بذل .

PENURY, تنگ دستي , دستتنگي , احتیاج A ,

. نقر A ، گدایی ، مضایقت A ، قلّت A ، مسکنت A v. Poverty, want, indigence.

PEOPLE, خلق A (plur. خلایق ، اخلاق), قوم A (plur. اقوام), ملّت A (plur. ملل), امّت A (plur. امم), طایفه A (plur. طوایف), بریت A ، تبار A (plur. شعوب), شعب A ، طمل A ، آمتان A ، املا A ، اورم A ، دهدن A ، اوتاد A ، دیده ، طبل A ، بلتم A ، دیجوار ، الزني A ، رفي A ، آل A. A concourse of people, جمیعت خلق . v. Crowd, multitude.— People of various nations, طوایف مختلفه. The common people, شعب جمهور ، عوام النّاس A ، خلق عالم ، عوام A ، عامّت A ، عامّ A. v. Commonalty, populace.—People of a higher class, اشراف A ، ارباب دولت ، برایا A. v. Grandees, nobles.— The Christian people, ملّت ، فرقه نصار . مسیحه. The market people, مردمان بازار.

To people, آبادان ساختن ، معمور کردن ، آباد کردن. To people a new colony, آباد و معمور نمودن ، آبادانیدن جاي ویران را آباد ساختن.

Peopled, معمور ، آبادانیده ، آباد کرده شده ، معمور A ، آبادان شدن ، آباد شدن. To be peopled, آبادان گردانیده ، معمور و آبادان گردیدن.

PEPPER, فلفل A ، پلپل ، دار فلفل ، دار گرم. — (long), فلفل دراز. To pepper, فلفل سود کردن ، با فلفل پاشیدن. v. Also to beat. — A pepper-box, فلفل دان ، ابزاردان ، ابرازدان. A pepper-corn, فلفل دانه ، حبّت الفلفل A. Peppermint, نعنع A. v. Mint.

PERADVENTURE, مگر ، شاید که ، شاید. v. Perhaps; also doubt, question.

To PERAMBULATE (walk through), سیر ، عبور کردن کردن.

Perambulation, سیر و نظر ، عبور و نگران ، سیر A ، عبور A. v. Survey.

To PERCEIVE, ادراک کردن ، معلوم کردن ، دریافتن ، فهم ، تفهیم کردن ، شناختن ، ادراک یافتن ، احساس داشتن ، دیدن ، دریافت کردن ، استماع کردن ، اذعان یافتن ، گرفتن ، آگاه شدن ، برانگیختن. v. To understand, see, hear, know, observe.

Perceived, مدرک A ، مستفهم A ، منهوم A ، معلوم A ، دریافته ، دیده.

Perceiving, دریاب. v. Percipient.

Perceptibility, قابلیت ادراک ، امکان مفهوم شدن.

Perceptible, perceivable, قابل ادراک ، ممکن دریافت.

Perceptibly, perceivably, ظاهراً.

Perception, احساس A ، دریافت ، ادراک A ، فهم A ، تفهیم A ، استطلاع A ، اطلاع A ، شعر A ، استماع A ، اذعان A ، علم A ، هوش ، بینایی ، بصیرت A ، بصر A ، آگاهی. v. Knowledge; notion, idea.

Perceptive, اهل قدرت دریافتن ، قوت احساس دار.

A PERCH (pole), معصال A ، سمرقند ، بازو ، جلس. To perch (as a bird on a tree), لبود کردن.

PERCHANCE, اتفاقاً A ، شاید. v. Perhaps.

To percolate, percolation. v. To strain, &c.

PERCUSSION, لتّ A ، ضرب A ، کوب ، صدمه A ، زدگی ، تلوس A ، لس A ، کوبست. v. Blow, stroke.

PERDITION, هلکت A ، هلکا A ، هلاکی ، هلاکت A ، اضلال حال ، تره ، ویش A ، اهلاک A ، تباهی A ، تباه A ، ضیاع A ، دمار A ، خسران A ، خسر A ، تعس A ، تدمیر A ، تخریب A ، خرابی ، ضیعت A ، ضیع A. v. Ruin, death.— Perdition catch thee! تعست A ، تعسا لک A.

PERDUE, پنهان ، درکمین نهان ، نهفته ، نهان. v. Lying in ambush, concealed.

PEREGRINATION, سیاحت A ، مسافرت A ، سفر A ، غربت A ، طهیلت A ، زیارت A. v. Travel.

PEREMPTORILY, بوجه ، نیصلانه ، بلا منازعت ، با قطیعت ، قاطعانه ، قاطع. v. Positively. To decide peremptorily, استحکام A ، قطیعت A ، فیصل کردن. — Peremptoriness, قاطعی ، فیصل A ، عدم منازعت. v. Positiveness.—Peremptory, شافي A ، دافع شبهه و اختلاف ، ناطق A ، قاطع A. v. Dogmatical, positive.

PERENNIAL, پاینده ، پایدار ، بردوام ، دوم A ، دایم A ، ابید A ، ابدي A ، اوابد A ، غیر ممنون ، لا یزال ، پایدان ، خالد A. v. Perpetual. — A perennial fountain, پایدان —. Perennity, دوم A ، بر دوامي. v. Perpetuity.

PERFECT, مکمّل A ، کامل A ، تام A ، تمام A ، درست ، متمّم A ، فاضل A ، صادق A ، سلیم A ، سالم A ، برکمال

، مقتضي A ، سهري ، اسپري ، عبقرية A ، عبقري A ، صحيح A ، منعمل A ، موفور A ، كافي A ، ازور ، هوشا ، برز . v. *Com-plete.*—(*pure, immaculate*), بي عيب ، پاكيزه ، طاهر A ، پاك ، نا مقصور ، غيرنقصان . v. *Blameless, innocent.* *To make perfect,* صحيح كردن ، درست كردن ، تمام كردن ، كامل كردن ، &c.

A perfecter, كامل كننده ، تمام سازنده .

Perfection, perfectness, تكميل A ، اكمال A ، اتمام A ، اسپري ، تمامت A ، تمام A . تتمت A ، كماليت A ، كمال A ، رسيدگي ، فضل A ، فضيلت A ، تم A ، صحاح A ، احتتام A ، كمالات A . اسوت A . v. *Goodness, excellence.*—*Perfections,* كمالات A ، فضايل A . *To bring any work to perfection,* بصلاح آوردن . *The pink of perfection,* صاحب كمال ، كاري .

Perfective, perfecting, فضل بخش ، تمام كنان ، كامل كنان ، فضيلت ده .—*Perfectively,* از كامل سازي .

Perfectly, با احتتام ، فاضلانه ، كمال مرتبه ، بكمال ، كاملانه ، بعينه A . v: *Exactly, completely.*

PERFIDIOUS, اهل خيانت ، خاين A ، نمك حرام ، همليع A ، اهل فريب ، ختير A ، خاتر A ، بد نهاد ، غدار A ، غدور A ، غدير A ، مغدر A ، نا استوار ، هملط A . *A perfidious villain,* خاينتگر ، خوان A ، دغل زن ، كافر A ، نان و نمك خاين . v. *Villain, traitor.*

Perfidiously, بوجه بد ، بطور خاين ، غدارانه ، با خيانت ، خاين ، نهاد . *To act perfidiously,* خيانت نمودن ، غدر كردن ، بعو كردن ، شدن .

Perfidiousness, perfidy, خيانتگري ، خيانت A ، نمك حرامي ، خسارت A ، خسران A ، خيسري A ، خسر A ، (plur. اغدار) غدر A ، كيسان A . ظلميت A ، غدنگ ، فسل A ، آل A ، فريب ، كيد A ، نمي A ، ولسان A ، ولس A ، معرفت A ، ضغو A ، ضغا A ، ريا A ، تلبيس A ، مكر A . v. *Fraud, deceit, treachery.*—*To accuse of perfidy,* تخوين كردن .

To PERFORATE, سوراخ ، سفتيدن ، سنبيدن ، سفتن ، رخنه ساختن ، شمينه زدن ، حك كردن ، ثقب كردن ، كردن مثقب كردن . v. *To bore, pierce.*

Perforated, منقوب A ، رخنه دار ، منثقب A ، سفته ، اخرم A ، منخت A ، ازنده ، ازنده ، سوراخدار .

Perforation, خرب A ، لثقب A ، رخنه ، حك A ، ثقب A ، تقض A ، رخنه داري ، سوراخ سازي ، خزم A ، خرم A ، حزاز A .

A perforation, سوراخ . v. *Hole.*

A perforator (*boring instrument*), پرماده ، سنب A ، مثقب A . v. *Anger.*

PERFORCE, حربا A ، ضربا A ، جبرانه ، قهرانه ، بزور . v. *By force, violently.* *To seize perforce,* بزور گرفتن .

To PERFORM, اجرا كردن ، بجا آوردن ، ساختن ، كردن ، بر آوردن ، پرداختن ، ادا نمودن ، بكار آوردن ، بسر بردن ، قضا كردن ، اكمال ساختن . v. *To execute, do, complete, finish.* *To perform on a musical instrument,* نواخت كردن ، ساز نوازش نمودن ، سازي نواختن . *To perform on the harp,* بربط نواز ساختن . *Performable,* قابل ادا ، ممكن پرداز .

Performance, ادا A ، فعل A ، عمل A ، كردار ، كردگي ، اجرا A ، كار ، كاربار ، ساز . v. *Action.*—*A performance* (*literary composition*), تصنيف A ، انشا A ، منشا A . *A finished performance,* تصنيف اعتبار ، انشا پردازي . *Performance of a promise,* ايفا A .

Performed, بجا ، شده ، برده ، كرده ، ساخته ، پرداخته ، مصنوع A ، مفعول A ، معمل A ، ادا كرده شده ، آورده ، منعمل A ، منفعل A .

A performer, صانع A ، فاعل A ، عامل A ، كننده ، سازنده ، جاعل A .—(*in composition*), گر ، گار ، ساز ، پرداز . *A musical performer,* نواز ، سازنده ، پرداز .

Performing (*part.*), پردازان ، سازان ، كنان . *Performing on an instrument,* نوازان ، پردازان .

PERFUME, ريحت A ، عطر A ، بخور A ، خوش بوي ، نفحت A ، نفح A ، شمة A ، شميم A ، رايحت طيبت ، ريح A ، فوح A ، فوايح A ، فايحت A ، خمرت A ، زادري ، عبير A ، ذفر A ، نقيص A ، نغمت A ، مجمرت A ، مجمر A ، فوحان A ، عطرت A ، فنح A . *A wicker basket in which they put perfumes,* قشوت A . v. *Censer.*

To perfume, معطر كردن ، خوش بو كردن ، خوش بوي دادن ، تبخير ، افاحت كردن ، نفح زدن ، تشميم كردن ، معنبر كردن ، شميم ريزي كردن ، رايحت پاشيدن ، ساختن . *To perfume one's self,* تبخر كردن . *To perfume clothes,* جامه تكبيت ساختن .

Perfumed, مبخور A ، مبخر A ، معطر A ، خوش بو كرده شده ، مشموم A . *Hair perfumed with musk,* موي مشك بوي . *Smelling of perfumed unguents,* طيب A ، زلف مشك ساي .

معطّر ، خوش بو کرده شدن . المددنت *To be perfumed*, عنبربوی یافتن ، معنبر شدن ، شدن .

A perfumer, عطرفروش ، عطّار A ، مجمر A . *The trade of a perfumer*, عطارت A .

PERHAPS, شاید ، اتفاقاً A ، لعلّ A ، علّ A ، ربّما A ، آنه A ، عارضانه ، عسي A . *Perhaps it may be that*, . . . شاید که . . .

The PERICARDIUM (*the envelope of the heart*), پرده، دل ، شغاف A ، تامور A ، غاشیت A ، حجاب القلب A ، خلب A ، قنع A .

The PERICRANIUM (*membrane which covers the skull*), لبس A ، (plur. مساحیق) سمحاق A ، پرده، کاسه، سر ، پرده، مغز ، سمحق A ، البس A .

PERIL, مغلطه A ، بیم ، مخاطرت A ، خطره A ، خطر A ، دجمت A ، داهیت A ، احتمال A . v. *Danger, hazard*; and Vol. I. مطارح ، مطاود ، مطمرت .

Perilous, بیم آور ، پرخطر ، مخاطره A ، خطرناک ، معطب A ، مهلک A ، جانگداد ، هولناک ، مخوف A ، مخوّف A v. *Dangerous*. *Perilously*, مخوفانه ، باخطر ، مهلکاً A . — *Perilousness*, هولناکي . v. *Peril*.

A PERIOD (*round of time, circle of years, days, &c.*), گردش ، نوبت A ، عقبت A ، دور زمان ، (plur ادوار) دوره A . — (*time*), زمانه A ، هنگام ، عهد A ، زمان A ، وقت A . — (*a full sentence*), محطّ A ، فقره A ، جمله A . — عمر A . *Rythmical periods or rhymes*, مقفات A . *Period* (*conclusion*), سرانجام ، عقبي ، عاقبت A ، انجام A ، انصرام A ، آخرت A ، نهایت A ، آخر A ، تمام A . v. *End*. *Periods or cycles of years*, ادوار و اکوار A . — *A period of a hundred years*, صد سال .

Periodical, دوّاري ، دوّاره A . v. *Circular*. — *According to the seasons*, موسمي ، ایامي ، فصلي . v. *Regular*. — *Periodically*, دواریانه ، با عقبت ، نوبةً A ، &c. v. *Alternately, successively, regularly*.

The PERIOSTIUM (*membrane that covers the bones*), ضریع A .

PERIPHERY, دایره A . v. *Circumference*.

PERIPHRASIS (*circumlocution*), افاده، کلام . *Periphrastick*, افاده، کلام نما .

PERIPNEUMONY (*inflammation of the lungs*), ذات A الریت .

To PERISH, هلاک شدن ، زایل شدن ، نیست گشتن ، ضایع کردن ، معدوم شدن ، فوت شدن ، مردن ، نابود شدن ، تدمر A ، دمارداشتن ، هالک شدن ، فنا پذیرفتن ، تباه یافتن کردن . v. *To die, rot, decay*.

Perishable, زایل A ، قابل الزّوال A ، مبیره ، فاني A ، بي بقا ، ضعیف A ، سریع الزّوال A ، عاجل A ، ساقط A ، نا پایدار . v. *Frail*. *Perishableness*, فنا A ، عدم بقا ، نا پایداري ، ضعف A .

PERISTERION, *peristyle* (*a circular range of pillars*). ستاوند ، ستافند ،

PERITONEUM (*a membrane which encloses the bowels*), صفاق A (plur. صفق) ، جکراگند .

PERJURY, سوگند ، قسم خلاف نفس الامر ، سوگند کاذب ، التت A ، قسم ساخته ، سوگند دروغ ، خلاف حق ، لتلت A .

To perjure one's self, کذب ، قسم خلاف نفس الامر خوردن ، قسم خلاف حق کردن ، سوگند دروغ خوردن ، وانکار کردن ، حنیث بودن .

Perjured, محنث A ، حنیث A ، قسم ساخته . *A perjured man, a perjurer*, صاحب قسم ساخته ، محنث A ، اهل التت ، سوگند خلاف حق گوینده ، اهل کذوب ، ابل A .

To PERK (*hold up the head*), سرافراز نمودن . v. *Also to dress*.

PERMANENCE, *permanency*, قیام A ، پایندگي ، پایداري ، استواري ، ثبات A ، دام A ، بقا A .

Permanent, مستحکم A ، قایم A ، استوار ، پاینده ، پایدار ، مستمر A ، ثابت A ، اصیل A ، پایدان ، دایم A ، مخلّد A ، صمد A ، راهي A ، جاوید A ، جاودان A . v. *Perpetual*.

Permanently, بدوام A ، بطور استوار ، قایماً A ، پایدارانه ، دایماً A .

PERMEABLE (*possible to be passed through*), ممکن گذار ، قابل نفاذ .

PERMISSIBLE, مستوجب A ، لایق دستور ، واجب الاجازت A الرّخصت .

Permission, تجاویز A ، رخصت A ، اجازت A ، پروانگي ،

اذن A , اباحت A , رضا A , طبق A . *By the divine permission,* بامر الله تعالي A , باذن الله تعالي A .

Permissive, اجازت ده , رخصت نما . *Permissively,* با اجازت .

To permit, پروانگي دادن , اجازت دادن , رخصت , فرمودن , اذن دادن , پيوازيدن , جايز كردن , جواز ساختن , تجويز نمودن , قايل شدن , تسويغ كردن , ترخيص ساختن .

A permit, دستك , راه داري , دستك .

Permutation. v. *Exchange.*

PERNICIOUS, مضره A , ضرر رسان , زبون , مفسد A , نيرون , زيان ساز , تباه آور , تخريب ساز , هلاك ريز , مستهلك A , مهلك A .

Perniciously, مضراً A , بفساد , مفسدانه .

Perniciousness, ضرر A , مضرت A , زيان , فساد A , زبوني .

PERORATION (*conclusion of an oration*), ختم سخن , عاقبت كلام , سرانجام خطاب .

A PERPENDICULAR LINE, خط مستقيم , خط عمود .

Perpendicular, معمد A . *Perpendicularly,* عموداً A .

To PERPETRATE (*a crime*), ارتكاب كردن , مرتكب , شدن , ركوب ساختن , گناه كردن , جنايت ساختن , سكيزيدن , قباحب كردن , جريمه نمودن .

Perpetration, ارتكاب A , ركوب A , گناه سازي .

PERPETUAL, دايم A , مدام A , جاودان A , جاويدان A , جاويد A , جاودانه , جاوداني , پايدان . پايدار , پاينده , دايم الايام A , مستدام A , مستديم A , پاليال , سرمد A , سرمدي , راتب A , صمد A , ابدي A , موبد A . v. *Eternal, continual, permanent, perennial.—The perpetual motion,* دور مدام .

Perpetually, هميشه , دايماً A , بردوام , علي الدوام A , دايم الايام A , واصباً A , ابدا A , جاويدانه , صمداً A , سرمدانه , ابدي النقبور A , پالبال . v. *Always, constantly, continually, incessantly.*

To perpetuate, مداومت كردن , تابيد ساختن , ابدي كردن , دايم و پاينده ساختن , اهمال نمردن و بي فراغت , استمرار دادن , جاويدان كردن , مستدام ساختن .

Perpetuation, perpetuating, دايم سازي , استمرار A .

Perpetuity, هميشگي , مداومت A , دايميت A , دوام A , دوم A , دايمي , پايداري , استمرار A , ابد A , ابديت A , بقا A , بردوامي , ثبات A , عدم فراغت . *To give any thing in perpetuity,* تدويم كردن .

To PERPLEX (*distract the mind*), حيران كردن , انطراب , كردن , پريشان كردن , آشفتن , درگمان انداختن , آلنتن , سرگردان ساختن , آزار دادن , آزردن , شوريده نمودن . v. *To puzzle, plague, torment, vex.—(to make intricate, confound),* پيچ درپيچ كردن , برهم زدن , خلط ساختن , مشوش , نمودن , تشويش ساختن , پيچاندن . v. *To involve, confuse.*

Perplexed (*intricate*), مشكل A , دشوار , مشوش A , تابناك , مختلط A , متعسر A , پيچ پيچ . *Perplexed in mind,* حيران A , مضطرب A , پريشان خاطر پريشان , تيره , دل , تيره دماغ , تيره ضمير , آشفته , آلفته , سرگردان , آزرده , شوريده . v. *Irresolute, doubtful. To be perplexed,* حيران , شدن , پريشان شدن , سرگردان شدن , مضطرب شدن , آزار , يافتن , آشفته شدن , &c.

Perplexedly, از پريشاني , از انطراب . v. *Intricately.*

Perplexedness, perplexity, پيچ و تاب , دشخواري , خلط A , تشويش A , دشواري , معاسرت A .—*Perplexity or distraction of mind,* حيراني A , اضطراب A , آشفتگي , پريشاني , آلفتگي , سرگرداني , آزاري , شوريدگي , شيدايي , كشع A . v. *Also doubt, irresolution.*

Perplexing (*adj.*) مشكل A , دشوار , دشخوار , پرگمان و شك . v. *Difficult, obscure, dubious.*

A PERQUISITE (*something beyond the wages of office*), دستور , دستوري .

To PERSECUTE, تصديع دادن , ايزار سناندن , ظلم و تعدي رسانيدن , آزردن , اضطراب زدن , آزار دادن , كرد , ساختن , كسا كردن . v. *To torment; importune.*

Persecution, ظلم A , تصديع A , ستم , جفا A , ايزا A , كشمكش , آزردگي , تعدي A , طرد A , كرد A , كسا A , اضطراب A , آزاري , آزارش .

Persecuted, ستم ديده , آزار رسيده , مضطرب A , فرسوده , آزرده شده , طرد شده .

A persecutor, مردم آزار , ظالم A , ستم گر , جفا كار , طارد A , آزار رسان , اضطراب سازنده .

PERSEVERANCE, *persistence,* مواظبت A , مداومت A ,

—v. *Assiduity*. — بقا a , استدامت a , ملازمت a , استمرار a *Perseverance in any thing bad*, اصرار a .

Perseverant, persevering, persisting, persistive (part.), ملزم a , مقیم a , مداوم a , مصر a , مستمر a , مواظب a , مستقر a , دایم a , مستدام a , متمادي a , مستمر a . v. *Assiduous*.

Perseveringly, با استمرار , مواظبانه , مداوما a .

To persevere, persist, استمرار کردن , مواظبت کردن , ثابت قدم وراسخ دم شدن , اقامت کردن , مواظب شدن , مداوم شدن , قایم بودن . *To persevere in any thing bad*, اصرار کردن . *To persevere in sin or disobedience*, اصرار معصیت کردن .

PERSIA, پارس , پارس a , فارس . *Persian* (adj.), پارسي , عجمي . *The modern Persian language*, لسان , زبان فارسي , فارسي . *The ancient Persian language*, زبان لسان دري , عجم , پهلوي .

A PERSON, آدم , شخص a , کس , تن , نفر , خوباه a , سواد a , فرد a , انسان a , اجلاد a . v. *Man, woman, individual*.—(*self*), خود , نفس a , ذات a .—*Person* (*exterior appearance*), صورت a , ظاهر , صورت ظاهر , سیما , کالبد , ظاهري , شارت a , پیکر , هیکل a , خیال a , تصویر a , اندام , شکل a . v. *Figure, form*.—*A person in the Trinity*, اقنوم a (plur. اقانیم). *Persons*, کسان , اشخاص a , افراد a , ایات a . *In person*, بالذات a . *A person endowed with excellent qualities*, ذات برگزیده , ذات جامع الکمالات , ذات مکرم صفات . *A certain person*, کسي , شخصي , فلانه a , فلان a . *With certain persons*, با اشخاص معدود . *A person unknown*, بیگانه . v. *Stranger*.—*The situation of a person unknown*, بیگانگي .—(*in grammar*), *The first person or speaker*, متکلم a . *The second person, or person spoken to*, مخاطب a . *The third person, or the person or thing absent or spoken of*, غایب a .

Personable, صاحب جمال , خوب صورت , خوش اندام . v. *Handsome, beautiful*.

A personage (*person of distinction*), عمده a , شریف , ذات a , سید a , میرزا , امیر , کابر آدم , بزرگوار , اصلي a , اصل زاده . v. *Noblemen, prince*.

Personal, شخصي , ذاتي , کسي , خاص a , مخصوص a , نفس منسوب , خود متعلق , آدم پیوند . *A personal property*, مال ومتاع , نقد وجنس , مال a , اموال a , اموال , عروض a , مال ناطق وصامت , تجملات a , خبر , روزي , خاص . v. *Money, cattle*.—*Personal reflections*, طعن , ذم a , لوم a , ملام a , مخنثي a , تملق a , طعن a , مغنطي a . v. *Reproach*.

Personality, شخصیت a , خاصیت a , آدمیت . v. *Person*.

Personally, بالذات a , بنفسه a , بذاته a , شخصه a , بالاصالت a , اصالة a , بعینه a , خود بخود .

To personate, صورت شخصي گرفتن , نقل کردن . v. *Also to counterfeit, feign, resemble*.

Personated, نقل کرده شده , منقول a .

PERSPECTIVE (*glass*), دوربین . v. *Also view*. *The science of perspective*, علم تنظر , علم بصر . v. *Optics*.—*Perspective* (*in painting*), دورنما .

PERSPICACIOUS (*sharp of sight, acute of discernment*), تیزچشم , تیزفهم , صاحب بصیرت , بینا , زیرک , تیز , ادراک , خرده بین , دوربین , تیزبین , بصیر a , حذاق a . v. *Quick-sighted, intelligent*.

Perspicaciousness, perspicacity, بصیرت a , خرده بیني , زیرکي , دوربیني , فطنت a , عقل a , دوربیني , تدبیر a , وقوف a , حذاقت a .

PERSPICUITY, *perspicuousness*, سلاست , صفائي , تبیین a , بینت a , عیان a , مبصرت a , ظاهري , روشني . v. *Clearness; also transparency*.

Perspicuous, صاف a , هویدا , آشکار , ظاهر a , روشن , بین a , مبین a , مبصر a , محکم a , ناطق a . v. *Clear, evident*.

Perspicuously, عینا a , هویدا , آشکارا , ظاهرا a , بسلاست , ظاهرانه . v. *Clearly*.

PERSPIRATION, خوي , عرق a (plur. اعراق), بخار a , بصیع a , رشحت a , نسیم a , عمیم a , نجد a , فتیح a , نسیغ a , نفع a , نتوج a .—*Any thing which absorbs perspiration* (*as a shirt, or any under garment*), عرق , خوي چین , خوره , رشحت خورد .

Perspirative, perspiring, خوي نما , عرق ریز , رشحت , افشان , عرق کرده , عرقناک , خوي کرده .

To perspire, عرقناک شدن، عرق کردن، خوی کردن، نم کردن، رشح ساختن، نسیم نمودن، رشحت کردن.

PERSUADIBLE, *persuasible,* نصیحت پذیر، قابل القا، قابل پند و تدبیر. v. *Pliable.*

To persuade, ترغیب کردن، مایل کردن، دلنشین کردن، انگیختن، پند گفتن، نصیحت دادن، القا کردن، اعتقاد دادن، تحریک ساختن، تحریض کردن، زغلمت کردن، رای دادن، اغرا نمودن. v. *To advise, incite, influence, inculcate.*—*To persuade one's self,* باور، اعتماد یافتن، خودرا اعتقاد آوردن، باوریدن، داشتن. v. *To believe.*

A persuader, صاحب پند، ناصح A، القا سازنده، پندگو، صلاحکار، مراشب A، محرک A، اهل نصیحت.

Persuasion (endeavour to influence), نصیحت A، القا A، تحریض A، تحریک A، اغرا A، زغلمت A، پند.—*(opinion, belief),* اعتقاد A، اعتماد A، باور. *A vain persuasion,* مخالت A.

Persuasive, persuasory, پند افشان، ناصح A، دلنواز، خاطرنشین، دلنشین، نصیحت ده.

Persuasively, ناصح بوجه، بطور دلنواز، باپند دلپسند.

PERT *(brisk, lively),* خرم A، فرحناک، زیرک، شوخ.—*(saucy),* گستاک، هوادار.

To pertain, v. *To appertain, belong.*

Pertinacious, v. *Obstinate, stubborn, resolute.*

PERTINENCY, مناسبت A، لیاقت A، سزاواری، شایستگی، موافقت A.

Pertinent, واجب A، لایق A، موافق A، سزاوار، شایسته، مستعد A، مناسب A، مستوجب A.

Pertinently, با مناسبت، سزاوارانه، لایقانه، با شایستگی، موافقانه.

PERTLY, با هواداری، با گستاکی، شوخانه. v. *Petulently.*

Pertness, هواداری، شوخی، گستاکی. v. *Petulance.*

PERTURBATION, اضطراب A، تشویش، پریشانی، آشفتگی، آسیب، کدورت A، حیرپره، حیربیره، حیرت A، دلگیری، تحیر A، وله A، بوهه، شیدایی. v. *Distraction, disturbance.*

To perturbate, اضطراب کردن، تشویش رسانیدن. v. *To disturb. A perturbator,* فتنه انگیز.

Pertused, پر سوراخ. v. *Bored, pierced.*

To PERVADE, دخل کردن، داخل شدن، درآمدن، سراسر رفتن. v. *To penetrate, permeate, enter.*

PERVERSE, عنید A، بدآیین، تندی، کجرفتار، کجرو، شر A، خودسر، سرکش، ستیزه A، معاند A، گمراه، فاسد A، زلنقم A، ملتوی A، میشوم A، گردنکش، شریر A (plur. اشرار)، طغموس A، لغوت A، مرود A، سادر A، ضال A. v. *Obstinate, peevish, stubborn.*—*Of a perverse heart,* مقلوب القلب A.

Perversely, شراً A، سادرانه، فاسدانه، بوجه بدآیین، مرودانه، تمرداً A، بطور ستیزه.

Perverseness, perversity, عناد A، کجرفتاری، کجروی، خودسری، سرکشی، ستیزه، گشتگی، فساد A، گردنکشی، شرارت A، شرت. v. *Obstinacy, peevishness, stubborness.*

PERVERSION, گشتگی، تعویج A، اضلال A، انقلاب A، برخلاف سازی.

To pervert, برگشته نمودن، تعویج ساختن، اضلال کردن، مضل A، منکوس کردن، برعکس کردن، برخلاف کردن ساختن. v. *To corrupt, seduce.*

Perverted, برخلاف کرده، برعکس ساخته، برگشته، فاسد A، مضل A، منقلب A.

A perverter, افساد کننده، مضل A، اضلال کننده، مفسد A، فنا انشان.

PERVIOUS, ممکن نفاذ، قابل گذار، قابل دخول.

PERUSAL, خونش، خوانش، ملاحظه A، مطالعه A، درس A، تلاوت A. v. *Lecture.*

To peruse, ملاحظه کردن، مطالعه کردن، مطالع شدن، تلاوت ساختن. v. *To read.*

Pest, وبا A. v. *Pestilence, plague.*—*A pest-house,* طاعون خانه، بیت الغرت A.

To PESTER, رنجیده ورمیده، انطراب کردن، آزار دادن ساختن. v. *To disturb, vex.*

A pesterer, آزار رسان.

A PESTILENCE, سرایت A، اصابت A، طاعون A.

، عفونت A ، آلايش ، (اوبيت .plur اوبا) وبا A ، عدوي A ، رماح الجن A ، دبل A ، جائف A ، قرابت A ، قرت A .

Pestilent, pestilential, pestiferous, مضر A ، فاسد A ، مفسد A ، زبون ، مابي A ، طاعوني ، قرت انگيز ، سرايت افشان ، اصابت ، آنز ، وبا پاش ، متعدي A ، ساري . v. *Infectious, malignant, destructive, pernicious.—Infected by a pestilential disorder,* مغد A ، آلاييده ، سرايت زده ، مطعون A ، مستوبي A .

A PESTLE (*of a mortar*), منحاز A ، دسته ، دسته هاون ، مدق A ، مهزع A ، دقاقه A ، مداق A . *A pestle and mortar,* هاون دسته .

A PET (*fit of passion or anger*), بيحضوري ، خفگي ، اضطراب A ، رنجش ، آزارش . v. *Favourite.*

A PETITION, A ، در خواست ، عرض حال ، عرض ، جوبي ، آرزومندي ، طلب A ، (مطالب .plur) مطلب A ، التماس A ، داعيت A ، استدعا A ، نياز ، مسالت A ، سوال A ، لابه ، رجا A ، جس ، توژ ، توز ، اند ، ايفت A ، استرجه ، عريضه A ، عرضي ، (*written*)—نوع A ، يابه ، استيذان A ، لاب . عرضداشت .

To petition, در خواستن ، التماس كردن ، عرض كردن ، خواهي كردن ، خواهش نمودن ، خواهيدن ، خواست نمودن ، نيازنمودن ، نيازيدن ، نيازمند شدن ، طلب ساختن ، طلبيدن ، لابيدن ، رجا كردن ، سوال نمودن ، يابه ساختن ، لابه كردن ، استرجا كردن ، داعيت ساختن ، استدعا نمودن ، پرسيدن ، نويشه نمودن ، خوستن ، بغي كردن ، تمني ساختن . v. *To Supplicate.*

A petitioner, A ، داد خواه ، ملتمس A ، معرض A (plur. داد خواهان) ، خواهنده ، طالب A ، نيازمند ، سايل A .

Petitioned, خواسته ، A مطلوب ، نيازيده ، مسول A .

PETRE, بوره . v. *Salt-petre.*

PETRIFACTION, تحجر A.—*To petrify* (*change to stone*), در سنگ ، سنگ كردن ، تحجيرساختن ، در حجر گردانيدن ، گردانيدن.—(*to become stone*), حجر شدن ، سنگ گرديدن .

Petrol, petroleum. v. *Bitumen.*

A PETTICOAT, A ، زبون ، فستان ، فرجيب A ، فرجي A ، ارخالق A .

PETTINESS. صغره A ، اندكي ، كمي ، كوچكي . v. *Smallness, meanness.—Pettish,* v. *Fretful, peevish.*

PETTO (*by stealth*), A دبارا .

PETTY, خورد ، خرد ، كم ، كوچك ، صغير A . v. *Little, inconsiderable.*

PETULANCE, هواداري ، شوخي ، گستاخي ، شقاوت A ، اشاشت A ، اشاش A ، اش A ، عدم ادب ، شغب A ، شغا A ، جعشبت A ، غترفت A ، مباسطه A ، بطره A ، هشرت A . v. *Pertness, sauciness, insolence, peevishness, wantonness.*

Petulant, هوادار ، شوخ ، شقي A ، گستاخ ، بي ادب ، عرام A ، غاش ، دنه گرفته ، شوخ طبيعت . v. *Peevish, saucy, pert, insolent, wanton, perverse.—Petulantly,* بطور بي ادبانه ، با شقاوت ، شقيانه ، بطرا A ، با شوخي ، هوادار شوخانه . v. *Pertly, peevishly, saucily.*

PEWTER, قلعي A ، رصاص A ، رصاص ابيض ، ارزير ، رصاص A ، قلعيگر .—*A pewterer,* ارزيز .

A PHALANX, عساكر A .

PHANTASM, *phantasma* (*a vain imagination*), خيال باطل ، خيالات بي ، خيالات A .—*Phantasmas,* واهمه A ، متخيلات A معني .

Phantastical, phantastic, خيالي ، متخيل A ، خود راي ، بيهوده ، خود كام ، خود سر ، خود خو ، هوادار . v. *Capricious, whimsical.*

A PHANTOM, صورت وهيمه ، خيال A ، نمايش ، مانا ، طايف A ، طيف A ، ريو ، كوشلب ، كوشاست ، همانا . v. *Ghost, spectre.*

PHAROAH, فرعون A . *The people of Pharoah* (*the Egyptians*), قوم فرعون .

PHARMACOPEIA (*treatise on drugs*), معجون نامه .

Pharmacopolist, معجونچي ، معجونگر ، اجزا فروش ، بجشك . v. *Apothecary.*

Pharmacy, دواسازي ، معجونگري ، علم ادويت ، عطاري ، اجزا پيشه كاري .

A PHAROS, فانوس A ، فنوس ، منار A ، مشعل A . v. *Light-house.*

A PHEASANT, تدرو ، تذرو ، تدرج A ، تدروج A ، تذرج A (plur. تدارج ، تذارج).

A PHENIX, عنقا A ، عنقا مرغ ، قوقنس A ، ققنس A ، واحدالاحد A ، فوقنس A . *The phenix of his age,* ققنس A

نادرت A ، بي همتا ، يكانه، دير زمان ، واحد دهر ، يكانه عصر ، فريد، اواخر و اوايل ، العصر .

PHENOMENON, نادر ، نمايش، نادره A ؟

A PHIAL, شيشه ، كاسه ، مزرق A .—*The end of a glass phial,* كنعت A .

PHILANTHROPY (*good nature*), خيرخواهي ، نيك نهادي ، نيك طبعي ، خوش مزاجي ، مشرب لطيف ، مهرباني . v. *Benevolence.*

A PHILOLOGER, *philologist,* مجود A . v. *Grammarian, critick.—Philology.* v. *Criticism.—Philological.* v. *Grammatical.*

PHILOMELA, بلبل . v. *Nightingale.*

A PHILOSOPHER, حكيم A (plur. حكما A), فيلسوف A (plur. فلاسفة A), عالم A ، اهل علم ، ربيط A ، صاحب دانش ، دانشمند ، كندا ، كنداي ، موبد A . *The philosopher's stone,* كيميا اكبر ، كيميا ، اكثير A .

Philosophick, philosophical, حكيم، منسوب ، حكمت پيوند ، حكيمانه ، رد A ، رد r ، دانشغور . v. Also *continent, frugal, abstemious.*

Philosophically, حكيمانه ، رندانه . v. *Wisely.*

Philosophy, علم حكمت ، فلسفه A ، دانش . v. *Wisdom.*

To philosophize, فلسفه نمودن . v. *To reason.*

A PHILTER (*love potion*), عنفطه A ، قبلت A ، اخذت A ، تولت A . *One who uses philters,* عنفطوان A .— *To philter,* عنفطوان بودن ، عنفطه دادن .

PHIZ, پيكر . v. *Face.*

A PHLEBOTOMIST, فصد كننده ، رگ زن ، نشترزن ، كراكر ، كرا .—*To phlebotomize (bleed),* رگ زدن ، نشتر زدن ، فصد كردن .—*Phlebotomy,* رگ زني ، فصد گري ، حجامت ساختن ، فصد كردن .

PHLEGM, بلغم A ، بلجم ، كف ، كش سپيد ، خرشا ، نخمت A ، نخامت A ، قشعت A ، قشاعت A ، قشيعت A ، نخاعت A .

Phlegmatick (*abounding in phlegm*), كف دار ، بلغمي ، بلرد A ، سرد ، برد A ، اهل برودت ، (cold), — خرشا دار المزاج . v. *Frigid, dull.*

PHOSPHOROUS (*morning star*), كوكب A ، ستاره بامداد ، صباح A ، زهره A ، فجر A ، طارق A ، الفجر .

A PHRASE, عبارت A (plur. عبارات), اصطلح A (plur. اصطلاحت), سخن ، لغت A ، كلام A . v. *Expression.— A proverbial phrase,* ضرب مثل .—*Persian phrases,* فقرو بند عجم . — *To phrase,* v. *To call, stile, term.*

Phraseology, گفتار ، لغت A ، عبارت A ، طرز كلام ، زبان ، لسان A . v. *Diction, style.*

PHRENSY, *phrenetics,* حماي محركت ، سرسام ، جنون A ، شيداي . v. *Madness. — Phrenetick,* v. *Frantick, mad.— Phthisick,* v. *Consumption.*

PHYSICAL (*relating to nature*), طبيعي A ، ذاتي . v. *Natural.—(relating to medicine),* علاج متعلق . v. *Medicinal. —Physically (according to nature),* طبيعتا A ، از روي طبيعت ، بطور ذاتي .

A physician, طبيب A (plur. اطبا), حكيم A (plur. حكما), عراف A ، آسي A (fem. آسيت , plur. اسات), نطيس A ، پزشك ، بجشك . *An universal physician,* حكيم اطلاقي .

Physick (*the science of healing*), طب A ، علم طب ، طبابت A ، طبابت A ، علم امراض ، معرفت ادويه .— (*medicine*), دوا A ، دارو ، معالجت A ، معالج A ، علاج A ، معجون A ، جارو ، (*a purge*), جلاب A ، مسهل ، شربت ، معجون، تصفيت A ، كيان A ، كيانا A .— *Students of physick,* *To physick,* جلاب دادن ، علاج دادن . v. *To cure, purge.*

A PHYSIOGNOMIST, صاحب فراست ، قيافه دان ، قايف A ، اهل تفرس .

Physiognomy, (*science of*), علم ، علم وجه ، علم قيافه ، (*countenance*), وجه A ، قيافه A ، چهره ، نظار A ، فراست . v. Also *face, look.*

PIA MATER (*membrane which covers the brain*), پرده مغز ، سحاءت A ، غشا A ، ام دماغ .

PIANO, آهسته آهسته .

PIAZZA, استوان A . v. *Portico.*

To PICK, اختيار كردن ، برگزيدن ، گزيدن ، چيدن ، انتخاب ساختن A . v. *To cull, choose, select.—(to cleanse),* واچيدن ، صاف كردن ، طاهر ساختن . *To pick cotton, wool, &c.*

To pick up (glean), چین کردن, مزعت کردن, مزع ساختن, چیندن. v. To gather. v. Also to peck; pierce.—To pick a quarrel, قضیه انگیختن.—To pick a hole in one's coat (to censure him), ذم و ملامت زدن, طعن و طنز دادن.

A PICK, pick-axe, کننده, کنند, کلندار, کلند, بیل, تو, خنزرت.

PICKED (chosen), منتخب A, برگزیده, گزیده.—(gathered), چیده.—(gleaned), چینده.

A picker (one who culls), چیننده, منتخب A, گزنده, مزع گر.

PICKLE or pickles, اچار.—pickled (salted), مملوح A. Pickled meats (in salt), مملوحات A. To pickle, اچار ساختن. (with salt), مملوع کردن, مملوحات ساختن.

A PICKLOCK, قفل کشا.

A PICKPOCKET, کیسه بر, گره بر, خرده دستي, چرب دست, دغل A. v. Cutpurse, thief.

A PICKTOOTH, (toothpick), خلال A, آهنچ.

A PICKTHANK, خایه بردار, فضولي, قلاع A.

PICQUET, طلایه A.

A PICTURE, تصویر A, نقش A (plur. نقوش), شبیه A, نگار, صورت A (plur. صور), کتابه A. The first sketch of a picture, هیولا A. Full of pictures and paintings, پر نقش و نگار. v. Painting; also resemblance, representation.

To picture, v. To paint, represent.

To piddle, v. To trifle.—A piddler, v. Trifler.—A piddler at table, اوس زن, لایس A.

A PIE, سنبوسه, پورد, بورد, توبرتو. A meat pie, گوشت آگنده. v. Pasty, pastry, magpie.

PIEBALD, ابلق A, ابرق A. A piebald horse, اسب ابلق, اسب ابرق, ارش, چوغري.

A PIECE (bit), ریزه, پاره, پارچه, قطع A, قطعه A, جزئي A, جزیي A, جزء A, جزوي A, فرد A, دربه. v. Part, patch, fragment.—A piece of cloth or paper, رقعه A. A piece (literary composition), انشا A, منشا A, تصنیف A. v. Also picture.—A piece of ordnance, توپ, ضرب توپ. A musquet, بندوق A, تفنگ.—A piece of money, عدد A. One piece of gold, یک عدد زر.—A-piece (to each), هریک, یک یک, فرد فرد, هرواحد, بکل احد. One to each, بکل احد احد A, به هرکس یک.—Of a piece with, همتا, نظیر A, مانند, همانا, همجنس, هماور, همال, همرنگ, مثل A. v. Like.

To piece (unite), پیرستن, پیوند کردن, جمع نمودن, وفا کردن. v. To mend, patch.—(to become united), پیوسته شدن, جمع شدن. v. To join.—To piece out (enlarge by addition), از پیوستگي زیاده کردن.

Piecemeal, in pieces, پاره پاره, پارچه پارچه, قطعه قطعه, پاش پاش.

PIED, ابلق A, بوقلمون A. v. Piebald.

A PIER (upon which an arch rests), پایه, عمود گنبد, ستون, رف.—(a buttress of stone at the entrance of a harbour, &c.), بندروغ, سد A, ورغ A. v. Mound.

To PIERCE, سفتن, سپوختن, سپوزیدن, سو[illegible], تولیدن, شمخه, نفاذ یافتن, دررفتن, نفوذ کردن, آژندن, خستن, گذاریدن, گذاردن, متعین کردن, رخنه زدن, دوختن, زدن رسب, تثقب ساختن, سوراخ کردن, خفیدن, گذار کردن, کردن, سغلیدن, سنبیدن, درتي کردن. v. To prick, penetrate, bore, perforate, enter.

Pierced, سفته, سپوخته, سپوزیده, رخنه زده, اژنده, متعین A, منثقب A. v. Perforated.—Pierced in the ear, اخرب A, اخرم A, اخرق A.

A piercer (boring instrument), ماده, پرماده, شتلت A, مثقب A, سنب A, شکفه. v. Augur, gimlet, wimble.—(one who perforates), درونده, کفاف کننده, شمخه زننده, سوراخ کننده, گرنده.

Piercing (part.), نافذ A, درروان, دوزان, نفاذ نمایان, سفلان, تبان, موثر A. v. Perforating; sharp; painful.—A piercing cold wind, شفوف A.—A marble piercing spear, پیکان خاره گذار.—Heart-piercing, دلدوز, جان گذار. v. Also pathetick, painful.—Piercingly, به وجه انفاذ, موثراً A. Heart-piercingly, از جان گذاري, بطور دلدوز. v. Also Pathetically, painfully.—Piercingness, قوت نفاذ, قدرت سنب.—Heart-piercingness, جانگذاري, دلدوزي. v. P[illegible]fulness, patheticalness.

PIETY, تقوا A, تقاوت A, تقوي A, دیانت A, قنوت A, اخلاص A, رافت A, رافت A, بر A. Piety towards parents, اشفاق A, ابوت A.

A PIG, خوك, بچه, خنوص (plur. خنانيص), خرنوص. — *To pig*, خنانيص وضع كردن.

A PIGEON, كبوتر, حمامه A, حمام A, دوهو. *The domestick pigeon*, يمام A, يمامه A. *The carrier pigeon*, كبوتر بار, نامه بر, حمامه. *The wood pigeon*, ورش A, ورشان A (plur. وراشين, ورشان), يمامه A, گوگو. *A blue or lead-coloured pigeon*, كبوتر بنا, ورنا. *A pigeon house*, كبوتر خانه, تمراد A. *To bill as pigeons*, منقار در منقار نهادن. *A pigeon's tail*, دنيه. *Different kinds of Pigeons*, لقا A, گرد باز, گولا, شراري, گوي, گل خال, پاموز, پر پا.

A PIGMY, مرد خورد اندام.

A PIKE, نيزه, سنان A (plur. اسنان), اسنت A, حربه A, پيكان, رمح A (plur. ارماح, رماح). v. *Spear*. — *A half pike*, نيم نيزه. v. *Javelin*. — *A pike fish*, بلمست A. — *Piked*, v. *Pointed*. — *A pikeman*, نيزه باز, نيزه دار, سنان بر, حربه دار. — *A pikestaff*, چوب نيزه.

A PILASTER, ستونچه, عمود صغير.

A PILE, توده, خرد, انبار, اجتماع A, پشته, لباكت A, عفازث A, اهانه A, وضيمت A. v. *Heap*. — (*a piece of wood driven into the ground*), ود A, وتد A (plur. اوتاد), مساكت, ميتدت A, خالقت A. v. *Stake*. — *A machine for driving piles*, — *The pile or nap of cloth*, پوزه جامه. v. *Nap*. — *A pile of buildings*, بنا A, بنيت A. v. *Edifice*. — *A pile of stones*, خرد سنگ. *A pile of bricks*, خرد خشت. — *The piles*, بوسيره A or بوصير A (plur. بواسير). v. *Emeroids*.

To pile, انبار كردن, توده كردن, خرد كردن, ته بر ته كردن, اجتماع كردن, جمع ساختن, مرتجم نمودن, غيريدن. v. *To heap, accumulate*.

Piled, خرد كرده, توده كرده, مجتمع A, مرتجم A.

A piler, خرد كننده, توده كننده, جمع سازنده, خرد ساز.

To pilfer. v. *To steal*. — *Pilferer*. v. *Thief*.

A PILGRIM, سياح A, زيارتي, زايره, طايف A. — (*to Mecca*), حاجي, حاج A (fem. حاجت).

A pilgrimage, زيارت A, سياحت A. *A voluntary pilgrimage*, تطوع حج. *The pilgrimage to Mecca*, حج A, حج مكه و كعبه, عمره A, طواف A, ناوسه A, حجت A, سياحت كردن. — *To go on a pilgrimage*, زيارت بيت الحرام بعتبت, بزيارت گاه سفر نمودن, بزيارت رفتن, زيارت كردن. — (*to Mecca, &c.*), حج كردن, &c. — بوسي رفتن.

A PILL, حب A, حبه A. — *To pill*. v. *To pillage: peel*.

PILLAGE, تاراج, تاخت و تاراج, غارت A, يغما A, نهبت A, نهب A, تالن, غنيمت A (plur. غنايم), سلب A (plur. نهاب). v. *Booty, plunder*.

To pillage, تاراج كردن, تاخت و تاراج كردن, يغما گرفتن, زدن, سلب كردن, استلاب ساختن, زشتن. v. *To plunder*. — *Pillaged*, v. *Plundered*. — *A pillager*, غارت گر, سلب گير. v. *Plunderer*.

A PILLAR, عمود A, ستون, ركن A, ساريت A, قاعدت A, اسطام or استام. v. *Column*. — *The pillars of the state*, اركان دولت. — *Pillared* (*supported by pillars*), منعمد A, از عمد برداشته. *A canopy supported by pillars*, ستافند. — *An edifice enclosed or supported by pillars*, فازت A. — *The capital of a pillar*, سر, سر عمود. *The base of a pillar*, پايه ستون.

PILLORY, دوشاخه, چنبر گردن, پالهنگ, غل A. — *To pillory*, در دوشاخه نهادن.

A PILLOW, تكيه, بالين, بالش, بالشت, وساد A, وساده A (plur. وسد, وسايد). v. *Cushion*. — *A pillow-beer or pillow-case*, غلاف تكيه, بالين پوش. — *To pillow* (*prop with a pillow*), تكيه كردن. *To lean on a pillow*, توسد كردن.

A PILOT, معلم A, معلم دريا, قايد جهاز, كشتيبان. — *To pilot*, جهاز گذار كردن. v. *To steer*. — *Pilotage* (*skill in steering*), علم جهاز گذاري.

APILSER (*moth flying round a candle*), پرنده چراغ.

PIMENTO, فلفل. v. *Pepper*.

A PIMP, قرم ساق, قلتبان, مبر شكار, دلال A, شاور, پروند شاور, پرونده, ديبوت A, پاي زن, پروند. — v. *Bawd*. — *A pimp to his own wife*, قرناس, كشخال AP, كشخان AP, ديوث A, فغاك.

To pimp, قرم ساقي كردن, تديث كردن, دلال بودن, امذا ساختن.

Pimping (*playing the pimp*), part. تديث كنان. v. Also *little, mean*.

A PIMPLE, بثر A, آبله, اوله, شري A, شرا A, طرمت A, كرم, عارضت A. v. *Pustule*.

A PIN, وتد A (plur. اوتاد), میخ. v. *Peg.* — *A pin or web in the eye*, ظفر چشم. v. *Cataract.* *A pin for fastening clothes*, سوزن, کنجل, سنجق. *A rolling-pin*, چوبه, چوبهٔ نان, مسطح A, بزکرده, شوبچ. v. *Under baker.* To *pin*, با میخ پیوستن. v. *To fasten.*

PINCERS, آذنج, انبر, کاز, کلایت A, کلوب A, ملزام A, منتاخ A, منتاش A, منتقش A. v. *Tweezers.*

To PINCH, بسر انگشت گرفتن بدن بنوعي که درد کند, بخیه کردن, نشکانجیدن, نشکنج کردن, تعریک کردن, بشگلیدن, انبر گرفتن. v. *To nip, squeeze.*—(*to gall, fret*), — آزار دادن, اضطراب کردن, غضوب ساختن. — (*to gripe, oppress*), جور کردن, قهر نمودن. v. *To distress; also to puzzle, pain, hurt.* — (*to be frugal*), تنگ دستي نمودن, مقتر شدن, اعتدال داشتن. — *To pinch the ears*, تعریک اذن کردن

A pinch, نشکنج, تعریک A, بخیه. v. *Squeeze.* — (*oppression*), تعدي A, جور A, قهر A, ظلم A, ستم. —(*difficulty, distress*), بلا A, سختي, پریشاني, درد, رنج, اضطراب A. *A pinch-penny*, طمعکار. v. *Miser.*

Pinched, بسر انگشت گرفته, تعریک کرده, نشکانجیده, نشکنج کرده, بالانبر گرفته, بریده. v. *Squeezed.* — (*galled, fretted*), آزارده, مضطرب A.—(*oppressed*), مظلوم A, مقهور A, مجاعت یاب, گرسنه, فرومانده. *Pinched with hunger*, جوعات خور.

A PINCUSHION, سوزن دان, کنجل دان, سنجق دان.

A PINE (*tree*), صنوبر A, صنوب A, دیو آورد, نوج, نوژ, نوز, ناژ, ارزه A. *Pine-apple*, عین الناس A, انالناس A.

To PINE (*languish*), افسرده شدن, زبون گشتن, سست, مسلول گشتن, فتور بذیر شدن, ضعیف گردیدن, اندام شدن, سخاف داشتن, مسعوف شدن. v. *Also to grieve, bemoan.*

A PINHOLE, چشمک, عین A. — *A pinfold*, v. *Pen* (*for cattle.*)

A PINION, بال, بازو, جناح A. v. *Arm, wing.*— *Pinions* (*manacles*), دستبند, اسر A.

To pinion, بستن, بند کردن. v. *To bind, shackle.*—*To pinion to the ground*, کردن بزمین نشاندن, بخاک نصب. — *Pinioned*, بسته, بال بسته, دستبند شده.

A PINK (*flower*), گل منچک, گل قرنفل. *A pink colour*, عنابي, شنجار, سرخ. v. *Also eye.*—*To pink* (*pierce in eyelet holes*), عین ساختن, پر سوراخ کردن, سوراخ دار نمودن. *To pink with the eye*, چشم زدن, غمز العین کردن. v. *To wink.*

A PINNACE, دبني, دونگي, دونیج, نهبوع A, بومي A.

A PINNACLE, کنگره, شرفه A, قذف A (plur. قذاف).

A PIONEER, بیلدار, کلند بردار, نقبزن, مترسچي.

PIOUS, صالح A (plur. صلحا), متقي A, اهل تقوا, زاهد A, دیندار, صوفي A (plur. اصفیا), راستکار, پرهیزگار, اهل باطن, اهل هدا, اهل زهد و ورع, صاحب اتقا, متورع, زکي A, بار A (plur. بررت), زاکي A (fem. زاکیت, plur. ازکیا, زاکیات).

Piously, با تقوا, ازتقاوت, صلحانه, بروجه زاهد, بتور متقي, با قنوت.

To PIP (*cry as a bird*), مبنج زدن, زقزقه کردن. v. *To chirp.*

A PIPE (*tube*), زیش, لوله, بورو, نایزه, نایوه, نایه, ناوک, قصب A. *A water-pipe*, مرزاب A, آبریز, آب راه. *An earthen water-pipe*, کنک, موري. v. *Conduit.* *The wind-pipe*, ناي گلو, قصب A. v. *Oesophagus.* — *A tobacco-pipe*, آمامه A, لوله. *A glister-pipe*, محقن A. —*A musical pipe*, ني, ناي. v. *Flute.* *A bagpipe*, نیشه. *To pipe* (*play on the pipe*), ناي زدن, سفلیدن. *A wine pipe*, vulg. پیپه, مي دان.

A piper, نايي, قاصب A, قصاب A, صافره, ناي زن, ني باز.

Piping, v. *Weak.* — (*hot*), گرم, تابدار. — *Piping as a bird*, مبنج A.

A PIPKIN, پاتله.

A PIPPIN, v. *Apple.*

PIQUANT, تیز, زست, ترش, مضر A. v. *Pungent, acid, tart.*—(*severe*), تند, درشت, عنفي A. —*A piquant air*, دلفریب, چهره, روي جان ستان, خاطرگداز, رخسار.

Piquancy, تیزي, زستي, ترشي, تندي, درشتي

Piquantly, با زستي, تندانه, بطور عنفي.

A PIQUE, بغض A, بدخواهي, کینه A. v. *Ill will, malevolence; also punctilio.*

To pique, آزردن , آزار دادن . v. *To fret, irritate, offend.* *To pique or value one's self on any thing,* از براي چيزي مغرور شدن .

PIRACY, دزدي بر روي دريا , قورساني , قرساني , تاراج تالان بروي بحر , بدريا .

A pirate, دزد بردريا , قورسان , قرسان , دريا تالانچيِ .

To pirate, بر دريا دزدي كردن , قورساني كردن , تاراج بروي بحر بودن , بدريا كردن تالانچي .

Piratical, قورساني ساز , قرسان منسوب . — *A piratical ship,* جهاز قورسان , شونه A .

PISCATORY, ماهي منسوب , سمك متعلق , نون پيوند . *A piscatory bird* (also *piscivorous*), ملهي خوار , ملهي خواره , ماهيچين .

PISH! تفو , اغو . v. *Fy! pho!*

A PISMIRE, مور , A نمل , زمون . v. *Ant.* — *A winged pismire,* A رمت (plur. ارمم) , رمام . *An army numerous as the pismires,* عسكر مورشمار . *Like the feeble pismire,* موري زور آسا .

To PISS, پيشاب كردن , بول كردن , شاشيدن , تبوّل غبار , نذيذ ساختن , نذ كردن , كميزيدن , ميزيدن , كردن افشاندن .

PISS, پيشاب , بول A , شاشه , شاش , كميز , پيشار . v. *Urine.*

A PISTACHIO-NUT. پسته , جلّوزه A , چنغوزه .

Piste. v. *Track, tread.*

Á PISTOL, بندوقچه , تبنچه , تبانچه , تفنگ .

A PIT, غاره A , گو , مغاك A , وهده A , چاه , چه , بيره , بود A , دحل A , دحله A , دحلا A , حفيره A , عجوزه A . v. *Well, ditch, abyss, gulph.* *A little pit,* چاهك . *A pit or dimple in the chin,* چاه زنخدان , گاه , چاهك . *A deep and dangerous pit,* چاه جايگاه . *To dig a pit,* غار ساختن , بير كردن , چاه كاريدن .

PITAPAT, تپش , دل جستن , جنبش خاطر , خفقان A , زنج . v. *Palpitation, trip, step.*

PITCH (*inspissated resin*), زفت A , زفت شامي , زفت رومي , قاره A , قيره A , مغت A , دجيل A . *Hard pitch,* قار خشك , شاماكه , كفر A . *Liquid pitch,* قار سيال , كتران , دجالت A , كرف A , مهلت A , خضخاض A . *Pitch* (*measure, degree, extent*), اندازه , نهايت A , حدّ A , مطابقت A , پيمانه . v. *Proportion, rate.*—(*stature*), اندام , قامت A , نهاد , قدّ A . (*height, elevation*), ارتفاع A , افرازي , اعلا A , بلندي .

To pitch (*smear with pitch*), تقيير كردن , قيرماليدن , تعبيد ساختن , با زفت اندودن , قطر كردن . v. Also *to darken.*—(*to fix, plant*), بر پا كردن , قايم كردن , استاده كردن , نصب كردن , نشاندن , نشاختن . v. Also *to pave.* —*To pitch a camp,* خيمه زدن , خيام كردن . v. *Camp.* *To pitch* (*throw headlong*), پيش انداختن , تقحيم كردن , تكر ساختن , سرنگون , سر پيش افتادن . (*to fall headlong*) — تورّيط نمودن . تهالك , تقطّر نمودن , هاوي افتادن , سقوط يافتن , افتادن شدن . *To pitch* (*or light*) *upon,* ورود كردن , لبود كردن . — (*to choose*), پسند كردن , گزيدن , اختيار كردن , انتخاب نمودن .

Pitched (*bedaubed*), با قار اندوده . — (*fixed*), قايم كرده , برپا ساخته , نشانده . —(*thrown headlong*), پيش انداخته . — (*fallen headlong*), هاوي افتاده , سرنگون افتاده . *Pitched upon* (*chosen*), گزيده , پسند كرده .

A PITCHER, سبو , سبوچه , بطّه A , اجانت A , قمقمه A (plur. قماقم), كوزه A (plur. كوزات), كوزه , كوزه , كوز , اندو .

A PITCHFORK, شلغه , شلفه , شانه , شنه , هيزه . v. *Fork.*

PITCHINESS, ظلمت A , تاريكي , تاري , داج . v. *Darkness, blackness.*

Pitchy, تاريك , سياه , متظلّم A . v. *Dark, black, dismal.* (*smeared with pitch*), با قير پوشيده . v. *Pitched.*—(*like pitch*), قيرآسا , زفت , مانند .

PITCOAL, انكشت مادني . v. *Coal.*

PITEOUS, *pitiful* (*exciting pity*), دردانگيز , شفقت انگيز . — (*compassionate*), دردمند , رحيم A , مترحّم A , مرحمت آور . —(*sorrowful*), دلنكار , نرم دل , مشفق A , ملايم A . v. *Mournful.* —(*paltry*), مذموم A , مبتذل A , خور . v. *Contemptible, wretched.*

Piteously, pitifully, از شفقت انگيزي , با نرم دلي , ملايماً A , مشفقانه . v. *Compassionately; sorrowfully:* also *contemptibly, wretchedly.*

Piteousness, pitifulness, شفقت A ، ملایمت A ، نرم دلي ، مرحمت A . v. *Compassion, tenderness; sorrowfulness;* also *wretchedness, paltriness.*

A PITFAL, غار پوشیده .

PITH (*chief strength of any thing*), مخ ، قلب A ، مغز ، توان ، قوت A ، قدرت A . v. *Heart, marrow, force, strength. The pith of plants,* مغز درخت ، لب ، دل ، مغز ، پنه ، عنقر A .

Pithily, با قدرت ، بزور ، با قوت .

Pithiness, توانائي ، زورآوري . v. *Energy, strength.*

Pithless, غير قدرت ، نا توان ، بي قوت ، زبون ، كم زور ، سست . v. *Feeble.*

Pithy, زورآور ، پر مغز . v. *Strong, forcible, energetick.*

PITIABLE (*deserving pity*), مستوجب A ، واجب الرحمت A الشفقت .

Pitiful. v. *Piteous, paltry.—Pitifully,* v. *Piteously, meanly. Pitifulness,* v. *Piteousness, meanness.*

Pitiless, درشت ، ناملايم ، بي شفقت ، بي درد ، بي رحم . v. *Inhuman, cruel.—Pitilessness,* درشتي ، عدم شفقت ، عدم انسانيت . v. *Inhumanity.—Pitilessly,* بلا ، ظالمانه ، بروجه ناملايم ، شفقت .

A PITTANCE, مقدار ، اندك ، نواله ، كفاف A ، وظيفه A ، كليل ، بهمي ، قلت A .

PITY, مرحمت A ، شفق A ، شفقت A ، ترحم A ، رحم A ، نرم دلي ، ملايمت A ، رقت A . v. *Compassion. What a pity!* حيف A .

To pity, شفقت ، رحمت نمودن ، ترحم كردن ، رحم كردن ، مترحم شدن ، نمودن . v. *To compassionate.*

A PIX (*case*), ظرف A .

PLACABLE, خوش خاطر ، نرم دل ، حليم A ، ملايم A ، خوشنود . v. *Mild, gentle, pacifick.*

Placableness, نرم دلي ، ملايمت A . v. *Mildness.*

A PLACARD (*manifesto or edict posted up in a public place*), اشتهار نامه . *To placard,* اشتهار نامه دربازار نصب زده دربازار نصب كردن .

PLACE, محل A ، مقام A ، مكان A ، جايگاه ، جاي ، جا ، معابد A ، حيز A ، گنجار ، نشيمن ، (مواضع .plur) موضع A ، خطت A ، بقعت A ، سراچه ، (مساكن .plur) مسكن A ، بلود A ، شامه . v. *Space, room, mansion, seat, residence, repository.* (*in forming compounds*), استان ، ستان ، گه ، گاه .—*Place* (*priority of rank*), صدر A ، تصدر A ، تقدم A ، پيشي ، صدارت A . v. *Precedence.*—(*publick character or employment*), جاه ، خدمت A ، پايه ، منصب A ، منصبداري ، عهده A . v. *Office, degree.—A market-place,* بازار .—*A place of destination, a halting place,* حلول A ، محل نزول ، منزلگاه ، منزل A ، پيشگاه ، درگاه ، باحت A . v. *Inn.—A place before a gate,* جناب A ، بارگاه ، فنا A ، پايگاه . v. *Court, square.—A place for gymnastick exercises,* ميدان A . v. *Gymnasium.—A place of worship,* نمازگاه ، عبادتگاه . v. *Temple, church, mosque. A subterraneous place,* زير زمين . *A place of recreation,* عشرت ، مستار A ، مسيرت A ، تماشاگاه ، تفرج جا ، سيرانگاه ، هنگامه ، جمعگاه آباد . *A place of meeting or assembly,* مجمع A ، مجلس A . *A lurking place,* كمين ، كمينگاه . *A warm place,* گرمسير ، گرمگاه . *A cold place,* سردگاه . *A hilly place,* كوهستان . *A place of refuge,* جاي پناه ، پناهگاه ، گريزگاه . v. *Asylum.—A place where any show is exhibited,* ملعبت A ، ملعب A ، تماشاگاه .—*Any place where one stands,* ماوا A ، مقام A ، قرارگاه . *Any place where one sits,* جايگاه ، مكان A ، نشيمن ، جاي نشست ، نشست گاه ، جايگه ، جاي باشش ; [The above imply also *places of residence.*]—*A place where one trips or falls down,* مسقط A (plur مساقط). *The place where any creature sleeps,* خواب گاه ، كنداته ، منام A ، هكوع گاه . v. Also *bed.—Any place to which one returns,* مرجع A ، معاد A ، مآب A (q. v.). *A stony place,* محجر A ، كندروش ، سنگبار ، سنگلاخ ، سنگستان . *A high lying place,* عليا A ، بلنجا ، منجا A ، جاي بلند . *A pleasant well cultivated place,* جاي معمور و آباداني . *Belonging to the same place, country, town, village, &c.* همجائي ، همجاي ، همشهري ، همخانه ، همديهي ، همقريه . *To give place* (*make room for any person in a public assembly*), تفاسح كردن ، گنجايش نمودن . *To give place or precedence,* پيشي دادن ، پيشگاه دادن ، تقديم كردن . *A place of honour,* پيشگاه ، پيشكار ، پيش ، موقر A . *Whatever is substituted in the place of another,* بدل A ، عوض A ، عياض A . *From place to place,* جابجا ، ازجا بجا ، فرسخ فرسخ ، مسافه بمسافه . *In the same place,* يكجا ، درهمان جا . *In his, her or it's proper place,*

In ... اوّل A، في ما تقدّم A، نخستين. *In the first place*, برجا. *In the second place*, دويم، در مرتبهء دويم، ثانياً A.—*In every place*, در هر جا، در همه جا. *From another place*, از ديگر جا، من ... *Not in place*, نا برجا.—*Places*, جاها، مقامات A، محل، آخر مطارح A، اماكن A، امكنت A، مواضع A، محلات A، بقاع A. *Sacred places*, اماكن مبركه، بقاع خيرت.

To place, نهادن، نشاندن، وضع كردن، نشانده نمودن، جعل، توضيع نمودن، طرح كردن، ودع ساختن، نصب كردن، برنشاندن، صكّ ساختن، موضوع نمودن، كردن. *To place the foot*, قدم كردن، وضع قدم، پاي نهادن، قدم نه شدن.

Placed, نهاده، موضوع A، منجعل A، نشانده.

A placer, نهنده، واضع A.

Placing (*part.*), نهان، واضع A، مجتعل A، نصب كنان، وضع كنان، طرح نمايان.

PLACID, سليم A، ملايم A، حلم A، نرم، نرم دل، لين A (fem. لينت، plur. الينا)، مظلوم A، وديع A، وادع A، مودوع A، ساكن A، ساكن الطبيع A، دير غضب. v. *Gentle, quiet, mild.*

Placidly, با ملايمت، با ليان، وادعاً A، مظلومانه، حليماً A.

Placidness, ملايمت A، حلم A، نرمي، ليان A، التيام A، سكينت A.

PLAGIARISM, سرقي، سارق A، تنحّل A، انتحال A.—*A plagiary*, صاحب تنحّل، اهل انتحال.

The PLAGUE, طاعون A، وبا A، سرايت A. v. *Pestilence.*—(*any thing troublesome*), تكليف A، ايذا A، تصديع A، آزار، اضطراب A، جفا A، افسوس.

To plague (*infest with pestilence*), مطعون، وبات ساختن، سرايت افشاندن.—(*to vex, tease*), تصديع كردن، كردن جفا، اضطراب كردن، آزار دادن، تكليف دادن، ايذا دادن، ساختن، هچيدن، بيزار كردن، افسوس زدن. v. *To torment, irritate.*

Plagued, آزار رسيده، مضطرب A، آزرده.

Plaguily (*vexatiously*), با آزار، با اضطراب.

Plaguy (*vexatious*), آزار رسان، جفا ساز، افسوس زن، اضطراب آور. v. *Troublesome.*

A PLAIN (*level ground*), ميدان A، فضا A، هموارى، زمين بسيط، بسيطه A، هامون، زمين هموار، همواره، وطا A، تميمه A، فرز A، سهنت A، سهل A، ارض سهولت. *An extensive plain*, دشت و هامون، سردح A، صحصحت A، صحصح A، صحصاح A، جوف A، جبابت A.

Plain (*smooth, even, level*), هموار، برابر، يكسان، مستلح A، مستوي A، وجيد A، دستمال، متساوي A، پيشاپيش، مساوي A، بسيط A.—(*void of ornament*), ساده، بي زينت، بي آرايش، نا آراسته، يكرنگ، يكگونه.—(*artless, of simple understanding*), ساده دل، بي ساخته، راست كردار.—(*open, honestly, blunt*), كشاده مشرب، ساده دل بي نزاكت، صلب، گويان بي ادب و ظرافت.—(*clear, evident, not obscure*), آشكاره، ظاهر A، هويدا، روشن، باهر A، عيان A، نا مغلق، نا مشكل، آسان. v. *Discernible: mere, bare.*

To plain (*make even*), هموار ساختن، برابر كردن، يكسان ساختن.

A plain-dealer or *plain-dealing*, (*adj.*), راست باز، راست، اهل عدل، صداقتكار، عادل A، بي ريا، صالح A، معامله صادق A. v. *Honest, artless.*

Plain-dealing (*subs.*), راست بازي، عدم ريا و حيله، صلاح A. v. *Honesty.*

Plainly (*levelly*), همواره، مستوياً A، دستمالانه.—(*without ornament*), بلا زينت، ازيكرنگي، بطور نا آراسته.—(*sincerely*), با اخلاص، بالصدق A، بي ريا، بي غرضانه.—(*in earnest*), لطيفه برطرف، حقيقةً A، جدّانه.—(*evidently*), ظاهرانه، آشكاره، بطور هويدا، نا مغلقاً A.

Plainness (*levelness*), هموارى، برابري، يكساني.—(*want of ornament*), سادگي، عدم زينت، يكرنگي، عدم آرايش.—(*openness, blunt freedom*), كشادگي، عدم نزاكت.—(*artlessness, simplicity*), صفاي، سادگي، كشاده مشربي، بساطت A، خلاص A، آزادگي، ساده دلي. v. *Sincerity.*

PLAINT, فرياد، شكايت A، ناله، نالش، زاري، گريه، نوحه A، بكا A. v. *Complaint, lamentation.*

Plaintful, plaintive, نالان، شكايت كنان، زاري كنان، بكا كنان، ناله كنان.

A PLAINTIFF, داد خواه، فريادي، مدّعي A، خالشجو.

A PLAIT, ته، تا، تو، توب، چين، پيچ، شكنج،

لو ، لا ، نوند ، نورده ، نورد ، کلچ ، شکنه ، شکان ، شکن ، خم A ، خنش A ، طرق A (plur. اطراق).

To plait, پیچیدن ، پیچ کردن ، تاي جامه ساختن ، تا زدن ، چین افگندن .— *To plait* or *flounce the hem of a garment,* کنهش کردن . *A plaiter,* پیچ کننده ، تا زن . v. *Fold, layer, twist.*

A PLAN (*scheme*), سوي A ، قصد A ، غرض A ، نیت A . v. *Design.*—(*form* or *model*), طرح A ، صورت A ، نقشه ، غریرت A ، کالبد ، قالب A ، رسم A ، نمونه . *The plan of a building,* نقشه عمارت ، رسم مبني .

To plan (scheme), سوي ، نیت گرفتن ، غرض ساختن . *To plan a building,* نقشه عمارت ، رسم مبني کردن ، داشتن . بنیاد نشاندن ، بستن .

A PLANE, هامون . v. *Plain, level.* — *A joiner's plane,* یک دسته ، دستریک ، سفن A ، رنده نجار ، رنده . — *To plane,* رنده کردن .—(*make even*), هموارکردن .

A PLANE-TREE, چنار ، صناره A ، ارس A ، دلب A .

A PLANET, سایره A ، سیاره A ، نجم سایر ، کانس A ، نجم A (plur. نجوم ، انجم) ، آختر . v. ر روده .—*Planetary,* سایرمتعلق ، سیاره منسوب . *Planet-struck,* v. *Blasted, confounded.*

A PLANK, تخته ، لوح A (plur. الواح ، الاویح). *Planks, &c. for a house building,* کارانته . *A plank of a ship,* تخته جهاز ، امسوج A . *To plank,* با الواح آراسته ، تخته وضع کردن ، کردن . v. *To board.*

A PLANT, نبات A ، رستني ، نهال ، درخت ، شجره A ، اشخوان ، شنک ، شجرا A ، غرس A (plur. اغراس) ، A خب ، خبیرة الارض .

To plant, نصب کردن ، نشاندن ، آجستن ، نشاختن ، غرس کردن ، نشانیدن ، اغراس کردن ، تنبیت ساختن ، توجیه کردن ، تغریس زدن . *To plant a colony,* جاي ویران نو آباد کردن ، آباد ساختن . *To plant a cannon,* v. *To level, point.*

PLANTAIN (*herb*), تلخ زبان ، لسان الحمل A ، سپندان ، ذنب الفارت A ، برو طم A ، اذان الجدي A .— (*fruit*), موزه A .

PLANTATION, *planting,* نصب A ، غرس A ، نشاندگي .

A plantation of trees, درختستان ، حایش A . *A plantation of canes or reeds,* وادي . *A plantation* or *colony,* آبادي ، نو آبادي .

Planted, نصب کرده ، نشانده ، منصوب A ، نشاخته ، آجسته ، نو آجسته ، مغروس A . *Planted in a row,* بنظام نصب ، درصف آجسته ، درسلک نشانده ، رکیب A ساخته .

A planter, نشاننده ، غراس A ، غارس A ، ناصب A ، غرس کننده .

Plash. v. *Puddle.*—*Plashy.* v. *Watery.*

PLASTER (*for walls*), گچ ، گچ ، باغ ، پاغ ، باخته ، داز ، شید A ، اندود ، جص A ، جص A ، ساروج ، صاروج ، آخیر ، آخیز ، ملاط A ، نواشه ، آژد or آزد ، آژ ، آژند ، ادک ، زیره ، جبسین A ، جبس A ، اندروز ، مشهارو ، لیاط A ، قصنت A ، ترمد A ، طباشیر or تباشیر A ، طبیخ A ، ترکیب A ، تلصیص A ، کلس .

A plaster (or *dressing for a wound*), مرهم A (plur. مراهم) ، لازوق A ، لزوق A ، ضماده A ، ضماد A ، مرهمه A .

To plaster (a wall), گچ گري کردن ، اندودن ، دویسدن ، مشید نمودن ، تلصیص ساختن ، تجصیص کردن ، اندوده کردن .—(*to apply a plaster to a wound*), مرهم نهادن ، تضمید کردن ، ضمد ساختن .

Plastered (as a wall), اندوده ، مشید A . *A plastered wall,* دیوار اندوده .—(*plastered as a wound*), مرهم کرده ، تضمید کرده شده ، با مرهم اندوده .

A plasterer, گچ گر ، پیش راز ، داز ، دوسگر ، دوشگر ، تجصیص گر . *One who prepares plaster,* رحاص A ، طیان A . *A plasterer's trowel,* مالج A . *A plasterer's trough,* ناوه . *The art of preparing or using plaster,* طیانیت A .

To PLAT, نسج ساختن ، بهم بافتن ، بافتن . v. *To braid, weave, twist.*

A plat, v. *Plot (of ground).*—*Platane,* v. *Plane-tree.*

A PLATE, رکابي ، طبقچه A ، طبق A (plur. اطباق ، طباق) ، صحیفت A (plur. صحاف ، صحفات) ، شجوزه A ، صحن A ، پنگرد ، جفنت ، جرغا ، لنگري ، بشتاب ، پنکارد ، مصحفت A ، غانو . v. *Dish, trencher, bason.* *Silver plate,* سیم . — *A large plate,* صحن بزرگ ، مصحفت A ، قصعت A .

A large plate or table upon which other plates are set, طشتخوان. *A voider in which they carry plates, &c. to and from table*, سني.—*Two plates struck against one another as a musical accompaniment*, صنّجان A.—*A cuirass made of plates*, كوبه.—*A thin plate of any metal*, قونت A, تنكه, صفيحه A, تيغ A.

To plate (with silver), با سيم پوشيدن, تنفيض كردن.—*(to arm or cover with lamina or plates)*, ملمّع كردن, با تنكه آرستن, با قونت پوش نمودن, صفيحه پوشيدن.—*(to beat into lamina)*, قونت, در تنكه كرفتن, صفيحه كردن, ساختن.

PLATFORM (*on the tops of houses, &c.*), مسقف A, چبوتره, طايت A, تمرد, سطح A, انجار A, اجّار A. v. Also *ichnography, plan.*

A PLATOON (*small body of soldiers*), حضيرت A (plur. حضاير), قبيلت A (plur. قبايل), كبّت A, عدفت A.

PLATTER, تشعت A, تبق A, پنگارد. v. *Plate.*

Plaudit. v. *Applause, clap, with the hands.*

PLAUSIBILITY, نمايش راستي.

Plausible, نمايشي, راستي نما.

To PLAY, لعبت زدن, بازي كردن, بازيدن, باختن, تلهي شدن, شمق كردن, آختن, لعب ساختن, تلعب كردن. v. *To sport, frolick, trifle.*—*(to game)*, قماربازي, باختن, قمر ساختن, كردن. *To play at dice*, ششدر بازي ساختن, مغامرت ساختن, يسر نمودن, تقامر كردن, قمار باختن. *To lose at play*, بازيدن. v. Under *lose.*—*To win at play*, نواخت, قمر كردن.—*To play on a musical instrument*, نواختن, آهنگ كردن, سازيدن, نوازش ساختن, كردن. *To play or jest with any one*, مشمعت, خوشيدن, با كسي كنكل كردن, بذله, مداعبت كردن, دعب ساختن, شمع كردن, نمودن. v. *To jest.*—*To play (represent on a theatre)*, نقل باختن. *To play or toy*, لهو ساختن, تدليل كردن, غنجيدن, كردن, عشوت زدن, شيوه بازي كردن, ناز و نواز نمودن, نازيدن, بازيچه كردن. *To play at children's pastimes*, تلعب كردن. *To play the child*, صبوت نمودن. *To play with life (to expose one's self to danger)*, جان سپاري نمودن, جانبازي كردن. *To play odds or evens*, تك و جفت بازي, زوج و فرد باختن, مخاشات بازيدن, تخسيت ساختن, كردن. *To play upon* (*ridicule*), افسوس زدن, استهزا نمودن, مزه كردن. v. *To deride, gibe, laugh at.*

Play, بازي, لعب A, لعبت A, بازيچه, تقشف A, تعثار A, بيدار, تلعاب A, لعبتبازي. v. *Sport, amusement.*—*A stage-play*, تماشا, تقليد A, نقل A.—*Play (at cards, dice, &c.)*, بازي, لعب A, لعبت A, قمار A, قمار بازي, قمره A. v. *Cards, dice.*—*Belonging to play*, لعبي.—*A place for play or sport*, هنگامه, ميدانه. v. *Gymnasium.*

A player, بازنده, لاعب A. *A stage player*, نقّال A, نقل كننده, نقل باز, بدباز, بذبار. v. *Mimick.*—*A player on an instrument*, سازنده, نوازنده.—*(in composition)*, باز, ساز, نواز, پرداز. *A chess-player*, شطرنج باز.

Play-fellow, همباز, مباعدت A.

Playful, playsome, شيوه نما, عشوت باز, لعوب A, لعبه A, لعبان A, دعب A.—*Playfulness, playsomeness*, عشوت A, شيوه, دعبت بازي, لعبتبازي, رنگ.

Play-game, children's play, plaything, بازيچه, لعبت A.—*A playhouse*, نقل خانه, تماشا گاه. v. *Theatre.*

PLEA, حجّت A, عذر A, دعوي A, معاذات A, دليل A, بحث A, احتجاج A. v. *Lawsuit, allegation, apology, excuse.*

To plead (a cause), احتجاج كردن, محتجج شدن, دعوي كردن, دعوا كردن, معاذرت نمودن, حجّت كردن, دلل, آوردن, بحث نمودن, داد خواستن. v. *To defend, discuss, allege, excuse.*

Pleadable, ممكن احتجاج.

A pleader, وكيل الدعوا A, بحّاث A, محتجج A, داد خواد. v. *Advocate, counsellor, lawyer.*

Pleading (subs.), احتجاج A, مباحثه A.

PLEASANT, خوش, لطيف A, مفرّح A, دلاويز, خوشنما, دلفروز, دلستان, نفيس A, دلپذير. *A pleasant place*, تفرجگاه, نزدمگاه, مسيره A, جاي خوشنما. v. *Delightful.*—*Pleasant (gay, lively)*, شاد, دلشاد, شادمان, مسرور A, فرحناك, خورسند, خرّم, شوخ. v. *Cheerful, merry:* also *light, ludicrous.*

Pleasantly (delightfully), لطيفانه, با صفا, با تفرّج, با دلاويزي.—*(gaily)*, شادمانه, خرّمانه, مسرورا A, با دل شادي. v. *Merrily:* also *lightly, ludicrously.*

Pleasantness (*delightfulness*), خوشنمائي ، دلاويزي ، خوشي ، دلخوشي ، صفا A ، عيش وعشرت ، تفرّج A ، دلفروزي. *Pleasantry* (*gaiety*), خاطر كشادكي ، خرّمي ، دلكشائي ، شادي. (*sprightliness of conversation*). A بذله ، A لطافت ، A لطف ، مزه و مذمت كوئي ، مسخره وتلطيفت.

To PLEASE (*delight*), شاد ، خوشنود كردن ، خوش كردن ، عيش وعشرت دادن ، دلاويز كردن ، شادمان كردن ، كردن دلخوشي دادن ، دلپسند كردن ، دلشا ساختن ، خاطر نواختن ، دلشاد ساختن ، دلكشا كردن. v. *To gratify, humour; satisfy, content.*

Pleased (*delighted*), خوشنود شدن ، خوشنود. *To be pleased,* v. *Glad, content.*

Pleasing (*adj.*), دلفروز ، خاطر نواز ، دلشاد كنا ، دلاويز ، جان پسند ، پسنديده. v. *Pleasant, delightful, agreeable.* — *Pleasingly,* ازخاطر نوازي ، دلاويزانه ، &c. — *Pleasingness,* خاطر نوازي ، دلخوشي ، دلاويزي.

Pleasure, خرسندي ، شادي ، خرّمي ، خورمي ، خوشي ، دلاويزي ، دلشادي ، سرور A ، نشاط A ، عشرت A ، عيش A ، تفرّج A ، عيش و عشرت ، ذوق و صفا ، صفا A ، ذوق A ، دم ، نعيم A ، ذوق جسماني ، صفاي بال ، كامراني ، لذّت A ، رونست A ، حضور A. v. *Delight, gratification, voluptuousness.*—(*choice, will*), خواهش ، ارادت A ، مراد A ، اختيار A ، خواست ، مقصود A ، مرضي A. *To pleasure,* v. *To please.*

PLEBEIAN, فرومايه ، حقير A ، وضيع A ، كمينه. v. *Common, vulgar, low, mean.*—*A plebeian,* مرد عام ، مرد كمينه ، &c. — *Plebeians,* عوام النّاس A. v. *Commonalty, vulgar.*

A PLEDGE, كرو ، رهن A ، امنت A ، دعربت A ، سبق A. v. *Pawn, gage, surety.*—*To pledge one's word,* اقرار كردن. v. *To promise.*— *To pledge* (*give in surety*), كفالت دادن. v. *To give bail or security; to pawn.*—*To give a pledge for the performance of any contract, &c.* بيعت دادن. *To receive a pledge,* بيعت يافتن. —*Pledged,* مرهون A ، مرتهن A. v. *Pawned.*

A PLEDGET, دسام A ، مرهم. v. *Dressing* (*of a wound*), *plaster.*

The PLEIADES (*constellation*), پروين ، جوز ثريّا ، ثريّا A ، نظم A ، پرنا ، پرو ، النّجم A ، عقد پروين.

Plenary. v. *Full, complete.*

PLENIPOTENCE, *plenipotentiary powers,* استقلال A ، مباشرت A ، استقلال كلّي. *A plenipotentiary* (*negociator invested with full powers*), ايلچي مباشرت دار ، وكيل مطلق. *A plenipotentiary commission,* وكالت نامه.

PLENITUDE, ممتليت A ، زيادتي ، سيري ، پري ، بدر A. v. *Fullness, completeness.*

PLENTEOUS, *plentiful,* بسيار ، فراوان ، وافر A ، فايض A ، وفي A ، عامر A ، مغتنم A ، فزون ، افزون ، كثير A ، فراخ. v. *Copious, exuberant, fruitful.*

Plenteously, plentifully, بسيارانه ، بافراط ، بافراواني ، با بركت ، كثيراً A ، وافروافر.

Plenty, plenteousness, plentifulness, بسياري ، فراواني ، وفرت A ، كثرت A ، زيادكي ، زيادتي ، بركت A ، افراط A ، نرت A ، غنيمت A ، فضلت A ، افزايش ، فزوني ، افزوني ، صرفه A ، فره A. v. *Fruitfulness, exuberancy.*

PLETHORA, *plethory,* افراط خون ، افراط اخلاط ، پري ، ممتليت خلط ، كش.

Plethorick (*full of blood or humours*), پر خون ، دموي A ، پر كش.

The PLEURISY, ذات الجنب A ، درد پهلو ، ذات الجنب ، بلسام A ، برسام A ، جلسام A ، جرسام A ، كشح A ، موم A.

Pleuretical, pleuretick, مبرسم A ، مموم A ، اهل ذات الجنب ، جنب A.

PLIABLE, *pliant* (*easy to be bent*), قابل خميدن ، خميدني ، قابل A ، طوي ، آسان پيچ ، آسان مايل A ، آسان معطوف ، قابل العوج A ، ممكن معوج ، منحني A ، خنث A. v. *Limber, flexible.*

Pliableness, pliancy, pliantness, امكان خم كرده شدن ، قابليت العوج A ، فنج A. *Pliancy of temper,* ملايمت A ، قابليت التا ، سلست A ، يسر A ، نرمي. —*Pliant of temper,* سليم A ، نرم ، ملايم A. v. *Persuadible.*

PLIERS, آذنج. v. *Forceps, tweezers.*

To PLIGHT (*faith*), اقرار كردن ، عهد دادن. v. *To pledge, pawn.*

Plight, حال A ، حالت A ، وضع A. v. *Condition,*

state; also pawn. — *In good plight,* پرورده ، سامن A . v. *Fat, sleek.*

To PLOD (*give intense application*), شغل ، محنت کردن ، کردن جد و جهد کردن . v. Also *to drudge, labour, toil.*

A plodder (*laborious man*), محنتي . v. *Drudge.*

A PLOT (*conspiracy*), بندش ، سازش ، ملح A ، اتّفاق A ، تحالف A ، موالقت A ،(تعاهدات .plur) تعاهد A ، معاهده A ، سوي ، قصد A ، نيّت A ، غرض A ، (*a scheme, plan*), توافق A . دغا ، فطرت A ، (*stratagem*).— v. *Design, contrivance, intrigue.* حيله A ، حيله بازي ، فنّ A ، آل ، رنگ . *A plot or piece of ground,* زمين ، قطعه ارض ، قطعه ، حيز A ، عرصه A ، *A plot or bed in a garden,* چمن ، صحن A ، ساحت A . *The ground-plot of a building,* ساحت الدّار ، رفرف A ، طوار A .

To plot (*conspire*), بندش کردن ، سازش کردن ، معاهده کردن ، اتّفاق ساختن ، هموثاق بودن ، توافق کردن . (*to machinate*), حيله بستن ، غرض بافتن ، فنّ ساختن ، آل کردن . v. *To contrive, plan, scheme.* — *To plot destruction,* قصد دمار کردن :

A plotter, بندشي ، سازشي ، مرد تشاور ، اهل معاهده ، صاحب اتّفاق ، موالقت سازنده ، اهل هموثاق ، قرين A ، فتنه . v. *Conspirator.* — (*a contriver of mischief*), رفيق A . انگيز ، طغيان افروز ، حيله باز ، غرض باف ، فنّ سازنده . آل ياب . v. *Contriver.*

A plover. v. *Lapwing.*

A PLOUGH, قلبه A ، غبازه ، غباره ، سولي ، فدان A . *The plough handle,* مقوم A . *Plough harness,* شيار . براز .

To plough, قلبه راندن ، قلبه راني کردن ، زرعات کردن ، شخم زدن ، بسار دادن ، بساردن ، زمين تيمار کردن ، شياريدن ، شيار کردن ، واراندن ، فلاحت کردن ، حرث ساختن . v. *To cultivate, till.*

A ploughman, ploughboy, plougher, قلبه ران ، زارع A ، حرّاث A ، اريس ، برزگر ، انگشيه ، فلاح A ، يازي ، روستايي ، دهقان . v. *Rustick, peasant, countryman.*

Ploughed, قلبه رانده ، کشته ، کاشته ، شخم زده ، بسارده ، بسار داده ، زرعات شده ، شياريده ، کاويده ، کلهون . *Ploughed land,* شد کار ، زراعت A ، زمين کشته .

Ploughing (*subs.*), قلبه راني ، شيار . *The second ploughing,* ترکز A . *A ploughing ox,* فدان . *Ploughing oxen,* فدادين A ، فدان A ، ابميق ، جفت نرگاو ، جفت . *The plough-team to which they are fastened,* هش .

A ploughshare) سپار ، آهن قلبه ، سکّت A ، سنت A ، غبازه ، ميکيع A ، کليد ، رنجين ، باسنه A ، اتميد ، ابميق . *The wooden socket of the ploughshare,* وبج . *The plough-tail,* نيام .

To PLUCK, بزور گرفتن ، بزودي گرفتن ، فرکردن ، واکردن ، نخس ساختن . *To pluck up by the roots,* ازبيخ کشيدن ، ازبيخ کندن ، برخيدن . *To pluck or gather,* چيدن ، چين ، کردن ، مخيدن ، برخيدن ، خيدن . v. *To pull, eradicate.* — *To pluck a rose,* گل چيدن . *To pluck flowers,* شگوفه چيدن . *To pluck feathers, &c.* پرداختن ، پر و بال نتف ، زدن ، پر برخيدن ، ازپشم صاف کردن . *To pluck up courage,* همّت گرفتن ، دلاور گرديدن ، دلير شدن . *To pluck hairs from the face with tweezers,* تنمّص کردن ، بمنتاخ موي از روي جيدن . *Tweezers for plucking out hairs,* موچين ، منتاخ A ، آلنج . v. *Tweezers.*

A plucker, چيننده ، گيرنده ، کشنده .

A PLUG, سداد A ، سمام A ، صمّ A ، دسام A . v. *Stopple, cork.* — *To plug,* بسداد بند کردن ، صمام زدن ، بصمام سدّ کردن .

A PLUM, آلو ، آلوچه . v. *Damascene*; also *raisin.*

PLUMAGE, پر ، پر و بال ، صمعا A (plur. صمعان)، زلف A ، کرنکش ، قشع A ، خمل A ، خمالت A ، خميلت A ، زف A . v. *Feather, plume.*

To PLUMB, بلد اندازي نمودن . *Plumb,* v. *Plummet*; also *perpendicular.*

A PLUMBER, سرب گر ، اسرب گداز .

Plumbery (*manufacture of lead*), سربگري ، سرب دستکاري .

PLUMCAKE, خرمن .

A PLUME (*feather worne as an ornament*), سرقوج ، طرّه A ، کنکره ، تلّ A . v. *Plumage, feather.* — *To plume* (*adorn with plumes*), با سرقوج آراستن ، با کنکره زينت نمودن . v. Also *to pluck, peel, strip.* *Plumigerous.* v. *Feathered.*

A PLUMMET, بلد A , بخیه , هنجا , هنجار , هنجارد , —(for drawing lines), قلم سرب . تره A

PLUMP, فربه , جسیم A , سمین A , سامن A , سمن A , برسام , عکوک A , کاذان A , تره A , گوشتین , گوشتدار . v. Fat, corpulent. — Plump-faced (and handsome), کلثوم A . — A plump boy, تپنگ , دپنگ . فرده A . A plump girl, خدلجه . v. ربیل A , کهدل A .

To plump (make fat), تسمین ساختن , فربه کردن . —(to fall in a direct line), راست افتادن .

Plumpness, سمن A , جسامت A , سمنت A , فربهی , نسا or نس A , بدن , ربیلت A , گوشتداری . v. Corpulence.

Plumy, plumous. v. Feathered.

PLUNDER, مغنم A , (plur. غنایم) غنیمت A , یغما , (plur. نفلت A , نفل A , تاراش , تاراج , تالان , غارت A , (plur. نهاب) نهبت A , نهب A , نهیب A , (plur. انفال) نفال , خباست A , نهارت A . بکیلت A . v. Spoil. —Any plunder which cannot be divided (as a horse, &c.), نفول A . An inroad to carry off plunder, ترکتاز .

To plunder, بغارت , غارت کردن , خسارت و غارت ساختن , سلب گرفتن , تاراج کردن , یغما کردن , تالان گرفتن , بردن سالب , حرب ساختن , غنیمت بردن , استلاب کردن , زفتن دزدی کردن , شدن . v. To rob, depredate.

Plundered, منسلب A , مسلوب A , تاراج کرده , غارت کرده , دزدیده , محروب A .

A plunderer, سالب A , یغمائی , تاراج کننده , غارت گر , دزد , نهاب A . v. Robber, depredator.

To PLUNGE (any thing into water), زیر آب انداختن , غوط کردن , غرق کردن , تغریق کردن , در آب فرو زدن , غوطه خوردن , —(to plunge one's self into water), غطس ساختن , خودرا در آب انداختن , ناغوش نمودن , غرق کردن , تودر کردن . v. To dive, sink. —To plunge headlong into any business, تدهکم کردن , منقحم شدن , تریع ساختن . v. To precipitate. —(to plunge one's self into danger), خودرا در خطر انداختن . —(to plunge any one into difficulties), تخویض کردن , متفاوت کردن , تودیر ساختن , کسیرا ناگهانه در اضطراب انداختن .

To plunge into difficulty or danger without design, فرکندن , فرکندیدن .

A plunge, تغریق A , غطس A , غوص A , غوط A , غوطه A , ناغوش A .

Plunged, غوص , غوطه خورده , غرق زده , زیر آب نهاده ساخته .

A plunger, تماس A , غواص A , غایص A , غوطه خورنده , غرق کننده .

Plunging (part.), غرق کنان , در آب فرو روان .

PLURAL, جمع A . Plurality), تعدد A , جمعیت A , جمع A , کثرت A . v. Majority.—Plurally, جمعاً A .

To PLY (keep one busy), مشغول داشتن . —(to practise diligently), با جدّ و جهد , با اهتمام کارگذار شدن , محنت کردن , کار ساختن . v. To employ; also to labour.—(to solicit importunately), ابرام و الحاح ساختن , آزار دادن , تصدیع کردن . —(to offer service), خدمت نمودن . —(to bend), کج , خم کردن , مایل کردن , ساختن .

A PLY, توب , چین , شکن , توی , توه , تو , تا , تو . v. Fold, plait. — (bent, bias), میلان A , میل A , مایلی A , ممال A . v. Form, turn, cast.

PNEUMATICAL (relative to wind), ازباد , باد منسوب , —(moved by wind), از باد متحرک . هوا متعلق , هوائی .

Pneumaticks, pneumatology, علم روح , علم هوا .

To POACH (parboil), نیم جوش کردن , نیم پختن . To poach eggs, گوارد ساختن , گوازه کردن . To poach (steal game), حشرترا دیصان ساختن , نخچیررا التماع کردن . — A poacher (stealer of game), نخچیر دزد . v. To steal.

A POCK, آبله . v. Small pox.

A POCKET, خریطه A , (plur. اکیاس) کیسه A , جیب , وعا A , تامور A , (plur. صرر) صرت A , دجوب A , انبان (plur. اوعیت) ظرف A . v. Purse. To pocket, در جیب نهادن . To pocket up (to bear), برداشت کردن . A pocket or memorandum book, دستگی .

POCKHOLE, داغ آبله , آبله —Pockiness, آبله داری . Pocky, آبله دار . v. Pox.

A POD, قرآظ A , پوست , قشره A . v. Husk.

A POEM, شعر A، قصيده A، قصيد A، چامه، جامه، چغامه، اشعار A، قصيد A، قصايد A. v. *Ode.*—*Poems*, غزل A. ابيات A.

POESY, v. *Poetry.* *A poesy on a ring*, نقشِ خاتم.

A POET, شاعر A، ناظم A، سازگار، خنذيذ A، ساحر A. *A perfect poet*, *a poet laureate*, حافظ A، ديوان، صاحبِ ديوان، ديواني.—*Poets*, شعرا A.

A poetess, شاعرة A.

Poetick, *poetical*, شعري. *A poetical work*, ديوان.—*Poetick licence*, ضرورتِ شعر. *Poetically*, شعرانه.

To poetise, شعرساختن، عروض نوشتن.

POETRY, شعر A، شعر، علمِ شعر، سجيع A، نظم A، عروض A، سرواد، سحرِ حلال، سعر A، جامه، چغامه، علمِ عروض، سرواز، سرباز، مشاعرة A.

POIGNANCY. (*sharpness*), تيزي، تندي، زستي، ترشي، كري. v. *Pungency.* — (*severity*), حدّت A، سختي، خشنت A، تندي، شدت A، حدّه A، درشتي. v. *Asperity.*

Poignant, تيز، تند، حادّ A، زوش، زست، ترش، شديد A. v. *Sharp*, *acid*, *pungent.*—(*severe*), مضر A، گزنده، سخت، درشت، تند، عنف، صاحبِ عنف.

A POINT, نوك، سر.—(*of a sword*), سنان A.—(*period*), دقيقه A.—(*nicety*), نكته A، نقطه A.—(*dot*), وكته A، سقط A.—(*sting*), شبات A. *A point of time*, دقيقه A، يك دم، لحظي A، لحظه A، طرفة العين A، آن. v. *Moment.* — *A point or head-land*, بيني كوه، راسِ جبل. v. *Promontory.* —*The point* (*chief circumstance of the subject in hand*), نفس A، امر، اصل A، مدعا or مدعي A، الامر. *A material point*, v. Under *importance.*—*The point of a spear*, نبل A، ميم، پيكان. *The point of a hair*, سرِ موي. *The equinoctial point*, نقطهٔ اعتدال. *A point, aim or mark*, غرض A، نشانگاه، نشان. *The point of a pen*, نوكِ قلم، نوكِ خامه. *An orthographical point*, نقطه A. *From point to point*, نقطه بنقطه.—*Pointblank*, راست، راست به نشان، در خطِ مستقيم. *To the point*, بعينه A، بعين A، عيناً A. v. *Exactly.* *At the point of death*, جان بلب.

To point (*sharpen*), تيزكردن، نوك ساختن، حد دادن، طرورساختن، تحديد كردن. *To point or point out*, نمودن، دلالت كردن، اظهار كردن. v. *To show, indicate.* — (*aim*), شست كردن.—*To point with the finger*, با انگشت دلالت كردن، شكرساختن، سبيع نمودن. *To point out the way*, رهنمودن، رهنما بودن، راه دلالت كردن. *To point the eye*, چشم زدن، نظركردن. *To point orthographically*, تنقيطاً نقطه زدن، نقط كردن.— (*mark with vowel points*), ساختن اعراب دادن، حركات دادن. *To make a full point*, سقطاً كردن.

Pointed, تيز، حادّ A، سنين A، نوك دار. v. *Sharp.*—(*epigrammatical*), نكته آميز، نكته پيوند، ظريفت دار.

Pointedly (*exactly*), با دقت، بينجارانه، عيناً A، بعينه A، بعين A.—(*epigrammatically*), با نكته، با ظريفت، نكته آميزانه.

A pointer, نماينده. (*in composition*), نما، نمون.—*A pointer dog*, معلّمه A.

Pointless, بي نوك، بي سر، غيرِ نقطه، بلا نكته.

POISON, زهر، سمّ A (plur. سمام)، شرنگ، شكيمه A، كبسته، كبستو، كبست، مهل A، هرش A، قشب A، عنترت A، اروين A (plur. ارن)، جحال A. *Mortal poison*, زهرِ هلاهل، زهرِ قاتل، ذفاف A، ذفوف A، ذعاف A (plur. ذعف). *To drink poison*, زهرآشاميدن، سمّ آشام شدن. *The expeller of poison* (*the bezoar stone*), قشب اوباشن، پاد زهر، باد زهر.

To poison, زهر آلودن، زهر دادن، سمّ دادن، زهردار ساختن، زهرناك نمودن. v. Also *to corrupt*, *taint.* — *To poison a dog*, درزن دادن.

Poisoned (*killed by poison*), از زهر كشته، مسموم A، مذعوف A.—(*containing poison*), v. *Poisonous.* *A poisoned dagger*, خنجرِ زهر آلوده. *Poisoned water*, زهرآب، زهرآبه. *The poisoned cup of death*, زهرابِ اجل.

Poison-tree (*a plant*), زهرزمين، آزاد درخت.

A poisoner, زهردهنده، سمّ ده، زهرآشام سازنده. v. Also *a corrupter.*

Poisonous, زهردار، زهرآلود، زهرناك، زهري، زهرور، سام A، سمّان A، مسموم A، سامّه A.

Poisonously, با زهر ، بطور سمان ، سامّا A ، زهردارانه ، زهرآلودگي ، زهرناكي ، زهرداري ، — *Poisonousness*, از سم . ماهيت سم .

A POITREL (*armour for the breast of a horse*), وربند ، بربند ، برکستانه . برکستوان ، شقه بند ، تجفاف A .

POISE (*equilibrium*), ترازو ، اعتدال A ، برابري ، معادلت A ، موازنت A ، بزو ، دنگ ، وزن A . v. *Weight.*

To poise (*weigh*), ميزاندن ، سنجيدن ، وزن کردن ، آديختن ، سختن ، کيل کردن ، ترطيل ساختن . v. *To weigh.* —(*to hold or place in equilibrium*), معتدل کردن ، برابر کردن ، در ترازو داشتن ، معادلت نمودن ، موازنت گرفتن . — *Poised*, سنجيده ، ميزانده ، موزون A ، سخته .

To POKE (*feel about with a stick*), با عصا جست و جوي کردن . *To poke with the finger*, برمجيدن . v. Also *to grope ; thrust.* — *A poke*, v. *Pocket, bag : thrust.*

A POKER, آتشکاو ، مسعار A .

POLAR, قطبي ، منسوب قطب ، قريب القطب A .
The polar star, النّجم A ، جدي A .

Pole (*of the heavens*), قطب A . *The north or arctick pole*, قطب شمالي ، النّجم A . *The south or antarctick pole*, قطب جنوبي . *The two poles*, قطبين A . *A pole* (*long stick*), چوب دراز ، باردان . *A tent-pole*, عماد A ، وتيره A ، سماك A ، سقب A (plur. اسقب). *A long pole* (*for measuring*), سمرقند ، بازو ، معصال A . *A pole for pulling down branches of trees, &c.* معصال A .

A POLE-AXE, بيلچه ، ششپر . v. *Battle-axe.*

POLICE, ملّت ، بندوبست ، ربط شهر ، ضبط و ربط شهر .

Policy (*art of government*), علم حکومت . v. *Politicks.* —(*art, stratagem, prudence*), حکمت A ، تدبير A ، هنر ، فن A ، زيرکي ، کياست A ، آل A ، حيله A .

To POLISH (*smooth, make bright*), صيقل کردن ، زدودن ، جلا دادن ، مهره زدن ، ازدودن ، رنديدن ، صقل کردن ، شوف ، ساختن ، تشويف نمودن ، پالودن ، تجيله کردن ، صقال نمودن ، —(*to make elegant of manners*), ادبي کردن ، آزرم کردن ، ادب ، ظرف ساختن ، ظرافت دادن ، نازک ساختن ، نزاکت دادن ، ملاطفه کردن ، پردازي نمودن ، لطيف ساختن ، لطف دادن ، خوشنما ساختن ، شيرين کاري نمودن ، خوش خوي کردن . v. Also *to be polished : become polite.*

Polish (*gloss, brightness*), زدودگي ، جلا A ، جلوه A ، صقل A ، شوف A ، تشويف A ، دوس A ، تجلّي A ، تجيله A ، — (*elegance of manners*), ظرافت A ، ادب A ، آزرم ، اديبي و آزرم ، نزاکت A ، لطافت A ، شيرين کاري .

Polishable, قابل صيقل ، ممکن تجلّي :

Polished, زدوده ، صيقل کرده ، جلاداده ، جالي A ، مجلّي A ، صقيل A ، مصقول A ، مصيقل A ، مجلو A ، اندوس A . v. *Polite.* — *To be polished*, جلا يافتن ، زدوده شدن .

A polisher, صقال A ، صيقل گر ، صقل گر ، صقيل A ، جالي A ، جلاگر ، هالکي A . *A polisher of gems*, حکاک A . *A polisher of arms*, سلاح شور ، صقال A ، صيقل گر ، سيقل A (plur. صقلت). v. *Armorer.* — (*a polishing instrument*), صقال A . — (*for paper*), مهره .

POLITE. اديب A ، صاحب ادب ، خليق A ، خوش ، اطوار ، خوش اخلاق ، اهل مروّت ، ظريف A ، لطيف A ، ملاطف A . v. *Elegant.* — *To be or become polite*, اديب شدن ، خوش اخلاق شدن ، ظريف شدن ، لطيف گرديدن ، ادب و آزرم يافتن ، &c.

Politely, ازادب ، باابرو ، با ادب ، ظريفانه ، با لطافت ، با شيرينکاري ، با آزرم .

Politeness, ادب A ، آزرم or آزرم ، مروّت A ، خوش اخلاقي ، اخلاق A ، تعظيم A ، ظرافت A ، نزاکت A ، لطافت A ، لطف A ، شيرينکاري . v. *Elegance*,

POLITICAL (*relating to a country*), ملکي . —(*versed in the administration of publick affairs*), مدبّر A ، واقف امور دولت ، امور ديده ، سعتري A ، —(*cunning, skilful*), امور عموم منسوب ، سعتر A ، زيرک ، هنرمند ، ذهين A ، هوشيار ، هشيار ، سليقه ، شعار ، عقلمند .

Politically, مدبّرانه ، زيرکانه ، باتدبير ، با عقل ، با فن ، سعترانه .

A politician (*one versed in the arts of government*), صاحب تدبير ، مدبّر A ، واقف در امور دولت . — (*an artful man*), حيله باز .

Politicks, (*science of government*), علم سياست ، علم

— (publick affairs), امور مملکت, تدابیر سلطنت, — تدبیر امور عموم, امور دولت, معاملت ملکي.

POLITURE. v. Polish.

POLITY (form of government), بندوبست, نظام ملک, دستور العمل مملکت, وجه داوري وحکومت, سلطنت, حراست ملک وملت, طور تدبير. v. Government.

A POLL (head), کله A, راس A, سر. v. Head.—A poll-book, اسم نويسي. v. List, catalogue. A poll-tax, سر جزيه A, خراجي.

To poll (enter in a register), در دفتر قيد کردن. v. To register.—(to lop), حطاب کردن, مشذب کردن, سر بريدن. v. also to prune, shear, shave, mow, crop, plunder.

A pollard (tree lopped), درخت A, درخت سر بريده مشذب.

Polled (lopped), حطاب ساخته, مقطوع A, مشذب A.—

Pollen. v. Flower, bran, powder.—A poller, v. Voter; plunderer, robber.

To POLLUTE, پليدن, آلوده کردن, آلاييدن, آلودن, تنجيس کردن, ملوث کردن, مردار کردن, پليد ساختن. v. To defile, corrupt, taint,

Polluted, ناپاک, مردار, ملوث A, پليد, آلوده, خسوک (q. v.) محدث A, ريمناک. v. Nasty, filthy.—To be polluted, آلوده شدن, پليد شدن, ناپاک شدن.—Polluted water, آب ناپاک, آب پليد, منجلاب. Polluted with crimes, ناپاک, مجاز آلود.—A polluter, آلايش کننده, کننده, &c.

Pollution, pollutedness, پليدي, ناپاکي, آلودگي, آلايش, جنابت A, لوث A, تلوث A, اذاره A. Nocturnal pollution, احتلام A.

A POLTROON, شتردل, نامرد, بزدل. v. Coward, scoundrel.

POLYEDROUS (having many sides), بسيارجانب دار.

A POLYGAMIST, نکّاح A, نکح A.

Polygamy, نکاح A (plur. انکحت).

Polygonal, کثرت الاجناب A, بسيارجانب وکنار.

POLYPODY (plant), بسفايج, بسفانج, اضراس الکلب A.

POMATUM, روغن خوش بوي.

POMECITRON, ليمون. v. Citron.

A POMEGRANATE, رمان A, نار, انار. A large species of pomegranate, مظ A.—A wild pomegranate, انار ملسي.—The flower of the pomegranate, نارخوي, نارخو, گل انار. The grains, the juice, also a syrup of pomegranates, ناردان, ناردانک. Victuals dressed with pomegranate juice or seeds, رمانيعت, ناردنک, ناربا. The pomegranate tree, درخت انار. Belonging to the pomegranate, رماني. A breast like a pomegranate, ناربستان.

A POMMEL (of a sword), دسته سيف, قبضه شمشير, دسته سهم, زلفچانه, قبيعت A, قبضه تيغ.—A silver pommel, The pommel of a saddle, پيشکوهه, کوهه.

To pommel, مشت زدن, کوفتن, زدن. v. To beat.

POMP, pompousness, عظمت A, احتشام A, حشمت A, طنطنه A, کروفر, اثاث A, جاه وجلال, شان A, شوکت A. v. Magnificence, splendor, cavalcade.

POMPION, پاشيده. v. Pumkin.

POMPOUS, اهل شوکت, متحشم A, صاحب احتشام, اهل کر و فر, بزرگانه, بزرگوار, عظيم A. v. Magnificent, splendid, grand. Pompous in speech, رنگ آور.

Pompously, بزرگانه, عظيمانه, با احتشام, با اثاث, با شوکت, با حشمت.

A POND, آبدان, آبگير, برکه, حوض A, تالاب, غدران, غدر (plur. غدير A), درياچه, آبکنده, آبکند, استخر, زلفت A, رزنه A, رزن A, آخور, (اغدرت مستنقع A, موجل A, ورگاد, مثجل A, خبث A, (q. v.) ثغب A, (مهارج plur.) مهارج A, يککث, قضيت A, ضهوت A, الما, رکوات A, رکا A, رکوت A, صهريج, صهاريج, صهري, (جوابي plur.) جابيت A, دمق A. A fish-pond, برکه ماهي. The bottom of a pond, پاياب. The middle of a pond, مثابت A, مثاب A.

To PONDER, فکر, انديشه کردن, پندار کردن, پنداشتن, ساختن. v. To consider; think, muse.—A ponderer, انديشنده, فکرکننده, انديشه گر.

Ponderous, وزين A, ثقيل A, گران بار, گران, سنگين, رزين A. v. Heavy, weighty: momentous.—Ponderously, از سنگيني, با ثقالت, ثقيلانه.

Ponderousness, ponderosity, سنگيني , گران باري , گراني , ثقلت A , ثقل A , ثقالت A .

A PONIARD, دهره , دشنو , دشنه , خنجر , پيش قبض , تشته , حربت A . *A sharp poniard,* خنجرِ تيز . *A poisoned poniard,* خنجرِ زهردار . *To poniard,* خنجر زدن .

PONTIFF, امام A , متبوعِ امّت . *The Roman pontiff,* ريم پاپا , پاپا . *The Muhammadan pontiff,* رئيس المسلمين , شيخ الاسلام A , مفتي . *The Jewish pontiff,* خخم A .

Pontifical, امامي , امام منسوب .

A PONTON (*for passing rivers*), چوب بند , معبر A , اسپلانا .

A PONEY, يابو , اسپچه .

A POOL, آبِ ايستاده , اجم A , اجمت A , كنداب , خرد , چرا . v. *Fen, marsh, pond.*

POOR, تنگ , غريب A , مفلوك A , مسكين A , مفلس A , تهي دست , گدا , احتياجي , فقير A , سكون A , نيازمند , دست تنگ , حاجتمند , بي نصيب , مستمند A , خليل A , منحتل A , مفرج A , منهلك A , شالهنگ , مغلاك , سبروت , مبريت , قليل البضاعت A , مقلّ A , اعقف A , مبلد A , ارمل A , رموق A , رامق A , مجد A , املج A , تلا , صعلوك A , طملال A , خلّ A , خليل A , شقي A , داز , داژه . v. *Indigent, mean, contemptible; barren; lean; trifling; unhappy; spiritless* —*A poor man, mendicant,* فقير A , درويش , قلندر , ابدال A , دربدر , روان خواه , گدا , زبانخواه , منلاك , مستبيت A . v. *Beggar.* — *The poor,* فقرا A , شفك , اشقيا A , بنو غبرا A , فدوع A , مساكين A . *A poor woman,* فقيرة A , عقفا A . *A poor proud man,* كنداور . *To be or become poor,* غريب شدن , مسكين شدن , فقير شدن , ركوع گشتن , افغا بودن , افتاده شدن , سكون گرديدن . *To make poor,* افقار , فقيرساختن , اسكان كردن , مسكين كردن , افقر A , مبلد كردن , تفقيرساختن , كردن , &c. *P●or as Job,* ومن وح .

Poorly, بطورِ تنگ , درويشانه , مستمندانه , فقيرانه , دست , بي دولت . v. Also *meanly, unfortunately.*

Poorness, مفلسي , تنگ دستي , فلاكت A , افلاس A , &c. v. *Poverty; meanness; barrenness.*

Poor-spirited, بي دل . v. *Cowardly.* — *Poor spiritedness,* بي دلي .

A POP (*sharp sound*), صداي تيز .

To pop (*enter with a quick and sudden motion*), باجنبشِ تيز و ناگاه در آمدن . v. Also *to shift,*

The POPE, ريم پاپا .

POPINJAY, طوطي . v. *Parrot; fop.*

The POPLAR (*tree*), جنار or چنار , حوره A , تاغ , شاشدان , اسپيد , پده , پره , سپيدار , ديودال . *The white poplar,* شاشدان , پوش . *The black poplar,* حورِ رومي .

POPPY, كوكنار , خشخاش A , هيشره A , منثوره A . *Poppy-seed,* پوست دانا , بابلس , جلجانِ حبشي , خشخاش A , رمّان A , رمان السّعال A . *The heads of poppies,* پوست , رمّان A , الخشخاش .

POPULACE, عوام النّاس , عامّة A , عامّ A , عوام A , جمهور A , ملّت A , خلق A . v. *People, commonalty, vulgar, multitude.*

Popular (*vulgar*), عام A , عموم A , مروّج A . v. *Plebeian.* —(*suitable to the people*), لايقِ ملّت , واجب العامّة A , مستوجب القوم A . — (*esteemed by the people*), هردل عزيز , محبوب القلوب A , از ملّت معتبر . *A popular disease,* وبا . v. *Epidemick.*

Popularity, اعتبارِ خلق , محبّت الامّة A .

Popularly (*having the love of the people*), بااعتبارِ خلق , بادوستي ومحبّتِ ملّت . — (*vulgarly*), عموماً A , علي A العموم .

Population, معموري , آباداني , آبادي . v. *Populousness.*

Populous, معمور A , آبادان A . *A populous well cultivated country,* ملكِ معمور و آبادان .

Populousness, كثرت الخلق A , معموري , آباداني .

PORCELAIN, چيني , صيني A , ظروفِ چيني . v. *China.*

A PORCH, دهليز A (plur. دهاليز), پيش گه , پيش گاه , ايوان A , سازاك . v. *Portico, port, entrance.*

A PORCUPINE, خارپشت , شبهم , سكر , سنگر , سنگه , تسي A .

A PORE (*of the body*), مسام A . *The pores,* مسامات A

معب A , سوراخ , — (*any narrow passage or spiracle*), منافع A , منفذ A . v. *Hole.*

PORK, گوشت خوك , لحم الخنزير A — *A pork eater*, خوك خور , گوشت خوك خور . *A porket, porkling*, v. *Pig.*

POROUS, مسام دار , پر معب , منفذ دار . *Porosity, porousness, poriness*, منفذ داري .

PORPHYRY, سنگ سماق .

The PORPOISE, خوك ريائي , سنگ ماهي .

A PORT, بندر , بندرگاه , مينا A , سنار , دريابند . v. *Harbour.*—(*a gate*), باب A , در , دروازه , درگاه , فنك . — *A port-hole*, كنكره جهت توپ . — *Port* (*air, mien, carriage*), سيما , وجه A , برخاست نشست , خرام , روش , رفتار , جهره , گونه , نظره A , رخساره , روي , منظره A .

PORTABLE, قابل حمولت , لايق بارگير . *Portableness*, قابليت حمولت .

A PORTCULLIS, موجوج A , مغلق A , باب آويز .

To PORTEND (*foreshow*), دلالت كردن , دال ساختن , دليل شدن , وعيد نمودن . v. *To prognosticate, foretel, omen.*

A portent (*bad omen*), نحوست A , داكس A , فال بد , است الكلبت A . v. *Omen.*

Portentous, نحس A , بدفالي , منحوس A , هيبتوار , وحشيه A , ذو الجلال A .

A PORTER (*to a gate*), دربان , بواب A , ستاره A . *The porter of the inner apartments*, حاجب A (plur. حجاب), پرده دار , (حجبت) . *The office of porter*, بوابت A , بوابي . *The office of chief porter*, حجبت A , حجبه A . *The porter of Paradise*, رضوان A , دربان اردبهشت . — *A porter's lodge*, خانه دربان . *A porter* (*carrier of burdens*), باربردار , باركش , حامل A , حمال A , غاشيه دار , بازبر , بربر , باريلر , بارگير . *A porter's knot or pannel on which he rests his burden*, پست , پست .

Porterage, مزدوري , باركشي , عوض بارگير .

A PORTICO, پيش گاه , پيش طاق , پيش گه , اسطوانه A (plur. اساطين), دهليز A (plur. دهاليز), ايوان A (plur. اياوين), شهنشين , طاقه A . سباط A , رواق A , طاق A , پيشگك , سازاك , مجسم A , مصحصت A .

A PORTION, حصة A (plur. حصص), بخش , بهره , قسمت A (plur. نصب A , نصيب A , تير , بخشه , قسم A , (اقسام , سهم A (plur. اسهم , سهمان), بذت A , بذيذت A , شصب A , (ذنايب .pl) ذنوب A , جزلت A , جذبه A , بدت A , رجل A , اقسومت A , قطعت A , پرخ , برخ . v. *Part, particle, lot.*—*The portion of a wife*, مهر A , كابين , جهيز , جهاز , نحلي A . v. *Dower* — *The portion of a child*, بخش پسر , نصيب بچه , اقتسام ميراث . *A portion of meat, corn, &c.* راتب A ; كلتت A . — *A small portion*, برخين , چيزي , شي A . v. *A little, somewhat.*

To portion (*divide into portions*), اقتسام كردن , بخش كردن , حصه كردن , تقسيم كردن . v. *To divide.*

PORTLINESS (*dignity of mien*), تمكنت A , صورت شاهانه , بزرگواري , عظمت A , تدميت A .

Portly, شاهانه , بزرگوار . v. Also *bulky, swelling.*

A PORTMANTEAU, جامه دان , خورجي , حقيبت A , صوان A , خورجين .

A PORTRAIT, شبيه A , تصوير A , صورت A (plur. صور). — *A portrait painter*, مصور A . v. *Picture.* *To draw portraits*, شبيه كشيدن , تصوير كردن . — *To portray.* v. *To paint.*

PORY (*full of pores*), پر سوراخ , بسيار معب دار , مسام دار .

To pose. v. *To puzzle; interrogate.*

POSITION, نهاد , موضع A (plur. مواضع), وضع A (plur. اوضاع), وضعت A , محل A , ازاء A , طرح A , مطرح A . v. *Situation.* — (*a principle laid down, or assertion*), دعوا A , قضيه A , مقدمه A , اصل A , سبب اصلي , مصدر A .

POSITIVE (*not negative*), موجبه A , ايجابي , غير نفي , نا منفي . (*certain*), مقرر A , يقيني , بنددار , متحقق A . غير شك وگمان , بي شبهه , نا مشكوك , معهود A , واضح A (*direct*), قاطع A , شافي A , صاف A . (*dogmatical*), خود سر , خود راي , خود كام , معاند A , عناد A , قاطع A . v. *Obstinate, peremptory.*

Positively (*not negatively*). ايجاباً A , بالاستقلال . (*certainly*), يقيناً A , باليقين A , بلا شك , مقررانه , معنيً A . (*dogmatically*), معانداً A , از خود راي , از خود سري , تمردانه ,

(in strong terms), باتقریر محکم , با اقرار شدید . بطور قاطع (peremptorily), قطعاً A .

Positiveness (*actualness*), عدم نفي , معنیت A , معني . (*certainty*), وضوح A , تحقیق A , یقین A , تیقّن A , اقرار A , خود . (*dogmaticalness*), عدم شبهه وگمان , زوال الشکّ A , قاطعي A , عناد A , خود کامي , خود رایي , سري .

To POSSESS (*have, hold*), داشتن , ملکت داشتن , مالک شدن , صاحب بودن , تصرّف نمودن , متصرّف شدن , ضبط , بتصرّف آوردن . (*seise*), مقتني شدن , ملک داشتن , اقتناکردن , قابض شدن , قبض کردن , عمل کردن , کردن تملیک گیر شدن .

Possessed, داشته , مملوک A , مقتني or مقتنا , متصرّف A , مضبوط A , مقبوض A , گرفته . *Possessed of* (*in composition*), ذي A , ذات A , ذو A , مند , وار , ناک , ور , دار , صاحب A , اهل A , &c. (*for examples* v. *Possessing*).

Possession, تصرّف A , قبضه A , عمل A , ضبط A , مالکیت A , ملکت A , ملاک A , ملک A , ملکیت A , ملکت A , تملیک A , ملکداري , احسنتا A . *Hereditary possession*, موروث A . v. *Heritage*.—*Complete and absolute possession*, تصرّف مالکانه . *To take possession*, ضبط کردن , تصرّف گرفتن , دخل کردن , عمل کردن , بتصرّف خود آوردن . *To give possession*, املاک , ملکیت دادن , تصرّف دادن , دخل دادن , عمل دادن , تملیک ساختن , کردن .

Possessions, املاک A , ملکات A , تصرّفات A , عقارات A . *Hereditary possessions*, خانمان , مان , میهن , میهن , میراث A . v. *Heritage*.

Possessing, possessive, possessory, adj. *and* part. متصرّف A , مالک A , مقتني A , &c. (*in composition*), مند , دار , آور , ذات A , صاحب A , ذو A , ذي A , اهل A , &c. *Possessing wealth*, مالدار , ذات المال A . v. *Rich*.—*Possessing understanding*, خردمند , صاحب تمیز A , اهل ادراک . v. *Wise*.—*Possessing excellent qualities*, ذات مکرّم صفات . *Possessing an excellent disposition*, ذات شریف . *Possessing sensation*, ذو الحاسة A . *Possessing dignity*, ذو الجلال A , ذي الجلال A , صاحب مقام عالي A . *Possessing strength*, زورآور . ذو القدرة A . *Possessing courage*, دلاور . *Possessing excellence*, صاحب فضل . *Possessing power*, صاحب اقتدار , صاحب وجود .—*Possessing many estates*, اعقار A .

A possessor, دارنده , مالک A , متصرّف A , قابض A , ضابط A , صاحب A , خداوند , ملکدار . v. *Lord, master, owner*.

POSSIBILITY, امکان A , احتمال A , استطاعت A , قابلیت A , مقدور A . *In the power of possibility*, بقدر الامکان . *Possibilities* ممکنات A .

Possible, ممکن A , بودني , شدني , قابل A , ودق A , محتمل A . *Possible things*, ممکنات A , محتملات A . *To be possible*, ممکن شدن , مقدور داشتن , قابل گردیدن .

Possibly, بالامکان A , بقدر الامکان A , شاید , باشد , لعلّ A . v. *Perhaps*.

A POST (*letter carrier*), قاصد A , پیک , برید A , نامه بر , حامل الورقه A , حامل مکتوب , دواسپه , کیسه دار , نامه ور , اسکدار , یامچي , پروانک . v. *Courier, messenger*.—(*situation*), مقام A , مکان A , وضع A , وضعت A , موضع A , محلّ A . v. *Seat, position*.—(*a military station*), لشکرگاه , مکان لشکر , وضع سپه , وضع A (plur. اوضاع) . *An advanced post*, مقدّمت A , پیشادنگ , پیشاهنگ , پیشاونگ , هرکش , طلیعت A . *A post* (*employment*), خدمت A , پیشرو , منزلت A , بار , پایه , جاه A , منصب A , عهده A . v. *Office, dignity*.—(*a piece of timber set erect*), چوب , ستون , ساریه A , میخ , وتد A (plur. اوتاد) . *The winning-post at a race*, میتا A , میدا A , نشانگاه , نشان . *The starting post*, مقبض A , مقوس A . *A direction post on a road*, &c. سارة A , نصب A , نشانگاه , علامت A . *The post of a door*, بازو , الخي , لب در , الي , المي . *The posts of a door*, بلندین , دروانس .

To post or travel by post, بزدي صفر کردن , سیر في البرید . —(*to station*), تعیین کردن , وضع ساختن , وضعت کردن .—*to transcribe* (*from one book of accounts, &c. into another*), نقل کردن . v. *Also to placard*.—*A post-boy*, برید A , &c. v. *Post*.—*Post diluvian*, بعد از طوفان نوح .—*Post-existence*, وجود الآخرة A .

POSTERIOR, پس , بعد A , موخّر A , متأخّر A , آخرة A , آخرت A . v. *After, following*.—*Posteriors*, نشستگاه . v. *Backside*.—*Posteriority*, تأخّر A .

POSTERITY, اولاد A , نسل A , آل A , آخرون A , عقبت A (plur. اعقاب) , عقب A , خلف A . v. *Descendants*.

A POSTERN (*small gate*), بابچه , دریچه .

POST-HASTE, شتاب برید , میر في البرید A . v. *Haste.*

A post-horse, بارگیر منزل , یامجیک T , یانجیک T , *—Post-horses, relays of post-horses*, خیل البرید , یام , یامه .

A post-house, منزل A , منزل خانه , برید خانه .

A POSTMASTER, صاحب البرید A , دوامیه , صاحبه منزلجي T . *A post-master-general*, منزلجي T , منزلخانه باشي .

POSTMERIDIAN, بعدالظهر A .

Post-office. v. *Post-house.*

To POSTPONE, تاخیر کردن , توقّف کردن , موقوف کردن , مهلت کردن . v. *To delay.*

A POSTSCRIPT, ذیل الخطّ A , ملحقت A (plur. ملحقات), ذیل A (plur. ذیول), تتمه خطّ .

POSTULATE, *postulatum, postulation* (*assumption without proof*), دعوا بلا دلیل A , اقرار نا مسجل , تعریف بي ازمودگي , وامتحان , مطلوب بي اثبات .

POSTURE, طرز , طوره A , وضعت A , وضع A (plur. اوضاع), طرح A , حالت A , حال A . *The posture of the body*, طرح جسد , وضع بدن , وضعت تن .—*The posture of affairs*, امور عموم , حال احوال , طرح احوال . *A posture master*, خلیفه A .

A posty. v. *Poesy: nosegay.*

A POT, دیگ , دیگچه , قدره A , مرجل A , سبو A , آوند , or تابجره , قزغان , غزغان , قرغان , قزان , پنگره , هرکاره , سطیل , سطول (plur. سطل A , قطانت A , طنجیره , طنجیره , —(*a drinking cup*), میکلت A , آزیر , صاد A , ناوه , (اسطال , پنگام , کاس A , طاس A , جام , کامه , پیاله , آبخوره , v. آبدان , آوند , آبتابه . *A water-pot*, قدح A . پنگان , فلیجان , *ewer.—An earthen pot*, سفالین , دیگ سفالین . *A flower-pot*, خزف , جرّه A , فنجان . *A copper pot*, خزنب . دیگ مسین . *To go to pot* (*to be ruined*), ویران شدن , مبتلیع , مهدوم الاساس شدن , مفلس شدن .—(*to be devoured*), خورده شدن , بودن —*To pot* (*put in pots*), در دیگ نهادن . —*Meat boiled in a pot*, دیگ پخته . *Pot upon pot* (*as piled in kitchens*), دیگ بر دیگ . *Any thing for taking a pot off the fire*, دیگ گیر .—*The foot of a pot*, دیکپایه .—*A pot with a foot*, پشکث . *A hamper in which travellers carry their pots, &c.* دیگبرگي .

POTABLE, مشروب A . *Potables*, مشروبات A , مشارب A , آشامیدني . v. *Drinkable.*

POT-ASH, شخار , رماد A , اشنان A , بلس A , شخرور , شخانه .

POT-BELLIED, شکمدار , سبوشکم , مبطن A , سلعام A , ضفاطه A . *A pot-belly*, شکم گران .

A POT COMPANION, همپیاله , همکاسه , همسفره , همشراب , ندیم A , یارباش .

Potency, potentness, زور , قوّت A , توانایي , توانستگي , قدرت A , اقتدار A , نیرومندي , قهر A . v. *Power, influence.*—(*vigour*), قوّت A , تندرستي , قوّت غذائیه , قوّت , شهوانیت , عنفوت A , عنفوان A . v. *Force, strength.*

Potent, زورآور , مضبوط A , قوي A , توان , توانا , ذوالقدر A , نیرومند , قادر A , قدیر A , قاهر A , قهار A , کام گذار . v. *Powerful, strong, forcible.* *A potentate*, شاه , پادشاه , سلطان A , ملک A , &c. v. *Emperor, king, monarch.*

Potential, ممکن A . v. *Possible.*

Potently, از زور , زورآورانه , &c. v. *Powerfully.*

A POT-HANGER, *pot-hook*, دیگ آویز , دیگدان , دیگ گیر .

Potker, هرج مرج . v. *Pudder, bustle, tumult, flutter.*

A POT-HERB, دیگ افزار , دیگ افزار , افزار A (plur. افازیر), ابزار A (plur. ابازیر), ابزار A , تره , سبزه , بقله A , بقل A (plur. بقول), نبات A , اطرت A , احرار A , حبوب A , معد A , شمط A , قف A , لغانا A , فروزت A , تمیم A , قرح A . *A bunch of pot herbs*, دسته افزار , وزیم A .

A POTION (*medicinal draught*), شربت A , میسوس A , نفس علاج , قهوه A .

A POT-LID, سرپوش , سرپوش دیگ , دیگ پوش .

A POT-SHRED, پاره سفال .

POTTAGE, شوربا , شوروا , شوبا , خزیر A , پالوده , با وا . v. *Broth, gruel.*

A POTTER, کلال , سفالي A , سفالگر , کوزه گر , کلکار ,

Potter's clay, فخاري , سنگدانه , خزفي , خزاف A , فخارت A , فخار A .

POT-VALIANT, شيرگير .

A POUCH, انبان , جيب . v. *Pocket, bag.*

POVERTY, مسكنت A , بينوائي , مفلسي , افلاس A , مسكيني , نيازمندي , فقيري , فقر A , غدائي , تنگ دستي , ترح A , رماحت A , خلت A , درويشي , افتقار A , فاقت A , (plur. شماوات) شقاوت A , صلمعت A , رجل A , قلت A , خليلي A , بعره A , متربت A . v. *Necessity, meanness, defect.* *Poverty and old age* (literally *the two evils*), الامرّان A . *Poverty is my glory* (*a saying of Muhammad*), الفقر فخري A . *To reduce to poverty*, فقيركردن . v. *To empoverish.*

A POULTERER, مرغ فروش .

A POULTICE, مرهم A . — *To poultice*, مرهم دادن .

POULTRY, مرغ . v. *Fowl.*

POUNCE, چنگ , چنگل , چنگال . v. *Claw, talon.*

To pounce (*seize with the claws*), بچنگل گرفتن , چنگ زدن . v. Also *to pierce.*

Pounced (*having claws*), چنگدار , اهل چنگل .

A pound, v. *Enclosure, pen for cattle.* *A pound weight*, نيم اسار .

To POUND, كوفتن , كوبيدن , دق كردن . v. *To beat, powder, bray: imprison.*

To POUR, ريختن , ريزيدن , ريزكردن , صب كردن , v. Also *To stream, flow; scatter, diffuse.* — *To pour out water*, آب ريختن . *To pour down blood*, خونريز شدن .

Poured, ريخته , ريزيده , منصب A . *To be poured*, منصب شدن , ريخته شدن .

A pourer, ريزنده , صب كننده . — *Pouring* (*part.*), ريزان . *Pouring down sweat*, عرق ريز .

To POUT (*look sullen*), سخت روي , غنجرت كردن , نمودن .

POWDER, سفوف A , تراب A , غبار A , غبره , گرد . v. *Dust.*—*Sweet scented powder*, غبار مشموم . *Gunpowder*, باروت .

To powder (*reduce to powder*), سفوف كردن , ريز ساختن , دهك , سحق زدن , پاييدن , ماييدن , ساويدن , ريزه كردن , افشاندن , پاشيدن , — (*to sprinkle as with powder*), ساختن نمكسود , پرشيدن , نمك زدن , — (*to salt*), فشاندن , ريختن , نمكين نمودن , ساختن .

Powdered (*ground small*), ساويده , سائيده , مرفوت A . — (*sprinkled*), افشانده , ريخته , پاشيده , — (*salted*), نمك زده , پرشيده , نمكين شده . *A powder-horn*, باروت شاخ , دان .

A powder mill, آسياي براي ساختن باروت .

A powder room, باروت خانه .

Powdery, سفوف آميز , پرازغبار , گرد آلود , ريزناك , با سفوف پوشيده .

POWER, زور , زورآوري , قدرت A , اقتدار A , قوت A , توانائي : also (*less freequently used in this sense*), حول A , عزت A , جلال A , شوكت A , دستگاه , دست , طاقت A , جاه A , يدة A , والا A , يد A , نيرومندي , صلابت A , نيرو , عزه A , كبريا A , ملكوت A , سطوت A , جاهت A , تاو , تاب , قاه A , مملكت A , كامكاري , ايد A , قره A , مكنت A , يار , ياري , توش , ازر A , اداد A , بلا A , اد A , تسيعت A , طعم A , پاياب , بذم A , برز , توخت , هنگ , اورند , فيلجه , كو , حوفا A , ميطه A , زهره , منت A , باس A , تيو , يارا , سورت A , ابهت A , دماني , رته A , بطشت A , بطش A , جره A , مجال A , جهد A , بدي A , فحن A , مجال A . v. *Strength, ability*; also *command, authority, dominion, help, influence.* — (*vigour.*), تندرستي , قوت A (plur. اقوا), جهد A , عنفونت A , عنفوان A . v. *Potency.* *The power of attraction*, قوت جاذبت . *The repelling power*, قوت دافعت . *The power of motion*, قوت محركت . — *The intellectual power*, قوت مدركت . *The power of imagination or fancy*, قوت خيال , متخيلت A . *The reflecting or thinking power*, قوت وهم , واهمت A , *The power of memory*, قوت حفظ , حافظت A , مفكرت A . *Natural or inherent power*, قوت ماسكت , محافظت A , قوت ذاتيت . *Animal or vital powers*, قوا حيوانيت . *The powers or senses of the body*, قوا بدن . *Venereal powers*, قوت شهوانيت . *To gain power*, نيرو گرفتن .

High in power, بلند اقتدار , بلند مرتبه , بلند جاه . *Possessed of power,* اهل قدرت . v. *Powerful.* — *Without power,* بي قدرت . v. *Powerless.* — *A power (potentate),* شاد , سلطان A . v. *King.*—*(military force),* لشکر , عسکر . v. *Army.*— *A power of people,* کثرت خلایق , جمع کثیر . v. *Multitude.*

Powerful (strong, able), زورآور , توانا , قوي A , قادر A , قدیر A , اهل قدرت , صاحب اقتدار , فراخ دست , نیرومند , ذوالقدر A , قادر A , قهار A , عزیز A , مقتدر A , اهل صلابت , ذي یال وبال , سرپنجه , زبردست , زوش , موهب A , معتفر A , عالي A , عنانج A , شنج A , دمان , باثبات A , بجال A , شدید البطش A , صاحب تمکین . — *Very powerful,* بلند اقتدار , بلند جاه , بلند پایه , عزت مرفور . *Powerful as heaven,* گردون اقتدار . *To be or become powerful,* زورآور شدن , پرزور شدن , قوي شدن , قدرت داشتن , توانستن , قادر شدن , عزت یافتن . *To make powerful,* قدرت دادن , زور بخشیدن , تعزیز کردن , مضطلع ساختن , توثیل کردن . *A powerful man,* صاحب قدرت , ذوالاقتدار A , &c.

Powerfully, بقدرت , قادرا A , نیرومندانه , از نیرومندي , بقوت , تندرستانه , بزور , قهارانه .—*Powerfulness,* زور آوري , توانائي , قدرت A , قوت A . v. *Power.*

Powerless, بي توانائي , بي زور , غیر قدرت , بلا قوت , نا قادر , بي نیرومندي , بلا اقتدار A .

POX, آبله . v. *Small-pox.* — *(venereal),* آتشک , باد فرنگ .

PRACTICABLE, کردني , ممکن A .

Practical, عملي , استعمالي .—*Practically,* از روي استعمال , کارگذاري .

Practice (experience, use), استعمال A , مزاولت A , کار , عمل A , تجربه A , کاررائي , کرداري , کارگذاري , کارآموزي . —*(habit),* عادت A , خو . *(custom),* دستور , ضابطه A , رسم A , رواج A . *Bad practice,* بد کرداري , حیله بازي , غدر . v. *Knavery.*

To practise, کردن , عمل کردن , استعمال کردن , تجربت کردن , کار ساختن . v. *To perform, execute, do.*—*To practise artifice,* حیله بازي کردن . *To practise physick,* طبابت کردن , طبیبي کردن , بزشکي نمودن .

A practiser, practitioner, عامل A , کننده , کارگذار , سازنده . *(in composition),* ساز , کار , گر , کن , باز . v. *Performer, agent.*

PRAGMATICAL, گستاخ , مداخل A . v. *Impertinent, intermeddling.* — *A pragmatical fellow,* گستاخي , صاحب فضولي , معن A , متغم A , عقزر A , هرزه خوار .

Pragmatically, از روي گستاخي , بطور فضولي , گستاخانه .

Pragmaticalness, گستاخي .

PRAISE, تعریف A , ستایش , سپاس , ثنا A , شکر A , نعت A , وصف A (plur. اوصاف), صفت A , حمد A , مدح A , مدحت A , آفرین A , تحسین A , است , امتا , امدوحت A , شغه A , وند , اخیه . *The praise of God,* شکر A (plur. شکور), ذکر A (plur. اذکار), ذکر خدا , حمد و ثناي لمولي . *Praise be to God,* الشکر لله A , الحمد لله A , لحمد الله تعالي A , لله حمد والمنة , حمدا لله A . v. *Renown, fame : flattery.*

To praise, ستودن , ستایش کردن , تعریف کردن , ثنا کردن , تحسین کردن , شکر کردن , سپاس دادن , حمد کردن , تعظیم نمودن . *To praise or return thanks to God,* شاکر شدن , تشکر کردن .

Praised, ستوده , ممدوح A , موصوف A , متصف A , محمود A , حمود A , حمید A , مستحسن A , ممدح A , مشکور A , مطبوع A .

A praiser, ستاینده , حامد A , ثنا خوان , محسن A , مادح A , مداح A , وصاف A , واصف A , دانف A . *A self-praiser,* خود ستا , خود فروش .

Praise-worthy, لایق ستایش , واجب المدح A , مستحسن A , مستوجب الحمد A . v. *Laudable.*

To PRANCE, وکري کردن .

A prance, وکري A . v. *Curvet.*

A PRANK, بذله , رنگ , بازي , بازیچه , تلعب A , مسخري , مسخره A , لابه .

To PRATE, *prattle,* هرزه گفتن , یافه کردن , پرگوي شدن , ایقاق کردن . v. *To chatter.*

Prate, prattle, بیهوده گفت وگوي , کلام بیمعني , یافه , هرزه گوي , هذیان باذي , گپ شپ A . v. *Chat, talk.*

A prater, prattler, یافه گو , هرزه خوار , ناجي A , پرگوي , بسگو , کتکات .

Pravity. v. *Depravity.*

PRAWN, کشغیر , اربیان .

To PRAY (*make petition to heaven*), نماز کردن , صلوت , از خدا حاجت طلبیدن , استدعا کردن , دعا کردن , خواندن , نیازیدن (*to entreat*), پیش خداوند عالمیان تضرع نمودن , عرض کردن , درخواست کردن , نیازمند شدن , نیاز کردن , با انقیاد خواستن , ابرام نمودن , التماس کردن , تمنا نمودن , لابیدن , با الحاح طلب کردن , با خضوع تام خواهش کردن , لابه کردن . v. *To supplicate.*

Prayer (*to heaven*), نماز A , صلوت A , خطبه A , دعا A , —*Prayer*. عبادت گاه , نمازگاه , *A place of prayer*, ثناکاري . (*submissive importunity*), نیاز , نیازمندي , رجا و نیاز , ابتهال A . v. *Entreaty*, عرض A , التماس A , تمني A *supplication.*

To PREACH, وعظ کردن , مواعظه نمودن , نصیحت گفتن , پند دادن .

A preacher, واعظ A , نذیر A , خطیب A , شیخ A . —*A preachment*, v. *Sermon.*

PREAMBLE, مقدمت A , دیباچه , خطبه A , پیشرو , سراغاز .

PRECARIOUS, نا مقرر , بي قرار , بي ثبات , بي قیام , نا ثابت , غیر متثبت , بي بقا , نا منقرد . v. Also *uncertain, dependent.*

Precariously, نا مقررانه , از بي ثباتي , از بي قراري , بلا بقا A .

Precariousness, عدم قرار , عدم بقا , بي قراري , بي ثباتي , بي بقائي .

PRECAUTION, عاقبت اندیشي , دور اندیشي , خبرداري , هوشیاري , نگاه , بصیرت A , احتیاط A , تدارک A , پیش بیني , انتباه , اماني A , آگاهي , حذر A .

To precaution, اگاه کردن , نصیحت دادن , پند گفتن . v. *To warn, advise.*

To PRECEDE (*take rank, go before*), پیش رفتن , پیشي , درپیش , اقدام کردن , مقدم شدن , تقدم داشتن , گرفتن , صدارت گرفتن , تصدر کردن , استقدام نمودن , شدن . *To precede in point of time*, پیش شدن , قدم نمودن , تقادم , سابق شدن , سالف شدن , شدن .

Precedence, precedency, پیشي , پیش روي , اقدام A , سبقت A , سبق A , تصدر A , صدارت A , تقدم A . v. *Superiority.*

Precedent, preceding (*foregoing*), پیش رو , پیشروان , متقدم A , مقدم A , قدم A , اول A , پیشینه , پیشین , سالف A , قبل A , سابق A , قدام A . v. *Former, prior.*

A precedent, پیشنهاد , دستور , دستور العمل , نمونه , مثل A , دستور سابق , عبرت مقدم , عبرت نما , نمودار , سالف A . v. *Example.*

Precedently, مقدما A , دروقت پیشین , پیش ازوقت , سابقانه , قبل از آن .

A PRECEPT, پند , نصیحت A , اندرز , حکم A , امر A , فرموده , بارنامه , قضا A , سپارش , وصیت A , فرمان .

A preceptor, استاد , معلم A , اتالیق A , ادیب A , نزد , مودب A .

PRECESSION, پیش رفتاري , پیش روي , مقدمت A .

A PRECINCT, حد A , احاطه A , قلمرو , دیار A , کشور , ناحیت A , ولایت A . v. *District.*

PRECIOUS (*costly, valuable*), گران , گران بها , گران مایه , ارجمند , ثمین A , قیمتي , یتیم A , عزیز A , نفیس A , عبقري A , فاخر A , بهي A , نفیسه , عبقریه A . v. *Dear, valuable.* *Any thing precious*, روا ش , علق A , سبکتگین . — *A precious pearl*, درثمین , لولوي گران بها . *A precious gift*, آوردني , پیشکش , هدیت بهیت . *Precious effects*, اموال , تفارق A . *A precious stone*, سنگ , نفایس A , نفایس , پیش قیمت . v. *Jewel, gem.*

Preciously, بگران بها , بهیانه , ارجمندانه , نفیسا A , بگران مایه . v. *Valuably.*

Preciousness, گران قیمتي , گران بهایي , نفاست A , ارجمندي , بها , قیمت A . v. *Worth, price, valuableness.*

A PRECIPICE, مسقط A , هبوط A , هلک A , ورطه A , مهلکت A (plur. مهالک), لهب A (plur. الهاب).

PRECIPITANCE, *precipitancy, precipitation* (*haste*), شتاب , ام A , —(*rash haste*), زودي , چالاکي , جلدي , تعجیل A , هوج A , شتاب متهور , تعجیل بي تدبیر , الندامت , بعجلت A . — *Precipitation, precipitating* (*throwing headlong*),

A هبط ، A تکره ، تکرمکر ، A تهجیم ، A رکس . *To attack with precipitation,* هجمت دادن ، هجم ساختن ، هجوم کردن .

To precipitate (throw headlong), متزلج نمودن ، انداختن ، سر فروزدن ، تکرمکر ساختن ، هبط نمودن ، هلک کردن ، توریط کردن ، ایراط ساختن . v. *To ruin.* *To precipitate one's self (into danger),* تهالک ، خودرا درخطر انداختن . — *(to hurry rashly or embroil one's self in business),* تقترزدن ، نمودن ، عتل کردن ، تودر ساختن ، تعجیل بي تدبیر کردن ، تدهکم نمودن . v. *To plunge.*—*(to fall headlong),* منکرس شدن ، متزلج شدن ، هبط شدن ، هلک یافتن ، سرنگون افتادن .

Precipitate, precipitous, precipitant (hasty), چالاک ، جلد ، متهالک A ، — *(imprudently hasty),* شتابان ، زود ، چست ، متهور A ، شتاب باز ، شتاب کار بي تدبیر . v. *Rash.*— *(violent),* خشمناک ، غضبناک ، تیزمزاج .

Precipitately, precipitantly, تهالکانه ، بزودي ، بشتاب ، متهالکا A ، با تعجل بي تدبیر ، متهورا A .

PRECISE *(accurate, exact),* صحیح A ، راست ، درست ، مستقل A ، — *(determined, definite, limited),* مکمل A ، کامل A ، مقرر A ، قاطع A ، یقیني ، معین A ، محدود A ، — *(formal, finical),* مستغني A ، صاحب تکلفات . v. *Punctilious.*

Precisely (exactly), با دقت ، مکملا A . — *(definitely),* علي الیقین A ، مقررانه ، بطور معین ، محدودا A ، مستقلانه . —*(ceremoniously, formally),* با تکلفات ، بالاستغنا A .

Preciseness, precision (exactness), صحت A ، راستي ، درستي ، یقین A ، مقرري ، —— *(definiteness),* کمال A ، دقت A ، تحقیق A .

To PRECLUDE, محروم کردن ، بازداشتن ، بیرون داشتن ، منع کردن ، تردید ساختن ، مردود نمودن . *Precluded,* محروم A ، مردود A ، ممنوع A .

PRECOGNITION, پیش داني .

To PRECONCEIVE, پیش از وقت ، پیش پنداشتن ، اندیشیدن ، فکر مقدم پذیرفتن ، وهم متقدم داشتن . v. *To premeditate.* — *Preconception,* پیش قیاسي ، پیش بیني ، وهم متقدم ، فکر مقدم .

A PRECONTRACT, عهد و پیمان پیشین ، عقد مقدم ، عهد و ، عقد مقدم ساختن ، شرط و اقرار متقدم . *To precontract,* پیمان پیشتر کردن .

A PRECURSOR, پیشرو ، مقدمه A ، پیشاهنگ . v. *Forerunner.*

PREDAL, *predatory,* تاراجي ، غارتي ، یغمائي ، غنیمتي .

PREDECEASED, پیشین مرده ، مقدم فوت شده .

A PREDECESSOR, پیشینه (plur. پیشینگان)، متقدم A ، مقدم A ، سابق A . v. *Ancestor.*

A PREDESTINARIAN *(a believer in predestination),* قایل در قدر و قضا ، باور نما بتقدیر ، اعتقاد کننده تقدیر .

Predestination. قضا ، قضا A ، قدر A ، تقدیر A ، سرنوشت ، نصیب A ، نوشته خدا ، قضاء الله ، قدرت A ، وقدر A ، قسمت A ، مقدرت A . v. *Fate, destiny.*

To predestine, predestinate, قدر ، مقدر نمودن ، تقدیر کردن ، ساختن .

Predestinator (an attribute of Omnipotence), مقدر A ، قادر A . *The divine predestinator of death,* حضرت خداوند مقدر الاجل .

Predestined, سرنوشت ، مقدور A ، منقدر A ، مقدر A ، موعود A . *Predestined death,* اجل موعود .

PREDETERMINATION, مراد متقدم ، نیت پیش گرفته ، قرار مقدم ، عزیمت پیشینه .

To predetermine, مراد متقدم نمودن ، نیت پیش گرفتن ، قرار مقدم ساختن ، عزیمت پیش کردن .

Predetermined, مقرر A .

PREDICAMENT, مقام A ، شان A ، حال A ، حالت A ، نوبت A . v. *Condition, state, degree, class.*

PREDICANT *(one that affirms),* اقرار کننده . —*To predicate (affirm),* اقرار کردن . —*Predicate (that which is affirmed of any thing, an adjective noun),* مقول A ، صفت A ، وصف A . *The subject and the predicate,* مقدم و تالي . —*Predication,* اقرار A ، تعریف A .

To PREDICT دلالت ، خبر غیب نمودن ، پیش گفتن ، عدیت ، کهانت نمودن ، کاهن شدن ، تکهن زدن ، ساختن

موعد کردن ، موعود نمودن ، وعد کردن ، وعید ساختن ، کردن ، پیشتر گفته ، موعود A ,Predicted —. فال گفتن ، فالگو شدن

A predicter, فالگو ، کاهن A . v. *Prophet.*

A prediction, خبر غیب ، فال A ، فالگوی ، کهانت A ، پیش گوی ، غیب گوی ، موعد A ، وعد A ، وعید A ، عدت A ، دلالت A ، تکهن A (plur. تکهنات).

To PREDISPOSE, پیش تیار کردن ، پیش آمادن . v. *To prepare.*—*Predisposed,* پیش آماده . v. *Prepared.*

Predisposition, پیش تیاری ، تدارک مقدم ، اعداد متقدم . v. *Preparation.*

PREDOMINANCE, دست ، غلبه A ، استعلا A ، اعتلا A ، استیلا A ، غلب A ، بهارت A ، تغلب A . v. *Superiority.*

Predominant, غالب A ، علیا A ، اعلی A ، اغلب A ، غلبا A ، متجلل A ، مستولی A . v. *Superior, precedent.*

To PRE-ELECT, پیش گذیدن ، قبل از وقت اختیار کردن .

PRE-EMINENCE, سبقت A ، شرفیت A ، فوقیت A ، افضلیت A ، تقدم A ، متقدمیت A ، قدمیت A ، براعت A ، امتیاز A ، استعلا A ، استیلا A ، اعتلا A ، پیشی ، پیش دستی ، دست . v. *Precedence, superiority.*

Pre-eminent, افضل A ، ممتاز A ، متقدم A ، پیش دست ، اعلی A ، صاحب براعت ، متجلل A ، مستولی A .

To PRE-ENGAGE, پیش مقرر کردن ، پیش متعلق کردن .

Pre-engaged, پیش مقرر کرده .

Pre-engagement, عقد پیشین ، عهد و پیمان مقدم ، شرط متقدم .

To PRE-ESTABLISH, پیش مقرر کردن ، پیشتر متعین و برقرار ساختن .

Pre-established. پیشتر مقرر کرده ، پیشتر متعین و برقرار شده .

Pre-establishment, بندوبست پیشین ، قرار ، تعین مقدم ، متقدم .

To PRE-EXIST, وجود مقدم داشتن ، پیش هستن .—*Pre-existence,* وجود مقدم ، پیش هستی .

A PREFACE, مقدمه A ، دیباچه A ، دیباچه ، پیشرو ، سرآغاز ، عنوان A .—*To preface,* پیش کردن ، مقدمه نمودن ، دیباچه نوشتن . *Prefaced,* مع دیباچه . *A prefacer,* مقدمه ساز ، دیباچه نویس ، پیشرو کننده .—*Prefatory,* متعلق بطور دیباچه ، مقدمه پیوند ، سرآغازی ، دیباچه .

A PREFECT, حاکم A ، پیشوا ، سردار ، سرور ، سالار ، مباشر A ، ضابط A ، امیر A ، والی A ، ناظر A . v. *Governor, commander.* — *A prefecture,* حکومت A ، سرداری ، ضبط A ، مباشرت A . v. *Government, command.*

To PREFER (*give a preference*), مقدم کردن ، تقدیم ساختن ، تقدم دادن ، ترجیح دادن ، پیش داشتن ، درجه پیش دادن ، ممتخر نمودن ، پیشتر اندیش ساختن ، پیشتر دانستن ، احسن دانستن ، قبول کردن ، پسند کردن ، گذیدن ، اختیار کردن ، مرجح نمودن .— (*to advance*), سرفراز کردن ، سربلند کردن ، برداشتن ، افراشتن ، افراز نمودن ، استحکام کردن ، افراختن ، ترقی دادن ، تمشیت ساختن ، پیشی دادن ، تنفیر نمودن . v. *To promote.*—(*to prefer a complaint*), شکایت نمودن ، نم کردن ، غمز ساختن . v. *To accuse, impeach ; exhibit, offer.*

Preferable, بهتر ، احسن A ، پیشتر ، واجب المقدم A ، مستوجب التقدم ، لایق ترجیح . *Preferableness,* بهتری ، پیشتری ، استحسان A .

Preference, تقدم A ، تقدیم A ، پیشی ، ترجیح A ، تنفیر A ، برگزیدگی ، رغب A ، رغبت A (plur. رغبوب) ، ترغیب A ، اصفا A ، تلویت A ، مزن A ، توفو A ، اقفا A ، اظهار A ، تفصیل A .

Preferment, ترقی A ، سرفرازی ، سربلندی ، استحکام A ، اقبال A ، افراشتگی ، استدراج A ، ارتقا A ، تمشیت A . v. *Promotion.*—(*a place of honour or profit*), منصب A ، مرتبه A ، جاه A ، بار ، پایه . v. *Office, dignity.*

Preferred (*considered more highly*), پیشتر اندیشیده ، مقدم ، کرده شده ، گذیده ، مرغوب پنداشته .—(*promoted*), سرفراز ، کرده ، سربلند کرده ، افراخته ، افراشته ، برداشته .

To PREFIX, تقدم ساختن ، پیش کردن ، در پیشگاه نشاندن ، در پیش نصب کردن ، در قبل نشاندن ، بمقدمت نمودن .

A prefix (*particle prefixed to words*), ادات الجزا A ، حرف مشروط .

Prefixed, پیش کرده شده ، در پیشگاه نشانده ، در قبل ، منصوب ، بقدام نصب شده .

Prefixion, prefixing, تقدیم A ، تقدم A ، بقدام نصب ، قبل نشانی ، سازی .

PREGNANCY, بارداري ، آبستگي ، حمل A ، حبل A .

Pregnant, حامله A ، باردار ، آبسته ، حبلي . —(*mare*), عقوق A . v. Also *fruitful*.—*To make pregnant*, حامله كردن . v. *To impregnate*. *To become pregnant*, حامله شدن ، بار گرفتن ، كشاف شدن . *Pregnantly*, v. *Fruitfully*.

To PREJUDGE, *prejudicate* (*decide without information or examination*), بي خبر و تنتيش فكر كردن ، بي دانش و آگاهي ، غير اعلام و ابتحاث ملاعنت كنتن ، راي دادن .

Prejudice, *prejudication* (*judgment formed without examination*), فكر بي خبر و تنتيش ، تفحص A ، راي بي دانش و ملاعنت ، غير اعلام و ابتحاث . — *Prejudice* (*for or against*), تعصب A . —(*in favor of*), ميل A ، حسن ظنّي ، رغبت A ، طرف داري . —(*against*), بدگماني ، سوء الظنّ A . —*Prejudice* (*detriment*), نقصان A ، زيان ، ضرر A ، گزند ، خسره A ، خساره ، تعرضه . v. *Mischief*, *hurt*, *injury*, *damage*.

To prejudice (*injure*), زيان كردن ، نقصان رسانيدن ، ضرر رسانيدن . v. *To impair*, *hurt*.—(*to fill with prejudices or unexamined opinions*), انگيختن راي و اوهام بي خبر و تفتيش ، گمان غير ابتحاث انگيز كردن . *To prejudice* (*for or against*), متعصب كردن . —(*in favor of*), مايل كردن . —(*against*), بد گماني انگيختن . *Prejudiced* (*for or against*), متعصب A . —(*against*), معتقد A ، بدظن ، بدگمان ، متنفر A . —(*in favor of*), مايل A ، راغب A .

Prejudicial, ضرر رسان ، مضرّ A ، مفسد A ، زيان آور ، آزار ساز . v. *Injurious*, *detrimental*, *hurtful*; *contrary*, *opposite*.

PRELECTION, v. *Reading*, *Lecture*.

A PRELIMINARY, مقدمه A ، پيشرو ، سرآغاز .

Preliminary (*adj.*), پيشرو ، سرآغازي ، مقدّم A .

A PRELUDE, *preludium*, مقدمه A ، پيشرو ، سرآغاز .

PREMATURE, پيش از زمان ، قبل الوقت A ، بي وقت ، بي فصل . —*A premature death*, اختصاره A . — *Prematurely*, پيش از زمان ، قبل الوقت A ، بالكثرت العجل ، باسرعت ، كثرت العجل A ، بي وقتي . — *Prematureness*, خيلي سرعت ، خيلي ، التدامت .

To PREMEDITATE, پيش بندي كردن ، پيش انديشيدن ، پيشتر فكر كردن ، اوّلاً تأمّل نمودن ، پيش سنجيدن ، پيش از قبل از وقت راي ، فكر متقدّم گرفتن ، وقت انديشه كردن ، با غرض كردن ، نيت داشتن ، ساختن .

Premeditated, پيش انديشيده ، پيش سنجيده ، با نيّت ، پيشتر فكر كرده ، با فكر متقدّم ، با غرض .

Premeditation, پيش انديشه ، پيش بندي ، نيّت A ، تأمّل A ، پيشدلي ، ارادت A ، قصد A ، فكر متقدّم ، راي قبل الوقت . v. *Design*. — *Without premeditation*, بي پيش بندي ، بي فكر ، بي تأمّل ، من قبل A ، قبلاً A ، بديهي ، بديهيت . *With premeditation*, با فكر ، با تأمّل ، با پيش بندي ، اقتراح ، فتودانه ، با نيّت A ، با غرض ، با پيشدلي . *To speak with premeditation*, فتودن ، با پيشدل گفتن .

Premier, v. *First*, *chief*: *prime minister*.

To PREMISE, پيشين كشادن ، پيش تعريف كردن ، پيشرو ، گفتن ، مقدمه ساختن ، تقديم كردن ، مقدمات نمودن .

Premised, پيش كشاده ، پيش تعريف كرده شده ، پيشتر ، گفته ، بطور پيشرو ساخته .

Premisses (*propositions*), مقدّمات A ، تقدمات A . *Unquestionable premisses*, تقدّمات مسلّمه . *Premisses* (*houses and lands*), عقار A (plur. عقارات), ضيعت A (plur. ضيعات ، ضياع).

PREMIUM, صله A ، پاداشت ، پاداش ، عوض A ، بخشش . v. *Compensation*, *reward*.

Premonition, پند پيشين ، نصيحت A ، آگاهي .

Premonitory, نصيحت نما ، آگاه ساز .

To PREMONSTRATE, پيش نمودن .

PRE-OCCUPANCY, *pre-occupation*, پيش گيري . v. *Anticipation*. *To pre-occupy*, پيش گرفتن . v. *To anticipate*.

To pre-ordain, v. *To predestine*.

PREPARATION, تياري ، آمادگي ، تدارك A ، تهيّت A ، اعداد A ، تكميل A . —(*for a foot-race*), شلنگ . v. *Provision*, *apparatus*, *composition*.

Preparative, *preparatory*, تدارك ساز ، آمادگي نما ، تهيّت كنا .

Preparatively, بوجه تدارك ، بطور تهيّت ، با آمادگي .

To prepare, آمادن ، آماده كردن ، تيار كردن ، آراستن ،

, اعداد ساختن , تدارک کردن , مهیّا ساختن , آرایش نمودن , تعبیت کردن , سیچیدن , پرداختن , تهیّت کردن , بسنجیدن , تیمار کردن , معدّ نمودن . v. Also *to arrange, form; make, qualify.*

Prepared, , آراسته , پاستاده , مهیا A , آماده , تیار کرده , محشد , حاشد A , پرداخته , سیچیده , بسنجیده , معدّ A , حاضر A , بغد A , سغده A , مستعد A , متمنوع A . v. *Ready.*

A preparer, تدارک , مرتّب A , آراینده , آماده کننده , کننده .

Prepense, v, *Premeditated.*

PREPONDERANCE, *preponderation,* , رجوح A , رجح A , رجحان A , ترجیح A .

To preponderate, رجح کردن , رجوح ساختن , رجحان نمودن .

A PREPOSITION, حرف A .

To PREPOSESS (*impress with prejudices*), v. *To prejudice.*

Prepossession, v. *Prejudice, prejudication.*

PREPOSTEROUS (*topsy-turvey*), زیر بالا , زیرو زبر , بازگونه , اشگونه , بازگون , منکوس A , نکس A , معکوس A , واژگون , وازگون , وازگونه , سرنگون . v. *Absurd, foolish, ridiculous.—A preposterous birth,* انکاس A .

Preposterously, بالعکس A , برعکس , از بیهودگي .

Preposterousness, بازگون , وازگون , عکس A , سرنگوني , حالِ زیر بالا .

PREPUCE, , غلف A , غلفت A , قلف A , رعلت A , رغلت A , غرلت A , اقلف A .

PRESAGE, *presagement,* حکمت A (plur. احکام), فال A , دالت A . v. *Omen, prognostick.—To presage,* , فال گرفتن , غایب نمودن , پیش گشتن . v. *To prognostick.*

A PRESBYTER, صاحب القدس A , کاهن A , شیخ A , کشیش A .

PRESCIENCE, , غیب داني , پیش بیني , علمِ غیب , خبرِ غیب , تعقّل A , سبقت A . v. *Foresight.*

Prescient, prescious, , غیب دان , پیش بین , عالمِ غیب , تعقّل نمودن , پیش بین . *To be prescient,* , ادلهِ تعقل از علمِ پیشین شناختن , پیش دیدن .

To PRESCRIBE (*order, direct*), , فرمان دادن , فرمودن , تعریض , رسم نمودن , امر نمودن , مامور کردن , حکم کردن , کردن , نهج نمودن . v. *To command.—To prescribe as a physician,* , رسمِ طبّي دادن , پزشکي نمودن , تشخیص کردن , پیشاران نمودن . *To prescribe bounds,* , حدود تعین کردن , تحدید نمودن , حدّ فرمودن , حدودِ شرعیت مامور ساختن .— *To prescribe* (*become a law or custom*), , شرع و آیین گشتن , شریعت و عادت شدن , سابقت و پیشنهاد گردیدن .

Prescribed, prescript, , محکوم A , حکم کرده , فرموده , معین A , مرسوم A , مفروض A , تعیین ساخته , مامور A , موظّف A . v. *Ordered, fixed.—The limits prescribed,* حدِّ مامور . *At the term prescribed,* بحدِّ مامور .

Prescription, prescript (*precept, model*), رسم A , قاعده A , نمونه , آیین , دستور , (مراسم) مرسم A (plur. مراسم), (رسوم .plur), رابطه A (plur. روابت), سنه A . v. *Order.—*(*ancient custom*), نمودار , سابقه A , پیشنهادِ سابق , عادتِ عتیق , سانِ قدیم . *A medicinal prescription,* , نسخه A , رسمِ حکیم , پیشاران .

PRESENCE (*state of being present*), , حضور A , وجود A , وجاهت A , محضر A , حضرت A (plur. حضرات), حضره A , چهره , مواجهت A , شهود A , شهودت A .—(*air, demeanor*), رخساره , وجه A , روي , باره , نظر A , سیما . v. *Mien, port.—The presence of God,* حضرتِ الله , باره . *The presence of a king,* , حضرت A , محضرِ سلطان , حضرتِ پادشاه . *The presence chamber,* , دیوان خانه , دیوانِ عام , محضر A , دربار . *Presence of mind,* دلیري , هشیاري .

Present (*not absent*), , مستحضر A , محضر A , حاضر A , موجود A , رو برو , نا غایب , حي A . *To be present,* حاضر شدن , موجود شدن .—*Present* (*not past, not future*), , حال A , غیرِ , نا استقبال , نا مائق , نا ماضي , نا سابق , ناگذشته , مستقبل .—(*at hand, ready*), , آماده , مهیا A , حاضر A , تیار , معدّ A . v. *Prepared.—The present, time present,* , حال A , این وقت , این زمان , زمانِ حال . *The present tense,* , امحال , حالیا A , حالا A , الحاضر A , حال A . *At present,* کنون , اکنون , الن A , بالفعل A , الحال A . v. *Now.—The present day,* امروز , الیوم A , هذا الیوم A . *To the present day,* , تا امروز , الي هذا الان . *The present year,* امسال . *Present or ready money,* , نقد A , حاضر النقد , فروع A .

A PRESENT, بخشش , نذر A , پیش کش , عنایت A ,
بذل A , عطا A , موهبت A , موهب A , هدیت A , دادني ,
دال , ارمغان A , احسان A , تحفه A , نول A , حبت A , غربون ,
داش , داشت , داشاد , داشن , دهش , انعام A , رزق A ,
بشخواده , بلک —*A present to bribe a judge, &c.* رشوت A ,
ارش A , اتاوت A . . v. *Bribe.—A present for good news,*
مژدگاني , نوید A . *A magnificent present.* پیشکش , آوردني ,
مبذول A , سوغات A . *A present from a prince to one who*
approaches him, قدومیت A . *A small present,* دست آویز ,
دست آویزه , تحفت خفیف , برگ سبز , برگ سبزک ,
برگ تر .

To present (make a present), بخشش دادن , بذل کردن ,
پیشکش نمودن , تحفه دادن , موهب ساختن , عطا نمودن ,
احسان دادن , هدیت بخشیدن . v. *To offer, give.* —*To*
present to view, نمودن , ظاهر کردن , پیدا ساختن , اظهار کردن ,
عرض نمودن . *To present one's self (before another),* حاضر
شدن , چهره نمودن , رونماي کردن , نمایان شدن , پدید
آمدن . v. *To appear.* — *To present a complaint,* شکایت
کردن , ملامت زدن , داد خواد شدن . داد ساختن , غمز
ونم نمودن . *Presentaneous,* v. *Ready, quick, immediate.*

Presentation, اقدام A , عرض A , معرض A , اظهار A ,
تقدیم A ,

Presented, داده , بخشیده , معطي A , مندفع A ,
معروض A , مهدي A , منتحف A , مقدم A .

A presenter, دهنده , بخشنده , اقدام سازنده , تقدیم کننده ,
عرض نماینده , تکلیف سازنده , اهدا آورنده . v. *Giver.*

Presently (immediately), في الفور A , بلا توقف A , بعد ,
چندي , حلا A , بلا تواني , علي الفور A . v. *At present.*—

Presentment, v. *Representation.*

PRESERVATION, حفاظت A , حفظ A , محافظت A ,
صیانت A , حمایت A , حراست A , نگاهداشت .

To preserve, نگاهداشتن , نگاهباني کردن , استبقا ساختن ,
حفظ کردن , محافظت کردن , حفاظت کردن , حمایت دادن ,
حراست کردن , صیانت کردن , مصون ساختن —*To preserve*
fruits, &c. انگبینه کردن , مربه ساختن , ریچار کردن , مزه ,
ساختن , v. *To confect.* — *(pickle),* آچار ساختن .

A preserve (fruits preserved with honey, sugar, &c.),
انگبینه , مربه A , معجون A , ریچار , ریچال . v. *Confect.*

Preserved, نگاهداشته , محفوظ A , محروس A , مصون A
مبقي A . v. *Defended.* — *Preserved (as fruits),* مربي A .

A preserver, نگاهدارنده , حافظ A , محافظ A , راعي .
v. *Guardian.* — *A preserver of fruits, &c.* مربي A . v.
Confectioner.

To **PRESIDE,** صدر نشین شدن , سردار بودن , رئیس بودن ,
پیشرو شدن , تقدمیت داشتن .

Presidency, presidentship, صدر A , صدر نشیني , سرداري .
پیشي , پیشگاهي , پیشکاري , تقدمیت A .

A president, صدر نشین , سردار , رأس A , رئیس A , رئیس A
المجلس , سردار دیوان , پیشوا , پیشرو , پیشاهنگ ,
v. *Governor.*

PRESIDIAL *(relating to a garrison),* حصاري , حصار
منسوب .

To PRESS *(compress),* ضیق کردن , شکنجه کردن .
(squeeze), فشردن , فشاردن , افشردن , افشاردن , پالودن ,
پالانیدن , اشکستن , بالافتن , افشادن , پشخودن , منعصر
نمودن , معصور کردن , بخچ ساختن . v. *To crush, compress.*
— *(to distress, urge),* اضطرار کردن , آزار دادن , همز کردن ,
فرسودن , تنک کردن , تنگاتنگ نمودن , قهر ساختن , زور و
زار نمودن , ثقلت کردن , تصدیع دادن , انهاج ساختن ,
ابرام کردن , خوبانیدن , الجا ساختن , قصد کردن . v. *To*
importune; constrain.—*(to drive),* راندن , ضربانه فرسودن ,
جبر کردن . — *(to hug),* بغل گرفتن . v. *To embrace.* — *(to*
crowd, throng), اعتراک کردن , تضاغط زدن , لزن نمودن ,
مداشت ساختن . *To press with argument,* با حجت الزام
کردن , برهاني نمودن , دلیل , ادلت و الحجت آوردن , لسن
کردن .—*To press upon (approach near, push to the wall),*
تنگ کردن , درگوشه راندن , قدع کردن , ضغط ساختن . *To*
press upon in battle, معترکت کردن , معترکت نمودن , کذ
بردن , هجوم کردن , حمله ساختن . v. *To assault, attack.*—
(to blockade), تنگ ساختن , حصر کردن . v. *To besiege.*
To press into the service of the state, شخره گرفتن . v. *To*
impress. — *To press on (go fast),* شتاب زدن , تیز رفتن ,
تیزگام بودن , سرعت کردن . v. *To hasten, rush.*—*To press*
to a conclusion, بسرانجام شتابانیدن , درعاقبت تعجیل
کردن . *To press, callender or smoothe linens, paper, &c.*
مهره زدن , مطرا کردن .

A press (for olives, grapes, &c.), شکنجه , معصر A ,
معصرت A , خرخشت , خرک , انشرگر , برشک , ملزام A ,

, سپار , سبار , چرخ چرخشت , چرخش , ملزمه A
, ملطاط A , بزرخانه , بسار , قرو A , زشار , کیستاره , کیستان
رخت , *A press or chest for holding clothes,* — دنک , عنک
خانه , جامه دان , برفند , بغلندد , A صوان . *A press*
(throng, tumult), انگامه , ازدحام انام , ازدحام A , هنگامه
جمع کثیر , اباشت A , کثرت خلایق . v. *Crowd.*

Pressed (squeezed), نشارده , افشارده , درشکنجه کشیده ,
منعصر A ,معصور A , بخچ , افشاده , بالائده , اشکسته ,فشرده
پشنغوده . v. *Compressed.* — *The pressed juice of fruit,*
عصارت A , منعصر A — . *Pressed (hugged),* در , بغل گرفته
در هنگامه , در ازدحام تنگ شده . *(crowded),* آغوش محصور
, محصور A , *(closely besieged),* . بجمع کثیر محصور , افشرده
, مطراگر , افشارگر *A presser,* — . تنگ شده , متعصر A
عصاره A .

Pressing, v. *Pressure.* — *Pressingly (with force),* بزور ,
انشارانه .

Pressure, انشرش , ادنجلوغ , همس A . *The pressure of a*
crowd, A تصغت (pl. تصغ ,تصغان), ازدحام ,وعکت , لزن A .
(oppression, grievance), اضطراب A , آزار , تعدي A , تنگي
— . ستم , جفا A , قهر A , پايمالي , ظلم A , جور A , جبر A
(impression), نشان A , علامت A , رسم A , اثر A (plur. اثار).
v. Also منهزم .

PRESTO, تیز دست , زود , تیزکار , علي التعجيل . v.
Quick.

To presume (suppose), گمان , اندیشه کردن , پنداشتن
کردن , وهم داشتن , زعم کردن , خیال داشتن . v. *To imagine,*
hope. *(to have presumption, boldness, impudence),* گستاخ
, تصدي ساختن , متصدي نمودن , گستاخي داشتن , بودن
جسارت کردن .

A presumer (supposer), صاحب , اهل زعم , پندارنده
صاحب , اهل مغروري , گستاخ *(an arrogant man),* . خیال
گستاخي .

Presumption (supposition), اندیشه ,گمان , زعم A , پنداري ,
. اعتماد A , اعتقاد A , وهم A , تصور A , ظن A , تخمین A
v. *Conjecture, belief.* — *Presumption, presumptuousness (arrogance),*
, تکبر A , مغروري , اوستاخي , استاخي , گستاخي ,
, استکبار القلب A , استکبار A , جسارت A , غرور A , متکبري
هواداري , انانيت A .

Presumptive (supposed), پنداشته , متصور A , &c. — *Presumptive, presumptuous, presuming,* اوستاخ , استاخ , گستاخ ,
مغرور A ,هوادار , متکبر A , خود فروش , خود بین . v. *Arrogant, insolent.*

Presumptuously, گستاخانه , مغرورا A , استاخانه , &c. v.
Impudently, arrogantly.

To PRESUPPOSE, پیش پنداشتن , پیش اندیشه کردن ,
قبل الزمان در ضمیر پذیرفتن . v. *To preconceive.*

Presupposed, قبل الزمان , پیش پنداشته , پیش اندیشیده
در ضمیر افتاده .

PRETENCE, عذر A , ریا A , مکر A , حیله A , بهانه ,
— . v. *Excuse.* بورش , پا , پاي , تعلل A , علت A , خشکک
A weak pretence, تعلل علیل ومدعاي بي دلیل , تعلل علیل .
— *Pretence (claim),* دعوي . v. *Pretension.*

To pretend (allege falsely, act hypocritically), بهانه کردن ,
دو روي . , تعلل علیل ساختن , با ریا گفتن , عذر دروغ کردن
دعوي , نمودن . v. *To feign.* — *To pretend or lay claim to,*
. مطلب نمودن , درخواست کردن , طلب کردن , نمودن
To pretend to superior merit, اظهار تفاضل نمودن . v. *To*
boast.

A pretender (claimer), داعي A , مدعي A , دعوادار , دعوي
لاف , خود فروش , زعیم A *(a boaster),* . مطلب A , کننده
زن , اظهار تفاضل نماینده .

Pretension (claim), مدعي A , دعوت A (plur. دعوات),
ادعا A , طلب A , مطلب A , علاقه A , دعوي A or دعواه
داعیت A (plur. دواعي). *To explain one's pretensions,*
مدعاي بیان کردن . *To support one's pretensions,* مدعاي
تایید کردن . *Making false pretensions to what belongs to*
others, انتحال A , تنحل A .

PRETERITE *(tense),* فعل ماضي , الماضي A .

PRETERNATURAL, بلا طبیعت , نامطبوع , خلاف
, خلاف قاعده , خلاف دستور , غیر ذاتي , ذات
ناموافق , از حد عادت . v. *Irregular.* — *Preternaturally,*
حالت خلاف , *Preternaturalness,* بلا ذات . طبیعت ,
طبیعت .

PRETEXT, بهانه A . v. *Pretence.*

PRETTILY, ظریفا A , با نزاکت , با لطف , [illegible] ,
باکمالانه , نازکانه , نازنین , ظریف و نازنین , مواقف ظریف .

Prettiness, جمال A, خوب صورتي, خوش نمائي, حُسن A, لطف A, نازكي, نزاكت A, ظرافت A, ناز, لطافت A. v. *Beauty, elegance.*

Pretty, خوب صورت, ظريف A, لطيف A, جميل A, خوشنما, نازك A, نازنده, نازنين. v. *Beautiful, elegant.* —*Pretty* (*in some measure*), بطرز, بر وجه, نوعاً A. v. *Somewhat, tolerably.*

To PREVAIL (*to be in force or fashion*), جاري شدن, مروج شدن, رواج داشتن, قوت داشتن. *To prevail or prevail over,* ظفر, افزون آمدن, دست يافتن, غالب شدن, استيلا داشتن, تغلب يافتن. *To prevail upon* (*induce*), الغا كردن, انگيختن, اغرا ساختن. v. *To persuade.*

Prevailing, prevalent (*victorious*), غالب A, باهر A, عليا A, صاحب دست, اعلي A, مستنير A, اغلب A, مستولي A, متجلل A, مدل A. v. *Superior; powerful; forcible.* — (*current*), مروج A, رايج A, روان, جاري, مشمول A, عمومي. v. *Fashionable, common, general.*

Prevalence, دست, تغلب A, غلبه A, افزايش, افزوني, استيلا A, استعلا A, باهري, اعتلا A, قدرت A, قوت A, بهارت A, افضليت A, رجحان A, رجح A. v. *Superiority.* —(*currency*), رواني, رواج A, اخذ مشمول, اتخاذ عام.

Prevalently, با دست, با غلبه, غالباً A, باهرانه, از قوت, بزور, با قدرت. v. *Powerfully.* — (*currently, generally*), عموماً A, علي وجه العموم A. v. *Fashionably.*

To PREVARICATE, ليت ولعل كردن, حيله حواله كردن, معصيت كردن, بغي كنين, فسق نمودن, از حق عدول كردن, كالّ بودن.

Prevarication, حيله, حيله A, حيله حواله, ليت ولعل A, بغي A (plur. بغات), معصيت A, از حق عدول A, بازي, فسق A.

A prevaricator, بغي گو, نمال A, محيل A, حيله باز. *Prevaricators,* بغات A.

To PREVENT, مانع شدن, منع كردن, باز داشتن, معارضت, معارض شدن, مزاحم شدن, ممانعت كردن, عايق, تعرض ساختن, بذانت نمودن, سد كردن, نمودن, شدن, عوق ساختن, تعويق كردن. v. *To obstruct; anticipate.*

Prevented, منسد A, بازد[illegible], مسدود A, ممنوع A. v. *Obstructed,* —*A preventer,* معارض A, مزاحم A, مانع A.

Prevention, تعرض A, مزاحمت A, ممانعت A, منع A, بذانت A. v. *Hindrance, obstruction, anticipation.*—*Preventional, preventing, preventive,* معارض A, مانع A, باز دار. v. *A preventer.*

PREVIOUS, قبل A, پيشينه, پيشين, پيشتر, پيش, سابق A, پيش گذشته, مقدم A, متقدم A. *Previous to which,* پيش از آن, قبل آن. *Previous to this,* پيش از اين, قبل اين. *Previously,* من قبل A, قبلاً A, از پيش, پيشي, قبل الزمان A, قبل هذا, متقدماً A.—*Previousness,* متقدمت A.

PREY (*hunted or seized to be devoured*), صيد A, شكار, نخچير, حشر (plur. حشرات A), توارف A. (*plunder*), غنيمت A, يغما A, تالان A, تاراج A. v. *Booty, spoil, ravage, rapine.* —*A beast of prey,* سبع A, حيوان درنده, شيرزه. v. *Wild beast.*—*A bird of prey,* مرغ رباينده, طير جارحت.

To prey, خوردن, اوباريدن, بليع كردن. v. *To eat, devour.*—*To prey upon* (*rob, spoil*), خسارت وغارت كردن, يغما گرفتن. v. *To plunder.* — (*to corrode*), اكل كردن, دنديدن, جليدن, متاكل شدن. v. *To gnaw, waste.*—*Preyer,* v. *Plunderer, devourer.*

PRIAPUS (*scarecrow*), قسبغطري, هراس A.

PRICE, اروند, ثمن A, ارزش, ارز, بها A, قيمت A, سعر A, آخش, آخشن, حاقت A, ارج, عجوز A, ارزيش (plur. اسعار). v. *Rate, value, estimation, equivalent, reward.* —*Price paid for any thing hired,* اجوره, كرايه, پاي مزده, عسب A. *The current price of provisions, &c.* نرخ A. *The price of blood* (*compensation for murder*), بهاي خون, خونبها, ديت A. v. *Mulct.*—*Price paid by a captive for liberty,* فدا A, برخبن. v. *Ransom.*—*High price,* گران, گران بها, گران مايه, بهمه A, عالي A, بسيار قيمت. v. *Valuable, precious.*—*Low-priced,* كمبها, شايگيني, ارزان, سبك مايه, دون قيمت, بخس, فراخ, لغو A. v. *Cheap.*—*Lowness of price,* كمبهائي, ترخص A, رخص A, ساد, كم قيمتي, ارزاني. *To be at a low price,* ارزان شدن, ارزانيدن. *To make low priced,* ارزان كردن. *According to the current or market price,* بحسب نرخ جاري, موافق نرخ بازار. *To fix a price* (*by authority, in markets, &c.*), نرخ كردن. *To agree*

upon a price, تسعیر کردن ، جعل ساختن ، بها قطع کردن . *Without price*, بلا عوض A ، ظلفاً A ، طلیفاً A .

To PRICK (*pierce with a small puncture*), سپوزیدن ، سپوختن ، خیلانیدن ، توالیدن ، تولیدن ، گزیدن ، سودن ، خلیدن ، غرزساختن ، نخس کردن ، همزساختن ، شصر کردن ، آژندن ، مشق کردن . v. *To pierce, sting: goad, spur.*—(*to pain*), آزارکردن ، رنج دادن ، درد کردن . *To cause to prick*, سپوزانیدن ، اژندانیدن . *To prick* (*make acid*), ترش کردن ، سرقع زدن ، تیز کردن ، زست ساختن . — (*to grow acid*), ترش ، زست و سرقع گردیدن ، شدن . *To prick with reproaches*, نقر ، لسن زدن ، طعن وطنزکردن ، شتم دادن ، گوازه زدن ، ساختن . *To prick musick*, مشق موسقي کردن . *To prick figures on the skin* (*and rub the punctures with indigo, &c.*) نسیخ ساختن ، وشم کردن .

A prick. v. *Puncture.*—(*a mark at which archer's aim*), نشانگاه . *A prick of conscience*, دلتنگي ، جان آزاري . v. *Remorse.*

Pricked, سپوخته . v. *Pierced.* — (*sour, as wine, &c.*), سرقع A ، ترش . v. *Sour, tart, acid.*

A pricker (*sharp instrument*), الت تیز ، درزینه . v. *Piercer, bodkin, awl.*

Pricking, خلش ، سپوختگي .

A prickle, خار ، شوک A ، سنبل A (plur. سنابل)، شوکت A ، تلو ، اسل A ، باد آورد ، چرخه . v. *Thorn.*—*Prickliness*, خارپاري ، شوکداري . *Prickly*, خاردار ، شوک دار ، اسلدار .

PRICK-MADAM (*house-leek*), میر عاشقان .

PRIDE, غرور A ، مغروري ، کبره A ، تکبره ، متکبري ، دنه ، تعظّم A ، استکبار A ، کبرا A ، کبریا A ، خودبیني گردن ، سوزه ، سوزه ، عبیت A ، عمیت A ، استکبار القلب A ، عنزهوت A ، مصبعت A ، صبیع A ، فریده ، زدو A ، پنکار ، کشي ، خنزوانت A ، خنزوانیت A ، خنزوان A ، خنزجیت A ، فجس A ، شنف A ، غترفت A or غطرفت A ، خنزوت A ، تیه A ، خیلا وغرور A ، خیلان A ، زخیلا A ، ابیت A ، بذخ A ، نخوت A ، تهکم A ، طرمحانیت A ، استغنا A (plur. ذیخت A ، ذیخ A ، عنجهیت A ، کماخ A ، بهلقت A ، انبوغ) جدل و مکابره . v. *Vanity, insolence, loftiness, elevation, ostentation, decoration, splendour.*

A PRIEST, امام A ، کاهن A ، کهن A (plur. کهان)، پیشوا ، عراف A ، کشیش A ، قسیس A .

Priesthood (*office of priest*), امامت A ، پیشوایي ، امامي ، کهان A . — (*the order of a priests*), کشیشي ، کاهنت A .

Priestly, امامي ، امام منسوب ، کاهن متعلق .

Prim. v. *Formal, precise.*

PRIMACY, مقدّمت A ، اوّلیت A ، سرداري ، سروري .

PRIMARILY, نخست ، اوّل A ، اوّل وهله A ، اولاً A ، في بدیت A ، مقدمانه .

Primariness, اصل A ، نخستي ، اوّلیت A ، عنک A .

Primary, اوّل A ، اصلي A ، عیني A ، جبلّي A ، متلق ، نخست. v. *First, original.*

A PRIMATE (*chief ecclesiastick*), امام A ، صدر الدّین ، مفتي A .

PRIME (*chief, most excellent*), بهترین ، خوبترین ، اصلي A ، افضل A ، اشرف A . v. *Best, principal, excellent, original, first; early, blooming.*

The prime, بکرت A ، صباح ، سباح A ، تباشیر صباح . v. *Dawn.* also *beginning; spring.* — *The prime* or *best part*, عین A ، معظم A ، صوابت A ، عدّان A ، مراُت A . *The prime of life*, شباب A ، شباب ، عنفوان شباب . *Prime cost*, اصل قیمت ، اصل بها ، قیمت اوّل ، بهاي نخست .

To prime (*a musket*), باروت در آتشگاه بندوق نهادن .
Priming (*of a gun*), H رنجک .

Primely, v. *Primarily; excellently.* *Primeness*, v. *Excellence; primariness.*

Primeval, primevous, primitive (*ancient*), قدیم A ، پیشین ، نخستین ، دیر ، کهن ، کهنه ، اوّل A ، سابق A ، عتیق A ، سالف A . v. *Original.* — *Primitive*, v. *Formal, precise, solemn, grave.*

Primitively (*originally, at first*), مقدماً A ، اوّل A ، اوّلاً A ، نخست ، في بدیت A ، بداةً A ، اوّلا وهله A ، وهله A ، بطور پیشین .

Primitiveness, پیشیني ، سابقت A ، حال قدیم ، قدیمي A . v. Also *formality, preciseness, gravity, simplicity.*

PRIMOGENIAL (*first-born*), نخست زاده ، اهل بکوریت.

v. Also *primary, original, elemental.*—*Primogeniture*, نخست زادي ، بكوريت A .

PRIMORDIAL, اوّل A . v. *Original.*

A PRINCE (*sovereign*), بادشاه ، پادشاه ، شاه ، سلطان A ، امير ، امير A ، خان ، ملك A ، سيّد A ، مسند نشين . v. *Emperor, king.*—(*the son of a king*), شهزاده or شاه زاده ، نوين A .

Princedom, سلطنت ، حكومت A ، داوري . v. *Principality.*

Princelike, princely, شاهانه ، اميرانه ، شاهوار ؛ شاه آسا . v. *Royal, grand, august.*—*A princely dwelling*, برزه . v. *Palace.*

Princeliness, شاهواري ، شاهانگي . v. *Royalty, grandeur.*

A princess (*a woman having sovereign command*), ملكه A ، سلطانه A .—(*a king's daughter*), دختر شاه ، شاهزادي ، بنت الملك A ، كريمه A .—(*the wife of a prince*), خاتون شاه ، بيگم . v. *Queen.*

PRINCIPAL, اصلي A ، مطلق A ، اوّل A ، اوّلاً A ، نخست ، نخستين ، اشرق A ، عيني A . v. *Chief, capital, essential.*

A principal (*a chief*), سردار ، رئيس A ، سالار ، پيشوا ، عين A ، شريف A . v. *Chief, leader, president, governor.* *A principal or principal sum*, اصل A ، زر اصل ، سرمايه ، مايه ، راس المال A .

A principality. v. *Sovereignty, kingdom, province; predominance.*

Principally, خصوصاً A ، خصوصانه ، اوّلاً A ، غالباً A ، حقّا A ، فرضا A ، بغايت .

PRINCIPLE (*element*), عنصر A (plur. عناصر).—(*original cause*), اصل A ، مصدر A ، سر ، برنگ . v. *Origin.*—(*a fundamental truth, original postulate*), مطلب ، مقدمه ، معلوم بنفسه ، قضيه آشكاره ، ظاهر .—(*motive*), سبب A ، موجب ، واسطه A ، باعث A ، مودي A ، داعيت A ، ذريعت .—(*tenet*), مذهب A ، دين ، ظن A ، پندار . v. *Opinion.*

To PRINT, نقش كردن ، نشان كردن ، بصمه زدن ، مطبوع نمودن . v. *To mark, impress.*

A print, نقش A ، نشان ، علامت A ، اثر . v. *Mark, impression.*—*The print of a foot*, نشان پا ؛ اثر پا ، علامت قدم .—*Printless*, بي نشانه ، بي علامت ، غير علامت .

A PRIOR (*of a monastery*), رئيس الرهبان A . v. *Abbot.*—*Priors*, اولوالطريق A .—*A prioress.* v. *Abbess.*

PRIOR, پيش ، پيشتر ، اقدم A ، پيشين ، پيشينه ، متقدم A ، قدم A ، قبل A ، اولين A ، اول A ، قديم A ، مقدم A ، پيش گذشته ، سابق A ، عتيق A . v. *Previous.*

Priority, پيشي ، تقدم A ، تقديم A ، اوليت A ، مقدمت . v. *Antiquity, precedence.* *Priory.* v. *Abbey.*

To be prior, پيش شدن ، پيشتر شدن ، قبل شدن ، سابق شدن ، اقدم شدن .

A PRISM, موشور A (plur. مواشير).—*Prismatick*, موشوري ، موشور آسا .

A PRISON, زندان ، حبس A ، محبس A ، سجن A ، بندي ، قيد خانه ، درزوقي ، حبسين A ، سجين A (plur. سجون) ، خانه .

To prison, در زندان نهادن ، تحبيس كردن . v. *Imprison.*

A prisoner, اسير A ، زنداني ، بندي ، قيدي ، محبوس A ، مسجون A ، اهل زندان . *A prisoner of war*, اسير جنگ ، گرفتار ، كيرا ، برده ، بردج ، سبي . v. *Captive.*—*To take prisoner*, گرفتار كردن ، اسير گرفتن ، برده بردن .

PRISTINE, اصلي A ، سابق A ، عتيق A ، عاتق A ، اوّل A ، مقدم A ، قديم A ، پيشين . v. *Antient, former, original.*

PRIVACY (*state of being alone*), يكانگي ، تنهائي .—(*retirement*), خلوت A ، گوشه نشيني ، پرده نشيني .—(*state of being secret*), پنهائي ، نهائي ، پوشيدگي ، نهفتگي ، اخفا A .—(*a place of retirement*). نهانخانه ، خلوت گاه ، جاي اختفا A ، حرم A ، تنها . v. Also *secrecy, privity: retreat.*

Private (*alone*), تنها ، بتنهاي ، يكانه ، بخود A ، ... ، جدا ، منفرد A ، متجرد A .—(*secret*), نهان ، پنهان ، پوشيده ، مستتر A ، مستور A ، خبي A ، مخفي A ، خفي A ، مكتن A .—(*not publick, particular*), خاص A ، مخصوص A ، مرخص A ، خصوص A . *In private*, تنها . v. *Privately.*—*In a private station*, بي منصب ، بي جاه ، بي پايه ، بي خدمت و مرتبه .—*Private effects*, خاصه اموال .—*A private apartment*, خلوت گاه ، نهانخانه . v. *Privacy.*

Privately (*secretly*), درپنهائي ، بپنهاي ، نهفته ، با نهفتگي ، مستوراً A ، مكتنانه ، خفياً A ، سراً A .—(*alone*), تشملاً A ،

Privately, تنها , درتنهائي , بخلوت , A مجرّداً , متفرّدانه . and publickly, A سرّاً وجبراً .

Privateness (of rank), عدم منصب , عدم خدمت و مرتبه . v. Also privacy, secrecy, retirement, obscurity.

PRIVATION, A عدم , A اعدام , A سلب , A حما . v. Deprivation, deposition, degradation.

Privative, عدمي , A سالب , A معدم . — A privative particle, حرف سلب .

A PRIVILEGE, A برات (plur. ابروات), بيزاري , A منشور , A مسلّمي . v. Immunity, patent.

To privilege, برات نامه فرمودن , برات دادن , معاف كردن , بيزاري بخشيدن , بيزار كردن , مسلّم ساختن , منشور دادن . v. Exempt.

Privileged, بيزار , A معاف , صاحب برات , منشور , اهل منشور . v. Exempted.

Privily, v. Privately, secretly.

PRIVITY (consciousness), خبرداري , آگاهي , A وقوف . — (joint knowledge), رازداني , همرازي , دانش , شناسائي , سرداري , همدانش .

Privy (conscious), خبردار , A واقف , A مطّلع , آگاه . — Privy to a secret, همراز , رازداش , سرداش , سردار , A داخل , السرّ . To make privy to a secret, رازداش كردن , ايداع ساختن . To be privy to a secret, رازداش بودن , همراز شدن , نديم شدن . — A privy counsellor, صاحب ديوان , مدبّر , امور جمهور , A وزير , A مشاور , A نديم . — Privy-purse, اموال خاصه . — Privy parts, v. Pudendum.—Privy. v. Also private, secret, clandestine.

A privy, جاي زرور , پاي خانه , قدم گاه , A مزبله , A مستراحت , ادبه خانه , A بيت الفراغ , پايگاه . A publick privy, A كنيف . A cleanser of privies, كنيفچي . To go to the privy, طواف كردن .

A PRIZE, A عوض , A مثوبت . v. Reward, premium. —(booty), A غنيمت . v. Plunder.

To prize, عزيز داشتن , غنيمت شمردن , اعتبار شمردن , كردن , تكريم ساختن , گران بها انديشيدن , گران پايه پنداشتن . v. To esteem, rate, value. — Prized (esteemed), A معتبر , A مكرم .

A prize-fighter, كشتي گير , پهلوان , كندوارد , A شجعان , پال , A عرك (plur. عركون).

PRO, براي , A جهت . v. For.

PROBABILITY, A احتمال , A معقولت (plur. معقولات), A قابليت . v. Possibility.

Probable, A محتمل , A معقول , عقلي , احتمال دار , صوابنما , A متحقق , شايد .

Probably, معقولانه , ازروي احتمال , با احتمال .

PROBATION, A دليل , A برهان , A اثبات , گواهي , A امتحان . v. Proof, trial, examination ; noviciate.—A probationer, v. Novice.

PROBATUM EST, پسند است , لايق است , واجب , است , قبول است .

A PROBE, A محراف , A سبار .

PROBITY, A ديانت , راستي , راستبازي , A صلح , پارسائي , صدق A , صداقتكاري , ساماني , A اخلاص , A عدل , A انصاف .

A PROBLEM, A مشكل , A مشكلت , A مسئله . —Problematical, A مشتبه , A مشكل , A مشكوك , منازعت , ممكن منازعت , بي يقين , نايقيني . v. Uncertain, doubtful, disputable.—Problematically, مشكلانه , A مشكوكاً , از امكان منازعت , A بلايقين .

PROBOSCIS, A خرطوم , A خرطم , A خراطيم , شنگ , A ململت , دوژ . v. Snout, nose.

PROCEDURE, A عمل , A معامله , رفتار , A سلوك , A حركت , A استمرار , A زلف , A مباشرت , فراز , روش , A وضع , رفتار گذاري . v. Management, progress, proceeding.

To proceed, گذريدن , گذشتن , رفتن , رفتار كردن , پيش رفتن , حركت نمودن , حركت ساختن , پيش حركت ساختن , اقبال كردن , وضع ساختن , استمرار كردن . v. To go, pass, advance. — (to act, transact), كردن , عمل ساختن , معامله كردن . v To make a progress. —To proceed, flow, or spring from, صدور يافتن , صادر شدن , ظهور كردن , نوناشي نمودن , در آمدن , انبعاث كردن . To proceed against one at law, مباكمت كردن , مصاحبت ساختن , ميدانه دعوت كردن , محضر دعوت ساختن , داد خواه بودن , داد خواستن .

Proceed, proceeds, پیدایش , حاصل A , یافت . v. *Produce.*

Proceeding (participle), روان , پیش حرکت نمایان , گذارش , نمایان . — *A proceeding* (progress), استدراج A , روش , فراز , مصلحت A . — (*transaction*), عمل A , حرکت A ; زقف A. v. *Procedure, process.*

PROCESS, استدراج A , روش , عمل A , مصلحت A . v. *A proceeding, progress.* — *A process at law,* معامله A , محاجّه A , احتجاج A , دعوا or دعوي A , قضیه A , مقدمه A — *Process* (*method, management*), ترکیب A , نظام A , کارسازي , کارگذاري . — *Process of time,* امتداد زمان .

A PROCESSION, انبعاث A , طوّاف A , سواري . *To make a procession,* طوّاف کردن .

To PROCLAIM, منادي کردن , اشتهار کردن , شهرت , دادن , ندا کردن , اعلان کردن , موذّن ساختن , صلا کردن .

Proclaimed, اشتهار کرده , منادي کرده .

A proclaimer, نادي A , منادي A , موذّن A , جاف A , کارز .

Proclamation, اشتهار A , شهرت A , اعلان A , ندا A (plur. اشهار ,(*written*)— علانیت A , صلا A , منادي A ,(منادات نامه .

PROCONSUL, نایب A .

To PROCRASTINATE, تافردا موقوف کردن , امروزفردا , کردن , لیت ولعلّ کردن , دفع الوقتي کردن , تراخي کردن , عوق کردن , تأخیر نمودن . v. *To defer, delay, put off.* — (*to be dilatory*), کاهل بودن , خیره دست شدن .

Procrastination, امروز فردا , لیت ولعلّ A , دفع الوقتي , درنگي , عوق A , تأخیر A , تراخي A , اجیل A . v. *Delay, dilatoriness.*

A procrastinator, امروز فراکننده , دفع الوقت , تأخیرکننده , مطول A , مطال A , معقب A , معکث A .

Procrastinated, تافردا انداخته , تاخیر کرده , موخّر A .

To PROCREATE, پیدا کردن , تولید کردن , مولد , ساختن , لذّت کردن , ولد ساختن , تکوین کردن . v. *To beget.*

Procreated, پیدا کرده , متولد A , مولود , زاییده . — *To be procreated,* پیدا شدن , متولد شدن , تولّد شدن , زاییده شدن .

Procreation, پیدایش , ولاد A , ولودت A , لذّت A , ولادت A , تولید A , تناسل A .

Procreative, procreant, ولودت ساز , مولد A , وجود ده . — *Procreativeness,* قوت تولید .

A procreator, پیدا کننده , والد A , مولّد A , وجود دهنده . v. *Father.*

A PROCTOR, وکیل A . v. *Procurator.* — *A proctor at law,* وکیل الدّعوا A .

Proctership, وکیلي , وکالت A .

Procumbent. v. *Lying down, prone.*

PROCURABLE, میسّر A , دستیاب . *Procuracy.* v. *Management.*

A PROCURATOR, وکیل A , مباشر A , کارگذار , مامور A , وتیل , جري A . v. *Manager.* — *A procurator-general,* مطلق .

To procure, میسّر کردن , بهم رسانیدن , دستیاب کردن , بدست آوردن , نایل کردن , ورزیدن , انتفاع ساختن . v. *To obtain, gain, acquire, manage, contrive; persuade.* — *To procure* (*as a bawd*), دلاله بودن . v. *To bawd, pimp.*

Procured, میسّر A , بهم رسانیده . v. *Gained, obtained.*

Procurement, procuration, تحصیل A , حصول A . *Acquisition.*

A procurer. v. *Pimp.*—*Procuress.* v. *Bawd.*

PRODIGAL, مسرف A , مبذّر A , معذّل A , مضیاع A , متلف A , متلاف A .

A prodigal, صاحب اسراف , تبذار A , اهل مبذري .

Prodigality, مبذّري , مسرف A , اسراف A , بذر A , مسرفي .

Prodigally, مسرفانه , مبذراً A , با اسراف .

PRODIGIOUS, عجب A , عجیب A , اعجوبه A , هیبتوار , ذوالجلال A . v. *Wonderful, amazing, monstrous.* —*Prodigiously,* عجیبانه , هیبتوارانه .

Prodigiousness, هیبتواري , عجیبي .

A prodigy, هیبتوار , علامت , عجب A , عجب العجایب A ,

Prodigies, عجايب A , علامات A , شگفت , نلق A , علق A , آثار A .

TO PRODUCE (*bring to view or notice*), ظاهر , برآوردن , اشكارا ساختن , نمودن , موجود كردن , حاضر كردن , كردن اصدار , ظهور كردن , پيدا ساختن , اجرا كردن , در ميان آوردن , استبراز ساختن , تبريز كردن , پديد كردن , ايراد كردن , ساختن , رويانيدن . v. *To show, display, exhibit.* *To produce flowers*, بارآوردن , شگفتن , شگوفه كردن . *To produce fruit*, ميوه نمودن , ثمر دادن . *To produce or give a being to*, وجود دادن , هست كردن , تكوين كردن , ايجاد كردن , تشكيل كردن , انگيختن . v. *To create, procreate: cause, effect.* — *To produce proof*, ثابت كردن , اثبات آوردن , ابراز نمودن , تصريح ساختن . v. *To prove.*

Produce (*whatever any thing yields, as fruits, grain, &c.*), نفع A , حاصل A , محصول A , پيدايش — (*emolument*), منفعت A , استفاده A , فايده A . v. *Gain, profit, amount; fruit.*

Produced (*offered to view*), پيدا كرده , موجود A , برآورده , معلول A , مولود A , مبروز A , تبريز كرده شده — (*generated*), منسل A .

A producer, تبريز ساز , نماينده , پيداكننده , برآورنده .

Producible, productile, برآورده شدني , ممكن تبريز شدن , ممكن معلول شدن

Production, اصدار A , ايجاد A , تكوين A , پيدايش , تصنيف A , ابراز A , تبريز A — (*a literary composition*), انشا A , منشا A .—*Product*, v. *Produce.*

Productive, مولد A . v. *Creative, efficient, fruitful.*

A PROEM, پيشرو , مقدمه A , ديباچه , سردفتر . v. *Preface.*

PROFANATION, عدم بي ادبي , بي امتيازي , تنجيس A , حرمت .

Profane, بي حرمت , حرام A , ناپاك , پليد , متنجس A , دنيوي , قليل الحرمت A , بي ادب . v. *Irreverent, polluted, wicked.*

To profane, بي حرمت بودن , ناپاك كردن , پليد كردن , تنجيس ساختن . v. *To pollute.*—*To be profaned*, پست شدن .

Profanely, از بي حرمتي , از بي ادبي .—*Profaneness*, عدم گستاخي , بي ادبي , بي حرمتي , حرمت . v. *Irreverence, wickedness.*

To PROFESS, آشكارا , اظهار كردن , ظاهر كردن , اقرار كردن , مدعي كردن , تعريف ساختن , تحقيق و تصديق ساختن , كردن , نمودن . v. *To acknowledge, confess, own, declare.*—*To profess friendship*, اظهار محبت , دوستي اقرار كردن , اظهار دوستي كردن . *To profess veracity*, صداقت پيشه شدن .

Professedly, ظاهرا A .

A profession (*calling*), كسب A , حرفه A , هنر , پيشه , صنعت A . v. *Art, occupation, vocation.* — (*declaration*), اعتراف A , ايضاح A , تلخيص A , تعبير A , بيان , تعريف A . *A profession of faith* or *belief*, شهادت A . *To make a profession of faith*, شهادت نمودن , تشهد كردن .

Professional, صنعت پيوند , پيشه منسوب .

A professor (*publick teacher*), معلم A , مدرس A . *To give publick lectures as a professor*, درس عام دادن .

A professorship, مدرسي .

To PROFFER, مقدمت كردن , تواضع كردن . v. *To offer, propose.*—*A proffer*, اقدام A , تقديم A . v. *Offer, proposal.*

Proffered, معروض A , متواضع A .—*A profferer*, مواضع A , اقدام كننده .

PROFICIENCY (*improvement in learning, &c.*), ارتقا A , ترقي A , انتفاع A , مهارت A , مهل A .—*Great proficiency*, سابقت A . v. *Progress.* — *A proficient*, ذو , واقف كار , اهل ارتقا , صاحب ترقي , سابقت .

PROFILE (*a likeness in*), تصوير يك , نيم چهره , نيمرو چشمي .

PROFIT, منافع , منفعت A , نفع A , فايده A , سود , انتفاع A , ترقي A , ارتقا A . v. *Gain, advantage, advancement, improvement.*

To profit (*gain advantage*), نفع , فايده يافتن , سود يافتن , اندوختن , حاصل گرفتن , انتفاع كردن , يافتن —(*to give advantage*), انتفاع نمودن , سود دادن , ترقي بخشيدن . v. *To benefit.*—(*to make better, to edify*), بهتر كردن , خوبتر ساختن , مودب گردانيدن , تعليم نمودن —(*to become better*), خوبتر , تعليم گرفتن , بهتر گرديدن , شدن .

Profitable, فايده بخش , فايده مند , مفيد A , سودمند

Profitableness, سودمندي , فايده مندي , افاده ۸ . v. *Profit*.

Profitably, با فايده , باسودمندي , منيدانه .

Profitless, بي فايده , غيرسود , بي ترقي .

PROFLIGATE, بدكار , فاسق ۸ , فاجر ۸ , خراب ۸ , خوار , بد آيين , فاسد ۸ , شرير ۸ , ستيزه , شيطان , شقي ۸ , زوبيع ۸ . v. *Shameless, wicked*.

A profligate, حرامزاده , فاجر ۸ , شفك , بد آيين , مزوره , نابكار , زنيم ۸ , دغل ۸ , فغاك ۸ , رند , خنطابت ۸ . v. *Scoundrel, villain*.

Profligateness, profligacy, بد كاري , فجور ۸ , فسق ۸ , بد , آييني , فساد ۸ , شرت ۸ , شرارت ۸ , حرامزادگي . v. *Wickedness, villainy*.

PROFOUND, عميق ۸ , قعير ۸ , ژرف , ژرنا , ۸ درن , زورا , قعور ۸ . v. *Deep*. — (*most learned*), اعلم ۸ , افضل ۸ , معارف پرداز .

Profoundly (*deeply*), دور فرود , درنانه , عميقاً ۸ . — (*in a most learned manner*), اعلم , بروجه , بطور افضل . v. *Deeply*.

Profoundness, profundity (*depth*), عمق ۸ , غوره ۸ , درني , درنيني , وادي ۸ , تك . — (*great knowledge*), كثرت العلم ۸ , بسيار فضيلت .

PROFUSE (*prodigal*), مبذر ۸ , مسرف ۸ , منهل ۸ , بذول ۸ , متلف ۸ , معذل ۸ . — (*abounding*), غنيم ۸ , ذو البركت , مغاض ۸ , فياض ۸ . v. *Plentiful, abundant*.

Profuseness, profusion (*prodigality*), اسراف ۸ , بذل ۸ , مسرفي , مبذري . *Profusion* (*abundance*), استفاضت ۸ , وفرت ۸ , بسياري , فراواني , بركت ۸ , افزايش , وطف ۸ , كثره ۸ , كثرت ۸ , غنيمت ۸ . — *Prog*, v. *Victuals*.—*To prog*, v. *To steal*.

Progenitor. v. *Forefather, ancestor*.

PROGENY, نسل ۸ , متسل ۸ , اولاد ۸ , توالد , خاندان , آل ۸ , نسب ۸ , اصل ۸ , زه زواد , ذري ۸ , ذريت ۸ , كثل ۸ , نافلت ۸ , وليت ۸ , زهزاد , ضوضو ۸ , ضيضي ۸ , ابلت ۸ , نابتت , دودمان , سلسال ۸ , حقب ۸ , ضنا ۸ , عترت ۸ . v. *Offspring, generation, race*.—*The progeny of hell* (*the damned*), ذرء النار ۸ .

To prognosticate, پيش گفتن , غيب شناختن , غيب نمودن , تكهن كردن , دلالت كردن , فال گفتن , موعد كردن . v. *To foretel, predict*. — *To prognosticate from the stars*, تنجيم كردن .

Prognosticated, موعود ۸ , پيش نموده , پيش دانسته , پيش گفته .

Prognostication (*prognostick*), فال گوي , كهانت ۸ , پيش گوي , پيش شناسي , غيب شناسي , موعد ۸ . v. *Prediction, omen*.—*The prognostications of astrologers*, احكام ۸ . *Skilful in the prognosticks of the stars*, ستاره شناس , اقوال .

A prognosticator, منجم ۸ , فال گو , كاهن ۸ , آختركو , فلك شناس , ستاره دان . v. *Astrologer*.

PROGRESS, *progression*, استدراج ۸ , تدريج ۸ , پيش , رواني , رفتار , روش , فراز , زلف ۸ , حركت ۸ , تدرج ۸ , اقبال ۸ , مهل ۸ , زلخان ۸ , وكن ۸ . v. *Passage*.—(*advancement in knowledge*), ترقي ۸ , تعليم ۸ , تاديب ۸ , ترتيب ۸ . *A remarkable progress* (*in any thing*), سابقت ۸ , ظهور اقبال . — *A progress* (*circuit, procession, journey*), طواف ۸ , پيرامن , سلوك ۸ , طريق ۸ , سير ۸ , سفر ۸ , مسافرت ۸ , مسيرت ۸ .

Progressive, progressional, استدراجي , پيش روان .

Progressively, بتدريج , قدم بقدم , پايه پايه , درجه بدرجه , باستدراج .

Progressiveness, استدراج ۸ , پيش رفتاري , پيش رواني , پيش حركت . v. *Progress*.

To PROHIBIT, منع كردن , باز داشتن , نهي كردن , نفي , كردن , مانع ومزاحم شدن , واداشتن , احرام ساختن , منع , وتحذير نمودن , احصار كردن , تناهي ساختن , اقاخت كردن , تنبيه و تاكيد فرمودن , محدود نمودن , حجران كردن , ردع نمودن , حرام ساختن , تحريم كردن , محروم نمودن . v. *To forbid, debar, hinder, check*.

Prohibited, بازداشته , ممنوع ۸ , منهي ۸ , محصر ۸ , محروم ۸ , محدود ۸ , منجوف ۸ , منفطم ۸ , محجور ۸ . *Any thing prohibited*, حرام ۸ , حرمة ۸ , ممنوع ۸ , ممتنع ۸ , حدد ۸ .—*Things prohibited*, نواهي ۸ , محرمات ۸ , مناهي ۸ , ممنوعات ۸ .

A prohibitor, مانع ۸ , منع كننده , بازدارنده , ناهي ۸ , نافي ۸ , مزاحم ۸ .

Prohibition, بازداشتگی , منع ۸ , امتناع ۸ , ممانعت ۸ , نهي ۸ , حرم ۸ , حرمان ۸ , احصار ۸ , زجر ۸ , حما ۸ , برکم , زجر و منع. *The divine prohibition,* حدد ۸ , حد ۸ , كتب ۸ الهي.

Prohibitory, منع ساز , منعي , حرمي ۸ , زاجر ۸ , احرام فرما. v. *Prohibitor.*

To PROJECT (*contrive*), تدبیر کردن , ایجاد کردن , وجود , اندیشه کردن , پیدا نمودن , اختراع کردن , مبتدع ساختن . v. *To form, plan, scheme.* — *To project* (*jut out*), تقدم نمودن , متقدم شدن , اشراف نمودن , نشوز بودن , عجیر نمودن . — (*To cast forward*), پیش انداختن , طرح کردن , القا نمودن .

A project, ایجاد ۸ , تدبیر ۸ , پیدایش , ابتداع ۸ , اختراع ۸ , وجود ۸ , احداث ۸ . v. *Contrivance, scheme, plan, invention.*

Projectile (*impelled forward*), انداخته , پیش انداخته . — *A projectile* (*any thing thrown forward*), چیزی پیش انداخته , مرمي ۸ , اندازي .

Projecting (*scheming*), *subs.* تدبیر ۸ , تجویز ۸ , ایجاد ۸ , ابتداع ۸ , اختراع ۸ , احداث ۸ . v. *A project.* — (*jutting out*), تقدم ۸ .

Projection (*shooting forwards*), پیش اندازي , القا ۸ , طرح ۸ . v. *Projecture.* — (*delineation*), رسم ۸ , خط ۸ , نشان , تسطیر ۸ , رقم ۸ , علامت ۸ . v. *Plan;* also *project.*

A projector, مبدع ۸ , مبتدع ۸ , محدث ۸ , مخترع ۸ , مبدي ۸ , متبدع ۸ , موجد ۸ , واجد ۸ .

Projecture (*a jutting out*), پیشي , تقدم ۸ , متقدم ۸ , عجیر ۸ , نشوز ۸ , نشزه ۸ . v. *Projection.* — *A projecture before a house* (*as a balcony, pent-house, &c.*), شاهنشین , کاشانه , رواق ۸ , قابور , تجبیرت ۸ , کنت ۸ . v. *Balcony, perch, portico.*

To prolate. v. *To pronounce.* — *Prolate.* v. *Flat.*

Prolegomena, v. *Preface.*

Proleptical, v. *Antecedent, previous.*

PROLIFICK, نفوض ۸ , ابد ۸ , بچه کش , زایگر . v. *Productive, fruitful, pregnant.*

PROLIX, دراز , طویل ۸ , مطول ۸ , منتشر ۸ , دور و دراز , منفصل ۸ . v. *Long, tedious, diffusive.*

Prolixity, prolixness, درازي , طول ۸ , طوالت ۸ , طولني , انتشار ۸ , دور و درازي , تفصیل ۸ , تطویل ۸ .

Prolixly, بدرازي , بطولاني , با انتشار , بطول , بدور و درازي , بالتفصیل ۸ , مفصلاً ۸ , بدرازنفسي , تطویلانه . *Prolixly and compendiously,* بالتفصیل و الاجمال ۸ .

A PROLOGUE, تمهید ۸ , خطبه ۸ , مردفتر , دیباچه , مقدمه ۸ , پیشرو .

To PROLONG, درازکردن , طویل کردن , امتداد کردن , مدید کردن , تطویل کردن , اطاله نمودن , طول کردن , مطل , ساختن . *To prolong the time,* تطویل زمان کردن .

Prolongation, درازکردن , امتداد ۸ , تطویل ۸ , اطاله ۸ , درازي , مد ۸ , طول ۸ , مطل ۸ . v. *Delay.*

Prolonged, مطول ۸ , طویل کرده , درازشده .

PROMINENCE, افراز , گوشه ۸ , تعن ۸ . v. *Protuberance.*

Prominent, متقدم ۸ , افراز , کابس ۸ , ناتي ۸ , ناشز ۸ , بارز ۸ , محدب ۸ , منحدب . *The prominent part of any thing,* گوشه , چیزي . *A prominent belly,* مندلع ۸ . — *Prominent hips,* نعوان ۸ . — *The prominent parts of a saddle before and behind,* کوهه . *The prominent part of a saddle before,* پیشکوهه . v. *Protuberance.*

PROMISCUOUS, آمیخته , آمیزه , مخلوط ۸ , مشوش ۸ , بي فصل , شوریده , بي امتیاز , بي تدبیر , غیر تفریق . v. *Mixed, confused, undistinguished.*

Promiscuously, با آمیزش , با مخلوطي , معرضاً ۸ , معترض ۸ , از بي امتیازي .

A PROMISE, عهد ۸ , پیمان , وعده ۸ , وعد ۸ , اقرار ۸ , نذر (plur. نذور) نذر ۸ , نوید , موعود ۸ , موعد ۸ , تعهد ۸ , قول ۸ , عهدي ۸ , (plur. مواثیق) میثاق ۸ , میاثیاق , میاثق , میعاد ۸ . *An idle promise,* ترفند . *A pledge, earnest, or any thing by which a promise is confirmed,* ارمون . *The promise of a portion or marriage settlement,* کابین . — *According to promise,* حسب الموعود ۸ . *The performance of a promise,* وفا ۸ . *A promise breaker,* بي وفا , پیمان شکن , بد عهد , بلد نور , منیح ۸ . *A breach of promise,* پیمان شکني . — *To break a promise,* وعده شکستن , عهد عدول کردن . *Promises,* مواعد ۸ , عهود ۸ .

To promise, وعده کردن , تعهد ساختن , عهد و پیمان نمودن ,

اقرار كردن ، قول دادن . *To promise too much,* بمبالغت وعده كردن . *To promise to one another,* تواعد ساختن ، يكديگررا عهد و پيمان كردن .

Promised, اقرار شده ، معهود A ، موعود A .

A promiser, واعد A ، عهد كننده ، پيمان كننده ، وعده گوينده .

Promising, promissory (making a promise), عهد كنان ، اقرارساز ، تعهد نما . — *Promising (hopeful),* پاك باز ، پاكيزه خوي ، خوش مزاج نما .

Promissorily, بطور اقرار ، بوجه عهد ، با پيمان .

A PROMONTORY, بيني كوه ، انف الجبل A ، حرف A ، تايد A ، خرم A ، شناخ A ، طنف A ، حيد A ، رعل A ، شق A .

To PROMOTE *(prefer),* سربلند كردن ، سرفراز كردن ، افراشتن ، افراختن ، برداشتن ، ترقي ساختن ، استحكام كردن ، استدراج نمودن ، تقديم دادن ، تقدم ساختن ، تمشيت كردن ، ترفيع ساختن ، انجاح كردن ، ارتقا دادن . v. *To elevate, exalt.* — *(to patronize),* دست ، تخفير نمودن ، صيانت دادن ، حمايت دادن . *To promote any thing, to cause it to take effect,* عمل گردانيدن ، بجا آوردن ، بكار آوردن . v. Also *to diffuse, propagate, increase.*—*To promote to dignity or office,* منصبدار كردن ، منصب دادن ، بمرتبه برداشتن ، خدمت دادن .

Promoted, افراشته ، برداشته ، سربلند شده ، سرفراز شده ، مرتفع A ، مترقي A . v. *Propagated.*

A promoter, استحكام كننده ، سربلند كننده ، سرفراز كننده ، جلبي A ، تقدم سازنده ، مترقي A ، مرتقي A ، ترقي كننده ، محرك A ، مويد A . v. *Encourager.*

Promotion. ارتقا A ، ترقي A ، برتري ، سربلندي ، سرفرازي ، انجاد A ، تدريج A ، استدراج A ، تمشيت A ، ترفيع A ، تقويت A ، تقديم A ، تقدم A ، استحكام A . v. *Preferment, encouragement, exaltation.*

PROMPT *(acute),* تيزكار ، تيزدست ، تيز ، هوشيار ، چالاك ، چست ، گرمخيز . — *(ready),* حاضر A ، تيار ، آماده ، مهيا A ، مستعد A ، ناجز A . v. *Ready, acute.* —*Prompt payment,* حاضر A ، نقد A . v. *Ready money.*

To prompt (refresh the memory), لقمه دادن ، ياد كنانيدن ، تذكير كردن . v. *To remind.* — *(to incite),* تحريك كردن ، ترغيب كردن ، القا كردن ، اغوا ساختن . v. *To suggest, instigate.*

A prompter (monitor), ناصح A ، نصيحت دهنده ، واعظ A . —*(one who reminds or suggests),* لقمه ده ، ياد ده ، پند بخش ، القا بخش .

Promptitude, promptness, تيزكاري ، تيزدستي ، هوشياري ، تيزي ، چستي ، چالاكي ، فور A ، وجوزه A ، وجوزت A . v. *Readiness, expedition, quickness.*

Promptly, بتيزي ، بزودي ، ناجزا A ، علي الفور A . v. *Readily, quickly, expeditiously.*

To PROMULGATE, *promulge,* اشتهار كردن ، شهرت دادن ، اظهار ، خبردادن ، ظاهر كردن ، آشكاره كردن ، علانيت نمودن ، ساختن . v. *To publish, proclaim.*

Promulgation, اظهار A ، اشتهار A ، علانيت A . v. *Publication.*

Promulgated, اشتهار كرده شده ، مشهور شده ، مخبر A ، مشتهر A . v. *Published.*

Promulgator, promulger, شايع كننده ، مخبر A ، مشتهر A ، علانيت سازنده .

PRONE *(bending, not erect),* مايل A ، ناسهي . v. *Prostrate.* — *(going downwards).* فرو روان ، زيررو ، حطوط A . v. *Declivous, sloping* —— *(having a propensity),* مايل A ، عاطف A ، عطوف A ، راغب A . *A heart prone to joy,* فواد مسرت اعتياد . *Prone to anger,* خشمناك ، تيزمزاج ، قهرناك ، غضبناك ، الفي A .

Proneness, ميل A ، ميلان A ، رغبت A ، شوق A . v. *Propensity, inclination.*

A PRONG, شاخ ، شاخه . v. *Fork.*

A PRONOUN *(personal),* ضمير A ، ادات خطاب . *A demonstrative pronoun,* اسم اشارت . *A relative pronoun,* اسم مبهم . *An interrogative pronoun,* حرف استفهام .

To PRONOUNCE *(articulate),* تلفظ كردن ، تلفيظ ساختن ، تلقم ساختن ، قود كردن ، تفوه زدن ، ادا نمودن ، لفظ كردن ، شفشقه كردن . v. *To speak.* — *To pronounce sentence,* قضا

کردن ، حکم فرمودن ، فتوا دادن ، حجّت ساختن . *To pronounce sentence of death,* حکم قتل فرمودن . — *To pronounce a speech or verses extempore,* اقتراح کردن . —— *Pronounced,* تلفّظ کرده شده ، متلفّظ A .

A pronouncer, متلفّظ A ، تلفّظ کننده ، ادا سازنده ، گوینده .

Pronunciation, تلفّظ A ، تلفیظ A ، لفظ A ، لفظت A .

PROOF, دلالت A ، دلال A ، دلیل A ، ثبوت A ، اثبات A (plur. دلایل)، حجّت A ، برهان A (plur. براهین) — (*evidence*), گواهي ، مشاهدت A ، شهادت A . v. *Evidence, testimony.* — *A convincing or positive proof,* دلیل اجل ، دلیل برهاني ، حجّت برهان ، سلطان A ، مثبت A ، بینت . — *Proof (test, trial, experiment),* تجربت A (plur. تجارب)، امتحان A ، ابتلا A ، بلا A ، وند ، ازمودگي ، عیار A ، ازمایش ، خبرت A — *Without proof,* غیر ، بي دلیل ، بلا حجّت A ، بي اثبات . *Legal proofs,* ادلّه شرعیه . *To produce proofs before a judge,* برهان محتجج کردن ، احتجاج وابراز نمودن . *A proof-mark upon weights, measures, gold, silver, &c.* عیار A . *The assayer of the mint, who puts the proof-mark on gold or silver,* صاحب عیار ، عیارگیر . *Proof-armour,* اسرت A ، جدلا A .

Proof (impenetrable), نا ممکن نفاذ ، ممتنع دررفتن .

Proofless, بي برهان ، بلا حجّت ، بي ثبوت ، بي اثبات ، غیر دلیل ، بي عیار .

A PROP, عمود A ، تکیه ، پشتیبان ، پشتي ، پشت ، نول A ، لنش A ، لخشان ، مسند A ، سند A ، عماد A ، عمده A ، ملجا A . v. *Support.*

To prop, مسند ، تسنید کردن ، تکیه کردن ، پشتي دادن ، عمد ساختن ، ورکردن ، بر کردن ، لخشیدن ، ساختن ، سنبیدن ، خیزیدن ، تعمید کردن . v. *To support, sustain.*

Propped, تسنید کرده ، پشتي کرده ، تکیه کرده . *The being propped,* سنون A ، اعتضاد A .

To PROPAGATE, رایج کردن ، رواج دادن ، جاري کردن ، افاضه کردن ، تقویت ساختن ، منتشر کردن ، مروّج کردن ، شعب نمودن ، شایع کردن . v. *To extend, spread, diffuse, promulgate, publish.* — (*to increase*), زیاده ، ازدیاد کردن ، ساختن ، افزایش نمودن . — (*to generate*), متولّد ، پیدا کردن ، کردن ، متفرّع نمودن ، تولید ساختن ، تفریع کردن ، تولّد کردن — *To propagate religion,* رواج دین و ، انتشار دین کردن ، مذهب کردن ، تقویت دین کردن .

Propagated (diffused), شایع A ، پاشیده ، افاضه کرده شده v. *Promulgated, published.* — (*increased*), ازدیاد کرده شده ، زیاده ساخته . — (*generated*), متفرّع A ، مولود A ، مولّد A .

Propagation (diffusing), انتشار A ، افاضه A ، شعب A . v. *Promulgation, publication.* — (*increase*), ازدیاد A ، زیادت A ، افزوني ، افزایش . — (*generation*), پیدایش ، توالد A ، تولّد A ، ولودت A .

A propagator (generator), والد A ، مولّد A . — (*a spreader*), پاشنده ، شایع کننده ، جاري کننده ، رواج دهنده .

To PROPEL, پیش راندن . v. *To drive.*

PROPENSITY, *propension, propendency,* میل A ، میلان A ، شوق A ، رغبت ، خاطره A ، هوا A ، آرزومندي ، شره ، آزرم . v. *Inclination, tendency.*

PROPER (*fit*), لایق A ، واجب A ، مستوجب A ، روا ، سزا ، سزاوار ، لازم A ، شایسته ، موافق A ، مستعد A ، مناسب A — (*peculiar*), خاصّ A ، مخصوص A . — (*accurate, just*), درست ، راست . v. *True, exact.* — (*natural, original*), ذاتي ، عیني ، جبلّي — (*real*), اصلي A ، حقیقي . v. *Necessary.*

Properly (fitly), لایقانه ، واجباً A ، بمناسبت ، بطریق ، سزا ، از لیاقت ، بدرستي ، بشایستگي . v. Also *exactly.*

Properness, موافقت A ، سزاواري ، شایستگي ، مناسبت A ، لیاقت A . v. *Fitness, suitableness, tallness.*

Property (peculiar quality), خاصه A ، خاصیت A ، ذات A ، وصف A ، کیفیت A ، خصلت A ، جبلت A ، خلقت A ، صفت A ، ماهیت A . v. *Essence, quality, nature, disposition.* — (*possession*), ملکیت A ، ملاک A ، مالکیت A ، ملاک A ، تصرّف A ، ضبط A ، تمتّع A ، اهلیت A . — (*goods*), مال A (plur. اموال)، خان ومان .

PROPHECY, تنبیت A ، غیب گوي ، غیب داني ، علم غیب ، خطاب غیب ، سخن غیب ، کهانت A ، فالگوي ، رمالي A . v. *Prediction, divination.* — *The gift of prophecy,* نبوت A ، کهانت A ، پیغمبري ، پیغامبري ، رسالت A .

To prophesy, غیب گفتن ، خطاب غیب ، تنبیت کردن ، نبوّت کردن ، پیغامبري کردن . v. *To predict.*

A prophet, prophesier, پیغمبر ، پیغامبر ، نبي A ، رسول A ،

مخبر , مرسل A , خشور , وخشور , وخشود , پيامبر , پيمبر , كاهن A .

A prophetess, نبيه A .

Prophetick, نبوي , پيغمبرانه , غيب نما . *A prophetick saying*, حديث نبوي .

PROPINQUITY, نزديكي , قرابت A , تقريب A . v. *Nearness, proximity, neighbourhood* — (*relationship*), قرب A , خويشي , خويشان , قرابت نسبت , نسبت A , قرابت A , وسيلت A , رحم A , حشمت A . v. *Kindred.* — *The right of propinquity*, حق ارحام .

PROPITIATION, مهربان سازي . v. *Propitiousness, atonement.*

Propitious, مهربان , خيرخواه , رحيم A , مترحم A , ميمون A , مبارك A , متوجه A , ملاطف A , لطيف A , روف A , مراد بخش , مسعد A , مسعود A , مساعد A , حنان A , منان A , عطوف A . v. *Favourable, kind, benign, benevolent.* — *To make propitious, to propitiate*, مهربان كردن , لطيف , مسعود گردانيدن , موافق كردن , خيرخواه ساختن , ساختن , &c. *To be or become propitious*, مهربان شدن , &c.

Propitiousness, مهرباني , خيرخواهي , توجه A , مساعدت A , نيكوكاري , ملاطفت A , لطف A , موافقت A , سعادت A , رحمت A , توفيق A , عطف A . v. *Conciliation, benignity, kindness.*

Propitiously, از روي مهرباني , لطيفانه , بتوجه A , مسعدانه .

Proponent. v. *Proposer.*

PROPORTION, اندازه , مقدار A , نسبت A , مناسبت A , تساوي A , هموار , موافقت A , مطابقت A , اندام . v. *Analogy, symmetry: form, size.* — *Wanting proportion*, بي اندازه , ناهموار , بي موافقت , نا مناسب , غير نسبت .

To proportion, proportionate, مناسب كردن , با اندازه ساختن , موافق اندازه ساختن , با مناسبت كردن . v. Also *to portion, divide, distribute.*

Proportionable, proportional, proportionate, proportioned, موافق اندازه , مناسب A , موافق A , هموار . — *Proportionality, proportionateness*, مناسبت A . v. *Proportion.* — *Proportionally, proportionately*, با اندازه , با مناسبت A , با موافقت , مناسباً A .

A PROPOSAL, *proposition*, عرض A , سوال A , التماس A , درخواست , استدعا A , تقديم A , مقدمه A , مسلت A , مساله A , مطلب A (plur. مطالب), قضيه A (plur. قضايا), تدبير A , تكليف A , راي A . (*a design*), قصد A , مقصود A , نيت A , مراد A , غرض A . v. *Intention, scheme, plan.* — *The proposition of a syllogism*, تقدمه A . *The major proposition of a syllogism*, مقدمه A , كبرى A , مقدم A . *The minor proposition*, صغرا A .

To propose, propound (*make a proposal*), مقدمه نمودن , عرض كردن , التماس كردن , سوال كردن , قضيه ساختن , مسلت نمودن , تكليف كردن . *To propose to one's self*, عزم كردن , نيت ساختن , غرض كردن , اراده كردن , قصد كردن . v. *To intend, design, scheme, plan.*

A proposer, propounder, مقدمه كننده , عرض كننده , قضيه نما .

Proposed, معروض A , معرض A , مقدم A , &c. v. *Offered.* — (*intended*), مقصود A , منوي A , معهود A . v. *Designed.*

To propound, v. *To propose, offer, exhibit.*

PROPRIETARY (*belonging to a certain owner*), مالكانه , مخصوص A , خاص A .

A proprietor, proprietary, مالك A , صاحب A , خداوند , خاوند . v. *Possessor.*

PROPRIETY (*fitness*), لياقت A , شايستگي , مناسبت A , سزاواري . v. *Exactness: fitness; property.* — *One who acts with propriety*, خوش حركت .

PROPT, معمد A . v. *Prop.*

PROROGATION, وقفه A , توقف A , تعويق A , امتداد A , تطويل A , استمرار A . v. *Prolongation, continuance.* — *To prorogue*, موقوف كردن , ناغه كردن , تا روز ديگر موقوف كردن , امتداد كردن , تطوين ساختن , استمرار كردن .

Prorogued, ناغه كرده , موقوف شده , تا روز ديگر موقوف كرده , امتداد كرده شده .

To PROSCRIBE, منع كردن , نفي كردن , حكم قبض و هلاك كردن , قضاي قبض و قتل ساختن . v. Also *to banish, confiscate.*

Proscribed, منفي A . — *A proscriber*, نفي كننده . — *Proscription*, نفي A , حكم قبض و هلاك , قضاي قبض و قتل .

PROSE, كلام منثور يا نثر A.

Prosaic, نثري , نثر منسوب.

To PROSECUTE (*continue endeavours after any thing*), پي گيري كردن , متمادي ساختن , مستمر شدن , استمرار كردن , مداومت ساختن . v. *To persevere, continue.* — (*pursue*), پيروي كردن , تعقب كردن . — *To prosecute a design,* نيت قصد مستمر ساختن , استمرار كردن . *To prosecute at law,* داد خواستن , محضر دعوت ساختن .

Prosecution (pursuit), تكاپو , تلاش , پيروي , تعقب A. v. Also *search.* — (*persevering to carry on*), مداومت A, استمرار A, مداومت A , مقري A , متمادي A. v. *Perseverance.* — *A legal prosecution,* شكايت A , داد خواهي , دعوا or دعوي A , غمز A , ملامت A , اسناد A. v. *Protest.*

A prosecutor, كين , شكايت كننده , مدعي A , داد خواه , توز . v. *Accuser, persecutor.*

A PROSELYTE, معتقد A , علج A , غرس A . v. *Convert.*

PROSODY, شعر A , عروض A , علم عروض .

PROSPECT (*sight, view*), ديد , نظر A , منظر A . — (*distant view*), بصر دور , نظر بعيد , بعيد المنظر A. — (*a place which affords an extensive view*), منظرت A , ديدگاه (plur. مناظر). — (*any thing hoped or looked for*), چشم داشت , انتظار A , اميد , خاطر خواه .

To PROSPER (*make happy*), فرخنده كردن , بختيار كردن , بختاور كردن , خوش كردن , برخوردار كردن , بهره مند كردن , تيسير , مبارك ساختن , سعادتمند كردن , اقبال مند كردن , كردن , ميسرت نمودن , بخت دادن . v. *To favour.* — (*to be or become happy or successful*), فرخنده , بختيار شدن , شدن , فيروز گشتن , دولت يافتن , &c. &c. v. *To thrive.* — *May God prosper (him, her, &c.),* افاض الله A.

Prosperity, prosperousness, بهرمندي , فرخندگي , بختياري , فيروزمندي , اقبال مندي , سعادتمندي , برخورداري , دولت A , ميمنت A , ترقي A , بهبودي , نيك بختي , اقبال A , معسرت A , سعادت A , بركت A , مباركي A , يسارت A , يسر A , نعمت A , نعم A , برخور , بخت A , فلح A , فلاح A , يسرت A . v. *Happiness, success, good fortune.*

Prosperous, بهره مند , مقبل A , مبارك A , بختيار , دولت مند , سعادت مند , بيرومند , بختاور , برخوردار , مفلح A , دولت مقرون , دولت اقتران , فيروز , فرخنده , ميمن A , انوشه , نوشه , پيروز . v. *Fortunate, successful.*

Prosperously, مقبلانه , با دولت , با اقبال , بختيارانه , &c. *Fortunately, successfully.*

To PROSTITUTE, خواري , فضيحت كردن , رسوائي نمودن , ذلالت كردن , كردن .

Prostitute, prostituted, خوار , فضيح A , ذليل A , رسوا , دهنده .

A prostitute, جاف , شلانه A , لولي , فاحشه A , روسپي , جاف , جلب , قحبه A . v. *Strumpet, whore.* — *To play the prostitute,* روسپي شدن , فاحشه بودن , &c.

Prostitution ذلالت A , خواري , فضيحت A , رسوائي . v. *Whoredom.*

PROSTRATE, تليل A , بسجود , سر بر زمين نهاده , مصروع A , متصرع A , (plur. صرعي) صريع A , متلول A , سر بر سجده كردن , موقوط A , متجعب A . — *To fall prostrate,* تجعب كردن , متلول شدن , زمين نهادن .

To prostrate, اتكا كردن , سر بر زمين نهادن ; سجده كردن , صريع زدن , متلول كردن , تليل ساختن .

Prostration, تسجد A , سجود A , سجده A .

To PROTECT, صيانت , پشتي دادن , حمايت دادن , زنهار , نگاهباني كردن , حفاظت كردن , پناه دادن , كردن استظهار , توقيت نمودن , حفظ ساختن , دستياري كردن , كردن ظهير , تظاهر كردن , امان دادن , تحميت ساختن , كردن , مظاهرت نمودن , ساختن . v. *To defend.*

Protection, نگاهباني , پناه , پشتي , صيانت A , حمايت A , حفاظت A , محافظت A , مظاهرت A , دستياري , دستگيري , عصمت A , خفرت A , خفارت A , زنهار A , امان A , ظل A (plur. اظلال , ظلول , ظلال), حشا A , حرمت A , حاشيت A , حفظ A , لطف A , كنف A , مطا A , ظهر A , ذري A , ملج A , تلا A . v. *Defence, shelter ;* also *passport.* *Protective.* v. *Defensive.*

A protector, نگاهدارنده , نگاهبان , حافظ A , حامي A , فرياد , تفادار , خفير A , حفيظ A , مظاهر A , دستگير , ظهير A , رس , پشت و پناه , مومي A , ذمر A , ذمير A . v. *Preserver, defender.*

Protected, نگاهداشته ، محفوظ A ، معصوم A ، محمي A . v. *Defended.*

To protest, قول کردن ، اقرار کردن .

Protest, protestation, تنبيه A ، قول A ، اقرار A .

A protester, قايل A ، اقرار کننده ، مقر A .

To PROTRACT, طويل کردن ، طول کردن ، دراز کشيدن ، تراخي ، تاخير کردن ، امتداد کردن ، دير کردن ، درنگ کردن ، کردن ، انجرار کردن ، متريع کردن . v. *To delay, lengthen.*

Protracted, ديرکرده ، درنگ کرده ، دراز کشيده ، کشيده ، تاخير کرده ، ممدّد A ، ممدود A ، متمادي A . — *A protracter*, دراز کننده .

Protraction, تراخي A ، تطويل A ، تاخير A ، امتداد A ، دراز ، دراز ي ، ديري ، درنگي ، انجرار A ، تواني A . v. *Delay.*

Protractive, protracter, تواني ، تراخي کننده ، امتداد کننده ، کشنده ، ديري کننده ، &c. &c. v. *Dilatory.*

To PROTRUDE (*thrust forward*), پيش راندن —(*to thrust itself or come forward*,) پيش آمدن . v. Also *to intrude.* — *Protrusion*, پيش راني . v. *To thrust, push; intrusion.*

PROTUBERANCE, افرازي ، افراز ، آماس ، ورم A ، عجره A ، دره A ، ورغن ، ورغاه ، بشع A ، بثوع A . *A protuberance or kernel in the flesh*, دژپي . *Protuberance of the breast*, بزا A . *A protuberance of the jaw bone*, لهزمة A (dual. لهزمتان). *A protuberance on the upper lip*, بظرة A ، بظر A . v. *Tumour, swelling, pimple.* — *A protuberance or knot upon a tree, &c.* عجرة A .

Protuberant, افراز ، ورمي ، ورم شده ، متقدم A ، کابس A . v. *Prominent.*

To protuberate, تقدّم شدن ، افراز نمودن ، ورم شدن ، اشراف کردن . v. *To swell, project.*

PROUD, خود ، اهل تکبر ، متکبّر A ، پر غرور ، مغرور A ، نخوت ، نخوت پيشه ، گردنکش ، باد بروت ، سردرهوا ، بين ، مستخم A ، زامخ A ، عتي or عاتي A ، شامخ A ، جبير A ، کش اهل ، فنود ، مزهو A ، عتّ A ، پنکار ، مريد A ، مارد A ، کلج ، اشيط A ، عيطا A ، ينطر ، دحامل A ، صمخر A ، خنزوانة ، عنجهي ، مخيل A ، مختال A ، خالي ، خيل A ، خايل A ، مطّاخ A ، بلخ A ، انفان A ، نقّاج A ، نقاع A ، ازوش A ، جماخ A ، مجنقيع A ، دراکب ، مجّاح X . v. Also *splendid, grand, magnificent, pompous, vain, ostentatious: daring, presumptuous.* — *Proud or corrupted flesh*, گوشت ، لحم معفون ، گنديده . *A proud bitch*, معاويه A .

Proudly, از خود بيني ، متکبرانه ، از غرور ، مغرورا A ، با تکبر ، جبيرًا A . *To behave proudly*, نخوت پيشه نمودن .

To PROVE (*by testimony or argument*), ثابت کردن ، تقويت کردن ، گواهي دادن ، دلالت کردن ، اثبات نمودن ، دليل ، برهان دادن ، حجت ، برهان نمودن ، دليل آوردن ، مسجّل ساختن ، مثبوت کردن ، بنيت آوردن . — (*to try, bring to the test*), خبرت ، تجاربت ساختن ، امتحان کردن ، تجوم ، عجم کردن ، گرايستن ، گراييدن ، ازمودن ، کردن ، واقع شدن ، افتادن . v. *To examine.*—(*to happen*), ساختن ، گشتن ، گرديدن ، شدن ،(*to become*)— . ميريافتن ، عارض بودن ، از خبرت ياب ، از وقوف يافتن ,(*to find by experience*)— از تجربت دريافتن . — (*to be found in the event*), داشتن ، از عاقبت دريافته شدن ، از نتيجه مفهوم شدن . *The proof (lies) with the author*, العهدة علي الراوي A .

Proveable, ممکن مشاهدت ، قابل دليل ، برهان ، قابل اثبات ، ممکن تجربت ، قابل الامتحان A .

Proved (*by evidence or argument*), ثبات شده ، مثبوت A ، از دليل و گواهي مشروح ، از حجت ، برهان کشاده ، مسجّل A ، مجرّب A ، محنک A ، ازموده ,(*brought to the test*)— . مشهود A ، مفتتن A ، مفتن A .

PROVENDER, طعمت A ، تعام A ، خوراک ، قوت A ، رنيف A ، علف A . v. *Provisions, fodder.*

A PROVERB, مثل A ، مثله A (plur. امثال), مثالة A .— *To proverb, speak proverbs*, مثل گفتن .

Proverbial, لايق مثل ، مثل آسا ، مثلي .

Proverbially, از مثل .

To PROVIDE, *provide for* (*prepare, get ready*), تيار کردن ، تهيت ، تدارک ساختن ، آماده کردن ، آمادن ، مهيا کردن ، ترتيب کردن ، حاضر ساختن ، کردن . *To provide necessaries*, تهيت اسباب ، تدارک لوازم نمودن ، مهمات پردازي کردن ، کردن ، تزويد ساختن . v. *To prepare, purvey, procure, furnish.*—*To provide against*, عاقبت انديشي ، بصيرت نمودن ، دل آگاه شدن ، آخربين شدن ، کردن . *To provide or stipulate*, موافقت ، عهد و پيمان کردن ، معاهده کردن ، شرط کردن ,

, تهبّل کردن . نمودن To provide industriously for a family, تهبیل ساختن , &c.

Provided, آماده , &c. v. *Prepared*. *Provided that*, بر این شرط که .

PROVIDENCE (*of God*), قدر A , پروردگاری , رزّاقي , منیت A , مني A , مقدرت A , قدرت A —(*foresight, prudence*), بصیرت A , دوراندیشي , تدبیر A , عاقبت اندیشي , آگاهي , احتیاط A , عقل A , بینش , مبصري A , آخربیني .

Provident, عاقبت اندیش , دورانديش , مدبّر A , مبصّر A . *A provident man*, اهل بصیرت , آخربین , عاقل A , آگاه . v. *Prudent man*.—*To be provident*, مبصّرشدن , &c.

Providential (*effected by providence*), از قدرت الله ساخته . —(*referrible to providence*), قدرت پیوند , قدرمنسوب . *Providentially*, با صیانت قدرت . v. *Providence*.

Providently, از عاقبت اندیشي , بتدبیر , با بصیرت , مبصرانه , احتیاطاً A , عاقلانه .

A provider, مهیّي A , آماده کننده , مهیا سازنده , تیارکننده , تهیت کننده , تدارک کننده , صاحب بصیرت .

A PROVINCE, ولایت A , کشور A , صوبة A v. q. , دیار A , مملکت A , ایالت A . v. *Region, tract*. — *A conqueror of provinces*, کسور کشا . *The conquest of provinces*, کشورکشاي . *Any man's province, duty, or office*. خدمت A , عمل A , کار , عهده . *It is my province*, خدمت من است . *In order to overawe the neighbouring provinces*, براي ضبط اطراف .

Provincial (*relating to a province*), کشورپیوند , از صوبه , دیارمتعلق , ولایت منسوب . — (*not of the mother country or metropolis*), عجمي , اعجم A . v. Also *rude, rustick*. — *A provincial*, عجمي , عجم A , اعجمي (fem. اعجما). *To speak a provincial dialect*, اعجم گفتن , طبق ساختن .

PROVISION, *provisions* (*food*), خوردني , خوراک , زاد A , ذخایر A , ذخیره A , توشه A , غذا A , طعام A , خورش , اکل A , زاد و زواد A , زوادت A , زواد A . *Provisions for a journey*, توشه راه . *A district barren of provisions*, گوشه بي توشه . *Plenty of provisions*, ریش A .—*Provisions served out to ambassadors, &c. from the publick treasury*, تعیین A . *A magazine of provisions*, ذخیره خانه , انبار خانه . v. *Magazine, storehouse, granary*. — *Provision* (*providing beforehand*), آمادني , تهیت A , تدارک A , تهیه A , تیاري , ترتیب A . — *Provision* (*stipulation*), شرط A , عهد و پیمان , معاهدت A , تعهد A . — *Provisional* (*conditional*), شرطي , مشروط A .—*Provisionally*, با شرط , بشروط .

PROVISO, شرط A , پیمان , عقد A , عهد A . v. *Stipulation, condition, provision*. *With this proviso*, ازاین شرط .

PROVOCATION تحریک A , تحریص A , تحریض A (plur. تحریضات), طعن A , ذم A , خشم آفروزي , غضب انگیزي , ستم A , اضطراب A , ملام A . v. *Irritation*; also *appeal*.

A provocative, شهوت انگیز , حشیي A . *Provocatives*, مبهیات A , مشتهیات A .

To provoke (*enrage*), تغیظ ساختن , اغضاب کردن , محارشت کردن , هنجیدن , خشمناک کردن , انگیزانیدن , مخارشت ساختن , خراش دادن , طعن و ذم گفتن , شتم دادن , ملامت زدن . v. *To irritate, offend*. —(*to excite, give an edge*), تیزساختن , برانگیختن , انگیختن . v. *To stimulate, incite, move*. — (*to promote, effect*), ساختن , بکارآوردن , موجب دادن , تکمیل کردن , پرداختن . v. Also *to appeal*.

A provoker (*causing anger*), اغضاب کننده , قهرانگیز , طنز و طعن گو . —(*a causer, promoter*), بکارآور , سازنده , موجب دهنده . — (*in composition*), پرداز , انگیز .

Provoked, غضوب A , مغضوب A , آزارده , آزار رسیده , رنجیده , مضطرب A , مقهور A .

Provoking (*giving provocation*), اغضاب ساز , غضب انگیز , طعن و طنزگویان . — (*causing a painful and indignant sensation*, رنج و غضب , اضطراب و خشم افروز , آزار و قهرانگیز , آور . — *Provokingly*, با طعن و طنز , ازقهرانگیزي .

PROVOST (*chief of a college or other society*), عرفت A , سردار مدرسه , ریس العرفت A . v. *Magistrate*.

PROW (*fore-part of a ship*), سرکشتي , راس الجهاز A , مرنجه A .

PROWESS, شجاعت A , همت A , بهادري , مردانگي , دلیري , جرات A . v. *Courage, valour*.

To PROWL (*as a wild beast for prey*), تقمر کردن . — *A prowler*, تقمر ساز .

PROXIMATE, قریب A , نزدیک . — *Proximity*, نزدیکي , اتصال A , قرب A , مقرونیت A , تقریب A .

A PROXY (*agent for another*), بدلي , عوضي . —(*agency*), عوض A , بدل A .

A PRUDE, زني باكثرت استغنا وتكلفات .

PRUDENCE, تميز A , امتياز A , تدبير A , بصيرت A , اكل A , زيركي , فرهنگ , فرهنج , هوشمندي , هوشياري , دلاگاهي , نهي .

Prudent, prudential, هوشمند , هوشيار , صاحب بصيرت , روزگار ديده , اهل تدبير , دانا , عاقل A , دلاگاه , زيرك , بهراي , متناهي A , شهيم A , مبشر A , لبيب A , روشن ضمير , اصحاب بصيرت , انها A . *Prudent people,* اعقل A , نقاف A , اولو الابصار A , عقلا A , ارباب تدبير .

Prudently, prudentially, هوشيارانه , ازروي عقل وبصيرت , عاقلانه , با تدبير .

A PRUNE (*plum*), آلو . v. سغدي .

To PRUNE, تشذيب , حطاب كردن , تراشيدن , پيراستن ساختن . v. *To trim, lop.* — *Pruned,* پيراسته , تراشيده , پيرايند , مقطوع A , مشذب A , حطاب ساخته. — *A pruner,* حطاب كننده , تراشنده .

A pruning-hook or *knife,* كلندره , كلند , مشذب A , داسكاله .

To PRY, چشم , لمح زدن , تجسس كردن , جاسوسي كردن , لوص ساختن , نظركردن , داشتن . v. *To peep.*

A PSALM, زمره A , زبور A . *The psalms of David,* زبور داود . *A singer of psalms,* زامره , زمارة A , زبورخوان . — *Psalmody,* تزمير A . — *A psalter* (*book of psalms*), كتاب زبور .

A PSALTERY (*species of harp*), ناقره A , چنگ , كران A , قانون A .

PSHAW, واه . v. *Foh! pish!*

PTISAN (*barley-water*), كنگاب , كشكاب , كوشاب . v. *Barley.*

PUBERTY, حلم A , بلوغيت A , بلوغ A , رسيدگي , مشيت A . — *A boy arrived at the age of puberty,* بالغ A , جوان مراهقه , خزور A , حزور A , پسر رسيده . *A girl arrived at the age of puberty,* دختر , دوشيزه بالغه , بالغة A , بكر معصا , صبيه معصره A , دختينه , دخترينه , رسيده . *Near the age of puberty,* نوهده (fem. نوهدت), ملم A , عكرد A , منهود A , نوهد A , نهود A , عكرود A . *To arrive at the age of puberty,* رسيده شدن , بالغ شدن . *Pubescence,* بالغي . *Pubescent,* بلغ A .

A PUBLICAN (*the keeper of a house of general entertainment*), پير مغان , مغ , مالك ميخانه , مهماندار .

PUBLICATION, تشهير A , شهرت A , اشتهار A , انشا A , اظهار A . *The publication of a book,* تاليف A , تصنيف A .

Publick (*common, general*), عميم A , عام A , عمومي A , مشترك A , مشارك A , مطلق A , شامل A , اعم A , مشترك A , جدي A or جدا A . — (*generally known*), مشهور A , آشكاره , آشكار , ظاهر A , معلوم A , معلوم عالم , معروف A , فاش , بازاري , پديد , پيدا , جهر A , عرفي A , علاني A . — *Publick business* (*national affairs*), احوال , امور دولت , احوال عموم , امور الجمهور A , مملكت . *The publick treasury,* خزانه عام , خالصه شريفه , خالصه A , ميري . v. *Under building. Publick burdens,* تكاليف عرفيت . v. *Tax.* — *Publick prayers,* نماز A , دعا A . v. *Prayer.* — *A publick standard of weights or measures,* فرسطون . v. *Also* لغوي .

The publick (*general body of a nation*), عامت A , ملت A , رعايا وبرايا A , خواص وعوام A , امت A . v. *Nation, commonalty.*

Publickly, جهراً A , ظاهراً A , ظاهرانه , علانيتاً A , آشكاره , بدحاً A , علي ملا الناس A , عياناً A , صراحتاً A . — *Publickly and privately,* سراً وعلانية A .

Publickness, معروفي , آشكاري , معلومي , شهرت A , ظهور A , پيدايي .

Publick-spirited, صاحب حب الوطن . *Publick-spiritedness,* حب الوطن .

To PUBLISH, شهرت دادن , اشتهار كردن , ظاهر كردن , پيدا , بيان ساختن , آشكاره كردن , رواج كردن , جاري كردن , جهر نمودن , فاش كردن , اعلان ساختن , افشا كردن , نمودن . — *To publish a book,* تصنيف نمودن , تاليف كردن .

A publisher, پيدا نما , بيان ساز , آشكاره كننده . — *The publisher of a book,* تاليف كننده , تصنيف كننده , مصنف A .

To PUCKER, جبين افگندن , پرچين كردن .

A PUDDING, آگنج , چهارخانه , لكامه , لكانه , سغدي . —

A pudding pie, آگنده گوشت, زدیج. *In pudding time,* در آغاز ضیافت, لاوقت A, بوقتها A, زمانا A.

A PUDDLE (*a small muddy piece of water*), آبدان پر چرک, وگل و طین پر چرکاب آبگیر, ملوث و آلوده, رجع.

To puddle, پر از چرک وگل کردن, پر از طین و چرکاب نمودن, آب وگل آمیخته ساختن, آلودن, تیره گون کردن, تقدیر ساختن. v. *To dirty, pollute, soil.*

Puddly, پر از گل و چرکاب, ملوث دار, آب چرکین نما, آب وگل دار. v. *Muddy, dirty.*

PUDENDUM (*membrum virile*), آلت رجل, آله تناسل, عورت مرد, ذکر A (plur. ذکور A), مذاکیر, شرم آدم, کیر, نر, نره, خرزه, تله, متمیر A, گرزه, کند, کندر, سر A, ایور, الورد, لند, ذبذب A, ذباذب A, ذبذبذت A, عجارم A, فزاره A, ابولبیین A, ایره A (plur. ایار, ایور, ایر), ارب A, ابو ادریس A, یباس A, میمون A (plur. میامین), عکمزه A, عکموزه A, عکموزت A, سوءت A (plur. سوات), اداف A, لکامه, لکانه, زب A, وناق A, علعل A, حمدان A, حادثت A (plur. حادثات), شوار A, نیط A, شرم, عورت زن. *Pudendum (mulieris),* قبل A, زول A, عورت, فرج A (plur. فروج), جهاز, کس, شلخ A, شله, حره, حرة A, حرج A, حیا A, لهذم A, احییت A, حادثت A, شوار A, قبل A, زولت A, لوت A, سوءت A, فلهم A, نجام A, کوم A, شرج A, فاعوست A, شکره A, شرن A, احراح A.

PUERILE, بچه, کودکی, صبوة A, پسر آسا, پسری, مخصوص, طفلی. v. *Childish.—Puerility,* بچگی, کودکی, طفولت A, طفلیت A, صبا A, صباوت A. v. *Childishness.*

A PUFF (*blast*), پف, نفحت A (plur. نفحات A), نعرت A. — (*a fungus*), کما, کلگورستان, سلمه. v. *Mushroom.* الهیم

To puff, پف دادن, نفحت زدن, نفخ کردن. v. *To blow.—To puff and blow,* تیز دم زدن, تیز نفس کشیدن, دماور. *To puff up* (*swell with wind*), برماهیدن, دما داشتن, ... خود بین, مغرور کردن. — (*to swell with pride*), بار یح پر کردن. — (*to swell with praise*), سر در هوا نمودن, ساختن از ستایش, سر افرازی ... از وصف خود بینی دادن.

A puffer (*blower*), پف زن, نافخ A, نفخ کننده. — (*a bragger*), لاف زن, خود فروش, باد بروت.

Puffy (*windy*), پر هوا.

PUG, میمون. v. *Ape.*

PUGH! واه. v. *Foh!*

Puisne. v. *Young, junior: petty.*

Puissance, v. *Power, potency.—Puissant,* v. *Powerful.—Puissantly,* v. *Powerfully.*

Puke, v. *Vomit.—Puker,* v. *Emetick.*

To pule, v. *To cry, whine.*

To PULL, کشیدن, جذب کردن. v. *To draw, drag.—* (*to pluck, gather,* q. v.), چیدن. *To pull up* (*eradicate,* q. v.), برکندن, برخیدن, واکردن, برکشیدن, واکشیدن, نشیدن, برانگیختن, نزع کردن, لنجیدن, قعر کردن, تقویب ساختن, قلع کردن, استیصال ساختن. v. *To extirpate, tear, rend.—To pull hairs from the face,* تهلب کردن, تنماص ساختن, تنمص نمودن. *To pull off skin or bark,* قعرطه زدن. — *To pull down* (*subvert*), مسمار کردن, آهنگیدن. v. *To overthrow, demolish;* also *to degrade.* — *To pull back,* بازکشیدن, بازداشتن. v. *To check, restrain.* *An instrument for pulling up trees, &c. by the roots,* پیکن. v. Also *tweezers.*

A pull or pulling, کشش, جذب A, جز, ران, چین. — *A puller,* کشنده, جاذب A.

Pulled, کشیده, مجذوب A. v. *Drawn.* — (*plucked*), چیده, برخیده. — *Pulled up,* برکشیده, برکنده.

A PULLET, جوزه, چواچه.

A PULLEY, چرخ, قامت A (plur. قیم), عجله A, فعوه A, دموک A, ناشبت المحالت A, بکرت A, (plur. قعي), محال A, علق A. *The block of a pully,* عران A. *A block of pullies,* قحدت A. *The axle of a pulley,* مرود A, قب A.— *The axle hole of a pulley,* قب A, فلق A. *A pulley whose axle hole is too wide,* نخیس A. *A close or creaking pulley,* کرت A.

PULMONICK (*belonging to the lungs*), شش منسوب, قواد متعلق.

PULP (*of fruits*), مغز. — (*of a citron*), آبست. — (*of a gourd*), کبست, کبستو, کبسته. — (*of the coloquint*), شحم A.

Pulpous, pulpy, مغز دار. — (*soft*), نرم.

A PULPIT, منبر A (plur. منابر), محفل A. *A step to a pulpit,* ترعت A.

A PULSATION, جنبش, حركت A, تپش, پنيوش, نبضت A, جج A. *An interval between two pulsations,* گشادگي, جينين.

The PULSE, نبض A. *One stroke of the pulse,* نبضت A. *To beat as the pulse,* نبضان كردن, نبذ ساختن. *The motion of the pulse,* نبذ A or نبض A, نبذان A or نبضان A. *To feel the pulse,* نبض ديدن. *To feel one's pulse (endeavour to know his mind),* كوشش كردن براي دريافتن ضميركسي.

PULSE (*leguminous plants*), بقل A, ترة, حبّات A, قطاني A, قطنيت A, قطنيت A, حبوبات A, حبوب A, ماش, بلس, بلسن, اراقو A, ثقل A. v. *Pea, bean.*

PULVERABLE, ممكن التسحيق A. — *Pulverization, pulverizing (reducing to powder),* سحق A. *To pulverize,* سحق كردن, ريزة كردن. v. *To powder.*

A PUMICE-STONE, نشفة A (plur. نشف, نشاف), سنگپاسو, سنگ حمام, حجرالانيج A.

A PUMKIN, *pompion,* كدو, قرة A, باشيدة, باشنگ, خفاجه, سفيجة A, سنج A.

A PUMP (*for raising water*), مغرفت A, طولمبة A. v. Also *shoe.*—*To pump up water,* آب از مغرفت كشيدن.

A PUN, ايهام A, ذوالمعنين A, ضرب مثل, لطيفة A, مزة A, بذله كردن, يافه, بذله. v. *Wit, humour.* *To pun,* مزة گفتن, يافه زدن.

To PUNCH, سپوختن, سوراخ كردن, آژندن. v. *To pierce.*—*A punch, puncher (piercing instrument).* v. *Piercer.*—
—*A punch (thick short fellow),* مردم كوتاقد.

A PUNCHEON. v. *Barrel.*

PUNCTILIO, نكته سنجي, تكلّف A (plur. تكلفات), تكليف A.

Punctilious, نكته سنج, متكلّف A, صاحب تكليف, اهل تكلفات. v. *Precise, ceremonious.*

Punctiliously, باتكلفات.

PUNCTUAL, اهل دقت. v. *Exact, accurate.*—*Punctual to time,* راست بوقت.—*Punctually,* بالوقت A, بادقّت. v. *Pointedly.*—*Punctualness,* دقّت A. v. *Exactness.*

A PUNCTURE, سوراخ, نيش, نخزيه A, لكع A, ابرة, عين A.

PUNGENCY, حدّت A, تيزي.

Pungent, تيز, حادّ A, تند, زوش, گزندة, مضرة A. v. *Piercing, sharp.*

Puniness. v. *Pettiness, smallness.*

To PUNISH, سياست كردن, تعذيب دادن, تعزير كردن, عقوبت كردن, عقاب ساختن, معاقبت كردن, سزادادن, تنقام كردن. *To punish by retaliation (as eye for eye, life for life),* تعقّب كردن, اقادت كردن, امثال ساختن, مثلت نمودن.

Punishable, واجب التعذيب A, واجب العقوبة A, واجب, سزاوار سياست, عقاب.

Punished, معاقب A, معذّب A, محدود A, مقهور A.—*To be punished,* سياست يافتن, معاقب شدن, معذب بودن, عقوبت خوردن.

A punisher, معاقب A, منتقم A, انتقام كننده, كين گذار.

Punishment, سياست A, تعزير A, سزا, سرزنش, تنقام A, قهر A, عقب A, عقاب A, عقوبت A, تعذيب A, مجازات A, تعقّب A, اقادت A, امثال A, مثلت A, حدّ A, نكال A, تعزير A.

A PUNK, جاف جاف. v. *Whore.*

A PUNSTER, ايهام گو, بذله گو, مزه خوار, وانه خاي.

PUNY, كوچك, اندك, كم, كمتر, مودن A. v. *Little, inferior, petty, weak.*

To PUP (*as a bitch*), بچه وضع كردن.

PUPIL (*apple of the eye*), بوبو A, حدقة A (plur. حدق, حداق, احداق), حدقه, نقطه چشم, مردمك, مردمك, انگورك, چشم دانه, چشملن, بوبوالعين, انسان العين A, رشارت A, حندور A, حندر A, بلاقت A, چشم, كيك, كاك, حدلقت A. v. *Eye.*—(*a scholar*), شاگرد, معلّم A, متعلّم A, مريد A, تلميذ A, شاكار, شاكري.

Pupillage (state of being a scholar), حالت شاگردي, شاگردي, حالت تلميذ. *Pupillary (belonging to a pupil),* شاگردانه.

A PUPPET, تاموره A, لعبت A. *A puppet-show,* لعبتبازي. *A puppet-showman,* لعبتباز.

A PUPPY, سگچه , یوذل , یونک , یونک ویونک , A کلبت .

PURBLIND, شبکور , کوتایین , کوته نظر , کوتاه نظر , A کمه ..

Purblindness, شبکوري , A شبکرت , کوتاه بیني , کوتاه نظري .

PURCHASEABLE, قابل خرید , ممکن اشترا .

To purchase, خریدن , خرید کردن , اشترا کردن , شرا تسرق کردن . To purchase wine, خریدار شدن , ساختن شراب خریدن , مبي ساختن , سبا کردن . v. To buy.

A purchase or purchasing, خرید , خریداري , A اشترا , A شرا . v. Buying.

A purchaser, خریدار , A مشتري , خریار .

PURE (clear, limpid), A صاف , A مصفا , پالوده , پاک , A شفاف , A زلال , A طاهر , صفیه , A صفي , A صافي , A ویژه , ویژ , A ناصع , A نمیر , A مزهل , A ابه , A نقي , A نا , پاک , صاف . — (clean, not dirty, sullied), A سبغ , ناملوث . — (unmixed), بي آمیزش , A خالص , چرکین , A صارح , A صرح , A صرف , A صمیم , ناب , A صاف , A ساده , لباب , A عاري , A صولح , سارا , A صریح . — (innocent, chaste), A زکي , پلرسا , A مطاهر , A طاهر , پاک دامن , پاکیزه , پاک , بي خطا , بي گناه , A صاف , A خالص , A پرهیزگار , A زاکي , A نزه , A منزه . v. Holy, virtuous, modest. — (sincere of heart), A خالص الفواد , A خالص الجنان , صاف دل , A مخلص , ساده دل , A صادق , A حقي , A مخاص , A صمیمي , A حقاني , A مصاص . Pure wine, شراب ناب .

Purer, purest, A اخلص , A اطهر .

Purely (without mixture, with limpidness), طاهرانه , صافانه . A خالصاً , بلا گناه (innocently), با پاکي . v. Pure (merely, simply), A صرف , A محض , A خالي .

Pureness, purity (clearness, limpidness), صفائي , پاکي , ویژگي , A نقاوت , A طهارت , A صفا . — (having no mixture), عدم آمیزش , نابي , A صفا , سادگي . — (innocence, chastity), پرهیزي , عدم خطا , A خلوص , A اخلاص , سادگي , پاکي , A زکا , A تقدیس , A زکات , A طاهرت , پرهیزگاري . Purity of heart, صفاي دل , صفوت قلب , اخلاص خاطر . v. Sincerity. — Purity or elegance of manner, تهذیب خصال . v. Elegance.

PURGATION (cleansing), A صفا , پاک سازي , A مطاهره , A مطاهرت . v. Purification. — (cleansing the body by evacuation), شکم راني , A سهال , جریان شکم , شکم جاري , قضاي حاجت .

Purgative, صفا بخش . A purgative. v. Purge.

Purgatory, A اعراف , A مطهر .

A purge, A جلاب , A مسهل , مسهل , شربت مسهل .

To purge (cleanse), پاک کردن , صاف کردن . v. To clean, clarify, purify. — (to evacuate by stool), شکم راني کردن , از جلاب شکم راني کردن , با شربت مسهل شکم کردن . To purge from the imputation of guilt, از بهتان جریمه پاک کردن , اسناد گناه صاف کردن .

A purger, purifier, صاف کننده , صفا بخش , مطاهرت سازنده .

Purification (rendering pure), A تطهیر , صفا سازي , A تخلیص , A تقدس , پاک سازي , A تصفیه , A تطهر , A زکات , A زکا , A تزکیت , A تهذیت .

Purificative, purificatory, purifying, صفا بخش , پاک ساز , A مصفي , A مطهر , A مطاهر , A محص .

Purified, پاک کرده , صاف کرده , پالوده , پالوده , A مطاهر , A مطهر , A مصفي , A متقدس , A مستصفي . v. Racked off.

To purify (make pure), صاف کردن , پاک کردن , طهارت کردن , تطهیر کردن , ساده کردن , مطاهرت ساختن , تزکیت کردن , تقدس کردن , &c. — (to become pure), صاف شدن , پاک گشتن , &c.

To PURL (murmur as water), طنطنه زدن , شریدن , هرهر کردن , شرات ساختن , شران کردن . — The purling of water; طنطنه , هرهر , A بصیص , A شران , A شرات , A ازیز .

PURLIEUS, A اطراف , پیرامن , پیرامون , گرد نواح . v. Border, confines, enclosure.

To PURLOIN, دزدیدن , دزدي کردن , خیانت کردن . v. To steal. — Purloiner. v. Theif.

PURPLE (adj.), ارجواني , ارغواني , باده رنگ , نارگیل . The purple — Purple (subs.), A ارجوان , A ارغوان . shell-fish, A برفیر , A فرفیر . — Purplish, برفیرگون , ارجوان فام , قرمزي .

PURPORT (tendency of a writing or discourse), A معني ,

نتيجه كلام , نتيجه A , معنيه A . *The purport of a petition,* منتهاي مراد , منتهاي طلب . *To consider the purport or tendency,* تعقيب كردن . — *To purport,* نتيجه , معني داشتن , نمودن . v. *Purpose.*

PURPOSE, اراده A , قصد A , عزم A , نيّت A , منصوبه A , (pl. مقاصد) مقصوده , (pl. مرادات) مراده A , (pl. اغراض) غرض A , همّت A , (pl. شواكل) شاكله A , مطلب A , سوي A , سعي A , مدعا A or مدعي A . v. *Intention, design.*—(*consequence, effect*), نتيجه (plur. نتائج) A , فرع A , پيراوي , بهره . v. *Instance, example.*—*On purpose, purposely,* ديده و دانسته , بالقصد A , عمداً A , بقصد , باغرض , قصداً A .

To purpose, غرض كردن , مراد نمودن , اراده داشتن , قصد كردن , عزم كردن , نيّت گرفتن . v. *To intend, design, resolve.*

To PURR (*as a cat*), هرهر زدن , هرير كردن .

A PURSE, كيسه , صرّه A (plur. صرر) , هميان , همياني , ظرف A (plur. ظروف) , تامور A , دجوبه A , خريطه A , خليطه A , بزكيسه . *A muslin or linen purse,* سلف A . *A leathern purse,* جراب A (plur. جرايب) , بيضا A , خرمدان . *A large purse,* اندراني . *A double purse* (*especially divided by a partition of silk*), چنانغ . *A purse* (*or sum of money, about 500 dollars*), كيسه . *A purse bearer,* كيسه دار . *A cut purse,* كيسه بر .

To purse (*put in a purse*), دركيسه نهادن — (*to contract or draw together as a purse*), كيسه آسا بر چين كردن , نواشتن , كنف كردن . — *Purse proud,* براي كثرت المال خود بجهت غنيمت متكبر , فروش .

PURSINESS, *pursiveness* (*shortness of breath*), دمابري , تنگ نفسي , دماوري . v. *Asthma.*

PURSLAIN, بقلة الحمقا A , خرفه , خلفه , فرفيجي , خرف A , حرفه A , هرم , فرفير , ترفهن , فرفخ , فرفج , فرفين , رجله , كف A , پربن , تخميلن , پخله .

PURSUABLE (*capable of being prosecuted*), قابل استمرار , ممكن گذريده شدن .

Pursuance (*prosecution of any object*), استمرار A , متمادي A , دعلمت A , مداومت A , مقتري , تعقيب A — *In pursuance of, pursuant to,* علي حسب , موافق A , بحسب A , بقدر , براي , حسب A . v. *According to.*—*In pursuance of orders,* حسب الحكم A , بحسب الامر A . *Pursuant to the signal,* حسب الاشارة A . *Pursuant to promise,* حسب المامور .

To pursue (*follow, chase*), دريي رفتن , پس رفتن , دنبال شتافتن , پيروي كردن , تعاقب كردن — (*to prosecute with perseverance*), مقتري , متمادي ساختن , استمراركردن , دقت نمودن , كردن — (*to prosecute legally*), داد خواستن . v. *To persevere, endeavour: proceed.*

Pursued, متعاقب A .

A pursuer (*follower*), متعاقب A , پي رونده , پس رونده — (*hunter*), نخچيرگير , شكّره A — (*prosecutor*), طارد A , داد خواه .

Pursuit (*following*), تعاقب A , پس روي , پيروي — (*endeavour*), جد وجهد , سعي A , جهد A , كوشش , همّت A . v. *Prosecution.*

A PURSUIVANT. v. *Herald.*

PURSY (*short breathed and fat*), تنگ نفس , فربه و دمابر , وگوشتدار .

To PURVEY (*provide with victuals or conveniences*), تدارك , توشه آماده نمودن , تهيّه ذخيره ساختن , خوردني كردن مهمّات پردازي , تهيّه اسباب كردن , لوازم حاضر كردن طعمه , خوردني اشترا كردن , ساختن — (*to buy provisions*), خريدن . v. Also *to procure, provide, make ready.*

Purveyance (*procurement of provisions*), تدارك خوردني , آمادن طعمه , تهيه توشه .

A purveyor, تداركي , وكيل خرج , اهتمامي , خرجبر دار , خوردني كننده . v. *Procurer, pimp.*

PURULENCE, *pus,* ريم , قيح A , صديد A , جاييت A , هو , وعي A , ريش , غذيذت A , غشيشت A , جراحت A , حضيرت A , وري , مهل A .

Purulent, قيحي . (*full of pus* (*as a wound*), غثّ A , غشيش A . *Discharging pus,* مستغث A . *Making a sore purulent,* تقيح A .

To PUSH (*drive, shove, thrust, force*), راندن , تسويق , دقّب كردن , تدفيع ساختن , دفع كردن , سوق كردن , كردن , تسيعت , تيانه كردن , ميط ساختن , لبد كردن , تيلس ساختن درد كردن . *To push back or away,* دمر كردن , ساختن .

زعصب ، کصوم کردن ، دفع کردن ، زفت کردن ، بازراندن
v. *To repel.* *To push* ساختن ، نکزهکردن ، وک ساختن .
away in contempt, لهد کردن . *To push or press forward,*
To push (or bring) any thing to a conclusion, بزور بیش رفتن .
To push out, &c. v. *To drive.* بسرانجام آوردن .

A push, pushing, راندگي ، دفع ^A^ ، زفت ^A^ ، کوب ،
میط ^A^ ، لهد ^A^ ، دسیعت ^A^ ، تیلیست ^A^ ، تیاس ^A^ ، دسر ^A^ .
v. *Impulse.*—*(an attack),* هجوم ^A^ ، حمله ^A^ .—*(an effort),*
کوشش ، اهتمام ^A^ ، جهد ^A^ ، جدّ ^A^ ، اقدام ^A^ ، سعي ^A^ . v.
Endeavour.—*(emergence, exigence),* سرگذشت ، اقتضا ^A^ ،
مقتضا ^A^ .—*(a pimple or wheal),* پشترم ، آبله . v. *Pustule.*
—*To make a push (to assault),* حمله کردن ، هجوم بردن .—
(to make an effort), سعي کردن ، کوشش کردن ، جدّ و جهد
کردن . v. *To endeavour.*

Pushed, رانده ، مدفوع ^A^ ، دفع کرده شده . *To be pushed,*
مدفوع بودن ، رانده شدن . *To be pushed to extremities,*
تنگ شدن . *Pushed away in contempt,* ملهود ^A^ .—*A pusher,*
دفع کننده ، راننده ، ران .—*Pushing (enterprizing),* دلیر ،
دلاور ، بي باک ، جري ^A^ ، جگردار ، ذوالغیرت .

PUSILLANIMOUS, بزدل ، بي دل ، اشتردل ، نا مرد ،
بي ، ترسناک ، بي غیرت ، هقرمان ، خایف ^A^ ، نا کس ،
کوا ^A^ ، نا جري ، مسمنت ^A^ ، سهمناک ، سهمگین ، همت .
v. *Cowardly, timid.*

Pusillanimousness, pusillanimity, بیدلي ، بزدلي ، عدم
سهمناکي ، بیغاره ، ترسناکي ، ناکسي ، نامردي ، غیرت ،
ورع ^A^ ، وجوبت ^A^ ، نفس خسیس . v. *Timidity, mean-*
ness. —— *Pusillanimously,* ازبیدلي ، ترسناکانه . v.
Cowardly.

PUSS, پوشک . v. *Cat;* also *hare.*

A PUSTULE, پشترم ، آبله ، نفّاط ^A^ ، آوله ، پالو ، دوج ^A^ .
Pustules on the lips (after a fever, &c.), گروند ، غدنگ .—
بریرفت ، بریداري ، آفت دیو ، عقبلت ^A^ . v. *Pimple,*
swelling.—*Pustulous,* برپشترم ، آبله دار ، ماموس ^A^ . *A*
pustulous eruption, ورجستگي ، برجستگي .

To PUT *(lay),* نهادن ، نهاد کردن ، داشتن ، وضع کردن ،
نصب ساختن ، توديع ساختن ، طرح کردن ، ودع نمودن
صک کردن ، جعل ساختن ، نشاندن ، نشان کردن .—
—*To put aside,* برطرف کردن . *To put by (turn off,*
divert), ازراه گردانیدن ، بیراه کردن .—*(to reserve or save),*

تبقیت ساختن ، استبقا کردن .—— *To put down (confound,*
baffle), بيحضور نمودن ، حیرساختن ، آشفته کردن .—*(to*
degrade), ذلیل نمودن ، ازجاه معزول ساختن ، منعزل کردن .
—*(to confute),* الزام ساختن ، مخالفت کردن ، ردّ کلام زدن .—
—*(to cry down),* کمرونا روان ساختن ، عرض پایمال کردن .—
To put forth (extend), دراز نمودن ، تطویل کردن .—*(to*
sprout), شگفتن ، شگوفه ساختن ، نبت کردن .—*(to exert),*
اقدام واهتمام ساختن ، جدّ و جهد کردن ، کوشش نمودن .—
—*(to propose),* قضیه ساختن ، عرض کردن ، مقدمه نمودن .—
To put in (insert), ادخال ساختن ، درکردن ، درنشاندن .—
(to interpose), درج کردن ، درمیان آمدن ، میانداري نمودن .
—*To put in practice,* عمل ، کارانیدن ، بجاآوردن ، بکارآوردن ،
ورزیدن ، گردانیدن . v. *To exercise, use.*—*To put in a*
claim, طلب ساختن ، دعوت نمودن ، مدعي کردن . *To put*
into port, دربندر رفتن .—*To put off (divest, lay aside),* بر
بکنار وضع کردن ، طرف نهادن .—*(to procrastinate),* دفع
جنگ جلاب ساختن ، عوق و تاخیر نمودن ، الوقتي کردن .—
To put off the payment of a debt, مطل کردن . v. *To delay.*—
(to defeat or delay by some artifice), ازحیله محروم کردن .—
(to discard), معزول نمودن ، عزل ساختن .—*(to send by*
recommendation), از تناجش رواج ، ازذکر جمیل فروختن
ترویج کردن ، ساختن .—*(to leave land, put to sea),* ازبندر
ازسنار رحلت ساختن ، گاد ابحار کردن . v. *To sail.*—*To*
put on (clothes), پوش شدن ، لباس پوشیدن ، البِاس کردن ،
ملبس شدن ، پوشانیدن . *To put on a cap,* تقلّس کردن .—
To put on a necklace (or a collar on a dog, &c.), تقلد کردن .—
To put on a halter, ربق کردن . v. *To bridle.*—*To put on*
(assume an air of consequence), متکبر نمودن ، صورت سر در
چهره استغنا وخود بیني ساختن ، هوا داشتن . *To put on*
(proceed briskly), تیزرفتن ، تیزگام نمودن ، بشتاب رفتن ،
با سرعت پیش حرکت کردن . v. *Also to promote, forward,*
incite.—*To put over (another's head, to prefer),* اقامت ساختن ،
مقدم کردن .—*(to sail across a river), &c.* عبور دریا رفتن ،
معبور مرور کردن . v. *To cross.*—*To put out (extinguish),*
خسپانیدن ، نشاندن ، اطفا کردن . *To put out a fire,* آتش
اطفاي نایرت کردن ، نشاندن . *To put out a candle or lamp,*
کیبانیدن ، شمع نشاندن . *To put out (publish),* اشتهار
آشکاره ساختن ، کردن . *To put out (disconcert),* آشفتن ،
اضطراب کردن ، آزاردادن ، شوریده کردن . *To put out at*
usury or interest, تضمین کردن . *To put a horse to a carriage,*
آسپ بعربه پیوستن . *To put to death,* قتل کردن ، کشتن ،
خون کردن ، صاف کردن ، هلاک کردن . v. *To kill, murder.*

—*To put together*, فراهم آوردن , جمع كردن , بهم كردن .— *To put up to sale*, بفروخت نمودن , مبيع كردن , مباع . *To put up for, put in for* (*stand candidate for office*), شوريساختن , نمودن , طالب خدمت شدن , منصب بودن , حريص . —*To put upon* (*impose*), فريفتن , غدر كردن , حيله بازي , كردن . v. *To deceive, cheat*.

A PUT-OFF, حيله حواله , پوزش . v. *Excuse*.

PUTREDINOUS, *putrescent, putrid, putrified*, بوسيده , ريهيده , تباهيده , معفون A , بلا , متعفن A , گنديده , گنده —. دم گرفته , رمم A , رميم A , يباب , متذبي , انبوسيده

Putrid water, گندآب .

Putrefaction, putrescence, putridness, بوسيدگي , گندگي , تباد , عفونت A , تفسّخ A .

To putrify (*rot*), بوسيدن , گنده گرديدن , گنديدن , ريهيده , تباهيدن , متفسّخ شدن , معفون شدن , بوسيده شدن , ملول شدن , انبوسيدن , ريهيدن , شدن —(*to make putrid*), معفون كردن , بوسيده كردن , گنده گردانيدن , گنديده كردن , ريهانيدن , تباهانيدن , تباه ساختن .

A putter. v. *Player*.

To PUZZLE, پريشان كردن , تنگ كردن , حيران كردن , اشكله كردن , آلفتن , آشفتن , مات كردن , سرگردان كردن . v. *To perplex, embarrass, confound*.

A puzzle. مشكل A , پريشان , آشفتگي , تنگي , حيراني , تعجب A , يعضوري , سرگرداني .

Puzzled, سرگردان , پريشان , آشفته , متعجب A , حيران , مات . v. *Perplexed*.

A puzzler, متعجب كننده , پريشان كننده , حيران كننده , مات كننده , آشفته كننده .

A pigmy. v. *Dwarf*.

A PYRAMID, هرم A (plur. اهرام , اهرام).—*A pyramid of globes on the top of a mosque*, امامه .

Pyramidal, pyramidical, هرم آسا .

PYRITES (*fire-stone*), جلنبوس , روشنا , سنگ آتشي , بوريطش , شيحاس .

A PYX, حقّه A , شكافته , ربعت A . v. *Box*.

Q.

The Persian and Arabick characters which have any affinity with Q are ق and ك.

To QUACK (*as a duck*), زبيط ساختن , زبط زدن—(*to brag, boast as a quack*), باد بروت , خود فروشي كردن , لاف زدن , ساختن .

A quack, پاروله , باد بروت , خود فروش , لاف زن . v. *Boaster*.

Quackery (*boasting*), خود فروشي .

A QUADRANGLE, شكل مربع A , چهاركوشه . v. Also *court, square*.

Quadrangular, مربع A , چهاركوشه دار . *To make quadrangular*, مربع كردن , تربيع كردن , شكل مربع ساختن , مربع , چهاركوشه كردن . *To sit in a quadrangular form*, — انظار تربيع . *A quadrangular aspect of the stars*, ساختن . *To be quadrangular*, مربع بودن , تربيع شدن .

A QUADRANT, ربع A . v. *Quarter*.—*The quarter of a circle*, ربع دايره . *An astronomical quadrant*, بسيطه A , ربع دايره . *Quadrate*. v. *Quadrangle, quadrangular*.

To QUADRATE, مناسب , مناسبت داشتن , فراخور آمدن , تكميل بودن , موافقت يافتن , لايق بودن , شدن . v. *To suit*.

Quadrature (*squaring*), تربيع A , مربع سازي , چهار جهت سازي .

QUADRENNIAL (*comprising or lasting four years*), چهار ساله —(*every four years*), هر چهار سال , بعد از چهار سال .

QUADRILATERAL, مربع A , چهار جانب دار .

QUADRILITERAL (*as a word consisting of four letters*), رباعي A .

A QUADRUPED, حيوان A , بهيمه A , ستور , چهارپايه , ماشيه A (plur. مواشي) . v. صلاقيم .

QUADRUPLE, اربعة A , چهار تو , چهارچند , چهار تا .—*To quadruplicate*, چهار تا كردن , چهارچند كردن , اضعاف .

To QUAFF, نوشيدن , نوش كردن , آشاميدن . v. *To drink*.

A quaffer, آشام ,آشامنده ,نوشنده. v. *Drinker*.

A quagmire. v. *Bog, marsh*.

A QUAIL, سمني ᴀ (plur. سمنات , سمانيات) ᴀ, سلوا ᴀ, سلوي ᴀ. ورتاج , ورنج , ورتيج , كرچغو , كرچغر , وشم.

QUAINT. v. *Nice, neat, pretty, exact, affected, odd, strange*.

Quaintly (*accurately*), با دقّت , بروجه پرداخت. v. *Nicely*.—(*neatly*), ظريفانه , لطيفانه. v. *Prettily*.

Quaintness. v. *Niceness, neatness, prettiness, exactness, affectedness, oddness, strangeness*.

To QUAKE, جنبيدن , تپيدن , لرزان شدن , لرزيدن , رجرج نمودن , مضغيدن , ارتعاش نمودن , ارتعاد كردن , رعش كردن , زلزال يافتن. v. *To shake, tremble*.

A quake, quaking, رعشان ᴀ , جنبش , تپش , لرزه , رجراج ᴀ , رجرج ᴀ , زلزله ᴀ , زلزال ᴀ , رعدت ᴀ , رعش ᴀ , رجرجه ᴀ.

QUALIFICATION, اتّصاف ᴀ , وصف ᴀ (plur. اوصاف), توصيف ᴀ , صفت ᴀ , فضل ᴀ , هنر. v. *Quality, accomplishment: also abatement, diminution*.

Qualified (*made fit*), موافق ساخته , پرداخته , مزاوار , لايق كرده , مناسب ᴀ.

To qualify (*make fit for any thing*), موافق , مزاوار نمودن , پرداختن , لايق نمودن , مناسب كردن , ساختن.—(*to modify, regulate*), انتظام كردن , آراستن , درست كردن , راست كردن , تقويم نمودن , نظم ساختن. v. *To arrange*.—(*to temper, moderate*), معتدل كردن , اعتدال دادن. v. Also *to assuage, ease, soften, abate, diminish*.

Quality (*property, accident*), سيرت ᴀ , خاصيت ᴀ , خاصه ᴀ , توصيف ᴀ , وصف ᴀ , خصلت ᴀ , ذات ᴀ , نهاد , طبع ᴀ , خصلت ᴀ , ماهيت ᴀ , كيفيت ᴀ , صفت ᴀ , اتّصاف ᴀ , كنره ᴀ , تكييف ᴀ , درايت ᴀ , شان ᴀ.—(*disposition, temper of mind*), خو , خاطره ᴀ , منوال ᴀ , مزاج ᴀ , مشرب ᴀ.—(*rank*), مرتبه ᴀ , منزلت ᴀ , درجه ᴀ , سجيت ᴀ , منش , شرف ᴀ , منصب ᴀ , پايه , جاه , دولت ᴀ , شان ᴀ , بزرگواري. v. *Dignity, nobility*.—*The quality, people of rank*), اصليان ᴀ , كرام ᴀ , اشراف ᴀ , امرا ᴀ. v. *Nobless*.—*A person of quality*, سيّد ᴀ , اميره ᴀ , خانزاده , اصل زاده. v. *Nobleman*.

A QUALM, غشيت ᴀ.

Qualmish, اهل غشيت.

Quandary, v. *Doubt, dilemma*.

QUANTITY, چندي , كمّ ᴀ , كميت ᴀ , قدر ᴀ , مقدار ᴀ , پايه , مايه ᴀ , كنه ᴀ , سامان , حسب ᴀ , اندازه , چندگي , نهزه ᴀ , وزمت ᴀ , وزم ᴀ , مقياس ᴀ , كثره ᴀ , قاد ᴀ , قيد ᴀ , تدي ᴀ , قاب ᴀ , قيب ᴀ , قيس ᴀ , قاس ᴀ , نهازت ᴀ , وجه ᴀ , مبلغ ᴀ , طوره ᴀ , انوغ ᴀ , عرض ᴀ , طلع ᴀ.—*A great quantity*, بسياري , كثرت ᴀ , زيادتي.—*A small quantity*, علصت ᴀ , شماليل ᴀ , شملت ᴀ.—*Quantity* (*of syllables*), ترازو , وزن ᴀ.

QUANTUM (*amount*), مبلغ ᴀ , جمع ᴀ , جمله ᴀ. v. *Quantity*.—*Quantum sufficit*, كفايت قدر , كفايت مقداري. v. *Sufficiency*.

A QUARREL, قضيه ᴀ , جدل ᴀ , مناقشه ᴀ , خرخشه , اختصام ᴀ , (plur. خصومات) خصومت ᴀ , منازعت ᴀ , نزاع ᴀ , دوكت ᴀ , ارش ᴀ , هبط ᴀ , دقرور ᴀ , دقرارت ᴀ , دقرار ᴀ , بحث ᴀ , ممارت ᴀ , لجاج ᴀ , ستيزه , ستيز. v. *Dispute, contest*.—*A fomenter of quarrels*, منازعت انگيز , كين توز.

To quarrel, منازعت كردن , مناقشه كردن , خرخشه كردن , اختصام , ستيز كردن , ستيزيدن , قضيه كردن , خصومت كردن , ممارت , محك بودن , نزاع كردن , لجاج كردن , كردن كردن. v. *To debate, dispute, fight*.

A quarreller, quarrelsome, خرخشه , جنگ جو , ستيزه جو , مناقشه كننده , كننده , &c. v. *A quarrel*.

Quarrelsomeness, ستيزه جوئي , جنگ جوئي , &c.

A QUARRY (*stone-mine*), معدن الحجر ᴀ , كان سنگ , سنگستان , سنگبر , سنگبار.

QUART (*measure*), يک آسار. v. Also *quarter*.

QUARTAN (*ague*), سونوخوش , ربع ᴀ , حماي مربع.

QUARTER (*fourth part*), جارمي , چهارمي , چهارم حصّه , جارمين , چهاريک , ربع ᴀ. *A quarter* (*region of the world or country*), تلغ ᴀ , سمت ᴀ , جانب ᴀ , طرف ᴀ , (plur. حذائير) حذفار ᴀ , حذفور ᴀ , ناحيت ᴀ , ديار ᴀ , كشور , مملكت ᴀ , (plur. ولايات , ولايا) ولايت ᴀ. v. *Side, district, region*.—*The four quarters of the world*, ربع مسكون , چهار كشور. *The quarter of a city*, محلّه ᴀ. *From every*

quarter, از هر جانب , از هرطرف , از هر سمت . *Soldiers quarters*, لشکرنشین , لشکرگاه , وضایع A , وضع سپاه , مکان . عسکر . *Winter quarters*, مشتا A , مشتات A . *Quarter* (*mercy shown by a conqueror*), امان A , امن A , پناه , رستگاري , نجات A , سلامت A , محافظت A . *Quarter! quarter!* الامان A , پناه , مدد , یامدد , واي مدد . *To give quarter*, امان دادن , پناه دادن , سلامت دادن .

To quarter (*divide into four parts*), چهارپاره کردن , چهار حصه کردن , چهاریک کردن , رباع ساختن . v. *To divide.* —*To quarter soldiers*, وضع سپاه کردن .

Quartered, چهارحصه کرده . —(*cut or torn in pieces*), پاره کرده , قطعه قطعه کرده , تقطیع ساخته , تفلیذ کرده شده . —(*lodged*), اقامت گرفته , متمکن A .

Quarterly (*in four parts*), چارپاره , چهارگان , ربع A . —(*every three months*), هر سه ماه .

A QUARTERMASTER, خیمه زن , داروغه , پیش خیمه , معسکر A .

To QUASH (*annul*), نسخ ساختن , ابطال کردن , باطل کردن , محو نمودن . v. *To crush.*

A QUATRAIN (*stanza*), رباعي A , مربع A .

To QUAVER (*shake the voice when singing*), هزج ساختن . v. *Shake, tremble, vibrate.*

Quay, پشته . v. *Key for landing goods, pier.*

A QUEAN, جاف جاف . v. *Bunter.*

A QUEEN, ملکه A , سلطانه A . *The queen consort*, بگم , خاصکي سلطان , خاصکي , سلطانه A , خانون شاه . *The queen mother*, مادر پادشاه , والده سلطان . *The queen at chess*, فرزین , فرز , فرزي , فرزان , وزیر A .

QUEER (*whimsical*), متخیل A , هوادار . —(*odd, strange*), عجیب A , نادر A , عجب A , ناموافق قاعده . *Queerness*, (*oddness, strangeness*), طرح عجیب , قاعده ناموافق , تعجب A . —(*fancifulness*), هواداري , تخیل A , ندرت A .

To QUELL, فرونشاندن , هزم کردن , تسخیر کردن , مسخر شدن . v. *To subdue, crush.*

To QUENCH (*fire*), آتش نشاندن , آتش کردن , اطفاي . *To quench thirst*, دفع کردن , تشنگي دفع کردن , دفع عطش کردن , وزولیدن , بفسع ساختن , منهل کردن . v. *To extinguish; still; cool.* —*Quenchable*, قابل اطفا , ممکن وزولیدن . —*A quencher*, مطفي A , مبیخ A .

QUERIMONIOUS, *querulous*, شاکي A , گله گذار , گلهمند , گله گذارانه . *Querimoniously, querulously*, با شکایت , شکوار , گله مندانه , با زار و بکا . *Querimoniousness, querulousness*, گله گذاري , شکایت A , گله مندي .

A QUERIST, سایل A , پرسنده . v. *Inquirer.*

A QUERY. v. *Question.*

To query, v. *To question, inquire.*

Quest, v. *Search, inquiry.*

A QUESTION (*interrogatory*), پرسش , سوال A , استفهام A , استفسار A . v. *Inquiry, disquisition, search.* —(*doubt*), شک , گمان , ریب A , وهم A , شبهه A . *An improper question*, مغلطه A , غلوطه A . *Any question put for amusement or trial of genius*, اجحیت A , احجو A , حجي A , (plur. احاجي), محاجات , الهیت A , حجي A . *To tease by asking questions*, کردن . v. *To importune, teaze.* —*Question* (*dispute, controversy*), قضیه A , نزاع A , منازعت A , بحث A , ابتعاث A , ممارات A , اختلاف A , مباحثت A , مجادله A , جدال A , مناظرت A . *Both sides of the question*, معنیت یا معارضت .

To question (*interrogate*), پرسیدن , سوال کردن , استفهام نمودن , استفسار کردن , تطلب ساختن . v. *To examine.* —(*to doubt*), شبهه داشتن , شک بردن , تشکک کردن , در گمان بودن . —*Questioned* (*doubted, disputed*), مشکوک A . —(*interrogated*), پرسیده , مسول A .

Questionable, شبهه دار , مشتبه A , مشکوک A , مشکل A , محکل A , وهام A , شک , ممکن . v. *Problematical, disputable.*

A questioner, پرسنده , سایل A , سوال کننده . v. *Inquirer.*

Questionless, بلا شبهه , بي گمان , یقینانه , علي الیقین , لاشک . v. *Certainly, doubtless.*

A QUIBBLE, ایهام A , حیله A , حیله حواله A , نکته A , (plur. نکات), نقطه A , یاوه . —*To quibble*, ایهام کردن , حیله کردن , نکته سنجي کردن . *A quibbler*, حیله باز , نکته سنج .

QUICK (*living, not dead*), زنده , حي A , زي , زیان . —(*nimble, prompt, speedy*), جلد , زود , شتاب , تند .

خفیف A ، بادپا ، شتابان ، تیزدست ، تیز ، چست ، چالاک ، الحالٔ ، منجم A ، باد عنان ، مذربان A ، مذروف A ، v. *Swift, active, sprightly, ready.*—*Going quick* (*adj.*)، زود رو ، تیزگام ، باد رفتار ، وارین A ، *A quick writer*, زود نویس .

To quicken (*make alive*)، زنده کردن ، حي گردانیدن . — (*to hasten*)، سرعت ساختن ، شتافتن ، شتابیدن ، شتاب کردن ، شتاب کنانیدن . — (*to cause to make haste*)، عجلت کردن ، تعجیل ساختن ، شتابانیدن . v. Also *to sharpen, actuate, excite*. *To quicken* (*as a woman with child*)، حامله شدن ، بار گرفتن .

A quickener (*making alive*)، زنده سازنده . — (*whatever accelerates*)، سرعت سازنده ، شتاب کننده ، زود کننده ، شتاباننده .

Quicklime, ساروج ، کلس A ، تفته ، آهک تفته ، آهک ، جیار A ، نورث A .

Quickly, بزودي ، سرعتاً A ، تیزکار ، شتابان . *Cutting quickly*, مذوف A . *Seizing quickly*, قبیض A . *Entering quickly*, قبیس A .

Quickness, تندي ، زودي ، شتاب ، شتابي ، جلدي ، تیزي ، تیزروي ، تعجیل A ، مسارعت A ، سرعت A ، مذرفت A ، بهکنت A ، چالاکي ، چستي ، تیزگامي . v. *Sprightliness, activity, briskness.*—*Quick sighted*, تیزچشم . — *Quick sightedness*, تیزچشمي . v. *Perspicacious*, &c.

QUICKSAND, دزدریگ .

QUICKSILVER, جیوه ، عطارد A ، زیبق A ، سیماب ، ژیوه ، آبک or آبق .

QUIET, *quiescent* (*at rest, undisturbed*)، بي حرکت ، ساکن A ، مرفه A ، صاحب راحت ، آسوده حال ، آسوده ، آرامیده ، مطمئن الخاطر A ، مطمئن A ، مرفه الخاطر A ، مرفه البال A ، ساکت A ، خاموش ، بي آزار ، نا مضطرب . — (*peaceable, silent*)، غریب A ، ودیع A . — (*mild, gentle*)، A ساکره A ، ساکر A ، ملایم A .

Quiet, quiescence (*rest, repose, freedom from disturbance*)، آرامیدگي ، آسودگي ، آسودي ، آرامش ، آرام ، آسایش ، سکینت A ، رفاهیت A ، قرار A ، حضور A ، راحت A ، آرمنده ، اطمینان A ، سامان ، رفاهت A ، استراحت A ، سکون A ، هدو A ، فره ، سهوه ، فراغت A ، فراغ A ، سکنت A . v. *Rest, repose, tranquillity, quietness.*

To quiet, دل آرام ساختن ، آرام دادن ، آرامیده کردن ، ساکن ، راحت دادن ، آسوده کردن ، آسودن ، آرامانیدن ، کردن ، &c. v. *To calm, still, pacify*; also موذوع .

A quieter, آرام دهنده ، ساکن کننده .

Quieted, ارام ساخته ، مسکون A ، آرامانیده .

Quietly, آهسته ، باراحت ، ساکتاً A . v. *Calmly, peaceably.*

Quietness, quietude (*a state of tranquillity*)، آسودگي ، دلخوشي ، دلشادي ، آرامي . v. *Quiet.* — (*calmness of mind*)، اطمینان خاطر ، آهستگي ، ملایمت A . v. *Calmness, stillness.*—(*silence*)، خاموشي ، سکوت A ، صمت A ، ساکوته A . — (*gentleness*)، غریبي A ، ملایمت A .

A QUILL (*feather of the wing*)، شاپر . *A quill on which weavers wind their threads*, ماسوره A ، ماسور A ، نایچه . *The quill of a porcupine*, خار . v. *Pen, reed.*

A QUILT, بالاپوش ، لحاف A ، رضائي ، نهالچه ، نهالي ، توضیب ، نهالي ، شادگونه ، پلنگپوش . *To quilt*, سوزني کردن . *A garment or cloth quilted with cotton or silk*, سوزني ، قریمان ، کرغند ، کژاگند ، قزاگند .

A QUINCE, سفرجل A (plur. سفارج) ؛ به ، بهي . *A quince tree*, شجر السفرجل A ، درخت بهي . *Quince seeds*, بهي دانه .

QUINQUANGULAR, پنج گوشه ، پنج پهلو . v. *Pentangular.*

QUINSY (*inflammation in the throat*)، خناق A ، خناقت A .

QUINTESSENCE, خلاصه A ، ماهیت A ، ذات A ، جوهر A ، نفس A . v. *Essence.*

QUINTUPLE, پنج تا ، پنج تو ، خمست اضعاف A .

Quip. v. *Jest, sarcasm, jibe, taunt.*

A QUIRE (*of paper*)، دسته کاغذ ، دسته .

A QUIRK (*nice distinction*)، نکته A (plur. نکات)، باریکي ، نقطه A . v. *Subtlety, nicety.*

To QUIT (*leave*)، گذاشتن ، هجر کردن ، هجران نمودن ، ترک کردن ، متروک نمودن ، مودوع ساختن . v. *To forsake, resign.*—(*to set free*)، آزاد کردن ، خلاص کردن ، اطلاق کردن . — (*to discharge or pay*)، ادا کردن ، توفیر ساختن ، مقنوع کردن . v. *To pay, repay, requite.* — (*to make even or*

quits, برابر کردن .—(*to exculpate one's self from any imputation*), خودرا از خطا آزاد نمودن ,

QUITE, بهمه , تماماً A , بتمامها A , بالتمام A , هرجانب , بالکلیة A , بالکمال A , بالجمله A , بي کم وکاست , ابواب , وفرانه , باختتام , کاملانه , البه , کلا , جمیعاً A , مطلقانه , في الجمله A , طبیقاً A .

A QUITTANCE (*discharge from a debt, &c.*) ابرا , فارغخطي , نامه . v. *Acquittance.* v. Also *recompense, repayment, return.*—*To quittance,* v. *To repay, recompense.*

A QUIVER (*case for arrows*), کیش , جعبة A , ترکش , شقا , عجوزه A , سکا , جفیره A , شغا , شغتا , تبروان , تیردان , قرن A , جشیر , جشیر , غینه , نابل A . *A maker of quivers,* جعاب A . *Armed with a quiver,* ترکش بند , ترکش دار .

To QUIVER, تپیدن , لرزیدن . v. *To shudder, tremble, quake, quaver.*—*Quiver,* v. *Nimble, active.*

A QUOIF (*quoifure*), سرپوش . v. *Cap, head-dress.*—*To quoif,* کله پوش کردن , تقنیع کردن .

Quoin, v. *Corner : wedge.*

QUOTA, حصة A , بهره , قسمت A . v. *Share, portion.*

A QUOTATION (*from an author*), اقتباس A , تنمیت A . *Any thing worthy of quotation,* امثول A .

To quote, تنمیت کردن , اقتباس کردن .

Quoted, مقتبس A , تنمیت کرده شده .

A quoter, مقتبس A .

QUOTIDIAN, هر روزه , روزمرّه , یومي . v. *Daily.*—*A quotidian ague,* تب هر روزه , حماي یومي , حماي دایم .

QUOTIENT (*in arithmetick*), حاصل A , مبلغ A .

R.

R has one uniform sound, in English; as *rose, more, for.*——In Persian and Arabick, it is expressed by ر .

To RABBET (*join*), تواصلات کردن , توام ساختن , الساق کردن . *A rabbet (joint),* توام A , الساق A . *Rabbets,* تواصلات A .

A RABBI *rabbin* (*jewish doctor*), ربّي A , ربّاني , تخم A .

A RABBIT (*animal*), خرگوش , ارنب A , پرنگري .

A RABBLE, رباق طباق , هنگامه , عوام النّاس A , اوباش A . v. *Mob, crowd, vulgar.*

RACE (*family, lineage*), اولاد A , اصل A , نسل A , سلسله A , فرزندان , خاندان , نات A , آل A , نسب A , قبیله A , تبار , نژاد , میهن , میهمن , جنس A , رسم , سلسله , متسل A , دودمان , (plur. ذریات) ذوریت A , ذري A , طایفه . v. *Generation, offspring, progeny, ancestry.*—*Of an illustrious race,* پاک نژاد , کریم العصر A , شرف برج , کریم الاصل A , خانواده , &c. *Of a mean race,* بد نژاد , مجهول النسب A , بي نسب , بد اصل , &c. *A race (contest in running),* مسابقت A , تاز , میدان گیري , شریف A , شوط A (plur. اشواط).—*A race-ground,* حضر A , علالت A , میدانه A , تاختني , متلق A , مضمار A , بطحا A . v. *Course,* and شلنگ . *A race-horse,* اسپ رونده , باد عنان , اسپ , اسپ طیار , اسپ چابک , فرس چلاک , شبرو , سمند براق , اسپ پلنگ رفتار , گامران , دیوباد , رخش رفتار .

A racer, تیزرو , تیزگام , دونده . v. *Runner.*—(*one who starts horses at a race*), کیاس A .

RACK (*torture*), شکنجه , اشکنجه , کیستاره .—(*torture*), سیاست A , فیشله , فیشل A , دهق A , ترب , پاهک , شدت A , عذاب A . *A rack for hay or straw,* معلف A , آگنده , اري A , ادرون A .

To rack (*put to the torture*), درشکنجه کشیدن , شکنجه سیاست , تعصیب کردن , شکنجیدن , عذاب کردن , کردن , عقاب کردن , کردن . v. *To punish, torment, harass; stretch, extend.*—*To rack off* (*wine, &c.*), پاترنس , پالوده , کردن , صاف کردن , مستغي کردن .

Racked, درشکنجه کشیده , عذاب وجفا یاب , شکنجیده . v. *Tormented.*—*Racked off* (*as wine*), مستغي A , صاف کرده , پالوده . v. *Purified.*

RACKET (*confused clattering noise*), شورشغب , شور , آوازه , غلغل , غوغا , خلالوش , هرمسه A , دمدمه وزمزمه . v. *Noise, clamour, tumult, uproar.*

RADIANCE, *radiancy, radiation,* درخش , پرتو , پرتابه , شعاع A , نور A , روشني , لمعان A , روشنا , جلا A , جلوه A , تجلّي A , تاب , رونق A , شعله A , ضیا A , ضوا A , تاب , داري . v. *Light, splendor, lustre.*

Radiant, جلوگر ، متجلّي A ، نوراني A ، منوّر A ، پرتوانداز ، تاب دار ، روشن ، منير A ، درخشان ، درخشنده ، لامع A ، جلادار ، مجلّا A or مجلي A ، ضوي ، شعله دار ، تابناک ، جوهردار ، جالي A ، جالع A . v. *Bright, splendid, shining.* *To be radiant,* پرتوانداز شدن ، &c.

To radiate, شعله داري نمودن ، پرتو انداز شدن ، درخشيدن ، منير شدن ، درخشان شدن ، رخشا كردن ، لامع شدن . v. *To shine.*

Radiated, رخش آراسته ، پرتودار ، شعله دار .

RADICAL, A عيني A ، ذاتي A ، اثيل A ، اصيل A ، اصلي . v. *Original, primitive.*

Radically, بطور ذاتي ، اصيلاً A ، از بنياد ، از اصل .

Radicalness, اصيلي ، حالتِ اصلي .

A RADDISH, خرخيار ، حرن A ، فجل A ، ترف ، ترب .

RADIUS (*of a circle*), نصف القطر A ، نيمهٔ دايرة — (*arm bone*), عظمت A ، اشكنج . v. *Ray.—The radii* or *spokes of a reel, wheel, &c.* فراش .

To RAFLE (*throw dice*), قمار باختن . *A rafle,* قماربازي .

A RAFT, A ، رمث A عمد . *Any thing used in making rafts* (*as logs, reeds, bladders, earthen pots, &c.*), A طوف .

RAFTER, بالن ، تيره ، تيرچوب ، تير ، فرشتهٔ خانه ، تيرپهار ، با تير آراسته — *Raftered,* بالار خانه ، پالار ، پالري ، با تيره آراسته .

A RAG, خذفرت A ، درود ، پرگاله ، دربه ، رقعه A ، پينه ، مشقت A (plur. مشق)، مشخت A ، پرزه ، پارچه ، خرقه A. v. *Tatter.*

A RAGAMUFFIN, حرامزاده . v. *Scoundrel, profligate.*

RAGE, A كين A ، تهوّر ، غصّه A ، خشم A ، غضب A ، قهر A ، حميت A ، گرمي ، حنك A ، تاقت A ، غيظ A . v. *Anger, vehemence.*

To rage, غضب ناک شدن ، غضب نمودن ، قهر گرفتن ، آتشي شدن ، آتشمزاج گرديدن ، گرم شدن ، خشمناک گشتن ، درجوش شدن .

Raging, rageful, غضبناک ، قهرآلوده ، صاحبِ قهر ، آتشي ، گرم ، تيزمزاج ، پرغصّه ، خشمناک ، غضوب A . v. *Furious, angry, violent.*

RAGGED, A مرقّع A ، مترقّع . v. *Tattered, rugged.*— جباره ، خرقه A ، دلق ، جامهٔ مترقّع — *A ragged garment,* v. Under *garment.*

Raggedness, حالِ مترقّع ، تهبب A .

Raging, v. *Rageful.* — *Ragingly,* با قهر ، غضوبانه . v. *Furiously.*

A RAGMAN, دربه فروش .

A RAGOUT, نفايسِ بيبت ، نغايس ، دم پوخت .

A RAIL (*palisade*), حلقس A ، دارېزين ، درابزون ، بارة ، A ابالت ، جفلق A . v. Under *pale.* — *A rail round a well,* A اعضاد . *A kind of sunk fence of rails without the walls of fortified towns,* A فصيل (plur. فصلان).

To rail (*inclose with rails*), با دارېزين كردن ، چفيدن . *To rail at* (*to treat with abusive language*), درابزون احاطه ساختن ، شتم ، تشنيع كردن ، تعنه زدن ، دشنام دادن ، طعن وذم زدن ، گفتن . *To rail at one another,* ترامي كردن ، يک ديگررا دشنام دادن ، تشاتم كردن . v. *To revile.*

Railed (*surrounded with rails*), با درابزون احاطه ، چفيده كرده .

A railer (*one who abuses with insulting language*), دشنام تعنه زن ، طعان A ، شاتم A ، شتم سازنده ، آزاررسان ، ده لقس A ، لقاعت A ، نكات A .

Raillery (*satirical merryment*), مزاحت A ، مزاح A ، شوخي A ، لطيفه A ، استهزا A ، بذله A ، ظرافت A ، ظريفت A ، تسخر ، بازي ، نكوه A ، طنزه ، طعزبت A ، ياوه ، مسخره ، نقلمت A ، لاب ، لابه ، هزوه ، هزا A ، هزل A ، زغزغمت A . — *A raillier,* ياوه گو ، نكات A ، نكوه زن ، طنزگو ، بذله باز ، بذبار A ، بذباوه ، بدباوه ، مسخره . *To play off raillery,* بذله گفتن ، استهزا زدن ، مسخره كردن ، طنزِ ظريف گفتن ، &c.

RAIMENT, پوشله ، پوشتن ، پوشش ، لباس A ، پوشاک ، جامه ، جاموار ، البياس A ، اكسيت A . v. *Apparel, garment.*

RAIN, باران ، بارش ، باريدگي ، مطرA (plur. امطار)، رانست A ، ابوالحيات A ، غيث A ، خدرA ، نوف A ، قطرA ، ودق A ، اذضاب ، هضبات (plur. هضبت A) ، خبا ، رزق A ، نزل A . v. *Shower.*—*A heavy rain,* شطاب باران ، ژالو — *A slight rain,* دهن ، سست باران . *One plump of rain,* شغقت . *Watered by a gentle rain,* A مرذوم . *A salutary*

rain, مطر طيب الاثر . *A place where rain water collects*, — . باراني *A cloak worne in time of rain*, مرجست A . بارگين

Portending rain, مرهج A . *A cold wind with rain*, هلابت A , هلاب A .

The rainbow, قوس قزح , قوس القزح A , كمان فلكي , كمان رستم , كمان سام , كمان بنام , كمان اسمان , تيرازه , تيرازه , ازفنداك , سام , اديندة , مانندآب , نوبسه , نوشه , نوس , سرگيش , قسطلانت A , شدكيس , كركم , سربر , زخش .

To rain, نمطر ساختن , ماطر شدن , مطر كردن , باريدن — . تبذّح نمودن , غيث كردن , ارهاج ساختن , اخضال كردن , هطل , اغباط زدن , ودق ساختن , تهتان كردن *To rain incessantly*, امطار ساختن . *To cause to rain*, بارانيدن , همل كردن , ساختن .

Rainy, اهلب A , باران ريزان , مطره A , ماطره A , ازباران . *A windy and rainy day*, يوم هيج , روز هلاب . *A rainy night*, ليل حالبه . *The rainy season*, ايام بارش , پشكال H , برشكال H .

To RAISE (*lift, heave*), برداشتن , برآوردن , وابرون كردن , اعلا نمودن , بلند كردن , افراز ساختن , افراشتن , افراختن , رفع كردن , نصب كردن . v. *To exalt, elevate, rear, build.* — *To cause to raise*, برداريدن , افرازانيدن . — (*to prefer*), ترقي كردن , استحكام كردن , سربلند كردن , سرافراز كردن , تمشيت دادن . v. *To promote.*——(*to excite, stir up*), روپانيدن , تنبيه كردن , انگيزيدن , برانگيختن , انگيختن فتنه و , فتنه انگيختن . *To raise an insurrection*, برخيزانيدن طغيان , برخيزش نمودن , خاستگي ساختن , فساد انگيز شدن , سپاه جمع كردن , لشكر برپا كردن *To raise an army*, كردن . *To raise contributions*, خراج اخذ جمعيت عسكر كردن . تكاليف عرفيه گرفتن , باج وخراج گرفتن , كردن . *To raise money*, زر نقد حاصل كردن . *To raise one's self up*, نهد خود را برداشتن , كردن . *To raise a cry*, بانگ برزدن , غوغا وهنگامه زدن , شماته كردن , بلند آواز كردن , آواز دادن . v. *To cry; occasion, begin; collect, assemble, levy.*

Raised, برداشته , افراخته , افراشته , افرازيده , برآورده , معلّي A , منتبر A , مرتفع A , مرفوع A . v. *Exalted, preferred, promoted.* — (*excited*), انگيخته , برانگيخته , روپانيده , تنبيه شده , برخيزانيده .

A raiser, افرازنده , برپاي كننده , برآورنده , بردارنده , رفع سازنده , رافع A , ناصب A , نصب كننده — (*an exciter*), موزج A , برانگيزنده , انگيزنده . *In a compound state*, برانگيز , انگيز . v. *Incendiary.*

RAISIN, زبيبت A , زبيب A , مويز , انگور خوشك , عنجد A , تجد A , كشمش .

A RAKE, خاك كش , بيل , پنكن , مازه , شوف A . *A coal-rake*, آهن ساي , محضا A , محضب A , خادد . *A rake, rake-hell* (*a dissipated young fellow*), خراباتي , رند , فاسق A , كسروز , زاني , زناكار , پرده در , روسپي پاره , زنپاره , اوباش , كنغاله A , كنغالك A , كنغال A .

To rake (*the ground*), خاك كشيدن . — (*to gather with a rake*), با بيل فراهم آوردن . — (*to clear with a rake*), رنديدن , با مازه تصنيت كردن , رنديده كردن . — (*to lead a loose disorderly life*), روسپي , بحرام رفتن , فاسق شدن , زناكاري كردن , زنپاره شدن , پاره بودن . v. *Also to scrape; search, grope: heap together; scour.*

A raker, خاك كش .

A rakehell, v. *Rake. Rakish*, شوخ چشم , شوخ , بي قيد , اهل هواي نفساني , اهل هوا وهوس . v. *Debauched.*

To RALLY (*dispersed troops*), سپاه منهزم بازگردانيدن , فوج شكسته باز جمع نمودن , لشكر كاليده باز آوردن . — (*to play off raillery*), مسخره , طنز كردن , بذله باختن , مزاح كردن , تسخّر , لابه با ظرينت گفتن , لابيدن , يافه گفتن , ساختن , ساختن .

A RAM, گسفند , نرميش , غوچ , حمل A , ميش نر , راجله , نبريده , شغطلب . v. شافع , كبش . — (*the celestial sign*), برج حمل , حمل A , ميش . *A battering ram*, منجنيق A , منجنق A (plur. مجانيق , مجانق , منجنيقات).

To ram (*beat violently as with a battering ram*), با منجنيق ضرب كردن . — (*to fill with any thing driven hard*), آگندن , برتميدن , آنگيدن , آغندن . v. *To cram.*

To RAMBLE, گشت وگذار , جابجا گرديدن , سير كردن , تكيدن , پرپيدن , پويان بودن , كوشيدن , وارفتن , كردن , آواريدن , آواره شدن , گرديدن , بيراه شدن . v. *To wander, stray.*

A ramble, تكش و پوي , گشت وگذار , گشت , سيره A , مسوح A , بيراهي , واروي , پوي . v. *Range.*

A rambler, رند جهان , رند , پويا , هرزه گرد , آواره , دربدر , بيكار , گمراه , بيراه , حاير باير A . v. *Wanderer.*

RAMIFICATION, شاخسازي , ريشه داري , شاخ افرازي , شاخساري A. تشعيب .

To ramify, ريشه , شاخساري كردن , شاخ افرازي نمودن , ريشه كردن v. شاخسار . Ramous, تشعيب كردن . v. Branchy.

A RAMMER, A ميطدت . v. Beetle.—The rammer of a gun, كز بندوق , دسته طوپ , كز طوپ .

Ramming (any thing hard), A . بلد , آكندگي .

To RAMP (leap, spring), خيزيدن , جهيدن , جستن , برتاب كردن , پرواز نمودن .

RAMPANT, شوخ چشم , شوخ , خرمست , مست , اهل هوا و هوس , نفساني . v. Wanton.—A rampant he goat, A عريض (plur. عرضان).

Rampancy (wantonness), شوخي A , شوخي , خرمستي , مستي , شهوت A , هواي نفساني , هوا و هوس .

A RAMPART, rampire, سور A , شهربند , ديوار قلعه , كانفت A , باره , بنيان A , سد A .

RAN, preterite of run, as I ran, دويدم , تازيدم . He ran, دويد , تازيد , &c.

RANCID, متعفن A , گنديده , زنخ A , بوگرفته , بوسيده .

Rancidness, rancidity, كنده بوي , بوسيدگي , بوگرفتگي , عفونت A , زهومت A .

RANCOROUS, كينه ور , كين توز , پر كينه , كينه خواه , سيه درون , بد خواه , سينه پر كينه , كينه ور .—Rancorously, با سينه پر كينه , باكين , از كينه وري , از كينه خواهي .—

Rancour, كينه , كين , كينوري , كينه وري , كين توزي , بد , بغض A , بدخواهي . v. Malevolence.

RANDOM (chance), A اتفاق , عارض A , سرگذشت , آمداي , اتفاقي .—Random (accidental), موقع A , قضا A . At random (by chance), از اتفاق , سرگذشتي , عارضي A , غافلانه , عارضانه , اتفاقاً A , بسرگذشت .—(inconsiderately), بي محل , بي تامل . v. Rashly.

Rang, preterite of ring.

To RANGE (place in order), آراستن , آراسته كردن , انتظام نهادن , نظم كردن , صف بصف كردن , ترتيب كردن , تقويم ساختن , برجا كردن . v. To order.—(to be placed, or stand in order), برجا نشانده , منتظم شدن , آراسته شدن , مرتب شدن , منظوم بودن , در سلك نهاده شدن , بودن .—To range at large (to rove over), پويان بودن , پوييدن , وارفتن , گشت كردن , آواريدن . v. To ramble, rove.

A range, صف A , قطاره , سلسله A , سلك A , نظام A , رسته , (plur. اصناف , صفوف). v. Row, series, rank, order.

Range, ranging (excursion, wandering). v. Rambler; also space, room, compass.—(the step of a ladder), A درجه (plur. درجات), قدمه A .—(a grate for fire), آتشدان , آتش تابه .

Ranged (in order), آراسته , منتظم A , منظوم A , برجا , در سلك نهاده , در صف نهاده , مرتب A , نشانده .

A ranger. v. Rambler, rover.

A RANK, A صف .—(a series, row), صف A , قطاره , سلسله A , سلك‌بند , نظام A . v. Range, order.—(degree), شان A , پايه , جاه , درجه A , طبقه A , رتبه A , مرتبه A , منزلت A , منصب A , قدر A , سان . v. Dignity.—(precedency), پيشكار , تقدم A , پيشي , تصدر A , دست .—A man of rank, ميرزا , امير A , خانزاده , اصل زاده . v. Nobleman.—All ranks, رعيا و برايا , خواص و عوام .

To rank (place abreast), تصنيف كردن , صف صف كردن , پهلو پهلو آراستن . To take rank, تصدر , دست گرفتن , پيشي يافتن , بذيرفتن . v. Also to range, arrange : to be ranged.

RANK (luxuriant, as plants, &c.), پر زور A , رست افزون , عفو A .—(rancid), بدبو , بوسيده . v. Stinking.—(gross, coarse), كثيف A , ستكفت , غليظ A .—(indelicate), فاحش A , نا طاهر , نا پاك . v. Obscene.—To grow rank (long), بافزوني رستن , دراز و پر رطوبت روييدن , دراز شدن .—(rancid), تكثيف كردن , فروج كردن , بوسيده .

To RANKLE (fester), قرحه كردن , تقرح كردن . To rankle in the mind, آزاري , كين توختن , سينه پركينه داشتن , كينور بودن , كين گذار شدن , داشتن .

RANKLY (luxuriantly), با تكثيف .—(indelicately), فاحشانه , افزوني نا پاكي . v. Obscenely ; also stinkingly.

Rankness, تكثيف A , فضالت , نبت , افزوني رست .—(rancidness), جنون A . v. Luxuriance ; also obscenity.—بوسيدگي . v. Stink.

To RANSACK (plunder), خسارت بر , تاخت و تاراج كردن

غارت ساختن , تلاش ويغما گرفتن , سلب و غنيمت برداشتن . —(*to search narrowly*), تكاپو , تجسس كردن , تلاش كردن , جستن , تكاپوي ساختن , كردن . v. *To search*.

Ransacked, مسلوب A . v. *Plundered*. — (*searched narrowly*), تكاپو كرده , تجسس كرده شده , تلاش كرده شده , جسته , شده .

RANSOME (*of a captive*), نالبندي , فديه A , فدا A , برخين , خلاص A . — (*ransome or compensation for bloodshed*), خونبها , ديت A . v. *Mulct*.

To ransome, خونبها , خلاص نمودن , فديه دادن , فدا دادن , افدا . *To exact ransome from a captive*, ديت دادن , دادن , كردن . — *Ransomed*, A مفتدي A , منفدي . — *Ransomeless*, بي فدا .

To RANT, كلام جهوري كردن .

Rant, هرزگوئي , رنگ آوري , كلام جهوري .

A ranter, هرزه گو , كلام جهوري كننده , رنگ آور .

A RAP, ضرب A , ضربه A , زد , كاچ , لطم A , لطمت A . v. *Blow*.

To rap, زدن , كاچ كردن , لطمه زدن . v. Also *to snatch*. — (*to affect with rapture, to hurry out of one's self*), بي پوش . آلفته نمودن , آشفته ساختن , كردن .

RAPACIOUS, غارتگر , غران , عدوان A , ربانيده , تيزناخن , ژيان , گرزه , درنده , غرنده , غاصب A v. *Fierce*.

Rapaciously, بغارت , بطور ژيان , قهراً A , بطور عدوان .

Rapaciousness, *rapacity*, غارتگري , عدواني , غصب A , ربايندگي .

A RAPE, پرده دري , هدم بكارت , تعدي بكارت , ايتام A , انقاع A , بلوق A , فسخ A . *To commit a rape*, بكارت گرفتن . v. *To ravish*. —*The rape-root*, شلجم , شلغم , يارابه , بوشاد .

RAPID, سريع A , شتابان , تند , زود , تيزرو , تيز , منتلتي A , تقتاق A , تقاتق A , پالابال , سيال A , طيار A , طحوره A , طحور A , مطاره A , خيطفي A , خطفي A , خيطف A , نياحس A , فياح A , دروج A . v. *Swift*, *quick*.

Rapidity, *rapidness*, تيزروي , شتابي , چلدي , زودي , مسارعت A , سرعت A , تندي , چالاكي , تيزي . v. *Swiftness*.

Rapidly, سرعتانه , سريعاً A , با سرعت A , با تيزي , شتابان .

A RAPIER, تيغ . v. *Sword*.

RAPINE, انتهاب A , حربت A , نهبت A , نهب A , غارت A , خلست A , يغما . v. *Plunder*, *violence*, *force*.

RAPTURE, آلفتگي , آشفتگي , بي خودي , وجد A , دلخوشي , شوز A . v. *Transport*, *delight*.

Rapturous, *rapt into extasy*, دلكش , وجدانه , وجد آور , دلربا , دلشاد , شادي پذير , آلفته , آشفته . v. *Exstatick*, *delightful*.

RARE (*uncommon*, *valuable*), ارجمند , كمياب , نادر A , عجيب A , عزيز A . v. *Precious*; *excellent*. — (*thin*), غير ستبر , نا هنگفت , رقيق A , ركيك A , تنك , نازك A , متخلخل A . v. Also *raw*.

Rarely (*not often*), نادراً A , كم وقت , نا بسيار بار , غباً A , نادرالوقوع A . v. *Seldom*.—*Happening rarely*, گاه گاه . v. Also *finely*, *nicely*, *accurately*.

Rareness, *rarity*, عزيزي , كميابي , نادري . — *A rarity*, غريبي , ترفت A , تحفه A , نادري , (نوادر .plur) نادره A , عجيبي . v. *Scarcity*; also *thinness*, *subtlety*.

A RASCAL, *rascallion*, حيله باز , شرير A , حرامزاده , بلس A , غابن A , غدار A , فاسق A , نا بكار , اهل بد نفس . v. *Scoundrel*, *villain*.

Rascality, نا كسي , بدكاري , شرارت A , حرامزادگي , مذلت A , خوري , حقارت A . v. *Villainy*.

Rascally, بي اعتبار , پست وخور , ناكس , خور , بد كار , دون , حقير A , كمينه . v. *Mean*, *worthless*.

To RASE, تحميت كردن , تراشيدن , رنديدن . v. *To erase*, *demolish*, *destroy*, *skim*.—*To rase a word or letter*, تسبيح كردن . *The rased part of any paper*, طرس A . v. *Rasure*.

RASH, متهالك A , متهور A , بي تدبير , بي فكر , گستاخ , فرناس , بيرو . v. *Hasty*, *precipitate*, *violent*, *imprudent*, *careless*.—*Rash satin*, اطلس A , اكسوب A , اكسون A . *The rash* (*an efflorescent eruption on the body*), گرمي دانه , بخار , حمرت A , رشكين , سرخباد .

Rashly, بغير روية , با تهاور , بي تدبيرانه , گستاخانه ,

غافلانه , علي الغفلة A , علي العمية A . v. *Precipitately, carelessly, violently.*

Rashness, تهور A , بي تدبيري , گستاخي , ستيز , ستيزه , غفلت A , دقرار A , دقرارت A , دترور A , جزافت .

A RASP, *rasper* (*large file for wood, &c*.), سوهان , سفن A . *To rasp,* سوهان کردن . v. *File, to file.*

RASURE, تراشش , خراشه , خراشش , جمش A . *The rasure of writings,* رقمکشي , حکّ A (plur. حکوک), طلس A , اندراس A .

A RAT, موش , فار A , فاره A , جرذون A , جرذون A .

RATABLE, مناسب A , موافق A . *Ratably,* با مناسبت . v. *Proportionably.*

Rate (*proportion*), اندازه , حساب A , شمار , مناسبت A , نسبت A , منوال A , حسب A , موافقت A , مطابقت A , v. *Price,* بها A , نرخ , ارز , قيمت A , —(*price*), —. اندام *value.*—(*tax, assessment, census*), خراج A , جزيت A , باژ , *The rate* or *current price of provision,* نرخ . باج .

To rate (*value at a certain rate*), اندازه کردن , احتساب , قيمت مقرّر ساختن , کردن —(*to chide*), چشم نمائي کردن , شتم ساختن , طعن وطنز زدن , ملامت کردن , تنبيه کردن , ذمّ گفتن , آزار کردن , سرزنش دادن .

RATHER, پيش , پيشتر , اولاً A , مقدّم A , قبل A , فرا , پيش از اين , پيش از آن , فضلاً A , في الغالب A , غالباً A , افزونتر , فزونتر , فزاي . *To have rather,* v. *To prefer, choose.*

RATIFICATION, تقرّر A , استقرار A , قرار A , اقرار A , اثبات A , تشييد A , ابقا A , تاکيد A , تقويت A , استحکام A , تثبيت A , تسجيل A , تاييد A , ثبوت A . v. *Confirmation.*

Ratified, مقرّر A , موکّد A , ابقا کرده شده , برقرار ساخته , قرار داده .

A ratifier, استقرار کننده ; قرار دهنده , مستحکم A , ابقا , تقويت سازنده , کننده .

To ratify, مقرّر کردن , مستحکم کردن , معيّن کردن , برقرار , استحکام , مقرّر نمودن , استقرار دادن , ابقا ساختن , کردن , تسجيل آوردن , تقريص کردن , تقويت ساختن , کردن , اجابت کردن , تقوّم نمودن .

RATIO (*proportion*), اندازه , مناسبت A , نسبت A , حساب A , حسب A , وجه A . v. *Rate.*

RATIONAL (*endowed with reason*), ناطق A , صاحب ادراک , صاحب ادراک , اهل قوّت وهم , اهل هوش , عقل *A rational creature,* حيوان ناطق — . *A rational man,* صاحب عقل , ادراک , صاحب عقل . *Rational men,* اصحاب ادراک . v. *Reasonable, wise, judicious.*—*Rational opinions, judgments,* or *decrees,* قضاياي موجّهت — . *Rationality* (*rationalness*), قوّت وهم . v. *Reason.*

Rationally, با عقل , معقولانه , با هوش , هوشمندانه , عقلانه . v. *Reasonable.*

RATSBANE, سم الفار A , تراب هالک . v. *Arsenick.*

A RATTLE (*for children, watchmen, &c*.), بيمند , شمانه تنکه , اخکلندو , اخکندو , اخکند , اخکنده , اخککند , دمدمه , غلغل , غوغا , (*a quick noise*), — صغانه , چغانه , زمزمه A , دقّ ولقّ , شماته A . v. *Noise.* — (*empty loud talk*), سخن بلندو , هرزه گوئي , هذر A , گفت بلند و بيهوده بي , اهل سرگرد , سراچه , افتاب —. *Rattle-headed,* بيمعني اهل . v. *Giddy, inconstant.* — *A rattle-headed fellow,* قرار , ياوه گو , هرزه خوار , هذيان پاش , بي قرار , فادي A .

To rattle (*make a noise*), بيمند زدن , غوغا کردن , غلغل , اخکنده زدن — . (*to speak loud and idly*), گفت و ساختن , يانه , هذيان پاشيدن , هرزه گفتن , گوي بلند و بيهوده زدن , گوي نمودن .

Rattling (*talkative*), بسگو , هذيان پاش , هبرست , هرزه , پرگوي , خاد . v. *Loquacious.*—(*making a noise*), بيمندزن , غلغل کنا , غوغا ساز .

To RAVAGE (*lay waste*), تاراج کردن , تاخت و تاراج , پايمال کردن , خراب ساختن , ويران کردن , کردن , تخريب , تعطيل نمودن , ساختن . v. *To sack, ransack, plunder, spoil.*—*The army of the enemy ravaged the whole country,* فوج دشمن تمام ملکرا پايمال نمودند .

Ravage, ويراني , پايمالي , خرابي , تخريب A , خرابت A , وحش A , هدم A , تعطيل A , (plur. خرابات , خرابي . v. *Ruin, spoil, waste.*

Ravaged, ويران شده , پايمال شده , خرابت يافته , تباه , خراب کرده . v. *Desolate.* — *A ravager,* غارت گر , مخرّب A , مخرب A , يباب کننده , ويران کننده .

To RAVE, هذيان نمودن , بي حواسانه گفتن , مجنون آسا , هذر کردن , هجر نمودن , هذو بودن , ديوانه وار گفتن , گفتن .

To RAVEL, درهم کردن ، برهم زدن ، پیچ درپیچ کردن ، پیچ کردن . v. *To entangle, perplex, involve.* — (*to become entangled*), درپیچیدن ، پیچاپیچ گردیدن ، پیچ درپیچ گشتن ، برهم شدن ، درهم شدن . — *Ravelled*, پیچاپیچ ، پیچ ، پیچیده ، برهم زده ، برهم .

A RAVEN, زاغ ، غراب A . v. *Crow.*

RAVENOUS, خوران ، خورا ، جوع البقره A ، جوع الکلب A ، اکول A ، رغبوب A . *A ravenous animal*, اوبار . v. *Rapacious.*

Ravenously, اکولانه ، با شره .

Ravenousness, جوع الکلبي ، جوع البقري ، حرص A ، آز ، شره A ، رغبت A ، کرم A ، هبرمت A .

RAVING (*adj.*), دیوانه ، هذیان باش ، هذیان گو ، مجنون A ، شیدا . v. *Frantick;* also *delirious.*

To RAVISH (*a woman*), اقتضاض کردن ، ابتکار کردن ، مثیب ساختن ، بکارت گرفتن . — (*to seize by violence*), بزور گرفتن ، از جبر و جور برداشتن ، مفترش ساختن . — (*to transport, delight*), دل ربودن ، دل ربا شدن ، دل ربائي کردن ، دل ، جان گداختن ، شاد ساختن .

A ravisher, بکارت گر ، ابتکار سازنده ، فاسخ A . v. Also *plunderer.*

Ravished (*deflowered*), مثیب A ، مقتضه A ، مبتکره A . — (*delighted*), دلشاد ، شادمان ، دلخوش . غزید

Ravishment. v. *Rape, rapture.*

RAW (*not concocted*), خام ، نا پخته ، ملغوث A . — (*unripe*), نا رسیده ، کدوخ ، خاد A . v. *Immature.* — (*unskilful*), بي وقوف ، خام دست ، نا دان ، نا آزموده . *Half-raw* (*meat*), نیم سوز ، نیوت A ، نیوه A ، ني A ، نيّ A . — (*excoriated*), ریش دار ، جریح A ، منسبي A . v. *Sore.* — *Raw undisciplined troops*, سپاه تازه . *A raw hide*, خامسوز ، پوست ، اهاب A .

Rawboned, لاغر A ، تجهیف A . v. *Lean.*

Rawly, از نا پختگي ، خامانه . — (*unskilfully*), بخام دستي ، از بي آزمودگي ، از بي وقوفي .

Rawness, نا پختگي ، خامي ، خادي ، قدوخي . v. *Crudeness.* — (*unskilfulness*), خام ، نا آزموده کاري ، نا آزمودگي ، دستي ، بي وقوفي ، عدم وقوف .

Raw silk, آبریشم ، قزّ A ، مجذّ A .

A RAY, پرتو ، شعله A ، رخش . *The rays of the sun*, شعاع ، لوامع A ، نیرت A ، نیران A ، تیغ شمس ، اشوع A ، افتاب بهر A . v. *Beam.* — *Rays of light shining through a crevice*, اشواط A .

A RAY (*fish*), کفچالیر .

To ray, v. *To array; streak.*

To raze, مسمار کردن ، پا یمال کردن . v. *To rase, efface, overthrow.*

A RAZOR, استره or استرة ، اوستره ، مستره ، ستوره ، ستر ، مرذوده A .

Razure, v. *Rasure.*

RE, in composition, is generally expressed by the corresponding Persian preposition باز .

To REACH (*touch with the hand*), دست رس کردن ، با دست ، دست رس شدن ، دست رسانیدن ، دست رساندن ، لمس کردن . — (*to arrive at, attain*), رسیدن ، واصل شدن ، حاصل ، یافتن ، پیوسته شدن ، وصل ساختن ، وصول نمودن . — (*to fetch from a distance and give*), از دور ، کردن ، اندوختن ، آورده دادن . — *To reach out the hand*, دست دراز کردن ، اطالت بازو ساختن ، انگاریدن . *To reach out the hand in order to give assistance*, دستگیري کردن ، دستگیر شدن . *To reach* (*penetrate to*), دخل کردن ، گذریدن ، دررفتن ، داخل شدن ، نفاذ یافتن . — (*to be adequate to*), قابل ، لایق شدن ، سزاوار گشتن ، موافق شدن . — (*to extend*), مدّ کردن ، شدن ، بهنیدن ، بسط کردن ، تطویل ساختن . v. *To stretch.* — (*to be extended,*) کشیده شدن ، ممتدّ شدن . *To reach or extend to the wall*, تا دیوار رسیدن . *As far as the eye can reach*, قدر مدّ البصر . *To reach or vomit*, قي کردن ، استفراغ کردن ، هراشیدن ، تیع ساختن .

Reach (*extent*), پهنا ، پهن ، استطاله A ، امتداد A ، مدّ A ، پهناور ، پهنائي . — (*intellectual capacity*), قوّت مدرکت ، قابلیت A ، قوّت A ، هوش ، ادراک A ، قوّت وهم ، عقل A ، فراست A ، دانش . — (*a fetch, contrivance*), فریب ، حیله بازي ، حیله A ، رنگ ، بندش ، نظرت A . v. *Stratagem.* — (*power*), قابو A ، قبض A ، اختیار A ، قدرت A ، توانائي ، دست ، دست رس ، اقتدار A . *A reach or reaching*, (*to vomit*), تبیع A ، هراش ، استفراغ A ، قي A .

To RE-ACT (*return the impulse*), دفع , رکست باز راندن
هجوم باز انداختن , نمودن . v. *To repel.*

Re-action, باز رکست , دفع A , بازهجوم . v. *Repulsion.*

To READ, خواندن , مطالع شدن , مطالعه کردن , تلاوت
ساختن , خواندگي کردن , قرائت کردن , قران کردن , نیوشیدن .
v. *Also to guess, conjecture.*—*To read backward*, نکس کردن .
To read aloud, or with a loud voice, با آواز بلند خواندن ,
To read tacitly, عبر کردن . *To read or* مجاهدت کردن .
study together, تدارس کردن . *To read justly*, قرائت کردن .

Read, خوانده , مقرو A , مقري A .—*Deep read*, A مدرّس ,
A علیم . v. *Learned.*

Reading (*subs.*), خواندگي , مطالعة A , قرأت A .—(*lecture*),
A تالي , تدريس A , درس A . v. *Study, lecture.* *To teach by*
reading or lecture, تدریس کردن . *Writing and reading*,
نوشت و خواند.

A reader, خواننده , خوننده , قاري A . v. *Student.* — *A*
public reader (*in a university, &c.*), مدارس A , مدرس A . —
An accurate reader, قرّا A (plur. قراون) .

READILY, بزودي , زود , جلد , تیزکار , علي الفور A ,
سرعتاً A , علي العجله A , تعجيلانه , شتابان , زکا A , وشکان A .
(*willingly, eagerly*), با صفاي خاطر , با دل و جان , با ارزو ,
با غیرت .

Readiness (*state of being ready*), آمادگي , تیاري . (*prompti-*
tude), زودي , تندي , جلدي , سرعت A , اقدام A , تیزي ,
شتاب , قبض A , فور A , چستي , وجوزه A , وجوزت A , زکاوت A ,
زبان آوري , — *Readiness or fluency of speech*. تهمزي A
صفاي خاطر , *Readiness* (*willingness, eagerness*), مناقلت A .
آرزو , رضامندي , آرزومندي , غیرت A , رشک A .

RE-ADMISSION, دخول , باز دادن , باز در آوردگي .

To re-admit, باز دخل دادن .

Re-admitted, باز مدخول .

READY (*at hand*), تیار , آماده , موجود A , مرتّب A ,
مستعد A , مستحضر A , محتضر A , بسغده , مهیا A , حاضر A ,
v. *Present, prepared.* — (*prompt, quick*), تیز , تیزدست ,
زود , تند , سریع A , چالاک , چست , گرمخیز , تیزکار ,
تیز , زیرک . — (*acute of understanding*), ببربیان , ناجز A
— زریر A , خرد , خرده بین , تیزطبع , ذکي A or زکي A , فهم ,
(*willing, eager*), صفاي خاطر , صاحب , آرزومند , پر رشک ,
زر حاضر , نقد A . *Ready money*, دلگرم , اهل غیرت .
دستا دست , پیشا دست . v. *Money.* — *Ready to receive*,
مستعد قبول . *A ready answer*, حاضر جواب , زبان آوري .
Ready at an answer, زبان آور , حاضر جواب . *Ready at*
work, کارگذار , وشکرده , تیزکار . v. *Active.* *To make*
ready, تیار کردن , حاضر کردن , آمادن . v. *To prepare.*-
To be ready, تیار شدن , حاضر بودن , آماده شدن , مستعد
شدن .

REAL (*genuine, not fictitious*), حقیقي A , اصلا A , مخلص A ,
صحیح A , جبلي A , صافي A , عیني A , درست , راست
حقاني A , ذاتي A , معنوي A , ناساخته , غیر قلب . *Real*
knowledge, معارف معنویه . *A real estate*, عقار A , مسکنه A ,
ضیعت A , ارض A . v. *Estate.*

Reality, حقیقت A , معنیت A , درستي , راستي , معني A ,
حقت A , حق A , اصالت A .

To realize, عیني کردن , حقیقي ساختن , معنوي نمودن .

Really, البتّه , حقیقتاً A , بدرستي , براستي , یقیناً A ,
في ذاته A , للحق A , معنا A , بالفعل A , في الواقع A , بعیني
عند التحقیق A , لحق A , لقد A , انّ A , انه A .

A REALM, ملک A , مملکت A , پادشاهي , سلطنت A ,
دولت A . v. *Kingdom.*

To RE-ANIMATE, باززنده کردن , باز احیا کردن , باز نشور
دادن . v. *To revive, inspirit.*—*Re-animated*, باز زنده کرده .
To be reanimated, باز زنده گشتن .

To RE-ANNEX, بازپیوستن , دگربار مضاف نمودن , باز
بهم پیوسته کردن .

To REAP, حصاد کردن , درویدن , دروکردن , درودن ,
برخیدن , بخسودن . v. *Also to gather, obtain.*

Reaped, حصاد کرده شده , در و کرده شده , درویده ,
درووده , برخیده , بخسوده . *Reaped corn*, خرمن .

A reaper, دروگر , حصّاد A , حاصد A , درونده , اهل درو ,
خرمنچي , خرمن درو . *A reaping-hook*, داس درو ,
داس , داسکاله , داسه . v. *Hook.* *Reaping-time*, زمان
خرمن . v. *Harvest.*

The REAR, *rearguard, rearward*, عسکر , پس لشکر ,
آخر لشکر , دنبال جیش , دندار , دمدار .

To REAR, افراز , افراشتن , افراختن , برآوردن , برداشتن , بلند برداشتن , کردن . v. To raise, elevate.—(to educate, instruct), تعلیم , تربیت نمودن , پروش کردن , پروردن , علم و ادب دادن , تادیب ساختن , کردن . To rear an edifice, عمارت برداشتن , بنا کردن . v. To build, erect.— To rear the head, گردن افراختن , سرافراز کردن . To rear as a horse, چراغ پا شدن , برد و پااستادن .

A REARMOUSE, خفّاش A , خربنواز , شبپره . v. Bat.

To RE-ASCEND, باز , دیگربارطلوع کردن , بازبرآمدن , بالا رفتن . v. To ascend.

REASON (reasoning faculty), ادراک A , فهم A , عقل A , سامان , مدرکه A , قوّت مدرکت , فراست A , هوش , خرد , فکره A , قیاس A , مفکرت A , قوّت وهم , واهمت A , سامانی , رأي A . v. Also logick.—(a ground, principle, cause, motive, argument), واسطه A , جهت A , موجب A , سبب A , اصل A , اجل A , دلیل A , وجه A , حجّت A , باعث A , مودّي A , طور A , طریق A , وسیله A , واسطت A . v. Cause. (moderation, moderate demand), عدالت A , عدل A , اعتدال A , انصاف A . v. Right, justice. — For this reason, از این , من اجل ذلک A , ازاین سبب , جهت . v. Account; for, because.—Endowed with reason, ذوالعقل A , عقل مند (plur. ذوي العقول). v. Rational.—Consistent with reason, معقول A . v. Reasonable. — With clear reasons, با جلایل دلایل , با ادلّت واضحت . Words or things consistent with reason, معقولات A .

To reason (argue rationally), مباحثه کردن , بحث کردن , استدلال , جلایل دلایل گفتن , سبب دادن , مناظره کردن , رأي دادن , دلیل درمیان آوردن , برهان نمودن , ساختن , گفت‌وشنید با تدبیر ساختن , مشورت کردن , موجب گفتن , کلام با فکر گفتن . v. To discourse, debate, discuss, argue, dispute, deliberate, talk, examine.

Reasonable (endowed with reason), عاقل A , عقل مند , خردمند . v. Rational.—(just, proper, agreeable to reason), عادل A , معقول A , روا , مناسب A , شایسته , واجب A , سزا , جایزه A , درست , لایق A , معدل A , موافق عقل , موافق A , نامتجاوز , نامنتهز . v. Also tolerable.—It is reasonable, واجب است , لایق است , رواست , مناسب است , &c.

Reasonableness (fitness, propriety), لیاقت A , شایستگی , عدالت A , عدل A , اعتدال A (moderation), — معقولیت A , سزاواري , انصاف A .

Reasonably (agreeable to reason), معقولانه , موافق عقل , بطریق معدل , روانه , با انصاف , لایقانه , بطور عادل , با سزاواري , نا منتهزانه , با موافقت .

A reasoner, قیاس کننده , مناظره A , مباحث A , بحاث A , جلایل دلایل گو .

Reasoning (subs.), مدرکت A , مناظره A , مباحثه A — (logical), منطق A . v. Reason, logick, argument.

Reasonless, غیرناطق , نا معقول . v. Unreasonableness.

To RE-ASSEMBLE, باز , بازبهم آمدن , بازجمع کردن , بهم آوردن . v. To assemble.

To RE-ASSERT (assert again), دیگربار اقرار کردن — (claim again), بتکرار دعوي کردن . v. To assert.

To REBATE (blunt), کند ساختن , کلیل کردن . To rebate or turn back the point of a nail, نوک میخ , سر میخ برخیدن , برچیدن , بازپیچیدن .

REBECK, رباب , ستار .

A REBEL, عاصي A , طاغي A (fem. طاغیت), باغي A , شقي A , منحرف A , برگشته , سرکش , گردن کش , نافرمان . v. Mutineer.

To rebel, طغیان انگیختن , باغي شدن , بغاوت کردن , عاصي شدن , تعصّي کردن , معاصات افروختن , گردنکشي نمودن . v. To mutiny.

Rebellion, عصیان A , عصي A , طغیان A , بغي A , بغاوت A , خروج A , انحراف A , فتنه A , سرکشي , برگشتگي , نا فرماني , شقاق A , معصیت A , معاصات A , گردن کشي , نعرت A , غلو A , عقوق A , خفقان A . v. Mutiny, insurrection.

Rebellious, عاق A , کنود A , شیم , گردنکش , نعاره A , مستعصي A , معاند A . v. A rebel; also mutinous.—Rebelliously, نعاراً A , ازگردنگشي , عصیانه , ازروي بغاوت , بغاوت A , طاغي آسا , بطور عصیان انگیز . — Rebelliousness, عصیان انگیزي , گردنکشي , &c. v. Rebellion.

To REBOUND, عکس کردن , بازجستن , بازگشتن , داشت کردن , بازجهیدن , جهیدن , انعکاس ساختن . v. To reverberate, recoil.

Rebound, انعکاس A , عکس A , رجعت A , بازگشت .

Rebuff, v. *Repulse.*

To REBUILD, ترمیم ساختن ، باز بنا کردن . v. *To build, to repair.*

To REBUKE, سرزنش ، ملامت کردن ، چشم نمائی کردن ، غرمیدن ، کردن . v. *To chide, reprimand.* — *Rebuked,* غرمیده ، ملامت کرده ، چشم نمائی یافته ، ملوم A .

A rebuke, A سرزنش ، ملامت A ، ملام A ، الومت A ، لوم A ، پیغار ، تعذیل A ، عذل A ، ذمّ A ، شتم A ، طعن A ، چشم نمائی ، شتم کننده ، طعن ساز ، ملامت زن ، *A rebuker,*— طنز A ، پیغاره ، چشم نمائی کننده ، سرزنش کننده .

To RECAL, — اعادت ساختن ، اعاده کردن ، باز طلبیدن *(from office)*, برخاست کردن . *To recal to life,* زنده ، انشار نمودن ، احیا کردن ، گردانیدن . v. *To revive.* — *To recal to memory,* v. *To recollect.* — *To recal a promise,* از وعدت احجام کردن ، منکر شدن ، اقرار عدول کردن .

To RECANT, منحرف کردن ، انحراف کردن ، ارتداد کردن ، منکر شدن ، عدول کردن ، احجام ساختن ، انکار کردن . v. *To retract.* — *Recantation,* A انکار A ، انحراف A ، ارتداد ، عدول A ، احجام A ، برگشتگی . *A recanter,* A منحرف ، منکر A ، عدول کننده ، احجام کننده ، مرتد A .

To RECAPITULATE, معنی ، تکرار کردن ، باز بتفصیل گفتن ، نتیجه ، سخن مکرّر کردن ، کلام را بتکرار بیان کردن .

Recapitulation, تکریر ، محصّل کلام ، نتیجه ، کلام ، تکرار کلام .

To RECEDE, پسپا ، بازگشتن ، باز استادن ، برگشتن ، تجانب ساختن ، انصراف کردن ، اجتناب کردن ، شدن ، اقالت ساختن ، تجنّب کردن . v. *To retire; recoil, desist.*

A RECEIPT *(discharge)*, رسید ، داخله A ، قبض الوصول A ، جمع خرچ . *Receipt and disbursement,* نارغنطی . *A book, of receipts and disbursements,* اورجه ، نگارش ، انگار ، اخذ ، قبض گاه . *The receipt or place of receiving,* فنداق A ، گرفتگی ، ماخذ A ، ملب . v. Also *recipe.* *Receipt (receiving),* حصول A ، وصول A ، اتخاذ A ، قبض A ، اخذ A .

Receivable, ممکن ، ماخوذ شدن ، قابل ، اخذ و قبض ، گرفتنی ، لایق اتخاذ .

To receive (take), اتخاذ ، قبض کردن ، اخذ کردن ، گرفتن ، قبول کردن *(accept)*,— ستایدن ، ستادن ، ستدن ، کردن — تقبل ساختن ، پذیر کردن ، اعتیاد کردن ، پذیرفتن *(get, obtain)*, یافتن ، وصول کردن ، حاصل کردن . v. *To accept, take, obtain, contain.*—*(to entertain as a guest)*, مهمانداری ، منزل دادن ، تنزیل ساختن ، مسافر قبول کردن ، نمودن ، متبجح کردن . v. Also *to conceive.*

Received, A اخذ کرده شده ، گرفته شده ، مقبوض A ، مأخوذ A ، متبجح A . *Well received,* A پذیرفته ، مقبول A ، یافته شده .

A receiver, اتخاذ کننده ، قابض A ، آخذ A ، گیرنده ، لغیف A ، یابنده ، پذیرنده . *A receiver of stolen goods,* A مخزن السرقت A ، قابض دزدی .

RECENCY, *recentness,* تازگی ، طراوت A ، اجار A . v. *newness, freeness.*

Recent, نورس ، ظارف A ، طریف A ، جدید A ، نو ، تازه ، نوخیز ، نو رسیده ، نو آورده ، نو پیدا ، نو زاده . v. *Fresh, new.*— *(not antique)*, نا کهن ، نا دیر ، غیر عتیق ، نا قدیم . *A recent invention or publication,* نو آورد .

Recently, A از نو ، طارفانه ، جدیداً . *Recently produced,* نو پیدا ، تازه ظهور ، نو آجسته . *Recently planted,* نو رسته . *Recently sprung up,* نورس ، نو رسیده ، نو رسته . *Recently born,* نو زاده .

A RECEPTACLE, A مکان A ، اعتیاد A ، ملب A ، ماخذ A ، خانه . *A receptacle for water,* آبدان . v. *Reservoir.*

Receptibility, امکان اخذ .

Reception, قبض A ، اتخاذ A ، اخذ A ، گرفتگی . *Favourable reception,* A رضا A ، اجابت A ، قرین قبولی ، پذیر ، قبول ، مسافرت A ، میزبان گستری ، مهمان پروری *(entertainment)*, A نزل . v. *Hospitality, welcome.*

Receptive, receiving, A آخذ ، قابض A ، گیرنده ، &c. v. *A receiver.*

RECESS, *recession, (retirement)*, A خلوت A ، تباعد A ، هجرت A ، ارتحال A ، رحلت A *(departure)*, مباعدت A ، افتراق A ، فراق A . v. *Secession, retreat.*—*A recess (place of retirement)*, خلوتخانه ، خلوتگاه ، حرم A ، تنهایی ، نهانخانه .

A RECIPE *(medical prescription)*, A نسخه ، رسم حکیم ، پیشاران ، نمودار طبیب .

Recipient, v. *Receiving, receiver.*

RECIPROCAL, یکدیگر ، از جانبین ، از طرفین ، از هر دو طرف

همدیگر , ازیکدیگر . *Reciprocal alienation or dislike*, , با همدیگر , مُفاوضهٌ A v. *Mutual.* — *Reciprocally*, قطیعا A . مشارکت A , *Reciprocalness, reciprocation*, — بعض لبعض A . همدگري , مفاوضت A .

RECITAL, حکایت A , تقریر A , بیان A , گفتار , نشید A , انشا A , قراءت A , استظهار A , نقل A , روایت A , تناشد A , سقاط A , ذکر A (plur. اذکار). v. Also *repetition, rehearsal, enumeration.*

To RECITE, حکایت , بیان کردن , تقریر ساختن , گفتن , استظهار کردن , نقل کردن , کلام کردن , روایت کردن , کردن , ذکر کردن , سخن گذاري نمودن , انشا کردن , سقاط ساختن , خطاب ساختن . v. *To repeat, rehearse, tell.*

Recited, روایت کرده , حکایت کرده , بیان کرده , گفته , نقل کرده , منقول A .

A reciter, راوي A , سخن گذار , مقرّر A , نقل گو , ناقل A , گوینده .

To RECKON, حساب کردن , شمار کردن , شمردن , انگاریدن , اعداد کردن , عدّ ساختن . v. *To number, calculate, count, enumerate.* — (*to esteem*), تکریم , اعتبار کردن , کام — (*to intend*), التفات نمودن , احترام کردن , ساختن , نیّت گرفتن , داشتن . v. *To purpose, design.*—(*to depend upon, trust to*), اعتقاد بردن , اتّکال ساختن , اعتماد نمودن .

Reckoned (*numbered*), محسوب A , معدّ A , شمرده , انگاریده .

A reckoner, شمارکننده , شمارنده , حساب کننده , محاسب A , شمارگیر .

Reckoning (*computation*), محاسبت A , حساب A , شمار , اعداد A , تعداد A , عدّ A , انگارش .—(*money charged by a host*), عارفانه .

To RECLAIM (*reform*), درست کردن , راست کردن , آراسته کردن , اصلاح کردن , تصحیح ساختن . v. *To correct, tame, redemand, recall.* — *Reclaimed*, v. *Reformed.*

To RECLINE, استناد نمودن , تکیه کردن , اتّکا کردن , هکوع کردن , خسپیدن , خفتن , خوابیدن . v. *To repose, rest, lean.*

A RECLUSE, خلوت نشین , گوشه نشین .

RECOGNISANCE, تعرّف A , شناسائي , شناخته .

To recognise, شناختن , بازشناختن , یاد کردن . v. *To recollect.*

To RECOIL (*fall or run back*), پس رفتن , بازجستن , بازرفتن , وقع کردن , باز دویدن . v. *To recede, rebound*; also *to fail, shrink.*

To RECOLLECT, درخاطر آوردن , ذکر کردن , یاد کردن , اخطار کردن . v. *To remember.* — *To recollect one's self* (*recover reason or resolution*), بهوش , حواس جمع کردن , آمدن , هوش گرفتن , قوّت گرفتن .— (*to collect again, to gather together what is scattered*), چیز , باز فراهم آوردن , پریشان جمع نمودن .

Recollected (*remembered*), یاد , درخاطر آورده , یاد کرده , شده . (*possessed of reason or resolution*), بهوش آمده . v. *Bold; sedate:* also *remembered.*

Recollection, یاد داري , یاد گاري , یاد آوري , یاد , تذکرت A , تذکّر A , ذکر A , ذکرت A , اخطار A . v. *Remembrance, memory.*

To RECOMMENCE, دگربار آغاز , ازسر نو شروع کردن , ازسر نو شروع , کردن , باز مباشرت ساختن .— *Recommenced*, کرده , دیگر بار آغاز کرده , باز مباشرت کرده .

To RECOMMEND (*praise*), تعریف , وصف کردن , ستودن , سفارش کردن , سپارش کردن , — (*introduce to favor*). کردن , تقریب کردن . v. *To commend.*

Recommendable, سزاوار , لایق ستایش , واجب الوصف A , ذکر جمیل . v. *Commendable.*

Recommendation. ذکر جمیل , ستایش , وصف A . v. *Praise, commendation.* (*introduction to favor or service*), سفارش , سپارش A , تقریب A . *A letter of recommendation*, سفارش نامه , شفاعت نامه .

Recommended, ستوده , موصوف A . v. *Praised.* (*introduced to favor or service*), سفارش کرده , سپارش کرده , تقریب کرده .

A recommender, v. *Commender.* — (*to favor*), سفارش کننده , مقرب A .

A RECOMPENSE, عوض A , محنتانه , پاداشت , پاداش , مزد , مزه , سزا , اجره A , اجرت A , صله A , (plur. اعواض), تعویض A , جزا A , منعمت A , مکافات A , مجازات A . v. *Reward.*

To recompense (reward), پاداش دادن ، مجمتانه دادن ، عوض دادن ، اجرت کردن ، مزد ساختن ، جزا دادن ، مکافات کردن ، بدل کردن ، *(to make up by something equivalent)*, — عدل نمودن ، معادل ساختن . v. *To repay, requite, compensate.*

Recompensed, پاداش گرفته ، عوض یافته ، جزا یافته ، مجازت یافته ، مکافات کرده .

To RECOMPOSE *(form anew)*, بازساختن ، ازسر نو ساختن . *To recompose to rest*, باز خوابانیدن .

To RECONCILE, آشتي کردن ، صلح کردن ، اصلاح کردن ، صلح وصلاح مابین ساختن ، بازنانه کردن ، اصلاح ذات البین ساختن ، مصالحت نمودن ، همدل کردن ، تشفّع کردن . — *(to make any thing consistent)*, مناسب کردن ، موافق ساختن ، هموار کردن ، سزاوار نمودن .

Reconcileable (capable of reconciliation), قابل اصلاح ، مستعد مصالحت ، ممکن همدلي . — *(consistent)*, سزاوار ، سزا ، موافق A ، هموار ، مناسب A ، لایق A . — *Reconcileableness*, قابلیت اصلاح ، امکان سزاواري ، قوّت مصالحت و همواري . v. *Consistency.*

Reconciled, اصلاح کرده شده ، همدل ساخته . v. *Consistent.*

A reconciler, مصلح A ، صلح کار ، میاندار ، سمسار . v. *Mediator.*

Reconciliation, reconcilement, مصالحت A ، صلح A ، آشتي ، اصلاح ذات البین ، صلح A ، دلنوازي ، خشنودي . v. Also *consistency.*

RECONDITE, مغلق A ، متّن A ، مشکل A . v. *Obscure, occult.*

To RECONDUCT, باز رسانیدن ، باز دلالت کردن .

To RECONNOITRE, دیدبان بودن ، ازدیده گاه نگرستن ، نگاهي کردن . *A reconnoitring party*, طلایه A ، طلایع A .

To RECONQUER, باز فتح کردن ، بار دیگر غالب شدن .

To RECONVENE, باز جمع کردن . v. *To re-assemble.*

To RECONVEY, باز رسانیدن ، باز بردن .

To RECORD, در دفتر ثبت کردن ، در دفتر داخل کردن ، مندرج کردن ، درج کردن ، بدفتر نوشتن ، در سرشته نوشتن ، در دفتر قید ساختن ، تذکیر ساختن ، تذکّر نمودن . v. *To celebrate.*

A record, دفتر A (plur. دفاتیر) ، سرشته . v. *Register*, and لوح . — *A place where records are kept*, دفترخانه . — *A recorder (keeper or writer of the records)*, اهل دفتر ، دفترنویس ، سرشته دار ، قانون گو ، واقعه نویس ، واقعه نگار .

Recorded, داخل دفتر ، مندرج دفتر ، در دفتر قید ساخته ، مستذکر A ، متذکّر A ، آغاش ، متنبه A ، بلوح نوشته .

To RECOVER *(as any thing lost)*, بازیافتن ، بازپیدا کردن ، وجد کردن ، وجدان ساختن ، منتجي کردن ، انجا کردن . *To recover (a sick person)*, شفا دادن ، تندرست کردن ، صحیح کردن ، البدن کردن ، افاقت دادن ، صحت دادن ، شفابخش شدن ، احیا کردن . — *To recover health*, شفا بازیافتن ، تندرستي باز یافتن ، افاقت یافتن ، صحت یافتن ، اشتفا داشتن ، مشتفي شدن . v. Also *To regain, repair.* — *To recover the feet when falling*, شگوخیدن .

Recoverable (possible to be regained), ممکن وصول ، ممکن وجد ، ممکن بازیافته شدن . — *(possible to be recovered from sickness)*, ممکن اشتفا شدن ، قابل شفا .

Recovered (found), بازیافته ، موجود A . — *Recovered (as a sick person)*, شفا یافته ، مشتفي A ، منتقه A .

Recovery (from sickness), صحّت A ، افاقت A ، شفا A ، اشتفا A ، دورواغ ، برءت A or براءت A . — *(of any thing lost)*, بازیافت ، وجد A ، وجدان A . *A perfect recovery*, برءت تام .

To RECOUNT, بازگفتن ، نقل کردن ، بیان کردن ، حکایت کردن ، قصّه کردن ، خبر دادن . v. *To relate.* — *(count again)*, باز شمردن ، بار دیگر حساب کردن . — *Recounted*, بازگفته . *(counted again)*, باز شمرده ، بار دیگر حساب کرده .

RECOURSE, مراجعت A . v. *Return.* — *(application for help or protection)*, استناد A ، التجا A ، معاذ A . v. *Refuge, dependence, trust.* — *To have recourse to heaven*, معاذ نمودن .

RECREANT, بزدل ، دیزه A ، بد دل ، بي دل ، ناکس ، نامرد . v. *Cowardly; false.*

To RECREATE, دل شاد ساختن ، خوش کردن ، نزهت دادن ، فرحناک ساختن . v. *To delight, gratify, revive.* — *To recreate one's self*, فرح شدن ، تفرّج کردن ، سرور یافتن ، نزهت کردن ، تفریح قلب دادن ، تفریح ساختن ،

شادمانی یافتن ، جمیدن ، جهیدن ، سیران بودن . v. To refresh, take diversion.

Recreation, فرح A ، سرور A ، نزهت A ، تفرّج A ، تفریح A ، سیران ، تفریح A ، صفا A ، گشت ، جیش A ، عیش A ، عیش و عشرت A ، شادمانی ، لهو A ، شادی . *A pleasant place for recreation*, گلگشت . v. *Refreshment, pleasure, amusement, diversion.*

Recreative, recreating, فرح بخش ، نزهت ساز ، تفرّج کنا ، دلشاد ساز ، عیش و عشرت آور ، صفا بخش .

Recrement, recremental, v. *Dross, drossy.*

To RECRIMINATE, بریکدیگر تهمت نهادن ، بهمدیگر بهتان گفتن .

Recrimination, تهمت یکدیگر ، طعن مشارکت . *A recriminator*, بر دیگر تهمت انداز .

To RECRUIT, تقویت کردن ، ازدیاد کردن ، ضمیمه ساختن ، ارتقا دادن . v. *To strengthen, augment, repair. To recruit an army*, سپاه تازه در دفتر لشکر قید کردن . v. *To levy.*

A recruit (supply), ازدیاد A ، ارتقا A ، زیادت A ، ضمیمه A ، تقویت A . v. *Augmentation, addition. A recruit for the army*, سپاه نو نگاهداشت ، سپاه نو ، سپاه تازه . *To raise recruits*, نگاهداشت کردن .

RECTANGULAR, گوشه مستقیم دار .

RECTIFIABLE, قابل اصلاح ، ممکن صحیح شدن ، ممکن مسدّد شدن .

Rectification, اصلاح A ، تصحیح A ، تعدیل A ، اصطلاح A ، یاساق .

To rectify, راست کردن ، درست کردن ، اصلاح دادن ، صحیح کردن ، تعدیل ساختن .

Rectified, درست کرده ، راست کرده ، صحیح کرده ، مصلح A ، مستقیم A ، معدل A ، مدار A .

RECTILINEAR, خط مستقیم دار ، سطر راست دار .

RECTITUDE (*uprightness*), صلاح A ، صحّت A ، صواب A ، سداد A ، استقامت A ، اصلاح A ، حق A ، حقیقت A ، نیکی ، راستی ، راست بازی ، صدق A ، صداقت A ، راست کرداری ، اصابت A ، عدل A ، معدلت A ، رشادت A ، رشد ، رشد ، وسداد ، صواب و رشد ، واغ ، امن A .

Rector, v. *Ruler, governor.*

RECUMBENCY, اتکا A ، ضجیع A ، وورک A ، ورک A ، ابکا A . v. *Repose.* — *Recumbent*, تکیه زدن ، مضجع A . v. *Lying, reclining.*

To RECUR (*have recourse to*), مراجعت کردن ، رجوع کردن ، مراجع شدن . v *To return, take refuge.* — *To recur to the mind*, درخاطر باز آمدن . v. *To occur.*

RED, سرخ ، احمر A (fem. حمرای or حمرا ، plur. حمر ، احامرت ، احمار) ، قانی A ، ماردی ، ماردین ، مدموم A ، کرک A ، الغونه ، الغنونه ، الگونه ، النونه ، گلفام ، گلگون ، گلگونه ، گلگونی ، اشابانی A ، دور ، عنک A ، دمرغ A ، قشر A ، لعل فام ، لعل ، لعل . v. *Ruby, ruddy.*—*A red tincture, red ink*, شنگرفی ، سرخی ، سرخه ، سرخاب .

To redden (*make red*), سرخ کردن ، احمر ساختن ، گلگون کردن . — (*to grow red*), سرخ گشتن ، احمر گردیدن . — (*to blush*), سرخ روی شدن ، تبیدن ، فضیح نمودن ، تورید شدن .

Reddish, اندک سرخ ، مایل بسرخی ، سرخک ، سرخارنگ ، گلفام . *Reddishness*, میل بسرخی ، سرخارنگی ، سرخگون ، سرخگونی ، سرخ رنگی .

To REDEEM, فدا کردن ، باز خریدن ، واخریدن ، آزاد ساختن ، خلاص کردن ، عدل ادا ساختن ، منقذ شدن ، ثمن فکّ کردن . v. *To ransom, deliver.* — *To redeem a pledge*, رهین کردن . *To redeem one's self*, مفتدی کردن .

Redeemable, قابل فدا ، ممکن عدل شدن .

Redeemableness, قابلیت فدا ، امکان عدل شدن .

Redeemed, فدا کرده شده ، منفدی A ، مفتدی A ، واخریده ، بازخریده . v. *Free.*

A redeemer, منقذ A ، مستخلص A ، مخلّص A ، فدا بخش ، مجیر A ، شفی A ، حامی A . — *The Redeemer (Messiah)*, المسیح A .

To REDELIVER, واپس دادن ، باز دادن ، بازگردانیدن . v. *To restore, repay* —*Redelivered*, باز داده .

To REDEMAND, باز طلب کردن ، بازخواستن ، استرداد ، تکریر دعوی ساختن .

REDEMPTION, بازخریدگی ، فدا A ، خلاص A ، استخلاص A ، خلاصی ، آزادگی ، رهائی .

RED-HOT, از گرمی سرخ .

REDLEAD, A اسرنج . v. Under *lead.*

REDNESS, سرخي , حمرت A , سقدت A , سقيدت A , گلگوني . (plur. سقد),

To REDOUBLE (*to double twice*), باز , دو بار دو تا كردن . v. *To double.* باز دو چند كردن , مضاعف كردن

Redoubled, باز , مثني A , مثنّي A , دو بار دو تا شده , چند بار مكرّر . v. *Doubled.*—(*often repeated*), مضاعف كرده .

A REDOUBT, A سدّ . v. *Fortification.*

REDOUBTABLE, *redoubted,* A مخوف , هيبتوار , صلابت ور . v. *Formidable.*

To REDOUND, افزون , زياده كردن , تقويت دادن . *To redound to one's honour,* مكرمت افزون كردن , ساختن . نامدار كردن , بزرگواري زياده ساختن

REDRESS (*amendment*), A تصحيح , A اصطلاح , A اصلاح . v. *Reformation.*—(*relief, remedy*), تدارك A , علاج A , چاره . *Where is the redress?* — چه چاره . معالجت A , گريز *Without redress,* بي چاره .

To redress (*amend*), تصحيح ساختن , اصلاح كردن . —(*to remedy, relieve*), تدارك كردن , چاره دادن .

Redressed, تدارك ياب , متدارك A , چاره يافته , مصحّح A .

A redresser, اصلاح , تدارك سازنده , متدارك A , چاره كار كننده .

To REDUCE (*bring back*), باز آوردن , باز گردانيدن , —. افادت كردن , رجعان نمودن . رجيع ساختن , اعادت كردن , ضبط و ربط ساختن , ضبط كردن , مغلوب كردن (*to subdue*), مخفّف — (*to make less, diminish*), تسخير كردن , قهر كردن , اصغار , كم كردن , كاستن , قليل كردن , تخفيف كردن , كردن تنقيص , نقصان كردن , نقص نمودن , مقصور كردن , ساختن , از جاه معزول كردن , منعزل ساختن , (*to degrade*) — . كردن تباه , نابود كردن . *To reduce to nothing,* از مرتبه راندن . v. *To annihilate.* — *To reduce to order,* آراستن , ساختن افتقار . ترتيب ساختن , نظم كردن . *To reduce to poverty,* املاق ساختن , مسكين كردن , فقير كردن , كردن . v. *To impoverish, make poor.*

Reduced (*brought back to a former state*), باز , باز گردانيده , مغلوب , مغلوب A , مقهور A , منجّر A , آورده — (*subdued*), — . كمتر ساخته , مقصور A , كاسته , (*diminished*) — . و مقهور (*degraded*), A معزول , منعزل A . *Reduced to poverty,* مسكين شده , تنگ دست شده , فقير شده , مفتقر A .

Reducible, قابل باز آورده شدن , ممكن باز آورده شدن .

Reduction (*bringing back*), باز آوري , A اعادت , A استيلاء , — . افادت A , رجيع A , فيئت A , فيئت A — (*subjugation*), فتح A , وقامت A , تملّك A , قهر A , مغلوبيت A , تسخير A . نقصان A , نقص A , تخفيف A , كاهش , — (*diminution*), از پايه عزل , معزولي , — (*degradation*), — . تصغير A . *Reduction to slavery,* A استرقاق . v. *Captivity.*

REDUNDANCE, *redundancy,* افزايش , فزوني , افزوني , افراط A , فضوليت A , فاضلي , تزايد A , زيادت A , سرفه , زيادگي , كثرت A , نزول A , فيضان A , استغاضت A . v. *Superfluity, exuberance.*

Redundant, مزيد A , فضول A , زايد A , فزون , افزون , متجاوز A , فيضوضه A , فيض A , كثير A , وافر A , فاضل A . v. *Exuberant, superfluous.*

Redundantly, فيضانه , كثيراً A , زايداً A , از افزوني .

REDUPLICATION, A دو تا سازي , اضعاف .—*Reduplicate, reduplicative,* A مضاعف , دو تا كرده , موكّد A . v. *Double.*

To RE-ECHO, باز آواز دادن , ردّ صدا زدن .

A REED, اباءت A , قصبا A , قصب A , نايه , ناي , ني , هردي A , هرديت A , دوغ A , ناوك . *A writing reed,* A قلم , — . ضعت A , قصب A , يراعت A , يراع A , خامه , كلك *A bed of reeds,* قصبا A , مقصبت A , نيزار , نيستان , زارة A , اجمت A , اجم A , يراعت A , پيچه , اباءت A , چرا , مغرفت A .

Reedy, پر قصب , نيزار .

Reek. v. *Smoke, steam, vapour.*

A REEL (*for yarn*), كنده , پيچ , كلاب , گله , چرخه , كندش پيچ , چهره , دوك . *A hand-reel,* چهره , گلوله , تبهبهب A . تزلزل A , فراخيز , (*tottering*) — . كندش لشه رجرج A , رجرجه A , تنغض A . v. *Stagger.*

To reel (*yarn*), توشيع ساختن , تسليك كردن , —(*to stagger*), جنبيدن , لاندن , تزلزل كردن , فراخيز كردن .

تهيهب نمودن ، طنفّص كردن ، غزيدن ، طپيدن . v. To totter.

RE-ELECTION, اختيار بار ديگر ، باز پسنديدگي .

To RE-ENFORCE (give additional strength), ازدياد قدرت ، تائيد كردن ، تقويت دادن ، زيادت قوّت كردن ، دادن . To reinforce an army, ازدياد فوج كردن ، لشكر زيادة كردن .

Reinforced, زيادة كردة ، زور يافته ، مدد يافته .

A reinforcement, ضميمت ، ازدياد لشكر ، زيادت قدرت ، سپاه ، مددكاري .

To RE-ENJOY, بار ديگر برخورداري ، باز تصرّف داشتن گرفتن .

To RE-ENTER, بازدر آمدن ، بازدخول كردن . v. To enter.

To RE-ESTABLISH, بازمقرّر كردن ، بحال كردن . v. To establish.

Re-established, بازمقرّر ، بحال كردة . v. Established. — Re-establishment, بازتقرّر ، بحالي . v. Restoration, establishment.

To RE-EXAMINE, بازتجويز كردن ، باز تفتيش كردن . v. To examine.

To REFER (to have relation), علاقه داشتن ، نسبت داشتن ، مناسبت داشتن ، موافقت داشتن . To refer (for information, decision, &c.) رجوع كردن ، روبكار كردن . To refer to arbitration, بثالثي تفويض كردن .

A referee, referendary, ثالث A ، مياندار ، v. Arbiter, mediator.—A report of state affairs presented to the king by referendaries, تلخيص A .

Reference (relation, analogy), علاقه A ، نسبت A ، مناسبت A ، موافقت A ، انتساب A .—(to another for any thing), رجوع A ، تفويض A ، سپارش .

To REFINE (purify), صاف كردن ، از ريم صاف ساختن ، ازدرد پالوده كردن ، پالوده نمودن ، پاك كردن ، خالص كردن ، از قذر پاك ساختن . v. To rack off. — (to make elegant), تعزير نمودن ، پردازي نمودن ، نازك ساختن ، ظريف كردن ، خوشنما كردن ، لطيف ساختن ، نازنين كردن . v. To polish. —(to grow pure), پالودة شدن ، صفا پذيرفتن ، صاف شدن ، ظريف شدن — (to become elegant), پاك گرديدن ، ناب گشتن — (to make nice distinctions), ادب و آذرم گرفتن ، نزاكت پذيرفتن ، شدن نكته گرفتن ، نكته بين شدن .

Refined (purified), مصفّي A ، صاف كردة ، صفا پذير ، صفي A ، از قذر ، ناب ساخته ، از ريم مستصفي ، از درد مصفّي ، پالودة ، شيرين ، مطاهر كردة .—(elegant, nice), ظريف A (fem. ظريفت) ، نازندة ، لطيف A (fem. لطيفت) ، خوشنما ، شيرين شمايل ، كار مغلق A ، باريك ، دقيق A ، (subtile), نازك A ، نازنين .

Refinement (from dross, &c.), صفائي ، صفا A ، تصفيه A ، نزاكت A ، ظرافت A ، (elegance), شيرينكاري ، پالودگي .—(subtlety), لطافت A ، دقّت A ، باريكي ، نكته A .

A refiner (from dross, lees, &c.), صاف كنندة ، پاك كنندة ، پالودة ساز ، صفا بخش ، مصفّي A — (an improver in elegance), مردم شيرين كار ، اهل ادب و آذرم ، صاحب ظرافت — (a subtile reasoner), نكته سنج ، باريك بين ، دقيقه سنج ، مدقّق A .

To REFIT, مرمّت كردن ، تعمير ساختن . v. To repair.

To REFLECT (throw back), باز انداختن ، عكس كردن . To reflect light, پرتو باز انداختن ، عكس نور انداختن ، رخش ، باز انداز كردن ، بريق ساختن . v. To shine. To reflect as a mirror, عكس انداز نمودن ، انعكاس كردن . To reflect (consider attentively), تأمّل كردن ، فكر كردن ، تنكّر كردن ، غور كردن ، تصوّف ساختن ، انديشيدن انديشه كردن . v. To consider, meditate. (to throw reproach), ملامت انداختن ، طعنه زدن ، بهتان گفتن ، شكايت كردن ، زباندرازي زدن ، غمز ، دادن . v. To censure, reproach, accuse. (to bring reproach or disgrace), ملامت آوردن ، رسوائي و ملامت آوردن ، بهتان و بدنامي آوردن .

Reflected (thrown back), باز انداخته ، منعكس A ، عكس شدة . — Reflected on (considered), انديشيدة ، متفكّر A ، متأمّل A ، پنداشته . (censured), مذموم A .

Reflection (throwing or bending back), باز اندازي ، عكس A ، انعكاس A . Reflection of light, عكس نور ، بريق A . The reflection from a mirror, انعكاس A . The scorching reflection from burning sands, ومض A . Reflection (meditation), تصوّف A ، تصوّر A ، تدبّر A ، غور A ، تفكّر A ، فكر A ، تأمّل A ، انديشه ، امعان A ، نشخير ، نشخوار ، نشخورد . v. Thought. Deep

Reflection (*censure*), ملامت A ، سرزنش ، طعن A ، شکایت A ، غمزه A ، ذم A ، بهتان A ، زباندرازي . v. *Blame.*

Reflective, reflecting, reflector, عکس انداز ، بازانداز ، منعکس A .—(*considering*), اندیشمند ، تصوف ساز ، اندیشنده . *Reflecting deeply,* دور اندیش ، متفکر A ، متأمل A ، اندیشناك . *Reflecting justly,* خیر اندیش . *A mind reflecting justly,* پندار خاطر صواب اندیش . *reflection,* دور اندیشي .

Reflex (*directed backward*), معکوس A ، باز ، باز انداخته ، باز پیچیده ، مایل .

Reflexibility, قابلیت انعکاس ، امکان عکس .

Reflexible, ممکن معکوس شدن ، قابل عکس .

To REFLOURISH, دیگر بار شگوفه نمودن . v. *To Flourish.*

To REFLOW (*flow back*), جزر نمودن ، باز جاري شدن ، وزن کردن .— *Refluent,* جزر نما ، بازجریان . v. *To flow.*

Reflux (*of the sea*), بازجاري ، جزر A ، وزن . *The flux and reflux of the tide,* مد وجزر A .

To REFORM, اصلاح کردن ، درست کردن ، راست کردن ، خوبتر کردن ، بهتر کردن ، اصلاح و تربیت ساختن . v. *To amend, correct, improve.*

Reform, reformation, ارتقا A ، تأدیب A ، تصحیح A ، اصلاح A ، بهتري ، خوبتري ، ترقي A .

Reformed, خوبتر ، مودب A ، مصلح A ، اصلاح کرده شده ، بهتر گشته ، ساخته .

A reformer, بهترساز ، خوبترسازنده ، مصلح A ، اصلاح کننده .

To REFRACT (*break the natural course of rays*), عکس کردن ، انعکاس ساختن .—*Refraction,* انعکاس A ، عکس A .— *Refracted,* معکوس A . *Refractive,* قوت عکس .

REFRACTORINESS, عناد A ، گردنکشي ، سرکشي ، تمرد A ، معاندت A . v. *Obstinacy.*

Refractory, معاند A ، متمرد A ، گردنکش ، سرکش . v. *Obstinate.* *To be refractory,* متمرد شدن ، گردن کش شدن ، سربنهادن ، سرکشي نمودن .

Refragable, ممکن مردود .

To REFRAIN, پرهیز کردن ، بازایستادن ، خودرا بازداشتن ، بازداشتن ، احتراز کردن ، اجتناب کردن . *To cause to refrain,* پرهیزگردانیدن . v. Also *to spare, forbear.*

Refrangibility, refrangible, v. *Refraction, &c.*

To REFRESH (*after pain or labour*), آسایش کردن ، آسودن ، خوش کردن ، تازه کردن ، استراحت کردن . v. *To recreate.* —(*to refrigerate*), تبرید ساختن ، ابراد کردن ، سرد کردن ، بارد ساختن ، برود کردن . v. *To cool.*—(*to repair*), مرمت کردن . v. *To retouch.*

Refreshed, استراحت یافته ، تازه شده ، آسوده . v. *Recreated.*—(*cooled*), مبرد A .

A refresher, تازه کننده ، آسایش کننده .

Refreshment, تازگي ، استراحت A ، آسودگي ، آسایش .—(*food*), خوردني ، طعمت A ، نعمت A . v. *Recreation, food, rest.*

Refreshing, refrigerent (*cooling*), برود A ، مبرد A .—(*recreating*), مستریح A ، مفرح A ، منشعت A .

To refrigerate, v. *To cool.*

REFUGE (*or place of refuge*), جاي پناه ، پناه گاه ، پناه ، عوذ A ، ملاذ A ، ملجا A ، زنهار ، مامن A ، آمان A ، امن A ، مخلص A ، گریزگاه ، معکد A ، مباص A ، مناص A ، عیاذ A ، مجمع A ، موئج A ، محکد A ، لجا A ، مارز A ، نجا A ، لخشان ، مجمر A ، ملتجا A ، محید A ، مفر A ، معقل A ، وشر ، وعن A ، وزر A ، ملجص A ، اجم A ، انفاص A ، مضاف A ، وعل A ، وعنت A . *The refuge of the world,* عالمپناه . *The refuge of the poor,* ملاذ الفقار A , [Eastern titles]. v. پناه ; also *shelter, protection, expedient.* *To take refuge,* پناه گرفتن ، لجا ساختن ، التجا کردن , &c. *To give refuge,* پناه دادن ، ملاذ نمودن ، ملجا بخشیدن , &c. v. *To shelter.*

A refugee, ملتجي A ، پناه گیر .

REFULGENCE, تجلي A ، جلوا A ، روشنا ، روشنائي ، تاب ، ضیا A ، ضوا A . v. *Splendor.* *Refulgent,* جلوگر ، ضیاگستر ، منور A ، ضیا پاش ، تابان ، تابناك ، روشن . v. *Bright, glittering, splendid.*

To REFUND, بازرسانیدن ، واپس دادن ، باز دادن ، باز ادا کردن ، استرداد کردن . v. *To repay, restore.*

REFUSAL, انکار A ، نا پسندگي ، ناقبولي ، ناپذیري ، رد A ، ارتداد A ، استنکاف A ، برکم ، تردد A ، امتناع A

ابا A، نفي A. v. *Rejection, denial, repulse:* also *option.* — *To have the refusal (of any purchase, &c.),* اختيار داشتن.

To refuse, اباء، ناقبول كردن، ناپسند كردن، ناپسنديدن، منع دادن، امتناع نمودن، بازاستادن از چيزي، كردن ارتداد، دريغ كردن، تردد ساختن، رد كردن، نفي كردن نا، استنكاف كردن، نكف ساختن، مرتجعت نمودن، كردن اقراع ساختن، كام بودن. v. *To deny, reject, repulse.* — *To refuse to accept,* باز استادن از چيزي، رد اخذ كردن.

The refuse (worst part of any thing, leavings), قصلد A، نفاوت A، نفايت A، نفيت A، نفوت A، نفات A، نفا A، خور پاره، بقايا A. v. *Dregs, sediment.*

Refused, ناپسند كرده، ناپسنديده، نامقبول، ناقبول كرده، ممتنع A، مردوده A، مردود A، دريغ كرده، منكر A. v. *Repulsed.*

A refuser, امتناع كننده، ناپسند كننده، ناقبول كننده، دريغ كننده، تردد كننده، &c.

REFUTATION, راد A، رد كلام، رد A، ابطال، بطال A، نسخ A.

To refute, باطل، نسخ ساختن، رد كلام دادن، رد كردن، منسوخ كردن، مردود كردن، كردن.

Refuted, مرسوخ A، باطل كرده، مردوده A، مردود A.

To REGAIN, وجد، دگربار توختن، باز اندوختن، باز يافتن، كردن. v. *To get, obtain, gain.*

REGAL, خسروي، شهانه، ملوكانه، پادشاهانه، پادشاهي، كسري، خسروانه.

Regalement, v. *Refreshment, entertainment.*

Regality, v. *Royalty, sovereignty.*

To REGARD (*value, esteem*), دوست داشتن، عزيز داشتن، محبت والتفات نمودن، اخلاص ورعايت بردن، تكريم داشتن، با عين اعتبار و دوستي نگرستن، مودت واحترام داشتن. — (*to observe, attend to, remark*), نگاهي، نگرستن، نظر كردن، غور، ملاحظه فرمودن، متوجه شدن، التفات كردن، كردن، چشم داشتن، كردن. v. *To look.* — (*to have a relation to*), موافق بودن، مناسب شدن، مناسبت نمودن، نسبت داشتن. *To regard one's promise,* عهد وفا كردن.

Regard (respect, reverence, affection), التفات A، تكريم A، دوستي، اخلاص A، مودت A، احترام A، اعتبار A، رعايت A، توجه A، ملاحظه A، غور A. — (*attention*), محبت، يلري. — (*reference, relation*), بصيرت A، اشتغال A، آگاهي، بلزت A. — موافقت A، مناسبت A، نسبت A. — (*look*), نگاه، بصر A، ديدار، منظر A، نظر A.

Regardable, لايق التفات، واجب الملاحظه A، &c. v. *Observable.*

Regarded (esteemed), معتبر A، عزيز داشته، دوست داشته، محبوب A. v. *Observed, noticed, remarked.*

Regardful, آگاهي دار، آگاه، ملتفت A، خبردار، متوجه A. v. *Attentive, respectful.* *Regardfully,* با آگاهي. v. *Attentively, respectfully.*

Regardless, بي آگاهي، بي توجه، غافل A، بي خبر، كاهل A، بي التفات، بي ملاحظه. v. *Careless, inattentive.*

REGENCY (*government, authority*), حراست ملك وملت، حكم گذاري، فرمان فرمايي، فرماندهي، تحكم A، حكومت A، مرزبت A. v. *Government, authority.* — (*government by a viceroy*), تدبير قايم مقام، حكومت جانشين، صوبه داري.

To REGENERATE, از سر نو پيدا كردن، باز وجود كردن، باز وجود نوزاده نمودن. v. *To reproduce.* *Regenerate,* نوزاده، نو پيدا، پذير.

Regent (governing), فرمان روا، حكم گذار. — *A regent* جانشين سلطان، قايم مقام پادشاه. v. *Viceroy, lieutenant.*

A REGICIDE, قاتل الملك، خونكار شاه. *Regicide,* قتل الملك A.

REGIMEN (*medical prescription for diet*), تدبير، پرهيز، پرهيز، بيمار ژون، بيمارگين، احتما A، حميت A، غذا، اعتدال اكل و شرب، خورد و نوش.

A REGIMENT, كشون، رساله، دسته، تمن، سالاري. — *Regimental,* كشون، كشوني، نسبت بتمن، سالاري منسوب، منسوب. v. Also *military.*

REGION, اقليم A، كشور، ديار A، ولايت A، ملك A، بلاد A، بلد A، مرزبوم، زمين، ارض A، مملكت A. v. *Country, land, district, tract.* — *In every region,* درهر مرزبوم.

A REGISTER, صورت دفتر، دستور، (plur. دفاتر) دفتر A، اوارجه، اورجه. — *To register,* دردفتر، دردفتر ثبت كردن، برتخته كتابت كردن، درلوح نوشتن، قيد كردن. v. *To record.*

A register or keeper of registers, امین دفتر, سرشته دار, دفتر نویس دفتري, دفتردار, دفتربند.—*Registry (place where register is kept),* دفترخانه.

To REGORGE, رجعان ساختن, باز استفراغ کردن. v. *To vomit;* also *to swallow.—Any place where waters stagnate and regorge,* موجعان A رجیع A (plur. ارجاع).

To REGRANT, باز دادن.

REGRESS (*passage back*), باز رهگذار. *Egress and regress* آمد شد.

REGRET, پشیماني, حسرت A, تأسف A, افسوس, غم A. v. *Sorrow, anguish, grief, vexation, lamentation, repentance.*

To regret, تأسف کردن, حسرت داشتن, افسوس کردن, ستوهیدن, پشیمان شدن, غمگین شدن, متأسف شدن.

Regretted, متأسف A, افسوس کرده.

REGULAR, منتظم A, رسمي, بارسم, موافق قاعده, بحسب A, قانوني, قیاسي, باترتیب, آراسته, باقرینه, حسب طریق, القاعدت.

Regularity, آراستگي, ترتیب A, انتظام A, قاعده A, سازکاري, نظم A, نسق A, نظام A, سامان, اندام, قیاس A, موافقت A.—*Without regularity,* بي ترتیب, بیدون آراستگي, بي اندام, بي انتظام.

Regularly, با قاعده, علي القیاس A, موافق قانون, نسقاً A, بحسب النظام A. *Regularly connected or joined,* نسق کرده شده, منسوق A.

To regulate, نظم, انتظام کردن, آرایش دادن, آراستن, متدبر, احکام کردن, مرتب نمودن, ترتیب کرد, کردن تنسیق, تقویم و نسق ساختن, تنظیم کردن, ساختن, تسنیف ساختن, تسویت نمودن, کردن. v. *To adjust, arrange, order, direct.*

Regulated, مرتب A, متدبر A, منتظم A, آراییده, آراسته, منتسق A, منظوم A.

Regulation, انتظام A, ترتیب A, بندوبست, آرایش, طریقت A, طریق A, سامان, سازکاري, نظم A, نظام A, قانون. v. *Arrangement, method.—A regulation,* v. *Rule, order.*

A regulator, ناظم A, منتظم A, مرتب A, آراینده.

REHEARSAL, بازبور, تکرار A, تکریر A, تکرر A, قرض A, اعادت A. v. *Repetition, recital.*

To rehearse, بازبور, تکریر نمودن, تکرر کردن, تکرار کردن, قرض ساختن, اعادت کردن, ساختن. v. *To repeat, relate.*

Rehearsed, مکرر A, بتکرار گفته, باربار گفته.

To REJECT, ناقبول, دورکردن, بطرف کردن, رد کردن, نفایت داشتن, نفیان نمودن, نفي کردن, ناپزیرفتن, کردن, طرح ساختن, ترک کردن. v. *To refuse.*

Rejected, نا مقبول, مردود A, متروک A, بر طرف زده, مطروح A, مفروغ شده A, منفي A, دور کرده, ناپزیرفته, مردود ومطرود A, مخبول A, مخسل A, مرفول A, مطرح A, خاسي A, خراش, دحیق A, منتفي A, مهجور A.

Rejection, حرم A, ناپسندي, ناقبولي, ردت A, رد A, نحر A, راد A, حرمان A.

To REIGN (*exercise sovereign authority*), پادشاهي کردن, حکم وحکومت کردن, سلطنت کردن, فرمان روائي کردن, ضبط کردن, ملک داشتن. v. Also *to prevail, flourish.*

Reign (sovereignty), داوري, فرمانروائي, پادشاهي, حکم A, عمل A, حکومت A, سلطان A, سلطنت A, استیلا A, سیادت A, سادت A, ربوبیت A, ضبط A, سلاطه A.

To REIMBURSE, ادا کردن, تاوان کردن, عوض دادن. v. *To pay, repay.*

Reimbursement, v. *Repayment, reparation.*

To RE-IMPREGNATE, بار دیگر حامله, باز باردار کردن, ساختن.

REIN (*of a bridle*), لغام, لگام, عنان A (plur. اعنت), فرنه, زمام A (plur. ازمت), لجمت A, لجام A (plur. لجم), ماقط A, لبج, لجا, مقود A (plur. مقاود), قیاد A, ینک, جدیل A, قاقرت A. v. *Bridle, halter.*

To rein, تعنین کردن, تقریط ساختن, تلجیم کردن. v. *To bridle;* also *to check, restrain, control.*

The REINS, کلي, نطاق A, کمر, میان. v. *Kidney, waist, loins.*

To RE-INSTAL, *re-instate, re-invest,* بحال کردن. *Reinstatement,* بحالي.

To REJOICE (*be glad*), شاد, شادمان شدن, شاد شدن.

. تهليل نمودن ، خوشنود شدن ، مسرور شدن ، كامي يافتن خرم و ، پر بهجت بودن ، طرب و انبساط گرفتن ، دلشاد بودن شاد و ، محظوظ گرديدن ، تفريح قلب كردن ، خندان شدن ، دلخوشي يافتن ، حظ شدن v. *To exult.*—(*to make glad*), خوش خاطر كردن ، شادمان كردن ، خوشنود كردن ، شاد كردن ، فرح و انبساط دادن ، مسرور ساختن v. *To exhilarate, gladden.* — *To rejoice at another's misfortune*, شاد كامه كردن .

Rejoiced, مسرور ، خوشنود ، شادمان ، شاد v. *Glad.*

Rejoicing (*subs.*), سرور ، شادكامي ، شادماني ، شادي ، بهجت ، انبساط ، عشرت ، عيش ، نشاط A ، روز عيش و — *A rejoicing day*, دلشادي ، دلخوشي ، تهليل A ، عشرت ، آوازه v. *Jubilee.*

To REJOIN (*join again*), بازجمع ، باز پيوستن ، باز بستن باز وصل ، بار ديگر ملاقات كردن—(*to meet again*), ساختن . رد جواب كردن ، باز جواب دادن — (*to reply*), نمودن v. *To answer.* — *Rejoinder*, رد جواب ، بازجواب v. *Answer, reply.*

To REITERATE, تكرار ، بتكرار كردن ، دگر بار ساختن . تكرر A ، تكرار v. *To repeat.*—*Reiteration*, كردن .

To RE-JUDGE, بتكرار حكم ساختن ، باز قضا كردن v. *To re-examine, review.*

To RE-KINDLE, باز افروختن .

To RELAPSE, واسرشدن ، نكس كردن ، باز افتادن *To relapse into error*, تكرار خطا نمودن . *To relapse into a distemper*, نكس بيماري يافتن ، باز بيمار شدن — *A relapse*, نكس A .

To RELATE (*recite*), روايت ، حكايت كردن ، بيان كردن ، كلام كردن ، تقرير كلام ساختن ، تقرير كردن ، گفتن ، كردن محاكات ، خبر گفتن ، داستان دادن ، نقل گفتن ، قصه دادن v. *To tell.*—(*to have reference*), وصف دادن ، محادثت كردن ، ساختن ، مناسب شدن ، نسبت داشتن ، علاقه داشتن (*to ally by kindred*), علاقه ، قرابت كردن — ، مناسبت داشتن .

Related (*told*), مروي A ، گفته ، منقول A ، بيان كرده ، متلخص A—(*connected by blood*), منطوق A ، معروض A ، محكي A ، نسيب A ، نسبي v. *Relative.*

A relater, نقل ، ناقل A ، قصه خوان ، قصه گذار ، راوي A ، بند v. *Narrator.*

Relation (*narrative*), A تقرير (plur. نقول), A ، قصه A ، (اخبار plur.) خبر A ، روايت A ، داستان ، بيان A ، حكايت A ، قصيه A ، تاريخ A ، سخن ، كلام A ، تقرير كلام ، تقرير A ، قول A ، حديثي ، وصف A ، تلخيص A ، (آثار plur.) اثر A ، نقل سواب انتما . *A true relation*, انها A ، سمر A *A false relation*, مرويا A ، مرمات A ، خلاف انها . *According to the foregoing relation*, بحسب تقرير مذكور — *Relation* (*reference, regard, respect*), علاقه A ، نسبت A ، انتساب A ، پيوست ، عايد A ، تعلق A ، سند A ، انتما A ، مناسبت A ، پيوستگي A ، عقد A . *Eternal relation*, علاقه ازلي — *Relation, relationship,* (*kindred*), قرابت A ، قرابت ، علاقه ، خويشي ، تعلقات A ، متعلقات A ، نسب A ، خويشاوندي *A relation, relative* (*kinsman*), قريب A ، خويش ، خويشاوند — متعلق A (*kinswoman*), قريبه A ، عورت خويشي — *The relation of two men marrying two sisters*, سلفان A ، *Relation of two women marrying two brothers*, سلفه A .

Relative, منسوب A ، منتسب A ، نسبتدار ، مناسب A ، مضافه A ، مضاف A ، منتهي A ، منصرف A ، متعلق A ، لاحق A ، راجع A ، معزي A — *A relative pronoun*, اسم مبهم . *Relative pronouns*, الموصولات A ، اسماء مبهم — *Relatively*, نسبة A ، بانسبت ، با مناسبت — *Relativeness*, منسوبيت A ، نسبت A ، مناسبت A v. *Relation.*

To RELAX (*slacken, make less tense*), نرم ، سست كردن ، كشاده كردن ، اطلاق كردن ، كردن v. *To loose, open.*—(*to remit, make less severe or rigorous*), فراغت از ضبط و ربط — (*to become mild, less rigorous*), آمرزيدن ، ملايمت نمودن ، كردن تدمين ، مشفق شدن ، ملايم شدن ، نرم گشتن — *To relax from labour*, استراحت ، فراغت يافتن ، نمودن . فراغ يافتن ، سست شدن ، كردن v. *To desist, cease.* — *To relax the mind*, فراغ بال داشتن ، تفريح قلب دادن v. دلارام ساختن ، دلاسا كردن ، تفريح ساختن ، تفرج كردن *To recreate.*

Relaxation (*slackness, looseness*), اطلاق A ، وداع A ، سستي ، فراغت — (*cessation of restraint or severity*), كشادگي ، نرمي ، فراغ A — (*cessation from labour*), از ستم ودرشتي . آرام ، استراحت A ، راحت A ، فراغت A v. *Rest, recess.* ، تفريح A ، تفرج A ، فراغ خاطر — *Relaxation of mind*, دلشادي ، تفريح القلب A ، تفريح A v. *Recreation.* — *Relaxation of care or attention*, فراغ شغل ، انقطاع اشتغال ، سستي ، غفلت A ، اهمال A ، وبصيرت v. *Indolence.*

Relaxed (*loosened*), کشاده ، کشوده ، نرم ، هشته ، سست اندام ، مسست ، منطلق A. *Relaxed in constitution*, مسترخي A ، فاتر A. v. *Languid*. — *Relaxed in moral* or *religious principles*, واسع مذهب.

RELAY (*of horses*), خيل البريد A.

To RELEASE (*from confinement*), اطلاق ، آزاد كردن ، خلاص كردن ، رهاي دادن ، رها ساختن ، رهانيدن ، ساختن ، فرج دادن ، نجات ساختن. v. *To free*. — (*to free from obligation*), از سر بسته آزاد كردن ، از حق منت خلاص كردن ، ابرا ، از عهد و پيمان اطلاق نمودن. *To release from debt*, تبريت وام دادن ، كردن. v. *To discharge*; also *to relax, quit*.

Release (*from confinement*), آزادي ، نجات A ، خلاص A ، فلت A ، فرج A ، دستور A ، اجازت A ، رهانيدگي ، رهايي. *A release from obligation*, خلاص از حق منت. *A release from debt*, تبريت وام ، ابرا A ، صافي نامه. v. *Discharge, receipt*.

To RELENT (*grow tender* or *compassionate*), رحم داشتن ، مهرباني نمودن ، ملايم شدن ، شفقت نمودن ، نرم دل گرديدن. v. *To soften, melt, relax, yield*.

Relentless, نا نرم ، غير مرحمت ، بي رحم ، بي شفقت ، نا ملايم ، دل. v. *Merciless*.

RELIANCE, تكيه A ، اتكا A ، اعتماد A ، اعتقاد A ، اتكال A ، توكل A ، استناد A. v. *Trust, confidence*.

RELICK, *relicks*, مبقي A ، باقي A ، باز مانده ، حصيله A. *A relick which recalls the memory of any person*, باقي يادگار. *A sacred relict*, تبرك A.

A RELICT, بيوه. v. *Widow*.

RELIEF (*assistance*), پشتي ، امداد A ، مدد A ، دستگيري ياري ، ياردم ، معاونت A. v. *Help, succour, release*.—(*comfort*), خاطر جمعي ، تسليت خاطر ، تسلي A ، خاطر نوازي ، دلاسايي ، آرام ، خوشي ، غمگداز. v. *Consolation*.—(*remedy*), علاج A.

To relieve (*assist*), پشتي كردن ، امداد كردن ، مدد دادن ، نصرت ساختن ، ياري كردن ، دستگيري نمودن ، دست گرفتن ، معاونت دادن. v. *To help, support, succour, release*. — (*to comfort*), دل خوش ، خاطر جمع كردن ، دلسا كردن ، غمزدا ، خاطر نواختن ، تسليت كردن ، تسلي دادن ، ساختن ، كدل ، نوبت زدن. *To relieve guard*, ساختن ، غمگداختن ، كردن ، نوبت كردن ، رضايع. *To relieve from indigence*, بينياز كردن.

Relieveable (*assistable*), ممكن منصور شدن ، قابل نصرت. —(*consoleable*), قابل دلاسايي ، قابل تصليت.

Relieved (*assisted*), منصور A ، ياري يافته ، مدد يافته. — (*comforted*), خوشنود ، خاطر جمع كرده ، دلسا كرده ، متسلي A.

A reliever (*assistant*), پشتيبان ، يار ، دستگير. (*a comforter*), خاطر نواز ، دلاسا كننده. v. *Friend*.

To RELIGHT (*light anew*), باز افروز كردن ، باز افروختن.

RELIGION, ملت A ، ايمان A ، مذهب A ، دين A ، تقوا A ، هراي ، كيش A ، امانت A ، شرع A ، امت A ، القيمت A ، حسب A ، صبغت A ، لباس التقوي A ، تقوي A ، طاعت A ، طريقت A ، طريق A. *The Christian religion*, ملت مسيحيه. *The Mahommedan religion*, اسلام A ، كوثر A ، توحيد A ، امت محمد. *The religion of the Magi*, مجوسيت A ، گبري ، جبري ، آتش پرستي. *The religion of the Brahmins*, بتپرستي ، دين برهمن. — *Of the same religion*, دين داش ، همدين ، همكيش. *Observance of religion*, ديانت A ، دينداري. *Observant of religion*, متدين A ، راستكار ، ديندار. v. *Religious*.—*Of no religion*, بي مذهب ، بي دين. *Of a bad religion*, بد مذهب. *To embrace any religion*, بدين علم گشتن ، دخيل شدن ، ممتل كردن. *To apostatize from any religion*, مرتد شدن ، ارتداد ساختن. *For religion and country*, براي دين و دولت. — *Religions*, اديان A ، ملل A ، امم A.

Religious, پارسا ، صالح A ، ايماندار ، متدين ، ديندار. v. *Pious*.— *A religious life*, رهبانيت A ، درويشي ، كشيشي ، زهادت A. *A religious order or society*, طايفه A ، مذهب A. *Religious societies*, عبدت A. *A religious man*, ديندار ، رهبان A ، كشيش ، صاحب دين ، كرم A ، صوفي A ، پارسا. *Religious men*, عباد A ، زهاد A ، بدلا A ، اصحاب ديانت ، طاعات A ، كرزمان. v. *Religious*; also *monk*.—*To observe religious duties*, دينداري نمودن ، ديندار شدن. *Religious*, v. *Punctual, strict, exact*.

Religiously, بطريق ديندار ، با تقوي ، زاهدانه ، بادين ، بطور پارسا. v. *Piously, reverently*. — (*exactly, strictly*), كاملانه ، بادقت.

Religiousness, دیانت A , تدیّن A , ایمانداري , دینداري , راستکاري . v. *Religion, piety.*

To RELINQUISH, گذاشتن , ترک کردن , هجر ساختن , هلانیدن , هشتن , کوازیدن , دستبردار شدن , هجران نمودن . v. *To leave, desert, quit, abandon, forbear, release.*

Relinquishment, گذاشتگي , ترک A , هجر A , تخلیف A , رفض A .

Relinquished, گذاشته , متروک A , مهجور A , موضوع A , مخذول A , پالو , مفرط A , مرفوض A , رفیض A .

RELISH (*agreeable taste or flavour*), مزه , ذایقه A , لس , خاوندي , وایه , خوشگواري , خاي , لذّت A , ذوق A .—(*a slight tasting of victuals, &c.*), جواي , لواس A , چرش , مذاق A , لوس A , چشش , چاشني , طعم A . v. *Sip, taste: also liking, delight, cast, manner.*—*Having a fine relish*, خوش مزه , لذیذ A , صفا بخش , ذوق دار , خوشگوار . *Having no relish*, بي مزه , بي لذّت , بي ذوق .

To relish (*give a pleasing taste to any thing*), مزه دادن , خوش مزه , خوشگوار ساختن , ذوق و لذّت دادن , لذیذ کردن , مزه دار شدن . (*to have a pleasing taste*), خاي زدن , کردن صفا بخش , خوشگوار بودن , لذیذ شدن , ذوق و لذّت داشتن .—(*to feel pleasure—to like*), پسند , نیکو داشتن , شدن , کردن .

Relishable, قابل لذّت , ممکن مزه .

Relished (*liked*), قرین قبول , پسندیده , نیکو داشته . (*agreeable to the palate*), پر مزه , مزه دار , لذیذ A , دلپذیر , خوشگوار .

RELUCTANCE, عدم الرّغبت A , برخاستگي خاطر , بي دلي , اعراض A , استکراه A , معاندت A , مخالفت A , عناد A , لج A , دلگیري , نفرت A , ابا A , عدم اختیار , تنفر A , دوري . v. *Aversion, unwillingness.*—*To shew a reluctance*, استکراه داشتن , نمودن .

Reluctant, برخاسته خاطر , کشیده خاطر , بي رغبت , بي دل , اهل استکراه , دلگیر , ابي A , معرض A , متنفر A , بي اختیار , بر بیزار و کره , اهل نفرت . v. *Averse, unwilling.*

To RELY (*put trust in*), اعتقاد , اعتماد نمودن , باور کردن , استناد , تکیه کردن , توکّل کردن , اتّکال ساختن , بردن , توسل کردن , متوسّل بودن , ایمان داشتن , ساختن . v. *To confide, trust.*

To REMAIN (*continue, tarry*), اقامت کردن , ماندن , استقرار کردن , ساکن شدن . v. *To dwell, stay.*—(*to be left as a remainder*), باقي ماندن , باقي شدن , فضالت نمودن , بقا و , باقي شدن , ریع شدن , بقیه بودن . (*to endure, last*), پایدار شدن , استمرار نمودن , پاینده شدن , استواري داشتن , مداومت داشتن , قایم بودن . v. *To continue.*—*To remain behind* (*especially from fatigue*), درپس , واماندن , بازماندن , وامانده شدن . *To remain firm*, برقرار , اقامت ساختن , ثبات قدم نمودن , ثبات پاي کردن , باقي شدن , بودن , پایدار شدن . *To remain alone*, تنها ماندن . *Those who remain at home*, واماندگان خانه .

Remainder, remains, باقي A (plur. باقیات), ماباقي A , ریع A , باستان , بقوي , بقي A , بقیه A , بقایا A , تتمه A , باقي مانده , فضالت A (plur. فضلات), حصیله A (plur. حصایل), لغاظ A , لغالت A . v. *Rest, residue.* *Remains of victuals*, خور پاره , خرده سماط , بزیم A , حتامه A , حثل A , کدامت A . *Remains* (*traces, vestiges*), عصیم A , الور A , آثار A , رسوم A , عصم A . (*the body left by the soul*), جیفه A , میت A , لاش , جنازه , قالب بي جان .

Remaining, باقي A , مبقي A .

To REMAKE, بازکردن , باز ساختن .

To REMAND (*send back*), باز فرستادن , واپس ارسال کردن .

REMARK, ملاحظه A , غور A , نظر A , نگاد , آگاهي . v. *Observation.*—*A remark or annotation*, گفتار , برگفت , شرح A , تفسیر A , تعبیر A , بیان A , نشان , مقوله A , قول A .

To remark (*notice*), ملاحظه کردن , نظر کردن , آگاهي , نگاد کردن , ساختن . v. *To observe, mark.*

Remarkable, واجب الملاحظه A , مستوجب نگاد , هویدا , مشهور A , جالب A , نادر A , عجیب , عجب A , غریب A , ظاهر A , بنام , ممتاز A . v. *Rare, uncommon.*

Remarkableness, ندرت A , نادري , مشهوري , عجبي , غریبي .

Remarkably, غریبانه , عجباً A , نادرانه , مشهوراً A , نهایت A , بسیار .—(*exceedingly*), بطور عجیب .

A remarker, نگاد کننده , ناظر A . v. *Observer.*—*Remarked*, v. *Observed.*

REMEDIABLE, چاره , اصلاح پزیر , علاج پزیر , قابل علاج , ممکن شفا , معالج A , پزیر .

Remediless, بي علاج ، بي چاره . v. *Helpless, irremediable.*—*Remedilessness,* امتناعِ چاره ، عدمِ علاج .

Remedy, علاج A ، چاره ، دوا A ، شفا A ، اصلح P ، معالجه A . v. *Cure, medicine, antidote, reparation.* — *Topical remedies,* فرديات A .

To remedy, علاج ، تيمار كردن ، شفا ساختن ، چاره دادن دادن . v. *To heal, repair.*

To REMEMBER (*bear in mind*), ياد كردن ، ياد داشتن ، در ياد ، ياد گرفتن ، تذكر نمودن ، ذكرت ساختن ، ذكر گرفتن ، اندامه يافتن ، خاطر نشان شدن ، در خاطر آمدن ، آمدن اخطار كردن . v. *To commit to memory.*—(*to put in mind*), v. *To remind, mention.* — *Remembering* (*subs.*), ياد داري .

Remembered, درياد ، بدل نشانده ، ياد كرده ، ياد شده ، آمده ، درخاطر آورده . *To be remembered,* ياد بودن .

Remembrance, ويرو ، وير ، اندامه ، اخطار A ، ياد آوري ، ياد ، ويرا ، ويرو . v. *Memory, memorial.*

A remembrancer, ياد ده ، ياد آور ، متنبّه A ، مخبره A .

To REMIND, ياد دادن ، تذكير كردن ، ياد دهانيدن ، تخبير كردن ، مخبر ساختن ، متنبّه گردانيدن ، تنبيه ساختن .

Reminded, متنبّه A ، ياد دهانيده .

REMISS, نا مشغول ، قاصر A ، سست ، كاهل A ، غافل A . v. *Careless.* — *Remissly,* غافلانه . v. *Carelessly.*

Remissness, كهولت A ، قصور A ، سستي ، غفلت A ، اهمال A . v. *Carelessness.*

REMISSION, صفح A ، عذر A ، بخشايش ، آمرزش ، عفو A ، غفران A ، مغفرت A . v. *Pardon.*—(*abatement*), تخفيف A ، رعايت A ، كمي . — (*cessation*), توقّف A ، وقف A . Also *relaxation, release.*

To remit (*pardon*), رعايت كردن ، عفو كردن ، معاف كردن ، مغفرت دادن ، بخشيدن . v. *To forgive.* — (*to send back*), باز فرستادن ، واپس فرستادن . *To remit to prison,* در زندان باز فرستادن . (*to remit money, &c.*), ارسال كردن ، رسانيدن ، فرستادن ، ترسيل كردن . v. *To send.* v. Also *to relax, refer, resign, release, restore; slacken, abate.*

A remittance (*of money, &c.*), ارسال A ، فرستادگي ، ترسيل A .

A REMNANT, بقي A ، بقيه A ، بقا A ، باقي A ، ربيع A ، تتمه A . v. *Remainder.*—*Remnant* (*adj.*), باقي A ، مبقي A .

A REMONSTRANCE, عرضِ احوال باشكايت ، عرضي .

To remonstrate, عرضِ شكايت آميز كردن .

REMORSE, تأسّف A ، ندامت A ، پشيماني ، انسوس ، دلتنگي ، دلدوزي ، اضطرابِ خاطر ، دلآزاري ، قلق A ، دلگيري . v. *Horror, anguish, repentance, pity.*—*Remorseful,* v. *Compassionate.*

Remorseless, بي ، بي پشيماني ، بي انسوس ، بي ندامت ، تأسّف ، بي رحمت ، غيرِ شفقت . v. *Merciless, cruel.*

REMOTE, تذوف A ، دوراً دور ، مغرب A ، دور ، بعيد A ، مقتصي A ، نزيح A ، سحيق A ، قاصي A ، قصي A ، تذيف A ، دحيق A ، بطين A ، سمهدر A . v. *Distant, foreign.*—*More remote,* دورتر ، ابعد A . *Most remote,* دورترين .

Remotely, از بعيد ، از دور ، بعيداً A .

Remoteness, سحق A ، غربت A ، تفاوت A ، دوري ، بعد A . v. *Distance.*

REMOVEABLE, ممكنِ رفتن يا برده شدن ازجائي بجائي . v. *Moveable.*

Removal, remove, (*changing ones abode*), انتقال A . (*departing from a place*), افتراق A ، كوچ ، رحلت A ، تباعد A ، ظعن A ، غربت A ، هجران A ، هجر A . v. *Departure.* *Removal from office,* خلع A ، عزل A ، معزولي .

To remove (*go from one place to another*), ازجائي بجائي رفتن ، انتقال كردن . — (*depart from a place*), كوچ ، رحلت كردن ، روانه شدن ، هجر ساختن ، تباعد ساختن ، كردن . v. *To depart.*—(*to move any thing from its place or to a distance*), برداشته بردن ، برداشتن ، ازجائي بجائي بردن ، نقل كردن ، بعيد ساختن ، ازجائي روانه كردن . v. *To move.*

Removed, ازجائي بجائي برده ، از مكان نقل كرده ، منتقل A ، منهلت A ، مندفع A ، مقصي A ، مجتنب A ، منتفي A . *Removed from office,* منلوع A ، معزول A ، برطرف كرده .

Any thing by which another is removed, منزع A .

A remover (*of any thing*), ازجائي بجائي روانه ، نقل كننده ، نقل كننده . (*a remover of himself*), ازجائي بجائي رونده ، رحلت ساز ، مكان كننده .

ـه.

To REMOUNT (*on horseback*), بازسوار شدن. v. *Re-ascend.*

To remunerate, v. *To reward.*

RENCOUNTER (*clash, collision*), مصادمت A، تصادم A. (*an unpremeditated combat*), برازِ ناگاه. (*an accidental meeting*), مواجهت، آمدانه، مقابلت A. v. *Encounter.*

To rencounter (*clash*), بهم زدن، مصادمت کردن، زد و خرد بي غرض، وقیعت الاثنین بر وجه آمدانه نمودن، مواجهت، مقابلت کردن، ساختن.—(*to meet unexpectedly*), ناگاه ملاقات کردن، کردن. v. *To encounter, skirmish.*

To REND, هتک، صرم زدن، چاک کردن، دریدن، افرا زدن، فترص، تخریق ساختن، کردن. v. *To tear, lacerate.*

A render, چاک کننده. v. *Tearer.*

To RENDER, باز دادن، واپس دادن. v. *To return, restore, repay.* — (*to translate*), ترجمه کردن. v. *To interpret.* — (*to yield, give up*), تسلیم کردن، حواله کردن. v. *To surrender.* — (*to make*), نمودن، ساختن، کردن. *To render necessary*, ضرور کردن، مهم ساختن، لازم کردن. (*to give*), عطا ساختن، بخشیدن، دادن. v. Also *to offer, exhibit.*

A RENDEZVOUS, جماعت A، اجماع A، کرنگ. v. *Assembly, meeting.*—*The rendezvous of an army*, جمعیتِ لشکر. *The place of rendezvous*, مجمع A، فراهم‌گاه، مرجع A، جمعیت گاه.

To rendezvous, جمعیت، فراهم آوردن، جمیع کردن، نمودن.

Renegado, v. *Apostate, deserter.*

To RENEW (*renovate*), تجدید، ازسرِ نوکردن، نوکردن، تازه کردن، تحویل ساختن، کردن. *To renew friendship*, تجدیدِ محبت کردن. *To renew (repeat)*, تکرر کردن، تکرار کردن، تکریر، رجوع کردن. *To renew solicitation*, اعاده نمودن، اعادهٔ التماس ساختن، ابرام کردن. v. Also *to recommence.*

Renewable, قابلِ تجدید، ممکنِ مجدد شدن، نوکردني.

Renewal, تجدید A، تحویل A. v. *Reparation, repetition.*

Renewed, مجدد A، ازسرِ نوکرده.

RENNET (*for curdling milk*), مایهٔ شیر، لبوه، مایه، منفحت A، انفحت A، ینق A.

To renovate, renovation, v. *To renew, &c.*

To RENOUNCE, انکار کردن، منکر کردن. v. *To disown.* — *To renounce all right to any thing*, قطعِ علاقه کردن. — *Renounced*, منکور A.

RENOWN, نام، نیک نامي، ناموري، نامداري، مکرمت A، جلال A، ذکرِ جمیل، اشتهار A، شهرت A، عزت A، افتخار A، فخرانیت A، ناموس A، عظمت A، بزرگواري، برخورداري. v. *Glory.*

Renowned, روشناس، مشهور A، نامور، نیک نام، نامدار، عظیم A، شریف A، عزیز A، مفتخر A، همایون A، جلیل A. v. *Glorious, illustrious.*

A RENT (*fissure, break*), درز، شگاف، شق A، چاک، خراش، فرجت A، درز، هتک A، هتوه A، باریدگي. v. *Gap, chasm, laceration.* — *Rent* (*income, revenue*), آمد، مدخول A، دخل A، باج، خراج A، مالگذاري، مداخل A، رادت A، ریع A، محصول A، حاصل A. *Annual rent*, سالیاني، سالیانه. *Rent paid for any thing held of another*, التزام A، حسبت A، استجاره A، اجاره A، کرایه A.

To rent (*let to a tenant*), التزام، بکرایه دادن، اجاره دادن، کرایه کردن، اجاره کردن، ساختن. (*to hold by paying rent*), بکرایه گرفتن، استجاره کردن، اجاره دار شدن.

Rentable, قابلِ کرایه.

A rental, rent-roll, تقسیم جمع، طومار جمع، جمعبندي، هست و بود.

A renter, مالگذار، مستاجر A، کرایه دار، اجاره دار، ملتزم A، رعیت A.

Rent free, خارجِ جمع، لاخراج A.

RENUNCIATION, استنکار A، انکار A، قطعِ علاقه، نکر A، جحد A. —(*of the world*), ترکِ دنیا.

REPAID, باز ادا کرده، واداده، بازرسانیده.

To REPAIR, ترمیم ساختن، درست کردن، مرمت کردن، معمور گردانیدن، تعمیر ساختن، رم کردن. *To repair a house*, مرمتِ خانه کردن. *To repair a fortification*, ترمیمِ حصار ساختن. v. Also *to mend, amend.*—*To repair* (*to any place*), جمع شدن، رجوع شدن، رفتن.

Repair, reparation (*supplying the loss, mending*), مرمّت A، الام A، لم A، تعمیر A، رم A، ترمیم A، تجدید و مرمّت، انقال A، تنقیل A، نقل A، اصلاح A، قین A، نقب A، رأب A. *Repair* (*going to any place*), v. *Resort, abode.*—*Reparation* (*amends*), تضمین A، تاوان، بدله A، عوض A، جزا A، مکافات A، پاداشت، پاداش. v. *Retribution, compensation.*

Repaired, ترمیم کرده شده، مرمّت کرده.

A repairer (*of houses, &c.*), ترمیم کننده، مرمّت سازنده، تعمیر گر.—(*of injuries*), پاداش دهنده، تضمین بخش.

Reparable, قابل تضمین، ممکن ترمیم، قابل مرمّت.

Reparation, v. *Repair.*

A REPARTEE, ظریفه A، بذله A، بدیهه A، حاضر جوابی، یافه، لابه، مزه، ردّ کلام ظریف، جواب لطیف، لطیفه A. *To repartee*, ظریفه گفتن، بذله باختن، حاضر جواب شدن، ردّ کلام ظریف ساختن، جواب لطیف دادن.

To REPASS, دیگر بار عبور، بازگذریدن، بازگذر کردن کردن.

A REPAST, تعشّی A، طعام A، ناشته، خوردنی، خورش. *To make a repast*, خورش ساختن، طعم کردن. v. *To eat, feed, feast.*

To REPAY, تادیه کردن، عاید ساختن، باز دادن. v. *To pay, recompense, reward.*

Repayment, ادا A، تادیه A. v. *Payment.*

To REPEAL, ابطال کردن، نسخ ساختن، باطل کردن، بر طرف کردن، ردّ کردن، بطلان نمودن، بطال ساختن، برگرفتن، اعاده ساختن، قاطع کردن، محو زدن، برسیدن.

A repeal, محو A، ردّ A، بطلان A، ابطال A، نسخ A.—*The repeal of one law by another*, نسخ الایة بالایة A.—*Repealed*, منسوخ A، مردود A، مبطلع A.

To REPEAT (*speak again*), بازگفتن، بتکرار گفتن.—(*do again or several times*), تکرار کردن، تکریر ساختن، تکرر نمودن، رجیع، کرکر ساختن، کرّ نمودن، مکرر ساختن، اعادت کردن، بازکردن، باربار کردن، مکرّر کردن، کردن. *To repeat or rehearse by heart*, ظاهر اقرات کردن، بیان کردن، نقل کردن، افسانیدن، ظاهر کردن، استظهار ساختن. v. *To recite.*—

A repeater, ظاهر کننده. v. *Reciter.*—*Repeated* (*done or said often*), مکرّر A.—(*recited*), نقل کرده شده، افسانیده.

Repeatedly, بسیار بار، باربار، بتکرار. v. *Often.*

To REPEL, دفع کردن، باز راندن، واراندن، ردّ کردن، ترید ساختن، داد زدن، تفوت کردن، رفع کردن، دور کردن، دحر کردن، استرداد نمودن. v. *To repulse.*—*Repelled*, باز رد، دافع A، مترددّ A، رانده. v. *Repulsed.*—*A repeller*, دافع A، رافع A، کننده.

To REPENT, نادم بودن، افسوس کردن، پشیمان شدن، توبه کار، توبه گرفتن، فرسودن، ستوهیدن، ندامت داشتن، تایب کردن، توبه کاری نمودن، شدن.

Repentance, توبه A، ندامت، پشیمانی، توبکاری. v. *Penitence.*—*Regret and repentance*, حسرت و ندامت.—*Repentant*, پشیمان، مستغفر A، استغفار A. v. *Penitent.*

To REPEOPLE, باز معمور کردن، باز آباد کردن.

REPERCUSSION, انعکاس A. v. *Rebound.*

REPETITION, تکرار A، تکریره، تکرر A، اعادت A، بازیور.—(*rehearsing*), نقل A، بیان A. v. *Recital.*

To REPINE, دلتنگ بودن، مضطرب شدن، آزار یافتن، آلمزده بودن، غمگین شدن، غم خوردن، دلبسته شدن، جان آزاری، دلفکار شدن، رنجیده و رمیده شدن، رنجیدن، خودرا انطراب دادن، داشتن.

A repiner, اهل انطراب، صاحب رنج، غم خور، آزاریاب، آزارش گیر. v. Also *murmurer.*

Repining (*subs.*), آزارش، آزاری، آزار، رنجوری، رنج، دلبستگی، دلتنگی، انطراب A. v. *Grief, regret, vexation.*—*Repining* (*adj.*), دلتنگ، دلبسته، مضطرب A، غم خور، دلمانده، دلشکسته، دلفکار.

To REPLACE, باز نهادن، بجا باز نهادن. v. Also *to substitute.*

Replaced, باز نهاده.

To REPLANT, باز نصب کردن، باز نشاندن.

To REPLENISH, باز پر کردن، پر کردن، املا ساختن، تملیت کردن، انباشتن، مالامل نمودن. v. *To fill, stock.*

Replenished, replete, پر کرده، پر، سیر، ممتلی A، انباشته،

پرزغ A، مالامال. v. *Full, filled.* — *To be replenished,* پرگشتن، مالامال بودن، پرکرده شدن.

Repletion, ممتلیت A، املا A، امتلا A، سري، پري، تخمه A، گراز. v. *Indigestion.*

REPLY, *replication,* جواب A، بازجواب، بازخواست، ردّ، رجع A، ردّ کلام، ردّ جواب. v. *Answer.*—*Replied,* جواب داده.

To reply, جواب کردن، باز جواب کردن، ردّ جواب دادن، رجعان ساختن، رجع کردن، ردّ کلام نمودن.

A replier, باز جواب کننده، ردّ کلام کننده.

To REPOLISH, باز جلا دادن، باز پرداختن، باز صقل کردن.

A REPORT (*rumour of news*), خبر A، شهرت A، آوازه، تغیت A، نغو A، وغیت A، صلا A. v. *Rumour.* — (*publick character*), نام A، شهرت A، ذکر A، عرض A. v. *Reputation.* — *Of good report,* نیک نام، جمیل ذکر. — *Of bad report,* بد نام، بي عرض. v. *Repute, fame.* — *Report* (*sound, loud noise*), آواز، صدا، رعد A، ولوله، غلغل، غلغله، آواز توپ، شمانه. v. *Noise.* — *The report of a cannon,* رعد توپ. *The report of a musket,* ولوله بندوق. — *A false report,* خبر دروغ، خبر فریبنده، سروا، انها، خلافه. *False reports,* اراجیف A، ارجاف A، مرمات A. *A report* (*or account returned by those to whom any thing is referred*), صورت حال، تلخیص A. *To make a report* (*especially of state affairs to the king*), &c. صورت حال کردن، تلخیص کردن.

To report, خبر دادن، آوازه کردن، گفتن. v. *To tell, relate, rumour.*

Reported, خبر داده، گفته، مروي A، متلخّص A. v. *Related.*

A reporter, مخبر A. v. *Relater, reciter.*

To REPOSE (*rest*), آرام کردن، آسودن، آسایش کردن، آسودگي یافتن، استراحت کردن، ارمیدن، فراغت یافتن. — (*sleep*), خوابیدن، خفتن، خسپیدن، درخواب بودن، هجوع کردن. v. *To sleep, recline.* — *To repose confidence,* اعتماد کردن، اعتقاد بردن، توکّل ساختن. v. *To confide.*— (*to intrust*), امانت ساختن، ودیعت کردن. v. *To trust.*

Repose (*rest*), آرام، آبایش، آسودگي، استراحت A، راحت A، سکونت A. — (*sleep*), خواب، نایمت A، هجوع A. v. *Sleep, rest, quiet.* — *Reposed* (*at rest*), آسوده. — (*asleep*), درخواب، خوابیده، خفته. — آسوده حال.

Reposedness, آسوده حالي، آسودگي.

To REPOSITE, نهادن، وضع کردن، تودیع ساختن، ودع کردن، در انبار وضع کردن. v. *To store, lay in, deposite.*

Reposited, نهاده، موضوع A.

A REPOSITORY, مخزن A، مخدع A، خزینه A، خزانه A، گنجینه، گنجا، نبره A (plur. انبار)، وشا A، اما A (plur. اعیبت)، دان، مغنع A، جلف A، لو، ربیدت A. — *A repository for provisions,* توشه دان، توشه خانه، انبارخانه، خورصلا، مقلدت A. v. *Magazine, storehouse, treasury, warehouse, granary.* *A repository in inns, &c. for travellers baggage,* باردان. *A repository for clothes, jewels, &c.* جامه دان، رخت خانه، عکم A، صیان A، صوان A، صیانت A، برفند، یغلنده، رنبیل A. v. زنفیلجه.

To REPOSSESS, باز یافتن، باز تصرّف گرفتن. *Repossessed,* باز یافته، باز تصرف گرفته، باز دست یافته، باز مملوک.

To REPREHEND, ملامت کردن، سرزنش کردن، تعذیل، کردن، ذمّ بودن، عتاب ساختن، پاشیدن، لوم و توبیخ کردن، لومي دادن، معاتبت ساختن، مواخذ کردن. v. *To blame, reproach, reprove, censure, chide.* *A reprehender.* v. *censurer.*

Reprehended, مذموم A، ملوم A، ملتم A، ملحي A، مواخذ A.

Reprehensible, ملامت پذیر، ملامت A، واجب الملامت، لایق سرزنش، ذمیم A، جریم A، جرمناک، لام A.

Reprehensibly, ذمیمانه، جریمانه.

Reprehension, ملامت، سرزنش، ذمّ A، معاتبت A، تعذیل A، لوم و توبیخ، عتاب A، طعن A، طعنه A، ابس A. v. *Censure, blame, reproof.*

Reprehensive, ملامت گر، عتاب رسان، سرزنش ده.

To REPRESENT (*exhibit*), نمودن، اظهار کردن، توزیدن، تبصیر کردن، احضار ساختن. v. *To show.* — *To represent* (*by painting, delineation, imitation, &c.*), تصویر کردن، تقلید، ساختن، تمثیل کردن. v. *To paint, describe.* *To represent by reflexion* (*as a mirrour*), عکس انداز کردن، منعکس ساختن، انعکاس نمودن. *To represent* (*by petition, &c.*), التماس

To represent on a theatre, عرض داشت نمودن ، عرض کردن ، گزدن تقلید نمایان ، لعبتبازي نمودن ، تمشا کردن ، نقل کردن ، ساختن. *To represent (act as the representative of another)*, قایم مقام شدن ، نایب بودن ، وکیل شدن ، جانشین بودن.

Representation (image, form), صورت A ، نمایش ، شبه A ، تمثیل A ، نقیش A ، شکل A ، قیافت A ، تصویر A. v. *Likeness*.—*(a memorial)*, عرضه A ، التماس A ، عرضي ، عرض A. v. *Petition*.—*(exhibition)*, نمایش ، معروض A ، عرضه داشت ، نقل A ، لعبتبازي ، تماشا. *Theatrical representation*, اظهار A. *Representation of the person of another*, جانشیني ، تقلید A. *Representation as in a mirrour*, عکس ، وکالت A ، وکیلي ، انعکاسي A ، اندازي.

Representative (exhibiting a similitude), صورت ، ممالل A ، جانشین ، نمایندد ، نما. *A representative (of another person)*, نایب A (plur. نواب) ، قیم مقام ، وکیل A (plur. وکلا). *A representative vested with full powers*, وکیل مطلق. *To appoint a representative*, نایب نامزد نمودن ، جانشین ساختن ، وکیل کردن. *A representative (similitude or symbol of any thing)*, علامت A ، نقیش A.

A representer (one who shows or exhibits), اظهار کنندہ ، تبصیر سازندہ ، نمایندہ. v. Also *representative*.

To REPRESS *(check)*, ضبط و ربط ، ربط کردن ، ضبط ساختن ، قرع نمودن ، منع کردن ، بازداشتن ، ساختن. v. *To restrain, subdue, crush*. *Repressed*, ممتنع A ، مضبوط A ، مربوط A.—*Repression*, ضبط A ، ربط A ، منع A.—*Repressive*, مانع A ، منع ساز.

A REPRIEVE *(delay of punishment)*, مهلت A ، وقفه A ، امهال A ، تاخیر ضعف ، تراخي عقاب ، امهال تعذیب.

To reprieve, امهال کردن ، مهلت دادن ، وقفه دادن ، تراخي عقاب فرمودن ، امهال تعذیب دادن.

Reprieved, تراخي عقاب یافته ، امهال تعذیب یافته.

To reprimand, v. *To reprehend, rebuke*.

REPRISAL, بدله A ، عوض A ، انتقام A ، پاداش.

To REPROACH, ملامت زدن ، طعن کردن ، طعنه زدن ، دشنام دادن ، بهتان زدن ، سرزنش گفتن ، ملام کردن ، غمز زدن ، غولانیدن ، زکیدن ، تولیدن ، غراشیدن ، غرویدن ، تعتب ، عتبان نمودن ، عتب کردن ، متکیدن ، غرلیدن ، نقم ، روایت کردن ، تعبیر ساختن ، معاتبت کردن ، ساختن ، تشاتم ، تعاتب کردن ، زدن. *To reproach one another*. یکدیگر را دشنام دادن ، ارغیدن ، ساختن.

A reproach (censure), ملام A ، ملامت A ، بهتان A ، طعن A ، عتاب A ، عتبي A ، طنز A ، شتم A ، سرزنش ، طعنه A ، اطالت لسان ، زباندرازي ، سب A ، اعتوبت A ، عتبان A ، قدحت A ، قدح A ، غمز A ، ذم A ، ازمي ، لوم A ، شکایت A ، معایبت A ، معاب A.—*(infamy)*, شنیع A ، افترا A ، اسنان A ، عیب A ، نقصان العرض A ، بد نامي ، رسوایي. v. *Shame*.

Reproachable, واجب الملامت A ، قابل دشنام.

Reproached, مذموم A ، ملامت زده ، طعن و طنز یافته ، سرزنش یافته ، با دشنام پوشیده. *Reproacher*, v. *Reviler*.

Reproachful (scurrilous), ملامت زن ، زباندراز ، پر طعن ، پر مذمت ، طعن و طنزگستر. v. *Opprobrious*. — *(infamous)*, رسواي ، بي عرض ، بد نام ، عیب دار ، معیوب A ، حقیر A ، پر عیب ، فاحش. v. *Shameful, vile*.

Reproachfully (opprobriously), با ملامت ، با طعن ، بزباندرازي.—*(shamefully)*, با رسوایي ، با بد نامي.

To REPROBATE, انکار کردن ، منکر ساختن. v. *To reject*. *Reprobate*, فاسد A ، پر فساد ، شقي A. v. *Wicked*. *A reprobate*, فاجر A ، اهل فساد ، اهل جهنم. v. *Profligate*.

Reprobated, مغسول A ، مردود A ، مرتد A ، مترود A ، مخسل A. v. *Rejected*. *Reprobateness, reprobation*, v. *Wickedness*.

To REPRODUCE, نو پیدا ، بازوجود دادن ، باز بر آوردن ، باز خلق ساختن ، کردن. *Reproduced*, باز پیدا کرده ، &c.

REPROOF, سرزنش ، ملامت A ، لوم A ، طعنه A ، طعن A.

To reprove, مرزنش ، طعنه زدن ، طعن کردن ، ملامت کردن ، کردن. v. *To reprehend, reproach*.

A REPTILE, کرم ، جنبنده ، حشرت A (plur. حشرات) ، خیزو ، خست ، حنش A ، دیودام ، ددم ، دد ، راشم A ، خس ، دب A (plur. دواب ، دابت) ، هامت A (plur. هوام). *Centiped, millipedes, insect*. *The reptiles of the earth*, خزنده A ، هوام الارض A ، حشرات الارض A ، حشرات ارض. *Noxious reptiles*, هوام ضرر رسان.

REPUBLICK, جمهور A، اجماع A، (plur. جماهير) گروه.

To repudiate, &c. v. *To divorce, reject.*

REPUGNANCE (*contrariety*), خلاف A، مخالفت A، تعلّل A، تردّد A، اختلاف A. v. *Inconsistency.*—(*reluctance*), رغم A، متأومت A، عناد A، معاندت A، تعارض A —(*aversion*), نفرت A، اعراض A، گريز، كشيدگي، دريغ، كراهيت A.

Repugnant (*contrary*), مغاير A، خلاف A، مخالف A، منافي A، مناقض A. v. *Inconsistent.*—(*reluctant*), متردد A، —(*averse*), اخشيج، ذوالتعارض A، عنيد A، عاند A، معاند A، از موالات و مستكره A، نفور A. *Repugnant to friendship*, مصافات مغاير. *Repugnant to humanity*, منافي المروت A. *Repugnant to nature*, نا مطبوع A. *To be repugnant* (*contrary*), منافي، خلاف شدن، مخالفت نمودن، مخالف شدن، تخالف نمودن، مغاير گرديدن، مناقض گشتن، —(*to be averse or reluctant*), بودن، معناد شدن، استكراه نمودن، كره داشتن، معاندت نمودن.

Repugnantly (*contrarily*), با مخالفت، مغايراً — (*with reluctance*), عنيدانه، با تردد، با كره.

A REPULSE, ردع A، ردّ A، شكست، اندفاع A، دفع A، مسافات A، حرمان A، مردوديت A، رفع A، ردّت A، وقامت A. *A violent or shameful repulse*, حرم A، ميط A، دفاع A. *To meet with a repulse*, حرم، شكست خوردن، حرمان يافتن، محروم بودن، خوردن. v. *To be repulsed.*

To repulse, رفع و دفع، دفع ساختن، ردّ كردن، باز راندن، ممانعت كردن، مدافعت ساختن، شكست دادن، كريز، حرمان دادن، محروم ساختن، مردود كردن. v. *To repel, resist.*

Repulsed, مدفوع A، متردد A، مردود A، باز رانده، محروم A، حريم A، منتفي A، منفي A، مدفّع A، مندفع A، مدفوع، مردود شدن، باز رانده شدن — *To be repulsed*, بودن. v. *To meet with a repulse.*

Repulsion, اندفاع A، دفعيت A، مدافعت A، دفع A، بازداري، بازراني، دافعت A. v. *Repulse.*

Repulsive, repelling, بازران، دافع A، باز دار. *The repelling power*, قوت دافعت.

To REPURCHASE, باز اشترا كردن، باز خريدن.

REPUTABLE, صاحب اعتبار، عزت دار، معتبر A، معتبر از. v. *Honourable, creditable, honest.*—*Reputably*, با عرض، با اعتبار، با نيك نامي، با حرمت.

Reputation, repute, معتبري، آبرو A، عزت A، حرمت A، عرض A، نيك نامي، نام، اعتبار A، وقار A. v. *Credit, honour.* *Repute* (*general opinion*), رأي شمل، فقر عمومي.
Repuleless. v. *Disgraceful.*

To REPUTE, پنداشتن، انديشه كردن، انديشيدن، ملاحظه ساختن، داشتن، شمردن. v. *To consider, reckon.* —*Reputed*, داشته، شمرده، پنداشته، انديشيده.

A REQUEST (*entreaty, petition*), عرض A، درخواست، استدعا، مقصد A، مطلب A، ارادة A، آرزو، التماس A، خواه، خواست، رجا A، طلب A، خواهش، سوال A، غرض A، نيازمندي، نياز، لابه، اقتضا A، مبتغا A، خواهه. *In request* (*in great demand*), مطلوب A، رواج A. *Any thing greatly in request*, بغا A، بغايت A. *To be in request*, رواج، مطلوب شدن، شدن.

To request, التماس كردن، عرض كردن، درخواست كردن، درخواستن، خواستن، مقصد نمودن، سوال كردن، استدعا كردن، لابه كردن، رجا ساختن، طلب كردن، پرسيدن، طلبيدن، نيازيدن، ابرام كردن، لابيدن. v. *To petition, beg, entreat.* —*Requested*, پرسيده، نيازيده، طلبيده، درخواسته، خواسته، &c. *A requester*, v. *Petitioner.*

To re-quicken, v. *To re-animate.* *Requiem*, v. *Rest.*

Requirable, قابل، واجب الطلب A، لايق درخواست، رجا.

To require, اقتضا ساختن، مستلزم كردن، دعوي نمودن، مبتغا نمودن. v. *To demand, request.* — *As occasion may require*, حسب الاقتضا A.

Required, مقتضا A، مرجو A، مطلوب A، درخواست كرده or A متمني. v. *Requested.*

Requisite, واجب A، ملتزم A، لازم A، ضرور A، دركار، مقتضي A، مناسب A، مهم A. v. *Necessary.*

A requisite, حاجت A، مهمت A، لازمت A، اقتضا A، امر مقتضي. v. *Necessary, necessaries.*

Requisitely, لازمانه، بالضرورت A، ضرورتاً A. v. *Necessarily.*

Requisiteness, مناسبت A، ضرورت A، لازمي.

REQUITAL, بدله A، عوض A، مكافات A، مجازات A،

v. *Retaliation, compensation, retribution.* معوضت ٨ , خلف ٨ , مغارضت ٨ , پاداش ,

To requite, جزا دادن , عوض كردن , مجازات كردن , تعويض , مقارضت كردن , مقاوضت ساختن , معوضت كردن , قراض كردن , عياض دادن , نمودن . v. *To repay, retaliate, reward.*

To rescind, v. *To repeal.*

A RESCRIPT (*royal edict*), منشور ٨ , حكم نامه , فرمان , همايون نامه , خطّ شريف .

To RESCUE (*from confinement or danger*), آزاد كردن . خلاص كردن , اطلاق كردن , رها ساختن .

A rescue, اطلاق ٨ , رهايي .

Rescued, از حبس گرفته , خلاص كرده , آزاد كرده , رها ساخته , رسته .

A rescuer, اطلاق , آزاد كننده , خلاص كننده , رها كننده , كننده .

RESEARCH, جست و جو , تفتيش ٨ , سراغ , تلاش , تكث و پو . v. *Inquiry, search.*

To research, تفتيش , تلاش كردن , جست و جو كردن , كردن . v. *To search, examine, inquire.*

To RESELL, باز فروختن .

RESEMBLANCE, صورت ٨ (plur. صور) , مماثلت ٨ , تمثيل ٨ , مشابهت ٨ , نقيش ٨ , تشبيه ٨ , مانندگي , تصوير ٨ (plur. مشابهات) , برابري , شبه ٨ . v. *Similitude, likeness.*

To resemble (*be like*), مماثل شدن , مانيدن , مانستن , مانند شدن , مشابهت داشتن , مشابه بودن , تمثيل داشتن , رو برو نمودن , مقابله ساختن (*to compare*), — . صورت داشتن . تشبيه ساختن , تنظير كردن , مناظرت ساختن , تطبيق كردن

Resembling, آسا , مانند , مثال ٨ — (*in composition*), سا , وش , وار , آشام , آنه , مثال ٨ , گون . v. *Like.*

To RESENT, آزرده شدن , فكر انتقام ورزيدن , كينه داشتن , غضب داشتن , غضبناك بودن , خشم نمودن , قهر گرفتن , زكيدن , كين توختن .

Resentful, غضب , با سينه پر كينه , كينه كش , كينه دار , غضوب ٨ , رنجيده , ناك . v. *Angry, cholerick.*

Resentingly, با قهر , با كين , كينه كش , با فكر انتقام , غضوباً ٨ .

Resentment, كينه , كين , بغض ٨ , عداوت ٨ , فكر انتقام , قهر ٨ , غضب ٨ , خشم . v. *Anger, indignation.* — *With a look full of resentment,* با نگاه غضب آلود .

RESERVATION, *reserve* (*retaining, withholding*), بازداري , نگاهداشت (*saving*), — . استبقا ٨ , ابقا ٨ , تبقيت ٨ , مستبقي ٨ (*concealment of something in the mind*), — . احتياط ٨ , حفاظت ٨ , ريا ٨ , رياكاري , پوشيدگي (*exception, condition*), — . ثنيا ٨ , ثنيت ٨ , تحاشي ٨ , استثنا ٨ , قيد ٨ , شرط ٨ . v. *Stipulation.* — (*caution or modesty of behaviour*), احتياط ٨ , سكينت ٨ , آذرم و بصيرت ٨ , انتباه ٨ , ادب ٨ . v. *Reservedness.* *A reserve,* v. *Store.* *A reserve kept for one's own particular use,* تخصيص ٨ .

To reserve (*keep back*), نگاهداشتن , بازداشتن (*keep in store*), — . در انبار خانه نهادن , براي اقتضاي زمان برطرف زدن , — . انبار ساختن , در خزانه وضع كردن , باسيدن , كنز كردن (*to retain the whole or part of any thing*), مستبقي كردن , غير داشتن , استبقا كردن , تبقيت ساختن , مستفضل نمودن , ابقا نمودن .

Reserved (*kept back*), نگاهداشته , بازداشته (*kept in store*), — . در خزانه موضوع , موضوع ٨ , در انبار خانه نهاده , باسيده , بلسيده .

Reserved (*modest, silent, not impudent*), نا شوخ , ناگستاخ , مودب ٨ , شرمگين , محجوب ٨ , ساكن الطبع ٨ , ساكت ٨ (*sullen*), — . نا كشاده , سيه درون , ثقيل ٨ , ناملايم , تيره ضمير , v. *Morose.*

Reservedly (*modestly*), با , با نا شوخي , با شرم , ادبانه , تيره ضميري (*sullenly*), — . بي گستاخي , با رزانت , سكينت , از روي نا كشادگي , ثقيلانه , بي ملايمت , با ثقالت

Reservedness (*modesty*), آذرم , سكينت ٨ , شرم , ادب ٨ (*sullenness*), — . بي شوخي , آهستگي , وقارت ٨ , وقار ٨ , عدم كشادگي , تيره ضميري , ثقالت , ثقلت ٨ , عدم ملايمت . سيه دروني . *To behave with reservedness,* بركراييدن .

A RESERVOIR (*of water*), آبدان , تالاب , حوض ٨ , سارنج , ژي . v. Also *magazine, store.*

To RESET (*a broken bone, &c.*), باز بند كردن .

To re-settle, v. *To re-establish, subside.*

To RESIDE, اقامت , سكونت داشتن , ماندن , باشيدن , ساكن بودن , تمكن ساختن , تمكين كردن , وطن گرفتن , داشتن

تنزل ، نزول ساختن ، فرارکردن ، مقیم بودن ، رسایش داشتن ، داشتن ، تعرّش کردن . v. *To dwell, inhabit;* also *to subside.*

Residence, A سکونت ، A اقامت ، A استقامت ، A توطّن .— *A place of residence,* A وطن (plur. اوطان)، نشستگاه ، A مقام ، A مسکنه ، A سکنای ، منزلگاه ، A منزل ، قرارگاه ، A مکان ، A مسکن ، بود و باش ، خانه ، A بیت . v. *Abode, habitation, dwelling, country.*—*A fixed residence,* وطن مالوف .

Resident, A ساکن ، باشنده ، A مقیم ، A مکین ، A متوطّن ، A مستقر .— *A resident,* A وکیل ، فرستاده سلطان ، گماشته ، رسول مبر ، پادشاه . v. *Envoy, agent, ambassador.*

RESIDUARY, *residual,* A مبقي ، A باقي .— *A residue,* A باقي ، A بقیت (plur. بقایا)، A مابقي ، A تتمه ، A ماعدا ، A مستفضل ، A مفضل ، A غبر ، A غبور ، A نصیت .— (of *water*), A نضاضت . v. *Rest, remainder.*

To RESIGN (*give up, quit*), ترک کردن ، دستبردار شدن ، تسلیم کردن ، عتزال کردن . *To resign an office,* استعفا خواستن . *To resign one's self to providence,* توکّل کردن ، رضا ، خدارا توکّل نمودن ، برضاي الله قایل بودن ، متوکّل شدن ، نمودن . v. *To submit, yield.*

Resignation (*of office, &c.*), گذاشتگي ، A ترک ، A استعفا ، اعتمال .— (*submission to providence*), A توکّل ، A رضا ، A اعتزال ، A تسلیم ، بخدا . v. *Submission.*—*Resigned* (*to providence*), A متوکّل . v. *Submissive.*

RESIN, راتینج ، راتنج ، A رجینه ، راتبانت ، راتبان ، — (*mastich*), A علک (plur. علوک)، کندوش ، راتباچ ، رجینت ، راتنجي .—*Resinous,* بناست ، بناسیب ، بناسب ، راتبان دار .

To RESIST, مقاومت کردن ، مخالفت نمودن ، مزاحمت ، مزاحم شدن ، مقابلت کردن ، ممانعت کردن ، کردن ، عرض ساختن ، عروض کردن ، مانع شدن ، معارضت کردن ، مشاجرت ، ستیزنمودن ، رد ساختن ، تردّد کردن ، تعرّض نمودن ، روي ، مناکفت ساختن ، تقاوم کردن ، مطاردت نمودن ، کردن ، نمودن . v. *To oppose, repulse.*

Resistance, A مقاومت ، A مزاحمت ، A ممانعت ، A اعتراض ، A تعرّض ، A عرض ، A تردّد ، A رد ، A مقابلت ، A منع ، ستیزه ، ستیز ، A مطاردت ، A مشاجرت ، A تعارض . v. *Opposition.*

Resisted, A مزاحم ، A متعرّض ، A متردّد ، A مردود ، A مدفوع . v. *Repulsed.*

Resistibility, قوت دافعت .

Resistible, ممکن مردود بودن ، قابل مدفوع شدن .

RESOLVABLE, *resoluble* (*capable of being dissolved*), حلّ پزیر ، ممکن محلول شدن ، آسان حلّ ، قابل گداز .— (*capable of being explained*), قابل تعریف ، ممکن کشاده شدن .

To resolve (*determine*), قرار کردن ، نیت نمودن ، تصمیم ، جزم کردن ، عزیمت نمودن ، قصد گرفتن ، کردن . v. *To purpose.*—(*to dissolve*), حلّ کردن ، محلول نمودن ، گداختن . v. *To melt.* — (*to analyse*), جدا کردن ، تفرق ساختن ، تفریق ، — (*to inform, resolve a doubt*), دفع شبهه کردن ، نمودن ، خبر و آگاهي ، افتا کردن ، شک دور راندن ، گمان زایل ساختن ، دادن . *A resolve.* v. *Resolution.*

Resolved (*determined, steady*), برقرار ، ثابت پا . v. *Resolute.*— (*melted*), گداخته ، A متحلّل . v. *Dissolved.*— (*analyzed*), A مفروق ، جدا کرده شده .— (*explained*), کشاده ، A مقصود ، A مبیّن .— *Resolved upon,* A مقرر ، A مصمّم ، A مقصود .— *Resolvedly* (*with firmness*), با مهر و قرار ، A معیّن . v. *Resolutely.*—*Resolvedness,* v. *Resolution.*

Resolvent, resolutive, A محلّل ، A فاسخ .—(*in composition*), گداز .

A resolver (*one that determines*), قرار کننده ، نیّت گیر .— (*a dissolver*), گداز کننده ، حلّ سازنده ، A محلّل ، گدازنده .—(*in composition*), گداز .

Resolute (*constant to a resolution*), برقرار ، راسخ دم ، ثابت ، A متوثّق ، A راسي ، صاحب رسوخ ، قدم و راسخ دم . v. *Firm, steady, constant.*—(*bold*), دلیر ، دلاور ، بي پروا . v. *Brave.*

Resolutely, بقرار ، بارسوخ ، دلیرانه ، با جان و دل . v. *Courageously.*

Resolution, resoluteness (*boldness*), دلیري ، دلاوري ، A غیرت ، A جرأت .— *Resolution* (*fixed purpose*), A ثبات ، A استمرار ، استواري ، A قرار ، ثابت قدمي ، ثابت پاي ، A نیت ، A قصد ، A رسوخ . *Resolution of a doubt,* دفع شبهت .

To RESORT (*frequent*), بار بار رفتن ، آمد و رفت کردن ، آمد و شد ساختن . v. *To have recourse.*

Resort (*concourse*), آمد , اجتماع A , جمع A , مجمع A
v. *Assembly, meeting; visit, resource.* . رشد

To RESOUND (*sound, echo*), , صدا کردن , آهنگ ساختن
آواز , مصوات ساختن , رنم کردن , نوفیدن , ردّ صدا زدن
v. Also *to* . مترّن کردن , تصویت ساختن , آوازیدن , زدن
celebrate.—(*to be echoed back*), ,نوفیده شدن ,ردّ صدا زده شدن
. باز آوازیده بودن

Resounding (*part.*), , آهنگ کنان , آوازکنان , صدا زنان
. ردّ صدا کنان , مترّن A , مصوات A

RESOURCE (*fund*), A اصل , A مایه . v. *Source.*—
(*remedy*), A چاره , علاج . *Where is the resource?* . چه چاره
Without resource, . دروا , بي چاره , لاچار v. *Helpless.*

To RE-SOW, . باز زرع کردن , بازگشتن , دوبارکشتن

To RESPECT, , بلند دیدن , عزیز داشتن , تکریم داشتن
. احترام داشتن , اعتبار کردن , التفات نمودن , رعایت بردن

Respect, , عزّت A , اکرام A , اعزاز A , تعظیم A , تکریم A
, بقوت A , رعایت A , احترام A , التفات A . اعتبار A
A حسب . v. *Attention, regard, honour, reverence;* also
consideration, motive. —— (*reference, relation*). A علاقه ,
, با نسبت , نسبةً A . مناسبت A , نسبت A . *In respect of*,
. علي حسب

Respectable, A معتبر , A واجب التّکریم .

Respected, . التفات قرین , محتسب A , معتبر A , مکرّم A
v. *Honoured.*

Respectful, , صاحب التفات , پر رعایت , مأدب A
. احترام دار , اعتبار نما

Respectfully, با التفات و , با رعایت , علي وجه التبجیل A
To behave respectfully, بلند . با تکریم و احترام , اعتبار
. دیدن v. *To respect.*

Respective (*particular*), A خاصّ , A مخصوص .—(*relative*),
. نا مطلق , منسوب A

Respectively (*particularly*), A خصوصاً , A فرداً فرداً , یک
, یک A نسبةً . v. *Relatively.*

RESPIRATION, . تنفّس A , نفس کشیدگي , دم زدگي

To respire (*breathe*), تنفّس , نفس کشیدن , دم زدن
. کردن

Respite, . وقف A , مهلت A , فراغت A , فرصت A
Reprieve.

RESPLENDENCE, , ضیا A , شعله A , جلوه A , تجلّي
. فر , تاب , درخشندگي , روشني v. *Brightness, splendor.*
— *Resplendent*, , درخشان , تابدار , شعله دار , روشن
. منور A , ضیا گستر , نوراني , لامع A v. *Bright, splendid.*—
Resplendently, . با شعله , با ضیا , روشنانه v. *Splendidly.*

To respond, v. *To answer, correspond.* —*Response.* v.
Answer.—*Responsible*, v. *Answerable, accountable.*

Responsibility, , معتبري , ضامني A , ضمانت A , کفالت A
. اعتبار A

Responsive, . جواب ده

REST (*quiet, repose*), , ارمیدگي , آرامش , آرامي , آرام
, فرصة A , فرد , استراحت A , راحت A , آسایش , آسودگي
, قرار A , اطمینان A , فراغت A , فراغ A , سکون A , رفاهیت A
A حضور , پروا . v. *Tranquillity, sleep.*—(*cessation of motion*),
. فراغ حرکت , فراغت جنبش , قرار A , سکون A *Rest*
and motion, , سکون و حرکت

To give rest, آسایش , آسایانیدن , آرامانیدن , آرام دادن
. دادن *May he rest in peace* (*speaking of the dead*), A قدّس ,
. طاب ثراه A , طاب سرّه A , قدّس سرّه A

The REST (*remainder*), , ماباقي A , باقي A , بقیت A
, صباصب A , صبصب A , سایرت A , سایر A , ما عدا A
. غشوش A , صبصاب A v. *Residue, remains.* — *And so with*
regard to the rest, وقس A , بلسرهم A , باسرها A , بلسره A
. علي هذا . *As to the rest*, A باقي .

A REST (*support on which any thing leans*), , تکیه A , پشتبان
, عمود A , عمدت A , مترن , متکا A , رکن A , سند A
. نول A , لخشان , مسند A v. *Prop, pillar, support.*

To REST (*be at quiet*), , آرامدن , آرام کردن , آرامیدن
, آسایش داشتن , آرمیده شدن , آرمیدن , آرام داشتن
حضور , آسودن , استرفاه کردن , استراحت داشتن , آسایدن
. داشتن —— (*to sleep*), , درخواب بودن , خواب کردن
, اونیدن , نوم گرفتن , خسپش کردن , خسپیدن , خوابیدن
بي جنبش , ساکن شدن , (*to be without motion*) — . غنودن
ناجنبان , بي حرکت شدن , فراغت جنبش نمودن , شدن
فراغت , (*to cease from labour*) — . غیر خلجان بودن , شدن
از عمل دست , ازکار باز استادن , فراغ پذیرفتن , گرفتن

استناد ,تکیه کردن , اتکا کردن ,(to lean upon) — . برداشتن مستغنی ,قایل شدن , راضی شدن , To rest satisfied, کردن . قبول کردن . To rest or lay to rest, خسپانیدن , بودن . آرامانیدن . v. To give rest.—To cause to rest upon, بسند بر عمود نشاندن , بر نهادن .

Rested (reposed), آرمیده . *Rested* (or laid upon), بسند بر عمود نشانده , برنهاده .

REST-HARROW (*herb*), کیروج .

RESTIFF, سرکش , گردنکش , کاهگیر , ازوج A , صعب A , معاند A , مسو A , خلو A , متمرد A . v. *Obstinate, stubborn, reluctant.* — *A restiff horse*, اسپ حرون A , حارون A . v. Under *horse*. *Restiffness*, گردنکشی , سرکشی , سرکش . کاد گیری . v. *Stubbornness, obstinacy.*

RESTITUTION, رجعن A , رجیع A , ابقا A , رد A , رجعت A , رجاع A , بازدهی A , عود A , عاید A .

RESTLESS (*having no rest*), بی آرام , مضطرب A , بی , بی آرام شدن . *To be restless*, بی حضور , خواب و راحت &c.—(*unsteady, unsettled*), نا پایدار , بی قرار . v. *Inconstant, turbulent.*

Restlessly, از بی آرامی , بلا قرار A . *To tumble about restlessly in bed*, حوشا شدن .

Restlessness (*want of rest or ease*), بی آرامی , اضطراب A , عدم آرام , بی حضوری , عدم راحت — (*unsteadiness*), نا پایداری , سبکپایی , بی قراری . v. *Inconstancy, turbulence.*

RESTORABLE, v. *Recoverable.*

Restoration, بازدهی , ارجاع A , استرداد A . v. *Restitution.* *Restoration of health*, شفا A , بیمار خیزی . v. *Recovery.*

Restorative, شفا بخش , شفا رسان . — *A restorative*, علاج شفا رسان .

To restore (*give back, send back, bring back*), واپس دادن , باز آوردن , بازفرستادن , ارجاع کردن , مسترد کردن , باز رسانیدن , ابقا ساختن , عود کردن . v. *To retrieve, re-establish, recover, repay.*

Restored, باز آورده , مسترد A , واپس داده , باز رسانیده , مردود A , مرجوع A , متشی A , شفاپذیر . *Restored to health*, باز آورده , مسترد شدن , واپس داده شدن . *To be restored*, مردود شدن , شدن . v. *To return.*

A restorer, بازدهنده , واپس دهنده .

To RESTRAIN (*curb*), ضبط و ربط , ربط ساختن , ضبط کردن , نمودن , باز داشتن . v. *To check, repress, overawe.* — (*to limit, confine*), انحصار ساختن , حد نمودن , تحدید کردن . v. Also *to hinder.*—*To restrain one's self*, در میان خود گرفتن . *To restrain anger*, کظم ساختن , قهر کظم کردن .

Restrainable, قابل ضبط و ربط , ممکن ضبط .

Restrained (*checked*), ممتنع A , باز داشته , منضبط A , محصور A — (*limited*), محدود A , مقتصر A . v. *Restricted.* — *Restrainedly*, با ضبط و ربط .

A restrainer, ضابط A , باز دارنده .

Restraint (*check*), ضبط و ربط , ربط A , ضبط A , بازداری , حد A — (*limitation*), منع A , وقفت A , قرع A , توریع A . اقتصار A , قصر A , تحدید A .

To RESTRICT, قصر کردن , تحدید ساختن , حد کردن , اقتصار نمودن . *Restricted*, محصر A , منصور A , مقتصر A , محصور A , مقبوض A .

Restriction, اقتصار A , قید A . v. *Restraint.*

Restrictive, restringent, اقتصار ساز . v. *Styptick.*

Restrictively, با اقتصار , با قید .

RESULT, نتیجه A (plur. نتایج), انجام A , انصرام A , آخر کار , ثمره A , حاصل A , تباع A . v. *Effect, inference.*— (*resolve, decision*), نیت A , قرار A , جزم A .

To result (*rise as a consequence*), پیدا شدن , برآمدن , تباع شدن , نتایج داشتن , نتیجه نمودن , حاصل شدن — (*to fly or spring back*), باز جستن , باز جهیدن .

RESUMABLE, بازیافت پذیر , ممکن بازگیری .

To resume (*take back*), بازگرفتن . *To resume a discourse*, تکریر خطاب ساختن . v. *To renew.*—*Resumption*, بازگیری , باز پذیری .

Resumptive, باز پذیر , باز گیر .

The RESURRECTION, رستخیز , بازخاست , معاد A , بعث و نشور A , بعثت A , بعث A , نشور A , قیامت A , حشر A , بعث اموات . *The day of resurrection*, روز رستخیز , روز پرهول , روز رستخیز , یوم النشور A , قیامت . v. *Day of judgment.*

To RESUSCITATE, احیا کردن . v. Revive. — Resuscitation, احیا A , بعث A . v. Resurrection.

To RETAIL, خورده فروشي کردن , خورده فروختن .

Retail, خورده فروشي .

Retailed, خورده فروخته شده .

A retailer خورده فروش . v. Pedlar.

To RETAIN (with-hold), باز داشتن , نگاه داشتن , نگه داشتن .—(to keep in confinement). v. To detain, keep: restrain, hinder.—(to keep in pay, maintain as followers, &c.) v. To hire, pension.

Retained (with-held), باز داشته , نگاه داشته .—(kept on pay, maintained), پرورده , وظیفت پذیر .

A retainer, دامن گیر , رفیق A , مصاحب A , بنده فرمان , حکم بردار , وظیفه دار , تابع A , روزانه گیر . v. Dependant, follower, pensioner.

To RETAKE, وایس گرفتن , باز گرفتن . Retaken, وایس گرفته , باز گرفته .

To RETALIATE, بدله گرفتن , عوض دادن , انتقام کردن , استقصاص , مقاصّت نمودن , قصاص کردن , پاداش کردن , ساختن .

Retaliated, مقصوص A .

Retaliation, بدله A , عوض A , انتقام A , پاداش , مکافات A , قود A , اقتصاص A , مقاصّت A , اقصاص A , تقاصّ A , قصاص A , مستقید . v. ثار A .

To RETARD, باز داشتن , منع کردن , مزاحم شدن , معرض شدن , ممانعت کردن , تاخیر کردن , تبطیت ساختن . v. To hinder, obstruct, delay.

Retarded, باز داشته , موخر A , متأخّر .

RETENTION (with-holding), باز داري .— (holding), قوت ماسکت , ملکت A , امساک A . Retention, or retentiveness of memory, حافظت A , محافظت A , قوت حفظ . v. Also confinement, restraint, limitation.

Retentive (having the power of holding or withholding), باز دار , ماسک A , باز گیر .—(having memory), حفظ دار .

RETICULAR, reticulated, retiform, مشبّک A , شباکت , شبکهٔ , آسا .

RETINUE, سواري , جلوه A , قور A , حشم A , حشمت A , توابع و A , توابع A , اتابت A , احتشام A , خدم و حشم , لواحق , اتباع A , حواشي , اشیاع A . v. Train, equipage.

To RETIRE, باز رفتن , بازگشتن , انصراف نمودن , تجانب , کردن , عدول ساختن . v. To recede, retreat, resign. — To retire from one another, تباعد کردن , مباعدت ساختن , از یک دیگر باز رفتن .

Retired (private, recluse), تنها , گوشه نشین , خلوت نشین . v. Private.—(withdrawn), باز کشیده , باز برده .

Retirement, باز رفت , بازگشت , تجانب A , قهقري , اجتناب A , انصراف A . v. Retreat. — Retirement, retiredness (of life), گوشه نشیني , تنهائي , یکانگي , خلوت A , فراغت A , فراغ A . Retirement from business, خلوت نشیني , معزولي از خدمت , فراغت منصب . A retirement or place of retirement, خلوتگاه , خلوتخانه , حرم A .

A RETORT (sharp answer), درشت , جواب تلخ , جواب درشت . v. Repartee, raillery. To retort, جواب درشت دادن , جواب تلخ دادن . v. To repartee, recriminate.

To RETOSS, باز انداختن .

To RETRACE, در پاي باز رفتن , باز قصص ساختن .

To RETRACT, باز کشیدن , باز ماندن , انجام کردن , منکر , انکار کردن , منسوخ کردن , باطل نمودن , بطّال کردن , نمودن , تقصیر ساختن , باز طلبیدن , اعادت ساختن , عدول کردن .

Retracted, باز کشیده شده , انجام کرده شده , منکور A , باز , طلبیده , منقبض A , مبطل A .

Retraction, باز کشش , انجام A , انکار A , اعادت A , عدول A , باز طلب .

RETREAT (place of privacy), خلوتگاه , خلوتخانه . v. Retirement. The retreat of an army, رجوع لشکر , قهقري , پشت دادن و قهقري , کرور جیش , فرار A , گریز , سپاه عسکر . A shameful retreat, رجوع قهقري . A feigned retreat, انهزام صوري .

To retreat (from an enemy), پشت دادن , گریختن , فرار , رجوع قهقري نمودن , کرور و رجیع ساختن , کردن . v. To retire.—Retreated, پشت داده , گریخته , فرار شده .

To RETRENCH (*cut off, abridge*), اختصار , قصر ساختن , تقصير نمودن , كوتاه كردن , مقصور نمودن , قطع كردن . v. *To pare, lop ;* also *to confine.*

Retrenchment, اختصار A , اقتصار A , تقصير A , قطع A .

Retrenched, مقصور A , مختصر A , منقطع A .

RETRIBUTION, مجازات A , جزا A , سزا , بدله A , عوض A , مقاوضت A , خلف A , عقبى A , مقارضت A , تعويض A , عياض A , قرض , قراض A , مكافات , پاداش , اجرت A , اجر A , بشيان A , دين A , گهرى , كيفر A , كيفر A , كيفرت A , نوش , نويد , اثابت A , شيان . v. *Repayment, recompense.*

Retributive, retributory, مجازات ساز , جزاده , عوض , بخش , خلف نما , &c.

To RETRIEVE (*recover, repair*), بازيافتن , تجديد و اصلاح كردن , بازگردانيدن , بدست باز آوردن . v. *To re-establish, restore.*

Retrievable, v. *Recoverable.*

RETROCESSION, *retrogradation, retrogression,* پس پايى , تراجيع A , ادبار A , مرجعت A .

Retrograde, پس پا , راجع A , متراجع A , منكع A , مترحل A , معكوس A . v. *Contrary, opposite.* — *To retrograde,* باز رفتن .

RETROSPECT, *retrospection,* پس بينى , پس نظرى , باز پرس , تعقيب A . — *Retrospective,* پس بين , پس نگران . — *To take a retrospective view,* پسبينى كردن , بازپرس كردن , تعقيب كردن .

To RETURN (*come back*), واپس آمدن , باز آمدن . — (*go back*), باز رفتن . — (*come or go back*), بازگشتن , برگشتن , بازگرديدن , رجوع كردن , مراجعت كردن , عودت كردن , تافتن , انجكيدن , انجكيدن , انصراف نمودن , عودت و تنفق كردن . — (*to give back*), واپس دادن , باز دادن . — (*bring back*), باز آوردن . — (*send back*), بازرسانيدن , باز فرستادن . v. *To restore, repay.* — (*to make answer*), جواب كردن , پاسخ دادن . — (*to begin again after a periodical revolution as the moon, &c.*), تحويل كردن . v. *To revolve.* — *To return periodically* (*as an ague*), نايبت كردن . *To return to one's senses,* (*after madness, ebriety, anger, or fainting*), بهوش آمدن , صاحى كردن , صحو نمودن , افاقت ساختن , تشفى كردن . —

To return to any former habit, معاودت كردن . v. *To recriminate.*

A return (*to any place*), بازگشت , باز آمد , بازروى , باز آى , مراجعت A , رجوع A , عودت A , عودت و انصراف A , رجاع A , رجيع A , رجعت A , رجعى A , مرجيع A , مرجوع A , مرجوعت A , عوادت A , معاره A , كسوم A , كسم , گردش , آوب A , اياب A . — (*profits arising from merchandize, &c.*), منافع A , نفع A , منفعت A , محاصل A , رادت A , رد A , عيدت A , ريع A , دخل A . v. *Profit, revenue ;* also *retribution, repayment : report.* — *A return to a former habit,* معاودت A . v. *Relapse.* — *A return to one's duty,* هود A , تهود A . *A return, after a periodical revolution,* تحويل A . v. *Period, revolution.* — *Return from a journey,* قفول A . — *Cattle returning from pasture,* عتمت A .

Returnable, قابل رجوع , ممكن عودت .

Returned, واپس آمده , باز آمده , بازرفته , بازگشته , مرجوع A , بازگرديده .

To REVEAL, آشكاره كردن , ظاهر كردن , هويدا كردن , فاش كردن , افشا ساختن , جهر نمودن , مظهر ساختن , پرده واكردن , اظهار كردن , كشادن , نمودن , كشف ساختن , اسرار كردن , فيض ساختن , ايحا كردن , وحى نمودن , ابثاث ساختن , معلن شدن , هتك نمودن . v. *To discover, disclose.*

Revealed, كشاده , مكشوف A , منكشف A , نموده .

A revealer, رفع نقاب ساز , منكشف A , كشاف A , كاشف A , معلن A .

To REVEL, عيش و عشرت با آوازه ساختن , زندگانى بعيش و غوغا كردن , شادمانى و بردى نمودن .

A revel-rout, شادكامه , آوازه , هنگامه . v. *Mob.* *A reveller,* آوازه زن , باده نوش و عياش A , صاحب شوخى و ضيافت با شوخى . — *Revelry,* عيش و عشرت با آوازه , بردى و غوغا . v. *Festivity, mirth.*

REVELATION, رفع نقاب , افشا A , اسرار A , اظهار A , آشكاره , نمايش . v. *Discovery.* — *A revelation from heaven,* الهام , الهام الهى , الهام A , تنزيل A , وحى ربانى , وحى A ربانى . *Revelation in augury,* ساكحت A .

REVENGE, انتقام A , سزا , جزا A , كينه , كين , كين , نقمت A , غزم , باد افرا , داد , پاداشت , پاداش , گذارى

کین To instigate one to revenge, —: کیفر A ، بیشه ، دمار A
A fomenter of revenge, کین توز . توختن .

To revenge, کینه کشیدن ، کین گذارشدن ، انتقام گرفتن ،
اخذ ، داد ستاندن ، پاداش گرفتن ، عوض گرفتن ، بدله گرفتن
انتقام کردن .

Revengeful, revenging, کینه ور ، کینه خواد ، کین گذار ،
کینه کش . *A revengeful mind,* سینه پرکینه . *Revengefully,*
revengingly, با کینه ، ازکینه ، با سینه پرکینه . —*Revengeful-*
ness, کینه وری ، کین گذاری ، انتقام کشی ، سینه پرکینه . v.
Revenge.

A revenger (one who takes revenge), کین کش ، کین گذار ،
قهار A ، منتقم A ,*(one who avenges or punishes)*—. انتقام گیر
The revenger (omnipotence), عزیزالانتقام . قهری.

REVENUE, باج ، باج ، خراج A ، مالواجب ، مالگذاری
محصول A ، رسوم عرفیت ، حاصل A ، باژه ، باز ، وخراج ،
(plur. تکالیف) تکلیف A ، مدخول A ، دخول A ، دخل A ,
رسم A ، عشور A ، عشر A ، عوارض A ، مقاطع A ، مقاطعات A ،
ترغان A ، ترغاق A ، وضیعت A ، مراسم شرع ، رسوم A ،
مکس A . v. *Tax.* *A collector of revenue,* تحصیلدار ،
امین A (pl. امنا) ، یارد ، محصل A ، بازگیر ، باژدار ، باجدار
گیر . *The superintendant of the revenue,* امین A ، دیوان A ،
—. مقاطعت باشی ، خراجچی *A tribunal or board of revenue,*
دیوان A . *An office of revenue,* جزیت خانه . *Paying a*
revenue (adj.), خراج گذار ، باج گذار ، مالگذار .

To REVERBERATE *(beat or throw back),* باز ، باززدن
انعکاس کردن ، منعکس کردن ، انداختن . *To reverberate (as*
sound), بازگشتن ، بازگشت کردن . v. *To echo* — *To rever-*
berate (as rays), بریق ساختن ، عکس نور کردن .

Reverberated, بازگشته ، باز انداخته ، باز زده ، منعکس A .
Any place where sound is reverberated. مطرح A .

Reverberation, انعکاس A ، عقس A ، بازگشتگی ، بازگشت
بریق A . *Reverberation of sound,* رد صدا . v. *Echo.*

To REVERE, *reverence,* بزرگ داشتن ، تکریم نمودن ،
تبجیل کردن ، آزرم داشتن ، احترام ساختن ، تعظیم کردن
هیبت ، التفات ورعایت کردن ، اعتبار نمودن ، توقیر ساختن
داشتن ، رهبت نمودن . v. *To venerate, honour.*

Revered, ذو الهیبت A ، محترم A ، کریم A ، مکرم A ،
معتبر A ، صاحب احترام واعتبار ، عزیز A ، اهل عزت .
v. *Venerable, honoured, esteemed.*

Reverence, آزرم ، اکرام A ، تعظیم A ، تکریم A ، احترام A ،
دست بوسی ، التفات ، رعایت A ، اعتبار A ، آزرم or ،
خضوع A ، حرمت A ، توقیر A ، رهبت A ، رهبان A ،
شکه A ، شکوه A ، اعزاز A ، هیبت A ، صلابت A ، مکرمت A ،
وشل A ، شگفت ، حشمت A ، مهابت A ، ستوه ، شبودنت A .
v. *Veneration, respect, honour.*—*A reverence (act of obeisance),*
دست بوسی ، تکریمات A ، تکریم A ، تسلیم A ، سلام A ،
دامن بوسی ، پا بوسی ، انحنا A ، تبجیلات A .

A reverencer, reverer, اکرام آزرم ، تکریم ساز ، احترام نما
کننده .

Reverend, مفخر A ، مکرم A ، معزز A ، عزیز A ، محترم A ،
مهیب A ، موقر A ، معظم A . v. *Venerable, revered.*

Reverend, reverential, پر حرمت والتفات ، مودب A ،
صاحب ادب وآزرم ، تعظیم وتوقیرنما . v. *Respectful.*

Reverently, با کمال ، علی وجه التبجیل A ، با ادب وآزرم
با التفات واحترام ، اکرام وتوقیر .

To REVERSE, برعکس کردن ، منقلب کردن ، گردانیدن ،
سرنگون ساختن ، زیر زبر نمودن ، بازگونه ساختن ، منعکس کردن
تقلیب ، قلب ساختن ، انقلاب کردن ، بازگشتن ، وزیر زبر نمودن
کردن ، رکس ساختن ، تعاکس نمودن . v. *To overturn, sub-*
vert, repeal, contradict.—*Reversed,* v. *Repeal.*

Reversed, بازگون ، منقلب A ، منعکس A ، گردانیده شده ،
منقلب ، منعکس شدن . *To be reversed,* بازگشته ، واژگونه
شدن ، واژگون شدن . v. *Inverted, inverse.*

Reverse, سرنگونی ، انقلاب A ، تعاکس A ، عکس A ،
واژگونی ، بازگونی ، انحراف . v. *Inversion.* — *(change),*
زواب A ، تصریف A ، تبدیل A . تغیر A ، قلب A ، انقلاب A .
The reverses of fortune, صارفت A ، سرزنش روزگار ،
نوایب A ، چرخ غدار ، چرخ ستمکار . — *(an opposite, con-*
trary), صت A ، ضد A ، مخالفت A ، خلاف A .—*The reverse*
of a coin, عکس سکه . — *Reversible,* قابل ، ممکن عکس
قلب .

REVERSION *(right of succession),* تصرف ، میراث A ،
بطریق میراث ، وراثت A . v. *Heritage, succession.* — *Re-*
versionary, موروث A ، بطریق میراث .

To revert, باز گشتن , بازگردیدن , رجوع کردن , باز آمدن, عود کردن , انصراف نمودن . v. *To return, reverberate.* — *Revertible,* ممکن باز آمدن , قابل رجوع .

REVERY, A قیاس , A خیال , اندیشه . v. *Meditation.*

To REVIEW (*look back*), بازنگرستن , باز نظر کردن , باز دیگربار اندیشیدن , (*to see or consider again*), ملاحظه کردن دیگر , نظر مکرر کردن , بتکرار پنداریش ساختن , اعادت کردن بار تنتبش کردن . v. *To re-examine, examine, survey.*—*To review an army,* عرض لشکر کردن , سان ساختن .—*The place where an army is reviewed,* عرضه گاه , جمعیت گاه , جمعیتگاه سپاه . *To review a book,* مقابله کردن , بارکین و .

A review (*retrospection*), A نظر , نظر ثاني , باز برسي , مقابله . v *Examination, survey.*—*The review of an army,* عرض لشکر , سان .—*The review of a book,* بارکین , A مقابله.

Reviewed, باز نظر کرده , باز نگرسته . *Reviewed* (*as an army*), عرض کرده شده . — *A reviewer,* A ناظر , نظر کننده , باز پرس , مقابله کننده .

To REVILE, دشنام دادن , سرزنش کردن , بهتان دادن , طعن و ملامت انداختن , عتب کردن , غمز زدن , تولیدن .
v. *To reproach.* — *Reviled,* v. *Reproached.*

A reviler, دشنام دهنده , طعنه زن , سرزنش کننده , ملامت گو , ذم و شتم کننده .

Reviling (*subs.*), ملامت گوي , A ملامت , دشنام , سرزنش . *Revilingly,* با دشنام , با ملامت , با طعنه , با سرزنش .

To REVISE (*writings, &c.*), بازملاحظه کردن , نظر ثاني کردن , مقابله کردن , باز نظر کردن , بارگین کردن . v. *To review.*—*A revise,* نظر ثاني , A مقابله , نظر مکرر , اعادت , نظر . v. *Review.*—*A reviser,* نظر ثاني کننده , مقابله , بارگین , کننده .— *Revised,* باز دیده , مقابله کرده , نظر ثاني یافته .
v. *Reviewed.*

To REVISIT, باز ملاقات کردن , باز زیارت کردن , تکرار زیارت ساختن .

REVIVAL, *revivification, reviviscency,* A احیا , باززیست.

To revive (*return to life or vigour*), باز زنده شدن , باز زنده . (*to restore to life or vigour*), بازحي شدن , زیستن , کردن نشر ساختن , منشر کردن . v. Also *to rouse, quicken, refresh, renew.*

Revivived, باز زنده شده , حي شده , باز زنده کرده شده .

A reviver, احیا ساز , باز زنده کننده .

RE-UNION, باز پیوستگي , تکرار اتحاد , تکریر اتفاق , باز وصل .

To re-unite, پیوستن , تکرار اتحاد کردن , تکریر اتفاق ساختن . — *Re-united,* باز پیوسته شده .

REVOCABLE, A قابل اعاد , ممکن اعادت .—*Revocableness,* قابلیت اعاد , امکان اعادت .—*To revocate, revoke.* v. *To recall, retract, repeal.*

Revocation, revokement, A اعادت , A اعاد . v. *Repeal.*

To REVOLT, روگردان شدن , برگشتن , منحرف شدن , باغي شدن , تعتي ساختن , طغیان کردن , روگردان شدن .
To rebel, desert.

A revolt, روگرداني , برگشتگي , A انحراف , A بغاوت , برخیزش , A طغیان , A تعتي . v. *Rebellion, desertion.*

Revolted, برکشته شده , A متعاصي , باغي شده , روگردان شده .

A revolter, A باغي , برگشته , روگردان , A منحرف , اهل طغیان . v. *Rebel, deserter.*

To REVOLVE (*turn around,* v. n.), گردیدن , گردش کردن , دور کردن , تحویل کردن , دوران کردن . v. *To roll.* — (*revolve in the mind*), v. *To consider, meditate.* v. *To roll.* — *Any thing revolving in an orbit,* چرخ . v. Also *to devolve.*

Revolution (*revolving in a circle*), گردش , A دور , A دوران , A تحویط , A نوبت , انقراض , تحویل A , انقلاب A , انقلابات A . *Revolutions,* گردشها , A نوایب , رجعت A , تحویلات A , تقلبات A . *The revolutions of the heavens,* تقلبات افلاک , دور گردون , چرخ دوار . *The revolutions of ages,* دور زمان , انقلابات زمان . *Revolutions of fortune,* چرخ , چرخ ستمکار , چرخ دواري , عارضت A , نوایب A , غدر . *A revolution or change of government,* تبدیل سلطنت , تحویل داوري .

A REWARD, مزد , جزا , A اجرت , اجره , A صله , پاداشت , تعویض A , (plur. اعواض) عوض A , مبادله A , بخشش , منعمت A , مکافات A , ثواب A , مثوبت A . v. *Retribution.* — *Deserving a reward,* A مستوجب الثوبت .

A good action worthy of a reward, عمل خیر موجب الثواب .

To reward, مزد دادن ، جزا دادن ، عوض دادن ، اجرت دادن ، ثواب دادن ، تعویض ساختن ، بخشش دادن . v. *To recompense, repay.*

Rewardable, A واجب العوض ، لایق جزا ، مستوجب A الثواب .

Rewarded, A مثوب ، عوض یافته ، جزا گیر ، ماجور A .

A rewarder, عوض ده ، ثواب بخش ، جزا نما ، اجرت کننده .

RHAPSODY, نثر بی عقد ، سخن نا پیوسته ، کلام بی سند .

RHETORICK, علم کلام ، علم معنی ، علم بلاغت ، علم فصاحت ، علم خطابت . v. *Oratory.* — *Rhetorical.* v. *Oratorical.* — *Rhetorician*, v. *Orator.*

RHEUM, A زکام ، A نزله ، A نازله ، باد در تم — *Rheumatick*, باد در تام ، نزله دار ، زکامی . *Rheamy*, زکام پیوند . *Rheumatism*, وجع مفاصل ، باد ، درد پیچی . منسوب

A RHINOCEROS, کرگدن ، کرگدان ، A حریش .

RHODODAPHNE (*a rose with laurel leaves*), خرزهره .

RHUBARB, A راوند ، ریوند . *China rhubarb*, ریوند راوند چینی ، چین .

RHYME, قافیه ، قافیه شعر ، A سجع ، A منظومه ، A اسجوعت ، A مقافات . *Rhymes*, ساوند ، نوحه ، پساوند . A منظومات . *A rhymer.* v. *Poet.*

Rhythmical, A موزون ، A مسجع ، A مقفّی ، قافیه دار ، A منظوم . *Rythmically*, با قافیه ، منظومانه . *Not rythmical*, نا موزون —. *An oration rythmically composed*, A مقفّا or A مقفّی ، A مسجع . *Who speaks rythmically*, A ساجع .

A RIB, پهلو ، استخوان پهلو ، A ضلع ، A ترق . *The short ribs*, A قصری ، A الناحرتان ، A الناحران ، A ناهجت ، A حنجوف ، مضلع v. A شرسوف ، A خرت ، A قصیری . جشر — *Ribbed*, پهلو دار .

RIBALDRY, A عرابه ، A مهجرت ، A فحشیات ، A فحش ، بوجیات ، پوچ ، A مغلطه ، A الجبار ، A مجاعت .

RIBAND, *ribbon*, A قور ، A شرید ، A شریت . v. *Fillet.*

RICE (*in the husk*), A شالی ، A ارز ، A رنز ، A وزّ — (*cleaned from the husk*), برنج ، کرنج ، سپید روی —*Rice milk*, شیر برنج . *Rice milk with butter*, بهط . *Rice-soup*, شیله . *Bread made of rice*, A زغارفت . *Boiled rice*, خشکه . *Rice plant*, شالی . *A rice merchant*, A رزاز ، برنج فروش .

RICH, مالدار ، توانگر ، دولتمند ، بخت آور ، A منام ، A فاجر ، عریض البطان A ، کامبین A ، فراخدست ، مستغنی A ، A ملا ، نیرومند ، برومند ، A مکثر ، A وجد ، A غنی ، A فاجرد ، بختیار ، غنی و محتاج . v. *Opulent, wealthy.* *The rich and poor*, و گدا . v. Also *precious, estimable, valuable, splendid, fertile, fruitful.*

Riches, A کثرت المال ، اموال A ، مال A ، زرز زیور ، دولت ، A رزق ، A ارزاق ، A نوا . v. *Wealth.*

Richly, با دولت ، با مال ، با کثرت المال ، توانگرانه . v. *Opulently, abundantly, plenteously.*

Richness, دولتمندی ، توانگری ، مالداری ، A غناوت ، فراخدستی . v. *Fertility, opulence, abundance, finery, splendour.*

A RICK (*pile of corn, hay, &c.*), توده ، A انبار ، گنج ، خرمن ، خانه ، چاچ ، جاش .

To RID (*disengage, disentangle*), حلّ مشکل کردن ، حل مشکل ، آزاد نمودن ، رسته کردن ، خلاص کردن (*to set free*), کشادن ، رسته شدن ، رستن (*escape from*), *To get rid of* رها ساختن . دفع ، واراندن (*to drive away*), رها بودن ، آزادی یافتن . نا بود ، نیست کردن (*to annihilate*), بر طرف کردن ، ساختن . ازاله ساختن ، واکردن ، نا پدید گردانیدن ، کردن

Riddance (*disincumbrance*), حلّ ، کشادگی از مشکلات —. رهائی ، آزادی ، رستگی ، خلاصی (*deliverance*), مشکل . نا بود سازی ، ازاله A ، دفع A (*driving away, clearing away*),

A RIDDLE (*enigma*), چیستان ، لغز A ، A معمّا or A معمّی ، رمز A ، (plur. مشکلات) مشکلت A ، مشکل A —*To propound a riddle*, معمّا کردن ، اشکلت کردن ، لغز گفتن . *A riddle* (*sieve*), غربال A ، پتکن ، خاکبیز .

To riddle (*solve a riddle*), رمز ساختن ، شرح ، مشکل کشادن ، تعبیر لغز نمودن ، کشف معمّی کردن — (*to separate by a coarse sieve*), غربال زدن ، از پتکن بیزیدن ، خاکبیز زدن .

To RIDE, سوار شدن ، سوار رفتن ، راکبا ذنجاب کردن ، رکب کردن ، راکب شدن ، برنشستن . *To ride behind another*, ممانات ساختن ، معاقبت کردن — *To ride at anchor*, در مینا نصب شدن ، رسو بودن ، با لنگر شدن .

Any beast or carriage upon which a person rides, مرکب A ، رکوبه A ، رکوب A ، مرفا بودن .

A rider, سوار ، فارس A ، راکب A ، برنشسته . *Riders*, سواران ، رکبت A ، ارکب A ، رکاب A ، رکب A ، کبکبت A ، سراخور ، سلاخور ، چابک سوار. *A rider or breaker of horses.* سراج A ، رایض A ، سلاخ شور . *A rider (an inserted leaf)*, ورق درکرده ، درنشانده ، صحیفهٔ درنشانده .

A RIDGE (*higher part, top*), بالا ، سر ، سرسرة ، پشته ، کرونی A ، بالای خانه . *The ridge of a house*, فرود A . *The ridge of a mountain*, قلّه کوه ، راس الجبل A ، طغیت A ، شنظاف A ، شنظوف A ، نیق A (plur. نیاق) ، صعود A ، دژ . *The ridge of the back*, سر ظهر . *A ridge tile*, قرمید A . شنظاوت A ، شنظاو A . *A ridge of land*, پشنج ، سرسرة زرع . *The ridge of a road*, سر راه . سیسج ، شنج . *The ridge of the nose*, سر بینی ، وتیرت A ، وترت A . — *Ridgy*, سرسرة ، فروه و پشته دار ، خیز .

To ridge (*form a ridge*), فروه کردن ، سرسرة ساختن .

RIDICULE, لابه ، بذله ، مزة ، طنز A ، سخرة A ، سخری A ، ضحکت A ، مضحاک A ، تضحیک A ، سخرة A ، سخریت A ، ضحاک A ، مزاح A ، استهزا A ، هزا A ، نکوه . v. *Raillery*.

To ridicule. مزة کردن ، طنز دادن ، بذله باختن ، لابه کردن ، فحکمت گفتن ، سخری زدن ، مسخر نمودن ، مسخرة ساختن ، تسخر ساختن ، ضحک کردن ، نکوهیدن ، لابیدن . v. *To deride, rally, mock, laugh at*.—*One who ridicules*, ضاحک A ، هزات A ، مسخرة A ، مستهزی A ، بذله باز . v. *Wag, mocker*.

Ridiculed, مضحک A ، مزة کردة شدة ، طنز یاب ، بذله پذیر .

Ridiculous, مضحک A ، هزات A ، ماکی A ، سخرة A . *Any thing ridiculous*, سخری A ، دعبوب A ، یافه ، هرزة گو . *Ridiculous things*, اضحوکت A ، مسخرة A ، سخریت A ، مضحکات A ، مزاح و مضحکات A .

Ridiculously, باتضحیک ، مضحکانه . *To laugh ridiculously*, هزرقت ساختن .

Ridiculousness, حال مضحک ، هزاتی . v. *Ridicule*.

RIDING, *subs.* سواری ، رکب A ، رکوب A .—*A riding coat*, بارانی ، فرغل .

RIFE, چاردار ، دیرگندم ، کنکران .

RIFE (or *general, as a contagious distemper*), عمومی .

Rifely, عموماً A .

Rifeness, عموم A ، جفاف A .

To RIFLE, تاراج ، تالان گرفتن ، خسارت و غارت کردن ، دزدی کردن ، دزدیدن ، کردن . v. *To pillage, plunder, rob*.

Rifled, مسلوب A . v. *Robbed*.

A rifler, سالب A . v. *Plunderer*.

A RIFT, درز ، شگاف ، چاک ، سلع A ، جوبت A . v. *Cleft, breach, fissure*. — *To rift*, چاک زدن . v. *To split*. — (*to burst*), شگافته شدن . v. Also *to belch*.

To RIG, آراستن . v. *To dress, accoutre*.—*To rig a ship*, مقلع کردن ، جهاز با بادبان و رسن آراستن .—*A rig*, v. *Ridge*. —*A rigger* (*of shipping*), مقلع گر ، جهاز با بادبان و رسن . v. Also *dresser*. — *Rigging* (*of a ship*), بادبان و رسن جهاز ، آرایش کشتی . — *Rigged*, v. *Dressed*.

To RIGGLE (*move backwards and forwards*), جنبیدن ، پس و پیش جنبش کردن .

RIGHT (*fit, proper, just*), لایق A ، واجب A ، روا ، مستعد A ، هموار ، سزاوار ، سزا ، شایسته ، مناسب A ، موافق A . v. *Becoming, suitable, convenient*. — (*true, not erroneous*), راست ، درست ، صحیح A ، بی غلط ، بی خطا ، نا بیهوده ، کامل A ، بی زلت ، بی سهو ، غیر قصور . v. *Perfect, complete*. — (*just, honest*), صادق A ، عادل A . v. *Righteous*. — (*not crooked, straight*), راست ، صالح A ، مستوی A ، قیام A ، قویم A ، مستقیم A ، صایب A ، درست ، نا پیچیده ، بی پیچ ، ناخم ، سی ، سوی A ، چینور ، یمین A ، میمنت A ، راست ، (*not left*).— نا کیوس ، نا گوژ ، یمن A ، یمین A ، دست راست ، یمنت A . *The right hand*, ایمن A ، یمنه A ، کف یمین ، یمنی A . *The right side* (also *any thing situated on the right*), طرف راست ، راست ، یمین A ، جانب میمنت ، ایمن A ، یمن A ، یمنت A ، میمیت A . *Any thing held with the right hand*, یمنت A . *Victuals presented with the right hand*, یمنت من طعام A . *To the right*, براست ، بطرف راست ، یمنةً A . *Right and left*, چپ . *Right and wrong*, میمنت میسرت A . وراست . *From the right*, عن الیمین A ، از طرف راست . *From right and left*, من یمین و یسیر A ، از راست و چپ . *The right wing of an army*, جانب راست ، میمنت A . *The right and left wing*, میمنت و میسرت A ، شوکل A ، ایدان A . *A right line*, خط مستقیم A ، نظام A . *The right way*, رداء .

سمت , صواب A , نظام A , طريق مستقيم , هدي A , راست
نهج A , منهج A , رشد A , صواب . *Not right,* ناراست ,
ناصواب , نادرست . *To be right (proper, suitable),* لايق
سزاوار بودن , شايسته شدن , واجب بودن , شدن . *(to be*
straight), مستوي , مستقيم بودن , قيام شدن , راست شدن
بي خطا , بي غلط شدن , صحيح بودن *(to be correct),* — . بودن
شدن .

Right (interjection of approbation), خوب , خير A .

Right (properly), لايقانه , بطور مناسب , واجباً A ,
قويماً A , درخط مستقيم *(in a direct line),* — . بطريق روا
درستانه , صايبانه .

Right (justice), انصاف A , عدل A , معدلت A , عدالت A ,
عدم صحت A *(freedom from error),* — نصفت A , حق A
داد , حقت , علاقه A , حق A *(due or just claim),* —. خطا وسهو
خاصيت A , مالكيت A , مال A , ملك A *(property),* —
اختيار A , قدرت A *(power, prerogative),* — . اهليت A
منشور A , برات A *(privilege, immunity),* —. اقتدار A , قوت A
طرف , يافته , مربستي , معافي , بيزاري . *The right (side),*
خلاف , يمين A , ميمنت A , راست . *— Against right,*
مجادلت A , مجادل A . *Disputing a point of right,* حق .
By right of priority, بطريق اولويت . — *Hereditary right,*
ترتيب , آراستن , درست كردن *To set to rights,* ارث A ,
كردن . v. *To rectify, adjust.*

To right (administer justice), انصاف كردن , داد دادن ,
از تعدي و اضرار *(to relieve from wrong),* — . عدالت كردن
از ظلم و ستم رسته كردن , خلاص كردن *(to establish in just*
claims), در علاقه و مالكيت پايدار , احقاق حق فرمودن
ساختن .

Righteous, راست , راشد A , صديق A , صادق A , صالح A ,
نيكوكار , صداقتكار , راست باز , راستكار , صفي A . v. *Just,*
honest, virtuous, holy.

Righteously, با حقيقت , براستي , بصداقت , صالحانه .

Righteousness, راستي , نيكوكاري , صدق A , صداقت A ,
اصلاح A , سداد A , صواب A , صحت A , صلاح A , حقيقت A
درستي . v. *Rectitude, honesty, virtue, piety, justice.*

Rightful (having right), حق دار , مستحق A , حقيقي A ,
معلول A . v. *True, lawful.*

Rightfully, معلولانه , حقانه , باحق , ازروي انصاف ,
باحلال A .

Rightly (properly, suitably), لايقانه , باسزاواري , براستي ,
كمال مرتبه , با دقت *(exactly),* — . با مناسبت , مناسبانه
بالصواب A , بعينه A , بعين A , عيناً A *(straightly),* — .
بطور , بطريق راست , قيامانه , صايباً A , مستقيمانه
مستوي .

Rightness, راستي , درستي , &c. v. *Rectitude, righteousness, straightness, trueness.*

RIGID, *rigorous (severe, inflexible),* تند , درشت ,
سخت , عنفي A , شديد A . v. Also *sharp, cruel.—Rigid*
(stiff), عرد A , كز A , سفت , نا آسان مايل , ناخنب .

Rigidity, سختي , درشتي , شدت A . v. *Rigidness, stiffness.*

Rigidly, rigorously (severely), بادرشتي , بشدت A , با سختي ,
شديداً A , بي حلم , با عنف , با تندي .

Rigidness, rigour, سختي , درشتي , شدت A , عنف A ,
تندي , بي حلمي . v. *Severity, austerity;* also *cold, coldness, shivering: stiffness.*

A RILL, *rillet,* جدول A . v. *Rivulet.* — *To rill,* جاري
شدن . v. *To flow.*

A RIM, لب , كنار . v *Border, margin.—The wooden*
rim of a drum, sieve, &c. اطار A , فريس A . v. *Ring, circle.*

RIME, ژاله . v. *Hoar frost:* also *chink.*

To rime (freeze with hoar frost), با ژاله فسردن . — *Rimy,*
v. *Misty, foggy.*

To RIMPLE, چين افگندن .

Rind, پوست . v. *Bark, husk.—To rind,* v. *To peel.*

A RING, حلقه A , خلقه A , v. *Hoop, circle.* — *(for*
the finger), انگشتري , اشتوانه . — *A seal ring,* مهره ,
خاتم A , ختم A (plur. خيتام , خواتم , خواتيم),
طابع A , دژه , بظرم A , بظرت A . — *A ring worne on the*
thumb by archers, and those who dart the javelin, زه گير ,
انگشتوانه , جليدد , تخش . *A ring at which they dart the*
javelin, دريت A . *An iron ring at a gate,* حلقه A .
قنج , قلخمت A , فنخم A , آهنديك , آهنچه , آهنجه
قلغنج , پشكله , زرفين . *A large ring of iron or wood,*
آهنجه , آهنچه , اطاره A . *An iron ring to which any thing*
is hung, گردانه . *The rings of a sword hilt or belt,*

— *The rings* جمشرک (plur. رصایع)، رصیعت A، رصدت A *of a bridle,* بند پابزد، مسحلن A، زناق A. *A ring worne by women in the nose,* برسن، A خوق. *A camel's nose-ring,* برسن، ضانت A، خزامت A، برت A (plur. بری، برون). *An ankle-ring worne by women,* برت A (plur. برات)، خلخال A، خلخل A، خشل A، فتخت A. *The ring of a coat of mail,* حبک A. v. *Mail.* — *To display a ring by waving the hand,* تبغزم کردن. — *In rings, in the form of a ring,* حلقه حلقه. — *Ring (of bells, &c.),* آهنگ، طنن A. v. *Sound;* also *ear-ring.*

To RING, v. a. نواختن. *(as bells, &c.),* آهنگ کردن، طنن ساختن. v. *To sound, resound, tinkle;* also *to encircle.* — *To ring a camel,* شتر خزم کردن. *To ring a hog,* خوک خزم کردن. *To ring* or *fit with rings,* با حلقه آراستن. — *A ringer,* نوازنده.

The ring-finger, انگشت حلقه. v. Under *finger.*

A RING-DOVE, حمام A، یمام A، منصل A، موسیچه، تاتاریک، فاخته A (plur. فواخت)، فاخت A، کوکو، موسیچه، قلقل A، نمیت A، ونا (plur. ورشان، وراشین) ورشان A، حیدوان A. *A small ring-dove,* فاختک. *Of the colour of the ring-dove,* فاخته گون.

A RINGLEADER, سرگروه، سر حلقه، سردار، مقتدای، هنگامه، پیشوای غلغل.

A RINGLET *(of hair),* زلف، کاکل، گیسو، جعد A، تاب، خم، دایره A. v. *Curl, lock of hair;* also *ring; circle.*

The RING-WORM *(disease),* حصف A، بریون، قوبا A (plur. قوابی)، بهق A، لشینه، اغرد، کروند. — *To have ringworms,* قوبا داشتن، حصف داشتن.

To RINSE, شستن، شویدن، غسل کردن. v. *To wash.*

RIOT, شورش، هنگامه، غلغل، غوغا، شمانه A، آشوب، فتنه A. v. *Sedition;* also *revel.* — *To run riot (act without controul),* بی قید حرکت کردن، بی ضبط عمل کردن.

To riot (raise a sedition or *uproar),* فتنه انگیختن، هنگامه، انروختن، غلغل انگیز شدن. v. *To rebel;* also *to revel.*

A rioter, riotous, غوغا کننده، فتنه انگیز، هنگامه افروز، بی ضبط، بی قید، اهل اغراض، شمانه خیز، فتان A، سرکش، نا فرمان. v. *Reveller;* also *rebel; seditious, rebellious, turbulent: luxurious.*

Riotously, با فتنه انگیزی، با غلغل و غوغا. v. *Seditiously, turbulently.* — *(luxuriously),* با عیش و عشرت پر اوازه، با بی قیدی. — *Riotousness,* فتنه انگیزی، بی قیدی، شوخی و غلغل، فضولی، نا فرمانی، سرکشی. v. *Riot:* also *revelry.*

To RIP, چاک کردن، شق کردن، دریدن، شکاف کردن. *To rip up a sewing,* اتم زدن، تفتیق کردن، فتق ساختن. *Ripped up,* چاک کرده، دریده، شکافته، اتم زده، تفتیق کرده شده.

RIPE, پخته، رسیده، ناضج A، نضیج A، ینوع A، ینع A، مستوی A، منضوج A. v. Also *complete, ready, fit, consummate.* — *Of ripe years,* رسیده، بالغ A، بالیده، سالدار، سالدیده، کهل A (plur. کهل، کهال، کهول، کهلان). *Not ripe,* ناپخته، نا رسیده، خام.

To ripe, ripen (grow ripe), پخته شدن، رسیده شدن، رسیدن، بالیدن، ادوا شدن، نضج بودن، تنویر کردن، انذلاغ، گردیدن، زهو شدن، موترک گشتن. *To ripen near the stalk,* تذنیب کردن. *(to make ripe),* پخته کردن، انضاج، کردن، رسیده کردن، رساندن، رسانیدن، بالیده کردن.

Ripeness, پختگی، رسیدگی، بلوغت A، بالیدگی. v. *Puberty.*

To RISE, خاستن، برخاستن، برآمدن، طلوع کردن. — *(as the sun),* طلوع کردن، طالع شدن، مطلع شدن، شارق شدن، شرق کردن، شروق نمودن، اشراق ساختن، ظهور شدن، زلوغ. *(to spring up as from a fountain),* صدور کردن، صادر شدن، مصدر نمودن، اصدار ساختن. *(to appear in view, to emerge),* بدید شدن، بدید آمدن، پیدا شدن، برآمدن، متبادر، حادث شدن، ظاهر شدن، ظهور ساختن، طلوع کردن، شدن، حدوث کردن. *(to spring* or *jump up),* خیزیدن، خیز نمودن، پرواز کردن. *To rise upon the feet,* بر پا شدن، قیام کردن، قایم شدن، خیزیدن، خاستن، برخاستن، استادن، استاده، شدن، بر پا قایم شدن. v. *To stand.* — *To rise from a fall,* انتعاش کردن، منتعش شدن، شغیدن. *To rise from bed,* از بستر برخاستن، از پلنگ برآمدن، از خواب برخاستن. *To rise from a sick-bed,* بیمارخیز کردن، تعلی کردن. *To rise at dawn of day,* تبکیر کردن، ابتکار ساختن، دراول، شبگیر کردن. *To rise before dawn,* صباح برخاستن. *To rise in growth (as a child or vegetable),* نشو کردن، ناشی

v. To grow. — To rise or ascend, عروج کردن ، شدن ، صعود کردن ، برآمدن ، برشدن ، بالا رفتن ، مطلع کردن ، نجوم نمودن ، انجام کردن . To rise as stars, عروج ساختن ، گرانتر شدن . To rise in price, — افغار v. اعقاب ساختن . To غالي بودن ، گران مايه گرديدن ، ازدياد قيمت يافتن . To rise or prosper in the world, ترقي يافتن ، برداشته شدن . To rise بلند پايه شدن ، پيش دستي نمودن ، افراشته شدن . To rise or make insurrections, فتنه ، برخيزش ساختن ، خاستگي كردن . v. To mutiny. — To rise from the dead, نشور . انگيختن ، بازخيز ساختن ، بازخاست كردن ، نمودن . To rise or swell, خروب ساختن ، تخريب كردن . To rise or have a beginning, اصلي گرفتن ، مباشرت داشتن ، ابتدا يافتن ، آغاز نمودن .

Rise (*source, spring*), شروع A ، اصل A ، آغاز A ، مصدر A ، مباشرت A ، ابتدا A . v. *Beginning, origin.* — (*preferment*), برداز ، تمشيت A ، ترفيع A ، ترقي A ، سرافرازي ، افرازي . v. *Elevation, promotion.* — (*increase*), زيادتي ، ازدياد A ، زيادتد . *(increase of price)*, تكثير A ، فضل A ، افزوني ، ازدياد ارز ، افزوني بها ، قيمت — *Rise, rising* (*springing up or from*), طلوع A ، پرواز ، خيزش ، صدور A . *(appearing)*, ظهور A . *Rising* or *starting from sleep*, شب خيزي . *Rising and falling* (*part.*), افتان وخيزان . نا شيت . *The rising of the sun*, طلوع افتاب . v. *Sun.* — *Rising of the morning star*, تباشير صباح ، مطلع الفجر A . v. *Dawn.* — *The rising of a star*, انجام A ، نجوم A . *The rising of the moon*, طلوع قمر ، مطلع البدر A . *Rising up on the feet* (*subs.*), برخاستگي ، قيام A .

Risen, خيزيده ، خاسته ، برخاسته — (*as the sun*), طلوع شده . *Newly risen*, نوخاسته .

A riser, خيزنده ، خيزنده ، برخيزنده . — (*in composition*), خيز . *An early riser*, سحرخيز .

RISIBILITY, ضحك A ، ضاحكت A ، قوت خنديدن ، خنديدگي . v. *Laughing.* — *Risible* (*having the faculty of laughing*), ضاحك A ، قابل خنديدن . — (*exciting laughter*), خنده انگيز ، خنده خيز . v. Also *ridiculous.*

RISK, خطره A ، خطره A (plur. اخطار) ، مخاطره A ، احتمال A ، مغلطه A ، بيم . v. *Danger, hazard, chance.*

To risk, در خطر انداختن ، مخاطره كردن . *To risk an experiment*, تجربت كردن . — *A risker*, خطرانگيز ، مخاطره ساز . — *Risked*, در خطر انداخته .

A RITE, رسم A ، دين A ، قاعده A ، آئين دين ، عادت A ، شرع A ، شريعت A ، شمه A ، طريق A ، طريقت A ، روش ، قاعده و رسم . *Rites*, اديان A ، رسوم A ، الله ، مسلك A . *Rites observed at the temple of Mecca*, خدمت و عبادت الله ، مشاعر A ، المشعر الحرم A ، مشعر A ، مناسك A ، روش و آئين پيوند . — *Ritual*, دين منسوب ، جمرت A . *A ritual* (*book of rites*), كتاب فقه ، متعلق مشعر A .

RIVAGE, كنار . v. *Coast, bank.*

A RIVAL, رقيب A ، حريف A ، هم مطلب ، هم خواه ، ضبرن A ، اهل غيرت . *Rivals*, اغيار A . v. *Competitor.* *Rival* (*adj.*), اهل غيرت ، هم مطلب ، هم خواه . v. *Emulous, jealous.*

To rival, رقابت نمودن ، هم مطلب شدن ، رقيب بودن ، اغيار نمودن ، هم خواه بودن ، رشك بردن . v. *To emulate.*

Rivalship, rivalry, rivality, رقيبي ، غبطه A ، رقابت A ، رشك ، همخواهي ، هم مرادي ، هم مطلبي ، هم كامي ، فهد . v. *Jealousy, competition, emulation.* — *To rive*, v. *To split, cleave.*

To RIVEL, چين افگندن .

A RIVER, دريا ، رود ، نهر A (plur. انهار) ، جوي ، بغند ، بغار A ، شهربار ، آبگون ، واد A ، وادي A ، جويبار ، خورابه ، جارور ، ناو ، خليج A ، ضريح A . *A large river*, سري ، دريا ، بحر A ، وادي الكبير A ، شاه رود ، نهر عظيم . *A rapid river*, نهر شديد ، رود مطنب A ، جعفر A . *A river in a valley*; also سيلاب ، سيل A ، يعبوب A . *A place where many rivers run*, رودبار . *The bed of a river*, رودخانه . *The bank of a river*, كنار ، جويبار ، شرط A . v. *Bank.* — *A river of paradise*, جويبار بهشت ، كوثر A . *A river of clear water* (literally *a river with silver bracelets*), جويبار سيمين خلخال . *Branches, &c. floating down a river*, رودآورد . *A wheel for raising water from rivers*, منجنون A (plur. مجانين). *A river overflowing its banks*, خريج A . *The swell of a river* (*by tides, &c.*), مد A . *The winding of a river*, گرداگرد . *A river dragon*, نهنگ . v. *Crocodile.* — *A river horse*, فرس البحر A . v. *Hippopotamus.*

A RIVET, مسمار ، ميخ . v. *Nail.* *To rivet*, مسمور ، سر ميخ ، با مسمار بند ساختن ، با ميخ پيوستن ، كردن

v. *To fasten.—Rivetted,* برخیدن , نوکند مسمار پیچ کردن .
مسموره , با مسمار بسته , با میخ پیوسته .

A RIVULET, دریاچه , ناله , جوبچه , آبخوست ,
آبجو , جویک , فلج A , شرط A , شقاب A , جدول A ,
سعید A , فرکن , فرکند , طبیع A .—*Rivulets,* افلاج A , جداول A .
—*To bring a rivulet into gardens* or *fields,* فرکندن , فرکندیدن .

A ROAD, راه , ره , طریق A , طریقت A , سبیل A ,
روش , سلوک A , مسالک A , سمت A , عجوزه , عروض A ,
وتیره A (plur. وتایر), مرکل A , خیاط A , زراط A , صراط A ,
نمطی A , دبین A . v. *Way, path, passage.* — *A guard of the
roads,* راهدار , راهبان , رهبان , راهوان , رهگذار . *A guide
for the road,* رهنما , دلیل A , راهدان , رهور , رهبر . v.
Guide. An infester of the roads, راه زن . v. *Robber.* —
The high road, شاه راه , شهره , طریق عام , شارع A . v.
Highway.—A narrow road, راه تنگ . v. *Pass.—An im-
pervious road,* ردب A . *A winding road,* راه گرداگرد . *A
road through a town* or *village (street),* زیوار . *To show the
road,* راه نمودن , دلالت کردن . v. *To guide. To block
up a road,* راه سدّ کردن , طریق بند ساختن , مغازمت کردن .
v. *To intercept.* — *Not in the right road,* غیر شارع . *To
wander from the right road,* از طریق مستقیم خروج کردن ,
گمراه شدن , بیراه بودن . v. *To deviate.* — *Roads,* راها ,
انحاء A , سنک A , طرق A , مسالک A , سموت A , سبل A
—. شکایل A *Narrow roads leading from highways,* شوارع A .
A desert without the vestige of a road, هوجل A , عانک A ,
عانکت A . *A road for shipping,* لنگرگاه , مکلا A , مینا A
بندر , فرضت A (plur. فرض), کلّا A , کشتي گاه , (plur. مواني),
گاه . — *Toll paid for guarding the roads,* راهداري .

To ROAM, آواریدن , پوییدن , پویان شدن , واریدن .
v. *To rove, wander.* — *A roamer,* v. *Rambler, rover,
wanderer.*

ROAN (*horse*), مگسی , بدامي رنگ , مرختیره , رخش .

To ROAR (*as a lion, &c.*), غریدن , غرش کردن , برزج
زدن , غرمیدن , نهات کردن , هرهر زدن , رزمت ساختن ,
نییم زدن , هدر کردن , نعره زدن , نمر کردن , تهدیر کردن ,
تلاطم امواج , متموج شدن , — *To roar as the sea,* شرزه بودن .
آوازه — *To roar* or *make a loud noise,* معتلج شدن , ساختن
کردن , آوازیدن , هنگامه زدن , بانگ برزدن . v. *To cry,
make a noise, howl.*

A roar, roaring, غرش , برزج , رزمت A (plur. رزم),
نییم A , شرزه , تهدیر A , نعره A , هدر A , نمر A , هرهره A
نهات A , نهیت A , ولوله A . v. *Cry, outcry, clamour,
noise.—The roaring of the sea,* تموج A , تلاطم امواج .

To ROAST, کباب کردن , کوداب ساختن , بریان کردن ,
مشوي ساختن , برشتن , شي ساختن , تشویت نمودن , وغف ,
کردن , خمط ساختن , تهیب کردن , مصطلب ساختن .

Roast, roasted, کباب کرده , مشوي A , بریان , برشته ,
مصلّي , کوداب ساخته . *Roast meat,* کباب A , کوداب ,
کوداب . — *To rule the roast,* خمط کردن . v. *To govern,
manage.*

To ROB, دزدیدن , دزدي کردن , راه زني کردن , غارت
کردن , سرق کردن , شقاوت کردن , نهب کردن , تاراج کردن ,
خسارت و غارت کردن . v. *To steal, plunder.* — *To cause to
rob,* دزدانیدن .

Robbed, دزدیده , دزدي کرده , مسروق A , مسلوب A ,
منسلب A , محروب A , منهوب A .

A robber, دزد , سارق A , راه زن , قطّاع الطّریق A ,
اطلس A , شقی A (plur. اشقیا), رس , لصت A , ص A ,
لص A (plur. لصوص , لصاص , fem. لصت A). v. *Plunderer,
thief.—An infamous robber,* دزد بي مزد . *A highway robber,*
قطاع الطریق A , راه زن , رهزن , هطلس A .

Robbery, دزدي , راهزني , رهزني , سرقه A , غارت A ,
شقاوت A , لصوصیت A , لص A , لصاصت A , تلصص A .
v. *Plundering, theft.*

A ROBE, قبا A , قباي شاهي , قفتان , پیراهن , خلعت A
(plur. خلع), خلعت فاخره , سویرغال . *To robe* or *invest
with a robe,* قبا کردن , تشریف ساختن .

ROBUST, تنومند , زورآور , پر زور , شه زور , مضبوطه ,
صاحب کندواله , توانا , تندرست , کربر , قوي A , نیرومند
عنفوت , ممنون A . موجد A . v. *Strong, vigorous.*

Robustness, تنومندي , زورآوري , شه زوري , مضبوطي ,
توانائي , تندرستي , قوت A , نیرومندي , عنفوت A . v.
Vigour, strength.

A ROCK, کوه , جبل A , کوه پاره . v. *Mountain.* —
وقل A , (plur. صوان) صوانت A—v. *Stone.* جحر A , سنگ
وقع A , وقعت A ; v. Also *protection, defence: distaff.* —
Rocky, سنگستان , سنگسار , کوهسار , غلظ A , وعره , پر کوه
پاره . v. *Rugged.*

To ROCK, v. n. جنبیدن ، لاندن ، فراخیزکردن ، جنبش ، وجنف نمودن ، دوسیدن ، حرکت کردن ، داشتن v. *To shake, totter, reel, stagger.* — *(to make rock)*, جنبانیدن ، کبور جنبان ، جنبانیدن ، جنبش دادن . *To rock a cradle*, جنبانیدن ، تکیدن ، کردن . *A rocker*, جنبانندم .

A ROCKET, هوائي . — *(for war)*, H بان .

A ROD *(stick, staff)*, چوب ، عصیت A ، عصا A ، قصیدت A ، قصید A ، (plur. قضبان) قضیب A ، نفعت A (plur. نفعات) . — *(for punishment)*, A مقفعت . *To beat with rods*, چوب زدن . *To be beat with rods*, چوب خوردن . — *A certain measure*, گز .

A ROE, *roebuck*, آهو ، بازو ، غزال . — *(the female of the hart)*, غزال مادد ، گوزن ، گوزنه ، آهوماده ، بازوماده . v. *Buck, hart, doe, deer.* — *(the eggs of fish)*, بیضه ماهي ، تخم ، ماهي ، ماهیزاد ، خمیار ، صعقره A .

ROCATION, لابه . v. *Supplication.*

A ROGUE *(vagabond)*, آوارد ، اوباش ، ابطال A ، ابدال A ، شریر A ، دغاباز ، حرامزاده ، حیله باز ، — *(knave)*, دربدر ، بدارام ، غابن A ، غدار A ، چپاني ، سگار ، بد آیین ، لعبن . v. *Rascal, villain, scoundrel, cheat, thief.* — *(a wag)*, بذله باز ، ضاحک A ، بذبار ، بدباز ، مزه گو ، مسخره A ، مستهزي ، هزات A ، ابوالکاجل A .

Roguery (knavery), شرارت A ، حیله بازي ، غدر A ، فریب ، — *(waggery)*, سگاري ، حرامزادگي ، غبن A ، ال ، تلبیس A ، بذله بازي ، مسخرد A ، مزه ، سخري ، استهزا A ، یافه ، بردي ، لعبتبازي .

Roguish (knavish), شریر A ، حیله باز ، فریبنده ، پر ریا ، غابن A . v. *Fraudulent.* — غدار A ، غدیر A ، پر غدر ، *(waggish, wanton)*, بذله باز ، مزه گو ، لعبتباز ، پر مسخره ، شوخ ، پر شوخي ، شوخ چشم .

Roguishly (like a knave), حیله بازانه ، باشرارت ، آواره آسا ، غدارانه . — *(waggishly, wantonly)*, با بذله ، بطور فریب ، هوادارانه ، با شوخ چشمي ، شوخانه ، مسخره آسا ، بازي .

Roguishness. v. *Roguery, wantonness.*

A ROLL *(catalogue)*, فهرست . v. *List, register.* — *A muster roll*, اسمنویسي . *To enter in a muster-roll*, در دفتر ، قید کردن . *A roll (of paper, &c.)*, فرد A ، دسته ، کاغذ ، دسته ، طومار ، جلده ، سفره A (plur. اسفار) ، رق A ، طي A ، قید A . — *A roll of linen, silk, &c.* طومار کرباس ، طوي A ، پرونده . — *A roll of bread, leaven, or paste*, گنده ، خمیر ، گنده . *A roll of thread, silk, &c.* کروهه ، دسته ، پشم ، گنده . v. *Clew.* — *A roll (along the ground, &c.)*, غلطک ، دحراج A ، بالیدني ، دهدهت A . *Roll within roll*, پیچ در پیچ .

To roll (any thing upon the ground), غلتانیدن ، غلتان ، کردن ، پالانیدن ، پالودن ، دحراج کردن ، دعک ساختن ، تمعیک کردن . *To roll up and down (as a child or animal on the ground)*, غلتیدن or غلطیدن ، بالیدن ، پالودن ، خزیدن ، غلطان شدن ، تمرغ نمودن ، تمعک ساختن ، متمرغ شدن ، مترغ شدن ، دحراج کردن ، مراغ نمودن ، مراغت کردن . — *To roll in the dust (as a dog his prey)*, دعک کردن . *To roll a stone*, دهدهت کردن ، تدهدد نمودن . *To roll about in pain*, تصلق کردن ، تعار ساختن . *To roll any thing round its axis*, گردانیدن ، دایره کردن ، مداوره ساختن ، چرخ دادن ، دور گردانیدن ، گردش دادن . *To roll (as any thing round its axis)*, دور کردن ، مداوره شدن ، دوران ساختن ، دابیدن ، گردیدن ، گردش کردن ، چرخ ساختن . *To roll up* ، پیچیدن ، پیچا پیچ نمودن ، [illegible] ، برهم [illegible] ، v. *To involve.* — *To roll up (as a clew, &c.)*, [illegible] ، توشیع ساختن ، دسته کردن ، کلو ساختن . *To roll up paper*, کاغذ پیچیدن ، طومار کاغذ ساختن . *To roll up linen, &c.* طومار کرباس کردن ، پرونده ساختن . *To roll as the waves*, متموج شدن ، تموج نمودن ، تلاطم خیزاب کردن ، معتلج ، بر عجلت رفتن ، بچرخه گردیدن . *To roll on wheels*, شدن . *To roll down*, فروگردیدن ، لغزیدن ، بگردنا روان شدن . v. *To slide, tumble.*

Rolled (on the ground), غلتیده or غلطیده ، A متدحرج ، متدحرر A ، متدهکر A ، متمرغ A . *Rolled, folded, or wrapt up*, پیچیده ، طوي A ، برهم زده ، پیچا پیچ ، دانیده ، مدمج A ، طومار ساخته . — *Rolled as a stone*, A متدهده . *Rolled or levelled as ground*, همواره کرده ، پشخواده ، بشخوده ، برابر ، ساخته ، مسطح A .

A roller or rolling-stone, زمنج ، کیغره A ، لوغ ، مسلفت A . *To level ground with a roller*, با زمنج هموارکردن ، با مسلفت . *A roller or swathe*, ساتب ساختن . — رگو ، بستگي ، بند ، طلي A (plur. طلیان). v. *Bandage, fillet.* — *To swathe with rollers*, مطلي کردن .

A rolling-pin, غلته ، چوب نان ، تیر ، ناو ، چوبه ، وردان ، واردان ، شوبج ، مسطح A ، بزگرده ، خونه .

A ROMANCE, افسانه , قصّه A , حکایت A , داستان , سروا .
Romances, افسانه و افسون . v. *Fable; also lie, fiction.*

To romance, افسانه کردن , قصّه خواندن , سرواگفتن . v.
To fable, feign, forge, lie.

A romancer, افسانه گو . v. *Fabler, liar.*

Romantick (resembling romances), افسانه آسا .—*(fanciful),* متخیّل A , خیالي , متصوّر A . v. *Fable; also improbable, false.*

A ROOF, بام , سقف A , انجار A , بالا , بالاخانه , سبغ A , قریعت A , سمک A , سبغ A , رفیف A . *An arched roof,* آسمانه , سقف خانه , (plur. سقف , سقفان , سقوف) سقف A , آسماني , سماوت A , رف A , طاق A , گنبد . v. *Arch, cupola, dome.* *A sharp roof,* خرپشته . *A flat roof,* طراد A , اجار A , انجار A , سطح A , طایت A , تمزه .—*The roof of the mouth,* گنبذ دماغ . v. *Palate.* *A gutter on the roof,* قصو A . *A gutter-tile,* قرمید A .

To roof, با بام پوشیدن , توقیع کردن .

A ROOK, زاغ , زغ , غراب A , کلاغ . v. *Crow.*—*The rook at chess,* روخ , رخ . v. Also *cheat.* *To rook,* v. *To cheat, rob.*—*A rookery,* زاغ خانه .

ROOM *(place),* مقام A , مکان A , محل A , جا .—*(space),* وسعت A , گنجایش , سعت A .—*(place of another),* بجاي او , بدل A , عیاض A , جا , عوض A .—*In his room,* بدل , درعوض آن , عوضا عنه A , عوضه A . *In the room of that,* آن . *A room or apartment,* خلوتخانه , حجره A . v. *Chamber.* *A dining room or parlour,* مشربه A , طعمت A , طعمگاه , چاشتگاه , غرفت A (plur. غرف , غرفات) , ایوان . *Roominess,* کشادگي , وسعت A . v. *Space.* *Roomy,* کشاده , وسیع A . v. *Spacious, wide, large.*

A ROOST, *hen-roost,* دجاج خانه .—*A roost-cock,* عطرفان A , بوسلیمان . v. *Cock.*—*To roost.* v. *To sleep.*

ROOT, بیخ , اصل A , اثلت A , بن , بنیاد , مایه , زهاد , جذر A , جذره , جذوره , عرق , بیرنگ , جذن A , جذل A , سوس A , عبره , دحمه , شنخ A , میسم A , کنبع A , کنسیم , اروم A , ارومت A , محتکد A , برنگ , بوح A , ازر A , مارکه , پیله , ام A , ایام A , بیرنگ , نصاب A , نجار A , نجره , ضبیعت A , عرارت A , عنفره , بنگ , اس A , ال A , جذمور A , جذن A , قنس A . *Roots,* بیخها , جذور A , امات A , اعراق A , ارومه A , عروق A , اصول A , دایث A . *The root of a tree,* بیخ درخت , گونه درخت . *The root of the tail (of a horse, &c.),* عجب A , عجب ذنب , سنور A , جذل A , کر , دماره A , ضنب A , شنجبت A . *The root of a tooth,* ارز , ارز , اري . *The root of the nose,* بن بیني . *The rape root or bread made of it,* یارابه , پوشال . *The square root (in arithmetick),* جذر A . *To root up, tear up by the roots,* کندن , از بیخ کندن , بن برکندن , بیخشت , ساختن , بیخ افگندن , مستاصل کردن , منتعر نمودن . v. *To eradicate.*—*An instrument for pulling up trees by the roots,* بیخ انگن , پیکن . *The root of a mountain,* بن کوه , گردر . *To take root,* اصل گرفتن , اصیل گشتن , موصل کردن , اصل , موصّل بودن , اثیل شدن , مستاصل زدن .

Rooted, بیخ دار , اصیل A , اثیل A , اصلي A , موثل A , موصل A . v. *Firm, deep, strong.*—*Rootedly,* اصیلاً A , اصلیانه . v. *Deeply, strongly, firmly.*

A ROPE, رسن , حبل A (plur. حبال) , ریسمان , تاخته , خیط A , رشته , سررشته , خطل A , مراز A , مراره A , پالهنگ , پالاهنگ , مشنک , وثیل A , لیف A , شریطA , (plur. اشرط) , رزه , بند , وثاق A , پلاه بان , نکل A , عصاب A , آهنج , آهنجه , روا A . *A cable rope,* جمّل A , قلس A (plur. قلوس) , قتایح A , کر .—*A tent-rope,* طناب A , طنب A (plur. اطناب , طنب) , قتاب A , اخیت A . *A ship-rope,* رسن کشتي , ریسمان جهاز , سارت A . *A stretched rope on which any thing is hung,* ملسا A .—*To make ropes,* حبل , تافتن , رسن تافتن , جمل تابیدن , رشته تنبیدن . *A rope-maker,* رسن تاب , حبّال A , موتاب , موتاف , موتاو , مسه , خزام A . *A rope-dancer,* جانباز , ریسمان باز , رسنباز . *The rope on which he dances,* چارمیخ , دار .

Ropy, لعاب دار . *Ropiness,* لعاب داري . v. *Glutinous, viscous, &c.*

A ROSARY, تسبیح A , سبحه A .

A ROSE, گل , جل A , ورد A , وردت A , وتاط A , فغره A , حوجن A .—*The hundred-leaf rose,* گل صد برگ . *A wild rose growing in the meadows,* ورد مضاعف , گل بي . *A very beautiful rose,* گل سوري , گل رعنا . *A rose of two colours,* گل دو رنگ , فرمان . *The piony rose,* ورد کشمیره A . *A rose leaf,* گل برگ . *The outward leaves of a rose-bud,*

A كمّ (plur. اكمام). *The ruddy button of a rose, after the leaves fall of,* كوهنج . جاوله , كمّ A. *A rose-bud,* غنچه , كلغنچه. *A rose tree or bush,* كل بن , بن كل , عبال A. *A garden or bed of roses,* كلستان , كلشن , كلزار , كلرعنا , كلدار , كللك. *A handful of roses,* كلدسته. *Oil of roses,* روغن كل , دهن. *Rose water,* كلاب , ماء الورد A. *A vessel for rose water,* كلابدان. *Syrup of roses,* كل مكرر. *Conserve of roses,* كلنكبين , كلكند , كل با شكر , كلشكره , كل شكر , كل بشكر. *Ottar of roses,* عطر A , وردية الشميم A. كلكلاج. *Scattering roses,* كلشان , كلفشان. *A rosy bower,* كلكشت.

Roseate, كل كون , سرخ

ROSEMARY, اكليل الجبل A , يوشان بهن , يوشان دراز , ببريه.

ROSIN, رجينت A. v. *Resin.*

ROSY, *roseate,* كلكون , كلكونه , كلكوني , كلغونه , الكونه , كلرخ. *Of a rosy complexion,* كلرنك , كلفام , وردي , ورد A , شقرت A , كلعذار , كلروي , كلرخسار.

* *Rostrum,* v. *Beak, pulpit.*

To ROT, كندن , كنديدن , بوسيده شدن , بوسيدن , كنده كرديدن. v. *To putrify.* *Rot,* v. *Putrefaction.*

ROTATION, چرخ , نوبت A , كردا , كرد , كردش , دايره A , دوره A.

ROTE, *by rote,* از بر. — *To repeat by rote,* از بر كلم كردن.

Rotten, بوسيده , كنديده. v. *Putrid.* — *Rottenness,* متعفن A , كنديدكي.

Retund, v. *Round.* *Retundity,* v. *Roundness.*

A ROTUNDO, دوارت A , بنا دوار , كرد , كمر , كنبد A.

To ROVE, سير كردن , هرزه كردي كردن , آواره كرديدن , اينجا و آنجا كشت كردن , وارفتن , آواريدن , پوييدن , پويان بودن , كريدن , كوشيدن , يك روان بودن , انجا رفتن. v. *To ramble, roam, wander.*

A rover, رند جهان , پويا , سياره A , آواره , هرزه كرد. v. *Rambler.*—(*a fickle inconstant man*), اهل صاحب بيقرار , مردم نا استوار , هرجايي. v. Also *robber, pirate.* — *At rovers,* v. *At random.*

ROUGE, كلكون , سرخه , سرخ , سرخاب , كلرعنا , سرخي , كلغونه. v. *Paint.*

ROVING, *subs.* (*wandering*), هرزه كردي , آواره كردي. — (*inconstancy*). بي قراري , نا پايداري , نا استواري. سيره A.

ROUGH (*not level or smooth of surface*), نا هموار , درشت , نا برابر , نا يكسان , خشن A , ظليف A , غلظا A , غليظه A. — *Rough ground,* ظليف A , غلظا A , غايظه A , شرض A. *A rough road,* شازب A , كندروش , نوعره A. v. *Rugged.*—*Rough to the taste,* ترش , تيز , زست , حريف A. *Rough of temper,* درشت , تند , عنفي A , عنيف A , زوش , زست , شديد A , تيزطبيعت , تيزمزاج , نا ملايم , ترش , خشن A , غليظ القلب A , غلظا A , شرس شرس , زشت. *Rough of countenance,* سخت رو , ترش رو , زشت , اضز A. — (*tempestuous*), موج خيز , مواج A , كروجه , رو. v. *Stormy.* — *A rough sea,* بحر مواج. *Of rough or unpolished manners,* بي ادب , نا شيرين كار , خشن الجانب A , نا ملائم , نا ظريف , غليظ A , اخشب A , خشب A , ريمنا. v. *Rude, rustick.*—*Rough* (*not smoothed or polished*), نا پرداخته , نا تراشيده , نا رنديده , نا زدوده , بي صيقل , غير جلا , بي , نا موزون , نا. — (*harsh to the ear*), نا افروخته , افروز , دمساز , بي آهنك , نا همتا.

To roughcast (*to incrust a wall, &c. with mortar*), تطبين كردن , با نواشه ديوار اندودن. *To roughdraw,* (*make a rough draught or rude model*), مسوده كردن.

Roughcast, اندوز , اندروز , نواشه. v. *Plaster, mortar.* —*A roughcast or rough draught or model,* مسوده A.

To roughen (*make rough*), درشت كردن , نا هموار كردن. — (*to grow rough*), غلظ كرديدن , درشت كشتن , غلظ ساختن. v. *Rough.*

To rough-hew, شكل نا پرداخته , قالب نارنديده كردن , نمودن. —*Rough-hewn,* نا رنديده , نا پرداخته. v. *Rugged.*

Roughly, (*hairily*)—. با سختي , غلظا A , با درشتي , شعرانه. —(*not smooth of surface*), ظليفانه , بي برابري , با ناهموارانه.— (*not smooth to the taste*), زوشانه , ترشانه. (*with roughness of temper*) —. با درشتي , با عنفي , با تندي. (*tempestuously*), — (*with unpolished manners*), نا , بي شيرين كاري. — مواجانه. (*not polished or smoothed*), — غير ظرافت , ادبانه , از بي , بلا جلا , صفائي.

Roughness, درشتي , سختي , غلظت A . — (*hairiness*), شعرت A , هلب A , دبب , ربب . (*want of levelness*), نا همواري , بي برابري . — (*harshness of taste*), ترشي , زوشي . — (*harshness of temper*), درشتي , زستي , تندي , خشونت A , — (*harshness of face*), سخت روئي , ترش روئي , عنف A . — (*tempestuousness*), مواجي , حال مواج , آشوب . — زشتي (*rudeness of manners*), عدم ادب , عدم شيرينكاري , عدم , ظرافت , روستايي , غلظت A . (*want of smoothness or polish*), عدم پرداخت , بي پردازي , عدم صقيل . *Harshness of sound*, نا موزوني , عدم اهنگ .

ROUND, (*adj.*), مدور A , مستدير A , مستديرة A , دايره , دوار A , دواري A , دوارة A , گرد , متقشر A , ململوم A , دعكدع A , دملق A , دملوق A , دمالق A . *Any thing round* (*as a piece of money, fish scales, a circular heap of sand, &c.*), لكاش A , پشيز , دولرت A , كوفان A . — *Round, long and smooth* (*like a cylinder*), مندمج A , مدمج A . — *Round about, round and round*, گرداگرد , حوال A . *Turning or wheeling round*, گردان , دايره A . — غايدن , گرديدن . *To wheel round*, *A round face*, صورت مدور , روي مطهم . *A round tent*, كنان , جزة , جزه . — دور كردن . *To muffle or wrap round*, *To drive round*, گردانيدن . *To turn round*, گردان كردن . v. *To revolve*. *To wind round* (*as a river, road, &c.* گرداگرد ساختن . *To wind round a dew*, توشيع كردن , گروهه ساختن .

A round, گرد , دايرة A , دوره A , حوال A . v. *Circle, ring; revolution*. *The round or step of a ladder*, درجت A , درجة A , ادرجت A . *The round or circuit made by a guard or watch*, گرداوري , نوبت A , پيرامن , پيرامون . *To go the rounds*, گرداوري كردن , نوبت كردن , دور پيرامن ساختن .

Round (*adv.*), دوره A , گرداگرد , درگرد , درپيرامن , در هر , بهر جانب . — (*on every side*), تدويرانه , حوال A , دردور طرف , جانب A . من كل (*in a heap*), دعكدع A .

To round (*make round*), مدور ساختن , گرد كردن , تدوير كردن . — (*to go round*), گرديدن , دردور رفتن , دور كردن . — (*to become round*), مدور گشتن , گرد گرديدن , مستدير گشتن , گرد , دوار شدن . — *Rounded, made round*, مدور ساخته , مستدير ساخته , گردانيده .

Roundabout, گرداگرد . v. Also *indirect, extensive*.

Roundish, اندك مدور .

Roundly (*in a round form*), مدورانه , بطور گرد , دوره A . — (*without reserve*), بي ريا , بالصدق واخلاص A , با كشاد . *In earnest*, (*vigorously*), با كوشش , با جد وجهد , جدا A , تيز كار , تيز دست , بروجه . v. Also *completely*.

Roundness, دوارت A , شكل دواري , مدوري , مستديري , صورت داير . v. Also *smoothness; sincerity*.

To ROUSE, برخيزانيدن , انگيختن , انگيز كردن , برانگيختن . v. *To excite*. *To rouse from sleep*, از خواب برخيزانيدن , بيدار كردن , افزاع ساختن , ايقاظ كردن , اسهار ساختن . *To rouse a wild beast*, نجش كردن . — (*to be excited*), انگيخته شدن , برانگيخته بودن . (*to awake from sleep*), بيدار شدن , افزاع بودن , متنبه شدن . *Roused*, برخيزانيده , انگيخته , برانگيخته , بيدار شده , متنبه A . *Rouser* (*in composition*), انگيز .

ROUT (*defeat of an army*), انهزام A , شكستگي , شكست , هزيمت A , هزيمي , كال , كسر A , كسرت A , دايرة A . v. Also *rabble*.

To rout, شكست دادن , شكستن , منهزم و تار و مار كردن , كاليدن , براغاليدن , انهزام لشكر كردن . v. *To defeat*.

Routed, منهزم A , شكسته , كاليده , براغاليده . v. *Defeated*.

ROUTE, راه , ره , طريق A , سلوك A . v. *Way, road*.

A ROW, صف A (plur. صفوف , اصفاف), قطاره A , رسته , رست , سلك A , سلسله A , نظام A . *A row of warehouses or shops in a market*, رسته . *A row of pearls*, سلك جواهر , نظم A . v. Also *rank, line, series, string*. *In a row*, صف , علي التوالي A , درسلسله , مواليا A . *Placed in a row*, مصطف A , منتظم A , صف صف آراسته , مسلسل A , مسلك A . *To plant trees in a row*, تنبيق كردن , درختان صف صف نشاندن .

To ROW (*a boat*), غادوف زدن , غادوف راندن , زورق با غادوف , غادوف كش , غادوف شدن , دليمه كشيدن . *A rower*, غادف A .

A ROWEL, مهمز A . v. *Spur*.

ROYAL, شهانه , شاهنه , پادشاهانه , شاهي , پادشاهي , خسروي , (fem. ملكيت) ملكي A , ملوكانه , شهي , شاهنشاهي , پادشاه , همايون , سلطاني , كسري , خسرواني , خسروانه , (fem. عامره A , خداوندكاري , خداوندي , كياني , مخصوص

، خاقاني ، تاجدار ، شاهوار ، شهرياري ، سيدي ، اعامرت
خرينت ، خالصه شريفه ، *The royal treasury,* . عاليشان
— . خاص A *A royal favourite,* *v. Exchequer.* . العامرت
Royal chattels, اموال خاص .

Royally, بطور ، موافق سلطان ، ملوكانه ، شاهانه ، بادشاهانه
. خسروانه ، همايون

Royalty, A ، شاهنشاهي ، شاهي ، پادشاهي ، سلطنت
. دينپناهي ، خسروي ، سلطاني ، تاجداري

To RUB, حكّ ، فرسودن ، سودن ، سائيدن ، ماليدن
، دعك ساختن ، تحكّك كردن ، تحكيك ساختن ، كردن
مداعكت كردن . *v. To grind, polish, scour,* ، سحل زدن
clean. — *To rub down a horse,* اسب تيماركردن . *v. To*
curry. To rub up (rouse), انگيختن . *v. To awaken, ex-*
cite.—*(to rub or furbish),* سعن ، پرداختن ، زدودن ، افروختن
v. To polish. *To rub (wear or be worn),* ، فرسودن .كردن
. سحق كردن ، رثيث شدن ، فرسوده گشتن *To rub one's self*
against any thing, ممترس كردن . *To rub through difficulties,*
. اضطراب راندن ، مشكلات مغلوب كردن

A rub, rubbing, ، تحكّك A ، تحكيك A ، حكّ A ، مالش
A معك . دلك A ، مداعكت A ، دعك A . *Rubbing one*
another, A تساحق . *Rubbing with the hands or between the*
fingers, A فرك ، A تفريك . *Rubbing the skin,* A عفس .
Rubbing the teeth, A تشويص . *Rubbing the hands,* دست
مش . *A rub (difficulty, cause of uneasiness),* A ، اضطراب
طعن A ، استهزا A ، طنز A ، *(gibe),* — . رنج ، آزار ، مشكل A
v. Sarcasm.

A rubber. v. Rasper, burnisher: towel: whetstone.

RUBBISH, ، كناست A ، خاك روبه ، رفته ، خاشاك
، چوبچوب ، رماد A ، خلاشه ، (قمام .plur) قمامت A
عذب A ، دراغس ، پوك ، حصالت A ، موارد ، كنحمت A
، خشارت A ، خشاره A ، نساج A ، نسج A ، كيا ، عذيبت A
، تغايش A ، تذي A ، غثا A ، خس ، داز ، خث A ، غضاب A
. مقمت A ، مباطه A ، فثرد A

A RUBY, ياقوت ، (يواقيت .plur) ياقوته ، ياقوت A ، لعل ، لعل
. باكند ، پاكند ، ياقوت سيال ، رمّاني *A brilliant ruby, a*
ruby of the finest kind, .لعل بدخشان ، بدخشان ، تابدار ، بيرمان
v. Also Blain, blotch, carbuncle. *Ruby, of a ruby colour,*
. ياقوت گون ، لعل فام ، لعلين

A RUDDER, ، خلّه كشتي ، خلّه A ، دستور ، دنبال جهاز
. تير كشتي ، خلاشه

RUDDINESS, ، ميگوني ، سرخارنگي ، حمرت A ، سرخي
. سرخارنگ

Ruddy, سرخ ، لعلفام ، گلگون ، سرخك ، سرخارنك . *v.*
Rosy, ruby.

RUDE *(uncivil, brutal),* ي ، بي ادب ، شوخ ، گستاخ
، زشت ، شديد A ، نا ملايم ، عنفي A ، درشت ، تند ، مروت
— . غليظ القلب A ، غليظ A ، غلظ A ، صعب A ، لاشه *(igno-*
rant, unpolished, unskilful), ، نادان ، بي دانش ، ناشناس
، غير ظرافت ، بي نزاكت ، نا شيرين كار ، نا پرداخته . بي علم
A صلب ، A صلبت ، A جعزري . *v. Inelegant, rustic,*
rugged, rough, harsh, savage, turbulent.

Rudely (brutally, uncivilly), ، گستاخانه ، شوخانه ، بي ادبانه
— . با عنف ، با درشتي ، تندانه ، بي مروت *(ignorantly),*
، نا سازكار *(without exactness),* — . بطور نا پرداخته ، بي دانش
. بي دقت . *To behave rudely,* ترك ادب نمودن .

Rudeness (brutishness, incivility), تركند ، شوخي ، گستاخي
، عنف A ، درشتي ، تندي ، عدم ادب و آزرم ، ادب
، عدم دانش *(ignorance, unskilfulness),* — . غلظت A ، زشتي
. عدم علم ، جاهلي *v. Inelegance, violence.*

RUDIMENT *(first elements of science),* A اصل ، بنياد ،
، مصدر A ، شروح A ، ابتدا A ، آغاز A ، شروع A ، قاعده A
. عناصر فضل ، اصول معرفت ، مصدر علم

Rudimental, اصلي ، شروحي ، *&c.*

RUE *(herb),* A سذاب ، A سداب ، سرداب ، خيل A ،
، سفند ، اسفنده ، اسپند ، حرمل A *Wild rue,* . قيجان A
. الدفرا A ، سپند

To RUE, ، دلفكار شدن ، تاسّف كردن ، افسوس كردن
توبكار ، ندامت داشتن ، زاري كردن ، غم خوردن ، المزده بودن
. شدن *v. To lament, grieve, regret.*

Rueful, ، المزده ، مضطرب A ، دلفگار ، ملول A ، غمگين
آزاررسيده . *v. Woeful, mournful.* *Ruefully,* ، با افسوس
، تاسّف ، غمگيني *Ruefulness,* — . با اضطراب ، دلفكارانه
. الم A ، آزار و اضطراب ، دلفكاري

A RUFFIAN, ، رهزن ، حرام زاده ، حرامي ، پرونده
، كلتب A ، سمسار A ، (قوادت .fem) قواد A ، قاطع الطريق A

v. *Assassin, robber, murderer:* also *rude, brutal, savage.* جلاد A , کلتبا A .

To RUFFLE (*discompose*), بیحضور ساختن , انطراب کردن , آلفتن , آشفتن , دلازار ساختن , تصدیع دادن , آزار دادن , پریشان ساختن , رنجیده و رمیده کردن . v. *To disturb, perplex.* — (*to put out of form, make less smooth*), برهم زدن , پیچان , پیچانیدن , پرچین کردن , مشاوش زدن , واهم کردن , گرد گردانیدن , ساختن . v. *To rumple* — (*to be contracted into plaits*), چین افگندن , پیچان شدن , پیچیدن . v. *To wrinkle.*

Ruffled (*discomposed*), آشفته , آزار رسیده , مضطرب A , (*wrinkled, plaited*), چین انگنده , واهم , رنجیده , انشه , برهم زده , پیچیده . v. *Disordered.*

A RUG, جل A , طنفسه A , کراخته A , کلیم A , نمد , (plur. الجلال , جلال), درنگ , سفری پوش , قطوع A , نمط A . v. *Mat, coverlet, carpet.*

RUGGED (*rough, uneven*), نا هموار ; درشت — (*as ground*), رجلا A , ارجل A , وعر A , ظلیف A , غلاظ A , غلیظ , غلظ A , *Rugged rocky places,* حزبی A , حزبا A , عنب A , صعبا A , شارب A , توعر A . *A rugged road,* صبر A , حومان A . v. *Rough.* — *Rugged of temper,* درشت , تند , شرفنج A , خشن A , اخشن A , نا ملایم , غلظ A , غلیظ القلب A , غلیظ A , دژآگاه . v. *Morose, rude, brutal, surly.*

Ruggedly, بطور درشت , تندانه , با درشتی , نا همواراته , ظلیفا A , غلظانه .

Ruggedness, تندی , دژ , ظلفت A , درشتی , نا همواری , غلظت A . v. *Roughness.*

RUIN (*destruction*), تخریب A , خرابی , اضلال حال , انهدام A , هدم A , تباهی , تباد , پا یمالی , ویرانی , زوال A , تعش A , اهلاک A , هلاک A , تمع A — (*loss of fortune*), دیوالی . *A ruin* (*of a building*), خرابه A , تعش A . *Ruins,* ویرانه , خرابات A , طلل A .

To ruin, پا یمال کردن , ویران کردن , خراب کردن , تخریب , بهمزدن , برباد دادن , هلاک کردن , شکست کردن , هدم کردن , ویرانه نمودن , کردن . v. *To demolish, destroy, overthrow.* — (*to make poor or wretched*), فقیر , مفلس کردن , دیواله , گدا کردن , (*to make bankrupt*), هزم ساختن , کردن , کردن .

Ruined (*demolished, overthrown, laid waste*), خراب کرده , مهدوم A , هلاک شده , پایمال گردیده , ویران شده , ویرانه , ویران , مخروب A , بهمزده , برباد داده , منهدم A , تنگ , مفلس کرده , فقیر کرده شده (*made poor or wretched*), — (*bankrupt*), دیواله , گدا کرده شده , دست ساخته .

— *Ruinous* (*as buildings*), رشت , منقض A , بی مرمت , (*destructive*), تباهی ساز , زیا دار , زیان ساز , مفسد A , مضر A . v. *Pernicious.* *Ruinously* (*perniciously*), مفسدانه , با زیانداری , با فساد .

RULE (*government*, q. v.) حکومت A , عمل A , امر A , حکم A — (*a canon*), ضبط A , تدبیر A , ریاست A , تحکم A , ضابطه A , دستور A , قاعده A , رسم A , روش , قانون A , سنت A , بارنامه , فهرس A , قدت A , ادب A , آیین , شریعت A , وضع A , قرود A . *A rule* or *ruler by which right lines are drawn,* مسطرة A , مسطرت A , جدول A (plur. جداول), خط کش , مخط A , مخطاط A . v. Also *regulation, regularity.*—*Rules,* قوانین , قواعد A , اداب A , اوضاع A , دستورها , ضوابط A , سنن A , رسوم A . *According to rule,* علی القیاس A , موافق قاعده . *Not according to rule,* غیر A , نا برهنده , القیاس . *A mason's rule,* تیرد , تر A . v. Under *mason.*

To rule, حکم فرمودن , ضبط و ربط کردن , حکومت کردن , تدبیر کردن . v. *To govern, regulate, manage.* *To rule* or *draw a line with a ruler,* سطر , مسطر کردن , خط کشیدن , رده زدن , کشیدن .

Ruled (*governed*), فرموده , محکوم A , مضبوط A . *Ruled with a ruler,* از مسطر زده , از مخط کشیده , مسطور A .

A ruler, ضابط A , حاکم A , مدبر . v. *Governor.* *A ruler for drawing lines* (*made of parallel threads disposed on pasteboard*), مسطر A . v. Under *rule.*

To RUMBLE, قرقر کردن , هرمسه زدن , رتد کردن , ولوله زدن , هنگامه کردن , شمانه ساختن . *The rumbling of the belly,* تیز , قرقر .

To RUMINATE, نشوار , نشخور کردن , نشخوار کردن , اندیشه , زازیدن , ساختن . v. *To chew the cud.*—(*to muse*), فکر کردن , کردن . v. *To meditate.*

Rumination (*chewing the cud*), نشخیره , نشخور , نشخوار , زاز خور , زاز , نشوا . (*meditation*), ذکر , اندیشه .

To RUMMAGE, در هرجا , بهر جانب تفتيش ساختن , تكٌ و پو كردن , جست وجو كردن , جستن v. To search; also to plunder. — Rummaged, جست وجو كرده . v. Also plundered.

RUMOUR, آوازه , شهرت A , افواه A , اشتهار A , صيت A , صوت A , خبر A , گلبانگ , صلا A , وغيت A , فغان , زمجرت A , نغوه A , نغيت A , طنطنه A , طنين A , دردوخت , ارجاف A , اراجيف A . v. Report, news.

To rumour, آوازه كردن , شهرت دادن , اشتهار كردن , اخبار گفتن , صوت گستردن , خبر دادن , صيت پاشيدن .

The RUMP, سرين , سرون , اليه A , پشت مازه , پشت , مازه , پشتمازو , پشتمهره , دمچه , دمغزه , دمغزه , كارچال , قطن A —(of a bird), پزمكي . v. Also buttocks.

To RUMPLE, زوليدن , شكن دالين , پرچين كردن , هزار , چين , شكن , A rumple, — v. To ruffle. پيچ و تاب ساختن , واهم , پر چين كرده , پر شكن كرده , Rumpled, — پيچ . پيچيده .

To RUN, دويدن , تاختن , تازيدن , تكيدن , پوييدن , پويشيدن , حضر ساختن , عدو كردن , عدا ساختن , شتاب كردن . v. To make haste, fly, rush.—to run away (flee), گريختن , فرار شدن —(to flow), جريان كردن , جاري شدن . v. To stream.—To cause to run, دوانيدن .—To run up and down, تكا پو ساختن , تك و پو كردن . To run or dissolve, گداختن . v. To melt.—To run or have a run, افزون آمدن , قوت , رواج داشتن , رايج شدن , گرفتن . v. To prevail.—To run after (search for eagerly), با جد و جهد جستن , بذل . v. Under employ and pursue. تكاپوي ساختن , همت كردن —To run away with (hurry without consent), بي رضا شتاب كردن .—To run on (proceed in a continued series), با مسلسل . To run over, لبريز شدن , بي انقطاع روان بودن , سند رفتن . v. To overflow.—(to recount cursorily), تحلة القسم قصه كردن —(to consider hastily), سرعة انديشه ساختن .—To run out (as a leaky vessel), ترشح ساختن , نزه كردن , ترابيدن , مترشح —(to be at an end), تمام , بسر آمدن , شدن , خشاش كردن —(to expatiate on), تفصيل كردن , سخن ران كردن , شدن . To run the hazard, در خطر انداختن . v. To risk.—To run down (depress, brow-beat), سر فرو زدن , بي دماغ ساختن . v. To crush, overpower.—(to hunt down), نخچير افگندن .

Run, running (subs.), روش , پويش , دوش , دويدگي ,

Running (part.), پويان , روان , دوان , حضر A , عدو A , —(in composition), پو , رو , جريان . Running water, آب روان , جريان . v. Also course, flow.—Running knots (in fastening garments, &c.), انشوطه A . At the long run, آخر الامر A . v. At length.

Runagate, v. Apostate.

Runaway, فراري . v. Fugitive.

A RUNDLET (small barrel), فيه .

A RUNNER, دونده , رونده , شتاب رونده — (swift messenger), خبرچي , پيك , ساعي A , بريد A , قاصد A . v. Messenger, courier.

A RUPTURE (breach of peace), شكست , عداوت A . v. Breach, hostility, enmity, war. — (hernia), صلح و صلاح , غر , قروات A , قرو A , دبه , باد كندي , فتق A , باد خايه , ادرت A , دم , فنج , غر , غرد , غرغر , غرو , باد (breach), شكستگي , شكست . To be afflicted with a rupture, خايه داشتن .

To rupture, v. To break, burst.

RURAL, دهي , دهكاني , روستاي , صحراي , مبدوي v. Rustick.

RUSE, حيله A . v. Artifice, finesse.

A RUSH, اسل A , استوم , بردي . v. Reed.

To RUSH (move with violence), زود رفتن , تند رو رفتن , تيزرو شدن , سرعة لاندن . v. To run. — To rush upon, برتميدن , خروج كردن , وقع ساختن , تاختن , برتاختن , خروش , حمله بردن , هجوم آوردن . v. To assault, attack. — To rush upon one another, تكالب كردن .

RUSSET (reddish brown), گندم رنگ , صدا A , سرخ تيره , سرخكك , اغبرا A , اغبر A , غبرت A .

RUST, زنگ , زنگ , كره , زنجار , زنگار , زغار , جنگار , معنده , مغند , اكلت A , موريخانه , شوخي , نقبت A , صدا A , طبع A , خوي A , كشدانك , خرساوله , انارين . The rust of iron, زنگ آهن , زنجار حديد . Rust of copper, زنجار , زنگار .

To rust (gather rust), زنگ خوردن , زنگ اندوختن , زنگ آلود —(to make rusty), زنگ بسته شدن , زنجار گرفتن , با زنجار اندودن , داغ ساختن , بستن , زنگ دادن , كردن .

RUSTICK, rustical (belonging to the country), روستايي ,

دهقاني ,دیهي . v. *Rural.* — (*rude, untaught, inelegant*), نا ,بي نزاكت ,غيرِ شيرين شمايل ,بي ادب ,ناتراشيده ,بي تربيت ,بي آدميت ,نا سازكار ,نا شناس ,ظريف A.— زيف (*artless, honest, simple*), ساده دل ,ساده ,پاكيش ,صداقتكار ,صالح A ,زاده ,غيرِ حيله ,بي ريا .— (*plain, unadorned*), بي زينت ,بي آرايش ,بي رنگ ,يكتا ,يكرنگ . v. Also *brutal, savage.* — *A rustick life*, روستايي .

A rustick, روستايي ,روستازاده ,روستا ,اهلِ روستا ,دهقان A ,خويرات ,خوريان ,فلاح A . v. *Clown, countryman, husbandman, farmer.*—*Citizens and rusticks*, اهل المدر والوبر .— *Rusticks*, v. *Peasantry.*

Rustically, بي ادبانه ,خورياد آسا ,مانندِ روستا زاده . v. *Rudely, savagely.*

To rusticate (*live in the country*), در قريت نشستن ,بمسعبو وطن گرفتن ,دركوي تمكيق كردن . (*to banish to the country*), نفي بلد كردن ,شهر بدر راندن ,بكوي طرد ساختن .

Rusticity, rusticalness, دهقانيت ,روستازادگي ,روستايي ,خورياني ,دهقاني ,قريني . (*rudeness, ignorance*), عدمِ ,ادب ,عدمِ ظريفت ,نا شناسي ,ناسازكاري ,زيفت A . (*artlessness, honesty*), ساده دلي ,صداقتكاري ,عدمِ ريا ,صلاح A .

RUSTINESS, زنگ خوردگي ,زنگ آلودگي ,ژنگ پذيري ,زنجار گرفتگي ,كره بستگي .

To RUSTLE, شخشخه كردن ,همهمه ساختن ,وسواس ,كردن ,تعقاع ساختن ,همیس كردن .

Rusty, زنگ آلوده ,زنگ خورده ,زنجار گرفته ,كره بسته ,داثر A ,سكوار ,قشب A ,جوت A . *A rusty sword*, صيفِ ,داثر ,تيغِ ژنگ بسته ,شمشيرِ موريانه گرفته . *Of a rusty colour*, ژنگاري ,صدا A ,صدات A .

A RUT (*in the ground*), غدر A .

Ruth, v. *Pity.*—*Ruthful*, v. *Rueful.* — *Ruthless*, v. *Cruel, barbarous.* — *Ruttish*, v. *Libidinous.*

RYE, كنگران ,[illegible] گندم ,جاودار .

S.

S, in English, has two sounds: one soft, at the beginning of words, as *Salt;* the other approaching to the sound of z, as *rose.* — The characters (as pronounced by the Persians, particularly in Hindoustan), which correspond with this letter, are ث (as ليث *a lion*), س (as سلطان *a king*, راس *the head*), ص (as صفي ,خلص *pure*). In both the Arabick and Persian languages *sh* is expressed by ش (as شمس *the sun*, خوش *pleasant*).

SABBATH, سبت A ,يوم السبت A ,سبت مبارك , .— (*sunday*), يك شنبه ,جبا A .

The SABINE (*tree*), ساج ,ارس ,اردج ,ابهل .

SABLE, سياه . v. *Black.*— *The sable or its fur*, سمور A ,زنجاب ,سنجاب .

A SABRE, شمشير . v. *Sword.*

SACCHARINE (*sugary*), شكرين .

SACERDOTAL, امامي . v. *Priestly.*

A SACHEL, جزدان ,كيسه . v. *Bag.*

A SACK, جوال ,جوال ,جوالق A ,كيس A ,كعد A ,ترواد ,خريطه A ,واردان .— *A corn sack*, كجشير . v. *Bag.* —*A large needle for sewing sacks*, جوال دوز ,مسلت A .

Sackcloth, دلق A ,لبد A ,سبد A ,مسح A ,جل A .

To SACK (*storm, plunder, lay waste*), تاخت وتاراج كردن ,تسخيز و پايمال ساختن ,غارت وخسارت كردن ,غارت كردن ,خراب كردن ,ويران ساختن . v. *To pillage*: also *to bag.* —*Sacked*, غارت كرده ,غارت كرده شده ,خسارت و تاخت ,ويران كرده شده ,مسخر و پايمال كرده شده ,وتاراج كرده شده ,خراب كرده شده . v. *Plundered.*

Sack (*storm, pillage*), تاخت و تاراج ,غارت A ,خسارت ,وغارت . v. *Plunder.* — *A sacker*. v. *Plunderer.*

A SACKBUT (*musical instrument*), قانون A (plur. قوانين), كران ,چنگ .

Sacrament, v. *Eucharist* : *oath.*

SACRED, مقدس ,پاك A ,مجيد A ,منزه A ,مطهر A . v. *Holy.*—(*inviolable, interdicted from promiscuous use*), حرم A ,حرام A ,حريم A ,خاص A ,مخصوص A .—(*private*), . *The sacred writings*, كلامِ عزت . *A sacred place*, v. *Sanctuary.*

Sacredly, با دين ,باديانت ,با راستي . v. *Religiously, inviolably.*

Sacredness, قدس A ,تقدس A ,تقديس A . v. *Holiness.*

To SACRIFICE, قربان کردن , فدا کردن , ذبح ساختن , کشتار کردن , منذور ساختن , مقرب کردن , نسک نمودن . v. Also *to kill, destroy, devote.*—*A sacrifice*, قربان A , فدا A . نسیکت A (plur. نسایک), کربان , کشتار , ذبح A , فدیت A , تقریب A , معیدت A , ضحیت A , بدنه A . *A place of sacrifice*, قربان گاه , منسک A (plur. مناسک), مذبح A.—*Sacrificed*, مذبوح A , قربان کرده شده , منذور A . *The animal sacrificed*, ذبیحت A.—*A sacrificer*, ذابح A , فداگر , صاحب قربان A.—*Sacrificing, sacrificial, sacrificatory, sacrifick*, فدا A , فدائی , ذبح A , مقرب A.—*A sacrificing knife*, مذبح A .

SAD, دلتنگ , دلشکسته , دلفگار , سوداوی , غمگین , مغموم , تیره , ملول A , غمخور , اندوه گین , غمناک , اندوهگین , اهل قساوت , A ... , محزن A , حزین A , المرده . v. *Sorrowful, melancholy, mournful: dark.*—(*bad*), زبون , بد .

To sadden (*make sad*), دلفگار , ملول کردن , غمگین کردن , تیره دل ساختن , دلتنگ کردن , ساختن.—(*to grow sad*), دلفگار شدن , غم خوردن , ملول گردیدن , غمناک گشتن , محزون بودن .

A SADDLE, زین , زین اسپ , سرج A , قعدت A , قیقبان A , قیقب A , قیقاب A , (تعدات .plur) تعیدت A . v. q. کودبان , احتصار , رحالت A , حرکلت A , مقتر A . *The bow of a saddle*, زین کوه , پیش کوهه . *The stuffing of a saddle*, زین کوده . *A saddle-cloth*, زین پوش , غاشیه , نمدزین , قزاکند , برقعه , خوی خور . v. Under cloth.—*Saddle bags*, توبره , خورجین , تکیسه , تنبه . *A horse with a saddle of gold*, اسپ زرین زین . *The art of making saddles*, زین گری , سراجت A.—*A saddler, saddle-maker*, زین گر , زین ساز , سراج A , کوهواره وان , بیموت , بیموک . *A pack-saddle*, پالان , بارخانه , کلج A , سمر A . *A maker of pack-saddles*, پالانی , پالاندوز.—*A saddle-girth, belt*, or *any thing which fastens a saddle*, تنگ , بارزنگ . v. *Girth.*—*The seat of a saddle*, صفه A .

To saddle, زین , زین دادن , زین کردن , تسریج کردن .—*Saddled*, مسرج A , زین بسته , با زین پوشیدن , بستن .

SADLY, از دلفگاری , با غمگینی , بطور غمگین , ملولانه .

Sadness, ملولی , غمگینی , دلفگاری , سودا A , اندوه , دلتنگی , قساوت A , تنه A , الم A , غم , غمناکی . v. *Sorrow, melancholy, dejection.*

SAFE, امین A , امن A , سالم A , مسلم A , مامون A , مطمین A , آزاد ازخطر , محمی A , بسلامت , محفوظ A , بلاخطر , مکلی A , عاصم A , محترز A.—*Safe and sound*, صحیح و سالم A .

A safe-conduct, بدرقه . v. *Convoy, passport.*

Safeguard, حمایت A , صیانت A , نگادیانی . v. *Defence, protection.*—(*guard for the road*), v. *Convoy.*

Safely, با سلامت , سالمانه , مسلما A , بروجه امین , سالما غانما A , بلا خطر .

Safety, safeness, سلام A , سلامت A , آمان A , امن A , نجات A , امینی , اطمینان A , امنیت A , حفاظت A , معافات A , عافیت A , خلاص A , رستگاری , فلاح A , فلج A , پناه .

SAFFRON, زعفران A , کرکم , رادن A , ریهقان A , فید A , ملاب A , رقان A , جسد A , جادی A , تامور A , فیدت A , زرد , ایدع A , ضحت A , قماحت A , ورد A , ورس A , ردع A , ناحود A , عبیر A . *Wild* or *bastard saffron*, کازیره , کاکیان . v. یهمن , قرطم A , معصفر A , کازیره . *Tinged with saffron*, مرتدع A , مرتقن A .

SAGACIOUS, اهل بصیرت , زودفهم , تیزفهم , زدین A , کیس A , عقل مند , نکته دان , دل آگاه , زیرک , زکی A , اکیس A (fem. کیسه , plur. کیسی) . v. *Sage.*—*A sagacious man*, اهل فراست , صاحب بصیرت , اهل , رند , عقل . v. *Sage.*

Sagaciously, زیرکانه , با بصیرت , با تیزفهمی , با عقلی , بافراست , عقلمندانه .

Sagaciousness, sagacity, تیزفهمی , زکاوت A , زیرکی , بصیرت A , فراست A , کیس A , جزاست A . v. *Foresight, prudence.*

SAGE (*herb*), سالبیه A , ... A .

SAGE (*wise*), عاقل A , دانا , علیم A , عالم A , عارف A , دانشور , حازم A , هوشیار , مدبر A , زیرک , هوشیار , زنیر , خرده بین , بخرد , خردمند , فرزانه , روشن ضمیر , کندای , کندا , راسخ A , پردان . v. *Sagacious, prudent.*—*Sage ministers*, وزرای فرخنده رای .

A sage, دانشمند , حکیم A , اهل عقل , صاحب علم , خردمند , هوشمند , اهل تحقیق , بزرگوار , توان A , موبد A , برفندلر , صوفي A , کنداي . v. *Philosopher.* — *Sages,* دانشمندان , اصحاب دانش , علما A , عقلا A , حکما A , اهالي تحقیق , عرفا A , ارباب تمییز , بزرگان , خردمندان . *The sages of Greece,* حکماي یونان .

Sagely, با عقل , عالمانه , زیرکانه , با تمییز , هوشیارانه , ادبانه .

Sageness, حکمت A , عقل A , دانائي , [illegible]مندي , هوشیاري , بصیرت A , زیرکي , فضیلت A , فضل A , علم A . v. *Wisdom, prudence.*

SAGITTARIUS, *sagittary,* برج قوس , برج کمان , قوس A .

SAID (*aforesaid*), مشاراليه A , مذکور الاصاف A , مذکور A , مقول A , گفته A . (*spoken*), سالف الذکر A , سابق الذکر A , منطوق A , منقول A , موصوف A , مسطور A , مزبور A . —*He said,* گفت . *We said,* گفتیم . *You said,* گفتید . *They said,* گفتند .

A SAIL, جلّ A , شراع A , قلاعت A , اوزار , بادبان . *A ship rigged with sails,* جهاز با بادبان آراسته , مقلّع A . *The sails of a windmill,* پره آسیا . *To hoist sail,* بادبان برداشتن .

To sail, در اقلاع کردن , ابحار ساختن , بروي دریا رفتن , جهاز سفر کردن . — *Sailing* (*subs.*), ابحار , اقلاع A . — *The art of sailing,* ملاحت A . —*A sailor,* ملّاح A . v. *Mariner.*

A SAINT, صوفي A , ولي A . *Saints,* ابرار A , اولیا A , مقدّسان A , قدسان A , اصفیا A . *The saints in heaven,* جنّت اشیان , اهل بهشت , اصحاب جنت . — *To saint,* درمیان اولیا شمردن . —*Sainted, saint-like, saintly,* مقدّس A , طاهر A , پاک . v. *Holy, sacred.*

SAKE (*end, purpose*), غرض A , مقصود A , قصد A , نیت A , مراد A , نتیجه A . (*cause, account of any person or thing*), موجب A , سبب A , اجل A , [illegible] , پاس خاطر , براي , واسطه A . —*For the sake of,* علي حسب A , [illegible] . *For his sake,* من اجلک A , براي شما , [illegible] . *For your sake,* براي او . *For his own sake,* از بهر خود . *For the sake of this,* براي این . *For the sake of that,* براي آن . *For the sake of gain,* از بهر سود . *For God's sake,* في سبیل الله A , لله A .

SAL AMMONIAC, شخار A , نوشادر , شنالظر , طیا A , ملح الصیاغت A .

Salacious, v. *Lecherous, lustful.*

A SALLAD, صلاته A , صلاطه A , صلوطه A , صلیطه A .

A SALAMANDER, سمندر A , سمندل A , سمندور A , آذرش , آذرشین , سمندون A .

A SALARY, سالیانه A , علوفه A , سالانه , سالیان , سالگاني , جامگي , رزقت A , رزق A , وظیفت A , تعیین A , سالیاني , وجیبت A , عشرینیت A , ادراري , ورستاد , تیمار A . v. *Stipend, pension, pay.* — *Salaries,* وظایف A , مواجب A , ادرارات A . *To pay a salary,* سالیانه دادن , توظیف کردن , علوفه دادن .

SALE, فروخت , فروختگي , بیع A , شرا A . — *Sale to the highest bidder,* مزاد A . *To put up to sale,* مزاد کردن . v. *To sell.*—*To bid against at a sale,* مساومت ساختن . *The time of sale,* وقت رواج .

Saleable, فروختني , لایق البیع A , رواج A , رائج A , واجب البیع A , لایق فروخت . *Not saleable,* نالایق , نا روا , نا رواج , نافروختني . *To be saleable,* فروختن رواج , روان کردن . *To make saleable,* لایق فروخت شدن , روانه کردن , روانیدن , دادن . *Saleableness,* روایش , روائي . v. *Currency.*

SALES, تعلیب مصري .

A salesman, دلّال A , دست فروش , فروشنده , بیاع A . v. *Seller.*

SALIENT (*leaping, bounding*), خیزان , جهنده , پرتاب ساز . v. Also *projecting, jutting out.*

SALINE, *salinous,* نمکین , لذیر , ملیح A , سبخ A , سابخه A , مالح A . v. *Salt.*

SALIVA, آب دهن , لعب A , لعاب A , تف , بزاق A , کالیار , ریال A , ریقت A , ریق A , بساق or بصاق A , تفل A , بلغم , مرغ A , پیشین . v. *Spittle.* — *Salival, salivary, salivous,* آبدهن منسوب , بصاقي , ریق پیوند .

To salivate, ملعوب کردن , العاب ساختن .

Salivation, العاب A .

SALLOW (*yellow, sickly*), زرد , تیره , بیمارگون , مرداري .

Sallowness, زردي , بیمارگوني , تیرگي , مرداري .

A SALLY (*eruption of the besieged*), خروج A ، هجوم A . *A sally of fancy*, طيرت خيال ، خوش خيال ، بذله ، ظريفه A ، لطيفه A ، مزه ، مسخره A ، يافه ، متخيلت A . v. *Frolick.*

To sally, خروج كردن ، هجوم آوردن . *A sally-port*, دريچه ، بانچه .

SALSUGINOUS, v. *Saline, salt.*—*A salsuginous place, a salt-marsh*, كوير ، هوكت A ، غشته ، شور ، شورسان ، سورة ، سباخ A ، شخ ، مسبخ A ، سبخت A . *A salsuginous plant*, شلك مالح ، ملاح A .

SALT (*subs.*), نمك ، ملح A (plur. املاح)، شذام A ، ابو A ، ابو عون A ، صابر . *Large-grained salt*, كديد A . *Mineral salt*. نمك تبرزد . *Bad salt*, جريش . *Salt or brackish water*, آب ملوح ، اجاج A ، مليح A ، ماء مالح ، ملح A ، تلخاب ، آب امدان ، بحره A ، حراق A ، ماء حرق . *Making water salt*, آب مليح ، املاح كردن . *To drink salt-water*, تاجيج A ، آشاميدن .

Salt (*adj.*), نمكين ، مليح A ، شور ، كشت ، لنبر ، زعاق A or نعاق . *Salted*, نمكين كرده شده ، نمك زده ، مملوح A ، مملوحات A .—*Salted meats*, نمكسود ، نمكسوده ، پرشيده .

To salt, نمك زدن ، پرشيدن ، نمكسود ساختن ، نمكين كردن ، مملوح نمودن ، مليح كردن . *To oversalt in cooking*, تمليح ساختن ، املاح كردن .

A salt-cellar, نمكدان ، مملحت A .—*A salt-pit*, نمكسار ، نمكزار ، خاك نمك ، ملاحت A ، مملحت A .

A salter (*one who salts*). نمك زن ، پرشنده . (*a seller of salt*), ملاح A ، نمك فروش ، تالت A . (*a maker of salt*), نمك پز .

Saltish, مالح A . v. *Saline.*

Saltless, بي نمك ، كفن A ، مكفن A . *Saltless bread*, سامط A .

Saltly, با نمك ، ملحانه .

Saltness, نمكيني ، ملاحت A .

Saltpetre, شوره ، بوره . v. *Nitre.*

SALVATION (*eternal bliss*), سعادت A ، سعادت ابديت ، خلاص A ، خلد A ، سلامت A . سداد v. — (*escape from danger or difficulty*, نجات A ، رستگاري ، رهائي .

SALUBRIOUS, سليم A ، مصلح A ، خوشگوار ، گوارنده ، خوش آينده ، موافق A ، دلجو ، دلكش ، دلپذير ، نجوع A ، تجيع A ، اصوب A ، اوام . v. *Wholesome.*

Salubrity, سليمي ، خوشگواري ، موافقت A ، دلكشي . *Salubrity of air*, اعتدال هوا ، خنك هوا .

A SALVE, مرهم A . v. *Plaster.*—*An eye-salve*, شاف . v. *Collyrium.*

A SALVER, طبق A ، خوانچه . v. *Plate.*

A SALVO, شرط A ، قيد A ، استثنا A ، بهانه . v. *Exception, excuse.*

SALUTARINESS, سودمندي ، سود ، فايده داري ، نفع ، داري ، منفعت A ، نفع A ، نتاع A . v. *Salubrity, wholesomeness ;* also *utility.*

Salutary (*wholesome*), خوش گوار ، مصلح A ، شفا رسان ، شفا بخش ، شافي A . (*advantageous*) سودمند ، نافع A ، مفيد A ، سديد A . v. *Profitable.*

SALUTATION, سلام A ، دعا A ، تسليم A ، درود ، ثنا A ، سلام A ، مرحبا A ، تحيت A ، تكريم A ، بيعت A ، بيع A ، الله مرحب . *Salutations*, تحيات A ، تسليمات A ، ادعيت A ، دعوات A ، اثنيت A . *Endless salutations*, درود بي انجام . *An affectionate salutation*, سلام سلامت رسان ، سلام سلامت انجام . v. سلام, Vol. I.—*After salutations*, بعد السلام A . *After salutations and compliments*, بعد السلام و الكلام . [These and similar phrases often begin Eastern letters.]

To salute (*pay compliment*), سلام دادن ، درود كردن ، خير ، دعا كفتن ، ثنا ساختن ، دعا كردن ، تسليم گفتن ، ركم كردن . (*to kiss*), بوسيدن ، بوسه دادن .

Salute, v. *Salutation ; kiss.*

A saluter, سلام ساز ، دعاگو . v. Also *kisser.*

SAME, برابر ، مساوي A . v. *Equal, like, alike, even, similar.* (*in composition*), هم ، يك ; as in the following, and numerous other examples: *Of one or the same likeness* (*equal*), يكسان ، يكسون . *At the same time* (*all at once*), يكبارگي . *Of the same intention or design*, يكجهت . *Of the same society*,

هم بزم . *Of the same bed,* هم بستر . *Of the same species,* هم جنس , یک جنس . *Of the same house,* هم خانه . *Of the same school,* هم دبستان . *Of the same religion,* هم مذهب . *Of the same name* (*namesake*), هم نام . *Of the same breed,* هم نسل . *Of the same sort,* همانند , یک گونه . *This same hour,* همین ساعت . *Of the same inclination,* هماهنگ . *Of the same profession* or *rank,* همپیشه . *Of the same condition,* همحال . *Of the same disposition,* همخوي. *Of the same city,* همشهر . *Of the same village,* همديهي , همقريه . *Of the same colour,* همرنگ . *Of the same age,* همزاد , همعهد . *Of the same weight,* همسنگ . *Of the same rank* or *value,* همقدر. *At the same time,* هموقت . *That same,* همان . *This same,* همین . *The same as that,* همچونان . *The same as this,* همچونین . v. یک , and هم with their compounds. *The same* (*ditto*), همانا , A ايضاً . v. *Said.* — *Not the same,* نا يكسان .

Sameness, يكساني , يكسانگي , برابري , A موافقت , A مطابقت , A سويت . v. *Equality, similitude, likeness, identity.*

A SAMPLE, نمونه , نمودار , نمودج , نمونچ , انمونچ , انمودج . (*to taste*), چاشني . v. *Specimen.*

SANATIVE, A شافي . v. *Healing.*

SANCTIFICATION, A تقدس , A تطهير , A تزكيت , A تقديس .

Sanctified, A مقدس , A مطهر , پاك كرده شده .

A sanctifier, مقدس كننده , مطهرساز , پاك كننده . *To be sanctified,* مقدس شدن , مطهر بودن . v. تدس

To sanctify, پاك كردن , مقدس كردن , تقديس گفتن , تقدس كردن , خلص كردن , تزكيت ساختن , مطهركردن , قدس كردن .

Sanctimonious, A روحاني . v. *Holy.*

Sanctimony, A روحانيت .

SANCTION, A استقرار , A حكم , A امره , A فرض , دست . v. *Ratification, decree, law.*

SANCTITY, *sanctitude,* A روحانيت , A طهارت , پاكي , A ولايت . A تدس , A تقديس . v. *Holiness.*

A SANCTUARY (*holy place*), A مقدس , قدس شريف . (*an asylum*), پناه گاه . v. *Refuge, protection ; shelter.*

SAND, ريگ , A رمل (plur. ارمل), A مرغام . *A gold-coloured sand which they sprinkle on writings,* زر ريگ , زرابك , زراسنگ . *Fine sand,* ميبارت , مردريگ , A حرالرمل . *Large sand,* A سهل , A سهلت , A سايفت , A نقع , A هيام . v. *Gravel.*—*Level sands,* A هبر , A هبيرة , A دبت , A عدوب. *High-heaped sands,* A عانك , A عانكت , A سنينت , A عوكل , A احقاف , A حقف . *A heap of sand,* ريگ ريگ , خانه , خامي A , رملت A , توده ريگ or توده , ترنسان A , طرفاس A , كوفان A , كونت A , عجزا A , پشته , نمفره A , (plur. صرايم) صريمت A , صريم A , نقاه A , هذلول A , ضفرت A . *Sands blown into the form of a chain,* A حبل , A سلسل , A سلسله . — *Moving sands* (*in the deserts*), A ثعيط , *A sea of moving sands,* درياي ريگ روان . *Soft sands in which the feet sink,* A وعث . *Shining sand,* A حث . *Preserving meat in sand,* A ترميل .

A SANDAL, سندل , A نعلين , پاچيله , لالكا , لنگا , A كاليار . v. *Slipper.*

SANDARAK, A سندروس , سندلوس , جوزكندم .

SANDED (*covered with sand*), باريگ پوشيده . v. *Barren.*

SANDERS or *sandal wood,* A صندل or صندال , سندل , جندل , چندن .

SANDY (*consisting of sand*), ريگي , رملي . (*full of sand*), پر ريگ . — *A sandy place,* ريگستان , ريگزار . *A sandy desert,* A حبوكر , A حبوكل , A عاقر , A جندل , A تيهور . *The skirts of sandy deserts,* A جرعت , A جرعا , A وعس , A عرانج , A لوي , A لويان .

SANGUINARY, خون خوار , خون ريز , خون آشام , خوني. v. *Cruel, bloody.*

SANGUINE (*having the colour of blood*), خونرنگ , خونين , كثيرالدم A , پر خون . (*abounding with blood*), احمر فروج . (*full of hopes, confident, warm*), اميدوار , پر اميد , تيز , گستاخ , دلگرم , گرم . v. *Eager.*

Sanguineness, اميدواري , گرمي , دلگرمي . v. *Ardour.*

SANIES, زردآب , ريم , ريش . v. *Pus.*

Sanious, ريش دار , پر ريم .

SAP, رشحت A , رطوبت A , عرق A . v. *Juice.—Full of sap,* ریان A , میراب , تر , آبدار , عرق دار . v. *Juicy.*

To SAP (*mine*), نقب کاویدن , معدن درکندن , نقب زدن , نغم کاوُن . v. *To undermine.*

A SAPPHIRE, صفیره A or سفیره A , سمانجونی , یاقوت کبود .

SAPID, خوش مزه , رطوبت دار . v. *Palatable:*

Sapience, v. *Wisdom.* — *Sapient,* v. *Wise.*

SAPPINESS. سیرابی , آبداری , عرق داری — *Sappy,* v. *Full of sap.*

Sapless, غیر رشحت , نا تر , نا آبدار , خشک , بی عرق .

A SAPLING (*young tree*), نهال A , دوخال , دارخال .

SAPONACIOUS (*soapy*), صابون آسا .

SAPOR, لذّت A , مزه . v. *Taste.—Saporifick,* لذت دار.

A SARCASM, طعن A , بهتان , طنزه , سرزنش , ملام A , عتبی A , ذمّ A , شکایت A . v. *Reproach, gibe, taunt.*

Sarcastical, sarcastick, طاعن A , مطعنه A , طعن آمیز , طعن گو , بهتان ساز , طنز زن , زباندراز , مندغ A .

Sarcastically, با سرزنش , با طعن و طنز .

SARDEL, *sardine, sardius, sardonyx* (*precious stone*), عقیق A , ینبع A .

A SASH, کمربند , میان بند , بند , کیان , دستارچه . v. *Scarf, belt, fillet.—A window-sash,* پنجره .

SATAN, شیطان A , ابلیس A , ابو مرّه , لیطان A , الوسواس A , طاغوت A , العین A , ولهان A , بلزه A , زقوم A , خیثعور A , خیثعوره A , غروره A , رجزه A , خنزب A , قترح A , فتان A , قازّه A , خطاف A , حباب A . v. *Devil.*

To SATE, *satiate,* سیرکردن , آسوده کردن , اشباع کردن , شبع ساختن , اغالیدن , برغالیدن , افزولیدن , کاویدن . v. *To satisfy, fill, saturate, glut, pall.*

Satiate, satiated, sated, سیر , آسوده , آغالیده , برغالیده , افزولیده , غوریده — *To be satiated,* سیرشدن , آسوده شدن , غوریدن .

Satiating, اشباع A , طعم A .

Satiety, سیری , آسودگی , شبع A , شباعت A , اغال A .

SATIN, اطلس A , اکسوب A , اکسون A , قطیفت A .

SATIRE, هجا A , هجوه A , طنزه A , رقیع A , نکوده A . v. Also *invective, irony, ridicule.* — *To compose a satire,* هجا کردن . v. *To satirize.*

Satirical, satirick, هجا ساز , هجو آمیز , نکوه بند — *Satirically,* با هجا , بطور نکوه .

A satirist, هاجی A , زبان بران , صاحب هجا .

To satirize, هجا کردن , هجو ساختن , زبان بران شدن , مشند شدن , تهجیا ساختن , تهجیت کردن , رقیع بستن . *To satirize one another,* تناشد کردن

SATISFACTION (*of mind*), خاطرجمعی , مسرور A , خوشدلی , خوشنودی , خوشی , رضا A , رضامندی , دلاسایی , دلخوشی , دلشادی , مرامی , حصول . v. *Content, complacency, gratification.* — *Satisfaction for an injury,* عوض A , بدله A , مکافات A , کفارت ذنوب , کفارت A , تکفیره A , تضمین A , معقلت A , پاداش , جزا A .

Satisfactorily, بارضا , دلپسند , با خاطرجمعی .

Satisfactoriness, v. *Satisfaction.*

Satisfactory (*giving content, pleasing*), خاطرخواه , دلپسند , دلپذیر , خوشنودی بخش , راضی ساز , رضا بخش , خوشدلی آور , حصول پدیر . (*making atonement*), بدله ده , تکفیرنما , کفارت , مکافات ساز , ده .

Satisfied, راضی A , خوشنود , خاطر جمع , مسرور A , دلشاد , خوشدل . v. *Content;* also *paid.* — *To be satisfied,* راضی شدن , خاطرجمع شدن , خاطرخوش شدن , خوشنود بودن .

To satisfy (*give content*), راضی کردن , دلاسایی دادن , خاطرجمع کردن , دلشاد کردن , سروردادن , خوشنود کردن , خوشدل ساختن , خاطر نواختن . v. *Also to satiate.*—(*to pay, fulfil*), ادا کردن , توفیرساختن , وفا کردن , عهد وفا ساختن . —(*to recompense*), بدله دادن , عوض دادن , اجرت کردن , جزا ساختن . —(*to free from doubt or perplexity*), مشکل کشادن , شبهه دفع ساختن , انظراب و آزار وارادن . —(*to convince*), الزام کردن , واضحت نمودن , حجت , مبصرت آوردن .

A SATRAP, سترب .

To SATURATE, پرکردن , سیرکردن , انجالیدن , اشباع کردن . v. *To fill, satiate.*

Saturated, انجالیده . پرکرده شده , سیرکرده شده . v. *Satiate.*

SATURDAY, شنبه , یوم السبط A .

SATURN (*planet*), زحل A , کیوان , فرنوج .

Saturnine, تیره ضمیر . v. *Gloomy.*

A SATYR, غول , اهرمن , بیابان آدمي . v. *Savage.*

SATYRION (*herb*), خصاء الثعلب A .

SAVAGE (*unfeeling*), جان آزار , بي رحم , ظالم A , بي مرحمت , بي , سنگ دل , غلیظ القلب A , درشت , تیز , تند , شفقت ورحمت . v. *Cruel, fierce.* — (*uncivilized, rustick*), وحشیه A , وحشي A , بیاباني , جنگلي , بیاباني , بري A , دشتي . v. *Wild, uncultivated.*—*A savage* (*wild man*), مرد وحشي , وحشي , بیابان آدمي , بیابان آدم (fem. عورت), اهل . — (*a brutal fellow*), جان آزار , صاحب (وحشیه , آدم بي آدمیت , صاحب تعدي وقهر , مظلمت کار , درشتي , آدم بي شفقت ورحمت . *A savage beast*, حیوان بیاباني , وحش A (plur. وحوش), نخچیر , سبع A (plur. سباع), جانور وحشي , v. *Wild.* — *To savage* or *make savage*, بیاباني کردن , ظلم کردن , وحشي ساختن .

Savagely (*cruelly*), با جان آزاري , بي شفقت , با درشتي , ظالما A . v. *Barbarously; wildly.*

Savageness (*barbarousness*), سنگ دلي , عدم مرحمت , عدم شفقت ورحمت , تعدي A , مظلمت A , جان آزاري , تندي , وحشت A , بیابانیت A . v. *Cruelty.* (*wildness*),

A SAVANNA, v. *Mead.*

SAUCE, چاشني , مزه , کامه , کامخ A . *To sauce*, چاشنیدار کردن .

A saucebox, v. *An impertinent.*

A saucepan, دیگچه , تابه . v. *Pan.*

A SAUCER, تشتري , طبقچه , کامه , قصعت A , اسکره , پنکره , جفنت A .

SAUCILY, گستاخانه , شوخانه , بي شرم وخجلت . v. *Pertly.*

Sauciness, گستاخي , شوخي , بي ادبي , شوخ چشمي , دواداري , عدم شرم وخجلت , بي شرمي . v. *Impudence, pertness.*

Saucy, گستاخ , شوخ , شوخ چشم , دوادار , بي ادب . v. *Impudent, pert.*

To SAVE (*preserve from evil*), نگاه داشتن , محفوظ داشتن , بسلامت نگاه داشتن , درامن داشتن . v. *To preserve.* — (*protect*), پناه دادن , حمایت کردن . — (*set free*), خلاص کردن , آزاد کردن , نجات کردن , رهانیدن . *To save* (*not to spend or waste, to lay by*), پس اندازي کردن , کفایت کردن , استبقا , پلسیدن , پاسیدن , خانه داري نمودن , موضوع کردن . v. *To reserve.*— (*to spare or excuse*), معاف کردن , معذور داشتن , عفو دادن , بخشیدن , مغفرت دادن . v. *To pardon.* — *Save you! God save you!* خدا حافظ , پناه خدا , سلام علیکم A , مرحبا A .

Save (*except*), ماسوا A , بجز , جز , غیره , بغیره A , الا A .

Saved (*preserved from evil*), نگاه داشته شده , محفوظ A , مسلم A . (*not spent or wasted, laid by*), پس انداخته شده , موضوع A , پاسیده , مستبقي A . v. *Reserved.*—(*protected*), پناه یافته , حمایت یافته . — (*set free*), خلاص کرده شده , آزاد کرده شده , رهانیده شده . —(*spared or excused*), معذور A , معاف کرده شده .

A saver (*preserver from evil*), نگاه دارنده , نگاه دار , حافظ A , مسلم A , &c.

Saving (*frugal*), جزرس , کفایتي , کفایت شعار , پس انداز , خانه دار , مستبقي A . (*not turning to loss*), نا زیان , آور , نانقصان گیر , ناگرایش یاب . —*A saving* (*of expense*), کفایت A . —(*somewhat preserved from being spent or wasted*), بقیت A , بقي A , باقي A , ابقا A , بازپس . v. *Remainder, reservation.* — (*exception*), استثنا A , ثنوي A , ثنیا A , ثنیت A , تحاشي A . v. Also *save, except.*

Savingly (*parsimoniously*), با خرج قلیل , باپس اندازي , با جزرسي .

Savingness (*parsimony*), جزرسي , پس اندازي , کفایت , شعاري , خرج قلیل , خانه داري .

The SAVIOUR, المسیح A .

To SAUNTER, آواره گردیدن , هرزه گردي کردن , پویان بودن , وارفتن , آواریدن . v. *To wander, loiter.*

SAVOUR, لذت A , مزه . v. *Taste, flavour, smell.*—*Of a bad savour*, بد لذت , بشع A , بشیع A .

To savour (have the taste of), خاي و مزه , لذّت داشتن , خاي , لذّت دادن , لذيذ كردن *(to give a taste)*, پذيرفتن . ومزه بخشيدن v. Also *to like*. — *(to have the smell of)*, شمّه داشتن , بوداشتن .

Savourily, با مزه , با لذّت .

Savouriness, لذّت A , چاشني داري , مزه داري . v. *Savour*; also *fragrance*.

Savoury, خوش , چاشني دار , لذيذ A , مزه دار , خوش مزه , گوار . v. *Fragrant*.

A SAUSAGE, گوشت آگنده , زونج .

SAW, preterite of *see*; as *I saw*, ديدم ; *thou sawest*, ديدي ; *he saw*, ديد ; *we saw*, ديديم ; *you saw*, ديديد ; *they saw*, ديدند .

A SAW, تش , ميشار A , منشار A , ارّه . *A hand-saw*, منشار يكدست , منشار A , دست رنج , دستره . *The handle of a saw*, دستاگرد . *A saw of serpents teeth*, ارّه ماردندان . *Belonging to a saw*, منشاري . *Notched like a saw*, مفلّل A . — *Saw*. v. Also *proverb*.

To saw, با منشار بريدن , ارّه كشيدن .

Saw-dust, رند , براده .

A sawyer, ارّه كش .

To SAY, مقالت , قول كردن , گوييدن , سخن گفتن , گفتن , كلام كردن , محاكات كردن , تكلّم كردن , قال دادن , كردن , حكايت كردن . v. *To speak, tell, relate*. — *They say, it is said*, گويند . *As you would say*, گويا . *You would say*, گويا , گويي . *Say thou*, گو .

A saying, *say*, گويا , گو , گوي , گفتار , سخن , كلم A , قيل A , قول A , مقالت A , مقال A , گفت وگو , گفت , قال A , قالت A , بداهت A . *An extempore saying*, بديهت A . v. *Extempore*. — *A witty saying*, لطيفه A , سخنها , سخنان , بذله A , مزه , يافه , ظريفت A . *Sayings*, هرزد , اقوال هرزه . *Foolish sayings*, مقالات A , اقوال A , كلپتره , هذيان A , هرزوات A , گوي .

SCAB *(a disease)*, نقبيت A , نقب A , جرب A , خارش , خشك رنده , خشكك , خوق A , خركت , نقس A , گري , گر , حكّت A , عرّه , گرگاو , گرگن , شيره , شيرة شكر , شيرة خرما , درص A , هرض A , خركبونه , خرگر , هودش , هودر , خراش , پوست ريش , وقس A . v. *Itch*. *A scab*,

A SCABBARD, سيف دان , ميان , نيام , غلاف A , غمد A . v. *Sword-sheath*.

SCABBED, *scabby*, جربا , (fem. اجرب A , خارش دار , *plur.* علّز A , گريب , گرددار , گرگين , گرگن , جربناك , (اجراب , خوقا A , منغوس A , اخوق A , اسعف A , عزا A , گرددار , صالخ A .

Scabbedness, *scabbiness*, حال , خارشي , گرداري , گري , اجرب .

A SCAFFOLD, طبقه A (plur. طبقات A), ساباط A , ورسج A .

To SCALD, با آب گرم سوختن .

A SCALE (or *bason of a balance*), سان , كفه A , پلّه , كنف , (plur. كفّت A , كاسه , بلمه , پلمه , طاس ترازو , الميزان , (كفاف , سنجت , كفعت A , تارد . *To rise in the scale*, كميدن . v. *To weigh*.—*Scales*, ميزان A , ترازو , (plur. موازين). v. *Balance*. *A scale of a fish*, فلس A , پول , سيم ماهي , پديجه , پشيز , لكاش , پولك , (فليس , فلوس , افلس (plur. شهف A , حرشف A , صفيحت A . v. Also *plate, lamina*. *Scales on the head*, سبوسام , سپوسه سر , سبوس , سبوس , ابريت A , تبريت A , حشر A , نباغ A , وبغ A , هبريت A , سپوخ , سبوخ . *The scale of musical notes*, در مفصل A . *A scale* or *gradation*), استدراج A , تدرج A , تدريج A , درجه A . v. *Series*. — *A scale* or *filing of iron*, خراشت A . — *(a thin plate)*, تنكه , صفيحه A .

To scale (fish), منتشط , سيم ماهي برداشتن , پول گرفتن , *خراشت گرفتن . — *(to take off any thin lamina)*, ساختن ظاهري , تنكه گرفتن , صفيحه واكردن . — *(to pare off a surface)*, بسيطه تراش كردن , تراشيدن . *(to peel or fall off in scales)*, صفيحه برصفيحه افتادن , بخراشت افتادن . — *To scale a wall*, بنردبان برديوار جستن , از نردبانها بالاي ديوار رفتن , ازدرجه بر بالاي جدر صعود كردن .

Scaled, *scaly*, فلس دار , صفيحه دار , پول دار .

Scaliness, صفيحه داري , پولداري , فلسداري .

A SCALLION, قرط A . v. *Onion*.

The SCALP, كاسه سر . v. *Scull*.—*To scalp*, پرده كاسه بركشيدن .

A SCALPEL, نيش . v. *Penknife.*

SCAMMONY. سقمونيا A .

To SCAMPER دويدن . v. *To run, scour.*

To SCAN (*verse*), وزن كردن , تقطيع كردن .— (*examine nicely*), با , بادقت گرايستن , امتحان كردن , تحقيق كردن , تقيد تفتيش كردن .

SCANDAL, رسوايي , بدنامي , تهمت A , عيب A , ناموس A . v. *Infamy, disgrace.*—(*reproach*), طعنه A , طعن A , عيب گويي , افترا A , ملام A , دشنام , سرزنش , زباندرازي .

To scandalize, عيب گفتن , طعنه زدن , بد نامي كردن , تهمت نهادن , رسوا كردن , دشنام دادن , افتراكردن . v. *To reproach, calumniate.*

Scandalous (*infamous*), رسوا , رسوايي , معيوب A , عيبناك , عيب دار , زبون A , پر عيب , فضيح A , بدنام . v. *Ignominious, shameful.* — (*opprobrious*), عيب گو , زباندراز , دشنام انداز , ملامت زن .

Scandalously (*infamously*), بارسوايي , باعيب , معيوباً A , بوجه , فضيحانه , با بدنامي . v. *Shamefully.*—(*censoriously*), با طعن وملام , با افترا وسرزنش , با زباندرازي , عيب گو

Scandalousness, رسوايي , عيبداري , زبوني , معيوبي .

Scant, v. *Scarce ; scarcely, hardly.*

SCANTILY, *scantly* (*not plenteously*), نا بسيار , نا فراوان , بي وفرت , تنگ دستانه , با تنگي , بي كثرت .— (*niggardly*), بي جوانمردي , بلا مكرمت , بطور طمعكار , غير بذول , v. Also *scarcely ; narrowly.*

Scantiness, Scantness (*narrowness, want of space*), تنگي , كوتاهي , قلّت A , كمي , عدم پهنائيه .— (*want of plenty*), تنگ دستي , عدم كثرت , نا فرواني , عدم بسياري .

Scanty (*narrow, wanting amplitude*), تنگ , نا پهن , بي , كوتاه , قليل A , كم , غير عرض , وسعت .— (*wanting plenty*), تنگ . v. *Niggardly: scarce.*

A SCANTLING (*a quantity cut off*), قطع A , قطعه A .— (*a small piece*), پاره , كسرت A . v. *Fragment.*

Scape, v. *Escape.*—*To scape,* v. *To escape.*

SCAPULA, شانه , كتف A , دوش . v. *Shoulder-blade.*— *Scapulary,* كتف منسوب , دوشي .

A SCAR, نشان جراحت , داغ زخم , وسمه A , اثر يارة , ندب A , جدرت A , قلع A , (قلوف plur. قلف A), ندوب A , شجيج A , عذيرت A , عاذر A , (كدوح plur. كدح), نديب A , ندوبت A .

To scar, داغ كردن , داغ گرفتن , انداب كردن .

Scarab, v. *Beetle.*—*Scaramouch,* v. *Buffon.*

SCARCE (*not plentiful*), قليل A , كم , نا بسيار , نا فراوان , نا فراغ , غيرفايض , نا وفر , كم عدد , غيركثير .— (*rare, not common*), كم ياب , نا ياب , نادر A , غريب A .—*To be or become scarce* (*not plentiful*), قليل شدن , كم شدن , اندك , كميدن , نا فراوان گشتن , مقصورشدن , زايل كشتن , شدن . نادرگرديدن .— (*rare*), كم ياب شدن , كمين شدن . *To make scarce,* كم كردن , زايل ساختن . *To be scarce of provisions,* كم زارخورش شدن .

Scarce, scarcely, بادشواري , باسختي , دشوارانه , كرهاً A , باجدّ وجهد , مشكلانه , با دشخواري , عوذاً A , علي كره A . v. *Hardly.*

Scarceness, scarcity, كمي , قحط A , قلّت A , مضايقت A , عدم فراواني , تنگي , جدب A , جدوب A . v. *Penury.*—(*rareness*), كم يابي , نادري , نا عمومي .

To SCARE, هول كردن , ترسانيدن , خوف زدن , خوفناك كردن . v. *To frighten.*

Scared, خوفناك , ترسناك , ترسيده . v. *Frightened.*

A scarecrow, مطرو A , نظار A , لعين A , الرّجل لعين A , منكل A , خيال A , داهل A , ضبغطري , هراس A .

A SCARF, ردا A , طيلس A , طيلسان A , ساج , شارة , كسوت A , دستارچه , دستار . v. *Turban.*

Scarfskin, v. *Cuticle.*

SCARIFICATION, داغ سازي , حجامت A , حجم A . *A scarifier,* داغ ساز , حجامت ساز . شرغ A . v. Also *Lancet.*

To scarify, داغ ساختن , حجامت كردن .

SCARLET, قرمزي , اسكرلت , سقرلاط . v. *Red.*

A SCATE (*fish*), كنجهالير .

To SCATTER, پراگنده كردن , پاشيدن , ريختن , ريز , پريشان كردن , ريزيدن , تافتن , فشاندن , افشاندن , كردن , گستردن , ريستن , انباشتن , اوشانيدن , برانداختن , پراگندن , نثر ساختن , تطريس كردن , پشنجيدن . v. *To sprinkle, dis*

perse.—(to be dispersed), پراکنده شدن , پریشان , منتشرشدن
. منتشرشدن , شدن *v. To be scattered.*

Scattered, پراگنده , افشانده , منتشر A , منتشره , ریخته ,
. پاشیده , متذري A *Scattered leaves or papers,* اوراق پریشان ,
To be scattered, پراگنده شدن , پریشان شدن , منتشرشدن ,
. ریخته شدن , افشانده شدن , پاشیده شدن , منتشر شدن
v. To scatter.—A scatterer, پراگنده کننده , *&c.—(in composition),* نثاره A , ریز , پاش , فشان , افشان , انگن , گستر ,
&c. Scattering pearls, درنثار , گوهرافشان . *Scattering gold,* زرافشان . *Scattering poison,* هلال ریز . *Scattering roses,* گل افشان .

Scatteringly, تفریقانه A , جا بجا , با پراگندگي , با پریشاني , بي نظام , بلا ترتیب A .

A SCENE, منظر A . *v. Theatre: also display, prospect.*

SCENT *(power of smelling),* قوّت شمّه , شامّه A , شمومه A , شمّه A , بو *(odour, good or bad),* شمّ A , مشامّ A . طیبت A , رایحه A , بخور , شمیم A . *v. Smell.*

To scent (perceive by the nose), شمّ , شمیدن , بوئیدن , تشمم ساختن , کردن *v. To smell.—(to give a scent to),* نغم ; دخنت کردن , بخوردادن , رایحت کردن , بوي دادن , افاحت ساختن نمودن . *v. To perfume.—Scentless,* بي بو , بي بخور , غیررایحت .

A SCEPTRE, اشتلیونا .

A SCHEDULE, فرد A , فهرست , دفتر A .

A SCHEME *(purpose),* قصد A , غرض A , نیت A , مطلب A , مدعا A , مقصود A . *v. Design, intention.—(project, plan),* فطرت A , سازش , بندش , حکمت A , تدبیر A , نقشه A , منصوبه A .

A schemer, متدبّر A , منصوبه باز . *v. Projector, contriver*

SCHISM, شکت A , رفض A , اعتزال A , بدعت A . *v. Heresy.—A schismatick,* رافض A , اهل اعتزال . *v. Heretick.—Schismatical, v. Heretical.*

A SCHOLAR *(disciple),* شاکار , شاگرد , طالب علم , شاگري , مرید A , تلمیذ A , معلّم A , شاگرد مکتب . —*(a learned man),* عالم A , خوانده , فاضل A , دانشمند , صاحب , علیم A , حکیم A , مردم فاضل , اهل فضل ومعرفت , فضل , مدارس A , نادره دان , اهل علم , صاحب ادب , کتّاب A , مکتب حقي . *The entrance-money of scholars,* اهل عرفان .

Scholarship, دانش , معرفت A , علم A , شاگردي , فضل A , تعلیم A , فضیلت A , مدارست A , فهم A , درست A . *v. Learning, education, study.*

Scholastic, scholastical, تعلیم , تعلیمي , شاگردانه , عالمانه , منسوب , لایق مکتب , درست پیوند . — *Scholastically,* شاگردانه .

A scholiast. نشان ساز , اهل تفسیر , مفسّر A , محشّي A , شراح A , حاشیه نویس . *v. Commentator.*

A scholium (note), نشان , تفسیر A , شرح A , حاشیه A . *v. Commentary.*

A school, دبستان , مکتب خانه , (plur. مکاتب) مکتب A , دبایه , معلّمت A , مشغلت A , تعلیم خانه , مدرسه A . —*A public school,* مدرسه A (pl. مدرس). *v. College.—A writing school,* مکتب خانه , دبستان , دبیرستان . *A dancing-school,* رقص خانه . *A fencing school,* مجالدت خانه .

To school, تعلیم نمودن , تربیت کردن , مدارست دادن , تادیب کردن . *v. To instruct, teach.*

A school-boy, کودک تعلیم , طفل مکتب , شاگرد . *v. Scholar.*

A school-fellow, همتلمیذ , هم سبق , هم درس , هم مکتب , هم شاگرد , خواجه تاش .

A school-master, مکتب , خواجه , آخون , ملّا A , استاد , مکتب دار , مکتب A , مودّب A , معلّم A , خواجهي , استاذ , مدرس A .

SCIATICA *(hip-gout),* عرق النّسا A .

SCIENCE, فضل A , معرفت A , هنر , فنّ A , علم A , امّ الفضایل A , فضیلت A , ادب A , داناي , دانش , عرفان A , فهم A , فرنان , فرزان , حکمت A , حکم A , شعوره , شعر A , درایت A , شان , بصر A , یقین A , رویت A , راي A , اذینت A , اذین A . *v. Knowledge. Practical and speculative science,* علم عملي و نظري . *Sciences,* علوم A , اشعار A , فهوم A , افنون A , ملومات A , افضال A , معارف A , اداب A , فضایل A . *The abstract sciences,* علوم ریاضي A , ریاضیت .

Scientifick, scientifical, معرفت نما , یقینیه , یقیني , علمي , اهل دانش , فضل آور , علم بخش . *Scientifically,* بطور علمیانه , یقیني .

A SCIMITAR, شمشیر . v. *Sword.*

To SCINTILLATE, زخیج کردن . v. *To spark, sparkle.*

Scintillation, ستارافگني ، زخیج افشاني . v. *Spark.*

A SCION, پیوند ، شاخ ، نهال A ، کلمدار ، غرس A ،
درخال . v. *Twig.*

SCISSARS, مقراض A ، مقاص A ، مقص A ، کاز . v.
Shears *The two blades of scissars,* مقصان A .

To SCOFF, طعن کردن ، طنزکردن ، استهزا زدن ، نکود
فسوس کردن ، طعن و بذله باختن ، افسوس داشتن ، ساختن .
v. *To ridicule, deride, gibe.*

A scoff, طعن A ، طنز A ، نکوه ، فسوس A ، استهزا A ،
تسخر A ، لابه ، ضحکت A ، بذله . v. *Gibe, taunt, irony,*
ridicule.

A scoffer, طعنه زن ، طاعن A ، هزل گو ، هزّال A ، طنزگو ،
مستهزي A ، ضاحک A ، مسخره A ، استهزا زن ، نکود کننده
هزات A ، بذله باز .

Scoffing (part.), طعنه زنان ، طنزگویان . v. *A scoffer.*—
Scoffingly, با طنزو ، استهزاءً A ، بطور فسوس ، طعنه زنانه
طعن .

To SCOLD, زباندرازي ، با غوغا ملامت زدن ، آزار دادن
با ، غرمیدن ، سرزنش کنتن ، با بانگ شتم ساختن ، کردن
، شغولیدن ، با آواز طعن و بهتان زدن ، غلغل دشنام دادن
تعتب ساختن ، استعتاب کردن ، عتاب ساختن . v. *To reproach, revile.*

A scold, عورت زباندراز ، اهل زباندرازي ، آزاررسان ،
دشنام وسرزنش گوینده ، طعن و ملامت زن ، زن آزاررسان ،
عنقفیر A.

Scolding (subs.), طعن A ، زباندرازي ، سرزنش ، آزار ،
عتب A ، عتبان A ، عتاب A ، عتبي A ، طنز A ، طعنه A ،
مکتوب سرکوب ، رژ ، شتم A ، اعتوبت A . *Scolding letters,*
مکتوب ستم آمیز .

SCOLOPENDRA (*a kind of serpent*), صد پا ، هزارپا ،
ام اربعین A ، تسبیح دود ، بزکند ، شش پا ، چهل پا .

A SCONCE (*pensile candlestick*), شمع دان ، چراغ آویز
آویخته . v. Also *head, mulct, fort.*

To sconce. v. *To mulct, fine.*

A SCOOP, مغرفت A ، وادن ، واردین ، واردان .

To scoop (lade out), آب از مغرفت ، آب از واردان برکشیدن
برداشتن . (*to cut hollow*), کاویدن ، ناویدن ، تجویف
تجوف کردن ، ساختن . v. *To hollow.*

SCOPE (*aim, intention, drift*), مقصد A ، قصد A ، نیّت A ،
جهد A ، جدّ A ، مدعي A ، غرض A ، عمد A ، مقصود A
، نموک ، نشانگاه ، نشان , (*the thing aimed at*) —. آهنگ
دلالت A ، بکوک ، تیماج . v. *Mark, butt.* — (*freedom from*
restraint), آزادي ، اختیار A ، خودکامي ، عدم ضبط و ربط .
v. *Liberty, license ; room, space.*

SCORBUTICK *medicine* داروي نحوست . v. *Scurvy.*

To SCORCH, سوختن ، حرق کردن ، امحاش کردن ، تنهیب
تصلي نمودن ، محش کردن ، سلق کردن ، ساختن .

Scorched, سوخته ، ممتحش A ، مصلّي A . *To be scorched,*
مصلّي بودن ، ممتحش شدن ، سوخته شدن . —

A SCORE (*line drawn*), خطّ A ، سطر A . — (*a notch*), رخنه ،
— . اعداد A ، شمار ، حساب A . — (*on account*), رخنه ، گز
(*a debt*), وام ، دین A . — (*reason, motive*), سبب A ، موجب ،
أجل A . v. Also *charge, imputation.* *A score,* بیست .
v. *Twenty.* — *Threescore,* شست . v. *Sixty.* — *Fourscore,*
هشتاد . v. *Eighty.*—*To score (mark by a line),* خطّ کشیدن ،
سطر کردن . (*to set down as a debt, to make debtor*), داین
غریم ساختن ، کردن . v. Also *to charge, impute.*

Scoria, v. *Dross.*—*Scorious,* v. *Drossy.*

To SCORN, حقیر دانستن ، حقارت کردن ، سبک گرفتن ،
اهانت نمودن ، تخفیف ساختن ، نکوهش کردن ، نکوهیدن
استخفاف کردن ، شنامت ساختن . v. *To despise, scoff.*

Scorn, مذمت A ، نکوه ، اهانت A ، حقارت A ، حقر A ،
نکوهیدگي ، تحقیر A ، تخفیف A ، استهزا A ، حقیرت A
احتقار A . v. *Contempt, scoff.*

Scorned, نکوهیده ، مهان A ، محقّر A ، مبتذل A .

A scorner, نکوهنده ، مذمت کننده ، اهانت نما . v.
Scoffer.—*A scorner of his relations,* قطاع الرّحم A .

Scornful, scorning, مذمّت نما ، پر نکود ، پر شنامت ،
سبک گیر ، اهانت نما . v. *Insolent.*

Scornfully, با مذمّت ، با نکود ، تخفیفاً ، شنامتاً A .

A SCORPION, کژدم, عقرب A (plur. عقارب), عقربت A, عقربا A, عقربان A, باد افراه, امّ عریط, عنقفیر A, قصول A, فرضخ A, خنفج, شبدع A, شبوت. *The tail of a scorpion,* شوالت A. *The cry of a scorpion,* نقض A. — *The constellation Scorpio,* برج عقرب. — *Scorpion grass,* كفّ العقارب A.

SCOT (*proportion of any payment, a tavern reckoning*), عارفانه. *Scot and lot,* خراج مال. v. *Tax.*

To scotch, v. *To notch, nick, cut.*

A SCOUNDREL, حرامزاده, دني A, رند, فاسق A, شریر A, خنطابه A, بدارام, بد آیین, لعین A, غدار A, شابن A, بد قمار, بد کردار, بدنهاد, وقس A (plur. اوقاس), ناکس, بلس A, خرد دست, قلاش. v. *Villain, knave;* also *knavish, villainous, mean.*

To SCOUR (*rub, in order to clean*), جلا ساختن, صقل کردن, زدودن, زدا کردن, ...زدایيدن, مسح کردن, ممسوح نمودن, فرسودن, ساییدن, ...کردن, ...، افروز ساختن, پرداختن. v. *To scrub, polish, rub, ..., bleach;* also *to purge.* — (*to scamper*), بزودي رفتن, تیزرو بودن, تیزگام نمودن. v. *To run, rove, range.*

A scourer, صقل گر, جلا ساز, مسح کننده. v. *Polisher;* also *purge; scamperer.*

Scoured, مجلّي A, مجلو A, ممسوح A, مالیده, فرسوده. v. *Polished.*

A SCOURGE, چابک, مقرعت A, تازیانه, سوط A (plur. اسواط), عرفاص A, قتیل A, ربذي, دهان دره, جذمت A, لتّ A. v. *Lash, whip.*—(*an oppressor, tyrant*), زبردست, جبّار A, ستمکار, ظالم A. — (*punishment*), تعذیب A, عقوبت A.

To scourge, لتّ ساختن, تازیانه کردن, چابک دادن, شلاق زدن, مقرعت ساختن, جلد کردن, مضروبت دادن. v. *To lash.*

Scourged, تازیانه خورده, چابک خورده. *To be scourged,* چوب خوردن, تازیانه خوردن, چابک خوردن.

A scourger, شلاق زن, سماد A, تازیانه کننده, چوب زن.

A scourging, مضروبت A, شلاق A, مس A, چوب مزدگی.

A SCOUT, جاسوس, خبرگیر, خبرجو, متجسّس A, متشیب A. v. *Spy.*

To scout, استخبار ساختن, تجسّس کردن, جاسوسي کردن, متشیب بودن. v. *To spy, explore.*

To scowl, v. *To frown, pout.*

A SCRAG, لاغر چیز. *Scragged,* v. *Rugged.*—*Scraggedness,* لاغري. v. *Leanness, ruggedness.* *Scraggy,* لترA. v. *Lean.*

To SCRAMBLE, گیردار کردن. — *Scramble,* گیردار.

A SCRAP, پرگاله, فرد A, پاره, تراشه, جزي A, کسرت A. v. *Fragment, crumb, particle.* — *A scrap of paper,* پرزه. — *Scraps of victuals,* خور پاره.

To SCRAPE, خراشیدن, تراشیدن, تراش کردن, ستردن, شرخوریدن. v. *To erase, scratch.*—(*to scrape together*), ندم بقدم فراهم آوردن, اندک اندک جمع کردن. v. *To accumulate, gather.*—(*to make a harsh noise*), طرقیدن, مرکردن. v. *To grate.*

A scrape (*perplexity*), اضطراب A, آزار, مشکل A, دشخواري. *Getting into a scrape,* انتباک A.

Scraped, خراشیده, تراشیده, سترده, محکوک A. v. *Erased.*

A scraper (*instrument for scraping*), تراش, رنده. v. Also *miser.*—*A scraping or paring,* قذاذت A.

To SCRATCH, خاریدن, خراشیدن, شرخوریدن, خدش, حکّ ساختن, فرغاریدن, خیدن, خریشیدن, کردن, خشاییدن, خسانیدن, مخارشت ساختن, تحکیک کردن. *To scratch one's self,* تحکّک کردن.

A scratch, خارش, خراشش, محکّ A, تحکیک A, خدش A, خدوش A, مخارشت A, تخدیش A, تقطیف A, تقش A, قطوف A, تکدیم A. v. *Laceration.*—*Scratched,* خراشیده, خاریده, شرخوریده, خراشنده. *A scratcher,* خراش زن.

To SCRAWL, v. *To scribble.*

To SCREAM, *screech,* غریو زدن, غریویدن, غریدن, غریو, فریاد. v. *To shriek.* *A scream,* غریو, فریاد و فغان کردن, و فغان. v. *Shriek.*

A SCREEN, پرده, حجاب A, قنات A, سراپرده, شراغ A,

A screen or riddle to sift gravel, &c. خاکبیز ، شران A — غربال ، پنکن .

To screen, پرده ، پس پرده نهادن ، پنهان کردن ، پوشیدن ، نهان کردن ، ساختن . v. To cover, conceal, shelter: also to sift, riddle.

Screened, پوشیده ، پس پرده نهفته . v. Concealed.

A SCREW, پیچ ، لولب A ، کیستاره ، نرماده .

To screw (turn by a screw), از لولب تافتن ، ازپیچ کردن —(to fasten by a screw), ازپیچ بند کردن ، ازکیستاره گردانیدن —(to oppress by extortion). از کیستاره بند کردن ، از لولب بستن . v. To extort, oppress. — To screw the face, روي پالودن ، فشردن . درهم کشیدن . v. To distort.—(to press), v. To squeeze.

Screwed, ازکیستاره بسته ، از لولب تافته ، ازپیچ بند کرده . v. Oppressed, extorted, pressed.

To SCRIBBLE, بي نزاکت نوشتن ، خطّ نا حسن کشیدن .

Scribble, کتب بي ، ناخوش خطّ ، خطّ خام ، خطّ نا حسن نزاکت .

A scribbler, کاتب ، منشي بي اعتبار ، کاتب ناخوش نویس نکبت .

A SCRIBE, A کاتب (plur. کتاب ، کتبت)، نویسنده ، A سافره (plur. سفرت). v. Writer, notary.—A Jewish scribe, A حبره ، یهود دانشمند .

A SCRIP, کیسه ، انبان ، انبانه ، همیان ، غنج . v. Bag, purse.—(a small writing), A رقعه ، A تذکرت .

SCRIPTURE, A کتب ، نویس . v. Writing. — The Holy Scripture, الکتاب A ، کتب سماوي ، کلام الله ، المکتوب A ، تورات A ، توریت A ، زبور A ، انجیل A . — Scriptural, توراتي .

A SCRIVENER (writer of contracts), عقد نویس ، نویسنده عهد .

SCROFULA, دمغول A ، دام غول A ، دامغول A ، دیرینه ، صراجه A ، مرض خنازیر ، خنازیر A ، غددت A ، خوکل ، خوکک ، خوک ، جتش . v. King's evil. — Scrofulous, خنازیر دار .

A SCROLL, A فرد ، A دفتره ، طومار ، رقعه A ، کاغذ نسته .

The SCROTUM, فوطه ، A صفن (plur. صفنان ، صفن ، اصفان) ، A جراب .

To SCRUB, مالیدن ، ساییدن ، زدودن ، زدایدن ، فرسودن ، تحکیک ساختن ، حکّ کردن . To scrub one's self, تحکّک کردن . v. To rub, scour, clean.

A SCRUB (mean fellow), A دني ، A حقیره .

Scrubbed, scrubby, v. Mean, vile. — (rubbed, scoured), مالیده ، زدوده ، ساییده ، A محکوک .

A SCRUPLE, A شبهه ، A شکّ ، A اشتباه ، A وهم ، A ارتیاب ، A وسواس ، A احتیاط ، A تردّد ، A حوجا . v. Doubt, irresolution. — Without a scruple, بي وهم ، لاشکّ ، بي پروا . — A scruple in weight (twenty grains), بست دانه .

To scruple, شکّ کردن ، وسواس کردن ، وهم داشتن ، وهّام شدن ، احتیاط نمودن ، حوجا کرفتن . v. To doubt, hesitate.

A scrupler, اهل ضیق ، احتیاط نما ، خوجاگیر ، وهم دار ، صاحب پروا .

Scrupulous, وهم دار ، وهمناک ، شکي ، وهمي ، وسواسي ، اهل دقّت . v. Cautious. — (nice, exact), پر حوجا ، A دقیق .

Scrupulously (cautiously), باشکّ ، باوسواس ، با وهم ، با ارتیاب ، با تردّد ، احتیاطانه . (exactly), با دقت .

Scrupulousness, ارتیاب A ، احتیاط A ، وهمناکي .

SCRUTABLE, از تفحّص ممکن انظهار .

Scrutiny, scrutation, تفتیش A ، امتحان A ، تلش ، رمایش ، گراي ، بازپرس ، پژوهش ، تجسّس A ، بحث A ، تفحّص A . v. Examination, investigation.

A scrutineer, scrutator, A نقّاش ، A مفتش ، A تفتیشي ، A منکش ، پژوه ، فحیص A ، فاحص A . v. Examiner, inquirer, searcher.

To scrutinize, گرایستن ، تفتیش ساختن ، تفحّص کردن ، با دقّت جست کردن ، جستن ، کاویدن . v. To examine, inquire, search. — Scrutinized, گرایسته ، کاویده . v. Examined.

SCRUTOIRE, پیشتخته . v. Bureau.

To SCUD, گریختن ، دویدن ، تیز رفتن ، تریدن . v. To flee, fly, run, scour.

A SCUFFLE, گیر ,شمانه , هنگامه , خرخشه , زد و خورد , غوغا , دار . *To scuffle*, ٧. مشت زدن , هنگامه انگیختن . *To fight.*

To SCULK, مستور شدن , مستتر کردن , رو پوش شدن , مختفي شدن , متواري بودن , کمين ساختن , پوشيده ماندن . v. *To lurk.*

A skulker, کمين ساز , رو پوش . v. *Larker.*

The SCULL, قحف A , تقاغ A , جمجمت A , کاسهء سر , (plur. اقحاف) , اهيانِ سر , جبرة A , جلجت A .—*A scull-cap*, v. *Helmet.*

Scull, v. *Boat.* — *Sculler*, v. *Boatman*

A sculptor, v. *Carver*, *engraver.*

SCULPTURE, قلمکاري , کندگي , نقاشت A , نقاشي , تراشش .—*To sculpture*, تراشيدن . v. *To carve*, *engrave.*

SCUM, طباخت A , چکره , اوروغ , کرة A , کف , کفت , رغايت A , رغاوت A , خرشا , کلشکر , فوارت A , اسلج A . *The green scum upon a pool or ditch*, گنداب . *The scum of a boiling pot or of milk*, کعت A , کشا A . v. *Foam*, *dross*, *refuse.*—*To throw up scum* (*as a boiling pot*, *milk*, *&c.*), تنافط کردن , کثوع نمودن , کشا ساختن , تکثيت کردن , کفيدن .

To scum (*skim*), کف گرفتن , نزبودن , کف برداشتن , کرة وا کردن .

A scummer (*skimmer*), کفچه , کف گير . v. *Ladle.*

A SCUPPER (*hole on a ship's deck, through which water runs into the sea*), آبريز جهاز .

SCURF, بشنج , خشک رنده , سبوس or سبيس , سبوسه , کف , سبس , کندمه , ابله , بشنجه . v. *Scab.* — *Scurf on the head*, سبوسام , سبوسه , سبوخ , سبوغ , سبوسهء سر . v. *Dandruff.*—*The scurf of a wound or sore*, خشک ريشه . v. *Scab.*

Scurfy, نمش , پر بشنج , خشک رنده دار , سبوسه دار , اکهي .

Scurfiness, خشک رنده داري , سبوسه داري . v. *Scurf.*

SCURRILITY, بهتان , شتم A (plur. شتوم) , دشنام , فسوس , ذم A , طعن A , طعنه A , زباندرازي , بهتان گوي . v. *Reproach.* —(*indecent buffoonery*), بذله , مسخرهء فاحش , کذاهسه بيهوده , طنز گستاخ , ژاژ ميز .

Scurrilous, *scurril*, دشنام ده , دريده دهن , زبان دراز , مسخرهء فاحش زن , ملامت پيما , بهتان گو . v. *Opprobrious*: also *mean*, *low.*

Scurrilously, با , بطور زباندراز , بوجهء بهتان گو , با دشنام مسخرهء فاحش .

SCURVILY (*vilely*), بوجهء پست , با دوني , حقيرانه , بطور خور . v. *Meanly* ; *basely* ; *coarsely.*

Scurvy (*vile*), پست , خور , حقير A , دني A , ني , خسيس A , حقير المقدار A , خاکسار , غير اعتبار , سعلوت , فرومايه . v. *Mean*, *contemptible*, *worthless*, *sorry* : also *scabbed.* [I know no word for the disease called *the Scurvy.*]

A SCUT (*short tail*), دمچه .

A SCUTCHEON, سپر , ترس . v. *Shield.* — *Scutiform* (*like a shield*), ترس آسا , سپرمانند .

A SCUTTLE, زنبيل A . v. *Basket.*—(*a grate*), قفص A . v. *Lattice.* — (*a quick pace*), تيزگامي , شتاب رواني . *To scuttle.* v. *To scud.*—*To scuttle a ship* (*pierce it full of holes*), جهاز پر سوراخ کردن .

The SEA, دريا , بحر A (plur. بحار , بحور , ابحار) , خضارت A , باهه A , قلزم A , يم A (plur. يموم) , البحر الاعظم A , عجموز A , منقع A , سدره , نوفل A , رجاف A , قلهزم or قلهذم A , قلهدم A , خضم A , غطمطم A , غطيم A , اسطم A , قمقام A , نطفت A , لج A , لهم A . v. *Ocean*, *deep.*—*The Indian or Green Sea*, بحر الهند A , بحر الاخضر A . *The White or Mediterranean Sea*, بحر ابيض A , بحر الروم A . *The Black or Euxine sea*, بحر اسود . *The Persian or Blue sea*, بحر اخضر , بحر الفرس A , آب کبود . *The Red sea*, بحر القلزم A , بحر الاحمر A . *The Caspian sea*, بحر الخزر A . *The sea of Mecca*, بحر عروض . *The dead sea or sea of Lot*, بحر لوط . *The two seas*, بحرين A , النطلتان A . [These will apply to any two seas, as the *East Sea and the West*, the *Mediterranean and Euxine*, *&c.*] *The deep sea*, درياي عميق . *A swelling sea*, بحر مسجور . *Sea and land*, بحر و بر . *By sea and land*, بحرا و برا A . *A sea of blood*, درياي خون . *A shallow in the sea*, شنار A . *Belonging to the sea*, بحري . *On the sea shore*, بلب دريا , برکنار , بساحل البحر A . *The bed of the sea*, منقع A . *The ebb and flow of the sea*, مد و جزر بحر , مد و جزر . *The flowing of the sea*, جاري دريا , اسطم A . *Overflowing*

as the sea, A خضرم . *The sound of the sea,* A نجوخ . *To sail on the sea,* مشي علي وجه البحركردن . *Half seas over (half drunk),* شیرگیر , نیم مست .

A sea-breeze, باد از دریا , نسیم از بحر .

A sea-chart, کنار نامهٔ .

Sea-coast, ساحل البحر A , لب دریا , کنار . v. *Coast.*

A sea-compass, خبره نامه .

Sea-ear (a shell), دریاگوش .

Seafaring, اهل دریا . *A seafaring man,* A ملّاح , اهل جهاز .

A sea-fight, جنگ جهاز , قتال البحر A .

A sea-fowl, طیر البحر A , مرغ دریا .

Sea-girt, از بحر محاط , از دریا مشمول .

Sea-green, بحري , دریارنگي . v. *Green.*

A sea-horse, فرس البحر A , اسپ دریا . — *Sea-maid,* v. *Sea-nymph, mermaid.*

A seaman, A ملّاح , اهل جهاز . v. *Mariner.*

A sea-mark or *beacon,* علامت در بحر , نشان دردریا , A منارت .

A sea-monster, مسیح البحر A , سلتم دریا .

A sea-nymph, بنت البحر A , بنت الما A .

A sea-port, مینا A (plur. مواني) , بندر , بندرگاه , شنار , سنار , دریابند .

Sea-risk, A خطرالبحر , بیم موج .

Sea-room, A میدان .

A sea-shell, A صدف البحر .

Sea-shore, sea-side, v. *Sea-coast.*

Sea-sick; بیمار از حرکت دریا .

A sea-serpent, A مار البحر .

Sea-service, خدمت جهاز .

Sea-surrounded, v. *Sea-girt.*

Sea-water, ما البحر A , آب دریا , آب شور . v. *Salt-water.*

A SEAL, مهر , خاتم A , خانام A , نشان . *The seal-ring of a prince,* نگین . v. *Seal-ring.* — *A seal upon a purse, granary, &c.* دژه . *A wooden seal for sealing parcels of grain,* A راسوم , رسوم A . *A keeper of the seals,* مهردار . *The seal of Solomon,* مهر سلیمان , خاتم جم . *The seal of a judge,* A سند . *To break or open a seal,* مهر کشادن . — *A seal-cutter,* مهرکن .

To seal, راسم کردن , طبع ساختن , ختم کردن , مهر زدن . v. Also *to confirm, ratify; settle; close, shut.*

Sealed, مرسوم A , مختوم A , بمهر بند کرده .

A sealer, ختم کننده , مهر زن .

Sealing-wax, ختام A , طین مختوم .

A SEAM *(sewing which joins the edges of cloth),* دوخت , درز , دروز , کتیبت A , دوز , تمتان A , ملّت A . v. Also *scar, cicatrice: grease, lard.*

To seam, دوختن , دروز ساختن , درز کردن , دوخت کردن , دوزیدن . v. *To sew:* also *to mark, scar.*

A seamstress, زن دوزنده .

Seamy, کتبت نما , درزدار , دوخت دار . — *Seamless,* بي درز , بي دوخت .

To sear, v. *To burn, cauterize.* — *Sear,* v. *Dry.*

Sear-cloth, v. *Plaster.*

To SEARCE, تنخیل ساختن , نخل کردن , بیختن . v. *To sift.*

A searce, A منخل , A هرقل .

To SEARCH, جستن , جوئیدن , جستجو کردن , تفتیش کردن , تجسّس کردن , تفحّص کردن , تلاش کردن , کاویدن , گرایستن , گراییدن , برماسیدن , استخبار کردن , تجسّس ساختن , پروهیدن , استقصا کردن , ویدیدن , ویدن , ابتحاث ساختن , واکویدن . v. *To examine, enquire, probe.* — *To search out,* از تفحّص یافتن , ارجست وجو یافتن . *To search for by groping,* سازیدن .

Search, جست وجوي , جست , تلاش , جویائي , استخبار A , ابتعاث A , تجسّس A , تفتیش A , تفحّص A , حثیت A , دقت A , استقصا A , تجث A , بحث A ,

پژوهش , تک و پو , ندش A , فحص A , فتش A , افتحاص A . v. *Enquiry, examination, quest, pursuit.*

A searcher, فتّاش A , مفتّش A , متفحّص A , جوينده , فحيص A , پژوه , مستقصي A , فاحص A , نجاث A , نجث A , منكش A .—(*in composition*), جو . v. *Examiner, enquirer.*

Searched, تلاش كرده , جست وجو كرده , جوينده , برماسيده , گرآيسته , كاويده , گراييده , متفحّص A , مفتّش A , پژوهيده .

SEASON (*of the year*), فصل A , موسم A . (*time*), اوان A , هنگام A , زمانه A , زمان A , ايّام A , وقت A , افان A . v. *Time.—The four seasons of the year,* چهار فصل , فصل بهار . *The spring season,* فصول اربع , چهار فصل سال . *The summer season,* فصل تابستان . *The autumn season,* فصل مهرجان . *The winter season,* فصل شتوي . *At a proper season, in season,* بوقت و زمان . v. *Seasonably.*—*Out of season,* بي وقت و زمان , بي هنگام , غير محلّ , بي وقت و زمان , بي گاه , تقريب و بي وقت , هوازي . v. *Unseasonably.*

To season (food), چاشني دار , مزه دار كردن , مصالح دادن , تربيت , خوش مزه كردن , مزه دادن , لريز كردن , كردن طعم تربيت زدن , ساختن . v. *To relish.*—*To season (accustom one to any thing),* معتاد , اعتياد كردن , متربّي ساختن , آموختن , پيش نهاد دادن . (*to become accustomed to any thing*), ساختن متربّي , اعتياد پذيرفتن , پيش نهاد گرفتن , شدن . v. *To mature.*

Seasonable, لايق A , مناسب A , بر محلّ , بروقت , بروقت نيست , موافق A . v. *Proper.—It is not seasonable,* نشايد .

Seasonableness, فرصت A , مناسبت A , وقت و زمان , دست يافت , موافقت A .

Seasonably, لوقته A , للوقت A , بر محلّ , بروقت و زمان , بوقتها A , ايّن A . *Any thing done or happening seasonably,* وزم A .

Seasoned (as food), لريزه , مزه دار , چاشني دار , مصالح دار , متربّي A , (*accustomed*), تربيت كرده شده , خوش مزه زده , پيش نهاد گير , معتاد A , آموخته .

A seasoner, تربيت دهنده , خوش مزه زن , مصالح دهنده .

Seasoning (to food), تربيت , تربيت A , مزه , مصالح A , آفزار , آبزار , آبزار , كامخ A , كامه , طعم .

A SEAT (*chair, &c.*), جاي , صفه A , جلسه A , كرسي , نشني , نشستني , نشستگه , نشست گاه , تخت , نشست , اسكملي , صندلي . v. Also *throne, residence, situation, mansion, villa.* — *The principal seat (at table, &c.),* پيشكار , پيشي , پيشگاه .

To seat (cause to sit down), نشين ساختن , نشانيدن . v. Also *to settle, fix.*

SEAWARD, بسوي دريا .

To SECEDE, خلوت , كنار گرفتن , خودرا باز كشيدن از كاري , عزلت كردن , بازماندن , باز استادن , كردن . v. *To withdraw, retire, dissent.*

A seceder, عزلت كننده , اهل اعتزال , كنارگير . v. *Dissenter.*

Secession, خلوت A , عزل A , اعتزال A .

To SECLUDE, جدا كردن , خارج كردن , بيرون كردن , باز داشتن , ممانعت ساختن , محروم كردن . v. *To shut up, exclude.*

SECOND, اخرى A , اخر A , ثاني A , دومين , دويم . *Second in dignity or value,* ثني A , ثنان A .—(*deputy or substitute*), جا نشين . v. *Secondary.*

Second-hand (not original, not new), مستعمل A , استعمالي , نا نو , نا اصلي .

A second (assistant), دستگير , پشتيبان , يار , مدد كار , تفا دار , ناصر A , همپشت . v. *Friend.*

To second, نصرت نمودن , پشتي دادن , ياري كردن , معاونت ساختن , توفيق ساختن . v. *To assist.*

Secondarily, ثانياً A , بطور ثني , بوجه ثنيان , ثنية A , بطريق نا اصلي .

Secondariness, حال ثني .

Secondary, ثني A , ثنيان A (plur. ثنيت).

A secondary, جانشين , ثني A (plur. ثنيان , ثنية), ردافت A . v. *Deputy, delegate.*

A second-rate, قدر آخر داري , بدرجه ثانيه .—*Second-rate,* بدرجه ثانيه دار . v. *Secondary.*

SECRECY (*privacy*), پنهاني , الخفا A , حال پنهاني , تنهائي , يکانگي , خلوت A , نهفتگي , نهاني , حال تنهائي . v. *Solitude, retirement.* — (*taciturnity, fidelity to a secret*), راز داري , سرّداري , ساکوتت A , سکتت A , سکوت A , خاموشي . v. *Silence.*

Secret (*private*), نهان , پنهان , تنها , پوشيده , مکنّن A , مستتر A , مستوره A , مستور A , خبي A , مخفي A , خفي A , مرخمص A . v. *Concealed, retired, hidden.* — (*faithful to a secret, silent*), راز دار , سرّدار , نا افشا , A ساکت , خاموش , صموت A , کاصوت , خموت . *A secret apartment,* سراچه , نهانخانه , خلوتخانه , مروقت A , حرم A . v. *Privacy.*

A secret, راز , سرّ A (plur. اسرار), سريرت A (plur. اسراير), رازدان , نهانچه , نهاني , خفا A , سرّي A . *One in the secret,* رازدان , زاردار , سرّدار , همراز . v. *Confidant.*

A secretary, کاتب A , منشي A —*Secretaryship,* منشيگري , خدمت منشي .

To secrete, پنهان کردن , نهان ساختن , بگوشه نهادن , پوشيدن , مخفي کردن . v. *To conceal, hide.* — *To secrete one's self,* روپوش شدن , نهفتن , تنهيدن , خبيدن , پنهان , تدفّن کردن , مستور شدن , شدن پوشيده . —*Secreted,* نهفته , پوشيده , مخفي A . v. *Concealed, hid.*

Secretly, بپنهاني , درپنهاني , نهان , نهاني , نهفته , مخفي A , خفياً A , سرّاً A . v. *Privately.* — *Openly and secretly,* سرّاً وجهراً A , سرّاً وعلانيةً A . — *Secreteness,* v. *Secrecy.*

Secreting (*part.*), پوش , پوشا , پوشان , نهان ساز . — *A secreting,* پنهاني , پوشش , نهفتگي . v. *Concealment.*

A SECT, ذات A , فرقه A (plur. فرق , افراق , افرقا , افاريق), فترت A , ملّت A , شيوه , بدعت A , مذهب A , امّت A , شکيکت A , شرع A , جماعت , هراي A , طايفه A , طريقت A , منسم A . *The head of a sect,* پيشوا , صاحب بدعت , طريقت A . *The sect of the Magi,* مغوشا , مغوشکيه . *The sect of Pythagoras* (*who believe the transmigration of souls*), التناسخيت A . *Of a bad sect,* بد ذات , بد کيش , بد مذهب . *Sects of hereticks, sectaries,* خوارج A , معتزله A , ملکانيت A , يکوسيت A v. Vol. I. رافضه — سنه — مرجي — حنيفه .

A sectary, صاحب بدعت , اهل بدعت , رافضي A , خارجي , اعتزال , ذانب A , تابع A , پسرو , پيرو . v. *Follower, heretick.*

A SECTION, فصل A , قطعه A , قطع A , تفصيل A , مقطع A (plur. مقاطع), قطابت A , قطاب A , پاره , پارچه . v. *Cut.*—*The section of a book,* قطعه A , نسک , فصل A , جزء A . *Through every section* (*totally, entirely*), کلّي و جزئي , کلّ و جزء .

SECULAR, دنياوي , دنيا دار , دوراني , دهري . v. *Temporal, worldly.* — (*centesimal*), صدم A , هر صد سال , دهريانه , ماية A .—*To secularize,* دهري کردن .—*Secularly,* بطور دنياوي , لوجه دوراني . — *Secularness, secularity,* حال دهري .

SECUNDINE (*membrane which envelopes the child in the womb*), تامور A . v. *Membrane.*

SECURE (*free from danger or fear; safe*), مسلّم A , محمي A , اميني A , امين A , سالم A , ايمن A , محفوظ A , بي خطر , بلا بيم A , موطمن A , مطمين A , محميه A , واثق , عاصم A , اناق T , مامون A , متأمن A . (*firm, fast*), پايدار , برقرار , استوان , استوار . (*careless, without caution or vigilance*), بي خبر , بي پروا , غافل A , بي بصيرت , غير اماني , بي انتباه , احتياط .

To secure (*make safe*), محفوظ داشتن , امن دادن , امان دادن , اماني دادن , مسلّم کردن , امين کردن , صيانت و , دادن , بي خطر کردن , حمايت نمودن . v. *To protect.* — (*to make certain*), معهود کردن , مقرّر کردن , يقيني کردن . (*to make fast or firm*), استوار کردن , برقرار ساختن , ثابت کردن . v. *To fix.* — (*to secure in custody*), درزندان نهادن , محبوس , کردن , گرفتار کردن , قيد کردن . v. *To imprison.*

Secured (*from oppression, &c.*), مسلّم A . v. *Exempted, protected.*—(*made certain*), مقرّر A , معهود A . v. *Established.* —(*made firm*), استوار ساخته . v. *Fixed.*— (*taken into custody*), محبوس A , گرفتار کرده , قيد کرده , گرفته . v. *Imprisoned.*

Securely (*safely, without danger*), با اماني , مسلّمانه , بلا خطر A , سالماً غانماً A . (*carelessly*), بلا بصيرت , بي انتباه , غفلتانه , بي پروا , بي باک و بيم .

Security (*safety*), سلامت A , امنيت A , امان A , امن A ,

, ایمنی A , آلمان A , معافات A , امینی A , امانی A , سکینت A , اطمینان A , عافیت A . v. Protection.—(care-lessness), ادمال A , عدم بصیرت , بی پروائی , بی خبری , غفلت A . One who is security or bail for a debt, &c. کفیل A , ضامن A , متکفّل A . Security or bail, کفالت A , ضمانت . v. Surety. — To become security, کفیل شدن , ضامن شدن , تعهد کردن , تضمن کردن , تکفّل کردن , متکفل شدن . v. To give bail. — To beg security or protection. استیمان , مستأمن شدن , کردن . A place of security, مأمن A , پناهگاه . v. Refuge, asylum : castle, fort.

SEDATE, آهسته , ساکن A , ساکت A , رزین A , مکینت A , ساکن A . v. Calm, quiet, serene.—Of a sedate temper, سلیم الطبع A .

Sedately, آهسته , بطور رزین , مکیناً A .

Sedateness, سکوت A , ملایمت A , رزانت A . v. Quietness, calmness, tranquillity, serenity.

SEDENTARY, ساکن A , بی حرکت , متقاعد A , موثبان A , مقیم A . v. Also inactive, sluggish, torpid. — Sedentariness, سکونت A , قعدت A .

A SEDGE, سوارد , قصبا A .

Sedgy, پر سوارد .

SEDIMENT, درد , جرعت A . v. Dregs.

SEDITION, فتنه A , فتك A , آشوب , هنگامه , شورش , طغیان A , آسیب A , هیشت A , خاستگی , بغاوت A , هرج A , شغب A , غلو A . v. Rebellion, mutiny, tumult. — To excite sedition, تهیّج , آتش افروختن , فتنه انگیختن کردن . v. To mutiny.

Seditious, فتنه انگیز , فتنه خیز , مفسد A , بغی A , آشوبی , عاصی A , عمی A , عصیان A , نعار A , نعور A , نقن A . v. Rebellious, mutinous. — A seditious man, فتنه جو , صاحب شغب A , اهل طغیان , آتش افروز , آشوب .

Seditiously, فتنه انگیزانه , عاصیانه . — Seditiousness, فتنه انگیزی , آتش افروزی . v. Sedition.

To SEDUCE, بی راه کردن , گمراه کردن , اغوا کردن , ورغلانیدن , فریفتن , اضلال باختن , تضلیل کردن , بازی , دادن , فرولیدن , اطغا باختن , طغویت کردن , تخبیب , ساختن . v. To misguide.

A seducer, گمراه کننده , بیراه کننده , ورغلاننده , غاوی A , مغوی A , آغوا کننده , فریبنده , مضلّ A , خبیث A , گربز , گربز , عیهاب A .

Seduced, بی راه کرده , از راه کشیده , فریفته , گمراه کرده , مغوی A , مغوی A , ورغلانیده .

Seducible, قابل اضلال , ممکن گمراه شدن .

Seduction, seducement, گمراهی , اغوا A , اضلال A , فریب , اغلیش A , لوش , خانوله , خانوره , غوایت A , فتنه A , لوزنه , دغا .

SEDULITY, sedulousness, شغل A , کوشش , سعی A , سرگرمی , جهد A , جدّ A , جدّ وجهد , مداومت A , مبلزمت A , آگاهی , بصیرت A . v. Care, diligence, labour, industry.

Sedulous, ساعی A , مشغول A , کوششی , سرگرم , جهدی , مجدّ A , ملازم A , مداوم A , مفید A (fem. مفیدت plur. مغاییه) , مکلّ (fem. مکلّلت) , شبعانی A (fem. شبعانت) . v. Careful, industrious. اهل بصیرت , آگاه .

Sedulously, با جدّ وجهد , ملازمانه , بجدّ .

To SEE, دیدن , نگریستن , نظر کردن , نگاهی کردن , رأی کردن , ملاحظه کردن , بصر کردن , بصیر شدن , مبصر , بودن , مطالع شدن , مطالعت کردن , نگاهیدن , مشاهده , ساختن , ابصار کردن , مباصرت ساختن , تنظار کردن , رویت , زدن , تشویف کردن , ادراک کردن . v. To observe, look, perceive, descry, discover, find, discern, remark, inspect.—To see one another, ملاقات کردن , رو برو شدن , دو چار خوردن . v. To meet, visit.—To see distinctly, با کمال بصیرت دیدن . Let him see, ببیند .

SEE ! اینك . v. Behold.

SEED, تخم , دانه , بذر A , کشت , کشته , کاشته , زرع A , مزروعت A , زریعت A (plur. زروع) , بوز , برزه , مزارع A , پیله , حبّ A , حبّت A (plur. [illegible]). Seed when sown, زرع A (plur. زروع , زریعت). One seed, حبّت A.—Coriander-seed, بنفج , حبّت السوداء A . Aniseed , حبّت الحلوة A . Melon-seed, کرشت . Lint-seed, حبّیلنج . v. Linseed.—Hemp-seed, ظلّم A . Purslain seed, خرفا A . A seed-plot, زریعت A . — Any thing produced from the natural falling of seed, زریع A . A field sown with seed, زرع A , زراعت A . (semen genitale), آب پشت , نطفه A .

v. Also مني , علاقت A , علوق A , أيل A , بيظ A , مايه A . progeny, offspring, race, generation: original, principle, root. —To sow seed, زرع كردن , كاشتن . v. To sow.—To fall to seed, دانه آوردن .

Seed-time, زمان زرع , زرع A , موسم كاشتن .

SEEING (*vision*), بينش , بينائي , بصره A , نظران A . (*part.*) راي A , مشاهد A , ناظره , باصره A , مبصره , بصيره A , بينان — (*in comp.*) بين . *Seeing far*, دوربين . مهرا , متراي A . *Seeing the world*, جهان بين . *Seeing minute objects*, خرد بين . *Seeing into affairs*, مصلحت بين . *Seeing, seeing that*, چونكه , چون , چو . v. *Since.*

To SEEK, جست وجوي كردن , جستن , تلاش كردن , تفتيش كردن , پوييدن , تك وپو كردن , استخبار ساختن , نشيد ساختن , ويديدن , كاويدن , ابتغا كردن , فتش ساختن , نوش كردن . v. *To search, inquire, ask, solicit, request.*—*To seek* (*at a loss*), غيروقوف , نادان , سرگرادن , پريشان خاطر , آشفته حال . v. *Perplexed, irresolute, inexperienced.*

A seeker, جوينده , تلاش كننده , &c. v. *Inquirer, searcher, petitioner.*

Seeking (*part.*), نشيده , پويان , تك وپوكنان , جويان . *Seeking the destruction of an adversary* (*subs.*), تعنت A , اغتلال A .

To SEEL (*close the eyes of a hawk*), چشم باز پوشيدن .

To SEEM, نمودار شدن , ظاهر شدن , نمودن , معلوم شدن , صورت ظاهره نمودن , صورت پذير شدن , صورت نما شدن , وجه داشتن , مانستن , سيما وتمثيل گرفتن , نمايش داشتن , مماثلت پذيرفتن . v. *To appear, resemble.*—*To seem true*, صورت حقيقت داشتن . *It seems*, مي نمايد , صورت نما , معلوم است , است .

Seeming (*appearance, semblance*), صورت A , ظهور A , صورت نما . —(*apparent*) تمثيل A , سيما , وجه A , نمايش , سيما و , معلوم A , ظاهر A , صوري A , نمايش دار , نمايان , تمثيل گير .

Seemingly, وجها A , ظاهرانه , صورتاً A , بظاهر , ظاهراً A , با نمايش .

Seemingness, v. *Plausibility.*

SEEMLINESS, حسن A , خوبي , زيبائي , خوش نمائي , نزاكت A , مناسبت A , سزاواري , خوشي , شايستگي , جمال A , ظرافت A . v. *Beauty, decency, grace.*

Seemly (*decent becoming*), خوب , زيبا , خوش نما , متناسب A , لايق A , خوش , سزاوار , نيكو , شايسته , ظريف A . v. *Fit, proper.*—(*decently, becomingly*), با خوشي , با ادب , سزاوارانه , با شايستگي , خوش نمايانه , نمائي , ظريفانه .

SEEN (*part. of see*), ديده , نگرسته , منظور A , مشهود A , معاين A . v. Also *skilled, versed.*—*To be seen*, ديده شدن , ظاهر شدن , منظور شدن .

A seer, بيننده , ناظره , بينا A , راي A , مشاهد A , مبصره , —(*in compos.*), بين . اهل نظر . v. *Spectator, prophet.*

SEE-SAW (*reciprocating motion*), جنبش , خرام , جرجه A , نبعان A , ثبج A , رجرجت A , رجراج A , رجرج A , نوس A , پرموزه , جانبازه . *A see-saw or swing*, ملدان A , ملد A , جنبش , جنبانيدن . —*To see-saw*, بازام , وازنبج , چنيلول دادن .

To seeth, v. *To boil, to be hot.*

A SEGMENT, جزلت A , پاره , قطعه A , فصله A , قاش , وصله A .

Segregation, v. *Separation.*

Seignior, v. *Lord.*—*Seigniory*, v. *Territory.*

A SEINE, شبكت . v. *Fishing-net.*

To SEIZE, برگرفتن , گيركردن , گرفت كردن , گرفتن , خبيدن , ربودن , اخذ كردن , قبض كردن , گرفتار كردن , سكنجيدن , مچيدن , ميچودن . *To seize by force*, بزور گرفتن . v. Also *to grasp.*

Seized, گرفته , مقبوض A , ماخوذ A . *To be seized*, گرفتار شدن , ماخوذ شدن , مقبوض شدن , گرفته شدن .

Seizure, برگرفت , گرفتگي , قبض A , گيري , گيرائي , گرفت , اخذ A .

SELDOM, نا چندگاه , نا بسيار بار , كم وقت , كمتر , كم , نوبتهاي كم , گاه گاه , نادر الوقوع A , غباً A . —*Seldomness*, نادري .

To SELECT, اختيار كردن , انتخاب كردن , چيدن , گزيدن , اجتبا نمودن , اصطفا ساختن . v. *To chuse.*

Select, selected, گزیده , چیده , منتجب A , منتخب A , مصطفي A , خنیده , ممتاز A .

Selection, انتخاب A , اصطفا A , اختیار A , اتخاذ A , اجتبا A . v. *Choice.*

Selectness, گذیدگی , چیدگی , حال گزیده , سفوت A , صفي A .

A selecter, گزندہ , چینندہ , انتخاب کنندہ , اصطفا کنندہ , اختیار کنندہ .

SELF, خود , خویش , خیشتن , نفس A , تنهي . *Myself,* من خود , نفسي A , نفسکَ A (fem. نفسکِ). *Thyself,* تو خود , نفسکَ A (fem. نفسکِ). *Himself, herself,* او خود , نفسه A (fem. نفسها). *Ourselves,* ما خود , نفسنا A. *Yourselves,* شمایان خود , نفسکم A (fem. نفسکن). *Themselves,* ایشان خود , نفسهم A (fem. نفسهن). *Self-complacent,* خود پسند . *Self-complacency, self-love,* خود پسندي P. *Self-conceited,* خود بین . — *Self-conceit,* خود بیني . *Matter of one's self,* خود دار . — *Admiring one's self,* خود پرست . *Self-admiration,* خود پرستي . *Boasting of one's self,* خود فروشي . *The thing itself,* نفس الامر A . v. *Himself, herself.*

Selfish, خود غرض , خود مطلب . — *Selfishly,* خود غرضانه . — *Selfishness,* خود غرضي , خود مطلبي , خودکامي .

Self murder, قتل نفس , خود کشي , هبرتني .

Selfsame, همان خود , بنفسه A . v. *Self.*

To SELL, فروختن , فروخت کردن , فروشیدن , فروش , کردن , بیع کردن , مبیع ساختن , شرا کردن , اشترا ساختن , جابب کردن , توصیف ساختن . *To buy and sell,* خرید داد , خریدن وفروشیدن , بیع وشرا کردن , فروخت کردن , استاد کردن , داد وستد کردن , تبایع کردن . v. *To traffick.* — *To sell by auction,* نظر بمزاد فروختن . *To sell on credit,* کردن . *To sell for ready money,* بنقد فروختن .

A seller, فروشندہ , بیاع A , بایع A , مشتري A — (in comp.), فروش . v. *Merchant, trader.* *A seller of small wares,* خرده فروش , منبل A . v. *Pedlar.* — *Selling* (*the act of*), خرید فروخت , بیع A , اشترا A , شرا A . *Buying and selling,* داد وستد , بیع و شرا . v. *Buying.*

SEMBLANCE, سیما , تمثیل A , مثل A . v. *Resemblance, likeness, similitude.*

SEMI (*in composition*), نیم , نصف A .

A SEMI-CIRCLE, نیم دایره , نصف الدایره . *Semicircular,* نیم دایره دار .

SEMINAL, تخمي , منسوب بمني , آب پشت پیوند , بیضي A , علوقي A .

A SEMINARY (*ground where any thing is planted*), زریعت A , کشت , کشت زار , برز A . — (*a place of education*), مکتب A , مدرسه A , تعلیم خانه , تربیت گاه . v. *College, school.*

Semination, زرع A . v. *Sowing.*

A SEMITONE, نیمترک .

SEMPITERNAL, ابدي A , ازلي A , دایم A , سرمد . v. *Eternal.*

Sempiternity, v. *Eternity.*

A SEMPSTRESS, اتون .

SENARY (*consisting of six*), سداسي A .

A SENATE, مجلس A , دیوان عام , دیوان . v. *Council.* — *A senate-house,* دیوان خانه . — *A senator,* اهل دیوان , اهل , مجلس , وزیر A , مشیر A , مشاور A , دستور . v. *Counsellor.* *Senatorial,* وزیري , وزیر منسوب , مشیري , لایق وزیر , واجب دستور .

To SEND, فرستادن , ارسال کردن , روانه کردن , رسانیدن , مذکی کردن , تسییر ساختن , تسویم کردن , مراسلت ساختن , بعث کردن , ندق ساختن . *To send to one another,* تراسل کردن . *To send from place to place,* جا بجا فرستادن . *To send for,* استحضار کردن , دعوت ساختن . *To send before,* پیش فرستادن . *To send back,* وایس فرستادن , باز فرستادن .

A sender, مرسل A , فرستندہ , ارسال کنندہ .

A SENIOR, پیر , شیخ A (plur. شیوخ), خواجه , پیران . — *Senior,* کبیره A , قدیم A , کلان , کلان سال , بکر A . v. *An elder*; and under *old.*

Seniority, شیوخیت A , بکوریت A , کلاني , کلان , سالي , قدامت A .

SENNA (*drug*), سنا A . *Mecca senna,* سنا مکي .

SENNIGHT, هفته , اسبوع A . v. *Week.*

SENSE, *sensation,* حس A (plur. حواس), احساس A . *Internal sense or sensation,* حواس باطني . *External sense or sensation,* حس ظاهر , حواس براني . v. *Feeling.* — *External*

and internal sensation, حواسّ ظاهر و باطن. — *The five senses,* حواسّ خمسه A, پنج حواسّ, حواسّ پنجگانه, قواي بدن. *The sense of seeing,* قوّت باصرت, باصرت A. *The sense of hearing,* قوّت سامعت, سامعت A. *The sense of tasting,* قوّت ذايقه, ذايقه A. *The sense of smelling,* قوّت شامه, شامه A. *The sense of touching or feeling,* قوّت لامست, لامست A. *Common sense,* حسّ مشترک, حاسّت عامه, احساس مشارک. —*Sense (intellect),* فهم A, امتياز A, تميزه A, نهي A, هش, هوش, عقل A, قوّت مدرکت, ادراک A, طباع A, طبع A, فراست A, [illegible]رد, ضمير A, اذهان A, سلمان, رويت A, لب A, هرم A, هنگ, طبيعت A, صيوره A, فرهنگ, فرهنج, قلب A, سرشت. v. *Mind, understanding.*—*(meaning),* معني A (plur. معاني), معنيت A, قرينه A, مطلب A, مفهوم A, مضمون A (plur. مضامين), عبارت A, دلالت A, فحوي or فحوا A, نتيجه A (plur. عبارات), شرح A, تعويل A, تاييره A, لحن A, تعب A (plur. تعبت, تعابت, القعب). v. *Signification, explanation, reason.*—*The sense of a speech or passage,* نتيجه کلام. —*The literal sense,* معني لغوي. *The idiomatical sense,* معناي مصطلح. —*A mystical sense,* نکته A, لطيفه A. *To explain the sense,* تعبير, تاويل کردن, شرح دادن, تفسير کردن, بيان نمودن, ساختن. *To explain the sense by synonimous words,* تفسير کردن, عمقسر. v. *To explain.*—*Sense or sensual appetite,* نفس A, هوس A, شهوت A, هواي نفساني, هوا وهوس. v. *Sensuality.*

Senseless (wanting life or perception), بي جان, بي هوش, بي حواسّ, بي قوّت, غير حواسّ, بي حسّ, غير حيات, جانم A, جالوم A. v. غير حسّ و حرکت, وجنبش. *Lifeless.* — *(without understanding),* بي عقل, بي وقوف, سرسام, غير هوش, بي فهم, نا شناس, بي ادراک, نا دان, غير, بيهوده, بي معني. — *(without meaning),* بي قوّت وهم, غير مضمون, بي عبارت, هرزه, فحوا. v. *Foolish, stupid.*

Senselessly (foolishly), بلا معني, بي وقوفانه, بي عقلانه, سفاهة A, بطور بي هوش. v. *Stupidly.*

Senselessness, سفاهت A, عدم عقل, بي وقوفي, بي حواسّي, سربلي, نا داني, حماقت A. v. *Folly, stupidity.*

Sensibility, غيرت A, نرمدلي, ملايمت A, تنگ حواسي. v. *Acuteness, sympathy.*

Sensible (having the power of perceiving by the senses), ذو A, متحسّس A, محسوس A, محسّ A, حسّي A, الحاسّت ممکن, قابل حسّ دادن, حسّي. *(perceptible by the senses),* محسوس شدن. — *(wise, judicious),* عاقل A, عقلمند, دانا, اهل, ذو الادراک A, هوشيار, تيزفهم, دانشمند, معقول فهم, تيزفهم, فهيم A, عارف A, عليم A, بصيرت. v. *Reasonable.* — *(convinced, persuaded),* قايل A, مقرّ A, واقف A, مبصرت پذير, ملزم A, تجنب ياب. — *(aware),* معلوم A, ظاهر A. — *(visible),* هوشيار.

Sensibleness, v. *Sense, sensibility.*

Sensibly (perceptible to the senses), محسوساً A, بطور حاسّه, از قوّت حواس, با احساس. — *(judiciously),* عقلانه, با هوش, با بصيرت, هوشيارانه, ودانش. v. *Reasonably.*

Sensitive, اهل حسّ, حواسّ دار. v. *Sensible.*

Sensitively, نا احساس.

SENSUAL, شهوتي, نفساني, حيواني, نفس تابع, ذو A, الشهوات, شهي A, شوخ, هويه A, هواس A, حسّي A. v. *Luxurious, lascivious.*

A sensualist, شهوت پرست, نفس پرور, صاحب نفس و هوس, اهل هواي نفساني.

Sensuality, شهوت A, نفسانيت A, [illegible], شهوت پرستي, نفس A, هوسّ A, هوس وهوا, هواي نفساني, نفس امارة, توقان نفس, شوخي.

Sensually, با شهوت, شوخانه. v. *Lasciviously, luxuriously.*

SENT, فرستاده, مرسل A, ارسال کرده, روانه کرده, مبعوث A, مسوم A. v. *To send.*

A SENTENCE *(of a judge),* حکم A, قضا A, فتوي A (plur. احکام), حجّت A, سجل A, حجّت سجل, حکم شرع, حکم, شرعي, داوري, فتاحت A, دين A, دينونت A. v. *Decision.*—*(a saying or maxim),* مقال A, مقالت A (pl. مقالات, قول A (plur. اقوال)), مثل A. v. *Proverb.* — *(a paragraph or period),* کلام A, جمله A, آيت A, تفصيل A, فصل A, قطعت A. *The end of a sentence or period,* [illegible] A. *To pronounce sentence of death,* حکم قتل فرمودن.

To sentence, حکم کردن, قضا کردن, فتوي کردن, جريمه, فرمودن, حجّت کردن, شرع کنن, حکم. v. *To condemn, decide.*

Sententious, نکته پرداز, نکته سنج, مقال گو, مقاله گو,

پرامثل . — *Sententiously,* نکته پردازانه . *Sententiousness,* نکته پردازي , نکته سنجي , مقاله گوئي .

SENTIENT, دریاب . v. *Percipient.*

SENTIMENT (*thought*), فکر A , ظن A , راي A , تدبير A , انديشه , قياس A . v. *Opinion, sense.* — *A moral sentiment,* فکر حسن , ظن خير , راي خوب .

Sentimental, خيرانديش , حسن فکر , خوب راي . *Sentimentally,* بوجه خيرانديش , بطور خوب راي .

A SENTINEL, *sentry,* پاسبان , نگادبان , جوکي دار , ديده بان , ديدوان , هرکش , حارس A (plur. حراس) , نوبت A , (plur. نواب) , نوبتچي , کوشچي , محافظ A , حافظ A (plur. حفظت) , حرمي A , پرواره , پرواک , قراول , يقظت A , نلايه , ترغاق , قرغان . v. *Guard, watch.* *To relieve a sentinel,* نوبت کردن .

SEPARABLE, قابل فراق , ممکن افتراق , لايق جدائي . *Separableness, separability,* امکان افتراق .

To separate, جدا کردن , فرق کردن , فصل کردن , تفريق کردن , عليحده کردن , مفارقت نمودن . v. *Part, to divide, break.* — *To separate or be separated,* جدا شدن , منفصل شدن , مفروق بودن , عليحده شدن , متفرق شدن . *That which separates two things,* مصره A .

Separate, separated, جدا , عليحده , مفروق A , متفرق A , مفصل A , منفصل A , مقطوع A , منفرق A , مهجور A , مبين A , منحرف A , منجرد A , منفرد A , منزيل A , منفصي A , منشت A , منفک A , منفرج A , منکشح A , شغنتري A , مقسوم A , موزع A , وحد A , متبر A , شذان A , متصعصع A .

Separately, جدا جدا , جدا گانه , عليحدد , منفصلانه , مفروقانه , قطعه قطعه , پاره پاره , واحدا واحدا A , فردا A , فردا , يک يک .

Separation, جدائي , مفارقت A , فراق A , فرقت A , فرق A , تفريق , افتراق , تفرقت A , انفصال A , مهجوري , هجر A , هجران A , مهاجرت A , تفرق A , تفرد , دوري , مباعدت A , انفصال A , تقطيعت A , تجريد A , فجاي A . v. Also *divorce.*

Separating (*part.*) جدا کنان , فاصل A , مبين A , مبهم A , مزيل A , مختزل A , فرق کنان , *&c.*

A separator, جدا کننده , فرق سازنده , بين ساز , *&c.*

SEPTEMBER, مهر , رجب A , ايلول .

SEPTENNARY, هفتي , سباعي A .

SEPTENNIAL, هر هفت سال , هفت سالي ,

Septentrional, v. *Northern.*

SEPTUAGESIMAL, *septuagenary,* بهفتاد رسيده , هفتادم , سبعون A .

SEPTUPLE, هفت تا . سبعت انعاف A .

SEPULCHRAL, تربتي , مزاري , قبري , مقبري , تربت , منسوب , مرقدي , گوري . *A sepulchral monument,* مرقد A , مزار سنگ . v. *Monument.*—*To erect a sepulchral monument,* مرقد برداشتن , مزار سنگ نصب ساختن , رجم کردن .

A sepulchre, گور , درگاه , مزاره , قبره , مرقد A , مقبره A , تربت A , ستودان , گورستان , رجم A , رجمت , (plur. ارجم) A , راموس A , سر A , رمس A , حفيره A , صندوق A , صندوقه A , دخمه A , مدفن A , مدفنت A , جدف A , مجنا A , مجدات A , طفذ A (plur. اطفاف) , جنفوره A , وتيرت A , (plur. وتاير) , لحد A (plur. لحود , الحاد) , منهال A , منهل A , انبال A , حفرت A , کفر A , بلد A , خفج A , ودع A , غيابه , مرمس A , ام A , ريم A , v. *Tomb.* *The sepulchre of Jesus Christ,* مرقد حضرت عيسي , مزار حضرت مسيح , قمامه قبر القايمه . *The holy sepulchre,* مشهد معطر و مرقد منور .

To sepulchre, v. *To bury.*

Sepulture, v. *Burial, interment.*

SEQUEL (*end*), آخر A , عاقبت A , ختم A . — (*continuation*), مداومت A , دوام A , استمرار A , مواظبت A . — (*conclusion*), نتيجه A . v. Also *Consequence.* — *Sequence,* v. *Series, succession.*

To SEQUESTER, *sequestrate* (*to separate from others for the sake of privacy*), خلوت کردن , تنهائي پذيرفتن , بتنهاي رفتن . — (*to place in the hands of trustees*), امانت کردن , سپردن . — (*to confiscate*), قرق کردن , ضبط کردن , ببيت المال قبض ساختن .

Sequestrable (*capable of being confiscated,* قرق کردني , ضبطي , ممکن گرفته شدن , ببيت المال لايق قبض , قابل ضبط بهيري .

Sequestrated (separated from others), ، بحرم نهاده ، جدا کرده
، گرفته ، ضبط کرده ، قرق کرده ، *(confiscated)* —. در نهانخانه پوشیده
امانت *(placed in the hands of trustees),* . بمیری گرفته
. سپرده ، کرده شده

Sequestration (retirement), ، خلوت نشینی ، گوشه نشینی
—. قبض A ، ضبط A ، قرق A ، *(confiscation)* —. تنهائی ، یکانگی
(placing in trust), . وضع کردن در امانت . v. *Trust.*

A sequestrator, . ضبط کننده ، قرق کننده

A SERAGLIO, ، حرم سرای ، سرای A ، حرم A ، زنانه
. خلوتخانه

SERAPH, *seraphim,* . اسرافیل A ، اسرافین A . v. *Angel,*
Seraphick, v. *Angelick.*

SERENE (*clear, bright, cloudless*), ، نورانی ، روشن ، صاف A
هوای ، کشاده ، نا تاریک ، بی سحابت . *A serene sky,*
بی ، کشاده ، ضاحی A ، مصحیه A . *Serene (calm, placid),*
نا تیره ، کشاده ، ملایم A ، بی جنبش ، بی اضطراب ، حرکت
روشن ، ساکن A ، نا مضطرب ، آسوده ، ودیع A ، آرامیده ، ضمیر
، نا تیره دل ، دلخوش ، مسکون A ، ساکن الطبع A ، رای
. روی کشاده ، *A serene countenance,* . آهسته ، نا تیزمزاج
Having a serene countenance, . کشاده رو

Serenely (calmly), ، ملایمانه ، بوجه نا تیره ضمیر ، با سکینت
—. آسودگی ، بادلخوشی ، بی اضطراب و آزار ، مسکونانه *(without*
clouds, clearly), با ، روشنانه ، به سحابت ، باهوای کشاده
. با کشادگی ، بی تار ، بی ابر ، روشنا

Sereneness, serenity (calmness, placidness), ، سکینت A
، ملایمت A ، خاطر کشاد ، آسایش ، آسودگی ، کشایش ، کشادگی
، النیان A ، نرم دلی ، آهستگی ، دلخوشی ، وقارت A ، وقار A
کشاده *Sereneness of countenance,* . عدم تیزمزاج ، لیان A
صحر A ، کشایش ، کشادگی هوا *Sereneness of the sky,* . روی
. نورانی ، عدم ابر ، روشنا

A SERJEANT (*military*), —. ده باشی ، حوالدار for حوالدار
(*an officer attending on judges, &c.*) ، سرهنگ ، محضر A
. چاوش ، عسس A v. *Beadle, officer.*

SERIES, ، تواتر A ، سلسله A ، سلک A ، نظام A ، سررشته
. انتظام A ، منظومت A ، صف A ، رجه ، رسته ، رست
. مسطر A ، مسلک A v. *Order, succession.*

SERIOUS (*important, not trifling*), . مستعمل A ، سنگین
، مستشری A ، بجد ، گران ، مهمه A ، مهم A ، سنجیده

، هیبتوار ، مهیب A *(grave, not light of behaviour),* —. ثقیل A
صاحب ، نا باد سر ، نا هرجائی ، نا سبکسر ، شکوهمند ، سکون A
. ثقیل A ، باوقار ، وقار

Seriously (gravely), ، مهیبا A ، شکوهمندانه ، با تحمل A
، بجد A ، جدا A ، لطیفه برطرف *(in earnest),* — . با وقار
. با تاکید ، فی الحقیقت A ، حقیقةً A ، جدانه

Seriousness (gravity), ، تحمل A ، سنجیدگی ، سنگینی
، شکوهمندی ، وقارت A ، وقار A ، هیبت A ، هیبتواری
، اشتغال A ، جد و جهد ، غور A *(earnest, attention),* —. سکینت A
. بذل اقدام و اهتمام ، بذل سعی جمیل ، بذل همت

A SERMON, ، نصیحت A ، مواعظه A ، مواعظ A ، وعظ A
. مخطب A ، خطبه A

To sermon, v. *To preach.*

SEROUS (*thin, watry*), . آبی ، مصلی A v. مستارض and
. مسجل

A SERPENT, ، مار ، حی A ، حیه A ، حیوت A (plur.
حیات) ، A قنبض A ، ذاب A ، افعی A ، افعو (plur. افاعی)
، عوهج A ، تنین A ، ماژمانه ، مار تهتهت ، مار افعی
، عمیم A ، الهت A ، (plur. مداید) مدناد A ، غول A ، حباب A
، صل A ، حنش A ، طل A ، غضوب A ، اخفش A ، عوهج A
، دومس A ، این A ، افنون A ، شیطان A ، (plur. اصلال) صلت A
، بفنیع A ، عنقان A ، هلال A ، اصم A ، سالخ A ، نابهت A
، شجاع A ، شجعم A ، صمت A ، اخنث A ، اخزم A ، قلب A
، عربد A ، حیت عاضه ، ضبیلت A ، خشاشت A ، خشاش A
، دساست A ، قریش A ، صمعریت A ، الحیت الاقرع A
. ربی A ، (plur رقیبات ، رقب) رقیب A ، حریش A . *A*
water serpent, . مار آبی . *A charmer or tamer of serpents,*
مار ، مار افسار ، مار آموز ، مار فریب ، مار ساحر ، مار بند
—. مارناک ، *A place infected with serpents,* ، مارستان . افسای
Full of serpents and insects, . پر مار و مور . *A large serpent,*
قراز A ، مازه ، مارگزه ، مار گران . *Having the body of a*
serpent, . مارتن . *The serpent-stone,* ، مارمهره ، لوقا A ، لوفه A .
The cast skin of a serpent, . شیرکوک . *Writhing as a serpent*
(when wounded), ، مرتعص A ، تلظلظ A ، نصناص A . *Coiled*
up as a serpent, . پیچ در پیچ . *To wreathe or coil as a serpent,*
. پیچیدن . v. *Under twist.*

Serpentine, ، پیچ دار ، حیوی A ، مار طریق ، مار پیچ . v.
winding, meander. — *Serpentine, serpent's tongue (herb),*

. مارقشیثا ,مارقشیثا ,مارچوبین ,مارچوبه , لوف کیاد , لوف
v. *Dragonwort.*

SERRATE, *serrated* (*jagged like a saw*), دندانه دار ,
دندانه داري *Serrature,* —. منشار آسا , منشاري A , موشر A
موشري.

A SERVANT, نوکر , چاکر , ملازم A , خادم A (plur.
خدام), خدمتگار , تابع A , بنده , ندوي , غلام A , عبید A ,
داعي A , حلقه بگوش , بلغنده , پرستار , رهي A , عبید A
تلم A , کز , دولتجو , عزتخواه , رقیق A . شاگرد , نامف A
(plur. الام). v. *Attendant, slave.—A female servant,* A راعي ,
کنیز , کنیزک . v. *Maid-servant.* — *A servant born in the house,* خانه زاد , کرزاد , پرورده . *The servant of God,*
A عبدالله (a proper name). *The servant of a king,* ملازم
سلطان . v. *Courtier.* — *An overseer of servants,* داروغه
خدمتگاران . v. *Overseer.* *To receive as a servant,* بنوکري
استعبای ساختن , اعباد کردن , ملازم ساختن , نگاه داشتن ,
چاکران , نوکران *Servants,* . مدین پذیرفتن , متعبد کردن ,
اعبد A , عبید A , عبود A , بندگان , خدمتگاران , ملازمان ,
خدام A , خدم A , حشم A , عبد A , عبدان A , عبدا A ,
نسف A , قطین A , کتلپیان . v. *Slaves.*

To serve (*attend as a servant*), چاکري کردن , نوکري کردن ,
بندگي , اداي خدمت کردن , خدمت کردن , ملازمت ساختن
مهن کردن , نصفان ساختن , نصاف کردن , یخریدن , نمودن ,
عوض شدن , (*to stand instead of any thing*) — . مهنت نمودن ,
کافي , بس شدن , (*to be sufficient*) — . کوهریدن , بدل شدن
کفایت کردن , اکتفا شدن , شدن . v. *To suffice.*—(*to confer a favour or benefit*), خیر کردن , احسان کردن , منفعت کردن ,
مدد کردن , (*to assist*) — *To benefit.* v. . عنایت نمودن
— . عبادت کردن , *To serve* God, — . یاري کردن , پشتي دادن
To serve an office, عملدار , منصبدار شدن , منصب داشتن
بودن , علوفه دار شدن . v. Also *to obey, assist, promote, satisfy, content, requite, attend, conduce, officiate.*

Served (*attended upon*), اهل , ذوالتوابع A , مخدوم A ,
. مرعي A , معبود A , (*worshipped*) — . خدم و حشم *Served with victuals,* A متاکل , پرورده . *Served on table,* بر
. برخوان موضوع , سفره نهاده

Service (*menial service*), ملازمت , چاکري , نوکري ,
— . عبودت A , عبودیت A , بندگي , خدمت A , خدمتگاري
(*a course or order of dishes on a table*), A نعمت (plur. نعم),
A طعام (plur. اطعمت). — (*religious worship*), A عبادت ,
A طاعت , A اعتباد , پرستش . — (*actual duty, place*),
خدمت , A منصب , منصبداري , جاه , بار . v. *Office.*—
(*business*), کار , A عمل , A امر . — (*advantage*), A فایده ,
A منفعت , A نفع , A انتفاع , A کسب . v. Also *attendance; obedience, employment, purpose, use, favour, benefit.*

Serviceable (*useful*), فایده مند , مفید A , کارگر , سودمند ,
مجتني A , (*diligent, industrious*) — . نافع A , منفعت آور ,
تیزدست , کارآموز , کارساز , مشغول A , دست درکار
. متید A , تیزکار

Serviceableness (*usefulness*), سود مندي , فایده مندي ,
شوغل A , اشتغال A , (*diligence, industry*) — . استفاده A
. جد و جهد , تیزکاري , تیزدستي , محنت A

SERVILE, نوکرآسا , مطیع A , متابع A . — (*mean, abject*),
فرومایه , حقیره , خور , لکع A , لکوع A , لکیع A . v.
Slavish, dependant, obsequious.

Servilely, . ازخوري , بخورانه , حقیرانه , بطور وخاده

Servileness, servility, غلامي , بندگي , اطاعت A , حکمبر ,
حقیري , ابتذال A , (*meanness*) — . فرمان برداري , داري
A حقارت , خوري . v. *Slavery, servitude, dependance.*

A serving-man, servitor. v. *Servant.*

Servitude, نوکري , چاکري , بندگي , عبودیت A ,
ملکت A , ملک A , مملوکیت A , افگندگي , عبودت A
A ابتذال . v. *Slavery, servility.*

SERUM (*thin watery part of milk, &c.*), زردآب , مصل A ,
. آب , رخبین , مضارت A , مصالت A

SESSION (*sitting*), نشست , اجلاس A , جلوس A . —
(*an assembly of magistrates, &c.*) A مجلس القضات , مجلس A ,
. دیوان A , دربار

To SET (*put, place*), نهادن , نشاندن , وضع کردن , ودع
طرح کردن , برنشاندن , تودیع نمودن , نصب کردن , ساختن
اغارس , غرس کردن , آجستن , (*to plant*) — . موضوع ساختن
تصمیم , تعیین کردن , تنبیه کردن , (*to appoint*) — . ساختن
— . برقرار ساختن , قایم کردن , مقرر کردن , (*to fix*) — . ساختن
آراستن , نظم ساختن , بندوبست نمودن , (*to regulate*),
ترتیب ساختن , متدبر کردن —*To set about* (*apply to, make a beginning*), آغاز کردن , شروع ساختن . — *To set against* (*place one thing in opposition to another*), مقابله , روبرو نهادن

تحريض كردن , (*to irritate one against another*), كردن .
تحريش ساختن , يكي را بمخالفت ديگر انگيختن . v. *To instigate, excite.* — *To set apart, set aside, set by,* بر طرف
نهادن , بگوشه نشاندن , بركنار وضع كردن . *To set aside*
(*reject*), ترك نمودن , نفي كردن , رد ساختن , لا قبول كردن ,
بر طرف زدن . (*to abrogate*), محوساختن , موقوف كردن ,
v. *To repeal.* — *To set by* (*regard, esteem*), اعتبار كردن ,
تكريم ساختن . — *To set down* (*make a memorandum*), ياد
داشت نوشتن , تذكّركردن , تذكرت ساختن . v. *Also to
fix, establish.* — *To set forth* (*make appear*), آشكاره كردن ,
بيان ساختن , اظهاركردن . v. *To publish, promulgate.* — (*to
display*), نمودن , نمايان ساختن , تبصيركردن . v. *Also to
explain.* — (*to arrange*), نظام ساختن , صف صف كردن . v.
To order. — *To set forward,* تقدم كردن , تمشيت ساختن ,
ترقّي كردن . v. *To promote, proceed.* — *To set in,* شروع كردن ,
v. *To begin.* *To set off* (*embellish*), آراستن , زيب كردن , زينت
دادن , حسن كردن , v. *To decorate, adorn.* — *To set on* (*animate,
instigate*), تحريض كردن , انگيختن , دليرساختن . (*to attack*),
هجوم كردن , حمله كردن . v. *To assault.* — (*to employ*), كار دادن .
— *To set out* (*allot, divide*), تقسيم كردن , قسمت كردن ,
حصه داركردن . (*to mark by boundaries*), سرحد كردن , رسم
كنار نشاندن , سرزمين مسطور نمودن . (*to publish*), شياع
كردن , آشكاره ساختن . (*to show, display*), نمودن , اظهار
كردن , معروف ساختن . (*to have a beginning*), ابتدا داشتن ,
شروع داشتن , مباشرت داشتن . v. *To begin.* — (*to em-
bellish*), آراستن . v. *To set off.* — (*to fit out*), سازيدن ,
سازكردن , آمادن . v. *To equip.* — (*to prove*), حجت برهان
نمودن , بينت آوردن , دلالت دادن . — *To set to* (*apply one's
self to any thing*), بامري مشغول شدن , جد وجهد نمودن ,
همت كردن , بذل مقدور وسعي موفور دادن , بذل عزم كردن .
v. *To employ every endeavour.* — *To set up* (*erect*), برداشتن ,
افراشتن , نصب كردن . v. *To build, establish.* — (*to exalt
to power*), بقدرت وعظمت برداشتن , بتوانگري برافراشتن ,
تعزيز كردن . (*to place in view*), بنظر برداشتن , پيش چشم
نهادن . — *To set out on a journey,* روانه شدن , كوچ كردن .
عزم راه كردن , روبراه شدن , عزم طريق ساختن , تسفر
كردن . *To set out in the world, to set up in trade,* بمحنت
دنيا شروع كردن , آغاز تجارت و معامله ساختن , عزم كار و
عمل كردن . *To set another up in trade,* راس المال براي
تجارت دادن , تجارت بخشيدن , سرمايه جهت . *To set
above or high up,* برنهادن , بالا نشاندن , بلند كردن . *To
set up a cry,* فرياد برآوردن , بانگ برزدن , آوازكردن , بلند
آواز زدن . *To set up a claim,* دعوي كردن , طلب ساختن ,
مدعي شدن . *To set up* (*or promulgate*) *an opinion,* شياع
راي كردن , فكر اشكاره نمودن , وهم اظهارساختن . *To set on
foot,* برپا ساختن , بكار وبجا آوردن , مباشرت وترقي دادن ,
آغاز واستدراج كردن . v. *To promote, encourage.* — *To set at
nought,* سبك شمردن , حقارت كردن , اهانت نمودن . v.
To despise. — *To set at defiance,* سبك خواندن , سبك شمردن ,
واغضاب كردن , آزار دادن و اهانت نمودن . *To set a broken
bone,* استخوان شكسته راست ساختن , دشيد بند ساختن .
To set bounds to, حد بستن , حدود مقرر كردن , اقتصار كردن ,
قصر كردن . *To set on fire,* آتش زدن , آتش دادن . v. *To
fire.* — *To set* (*as the sun*), غروب كردن , غايب ساختن ,
غياب شدن , وجب كردن , وجوب ساختن , وقب كردن ,
قنوب بودن , افول شدن , قنوب بودن , افول شدن ,
بمنكيدن . *To set* (*as a star*), اقبال كردن , شمس ساختن ,
خفوق كردن , منتجم شدن . *To set as the pleiades,* انتاق
كردن .

Set (*put, placed*), نهاده , نشانده , موضوع A , مجعول A ,
منظم A , بحسب القانون A . (*regular, formal*), منصوب A ,
برقرار . (*appointed, fixed*), حسب القاعده A , قياسي
معين A , مقرر A .

A set (*complete suit of any thing*), طبقة A , سلسلة A ,
طايفه A , گروه , گنج , &c. v. *Suit, kind, species.* — *A set of
horses* (*six or eight*) *exactly matched,* طوله A .

SETACEOUS, v. *Hairy.*

A SETTEE, صفه A .

A SETTER (*placer*), نهنده , واضع A .

Setting, v. *Placing.* — *The setting of the sun,* غروب
غيبت A , وقوب A , حلول خايه شام , زوال شمس , آفتاب
نصاب A . *Setting as a star,* نو , نوان .

To SETTLE (*determine, fix*), مقرر كردن , بند و بست كردن ,
ثابت كردن , استحكام ساختن , برقرار كردن , پايدار ساختن
احكام ساختن . v. *To establish.* — (*to fix residence in any
place*), تمكين كردن , وطن گرفتن , قرار گرفتن , متوطن گشتن ,
وطن مالوف يافتن . v. *To reside.* — (*to subside, as the dregs
of liquor*), ريزيدن , ناب گشتن , صاف گرديدن , نشستن ,
مصفي شدن . *To settle one's affairs,* كارها تقويم كردن ,
معامله نظم ساختن , مصلحت ترتيب كردن . *To settle*

accounts, محاسبت , حساب مقابله کردن , حساب رفع کردن
کردن . To settle or light upon (as a bird, &c.), لبود نمودن ,
وقع کردن , نزول کردن . v. Also to rest, repose, calm.

Settled (confirmed, established, agreed upon), قرار , مقرّر A , مصمم A , مامور A , موکّد A , متعیّن A , معیّن A , کرده شده , منصوب A , موافق شده , معهد A . Settled (as an account), مالي , رفع کرده شده . Settled (as the sediments of liquor), — . ویزیده , پاک شده , مصفّي A , مستصفي A , گردیده , رسوخ A . Settledness, استقرار A , پایداري , استواري , قراري

Settlement (residence), جاي نشست , نشیمن , جایگاد , مکان A , تسکین A , مقام A , سکون A , مکونت A —(of any business), بند و بست —(of an account), رفع A . v. Colony: also jointure.

SEVEN, هفت , سبع A , سبعت A . In sevens, هفتگانه . The seven planets, هفت ستاره , سبع سبعه , هفت هفت . The seven climates, هفت اقلیم , هفت کشور .

Sevenfold, هفت تا , هفت طاق , سبعت أضعاف A . Seven hundred, هفت صد , سبع مایة A —Sevennight, هفته , هفتق. v. Week.—Sevenscore, یک صد و چهل , اربعون ومایة A .

Seventeen, هفده , هفدده , سبعت عشر A —The seventeenth هفدهم , سابع عشر A .

Seventh, هفتم , هفتمي , هفتمین , سابع A , سابعت A . A seventh part, هفتم حصه , هفتمي , سبع A —Seventhly, هفتم , سابعا A .

Seventy, هفتاد , سبعون A , سبعین A . Arrived at seventy years of age, هفتاد رسیده , هفتاد ساله , هفتادم —Seventieth, سبعین A , سعبون A .

To SEVER, افراز , افراز کردن , جدا ساختن , بریدن , ساختن , تفریق کردن , تقطع کردن . v. To separate, part, divide, cut.

Severed, بریده , جدا شده , مقطوع A , مفروق A , مفروز A , منفصي A .

Severance, جدائي , بریدگي , تقطّع A , قطع A , افتراز A , افتراق A . v. Separation, partition.

SEVERAL, چندان , چند , چندین —(many), کثیر A , بسیار , اکثر A , متعدّد A . v. Many.—(different, distinct), نا موافق , متفرّق A , متفاوت A , منفصّل A , ممتاز A .

Severally (distinctly), متفرقانه , جد اجدا , فرداً فرداً A , مفصلاً A . v. Separately.

SEVERE, درشت , عنفي A , عنیف A , تند , ظالم A , ظلمکار , شدید A , بي حلم , بي رحم , بي شفقت , غلیظ A , القلب , بي مرحمت , نا ملایم . v. Rigid, austere, morose, harsh, cruel: strict; concise.—(grave, awful), شکوهمند , اهل صلابت , هیبتوار , پر هیبت . v. Sober, sedate.—(painful, afflictive), درد ساز , دلازار , زحمت ده , پر رنج , رنج آور , وجیع A , دلدوز , جان آزار , دلگیر , آمزن , آزار , رنان , انطراب آور , وبیل A .

Severely (harshly), بشدّت , درشتانه , با عنف , ظالمانه , با جان آزاري . v. Rigidly.—(painfully), دلازارانه , با رنج , با الم و وجع . —To prohibit severely, با تنبیه تاکید کردن .

Severity, شدّت A , سختي , درشتي , عنف A , تندي , ظلمکاري , ظلم A , بي حلمي , عدم شفقت , عدم ملایمت , مظلمت A , سبعیت A . v. Rigour, cruelty, harshness.—(gravity, awfulness), شکوه , شکوهمندي , هیبت A , هیبتواري , صلابت A . To employ severity, درشتي کردن , سختي نمودن , عنف نمودن , تند بودن , ظالم بودن , ظلمکار شدن .

To SEW, دوختن , دوزیدن , خیاطه کردن , دوز ساختن , سرد کردن , تسرید ساختن , کتب کردن . To sew together, بهم دوختن , تلفیق کردن , آژندن . To sew with close stitches, اصغار کردن , رفو ساختن , غرزت کردن . To sew with wide stitches, (to baste), مل کردن , ملّت ساختن , شمرجت کردن . To cause to sew, درزانیدن , آژندانیدن .

Sewed, دوخته , مخیط A , آژنده , مضرّب A .

A sewer, دوزنده . — (in composition), دوز . v. Taylor, shoemaker, sempstress.—(a sink, drain), آبریز . v. Common shore.— (one who serves up an entertainment), خوانسالار , خوانسامان , مخرلند .

Sewing (subs.), دوخت , دوختن , دوخت , کتبت A (plur. کتب) , خرزه A , ملّت A , غرزت A . Sewing thread, چغرسته . v. Thread.

SEX, جنس A , ساق A , نرج A . The male sex, ذکورت A . The female sex, مونث A . Bringing forth only one sex, مفرد A . She brought forth many children of the same sex, ولدت بنین علي ساق واحد A .

SEXAGENARY (*sixty years old*), شست ساله .

SEXAGESIMAL, شستم , ستون A . v. *Sixtieth.*

SEXANGULAR, شش گوشه دار , شش جانب دار , شش کنار دار , ششخانه . *A sexangular aspect of the stars,* تسدید A .

Sexangularly, با شش گوشه .

SEXENNIAL (*every six years*), هر شش سال , کلّ A . (*lasting six years*), شش سال دوم . سنت ست .

A SEXTON, خرج کنندد , تربت کاوندد .

SEXTUPLE, شش تا , سنت انعاف A .

SHABBY, پست و خور , حقیره A , دون A . v. *Mean, paltry.* —*A shabby fellow,* مردم پست و , شفک , دني A , فرومایه . v. *Scoundrel.*—*Shabbily,* خورانه , حقیرانه .—*Shabbiness,* خور , دوني , خوري , پستي , حقارت A .—*To behave shabbily,* شفک بودن , با حقیري عمل ساختن , با پستي حرکت کردن , دني شدن .

To SHACKLE, در بند , مقیّد کردن , در زنجیر بستن , دست و پا بستن , ساختن .

Shackled, با زنجیر مقیّد , دربند , درزنجیر .

Shackles, صفاد A , قید و بند , قید A , بند , زنجیر , صفد A , کرّ A (plur. کرور). v. *Fetters, manacles.*

SHAD (*fish*), جباغ .

SHADE (*made by the interception of light*), ظلّ A , سایه , فرد A . (*darkness*), ظلمت A , تاري , تاریکي . (*coolness*), سایه , سردي , برودت A . (*protection, shelter*), حمایت A , حمایت , صیانت A , درف A . — *A shade* (*departed spirit*), ظلّ A , صورت وهمي , خیال A , طیف A . v. *Ghost;* also *shadow* and *shady place.* — *Educated in the shade* (*ignorant of the world*), سایه پرور . *Diffusing a shade,* سایه گستر . *Any thing which affords a shade,* ظلّال A , ظلّت A (plur. ظلال), چتر , سراپرده , شراغ A , شران A , کنّ A (plur. اکنان , اکنت), زفن A . *A shade* (*over a door*), سایه بان , سماوت A . *To sit in the shade, to seek the shade,* استظلال در , بسایه نشستن , تظلّل کردن , مستظل شدن , کردن , سایهگاه رفتن .

Shades, ظلال A , ظلول A , اظلال A .

To shade, سایه دادن , اظلال ساختن , تظلیل کردن , کم نهان ساختن . (*to cover, hide*), پوشیدن , پنهان کردن , ساختن . v. Also *to protect, screen.*

Shaded, سایه دادد , مظلّل A .

Shadiness, سایه داري , ظلّ A .

A shadow, سایه , ظلّ A , حاشیه A , تبیع A , آلانه , فرد A . —*The shadow of God,* ظلّ الله . *The shadow of God upon earth,* ظلّ الله في الارضین A [royal titles].—*An extensive shadow,* سایه دراز , ظلّ ممدود . *A thin or light shadow,* شعشع A . *The shadow of the earth* (*in an eclipse of the moon*), ساهور A . *A shadow in moonlight,* سمر A . v. *To shade.*

Shady, shadowy, سایهدار , سایه گستر , ظلّ بخش . *A shady place,* سایهگاه , سایهبان , جاي سایه دار , ظلّ A , مظلّت A , مثلّت A , مغیات A , مغیوت , کادد , گاز , شریش A (plur. مثنات A , مغنوت A , نسر , نس , گاز , درخت سایهدار , نشوارد . *A shady tree,* اعراش , عرش A , رلمیا . *The shady cypress,* سروي سایه دار .—*Shadowy,* v. Also *unreal, unsubstantial.*

A SHAFT, تیر . v. *Arrow.* — (*a spire*), منارد A . v. *Steeple.*

SHAGREEN (*skin of a fish*), سغري .

To SHAGREEN (*vex*), آزارکردن , انطراب دادن , قهر , اغضاب کردن , انگیختن .

Shagreened, آزاررسیده , مضطرب A , مغضوب A , مقهور A .

To SHAKE (*agitate*), جنبانیدن , جنبان کردن , جنبش , تنفیض , حرکت دادن , متحرّک ساختن , لاندن , دادن نفض کردن , هزّ ساختن , عفق کردن , ساختن . *To shake or be shaken,* جنبیدن , لاندن , مخیدن , تپیدن , لرزیدن , ارتعاش نمودن , ارتعاد کردن . v. *To move, agitate, quaver, tremble, totter, stagger;* also *to weaken.* — *To shake hands,* دست بدست کردن , دست گرفتن . *To shake off* (*rid one's self of*), دفع کردن , وا راندن , برطرف زدن . *To shake the voice* (*in singing*), آوازگردانیدن , سراییدن . *To shake one's resolution,* متردّد کردن , حایر بایر ساختن , درشبهه , تمییل کردن , انداختن .

Shake, shaking (*subs.*), جنبش , زلزال A , لرزه , لرزش , رجراج A , رجرج A , ارتعاش A , ارتعاد A , حرکت A

A shake in musick, اضطراب A ؛ رهل A ، رجرجت A ، نغمت A ، ترنم A ، سرا ، ترانه A .

Shaken, جنبانیده ، لانده ، لرزانیده ، متحرّک A ، مخیده ، تپیده ، مضطرب A ، مصطفق A ، منتفض A .

A shaker, جنبش کننده ، جنبنده ، جنباننده ، لرزنده ، ارتعاد سازنده ، تنغیض کننده .

A SHALLOP, پرنده ، سنبکی ، زورق A ، قارب A ، بوصي A .

SHALLOW (*not deep*), پایاب ، کم تک ، کم عمق ، زلعلم A ، نا عمیق ، بي عمق ، نا دور فرو ، غیر غور ، نا درن . (*not intellectually deep, futile*), بیهوده ، بیوقوف ، بي معني ، بیدماغ ، سبکسر . *Shallow-brained*, بي دانش ، کم عقل . v. *Ignorant, trifling, foolish.*

A shallow, آبجو ، اداک ، شنار ، ستار . v. *Shelf.*

Shallowly (*not deeply*), بي عمق ، بي وادي . (*simply, foolishly*), کم عقلانه ، با بیهودگي ، بیوقوفانه ، احمق آسا .

Shallowness (*want of depth*), عدم عمق ، کم تکي ، پایابي ، بیوقوفي — (*want of understanding, triflingness*), بي درني ، بیهودگي ، حماقت A ، عدم دماغ ، سبکسري .

A SHAM (*trick, false pretence*), بهانه ، نقل A ، سازش ، حیله بازی . v. *Fraud, imposture, delusion.*

Sham (*counterfeit, fictitious*), نقلي ، ساخته ، رنگ امیز ، غدیر A ، حیله آمیز ، صورت نما ، مزوره .

To sham, نقل کردن ، بهانه کردن ، سازش نمودن ، حیله ، بازي کردن ، صورت معامله نمودن ، مزور کردن . v. *To cheat, trick.*

SHAMBLES (*place where butcher's meat is sold*), مسلخ A ، قصاب خانه ، گوشت آویز . *A hook on which meat is hung on the shambles*, آویز ، گوشت آویز .

SHAME, شرم ، شرمندگي ؛ شرمساري ، حیا A . v. *Disgrace, ignominy, infamy.* — (*bashfulness*), خجلت A ، خجالت A ، حجاب A . v. *Modesty.*

To shame (*make ashamed*), شرمنده کردن ، شرم دادن ، رسواي کردن ، بي حرمت کردن — (*to disgrace*), شرمسار کردن ، بي عزت کردن ، بد نامي دادن ، ناموس زدن . *Shamefaced*, شرم رو ، شرمسار ، خجل A ، نا شوخ ، سرخ رو . v. *Bashful, modest.* — *Shamefacedness*, شرمساري ، خجالت ، خجلت A ، سرخ روئي . v. *Modesty, bashfulness, timidity.*

Shameful, شرم آور ، رسواي ، معیوب A ، مذموم A ، فضح A ، نکبتي . v. *Disgraceful, infamous, ignominious.* — *Shamefully*, با شرم آوري ، فضیحانه ، شوخانه ، بطور رسواي ، فضاحت A ، معیوب . — *Shamefulness*, شرم آوري ، فضاحت A ، رسواي . v. *Infamy.*

Shameless, بي شرم ، بي حیا ، بي خجالت ، وقیح A ، بي ادب و آزرم ، شوخ . — *Shamefully*, با فضاحت ، معیوبانه ، بلا ادب و آزرم ، بلا شرم .

Shamelessness, ترک ادب ، بي شرمي ، بي غیرتي ، شوخي ، عدم آزرم ، گستاخي .

A shammer, v. *Cheat, impostor.*

SHANK, ساق ، لنگ ، اشتالنگ ، شتالنگ A ، نقول A ، یوز . v. *Leg: stalk.* — *The shank or long part of an instrument, &c.* ساق A ، لنگ ؛ دسته ، دستینه . v. *Handle.*

Shanked, ساق دار ، اشتالنگدار .

A SHANKER, قرح A ، قرحت A ، ریش آتشک . v. *Ulcer.*

SHAPE, شکل A (plur. اشکال)، صورت A ، هیئت A ، طبع A ، اندازه ، خلقت A ، قالب A ، کالبد ، تندیسه ، اندام ، طباع A . v. *Figure, form.* — *To assume the shape*, صورت گرفتن ، شکل گرفتن . *In no shape*, جدّا A ، قطعا A ، جدانه ، لا لا .

To shape, شکل کردن ، تشکیل کردن ، صورت بند نمودن ، اندام کردن ، تراشیدن ، ساختن . v. *To make, form.*

Shaped, مشکل A ، متشکل A ، تراشیده ، ساخته . v. *Formed.* — *Well-shaped, shapely*, مخلّق A ، خوش اندام ، خوب صورت . v. *Elegant, handsome.* — *Ill-shaped, shapeless*, بد شکل ، بد قطع ، بي اندام ، بي شکل ، نا جمال ، زشت . v. *Deformed.* — *Shapeliness*, خوش شکلي ، حسن اندامي ، جمال کالبد ، خوب صورتي .

SHARD (*fragment of an earthen vessel*), سفال پاره ، کسرت سفالي .

To SHARE (*divide among others*), حصّه کردن ، تقسیم ، بهره کردن ، بخش کردن ، قسمت کردن ، تشریک کردن ، تبعض ساختن ، فلج کردن ، تقلیم ساختن ، دادن ، توزیع کردن ،

v. *To divide.*—(*to partake with others*), بخش شراکت , بهره داشتن , حصه دار شدن , حصه گرفتن , یافتن , تناهد کردن , شریک بودن , داشتن . v. *To participate.*

A share, حصه A , بهره , بخش , قسمت A , مقسم A . v. *Part, portion.*

Shared, مقسوم A , مقتسم A , موزع A , بخشیده .

A sharer (*one who divides*), بهره دهنده , حصه بخش , موزع A , مقسم A , قاسم A .—(*one who participates*), حصه دار , بهره مند , شریک A . v. *Partaker.*

To SHARK, v. *To cheat, trick.* — *A shark*, v. *Sharper.*

SHARP (*having a keen edge or point*), تیز , بران , قاطع A , وادق A , حدید A , حدّاد A , حاد A , سنین A , فلوع A , سراتي A , نهیک A , قاضب A , برّا A , مهذم A , حذام A , سلط A .—(*terminating in a point*), نوک دار .—(*acute of understanding*), عقل , ذکي A , زیرک , تیزطبع , تیزفهم , نونده , نونده , مذروب A , خرده بین , نکته بین , مند دها , حاذق بالذق A , حذاق A , حانق A , حاذق A , ماهر A , تفت A (plur. (اعنا), اوطبون . v. *Ingenious, witty, subtile.* — (*acid*), ترش , زست , زوش , حاد A , متر A , مضبر A , ماضر A , مضر A , ناقس A , حامض A . v. *Sour.*—*Sharp-toned*, تیزآواز . v. *Shrill.*—*Sharp-sighted*, برت , تیزچشم , دیدوار , مبصر A , شاذي A . *Sharp-visaged*, تیزوجه , روي . *Sharp tongued*, زباندراز , ذلق A , ذلیق A , طلیق ذلیق A , طعان A , ملاطه A , ذلیقه A . v. *Sarcastick.*—*Sharp* (*severe, harsh*), تند , درشت , سخت , عنفي A , بي حلم .—(*sharp set*), جواعن A , گرسنه , تیز . v. *Hungry, eager, keen.*—*Sharp* (*painful*), درد ساز , رنج آور , آزاررسان , اضطراب بخش , جان آزار , دلگیر , دلخراش .—(*fierce, fiery*), تیزطبیعت , تیزمزاج , تند , تند تیز , آتشي , آتشمزاج .—(*emaciated, lean*), لاغر A , کم گوشت , نحیف A .—*A sharp sword*, تیغ تیز , صیف قاطع , شمشیر ماضي , تیغ بران , سیف حدّاد , سیف قاضب A , شمشیر قاضب , سیف سرتیز , مرهفه A . *A sharp dagger*, خنجر تیز , شمشیر رهیف . *A sharp knife*, سکین تیز , لخزه A , حذاقي A , خنجر آبدار . *The sharp edge of a sword, knife, &c.* نایه تیز , رمیض A . *Sharp in the edge*, تیزناي .—*Armed with sharp arms*, شایکي A . *A sharp thorn*, لداغ A . *A sharp flint*, وقیع A .

A sharp (*a pointed weapon*). v. *Sword, dagger.*—*A sharp in musick*, تیز , مقام , تیز صدا , اصول .

To sharpen, تیزکردن , حدّ دادن , تاب ساختن , سن زدن , تحدید کردن , تذریب ساختن , ذرابت دادن , محدّ کردن , ترقیع , اشحاض کردن , ذکر دادن , طرور ساختن , طرّ نمودن , وقیع کردن , حاتق کردن , ساختن . *To sharpen the teeth*, ورش ساختن , دندان را تیزکردن .

Sharpened, تیزکرده شده , موقع A , موقوع A , رمیض A . *To be sharpened*, تیزشدن , موقوع بودن . *Any thing upon which another is sharpened*, مسن A , سنگ آسیان . v. *Whetstone.*

A sharper, حیله باز , فریب , غدار A , غابن A , خوّان A , چپاني , فن باف .

Sharply (*acutely*), تیزانه , زیرکانه , باذکا , عارفانه , با تیزفهمي , با عقل , بطور نکته بین . v. *Wittily, judiciously.*—(*severely, harshly*), بي ملایمت , تندانه , با عنفي , درشتانه .—(*painfully*), بادرد , جان آزار , بطور جان آزار , با رنج , با طعن و طنز , با غم و درد .

Sharpness (*keenness of edge*), تیزي , تیزنایي , برایي , حدت A , ذکر A , ذرابت A , شغر A , شذرت A , غرار A .—(*acuteness of understanding*), تیزفهمي , تیزطبعي , عقل A , حذاقت A , ظرافت A , فراست A , ذکاوت A , ذکا A , زیرکي . v. *Ingenuity.*—(*sourness*), ترشي , زستي , زوشي .—(*painfulness*), دردمندي , رنج , الم , آزار , اضطراب A , غم , غصه A , ملال A . v. *Pain.*—(*severity of language*), سرزنش , شکایت A , شتم A , ملام A , بهتان , زباندرازي , طعن و طنز , ذم A , غمز A , افترا A , عتبي A . v. *Censure, reproach.*

To SHATTER (*break into many pieces*), خرد مرد کردن , پاره پاره کردن , ریزه ریزه کردن .—(*to be broken in pieces*), ریزه ریزه شدن , خرد مرد بودن .

Shattered, خرد مرد کرده شده , پاره پاره زده , ریزیده .

To SHAVE, ستردن , سترساختن , تراشیدن , بشرساختن , بشورکردن , حلق کردن , حف نمودن , ملمعت ساختن , تملیط کردن , طموم ساختن . v. *To shear.* — *To shave the head*, موي سر تراشیدن , تحلیق کردن , تقزیع ساختن .

Shaved, shaven, سترده , تراشیده , محلق A .

A shaver, سترنده , موتراش , حلاق A (plur. حلقوت), مزین A , حاجم A , دلاک A . v. *Barber.*

Shaving (*subs.*), سترگي , تراشش , حلق A .

A shaving (thin slice of wood, &c.), تراشش , تراشه , بازافکن , سونهش , سونش , حکاکت A .

SHE, او , هي A . v. Also *female.*

A SHEAF, آغوش , دسته . *A sheaf of corn),* كدس A (plur. اكداس), اغوش , شمال A , جرزه خرمن , ابالت غله , دسته زرعت , حاصل .

To SHEAR, قطع كردن , بخسودن , بريدن , مقراض كردن , جزل ساختن , جز كردن , قص ساختن , جزم كردن , قصر ساختن , كرد نمودن . *To shear sheep,* غرف ساختن , جلم كردن , پشم بريدن .

Shears, جلم A , كاز , مقص A , مقاص A , مقراض A , مقطع A . v. *Scissars,—Shears for cutting gold, silver, &c.* مغراض A , مغراض A , مغرض A , مفرض A . *Sheep-shearing shears,* گرنيس .

A shearer, قطع كننده , برنده .

A SHEATH, مذبه A , نيام , (plur. غلف) غلاف A , ميان , جلبار A , زنيله , نياب , هرته , (plur. اوعيت) وعا A (plur. اغمد , غمود) , غمدان A , غمد A , جفن A .—(*in composition*), دان . v. *Case.—An ornamented sword-sheath,* (plur. اخلت) خلت A , قراب A . *The ferrule of a sword-sheath,* پراز وان . v. *Ferrule.—Sticking in the sheath (as a sword, &c.),* ملصاب A .—*To draw (a sword, &c.) from the sheath,* آختن , تصله ساختن , مستبل كردن .

To sheathe, در غلاف نهادن , ميان كردن , در نيام نهادن , غمد ساختن . *To sheath a ship,* قلفت كردن . v. *To defend.*

To SHED, ريزش نمودن , ريزكردن , ريزيدن , ريختن , اشك فشان كردن . *To shed tears,* افشاندن , فشاندن , سجم كردن , همع ساختن , همي كردن , اشكبار بودن , ريختن . v. *To cry, weep.—To shed blood,* خون ريختن , خون كردن , دم فشاندن , خونفشان كردن , خونبار ساختن .

Shed (part.), ريزيده , فشانده , افشانده , ريخته .

Shedding (part.), ريزان , فشان , افشان .—(*in comp.*), خونفشان , خونريز . *Shedding blood,* خونريز . *Shedding tears,* اشك ريزان .—(*subs.*), ريزش , سجم A , همع A , همي A , تسوق A , غسقان A , ذروف A , ذرفان A , ذرف A , همان A .

A SHED (*slight temporary covering*), خرگاه , بارانگير , خانه لبان , خانه ني , كروني A , (plur. اكواخ) كوخ A , كاخ A .

A SHEEP, ام الصوال A , گسپند , گوسپند , گوسفند , ميش , ازاره , غريس A , طوبالت A , ظبيت A , شات A . *A tame sheep,* داجنت A . *A milch sheep,* ابواع A , بوشا .—*Sheep (collectively),* غنم A , اشنام A , غنايم A , شوي A , ماشيت A , مواشي A , شياه A , شا A , اشاوت A . v. *Cattle, flock.—The bleating of sheep,* هرهر , ثاج A , ثغا A , خوار A . v. *Bleating.— A sheep-walk,* v. *Pasture.*

A sheep-fold, sheep-cot, اغل A , صيرت A , انگرو , انگروا , زبيرت A , حظير A , كمرا , انگروا . *A sheep-hook,* گراز , منسات A , پاژو , پادو , پاشو .

Sheepish, v. *Bashful, timid.—Sheepishness,* v. *Bashfulness.*

A sheep's eye (modest, timid glance), نفر , حجاب چشمي , شيوه خجلت آميز , بازي شرمسار . v. *Glance, ogle.*

To SHEER OFF, v. *To retreat.—Sheer,* v. *Pure, clear, clean.*

A SHEET (*for a bed*), چادر , چدر , برد A , ردا A . *A sheet of paper,* كاغذ , ورق , چار شب , چار شغب , تخته . v. Under *paper:* also *sail.—A packing sheet,* برونده .

A sheet anchor (large anchor), لنگر عظيم .

A SHEKEL (*Jewish coin 2s. 6d.*), وزن A .

A SHELF, تخته , راف A , رف A , طاقيت A , طبقه A (plur. طباقات). (*a shallow, sunk rock, or sand-bank in the sea*), شنار , ستار . *Shelfy,* پر شنار .

A SHELL (*covering of a testaceous animal*), صدف A , (plur. اصداف) صدوف A , مصقله A . *A shell used in polishing,* مهرد A , مصقل A , مهرق A , مينا A , درياگوش .—*A small shell,* صدفچه . (*the external crust of any thing*), پوست , خشك , قشره A , قشرت A . *A nut-shell,* پوست جوز . *A bean-shell,* قشر بقلت . *An egg-shell,* پوست بيضه .—*The shell of a house,* چهار ديوار خانه .—*A shell-fish,* صدف A , صدوف A (plur. اصداف).

To shell (take out of the shell), از صدف گرفتن , پوست مقشور ساختن . v. *To peel.—(to cast the shell),* واكردن , از پوست جدا شدن , بي صدف گرديدن , صدف ترك كردن , مقشور گشتن .

Shelled (having a shell), صدف دار , پوستدار , باقشر .—

(*taken out of the shell*), از پوست بیرون شده , از صدف گرفته , مقشو A , مقشّر A , مقشور A .

Shelly, پوستدار , پر قشر , صدف دار , پر صدوف .

SHELTER (*covering*), پوشش , سترہ A , سترت A , مامونیت A , حفظ A . — (*protection*), پناه , حمایت A , صیانت A , امان A . v. *Security*: also *protector, defender*. — *A place of shelter from rain*, بزوانگیر . v. Also *asylum, refuge*.

Sherd, v. *Shard, shred*.

A SHEPHERD, چوبان , شبان , شوبان , گلّه‌بان , گواره , چرنده , (plur. خول) خایل A , راعي A , مرعي A , بان , نتّاذ A , وقري A , هبهبي A , وطّاس A , هيبان A , چرند , قوّاط A , كعل A . *A word used by shepherds in calling to their flocks*, پچپچ , پچپچه . v. معحل and جوم .

A shepherdess, زن چوبان , عورت گلّه‌بان , مرعية A , هبهبية A .

SHERBET, شربت A .

A SHIELD, سپر , گرده , ترس A , جنّه A , جناني A , مجن A , زبر , درقت A , درق A , چرخه , جنانت A , حجفت A , غضبت A , نفي A , مجنب A , مجنا A v. Also *protection, defence, defender, protector*. *Armed with a shield*, سپردار , ترّاس A , تلرس A , مجاجف A . *A shield-maker*, سپرساز , تراس A . *He threw away his shield*, i. e. *he threw down his arms, he surrendered*), سپر , سپرانداخت . برآب افگند .

To shield, با سپر پوشیدن , با ترس امان ساختن , پناه دادن , حمایت دادن , صیانت کردن , منصور نمودن . v. *To defend, protect*.

To SHIFT (*change place*), جا بجا رفتن , رحلت کردن , نقل کردن , انتقال ساختن , نتقّل کردن . v. *To move, go, travel, emigrate*. — (*to change*), تبدیل کردن , بدل کردن , تغییر کردن , متغیر گردانیدن . v. *To alter*. — (*to transfer from place to place*, جا بجا بردن , قادا بودن , ندل کردن . — *To shift one's place of residence*, وطن بدل کردن , ترک دایر , از مقام رحلت , از نشستگاه رفتن , تبدیل جایگاه کردن , ساختن تبدیل , تبدیل جامه ساختن , کردن . *To shift one's clothes*, پوشاک بدل کردن — (*to change shirt or shift*), پوشش کردن , تغییر پیراهن ساختن , تبدیل قمیص کردن . *To shift* (*practise indirect methods*), کارسازي نمودن , حیله بازي کردن , فریفتن , غیر حقیقت عمل کردن , صلاح ساختن . v. *To trick, cheat, defraud*. — (*to pick up a livelihood with difficulty*), بد شواري گذران کردن , خورپاره اندک یافتن . v. *To make shift*. — *To shift off*, واپس انداختن . v. *To delay*.

A shift (*artifice*), کارسازي , حیله A , حیله بازي , عذره , بهانه . v. *Subterfuge*. — (*an expedient, succedaneum*), بدل A (plur. ابدلا), تبدیل A . — (*a remedy*), چاره , گزید , علاج A . — (*a woman's linen*), کرته , عجوز A , قمیص عورت , پیراهن زن , زیر جامه زن , پرواز , درع A , الخالق A , شعار A (plur. اشعرت). v. *Skirt*. — *To make shift* (*act with difficulty, find an expedient*), با دشواري عمل پرداختن , با دشواري چاره یافتن . *What shift can be made*, چه بدل , چه چاره .

Shifted, مبدّل A , مغیّر A . v. *Altered*. — *Shifted from one place to another*, از جا بجا برده .

A shifter (*changer*), بدل سازنده . — (*a shuffler*), حیله باز .

Shiftless, بي چاره , بي بهره , لاچار , حاجتمند . v. *Poor, helpless*.

To SHILL-I SHALL-I, پس و پیش کردن . v. *To hesitate*.

SHILY (*not frankly or familiarly, cautiously*), نا کشاده , بي کشادگي , با وحشت , با حذر , با اجتناب , با احتیاط , با کمال انتبا . v. *Timidly*.

The SHIN (*fore part of the leg*), پیش ساق , پیش لنگ . v. *Shank*.

To SHINE, درخشیدن , تابیدن , روشنایي کردن , شعله کردن , اشراق ساختن , درخشان شدن , رخشیدن , ضیا , پاشیدن , تافتن , تابان شدن , لامع شدن , متلألي شدن , پرتاب کردن , پرتو انداختن , نورگستریدن , ملتمع شدن , بخشیدن , پشنجیدن , تنورساختن , تنویر کردن , بروق نمودن . v. *To enlighten, glitter, flash*. — (*to be eminent, illustrious, conspicuous*), روشن شدن , اشرف بودن , رفیع بودن , نامدار شدن , شهرت یافتن , مشهور بودن . — (*to be glossy*), پرداخته شدن , مجلّي بودن , آبدار شدن , مهره دار بودن .

Shine (*fair weather*), کشاده دوا , مصحیه A . v. Under *Fair*. — (*Brightness*), روشنائي , ضیا A , شعله A . *Sunshine*, آفتاب , شعاع شمس , روشنائي آفتاب . *Moonshine*, مهتاب , روشنائي ماه .

SHINESS (*unwillingness to be familiar, caution*), اجتناب A، احتذار A، عدم کشادگي، انتباه A، احتياط A، حذر A. v. *Timidity, reservedness.*

A SHINGLE, تراشه، پاروله، شقّت A.

SHINGLES (*distemper*), نمل A، قلاع A.

SHINING (*part and adj.*), تابان، درخشان، رخشان، روشنائي گستر، لامع A، لامع النور A، شعله ور، شعله دار، شعله زن، ضيا پاش، لامح A، لموح A، شاعل A، متلالي A، پرتو انداز، متبلّج A، برقان A، بروق A، زخيخ A، وليف A، مستنير A. *Shining as colour*, رفيف A. *Shining arms*, الواح السلاح A. v. *Bright, luminous, splendid, resplendent.*

A SHIP, جهاز، کشتي، سفينه A، مرکب A، غراب A، زورق A، کوثل A، فلک A، عجوزه A، شذا A، شذات A، رکاب A، دسرا A، عدولي A، عدوليت A. *A ship of war*, جهاز جنگ، بارجت A، مرزاب A. *An armed ship*, جهاز، جهاز کلان، شونت A. v. *Pirate.* — *A large ship*, عظيم، پريون، قرقور A، چنگ. — *A small swift-sailing ship*), پرنده، صلغت A، خلي A، خليت A (plur. خلايا)، قادس A. *A merchant-ship*, جهاز زنجير. *A fire-ship*, حراقه. *To go on board ship*, برجهاز سوار رفتن، بجهاز در رفتن، بکشتي دخول کردن، بسفينه راکب شدن. *To come from on ship-board*, از جهاز بساحل آمدن. v. *To land.* — *To ship or load a ship*, متاع، اجناس در جهاز وضع کردن، بکشتي نهادن، در جهاز بار انداختن. v. *To load, to freight.* — *To unload a ship*, متاع از، اسباب از جهاز بساحل بردن، کشتي بکنار آوردن. *To rig a ship*, جهاز آراستن. v. *To rig.* *Shipping, ships*, جهازها، کشتيها، سفاين A، سفن A، زخارف A، جواري A، بادرات A. *Any station for shipping* (*as a road, harbour, dock, &c.*), جهاز گاه، کشتي گاه، بندرگاه، مواني (plur. مينا A)، مکلاّ A، کلاّ A، فرضت A (plur. فرض)، مستار A. *A ship's company*, ملاحون جهاز. v. *Crew.* — *A ship-man, ship-boy*, v. *Mariner.* — *The mooring of a ship*, مرفا A. *The poop or stern of a ship.* دنبال جهاز، کوثل A. *The helm of a ship*, دنبال جهاز، کاثل A. v. *Helm.* — *A ship's boat*, قارب A، زورق A. v. *Boat.* — *The freight or hire of a ship*, کرايه جهاز، نول A، نولن A. v. *Freight.* — *The lading of a ship*, بار جهاز، حمل کشتي. *The anchor of a ship*, لنگر، انگر، انجر. v. *Anchor.* — *The deck of a ship*, تابلات A. *A plank of a ship*, تخته جهاز، امسوح A. *A worm which pierces the bottoms of ships*, پيچ، پيچک، سرفه.

To caulk or sheathe a ship, دسر کردن، تلف ساختن. *The art of caulking a ship*, تلافت A. *Wind driving a ship*, ملح A. *Ships sailing with favourable wind*, سواخر A.

A ship-master, صاحب جهاز، کشتيبان، مقلن A، ريس جهاز، کشتي، ربّان، زباني A، ناخدا، ناخدات.

Shipwreck, غرق کشتي، غرق جهاز، شکستگي جهاز، غرق A، غرقاب. — *Ship-wrecked*, غرق شده، شکسته. *To be ship-wrecked*, شکسته جهاز بودن، غرق شدن، تباه شدن. *To shipwreck*, غرق کردن، جهاز شکستن، کشتي زير آب فرو زدن.

A shipwright, ship-carpenter, جهاز گر، کشتي گر.

A SHIRT, قميص A (pl. قمص، قمصان، اقمصه)، پيراهن، پيرهن، زير جامه، ثوب A، سربال، سبي، سبيج، بادبار، بادبان، پرواز، بقيره A. — *Shirtless*, بي جامه، بي قميص، بي پيراهن.

To shirt, با قميص پوشيده، با پيراهن پوش ساختن.

Shive. v. *Slice, splinter.*

To SHIVER (*tremble with cold, &c.*), لرزيدن، تپيدن، لرزان شدن، فراشيدن، نفاض داشتن، نفضا نمودن. *To shiver* (*break in pieces*), پاره پاره زدن، خرد مرد کردن، ريزيدن، ريزه ريزه کردن. — (*to fall in pieces*), پاره پاره شدن، خرد مرد شکسته بودن، ريزيده شدن، ريزه ريزه افتادن.

A shiver (*tremor*), لرزش، لرزه، نفضا A، نفض A، نفاض A. — (*a fragment*), پاره، ريزه، پاروله، تراشه. v. *Splinter.* — *In shivers*, پاره پاره، خرد مرد، ريزه ريزه.

Shivered (*broken in pieces*), پاره پاره زده. v. *Shattered.* — (*trembled*), لرزيده، فراشيده.

Shivering (*trembling*), *part.* لرزان، فراشان. — (*breaking in pieces*), پاره پاره زنان، ريزه سازان، ريزان. *The shivering fit of an ague*, لرزه، تب لرزه، لرزه تب، بردالحما A، حماي البرد A.

A SHOAL, جمع کثير، ازدحام A. v. *Crowd.* — (*a shallow*), زلحلم A، شنار، ستار. v. *Shelf.* — *Shoal*, (*adj.*) ناعميق. v. *Shallow.*

To shoal (*go in crowds*), در جمع کثير رفتن، جمع جمع. — (*to be or grow shallow*), زلحلم، شنار نمودن، ستار بودن، ناعميق گشتن، نا درون گرديدن، روان بودن. *Shoaly* (*full of shoals*), پر شنار، بسيار ستار دار، شدن.

A SHOCK (*blow*), صدمه A , ضرب A . — (*shake*), جنبش , لرزش . — (*conflict, mutual impression of violence*), هجوم A , جنگ وجدال , جدال A , جدل A , جنگ , بهم زدگي , پیکار , حرب A , رزم , نبرد , جهاد A , مجادلات A , معرکه A , محاربت A , زد و خرد , خروش , حمله A , خاطرماندگي . — (*offence, impression of disgust*), وقیعت A . پریشاني , نفرت A , اضطراب A , آزارش , آزار , دلگیري A . *shock of corn*, عامت A , [اکداس .plur] کدس A , کداس A , کدرت A . — *A shock-dog*, برق سگ .

To shock, باهم صدمه کردن . — (*shake by mutual concussion*), از هجوم یکدیگر اضطراب دادن , زدن . — (*to offend, disgust*), اضطراب کردن , آزاردادن , خاطرمانده ساختن , برهم کردن , اشتاب کردن , دلگیري انگیختن , مضطرب ساختن . — (*to be offensive*), دلخراش شدن , ناپسند بودن , آزاررسان شدن . — (*to build up piles of sheaves*), اجتماع , اضطراب آوردن , اکداس کردن .

Shocked, آزرده شده , مضطرب A , خاطرمانده , برهم کرده , استکراه دار , معرض A , رنجیده , نفرت پذیر , بیحضور . v. *Disgusted, offended.*

Shocking (*part. and adj.*), مضطرب , اضطراب آور , آزاررسان , دلخراش , دلگیر , خاطرمانده ساز , خاطرماندگي انگیز , ساز , نژند , کونج , کریه A , ناخوش , ناپسند , مکروه A , مستکره A , مستکرها A . v. *Hideous, disagreeable.—Shockingly*, مکروهانه , زشتانه , قبیحانه .

SHOD, منعل A , ناعلت A , ناعل A , با پاپوش پوشیده , نعلدار , کفش دار .

A SHOE, نعلت A , نعل A , کفشیر , کفش , پاپوش , حذا A , شلوه , پاچیله , پارواز , لالکا , کوث A , نعلین A , تختله , پالکث , لخا , لغام A , جورب A , کالیار A . *A course rustick shoe*, سلو , چاچله , سبتیه A , شمر , شمم , شم . *A wooden shoe*, نعل A , قبقاب A , نعلین A . *A horse-shoe*, نعل A . *A shoe-latchet*, پرستکانه . *To put on shoes*, کفش پوشیدن , انعال ساختن , اشساع کردن , محتذي کردن , تنعال کردن , پاپوشیدن . *To shoe a horse*, اسب را انعال , نعل بند کردن . *Forceps with which they hold a horse's nose whilst shoeing him*, برس . *A shoer of horses*, نعلبند . v. *Farrier.*

A shoe-maker, سیکف A , سکاف A , کنشگر , کفش دوز , اسکف A , اسکاف A , اسکوف A (plur. اساکفت) . *Shoe-maker's glue*, پرواقه , پرواق . *Shoemaker's black*, دوري . — *A shoemaker's cutting board*, تختهء کفشگر , کنده .

SHOOK, جنبیده . v. *Shaken.*

Shone, pret. of *shine*, q. v.

To SHOOT (*throw, dart, hurl*), انداختن , رمي کردن , ترمیدن , لتم کردن , بازنانه ساختن . *To shoot off a musket or cannon*, شلق کردن . v. *To fire, discharge, gun, cannon.*— *To shoot or kill with a gun, &c.* از توپ , ازبندوق قتل کردن , تیر , تیراندازي کردن , کشتن . *To shoot with bow and arrow*, پرتاب انداختن , نشابت اندازي کردن , انداختن . — (*to germinate, grow up as plants*), امشار ساختن , روییدن , رستن , نابت شدن , نبات ساختن , نبت کردن , منبت نمودن , وزیدن , دمیدن , نشوظ نمودن . v. *To sprout, grow.—To shoot forth ears* (*as corn*), نقف کردن , خوشه دارشدن , آنانت ساختن . *—To shoot or jut out*, تقدم کردن , تخوص ساختن , افراز نمودن , قرنت کردن . v. *To project.—To shoot* (*as the pain of a wound*), درد ساختن , رنج دادن , ضربان زدن , پران شدن , زحمت کردن . *To shoot or move swiftly along*, بریدن .

A SHOOT (*twig, tender branch*), شاخچه , شاک , شاخ , عسلج A , دارخال , درخال , غرس A , قلمدار , نهال A , شسلج A , سنج , شطا A (plur. اشطو) , فسیل A . v. *Sucker*; also *shot.*

A shooter (*in comp.*), انداز , تیرانداز . v. *Archer, gunner.*

Shooting (*subs.*), انداختن , تصخان A , رمایت A , رمي A . —(*in comp.*), اندازي .

A SHOP, دوکان , حانوت A , دکان A (plur. ادکاکین) , خلن , خانوت or خانوط , منلمت A (plur. منامات) , پاچال . — (*in comp.*), خانه . *A work-shop*, کارخانه . *A butcher's shop*, قصاب خانه . *A wine shop*, میخانه , خمخانه . v. *Tavern.* — *A banker's shop*, صراف خانه . *A stationer's shop*, کاغذ خانه . *A bookseller's shop*, کتب خانه . *A gunpowder shop*, باروت خانه . *A cook's shop*, کباب خانه . *A tanner's shop*, تابه خانه , دباغ خانه . *A picture shop*, نگارخانه . *An apothecary's shop*, دوا خانه . *A little shop* (also *a bench before a shop on which goods are exposed to sale*), دوکانچه . *A range of shops in a market*, رسته . — *A shop book*, روزنامه . v. *Account book.*

A shopkeeper, shopman, دوکاندار , خان , اقتار A or اقطار , اهل خردوات , خرده فروش , بقال A . v. *Pedlar.*

SHORE, کنار , لب , ساحل A , ساحل البحر A , طرّت . v. *Coast.—On the sea-shore,* بلب دریا . *To go on shore,* مساحله کردن • v. *To land,* and under *ship. There is safety on shore,* سلامت در کنار است . v. Also *common shore, sewer: buttress.—To shore,* v. *To prop, support.*

SHORN, تراشیده , سترده , منغرق A , مزین A •.

SHORT, کوتاه , قصیر A , کوته , نا دراز . v. *Little, small, narrow.—Short of stature,* کوتاه قد , قصیرالقد A . *In a short time,* در زمان قلیل . v. *Soon. — A short discourse,* کلام موجز . *A short cut or passage,* اقرب راه . *Short (not adequate),* نالایق , نا سزا , نا مناسب , نا مطابق , نا سزاوار تصور , قاصر شدن . v. *Defective, imperfect. — (friable),* ریزناک . v. *Brittle. — To fall short,* قاصر شدن , کشت کردن .

To shorten, کوتاه ساختن , قصیر کردن , مجمل ساختن , مختصر کردن , مقتصر نمودن . v. *Abbreviate, abridge, to contract, lop.*

Shortened, کوتاه کرده , مقصور A , مختصر A .

Shortlived, کم زیست , کم عمر , قلیل الحیات A , نا پایدار , بی بقا , زایل A , فانی A , ساقط A . v. *Frail.*

Shortly (in short), الفصه A , اجمالاً A , با اجمال , في A , بزودی , سرعتاً A , — (soon), مختصراً A , مقتصراً A , علی التعجیل A , الفور .

Shortness, کوتاهی , قصارت A , قصیری , اختصار A , اجمال A .

Shortsighted, کوته نظر , کوتاه بین , نا دور بصیر . *Shortsightedness,* کوته نظری , کوتاه بینی , نا دور بصیری .

Shortwinded, shortbreathed, دمابر , دماور , ضیق نفس , خشی A , خشا A •.

SHOT (participle of *shoot*), انداخته , ترمیده , رمی کرده , شده , بازنانه ساخته . v. Also *killed.*

A shot, اندازی , رمی A , رمیت A , رمایت A , نبل A , نبالجة A , طرح A , حدس A , رمس A , حذف A , لشا A . *Shot for fire arms,* گوله , بندق , فندق , نفص A , بلاس A . v. *Ball. — Small shot,* سنگریزه , گرد , گروهه , توپ گلّه , کبکبت A , کبّت A , صاجمه . — *Any thing shot high in the air,* . *A long shot,* برتاو , برتاب . *A shot which hits the mark,* ذمات A . — *Shot free,* از عارفانه معاف . v. *Exempted.*

To SHOVE, راندن , پیش ران ساختن , تدفیع کردن , دانع A , پیش ران , سوق ساختن . v. *To push. — A shove,* . — *Shoved,* رانده , زفت A , سوق A . v. *Pushed.*

A SHOVEL, بیل , کندو , کنند , کلند , کلندره , کندویچ , نلند , (مساحی .plur) مساحات A , فیه , دامزه , دامور , تو , تیشه , تم A .

To shovel, بیل زدن , با کندو انداختن , با مساحات نراهم , با کلند جمع ساختن , آوردن .

The SHOULDER (*of a man*), دوش , کتف A , منکب A , دوشها , *The shoulders,* مطنت A , لاشه , سفت , سف , ارمیه , ازدان , مناکب A , کتفت A , اکتاف A . *Having high or broad shoulders,* ذو الاکتاف A , کتف A , اکتف A , (fem. کتفا) , ملواح A , مغرع A , قنفد A , تقندد A (plur. تقنددون , تقاند) . *Having one shoulder higher than the other,* احدل A (fem. حدلا) , حدل A . *The shoulder of animals,* شانه A , منکب A , عضد A , ذراع A , دست . *Shoulders of animals,* مناکب A , اعضاء A . *A high-shouldered horse,* اسپ تکتیف . *The shoulder-blade,* شانه A , رجع A , حاذ A . *The cartilage of the shoulder-blades,* ناغض A . *The space between the shoulder-blades,* حارک A . — *Two black streaks on the shoulders of an ass,* طرتان A . — *A shoulder sword-belt,* چشم . v. *Belt. — Slip shouldered,* فککت A , انکث A . — *Strong-shouldered,* تیز .

To shoulder (put upon the shoulder), بدوش نهادن , برکتف وضع کردن . — *(to carry on the shoulders),* بر دوش بردن , اکتاف بردن . — *(to push with the shoulder),* با دوش راندن .

To SHOUT, آواز زدن , بانگ برزدن , خروش کردن , خروشیدن , آواز بلند دادن . v. *To cry aloud, make a noise. — A shout,* آواز , آواز بلند , بانگ , غلغل , غوغا , ولوله , هنگامه , شماته . v. *Cry.—A shouter,* بانگ برزن , آوازنده , آواز زننده .

To SHOW (*exhibit to view*), نمودن , نمایان کردن , نمایدن , توزیدن , پیش چشم نهادن , بنظر برداشتن . — *(to make known),* اظهار کردن , ظاهر کردن , اشکاره کردن , پیدا ساختن , هویدا کردن , عیان نمودن , بیان کردن , اعلان نمودن . v. *To publish, proclaim.—(to demonstrate),* برهان دادن , دلیل

دلالت و اثبات نمودن ، حجت برهان آوردن ، برهاني نمودن ، بينت نمودن ، استدلال ساختن ، تبصيركردن ، نمايان ساختن ، سلطان نمودن ، مبصرت كردن . v. *To prove.*—(*to explain*), روشن ، خبردارساختن ، شرح كردن ، كشادن ، تعريف نمودن ، گفتن —(*to tell, teach*), تفسيركردن ، تعبيرساختن ، كردن ، تنبيه ساختن ، تفهيم كردن ، تعليم ساختن ، اعلام دادن ، آگاه كردن ، آگاهانيدن .—(*to appear, have the appearance of*), رونما ساختن ، ظهوركردن ، صورت پذيرشدن ، نمايش كردن ، منظوربودن ، نمايان شدن .

Show (*superficial appearance*), صورت A ، نمود ، نمايش ، سيما ، شكل A ، گونه ، قيافت A ، روي ، وجه A . (*splendid appearance*), قيافت روشن ، صورت بزرگوار ، نمايش شاهانه . —(*pomp, magnificent spectacle*), پروان ، پردازه ، تماشا ، آوازه ، رنا A ، (مظاهر plur.) مظهر A ، منظر A ، سير A . v. Also *likeness, semblance : phantom.*

A SHOWER, همّا ، مطر A ، باريدگي ، بارش ، باران ، ريي . v. *Rain.* *Shower after shower,* هطلان A ، هطل A . *One shower,* (رصاد plur.) رصدت A ، همرت A ، رجيع A . *A heavy shower,* زالو ، وبل A ، شتاب باران ، هنوبت A . *A thunder shower,* معمعت A ، هطف A ، هموم A ، قاصف A . *A slight shower,* شجذت A ، باران سست ، بغرت A ، دهن A .

To shower, مطركردن ، باريدن . v. *To rain.* (*to pour down, or scatter liberally*), با فراواني ، وافر وافر ريختن ، پاشيدن .

Showery, ماطر A ، مطرريز ، باراني . v. *Rainy.*

SHOWING (*part.*), نمايان ، مظهر A ، عارض A .—(*in composition*), نما . *Showing the way,* راهنما .

Shown, معروض A . اظهار كرده ، مظهر A ، ظاهركرده ، نموده . v. *Exhibited.* *To be shown,* نموده شدن .

Showy, showish, نازك A ، ظريف A ، رونق دار ، نمايش ، تاب دار ، زينت دار ، زيبا ، آبدار ، روشن . v. *Elegant, splendid, brilliant, ostentatious.*

A SHRED, قذاذت A ، پارچه ، بازانگن ، تراشه ، پاره ، كسرت A ، قطع A . v. *Fragment.* *To shred,* پاره تراشيدن ، قطع قطع كردن .

A SHREW, عنقفير A ، مشان A ، سلفت A ، سلقلقت A .

SHREWD (*crafty*), عيّار A ، پخته ، هوشيار ، هشيار . v. *Sly, cunning.*—(*malicious*), شرير A ، بدخواه ، بد انديش ، بدكار ، بد آيين ، بدسگال ، كينور . v. *Bad, dangerous, painful.*

Shrewdly (*craftily*), با هوشياري .—(*maliciously*), از شرارت ، بد خواهانه ، شرّاً A . *It is shrewdly suspected,* بغايت مظنون است .

Shrewdness (*craftiness*), زيركي ، كياست A ، هوشياري . v. *Sliness.* (*mischievousness*), شرارت A ، حرامزادگي ، بد انديشي ، بد كاري . v. Also *petulance.*

To SHRIEK, غريدن ، غريويدن ، غريو زدن ، شوركردن ، تحييب ، ولوله ساختن ، واويلا زدن ، فرياد و فغان ساختن كردن .

A shriek, فرياد و فغان ، ولوله ، واويلا ، غريو ، شور ، عولت A ، تحييب A . v. *Cry.*

SHRILL, آواز تيز ، بلند آواز ، تيزآواز . *A shrill voice,* اصلاتانه ، بلند آوازانه ، با آواز تيز ، صلق A . *Shrilly,* *Shrillness,* صلق A ، بلند آوازي ، تيزآوازي .

A SHRIMP (*fish*), كشغير ، جراد البحر A ، ملخ آب ، اربيان . v. Also *dwarf.*

SHRINE, مزار A ، درگاه ، زيارتگاه .

To SHRINK (*become contracted*), دردم كشيدن ، كوتاه شدن ، كرسيدن ، كصيص كردن .—*To shrink* (*from danger*), از خطر از بيم باز استادن ، گريختن .—*Shrink,* v. *Contraction.*

To SHRIVEL, پرچين شدن ، دردم كشيدن ، كرسيدن .

Shrivelled, پرچين شده ، دردم كشيده ، كشيده . v. *Contracted.*

A SHROUD (*winding-sheet*), كفن A . *To shroud,* تكفين كردن ، باكفن پوشيدن . v. Also *to cover, shelter.*

Shrouded, باكفن پوشيده .

A SHRUB, شجرت A ، درختك ، نهال A ، درختچه ، گلبن ، الصغيرت . v. *Bush, tree.*—*Shrubby,* گلبن آسا .

A SHRUG, حركت اكتاف ، جنبش دوش .—*To shrug,* حركت اكتاف نمودن ، جنبش دوش كردن .—*Shrunk,* v. *Shrivelled.*

To SHUDDER, رميده شدن ، رميدن ، فراشيدن ، لرزيدن ،

v. To quake, shake, shiver, نغاض كردن , نفرت كرفتن . *tremble.*

To SHUFFLE, درهم كردن , بهم زدن , زيرزبر كردن , آميزش كردن , خلط ساختن . *v. To mix, mingle.* —*To shuffle cards,* كنجيفه بهم زدن , شوريدن . —*To shuffle any thing artfully out of the way,* ازحكمت , بحيّله بازي از جا بردن . *To shuffle (tergiverse),* تعلّل علّيل , تردّد نمودن , عوق و تاخير ساختن , برداشتن . *v. To elude, shift off.*—*(to trick),* غبن باختن , غدر ساختن , فريفتن , حيله بازي كردن , كردن . *v. To cheat, defraud.*

A shuffle (mixture), آميزش , بهم زدكي . *(an artifice),* حيله بازي , حيله A , روباهبازي , كارسازي , حيله حواله , غبن A , غدر A , كيد A , زرق A . *v. Trick, fraud.*—*(tergiversation),* تردد A , تعلّل علّيل . *v. Subterfuge, shift.*

Shuffled (mixed), آميخته , برهم زده .

A shuffler, حيله باز , فريبنده , غابن A . *v. Cheat, knave.*—*(a mixer),* آميزنده , برهم زننده .

Shuffling (mingling), part. آميزان , برهم زنان . *(tricking),* ازروي حيله بازي كنان , فريبان .—*Shufflingly (trickingly),* حيله بازي , بطور رنگ آميز .

To SHUN, پرهيزكردن , اجتناب كردن , احتذارساختن , تحامي كردن , تنكّب نمودن . اعراض نمودن , حذركردن , احتراز نمودن , نفرين كردن , ابا نمودن .

Shunned, منفور A , اجتناب كرده شده .

Shunning (part.), پرهيز كنان , مجتنب A , محتذر A , حائر A , محتمي A , مبنس A .

To SHUT, بند كردن , بستن , مسدود كردن , سدّ كردن , فراز , ردم ساختن , بسته نمودن , تغليق كردن , غلق ساختن , مبهم كردن , دسم نمودن , لظّ كردن , رتق نمودن , كردن , مترّع نمودن , مجيف كردن , بلوق ساختن . *v. To close, fasten.* *To shut a door,* سدّ باب كردن , دربند كردن , غلق , معتك , اصماك كردن , اغلاق كردن , تغليق كردن , باب كردن , تشريج , شرج كردن . *To shut a purse,* صكّ كردن , ساختن , بنديدن .—*To shut up (confine),* كشد كيسه كردن , ساختن , حبس كردن , محبوس كردن , مسدود ساختن , بندي كردن . *v. To close, confine, block up: conclude.*—*To shut out,* بدر كردن , بيرون بند كردن , محروم كردن , مردود ساختن . *v. To exclude, keep out.*—*To shut or be shut,* مسدود گشتن , بند كرده شدن , بسته شدن , مغلوق بودن , فرازگرديدن .

Shut (part.), بند كرده شده , مسدود A , بسته , منسد A , مبهم A , مغلوق A , متقفل A . *v. Also rid, clear, free.*—*Shut up (confined),* بنديده , محبوس A . *v. Imprisoned.*—*Shutting,* سدّ سازان , بند كنان , غلق A , بسته كنان . *The noise made by great gates when shutting,* جلبلق .

A shutter (one who shuts), بند كننده , سد سازنده , غلق , كننده A , مغلق , بسته كننده .—*(door),* باب A , در . *A window shutter,* پنجره , سراپرده .

A SHUTTLE *(weaving instrument),* مكوك , مكك , ماكوب A , پاوزاره , پاوزاره , ستيره , تريست .

SHY, صاحب احتياط , اهل انتباه , پرهيزكار , خبر دار , محتذر A . *v. Cautious, wary.*—*(not free of behaviour),* ناكشاده , ناگستاخ , ناكشاده مشرب , كشيده . *v. Reserved.*—*(unwilling to contract intimacy, cold, not friendly),* بدوستي ناماىل , صاحب , سرد , برود A .—*(suspicious),* وهام A , ظانّ A , گمان , شكي .

SIBILANT *(hissing),* شغلن , هشت ساز , صفار A .—*Sibilation. v. Hiss.*

SICK, بيمار , بي آرام , آزاري , مريض A , خسته , زبون , معلول A , بيمارد , عليل A , دردمند , شكسته مزاج , سقيم A .—*Sick (disgusted),* عاري A , بيزار , خاطرمانده , بي حضور A . *Sick at heart,* خسته دل , شكسته دل . *Sick and confined to bed,* خسته و صاحب فراش . *The food of a sick person,* بيمارگين . *v. Regimen.*

To sicken (grow sick), بيمارشدن , مريض شدن , خسته شدن , شدن , ناخوش شدن .—*(to make sick),* بيماركردن , مريض كردن , خسته كردن , زبون و شكسته كردن .—*(to be disgusted or weary of),* خاطرمانده شدن , نفرت پذيرفتن , استكراه داشتن , معرض شدن . *v. To be satiated.*—*(to decay),* بهلك رفتن . *v. Also to languish.*

A SICKLE, داس , داس درو , داسه , داسكاله , دستكاله , منجل A , مجزّ A .

SICKLINESS, ناسازي , ضعيفي . *v. Sickness.*—*Sickly,* ضعيف A . *v. Sick.*

Sickness, خستگي , بيماري , تيمار A , مرض A , علّت A , وجع A , دردمندي , رنج , آزار . *v. Disease, distemper.*

A SIDE, A طرف (plur. اطراف), A جانب , A جنب ,
A جناب , A جنابت (plur. جنوب , جوانب , اجناب),
A جهت (plur. جهات), پهلو , بغل , كناره , كنار , A سمت ,
كران , كرانه , سوي , سو , A صفح , A صفحت (plur. صفحات ,
صفاح) , كوي , كيشت , A عرض , A عند , A حصور ,
A دفة , A طف , A قبل , حوز , A حوزت , A وجهت , A وجه
(plur. وجوه) , A ضفو , A ضفوان , A بصر , A قطر (plur. اقطار),
A ناحيت , A صقع , A نبذت , A كنف (plur. اكناف,
A حفاف , A صبره , A ملاط , A عطف , A آوب , A لزق ,
A حذفور , A حذنار , A حافت , A حضن , A شطو , A طرت ,
A متن . The right side, طرف راست , جانب راست ,
A ميمنت , A يمين . The left side, طرف چپ , A يسار ,
A يسري , A شامه , جانب چپ . The outside of the hand,
A ظهرالكف . The side of the neck, A لديد (dual. لديدان),
A صنق , A ليت . The side of the face, A صبي , A عارضت ,
A عرض , A فرد (plur. افراد , فرادي). v. Jaw cheek.—The
side of the head, A شئيفت , A صفح . The side of the
body, پهلو , بغل , كنار , بازو . The side of a mountain,
A لوذ (plur. الواذ), صقع كوه . The side of a house, پيغوله .
Near the side, by the side, close to the side, A جنابهٖ , نزد .
A stitch in the side, A ذات الجنب . v. Pleurisy.—Both
sides, A طرفين , دو جانب , A جانبين . From side to side,
طرف بطرف . Led by the side (as a horse, &c.), A مجنوب.
✱ Also margin, edge, verge, faction, party, sect.—Side, side-
long, v. Lateral, oblique.—A side wind, نكبا . A side glance,
A اغيل .—Sideways, A عارضة , بريک طرف . v. Obliquely,
edgewise. To side (take a party), تشريک كردن , همپشت
گشتن , هموثاق شدن . v. To second.

A SIEGE, A محاصره , گرداوري , قلع بندي , بشهر چسپيدگي ,
A احاطه , A احصار , حصره , گرده پيچ .—To siege. v. To besiege.

A SIEVE, A غربال , A شربيل , A غلبار , A غلبور , A منخل ,
A هرقل , پيزنه , بيزنه , پيكن , ماشو , ماشوب .

To SIFT, بيختن , بيزيدن , بيزكردن , غربال زدن ,
غربيل زدن , نخل كردن , دست زده كردن , كربكت ساختن ,
بينجيدن , ميدن , كاويدن , سفسته كردن , نخل زدن . v.
To separate, examine, try.

A sifter, بيزنده , بيزكننده , غربال زن .

Sifted, بيخته , A منخول , دست زده , ميده , كاويده ,
بينجيده , غربال زده .

To SIGH, آه كشيدن , آخ زدن , حسرت كردن , تحسّر
كردن , ارمان كشيدن , ارمانيدن . v. To lament, mourn.—
To sigh after, ارزو داشتن . v. To desire.

A sigh, آه , آهي , آخ , A حسرت , A ارمان , آزخ ,
كذرش , A يوسف , گويت , A انين . An ardent sigh, آه
گرم , آه جگرسوز , آه آتشبار .

SIGHT, A نظر , نگاه , ديده , ديدار , بين , بينش ,
بينائي , A بصر , A بصارت , A بصيرت , A عين , A رئي . v.
Eye, view, show, spectacle, notice, knowledge.

Sighted, اهل چشم .—(in comp.), بين , چشم , A نظر .
— Dim-sighted, تاريک چشم , روزكور , A عشا , A عشوا ,
A ادوش , A دوشا , A ادبس , A وغف , A نبوالعين . Dim-
sightedness, تاريک چشمي , روزكوري , دوش . Quick-
sighted, تيزچشم . v. Perspicacious, acute.—Quick-sighted-
ness, تيزچشمي . Short-sighted, كوته نظر . Short-sight-
edness, كوته نظري . v. Purblind, improvident.—Sightless,
v. Blind, hideous.

Sightly, خوشنما , خوش منظر , A جميل , A حسنات ,
خوب صورت . v. Beautiful.

A SIGN, نشان , نشانه , A اشاره , A علامت , A اثر , A رسم ,
A غمزه , A شعار , A نقطه , A دلالت , A شوزب , A شرط ,
A نعامت , A برهان , A شيت , A حبره , A حبار , A سومت ,
A سيمت , A سمات . v. Token, wonder, miracle, symbol,
type, constellation, monument, memorial.—Signs and tokens,
علامت و اشارت .

To sign (mark), نشان كردن , علامت زدن , اثركردن ,
بيض , دست خط كردن (with name or mark), اشاره كردن .
نوشتن , طغرا كردن , صاد كردن . v. To seal, ratify.

A SIGNAL, اشاره , A غمز . v. Sign.—A signal with
the eye, غمز عين .

SIGNAL (eminent, memorable), A مشهور , A واجب
الذّكر , نامي , نامدار , نام ور , آوازدار , هويدا , پديد ,
A بديع , A ظاهر . v. Remarkable, conspicuous.

To signalize (make eminent), نامدارساختن , ناموركردن ,
روشن , واجب الذّكر ساختن , مشهوركردن , شهرت دادن
نمودن . To signalize one's self, نام گرفتن , بخود نامدار
كردن .

Signally, نامدارانه , روشنانه , A مشهوراً .

SIGNATURE, دستخط , A بيض , طغرا , صاد . v. *Mark, stamp, seal.* — *The royal signature,* امضا , دستخط خاص سلطان .

SIGNET, مهر , مهر خاص , A خاتم .

SIGNIFICANCE, *significancy (meaning),* A معني , قوت , گراني , مهمّي A *v. Signification.*—*(importance),* معني . لازمت A . v. Also *energy, force.*

Significant, significative (having a meaning), A معنوي , معني دار , بامعني , فحوا دار . *(important, momentous),* مستشري A , ثقيل A , لازم A , گران , مهمّه A , مهم A .

Significantly (with force of expression), با قوّت معني , با فحوا .

Signification, A معني , A معنيت , A فحوي or A فحوا , نتيجه A , چم , نتيجه A , عبارت A . *The evident signification,* نتيجه صريح . *The signification of the words,* نتيجه كلام .

Signified (intimated), معروف كرده , آگاهانيده , معلوم ساخته شده .

To signify (have a meaning), فحوا نمودن , معني داشتن , چم داشتن , دلالت كردن . *(to intimate, make known),* معلوم كردن , آگاهيدن , اخبار كردن , اعلام ساختن , خبر دادن , تشعير , تخبير كردن , آگاهي دادن , آگاه كردن , آگاهانيدن , مشعر كردن , ساختن . *What does that signify?* آن چه معني دارد .

Signifying (having a meaning), معني دار , A ذو المعني , A دالّ , عبارت نما , چم دار , فحوا نما , معنوي A . v. *Significant.* *(giving notice),* اخبار كنا , خبرده , معلوم ساز . *Signifying nothing,* بيمعني , A مهمل , A ما لا يعني .

SILENCE, خاموشي , خموشي , A سكوت , ساكوتت A , صمات A , صمت A , سكمت A , سكتت A , سكات A , حبست A , نصيتت A , صمتت A , اصمت A , صموت A , اخرماس A , اخرنماس A . v. *Secrecy.*

To silence, ساكت كردن , خاموشي فرمودن , خاموش كردن , ابكام كردن , تعقيم ساختن , تسكيت كردن , سكوت فرمودن . *To silence in argument,* افحام , بكع كردن , تصميت ساختن , كردن , مبكت كردن , تفحيم ساختن .

Silent, خاموش , خموش , A ساكت , بيزبان , A صامت , صموت A , مدرمس A , خب .

To be silent, خاموش شدن , ساكت شدن , بي زبان بودن , صامت شدن . *A silent man,* A قليل الكلام , صاحب . — *Be silent,* خاموش , خاموشي , A ساكوت , اهل سكوت , خب باش .

Silently, خاموشانه , با خاموشي , با سكوت , با صمت .

SILK, ابريشم , ريشم , بريشم , بريشيم , حريره , ولاد , بريان , كناغ , بادامه , A دقمس . *Sewing silk,* حرير مبرم , ابريشيم , ابرشيم , ابريشيم تاويده , حرير مفتول , كناغ , نخ , پنام . *Raw silk,* A قزه , كر , كج , كجي , A خزه . *The flue or refuse of raw silk,* ابيشم , ابشم . *Made of raw silk,* قزّي , قزّين , كريلي , كجين . *Unspun silk,* A قزّه , قزّ , ابريشيم , حرير نا تاويده , ابريشيم غبر , مفتول , A خزه . *Cloth made of spun silk,* A خز , ردن . *Figured silk,* گلستاني , اگليون , بهرام , بهرامان . *Armozine silk,* دراپي , والان . *Plain silk,* حرير ساده , حرير بي نقش . *Dressed silk,* A مطبوح . *A roll or bale of silk,* پرونده , طومار حرير .

Silk, silken, ريشمي , ابريشمي , حريري , قزي . *Silk cloth,* ريشمينه , A حريره , A حريرت , تبشك , لاد . *A silk garment,* A حريره , A حريرت , حرير , جامه حرير , ثوب من A , برنيان , دمقس or دمقص , حرير . *A silk garment embroidered,* ديبا , ديباج , ديباد , سندس .

A silk-mercer, ابريشم فروش , ريشمينه فروش , حرير فروش , A حريري , كرين فروش , A قزاز , A خزاز , ابريشمي .

A silk-weaver, ريشمينه باف , حرير بافنده , A قزاز , ابريشم باف .

The silk-worm, پيله , كرم ابريشم , كرم پيله , A دود الحرير . *The silkworm in its nymphean state,* كرم گر , كريم ايوب . *A silk-worm's cone or clue,* ابيشم , ابشم , كره , بادامه , پيله , كلاغ , كر , A دمصق , A سكاف .

Silky, v. *Silken, smooth, soft, pliant.*

SILL *(stone or timber at the foot of a door),* A نجاف , A اسكفت , آستانه , آستان , جناب A , سدّه A , وصيد A . v. *Threshold.*

SILLILY, بيهوده , مثل احمق آسا , بطور نا قابل , بي عقلانه . v. *Simply.*

Silliness, بيهودگي , سادگي , A حماقت , A غبارت ,

رکاکت A , طرق A , فیالت A , عدمِ عقل , بیرایی . v.
Stupidity, folly. — *(harmlessness)*, عدمِ گناه , ساده دلی ,
سادگی , پاکی , طاهری . v. *Simplicity.*

Silly, بیهوده , ابله A , ضعیف القلب A , احمق A , غرچه ,
هرش , هرزه , کانِس , بیدماغ , نا قابل , بی عقل , تاق A ,
سرگشته , بوی A . v. *Foolish, trifling;* also *harmless, simple, weak, helpless.*—*Silly-how.* v. *Membrane which envelopes the child in the womb.*

SILVER, نقره , سیم A , فضّت A , نصر A (pl. انصر , نصار),
رویه , لجت A , لجین A , ابیض A , عجوزه A , قیسور A , گماشه
سبیکه , سیمین , صریف A , غرب A , کرنج . *A bar of silver*, سبیکهٔ سیمین . *A silver mine*, معدنِ سیم . *The dross of silver*, غروشِ سیم , مرداسنگ . *Pure silver*, نقرهٔ خالص . *Gold and silver*, زر و سیم . *Hammered silver*, لکام A . *Melted silver*, صولج A . *Refined silver*, زر بیوا , ازنقده , انغفده , نقره A . *Unrefined silver*, باغ , پاغ . *Silver from the mine*, تبره A . *Stamped silver*, بشار , پشار . *Filings or cuttings of silver*, سحالت A . *Silver burnt black*, کرف A . *Burnt silver lace*, سکاف A . *Money of bad silver*, قسوه A , قسا A . *A globule or particle of silver*, جمان A , جمانه A . *Having a brown like silver*, سیمبر . *Quick-silver*, سیماب , زنج , زوق A , زووق A . v. *Quicksilver.*

Silver (made of silver), ازنقره , سیمین A , منافضه A . *Of the colour of silver*, سیمین گون , سیم فام , بادافره , بیضا A . *A string of silver beads*, قداس A .

To silver (cover or ornament with silver), با سیم پوشیدن ,
مغرق کردن , تفضیض کردن , مفضه ساختن , مفضض کردن ,
ستام ساختن , تمویه کردن , تدجیل ساختن .

A silversmith, سیمگر .—*(or goldsmith)*, زرگر .

Silvered, silvery, سیمدار , مفضض A , نقره دار , با سیم
پوشیده , با فضت پوشیده .

SIMILAR, برابر , مانند , مثل A , مماثل A , مشابه A ,
یکسان , متساوی A , همبر , نظیره A . v. *Like.*

Similarity, similitude, ماندگی , یکسانی , برابری ,
مشابهت A , شبه A , تشبیه A , مماثلت A , مثل A , مثال A ,
اشتباه A , خمانایی , تساوی A , فسله , نقیش A , سیما A ,
حتل A . v. *Resemblance, likeness, equality, sameness.*

A simile, تمثیل A , مثل A , مثال A , تشبیه A . v.
Comparison.

To SIMMER *(boil gently)*, نیم جوش کردن .

SIMONY, بدلِ فراغت .

A SIMPER, تبسّم A , بسم A . v. *Smile.*

SIMPLE *(not compound)*, غیرمرکّب , بسیط A , نا آمیخته ,
بی آمیزش .—*(single)*, مفرد A , منفرد A , یکتا , یک تو ,
یکفام , یکرنگ , ته , یکگونه .—*(plain)*, ساده , بی آرا , بی زیبا ,
ضعیف A .—*(artless, unskilful, weak in understanding)*, یکرنگان ,
سخیف A , نادان , بی وقوف , ابله A , احمق A , العقل
فیالت A , هنبا or هنبی A , صلب A , نا شناس , نا آزموده ,
طاهر A .—*(harmless, undesigning)*, ساده , ساده دل , ساده لوح ,
معصوم A , بی رنگ , نا دورو , نا حیله باز , بی ریا , آزاد ,
پاک , بی خطا و جرم , نا مضر . v. *Innocent, guileless.*

A simple (in botany), نبات A , نبت A , گیاه . v.
Herb.—*Simples*, نباتات A . *The knowledge of simples*, علمِ
نباتات .—*To simple or gather simples*, نبات چیدن .

A simpleton, ساده دل , ساده لوح , بی ریا , ادم , احمق A ,
ابله A , هرزه خوار , یافه گو , سخیف A . v. *Fool, trifler.*

Simplicity (plainness, without cunning or deceit), ساده دلی ,
عدمِ ریا , سادگی A , عدمِ رنگ , بسطت A .—*(without abstruseness)*, عدمِ مغلق , آسانی , نا مشکلی , عدمِ اشتباه .
—*(without finery)*, عدمِ زینت و طراز , عدمِ زیب و آرایش .
—*(singleness, without composition)*, یکروئی , یکتائی , یکرنگی ,
عدمِ آمیزش .—*(weakness, silliness)*, بی وقوفی , عدمِ وقوف ,
رکاکت A , فیالت A , عدمِ عقل , بیهودگی , طرق A ,
تباله A . *Affecting, assuming the air of simplicity*, هنب A .

Simply (without experience), بی وقوف , بی آزمودگی .—
(without artifice), بی کارسازی , بی فن , غیرِ غدر , بی ریا ,
بی حیله , از ساده دلی , بی رنگ .—*(foolishly)*, از بیهودگی ,
احمق آسا , بی عقلانه , با رکاکت .—*(solely, merely)*, صرف A ,
نقط A , محضاً A , مطلقاً A , علی الاطلاق A , عیناً A ,
بعینه A , بعین A . v. *Entirely.*—*(without addition)*, بی
زیادت , بی افزایش , غیرِ تکثیر , بلا آمیزش .

SIMULATION, v. *Dissimulation, hypocrisy.*

SIMULTANEOUS *(acting together)*, همساز , همکار .—
(existing together), همذات , همزاد , همعهد .

SIN, گناه, خطا A, جرم A, ذنب A, حوب A, حاب A,
سيئت A, جريرت A, بزه, پروان, گرفت, فسق A,
فسوق A, جناح A, قصور A, تقصير A, عيب A, وبال A,
وزر A, تاوان A, شرّه, رافه, عثرت A, عثرات,
معصيت A, اصر A, اثم A, خطء A, خطيت A, خطات,
جنايت (plur. جنايات), A موزورت, A حرج. v. *Wick-
edness, crime, fault.* *Sins*, گناها, خطايا A, سيات,
ذنوب A, ذنوبات A, جراير A, اوزار A, معاصي A, اثقال A
Small or *venial sins*, صغاير A. *A mortal sin*, اثم عظيم, الارض
سويداء القلب A, سويدا A, سودا A. *Original sin*, گناه كلن.
نقطه سويداي بال, حبت القلب A, دانه دل, شغف A.

To sin, گناه كردن, خطا كردن, قصور كردن, تقصير كردن,
تخطّي, خطاگر بودن, گناه گار شدن, ارتكاب معاصي ساختن,
وزر كردن, حوب ساختن, ذنب كردن, مأثم نمودن, ساختن
اثم ساختن.

SINCE (*seeing that*), چو, چون, چونكه, از آنجاكه,
از براي, كه, زيرا, زيراكه, انّه A, انّ A, كان A, لانّ A
از آن, پس از آن, ازآن وقت, (*from that time*) —. آنكه
—. پس, من بعد A, بعد A, بعد از آن, از آن پس, زمان
Long since, از قديم, قدماً A, دير, پيشتر, دروقت پيشين,
از قديم, قبلاً A, من قبل A, قبل A, سابقانه, قديمانه
الايام, من قديم A, مقدماً A.

SINCERE, صادق A, خالص A, مخلص A, صاف A,
صداقت كار, پاك, راست, درست, بي ريا, راست باز
صديق A, صداقت پرور, صداقت پيشه, صداقت گستر
ناخل A, مكشوف القلب A, خالص الجنان A, سليم القلب A
الصدر, پرنك, صفي A, صفيه, صافي A. v. *Honest.*—
(*unmixed*), نا آميخته, صافي A, صميم A, صمارح A. v.
Pure.—*A sincere heart*, دل صافي, طاهر, قلب, خاطر پاك.
v. *Sincerity.*

Sincerely, با صداقت, با حقيقت, بالصدق A, بي ريا,
از صفاي, بالاخلاص, خالصاً A, مخلصانه, بي غرضانه.

Sincerity, صداقت A, صدق A, بي ريائي, حقيقت A, وفا A,
اخلاص A, خلوص A, استخلاص, راستبازي, درستي, راستي,
مباحثت A, صداقتكاري, مصافات A, استقامت A, امان A,
امن A, صاف دلي, صداقت پروري, صداقت گستري.

A SINEW, پي, عصب A, عصبت A, حبل A, حبل A
العاتق, حبل الذراع A, عقبت A, اكيغ A, عجوات A. v.
Tendon, muscle.—*Sinews*, اعصاب A, عصب A.—*Sinewed,*
sinewy, معصوب A, پهلوان. v. *Strong, muscular.*—*The
back sinews of the knee joint*, مابض A.

SINFUL, گناه گار, مخطي A, حايب A, ناخدا, ملحد A,
بي دين, بد كيش. v. *Wicked, impious.*

Sinfully, گناه گارانه, ملحدا A, بلا دين A.

Sinfulness, گناه گاري, ناخدائي, تاوان A, جنابت A,
عدم دين. v. *Sin.*

To SING, سرود خواندن, سرودن, سريدن, سرائيدن,
تغني كردن, نغمه پرداختن, نوا كردن, خواندن, تغنيت
ساختن, ترنّم زدن, تمريق ساختن, نشيج ساختن, زمر كردن,
ترانه كشيدن. *To sing in harmony with another*, دمساز
شدن, هم آهنگي كردن, دمساز زدن, نغمت. *To sing a
funeral dirge*, مرثيت كردن.—*To sing to any one in derision*,
تهكيدن, تهكم كردن, تهكيم ساختن.

To SINGE, تصلّي كردن, اسماش ساختن, برشته كردن,
برپان ساختن. v. *To scorch.*

A SINGER, سرائينده, سرود كننده, سرود گو, خواننده,
معنّي A, گوينده, مطرب A, نغمه پرداز, نواگر, نغمه ساز,
نغمه كش, برفندار, خنياگر, خنياگر, ممرق A. — (*in
comp.*), خوان. *A female singer*, زن خواننده, مغنيه,
مطربه A, قينه A, شادگونه, خواننده, عورت.

Singing (*subs.*), سرودگوئي, تغنّي A, غنا A, تغنيه A.
v. *Song.* — *A singing-master*, استاد سرود. v. *Musician.*

SINGLE, يك, يكان, يكانه, يكتا, يكتو, يكه, نادوتا,
تك, فرد A (plur. افراد, افراد), فريد A, وحد A, واحد A,
(plur. وحدان, واحدون), وحده A, مفرد A, منفرد A,
الوي A, وتر A (plur. اوتار). v. *Simple.*—(*individual*), خاص A,
مخصوص A. v. Also *alone, solitary.*—(*unmarried*), بي زوج,
نامنكوح, بي عروس, نامحصن, ناحلال. *A single person*
(*an individual*), يكنفر, يكي, يك شخص, فرد A.—(*an un-
married person*), بكار A, مجرد A, يكسره. v. *Bachelor,
maid.*—*A single life*, بكاري, تجرد A.—*A single piece of gold,*
يكي سرخ. *A single thing*, ميكاد A. *A single moment*,
يكدم. *A single time*, يكبار, سنبسه. v. *Once.*—*A single
horseman*, يكسوار, يكه سوار. — *A single-soled shoe*, كفش
يك تو. *The single sole of a shoe* (also *a single sheet of
paper*), فرد A.—*To single out*, استفراد ساختن, تفرد نمودن,
اختيار كردن, گزيدن, برگزيدن. v. *To choose, select.*

Singleness, يكرنگي , يكتائي , يكانگي . v. *Simplicity, sincerity.*

Singly, يكايك , يك يك , فرداً فرداً A , انفراداً A , يكان يكان , بداده A , جدا جدا , واحداً واحداً A , احداً A , علي الانفراد A .

SINGULAR, يكانه , فرد A , وحيد A , واحد A , مفرد A , يكه , وحد A , وحدة A . v. *Single.* — (*uncommon, rare*), فرادي , افراد (plur. فرد A) , كمياب , بديع A , نادره A , نا شمل , غير عام , نا عموم , غريب A , عجيب A , يتيم A . *Any thing singular* or *rare*, بديعه A , نادره A . v. *Rarity.* — *The singular number* (*in grammar*), مفرد A , واحد A . *To be singular in opinion*, تفرد نمودن , استفراد نمودن .

Singularity, فردانيت A , وحادت A , وحدت A , يكانگي , — (*peculiarity*), اوري A , تفرد A , استفراد A , انفراد A . — (*capriciousness*), خود سري , خود انديشي . — خصوصيت A .

To singularize, فرد ساختن , مغرد كردن .

Singularly, باخصوصيت A . v. *Singly.* —(*uncommonly*), نا شمالنه , بطور بديع , بطور نادره , بوجه عجيب .

SINISTER (*left*), چپ , ناراست . (*bad, unfair*), بد , بي عدالت , خلاف حق , ناصالح . v. *Dishonest, iniquitous, perverse.* v. *Unlucky.*

Sinistrously, v. *Unluckily, perversely.*

To SINK فرورفتن . (*in water*), غوطه خوردن , غرق شدن . —(*to cause to sink under water*), غطس كردن , زير آب فرورفتن , زير آب راندن , غطس ساختن , غرق كردن . — (*to penetrate, enter*), نفاذ يافتن , فرورفتن , در رفتن . *To sink in value*, قصور نمودن , سبكمايه گرديدن , كم بها گشتن , ارزان شدن . *To cause to sink in value*, كمبها گردانيدن , ارزان كردن , سبكمايه ساختن . *To sink from a higher to a lower state*, ازجا افتادن , ازمرتبه افتادن . *To sink* (*degrade*), ازجا منعزل ساختن , معزول كردن . v. Also *to depress, oppress.* —*To sink* (*decrease*), مقصور , كاهسته شدن , كمتر گرديدن , قصور , كاستن , كمتر كردن . — (*to cause to decrease*), گشتن , گردانيدن . v. *To diminish, lessen.*—*To sink* (*as the spirits*), غمناك گرديدن , دلشكسته شدن , دلتنگ گشتن . *To sink a ship*, جهاز غرق كردن . v. *To shipwreck.* — *To sink* (*as a ship*), غرق شدن . —*To sink* (*as the feet in sand*), غوط كردن . *To sink a mine*, نقب كاويدن , معدن در كندن . *To sink* (*suppress, conceal*), اخفا كردن , پوشيده ساختن , پنهان كردن . *To sink or fall to a level*, هموار , يكسان گرديدن , برابر گشتن , شدن .

A sink (*drain, jakes*), آبگذر , آبراه , آبريز . v. *Common-shore, sewer.*

SINLESS, بي خطا , معصوم A , ازگناه معصوم , بي گناه .

A sinner, آثم A , بزهمند , بزه كار , خطاگر , گناهگار , اثيم A , مسي A , عاصي A , سيه كار , فاسق A , فاجره A , جاني A , زنند , اثوم A .

To SIP, معي , دم بدم خوردن , جرعه جرعه نوشيدن , تمزز , تجرع كردن , جرع ساختن , تمصص كردن , ساختن , تمزز A , تمصص A , مصمصت كردن . —*A sip, sipping*, تجرع A , جرع A , جرعه A , مصمصت A . — (*a taste*), چاشني .

A SIPHON, منخنث A , انبوب , انبب , قصابت A .

SIR, خداوند , صاحب A .

SIRE, پدر . v. *Father.*

A SIREN, بنت البحر A .

SIRIUS, شعري , كلب الجبار A . v. *Dog-star.*

SIRUP, ريخته , كوذاب , دوشاب , شربت A , شيره , *Sirups*, شرابات A , اشربت A . —*A maker of sirups*, شراباتي . —

Siruped, sirupy, شيرين . v. *Sweet.*

A SISTER, شقيقت , اخت A , همشيره , خاهر or خواهر . *A nephew by the sister*, همشيره زاده . *Wife's sister*, سلفت A , اخت زوجه , خواهر زوجه . (*brother's wife*), زوجه برادر . *A foster-sister*, رضيعت A , همشيره A .

Sisterly, اخوي A , اخني A , خواهري , خواهر آسا .

To SIT, جلوس , نشسته شدن , نشست كردن , نشستن , تقاعد كردن , مقعد شدن , تعود كردن , جالس بودن , كردن , وقورت كردن , سفاره ساختن . *To sit upon a throne*, برتخت اورنگ نشين بودن , مسند نشين شدن , جلوس كردن . *To sit in the principal seat*, در پيشگاه نشستن , صدر نشين شدن . *To cause or order to sit*, اجلاس , نشاندن , پيشي داشتن . *Causing one to sit behind another on horseback*, اقعاد ساختن , كردن , مرادفت كردن . *To sit in the middle*, درميان توسط كردن . *To sit opposite*, روبرو نشستن , نشستن

To sit down together, باهم . حذو کردن , مقابل نشستن . *To sit easily* (*having an easy seat, and room enough*), نشستن . *To sit up* (*rise from bed*), از بستر برخاستن . خوش نشستن . —(*to watch*), سهران شدن , ساهر بودن , بیدار شدن . نشستن *To sit down* (*before a town*), بشهر چسپیدن . v. *To besiege*; also *to settle, rest, sit, hatch.*—*To sit still*, بي کار نشستن . v. *To be idle.* — (*at an assembly*), در دیوانخانه نشستن . *A place where people sit together*, مجلس A , نشستگاه , نشستگه . —*Site*, v. *Situation.* — *Sith*, v. *Since.*

A SITHE, داس , داسه .

A SITTER, جالس A , نشینده . (*in comp.*), نشین .

Sitting (*part.*), نشسته , جالس A , قاعده A , متقاعد A . (*in comp.*), نشین . *Sitting on a throne*, مسند نشین , اورنگ نشین . *Sitting in a corner*, گوشه نشین . *Sitting in a low seat*, فرو نشسته . *A sitting*, نشست , جلوس A . *Sitting together*, همنشین . جلسه A , اجلاس A . v. Also *session, assembly, incubation.*

SITUATE, *situated*, نهاده , موضوع A , وضع کرده شده , نشانده .

Situation (*place*), محل A , مکان A , مقام A , جایگاه , جا , موضع A (plur. مواضع A), وضع A , وضعت A . (*state, condition*), حال A , حالت A , مرن A . *In a good situation*, نیکو حال . *A rural situation*, مبدو A .

SIX, شش , ست A , ستة A . *To be sixes and sevens*, مشوش بودن , پریشان شدن .—*A set of six horses*, ملوله A . *Six-score*, صد و بیست , عشرون و مایة A .

Sixteen, شانزده , ستة عشر A . — *Sixteenth*, شانزدهم , سادس عشر A .

Sixth, ششم , سدس A . — *A sixth part*, ششم حصه , سدس A .—*Sixthly*, ششمانه A , سادسا A , ششمي .

Sixtieth, شصتم or شستم , ستین A , ستون A . — *Sixty*, شصت or شست , ستون A .

SIZE, اندازه , مقدار A , قدر A , کمّ A , خلقت . v. *Form, magnitude, bulk.*

Size (*viscous substance*), سریش , شوي , یلم . v. *Glue.*

To size (*measure*), اندازه کردن , پیمودن . v. *To measure.* — (*to cover with glutinous matter*), باسریش اندودن , با یلم پوشیدن , شوي زدن . v. *To glue.*

Sizeable (*proportionable*), مناسب , با اندازه , قدآور . *Not sizeable*, بي اندازه , نامناسب . v. *Disproportionable.*—*Sizy, siziness*, v. *Viscous.*

SKATE, شیلیم , کفچالبر .

A SKEIN (*of thread, silk, &c.*), دسته , کلاوه .

A SKEPTICK (*one who doubts of every thing*), وسواسي , اهل شکّ . — *Skeptical* (*full of doubt*), وسواسي , شامل شکّ , شبهت عمومي , وسواس .—*Skepticism*, پر شبهت , وهم عمیم , شامل .

A SKETCH (*a rough draft, first plan*), مسوّده A . (*drawing or painting*), نقشه A .

To sketch (*draw*), نقشه کشیدن . (*to make a rough plan*), مسوده کردن .

A SKEWER, سیخ , خلال A .

To skewer, سیخ زدن , با خلال بند کردن .

A SKIFF, بوصي A . v. *Boat, yawl.*

SKILFUL, واقف A , اهل حرفت , هنرمند , پیشه ور , قابل A , صاحب حکمت , کار آزموده , کار آموز , کارشناس , صاحب , ماهر A , پخته , خبیر A , دانا , دانشمند , دانشور , فراست , نابل A , مجرّب A , حاذق A , رد A , ولیل A . v. *Knowing, intelligent, expert.*

Skilfully, با قابلیت , با آزمودگي , با وقوف , هنرمندانه , کارآموزانه , با دانشوري , با اهلیت , با تجربت .

Skilfulness, skill, علم A , وقوف A , هنر , هنرمندي , تجربت A , آزمودگي , قابلیت A , معرفت A , اهلیت A , توقت A , کارگذاري , کار آموزي , مهارت A . v. *Dexterity, knowledge.*

Skilled, واقف A , قابل A . v. *Skilful.*—*Skilled in the management of affairs*, کارشناس , کارگذار , کار آموز , امور دیده , مصلحت گذار , مصالح آزموده , کار آزموده , جهاندیده , کاردان . *Men skilled in affairs*, تجربه کاران , روزگار , روزگار دیده , ارباب الباب .

A SKILLET (*sort of saucepan*), تاوا , طابه or تابه , دیگچه , تاوه .

To SKIM (*take off the surface of any liquid*), کف گرفتن ,

To skim or glide lightly over, سبک گرشتن . زوبودن . To skim the cream off milk, سر شیر گرفتن . To

A skimmer, مرغات A , ملبنت A , کفچه , کبچه , کنگیر , ملعقت A . v. Ladle.

SKIN, پوست , چرم , جلد A (plur. جلود), قشر A , قشرت A , لیط A . v. Hide, husk, bark, membrane, leather. The cuticle or outward skin, بشرت A , بشرد A , صفیحت A . The cutis or interior skin, ادمت A .—The skin of the belly, لیط A . The skin of the head, مسحاق A (plur. مساحیق), لحمت A , ثمرت A , فروت A , شوات A (plur. شوا), بصاصت A , بصوصت A , بص A , ملطاط A .—A thin soft skin, The thin skin which grows over a wound, جلبت A . Having a thick skin, مستعلج . Having a rough skin, حرش A .—A skin upon which they write, دفتر A .—Dried skins or a tent made of them, قشع A .—A currier's instrument for scraping skins, کرونی .

To skin (slay, peel), پوست کندن , تجلید کردن , مجلد ساختن , کوارد کردن , کندن , جلد برگرفتن , مسلخ ساختن , ملبح , بصل ساختن , قشر واکردن , آهنگیدن , آهنجیدن , رشتن , تقشر نمودن , تقشیر کردن , مقشو نمودن , کردن با پوست پوشیدن , حمر کردن . (to cover with the skin), با بشرت پوشیدن . (to become covered with the skin), مندمل شدن , با بشرت پوشیده گشتن . (to cover superficially), پوشیده ظاهر کردن .

Skinned, پوست کنده شده , مسلوخ A , مقشور A , منقشر A , منسبی , آهنگیده , آهنجیده , مشی A , مقشو A , کنده .

A skinner, جلد کننده , چرم ساز , چرمینه فروش , جلودی A , فرا A , پوستپاره , وانگر , واتگر .

Skinning (part.), پوست کندان , مجلد A . (subs.), تجلید A , تقشیر A .

Skinny (lean), منتحل A , لاغر A , ظامی A , ظمی A . v. Lean.

To SKIP, جستن , جهان رفتن , کسروز ساختن , خیز کردن , تقفس , قفیزی نمودن , نفزان کردن , اباز نمودن , خیزیدن , رقص زدن , قهمزه کردن , ساختن . v. To jump, bound, leap, spring.— (to miss, pass over), گراشتن .—A skip, skipping, جست , خیز , کسروز , رقص A , اباز A , تقفس A , قفیزی A , قهمزه A . By skips, خیز خیز , اباز اباز .

To SKIRMISH, جنگ کردن , مقاتله کردن , رزم ساختن , عنز کردن . v. To fight.

A skirmish, جنگ , مقاتله A , رزم A , عنزه A .—A skirmisher, جنگ کننده , رزم سازنده .

SKIRT, دامن , ذیل A , کنار , کنارین , کناره , کران , کرانه . v. Border, edge, margin.

SKITTISH (fickle), نا پایدار , بی قرار , سبکپا . (whimsical, wanton), شوخ , خود سر , خودرایی . (perverse), سرکش , گردنکش . (easily frightened, as a horse, and throwing his rider), شموس و ترسان , جموح , خایف .

Skittishness (fickleness), نا پایداری , سبکپایی , بی قراری . (whimsical, wantonness), شوخ . (perverseness), سرکشی , گردنکشی .—Skittishly (fickly), نا پایدارانه . (wantonly), شوخانه . (perversely), با سرکشی .

To SKULK, کمین کردن , روپوش شدن , پنهان بودن , نهفتن . v. To lurk, hide.—Skulking, کمین ساز .

The SKULL, سر , کاسه , جمجمه A . v. Scull.—The joinings of the skull, درز .—A fracture in the skull, شجت A .—A skull-cap, v. Helmet.

The SKY, آسمان , سما A , فلک A , اثیر A . v. Air, heaven. A serene sky, کشاده هوا , هوای کشاده . A cloudy sky, سنبل هوا , پوش هوا .—Sky coloured, سماوی A , آسمان رنگ , آسمانی . v. Azure.—A sky-lark, v. Lark.—A sky-light, تاب دان , روشن دان , کوه . Sky-rocket, هوایی , بان H .

A SLAB, تخته , لوح A .—A marble slab, لوح مرمر .

To SLABBER, العاب کردن . v. To slaver.—(to smear with spittle), با لعاب آلوده کردن , با ریق ملوث ساختن , با بساق پلید کردن , با آب دهن آلودن . (to shed, pour), ریختن . v. To spill.—A slabberer, با آب دهن آلود کننده , با بساق پلید سازنده .

Slabby, v. Glutinous, viscous, wet, puddly.

To SLACK, slacken (loosen), ناتنگ کردن , سست کردن , نرم کردن , کشادن , محلول کردن , حل کردن . (to grow less tense), حل شدن , محلول گردیدن , کشاده گشتن . (to become remiss), کاهل , نا مشغول شدن , غافل گردیدن , سست شدن , گشتن . v. To relax, languish, fail, flag: ease, relieve, mitigate.

Slack (not tense or compact), . محلول A ، کشاده ، سست *(remiss)*, کاهل A ، نامشغول ، غافل A ، سست . v. *Careless.—Slackly*, باسستي ، محلولاً A . v. Also *remissly.—Slackness*, حل A ، تحليل A ، محلولي A ، کشادگي ، سستي v. *Remissness, negligence.*

SLAG, تفجيد . v. *Dross.*

SLAIN, منقتل A ، مقتول A ، برگشته ، کشته .

To slake, حل کردن . v. *To quench, slacken.*

To SLANDER, عيب ، غيبت کردن ، بد نام دادن گفتن ، بهتان گفتن ، افترا کردن . v. *To revile.*

Slander, زباندرازي ، افتراکاري ، افترا A ، بهتان A ، بد نامي غيبت A ، ذم A ، طعنه A . v. *Calumny, reproach.*

Slandered, بدگفته ، مفتري A ، بد نام دار ، نام کشيده بهتان پذير ، افترا اندوز . v. *Reproached.*

A slanderer, slanderous, نام کش ، متهم A ، مفتري A بهتاني ، بدنامي گستر ، افترا کننده ، بهتان گو ، بد گو عيب گو ، زبان دراز . v. *Calumniator, reproachful.*

Slanderously, بطور عيب گو ، با ذم ، با افترا ، با بهتان . با زباندرازي

SLANT, *slanting*, نا عمود ، نادرخط مستقيم ، کجرو ، کج از گوشه بگوشه . v. *Oblique. — Slantly, slantwise*, با کجروي ، . بطور نا عمود

A SLAP, سيلي ، طرف A ، ضرب A ، تماچه ، طبانچه سيله . v. *Blow. — To slap*, طرف کردن ، طبانچه دادن ضرب دادن . v. *To strike.—Slap, slap-dash (all at once)*, . يکره ، يکپاره ، هبةً A ، يکبارگي

A SLASH *(wound, cut)*, . قطع A ، دروش ، کلم A ، زخم v. Also *fissure.—To slash*, کلم زدن ، زخم کردن ، بريدن زخم کرده شده ، منقطع A ، بريده *—Slashed*, قطع ساختن کلم زده . v. *Cut, wounded.*

A SLAVE, عبد ، مملوک A ، غلام A ، عبد A ، بنده حلقه بگوش ، لکع A ، (مماليک pl.) غلام ، مملوک ، مملوک برده ، لاچين ، پرستار ، رقيق A ، اجيره A . v. *Servant.—A female slave*, زن ، پرستار ، پرستار ، مملوکه A ، کنيزک ، کنيز ، اجيرت A . v. *Maid-servant. — Slaves and possessions*, رقبت و املاک . *Slaves carried about from place to place for sale*, جلبي A ، جلبا A . *A slave-merchant*, برده فروش ، نخاس A . *A manumitted slave*, تدبر A . *To be a slave to the passions*, متابع نفس شدن . *To slave*, v. *To drudge, labour, toil.*

SLAVER, آب دندان ، آب دهن ، لعاب A ، تف ، خيوه A ، بزاق A ، بصاق A or بساق A ، ريغت A ، ريق A ، طشت A ، قشا A . v. *Spittle.*

To slaver, تعاب کردن ، لعاب ريختن ، تف ريختن ، بصق ساختن ، تلعيب نمودن . v. Also *to slabber (smear with spittle).*

A slaverer, آب دهن ريزنده ، لعاب ريزنده ، تف ريز . v. *Driveller, idiot.*

Slavering (subs.), تلعيب A ، لعاب ريزي .

SLAVERY, غلامي A ، عبوديت A ، عبودت A ، بندگي منکت A ، ملک A ، رق A ، رقيت A ، استرقاق A ، مملوکيت A v. *Servitude.*

SLAUGHTER, خونريزي ، قتل A ، قتال A ، مقاتلت A هلاک A ، اهلاک A ، خونفشاني ، کشش ؛ خونباري ، کشتي تقتيل A .

To slaughter (kill), خون ريختن ، قتل کردن ، کشتن دمار آوردن ، مغک دم ساختن ، صاف کردن *(kill animals for food)*, ذبح کردن ، حلال کردن . *To kill, slay*, v. *Butcher.*

A slaughter-house, ذبح ، مسلخ A ، مسالخانه ، قصاب خانه . خانه

SLAVISH, پست وخور ، خور ، حقير A ، ذليل A ، انگنده وغادت A ، وغودت A ، (لکعا fem.) لکع A ، کمينه ، دون A . v. *Servile, mean.*

Slavishly, بطور پست وخور ، ذليلاً A ، حقيرانه .

Slavishness, خوري ، پستي ، حقارت A ، ابتذال A ، انگندگي دوني ، ذلت A . v. *Meanness.*

To SLAY, خون ريختن ، قتل کردن ، هلاک کردن ، کشتن ميرانيدن ، ميرندن . v. *To kill, butcher, murder.—A slayer* کش (in comp.), کشنده ، خون ريز ، خوني ، قاتل A . v. *Killer, murderer, butcher.*

SLEEK, بهکل A ، نرمق A ، مجلي A ، مهره زده ، مهره دار (fem. بهکلت), مترهلق A . v. *Smooth, glossy.*

To sleek, مهرة كردن ، مجلّي كردن .

Sleekly, مهرة دارانه ، نرمثانه .

To SLEEP, خفتن ، خسپيدن ، خواب كردن ، خوابيدن ، در خواب بودن ، نايم بودن ، هجود كردن ، تكرّو كردن ، ناعس بودن ، تهجيع . —*To cause to sleep,* خوابانيدن ، تهجيد كردن ، مستنيم كردن . *To feign sleep,* اهجاد كردن ، ساختن خواب سگ ، مستان كردن . *To sleep upon the back,* قبّ ساختن .

Sleep, خواب ، خفتگي ، نوم A ، منام A (plur. امنامات) ، كمي A ، سنت A ، رجال A ، هكاع A ، هكر A ، هجعت A ، رقدت A ، رقاد A ، لذّ A ، حثاث A ، غدن A ، كامي A ، دلخم A ، نثاخ A ، وسن A . *The hare's sleep (a false promise),* خواب خرگوش ، وعده دروغ . *Dogs (or feigned) sleep,* خواب سگ . *The first sleep,* سر خواب . *The morning sleep,* تصبح A ، فجمت A . *The mid-day sleep,* قيلوله A ، قيل A ، قيلول A ، تقيّل A . *The beginning of sleep, a slight sleep,* خواب سبك . v. *Slumber.* — *Drowned in sleep,* خواب آلود . *Overcome with sleep,* خوابناك . v. *Sleepy.* —*To go to sleep,* بخواب رفتن . *To rouse from sleep,* بيدار كردن . v. *Awake, rouse.*—*To awake from sleep,* بيدار شدن .

A sleeper, خفته ، خوابنوش ، خوابنده ، نايم A (fem. نايمت) ، داجع A ، مهجد A ، خسپنده .

Sleepily, خوابناگانه ، نوماً A . v. *Lazily, stupidly.*

Sleepiness, خوابناكي ، خواب آلودگي ، كرياني ، كراه A ، كري A . v. *Drowsiness.*

Sleepless, بي خواب ، بيدار ، غير نوم . v. *Wakeful.*

Sleepy, خوابناك ، خواب آلود ، انوم A ، كريان A ، هيتكور A ، وسن A ، ميسان A ، ناعس A ، نووم A .

Sleeping (part), خوابان ، خسپان ، نايم A ، خفته ، داجع A ، مهجّد A . *Sleeping away an opportunity,* نومت A .

SLEET, برف با باران ، زنگله ، كرش . —*To sleet,* برف با باران ريختن ، زنگله كردن .

A SLEEVE, آستين ، آستي ، آستم ، ردب A ، كمّ A (plur. اكمام). *The edging or border of a sleeve,* راننت A . —*Sleeved,* آستين دار . —*Sleeveless,* بي آستين ، غير كم . (*without propriety*), بي سزاواري ، نا سزا ، غير لياقت .

SLEIGHT (*artifice*), حكمت A ، فن ، حيله A ، حيله بازي ، شدره A ، غبن A . (*art*), آزمودگي . v. *Skill.* — *Sleight of hand,* دست بردي ، بازي حقه . v. *Juggle.*

SLENDER (*slim*), نازك ، تنك ، باريك ، سبك ، ركيك A ، كه ، نحيف A (plur. نحاف) ، نحف A ، منقوف A (fem. منقوفت) ، نزار ، دقيق A ، رقيق A ، اعجف A (fem. عجفا) ، شازب A ، شاس A ، دبيت A ، ضامر A (fem. ضامرت) ، ضمر A (fem. ضمرت) ، قضيف A ، قضف A (plur. قضاف ، قضفان) ، مهبوط A ، مسمهل A ، هضيم A ، هضما A ، سيفان A ، سيفانت A ، لاغر A ، مضطمر A ، مجدل A ، حنصار A ، مخنق A ، مخنفت A ، ممشوق A (fem. ممشوقت) ، خفوف A ، مدمج A . v *Thin, small, weak.*

Slenderly, نازكانه ، با باريكي ، نحيفاً A ، لاغرانه ، دقيقاً A ، نزارانه . v. Also *slightly, meanly.* — *Slenderness,* تنكي ، باريكي ، نحافت A ، نازكي ، رقت A ، رقاقت ، لاغري ، ضمر A ، قضف A ، هضم A ، هلس A .

A SLICE, قطعه A ، تراشه ، تراشش ، طبق A ، ورق A ، شريح A ، شريحت A (plur. شرايح) ، شكله ، كندت A ، جزلت A ، حذقت A (plur حذاق) ، كسفت A (plur. كسف ، كسوف ، اكساف). *A slice of meat,* شرحت گوشت . *A slice (for cutting paper),* كاغذ تراش . —(*for mixing*), مسوط A ، نباج A .

To slice, بريدن ، تراشيدن ، طبق ساختن ، ورق تراشيدن ، متشق ساختن ، شرحه كردن ، شكله بريدن ، قطعه ساختن . v. *To cut, divide.*

To SLIDE, لغزيدن ، خبزيدن ، خزيدن ، زلق كردن . v. *To slip.*—*To slide or pass away,* گذشتن . v. *To vanish.*— *To slide or pass unnoticed,* بي ملاحظه گذشتن . *To slide on the ice,* بر يخ لغزيدن . *To fall when sliding on the ice,* زلق كردن . *To slide down a declivity,* متزلج شدن ، زلت ساختن . *A slippery declivity down which one slides,* زلج A ، زلخت A .

A slide (slippery (passage), مزلّفت A ، زلّقت A .

A slider, لغزنده ، خزنده . *A slider on the ice,* بر يخ لغزنده .

SLIGHT (*inconsiderable*), بي اعتبار ، سبك ، نا چيز ، كه ، كم ، دون A ، ذليل A ، ناكس ، قليل A ، صغير A ، خورد ، كوچك . v. *Small, superficial, trifling, worthless.*—(*weak, unimportant, without force or effect*), نا گران ، كم زور ، نا مهم ،

, ناكارگر , بي قدرت , نا توان , زبون , بي قوّت , غير مبهت
, تنك , نازك , رقيق ٨ , (*thin*), —. نا شديد , بي شدّت
. حرير نازك , *Slight silk*, . ركيك ٨ , رقاق ٨ , باريك
Slight paper, كاغذ رقيق .

Slight (contempt, neglect), سبك گرفتگي , مذمّت ٨ ,
, حقارت , حقر ٨ , تهاون ٨ , غفلت با جبيت , اهانت ٨
. قرو ٨ v. *Scorn, superciliousness:* also *sleight*.

To slight, تهاون كردن , اهانت نمودن , سبك گرفتن ,
قرو نمودن , مغتمص كردن , تزمر ساختن . v *To despise, neglect*.—*Slighted*, سبك گرفته , مذموم ٨ .

Slighting (*part.*), تهاون كنان , اهانت نما , سبك گير ,
, با مذمت , با اهانت , با غفلت —*Slightingly*, —. مغتمص ٨
. مغتمصاً ٨ , بلا احترام

A slighter, تهاون كننده , سبك گيرنده .

Slightly (*without force or strength*), بوجه ناتوان , بي قوّت ,
, رقيقاً ٨ , بوجه نازك , (*thinly*), v. *Weakly*.— . بطور زبون
, بي اشتغال , بوجه كاهل , غفلتانه , (*negligently*)—. ركيكانه
. با اهمال

Slightness, رقّ ٨ , رقاقت ٨ , ناتواني , عدم قوّت . v.
Weakness, thinness.— (*want of attention*), عدم اشتغال ,
. اهمال v. *Negligence*.

SLIM, ٨ نازك , باريك , كه . v. *Slender*.

SLIME, ٨ كدرت , گل چرب , ثرغط ٨ . v. *Mud*.—*Sliminess*, جربي , چربي —. چرب , جرب —*Slimy*, چرب . v. *Glutinous*.—(*covered with slime*), با كدرت پوشيده , با جربي
. اندوده

SLINESS (*designing artifice*), فنّ ٨ , روبه بازي , حيله ٨ ,
, زيركي , داهي دهي , آل ٨ , حول قلب , حول ٨ , كياست ٨
. فريب v. *Cunning*.

A SLING (*for throwing stones*), فلاخن ٨ , مقلاع ٨ ,
, شيحاف ٨ , بلاخم , بلاخم , فلخن , فلاحن ٨ , فلاسنگ
. منجنيق ٨ , قذافت ٨ . (*a hanging bandage for a broken arm, &c.*), عصابت تعليق , متعلق , دستارچه . (*a throw, stroke*), اندازي , رمي , ضرب ٨ —. *A ball or stone for a sling*, سنگ رعد , كروهه , كره , گله , فندق .

To sling, از فلاسنگ , از فلاخن انداختن , از مقلاع انداختن
. رمي كردن v. *To throw, cast*.—(*to hang loosely by a string, &c.*), در عصابت , از ريسمان تعليق نمود , از رسن آويختن
از , از رسن جنبانيدن , (*to move by a rope*), . آويز كردن
. ريسمان لاندن

A slinger, فلاسنگچي , فلاخنچي , كلرغ , فلاخن زن .

To slink, v. *To sneak, slip away, miscarry*.

To SLIP (*slide*), لغزيدن , لغزش كردن , زلق ساختن ,
. زليجب كردن , متزلق شدن , زلّت كردن v. *To slide: to fall*:— (*to omit or neglect*), سهو كردن , غافل شدن , نسي
. ساختن *To let slip an opportunity*, فوت فرصت كردن ,
. از غفلت مهلّ گم كردن *To slip* (*pass unexpectedly or imperceptibly*), ناگهانه گذشتن . *To slip* (*slink or sneak*), *away*, روپوش شدن . *To slip the memory*, فراموش شدن ,
از خاطر رفتن , از ياد افتادن . v. *To forget*. — *To slip* (*convey secretly*), پنهان رسانيدن , بپنهاني بردن . *To slip or let loose*, رسته كردن , رها ساختن , آزاد كردن . *To slip or get clear of any thing that holds one*, از بند خلاص
شدن , ازگرفتگي آزادي يافتن . *To slip away* (*as time, &c.*),
گذشتن . *To slip in* (*to any place*), بپنهاني دخول كردن ,
. تسرّب ساختن

A slip, لغزش , زلّت ٨ , زلج ٨ , زليج ٨ , زلّ ٨ , زلل ٨ ,
زليل ٨ , زليلي , زلق ٨ , زلق ٨ . *A slip of the foot*, زلّت
قدم . *A slip of the pen*, سهو قلم . *A slip of the tongue*,
خطا ٨ , سهو ٨ , *A slip* (*mistake*), . سهو الانسان من اللسان ٨
زلّ ٨ , زلل ٨ , زلّت ٨ , زليلي . v. *Error, fault*.—*A slip cut or torn from the main trunk of a tree*, قلم ٨ , نهال ,
قلمدار , قلمچق , درخال , دارخال . *A slip or long narrow piece*, قطع طول و تنك , دراز و نا پهن , باره . v. *Also leash*.
—*A slip-knot*, عقد آسان حل .

A SLIPPER, پاپوش , كفش , پلچيله , ملوه , طبله ٨ ,
, اشاره , اشار , نعلت ٨ , نعليه , نعل ٨ , لنجا , كالك
. حذا ٨ , غريفت ٨ , غرفت ٨

SLIPPERINESS, لغزندگي , مزلقت ٨ , مزلّت ٨ , نسوي ٨ ,
. ملص ٨

Slippery, لغزنده , لغزان , نسو , زلق ٨ , زلّ ٨ , زلّ ٨ —.
A slippery place, مزلقت ٨ , مزلّت ٨ , زلّقت ٨ , زلحت ٨ ,
زلخ ٨ , زلقت ٨ , نسير , دحض ٨ (plur. دحاض , ادحوض).
v. Also *smooth, glib, uncertain, changeable*.

SLIPSLOP, شربه ناخوش .

To SLIT, فلق کردن ، شکافتن ، شگافتن ، حاک کردن ، شگاف ، چاک . v. To split. — A slit, اشتقاق ساختن . v. Split, rent, tear, cut. دریدگي ، شقّ A

A SLOOP, تلبون ، برندہ ، جهاز کوچک .

To SLOPE (be oblique), نشیب داشتن ، سرازیر شدن ، منصب بودن ، مایل شدن ، حدور داشتن ، حطوط شدن . (to make oblique), منصب ساختن ، مایل کردن ، سرازیر کردن ، حدور ساختن ، خدر کردن ، حطوط نمودن . v. To slant.

A slope, sloping, شیو ، شیب A ، نشیب ، سرازیري ، حدوره A ، صبب A ، حطّ A ، تابش . v. Declivity, obliqueness. — Sloping (adj.), مایل A ، حطوط A ، نشیب دار ، منصب A ، مصبّ A ، انقیاد دار ، منحدر A ، نا عمود . v. Oblique, steep. Slope, slopewise, slopingly, با شیب ، سرازیرانه ، منصبّانه ، متصبّاً A . v. Slantingly. با نشیب

SLOTH, slothfulness, اهمال A ، کاهلي ، سستي ، مساهلت A ، کسل A ، تیوان A ، غغلت A ، خرق A ، دنائت A . v. Laziness, idleness.

Slothful, مهمل A ، پرواش ، مساهل A ، کاهل A ، سست ، تنبل ، تنبلن . v. Indolent, lazy, sluggish, slow. Slothfully, مساهلاً A ، تنبلانه ، کاهلانه ، باسستي . A slothful man, اهل ، صاحب احمال ، شنکک ، نا بکار ، آواره ، کاهلي ، جلندي . v. Sluggard.

A SLOUCH (down look), روي ترش ، اُجوق A ، جوق A ، جهسب A ، وجه سخت .

To slouch, ترش روي نمودن ، جوق داشتن .

A SLOVEN, a slouch, مرد بي ، مغلظه A ، غلیظه A نزاکت .

Slovenliness, عدم نزاکت ، نجاست A ، غلاظت A .

Slovenly (adj.), بي نزاکت ، نجس ، چرکین ، غلیظ A — (adv.), بي نزاکتانه . سملوث A

A SLOUGH, اجم A ، آبي که گل و چرکاب بسیار باشد ، وحل A . v. Puddle, marsh.—(the cast skin of a serpent), پوست مار ، مسلخ A ، شیرکوک .

SLOW, لاشه ، سست ، کاهل A ، درنگ ، دیر ، آهسته ، بطي الحرکت A ، نا تند ، نا چالاک ، ازمرده ، دیر رو ، رضمان A ، لاي A ، قطوف A ، لبلث A ، کهام A ، نرم رو ، ملیث A ، انمت A ، کبدا A ، یتم A ، اکبد A . (not quick or prompt). v. Lazy, sluggish, slothful, dull, inactive, dilatory. Slow of flight, نا تیزپر ، دیر پرواز . Slow of foot, نا زود رو ، نا تیزگام ، گران سیر ، نا تیز رو .

Slowly, نا شتابان ، بلاشتاب ، آهسته آهسته ، آهسته ، ناسریعاً A ، بطور ازمرده ، بي زودي ، بي عجلت ، گران سیر ، کاهلانه ، تعتیماً A ، بلا زودي ، نزراً A ، دیر ، نرم نرم . v. Tardy.

Slowness, ازمردگي ، نا تیزروي ، گران سیري ، آهستگي ، عدم سرعت ، حرکت کاهل ، عدم شتاب ، نرم روي ، فرغول ، فرتِل ، خمول A ، کیار A ، رهیات A ، بطو A ، بطا A ، لاي A ، رویت A ، یتم A ، اتم A . v. Sluggishness, dilatoriness, procrastination, dulness, deliberation.

To SLUBBER (do any thing carelessly or inelegantly), با بطور ، بوجه نا لطیف کار ساختن ، کاهلانه کردن ، اهمال ساختن ، بي نزاکت عمل کردن . — (to stain, daub), آلودن ، اندودن ، پلید ساختن .

A SLUGGARD, شغک ، آرام طلب ، کاهل A ، سست ، مهملات A ، انگوني ، انگول ، جلندي A ، صاحب اهمال ، تلنگین ، تلّي A ، آواره ، اهل کسولت A ، صاحب تکاسل ، اَنت A .

Sluggish, بطي A ، تنبل ، کاهل A ، کسل A ، لاشه ، سست ، (وسنا fem.) وسن A ، کهل A ، مساهل A ، بطي المشرب A ، کسلانت ، کسلت (fem. کسلان A ، کسل A ، کسول A . plur. فشل A ، مکسال A ، عتم A ، متکاسل A ، (کسلي ، کسایل ، هدف A ، هجنف A ، آزور ، آزور ، لتنبر ، نمیره ، فشل A ، صجعت A ، رعبوب A ، دبنکت A . v. Lazy, slow, slothful, indolent, idle, dull.

Sluggishly, کاهلانه ، کاهلاً A ، بطور لاشه ، مساهلانه . v. Slowly, lazily.

Sluggishness, بطي A ، مساهلت A ، کسالت A ، کاهلي ، سستي ، کهل A ، کهولت A ، تهوان A ، غفلت A ، اهمال A ، وکال A ، کیار ، لوثت A ، لهیعت A ، لیاعت A ، تکاهل A ، تکاسل A ، رسلت A ، صجعت A . v. Sloth, laziness, slowness.

A SLUICE, آبگذل ، آبگذر ، سدّ آب ، دردازه ، خوراب ، قفس A .

A SLUMBER, خواب سبک ، نیم خواب ، غنودگي ، وسن A ، نعس A ، نوم A . v. Sleep.

To slumber, غنودن ، اونیدن ، مستوسن شدن ، خواب

. نوم گیرشدن , وسن کردن , نعس کردن , سبکنه کردن v. To sleep.

Slumbery, slumberous. v. *Sleepy, soporiferous.*

A SLUR (*slight disgrace*), عیب A , داغ , رسوائي سبکت , نامُوس A , طعنت A , بدنامي v. *Blot, stain.*—*To cast a slur,* بدنامي , ناموس ساختن , طعنت زدن , عیب گفتن . *To slur,* ملوث ساختن , داغ کردن . v. *To stain, soil, calumniate.*

A SLUT, زني که در هرکار بسیار ناصاف وچرکین باشد .

Sluttish, خرساوله , ملوث A , پلید , چرکین , ناپاک , ناموزون , بي لطیفت , بي نزاکت , پلشت v. *Nasty, dirty.*

Sluttishly, بطور ملوث , بانجاست , بلشتانه , پلیدانه , بي نزاکتانه .

Sluttishness, نجاست A , پلیدي , چرکیني , نا پاکي , عدم لطیفت , ناموزوني , عدم نزاکت , مرداري .

SLY, شریر A , محیل A , مکار A , دغاباز , عیار A , فریبنده , بلوس , قلاش , حیله باز , روباد باز , حریف A , غدار A , حول A , دهي A , خدعت A . v. *Cunning.*

Slyly, با غدارانه , حیله بازانه , با حیله , روباد بازانه , بلوسانه , بطور عیار , با کیاست , خدعت . *To act slyly,* حیله کردن , فن باختن , روباد بازي کردن . *A sly fellow,* محیل A , مکار A , عیار A , حقه باز , رند , حیله کار , روباد باز v. *Knave.*—*Looking slyly and attentively,* لامح A .

To SMACK (*have the taste of*), چشش , لذت داشتن , پذیرفتن . v. *To savour.* — (*to kiss*), بوسیدن , بوسه دادن , بوس زدن . —(*to make any quick smart noise*), چکچاک کردن , صداي تیزساختن , چکاچاک کردن , چکاچک زدن .

A smack (*taste*), ذوق A , مزه , لذت A . v. *Savour, flavour.*—(*a taste, small quantity*), لوس A , چشش , چاشني . *A smack* (*with the lips*), چکاچک , چکاچاک , چکچاک , بوس زدني . v. *Kiss.* *A smack with the hand,* طپانچه . — (*a small ship*), قلیون , سنبکي , پرنده , جهاز کوچک . v. Under *ship.*

SMALL, قلیل A , کم , اندک , صغیر A , کوچک , خورد v. *Little, minute, petty, few, slender, weak.*—*Of small value,* داخره A , باگران بها , فرومایه , کمبها . *Small in quantity.* جزبجست A , جزي A , جزوي A , کم عدد . *A small quantity,* شملت A , اندکي , جزوبجست A . v. *A little, particle, quantity.* — *Small of stature,* حیتره A , کوچک بالا , کوتاه قد . *Great and small,* خورد و بزرگ , حبحاب A , قصیرالقد A . *Crumbled or broken small,* ریز , ریزناک , کبار و صغار A . *To crumble or break small,* خرد خام زدن , ریز ساختن , ریزه کردن , ریزیدن , خرد خام , ازنیدزه , ریزیدن , ریزه . *To be crumbled or broken small,* ریزیدن , خردین کردن , ریزیده گردیدن , خرد خام بودن , ریزناک شدن . v. *To bray, grind, bruise.* — *To make small,* تصغیر , خورد کردن , کوچک کردن , اصغار ساختن , کردن . —*To be small,* کوچک صغیر بودن , قلیل شدن , خورد شدن , شدن . *Small things,* هنوت A , هنات A , جزییت A , جزیات A . *Small craft,* قلیون , سنبکي , کشتي صغیر , جهاز کوچک . v. *Boat, and small ship.*

Smaller, کمتر , صغرا A , اصغر A , کهتر , خوردتر , کوچکتر . *Smallest,* اصغر A , کمترین , کهترین , خوردترین , کوچکترین . v. *Least.*

SMALL-POX, حماق A , نبیز A , جدري A , چیچک . *Seized with the small-pox,* قرحت A , برجشودگي , برجستگي . *One who has never had the small-pox,* جدیر A , مبدوه A , محموق A , مجدر A , قرحان A . *Pitted with the small-pox,* پرموي .

SMALLNESS, صغر A , صغارت A , کوچکي , خوردي , کمي , قلاشت A , اندکي .

SMARAGDINE, زمردي .

SMART, چابک , چست , تیزدست , تیزکار , تند , تیز , چالاک . v. *Sharp, acid, pungent; quick, active.*—(*acute of mind*), لطیف A , ظریف A , تیزطبع , زیرک , تیزفهم v. *Witty, brisk, lively.*

Smart (*pain*), غم , الم A , وجع A , آزار , رنج , درد . v. *Pain.* — *A smart, smart fellow,* اهل , صاحب تیزطبع , ذوالظریفت A , تیزفهم .

Smartly, زیرکانه , با چستي , با تیزي . v. *Sharply, briskly, vigorously.*

Smartness, زیرکي , تیزطبعي , تیزفهمي , تندي , تیزي , ظرافت A , فراست A , ذکا A . v. *Liveliness, quickness, briskness.*

To SMATTER (*have a slight imperfect knowledge*), دانش

(*to talk superficially or ignorantly*), نا پرداخته نمودن ، هرزه گفتن ، کلام بي معني کردن ، سخن بيهوده راندن .

A smatter, smattering, دانش نا پرداخته ، علم سبک .

A smatterer, اهل دانش ، صاحب علم سبک ، خوشه چين ، هرزه گو ، نا پرداخته .

To SMEAR, آلوده ساختن ، ماليدن ، اندودن ، آلودن ، سودن ، ماليده ساختن ، فرسودن ، اندوده کردن ، پليد کردن ، ساويدن . v. *To daub, anoint, rub.*

Smeared, آلوده شده ، اندوده شده ، فرسوده شده ، ماليده شده ، سوده شده ، ساويده شده .

To SMELL (*to have or diffuse a smell*), بو داشتن ، بخور ، زدن ، ريحه پاشيدن ، طيب ريختن ، نشيت افشاندن ، شميدن ، شميم دادن ، فايه ساختن ، نشک کردن . v. *To scent, perfume.*—(*to perceive by the nose*), بو گرفتن ، شميدن ، بو ، بوي پذيرفتن ، بوييدن ، اشتمام ساختن ، استشمام کردن ، کشيدن ، شم گرفتن ، تشمم کردن ، کرف ساختن . *To smell (any design)*, استشمام کردن ، گمان داشتن . v. *To suspect.*

Smell (power of smelling), شامه A ، قوت شامه ، شم A ، طيب A ، رايحه A ، بوي ، بو ، بخور A ، (*odour*),—مشام A ، عرف A ، نشق A ، نشوت A ، نشيت A ، بخوري A ، طيبت A ، بنت A ، خنجير ، عطره A .

A smeller, بوکيرنده ، استشمام ساز ، بوي پذير ، شم گير .

Smelt, بوييده ، مشتم A .

To SMELT (*melt metals*), گداختن ، تسبيک کردن . v. *To melt.*—*A smelter,* گدازنده ، بسبيک گر .

To SMERK (*smile wantonly*), با شوخي بسم زدن .

A SMICKET, زيرجامهٔ زن .

To SMILE, بسم کردن ، تبسم ساختن ، ابتسام نمودن ، هناف کردن ، تهانف ساختن ، اهلاس زدن . *To smile at ironically,* تکلّم زدن . *A smile,* تبسم A ، نيم خنده ، بسم ، ابتسام A ، تکلّم A .—*Smiling (part.),* متبسم A ، تبسم کنان . *Smilingly,* با تبسم .

To SMITE, زدن ، کوفتن ، ضرب کردن ، کوبيدن . v. *To strike, beat.*—(*to kill, q. v.*), کشتن ، قتل کردن ، هلاک کردن . v. *To blast, destroy, afflict.*—(*to collide*), بهم زدن ، مصادمت ساختن . v. *To dash.* *To cause to smite,* کوبانيدن .

A smiter, کوبنده ، زننده ، ضرب کننده ، ضارب A ، مضرب A .

Smitten, کوفته ، کوبيده ، زده ، مضروب A . *Smitten with love,* شوريده ، شيدا ، آلفته ، آشفته ، از عشق مفتون . *To be smitten with love,* شوريدن ، شوريده شدن ، آشفته بودن .

A SMITH (*especially a blacksmith*), آهنگر ، حدّاد A ، بقّار ، بقرجي ، قين A (plur. قيون ، اقيان) ، فيتق A ، هالکي . *A locksmith,* کفلگر ، چلنگر ، جلانگر ، قتّال A . *A smith that shoes horses,* نعلبند ، کالنگ . v. *Farrier.* *A goldsmith,* زرگر ، زرشناس ، صايغ A ، صوّاغ A ، صياغ (plur. صايغون ، صواغون) A ، دبرقي ، بش . *A silversmith,* سيمگر . *A coppersmith,* مس گر ، صفّار A . *A gunsmith,* بندوقگر . *A smith's forceps,* آهنج ، ماشه . v. *Forceps.* *A smith's hammer,* پتک ، بتک ، چکش ، لواي ، خايسک A ، مسعم A ، مترکه .

Smithcraft, the art of a smith, آهنگري ، حدّادي ، نعلبندي .

To work as a smith, آهنگري کردن ، حدّادي ساختن .

A smith's shop, آهنگر خانه ، آهنگري ، حدّادي .

A SMOCK, زيرجامهٔ زن ، کرته ، قرقر A . v. *Shirt, shift.*

SMOKE, دود ، دخان A ، دخان A (plur. ادخنت) ، سواد A ، دوتون ، دوتن ، دوخن A ، دوخ A ، کشدانک ، ايام A ، شواظ A ، عجاجت A ، عجاج A ، عکب A ، عکوب A ، اوام A (plur. ايم) . *Full of smoke,* پر دود . *Of the colour of smoke,* دود فام ، دخاني A ، دخنا A . *Smelling of smoke,* دود گنده . *The smoke of tobacco,* دوخان ، دخان (plur. ادخنت) . *Flame without smoke,* لسان النار A ، شواظ A . *Smoke without flame,* نحاس A ، مارج A . *The smoke of a furnace,* غناج A ، دخان فرن ، دود برسان . *A vent for letting out smoke,* روزن ، دود کش ، دود کين ، مدخن A . *Killing bees by smoke,* ايام A ، دود آهنگ . *The being troubled with smoke,* تدخن A .

To smoke (send forth smoke), دود کردن ، دخان زدن . *To stain with smoke,* دود آلود کردن ، با دخان آلودن ، دخاني ساختن . (*to dry flesh, &c. in smoke*), دخنه کردن ، دخنه ساختن . *To smoke tobacco,* دود کردن ، عشون ساختن ، تدبيد کردن ، تنباکو کشيدن . (*to smell or find out*), استشمام کردن ، دريافتن ، احساس ساختن .

Smoked, دود آلوده ، با دخان آلوده شده ، دخن هي . *Smoked*

flesh, قديد A , عشن A , عشون A . *To be smoked,* دود آلود شدن .

Smokeless, غير دوتي , بي دخان , بي دود .

A smoker (of tobacco), كشنده دود تنباكو از حقه وغيره , تنباكوكش , دخان نوش , دوتي . *(one who dries in smoke),* قديدگر , دخن كننده .

Smoking (part.), دخان كنان , دود كنان , مدخّن A — *Smoking tobacco,* دخن A , دوتي كش , دخان تنباكو نوشان .

Smoky, دخن A , دخاني , دود آگين , پر دود , دود آلود , دخنت A , دود فامي *A smoky colour,* ادخن A . دخينت A .

SMOOTH *(polished, glossy),* صيقل , مهره دار , صاف A , پرداخته , سبك , رنديده , زدوده , مصقول A , ساييده , زده , مجلو A , مجلّي A , مطرا or مطري A , آبدار , افروخته , جلائيده , پالوده , جلا ياب . v. *Sleek.* — *(not rough or unequal on the surface),* مستوي A , يكسان , يكسو , پيشاپيش , برابر , هموار , غير جل , نا شرس , نا ظليف , نا غلظ , دلّاص A . v. *Level.*—*(not hairy),* غير هلف , نا موي دار , نا شعراني , زهلول A , اجرد A , سوده , *v. Bald.*—*(worn bare),* متمرد A . — *(sly, specious),* پلوس , روبه باز , مملّس A , املس A , *(mild, adulatory),* نرم , ملايم A , شيرين , خوش , خاطر نواز , صاحب ادب و , خوش اخلاق , خليق A , *(polite)*—. نرم دل , (لطيفت .fem) لطيف A , (ظريفت .fem) ظريف A , آذرم , شرينكار , شيرين شمايل , ذو النزاكت . *(not harsh to the ear),* دمساز , ذو الترانه A , سازكار , خوشخوان , شيرين . v. *Melodious, soft.*—*Smooth to the palate,* بذوق , بدماغ لذيذ , بمذاق شيرين . v. *Palatable.* — *Smooth numbers,* خوش قافيه , موزون , نظم شيرين . *Smooth tongued,* چرب زبان , فصيح A . v. *Eloquent.* — *Smooth-faced,* زنانه رو . *Smooth-paced,* نرم رو , آهسته رو , آهسته گام . — *A smooth stone,* اجرد A , ابرفته .

To smooth, افروختن , مهره دار كردن , صيقل كردن , زدودن , مطرّا ساختن , آبدار كردن , مصقول ساختن , صيقل كردن , جلا دادن , مجلّي كردن . v. *To polish.*—*(to make level),* يكسان ساختن , هموار نمودن , مسطّح كردن , برابر ساختن راه , صاف كردن , تسطيح ساختن , بسيط نمودن , دلاص كردن . *(to make harmonious),*— آسان نمودن , خوش , شيرين كردن . — *(to soften),* سازكار كردن , خوشخوان ساختن , آهنگ كردن , نواختن , مسكون ساختن , نرم كردن , ملايم ساختن . v. *To calm, mitigate, palliate.* *To smooth leather,* تمجين كردن .

Smoothly (in a polished manner), مصقولانه , از پرداختگي , بي , از برابري , با همواري . — *(not roughly, evenly),* سبكانه , بافصاحت , چرب زبانانه . — *(with smooth language),* شرص , با نزاكت , با ادب و آذرم . —*(with gentle manners),* با ترخيم , با لطافت A , ظريفانه , با نوازش . —*(without difficulty or obstruction),* با آساني .

Smoothness (polish), صفائي A , جلوه A , جلا A , صيقل A , يكساني , برابري , همواري . —*(evenness of surface),* مهره داري , زبان آوري , چرب زباني . — *(gentleness of speech),* تسطّح A , نزاكت A , شيرينكاري . —*(gentleness of manners),* فصاحت A , لطافت A , ظرافت A . *Smoothness of numbers (in poetry),* موزوني قافيه . *Smoothness to the palate,* خوش ذوقي .

SMOTE, گوفته , زده , مضروب A . v. *Struck.*

To SMOTHER, خفه كردن , دم بستن , دم بند كردن , خفديدن , خبه ساختن . v. *To suffocate.*—*To smother or be smothered,* تنسيدن , تنشيدن , دم بسته , دم گرفته شدن , تسبيده شدن , تسبيدن . v. Also *to suppress.* *Smother,* v. *Smoke, dust: suppression.*—*Smothered,* دم گرفته , دم بسته , تسبيده , تنشيده , شده . *Smug,* v. *Nice, spruce, neat, trim.*

To SMUGGLE, بي اداي محصول خريد فروخت كردن .

Smut, v. *Spot, obscenity, mildew.*—*To smut,* v. *To stain, mildew.*—*Smutty,* v. *Obscene, black.*

SNACK, حصّه A . v. *Share, portion.*

A SNAFFLE, قسم لگام , دهانه A . v. *Bridle.*

A SNAIL, حلزون A , كرد .

A SNAKE, مار , حيّه A . v. *Serpent.*

To SNAP, شكستن . v. *To break.*—*(to be broken),* شكسته شدن . — *(to bite),* بدندان گرفتن , گريدن . — *(to catch suddenly),* بزودي گرفتن . v. *To snatch.* *To snap the fingers,* زجرت ساختن , زنجير كردن .

A snap (breaking), شكستگي . —*(a bite),* گريدگي . v. Also *catch, theft.*

Snappish, تیزطبیعت ، تیزمزاج ، تند ، دوشت . v. *Peevish.*

Snappishly, تیزطبیعت ، بطور تیزطبیعت ، تیزمزاجانه . v. *Peevishly.*

Snappishness, تیزطبیعتی ، تیزمزاجی ، تندی ، درشتی . v. *Peevishness.*

A SNARE, دام ، کمند ، شبیکه ، فخ A (plur. فخوخ ، فخاخ) ، چینه ، پالهنگ ، جوزه ، جوزه ، منشب A ، پالهند ، مهول A ، وهنگ ، حالي A ، خطل A ، طرقت A ، معثرت A ، خالي A ، بیضا A ، سرند ، داهل ، دام ، تله . v. *Noose, gin, trap.*

To snare, بدام گرفتن ، بکمند گرفتن ، کمند انداختن . v. *To entangle.*—*Snary*, v. *Insidious.*

To SNARL, غرش کردن ، غریدن ، هریرزدن ، خراش ، هرهرزدن ، قهقاد کردن ، تمزع ساختن ، وهوهت زدن ، کردن v. Also *to rail, revile.*

Snarl (of a dog), غرش ، هریر A ، هرهر A ، هریر سگ .

To SNATCH, بزودي کشیدن ، بزور گرفتن ، ربودن . v. *To seize.*—*To snatch greedily (as a starving man)*, نزقف کردن .

A snatch (hasty catch), زود کشي ، قبض A ، گرفت ، گرفتگي . —*(a small or broken part of any thing)*, پاره ، ریزه ، پارچه ، قطعه A .—*(sudden start or effort)*, جدّ ناگهانه ، خیز ناگهاني ، هجوم ، تیزکار .

Snatched, بزودي گرفته ، برگرفته ، ربوده شده ، قبض کرده ، شده ، مقبوض A .

A snatcher, زود کشنده ، زود گیرنده ، برگیرنده ، قابض A . *One who snatches any thing and immediately drops it*, قبضت A ، قبضت A ، رفصت .

Snatching (part.), بزودي گیران ، قابض A . *(subs.)* زود گیري ، تزقف A .

To SNEAK *(creep slily)*, روبهانه پنهان رفتن . —*(to behave with meanness or servility)*, از فرومایگي کار کردن ، با حقارت ، کار کردن ، ناکسي نمودن ، ذلالت نمودن ، با ابتذال حرکت کردن .

Sneaking (adj.), *(mean, servile, abject)*, حقیر A ، فرومایه ، کمینه ، سرفرو ، ذلیل A ، دني A ، دون A ، پست ، خور ، ناکس A ، بي مکرمت . v. *Slavish.*—*(niggardly)*, طمعکار ، بخیل A ، بذول . v. *Avaricious.*

Sneakingly (meanly), فرومایهانه ، بطور فرومایه ، حقیرانه ، با دوني ، با ابتذال . *Sneakingness*, فرومایگي ، ناکسي ، دوني ، پستي ، حقارت A ، ابتذال A . v. *Meanness.* — *(niggardliness)*, طمعکاري ، بخیلي ، خسیست A . v. *Avarice.*

To SNEER, استهزا کردن ، طنز کردن ، مزه کردن ، فسوس زدن ، سخري کردن . v. *To ridicule.*

A sneer, sneering, طنز A ، استهزا A ، فسوس ، افسوس ، نکوه A ، سخریه A ، سخري A ، ضحکت A . v. *Ridicule, derision.*

A sneerer, طنزکننده ، مستهزي A ، ضاحک A .

To SNEEZE *(as men)*, عطسه زدن ، عطسان کردن ، سغلیدن ، سلغیدن ، شنوشه کردن ، شنوشه ساختن ، اشنوسه زدن .—*(to sneeze, as brutes)*, کدس کردن ، کدسه زدن ، نفط ساختن ، تنفط ساختن ، نفیط کردن .

A sneeze or sneezing, عطس A ، عطسه A ، عطاس A ، شنوسه ، شنوشه ، اشنوسه ، اشنوشه ، کدس A ، کدسه A ، بهص . *One who sneezes*, عاطس A . *Blessing one who sneezes*, تسمیت A (by saying God *be merciful to you*, برحمک A الله) .

Sneezing, *(part.)* عطسه زنان ، عاطس A ، لنگان .

To SNIGGER, *snicker*, v. *To laugh, laugh at.*

To SNIP *(cut with scissars)*, مقراض بریدن ، با کازوا بریدن . v. *To cut.* — *A snip (cut)*, بریدني ، مسح A ، قطع A . *(a small piece)*, پاره ، پارچه ، قطعه A ، جزوي A ، ریزه . v. Also *share.*—*To go snips*, شریک شدن ، حصه دار شدن . v. *To partake.*

To SNITE *(blow the nose)*, خمیدن . v. Under *nose*.

SNIVEL, ذنین A ، ذنان A ، مخاط A . v. *Mucus.*—*To snivel (run at the nose)*, ذنین نمودن ، ذنن شدن . *(to weep)*, گریستن ، گریه کردن ، منتحب شدن ، معتول شدن . v. *To weep, whimper.* *A sniveller*, گریه کننده ، منتحب A ، معتول A .

To SNORE, خراخر زدن ، خرخر کردن ، خرفتن ، بخستن ، بخستانیدن ، بخسیدن ، بخست زدن ، بخسب کردن ، فخ زدن ، فخ ساختن ، غطیط کردن ، کنخکیخ کردن . *To snort*, —*(as a horse)*, دمبرزدن ، انوح کردن .

SNOT (*mucus*), مخاط A , خلم , ذنان A , ذنين A .—*Snotty*, مخاط آلود , ذنن A , انفى A (fem. ذنا).

SNOUT (*nose*), بيني — (*of a hog*), بيني خوكث , فرطوست A , فرطيست A , فلطيسه A , فلطست A , فنطيست A , فطيست A . v. *Nose, nosel.*—*Snouted*, بيني دار .

SNOW, برف , ثلج A (plur. ثلوج), خشيف A , سقيط A , ضريب A (pl. ضرايب), هلهل A , عضرس A , رضاب A . *A particle of snow*, هامم A . *Melting snow*, . *Wind and snow*, دمه . *Mountains white with snow*, شيب A . *The sound of the feet amongst snow*, (also *snow slightly frozen*), خشف A . *A snow-ball*, كرد برف .

To snow, ثلج باريدن , برف ريختن .

Snowy, مثلج A , برف دار , برف ريز .

A snow-cellar, سرداب , مثلجت A , برفدان .

TO SNUB. v. *To check, reprimand.*

SNUFF (*powdered tobacco*), مغز روشن , سعوط A . *Medicinal snuff*, سعوط A . *To take snuff*, مغز روشن گرفتن , سعوط گرفتن . *The snuff of a candle*, فتيله , گل شمع , سوخته , قراط A , مهر شمع .

To snuff (*a candle*), فتيله سوخته بريدن , گل شمع گرفتن , سر شمع گرفتن , تقريط ساختن . *To snuff or draw breath by the nose*, دم از بيني كشيدن . v. *To scent.* — *To snuff at* (*treat with contempt*), ظهور , اهانت نمودن , سبك گرفتن , كردن . v. *To slight.*

A snuff-box, مسعوط A .

Snuffers, مقراض شمع , فتيله تراش , گل تراش , گل گير .

To SNUFFLE (*speak through the nose*), غنا , از بيني گفتن , نعير كردن , كردن . v. Under *nose*.

SNUG (*close, out of notice*), پوشيده , پنهان , نهان , نهفته . v. *Secret.*—(*free from inconvenience*), بلا تعنيف , بي تكلف , بي آزار , حضوردار . v. Also *sly, insidious.* — *To snug, snuggle, lie snug*, مختفي در پنهاني شدن , نهان بودن , نهفتن , بودن .

SO (*in like manner*), همچو , همچون . — (*in this manner*), هاكذا A , هكذا A , كيه A , كيت A , همچونين , تاكه .—*So that*, تا حدي كه , حتي A , علي ان A . *So so* (*indifferently*), معتدلانه A , توسطا A . *So and so* (*in this manner*), كذا و A , كذا , ذيت ذيت A .

To SOAK (*macerate*), آغشتن , خيسانيدن , خيساييدن , تمييث كردن , ترطيب ساختن , آغاركردن , آغاريدن , منقعت كردن , تدوين ساختن , تنجيد كردن . v. *To steep.* —*To soak or lie soaking*, خبيدن , آغاريدن , آغارشدن , نغب ساختن , بلع كردن , خزيدن . *To soak in*, كرايستن .

Soaked, خيسانيده , منقعت A , آغاريده . *A vessel in which any thing is soaked*, منقع A .

SOAP, صابون A , فيجيج A . — *A soap boiler*, صابوني .

To SOAR, تنمي كردن , مستقل ساختن , بلند پرواز شدن . v. Also *to fly.* — (*to mount, rise*), بالا بر آمدن , مطلع كردن , صعود كردن , فراز رفتن . — *A soar*, پرواز بلند . — *Soaring* (*part.*), مستقيع A , بلند پرواز . *A bird soaring high*, مرغ بلند پرواز . *Soaring as a hawk*, منتمي A .

To SOB, معتول كردن , نحط ساختن , زرويدن , فواق كردن , تكمكم كردن , انجوغ ساختن , زرروغ زدن , زغنگيدن .

A sob, اشكوهه , نحطه , زغنكث , انجوغ A , فواق A , زرروغ A , انكث , انفرطيا , انقرطيا , انفرديا , انفرديا , اشكه , اشكهه , كهكم , مسكرد , لهاه A . v. *Sigh.*

SOBER (*temperate*), اهل رياضت , هوشيار , پرهيزگار , نا , نا مست , زهيد الاكل و شراب A — (*not intoxicated*), نا سرخوش , نا اسيمه دماغ , سرمست . v. *Temperate, abstemious, regular*; also *grave, serious, calm.*

To sober, از سرمستي , هوشيار كردن , بهوش باز آوردن , بازگردانيدن . *To become sober*, از سرمستي , بهوش آمدن , بازگرديدن .

Soberly, بي سرمستي , هوشيارانه , پرهيزگارانه , با هوشياري . v. *Temperately.*

Soberness, sobriety, زهد A , پرهيزگاري , پرهيز , هوشياري , الاكل و شراب . v. *Temperance*: *calmness.*

SOCIABLE, *social*, همنشين , مصاحب A , رفيق A , الف A , مونس A , موتلف A , همدم , همدل , همزانو . v. *Friendly.*—*A social meeting*, مجلس A , همبزمي A , ملاقات A .

Sociably, با صحبت , از الفت .

Sociableness, الفت A , معشرت A , غمكساري , همدلي ,

اتّحاد A , ايتلاف A , ايلاف A , مواسا A , اتّحاد A , صحبت A , مواسات A .

Society, مشاركت A , همنشيني , مصاحبت A , صحبت A , شركت A , شراكت A , رفاقت A , رفيقي , همخانگي , معاشرت A , موانست A , مقارنت A , همراهي , مرافقت A , ياروي . v. *Company, partnership, union.*—*People of the same society*, پروستان , برزيق A . *A religious society*, مذهب A , طايفه A , تصوف A . *Society in travelling*, همرادي . *To live in society*, مشاركت , صحبت ساختن , مقارنت كردن , ساختن . v. *To associate.*

A SOCK, جراب , موطا A , موطي A , پازار , پاتابه , پاوزار , پانقرار .

A SOCKET (*of a turnstile or any thing similar*), پياله , قلت A , چشم خانه . *The socket of the eye*, فرضت A . خجاج A , محجر A , وقب A , كواب A , غار A , العين . *Having the eyes sunk deep in the sockets*, اغارت A , وقب A .

A SOD, عزق A . v. *Turf, clod.*

SODDEN, پخته . v. *Boiled.*

SODOM (*city of Lot*), شهر لوط , سدوم .—*Sodomia*, فسيق A , لوطي , لوّاطا A , لواطت A . *Sodomita*, غلمپاره , *Sodomiticum scortum, puer*, حيزه A or هيز , بغا A , پشتي .

A SOFA, صفه .

SOFT (*not hard*), نرم , ملايم A , نرمه , نرمق A . v. *Delicate, mild, meek, placid, easy, civil, tender, flexible, ductile, timorous, effeminate, foolish, smooth.* *Soft or tender flesh*, خيزب A , خيزبان A (fem. خيزبت , خيزبانت).—*Soft (not loud)*, نا بلند آواز , آهسته . *A soft voice*, آواز آهسته .—*Soft ground*, سهل A , سهلت A , رخاخ A , رغام A , رغاب A , دهشت A , بشنت A , ميثا A (plur. ميث), دمكث A . *A soft sandy plain*, وعسا A , اعوس A (plur. اواعس , اوس). *A soft, thin, watery mass of clay, &c.* دمث A , دهشت A , ميعاس A , رخوفت A , رخافت A , رخف A , خلاب , رخيغت A , رخيخ A , رداغ A , ثرمط A . v. *Mud, clay.*—*Soft hands*, رخصت A , بيشغه , دمثت . *Any thing soft laid under the head*, ملينت A . *A soft garment, bed, &c.* وثر A , وثارة A , وثير A , وشون A , رخيص A , اوبار A . *Soft bread*, نان هش , هشاش A . *Soft iron*, نرم آهن .

Soft! آهسته , آهير , رويدا . v. *Softly.*

To soften (make soft), نرم كردن , ملايم ساختن , ملين , تبريس , طرشحت ساختن , نرمه ساختن , لين كردن , نمودن ملاست , سهولت ساختن , مهك كردن , تمليد ساختن , كردن , نرم گرديدن . (*to become less hard*), ملايم شدن , كردن , ملين شدن , متلّس گرديدن .

Softly, نرمانه , بانرمي , ملايمانه , بي سختي . v. *Placidly, mildly, tenderly*, ملاستا A , مهلانه . (*not loud*), آهسته , بلا صلق , آهسته آهسته . (*by degrees, step by step*), آهسته , نا اصلاقانه , با آهستگي , پايه پايه , قدم بقدم , نرم نرم . *To read softly*, خواندن . *To speak softly*, آهسته گفتن . *To go softly*, آهسته رفتن .

A softener (any thing which softens), نرم كننده , ملايم , ملين كننده , كننده .

Softness, نرمي , ملايمت A , طرشحت A , ملّست A , v. *Mildness, meekness, civility, effeminacy, pusillanimity.*

SOHO! الا , ايها , يا , ايا .

To SOIL, ناصاف كردن , آلودن , آلود كردن , مردار ساختن , پليد كردن , چركين ساختن , تجس كردن , ملوث كردن . v. *To pollute, defile, contaminate, sully, stain:* also *to dung, manure.*

Soil (ground, earth), زمين , خاك , ارض A , تربت A , ترب A , تراب A . (*land, country*), زمين , ارض A , ديارة A . (plur. بلاد) بلد A , كشور , ولايت A . v. *Country, region.*—(*manure, compost*), سركين , دمان , زبل A , سلاح A . v. *Dung:* also *dirt, spot, pollution, foulness.*

To SOJOURN (*dwell any where for a time*), خوش باشي كردن , سكونت ورزيدن , باش كردن , مقام گرفتن .—A *sojourn* (*tempory residence*), منزل A , مسكن A , مقان A .—A *sojourner*, خوش باش , خانه بدوش , مسافر A . v. *Stranger, guest, traveller.*

To SOLACE, تسلّي كردن , دلاسائي دادن , تسليت دادن , دلخوش كردن , خاطر نواختن . v. *To comfort, cheer, recreate, amuse.* — (*to take comfort or amusement*), تسلّي تفرّج كردن , دلاويزي داشتن , دلخوشي پذيرشدن , پذيرفتن . v. *To divert or recreate one's self.*

Solace, دلاسائي , دلخوشي , خرسندي , تسليت A , صفا A , تفرّج A , نزهت A , دلفروزي , دلشادي , تسلّي A

ذوق A. v. *Consolation, comfort, pleasure, recreation.* — *Solaced*, ضغاگیر ، تسلّي پذیر ، دلشاد ، خاطر نواخته ، متسلّي A ، دلخوش .

SOLAR (*of the sun*), مهري ، آفتابي ، شمسي . (*belonging to the sun*), مهر پیوند ، شمس منسوب .

SOLD, فروخته ، مبیع A ، مبیوع A . *Goods sold on condition of being returned if faulty*, مخیر بازار .

SOLDAN, سلطان . v. *Sultan.*

SOLDER, لحم A or لهم A ، کفشر ، کفشیر ، کبد . — *To solder*, لهم کردن ، ترصیص ساختن ، رص کردن ، پیوستن ، با کفشیر پیوستن ، چسپاندن . v. *To cement, mend.*—*Soldered*, مرصوص A ، بالحم پیوسته . —*A solderer*, لحم گر ، ترصیص ساز .

A SOLDIER, سپاه ، سپاهي ، جنگي ، لشکري ، عسکري ، جندي ، سگبان ، لوند A ، قتّال A ، نفر A . *A gallant soldier*, بهادر ، شاهسوار ، پهلوان ، غازي A ، مبارزه ، بطل A ، جدار A ، صفدر ، بهمت A ، کنداوره ، مجاهد A . v. *Hero, champion.*—*Soldiers*, سپاهان ، جند A ، جنود A ، اجناد A ، نفرات A ، غزات A ، انفاره ، بهادران ، مجاهدان ، جیش A ، جیوش A ، رجّال A ، لوندات A ، بهمات A ، بهم A ، ابطال A . *The remains of soldiers after a battle*, بقیت السیوف A [literally *the remains of the sword*].—*Soldiers pay*, طلب سپاه ، تنخواه سپاه ، طمع A ، طمع جنگي ، وظیفت A . v. *Pay.* — *Warlike soldiers*, دلاوران قوي دل . *Chosen soldiers*, جلویز A . v. Also *military, army, troops, battalion, squadron, levy, recruit, list, enlist, disband, desert, march, review, rendezvous, muster, detach, camp, encamp, decamp, rank, file.*

Soldierlike, soldierly, سپاهیانه ، دلیرانه ، دلاورانه ، بهادرانه . v. *Martial, military.*

Soldiery, لشکر ، عسکر A ، سپاه ، فوج A ، افواج A ، جند A ، جیش A . v. *Army, troops, soldiers.*

Soldiership (*military skill*), سپاهیگري ، اهلیت جنگي ، نبره آزمایي ، آزمودگي جهاد ، رزم وقوفي .

SOLE, تنها ، یکانه ، یکتا ، مفرد A ، واحد A ، مجرّد A . v. *Single, only.* — *The sole of the foot*, کف پا ، پا یهال .

A SOLECISM, اغلوطه A ، غلط A .

SOLELY, فقد A ، فقط A ، صرف A ، خاصّ A ، خاصةً A ، کیت A ، انّما A . v. Also *singly.*

SOLEMN (*grave*), دیبتوار ، شکوهمند ، مکین A ، سنجیده ، سنگین . v. *Awful, magnificent, grand.*

Solemnity (*rite, festival, rejoicing*), آذین ، عید A (plur. اعیاد A) ، یوم الزّینت ، عید مسرّت ، عید عزیز ، آوازه . (*gravity, awfulness*), شکوهمندي ، هیبت A ، هیبتواري ، آذرم ، وقار A . v. Also *seriousness, magnificence, grandeur.* —*Solemnization*, ذکر عظیم ، تعیید A ، تعوید A . v. *Commemoration, celebration.*

To solemnize, آذین ساختن ، تعیید کردن ، تعوید ساختن ، عید نمودن ، ذکر عظیم کردن ، باهر وظاهر کردن ، ندب ساختن . *To celebrate.*

Solemnly (*in the manner of a festival commemoration*), بطور آذین ، بطور عید ، با ذکر عظیم . (*gravely, awfully*), با هیبت ، شکومندانه ، با آذرم ، با وقار .

To SOLICIT, التماس کردن ، درخواست کردن ، نیاز کردن ، اقدام کردن ، ابرام کردن ، الحاح نمودن . v. *To importune, entreat, ask, implore, invite.*—*To solicit assistance*, استنصار کردن ، مدد طلبیدن .

Solicitation, التماس A ، درخواست ، نیازمندي ، نیاز ، ثقلت A ، الحاح A ، ابرام A ، اقدام A ، استدعا A ، تمنّي A . v. *Importunity, invitation.*

A solicitor, ملتمس A ، مستدعي A ، مجد A ، مقدم A ، ابرام کننده .

Solicitous, نیازمند ، متمنّي A ، مضطرب A ، مقدم A ، مقیّد ، آرزومند ، مهتمّ A . v. *Careful, anxious, desirous.*

Solicitously, آرزومندانه ، نیازمندانه ، مقیّداً A ، با آرزو . v. *Anxiously, carefully.*

Solicitude (*anxiety*), اضطراب A ، آشفتگي ، اهتمام A ، کدر A ، اندوه ، ثقلت A ، آرزومندي . v. *Anxiety, carefulness.*

SOLID, منجمد A ، سخت . (*firm, massive*), مستحکم A ، استوان ، استوار ، مجسّم A ، مستوثق A ، متین A ، محکم A ، نامجوف ، نا تهي ، نا خالي ، نا گداخته . v. *Compact, firm, strong.* — (*real, true, not superficial*), حقیقي A ، عیني A ، ذاتي ، جبلي ، معنوي A ، نامجازي . v. Also *grave, profound.*—*Solid glory*, مجد اصیل . *Of solid judgment*, قوي طبع ، اصیل الرّاي A .

Solidness, solidity, انجماد A , بستگي , رسوخ A , وثيقت A , متانت A , استواري , صدق A .—*Solidity in transacting business,* كفظام A . *Solidity of flesh,* ضلع A . v. *Firmness, compactness, hardness, density.*—(*truth, certainty*), حقيقت A , معني A , معنيت A , يقين A .

Solidly (*firmly, massively*), محكماً A , رسوخانه , با استواري , علي اليقين A , يقيناً A , با حقيقت , (*truly*), استوارانه . با معنيت . v. *Certainly.*

SOLITARILY, تنها , در خلوت , واحداً A , علي وحده A .

Solitariness, solitude, تنهايي , يكانگي , خلوت A , خلوت , نشيني , وحشت A , وحد A . *A solitude* (*lonely place*), ويرانه , وحشت A , وحدت A , بيابان , تيما A , تيه A , بوبات A , بلوق A , بلوقت A . v. *Desert, privacy, retirement.*

Solitary, تنها , بتنها , خلوتنشين , منفرد A , مفرد A , واحد A , يكسرد , منعرد A . v. *Single ;* also *gloomy, dismal.* —*A solitaire, solitary man,* گوشه نشين , صحرا نشين , منزوي A . v. *Hermit.*

SOLSTICE (*of summer*), راس السرطان . *The winter solstice,* راس الجدا A .

SOLUBLE (*capable of being dissolved*), قابل گداز , ممكن , امكان , قابليت گداز . *Solubility,* آسان حل , كداخته شدن . كداخته شدن .

To SOLVE (*make clear*), كشادن , كشاده نمودن , آشكاره , كردن , تعريف ساختن , حل كردن , اظهارساختن . v. *To explain.*

Solved, كشاده . v. *Explained.*

SOLVENCY (*ability to pay*), قوت ادا , گذارش , قابليت .

Solvent (*having ability to pay*), قابل ادا . v. Also *dissolvent.*

SOLUTION (*dissolving*), گداز , كداخت , حل A , انحلال A , تغت A , صبر A .—(*resolution of doubt or difficulty*), حل مشكل , زوال شكّ , دفع شبهت , حل عقدت .

Solutive, مسهل A . v. *Laxative.*

SOME, بعضي A , چند , قدري , برخ . *Some one, somebody,* بعضي A , كسي , بعضي كس , يكي , شخصي , احدي , بهري .—*Somehow,* نوعاً A , بوجهي .

Something, somewhat, چيزي , شي A , شي محقّر , بهري , عنشوش A , برخبن , عيكت A , بهمي , بازلة A , برخ , زنكير A , جزوي A . v. *A little.—Something, somewhat* (*in some degree, nearly*), تقريبانه , تقريباً A , عند A . *Somewhat long,* درازينه .

SOMETIME (*once*), وقتي , در وقت پيشين , پيش از اين , يكزمان , قبل از اين , مقدماً A . v. *Formerly.*

SOMETIMES (*now and then*), گاه گاه , گه گه , گاهي , بعضي وقت , بعضي اوقات , احياناً A .

SOMEWHERE, جاي , في بعض المساكن A , بجاي .

SOMEWHILE, زماني , يكبار . v. *Sometime, once.*

SOMNIFEROUS. خوابناك , خواب آور , نوم ساز .

Somnolency, خوابناكي , خوابآلودگي , خوابگذاري , كرياني , كري A , كرا A , نوم دايم , خواب آلودي . v. *Drowsiness.*

Somnolent, كريان A , خواب آلود . v. *Drowsy.*

A SON, پسر , فرزند , بن A , ابن A , ولد A , بچه , نخست , پسر كلان , طفل A . (*in comp.*) زاده . *The eldest son,* نخست , پسر كلان , ابن اكبر , ولد اوّل , فرزند بكر , زاده . *A younger son,* كوچك زاده , فرزند كوچك , ولد كهين , عجزت A , هرمت A . *The son of a king,* شهزاده , شاهزاده . *The son of a prince* (*especially of the posterity of Muhammad*), ميرزا , ميرزاده , ميرزاد , اميرزاده . *The son of a nobleman,* ميرزا , ميرزاده , ميرزاد , اميرزاده . *A legitimate son,* حلال زاده , تخم حلال . بگزاده . *An illegitimate son,* حرام زاده , ولد زنا . v. *Bastard.—A son of the Magi,* مغ بچه . *A supposititious son,* ولد مجازي . *An adopted son,* پسر خوانده , ولد التبنّي A . v. Under *adopted.—An only son,* ابن الواحد A . *A son's son,* نواده , نواده . *A daughter's son,* دخترينه , پسرينه . v. *Grandson.—Such a one the son of such a one,* فلان ولد فلان , ابن فلان . *To call a person, son,* تبنّي كردن . *O son!* اي جان پدر . *Having no son,* بي فرزند , كلال A .—*Sons,* پسران , فرزندان , اولاد A , ولدان , ابنا A , بنون A , بنو A , بني A . *The sons of Adam,* بني آدم . *The sons of Israel,* بني اسرايل .—The Arabick, ابن *a son* (like بنت *a daughter,* ابو *a father,* ام *a mother*), is employed with elegance in many compounds : as ابن سبيل , *The son of the way* (*a traveller*). ابن الارض A , *The son of the earth* (*a person unknown*). ابن الانس A , *The son of familiarity* (*intimate friend*). ابن ثمير , *The son of fruitfulness* (*a moon-light*

night.). ابناي زمان , *The sons of the age* (*moderns, the present race*). ابن الهبل A , *The son of evil* (*misfortune, sorrow*). ابن الحرب A, *The son of battle* (*a gallant soldier*). ابن خلاوة *The son of Khalawut* (*innocent*). [*Khalawut* was the name of a man, from the root خلا , which, *inter alia*, signifies *free from, clear of:* whence the Arabian proverb انا من هذا الامر بن خلاوة A *I am innocent of that;* literally, *I, in that affair, am the son of Khalawut*]. ابن دايهت , *The son of the horse's back* (*a crow,* as he pecks the horse's back when galled). ابن دهايز , *The son of the gates* (*an exposed child*). ابن ذكا, *The son of the sun* (*the dawn*). ابن سحاب, *The son of the clouds* (*rain*). ابن سمير A, *The son of time* (*night and day*). ابن ضالّ , ضال بن ضال or اضلال بن اضلال , *The son of error* (*a worthless man; also unknown*), ابن حمزت , ابن هرمت, *The son of infirmity* (*the son of an old man or woman*). ابن الغمام A , *The son of overspreading clouds* (*cold*). ابن غمد , *The son of the scabbard* (*a sword*). ابن الايلي A, *The son of the night* (*the moon*).

A son-in-law, داماد , حافد A , صهر A , مولا A or مولي A , خسرانگير , خسرلنگر . *Sons in law,* دامادان , احفاد A , موالي A , صهرا A , اصهار A , حفدت A . *The state or affinity of a son in law,* دامادي .

A SONG, سرود , نغمه A , آوازه . اغنيت A , غنا A , لحن A , ترانه A , ترنم A , نوائي , نوا , خونندگي , ادا , نغم A , كروز , رود , سرواز , سرواد , خنيا A , عشات A , هزج A , كروژ , سماع A , طش A , پرمه , خسرواني . v. *Air;* also *poem.*—*Songs,* سرودها , الحان A , لحون A , لحان A , نغمات A , *The song of birds,* نواي مرغان , رنم A , اثاني A , غواني A . الحان برندگان . *To sing a song;* سرود كردن ; also *to accompany one with an instrument*), نواخت كردن , نواختن , ادا ساختن , سماع كردن . v. *To sing.*—*To sing a song in unison with another,* هماواز شدن . *Belonging to song,* سماعي. *A marriage song,* اعراسيت A . *A funeral song,* اغنيت , مرثيت A (plur. مراثي). *A nurse's song to a child*), A مرثات A , ميت . هجيجت A . *Songster, songstress,* v. *Singer.*

A SONNET, غزل A .

SONOROUS, *soniferous, sonorifick,* آوازدار , آهنگدار , با بلند آواز , بلند آواز , صدا دار , خوب آواز . *Sonorously,* با رنم , با آواز , با خوب آوازي , اهنگدارانه . *Sonorousness,* طنين A , اهنگداري , بلند آوازي , طننت A .

SOON, زود , بزودي , جلد , سرعتاً A , سريع A , علي A , بتعجيل A , بعجله A , علي التعجيل A , في الفور A , الفور . *As soon as,* هرگاه كه . *Soon fading,* سريع الزوال A . *Soon opened,* زود كشاي . v. Also *immediately, early, readily, willingly.*—*Not soon,* دير , نا زود . v. *Late, slow.*

SOOT, دوده A , سواد A , لنگر , نووزت A . v. *Sooty.*

To SOOTH, دلاسا كردن , تسلي كردن , تسكين نمودن , آسودن , كياخن كنتن , خاطر نواختن , نواختن . v. *To flatter, mollify, calm, soften.*—*Sooth,* v. *Truth, reality, pleasing, delightful.*—*A soother,* دلاساكننده , متسلي A , نوازش گر . v. *Flatterer.*

To SOOTHSAY, فال گفتن , پيشين نمودن , غايب گفتن , عياف كردن , تكهن ساختن . v. *Augur, predict.*

A soothsayer, فال گو , پيشيني نما , كاهن A , عراف A , كندا , كنداي , عياف نما , ماقط A , طاغوت A , روده بين . v. *Augur.*

SOOTY, پر دوده , دوده آلود . v. *Black, dark, dusky.*

A SOP, لقمه A , چهارخانه , چنگال , لاخشه , اكراه , لغن , كخشله .—*To sop,* چهارخانه كردن , چنگال ساختن .

SOPH (*king of Persia*), صفي , شاهي عجم , بادشاه ايران .

SOPHISM, *sophistry,* تصوف A , تصوف , علم تصوف . *A sophist,* اهل تصوف , صوفي A . v. *Learned man. Sophistical,* غير حقيقت . *Sophistically,* بي حقيقت .—*To sophisticate* (*adulterate*), تزوير كردن , مزور ساختن , تزبيف كردن .—*Sophisticate, sophisticated* (*not genuine*), مزور A , تزويركرده , شده , نا صافي , نا عيني . v. *Adulterated.*—*Sophistication,* تزبيف A , تلبيس A , تمويه A , عدم صافي . *A sophisticator,* تزبيف سازنده , تزوير كننده .

Soporiferous, soporifick. v. *Somniferous.*

A SORCERER, جادوگر , سحرباز , ساحر A . v. *Magician, enchanter, necromancer.*—*A sorceress,* زن جادوگر , ساحره A . v. *Enchantress.*—*Sorcery,* جادوگري , سحر A , سحربازي , افسون , فسون . v. *Enchantment, magick, necromancy.*

SORDID (*covetous*), طمعكار , باخل A , ناكس , هجرس . v. *Avaricious* (*mean*), فرومايه , حقير A , خور , پست , افگنده , نامرد , دون A . v. *Base, vile.*—(*dirty*), پليد , مردار ,

شوخ ، چرکین . v. *Nasty, slovenly.* — *Sordidly (covetously)*, ازفرومایگي ، باخلانه ، طمعکارانه . v. *Avariciously.*—*(meanly)*. جقیرانه .—*(nastily)*, بطور چرکین ، مردارانه ، پلیدانه .

Sordidness (covetousness), فرومایگي ، طمعکاري .—*(meanness)*, حقارت A .— *(nastiness)*, شوخي ، مرداري ، پلیدي .

SORE (*as a wound, &c.*), خسته ، ریشه دار ، ریش دار ، قریح A ، قرحاني A ، قرحان A ، ملتذع A ، جریح A ، منتسر A ، خسته ، رنج دار . *(pained in mind)*, سان ، مقروح A ، قروح A اضطراب ، مضطرب A ، دلبسته ، ملتذع A ، آزار رسیده ، دل دلریش ، المزدد ، پذیر . v. *Painful, afflicted: peevish;* also *vexatious.*

A sore, قرحت A ، خستگي ، زخم ، جراحت A ، ریش ، قرح A ، خیم A . v. *Wound, ulcer.*

Sore, sorely, بااضطراب ، بارنج والم ، بشدّت . v. *Painfully: vexatiously, violently.*

Soreness (of a wound, &c.), خستگي ، جراحت A ، ریشداري .

SORREL (*herb*), ریباج ، تروشه ، حمّاض A ، ترشه ، ریباس ، حمضیض A .

SORRILY, حقیرانه . v. *Meanly, poorly.* — *Sorriness*, صغر A ، پستي ، خوري ، حقارت A . v. *Meanness.*

SORROW, رنج ، قساوت A ، الم A ، دلگیري ، غم ، اندوه ، ملالت A ، ملال A ، الاضطراب A ، آزار ، زحمت A . v. *Grief, sadness, mourning.*

Sorroxful دلتنگ ، دلگیر ، غمناک ، غمگین ، اندوهگین ، حزین A ، ملول A ، مغموم A . v. *Sad, mournful.*

Sorry (mean), دون ، پست ، خور ، حقیر A . v. *Vile, worthless.*—*(grieved for something past)*, پشیمان .

SORT (*kind, species*), رقم A ، قسم A ، نوع A ، جنس A ، گونه .—*(quality)*, ماهیت A ، صفت A ، کیفیت A .—*(manner)*, منوال A ، صورت A ، روش ، طریق A ، طور A ، وجه A .— *(a class)*, طبق A (plur. طبقات)، طبقت A ، سلسله A ، طایفه A ، مسلک ، نظام A .

To sort (separate into classes), رقم کردن .—— *(arrange)*, ترتیب کردن ، آرایش کردن ، آراستن .—*(to suit or fit)*, مناسب شدن ، موافق بودن ، فراخور آمدن . v. *To quadrate, agree.*

A sortment (sorted parcel or set of any thing), سلسلت A ، طایفت A ، طبق الات ، طبقت الاداوات A ، الاسباب ، الاداوات .

A SOT, اهل مستي ، بکري ، مي خور ، باده پرست ، قلّاش A . v. *Drunkard: blockhead, fool.*

To sot (tipple to excess), باده پرست ، مست ، مدام بودن ، بودن . v. *To besot.*

Sottish, مست ، مدمن ، مست مدام ، باده پیمان ، خوراب ، سرمست ، لسیمه دماغ . v. *Drunken.*—*(dull)*, تیره دماغ . v. *Stupid.* — *Sottishly*, باده پرستانه ، مستانه ، سرمستانه . v. Also *stupidly.*—*Sottishness*, مست مدامي ، سرمستي ، باده پیماني . v. *Drunkenness, stupidity.*

SOVEREIGN (*supreme in power*), برترین ، بلندترین ، جلي A ، علیا A ، اعلي A ، عظمي ، اعظم A ، برین ، اکبر A ، مستقل A ، مطلق A ، غلبا A ، اغلب A ، اکرم A ، الصدر . v. *Supreme, absolute.*

A sovereign, والي A ، سلطان A ، شاه ، پادشاه ، شاهنشاه ، مسند نشین ، خان . v. *King.* — *Sovereignly.* v. *Supremely.*

Sovereignty, ریاست A ، صدارت A ، قدامت A ، استقلال A ، فرمان ، حکومت A ، شاهي ، سلطنت A ، داوري ، ربوبیت A ، فرمائي . v. *Dominion, supremacy.*

SOUGHT (participle of *seek*), جسته ، طلبیده ، مطلوب A ، مبغي A ، پوییده .

The SOUL, نفس A (plur. انفس ، نفوس)، جان ، روح A (plur. ارواح)، مهج A ، نسمت A ، روان ، ذات A ، جردت A ، جایشه A . *A living soul*, روح روان . *A blessed soul*, روح مبارک . v. *Spirit, essence, being.* — *My dear soul*, روحم ، جانم ، جان من . *Possessing a soul*, صاحب نفس ، اهل جان ، روح دار . *Soulless*, بي روح ، بي جان . v. *Spiritless.*

SOUND (*healthy*), تندرست ، صحیح A ، تنومند ، سالم A .—*(right, not erroneous)*, صحیح A ، درست ، راست ، غیرزلّت ، بي سهو .— *(free from blemish)*, بي عیب . *A man of sound judgment*, اهل بصیرت ، عقل مند ، هوشیار . *Sound sleep*, خواب سنگین .

SOUND (*any thing audible*), آواز ، آوازه ، صدا A ، صوت A ، بانگ ، سمعت A ، نامت A ، آهنگ ، الحان A ، لحن A

رنم A ، طنين A ، طنطنت A ، طنين A ، هوا A ، كلبانگ ، لغمت A ، نشدت A ، هزيز A ، دمدمه ، زمزم A ، زمزمه A ، وحات A ، قبيع A ، طغي A ، تالاش ، تالاچ ، عرك A ، چغار ، معمعت A ، صرفاك ، ولوله A ، غرغره A ، قسيب A ، هان A ، تنقض A ، دنگ ، همس A ، ترنگ . v. *Voice, noise, clamour, &c.*

To sound, آواز كردن ، آوازيدن ، صوت كردن ، تصويت ، سمعت ، كلبانگ كردن ، بانگ برزدن ، صدا كردن ، كوس زدن ، نواختن . *To sound an instrument*, رنم ساختن ، ساختن صدا دادن ، چغار زدن ، نواخت كردن ، نوازش ساختن . *To sound (try the depth)*, انداز كردن ، بلد انداختن . *To sound a retreat*, طبل آسايش كردن . *To sound one's praise*, نيك نامي دادن . *To celebrate, praise.*—*Sounding*, v. *Sonorous.*

SOUNDLY (*healthily*), با تندرستي ، باخوشي v. *Lustily, stoutly, strongly.*—(*truly*), راستانه ، براستي ، حقيقةً A ، بدرستي ، با صحت ، صحيحاً A . v. Also *fast, closely.*

Soundness (*faultlessness*), بي عيبي ، صحت A .—(*health*), تندرستي ، درستي .—(*truth*), راستي ، حق A ، حقيقت A ، صداقت A . v. *Rectitude: strength, solidity.*

SOUP, شوربا ، سوروا ، آبجوش ، خوردي ، آبا ، اسپيدبا ، حرورقت A ، سوبا ، شوب A ، حذرقت A

SOUR, ترش ، حامض A ، زست ، تيز ، ناقس A ، دژگير ، موخذ A ، مقر A ، حمض A ، مضير A ، ماضر A ، مضر A ، قاطع A . v. *Acid, sharp;* also *crabbed, morose, peevish.*—*Very sour*, بسيار ترش ، احمز A ، اقتع A .—*Sour of countenance*, ترش رو . *A sour countenance*, روي ترش . *Sour fruit*, ميوه خام ، ميوه نيم رس ، غنجال A . v. Under *fruit.*—*Sour milk*, شير ترش ، لبن ماضر ، خامط A ، صقر A ، بينو . v. Under *milk.*

To sour (*make sour*), ترش كردن ، ترشانيدن ، زست ساختن ، تيزكردن ، مضر ساختن ، حمض كردن .—(*to be or grow sour*), ترش شدن ، ترشيدن ، ترش گشتن ، زست گرديدن ، حامض شدن A ، ماضر بودن .—(*to make uneasy*), آزار دادن ، مضطرب كردن ، دلازار ساختن ، دلريش كردن ، تيره ضمير ساختن . v. *To vex, tease, plague.*—(*to grow peevish or discontented*), درشت گشتن ، تند شدن ، آزار يافتن ، تيره ضمير گرديدن .

SOURCE, برآمد ، مصدر A ، سر . v. *Beginning, commencement, origin, root.*—(*fountain*), چشمه ، عين A ، منبع A ، نبع A ، نبوع A ، ينبوع A ، شمس A . v. *Spring.*

SOURISH, مايل بترشي ، ترش شيرين ، ترشه شيرين .—*A sourish stomachic for giving an appetite*, آب كامه ، مايه خوش .

Sourly (*with acidity*), ترشانه ، حامضاً A ، ناقسانه . v. *Morosely, peevishly.*

Sourness (*of taste*), ترشي ، حموضت A .—(*of temper*), درشتي ، تندي ، تيزطبيعتي ، تيزمزاجي . v. *Moroseness, peevishness.*

SOUSE. v. *Pickle.*—*To souse*, مملوح كردن . v. *To pickle.*—*To souse* (*as a hawk on his prey*), دنيف كردن .

The SOUTH, جنوب A . *South* (*southern*), جنوبي .—*The south wind*, جنوب ، باد جنوبي ، ريح جنوبي ، صبا ، نعامي A . *The south pole*, قطب جنوبي . *Toward the south, southward, southerly*, بسوي جنوب . *From the south*, از جنوب : *The southern shore*, ناحيه جنوب .—*The southern quarter*, طرف جنوب (plur. اطراف جنوب).

SOUTHERNWOOD (*plant*), قيصوم ، بارنگبوي ، جنجك .

A SOW, خوك ماده ، ماده خوك ، رت A ، گراز .

To SOW (*seed*), كشتن ، كاشتن ، كايدن ، زرع كردن ، دانه تخم ريختن ، ورزيدن ، بفشريدن ، برزندن ، برزيدن ، كاليدن ، كشت گستردن . v. Also *to propagate, spread; besprinkle; sew.*—*To cause to sow*, كارانيدن ، بفشرانيدن ، برزانيدن . v. *To sew.*

To SOWCE (*throw into water*), در آب انداختن .

A SOWER, كارنده ، كشتكار ، برزگر ، كديور ، كشاور ، كشاورز ، زارع A ، زرعت پاش ، زرع كننده ، فلاح A . v. *Husbandman, farmer.*—(*a scatterer*), ريزنده ، پاشنده ، نثار كننده . *A sower of sedition*, فتنه بيز ، آشوب انگيز ، گسترنده هنگامه افروز ، خاستگي خيز . v. *Seditious man, mutineer, rebel.*

Sown, كشته ، كاشته ، مزروع A ، برزيده ، ورزيده ، جسپيده ، كاريده ، بفشريده . *Sown seed*, زرع A (plur. زروع ، زريعت). —*A sown field*, كشت ، زرع A ، زرعت A ، خشاده ، برز ، ريفت A ، خويد ، باسبرد ، خوي ، برزه برز ، ورز ، كشت زار ، برزن ، مزرعت A . *A field sown and reaped*, تركر .

SPACE (*local extension*), فاصله A ، وسعت A ، فراخي ، عرض A ، گنجايش ، مقدار A ، عرصه A ، كشادگي ، كشايش ،

A . اماکن A ,مکان A ,سعت A ,میدان A ,ساحت A
,سنب A ,امد A ,مدت A ,عرصه A *space of time,*
A . حین A ,اجل A ,مهلت A ,حقبت A ,سنبت A
long space of time, برهت A ,زمان طول ,مدت مدید,
. امد مدید وعهد بعید ,برهت من الزمان A ,برهت زمان
A short space of time, زمان قلیل ,سنبت A . *The space*
of a month, عرصه یک ماه ,غرار A . *The space of a day and*
night, شبا روزي . *A space or interval,* مسافت A ,فاصله A,
میانگي ,میانه ,میان ,اثنا A ,بینونت A ,مابین A ,بین A,
. فراخنا ,فراخناي ,وساع A ,بعد A ,(فجوات .plur) فجوت A
The space one occupies when sitting, قعدت A.

Spacious, فسیح A ,بهن ,عریض A ,واسع A ,وسیع A,
فازر A ,فزر A ,افیح A ,پهناور ,کشاده ,فراخ ,بلاعق A.
v. *Wide, open, extensive.* — *A spacious place,* جاي کشاده,
مکان ,عرصه A ,فجوت A ,صحراي فسیحت الرجا A ,میدان
— *Spacious places,* ندحت A ,ندح A ,مفغرت A ,فسیح
. انداح A ,عرصات A ,اعراص A ,عراص A ,فجوات A

Spaciousness, فراخي ,وسعت A ,فسحت A ,کشادگي,
بهن ,پهناوري ,پهنا.

A SPADE, کلندره ,کلند ,کنند ,پشنگ ,کندو ,بیل,
داموز ,فیه ,نلند ,(مساحي .plur) مسحات A ,کندوج,
گراز ,تم ,تو ,تیشه ,دلموزه.

A SPAN, وجب A ,(اشبار .plur) شبره ,بدست ,بلست,
وژه ,وزغ ,برست ,بزشت ,بلسک ,تابش. *Half a*
span, نیم بدست.

To span, ازبلست ,وجب کردن ,تشابرساختن ,شبرکردن
پیمودن . v. *To measure.*

A SPANGLE, تنکه, A صفیحه. *To spangle,* تنکه افشاندن,
با صفیحه آراستن . — *Spangled,* تنکه دار ,با صفیحه آراسته.

A SPANIEL, قسم سگ.

A SPAR, مارقشیشا. v. *Marcasite.* — *A spar of wood,*
چوب پاره ,تیره ,پاروله ,شقت A ,تراشه ,تیرچه ,تیر,
خیزران ,کوچک ,جایز صغیر. v. Also *bar.*—*To spar,* v. *To*
bar, shut, close: also *to jangle, quarrel, skirmish.*

To SPARE (*use frugally*), پرهیز ,نگاه داشتن ,امساک کردن,
مقتر شدن ,خانه داري کردن ,خرج قلیل ساختن ,کردن,
ضنانت کردن ,استبقا کردن ,پاسیدن ,نوشتن ,نفاست کردن.

مشفق ,مرحمت نمودن ,معاف کردن, (*to show mercy*),
معذور داشتن ,اسجاح کردن ,عفو کردن ,بخشیدن ,بودن,
شفقت نمودن . v. *To pardon, forgive, exempt.*

Spare (*scarce*), قلیل A ,کم عدد ,نا فراوان ,نا بسیار,
. نا کثیر ,نا وافر v. *Scanty, parsimonious.*—(*superfluous, not*
wanted), متجاوز A ,افزون ,کثیره ,نالازم ,زاید A ,زیاده,
نامبدن ,نحیف A ,کم گوشت ,لاغر A, (*lean*), باقي A.

Sparing (*parsimonious*), نا ,کم خرج ,بخیل A ,پرهیزگار,
کم, (*scarce, little*), تنگ دست ,مقتر A ,خانه دار ,بذول,
بلا بذل ,باخرج قلیل, — *Sparingly* (*frugally*), قلیل A
بي ,قلیلا قلیلا A (*not abundantly*), تنگ دستانه
بطور ,با پرهیزگاري (*with abstinence*), غیر کثرت ,بسیاري
زاهد ,زهیدانه . v. Also *cautiously, tenderly.*

A SPARK (*of fire*), شراره A ,آتش پاره ,جمره A ,اخگر,
نحاس A ,کیول A ,وایزک ,ایزه ,ایز ,ایرک ,ایزک,
حسکل A (plur. حساکل), خنیفی A . v. Also *gallant, beau.*
— *Sparkish,* v. *Airy, gay, gallant, showy.*

A SPARKLE, شمه A ,(*fig.*), لمع A ,چیز تابان. v.
Spark.

To sparkle (*shine, glitter*), جوهردار ,تابان شدن ,درخشیدن,
آبدار ,لمع کردن ,شعله وربودن ,رخشیدن ,تافتن ,بودن,
شرارجهیدن, (*to emit sparks*), پشخیدن ,پشنجیدن ,شدن,
شراره کردن ,اتشپاره زدن.

Sparkling (*part. and adj.*), آبدار ,تابدار ,تابان ,درخشان,
شعله ور ,جوهردار . *Sparkling gems,* جواهر آبدار.

Sparklingly, آبدارانه ,شعله ورانه ,تابدارانه. — *Sparkling-*
ness, جوهرداري ,آبداري ,تاباني ,تابداري.

A SPARROW, عصفوره A (fem. عصفورت ,plur. عصافیر),
بالوانه ,جرجو ,جوجو ,پنجشت ,پنجشک ,کنجشک,
(صیاق .plur) صیق A ,پروند ,کشکوده ,شغانه ,سابان,
خول A ,دخنا A ,صفاریت A ,صفصف A ,اسود A
. ردمن ,نصت A ,نغاست A. *The red-headed sparrow,*
سرخسار . *The red-beaked sparrow,* مرغ جنگ. *The*
chirping of a sparrow, جوجو ,جاوجاو ,وصیع A.

A SPASM, تعص A ,فکک A ,پیچش ,تشنج A. v.
Cramp.—*Spasmodick,* تعص ده ,فکک دار ,متشنج A,
پیچشي.

To SPATTER (*with dirt*), از چرک پاشیدن . v. *To bespatter.*—(*to defame*), ناموس , بدنام دادن , نام کشیدن , کردن , عیب گفتن , غیبت زدن .

A SPATULA, مردم کش , میقف , میقاف , سمه .

SPAWN (*of fish*), تخم ماهي , اشپک , صعقره , سمیکا .

To spawn, تخم ماهي نهادن , سموک زاییدن . v. Also *to issue, proceed.*

Spawned, A مولود , زادة .

To SPEAK, گفتن , کلام کردن , خطاب کردن , مقاولت , تکلیم کردن , گوییدن , حرف زدن , سخن گفتن , ساختن نبست , نبس کردن , تنطق ساختن , نطوق کردن , تکلّم ساختن . *To speak barbarously*, اعجام , تنبیست کردن , ساختن , موسوس شدن , زکیدن , گفتن . *To speak to one's self*, مشوّش کردن کلمت . v. *To mutter.*—*Whatever one speaks of in ridicule*, A مراکت . *One who speaks well* (especially *extempore*), سخنگذار , زبان آور , میر کلام . v. *Eloquent man, orator.*—*To speak through the nose*, از بیني , غنا بودن گفتن . *One who speaks through the nose*, A اغن (fem. غناء), A ادغم (fem. دغماء). v. Under *nose.*—*To speak or converse*, جواب سوال کردن , مکالمه ساختن , گفت و گو کردن . v. *To say, tell, converse, talk, discourse, utter, mention, pronounce, harangue, address, accost, proclaim, celebrate.*

Speakable (*proper to be spoken*), گفتني . (*possible to be spoken*), ممکن گفته شدن . (*having the power of speech*), گفتار قوت , اهل زبان , اهل , لسان دار .

A speaker, گویندة , A متکلّم , A کلیم , سخن ران , زبان آور . (*in comp.*), گو . v. *Orator.*

Speaking (*part.*), A گویان , متکلّم , A ناطق , A متجرّس .

A SPEAR, نیزة , A حربه (plur. حراب), A سنان (plur. اسنة , اسنان), A رمح (plur. رماح , ارماح), پیکان , بید , کتارة , R شکل A , عسال A , A قناة (plur. قنا), برک , A مرانت .—*A short spear*, A مطرد , A قتین , A شني , A مزراق (plur. مزارق), مک , نیزک , نیم نیزة , حربه کوچک , کردة , A مزجل , خشت , زوبین , A مطرد , A طراد . *A long spear*, A شراعي , سنان طول , رمح دراز , A عکازت . *A limber spear*, نیزة بید برگ . *A fish-spear*, دست . v. *Fizgig.*—*The point of a spear*, نوک حربة , پیکان , A رصب , A عالیت , A قتین , اسل A . *The upper part of a spear*, A ثعلب .—*To brandish* (also *to pierce with*) *a spear*, نیزة زدن , رامح کردن , ضربه اسنان ساختن . *To throw a spear*, حربه انداختن , رمح حدس ساختن , سنان رمي کردن . *Striking with swords and piercing with spears* (*part.*), تیغ زنان و نیزة گذران . *A man throwing a spear*, مرد نیزة زن . *A spearman*, نیزباز , نیزة بردار , A رامح , حربه دار , سنان بردار , صاحب رمح , اهل نیزة . *A spear-maker*, A رمّاح , حربه گر , نیزة ساز , سنان کنندة . *The art of spear-making*, A رماحت . *A ferrule at the end of a spear*, سني .

SPEARMINT, A نعنع . v. *Mint.*

SPECIAL (*particular, peculiar*), A مستقل , A مخصوص , A خاص . v. *Specifick.*—(*excellent, supreme*), A فاضل , A مطلق , A نادره , A اعلا , A باهره , A شریف , A مفضل , بزرگوار . v. *Extraordinary, uncommon.*

Specially, A مستقلاً , با استقلال , مخصوص , بوجه . v. *Particularly, peculiarly, specifically.*

Specialty, speciality, A خصوصیت , A اختصاص , A خاصّت , A استقلال . v. *Peculiarity.*

SPECIES, A قسم , A صنف , A ذات , A نوع (plur. انواع), A شکل (plur. اشکال), A جنس (plur. اجناس), گونه , A قبیله , A قبیل , A فند , A باجت , A باج , گون , A صنف , A غیسان , A شرج , قام . *Species and genus*, نوع و جنس . *Of the same species*, A هم جنس , A منتمي . *Men or animals of the species*, ابناي جنس . *Different species*, اجناس مختلفت . v. *Sort, kind: show, appearance:* also *money.*

SPECIFIC, نوعي , جنسي , A مخصوص , A مستقل . v. *Special.*

Specifically, ازروي جنس , A مستقلاً , مخصوصانه , A علي الانفراد . v. Also *singly, one by one.*

Specification, A تشخیص , A تفریق , A تفصیل , A وصف (plur. اوصاف), A تعیین , A رقم , نشان .

To specify, تشخیص کردن , تفصیل کردن , تعیین کردن , تفریق ساختن , امتیاز کردن , معیّن نمودن , اوصاف گفتن . v. *To distinguish.*

Specified, A مشخّص , A معیّن , A موصوف .

A SPECIMEN, نمونه , کارنامه , نمودار , نمودش , نمودج

To give a specimen, نمونه دادن, نمودار دادن. انموذج, انموذج, نموذج

SPECIOUS, ظاهر حال, ظاهرنما, خوشنما, وجیه A, مصنوع A, ملمّع A, وسیم A. v. Plausible, showy, superficial.—A specious lie, انیسان. — Speciously, با ظاهر حالي, با وجاهت, از ملمّع سازي, ظاهرانه. —— Speciousness, ظاهرحالي, ملمّع سازي, ظاهرنمائي, وجاهت A, خوشنمائي, ظاهر الحال A.

A SPECK, نقطه A, نکته A, لکه, داغ, نمرت A (plur. انمر), ردع A, طلس A (plur. اطلاس), کاخج. A red speck on the eye (from a blow), طرفت A. v. Spot, dot.

To speck. v. To spot, speckle.

A speckle, v. A speck.—To speckle, با نقطه نشاندن, منقّط, نمش ساختن, پلنگ رنگ کردن, داغ دار کردن, نمرت کردن, نمرساختن, منقوط نمودن, کردن. v. To spot.

Speckled, پلنگ رنگ, منقّط A, منقوط A, نمرا A, انمر A.

A SPECTACLE (show), تماشا, منظر A, مظهر A (plur. مظاهر), رنا A, آوازه, پروان, پروازه, اذین. v. Also sight. —Spectacles (to assist the sight), چشمه, عینک, چشمک.

A SPECTATOR, ناظر A (plur. نظار), بیننده, بصیر A, مشاهد A, راي A, رنّا A, رنو A. (in comp.), بین. v. Beholder.

A SPECTRE, خیال A (plur. خیالت), نمایش, صورت, سایه, وهمي, طایف A, طیف A, همانا, ظل A, ردعت A, ردغت A, عفریت A, غول A.

To SPECULATE (consider attentively), اندیشه کردن, تأمّل کردن, تصوّر ساختن, امعان کردن, ملاحظه ساختن, مطالع شدن, مطالعت ساختن, تدبّر کردن. v. To meditate, consider, reflect.

Speculation, اندیشه, مشاهده A, ملاحظه A, امعان A, تصوّر A, تصوّف A, توحّش A, فکره A. v. Contemplation. —(scheme, plan), مقصد A, مقصود A, قصد A, غرض A. — Speculation of mysterious or ideal things, ستاره شماري, خیال باطل

Speculative (given to speculation), صاحب اندیشه, مشاهده, وهمي, خیالي, متخیّل A, (ideal) —. ملاحظه دار, پرور, واهم A. v. Visionary. — The speculative sciences, معارف معنویت.

Speculatively (with contemplation), با اندیشه, با ملاحظه, با تصوّر. —(ideally), خیالانه, بطور وهمي.

A speculator (one who contemplates), صاحب اندیشه, صاحب مشاهدات غیبیت, اهل امعان, اهل ملاحظه. (a schemer), ستاره شمار, خیالي, منصوبه باز, اهل مقصد, صاحب غرض, قصد پرور. v. Projector,

A SPECULUM, آیینه. v. Mirror.

SPEECH (language), زبان, لسان A, گفتار, گفتي, گویائي, گوي, لغت A, لفظ A, قول A, قیل A. (an harangue), سخن, منطق A, کلام A, کلمت A, سجعت A, نثر A, خطاب A, خطبه A, نفس A. — A part of speech (in grammar), لفظ A, کلمه A. Softness of speech, رخامت A, رخم A. Slow of speech, بطي الکلام A.

Speechless, بیسخن, بي زبان, زبان بسته, خاموش, اخرس A, ابکم A. v. Dumb.

To SPEED (move with celerity), شتاب کردن, تعجیل, شتابان, جلد رفتن, جلدي کردن, عجلت کردن, کردن تعجّل کردن, تیزگام شدن, تیزرفتن, شتابیدن, روان شدن, مبادرت کردن, سرعت نمودن, پوییدن, حدس کردن. v. To hasten. — (to cause to make haste), شتابانیدن, تعجیل گردانیدن, اعجال کردن, ایفاض کردن. — (to have success), فرخنده, نیک بخت شدن, بختیاري داشتن, بختیار شدن, بودن, دولت یافتن, مسعود بودن. v. To succeed. — (to make prosperous), بختیار کردن, مبارک ساختن, برخوردار, شدن, فرخنده کردن. v. To prosper, assist; also to execute, dispatch, destroy, kill.

SPEED (quickness, celerity), شتاب, جلدي, زودي, تیز, تیزروي, گامي, سرعت A, مسارعت A, مبادرت A, عجلت A, چستي, چالاکي, قبض A, فور A, عجل A, غویث A. v. Haste, expedition, dispatch: success.—To ride at full speed, عنان ریز کردن, تقریب ساختن, اسب با چستي راندن. v. To gallop.

Speedily, با زودي, بزودي, شتابان, علي التعجیل A, تیز, سریعاً A, علي الفور A, بیزکارانه, سرعتاً A. Speediness, زودي. v. Speed.

Speedy, چست ، سریع A ، شتابان ، زود ، جلد A ، عجیل A ، عجل A ، مسرع A ، تند ، تیز ، شتابنده ، چالاک ، عجول A . v. *Quick, swift, nimble.*

A SPELL, سحر A ، جادوگري ، جادو ، فسون ، افسون ، نیرنگ ، مریرت A ، تعذیم A ، عزیمت A ، سحربازي ، نفاثات A ، عزایم A ، افسونها *Spells*, . رقي A ، ایننه A ، هست اسنا . *To spell.* v. *To charm, enchant.*

To SPELL (*name the letters singly when reading*), تهجي ، کردن — (*use proper letters in writing*), املا ، تهجو ساختن ، کردن .

Spelling, subs. (*orthography*), املا A .

To SPEND (*consume, waste*), خرج کردن ، صرف کردن ، تلف نمودن ، اتلاف ساختن ، اسراف کردن ، تصرف کردن ، متلف ، متصرف شدن ، خرج شدن —(*to waste or wear out*), ، مصروف گشتن ، بودن . *To spend money*, خرج کردن ، انفاق ساختن ، مصرف شدن ، صرف کردن . *To spend (harass, fatigue)*, مانده ساختن .

A spender, خرج کننده ، مصرف A . *Spendthrift*, مبذر A ، متلف A .

Spent, رفته ، برباد داده ، مصروف A ، خرج کرده شده .

SPERM, نزالت A ، آب نشاط ، آب پشت ، مني A ، بیظ A ، ایل A ، علوق A ، علاقت A ، منیت A ، نفس A ، غض A ، وثر A ، روبیت A ، طرق A ، سلالت A ، مایه ، ماء A ، رکبت A ، نطفت A ، عسیلت A —*Sperma emittere*, تیتا A ، انزال کردن . *Cui fluit sperma ante congressum*, مني ، زملق A ، زمالق A . شهوة v. *Spermatick*, زلق A ، نزالتدار ، نفسي ، علوقي ، آب پشت پیوند ، منسوب از مایه .

To spew. v. *To vomit.*—*Sphacelus*, v. *Gangrene.*

A SPHERE (*globe*), گوي ، گو ، جرم A ، کرة A ، کره ، قلزلة A . *The celestial sphere*, سپهر .

Spherical, spherick, مدور A ، کوي ، کره وار ، کره آسا . *Circular, round; also planetary.*—*Spherically*, کره وارانه . *A lens or glass spherically convex on both sides*, أنز A . *Sphericalness*, v. *Roundness.*

A spherule, مورش ، مینا A ، خرمهره ، مهره ، کره کوچک ، شبه . v. *Bead.*

SPHINX, ابوالهولي .

SPICE, *spiceries*, مصالح A ، ابزار A ، (plur. ابازیر) افزار A ، تقرد A ، بادام ، (plur. توابل) تابل A ، ابراز A ، (plur. افازیر) v. *Pepper, seasoning.*

To spice, بادام ، با ابزار آمیختن ، متبل کردن ، مصالح دادن . v. *To season.*—*A dealer in spices*, مصالح فروش ، باشیدن ، افزار اگین ، مصالح دار . *Spicy*, ابزار فروش .

Spiced, مصالح کرده شده ، متبل A . v. *Seasoned* (*as food*).

A SPIDER, تننده ، تندو ، کجول A ، کرتن ، عنکبوت A ، ندس A ، مولت A ، مول A ، کهدل A ، دیرپاي ، دیوپاي ، خدرنق A ، ملفاظ A ، ورنه A ، غنده ، (plur. فدست) A ، هبور A ، (plur. انواط) نیطت A . *A water spider*, ماغ . — *A spider's web*, هبور A ، خانه عنکبوت ، پرده عنکبوت ، تندو ، (plur. فدست) فدس A ، کرتینه ، کره ، ملفاظ A ، دلل A ، وشع A ، عنظل A ، فرت ، ورنه A ، تننده . *To spin a web as a spider*, تنت کردن ، تنبیدن ، تنیدن .

A SPIGOT, صمامت A ، صمام A . v. *Peg.*

A SPIKE, بغار A ، مسمار کلان ، میخ دراز . v. Also *ear of corn.* — *To spike* (*fasten with long nails*), با میخ دراز ، با مسمار دراز پیوستن ، بند کردن —(*to set with spikes*), میخ دراز نصب کردن .

SPIKENARD, نرد A ، سنبل الطیب A ، سنبل هندي ، ناردین or نردین A .

To SPILL, سب ، انصباب کردن ، ریزکردن ، ریختن ، اساله کردن ، افشاندن ، افراغ ساختن ، کردن . v. *To shed.* —*To spill or be spilt*, افشانده ، ریخته شدن ، ریزان شدن ، مصبوب شدن ، شدن . *To cause to spill*, ریزانیدن ، افراغ گردانیدن ، انشانیدن . v. Also *to waste.* — *To spill blood*, دم نشاندن ، خون افشان کردن ، خون ریختن . v. *To shed.*

Spilt, ریخته ، مصبوب A .

To SPIN, غزل ، دانتن ، ریسیدن ، ریستن ، رشتن ، رستن ، هشت کردن ، کفن ساختن ، کردن . v. Also *to flow out, whirl round.*—*To spin out*, بدرازي کشیدن ، تطویل کردن . v. *To prolong, protract.* *To spin out a discourse*, طول کلام کردن .

SPINAGE, بقلت A , سپیدبا , اسپاناج , سپاناج , اسفناج , شودبن , شومین , التّحبیت .

SPINAL (*belonging to the back-bone*), مهرهٔ پیوند , قنات , منسوب . *The spinal marrow*, مغز پشت , مغز صلب , مازه . *Spine*, صلب A , حرزالظهر A , مهره . v. *Back-bone.*

A SPINDLE (*for spinning*), دوک , دوکچه , مغزل A (plur. مغازل), کرتلن , درارت A , مردن A . *A spindle-case*, دوکدان . *The whirl of a spindle*, دوکریسه , دوکرشته , فلکت A . *A spindle maker*, دوک تراش , مغزلي A .—*Spindle shanked*, نازک ساق .

A SPINNER, تافنده , مغتزل A .

Spinning (*subs.*), چرخ زني , غزل A , دوک ریسي . *A spinning-wheel*, چرخه , چرخ , کلاب , شهرف A , قلوله .

A SPIRACLE (*breathing-hole*), منفس A (plur. انفاس). v. *Vent.*

SPIRAL, پیچدار , لولبي , کیستارهٔ بار . *A spiral lock of hair*, پیچ , سپکت A , عقصت A , عقیصت A , غرفت A . v. *Ringlet.*—*Wrapping* (*the turban*) *round the head in a spiral form*, تکویر A , کور A . *The spiral twisting of the intestines*, دوارة . *Winding thread in spiral hanks*, توشیع A .

Spirally, در پیچ , بطور لولبي , بوجه پیچ , تعرفانه .— *Writhing spirally as a serpent*, پیچ در پیچ .

A SPIRE, منارة A , منارت A , منارهٔ A , تامورت A , هرام A . v. *Steeple, pyramid*; also *curve*: *curl, spiral lock of hair*: *stalk of corn.*

SPIRIT (*soul*), روح A , جان , نفس A , نسمت A , مهج A , جایشهٔ A , جردت A , ذات A , روان .— (*breath*), دم , نفس A , تنفّس , نسیم A , باد .— (*courage*), مردانگي , دلاوري , دلیري .— (*magnanimity*), غیرت A , شجاعت A , همّت A , حوصله A , جرأت A .— (*habit, temperament, constitution*), طبع A , طبیعت A , مزاج A , خاطر A , حال خاطر , مشرب A , خوي A . v. *Disposition.*— (*genius, wit*), قوّت مدرکت , زیرکي , قوّت وهم , قوّت خیال , مهارت A .— *The holy spirit*, روح القدس A , روح الله A , روح الهي A . *The vital spirit*, روح حیاتي , روح حیوني . *The animal spirits*, روح حیواني A .— *Spirit* (*activity, briskness*), تیز , جستي , کاري , چالاکي , نشاط A . v. *Sprightliness.* — (*essence*), خلاصه A .— *The spirit of vitriol*, روح اعظم , روح A . *The spirit of tutty*, روح توتیا .—*Spirit* or *spirituous liquors*, مسکر A , آتش تر , مي , شراب A , عرق A , خمرهٔ A , صورت A , صورت وهمي . *A spirit* (*apparition*), هوشکش , خیال A , طایف A . v. *Ghost, spectre, hobgoblin, demon.*—*A spirit* or *man of spirit*, صاحب دل , مردم دلاور , اهل دل . *A broken spirit*, دلشکستگي , دلبستگي , تنگدلي , دلیري , دلریشي .

To spirit, دلیرکردن , جان دادن , تیزدل ساختن , غیرت انگیختن , جرأت دادن . v. *To animate, encourage.*

Spirited, تیز دل , دلیر , دلاور , اهل غیرت , بهادر . v. *Bold, brave, courageous.* — *Spiritedness*, دلیري , دلاوري , غیرت A , جرأت A . v. *Courage, spirit, boldness, bravery.*

Spiritless (*cowardly*), بي جان , بي دل , شتردل , بزدل , دلتنگ , تیره دل .— (*dejected*), نامرد , ناکس , بد دل , تنگدل .

Spiritual, روحاني , ناجسماني , نفساني , اهل باطن , غیبي , غیاب A , جان منسوب , قدسي A , مقدس A . v. *Immaterial, incorporeal, intellectual*; *holy, heavenly.*

Spirituality, روحانیت A , نفسانیت A , قدس A . *To spiritualize*, روحاني کردن , صفي ساختن , طاهر کردن , پاک نمودن .—*Spiritually*, بوجه روحاني , با روحانیت , مقدساً A , طاهرانه .

Spirituous, روحاني .— (*ardent, active*), تیز , تند .

To SPIRT, از مصدر ناگاه جهیدن . v. *To spurt, start, stream, spring.*

SPIRY (*like a spire or pyramid*), پیچوار , منارت آسا , هرام مانند . v. *Spiral.*

Spissitude. v. *Thickness, grossness.*

A SPIT (*for roasting*), سیخ , شیش , سنبع A , بابزن , اماش , بلسک , مفاد , مغادت , سفود (plur. سفافید).— *To spit meat*, گوشت بسیخ کشیدن , گوشت بشیش سپوخته کردن .

To SPIT (*eject from the mouth*), تف زدن , تف برآوردن , خیو زدن , آب دهن انگندن , بصق بردن , پیشین کردن , تفّال ساختن , تنخّع کردن . *To spit at*, تفو کردن . *To spit*, (*venom as a serpent*), نفاثت کردن .

SPITE, بد خواهي ، کين ، کينه ، بدي ، کينوري ، کينتوزي ، تفه ، حقد A ، غرض A. v. *Hatred, malevolence.* — *In spite of,* باوجود ، نهايت الامر A ، مع کلّ هذا A. v. *Notwithstanding.*

To spite (*treat maliciously*), کين توختن ، کينه گرفتن ، کينور بدخواهي نمودن ، بردن. v. *To vex, thwart*—(*to fill with spite*), کينه انگيختن ، بد خواه کردن ، پر تفه ساختن ، کينه ور کردن.

Spiteful, بد خواه ، کينه کش ، کينور ، کينه ور ، بد انديش ، سيه درون ، کينه خواه ، کين توز ، بد فرجام ، بد سگال ، پر حقد ، حقود A. v. *Malicious.*

Spitefully, کينه ورانه ، ضداً A ، بد خواه ، بوجه بد خواه ، با کين ، حقيدانه ، بطور بد انديش.

Spitefulness, کينه وري ، کينه کشي ، بد خواهي. v. *Spite.*

Spitted (*as meat*), بسيخ زده ، با شيش سپوخته.

A spitter (*of meat*), بسيخ زننده. —(*one who spits from his mouth*), تف زننده ، خيو زن ، بصق افگن.

Spittle, تف ، آب دهن ، آب دندان ، بصاق A ، بساق A ، تفال A ، کاليار ، لعب A ، لعاب A ، خيو A ، پيشين ، بزاق A ، تفل A ، مرغ A ، ريال A ، روال A ، قشا A ، حرف ، نخاعت A. —(*before ejected*), ريق A.

To SPLASH, پاشيدن ، آب چرکين پاشيدن ، ازآب چرکين آلودن. —*Splashy,* چرکابي ، پر چرکاب.

The SPLEEN (*milt*), طحال A (plur. طحل), سپرز. —(*melancholly*), کش سياه ، سودا A ، دلتنگي. —(*anger, ill humour*), کين ، بد خواهي ، قهر A. v. *Spite.*—*A disease in the spleen,* طحال A ، طوي A.

Spleenful, splenetick, کينور ، بد خواه ، غضوب A ، غضبي ، تيزمزاج. v. *Fretful, peevish, spiteful.*

SPLENDID, جليل A ، روشن ، تاب دار ، رونق دار ، مجلّي A ، جلوه گر. v. *Glorious, magnificent, showy, sumptuous, resplendent.*

Splendidly, روشنانه ، با جلوه ، بارونق ، جليلانه.

Splendour, جلال A ، جلالت A ، رونق A ، جلوه A ، روشني ، اشراق A ، ضيا A ، شعله باري ، تابش ، تابي ، تاب ، فرّ A ، جوهرداري. v. *Glory, magnificence, pomp, sumptuousness.*

A SPLINTER, چوب پاره ، تراشه ، جراده A ، پاروله ، برايت A ، تيره ، شوروميز ، شومين ، جزازت A ، باشين ، باشين ، سپوسا ، دقاق A. v. *Fragment.*—*A splinter of iron,* زبرت A ، بوستگي.

To splinter (*shiver*), پاره پاره زدن ، ريزه کردن ، شگافتن ، ترکيدن ، خرد مرد ساختن ، چاک چاک زدن ، شق کردن. —(*to be shivered*), پاره پاره زده شدن ، ريزيدن ، ريزيده شدن ، چاک چاک شدن. v. *To split.*

To SPLIT, شگافتن ، شق کردن ، ترکيدن ، مفرّج ساختن ، چاک زدن ، منکيدن ، شکيدن ، سفتيدن ، مسلعت ، کردن ، منشرج ساختن ، تعطيط کردن ، دريدن ، خارق کردن ، دو نيم. v. *To slit, crack, divide.*—(*to be split*), شگافته شدن ، شدن ، شق کرده شدن ، ترکيده شدن. v. *To burst, crack.* —*To split against a rock,* بصوانت زده شدن ، بروتع شگافته شدن.

Split (*part.*), دو نيم شده ، شگافته شده ، شکيده شده ، مفرّج A ، دريده شده ، سفتيده شده ، ترگيده شده ، چاک ، زده ، شق کرده شده ، مخروب A ، منشرج A ، منشرق A ، منشرم A ، منخرم A.

A splitter, دو نيم کننده ، شق کننده ، شگافنده. —(*in comp*). شگاف. *A splitter of hairs,* مو شگاف.

SPLUTTER, v. *Tumult, bustle.*

To SPOIL (*injure*), خراب کردن ، زيان کردن ، خسارت کردن. —(*lay waste, plunder*), غارت کردن ، ويران کردن ، تلراج کردن ، يغما کردن ، تالان گرفتن ، سلب کردن ، رستن ، استلاب کردن. v. *To plunder, rob.* —(*to corrupt*), بوسيده کردن ، تباهي ساختن ، افنا کردن ، اضلال ، ساختن ، افساد نمودن ، زيان ساختن. v. *To mar, desolate, destroy.*—(*to grow useless or corrupted*), خراب شدن ، بوسيدن ، بوسيده شدن.

Spoil, غنيمت A ، مغنم A ، غارت A ، تاراج ، تالان ، نفلت A ، نهبت A ، يغما ، سلب A. v. *Plunder.* *Spoils,* غنايم A ، غنب A ، انفال A ، نفال A ، نهاب A. v. Also *Corruption.*—*A spoiler* (*destroyer*), خراب کننده ، مخريب A ، زيان کننده. v. Also *Robber, plunderer; marrer.* *Spoilful,* v. *Wasteful, rapacious.*

Spoilt (*injured*), خراب کرده شده ، زيان رسيده. —(*corrupted*), بوسيده شده.

A SPOKE (*of a wheel*), فراش .

SPOKEN (part. of *speak*), گفته . v. *To speak.*

A spokesman, A متکلّم , سخن ران , گوینده . v. *Speaker.*

Spoliation, v. *Robbery, privation.*

SPONGE, ابر مرده , سفنج , اسفنج , اسفنجه , غاري . — *A painter's sponge or brush*, A مسبار .

To sponge (*wet with a sponge*), از سفنج نم کردن . — (*to wipe out with a sponge*), از سفنج محوزدن .

A sponger, مفت خور . v. *Parasite.*

Sponginess, ماهيت اسفنج , وصف سفنج , خاصيت اسفنج . —*Spongy*, اسفنج مانند , سفنج آسا .

SPONTANEOUS, خود بخود , خود خيز , مرادي , متبرّع A . v. *Voluntary.*—*Spontaneously*, از خود , با ارادت , با حسن . *Spontaneousness*, A تبرع , تبرعانه , اختيار , تبرّعاً A . — خوش اختياري , حسن ارادت .

A SPOON, جمچه , کمچه , A ملعقة (pl. ملاعق A), مغرفت , A قاشق . v. *Ladle.*—*Spoon-meat*, v. *Soup, broth.*

SPORT, بازي , بازيچه , A لعبت , لعبتبازي , A صفا , A قصف , A تسغان . v. *Play, pastime, diversion, frolick.*— (*contemptuous mirth*), A مسخره , A مسخر , بذله بازي , — (*hunting, fishing, fowling*), شکار , نخچير . — افسوس , مزد

To sport, بازي کردن , تلعب ساختن , خوشي کردن , دعب ساختن . مشمعت کردن , شمع ساختن , بازيچه کردن , لهو ساختن , کنکل کردن , عبث ساختن , تدليل نمودن v. *To play, trifle.*—(*hunt, &c.*), شکارکردن .

Sportful, sportive, v. *Playful, merry, gay, frolick.*

Sportsman, شکاري . v. *Hunter, fowler, fisher.*

A SPOT (*mark*), داغ A , خال A , نشان , A نقطه or A نکته , A نقش , A نمرت (plur. انمر), A طلس (plur. اطلاس). — (*a stain*), لکه , لکا , داغ , A وذع , A کاچ . — (*a taint, disgrace*), A عيب (plur. عيوب), A قشاوت or قشعت . — (*place*), جا , A مکان , جايگاه . *A white spot on the forehead of a horse*, A وتيرت , A دايرت اللطاط , A لطاط , A غرت الفرس , A غرت , A عصفور , A قرحت , A غرت مبرقعه , (plur. وتاير), A غرغرت , A کسعت , A اشي , A عصفورت . *On the spot*, همانا دم , در حال . v. *Immediately.*

To spot (*mark with spots*), نقطه دارکردن , داغدار کردن , — (*to stain with spots*), با لکه آلودن , با داغ پليد , داغ کردن , با نقطه ملوث کردن , کردن . v. *To stain*; also *to corrupt, taint, disgrace.*

Spotless (*free from spots*), بي لکه , بي داغ , نا ملوث . — (*free from reproach*), بي عيب , A طاهر , پاک , بي رسوايي . v. *Pure.*

Spotted, spotty (*stained*), لکه دار , داغ دار , لکا دار .

A SPOUSE, A زوج (dual. زوجان) . fem. A زوجه , A عروس . v. *Husband, wife.*—*Spousal*, A تزويج . v. *Nuptials, marriage.*—*Spoused*, v. *Married.*—*Spouseless*, بي زوج .

A SPOUT (*mouth or lip of a vessel*), دهنه . — (*mouth of a pipe or vessel*), لوله , نواب . v. *Pipe, siphon.* *A spout or gutter for conveying water*, ناودان , ميز , A ميزاب , A مزاب (plur. ميازيب , مآزيب). v. Also *Cataract.*

To spout (*as water from a fountain*), فواره زدن , فواره از چشمه , از مصدر جريان بودن , صدور کردن , جستن , از عين برجستن , خيزيدن .

A SPRAIN, پيچش , A فسخ , A انخلاع . *To sprain* (*the arm, leg, hand, foot*), پيچيدن , انخلاع کردن , فسخ ساختن . v. *To twist; to dislocate.* *Sprained*, پيچيده , A منخلع , A منفسخ , A منفرع .

A SPRAT, سردل .

To SPRAWL, غلطيدن , خذيدن , باليدن .

SPRAY (*extremity of a branch*), سر شاخ . v. *Sprig*; also *foam of the sea.*

To SPREAD, گستردن , گسترانيدن , فرش کردن , بسط , تصفيح , بالايانيدن , باليدن , خواليدن , فراش کردن , ساختن , دحي کردن , سرنگيدن , ساختن . v. *To extend, stretch.*—(*to scatter, diffuse*), نثارکردن , افشاندن , ريختن , پاشيدن , نشر ساختن , نشاريدن . v. *To strew.*—(*to publish*), اشکارا , مشهور , معلوم , عالم کردن , پيدا نمودن , بيان ساختن , کردن , گسترانيده . — (*to be expanded or stretched*), آشکارا کردن , کردن , مفروش شدن , مبسوط شدن , شدن . *To spread the wings*, بسط جناح کردن . — *To spread on the ground*, بالاي زمين فرش , کدس کردن , بخاک بسط ساختن , بر زمين گستردن , کردن

To spread one over another, غژیدن , جستن , مجبّر نمودن . To spread (as a plaster), طلا کردن , یک بر دگر گستردن .

Spréad (extent, compass), افرازي , استطالهٔ A , امتداد A , کشادگي , گستردگي , گستري , بسط A . — (expansion), مدّ A . —Spread (as a carpet), گسترده , مبسوط A , مفروش A . — (diffused), پاشیده , کشاده . — (as wings), گسترانیده . — (published), مشهور A , پیدا , منتشر A , ریخته , افشانده , شده , معلوم عالم شده , آشکاره کرده شده . A spreader, فراش A . A spreader (of carpets, &c.) مبسط A , گسترنده .

A SPRIG, نبیتت A , شاخچه , غصنت A . — Spriggy, غصنت دار , پرشاخچه , نبیتت دار . Spright, v. Spirit, apparition.

SPRIGHTLINESS, نشاط A , فرحة , شوق A , انبساط A , دلشادي , شادماني , شادي , سرور و ابتهاج , بهجت A , جستي , چالاکي , شوخي , زیرکي , خاطر کشادگي , کشادگي , اشر A , رامش , ارتیاح A , شطارة A . v. Briskness, cheerfulness, gaiety, liveliness, vivacity. The sprightliness of youth, نشاط الشّباب A . In the days of sprightliness and joy, در ایام نشاط و فراح .

Sprightly, زیرک , شادمان , شاد , شوخ , نشیط A , (اشاري (plur. اشران A , خرم A , گرم‌خیز , چالاک , چست , مفروح A , فرحناک , خندان , شمقمق A , شمق A , مسرور A , خاطر کشاد . v. Brisk, gay, airy, lively. In a sprightly manner, با زیرکي , بطور شوخ , بروجه نشیط , خرمانه .

SPRING (season), ربیع A , نو بهار , فصل بهار , بهار , بهاران , بهارستان . — (instrument), کمانه , کمانچه , بغل A . — (issue of water, fountain), مصدر A , چشمه , آب , چشمه , (plur. مصادر), نبوغ A , منبع A , (plur. عیون) عین A , آبخیز , (plur. ینابیع) ینبوع A , شمس A , فرامرز . v. Also jet d'eau, source, origin, beginning. — (a leap, bound), خیز , جهید , قفزي A , رقص A , اباز A , پاچه , پرواز , پرتاب , جستني . — (elasticity), جهیدگي . The spring of the air, قهمزت A . Spring herbage. نفطور A , وسمي , هوازد .

To spring (as water), صدور , صادر شدن , چشمه برآمدن , نبط نمودن , نبع ساختن , نبوغ بودن , نابع شدن , کردن تضخان شدن , نضخ کردن , نبوط ساختن . To spring up, or appear, ظاهر شدن , مطلع شدن , طلوع کردن , ظهور کردن , پدید آمدن , برآمدن . v. To rise, arise.—(to spring up as plants), ناشي , نشات شدن نشو و نما نمودن , رستن , طلوع ساختن , تنفس کردن , نمي شدن , نبت کردن , شدن نشوظا کردن . v. To grow. — (to leap, bound), جهیدن , پرواز کردن , خیز کردن , خیزیدن , توثّب کردن , جستن , قفز کردن , پرتاب بردن , تقفّس کردن . To spring upon (attack suddenly), حمله ناگهان کردن , هجوم ناگه ساختن . To spring upon one another, وزوزه کردن , خروش تیز زدن , بر یک دگر هجوم کردن , تناحر نمودن , تثابر کردن . To spring from ancestors, از , از اجداد منسل شدن , از اصل آمدن , پیشینه‌گان ظهور شدن . To spring from a cause or motive, موجب داشتن , از سبب آورده شدن . To spring a leak, شگاف در جهاز شدن , رخنه دار شدن . To spring a mine, آواز نقب کردن , نقب پرانیدن . To spring game, نخچیر , نجش کردن , خیزانیدن , حشرت انگیزي ساختن , انگیختن . To spring partridges, تبج خیز کردن , کبک پرواز کنانیدن , فرفر انگیز شدن , قبجت پرانیدن . Spring tide, مدّ A .

A springe, دام . v Gin, noose.

Springy (full of springs), چشمه دار , پر آب خیز . A springy place, چشمه سار .

To SPRINKLE, نشاندن , افشان کردن , افشاندن , پاشیدن , نضح , بفشریدن , ریختن . To sprinkle a house with water, منتضح ساختن , کردن . To sprinkle earth (especially on the face of a dead relation), حثو نمودن , تحثا ساختن , حثا کردن . To sprinkle with sugar, شکرریز کردن , غبار افشاندن . v. To scatter, disperse, shed, strow, sow, spill.

Sprinkled, ریخته شده , افشانده شده , پاشیده شده , منتضح A , منتضح A , متذرّي A , پراگنده شده , منتشر A .

Sprinkling (part.) ریزان , افشان , پاشان . — (in comp.), ریز , افشان , پاش .

Sprit. v. Sprout.—Sprite, v. Spirit, demon.

To SPROUT, نبت , شاخ براوردن , رویدن , رستن , طلوع ساختن , نشو نمودن , کردن . v. To spring up, grow. —A sprout, درخت A , فرخ A , نشا A , نبات A , نبت A , (plur. افرخ , افراخ , فراخ , فرخان , فروخ , افرخت). Sprouts at the roots of trees, corn, hay, &c. ولیبت A , مساک A .

SPRUCE (neat, trim), ظریف A , نازک A , خوشنما . — Sprucely, Spruceness, ظرافت A , نزاکت A , خوشنمائي . بطور ظریف , با نزاکت , با خوشنمائي .

SPRUNG, خیزیده . v. Descended.

To spume, v. *To froth.* — *Spunge*, v. *Sponge.*

SPUN, رشته , رسته , تافته .

SPUNK (*touchwood*), پوده .

A SPUR, خار , مهمیز A , مهماز A (plur. مهامز , مهامیز), کلّاب , چنگ A. *The spur of a cock*, مهمیز خروس , صیصیت A , زمعت A , زمع A , ناخن خروس , ظفر الدیک A. *To spur a horse*, مهمیز زدن , همز , دابرت A , صیصیت A , رکل کردن , رکض کردن , چنگ زدن , کردن . v. Also *to instigate, invite, urge, drive, goad.*

SPURGE, شبرم , A تیوعت .

SPURIOUS (*not genuine*), ساخته , لباسی , متلّد A , قلب A , خشوک . v. *False, counterfeit.*—(*illegitimate*), نغل A (fem. نغلت), نغیل A , حرامزاده , حرام A , سند , مخضرم A (fem. مخضرمت), منبوذ A , (نغلت), مدخل A , خنوک , وضیعه A . *A spurious son*, حرامزاده , دعي A , ولد زنا . v. *Bastard.*

To SPURN (*kick*), پا زدن , لکد زدن , سپردن .—(*to reject with contempt*), با اهانت ردّ کردن , با ابتذال دفع کردن , طنز و مذمت زدن , ذلّ و ملام نمودن , ندس کردن . v. *To scorn.*

Spurn. v. *Kick : insolence, contempt, scorn.*

A SPURRER (*one who spurs*), مهمیز زننده .—*A spurrier or spur maker*, مهمیزگر .

To SPURT, جستن , جهیدن . v. *To spring, stream.*—*To spurt any thing out of the mouth*, وابکیدن , واپکیدن , واپیکیدن . *To spurt (as blood from a vein)*, تغذیه کردن , نعور کردن , نعار نمودن .—*A spurt (single or sudden effort)*, کبّة A , کرّة A , دفعت A , شدّت A .

To SPUTTER (*throw out spittle, &c. when speaking, &c.*), خیو افگندن , دهن دریده کردن , تمرّغ ساختن . v. Also *to spurt.*—(*to speak indistinctly*), کلمات مشوّش , کشاده ناگفتن , تغمیض , تعمیم گفتن , تبغیم ساختن , بغوم کردن , کردن , پیچیدن , کردن .

A sputterer, خیو افگن , (*indistinct speaker*), کلمات مشوّش کننده .

A SPY, جاسوس A , جوّاس A (plur. جواسیس), متجسّس , گوشچي , پژوه , خبرپژوهنده , خبرجو , رازجو , هرکاره , منّاد A , ربیئة A , رَبِي A , ناقس . *A spy over the private actions of others*, واش A (fem. واشیت , plur. وشات). v. *Informer, whisperer.*—*To play the spy*, جاسوسي کردن , چشم و , ربا ساختن , تجسّس کردن , استخبار ساختن , گوش شدن , وشایت کردن . *Any place from whence a spy makes his observations*, دیده گاه . *To spy or discover by the eye at a distance*, دیدن , نگرستن , نظر کردن . v. *To see.*

A spying glass, دوربین.

SQUAB (*stuffed cushion*), وشیار . v. *Cushion.* — (*not fledged, newly hatched*), بي پر و بال , گند امویه دار , پرشیپ , دار. (*short of stature and thick*), مربوع A , زون A , موتّث A , قصیره , کوتاه قدّ , خورد اندام , صعت A , ضمعج A , ثلهذم A , کلنزه , دحرکع A , الفد . v. *Clumsy, awkward.*

To SQUABBLE, خرخشه کردن , غوغا کردن , ستیزه ساختن , منازعت کردن . v. *To quarrel, wrangle.*

A squabble, خرخشه , غوغا , ستیزه , منازعت A , نزاع A , فتنه . v. *Brawl, quarrel.* — *A squabbler*, خرخشه دوست , غوغا انگیز , محکّ A , محکان A , فتنه خیز .

A SQUADRON, غیل A , جماعت A , حلقه A , تمن . (*of horse*), رساله , کود بار . v. *Troop* and *horse.*—*A squadron of ships*, جمیعت جهاز .

SQUALID, مردار , گنده , چرکین . *Squalidness*, قره A . v. *Nasty.*

To SQUALL, غریو زدن , نفیط کردن , غریویدن , ولوله , صیحت , فریاد زدن , تحیب کردن , واویلا ساختن , کردن , تلابیدن , کردن .

A squall, غریو , تفمط A , ولوله , فریاد , تحیب A , صیحت A . *A squall of wind*, تند باد . *A squaller*, غریو زن , واویلا ساز .

Squa'ly, هلّاب A . v. *Windy.*

To SQUANDER, مال پریشان کردن , اموال برباد دادن , دولت کردن , اسراف کردن , ملک پراگنده ساختن . v. *To waste, spend* — *Squandered*, v. *Spent.*

A squanderer, v. *Spendthrift, prodigal.*

SQUARE, چهارگوشه دار , چارگوشه , مربّع A , مکعب A. *The square root (in arithmetick)*, جذر A , جدره A . v. Also *honest, stout, parallel.*

A square (figure), چهارجانب , چهارگوشه , شکله A

مربّع A . *A square,* میدان، چهارجانب . v. *Area, court, quadrangle;* also *rule, regularity, conformity, proportion, equality, level.*

To square, مربّع کردن ، تربیع ساختن ، چهار گوشه کردن . v. Also *to fit, suit, adjust, regulate.*

A SQUASH (*sudden fall*), افتادگی ناگهانه ، سقوط ناگهانی ، دمز A . v. *Dash, crush.*—(*any thing soft or unripe*), چیز نرم ، چیز نا رسیده .

To squash, دمز کردن . v. *To crush.*

SQUAT (*short and thick*), مربوع A . v. *Squab, compact.* — (*lying close to the ground*), متصل زمین . *To squat down,* برزانو نشستن ، متصل زمین نشستن ، چهار زانو نشستن .

Squeak, squeal. v. *Squall, cry.*

SQUEAMISH, ناخوش منش ، نفور A ، مستمل A ، موتّف A ، ابي A . v. *Nice, delicate, dainty, fastidious.*—*To be squeamish,* ناخوش منش شدن ، منش زدن ، منش کردن ، بهم آمدن ، بیزار شدن ، بیزار و نفور شدن ، نفرت داشتن .

Squeamishness, نفرت A ، منشگر ، منشکرد ، ابا A or ابي A ، اکراه A ، استکراه A ، کراهیت A .

Squeamishly, نفورانه ، باکراهیت ، اجماً A ، کراهتاً A .

To SQUEEZE, فشردن ، فشاردن ، افشردن ، انشاردن ، پالودن ، پالانیدن ، پالوده کردن ، شکستن ، بالانتن ، افشادن ، پشخودن ، منعصر کردن ، بخیج ساختن ، همز کردن . v. *To press, oppress, crush, harass.* —(*to squeeze gently* or *tickle with the fingers*), بخستن ، چنگال ساختن ، چنگاله کردن ، بخیه زدن . — *Squeeze,* v. *Compression, pressure.*

To SQUINT (*look obliquely*), بکجي دیدن ، از گوشهٔ چشم ، نظر کردن ، چشم اغیل زدن .

A squint, کج بینی ، کژبینی ، اغیل ، چشم اغیل ، تغل A . —*Squint-eyed,* احول A ، کج بین ، لوچ A . v. *Oblique.*—*A squinter,* کژبین ، دو نظره .

A SQUIRREL, موش پرنده ، سنجاب A ، وروره ، موش خرما .

To STAB, خنجر زدن ، با تیغ سپوزیدن ، خستن ، وخض کردن . *To stab with a poisoned dagger,* با خنجر زهردار زخم کردن . v. *To pierce, wound.*

A stab, زخم ازنوک خنجر وغیر آن ، ابره ، سپوختگی ، خستگی ، وخض A .

STABILITY, پایداری ، استواری ، استقرار A ، قرار A ، ثبات A ، بردوامی ، رصانت A ، بقا A ، تقرار A ، رسوخ A ، ایستادگی ، تماجت A ، سکون A .

A STABLE (*for horses, &c.*), اصطبل A (plur. اصابل)، آخور ، کنده ، کندو ، معلف A (plur. معالف)، پایگاه ، ستوردان ، مناخ A ، اري A ، حظارت A ، حظیرت A ، حظیر A ، شولیده ، حرد A (plur. احرود)، خلف A ، مبعر A ، ثایت A ، ثیت A .

Stable, v. *Steady, constant, fixed.*

A STACK (*of corn, hay, &c.*), توده ، انبار A ، ونیمت A ، انبار کردن ، توده کردن ، اجتماع علف ، کدّاس A . *To stack,* توده کردن ، انبار کردن ، کدس کردن ، وضیمت ساختن .

STACTE (*gum of myrrh*), میعت A ، مایعت A ، بخور . *Liquid stacte,* میعت سایلات . v. *Storax.*

A STAFF, چوب ، عصا A ، چوب دستی ، دست چوب ، سردسته ، دستواره ، دستوار ، دورباش ، درباش ، باهو ، باسو ، پادو ، تخنله ، باژه ، پژه ، بازه ، قصید A ، قسقس A ، گوازه ، معوجت A ، تخله ، مخله ، منسات A ، باد دژنام ، باد ، دشنام ، باد شم ، عود A (plur. اعواد)، عیدان A ، بقاري A ، هراوت A ، عکازت A ، عکازه A ، عکوزه A . *A pilgrim's staff,* پاشو . —*A bishop's pastoral staff,* عکازت A . —*A staff with a hooked head,* محجن A ، مقلد A ، چوکان . *A churn-staff,* غوبه A . *The spear-staff of a banner,* لوایت A . — *To strike with a staff,* چوب زدن .

A STAG (*male deer*), آهوي نر ، بازو ، شاهد وحوش ، غزال . v. *Buck, deer.*

A STAGE (*floor raised, on which any show is exhibited*), تماشا گاه ، تبغه A ، منصت A ، مطمع A . (*a resting-place on a journey*), منزلگه ، منزلگاه ، منازل (plur. منزل A)، فرود گاه ، نزل گاه ، محل A ، مقام A ، مرحله A . (*a step*), درجه A ، حالت A . *In every stage,* بهر درجه . —*Stage-play,* v. *Under play.*

To STAGGER, فراخیز کردن ، افتان وخیزان رفتن ، تپیدن ، جنبیدن ، خیزیدن ، تزلزل کردن ، لانیدن ، لاندن ، بشولیدن ، مخیدن ، رجرجه ساختن ، تنغض کردن ، غژیدن ، هیهیت کردن ، نعضان نمودن ، نغض کردن ، کتر ساختن ، وجف ساختن ، تتلّع کردن ، تهبهت ساختن . v. *To totter.* — (*to begin to lose courage*), ترسان گشتن ، بیدل گردیدن ، حیران شدن . (*to be struck with doubt*), هیبت وهراس گرفتن ، دودل گشتن ، شبهه گرفتن ، عاجز شدن . v. *To hesitate,*

mover.—(to cause to stagger), جنبانیدن ، فراخیز گردانیدن . *(to fill with suspicion),* شبهه انگیختن ، پر گمان کردن ، مترّدد ساختن . v. *To shock, alarm.*

STAGNANT *(motionless, not flowing),* نا جریان ، نا روان ، نا جاري ، غیر حرکت ، بي جنبش ، استاده . *Stagnant water,* آب استاده ، برکت A ، رزن A ، وزنست A . v. *Pool, marsh.*

To stagnate, نا جریان بودن ، نا روان شدن ، استاده شدن ، استادن ، بي حرکت و جنبش بودن .

Stagnation, stagnancy, نا رواني ، عدم جاري ، استادگي ، عدم حرکت .

Staid, v. *Grave, sober, regular.*

A STAIN, داغ ، لکه ، لوث A ، عیب A ، آلایش ، آلودگي . v. *Spot, blemish.—To stain,* لکه کردن ، پلیدن ، آلودن . v. *To spot, blot, defile, discolour, disgrace.—Stained,* داغ دار ، لکه دار ، عیبدار ، ملوّث A ، آلوده شده .—*Stain'ess,* بي لکه ، بي داغ ، بي عیب ، پاک ، طاهر A .

A STAIR *(stair-case),* نردوان ، نردبان ، زینه ، درجه A ، معرج A ، معراج A (plur. معارج ، معرج*) ، مصعد A (plur. مصاعد) ، مرقات A ، سلّم A . *The step of a stair,* درجه A ، رتبه A ، پایه . v. *Step.*

A STAKE, میخ ، مسمار A ، وتد A ، ود A . v. *Pale, palisade.—A stake at play,* گرو ، شرط A ، رهن A ، رهین A ، کروگان ، بحث A ، سبق A . v. *Wager.—A stake for impaling men,* خازوق A .

To stake (bet), گرو کردن ، شرط کردن ، رهن ساختن ، بحث کردن . v. *To wager.—(to prop or fasten with posts),* با اوتاد برداشتن ، از میخ بند کردن . v. *To fence. (to empale),* خوزقت کردن .

STALE *(old, not new or fresh),* ناتازه ، نا طریف ، کهن ، کهنه ، متسنّه A ، متسنّي A ، بلوده ، شبینه . *Stale victuals,* v. Also *urine.—Staleness,* کهنگي ، بلود ، حال متسنّة .

To STALK, خرامیدن ، خرامان شدن ، تدمیت نمودن . v. *To strut.—A stalk,* خرام موزون ، تدمیت A . v. *Strut.*

STALK *(of a plant),* ساق A ، ستونه ، گلین . *A stalk of corn,* نایزه ، نیزه ، بند نایزه . *The stalk of a grape,* وندت A .

A STALL *(for cattle),* آخور ، کنده ، کندد ، ستوردان ، اري . *(plur.* معالف*)* معلف A . v. *Manger, stable.—(a bench on which goods are exposed to sale),* تخته ، خوانچه ، دکانچه : v. Also *shed.—To stall (put in a stall),* در آخور نهادن ، در اصطبل نهادن .

A STALLION, اسب نر ، ایغر ، فحل A (plur. فحول ، فحال ، فحلت ، (فحل ، بد سوار ، اسب کراض ، رسیل A (plur. ارسال) ، گشن .

STAMINA *(first principle, essence),* ذات A ، طبیعت A ، نفس A ، اصل A ، اثلت A ، ماهیت A . *The stamina of the human body,* قوّت ذاتیه ، طبیعت تن ، نفس بدن .

To STAMMER, لکنت کردن ، خطال کردن . v. *To stutter.*—*A stammerer,* لغنت کننده ، خطال کننده . *Stammering (subs.),* لغنت A ، سلاف .

To STAMP, زدن ، ضرب کردن . *(impress with a mark),* داغ نهادن ، نقش کردن ، تنقیش کردن ، مهر نهادن ، نشان کردن ، نشاندن ، علامت زدن ، عیارزدن ، طبع ساختن . *To stamp money,* سکّه ضرب کردن . v. *To coin;* also *to pound, bray, bruise.—To stamp with the foot,* پاي زدن . *To stamp under foot,* پایمال کردن . v. *To trample.*

A stamp (impression), نقش A ، مهر ، نشان ، علامت A ، اثر A (plur. آثار) ، رسم A . *A stamp on weights and measures denoting their standard,* عیار A . *An instrument for stamping, (die),* میخ ، میخ درم ، دار ، سکّه A ، طبع A . v. Also *currency, value, authority: form, make, shape, cast.*

Stamped, زده ، مسکوک A ، منقوش A ، مطبوع A ، مضروب A ، نشان دار . *Stamped silver (to mark its fineness),* عیارگیر ، بشار ، پشار . *An officer who stamps gold or silver,* صاحب عیار .

STANCH *(sound, firm of principle),* برقرار ، ثابت A ، مستقیم A ، ثابت پا ، اهل صلح ، راست ، درست . v. *Trusty, resolute, strong.*

To stanch (stop blood), خون بند کردن ، سیّل خون ، مسدود ساختن . v. *To stop.*

Stanched, بند کرده شده ، مسدود A . v. *Stopped.*

To STAND *(be erect on the feet),* استادن ، استیدن ، برپا شدن ، قیام کردن ، قایم شدن ، پایدار بودن ، استقامت

شدن — (to stop or halt), ماندن ، باشیدن ، توقف کردن ،
وقوف ساختن ، قوم نمودن ، قومت ساختن ، اقامت کردن . To
stand still (to be at rest, without motion), نا روان بودن ، بي
جنبش شدن ، آرام داشتن ، بيحرکت شدن . To stand or
remain firm, مستقيم شدن ، برقرار شدن ، پايدار بودن ،
استواري داشتن ، ثبات قدم کردن ، ثابتپا بودن ، بردوام ماندن .
— (not to fly, to resist), مقاومت کردن ، مخالفت نمودن ،
معارضه ساختن . To stand opposite (front to front), رو برو
شدن ، متقابل شدن ، مقابله کردن . To stand one behind
another, or side by side (rank and file as an army), رجه برجه
ايستادن ، صف صف شدن . To stand by (or near), نزديک
ايستادن ، عن قريب شدن ، متلازم شدن ، مقاومت ساختن ،
قوام شدن ، عند قيام بودن . — To stand by (to assist, befriend),
طرفداري نمودن ، طرفدار شدن ، مدد دادن ، امداد کردن ،
ياري دادن ، دستگيري کردن . v. To assist, maintain, support. — To stand aside, کنارد گرفتن ، برطرف رفتن ، گوشه گير
شدن . To stand amazed, سرگردان شدن ، تعجبناک بودن ،
حيران شدن ، سراسيمه ايستادن . To stand for (be a candidate),
منصب شدن ، طالب منصب ، خارص خدمت بودن ، اميد وار بودن .
— To stand for (to represent another), جا نشين بودن ، قايم
مقام شدن . v. Also to stand by, maintain, support. — To
stand off (keep at a distance), باز ايستادن ، دور شدن . — To
stand off (not to comply), نا رضا شدن ، نا قبول کردن ، امتناع
کردن ، نا قايل بودن . — To stand off (avoid intimacy), از
باز ايستادن ، مقارنت ، مصاحبت امتناع کردن ، برودت نمودن .
To stand out (hold resolution), ثابت پا شدن ، قرار نمودن ،
برقرار بودن ، استمرار ساختن — To stand out (to be prominent),
افراز نمودن ، تقدم کردن ، متقدم شدن ، نشوز بودن . v.
Also to stand off, stand aside. — To stand to (ply, persevere),
جد وجهد کردن ، همت ساختن ، بذل ، ملازمت نمودن . v.
Also to stand out (hold resolution). — To stand to a promise,
وفا داري کردن ، عهد وفا کردن . v. Under to keep. — Not
to stand to a promise, از اقرار عدول کردن ، بي وفا بودن ، عهد
شکستن . To stand up, قيام کردن ، برپا قايم شدن ، برخاستن .
v. To rise. — To stand upon (to be or rest upon any thing), بر
نشستن ، اتکا کردن ، تکيه کردن ، استناد کردن . To stand upon
(to insist on), اقامت کردن ، خود راي شدن . v. To persist, insist. To stand upon (to value, take pride in), عزيز داشتن . To
stand haggling (in making a bargain), مضغت بازاري کردن . To
stand in (cost), قيمت داشتن ، بها بردن . To stand still (to be
idle), بيکار ايستادن . To stand one's ground, ثابت پاي
نمودن ، ثابت قدم شدن . — To stand sentry, پاسبان شدن ،
نوبت داشتن ، قراول کردن . To stand an end (as the hair
of a cat, &c. when frightened), فراشيدن ، کاليدن ، مخيدن .
To stand one in stead, بکار آمدن ، درعوض بودن . To stand
in need, محتاج شدن . v. To want. — To stand in awe,
هيبت داشتن ، مانع شدن ، ابزکن . To stand in the way,
سد بودن ، کردن . — Stand off! stand back! برو برو ، دورباش .

A stand, A مقام ، منزل A ، منزلگاه . v. Station, post.
— (a frame on which vessels, &c. are placed), تخته . v. Table;
also stop, difficulty, interruption. — To make a stand, مقاومت
کردن . To be at a stand, مات شدن ، سرگردان بودن ، حيران
شدن ، شبهه داشتن .

A STANDARD (ensign, banner), A علم ، نشان ، A لوا ،
A رايت ، A علامت ، A ام الجيش ، A ام الرمح ، A ازبع ،
A سبب ، A عجوزه ، بيراق ، A درفس ، درفش ، A عقاب ،
موخ ، A سومت ، A غايت ، A عنقرت ، A مورق ، A نبيل ،
بند ، اختر گاويان ، A سامه . The royal standard, علم
پادشاهي ، علم همايون ، رايت دولت . The victorious
standard, علم ظفر توام . v. Under ensign. — To erect the
standard, علم نصب کردن ، بيرق برداشتن . — Standards,
A اعلام ، A الويت ، A رايات ، رايات ظفر ايات . — The standard of weights or measures, A عيار . To stamp measures
or weights with standard marks, تعويرکردن ، عيار ساختن .
Of standard measure or weight, تمام عيار ، درست عيار ،
مستقيم عيار . v. Also pattern, model, rate. — A standard-bearer, علم بردار ، مير علم ، مير لوا . — A standerby. v. By-stander.

Standing (part.), استاده ، A قايم ، A متلوم ، پايدار ،
A واقف ، A مستوقف ، A متمکث . Standing up to make
a speech (subs.), A قيامت . Not standing to an agreement
(part.), A متخلف . Matters standing so, A الحالة هذه .
— Standing (part. lasting), برقرار ، ثابت قدم ، پايدار ، A قايم ،
نا زايل ، A باقي . v. Also settled, established, stagnant —
Standing (subs.), استادگي ، A استمراره ، A ثبات ، ثبت پاي ،
ثابت قدمي ، پايداري . v. Continuance; also station, rank,
condition, competition. — Of long standing, A قديم ، کهنه ،
کهن ، A عتيق . v. Ancient. — Of short standing, نو رسيده ،
نو رسته ، نو رس .

A STANDISH (for ink, &c.), A دوات ، قلمدان (plur.
دوي ، دوايات ، A دويت ، A محبره ، A محبرت ، A نون .
Putting ink in a standish, A تنقيس .

A STANZA, بیت A, مربّع A.

A STAPLE (*emporium*), بازار, بندر, بندرگاه. *Staple commodities*, اسباب رواج, تجارت روان. *The staple of a lock or bolt*, قلابه A.

A STAR, ستاره, کوکب A, نجم A, آختر, زوانش A, کانس A, فرقد A, میسا A. *The polar star*, النجم A, قطب A, جدي A. *The morning star*, ستاره بام, فجر A, نجم صباح, طارق A. *A wandering star* (*a planet or comet, as distinguished from a fixed star*), نجم ساير, نجم السّاير A. *A little star*, ستارچه. *A falling star*, شهاب A. *The star or planet Saturn*, زحل A, کیوان, فرنوج. *The star Jupiter*, مشتري A, هرمزد, برجيس, فرزد, جواد, اورمز, اورمزد, *The star Mars*, مرّيخ A, بهرام, زاوش, زاواش. اورمز, *The star Venus*, زهره A, الداهره A, سپهر, پهلوان, ناتو. *The star Mercury*, عطارد A, تیر, بادید, زور, ویلری. *A* خنس V. *bright star*, زاوش, زاواش, دبير, زادويش, زادوس. نجم ازهر, قرقد A, ميسا A.—*The influences of the stars*, احكام A. *The ascendant of a star*, اوج A. v. *Ascendant*.—*The star predominant at the birth of any person*, طلوع كوكب, ستاره, نجم A. *A fortunate aspect of the stars*, اوج شرف, سعد A. *The two benificent stars* (*Jupiter and Venus*), السّعدان A, سعدان A, سعدين A. *The two malignant stars* (*Saturn and Mars*), نحسان A, نحسين A.—*The star of religion*, سعدالدّين A. *The star of the state*, نجم الدّوله [*proper names or titles*].—*Stars*, ستارگان, نجوم A, انجم A, انجام A, كواكب A, زوايل A, جوادر A. *Stars which shine just before dawn*, كوكب انغرتا A.—*To shine or twinkle as stars*, كوكبت كردن. *To rise as stars*, نجم كردن. v. *To rise*.—*To observe the stars*, تنجيم كردن, ستاره شنلمي, ستاره شناس بودن, رصّاد شدن, رصد ساختن كردن. *A star-gazer*, رصّاد A, آخترگو, ستاره دان, منجّم A, v. *Astronomer*. — *A star* (*mark of reference in a book*), اشاره A, نشان, علامت A. *The science of the stars*, علم ستاره. v. *Astronomy*.

STARBOARD (*right hand side of a ship*), جانب راست جهاز.

STARCH, نشاسته, نشاستج, اماره A, شوبا, اهلر, ادان. *Starch mixed with blue*, آبگون. —*To starch* (*linen*), بت, نشاسته كردن. *Starched*, نشاسته كرده شده. v. Also *stiff, precise*.

To STARE, وانگريستن, با دقّت نظر كردن, امعان ساختن, لمق كردن, لتا زدن, نگاه زدن, با چشم كشاده نگريستن. *To stare at sternly*, تحجيم كردن. — *To stare in the face* (*to be undeniably evident*), هويدا و ظاهر شدن.

A stare (*fixed look*), نظر تيز, وانگراني, رنوت A, لمق A, لتا A, امعان A, نگاه با چشم كشاده, نظر دقيق. v. *Starling*.

A starer, وانگران, نظرباز.

STARK (*quite*), سراسر, محض A, مطلق A. v. *Stiff, strong, gross, deep: full: mere, quite, simple*, — *Stark mad*, مجنون A, ديوانه. v. *Frantick*.

STARLESS, بي نجم, بي ستاره, غير كوكب.

Star-light (*lustre of the stars*), روشناي ستاره, ضيا A, ليل النجوم A. *A star-light night*, ستاره شب, الكوكب.

Star-like, ستاره وار, نجم آسا, مانند كوكب. v. *Bright*.

A STARLING or *stare*, سار, سار, ورسا, ستربانك, باشترك, زرزور, خليك, مابان, اسغرود. *A green starling*, سارسبز. *A variegated starling*, كاخول.

STARRY, *starred*, نجومي, با ستاره آراسته, كواكب دار. *The starry heavens*. عليون A, عليين A.—*Ill-starred*, بد آختر, بي طالع. v. *Unfortunate*.—*A star-shoot* (*emission from a star*), رجوم A. v. *Falling star*.

To START (*spring up*), خيزكردن, برجستن, رميدن, جهيدن. — *To start from terror*, ازبيم جستن, از هول جهيدن, از ترس خيز كردن, منزعج ساختن. v. *To tremble*.—*To start at his own shadow*, حيدپ كردن. *To start* (*as eyes from the sockets*), ندص نمودن. *To start horses at a race*, اسپان روانه از مقبض دوانيدن. *To start* (*set out on any pursuit*), شدن, كوچ كردن, عزم راه كردن. v. *To begin*.—*To start or deviate from any thing*, از چيزي بياده شدن. v. Also *to winch, shrink*. — *To start* (*rouse*), برخيزانيدن. — *To start* (*produce to view or notice*), در ميان آوردن, پيدا كردن. *To start a subject or opinion*, راي در ميان آوردن, خيل پيدا ساختن, گفت وگو آغاز دادن. *To start or put suddenly out of place*, ناگاه از جاه جهانيدن. *To start from sleep*, از خواب برجستن, تعار كردن.

A start (*quick and sudden spring*), خیز جلد و , برجستگی , برتاب تیز و ناگهان , ناگهان پرواز ناگهانه . v. Also *tremor, shock*.—(*a sudden effort*), کوشش , جدّ ناگهانی , هجوم ناگهان , تیز و ناگهانه . v. *Fit, sally*.—*Starting of horses at a race*, از مقبص دوانیدن اسب را . *The starting-post at a race*, مقبص A , متوص A . *To get the start* (*gain an advantage*), پیشدستی یافتن , پیشی یافتن . v. Also *to outstrip*.

To STARTLE, ترس ناگهانه انگیختن , حیران کردن . v. *To frighten, shock, shrink*.—*Startled*, ترسانیده , ودهمناک , هیبت گیر . v. *Frightened*.

To STARVE (*perish or be perishing with hunger*), ازگرسنگی مردن , از جوع جان تسلیم کردن .—(*to kill with hunger*), ازگرسنگی هلاک کردن , تجویع کردن , تغریث ساختن .—(*to perish or be perishing with cold*), از شدت سردی مردن .—(*to kill with cold*), از شدّت سردی کشتن .—(*to suffer extreme poverty*), حالت مخمصت و اضطرار کشیدن .

Starved (*with hunger*), ازگرسنگی کشته شده .—(*with cold*), از شدّت سردی کشته شده .

Starving (*subs*.), مردن ازگرسنگی . *Snatching greedily as a starving man*, A ترتّف . *Starving one's self*, A تجوّع .

A starvling, شخصی که ازگرسنگی درحالت مردن باشد .

STATE (*condition*), A حال , A حالت (plur. احوال , حالات), چگونگی . (*station, rank*), A شان , A مرتبه , A رتبه , A منزلت , A منصب , A طبقت , جاه , پایه , A درجه . (*the publick, community, government*), A حکومت , سرکار , A جمهور , A دولت , A مملکت , A حشمت , A سلطنت , A احتشام . (*pomp, magnificence*), A ملک , A ملکوت , A مجد و , دولت و اقبال A , شکوه A , شوکت A , عظمت A , جاه , اجلال . v. *Grandeur, dignity*.—*A state, statement or representation*, عرض حال , صورت حال , عرض داشت . *A state or account*, A حساب . *Affairs of state*, امور سلطنت , امور جمهور , احوال مملکت , احوال عموم . *In this state of affairs*, در این حال . *In whatever state it is*, درهر حالی که باشد . *According to the state*, بحسب حال . *A good state*, خوش حال , خوشی , نیکو حال , احوال . *A bad state*, بد حال . A شرادت , خیر مال . *To be in a good state*, حال , آسوده حال بودن , خوش حال شدن . *To be in a bad state*, بد حال بودن . نیکو داشتن . *A state of confusion*, حال پریشان , اختلال حال , A انطراب .

A chair or bed of state; تخت , A مسند . v. *Throne*.—*Ministers of state*, ارکان دولت , ارکان سلطنت , میان دولت .—*The pillar of the state*, A عمدت الملک , A عمدت الدوله . *The force of the state*, A شجیع الدّوله . *The star of the state*, A نجم الدّوله . *The sun of the state*, A شمس الدّوله . *The lamp of the state*, A سراج الدّوله . *The cream of the state*, A زبدت الملک . *The regulator of the state*, A نظام الملک . *The blessed one of the state*, A مبارک الدّوله . *The glory of the state*, مجد الدّوله . *The Asaf of the state*, آصف الدّوله . [The above ten are Eastern titles conferred on Subahdars, Nabobs, and other great men.]

To state (*represent in a memorial*). صورت حال کردن , عرضه حال نمودن , عرض کردن , عرض داشت ساختن . *To state an account*, حساب دادن , محاسبت کردن . *To state* (*arrange any thing*), ترتیب کردن , منظوم نمودن , نظام ساختن , آراستن .

STATELINESS, A عظمت , بزرگواری , A جلالت , متکبری . (*of walk*), خرامش . v. *Grandeur, loftiness*.—*To walk with stateliness*, خرامیدن , خرام رفتن , موزون خرامان شدن , قدمیت نمودن .

Stately, A عظیم , شاهانه , A عمده , بزرگوار , بزرگانه , A مستقیم القامت , A کبیره .—*Stately* (*adv*.), بزرگوارانه , باحشمت , باعظمت , باشوکت .

A STATESMAN (*one acquainted with the affairs of state*), واقف امور دولت , مدبّر امور جمهور . v. *Minister*.

STATION (*situation where any one is placed*), جای , A منزل , A مقام , A مکان , A قیام , A موقف (plur. مواقف), A وضع , A مسکن , A محل , جایگاه , منزلگاه , (plur. منازل), A موضع , A وضعت , نهاد , A معیشت . v. *Situation, post, place, position, residence*.—(*employment, office*), A منصب , A منزلت , A خدمت , منصبداری , جاه , بار , پایه . v. *Dignity*.—(*rank, condition of life*), A مرتبه , A رتبه , A درجه , شان , A طبقت . v. *Character*. *A station on an enemy's frontier*, A رباط , بوم , مرزبوم . *A station for shipping*, A مکلا , A کلّا or A قلّا , A مرفی . v. *Road for shipping*.—*Stations*, A مواقف , A منازل , A امکنت , A اماکن , A مکنات , A مرحال .

To station, نشاندن ، نصب کردن ، تعین کردن ، قایم کردن . v. Also *to place, appoint.*

STATIONARY, ▲ برقرار ، ثابت ▲ ، ناروان ، ساکن ▲ . ثابت ▲ ، ثبیت ▲ ، منثبت ▲ ، نشانده . (*implements for writing*), کاغذ وغیره .

Stationed, متعین ▲ ، موضوع ▲ ، قایم شده . v. *Placed.* *Horses stationed for posting,* خلیل البرید . v. *Post-horse.* —*To be stationed,* متعین شدن ، موضوع شدن ، قایم شدن .

A STATIONER (*seller of paper*), کاغذ فروش .

STATUARY (*the art of carving images*), علم کندیدن . نقاشي ، و تراشیدن شکل انسان وغیره از سنگ . v. *Sculpture.* —(*a carver of statues*), تراشنده شکل انسان وغیر آن از سنگ . نقاش ▲ . v. *Carver.*

A statue (*human*), صورت انسان از سنگ . —(*of an idol*), بت ، صنم ▲ (plur. اصنام) ، اثن ▲ ، وثن (plur. اوثان) . *A wooden statue,* بعیم ▲ . v. *Image.*

STATURE, قیمت ▲ ، قامت ▲ ، بالا ، قد ▲ ، اندام ، قمت ▲ (plur. قیم) ، کو ، نهاد ▲ ، وضع ▲ ، تقطیع ▲ ، برز ، (for اندام) هندام ▲ ، یال و بال ، یال ، بال ، هلبه ، اموغ ▲ ، شلو ▲ ، بطیحت ▲ . *Middle stature,* میان قامت . *Tall of stature,* کشیده بالا ، کوتاه قد . v. *Tall.*—*Short of stature,* مرد خورد اندام ، جدمه ▲ . *A man short of stature,* مستتیم ▲ ، جمیعت ▲ . v. *Dwarf.* — *Elegant of stature,* مسبکر ▲ (fem. ممشوقت) ممشوق ▲ ، متدون ▲ ، القاصت ▲ ، معتدل ▲ . *Elegance of stature,* انمهلال ▲ ، رشاقت ▲ .

A STATUTE, قاعده ▲ ، آیین ▲ ، قانون (plur. قوانین) ، موقع ▲ ، حکم ▲ (plur. احکام) ، امر ▲ (plur. اموار) . v. *Law.*

To STAVE (*a cask, &c.*), شکستن . —(*to push off, repel*), رد کردن ، دور ساختن ، دفع کردن . v. Also *to put off, delay.*

To STAY (*continue in a place*), سکونت کردن ، ماندن ، قرار کردن ، بود و باش کردن ، بودن ، باشیدن ، ساکن شدن ، مقیم بودن ، متمکن شدن ، استقرار کردن ، اقامت ساختن ، درنگیدن ، شبیدن ، درنگیدن . v. *To dwell.*—*To stay by the way* (*to be long a coming*), درنگیدن ، درنگ کردن ، باز ماندن . v. *To loiter.* — *To stay behind,* در پس ماندن . *To stay for* (*expect*), انتظار کردن ، منتظر شدن . —*To stay* (*hinder from proceeding, keep from departure*), باز داشتن ، موقوف کردن . *To stay* (*repress*), ضبط کردن ، منع ساختن . v. *To restrain, obstruct, hinder.*—*To stay,* (*prop*), برداشتن ، پشتي دادن ، عمد کردن ، تسنید ساختن .

Stay (*continuance in a place*), سکون ▲ ، بود و باش ▲ ، سکونت ▲ ، حضر ▲ . v. Also *prop, stop, obstruction.*

Stayed, v. *Fixed, settled: serious, sedate.*

STEAD, ▲ بدل ▲ ، جاي ، جا ، عوض ▲ . v. *Place:* also *use, help.*—*Instead of,* بجاي ، درجاي ، بعوض ، بدل . *To stand one in stead,* کارگر شدن ، بکار آمدن ، بمنزلت نافع شدن ، منفعت کردن ، فایده آوردن .

STEADFAST, *steady* (*constant, resolute*), استوار ، پایدار ، ثابت قدم ، ثابت ▲ ، راسخ ▲ ، قایم ▲ .

Steadfastly, steadily, با ثبات ، با رسوخ ، قایماً ▲ ، پایدارانه . — *Steadfastness, steadiness,* ثبات ▲ ، برقراري ، استواري ، ثابت پايي ، ثابت قدمي ، رسوخ ▲ . v. *Firmness, constancy, resolution.*

A STEAK (*slice of flesh*), گوشت پاره . *To broil steaks,* کباب ساختن ، تکبیب کردن .

To STEAL (*take by theft*), سرقة ، دزدي کردن ، دزدیدن . *To steal away,* پنهان ساختن ، دیتمان ساختن ، التماع کردن . *To steal upon,* آهسته و پنهان پیش رفتن ، روپوش شدن . *To steal,* طیسل ساختن ، اطافت کردن ، خفي الدبت ساختن ، آمدن . *A stealer,* دزد ، دزدنده ، روباه بازي ساختن ، دب کردن . v. *Thief.*—*Stealing* (*part.*), دزدي کنان . *Stealingly,* روبه بازانه . v. *Slily, by stealth.*

STEALTH, دزدي . v. *Theft.*—*By stealth,* در ، بدزدي ، پنهاني ، بپنهاني ، دباراً ▲ ، مخفي ▲ ، سرقة ▲ ، نهفته . v. *Clandestinely.*

STEAM, بخار ▲ .

To steam, تبخیر ساختن ، بخار کردن .

A STEED, v. *Horse, courser.*

STEEL, فولاد ▲ ، فولاد ، پولاد ، زردجول ، یلب ، ذکر ▲ ، روهني . *Steeled,* فولاد دار . *Steely,* فولادي . —*To steel* (*make hard or hardy*), سخت کردن ، صلب ساختن ، شدید کردن .

STEEP, حطوط A ، حدر A ، نشیب دار ، سراشیب ، مایل A .

A steep, نشیبگاه ، شیب ، زمین که مایل باشد ، نشیب زمین ، نشیب ، ورطه ، هضبت A . v. *Precipice.*

Steepness, نشیب داری . v. *Declivity.*

To STEEP, نرطیب کردن ، خیسانیدن ، آغاریدن ، آغشتن ، تمیئیت کردن ، مرطب ساختن ، اشراب کردن . v. *To soak.* —*Steeped,* آغاریده ، خیسانیده ، مرطوب ساخته ، منقعت A .

A STEEPLE, منارة A ، مناره ، تاموریت A .

A STEER, باول A ، تاوین A . v. *Bullock.*

To STEER *(a ship),* سوق ، بدین ، رادن ، ضبط کردن کردن . طریق کشتی . *Steerage (a ship's course),* راه جهاز . v. Also *regulation, management.* *A steersman,* v. *Pilot.*

A STEM, ساق A . v. *Stalk, trunk.* — *(family, race),* اصل A ، نسل A ، آل A ، نسب A ، نژاد . — *(the fore part of a ship),* سر جهاز .

To STEM *(pass through),* درگذشتن . — *(stop, resist),* سدّ کردن ، مانع شدن ، وقف کردن ، مقاومت ساختن . *To stem a current,* خلاف سیل رفتن .

STENCH, بوی ، گند ، بخره ، رایحه بد ، بد بوی ، گنده ، غنده ، صمره ، دفره ، خموم A . *To stench,* v. *To stink.*

A STEP *(progression by one removal of the foot),* پا ، گام ، پای ، قدم A ، خطوت A (plur. خطوات ، اخطی) ، شبوت A ، رجیع A ، جدّ ، جبوت A . v. *Footstep.* — *To go with long steps,* بعید الشبوت کردن . *The step of a stair or ladder,* درجه A ، زینه ، قدمه A ، پایه ، رتبه A ، سلّم A (plur. سلالیم ، سلّم A) ، مثابت A ، بامیره ، ادرجت A ، درجه ، نردبان ، تله ، پله ، قصنت A . *A step to a pulpit,* ترعت A . *A step of promotion,* پایه ، درجت A ، رتبه A ، مرتبه A . *A high step of promotion,* پایه برین ، جاه ، منزلت A . *A descending step (also the lowest step or degree),* رتبه سفلیٰ ، مرتبه نزول ، درکت ، اسفل ، ادرکات (plur. درکت A . *An ascending step (also the highest step or degree),* درجه صعد A ، مصعد A ، صعود A ، مرتبه اعلی ، پایه علیا ، رتبه علیا . *Any place ascended by step,* مرقات A . *A light step,* زقزاق A ، زقرقت A . *Step by step,* تدریجا A ، تدریجانه ، قدم بقدم ، آهسته آهسته ، پایه پایه ، ازمرتبه بمرتبه . *To ascend step by step,* تدریج کردن ، تدریج ساختن ، متدرج شدن ، قدم . *To tread in another's steps,* در پای کسی رفتن ، بقدم بیآمدن . *To make a false step,* خطا کردن ، سهو ساختن ، سقوط کردن . v. *To slip, slide, err;* also *air, gait: action, conduct.* — *Stepping-stones,* پاگاد .

To step, درجان ، درویج کردن ، گام نهادن ، قدم نهادن ، ساختن ، خطو کردن . v. *To go.* — *To step slowly, gravely,* آهسته آهسته رفتن ، موزون خرام رفتن ، قدم بقدم رفتن ، نرم . *To step out,* بیرون رفتن ، رویدا رفتن ، روشدن . *To step in,* دخول کردن . *To step back,* باز رفتن . *To step forward,* پیش رفتن . *To step aside,* بر طرف رفتن . *To step after one,* دربی رفتن . *To step between,* در میان رفتن ، میانجی شدن . v. *To meditate, interpose.* — *To step on (go fast),* تیزگام کردن . *To step up,* بالا رفتن ، برآمدن .

A STEP-FATHER, پدر اندر ، بد پدر ، راب A . — *A step-mother,* مادر اندر ، بد مادر ، رابت A . *A step-son,* پسر اندر ، ربیب A . *A step-daughter,* دختر اندر ، ربیبت A .

Steril, v. *Barren.* *Sterility,* v. *Barrenness.*

Sterling, v. *Genuine, standard.*

STERN *(of a ship),* دنبال جهاز ، دبوسه .

STERN *(severe of countenance),* سخت رو ، ترش رو . — *(severe of manners),* سخت ، درشت ، تند ، بی حلم ، عنفی A ، شدید A . v. *Harsh, inflexible;* also *hard, severe, afflictive.*

Sternly (in look), با سخت روئی ، با روی ترش . — *(in manners),* درشتانه ، با عنف .

Sternness (of look), سخت روئی ، روی سخت ، ترشی ، روی ترش . — *(severity of manners),* درشتی ، تندی ، بی حلمی ، شدت A ، عنف A . v. *Harshness.*

A STEW *(fish-pond),* برکه ماهی . *(a brothel),* بابل خانه ، خرابات A . *A stew (stewed meat),* قلیه A ، قیمه ، یخنی .

To stew, پختن ، قلیه کردن ، قیمه کردن ، ابرا ساختن . — *(to be stewing),* پخته شدن ، قلیه شدن . *Stewed,* پخته ، قیمه شده ، مهرا A ، مهرا ، مطبوخ .

A STEWARD, دیوان . v. *Agent.* *A steward of the household,* خانسامان . *Stewardship,* خدمت خانسامان .

A STICK, چوب ، عصا A ، چدک . v. *Staff, twig.* —

A bit of stick, چوب پارہ ، پاروله ، تراشه . *To beat with a stick,* چوب زدن ، با عصا زدن ، ولت کردن ، اشارت وهیج ساختن .

To STICK (*adhere*), چسپیدن ، ملتصق شدن ، ملتزق ، جفسیدن ، علق کردن ، خوسیدن ، ملصق شدن ، بودن ، چنسیدن ، تلبس کردن ، تشبث بودن . *To stick* (*to be unable to move*), جنبش بودن ، بي قوت ، منشوب شدن . *To stick* (*as a rope in a pully*), مرس کردن . (*as an arrow in a wound*), ملصاب کردن . (*as a sword in the sheath*), رصع ساختن . *To stick in the mud,* پا درگل داشتن . *To stick or be embarassed,* مات شدن ، سرگردان بودن ، آشفته شدن ، سراسمه ، بودن ، عاجز شدن ، حیران شدن ، دودل شدن . v. Also *to scruple, hesitate.* — (*to remain, not to be lost*), باقي شدن ، نا گم شدن ، نا ضیاع گشتن ، نا غایب بودن .— (*to remain constant*), بر قرار ماندن ، ثبات قدم کردن ، پایدار شدن . *To stick to* (*insist upon any thing*), وا ایستادن بچیزي . v *To insist.*—*To stick into the ground,* نصب ساختن ، در زمین نشاندن ، نشانده کردن ، *To stick into any thing,* درنشاندن ، درکردن . v. *To insert* — *To stick out* (*to be prominent*), تندم کردن ، نوف ساختن ، انافت کردن .— (*to refuse compliance*), با رضا ، شدن ، نا قول دادن ، امتناع نمودن . *To stick in the stomach,* در خاطر نشان داشتن ، در یاد ماندن ، تنشب گرفتن . *To stick* (*stab*), ابرزدن ، سپوختن ، سبوزیدن ، گریدن . v. *To pierce.*

To cause to stick, چسپانیدن ، الصاق کردن .

To STICKLE (*espouse warmly any person's interest*), طرفداري کردن ، طرفدار شدن . v. Also *to contest, wrangle, trim.* *A stickler* (*partizan*), طرفدار . (*wrangler*), A حجّي ، تکراري .

Stickiness, چسپیدگي .

Sticky, چسپنده , v. *Viscous, glutinous, adhesive,* &c.

STIFF, درشت ، سخت A ، صلب ، سفت ، عرد A ، وشت ، ناقابل ، نا منخنث ، غلیظ A . v. *Hard, strong, rigid.* — (*proud, inflexible, obstinate*), سرکش ، گردن کش ، متمرّد A . v. Also *forced, harsh.*

To stiffen (*make stiff*), سخت کردن ، درشت کردن ، صلب کردن ، درشت ، سخت شدن (*to grow stiff*),— سفت کردن ، صلب شدن ، شدن .

Stiffly, درشتانه ، با سختي ، درشتانه . v. Also *inflexibly.*

Stiffness, درشتي ، سختي ، صلابت A .— (*inflexibility of temper*), سرکشي ، عناد A ، مرود A ، ستیز . v. *Stubborness formality, constraint, harshness.*

To STIFLE, خفه کردن ، خبه کردن ، دم برگرفتن ، نفس گرفتن ، تنگ نفس ساختن ، خفیدن . v. *To smother, strangle, suffocate.* (*to conceal, suppress*), اخفا کردن ، دس ، پوشیدن ، مستور کردن ، خاسیدن ، مخفي کردن ، ساختن ، ستر کردن . *To stifle one's sentiments,* محسب کردن . v. *To be silent.* *A stifling sensation* (*when under water, &c.*) A جعز ، *Stifled,* دم برگرفته ، خبه کرده شده ، خفه کرده شده ، خفیده . v. *Smothered, suffocated.*—(*suppressed*), A مخفي ، خاسیده ، پوشیده ، مستور A .

A STIGMA, داغ ، وسمت A ، عذار A ، تجوز A . v. *Brand.* A عیب ، بد نامي ، رسوائي . *To stigmatize,* داغ زدن ، وسمت دادن ، وسم کردن . v. *To brand.*—(*to render infamous*), رسواي کردن ، بد نامي دادن ، عیب گفتن ، ناموس زدن .—*Stigmatized, branded,* داغ زده ، موسوم A — (*rendered infamous*), بد نامي دار ، رسواي کرده شده ، ناموس زده .

STILE (*of a dial*), A عقرب . v. *Style.*

STILETTO, خنجر . v. *Dagger.*

To STILL, ساکن کردن ، تسکین ساختن ، آرامانیدن ، آسودن ، آسایش دادن . v. *To quiet, appease.* — (*to make silent*), خاموش ساختن ، سکوت کردن ، ابکم ساختن . — (*to make motionless*), بي حرکت ساختن . *To still a crying infant,* بچیچه کردن . *To still a boiling pot,* فث ساختن ، وقم کردن .

Still (*quiet, calm*), A ساکن ، آسوده ، آهسته .—(*silent*), خاموش ، ساکت A ، بلیم A ، صامت A ، صمیت A ، صموت A .—(*motionless*), A ساکن ، نا جنبان ، نا روان ، بي جنبش ، بي حرکت . *A still,* v. *Silence, calm.*

STILL, *adverb,* (*till now*), تا این زمان ، تاهنوز ، تا این وقت . v. *Hitherto.* (*till then*), تا آن وقت . (*notwithstanding*), تاهم ، با وجود . v. *Nevertheless.* — (*ever*), همیشه ، هرزمان ، دایما A ، هربار ، هرگره ، هروقت ، هموارد ، علي الدوام A ، هردم . v. *Always, continually.* — (*after that*), بعد از آن ، پس از آن ، غب ذا A .— (*in continuance*), در مداومت ، با دوام ، در استمرار .

STILLED (*calmed*), آرامیده ,آرامانیده , A مسکون . — (*silenced*), خاموش کرده شده .

A STILL, *stillatory* (*vessel for distillation*), A انبیق , A انبیک . *The neck or spout of a still*, A لولب , A لوله . — *To still*, v. *To distil*. *A still-house*, انبیق خانه .

STILL-BORN, بي جان زاده , A جبیز , خداج A , A سقط . v. *Abortion*.

STILLNESS (*calmness, quietness*), آسودگي , A سکونت , راحت A , رفاهیت A , رفاهت A , رفاد A , آسوده حالي , آرام , آهستگي . v. *Tranquillity, quiet*. —(*silence*), خاموشي , A صمت , A سکوت .

Stilly (*calmly*), با آسودگي , با رفاهیت . — (*silently*), با خاموشي .

To STIMULATE (*to excite*), آنگیختن , برانگیختن , برخیزیدن , راندن , استعجال کردن , اغرا کردن , سوق کردن , برخیزانیدن , تحریص ساختن , تحریک کردن , پدیدار ساختن , رویانیدن , غوریدن , اغوا ساختن , سایق کردن , آغالیدن , برآغالیدن , وزولیدن . v. *To incite, instigate*. — (*to prick*), افزولیدن , گزیدن , سپوختن . *One that stimulates*, اغراکننده , شادي , استعجال سازنده . v. *Driver*.

Stimulated (*excited*), آنگیخته , برانگیخته , برخیزانیده , A مغري . — (*pricked*), سپوخته , گزیده , براغالیده , غالیده , خلیده .

Stimulation, A اغرا , A سوق , انگیزش , A تحریص , A تحریک , A تحریض , ترغیب .

A STING نیش , A ابره (plur. ابر) , A ابرت , A میبار , A شوکة , A شذام , A لداغ , زنه , A عجوزه , ناوک . v. *Prick*. — *The sting of a bee*, ابرت , ناوک , ناوک زنبور , زنبور . — *The sting of a serpent*, عجوز حیه , نیش مار . *The sting of a scorpion*, نیش عقرب , A شذام .

To sting, نیش زدن , ابرت زدن , با میبار سپوختن , غرز کردن , ناوک زدن , گزیدن , خلیدن . v. *Prick, pierce, pain*.—*Stingless*, بي نیش , بي ابرت .

STINGILY, با طمعکاري , بخیلانه , تنگدستانه . v. *Covetously, avariciously*.

Stinginess, طمعکاري , بخیلي , A بخل , A خسیست , تنگدستي .

Stingy, طمعکار , ناکس , A بخیل , A خسیس , تنگدست , بي مکرمت . v. *Avaricious, covetous*.

STINK, بد بو , A نتن , گند , A زهم , A زهمت , بد , A دفر , غندا , غشیه , بوي قباحت , رایحهٔ بد , رایحت , غزاک . v. *Stench*.

To stink, بد بو کردن , گندیدن , نفرینیدن , بد رایحت , زدن , شمغیدن , شمغندیدن , دفر کردن , نتن کردن .

Stinking (*adj.*), بد بوآلود , A رایح , گنده , گندیده , گوشت , A منتن , A متعفن . v. *Fetid*. — *Stinking meat*, مکبوت , لحم کبیث , A مستعلب . *To make stinking*, تنتین کردن . *To make the breath stinking*, ابخار کردن . *To be stinking*, گنده شدن . v. *To stink*. — *Stinkingly*, گندانه , باید بو . رایحانه , A منتنا .

To STINT, مقید کردن , ضبط کردن , تحدید ساختن , حد کردن , قصر ساختن , تضیق کردن . —*Stint*, v. *Limit, bound, restraint: proportion, allowance*. — *Stinted*, A مقید , ضبط کرده شده , A محدود , A مضبوط , A منحصر .

STIPEND, A علوفه , A وظیفه , A وجیبت , تنخواه , تغار . v. *Salary, pay, pension*.

Stipendiary (*receiving stipend or salary*), علوفه دار , وظیفه دار .

STIPTICK, *stiptical*, A قابض , A عفص . *A stiptick medicine*, A عفوصت .

To STIPULATE, شرط کردن , عهد کردن , پیمان کردن , عقد کردن , قول کردن , قرار کردن , معاهده کردن , موائقت ساختن , اتفاق کردن , مبایعت ساختن . v. *To bargain, contract*.

A stipulation, A عهد , A شرط (plur. شروط) , A عقد , پیمان , A قول , A قراره , A معاهده , A موائقت , A اتفاق , ارمون . v. *Bargain, paction*.

To STIR (*move, to agitate*), جنبش دادن , جنبانیدن , لاندن , حرکت دادن , متحرک کردن , گردانیدن . v. Also *to mix*.—(*to move one's self, to be in motion*), جنبش کردن , جنبیدن , حرکت کردن , متحرک شدن , رفتن , روان بودن , خنبان شدن , نویدن . v. *To move*. *To stir up* (*to incite, instigate*), تحریض کردن , آنگیختن , برانگیختن , اغرا

ساختن . v. *To stimulate.* *To stir up sedition.* فتنه انگیختن. v. *Under sedition.*

Stir (tumult, bustle), شماتة , هنگامه , غوغا , غلغل , غلغله , شورش , فتنه A , ولوله , دمدمه . v. *Commotion, agitation, disturbance, sedition.*

A stirrer (a causer of motion), انگیزنده , حرکت انگیز , متحرک A — (*one who is in motion*), متحرک A , خود جنبان , جنبنده . *A stirrer up,* آنگیزنده , افروزنده .

Stirred (moved), جنبانیده , متحرک A , مشبوب A — (*excited*), برانگیخته , انگیخته , براغالیده — (*provoked*), آزاررسیده , A غضوب , A مضطرب

A STIRRUP, A رکاب (plur. ارکبت). *A stirrup of leather,* A غرز , A سلّم . *The stirrup leather,* A ساقط . *The stirrup-holder (person),* رکابدار , رکابي . *To the imperial stirrup (i. e. represented to the king),* برکاب همایون .

To STITCH, دوختن , دوزیدن , خیاطت ساختن . v. *To sew; also to mend, unite, join.*

A stitch (in sewing), دوخت , دوزي , A کتبت . *To sew with close stitches,* بخیه کردن , غرزت ساختن . *To sew, with wide stitches,* شاخفق , تشریج , ملّت کردن . *A stitch in the side,* A ذات الجناب , A برسام . v. *Pleurisy.*

STOCK (*trunk of a tree*), تنه درخت , پوزه درخت , تیری درخت , پایه . v. *Trunk, block, log, post.* *The stock of a gun,* کنده . *A stock (neckcloth),* گلوبند.—*A stock (for grafting),* A ریباج — (*a race, lineage*), A اصل , A نسل , A نسب , نژاد , A آل — (*a capital in trade*), مایه , سرمایه , A راس المال , A اصل . v. *Fund, store.* — (*a stupid man*), کنگده , کند . v. *Blockhead.* — (*a handle*), دستیح , A دسته , A ید , A قبضة . *A laughing-stock,* A مسخرت , A هزات , A دعبوب .

To stock, برکردن , آگندن , انباشتن . v. *To fill, store.*—*To stock up,* برکندن . v. *To eradicate.* *A stock dove,* ملصل . v. *Ring-dove.*—*A stock-jilliflower,* قرنفل .

A STOCKING, پای تابه , موزه , A خف , A جورب .

STOCKS (*for confining the legs*), کنده , کلیدان , کلیدانه , کلید دان , حیزم , A فلق , A انلاق .

STOCK-STILL, بي جنبش .

A STOICK (*philosopher*), A رواقي , اهل الاسطوانه .

A STOLE, A شکّت , A زنّاره , A حلة . v. *Robe.*

STOLEN, دزدیده , A مسروق .

STOMACH, A معده , شکم , شکمبه , شنب , A قطنه , A قبت . v. *Belly.* *The stomach of birds,* v. *Gizzard, crop.*—*The second stomach of beasts,* هزارخانه , هزارتو . v. *Appetite, inclination, liking: sullenness, resentment, pride, anger.*

A STOMACHER, A صدرت (plur. صدر), سماچه , شاک , برند , وربند , بروان .

STOMACHICK (*belonging to the stomach*), معده منسوب . *A stomachick medicine,* داروي معده .

A STONE, سنگ , A حجر . Also A رجم , A رجام , A صخرت , A خاره , A وقل , A جندل , A سلمت , A لخفت , A صوانت , A مرمیع , A یرمیع , A حمارت , A اشیل , A رتاجت , A رشادت , A وصاوص . v. *Likewise rock, pebble, gravel.* *A hewn stone,* سنگ تراشیده . *A flint-stone,* سنگ ریزه . v. *Flint.* — *A hail-stone,* سنگ ژاله . v. *Hail.* — *A whetstone,* سنگ آسیان , A حجر المنّ . v. *Whetstone.* *The famous black stone at Mecca,* A حجر الاسود . — *A precious stone,* سنگ بیش قیمت , گوهر , A جوهر (plur. جواهر), گهر . *A serpent-stone,* شاه مهره . *A touchstone,* سنگ محک , A محکت , A محک . *A hard stone,* سنگ سخت , سنگ خاره , A ردات , A ردي . *The bezoar stone,* باد زهر . v. *Bezoar.* — *A thunder stone or bolt,* اندرخش , اندرخش . *The philosopher's stone,* کبرت احمر , کیمیا , کیمیاي اکبر , A اکسیر . *A stone for a sling, cross bow, &c.* سنگ رعد , کلسنگ , A قلاعت , سنگ زنبرک . — *A mill-stone,* سنگ آسیا , A رحي . *The upper and under mill-stone,* A ضرّتان . v. *Mill-stone.* *A stone on which they bray colours,* حلو , A مداک . *A stone with which they bray colours, &c.* A مداک , A مدوک , A مردس , A مرداس . — *A stone bridge,* ناژه . v. *Bridge.* *A large stone (such as they use in building),* A رضمت (plur. رضم , رضام). *A hot stone (on which they roast meat, or which they throw into any liquid to warm it),* A رضفت , A مرضافت . (*any thing*) *roasted or warmed by this stone,* A مرضوف , A رضیف , A مرضوفت , سنگ جوش . *A stone used in paving (also a stone pavement),* A بلطت , A بلاط (plur. بلالیط). *To pave or strew with stones,* تبلیط , مبلط کردن , ابلاط ساختن , بلط کردن , تمهیدن . *Hit by a stone,* A مردي . *Hitting with a stone,*

ردي A , ردس A . *A mile-stone, any direction-stone on a road,* A ميل (plur. اميال , اميول) A , علم A , علامت A , سارة , فرسنگار , فرسنگسار , A نصب (plur. انصاب , مناصيب) , تناهيب A , نصيبت A , سابان , ارم A . *A boundary stone,* احيسه A , علم A , آخير , آخيز . *A rolling-stone,* A هيزينه , رقيم A , كيغرة A , لوغ A , مسلفت A . v. *Roller.* *A stone for throwing* (or *thrown from the hand*), مشتاسنگ , مرديي , مردات A , رجم A , رشادت A . *A blue stone* (*turquoise, &c.*), گوهر آبگينه . v. *Blue.*—*The shining stone* (*lapis specularis, talk*), طلق A , كوكب A , كوكب الارض A , ابرق A . *A stone which imbibes water* (also *a stone smoothed by the water*), آبرفته . *The stone tutty,* سنگ توتيا . *A stone used in weighing,* سنگ ترازو , نارة . *The stone-devourer,* سنگ خورة , خور سنگ . v. *Ostrich, bittern.*—*The stone-back,* سنگ پشت . v. *Tortoise.* *The stone which attracts iron,* سنگ آهن كش يا آهن ربا . v. *Loadstone, magnet.*—*A stone for striking fire,* سنگ آتش . —*A broad or flag-stone,* صندح A . *A flag-stone before a gate,* A مردي . —*A long stone,* A برطل . *A stone lifted or dragged as a trial of strength,* A ربيعت . *A grave stone or tumulus of stones over a grave,* مزارسنگ , رجم A , A رجمت (plur. ارجام), تكيز A . v. *Monument.* *To strike one's head against a stone* (*to blunder*), سر در سنگ زدن . *To become hard as stone,* متحجر شدن . *A stone containing gold ore,* A جذان . *A long iron instrument for splitting stones, notching mill-stones, &c.* A برطل . *The sharp corner of a stone,* A ظرب (plur. ظراب). *Any stone against which a dog lifts his leg,* A شغري . *Chips which fly from stones when hewing,* سنگ ريزة , استخوان , خسته . *The stone of fruit,* كذكث A , سنين A , قلبت A , قلب A , لب , حب A , اسپته , نوات A . *A date-stone,* A نوي , A وقلت , A هلال , وچي . *A grape-stone,* تكش , تكس , تكز , غزب , غزم , هبت A , دانه انگور , تكز . v. Under *grape.* *Stones,* سنگها , حجار A , احجار A , رجم A , صخرات A , صخور A , صخر A also ; حجارت A , دلال A , جنادل A , سلام A , وقل A , لخافت A , رجمت A , رتوج A , رتايج A , ارم A , اثا A , وصاوص A , جمعد A , ضروس A , اعبل A , سجيلت A , سجيل A , رشاد A . *Stones piled one upon another,* A منصب , A مرضون , A مرضود . —*Smooth stones,* A صفوا . *Soft stones of which they make plaster,* A خشرم . *Large stones of which they make caldrons,* A صيدا . *To join stones close in paving, &c.* رصفت , رصف كردن , رضم كردن , ساختن . *Stones close joined & raised round any place to confine water,* A حمارت , A ارماصت . *Stepping-stones,* پاگاد . *Fire struck by a horse's shoes against the stones,* آتش سم , A حباحب . *The noise made by a horse over stones,* دبدبة , حبطقطق . *Hurting the feet against the stones,* A منكوك . *The sound of a stone when struck,* A صخ , A صيت . *To throw stones,* سنگ , سنگ انداختن , افكندن , مطوح ساختن . *To throw stones at one another,* تراجم ساختن , تخاسوكردن , مخاسات ساختن . *To leave no stone unturned,* جد وجهد , بذل مقدور وسعي موفور دادن , كردن . v. *To employ every endeavour.*

Stone in the bladder, سنگ مثانه .

Stone (*made of stone*), ازسنگ , سنگي , سنگين , ازسنگ ساخته . *A solid stone buttress, &c.* كارگير . *A stone building,* كارگير بنا .

To stone (*beat* or *kill with stones*), رجم كردن , سنگسار ساختن , ترجيم ساختن , رجمت دادن , رجوم ساختن , مرجم كردن , رجيم نمودن , نهم كردن . (*to grow hard as stone*), تحجر كردن . v. *To harden.*

Stoned, سنگسار شدة . *To be stoned,* سنگسار شدن .

Stonebreak (*herb*), A كاسر الحجر .

A stone-cutter, سنگ تراش , سنگ تراشنده , حجار A . *The art of stone-cutting,* سنگتراشي .

A stone-horse, v. *Stallion.*

A stone-pit, كان سنگ , معدن سنگ , سنگستان , سنگلاخ . v. *Quarry.*

The stone plover (*bird*), سنگلن , سنگلاك .

Stonework, كارگير .

Stoniness, سنگيني , حجري .

Stony, سنگسار , سنگين , سنگي , پر سنگها , حجر A , محتجر A , محتجر A , مضرس A , مضروس . *A stony country, place or road,* سنگستان , سنگبار , سهگير , سنگلاخ , گندروش , گندروش , ابراق A , رعيت A , ام صبار , خرشنت A . *Stony* (*unrelenting*), سنگين , بي حلم , بي شفقت , صيخما A , سنگ دل .

STOOD (pret. of *stand*) *I stood,* استادم , قايم شدم .

He stood, قايم شد , استاد . *We stood,* قايم , استاديم . *Ye stood,* قايم شديد , استاديد . *They stood,* قايم شدند , استادند .

A STOOL, كرسي , تخته . *A foot-stool,* نشيمن , پايه , موطا A or موطي A . v. Also *evacuation.*

To STOOP (*bend forward*), خودرا , خميدن , مايل شدن , ركعت , ركوع ساختن , ميل كردن , خمي كردن , لام ساختن , الباد كردن , تدبيح ساختن , ضلع شدن , كردن . v. *To bow.* —(*to yield, to be inferior*), سرفرو , تذلل نمودن , گردن نهادن , تواضع , (*to condescend*), فروتني نمودن , تدنيخ كردن , نمودن , قبول كردن , ملايم بودن , متواضع شدن , ساختن —(*to alight as a bird*), لبود ساختن , وقع كردن . *To stoop* (*as a hawk on his prey*), كسور نمودن , هوي ساختن , دنيف كردن .

A stoop, stooping (*act of stooping*), خمي , خميدگي , ميل A , ضلع A , انحنا A , ركوع A , الباد A , تدبيح A . (*condescension*), تواضع A . (*fall of a bird on his prey, on a tree, &c.*), دنيف A , هوي A , وقع A , لبود A .—*Stooping* (*part.*), خمي كنان , منحني A , ميل كنان , ضلع كنان , ركوع نمايان .

To STOP (*stand, cease, desist*), قايم شدن , استادن , وقوف ساختن , توقف كردن , وقف كردن , موقوف كردن , استناد كردن , باشيدن , بازماندن , ماندن , اقامت كردن , فنودن , باز استادن , تلبد ساختن , قوم كردن , استقرار ساختن . v. *To pause.*—(*to hinder from progressive motion*), استاده , مانع و مزاحم شدن , سد و منع كردن , باز داشتن , كردن , باز —(*to with-hold*), عايق شدن , ممانعت كردن , وا داشتن , سد كردن , اقداع كردن . *To stop up,* ضبط كردن , داشتن , ترديم كردن , بنديدن , بسته ساختن , مسدود كردن , بند كردن , مدسم , مصم كردن , مردم ساختن , صم كردن , سم ساختن , ساختن . *A stop, stopping* (*cessation of progressive motion*), استادگي , وقف A , اقامت A , توقف A , وقوف A , قامت A , قوم A , استقرار A , استناد A , تلبد A . (*stoppage*), منع A , تعارض A , تخذر A , مزاحمت A , ممانعت A , سد A . v. *Obstruction, obstacle, impediment.*—(*interruption*), انقطاع A , كستگي , شكستگي . *The stop of a musical instrument,* پرده . *A stop or point in writing,* نقطه A , ضبط A . v. *Pause.*

Stopped, stopt (*hindered*), ممنوع A , ممتنع A . (*with-held*), باز داشته . *Stopt up,* شده , بند كرده , مسدود A , منسد A .

A STOPPLE, سمام A , صم or سم A , سداد A , دسام A , سرپند , وفاع A , شجاب A , وفيعت A , صباره A , علهاص A .

STORAX (*gum*), استرك A , اسطرك A , ميعت A , ميعت سايله A . *Liquid storax,* مايعت A , قترج A . *Indian storax,* ميعت هندي , عسل لبني , لبني A , الطست A . *The storax tree,* لبني A , عبهر A .

STORE (*abundance*), كثرت A , وفرت A , فراواني A , بركت A , غنيمت A , بسياري . v. *Plenty; provision.*—(*a hoard*), خزانه A , ذخيره A , گنجدان , انبار A , پشته .—*A store, or store-house,* انبار خانه , گنجينه , ذخيره خانه , پرخو , كندوك . v. *Repository, magazine, warehouse.*

To store, ذخيره كردن , پر كردن , املا ساختن , تعلبت , كردن , مالامال ساختن , انباشتن . v. *To hoard, furnish.*

Stored, پر كرده شده , در انبار خانه نهاده , مالامال ساخته , مطمور A .

A storer, مهمت پرداز .

A STORK, لقلق A , لقلاق A (plur. لقالق), لك لك , لغلغ A , ابو حديج A , بلارج A , لیلک .—*The cry of a stork,* لقلقت A .

Stork's-bill (*herb*), ابرت الراعي A .

A STORM (*tempest*), طوفان A , تند باد , باد شديد , آشوب , عج A , عصف A , نخرت A , ديوباد , زوبعت , ام زوبعت , صنج A , اعصار A (plur. اعاصير), فورطنه . v. *Whirlwind, hurricane*—(*an assault on a fortified place*), هجوم بقلعه , هجوم A , حمله A , شهرگيري از هجوم , تسخير A . v. Also *sedition, tumult, violence: calamity, distress.*—*Becoming calm after a storm,* سكور A .

To storm (*attack a place by open force*), شهر از هجوم گرفتن , قلعه از حمله فتح كردن , حصار كشادن . (*to rage*), با غوغا , با بلند آوازي سرزنش گفتن , غضب نمودن .

Stormed (*as a town*), از هجوم مفتوح , از حمله كشاده .

Stormy (*tempestuous*), طوفانور , طوفاني , طلاب A , آشوبي , تلاطم امواج , بحر مواج . *A stormy sea,* معج A , عجاج A . *A stormy day,* روز هيجان , يوم هيج . (*violent, passionate*), غضبناك , تيز طبيعت , تيز مزاج , خشمناك .

STORY, حكايت A , داستان , قصه A , فسان , افسانه . v. *History; tale; fable, fiction, lie.*—*An idle story,* حكايت بي اصل .—(*a floor, flight of rooms*), طبقه A , ورسيج A

A ـخ . v. Under *floor*. *To tell a story*, v. *To relate*.— *A story-teller*, افسانه گو , قصّه گذار , قصّه خوان . v. *Historian, fabulist.*

A STOVE, شبستان , آتش تاب , تابخانه , تنور , گلخن , تندور , ماداک , کاشانه , گرم خانه .

STOUT, مضبوط A , استوار , نیزومند , توانا , قوي A , مستحکم A , مستحکم A , زور آور , لست , شدید A , پهلوان . v. *Strong, robust, brave, resolute: obstinate.*

Stoutly, شدیداً A , بطور توانا , با قوّت , با زور , مضبوطانه .

Stoutness, نیرومندي , مضبوطي , استواري , زوراوري , زور , قوّت A , شدّت A , توانائي , پهلواني . v. *Strength, valour.*

To STOW (*lay up in the proper place*), بجا نهادن , نهادن , نشاندن , وضع کردن , وضع ساختن , تودیع کردن .—*To stow a ship*, اجناس برجهاز وضع کردن , بار در جهاز نهادن .—*Stowage* (*room for laying up*), جایگاه , نهادگاه , گنجایش .—(*state of being laid up*), وضع A .—*Stowed*, نهاده , نهاده , موضوع A .

To STRADDLE, فج کردن , افحاج ساختن .

To STRAGGLE, آوارد شدن , آواریدن , آواره گردیدن , بگردیدن , پراگنده رفتن , پویان بودن , بیراه شدن . v. *To wander, stray.*

A straggler, آوارد , گمراه , بیراه . v. *Wanderer, vagabond.*

STRAIGHT (*right, not crooked*), راست , مستقیم A , ناکج , نا کژ , بي پیچ , نا ملتوي , معدول A , متسوي A , درست , راد . v. Also *upright, erect; strait*.—*A straight road*, راه راست , منجار , خطّ مستقیم , خطّ استوا .—*A straight line*, منجار .—*To straighten or make straight*, راست ساختن , مستقیم کردن , الف ساختن , متسوي کردن , درست نمودن .

Straightness, راستي , درستي , استقامت A , تسویا A .

Straight, straightways, في الفور A , بلا توقّف A . v. *Immediately.*

To STRAIN (*squeeze through something*), پالودن , افشردن , ساویدن , پالوده ساختن , پالوده کردن , پالانیدن , فشردن , رواق کردن , ترویق ساختن , بزل کردن . v. *To squeeze, ring, filter, purify, rack off.* *To strain every nerve*, جد و بذل , اقدام و اندام نمودن , ورزیدن , تافتن , جهد کردن , جهد جمیل وسعي , بذل سعي جمیل کردن , همت ساختن , کرسیدن , گرسیدن , جزیل نمودن . v. *To stretch, employ every endeavour; also to constrain, force, sprain.*—*To strain* (*to be filtered*), مروق گشتن , افشرده شدن , پالوده شدن .—(*to stretch beyond natural strength*), فوق القدرت , بلا قوّت کشیدن .—(*to stretch beyond bounds*), فوق , از حدّ گذشتن , راندن , الحدّ کشیدن . v. *To stretch.*

A strain (*great endeavour*), زور , جهد جمیل وسعي جزیل , جدّ و جهد بسیار . v. *Stretch*: also *sprain*.—*A strain of music*, خوانندگي , ترانه , رامش , اغنیه A , نغمه A , ترنّم A . v. *Air, song*.—*A strain* (*mode of speaking or writing*), کیفیت کذب , سیرت کلام , وجه سخن . v. *Style.*

Strained (*squeezed*), پالوده , ساویده , افشرده , مروق A .

Strained beyond natural strength, فوق , از حدّ قوّت کشیده .

Strained beyond bounds, بیرون کشیده , الحدّ راندده , فوق القدرت , از حدّ کشیده .

A strainer, پالونه , مبزل A , کفچین . v. *Colander.*

STRAIT (*close*), تنگ , چست , نا پهن , نیّق A , ضیق A , ضیقي A , ضوقي A . v. *Narrow*; also *intimate: strict.*

A strait (*narrow pass*), تنگ راه , راه تنگ , دره , گذر , (مضایق .plur) مضیق A , بندر , دربند . v. *Pass*.—(*difficulty, distress*), تنگ دستي , ضغطه A , تنگي , سختي , اضطراب A , مضیق A , بلا A . v. *Poverty*.—*Straits of the sea*, تنگ دریا , حلق البحر A , سدّت A . *The straits of Gibraltar*, بحر الزقاق A , باب الزقاق A . *The straits of Babelmandel or Babelmandib* (*the gate of tears*), باب المندب A .

To straiten (*make narrow*), تنگ کردن , ضیق ساختن , بهم کشیدن . v. *To contract, confine.*—(*to reduce to straits or difficulties*), تنگ کردن , تنگدست ساختن , تنگا تنگ , تضیق ساختن , مضیق کردن , کرانیدن . v. *To distress, perplex.*

Straitened, تنگ کرده شده , تنگا تنگ گشته .—*To be straited or reduced to straits*, تنگ بودن , مضیق شدن .

Straitly, با تنگي . v. *Strictly, closely, intimately.*

Straitness, تنگي , چستي , ضیقت A (ضیق .plur). v. *Narrowness, closeness: distress, difficulty; rigour, strictness.*

STRAND (*bank of the sea or river*), کنار, کنار, کناره, ساحل, بحر, دریا. v. *Shore.*

To strand, بساحل بحر زدن, بکنار دریا راندن.

STRANGE, بیگانه, غریب A, جنابه A, اجنب A, جانب A, مستغرب A, مغرب A, بیانی, آتی A. v. *Foreign.* — (*wonderful*), عجیب A, عجب A, عبرت آمیز, — (*uncommon*), بدیع A, نادر A, نادره A, غریب A, نا معهود A, بلا قاعده A, غیر مستعمل, بدایع A, بدیع A, مستغرب A, مهمل A, فوق العادت A, عقمی A, عویص A. v. *Odd, irregular.*—(*new*), نو, نورسیده, نو پیدا, جدید A, — (*unknown*), مجهول A, نا معلوم, نا, بدیع A, بدایع A, — (*not acquainted*), نا آشنا, نا همدم, نا موقف, معروف. v. Also *shy.*—*Any thing strange,* مغربت A, غیر دخیل, ابده A, ابدت A, نادره, دهشت A.

Strange! (interjection of admiration), واه واه, عجبا A, الله الله, بارک الله, بهرا A, سبحان من کذا A, یا, ایا, وي A, واه A.

Strangely, غریبانه, مستغربا A, مهملانه, بطور نا مستعمل.

Strangeness (*uncommonness, foreignness, wonderfulness*), بیگانگی, غریبي, اجنبیت A, عجیبت A. — (*coldness, reserve, aversion from intimacy*), برودت A, اجتناب A, اجتناب, نفرت مصاحبت, عدم کشادگي, انبهاد A, کراهت صحبت, استکراه مقارنت, همدمي. v. *Shiness.* (*mutual dislike*), تنفر A, تعارض A, تکره A.—(*remoteness from common apprehension*). v. *Obscure.*

A stranger (*foreigner*), بیگانه, اجنبي A, غریب A, جانبي, مغرب A, (غرباء plur. غریبت fem.) غرب A, نا محرم, (جناب, اجانب plur.) اجنب A, جنب A, نزیع A, مکع A, ساکع A, (نقیلت fem.) نقیل A, سیاح A, بیواره, عابر السبیل A, (نزوع, نزعاء, نزاع plur.) نازع A, طخور A, ناشنا, شصیب A, ابن ارض, مولد A, بیوار, ادم شجیر, دسیت, شطیر A, (طخاریر plur.) طخرور A, اصحاب, مسافر A, —(*a guest*), زوار A, دخیل A, داهنت A, ثوي A, (نزل plur.) نزیل A, اتاوي A, مهمان, مسافرت, میز. v. Also *pilgrim.* — *The situation of a stranger or person unknown*), بیگانگي, جنب A, مسافرت. —*Strangers and friends,* بیگانه و خویش. *Kind to strangers,* غریب نواز. *To speak like a stranger,* استعجام کردن, عوص کردن. *To be or pretend to be a stranger,* تغرب کردن. *To behave like a stranger,* تغریب ساختن. *To become a stranger* (*to travel, reside among strangers*), مسافرشدن, غریبي کردن, غربت, درغربت شدن, تغرب ساختن, اغراب کردن, ساختن, تلون کردن, جنابت ساختن. v. *Sojourn.* — *A place of accommodation for strangers,* منزلگاه, مصطبت A, کاروانسراي, نزلات A. v. *Inn, caravansera.*

To STRANGLE, خفه کردن, خبه ساختن, تاسانیدن, تخنیق کردن, تسکیرساختن, تسبیدن, خفیدن, خندیدن, ذات کردن, تغریق ساختن, سات کردن, خنق ساختن. v. *To hang, suffocate: suppress.*

Strangled, گلوگرفته, خفه کرده, خفیده, مخنوق A, تسبیده, خفدیده, تاسانیده, خنیق A. *To be strangled,* گلوگرفته, مخنوق شدن, تنسیدن, تسبیدن, خفه کرده شدن, شدن.

A strangler, گلوگیر, خفه کننده. v. *Hangman.*

Strangling (*part.*) گلوگیران, خفه کنان, خبه کنان.

Strangling, strangulation, حبس النفس A, خبک, خانق A, سات A, ساد A, تخنیق, خنق A, خبه, خنه, خفکي, دغره, تذریع A, نحتش A, ذوط A, ذأت A, دأظا A, ززد. *The noise made by one when strangling,* کریر A.

A STRANGURY, حبس البول A, عسر البول A, بستگي, برمبو, سد بول, صرب A, اسر A, سلالت A, بول. *Troubled with a strangury,* محتقن A, حاقن A, مکرب A.

A STRAP (*of leather*), سیر A (plur. سیور, سیورت), زغراش, زکشاش, ترکون, فتراک, سیرم, درجل A, اسیار A. *Straps of shoes, sandals, &c.* پاتابه, شراک A, پوستکاله, نعفت A, شرع A.

STRAPPING, بلند اندام, عظیم بدن. v. *Tall, large, bulky.* — *A strapping lass,* بکر بلند اندام, زن عظیم بدن, زنمرده.

A STRATAGEM, رنگ, حیله A, حیله بازي, فریب, روبه بازي, ریو, ظرافت A, کید A, فن A, آل A, دغا. v. *Fraud, deceit, cunning.*

A STRATUM, طبق A (plur. طباق), بساط A, بسوط A (plur. بساط). v. *Layer, bed.*

STRAW, کاه, که, تبن A, قش A, تبهـ A, رفت A,

حشاره A ، تبنت A ،کاه ریزه . *A bit of straw,* رقة A ، رقّت A
Attracting straw (amber), کاه ربا . *Straw laid under cattle,*
جرزت A ، چاچ . *A truss of straw,* رفت A ، کویه
ابالت A . *Straw thatch,* کاه بن . v. *Thatch.* — *Straw-coloured,* تبن رنگ ، کاه گون . *Strawy,* کاهي ، ازکاه ساخته.

A STRAWBERRY, میوه شاکله ، کیچ ، اساسنو ، تطلب A .

To STRAY, گمراه شدن ، بي راه شدن ، گشت وگذار ، آواریدن ، کریدن ، پویان بودن ، پوییدن ، کوشیدن ، کردن ربع نمودن ، واریدن ، رهق کردن ، برهودن ، آوارة شدن . v. *To wander, rove, straggle, stroll, err.*

Astray (animal), گمراه .

Straying (subs.), بیراهي ، گمراهي ، ضلالت A ، رهق A .

A STREAK, خط A ، تحریره A . v. *Stripe.* *Two black streaks on the shoulders of an ass,* طرّتان A .

To streak, خطّ کشیدن . — *Streaked, streaky,* خطّ دار — مخطّط A . v. *Striped.*

STREAM, مسیل A ، روانگي ، جریان A ، میل A (plur. مسایل ، مسل ، مسلان A ، زرنوق A ، حافشه A ، رود ، v. *River, rivulet, current.* *A stream (running water),* آب روان ، آب جاري .

To stream, جاري شدن ، روان شدن ، سیلان شدن ، جویان شدن . v. *To flow, pour, issue.* —*To stream (as milk from the dug when milking, or any thing similar),* درکردن .

A STREAMER, آزنخ ، باد نما . v. *Flag, ensign.*

Streamy (abounding in streams), پر آب روان . *Streamy, streaming,* روان ، جاري A ، سایل A ، سیّال A ، منفجره A .

A STREET, کو ، کوچه ، برزن ، زقاق A ، خطّه A ، حارت A (plur. حارات). *A broad street,* شارع A ، شارع پهنا . v. *Road.* — *A street leading to a castle,* حارت واتم . *From street to street,* کوچه بکوچه . *Streets,* کوچها ، محلات A ، *A street without a thoroughfare,* گریوه ، ولج A ، اوساق A ، کوي ، باریار . *A street-walker,* v. *Prostitute.*

STRENGTH, زور ، قوّت A ، زورآوري ، توانائي ، مجال A ، استواري ، نیرومندي ، نیرو ، دست ، استحکام ، طاقت A ، آن A ، اید A ، ید A ، پایاب ، طرق A ، اشتداد A ، شدّت A ، دخت ، زهره ، مکنت A ، منّت A ، آل A ، ازره ، اداد A ، جلادت A ، جدل A ، نویص A ، غلظت A ، ضلع A ، حدّ A ، مرت A ، نیره A ، مشیّت A ، زد ، کرّه A ، ذرب A ، عتره A ، مراس A ، مرّاست A . v. *Force, vigour, firmness, power, ability, solidity.*—*Strength of arms,* نیروي بازو ، دست ، ضرب . *To acquire strength,* قوّت یافتن ، زورگرفتن . *Strength of mind,* قوّت ضمیر ، رسوخ خاطر . —*(courage),* دلیري . —*Strength of argument,* برهانی ، دلیل ، برهان ، حجّت ، بینت A .

To strengthen (make strong), زورداد ن ، زورآورکردن ، قوّت دادن ، قوي کردن ، محکم کردن ، توانا کردن ، نیرو — ، بخشیدن ، زورمند ساختن ، استواري دادن ، استوارکردن — *(to confirm, establish),* مقررکردن ، برقرارکردن ، استقرار ، کردن ، پایدار ساختن ، تشدید کردن ، تقریرنمودن ، استحکام ، کردن . v. *To corroborate.*

A strengthener, قوّت دهنده ، زورآورکننده ، قوي سازنده ، مقوّي A .

Strengthless, بي زور ، بي قوّت ، نا نیرومند . v. *Weak.*

STRENUOUS, سرگرم ، سخت ، شدید A ، تند ، اکید A ، اکید وشدید ، دلنب A . v. *Brave, bold, active, vehement, zealous.*

Strenuously, سرگرمانه ، بشدّت ، دلیرانه .

STRESS *(importance),* سنگیني ، گراني ، مهمي A ، لزومت A . —*(violence),* زور ، قهر A ، جبره ، جبره A ، جفا A . *To stress,* v. *To distress.*—*To lay a stress (to consider as of importance),* لازم اندیشه ، گران پنداشتن ، مهم اندیشیدن ، سنگین پنداشتن کردن .

To STRETCH *(extend, strain),* کشیدن ، دراز ساختن ، بخچیدن ، ممدود کردن ، مدّ ساختن ، تطویل وتمدید کردن ، مناکردن ، ممادت ساختن ، سرنگیدن ، بسط کردن ، بخچیدن ، تفشي کردن . v. Also *to expand.* — *(to strain to the utmost),* کرمیدن ، بذل اقتدار کردن ، متنعم ساختن ، استقصا نمودن . v. *To employ every endeavour, to strain.* —*To stretch (be extended),* کشیده شدن ، مبسوط گشتن ، ممدود شدن . *To imprecate with a stretched out hand,* دژخیم کردن . *To stretch out the arms or hands on hearing joyful news,* تفریج کردن .

A stretch, کشش ، کشیدگي ، بسط A ، مدّ ، تطویل وتمدید A . v. Also *effort, struggle.*—*Stretch of power,* زبردستي ، تعدي A ، جبره A ، جور A ، ظلم A . v. *Tyranny.*

To strew, v. *To strow.*

STRICT *(exact, accurate),* دقیق A . — *(severe, rigorous),* بي حلم ، تند ، ظالم A ، درشت ، عنفي A ، شدید A ، سخت

—(*not remiss*), A مشغول , نا غافل , نا كاهل . v. *Close, tight, tense, stretched.*

Strictly (*accurately, exactly*), با دقت , A دقيقاً . — (*severely, rigorously*), بشدّت , بسختي , A بظلم , ازروي زبردستي , ظالمانه . —(*not carelessly*), نا غافلانه , با شغل , مشغولانه .

Strictness (*accuracy*), A دقّت . — (*severity*), سختي , A شدّت , A عنف . v. *Rigour.*

Stricture (*closeness, tightness*), تنگي .

To STRIDE, گام فراخ نهادن , فحج كردن A , انفجاج ساختن A . v. *To go with long strides.*

A stride (*long step*), گام فراخ , گام دراز , خطوت A , خطوت طول , طرمح A , متبوع A . — (*wideness between the legs*), فحج A , انفجاج A , فيجح A . *To go with long strides,* طرمح كردن , با گام دراز رفتن , بعيد الخطوت ساختن , متبوع كردن .

STRIFE, ستيزه , مناقشه A , خصومت A , منازعت A . v. *Contention, discord.—Strifeful,* پر ستيزه , پر منازعت .

To STRIKE, زدن , زد كردن , كوفتن , كوبيدن , ضرب كردن , لطمه زدن , لدم ساختن , لثم كردن , كردن , نقش ساختن , كفتن , پرچيدن , پاليدن . v. *To beat, pound.* *To strike a bargain,* بازار كردن , عهد و پيمان ساختن , شرط , زدن , معاهده كردن , مقاوله ساختن . *To strike off* (*separate by a blow*), از ضرب جدا كردن , متقطع نمودن , قطع ساختن , تجذيم كردن , اوباريدن , بريدن . *To strike off* (*from an account*), از حساب قطع كردن . *To strike out* (*erase*), تمحيت كردن , تراشيدن , برسيدن &c. عاير كردن . *To strike in with* (*to conform, suit with*), يكساني نمودن , هموار گرديدن , موافق شدن , همدل گشتن , مطابق شدن . *To strike a bell,* ناكوس زدن , جرس زدن . — *To strike* (*as a bell does the hours*), ناكوس صدا , آواز دادن , جرس زدن . *To strike dumb,* تسكيت كردن , خاموش زدن . v. *To silence.—To strike or dash together,* بهم زدن , مصادمت كردن . v. *To dash.* *To strike fire,* آتش زدن , قدح كردن , ترنيد كردن , نتق ساختن . *To strike a flint without bringing fire,* تبكو كردن . *To strike fire* (*as a horse's shoe against the stones*), آتش سم زدن , حباحب نمودن . — *To strike a flag,* علم فرو نمودن , لوا تسليم كردن . — *To strike up,* شروع كردن . v. *To begin.* *To strike tents* (*decamp*), كوچ كردن , خيمه فرو زدن . *To strike at the root,* قلع

كردن , زير و زبر زدن , برتبيدن . v. *To subvert.* — *To strike with the fist,* مشت زدن . v. *Box.—To strike with a stick,* چوب زدن , حبج ساختن , مثاً كردن . v. *Under stick and staff.—To strike with the horns,* شخ زدن , نطح كردن . v. *Under horn.* *To strike the mind,* در خاطر آمدن , بضمير رسيدن . *To strike terror,* هول زدن , هراس انگيختن , جزع ساختن , وحشت انگيزي كردن , ترهيد ساختن . v. *To terrify, alarm.* *To strike with astonishment,* حيران كردن , سرگردان كردن , حيرت انگيختن . v. *To amaze, surprise.* — *To strike upon a rock or the sea-coast,* بصوانت زده شدن , بكنار دريا زده شدن .

A striker, زننده , كوبنده , ضارب A , مضرب A , ضريب , كننده .

Striking (*part.*), زنان , كوبان , ضرب كنان , ضارب A . — سركوبان . *Striking the head,* لاطم A , لادم A , مضرب A . *Striking the head against a stone,* سر بر سنگ زنان . *Striking* (*astonishing*), عجب A , عجبناك , حيرت انگيز . v. *Surprising, wonderful.* — (*affecting*), دلگير , دلكش , جانستان , دلاويز , دلبر , دلربا . *Strikingly* (*affectingly*), دلگيرانه , با جانستاني . — (*astonishingly*), با حيرت انگيزي . v. *Wonderfully.*

A STRING, ريسمان , رسن , رسمان , رشتك , رشته , تاخته , قناب A , خيط A , تار . v. *Thread, cord, twine, rope.* *A string of pearls, beads, &c.* نظم A , نظام A (plur. انظام , اناظيم , انظمه), سلك اللآل A (pl. سلكان). *A string of pearls hanging down the bosom,* مدل A (plur. مدول , امدال , امدل). *A string used by bricklayers, &c. for laying stones straight,* هنجار . *The string of a musical instrument,* تار , شرعت A (plur. شرع , شراع), قصب A , ابم A , بم A . *A thread on which they string beads for necklaces,* سلس A (plur. سلسان), تار , قناب A , اوام A , وتر A , زه , زه *A bow-string,* سمط A , شراع A , شرعت A (plur. شرع , شروع , اشرعت), مرجل A . *The heart-strings,* الابب A , حبجلن A .

To string, برشته كشيدن . *To string pearls,* نظم كردن , تنظيم نمودن , نظمت ساختن . —(*to furnish an instrument with strings*), تارنهادن . —(*to play a stringed instrument*), نواختن . *Stringed,* تاردار . — *Stringy* (*fibrous*), ريشه دار , عبردار .

To STRIP (*make naked*), برهنه كردن , عريان كردن , بي پوشاك كردن , تعريت ساختن , بصل كردن , مجرد ساختن . — (*to spoil, rob*), مسلوب ساختن , محروم كردن , تاراج گرفتن ,

خسارت و غارت ساختن ، خسرکردن . v. To plunder. — (to peel), تقشیرکردن ، پوست وکردن ، مقشرساختن ، تمشین ، کردن ، بصل ساختن . To strip leaves from a branch, خرط ، کردن ، تمرید ساختن ، مخبط کردن . To strip bark from a tree, قلف کردن ، لحو ساختن . v. To peel. A strip. v. Shred, stripe.

A STRIPE, ضرب A ، کوب ، تازیانه . v. Lash, blow.— The mark of a stripe on the skin, داغ ، مضروبت A ، ترد A ، خط A , A stripe (on cloth, &c.), نشان ضرب ، A توف . A رسم ، (plur. وشایع) وشیعت A . The weaving (of cloth), with stripes, تخطیط A ، تسییر A . Woven with stripes, مسیر A ، مجدد A . To stripe (weave or mark with stripes), تخطیط کردن ، تسییرساختن . Striped, وشایع دار ، خط دار . A striped garment, وصیل A.

A STRIPLING, جوان ، بالغ A . v. Youth, boy.

STRIPT (naked), برهنه ساخته ، معری A or معرا . — (plundered), مسلوب A ، دزدیده ، محروم A.

To STRIVE, زورکردن ، کوشش کردن ، محنت کردن ، کرسیدن ، تافتن ، بذل همت ساختن ، جد و جهد کردن ، بذل اقتدار کردن ، بذل اقدام و اهتمام ساختن . v. To strive, struggle, employ every endeavour.— (to contest), اختلاف کردن ، منازعت ساختن ، متبارز شدن . v. To contend.—(to emulate), غبطه کردن ، رقیب شدن ، حسرت کردن . v. To vie. — A striver, جد و جهد کننده.

A STROKE, صدمه A ، ضرب A ، کوب ، زدني ، لت A ، لکد A ، وقع A ، طعنت A ، کروه ، زخم A ، مصادمت A ، ولفت A ، محنت A ، عذاب A ، لکم A . v. Blow, knock. A stroke of fancy, خیال A ، بداهت A ، بذله A . v. Sally. — A stroke at play, داو A . A lucky stroke of fortune, دولت A . — A stroke (gentle rub with the hand), لمس A ، سودگي ، مساحت A ، A stroke (of the pen, &c.), خط A ، کشش ، دست نوازي ، کشش قلم.

To stroke (rub gently with the hand), مالیدن ، سودن ، لمس کردن ، با دست نواختن ، مساحت ساختن ، بسودن ، برمسیدن ، برمجیدن ، مجست ساختن ، ملامسته کردن ، بسوده ، سوده ، مالیده . Stroked, بشلیدن ، پرواسیدن ، لمس کرده شده ، با دست نواخته.

To STROLL, گردیدن ، پویان بودن . جابجا رفتن ، دربدر رفتن ، آواره شدن ، آواریدن ، کوشیدن . v. To stray, wander, ramble, rove.

A stroller, گردنده ، آواره ، دربدر ، اعرابي A ، ملیاه یازه ، سایح A ، دریم A.

Strolling (part.), گردان ، پویان ، جابجا روان . Strolling as female singers, شارد A . Female strolling singers, شوزه A. The chart of strolling singers, مرق A.

STRONG, زورآور ، مضبوط A ، قوي A . v. Vigorous, healthy, stout. — (mighty), صاحب قدرت ، ذوالقدر A ، عزیز A ، صاحب اقتدار ، قدیر A ، قادر A ، توانا ، توانگر ، صاحب صلابت ، قهار A ، مقتدر A ، نیرومند ، عظیم A ، کامبین ، کامگذار ، سرپنجه . v. Powerful.—(violent, vehement), سخت ، شدید A ، تند ، اکید وشدید ، ضربي ، حربي ، جبري ، قهري ، عنیف A ، عنفي A . —(cogent, convincing), برهان آور ، حجت ، برهان نما ، دلیل ، الزام بر ، ملزم A ، بینت ، بخش . —(firm, compact, solid, lasting, not easily broken), سخت ، مضبوط A ، استوان ، استوار ، پایدار ، وثیق A ، رصین A ، متین A ، ثابت A ، ثابت پا ، ثابت قدم ، مستوثق A ، برکت A ، یکپارد . — (fortified, not easy to be taken), محکم A ، متین A ، رصین A ، محصون A ، محصن A . —(potent, as liquor), مسکر A ، هوشبر ، سرخوش ساز ، مکر ، کنا ، هوشکش ، سرمستي آور . Strong in taste, تیز ، زست . v. Acrid, bitter, sour. Strong in smell, گنده ، بدبو ، نشمت A ، تغل A . v. Fetid, stinking. v. also brave, valiant; able, skilful; valid. A strong castle, a strong hold, استوار ، حصار متین ، کلعه ، حصن حصین ، قدن A ، لدف A . v. Fort, fortification, castle. A strong man, زورآور ، پهلوان . v. Hero, champion. Strong-fisted, strong-handed, جیره دست ، آهنین دست . Strong-hand, زبردستي ، ظلم A ، شدت A ، زور ، جبره A ، ستم A . v. Force, violence. — A strong gale, باد شدید . Strong waters (spirits), آتش تر.

Strongly (with strength), زورآورانه ، باقوت ، با زور ، شدیدا . v. Powerfully, vehemently, eagerly.

STROPHE, v. Stanza.

To STROW, افشاندن ، فشاندن ، ریختن ، افراشتن ، ریزیدن ، ریزکردن ، پاشیدن ، گستردن ، گسترانیدن ، گستریدن ، نشرکردن ، نشاریدن ، نشارساختن ، انداختن ، کشفتن . v. To sprinkle, spread, shed, scatter. — Strowing flowers (adj.), گل افشان . Strowing pearls, درافشان ، جوهر.

زر فشان . *Strowing dust,* غبار افشان . *Strowing gold,* زر فشان .

STRUCK (participle of *strike*), زده شده , مضروب A , پا زده , لگد زده . *Struck with the foot,* — کوفته , کوبیده . *struck with the hand,* از دست کوفته , مشت زده , موجوه A . *Struck on the face,* موجوه A . *Struck to the heart,* منقلب A , دلدوخته . *Struck with terror,* مشبوه A . v. *Terrified.* — *Struck* (*as corn by blight*), میرقوق A .

STRUCTURE (*act of building*), عمارت A , بني , بناء A . — (*form, make*), شکل A , اندام , صورت A , کالبد , نهاد . *A structure* (*edifice*), عمارت A , بنا A , بنیان A , مبني A , بنی A , بنیات A , بنیت A , نهاد , والاد , اتنت A . v. *A building.*

To STRUGGLE, سعي , جد و جهد کردن , محنت کردن , مصارعت , عیاض ساختن , دلانا کردن , کاویدن , بلیغ نمودن کردن . v. *To labour, endeavour, strive, contend, wrestle.*— *To struggle under difficulties,* رنجیده و , اضطراب و آزار یافتن . رمیده بودن . v. *To labour.* — *To struggle* (*as a beast in toils*), مناوست کردن . *Struggling in the agony of death,* نسي A . v. Under death.

Struggle, جدّ و جهد A , جهد A , جدّ A , کوشش , سعي A , درد , سعي بلیغ . v. *Endeavour, effort.*—(*pain, anguish*), رنج , آزار , اضطراب A , بلا A . v. *Distress.*

Struma, v. *King's evil.*—*Strumpet,* v. *Whore.*

STRUNG, بر ریسمان نهاده , منظوم A , مسلسل A . — *Pearls strung together,* عقد A , عقد الجمان A . v. *String of pearls, necklace.*

To STRUT, خرامیدن , خرامان رفتن , موزون خرام رفتن , لنچه نمودن , قدمیت کردن .

A strut, خرام , قدمیت A , رعونت A .

A STUB, کنده , جذل A . v. *Stump.*

To stub up, از بیخ برکندن . v. *To eradicate, root.*

Stubbed (*truncated, short and thick*), جذیم و مربوع , کوتاه قد .

STUBBLE, قش , کاهین , هشیم A , جلّ A .

STUBBORN, سرکش , خودسر , گردنکش , معاند A , لکسع A , خودبین , ستیز , ژکاره , مرید A . v. *Obstinate, inflexible, stiff, harsh, rugged.* — *To be stubborn,* سرکش شدن , گردنکش شدن .

Stubbornly, با عناد , با سرکشي , بطور گردنکش , با خود سري .

Stubbornness, گردنکشي , سرکشي , خود سري , عناد A . v. *Obstinacy.*

STUCK (part. of *stick*), سپوخته شده , گزیده شده . v. *Pierced.*

A STUD, یافته . v. *Boss, knob: post, stake.*—*A stud in a sword-hilt,* تجوز A . — *A stud of horses,* خیل A , گله اسپان .

To stud (*adorn with studs*), از یافته آراستن .

A STUDENT, *studier,* طالب علم , طالب العلم A , شاگرد , مدارس A , معلّم A , تلمیذ A (pl. تلامیذ , تلامیذه). v. *Scholars.*

Studied, v. *Learned: designed, purposed.*

Studious (*given to books*), طالب علم , طالب A , علم دوست , علیم A , طلیب A , اهل معرفت , عرفان خور , مدرس A , فضل اندیش , اندیشمند , عارف A . v. *Learned, contemplative.* — (*attentive to any thing*), مشغول A , ساعي A , جاهد A , معتني A , ممارس A , مکتسب A , شمیره A . v. *Diligent, busy, careful.*—*Studious people,* طلبا A , طلبت A .

Studiously (*with close application to literature*), طالبانه , مدرسا A , علیم آسا , علم خورانه . — (*attentively, diligently*), با جدّ و جهد , جدّا A , با اجتهاد A , با دقّت , با کوشش , مشغولانه . — (*on purpose*), بالقصد A , بقصد , با غرض , عن A , تعمدا A , قصد .

Studiousness (*addicted to study*), طالبي , خورش علم . v. *Study.*

Study (*of books*), مدارست A , مطالعت A , مطالعت , کتب , تحصیل علم . v. *Literature.* — (*attention, effort, endeavour*), شغل A , سعي A , کوشش , محنت A , جد و جهد , هوس A , همّت , همت A , بذل همت , اقدام و اهتمام A , بصیرت A , پروا , بشنج , نیت A , قصد A , غرض A , حسرت A , حرص A .

A study, معلم خانه . v. *Library.*—*Intense study,* شدت A , تعلّق و تمسّک .

To study (*literature*), علم اموختن , مطالعت کردن , تحصیل , علوم ساختن , طالب علم شدن , درس کردن . — (*to endeavour*

diligently), جدّ و سعي كردن ، همت كردن ، كوشش كردن ، قصد كردن ، شغل كردن ، اقدام و اهتمام نمودن ، جهد ساختن ، بذل همت كردن . v. *To employ every endeavour.*

To STUFF (*cram*), آگندن ، آگنده كردن ، آكندن ، آغاليدن ، انكيدن ، انباشتن ، انبارېدن ، انباشتن ، برتميدن ، ملا ، مصمت ساختن ، دعس كردن ، سيخ نمودن ، پر كردن ، انجاليدن ، كردن ، تكيت ساختن .—(*to saturate with meat, &c.*), آغاليدن ، اشباع كردن ، انزوليدن . v. *To satiate.* — *To stuff with wool,* پشم آگنده كردن . *To stuff* (*a pudding*,) *&c. with meat,* گوشت آگنده ساختن .

Stuff (*matter*), چيز ، جنس ⲁ . v. *Material, substance, thing.*—(*furniture*), رخت ⲁ ، سامان ، اجناس ⲁ ، اسباب ⲁ ، لوازم ⲁ ، ماعون ⲁ . v. *Goods* —(*medicine*), علاج ⲁ ، دارو ، —(*cloth*), پارچه . *Woollen stuff,* پارچه پشمينه . — *Cotton stuff,* پارچه پنبه . *Stuff or stuffing for cushions, &c.* آگنج ، انگباتين ، آگين ، چغبوت ، كردو . *Stuffing for meat* آگنج ، آگندگي . *Dying stuff,* قلي ⲁ . v. *Dye.* — *Stuffed,* آگنده ، انباشته ، مصمت ⲁ ، منعبي ⲁ ، آگين ، محشي ⲁ ، &c.

To STUMBLE, لغزيدن ، سقوط كردن ، سقطت يافتن ، زلت ساختن ، زليلي كردن ، زلج ساختن ، غژيدن . v. *To slip, slide, trip, fall, stumble.*—(*to err*), سهو كردن ، خطا كردن . *To stumble upon by chance,* دوش ساختن ، مثهور كردن .

A stumble (*trip*), لغزش پا ، سقطه ⲁ ، سقوط ⲁ . — (*error*), خطا ⲁ ، سهو ⲁ . v. *Slip, blunder.*—*To recover when stumbling,* شنيدن .

A stumbler, لغزش كننده ، سقوط ياب .

A stumbling-block, مزاحمت ⲁ . v. *Obstacle.*

A STUMP, كنده ، جذمه ⲁ (plur. جذم), قطعه ⲁ (plur. قطع), جذل ⲁ ، جذمار ⲁ ، جذمور ⲁ ، كرناف ⲁ ، كرنافه ⲁ . v. *Trunk.*

To STUN (*confound with noise or importunity*), تصديع كردن ، صداع دادن ، صمّ كردن ، سرگردان كردن ، بي هوش كردن ، درد سر دادن ، سرگيج كردن . v. *To stupify.*

STUNG, گزيده ، خليده ، ملسوع ⲁ . *Stung by a serpent,* مار گذيده . *Stung by a bee,* زنبور خليده .

To STUNT (*hinder growth*), از رويدگي بازداشتن ، منع رست كردن .

STUPEFACTION, بيهوشي ، مدهوشي ، سرگشتگي ، بي خبري ، بي خودي ، بي حواسي ، شيدائي ، سرسامي . v. Also *stupidity.*

Stupefactive, بيهوش كنان .

Stupified, سرگشته ، سرگردان ، بي خبر ، بي هوش ، مدهوش ، بي خود ، بي حواس ، سرسام . v. *Stupid.*

STUPENDOUS, عجيب ⲁ ، عبرت آميز ، تعجب ⲁ ، حيرت انگيز ، عجبناك .

STUPID, احمق ⲁ ، بي وقوف ، خيره ، سفيه ⲁ ، خيره سر ، غابي ⲁ ، سرسام ، سرسامه ، ابله ⲁ ، كالوس ، كند ، شيدا ، كوردل ، ناجد ⲁ ، بليد ⲁ ، بي عقل ، نادان ، بي فهم ، بي دماغ ، تيره دماغ . v. *Dull.*—*Stupid* (*in point of style or subject*), بي مزه ، ناظريف ، بي ظريفت ، نالطيف ، بي لطيفت ، بي نمك .

Stupidity, حماقت ⲁ ، سفاهت ⲁ ، بلاهت ⲁ ، غباوت ⲁ ، سرسامي ، سفه ⲁ ، بي وقوفي ، سفيهي ، بلادت ⲁ ، عدم عقل ، ناشناسي .

Stupidly, بي عقلانه ، با حماقت ، كندانه ، احمق آسا ، بلا دانش .

A stupifier, بيهوش كننده ، &c.

To stupify, بي هوش كردن ، مدهوش كردن ، بي حواس ، كردن ، سرگردان كردن ، سرسام كردن ، سرگشته ساختن ، سرسامي ، آوردن ، خيره سر كردن ، شيدا ساختن ، حيرت دادن ، حيران ساختن .

STUPOR, بي حواسي ، حيرت ⲁ . *A stupor in the teeth* (*from eating any thing acid, &c.*) كندي ، كندي دندان . — *Having a stupor in the teeth,* ضرس ⲁ . *A stupor in the limbs,* خدر ⲁ . *To be affected with a stupor,* بي تاب و توان گشتن ، حيرت يافتن .

Sturdily, v. *Stoutly, hardily: obstinately.*

Sturdiness, v. *Stoutness, strength.*

Sturdy, v. *Stout, hardy, strong.*

To STUTTER, لكنت كردن ، اكتوا كردن ، خطل ساختن ، زعوم كردن ، تطرم ساختن ، تمتامه كردن ، تعتع ساختن ، جبس كردن ، اليغ ساختن ، ترته كردن . v. *To stammer.*

A stutterer, الكن ⲁ ، اكتوا كننده .

A STY (*for hogs*), خنزيري .

STYLE (*of writing*), عبارت A , اصطلاح A , خلال A —*Sublimity of style*, اطناب A .—(*title, appellation*), لقب A (plur. القاب), خطاب A .—(*the hand of a watch or dial*), عقرب A ,—(*a pointed iron or steel for writing on wax, &c.*) مقياس A , مرقم A , قلم فولاد , قلم آهن . *The Persian style*, خلال فارسي . *The Arabian style*, خلال عربي .

To style, تسميت كردن , نام زد كردن , نام نهادن , لقب دادن .

Subaltern, v. *Subordinate, inferior.*

To SUBDIVIDE, بار ديگر تقسيم كردن , باز تقسيم ساختن v. *To divide.*

Subdivision, تقسيم ثاني . v. *Division.*

To SUBDUE, مغلوب كردن , فرو آوردن , زير كردن , فتح كردن , تسخير ساختن , ضبط كردن , شكست دادن , تملك ساختن , تغلب كردن , استرقاق كردن , مسخر ساختن v. *To conquer, overcome, tame, crush.*

SUBDUED, مغلوب A , مسخر A , شكسته شده , مرون A . v. *Conquered, overcome.*

A subduer, غالب A , فاتح A , قاهر A , قهار A . v. *Conqueror.* *A subduer of the world*, عالمگير , جهان كشا , گيتي ستان .

SUBJACENT, زير , در زير , تحت A , فرو , فرود .

A SUBJECT (*one who lives under the dominion of another*), رعيت A , تبيع A (fem. تبيعت), ذمي A , فرمان بردار , بنده فرمان , مخضوع A . v. *Subject* (*adj.*). *Subjects*, رعايا A , توابع A , سوقت A , زير دستان . v. *People.* *Subject* (*of a discourse*), معني A , مضمون A , منشا A , حجت A , موجب A . *The subject and predicate* (*substantive and adjective*), مبتدا وخبر , مقدم و تالي .

Subject (*living under the obedience of another*), مطيع A , تابع A , متابع A , فرمان بردار , بنده فرمان . v. *Tributary,* —(*obnoxious, liable*), معرض A . *To become subject*, متابع شدن , تابع شدن , فرمان بردار گرديدن .

To subject, تسخير كردن , اطاعت كردن , مطيع ساختن , تابع كردن , متابع ساختن , فرمان كردن , بنده . v. *To subdue, enslave.* *To subject* (*make liable*), تعريض كردن , معرض ساختن .

Subjected, مسخر A , مقهور A , مغلوب A , زير پا زده . v. *Subdued.*

Subjection, تسخير A , فرمان برداري , انقياد A , اطاعت A , انقياد و اطاعت , تبعيت A . v. *Subjugation.*—*To offer to come under subjection*, اظهار اطاعت كردن , عرض اطاعت نمودن .

To SUBJOIN, افزودن , زياده كردن , الحاق كردن , مضاف كردن , اضافه كردن , ملاحم نمودن , رديف ساختن , زير كردن , پيوستن , ضم كردن , ضمت كردن . v. *To annex, join, add.*

Subjoined, subjunctive, افزوده , مضاف A , ملاحم A , ملحق A , پيوسته .

To subjugate, v. *To subdue, subject.*

SUBJUGATION, مغلوبيت A , وقامت A . v. *Subjection.* *The subjugation of kingdoms or countries*, فتح ممالك , كشور كشاي , كشور گيري , عالم گيري .

SUBJUNCTION, ترديف A , الحاق A , افزايش , افزوني , اضافه A (plur. مضافات), پيوستگي , غرا A , ضمت A .

To SUBLIMATE (*chymically*), اصعاد كردن , تصعيد ساختن . v. Also *to exalt, elevate.* *Sublimation*, اصعاد A , تصعيد.— *Sublimate*, v. *Quicksilver.*

SUBLIME, بلند , رفيع A , علي A , عالي A , علوي A , والا A , معلي or معلا A , صمد A , بالا A , شامخ A , سامي A , مكرم A , شريف A , جبير , عليا A . v. *High, lofty, grand, haughty.* *A sublime orator*, سلاق A . *The sublime court*, عتبۀ عليا سينه .

To sublime, v. *To sublimate: exalt: improve.*

The sublime (*style*), اطناب A .

Sublimely, بارفعت , بطور عالي , با بلندي , صمدا A , ساميانه .

Sublimity, بلندي , علويت A , ارتفاع A , رفعت A , علو A , سمو A , اروند , علا A , علاوت A , افرنگ .

Sublunary, v. *Earthly, terrestrial.*

SUBMARINE, زير دريا , تحت البحر A .

To submerge, submersion, v. *To drown, &c.*

SUBMISSION (*obedience, humility*), اطاعت A , وضاعت A ,

تواضع A , انقیاد A , فرمانبرداری , فروتنی , خضوع A , خشوع A , خنوع A , ضراعت A , ابتهال A , عبودت A , عبودیت A , التیام A , اذعان A , ماعون A , افتقار A , استکانت A , پیوس , نالیش , تضرع A , لوسانه , تخضیع A , اذلال A . — (surrender), تسلیم A , استسلام A . With all submission, با خضوع تام , با مزید ضراعت , با تضرع و ابتهال . v. Submissively.

Submissive, فرمانبردار , مطیع A , اهل تواضع , متواضع A , سرفرو , فروتن , ذلیل A , ذلول A , متضرع A , خاضع A , خضوع A , اخضع A , طاعت نما , معبده , خنیع A , منخفض A , خنیض A , ترغوت A , غریب A , رام , متکع A . A submissive voice, آواز آهسته , خنفس A , غرنگ , وجس A , خرید A , رتیمه , رتمت A . To be submissive, فرمانبردار شدن , مطیع شدن , خضوع شدن , اطاعت نمودن , تواضع کردن , ذلالت نمودن , هکوع کردن , تخضیع کردن , &c.

Submissively, فروتنانه , با تواضع , متواضعاً A , با انقیاد و اطاعت . v. With all submission. — To beg submissively, نیازکردن , نیازمند شدن , التماس کردن , نیازمندی نمودن .

Submissiveness, فروتنی , فرمانبرداری . v. Submission.

To submit (yield, acquiesce in the authority of another), تواضع کردن , سرفرو نمودن , فروتن بودن , اطاعت کردن , گردن نهادن , تسلیم کردن , وضاعت و انقیاد نمودن , مطیع گردیدن , راضی بودن , اذعان و اسلام کردن , سپر انداختن — . v. To surrender. — To submit to the judgment of another, استسلام ساختن , استلام کردن .

SUBORDINATE, متابع A , متعلق A , زیر حکم دیگر , زیرین . v. Inferior, (subject).

Subordinately, اسفل , درمرتبه , درجاه زیرین , بدرجاه اصغر .

Subordination, متابعت A , محکومیت A , زیرحکمی , v. Subjection, discipline.

To SUBORN, رشوت دادن , ارتشا کردن , دس کردن , مدسی ساختن .

Subornation, رشوت , دادن رشوت , دس A , ارتشا A . Suborned, مدسی A , مرتشی A . A suborner, راشی A , رشوت دهنده , صاحب ارتشا , اهل رشوت .

To SUBSCRIBE, زیر نوشتن , پایین نوشتن . — (write one's name), دست خط نوشتن , امضا کردن A , ممضی ساختن . — (to give consent), قبول کردن , رضا دادن . v. To consent.

Subscribed, زیرنوشته , ممضی A , دستخط کرده شده , امضا کرده شده . Subscribed and sealed (especially by a judge), ممضی و مسجل A . A subscriber, دستخط کننده , امضا ساز . A subscription, دستخط , امضا A .

SUBSEQUENT, پس رو , موخره A , اخیره A . Subsequent or subsequently, بعد A , پس . v. After, following. — Subsequent to which, بعد از آن , پس از آن .

SUBSERVIENT, معاون A , کارگر , مددکار . v. Useful, convenient, subordinate.

To SUBSIDE (sink to the bottom, as the sediment of liquor, &c.) فرونشستن , ویزیدن , رسب کردن , رسوب ساختن , تسوخ نمودن , مغتمس شدن . v. To settle.

SUBSIDIARY (assisting, brought in aid), معاون A , نصیر A , امداد آور .

A subsidy, اعانت A , امداد A , مدد A , یاری , معاونت A , مدد کاری . Money paid to an ally for troops, نعلبندی .

To SUBSIST, هستی , وجود داشتن , پایدار شدن , برپاشدن , پاییدن , ثابت پا شدن , برقرار شدن . v. To continue, exist, remain. — (to have the means of living, to be maintained), پرورده شدن , ضروریات معاشی داشتن .

Subsistence, هستی , وجود A , پایداری , ثابت پایی , برقراری . v. Existence, continuance. — (maintenance), گذران , معاش , پرورش , روزی , ضروریات معاشی . v. Sustenance, competence.

Subsistent, subsisting, موجود A , پاینده , پایدار , برقرار , ثابت پا .

SUBSTANCE, چیز , شی A , جنس A , ذات A , جرم A , جسم A , وجود A . v. Thing, body, matter. — (essential part), اصل A , هیولا A or هیولی A , مایه A , گوهر , جوهر A , خلاصه A , کنه A , تشیت A , مال A , مغز A , طبیعت A , الذات A . v. Essence, body, matter. — (solidity, firmness), قوت A , استواری , استونی , اشتداد A , رسوخ و — . The substance or result, نتیجه A , المال A . The substance of the words, نتیجه کلام , مال منال . — Substance (means, wealth), مال A , اموال A , دولت A , غنا A , غنیمت A , روزی .

نعمت A، مایه A، رزق A، ارزاق A، عقار A. v. *Fortune, riches, wealth.*

Substantial (partaking of or *belonging to substance)*, جوهري، هستي منسوب، موجود A، اصلي، عيني، ذاتي، گوهري، وجود پيوند، جسماني A. *(firm, strong)*, قوي A، مضبوط A، راسخ البنيان A، راسخ الاساس A، راسخ A، استوان، استوار. v. *Rich.*—*(wealthy)*, مال دار، مايه دار، اهل غنيمت. *Substantials (essential parts)*, اصول A، طبيعات A، جواهر A.

Substantiality, جسمانيت A، ماديت A، هستي. v. *Substance.*

Substantially (with reality of existence), ازذات، باهستي، از وجود، با طبيعت، بطور جوهري. *(strongly, solidly)*, با ثابت، راسخانه، استوارانه، با استواني، بطور قوي، قوت با. v. *Truly, really.*—*(wealthily)*, مالدارانه، في الحقيقت A، بايي، با مايه، با غنيمت.—*Substantialness*, هستي. v. *Substance*; also *solidity, firmness, strength.*

To substantiate (make to exist), هست كردن، هستي دادن، ذات ساختن، ايجاد كردن، وجود نمودن. v. *To realize.*

A substantive (noun), اسم ذات، مبتدا A or مبتدي، موصوف A. *Substantive and adjective*, اسم ذات واسم صفت، مبتدا وخبر، مقدم و تالي.

To SUBSTITUTE *(one thing for another)*, عوض كردن، بدل كردن، ابدال ساختن، گوهريدن، تبديل كردن، متبدل ساختن. v. *To change.*—*(one person for another)*, جانشين كردن، قايم مقام ساختن، نايب نمودن، نامزد كردن، موكل، توكيل كردن، مباشر ساختن، گرهريدن، جانشين نمودن، تخليف ساختن، تفويض كردن، مخلف ساختن. *To substitute one word metonymically for another*, واخواندن.

A substitute, عوضي، بدلي، جانشين، قايم مقام، وكيل A، بدل A، نايب A، مباشر A. v. *Deputy.* — *(a succedaneum)*, بدل A (plur. بدلا).

Substituted (instead of a thing), مبدل A، متبدل A، بجاي چيز ديگر نهاده. *(instead of a person)*, جانشين كرده، قايم مقام ساخته، وكيل نامزد كرده.

Substitution, بدل A (plur. بدلا), تعويض A، معاوضه A، تبديل A، ابدال A.

To SUBSTRACT *(arithmetically)*, مشنات كردن، تفريق ساختن.—*Substraction*, مشنات A، تفريق A.

A SUBTERFUGE, بهانه، حيله A، روبه بازي. v. *Evasion, trick.*

SUBTERRANEOUS, زير زمين، زير خاك، زير تراب، تحت الارض A. *A subterraneous dwelling*, دولج A، شمج، هم A. v. *Cave, cavern, grotto.*—*A subterraneous water-course*, كماله. v. *Common shore.*

SUBTILE *(thin, fine)*, باريك، نازك A، دقيق A، رقيق A، تنك، تلو A، نزار، خورد، خردبين، ركيك A or لطيف A. v. *Slender, delicate.* — *(artful, refined, penetrating, shrewd)*, زيرك، خرده بين، دور بين، خرد، خرده، نادره دان، نكته پيوند، باقعه A، حيله باز، روبه باز، نونده، نونكده، دواس، دهي A، داهي A، نكارد A. v. *Acute; cunning, sly, deceitful.* *A subtile disease*, دق A. *A subtile distinction*, نكته A.

Subtilely, نازكانه، دقيقاً A، با دقت. v. *Finely, thinly.* —*(artfully, slily)*, با زيركي، حيله بازانه، روبه بازانه.

Subtileness, subtility (thinness, fineness), باريكي، تنكي، نازكي، دق A، دقت A، رنكت A، خيوشت A. *(artfulness, refinement, cunning, shrewdness)*, زيركي، دقت A، خرده بيني، نكته داني، ظرافت A، دهي A، داهي A، نكره، شيطنت A، حيله بازي. *Subtilties*, دقايق A، نكات A، خردوات.

Subtilization, دقيق سازي.

To subtilize (make fine or *thin)*, باريك كردن، دقيق ساختن، دق كردن، نازك ساختن. *(to display subtility of genius, to make metaphysical distinctions)*, نكته پرداختن، خرده، نكات سنجيدن، دقايق سنجي كردن، پرداي نمودن، بيني نمودن.

Subtle, v. *Subtile, sly.*—*Subtly*, v. *Subtily, slily.*

SUBVERSION, زير زبر سازي، انقلاب A، ركس A، قلع A، بعزت A، خرابي، انقاع، انهدام A، هدم A.

Subversive, زير زبرساز، ركسيهاز.

To subvert, زير گردانيدن، زير زبر كردن، سرنگون كردن، ركس، برتهيدن، خراب كردن، ويران كردن، پايمال كردن، كردن، انهدام كردن. v. *To overthrow, ruin, destroy.*

Subverted, زير زبر شده، سرنگون ساخته، برتهيده شده، ويران كرده شده، مرتكس A، موتفك A، منهدم A، پايمال، كرده شده.

A subverter, مخرب A , خراب کننده , زیر زبر سازنده , پایمال کننده . v. *Destroyer*.

A SUBURB, کلاك A , پیراسته , پیرامن شهر , گرد شهر , خارج شهر , بض A , سواد A . -*Suburban, inhabiting the suburbs*, ساکن پیرامن شهر , پیراسته نشین .

A SUCCEDANEUM, عوض A , بدل A (plur. ابدال). *To use as a succedaneum*, استبدال ساختن , بدل کردن .—*Succedaneous*, مبدل A , بدل آور .

To SUCCEED (*follow in order*), پس آمدن , پیروی کردن v. *To follow*.—(*to come in place of another, to be successor*), خلافت , خالف شدن , قایم مقام شدن , در عوض کسی آمدن عقب , خلفت کردن , خلوف ساختن , خلیفه بودن , نمودن (*to prosper*), کام یافتن , التوالي رفتن , اعقاب نمودن , ساختن , عاقبت خیر داشتن , کام یاب شدن , بهره مند شدن توریک , فیروزگشتن , فرخنده شده , دولت یافتن , خوشیدن کردن . *To succeed to an estate*, میراث خور , میراث خوردن , ایراث پذیرفتن , مناصحت گرفتن , شدن . v. *To inherit*. —*To succeed alternately* (*as day and night, or one man to another, by rotation*), نوبت , خلفت نمودن , تعاقب کردن , عقبت کردن , مفارصت ساختن , تناوب کردن , ساختن . *To cause to succeed* (*or prosper*), توفیق کردن . v. *To prosper*. — *To cause to succeed* (*as one to another*), اخلاف کردن , تعقیب ساختن .

Success (*what follows*), عقب A , عقبی A , عاقبت A , ورود A , وقوع A , میرورث A , صبره A , شبب A .—*Good success*, مدان A , عاقبت خیر , بهره مندی , کامیابی . *Bad success*, بد بختی , عاقبت بد . v. Under *fortune*.

Successful, مبارك A , بختیار , بهره مند , کامیاب . v. *Prosperous*.

Successfully, با عاقبت خیر , بختیارانه , بهره مندانه . v. *Prosperously, fortunately*.

Successfulness, بختیاری , کامیابی , بهره مندی . v. *Success*.

Successless, بد بخت , بی بهره مندی , بی عاقبت خیر .

SUCCESSION (*a series of persons or things following one another*), توالی A , سلسله A , خلیفی , خلفت A , خلافت A , تواتر A . v. Also *lineage*. — *A succession* (*inheritance*), میراث A , مخلفات A , تناسخ A , تملیك A . v. *Heritage*. —*Uninterrupted succession*, ترادف A . *In succession*, پی در پی , التوالی A . v. *Successively*.

Successive, مسلسل A , متعاقب A , متواتر A , متوالی A , ترادف نما , پی در پی , خلفی A , خلفی . *Successiveness*, حال

Successively, التوالی A , در سلسله , پیاپی , پی در پی , علی التوالی A . *Successively from father to son*, ابا عن جد A , جد بجد .

A successor, خالف A , پیرو , جانشین , قایم مقام , خلیفه A , خلف A , عاقب A , عقوب A , عقب A . *Successors*, عقبت A , اخلاف A , خلفا A .

SUCCINCT, کوتاه , خورد , موجز A , مختصر A . v. *Summary, short, brief*. — *A succinct discourse*, کلام موجز .

Succinctly, ملخص , مختصرانه , بطور اجمال , اجمالا A . *Diffusively and succinctly*, بالتفصیل والاجمال A . التفصیل .

SUCCORY (*plant*), هندبا , کاسنی A , اندوزد .

SUCCOUR, مدد A , یاری , چاره , اعانت A , معاونت A , یاردم , امداد A , نصرت A . v. *Assistance, aid, help*. — *To succour*, اعانت کردن , مدد دادن , چاره دادن , معاونت , پیچیدن , امداد و یاری نمودن , نصرت دادن , دادن . v. *To aid, help, assist*.

Succoured, اعانت کرده شده , &c.

A succourer, ناصر A . v. *Assistant, friend*.

Succourless, بی چاره . v. *Helpless*.

SUCCULENT (*juicy, moist*), آبدار , رطوبت دار , ندیان A , ممعون A , ریان A , سیرآب , تر و تازه , شاداب , رطوبت A , میرآبی .—*Succulency*, فدغم A , فرزد , بلال A , آبداری , شادابی .

To succumb, v. *To yield, sink, faint*.

SUCCUSSION (*shaking*), جنبش .

SUCH, همانند , همچنان , همچون , همچو , همیدون , چو , آنچنین , آنچنان , چنین , چنان , همید . *In such manner that*, آنچنان که , چنانکه , چنانچه , همچنانکه , همانکه . *Such a one*, فلان A (fem. فلانه), ستار .

To SUCK, رضع ساختن , رضاع کردن , مص کردن , مکیدن , ترشف , رشف کردن , تمصص ساختن , کمیدن , مك کشیدن , رشف ساختن , نشف کردن , تمزز ساختن , تمزز کردن , ساختن , زغلت کشیدن . *To suck up or suck in*, در خود چیدن ,

مشرب کردن . v. *To imbibe, drain.*——*To suck greedily,* کاغ کردن .

Suck (*act of sucking*), مکث ، مصّ A ، مکش ، رضع A ، نغف A ، رغث A ، رغلت A ، ملج A ، رضاعت A ، رضاع A ، تمزّز ، تمزّره A . v. Also *milk.*

Sucked, مکیده ، کمیده ، مزیده . *Any thing sucked,* رضع A .

A sucker (*one that sucks*), مکث کش ، مکنده ، کمنده ، نهال A ، شاکچه ، شاک ,(*a young twig*)—. راضع A ، مرغوله A v. *Shoot.* — *The sucker of a vine,* شاخ انگور ، غرز A (plur. غروز), سرغ A (plur. سروغ).

Sucking (*part.*), مکان ، راضع A ، منتصف A ، رضیع A ، مستابي A ، ملتبن A ، ملتبي A ، مرتضع A . *A sucking child,* طفل شیرخواره . *A sucking lamb,* عمروس A . *Sucking kids,* مققت A . *Sucking the fingers,* مرس A .

To SUCKLE, شیردادن ، ارضع کردن ، عجوساختن ، ترمید کردن.

Suction, مکش ، رضع A ، مصّ A ، تمصّص A .

SUDDEN, ناگهانه ، ناگهاني ، ناگه ، ناگهان ، فجاي ، فجاي . *A sudden accident or misfortune,* بلاي ناگهانه —. *Sudden death,* مرگ مفاجان ، موت ناگهانه . v. Under سرانجام. —*A sudden, unexpected accident,* وقوع ناگهانه ، فجات A ، ناگهاني . v. *Surprise.*

Suddenly (*on a sudden*), ناگاه ، ناگه ، ناگهان ، فجاة A ، بغتةً A ، فلتةً A ، بالبداهة A ، لاوقت A . *Dying suddenly,* توثب A . *Springing up suddenly,* افتيات A ، مفتلت A . *Seizing suddenly,* ناگاه گیري . *To rush upon suddenly,* فجاکردن ، هجم ساختن ، هجوم کردن ، مفاجات کردن . — *Suddenness,* ناگهي ، ناگهانگي ، فجات A .

SUDORIFICK (*promoting perspiration*), معرق A ، عرق انگیز ، خوي ساز . *Sudorifick medicine,* شربت عرق انگیز .

SUDS, لعاب صابون ، کف صابون .

To SUE (*beg, entreat*), نیازکردن ، با الحاح و ضراعت ، استدعا و استرجاکردن ، طلب ساختن . *To sue at law,* محاضرت ، دعوت ، محضر دعوت شدن ، داد خواستن ، داد خواه شدن ساختن . v. *To litigate.*

SUET, پیه ، چربي ، شحم A . v. *Fat, tallow.*

To SUFFER (*bear with patience*), صابر ، صبرو تحمل نمودن ، شدن ، صبرداشتن ، شکیبائي کردن ، شکیبیدن . v. *To bear, endure.* *To suffer loss,* زیان کشیدن ، نقصان کشیدن ، خسارت کشیدن ، ضرریافتن ، ایکاس کردن ، ایضاع ساختن —. *To suffer pain,* درد خوردن ، آزاریافتن ، رنج داشتن . *To suffer misfortunes,* محنتها کشیدن ، محنت کشي کردن ، محنت . *To suffer punishment,* معاقب شدن ، زده شدن ، بلا خوردن . — سیاست شرعیت خوردن ، عقوبت پذیرفتن ، معذب بودن . *To suffer or allow,* اجازت دادن ، دستور نمودن ، رخصت دادن . v. *To permit.*

Sufferable, برداشتني . v. *Tolerable.* — *Sufferably,* v. *Tolerably.*

Sufferance, suffering (*pain*), رنج ، درد ، آزار ، اضطراب A . —(*patience*), صبر A ، تحمل A ، بردباري ، شکیبائي . v. *Moderation.* — (*toleration*), اجازت A ، پروانگي ، رخصت A . v. *Permission.*—*Long-suffering.* v. *Patience.*

Suffered (*endured*), کشیده .—(*permitted*), مجاز A ، جایز A ، اجازت کرده شده .

A sufferer (*one who suffers pain or loss*), رنج دار ، درد خور ، آزاریاب ، زیان پذیر ، خسارت گیر ، مضرت دار ، گزند خور . —(*one who permits*), مجوز A ، اجازت دهنده ، رخصت نما .

To SUFFICE (*to be sufficient*), بس شدن ، کافي شدن ، وافر شدن ، کفایت کردن ، اکتفا ساختن ، فراوان شدن . v. Also *to supply, afford, satisfy.* — *To suffice for any purpose,* جهت امري کفایت کردن .

Sufficiency, کفایت A ، اکتفا A ، کفاف A ، وفور A . v. *Competence.*—*Self-sufficiency,* خود بیني ، خود پرستي .

Sufficient, بس ، کافي A ، وافي A ، فراوان ، وافر A ، بقدر احتیاج ، قنعان A . v. *Enough, plenty.* *Self-sufficient,* خود بین ، مختال A .

Sufficiently, بس ، باکفایت ، وافراً A .

To SUFFOCATE, خفه کردن ، خبه ساختن ، خندیدن ، خفیدن ، نفس گرفتن ، تنگ نفس ساختن .

Suffocated, خفه کرده شده ، خفیده ، خبه کرده شده ، دم گرفته . *To be suffocated,* خفیده شدن ، خفدیده دم ، گرفته شدن ، تسبیده شدن ، تسبیدن ، تنشیدن ، تنسیدن .

Suffocation, حبس النفس ، خفه ، خبه ، خبکث ، دم گرفتگي ، رس .

SUFFRAGE, A قول , طرفداري . v. *Vote.*

To SUFFUSE, ريزيدن , ريختن , انشاندن , پاشيدن . v. *To diffuse.—Suffused,* ريزيده , ريخته , انشانده , پاشيده . *Suffusion,* ريزش , انشان , پاشش .

SUGAR, شكر , A سكر , A ابو الشفا , شرنگ , ابر . — A *species of dry sugar,* A فلن . *Sugarcandy,* A قند , شكر قند , ابلوج A , طبرزد شكر , نباتي شكر , مصري . *Broken sugar-candy,* A مبرت . v. *Candy. Fine or refined sugar,* A نبات , نبات شكر . *Sugar of roses,* گلبشكر , گلكند . — *A dealer in sugar,* شكر فروش . *Sugar-lipped,* شكر لب . — *Sprinkling sugar,* شكر ريز . *Bearing or producing sugar,* شكربار . *A piece of sugar,* شكر پاره . *Bread baked with sugar, &c.* شكر پيره , شكر بره , شكر پروه . *Gathering sugar,* شكر چين . *The sugar-cane,* ني شكر . *A sugar-chest (also a plantation of sugar-canes),* شكرستان . *Dressed with, preserved with, or made of, sugar,* شكرين . *Sugary,* از شكر , شكر آميز , شيرين . v. *Sweet*

To SUGGEST (*hint*), ايما دادن , اشاره دادن . — (*advise*), پند دادن , نصيحت دادن .

Suggestion (*hint*), A اشاره , A ايما . — (*advice*), پند , A نصيحت .

SUICIDE, خودكشي , خود هلاكي , قتل نفس , ميرتني . — (*the person*), خود كش , خود هلاك , ميرتن , A قاتل النفس .

A SUIT (*set, number of things corresponding to one another*), سلك , نظام A , سلسله A . — (*regular order*), سلسله , اسباب . v. *Series.* — (*retinue*), خدم وحشم , حشمت A , سواري . v. *Train.* — (*a petition, address of intreaty*), A عرض , نيازمندي , استغاثه A , درخواست , خواست , عرضداشت . v. *Also law-suit.* — (*courtship*), خواستگاري , طلب عورت . — خواهش

To suit (*agree with*), سزاوار شدن , شايسته شدن , شايستن , موافق شدن , لايق شدن , نسبت داشتن , مناسب شدن , موجه شدن , سازگار گرديدن , مشاكل بودن , موافقت داشتن . — (*to fit, adapt*), لايق , مناسب كردن , زيبيدن , سزا شدن , مشاكل , موافقت دادن , سزاوار كردن , موافق كردن , ساختن , منطبق , چسپيدن , چسپانيدن , شايسته گردانيدن , كردن , هموار ساختن , كردن .

Suitable, سزاوار , لايق A , مناسب A , موافق A , شايسته , يكسان , واجب A , همتا , مطابق A , درخور , سازگار , سزا , مماثل A , مانند .

Suitableness, مناسبت A , موافقت A , شايستگي , مطابقت A , همواري , سازگاري , سزاواري , لياقت A .

Suitably, لايقانه , سزاوارانه , با مناسبت , با موافقت , شايستگي .

A SUITOR, طالب زن , خواستگار . v. *Lover.* — (*a petitioner*), مستغاثي A , مستدعي A , ملتمس A , داد خواه , نيازمند . v. *Suppliant, candidate.*

SULLEN, درشت , ثقيل A , سيه درون , تيره ضمير , نا خوش . v. *Gloomy, angry, morose, malignant, obstinate.*

Sullenly, درشتانه , ثقيلانه , تيره ضميرانه .

Sullenness, درشتي , ثقالت A , سيه دروني , تيره ضميري , ثقلت A . v. *Moroseness, malignity, obstinacy.*

To SULLY (*soil*), چركين كردن , پليد ساختن , آلودن . v. *To tarnish, dirty, stain, spot* — *To sully (another's) reputation,* معيوب كردن , بد نامي دادن , عيب گفتن . v. *To revile.*

A sully, A عيب , لكه , رسوائي , بد نامي . v. *Spot, blemish, disgrace.*

Sullied, معيوب A , عيبدار , پليد شده , چركين , آلوده .

SULPHER, A كبريت , گوگرد , گوگرد زرد . *Sulphureous, sulphery,* پر گوگرد , كبريتي , كبريت دار , گوگرد آميز . *Sulphureousness,* گوگرد داري , اثر كبريت .

SULTAN, A سلطان . v. *King.* — *Sultana, sultaness,* سلطانه . *Sultans,* A سلاطين , A سلاطت . *A sultanry, the office and dominion of a sultan,* A سلطنت . v. *Kingdom.*

SULTRINESS, سخت گرمي , تابداري , A حمت , حرور A , A حمادي , سخنت عصيب . v. *Heat.*

Sultry, بحره , حمي A , تابدار , نهايت گرم و بي هوا , سوزان , ناجر A , حار A .

A SUM (*of money*), A مبلغ (plur. مبالغ) . v. تومان . — *A sum total,* همگي , A جميع , A جمله . *A principal sum,* A اصل , مايه , مال , موئل . v. *Capital, principal. The sum (substance or result),* A حاصل , A محصل , A نتيجه (plur. نتايج) . *The sum or substance of a speech,* نتيجه كلام , محصل الكلام A . v. *Also summary, height, completion, compendium.*

To sum (*compute*), شمردن ، شمار ساختن ، حساب کردن ، جمع کردن ، احصا ساختن —(*to collect into a narrow compass*), محصل کردن ، تعدید ساختن ، جمله کردن ، مجمل ساختن ، اجمل ساختن . v. *To comprise, comprehend.* — *To sum up all* (*upon the whole*), القصه A ، الحاصل A ، في الجمله A ، عاقبة الامر A ، آخرالامر A ، عاقبة A ، نهايت الامر A ، والحاصل A ، مجموعاً A ، الغرض A ، غالباً A ، جملةً A

Summed, جمع کرده شده ، حساب کرده شده ، شمرده شده ، معدود A ، مجمل A .

Sumless, بي شمار ، بلا حساب . v. *Innumerable.*

SUMMARILY, ايجزاً A ، با اجمال ، اجمالانه ، مجملاً A ، ايجزانه .

Summary, موجز A ، مقتصر A ، مختصر A ، مجمل A ، ملخص A ، ملخص التفصيل . v. *Short, brief.* *A summary* (*compendium*), اجمال A ، مقتصر A ، اقتصار A ، مجمل A ، موجز A ، ايجاز A ، مجموعت A ، مختصر A ، فهرس ، سر دفتر .

SUMMER, گرما ، تابستان ، صيف A . *Summer rains*, ماحق A . *Summer heat*, حميمت A ، حميم A ، صيّف A . *A summer or main beam of a house*, باحور A ، حميمت A ، حميم A . فروار ، شاه ديوار ، شاه تير . v. *Beam.* *A summer house, a house for summer residence*, آفتاب ، تابستاني ، تابخانه ، مصيف A ، فروار ، خم ، سرمامرد ، خانه . v. *Villa.*—*A place constructed under ground for keeping provisions cool in summer*, ترمست A .

To summer or pass the summer, تقيظ ساختن ، تصيف کردن ، تقييظ کردن .

Summer (adj.), صيفي ، تيرماهي ، مرماني ، تابستاني — . *Summer provision*, (*also a summer campaign*), صايفت A .

SUMMIT, سر ، کلّه ، قلّه A ، راس A —. *The summit of a mountain*, راس الجبل A ، سر کوه ، قلّه کوه ، کيلن . v. *Top.*

To SUMMON, دعوت ، طلبيدن ، طلب کردن ، خواندن ، احضار ساختن ، استحضار ساختن ، کردن مرافعت کردن . *A summoner*, محضر A ، دعوت کننده ، طلب کننده ، خواننده . v. *Also officer of a court, tipstaff.* — *A summons*, دعوت A (plur. دعوات A)، مرافعت A . *A judicial summons in writing*, اعلام خوانده ، طلب نامه ، نامه . *Summoned*, طلب کرده شده ، خوانده ، شده ، دعوت کرده شده .

A SUMPTER *horse*, اسپ ، اسپ بارکش ، اسپ کوتل ، اسپ رخت بار ، بارکي ، بارگير ، پالان کش .

SUMPTUARY, اخراجات پيوند ، خرج منسوب .

SUMPTUOUS, گران قيمت ، شاهانه ، بزرگوار ، بيش قيمت ، گران بها ، تيمني ، فاخره A . v. *Costly, rich, expensive, splendid, magnificent.*

Sumptuously, با عظمت ، شاهوار ، بزرگوارنه .

Sumptuousness, فر ، عظمت A ، حشمت A ، بزرگواري ، جلالت A ، جلال A . v. *Splendor, magnificence.*

The SUN, خورشيد ، مهر ، شمس A ، آفتاب ; also *less used*, ضح A ، ژنگ ، زير تنگ ، خاور ، خرشيد ، خر ، خور ، هوز ، سپهر ، سراج A ، الهت A ، عجوزه A ، ذکا A ، جونه ، غزالت A ، هور ، نيّر اعظم ، نيّره ، گو ، بيضا A ، شيد ، شرق A ، غورت A ، مهات A . *The sun's course*, طريق ، پردون ، قرص A . *The disk or face of the sun*, شمس ، کليچه . v. *Orb*: قرن —. *An idol of the sun*, شمست A (plur. شمسات A)، الهت A . *A worshipper of the sun*, آفتاب پرست . *The house of the sun* (*in astrology*), خانه آفتاب . *Exposed to the sun*, آفتاب رو . *A circle or halo round the sun*, شايورن ، سراچه افتاب . v. *Parhelion.*—*The sun illuminating the world*, آفتاب عالم آفروز ، آفتاب عالمتاب . *Sun and moon*, مهر ومه . *The light of the sun*, ضح A . *To expose to the sun*, در آفتاب نهادن ، اسخاد ، ضحيان کردن ، ضحا ساختن ، در تابش آفتاب نهادن ، تعفير کردن ، شدن —. *Any place exposed to the sun*, شرقت A . v. *Sunny.*—*To shine like the sun*, آفتاب آسا درخشيدن . v. *To shine.*—*The sun of religion* [a title or proper name], شمس الدين A —. *A sun-beam*, پرتوي آفتاب . v. *Beam, ray.* *A sun-flower*, آفتاب پرست ، خورپرست — . *Sunless*, بي آفتاب ، بلا شمس A .

Sun dial, دايره هندي ، الدّايرة الهندية A .

Sun-rise, طلوع آفتاب ، مطلع شمس ، طلوع ، شرقت A ، بسرت A ، اشراق A ، شرق افتاب . v. *Morning.* — *Sun-set*, غروب افتاب ، زوال شمس ، شام ، حلول خانه ، شفا A ، نصاب A ، ميل A ، غيبت A ، وقوب A .

SUNK (*immersed*), غرق شده ، زير آب زده —. *Sunk* (*gone low*), فرورفته . v. *To sink.*

Sunlike, sunny (*like the sun*), مانند شمس ، افتاب آسا — .

Sunny (exposed to the sun), آفتاب رو , شرقي . *A sunny place,* آفتاب , شرقت A , مصحات A , جاي افتاب رو .

Sunshine, آفتاب , روشني آفتاب , آفتاب A , ضوء الشّمس A , شعاع , لوامع A , نيرت A , نيران A , اشوع A , تيغ شمس , آفتاب , بهر , ژنگ , زنگ . v. *Light, ray.*

Sunshiny, پرتو انداز , رخشا , رخشان , آفتاب رخشا .

To SUP (*drink by mouthfuls*), جرعه جرعه خوردن . v. *To sip.*—(*to eat supper*), عشو كردن , شامه خوردن , عشا خوردن , تغدي و تعشي كردن . *To dine and sup,* طعم عشا اكل كردن . *A sup,* شربت A . v. *Sip.*

To SUPERABOUND, زيادة شدن , افزون آمدن , افزوني نمودن . v. *To overabound.*

Superabundance, زيادت A , زيادتي , افزوني , كثرت A . v. *Exuberance.*

Superabundant, افزون , زايد A , فضول A , فاضل A , كثير A , فايض A , مستغني A . *Superabundantly,* زايدانه , فضولانه , كثيراً A . v. *Exuberantly.*

To SUPERADD, زيادة كردن , افزون كردن , فضل كردن , تطليف كردن , اكثر نمودن , فضول ساختن , فضلت دادن . v. *To augment, increase.* *Superaddition,* زيادت A , افزوني , فضلت A . *Superadded,* زيادة شده , افزون شده .

To SUPERANNUATE, سالدار كردن . *Superannuation,* سالداري .

Superannuated, پيرشده , سالدار , سالخورده , سالديده , روز ديده , مسنّة A , مسن A , بدن A . v. *Old.*

SUPERB, عظيم A , بزرگوار , بزرگانه , شوكت مقرون , شاهانه , گران بها , گران مايه , دولتمندانه . v. *Grand, splendid, magnificent.*—*Superbly,* با عظمت . v. *Splendidly.*

SUPERCILIOUS, متكبّر A , مغرور A , پرغرور , مختال A , خود بين . v. *Haughty, contemptuous.* —— *Superciliously,* متكبّرانه , متكبراً A . — *Superciliousness,* تكبّر A , متكبّري , نخوت A , غرور A , خودبيني .

Supereminence, v. *Pre-eminence.*

SUPEREXCELLENT, بسيار خوب , نهايت گران بها , گران مايه , اسبق A , افضل A , اشمل A , فايق A . v. *Excellent.*

SUPERFICIAL (*external*), بسيط A , ظاهر A , بروني , نا عميق , سطحي A , صورتنما , مجازي A . — (*shallow, futile, trifling*), بيهوده , شغل A , سبكسر , بي معني , بي علم وعقل , بي فهم و دانش .

Superficially (*externally*), ظاهرانه , بطور سطحي , بي عمق , مجازاً A , خفّةً A , صورتاً A . — (*triflingly*), بيهوده , موافق بيهوده , شغلاً A , بطور هرزه .

Superficialness (*superficies*), ظاهري , صورت A , رو , بسيطت A . v. *Surface.*—(*triflingness. futileness*), بيهودگي , سبكسري , عدم عقل وعلم , هرزه گويي .

SUPERFINE, بسيار باريك , نازكترين , باريكترين . v. Also *superexcellent.*

SUPERFLUITY, *superfluousness,* زيادت A , زيادة , زيادگي , زيادتي , افزوني , فضل A , كثرت A . v. *Surplus, superabundance.*

Superfluous, زايد A , افزون A , فضول A , فاضل A , كثير A , مفرط A , ارمون A , متجاوز A . v. *Superabundant.*

SUPERHUMAN, بالا قوت ادم , فوق الانسانيت A , بالا طبيعت انسان .

To SUPERINDUCE, مظاهرت كردن , مطارق ساختن , زيادة كردن .

To SUPERINTEND, سربراهي كردن , اجراي كار كردن , سرداري كردن , نظارت كردن , مباشر شدن , مباشرت كردن . v. *To oversee.*—*Superintendance,* مباشرت A . v. *Oversight.*

A superintendant, سربراه , كار , سزاول , مباشر A , كاراگاه , كارفرما , كارگذار , وركار , ناظر A , سركار , سردار .

SUPERIORITY, دستبرد , تغلّب A , غلبه A , اوّليت A , بيشي , پيش دستي , استعلا A , استيلا A , اعتلا A , امتياز A , تقدم A , تقدّميت A , براعت A , برتري , بلندتري . *To affect a superiority over others,* تفوق كردن .

Superior, بلندتر , برتر , بالاتر , عالي A , عليا A , فوقاني , اكبر A , اعظم A , متغلّب A , اغلب A , ارفع A , بالاتر A , مصاعد A , زبر , مغرندي A or مغرندا , متجلل A , متفوق A , فايق A . v. *Higher, greater.*—*The introduction of an inferior to a superior,* ملازمت A . *To become superior,* اعتلا شدن , استيلا گرفتن , دست يافتن , بلندتر شدن , متغلب گشتن . — *To render superior,* تغليب كردن , تعزيز ساختن .

A superior, صاحب دستبرد , سردار , ريس A . ٢٠

Chief, lord. *A superior of a monastery,* ریس الرّهبان A، سرکردهٔ پادریان. v. *Abbot, prior.*

SUPERLATIVE, افضل A. —*Superlatively,* با مبالغت. —*Superlativeness,* مبالغت A. *A superlative noun,* اسمِ مبالغه، اسمِ تفضیل.

Supernatural. v. *Superhuman.*

SUPERNUMERARY, افضل A، افزون A، زیادهٔ از شمار A، فوق الحساب مرسوم A.

To SUPERSCRIBE, بالا نوشتن، بالاي چیزي نوشتن، سر نامه، خطّ را نوشتن.

Superscription, امضا A، سرنامه، خطّ، بالا نویسي.

Superscribed, با سرنامه، بالا نوشته.

To SUPERSEDE, باطل کردن، نسخ کردن، برطرف کردن، ابطال ساختن.

SUPERSTITION, عبادتِ، ایمانِ باطل، دینِ باطل، وسوسه A، وسواس A، وسوس A، رقیّت A، باطل.

Superstitious, صاحبِ عبادتِ، اهلِ ایمانِ باطل، خیالي، با ایمانِ باطل، وسواسي، متوسوس A، باطل. *Superstitiously,* بطورِ متوسوس، بوجهِ رقیّت.

Superstructure, v. *Structure.*

To supervise, supervisor, v. *To superintend, &c.*

SUPINE (*lying on the back*), مسدوح A، مدیح A، ستان. (*negligent, lazy, remiss*), سست، مهمل A، کاهل A، آهسته، غافل A، تنبل. v. *Careless, indolent, remiss, drowsy.* —*Supinely* (*on the back*), مسدوحانه. — (*negligently*), غافلانه، مهملانه. *Supineness,* مسدوحي. — (*carelessness*), باسستي، آهستگي، نابکاري، غفلت A، کاهلي، سستي، اهمال A. v. *Indolence, drowsiness.*

SUPPER, عشا A، شامي، شامه، عشي A (plur. اعشیت). *The Lord's supper,* عشاي رباني. *To give or receive a supper,* اعشا ساختن، تعشیت کردن. *Supperless,* بي عشا، غیرِ شامي.

To SUPPLANT (*displace or turn out by stratagem*), از کار، از حیله معزول کردن، از حیله عزل ساختن، سازي تغیرکردن، تصریع کردن. v. *To cheat: trip up.*

SUPPLE, ذابل A، خنث A، اسان معطوف A، متخنث A، متغني A. v. *Pliant, flexible, limber.* — (*yielding, soft, not obstinate*), ملایم A، نرم.

To supple (*make pliant*), ذابل کردن، خنث ساختن، نرم کردن، ملایم کردن، نرمه کردن. — (*to become pliant*), ذابل گشتن، منخنث گردیدن، نرم شدن.

A SUPPLEMENT, تمیمت A، تتمّه A، ملحقت A، تمام A، ذیل A.

Supplemental, supplementary, منسوب تمیمه، تتمه، پیوند.

Suppleness, مرانت A، مرونت A، ملایمت A، نرمي. v. *Flexibility: pliantness, compliance.*

SUPPLIANT, *supplicating,* نیازمند، ارزومند، ملتمس A، مبتهل A، متضرّع A، ملتجي A، متمنّي A. *In a suppliant manner,* نیازمندانه، با نیاز، ابتهالانه، بطورِ نیازمند.

To supplicate, نیاز کردن، رجا کردن، تضرّع ساختن، تضرّع، استدعا، استرجا کردن، التماس کردن، وابتهال با رجا کردن، لابه کردن، لوه ساختن، تمنّي کردن، متمنّي شدن، کردن افتقار نمودن، توجّی کردن. *To supplicate heaven,* ابتهال کردن، اقنات کردن. v. *To pray, implore, entreat.*

Supplication, نیاز، نیازمندي، التماس A، تمنّي A or تمنّا، استدعا A، استرجا A، رجا A، تضرّع A، لوه، لابه A، ابتهال. v. *Prayer, entreaty.*—*With the tongue of supplication and humility,* بلسانِ تضرّع وافتقار.

To SUPPLY (*give, yield, afford*), دادن، بخشیدن، عطا کردن. v. *To furnish.* — (*to succour*), یاري دادن، مدد دادن، معاونت کردن، اعانت کردن. v. *To fill, complete.* *To supply the place* (*of any thing*), عوض کردن، بدل کردن. v. *To substitute.* *To supply the place of* (*a person*), جاي شخصي پر کردن، جانشین بودن، قایم مقام شدن.

A supply (*succour*). مدد A، اعانت A، معاونت A، مساعدت A، یاري، نصرت A. v. *Subsidy.* — *To ask supplies or assistance,* استنصار کردن، استمداد ساختن.

To SUPPORT (*bear up*), برداشتن، احتمال کردن. — (*prop*), تکیه کردن، پشتي دادن، تسنید کردن، تعمید کردن. —(*to endure*), برداشت کردن، طاقت داشتن، صبر داشتن، تحمّل ساختن، احتمال نمودن، ممادات کردن. — (*to defend, befriend*), عنایت نمودن، حمایت دادن، یار بودن، دوست.

. شدن v. *To favour.—To maintain in necessaries or food,* عول ، روزي بخش شدن ، ضروريات معاشي دادن ، پروردن ، کردن ، رزق بخشيدن ، اورند ومطعم دادن . v. *To maintain. To support in the arms,* اعتضاد کردن . *To support (suffer) pain or torture,* درد کشيدن ، عذاب خوردن .

Support (prop), تکيه A ، پشتي ، پشت ، مسند A ، سند A ، لغشان ، پشتبان ، اعتماد A ، عماد A ، عمدت A ، عمود A —. *(assistance),* ياري ، مدد A ، اعانت A —. ملجا A ، لشن A *(necessaries of life, maintenance),* ضروريات معاشي ، پرورش ، روزي ، رزق A ، خوردني ، خوراک ، طعم A . — *The support of the state,* عمدت الدوله A ، عمدت الملک A ، [titles conferred on Nabobs, Vizirs, &c.] *The support of a family,* عمود A .

Supportable, برداشتني ، قابل برداشت . v. *Tolerable.*

Supported (propped), برداشته ، لغشيده . — *(suffered),* کشيده . — *(maintained),* پرورده . — *(assisted, favoured),* محمي A ، محفوظ A ، حمايت يافته ، منصور A . *To be supported or propped,* برداشته شدن ، لغشيدن ، مسنيدن ، پشتي — *(to be maintained),* پرورده شدن ، کرده شده . — *(to be assisted),* منصور شدن ، حمايت يافتن .

A supporter, بردارنده ، بردار *and, in composition,* محتمل A . v. *Prop.—(a maintainer),* پرورنده *(in comp.),* پرور ، پرورش ، خفيره ، ظهيره ، متحمل A ، پشت *(a protector),* — . دهنده ، صبيره A . v. *Patron, defender, assistant, comforter.*

To SUPPOSE, پنداشتن ، قياس کردن ، فکر کردن ، تصوّر ، وهم کردن ، خيال کردن ، کردن . v. *To think, imagine, conjecture, fancy.* — *(to admit without proof),* بي دليل پذيرفتن ، بي حجّت قبول کردن ، بي اثبات راست پنداشتن . *Suppose, suppose the case,* فرضا که ، فرضا .

Supposable, پنداشتني ، پنداشته شدن ، ممکن پنداشته شدن ، لايق خيال .

Supposed, پنداشته شده ، قياس کرده شده .

A supposer, پندارنده ، *(in comp.)* پندار ، صاحب خيال ، اهل زعم .

Supposition, suppose, supposal, پندار ، قياس A ، زعم A ، انديشه ، فکر A ، خيال A ، خيل A ، ظنّ A ، وهم A ، راي A ، تخمين . v. *Opinion, force, imagination.*

Supposititious, ساخته ، وضيعه A ، خيالي ، قياسي ، غير عيني . v. *Spurious, imaginary.*

To SUPPRESS *(conceal),* پوشيدن ، پنهان کردن ، ستر کردن ، اخفا ساختن ، مخفي کردن ، نهان داشتن ، مخفي داشتن ، ابطال ، باطل ساختن *(to abolish),* — . خاصيدن ، نسّ کردن ، ضبط کردن ، مغلوب کردن ، فرو کردن *(to subdue),* — . نمودن . v. *To quell, subdue, crush.—To suppress evidence,* خمر کردن ، لوت ، خبر اخفا کردن *To suppress intelligence,* . تخمير ساختن ، ساختن .

Suppressed (concealed), مخفي A ، مستور A ، پوشيده A ، فرو *(subdued),* — . مبطل A *(abolished),* — . زير پرده کرده شده ، مستخر A ، مغلوب A ، ضبط کرده شده ، کرده شده .

Suppression (concealment), پوشيدگي ، خفا A ، اخفا A ، ستر A .

A suppressor, concealer, ستر کننده ، اخفا کننده . — *(an abolisher),* ابطال کننده ، باطل کننده . — *(one who overpowers),* فرو کننده ، غالب A ، ضبط کننده .

To SUPPURATE *(as a wound),* پختن ، ريش پخته شدن ، ريم کردن ، نضيج شدن ، قيح کردن ، غثّ کردن .

Suppuration, پختگي ريش ، غثيث A ، غثّ A ، نضج A ، قيح A .

SUPREMACY, مقدمت A ، اوّليت A ، سروري ، سرداري ، صدارت A ، رياست A .

Supreme, برترين ، بالاترين ، بلند ترين ، اعلا A or اعلي ، اکبر A ، علوي A ، عليا A ، مستقلّ A ، مطلق A ، اولي A ، صدرنشين ، اکرم A ، جلي الصّدر A ، عظمي A ، اعظم A ، غلبا A ، اغلب A ، فوقاني . *A supreme judge,* قاضي القضات A ، احکم الحاکمين A ، داور اعظم ، ميرداد . *Supreme power,* تسلّط A ، سلطاني ، کمال استقلال ، قدرت مطلق .

Supremely (extremely), نهايت A ، ازحدّ ، بسيار بسيار ، مطلقانه .

To surcease, v. *To cease, stop. To surcharge,* v. *To overcharge, overload.—Surd,* v. *Deaf, unheard.*

A SURCINGLE, تنگ ، زين بند ، پشماگند ، برشک . v. *Girth.*

SURE *(undoubted, infallible),* يقين A ، ثابت A ، مقرر A ، معبود A . v. *Certain.—(safe),* امين A ، محقق A ، متحقق A

قديم A, (*firm, stable*), — . آزاد از خطر , محمي A , مسلّم A , — . ثابت قدم , پاينده , پايدار , متعين A , مقرر A , برقرار
Sure-footed, ثابت قدم , پايدار .

Surely, sure, to be sure, بي شك , بي گمان , بي شبهه , علي A , حقّا A , يقيناً A , علي التّحقيق , في الواقعي A , البته , مقرّرا A , برقرارانه . v. *Certainly*. — (*firmly*), الثّبوت . v. بي مخاطره , بلا خطر , (*without hazard*), — . پايدارانه
Safely, securely.

Sureness, يقين A , حقّ A , تحقيق A , زوال الشّك A . v. *Certainty*. — (*safety*), امين , سلامت A , سلم A .

SURETY, *suretiship* (*security, bail*), ضامني , ضمانت A , صبره , ضمن A , تكفّل A , كفول A , كفل A , كفالت A , ضامن A , — *A surety* (*bondsman*), اماني , امانت A , زعم A , پايندان , ضمندار , ضمين A , (كفلا , كفل plur.) كفيل A , حميل A , زعيم A , صبير A (pl. صبراء). v. *Bail, hostage*: also *sureness, certainty*: *support*: *ratification, confirmation*.

SURFACE, رو , وجه A (plur. وجوه), صفيحه A , صفائحه , سطح A , جهت A , بسيطت A , بساط A , جبوب A . v. *Face, outside, superficies*. *The surface of the ground*, روي زمين , ارض , وجه , جدت A , الخفان A , اديم A (plur اياديم). *The surface of water*, روي آب , طلل ما . *Water extending over a great surface*, سيلاب , رقّ A . *The surface of the heavens*, سپهر , رق . v. *Sky*.—*The surface of the globe*, بساط كون و مكان . — *Dust on the surface*, صعيد A . v. *Dust*. — *A hilly surface*, ظهر A .—*A level surface*, سطحت A . v. *Level, plain*.—*Six surfaces*, شش جهت , or جهت . شش . v. *Cube*. —*Looking at*, or *considering only the surface*, ظاهربين , ظاهر نظر .

To SURFEIT, سير كردن , سيري دادن , شبع ساختن , اشباع كردن , آغاليدن , ابا دادن , كراهت آوردن , غوريدن , مثمنع ساختن , نا خوشمنش كردن , كاويدن , مخمور كردن .—*To surfeit* or *be surfeited*, سير شدن , شبع يافتن , كراهت گرفتن , ممتليت داشتن , ابا پذيرفتن , آغاليده شدن , منش گشتن , مخمور بودن .

A surfeit, سيري , شبع A , شباعت A , آغال , امتلا A , نا , نا خوشمنش , ابا A , كراهت A , ثقلت A , ممتليت A , خوشمنش . v. *Repletion*.

Surfeited, سير كرده شده , آغاليده شده , غوريده , ممتليت دار , مخمور A , كراهت گير , ابا نما .
A surfeiter, سيركننده . v. *Glutton*.

A SURGE, موج A (plur. امواج), خيزاب , اباب A , ستونه . v. *Wave*. *Surgy*, پر امواج , موج خيز .

A SURGEON, كرّا A , جرّاح A , حاجم A , حجّام A , اسي A (plur. اسات A), فصّاد A , بربر . v. *Barber, bleeder*.
Surgery, جرّاحي , جرو ح , علم .

SURLILY, ترشانه , با عنف . v. *Morosely*.

Surliness, درشتي , زستي , تلخي , ترشي , وعقت A , ثقلت A , بي حلمي , بي نرمي . v. *Moroseness*.

Surly, ترشت , زست , تلخ , ترش , مردم تيز مزاج , بهلق A .

A SURMISE, وهم A , خيال A , مخيلت A , گمان , شبهه A . v. *Suspicion, conjecture, doubt*.

To surmise, وهم كردن , خيال ساختن , گمان كردن , مخيلت كردن . v. *To suspect, imagine, suggest*.

To SURMOUNT, ظهور ساختن , استيلا كردن , غالب شدن , مسابقت كردن , غلبت ساختن , گذشتن . v. *To conquer, surpass*.

Surmounted, مغلوب A .

Surmountable, ممكن مغلوب شدن , قابل مغلول شدن .

A SURNAME, لقب A (plur. القاب), تخلّص A , ورنامه , نبز A (plur. انباز), نبزه A , نزب A , قزي A . *Any surname adopted by a poet*, تخلّص A . *To give a surname*, لقب دادن , تلقيب كردن , تخلّص نمودن , تنبيز ساختن , ورنامه , نهادن , تلقّب كردن , منسوب ساختن .

Surnamed, ملقّب A , متخلّص A , ورنامه دار , منسوب A .

To SURPASS, پيشي يافتن , گذشتن , سبق كردن , سبقت , ساختن , غالب شدن , فايق شدن , پيش دستي يافتن , تقدم , داشتن , امتياز نمودن . v. *To excell, exceed*. — *Surpassed*, گذشته شده , مغلوب A , مفضول A , مسبوق A . *Surpassing*, v. *Super-excellent*.

Surplus, surplusage, v. *Overplus*.

To SURPRISE (*come unexpectedly*), بي خبر رسيدن , ناگهان .

—(to astonish by something wonderful), آمدن , بدہ کردن حیران , متحیّر کردن , متعجّب کردن , عجبناک گردانیدن —(to confound, perplex), سرگردان , کردن حیرت انگیختن , حایر بایر , سراسمه کردن , آشفتن , آشفته نمودن , کردن , اضطراب کردن , مضطرب کردن , تهویل ساختن , کردن .

A surprise (surprizing, coming upon unawares), مفاجات A , مغالتت A , بدہ A , تفلّت A . —(sudden confusion or perplexity, اضطراب ناگهاني A , آشفتگي , تهویل A . — Surprising (wonderful), adj. عجیب A , عجبناک , بدیع A , حیرت , عبرت آمیز , انگیز .

Surprisingly, عجبانه , عجبناکانه , باحیرت , غریبانه .

Surprized (taken by surprize), ناگاه گرفته , بیخبرانه گرفته , مضطرب A , آشفته شده , —(confounded, perplexed), غافل گرفته , مات . To be surprized or taken by surprize, ناگاگرفته شدن , سرگردان —(to be confounded or perplexed), بي خبرگرفته شدن , آشفته شدن , مات شدن , —(to be filled with wonder), شدن , عجبناک بودن .

To SURRENDER (yield, deliver up), سپرد کردن , سپردن , گردن —(to yield up one's self, تسلیم کردن , تفویض کردن —. ترکش ریختن , سپرانداختن , خودرا تسلیم کردن , نهادن . To surrender on terms, بشرط , برعهد و پیمان تسلیم کردن . Surrendered, تسلیم کرده شده , سپرده شده . اطاعت نمودن .

Surrender, سلم A , استسلام A , تسلیم A , تفویض A , سپرد , اطاعت A . v. Submission. They demanded the surrender of the fort, تکلیف تسلیم حصار طلب کردند .

SURREPTITIOUS, v. Fraudulent, clandestine.

Surreptitiously, v. By stealth, clandestinely.

Surrogate, v. Deputy, delegate.

To SURROUND, احاطه کردن , محاصره کردن , گرد کردن , غالیدن , مدیر نمودن , دورساختن , احصار کردن . To surround (or invest) a town, حصار کردن , محاصره ساختن , احصار کردن , حصر کردن , شهري را محاط نمودن .

Surrounded, منحصر A , محاط A , گرد کرده شده .

Surrounding (part.), محاصر A , محیط A , گرد کنان , مستحصر A . A high wall surrounding a palace, شهدیوار .

A SURTOUT (great coat), لباده A , باراني .

To SURVEY, نگران شدن , نگرستن , نظر کردن , نگاه کردن , پیمایش , پیمودن , —(to measure), v. To view. مباشر شدن . مساحت کردن , کردن .

Surveying (the science of measuring land), علم مساحت A , مساحت .

A surveyor, ناظر A , مباشر A , نگاه بان , نگاه کننده , v. Inspector, overseer, superintendent. — A land-surveyor, مساح A , مساح الارض A . — Surveyorship, مباشرت A — (land surveyorship), صنعت مساح .

To SURVIVE, باز , دیرزیستن , پس از دیگري زیستن , باقي شدن , ماندن . — Surviving (part.) پس زنده . — A survivor, پس زیهنده .

SUSCEPTIBLE, susceptive (capable of receiving), پذیر , کننده . —(in comp.), پذیر ; as عشق پذیر susceptible of love.— (tender-hearted), دلگرم , ملایم A , نرم دل .

Susceptibility (capable of admitting or receiving), قابلیت , انفعال A , پذیرکردن . Susceptibility or tenderness of heart, ملایمت A , نرم دلي .

To SUSPECT, ریب کردن , گمان بردن , شک داشتن , بد ظن گرفتن , وهم کردن , درگمان بودن , شبهه داشتن , متهم شدن , توهم پذیرشدن , تهمت دادن , گمان گرفتن .

Suspected, متهم A , درگمان داشته , مظنون A , تهمت زده , ظالع A , ظنین A , محتمل A , مابون A . v. Accused.

To SUSPEND (hang up, make to hang by any thing), آویزکردن , برآویزساختن , درآویختن , برآویختن , آویختن , معلّق نمودن , تعلیق ساختن , آویزان نمودن . v. To hang. —(to interrupt), اهمال کردن , مقطع ساختن , قطع کردن — (to delay, hinder), بازداشتن , وپس انگندن , موقوف کردن , معارض شدن , منع کردن . To suspend. (from an office), براي مدتي برطرف کرده شده , معزول کردن . v. To dismiss.

Suspended, معلق A , براویخته شده , آویخته شده . v. Hung up. — (interrupted), شکسته , کسسته , مقطوع A — (delayed), بازداشته شده , موقوف A . Suspended from an employment, ازخدمت براي مدّتي معزول .

SUSPENSE, شکّ A , شبهه A , تردّد A , تذبذب A , دودلي , اقدام و احجام A . v. Hesitation: stop.

SUSPENSION (hanging up or by), آویختگي , آویزش , تعلیق A , نشل A . v. Also suspense. — (interruption),

Suspension, وقف A , توقّف A .—(*delay*), کستگي , انقطاع A . *Suspension from office*, عزل از خدمت .

SUSPICION, وهم A , شبه A , گمان , ريب A , ريبت A , ظنّت A , ظنّ A , تهمت A , انديشه , توهّم A , شكّ A , قرنت A , اشتباه A , شايبت A , احتمال A , سگال , مظنّت A , (plur. قرف), A تفريق A , خنعت A , رغلت , بدگمان .— *To remove suspicion*, وهم زايل ساختن , دفع شبهه كردن . *To create suspicion*, وهم انگيختن , درگمان انداختن , بد گمان , شكّ وشبهه دادن , ساختن .

Suspicious (*having suspicion*), وهمي , اهل شكّ A , مشتبه A , وهم .—(*causing suspicion*), بد گمان , گمان دار , ظانّ A , وهام A , انگيز , گمان آور , شبهه ده . v. *Jealous*. *To be suspicious*, در گمان بودن , پر وهم شدن . v. *To suspect*. — *Suspiciously*, وهمانه , با شكّ , با گمان , با انديشه , بدگمانانه .

To SUSTAIN, برداشتن , اعتماد ساختن , عمد كردن , مسند ساختن , وركردن . v. *To support*? *prop*.—(*to endure, suffer*), برداشت كردن , صبر داشتن , تحمّل نمودن .—(*to maintain, keep*), پروردن , پرورش دادن , تكفيل كردن , كفل , ساختن . *Sufficient to sustain life*, كفايت A , كفيت A , بلغت A .

Sustainable (*possible to be borne up*), ممكن برداشته شدن .—(*possible to be endured*), قابل التحمّل A .

Sustained (*borne up*), برداشته شده . v. *Supported*.—(*endured*), كشيده شده . v. *Suffered, experienced, borne*.

A sustainer, v. *Supporter : sufferer*.

Sustaining (*part*.) برداران , مسند A . v. Also *suffering*.

SUSTENANCE (*victuals, necessaries*), ضروريات معاشي , پرورش , پروري , روزي , خوراك , خوردني , طعم A . v. *Food, maintenance*.

A SUTTLER, بنجاره , دكاندار لشكرگاه .

SUTURE (*seam*), درزت .—(*sewing up of wounds*), دوزر كتبت زخم , جراحت .

A SWAB, قسم خاك روبه كه در جهاز مستعل است , ستيفت روبه .

To SWADDLE (*a child*), طفل با قماط بستن , قمط كردن , سليل با طليان آراستن . v. Also *to beat, cudgel*.—*A swaddling band*, قماط A (plur. قمط), طليان A , رگو , رگوي , كتاس A , قمطات A .

To SWAG (*hang down*), تخترکردن , معلق شدن , فرو مايل بودن .

To swagger, a swaggerer, v. *To bully, &c.*

A SWAIN, جوان . v. *Youth : shepherd*.

To SWALLOW, فروبردن , درگلو فرو بردن , اوباشتن , اوباريدن , بلع كردن , خوردن , الوان خوردن , اكل كردن , ابتلاع كردن , مبتلع ساختن , تناول كردن , التقام كردن , تجرع ساختن , هطا كردن , نغب ساختن , تسمّل كردن , رم , ساختن . *To swallow wine*, شراب تسمّل كردن . v. *To drink*. *To swallow up* (*as the sea, a whirlpool, &c*.), غرق كردن , اوباريده كردن , بغرقاب . *The swallow*, حلق A , گلو . v. *Throat*.

Swallowed, فرو برده شده , اوباريده شده , درگلو فرو برده , شده . *To be swallowed*, فر و برده شدن , اوباريده شدن . *To be swallowed up* (*by the sea, &c*.), غرق شدن , غوطه خوردن .

A SWALLOW, خطاف A (plur. خطاطيف), پرستو , پرستوغ , پرستک , بالونه , بالوانه , يالبانه , خشاف A , چغنه , فاسترك , عجام A , باسيچ , پاسيچ . *The domestick swallow*, آرا ستك , چلاب , سنونو A , سنونوت A , سنونيت A , ارستو , كله . *The rock* or *mountain swallow*, وطواط A (plur. وطاوت , وطايط), كرنه , عوهق A . *The note of the swallow*, خاغا , وطّ A , وطوطت A .

SWALLOW WORT (*plant*), آرستو .

A SWAMP, ورطت A , اجم , خلاب , گلاب . v. *Marsh, fen*.—*Swampy*. v. *Marshy*.

A SWAN, جوچه , جويينه .

SWARD (*surface of the ground*), روي زمين . v. *Grass, herbage*.

A SWARM (*of bees*), دبر A , خشرم A , غنينه , جمع زنبور عسل . v. Also *crowd*.

To swarm, v. *To crowd, throng*.

SWARTHY, *swarth*, سياه چرده , قهوه رنگ , اسمر A (fem. اسمرا), معمور A , گندم گون . *Swarthiness*, گندم گوني , سمرت A , سواد A , سياهي , ادمت A .

A SWATH, عصابت A , بند , جبيرة A , دستارچه . v.

Band, swaddling-band, bandage, fillet. — *To swathe,* با
عصّابت بستن . v. *To swaddle.*

SWAY (*rule, dominion*), ٨ حكومت , مختاري , ٨ قدرت,
٨ اقتدار , توان . v. *Power, influence.*

To sway (bias, incline), مايل كردن , متوجّه كردن . (*rule*),
حكومت داشتن , مختار شدن , حكم فرمودن , ضبط وربط كردن .

[To SWEAR, سوگند خوردن , قسم كردن , حلف كردن ,
قسم باللّه كردن , *To swear by God,* تالي كردن , يمين ساختن
انالت ساختن , يمين باللّه كردن , بنام خدا سوگند خوردن ,
سوگند دادن . *To swear or administer an oath,* كنوع كردن .
v. *Under oath.*—*To swear falsely,* دروغ گواهي دادن , توريك
كردن , *Any place where one swears,* ٨ مقسم . *To swear
one another,* تقاسم كردن .

A swearer, قسم كننده or قسم خور or سوگند خور , سوگند خورنده
گير . v. *Blasphemer.*

SWEAT, خوي , ٨ عرق . v. *Perspiration.* — *To sweat,*
v. *To perspire: toil, labour.*

To SWEEP, روب , كشي كردن , روبيدن , رفتن , روفتن
قعف , جرساختن , سفن كردن , جاروب زدن , ساختن
كبت , كبوكردن . *To sweep together,* حوق ساختن , كردن
ساختن . *To sweep a house,* خانه روب ساختن . *To sweep
the ground,* خاك را رفتن . *To order or cause to sweep,*
روبانيدن . — *To sweep or carry off,* رفع كردن , برداشتن ,
برداشته بردن . *To sweep (pass with swiftness),* تيز رو بودن ,
— . تند رو بودن , باد چنان رفتن , تيز پر شدن (*to move pom-
pously, as sweeping the ground with a train*), ذيل كردن ,
خرامان شدن , موزون خرام رفتن , خرام كردن , تلحيف ساختن ,
قدميت نمودن , خراميدن .

A sweeper, كبت , كناست روب , جاروب كش , روبنده
كننده .

Sweepings, ٨ كبت , خاك روبه , كناست ٨ , رفته ,
٨ قمامت , خاشاك , كيا , كبي ٨ , كبا ٨ , سوارا , خس ٨ .
v. *Rubbish* —*Sweeping away (as a torrent),* ٨ بلوق .

SWEET, ٨ لذاذ , ٨ لذيذ , ٨ حلو , خوش , شيرين ,
خوش مزه , نوش , نوشين . v. *Delicious, luscious, grateful,
pleasing.* — (*mild, gentle*), ٨ ملايم , نرم , نرم دل , خوش ,
٨ لطيف , آهسته . v. *Soft, tender.* نازنين , نازك , شيرين ,
نا نمك زده (*not salt*)— . غير حميز , نا ترش , (*not sour*)—
نا , ناكبيث (*not stinking, as meat*)— . نا نمكين , غير ملح
آب , *Sweet water,* . باده شيرين , *Sweet wine,* — . مكبت
خوب , خوش بوي , *Sweet scented,* . آب خوش , شيرين
. سكوار , سمن بوي , رايحه v. *Odoriferous.* — *Sweet-tasted,*
خوش , خوش مزه . v. *Savoury.* — *Sweet-voiced, sweet-toned,*
. شيرين ادا , خوب آواز , خوش الحان , خوان v. *Melodious.*
v. . شكرگفتار , شيرين زبان , شيرين كلام , *Sweet tongued,*—
Eloquent.—*Sweet-faced,* خوب روي , پري روي , پري رخسار .
v. *Beautiful.* — *Sweet-tempered,* خوش خوي , شيرين شمايل ,
شيرين , شكرلب , *Sweet-lipped,* — v. *Temper.* . شيرين كار
دهن . *A sweetheart,* ٨ معشوق (fem. معشوقه). v. *Lover,
mistress.*—*A sweet-meat,* ٨ مربّه , ٨ حلوا (plur. حلويات),
٨ معجون (plur. معاجين) , ٨ نفايس . v. *Confection.* — *A
seller of sweetmeats,* حلوا فروش , حلواي , حلواجي .—*Sweet
basil,* ريحان , يكبن . v. *Basil.*— *Sweet cane (galingale),*
وژغ , وژ , ورژ , وج , الوج , الواه , خلنجان , سياري ,
پزوجش , بزا , فرز , فزر , بز , بزر , سرمه , ورق , ورج .
Sweetbriar, اسرون , گلنسرين , جلنسرين . *Sweet, sweeting
(a term of endearment),* جانم , جان شيرين (literally, *my
soul, my sweet soul*). v. Also *sweetness, perfume.*

To sweeten, شيرين كردن , احلا ساختن , تحليت كردن ,
لذيذ كردن , ربّ كردن , تربيب ساختن (*to make mild, to
soothe*), ملايم كردن , نرم ساختن , نواختن , تليين ساختن .
v. *To soothe.* — (*to make less painful*), درد تنيم ساختن ,
رنج مليّن كردن . v. *To mitigate, alleviate, palliate, soften,
reconcile.*— *To sweeten or grow sweet,* شيرين گشتن , حلو
گرديدن .—*Sweetened,* شيرين كرده شده , ٨ محلّي , ٨ مربي .
— *Sweetish,* مايل بشيريني , اندك شيرين .

Sweetly, باشيريني , با حلاوت , خوشانه , ٨ لذيذاً , با مزه.

Sweetness, شيريني , ٨ حلاوت . *Sweetness of temper,* خوش
خوئي , شيرين شمايلي , ٨ ملايمت .

To SWELL (*grow turgid*), متورّم شدن , آماس شدن , ورم ,
متفرّب , شاك گرديدن , منفوخ گشتن , آماسيدن , كردن
شدن , مضمغد گشتن . v. *To protuberate, grow.*—*To swell
with pride,* پر غرور شدن , خودبين بودن , مغرور گشتن , متكبّر
غضب , غضب خوردن (*with rage*),— . مجمر نشيم گشتن , گرديدن
. پرحميت بودن , قهر گرفتن , ناك شدن —*To swell (cause
to rise or increase),* آماسيده كردن , آماسانيدن , برآماسيدن ,

متخزب ,برآماهیدن , برآمهیدن , منفوخ نمودن , متورّم کردن , مغرور کردن (to raise to arrogance), — . خزب کردن , کردن . خودبین کردن , متکبر ساختن , پر غرور گردانیدن v. Also to heighten, aggravate. — To swell with wind, . پر باد کردن

A swell, or *swelling*, فلک , تورم A , ورم A , آماس , . افراز , جما v. *Protuberance, tumour.*

Swelled, ورم شده , برآماسیده شده , آماسیده شده , . برآماهیده شده , منفوخ A , متورم A *Swelled with repletion*, . مکتظ A , مکتوب A

Swelling (*part.*), آماسان , متورم A , متخزب A . *Having swelling breasts*, ناربستان , پرزول پستان , ضریع A (fem. ضریعه), کعوب A , کواعب (plur. کاعب A fem. کعوبت or A کعابت . v. Under *breast*.—*The swelling part of any thing*, A . فلک . v. *Swell*. — *The swelling* (*of the sea*), سام , وارم A , ورم A , آماس , —*A swelling*, خضرم A , طمو A . بیلس , مل , اسلع (plur. سلعت A , سند A , آمور , آمو v. *Tumour* —*A swelling on the head*, . سرسام *A swelling on the stomach or breast*, . برسام v. Also *protuberance, prominence.*

To SWELTER (*to be distressed with heat*), ازگرمی آزار . از حدت مضطرب بودن , یافتن

SWEPT (part. of *sweep*), رفته شده , A . مکنوس

To SWERVE (*deviate, wander*), گمراه شدن , بی راه شدن , . ضلال ساختن , ضال کردن v. *To stray, rove; ply, bend.*

SWIFT, سریع A , چالاک , چست , زود , جلد A , باد رفتار , تند رو , تیز پر , تیزگام , تیزرو , تیز , شتابنده , شتابان , میلب A , جودت A , طایره A , پشکول , باد پا , باد عنان , پروهش , بالاپال , دمان , هبهب A , هبهاب A , وشگرده . زالوج A , مزاق A , بصباص A v. Also *nimble, quick, speedy, ready.*

A swift, v. *Swallow, martinet; current.*

Swiftly, . باسرعت , با زودی , سریعاً A

Swiftness, عجلت A , سرعت A , چالاکی , چستی , زودی , تیزگامی , تیز رفتاری , تیز روی , تندی , تیزی , جلدی , همازی , عجل A , تیزپری , تند روی , بد رفتاری , باد پایی . شتاب زدگی v. *Nimbleness, velocity, celerity, rapidity, quickness.*

To SWILL, *swig*, شراب خوردن , نوشا نوش آشامیدن , . باده پرست بودن v. *To drink*. —*A swiller*, v. *Drinker, drunkard.*

To SWIM, مسباحت کردن , شناوری کردن , شنا کردن , شناع , شناریدن , شناویدن , سباح شدن , شناب ساختن , شانتن , سنابر شدن , سناب کردن , سناو ساختن , کردن . عوم کردن , سرب ساختن , سبح کردن , آهنگیدن , آدنجیدن v. *To float, glide.*—*To swim* (*as the head*), سرگرده بودن , دوار , دواره داشتن , سرگیجه درامدن , سرگردان شدن . گرفتن

A swimmer, سبّاح A , شناد , سنابر , سناور , شناور , سبوح A (plur. اسباح), عوام . مدالج A , *A bold swimmer*, . دلاور شناور

Swimming, شنا , شناع A , شناوش , شنابری , شنار . *A swimming in the head*, سرگیجه , رنجه , دوار , دوار , دواره , . سرگرد v. *Vertigo, dizziness, giddiness.*

SWINE, خوک , خنزیر A (plur. خنازیر), رتات A . v. *Hog, pig, sow.* — *A swine-herd*, . خوک بان

A SWING (*rope on which they swing*), جانبازی , باد پیچ , بالوازه , بارام , وازنج , پرموزه , چنبلول , مهد A , دودات A , رجاحت A , باد پنج . (*the motion of a swing or any thing similar*), . جنبش چنبلول

To swing (*on a rope*), بجانبازی , بباد پیچ جنبش کردن . بچنبلول جهیدن , تفت کردن , جنبان شدن v. Also *to whirl, wave, brandish.*—*To swinge*, v. *To lash, whip, punish.*

Swingeing, swingeingly, v. *Huge, great, vast, &c.*

To swingle, v. *To dangle*, — *Swinish*, v. *Hoggish.*

A SWITCH, عصیت A , تصیب A , شاخچه , . شاک v. *Twig.*

A SWOON, جان , سبت , غشیان A , غشی A , بی هوشی , . بی هوش v. *Fainting.* — *To swoon*, . منش کرد , سپاری . شدن v. *To faint.*

To SWOOP (*fall as a hawk on his prey*), دفیف کردن , . دوی ساختن *A swoop*, دفیف A , . دوی

To swop, v. *To change, exchange.*

A SWORD, شمشیر , تیغ , سیف A (plur. سیوف), صیلم A , اران A , دشنود , دشنه , منصل A , حسام A , مصمت A , مشفیه A , شغر , افرند , فرند A , وقام A

A sharp sword, شمشیر تیز، سیف برنده، شمشیر قاطع، قطاع A، اخشم A، لجّ A، آبگون، یطاف A، مضرب A. سیف برنده، صارم، سیف صارم، تیغ باران، جرازه A، صارم A، ذو A، قرضوب A (plur. قرانضبت)، قرضاب A، قسلق، الکریهت، صلت A، مهو A، مخذم A، مخذم A. *A long small sword,* مغول A، صراط A. *The point of a sword,* سر، نوک شمشیر، عجوز A. *A stud in a sword hilt,* سیف، عجوزه A، عران. *The edge of a sword,* مضرب A. v. *Edge.* —*Armed with a sword,* سیف دار، شمشیربردار، سیاف A. *A sword ornamented with gems,* شمشیر مرصع، سیف مجوهر. *To smite with a sword,* شمشیر، تیغ زدن، بلاکل A، برند زدن، مصلت ساختن. v. *To kill.*—*To fight with swords,* مجالدت کردن، مبالدت ساختن. *Shaped like a sword,* تیغ آسا، سیفانت A، سیفان A.

A swordsman (sword-bearer), شمشیربردار، سیف بردار.

A sword-cutler, تیغ گر، سیاف A، شمشیرساز.

SWORN, قسم خورده، سوگند خور شده.

A SYCOPHANT, ریشخند، چاپلوس، مفت خور، ینوشه. v. *Parasite, flatterer, informer.* —*Sycophantic,* صاحب خوش آمدي، با خوش آمدي، بروجه مفت خور، ریشخند آسا.

A SYLLABLE, هجا A، هجه A، هجو A. —*Syllabical,* هجا، هجوي، منسوب.

A SYLLABUS, فهرست، فهرس A. v. *Summary.*

A SYLLOGISM, قیاس A، دلیل A. *A perfect syllogism,* دلیل صحیح، قیاس صحیح الارکان. *A conditional syllogism,* قیاس استثنائي. *An absolute syllogism,* قیاس استقرائي. —*Syllogistical,* قیاسي، قیاس منسوب، دلیل پیوند. —*Syllogistically,* علي القیاس A، بروجه دلیل.

SYLVAN, روستائي، برّي، برّه A، کوهستاني، درختستاني. v. *Woody, shady, rustick.*

A SYMBOL, علامت A، نشان، نقیش A، نمونه، شعاره A (plur. شعایر).

Symbolical, علامتي، نقیش ساز، شعارنما. —*Symbolically,* با علامت، با نقیش. —*To symbolize,* علامت نمودن، نقیش ساختن.

SYMMETRY, موافقت A، مناسبت A، یکساني، برابري، بجاحت A، سجم A، سجعت A، اندام، هندام A، اندازه، براست، سرو سهي، یال و بال. v. *Proportion.*—*Symmetrical,* اندازه، خوش اندام، خوش ترتیب، هندام دار، موافق A.

SYMPATHETICAL, *simpathetick,* همحس، همطبع، هماحساس، همخوي، هم مزاج، هم رنج، هم درد.

Sympathetically, با همحسي.

Sympathy, همحسي، هماحساسي، همطبعي، همخوئي، هم دردي، هم رنجي، رقت A. *To sympathize,* همطبع و هماحساس و همخوي بودن، همحس شدن.

SYMPHONY, هماهنگي، ترانه، هملوازي، نغمه A، اتفاق نغمه. —*Symphonious,* v. *Harmonious.*

SYMPTOM, نشان، علامت A، اثر A. v. *Sign, token.* —*Symptomatick,* علامتي. —*Symptomatically,* با علامت، از علامت، موافق علامت.

A SYNAGOGUE, جماعت یهود، نهر A، کنامت A، کنیست A.

SYNCHRONICAL, *synchronous (happening at the same time),* همزمان، جموقت، همعهد. *A synchronism,* همزماني، جموقتي.

A SYNCOPE, غشي A. v. *Swoon.* —*(a grammatical figure cutting off part of a word),* حذف A، خبل A، اختصار A.

A SYNDICK *(the head, agent, or censor, of a publick body),* متوکل A، عرفت A، مباشر A، مفتش A.

To syndicate (past judgment), حکم کردن، قضا ساختن. v. *To judge.*

A SYNOD, جمعیت A، جمعیت علما، حفله A. v. *Assemble.*—*(a conjunction of the planets),* اقتران A. v. *Conjunction.*—*Synodical (relating to or done in a synod),* جمعیت منسوب، در جمعیت علما سخته و داده. —*Synodically (by authority of a synod),* بحکم جمعیت علما، از قدرت.

SYNONYMOUS *(having the same meaning),* هم معني، یکمعني، مترادف A. *A synonymous word,* لفظ هم معني، لفظ یکمعني (plur. الفاظ یکمعني)، کلمه هم معني (plur. کلمات هم معني).

A SYNOPSIS, مختصر A , مجمل A , اجمال A , جمله A . v. *Compendium, summary.*

SYNTAX, النحو A , علم نحو .

A SYRINGE, حقنه A . — *To syringe,* حقنه زدن .

A SYSTEM, قانون A , رسم A (plur. رسوم), قاعده A , طريق A , نظام A , دستور . v. *Rule, canon, method.*

Systematical, قانوني , قياسي , دستوري , موافق قاعده , — *Systematically,* علي القياس A , بحسب القانون A , رسمي . حسب الرسم A , موافق قانون علم .

[Such words as are frequently written with *sy*, which are omitted above, *as syphon, syren, &c.* look for, under *si*, as *siphon, siren*].

T.

T, at the beginning and end of words, has, in English, one uniform sound; and is expressed, in Persian and Arabick, by ت (as تقويت *strengthening, &c.*); and by ط, as طريق *a path, &c.*—Before *i* it takes the sound of *sh*, as *nation*; which in Arabick and Persian is expressed by ش (as شير *a lion,* جيش *an army*). But if *t* is preceded by *s*, it retains the hard sound, as in *question.* Before *h* it has two sounds; as in *thou* and *thing*. The letter ث, as pronounced by the Arabs, corresponds the nearest to *th* in thing; and the letter ذ to *th* in *thou.*

TABBY (*brindled*), پلنگ رنگ , نمرت A , لكه دار . v. *Spotted.*

A TABERNACLE, خيمه A , قبّت A , سايبان . v. *Pavilion, tent.*—(*a place of worship*), عبادتگاه .—*The tabernacle of the covenant,* قبّت الزمان A .

A TABLE (*any flat or level surface*), تخته A , لوح A (plur. الواح , الاويح), لوحت A , صفيحت A , محلي A , مجنبت . *A table with legs,* ميز . *A piece of leather or the like which serves for a table,* سفرة A (plur. سفر), تبريز . — (*or tray*), خوان , خون .—(*or table cloth*), سماط A . *A table or tray spread with victuals,* مائدت A , مايدت A (plur. موايد), دسيعت A . *A royal table* (*or entertainment*), شيلان . *A large table,* كندوري . *A silver table,* قذمور A , طستخوان . *A voider in which they carry dishes to and from table,* سني .

An accountant's table, a banker's table or counter, محساب A , صورت دفتر . *A table of accounts,* صراف دستگاهي . *A table on which dead bodies are washed,* تختة A , تنشر A . *A baker's table,* تخته نان پز , طام A . *A table on which shoemakers cut their leather,* تخته كفشگر . *A table of contents* (*to a book*), فهرست كتاب .—*Tables for chess, dice, &c.* كوبت A , طولي A , طوله A , عرصه A , تخته نرد . *Indian or arithmetical tables,* ارقام هندي . *Astronomical tables,* زيج . *Tables of navigation or of roads,* راهنامه . *Tables of daily expence,* روزنامه . *Tables made of palm-leaves,* نبيت A , نفيت A . — *To cover a table,* نشر مايده كردن , ميز آراستن . *Sitting at a table* (*a guest*), سفره نشين . *Sitting at the same table,* هممسفره , همخوان .— *A table or tablet, on which any thing is inscribed,* لوح A (plur. الواح , الاويح). *To turn the tables,* زير زبر ساختن . *A table decker,* خوانسالار , مخولند , تكه .

To table (*board with*), همخوان بودن , همسفره شدن . (*to catalogue*), دفتر كردن .

A table-cloth, دستارخوان , سماط A , سفرة A , منديل A , منديل الغمر A , كندوري , كنده روي , سفره پيشگيري .

Table-talk, الكلام الطعم A , گفت و گوي سفره .

A tablet, tablets, لوح A , تخته , سلم .

A TABOUR, *tabouret, tabourine, tabret* (*tambourin*), طبل A , طبنك , دمامه , عرطب A , دهل , قدوم A .—*A tabourer,* طبل زن , دهل باز .

TACIT, ساكت A . v. *Silent.*

Tacitly, ساكتانه . v. *Silently.*

Taciturnity, خاموشي , سكوت A , صمت A . v. *Silence.*

To TACK (*stitch or join together*), بهم دوختن , تلفيق , پيوستن , كردن . v. *To join, unite.*—*To tack or turn a ship,* جهاز گردانيدن .

A tack (*small nail*), ميخچه . (*the tacking of a ship*), گردانيدن جهاز .

Tacked (*joined with thread*), بهم دوخته . (*with small nails*), با ميخچه پيوسته .

TACKLE, *tackling* (*of a ship*), حبال كشتي , ريسمان جهاز , سازتها , سامان كشتي , اسباب جهاز , سرانجام جهاز . v. Also *arms, utensils, instruments.*

TACTICK (*relating to the art of ranging in battle, or the art of war in general*), علم، آرایش لشکر منسوب.

Tacticks, آرایش، سپاه ، علم، آرایش، لشکر.

A TADPOLE, ضندع، کوچک ، وزغچه ، غوکچي.

To TAG, پیوستن. v. *To tack, join.* — *A tag* or *point*, نوک، ، سر، رشته. *The tag of a lace* or *string*, سر ، نوک رشتک. *Tag rag and bob-tail*, v. *Rabble, mob*.

A TAIL, دم ، ذنب A ، ذنبه A ، ذنابت A (plur. اذناب ، ذنبات A ، ذنایب), دنبال ، دنباله ، دنب ، دنبه ، دمال ، دد ، رکیان A ، سبیبت A. *The dragon's tail* (*a star*), ذنب، تنین. *The tail of a robe* (*also of a beast, the appendix to a book, &c.*), ذیل A (plur. ذیول). *Having a long tail*, مذنب A ، ذیال A. *A short tail*, دمچه. *The tail of the eye*, دنبال، چشم. *The tail or train of a bird*, زمجي ، ذنابي. *A horse's tail*, عکوت A ، سبیبت A. *A sheep's tail*, دنبه ، الیت A ، وافر A. *A camel's tail*, عرس A. *A pigeon's tail*, دنیه A. *A scorpion's tail*, شولت A. *Wagging the tail* (*as a dog, subs.*), بصبصه A. *Clapping the tail between the legs* (*adj.*), کاسع A. *To turn tail* (*run away*), پشت دادن. v. *To fly, flee*.

Tailed, ذنب دار ، دنبال دار ، دنبارد ، دنباور ، دمدار.

A TAYLOR, درزي ، خماط A ، خایط A ، خاطه A ، جامه دوز، *A taylor who mends old clothes*, پینه دوز ، ناصح A ، ناصحي A ، نصاح A ، قراري. *A taylor's needle bag*, تل A.

To TAINT, آلایش کردن ، سرایت زدن ، بوسیده کردن ، اصابت ساختن. v. *To corrupt, infect.* — (*to stain, sully*), پلید ، پلیدن ، آوده ساختن ، آلودن ، لکه کردن ، عیب زدن کردن. v. Also *to imbue, impregnate.*—*To taint* (*be infected*), آلایش گرفتن ، سرایت پذیرفتن ، بوسیدن ، بوسیده شدن.

A taint, آلایش ، اصابت A ، سرایت A ، بوسیدگي. v. *Corruption, infection.* — (*stain, soil, spot*), لکه A ، عیب A ، آلودگي. v. *Blemish*.

Tainted, پلیده ، آلوده ، آلایده ، سرایت زده ، بوسیده ، اصابت پذیر ، عیب دار.—*Taintless*, بي آلایش ، بي سرایت ، بي عیب ، غیر لکه.

To TAKE (*seize*), گرفتن ، گرفت کردن ، گرفتار کردن ، ستادن ، ربودن ، اخذ کردن ، قبض ساختن ، ستاندن. (*to receive or accept*), پذیرفتن ، پذیر نمودن ، قبول کردن ، اتخاذ ساختن ، اختیار کردن ، تقبل نمودن ، اعتیاد ساختن. (*to comprehend, understand*), دریافتن ، دریافت کردن. (*to succeed or gain ground*), خیر داشتن ، عاقبت، موافق شدن. v. *To prosper*, — *To take away* (*deprive of*), عدم ساختن ، اعدام کردن ، محروم ساختن. (*to remove*), دفع کردن ، واکردن ، برداشتن ، نزع ساختن. — *To take care* (*to be cautious*), خبردار شدن ، احتیاط نمودن. v. *To beware.*—(*to be vigilant, attentive, careful*), چشم و گوش بودن ، بصیرت نمودن ، کمال، کوشش نمودن ، مشغول شدن ، شغل دادن ، انتباه داشتن ، آگاه شدن ، بیدار شدن ، دل آگاه شدن. (*to superintend*), تیمار داشتن ، مباشرت کردن. v. *To oversee.*—*To take care of the sick* (*attend as a nurse, &c.*), تیمار ، راعي شدن ، بیمار پرستي کردن. *To take care of a horse*, اسپ تیمار کردن.—*To take down* (*humble, reduce, depress*), ضبط و ربط ، سرفرو کردن ، اوباشتن ، فرو بردن. (*to swallow*), فروتن نمودن ، ساختن ، زیر کردن. (*to take down from a higher place*), اوبار کردن ، از مکان رفیع گرفتن ، فرود آوردن.—*To take from* (*derogate*), ذم ساختن ، مساوي کردن ، ملامت زدن ، غیبت کردن ، ددن کشاي غیبت شدن. v *To detract, slander*: also *take away, deprive.* — *To take heed* (*be attentive*), آگاه شدن ، مشغول شدن ، شغل دادن. v. *To take care, beware.*—*To take in* (*comprehend, contain*), شامل کردن ، احاطه کردن ، اشتمال کردن ، احتوي ساختن ، شمول ساختن. — (*to admit, permit to enter*), اجازت، دخول ، مدخل کردن ، دخول دادن. — (*to receive*), پذیرفتن ، قبول کردن ، اتخاذ ساختن ، نمودن. — (*to receive mentally*), دریافتن ، درخاطر نشان یافتن. v. *To understand*: also *to win.*—*To take oath*, سوگند خوردن. v. *To swear.*—*To take off* (*invalidate*), باطل ، بي قوت کردن ، ساختن.—(*to remove*), برداشتن ، وا کردن ، از جا رفع ساختن.—(*to with-hold, cut off*), بازداشتن ، قطع کردن.—(*to swallow*), فرو بردن ، اوبار کردن.—(*to purchase*), خریدن.—(*to copy*), نقل کردن ، تمثیل کردن ، صورت بند، اشترا کردن. *To take order* or *course with*, ضبط و ربط ، تسفیه ساختن. v. *To check.*—*To take out* (*of any place*), برآوردن ، بیرون کردن. *To take part*, حصه دار شدن ، بهره مند بودن. v. *To partake.*—*To take part with* (*favour another*), طرف داري کردن ، طرفدار شدن. v. *To stickle.*—*To take place* (*happen*), واقع شدن. *To take up* (*borrow*), استعارت ، استقراض ساختن.—(*to seize, arrest*), گرفتار کردن ، حبس ساختن ، کردن تخفیف ، برآوردن ، برداشتن.—(*to lift*), — (*to occupy or fill a place*), داخل شدن ، رفیع ساختن ، کردن

بهتر , اصلاح کردن (to reform one's life), — . متصرّف شدن . گردیدن v. Also to begin, stop, engross, engage, have recourse, adopt, assume, compromise, collect, levy.—To take upon (assume, claim, appropriate), دعوا کردن , دعوي کردن , ادعا ساختن , تخصیص کردن . To take up with (to be contented), قناعت , بي نیاز بودن , خشنود شدن , راضي شدن , نمودن —(to lodge with), با کسي نزول ساختن , نزل کردن , همخانه بودن —To take by the hand (to assist), دست گرفتن , دست گیر شدن . v. To patronise.—To take one another by the hand, مصافحت کردن.—To take with (please), پسندیده , شدن , خاطر نواختن , قرین حسن قبول شدن . To take an affront), طنز و سرزنش خوردن . To take prisoner, اسیر گرفتن , گرفتار کردن . To cause one to take, گیرانیدن . To take a bad presage, فال بد گرفتن . To take vengeance, اخذ انتقام کردن . v. To revenge.—Take (imper.), بگیر , گیر . Take care! (stand by), خبردار , دور باش , برو , هین .— (softly), آهسته , هي A , آهیز , خاموش .

Taken, گرفته شده , ماخوذ A , مقبوض A , متّخذ A . v. Seized.

A taker, گیرنده , قابض A . v. Captor, receiver.—(in comp.), گیر ; as a taker of enemies, دشمن گیر .

Taking (part.), گیران , قابض A , اخذ A .—(in comp.), گیر .

A TALE, قصّه A , داستان , دستان , افسانه , حکایت A , خرافت A . It is a well known tale, قصّه مشهور است .— A teller of tales, قصّه خوان . v. Fabulist. — An idle tale, حکایت بي اصل . Idle tales, ترّهات A . — Tale (number reckoned), حساب A , شمار . v. Reckoning. — A tale-bearer, چغل , سخن چین , ساعي A , غمّاز A , عیب گو . v. Informer, slanderer.—Tale-bearing (subs.), چغلي , سخن چیني , عیب گوئي . A tale (malignant intelligence), نمامت A , سعایت A , غمّارت A .

TALENT, talents (mental ability, faculty), قابلیت A , شمایل plur. A , ادراک A , فراست A , قوّت A , قدرت A , میهال A , علم A , عقل A , خصایص plur. A , خصلت A .

A TALISMAN, طلسم A (plur. طلسم , طلسمات). — Talismanick, طلسمي . v. Magical.

TALK (lapis specularis), کوکب الارض A , طلق A , ابرق A .—Talky, پر طلق , ابرقي .

To TALK, گفتن , گفت وگو کردن , کلام کردن , قول کردن , خطاب کردن , سخن راندن . v. To speak, prattle, chat, converse, relate.

Talk, گفتار , گفت وگو , سخن . v. Conversation, speech, talkativeness.—Publick talk, گپ , زمانه , سخن . v. Rumour. — Idle talk, سخن نا فرجام , هرزوات A .

Talkative, بسیارگو , زیاده گو , سخن ران , کلماني A , گویاک , قوّال A . v. Loquacious.

Talkativeness, بسیارگوئي , پرگوئي , کثرت کلام A , قیل و قال , قول , گفت وگوي . v. Loquacity, prate.

A talker, گوینده , قایل A , کلیم A , متکلّم A , سخن ران , یافه , بیهوده گو . An idle talker, زبان آور —(in comp.), گو . هرزه خوار , کو . v. Prater, boaster.

Talking (part.), گویان . v. Speaking.

TALL (lofty), بلند , رفیع A , علیان A , طویل A (fem. طویلت), هلقم A . v. High, lofty. — Tall of stature, بلند اندام , درازقد .— Any thing tall, علیت A .

TALLOW, چربي , پیه , شحم A , اهالت A . v. Grease, fat.

A TALLY, قطعه موافق . To tally, موافقت داشتن , موافق شدن . v. To fit, suit.

TALLNESS, بلندي , بالا , بلند اندامي , طوالت قامت .

A TALON, ناخن , چنگ , چنگل , چنگال , پنجه , خلب A , مخلب A . v. Nail, claw. To strike the talons into any thing, پنجه زدن , چنگل در زدن .

TAMARINDS, طمر هندي .

TAMARISK (plant), درخت گرم , گرمازک , طرفا A , اثل A , اج , ستاغ , کرو , توغ , تاغ , شورکز , تخیچ .

A TAMBORINE. v. Tabor.

TAME, رام , دست آموز , مطیع A , تابع A , متابع A , انوس A , انسي A , حمول A , ودیع A (plur. ودعا), وادع A , ذلول A , دعکن A , متفه A , پشکوک , مستانس A . v. Quiet, mild, gentle ; also spiritless. Tame (domestick), خانگي . A tame fowl, مرغ خانگي .

To tame, رام ساختن , دست آموز کردن , برد بار ساختن , تابع کردن , وادع کردن . v. Also to subdue, depress, conquer, crush.

Tameable, ممکن رامي ، قابل دست آموزي.

Tamely, بي وحشت ، با نرمي ، ملايماً A ، وراماند.

Tameness, ملايمت A ، اطاعت A ، دست آموزي ، رامي ، عدم وحشت ، آهستگي ، نرمي. v. *Mildness, gentleness, timidity.*

A tamer, ضابط A ، دست آموز كننده ، وارام كننده. v. Also *conqueror.*

To TAMPER (*practise with or solicit clandestinely*), كارسازي ، فضولي شدن — (*to meddle officiously, without propriety*), كردن بي شايستگي كردن ، بي طلب دست انداز شدن دركاري.

To TAN, بيراه ، پيراهيدن ، دباغت كردن ، دبغ كردن ، قهوه ، سمور كردن ، اسمر چرده ساختن ، (*to imbrown*) — شدن ، گندم گون گردانيدن ، رنگ ساختن. *A tan-pit*, دبغ گاه.

A TANGENT (*in geometry*), مماس A. *A sine, tangent, and secant*, جيب مماس و سهم.

TANGIBILITY, امكان لمس — *Tangible*, ممكن لمس ، لمس پذير.

To TANGLE, درهم كردن ، برهم درهم زدن. v. *To entangle, entwine, embroil.*

Tangled, برهم زده.

A TANK, آبگير ، استخر ، آبدان ، حوض A ، تالاب. v. *Pond, cistern, bason, reservoir.*

A TANKARD, كر ، كوزه. v. *Flaggon.—A tankard with a spout*, لولين ، لولين ، كوزه لوله دار.

TANNED, پيراهيده شده ، دبيغ A ، مدبغ A — *Tanned leather*, پوستپاري ، پوستپاره ، چرم مدبغ A.

A tanner, پوزگر ، پيراه ، دباغ A. *A tanner's house, a tan-house*, دباغ خانه.

To TANTALIZE, تصديع دادن كسي را از نمايش چيزي كه حصول آن ممكن نيست.

TANTAMOUNT, معادل A. v. *Equivalent.*

To TAP (*touch lightly, strike gently*), ضرب سبك زدن ، با لت نازنين نواختن. v. *To pat.—To tap (for the dropsy)*, نقب كردن. *The part of the belly where they tap*, منقب A. — *The instrument with which they tap*, منقب A ، منقبت A ، — دن تنقب ساختن. *To tap a barrel*, برميل نقب كردن.

A tap (gentle blow), ضرب سبك ، لت نازنين — (*a pipe at which the liquor of a vessel is let out*), لولبه برميل ، لوله دن.

Tape, نوار ، قور A. v. *Ribband, fillet.*

A TAPER (*candle*), موم ، شمع A ، قنديل A. v. *Candle.*

TAPER, *tapering*, گاودم. (*like a cone or pyramid*), مخروطه آسا شدن ، هرم مانند — *To taper*, مخروطه آسا ، هرم مانند گرديدن.

TAPESTRY, پرده ديواركه منقش ورنگين مع تصويرات باشد ، پوب ، پيشيا ، پيشيار ، پيشيان.

TAR, مهلت A ، كرف ، دجالت A ، قطران A ، قار سيال ، خشخاش A — *A tar*, v. *Seaman.*

To tar, با دجالت ، با قارسيال اندودن ، قطران ماليدن ، با قار سيال ، با قطران اندوده شده — *Tarred*, اندودن كردن ، اندوده شده.

A TARANTULA, رتيلا.

TARDILY, گران سيرانه ، بادرنگي ، ديرانه ، باديري ، تنبلانه. v. *Sluggishly, slowly.*

Tardiness, وكاهلي ، مكث A ، سستي ، ديري ، درنگي ، اهمال A ، وكال A ، كسل A ، بطي A ، گران سيري. v. *Sluggishness, slowness, delay.*

Tardy, بطي A ، كاسل A ، كاهل A ، سست ، دير ، درنگ ، وقاف A ، الحركت. v. *Slow, sluggish, dilatory.*

TARE (*a corn weed*), جليف A ، تلخ دانه ، وغل A ، دنقت A ، زوان ، زيوان ، (plur. اغفا) غفا A ، نوق A.

Targe, target, سپر. v. *Shield, buckler.*

A TARIFF (*commercial regulation*), نرخ بازار ، نرخ. *To establish a tariff*, نرخ مقرر كردن.

To TARNISH, بي آب ، بي جلا كردن ، بي رونق كردن ، بي فر و رونق تيره كردن ، پليدن ، آلودن ، كردن. v. *To soil, sully.* — (*to lose brightness*), بي آب شدن ، آلوده گشتن ، جلا شدن ، بي فر و رونق گرديدن — *Tarnished*, آلوده شده ، بي فر و رونق شده ، ناصاف شده ، بي آب شده.

To TARRY (*wait, stay*), ماندن. v. *To wait, stay.*

remain. — (*to be long in coming*), بازماندن ، دیري کردن ، v. *To delay.*—(*to wait for*), بطي الحرکت شدن . دیر شدن ، نگران شدن ، نظرکردن ، منتظر شدن .

TART, ترش ، زست ، تیز ، حامض A ، حریف A ، مضرس A ، v. *Acid, sour.*—(*sharp, severe*), آزاررسان ، درشت ، تند ، تیزمزاج ، عنفي A .

TARTAR (*of wine*), طرطیر A ، دردي ، دردي شراب .

TARTAR (*people*), تتار ، ترک . *Tartar plunderers*, تاتار یغما کار . *Tartars swift as the wind*, تاتار باد رفتار . *The wild Tartars*, تاتار بد تبار ، تاتار بد آیین . *Tartars plundering the enemy*, تاتار دشمن شکار .

Tartarick, تاتاري .

Tartarean, v. *Infernal, hellish.*

Tartary, ملک تاتار ، ولایت تاتار .

TARTLY (*sourly*), ترشانه ، حامزا A . (*acrimoniously*), درشتانه . (*with sourness of countenance*), با ترش روي .

Tartness, ترشي ، تیزي ، حموضت A ، حرافت A . v. *sourness.*—(*sourness of temper*), درشتي ، تندي ، تیزمزاجي ، عنف A .

A TASK, کار متعین ، کار و بار معین ، کار و کسب فرموده ، مصلحت A ، عمل نامزد . v. *Labour, employment, business.* —*A daily task*, کار روزینه ، عمل یومیه . *A task or lesson*, درس A .

To task, کار متعین کردن ، کار و بار فرمودن . *To take to task*, تنبیه کردن ، سرزنش گفتن ، طنز زدن . v. *To chide, reprove, rail.*

A task-master, کارفرما .

To TASTE (*to distinguish by the palate, to eat a little*), چشیدن ، لذت گرفتن ، مزه گرفتن ، ذایقه گرفتن ، ذوق کردن ، جاشني ساختن ، مزیدن ، لسام کردن ، لوس کردن ، عسل . *To taste repeatedly*, تذوق کردن ، بار بار ذوق ساختن . (*to have the taste, relish, or smack of*), لذت داشتن ، بذایقه ساختن . *To taste* (*enjoy intellectually*), رسانیدن ، مزه و ذوق داشتن ، بخاطر خوش مزه یافتن ، با دل پسندي دریافتن .— *To taste* (*feel or have the perception of*), احساس داشتن ، ادراک پذیرفتن . v. *To feel, try, perceive.*

Taste (*the act of tasting*), چشش ، چشیدن ، جاشني ، لوس A ، ذوق A ، طعم A ، تطعم A ، ترکیح A ، لسام A ، عسل . ذواق A ، مذاق A ، مزه ، لذت A ، ذوق A (*flavour*), قوت ذایقه A . v. *Relish.*—(*the sense of tasting*), ذایقه A ، خاي . (*intellectual perception*), احساس خاطر ، عقل A ، ادراک A ، تفهم A ، فهم A ، دریاب . *A taste* (*as a specimen*), جاشني . v. Also *essay, trial, experiment.* — *Having an exquisite taste or palate*, مذاق آشنا . *To give one a taste of any thing*, جاشني دادن ، اذاقت کردن ، تطعیم ، ساختن ، تعلیس کردن ، تلمیظ ساختن ، السام کردن . *Taste thou*, چش ، بچش .

Tasted, چشیده شده ؛ (*having any peculiar taste*), لذت دار ، ذوق دار ، مزه دار . *One who has tasted the sweet and the bitter*, چشنده شیرین و تلخ .

A taster, چشنده ، ذایق A ، ذواق A ، لوس زن . *A taster to a prince*, چاشنیگیر ، ذایق شاهي .

Tasteful (*savoury*), خوش مزه ، خوش ذایقه ، لذیذ A ، خوش گوار ، لذت دار ، ذوق دار . v. *Delicious.*

Tasteless (*having no relish*), بي مزه ، بي ذوق ، بي لذت ، نا خوش مزه ، بي نمک . v. *Insipid.*—(*having no power of perceiving taste*), بي قوت ذایقت ، بي مزاق ، غیر ذایقه . (*without intellectual relish*), بي حس و ادراک ، بي عقل و احساس . — *Tasteless water*, آب نا خوشگوار .

Tastelessness (*insipidity*), بي مزگي ، عدم مزه ، عدم نمک ، عدم حس (*want of intellectual relish*), بیخواني or بیخاني . (*want of power of perceiving taste*), عدم احساس خاطر و ادراک . عدم مذاق ، عدم قوت ذایقت .

A TATTER, پرزه ، ریزه ، پاره ، رقعه A ، درود ، دریه ، پرکاله ، حذاریم A ، پینه . v. *Rag.* — *To tatter* (*tear in pieces*), پرزه پرزه کردن ، ریزه ریزه کردن ، پاره پاره کردن ، دریه دریه زدن . v. *To rend, tear.* — *A mender of tattered garments*, پاره دوز ، پینه دوز . —*In tatters*, پرزه پرزه ، ریزه ریزه . *Tattered*, مرقع A ، پرزه پرزه شده ، پاره پاره ، دریه دریه . *A tattered garment*, جامه متقطع ، جامه مرقع ، چپاره . v. *Under garment.*

A tatterdemalion, اهل اجامه مرقع ، مرقع پوش .

TATTLE, گپ ، گفت وگو ، قیل و قول ، کنتار هرزه .

To tattle, گپ زدن ، گفت و گو کردن ، یاوه گفتن ، هرزه ، خوار شدن ، قیل و قول کردن . v. *To prate.*

A tattler, گپ زن ، گو کننده ، گفت و گو کننده ، هرزه خوار ، یافه گو . *v. Prater. Idle tattlers and slanderers,* بهمت هرزه خایان . *The idle tattlers of the times,* هرزه گویان زمان . شعار

A TAVERN, میخانه ، خرابات ، سجی خانه ، ماخور ، خمار خانه ، کلاته A ، خص A ، بتخانه ، تاجره A ، سگخانه ، بتکده . *A haunter of taverns,* خراباتي ، قلاش A . *A drunken company in a tavern,* ماخور . *A tavern keeper,* میخانجي ، خمّاره A ، مغ ، پیر مغان . *v. Host.*

TAUGHT (participle of *teach*), متعلّم A ، آموزانیده شده ، متعلّم A ، آموزانیده شده . *To be taught,* آموزانیده شدن ، تعلیم کرده شده شدن .

To TAUNT, طعنه زدن ، طنز زدن ، طعن گفتن ، سرزنش زدن . *v. To ridicule, deride, gibe, revile, reproach, insult.*

A taunt, طنزه A ، طعن A ، طعنه A ، سرزنش ، ملامت A ، بذله ، شتم A (plur. شتوم). *v. Ridicule, reproach. A taunter,* طنز و بذله گو ، طنز زن ، طعنه زن ، ملامت گو ، سرزنش کننده . *Tauntingly,* با طنز ، با طعن و سرزنش .

TAUTOLOGICAL, لجلج A ، لجلجه A ، تکریر سخن کننده .

Tautology, گفتن بتکرار ، لجلجي ، تکریر سخن .

To TAW (*dress white leather*), مسک پیراهیدن .

TAWDRINESS, عدم نزاکت ، بي لطفي ، عدم ظرافت .

Tawdry, بي نزاکت ، نا لطیف جامه ، بي ظرافت .

TAWNY, گندم گون ، سمور A ، کبود رنگ ، گندم جرده ، ورود A ، ورقا A .

A TAX, خراج A ، باج ، باژ ، باژه ، محصول A ، قطیعت A ، یاره ، وضیعت A . *v. Toll, tribute, custom:* also *charge, censure.—Taxes,* باج و خراج ، عرفیت ، تکلیف عرفیت ، رسوم عرفیت ، مالیت A ، مکس A ، تکالف A ، عوارض A ، مراسم شرع ، دیواني ، میري ، مال دیوان ، مال میري . *v. Revenue.—A capitation* or *poll-tax,* جزیه A ، خراج سر . *A tax upon effects,* خراج مال . *A tax upon lands,* مالگذاري ، طسق A . —*A tax-gatherer,* تحصیلدار ، باجدار ، بازگیر ، یاره گیر ، امین A ، بارخیمه ، ملتزم A ، کمرکجي T . *v. Under revenue.—Any office or place where taxes are received,* خراج خانه ، مقاطعت A (plur. مقاطع ، مقاطعات).

To tax, خراج نهادن ، باج نهادن ، تکلیف ساختن ، حمل باج کردن ، تلقیح کردن ، مکس کردن .— (*to charge, censure, accuse*), تهمت نهادن ، اسناد کردن ، شکایت ساختن ، ملامت کردن ، سرزنش گفتن ، بهتان و غمز زدن ، نمم و غمز زدن .

Taxable, لایق باج ، لایق خراج گذاري ، واجب التطیعت A ، قابل الوضیعت A .

Taxation (act of imposing taxes), مکرر کردن خراج ، طلبه باج . *v. Also tax.*

Taxed (also the person taxed), خراج گذار ، باج گذار ، مال گذار . *v. Tributary.*

A taxer, مقرر کننده باج و خراج .

A taylor, درزي ، خیاط A .

TEA, چا or چاي .—*A tea-pot,* چادان .

To TEACH, آموزانیدن ، آموختن ، آموزیدن ، آموزکردن ، تعلیم کردن ، درس ساختن ، تربیت کردن ، تادیب ساختن ، تعریف کردن ، تفهیم ساختن ، افاده کردن ، تدریس کردن ، تلقین ساختن . *v. To instruct, inform, tell.—To teach and learn,* افاده و استفاده کردن . *To teach and demonstrate,* افاده و تصریح ساختن . *To teach to read,* تدریس کردن ، درس . *To teach good manners,* ادب دادن ، فرهیختن ، مرتبي کردن . *Teachable, teachableness, v. Docile, docility.*

A teacher, آموزاننده ، معلّم A ، مدرس A . *v. Preceptor, lecturer.*

A TEAM (*of two horses, oxen, &c.*) جفت . *v. Yoke.*—(*of six or eight*), طوله A .

A TEAR, *tears,* اشک ، سرشک ، دمعت A ، دمع A ، آب چشم ، آب سیاه ، زرشک ، ادماع ، ادمع ، دموع (plur. زرم A ، صدا A ، غروب A ، ضح A ، مشل A . *A tear just starting,* عبرت A (plur. عبرات). *A torrent of tears,* سیل اشک ، اشک لاله گون ، اشک خون . *Tears of blood,* دمع دم .

To shed tears, اشک ریختن ، اشکبار شدن ، گریستن ، گریه کردن ، گریان شدن ، عبرکردن ، عبرات ریختن ، غرب ساختن ، مذري شدن . *v. To weep, cry. Apt to shed tears,* درمع A . *A flow of tears,* اشک جاري . *Eyes flowing with tears,* چشم اشکبار ، عین منهل A .

A TEAR (*rent, fissure*), چاک ، دره ، درز ، خرق A ، بذم A ، کستگي ، شگاف ، شقیقت A ، شق A ، دریدگي (plur. بذوع).

To tear, دریدن , دریده کردن , چاک کردن , شبرقت , خریشیدن , خراشیدن , *(to wound with the nails, &c.)*— ساختن خراش کردن , تظفیر ساختن , شنجودن , شخودن . v. *To scratch;* and under *nail.*—*(to split* or *make an oblong fissure),* شگافتن , شگافانیدن , چاک زدن , شق ساختن , خرق نمودن , هتر کردن . *To tear a garment,* جامه دریدن . *To tear the veil of chastity,* هتکت حجاب عصمت کردن , پرده دریدن . *To tear* (or *be torn*), پرده در شدن , عصمت دریدن , هتکت شدن , مشقوق بودن , منخرق گشتن , فرسودن , شدن v. Also *to rave, rant.* *To tear in pieces,* پاره پاردریدن .

A tearer, درنده , چاک کننده A , خارق A , خرق کننده .

Tearful, اشکبار . v. *Weeping.*

To TEASE (*fret, vex*), دلخراش , آزار دادن , تصدیع دادن , ساختن , اضطراب رسانیدن . v. *To plague, importune, torment.* *To tease (cotton, &c.),* حلج کردن , پنبه زدن , شاندن , واخیدن , فرناخیدن , تفدیک ساختن .

Teased (vexed), آزار رسیده , مضطرب A .

A teaser (tormentor), آزار رسان , اضطراب آور , مصدّع A .

A teaser of cotton, پنبه زن , حلّاج A .

A TEAT, سر پستان , ضرع A , ضروع A , مرضع A , طبي A , دیس A . v. *Breast, nipple, pap, dug udder.* — *To suck the teat,* پستان را مکیدن , پستان مجم کردن .

TECHNICAL, صنعت منسوب , پیشه پیوند , علمي , حکمي .

TEDIOUS (*slow, long, drawling*), دیرکش , دراز , طویل A , کاهل A , سست , ازمرده , موخّر A , گران سیر , دیر رو , بطي الحرکت A , عتم A . v. *Tardy, prolix.* —*(irksome, wearisome),* بیزار آور , آزار رسان .

Tediously (slowly), سستانه , با دیري , بگران سیرانه , تاخیر .

Tediousness (prolixity), تاخیر A , دیرکشي , تطویل A , تفسیل A , امتداد A — *(slowness),* کاهلي , گران سیري —*(weariisomeness, the causing of disgust),* ازمردگي , کاهل , حرکت سستي , خاطر ماندگي , بیزار .

To TEEM (*to be pregnant*), حامل شدن , حامله شدن , بار گیر بودن , باردار شدن . v. *To breed, bring forth, produce.* v. Also *to abound.* *A teemer,* v. *Breeder.*

TEETH (plur. of *tooth*), دندانها , اسنّ A , اسنان A . —

The back teeth, آسیا دندان . v. *Grinders.* *Having sharp teeth (adj.),* تیز دندان , سگدندان , برشام . *Nitre on the teeth,* طوامت A .

TEGUMENT, پوش . v. *Cover, shell, husk.*

TEINT, رنگ . v. *Colour.*

TELESCOPE, دوربین .

To TELL (*utter*), گفتن , کلام کردن , بیان کردن , قول کردن , سخن راندن , خبر دادن , خبردار کردن , اطلاع کردن . v. *To speak, relate, inform.* — *(to number, count),* شمریدن , شمار , کردن , حساب ساختن , عدّ کردن . *To tell or tell of (discover, betray),* سرّ کردن , خیانت سرّ کردن , سخن چینی شدن , سخن چیدن , وشکایت گفتن . v. *To blab.*

A teller, گوینده , سخن ران , متکلّم A . v. *Speaker, relator.*—*(in comp.),* گو , خوان . *A story-teller (liar),* دروغ گو — *(narrator),* قصّه خوان .

A tell-tale, سخن چین , خیانت سرّ کننده . v. *Blab.*

TEMERITY, گستاخي , بي هوشیاري , امّ النّدامت A , تهوّر A , بي تدبیري . v. *Rashness, imprudence, precipitancy.*

To TEMPER (*mingle*), مرشتن , آمیختن , خلاط کردن , ممزوج نمودن , اختلاط ساختن . v. *To mix, compound.* — *(to moderate),* معتدل کردن , اعتدال دادن , تعدیل ساختن , ملایم ساختن — *(to soften, mollify),* نرم کردن , قرار کردن , تلیین کردن , مسکون نمودن . *To temper (harden),* سخت کردن .

Temper (of mind, disposition, constitution), خو , خوي , مزاج A , مشرب A , طبیعت A , طبع A , خصلت A , سیرت A , جبلت A , کش , طینت A , سرشت , نهاد , امتزاج A , سجیت A , منش , مرد , حال , خاطر , منوال A . *To bring the constitution to a proper temper,* تعدیل مزاج کردن — . *An excellent temper,* مزاج معادت امتزاج , مشرب لطیف , سرشت شیرین , نهاد نیک . *Of an excellent temper, good tempered,* خوش خوي , لطیف مشرب , ساکن الطّبیع A , نیک , شیرین شمایل . *A bad temper,* مشرب نا لطیف , نهاد , طبیعت شرّ , بد خواهي . *Of a bad temper, ill tempered,* بد نهاد , بد خوي , بد طبیعت , بد سگال — . *Temper (calmness),* ملایمت A , سکونت A , آهستگي , فراغ . —*(moderation),* اعتدال A , حدّ A , بال , تیزمزاجي , عدم

اعتدال . *To lose temper* (literally *to throw away the veil of patience*), سرپوش انداز ,سرپوش انداز صبر و طاقت شدن , بودن .

Temperament, طبع A , طینت A , امتزاج A , سرشت , مرن A , طبیعت A . v. *Temper, constitution, mixture.* — *Temperamental*, v. *Constitutional.*

Temperance, temperateness (*in eating, drinking, &c.* پرهيز , پرهيزگاری , تقوي A , امساك A , رياضت A . v. *Abstinence.*

Temperate (*moderate, salutary, not excessive*), A معتدل , متوسّط A , صاحب اعتدال — (*not passionate, calm*), نا تيز , اهل , (*abstemious*) — نا غضوب A , آهسته , ملايم A , مزاج , هواي معتدل . *Temperate weather*, پارسا , پرهيزگار , پرهيز , با اعتدال , معتدلانه . *Temperately* (*moderately*), خنك هوا . با رياضت , پرهيزگارانه , با پرهيز , (*abstemiously*) — خنكانه . با , بلا غضب , بي تيزمزاجي , (*without violence of passion*) — ملايمت .

Temperature, A اعتدال , A فتورت . *Temperature of weather*, فتورت هوا , اعتدال هوا .

Tempered, A ممزوج , A معتدل . v. *Mixed.* — *Good tempered*, خوش خو . *Ill tempered*, بد خو . v. Under *temper.*

A TEMPEST, طوفان A , باد شديد , باد تند , باد سخت , عصف A , آشوب , عجّ A , روزگار سخت , باد روزگار , A مخرت . v. *Storm, hurricane, whirlwind:* also *tumult, commotion.*

Tempestuous, باد شديد پيوند , طوفان آسا , تيزهوا , تندباد . v. *Stormy, turbulent, tumultuous.*

TEMPLARS or *the order of the Knights Templars*, A دويت.

A TEMPLE (*place of worship*), مسجدگاه , عبادتگاه , مسجد A , مبعد A , معبد A , بيت الحمد A , پرستشخانه , طاعتگاه , هيكل , بهار , بيعت A , عمارت A . *A Christian temple*, v. *Church, mosque, synagogue.* *An idol temple*, بتخانه , آتشخانه , بتكده . *A temple of the Magi or worshippers of fire*, — دير مغان , دير , انوشب , انراباد , آتشگاه , آتش كده . *The temple of Mecca*, البيت A , المسجد الحرام A , كعبه A , مسجد شريف , ذات الودع A , بيت الحرام A , العتيق , مشعر A , مشعرالحرام A , بيت الله A . *The temples of Mecca and Medina*, A المسجدان . *A great temple*, مسجد — . مسجد خورد , مزكت A . *A small temple*, جامع . *Temples*, A معابد , A مساجد , بقاع خير .

TEMPLES (*sides of the forehead*), A اصداغ , A شقيقه , صدغان A .

TEMPORAL, *temporary* (*measured by time, not eternal*), فاني A , دنيوي , دنياوي , دوراني , روزگاري , دهري , زماني , مال , مال دنياوي . *Temporal goods*, نا دايمي , با ابد پيوند . — *Temp ral* (*belonging to the temples of the head*), دنيوي — . مدغان پيوند , اصداغ منسوب , عذاري , شقيقه منسوب . *The two temporal veins*, A اصدغان .

To TEMPORISE (*accommodate one's self to the times*), زمانه سازي كردن . v. Also *to delay, procrastinate. A temporiser*, زمانه ساز .

To TEMPT, طمع انگيختن , ترغيب كردن , ورغلانيدن , مفتون ساختن , فاتن شدن , اغوا ساختن , طمع كاركردن , ابتلا كردن , آزمايش كردن , آزمودن . v. *To seduce, entice, allure.*

A tempter, A فاتن , مغوي A , اغوا كننده . v. *Seducer.* — *The tempter*, A الوسواس , شيطان A . v. *Satan, devil.*

Tempted, مغتن A , مفتون A , آزموده شده , اغوا كرده شده , مفتتن A .

Temptation, A اغوا , ترغيب A , ابتلا , آزمايش , ورغلانيدگي . *The temptations of the devil*, A وسوسه , وسوس A , وسواس A .

Tempting (*alluring*), *part.* جاذب A , آزمايش نمايان , دلاويز , دلفريب , دلستان , دلربا .

TEN, ده , عشر A , عشرت A . *One of ten*, از ده يك , دهيك . *Ten thousand*, A عشرت الاف , ده هزار . *The ten commandments*, اعشار شريعت , عشر كلمات . *To divide or distinguish by tens*, تعشير كردن .

TENABLE, ممكن مملوك شدن , قابل التصرّف .

TENACIOUS (*grasping, holding fast, retentive*), سخت , گيرنده , سخت گير , A ماسك — (*covetous, sparing*), نا خسيس A , تنگ دست , طمعكار , قليل الخرج , نخشنده , بخيل A , ممسك A . v. *Parsimonious, avaricious.* — (*cohesive*), A ملتصق , ملحق A . — *Tenacious of one's religion*, اخمس A , متديّن A , ديندار . *Tenacious of an opinion*, خود راي . v. *Stubborn, opiniative.*

A TENANT (*of land*), کرایه دار, اجاره دار, مستاجر A, ملتزم A. *A tenant of government*, رعیت A. *A military tenant*, زعیم A. *Tenancy*, کرایه داري, اجاره داري.

To tenant, اجاره دار شدن, استجاره کردن, بکرایه گرفتن. *Tenantable*, قابل اجاره داري, لایق استجاره. — *Tenantless* (*not possessed*), نا مملوک, غیر مقتني.

To TEND (*incline toward a certain point or place*), میل کردن, مایل شدن, رو براه شدن, روي داشتن, راه ساختن, عزم, رخي کردن, استوا نمودن, متوجه شدن, توجه کردن, تأبط کردن, نحو ساختن, أب نمودن, اباب کردن. *To tend upwards*, بسوي بالا مایل شدن. — (*to contribute towards*), امداد کردن, دست رس کردن, معاونت بردن. v. *To assist*.—*To tend* (*the sick*), &c. راعي شدن, بیمار پرسي کردن*, تیمار داشتن. *To tend sheep*, گله بان بودن, راعي شدن. v. Also *to attend*.

Tendance, v. *Attendance; care*. — *Tendency* (*course or inclination toward any place or object*), میلان A, میل A, توجه A. — (*drift*), مراد A, مقصد A, مطلب A, مدعا A. — *The tendency of a sore to corruption*, ترامي A.

TENDER (*delicate, gentle*), نازک A, نازنده, نازنین, نرم, ملایم A, لین A, ناعم A, حلیم A, رقیق, ترو, رخوج A, رهیج A, آس, رخص A, املد A, رعدید A. v. *Soft, mild*.— *Tender-hearted*, نرم دل, نازک خلق, موتوي A, اسوف A, دلریش. v. *Compassionate, amorous*. — *Tender flesh*, خیزب P, خیزبان A. *Of a tender or delicate constitution*, نازک وجود, نازک اندام, نازک مزاج. *Tender* (*as young herbage*, &c.), تر, تازه, نورس, رطب A. *Tender sore, painful, as a wound*, &c. ریش دار, دردمند. *The tender or infant age*, صغر سن, طفولت A. v. *Infancy*.

A TENDER (*offer*), عرض A, تقدیم A. v. *Proposal*.

To tender, عرض کردن, تقدیم ساختن, اظهار ساختن. v. *To offer, propose, exhibit*.—*Tendered*, معرض A, مقدم A. — v. *Proposed, offered*.

TENDERLY, با ملایمت, با نزاکت, با نرمي, بي درشتي, با رقت قلب, با حلم. v. *Softly, delicately, kindly, mildly*.

Tenderness, نازکي, نزاکت A, ملایمت A, نرمي, رطابت A, v. *Softness, mildness, kindness*. — (*soreness*), ریشه داري, درد. *Tenderness of age*, طفولت A, طفولیت A, صغر A, حداثت A. *Tenderness of meat*, ددمنت گوشت. *Tenderness of heart*, نرم دلي, رقت قلب, رقت A.

A TENDON, پي, عصب A (plur. عصبت, اعصاب), حبل A, حبل العتق A, دابرت A, اوام A, بکیم A, عقبت A, عجاوت A, عجایت A, طنب A. *The tendon of Achilles*, عرقوب A (plur. عراقیب). *Tendonous*, معصوب A.

TENDRIL (*of a vine*, &c.), حالق A, ریشه انگور, سرغ A (plur. سروغ).

A TENEMENT (*hired house*), مقبوضه A, خانه مکري, منزل ملتزم, دار الالتزام A. v. Also *farm*.

TENET (*principle*), روش, آئین, طریقه A, راي A, فکره A, پندار, ظن A. v. *Opinion*.

TENOUR (*sense contained*), مضمون A, مفهوم A, معني A. v. *Meaning, signification*. — (*the constant mode or course of any thing*), سلسله A, سلک A, طریق A, قانون A, اسلوب A, طور A. v. *Series, manner*. —*Of one tenour*, علي نمط واحد A.

TENSE (*in grammar*), صیغه A, زمان A, وقت A. *The present tense*, صیغه حال, زمان حال, ساعت A. *The preterite tense*, صیغه ماضي, زمان ماضي. *The future tense*, صیغه مستقبل, زمان مستقبل, استقبال A.

TENSE (*stretched, not lax*), تنگ, متوتر A, کشیده, نا ذابل, کز A. *Tenseness, tension, tenture*, توتر A, کشیدگي, نا ذابلي A.

A TENT, خیمه A (plur. خیم, خیام, خیمان), خرگه, گریاس, تاز, قبان A, بارخانه, مضرب A, عجوز A, خرگاه, لیوان A, روق A, رواق A. *A royal tent*, خیمه همایون, خرگاه, رواق A, سراپرده, بارگاه, دیوان A. *A wall or screen surrounding a tent*, قنات A. *A tent rope*, رسن خیمه, طناب A. *A curtain within (or before the door of), a tent*, سراپرده, رواق A, چتر, شراغ A, شران A. *A square tent*, نرگه. *A tent projecting before the rest*, بهو A. *A tent of goats hair cloth*, فساط A, فسطاط or فستاط A, بلق A, هملA. *A tent of skins*, قشع A. *A tent of camels hair or woollen*, خباء A. *A torn tent*, خیمه بهو. *To pitch a tent*, خیمه زدن, تخییم ساختن, مخیم کردن, متخیم ساختن. v. *To encamp*.—*To pitch a tent close by another*, مواصرت کردن. *One who pitches tents*, خیمه زن. *A tent pole*, چوب خیمه, ستون A, عماد A, وتره A, مسماک A, سذب A (plur.

— A tent-pin, ميخ , وتّد A , وتد A , رسي A . اسقب , —
Tented (*covered with tents*), با خيمه پوشيده , زيرخيمه , خيمه نشين .

A TENTER (*hook*), ميخ , نشبل A , نشل A , جوزه , كوژ , چوزه . *To stretch by tenter-hooks*, از ميخ كشيدن .

TENTH, دهم , دهمي , عاشره A , عاشرت A . *A tenth part*, ازده يك , دهيك , عشره A عشر (plur. اعشير), اعشاره A , معشاره A , اعشرا A . v. *Tythe.*

Tenthly, دهم , عاشراً A .

Tenuity, تنكي , رقّت A . v. *Thinness.*—*Tenuous*, تنك , رقيق A . v. *Thin.*

TENURE, v. *Term, terms, condition,*

TEPID, نيم گرم , شيرگرم . v. *Lukewarm.*

TEREBINTHINE (*consisting of or mixed with turpentine*), بناسيب آميز , طرمنطين A .

TERGIVERSATION, تعلّل A , تردّد A , بي قراري . v. *Fickleness, evasion, trick.*

A TERM (*name*), عبارت A , اصطلاح A , نام , اسم A , لغت , لغت A , لفظه A (plur. الفاظ), لفظ A , كلام A , كلمت A , سخن , قيل A , قال A , قول A , اصطلاحيه . v. *Word, language.* — (*condition, stipulation*), شرط A , عهد A , عهد و پيمان , قول A , قراره , معهدت A , عقد A . — (*a limited space of time*), مدّت A , مهلت A , موقت A , نجم A , اجل A . —*To give a longer term*, تمهيل كردن . — *Terms* (*conditions*), شروط A , پيمانها , عهود A .—*Law terms or phrases*, اصطلاحات فقها . *Astrological terms*, اصطلاحات منجم . *To express one's self in elegant terms*, اصطلاح كردن . v. Also *limit, boundary, termination.*

To term, ناميدن , نام دادن , تسميت كردن , اسم دادن . v. *To name, call.*

A TERMAGENT, زباندراز , عورت , سلقلقه A . v. *Scold, shrew.*

To TERMINATE (*bound*), محدود ساختن , حدّ كردن . (*to conclude*), تمام كردن , بانجام آوردن , مقطوع كردن , قطع كردن , ختم ساختن پيوسته , اختتام .—(*to be bounded*), محدود شدن .—(*to have an end*), تمام شدن , بانجام آورده شدن , سدن , آخر شدن , مقطوع شدن .

Terminated (*bounded*), محدود A .—(*concluded*), تمام شده , بانجام آورده , مقطوع A . v. *Finished.*

Termination (*bound, limit*), حدّ A (plur. حدود), سرحدّ , عاقبت A , سرانجام , انجام A , آخر A .—(*conclusion*), امد A , ختم A (plur. ختمات), تمام A .

Termless (*boundless*), بي حدّ , ازحدّ بيرون , بي انجام .

A TERRACE (*flat roof*), سقف A , بام .—(*before a house*), چوترا H .

TERRAQUEOUS, از بر و بحر .

TERRENE, *terrestrial*, ارضي A , ترابي A , زميني , خاكي , اهل دنيا . v. *Earthly.*

TERRIBLE, *terrifick*, مخوف A , هولناك , سهمناك , هايل A , مرهوب A , موحش A , ترسناك , وهمناك , امروغ , هيبتوار , خطرناك , پربيم , مهيب A , مهول A , زنده , ژيان , دمان , نوند , دايل . — *A terrible accident*, واقعت .

Terribleness, هولناكي , هيبتواري , مخوفي , وحشت A , سهمناكي , خطرناكي , هول A .

Terribly, مخوفانه , هولناكانه , با هيبتواري .

To TERRIFY, ترسانيدن , تخويف كردن , مخوّف كردن , هراسيدن , هراس كردن , تهويل ساختن , تهديد كردن , هراس , ساختن , تهدّد كردن , دهشت دادن , ترس انگيختن , تنفير , كردن , وترساختن , رمانيدن , شوريده كردن . v. *To frighten.*

Terrified, ترسانيده شده , هراسيده سده , مهتول A , مخوف A , ترسناك , مشهوم A , رعيب A , زعيق A , منزعق A , مزعوق A , منحوش A , مذعور A , مهرع A , مرعوب A , منكيش A , ترسانيده شدن , *To be terrified*, . ذعور A , متذعب A , مخوّف شدن , هراسيده شدن , ترسناك شدن , &c.

TERRITORY, ملك A , زمين , ديار , كشور , ناحيت A (plur. نواحي), حولي A , حذفور A , سواد . v. *Country, district, land.*

TERROUR, ترس , هراس , هول A , وحشت A , خوف A , بيم , شكوه A , نفرين , تهويل A , آشوب , آشيب A , محذورت A , روع A , رعب A , امرغ A , ذعر A , نجدت A , نجادت A , ازيب A , نهيب , نهيبت A , شور , وجس A . *Great terrour*, هول مهول . v. *Fear, apprehension, dread.*

A TERTIAN AGUE, تب غب , تب نوبت . v. *Fever*. *Terse*, v. *Smooth, neat.*

TESSELATED, معين A.

TEST (*trial*), آزمايش , امتحان A , تفتيش A , تفحص A , معيار A , عيار A , وزن A . (*a vessel for trying metals, a cupel*), بوته or بوطه , تنبكش , تبنكش , گاد . v. Also *distinction, discrimination, judgment*. *To bring to the test*, آزمودن , تجربت ساختن , مفتش نمودن , امتحان كردن , عيار كردن , سنجيدن , وزن كردن , تفتيش ساختن . *To be brought to the test, to stand the test*, آزموده شدن , مجرب , موزون شدن , در امتحان آورده شدن , مفتش شدن , بودن محك شدن . *Brought to the test*, مفتش شدن , سنجيده شدن , آزموده , مفتش A , مفتي A , محك A , موزون A , سنجيده .

TESTACIOUS, صدفي , صدوف دار .

A TESTAMENT, وصيت A , وصايت A (plur. وصايا), وصيت , ميثاق A (plur. مواثيق), ميثاق A (plur. وثائق), وثيق A , نامه , اندرز , ميالياق . *To make a testament*, وصيت كردن , وصايت كردن , اندرز ساختن , وصيت نامه نوشتن , موصي ساختن . *Acting contrary to the commands of a testament*, اجنف A . *The Old Testament*, توريت A . *The new Testament*, انجيل .

Testamentary, موصي , موصي كرده شده , از وصيت نامه , از وصايت داده شده , بخشيده .

A testator, موصي A , وصي A , وصيت كننده .

A testatrix, موصا A.

TESTER (*cover or top of a bed*), سايبان خابگاه , سايبان بستر .

A TESTICLE, خايه , خصيه A , بيضه A , دومست A , عنادلان A , خصي A , خصا A . *Testicles*, ذبذبت A , ليسه A . *The testicles of the castor* (*castoreum*), خايه سگ , انثيان A , خزميان A , خصيت البحر A , شير خشك , خصا الكلب A . *Swelled testicles*, خصيت الادرا A , خايه جند , بادستر , غز , بزرگ .

Testification, v. *Testimony*. *Testificator*, v. *Testifier*.

To TESTIFY, شهادت كردن , گواهي دادن , مشاهدت شهادت كرده , ساختن . v. *To prove*. — *Testified*, مشهود A , شده , مسجل A , مثبت A . v. *Proved*. — *A testifier*, شاهد A , گواه . v. *Witness*.

A testimonial, شهادت نامه .

Testimony, شهادت A , مشاهده A , گواهي , بينت A . v. *Proof, evidence*.

Testy, testily, testiness, v. *Morose, peevish, &c.*

TETE A TETE, مقابل A , روبرو , دوش بدوش , گوش بگوش , چمان , فردان , زانو بزانو .

A TETHER, پا لهنگ , پابند , طوله A , پاي بند . *To tether*, پا لهنگ نهادن , با طوله بند كردن , پا بستن .

A TETRACHORD (*an instrument with four strings, as a lute, &c.*), ساز چار تاره , شاشاك , شاشك , شاشكي , كمانچه .

Tetter. v. *Ring-worm, scurf, scab*.

A TEXT, متن A , متين , اصل A , مصدر A . *An exposition of a text*, شرح A , شرح متن . v. *Commentary*.

TEXTILE (*woven*), بافته . — (*capable of being woven*), قابل منتسج شدن , لايق باف , بافتني .

Texture, بافتگي , بافت , نساجت A , وصد A , شتن A , باريك , نسج A . *Of a thin texture*, شتل A , شتن A , هلهل A , هلهال A .

THAN, از , ز , من A , عن A .

To THANK, شكر كردن , تشكر ساختن , ستايش كردن , سپاس گذاشتن .

Thanks, شكر نعمت , اداي شكر نعمت , شكران , شكرانه , شكرگذاري , حق شناسي , حق گذاري . *To return thanks after meat*, مرازمت كردن .

Thankful, شكور A , شاكر A , شكرگذار , شاكر النعم A , منتدار A , پرشكر , حق شناس , شكران A , ذاكر A .

Thankfully, با شكر , شكورانه A , ذاكراً , حق شناسانه .

Thankfulness, شكرگذاري , شكران , حق گذاري , حق شناسي .

Thankless, بي شكر نعمت A , كافر النعمت , فرامشكار , نا سپاس , نا حق شناس , منكر A , بي حقيق , بي وفا , حقوق

v. Ingrateful. *Thanklessness,* بي شكرگذاري , كفران A , كفر , بي وفائي , نعمت . *v. Ingratitude.*

A thanksgiving, ذكر خدا , اداي شكر نعمت .

Thank-worthy, واجب الشّكر A .

THAT pron. (dem.) آن , ذاكَ (fem. تاك), (relat.) كه . *v.* Also *who, which, because.*—*That which,* آنچه , آنكه , ما A. *For that reason,* براي آن , لاجل A , لاجل هذا A . *So that,* براي آنكه , تا كه , تا , علي ان A , شيّ A . *Because that,* براي آنكه , لاجل ذلك A , لانّه A , لانّ A . *There is no doubt, that,* لاشك كه . *From that time,* از آن وقت , ازآن باز . *After that time,* پس از آن , پس از آن زمان , من بعد ما A . *After that (when),* چون . *At that time,* درآن زمان , در آن وقت , تا آن وقت . *To that time,* ذلك , آن گاه , ذاك الان A , الي آن , تا انگه كه .— *v. Until, till.* *Until the time that,* تا انگه كه . *From that place,* از آن جا . *In that which, by that which,* در آنچه . *Seeing that,* چون . *v. Since.* — *I came that I might see thee,* آمدم تا ترا بينم . *On that account,* براي آن , لاجل A , اعني A , يعني A , ذلك . *That is to say,* (*viz. to wit*), اعني A , يعني A . *In order that,* تا , كيما A , كمه A , لكي A .— الغرض A . *From that side,* از آن جانب . *It came into his mind that,* بياد آمد كه , در دل آمد كه .

THATCH, كاه , كاهبن . قشّ A , جلّ A . *To thatch,* با كاهبن پوشيدن . *Thatched,* بپوشيده شدد . *A thatched house,* ساغ , سباغ .

To THAW (*melt ice*), گداختن . — (*to melt as ice*), گداخته شدن . *v. To dissolve, melt.*

THE, ال A . *The Kurān,* القران A .

A THEATRE, نقل خانه , تماشاگاه , سيرانگاه , منظرة A (plur. مناظير), مظهر A (plur. مظاهر), نظرگاه , منصت A , مطمع A , منظر , تماشاگاه پيوند , پرده گاه , ستانند . *Theatrical,* تماشاگاه پيوند , منسوب .

THEE, ترا , انت A .

THEFT, دزدي , سرقه A , سرق A , سلّ A , سلّت A , اسلال A .

THEIR, ايشان , شان , هم A (fem. هن).—*Them,* ايشانرا , هم A (fem. هن). *v. Grammars.*

A THEME, مصدر A , منشا A .

THEMSELVES, ايشان خود , نفس هم A (fem. انفس هنّ).

THEN (*at that time*), آن وقت , در آن وقت , آن زمان , در آن زمان , عند ذلك A .— (*after that*), ازآن پس , پس , بعد ازآن , از آن . *v. Afterwards.*—(*for this or that reason*), از آن , ازآن جهت , براي آن , براي اين , ثم A , پس , باعث . *v. Therefore.* — *Now and then,* گاه گاه , گاهبگاه . *v. Sometimes.*

THENCE (*from that place*), از آن جا , ازآن محل , ازآن .— (*from that time*), از آن وقت , از آن زمان , ازآن باز .— (*for that reason*), از آن سبب , از آن جهت , براي آن , از , لاجل A . — *Thenceforth, thenceforward,* ازآن وقت , از آن زمان .

A THEOLOGIAN, *theologist,* صاحب علم الهي , اهل معرفت , اهل تصوّف , علم خدا , عارف A .—*Theological,* موافق علم خدا , علم الهي منسوب , علم خدا پيوند . *Theologically.* *Theology,* علم الهي , علم خدا , علوم حقايق A , علم الهي , علم تصوف .

THEORETICK, *theoretical,* قياسي , خيالي . *v. Speculative.*—*Theoretically,* ازروي قياس , بوجه خيال . *Theory,* خيال A , قياس A . *v. Speculation.* *A theorist,* صاحب قياس . *v. Speculator.*

THERE, آنجا , درآنجا , هناك A , هنالك A .— (*lo!*) اينك , هميتك , اذ A . *v. Behold.* — *Here and there,* اينجا انجا , من هنّ وهنّ A , اخول اخول A , يك و تك , يك . *Dispersed here and there,* تند وخند , تند تند.

THEREABOUT, *thereabouts* (*near that place*), در آن نزديك آنجا , نزديك آن , دورگرد آن , در آن دور , حوالي , پرامن , عنقريب A , تقريباً A .—(*near that quantity, number or state*), تقريباً A , قريب A , غالباً A , تخميناً A .

THEREAFTER, بعدازآن , پس آن گاه , از آن پس , غبّ ذا A , ثم A , بعده A , من بعد ما A , في ما بعد A , اثرذا A , غبّ ما A .

THEREAT, براي آن .

THEREBY, بدآن , از براي آنكه , از آن , حتي A .

THEREFORE, از آن , ازآن جهت , بنا برآن , لهذا A , اذاً A , من اجل A , لاجل A , لانّ A , براي آن , سبب , لاجل هذا A .

THEREFROM, عن A ، من هذا A ، ازآن پس ، ازآن
ذاک . v. *Thence.*

THEREIN, في ذاک A ، في هذا A ، في داخل A ، در آن .

• THEREOF, از آن ، از او .

THEREON, *thereupon,* من هذا A ، بالاي آن ، برآن ،
في ذلک A ، في ذاک A ، من ذاک A .

THEREOUT, از آن .

THERETO, *thereunto,* في ، الي ذاک A ، به آن ، تا آن
ذلک .

THEREUNDER, تحت الن A ، تحتها A ، زير آن .

THEREWITH, باوي ، معه A ، باو ، مع آن ، با آن
به A .

Therewithal (*with that*), با وجود آن ، از آن . — (*over and above*), فوق آن ، سواي آن . (*at the same time, also*), نيز ، هم ، هموقت . v. *Likewise.*

THESE, اينان ، اينها ، اولي A ، or اولا A ، هولا A . *To these,* از اين ، ازاين همه . اينهارا . اينانرا . *From all these,* جمله . *These two,* اين دو ، هما A . *In these times,* هذا A اليوم .

A THESIS, منشا A ، مصدر A .

THEY, ايشان ، آنها ، هم A (fem. هن).

THICK (*dense, gross*), ستبر ، هنگفت ، کثيف A ، گنده ، عجره A ، صلب A ، سفت ، غليظ A ، غلاظ A ، شلظ A ، وثيج A ، جمعاظ A . v. *Coarse.* — (*large, not slender*), عظيم A ، نا تنک ، کبزه A ، کبيره A ، عظيم الجسم A ، جسيم A ، بلز A ، قلهب A ، تناور ، قداور ، مبدن A ، غير نازک . غليظا A ، نا صاف ، ابلد A . — (*muddy, feculent*), حرباج A ، متکدره A ، نژند ، نقام ، نغام ، تير ، تيره ، دردي ، دود . چرب . v. *Opaque, turbid.* — (*viscous*), تيره فام ، تيره گون . (*coagulated, congealed*), انسرده ، جمس A ، منجمد A . لبن ، دلمهشير . *Thick milk* (*especially sour*), عثلت A . جنگل ، *A thick wood,* حالومت A ، عاهن A ، عثلت ، غاب A . v. *Thicket.*—*Thick* (*frequent, repeated*), مکرر A ، تنگ . — (*close, without interval*), بسيار بار ، بسيار ، کثيره A ، مترادف A ، غير مسافت ، بي بينونت ، متواتره A . (*crowding, crowded into narrow compass*), معترک A ، متقبض A . — (*thick and entangled, as branches, &c.*), مجموع A ، مجمل A . ربيس A . — *A branch thick of berries,* دردم ، بردم

—*To go through thick and thin,* بي باک وپروا رفتن . v. Also *to employ every endeavour.*

Thick (*quick, repeatedly, frequently*), بسيار بار ، بار بار ، کثير A . — (*coming thick and threefold*), پيا پي آمدن ، پيا پي ، جوق جوق ، فوج فوج ، لبدا A . — (*to a great depth*), بسيار فرو .

To thicken (*make dense or gross*), کثيف کردن ، گنده ساختن ، وثيج ساختن ، ستبر نمودن ، هنگفت ساختن ، غليظ کردن . — (*to condense*), انسردن ، جمود ساختن ، منجمد کردن ، فرسودن . — (*to make close*), بي مسافت ، بي بينونت کردن ، تنگ کردن . — (*to become dense*), غليظ شدن ، ساختن ، هنگفت گرديدن ، کثيف گشتن ، گنده شدن ، ستر شدن . (*to become condensed*), فرسودن ، انسرده شدن ، منجمد گشتن . v. Also *to crowd.*

A thicket, جنگل ، غاب A ، غابت A . v *Forest.*

Thickness (*density, coarseness, grossness*), هنگفتي ، گندگي . ستبري ، غلظت A . — (*largeness of circumference*), عظمت A ، بزرگي ، عظم الجسم A . — (*closeness, want of intervals*), تنگي ، عدم مسافت ، عدم بينونت . *Thickness or coarseness of cloth,* بذم A .

Thick-set (*close-planted*), بي بينونت نشانده .

Thick-sculled, گنده . v. *Dull, stupid.*

A THIEF, دزد ، سارق A ، چرب دست ، مالاور ، فتان A ، اطلس A ، شص A ، خارب A . *An infamous thief,* دزد بي حاصل . *A stupid thief* (*one who gets no booty*), مزد . v. *Robber.*—*A thief-catcher,* دزد گير .

To thieve, v. *To steal.*—*Thievery.* v. *Theft.*

Thievish (*given to stealing*), بدزدي مايل ، دزد خوي ، سارقا A . —*Thievishly,* دزدانه ، داناق A ، دانق A . *Thievishness,* دست بردي ، دزد خوي . v. *Theft.*

A THIGH, ران ، فخذ A ، سرين . *The inside of the thigh,* باد A .

A THIMBLE, انگشتانه ، انگشتوانه .

THIN (*as paper, &c.*), تنک ، رقيق A ، رکيک A . (*small, fine, delicate*), باريک ، نازک A ، لطيف A ، ضغيره A ، عجفا ، نحيف A ، لاغر . (*lean*), ضمور A ، نزار ، منقوف A . —(*not dense or coarse*), ناگنده ، نا هنگفت ، نا کثيف ، نا ستبر ، نا غليظ . (*not thick, liquid*), باريک ، آبدار ، صبيره A ،

نا , كم عدد قليل A , (not numerous) . نايب A , مذاهب A
عديد . A thin woman, زن باريك جسم . — Thin paper,
كاغذ رقيق , كاغذ تنك . Thin of hair, تنك موي . A
thin plate of metal, تنكه .

To thin (make thin), باريك , رقيق كردن , تُنُك كردن
(to make) — . لاغر ساختن , صغيركردن , نازك كردن , كردن
liquid), — . ذايب ساختن , گداختن , باريك كردن
less numerous), كم عدد ساختن , قليل كردن , كم كردن . v.
Above thin.

THINE, ازآن تو , از تو , ك A (fem. كِ). v.
Arab. Gram. p. 55.

A THING, چيز , شي A . Things, چيزها , اشيا A :

To THINK, قياس , انديشه كردن , انديشيدن , پنداشتن
, توهم كردن , وهم ساختن , تفكر كردن , فكر كردن , كردن
ظنون ساختن , تظنّن كردن , ظنّ كردن , گمان بردن , گمان كردن
ملاحظه , تدبير ساختن , راي داشتن , تصوّركردن , خيال كردن
كردن . v. To consider, meditate, reason, judge, conclude,
imagine, fancy, believe. — To cause to think, انديشانيدن ,
پندارانيدن , متفكّر گردانيدن .

A thinker, اهل فكر , انديشه كننده , پندارنده .

Thinking (part.), فكركنان , انديشه كنان . — (in comp.),
پندار , انديش . — Thinking deeply, دورپندار . Thinking
well or justly, صواب انديش , خيرانديش . Thinking (male-
volently), فجورانديش . Thinking (subs.), the same as the
infinitive, q. v. See also, thought.

THINLY, صغيراً A , ركيكاً A , بانزاكت , باباريكي , با تنكي ,
بي , ناگنده (not densely), تخفّاً A , لاغرانه , رقيقاً A
دغني . — Thinly dressed, سبك پوشيده .

Thinness, ضمر A , رقافت A , باريكي , نازكي , بي كثافت , تنكي ,
نحافت A . v. Slenderness. — (want of thickness or spissitude),
عدم , عدم هنگفتي , عدم بذم , عدم ستبري , باريكي
غلظت . — (wateriness), آبداري , باريكي . Thinness of hair,
حصّ A , تنك موي .

THIRD, سيوم , ثالث A , ثالثت A . A third, سه يك ,
ثلث A . — Thirdly, سيوم , ثالثاً A .

THIRST, تشنگي , عطش A ; also A جودت , لهث A ,
لهيث A , لهيب A , لهاب A , لهاث A , لهثت A , لهثان
غليل A , غلل A , غلّ A , (غيوم .plur) غيم A , لهبان A
ظمي A , ظماي A , شربت A , لوح A , لواح A , منس A ,
صارت A , غمرة A , نوع A , بهص A , احاح A . Extreme thirst,
صين A , حرارت A , حرت A , شعله عطش , غلبه تشنگي
اسح A , غلّت A , جواد A , حبنت A . To quench thirst,
بقلع كردن , وژوليدن , دفع عطش كردن , تشنگي فرو نشاندن ,
سيراب گشتن .

To thirst or be thirsty, تشنه شدن , تشنگي داشتن , عطش
حرارت داشتن , عطشان شدن , داشتن .

Thirstiness, تشنگي . v. Thirst.

Thirsty, تشنه , عاطش A , عطشان A , متعطّش A , عطيش A ,
لوح A , دنفاف A , ملتهث A , لهبان A , لهثان A , عطش A
ظمان A , صايم A , تلّ A , غلان A , لوحي A , ملتوح A , لواح A
صديت A fem. , صادي A , غيمي A fem. , غيمان A , مظما A
خونخور . — Blood-thirsty, (هيام .plur) هيمي A fem. , هيمان A
A blood-thirsty tyrant, خونريز .

THIRTEEN, سيزده , ثلاثة عشر A , ثلاث عشرة A . — Thir-
teenth, سيزدهم , ثالث عشر A , ثالثت عشرت A .

THIRTY, سي , ثلثين A , ثلثون A . Thirtieth, سيم ,
ثلاثون A .

THIS, اين , (in comp. اُم), ذا A (fem. ذه , ذهي , ذي ,
ذاتي , هذه (fem هذا A , اتي A , تهي A , ته A , تا A
كذا A . This and that, اين و آن . This day, امروز , يوم A
This night, امشب , ليل كذا A . This world, اين
جهان . This and the other world, اين و آن جهان , الدّارين A .

A THISTLE, اشتر خار , خس , شوكت البعير A , چرخه .
Thistly, خس پوش . Thistle-down, نسال A .

THITHER, thitherward, بسوي آن , آنسو , بانجا , الي A ,
هناك .

A THONG, تسمه , دوال , دواله , درجل A , طبت . v.
Strap. — A thong for measuring, اندرون اندر , اندز .

A THORN, خار , خس , شوك A , شوكت A , اسل A ,
جرخه , اسغنان A , بادآور , باد آورد , خرچنگ . v.
Prickle. — A white-thorn, خار سپيد , جاورد , جاوزد . A dry
thorn, خنجك . Thorny plants (of different kinds), خار
زرد , خار سه پهلو , خار سه گوشه . Covered with thorns,
خاردار , خس پوش . Bearing thorns, خار آور , خار آورد .

ا مشوك. *To fence (a wall, &c.), with thorns,* تطنيف كردن. *An instrument for cutting thorns,* خار سربر.

Thorny, خارآور , مشوك ا , پر خس , خاردار.

THOROUGH, سراسر. v. *Through.* (*complete*), سراسر, گذرگاه. ا كامل. ا تمام. v. *Perfect.* — *A thoroughfare,* كاملاً ا , بتمام , سراسر. v. *Passage, pass.* — *Thoroughly,* سراسر , بتمام , ا كاملاً. v. *Completely, perfectly:*

THOSE, آنان , انها , ا اولايك , ا اولاك. *Of those,* از آن جمله.

THOU, تو , ا انت (fem. انت), ا هنت , ا اياك.

THOUGH, *although,* اگرچه , گرچه , ورچه , هرچندكه. v. *Nevertheless, notwithstanding.* — *As though,* چونانكه , ا كما. ا كأن , چون.

THOUGHT (*part. of think*), پنداشته , انديشيده , ا ظنين , ا مظنون.

Thought, انديشه , ا قياس , ا فكر , ا تأمل , ا راي , گمان , ا مظنت , ا ظن , ا خاطر , ا خاطرت , ا تصور , ا تخيل , ا خيال , ا متخيله , سگالش. v. *Reflection, contemplation, meditation, conception, opinion, judgment, conjecture, suspicion, sentiment, imagination, fancy.* — v. Also *intention, purpose, design, care, solicitude, attention, concern.* —*A bad thought,* فكر فاسد , انديشه بد. —*A foolish thought,* فكر بيهوده , انديشه بي معني , خيال باطل. — *Thoughts,* وهوم ا , اوهام ا , خواطر ا , خطرات ا , افكار ا , انديشها , ظنون ا , متخايل ا , خيالات ا , تخيلات ا. *Having bad thoughts* (*adj.*), بدگمان , بد راي , بد انديش. *Foolish thoughts,* اوهام باطل , افكار بيهوده , خيالات بي معني. *To be lost in thought,* بفكر غرق شدن.

Thoughtful, فكرمند , انديشناك , انديشمند , انديشه‌مند , متأمل ا , متفكر ا , فكير ا , فكور ا , پر افكار , دلفكار. v. *Contemplative.* v. Also *careful, attentive, anxious, solicitous.* دور پندار.

Thoughtfully, بافكر , فكوراً ا , انديشمندانه , با انديشه , متأملاً ا.

Thoughtfulness, دلفكاري , تأمل ا , انديشه , انديشمندي. v. *Thought, anxiety.*

Thoughtless, غافل ا , بي بصيرت , بي فكر , بي انديشه , نا دورانديش , نا دورپندار , بي تأمل. v. *Careless, gay, airy.*—*Thoughtlessly,* بي فكرانه , غير تأمل , غافلاً ا. *Thoughtlessness,* بي تأملي , تجبرت ا , عدم فكر , بي انديشگي , عدم بصيرت , غفلت ا. v. *Carelessness.*

A THOUSAND, هزار , ا الف (plur. الوف , آلاف). *A thousand certain or complete,* ا الف عرفا , ا الف صتم. *A thousand-fold,* هزار بار , ا الف مضعاف. *A thousand years,* هزار سال , ا الف سنه , ا هجر. *Ten thousand,* صد هزار , هزاران , ا مايه الف , پيور , سيور. *A thousand thousands,* ربي ا , چند هزار , هزار. v. *Million.* — *Many thousands,* ا ربيون. *A thousand pieces of money,* ا ندهت. —*To be* (or *make*) *a thousand,* هزاركردن , هزارشدن , تاليف كردن , مولف شدن , ايلاف ساختن.

Thousandth, هزارم , ا الف.

Thrall, thraldom, v. *Slavery, servitude.*

To THRASH, كوفتن , كوبيدن , زدن , چوب زدن , ضرب كردن , شلاق زدن , لت ساختن , جلد كردن. v. *To beat.*— *To thrash corn,* كوشه كوبيدن , مندوس كردن. —*A thrasher of corn,* كوشه كوب. — *A thrashing floor,* خرمن گاه , راز. — *Threshed* (*beat*), كوفته شده , كوبيده شده , ا مضروب , زده شده. *Thrashed* (*as corn*), ا مندوس.

A THREAD, رشته , ريسمان , ا خيط (plur. خيوط , اخياط , خيوطت), تار , ا سلك. *A long thread* (*especially for weaving*), تار , ارغيج , ارغنج , ا ارغمچي , ارنجي. v. *String,* also *series.*—*A gold thread,* زرسان , زررشته , بسمه. *A single thread* (*not of many plies*), يكتا , ا سحيل , ا مسحل. *A thread of two or more plies,* دوتا , ا مسحول , خيط ساده. *A thread of silk,* رشته ابريشم , ا كناغ , ا مفتول , ا مبرم. *A cotton thread,* رشته پنبه , ا غزل. *To spin thread,* ريستن , تافتن , غزل كردن , كفن ساختن. *A seller of thread,* رشته فروش , ا غزال.

To thread (*pearls, beads, &c.*), سلك ساختن , نظام كردن , تنظيم ساختن. *To thread a needle,* رشته درسوراخ سوزن نهادن , حيط بسنار در كردن.

Thread-bare, بي پوزه , سوده , فرسوده , بي پرزه , ا مسحق , كهنه , كهن. v. *Worn, bare : trite.*—*A thread-bare garment,* جامه بي پوزه.

A THREAT, ا تهديد (plur. تهديدات), ا تخويف , ستم , ا ادون , غنزا , ا ايعاد , ا وعد , خذوك , سرزنش , ا مغايشت.

To threaten, تهدید کردن , تخویف ساختن , ترسانیدن , وعد کردن , وعیدگفتن , تهدد ساختن , توقم کردن . v. *To terrify*.

A threatener, مهدّد A , تهدید کننده , تخویف کننده , مخوّف A , ترساننده .

Threatened, مهدّد A , تهدید کرده شده , ترسانیده شده , مخوّف .

Threatening (*part.*), تهدید کنان , تخویف کنان , مهدّد A , مخوّف A , وعید گو . *A threatening answer*, جواب تهدید آمیز . *Threatening letters*, مکتوب تهدید , مکتوب .

Threateningly, بوجه تهدید , بطور تخویف .

THREE, سه , ثلاثة A , ثلاث A , ثلث A . *One of three*, از سه یک , سه یک , سیک . *To make three* (*call three, reckon by threes*), مثلّث کردن . *Threefold*, سه چند , ثلاث A (*also a three-thread rope*), سگانه , ستو , ستا , ستون A , شصت . *Three score*, — ذوالثلاث A , اضعاف . *A three-pronged corn-fork*, سه شاخ , سه شاخه , سه انگشت . *A stool, tripod, or any thing similar with three feet*, سه پای . —*The space of three days*, سه روز . *Of three days continuance*, از سه روز . —*The space of three months*, سه ماه . *Lasting three months*, از سه ماه . — *Three hundred*, سه صد , ثلاث مایة A . *Three thousand*, سه هزار , ثلاث الاف A . *In threes*, سه سه , ثلاث ثلاث , ثلاث A , سهگانه . *Relative to three*, ثلاثي .

A THRESHOLD, آستانه , آستان , ستان , ستانه , جناب A , عتبه A (plur. عتب) A , درگاه , سدّه A or سدّت A , وصید A , نجاف A , اسکفت A .

THRICE, سه بار , سه دفع , ثلثا A .

THRIFT, *thriftiness* (*gain, profit, advantage*), کفایت A , انتفاع A , نفع A , سود . (*frugality*), پرهیز , پرهیزگاری , قلیل الخرج A , خانه داری , کفایت شعاری , جزرسی , کم خرجی , امساک A . —*Thriftily*, برهیزگارانه , با کفایت , با قلیل الخرج , بوجه خانه دار — . *Thrifty*, کم خرج , پرهیزگار , کفایتی , کفایت شعار , جزرس , خانه دار , نا مسرف .

To thrill, v. *To drill, pierce, bore*.

To THRIVE (*as a plant*), سرسبز شدن , ترو تازه شدن , آباد , فرخنده گردیدن , بختیار شدن , ترقي یافتن , (*to prosper*)—. شدن

A thriver or *thriving*. v. *Prosperous*.

The THROAT, گلو , حلق A , گلو , کوفیجان . (*or fauces*), مرخه , ناي گلو , حلقوم A . v. *Neck*.—(*the windpipe*), v. *Gullet, œsophagus*.—*To cut the throat*, گلو بریدن . —(*of animals*), ذبح کردن . v. *To kill*. — *A cut throat*, رفزن , جزّار A . v. *Cut-throat*.

To THROB, برجستن , جستن , جستن دل داشتن . v. *To palpitate*.—*A throb*, جستن دل .

THROE (*pain of child-bearing*), رنج , درد وضع , درد زه , مخاض A , آبستن .

A THRONE, تخت , مسند A (plur. مساند), سریر , اریکه , اریکه A , کشنجیر , دواج , چهار بالش , اورنگ , اورند , عرش A — (*or chair*), کرسي . *A royal throne*, تخت پادشاه , تخت سلطان , مسند سلطان , تخت همایون . *The glorious throne*, مسند عزت . *The ornament of the throne*, مسند آرا , اورنگ زیب . *Sitting on a throne* (*reigning*), تخت نشین , اورنگ نشین , مسند نشین . *To sit on a throne* (*to reign*), مسند نشین ومالک تخت , مسند نشین بودن , برتخت , جلوس کردن . *To mount the throne*, ونگین شدن نشستن . *To abdicate a throne*, ترک خلافت کردن . *To depose from a throne*, تخت معزول کردن , ازمسند وضع ساختن . v. *To dethrone*. — *To throne*, برتخت نشاندن . v. *To enthrone*.

Throng, v. *Crowd*. — *To throng*, v. *To crowd*.

Throttle, v. *Windpipe*.— *To throttle*, v. *To choak*.

THROUGH (*from side to side, or end to end*), زطرف , عذ A , من A , به , زي — (*by means of*), سراسر , بطرف خطور , گذر کردن , عبور کردن , گذشتن . —*To pass through*, ساختن , مرور کردن , از طرف بطرف رفتن , سراسر کردن . v. *To pass*. — *To pass through the town*, بشهر گذشتن , شهر را . *To pass through a river*, عبور دریا کردن , گذر کردن . *Through me*, ازمن , منّي A , عنّي A . *Through which*, ازچه . *To perish through famine*, از قحط مردن . *Through the whole year*, من سنة A . *To run through with a sword*, بشمشیر گذاردن — . *To dig through walls, rocks, &c.*, نقب منقوب ساختن , کردن .

Throughout, بهروجه ، سراسر ، از اوّل تاآخر ، از سر تا پا ، من اوّل الي آخره ، بتمام .

To THROW, انداختن ، اندازكردن ، انگندن ، فگندن ، طرح ساختن ، رمي كردن ، ترميدن . v. *To shoot, dart, fling, hurl, cast.*—*To throw stones*, سنگ انداختن ، بسنگ افگندن . *To throw stones at a dog*, بسگ سنگ انداختن . *To cause to throw*, اندازانيدن . *To throw away*, انگندن ، انگندة ، تخفيف ساختن ، تجويز كردن ، افزيدن ، برانداختن ، كردن طرح كردن ، هجر ساختن ، برباد دادن . v. *To reject.* — *To throw by* برطرف انداختن . v. *Throw away.* — *To throw down*, زير انگندن ، فرو انداختن ، — (*overturn*), برهم زدن ، تجويز كردن ، مخفق ساختن ، سرنگون كردن ، زير و زبر كردن ، مغط كردن ، تعر ساختن ، عطّ كردن . v. *To subvert, demolish, overthrow*. *To throw one on another*, انبار كردن ، يكت . *To throw forward*, پيش ، بر ديگر انداختن ، منابذت كردن . *To throw one's self into danger*, انداختن ، طرح كردن . خودرا ، خودرا در ورطه هلاك انداختن ، خودرا در خطر انداختن ، در ورطه خطر انداختن . — *To throw out* (*leave behind, distance*), v. *To* . پيش روشدن ، عقب گذاشتن ، پيش دستي نمودن دست گذاشتن . *Outstrip, surpass.*—*To throw up* (*leave, quit*), برداي شدن . v. *To resign*: also *to vomit.* — *To throw* (*in wrestling*), مصارعت كردن ، كسي را بكشتي انگندن ، عقلت ، كردن ، عكل ساختن ، بخاك زدن . — *To throw a spear*, نيزه ، انداختن ، زرق كردن ، قاخيدن . v. *To dart*, and under *spear, javelin.* — *To throw into prison*, درزندان نهادن ، محبوس ، كردن ، تحبّس كردن ، عكل ساختن . v. *To imprison.*—*To throw in*, درانداختن ، دورزدن ، دوركردن ، طرح ساختن ، القا . *To throw off clothes*, جامه ساختن ، خلع ، لباس باز ، كردن . *To throw together*, بهم انداختن ، اختلاع نمودن ، كردن . *To throw lots*, اقراع كردن . v. *Lot.*—*To throw* برهم زدن . *dice*, قمار باختن ، تقامر كردن . *To throw all about*, بهر طرف ، برانداختن ، تجيل ساختن ، بهرجانب پرداختن ، انداختن .

A throw, انداختگي ، افگندگي A ، رمي A ، انداختني ، رمايت A ، طرح A ، هطو A ، لمّ A ، لدس A ، لشط A . v. Also *three.* — *A throw at dice*, قمار بازي . *A fortunate throw*, تبيل A .

A thrower, انداززنده ، افگننده ، رامي A ، رمي كننده ، — (*in comp.*), انداز ، افگن .

Throwing (*the act of*), انداختن , *&c.* the same as the infinitive, q. v. — (*part.*), اندازان ، افگنان ، رامي A . (*in comp.*), انداز ، افگن .

Thrown, انداخته شده ، افگنده شده ، مرمي A ، مرتمي A ، ترميده شده . *Thrown on the highway* (*as a foundling*), منبوذ A .

A THRUSH, بلبزاك . v. *Starling.* *The thrush, a disease*, تبخاله .

To THRUST, v. *To push, drive, shove, force.*—*To thrust with a sword*, سيف گذاردن ، تيغ گذار ساختن . *To thrust one's self in*, بزور دخل كردن ، بي اجازت دخل كردن . v. *To intrude.*

A thrust, زفت A ، ضرب A ، حمله A ، هجوم A ، v. *Push.*—*A thrust with a sword*, سيف گذاري ، تيغ ، هجوم .

A THUMB, انگشت نر ، انگشت سترك ، ابهام A ، انگشته . *A thumb-ring or thumb-stall, worn by archers, &c.* انگشترانه ، شست .

A THUMP, ضرب A . v. *Blow.*

To thump, كوفتن ، ضرب كردن . (*with the fist*), مشت زدن .

THUNDER, رعد A (plur. رعود), تندر ، آندر ، آندرخش ، غو ، غيو ، غو ، زمزم A ، غرنبش ، بخنو ، قرقار آسمان ، صاعقة ، هدت A ، قاصف A . *A thunder-bolt, thunder-stone*, آندرخش . v. *Lightning.*— *The noise of thunder*, ازيز A ، هزج A ، قرقار A ، زمزم A ، جعجعت A ، دزت A ، اويد A . —*Thunder-struck* (*confounded*), حيرت زده . v. *Amazed.*

To thunder, رعد كردن ، تندر زدن ، صلصل كردن ، تنديدن ، زجل ، غرنبش ساختن ، زمزم زدن ، قرقار كردن ، غريدن ، كردن . *A thunder cloud*, مدوي A .

THURSDAY, پنجشنبه ، پشنبه ، يوم الخميس A .

THUS, هكذا A ، اين طور ، بداين وجه ، همچونين ، چونين ، or هاكذا A ، كيت A ، كذا A ، ايدور . *Thus and thus*, كيت و كيت A ، كذا و كذا A ، ذيت ذيت A .

Thwack, v. *Thump, blow.*—*To thwack*, v. *To strike.*

To THWART (*cross, vex*), مزاحمت كردن ، مزاحم شدن ، مخالف شدن ، مخالفت كردن ، تعارض كردن . v. *To oppose, contradict.*—*Thwart*, v. *Athwart.*— *Thwartingly*, بامخالفت .

THY, تو , preceded by the sign of the genitive case; as دل تو . In composition تو is often contracted to ت , preceded by فتح ; as سرت , *thy head*, كتابت *thy book*, كَ A (*fem.*

v. نفسک A , توخود *Thyself*, — کتابک *Thy book*, (کی). *Grammar*.

THYME (*plant*), اپار .

A TIARA, تاج , تیمج , تیجان . v. *Crown*.

TICK (*score, debt*), A دین , وام —*To go tick*, قرض کردن , وام گرفتن . v. *To get into debt*.

A TICK (*louse which infests sheep and other animals*), کیک , گوشخیت , گوشخینه , نارد ,(قردان plur.) قراد A , قرد A , پندد , پندوی , پندو , تمانه A , تمل A , حمنان A , گوشخیا (plur. طلح A , طلیعت A , طلیح A , حجرکا A , نهره A , برام A , حلم A , قشعوم A , قتین A , راء A , تلت A , الطلاح , حسدل A , قردوح A , حلمت A . *An animal infested with ticks*, قرد A , محمنة A .

A TICKET, دستک , دستاویز , نشان , علامت A .

To TICKLE, دغدغه کردن , مدغدغ ساختن , بچنگال نواختن , بزیدن , کلنفرجه انگیختن , تنغیر کردن , بسکلیدن , ندغ کردن , خاطر نواختن , دلاویز کردن —*To tickle the fancy*, بخستن , خوشنود کردن . v. *To please*.

Ticklish (*sensible to tickling, easily tickled*), دغدغه پذیر . (*tottering, unfixed*), نا پایدار , نا ثابت پای , نا ثابت قدم , بی قرار , سبکپا . v. *Inconstant, capricious, whimsical: hazardous*.

Ticklishness, v. *Uncertainty, inconstancy*.

TIDE (*of the sea*), A مد . *The flux and reflux of the tide*, مد و جزر A . *Ebb tide*, جذر A . *Flood tide*, A مد . v. *Ebb, flow; also time, season, flood, stream, course*.

Tidy, tidily, tidiness, v. *Neat, neatly, &c*.

TIDINGS, خبره , A اخبار , A حدیث A . v. *News*.— *Joyful tidings*, نوید , مژده .

To TIE, بستن , بندیدن , بند کردن , بسته ساختن , عقد , کردن , ربط ساختن , شد ساختن , غانیدن . v. *To bind, fasten, knit, hold*.—(*to constrain, oblige*), قید کردن , اضطرار , نمودن , الجا کردن , الزم ساختن , فرسودن — (*to restrain, confine*), ضبط و ربط کردن , باز داشتن .

A tie (*knot*), گره , A عقد , A قید , بند . (*bond, obligation*), عهد A , سربسته , A وجوب .

TIER, طبقه A , صف A , نظام A . v. *Row, range, rank*.

A tiffing, پوسینه , حاضری .

A TIGER, پلنگ , A نمر , ببر A . [شیر *a lion* is also used in some parts to denote *tiger*.]

A tigress, پلنگ ماده .

TIGHT (*tense, stretched, drawn*), چست , تنگ , استوار , مستحکم A , سخت کشیده , بخنچیده .

To tighten (*make tense*), تنگ کردن , مستحکم کردن , چست کردن , استوار کردن , سخت کشیدن . v. *To stretch*.

Tightly (*tensely*), تنگانه , استوار , بطریق , بتنگی .

Tightness, استواری , تنگی , چستی .

A TILE, سفال , خزف , اجر A , قرمید A , تاوه . (*covered with tiles*), با سفال پوشیده , مقرمید .

To tile, سفال نهادن , مقرمید کردن .

A tiler, سفال گر , موجره .

TILL, *until*, تا , تاکه , الی A , حتی A , حتی اذا A , الی متی A . *Till when?* تا بکی , تا کی . *Till this time, till now*, او A . الی هذا الان A , الی الان A , تاهنوز , تا این وقت . *Till that time, till then*, تا آن وقت . *Till this day*, تا امروز , A الیومنا . *Till the end of time*, الی اخر زمان , الی غیر نهایت . هذا .

To TILL, زراعت کردن , کشتکاری کردن , کاشتن , کشتن , بساردن , بساردادن , شیاریدن , شیار کردن . v. *To plough, cultivate*. — *Tillable*, v. *Arable*.

Tillage, زراعت A , کشتکاری , فلاحت A .

A tiller, زارع A , کشتکار , کشتاور . v. *Ploughman*.

A TILT (*cover of a boat, &c.*), تم , سایبان , کلت A , سایوان . v. Also *canopy, tent, thrust*.—(*a tournament*), رماح , بازی , اسنان , ضرب . *A tilt or tilting* (*a leaning on one side*), میل A .

To tilt (*cover with a tilt*), پوشیدن , سایبان گستردن .

To tilt with lances (*as at tournaments*), ضرب اسنان کردن , رماح بازی کردن , جرید اندازی کردن . *To tilt or fight together with swords, &c.* مجالدت کردن , مجالدت ساختن . *To tilt* (*lean or fall to one side*), میل شدن . *To tilt a barrel*, برمیل میل کردن .

A tilter, رماح باز , جرید باز , مجالدت کننده , مبارز . v. *Combatant*.

TIMBER, چوب , خشب A , حطب A (plur. احطاب), عود A (plur. اعواد , عیدان), هیمه , هیزم . v. *Wood.*— *A timber-merchant*, حطّاب A , خشّاب A . *A place abounding in timber*, حطیب A . *Timber or wood for firing*, احطاب A , هیزم سوختنی , هیزم A , هیزم , طربخون . v. *Firewood.*—*A piece of timber*, چوب پاره , هیمه ریز , کساره A . v. *Chip.*—*The timbers of a house*, v. *Beam, rafter.* — *Timbered*, با چوب آراسته شده . v. *Built, formed.*

A **TIMBREL**, طبل A . v. *Tabor.*

TIME, وقت A (plur. اوقات), گاه , زمان A , زمن A , زمانه A , زمانت A , حین A , عهد A , موسم , هنگام , فصل A , دیرند , دم , ابد A , عمر A , روزگار , (*days*) ایّام A . اوان A , امد A , آن A , عالم A , عصر A , وازیره , (q. v.) عدّان A , ام الجذع A , دهر A , دور A , دواري A , دوران A , مدّت A , انو A , قران A , قرن A , گیتي , مسند A , اناف A , فرط A , ولا A , ایچ , غقّانت A , ایدر , آقان A , اف A , اي A , فینت A , سمر A , میلت A , هنا or هنت A , سپهر , امار A , کدیور , منجنون A (plur. مجانین), تارت A , سبت A , موهنت A , امد A . *Time present*, زمان حال , حال A , وقت حال . *Time past*, عهد , زمان ماضي , ماضي A , وقت گذشته , عهد عتیق , زمان سابق , پیشنگي , وقت پیشین , سالف . *in former times*, درایام سلف , سابقاً A . v. *Formerly.*— *Time future*, استقبال A , زمان مستقبل , مستقبل A . *Seed-time*, موسم تدرو , زمان داس , موسم کشت . *Harvest time*, زمان داس . *In time of harvest*, در زمان ارتفاع محصول . v. *Harvest, autumn, season.*—*In good time*, بروقت , زمان , زمانا A . v. *Seasonably* —*From time to time, at times*, گاه گاه , گاه بگاه . v. *Sometimes.* — *That time*, آن هنگام , آن وقت , آن گاه , آندم . v. *Then.* *At no time.* v. *Never.* — *In time of necessity*, دروقت حاجت . *Out of time*, بي هنگام , بي . *In the evening time*, درهنگام شام , بوقت شام , وقت المسا A . *In the morning time*, درهنگام سحر . v. *Morning and evening.*—*At the time of the conquest*, درحین فتح . *A long time*, زمان طول , فرنج A . *A short time*, زمان قلیل .—*In a short time*, درزمان قلیل . v. *Soon.*— *At all times*, همیشه , مدام A , درهمه وقت , هرزمان , مدي الایام A , مدي الدهور والاعوام A . v. *Always.*—*In the time of peace*, درزمان صلح وصلاح . *In the time of the war or battle*, دروقت حرب , بهنگام هیجا , درزمان جنگ . *At the time when*, وقتي که . *The injuries of time*, جور دور زمان . *The revolutions of time*, دور زمان . *A length of time*, دیري , دیروقتي . *In the time of Solomon*, درایام سلیمان . *In the time of the prophet of* GOD, علي عهد رسول الله . *In the season of youth*, درعهد شباب . *Life time*, حین حیات , عمر A . *Restricted to any fixed time*, موقّت A . *An appointed time*, وقت مقرر , اجل A . *A convenient time*, فرصت A , محلّ A , هنگام A , ابّان A , تفاق A , حبالت A . v. *Opportunity.* — *Time* (*leisure*), فرصت A , فراغت A , مبادرت A , حضور A . v. Also *interval, age.*

To time, زمان گرفتن , محل یافتن , فرصت شمردن .

Timely (*seasonable*), بروقت .

Time-serving (also *a time-server*), ابن الوقت A , زمانه ساز , دنیا ساز . v. *Servile.*

TIMID, *timorous*, خایف A (plur. خیف), ترسان , ترسا , هیبان A , هراسان , بزدل , ترسناک , سهمگین , مهمناک , خشا A , خشیان A , خاشي A , خشي A , هیّب A , هایب A , مخنث A , زمان , وجرت A (plur. وجرا fem.), اوجر A , وجر A , لعلاع A , کادت A , کا A , نزند , نژدمند , نژد , کیول A , وجل A (fem. کیع A , فدادت A , ترارد , درقوع A , جبّان A , وجلا , اوجلت , اوجل A , اجنبل A , سک . v. *Fearful, frightened, pusillanimous, cowardly.*

Timidity, *timorousness*, خوف A , ترس , بیم , هراس , وهم , وحشت A , دهشت , باک , هیبت A . v. *Fear, cowardice.*

Timidly, *timorously*, باخوف , باهراس , اشترانه , بلا جرات .

TIN, رصاص A , قلعي A , ارزیز .

To tin, ترصیص کردن , با قلعي اندودن , قلعي کردن , مرصّص ساختن . *A tin-man* (*one who tins pots and kettles*), رصّاف A , قلعیگر .

Tinned, با رصاص , مرصّص A , قلعي دار , قلعي کرده شده , اندوده شده .

TINCTURE, *tint*, رنگ , گون , صبغ A , صباغ A , صرف A , خضب A , خضاب A .—*A chymical tincture*, کیمیا . v. *Colour, die.*

To tincture, *tinge*, رنگ دادن , رنگین کردن , صبغ کردن , ازدن , ردع دادن , ملوّن ساختن , لون کردن , صباغ دادن

تغمز , خضب کردن , تخضیب ساختن , مرادعت کردن , تغمیر زدن , ساختن . v. *To die.*

TINDER, سوخته , شعله A , گل , موخته . (*a tinder-box*), آتش افروز , آتش انگیز , آتشبار , آتشزن , آتشزنه , دان .

To TINGLE, *tinkle*, *tink*, طنین , طنطنه ساختن , طنن کردن —. زمزمه ساختن , اطنان کردن , تلابیدن , رنم کردن , زدن . *A tingling in the ear*, هوي .

TINSEL, A زر ناقص . (*any thing shining with false or superficial lustre*), رونق بي , نمود بي بود , زیور مصنوع A —. (*shining with false lustre*), شعله دروغ , روشنائي قلب , رونق صورتنما , نور اهل رونق صورتنما . *To tinsel* (*decorate with false lustre*), با رونق صورتنما , با شعله دروغ آراستن , اندودن .

Tint, رنگ , گون . v. *Tinct*, *tincture*. — *Tiny*, خورد , قلیل A . v. *Small.*

The TIP (*point, extremity*), اوج A , بن , نوک , سر , فوق A . v. *Top.*—*The tip of the nose*, بن بیني . *To look at the tip of the nose*, بن بیني‌را نگرستن . v. Under *nose.* —*The tip of the finger*, بنانت A , سر انگشت . v. Under *finger.*

To tip (*cover the point*), بر نوک نهادن . *To tip with a ferrule*, نعل برنوک نهادن . *To tip the wink*, چشم زدن , رمز کردن . v. *To wink; also to pat, tap.*

To TIPPLE, شراب , نوشا نوش خوردن , بادء پرستي کردن , آشامیدن . v. *To drink.*—*Tipple*, شرب A , شراب A . v. *Drink, wine.*—*A tippler*, باده پرست , میخور , نوش , شراب نوش . v. *Drunkard.*

A TIPSTAFF (*officer of a court*), الوصیل A , محضر A , توثور A , جلواز , عسس A , سرهنگ , شرطي , حواله A .

TIPSY, مخمور A , اسیمه دماغ , سرمست , مست , سران . v. *Drunk.*

TIPTOE. بسر پا , سر انگشت پا —. *To walk on tiptoe*, بسر پا رفتن . —*To stand on tiptoe*, بسر پا استادن .

A TIRE (*rank, row*), طبق A , سلک , سلسله A , صف A . —(*head dress*), آرایش سر , سراغوش , کله پوش . v. Also *attire, furniture, apparatus.*

To TIRE (*weary out*), وامانده , اتعاب کردن , مانده کردن , انگار کردن , ساختن . v. *To fatigue, weary;* also *to attire, dress.*—(*to become fatigued*), معتوب شدن A , مانده شدن , آویده شدن , وامانده بودن , انگار شدن .

Tired, وا مانده , انگار , معتوب A , مانده شده .—*Tiredness*, خیال A , عنا A , تعب A , سستي , ماندگي . v. *Fatigue.*

Tiresome (*fatiguing*), اتعاب آور , منتهک A , مانده کنان , آزار رسان . v. Also *tedious.*

Tiresomeness, v. *Tediousness.*

A TIREWOMAN, ماشطه A , مشاطه A , ماشط A , ناصمه A .

TISSUE (*gold or silver stuff*), زردوزي , زرباف , زربفت , تاش سراسر . *To tissue*, زردوزي کردن , زربفتي کردن . v. *To interweave, variegate.*

A TIT (*small horse*), اسپچه , اسپ کوچک .

A titbit, مزه , نفایس A . v. *Delicacy.*

A TITHE, عشر A , عشیر A , از ده یک , دهیک (plur. اعشار A , عشایر A). *Legal tithes*, اعشار شرعیت .

A tithe-gatherer, عشار A , ده ستان . *To collect tithes*, عشار گذار شدن . *To pay tithes*, تعشیر کردن .

To TITILLATE, دغدغه کردن , ندغ ساختن . v. *To tickle.*

Titillation, دغدغه A , ندغه A , غلغیج A , غلغلیچه A .

A TITLE, خطاب A , لقب A (plur. القاب A), وصف A (pl. اوصاف A). *The title* or *title-page of a book*, سرنامه , سرنوشت , عنوان A , غنیان A . v. *Name, appellation.*—(*a claim of right*), حق A , دعوي A , دعوي شروع , علاقه A .

To title, خطاب دادن , لقب دادن . *To title a book*, سرنامه نوشتن , تعنین ساختن , تعنیت کردن .

To TITTER, خنده زدن , قهقهه کردن , قه ساختن . v. *To laugh.*—*A titter*, خند , قهقهه , قه .

A TITTLE, نقطه A . v. *Point, particle.*

TITTLE-TATTLE, کلزنتن کلم , گفت وگو , گپ شپ , هرزه گوئي , یافه , سخن بیهوده , قیل و قال . v. *Tattle, prattle.*

To tittle-tattle, سخن , وگفت و گو کردن , گپ شپ کردن , یافه گفتن , هرزه گوئي کردن , بیهوده راندن . v. *To prate.*

TITULAR (*nominal*), خطابي , لقبي , نامي , سموي A.

TO, بهٔ. (*in comp.*), ب. (often before a vowel) بد , لِ A or لَ , لد A , لدن A , لدي A , الي A. v. *Toward, till.*— It is also often expressed in Persian by the participle را added to the noun; as دل‌را or دلرا *to the heart,* دلهارا *to the hearts.* —*To me,* مرا , بمن , لي A. *To thee,* ترا , بتو , لكَ A (fem. لكِ). *To him* or *her,* اورا , باو , بدو , له A (fem. لها), اليه A. *To us,* مارا , بما , لنا A. *To you,* شمارا , بشما , لكم A (fem. لكن). *To them,* ايشان‌را , بايشان , لهم A (fem. لهن), اليه A.—*To himself,* بخود , باو , الي نفسه A. *To that,* بان , بدآن , آن‌را , الي ذلك A , له A , لها A , لذاك A , كذاك A , لهذا A , لهذه A. *To this,* باين , بدين , اين‌را , لذا A , لذه A , لهذا A , لهذه A.—*To that place,* بدآنجا , بانجا. *In order to,* تا , كه , تاكه , كي A , لكي ان A , لكي A , كيمه A , كيما A , ان A.—*To* (*as far as*), تا , الي A. *From this place to that place,* از اينجا تا آنجا. *To* (*until*), تا , الي A. *To the end of time,* تا آخرِ زمان , الي آخر الزمان A.—*To no purpose,* بي معني , بيهوده. *To speak to no purpose,* بيمعني گفتن , بيهوده سخن راندن.—*To-day,* امروز. v. *Day.*—*To-night,* امشب. v. *Night.*—*To-morrow,* فردا. v. *Morrow.* *Face to face,* رو برو. v. *Opposite.*—*To go over to a party,* رو گردان شدن.

A TOAD, غوكِ زهردار , وزغ A , وزغ زهردار , وزغِ السم , ضفدع A.

A toad-stool, چترِمار , كما. v. *Fungus.*

To TOAST, بريان كردن , برشتن , برشته كردن , مشوي ساختن , مسلي كردن , دسيس ساختن , جفت ساختن. v. *To roast.*—*To toast the health of a mistress* or *friend,* دوستكام ناميدن , دوستكاي نوش كردن.

A toast (*toasted bread*), نانِ نيم سوخته , نانِ برشته. (*a health to a mistress* or *friend*), دوستكام , دوستكان.

Toasted, مشوي A , مصلي A , برشته شده , بريان.—*A toaster,* بريان كننده , مشوي ساز.

TOBACCO, تنباكو , طنبقو , دوكن , دوتون , دخان. *The smoke of tobacco,* دوخان , دخان.—*A tobacco-pipe,* حقه A , قليون A , امامه A , لوله A. *A pipe bearer,* حقه بردار. *A tobacconist,* تنباكو فروش.

A TOE, انگشتِ پاي. *The great toe,* انگشتِ نر , انگشته. *The toe of a boot* or *shoe,* منقار A , منقاد A.

TOGETHER (*in company, in the same place* or *time*), هم , باهم , بهم , برهم , باهم ديگر , همراه , شامل A , معا A , جميعاً A , فراز , اندرو , اندروا , يكجا. (*without intermission*), پيوسته , بي توقف A , بي اهمال. v. *Intermission.*—*Agreeing together,* هماهنگ , همدل , همرنگ. *Labouring* or *acting together,* همكن , همكار , همبار , همساز. *Playing* (or *gaming*) *together,* همباز. *Sitting together,* همزانو , همنشين. *Lying together,* همبستر , همخوابه. *Living together*), همخانه , همديوار , همسايه. *Breathing together* (*very intimate*), همدم. *Born together* (*as twins*), همزاد. *Sitting together at table,* همسفره , همبزم , همكاسه. *Joined together in alliance,* همونّاق , همعهد. *To assemble together,* فراهم آمدن. v. *To assemble.*—*To collect together,* فراهم آوردن. v. *To collect.*—*To converse together,* همصحبت كردن. v. *To converse.*—*To mix* or *jumble together,* برهم زدن. *To be jumbled together,* بهم در شدن. *To be drawn together* (*contracted*), بهم كشيده شدن. *To join together,* بهم پيوستن , ملاحمت كردن , ملاحم شدن.—*Together with,* با , مع A.

TOIL, محنت A , سعي بليغ , كوشش , جهد A , عنا A , سعي بليغ , محنت كشيدن , رنج. v. *Labour.*—*To toil,* نهك كردن , نمودن. *Toils,* دام , كمند , شبيكه. v. *Snare, net.*

Toilsome, طالبِ محنت , محنت طلب , منتهك A , نهك كنا , انعاب آور , انعاب A , موجب الاتعاب.

Toilsomeness, محنت طلبي , حالِ منتهك , انعاب A , تعب A , ماندگي.

A TOKEN, اشارة A , ايما , نشان , علامت A , معلم A (plur. معالم). v. *Sign, mark.*—*A token* or *memorial of friendship,* يادگار.

TOLD, گفته , مروي A , محكي A , معروض A , منطوق A , متلعص A.

TOLERABLE, برداشتني , تحمل پزير , قابلِ تحمل , حالِ مقارب , مقارب A.—*Tolerableness,* احتمال A , مقارب A. *Tolerably,* قابلهٔ تحمل , مغارباً A.

Tolerance (*patient suffering*), صبر A , تحمل A , برداشت , شكيبائي. v. *Patience.*

To tolerate (*permit*), روا داشتن , جايز داشتن , اجازت

v. اصطبارداشتن , اغماض نمودن , تاني داشتن , دادن مجازه A , جايزه A , روا داشته شده Also *to suffer.*—*Tolerated.* روا . v. *Suffered.*

Toleration (permission, connivance), تاني A , اجازت A , تحمّل A , اصطبار A , اغماض A .

TOLL, A باژ , باج , خراج A , ساير A , راهداري , محصول A وضيعت (plur. وضايع), ترغاق , ترغان . v. *Tax.* — *Toll paid for guarding the roads,* خفيره A , راه داري . *Toll paid for passing a river,* باج عبور . *A toll-gatherer,* تحصيلدار , باجدار . v. *Tax-gatherer.* — *To pay toll,* باج , خراج دادن , راهداري ادا كردن . — *To collect tolls,* باج تحصيل كردن , گذاشتن راهداري گرفتن . — *To toll a bell,* جرس نواختن .

A TOMB, A قبر , گور , A تربت , A مزار , A مقبره , A رجم , ستودان , A سر , A رامُوس . v. *Sepulchre.*—*A tomb-stone,* تخته قبر , مزارسنگ , A مرقد . v. *Monument.*

To tomb, v. *To entomb, bury, inter.*

Tombless, بي قبر .

A TOME, A جلد , A جريده . v. *Volume.*

A TOMTIT, A القرطبان .

A TONE, آواز , A صدا , نوا , اهنگ , A نغمه , A رنم , A اصول , A مقام , A عشاق . *From tone to tone* (also *in single tones*), مقام بمقام . *Speaking or singing in a sweet tone of voice,* A تلحين . v. *Sound, note.*

TONGS, دست پناد , A كلبتان , A كلبتين , A كلابت , ماشه . v. *Forceps.*

The TONGUE *(organ of speech),* زبان , A لسان (plur. السنه), A شبدع , A لجحيت , A معلاق , A مقول (plur. مقاول), A شاهد . v. Also *language, speech.* — *The mother tongue,* A لغت . *A glib or eloquent tongue,* A مسحل , A سلاطه . *Glib-tongued,* زبان آور , A حليف اللسان . v. *Eloquent.* —*Tongue-tied (having an impediment in speech),* گرفته زبان , عقد اللسان , A طمطم , A طمطمت . *Having a malevolent tongue,* بد زبان , زباندراز . *To hold the tongue (to be silent),* خاموش شدن , ساكت شدن . *To tongue,* v. *To chide ; talk ; lick.* —*Tongued (having a tongue),* زبان دار , لساندار . —*Tongue-less,* بي زبان , غير لسان . v. *Silent, speechless.*—*The tongue of a balance,* لسان ميزان , زبان ترازو , نارهٔ كپان , باركين . *The tongue of a buckle, or the like,* زبانه .

TONSURE, تراشش .

TOO, نيز , هم . v. *Likewise, also.*—*Too much,* A زايد .

A TOOL, A آلت (plur. A آلات), A اوزار , A ادات . v. *Instrument : venal, hireling.*

A TOOTH, دندان , دندانه , A سنّ . *A little tooth,* A سنينت . *A canine tooth,* A ناب , دندان ناب , A انيب , A انياب . *Canine teeth,* دندان سگ . *A back tooth,* دندان اسيا , A ضرس (plur. اضراس , ضروس), A انايبت . *The laughing (or fore) teeth (because shewn when laughing),* دندان خنده . *The biting (or fore) teeth,* دندان گير . *The stupor of the teeth (from eating any thing acid, &c.),* كندي دندان . *To draw teeth,* دندان بركندن , دندان از بيخ كشيدن . *The teeth or wards of a lock,* A مدنجه , مدنگ . *The tooth or teeth of a saw, comb, or the like,* دندانه . *To gnaw with the teeth (also to mutter with shut teeth),* دنديدن . v. *To gnaw.*—*With tooth and nail (with one's utmost force),* با بذل مقدور و سعي موفور , با بذل قدرت وسعي جميل , اقدام و اهتمام . *To oppose to the teeth,* روبرو مخالفت نمودن , روبرو معارضت ساختن . *To cast in the teeth,* سرزنش گفتن , طعن و طنززدن . v. *To upbraid, revile.*—*To cast one's words in his teeth,* سخن كسيرا باز انداختن . *In spite of the teeth (nolens volens),* خواه و ناخواه , چارو ناچار , بي اختيار , با وجود , A بالضرورة . *To sharpen the teeth,* دندان را تيزكردن .

To tooth (furnish with teeth, to indent), با دندانه آراستن .

The tooth-ach, درد دندان , A وجع الاسنان , A ضراس .

A tooth-drawer, دندان كش , دندان بركننده .

Toothed, دندانه دار , اهل سن . v. *Indented, serrated.*— *Toothless,* بي دندان , غير سن .

A tooth-picker, A خلال (plur. اخلت). *To pick or clean the teeth with a tooth-picker,* تخلّل كردن .

Toothsome, خوش مزه , صاحب لذت وذوق , اهل ذوق و صفا , خوشگوار . v. *Palatable, savoury.*—*Any thing toothsome,* مزه . v. *Titbit, delicacy.* — *Toothsomeness,* خوش گواري , A لذّت , A ذوق .

The TOP, سر , A راس , A فوق , A اوج , تار , تارك , A نمت , A فرع , سرسره , A كله , A قله , بالا , باله , A تذروت , چكاد , چكاوك , چكاو , كنگره , A ذروت . v.

Pinnacle, head.—*The top or crown of the head,* افسر، سر، ام الرّاس A، كلال A، كلاكث A، كروهه، اهيان، اهيانه، ميان سر، مغلاق (plur. مغارق) مغرق A، چكاد، اهيان سر، قنص or قنس A، نمغت A، نصلت A. *The top of a mountain,* قلّه، قلّه كوه، راس الجبل A (plur. روس الجبال)، قرن A (plur. قران)، راغ A، دز، شنظوف A، شنظاف A، سربالا، سرسره، كلاكث A، كلال A، كيلن A، توف، تيغ، دز، تذفت، تل، گريوه، قنع A، نيق A (plur. نيوق)، نمغت A، شعافات، شعاف، شعف (plur. شعفت) A، شم كوه، امصدت، مصدان (plur. مصاد) A، شمراخ A، شعوف، قنعت A، قبل A، تاعلت A، شخشخ، خنطوت A. *A cloud on the top of a mountain,* عما A. *A fortification on the top of a hill,* سرغاله، مهوت A، كلات A. *The top or best of any thing,* سرات A.—*From top to bottom,* از سرتاپا، سراپا، سرتاپاي، سرتاسر، سراسر. *The top or cover of a pot, &c.* سرپوش، ديگ افراز، ديگ افزار، سرخم A. v. *Lid, cover.*—*A bundle laid on the top of a load,* سربر. *The top of a wave,* غارب A، سر موج. *Level on the top,* سرپهن. *The top of a house,* تار خانه، اسمانه، كروني. v. *Roof, battlement.*—*A summer apartment on the top of a house,* بالا خانه، سرطاق، بسيغ. *A window on the top of a house,* باد خور. v. بادهنج.—*The top of a tower, wall, &c.* شرفت A. —*The top of a declivity,* سرو انداز. *To bend down the top of any thing,* سرابي كردن.—*A boy's top,* فرفر، فرفره. v. *Gig,*— *Topless,* بي سر.

To top (rise aloft, be eminent), افراز گشتن، سرافراز شدن، رفيع بودن، اشرف گشتن. v. *To surpass :* also *to predominate.* — *(to cover on the top),* سرپوش كردن. *(to lop),* سر قطع ساختن، خطاب كردن، پيراستن، تشذيب كردن.

Top-full, لبريز، لبالب. v. *Full, brimfull.*—*To be top-full,* لبالب شدن، لبريز شدن.

Top-heavy, گران سر.

Topmost, بلندترين، بالاترين، برترين، ارفع A، اعلي A.

A TOPAZ *(gem),* زبرجد، طوپاز.

To TOPE *(drink hard),* باده پرستي كردن، نوشانوش شراب آشاميدن.

A toper, باده پرست. v. *Drunkard.*

TOPICAL, بلاد پيوند، تخطيط البلاد منسوب. v. *Local.* —*(peculiar),* خاص A، مخصوص A. — *Topical remedies,* فرديات A.

TOPICK *(subject),* منشا A، مصدر A.

TOPOGRAPHY, تخطيط البلاد A.—*A topographer,* تخطيط البلاد كننده.

Topping, v. *Fine, gallant.*—*To topple,* v. *To tumble.*

TOPSY-TURVY, ته بالا، زير بالا، شيو بالا، برافروه، زير زبر، سرنگون. — *To throw topsy-turvy,* سرنگون كردن، بازگونه كردن.

A TORCH, مشعل A، مشعله (plur. مشاعل) A، نليته، فليته بردار، مصباح A، مشكات A.—*A torch-bearer,* مشعلچي، فليته بردار. —*Torch-light,* روشناي مشعل.

TORMENT, عذاب A، درد، آزار، بلا A، رنج، جفا A، صاعقت A، رجس A، رجز A، صعد A، صعود A، تنبيك A، صيحت A، معوبت A. v. *Pain, anguish, misery, torture.*

To torment, آزار رساندن، تعذيب كردن، درد دادن، بلا كردن، جفا ساختن، فرسودن، رنج آوردن. v. *To pain, harrass, persecute, teaze, torture.*

Tormented, آزار رسيده، معذّب A، رنج ديده. v. *Tortured.*— *To be tormented,* آزار رسيده شدن، معذّب بودن، درد كشيدن، جفا ديدن.

A tormentor, درد دهنده، آزار رسان، تعذيب كننده، جفا ساز. v. *Torturer.*

TORN, *tore,* دريده شده.—*(in pieces),* پاره پاره زده، چاك، چاك كرده شده.

A TORNADO, باد شديد، طوفان A. v. *Tempest, hurricane.*

TORPEDO *(fish),* رعاد A، رعادت A.

TORPID, بي حس، بي حركت، بي جنبش، كاهل A، ضرسامت A، موثب A، ونات A، واني A، حدا A، تنبل A، متنايب A، ثوبا A. v. *Sluggish, stupid numb.*

Torpidness, torpitude, torpor, بي حسّي، عدم حركت، روبت A، مسالمت A، كسل A، كاهلي، عدم جنبش. v. تكاسل A، تكاهل A، قترت A، وصمت A، توفت A. *Sluggishness, dullness.*

A TORRENT, سيل A (plur. اسيول)، سيلن A، سيلاب،

، نقيل A ، هين ، هرهور A ، توجيه A ، توجيا A ، درہ ، سيال A
نخيج A . *A torrent of blood,* سیل خون . *To make a torrent of swords (to invade a country),* سيل سيف كردن . *The channel formed by a torrent,* مسيل ، سيلاب كند A ، مسيل A ، كوره ، (مسايل ، اسلت ، مسل ، مسلن .plur) مسل A .

TORRID, محروقه A ، محروق A ، سوزان ، بسيار گرم ، رمضا A ، دمي A ، تابدار ، شديد الحرارت A ، حارّ A ، محرہ A ، ناجر A . *The torrid zone,* منطقة محروقه ، منطقت A ، المحروقت .

TORSION (*twisting, wreathing*), تاب ، پيچش ، پيچ ، نصناص A .

Tort, v. *Injury.*—*Tortious,* v. *Injurious.*

A TORTOISE, كشف ، لاك پشت ، سنگ پشت ، رقّ A ، ديگانه ، سلحفيت A ، سلحفات A ، سلحفا A ، A *masc.* عيلم ، A *fem.* طومت ، A *masc.* ابس . *Tortoises,* سنگ پشتها ، سلاحف A ، اونت A ، اينت A . — *A sea tortoise* or *turtle,* A اطوم .—*Tortuous,* v. *Twisted, wreathed, winding.*

TORTURE (*torments judicially inflicted to extort confession, &c.*), عذاب A ، عذاب شكنجه ، شكنجه كشي ، شكنجه ، ترب ، كيستاره ، پاهنگ ، سياست A ، عقوبت A ، اهنجلوغ ، خرك ، سنت A ، دهق A ، فيشله A ، فيشل A . v. *Torment, punishment.*

To torture, تعذيب ، در شكنجه كشيدن ، شكنجه دادن ، سياست كردن ، پاهنگ كشيده ساختن ، اهنجلوغ كردن ، كردن v. *To rack.*—*To extort a confession by torture,* تقرير كردن .

Tortured, شكنجيده ، سياست كرده شده ، در شكنجه كشيده ، معذّب A . v. *Tormented.* — *A torturer,* شكنجه كش ، عذاب شكنجه كننده . v. *Executioner, tormentor.*

To TOSS (*throw*), طرح ساختن ، رمي كردن ، انداختن . *To toss up the nose,* زم كردن . — *To toss (to be agitated),* ازار رسيده ، آزار يافتن ، اضطراب كرده شدن ، مضطرب شدن ، شدن . v. Also *to roll, wallow.*

A toss, انداز ، رمي A . v. *Throw.* — *A toss of the nose,* زم .

Tossed, tost, انداخته ، مرمي A . v. *Thrown.*

TOTAL, كلّ A ، تمام A ، جميع A ، همگي ، درست . v. *Whole, complete, full.* — *The total, totality,* جمله A ، تمامي ، كلّيت A .

Totally, في A ، بالجمله A ، جملةً A ، بالكلّيه A ، تماماً A ، الجمله .

To TOTTER, رجرج ، جنبيدن ، جنبان شدن ، تزلزل كردن . *Tottering* — متداعي نمودن ، فراخيز كردن ، لاندن ، كردن (*part.*), مترجرج A ، جنبان ، تزلزل كنان .

To TOUCH, مماست كردن ، مس ساختن ، لمس كردن ، طمث كردن ، غشي كردن ، مجسّ كردن ، امساس ساختن . v. *To handle.*—*To touch one another,* يكديگرا ، تملّس كردن . *To touch (affect the heart),* دلاويز كردن ، لمس كردن ، نرم دل و ملايم ، خاطر كشيدن ، جان گداختن ، دلنواختن ، ساختن . v. Under *passion.*—*To touch a musical instrument,* نوازش ساختن ، نواخت كردن ، نواختن . v. *To play.*—*To touch* or *be in a state of junction,* مقرون شدن ، پيوسته شدن ، موصول بودن . *To touch up (repair),* تعمير ، مرمت كردن ، ساختن . v. *To mend.*—*To touch at (come to without stay),* نزول ساختن ، نزل كردن .—*To touch upon (mention slightly),* ذكر سبك كردن .

Touch (contact), مماسّت A ، مسّ A ، مساس A ، لمس A ، توش ، پيوستگي ، لصوق A . *The touch (sense of feeling),* لامسه . v. Also *stroke, animadversion, censure, hint, essay.* —*Soft to the touch (as clothes, plumage, &c.),* المّس A ، پيوسته ، ملموس A ، ممسوس A .—*Touched,* لميس A ، سخام A . *Touchable,* v. *Tangible. Touchiness,* v. *Peevishness. Touchy,* v. *Irascible, peevish.*

Touch-hole, سوراخ رنجك .

Touching (affecting), دلگير ، دلاويز ، غم آور ، درد انگيز . v. *Pathetick.* — *Touchingly,* بدلگيري ، دلاويزانه .

Touching (in respect of), بانسبت ، نسبةً A ، درباب .

A TOUCHSTONE, سنگ عيار ، معيار A ، محكّ A ، محكّه A ، سنگ محك .

TOUCHWOOD, شعله A .

Touchy, آتش مزاج ، تنگ مزاج .

TOUGH (*not brittle*), نارشت ، نامنكسر ، ناشيم . — غلظ A ، نا منخشت ، كرّه A ، ناقابل (*stiff, not limber*), لاخنث A . — (*difficult to be chewed*), پيچاك . — (*viscous,*

clammy), جرجيب، A اشقر، A غليظ. v. *Glutinous.*—*Tough viscous clay,* A خرد. v. Also *stout, strong: difficult.*

Toughness (*not brittleness*), عدم هشمي، عدم منكسري. —(*not flexibleness*), A غلظت، نا ذابلي، A كري، ناخنسي. —(*viscosity*), جرجبي، A غلظت، A اشقري. (*difficulty to be chewed*), پيچاكي.

A TOUR, A دوره، A سير، گشت، گردش، گشت وگذار، واروي، پويا، سفر دوارة.—(*turn*), A نوبت، A دورة.

A TOURNAMENT, ورماح بازي، جريد بازي، رماح، ضرب اسنان.

TOW, A اصطبت، A بقام، A كتان، A قنب، بنگ. v. *Flax, hemp.*

To TOW (*draw by a rope*), از حبل كشيدن.

TOWARD, *towards,* سو، سوي، بسوي، بجانب. *He went towards him,* بسوي او رفت، بجانب او رفت. *Towards the garden,* سوي باغ. *Towards the city,* بسوي شهر.

Toward, towardness, &c. v. *Docile, docility.*

A TOWEL, رومال، صافي، دستمال، دستار، دستارچه، بشكير، پيشكير.

A TOWER, A منار، A منارة، A برج، A قبّة (plur. قباب)، بارو، A مأذنت (plur. مآذن or مأذن)، A ميذنت، A ماذنت، A تأمور، A تأمورة، A قنّة، دزغاله. v. *Castle, fortification.*—*The tower at chess,* رخ or روخ. *The tower of Babel,* منار نمرود. *The highest pinnacle of a tower,* A شرفت (plur. شرفات). *The niched battlement* (also *the port-hole*) *of a tower,* كنگره.

To tower (*fly* or *rise high*), بلند پروازي كردن، [illegible]لند شدن. v. *To soar.*

Towered, towery (*guarded or adorned with towers*), منارة دار، با منارة آراسته.

Towering (*lofty*), بلند، A رفيع، بالا، A علي، افراز، بلندپايه.

A TOWN, A قصبة، شهر، مدينة، A بلد، A بلدة، A دارة، A قعر، A حاضرت، A قريت، A مدرت (plur. مدر). v. *City, metropolis, capital.* *To storm a town.* v. *To storm.*

A townsman, شهري، ساكن شهر، A حاضر، قروي، مدري. v. *Citizen.*—*The town and townsmen,* شهر و شهري. *Of the same town,* هم شهر. *The town-hall* or *town-house,* A محكمت.—*Town-talk,* گپ، گفت وگو، سخن زمان.

A TOY (*bauble*), بازيچه، A لعبت. *Toys* (*trifles*), خرد مرد، A خربوات، A هرزوات، A تردات، A تزاريت، پيرزي. v. *Trifle.* —(*frolick, humour*), شوخي، بذله، يافه، مزه، A مسخره، رنگ، A لطيفه.—*Toy, toying* (*amorous dalliance*), لعبت بازي، A عشوت، ناز، ناز و نياز، A ناز و كرشمه، شيوه، شوخي، دعابت بازي.—*Toying* (*amorously playful*), لعبت باز، نازنين، نازنده، نازان، عشوت باز، شيوه نما، دعابت باز، شوخ.—*A toy-shop,* دكان بازيچه فروش. *A toy man,* پيرزي فروش، بازيچه فروش.

To toy, لعبت بازي كردن، عشق بازي كردن، ناز وكرشمه كردن، عشوت نمودن، نازيدن، نازنين شدن، شيوه باختن، دعب كردن. v. *To play, trifle.*

A TRACE, *tract* (*mark, vestige*), نشانه، نشان، A علامت، A رسم (plur. ارسم)، A مرسم (plur. مراسم)، A اثر (plur. اثور، آثار)، A ثفاف، A ندم، A حبار، A حبر (plur. حبارت)، رجه، A علب (plur. علوب)، A نميم، A وتس، A عشيرة.—*Traces left where people have been lying, sitting, &c.*), A جنع. *Traces* (*harness*), براز، رسايج.

To trace (*mark out*), رسم كردن، رسوم زدن، نشان ساختن، تاثير كردن، اثر نمودن. *To trace, track* (*follow the footsteps*), پيروي كردن، دربي رفتن، قصص كردن. *To trace* (*investigate*), پژوهش ساختن، تفتيش كردن، تفحص ساختن، استقصا كردن.

Traced (*marked*), A مرسوم، نشانده. (*followed by the footsteps*), دربي رفته، ازپي آمده. (*investigated*), پژوهيده، تفتيش كرده شده. v. *Searched.*

A tracer (*one who marks out or delineates*), رسم ساز، نشان كننده. (*one who follows footsteps*), پي رونده. (*one who investigates*), پژوهش، A مفتّش. v. *Searcher.*

Track (*path*), راه، A طريق، A سبيل.

Trackless, بي نشان، بي اثر، بي راه.

A TRACT (*district, quantity of land*), A ديار، A ناحيت (plur. نواحي، انحا)، A ساحت (plur. ساحات)، ساح (اسوح)، A قطر or A قتر (plur. اقطار or اقتار)، A بقعت (plur. بقاع)، A جنب، A جناب (plur. جنوب)، A عرض، A حري،

شغبر A ، شفق A ، حاشیت A . v. Also *region: course.*—(*a treatise, small book*), رساله A .

TRACTABALE, دست آموز , حکم پذیر , رام , فرمان, مظلوم, ملایم A , آهسته , غریب A , نرم رو , بردبار, بردبار , مطیع A . v. *Manageable, docile, tame, obsequious, obedient.*

Tractableness, دست آموزي , فرمان برداري , رامگي, آهستگي , بردباري , ملایمت A , اطاعت A . v. *Docility, tameness, obedience.*

Tractably, با ملایمت , با اطاعت .

TRADE (*traffick, commerce*), تجارت A , داد و ستد , بازرگاني , سوداگري , سودا , کاربار , معاملت A , اشترا A , متجره رنجیري A. v. *Exchange, business.*—*A trade* (*employment*), کربار , کار , صناعت A , صنعت A , فن A , پیشه , هنر , کسب A , دستکاري , حرفت A , استادي . v. *Occupation.*—*To follow a trade,* کار گري , صناعت ساختن , پیشه کردن , کسب کردن , استادي کردن , کردن .

To trade (*traffick*), تجارت کردن , سوداگري کردن , داد معامله , اشترا ساختن , خرید فروخت کردن , و ستد کردن , بیع و شرا ساختن , کردن , کاروکسب نمودن . v. *To exchange, truck, traffick by exchange.*

A trader, سوداگر , تاجر A (plur. تجار), رنجبر , بازرگان . v. *Merchant, dealer.*

A tradesman (*mechanic*), کاریگر , اهل صنعت , صنعتکار , صانع A , دستکار , پیشهکار , پیشهور , اهل حرفت , رنجبر , استاکار , ستاکر .

TRADITION, روایت A , اثر A (plur. اثار), خبر A (plur. اخبار), مأثرت A (plur. مأثر), نقل A (plur. نقول). *Traditional,* سماعي A , سینه بسینه , زباني , مروي A , منقول A , از پدر بپسر گفته , ابا عن جد مقول A .

To TRADUCE, نام و ننگ کشیدن , تهمت نهادن , بهتان , نام پاخوست کردن , بدنامي دادن , افترا کردن , طنز زدن , گفتن عیب , آوازه کردن , اسناد کردن , نام کشیدن , غیبت ساختن , گفتن . v. *To calumniate, slander, defame, censure, condemn, blame.*—*Traducement,* تهمت A , بهتان A , افترا A , اسناد A . v. *Slander, calumny, censure.*—*A traducer,* تهمت کننده , افترا کننده , طنز زن , بهتان گو , بهتاني , مفتري A , تهمتي

v. *Calumniator, slanderer.*—*Traduced,* بهتان یافت , طنززده , افترا کرده شده .

Traffick, v. *Trade.*—(*commodities*), اجناس A , اموال A , متاع A (plur. امتعت), اسباب A . v. *Merchandize, wares.*—*To traffick,* v. *To trade.*

TRAGACANTH (*plant*), قتاد , شتر , گیاه . (*gum*), کتیرا .

TRAGEDY, طراگیدیا . v. *Misfortune, calamity, disaster.*

Tragical, v. *Bloody, calamitous, mournful, disastrous, dreadful.*

To TRAIL, کشیدن , جر کردن , آهنجیدن . v. *To draw.*—*To trail as a garment on the ground,* سحب کردن , ذیل , مسحوب شدن , ساختن . *To trail* (*be drawn out in length*), طول گشتن , دیر کشیده بودن , بدرازي کشیده شدن.—*Trailed,* مجذوب A , منجر A , کشیده شده .

To TRAIN (*educate, form to any thing*), پروردن , ورزیدن , ترویض ساختن , مدبر کردن , تدریب ساختن , تربیت کردن , تعلیم کردن . v. *To instruct, exercise; also to draw, trail. To train a dog,* سگ را تعوید کردن , سگ مضري ساختن , *To train a horse,* سگ را ضاري کردن . ترویض آسپ ساختن .

A train (*artifice, stratagem*), دغا , فریب , حیلهٔ بازي , نیرنگ , رنگ , مکر A , کید A , فن , آل A (*the tail of a gown*), دامن , ذیل A (plur. ذیول). *The train of a bird,* دفیه , زمجي A , دنبالي . v. *Tail.*—*A train or series,* تسلسل A , نظام A , سلک A , سلسله A , قطار A . v. *Process, method.*—*A train* (*followers*), سواري , پاي رکاب , پیروي , سواد A , لواحق A , خدم وحشم , اتباع A , توابع A , حشم A . v. *Retinue, procession.*—*A train of artillery,* قطار توپ , سلسلهٔ توپخانه . *A train-bearer,* دامن بردار .

Trained, پرورده , دست آموز , مربي A .

A TRAITOR, خاین A , خاینتگر , غدار A , خوان A , اهل حرامزاده , کافر A , دغل زن A , غدر . *A bread and salt traitor* (*one who betrays his benefactor*), نان و نمک حرام , نان و نمک خایني .

Traiterous, خاین A , اهل خاینت , غدار A , غدیر A . v. *Perfidious.*—*Traiterously,* با خیانت , غدارا A , با غدر , *Acting treacherously* (*subs.*), احتیان A .

A traitress, زن غدار .

Trammel, trammels, v. *Net, shackles.*

To TRAMPLE, پا یمال کردن , پاخوست ساختن , سپردن , سپردن .

Trampled, پایمال شده , پامال گردیده , پاخوست , پاخواست , پازده .

A trampler, پایمال کننده , پاخوست کننده .

A TRANCE or *transe* (*temporary absence of the soul*), بي خودي , غشیت A .

Tranced (*in a trance*), بیخود , غشیان A .

TRANQUIL, آسوده , آرمیده , با آرام , اهل رفاهیت , با راحت , آرامیده . v. *Quiet.*

Tranquillity, آسایش , آرامش , آرام , راحت A , سکونت A , رفاهیت A , آسودگي , سکون A , اطمینان A , سکینت A , فراغ بال , اطمینان خاطر . v. *Quiet.*

To TRANSACT, جاري کردن , کارگذاري کردن , کاربار پرداختن , کارگذار شدن , سربراهي کردن , معامله کردن , کردن , کار پرداختن , کار کردن , کردن , ساختن . v. *To manage, negotiate, perform.*

Transacted, جاري کرده شده , معامله کرده شده , پرداخته , شده , ساخته شده , کرده شده .

A transaction, معامله A , کاربار , کار , امر A , میثاق A , عهد A , قول A , تمسک A , قرار A , امل A . v. *Negociation, management.*

To TRANSCEND, گذشتن , از حد گذشتن , سبقت کردن , پیش , پیش شدن , پیشي یافتن , دست بردن , غالب شدن , تقدم داشتن , فاضل شدن , فضیلت یافتن , دستي نمودن , فایق شدن . v. *To pass, surpass, exceed, excel, surmount, climb.*

Transcendency, سابقت A , تقدم A , زیادتي , افزوني , غلبت A , قدمیت A , پیش دستي , فضیلت A , پیشي دست برد . v. *Excellence, pre-eminence.*

Transcendent, transcendental, افضل A , فاضل A , سابق A , اعلا A , باهر A , مکمل A , متغلب A , غالب A , متقدم A , فایق A , پیش دست . v. *Excellent, pre-eminent, superior.*

To TRANSCRIBE, نقل کردن , منتسخ ساختن , نسخ کردن , نسخه ساختن , استنساخ کردن . v. *To copy.*

A transcript, نقل A , نسخه A . v. *Copy.*

To TRANSFER, از جاي بجاي دیگر بردن , نقل کردن . v. *To convey, carry, transport, remove.*—*To transfer* (*property, &c.*) *from one to another*, از کسي بکسي دیگر رسانیدن . *A* — *transfer*, نقل A .

Transferred, منقول A , نقل کرده شده , رسانیده شده , برده .

TRANSFORMATION, *transfiguration*, تبدیل صورت , تغیر شکل , مسخ A . *The transfiguration of Jesus Christ*, تغیر حضرت عیسي , تجلي حضرت مسیح , عید تجلي حضرت عیسي المسیح .

To transform, transfigure, تبدیل صورت کردن , بدل شکل , شکل را متغیر , تغیر ظاهر ساختن , مسخ کردن , ساختن , کردن .

Transformed, تبدیل کرده شده , منقلب A , متشکل A . *To be transformed*, تبدیل صورت یافتن , متشکل شدن , شکل , منقلب شدن , دیگر نمودن .

A transformer, تبدیل صورت کننده , ماسخ A .

To TRANSFUSE, نقل کردن , از ظرفي بظرف دیگر , ریختن , تصفیق کردن , حواله کردن .

Transfusion, نقل A , تصفیق , حواله A .

To TRANSGRESS (*go beyond bounds*), از حد بیرون رفتن , از حد گذشتن . (*to offend against any law, custom, &c.*), تجاوز نمودن , عدوان کردن , عدا کردن , عدول کردن , بغي , ساختن , متعدي شدن , تعدي کردن . v. Also *to violate.*

Transgression, تجوز A , عدا A , تعدي A , خطا A , سهو A , وکاره A , رهق A . v. *Offence, sin, crime, fault, violation.*

Transgressing, transgressive, متجاوز A , خطا کنان .

A transgressor, متعدي A , باغي A (plur. بغات), متجاوز A , خطا کننده , اهل سهو .

TRANSIENT, *transitory* (*momentary, frail, fleeting*), نا ثابت , نا باقي , بي بقا , فاني A , زودرفته , زود روان , بي , زایل A , فنا پذیر , بي پایداري , نا پایدار , یکساعت , نا استوار , استواري .

Transiently (*soon passing, slightly, en passant*), با تیز . تحلة القسم A , سرعة A , گذاري

Transientness, transitoriness, عدم , تیز گذاري , زود روانگي . عدم بقا , حال فاني , بي استواري , نا پايداري , ثبات

TRANSITION, گذارش , گذشتن از چيزي بچيزي , گذر , عبور A , تبادل A .—*Transitive* (*having the power of passing*), . قابل گذشتن *A transitive* or *active signification,* A تعديت . *A transitive or active verb,* A فعل متعدي . v. تعدي .

To TRANSLATE (*from one language to another*), ترجمه . نقل كردن , كردن v. *To interpret, explain;* also *to transport, remove.*

Translated, A مترجم , منقول A , متنقل A , ترجمه كرده شده .

Translater, A ترجمان , مترجم A , ناقل A , نقل كننده .

TRANSMARINE (*beyond sea*), انسو دريا , عبور دريا , ماوراالبحر A . (*rare, exotick*), A غريب , نادر A .

To TRANSMIGRATE, انتقال كردن , نقل مكان كردن , تبديل مقام ساختن . v. *To emigrate, travel.*

Transmigration (*passage from one place to another*), نقل , انتقال A , تبديل مقام , مكان . نقل A . v. *Emigration.* —*The transmigration of the soul,* A التناسخ .

Transmigrating, transmigrant, انتقال كنان , نقل مكان كنان .

TRANSMISSION, *transmittal,* A ارسال , جابجا فرستادن , چيزي .

Transmissive, transmitted, فرستاده شده , مرسل A . v. *Sent.*

To transmit, ايصال , ارسال كردن , ازجا بجا فرستادن , نقل كردن , رسانيدن , گذرانيدن , ساختن . v. *To send.*

TRANSMUTABLE, قابل , لايق قلب , ممكن ابدال . تبديل پذير , بدل

Transmutation, A ابدال , بدل A , تبديل A . *Transmutation of metals,* كيميا و سيميا , كيميا .

To transmute, ديگر كردن , تبديل كردن , ابدال كردن , منقلب كردن , قلب ساختن . v. *To change.*—*To transmute metals,* كيميا و سيميا ساختن .—*Transmuted,* A منقلب. —*A transmuter,* اهل , كيميا گر , ابدال كننده , قلب كننده كيميا .

A TRANSOM, بردر . v. *Lintel.*

TRANSPARENCY, صفائي , صفا A , شفافت A , شفافي , برّاقي . v. *Clearness, brilliancy.*

Transparent, A شفاف , شفيف A , صاف A . v. *Clear, bright, brilliant.*

To TRANSPIRE (*become publick*), كشف , اشكاره گشتن گرديدن . v. Also *to perspire.*

To TRANSPLANT, نقل كردن , انتقال كردن , نهال , افتصال كردن , باز آجستن , ديگربار نشاندن , كردن .—*Transplantation,* A نقل , انتقال A , نهال A , افتصال A .—*Transplanted,* A متنقل , ديگربار نشانده شده , باز آجسته شده .—*A transplanter,* نقل كننده , A ناقل .

To TRANSPORT (*carry from place to place*), از جا بجا , تنقيل كردن , ازمقام تا مقام نقل ساختن , نقل كردن , بردن , انتقال نمودن . v. Also *to banish.*—(*to ravish with delight*), مسرور كردن , دلشاد ساختن , بسيار خوش كردن . v. *To delight.*

Transport (*rapture*), دلخوشي , دلشادي . v. *Delight.*—*Transporting* (*charming*), دلفروز , دلستان , بلربا , دلاويز , جانستان , خاطر گير , دلكش .—*Transport, transportation* (*conveyance*), انتقال از جا بجا , نقل ازمقام تا مقام , نقل A , تنقيل A , باربرداري , باركشي . v. *Carriage:* also *banishment.*

Transported, نقل كرده شده , بجاي ديگر برده , برده .

A transporter, A ناقل , باربردار . v. *Carrier.*

To TRANSPOSE, تبديل ساختن , تقديم و تاخير كردن , ازجاي درجاي ديگر نهادن , يك بجاي ديگر نهادن . *To transpose one letter in the place of another,* تحريف كردن , تصحيف ساختن , ابدال كردن , حرف بدل ساختن .

Transposition, transposal, A تبديل , بدل A , ابدال A , تصحيف A , تحريف A , انقلاب , تقليب A .

To TRANSUBSTANTIATE (*change substance*), تبديل هستي كردن .

TRANSVERSE, A معترض , متساطه A . v. *Cross, oblique.* —*Transversely,* معترضاً A , از گوشه بگوشه .

A TRAP, دام , شبيكه . v. *Snare, ambush, stratagem.* —*To trap,* در دام گرفتن . v. *To insnare.*

TRAPPINGS (*for horses*), جلّ A، رخت، هرّا A، طرّف A. v. Also *dress, ornament*.

TRASH, خردوات A، خرد مرد، بازانگی، نفا A، درد. v. *Dross, dregs, offals, refuse*.

To TRAVAIL (*labour in childbirth*), درد وضع حمل کشیدن، درد زه کشیدن، تنامن گیر شدن، آبستن.

Travail (*labour in childbirth*), درد وضع حمل، درد زه، رنج نفاس.

To TRAVEL, سفر کردن، مسافرت کردن، سیر ملک کردن، تسفّر کردن، سیاحت کردن، سیر ساختن، راهگذار شدن. *To travel on foot*, پیاده رفتن، هنجار زدن. *To travel on horseback*, سوار رفتن، راکب شدن. *To travel in company*, همراه مسافره کردن، سفار ساختن. *To travel post*, سیر فی البرید کردن. *To travel day and night*, شب و روز سیر کردن، وضوع کردن. *To travel fast*, تیز رفتن، سیر المیقاف کردن. *To travel slow*, گران سیر شدن، نرم رو بودن، آهسته رفتن.

Travel, travelling, سفر A، مسافرت A، سیاحت A، سیر A، رحلت A، راه گذاری. v. *Journey*. — *To set out on one's travels*, کوچ کردن، رهبراه شدن، راه ساختن، عزم راه ساختن، تسفّر کردن، عزم طریق ساختن، عزم خرام نمودن، متوجه شدن، توجه کردن.

A traveller, مسافر A (plur. اصحاب مسافره)، سیاح A، اهل ابن، رند، رهور، رهاور، راهگذار، راهبان، راهرو، سیاحت سبیل (plur. ابنای سبیل). *A great traveller, a traveller round the world*, سیاح دنیا، راهشاه، رند جهان. *A traveller's bottle*, گراز.

TRAVERSE, گوشه بگوشه نهاده، طرف بطرف. v. *Transverse, oblique*. — *A traverse* (*any thing laid across*), چیزی که از گوشه بگوشه نهاده شود.

To traverse (*lay athwart*), از طرف بطرف نهادن، از گوشه بگوشه نصب کردن. — (*to oppose*), رد کردن، مخالفت نمودن، مقاومت کردن. v. *To thwart*. — (*to wander over*), گشت و گذار کردن، پویان بودن. — (*to survey*), نظر کردن، نگران شدن.

A TRAY, خوان، خوانچه، تاوزد، تاوه.

TREACHEROUS, خاین A، اهل خیانت، غدّار A، اهل غدر، بی ایمان، بی وفا. v. *Perfidious, traiterous*. — *That treacherous murderer*, آن غدّار خونریز.

Treacherously, با خیانت، غدّاراً A، بلا وفا A.

Treachery, treacherousness, خیانت A، غدر A، خیانتگری، خسران A، آل A، بی وفایی. v. *Perfidy*.

TREACLE (*a medicinal composition*), تریاق A or طریاق A، دریاق A، دریاقت A، تراق A، باد زم.

To TREAD, پا نهادن، تدم نهادن، پا زدن، وضع قدم کردن، گام نهادن، دروج کردن، رفتن. v. *To go, step, walk*. — *To tread under foot*, پایمال کردن، پاخوست ساختن، زیر پا مالیدن، آدنجلوغ کردن. v. *To trample*. — *To tread majestically*, خرام رفتن، موزون خرامان شدن، تدمیت نمودن. *To tread* (*or copulate as birds*), جماع کردن، روس کردن. — *To tread in another's footsteps*, در کردن، ضراب ساختن، پای کسی دیگر رفتن. v. *To follow, imitate*. — *To tread firmly*, پایداری کردن، ثبات قدم ساختن، پای استوار نمودن.

Tread (*step, footing*), پا، پی، قدم A، گام، پایداری. (*manner of walking*), روش، حرکت A، خرام، قدمیت A، روس A. v. *Air, mein*; also *track, way, path*.

A treader, وضع قدم کننده، پاکوب، پازن، گام ساز.

A TREADLE (*to a loom, &c.*), پاچال، پاوزاره، بانرجن، بافرنجن، شو.

TREASON, خیانت A، خیانتگری، غدر A، نمک حرامی. v. Also *rebellion*.

Treasonable, خاین A، غدّار A. v. *Treacherous, traiterous, rebellious*.

TREASURE, خزانه A، خزینه A، گنج، گنجور، ذخره A، لجیزا A، ذخیره A. v. *Riches, wealth, money*. — *Hidden treasure*, گنج مدفون، دفینه A، گنجباد، کنز. — *Treasures*, خزاین A، دفاین A، کنوز A، مال و اموال.

To treasure, خزینه کردن، مال در گنجینه نهادن، در خالصه کنز ساختن، انبار کردن.

A treasurer, خزانه دار، تحویلدار، خزانچی، گنجور، کهبد، خازن A (plur. خزنت، خزان). *Treasureship*, خزانه داری، تحویلداری، منصب خزانچه.

A treasury, خزانه A، خزینه A، گنجینه، گنجا، کنزخانه، مخزن A [Hence *magazen* in Spanish, *magazine* in English]، مصنع A، خالصه A، بیت المال A. *The royal treasury*, خزانه عامره، خالصه شریفه.

To TREAT (*negociate, settle any business*), مصلحت گذار شدن , معامله کردن , عهد و شرط تقویم ساختن , قول قرار کردن , تعمیل کردن , اقراف داشتن , اتقان کردن .— (*to handle, manage*), ربط کردن , برکشیدن , مباشرت کردن , ضیافت دادن .— (*to give an entertainment*), کید ساختن , مهماني کردن , میهماندار شدن , میزه دادن , میزبان گستري .— (*to discourse on*), مکالمه کردن , سوال کردن , جواب نمودن , گفتگو کردن . مذاکره ساختن . *To treat well*, نواختن , خوش کردن , التفات نمودن , رعایت کردن , مدارات نمودن , منافست . *To treat ill*, جفا کردن , عفاس کردن , دلو شدن , ساختن اضهاد , بلو کردن , ستم نمودن , قهر کردن , تغلیظ ساختن . *v. To oppress.*— *To treat one another ill*, تکاوح ساختن , به یک دیگر جفا ساختن , کردن .

A treat, ضیافت A , مهماني , بزم , میزد . *v. Entertainment.*

Treated (*discoursed upon*), مذکور A , مکالمه کرده شده .—(*entertained at table*), ضیافت یافته , مهماني , مذاکره ساخته .— *Treated well*, نواخته , التفات یافته , نفایش خور , گیر .— *Treated ill*, ستم دیده , جفا پذیر .

A treatise, رساله A , مذاکره A , مقاله A , نسخه A .

Treatment, معامله A , حرکت A , سلوک A . *Good treatment*, نوازش , التفات A , رعایت A , مهرباني , مدارات A . *Ill treatment*, ظلم A , ستم , بد سلوکي , جفا A , قهر A , جور A , مصادرت A . *v. Oppression.*

A TREATY, قول قرار , مصلحت A , معامله A , عهد و پیمان , قرار مدار , تلا A , حلف A (plur. احلاف). *A treaty of peace*, صلح , احوال صلح , مذاکرت A , مصالحت A , صلاح , عقد صلح و صلاح .—(*in writing*), نامه , قول نامه , قرار نامه .

TREBLE (*threefold*), سه چند , سنا , ستو , سگانه , ثلاثت A , اضعف A . (*sharp of sound*), تیز صدا . *A treble or sharp sound*, صداي تیز .— *To treble* (*make thrice as much*), سه چند کردن , سه چند , ستا کردن .— (*to become treble*), ستا شدن , گشتن .— *Treble*, سنة , ستو , ثلاث A , ثلثا A .

A TREE, درخت , شجر A , شجره A , شجرا A . *Trees*, درختها , درختان , اشجار A , شجرات A , شعار A .— *The infernal tree* (*the devil*), شجرة الزقوم A .— *A palm-tree*, درخت , خرما A , الشجرة الطیبت A . *An almond tree*, درخت بادام . *A poplar-tree*, خدنگ . *v. Poplar.*— *A straight tree*, درخت راست , جبسود A , جسود A . *A crooked tree*, درخت کج , کپوش . *The fruit of trees*, میوه درخت , بار درخت . *Trees full of blossoms*, اشجار پر ازهار . *Abounding in trees, planted with trees, a grove or thicket of trees*, مشجره A , شجیره A , درختستان , دوح A , دوحت A , حرجت A , مدغل A , ایکت A or عیکت A . *v. Forest, grove, thicket*— *The stump of a tree*, کده . *v. Stump, trunk.*— *The root of a tree*, بیخ درخت , کونه درخت , بیخ شجر . *v. Root.*— *To tear up trees by the roots*, از بیخ برکندن . *v. Under root.*— *Moss upon trees*, دوادم A .

TREFOIL, طربفل A , طرفیل A . *v. Clover.*

A TRELLIS, شباکت A , مشبک , چیز مشبک . *v. Lattice, grate.*

To TREMBLE, لرزیدن , لرزان شدن , تپیدن , جنبیدن , ارتعاد نمودن , ارتعاش کردن , زلزال داشتن , رجرج کردن , مخیدن , رجد یافتن . *v. To shake, totter, stagger.*— *To tremble as the earth*, تزلزل کردن , رجفان ساختن . *To tremble with cold*, قنقنه کردن , تقنقف ساختن . *To cause to tremble*, لرزانیدن , لرزان گردانیدن , لرزش دادن .

Trembling, tremulous, لرزان .— *Trembling, tremour*, لرزش , لرزه , رعش A , رعدت A , زلزال A , تزلزل A , زلزله A , ارتعاد A , ارتعاش A , رعشان A , ارزیز A , ارقاف A , ازیب A , عرواء A , صعفت A , نفض A , وزغ A , بصیص A , نحواء A .

Tremblingly, بالرزش , با لرزه , ارتعاداً A , رجرجاً A .

TREMENDOUS, هیبت ناک , مخوف A , هولناک , خطرناک , سهمناک , نوند , دمناک , ترسناک . *v. Horrible, terrible, dreadful, awful.*

A TRENCH, کنده , کندک , خندق A , مترس A , مغارت A . *v. Ditch.*— *Trenches or intrenchments*, محاصره A , مترس A , حصن و مترس , حصار و کندک . *v. Lines.*— *To trench*, کنده کاویدن , کندک درکندن , کودین کردن .— *Trenchant*, تیز . *v. Sharp.*

TREPAN (*surgeon's instrument for cutting pieces out of the scull*), مثقبه , پرماهه , پیچه , گرده . *v. Also snare, stratagem.*

To trepan (*pierce the scull*), کاسه سر با پرماهه سپوختن . *v. Also to catch, ensnare.*

TREPIDATION, خوف A , لرزه . *v. Terror, tremor.*

Trespass, to trespass, &c. v. Transgression, &c.

TRESSES, زلف A , طرّه A , فرخال , تاب , جعد A . v. *Curl, lock of hair.*

Tressed (curled), بپیچیده , بطرّه پیچیده , با زلف آراسته .

A TRESTLE (*frame or supporter of a table*), قسم پایه میز و مثل آن .

TRIAL (*experiment, examination*), آزمایش , آزمائی , امتحان A , تجربه A , خبرت A , تفتیش A , فحص A , افتحاص A , ابتحاث A , بلوی A , وند . (*endeavour, attempt*), کوشش , سعی A , جدّ A , جهد A . (*temptation, test of virtue*), آزمایش , اغوا A , ابتلا A , آزمون , طایف A , (*judicial examination*), تجویز A , تحقیق A (plur. تحقیقات).

A TRIANGLE, سه گوشه , مثلّث A . — *Triangular,* سه گوشه دار , مثلّث A . *A triangular rule used by carpenters,* کوس .

A TRIBE, قوم A , فرقه A , طایفه A , ذات A , کافه , گروه , تبار — (*or family*), قبیله A (plur. قبایل), ابالت A , ابوّت A , دودمان A , میهمن , مبهن , عشیره A , عشیرت A (plur. عشایر), عشیرت و خویشان , فصیلت A , عمارت A , طارقت A , قبیله عزمت A (plur. عزم). *A large tribe or family,* عظیم , شعب A . *A small tribe,* بطن A , فخذ A , دوده , حي A (plur. احیا), رحي A . v. *Family, race, class, generation, horde, clan, &c.*

TRIBULATION, آزار , اضطراب A , رنج , درد , غم , الم A . v. *Trouble, vexation, distress, persecution.*

A TRIBUNAL, محکمه A , دار القضا A , مسند انصاف , محفل قضا , دیوان A , دیوانخانه , بارگاه . *The tribunal of God,* دیوان مقدس الارکان .

TRIBUTARY, خراج گذار , باج گذار , زنهاری , زینهاری . v. *Subject.*—*A tributary,* باج گذار , ذمي A , اهل ذمت .

Tribute, خراج A , باج , گذارش , جزیت A , اتاوت A , (plur. اتاوي), خرج A , ساو , ساوو , سا A , جالیت A , ادمال , هر و گرید , مکس A , قطیعه A , غرامت A , سمرج A , وضیعت A , اسجاد A , طبل A . v. *Tax.*

In a TRICE, بدریک لحظه , دریک دم , في الفور A , ناگاه .

A TRICK, حیله A , حیله بازی , بهانه , مکر A , فریب , رنگ , نیرنگ , فن A , کید A , غدر A , عندوات A , غبن A , روبه بازی . v. *Artifice, fraud, deception, juggle.* (*habit*), علّت A , عادت A . *A trick at cards,* دست .

To trick, حیله باختن , مکر کردن , رنگ بستن , نیرنگ , ساختن , فریفتن . v. *To deceive, defraud: also to dress, adorn, decorate.*

A tricker, فریب کننده . v. *Cheat, juggler.* — *Trickish,* حیله باز , حیله کار , مکّار A , غدیر A .

Tricked (cheated), فریفته شده , مغبون A , مغرور A . — *Tricked out (adorned),* آراسته , مزیّن A . v. *Dressed.*

To TRICKLE, ریزان شدن , تقطّر کردن , زهیدن , چکیدن , قطره قطره افتادن . v. *To drop.*

TRICK-TRACK (*a kind of game at draughts*), طوله A , طولي A .

A TRIDENT, سه انگشت , دست , شلّ A , هیج , هیج .

TRIED (*brought to the test*), آزموده شده , مجوّز A , محقّق A , ممتحن A , مجرّب A , مفتن A . v. Under *test.*

TRIENNIAL (*every three years*), هر سه سال , سه ساله .

A TRIER, آزماینده , مجرّب A , ممتحن A , محقّق A , (*one who examines judicially*), حاکم A , مجوّز A , خبرت ساز , قاضي A . v. *Judge: also test.*

A TRIFLE, ناچیز , شي A , خرده , هرزه , عبث A , خردوات A , خرد مرد , هوزوات A . *Trifles,* فلاده , فلاد , عندیات A , گذاف , بیهوده , معزّت A , ترهزات A , زاز , قماش A , فند , کلبتره . v. *Toy.*—*To dispute about trifles,* نزق الحماق کردن .

To trifle (speak foolishly), هرزه گفتن , بیهوده کردن , گذاف کلام , سخن بیهوده گفتن , غنشیدن , لاغیدن , یافه گفتن , بی مناسبت کار (*to act with impropriety*), بیمعنی گفتن . بی شایستگی عمل نمودن , بی لیاقت حرکت کردن , ساختن ناز , لطیفه گفتن , *To trifle agreeably,* لطیف مشرب شدن , مزه گفتن , شیوه نمودن , نازیدن , نازان شدن , نمودن . v. *To jest, rally, toy.*

A trifler (one who speaks trifingly), هرزگو , هرزه خوار , یافه گو , بیهوده گوینده , کلام (*one who acts improperly*), بی مناسبت کارکننده , بی لیاقت حرکت کننده , صاحب غفلت .

Trifling (*wanting worth, unimportant*), سبکمایه ، بي اعتبار ، غیر مهم ، ناگران بها . v. *Trivial*.—(*foolish, without meaning*), بي عقل ، هرزه ، بیمعني ، بیهوده . v. *Silly*.—(*playing, toying*), نازنده ، نازنین ، نازان ، بذله باز ، بازی کنان .

Triflingly, بلا A ، بي سزاواري ، بي معني ، بیهوده ، بي اعتبار ، لیاقت .

TRIFORM, با سه شکل ، سگانه .—*A trigon*, v. *Triangle*.

TRILATERAL, مثلث A ، سه طرف ، سه جانب .

A TRILL (*shake in musick*), ترانه ، ترنم A ، هزج ، ترانه بازي .—*To trill*, هزج زدن ، ترنم کردن ، سرا ، نغمت A ساختن . v. Also *to tickle*.

TRIM, نازک A ، خوشنما ، زیبا ، مزین A ، آراسته ، زیبنده ، حسن A ، ظریف A ، لطیف A . v. *Neat, nice, tight*.

To trim or trim up, زیبا کردن ، پیراستن ، آراستن ، حسن ساختن ، نزاکت دادن ، خوشنما کردن ، مزین نمودن ، ظرافت دادن ، لطیف کردن . v. *To dress, decorate, adjust*; also *to beat*. (*to shave, clip*), پیراستن ، تراشیدن .—*To trim between two parties*, با طرفین کار ، دو رو بجانبین شدن ، سازي کردن .

Trim (*dress*), طراز A ، زیب ، زینت A ، آرایش . v. *Ornament*.

Trimly, لطیفاً A ، با نزاکت ، خوشنما ، با زیب وزینت .

A trimmer (*hypocrite*), ریاکار ، دورو ورنگ آمیز ، دورو . v. *Turn-coat*; also *shaver, dresser*.

Trimmed (*dressed*), تراشیده ، مزین A ، پیراسته ، آراسته . v. *Shaved*.

Trimming (*ornamental appendages on garments*), طراز A ، نقشبندی ، حاشیه A ، برزه ، زه ، ریشه ، فراویز ، علم A ، نگارش ، نقش A .

A TRINE (*triangular aspect of stars*), تثلیث A .

The TRINITY, تثلیث A .

Trinket, v. *Toy, ornament*.

To TRIP (*stumble*), زلت ساختن ، سقوط کردن . v. *To slip, slide*.—(*to fall, err*), خطا ساختن ، سهو کردن . *To trip* (*throw one down in wrestling, &c.*), تصریع ، مصارعت کردن ، ساختن . v. Also *to detect, catch*.

A trip (*stumble*), زلت A ، سقطه A ، سقوط A . v. *Slip*.—(*a mistake*), خطا A ، سهو A . v. *Error, blunder*.—*A trip in wrestling*, صرعت A ، تصریع A . *A trip or short journey*, مسیر بعد ناطول ، سفر نادراز ، سلوک قلیل .

TRIPARTITE, مثلث A ، سه طرف منسوب .

TRIPE, جگربند ، رودها ، احشا A ، شکنبه . v. *Intestines, guts*.—*The rough tripe of beasts which chew the cud*, کرش A, (plur. کروش).

TRIPEDAL, سه پاي ، سه پایه .

TRIPLE, مثلث A ، سه طاق ، سگانه ، ستو ، ستا ، سه چند ، ثلاث اضاف A ، ثلثاً A .—*To triple*, سه چند کردن . v. *To treble*.

A triplet, مثلث A ، ثلث A .

Triplicate, tripled, مثلث ، سگانه ساخته ، ستو کرده شده ، کرده شده . *A triplicate*, از سه یک .—*Triplication*, سه ستاي ، تثلیث A ، چندي .

A TRIPOD, سپایه ، سپا ، سه پایه ، سه پا .

TRIPPING (*going nimbly*), تیزرو ، تیزگام ، سبکپا ، ابز .—*Trippingly*, تیزگام ، با تیز روي .

TRITE (*not new, common*), عام A ، مشهور A ، قدیم A ، کهن ، کهنه . v. *Stale, old, vulgar, trivial*.—*Triteness*, کهنگي ، عموم A ، شهرت A .

A TRIVET (*for supporting a pot*), دیگدان ، دیگپایه ، جوات A ، جوا A ، سه پایه . v. *Tripod*.

TRIVIAL, خور ، بي اعتبار ، بي قدر ، سبکمایه ، سبک ، حقیر A . v. *Trifling, vulgar, worthless*.

Trivially, عاماً A ، حقیراً A ، بلا اعتبار A .—*Trivialness*, حقارت A ، حال سبکمایه ، بي قدري ، سبکي ، عدم اعتبار ، عموم A .

TRIUMPH, فلج A ، پیروزي ، فتح A ، غلبه A ، ظفر A ، فوز ، نصرت A . v. *Victory, conquest*.—(*joy for success*), ابتهاج ومباحات ، شادي ، شادکامي . v. *Exultation, rejoicing*.

To triumph, ظفر گرفتن ، مظفور و منصور بودن ، مظفر شدن ، غالب شدن ، پیروزي کردن ، پیروز شدن . v. *To conquer*.—(*to rejoice*), آوازه ساختن ، شادي کردن ، شادکامي کردن . v. *To exult, shout*.

Triumphal, پیروز ، فیروز ، فوزي ، فیروزي ، نصري ، وزیري ، پیوند ، ظفرمنسوب ، غلبه پیوند ، شادیانه .

Triumphant, triumphing, مظفر A ، منصور A ، پیروز ، فیروزمند ، فیروز ، شادکام . v. *Victorious.—A king triumphing over enemies,* سلطان، فیروزمند عدوبند .— *Triumphantly,* مظفراً A ، منصوراً A ، فیروزانه ، با پیروزي .

A triumpher, ابوالمفتوحات A ، صاحب ظفر ، منصور A ، مظفر A ، الغازي ، پیروز . v. *Triumphant.*

TROD, *trodden* (part. of *tread*), پایمال شده ، پاخوست ، کرده شده ، پازده . *A barn or any place where grain is trodden out by cattle,* اندر .

To TROLL (*roll or turn round*), گردیدن ، دورکردن ، دور ، گرداگرد رفتن . (*to cause to turn round*), گردانیدن ، گرداگرد ساختن ، گردانیدن . v. *To roll, troul — A trollop,* v. *Slattern.*

A TROOP, گروه ، طایفه A ، جماعت A ، حلقه A ، فرقه A ، کوه ، کوه بار ، رساله A . *A troop of horse,* فوج A ، غول ، یارد ، کردوس A ، کردوسه A . v. *Horse, cavalry.—A troop of cuirassiers,* خشخش .— *Troops* (*army*), فوج (plur. افواج) ، لشکر ، عسکر ، سپاه ، جیش A . v. *Soldier, army.*—*To assemble troops,* جمع لشکر کردن . v. Also *to levy, review, enlist.* — *In troops,* فوج فوج .

To troop (*march in haste*), تیزرو شدن ، شتابان روان شدن . v. *To march, hasten — to go in troops*), فوج فوج رفتن .

A trooper, سوار ، ترکسوار ، بارگیر ، سوارة ، یکسوار . v. *Horseman.*

A TROPE (*figure of speech*), مجاز A ، عبارت A ، عبارات A ، ذکر حال و ارادة محل ، ذکر محل و ارادة حال . v. حقیقت .

A TROPHY, غنیمت A .— *Trophied,* آراسته با غنیمت .

TROPICK of *Cancer,* راس السرطان A ، دایرة ، خط سرطان .

The tropick of Capricorn, راس الجداي ، دایرة ، خط جدي .

To TROT, تیزگام رفتن ، تیزگامي ، سکسک کردن ، قوچ ، ساختن ، هرولت کردن .— *A trot, trotting,* سکسک ، قوچ A ، هرولت A .

Troth, v. *Truth, fidelity.*

To TROUBLE, آزار دادن ، اضطراب کردن ، رنج دادن ، تصدیع دادن ، تعدي و اضرار کردن ، جفا کردن ، آزردن ، آزرده کردن ، رنجیده و رمیده ساختن ، حقارت کردن ، اذیت و ، زحمت والم زدن ، ایذا کردن ، تعذیب ساختن ، شوخیدن ، هنجیدن ، شنجیدن ، شخولیدن . v. *To distress, vex, torment, plague, afflict, grieve, perplex, teize, importune.—To trouble one's self or be anxious about any thing,* خودر تصدیع دادن ، اقدام واهتمام نمودن ، مضطرب شدن . *To trouble or sue one for debt,* محاضر کردن ، محضردعوت ساختن ، وام و داد خواستن . v. *To sue.*

Trouble, آزار ، تصدیع A ، اضطراب A ، رنج ، درد ، الم A ، غم A ، ثقلت A ، محنت A ، تکلف A ، ایذا A ، زحمت A ، اذیت A . v. *Disturbance, perplexity, vexation, grief, injury, molestation.*

Troubled, مضطرب A ، آزاررسیده ، آزرده شده ، رنجیده شده ، بهم آمده ، دل بهم درآمده ، رنجیده و رمیده ، متاذي A ، المزده ، غم خورده ، غمگین شده . *To be troubled* (*vexed*), مضطرب شدن ، تصدیع یافتن ، آزار یافتن ، بهم بر آمدن ، بهم آمدن ، دل بهم درآمدن ، المزده شدن ، غمگین شدن ، آشفته شدن ، رنجیده شدن ، غم خوردن . (*to be oppressed*), زیر پا رده شدن ، از جور و جبر مغلوب شدن ، تعدي و اضرار یافتن .

A troubler, آزاررسان ، تصدیع دهنده ، موذي A ، رنج کننده . v. *Disturber.*

Troublesome, آزاررسان ، اضطراب آور ، مصدع A ، پرجفا ، رنجور ، دلزار ، جان آزار ، رنجاور . v. *Vexatious, uneasy, painful, importunate, impertinent.* — *Troublesomely,* با آزار ، باضطراب .—*Troublesomeness,* آزاري ، جان آزاري ، رنجش ، رنجاوري ، رنجوري ، اضطراب آوري . v. *Trouble.*

A TROUGH, ناو ، ناوژه . *A kneading-trough,* ناوه ، لاک ، لکا ، لوک ، لارنگ ، بندروغ . *A watering-trough* (*for horses, &c.*), آبگاه ، آبخور ، آبشخور ، حوض A ، آبدان ، ابگان . *A trough used for holding plaster, lime, mud, for building, &c.* ناوه ، فیه .

To TROUL (*move quickly*), تیزجنبیدن ، تیزجنبان شدن ، تیز حرکت کردن . (*to utter volubly*), تیززبان شدن ، زبان آور شدن .

TROUSERS, پاجامه ، ازار A ، سرواله A ، سروال A ، شلوار ، تهبان ، تمبا ، پایچه ، پایزه ، اشم . *Sailors trowsers,* دقراره A ، دقرور A ، دقراره A ، تومان . *Rustick trowsers,* برتو .

To trow, v. *To think, imagine, conceive.*

A TROWEL (*for spreading plaster, &c. on walls*), ماله ، مسلفت A ، مسیعت A ، چمّاله ، ملّج A ، انداز ، انداود ، ملاق A ، کبچه ، کفچه ، کبچه. *To plaster with a trowel*, با ماله اندودن ، بماله مالیدن. v. *To plast r.*

TROY (*pound weight*), اصطره A. *A troy balance*, اصطرده A ، اصطوره A.

A TRUANT, آوارد ، هرزه گرد ، کوچه گرد. v. *Idler, loiterer.* — *Truant*, آوارد ، هوشا ، کاهل A. v. *Idle, lazy.* — *To play the truant*, آوارد شدن. v. *To idle, loiter.* — *Truantness*, آواري ، کاهلي. v. *Idleness, laziness, negligence.*

A TRUCE, توقّف جنگ ، مهلت A ، هدنت A ، مهادنت A ، صلح براي چندي. v. *Peace, cessation.*

To TRUCK (*traffick by exchange*), معاوضه ، مبادله کردن ، تجارت از مبادلت ساختن ، کردن. v. *To barter, exchange, traffick.*

To TRUCKLE, فرمان بردار شدن ، گردن زير پا نهادن ، فروتن شدن ، سر فرو نمودن. v. *To stoop, submit.*

To TRUDGE (*march heavily on*), گران ، فيل آسا رفتن ، آهسته رو بودن ، سير شدن.

TRUE, حقّ A ، يقين A ، صادق A ، راست ، درست ، صافي A ، صحيح A ، متحقّق A ، محقّق A ، حقيقي ، حقاني ، معنويه A ، معنوي A ، مصدوق A ، ذاتي A ، عيني A ، بحت A ، مستقدم A ، مستقيم A ، روادار ، روا. v. *Right, real, just, even, honest, faithful, genuine, certain.*— *The true religion*, سداد اعتقاد. *Not true*, نادرست ، ناراست ، ساخته. v. *False, feigned, forged.* — *True intelligence*, خبر صحيح ، خبر حقيقي ، خبر راست. *True-born* (also *true-bred*), اصل ، آزاد ، حرّالاصل A ، حرّه A ، نيک نژاد ، زاده. *His true-born son*, فرزند صلبش. — *True-hearted*, وفا دار ، وفا پيوست ، خالص الجنان ، مشکوف القلب A ، صافي دل. v. *Sincere.*

A TRUFLE, كما or كمء.

A TRULL, بيراد ، جفّجاف ، فاحشه A ، رعبي A. v. *Banter, whore.*

TRULY, حقاً A ، في الحقيقت A ، براستي ، بدرستي ، بالحقّ A ، بالصدق A ، صحيح A ، علي التحقيق A ، تحقيقاً A ، بعينه A ، عيناً A ، با صداقت ، صادقانه ، يقيناً A ، بي ريا ، بعين A. v. *Really, certainly, exactly, indeed.*

To TRUMP UP, مکر و حيله بستن ، تدبير ناراست کردن ، احتيال ساختن ، غرض کردن ، کيد ساختن. v. *To devise, feign, forge.*

Trumpery. v. *Tinsel; falshood, trifle.*

A TRUMP, *trumpet*, نفير A ، قرناي ، شيپور ، خم ، قنبع A ، صور A ، بورو ، بوري ، بوق A (plur. بوقات) ، کره ناي ، قشع A ، طولمبه ، کرناي ، کرنا ، گاودم ، سرنا. *The last trumpet*, ناقور A. *Drums and trumpets*, طبل و نفير. *The sound of drums and trumpets*, ولوله ، کوس و نفير. — *To sound a trumpet*, بوري نواختن ، نفير دميدن ، &c. *To trumpet or publish by sound of trumpet*, نفير زدن و ندا کردن. v. *To proclaim.*— *To trumpet forth another's praise*, نداي ستايش کسي را کردن. — *To trumpet forth one's own praise*, خود فروختن. v. *To boast.*

A trumpet, trumpeter, نفيرچي ، نفير زن ، شيپور نواز ، بورو نواز.

To TRUNCATE, تجذيم ساختن ، قطع کردن. v. *To maim, mutilate, lop, cut.*—*Truncated*, مقطوع A ، جذيم A.

A TRUNCHEON, چوب ، چوب دستي ، بقّاري A. v. *Baton.*

To TRUNDLE (*make to roll along*), غلتانيدن. v. *To roll.*

A TRUNK (*of a tree*), تنه ، تنه درخت ، تن ، ساق A ، قدو A ، وشيع A ، نرن ، جذع A (plur. جذوع) ، جايزه A ، جذل A. v. *Stump.*—*The trunk of an animal*, بدن. *An elephant's trunk*, خرطوم فيل ، خرطوم A. v. *Proboscis.* —*A trunk for clothes, &c.*, صندوق A ، صندوقه A ، تپنگو. v. *Chest.* *The trunk or main body of a blood vessel*, شه رگ.

A TRUSS, بسته ، تنگ ، طيّ A. v. *Package, bundle.* —*A truss of silk, linen, &c.* پرونده. v. *Roll.*—*To truss*, بستن ، بسته کردن ، تنگ ساختن. v. *To pack.*—*Bandages with which women truss their breasts*, سمخچه ، شک ، طاقت A.

TRUST (*confidence*), اعتقاد A ، اعتبار A ، اعتماد A ، اميد ، فنود A ، ارکا A ، توسّل A ، توکّل A ، اتّکال A ، اميدواري ، توکّل A ، ثقت A ، وثوق A ، وثيقت A ، عماد A. *Trust in God*, توکّل. v. *Faith.* — (*charge*), سپرد ، ذمه A ، حواله A ، پناوه.

deposit), A امانت . — (*credit in money matters*), A نسیه ,
مقارضت A , اقراض A , دین A , وام , قرض A .

To trust (*place confidence in*), اعتبار کردن , اعتقاد بردن ,
گرویدن , باور کردن , اعتماد داشتن . v. *To believe, credit, rely, expect.* — (*to sell upon credit*), بنسیه فروختن , بدین
فروختن , دراقراض بیع کردن . (*deposit*), امانت داشتن ,
سپردن , ذمه کردن , حواله کردن .

A trustee, امانت دار , امین A , وکیل A , پایندان کار , صاحب
وضیع .

A truster, A معتمد , A معتقد , باور کننده . v. *Believer.*
—(*one who trusts in money matters*), قرض خوا , غریم A ,
وام ده , دین بخش .

Trustiness, امانت داري , دیانت داري , معتبري ,
وفاداري , استقامت A , حقیقت A , صداقت A . v. *Honesty, fidelity.*

Trustless, بي اعتبار A , بي اعتقاد A , نا معتبر A , بي وفا ,
ناوفا دار , A بي حقیقت . v. *Faithless.*

Trusty, امانت دار , ایمان دار , دیانت دار , معتبر A ,
صاحب حقیقت , وفا دار , A مستقیم . v. *True, honest, faithful.*

TRUTH, راستي , درستي , صدق A , صداقت A , حق A ,
صداقتکاري , (plur. تحقیقات) تحقیق A , حقیقت A ,
سداد A , صحت A . v. *Honesty, fidelity, constancy, virtue, exactness.* — *The undisguised truth*, حق صریح . *A well-known truth*, A حقیقت معرفه . *Loving the truth*, سداد
اشنا . *The way of truth or salvation*, A سداد , A هدي .
Truth is bitter, A الحق مر . *This is the truth*, این تحقیق
است . *To acknowledge or certify as truth*, تحقیق کردن ,
تسجیل ساختن . *An asserter of truth*, اهل تحقیق . *Concealing the truth*, A تلبیس . *In truth*, A یقینا , بالحق A ,
في الواقع A , في الحقیقت A , الحق A , عند التحقیق A ,
حقیقة A , A بالصدق . v. *Truly, verily.*—*Against the truth of the matter*, خلاف نفس الامر . *Educated or accustomed to truth*, صداقت پرور , صداقت پیشه , حق شناس .

To TRY (*make an experiment, attempt, endeavour*), آزمایش
کردن , آزمودن , امتحان کردن , کوشش کردن , سعي کردن ,
ابتلا وامتناع , مستحن کردن , تجربت کردن , جد وجهد کردن
تجویز کردن , ابلا ساختن . (*examine, search into, investigate*),
تفتیش ساختن , تفحص نمودن . v. *To examine, investigate, bring to the test, essay, purify, refine.*—*To try* (*law-suits, criminals, &c.*), تجویز کردن , قضا کردن .

A TUBE, ني , نالي , نایه , نایژه , انبیب A , انبوب A
(plur. انابیب), لوله , A لولب . v. *Pipe, siphon.*—*Tubular, tubulous*, نایه آسا , مانند لوله .

A TUBERCLE, پشتوم . v. *Simple.*

A TUCK, A سیف . v. *Sword.*

To TUCK, بهم کشیدن , چین کردن . v. *To contract, draw together.*—*To tuck up the garments round the middle*,
دامن درمیان بستن , لنگ کردن .

TUESDAY, سه شنبه , روز سه شنبه , یوم الثلثا A , ثلثا A .

A TUFT, A طره . (*of feathers*), سرقوچ , کلکي . *A tuft of hair*, A طره , A شعي . v. *Tress, lock.*

Tufted, طره دار , با سرقوچ آراسته .

To TUG (*pull with force*), بزور کشیدن , با سعي بلیغ
کشیدن , با اهتمام تام کشش کردن . v. *To pull, draw, contend, struggle.*

A tug, کش , کشش بازور , جد وجهد موفور , اقدام و
اهتمام تام . —*A tugger*, کشنده , سعي بلیغ کننده .

TUITION, A تربیت , A تعلیم , A تادیب , A تلقین ,
درس A , محافظت A , پرورش . v. *Education, guardianship.*

A TULIP, لاله , لعله , الله , A شقر , A شقرت (plur.
شقرات), A شقاره , A شقران , شقراري . —*Like a tulip, tulip-coloured*, لاله صفت , لاله گون .

To TUMBLE (*fall down*), زیر افتادن , سقوط کردن , زیر و
غلتیدن , غلتان افتادن . *To tumble or roll about*, غلتیدن
غلطیدن , غلطان شدن , دحرج کردن , تقلیب ساختن , or
بالیدن , پالودن , تمعیک کردن . v. *To roll, wallow.*—*To tumble heels over head*, زیر و زبر افتادن , سرنگون افتادن . *To tumble down or overset any thing*, زیر و زبر انداختن . *To tumble one thing over another in confusion*, برهم زدن , مدهدم
کردن . *To tumble over or search for*, جست وجوي کردن ,
تفحص ساختن , تفتیش کردن , تک و پو کردن . *To tumble* (*as a posture-master*), کلابازي کردن , جان بازي کردن , گنبد
کردن .

A tumble, افتادگي , سقوط A , سقطت A . *A tumble heels over head*, سرنگون كرده شده , گنبد . *Tumbled down*, زير وزبر زده , افتاده . *A tumbler*, كلاباز , جانباز ,گنبدساز .

TUMEFACTION, ورم A , دنبل , آماس , تخرّب A . v. *Tumour*. *To tumify*. v. *To swell*.

Tumid (swelling, swoln), ورم شده , آماسيده , برآماسيده , مصمغد A , منتوخ A . v. *Protuberant, inflated*.

A tumour, زوتم A آماس* ,دنبل , سغد A , سام , ببلس , بيكس , مل , (plur. ملبع) سلعت A , جماء A , آمو , آمور , لوك , مغند or مغنده , دامغول A , ورغاره , اوارم A , وارم A , چنج , نوطت A , بلمه A , كعرت A , قرن A , قرو A , تجن A , ملبح A .

A TUMULT, شمانه , هنگامه , غوغا , غلغلو , غلغله , خلستگي , فتنه A , دارگير , گيرو دار , شورش , شور , دمدمه , آشيب , آشوب , شادكامه , غريو , دمدمه , ولوله , برخوش , بعكوك A , بعكوكه A , مجس A , شلتاق , مشغله A , آشفتگي , قيل و A ,(plur. حواشت) هوشت A , هيشت A , همرشت A , غرنبه , غرنبد , زحمت A , زحم A , اراجيف plur. A , قال , انبوهي , خراروش , انگلمه , هرج مرج , قيامت A , قتام A , شغب A , غند , خلاوش , رقعا A , وغره A , معكوكا A , وعواع A , خمجليه A , هرت A , زرج A , (plur. معامع) A , خرافه A , وغي A , حيل .

Tumultuary, tumultuous, شمانه انگيز , هنگامه گير , كثير A , مرج A , هرج A , غوغا آفروز , فتنه خيز , ملاحام , مصطخب A , مهايطه A , مشوره A , غلغله تيز . *To tumultuate or become tumultuous*, بشورش آمدن , فتنه انگيز شدن , مصطخب بردن , چقيدن , شمانه ساختن , هنگامه كردن .

Tumultuously, tumultuarily, با غوغا وغلغل , با هنگامه , مشوّراً A .

Tumultuousness, tumultuariness, شمانه انگيزي , فتنه گيري , هنگامه خيزي , غلغل , غوغا . v. *Tumult*.

A TUN, برميل , دن , دان .

A TUNE, سرود , آواز , نغمه A (plur. نغمات) , غنا , آهنگ , اغاني (plur. اغنيت A) , نوا , رنم A , ترنّم A , ترانه , صدا A , عشات A , هزج A , مقام A , لحن A (plur. الحان) , اغواني , عشاق A , پرده , اصول A . v. *Harmony, melody*: also *temper, disposition, humour*.

To tune, آهنگ كردن , هماهنگ ساختن , نواختن , نوازش , دمساز ساختن , كردن . *To be in tune*, هماهنگ شدن . *To be out of tune*, نا دمساز شدن . *To tune an instrument*, سازكار كردن , نواختن , ساز آهنگ كردن , ساز درست كردن . v. *Instrument*.

Tuneful, خوش آواز , شيرين آهنگ , اهل ترانه , خوش , خوشخوان , سازكار , دمساز , الحان .

Tunefulness, tuneableness, خوش آوازي , آهنگ , شيرين , نغمه دمساز , سازكاري , هماهنگي , خوش الحاني , آهنگي . v. *Melodious, harmonious*.

Tunefully, خوش آوازانه , باخوش لحن , با خوش الحان , شيرين آوازانه .

Tuneless, بي لحن , بي آهنگ , بي نوا , غيرنغمه , نا سازكار , نا هماهنگ , دمساز .

A tuner, نوازنده . —(*in comp.*), نواز , هماهنگ ساز , نوازش كر . *Tuned*, هماهنگ ساخته , نواخته .

A TUNICK, جامه , قبا A , قباي A , اقبيت A , تنتان T , كرته , كورته , كرتك , جامگي , كميع A .

A tunicle, قباچه . v. *Also covering*.

A TUNNEL, خودن , قمع A , لوله , البب . v. *Pipe*. —(*a passage for smoke*), دود كش , دود كين , مدخن A , دود آهنگ , روزن . v. *Also net*. *To tunnel or form like a tunnel*, خودن آسا ساختن .

A TUNNY (*fish*), تنه , تن , جباغ , موروزه .

A tup, v. *Ram*.

A TURBAN, دستار , عمامه , سربند , سبّ A , دولند or دلبند .

TURBID, نا صاف , متكدّره A , كدر , تيره , تار , آلوده , تيره رنگ . v. *Muddy, thick*. *Turbidness*, ناصافي , كدورت A , تاري . v. *Muddiness*.

TURBULENCE, اضطراب A , بي قواري , بيحضوري , شماته گيري , فتنه انگيزي . v. *Tumultuousness, sedition*.

Turbulent, صاحب اغراض , بيحضور , شماته گير , هنگامه , خيز , فتنه بيز , غوغا افروز , نا رام . v. *Tumultuous, disobedient, seditious*.

Turbulently, بطور شماته گير , بيحضورانه . v. *Seditiously*.

TURCOIS, پيروزه , فيروزه , فيروزج A .

TURD, A غايط. v. *Excrement.*

TURF, A عزق, A صتلت, A تلاعت, A سقط. *A turf used in building or facing walls*, كلوج, كلوخ, A مدره, عزق A مدرت, لاد. — *To turf*, باعزق پوشيدن. — *Turfy*, پرعتلت, دار.

TURGID, A ناتي, A وروبان, A مهبّل. v. *Tumid, swelling.*

A TURK, ترك (plur. A اتراك, P تركان), عثماني (plur. عثمانيان). *The emperor of the Turks* پادشاه آل عثمان.

Turkish, تركي, تركچه, تركيجه, تركون, عثماني, ذو عثمان. — *Turkish writings, sayings, or things*, A تركيات. *A Turkish slipper*, پاپوش, پاپوچ.

A TURKEY (*large domestic fowl*), فيل مرغ, A حبيش.

A TURKOISE or *turquoise* (*gem*), فيروزه, پيروزه, فيروزج.

TURKY (*country of the Turks*), تركستان, A روميه, ملك, ولايت عثمان, روم.

TURMERICK, زرد چوب.

Turmoil, v. *Trouble, disturbance.*

To TURN (*put into a circular motion*), گردانيدن, بگردانيدن, گردان ساختن, چرخ دادن. — (*to put the upside downward*), تقليب ساختن, زير و زبر كردن, واژگونه كردن, سرنگون ساختن. — (*to change, alter*), تصريف كردن, صرف ساختن, مصروف, انقلاب, تحويل گردانيدن, تبديل ساختن, گردانيدن, كردن, تقنيب ساختن, كردن. v. *To convert.* — (*to be changed*), متبدل گشتن, مصروف شدن, از حال گرديدن, گرديدن, پيچيدن, مايل كردن, كج كردن. — (*to bend*), مقلوب شدن. — نقل كردن, ترجمه ساختن (*to translate*). — معوج ساختن, تبديل شكل كردن, تبديل صورت كردن (*to transform*), گرديدن, گشتن (*to become*). مسخ كردن, تنكير ساختن, چرخ كردن, گرديدن, شدن. *To turn round* (*intrans*). گرداگرد, در گردش بودن, گردش كردن, تابيدن, دور كردن, طواف. *To turn* (*go or walk round*), داير بودن, رانده شدن. — گرداگرد رفتن, گرديدن, پويان بودن, در دور رفتن, كردن, عزل كردن, وا راندن. *To turn away, turn off* (*dismiss*), دفع كردن, تغير كردن, معزول ساختن. *To turn off* or *to a side*, عدول, بجانب رفتن, بر طرف رفتن, از راه گرديدن, منحرف ساختن, كردن. v. *To deviate.* — *To turn or go back*, واپس رفتن, مراجعت كردن, بازگرديدن, بازگشتن. v. *To return.* — *To turn back* (*refuse admittance*), محروم كردن. v. *To repulse.* — *To turn the back*, روي برتن, پشت نما شدن. — ظهر نمودن, پشت دادن, پشت باز دادن, اعراض ساختن.

To turn over, نقل كردن. v. *To transfer.* — *To turn over a leaf*, ورق گردانيدن. *To turn over a new leaf* (*to behave with more propriety*), بهتر گشتن, بهتر نمودن, حركت خو, اصلاح, انجاح كردن, و تربيت پذيرفتن. *To turn to an author* (*refer to his authority*), تنميت كردن, راوي نمودن. *To turn the eyes* (*towards any thing*), نظر كردن, ناظر شدن, نگران شدن. v. *To look, behold, view.* *To turn the mind* (*to any thing*), v. *To consider.* *To turn away the head* (*especially with an angry toss*), اظلظه كردن, تظلظل ساختن, روكشيدن. *To turn the face* (*towards a person or thing*), روي آوردن, توجّه, متوجّه شدن, كردن. *To turn the face from* (*desert, shun*), اعراض كردن, روگردان شدن. v. *To abandon, avoid.* — *To turn* (*change sides*), تبديل طرف كردن, طغيان نمودن, عصيان كردن. *To turn* (*become sour as liquors, &c.*), ترش گشتن, تيز گشتن, رقت نمودن, ترش, شدن. v. *Sour.* — *To turn or grow giddy*, سرگردان گشتن, دوار يافتن, سرگيجه داشتن. *To turn a spit*, سيخ گردانيدن. — *To turn* (*in a lathe*), خراطي, خراطي نمودن, خرط كردن, كردن.

A turn, turning (*the act of turning, circular motion*), گردش, A تحويل, A دور, A دوران, A تدوار, A طواف, داير, جرخ, چرخ (*a meander, winding*), گرداگرد, تموج, A تموج, A قطبيت, پويا, A تحنيت, A تحلونت, A ني, A مشئات (pl. مشائيت). — (*a walk*), گشت, A مشي. — (*walk to and fro*), گشت و گذار, A تفرج, A سير. — (*a change, vicissitude*), A انقلاب, A تغير, A تناوب, A تحويل, (*occasion, convenience*), A زواب, A صرف, A تبديل, A فرصت, دست يافت, A محل. v. *Opportunity.* (*manner, cast, form*), A صورت, A شكل, گونه, A طور. (*disposition of mind*), خوي, A منوال, A مشرب, روش, A مزاج, A امتزاج, A طبع. v. *Temper.* (*time, period*), دور زمان, A دوره, A عقبت, A نوبت. — *By turns*, پي در پي, پياپي, A نوبة, با نوبت. *To act by turns*, پياپي, تناوب كردن, نوبت ساختن, در پي يكديگر كار كردن, ساختن, مفارضت ساختن, عقب كردن. — *To succeed by turns* (*as day to night, night to day*), تعاقب كردن, طور ليل و نهار نمودن. *To take a sudden turn*, انقلاب ناگهاني گرفتن, ناگهانه يافتن,

The turn of a period (style in writing), خلال A, وجه A, تربيت A. *Turns (vicissitudes of fortune, &c.),* گردشها, دور گردون, صوارف A, امراف A, انقلابات A, تقاليب A.

A turn-coat (one who forsakes his party), v. *Deserter, apostate.*

Turned (changed), گرديده, منقلب A, متقلب A, مقلوب A, متبدّل A, منصروف A. — *(put into a circular motion),* دور كرده شده, گردانيده شده. *Turned back (repulsed),* وارانده, مردود A, محروم A, مدفوع A. *(bent back),* بازپيچيده, معوّج A, مايل كرده شده. v. *Bent.* — *(translated),* مترجم A, منقول A, نقل كرده شده. — *(become),* گرديده, گشته, شده. *Turned upside down,* زير و زبر زده, سرنگون ساخته. *Turned against,* منعكس A, منصفق A, مخالف زده, روبرو نهاده. *Turned away,* ولرانده, معزول A, دفع كرده شده. *Turned in a lathe,* مخروط A.

A turner, خرّاط A, خرادي, اهل خراطه. *A turner of cups, boxes, &c.* حقه گر, حقّاق A. *The art of turning,* خراطه A. *A turning lathe,* خراو.

A TURNIP, شلجم A, شلغم, يارابه, بوشان.

TURNSOL *(plant),* آفتاب پرست, خوربرست, شترپا, سپل, اكرار A, تنول A, زرول A.

TURPENTINE, طرمينتين, بناسب, بناسيب, بناست.

TURPITUDE, رسوايي, زشتي, فحش A, خبائث A, حقارت A, شنار, قباحت A, قبح A, شنيع A, شنعت A, چركيني, مرداري, شوخي, هجنت A. v. *Baseness, depravity, vileness, deformity.*

A TURRET, كنگره, تذفت A (plur. تذفات, تذف), شاده, قبيچه, قبهچه, كاخ. v. *Tower.* *A building ornamented with turrets,* كرخ, شرفت A (plur. شرف) A, صومع A. *Turretted (like a turret),* قبچه مانند. *(ornamented with turrets),* كنگره دار, با تذف آراسته. v. *Towered.*

A TURTLE or *turtle-dove,* فاخته, قمري A, ورش, ورشان A, وڤل, قمريه A, ششنين A, كنجشك, حمام A, سنگ پوشت. *A sea-turtle or tortoise,* ساق A, بهام A, اطوم A.

A TUSK *(long or holding tooth of an animal),* دندان گير, دندان ناب, دندان دراز, سگدندان. *The tusks of a boar,* دندانهاي خوك.

Tusked, tusky, دندان ناب دار.

TUTELAGE, تعليم A, تاديب A. v. *Tuition, guardianship.*

A TUTOR, استاد A, استاذ A, وصي A, حامي A, حافظ A, راعي A, خغبره A, معلّم A, اتاليق A, تبيع A. v. *Guardian, preceptor.*

To tutor, تربيت كردن, تعليم دادن, تاديب ساختن. v. *To teach, instruct;* also *to rate, chide.*

Tutorage, v. *Tutelage.*

TUTTY, توتيا, سنگ توتيا, مرازي A. *A collyrium of tutty for anointing the eyes,* توتياي ديده.

TWAIN, دو. v. *Two.*

A TWANG *(sharp quick sound),* رنم A, طنطنه A, طنين A, طن A, نقض A, نقيض A, نغيز A, ترويحت A. v. *Tone, sound.* *To twang,* رنم كردن, طنطنه زدن, طنين ساختن.

To TWEAK, نشكنج دادن, چنگل كردن, با چنگ گرفتن. v. *To pinch, squeeze.*

A tweak, نشكنج. v. *Twitch, pinch.*

To TWEEDLE *(touch lightly),* با دست بازي نواختن, دغدغه كردن. v. *To tickle.*

TWEEZERS, موچينه, منتاش A, منتاق A, منتد, منتاش A, مظفار A, ابير, انبره, نبور, ملتهم, آهن, قلخنج, منقش A. *To pull hairs from the face, &c. with tweezers,* تنمّص كردن, تنمّص ساختن, موچيدن. v. طالقون.

The TWELFTH, دوازدهم, ثاني عشر A, ثانيت عشرة A, ثانيت عشر A.

Twelve, دوازده, عشر A, اثنا عشر, اثنتا عشرة.

A twelvemonth, دوازده ماه, سال. v. *Year.*

The TWENTIETH, بيستم, بستم, عشرون A, عشرين A.

Twenty, بينست, بست, عشرون A, عشرين A.

TWICE, دو بار, دوگره, جم جم, طرفتين A, مضاعف A, طرفت و طرقتين, مضعف A. *Once or twice,* يك دو بار A. *To do any thing twice,* دو بار كردن, مكرّر كردن, طي كردن. v. *To repeat.*

A TWIG, نهال ^, غصين ^, شاك, شلخ, شاخچه, قصيد ^, (plur. قضبان) قضيب ^, قضايع ^, سنخ ^. v. Shoot, switch, rod. *Twiggy*, شاك دار, پر شاخچه.

The TWILIGHT (*of the morning*), شفق ^ (plur. اشفاق), فجر ^, شفق صباحي. v. *Dawn*. *The evening twilight*, شفق پسيني, شفق الغروب ^, آفتاب زرد. v. *Crepuscle*. *Twilight* (*adj.*) نيم تاريک, نيم پرتو, نصف ظلم. v. *Obscure*.

A TWIN, *twins*, همزاد, توام ^, توامان ^, دوشيده, پيو, پيوک, جفت, ايميد ^. v. Also *Gemini*. *Twin born*, همزاده.

To TWINE (*as ivy, &c.*), تابيدن, پيچيدن, پيچش کردن, پيچا پيچ ساختن. v. Also *to twist, wind, meander*.

Twine, ريسمان, خيط ^. v. *Thread*.—(*twist, convolution, embrace*), پيچش, پيچ. v. *Twist*.

Twined, پيچيده, در پيچ. v. *Twisted*.

To TWINGE, رنج دادن, آزار زدن. v. *To torment, pinch*.

A twinge, آزار, رنج, درد.

A TWINKLE, *twinkling* (*sparkling of a star*), لمع ^, لمع ^, لمعان ^, زخيم, کوکبه ^, ستار ستاره. *The twinkling of the eye*, لمحت ^, طرفت العين ^, طرفت ^, لحظه ^, ملفت ^, بسفکت ^, اغماض ^, غمزه ^, غمزه ^. v. *Wink, glance*.— *In a twinkling*, في ^, دريک لحظه, الطرفت العين, لحظة ^, بلمحت چشم, بغمز العين ^.

To twinkle (*at a star*), لمع, دري نمودن, کوکبت کردن, طرفت زدن, زدن. v. *To sparkle*. — *To twinkle as the eye*, غمز کردن, مغمض شدن, لمحت نمودن. *His eyes twinkled*, چشمش بريد.

A TWIRL, گردش. v. *Rotation*. *To twirl* (*cause to turn swiftly round*), گردش تيز دادن — (*to turn round*). گرديدن. v. *To turn*.

To TWIST, فتل, برتافتن, تاب دادن, تابيدن, تافتن, پيچ کردن, آويدن, بچيدن, پيچيدن, تاختن, ساختن, بازوشتن, تفتيل ساختن, دموکه کردن, دمک ساختن, پيچاليدن. *To cause to twist*, تابانيدن, سرهچت کردن. v. *To writhe, wind, twine*.— *To twist or coil as a serpent*, تقور کردن, تلظلظ ساختن, پيچيدن, پيچ در پيچ کردن, مرتعص ساختن, نصناص کردن, ملاوات نمودن. *To twist one within another*, پيچ در پيچ شدن. *To twist the nose or mouth to one side*, روي کشتن. *To twist the neck*, عصد کردن, گردن پيچ کردن, اعصاد ساختن. *To twist* (*a rope*) *backwards*, اشزار کردن. v. *To untwist*.

A twist, twisting, پيچش, پيچ, تاب, پيچ و تاب. *A twist or string*, ريسمان, خيط ^, تار, رشته. v. *Thread, twine, cord, rope*. *Twisting two threads together*, شکنج, مبرم ^. *Twisting one's self*, تلوي ^. v. *Writhing, contortion*.

Twisted, پيچيده, تافته, تابيده, تاخته, مفتل ^, در, پيچا پيچ, پيچ, منکفس ^, ملوي ^, نجيز ^, نهجير ^, منقضب ^.

A twister, تابنده (*in comp.*) تاب گر, تاب, پيچنده. v. *Rope-maker*.

To TWIT, طنز زدن, سرزنش دادن, تعيير کردن, تقريع, ملامت, توبيخ کردن, تشنيع ساختن, تقبيح کردن, ساختن, زدن, گواره کردن. v. *To sneer, reproach, gibe*. *To twit one with a favour conferred*, امتنان کردن, منت زدن.

To TWITCH, چنگل کردن, با چنگال گرفتن, مدغدغ, دغدغه کردن, ساختن, ندغ ساختن. v. *To tickle, twinge, snatch, pluck*.

A twitch, دغدغه ^, مدغدغ ^, ندغ ^, چنگل گيري.

To TWITTER (*make a sound like a swallow, &c.*) وطوطه کردن, وطوط زدن, غاغا کردن, جاو جاو زدن.

A twitter (*tremulous sound*), وطوطه ^. — (*mental emotion*), آشفته شدن, اضطراب ^, آشفتگي. *To be in a twitter*, مضطرب شدن.

'TWIXT, بين ^. v. *Betwixt*.

TWO, دو, اثنان ^, اثنتان ^, اثنين ^. *Two or three*, دو سه. *Two and a half*, دو و نيم. *Two in a hundred*, از صد دو. *The two hands*, دو دست, يدان ^, يديان ^, يدي ^, يدين ^. *One of the two*, از دو يک, احد هما ^.

Two-edged, دودم. v. *Edge*.

Twofold, دوتا, دوچند. v. *Double*.

A TYMBAL, دنبلک, تعليم باز, دهلباز, طبل ^. v. *Tabor*.

A TYMPANY, . كوفت، استسقاي طبلي , استسقاي طبلي

A TYPE, A نشان , A علامت , A معلم . v. *Emblem, mark, stamp.—Typical*, v. *Emblematical. To typify*, v. *To represent.*

TYRANNICAL, *tyrannick, tyrannous*, A ظالم , A ظلّام , A جاير , A عنفي , ستمي , ظلمي , A ظليم , A ظلوم , خونخور . v. *Cruel, imperious, oppressive.*

Tyrannically, ظلماً A , ستمگرانه , ظالمانه , زبردستانه , . باستم , با عنف , با جور و جبر , با ظلمكاري

Tyrannicide, . قتل، جبّار

To tyrannize, مظلمت , ظالم شدن , ستم نمودن , ظلم كردن , قهركردن , تعدّي نمودن , عنفي شدن , زبردستي نمودن , ساختن . جور نمودن , جبرساختن . v. *To oppress.*

Tyranny, A ظلم , ستم , زبردستي , A جور , A جبر , تعدّي A , ستمگري , جبّاري , جوروانديت , زور , A جفا , ظلامت A , (مظالم plur.) مظلمت A , درازدستي , تطاول A , آوار . A ظليمت

A tyrant, ستم گر , ظالم A , جابر A , جبّار A , زبردست , غطرس A , ظلوم A , ظليم A , ظلّام A , جفاكار , ستمكار , A حجّاج A , سفّاح A , غطريس A

A TYRO, نوآموز , شاگرد , A تلميذ , A مريد . v. *Scholar.*

V. U.

V has one uniform sound in English. The Arabic and Persian و has occasionally a sound given to it approximating to that of *v*, as in جوان , جواب , &c. The difference seems to be, that the sound of و is produced by a slight vibration of the two lips, whereas that of *v* is formed by an appulse of the lower lip against the edge of the upper teeth. — U has three sounds, as in *usage, pull, but*. The sound given to *u* in *usage* is clearly that of a diphthong. In Arabic and Persian orthography it may be produced (if short) by ي with the mark ظم (ُ) over it: and, if long, by the same syllable followed by a quiescent و; as in the words يونان , يوسف , &c. The sound of *u*, as in *pull*, is expressed, or is supplied by the vowel point ضم (ُ), expressed or understood, as in شُدن *to be*. The short *u* in *but*, is, in the same manner, expressed by the vowel point ضم ; as in گشتن *to become*. But as the vowel points are omitted in most manuscripts, practice must be the chief guide.

VACANCY, A خلوت , A خلا . v. *Emptiness, vacuity.*— (*leisure, relaxation*), A فراغ , A فراغت , A فرصت , آسايش , . آسودگي v. *Cessation, intermission.* — (*listlessness, want of thought*), A مساهلت , A اهمال , عدم، فكر , غفلت A , . آواري

Vacant (*empty, unfilled*), A خالي , تهي , تيهو , A معلول , A صفر , A خلو , A معطل , ميان تهي . v. *Void*—(*thoughtless*), . غافل A , بي خبر

To vacate (*void, empty*), خالي كردن , ته كردن . — (*to quit possession of*), . دست بردار شدن , گذاشتن

Vacation, v. *Vacancy.*—(*a time of intermission from business*), . زمان، فراغت , ايام، استراحت

Vacuity, vacuum, A خلوت , A خلا , A خوا , عدم، ممتليت , . جاي خالي , تهي

A VAGABOND, *vagrant*, آواره , اوباش , دربدر , رند , A بيكار , A ابدال , A ابطال , ياژد , A اعرابي . — *Vagabond, vagrant* (*wandering*), آواره , گمراه , دربدر , A سيّاره , پويا , A پويان , A ضايع سايع , سرگشته , A مسوح . — *Vagrancy*, . . پويي , اوباشي , آواري

A vagary, v. *Freak, frolick.*

VAGUE (*unsettled, undetermined*), بي قرار , نامكرّر , A غيرمعيّن , ناپايدار , غيرمحقّق , نامعلوم , . نامعهود

VAIN (*fruitless, ineffectual, unmeaning, absurd*), A باطل , A بي فايده , A ناني , A عبث , بيهوده , بيمعني , هرزه , A مبوق , بادرم , بادزام , نابرجا , خيره , مالايعني , A خلابس , A مهجبره , يارد , يابه , روزگاري , زدوق A , A يهريج , A بطّال , متلاشي A , هاجره A , A بوق , A خلابيس , v. *False, worthless, idle.*—*Vain, vainglorious*, لاف زن , لاف , خودپسند , خودنما , خودبين , خودفروش , گزاف ساز , A نفخره , A فخور , A فخير , A مختال , A مغرور , خودراي , A هواخواه , سردرهوا , هوادار , بادفرد , هوائي , هواي , A زخيف , A طرمذان , A طرماذ . v. *Ostentatious, self-conceited, boasting, airy. To make a vainglorious display*, اظهار , . فخر و غرور كردن

Vainly (*in vain*), . باطلاً A , بلا فايده , بيمعني , بيهوده . v.

Idly, foolishly. — (*proudly, vaingloriously*), با , مغروراً A , فخيراً A , باهوا , از لاف زني , باخود فروشي , لاف وگذاف .
Vainness, v. *Vanity*.

A VAIVODE (*prince palatine*), ويوده .

A VALANCE, برژه . v. *Fringe*.

A VALE, وادي A . v. *Valley*.

A VALEDICTION, وداع A . v. *Farewell*.

Valedictory, وداع گو ; — *Valedictory letters*, وداع نامه .

A VALET, نوكر , چاكر , خدمتگار . v. *Servant*.

VALETUDINARY, مريض A (plur. مرضا , مرضي), شكسته , مزاج , خسته مزاج , زبون , عليل A . v. *Sick, infirm*. *Valetudinarian*, ضعيف البنياد A , دايم المرض A , درد اشنا .

VALIANT, دلير , دلاور , مردانه , بهادر , جوانمرد , شجاع A , شجيع A , كامي A (plur. كمات). v. *Brave, bold, courageous*.

Valiantly, دليرانه , بهادرانه , با شجاعت . *Valiantness*, v. *Valour*.

VALID, مستحكم A , محكم A , استوار , قوي , درست , صحيح A , مضبوط A , مقتدر A .

Validity, درستي , A صحت , ستواري , استحكام A , قوت A , قدرت A .

A VALLEY, وادي A , واد A (plur. اودا , اودات , اوديت , اودايت), دره A , ذناب A , جوا A , لوا A , (نفانف .plur) نفنف A , نفناف A ; ملعبت A , ملعب A , مسيطه A , الجيج A , كردر , شاجنت A , لجمت A . *The valley of the last judgment*, وادي المحشر A , عرصه عرصات .

VALOUR, دليري , دلاوري , بهادري , مردانگي , شجاعت , جرادت A . v. *Courage, bravery*.

Valorous, دلير , &c. v. *Valiant*.

VALUABLE, گران مايه , گران بها , بيش قيمت , قيمتي . v. *Precious, worthy*.—(*estimable*), عزيز A .

Valuation (*appraisement*), قيمت , تعيين , تخمين A , تشخيص A .

Value, قيمت A , ارزش , بها , ثمن A , قدر A , ارج , ارز , آخش , آخشن . v. *Price, worth*.

To value (*rate highly*), عزيز داشتن , اعتبار كردن , التفات , نمودن , تكريم ساختن , آذرم نمودن , گران بها انديشيدن , گران مايه پنداشتن . v. *To esteem*.—(*to rate* or *fix at a certain price*), قيمت كردن , تعيين , بها ساختن , تخمين , تشخيص , كردن , احتساب كردن , نرخ زدن . v. *To rate, estimate*.

Valued (*estimated*), محسوب A , معدود A , مشخص A , معين A . (*esteemed*), معتبر A , معزز A , عزيز داشته . v. *Valuable*.

A VALVE, قشرت A .

To VAMP, پينه زدن , پينه دوز شدن , ترقيع كردن , مرمت ساختن . v. *To mend, repair*. — *Vamped*, مرمت A , كرده شده , پينه زده , پاره دوز شده .

A vamper, پينه زن , پاره دوز , دملخت دوز

The VAN, *vanguard*, پيش لشكر , هراول , مقدمة الجيش , قدم عسكر , طليعت A , پيشادنگ , پيشرو , پيشاونگ , پيشاهنگ . v. *Front*.

A VANCOURIER, پيشرو , پروانك , فرانك . v. *Harbenger, courier*.

A VANE, باد نما , آزنه* .

To VANISH, غايب شدن , نابود شدن , نا پيدا گشتن , زايل شدن , پنهان شدن , نا پديد گرديدن , مضمحل شدن , گم شدن .

VANITY (*emptiness, inanity, vain pursuit*), بيهودگي , بطلان A , عجوز A , عدم معني , عبث A , تهي , هوا , هوا پرستي , عدم فايده . — (*self-conceit, ostentation, arrogance*), خود فروشي , خود پرستي , خود بيني , خود پسندي , لاف A , گذاف , غرور A , زيافت A , كاليو , مخيلت A , تكبر A . v. *Pride, falsehood*.

To VANQUISH, فتح كردن , شكست دادن , غلبه كردن , مغلوب كردن , غالب شدن , مقهور ساختن , ظفر گرفتن , زيرپا زدن , قهر كردن , ظهور كردن , ظفر يافتن , ظفرياب , شدن , مظفر شدن , كشادن . v. *To conquer, overcome subdue: confute*.—*A vanquisher*, v. *Conqueror*.—*Vanquished*, مغلوب A , مظفر A , مقهور A , كشاده , زيرپا زده . v. *Conquered*.

Vantage, v. *Advantage, superiority*.

VAPID, تارز A , بي مزه , مسيخ A , بازيره . v. *Insipid*.

Vapidness, تارزي , بي مزگي , عدم مزه .

A vaporer. v. *Braggart, boaster*.

VAPORISH (*splenetick, humoursome*), خود خو , خود راي , خود سر , تيز مزاج , بوقلمون , بوقلمون طبيع .

VAPOROUS (*full of vapours*), مبخّر A , پر بخار , بادي , ابخرت پاش . v. Also *flatulent, windy*.

Vapour, بخار A (plur. ابخرت), تف , غبار A , هبا A . *Vapour exhaled by the sun on dry sandy plains looking like a large lake*, سراب , تبراز , نوسه . *Vapours* (*vain imagination*), خيال A , خيالت A , مخيلت A , متخيلت A .— (*low spirits, spleen*), سيه , كش , سودا , دلفكاري , دلتنگي . v. *Melancholy*.

To vapour (*emit fumes*), تبخير كردن , هبا ساختن . v. Also *to brag*.

VARIABLE, متغيّر A , متلوّن A , نا پايدار , بي قرار , نا ثابت , بي ثبات , نا ثابت پاي , حوّلي A . v. *Changeable, inconstant, various*. — *To be variable*, بي قرار شدن , متلوّن شدن . — *To be variable in temper*, متغير بودن , بوقلمون شدن .

Variableness, بوقلموني , نا پايداري , بي قراري , بي ثباتي , عدم ثبات , بوقلمون طبعي .

VARIANCE, اختلاف A , منازعت A , نزاع A , آشوب , غوغا , فتنه A , نا سازكاري , انشقاق العصا A , عدم اهنگ . v. *Discord, dissention, strife*.

VARIATION, تغيّر A , تبديل A , تحويل A , تجرد A , صرف A , اختلاف A , تفاوت A . v. *Change, variety; difference, succession, deviation*.—*Variation of termination* (*in a grammatical sense*), تصريف A . —*Varied*, متغيّر A , متلوّن A , ديگر گون .

To VARIEGATE (*diversify with different colours*), گوناگون كردن , رنگارنگ ساختن , بوقلمون نمودن , پلنگ رنگ ساختن , تنقيش كردن , نقش كردن , بقع ساختن , رقط كردن . v. *To speckle, vary*.

Variegated, گوناگون , رنگارنگ , بوقلمون , حلوني , شهلا A , پاها , تنديسه , ديسه , خصيف A , اخصف A , بلق A , بريش A , ابرش A , رخش A , خليت A , زغب A , سرنگ , مليحا . v. *Speckled, spotted*.

Variegation, گونا گوني , رنگارنگي , بوقلموني , بوقلم A , بلق A , ربصت A , ربشت A , خرج A , رقطت A , عرم A .

VARIETY, انواع , اقسام وانواع , تفاوت , گوناگوني , رنگارنگي . v. *Variegation, variation, difference*. *Varieties*, انواع A , اقسام A .

Various, متفرّق A , گوناگون , رنگارنگ , مختلف A , متنوّع A . v. *Variegated, different*. — (*uncertain, unfixed*), بي قرار , نا پايدار , غير ثابت , نا مقرر . v. *Variable*.

Variously, بچند صورت , با اختلاف , مختلفاً A , رنگا رنگانه . *Variously coloured*, ملوّن A .

Varlet, v. *Servant: knave, scoundrel*.

VARNISH (*for giving a gloss to wood, metal, &c.*), لك A , روغن .—(*the ornamental or fictitious colouring of discourse*), حسن كلام , رنگيني , رنگ , نقش سخن , نمنمه A , تمويه A , زخرفت A . v. Also *cover, palliation*.

To varnish (*wood, metal, &c.*), با روغن ماليدن . *To varnish* (*a tale*), رنگين كردن , مزخرف ساختن , زخرفت كردن , نقش سخن نمودن , نمنمه ساختن , تمويه كردن . v. Also *to palliate, conceal, disguise*.

Varnished (*as wood, metal, &c.*), با روغن اندوده , با لاك . (*as a tale*), رنگين كرده شده , مزخرف A , پوشيده .

A varnisher (*of wood, &c.*), روغن گر . — (*a disguiser, embellisher*), رنگين كننده , مزخرف ساز , نمنمه كننده , تمويه ساز .

To VARY (*to cause to change*), تبديل كردن , تبديل , رنگارنگ ساختن , گوناگون كردن , تغيّر ساختن , صورت نمودن , تنويع كردن , اختلاف ساختن . v. *To variegate*.—(*to become changed, to be changeable*), مختلف شدن , متفاوت شدن , گوناگون شدن , ديگر گون شدن , متغير گرديدن , متبدّل گشتن . v. *To alter, deviate, disagree*.

A VASE, ظرف A (plur. ظروف). v. *Vessel*.

A VASSAL, رعيّت A , تابع A , اخلاقت دار , اهل اخلاق , كوكبه , توابع A , رعايا A , *Vassals*, —خيّابه A , زعيم A , برايا A , بغلن , وابستگان . v. *Subject, dependant*.

Vassalage, v. *Servitude, slavery*.

VAST, عظيم A , كبير A , بي اندازه , از حد بيرون , واسع A , وسيع A , فسيح A . v. *Immense, enormous, large, great, extensive*.

Vastly, A غایت , بلا اندازه , از حدّ بیرون , نهایت A , الغایت . v. *Greatly, immensely.*

Vastness, A عظمت , A وسعت , A فسحت , پهنائي . v. *Greatness, largeness.*

A VAT, A حوض .

A VAULT (*arch, dome*), گنبذ , کمر , A طاق , A طاقات , A طیقان , A قبه (plur. قبب , قباب), A رف (plur. رفوف , رفرف , رفراف), A جنبدث . *The vault of heaven*, گنبذ لاجورد . (*cellar*), ته خانه . v. Also *cavern, cellar, tomb.*— *To vault (arch, cover with an arch)*, مقبّب ساختن , تقبیب کردن , طاق ساختن , کمر کردن , قبه ساختن , باگنبذ پوشیدن . *To vault on horseback*, متدثّر کردن , احالت نمودن , سوار شدن . *To vault as a tumbler*, جانبازي کردن , گنبذ نمودن . v. *To tumble.*

Vaulted, گنبذ دار , A مقبّب , با آراسته کمر , قبه دار . *A vaulted rock (or a passage through vaulted rocks)*, کمر کوه. *Rocks tumbled from a mountain presenting a vaulted appearance*, A کمرا . *Entering any vaulted place*, A تقبّب .

A vaulter (jumper), A رقّاص . (*a tumbler*), گنبذ ساز , جانباز .

To VAUNT, لاف زدن , لاف وگذاف کردن , اظهار فخر و غرور کردن , خود فروختن , لافیدن , بازنانه کردن , فخر و مباهات ساختن , افتخار کردن , تفاخر ساختن , متفخر ومباهي شدن . v. *To boast, brag.*

A vaunt, A لاف , گذاف , خود فروشي , A فخر . v. *Boast.*

A vaunter, لاف زن , خود فروش . v *Boaster, vainglorious man.*

Vauntful, vaunting, پر لاف وگذاف , A فخور , A فخیر , A فتخر .

v. *Vainglorious, ostentatious.*

Vauntingly, با لاف وگذاف , با خود فروشي , فخیرا .

UBIQUITY, A حیثیت .

An UDDER, پستان , A ضرع , A ضروع , A مرضع . *An udder full of milk*, خم خم , ضرع مشتکر , A حالق . *Having long or loose udders*, A سبجا , A مسجیل , A طبي .

VEAL, گوشت گاوساله , گوشت عجل .

To VEER, دورکردن , گردان شدن . v. *To turn round, change.*

A VEGETABLE, *vegetive*, A نبات (plur. نباتات), A نشو , رستني . *Vegetable, vegetive, vegetative*, A نابت , نبات منسوب , نبت کنعده , روینده , A ناشي , A نشو , A نبت , رویدگي , نشو پیوند . —*Vegetation, vegetativeness*, قوت نبت , قوت نشو ونما .

To vegetate, روینده , رستن , نشو ونما ساختن , نبت کردن شدن . v. *To sprout.*

VEHEMENCE, A شدّت , A حدّت , سختي , درشتي , تیزي , تندي , تیزمزاجي , A حرّه , A حروره , A حرارت . v. *Force, violence, ardour.*

Vehement, تیز , تند , A شدید , درشت , اکید و شدید , A ذواحدّت , سخت , تیزمزاج , تیزطبیعت . v. *Violent, forcible, ardent, eager, fervent.*

Vehemently, باحدّت , A شدّةً , باشدّت , &c.

A VEHICLE, عرابه , عربه , A عجله , A مرکب , سواري , A تعدت . (*small*), A زرزوه . v. *Litter.*

A VEIL, A معجر , مقنّع , A نقاب , A حجاب , پرده , جلباب , ستاره , A سترت , سراغوچ , سراغوش , شیریش , A ازاره , A سدل , A غشوت , A مطرف , A کن (plur. اکنان) , غشیت A , سدافت A , کنیف A , سجف A , کلّه , (اکنت), A برقع . v. *Curtain;* also *cover, disguise.—A thin summer veil*, گوهرتاب .—*To veil or cover with a veil*, تنقّب کردن , تستیر کردن , حجاب ساختن , مستر کردن , زیر پرده ساختن , تنصیف ساختن . v. Also *to hide, conceal.* — *To be covered with a veil*, زیر پرده شدن , مستور شدن , حلیل شدن . *To take the veil (as a nun)*, احتجاب کردن . *To withdraw the veil (to discover, reveal)*, نقاب کردن , رفع برقع ساختن .— *Veils*, پردها , A حواجب , A احجاب , A جلول . *The veil of the heart (the pericardium)*, پرده دل , A حجاب القلب .

Veiled, A محجوب , A مستور , A محتجب , زیر پرده , پرده نشین .

A VEIN, رگ , A عرق , A ناشرت , A راقزه , راقزه . *To open a vein*, رگ زدن , فصد کردن . v. *To bleed.—Veins*, رگها , A عروق , A نواشر , A مذاخر , A رواهش . *The two jugular veins*, A ودجان . *The jugular vein of a horse (or

the place of it where they bleed him), A ودج . *The temporal veins*, A اصدغان . *Two veins in the jaws or throat*, A ماصغت , A الناخران , A الناحرتان . *Two veins in the eyes* (also *two in the nose*), A اسهران .— *Veins of gold or silver*, A سام , A سامت .— *Vein* (*turn of mind or genius*), A مشرب , A طبع , A طبيعت , خوي . v. *Humour, temper*. — (*a streak*), A خط , A رسم , A طرّت (plur. اطرار , طرر) . v. *Variegation.*

Veined, veiny, رگ دار , عروق پيوند , پر نواشر .— (*streaked*), مخطّط . v. *Variegated.*

VELLUM, A تضيم (plur. قضم) , A رقّ , A وصلي . .

VELOCITY, چستي , چالاکي , A سرعت , زودي , A شتاب , باد رفتاري , باد پايي , تيزروي , A عجلت , A شيع , A تليمت , A وزام , A دماذي , A حصاص , A شنغيرت , A شنثارت , A حظلبت , A تجدست , A زنخلت .

VELVET, A مخمل , A قطيفت , A خملت , A خميلت , A خميل , چکن . *Velvet* (*adj.*), مخملي .

VENAL (*mercenary*), A اجره , A اجيره , A موتجره , A موجره , A عظروط , A عظراط , A عظرط , A عتيل , فروختني , A مبيع , A اسيف or عسيف , مزدور . v. *Hired, prostitute.*

Venality, A ايجار , موتجر , حال .

To VEND, اشترا كردن , شرا ساختن , بيع كردن , فروختن . v. *To sell*. — *A vender*, فروشنده . v. *Seller*. — *Vendible*, فروختني , لايق فروخته شدن . v. *Saleable*. — *Vendibleness*, A رواج .— *Vendition*, فروخت . v. *Sale.*

VENERABLE, A معزّز , A محترم , A محرّم , A مهيب , A كريم , A كرامي , A مكرّم , شگرف , اورند , نويد , زود , نژدمند , A مرجب , پارشک , A موقر , A دريد .

Venerably, A حرماً , A مهيباً , با حرمت , با عزّت .

To venerate, احترام نمودن , معززو مكرّم داشتن , بزرگ داشتن , اكرام و اعزاز كردن , تعظيم كردن , عزيز داشتن , گراميدن . v. *To honour, reverence.*

Veneration, A احترام , A اكرام , A تكريم (plur. تكريمات) , A تبجيل (plur. تبجيلات) , A توقير , A تعظيم , A اعزاز , A التفات , آزرم . *With veneration*, با توقيرو احترام , با تعظيم و اكرام . v. *Reverence*. — *Worthy of veneration*, A واجب الاحترام , A ذو الاكرام , جاي بوسه .

A venerator, احترام نما , صاحب التفات . v. *Reverencer.*

VENEREAL, A نفساني , A نفسي , شهوتي , A هكاعي .— *Venereal pleasures*, حظّ نفساني .— *The venereal distemper*, آتشک . v. *Pox, clap*.—*Venery*, A جماع , هواي نفساني . v. *Coition.*

VENESECTION (*bleeding*), A فصد , رگ زني .

VENGEANCE, A انتقام , كينه , كين , كين گذاري , پاداش . v. *Revenge, punishment*. — *To take vengeance*, انتقام كردن . v. *To revenge, retaliate.*

Vengeful, A منتقم , كين كش . v. *Revengeful.*

VENIAL, A واجب العفو , لايق مغفرت , A معذور . v. *Pardonable, excusable.*

VENISON, گوشت آهو , لحم غزال .

VENOM, زهر , A صم . v. *Poison*.—*To venom*, v. *To poison.*

Venomous, زهري , زهردار , موذي , پرزهر , زهر آلود , A سام , سم دار , A مسموم . v. *Poison, poisonous*; also *malignant*.—*Venomously*, A مسموماً , با زهر , A ساماً . v. Also *malignantly*. — *Venomousness*, زهرداري , سام , ماهيت . v. Also *malignancy.*

A VENT (*breathing-hole, passage, opening*), A منفس (plur. انفاس) , راه , سوراخ , كشاد , A فتح , گذار . (*a passage for smoke*), دود كش , A مدخن , روزن . v. *Tunnel*.— (*sale*), فروخت , A بيع , A شرا . (*disclosure, publication*), A اشاعت , A علانيت , A اظهار . *A subterraneous vent, through which air rushes into a furnace*, تنور تاب .

To vent or give vent, منفس كشادن , باد گذار كردن , مدخن ساختن . (*to utter, report*), ظاهر كردن , اشكاره كردن , خبر دادن , شايع ساختن . v. *To publish, divulge*.—(*to sell*), اشترا ساختن , بيع كردن , فروختن . *To take vent*, اشكاره شدن , شايع گشتن , منشور گرديدن , باهر شدن .

To VENTILATE, هوا دادن , باد كشي كردن , نروكردن , تذريت ساختن , داميدن , فشاندن , تمريض كردن , نسف , نقيل كردن , ساختن . v. *To winnow, fan; examine, discuss.*

Ventilated, A متذرّو , داميده شده , باد آورده , فشانده .

Ventilation, باد كشي , A تذريت , A نقل , A تمريض , A نروه .

A ventilator, باد كش , A مروحه , باد زن , تنور تاب تنوره , v. *Fan.*

The VENTRICLE (*stomach*), A معده, چهارخانه, شکنبه, اشکنبه, A بطین. *The ventricle or crop of birds*, A حوصله, هزار, علفدان, چینه دان, سنگدان. *The ventricle of beasts*, توی, A رمانت, A کرش (plur. کروش).—(*cell or chamber, as in the heart*), خانه.

VENTURE (*hazard, risk*), خطر (plur. اخطار), خطار, A مخاطرت. v. *Danger*.—(*an attempt*), A اجترا, A سعی, A قصد. (*any thing risked, as a stake at play, &c.*), گرو, گروگان, A سبق, A مسبقت, A بحث. *A lucky venture*, نیک بختی, A نصیب, A قبیل. *At a venture*, بی تدبیر, با تهور. v. *Rashly*.

To venture (*dare*), بی باک و پروا بودن, تیزدل شدن, دلیری نمودن, خودرا در ورطه خطر انداختن. *To venture at, venture on*, اجترا کردن, سعی نمودن, قصد ساختن. v. *To attempt, try, undertake*.—*To venture or put in hazard*, در خطر انداختن, مخاطره کردن.

Ventured (*put in hazard*), در خطر انداخته.

A venturer, اجترا کننده, مرد بی باک و پروا, صاحب دلیری.

Venturous, بی باک و پروا, دلیر, جگردار, شیرمرد, گستاخ, بخت باز. v. *Bold, fearless*.

Venturously, بی باک و پروا, با دلیری, شیرمردانه. v. *Boldly*.

Venturousness, بی پروای, عدم باک و پروا, دلیری, دلاوری, A جرأت. v. *Boldness, courage*.

VENUS (*planet*), A زهره, A ناهید, A ناهد, A ناهده, ویارای, زهرا, زهره, زاور, زاوش.

VERACITY, راستی, A صدق, A صداقت, صداقتکاری. v. *Truth*.

Veracious, راست, A صادق. v. *True, sincere*.

A VERB, A فعل. (*active*), فعل متعدی.—*A passive verb*, فعل مجهول.

VERBAL (*oral, spoken, not written*), زبانی, لسانی, لفظی, لغوی, خطابی, قولی. *A verbal noun* (*of action*), اسم مصدر. *Verbal or literal*, A لغوی.

Verbally (*in words, orally*), بزبان, بکلام. (*verbatim*), لفظ بلفظ, سخن بسخن, حرف بحرف, قول بقول.

VERBERATION, A ضرب, A طعنه, لت.

VERBOSE, زیاده گو, طول طویل, پرگو. v. *Loquacious*.

Verbosity, زیاده گویی, پرگویی.

VERDANT, سبز, سرسبز, A ناضر, A اخضر. v. *Green*.—*Beautifully verdant*, A اخضر, A ناضر.

Verdict, v. *Judgment, opinion*.

VERDIGRISE, زنگار, A زنجاره. *Of the colour of verdigrease*, زنگاری.

VERDURE, سبزی, سبزه, سرسبزی, تازگی, A خضرت, A نضارت, A طراوت.

A VERGE (*brink, edge*), کنار, کناره, لب, A جناب, A طرف, A حد, سرحد, کرانه. v. *Border, margin, skirt, limit*: also *rod, mace*.

To verge (*tend towards*), مایل شدن, توجه کردن, متوجه شدن.

Verging, A مایل, A متوجه.

VERIFICATION, A تحقیق, A تصدیق, A اثبات, A تصحیح. v. *Proof*.

To verify, محقق کردن, تصحیح ساختن, تصدیق کردن, اثبات کردن, ثابت کردن, تحقیق ساختن. v. *To prove*.—*Verified*, A محقق, A مثبوت, تصحیح کرده شده. v. *Proved*.

VERILY, A في الواقع, A في الحقيقت, براستی, A یقیناً, البته, براستی, صادقانه, A حقاً, A تحقیقاً, A علی التحقیق, A بالحق, A بالصدق, A بعینه.

Veritable, v. *True*.—*Verity*, v. *Truth*.

VERJUICE, آب غوره.

VERMICELLI. کرمان گندم, رشته, A شهیره.

VERMICULAR, *vermiform*, کرم آسا.

A vermicule (*small worm*), کرمک, سپس, اسپس, A دود, A نغب, A دواد, کبودر. v. *Worm, grub*.

Vermiculous (*full of grubs*), پر کرمان.

VERMILLION, شنگرف, A شجرف, زنجفره, زنجفر, سریج, اسریج, تززو.

VERMINE, A plur. هوام, کرم (plur. کرمان), A دود (plur. ادواد), سپس, اسپس. v. *Worm, louse, rat, &c.*

VERNACULAR, مادرزاد . v. Native.—Vernacular language (mother-tongue), لسان الام A , زبان مادري .

VERNAL, بهاري , A ربعي . In the vernal season, در فصل بهار . Vernal herbage, A بقل . v. Spring.

Versatile, v. Variable, changeable.

VERSE (poetry), شعر A , نظم A . v. Poesy, rhyme.—(a hemistich), مسراع A . A verse or distich, بيت A (plur. ابيات). A verse or sentence, مثول A . A verse of the Alcoran, آيت A (plur. ايات), كريمت A , معمّا A or معمّي . Verses of the Alcoran kept as preservatives against inchantment, عزيمت A . Reading verses for that purpose, تعزيم A . A repeater of verses, باسيره . Competition in the repeating of verses, تلاحر A .—Versification, تنظيم A , نظام A , علم عروض A , علم شعر .—A versifier, شاعر A , ناظم A , نظم كننده . v. Poet.

To versify, شعر كردن , نظم آراستن , تنظيم كردن , نظام ساختن .

VERSION, ترجمه A , نقل A . v. Translation; also transformation, change.

VERTEBRAL (relating to the joints of the back-bone), بخرز الظهر متعلق , پشت مهره پيوند .—The vertebræ or joints of the back-bone, خرز الظهر , پشت مهره , فقار A , فقارت A , سنور A , محال A (plur. محل.)

The VERTEX (zenith), سمت الرأس A . v. Also top.—Vertical, در سمت الرأس نهاده .—Vertically, در سمت الرأس .

VERTIGINIOUS (turning round), بدور روان , گرداگرد روان . (giddy), سرسام , سرگردان , سراجه ماد .—A vertigo, سركيجه , سرگرد . v. Giddiness.

VERY, بسيار , نهايت A , غايت A , بغايت A . Very much, خيلي A , بس . Very good, بسيار خوب , حسان A . Very bad or pernicious, بسيار بد , بسيار خراب , كثير الضير A . Very white, سفت سفيد . اشر A , كثير الضرر A , بسيار زبون . Very attentive or serious, جدّا A . v. In earnest.—Very large, بسيار كلان , بزرگترين , اكبر A , كبرا A , كبّار . Very little, بسيار كم , بسيار كوچك , صغري A , اصغر A . v. Also

VESPER, شام A . v. Evening.—(the evening star), ستارهٔ شام .—Vespers (evening prayer), نماز شام .

A VESSEL, آوند , ظرف A , وعا A , لي , دجوب A , مهارج A , انا A , متجوب A , نياب , آغاري , جلف A , مهريچ A . v. Vase, jar, pan, pot, &c. A drinking-vessel, آب خورد , جام , پياله , سقايت A , ابگينه , مشربه A , دستي . v. Cup, glass.—A vessel from which water is poured upon the hands, آفتاب , آبدستدان , آبدستدان , آبدستان . v. Ewer.—A vessel in which pot-herbs are dressed, آبزاردان .—A bathing-vessel, آبزن . v. Bath.—An earthern vessel, ظرف سفالين , فنجان , فنجان , شقف A , تغور . An earthern vessel in which any thing is preserved, برني , براني , خمرت A . v. Jar.—A wooden vessel for holding corn, &c. كنوش , كنور , خنبة . A porcelain vessel, مرتباني . A vessel in which they wash clothes, آبزن , بازان . A vessel in which they prepare hides for dressing, پيرامي , دباغ A . A vessel for rose-water, گلابدان . A large vessel in which they keep wine, خرس , جرغنو , باطيه A . A wine-vessel with a long neck, صراحي A . v. Flask.—A grape-juice vessel, مغاصم A . A large vessel from which smaller ones are filled, ناجود A .—Vessels, ظروف A , آوندها , آواني , آوان . Kitchen vessels or utensils, اسباب باورچي خانه , ظروف . Wine-vessels, خنور , باردان , دامال , آوند , خنفر , مطبح , شوارف A . The blood-vessels, رگها , عروق A . v. Veins.—The seminal vessels, اسهران .—A vessel (ship, boat), كشتي , جهاز . v. Ship.

A VEST, جامه , قفتان T , كرته , كرتك , قباه , حلّت A .

To vest (clothe with a vest), سروپا دادن , ترديت كردن . v. To invest: dress, decorate.—To vest with possession, تصرّف دادن , متصرّف كردن . v. To give possession.

A VESTAL, بتول A . v. Virgin.

A VESTIBULE, پيشگاه , پيشتاق , آستان , دهليز , عتبت A , شدّت A , حيات A , گرياس . v. Porch.

A VESTIGE, نقش پا . v. Footstep. (a mark), نشان , علامت A , رسم A . v. Trace.

Vestment, vesture, v. Garment, dress.

A VETCH (kind of pea), كشنه , كشني , ميشو , كلوله , فوك , ملك A , سلك .

VETERAN, عتيق A. v. *Old, ancient.* —(*experienced in war*), جنگ آموز، کارزار دیده، نبرد دیده. *A veteran soldier,* بهادر نبرد آزما، سپاه جنگ آموز.

To VEX, تصديع دادن، آزرده کردن، دق دادن، ايذا، زحمت دادن، اضطراب دادن، جفا کردن، آزار دادن، رسانيدن، رنج دادن، تعذيب کردن، آزردن، رنجيدن، الم رسانيدن، رنجيده و رميده کردن. v. *To plague, teize, trouble, disturb, torment.*

Vexation, تصديع A، ايذا A، آزردگي، رنج، آزار، جفا A، دلفکاري، دلخراشي، زحمت A، اضطراب A. v. *Trouble, affliction, grief, sorrow, anguish, irritation.*

Vexatious, تصديع رسان، ايذا رسان، آزار رسان، دل آزار، اضطراب آور، رنج ده، دلخراش، دلفکار. v. *Troublesome, painful, vexed.*

Vexatiously, با تصديع، با آزار، با اضطراب، دلفکارانه، با رنج.

Vexatiousness, رنجاوري، تصديع رساني، &c. v. *Vexation.*

Vexed, آزار رسيده، اضطراب ديده، مضطرب A، رنجيده شده، آزرده شده، متاذي A.

A vexer, تصديع رسان، موذي A، جفا کار، آزار رسان، جاني A. v. *Tormentor, oppressor.*

UGLINESS, بد صورتي، زشت روئي، زشتي، قباحت A، قبح المنظر A. v. *Turpitude, loathsomeness.*

Ugly, زشت، بد صورت، زشت رو، بد شکل، کريه، المنظر، قبيح المنظر A، قبيح A، قبيح و شنيع، مکروه. *Uglily,* با زشتي.

A VIAL, v. *Phial.*

VIANDS, طعم A، خوراک. *Exquisite viands,* نفايس، بهيست. v. *Meat, food, delicacy.*

VIATICUM (*provision for a journey*), راد، توشه، راه آورد.

To VIBRATE, جنبيدن، پس و پيش جنبيدن، از طرف بطرف جنبيدن، جنبان شدن، خطر کردن. v. *To shake, quiver.*

Vibration, جنبش، پس و پيش، خطر از طرف بطرف.

Vicar, vicarious, v. *Vicegerent.*

VICE, بدي، بدکاري، زبوني، شر A، شرارت A، گناه، دخل A، دغل A، شنيع A، فسوق A، قباحت A، عيب A، فساد A. v. *Sin, evil, crime, wickedness, depravity, fault, offence, defect.* — *A vice with a screw used by workmen,* لولب A. v. *Screw, forceps.*

A VICE-ADMIRAL, سردار درياي درجه ثاني.

A VICEGERENT, خليفه A، جانشين، قايم مقام، وکيل A، شحنه، وکيل مطلق، نايب، مناب. *The vicegerent or vicar of* God, خليفة الله A. v. *Deputy.* — *Vicegerents,* خلفا A، خلايف A، وکلا A، نوب A، نواب A. — *To appoint a vicegerent,* خليفه کردن، جانشين نامزد کردن، توکيل، جانشين کردن، قايم مقام ساختن. *To act as vicegerent,* وکيل بودن، قايم مقام بودن، شدن.

Vicegerency, خلافت A، نيابت A، وکالت A، وکيلي، مناب A، جانشيني.

A viceroy, صوبه دار، نواب A. v. *Vicegerent.* *Viceroyalty,* صوبه داري.

VICINITY, *vicinage,* قرابت A، قرب A، قربة A، نزديکي، همديواري، همسايگي، جوار A. v. *Nearness, neighbourhood.*

VICIOUS, بدخو، شرير A، فاسد A، معيوب A، عيب دار، اهل قباحت. v. *Bad, wicked, profligate.*

VICISSITUDE, دور A، دوران A، انقلاب A، گردش، زواب A، تحويل A، تغير A، تناوب A، نوبت A، تعاقب A، تقالب A، رتوت A. v. *Revolution, change.* — *Vicissitudes,* تقاليب A، انقلابات A. *The vicissitudes of fortune,* دور، صوارف A، اصراف A، صارفت A، گردش فلک، گردون، چرخ دوار. v. *Fortune.*

VICTIM, قربان A، فديه A، فدا A، صدقه A. v. *Sacrifice.* — *To offer up a victim,* فدا کردن، ذبح کردن، قربان ساختن.

A VICTOR, *victorious,* غازي A، غالب A، فيروز، پيروز، فيروزمند، فاتح A، مظفر A. v. *Conqueror.*

Victoriously, غالب آسا، غلبا A، فيروزمندانه، مظفرانه، فيروزانه، مظفرا A.

Victoriousness, فتحمندي، فيروزمندي.

Victory, فتح A، ظفر A، غلبه A، فيروزي، پيروزي، دست، استيلا A، فلج A، فوز A، صفقت A، نصرت A، دستبرد، ويل A، ياوري، تغر A، منازت A، فتاحت A، غزا A

A کدد , A اثلاب , A فنکت , A بذ , A بلّ . *A place where a victory is gained,* A مغازت (plur. مغاوز). *To gain a victory,* فتح یافتن , ظفریاب شدن , مظفر شدن , ظفر یافتن , مظفر و منصور شدن , فیروزمندي یافتن , استیلا یافتن . v. *To conquer.* — *Victory (at any game),* زفره , زفر .

A victress, خورش , A غالبه , A قاهره .

VICTUALS, خوراک , خوردني , A طعام , A اکل , A مأکل , A ماکولات , A ازوقه , A غذا , A ذخیره , A ذخیرة (plur. ذخایر), A زاد و زیاد , A توشه , A سنع , A غدا . v. *Food, meat, provision.*—*A daily allowance of victuals,* روزي .

To victual, ذخیرة دادن , با زاد و زواد پر کردن , توشه در انبار خانه نهادن , ماکولات بخشیدن , روزي دادن . v. *To feed.*

A victualler, داروغهٔ رسد .

VIDELICET, A یعني . v. *Viz.*

To VIE (*contend with, emulate*), برابري کردن , هم سري کردن , غیرت نمودن , غبطه داشتن , حسرت بردن , رشک نمودن , رقیب شدن , هم مطلب بودن , همخواه شدن .

To VIEW, دیدن , نگرستن , نگاه کردن , نظر کردن , نگران شدن , چشم داشتن . v. *To look, see, behold, contemplate, investigate, examine.*

A view (prospect), A نظر , نگاه , شوهیز . v. *Sight, eye.*—*A distant view,* نظر بعید , نگاه دور . — *View (intention, design),* A عزم , A عزیمت , A اراده , A مراد , A مرام , A قصد , A مقصود , A مطلب , A غرض , A نیت , نتیجه , فواد . *At the first view,* بنظر اول , A بنظرة الاولي . *At one view,* یکره . *To come in view,* بنظر آمدن , در حضرت رسیدن .

A VIGIL (*watching*), A سهران . v. *Watch.*

VIGILANCE, بیداري , آگاهي , خبرداري , هوشیاري , A احتیاط , A انتباه , A بصیرت , دیدباني , A حزم , A تنبه , v. *Watchfulness, diligence, circumspection.*

Vigilant, بیدار , آگاه , خبردار , هوشیار , اهل انتباه , A ساهر , A مستیقظ , A متیقظ . v. *Watchful, circumspect, attentive, diligent, careful.*

Vigilantly, با انتباه , با بیداري , A ساهراً , با آگاهي , خبردارانه .

VIGOROUS, A قوي , زورمند , زورآور , ذاتیه , پر قوت , توانا . v. *Forcible, strong.*—*A vigorous old age,* A خلود .

Vigorously, با قوت , بزور .

Vigour, vigorousness, A قوت , زور , تاب , A طاقت , قوت ذاتیت , توانائي , A عنفوت , A عنفوان . *The vigour of youth,* قوت شباب , عنفوان شباب , A شبانه , A موجبت , A غلن , A غلون , A غلوان , A غلو . v. *Force, strength, energy.*

VILE, خوار , پست , ناکاره , بي قدر , نابکار , A ذلیل , A سفله , کمینه , A حقیر , فرومایه , A ناکس , A دون , A دني , بي اعتبار , A خسیس , A سفله , خاکسار , A ارذل , A قلیل الاعتبار , A قلیل الحرمت , A قلیل الظفر , بد زبان , بد اصل , بد بخت , خاشاک , کمترین , A نکبت , A نکثي , پستاري , افگنده , بي همت , کمپایه , دون همت , A باخل , زماهن . v. *Mean, base, despicable, sordid, worthless.*

Vilely, با حقارت , A حقیراً .

Vileness, خواري , A حقارت , نابکاري , فرومایگي , بي قدري , پستي , ناکسي , دوني , A خساست , خستي , A رذالت , A رذولت , A ذلت , A ذالت , A سفلت , A سفل , A صغار , A مذلت , A ذل , ذل و ملام , A نذالت , A تذلیل , A مهانت , A نکبت , A دنو . v. *Baseness, meanness.*

To villify, حقارت کردن , بد نام دادن , عیب گفتن , بهتان کردن , اهانت نمودن , طعن و ذم گفتن , خوار داشتن , نکوهیدن . v. *To defame, debase, slander.*

A VILLA, راغ , A عقدت , A ضیعت (plur. ضیعات , ضیاع), A عقار (plur. عقارات).

A VILLAGE, ده , دیه , A قریه (plur. قرا), A موضع , روستا .—*A villager,* A دهقان , دهکان , دیهي , اهل قریه , روستائي . v. *Rustick, peasant.*—*The chief man of a village,* ده خدا , صاحب قریه .

VILLAIN, حرام زاده , A شریره , اهل فساد , A فاجره , A شقي , خشوکه , A دني , بد عهد , A عتریف . v. *Scoundrel, rascal, rogue.*—Also *villanous.*

Villanous, اهل فساد , A فاسد , بد , A شر , A شریره , A قبیح , بداخلاق , بد اندیش , بد آیین , بد پرتو , A رذال ,

شاطين A , بد نفس , خبيث A , بد سگال , افسق A , بد خصال , طامل A (plur. طملول). v. *Base, wicked, vile, malignant.*

Villanously, با فساد , فلسداً A , شرّاً A , با قباحت .

Villany, villanousness, قباحت A , شرّه A , شرارت A , فساد A , فسق A , بدي , بدا , بد , فتنه , قبح A (plur. قبائح). v. *Depravity, baseness, vileness, wickedness.*

VINCIBLE (*conquerable*), ممكن مغلوب شدن .

To VINDICATE (*justify*), پوزش كردن , تبرير ساختن , ميانت كردن , خلاص كردن , دستگير شدن , عذر آوردن , حمايت دادن . v. *To defend, support, protect, maintain: revenge, avenge: assert, claim.* *To vindicate one's self,* تنزح كردن , باعذر خودرا خلاص كردن .

Vindicated, معذور A , متبرر A , مبرور A , مبرر A .

Vindication, اعتذار A , عذر A , پوزش , تزكيت A , تبرير A , تنزح A , معذرت A .

A vindicator, تبرير , متعذر A , عذر كننده , پوزش كننده , كننده .

VINDICTIVE, كين گذار , كين كش , كينه ور , كينه كش , كينه خواه , كينور . v. *Revengeful.*

A VINE, زرجون A , كروم A (plur. اكروم) كرم A , درخت انگور , كاخنج , جفنت A , جفن A , داليت A , ورس A , زرجينه A , ارم A , انبالش A , انبالس A , ميسان A , ميس A , شريق A , الكرمت السودا A , فاشري , فاشره A , شكيره A . *A vine-shoot or twig,* احباليل (plur. حبالت A , سرع A , زرجون A), جفنت A , جفن A , ترنجه . *A vine-bud,* وادغ A , *The tendril of a vine,* تاك . *A vine-prop,* ترنجه . v. *Arbour.* — *The lopping of a vine,* فرخو . *A vine-dresser's hook,* داس رز .

A vineyard, آبسال , فرشانج , رز , باغستان , باغ انگور . *A vineyard newly planted,* نو آجسته .

Vintage, انگورچيني , قطاف A . *To gather in the vintage,* انگور چيدن , قطف كردن , تقطيف ساختن . — *A vintager,* انگورچين , قتاف A .

VINEGAR, سركه , سركا , خلّ A , سك , اشكي , حاذق A . *A quantity of vinegar,* خلت A . *To grow sour as vinegar,* ترش شدن , چون سركه , تخليل كردن . *Vinegar in which onions have been steeped,* ريربيان . *Any thing preserved in vinegar, (pickles),* اچار , كالبد يارانه . *Strong vinegar,* صرب سركه .

A VINTNER, باده فروش , مي فروش , شراب فروش , خماره A .

A VIOL (*musical instrument*), رباب A , ساز , كمانچه . — *A bass-viol,* ابم A , رباب الابم A .

VIOLABLE, ممكن نقص .

To VIOLATE (*injure, hurt*), جور نمودن , جبر كردن , آزار دادن , قهر كردن , ستم نمودن , ظلم كردن , جفا ساختن . — (*to ravish or deflower*), هتك حجاب , هتك بكر كردن , بكارت گرفتن , ابتكار كردن , پرده در شدن , عصمت ساختن , افتاع ساختن , مثيب ساختن , مفترع كردن . — (*to break*), نقص كردن , فسخ كردن . *To violate an agreement,* شكستن پيمان , بي وفا شدن , فسخ عهد و پيمان كردن , تناقض ساختن , تذاسد كردن , خيس كردن . *To violate friendship,* شدن , فسخ دوستي ساختن .

Violated (injured), منتوض A , مظلوم A , مقهور A . v. *Oppressed.*—(*ravished*), منهتك A , مثيب A , ثيبه A , مفترع . *A violated woman,* زن مثيب , بكر منهتك , كرده شده . — غزيد A , انوم A , شرما A , شهيم A , شروم A , غريد A . *Violated (as an agreement),* شكسته شده , منتقض A , منقوض A , مفسوخ A , نقض كرده شده .

Violation, جبر A , ظلم A . v. *Injury, violence.*—(*ravishment*), افتاع A , ابتكار A , پرده دري . v. *Rape.*—(*infringement of agreements, &c.*), شكستگي عهد , نقض A , نقض پيمان , فسخ وعدت , خيس عهد و وفاداري .

A violator (injurer), ستمكر , جبار A , ظالم A .—(*a ravisher*), ابتكر ساز , پرده در , بكارت گير . *A violator of agreements,* فاسخ A , ناقض A , نقض كننده , فاسخ عهد و پيمان .

VIOLENCE, زور , جبر A , جور A , ستم A , جفا A , فضول A , زبردستي , عنف A , ظلم A , تعدي A , فساد A , تهور A , بلا A , رغم A , وأيس A , فجس A , اضطرار A , دست درازي , قسر A , دخل A , غشميرت A , غشمرت A , حيف A , پرتك . v. *Violation, injury, force, outrage, oppression, tyranny; attack, assault; murder; vehemence.* — *To offer or commit violence,* جور و جبر ساختن , بزبردستي كردن , زور كردن , ظلم و عنف ساختن , دراز دستي نمودن , ستمكر شدن . v. *To oppress, violate.*

Violent, سخت ، شديد A ، اشدّ A ، تيز ، عنفي A ، عنيف A ، متهور A ، قاسر A . —— (*passionate*), غضوب A ، غضبناک ، آتشمزاج ، ارغند ، ارغده . *A violent wind*, باد شديد ، روزگار عاصف . v. *Tempest*. — *To lay violent hands on*, دست درازي کردن ، بذور گرفتن . v. *To seize*. — *To lay violent hands on himself*, قتل نفس کردن ، مير تن شدن .

Violently, بشدت ، جبراً A ، ضرباً A ، حرباً A ، بزور ، با جور ، وجبر ، با عنف ، قهراً A ، با تهور . v. *Tempestuous*.

A. VIOLET, بنفشه ، بنفسج A ، اندوزه ، دانه ، سبزه ، فرفير . — *The yellow violet*, شب بوي ، شببو ، خيرو ، خيري . — *A violet bed*, بنفشه زار .

Violin, v. *Fiddle*. *Violoncello*. v. *Bass-viol*.

A VIPER, افعي A ، مار افعي ، تيرمار ، افعو A ، حنفش A ، حنفيش A ، اودي A ، زعبل A (plur. زعابل) ، عندد A ، قصقاص A ، وزل A ، عربد A ، حاريت A . *The teeth of a viper*, تير مار . *Vipers*, اناعي A . *Vipers in motion or irritated*, نحم A . *Full of vipers*, مفعات A . — *Viperine*; *viperous* (*belonging to a viper*), منسوب افعي ، تيرمار پيوند .

A VIRAGO, مردانه زن ، فحلت ، عورت .

A VIRGIN, دوشيزه ، باکره A ، بکرداهي ، آزاد ، دُرِّ ناسفته ، عذرا A (plur. عذاري ، عذراوات) . v. *Maid*. — *Virgin*, بکري . v. *Maiden*, *maidenly*. —— *Virginity*, بکارت A ، دوشيزگي . v. *Maidenhead*.

Virile, مردي ، مردانه . v. *Manly*. *Virility*, مردانگي . v. *Manhood*.

VIRTUAL, مجبول A ، مطبوع A ، ذاتي A ، قوي A ، معنوي A ، جبلي A ، غريزي A ، جوهري . v. *Innate*, *effectual*. *Virtuality*, v. *Virtue*, *efficacy*.

Virtually (*in effect*), في ذاته ، مجبولاً A ، معناً A ، عيناً A .

VIRTUE (*moral goodness*), خوبي ، نيکي ، خيره A ، نيکو ، کاري ، صلاح A ، فضل A ، فضيلت A ، هنر ، معرفت A ، فرهنج ، فرهنگ ، سيرت A . v. *Excellence*, *probity*, *rectitude*, *piety*, *goodness*.—(*efficacy*, *power*, *intrinsic quality*), قوّت A ، خصلت A ، خاصّت A ، خاصّيت A ، ذات A ، قوت ذاتيه ، جبلّت A ، مجال A ، زهره A ، حيل A ، طوق A ، قدرت A ، غريزت A ، جوهر . v. Also *bravery*, *courage*, *valour*.—*Magnetick virtue*, قوّت جاذبت . *Without virtue*, *virtueless*, بي هنر ، ناکس ، نا مرد ، بي معرفت ، &c. v. *Worthless*. — (*without power or efficacy*), بي قوّت ، بي خاصّيت ، بي قوت ذاتيه ، بي خصلت . *By virtue of a royal order*, بموجب حکم شاه ، امر جهان مطاع و واجب الاطاعت ، بحسب الحکم سلطان ، موافق فرمان پادشاه ، بحسب .

Virtuous (*good*), نيک کردار ، نيکو کار ، اهل هنر ، هنرمند ، صاحب معرفت ، فاضل A (plur. افاضيل) ، صاحب فضيلت ، صالح A (fem. صالحت) ، نيک ، خير . v. *Good*, *pious*, *excellent*.—(*chaste*), پاک ، پاکدامن ، پاکيزه ، پارسا ، طاهر A ، پرهيزکار .

Virtuously, با هنر ، با فضيلت ، هنرمندانه ، با معرفت . —(*chastely*), طاهراً A ، با پرهيزي .

VIRULENCE (*poison*), زهر ، سمّ A . v. *Venom*.—(*malignity*), بد خواهي ، کين ، بدي ، شدّت A ، شرارت A .

Virulent (*poisonous*), زهردار ، سامّ A . —(*malignant*), بدخواه ، کينور ، کينه خواه ، بد ، شديد A ، شرير A ، شر A .

Virulently (*poisonously*), با زهر ، سامّاً A . — (*malignantly*), شريراً A ، با کين ، با بد خواهي .

VISAGE, رو ، روي . v. *Face*.

VISCID, *viscous* (*glutinous*, *thick*, *tenacious*), چسبان ، چرب ، صمکوک A ، صمکيک A . *Viscous* (*as thick blood*), رمص A ، ششک A ، اشقر A . *A viscous humour about the eyes*, ارمص A . *A viscous plant* (*producing bird lime*), دبق A ، دابوق A ، دبوقا A .

Viscidity, *viscosity*, چسبيدگي ، چربي ، صمکوکي ، دبقي .

VISIBILITY, *visibleness*, ظهور A ، نموداري ، منظوري ، تعين ، ظاهري .

Visible, منظور A ، صريح A ، ظاهر A ، قابل النّظر ، نمودار ، آشکاره . v. *Conspicuous*, *open*, *apparent*.

Visibly, ظاهرانه ، ظاهراً A ، منظوراً A .

VISION, تيبهائي A ، بصارت A ، بصر A ، بصيرت A ، ديده ، مشاهدت A ، بينش ، نمايش ، نظر A ، نظران A . v. *Sight*. —(*a phantom*), صورت وهمي ، وهم A ، خيال A ، سايه ، نمايش . v. *Spectre*.—*Visions*, خيالات A ، خيال ميال A .

Visionary (*imaginary*), خيالي A ، تصوري A ، متخيل A ، وهمي A ، واهم A

A visionary, خيالي ، صاحب خيل .

To VISIT (*pay a visit*), ملاقات كردن ، عزم ملاقات كردن . *To visit the sick*, عيادت كردن ، عياد ساختن ، تيمار بيمار كردن ، عود شدن ، اعمار ساختن ، زيارت كردن ، عزم زيارت كردن . —*To visit one another*, تزاور كردن . *To visit relations*, صلت . *To visit with affliction*, آزار ، اضطراب رسانيدن ، رحم كردن . تعذيب كردن ، و رنج دادن .

A visit, عزم ملاقات ، ملاقات A ، زيارت A ، زورت . *Visiting the sick*, عيادت A ، عيادت خستگان . زور . *Visiting every second day*, A غب . تيمار بيمار . *A place of visitation* (*at the tombs, &c. of celebrated men*), A مزار ، زيارت گاه ، مراقد A . v. *Pilgrimage.*—*Visitation* (*affliction, punishment*), تعذيب A ، درد ، رنج ، آزار ، اضطراب A ، عقوبت A .

A visitant, visitor, A ملاقي ، ملاقات كننده ، A زاير . *A visitor of the sick*, A عايد ، عيادت كننده . *A visitor or inspector*, A مفتش .

A VISOR, A برقه . v. *Mask.*

VISUAL, بصارتي . v. *Optical.* — *The visual faculties*, قوت بصارت . v. *Vision.*

VITAL (*having or containing life*), نشري ، حياتي ، حيواني ، حيوت ، زندگاني ده ، حيات بخش . — (*giving life*), زنده ، عمر منسوب ، حيات منسوب . — (*relating to life*), بخش قوت . *The vital powers*, A حيوانيت ، زندگاني پيوند . حيوانيت .

The vitals, قوت حيوانيت ، جگربند ، جگر .

To VITIATE, خراب كردن ، ضايع كردن ، تباه كردن ، مفسد كردن ، افساد نمودن ، فاسد كردن . v. *To spoil, corrupt; also to violate, deflower.*

Vitiated, خراب كرده شده ، مضيع A ، تباه كرده شده ، فاسد كرده شده ، معيوب A .

Vitiation, vitiosity, A افساد ، فساد A ، تضييع A ، اضاعت A . v. *Corruption, violation.*

Vitious, بدخو ، شرير A ، تباه ، بدنهاد ، زبون ، خراب . v. *Vicious.*

Viciousness, بدخوئي ، شرارت A ، بدذاتي A ، زبوني ، خرابي ، حال فاسد . v. *Vice.*

VITREOUS (*consisting of glass*), زجاجي . — (*resembling glass*), زجاج آسا .

To vitrify (*change into glass*), بزجاج تغير كردن . (*to become glass*), بزجاج مغير گرديدن ، زجاج گشتن .

Vitrification, تغير بزجاج .

Vitrified, زجاج گرديده .

VITRIOL, زاج ، زاج اخضر ، زاك or زاق ، سبري ، سبره ، بخج ، شخار ، خليس A ، زمه ، چنگار ، بخج ، رشكر ، رشگر . *Green vitriol*, زاج سبز ، قلقند . قنطار . *Blue vitriol*, توتياي هندي . *White vitriol*, زاج سفيد ، قلقديس . *Spirit of vitriol*, A روح ، روح اعظم . *A vitriol mine*, معدن زاج .

Vitriolate, vitriolated (*consisting of or impregnated with vitriol*), زاجي ، زاج دار . — *Vitriolick, vitriolous* (*resembling or containing vitriol*), زاج دار ، زاج آسا .

VIVACIOUS, *vivid.* v. *Lively, sprightly.* *Vivid* (*as colours*), روشن ، تيز .

Vivacity, vividness, vivaciousness, شوخي ، دلشادي ، زنده دلي ، شوق A ، زيركي ، سرور و ابتهاج ، شادي ، زندگي . v. *Liveliness, sprightliness.*

Vividly, با تيزي ، با شوخي .

To vivify, vivificate, زنده كردن ، زندگي دادن ، جان دادن ، نشر ساختن ، احيا كردن ، حيوت رسانيدن ، حيات بخش شدن ، زيانيدن ، زياندن . v. *To revive.*

Vivification, A احيا ، حيات بخشي . *Vivifick*, زنده كنان ، حيات بخش ، زندگي ده .

VIZ. *videlicet*, A يعني ، A اعني .

A vizard, v. *Visor, mask.*

A VIZEER (*minister of state*), A وزير (plur. وزرا). *The grand vizeer*, وزير اعظم . *The dignity of vizeer*, A وزارت . *The dignity of grand vizeer*, وزارت عظمت . v. Also *minister.*

An ULCER, *ulceration*, A قرح (plur. قروح)، A قرحه ، ورم A ، دنبل ، خستگي ، ريش . v. *Sore.*—*An inflamed*

ulcer, سوزاک . *An ulcer on the lip,* مليخ , سکنج A . *An ulcer on the side,* ناقبت A , ذبال A . *An ulcer on the lower part of the foot,* شافت A . *An ulcer on the hand,* زبيبت A . *A running ulcer,* وري A . *The being corroded with ulcers,* تقرح A .—*Ulcerous, ulcered,* مقروح A , قريح A , شاب A .

ULTIMATE, آخرين , پسترين , پسين , بانجام . v. *Last.* *Ultimately,* عاقبة A , عاقبة A , بالاخره A , آخرة A , آخر A , الامر . v. *Finally, lastly.*

ULTRAMARINE, عبور دريا .

UMBRAGE, سايبان . v. *Shady place ;* also *shadow,* — (*resentment*), غضب A , قهر A , خشم . *Umbrageous,* سايهدار , ظليل A . v. *Shady.* *Umbrosity* (*shadiness*), سايهداري , ظليلي A , ظل A .

An UMBRELLA, چتر , افتاب گير , سايبان . v. *Parasol.*

An UMPIRE, ثالث A , ميانداز , v. *Mediator, arbitrator.* *Umpirage,* ميانداري , ثالثي .

UN, This negative and privative particle is generally expressed by بي , نا , نه , غير A , بلا A , لا A , &c.

UNABASHED, بي ابرو , بي غيرت , بي شرم , ناشرمسار .

UNABLE, بي قوت , ناتوان , بي قدرت , ناقوي . v. Also *impotent, weak.*

UNABOLISHED, نا موقوف A , نا منسوخ , نا مبطل .

UNACCEPTABLE, نا پسند , نا پسنديده , ناخوش آينده , غير مبذول , نا حسن قبول . v. *Disagreeable.*

UNACCOMPANIED, بي صحبت , بي رفيق , بي همراه .

UNACCOMPLISHED, نا پرداخته , نا کامل . v. *Incomplete,*

UNACCOUNTABLE, بي حساب , بلا تعبير , ممتنع شرح , بلا قاعده A , مستحيل بيان , عجيب A , مستغرب A . v. *Inexplicable, odd, strange.* — (*not subject or controlled*), بلا A نصت , نا فرمان بردار , غير مطيع , نا زيردست . — *Unaccountably,* بي حسابانه , بلا تعبير , عجباً A . v. *Oddly, strangely.*

UNACCUSTOMED (*not habituated*), بي ربط , بي استعمال , نا مستعمل , بي پيشه , بي پيشنهاد .— (*new*), نو , نورسيده . v. *Uncommon.*

UNACKNOWLEDGED, نا قبول , نامقبول , نا معترف , غير مقرر .

UNACQUAINTED (*not having familiar knowledge or intercourse*), نا آشنا , نا همدم , بي همدمي , نا يارانه , بي مصاحبت . — (*not informed*), ناواقف A , بي خبر , نا آگاه , بي اطلاع , نا مطلع , نا خبردار .

UNADMIRED, بي اعتبار , نا التفات دار .

UNADORED, نا معبود .

UNADORNED, بي آرايش , بي زيب .

UNADVISED, بي بصيرت , غافل A , گستاخ , بي تدبير , بيفکر . v. *Imprudent, thoughtless, rash.*

UNAFFECTED (*real, not hypocritical*), نا ساخته , نارنگ , نا ساخته , حقيقي , غير مداهنت , نا ريادار , بي ريا , آميز , غير قلب . v. Also *open, sincere, candid.*—(*without stiffness or formality*), نا استغنا , بي تقليد نا پسند , بي تکلفات , بي .—(*not moved, not heart-touched*), بي نرم دلي , خودبين , ملايمت , سنگين , سنگدل , درشت , تمد .

Unaffecting, نا جان گذار , نا دلويز , نا دلستان .

UNAIDED, بي ياري , بي مددکاري , غير معاونت , بي نصرت , نا منصور , بي مدد . v. *Unassisted.*

UNALLIED (*not related*), بي نسبت , بي علاقه قرابت , بي خويشي .— (*not congenial*), نا همجنس , نا همخوي .

UNANIMOUS, همدل , يکجهت , يکدل , يکدل ويکجهت , متفق A , داماال , همساز . *Unanimously,* باهمدلي , اتفاقاً A , بايکجهتي .

Unanimity, همدلي , اتفاق A , يکجهتي , يکي ويکانگي , يکدلي , موافقت A , ميرد . v. *Concord.*

UNANSWERABLE, لاجواب , لاکلام , بي جواب , ممتنع . *Unanswered,* مردود شدن , نا رد جواب پذير .

UNAPPALLED, بي پروا , بي باک . v. *Fearless.*

UNAPPEASABLE, بي مرحمت , سنگين . v. *Implacable, obdurate.*

UNAPPREHENSIVE (*not intelligent*), نا دان , نا شناس . v. Also *unsuspecting.*

UNAPT (*dull*), نا تيزفهم , خيره سر , احمق A , کند . v.

Stupid.—(*improper*), نا برجا ,نا شايسته , نا مناسب , نا لايق . v. *Unfit, unsuitable.* *Unaptness*, v. *Dullness, unfitness.*

UNARMED, بي الات وسلح , مسلوب السلاح ٨ , بي سلاح , حاسر ٨ , اجم ٨ , اقزل ٨ , عزل ٨ .

UNASKED, نا طلبيده , بي استدعاع , بي طلب , نا پرسيده , نا مسول , نا مطلوب , نا نوخواسته . *Unartful.* v. *Unskilful, guileless.*

UNASPIRING, نا طالب وجويا , بي تكبر , بي حرص , نا حريص منصب .

UNASSAILED, نا هجوم پذير .

UNASSISTED, بي دستگيري , نا منصور , بي مدد . v. *Unaided.*—*Unassisting*, نا مدد كار , نا دستگير .

UNATTAINABLE, نا ممكن, حصول , نا يافت , نا ميسر ٨ , نا ممكن, دست رس , ممتنع, واصل شدن .

UNATTEMPTED, نا آزموده .

UNATTENDED, بي تابع , بي خدم و حشم , بي سواري و پيرو .

UNAVAILING, بي فايده . v. *Useless.*

Unavoidable, v. *Inevitable.*

UNAUTHORISED, بي حكم .

UNAWARES (*without thought*), بي , بي انديشه , بي فكر , غافل ٨ , تامل . v. *Inconsiderate, thoughtless.*—(*unexpectedly*), علي النور ٨ , ناگهاني , ناگهانه , ناگهان , ناگاه . v. *Suddenly.*

UNAWED, بي باك , بي پروا , بي تكريم , بي هيبت .

To UNBAR, سد, باب برداشتن , قفل كشادن .

UNBECOMING, *unbefitting*, غير , نا سزاوار , نا شايسته , نا لايق , موافق . v. *Indecent.*

UNBEGOTTEN, نا مولود .

Unbelief, v. *Infidelity, incredulity.* — To *unbelieve*, v. *To disbelieve.*—*An unbeliever*, v. *Infidel.*

UNBENDING, نا ميلان.—*Unbent*, نا خاين . v. *Relaxed.*

Unbeseeming, v. *Unbecoming.*

UNBEWAILED, ناگريسته , نا ناليده , نا غريويده .

UNBIDDEN, v. *Unasked, uninvited: spontaneous.*

UNBIGOTED, بي وسواس .

To UNBIND, كشادن , حل كردن . v. *To loose.*

UNBLAMEABLE, بي , بي سهو , بي خطا , نا جرمناك , گناه . v. *Innocent.*

UNBLEMISHED, غير لكه , بي رسوائي , بي عيب .

Unblest, v. *Accursed, unhappy.*

UNBLOWN, نا شگفته .

UNBLUNTED, تيز ,نا كند .

Unbodied, v. *Incorporeal, immaterial.*

UNBORN, نا مولود , نا زاده . *To unbolt*, v. *To unbar.*

UNBORROWED, نا مقتبس , نا متعاور , نا مستعار .

To UNBOSOM, رازفاش كردن , رازگفتن , اسرار كشادن , سرفاش ساختن .

UNBOUGHT (*got without money*), ناخريده يافته .

UNBOUND, نا بند كرده , كشاده , محلول ٨ , بي قيد , نا بسته . v. *Loose.* — *Unbound* (*as a book*), بي جلد , نا مجلد .

UNBOUNDED, بي , بي نهايت , غير محيط , لا نهاية , نا محدود , از حد بيرون , بلا حد وغايت , بپايان . v. *Infinite.* — *Unboundedly*, از حد بيرون , بلا غايت و نهايت . — *Unboundedness*, عدم, حد و غايت .

To UNBRACE, محلول ساختن , حل كردن , كشادن . v. *To loose, relax.*

UNBRED, بي نزاكت , نا شناس , بي ادب . v. *Ill-bred.*

UNBRIBED, نا رشوت پذير , بي رشوت .

UNBRIDLED, بي ضبط ٨ , نا مضبوط , شوخ . v. *Unrestrained, licentious.*

UNBROKE, *unbroken*, بي نقض , نا منتقض , نا شكسته . v. *Inviolate.*—(*not tamed*), نا رام ساخته . نا دست آموز — (*unsubdued*), نا منقور , نا مغلوب .

UNBROTHERLIKE, *unbrotherly*, نا برادر آسا , نا برادري , ببرادر نا شايسته .

To UNBUCKLE, كربست كشاده كردن , تكمه كشادن .

UNBUILT, نا مبني .

UNBURIED, نا مدفون , نا متدفّن , غير دفين , نا مندسّ.

UNBURNT, نا سوخته , نا ممتحق , غير ممحق , نا حريق .

To UNBURTHEN, حمل كردن , وضع بار كردن , وضع . v. Also *to unbosom*.

To UNBUTTON, گرد كشادن , كوزگره كردن , حلّ .

UNCALLED (*not invited*), نا خوانده , نا مدعو A . *Not called for* (*not demanded*), نا مطلوب , نا درخواست كرده , نا درخواسته .

UNCANCELLED, نا موقوف , نا منسوخ , نا مبطل .

To UNCASE, بي غلاف كردن , كشادن , پوشش وا كردن , قشرت برداشتن . v. *To uncover, peel, flay, skin.*

UNCAUGHT, نا گرفته شده .

UNCENSURED, نا ملامت زده , نا مذموم , نا طعن پذير , بي شكايت .

UNCERTAIN (*not known*), نا معلوم A , غير محقّق , بي اعلام و , نا خبردار — (*not certainly knowing*) مشكوك A , پر شبهه , آگاهي . v. *Doubtful.* — (*unsettled, irregular*), غير ثابت , نا پايدار , بي قرار , غير معين , نا مقرر — (*hesitating, perplexed*), حاير باير , دودل , سرگشته , متردد A , مذبذب A .

Uncertainty (*want of information*), بي خبرداري , نا آگاهي , عدم خبر , شبهه A , ابهام A , ارتياب A , شك . *Uncertainty of mind*, دو دلي , حير بر , تردّد A . v. *Hesitation, perplexity.* — (*want of stability*), بي قراري , نا پايداري , عدم , بي ثابت قدمي , ثبات . *An uncertainty* (*any think unknown*), امر پر شبهه و ارتياب , چيز نا معلوم .

To UNCHAIN, زنجير كشادن , قيد و بند محلول كردن , صفاد كشادن , حلّ زنجير ساختن .

UNCHANGEABLE, *unchanged* (*not alterable*), بلا تغيّر A , بي امكان تبديل .

Unchanged (*not altered*), نا متغير , غير تغير , نا مبدل , نا , منتقح .

UNCHARITABLE (*giving no alms*), نا بخشنده , نا صدقت , بي شفقت , نا سخا گستر , بخش . v. *Hard-hearted.* — (*not benevolent, illiberal*), بد خواه , نا نيك خواه , نا خير انديش , درشت , فجور انديش . v. *Malevolent.* — *Uncharitableness*, بد خواهي , فجور انديشي . درشتي , مظلمت A , عدم شفقت , بي , با بد خواهي , با درشتي , بي شفقت . *Uncharitably*, نيك خواهي .

UNCHASTE, نا پاك دامن , نا پاك بوي , شوخ , هواي , نفساني , شهوت پرست . v. *Incontinent, lascivious.* — *Unchastity*, شهوت A , شوخي , هواي نفساني , هوا و هوس , نفس امارد . v. *Incontinence, lasciviousness, lust.*

UNCHEERFULNESS, دلتكاري , دلتنگي , تيره ضميري , عدم دلشادي . v. *Melancholy.*

UNCHECKED, بي ضبط , بي قيد , بي ضبط و ربط , بي صدّ . v. *Unrestrained.*

UNCHEWED, نا خاييده .

UNCIRCUMCISED, بي ختنه , بي سنت , نا مختون .

Uncircumscribed, v. *Unbounded.*

UNCIRCUMSPECT, بي بصيرت , غافل A , بي تامّل , بي فكر . v. *Imprudent, uncautious.*

UNCIVIL, بد خلق , بي ادب و آزرم , نا لطيف , نا ظريف , بلا , بي ادب و ازرم . v. *Unpolite.* — *Uncivilly*, بي مروّت , ظرافت . v. *Rudely.*

Uncivilized, بي تربيت , نا تراشيده , تند , بي ادب , وحشي , غليظ A , درشت . v. *Rude, savage, indecent.*

UNCLARIFIED, نا مصفي , نا مطاهر , نا پالوده .

To UNCLASP, كشادن , دجت كشادن .

An UNCLE (*father's brother*), عم A , عمو A (plur. اعمام , اعمومت ,برادر پدر , اخ الوالد A — (*a mother's brother*), برادر مادر , خالو A , خال A , خالي A , اخ الوالدت A , خوال A , خورل A (plur. اخوال , اخولت).

UNCLEAN, *uncleanly*, نا صاف , نا پاك , پليد , چركين , ملوث A , نا طاهر . v. *Foul, dirty, polluted: unchaste, sinful.* *Uncleanliness*, *uncleanness*, نا صافي , نا پاكي , چركيني , توان نفس . فجور A , شهوت A , آلايش , شوخي , پليدي . v. *Incontinence, lasciviousness.*

Uncleansed, نه پاك كرده شده , نه مطاهر , نا مصفي .

To UNCLENCH (*the fist*), مشت كشادن .

UNCLIPPED, نا مقطوع .

To UNCLOATH, بي پوشاك كردن , برهنه كردن .

To UNCLOG, مانع برداشتن . v. *To disincumber; to set at liberty.*

To UNCLOSE, کشادن . v. *To open.*

UNCLOUDED, *uncloudy*, نا تاریک , نورانی , کشاده , بی ابر , بی ابری , غیرسحاب . v. *Serene, clear.* — *Uncloudiness*, کشایش , کشادگی .

To UNCOIL, اشزار ساختن , نکش کردن , پیچ کشادن . v. *To untwist.*

UNCOINED, نا مضروب , نا مسکوک .

UNCOLLECTED, نا متصل , نا مجمع . — (*not recollected in mind*), بی جمعیت خاطر , متردد A . v. *Irresolute.*

UNCOLOURED, نا موشی , نا ملون , نا رنگین , بی رنگ .

UNCOMBED, نا شانده , نا شانه زده .

UNCOMEATABLE, نا یاب , ممتنع الوصول A . v. *Inaccessible.*

UNCOMELINESS, نا حسنی , عدم جمال ونزاکت . — *Uncomely*, نا ظریف , نا خوب روی , بی جمال بی نزاکت , نا حسن و جمیل .

UNCOMFORTABLE, نا موافق , نا مقبول , نا خوش , نا دلشاد ساز , دلخراش , جان آزار . — *Uncomfortableness*, نا خوشی , پسندیدگی , دلخراشی , جان آزاری . — *Uncomfortably*, بطور نا مقبول , در حال نا پسندیده , بی دلشادی .

UNCOMMANDED, نا فرموده .

UNCOMMON, نادره A , نادر الوقوع A , کم یاب , غیرمعهود , فوق العادت A , نا مشهور , نا بسیار . v. *Extraordinary, rare, singular.* — *An uncommon thing*, نادره A (plur. نوادر). — *Uncommonness*, کم یابی , نادری , یکانگی . v. *Rarity, singularity.*

UNCOMPACT, نا بسته , نا پیوسته , نا متراکب .

UNCOMMUNICATED, نا مکشوف , نا کشاده .

UNCOMPELLED, نا فرموده , نا ملتزم . v. *Unforced.*

UNCOMPOUNDED (*not mixed*), غیرمخلوط , ناآمیخته . — (*not intricate*), نا درهم , غیرمشوش , نا پیچا پیچ .

UNCOMPRESSED, غیرتراکم , نا افشرده , نا محصور . v. *Uncompact.*

Unconceivable, v. *Incomprehensible.*

UNCONCERN, *unconcernedness, unconcernment* (*coldness, unfeelingness*), عدم حس , نا نرم دلی , برودت A . v. *Indifference.* — (*negligence*), اهمال A , غفلت A , کاهلی . — (*freedom from anxiety*), مسامحت A , عدم اضطراب , عدم جستن دل , بی دانکاری , اندوه .

Unconcerned (*cold, unfeeling*), نا نرم دل , اهل برودت . v. *Indifferent.* — (*having no interest or participation*), نا حصه دار , نا نصیبدار , بی اشتراک . — (*not solicitous about*), بی اندوه , غیرمهمت , بی غرض , بی فکر , بی پروا . — *Unconcernedly* (*unfeelingly, coldly*), بی نرم دلی , با برودت . — (*not solicitously*), بی اندوه , بی پروا .

UNCONNECTED (*not joined*), نا بسته , نا پیوسته , نا معطوف . — (*not connected by society, partnership, &c.*), بی مشارکت , نا مشترک , بی علاقه , نا همپشت , نا همساز .

To UNCOVER, کشادن , کشاده ساختن , نسبو کردن , فیع , عرض ساختن . *To uncover the head*, سر پوش برداشتن , سر کردن . *To uncover the face*, دیدار کردن , عرض . — *Uncovered*, کشاده , عرض کرده شده , نا پوشیده .

Uncourteous, uncourtly, v. *Uncivil, unpolite.*

UNCREATED, نا افریده , غیرمخلوق .

UNCROPPED, نا خیده , نا چیده , نا متطوع .

UNCROWDED, نا مزدحم , غیرمزاحمت , بی هنگامه . v. Also *uncompressed, uncompact.*

UNCTION, مالش , مسح A , مسحت A , منددن A . — دهن A . v. Also *Unguent.*

Unctuous, چرب . v. *Oily, fat, greasy.* — *Unctuousness*, چربی . v. *Oiliness, fatness.*

UNCULLED, ناچیده .

UNCULPABLE, لاجرم , بی گناه , نا مذموم . v. *Blameless.*

UNCULTIVATED (*as a country*), غیرآباد , غیرمعمور , نا مزروع , مخروب A , خراب A , ویران , خالی . — (*not civilized or instructed*), نا مودب , نامعلم , نا تراشیده , بی ادب , نا دان , نا شناس . v. *Rude.*

UNCUMBERED, بی بار وحمل , بی مد ومانع .

UNCURABLE, نا قابل شفا .

UNCURBABLE, نا ضبط پذیر .

Uncurbed, v. *Unchecked, unrestrained.*

To UNCURL, کیسو راست کردن , موي پیچیده کشادن , زلف وکاکل کشاده نمودن . v. *To uncoil.*

Uncurled, بي زلف و , نا تافته , بي پیچ وتاب , نا پیچیده کاکل .

UNCURRENT, نا روان , بي رواج , نا رایج . *Uncurrent coin*, زر, نا روان , نا سره , نا سره .

UNCUT, نا بریده , نا تراشیده , نا مقطوع .

UNDAM, سد برداشتن .

UNDAMAGED, نا متضرر , غیر مخسور , نا مضرور A .

UNDAUNTED, دلاور , تیزدل , دلیر , بي باک , بي پروا , صاحب جرات , بي هراس . v. *Brave, bold, intrepid, courageous.—Undauntedly*, با جرات , بي پروا , بي باک .

UNDAZZLED, نا , نا روشن زده , نا چشم بسته , نا جهرا نا سرگردان , سرگشته .

UNDEBAUCHED, v. *Undefiled.*

UNDECAYED, *undecaying*, غیراتلاف , نا کاسته , بي نقص , نا مقصور , غیراسراف , بي تباه . v. *Undiminished.*

To UNDECEIVE, آگاهي , خبر صحیح گفتن , نافریفته کردن , خطا رفع کردن , راست دادن .

Undeceivable, نا قابل فریفته شدن . v. *Sagacious.*

Undeceived, نافریفته کرده شده ,

UNDECIDED, نا مقطوع , نامنعقد , غیرموقوف , نا مقرر .

UNDECISIVE, نا قاطع .

UNDECKED, بي نزاکت , بي زیب وزینت , نا آراسته , غیرنازک .

UNDEFACED (*not ruined*), نا مخروب . — (*not erazed*), نا مبطل , نا منسوخ . — (*not disfigured*), نا آلوده . v. *Undeformed, undefiled.*

UNDEFEASIBLE (*not to be annulled*), نا ممکن منسوخ بودن .

UNDEFILED (*not polluted*), نا ملوّث , نا پلیده , نا آلوده . — (*not deflowered*), نا منهتک , نا مثیب , نا چرکین . v. *Unviolated.*

UNDEFINED, نا مبیّن , نا مفصّل , نا مشروح .—*Undefinable*, ممتنع مشروح شدن .

UNDEFORMED, نا زشت رو , نا بدشکل , نا کریه المنظر , نا چرکین , غیرقبیح . v. *Handsome.*

UNDELIBERATED, نا پنداشته , نا اندیشیده .

UNDELIGHTED, نا دلخوش , نا مسرور , نا دلشاد .

Undelightful, غیر , ناشاد , نا دلاویز , نا دلفروز , نا خوش تفریح .

UNDEMOLISHED, نا برهم زده , نا مخروب , نا شکسته .

UNDEMONSTRABLE, نا قابل برهان , ممتنع دلالت .

UNDENIABLE, ممتنع , نا قابل انکار , غیراعتراض , لا ردّ A , منکرشدن . v. *Clear, evident.—Undeniably*, v. *Clearly.*

Undeplored, v. *Unbewailed.*

UNDEPRAVED, نا مختلف , نا بد خو .

UNDEPRIVED, نا منعزل , غیرعدیم , نا محروم .

UNDER (*beneath*), زیر , تحت A . *From under*, از زیر . *In the under part*, در زیر . *From under him*, اززیر او , من تحته A .—*Under the castle*, تحت القلعه A . — *To treat under foot*, پا خوست , پایمال کردن , زیر پا مالیدن , ساختن . v. *To tread, trample.* — *Kept under*, ضبط کرده , ضبط وربط ساخته , بازداشته , مضبوط A , شده . v. *Restrained.* — *Under age*, نا بالغ , *Under protection*, زیر حمایت . *He took him under his wing*, زیر پر گرفت . — *The under part of any thing*, ته . v. *Bottom.* *Any thing placed under another*, زیرا . — *Under* (*lower, inferior, subordinate*), کمتر , اسفل المرتبه A , اسفل A , فروتر . *To be under*, زیر شدن . *Over and under*, زیر وبالا . *An under garment*, خوي خورد , خوي چین , خوي خور , زیر جامه , زیرپوش , خلالت A . *Under-breeches*, شلوار . v. *Drawers.* *Under* (*adj.*), زیرین . *More under*, زیرتر . *Most under*, زیرترین ,

To UNDERBID (*offer less than the just price*), کمتر از قیمت راست نمودن

To UNDERDO (*do less than one ought or can*), کم کردن , تضییع ساختن , تعذیر کردن , اقصار ساختن , تقصیر کردن , الو کردن .

To UNDERFURNISH (*supply less than enough*), کمتر از کفایت دادن .

To UNDERGO, کشیدن , صبر وتحمل نمودن . v. *Suffer.*

UNDERGROUND, تحت الارض ▲ ، زیر خاک ، زیر زمین ، زیر تراب .

UNDERHAND, نهانی ، مخفی ▲ ، درپنهانی ، بپنهانی . v. *Clandestine, clandestinely.*

To UNDERLAY, زیر نهادن .

To UNDERLINE (*draw lines under words*), زیر الفاظ خطّ کشیدن .

An UNDERLING (*inferior agent*), کارگذار ، وکیل کوچک ، زیربن . (*a mean fellow*), مرد فرومایه ، مرد پست و خوار ، دنی ▲ ، اهل ناکسی .

To UNDERMINE, زیر ، زیرزمین کافتن ، نقب کردن ، خاک درکندن ، نقم کاویدن ، معدن کندیدن . (*to act as a concealed enemy*), دشمن پنهان بودن ، عدوی مخفی شدن . v. *To supplant, ruin.—Undermined,* زیر خاک ، منقوب ▲ ، درکندیده شده . v. Also *ruined.—An underminer,* نقب گر . v. *Miner.* — (*a clandestine enemy*), عدوی ، دشمن مخفی ، پنهان .

UNDERMOST, زیرترین .

UNDERNEATH, زیر ، در زیر ، تحت ▲ .

To underpin, v. *To prop, support.*

An UNDER-PLOT, تدبیر مخفی ، تدبیر کوچک .

To UNDERPRIZE, *under-rate,* v. *To undervalue.*

To underprop, v. *To prop, sustain, support.*

To UNDERSELL, بکمتر بها فروختن .

To UNDERSTAND, فهم کردن ، دریافت کردن ، دریافتن ، اذعان ، واقف شدن ، معلوم کردن ، ادراک کردن ، فهمیدن ، تبصر ، تفهم ساختن ، تعقل کردن ، وایافتن ، درک کردن ، کردن ، چفتن ، شنابیدن ، ساویدن ، استدراک ساختن ، کردن ، خمیدن ، اژندن ، شنافتن ، اشتافتن . v. *To comprehend, conceive, perceive.*

Understanding (*intellectual powers*), فهمید ، دریافت ، قوت ، مدرکت ▲ ، ادراک ▲ ، فهم ▲ (plur. افهام) ، عقل ، دانش ، دانائی ، هوشمندی ، خبرداری ، اذعان ▲ ، مدرکت ▲ ، علم ▲ ، عرفان ▲ ، زیرکی ، هوشیاری ، فطنه ▲ . v. *Skill, intelligence, knowledge.*

UNDERSTOOD, معلوم ▲ ، معروف ▲ ، مدروک ▲ ، مفهوم ▲ ، معقول ▲ ، دریافته شده ، شناخته شده . v. *Intelligible.*—*Understrapper,* v. *Underling.*

To UNDERTAKE (*assume any business, set about any thing*), عزیمت نمودن ، عزم کار کردن ، مباشرت کردن ، شروع کردن ، ارتکاب ساختن ، اجترا نمودن ، التزام کردن ، کارگیر شدن ، بدست گرفتن ، سعی نمودن ، شروع عمل ساختن ، قصد کردن ، کار بدست گرفتن . v. Also *to attempt, try, venture, hazard.*—(*to promise or engage one's word for any thing*), وعده کردن ، قرار کردن ، قبول کردن ، قول دادن ، تعهد ساختن ، تضمن کردن ، تکفل ساختن ، پایندائی نمودن ، عهدان شدن ، تعدی کردن . *To undertake a journey,* عزم توجه و عزیمت ، عزم طریق ساختن ، روبراه شدن ، راه کردن . *To undertake a warlike expedition,* عزم کردن ، عازم شدن ، سفر جنگ گرفتن . *To undertake great things,* قایم بالامور العظام شدن .

Undertaken, undertook, بدست گرفته ، مباشرت کرده شده ، مشروع ▲ ، عزم کرده شده .

An undertaker, مباشرت کننده ، مباشر ▲ ، کارگیر . *An undertaker of funerals,* کفن دوز .

An undertaking, عزم ▲ ، مباشرت ▲ ، سعی ▲ ، اجترا ▲ ، (plur. عزمان) ، جهد ▲ ، جد ▲ ، اجتهاد ▲ . (*work*), کار ▲ ، معامله ▲ .

To UNDERVALUE (*slight*), اهانت نمودن ، حقارت کردن ، حقیر پنداشتن ، تحقیر کردن ، تذلیل ساختن ، کم قدر کردن ، سبک گرفتن ، کمبها اندیشیدن . v. *To despise, contemn, underprize.*

Undervalue (*low price*), رخص ▲ ، کساد ▲ ، ارزانی ، کمبهائی .

Undervalued, سبک گرفته ، کمبها اندیشیده ، حقیر داشته ، بقیمت زیر معدلت پنداشته .

To underwork, v. *To undermine, underdo.*

To UNDERWRITE, زیرنوشتن .

UNDESCRIBED, غیر ، نامرقوم ، نا مرسوم ، نا مسطور ، غیر مکتوب ، نا نوشته ، موصوف .

UNDESERVED, نامستوجب ، نامستحق ، نا واجب ، بی استعداد ، نا لایق .

Undeservedly, بی محل ، بی استحقاق ، بی استعداد .

Undeserving, ناواجب ، نالايق ، نامنزا ، نا شايسته ، نا روا ، نا چسپان ، نا سزاوار . v. *Unworthy, worthless.*

UNDESIGNED, *undesigning* (*not intended*), نا مقصود ، بي غرض ، بي قصد ، بي ارادة . — *Undesigning* (*open, without fraud*), بيه ، نا حيله باز ، بي غدر ، بي حيله ، كشادة مشرب ، صافي دل ، صادق A ، ريا . v. *Sincere.*

UNDESIRABLE, نا دلپسند ، نا واجب الارادة ، نا دلخواه ، نا دلپذير .

Undesired, نا مطلوب ، نا درخواسته .

Undesiring, مساهل A ، غافل A ، نا مطلب . v. *Indifferent, careless.*

UNDESTROYED, نا برباد دادة ، نا مخروب . — *Undestroyable*, ممتنع مخروب شدن .

UNDETERMINABLE, ممتنع مقرر شدن .

Undeterminate, undetermined (*unsettled*), نا برقرار ، نا مقرر ، صاحب ، متردد A ، غير ثابت . — *Undetermined* (*irresolute*), دو دل ، تردد . — *Undeterminateness, undetermination* (*unsettledness*), بي قراري . v. *Uncertainty.* — (*irresolution*), تردد A ، دو دلي .

UNDIGESTED (*as meat*), غير منهضم ، ناگواريده . (*not arranged*), لا مصطف A ، نا آراسته ، نا منظوم A ، نا مرتب A .

UNDIMINISHED, نا كم ، غير مقصور ، ناكاسته .

UNDIPPED, غير غطس ، نا غارق ، نا غريق ، نا غرق شده ، نا زير آب زده .

UNDIRECTED (*not ordered*), نا فرموده . (*not regulated*), نا مرتب .

UNDISCERNED, نا يافته ، نا نگريسته ، غير منظور ، نا ديده ، نا دريافته .

Undiscernible, غير منظور ، ممتنع ديده شدن ، نا پديد شدن ، غايب A . v. *Invisible.*

Undiscernibly, غير منظور ، نا پديدانه ، غايباً A .

Undiscerning, نا تيز فهم ، بي بصيرت ، بي تامل ، نادوربين .

UNDISCIPLINED, نا مربي ، نا آموخته ، نا معلم ، بي ضبط ، بي قواعد ، غير مودب . *Undisciplined as a soldier*, *Undisciplined in war*, نا جنگ آموز ، نا نبرد ازما .

UNDISCOVERABLE, ممتنع استطلاع ، نا يافت ، نا ياب ، نا ممكن كشايش .

Undiscovered, نا منكشف ، غير مكشوف ، نا كشاده ، نا يافته .

UNDISGUISED, بي تبديل صورت ، بي پرده ، بي لباس ، نا مبدل ، غير صورت معامله .

UNDISJOINTED, نا منقطع .

UNDISTINGUISHED (*not eminent*), نا صاحب ، نا معروف ، وجود .

UNDOUBTED, مبصر A ، بلا شك ، مقرر A ، بي شبه . v. *Unquestionable.* — *An undoubted fact*, مبصرت A .

To UNDULATE, موج زن شدن ، موج زني كردن .

Undulation, تموج A ، موج زني .

UNDUTIFUL, با فرمان بردار ، نا مطيع ، ناخلف .

UNEASINESS, دلفكاري ، آزار ، اضطراب A ، بي آرامي ، رنج . v. *Trouble, perplexity, pain, vexation.*

Uneasy, غم ، دلفكار ، مضطرب A ، بي آسايش ، بي آرام ، رنجيده ، خور . v. *Painful, vexed, peevish.*

UNEDIFYING, بي تعليم ، نا بهترساز .

UNELIGIBLE, نالايق گزيده شدن ، نا واجب اختيار .

UNEMPLOYED, نا مشغول ، معطل A ، بي كار . v. *Idle.*

UNENGAGED (*free, not appropriated*), آزاد ، متخلي A . v. *Unemployed.*

UNENJOYED (*not possessed*), نا ، نا داشته ، نا مملوك . — *Unenjoying*, نا متصرف ، بي وصلت ، بي مواصلت ، مقتني .

UNENLIGHTENED, نا منور ، نا نوراني ، نا روشن .

UNENLARGED, بي بسط ، غير عرض ، نا پهن ، بي وسعت . v. *Narrow.*

UNENSLAVED, معاف A ، سربست ، رسته ، آزاد ، مسلم A .

UNENTERTAINING, نا دلپسند ، نا دلشاد ساز ، نا دلاويز ، نا خاطر نواز .

UNENVIED, نا رشك انگيز ، نا محسود .

UNEQUAL (*not even*), نا ، نا يكسان ، نا هموار ، نا برابر ، مستوي . v. *Inferior, disproportionate, irregular.*

Unequalled, بي همتا ، بي نظير ، بي مانند . v. *Unparalleled, unrivalled.*

Unequally, بي برابري ، بي همواري .

Unequitable. v. *Unjust, partial.*

UNEQUIVOCAL, بي شبه ، نا مشكوك ، بي دومعني ، غير مبهم .

UNERRING (*committing no mistake*), غير سهو ، نا خطا ساز . —(*certain, infallible*), يقيني ، محقّق A ، مقرّر A . —*Unerringly*, بلا سقط ، بي سهو ، بي خطا .

UNESPIED, نا ديده .

UNESSENTIAL (*not important*), غير لازم ، نا مهم ، نا ضرور ، نا گران مايه .

UNESTABLISHED, نا ثابت ، نا پايدار ، نا مقرّر ، نا برقرار ، بي استواري .

UNEVEN, غير مستوي ، نا هموار ، نا برابر . v. *Unequal.* —*Unevenness*, عدم همواري ، نا برابري . v. *Also turbulence.*

UNEXACTED, نا مقتضا .

UNEXAMINED, بي تفتيش ، نا مجرّب ، نا ازموده ، بي تفحّص ، نا گرايسته ، نا كاويده .

UNEXAMPLED, بي نمودار ، غير تمثيل ، بيمثال ، بي پيشنهاد ، بي دستور .

UNEXCEPTIONABLE, نا قابل استثنا ، نا معرّض برق .

UNEXECUTED, نا ساخته ، نا بسر برده ، نا پرداخته ، نا كرده .

UNEXEMPLIFIED, از نمودار نا مشروح . v. *Unexampled.*

Unexercised, v. *Undisciplined.*

UNEXEMPT, *unexempted*, غير نا بيزار ، غير معاف ، مسلم .

UNEXHAUSTED, غير نقد ، نا كشيده ، نا بركشيده .

UNEXPANDED, نا گسترده ، نا كشاده ، نا مبسوط .

UNEXPECTED, بلا يكايك ، ناگه ، ناگهانه ، ناگهان ، غير مترقّب ، نا متوقّع ، اميد . v. *Sudden.*—*Unexpectedly*, علي الفور A ، ناگاه ، بلا اميد . v. *Suddenly.*—*Unexptctedness*, بلا اميدواري ، ناگهانگي ، ناگهاني .

Unexplored, v. *Unexamined, unknown.*

UNEXTENDED, نا مبسوط ، نا كشاده .

UNEXTINGUISHED, لا منطفي ، نا مطفي . v. *Unquenchable.*

UNFADED, *unfading*, نا غير تازه ، نا افسرده ، نا زايل ، تازه ، ضعيف .

UNFAILING, نا زايل . v. *Certain.*

UNFAIR, بي صلاح . v. *Dishonest.*—*Unfair play at dice, &c.* سنگ .

UNFAITHFUL, غدار A ، خاين A ، بي وفا . v. *Perfidious, treacherous.*

Unfamilia , v. *Uncommon, unusual, strange.*

UNFASHIONABLE, *unfashionably*, بي نا موافق عادت ، بلا قاعده A ، نا موافق قاعده ، خلاف معتاد ، دستور .

To UNFASTEN, كشادن . v. *To loose.*

UNFATHOMABLE, *unfathomed*, عميق بلا اندازه ، بي ته .

UNFATIGUED, نا انگار ، غير متعوب ، نا مانده .

UNFAVOURABLE, خلاف A ، غير محسود ، نا موافق ، نا لطيف .

UNFEATHERED, بي پر و بال .

UNFED, بي خوردني ، بي غدا ، غير معلوف ، نا پرورده ، بي طعمت .

Unfeeling, بي رحم . v. *Unmoved, insensible, inhuman.*

UNFEIGNED, نا ساخته ، حقيقي ، بي ريا ، صادق A . v. *Sincere, real.*—*Unfeignedly*, بي ريا ، با حقيقت ، صادقاً A .

UNFELT, نا دريافته ، نا مفهوم ، نا محسوس .

UNFENCED (*not surrounded with a fence*), بي ، نا محاط ، بي پرده ، احاطه .

UNFERMENTED, نا مخمّر ، نا مختمر ، نا ترشيده ، بي مايه .

To unfetter, بي زنجير كردن . v. *To unchain, free.*

UNFILLED, نا انباشته ، نا ممتلي ، نا مملو ، نا پر كرده ، نا مشحون ، نا آگنده .

UNFILIAL, نا فرزند آسا .

UNFINISHED, نا ، نا انجاميده ، بي انجام ، بي انصرام ، نا تمام ، كامل . v. *Incomplete.*

UNFIT, *unfitting*, نا شایسته ,نا لایق ,نا مناسب ,نا موافق ,نا موافق ,نا درست . *To unfit*, نا قابل , نا سزاوار , نا سزا . نا مناسب ساختن ,کردن . v. *To disqualify.* — *Unfitly*, بي مناسبت , موافقت . *Unfitness*, عدم , عدم موافقت , عدم , نا سزاواري , نا شایستگي , عدم مناسبت , لیاقت , قابلیت .

To UNFIX, کشادن , حلّ کردن . v. *To loose.*—*Unfixed*, متردّد A , نا استوار , نا ثابت , نا پایدار , نا مقرر , بي قرار , سیاره A , پویان . v. *Inconstant, wandering.*

UNFLEDGED, بي پرو بال .

UNFOILED, نا مغلوب .

To UNFOLD (*open, spread out*), بسط کردن , کشادن , مبسط نمودن . v. *To expand.*—(*to tell, reveal*), خبر , گفتن , دادن , اظهار نمودن , رفع نقاب ساختن , آشکاره کردن . v. *To declare, discover, display.*

Unfolded, کشاده . v. Also *told*.

UNFORBIDDEN, نا منهي ,نا ممنوع , نا محروم .—*Unforbiddenness*, نا محرومي .

UNFORCED (*not compelled*), نا بزور کرده , نا مقهور , مرادي A . v. *Voluntary.*

UNFORESEEN, نا پیش دیده . *Unforeseeing*, نا پیش بین , غیر مبقت , بي بصیرت , بي تعقّل .

UNFORGOTTEN, نا فراموش , کرده شده .

UNFORGIVING, بي مرحمت , بي شفقت , نا بخشنده . v. *Relentless, implacable.*

UNFORMED (*not moulded into form*), نا , بي شکل , نا ساخته , بي کالبد , متشکل .

UNFORSAKEN, نا گذاشته , نا ترک کرده شده , نا متروک , غیر مخذول .

UNFORTIFIED, غیر , بي حصن و حصار , بي سدّ و برج , غیر محکم , نا محصون , بي مترس و بارو , محاصر . v. *Weak.*

UNFORTUNATE, بد بخت , بي بخت , بي نصیب , سیاه , نا مسعود , محروم A , بي بهره , بي طالع , بي دولت , بي دولتانه , بلا کش , سیاه روز , بخت — *Unfortunately*, از بد بختي .

UNFOUND, نا یافته . v. *Undiscovered.*

UNFREQUENT, نا درالوقوع A , نابد فعات . v. *Uncommon.*

Unfrequented, بي آمد و شد , بي آمد و رفت .

Unfriendliness, نا مهرباني , عدم محبّت , عدم دوستي . — *Unfriendly*, نا مهربان , بي محبّت , بي دوستي . v. *Unkind.*

UNFROZEN, نا منجمد , نا افسرده .

UNFRUITFUL (*not fertile as ground*), بي , نا برومند , نا زایکر —(*not prolifick, as a female*), نا خصیب , برکت , غیر نفوض , استرنک , عقیم A , عاقره A , غیر ابلت .

UNFULFILLED, نا تمام , نا بانجام آورده , نا انجامیده , ساخته .

To unfurl, v. *To expand, unfold.*

To UNFURNISH, اسباب برداشتن , بي رخت کردن , مسلوب کردن . v. *To deprive, strip, divest.*

Unfurnished, نا آماده , نا آراسته , بي رخت , بي اسباب . v. *Unsupplied.*

UNGAINLY, بي نزاکت .

UNGALLED, نا مجروح , نا مرتهش . v. *Unhurt.*

UNGATHERED, نا چیده .

UNGENEROUS (*not ingenuous*), نا لطیف , بد اندیش , بد سگال , نا نیکخوي , نا خوش طبع , بد خواه , مشرب . v. *Malevolent, ignoble, illiberal.*

UNGENIAL, نا موافق مشرب , خلاف طبیعت .

UNGENTLE, عنفي A , تند , درشت , نا دلپسند , نا ملایم . v. *Harsh, rude, rugged.* — *Ungentleness*, عدم ملایمت , باعنف , بي ملایمت —*Ungently*, عنف A , درشتي .

UNGENTLEMANLY, *ungentlemanlike*, نا , بي ادب , بد اصل , بد نژاد , نا جوانمرد , غیر سلیقه , ظریف . v. *Unpolite, rustick, mean.*

UNGEOMETRICAL, غیر القیاس A , نا برهندسه .

To UNGIRD, میانبند کشادن , کمر کشادن .

UNGODLY, ملحد A , کافر A , نا خدا , ناصالح , نا متّقي . v. *Impious.* — *Ungodliness*, ملحیت A , صلاح A , تقوي A , فساد A , الحاد A , کفر A , نا خدائي .

UNGOVERNABLE, نا حکم پزیر , سرکش , گردنکش , نا قابل ضبط و ربط . v. *Licentious, unruly, wild.*

Ungoverned, بي ضبط و ربط , بي بندوبست . v. *Unbridled.*

UNGRACEFUL, بي نزاکت , نا ظریف , نا زیب , نا لطیف , بي ظرافت . — *Ungracefulness,* عدم نزاکت , نا ظریفي . v. *Inelegance.* — *Ungracefully,* بي نزاکت , بي زیبائي .

UNGRACIOUS, بد , بد آموز , بي سر و سامان , شوخ , شریر A , شر A , فاجر A , فاسق A , منافق A , فاحش A . v. *Wicked, impious.*— *Ungracious in manner,* بي نزاکت , نا ملائم , ناشیرینکار , دوشت .

UNGRANTED, نا بخشیده .

UNGRATEFUL, نا شکر , نا سپاس , بي وفا , نا شکرگذار , ناحق شناس , بي احسان , کافر نعمت , نمک حرام . v. *Ingratitude.*

UNGRUDGINGLY, با خوش دلي . v. *Unrepiningly.*

UNGUARDED, غافل A , مساهل A , بي تامل . v. *Imprudent.*

Unhandsome, v. *Ungraceful: disengenuous, illiberal.*

UNHANDY, نا تیز دست .

UNHAPPY, ناخوش , نا خوشنود , بي طالع , بد بخت , بد حال , بي نصیب , درد خور , دلمانده , دلتنگ , دلبسته , دلشکسته . v. *Unfortunate, distressed, miserable, wretched, calamitous.*

Unharmed, v. *Unhurt.*—*Unharmful,* v. *Innocent.*

UNHARMONIOUS (*unmusical*), نا هماهنگ , بي اهنگ , نا دمساز , نا خوشخوان . — (*disproportionate*), بي مناسبت , نا هموار , ناموافق .

To UNHARNESS, رخت کشادن , براز کردن , حل .

UNHAZARDED, نا در خطر انداخته . v. *Safe.*

UNHEALTHFUL, نا موافق , نا ساز , نا صواب . v. *Unwholesome.*

Unhealthy, خسته , ضعیف A , مریض A , بي آرام , نا تندرست , بي صحت , بي تندرستي , زبون . v. *Sickly.*

Unheard (not heard by the ear), نا شنیده , نا مسموع . — *Unheard of (obscure, unknown),* نا معلوم , نامعروف , نا . — (*unprecedented*), بي پیشنهاد , بي نمودار , بي نامدار , دستور سابق .

UNHEATED, نا گرم ساخته , A لا مسموم .

UNHEEDED, نا واجب الملاحظه , سبک گرفته . v. *Unobserved.*—*Unheeding, unheedy,* v. *Negligent, careless.*

UNHEWN, نا تراشیده .

To UNHINGE, (*throw from the hinges*), از قبه انداختن , برهم زدن . — (*to throw into disorder*), از جاورو برداشتن , اضطراب کردن , مشوش ساختن , پریشان کردن .

Unholiness, unholy, v. *Profaneness, profane.*

UNHONOURED, نا مکرم , نا معظم , نا معزز , بي اعتبار , نا معتبر A , نا التفات دار .

To UNHOOK, از نشیل برداشتن , از آویز گرفتن .

Unhoped. v. *Unexpected.* —*Unhopeful.* v. *Depraved.*

To UNHORSE, از اسپ فرو زدن . v. *To dismount.*

UNHURT, بي نقصان , بي ضرر , بي زیان , بي خسارت , غیر آسیب , بي زخم , نا رنجیده , نا متاذي . v. *Uninjured.*

Unhurtful, نا مضر , نا زیان آور , نا آزار رسان . *Unhurtfully,* بي ضرر , بي زیان .

The UNICORN, گرگدن .

UNIFORM, یکسان , یکسو , موافق A , برابر , یکجهت , یکجنس , یک گونه , یک رنگ , یکون , سوي A , موجه A , دمال , همانند , هماور , هماورد , هماهنگ . v. *Like, equal, similar.*

Uniformity, یکساني , یکجهتي , برابري , موافقت A , یکرنگي , یکانگي , سویت A , هماهنگي , هماوري .

Uniformly, با یکساني , علي السویة A , بطور یکجهت .

UNIMAGINABLE, نا متصور , بي قیاس , نا قابل الفکر .

UNIMPORTANT (*of small importance*), غیر مهم , نا . —(*not assuming pompous airs*), نا خود بین , نا گران مایه , گران , نا متخیل , نا متکبر , نا مغرور .

UNIMPROVEABLE, نا قابل بهتري , نا ممکن مودب . — (*unimproveable as a country*), نا ممکن المفاد , شدن , نا قابل آباد , معمور شدن , ممتنع .

Unimproved, نا خوبتر گردیده , نا بهتر گشته . *Unimproved as a country or estate*, نا معمور و آباد , غیر آباد , نا معمور ساخته . *Unimproved by instruction*, نا مودب , غیر معلّم .

UNINCREASABLE, نا قابل افزونی , ممتنع زیاده شدن .

UNINDIFFERENT, *partial*, جانبدار .

UNINDUSTRIOUS, نا , نا مجاهد , نا ساعی , نا محنتی , نا چالاک , سرگرم .

UNINFLAMABEE, نا , ممتنع افروز , نا قابل سوز , سوختنی .

Uninflamed, نا آتش زده , نا افروخته , نا سوخته .

UNINFORMED, نا مطّلع , نا واقف , نا مودب , نا معلّم , نا خبردار , بی اطّلاع .

UNINHABITABLE, نا قابل استقامت , نا لایق سکون .
v. *Ruinous*.

Uninhabited, نا آباد , غیر عامر , نا معمور , نا مسکون .

UNINJURED, نا ستم دیده , نا رنجیده و رمیده , نا مظلوم , بی نقصان , بی زیان , نا آزار رسیده .

UNINSCRIBED, غیر مکتوب , نا مقید .

UNINSPIRED, نا ملهم .

UNINSTRUCTED, نا مودب , نا معلّم . v. *Unintelligent*.—*Uninstructive*, نا دانش ده , نا تعلیم ساز , نا علم بخش .

UNINTELLIGENT, بی علم , غیر عالم , بی عقل , نا عاقل , بی , نا قابل , بی آگاهی , نا آگاه , نا شناس , بی دانش , بی زیرکی , نا زیرک , بی فهم , بی ادراک , قابلیت . v. *Ignorant*.

UNINTELLIGIBLE, نا قابل فهمیده شدن , نا هوشیار , نا قابل فهم , نا ممکن ادراک , نا ممکن فهم .—*Unintelligibility*, عدم امکان الفهم .

Unintentional, نا دیده و دانسته , بی قصد . v. *Undesigned*.

UNINTERESTED (*having no interest or participation*), بی اشتراک , نا حصّه دار , بی غرض .

UNINTERMITTED; *uninterrupted*, نا شکسته , نا مقطوع , نا دایمی , نا گسسته .

UNINVITED, نا خوانده , نا مدعی , بی طلب , بی دعوت , نا طلبیده , نا خوریده .

UNION, یگانگی , وصال A , پیوستگی , اتّفاق A , اتّحاد A , امتزاج A . v. *Unity, junction*.

UNISON, دمساز , دماواز .

A UNIT, یک . v. *One*.

To UNITE (*cause to join or agree*), وصل کردن , پیوستن , اتّفاق ساختن , متّفق کردن , متّحد ساختن , اتّحاد کردن (*to join, be joined or coalesce*), یکانه , متّفق گشتن , متّحد شدن , شدن .

Uaited, متّحد A , متّفق A , متاحّد A . v. *Also joined*.—*Uaitedly*, متّفقاً A , متّحداً A , با اتّفاق , با اتّحاد .

An uniter, اتّفاق کننده , اتّحاد ساز .

Unity (*the state of being one*), احدیت A , یگانگی , یکتائی , وحدت A , توحید A . v. *Union*.

UNIVERSAL, جامع A , شامل A , عمیم A , عمومی , کلّی A , کلّ A . v. *General, total, whole*.

Universality, کلّیت A , جامعیّت A , شمول A , عموم A , همگی , حیثیت A , جملهٔ A . v. *The whole, total*.

Universally, کلّی و جزوی , کلّ و جزی , عموماً A , بالکلّیت , بالجمله , عامّةً کافّةً A . v. *Generally*.—*Universally advantageous*, عمیم النّفع A , عمیم البرکات A .

The UNIVERSE, جمله , عالم A , گیتی , جهان , دنیا , کاینات , کون و مکان , زمین و زمان . v. *World*.

An UNIVERSITY, مدرسه A .

UNJOYOUS, نا شاد .

UNJUST, بی داد , مغایر شرع , خلاف معدلت , نا حق , بی عدالت , جفاکار . v. *Iniquitous, oppressive*.—*Unjustly*, بی حقّت , بی عدالت , بی داد , خلاف شرع .

Unjustifiable, ممتنع مبرّر شدن , بلا قابلیت معاف . v. *Inexcusable*.—*Unjustifiableness*, عدم قابلیت معاف . v. *Inexcusableness*.—*Unjustifiably*, بی قابلیت معاف . v. *Inexcusably*.

UNKIND, بی , غیر مرحمت , بی شفقت , نا مهربان .

— غير ترحّم , بي رحم و امان , محبت . v. *Malignant.* — *Unkindly,* بي شفقت , بي مرحمت , بي ملايمت . v. Also *malignant, unfavourable, unnatural.*

Unkindness, عدم , بد خواهي , عدم مرحمت , نا مهرباني , شفقت .

To UNKNIT, كشادن .

UNKNOWING, ناخبردار , بي وقوف , نادان . v. *Ignorant.*—*Unknowingly,* بي خبرداري , بي دانش , نا دانسته , غافلانه . v. Also *undesigned.*

Unknown, غير معهود , نا معروف , مجهول A , نا معلوم , بيگانه . *The situation of a person unknown (being among strangers),* بيگانگي . *Unknown by father or mother (spurious),* سند .

UNLABOURED (*produced without labour*), بي محنت , اسان و جريان , بي كوشش كرده , بي سعي ساخته , ساخته . v. Also *spontaneous.*

To unlade, v. *To scoop, lade out.*

UNLAID (*not placed or fixed*), نا , نا نهاده , نا نشانده , موضوع .

UNLAMENTED, نا ناليده , نا غريويده , نا متاسّف .

UNLAWFUL, خلاف شرع , نا محلول , نا شروع , ناحق , نا جايز , نا شايسته , غير حقّت , نا مشروع . v. *Illegal, unjust.* — *Unlawfully,* بي حقّت , بلا شرع . —*Unlawfulness,* عدم شرع , خلاف حق . v. *Iniquity, injustice.*

UNLEARNED, *unlettered, unlessoned,* نا خوانده . v. *Ignorant.* — *Unlearnedly,* v. *Ignorantly.*

UNLEAVENED, نا پشنجيده , نا مخمّر , بي خمير .

UNLESS, گرني , گرنه , بغير , مگر , وگرنه , اگرنه , ان لم A , لولا A , والاّ A , الاّ A .

UNLEVELLED, نا سوي , نا برابر , نا مسطّح , نا هموار , غير مستوي .

UNLICENSED, بي دستور , بي اجازت .

UNLIGHTED, نا , نا محرق , غير مشعل , نا افروخته , نا سوزان , آتش زده .

UNLIKE (*dissimilar*), غير , نا برابر , نا يكسان , نا موافق , بي , متفاوت A , مختلف A , مغاير A , نا همتا , مشابه , نا يكرنگ , نا يک گونه , غير تشبيه , بي تمثيل , مماثلت . —*Unlikeness,* تفاوت A , عدم مشابهت , عدم مماثلت .

Unlimited, بي حدّ , نا محدود . v. *Unbounded, undefined.*

To unlink, v. *To untwist, open.*

UNLIQUIFIED, نا گداخته .

To unload, v. *To disburden.*

To UNLOCK, از كليد كشادن , قفل كشادن , كشادن . v. *To open.* — *Unlocked,* كشاده .

Unlooked, unlooked-for, v. *Unexpected.*

To UNLOOSE, حلّ كردن , كشادن . v. *To loose.*—(*to become loose*), محلول گشتن , كشاده شدن .

To UNMAN (*throw into despondency*), بيدل , نامرد كردن , بي , اشتردل كردن , دلتنگ ساختن , دلفكار كردن , ساختن , جان ساختن . v. Also *to emasculate.*

Unmanned, نامرد كرده شده .

UNMANAGEABLE, نا , گردنكش , سركش , بي لگام , نا قابل ضبط , دست آموز , معاند A . v. *Stubborn;* also *unwieldy.*— *Unmanaged,* نا رام ساخته . v. *Unbroke.*

UNMANLY, ناكس , بي مردي , بي مردانگي , نامردانه , غير , نا خلف , بي غيرت , نا دلاور , نا تيزدل , نا دلير , بي جرات , شجاعت . v. *Cowardly.*

Unmannerly, بد خلق , بي طرح , بي ادب . v. *Ill-bred, uncivil.*

UNMARRIED, نا منكوح A , بكار , بي نكاح , نا كدخدا , ارمل A , غير حلال , نا محصن , مجرد A , بي زوج .

To UNMASK (*strip off a mask or disguise*), برقع , پرده كشادن , صورت واكردن , برداشتن . (*to throw off the mask*), خلع خال كردن , صورت برطرف نهادن .

Unmasked, بي صورت , بي برقع , بي پرده , بي خال , برهنه , كشاده . v. *Open, naked.*

Unmatched, بي نظير , بي مثال . v. *Matchless, unequalled.*

UNMEANING, غير فحوي , بيهوده , بي معني .

Unmeant (*not intended*), غير ,نا مقصود ,بي قصد ,بي ارادة ,
معهود .

UNMELLOWED; نا بالغ , نا رسيدة . *v. Unripe.*

UNMELTED, غيرمذاب , ناگداخته .

UNMENTIONED, ناگفته , نا مذكور , بي وصف , غير تقرير ,
نا منطوق . *v. Unnamed.*

UNMERCHANTABLE, نا رواج .

UNMERCIFUL, نا , بي رحمت , بي شفقت , بي رحم
نا رحمان , مشفق , بي مرحمت . *v. Cruel, inhuman; exorbitant.*

Unmercifully, بلا مرحمت , بي شفقت .

Unmercifulness, عدم شفقت , بي رحمي . *v. Cruelty, inhumanity.*

Unmerited, نا سزا , نا واجب , نالايق . *v. Undeserved.*

UNMINDFUL, مساهل ‌ه , غافل ‌ه , ناآگاه , بي خبر . *v. Inattentive.*

UNMINGLED, *unmixed*, نا آميخته , بي آميزش , صافي ,
نا آلودة . *v. Pure.*

UNMOIST, *unmoistened*, نا آبدار , نا نمدار , نا نمكين ,
نا تر .

UNMOLESTED, نا رنجيدة , نا مضطرب , نا آزاررسيدة ,
آزاد از اضطراب .

To UNMOOR (*weigh anchor*), لنگر برداشتن , مرسات برآوردن .

UNMORTGAGED, غيرمرتهن , نا مرهون .

UNMOVED (*from one place to another*), قايم ‌ه , پايدار ,
غير , نا جنبيدة , نا متحرك , غيرمتحرك , نشاندة , مقيم ‌ه
, برقرار , نا متردد . — (*not changed in resolution*), متعفف
نا خشم . — (*not affected by anger or violent passion*), ثابت قدم
, نا تيزمزاج , نا غضوب , نا تيزطبيعت , نا خشمناك , آلود
, بي شفقت . — (*pitiless, obdurate*), غيرمحرور , نا آتشي
درشت , سنگدل , غيرمرحمت .

Unmoving (*having no motion*), غيرحركت , بي جنبش ,
نا خاطرگير , نا جان گداز , نا دلاويز . — (*unaffecting*), نا جنبان
نا دلنواز .

To UNMUZZLE, دهن بند كشادن .

UNMUSICAL, نا , نا خوشخوان , نا آهنگي , نا همآهنگ ,
بي ترانه , بيساز .

UNNAMED, نا نامزد , بي تسميت , نا مسمي , نا ناميدة ,
غيرمنتسب , نا نامدار .

UNNATURAL (*against nature*), ناطبيعي , خلاف طبيعت ,
حالت , خلاف طبيعي . *v. Preternatural.*—*Unnaturalness*,
نا موافق طبيعت . — *Unnaturally*, نا طبيعي .

UNNAVIGABLE, نا لايق اقلاع , نا قابل ابحار .

UNNECESSARY, نا ملتزم , لا مهم ‌ه , نا لازم , نا ضرور ,
عدم , نا ضروري . *v. Useless.*—*Unnecessariness*, بي ضرورت
بي ضرورت , بلا لازمت . *Unnecessarily*, لا مهمي , لازمت .

UNNEIGHBOURLY, نا موافق همسايه .

UNNUMBERED, نا شمردة , نا معدود . *v. Numberless.*

UNOBEYED, لا انقياد يافت , نا طاعت پذير , نا مطاع .

UNOBJECTED, غيرمعارضت , بي رد , نا مردود .

UNOBNOXIOUS, غيرتعريض , نا معرض .

UNOBSERVANT, *unobserving, unobsequious*, نا مطيع ,
غيرالتفات , نا منقاد , بي رعايت . *v. Irreverent.*—(*not attentive*), مساهل ‌ه , غافل ‌ه , بي آگاهي , نا مشغول . *v. Careless.*

Unobserved, unnoted, unnoticed, غير , نا ديدة , نا منظور
نا نگرسته , ملحوظ .

UNOBSTRUCTED, غيرانسداد , نا مسدود , بي مزاحمت ,
نا سد , نا مزاحم . — *Unobstructive*, بي سد و منع , نا منسد
و معارض آور .

UNOBTAINED, غير , نا ميسر ‌ه , نا حاصل كردة , نا يافته
محصل .

Unoccupied, *v. Unpossessed.*

UNOFFERED, غيرمتقدم , نا مهدي , نا معروض .

UNOFFENDING, نا آزاررسان , بي خطا , بي گناه . *v. Harmless, innocent.*

UNOPERATIVE, نا كارساز , نا كارگر .

Unopposed, *v. Unobstructed.*—*Unorderly*, *v. Disorderly.*

UNORTHODOX, غيرراشد , نا متدين , نا مسلم .

UNOWNED, بي خاوند , بي مالك . — (*not acknowledged*),
بي اعتراف , نا مقر , نا معترف , نا قبول .

To UNPACK, تنگ کشادن ، بسته‌کشادن. v. *To loose, disburden.*

UNPAID, نا ادا کرده ، نا گذارده.

Unpainful (giving no pain), نا درد رسان ، نا آزاررسان ، نا رنج کنان.

UNPALATABLE, نا نفیس ، نا خوش مزه ، بي ذوق و صفا.

UNPARAGONED, *unparalleled,* بي مثال ، بي نظیر ، بیهمتا ، بیهمال ، بیهمان ، بیبدل. v. *Incomparable.* — *Unparagoned in beauty,* درکمال حسن وجمال بیمثال.

UNPARDONABLE, نالایق معاف شدن ، نا واجب العفو ، نا مستوجب الغفران. — *Unpardonably,* بلا عفو ، بلا بخشایش ، بطور نا واجب المغفرت. — *Unpardoned,* نا مغفور ، نا معاف ، نا عفو ، غیرمعفو ، نا بخشیده. — *Unpardoning,* نا معذور ، نا مغفرت نما ، بخش.

UNPARTED, نا مفروق ، نا منفق ، نا منقطع ، نا جدا کرده. v. *Unseparated.*

UNPASSIONATE, نا تیز ، نا غضبناک ، نا خشمناک مزاج. v. *Dispassionate.*

UNPAWNED, نا مرتهن.

UNPEACEABLE, نا صلح جو ، نا صلاح اندیش. v. *Quarrelsome, turbulent.*

UNPENSIONED, بي تیمار ، بي تعیین ، بي وظیفه.

To UNPEOPLE, بي ساکن کردن ، ویران کردن. v. *To depopulate.*

UNPERCEIVED, نا معلوم ، نا مفهوم ، نا دریافته ، نا دیده ، نا منظور ، نا نگرسته. *Unperceivedly,* بروجه نا دیده.

UNPERFORMED, نا مصنوع ، نا پرداخته ، نا کرده ، نا ساخته ، نا برجا آورده.

UNPERISHABLE, لاعاجل ، غیرمیر ، نا فاني ، نا زایل ، نا ضعیف.

UNPERJURED, غیرحنیث ، نا محنث.

UNPERPLEXED (*unentangled*), نا پیچا پیچ ، نا برهم زده. — (*not perplexed in mind*), نا پریشان خاطر ، نا غیرمشوش ، نا شوریده ، نا ماتته ، غیرمضطرب ، سرگردان ، بي تردد ، نا متردد.

UNPHILOSOPHICAL, بحکیم نا شایسته ، خلاف حکمت.

UNPIERCED, ناسپوخته ، غیرمنسقب ، نا گریده ، نا سفته.

To UNPIN, میخ کشیدن ، بي میخ کردن.

UNPITIED, رحمت محروم ، مرحمت عدیم ، نا مرحوم.

Unpitifully, بلا شفقت. v. *Unmercifully.*

Unpitying, غیرمرحمت ، بي شفقت ، بي رحم. v. *Pitiless.*

UNPLAGUED, نا آزاررسیده ، نا ازرده ، نا رنجیده ، جفا عدیم ، اضطراب محروم.

UNPLANTED, غیرمغروس ، نا آجسته ، نا نشانده.

UNPLEASANT (*not agreeable to the feelings*), نا خوش ، نا مفرح ، غیرلطیف ، نا دلپذیر ، نا دلپسند ، نا دلخوش ، نا دلاویز. *Unpleasant (to the view),* نا خوشنما. *Unpleasant to the taste,* بي ذوق و صفا ، نا خوش مزه. v. *Bitter, unpalatable.*

Unpleasantly, بي دلاویزي ، بي غشت ، بي خوشي.

Unpleasantness, نا دلخوشي ، نا خوشي.

Unpleased, نا راضي ، غیر مسرور ، نا دلشاد ، نا خوشنود.

Unpleasing, v. *Unpleasant, disgusting, offensive.*

UNPLIANT, نا ذابل ، نا آسان معطرف ، نا میل پذیر ، غیرخنث. v. Also *stubborn.*

UNPLOWED, نا بسارده ، نا شخم زده ، نا قلبه راني کرده.

UNPOETICAL, نا شعري.

UNPOLISHED, غیرمصقول ، غیرمجلي ، بي صیقل ، بي جلا. v. *Uncivilized.*

UNPOLITE, بي ، نا لطیف ، نا ظریف ، بي ادب و آدرم ، بي ارکان ، نزاکت.

UNPOLLUTED, نا شوخکین ، نا چرکین ، غیرملوث ، نا آلوده. v. *Undefiled.*

UNPOPULAR, بي اعتبار عام ، بملت نا مقبول.

UNPORTABLE, نا قابل برده شدن ، ممتنع حموات شدن.

UNPRACTICABLE, ممتنع معمول شدن ، نا دست رس ، نا ممکن کرده شدن.

UNPRACTISED, نا معمول ، بي استعمال. v. *Unexperienced, undisciplined.*

UNPRAISED, غیر ، غیرموصوف ، نا ممدوح ، نا ستوده ، مستحسن.

UNPRECARIOUS, ثابت قدم ، قايم ۸ ، مقرّر ، برقرار ، ثباندار . v. *Independent, fixed, certain.*

UNPRECEDENTED, بي نمودار ، بي پيشنهاد . v. *Unexampled.*

UNPREFERRED, نا ، بي تدرّج ، نا مترقّي ، نا مرتفع ، نا سرافراز كرده ، نا افراشته ، نا برداشته ، بي تقدّم ، متدرّج .

UNPREGNANT, نا حبالي ، نا باردار ، نا ابست ، نا حامله .

UNPREJUDICED, نا ، بي تعصّب ۸ ، غير متعصّب ، جانبدار . v. *Impartial.*

UNPREMEDITATED, بي ، بي نيّت ، بي پيش بندي . *An unpremeditated or unguarded expression,* بداهت ۸ ، غرض . بديهت ۸ .

UNPREPARED, نا حاضر ، نا كمربسته ، غير مستعدّ ، نا تيار ، نا مهيا ، نا آراسته ، نا آماده .

Unpreparedness, غير ، نا حاضري ، نا آمادگي ، نا تياري ، مستعدي .

Unprepossessed, v. *Unprejudiced.*

UNPRESSED (*not squeezed*), غير ، نا معصور ، نا افشرده ، نا اشكفته ، منعصر . — (*not inforced or urged*), بي ، غير الحاح ، غير مضرّ ، ابرام .

UNPRETENDING, *unpresuming,* بي گستاخي ، نا خودبين ، نا متخيّل ۸ ، نا متكبّر ، بي مغروري . v. *Modest.*

UNPREVAILING, بي قوّت .

UNPREVENTED, نا مسدود ، غير ممنوع ، نا بازداشته ، نا ممتنع .

UNPRINCELY, نا خسروانه ، نا شاهانه .

UNPRINCIPLED (*not settled in opinions*), بظن نا برقرار ، بيقرار ، بفكر نا قايم . v. Also *knavish, wicked.*

UNPRIZED (*not valued*), نا پسنديده ، غير مكرم ، نا معتبر ، نا گران مايه .

UNPROCLAIMED, نا منادي كرده ، بي اشتهار ، نا مشهور ، نا از منادات آشكاره ساخته ، نا ندا كرده شده ، نا شايع .

UNPROFITABLE, بي ، غير مفيد ، نا فايده‌مند ، بي فايده ، بي نفع ، نا سودمند ، سود . v. *Useless.*

Unprofitableness, نا فايده‌مندي ، عدم فايده . v. *Uselessness*

Unprofitably, بي نفع ، بي سود ، بلا فايده .

Unprolifick, v. *Barren.*

UNPROPITIOUS, بد بخت ، غير مسعد ، نا مسعود ، نا موافق ، بد فال ، بد آختر ، بي طالع ، نا مهربان .

UNPROPORTIONED, بي موافقت . v. *Disproportionate, unsuited*

UNPROPPED, بي پشتي ، نا برداشته ، نا معمّد . v. *Unsupported.*

Unprosperous, v. *Unfortunate.*

UNPROTECTED, نا ، نا محمي ، بي حمايت ، بي دستگير ، بي صيانت ، نا محفوظ ، معصوم .

UNPROVED, بي ثبات ، غير مسجّل ، نا ثابت ، نا مثبوت ، نا مقرر ، بي دليل و برهان .

UNPROVIDED, بي اسباب ، بي سرانجام . v. *Unprepared, unfurnished.*

UNPROVOKED, نا غضبناك ، نا غضوب ، نا مغضوب ، غير مضطرب ، نا آزار رسيده ، نا آزرده ، نا خشمگين .

UNPRUNED, غير مشذّب ، نا مقطوع ، نا پيراسته .

UNPUBLISHED, نا شايع ، نا مشهور ، بي شهرت ، نا ظاهر ، نا معروف ، نا معلوم . v. Also *secret.*

UNPUNISHED, لا محدود ۸ ، نا معذّب ، نا معاقب .

UNPURCHASED, نا خريده .

UNQUALIFIED, نا لايق ، نا قابل ، نا موافق ، بي موافقت ، نا سزاوار ، نا سزا ، نا پرداخته . *To unqualify,* نا سزاوار كردن .

UNQUESTIONABLE, بلا شكّ ، مقرّر ۸ ، بلا اعتراض . — *Unquestionably,* مقرراً ۸ ، بي شك ، بلا وهم ، مبصر ۸ — *Unquestioned,* لا متفحّص ، نا مطلوب ، نا طلبيده ، نا پرسيده ، غير مسول .

To UNRAVEL (*disentangle*), فكّ ، حلّ مشكل كردن ، پيچ كشاده كردن ، كشادن ، ساختن . v. *To disengage, disorder.*

Unread, نا خوانده . v. *Untaught, unlearned.*

Unready, نا تيار . v. *Unprepared, unfit.*

UNREAL, نا عيني ، نا اصلي ، نا حقيقي ، نا راست ، لا جبلّي ، بي حقيقت ، نا ماني ، لا حقيقي ، نا ذاتي ،

UNREASONABLE (*immoderate*), بي اعتدال , نا عادل , —(*not agreeable to reason*), متجاوز ه , منتهز ه , بلا انصاف , نا معقول , خلاف ادراک . *Unreasonableness* (*immoderateness*), عدم اعتدال , نا عادلي . — (*want of reason*), عدم مدرکت . *Unreasonableness in demands, an unreasonable demand*, دعواي نا عادل , مطلب بلا انصاف . — *Unreasonably*, بي اعتدال , بلا انصاف .

UNRECEIVED, نا يافته , نا مقبوض , لا ماخوذ . — (*not accepted*), نا قبول , نا پزيرفته .

Unreclaimed, v. *Unreformed*.

UNRECONCILED, نا دهدل ساخته , نا يکدل , بي صلح وصلاح . v. *Inimical*.

UNRECOUNTED, نا محکي , لا مروي , نا گفته , نا معروض .

UNREDUCED, نا مغلوب .

Unreformed, بي اصلاح و تربيت , نا بهتر ساخته , نا خوبتر , کرده شده , نا مودب .

UNREINED, بي لگام , بي ضبط و ربط , بي بندوبست , بي عنان , بي لجام و زمام , نا مضبوط . v. *Unrestrained*.

UNRELENTING, بي شفقت , بي مرحمت , بي امان , نا ملايم , سنگدل , عنفي ه , درشت . v. *Inexorable, cruel, harsh, unfeeling*.

UNRELIEVED (*unassisted*), نا منصور , بي معاونت . — (*not eased*), نا شفا پذير , نا دلخوش , بي تسلّي قلب و تن .

UNREMARKABLE, نا واجب الملاحظه , نا غريب و نادر , غير عجيب .

UNREMOVEABLE, پايدار , قايم ه , برقرار , ممتنع برداشته , شدن , نا قابل برداشته شدن . v. *Fixed*.

Unremoved, نا برداشته , لا منزوع , نا از جا کرده . *Unremoved from office*, نا منعزل .

UNREPAID (*not returned or recompensed*), نا باز داده , بي رجعت ابدا , بي عوض , بي مجازات و مکافات .

UNREPEALED, نا موقوف , لا منسوخ , غير مبطل .

UNREPENTED, نا پشيمان شده , نا ستوهيده , نا فرسوده .

Unrepenting, unrepentant, بي پشيماني , نا توبه کار , بي ندامت , توبه کاري .

UNREPINING, بي نالش , بي شکايت , نا گله مند , نا شکوار , نا دلتکار . v. *Content*.

UNREPLENISHED, نا باز پر کرده , غير ممتلي , نا انباشته .

UNREPROACHED, *unreproved*, نا مذموم , نا ملامت زده , بي ملامت , بي سرزنش , بي دشنام .

Unreprovable, نا واجب ملامت , بي سهو و خطا .

UNREPUGNANT, نا مخالف , لا متردد ه , غير مغاير , نا مناقض , لا متعارض , نا متنافي .

UNREPUTABLE, معيوب ه , نا شايسته , رسوا , فاحش ه .

UNREQUESTED, نا مطلوب , نا پرسيده , نا درخواسته .

UNREQUITABLE, نا قابل مجازات , ممتنع عوض وجزا .

UNRESENTED, v. *Unrevenged*.

Unresentful, نا طالب انتقام , نا قهرگير , نا کينه کش .

UNRESERVED (*open, frank*), کشاده مشرب , صافي دل , مکشوف القلب ه , بي رنگ و بي ريا , کشاده خاطر , مخلص ه . (*not reserved or kept back*), نا باز داشته , نا مبقي . — *Unreservedness* (*frankness*), کشاده مشربي , عدم رنگ و ريا . — *Unreservedly*, با اخلاص , بي رنگ , خلوص قلب , اخلاص ه , و ريا .

UNRESISTED, نا مردود , نا متردد , نا مدفوع ه .

Unresisting, بي مقاومت , بي مزاحمت , بي تعرض , نا مانع .

UNRESOLVABLE (*impossible to be resolved or explained*), ممتنع کشاده شدن , نا قابل شرح , نا ممکن مشروح شدن .

Unresolved (*not solved or explained*), نا کشاده , نا مشروح , لا مبين ه . v. Also *undetermined*.

UNRESTORED, نا باز رسانيده , ناواپس داده , لامرجوع ه .

UNRESTRAINED (*not hindered or confined*), بي قيد , نا باز داشته , بي ضبط . v. *Licentious, loose*. — (*not limited*), بي نهايت , از حد بيرون , نا محدود , بي انجام , بي انتها .

UNRETRACTED, نا منکور , نا منقبض , نا انجام کرده شده .

UNREVEALED, نا فاش کرده , نا کشاده , نا مکشوف , لا منکشف , غير منشور , نا آشکاره .

UNREVENGED, انتقام نا گرفته , مطلف ه .

UNREVERSED (*not turned upside down*), نا سرنگون , نا منعكس . — (*unrevoked*), v. *Unrepealed.*

UNREWARDED, بي مزد , بي أجرت ^ , بي عوض , نا متوّب ^ , بي جزا وسزا , بي باداشت , بي مجازت .

To UNRIDDLE, چيستان كشادن , لغز كشادن , معما كشادن , لغز دادن , شرح كردن .

To UNRIG, بي ساز وسامان كردن .

UNRIGHTEOUS, بي صداقت , بي نيكوكاري , بي راستي , نا صادق , لا معدل , نا عادل , گناه گار , نا خدا , بي صلح , غير حق , مخطي ^ . v. *Unjust, sinful, wretched.*

Unrighteousness, عدم نيكوكاري , عدم صداقت , عدم , عدم عدالت , جنابت ^ , نا خدايي , گناه گاري , صلاح , عدم دين . v. *Wickedness, injustice.*

Unrightful, بي عدالت , بي شريعت , بي عدل وداد .

To unrip. v. *To rip, cut open.*

UNRIPE, نا پخته , نا رسيده , خام , كدوخ , قج ^ . — *Unripeness,* نا رسيدگي , خامي , كدوخي , فجاجت ^ .

UNRIVALLED (*without a rival*), بي رقيب , بي اغيار , بي هم مطلب , بي همخواه , غير حريف . — (*having no peer or equal*), بي نظير , يكانه , بي همتا , بي عديل , بيچون . v. *Unparagoned.*

UNRUFFLED, بي اضطراب , بي آزردگي . v. *Calm, tranquil, quiet.*

UNRULED, نا ضبط كرده .

Unruliness, بي ضبطي , بي حكمي , سركشي , گردنكشي , *Unruly,* بي ضبط , بي حكم , سركش , گردنكش . v. *Turbulent.*

Unsafe, نا امين , بي سلامت , خطرناك . v. *Insecure, dangerous.*

UNSAID, نا مذكور , نا گفته .

UNSALTED, نا نمك زده , بي نمك , غير مالح , نا نمكين , نا پرشيده .

UNSANCTIFIED, نا مقدّس , غير مطهّر , نا متبرك .

UNSATISFACTORINESS, خاطر پسندي , عدم , عدم خاطر خواهي .

Unsatisfactory, unsatisfying, نا خاطر پسند , نا پسند خاطر , نا خاطر خوا , نا موافق .

Unsatisfied (*not contented or pleased*), نا راضي , نا شاد , نا دلخوش , نا خشنود , نا دلشاد , بي دلآسايي , نا خاطر جمع .

UNSAVOURINESS, عدم لذّت , عدم مزه , بد لذّتي .

Unsavoury, بي لذّت , بد لذّت , نا خوش مزه . v. *Tasteless, insipid, fetid.*

UNSCREENED, بي پرده , نا پوشيده , بي حمايت . v. *Uncovered, unprotected.*

To UNSEAL, (*open any thing sealed*), مهر كشادن . — *Unsealed* (*having the seal broken*), مهر كشاده . — (*without a seal*), بي مهر , نا مختوم .

UNSEASONABLE, بي زمان , بي وقت , بيهنگام , بيگاه , بي هوازي , هوازي , هواري — *Unseasonableness,* بي زماني , بي وقتي , هنگامي . — *Unseasonably,* بي وقت , بي محل , بي زمان , بي وقت و بي تقريب . v. *Ill-timed.*

UNSEASONED (*not inured*), نا متربّي , نا آزموده , بي تربيت , بيشه . — *Unseasoned* (*as victuals*), بي مزه , بي ابزار . v. Also *unsalted.*

Unseemliness, unseemly, v. *Indecency, &c.*

Unseen, نا ديده , نا منظور , غير مشهود , غايب ^ . v. *Invisible.*

UNSENT, نا فرستاده , لا مرسل , غير مسّوم . — *Unsent for,* نا مدعو . v. *Uninvited.*

UNSEPARATED, نا مفروق , نا منقطوع , غير منقطع , نا جدا كرده , نا منفرق .

UNSERVICEABLE, نا بكار , نا مفيد . v. *Useless.*

UNSET (*unplaced*), نا نشانده , نا نهاده , نا موضوع .

To UNSETTLE, بي قرار كردن , بي ثبات ساختن , نا پايدار , بي دوام ساختن , كردن , بيبقا كردن .

Unsettled, بي قرار , نا ثابت , نا ثابت پاي , نا ثابت قدم , بي ثبات , نا قايم , نا پايدار , بي دوام , سبكپاي . v. *Uncertain, unstaid, unsteady, inconstant, irregular.*—*Unsettledness,* بي قراري , نا ثابت پايي , عدم ثبات , نا پايداري . v. *Inconstancy, irresolution, uncertainty.*

UNSHAKEABLE, نا ممکن جنبش. — *Unshaken, unshook, (not moved or agitated)*, بي جنبش ، بي تزلزل.

To UNSHEATH, بي ميان كردن ، از غلاف كشيدن ، مسهل ساختن ، تصلّت كردن.

UNSHED, نا ريخته ، نا افشانده.

UNSHELTERED, نا پوشيده ، بي حمايت ، بي صيانت ، بي پناه ، غير حفظ و امان.

UNSKILLED, *unskilful*, نا واقف ، بي وقوف ، نا وقوفدار ، بي عقل ، نا شناس ، نا عاقل ، نا كار آزموده ، نا ورزيده ، نا دان. — *Unskilfully*, بي وقوف ، بي آزمودگي. — *Unskilfulness*, بي وقوفي ، نا داني ، نا شناسي ، عدم وقوف ، &c.

UNSOPHISTICATED, بي آميزش ، نا مزوّر. v. *Genuine, pure*.

UNSOUND (*sickly*), خسته ، مريض ٨ ، ضعيف ٨. — (*cracked*), شكاف دار ، رخنه دار ، منفرج ٨ ، مفرّج ٨ ، بينونت پر. — (*rotten, corrupted*), فنا پذير ، گنده ، معفون ٨ ، دار. — (*not orthodox*), نا مسلم ، نا خدا ، غير متدين. v. *Ungodly*. — (*not honest*), نا صالح ، نا صادق ، نا راست ، غير رنگ ، پر ريا. — (*not sincere or faithful*, نا وفادار ، غير عادل ، آميز حيله باز. v. *Deceitful; insincere;* also *erroneous, wrong, unsteady*. — *An unsound sleep*, خواب سبك. v. *Slumber*.

Unsoundness (*sickliness*), خستگي ، حال مريض. — (*crackedness*), شكافه داري ، رخنه داري. — (*rottenness, corruption*), عفونت ، تباد ، گند ، فنا ٨. — (*want of orthodoxy*), عدم اسلام ، نا خدائي. — (*want of honesty or fidelity*), عدم صلاح ، نا راستي ، حيله بازي ، نا وفاداري. v. *Deceitfulness*. — (*want of strength or solidity*), نا استواري ، نا پايداري ، عدم رسوخ ، عدم قوّت.

UNSLAIN, نا كشته ، نا بركشته ، نا مقتول ، غير مقتل.

UNSLAKED. نا وزوليده. v. *Unquenched*.

UNSOCIABLE, نا مهربان ، نا همزانو ، نا مالوف ، نا همدم ، همسفره و همكاسه نا. v. Also *unkind, morose*. — *Unsociably*, بي مهرباني ، بروجه نا مالوف. v. *Morosely*.

UNSOWN, نا كشته ، نا كاشته ، غير مزروع ، نا برزيده ، نا ورزيده ، نا چسپيده.

UNSPEAKABLE, ناگفتني ، سخن و وصف ، بلا قوّت نا ، ممتنع گفته شدن ، قابل تقرير. — *Unspeakably*, بلا قوّت ، بي قابليت تقرير ، سخن و وصف.

UNSPECIFIED, نا موصوف ، غير معين ، نا مذكور. v. *Unmentioned*.

UNSPENT, نا مصروف ، نا مبذول.

UNSPIED, نا ديده. v. *Unseen*.

UNSPILT, نا ريخته ، نا افشانده.

UNSTABLE, نا قايم ، نا پايدار ، نا ثابت ، نا ثابت قدم ، بي سكون ، بي قرار ، هرجائي. v. *Unfixed, inconstant, irresolute*.

UNSTEADILY, بي قرارانه.

Unsteadiness, بي قراري ، عدم پايداري ، نا ثابت قدمي ، نا ثابت پائي. v. *Inconstancy*.

Unsteady, unsteadfast, بي قرار ، نا شكيبا ، نا قايم ، بي ثبات ، بي سكون ، نا ثابت ، نا ثابت قدم ، نا استوار ، سبكسر.

To UNSTOP, كشادن. v. *To open*.

Unstopped (*not closed, meeting no obstruction*), كشاده ، نا ممنوع ، بي مانع ، غير ممتنع ، نا مسدود.

To UNSTRING (*a musical instrument*), بي تار كردن. v. Also *to loose*.

UNSTRUCK (*not struck or beat*), نا زده ، لا مضروب ٨ ، نا كوفته. — (*not struck with amazement*), نا حيرت زده. v. *Unmoved*.

UNSTUDIED, بديهي ٨ ، بديهه ٨. v. *Unpremeditated*.

UNSUBDUED, نا مغلوب ٨ ، نا مقهور ، غير مسخّر ، نا زير پا زده.

UNSUBSTANTIAL, بي وجود. v. Also *unreal, unsolid*.

UNSUCCESSFUL, نا كامياب ، بي مقصد ، بي نصيب ، نا بختيار ، بد بخت ، بي نيكبختي ، بي طالع ، بي قسمت خير ، كور بخت ، شوم اختر ، سياه روز. v. *Unfortunate, unhappy*.

Unsuccessfully, بي نصيبانه ، بلا نيكبختي ، بي طالع.

Unsuccessfulness, بي نصيبي ، بي مرادي ، بي مقصدي ، نا مرادي ، نا كام يابي ، بد بختي ، عدم طالع ، شومي ٨ ، شامت ٨. v. *Misfortune*.

UNSUCCESSIVE, نا متوالي ، نا پي درپي ، غير مسلسل ، نا خلفي ، غير متعاقب ، نا متواتر.

UNSUITABLE, *unsuiting*, نا مناسب , نالايق , نا موافق , نا شايسته , نا سزاوار , نا سزا . v. *Incongruous.*

Unsuitableness, نا سزاواري , عدم مناسبت , عدم موافقت .

UNSULLIED (*not fouled*), نا ملوّث , نا چركين . — (*not disgraced*), بي ناموس , بي رسوئي , بي عيب .

UNSUPPORTED (*not held up*, *unsustained*), نا برداشته , بي عمود . v. Also *unassisted*, *unaided.*

UNSUSCEPTIBLE, نا قابل پذير . v. *Incapable.*

UNSUSPECTED, نا مظنون , غير ظنين , نا ظالع , نا لا مابون , محتمل .

Unsuspecting, *unsuspicious*, بي گمان , غير وهم , بي مظنت , بي سگال , غير تهمت .

Unsustained, v. *Unsupported.*

Untainted, v. *Unsullied*, *unsuspected.*

UNTAKEN, ناگرفته .

UNTAMEABLE, گردنكش , دست آموزي , نا قابل سركش . v. *Unmanageable.*

Untamed, نا , نا دست آموز , وحشي , گردنكش , سركش , رام ساخته . v. *Wild.*

UNTASTED, نا مزيده , نا چشيده .

UNTAUGHT, نا آموخته , نا خوانده , غير تعلّم , نا معلّم , نا مودّب . v. *Ignorant.*

UNTENABLE, ممتنع داشته شدن , نا قابل مقبوض شدن , نا ممكن مصون شدن .

UNTENANTED, بي اجاره دار , بي رعيت , بي كرايه دار , غير ملتزم . v. *Unpossessed.*

Unthankful, نا شكور , نا شاكر النّعم . v. *Thankless.* — *Unthankfully*, بي شكران , بي شكر نعمت , بي شكرانه . — *Unthankfulness*, عدم شكر نعمت . v. *Thanklessness*, *ingratitude.*

UNTHINKING, غافل A. v. *Thoughtless.*

UNTHOUGHT OF, نا كهاني نااندیشيده , نا پنداشته , فيجائي , بديهت A. v. *Unheeded.*

To UNTIE, كشادن , حلّ كردن . v. *To loose*, *unbind.* — *Untied*, كشاده , محلول .

UNTIL, تا , حتّي A , الي A . v. *Till.*

UNTILLED, نا آباد , غير مزروع , نا وارانده , نا كاشته كرده . v. *Uncultivated.*

UNTIMELY, بي هنگام , بي محلّ , بي زمان , بي وقت .

UNTINGED (*not coloured*), غير مصبّغ , نا ملوّن , نا رنگين , نا مختضب .

UNTIRED, نا انگار , نا معتوب , نا مانده .

UNTITLED, غير لقب , نا ملقب , بي القاب . *Unto*, v. *To.*

UNTOLD, غير محكي , نا معروض , غير مروي , ناگفته , نا متلخص , نا منطوق . v. *Unrevealed.*

UNTOUCHED, نا زده , ناگرفته , نا ممسوس , نا بسوده , نا دست زده . v. Also *unmoved*, *unfelt.*

UNTRACTABLE, نارام , نا دست آموز , گردنكش , سركش . v. *Unmanageable*, *ungovernable.* *Untractableness*, سركشي , گردنكشي .

UNTRAINED, نا پرورده , نا معلّم , نا مربّي , نا مودّب , نا دست آموز .

UNTRIED, نا سنجيده , غير مفتن , نا مجرّب , نا آزموده . v. *Unexperienced.*

UNTROD, *untrodden*, غير پاخوست , نا پايمال , نا پامال , نا پا زده .

Untroubled, v. *Unvexed*, *undisturbed* : *clear.*

UNTRUE, ناراست , بي حقيقت , نا حقّ . v. *False.* — (*faithless*), اهل غدر , پرريا , بي وفا . — *Untruly*, بي حقيقت . — *Untrustiness*, v. *Unfaithfulness.* — *Untruth*, دروغ , ناراستي . v. *Falsehood.*

UNTURNED, ناگردانيده , نا متقلب .

To UNTWINE, (*untwist*), نكث ساختن , نقض كردن , حلّ پيچ و تاب كردن , پيچ كشادن .

Unvanquished, نا مغلوب . v. *Unconquered.*

UNVARIED, *unvariable*, *unvarying*, بي تغيّر , بي تبديل , غير متلوّن , نا متغير .

To UNVEIL, عرض ديدار , بيپرده ساختن , بلحجاب كردن , حجاب واكردن , رفع نقاب ساختن , كردن .

Unversed, v. *Unskilled, ignorant.*

UNVEXED, نا ازار ، نا مضطرب ، بي رنج ، نا رنجيده — v. *Undisturbed.* بي غم و غصه ، نا ستمديده ، رسيده .

UNVIOLATED (*not injured*), غير مقهور ، نا مظلوم . — (*not broken as a promise, &c.*) نا منتقض ، نا مفسوخ . — (*not deflowered*), غير مثيب ، نا منهتك .

UNUSED, نا مستعمل ، بي استعمال . — *Unuseful*, نا نرجام . v. *Useless.*

UNUSUAL, خلاف رسم ، خلاف قاعده ، بي دستور ، بي قاعده ، غير معهود ، غير معمول ، خلاف معمول ، ضابطه . v. *Uncommon.* A نادراً .

UNWALLED, بي ديوار .

UNWARILY, غافلاً . v. *Carelessly.* — *Unwariness*, A غفلت . v. *Carelessness.*

UNWARLIKE, نا ، نا جنگي ، نا جنگانه ، نا جنگ آما . نا نبرد آزما ، جنگ آموز .

UNWARNED, غير متعظ ، بي آگاهي .

UNWARY, بي بصيرت ، غافل A ، بي انديشه ، بي احتياط . v. *Careless, imprudent, rash, precipitate.*

UNWASHED, نا شسته ، نا مغسول . v. *Dirty, nasty.*

UNWASTED, نا كم شده ، غير مصروف ، نا كاسته .

UNWEARIED, نا مانده شده ، نا متعوب . v. *Indefatigable, incessant.*

UNWELCOME, نا ، نا خوش ، نا پسنديده ، نا دلپسند . نا دلاويز . v. *Unpleasant, disagreeable.*

UNWHOLESOME, نا خوش ، نا صواب ، نا موافق ، نا گوارد . نا خوشمش ، گوار .

UNWIELDY, نا قابل ، گران سير ، گران ، نا آسان حركت ، نا مستعد . v. *Ponderous, weighty; awkward.*—*Unwieldiness*, ثقلت A ، عدم قابليت ، گران سيري ، گراني . v. *Heaviness.* —*Unwieldily*, با ثقلت ، با گراني . v. *Heavily, awkwardly.*

UNWILLING, بي اراده ، بي دل ، نا خوشنود ، نا راضي ، نا راضي ، قاسر ، بي اختيار ، نا مراد ، نا خواه .—*Unwillingly*, علي ، با اكراه ، كراهةً A ، اضطراراً A ، با ضرورت ، بلا اراده ، بي رضاي ، راغم داغم ، متكرهاً A ، تكره . — *Unwillingness*, بي اختياري ، عدم مراد ، نا خواهي ، بي دلي .

To UNWIND (*a clew, &c.*), نقض دسته ، وشيعت كشادن ، كردن .

UNWISE, بي بصيرت ، بي وقوف ، بي عقل ، نا دان ، نا شناس ، غافل A . v. *Ignorant, weak, imprudent.*—*Unwisely*, غافلاً A ، بي عقلانه .

UNWISHED, نا مطلوب ، نا مرغوب ، نا متمنّي ، نا خواسته ، غير مستدعي .

UNWITNESSED, نا مشهود ، بي گواه ، بي شاهد .

UNWITTINGLY, با سهو ، با خطا ، غافلانه ، بي تعقّلانه .

UNWONTED, نادر الوقوع A ، نا مشهور ، نا موافق آئين ، بلا قاعده .

UNWORSHIPPED, غير عبادت ، بي پرستش ، نا معبود .

UNWORTHILY, بي شايستگي ، بي سزاواري ، بي استحقاق ، بي محلّ ، بي لياقت .

UNWORTHINESS, عدم ، نا شايستگي ، عدم استحقاق ، رسوائي ، لياقت . v. *Worthlessness.*

UNWORTHY, نالايق ، نا سزاوار ، نا شايسته ، نا مستحق ، نا مستحسن . v. *Worthless, mean, unsuitable.*

To UNWREATHE, نكث ساختن ، نا نگاشته ، نقض كردن . v. *To untwine*

UNWRITTEN, نا مكتوب ، نا نوشته . v. *Oral, traditional.*

UNWROUGHT, غير ، نا كرده ، غير معمول ، نا ساخته ، مفعول ، مصنوع .

To UNYOKE, ربقه كشادن ، جوغ كشادن ، بي يوغ كردن ، جفت واكردن ، حلّ غلّ ساختن . — *Unyoked*, بي يوغ كرده ، آزاد از ربقه ، بي غلّ .

A VOCABULARY, فرهنگ ، لغت A ، كتاب لغت ، كتاب الفاظ .

VOCAL, نوائي ، صوتي .

VOCATION (*calling by the will of God*), دعوت خدا ، دعوت الله تعالي ، الهام ايزد تبارك وتعالي . v. Also *trade, occupation.*

VOCATIVE (*part of speech*), A المندي . *A vocative particle*, حرف ندا .

VOCIFERATION, شماته A، شور، بانگ، غوغا، آواز. v. *Clamour, outcry.* — *Vociferous,* غوغائي، شوري، بلند. v. *Clamorous, noisy.*—*To vociferate,* شور کردن، زغاریدن، زغازیدن، شماته زدن، غوغا کردن، بانگ برزدن، شماته زن.

VOGUE, رواج. v. *Fashion, mode.*—*To be in vogue,* رواج شدن.

VOICE, آواز، آوازه، صدا A، صوت A، صیت A، نوا، ژغار، زغار، جهارت A، نفس A. *A loud voice,* آواز بلند. *To cry with a loud voice,* فریاد براوردن، بانگ برزدن. v. *Clamour.* *Having the same voice,* هماواز. *Having a loud voice,* بلند آواز، جهیر A. *Having a sweet voice,* خوش آواز، نوای، خوش الحان، خوب آواز. *A sweet voice,* آواز شیرین، آواز خوب. *A shrill voice,* آواز تیز، ترنیت A.

VOID, خالي A، تهي، محلول A، صفر A، صفور A، صفر A، صحر، مصفر A. v. *Empty, vacant.*—(*null, vacated*), معطّل A، بطّال A، مبطل A، باطل A، منسوخ A. v. Also *ineffectual, vain; unsubstantial.* *Void of care,* بي پروا، خلي A، فارغ A، دلخوش.

A void, خلا A، خلو A، خوا A، جاي خالي، خلوت A.

To void (*leave empty*), خالي کردن، تهي کردن، تخلیت، سجر کردن، منتجف ساختن، مبهي کردن، خلوت کردن، کردن معطّل کردن، مبطل کردن، باطل کردن، —(*to make null*), محو ساختن. v. *To nullify, abolish, abrogate, repeal.* — (*to pour out*), ریختن، ریز کردن. v. *To shed.* — *To void excrement,* تغیط کردن A، تغوّط ساختن، سلح کردن، نثل ساختن.

Voidable (*possible to be annulled*), مبطل شدن نا قابل.

Voided (*emptied*), تهي کرده شده، خالي کرده شده، مخلّي A.

A voider (*in which dishes, fragments, &c. are carried from table*). v. *Tray.*

Voidness, خلا، خلو A، خوا A. v. *Emptiness.*

A VOITURE, v. *Carriage.*

VOLATILE, *volant* (*flying through the air*), پرنده، پران، باسي، طایره A، طیراني A، طیره A، طیار A، تیز پر. — (*lively, fickle*), سیماب طبع، ذو طیرت، هرجایي، سبکسر، هوادار، نا پایدار، بي قرار.

Volatileness, volatility, طیرت A، نا پایداري، بي قراري، هواداري، طبش. v. *Fickleness, levity.*

A VOLCANO, آتش فشان، آتش انداز، کوه آتش، جبل تاب افگن.

VOLITION, خواهش، خواهي.

A VOLLEY (*a flight of arrows, &c.*) شلّح A.

VOLUBILITY (*of speech*), مناقلت A، زبان آوري، زبلن، چالاکي — (*mutability, liableness to change*), بي قراري، نا استواري، نا پایداري، عدم ثبات —(*the act* or *power of rolling round*), گردش، قوت گردش، چرخ، دوار A.

Voluble (*fluent in speech*), زبان آور، زبان چالاک، ذو المناقلت A — (*rolling, easily put in circular motion*), چرخي، دواره A، روان، گرداگرد — (*unsteady*), بي قرار، نا استوار.

A VOLUME, جلد A، جریده A، رق A، سفر A (plur. اسفار). *A book of two volumes,* دو جلد کتاب. *Three volumes of books,* سه جلد کتاب. *Voluminous,* بسیار جلد دار. v. *Copious, diffusive.*

VOLUNTARILY, با اراده، با اختیار، ارادتانه، خود از خود، بخود.

Voluntary, مرادي، ارادتي، اختیاري.

A VOLUNTEER, انکه خود بخود کاري میکند، فدائي، لوند. *To volunteer,* فدائي شدن، لوند گشتن.

A VOLUPTUARY (also *voluptuous*), عیّاش A، جشني، شکم پرست، اهل ذوق، شهوت پرست، نفس و شهوت پرست، اهل صفا، صحب عیش و عشرت، نفساني، هوس باز.

Voluptuously, با ذوق و صفا، با عیش و عشرت، با هوس و هوا، با شهوت.

Voluptuousness, عیاشي، صفا A، ذوق A، عیش و عشرت، هوا و هوس، هواي نفساني.

To VOMIT, قي کردن، ردّ کردن، استفراغ کردن، تقیو، کردن تیع نمودن، اشکوفه زدن، انثاع کردن، هراشیدن.

A vomit, vomition (*act of vomiting*), استفراغ A، قي A، ردّ A، اشکوفه، اشپخون، هراش، هوع، قلس. *A flux and Vomiting,* هیضت A، جورا. *Vomiting much,* قیو A، نزاع A. *The matter thrown up in a vomit,* متاع A، اباع A، اشخوان. *A vomit or emetick,* مستفرغ A، قیو A، قي A، اشپخون.

Vomited, از قي انداخته ، رد كرده شده ، هراشيده ، اشكوفه زده .

Vomitory, vomitive, قي انگيز ، قيوساز ، مقيي A .

VORACIOUS, بليع A ، اكول A ، اكل A ، اكال A ، حريص A . — (*in comp.*) خوار or خور ، خوران . v. *Ravenous, greedy.* — *voraciousness, voracity*, آز ، حرص A . v. *Ravenousness.*

A VORTEX, گرداب ، ورطه A ، گرد باد .

A VOTARY, فدري A ، بنده ، فرمان بردار ، فدائي .

A VOTE, قول A ، قول ، نام براي انتخاب كسي را بخدمت و غيره . — *To vote*, قول دادن ، قول دهنده .

VOTIVE (*given by vows*), از نذر بخشيده ، بطور نذر ، نذرانه ، نذير A ، نذيرت A ، منذور A .

To VOUCH, شهادت كردن ، دلالت و اثبات نمودن ، گواي دادن . v. *To attest, prove.* — *Vouched*, مثبوت A ، ثابت كرده شده ، مشهود A . v. *Proved.* — *A voucher*, شهادت ، گواهي ، دليل A . v. *Proof, witness.*

To VOUCHSAFE, اجازت دادن ، دستور نمودن ، ارزاني كردن ، بخشودن ، بخشيدن . v. *To permit, grant, condescend, deign.* — *Vouchsafement*, اجازت A . v. *Grant, permission, condescension.*

A VOW; نذر A (plur. نذور ، انذر A) ، عهد A ، نحب A . — *Any thing dedicated to God in consequence of a vow*, نذيرت A . v. *Voice.* — *A vow to sin no more*, توبه كاري ، توبه A .

To vow, نذر كردن ، عهد گفتن ، تنذّر كردن ، نحب ساختن . v. *To promise.*

A VOWEL, حرف علّت ، حركت A . Vowel points or marks used to denote the short vowels to be pronounced with the consonant, اعراب A ، حركات A . *To mark* (*Arabick, Persian, &c.*) *with vowel points*, اعراب كردن .

A VOYAGE, سفر دريا . *To voyage*, سفر دريا كردن . — *A voyager*, مسافر دريا .

UP, بر ، بالا ، علي A ، فوق A ، فرا ، فراز . *To come up*, برامدن . *To go up*, بالا رفتن . *To run or get up*, برخاستن ، برپاشدن . *To rise up* (*as the sun*), طلوع كردن ، برآمدن . — *To hang up*, برآويختن . *To stand up*, قايم شدن ، استادن ، برپا شدن . *To bring up*, برآوردن . — (*educate*), پروردن ، تربيت كردن ، مربي ساختن . v. *To rear.* — *To give up*, تسليم كردن ، دست بردار شدن . v. *To resign, surrender.* — *To give up an office*, استعفا دادن . v. *To resign.* *To spring up*, برروييدن ، صادر كردن ، ظهور كردن . *To stir up*, انگيختن ، برانگيختن ، تحريض ساختن ، ايقاظ كردن . v. *To excite, instigate.* — *To stir up sedition*, ايقاظ فتنه كردن ، آشوب برخيزانيدن . — *To bear up*, برداشتن ، اعتماد كردن ، عمود ساختن . v. *To prop, support, sustain.* — *To raise up*, برخيزانيدن ، برداشتن . *To blow up or swell*, براماهيدن ، براماسيدن . *To blow up with gunpowder*, از باروت بربرانيدن . *To tear up by the roots*, از بيخ بركندن . v. *To eradicate.* — *Up and down*, زير و بالا ، زير و زبر . — *Up to*, تا ، الي A ، حتّي A . *Up to this time*, تا اين وقت ، الي هذا الان A . *Up to that time*, تا آن زمان . *Up! get up!* خيز ، برخيز ، استا ، ستا .

To UPBRAID, سرزنش گفتن ، طعنه زدن ، گواره زدن ، ملامت كردن ، تعيّر ساختن ، تعيب كردن ، پيغاره زدن ، تقبيح ، ساختن ، توبيخ كردن ، تقريع ساختن ، تشنيع كردن ، ثرب ، ساختن ، عيب گفتن ، طعن و طنز كردن ، بهتان زدن . v. *To reproach, revile.* — *To upbraid one with a favour conferred*, امتنان كردن .

Upbraidingly, با طعنه ، توبيخاً A ، با سرزنش ، با طعن و طنز .

UPCAST, بالا انداخته .

UPHELD (*maintained*), پرورده ، مربي A . — (*supported, propped*), برداشته ، معمد A .

To UPHOLD, برداشتن . v. *To support, sustain, maintain.* *An upholder.* v. *Supporter.*

To UPLIFT, برداشتن .

Upmost, v. *Uppermost, highest.*

UPON, بر ، بالا ، علي A . v. *On.*

UPPER, بالاتر ، برين ، زبرين ، برتر ، بلندتر ، اعلي A ، عليا A ، فوقاني ، فايق A . v. *Superior.*

Uppermost, بالاترين ، برترين ، بلندترين ، اعلي A ، عليا A . v. *Supreme.*

To UPRAISE, *uprear*, برداشتن ، افراز كردن . v. *To raise, exalt.*

UPRIGHT (*straight up*), راست ، راست برپا ، سهي . — (*honest*), سالم A ، صداقتكر ، منتصب A ، منتصّ A ، جميل A ، صادق A ، راست ، درست ، نيكنام ، اصلي A ، شايسته .

Uprightly (perpendicularly), منتصباً A , منتصباً A , راستانه , —*(honestly)*, صالحاً A , با صلاح , با صداقتكاري , با راستي .

Uprightness (straightness), —. حال سهي , راستي , —*(honesty)*, صداقتكاري , صلاح A .

To uprise, v. *To rise, rise up.* *Uprise*, v. *Rise.*

UPROAR, غوغا , شورشر , شور , هنگامه , شماتة , آوازه , غلغل . v. *Tumult, clamour.*

To UPROOT, از بيخ بركندن . v. *To eradicate*, and *root.*

To UPROUSE, برانگيختن .

UPSHOT, A انجام . v. *Conclusion, event.*

UPSIDE DOWN, سرنگون , ته و بالا , زير و بالا , زير زبر , نگون . *To turn upside down*, زير بالا نمودن , زير زبر كردن .

An UPSTART, نطاري A , نودولت , مرد بي اصل .

UPWARD, *upwards*, v. *Up.* — *(toward a higher place)*, زياده , بام , فراز , الي فوق A , بالا , ببالا — *(more than)*, اكثر A , بيشتر , فزونتر , افزونتر , سوا . v. *More.*— *(towards the source)*, سوي سرچشمه , بسوي مصدر .

Urbanity, v. *Politeness, elegance.*

URCHIN, A انقد . v. *Hedge hog.*

The URETHRA, برنج A , نايزه A , مجراي بول .

To URGE, الحاح , اقدام و ابرام ساختن , تقاضي كردن , كردن , فرسودن , اضطرار نمودن , ثقلت كردن . v. *To press, importune, enforce.*

Urged, آزار , فرسوده , ابرام كرده شده , تقاضي كرده شده , رسيده .

Urgency, اقدام A , ابرام A , لزوم A , ضرورت A , تقاضي A , اضطرار A , ثقلت A , الحاح A , وابرام .

Urgent, لازم A , مبرم , داعي , متقاضي A , ضرور A , v. داعي A , مهمت A , *an urgent affair*, ستيزنده , بجد , متهم A *Importunate, pressing, violent, cogent.*—*Urgently*, با تقاضي , با الحاح , با اضطرار , با ابرام , مهماً A , لزماً A , مبرماً A , با ثقلت A .

An urger, A متقاضي , الحاح كننده .

A URINAL, شيار , پيشيار , بولدان , مبول A , قارورة A , كميزدان .

Urinary (belonging to urine), شاش پيوند , بول منسوب , —. كميز را تعلق . *Urinative (provoking urine)*, بول انگيز .

Urinator, v. *Diver.*

Urine, پيشيار , كميز , شاشه , شاش , بول A , پيشاب , شبروق , —*(of a bat)*, شلاحه A , عملقت A , چمين , پيشار —*(of a dog)*, قزح A . *The inspection of urine to discover diseases*, تفسيره A , تفسرة A , فسر A . *Heat of urine*, برميو . *Retention or stoppage of urine*, —. صرب A , اسر A , سد بول . *Who has a retention of urine, to urine*, بول , پيشاب كردن , كردن , &c. v. *To piss.*

An URN *(water-pot)*, آبزن , آبيز , آبريز , صراحي A , حرجت A , صيجوع A , باطورت A , دهود , دلو , ددعه , اسناغ —. *A brass urn*, هركاره هوگلن , نيطل A , لموت A , دغول A . *An urn for the ashes of the dead*, ستودان . *A small urn*, دلاقت A (plur. دلا).

US, نا A , ما را .

USAGE *(treatment)*, —. حركت A , معامله A , گيري , —*(custom)*, ضابطه A , دستور , رسم A , رواج , روش , آئين , طور A , مثال A , استعمال A , پيشنهاد , عادت A , قاعده A , طريق A .

Usance, v. *Use, usury.*

USE *(experience)*, ازمودگي , كارداني , تجربه A , وقوف A , عادت A , —*(practice)*, استعمال A , —. *(habit, custom)*, عمل A , ملكيت A , تصرف A , v. *Usage.* — *(possession)*, آئين , فايده A , انتفاع A , نفع A , — *(advantage)*, تمتع A , منفعت A . v. *Utility; convenience, help.* *Use of money*, معامله A . v. *Interest, usury.* *To be of use*, بكار آمدن , نافع شدن . *To employ to a bad use*, اسراف كردن . v. *To waste.*

To use (employ to any purpose), خرچ كردن , بكار آوردن , تصرف ساختن , منتفع كردن . v. *Treat.* — *(to practise)*, آمد و شد نمودن , —*(to frequent)*, استعمال كردن .

Used, A مستعمل . v. *Accustomed.* — *(brought into use)*, صرف كرده , خرچ كرده شده , —*(expended)*, بكار آورده شده , مصروف , شده .

Useful, نفاع A , نافع A , مفيد A , فايده‌مند , بكار , سودمند . v. *Advantageous, profitable.* *More or most useful*, انفع A , اعود A . *To be useful*, مفيد شدن , بكار آمدن , فايده‌مند شدن , غيار شدن .

Usefully, A مفيداً , A نافعاً , با فايده , با منفعت .

Usefulness, فايده مندي , سود مندي , A انتفاع . v. *Utility*.

Useless, بي نفع , بي فايده , نا مفيد , نا بكار , ناكاره , A عقيم , A ما لا يعني , كاسموي , نا فرجام . *An useless thing*, بادزم , A لغو , نا فرجام , A فلادد , A فلان , A عبث . v. *Trifle*.

Uselessly, غير نفع , بي منفعت , بلا فايده , نا بكارانه , بي معني . v. *Triflingly*.

Uselessness, عدم , عدم فايده , نا بكاري . نا كارگي , نا شايستگي , منفعت .

An user, تصرّف كننده , A مستعمل , استعمال كننده , A متصرّف , بكار آورنده .

An USHER (*who introduces*), A محضر , عرض بيگ . —(*an under school-master*), A خليفه , معلّم كوچك . — *To usher in*, پيشروي كردن . v. *To introduce, forerun*. — *Ushered in*, v. *Introduced*.

USUAL, A معمول , A معهود , A معتاد . v. *Common, customary, frequent*.—*Usually*, بطريق قاعده , موافق دستور , A بحسب الاستعمال , موافق عادت , حسب المعتاد A . — *Usualness*, معمولي , A استعمال . v. *Frequency*.

USUFRUCT, تصرّف محصولات . — *A usufructuary*, متصرّف محصولات .

An USURER, سود خور , رباخوار , ربا خور . —(*usurious*), A مقرض , A رابح , ربحي , با ربا . *Usuriously*,

To USURP, از جبر دخل , از زبردستي بتصرّف خود آوردن , نا حق تصرف گرفتن , كردن .

Usurpation, A غصب , تصرّف نا حق .

Usurped, نا حقّ گرفته شده .

An usurper, A غاصب , تصرّف نا حقّ كننده .

USURY, ربح حرام , A ربح , سود خوري , ربا خواري , A ربا , A ربوان , A ربون , A ربيت . *To lend at usury*, بسود قرض دادن , مقارضت كردن .

UTENSIL (*tool, implement*), دستا فراز , A آلت or A آله (plur. آلات) . — *Utensils* (*pots, pans, &c.*), A ظروف (sing. A ظرف) , A اسباب , A متاع , رخت , اخريان , A صلغف , A آداوات , A قاش ماش , بلردان , A آوند , كاله , تور , خنور , خنود , A خناليره , دلهال , A اوقاب , برغ . *Travelling utensils*, خشمه . *Utensils of the meanest kind*, خرثي . v. *Tool, instrument, weapon: also apparatus, furniture, necessaries, vessel*.

UTERINE (*belonging to the womb*), رحمي , رحم پيوند , مادر , همشكم . *A brother or sister uterine*, شكم منسوب , زاده .

The UTERUS, زهدان , A رحم , شكم , ابسته , يوكان , بوكان . v. *Womb*.

UTILITY, A فايده (pl. فوايد) , A استفاده , فرجام , A منفعت (plur. منافع) , A انتفاع , A نفاع , A نفيع , سود : also ژبون , نوا , برخ , يل , A كفل , A غنا , A عايدت , A رادت , سوزيان , A دبره , خنيج , ساز , بون , كبيج . v. *Use, profit, advantage*.

UTMOST, A غايت , A نهايت , A اقصا or A اقصي . v. *Extreme, highest, greatest*.—*To do one's utmost*, حتّي المقدور كردن . v. *To employ every endeavour*.

Utter, v. *Total, complete: outer, outward*.

To UTTER, گفتن , كلام كردن , خطاب ساختن . v. *To speak, relate*. — (*to sell*), فروختن , فروخت كردن , بيع . — (*give currency*), جاري كردن , رواج دادن , ساختن . — *Utterable*, v. *Speakable*.—*Utterance*, v. *Speaking, pronunciation*. *An utterer*, v. *Speaker: vender*. — *Uttered*, v. *Spoken, sold*.

UTTERLY, A بالتّمام , بهمه ابواب . v. *Wholly, completely, perfectly, quite*.

Uttermost, v. *Extreme*. *Vulcano*, v. *Volcano*.

VULGAR, A عام . v. *Plebeian*. — (*mean, low*), A حقير , A ناكس , پست و خوار , دني . *The vulgar*, A عوام النّاس , A اذناب النّاس , اوباش , A اوقاش . v. *Plebeians, commonalty, mob*.

Vulgarity, A عموم , A حقارت , پستي , خوري , دوني . v. *Meanness*.

Vulgarly, A عموماً . v. *Commonly*.

VULNERABLE, ممكن مجروح شدن , قابل خسته شدن , زخم پذير .

A VULTURE, كركس , A نسره (plur. نسور , انسر) , هوزب ,

The falling vulture (a star), تشعمان , قشعام , غداف . النسر الوقع A.

The UVULA, لهي , لها (plur. لهات A) , ملازه , ملازه , (لهيات , لهوات). *The falling or swelling of the uvula*, طلطل A , طلطله A.

UXORIOUS, بعورت مطيع , زن پرست , زن مريد , عاشق زوجه . *Uxoriousness*, زن پرستي , زن مريدي .

W.

W is expressed in Persian and Arabick, by و — as ديوانه, *mad*; موافق, *conformable*, &c.

WAD, *wadding*, نواله .

To WADDLE, از جانب , از طرف بطرف جنبان رفتن , بجانب تزازل ساختن . تنغص كردن , فراخيز كردن . v. *To totter, stagger.*

To WADE (*walk through water*), در آب , پاياب رفتن — (*to pass through with difficulty*), با دشواري , مشي كردن . درميان مشكلها گذر كردن , گذر كردن .

A WAFER, كلاچ .

To WAFT (*to carry or transport expeditiously*), بردن — (*carry through the air*), درهوا بردن , بهواپرانيدن . رسانيدن . *To waft over a river, &c.* عبور دريا كردن . *To make a waft or signal*, اشارة كردن . v. *To wave*; also *to swim, float.*

A waft (floating body), رمث A , عمد A .

Wafted, گذرانيده , برده , رسانيده .

A WAG, مسخره A , بدباز , بذبار , بذله باز . v. *Droll, jester.*

To WAG (*cause to move or shake*), جنبانيدن , جنبان كردن — (*to move or be agitated*), جنبان , جنبيدن . حركت دادن , متحرك شدن , شدن . *To wag the tail*, بصبصه كردن , عظب نمودن , عظاظا ساختن . v. Also *to wave.*

To WAGE (*war*), غزا , مبارزت ساختن , جنگ كردن . جهاد و رزم كردن , كردن .

A WAGER, اوچ , بحث A , سبق A , شرط A , گرو .

To wager, اوچ كردن , تقامر كردن , گرو بستن , شرط كردن . بحث كردن , سبق نمودن .

WAGES, طلب A , علوفه A , مواجب A , وظيفه A . v. *Salary, pay, stipend.* *Yearly wages*, سالانه , ساليانه — . *Monthly wages*, ماهينه , ماهانه , مشاهره . *Daily wages*, روزانه , يوميه A , روزينه .

WAGGISH, بذله باز , شرير A . v. *A wag.* *Waggishness, waggery*, مسخره A , بذله بازي , شرارت A .

A WAGGON, عربه A , عرابه A . v. *Cart.*

A WAGTAIL (*bird*), سر بچه , صعود A , كواك , كراك A , ايجور A , سنگلن , سنگلايك , ذعرت A , درزازه , شيشالنگ , ستا , ستربانگ .

To WAIL, غريويدن , شكايت كردن , زاري كردن , ناله زدن . v. *To lament, bewail, moan.* *Wail, wailing*, زاري , نالش , غيريو , شكايت A . v. *Lamentation.* *Wailful*, ناله زن , غم خور . v. *Mournful, sorrowful.*

WAIN, عرابه A , عربه A . v. *Carriage.*

WAINSCOT, تخته بندي . *To wainscot*, ديواررا از تخته آراستن .

The WAIST, ميانه , نطاق A , كمر , ميان تن , ميان , كشح A (plur. كشوح A), قرب A , سقال A , صقل A or سقل A , كربكار , ناطق A , اطل A . *The waist (or middle of the deck of a ship)*, ميان سفينه جهاز . *Slender-waisted*, تنگ — . *A waistcoat*, كرتك , كرته , تونيت A . *An under-waistcoat*, غلالت A , خوي خور .

To WAIT (*stay, remain, delay*), درنگ , باشيدن , ماندن , توقف كردن , كردن — . *Wait for (with expectation)*, ترصد ساختن , منتظر شدن , انتظار كردن . v. *To stay, watch, expect.* *To wait upon (as a servant)*, خدمت , ملازمت ساختن , اداي خدمت نمودن , كردن . v. *To serve, to attend.* — (*to visit*), عزم ملاقات نمودن , براي ملاقات رفتن .

Wait (ambush), مكادت A , تخيز , كمينگاه , كمين . *To lie in wait*, در مكادت ساختن , دركمينگاه ماندن , كمين ساختن . تخيز پنهان شدن .

A waiter (servant), ملازم A , خدمتگار , چاكر , نوكر .

A waiting-woman, ايينه , عورت خدمتكار , كنيز , زن نوكر , داعي A , دار . v. *Maid-servant.*

To WAKE, *waken* (*rouse another from sleep*), بیدارکردن , از خواب برانگیختن , ایقاظ ساختن , تیلیظ کردن . *To wake, be awake, or be awakened*, از خواب بیدار شدن , بیدار شدن , باختن , مستیقظ گردیدن A . v. Also *to watch*.

Waked, بیدارکرده , میقوظ A , متیقّظ A , از خواب برانگیخته .

Wakeful, بیدار , ساهر A , سهران (plur. سهار) A , مستیقظ , بي خواب , متیقّظ A , یقظان A , موتّرق A , مکتلي A or مکتلا A , v. Also *watchful, vigilant*.

Wakefulness, بیداري , سهر A , کثرت السّهر A , یقظت A , عدم خواب , بیخوابي , مساهرت A , ارق A .

To WALK, پارفتن , سیرکردن , مشي کردن , خرامان شدن . v. Also *to go, move, come, travel, pass*.—*To walk with an easy graceful air*, خرامیدن , خرامان رفتن . *To walk out or abroad*, بیرون رفتن . *To walk on foot*, پیاده رفتن . *To cause to walk*, خرامانیدن .

Walk (*the act of walking*), سیر A , گشت , مشي A , خرام . —(*gait*), رفتار , روش .—(*a place for walking for pleasure*), سیرانگاه , تفرّج گاه , مسیره A , گنگشت .

A walker, سیرکننده , مشي کننده , ماشي A . *A night-walker*, شبرو .

A WALKING-STAFF, سردسته , عصا A . v. *Staff*.

A WALL, دیوار , جدر , جدار A (plur. جدر , جدران), حول A , پرچین , حاجره A , حجره A (plur. حجران), منقبت A , سور A . v. *Partition*. *A wall of canvass inclosing an area about a tent*, قنات A , سراچه . *The walls of a town or castle*, دیوار قلعه , دیوار حصّار , قلعه بند , شهربند , شهرپناه , ربض A , باره , بار و بدن A , بارو , حصّاره A , دیوار شهر , آل . v. *Rampart, fortification*. *The top of a wall*, سر دیوار , پرچین . *Any part of a wall higher than the rest*, کنگره , افریزه A , تاج دیوار , طربال A . *The coping of a wall*, *The encrustation or plastering of a wall*, مهرهٔ دیوار . *A high wall* (*surrounding a palace, &c.*), شهدیوار or شاه دیوار . *A parapet wall*, سینه , دیوار به رفعت کنگره . v. *Parapet*.—*The parapet wall surrounding a well*, جول A (plur. جوال , اجوال).

To wall (*inclose with walls*), از دیوار احاطه کردن .—(*to fortify with walls*), تحصین کردن , از دیوار محکم ساختن .

A WALLET, بغچه , زنبیل , جامه دان or جامدان , خورجین , جمعدان , راویت A , مزود A (plur. مزواد), رتمت A , جوال or جوال , جشیره A . v. *Sack, bag*.

WALL-FLOWER, قرنفل .

A WALL-LOUSE, بقّ الحیطان A , بقّ الخشف A , فسافس A .

To WALLOW (*roll on the ground, in the mire, &c.*) بالیدن , خریدن , بخچیزیدن , غلطان شدن , غلطیدن , متروغ شدن , تمرّغ کردن , متدحدر شدن , متدحرج شدن . v. Under *to roll*.

WALLWORT (*herb*), خمان صغیر , یبان مروري .

A WALLNUT, گردکان , چهارمغز , جوز , کوز , شلوکه , بخکلول , بخکلون , بخکلیون , بخکله , جوز رومي , کاردکان , بخکلون . *A walnut-tree*, درخت گردکان , بخکلول .

WALL-PEPPER, میر عاشقان .

WAN, بیمارگون , زرد , زرد فام , اصفر A . v. *Pale*. *To grow wan*, بیمارگون گردیدن , زرد فام شدن .

A WAND, عصیه A , شاخچه . v. *Rod, twig*.

To WANDER (*ramble about*), جابجار رفتن , گردیدن , تکیدن , سیارکردن , پویدن , سیرکردن , گشت و گذار کردن , واریدن .—(*to go astray, lose the way*), گرپیدن , آواریدن , بیراه شدن , گمراه شدن , حدس کردن , آواره شدن . v. Also *to stray, rove, travel*.

A wanderer, گردنده , سیرکننده .—(*vagrant, vagabond*), رند , رند جهان , دربدر , آواره , دریم A , اعربي A .

Wandering (*part. and adj.*), گردان , پویان , سیرکنان , جابجاروان , سیاره A , مخیق A . *Wandering in mind* (*adj.*), سرگشته , سرگردان , متردّد A , حایر بایر , متحیّر A , حیران A . *Wandering in mind* (*subs.*), تردد A , سرگرداني , سرگشتگي . v. *Irresolution*.

WANE (*decline*), زوال A , نقص A , نقصان A , کاست , جزر A , تصغیر A . v. *Decrease, decay, diminution*.—*The wane of the moon*, محاق A , محاق هلال .—*To wane* (*grow less*), کاستن , کمترگشتن , کم شدن , مقصور گردیدن , کمیدن , نقصان یافتن .—(*to make less*), کمترگردانیدن , تصغیرکردن , نقصان ساختن .

WANNESS, بیمارگوني , زردي , پژمردگي .

To WANT (*long or wish for*), ارزو داشتن , خواستن .—

(*to need, be in want of*), حاجتمند شدن ، حاجت داشتن ، —(*to be deficient or wanting*), نیازمند شدن ، محتاج شدن ، احتیاج داشتن — (*to be necessary*), ناقص شدن ، کم شدن ، قاصر شدن ، ضرور شدن ، درکار شدن .

Want (*wish*), غرض A ، مطلب A ، درخواست ، خواهش ، آرزو — (*need*), A حاجت A ، احتیاج A ، نیاز ، نیازمندي — (*indigence*), تنگي ، تنگدستي ، مسکنت A ، گدائي . v. *Poverty, penury.* — (*deficiency*), کمي ، قصور A ، نقص A ، نقصان A .

Wanting (*defective*), A ناقص ، نقیص A ، کم . v. *Deficient.*

WANTON, شوخ ، شوخ چشم ، شهوتي ، هواي نفساني ، اهل هوس و هوا ، صاحب هوس ، هوأس A . v. *Lascivious, libidinous, dissolute, licentious, frolicksome, airy, gay, saucy.*

A wanton, شوخي ، پلرباز . v. Also *whore, whoremonger : trifler.*

To wanton, هواداُر شدن ، شیوه باختن ، شوخي نمودن ، عشوت نمودن ، عشوت زن شدن . v. *To revel, play.*

Wantonly, با هواي ، با شهوت ، بطور شیوه باز ، با شوخي ، با عشوت ، نفساني .

Wantonness, هوا و هوس A ، هوس A ، شهوت A ، شوخي ، هواداري ، هواي نفساني . v. *Lasciviousness, licentiousness.* —(*frolick, humour*), عشوت A ، شوخ طبیعي ، شوخي ، شیوه ، خرمي ، دلشادي ، شالي .

WAR, جنگ ، کارزار ، جدل ، پیکار ، جهاد A ، نبرد A ، محاربت A ، حراب A ، حرب A ، مبارزت A ، غزا A ، رزم ، فرخاش ، پرخاش ، هیجا A ، وغا A ، سفر A ، حرابت A ، آزرم ، کفاح A ، کوغند ، کواغند ، فساد A ، تحیوز A ، خاش A .. کید A ، بکره ، صفدري ، غشوم A ، صرام A ، ذات رید A . — A *great, bloody or dangerous war*, نهمار ، نهمان ، عماص A or عماس A . v. *Hostility, fight, battle.* — *Wars*, جنگها ، فسادات A ، مغازي A ، غزوات A ، محاربات A ، حروب A ، ملاحم A . — *The terror of war*, مهابت جنگ . *The hero of war*, دلاور جنگ . *The triumph of war*, ظفر جنگ . *The strength of the war*, جلادت جنگ . *The leader of war*, سالار جنگ ، سپهدار جنگ . [The above, with others of a similar combination, are titles conferred in the East on men of rank, especially in the military line.] — *Trained or skilful in war*, نبرد آزما ، جنگ آموز ، رزم پیشه . *A holy war, a war against infidels*, A جهاد ، اجتهاد A ، مجاهده A ، غزا A ، مغزي A (plur. مغازي). *The author of a war*, باعث جنگ ، فتنه انگیز .

To war or make war, جنگ کردن ، کارزار کردن ، مبارزت ، مجاهدت نمودن ، جهاد ساختن ، غزا کردن ، ساختن &c. v. *War; also to fight.*

To WARBLE, بنزانیدن ، سرود کردن ، تغرد ساختن ، ترنم ، تغني ، نغمت پرداختن ، ترانه زدن ، رنم ساختن ، کردن کردن . v. *To sing.*

A warbler, سراینده ، مترنم A ، خوشخوان ، رنم پیراي ، ترانه پرداز . v. *Singer.*

To WARD, *ward off*, دفع کردن ، دافع شدن . v. Also *to guard, protect, defend.*

A ward (*young person under guardianship*), A یتیم (fem. یتیمت) ، پرورده . v. *Pupil, orphan.* — *A ward or district of a city*, A محلّه . v. Also *watch, guard, custody, confinement.* — *The ward of lock or key*, مدنگ ، مدنج ، پره ، دندانه ، مرنک . — *Wardship* (*guardianship*), A کفالت ، حال یتیم ، — (*pupillage*), پروردگي .

A warden, حارس A ، ناظر A ، راعي A ، حافظ A ، وصي A . v. *Guardian, keeper.* — *The warden or head man*, A امین ، داروغه ، امانت دار . v. *Chief.*

A WARDROBE, توشه خانه ، توشک خانه ، جامه دان ، برفنده ، صوان A .

WARE, بیاعت A ، قماش A ، متاع A ، مال A ، جنس A ، سلعت A . *Wares*, A plur. اجناس ، A plur. اموال ، A plur. امتعت ، A plur. اقمشت ، A plur. اثاث ، A plur. اسباب . v. *Goods.* *Small wares*, A خردوات ، کمیها . v. *Pedlary.*

A warehouse, خانه اجناس ، مخزن A ، خزینه A ، انبار ، خانه ، انبار خانه ، بلوتان ، کریج . v. *Storehouse, repository.*

WARFARE, حالت جنگ . v. *War.*

Warily, v. *Cautiously.* — *Wariness*, v. *Caution.*

WARLIKE (*skilled in or fit for war*), جنگ آموز ، نبرد آزما ، جنگ ازموده ، رزم پیشه ، جنگ شناس — (*brave*), دلاور ، دلیر — (*military, belonging to war*), جنگي ، احوال نبرد منسوب ، جنگ پیوند — *Warlike accoutrements*, A plur.

اسلحه ، الات رزم ، اوزند ، اوژند ، اوژنگ . v. *Accoutrement.*

WARM, گرم ، حاره A ، تابدار . v. *Hot.*—*A little warm*, نیم گرم ، معتدل A . *Warm* (*fiery, furious*), آتشي ، محرور A ، گرم ، تیزمزاج ، تیزطبیعت . v. *Violent, vehement.*—(*ardent, zealous*), پر رشگ ، رشکین ، صاحب غیرت ، غیور A . v. Also *fanciful.*—*Warm-hearted*, گرمدل. *A warm place*, گرمگاد. *A warm climate*, گرمسر ، جردم. *Warm water*, آب گرم ، فاتر ، فاتور. *A warm bath*, گرمابه ، حمام A . v. Under *hot.*

To warm, گرم کردن ، گرمیدن ، حارکردن . v. *To heat.*—(*to become warm or passionate*), گرم گشتن ، قهر گرفتن ، غضبناک شدن . v. Also *to enrage.*

Warmly (*with heat*), گرمانه ، باگرمي ، حراً A .—(*passionately, angrily*), با قهر ، با غضب ، محروراً A .—(*zealously, ardently*), با رشک ، با غیرت ، با دلگرمي .

Warmness, warmth (*heat*), گرمي ، تابش ، تابداري ، حرارت A .—(*passion, choler*), گرمي ، غضب A ، قهر A ، تیز مزاجي ، تیزطبیعتي ، دلگرمي . v. *Zeal, passion, enthusiasm.*

To WARN, آگاهي دادن ، خبردارگردانیدن ، خبردادن ، اطلاع کردن ، نصیحت دادن ، تنبیه نمودن ، منبهت دادن ، متنبه گردانیدن ، پند دادن ، موعظه ساختن . v. *To admonish, notify.*

Warned, آگاهانیده ، خبردار گردانیده ، متنبه A ، متعظ .

Warning (*subs.*), اخبار A ، خبره A ، اطلاع A ، تنبیه A ، آگاهي ، خبرداري ، منبهت A .—(*advice*), نصیحت ، پند . v. *Admonition.*

WARP (*of cloth*), تار ، تاره ، ارش ، اریش ، حبالت A (plur. حبایل), بت ، فرت . v. *Woof.*

To WARP (*bend, become crooked*), کج شدن ، خمیدن ، پیچیدن ، پیچیده شدن ، معوج گشتن ، کوژگردیدن ، منحني شدن . v. *To bend, twist, turn.*—*To cause to be warped*, کج کردن ، اعوجاج دادن ، معوج ساختن ، پیچیده کردن .

Warped, warpt, خمیده ، معوج A ، منحني A ، پیچیده ، نا راست گشته .

A WARRANT (*commission or order*), سند A ، فرمان ، پروانه ، دستک ، حکم نامه ، اعلام A ، برات A ، بیزاري .

To warrant (*give authority*), استقلال دادن ، فرمان گذار کردن ، حکم دادن ، اختیار دادن ، مختار کردن .—(*to exempt, secure, privilege*), برات دادن ، معاف ساختن ، بیزاري دادن .—(*to prove, attest*), اثبات نمودن ، دلالت و برهان ، حجت کردن ، تصدیق ساختن ، اقرار دادن ، شهادت . v. Also *to justify.*

Warrantable, جایز A ، روا ، لازم A ، مناسب A ، لایق A ، واجب A ، مستوجب A ، سزا ، محلول A ، حلال A ، شرعي A ، سني A ، راست ، صالح A ، شایسته ، قابل مبرر شدن ، واجب A ، آلتزکیت . v. *Right, proper, just, justifiable.*

Warrantableness, جواز A ، روائي ، شریعت A ، راستي ، صلاح A ، شایستگي ، قابلیت مبرر شدن ، سزاواري ، مناسبت A .

Warrantably, جایزاً A ، بالحلال A ، با راستي ، با صلاح ، باسزاواري ، با موافقت .

Warranted (*lawful*), مبرر A ، محلول A ، حلال A . v. *Warrantable.*—(*authorised*), استقلالي ، مستقل A .—(*proved*), مثبوت A ، مسجل A ، مشهود A ، مشروح ، از حجت برهان .

Warrantise, warranty (*authority, commission*). v. *A warrant.* (*security*), کفالت A ، پایندائي .

A WARRIOUR, جنگي ، بهادر ، شاهسوار ، غازي A ، مبارزه A ، پهلوان ، نبرد آزما ، مجاهد A ، جدارة A ، بطل A ، کنداور ، صاحب دلیري ، دلاور ، دلیر ، مردم دلاور ، مغفر . v. *Soldier.*

A WART, ثولول A ، زخ ، ژخ ، اژخ ، کنده ، کندومه ، پالو ، پازید ، منکل .—*Warty*, زخ دار ، پر کندومه ، ذو پالو .—*Wartwort*, v. *Spurge.*

WARY, هوشیار ، دیراندیش ، صاحب اختیاط ، صاحب انتباه ، اهل بصیرت ، مستذور A . v. *Cautious.*

WAS, بود ، شد ، کان A .

To WASH, شستن ، شوییدن ، شست و شو ساختن ، غسل کردن ، مجیدن ، مسیدیدن ، تمویص کردن ، موص .—*To wash the body*, غسل ساختن ، شوص کردن ، اشردن ، بدن شستن ، تغسل ساختن ، استحمام ساختن ، نسک کردن . v. *To bathe.*—*To wash clothes*, جامه شست کردن ، لباس رحض ساختن ، ملق کردن . *To wash the feet*, پا کردن غسل ساختن .—*To wash or rub with the tips of the fingers*, تقریص کردن . *To wash the hands*, دست رحض کردن . *To wash one's hands of any thing*, دست بردار داشتن .

—To wash with cold water, مقتر , با آب سرد غسل کردن . مبترد ساختن , ابتراد کردن , ساختن To wash with warm water, مستحم کردن , با آب گرم شستن . To wash the groin, مستوغل کردن . To wash (clothes, head, hands, &c.) badly, without cleaning them, تلجن ساختن , ضغث کردن . To wash the mouth, &c. by way of purification before prayer, &c. وضو کردن . To wash or gargle the mouth, تغرغر , غرغره ساختن با , رنگین ساختن , رنگ کردن . To wash or colour, کردن . To wash the blackamoor white, جنگ آبرنگ شستن . جلاب کردن .

A wash (cosmetick lotion), سرخاب , سپید آب , آب رنگ , گلگونی , گلگونه , گلگون , سپیده , زنان . v. Paint, colour: also marsh, fen. —A wash-ball (of scented clay), گل خوشبوی . A wash-hand bason, دست شوي , ابجامه . A wash or a washing, شوب , غسل A , شوئیدگي .

Washed, مغسول A , شسته شده , غسیل A , مرخوض A , رخیض A . Dirty water in which any thing has been washed, غسالت A .

A washer, شوینده (in comp. شو), غاسل A , غسّل A . A washer of linen, گازر , حواري A , قصّار A . v. Bleacher. —A washer of dead bodies, غسّال A , مرده شو .

Washing (part.), شویان , غاسل A.—A washing tub or vat, اجانت A .

Washy, آبي . v. Watery; —(moist), تر , نم . v. Damp: also weak, unsolid.

A WASP, زنبور A , زنبور خر , منج , شفوره A .

Waspish, v. Malignant, peevish. —Waspishness, v. Malignancy.

To WASTE (consume unnecessarily), بیجا خرج کردن , برباد دادن , اتلاف کردن , تلف ساختن , اسراف کردن , ضایع کردن . (make less), کم کردن , کاستن . v. To destroy, spend, wear. —(to be in a state of consumption), کم شدن , اسراف , اتلاف یافتن , متلف شدن , زایل شدن , خرج شدن پذیرفتن .

Waste (desolate, uncultivated), ویران , بي آباد , نامعمور , جریده , مخروب A , خراب A , بیابان , بي تعمیر , مستوحش A , وحش A . v. Desert; also useless, superfluous.

Waste (consumption), اتلاف A , اسراف A , نقص A , نقصان A , زوال A.—(unnecessary expenditure), خرج بیجا , اسراف A.—A waste (desolate or uncultivated ground), ویرانه , وحشت A , یبان , بیابان . v. Desert: also prodigality: loss.

Wasted, خروج بیجا , مسروف A , برباد داده , اسراف کرده شده .

Wasteful, waster (lavish, prodigal), بیجا کننده خرج , خرّاج A , مسرف A , مبذّر A , معذّل A , متلف A.—Wastefully (prodigally), مسرفاً A , با اسراف , مبذراً A.—Wastefulness, اسراف A , مسرفي , مبذري .

To WATCH (not to sleep), بیدار شدن , &c. v. To wake. (to observe), نظر داشتن , نگاه کردن . v. To see, look, view. (to keep guard), نگاهبان شدن , نگاهباني کردن , چوکي کردن , چوکي داري کردن , پاسباني کردن , نوبت کردن . (to be vigilant or attentive), چشم و گوش دادن , آگاه شدن , متیقظ بودن .

A watch, watchman, پاسبان , چوکي دار , نگاهبان , حارس A , درکش A , نوبت A . A watch-tower or watch-house, دیدبان , پاسبان خانه , نوبتخانه , دیده گاه , نگاهخانه . A watch or period of three hours, پاس , A جوشوش , جزمت A . (turn of watching), نوبت A.—Watch (forbearance of sleep), عدم خواب , بیداري . (attention, observation), نگاهباني , نگاه , ملاحظه A , بصیرت A . v. Watchfulness. —A watch-word, شعار A . A watch or clock, ساعت A , ساعت نامه , تشته , پیمطه A . A horizontal watch, افاقي A.—A watch-maker, ساعت کننده , تشته گر .

Watched, منظور A , دیده .

A watcher (one who observes or attends), ملاحظه کننده , نظر کننده , ناظر A , نگاه کننده . v. Also overseer, watch.

WATCHFUL, بیدار , اهل انتباه , خبردار , هوشیار , آگاه , ساهر A , صاحب بصیرت , اهل ملاحظه , مستیقظ A . v. Wakeful, vigilant, attentive.

Watchfully, با انتباه , با بیداري , با نگاه , مستیقظاً A . v. Vigilantly, carefully, cautiously, attentively.

Watchfulness, بیداري , هوشیاري , خبرداري , انتباه A , آگاهداري , آگاهي , ملاحظه A , بصیرت A . v. Vigilance, caution, attention.

Watching, v. Watchful, vigilant. —Too much watching, کثیر السهر A .

WATER, آب ، آو ، ماء A ، مائت A ، تامور A ، تاموت A ، ملك، امر ، عتيق A ، زوان ، اباب A . *Running water*, آب روان ، ماء جاري ، غلل A ، خرخار ، نجل A ، ماء المتسبسب A . *Water flowing in the form of a chain*, راسم A ، سلسل A ، سلسبيل A ، سلسال A . v. *Meander*.—*Stagnant water*, آب استاده ، ماء جامد A ، بركت A ، غدير A ، باركين ، فاحم A ، رزن A ، رزنت A ، اخاذ A . v. *Ditch, marsh, pool*.—*Pure or clear water*, آب صاف ، آب ، زلال ، نقاخ A ، آب خوش ، آب مروق ، زلال A . *Fresh or sweet water*, آب شيرين ، خضرم A ، نقيص A . *Thick, stinking or unwholesome water*, زهراب ، آب شور . *Dirty or muddy water*, چركاب ، خوراب ، آب ملوث ، رداع A . *Rose-water*, گلاب ، ماء الورد A . *Salt-water*, تلخاب ، شور آب . v. *Salt*.—*Water oozing or dropping through crevices*, خرابابه ، تراب ، مذي A . *Any mound, dike or dam for confining water*, بندروغ ، خوراب ، حبس A . *To draw or raise water*, آب برداشتن ، آب كشيدن .—*A carrier or drawer of water*, آبكش ، سقا A ، ساقي A . *Cold water*, آب سرد ، قريره A . *Warm water*, آب گرم . v. Under *warm*.—*A watering-trough*, آبگور ، قرو A . v. *Trough*.—*Water or lustre (of a diamond, &c.)*, آب ، كوكب A . *Gems of a fine water*, جواهر آبدار.—*Water overflowing the surface of ground*, غيل A ، طسل A . *Water running with great noise*, هرهور . *Water running in aqueducts*, لبب A ، بيت A ، ادب خانه ، آبخانه . *A water-closet*, لوبب A . *A watering-pot*, آبگير . *Any vessel or place for containing water*, آبدان ، آبكند ، آبگير ، برج آبي . v. *Reservoir*. — *Any place through which water passes*, رهاو ، آبگذر ، آبراه ، ماء ، طريق . v. *Canal, conduit*. — *A draught of water*, آبشخور .—*A spring of water*, آبخيز ، نبع ، ماء . v. *Spring*. — *A keeper of water*, آبدار . *A watering-place*, آبگاه ، آبگان . *Barley water*, ماء الشعير A . *Honey water (a kind of mead or metheglin)*, ماء العسل A . *Rain water*, آب باران ، ماء مطر . *Slime of water*, طثرت A . *Water covered with fenny weeds, &c.*, عذب A ، طثرت A . *Water lentils or weeds*, عذبت A ، *A water-snake*, مار آبي ، جريت A .—*A torrent or flux of water*, سيلاب A ، مارالعمر A . v. *Torrent*.—*To pour out water*, آب ريختن ، سلسله كردن ، سيراب شدن . *To be full of water*, آب بر شدن ، دنق ساختن ، آب درون پذير .—*To let in water (to leak as a ship, &c.)*, آب درون پذير . *Bilge water* شدن ، موره كردن ، موه ساختن ، ميه نمودن (*in a ship's hold, &c.*), فنطيس A .—*A rock appearing above water*, دانيت A . — *A valley through which water runs*, ذنابت A ، ذناب A (plur. ذنايب).—*A water-fall*, آبشار ، چادر ، آبشيب ، ذنابت A . v. *Cascade*. — *A water-mill*, آسيا ، دولاب ، ناعير A . v. Under *mill*.—*A water-wheel (for watering fields, gardens, &c.)*, دولاب ، چرخ ، منجنون A . v. *Wheel*.—*A water-dog*, ضبكت A —*A water-fowl*, مرغ آبي .—*A water-lily*, نيلوفر ، ابو . *Water cresses*, كيكيج ، پندو . v. *Cresses*. — *A waterman*, ملاح A ، ملاح سفينه . *A water carrier*, بهشتي ، سنا A . *A water-melon*, تربوز ، هندوانه ، سردا ، بطيخ الرقي A ، آبدان ، سغنجه . v. *Melon*.—*A water-work*, شادروان ، چمن بند ، زربيت A ، زهاب A.—*Water-gruel*, شولا ، شوبا . v. *Gruel*.

To water (sprinkle with water), شاداب ساختن ، آب پاشيدن ، آب پاشي كردن ، آبيار شدن ، تر كردن ، آبكار ، شدن ، تبليل كردن ، تورخ ساختن . (*to supply with water for drink*), آب دادن ، تسقيت كردن ، استقا ساختن .

A waterer, آبيار ، آب پاش ، شاداب كننده .

Watered (sprinkled), با آب پاشيده . (*supplied with water to drink*), آب پذير .

Wateriness, مائيت A ، رطوبت A ، نمي ، نمناكي . v. *Moisture, humidity*.

Watering (subs.), آب بخشي . (*sprinkling*), آب پاشي .

Watery, waterish, آبدار ، آبي ، سيراب ، نم ، مائي ، آب ، پيوند ، ماء منسوب . v. *Wet, moist, humid*. — *Watery-coloured*, آبگين . *A watery place*, ابگاد ، طرخ A .—

Watery (insipid, tasteless), بي مزه ، بي لذت ، غير ذوق .

To WATTLE (*bind with twigs*), با شاخ و تندرق بستن ، از شاخ و تندرق . (*to plat twigs*), شاك و عصيت بند كردن ، بافتن ، شاك و عصيت باهم نسج كردن . *A wattle or a number of twigs wattled together*, برن ، قفص A .

A WAVE, موج A (plur. امواج), خيزاب ، اباب A ، ستونه ، نزة A ، تيار A ، مور A ، فلك A ، روكا A ، روكت A ، خب A ، غوط A ، غوطه A ، هنگ .—*The danger of the waves*, خطر امواج ، بيم موج . *The agitation of the waves*, تموج A . *Tossed by the waves*, مائج A . *The dashing of the waves*, تلاطم امواج ، طلاطم خيزاب ، قمص A *The dashing of the waves, and the agitation of the stormy sea*, تراكم امواج و

تلاطم, بحر, مواج —*Cutting the waves (as a ship, swimmer,*
&c.), مخور A , مخر A .

To wave (beckon by waft or signal), غمز , اشارت کردن
(to play — . نشان نمودن و لاندن , علامت زدن , ساختن
loosely, float backwards and forwards), اینجا انجا جنبان
تنغص , نرمودن , لاندن , جنبیدن , حص کردن , شدن
To wave from side to side in walking, خرام کردن , کردن .
کناره , پس انداختن *To wave (put off for a time),* لتجیدن .
کردن , برطرف کردن , موقوف کردن . *v. To delay.*

To WAVER *(be unsettled or inconstant).* بي قرار شدن ,
متردد شدن , تردد نمودن , اضطراب داشتن , نا پایدار بودن ,
سبکپا و , پس و پیش کردن , دو دل شدن , مضطرب بودن
سبکسر شدن , حول بودن . *v. To fluctuate.*

A waverer, پس و پیشي , اهل دودل , صاحب تردد .

Wavering (adj.), متردد , مضطرب A , نا پایدار , بي قرار ,
نا , بي ثبات , نا ثابت , سبکپا و سبکسر , دو دل , نا قایم
ثابت قدم , غیرموثوق . *v. Inconstant.*

Waving, wavy (rising in waves), A متموج , A مستعرف ,
موج زن , موج نما , A متلاطم , A مرو . — *(playing to and*
fro), اینجا آنجا جنبان , A حص .

WAX, موم , A شمع , A شما . *Bees wax,* شمع عسل .
A wax candle, موم , A شمع , A شما . *A candle of cam-*
phorated wax, شمع کافوري . *Sealing wax,* طین مختوم ,
A ختام . *A wax-candle maker,* A شماع , مومیجي .

To wax (cover or smear with wax), مشمع , از موم مالیدن
کردن , تشمیع ساختن —*(to join with wax),* با موم پیوستن ,
با ختام بند کردن . *v. To seal.—(to grow, increase),* افزودن ,
ترقي کردن , زیاده شدن , افزون گشتن — . *Waxed,* A مشمع .
—*Waxen,* از موم ساخته . *Waxy,* شمعي , مومي .

A WAY, راه , ره , A طریق , A سبیل , A سلوک ,
A رهگذار , A سمت , A مسلک , جاده . *v. Road, path,*
journey.—(method, manner), روش , A طریق , دستور , A وجه ,
A نظام , A اسلوب (plur. اسالیب), A حسب , A طور ,
A منوال , A شکل (plur. اشکال), A رسم , A صورت , A طرز ,
A طرح , A سبیل , پیشنهاد , A قاعده . *v. Mode, custom,*
practice. — A high way, شاهراه , راه کبیر , طریق علم , راه ,
تخت , A ام الطریق , A شارع , A وهم . *v. Highway.—*
A narrow or difficult way, راه تنگ , راه دشوار . *v.*

Pass. — The milky way, A کاهکشان , ام النجوم . *Knowing*
the way (adj.), راهدان . *Showing the way (adj.),* راهنما ,
راهگذار , راهبر . *Finding out the way (adj.),* راهیاب . *To*
depart from the right way (morally or religiously), also, *to*
lose the way (take the wrong road), از طریق مستقیم خروج
کردن , گمراه شدن , بیراه بودن , بدراه شدن . *To direct*
into the right way (show the road), راه نمودن , دلالت کردن ,
(to guide or con- — . دلیل طریق شدن , سمت صواب نمودن
vert morally or religiously), هدایت کردن , ارشاد ساختن ,
رهنماي رشد و سداد شدن , رشاد نمودن , راشد گردانیدن ,
رشد و صواب نمودن . *In the way of the Lord,* درراه خدا ,
در طریق حق , في سبیل الله , A حسبة لله . *In a lawful*
way, A بحسب الشرع , A شرعاً . *A keeper of the ways,*
راهدار , راهبان , راهوان . *A carriage-way,* شربه راه . *A*
horse or bridle way, اسپ راه . *A foot-way,* پا راه . *v.*
Path.—A by-way, کوره راه , A رایغ , A مصید . *Narrow*
paths leading from high ways, A شکایل . *A narrow way,*
through mountains or between houses, A منقب . *v. Pass.*
—A long way off, دور , دورادور , A بعید . *v. Distant.—*
A way mark, راهنما , A علامت , A دلالت , A ساره ,
A نصب . *v. Milestones — By way of recreation,* از براي
جهت عیش و عشرت , بوجه دلفروز , تفرج . *By way of*
civility, از براي ادب . *Which way? (in what manner?),*
چه گونه , چون , کجا , از کجا , بکجا , A حیث , A لکي ,
چه , چه طریق , چه راه . *v. How.—(what road),* A لکیما .
سمت . *By this way,* از این راه , از این طریق . *By that*
way, از آن راه , از آن طریق . *Every way,* بهر جانب ,
بهر راه , بهر حال , کمال مرتبه , بهر جا , از هر طرف .
Which way soever, بهر طرف که باشد . *Out of the way,*
بي راه . *In the way,* در راه . *(hindering),* A مانع و مزاحم .
By the way (by the by), A مرتة , A تحلة , A تحلة القسم .
By the way (on the road), براه , A در سبیل . *To be in the*
way (to be an obstacle), مزاحم شدن , مانع شدن , اعتراض
نمودن . *To be on the way,* براه بودن , سلوک ساختن ,
بسلوک شدن . *v. To travel. — To give way,* راه دادن ,
باز استادن , تجانب کردن . *v. To yield — Give way! stand*
out of the way! (fall back), دور باش , برد برد , هان از راه .
To lead the way, پیش رفتن , پیش رو بودن , پیشاهنگ
شدن . *v. To guide. — To go one's ways,* رو براه نمودن ,
از حضور رفتن , رحلت کردن . *Half-way,* نیم راه . *v. Mid-*
way.—Ways, راهها , A سبل , A سموت , A مسالک ,

اساليب A ، طرق A ، شوارع A . *Ways through which one must grope,* A لموس . — *Branching ways,* A مشعب .

A way-farer, A سالک ، وراهرو ، ابن السبيل A ، راهگذار . v. *Traveller.* — *Way-faring,* راهروان ، راهگذار ، سفرکنان ، سالک ، مسافر A .

To WAY-LAY, کمین ساختن . v. *To lie in wait.* — *A way-layer,* کمینساز ، کمیندار .

WAYWARD, گردنکش ، خودسر ، خودراي ، سرکش ، بدانیس ، عناد A ، ناسد A ، درشت . v. *Perverse, morose, obstinate, froward.* — *Waywardly,* با سرکشي ، با خودسري . *Waywardness,* گردنکشي ، سرکشي ، خودسري ، عنادا A ، درشتي ، عناد A .

WE, ما ، مايان ، ايما A ، نحن A .

WEAK, سست ، نا توان ، بي قوت ، ضعيف A ، کم زور ، نحيف A ، واهن A ، مسترخي A ، عاجز A ، عجوز A ، اندام ، حائل A ، کسيح A ، ضعضاع A ، ضعضع A ، درمانده ، درمند ، منخاب A ، غس A . v. *Feeble, languid, infirm, impotent.* — *Weak in mind,* ضعيف العقل A . v. *Foolish, spiritless, imprudent: soft, silly, pliant.* — *Weak arguments or premises,* مقدمات واهيه A . *A weak or diluted colour,* رنگ کشاده . *Weak in faith,* ضعيف الايمان A . *Weak in knowledge,* ضعيف المعرفت .

To weaken, نا توان کردن ، ضعيف ساختن ، کم زور کردن ، عاجز ، سست اندام کردن ، زبيل ساختن ، بي قوت کردن ، ساختن ، &c. v. *Weak.*

Weakly (feebly), ضعيفا A ، کم زورانه ، بلا قوت . v. Also *weak.*

Weakness (of body), سستي ، نا تواني ، ضعيفي ، کم زوري ، وهن A ، هبيت A ، فسخ A ، عجز A ، ضعف A ، عدم قوت ، رکاکت A ، طوله A ، خور A . *Weakness of mind,* ضعف العقل A ، سجعت A . *Weakness of sight,* خفش A ، فيالت A ، سماديري A . v. *Dimness.*

Weal. v. *Happiness, prosperity.*

WEALTH, مالداري ، اموال (plur.) مال A ، دولت A ، کثرت المال A ، غنيمت A ، غنا A ، زر ، زرداري ، ماليت A ، مالمک A ، املاک A ، ملک ، ارزاق A ، رزق A ، تونگري ، ورق A ، معاش A ، وفر A ، نعيمت A ، نعمت A ، خير A ، (plur. اثاث A ، حلک A ، رم A ، نفيست A ، نفيس A ، اوراق ، سواد A ، نبرفت A ، ضرت A ، کحل A . v. *Riches, goods, property; also opulence.* — *Hereditary wealth,* اهل المال A ، ميارش ، هواشت A ، مال موروث ، خانمان . *Ill got wealth,* هواشت A .

Wealthily, با غنا ، دولتمندانه ، مالدارانه . *Wealthiness,* مالداري ، زرداري ، دولت مندي .

Wealthy, مالدار ، زردار ، غني A ، تونگر ، دولتمند ، واسع A ، مايه دار ، مثمر A ، وشکرده ، التعمت . v. *Rich, opulent.*

To WEAN (*put from the breast*), از پستان باز داشتن ، قطع عن ، از شير قطع نمودن ، تطليع کردن ، تبهيم ساختن ، فتلم ، فسالت ساختن ، منتسخ کردن ، فلاساختن ، الرضاع کردن ، کردن . *To wean from any thing,* از پيشنهاد تطع کردن ، تبهيم عادت کردن ، از خوي منفصل ساختن .

Weaned, فطيم A ، تطليع A ، از پستان و شير مادر بازداشتن ، مقطوع عن الرضاع A ، منفصل A . *Weaned from any habit,* از خوي منفصل ، از پيشنهاد مقطوع .

A WEAPON, آله جنگ ، (آلات .plur) آله or آلت A ، سلاح A (plur. اسلحه) . v. *Arms, sword, spear, arrow.* — *Weaponed,* v. *Armed.* *Weaponless,* بي سلاح ، بي آله . v. *Unarmed.*

To WEAR, *wear out* (*a garment, &c.*), فرسانيدن ، ساييدن ، اتلاف ، اهما کردن ، انهاج ساختن ، سحق کردن ، فرسودن ، ساختن . v. *To consume: harass* — *To wear down* (*ground with the feet, &c.*) دوس ساختن ، دهک کردن ، پاييدن . *To wear or be clothed with,* لبس ، پوشيدن ، توقيع کردن . تلبس کردن ، ملبس شدن ، نمودن . *To wear or have the appearance,* نمايش داشتن ، صورت نمودن ، وجه داشتن ، سيما داشتن ، روي نمودن . *To wear or be consumed,* متلف بودن ، ساييده شدن ، فرسوده شدن ، فرسودن .

Wear, wearing (*clothing*), لباس A ، پوشاک ، پوشش . v. *Apparel.*

A wearer (*of apparel*), اهل لباس ، پوشاک دار . v. *Consumer.*

WEARINESS, *wearisomeness,* تعني A ، تعب A ، ماندگي ، خبال A ، عنا A . v. *Fatigue, languor, lassitude.* (*impatience of any thing tedious or irksome*) بيزار . v. *Tediousness.* *Wearisome,* تعب انگيز . v. Also *tedious, troublesome.* — *Wearisomely,* v. *Tediously.*

Weary, wearied (*fatigued*), تعب دار ، افگار ، مانده ،

— ژکید or ژکید ، اویدہ ، حسیر A (*impatient* or *tired of any thing*), بیزار ، بجان امدہ ، ازبغ . *To weary* (*tire, fatigue*), — اویدن ، تعب دادن ، انگار ساختن ، ماندہ کردن (*to be* or *grow fatigued*), — اویدن ، تعب دار شدن ، ماندہ گردیدن (*to become disgusted with*), بیزار شدن . *To weary* or *disgust*, برودت انگیختن ، بیزار کردن . v. *Also to harass, vex.*

A WEASEL, نغچہ ، ورغ ، کلد A ، راسو ، راس . *The hay-weasel*, فنک A (plur. افناک), دلہ ، دلق A ، ابن . *The Scythian* or *Tartar weasel* (*the sable* or *marten*), مقرض . آس ، سمور A . *The white weasel of Tartary* (*the ermine*), قاقم A ، راسو ، اسوادق .

WEATHER (*state of the atmosphere*), هوا ، حالت هوا . —(*season*), هنگام ، ایام A ، موسم A . v. *Sky, wind, rain, &c.* *Open* or *serene weather*, هواي کشادہ ، کشادہ هوا ، خوش ، هواي خوش ، هوا ، اسمان صاف ، وقت دلخوشا . *Moderate weather*, هواي اعتدال ، هواي خنک ، مجسج A . *Cloudy weather*, سنبل دوا ، پوش هوا ، اسمان تیرہ رنگ . v. *Cloudy.* *Bad weather*, هواي بد ، بد هوا . *Seasonableness of weather*, موافقت هوا . *Unseasonable weather*, هواي نا موافق . *To weather a storm*, بعد از مخاطرہ ، آزاد از خطر و بیم موج شدن ، سلامت یافتن . *To weather out* (*endure*), احتمال ، کشیدن ، تحمل ساختن ، صبر داشتن ، کردن — . *Weather-wise*, هوا شناس — . *Weather-beaten*, هوا زدہ ، سخت رو .

A WEATHERCOCK, باد نما . —— (*inconstant*), بیقرار ، دودل ، نا پایدار ، نا قایم ، هرجایی .

To WEAVE, بافتن ، نسج کردن ، حاک ساختن ، حیاک کردن ، آختن ، الحام ساختن ، تختم کردن ، نخ ساختن ، وصد کردن .

Weaved, بافتہ ، منسوج A ، منتسج ، آختہ .

A weaver, بافندہ (*in comp.* باف), جولاهہ ، جلاد ، جلہ ، جلاد ، نساج A ، ناسج A ، حایک A ، کوفشان ، کوفشانہ ، کونشلہ ، واشي A ، منوال A ، وصاد A ، تاجم A ، شاتن A ، منسج A ، دستگاہ . *A weaver's shop*, حیاک ، شثون A ، نساجت A . *The weaving art*, پت or بت ، محاکت A ، علم ناسج . *Weaver's glue*, شوي . v. *Glue.* *A weaver's slay or comb*, انگاز ، اهنج ، اهنچہ . *A weaver's treadle*, پاچال . v. *Treadle.* *A weaver's shuttle*, ماکوب . v. *Shuttle.* — *A weaver of mats*, بوريا باف .

A WEB (*of cloth*), قطعہ پارچہ ، کرباسہ ، نسیجہ A ، کرباس ، نشیجہ ، طوي A ، پروندہ . *A web in the eye*, ظفر ، پردہ چشم . v. *Cataract.* *A spider's web*, پردہ عنکبوت — . *Web-footed*, وصل پا .

To WED, نکاح کردن ، ازدواج کردن ، زوج ساختن ، عروس کردن . *To wed with a ring*, نشان نہادن . v. *To marry.*— *A wedding*, نکاح A ، ازدواج A ، عروس A . v. *Marriage, nuptials.*—*Wedded*, منکوح A . v. *Married.*

A WEDGE, فانہ ، پانہ ، نهاتہ ، پغار ، بغار ، گاوہ ، سبیکت A ، سفین A ، بخیہ ، میخ . *A wedge* or *mass of metal*, سبیکت A ، شفشہ ، میخ . v. *Ingot.*

To wedge (*cleave with wedges*), از فانہ شگافتن . —(*to fasten with wedges*), از فانہ بند کردن ، از پغار بند کردن .

Wedged, فانہ زدہ .

WEDLOCK, نکاح A ، عروس A ، ضر A . v. *Marriage.*

WEDNESDAY, چارشنبہ ، یوم الاربعہ A .

A WEED, خس ، گاہ ناکارہ ، سبزہ بیگانہ . —*A poisonous weed*, خس زهرناک ، بیش ، نبات زیانکار . *Weed, weeds* (*habiliments*), v. *Clothes, garments, mourning habits.* — *To weed*, خس برکندن . —*A weeder*, خس برکنندہ . *A weeding-hook*, داسکالہ ، ترشت . *Weedless*, بي خس . *Weedy*, پر خس .

A WEEK, هفتہ ، اسبوع A (plur. اسابیع), هفتی .

Weekly (*every week*), هرهفتہ ، کل اسبوع A . —(*once a week*), درهفتہ یکبار .

To WEEP (*shed tears*), گریستن ، گریہ کردن ، اشکبار شدن ، گریان بودن ، دمع ریختن ، دمعان کردن ، دموع ساختن ، تدمع کردن ، همع ساختن ، نمدیدہ شدن ، عبر کردن ، عبران ، شدن ، بکث کردن ، بکي کردن ، تدمیع کردن ، خرجیدن ، گریزیدن ، سوگیدن ، سخونت کردن . v. *To cry, lament.*

Weeping (*part.*), گریان ، اشک ریزان ، باکي A ، نالان ، هامع A . *Prone to weeping*, همیع A . *Weeping bitterly*, تحنل A . *Weeping eyes*, نمدیدہ ، دیدہ ، چشم نمگین . *A weeper*, گریہ کنندہ ، باکي A ، اشک ریز .

To WEIGH (*examine by the balance*), سنجیدن ، وزن ساختن ، سختن ، انجیدن ، ترطیل کردن ، اهیختن ، اهیختن ، همسنگ — (*to be equal to in weight*), گرانیدن ، گرییدن ، شدن ، هم وزن شدن ، دنگادنگ شدن — (*to examine in the*

mind, بخاطر سنجیدن , بدل میزان کردن , وزن الّزی نمودن , اندیشه کردن , پنداشتن , اندیشیدن . v. *To ponder, consider.* —(*to be of importance*), سنگین شدن , مهم ولازم شدن , گران . *To weigh anchor*, لنگر برداشتن , انگر . اندیشیده شدن . *To weigh or bear heavy*, میل , مرمات برآوردن . کشیدن . *To cause to weigh*, سنجانیدن , وزن . گران بودن , شدن . *To weigh exactly*, درست عیار کردن . گردانیدن . *Those who weigh exactly*, درست عیاران , راست عیاران .

Weighed, سنجیده , موزون A , سخته , آهنجیده , آهیخته . *Weighed in the balance*, بمیزان سنجیده . *Weighed* (*considered*), پنداشته , اندیشیده . —(*tried*), آزموده , مجرّب A , سنجیده .

A weigher, سنجنده (*in comp.* سنج), وزن ساز , وزّان A . — *A weigher of words* (*an orator*), سخن سنج .

Weight, وزن A (plur. اوزان), سنج , ثقل A (plur. اثقال), وزندار , تمام الوزن A . *Of just weight*, اوق A , بار , گراني , هموزن . *Of the same weight*, مستقیم عیار , درست عیار . *Balancing any thing in the hand to guess its weight*, دمسنگ . — *A weight* (*whatever is put into a scale for weighing any thing*), ثقل A , وزن A , مثقال A , منجیه , وزنت A , سنگ . *Marking weights according to standard*, عیار A , رمانت A . *Standard weights*, عیار مستقیم , عیار درست , عیار تمام . — *Weight* (*gravity, heaviness*), ثقلت A , ثقل A , گراني . —(*authority, importance, power*), مکانت A , قدرت A , سنگیني , نیرومندي , عرض و وقار , مهابت A , منش , مکینت A .

Weightily (*heavily, ponderously*), با ثقلت , با گراني . (*importantly, powerfully*), بطور مهم , بامکانت , با قدرت , با منش .

Weightiness (*heaviness*), ثقلت A , گراني , سنگیني . (*solidity, force, importance*), قدرت A , قوت A , رسوخ A , مکانت A .

Weighty (*heavy*), وزین A , ثقیل , ثاقل A , گران , سنگین . (*important*), مهم ولازم , مهم A , لازم A , گران . وزین A , ثقیل A , مستشري A .

WELCOME (*grateful, pleasing*), دلپسند , پسند , قرین حسن , قبول , مقبول A , دلاویز , دلپذیر , پسندیده , دلخوش . *To welcome*, تهنیت , قدوم کردن , خیر مقدم گفتن , ترحیب کردن , مبارک باد گفتن , مرحبا کردن , خیرمقدم گفتن . *To be welcome*, مهنا شدن , خوش آمدن , خوشیدن . ... *A welcome*, ... مرحبا پذیرفتن , تهنیت یافتن ... ترحیب A , مراتهي (plur. تهنیت A ... *You are welcome!* ... A , خوش آمدي . ... *He is welcome!* ... مبارک باد , نعم A ... *A welcomeness*, ... دلپسندي , خرشیدني , خرشي . ... *A welcomer*, تهنیت ساز , ترحیب کننده , مرحبا گو .

WELFARE, بهبودي , بهتري , خیریت A , رفق A , سعادت A , بخت A , بختیاري , اقبال A , دولت A , برخورداري , برخوري . v. *Prosperity, happiness.*

The WELKIN, هوا . v. *Sky.*

A WELL, چاه , بیر A (plur. ابار), چه , حفیر A , جب A (plur. جباب), جت A (plur. حفن), حفنت A , تحله A , دحال A , ارکایا , رکي (plur. رکیته A), رکي A , قلیم A , عجوز A , (plur. خدد), خدت A , نقره A , اکرت A , ذبذب A , دوحا A , قلیذم A . v. Also *fountain, spring : pit.* — *A dry well in which they lay up grain*, چغاره . *A parapet surrounding a well*, جول A (plur. حوال , احوال). —*A well surrounded by a parapet*, بیر حولدار , مالول A , فتیر A , بیب A , پیراست . *The pipe or conduit of a well*, ... *The cover of a well*, چاه پوش , کراست A . *A small well round the root of a tree* (*for watering it*), شربت A (plur. شرب). *The wells of Joseph*, بیر یوسف . —*To dig a well*, چاه کندن , بیرکاویدن , تعقم کردن . *To fill up a well*, تعویر کردن . *A crevice in a well through which water exudes*, خسف A .

WELL (*in health*), خوش , بخیر , تندرست , تنومند , نا بیمار , ناخسته . v. *Healthy.*—(*happy*), خرش , بختیار , سعدتمند , فیروز , مبارک A , دولتمند . v. *Fortunate : convenient, good.*—*To be well or well disposed*, خاطر خوش شدن , خوش بودن . *To be well* (*in a good situation, happy*), منعمت , خوش دم بودن , نیکوحال شدن , خوش حال شدن , مفلح شدن . *To be or grow well* (*recover from sickness*), داشتن , بیمار خیز شدن , شفا یافتن , مشتفي شدن . *Well in years*, سال دیده , سال رسیده .

Well (*adv.*), خوش , خوب , نیک , اعلا A , نعم A , خیره A , بالخیره A , بلي A , اره A . *Very well*, بسیار خوب . —*To wish well* (*to another*), خیر خواه شدن . *To behave well*, نیک کار نمودن , خوش حرکت داشتن , شیرین کار شدن . *To think well* (*justly or benevolently*), خیراندیش شدن . *Speaking well*, نیک گو . v. *Eloquent.* — *Going*

well, نیک رو . *Well and ill,* خیروشر . *Well nigh,* في الغالب ▲ ,غالباً ▲ , تقریباً ▲ , نزدیک , عنقریب ▲ . *As well as,* همچنانکه , چنان , هم , همان . *Well to pass,* ذو غنیمت , مالدار . v. *Rich.*

WELLADAY, ▲ دریغ , ▲ دریغا , اه , ایا , ایها .

WELL-BEING, بهبودي , ▲ دولت , ▲ اقبال , ▲ سعادت , ▲ خیر , ▲ خیریت , ▲ بخت , برخوری , نیکبختي , بختیاري , ▲ مسرت . v. *Prosperity, happiness.*

WELL-BORN, پاک نژاد , نیک اصل , زاده اصل . v. *Noble.*

WELL-BRED, خوش خلق , ادب گرفته , نیکخوی , ▲ ظریف , خوش خصال , ▲ صلیقه . v. *Polite.*

WELL-NATURED, خوش خوي , لطیف مشرب , خوش طبع . v. *Good-natured.*

WELL-DONE ! شاباش , واد واد , خوشا خوشا , افرین , ▲ ویک , ▲ حبذا , ▲ طوبي , ▲ طوباً , بخ , به , ▲ مرحبا , ▲ زهی , ▲ زه , ▲ نعمت , ▲ نعم .

WELL-FAVOURED, خوب روي , ▲ حسن , ▲ جمیل . v. *Beautiful.*

A WELL-WISHER, خیرخواه , نیک خواه . v. *Friend.*

A WELT, زد , رژد , کنار , طراز . v. *Border, edging.* — *To welt,* با زه ارلستن .

To WELTER, غلطیدن . v. *To wallow.* — *Weltering in his blood,* بخونش غلطان .

A WEN, غدد , دامغول , بخش , ▲ سلعت (plur. سلع), ▲ plur. خنازیر , ▲ خنازر , plur. ▲ لوک , ▲ ضوات , ▲ اغرو .

A WENCH, ▲ صبیة , کنیزک , ▲ غلمه . v. *Maid, girl, maid servant.*

WEPT, گریسته , ▲ متاسف , نالیده , بکا کرده شده . *I wept,* گریستم . *He wept,* گریست . *We wept,* گریستیم . *Ye wept,* گریستید . *They wept,* گریستند .

A WERE, بندروغ . v. *Dam.*

WERE, as *we were,* بودیم , شدیم , &c. v. *Grammar.*

The WEST, ▲ مغرب (plur. مغارب), ▲ غروب , ▲ غرب , ▲ تغرب , باختر , جابلسا . *Going towards the west (subs.),* ▲ تغریب —(*part.*), ▲ مغرب . *The west wind,* دبور . v. *Wind.* Also *east; sun-set.*—*West, westerly, western,* ▲ غربي , سوي , بسوي غروب . *West, westward, westerly,* ▲ مغربي —, غرب .

WET, *adj.* تر , ▲ رطب , آبي , آبدار . *A little wet,* نم , نمگین , نمناک , &c. v. *Moist, damp.*

Wet, wetness, ▲ نداوت , ▲ ندي , ▲ رطوبت , تري , ▲ بلل , ▲ بلت . v. *Moisture, wet.*

To wet, ترکردن , رطب کردن , ترطیب کردن , مرطب , ساختن , تبلیل کردن . v. *To moisten.*

A WETHER (*sheep*), تکل . — *A bell-wether,* ▲ دادي , ▲ برتن .

WHARF, فروردگاد , پشته , ▲ معبر . v. *Key for landing goods.*

WHAT ? چه . *In what shape ?* چه گونه . *Of what sort ?* از چه قسم . *What remedy ?* چه چاره . *To what end ? what is the meaning ?* چه معني . *To what good end ? what is the advantage ?* چه فایده . *What is it ?* چیست . v. *Who ?* *What can I do ?* چه کنم . *In what state ?* بچه حال . *In what place ?* کجا . v. *Where ?*—*At what time ? at what hour ?* چه وقت , چه ساعت , کي . v. *When ?*—*What though ?* ▲ فرضا , فرضاکه . *What ho !* هي , الا . v. *Ho ! hello !*

WHATEVER, *whatso, whatsoever,* هرچه , ▲ کلما , هرانچه .

A WHEAL, ▲ درج , پسترم , غدنگ . v. *Pustule.*

WHEAT, گندم , ▲ حنطه (plur. حنط), ▲ بر , ورنا , ▲ قمح .—(*boiled*), کشکک .—(*or grain*), ▲ طعام . (*bruised or boiled*), ▲ برغول . *Long wheat,* or *wheat with long ears,* گندم دراز . *Of the colour of wheat,* گندم گون . *Wheat toasted in the ear,* گندم نیم بریشته , نیم خرد . *A seller of wheat,* ▲ حناط , گندم فروش . *Wheaten,* از گندم ساخته .

To WHEEDLE, ازچرب زباني نواختن , شیرین زباني گفتن , دمدمه ساختن , نوازش کردن , نواختن . v. *To flatter, cajole.*

A WHEEL, چرخ , چرخه , پایه , ▲ عجلت (pl. عجل), داو , گردون , گردنا , ▲ عربه , بکره , جلو . *A spinning wheel,* ثلوله , کلاب , داو , چرخ , کنده پیچ . *A mill-wheel,* چرخ آسیا . v. *Mill-wheel.*— *The cogs of a mill-wheel,* چرخ

پرده، اسیا. *A wheel for raising water (for watering gardens, &c.)*, دولاب A (pl. دواليب), چرخ، منجنون A، دالية A (pl. دوالي). عترب. v. *—A potter's wheel*, عضمور A، عضمور، فعمور A، پاچنه، کنده، چرخ، واخ. *The wheel of fortune*, گردون، چرخ دوار. *The wheel of a pulley*, چرخ. v. *Pulley.*

To wheel (fetch a compass, turn on an axis, &c.), گرديدن، گردش کردن، دور رفتن، دایره کردن، گرداگرد رفتن. v. *To revolve.—(to cause to turn round)*, گردانيدن، ادارد کردن، گردش دادن. *To wheel (as soldiers)*, جولان کردن، جولان نمودن، بدایره جولان. *To cause a horse to wheel*, آسپ جولان کردن، غش. *To move on wheels*, بالاي چرخ رفتن، برعجلت، گردانيدن. *A wheeled carriage*, گردون، عجله A، عربه A، رفتن. دوارة A. v. *Cart.*

A wheeler, wheelwright, چرخ کار، عربه گر، عجلت کننده.

To WHEEZE (*breathe asthmatically*), دمابر شدن، تنگ نفس کشیدن، ضيق نفس شدن.

A WHELP (*young dog*), سگبچه، يودک، يونک or يوزل. *A lion's whelp*, شیر بچه. *A panther's whelp*, يوزک. *To whelp*, v. *To pup.*

WHEN (*at the time that*), چو، چون، در زماني که، وقتي که، اذ A، انما A، آن گاه، آن زمان، آن وقت، آن. (*after the time that*), چون، چو، بعد از زماني که، محل. پس از آن که، پس آنگاه، اذ A، اذا A. —*When? at what time?*, کي، چه وقت، کدام زمان، کدام وقت، مهما A، ايان A. *Just when*, همان ساعت.

WHENCE? (*from what place*), از کجا، از چه محل، از. (*from what person*), از کدام. (*from what cause*), چه طرف، از چه سبب، کز، از چه مقدمت، من اين A، من حيث A. —(*consequently*), ازآن سبب، فلاجرم A، لاجرم A، التزاما A. *Whencesoever* ازهر اکجاکه.

WHENEVER, *whensoever*, هرگاه که، هربار که، هر بار، چون، ايان ما A. v. *When.—Whenever it may be possible*, چون ممکن باشد، مهما امکن A.

WHERE, کجا، کو، کدامجا، درکدامين، بکدامين، بچه، گاه، بچه مکان، چه محل، چه جا، حيث A، اين A. *Where are you going*, کجا ميرويد. *Every where*, همه جا، هرجانب، هرطرف، بکل جا.

WHEREABOUT, کجا. v. *Where.*

WHEREAS, چون، ازآنجاکه، چونکه، لن A. (*on the contrary*), برعکس. v. *Since, on the contrary.*

WHEREAT, برآن، ازآن، لاجل هذا A.

WHEREBY, ازآن.

WHEREFORE (*for which reason*), ازآن جهت، از اين، جهت، ازبراي آن، ازبراي اين، لذلک A، لاجل هذا A، من اجل ذلک A، لما فا A. *Wherefore? (for what reason)*, چرا، براي چه، مهما A، کما A.

WHEREIN, *whereinto, whereto, whereunto*, بچه، درچه، در اين، در اينجا، في هذا A، في ذلک A.

WHEREOF, ازکه، ازچه، ازکدام، عما A.

WHEREON, *whereupon*, برآن، بعدازآن، في الذي، في ذاکنه.

WHEREVER, *wheresoever*, درجاکه، هرکجا، هرکجا که، حيثما A، اينما A.

WHEREWITH, *wherewithall*, باکه، باچه، باکدام.

A WHERRY, کشتي خورد، معبره A، بوسي.

To WHET, تيزکردن، تذريب ساختن، حد دادن، تحديد کردن، تحريب ساختن، تاب کردن. v. *To sharpen.—(to irritate)*, تيزمزاج کردن، تيزطبيعت ساختن، غضوب کردن، حد انگيختن. *To whet desire or appetite*, ارزو انگيختن، طمع برانگيختن.

A whet (act of sharpening), تحديد A، تذريب. —(*any thing eaten to create an appetite*), مزه.

WHETHER, يا اين يا آن، اوه A، ا A، ان A. *Whether or not*, خواه نخواه. —*Whether true or false*, خواه راست خواه دروغ.

A WHETSTONE, سنگ فسان، حجر المرن A، مسن A، پراز. *A strap for whetting razors*, سنگ انسان، ميقعت A.

WHEY, آب شير، آب پنير، ماء الجبن A، ماء لبن، مضارت A، مصل A، مصالت A، رحبين A.

WHICH (*pron. relative*), چه، که، الذي A (fem. التي، الذين). *That which*, آنچه، انکه. *Till which time*, تا آنکه. —*Which? (interrogative)*, کدام، اي A، ايت A، ايما A. *From which?* ازکدام. —*In which*, درکدام. v. *Wherein.—Which soever*, هرکدام.

A WHILE, مدّتي . v. *Time.*—*A long while, a good while,* مدّت مديد , مدّت چند .—*Some while,* مدّت چند .—*A little while,* مدّت قليل . *A little while ago,* اندكث پيش ازاين , اندكث پيشتر . —*While, whilst,* مادام A , تا , وقتيكه , تاكه , مادامكه , اثنا A . *In the mean while,* بينما A , بينا A , درانين اثنا , درآن ميان , دراثناي وقت , فيما A , عندما A .

A WHIM, *whimsey,* خيل A , خيال A . v. *Fancy.*

Whimsical, خيالي , متخيّل A .

To WHINE, *whimper,* زار و بكا زدن , زاري كردن , ناليدن , كخكخ كردن . v. *To weep, snivel, lament.* *A whine, a whining,* نالش , بكا A , زاري , كخكخ .

To WHIP, تازيانه زدن , شلاق زدن . v. *To lash, beat:* also *to snatch: baste, sew with wide stitches.*—*To whip or move nimbly,* تيزرو شدن , تكيدن .

A whip, چابكث H , تازيانه , مقرعه A , سوط A . v. *Lash, scourge.*—*Whipped, whipt,* تازيانه خورده , تازيانه مضروب , ازتازيانه .

A whipper, تازيانه زننده , صماد A , شلاق زن .

To WHIRL (*turn round*), تدويم كردن , گرديدن . *To cause to turn round with velocity,* گردانيدن , تدويركردن , اداره ساختن , گردش كردن . *To whirl up dust (as the wind),* سفن كردن .

A whirl, گردش , دور A , دوران A , تدوار A . *The whirl of a spindle,* قبله A , فلكت A , دكث , برخواج , برخواش .

A WHIRLPOOL, گرداب , ورطه A , غرقاب , غرغاب , خليج A , (plur. غمور) غمرت A , غمر A , نول A , دوره A , عاقول A , باحت A .

A WHIRLWIND, گردباد , ديوباد , بادگرد , زوبعت A , ابوزوبعه , زويره . v. *Wind.*

Whisk, v. *Besom.* *To whisk,* v. *To sweep: whip: move nimbly.*

A whisker or whiskers, بروت , شارب A . v. *Mustacho.*

To WHISPER, سخن آهسته گفتن , باهستگي گفتن , زيرلب گفتن , مغالت كردن , اثاوت ساختن .

A whisper or whispering, سخن آهسته , نسانس .—(*or slandering*), انو A , اثاوت A , مغالت A , نميمت A , مااثات A , خيلي A , نثل A , دقرور A , دقرارت A , دقراره A , مااثيت A .—(*the sound of*), هدهد A (plur. هداهد), فجفجه A , طنطنه A , طنين A .

A whisperer, سخن آهسته گو . v. Also *slanderer, informer.* *Whist,* v. *Hush.*

To WHISTLE, شپليدن , سفليدن , صفيرزدن , سفاركردن , هشت كردن . *A wistle (with the lips),* صفار A , صفير A , هشت . v. Also *flute.*

A whistler, سفارزن , صفيركننده .

A WHIT, نقطه A . v. *Point, jot.*

WHITE. سفيد , سپيد , اسفيد , ابيض A , بياض A , مضرحي A , مضرح A , (fem. زهرا A) ازهر A , سپيداع , بيضا A , سودان , لياح A , متزهلق A . *White men (in opposition to negroes),* بيضان A . *The white of the eye,* سپيدي چشم , بياض العين A . *White specks or marks on the nails,* نوره A , قوف A , زنجيرت A , ربش A , نمنمت A , نمنم A , ملكث A or فوفت A . *The white crescent at the root of the nail,* هلال A , حناب A . *The white of an egg,* سپيد خايه , بياض البيضه A , ماح A . *Very white,* قيقا A , غرقي A , غرقد A , سپيدد , بسيارسفيد , سخت سفيد , ابيض لياح A . *Pure white,* ناصع البياض A .

White-ant, ارضه A , ديوكث .

White-lead, سپيدد , اسفيداج A , سپيداج , اسوباج , استرج , اسفداج .

To whiten (make white), سپيد كردن , تبيض ساختن . (*to be or grow white*), سپيد شدن , سپيد فام گشتن .

A whitener, سپيد كننده , مبيض A . v. *Bleacher.*

Whiteness, سپيدي , سفيدي , بياض A , بياضت A , زهر A , زهرة A , سپيداغ , سفره A , ظلم (plur. ظلوم). v. Also *Paleness.*

White-thorn, خار سپيد , جاورد , جاورز .

White-wash, سپيدآب . v. *Wash.* —— *White-leather,* جلد سپيد , مسك A (plur. مسوك).

Whitish, سپيد فام , سپيدگون , سپيد بام , وغبس A , بياض جرده . *Whitishness,* سپيدگوني .

WHITHER, كجا , بكجا , بكدامين , حيث A , حيثما A .

v. *Where.*—*Whithersoever,* بهرطرف , بهرکجا , هرکجا , اینما A , حیثما A . v. *Wherever.*

WHITLOW, داحوس A , داحس A , دردناخن .

Whitsuntide. v. *Pentecost.*

To WHIZ, وسواس زدن , هزیزساختن , ازیزکردن . v. *To buz, hum.*

WHO (relative personal pronoun), که , الذي A (fem. آلتي). *He who,* آنکه , من A . *Who?* (interrogative), که , اي A , ایت A . *Who is it?* کیست . *Who came?* — که آمد . *Whoever,* هرکه , هرآنکه .

WHOLE (*unimpaired*), درست , بي عیب , مسلّم A , سالم A , کامل A , بي نقصان , غیرنقص , بي زوال , صحیح A , ناشکسته , بي کم وکاست , تمام , تام A , سلیم A . v. *Entire, complete: universal.* — (*having no ailment*), خوش , تنومند , تندرست .

The whole, کلّ A , —(*or all*), همگي , کلیه A , جمله A , جمیع A , کمال A , همه , تمام A . *The whole of the army,* جمله لشکر . *Upon the whole,* بالجمله A , في الجمله A , حاصل کلام , نتیجه کلام , والحاصل A , القصه A , الحاصل A , نهایت الامر , الغرض A , محصلاً A , محصّل A , جملةً A , غالباً A , یکبارگي , عاقبة الامر A .

WHOLESOME, شفا , سلیم A , نافع A , سازگار , موافق A , رسان , مجوع A , مجیع A , اوام A , مشتهي A . v. *Sound, salutary.*—*Wholesome* (*as food*), خوشگوار . *Wholesome advice,* راي ثاقب . *A wholesome beverage,* شربت خوشگوار . *Wholesome air,* هواي موافق .

Wholesomely, سلیماً A , خوشگوارانه , سازگارانه .

Wholesomeness, خوشگواري , موافقت A , سازگاري .

WHOLLY, بهمه ابواب , بالکمال A , کاملاً A , بالکلّیه A , بکمال مرتبه , بالتّمام A , تماماً A , بالجمله A . v. *Entirely, perfectly.*

WHOM, *to whom* (relatively and interrogatively). v. *Who,* and *Grammar.* *To whom,* بکه .—(*accus.* کرا , اورا , که. *From whom,* از که . *With whom,* با که , الذي منه A .

Whomsoever, هرکرا . v. *Whoever,* and *Grammar.*

Whoop, v. *Shout.* *To whoop,* v. *To shout.*

A WHORE, فاحشه A , لولي , روسپا , روسپي , سبکتگین , جاف جاف , جاف A , بیراه , شلّته A , سلیطه بازار , قحبا A , لوند زن , لوند , هوسین , تردامان A , بغي A (plur. بغایا A), بغیه A , قحبه A , جلب , زلمچه , زنشوي , ضر , یرني A , زمخرت A , کنغله A , زانیه A , (بغا , بغایت , حرام زاده , روسپي زاده . *The son of a whore,* غر , یلایه . زنیم A , ابن زانیت , ولدزنا . v. *Bastard.*

To whore (*commit whoredom*), بحرام رفتن , زنا کردن , زنا کاري , روسپي شدن —(*to play the whore*), روسپي پاره شدن , موجر شدن , فاحشه گشتن , کردن . *A tax paid by whores,* آم حقّي , قست A .

Whoredom, عهر A , باه , فعل شنیعه , زناکاري , زنا A , عهور A , عهارت A (plur. عهرات). v. *Fornication, adultery.*

A whoremonger, whoremaster, زناکار , زنباره , روسپي پاره , فاجل A , زنشوي , زندیست , زنوي , دغل زن , زنائي , زاني , فاجره A (plur. فجار , فجرت), کنغال , کتعل A , کتعلت A .

A whoreson, پسندره , سندره , حرامزاده . v. *Son of a whore.*

Whorish, روسپي , شوخ چشم , شوخ , شهوت پرست , مانند فاحشه آسا , ناپاکدامن , بي عصمت . v. *Incontinent, unchaste.*

WHOSE, کرا , الذي A (fem. آلتي A). v. *Who,* and *Grammar.*

WHOSOEVER, من A , ایمان A , هرکس که , هرانکه , هرکه , ایت A , اي A .

WHY? بچه سبب , بچه , بچه جهت , براي چه , چرا , لما A . *Why so?* چه معني .

A WICK, ریشته , پتیله , پلیته , فتیله A , فتیل A , آهنج . v. *Candle-stick.*

WICKED, مفسد A , شریر A , زبون , بد کردار , بد کار , بد , بد خو , بد آیین , بد اخلاق , فاحش A , فاسد A , فسید A , شقي A , فجور A , بد سگال , بد زندگاني , بد راه , بد خوي بد , بد تمار , بد فرجام , بد عمل , خدا نا ترس , ملحد A , بد نفس , بد معاش , بد گهر , بد کنش , نابات . v. *Bad, impious, profane.*

Wickedly, فاحشاً A , فسیداً A , بشرارت , بد کارانه , ملحدانه , کافرانه .

Wickedness, فساده , زبوني , بد عملي , بد كرداري , بدي, شرارت A , بد خوئي , قباحت A , قبح A (plur. قبايح), مقبوحت (plur. مقابح), فسق A .

WICKER, قندرق . *A basket* (or *any thing*) *of wicker*, دمچه , ترنيان , تريان .

A WICKET (*small gate*), دريچه , باچه , درقت A .

WIDE (*broad*), كشاده , پهناور , پهنا , عريض A .—(*extensive*), پهن , بسط A , فرخا A , فراخ A , واسع A. v. *Broad, open.* — (*deviating, remote*), بعيد از , دور از راه , بعيد A , دور, عريضاً A , واسعاً A.—*Wide, widely* (*with great extent*), طريق بطور پهنا — (*remotely*), دورانه , بعيداً A . v. *Far.*

To widen, to make wide (*extend*), پهنا كردن , عريض كردن, مبسوط ساختن , كشاده كردن , فراخ كردن , كشادن , پهناور ساختن , پهناور گرديدن — (*to grow wide, be extended*), توسيع كردن . مبسوط گشتن , كشاده گرديدن , عريض شدن .

Wideness, وسعت A . v. *Width, breadth, broadness.*

A WIDOW, بيوه , بي شوهر , شوي ديده , ايّم A , ربض A , بيوه گشتن . *To become a widow*, رجعت A , تور , ربضت A . *To widow or make a widow*, بيوه كردن . *A widower*, عذب A , حالت بيوه , بيوگي . *Widowhood*.— عورت ديده , بي زوجه .

WIDTH (*breadth*), پهن , پهناوري , پهنائي , عرض A , وساعت A , كشادگي , (*extensiveness*) — دوكران , عريضي فراخاي , فراخنا , فراخي , بسط A . v. *Breadth.*

To WIELD, با اساني بدست , خطر كردن , بركشيدن . *To wield a sword*, تيغ افشان كردن . *To wield a sceptre*, جنبانيدن سلطنت كردن . v. *To reign.*

Wieldy, بدست آسان جنبش , نا ثقيل , نا گران .

A WIFE, زن , زوجه A , منكوحه A , قبيله A , عورت A , حضلت A , بهوله A , حويت A , حليله A , حالة A , ربض A , حميا A , حرم A , امّ الرّجل A , بعل A , قرينت A , زن و فرزندان . v. *Queen.* *A wife and children*, ربضت A .

To take a wife, استنكاح , تزويج ساختن , نكاح كردن , زن كردن , تاهل ساختن , كردن . v. *To marry.* *To cause one to take a wife*, نكاح گردانيدن , تزويج كردن .

WIGHT, كس , شخص . v. *Person, being.*

WILD (*not tame*), رمنده , وحشي A , وحشيه A , جنگلي , سكيزه , بدوي A , نا رام , نا دست آموز , بيابي , دشتي , ويران , (*desert, uninhabited*).—v. *Savage, fierce.* غران , نهاد غيرمعمور , وحش A , مستاحش A , خالي , بياني , بيابان (*in a state of uncultivated nature, as a country*).— دشتي , آبد نا بسازده , نا كاشته , صحرائي A , برة A , بري A , بداوي A , بياني بي , بي ادب , (*uncivilized*) — غيرمعمور و آباده , ومزروع v. *Rude.* غليظ , نادان , نا شناس , نا ظريف , ادب و اركان هرجائي , نا پايدار , نا قايم , بي قرار , (*irregular, inconstant*)— (*licentious, ungovernable*), — سبكسر و سبكپاي , بي ثبات نا قابل ضبط و ربط , گردنكش , سركش . v. *Hair-brained.*— (*imaginary, visionary, absurd*), خيالي A , متخيل A , وهمي , بسنگ , بيهوده , بيمعني , واهم A . *A wild unbroke horse*, اسب بدوي , توسن , سكيز . *Wild uncultivated ground*, بيان , دشت , يباب , (بدح plur.) بدوح A , وحشت A .— *A wild beast*, وحش A (pl. وحوش), وحشي A (fem. وحشيت), — شيرزه , سبع A (plur. سبعت , سباع), حيوان بيابان *A wild ox*, بقرالوحش A . *A wild cow*, نناث A (plur. فنوات).

A wild, wilderness, صحرا A , ويرانه , جنگلستان , وحشت A , بر , دشت , باديه A , بريت A , يبان , بيابان . v. *Desert.* *To wilder*, v. *To bewilder.*

Wildly (*fiercely*), بطور , سكيزاً A , با رميدگي , با وحشت بي , بلا زراعت , (*without cultivation, as a country*).— بدوي (*without cultivation of mind*), — بلا فلاحت A , باويرانگي , عمارت (*with perturbation or distraction of mind*),— بي تربيت (*without meaning or coherency*), با آشفتگي , بيهوشانه , با اضطراب — (*thoughtlessly, carelessly*), بي معني , غافلانه , بي فكر , غيرتامّل , اهملاً A . v. Also *irregularly*.

Wildness (*fierceness, savageness*), وحشت A , سبعيت A , (*an uncultivated state*), — عفريت A , درشتي , بي آبادي , شادي , شوخي , (*wild vivacity*), — عدم عمارت , وحشت A , اشفتگي , اضطراب A , (*disorder of mind*), — بيحد , بيمعني نا , بي قراري , (*inconstancy*)— الفتگي , بيهوشي , سرگرداني . پايداري .

A WILE, حيله A , مكر , فريب , خدع A , روباه بازي , رنگ , غدر A , غبن A . v. *Trick, stratagem.*

WILFUL, خودراي , سركش , گردنكش , عنادة , خودسر , نا . v. *Perverse.* *Wilfully*, سركشانه , با خودسري , فرمان . (*by design, on purpose*), — عمداً , ديده و دانسته , قصداً A .

Wilfulness, سرکشي , خودراي . با لقصد A , بقصد , با عرض , گردنکشي , خودسري . v. *Perverseness.*

WILILY (*cunningly*). بطور روبه , از حيله , بمکر و فريب , بازي .

Wiliness, روبه بازي , حيله بازي . v. *Cunning.*

The WILL, A آرزو , مراد A , اراده A , رضا A , مرضي , قصد A , مقصود A , کام , خواست , خواهش , مشيت A , اختيار A, v. *Desire, wish, want, inclination.—(command, power),* حکم A , قابو A. *A will* or *last will,* A وصيت (plur. وصايا), وصيتنامه . v. *Testament.—The divine will,* قضا ,رضاي حق . *Good-will (kindness),* خيرخواهي , قضا وقدر ,قدر A , الله , مهرباني . v. *Benevolence, friendship, favour.—(right intention),* حسن A , حسن ارادة A. *—Free will,* درستي , راستي , اختيار جزيي , اختياره . *Ill will,* کينه , بدخواهي . v. *Malevolence.—To conceive ill will,* کينه خواه شدن , کين گرفتن . *Against one's will,* بي , نا مراد , نا خواه , بدخواه شدن , اختيار . v. *Unwilling.*

To will, ارزو کردن , خواستن , اراده داشتن . v. *To wish, desire.—(to command),* حکم نمودن , فرمان دادن , فرمودن , امر دادن .

Willing (adj.), ارزومند ,خواهان ,رضامند , خوش , راضي , راغب A , مغتنم A . v. *Voluntary.—Willing or unwilling,* خواه نخواه . *God willing,* انشا الله تعالي A ,انشا الله A .

Willingly, با اراده , با اختيار , اختيارانه , مريداً A , علي الراس والعين A , بسرو چشم , بدل وجان . v. *Voluntarily.*

Willingness, خوشدلي , ارزومندي , رضامندي . v. *Will.*

A WILLOW, بيد , غرب A , صفصاف A , سپيد دار , *Trembling like the willow,* چون بيد , کبودي ,کبوده , کبود , لرزان .

WILY, روبه باز , حيله باز , &c. v. *Cunning.*

A WIMBLE, گردبر ,گرده , پيچه , برمه , پرماهه . v. *Augur.*

To WIN, غلبه يافتن , غالب شدن , اندوختن . v. *To win (at chess),* مات دادن .—*(at cards),* خلال دادن .

To WINCE, *winch (kick as a horse, &c.),* ضروح کردن —. *A winch,* v. *Windlas.*

WIND, باد , هوا A , ريح A , ريحت A , زامت A . v. *Gale, breeze, air.—The north wind,* شمال A , باد شمال , شامل A , مسع A , هيل A , صبيبه A , آزيب A . *The south wind,* جنوب , جنوب , باد جنوب , باد صبا , نعامي A , نسع A , ام المرزه A , ديره A , ازيب A , ايره A . *The east wind,* باد مشرقي , هواي مشرق , باد صبا , باد برين . *The west wind,* باد مغرب , دبور A , ايور A , ايره A , قبول A . *The north-east wind,* باد فرويديد , فروديد , دبور A . *A violent (also cold) wind,* باد شديد , باد , صبايت A , سخت , باد روزگار , تند باد , باد تند , حرجف A , ساهق A , زهلق A , نحس A , دعبيت A , زعزع A , زعازع A (plur. زعازع), زعزعان A , خريف A , نوخ A , باد , سموم A . v. *Storm.—A sultry noxious wind,* سموم A , باد سام , عجوز A , سحاب A , دوف A , حرور A , باد , صبا A . *Hot winds,* طباخ A . *A gentle wind,* بارح A , رخاوت A , رخوت A , رخا A , نسيم A (plur. نسايم), لطيف A . *Wind with rain,* هلابت A , هلاب A , بليل A . *A wind portending rain,* مبشرت A . *A favourable wind,* باد موافق . *A contrary wind,* باد مخالف . *A side wind,* باد شرطه , باد جانب , نکبا A , نکب A , (plur. نکبا).—*Wind from the stomach or belly,* ارغ A , ضرط A , فسا A . v. *Belch.—Wind in a tumour, &c.* فرصت A , مغدد .—*A high wind whirling up the dust,* ريح تربيت , الوب A , سافيا A , منشف A . *—Throwing dust to the wind,* تغنيق A . *Changing or veering at the wind,* سوم A . *Whistling at the wind,* حنون A . *Shaking a tree as the wind,* مسنه A . *Raising the wind,* باد انگيز , نافجت A . *The beginning or rising of wind,* . *Swift as the wind,* باد رفتار , باد پا , ديوباد ,گردباد . *A whirlwind,* گردباد آسا . *Like a whirlwind,* . *Any apartment or building exposed to the wind,* بادگير , بادگي , باددنج , بادغر . *A breath or blast of wind,* نفحت A (plur. نفاحت), نسيم , نفح , نفخ , صفح , زفيان A .—*A rainy day with wind,* هلاب A , شخرت A . *Ringlets waving in the wind,* زلف هوادار , هلابت A . *Any thing which shews how the wind blows,* باد نما . *Wind driving a ship,* ملاح A , سواخر A . *Ships sailing with a favourable wind,* . *Following the wind,* هوادار . *To go down the wind (to go to ruin or decay),* برباد داده شدن , برباد رفتن .— *To blow as the wind,* باد زدن , بزيدن , هبوب کردن , وزيدن . v. *To blow.*

To WIND (*with a wheel*), ريستن . (*twine*), پيچ کردن , برتافتن , تاب کردن , پيچيدن , تافتن . v. *To twist.—To*

wind or wind up a clew), نلسته ، توشیع ساختن ، کروهه کردن
بورو ، بوق زدن *To wind a horn*,— کلو پنچیدن ، تاب کردن
To . نفخ صور ساختن ، بوری چغار کردن ، نقیر زدن ، نواختن
wind (*turn or move round*), گرد ، گرداگرد رفتن ، گردیدن
(to roll or cause to roll round), گردانیدن ، دوران شدن ، کردن
To wind as a river, پیچیدن ، دور کردن ، تدویر کردن
To . محنیت کردن ، پویان بودن ، تصوج کردن ، گردیدن
wind (*follow by the scent*), تنشم ساختن ، بشم در پی رفتن .

WINDBOUND, از باد مخالف بازداشته .

WINDED (*blown as a horn*), نفخ کرده شده ، بوق زده .
Long winded, طول بی حد ، بسیار دراز . v. *Tedious*.—*Short-winded*, دمابر ، تنگ نفس ، تابع A . v. *Asthmatick*.

A WINDER, تدویر کننده ، پیچ کننده ، تابنده ، پیچنده ، کردش کننده .

A WINDFAL (*fallen fruit*), میوه افتاده . (*an accidental acquisition*), فایده ، سود ناگهانه ، باد آورد ، خداداد ، ناگهانی .

The WINDFLOWER (*anemone*), بوستان افروز .

WINDINESS, باد انگیزی ، هواداری . v. Also *flatulency*.

WINDING (*of a river, &c.*), مواجع A ، لوا A ، پیچش ، عرقوب A . v. *Meander: curvature, crookedness.*—*A winding sheet*, کفن A . *To wrap in a winding-sheet*, تکفین کردن . —*A winding stair-case*, سلم لولب آسا ، نردبان لولبی . *Winding thread into hanks or clews*, توشیع A ، بدسته پیچ .

A WINDLASS, ارغاد A ، منجنق A ، منجنیق A .

A WINDMILL, آسیا باد . *The sails of a windmill*, پرده پداسیا ، آسیا .

A WINDOW, دریچه ، غرفه A ، پنجره ، روزن ، روزنه ، پاتله ، خوخت A ، رفیف A ، کو A ، طاقات A ، طاق A . باجه . *A latticed window*, پنجره ، غلبکی . *A bow window*, پردو . *A window in the roof for the benefit of air, prospect, &c.* خوخت ، کود ، باد خون ، باد خور . *A house with many windows*, بادغر ، بادغرد . *A window-shutter*, جناح پنجره ، جناح روزنه . *A little window in a great gate*, بامبره . *A blind window* (*or niche*) *in a wall*), رف A (plur. رفوف), سهوت A ، دریچه ، درقت ، خوخت ، دریچه .

The WINDPIPE, نای گلو ، نای ، عرق الربت A ، مری A (plur. مرو ، امریت), عضرت A ، سرخه ، حلقوم A ، حنجود A ، حناجره ، حنجور A ، زردمست A ، زردمن .

WINDWARD, بسوی باد .

WINDY, باد دار ، هوائی ، هوادار ، ریحدار . *A windy day*, یوم هلاب ، روز هلاب . v. *Stormy*.

WINE, شراب A ، می ، باده ، مل ، خمرت A ، خمر A (plur. خمور), مدام A ، مدامت A ، مدومت A ، راف A ، ام الخبایث A ، تلهور A ، صرخد A ، خسروانی ، منبع نسان ، هوشکش ، عقار A ، نبیذ A (plur. انبذت), کاس A (plur. اکوس ، کاسات ، کیاس ، کووس), غرب A ، سلاف A ، عجوز A ، قهوت A ، فیهج A ، اللذت A ، اللذیذ A ، عنقاد A ، عنقود A ، معقب A ، عسلق A ، عسعاس A ، مخففت A ، مدومت A ، قندد A ، قنددا A ، ودیق A ، خطیت A ، زرجون A ، راح A ، رازقیت A ، رساطون A ، سخام A . *Pure wine*, شراب ناب ، باده ناب ، می خلاص ، رحیق A ، علق A . *New wine*, باده نو ، طلا A ، شیره ، شیره شراب ، شیره انگور . *Old wine*, عاتق A ، معتقت A ، خندریس A . *Strong wine*, باده هوشبر ، شراب سرکوش ساز ، خمرت غمگسار ، باده ، مست ، می هوشکش . *Weak or diluted wine*, شراب ربی ، کیف ، باده ممسوط ، مصتون A ، مل قطیب . *Sweet wine*, شراب خوش مزه ، باده شیرین . *Red wine*, شراب لعل گون ، باده سرخ ، می ارغوانی ، صهبا A ، لعل مذاب .— *Sour pricked wine*, مزت A ، خلت A ، سرقیع A ، خمطه A . *Fermenting as wine*, مختمر A . *Mulled wine*, می مصطار ، پخته ، مثلث A . *Wine drank in a morning*, صبوح A .— *Wine drank in the evening*, غبوق A . *Cherry-wine*, وشناب . *Date-wine*, طابت A ، بتع A ، حلیب A ، سکر A ، سکار A ، کسیس A ، باذق A ، فضیخ A . *Honey-wine*, مقدی A ، بتع A . *Wine made from barley*, اخسمه . باده عسل . *Wine made from millet*, سکرکت A .— *Musk wine*, شراب مسکت . *Wormwood wine*, شراب افسنتین . *Wine and water*, آب و شراب . *Wine mixed with rose-water*, شاخ . *The wine of Paradise* (*nectar*), زنجبیل A ، تسنیم ، کوثر A . *A drinker of wine*, باده نوش ، شراب پرست ، رند . v. *Drunkard*.— *Given to wine*, باده پیمان . v. *Drunken*. *Overcome with wine*, مستد خراب ، سرکوش ، مخمور A ، مست مدام . v. *Drunk*.—*A wine measure*, فیج ، نامل A . *Any thing eaten to give a relish to wine*, مزه . *A cup or glass of wine*, پیاله شراب ، شیشه شراب ، دوستکام ، کاس ، باده . v. *Flask*,

bottle.—A wine-cask, مي دان . v. *Jar.—A wine-merchant,* بادہ فروش , خمال A , مي فروش .— *To drink wine,* بادہ مي خوردن , شراب آشاميدن , نوشيدن . v. *To drink.*

A WING, بال , پر , جناح A , كنف A , مجدف A , اجنحت A , بالها . *Wings,* A مجداف , A مجذاف , تاپال . *Flapping or fluttering the wings,* بال زدن , ساعدا الطّير A . v. *Also to* هفوان A , هفوت A , هفو A , ركض A , صفق A *flutter, flap.—Clapping close the wings (as a hawk when darting on his prey),* كسر A , كسور A . *The wing of an army,* جانب وجناح لشكر , ايال لشكر , اياد A .— *The right wing,* ميمنت A , جانب راست لشكر . *The left wing,* ميسرت A , جانب چپ لشكر . *The right and left wing,* مجنبتان A , منمنت و ميسرت A , شوكل A , ايادان A .

To wing or take wing, پرزدن , پرواز كردن . v. *To fly.*

Winged, wingy, بال دار , بالور , بالوار , جناحدار .

To WINK *(shut the eyes),* چشم بند كردن , پلك زدن , مژگان بسته نمودن , تسكير كردن , طرفت ساختن , چشم زدن , مغتمض كردن *(to twinkle with the eyes),* مدّ چشم ساختن . *To wink or tip the wink,* عين جهيدن , چشم پريدن , رف ساختن , آبرو , رمز عين نمودن , غمز كردن , چشم زدن , خلوج كردن , از عين ايما زدن , از چشم اشارت نمودن , زدن چشم . *To wink or connive at,* كمحت زدن , رمّازت كردن , غمز عين ساختن , اغماض كردن , نازيدن , پوشي كردن , محابا كردن .

A wink, غمز , غمز عين , رمز چشم , طرفت العين A , سلفت A , اشارت چشم , ايماي عين , اغماض A , غمض A , لحظه A , لمحت A , كلوج A , خلوج A , رف A , سغكت A v. *Twinkling.*

A winker, رمز عين , غمزه ساز , طرفت نما , چشم زن كنندہ .

Winking (part.), پلك زنان , غمزه كنان , چسم زنان . *Winking (subs.),* غمزہ , بند كردن چشم , بهم زدن پلك كردن . v. *To wink.*

A WINNER, كاسب A , سود گير , مكاسب A . v. *Gainer.*

WINNING *(attractive, charming),* دلبند , دلآويز , دلكش , دلپذير , دلنواز , جانستان , خاطرنواز , خاطرگير , دلستان , نازنين , نازندہ , جان فريب , دلفروز , دلربا , دلپسند , حسن A , جميل A , خوش , خوب , شيرين , لطيف A .

Winning (subs.), v. *To win; also gain, profit, advantage.*

To WINNOW, غلّه را در هوا افشاندن . v. *To clean.*

WINTER, سرما , زمستان , شتا A , شتي A , شتوي A , شتوت A (plur. شتا , اشتيت), دي , ديبادر , پيزار , پزار .— *The intense cold of winter,* زمهرير , زمهري , شدت شتا .— *In the winter time,* در موسم سرما . *Winter quarters,* مشتا A , مشتات A . *In winter quarters,* بمشتاي .

To winter (pass the winter), زمستان را گذرانيدن , موسم زمستان سخن .

Winterly, wintery (suitable to winter), سرماي , زمستاني , لايق شتا , شتوي A .

To WIPE, مسح ساختن , ماليدن . *(make clean),* پاك كردن , صاف كردن . *To wipe the hands,* منارشت ساختن , مش كردن , امراس كردن . *To wipe the nose,* بيني را پاك كردن , رشام ساختن . v. *Also to clean, scour.* *To wipe out (efface),* محو كردن , نسخ ساختن , ابطال نمودن , بطّال كردن .

A wipe (act of cleansing), مسح A , پاك سازي .—*(sarcasm),* طعن A .

A wiper (cleaner), ماسح A , پاك ساز , صاف كنندہ , مسح كنندہ . v. *Also scoffer.*

WIRE, تار , مهل رشته , مد .

To wire-draw (spin-wire), تار كشيدن , تار ساختن .—— *(to draw out into length),* بدرازي كشيدن , درازكردن .

A wire-drawer, تاركش , تارساز . *A steel plate full of holes through which they wire-draw,* ششتادنج , سرتخته .

WISDOM, دانش , دانائي , ادراك A , زيركي , فهم A , علم A , فضل A , حكمت A , عقل A , وقوف A , شعور A , خرد , فرزان , فرزانگي , فرنان , زمستان , ذبره . v. *Knowledge, science.* *The wisdom teeth,* دندانهاي خرد .

Wise, عقلمند , دانشمند , دانشور , زيرك , خردمند , هوشيار , دانا , عليم A , عالم A , عاقل A , حكيم A , فرزانه , عارف A , روشن ضمير . v. *Sage, skilful.—A wise man,* v. *Philosopher, sage.*

WISE, طرح A , وجه A , طور A . v. *Manner.*

A WISEACRE, احمق A . v. *Fool.*

WISELY, حکیماً A, عاقلانه, خردمندانه, با عقل, با حکمت, علیماً A. v. *Sagely.*

To WISH, خواستن, آرزوکردن, تمنّي کردن, مراد کردن, اراده ساختن, راغب شدن, ارزومند شدن. v. *To desire.*

A wish, خواهش, راغبت A, تمنّي A, نیّوق A, مراد A, اراده A, آرزو, آرزومندي, خواد, حسرت A. v. *Desire.* —*A wisher,* خواهنده, and (in comp.) خواد, متمنّي A, صاحب آرزو, اراده دار. v. *Wishful.*

Wishful, wishing, آرزومند, اراده دار. (in comp.) خواد, مشتق A, خواهان, راغب A. —*Wishfully,* با آرزو, آرزومندانه, با حسرت, با مراد و اراده.

A WISP (*of hay, &c.*), دسته علف, کاد, جرزت.

Wistful, wistfully, v. *Attentive, earnest, &c.*

To wit, یعني A, *viz.*

WIT (*powers of the mind*), زیرکي, ظرافت A, خرد, تیزطبعي, طباع A, طبیعت A, قوّت مدرکت, مدرکت A, قوّت وهم, وهم A, ذهن A, عقل A, قوّت خیال, خیال A, ادراک A, هنر, فکر A, فراست A, نکا A, منش. v. *Fancy, judgment.*— *A wit* or *man of wit,* زیرکي, صاحب, خردمند, اهل خیال, تیزطبع, مردم, خرده بین, خردمند. *Wits* (*sound mind*), عقل A, هوش, هوشیاري. *To be in one's wits,* عقلدار شدن, هوشیار بودن. *To be out of one's wits,* مجنون شدن, دیوانه بودن, بي عقل شدن, نا هوشیار بودن.

A witch, ساحرة A. v. *Sorceress, enchantress.*—*To witch,* v. *To bewitch.* —*Witchcraft,* v. *Sorcery, necromancy.*

WITH, با, به, مع A, به, همراه, باو, باوي. *With him,* معه A, به A. *With reverence,* با احترام. *I wrote with a pen,* نوشتم بقلم. *I went with him,* همراه او رفتم. *With skill,* با استعداد.—*With difficulty, with much ado,* کرهاً A, علي کره A, مشکلاً A, با دشواري. *With ease,* با آساني, سهلاً A.—*With good will,* با صفاي خاطر. v. *Willingly.*—v. *Unwillingly.*—*With one another,* بایک دیگر, با همدگر. *Together with,* هم, باهم. *Living with* (*in the same house, &c.*), همخانه, همدم. *Sleeping with,* همخوابه, همبستر. *Sitting with,* همنشین, همزانو. *Sitting at table with,* همکاسه, همقدم.—*Travelling with,* همراه, همسفر. *Associated with,* همو ثاق, همیال, همعهد.

With one accord, همدل, هماهنگ, یکدل و یکجهت, یکزبان. *With child,* حامله A, باردار. v. *Pregnant.*—*Withal,* نیز, هم.

To WITHDRAW (*take back, deprive of*), بازگرفتن, عدم, محروم کردن. (*to retire*), باز رفتن, باز ستادن, ساختن, برگشتن, برگردیدن, انصراف کردن, رجع ساختن. v. *To retreat.*—*Withdrawn* (*taken back*), بازگرفته, واپس گرفته.—(*retired*), باز رفته.

Withe, v. *Willow.*

To WITHER, پژمردن, پژمریدن, پژمرده گشتن, افسردن, تارز گشتن.—(*to make to fade*), پژمرده کردن, پژمرده, گردانیدن, افسرده ساختن, تارز کردن.

Withered, پژمرده, افسرده, تارز A, یبس.—*Witheredness,* پژمردگي, افسردگي.

To WITHHOLD (*keep back*), باز داشتن, واداشتن, فاداشتن, اقطاع ساختن, توقیف کردن. v. Also *to restrain, refuse.*—*With-held, with-holden,* باز داشته.—*A withholder,* باز دارنده, باز دار.

WITHIN, اندر, اندرون, درون, في داخل, داخل A. v. *In.*—*To twist one within another,* پیچ در پیچ تافتن. *To place within,* درون کردن, اندرون نهادن. *Within two or three days,* در عرصه دو سه روز. *Within bounds, within compass,* حد درون.—*From within,* از درون. *To go within,* اندرون رفتن. v. *To enter.*

Within, withinside; در اندرون, بدرون, في داخل.

WITHOUT (*not within*), بیرون, برون, خارجاً A, خارجه, ظاهراً A, براً A, بدر.—(*wanting*), بیدون, بدون, بي, بغیره, بغیر, لا A, بلا A. *Without bounds,* از حد بیرون, بي نهایت, بي انجام, بي انتها, بي اندازه, بي پایان, بي غایت. *Without cause,* بي تقریب, بلا موجب, بلا سبب. *Without doubt,* بي اشتباه, غیر مشکوک, بي ریب. *Without delay,* بي توقّف, بیدرنگ, بلا تأخیر A, بلا امهال A, بلا A توقّف. *Without neglect,* بلا اهمال A. *Without orders,* بي فرمان. *Without order* (*irregular*), بي تدبیر, بلا A ترتیب. *Without hesitation,* بلا تردّد A. *Without proof,* بي اثبات, بي حجّت. *Without asking,* بي طلب. *Without reward,* غیر عوض. *Without advantage or profit,* بلا A فایده, بي سود, غیر مفید. *Without politeness or decency,*

. بلا ناموس و ننگ , نا ظريف , بي ادب و اركان , بي ادب
بي . *Without esteem,* . بي استحقاق *Without merit or skill,*
. اعتبار *Without comparison, without an equal,* , بيمثال
. بي مانند , بي عديل , بيچون , بي بدل , بي نظير , بياقران
With- . بي دانش , بي خبر , بي آگاهي *Without information,*
out understanding, بي ادراك , بلا عقل ‌ـ v. *Ignorant.—*
Without fear, بي پروا , بي باك و پروا v. *Fearless.—*
Without harmony, بي اهنگ , نا هماهنگ v. *Discordant.*
—*Without circumspection,* بي احتياط , غافل ‌ـ , بي بصر , بلا ‌ـ
. بصيرت v. *Imprudent.—Without foundation or permanency,*
. بي مساس , بي بقا , بي بنياد , بي اصل v. Also *ground-*
less.—Without repose, بي آرام .—*Without strength,* بي زور ,
بي , بي طاقت , بي قوت , نا توان , بي مقدار , بي تاب
. زبون , مجال v. *Powerless, feeble.—Without reflexion,*
. بي تأمل v. *Thoughtless.—Without mixture,* بي آميزش ,
بي تنصير , بي عيب *v. Pure.—Without defect,* . بي تشاوش
. بي زوال , بي كم و كاست *Without gratitude, sincerity or*
truth, بي شرم , بي وفا , بي حقيقت *Without shame,* . بي شرم ,
. شوخ , بيحجاب , بيحيا v. *Shameless, impudent.—With-*
out taste, بي نمك , بلا مزه , بي خواني , بي لذت . v.
Insipid.— Without justice, بي انصاف , بلا عدل ‌ـ , بيداد ,
—*Without brains,* بيدماغ .—*Without head or feet,* . بيدام
Without hands or feet, بيدست و پا . بي سر و پا *Without*
a heart, بيدل , بيدل . v. *Cowardly.—Without pity,* بي
. بلا شفقت , بي مرحمت , رحم v. *Merciless, cruel.—*
Without ambition or emulation, بي رشك , بلا غيرت ‌ـ .
Without care or grief, بي غم . *Without hesitation or dissi-*
mulation, بي تردد و تكلف . *Without hatred or dissimulation,* بي
. بي ستاره , بي دولت , *Without success,* . بي كينه و ريا , غش و غل
Without hope, بلا اميد . نا ميسر , بي فراغ *Without*
design, بي غرض , بي قصد و اختيار . *Without employment,*
. بلا قياس ‌ـ , بيحد v. *Idle.—Without measure,* . بيكار
Without bounds, infinite.—Without an owner, بي , بي خاوند
—, ممالك بي مالك *A kingdom without a king,* . مالك
Without trouble, . بي مشقت *Without jesting,* لطيفه بر
. بيهوده , بي معني *Without meaning,* . طرف *Without*
entreaty, without being under the necessity of asking, بي نياز ,
. نا زنده , بي جان *Without life,* . بي منت *Without*
existence, without a being, بي هستي , بي وجود . *Without a*
name, غير اسم , بينام . *Without light,* بي نور . v. *Blind,*

dark.—Without constraint or compulsion, با حسن اختيار , با
Without (unless), مگر , بغير , جز , بجز —. حسن ارادت ,
. اگر نه , لولا ‌ـ , ان لم ‌ـ , والا ‌ـ , الا ‌ـ

To WITHSTAND, مانع , اعتراض ساختن , مقاومت كردن
. مخالفت نمودن , ومعارض شدن v. *To resist, oppose.*

Withy, v. *Willow.—Witless,* v. *Ignorant.*

A WITNESS, گوا , شهد ‌ـ , شهيد ‌ـ , گواه , شاهد ‌ـ ,
مهيمن ‌ـ , قاريت ‌ـ . *To call or take to witness, cite a witness,*
bring witnesses, گواهي آوردن , شاهد گرفتن , استشهاد كردن .
ومشهد كردن , بينت اقامت ساختن , اقامت شهود كردن
. اشهاد ساختن v. *To prove.* *To call God to witness,* يمين
شهادت , گواهي دادن *To witness or bear witness,* . بالله كردن
. مشاهده گفتن , كردن v. *To attest, testify. A creditable*
witness, شاهد عادل , گواه معتمد , شاهد عادل *A false witness,*
. گواه كاذب , دروغ *Witnessed,* . مشهود ‌ـ *Witnesses,*
. شهدا ‌ـ , شاهدون ‌ـ , شواهد ‌ـ , گواهان *Contradictory wit-*
nesses, شواهد مخالف .— *(testimony),* گواهي , شهادت ‌ـ .

A WITTICISM, لطيفه ‌ـ , مسخره ‌ـ , يافه , مزه , بذله ,
. نكته ‌ـ , زيركي , ظريفت ‌ـ

Wittily, ظريفا ‌ـ , زيركانه , با زيركي , با يافه , با مزه ,
. با عقل و فراست , با بذله و لطيفه , با ظريفت

Wittiness, ذهن ‌ـ , ذكا ‌ـ , ذكاوت ‌ـ , مزه داري , لطيفه گوئي ,
. زيركي v. *Wit.*

WITTINGLY *(knowingly),* خبردارانه , ديده و دانسته ,
(by design), —. اگاهدارانه , باخبر , قصدا ‌ـ , بقصد , با غرض ,
. بالقصد ‌ـ

A WITTOL *(contented cuckold),* قلتبان , ديوث ‌ـ ,
. القرطبان ‌ـ *Wittolly,* القرطبان آسا .

WITTY, اهل مسخره , يافه گو , مزه دار , فطين ‌ـ , تيزفهم ,
نادره , لطيفه گو , عارف ‌ـ , ظريف ‌ـ , نكته پرداز , نكته پرور
. گو v. *Ingenious, sarcastick.*

WIVES, زوجات ‌ـ , حلايل ‌ـ . *Marrying many wives,*
كثير النكاح ‌ـ , ضجات ‌ـ *Wives of the same husband,* همشوي
To wive, v. *To marry.*

A wizard, v. *Conjurer, exorcister.*

WO *(grief),* انطراب , قساوت ‌ـ , رنج , غم , الم , اندوه ,
v. دريغ , افسوس , انقباض خاطر , ماتم , تاسه , ملال ‌ـ

Sorrow: also *calamity, misery.*—*Wo to you,* ويل ▲ , ويلك ▲ , ويكث ▲ , وي ▲ , ويب ▲ . *Wo to him,* ويله ▲ . *Wo is me!* ويلي ▲ , هاي مدد ▲ .

WOAD, نوور ▲ , نوورت ▲ , نيل ▲ , تيلج ▲ , وسمت ▲ .

WOFUL, *woebegone,* غم زده , دلفكار , غم خور , رنجدار , الم‌زده , رنج ديده , مضطرب ▲ , ملول ▲ , غمگين , دردناك , اندوهگين , دلتنگ . v. *Sorrowful, mournful, calamitous.*—(*paltry, wretched*), پست وخور , حقير ▲ , ذليل ▲ , دني .—*Wofully,* دلفكارانه , با رنج , با تاسه , غم خورانه , ملولاً ▲ .—(*paltrily*), حقيراً ▲ , صغراً ▲ . *Wofulness,* با دلتنگي , غمكيني , *&c.*

A WOLF, گرگ , ذيب ▲ (plur. اذوب) ; also سرحان ▲ (fem. سرحانت), ابو جعده or ابو حعاده ▲ , ابو غسلت ▲ , ابو رعله ▲ , ابو كاسب ▲ , ابو غطلس ▲ , تنان ▲ , عساس ▲ , دعلج ▲ , شيدمان ▲ , هطل ▲ , ذوبان ▲ , ذيخ ▲ (fem. ذيخت , plur. اذيوخ), سبد ▲ (plur. اسباد), طبس ▲ , اوس ▲ , اويس ▲ , عسال ▲ , نهسر ▲ , واس ▲ , مشان ▲ , لعلع ▲ , عجوز ▲ , سيد ▲ (plur. سيدان), ملاز ▲ , قطرب ▲ , سلق ▲ (fem. and plur. سلقت), نوالات ▲ (plur. نولن , نيلن), اقزل ▲ , اشبت ▲ , تبن ▲ , خمع ▲ , عاسل ▲ , مايس ▲ (plur. مياس), قلوب ▲ , خليع ▲ . *A young wolf,* گرگ بچه , ذعبان ▲ . *A howling wolf,* قاعب ▲ , قواع ▲ . *The howl of a wolf,* وعوعت ▲ . *A place abounding in wolves,* گرگستان , مذاب ▲ , مذيب ▲ . v. Also *Cancer, ulcer.*

Wolfish, wolvish, گرگ مانند , ذيب آسا , موافق اوصاف گرگ . v. Also *rapacious.*

WOLFSBANE, خانق ذيب .

A WOMAN, زن , عورت ▲ , نسا ▲ , لجت ▲ , رباب ▲ , خاتون ▲ , تكين ▲ , حشمت ▲ , قوصرت ▲ . *A married woman,* كذبانو , كدبانو , گذبانو , كدبا , ملك الولي ▲ , عوان ▲ , ثرغامت ▲ , لباس ▲ . v. *Wife.* *A young woman,* صبيه ▲ , عزت ▲ , برهرهت ▲ , دختر , دوخت , دوشيزه . v. *Girl.*—*A woman who has a husband in common with other wives,* باوسني , متقات ▲ , بتانج . *A woman disobedient to her husband,* صجوع ▲ , دلعس ▲ . *A divorced woman,* مختلع ▲ , خلات ▲ , ردي ▲ , زن مطلوق , عورت مهجور , مردوده ▲ . *A pregnant woman,* زن بار دار , حامله ▲ . *A woman in child bed,* زواج ▲ . *A barren woman,* استرون , سترون , سرترون .

A chaste woman, زن پاكدامن , مستوره ▲ , مخدره ▲ , عفيفه ▲ , ذكذكه ▲ . *An impudent or immodest woman,* زن شوخ چشم , عورت شوخ , مشان ▲ , هيعره ▲ , سلقلقه ▲ . *An old woman,* پير زن , عجوزه ▲ . v. Under *old.* *A little woman,* عورت كوچك , حنبره ▲ , خبتل ▲ .

A woman-hater, زن دشمن , عورت كينتوز .

Womanhood, حال عورت , اوصاف زن , نسا ▲ .

Womanish, womanly, زنانه , لايق عورت , واجب النسا ▲ , زن آسا , موافق اوصاف زن .

Womankind, عالم نسا , عالم مستورار , فرقه زنان .

The WOMB (*matrix, uterus*), رحم ▲ , زهدان , آبسته , عجوزه ▲ , گوشه , المستودع ▲ , بوكان , پوكان , اسعم ▲ , يوكان , عدايت ▲ , محبل ▲ (plur. مهابل), متبوا ▲ . *In the mother's womb,* در رحم مادر .

WOMEN, زنان , عورات ▲ , نسوت ▲ , نسوان ▲ , زوايل ▲ , عواني ▲ . *Little women,* نسيت ▲ .

WON, يافته , حاصل كرده , اندوخته . v. *Gained.*

To WONDER, متعجب شدن , عجب ماندن , عجبناك شدن , تعجب نمودن , حيران شدن , متحير شدن , سرگردان بودن , استغراب داشتن , شگفتن .

Wonder, عجب ▲ , تعجب ▲ , حيرت ▲ , شگفت , هكره ▲ , تهكر ▲ , عبرت ▲ . v. *Amazement.*—*A wonder,* معجز ▲ , معجزه ▲ , كرامت ▲ , عبرت ▲ . v. *Miracle.*—*A wonder of wonders,* عجب العجايب ▲ . *Exciting wonder,* عجب انگيز .

Wonderful, wondrous, عجيب ▲ , عجايب ▲ , عجب ▲ , غريب ▲ , حيرت انگيز , عبرت اميز , عجبناك , عجوبه ▲ , بديع ▲ , تعجب آميز , نادر ▲ . v. *Admirable, strange.*—*Of wonderful beauty,* نادر الحسن ▲ . *Wonderful,* عجباً ▲ .

Wonderfully, wondrously, عجبناگانه , عجباً ▲ , با عبرت .

Wonder-struck, حيرت زده , عجبناك , متعجب شده , سرگردان .

To WONT, *to be wont,* معتادي شدن , عادت داشتن , استعمال , روش وخوي نمودن , قاعده گرفتن , پيشنهاد كردن , داشتن . *Wont, wontedness,* عادت ▲ , پيشنهاد , استعمال ▲ . v. *Use, usage, custom, habit.* *Wonted,* معتاد ▲ , موافق حسب قاعدت ▲ , موافق استعمال , مشمول ▲ , پيشنهاد , بقدر العادت ▲ . v. *According to custom.*

To WOO, تعشق ساختن ، عشق نمودن ، ناز و نیاز کردن . v. *To court.*

WOOD (*substance of trees and plants*), چوب ، خشب A (plur. اخشاب ، خشبان) ، هیزم ، هیمه ، حطب A (plur. احطاب) عود A (plur. اعواد ، عیدان) ، توغ . *Dry wood,* طیرخون ، احطاب A ، هشیمت A ، هشیم A ، هیزم . *Fire-wood,* هیزم سوختني . *Wood of aloes,* عود A ، عود A or اود ، مندل ، ششدهان ، کب ، کبا ، داربوي ، راد بوي ، البخور ، صبره ، انجوج ، لفخت ، یلنجج ، الانجوج ، النجج ، یلنجوج ، اللیت A ، الوه A ، قطر A ، رند . v. اود.—*The worst kind of aloes wood,* صبر سمنجاني . *A center for burning aloes wood,* عود سوز . *Aloes wood split or broken for burning,* عود مطیر . —*Brasil or red wood,* بقم A ، ایدع ، چوب سرخ ، چوب برنیان . *Dyed with Brasil wood,* مبقم A.—*Yellow wood,* زرد چوب ، اغار.—*Wood prepared for building,* کرامت A.—*A piece of wood,* وصله A ، کساره ، چوب پاره ، پاره چوب ، سجوره A ، پرو ، جذوت A . v. Chip, lath, fire-wood.—*Shavings of wood,* رند ، رنده.—*A hewer of wood,* هیمه شکن.—*A carrier of wood,* هیمه بار ، هیزم کش.—*To wood or cut wood* (*for firing, &c.*), هیزم کردن ، محتطب ساختن . v. *To hew.*—*A piece of wood with which they rub the back,* مازه ، پشت مازه . *A block or log of wood,* هیزم ، کنده ، هیمه ، زفت . v. *Trunk, log.*—*A pile or stack of wood, a wood-yard,* انبار هیزم ، هیمستان .

A wood (*forest*), غابه A ، جنگلستان ، هیمستان ، جنگل ، کنده ، (plur. مشاجر) مشجر A ، درختستان ، درختزار ، غابت A ، جا ، بیابان . v. *Forest.*

WOODBINE, *woodbind,* سرند ، بوغند ، لبلاب .

A WOODCOCK, یلوایه ، ماکیان بیاني .

WOODED (*supplied with wood*), خشب دار ، هیمه دار ، پر چوب . v. Also *woody.*

Wooden, خشبا A ، اخشب A ، از چوب ساخته ، چوبین . —*Wooden.* *A wooden block on which artificers work,* کنده . *A wooden chest,* زورا . *A wooden corn-fork,* گردبان ، هیزم . *A woodfreter, woodworm,* چوب خوار . v. Under *worm.*

WOODLAND, هیمستان ، جنگلستان ، درختستان .

A WOODLARK, قبرت جنگل ، قبر بیاني . v. *Lark.*

A WOODLOUSE, بنی العیطان A ، بنی الخشف A ، هزارپایه ، فسافس .

A WOODMAN, *woodmonger, woodcutter, woodseller,* هیمه شکن ، هیمه فروش ، چوب فروش ، حطاب A (plur. حطایب ، حطابت). *Woodman,* v. Also *hunter.*

A WOOD-PIGEON, کبوتر جنگلي ، یمام A ، ورش ، ونا . v. *Turtle-dove.*

WOODY, جنگل سار ، درخت سار ، حطیب A ، پر درخت ، مشجر A ، بیاني .

A WOOER, زن خواه ، عاشق A ، طالب زن ، خواستگار ، نیاري نواز ، نوازش گر . v. *Lover.*

Wooing (*subs.*), ناز و نیاز ، نمایش ، خواستکاري ، زن خواهي . v. *Courtship.*

WOOF (*of a web*), پود ، لحمت A ، قیام A ، سدات A ، سدا A ، سدي A . *Cloth with the warp and woof of different colours,* دوپود ، دبود ، دپود . *The woof on the quill in the shuttle,* استاج A ، استیج A . v. *Warp.*

WOOL, پشم ، صوف A ، صاف A ، (plur. اصواف) ، also ریش ، ثلت A ، طثرت A ، لبد A ، جزت A ، حمرقت A ، رعث A ، طوف A . *Coarse or uncombed wool,* پقام ، قرد A . *Any thing stuffed with wool,* پشماگند ، بابه . *Fine soft wool* (*of camels, goats, &c.*), وبره A ، تغتیک A ، خبیر A . *Bearing wool,* پشم دار ، صایف A . *Abounding in wool,* (*as sheep, &c.*), موسب A ، وبر ، معبر A . *Plucking off wool* (*also teasing it*), نفش A ، لبد A . *To card or tease wool,* پشم زدن ، حلج کردن ، ندف ، صوف ساختن . *A quantity, lock, or flock of wool,* کنده پشم ، عبعبت A ، کاردو ، صوفت A . *A claw of wool,* — *Wool* (*also cotton or raw silk*), *put into an ink-holder,* پشم ، لیقت A ، بوهت A ، صوفت الدوات A ، دوات . *To shear wool,* پشم بریدن . *Wool-shears,* کاردو . *A dealer in wool,* پشم فروش ، صواف A .

Woollen, صوفت A ، صوف A ، صاف A ، پشمینه ، پشمین ، بارچه پشمینه . *Woollen cloth,* از پشم ، اصوف A ، صایف A ، بارچه صوف ، لبد A ، بانات A.—(*broad cloth*), *A piece or patch of woollen,* لبدت A . *A piece of coarse woollen stuff,* نمد پاره . *A cloak or any upper garment of woollen,* خسي A ، قباغند ، قباغند A.— *A garment of napped woollen,* نمد A . *A garment of thick woollen stuff,* لباس عیهب ، نمد A.—

A woollen tassel, رعث A. *A woollen-draper,* پشمینه فروش، صوّاف A.

Woolly (bearing wool), صایف A، پشم دار. *(resembling wool),* صوف آسا، مثل پشم. *(covered or clothed with wool),* با صوف پوشیده. *(having the quality of wool),* پشمي.

A WORD, سخن، کلمه، کلام A، لفظ A، لغت A، قول A؛ حرف A، قال A، قیل A، مقال A، مقالت A، نقیت A. *The word of God,* کلمة الله، غذمت A، زجمت A. *In a word,* حاصل الکلام A، کلام خدا، قال الحق A. *Not a word! (silence),* بالجمله، مختصر کلام، خلاصه کلام بعینه A. *Word by word,* کلمه بکلمه، خب باش، خاموش. *A foreign word adopted into a language,* دخیل A.—*Words,* لغات A، الفاظ A، لفظات A، کلم A، کلمات A؛ سخنها، مقلات A، انفس A، انفاس A، قیل وقال، اقوال A. *Words and actions,* سخنها وکارها، فعل ومقال. *In word and deed,* فعلاً وقولاً A. *Foolish words,* سخن بیهوده، کلام بي معني. *Soft, sweet, agreeable words,* سخن شیرین، یاوه، یاوه. *Mystick words,* کلام حکمت انتما. *To make words (haggle in a bargain),* سخت بازاري کردن.—*To have words with one,* سخن با کسي برافکندن. *To throw one's words in his teeth,* رد کلام کردن. *To keep one's word,* وفا کردن، وفا دار شدن، عهد ووفا ساختن. *To use harsh words,* نموسي، دشنام دادن، سخن درتم آمیز گفتن، شتوم گفتن، ذم وغمز زدن.

To word, کلام کردن، تلفظ کردن. v. *To express.*

To WORK, کار کردن، عمل کردن، شغل کردن، معامله کردن، ورزیدن، وشکردن. v. *To labour, toil: manufacture, form, fashion.*—*To work or ferment as liquors,* جوش کردن، ترشیدن. *To work with a needle,* نقش کردن، مخمل ساختن، مضرکردن. v. *To embroider.*—*(produce an effect),* اثر کردن، تأثیر کردن، گنده کردن، طراز ساختن، طرازیدن.—*To work as a purge,* شکم راني کردن. *To work or prevail upon,* اغرا ساختن، القا کردن، متوجه کردن، انگیختن. v. *To wheedle, induce, persuade.*—*To work out (effect by toil),* از سعي جمیل برداختن، جد وجهد کردن. *(to erase, deface),* نسخ ساختن، محو کردن. *To work up (irritate),* اغضاب، برانگیختن، تحریض کردن. *(to stimulate),* غضبناک ساختن. v. *To raise.*—*To set on work,* کار کاردادن، برخیزانیدن، کارفرمودن، وباردادن. v. *To employ.*

Work, کار، کردار، کاروبار، کاربار، عمل A، معاملت A، مصلحت A، فعل A، امر A، کیا. v. *Action, act, deed, business, labour, toil.*—*Work or embroidery,* نقش، نقشبندي، نگارش، طرازه. *He was at work,* درکار بود، بکار مشغول بود. *Skilful at work,* کارآموز، کارآزموده. *Diligent at work,* کارکن، کاربند، کارپرورده، کار آگه، آگاه. *Performing work,* کارکنان، کارکن، کارگر، کارساز، کارگذار، کاربران.—*A work-fellow, one engaged in the same work,* همکار، همساز.

A worker (in comp.), گر، کار، ساز.

A workhouse, workshop, کارخانه، کرخانه، پیشه گاه، کربه، دستگاه. v. *Shop.*

A working-day, work-day, روز کار وبار، یوم العمل A.

A workman, worker, کارگذار، کارگر، صنّاع A، کسبي، ادم، صانع A، عمال A، رنجبر، دستکار، پیشهکار، کارکن، پیشهور، صنعت. v. *Tradesman, labourer. Artist, artificer.*—*Workmanly, workmanlike,* دستکارانه، کارگرانه.

Workmanship, کارگري، دستکاري، کار، کردار، صنعت A، صناعت A، پیشه، کارگذاري. v. *Work, art, skill.*

The WORLD, جهان، عالم A، دنیا A، دهر A، گیتي، گیهان، روزگار، زمان A، زمانه A، گردون، خیعوره، عجوزه A، غروره A، کون ومکان A، سپنج، ایدر، دوره A، دیرباز. *A division of the world,* کشور، بربر، خناور. *The four quarters of the world,* چهار کشور، ربع مسکون A، افاق A. *This world (the present life),* این جهان، عالم شهادت، دار، حیات عاجلت، دار فنا، دار البوار A، غرور ومحنت. *The next world,* آن جهان، آخرت A، عالم بالا، عالم ارواح، آخري، عالم غیب، دار البقاء، کشور بقا، حیات اجلت A، سراي سرور. *The present world and the next,* این جهان وآن جهان، دو جهان، دارین A، الدارین A، دنیا وآخرت، کونین A. *Relating to this world and the next,* دنیوي واخروي. *The whole world,* اطراف واقاق، اطراف عالم، اقطار واطراف عالم.—*Adorning the world,* جهان آرا، عالم آرا. *Illuminating or inflaming the world,* جهان افروز، عالم افروز، جهانتاب، عالم سوز. *Conquering the world,* جهانگیر، جهان کشا، عالم گیر. *The protector of the world,* جهان بان. *The king of the world,* شاه عالم، شاه جهان. *The asylum of the world,* جهان پناه. *Possessing the world,* جهاندار. [The above are proper names, adopted in general, by sovereign princes on ascending the throne.]—*Knowing the world,* جهان دیده، اهل روزگار. *Known to all the world (celebrated),* مشهور عالم، بعالم مشهور. *In the world of fancy*

(in a reverie, dreaming), درعالم مثال . *The way of the world,* عادت دوران . *An inhabitant of the world,* جهاني (plur. اجهانيان), اهل دنيا . *For all the world (exactly),* نقطه بنقطه , كمال مرتبه .

Worldliness, طمعكاري , طمع A , زمانه پرستي , دنيا پرستي , ناكسي . v. *Avarice.*

Worldly (relating to the world), دنياوي , دنيوي . *(attached to wordly things),* طمعكار , زمانه پرست , دنياپرست , ناكس , دني . v. *Avaricious.—Worldly goods,* مال دنياوي . *A worldly-minded man,* زمانه پرست , دنيا پرست . *Worldly-minded people,* دنيا پرستان , زمانه پرستان .

A WORM, كرم , دود A , دودت A (plur. ديدان , ادواد). *The silk-worm,* دود الحرير A. v. *Silk-worm.—A maw-worm,* خرك , حيت A , دود بطن , شجاع الجوع A , كرم شكم . *The glow-worm,* كرم شب تاب , نغفت A , نغف A , خركبوته . *An earth-worm,* امعاء الارض A , خراطين A , كرم خاك , دود ارض , حيت A , خرك , خركبوته . *A ship-worm,* پت , بريمه , ايرك , زيو A , مرفه , پيچك , پيچ . *A worm that knaws wood, furniture, &c.),* چوب خوار , قتع A , زيو A . *A tree-worm,* قادحت A . *A fruit or herb-worm,* قنك A , يسروع A , اسروع A (plur. اساريع).—*A worm with many feet, a palmer-worm,* هزارپا , صدپا , ششپا . *A dung-worm,* مكس , *A river-worm,* كوره . *A corn worm,* البرقا . *Worm, bred in meat from putrefaction,* گوشت حيت , دفر A. *Infected or swarming with worms, wormy,* كرم دار , مدود A , مديد A . *A worm (or screw),* پيچ .

Worm-eaten, كرم خورده , رميم A . v. *Old, rotten.*

WORMWOOD, افسنطين or افسنتين , افسطين رومي , چنچك , جاجك , گلو .

WORN, *worn out,* مسحوق A , سايده , فرسوده , كهن , كهنه , منسحت A , غاضف A . *Worn down by the feet,* پايمال , پاي خوست , پا خوست . *Worne (as dress),* پوشيده .

To WORRY, v. *To harass, teaze, torment.*

Worse, بدتر , زبونتر , اشر A . *To make worse,* بدتر كردن . *To grow worse,* بدتر گرديدن , زبونتر شدن .

WORSHIP *(religious adoration),* پرستش , عبادت A , اعتباد A , طاعت A , سجده A. *The worship of one God,* توحيد A . *Divine worship,* عبادت خدائي . v. Also *adoration, reverence, respect.* *A place of worship,* پرستشگاه , عبادتگاه , مسجدگاه . v. *Church, temple, mosque.*

To worship, پرستيدن , پرستش كردن , عبادت نمودن , اعتباد كردن , سجده ساختن , رعايت نمودن , تعظيم كردن . v. *To adore, reverence, respect, honour.*

Worshipped, معبود , پرستيده A , مرعي A .

Worshipful, مستوجب التعظيم A , واجب الرعايت . *Worshipfully,* بارعايت , با التفات واعتبار . v. *Reverently.*

A worshipper, پرستنده , پرست (in comp.) — , راعي A , عابد A . *A worshipper of God,* خدا پرست , عبادتگر , متعبد A . *A worshipper of idols,* بت پرست . *A worshipper of fire,* آتش پرست , آذركيش , آذركشب , گبر . *A worshipper of the sun,* شمس پرست , آفتاب پرست . *A worshipper or admirer of himself,* خود پرست .

WORST, بدترين , زبونترين , اشر A .

To WORST, شكست دادن , شكستن , منهزم و تارومار كردن . v. *To defeat.—Worsted,* شكسته , مغلوب A , منهزم A , مهزوم A .

WORSTED *(spun wool),* پشم ريشته , پشم تافته , صوف A . *A clew of worsted,* كندد پشم .

WORTH *(price, value),* قيمت A , ارزش , بها A , ارج . —*(excellence),* فضل A , فضيلت A , شرفيت A , كمال A , استحقاق A , استعداد , لياقت A , مهارت A , يگانگي , بينظيري . v. *Virtue, worthiness, merit: importance.*

Worth (equal in price or value), همقدر , همبها , معادل A , همسر , همبازي . v. Also *worthy.*

Worthily, لايقانه , با لياقت , با استعداد , بطور شايسته , بوجه سزا , با سزاواري , مستوجباً A , بالواجب .

Worthiness, سزاواري , لياقت A , شايستگي . v. *Worth, excellence.*

Worthless, بي قدر , ناكاره , نابكار , ناكس , حقيره , غيرحرمت , بي اعتبار , بي لياقت , ناشايسته , پست , خوار , حقير A , ناستوده , ناسزا , بي سزاواري , ناكريم , ذليل A , كمترين , كمينه , دني A , دون , خاكسار , فرومايه , المقدار , خسيس A , بد نژاد , بي سروسامان , افكنده . v. *Mean, vile, unworthy.*

Worthlessness, عدم , حقارت A , بي قدري , كم قدري , مذلّت A , ذلّت A , دوني , ناكسي , پستي , خوري , فتيلات , صغار A , عدم اعتبار و التفات , خسيست A , خساست A . v. *Meanness, vilexes, baseness.*

Worthy (deserving), مستوجب A , واجب A , مستحق A , سزاوار , فنو , شريف A , حقيق A , روا , اندرخور , سزا , لايق A . فضيلت . v. Also *valuable.* — (*suitable, proper, becoming*), محلّ A , مستوجب A , واجب A , شايسته , لايق A , مستاهل A , مستعدّ A , سزا , سزاوار . *Worthy of honour or respect,* مستوجب اعتبار و التفات , واجب الرعايت A , واجب النظر . *Worthy of reward,* واجب العوض A . *Worthy of empire,* مستحق دولت . — مستوجب الثواب A . *Worthy to be obeyed,* واجب الاتباع A . *Worthy of death,* واجب القتل A . *Worthy of being hanged,* واجب الصلب A . *Worthy of damnation,* مستحق قهر مطلق . *Worthy of compassion,* مستوجب عفو , لايق مرحمت , واجب الترحم A , و مغفرت . *Worthy of execration,* واجب لعنت . *Worthy of contempt,* مستحق و مستعد التذليل A . *To think worthy,* روا انديشيدن , لايق پنداشتن .

A worthy, ادم , مردم كريم , مرد نيكوكار , صاحب ظهور , بهادر وكريم الخلاق . v. *Hero.*

To wot, v. *To know.*—*Wove, woven,* v. *Weaved.*

WOULD. v. *Grammar.* *Would! would that!* كاش , كاشه , كاشا , كاشكه . *Would to God!* خداكند .

WOUND (*rolled up or round*), دانيده , پيچيده , گردانيده . — مداور كرده شده , پيچا پيچ (*rolled, as a hank of thread, &c.*) . بدسته پيچيده , توشيح كرده شده .

A WOUND, زخم , جراحت A (plur. جروح .) جرح A , لتم A , (كلوم , كلام .plur) كلم A , زخمكاري , خستگي , ريش , خار خار , نكايت A , خيم A , ياروي , كلول A , كلوشه , (قروح .plur) قرح A , ولانه , تالث A , تعقبيت A . شنجود , زخم سهمناك . *A mortal wound,* داشمت A , قرحت A , ضربت بكر , جراحت مرگ آور . *A wound in the head,* سرينه . *A wound penetrating to the brain,* دامغت A , شجّت A , سمحق A , لاميت A , ملطات A , ملطا or ملطي A (plur. شجوج .) *A slight wound on the head,* مفرشت A . *A wound in the hand,* بعتة A . *A wound with the nails,* شخنود , خراشش . v. *Scratch.*—*An old wound,* ناسور A , ناشور A . *Blood flowing from a wound,* دامعت A . *Blood dropping from a wound,* داميت A . *A wound which cannot be stopped bleeding,* جرح تعار . *The scar of a wound,* نشان جراحت , داغ زخم . v. *Scar.* *The beating pain of a wound,* ضربان , ابح A . *A wound for which no punishment is fixed,* خماشت A . *One who cures wounds,* جرّاح A . v. *Surgeon.*—*A tent for wounds,* فتيل A .

To wound, جرح ساختن , جراحت دادن , زخم كردن , ريش خستن , ريشدار كردن , زخم زدن , مجروح نمودن , تكالم ساختن , تكليم كردن , انجيدن , تجريح ساختن , دادن عقر كردن , مجارحت ساختن , تدميت كردن , شنجودن . نكايت دادن .

Wounded, ريش دار , زخم خورده , زخمدار , زخم يافته , مقروح A , مكلوم A , شنجوده , مجترح A , جريح A , مجروح A , زخم خوردن , منعقر A , وخيض A , مدبور A . *To be wounded,* شجاج , جراحت يافتن , زخم يافتن . *To be incurably wounded,* بي علاج داشتن .

To WRANGLE, مناقشه كردن , خرخشه كردن , قضيه كردن , اختشام , ستيزه كردن , منازعت ساختن , خصومت كردن , لجاج كردن , ساختن . v. *To dispute, quarrel.*

A wrangle, خصومت A , مناقشه A , خرخشه , قضيه A , نزاع A , منازعت A . v. *Dispute, quarrel.*

A wrangler, اهل خصومت , اهل مناقشه , قضيه كننده , خرخشه كننده .

To WRAP, *wrap up,* لف , ملفوف كردن , لفافه كردن , در كم بستن , تلفيف ساختن , كردن . v. *To roll up, involve: comprise, contain.* *To wrap in a winding sheet,* نكفن كردن . *Wrapped,* در پيچيده , ملفوف A , لفافه كرده . — *A wrapper (one that wraps),* ملفّف A , لفافه كننده . — (*that in which any thing is wrapped*), لفافه A .

WRATH, قهر A , غضب A , خشم . v. *Anger, fury.*

Wrathful, غضبان A , متغضب A , غضوب A , غضبناك , قهرآلود , پر قهر , خشم ناك , خشم گين . v. *Angry, furious.*

Wrathfully, باخشم , خشمناكانه , با قهر , غضباً A .

Wrathless, بي خشم , بي غضب , بي قهر .

To WREAK (*vengeance*), كين گذار شدن , انتقام بردن , كين توختن . v. *To revenge.*

Wreakful, کین توز. v. *Revengeful.*

A WREATH (*any thing curled or twisted*), پیچش ، پیچ ، تاب ، عوج A. — (*a chaplet*), تاج گل ، پساک ، استفان A ، بلون. v. *Garland.*

To wreath, پیچیدن ، پیچانیدن ، پیچ کردن ، پیچ در پیچ ساختن ، پیچا پیچ کردن ، پیچان نمودن. v. *To curl, twist, intertwine.*—(*to encircle with a wreath*), با استفان آراستن ، با گردا گرد سر بلون بستن ، تاج گل دور کردن.

Wreathed, wreathy, پیچیده ، پیچ در پیچ ، پیچان ، تافته.

WRECK, شکستگی ، تباهی ، انهدام A ، هلاک A ، هدم A ، تخریب A. v. *Ruin, destruction*: also *shipwreck*. — *To wreck*, v. *To ruin, destroy*: *shipwreck, to be shipwrecked*. — *Wrecked*, v. *Ruined, shipwrecked.* *The danger of being wrecked*, خطر غرقاب ، بیم موج.

To WRENCH, *wrest* (*to pull or twist by violence*), بزور پیچیدن ، بزور تافتن ، بزور کشیدن ، بزور گرفتن ، مسیدیدن. v. *To distort, extort, sprain.*

A wrench, wrest, پیچ ، پیچش ، تاب. v. *Distortion, sprain.* *Wrenched, wrested*, پیچیده ، تافته. v. *Distorted.*

To WRESTLE, کشتی کردن ، کشتی گرفتن ، مصارعت کردن ، ممارست کردن ، تمار ساختن ، مرار کردن ، نحصت ساختن ، خفس کردن ، عیاص ساختن. v. Also *to struggle, contend.*

A wrestler, کشتی گر ، کشتی گیر ، کشتی باز ، مصارع A ، پهلوان ، کندوارد ، عرکث A (plur. عرکون)، شجعان A ، یال ، مغث A ، عرنت A ، پنجه گیر.

Wrestling (*subt.*), کشتی ، مصارعت A.

A WRETCH (*a poor man*), مسکین A (fem. مسکینت ، plur. مسکینات ، مساکین)، مستمند A ، فقیر A.—(*a worthless fellow*), حقیر A ، ناکس A.

Wretched, unhappy (*miserable*), پریشان ، شوریده ، آشفته ، مضطرب A ، منتشر ، سراسیمه ، بیچاره ، بی نصیب ، مستمند A ، مسکین A ، شقی A ، کم بخت ، سیاه بخت ، سیاه روز ، بد حال ، بیخسته ، نا مراد ، مغلاک. v. *Poor, calamitous.* — (*contemptible, mean*), پست و خور ، حقیر A ، ناکس ، ذلیل A ، دنی ، مذمّ A ، نا مرغوب. v. *Worthless, infamous, base.*

Wretchedly (*unhappily*), مستمندانه ، بی چاره ، مسکیناً A. v. *Miserably.* — (*meanly, despicably*), با حقارت ، بطور پست و خور ، ناکس ، بوجه ، ذلیلاً A.

Wretchedness (*misery*), پریشانی ، بی چارگی ، شوریدگی ، سراسیمگی ، اضطراب A ، آشفتگی ، انتشار A ، مسکنت A ، درماندگی ، مستمندی ، شقاوت A ، کم بختی ، بی نصیبی ، بد بختی ، زوال A ، سیاه روزی ، فلاکت A ، مخافقت A. — (*contemptibleness, baseness*), کمینگی ، پستی ، خواری ، فرومایگی ، حقارت A ، حال پست و خور ، ذلت A ، مذلت A ، دونی ، دنی ، حال. v. *Pitifulness.*

To WRIGGLE, جنبیدن ، لیزلنجیدن ، تنغّض کردن.

Wright, v. *Carpenter, artificer, workman.*

To WRING, پیچیدن ، پیچ کردن ، تافتن ، تاب کردن ، فشردن ، افشردن. v. *To twist.*—(*to squeeze, press*), برتافتن ، بزور.—(*to extort*), بشخودن ، مسدیدن ، پالودن ، شکنج کردن ، برکشیدن ، عسف کردن ، شکنجیدن ، پاهکیدن ، پاهک دادن. v. Also *to writhe, torture, harass, distress, distort.* *To wring water out of clothes*, آب از جامه برتافتن.

A WRINKLE, چین ، شکن ، آژند ، آژنگ ، شکفه ، کلج ، انجوغ ، انجوخ ، انجوخه ، انجوح ، شین A ، معلوي A ، غضون A ، مطاوي A ، شکنها ، چینها ، غضن A. *Wrinkles*, کلج ، کریج A ، کریجه A. *The wrinkles in the roof of the mouth*, شکنهای کام. v. مبناة. *A brow full of wrinkles*, جبین پر چین. v. مضمرت. *Without a wrinkle*, بی تا ، بی چین ، غیر شکن.

To wrinkle, چین انگندن ، چین دار شدن ، پرچین ، گشتن ، خوشیدن ، انگار گردیدن ، انجوختن ، پر پیچ و شکن گردیدن ، انجوفتن. *To wrinkle or cause to wrinkle*, چین کردن ، پرچین کردن ، پر شکن ساختن.

Wrinkled, چین دار ، پرچین ، پر شکن ، انگار ، انجوغ ، انجوخته ، انجوفته. *Wrinkled in the belly*, نغاض البدن A.

The WRIST, پیوند دست ، بند دست ، خرده دست ، سر دست ، رسغ A. v. ساعد.

Writ, v. *Scripture, writing.*

To WRITE (*perform the act of writing*), نوشتن ، ترقیم کردن ، رقم کردن ، تحریر کردن ، نناشتن ، نگاریدن ، کتب کردن ، مسطور ساختن ، زیر نمودن ، نمق ساختن ، تسطیر کردن ، تسوید ساختن ، تنمیق کردن ، استطار ساختن ، خط کردن ، تمنمه کردن ، وحی ساختن ، تخطیط کردن ، تصویر نمودن

ساختن , ترقیم کردن , تزبیر ساختن — *To write to one another,* تکاتب کردن , مکاتبه ساختن — *To cause or order to write,* نویسانیدن , تخطیط کردن , تکتیب ساختن . *To teach to write,* مکتب کردن . *To write (compose),* انشاء کردن , تصنیف کردن . *To write a book,* کتاب تصنیف کردن , اکتتاب , کتب ساختن , سطارت کردن , کتابت ساختن کردن . *To write a letter,* خطّ نوشتن , نامه نوشتن . v. Under *letter.* — *A copy to write by,* مشق A.

A writer (one who practises the art of writing), نویسنده , منشي A , نگارنده , محرّر A , راقم A , انویس *(in comp.* رسّام A , سافر A , دبیر A , کاتب A . v. *Secretary.*—*A fine writer,* خوش نویس .—*(an author),* مصنّف A , مؤلّف A , اثرطراز , سخنسرا , حاکي A , نقلبند , منشي A . v. *Historian.*

To WRITHE, پیچیدن , پیچان شدن , پیچ و تاب کردن , تافتن , برتافتن . v. *To twist, distort, wring, wrest.* —*To writhe in agony,* تمرّغ کردن , متمرّغ شدن . *To writhe as a serpent,* پیچ در پیچ شدن , تلظلظ ساختن , نصناص کردن , تقوّر کردن , ملوات نمودن .—*To cause to writhe,* پیچانیدن , تاب کردانیدن .

Writhing (subs.), پیچ , پیچ و تاب , پیچش , تلظلظ A , نصناص A , تقوّر A , ملوات A.

WRITING *(part. present),* نویسان , کاتب A , مکتتب A , مزبر A . *Writing (subs.),* نوشت , راسم A , راقم A , کتابت A , کتب A , تحریر A , ترقیم A , رقم A , نوشتن نگارش . *(composing),* تصنیف A , انشاء A . *Writing and reading,* نوشت و خواند . *A writing (written instrument),* تمسّک A , خطّ A , عهد نوشته , نوشته , مکتوب A , قباله A . *A writing-master,* استاد نوشتن , مکتب A , خواجه دبیرستان . *A writing-school,* دبیرستان , مکتب A , مکتب خانه , دبستان . *A writing of authority,* دستور . v. *Record.*—*A writing signed by a judge or notary,* وصر A , وصرت A , سجل A. *Fine writing,* خوش خطّ , تحریر A . *Hand-writing,* دست خطّ . *The royal hand-writing,* دست خطّ همایون , دست شریف. *Writings,* مکاتب A , ارقام A , اراقم A . *The sacred writings,* المکتوب A , الکتاب A . v. *Scripture.*

Written, نوشته , مرقوم A , مکتوب A , مسطّر A , مسطور A , مکتتب A , مقیّد A , قلمزده , رقمزده , مزبور A , محرور A . *Above-written,* مرقوم A , مسطور A , مزبور A , مسفور A . v. *Above-mentioned.* — *Written or signed by a judge,* مسجّل A . v. Also *dated.*

WRONG *(subs.),* ظلم A , حیف A , غدر A , تعدّي A , جور A , جفا A , ستم , تعرّض A , زیان , ضرر A , زبردستي , صواب , ناحق , A فنان . v. *Injury, error.*—*Right and wrong,* و خطا .

Wrong (not right, bad), ناراست , نادرست , ناصحیح , ناخیر , ناحقّ , خلاف حقّ , شر A , شریر A , نامستقیم , نا ناخوش , ناصواب , ناواجب . *(unsuitable),* ناموافق , نا لایق , نامناسب , ناراست , ناهماهنگ , بي موافقت , بي نسبت . v. *Unfit.* — *Right or wrong,* چار ناچار , حقّ ناحق , گاه بیگاه , راست یا ناراست , یا خیر یا شرّ , لایق یا نا لایق .

To wrong, ظلم کردن , جور و جبر نمودن , ستم کردن , جفا تعدّي و اضرار , اذیت کردن , رنجیده و رمیده کردن , ساختن غدر کردن , رسانیدن . v. *To injure.*

Wronged, ستم دیده , ظلم خور , منظلم A , مظلوم A , مقهور A , پایمال , متظلّم A , مضیم A , ستم دیده , جور و جبر یافته , زوریده , زور و جفا خور , مستضام A , ضمیم A , مهتضم A , الدنف A , مجفو A , مجفي A , فرومانده , پاي خوست , قهر و تعدّي پذیر .

A wronger, متعدّي A , ستمکار , ظالمکار , جاني A , غدّار A.

Wrongful, ناحقّ , خلاف معدلت , اعتدا ساز , بلا انصاف A. v. *Unjust, oppressive.*—*Wrongfully.* بي عدالت , بلامعدلت A , با اعتدا , بي انصاف , بلا حقّ A .

Wrongheaded, خود سر , کج رو , کج خیال , سرکش , سبکسر , بي عقل . v. *Perverse.*

Wrongly, v. *Wrong, wrongfully.*

WROTE, نوشته . v. *Written.*

WROUGHT *(made, done, performed, effected),* ساخته , کارکرده , مفعول A , معمول A , مصنوع A , پرداخته , کرده کاریده . *(laboured, done with care and difficulty),* با سعي , با تعب و مشقّت مصنوع , جمیل ساخته . *Wrought up (excited, produced),* انگیخته , برانگیخته , معلول A . *Wrought upon (influenced, actuated),* مغري A , انگیخته , قدم بقدم , برانگیخته , برخیزانیده . v. *Stimulated.*—*(agitated, disturbed),* آزرده شده , رنجیده , مضطرب A . *Wrought (in the loom*

A منسوج . *Wrought with gold,* زرباف ، زربفت ، زر ، پارچهٔ زرباف *Garments wrought with gold,* . منسوج A مسوجات . *Wrought (embroidered),* نگاریده ، طرازیده ، دست آموز *Wrought (managed tamed),* — . با نقش آراسته . رام ساخته.

WRUNG, پیچیده ، تافته .

WRY, کج ، خم ، کوژ ، کژ ، A معوج ، A اعوج ، A منحني ، خم ، A مایل ، ناراست ، ناهموار . v. *Crooked.—Wry-nosed,* کج بیني . *Wry-necked,* کج گردن .

Y.

Y is expressed in Persian and Arabick by ي ; as ياري *yārī*, *friendship ;* يعني *yaʿnī, that is to say, viz.*

A YACHT, قسم جهاز ، پرنده ، A صلغت ، A خلي ، A خليت ، A قلس .

A YARD (*inclosed ground adjoining to a house*), A صحن ، A ساحت ، A حيطه ، A حولي ، حيزه ، توشمان . v. Also *Court, quadrangle. A yard before the house,* پیشگاه ، پیشطاق ، پایگاه *A back yard,* پائین گاه . —(*where rubbish is thrown*), ابشتگاه ، کرد دان ، A حوب . *A court-yard in caravanseras, inns, &c.* (*where burdens are deposited or loaded*), بارگاه . — *A yard* (*measure of length*), گز ، A ذرع ، اندازه ، A ذرع ، ارش ، اریش ، شامان ، اندان . *A measure of two yards,* A قامت . v. *Fathom. Sail-yards,* انتنا ، ارتنا ، سرن . v. Also *pudendum.*

YARN, رستهٔ خام ، تار ، پود ، ارغاج ، سکا . v. *Warp, woof, thread.*

A YAWL, قسم کشتي ، A بوصي . v. *Pinnace.*

To YAWN, فاژیدن ، خمیازه کردن ، دهن کشادن ، فسار ، ثوبا ساختن ، ناژکردن ، آسا کشیدن ، غمیار ساختن ، کردن نفجیدن . v. *To gape.*

A yawn, yawning, فاژه ، خمیازه ، فسار ، ناژ ، دره ، فاژ ، فنجا ، پلسک ، آسا ، A ثوبا ، یازه ، یاز ، خمیاز ، غمیار ، نفجام .

YE, شما ، شمایان ، A انتم ، A انتن .

To YEAN (*bring forth as sheep, &c.*), نتیج کردن ، نتاج نمودن . —*Yeaned,* منتج . —*A yeanling,* v. *Lamb.*

A YEAR, سال ، A سنة ، A سن ، A عام ، A دهر ، A حجة ، A جهير ، A قرن ، A حول ، A حقبت . *A solar year,* سال شمسي ، شمسيه ، سنهٔ شمسيه *A lunar year,* سال قمري . *This year,* امسال ، امسن ، این سنه ، A العام . *Leap year,* سال کبیسه . *Another year,* سال دیگر ، عام دیگر . *Next year,* سال آینده . *Last year, the year immediately preceding,* سال گذشته ، پارسال ، سنهٔ سابقه . *The year before last,* پریسال ، پیرارسال ، پرارسال ، پراریر ، پراریز . *The two last years,* سال گذشته و پیوسته . *The third year from the present,* A تباقب . *The fourth year from the present,* A متبقب . *The new year,* سال نو ، نو روز ، A راس السنة ، خرزان . *An entire year,* A حجيرت . *Every year,* هر سال . v. *Yearly.—From year to year,* سال بسال ، سال در سال ، سنه بسنه .—*Years,* سالها ، A سنوات ، A سنون ، A سنين ، A اعوام ، A احوال . *A man a hundred years old,* پیر صد ساله . *Laden with years,* سالدار ، سالدیده . v. *Old.—One year old,* یکساله . *Two years old,* دوساله . *Three years old,* سه ساله . *Four years old,* چهار ساله . *Of few years,* خورد ساله ، اندک ساله . *In the years of youth,* در اعوام طفولیت ، جواني ، در سال . —*A plentiful year,* سال فراخ . *A barren year,* قحط ، سال ، کاحک ، سنهٔ A مقرشت ، سنهٔ ، سال عزا . *A severe year (for cattle, &c.),* A جاوت ، جداع ، A ابکت ، A ازام . *To agree or bargain by the year,* مسانات کردن ، مسانهت ساختن . v. Also Vol. I. سال ; and سنة .

A yearling, یکساله ، A حول .

Yearly (every year), درسال ، A کل سنة ، هر سنه ، سنوي ، ساليان ، سالیاني ، سالگاني ، سالانه ، سالکي . (*lasting a year*), —. یکساله ، سالانه *Yearly (annual),* سنه باقي ، سال دوم (*perennial*), هرساله . *A yearly pension,* ساليانه ، A مسانهت .

To YEARN (*feel compassion*), شفقت داشتن ، مرحمت داشتن ، بشفقت آمدن . v. *To compassionate : also to grieve, vex,*

Yeast, v. *Yest.*

A YELL, غریو . v. *Shriek.—To yell,* غریو زدن . v. *To shriek, howl.*

YELLOW, زرد ، A اصفر ، A صفرا ، زرداب ، زرجون . *Of a deep yellow,* زرد زرده ، زردگي ، A فاقع . *A wood for dying yellow,* زرده چوب ، زرده چار ، A زريره . *To be or*

become yellow, زرد شدن ، اصفر گشتن ، عنودن ، غنویدن .
To make yellow, تصفیر کردن ، زرد ساختن .

Yellowish, مایل بزردی ، اندک زرد ، زرد چرده ، زردفام ، زردبوز ، زردبور ، زرده ، سرخ زرده . *Yellowishness,* زردک A ، فقیرت ، زردکی .

Yellowness, زردی ، صفرت A .

To YELP, نبح کردن . v. *To bark.*

YES, بلی ، آری ، بلی A ، نعم A ، بله ، فرضا A ، اجل ، ان A .

YEST, کفک جعت . *Yest (or leven used in raising bread),* خمیر A ، مایه .

YESTERDAY, روز گذشته ، دیروز ، کربا ، امس A ، الامس A ، بالامس A ، البارح A . *Yesterday evening or yesternight,* دشب ، دوش ، دیشینه ، بارحه A ، مساء امسن A ، عشي امس A . *Yesterday morning,* صباح دیروز .

YET, اما A ، ولیکن A ، لیکن A ، لکن A ، ولیک ، والا A v. *But, still. (hitherto),* هنوز ، تاحال ، تاهنوز ، تا این وقت ، تا این زمان ، الی الان A . *(over and above),* علاوه A ، بلا A ، فوق A ، بلا آن . v. *Beside.—Once more,* دیگربار ، باز . v. *Again.—(after all),* باوجود ، آخرالامر A ، پس ، پس از آن ، معهذا A . v. *Nevertheless.*

To YIELD *(produce),* پیدا کردن ، حاصل دادن ، فایده و ، نتاج آوردن ، بر دادن ، منفعت بردن . *(to exhibit to view),* نمودن ، ظاهر کردن ، پدید کردن . v. *To show.—(to grant permission),* اجازت دادن ، دستور بخشیدن . v. *To allow, permit.—(to give up),* دست بردار شدن ، حواله کردن ، سپردن ، عرضه اطاعت نمودن ، تسلیم کردن ، تسلیم ساختن ، بدست . *To yield up one's self,* خودرا تسلیم کردن ، گردن نهادن . v. *To submit.—To yield to reason or argument,* قبول کردن ، از حجت برهان ساکت ماندن ، از دلیل برهانی ملزم شدن . *To yield up the ghost,* جان روی سلطنت خاموش شدن ، سپردن ، روح تسلیم کردن ، آخر نفس زدن . v. *To die.—To yield (to be inferior in excellence),* کم قدر شدن ، کمتر بودن ، اسفل شدن . v. Also *to comply, concede, admit, allow.*

Yielding (complying), قایل A ، رضامند ، اتفاق بخش ، موافق A . v. *Passive.*

Yielded (surrendered), مندفع A ، متسلم A . — *(granted, allowed),* مجاز A ، مرخص A ، بخشیده . — *(produced),* پیداشده ، حاصل شده ، محصول A .

A YOKE *(for oxen, &c.),* طوق A ، لباد ، ربقت A (pl. ربق ، رباق ، ارباق) ، غل A (plur. اغلال) ، یو ، یوغ ، جوغ ، جیغ ، نیر ، هیج A ، غبازه ، دوال خوار . *A yoke or pair of oxen, &c.* دوال خوار ، جفت ، ایمد A ، ایمید A ، ابا ، فدان ، ایمه . v. Also *slavery, servitude; link, chain, pair. Fit for the yoke,* سزاوار اغلال .

To yoke, جفت کردن ، اغلال کردن ، یوغیدن ، یغل پیوستن ، دربقه بند کردن . v. Also *to enslave.*

A yoke-fellow, yoke-mate, همبار ، همکار ، همجفت .

YOLK *(of an egg),* زرده ، زرده بیضه ، زرده خایه ، زاجل A ، ذهب A (plur. اذهاب) ، ماح A .

YON, *yonder (adv.)* آنجا ، درآنجا ، هناک A ، هنالکه A . *(adj.)* آن . *Yonder he is,* اینک ، همینک .

Of YORE, پیشتر ، ازمدت ، پیشینه ، دراول زمان ، سابقا A ، درماتقدم ، درقدیم الایام ، علی اس الدهر A ، متقدما A ، بسوالف ایام . v. *Formerly.*

YOU, شما ، انتم A (fem. انتن.) *You, or to you,* شمارا ، کم A (fem. کن). v. *Grammar : Pronouns.*

YOUNG, *youthful,* جوان ، تازه ، خورد سال ، نوس وسال ، خورد ، خرده ، شاب A ، فتی A (fem. فتیت ، plur. فتا ، اتنا). — *(new, fresh),* نو ، تازه . *A young man, a youth, youngster, younker,* جوان (plur. جوانان) ، شاب A (plur. اشباب ، برنا ، پرنا) ، جوزل A ، کودک ، خرد سال ، نوخاسته ، نوجوان ، ورنا ، حدث A ، هبنق A ، هبنوق A ، هبانق A ، هبنق ، هبنیق A (plur. هبانق) ، وعل A . v. *Boy.—A handsome (also healthy, stout) young man,* شاب مرد ، سابی A ، برزغ A ، غطروف A ، صتع A ، عبعب A ، دعلج A ، غلج A . *A noble generous youth,* جوانمرد ، جوانبخت . *In years a youth, in judgment mature,* خورد سال و بزرگ منش . *Youthful warriors,* نوخاسته دلاوران . *The young of any animal, a youngling,* بچه ، جانه ، پلیته ، دردق A ، ارب A . *To be with young,* حامله شدن ، باردار شدن . *To bring forth young,* نتج کردن . v. *To yean.*

Youngly, youthfully, جوان آسا ، شاب آسا A ، شابا A ، جوانمردانه ، بطور جوانبخت .

Youth, جوانی ، شب A ، شباب A ، شبیبت A ، شبیبت A ،

فا، حداثت، غیسان، ملد، ملدان. *The flower of youth,* شباب، عنفوان شباب، عهد شباب، رونق، غیسانیة A، مهکت A. *Early youth,* طفلوت A، بلوغ A، عنجوج A (plur. عناجیج)، عنطلیان A، غیطل A.

Youthfulness, جوانی، حال جوانی، عهد شباب. v. *Youth.*

YOUR, شما *preceded by* کسر (ِ)، شمارا، کم A (fem. کن). *Your hearts,* دلهای شما. *To your hearts,* دلهای شمارا، بدل شما. *Your books,* کتبکم A، کتبکن A. *To your books,* بکتبکم A. v. *Grammar:* Pronouns. *Your's,* از آن شما.

Z.

Z is expressed in Arabick and Persian by ز; as زمان *time,* زینت *an ornament.* The following letters are also pronounced by the Persians (though differently by the Arabs) like z. viz. ذ, as ذکر *remembrance,* ض, as ضرب *a blow,* and ظ, as ظرافت *elegance.*

ZEAL, *zealousness,* غیرت A، رشک، حسرت A، حمیت A، غبطه A، غبطه، ننگ، حفیظت A. *Zeal for God or religion,* غیرت الهیت A، غیرت دینیت، حمیت اسلامیت.

A zeal for religion and country, غیرت دین ودولت. v. *Heat, warmth, ardour.*

A zealot, صاحب غیرت، اهل رشک، ذیحل A (fem. ذیحلة A)، شیعانت.

Zealous, رشکین، شایح A، غیور A، غایر A، گرم، تیز. v. *Warm, hot, fervent.*

Zealously, با غیرت، با رشک، با حسرت، با گرمی.

ZEDOARY (*plant*), زدوار، جدوار، زرنباد، ماد پروین.

The ZENITH, سمت الرأس A، سمت النظر A.

The ZEPHYR, باد خوش، باد صبا، نسیم A، ریح جنوبی، باد بر، باد برین، باد فروزدین، دبور A، رخاء A.

ZEST, مزه. v. *Relish.*

The ZODIACK, منطق البروج A، منطقه A، برج آسمان.

A ZONE, کمر، کمربند، منطقه A، میان بند، منطق A (plur. مناطق)، نطاق، جدیل، حقاب A. v. *Girdle.* — *The frigid zone,* منطقه مبروده. *The torrid zone,* منطقه محترقه. *The temperate zone,* منطقه معتدله.

THE END.

London: Printed by W. Bulmer and Co.
Cleveland-row, St. James's.